විමලාභිවාහිනී

මජ්ඣිම නිකායට්ඨකථාව.

(ප්‍රථම ද්විකීය භාණ්ඩය චාතුථ භාගය.)

Madhyama Nikayaththa Viyakhayawa-

—×—×—

විමලාභිධ වාහිනී

නම් වූ

මඩ්‍යම නිකායාර්ථ ව්‍යාඛ්‍යාව.

ප්‍රථම භාගය.

කොත්මලේ වටදූරේ

ඥානෝදය පරිවෙණාධිපති පණ්ඩිත

කේ. ශ්‍රී. ධම්මකිත්ති ධම්මානන්ද සංඝරාජවහන්සේ

විසින් ව්‍යාඛ්‍යාතයි.

කොළඹ

විද්‍යෝදය මහාපරිවෙණාධිපති

පූජ්‍යාවායී කහවේ ශ්‍රී සුමඞ්ගල රතනසාරාභිධාන

කාලඹ නවකෝරළේ ප්‍රධාන නායක සවාමීන්ද්‍රයන්වහන්සේ

විසින් පිළිගන්නාලදී.

—+—

හෝ මා ග ම

දෙන්. එලාමිස් වික්‍රමසිංහ වන මා විසින්

විද්‍යාවිප්‍රකාශ යන්ත්‍රාලයෙහි මුද්‍රාපිතයි.

ශ්‍රී. බු. ව. 2466

ක්‍රි. ව. 1927

විඥාපනය.

විවිධ මොහන්ධකාර විධ්වංසනය කොට ශ්‍රී සද්ධර්මාලෝක යෙන් සකලලෝකය එකාලෝක කිරීමෙන් සහස්‍ර රශ්මීන්ට සහස්‍රගුණයෙන් අධික ප්‍රභාවන්වූ ශ්‍රී ඝන සුගත තථාගත ශාසන රත්නය ශොභමානව පවත්නාතෙක්ම බෞද්ධ ලෝකයාගේ සම්‍යක් ප්‍රතිපත්තිය පවත්නේ වෙයි එසේ ඝනප්‍රතිපත්තිය පවත්නාතුරුම ජිනශාසනයත් මනාව රැකෙයිවිසි. ශාසනාධාර සුප්‍රතිපත්තියද පඤ්ඤාපතිය මූල්කොට ඇත්තේ මැයි පඤ්ඤාපතිය ප්‍රගුණ කොට එයින් ප්‍රභාතව්‍ය භාවිතව්‍ය ධම්මයන් දැන ධම්මානුධම්මප්‍රතිපදාවෙහි යෙදී නිබ්බාණධම්මය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පඤ්ඤාපතිඥානයම මෙසේ මූල්වන්නේයයි දත යුතුයි, පඤ්ඤාපතිඥානයට යථාභූතඤාණබෝධය පරමෝපකාරිය අභූතඤාණබෝධයක් නැත්තේනම් එය ශාසන විලෝපයකි යථාභූතඤාණබෝධය ශාසනාභිවෘද්ධියෙකි ඒ බැව් ශ්‍රීමුඛ පාලියෙහි මෙසේ සඳහන්වේ;

"පඤ්චිමේ භික්ඛවේ ධම්මා සද්ධම්මස්ස ඨිතියා අසම්මොසාය අනන්තරධානාය සංවත්තනාය කතමේ පඤ්ච ඉධභික්ඛවේ භික්ඛු සක්කච්චං ධම්මං සුණාති සක්කච්චං ධම්මං පරියාපුණාති සක්කච්චං ධම්මං ධාරෙති සක්කච්චං ධතානං ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛති සක්කච්චං අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මං පටිපජ්ජති ඉමේ ඛෝ—ප—

ශ්‍රී සද්ධර්ම ශ්‍රවණය ධම්මය පුහුණු කිරීම වාචොදගත කිරීමෙන් ධම්මය දැරීම ධම්මාභූතාව බෝධය ධම්මානුධම්මප්‍රතිපදාව යන මේ කරුණු පස හෙතුවින් බුදු සස්න මනාව පවත්නේය යි වදාළ මේ බුඩ වචනයෙන් යථාභූතාවබෝධය ශාසන ප්‍රවෘත්තියට පිටිවහල් බව ප්‍රකට වේ මැයි,

යථොක්ත යථාභූතාව බෝධයද සර්ව්ඥයන් වහන්සේගේ අදහස මේයයි නිශ්චයවශයෙන් දත් මහාමතිඥදී මහරහතන් වහන්සේලාගේ අභූතඤාණතාවන් හකුළුවා කළ මාගධි අට්ඨකථා පඞ්කතිය නිසාද සද්ධම්මය චිරතාවිරාජිය නිසාද ලැබේමැයි;

මෙසින් බෞද්ධයන්ගේ ධර්මාධාරවබෝධය සඳහා ත්‍රිපිටක පාලියට සුදුසු බඳුකින් අර්ථ විවරණ නිපදවීම ශාස්ත්‍ර ප්‍රවෘත්ති යෙහි අසහාය ප්‍රතිෂ්ඨාවක් වන්නේය යන නිගමනයට සුවසේ බැසිය හැකිවෙයි.

මෙකල ඇතැම් පින්වත්හු පරණ ත්‍රිපිටක ධර්මයට අළුත් ව්‍යාඛ්‍යාන නිපදවීම ඉතා ලඝු කොට සලකතත් ශික්ෂාකාමී උගත් බෞද්ධ භික්ෂු නමක් විසින් කවයුතු ඝන්ථාකාරයින් අතු රෙහි මෙය ඉතා වැදගත් දෙලෝ වැඩදායී උතුම් කවයුත් තක්කයි සැලකූ අපි මජ්ඣිමනිකායයෙහි සිංහලාර්ථව්‍යාඛ්‍යානය නිපදවීමට ආරම්භ කෙළෙමු.

මජ්ඣිම නිකාය නම්?

ඉතා දීර්ඝවූද හ්‍රස්වවූද සූත්‍රයන්ගෙන් තොරවූ මධ්‍යම ප්‍රමාණ ඇති සූත්‍රයෙන් සමලඞ්කෘතවෙයින් මජ්ඣිම නිකාය යන අන්වර්ථ නාමයෙන් උපලක්ෂිතවූ ත්‍රිවිධ සඞ්ගායනාරූඪ මූල මජ්ඣිම උපරි යන පණ්ණාසක තුනෙකින්ද මූලපරියාය වාග්ගීය ආදී දශ පසළොසකින්ද මූලපරියාය සූත්‍රය පටන් ඉන්ද්‍රිය භාවනා සූත්‍රය නිමිකොට ඇති එක්සිය දෙපණසක් සූත්‍රාරූඪයෙන්ද අසූ දහස් පන්සිය තෙවිසි පදයකින්ද සත් ලක්ෂ සතලිස් දහස් තෙපණසක් අක්ෂරයෙන්ද තෙවිසි පදයක් හා අඩ බණවරක් සහිත බණවර අසූවකින්ද පුච්ඡානුසන්ධි අජ්ඣාසයානුසන්ධි යථානුසන්ධි යන සංක්ෂිප්ත අනුසන්ධි තුනකින් හා තුන්දහස් නවසියයක් විස්තරානුසන්ධියෙන්ද සුසෝභිත සූත්‍ර පටකාගත පස් මහ ඇති අතුරෙන් එක් මහ සඟියක්වූ පරම ගම්භීර ධර්ම මහොහර විමුක්ති රසොපෙතවූ භව නිස්සරණානුයෝගීන් විසින්ද මාගධී භාෂෝද්ග්‍රහණාභිලාෂීන් විසින්ද සකල ධර්මකථිකයන් විසින්ද අත්‍යන්ත සමාදර ගෞරවයෙන් ග්‍රහණ ධාරණ වාචනාදීන් පරිශීලනය කරණු ලබන සුපරිසුද්ධ සූත්‍රාන්තමය මහාඝ්‍ය ධර්ම රත්නාවලියෙකි.

———— x ○ x ————

පුරාතන සිංහල ලිපියෙහි මුලු සූත්‍ර පිටකයටම සියබසින් කළ අනඟි අර්ථ ව්‍යාඛ්‍යානයක් තුබුනු බැව් ඉතිහාසයෙන් හෙළිවෙතුදු දැනට එබන්දක් අවිද්‍යමාන බව තත්ත්වාර්ථබෝධක සාධු ජනයාට මහත් පාඩුවක් යයිද ඛුද්ධ ප්‍රවරයාට මහත් බාධාවක්යයිද මෙබඳු ධාර්මික ග්‍රන්ථයක් නිපදවීම අපගේ ශ්‍රවනිස්මරණයට අසහාය හේතුවක් වන්නේයයිද සළකා

ශ්‍රීමත් බුද්ධඝෝෂ මහාස්වාමීන්ද්‍ර ප්‍රණීත **ප්‍රපඤ්චසූදනී** මැදුම්ඝනි අට්ඨ කතාද සදෘවාග්ගී පරම්පරාඝාත නිම්ලාඛ්‍ය වර්ණනා පඬ තියද නොහැර බාහුල්‍යයෙන් පදාර්ථයද දුරවබෝධ **සථාන** යන්හි සවිස්තර භාවයද යථාස්ථානයෙහි නිරූත්ති නයද දක්වමින් නානිඝංඝෙෂ්ප විස්තාරයෙන් **විමලාඛ්‍ය වාහිනී** නම්වූ මෙකී මජ්ඣිමනිකායාර්ථ ව්‍යාඛ්‍යානය නිපදවිති.

——— ×○× ———

මෙය මුද්‍රණයෙහිදී ඇතිවූ විවිධ බාධාවන් මැඩපවත්වා මූලපණ්ණාසකය අවසන් කොට ඇති සතරවන භාගයද සුලු කාලයකින් නිකුත් කිරීමෙහි ප්‍රොත්සාහිව ක්‍රියා කළ කොළඹ කෝපි හවන්හේ ශ්‍රී වික්‍රමසිංහාරාමාධිපති අප මිත්‍ර **හෝමාගම සිලරතන සථවිරයන්** වහන්සේට අප අකුටිල සතුතිය පිරි නමමු තවද මේ ව්‍යාඛ්‍යානය සමාදරයෙන් පිළිගෙණ සදුපදෙස ප්‍රදානයෙන් අපට අනුග්‍රහ කළ අප ධම්මාචාර්‍ය වරයෙක්වූ විවජ්ජිත මකුටායමාන පොළඹ විද්‍යෝදය මහාවිද්‍යාලයාධිඝර **සහෘව්** ශ්‍රී සුමඞ්ගල **රතනසාරාභිධාන** හෙළඹ නවකෝ රළේ ප්‍රධාන නායකසවාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේද මෙකී සද්ව්‍යා පාරනෙහි අපනිතර උනන්දුකරවීමෙන් සැමඅතින්ම මිහි උප සතමහතවූ අපාචාර්‍ය සුපෙසල ශිෂ්‍යකාමී ශාසනාභිවෘධිකාරී ප්‍රවර චින්තාචාර්‍ය **කඞ්දෙර ශ්‍රී රතනජෝත්‍යාභිධාන** කොන් මලේ පළාතේ ප්‍රධාන නායක සවාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේද මෙහිදී ගෞරව භක්තියෙන් සිහිපත් කරමු.

මූලපවත් කොපි ලියාදීමාදියෙන් **කොටගේ ප්‍රඥාලෝක උප නන්ද** සාමකුඞ්කුරේ **උපාසක අබ්බාගේ ඉන්දුනන්ද** වටද්දර මෙධා නන්ද යන උගත් අන්තේවාසික සතරනම මිට උපකාර කළබව ආදර යෙන් සඳහන්කරමු.

ප්‍රථමකොට මැදුම් සඟියට අර්ථව්‍යාඛ්‍යානයක් කරණු මැන වැයි අදිසිසන්ද **අල්විස් ගුණතිලක** කොළඹ මහත්මයාගෙන් ලැබුනු සමාරාධනයද මෙහිදී සතුටින් සිහිපත් විය.

මේ සමග යොදනිබෙන සූත්‍රපටුන සථාන නාම පුද්ගලනාම උපනපුරණ සථාන යන අවශ්‍යතාවෝ යථාර්‍ථාව බොධයට පරමොපකාරීවන්නාහුයයි අපගේ විශ්වාසාරොහනුවයි.

යලිදු මෙහි මුද්‍රණයකිරීමෙහිදී හටගත් වකාර වකාර භකාර භකාරාදීන් විපර්‍යාසතව වැටීමාදී අශුද්ධස්ථානසමූහයක් ඇතිවව දැනගත් නමුත් එබදු තැන් ප්‍රමාද පතිතස්ථානයයි සැලකූ කාරී

නමුත් අපීට බොධඥට බාධාවක් නොවන බැවින්ද අප විසින් අභිනව නිපදවනලද මේකී ව්‍යාඛ්‍යානයෙහි අයිතිය හෝ දෙවෙනිවර මුද්‍රණය කිරීමේ බලය කිසිවෙකුට නොපවරා අප කෙරෙහිම පවත්නා හෙයින් අපේ කැමැත්තලෙස දෙවෙනි වර මුද්‍රණය කිරීමෙහිදී පළමුකී සුදු දෙෂස්ථාන සියල්ලද දුරුකොට ප්‍රසිඛකරවන බවද කරුණාවෙන් මෙයින් නිවේදනය කරමු එසේම මෙහැන් සිට නොපමාව ඉතිරි මජ්ඣිම පණ්ණාසකයෙහි පවන් අපීව්‍යාඛනය පිළිවෙළින් පළකරවන බව ශාසනාභිවෘඞ්කාමී සාධූන් විසින් සැලකිය යුතුයි,

අපගේ ප්‍රමාදයෙන් ජනිත දෙෂස්ථානයන් යම් කිසි ශාසනාභිවෘඞ්කාමී බුඞ්මත් සත්පුරුෂයෙක් දන්වන්නේ නම් එය එසේ නම් ගෞරව සහිතයෙන් පිළිගෙණ දෙවන වර මුද්‍රණයෙහිදී මිට ඇතුළත් කරණ බව සතුටින් ප්‍රකාශ කරමු.

බුදු සසුන බැබලේවා

———

මිට—ශාසනසථිති කාමීවූ,

කොත්මලේ ධම්මානන්ද ස්ථවිර නෙමේය.

2469

1926. 2. 25.

ඥානොදය පිරිවෙන,

වවදේදර

පුස්සැල්ලාව.

———

සථාන නාම.

අ

අධිසක්‍ඛානම් තොට 110
අනු වනය 411, 428
අඟුදනව්ව 777, 802
අපර ගොයානවීපය 975
අසසපුරනම්නියම්ගම 777, 802
ආකිඤ්චඤ්ඤායතන බඹලොව 467

ඉ

ඉසිගිලි පව්තය 276

උ

උකකඨානුවර 1, 936
උක්කාවෙලානුවර 605
උත්තරකුරුවීපය 975
උරුවෙල්දනව්ව 469, 656

එ

එකපුණ්ඩරීකනම් උයන 687

ක

කල්මාෂදම්‍ය නියම්ගම 165
කලුඇල්තලාව 276
කිඹුල්වත් පුරය 271, 326, 329, 424
කුරුදනව්ව 165
කූටාගාරසාලාව 611, 641, 642
කොසඹෑ නුවර 920
කොසොල් ජනපදය 812

ග

ගයාතොට 110
ගංගානම් නදිය 607, 608
ගිජ්ඣකූට පව්තය 276, 539
ගිරිඤ්ජාවසථ විහාරය 562
ගිරිබබජ නුවර 85
ගොසිඹගසාල වනය 562, 578

ඝ

ඝොෂිතා රාමය 920

ජ

ජම්බුදීපය 975
ජේතවනාරාමය 20, 38, 50, 72, 92, 101, 113, 134, 191, 253, 300, 318, 341, 355, 366, 384, 411, 427, 439; 454, 493, 517, 551, 595, 633, 696, 826, 832, 883, 894, 909, 936

ත

තරුණබෙලිරුකමුල 326
තුෂිත භවනය 66

ද

දක්‍ෂිණගිරි විහාරය 682
දිව්‍යලෝකය 21, 96, 224, 411
දෙව්දහ නුවර 326

න

නාදික නම් ගම 562
නිග්‍රොධාරාමය 326, 371
නිරය 21, 127, 224, 965, 971
නෙරඤ්ජරා ගඟ 469

ප

ප්‍රයාගතොට 110
පූර්‍ණාරාමය 456, 687
පූර්‍වවිදෙහය 975
ප්‍රේතලොකය 21, 222
පෙරදිග දියකොටුව 455

බ

බස්නාගිර වනලැහැබ 203
බරණැස් නුවර 480, 483, 487, 676

බාහුකානම් නදිය 110
බාහුමතී ගඟ 110
බෝධිමණ්ඩලය 63
බ්‍රහ්මලෝකය 21, 96, 936

භ

භගුදනව්ව 283, 956
භෙසකලා වනය 283, 956, 976

ම

මහාවනය 326, 329, 614, 621, 642
මගධ දනව්ව 469, 474, 606, 608, 656
මිගාරමාතු ප්‍රාසාදය 456, 973.
මෘගදායස්ථානය 481, 483, 487

ර

රජගහනුවර 85; 276, 411, 424, 427, 539, 859
රම්මකබමුණුඅසපුව 466
රාජගිරිලෙන 682.

ව

වඩගහාර ජනපදය 483.
වැද දනව්ව 605.
විශාලාමහනුවර 203, 614, 642.
විදෙහ රට 607, 608.
වෙළුවනවිහාරය 424, 859.
වෛජයන්තප්‍රාසාදය 699, 973.

ස

සරසවතිනම් ගඟ 110.
සාලවෘක්ෂමූලය 1, 936.
සාලබමුණුගම 812
සාකෙතනුවර 433.
සැවැත්නුවර 20, 38, 50, 72, 92, 101, 113, 134, 191, 253, 300, 318, 341; 355, 365, 372, 384, 411, 427, 433, 439, 454, 493, 517, 551, 595, 683, 696, 826, 832, 883, 894, 909, 933.
සුධම්මා නම්බ්‍රහ්මසභාව 974.
සුභගවනය 1, 936.
සුන්දරිකනම්ගඟ 110.
සුංසුමාරගිරි නුවර 283, 956.
සෙනානි නියම්තම 463, 656.

ශ

ශාක්‍යදනව්ව 271, 326, 424.

ළ

ළක්දිව 682.

පුද්ගල නාම.

අසඟතලවැසිබ්‍රහ්මයා 7.
අරුතල වැසිදෙවියෝ 8.
අනේපිඬුමහසිටාණෝ 20, 38, 50, 72, 92, 101, 113, 134, 191, 253, 300, 318, 341, 355, 366, 384, 411, 427, 439, 454, 493, 517, 551, 595, 683, 696, 826, 832, 883, 894, 909, 936
අඤ්ඤාතකෞණ්ඩඤ්ඤරජු 326
අසඳමම භාරපී 371
අස්සජී සථවිර 655
අජාතකෙශ කම්බලශාස්තෘ 551, 681
අනුරුඬසථවිර 662, 578, 594
අජාසත්රජු 625
අපමාණාභ බඹලෝවැසි දෙවියෝ 830, 834
අරිෂ්ට භික්ෂුව 384
ආභස්සර නම්දෙවියෝ 7, 830, 823, 946
ආකාසානඤ්චායතන ආත්මය 8.
ආනන්ද සථවිර 339, 454, 578, 594, 642.

ආළාරකාලාමතවූසා 463, 465, 478, 653,

උ

උදුකරාමපුත්‍රයා 467, 478 654
උපකාජීවකයා 481.
උපසෙන ස්ථවිර 702.
උච්චාකණේරුකා නම් හස්තිනීහු 503.

ඔ

ඔකචරනම් දඹමුවා 350.
ඔකචාරිකා 350.

ක

කකුසඳ බුදුන් 957, 965.
කසුප්බුදුන් 411, 473.
කලුබුඬරක්ඛිතස්ථවිර 682.
කාලිතම්නැඟණියෝ 957.
කාලීතම්දසිය 372, 375.
කාළාරිකා නම් හස්තිනීහු 503.
කිම්බිලස්ථවිර 602.
කුරුරට වැසියෝ 135.
කුමාර කාශ්‍යපස්ථවිර 411, 423.
කුසරජතුමා 920.
කුසඔබරජකුමරු 920.
කුසඔබඍෂි 920
කොසොල්රජ 411, 433.
කොණ්ඩඤ්ඤස්ථවිර 487.
ක්ෂත්‍රියයෝ 24, 259, 676,
ක්ෂත්‍රිය මහාසාරයෝ 829.
ශූද්‍රයෝ 576.

ග

ගෘහපති මහාසාරයෝ 842.

ඝ

ඝොෂිත සිටාණෝ 930.

ච

චාතුර්මහාරාජිකදෙවියෝ 575, 823, 830.

ජ

ජානුස්සොණී බ්‍රාහ්මණයා 50, 493, 502,

ත

තව්තිසා වැසි දෙවියෝ 575, 823, 830.
තුෂිතදෙව්ලෝ වැසි දෙවියෝ 575.
තෘතීයාරූප තල වැසියෝ 9.

ද

දණ්ඩපාණිශාක්‍යරජ 326, 328.
දිසාපාමොක් ආචාර්‍ය්‍ය 18.
දීඝ පරජනනම් යක්ෂ සෙනාධිපතියා 574.
දුර්මුඛ නම් ලිච්ඡවිරාජපුත්‍රයා 632.
දෙවදත්තස්ථවිර 329 539

ධ

ධජ 480.
ධම්මදිනාභික්ෂුණිය 859, 882

න

නන්දනනම් තිඹිකයා 645.
නන්දියස්ථවිර 562.
නාගසමාලස්ථවිර 251,
නාගිතස්ථවිර 251.
නිඝණ්ඨනාතපුත්‍රයා 477, 501, 681
නිම්මාණරතී දෙව්ලෝ වැසිදෙවියෝ 575, 823, 830.

ප

පසේබුදුවරු 841, 858.
පණ්ඩු පුත්‍රනම්තගහ ශ්‍රමණයා 85.
පකුධ කාත්‍යායනශාස්තෘ 551, 681.
පටාචාරා 614.
පඤ්චවග්ගික භික්ෂූහු 480, 483, 673.
පසෙනදී කොසොල් රජ 625.
පරනිර්මිත වසවර්ත්‍ති දෙවියෝ 576, 823, 830.
පරිත්තාභනම් බඹලෝ වැසි දෙවියෝ 830
පියුම් තුරාබුදුන් 411.
පිලෝතිකනාමපරිබ්‍රාජකයා 493
පිඹුලකොවුල බ්‍රාහ්මණයා 551, 561.
පුණ්ණස්ථවිර 426, 436.
පූරණකාශ්‍යපශාස්තෘ 551, 680.

බ

බකබ්‍රහ්මයා 936
බඹපාලවැසි දෙවියෝ 575

බිම්බිසාරරජු 280.
බ්‍රහ්මකායිකදෙවියෝ 823, 830
බ්‍රාහ්මණමහාසාරයෝ 842, 829.

භ

භෝජ 480.

ම

මකඛලිගොසාලශාස්තෘ 551, 645, 681.
මල්ලරජදරුවෝ 626.
මහාබ්‍රහ්මයා 6, 947.
මහා මෞද්ගල්‍යායනස්ථවිර 74, 84, 283, 299, 578, 594, 686, 956, 972.
මහාචුන්දස්ථවිර 113
මහානාම ශාක්‍යරජ 271
මහාමායා බිසව 66, 326.
මහාකාත්‍යායනස්ථවිර 331, 338.
මනති 480.
මහාකාශ්‍යපස්ථවිර 678.
මහා කොණ්ඩඤ්ඤස්ථවිර 578.
මහාපනාද කුමරු 812.
මාරයා 6, 446, 452, 489, 491, 613, 919, 938, 952, -976
මෙඝියස්ථවිර 251.
මෝලියඵග්ගුණස්ථවිර 366

ය

යන්දන්ත 480
යාමතම්දෙව්ලෝවැසිදෙවියෝ 575, 823, 830,
යොගාවචරයා 359, 435.

ර

රම්මකතම් බ්‍රාහ්මණයා 414.
රාම 480.
රෙවතස්ථවිර 578.

ල

ලඛණ 480
ලිච්ඡවි රජදරුවෝ 617, 626, 641.
ලොලා 614.

ව

වප්‍රපාණ්ඩයශාක්‍යා 627.
වාමනිකාකම් ගන්ධනීහු 502,
වෂ්කරවැසියෝ 575.
විධූරාසුජාතුන් වහන්සේ 957
විසාඛ උවසු 859, 882.
වෙහප්ඵල දෙවියෝ 7, 943
වෛදෙහිකා ගිහිණිය 372, 375.
වෛශ්‍යයයෝ 576

ෂ

සදෙව්ලෝවැසිදෙවියෝ 5
සතර වෙනි අරූතල වැසිදෙවියෝ 9.
සම්නියානකාරපුත්‍රයා 85.
සහම්පතීබ්‍රහ්මයා 473, 478.
සාකේතවාසී 473.
සාරිපුත්‍රය බෙල්ලට්ඨි පුත්‍ර ශාස්තෘ 555, 681.
සාරිපුත්‍රාවසුජාතුන්වහන්සේ 957.
සච්චක පරිබ්‍රාජකයා 614, 641
සච්චා 614.
සුඩාන්තියසමාගරජතුමා 682.
සාතීනම් භික්ෂුව 696.
සාලෙය්‍යක බ්‍රාහ්මණයෝ 812.
සිඛාවී කුමාරයා 326.
සිවාවනිකා 614.
සුභකිණ්හකදෙවියෝ 830, 947.
සුන්දරික භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා 109, 112.
සුනක්ඛත්තනම් ලිච්ඡවි පුත්‍රයා 203.
සුමේධ 412.
සුරම්බඨමානකයා 919.
සුගාම 480. සුදත්ත 480.
සෙතකේතුනම් දිව්‍යපුත්‍රයා 66
සෝරත උවසු 411,
සොළොස්බඹතල වැසිදෙවියෝ 823, 830.

ශ

ශක්‍රයා 683, 974.
ශාරිපුත්‍රස්ථවිර 42, 72, 84, 88, 134, 163, 203. 426, 436, 517, 578, 594, 832, 858, 974.
ශුද්ධාවාසදේවියෝ 216 411.
ශුද්ධෝදනරජ 424, 672.
ශ්‍රාහුල සඞ්ඝරාජ 920

සූත්‍ර පටුන

1. මූලපරියාය සූත්‍රය,

විංශති විධ සත්කාය දෘෂ්ටිය සවිස්තාරව මෙහි ප්‍රකාශවන්නේය අවසානයෙහි ත්‍රිවිධ විමොක්ෂය හා ප්‍රතීත්‍යසමුත්පාදධර්මය ද ප්‍රකාශිතයි, 1

2. සබ්බාසව සූත්‍රය,

(දර්ශන ප්‍රහාතව්‍යාශ්‍රව—සංවර-ප්‍රතිසෙවනා—අධිවාසනා—පරිවර්ජනා විනෝදනාභාවනාප්‍රහාතව්‍යාශ්‍රවයන) සප්තවිධ ආශ්‍රව ධර්මයන්ගේ ප්‍රහාණවිධිය මෙහි ප්‍රකාශිතයි, 20

3. ධම්මදායාද සූත්‍රය,

ආමිසදායාදයෙහි ආදීනව හා ධර්මදායාදයෙහි අනුසස්, ත්‍රිවිධ විවේකයන් නොපිරිමෙහි ආදීනව හා ත්‍රිවිධ විවේකපූරණයෙහි අනුසස්, ලොභාදී සොළොස්ධර්මයන්ගේ ප්‍රහාණවිධිය, ආර්‍ය්‍ය අෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගය, යන මොවුහු මෙහි ප්‍රකාශවෙති, 38

4. භයභෙරව සූත්‍රය,

ෂොඩශවිධ භයභෙරවාවහ ධර්මයෝ, ආර්‍ය්‍යවිනයෙහි ත්‍රිවිධ වූව යන මොවුහු මෙහි ප්‍රකාශිතයහ,

5. අනඞ්ගණසූත්‍රය,

සාඞ්ගණාදිසහරවැදෑරුම් පුද්ගලයන්ගේ විභාග, එකුන් විසි අඞ්ගණ ධර්මයෝ, තදප්‍රහාණානිසංස, යනමොවුහු මෙහි විස්තර වෙති, 72

6. ආකඞ්ඛෙය්‍ය සූත්‍රය,

සිල්රැකීමෙහි (සප්තදශාකාර) අනුසස් මෙහිප්‍රකාශවෙති, 92

7. වත්ථසූත්‍රය,

ෂොඩශවිධ චිත්තෝපක්ලෙශධර්මයෝ, තදප්‍රහාණානිසංස සුවිසිමහාගුණය, බාහිරකයන්ගේ, පාපප්‍රවාහයෙහි නිස්සාරත්වය, යන මෙවුහු මෙහි සැදැර්ශිතයහ, 101

8. සලෙල්ලඛසූත්‍රය,

ආත්මවාද ලොකවාදයන්ගෙන්යුත් මිථ්‍යාදෘෂ්ටීන්ගේ ප්‍රභාණවිධිය, රූපාවචර ධ්‍යාන සතර, අරූපාවචර ධ්‍යාන සතර සුසාළිස් වැදෑරුම් සලෙල්ලඛ ප්‍රතිපදාව, යන මොවුහු මෙහි ලා විස්තරයහ, 113

9. සම්මාදිට්ඨිසූත්‍රය,

මෙහි මහාවාරසොළසකින් හා සංඛේප දෙතිසකින් සම්මා දිට්ඨිපඨමාදියදෙශනා කරණලදි, දෙතිස්තැනම චතුරාර්‍යසත්‍ය යද. විස්තරසොළොස්තැන අගීඛවයද ගලිත් තමන්ගේ (ශාරි පුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේගේ) මතයෙන් දෙතිස් තැනම අගී තඛවයද කියනලදි මෙහි ලා දශඅකුසල්, දශකුසල්, ත්‍රිවිධඅකු සල්මුල්, ත්‍රිවිධකුසල්මුල්, චතුර්විධ ආහාරය, ප්‍රතීත්‍යසමුත්පාද ධම්මය, යන මොවුන් සම්බන්ධ විස්තරවිභාග අන්තාගීතවෙති, 134

10. සතිපට්ඨාන සූත්‍රය,

සතරසතිපට්ඨානධම්මයෝ මෙහි විස්තෘතයහ. එහිලා වත්තිං සාකාරය, නවසීවථිකාය, පඤ්චනීවරණධම්මයෝ. පඨොපදාන සකඛ්‍යෝ, වාදශායතන, සප්තබොධ්‍යඞ්ගධම්මයෝ, චතුරාර්‍ය සත්‍යයෝ, යන මොවුන්ගේ විභාග අන්තාගීතවෙති 165

මූලපණ්ණාස වර්ගය නිමි (1).

---

1. චූලසිහනාද සූත්‍රය,

චතුර්විධ ශ්‍රමණයෝ, ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ප්‍රසාදදී ධම්ම සතර, සාරාගාදී පුද්ගලයන් අවදෙන, භවදිට්ඨි විභව දිට්ඨින්ගේ හා චතුර්විධ උපාදානයන්ගේ විභාග, යන මේ ධම්ම ක්‍රමයන් හා සවිප්‍රකාරයෙන් පරවාදයන්හි ශූන්‍යතාවය මෙහි ප්‍රකාශවේ, 191

2. මහාසිහනාද සූත්‍රය,

නවඅරහාදී බුදුගුණ, ත්‍රිවිද්‍යාව, දශවිධඤාණබලය, චතු වෛශාරද්‍යඥානය, අවපිරිස්, චතුර්විධයොනි, පඤ්චවිධගති, චතු රඞ්ගසමන්නාගත බ්‍රහ්මචර්‍යාව යන මොවුන්ගේ විස්තර හා සියල්තැන බුදුගුණද මෙහි ප්‍රකාශවන්නේය, 203

3. මහාදුක්ඛක්ඛන්ධ සූත්‍රය,

කාම රූප වේදනා යන මොවුන්ගේ විභාග ආස්වාද ආදීනව නිස්සරණ යන මොවිහුද සියල්තැන පරසමයන්හි අනෙයය්‍යාණික නාවයදමෙහි සුප්‍රකාශිතවෙත්. 253

4. චූලදුක්ඛක්ඛන්ධ සූත්‍රය,

වසතුකාම කෙලෙසකාමයන් නිසා ඇතිවන දිළඹම්මික සම්‍ය රාසික දුක්ඛස්‍ය බාහිරකයන්ගේ අයථාප්‍රතිපත්ති, යන මොවිහු මෙහි සඳර්ශිතයුහ, 271

5. අනුමානසූත්‍රය,

ඔබඟවිඩ දෙවවස්සකරණ ධම්මයන් හා සොවවස්සකරණ ධම්මයෝ, ඔවුන්ගේ ආදීනවාති සංඝාදිය යනාදිය මෙහිප්‍රකාශ වෙති, 283

6. වෙතොඛිල සූත්‍රය,

පඤ්ච වෙතොඛිල ධම් පඤ්ච වෙතෝ විනිබන්ධධම්ම චතුර් විධ සෘඩිපාද, වීර්‍ය්‍ය, යන පඤ්ලොස් ධම්යන්ගේ විස්තරය මෙහි සුප්‍රකාශිතයි, 300

7. වනපත්ථ සූත්‍රය,

වනප්‍රස්ථප්‍රතිපදව සවිස්තරව මෙහි ප්‍රකාශවන්නේය, 318

8. මඩ්ඩුපිණ්ඩිකසූත්‍රය,

චාදශායතනයන් පිළිබඳ විස්තර, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිප්‍රපඤ්ච සම්ප්‍රයුක්ත සංඥාසොඬාසයන්ගේ සමුදය හා නිස්සරණ යන මොවිහු විස්තරවශයෙන් මෙහි ප්‍රකාශවෙත් 326

9. වෙධාවිතක්ක සූත්‍රය,

ත්‍රිවිධ අකුසලවිතර්කයන්ගේ ආදීනව, ත්‍රිවිධකුසලවිතර්කයන්ගේ අනුසස් නිර්‍වාණප්‍රතිලාභයෙහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ මහත් කාරණය යන මොවිහු මෙහි සුවිස්තෘතයහ- 341

10. විතක්කසණ්ඨාන සූත්‍රය,

අකුසලවිතර්කනිග්‍රහය සඳහා ඉවහල් පඤ්චවිධ නිමිති මෙහි විස්තරව ප්‍රකාශවෙති— 355

1. සඞඝඋපම සූත්‍රය,

වෙලාතික්‍රමණයෙහි දෙය, ගෙහසිනවභිඤ්ඤාදීන්ට නිශ්‍රය, ප්‍රථම බොධිකාලයෙහි භික්ෂූන්ගේ ගුණ- එක්වෙලේ වැළඳීමෙහි අනුසස්- ශාසනයෙහි පඤ්චවිධ ධර්මයන් ලබනවිරි-කෝ ඉවසීමෙහි දෙස්- පංචවිධවචනපථය. මෛත්‍රියෙහි මහත්ඵලය, යන මොවුහු මෙහි විසතරවෙත්- 366

2. අලඟද්දූපම සූත්‍රය,

අරිඨභික්ෂුහුගේ දුර්දෘෂ්ටිභඞ්ගය= කාමාදීනව- බුදුන් අභිභවා කිමෙහි විපාක-නවාඞඝ ශාස්තෘ ශාසනය-අලඟද්දූපයාවපාතියෙහි ආදීනව- කුල්ලූපමාව-සවැදූරුම් දෘෂ්ටිස්ථානයෝ- වත්‍ථුසොවික ශූන්‍යතාව- දෘෂ්ටිස්ථානයන්ගේ අඥානසවභාවය- පඤ්චස්කන්ධයන්ගේ අනිත්‍යතාවය-උඛ්ඛිත්තපලිඝාදී පුද්ගලයන්ගේ විභාග භගවත්හුගේ උපෙක්ෂාව- නාතුමහාකවර්ගය- ධර්මයෙහිඅනුසස් යන මොවුහු මෙහි ප්‍රකාශවෙති- 384

3. වම්මික සූත්‍රය,

ශරීරය නුඹසව උපමාකොට සොළොස් පැණයක් විසඳි මෙන් අර්හත්ඵලප්‍රාප්තිය දක්වා ප්‍රතිඝනවයුතු කෙලශධර්මයෝ මෙහි ප්‍රකාශවෙති. 411

4. රථවිනීත සූත්‍රය,

දශකථාවස්තු-සප්තාවිශුද්ධි-රථවිනීතොපමාව යනාදිය මෙහි ප්‍රකාශවෙති. 424

5. නිවාප සූත්‍රය,

රූපාවචර- අරූපාවචර ධ්‍යානයන්ගේ අනුසස් සවිසතරව මෙහි ප්‍රකාශවෙති 439

6. අරියපරියෙසන (පාසරාසි) සූත්‍රය,

රැස්වූවන්විසින් පිළිපැදියයුතු ආකාරය, ආර්‍යපර්‍යේෂණය හා අනාර්‍යපර්‍යේෂණය- භගවත්හුගේ කිංකුශලගවේෂණය- ධර්මාමිෂයිත්වය-බ්‍රහ්මාරාධනාව-විනෙයජනයෝ. උපකාජීවකයා හා මන්ත්‍රණය-පස්වග මහණුන් හික්මවීම-පඤ්චකාමගුණයෝ- අභවයෘපත්තිහු-යන මොවුහු මෙහි සඳර්ශිතයහ 455

7. මූලඟණ්ඨිපදෝපම සූත්‍රය,

සතරඤාණ පදයන් හා සම්පූර්ණ ඝණ්ඨිපදෝපමාව මෙහි ප්‍රකාශවන්නේය— (ඝණ්ඨිපදෝපමාවතුළ=ආර්‍යශීලස්කන්ධය—

ආර්‍ය්‍ය ඉන්ද්‍රියසංවරණය—ආර්‍ය්‍යසමාධි සම්ප්‍රජන්‍යය — නීවරණ ප්‍රහාණ-රූපාවචරසමාපත්ති සතර-ආර්‍ය්‍යවිත්තයෙහි ත්‍රිවිද්‍යාව යන මොවුන්ගේ විභාග අන්‍යතාගීතවෙති) 493

8. මහාහත්ථිපදෝපම සූත්‍රය,

පඤ්චාපාදානසකඛන්ධයෝ-සතරමහාභූතයෝ-යන මොවුන්ගේ විස්තර හා අනිත්‍යාදිය-ඔව්හු චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍යයෙහි අන්‍යතාගීත වනාකාරය යන මෙතෙක්දෑ මෙහි සන්දර්ශිතයහ- 517

9. මහාසාරෝපම සූත්‍රය,

ශාසන බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යාවෙහි පංචවිධ අනුශස් හා ඔවුන්ගේ නිෂ්ඵාත්කෘෂ්ටතා, අත්තුක්කංසන පරවම්භනයන්හි ආදීනව යන මේවා මෙහි ප්‍රකාශවෙති- 539

10. චූලසාරෝපම සූත්‍රය,

මෙහි මහාසාරෝපම සූත්‍රයෙහි කී කරුණු හා රූපාවචර අරූපාවචර ධ්‍යානයෝ, නිරෝධ සමාපත්තිය යන මේවා ප්‍රකාශිතයි- 551

ඔපම්ම වග්ගය නිමි (3)

---

1. චූලගොසිඞ්ග සූත්‍රය,

අනුරුඬ, නන්දිය, කිම්බිල යන ඍර්ධිමත්වූ මහාස්ථවිරයන්වහන්සේලාගේ සාමග්‍රීවිහරණය, අප්‍රමාද විහරණය- අර්හත්ඵලසමාපත්තිලාභය, ප්‍රසිඞ්ධිය-තදීයානුස්මරණයෙහි අනුශස් යන මේවා මෙහි ප්‍රකාශවෙති— 562

2 මහාගොසිඞ්ග සූත්‍රය,

ආනන්ද- රේවත- අනුරුඬ- මහාකාශ්‍යප- මෞද්ගල්‍යායන. ශාරිපුත්‍ර-යන ඍර්ධිමත්වූ මහාස්ථවිරයන්වහන්සේලාගේ හා තථාගතයන් වහන්සේගේත් ප්‍රශංසාවිසර්ජන සතක්මෙහි අන්‍යතාගීතවෙති-[එහි: බහුශ්‍රැත. ධ්‍යායී- දිබ්බචක්ඛුක-දශකථාවත්‍ථුක- ආභිධම්මික-චිත්තවසී- ආරඞ්ඛවිරිය-යනභික්ෂූහුකථිතයි] 578

3. මහාගෝපාලක සූත්‍රය,

ශාසනයෙහි පංචධර්‍මයන් ගෙණදීමට අභව්‍යවූද භව්‍යවූද එකොළොස් අඞ්ගයෝමෙහි විස්තර වශයෙන් ප්‍රකාශවෙති-595

4. චූලගෝපාලක සූත්‍රය,

ඍර්ධිමත් ශාස්තෘන්ගේ ධර්‍මයෙහි අනෙත්‍යාතිසභාවය-සෝවාන්ආදී චතුර්විධ ශ්‍රමණයෝ-ඍර්ධිමත්කෞශල්‍යය-නිර්වාණය යන මෝවුහු මෙහි ප්‍රකාශවෙති- 606

5. චූලසච්චක සූත්‍රය,

සච්චකනිඝණ්ඨයාගේ ගර්ජිය-සියලු සංඝකාරයන්ගේඅනිත්‍ය අනාත්මතාවයෝ, සච්චක නිඝණ්ඨහුගේ පරාජය- යන මේවා මෙහි ඇතුළත්වෙති 614

6. මහාසච්චක සූත්‍රය,

කායභාවනා චිත්තභාවනාවන්ගේ විස්තර- භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ කීං කුශලගවේෂණය- ආර්‍ය්‍ය මාර්ගඵලාභයෙහි භව්‍යාභව්‍ය පුද්ගලයෝ, භාග්‍යවත්හුගේ දුෂ්කරක්‍රියාව- රූපාවචරධ්‍යාන සතර- ආර්‍ය්‍යවිමුක්තියෙහි ත්‍රිවිද්‍යාව සමේමාහ අසමේමාහ පුද්ගලයෝ, යනමොව්හු හා සච්චකනිඝණ්ඨහුගේ ප්‍රසාදසංවේදනය මෙහි ඇතුළත් වේ- 642

7. චූලතණ්හා සඛය සූත්‍රය,

තෘෂ්ණාක්ෂයයිසා භික්ෂුහුගේ පූර්වභාගප්‍රතිපදාව මෙහි සඳහන් කර්ශිතයි. 683

8. මහාතණ්හා සඛය සූත්‍රය,

සාතිභික්ෂුහුගේ දුර්මති භඞ්ගය- බුදුන් අභිභවා කිමෙහි විපාක- විඤ්ඤාණයන්ගේ භවසඞ්ක්‍රමණාභාවය- පඤ්චස්කන්ධයන්ගේ සමුදය හා නිරුද්ධය- චතුර්විධ ආහාරයන්ගේ සමුදය පටිච්චසමුප්පාදධර්මය- සොළොස් වැදෑරුම් විචිකිච්ඡාව- පටිච්චසමුප්පාදධර්මයෙහි භික්ෂූන්ගේ නියවලභාවය ගර්හාවක්‍රාන්තිය අනගාරිකප්‍රතිපදාව, යන මොව්හු මෙහි ඇතුළත්වෙති.

9. මහාඅස්සපුර සූත්‍රය, 696

සමණකරණ්ධර්ම හා බ්‍රාහ්මණකරණධර්මයෝ මෙහි විස්තරව ප්‍රකාශවෙති. මෛත්‍රීකුල=හිරි ඔතප්- ත්‍රිවිධ සමාචාරය- ආජීවපාරිශුද්ධිය- ෂඩෙන්ද්‍රියසංවර, භොජනයෙහි මාත්‍රඥතාවය- ජාගරිකානුයොගය- සම්‍යක්ප්‍රජන්‍යය- නීවරණප්‍රහාණය-රූපාවචරධ්‍යානසතර- ත්‍රිවිද්‍යාව හා- සමණ, බ්‍රාහ්මණ, නහාතක, වෙදගූ, සොත්‍රිය, අරිය, අරහ යන පදයන්ගේ විභාගද යන මොව්හු ඇතුළත්වෙති. 777

10. චූලඅස්සපුර සූත්‍රය,

ශ්‍රාමණ්‍යාම්විප්‍රතිපදාව මෙහි ප්‍රකාශිතයි 802

මහායමක වර්ගය නිමි. (4)

---

1. සාලෙය්‍යක සූත්‍රය,

දසඅකුසල හා දශකුසල කම්පථයෝ, දසකුසල කම්පථ යන්ගේ ආනිසංස යන මේවා මෙහි ප්‍රකාශවෙති 812

2. වෙරඤ්ජක සූත්‍රය.

මෙහිදු සාලෙය්‍යක සූත්‍රාගතධර්මයෝම පුද්ගලාධිෂ්ඨානමූඛ යෙන් දෙශිතයහ. 826

3. මහාඅවදාන සූත්‍රය,

සඤ්ඤ විඤ්ඤාණ පඤ්ඤ යන මොවුන්ගේ විභාග, නෙය ධර්මය, සම්‍යක්දෘෂ්ට්‍යාභාපත්තිය හා තදනුග්‍රාහක පඤ්ච ධර්මයෝ, පුනරුත්පත්තිය, ප්‍රථම-ඛ්‍යානය, ජ්‍යෙෂ්ඨේන්ද්‍රිය විභාග හා තදාශ්‍රය, රූපා රූපප්‍රවෘත්තිය, ශරීරය පැවැත්මට හෙතු, මෘත, නිරෝධ සමාපත්තික යනපුද්ගලයන්ගේ නානාකරණය, වෙතොවිමුක්ති අනිමිත්තවෙතොවිමුක්තීන්ට පැමිණීමෙහි ප්‍රත්‍යය යෝ, අපමාණාදී වෙතොවිමුක්තීන්ගේ විභාග, ඝනාදිය මෙහි විස්තරවෙති. 832

4. චූලවෙදල්ල සූත්‍රය,

සත්කායදෘෂ්ටිය, ආර්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගය, සමාධිය, ත්‍රිවිධඅඞ්ගා රයෝ, නිරෝධසමාපත්තිය, ත්‍රිවිධවේදනාවෝ, ඝන මොවුන් පිළිබඳ විස්තරමෙහි ඇතුළත්වෙති. 859

5. චූලධර්මසමාදාන සූත්‍රය.

සිව්වැදෑරුම් ධර්මසමාදානයෝ මෙහි සවිස්තාරව ප්‍රකාශි තයහ. 883

6. මහාධර්මසමාදාන සූත්‍රය.

ඉෂ්ටාරම්මණයන් හා අනිෂ්ටාරම්මණ ප්‍රතිලාභයෙහි හෙතු, ධර්මසමාදානයෝ සතරදෙන, ඝන මේවා මෙහි විස්තරවෙති 894

7. විමංසක සූත්‍රය.

ශාස්තෘ විමංශක ධර්මවියය, ශ්‍රාවාන්පුද්ගලයාගේ ශ්‍රද්ධාබ ලය, ඝන මොව්හු මෙහි විස්තරවෙති 909

8. කොසම්බිය සූත්‍රය.

කාලහාදීනව, සවැදෑරුම් සාරාණීය ධර්මයෝ, සප්තවිධ ශ්‍රෝතා ආපත්ති ඵලඥතය, ඝන මොව්හු මෙහි ප්‍රකාශවෙති. 920

9. බ්‍රහ්මනිමන්තනාසූත්‍රය.

බ්‍රහ්මාතම්භාවය අනිත්‍යබව හා බඹබ්‍රහ්මදමනය, මරහුගේ ව්‍යාජභාෂණ, යන මේවා මෙහි ප්‍රකාශවෙති. 936

10. මාරතජ්ජනීය සූත්‍රය.

වසවත්තිමාරයාගේ විහිංසකත්වය, කකුසඳබුදුන්ගේ ශාසනය හා දූසි මාරයාගේ රහ්‍යිගවෙෂණය ඔහුගේ සාහසිකක්‍රියා හා එහි විපාක, යන මේවා මෙහි විසතර වෙති. 956

චූලයමක වර්ගය නිමි (5)

මූලපණ්ණාසකය සමාපතයි.

උගන පූරණය.

—(×)—

"එකමිදාහං මහානාම සමයං රාජගහෙ විහරාමි ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා නිගණ්ඨා ඉසිගිලිපස්සෙ කාලසිලායං උබ්භඨකා හොන්ති ආසනපටික්ඛිත්තා ඔපක්කමිකා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියන්ති, අථඛො හං මහානාම සායණ්හසමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙන ඉසිගිලිපස්සං කාලසිලා,, (276. පිට.)

චූලදුක්ඛක්ඛන්ධසුත්තං චතුත්ථං 4, (282 පිට)

මෙය සොඳ ගතයුතුයි.

විමලාඵ වාහිනී නම්වූ

මධ්‍යම නිකායාඵ්ඨ ව්‍යාඛ්‍යාව.

නමොතස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුධස්ස.

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා උක්කඨායං විහරති සුභගවනෙ සාලරාජමූලෙ—තත්‍රඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච.

සබ්බ ධම්ම මූල පරියායං වො භික්ඛවෙ දෙසිස්සාමි තං සුණාථ සාධුකං මනසිකරොථ භාසිස්සාමීති එවම්භන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච:—

සධම්මුජ්ජල ජුතියා වෙනෙය්‍යම්බුජව්‍යනං විකාසෙන්තං
ලොකා ලොක පදීපං වන්දෙ පවරං ජිනාදිච්චං
අථ මජ්ඣිමා ගමස්මිං හිතත්ථ මත්ථාව බොධනත්ථිනං
විමලත්ථ වාහිනීඛ්‍යා විධීයතෙ යං මයා ව්‍යාඛ්‍යා.

එවමෙමසුතං—මෙ, පරම විශුඛ බුඩින් ප්‍රසිඩාත්‍රුබුඛ මහා කාශ්‍යප සථවිරයන්වහන්ස! ම,විසින්, එවං, මේ වක්ෂ්‍යමානාකාර යෙන්; සුතං, අසනලදී; එකංසමයං, එක්කාලයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; උක්කඨායං, දඹුවැට පහන් දරමින් නුවර බිම්ගත්හෙයින් උක්කඨානම්වූ නුවර සමීපයෙහිවූ; සුභග වනෙ, ජන මනනන්දනීය හෙයින් "සුභග" නම්වූ වෙනෙහි; සාල; රාජ මූලෙ, සාලවෘක්ෂසමීපයෙහි; විහරති වැඩවාසය කරණසේක; තත්‍රඛො, එකල්හිවනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ භික්ඛවොඉති, මහණෙනි කියා; භික්ඛු, මාන මද මත්ත බ්‍රාහ්මණ ගොත්‍රඇති පන්සියයක් භික්ෂූන්ට, ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක; භදන්තෙඉති, සවාමීන්වහන්ස කියා; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පතිඅස්සාසුං, පිළිවදන් ඇස්වූහ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මේමූල පරියාය සූත්‍රධර්ම

ඉධ භික්ඛවෙ අස්සුතවා පුථුජ්ජනො අරියානං අදස්සාවී අරියධම්මස්ස අකොවිදෙ අරියධම්මෙ අවිනීතො සප්පුරිසානං අදස්සාවි සප්පුරිස ධම්මස්ස අකොවිදෙ සප්පුරිසධම්මෙ අවිනීතො පඨවිං පඨවිතොසඤ්ඤානාති පඨවිං පඨවිතො සඤ්ඤත්වා පඨවිං මඤ්ඤති පඨවියා මඤ්ඤති පඨවිතො මඤ්ඤති පඨවිං මෙති මඤ්ඤති පඨවිං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤතං තස්සාති වදාමි.

අවොච, වදුළුසේඨ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සබ්බධම්මමූල පරියායං, සත්කාය පරියාපන්න තෙභූමික නිරවශෙෂ ධම්මයන්වමුල්වූ කාරණයක්; (නොහොත්) සත්කායදෘෂ්ටියට ඇතුළත් සියළුධර්මයන්ට මුල්වූ දෙශනාවක්; වො, තොපට; දෙසිස්සාමි, දෙශනාකරන්නෙමි; තං, එය සුනාථ; අසව්; සාධුකං මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමීති; කියන් නෙමිසි, වදුළුසේඨ; තෙහිකබ්බ; ඒ භික්ෂූහු; එවම්භන්තෙතිඛො; එසේය ස්වාමිනි කියා; භගවතො; භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පති අස්සොසුං; පිළිවදන් දුන්හ; භගවා; භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං; සත්කාය දෘෂ්ටි පිළිබඳ ගම්භීරාර්ථ ඇති මේ සූත්‍රධර්මය අවොච වදුළුසේඨ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි!; ඉධ, මේ ලෝකයෙහි; අරියානං; සම්‍යක් සම්බුද්ධාදී ආර්‍යයන්; අදස්සාවී, නුවනැසින් නුදුටුවාවූ; අරියධම්මස්ස, සතර පතිපත්තාදී ආර්‍යධර්මයෙහි; අකොවිදෙ, අදක්ෂවූ; අරියධම්මෙ, ආර්‍යධර්මයෙහි; අවිනීතො, සංවරවිනය පහාණවිනයාදී වශයෙන් නොහික්මුණාවූ; සප්පුරිසානං; බුද්ධාදි සත්පුරුෂයන්; අදස්සාවී; නුවණින් නුදුටුවාවූ; සප්පුරිස ධම්මස්ස; එබදු සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි; අවිනීතො, නොහික්මුනාවූ; අස්සුතවා; අශ්‍රැතවත්වූ, පුථුජ්ජනො, මාගීඵලාධිගමයක් නැති; ඥෙය පුද්ගලතෙම, (හෙවත්) ඉහාත්මයෙහි නිවන් ලැබීමට සුදුසුවූ පෘථග්ජනතෙම; පඨවිං, පෘථිවීධාතුව; පඨවිතො, පෘථිවී ධාතු වශයෙන් සඤ්ජානාති; විපරීත සංඥාවෙන් හඳුනයි, පඨවිං පෘථිවීධාතුව; පඨවිතො, පෘථිවී ධාතු වශයෙන්; සඤ්ඤත්වා, සංඥා විපල්‍යාස වශයෙන් හැඳින, පඨවිං, පෘථිවී ධාතුව; මඤ්ඤති, ආත්මයයි ත්‍රිවිධ මඤ්ඤනා වශයෙන් හඟියි; පඨවියා මඤ්ඤති; මාගේ ආත්මය පෘථිවී ධාතු වෙහි පිහිටියේයයි හඟියි; පඨවිතො මඤ්ඤති, පෘථිවී ධාතුවෙන් (පිටත එය ආශ්‍රයකොට ආත්මය පිහිටියේයයි) හඟියි; පඨවිං, පෘථිවී ධාතුව, මෙඉති, මාගේයයි, මඤ්ඤති, (තෘෂ්ණා වශයෙන්) සිතයි; පඨවිං, පෘථිවී ධාතු නිශ්‍රිත ආත්මයට, අභිනන්දති, (භව තෘෂ්ණා වශයෙන්) සතුටුවෙයි; තං කිස්ස හෙතු?

ආපං ආපතො සඤ්ඤානාති ආපං ආපතො සඤ්ඤත්වා ආපං මඤ්ඤති ආපසමිං මඤ්ඤති ආපතො මඤ්ඤති ආපං මෙති මඤ්ඤති ආපං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු?

ඊට හෙතු කවරේද;? තස්ස; ඔහුගේ අපරිඤ්ඤතං; පිරිසිඳ නොදන්මයිනි; වදුම්, කියම්; මෙහි ප්‍රකාශිත පෘථිවී ධාතුව ප්‍රභෙද වශයෙන් සතරකි ලක්ෂණ පෘථිවිය සසම්භාර පෘථිවිය ආරම්මණ පෘථිවිය සම්මුති පෘථිවිය කියායි. එහි සභාව ලක්ෂණ යෙන් යුත් කෙස ලොමාදිය ලක්ෂණ පෘථිවී නම්. පස් පොළොව ද වණ්ණ සම්භාරයෙන් යුත් අය ලොහාදියද සසම්භාර පෘථිවී නම්, පෘථිවී කෘත්‍යානාදී වශයෙන් අරමුණුවූ පෘථිවිය ආරම්මණ පෘථිවී නම්, පඨවි කසිණ භාවනා වඩා බඹලොව උපන් බ්‍රහ්මයා පෘථිවී දෙවතා නාමයෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙති එම ව්‍යවහාරය සම්මුති පෘථිවීනාම් තවද මෙහි මඤ්ඤනා වශයෙන් සත්කාය දෘෂ්ටිය ප්‍රකාශිත හෙයින් එහි භෙදය පළමුකොට සැකෙවින් දතයුතුයි. ප්‍රභෙද විසින් එය විසි ආකාරයකි, රූපය නිත්‍යාත්ම යයි සැලකීම පළමුවෙනි දෘෂ්ටියයි ඒ කෙසේද? ඇවිලෙන පහ නෙහි පහන් සිළද එළියද යන දෙක එකිනෙකට උපකාරද එළිය නැත්නම් පහන්සිළනැත. පහන්සිළ නැත්තේ නම් එළිය නැත. එමෙන් මෙහි පෘථිවිය නැත්තේ නම් ඒ ඇසුරුකළ ආත්මය නැත ආත්මය නැතිනම් අවිනිභෝග පෘථිවිධාතුවද නැතැයි ඇතැම් ධ්‍යානලාභී කෙණෙක් ධ්‍යානාලෝකයෙන් පෙණෙන කසිණරූපය ආත්මයයි සලකති. එසේ සලකා ඒ රූපාත්ම දෙක වෙන් නොකළහැකි නිත්‍යාත්මයක් ඇතැයි දෘෂ්ටි ගණිති මේ පළමුවෙනි දෘෂ්ටියයි: මෙය පඨවිං මඤ්ඤති යනාදි යෙහි පෙණේ. කලයෙහි පැන්සේද, කරඬුවෙහි මැණික මෙන්ද රූපය තුළ ආත්මය පිහිටියේයයි සලකති. මේ දෙවෙනි දෘෂ්ටි යයි. එය පඨවියා මඤ්ඤති යනාදියෙහි දක්නාලැබේ. ආත්මය රූපවන්ය කියා එකෙකි. රුක නිසා එය ආශ්‍රය කොට පිවත සෙවන පවතීද එමෙන්ම රූපය ආශ්‍රය කොට පිවත ආත්මය පිහිටියේය. එහෙයින් ආත්මය් රූපවන්ය කියායි මෙය පඨවිතොමඤ්ඤතියනාදියෙහි ලැබේ. මේ තුන්වෙනි දෘෂ්ටියයි. යළිදු මලෙහි සුවඳ පිහිටියාක්මෙන් ආත්මයෙහි රූපය පිහිටියේය කියා එකෙකි මේ සතරවෙනි දෘෂ්ටියයි රූපසමිං වා අත්තානං යනාදී දෙශනා පාඨාන්තරයෙහි මෙය දක්නා ලැබේ. මෙලෙස රූපස්කන්ධය පිළිබඳව සතරෙකි. එසේම වෙදනා සඤ්ඤ සඞ්ඛාර විඤ්ඤාණ යන සතර නාමස්කන්ධයන්හි

අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාමි, තෙජං තෙජතො සඤ්ජානාති තෙජං තෙජතො සඤ්ඤත්වා, තෙජං මඤ්ඤති තෙජසම්ං මඤ්ඤති තෙජතො මඤ්ඤතිතෙජං මෙති මඤ්ඤති තෙජං අභිනන්දති. තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාම්

සතර බැගින් ගත්විට සත්කාය දෘෂ්ටිය විස්සෙකි. මෙහි තණ්හා මඤ්ඤනා මාන මඤ්ඤනා දිට්ඨි මඤ්ඤනා යයි මඤ්ඤනා (හැඟීම්) තුණෙකි, යහපත්ය මතොඤ්ඤයයි පෘථිවි ආදියෙහි ඡන්දරාගය උපදවන විට තණ්හා මඤ්ඤනායයි, සඞ්කිය පෘථිවි ආදීන්ගේ සැපත් විපත්නිසා මම ශ්‍රේෂ්ඨ වෙමියි. යනාදීන් මාන උපදවන විට මානමඤ්ඤනායි, පෘථිවි ආදිය නිත්‍යාත්මයයි සලකන විට දිට්ඨි මඤ්ඤනායි නම්ද මෙහි ඤාතපරිඤ්ඤා තීරණපරිඤ්ඤා පහාණ පරිඤ්ඤායයි දැනිම් තුණෙකි. ඤාත පරිඤ්ඤානම් ආධ්‍යාත්මික බාහිර වශයෙන්ද ලක්ෂණ රසාදි වශයෙන්ද මේ නාමය මේ රූපයයි දැනගැණීමයි. මෙසේ දුන පෘථිවි ධාතුව අනිත්‍යවශ යෙන් දුක් වශයෙන් රොගවශයෙන් ගණ්ඩාදි සතළිස් ආකාර යෙන් තීරණයකොට දනීද මේ තීරණ පරිඤ්ඤයි, මෙසේ තීර ණයකොට අග්‍රමාර්ගයෙන් පෘථිවියෙහි ඡන්දරාගය දුරු කෙරේද මේ ප්‍රහාණ පරිඤ්ඤයි. තවද නාමරූප මෙන්කොට දැනීම ඤත පරිඤ්ඤයි. කොටස් වසයෙන් සැලකීමාදී අනුලෝම ඤානය දක්වා පැවති ඤානය තීරණ ප්‍රඥයි ආර්‍යමාර්ග ඤානය ප්‍රහාණ පරිඤ්ඤයි මෙහි ඤෙය පෘථග්ජනතෙම පෘථිවි ආදිය ඤතාදී පරිඤ්ඤා නැතිහෙයින් තෘෂ්ණා මාන දෘෂ්ටි වශයෙන් ගෙණ සදෘෂාලික ආත්මයක් ඇතැයි වරදවා දකියි. සෙස්සෙහිද මෙසේයි; ආපං, අධ්‍යාත්මික බාහිර ආපෝ ධාතුව; ආපතෝ, ආපෝ ධාතු වශ යෙන්; සඤ්ජානාති, හඳුනයි; ආපං, ආපොධාතුව; ආපතෝ, ආපෝ ධාතු වශයෙන්; සඤ්ඤත්වා, සංඥ විපර්‍යාසයෙන් හැඳින ආපං මඤ්ඤති, ආපෝ ධාතුව සදෘෂාලික ආත්මයෘ සිතයි; ආපස්මිං මඤ්ඤති, ආපෝ ධාතුවෙහි නිත්‍යාත්මය පිහිටියේයයි සිතයි; ආපතෝ මඤ්ඤති, ආපොධාතුව ආශ්‍රයකොට ඉන් පිටත ආත්මය පිහිටියේයයි සිතයි; ආපා මෙති මඤ්ඤති; ආපෝ, ධාතුව මාගේ ආත්මයයි සිතයි; ආපං අභිනන්දති; ආපොධාතු නිත්‍රිතාත්මයට සතුටුවෙයි; තං කිස්ස හෙතු? ඒට හෙතු කවරේද තස්ස, ඒ දෘෂ්ටිවාදිහුගේ; අපරිඤ්ඤතං; පිරිසිඳ නොදන්මයයි වදාම්, කියම්, තෙජං, තෙජෝ ධාතුව; තෙජතෝ, තෙජෝ ධාතු වශයෙන් සඤ්ජානාති හඳුනයි; තෙජං; තෙජෝ ධාතුව; තෙජතෝ, තෙජෝ ධාතු වශයෙන්; සඤ්ඤත්වා, හැඳින; තෙජං මඤ්ඤති, තෙජෝ ධාතුව නිත්‍යාත්මයයි සිතයි.

වායං වායතො සඤ්ඣානාති වායං වායතො සඤ්ඤඤ්ඤා වායං මඤ්ඤති වායඤ්ඤං මඤ්ඤති වායතො මඤ්ඤති වායං මෙති මඤ්ඤති වායං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤතං තස්සාති වදාමි, භූතෙ භූතතො සඤ්ඣානාති භූතෙ භූතතො සඤ්ඤඤ්ඤා භූතෙ මඤ්ඤති භූතෙසු මඤ්ඤති භූතතොමඤ්ඤති භූතෙ මෙති මඤ්ඤති භූතෙ අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤතා තස්සාති වදාමි දෙවෙ දෙවතො සඤ්ඣානාති දෙවෙ දෙවතො සඤ්ඤඤ්ඤා දෙවෙ මඤ්ඤති දෙවෙසු මඤ්ඤති දෙවතොමඤ්ඤති දෙවෙ මෙති මඤ්ඤති දෙවෙ අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤතා තස්සාති වදාමි.

තෙජස්මිං මඤ්ඤති, තෙජෝ ධාතුවෙහි නිත්‍යාත්මය පිහිටියේ යයි සිතයි, තෙජතො මඤ්ඤති, තෙජෝ ධාතුවෙන් පිටත ආත්මය පිහිටියේයයි සිතයි; තෙජං මෙති මඤ්ඤති, තෙජෝ ධාතුව මාගේ ආත්මයයි සිතයි; තෙජං අභිනන්දති, තෙජෝ ධාතු නිත්‍ය ආත්මයට සතුටුවෙයි, තං කිස්ස හෙතු? ඒට හෙතු කවරේද? තස්ස, ඔහුගේ; අපරිඤ්ඤතං, නොදන්මයයි; වදාමි; කියමි; වායං, වායෝ ධාතුව; වායතො, වායෝ ධාතු වශයෙන්; සඤ්ඣානාති, හඳුනයි; වායං, වායෝ ධාතුව; වායතො, වායෝ ධාතු වශයෙන්; සඤ්ඤඤ්ඤා, හැඳින; වායං මඤ්ඤති, වායෝ ධාතුව ආත්මයයි සිතයි; වායස්මිං මඤ්ඤති, වායෝ ධාතුවෙහි ආත්මය ඇතැයි සිතයි; වායතො මඤ්ඤති, වායුවෙන් පිටත ආත්මය ඇතැයි සිතයි, වායං මෙති මඤ්ඤති, වායෝ ධාතුව මාගේ ආත්මයයි සිතයි; වායං අභිනන්දති, වායෝ ධාත්‍වාශ්‍රි තෘත්මයට සතුටුවෙයි; තං කිස්ස හෙතු? ඒට හෙතු කවරේද? තස්ස, ඔහුගේ; අපරිඤ්ඤතං, නොදන්මයයි; වදාමි, කියමි; භූතෙ, චාතුම්මහාරාජිකයෙන් පහතසිටිනසත්වයන් භූතතො, සත්ත්වයන්; වශයෙන් සඤ්ඣානාති හඳුනයි භූතෙ සත්වයන් භූතතො; භූත සත්වයන් වශයෙන්; සඤ්ඤඤ්ඤා, හැඳින; භූතෙ මඤ්ඤති, භූතසත්වයන් නිත්‍යයයි තෘෂ්ණා මාන දෘෂ්ටි වශ යෙන් සිතයි; භූතෙසු මඤ්ඤති, භූතයන්තුළ නිත්‍යාත්මයක් ඇතැයි සිතයි; භූතතො මඤ්ඤති: භූතයන් ඇසුරුකොට නිත්‍යාත්මය පිටත පිහිටියේයයි සිතයි; භූතෙ මෙති මඤ්ඤති, භූත සත්වයන් මාගේයයි සිතයි. භූතෙ අභිනන්දති භූතයන් ඇසුරුකළ නිත්‍යාත්මයක් ඇතැයි සතුටුවෙයි තං කිස්ස හෙතු? -ඌ-දෙවෙ මාර පිරිස හැර සදෙවිලෝ වැසි සෙසු දෙවියන් දෙවතො, දෙවියන් වශයෙන් සඤ්ඣානාති, සංඥාප්‍රඥාවෙන් හඳුනයි; දෙවෙ, දෙවියන්; දෙවතො, දෙවියන් වශයෙන්.

පජාපතිං, පජාපතිතො සඤ්ඤානාති පජාපතිං පජාපතිතො සඤ්ඤඤ්ඤති පජාපතිං මඤ්ඤඤ්ඤති පජාපතියම්ං මඤ්ඤඤ්ඤති පජාපතිතො මඤ්ඤඤ්ඤති පජාපතිං මෙනි මඤ්ඤඤ්ඤති පජාපතිං අභිනඤ්ඤති තං කිස්සහෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සානිවදාම් බ්‍රහ්මං බ්‍රහ්මතොසඤ්ඤානාති බ්‍රහ්මං බ්‍රහ්මතො සඤ්ඤඤ්ඤා බ්‍රහ්මං මඤ්ඤඤ්ඤති බ්‍රහ්මයම්ං මඤ්ඤඤ්ඤති බ්‍රහ්මතො මඤ්ඤඤ්ඤති බ්‍රහ්මං මෙනි මඤ්ඤඤ්ඤති බ්‍රහ්මං අභිනඤ්ඤති තංකිස්සහෙතු? අපරිඤ්ඤාතංතස්සානි වදාම් ආභස්සරෙ ආභස්සරතොසඤ්ඤානාති ආභස්සරෙ ආභස්සරතො සඤ්ඤඤ්ඤා ආභස්සරෙ මඤ්ඤඤ්ඤති ආභස්සරෙසු මඤ්ඤඤ්ඤති ආභස්සරතො මඤ්ඤඤ්ඤති ආභස්සරෙ මෙනි මඤ්ඤඤ්ඤති ආභස්සරෙ අභිනඤ්ඤති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සානි වදාම් සුභකිණ්හෙ, සුභකිණ්හතො සඤ්ඤානාති සුභකිණ්හසුභකිණ්හතොසඤ්ඤඤ්ඤා සුභකිණ්හ මඤ්ඤඤ්ඤතිසුභකිණ්හසු මඤ්ඤඤ්ඤති සුභකිණ්හතොමඤ්ඤඤ්ඤති සුභකිණ්හ මෙනි මඤ්ඤඤ්ඤති සුභකිණ්හ අභිනඤ්ඤති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සානි වදාම් වෙහප්ඵලෙ වෙහප්ඵලතො සඤ්ඤානාති,

---

සඤ්ඤඤ්ඤා, හැඳින; දෙවෙ මඤ්ඤඤ්ඤති, දෙවියන් නිත්‍යාත්ම ඇත් තාහුයයි සිතයි; දෙවෙසු මඤ්ඤඤ්ඤති, දෙවියන් තුළ නිත්‍යාත්මයක් පිහිටියේයයි සිතයි; දෙවතො මඤ්ඤඤ්ඤති, දෙවියන් ඇසුරු කොට නිත්‍යාත්මය පිටතපිහිටියේයයි සිතයි; දෙවෙ අභිනඤ්ඤති, දෙවියන් ඇසුරු නිත්‍යාත්මයට සතුටුවෙයි; තං කිස්ස හෙතු? -ප-පජාපතිං, පිරිස් සහිත මාරයා; පජාපතිතො මාරයා වශයෙන්; සඤ්ඤානාති, හඳුනයි; පජාපතිං, මාරයා; පජාපතිතො මාරයා වශයෙන්; සඤ්ඤඤ්ඤා, හැඳින පජාපතිං මඤ්ඤඤ්ඤති, මරු ඇසුරු කළ නිත්‍යාත්මයක් ඇතැයි ත්‍රිවිධ මඤ්ඤනා වශයෙන් සිතයි, පජාපතිස්මිං මඤ්ඤඤ්ඤති, මාරයා කෙරෙහි නිත්‍යාත්මයක් ඇතැයි දෘෂ්ටිවශයෙන් සිතයි; පජාපතිතො මඤ්ඤඤ්ඤති, මාරයා ඇසුරු කොට පිටත නිත්‍යාත්මයක් පවත්නේයයි සිතයි; පජාපතිං මෙනි මඤ්ඤඤ්ඤති, මාරයා මාගේයයි තෘෂ්ණාවශයෙන් සිතයි, පජාපතිං අභිනඤ්ඤති, නිත්‍යවූ මාරාත්මයට සතුටුවෙයි, ත-ප-වදාම්, බ්‍රහ්මං, බ්‍රහ්මපුරොහිත බ්‍රහ්මපාරිසද්‍යයන් ඇතුලු මහා බ්‍රහ්ම ලොකවැසියා (හෙවත්) ප්‍රථම ධ්‍යාන තලවැසි පිරිස් සහිත මහාබ්‍රහ්මයා; බ්‍රහ්මතො, බ්‍රහ්ම වශයෙන්; සඤ්ඤානාති, හඳුනයි; බ්‍රහ්මං, බ්‍රහ්මයා; බ්‍රහ්මතො, බ්‍රහ්මවශයෙන්; සඤ්ඤඤ්ඤා හැඳින; බ්‍රහ්මං මඤ්ඤඤ්ඤති, බ්‍රහ්මයා නිත්‍යයයි සිතයි; බ්‍රහ්මසම්ං මඤ්ඤඤ්ඤති, බ්‍රහ්මයාකෙරෙහි නිත්‍යාත්මයක් ඇතැයි සිතයි; බ්‍රහ්මතො මඤ්ඤඤ්ඤති, බ්‍රහ්මයා ඇසුරු කරණ ආත්මය නිත්‍යයයි සිතයි; බ්‍රහ්මං මෙනි මඤ්ඤඤ්ඤති බ්‍රහ්මයා මාගේ යයි සිතයි; බ්‍රහ්මං

වෙහප්ඵලේ වෙහප්ඵලතෝ සඤ්ඤානාති වෙහප්ඵලේ වෙහප්ඵලතෝ සඤ්ඤත්වා වෙහප්ඵලේ මඤ්ඤතී. වෙහප්ඵලෙසු මඤ්ඤතී, වෙහප්ඵලතෝ මඤ්ඤතී, වෙහප්ඵලෙමේති. මඤ්ඤතී වෙහප්ඵලේ අභිනන්දතී තං කිස්සහෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාම්, අභිභූ අභිභුතෝ සඤ්ඤානාති අභිභූ අභිභුතෝ සඤ්ඤත්වා අභිභූ මඤ්ඤතී අභිභුසම්මිං මඤ්ඤතී අභිභුතෝ මඤ්ඤතී, අභිභූ මේති මඤ්ඤතී අභිභූ අභිනන්දතී තං කිස්සහෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාම් ආකාසානඤ්චායතනං ආකාසානඤ්චායතනතෝ සඤ්ඤානාති ආකාසානඤ්චායතනං ආකාසානඤ්චායතනතෝ සඤ්ඤත්වා ආකාසානඤ්චායතනං මඤ්ඤතී ආකාසානඤ්චායතනසම්මිං මඤ්ඤතී ආකාසානඤ්චායතනතෝ මඤ්ඤතී ආකාසානඤ්චායතනං මේති මඤ්ඤතී ආකාසානඤ්චායතනං අභිනන්දතී තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාම්

අභිනන්දතී, බ්‍රහ්මාත්මයට සතුටුවෙයි; තං-ප-වදාම්, ආභස්සරෙ දඩ්ඩවැට පහනින් ගිනිසිළු නික්මෙන්නාක් මෙන් ශරීරයෙන් කාන්ති නික්මෙන හෙයින් ආභස්සර නම්වූ දෙවියන් (හෙවත්) පරිත්තාභ අප්පමාණාභ ආභස්සර සංඛ්‍යාත තෙතිය ධ්‍යානතලවැසි දෙවියන්; ආභස්සරතෝ, ආභස්සර දෙවියන් වශයෙන් සඤ්ඤානාති, සංඥා විපරිණාමයෙන් හඳුනයි,-ප-සෙස්ස බ්‍රහ්මචාරිය මෙනි, සුභකිණ්හ, සුභයෙන් ආකිණ්ණහෙයින් ඝනරන්කරඬුවක තුබූ දිලිසෙන රන්පිඬක්වැනි ශරීරප්‍රභාඇති ශුභකිණ්හනම් දෙවියන් (හෙවත්) පරිත්තසුභ අප්පමාණසුභ සුභකිණ්හ යන තෘතීය ධ්‍යාන තලවැසි බ්‍රහ්මයන්; සුභකිණ්හතෝ-ප-වෙහප්ඵලෙ, විපුල ඵල ඇතිහෙයින් වෙහප්ඵලනම් චතුර්ථධ්‍යාන තලවැසි දෙවියන් වෙහප්ඵලතෝ, වෙහප්ඵල දෙවියන් වශයෙන් සඤ්ඤානාති-ප-අභිභූ, චිත්ත විරාග භාවනා බලයෙන් නාමසකඛය මැඩ පැවැත්වූ අසංඥතලවැසි බ්‍රහ්මයා; අභිභුතෝ, අසඤ්ඤ තලවැසි බ්‍රහ්මයා වශයෙන්, සඤ්ඤානාති, හඳුනයි; අභිභූ-පෙ-වදාම් මෙහි අසඤ්ඤසත්ත දෙවියෝ නම්; වෙහප්ඵලය හා එකතල වාසිහුය චිත්ත විරාග භාවනායෙන් චතුර්ධ්‍යාන ලාභිව එහියම් යම් ඉරියව්වකින් පහළවූවාහුද එසේම සිහියම් රැමෙන් ආයු ඇතිතෙක් සිටිත්, අභිභූ වචනයෙන් ඔවුන් ගැණේ මෙහි වදාළ පිළිවෙළින් ශුද්ධාවාස කියයුතු නමුදු පෘථග්ජනවාර වශයෙන් වදාළ බැවින් ශුද්ධාවාස නොගැණේ මතු ශෛඛ අරහත්ත වාරාදියෙහි ශුද්ධාවාසිකයෝ ගැණෙති යටදැක්වූ බඹලෝ වැසි ආර්‍යපුද්ගලයන්ද මේ වාරයෙහි අසංගෘහීත බැව් දතයුතුයි ඔහුද ශෛඛශෛඛ වාරයන්හි පැණෙති ආකාසානඤ්චා

විඤ්ඤාණඤ්චායතනං විඤ්ඤාණඤ්චායතනතො සඤ්ඤානාති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං විඤ්ඤාණඤ්චායතනතො සඤ්ඤහති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං මඤ්ඤතීති විඤ්ඤාණඤ්චායතනස්මිං මඤ්ඤති විඤ්ඤාණඤ්චායතනතො මඤ්ඤති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං මෙති මඤ්ඤති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාමි, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං ආකිඤ්චඤ්ඤායතනතො සඤ්ඤානාති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං ආකිඤ්චඤ්ඤායතනතො සඤ්ඤහති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං මඤ්ඤතීති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනස්මිං මඤ්ඤති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනතො මඤ්ඤති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං මෙති මඤ්ඤති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාමි නෙව සඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනතො සඤ්ඤානාති නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනතො සඤ්ඤහති නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං මඤ්ඤතීති නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනස්මිං මඤ්ඤතීති නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනතො මඤ්ඤතීති නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං මෙති මඤ්ඤතීති නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං අභිනන්දති තං-ප-වදාමි.

යතනං, කසිණුග්ඝාටිමාකාශය අනන්තයයි කියා ගන්හෙයින් ආකාසානඤ්චායතන නම් ප්‍රථම අරූප තලයෙහි පවත්නා අරූපසඤ්ඤිය, ආකාසානඤ්චායතනතො, ආකාසානඤ්චායතන අරූපසඤ්ඤිවශයෙන් සඤ්ඤානාති, හඳුනයි. ආකාසානඤ්චායතනං, ආකාසානඤ්ච යතනය; ආකාසානඤ්චායතනතො ආකාසානඤ්චායතන වශයෙන්; සඤ්ඤහති, හැඳින; ආකාසානඤ්චායතනං, ආකාසානඤ්චායතනයෙහි පැවති අරූපසඤ්ඤිය මඤ්ඤතීති: ත්‍රිවිධ මඤ්ඤනා වශයෙන් හඟියි. ආකාසානඤ්චායතනස්මිං මඤ්ඤතීති, ආකාසානඤ්චායතනය කෙරෙහි පවත්නා ආත්මය සදෘෂ්ටිකයයි සිතයි. ආකාසානඤ්චායතනතො ආකාසානඤ්චායතනයන්ගේ නාමය ඇසුරුකොට පවත්නා ආත්මය, මඤ්ඤතීති, නිත්‍යයයි සිතයි; ආකාසානඤ්චායතනං මෙති මඤ්ඤතීති; ආකාසානඤ්චායතන ආත්මය මාගේයයි සිතයි, ආකාසානඤ්චායතනං අභිනන්දති, ආකාසානඤ්චායතන ආත්මයට සතුටු වෙයි තං-ප-විඤ්ඤාණඤ්චායතනං, ආකාසානඤ්චායතන සංඛ්‍යාත ප්‍රථමාරූප්‍ය විඤ්ඤාණය අනන්තයයි ගත්හෙයින් විඤ්ඤාණඤ්චායතන නම් අරූතල වැසි දෙවියන් -ප-ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං, ප්‍රථමාරූප්‍ය විඤ්ඤාණයාගේ භවාඞ්ග

දිට්ඨං දිට්ඨතො සඤ්ජානාති දිට්ඨං දිට්ඨතො සඤ්ඤත්වා දිට්ඨං මඤ්ඤති දිට්ඨස්මිං මඤ්ඤති දිට්ඨතො මඤ්ඤති දිට්ඨං මෙති මඤ්ඤති දිට්ඨං අභිනන්දති තං-ප-වදාමි, සුතං සුතතො සඤ්ජානාති සුතං සුතතො සඤ්ඤත්වා සුතං මඤ්ඤති සුතසම්මිං මඤ්ඤති සුතතො මඤ්ඤති සුතං මෙති මඤ්ඤති සුතං අභිනන්දති තං-ප-වදාමි, මුතං මුතතො සඤ්ජානාති මුතං මුතතො සඤ්ඤත්වා මුතං මඤ්ඤති මුතසම්මිං මඤ්ඤති මුතතො මඤ්ඤති මුතං මෙති මඤ්ඤති මුතං අභිනන්දති තං-ප-වදාමි, විඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතතො සඤ්ජානාති විඤ්ඤාතං විඤ්ඤාතතො සඤ්ඤත්වා විඤ්ඤාතං මඤ්ඤති විඤ්ඤාතසම්මිං මඤ්ඤති විඤ්ඤාතතො මඤ්ඤති විඤ්ඤාතං මෙති මඤ්ඤති විඤ්ඤාතං අභිනන්දති තං-ප-වදාමි, එකත්තං එකත්තතො සඤ්ජානාති එකත්තං එකත්තතො සඤ්ඤත්වා එකත්තං මඤ්ඤති එකත්තසම්මිං මඤ්ඤති,

---

මාත්‍රවූද සවල්ප යකුත් විඤ්ඤාණයක් නැත කියාගත් හෙයින් ආකිඤ්චඤ්ඤායතන නම් තෘතීය රූපතල වැනි දෙවියන්—ප—නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං, මහත්වූ සංඥාවක් නැතිබැවින්ද සියුම් සංඥාවක් ඇති බැවින්ද නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනතම්වූ (නොහොත්) සංඥා විදර්ශනාවට ගොචර භාවයට පැමිණ කල කිරීම ඉපදවීමට ප්‍රමාණ ව්‍යක්තවූ සංඥාකෘත්‍යයක් නැතිහෙයින් සංඥාව නැත්තේවේ; උණුදියෙහි තිබෙන ගින්නමෙන් සංස්කාර යන්ගෙන් ඉතිරිවූ සියුම්ලෙස පෙණෙන සංඥාවකුදු ඇත්තේවේ. එහෙයින් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤානම් සතරවෙනි අරූපතල වැනි දෙවියන්; නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනතො, නෙවසඤ්ඤානාස ඤ්ඤායතන දෙවියන් වශයෙන්; සඤ්ජානාති,—ප—දිට්ඨ, මාංස චක්ෂුසට හා දිව්‍යචක්ෂුසට ගොචරවූ රූපායතනය; දිට්ඨතො, රූපා යතන වශයෙන්; සඤ්ජානාති, හඳුනයි; දිට්ඨං, ඇසින් දක්නාලද රූපායතනය; දිට්ඨතො රූපායතනවශයෙන්; සඤ්ඤත්වා, හැඳින; දිට්ඨං මඤ්ඤති, ඇසින් දක්නාලද රූපායතන සංඛ්‍යාත වණියද ආත්මයද එසක්යයි සලකයි; දිට්ඨස්මිං මඤ්ඤති, තනෙහි කිරි පිහිටියාක්මෙන් වණිය තුළ ආත්මය පිහිටියේයයි සිතයි; දිට්ඨතො මඤ්ඤති, වණියයතනය ආශ්‍රයකොට ආත්මය පිහිටියේයයි සිතයි; දිට්ඨං මෙති මඤ්ඤති, රූපායතනය මාගේයයි සිතයි; දිට්ඨං අභිනන්දති රූපායතනය ආශ්‍රයකළ ආත්මයට සතුටු වෙයි; සුතං, ම ස ශ්‍රොත දිව්‍ය ශ්‍රොත දෙකින් අසනලද ශබ්දායතනය; සුතතො, ශබ්දයතන වශයෙන් සඤ්ජානාති, හඳුනයි; සුතං-ප-මුතං, ගඩි රස සුපඝීර්ම්මණය; මුතතො සම්ප්‍රාප්ත ආරම්මණ

එකත්තතෝ මඤ්ඤති එකත්තං මෙති මඤ්ඤති එකත්තං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාමි. නානත්තං නානත්තතෝ සඤ්ජානාති නානත්තං නානත්තතෝ සඤ්ඤත්වා නානත්තසම්මිං මඤ්ඤති නානත්තතෝ මඤ්ඤති නානත්තං මෙති මඤ්ඤති නානත්තං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාමි;

සබ්බං සබ්බතෝ සඤ්ජානාති සබ්බං සබ්බතෝ සඤ්ඤත්වා සබ්බං මඤ්ඤති සබ්බස්මිං මඤ්ඤති සබ්බතෝ මඤ්ඤති සබ්බං මෙති මඤ්ඤති සබ්බං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාමි නිබ්බාණං නිබ්බාණතෝ සඤ්ජානාති නිබ්බාණං

ග්‍රාහ වශයෙන්; සඤ්ජානාති, හඳුනයි; විඤ්ඤාතං, සිතින් දන්නා ලද වකුඹු සොත ඝාණ ජිව්හා කාය මනො ධම්ම යන සප්තායතන නයන් (නොහොත්) ධම්මාරම්මණය; (ආධ්‍යාත්මික ෂඩායතනය ත්‍රිලක්ෂණය ත්‍රිවිධ අරූපසඤ්ඤය පසළොස් සුඛුම රූපය නිර්‍වාණය ප්‍රඥප්තිය යන මොහු ධම්මාරම්මණ නම් වෙති) විඤ්ඤාතං සිතින් දන්නාලද්ද; විඤ්ඤාතතෝ, විඤ්ඤාතවශයෙන්; සඤ්ඤත්වා හැඳින; විඤ්ඤාතං මඤ්ඤති, සිතින් දනයුතු සප්තායතනය පිළිබඳ ආත්මයක් ඇතැයි සිතයි; විඤ්ඤාතසම්මිං මඤ්ඤති, විඤ්ඤාත සප්තායතනයෙහි නිත්‍යාත්මය ඇතැයි සිතයි; විඤ්ඤාතතෝ මඤ්ඤති සප්තායතනය ඇසුරුකොට නිත්‍යාත්මය පවත්නේ යයි සිතයි; විඤ්ඤාතං මෙති මඤ්ඤති, මනො විඥෙය ධර්මයන් මාගේයයි; සිතයි; විඤ්ඤාතං අභිනන්දති, විඥානපරිඥාත ධර්ම ප්‍රති බඳ ආත්මයට සතුටුවෙයි;-ප-එකත්තං, එකසභාවවූ අරූපසඤ්ඤය; එකත්තතෝ, එකසභාව වශයෙන්; සඤ්ජානාති, දැන ගණී; එකත්තං එකාකාර අරූපය; එකත්තතෝ, එකාකාර යෙන්; සඤ්ඤත්වා, හැඳින; එකත්තං මඤ්ඤති,-ප-නානත්තං, නානා සභාවවූ පඤ්චසඤ්ඤය; නානත්තතෝ, නානා සභාව යෙන්; සඤ්ජානාති, දැනගණී; නානත්තං, නානාසභාවවූ පංච සඤ්ඤය; නානත්තතෝ, නානා කාරයෙන්; සඤ්ඤත්වා, හැඳින; නානත්තං මඤ්ඤති, පඤ්චසඤ්ඤය මාගේ ආත්මයයි සිතයි; නානත්තසම්මිං මඤ්ඤති, පඤ්චසඤ්ඤය ඇසුරුකොට් නිත්‍යාත්ම යක් පිහිටියේයයි සිතයි; නානත්තතෝ මඤ්ඤති, පඤ්චසඤ්ඤය ඇසුරුකොට පිවත ආත්මය පිහිටියේයයි සිතයි; නානත්තං මෙති මඤ්ඤති, පඤ්චසඤ්ඤය මාගේයයි සිතයි; නානත්තං අභිනන්දති, නානා සභාවවූ පඤ්චසඤ්ඤාශ්‍රිතාත්මයට සතුටුවෙයි; තං-ප-වදාමි, කියමි—

නිබ්බාණතො සඤ්ඤානුවා නිබ්බාණං මඤ්ඤතී නිබ්බාණසමිං ම
ඤ්ඤති නිබ්බාණතො මඤ්ඤති නිබ්බාණං මෙති මඤ්ඤති නි
බ්බාණං අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤතං තස්සාති
වදාමි .....අස්සුතවතා පුථුජ්ජනවසෙන පඨමකභූමි පරිවෙජ්ජදෙ;

එකත්ව නානත්ව වශයෙන් සක්කායදෘෂ්ටිය දෙපරිදිකොට දක්වා නැවත එයම එක්කොට දක්වනුවෝ "සබ්බං," යනාදිය වදාළහ; සබ්බං, ආධ්‍යාත්මික බාහිර සියළු රූපාරූප ධර්මය; සබ්බතො, සියල්ල වශයෙන්; සඤ්ඤානාති, දැනගණී; සබ්බං, සියල්ල; සබ්බ තො, සියල්ල වශයෙන්; සඤ්ඤානුවා, හැඳින; සබ්බං මඤ්ඤති, සියල්ල ආත්මයයි සිතයි; සබ්බසමිං මඤ්ඤති, සියලු රූපාරූප ධර්මයෙහි ආත්මය පිහිටියේයයි සිතයි; සබ්බතොමඤ්ඤති, සියල්ල ඇසුරුකොට ඉන් පිටත ආත්මය පිහිටියේයයි සිතයි; සබ්බං මෙති මඤ්ඤති, සියල්ල මාගේයයි සිතයි; සබ්බං අභිනන්දති, සිය ල්ල ඇසුරුකළ ආත්මයට සතුටුවෙයි; තං-ප-වදාමි- (කම්මවාදය ඊශ්වරනිර්මාණවාදය අහෙතුක වාදය නාස්තිකවාදය අක්‍රියාවාදය දශවස්තුක අනන්තග්‍රාහික මිථ්‍යාවාදය විංශතිවස්තුක සක්කාය දෘෂ්ටිය යන මේ සියල්ල මෙහි සබ්බශබ්දයෙහි සංගෘහීතයි;) නිබ්බාණං, පරම දෘෂ්ටධර්ම නිර්වාණය; නිබ්බාණතො, නිර්වාණ වශ යෙන්; සඤ්ඤානාති, දනියි; නිබ්බාණං නිවන් නොවූ නිවණැයි සම්මුතිය; නිබ්බාණතො, නිර්වාණ වශයෙන්; සඤ්ඤානුවා, සංඥා විපර්‍යාසයෙන් දැන; නිබ්බාණංමඤ්ඤති, නිර්වාණ ආත්ම දෙක; අවිනිර්භෝගයයි සිතයි; නිබ්බාණසමිං මඤ්ඤති, මාගේ ආත්මය නිවණෙහි පිහිටියේයයි සිතයි; නිබ්බාණතො මඤ්ඤති, මාගේ ආත්මය නිවණ ඇසුරුකොට පිටතපිහිටියේයයි සිතයි, නිබ්බාණං මෙති මඤ්ඤති, සැපවත් මාගේ නිර්වාණයයි සිතයි; නිබ්බාණං අභිනන්දති, ආත්ම සහිත නිවණට සතුටුවෙයි; තං-ප-වදාමි- මෙහි ඉහාත්මයෙහි දුක් සංසිඳවීමයයි කියනලද අනිර්වාණවූ පංචදෘෂ්ටධර්ම නිර්වාණ වාදය නිබ්බාණ ශබ්දයෙන් දතයුතුයි; දිව්‍ය මානුසික උතුම් පස්කම් සැපතින් යුක්තවීම මෙලොව දුක්නිවීම මෙකියනු එක් වාදයෙකි;ප්‍රථම ද්වීතීය තෘතීය චතුර්ථ යන් ධ්‍යාන සැප ලැබීමෙන් දුක් නිවීමක යනු සතරවාදයෙකි; මෙ පංච විධ නිර්වාණ වාදය මෙහි ඇතුළත්ය; අස්සුතවතා පුථුජ්ජනව සෙන, සාමාන්‍ය අඛ කල්‍යාණ යන ත්‍රිවිධ පෘථග්ජනයන්ගේ වසයෙන් දෙසනලද; පඨමක භූමි පරිවෙජ්ජෙ, සත්කාය දෘෂ්ටිය පිළිබඳ ප්‍රථම චිත්ත චෛතසිකොත්පාදස්ථානයයි; මේ ප්‍රථම භූමියෙහි පඨවී ආදී වාර විසිහතරක්ද එක්වාරයෙක්හි දෘෂ්ටි සතර බැගින් සයානු දෘෂ්ටියක්ද ප්‍රකාශිතය.

යො පි සො භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙඛො අපත්තමානසො අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං පත්ථයමානො විහරති සොපි පඨවිං පඨවිතො අභිජානාති පඨවිං පඨවිතො අභිඤ්ඤාය පඨවිං වා මඤ්ඤති පඨවියා වා මඤ්ඤති පඨවිතො වා මඤ්ඤති පඨවිං මෙති වා මඤ්ඤති පඨවිං වා අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු * අපරිඤ්ඤායං තස්සාති වදාමි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙඛො, ත්‍රිවිධ ශික්ෂායෙහි හික්මෙන්නාවූ; අපත්තමානසො, නොපැමිණි අර්හත්ඵලය ඇත්තාවූ; අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං, නිරුත්තර අර්හත්ඵලය; පත්ථයමානො තෘෂ්ණා වශයෙන් නොව කුශලච්ඡන්දය වශයෙන් පතන්නාවූ; යො පි සො භික්ඛු, යම් ඒ ශෛක්ෂ භික්ෂුවක් තෙම; විහරති, ඉරියව් පැවැත්මෙන් සකක්‍ඛ පරිහරණය කෙරේද; සොපි, ඒ ශෛක්ෂ පුද්ගල තෙමේද; පඨවිං, චතුර්විධ පෘථිවි ධාතුව; පඨවිතො, පෘථිවි භාවයෙන්; අභිජානාති, මෙහි නිත්‍යාත්මයක් නැතැයි මනාව දනියි; පඨවිං, පඨවීධාතුව; පඨවිතො, පෘථිවි ධාතු වශයෙන්; අභිඤ්ඤාය, මාර්ග චිත්තඤ්ඤණයෙහි දැන; පඨවිං වා මඤ්ඤද්ති, දුර්විල තණ්හා මාන වශයෙන් පෘථිවි මඤ්ඤණය කෙරෙයි; පඨවියා වා මඤ්ඤති, තෘෂ්ණා මාන පෘථිවියෙහි පිහිටියේයයි සිතයි; පඨවිතො වා මඤ්ඤද්ති, පෘථිවිය ඇසුරුකොට තෘෂ්ණා මාන පවතියයි සිතයි; පඨවිං මෙ ඉති වා මඤ්ඤති. මේ පෘථිවිය මාගේයයි සිතයි; පඨවිං වා අභිනන්දති. තෘෂ්ණා මාන වශයෙන් පෘථිවියට සතුටුවෙයි; තං කිස්ස හෙතු? ඊට හෙතු කවරේද? තස්ස, ඒ ශෛක්ෂ පුද්ගලයාගේ; අපරිඤ්ඤායං, නොපිරිසිඳ දැනීමයයි; වදාමි, කියමි; මෙ වාරය ශෛක්ෂ පුද්ගලයා සඳහා වදාරණලදි; රහත්ඵලයට නොපැමිණි සෙසු මාර්ගඵලාධිගමය සඳහා ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවෙහි හික්මෙන ආර්ය පුද්ගලයා ශෛක්ෂයයි, දැනීනප්‍රහීණ හෙයින් ශෛක්ෂයාට දෘෂ්ටි මඤ්ඤණයක් නැත; තුණ්වූ තෘෂ්ණා මාන ඇති හෙයින් තණ්හා මාන මඤ්ඤණවය ඇත; භෙද පෘථග්ජනයාට මෙන් බලවත් නොවේ, අර්හත් ඵල සථයාට මෙන් නැත්තේත් නොවේ; දුර්විල තණ්හා මාන මඤ්ඤණවය ඇතැයි සැලකියයුතුයි, පඨවිං වා මඤ්ඤති, යන තන්හි අනියම ඒ වා' යන නිපාත ශබ්දයෙන්ද මඤ්ඤණයන්ගේ දුර්විලත්වය ප්‍රකාශකරණු ලැබේ;

පරිඤ්ඤායං. මූලික පොත්හි.

ආපං—ප—තෙජං— වායං—භූතෙ —දෙවෙ– පජාපතිං – බ්‍රහ්මං— ආභස්සරෙ -- සුභකිණ්හෙ —වෙහප්ඵලෙ—අභිභුං —ආකාසානඤ්චා යතනං— විඤ්ඤාණඤ්චායතනං — ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං— නෙවස ඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං— දිට්ඨං—සුතං—මුතං– විඤ්ඤාතං—එකත්තං —නානත්තං —සබ්බං—නිබ්බාණං– නිබ්බාණතො අභිජානාති නිබ්බාණං නිබ්බාණතො අභිඤ්ඤාය නිබ්බාණං වා මඤ්ඤති නිබ්බාණස්මිං වා මඤ්ඤති නිබ්බාණතො වා මඤ්ඤති නිබ්බාණං මෙති වා මඤ්ඤති නිබ්බාණං වා අභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? අපරිඤ්ඤායං තස්සාති; වදාමි, සෙඛ වසෙන දුතියභූමි පරිවෙණ්ඩෙ,

---

"අභිජානාති" යන්නෙන් විශිෂ්ට ඥානය ප්‍රකාශිතයි; එසේ පිරිසිදුව දන්නෙකුට තෘෂ්ණා මාන මඤ්ඤණයක් කෙසේ ඇතිවේ ද යි සිතියහැක; මේ පිරිසිදු දැනීම මාර්ග චිත්තක්ෂණය සඳහා වදාරණලදී -- මීදුලි එලිය වැනි මාර්ග චිත්තක්ෂණයෙන් පසු ඉතිරි මාර්ගවලින් නැසියයුතු කෙලෙසුන් ගෙන් පිරිසිදු දැනීම මුවහවෙයි; එවිට අප්‍රහීණ තෘෂ්ණා මාන වශයෙන් මඤ්ඤණය ලැබෙයි; තෘෂ්ණා මාන වශයෙන් සිතීම පරිඤ්ඤුවෙන් නොව අපරිඤ්ඤුවෙන්ම විය යුතු හෙයින්ද පුස්කොළ පොත්වල 'අපරිඤ්ඤුයං" කියාම නිසාවෙන හෙයින්ද අපරිඤ්ඤායං යනු ශුද්ධ පාඨයයි සලකා එසේම යෙදීමු; මෙසේ යෙදීමෙන් අභිජානාති යන්නත් අපරිඤ්ඤායං යන්නත් නොගැළපෙන සේ හැගේ; අභිජානාති යන්න මාර්ග චිත්තක්ෂණ කාලය සඳහායි; අපරිඤ්ඤායං යන්න ඉන් පසු කාලය සඳහායි. එහෙයින් ඔවුන්ගේ සම්බන්ධියක් උවමනා නොවේ

සෙඛ වසෙන, සෙඛ ප්‍රතිපදා ප්‍රාප්තයන්ගේ වශයෙන් දක්වන ලද්දාවූ; දුතියභූමි පරිවෙණ්ඩෙ, දෙවන භූමි පරිවෙණ්ඩයයි;

————)o(————

යොපි සො භික්ඛවෙ භික්ඛු අරහා ඛීණාසවො වුසිතවා කතකරණීයො ඔහිතභාරො අනුපපත්තසදත්ථො පරික්ඛීණ භව සඤ්ඤුජනො සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො සො පි පඨවිං පඨවිතො අභිජානාති පඨවිං පඨවිතො අභිඤ්ඤාය පඨවිං න මඤ්ඤති පඨවියා න මඤ්ඤති පඨවිතො න මඤ්ඤති පඨවිං මෙති න මඤ්ඤති පඨවිං නාභිනන්දති තං කිස්සහෙතු? පරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාමි, ආපං—ප—තෙජං—වායං—භූතෙ—දෙවෙ—පජාපතිං—බ්‍රහ්මං—ආභස්සරෙ—සුභකිණ්හෙ—වෙහප්ඵලෙ—අභිභුං—ආකාසානඤ්චායතනං—විඤ්ඤාණඤ්චායතනං—ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං—දිට්ඨං—සුතං—මුතං—විඤ්ඤාතං—එකත්තං—නානත්තං—නිබ්බාණං නිබ්බාණතො අභිජානාති නිබ්බාණං නිබ්බාණතො අභිඤ්ඤාය නිබ්බාණං න මඤ්ඤති නිබ්බාණස්මිං න මඤ්ඤති නිබ්බාණතො න මඤ්ඤති නිබ්බාණං මෙති න මඤ්ඤති නිබ්බාණං නාභිනන්දති තංකිස්ස හෙතු? පරිඤ්ඤාතං තස්සාති වදාමි, ඛීණාසව වසෙන පඨමක නයෙ තතියභූමි පරිච්ඡෙදෙ.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරහා කෙලෙසුන් හෙරෙන් දුරුවූ; ඛීණාසවො, සමූලෙඡද කළ කාමාදී ආශ්‍රවයන් ඇත්තාවූ; වුසිතවා වැස නිමවනලද ගුරු සංවාස ආර්‍යවාසයන් ඇත්තාවූ; කතකරණීයො, සතරමාර්‍යයෙහි කටයුතු අවසාන කළාවූ; ඔහිතභාරො, බහාතබනලද කෙලෙසකැඩ අභිසංස්කාරයන ත්‍රිවිධ භාරය ඇත්තාවූ; අනුපපත්ත සදත්ථො, පැමිණි අර්හත් ඵල ඇත්තාවූ; පරික්ඛීණ භව සඤ්ඤුජනො සඤ්ඤයකළ දසවිධ භවබන්ධන ඇත්තාවූ; සම්මදඤ්ඤා විමුත්තො, සක්කාදිදිට්ඨිගේ දෙස් දැක සසරින් මිදුනාවූ; යො පි සො භික්ඛු, යම් ඒ රහත් භික්ෂූකෙනෙක් වේද; සො අපි, හෙතෙමේද; පඨවිං, පෘථිවිය; පඨවිතො පෘථිවි වශයෙන්; අභිඤ්ඤාය දැන; පඨවිං, පෘථිවිය; න මඤ්ඤති, තෘෂ්ණා මාන වශයෙන් නොසිතයි; පඨවියා න මඤ්ඤති, පෘථිවියෙහි තෘෂ්ණා මාන පිහිටියේයයි නොසිතයි; පඨවිතො න මඤ්ඤති, පෘථිවිය ඇසුරුකොට තණ්හා මාන ඇතැයිද නොසිතයි; පඨවිං මෙති න මඤ්ඤති. පෘථිවිය මාගේයයි නොසිතයි; පඨවිං නාභිනන්දති, පෘථිවියට තෘෂ්ණා මාන වශයෙන් සතුටු නොවෙයි; තංකිස්ස හෙතු? ඊට හේතු කවරේද? තස්ස, ඒ ක්ෂීණාශ්‍රවයාගේ; පරිඤ්ඤාතංඉති, ත්‍රිවිධ පරිඤ්ඤා වශයෙන්; පෘථිවිය දැනීමයි; වදාමි, කියමි; නිබ්බාණං. මිථ්‍යා මානිකා පරමදෘෂ්ටධර්මීය නිර්වාණය; නිබ්බාණතො, දෘෂ්ට ධර්ම නිර්වාණ වශයෙන්; අභිජානාති, ඒනාව දනී; නිබ්බාණං, ඒ නිර්වාණය;

යො පි සො භික්ඛවෙ භික්ඛු අරහං-ප-පඨවිං නාභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? ඛයා රාගස්ස විතරාගත්තා ආපං-තෙජං-නිබ්බාණං නාභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? ඛයා රාගස්ස විතරාගත්තා, ඛීණාසව වස්සෙව දුතියඤ්ඣානයෙ චතුස්ඣානභූමි පරිවෙජ්ජෙ, යො පි සො භික්ඛවෙ භික්ඛු අරහං-ප-පඨවිං නාභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු? ඛයා දොසස්ස විත දොසත්තා, ආපං-තෙජං- වායං—නිබ්බාණංනාභිනන්දති තං කිස්සහෙතු? ඛයා දොසස්ස විතදොසත්තා ඛීණාසව වස්සෙව තතියඤ්ඣානයෙ පඤ්චමඤ්ඣානභූමි පරිවෙජ්ජෙ, යො පි සො භික්ඛවෙ භික්ඛු අරහං-ප-පඨවිං නාභිනන්දති, තං කිස්ස හෙතු? ඛයා මොහස්ස විත මොහත්තා, ආපං-තෙජං-වායං ප-නිබ්බාණං නාභිනන්දති තංකිස්සහෙතු? ඛයා මොහස්ස විතමොහත්තා, ඛීණාසව වස්සෙව චතුත්ථඣානයෙ ඡඨඤ්ඣානභූමි පරිවෙජ්ජෙ:—

නිබ්බානතො අනිච්චාණයෙහි නිච්චාණ සම්මුහියක් වශයෙන්; අභිඤ්ඤාය, දැන; නිබ්බානං න මඤ්ඤති, මෙය ශාන්ත නිච්චාණයකැයි නොසිතයි; නිබ්බාණසමිං න මඤ්ඤති, නිවණෙහි සුඛම රූප විඤ්ඤාණ ආත්මයක් ඇතැයි නොසිතයි; නිබ්බාණතො න මඤ්ඤති නිවණ ඇසුරුකොට රූපාදියක් ඇතැයි නොසිතයි; නිබ්බාණමෙති න මඤ්ඤති, නිවණ මාගේයයි නොසිතයි; නිබ්බාණං නාභිනන්දති, නිවණට කෙලෙස් වශයෙන් සතුටු නොවෙයි; තං කිස්ස හෙතු? ඒට හේතු කවරේද? හසස, ඒ ඛීණාශ්‍රවයාගේ; පරිඤ්ඤාතං ඉති, පිරිසිඳ දැනීමයයි; වදෑම්, කියම්; ඛයා රාගස්ස, රාගක්ෂයින්, විතරාගත්තා, නිරවශෙෂ විතරාග බැවිනි; ප-ඛෝභස්ස ඛයා, මොහක්ෂයින්; විතමොහත්තා, පහවූ මෝහ ඇති බැවිනි; දොසස්ස ඛයා, වෙෂක්ෂයින්; විතදොසත්තා පහවූ වෙෂ ඇති බැවිනි; මෙහි අර්හත් මාර්ග විත්ත සඞ්ඛාත ත්‍රිවිධ පරිඤ්ඤාවේ සම්පූර්ණ බව දැක්වීමට ප්‍රථම වාරයද; ඵලය වනාහි අප්පණිහිත සුඤ්ඤත අනිමිත්ත යන ත්‍රිවිධ විමොක්ෂයට සාධාරණ හෙයින් විමොක්ෂ මුඛ වශයෙන් ඵල වාර තුණක්ද වදාරණලදී, හේ මෙසේ සැකෙවින් දතයුතුයි; රාගයෙහි දොස් දැන දුක අනුව දකිමින් අප්‍රණිහිත විමොක්ෂයෙන් මිදී ඵලාධිගමය කළ එක් රහත් කෙණෙක; වෙෂයෙහි දොස් දැන අනිත්‍යය අනුව බලමින් අනිමිත්ත විමොක්ෂයෙන් මිදුනු එක් රහත් කෙණෙක; මොහයෙහි දොස් දැන අනාත්මානුදර්ශිව වාසය කරමින් සුඤ්ඤතා විමොක්ෂයෙන් මිදුනු එක් රහත් කෙණෙක; මෙසේ ඵලාධිගම කාලයෙහි ත්‍රිවිධ විමොක්ෂය අඛ්ඩවැඩි නොව සමව පවත්නා හෙයින් විමොක්ෂ මුඛ වශයෙන් ඵලවාර තුණෙකි; මාර්ගාදිගම කාලයෙහි එක් විමොක්ෂ

තථාගතොපි භික්ඛවෙ අරහං සම්මාසම්බුද්ධො පඨවිං පඨවිතො අභිජානාති පඨවිං පඨවිතො අභිඤ්ඤාය පඨවිං න මඤ්ඤති පඨවියා න මඤ්ඤති පඨවිතො න මඤ්ඤති පඨවිං මෙති න මඤ්ඤති පඨවිං නාභිනන්දති තංකිස්ස හෙතු? පරිඤ්ඤාතං තථාගතස්සාති වදාමි—ආපං-ප-තෙජං-වායං-භූතෙ-දෙවෙ-පජාපතිං-බ්‍රහ්මං- ආභස්සරෙ-සුභකිණ්හ-වෙහප්ඵලෙ-අභිභුං- ආකාසානඤ්චායතනං— විඤ්ඤාණඤ්චායතනං— ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං—නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං-දිට්ඨං-සුතං-මුතං-විඤ්ඤාතං—එකත්තං—නානත්තං— සබ්බං-නිබ්බාණං-ප-පරිඤ්ඤාතං තථාගතොති වදාමි. සත්තාර වසෙන පඨමකප්පයෙ සත්තමඝ භූමිපරිවෙජ්ඣෙ—තථාගතොපි අරහං සම්මාසම්බුද්ධො පඨවිං පඨවිතො අභිජානාති පඨවිං පඨවිතො අභිඤ්ඤාය පඨවිං න මඤ්ඤති පඨවියා නමඤ්ඤති පඨවිතො න මඤ්ඤති පඨවිං මෙති නමඤ්ඤති පඨවිං නාභිනන්දති තං කිස්ස හෙතු?

මූඛයක් ප්‍රධානව පවත්නා හෙයින් මාගී වාර එසෙකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරහා, පව් නැසුවාවූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සියල්ල මනාව තෙමේම අවබොධකළාවූ; තථාගතොපි, තථාගතයන් වහන්සේද; පඨවිං, පෘථිවිය; පඨවිතො, පෘථිවී වශයෙන්; අභිජානාති, දන්නා සේක; පඨවිං, පෘථිවීධාතුව; පඨවිතො, පෘථිවී ධාතු වශයෙන් අභිඤ්ඤාය, විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන; පඨවිං පෘථිවී ධාතුව; නමඤ්ඤති, තෘෂ්ණා මාන දෘෂ්ටි වශයෙන් නොඉතක්සේක;—ප—තථාගතස්ස, බුදුන්ගේ; පරිඤ්ඤාතං, මනාව දැනීමයයි; වදාමි කියම්; සත්තාරවසෙන, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ වශයෙන් වදාරණලද පඨමකප්පයෙ, ප්‍රථම කල්පය කථාවෙහි; සත්තමඝ භූමිපරිවෙජ්ඣෙ සත්වන චිත්තෝත්පාද සථාන පරිවෙජ්දයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි' අරහං අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ; පඨවිං, පෘථිවිය; පඨවිතො, පෘථිවී වශයෙන්; අභිජානාති, විශිෂ්ට ඥානයෙන් දන්නාසේක; පඨවිං-ප-තං කිස්ස හෙතු? ඊට හේතු කවරේද? නන්දි, අතීතකාලිඝ තෘෂ්ණාව; දුක්ඛස්ස, පංච සකඛ්ඛයට; මූලං, මූල කාරණයයි; ඉති විදිත්වා, මෙසේ දැන; භවා භාවිභව හෙතුවින්; ජාති, ප්‍රතිසන්ධි විඤ්ඤාණ නාමරූපාදී විපාක සකඛ්ඛයවේයයි; ඉති විදිත්වා මෙසේ දැන; භූතස්ස, උපන් සත්වයා හට; ජරාමරණං, ජරා මරණවේයයි; ඉති විදිත්වා, මෙසේ දැන යම්හෙයකින් (සඒඥතාඥානය අවබොධ කෙළේද?) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තසමා, එහෙයින්; ඉඝ, මෙහි; නොහොත්; තසමාතිහ, එහෙයින්; තථාගතොං, තථාගතයන්වහන්සේ; සබ්බඤ්ඤු, සර්ව්‍යඥතා ඥානයෙන්; තණ්හානං, කාම භව විභව යන සියලු තෘෂ්ණාවන්;

නන්දි දුක්ඛස්ස මූලනති ඉති විදිත්වා භවා ජාති භූතස්ස ජරා මරණං තසමා තිහ භික්ඛවෙ තථාගතො සබ්බසො තණ්හානං ඛයා විරාගා නිරොධා චාගා පටිනිස්සග්ගා අනුත්තරං සම්මා සම්බොධිං අභිසම්බුඩ්ඣති වදාමි-ආපං-ප-තෙජං-වායං-භූතෙ -දෙවෙ-පජාපතිං- බ්‍රහ්මං-ආභස්සරෙ සුභකිණ්හ-වෙහප්ඵලෙ—

ඛයා, ලොකොත්තර මාර්ගයෙන් අත්‍යන්තයෙන් ක්ෂය කිරීමෙන්, විරාගා, සෝවාන් මගින් ආලය හැරීමෙන්; නිරොධා, සකෘදාගාම් මගින් නිරුඛකිරීමෙන්; චාගා, අනාගාමි මාර්ගයෙන් වජ්ජනය කිරීමෙන්; පටිනිස්සග්ගා, අර්හත්මාර්ගයෙන් දුරලීමෙන්; අනුත්තරං, නිරුත්තර සර්වශ්‍රෙෂ්ඨවූ; සම්මා සම්බොඩිං, අර්හත් මාර්ගඥනය, අභිසම්බුඩොති, අවබොධකෙළේයයි; වදාමි, කියමි;-ප-සත්කාර වසෙන, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ වදනයෙන් වදාරණලද, දුතියඣාන යෙ දෙවෙනි නය කථාවෙති; අඛ්මකභූමි පරිවෙජ්දෙ, අටවෙනි චිත්තෙනාත්පත්ති භූමි පරිවෙජ්දයයි;

මෙයින් බොධි මූලයෙහිදී ප්‍රතීත්‍ය සමුත්පාද ධර්මය මනාව ප්‍රතිවෙධ කිරීමෙන් ත්‍රිවිධ මඤ්ඤනාවන් ප්‍රහීණ කළබව ප්‍රකාශ කරමින් සංක්ෂෙප සතරකින්ද සඤ්ඤා තුනකින්ද කාලතුණකින්ද විසි ආකාරයකින්ද යුක්තවූ එම ප්‍රතීත්‍යසමුත්පාදයම දක්වනු පිණිස, "නන්දිදුක්ඛස්ස" යනාදිය වදාරණලදි; මෙහි සතර සංක්ෂෙපය නම්—නන්දි යනු එකෙකි; දුක්ඛස්ස යනු එකෙකි; භවා යනු එකෙකි; ජාතියනු එකෙකි; යනුවි; මේ පද සතරින් ප්‍රතීත්‍ය සමුත්පාදය සතරකට බෙදූ එක එක පදයෙහි ඇතුළත් කළහෙයින් සතර සංක්ෂෙප නම්; තණ්හා දුක්ඛ දෙක අතර එක් සඤ්ඤයෙකි; දුක්ඛ සංඛ්‍යාත වේදනාවටද භවයටද අතර එක් සඤ්ඤයෙකි; භවයටද ජාතියවද අතර එක්සඤ්ඤයෙකි, මෙසේ සංක්ෂෙප සතර තුළ ඇඟිළි සතර අතර තුන්සඤ්ඤය මෙන් ත්‍රිසඤ්ඤයෙකි; නන්දි සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාවද ඊට අනුගත අවිද්‍යාදියද අතීතකාලිකයි; ජාති ජරා මරණ අනාගත කාලිකයි; දුක්ඛ සංඛ්‍යාත වෙදනාවද භවයද තදනුවර්ති ධර්මද වර්තමානකාලිකවි; මේ කාලත්‍රයයි; අවිද්‍යා සංස්කාර තණ්හා උපාදාන භව යන අතීත හෙතු පසඳ; විඤ්ඤාණ නාම රූප සළායතන ඵස්ස වෙදනා යන වර්තමාන ඵල පසඳ; මෙසේම වර්තමාන හෙතු අනාගත ඵලවශයෙන් මේ දශයම ගත්විට ප්‍රතීත්‍ය සමුත්පාද විසි ආකාරයවෙති, මේ විසි ආකාරයයි; මෙහි මාර්ග ඵල වශයෙන් තථාගත වාරදෙකක් දෙශනා කරණලදි; මෙසේ ප්‍රතීත්‍යසමුත්පාදය මනාව අවබොධ කළ බැවින් තථාගතවාරයන් ත්‍රිවිධ මඤ්ඤනා වශයෙන් පෘථිවි

අභිභූං—ආකාසානඤ්චායතනං— විඤ්ඤාණඤ්චායතනං—ආකිඤ්ච ඤ්ඤායතනං — නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං—දිට්ඨං—සුතං—මුතං-විඤ්ඤාතං—එකත්තං—නානත්තං—සබ්බං නිබ්බාණං-ප--නිබ්බාණං නාභිනන්දති. තං කිස්සහෙතු? නන්දි දුක්ඛස්ස මූලන්ති ඉති විදිත්වා භවා ජාති භූතස්ස ජරා මරණන්ති තස්මා තිහ භික්ඛවෙ තථාගතො සබ්බසො තණ්හානං ඛයා විරාගා නිරොධා වාගා

ආදිය නොහඟින බව මින් ප්‍රකාශකළසේක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදං, මහාවාර අටකින්ද; අනන්තරවාර එක්සියදෙයානූ වකින්ද බණවර දෙසකින්ද ප්‍රතිමණ්ඩිතවූ මේ මූලපරියාය සූත්‍ර ධර්මදේශනාව; අවොච, අතුල්‍ය සම්බුදුනා ඥන මහිමය දක්වමින් වදාළසේක, තෙ භික්ඛූ, මාන මද මත්ත ත්‍රිවෙද පාරප්‍රාප්ත බ්‍රාහ්මණ ගොත්‍රික පන්සියයක් පමණ ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, ගම්භීරාවී ඇතිම්නොහර දෙශනාවට; න අභිනන්දුං ඉති, අවිද්‍යාභවයෙන් සතුටු නොවූහ; තාවද සම්බුදුරජාණන්වහන්සේ මාන මදීනය කිරීම සඳහා වදාළ මේ සූත්‍රයෙහි දෘෂ්ටිගතිකයෝද ශෛක්ෂයෝද රහත්හුද බුදුහුද පෘථිවී මණ්ඩනය කෙරෙත්යයි වදාළ වචනයෙහි වෙනස නොහැඟි මේ ධර්මයට අභිනන්දනය නොකොළෝය; එසේද වූවත්-ඔවුන්ගේ මාන මද මර්දනයට හෙතුවිය; මේ සූත්‍ර දෙශනාවෙන් පසු ඒ භික්ෂූහු බුඩොපසථාන ධර්ම ශ්‍රවණාදියට එළඹියාහුය; මේ භික්ෂූන් නිර්මදවීම නිමිත්තකොට දර්ශභා මඩුවෙහි උපන් කථාව අරභයා මම පෙරද මේ භික්ෂූන්ගේ මන් බිඳියෙමියි ඉකුත්වත් දක්වා වදාළසේක; පූර්වයෙහි එක්දිසාපාමොක් ආචාර්ය්‍ය කොණෙක් ත්‍රිවෙදයෙහි පාරප්‍රාප්තව පන්සියයක් මෙණෙවියන්ට මන්ත්‍ර උගන්වයි; උගත් මෙනෙවියෝ ශිල්පමදයෙන් මත්ව ඇදුරු ගෞරව නොකොට විසූහ; ඒ බැව් දත් ගුරුතෙම ඔවුන් මන් බිඳීම පිණිස මේ ප්‍රශ්නය විචාළේය;

"කාලෝ ඝසති භූතානි සබ්බානෙව සහත්තනා
යො ච කාලඝසෝ භූතොඝ භූත පචනිං පචති"

ඝන මේ ගය කියා දරුවෙනි ! මෙය විසඳවියයි කිය; අපි නොවැටහී ඔහු නිශ්ශබ්දවූහ; එසේනම් සෙට අවුත් කියවයි යැ කීය; එසේද ගොස් කැටිව සලකාත් අපි නොවැටහී ඒ බැව් දැන් නූහ; එවිට ආචාර්ය්‍යතෙම ඔවුන්ට නිගා පිණිස මේ දෙවෙනිගය කීය.

"බහුනී නරසීහානි ලොමසානි බ්‍රහානිව
ගීවාසු පටිමුකානි කොචි දෙවෙඨ කණණවා"ති

පටිනිස්සග්ගා අනුත්තරං සම්මා සම්බොධිං අභිසම්බුජ්ඣොතිවදාමීති සත්ථාරවසෙන දුතියඣානයෙ අඞ්ගමක භූමි පරිදෙජ්ජෙ, ඉදම් වොච භගවා. න තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

මූලපරියාය සූත්‍රය පඤ්චම.

ලොම් සංඛ්‍යාත බොහෝ ඉසකොහෙ ඇති අප්‍රමාණ මනුෂ්‍ය ශීර්ෂ ත්‍රිවයක් පාසාම් අමුණා ඇති නුමුත් ප්‍රඥ නමැති කන් පිහිටියේ ඉන් කීපයෙකැයි යන අර්ථ ඇති මේ ගාථාව අසා මාණවකයෝ නිහතමානීවූහ; ආචාර්‍යතෙම ඔවුන් නිහතමානීවූ පරිදි දැන ප්‍රශ්නය විසඳීය; භිස්ව කාලය ගතකරන මහජන යන් කාලයතෙම අනුභව කරවි රහතන්වහන්සේ තමන් ලත් කාල හේතුවින් පුනර්භව සඤ්ඤා පංචකය කන්නේයයි හෙවත් විනාශකරන්නේයයි අර්ථයි; මෙයින් මෙණෙවියෝ නිර්මදව ගුරුපසථාන කොට සවගී පරායන වූහ; මෙසේ පූර්වචරිතය අසා වඩාත් නිහතමානීව භික්ෂූහු ප්‍රතිපත්තියෙහි යෙදී වාසය කළාහුය;

එසඳ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන්ගේ ඤාණ පරිපාකය දැක "ගොතමක" සූත්‍රය දෙශනාකළසේක; එම සූත්‍රාවසානයෙහිදී දස සහස්‍ර ලොකධාතුව කම්පාවිය; එම ධර්මය අසා මේ බ්‍රාහ්මණ භික්ෂූහු පන්සියග හුනස්නෙහිම රහත්වූහ; මෙසේ මේ මූලපරියාය සූත්‍රදෙශනාව එතැන්හිදී නිමාවට ගියේයයි දත යුතුයි;

පළමුවන මූලපරියාය සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මෙ සුතං **එකං සමයං** භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ-තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි **භික්ඛවොති** භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා **එතදවොච**, **සබ්බාසවසංවරපරියායං** වො භික්ඛවෙ දෙසිස්සාමි තං සුණාථ **සාධුකං** මනසි කරොථ භාසිස්සාමීති, එවං භන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා **එතදවොච**, ජානතො අහං භික්ඛවෙ පස්සතො

එවං මෙ සුතං, **මේ**, මා විසින්; එවං සුතං, මෙසේ අසනලදී; **එකං** සමයං, එක් කාලයෙක්හි; භගවා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර සමීපයෙහිවූ, ජේතවනෙ, පූජිසවාම් හුගේ නාම වශයෙන් ජේතවන නම්වූ; අනාථපිණ්ඩිකස්සආරාමෙ අනේපිඬුමහසිටුහු විසින් කරවා පිළිගන්වනලද බැවින් එනම්වූ ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩවාසය කර වදාරණසේක; තත්‍රඛො, එකල්හි වනාහී; භගවා. භාගවතුන්වහන්සෙ; භික්ඛවො **ඉති**, මහණෙනි! කියා; භික්ඛු, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; තෙභික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; භදන්තෙ **ඉති**, **සවාමීනිකියා**; පති අස්සොසුං, **ප්‍රතිවචන** දුන්හ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; **එතං**, මේ සූත්‍ර ධර්මය; අවොච, වදළසේක;

සබ්බාසව සංවර පරියායං, සියලු කාමාදී ආශ්‍රවයන් සංවර ණය කිරීමේ කාරණය (හෙවත්) සියලු ආශ්‍රවයන් සංවරණය කිරීමෙහි දෙශනාව; දෙසිස්සාම්, දෙසන්නෙමි. තං, එය සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමිති, කියන්නෙමිසි (වදළසේක); එවං භන්තෙ **ඉතිඛො**, **එසේය සවාමිනි** කියා; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේට; **පතිඅස්සොසුං**, ප්‍රතිවදන් දුන්හ; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ; එතං, මේ කාරණය, ආවොව, වදළසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං, මම; ජානතො, උපාය මනසිකාරය උපදවන්ට දන්නහුගේ; ආසවානං ඛයං, කාමාදී ආශ්‍රවයන්ගේ නිරවශෙෂ ප්‍රහාණිය; වදාමි, කියමි; පස්සතො, යම්සේ අනුපාය මනස්කාරය නො උපදීද එසේ දක්නහුගේ; (ආශ්‍රවප්‍රහාණිය) වදාමි කියමි; අජානතො, නොදන්නහුට ආශ්‍රව ක්ෂය වේයයි; නො (වදාමි), නොකියමි; අපස්සතො. නොදක්නහුට ආශ්‍රවක්ෂය වේයයි; නො (වදාමි,) නොකියමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කිච ජානතො, කුමක්දන්නහුට; කිං පස්සතො, කුමක් දක්නහුට; ආසවානං ඛයෙ. ආශ්‍රවක්ෂය; හොති, වේද; යොනිසොච මන සිකාරෙ, අනිත්‍යාදිය අනිත්‍යාදී වශයෙන් සළකන උපාය මන සිකාරයද; අයොනිසොච මනසිකාරෙ, අනිත්‍යාදිය නිත්‍යාදී

ආසවානං ඛයං වදාමි නො අජානතො නො අපස්සතො භාව භික්ඛවෙ ජානතො කිං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති, යොනිසො ච මනසිකාරො අයොනිසො ච මනසිකාරො, අයොනිසො භික්ඛවෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නා චෙව ආසවා උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච ආසවා පවඩ්ඪන්ති, යොනිසො භික්ඛවෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නා චෙව ආසවා න උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච ආසවා පහීයන්ති,

---

වශයෙන් සලකන අනුපාය මනස්කාරයද (යන දෙක දැනීමයි); භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයොනිසො මනසිකරොතො, නුනුවණින් මෙනෙහිකරන්නහුට; අනුප්පන්නා ව එව, අරමුණු වශයෙන් පහළ නුවූවාවූද: ආසවා, ආශ්‍රවයෝ: උප්පජ්ජන්ති, උපදිත්, උප්පන්නාව, උපන්නාවූද; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; පවඩ්ඪන්ති, නැවත නැවත ඉපදීම් වශයෙන් වැඩෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොනිසො මනසි කරොතො, නුවණින් මෙනෙහි කරන්නහුට; අනුප්පන්නා ව එව, නුපන්නාවූද; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; න උප්පජ්ජන්ති, නුපදිත්; උප්පන්නා ච, උපන්නාවූද; ආසවා. ආශ්‍රවයෝ; පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත් මෙහි ආශ්‍රවනම්:—"ආසවනතීති ආසවා" යන නිරුක්තිය විසින් සලකනවිට චක්ඛු සොතාදී ෂඩ් චාරයෙන්ම පහළවෙත් නුසි ආශ්‍රව නම්. තවද සිත් වශයෙන් භොත්භූසිත දක්වාද අවකාශ සථාන වශයෙන් භවාග්‍රය දක්වාද ඇතුළත් කොට පවතින්නුසි ආශ්‍රවනම්; මේ අර්ථ විශයෙහි ආසව ශබ්ද යෙහි ආකාරය ඇතුළත් කිරීම් අර්ථයෙහි වැටේ; යලිදු බොහෝ සැල් පල්ව පරණ වීමෙන් මීරාදිය ආසව යයි කියනු ලැබේ. එමෙන්ම අවිද්‍යාදියද අපරිමිත කාලයක පටන් පවත්නා හෙයින් මදිරාදි ආසව වැනිනුසි ආසව නමීවේ; එසේම ආයතවූ හෙවත් දික්වූ සසර දුක රැස් කෙරේනුසි හෝ ආශ්‍රව නම්; ප්‍රභෙද වශයෙන් දෘෂ්ට ධාර්මික සම්පරායික යයි ආසවදෙකක්ද, කාමාසව භවාසව අවිජ්ජාසව යයි තුණෙක්ද දිට්ඨාසවය හා එයම සත රෙක්ද, නිරයගාමිනී ආසව තිරච්ඡානයොනි ගාමිනී පෙතතිවිසය ගාමිනී මනුස්සලොක ගාමිනී දෙවලොක ගාමිනී ආසව යයි පස්ක්ද සංවර ප්‍රහාතව්‍යාදී වශයෙන් සයෙක්ද, මෙහි දර්ශන ප්‍රහාතව්‍යාශ්‍රවයත් සමග එයම සතෙක්ද දක්වනලදහ. කර්ම ක්ලෙශොපද්‍රව ආශ්‍රවයයි කියනු ලැබෙන් මෙහි සංවරනම්:—නොවැසීම වැළැක්ම නොපැවැත්මයි. ශීලසංවරය, සති, ඤාණ, ඛන්ති, විරිය සංවරයයි පසෙකි මෙහි පංචවිධ සංවරයම අභිමතයි. "යොනිසො අයොනිසොා' යන වචනවයෙන් මතු සියලු සූත්‍රයම බැඳි ඇත. වටට දුක්ඛය අනුපාය මනස්කාරය මුල් කොට ඇත. ඉවටට සුඛය උපාය මනස්කාරය මුල්කොට ඇත. වටට ඉවටට වසයෙන්ම මේ සූත්‍රය දෙසනාකරණ ලදි.

අත්ථි භික්ඛවෙ ආසවා දස්සනා පහාතබ්බා, අත්ථි ආසවා පටිසෙවනා පහාතබ්බා, අත්ථි ආසවා අධිවාසනා පහාතබ්බා, අත්ථි ආසවා පරිවජ්ජනා පහාතබ්බා, අත්ථි ආසවා විනොදනා පහාතබ්බා, අත්ථි ආසවා භාවනා පහාතබ්බා, කතමෙ ච භික්ඛවෙ ආසවා දස්සනා පහාතබ්බා, ඉධ භික්ඛවෙ අසස්සුතවා පුථුජ්ජනො අරියානං අදස්සාවී අරිය ධම්මස්ස අකොවිදෙ, අරියධම්මෙ අවිනීතො සප්පුරිසානං අදස්සාවී සප්පුරිසධම්මස්ස අකොවිදෙ, සප්පුරිස ධම්මෙ අවිනීතො මනසිකරණීයෙ ධම්මෙ නපජානාති අමනසිකරණීයෙ ධම්මෙ නපජානාති සො මනසිකරණීයෙ ධම්මෙ අපජානන්තො අමනසිකරණීයෙ ධම්මෙ අපජානන්තො

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! දස්සනා, නිවීණ දර්ශනයෙන් හෙවත් ශ්‍රොත ආපත්ති මාර්ගයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; අත්ථි, ඇත්තාහ; සංවරා, සතිසංවරයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා; ආශ්‍රවයෝ; අත්ථි, ඇත්තාහ; පටිසෙවනා, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාවෙන් (හෙවත්) ඤාණසංවරයෙහි කියනලද ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාඥානය සෙවනය කිරීමෙන්; පහාතබ්බා ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; අත්ථි, ඇත්තාහ; අධිවාසනා, ඉවසීමෙන් (හෙවත්) ඛන්තී සංවරයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහාතව්‍යවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; අත්ථි ඇත්තාහ; පරිවජ්ජනා, දුරුකිරීමෙන් (හෙවත්) ශීල සංවරයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහාතව්‍යවූ, ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; අත්ථි, ඇත්තාහ; විනොදනා, දුරුකිරීමෙන් (හෙවත්) වීර්‍යසංවරයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; අත්ථි, ඇත්තාහ; භාවනා, භාවනායෙන් (හෙවත්) මාර්ගත්‍රය සම්ප්‍රයුක්ත බොධ්‍යඞ්ග වැඩීමෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; අත්ථි, ඇත්තාහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දස්සනා, ප්‍රථම නිවීණ දර්ශනයවූ සෝවාන් මඟින්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; කතමෙව, කවරහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේ ලොකයෙහි; අරියානං, බුබාදි ආර්‍යයන්; අදස්සාවී, නුවණැසින්; නුදුටුවාවූ; අරිඝධම්මස්ස, ආර්‍යධර්මයෙහි; අකොවිදෙ අදක්ෂවූ; අරිඝධම්මෙ, ආර්‍යධර්මයෙහි; අවිනීතො, නොහික්මුණුවූ; සප්පුරිසානං, බුබාදි සත්පුරුෂයන්; අදස්සාවී, නුවණැසින් නුදුටුවාවූ; සප්පුරිසධම්මස්ස, එබඳු සත්පුරුෂධර්මයෙහි; අකොවිදෙ, අදක්ෂවූ; සප්පුරිසධම්මෙ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි; අවිනීතො, නොහික්මුණුවූ; අස්සුතවා, අශ්‍රැතවත්වූ; පුථුජ්ජනො, පෘථජ්ජනතෙම; මනසිකරණීයෙ, ආවර්ජනා කටයුතුවූ; ධම්මෙ, කුශලොත් පත්තියට කරුණුවූ ධර්මයන්; නපජානාති, නොදනියි; අමනසිකරණීයෙ,

යෙ ධම්මා න මනසිකරණීයා තෙ ධම්මෙ මනසිකරොති, යෙ ධම්මා මනසිකරණීයා තෙ ධම්මෙ න මනසිකරොති, කතමෙ ච භික්ඛවෙ ධම්මා න මනසිකරණීයා යෙ ධම්මෙ මනසිකරොති, යස්ස භික්ඛවෙ ධම්මෙ මනසිකරොතො අනුප්පන්නා වා කාමාසවො උප්පජ්ජති උප්පන්නා වා කාමාසවො පවඩ්ඪති අනුප්පන්නා වා භවාසවො උප්පජ්ජති උප්පන්නා වා භවාසවො පවඩ්ඪති අනුප්පන්නා වා අවිජ්ජාසවො උප්පජ්ජති උප්පන්නා වා අවිජ්ජාසවො පවඩ්ඪති ඉමෙ ධම්මා න මනසිකරණීයා යෙ ධම්මෙ මනසිකරොති, කතමෙ ච භික්ඛවෙ ධම්මා මනසිකරණීයා යෙ ධම්මෙ න මනසිකරොති, යස්ස භික්ඛවෙ ධම්මෙ මනසිකරො

මෙනෙහිනොකටයුතුවූ; ධම්මෙ, අකුශලොත්පාදයට කරුණුවූ ධර්මයන්; නප්පජානාති; නොදනියි; සො, හෙතෙම; මනුසිකරණීයෙ, මෙනෙහි කටයුතුවූ; ධම්මෙ, ධර්මයන්; අප්පජානන්නෙ, නොදන්නේ; අමනසිකරණීයෙ ධම්මෙ, මෙනෙහිනොකටයුතු ධර්මයන්; නප්පජානන්තො, නොදන්නේ; යෙධ භික්ඛවෙ, යම් ධර්මයෙක්; න මනසිකරණීයා, මෙනෙහි නොකටයුතුද; තෙධම්මෙ, ඒ ධර්මයන්; මනසිකරොති, මෙනෙහිකරයි; යෙ ධම්මා, යම් ධර්මයෙක්; මනසිකරණීයා, මෙනෙහිකටයුතුද ? තෙධම්මෙ, ඒ ධර්මයන්; න මනසිකරොති, මෙනෙහි නොකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; න මනසිකරණීයා, මෙනෙහි නොකටයුතුවූ; යෙ ධම්මා, යම් ධර්මයෙක්; මනසිකරොති, මෙනෙහි කෙරේද; ධම්මා, ඒ ධර්මයෝ; කතමෙ ච, කවරහුද ? භික්ඛවෙ මහණෙනි ! ධම්මෙ, යම් ධර්මයෙක්; මනසිකරොතො, මෙනෙහිකරන්නාවූ; යස්ස, යමෙකුට; අනුප්පන්නාවා, නූපන්නාවූද; කාමාසවො, (පංචකාම ගුණික රාග සංඛ්‍යාත) කාමාශ්‍රවය; උප්පජ්ජති, උපදීද? උප්පන්නාවා, උපන්නාවූද: කාමාසවො, කාමාශ්‍රවය; පවඩ්ඪති, නැවත ඉපදීම් වශයෙන් වැඩේද? අනුප්පන්නාවා, නූපන්නාවූ; භවාසවො, (රූපා රූප භවයන්හි ඡන්දරාගය හා දෘෂ්ටි සහගත ධ්‍යාන නිකාන්තියවූ) භවාශ්‍රවය; උප්පජ්ජති, උපදියි; උප්පන්නාවා, උපන්නාවූද; භවාසවො, භවාශ්‍රවය; පවඩ්ඪති, වැඩෙයි; අනුප්පන්නාවා, නූපන්නාවූද; අවිජ්ජාසවො, (චතුරාර්‍යසත්‍යයන්ගෙ දැනීමවූ) අවිද්‍යාශ්‍රවය; උප්පජ්ජති, උපදී; උප්පන්නාවා, උපන්නාවූද අවිද්‍යාශ්‍රවය; පවඩ්ඪති, වැඩේ; නමසිකරණීයා, මෙනෙහි නොකටයුතුවූ; යෙ ධම්මෙ, යම් ධර්මයෙක්; මනසිකරොති, මෙනෙහි කෙරේද; ඉමෙධම්මා, මේ ඒ ධර්මයෝයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මනසිකරණීයා, මෙනෙහි කටයුතුවූ; යෙධම්මා, යම් ධර්

තො අනුපපන්නො වා කාමාසවො න උපපජ්ජති, උපපන්නො වා කාමාසවො පහියති අනුපපන්නො වා භවාසවො න උපපජ්ජති උපපන්නො වා භවාසවො පහියති අනුපපන්නොවා අවිජ්ජාසවො න උපපජ්ජති උපපන්නො වා අවිජ්ජාසවො පහියති ඉමෙ ධම්මා මනසිකරණීයා යෙ ධම්මෙ න මනසිකරොති, තස්ස අමනසිකරණීයානං ධම්මානං මනසිකාරා මනසිකරණීයානං ධම්මානං අමනසිකාරා අනුපපන්නාවෙව ආසවා උපපජ්ජන්ති උපපන්නාව ආසවා පවඩ්ඪන්ති; සො එවං අයොනිසො මනසිකරොති අහොසිංනු ඛො අහං අතීත මද්ධානං න නු ඛො අහොසිං අතීතමද්ධානං කින්නු ඛො අහොසිං අතීතමද්ධානං කථන්නු ඛො අහොසිං අතීත මද්ධානං කිං හුත්වා කිං අහොසින්නු ඛො අහං අතීතමද්ධානං;

කෙණෙක්; නමනසිකරොති, මෙනෙහි නොකෙරේද: ධම්මා ඒ ධර්මයෝ; කතමෙව කවරහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ධම්මෙ, යම් ධර්ම කෙණෙක්; මනසිකරොතො, මෙනෙහි කරන්නාවූ; යස්ස යමෙකුට; අනුපපන්නොවා, නූපන්නාවූද; කාමාසවො, කාමාශ්‍රවය; න උපපජ්ජති, නූපදීද; උපපන්නොවා, උපන්නාවූද; කාමාසවො, කාමාශ්‍රවය; පහියති, ප්‍රහීණවේද; අනුපපන්නොවා, නූපන්නාවූ; භවාසවො, භවාශ්‍රවය; න උපපජ්ජති, නූපදීද, උපපන්නොවා, උපන්නාවූද; භවාසවො, භවාශ්‍රවය; පහියති, ප්‍රහීණවේද; අනුපපන්නොවා, නූපන්නාවූද, අවිජ්ජාසවො, අවිද්‍යාශ්‍රවය; නූපපජ්ජති, නූපදීද; උපපන්නොවා, උපන්නාවූද, අවිජ්ජාසවො, අවිද්‍යාශ්‍රවය; පහියති, ප්‍රහීණවේද; යෙඛම්මෙ, යම්ධර්මකෙණෙක්; න මනසිකරොති, මෙනෙහි නොකෙරේද; ඉමෙධම්මා, මේ ධර්මයෝ; මනසිකරණීයා, මෙනෙහි කටයුත්තාහ; අමනසිකරණීයානං ධම්මානං, මෙනෙහි නොකටයුතු ධර්මයන්; මනසිකාරා, මෙනෙහි කිරීමෙන්; මනසිකරණීයානං ධම්මානං, මෙනෙහිකටයුතු ධර්මයන්; අමනසිකාරා; මෙනෙහි නොකිරීමෙන්; තස්ස, ඔහට; අනුපපන්නාවෙව, නූපන්නාවූද; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; උපපජ්ජන්ති, උපදිත්; උපපන්නාව, උපන්නාවූද; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; පවඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්; සො, ඒ අඛ්බාලපාථග්ජනතෙමේ; එවං, මෙසේ; මනසිකරොති, මෙනෙහිකරයි; අහං, මම; අතීතංඅඩ්ධානං, අතීතකාලයෙහි; අහොසිංනු ඛො, උත්පත්ති වශයෙන් කිසිවෙක්වූ යෙම්දෝ; අතීතමඩ්ධානං, අතීතකාලයෙහි; නනු ඛො අහොසිං, කිසිවෙක් නුවූවෙම්දෝ; අතීතංඅඩ්ධානං, අතීතකාලයෙහි; කින්නු ඛොඅහොසිං, ජාතිලිඞ්ගාත්පත්තීන්නිසා ක්ෂත්‍රියාදීන් අතුරෙන් කවරෙක් වීම්දෝ; අතීතංඅඩ්ධානං, අතීතකාලයෙහි; කථන්නු ඛො අහොසිං, දිඝ හ්‍රස්වාදි සටහන් වශයෙන් කෙසේ වීම්දෝ; අහං, මම; අතීතං අඩ්ධානං, අතීතකාලයෙහි; කිං හුත්වා, ක්ෂත්‍රියාදී වශයෙන් කවරෙක්ව; කිං අහොසිං බ්‍රාහ්මණාදී කවරෙක් වීම්දෝ;

භවිස්සාමි, නුඛො අහං අනාගතමඩ්ධානං නුඛො භවිස්සාමි අතී
ගතමඩ්ධානං කින්නුඛො භවිස්සාමි අනාගතමඩ්ධානං කථන්නුඛො
භවිස්සාමි අනාගතමඩ්ධානං කිං හුත්වා කිං භවිස්සාමි නුඛො අහං
අනාගතමඩ්ධානන්ති. එතරහි වා පච්චුප්පන්නං අඩ්ධානං අජ්ඣ
ත්තං කථංකථී හොති අහන්නුඛොස්මි නො නුඛොස්මි කින්නු
ඛොස්මි කථන්නුඛොස්මි අයං නුඛො සත්තො කුතො ආගතෙ
සො කුහිං ගාමී භවිස්සතීති, තස්ස එවං අයොනිසො මනසිඝ
රොතො ඡන්නං දිට්ඨීණං අඤ්ඤතරා දිට්ඨි උප්පජ්ජති අත්ථි මෙ

අහං, මම; අනාගතමඩ්ධානං, අනාගතකාලයෙහි; භවිස්සාම්නු
ඛො, සත්ත්වපුද්ගලාදී කිසිවෙක් වන්නෙම්දෝ; අනාගතමඩ්ධානං
අනාගත කාලයෙහි; නනුඛොභවිස්සාම්, නොවන්නෙම්දො; අනා
ගත මඩ්ධානං, අනාගතකාලයෙහි, කිංනුඛොභවිස්සාම්, ක්ෂත්‍රියාදී
වශයෙන් කවරෙක් වන්නෙම්දෝ; අනාගතමඩ්ධානං, මතුකල්හි;
කථංනුඛොභවිස්සාම්, දීඝී හ්‍රස්වාදී සඤහන් වශයෙන්; කවරෙක්
වන්නෙම්දෝ, අහං, මම; අනාගතමඩ්ධානං, මතුකල්හි; කිංහුත්වා,
බ්‍රාහ්මණාදී කවරෙක්ව; කිංභවිස්සාම්නුඛො, වෛශ්‍යාදී කවරෙක්
වන්නෙම්දෝසි; එතරහි, දැන්; පච්චුප්පන්නංඅඩ්ධානංවා, වර්තමාන
කාලයෙහිද (හෙවත්) ප්‍රතිසන්ධි විඤ්ඤණයේ පටන් චුතිචිත්තය
දක්වා මේ කාලයෙහි; අජ්ඣත්තං, තමා කෙරෙහි; කථංකථී
හොති, කෙසේකෙසේදැයි පැවති සැක ඇත්තේවෙයි; කෙසේද
යත්:-අහං නුඛොස්මි, මම සත්ත්ව පුද්ගලාදී කිසිවෙක් වෙම්දෝ;
මින් තමන් ඇති බැව් සැක කෙරේ; එබදු සැකයක් ඇතිවේද
යත්:-එසේවැයි; ''එක් ගෙයක කුඩා මවගේ හිස මුඛ්‍යකළ පුතෙකු
සිටියි, මහමවගේ එපමණවුම පුතුගේ හිස මුඛ්‍ය නොකළේ වෙයි,
එක් දිනෙක මහ මවගේ පුතුගේ හිස මුඛ්‍ය කෙළේය; එවිට
නැගිට මම කුඩාමවගේ පුතුද මහමවගේ පුතුදැයි සැක කෙ
ළේය. මෙසින් තමන් ගැන තමාට සැක උපදින අයුරු දක්විය
නොනුඛොස්මි, මම නොවේම්දෝ; මින් තමන් නොවන බැව්
සැක කෙරෙයි. ''එක්පුරුෂයෙක් සොහොනක් ලඟ කෙතක් රකී
මින් බියෙන් ඇකිලී නිදසි. පිබිඳ උස්වූ සිය දෙදන යකෙකැති
සිතා මහත්පහරක්දින. මෙසිනුදු තමන්නැති බැව්හිසැකයමපරිදී
සිතාදී'' ඒන්නුඛොස්මි, ජාති ආදීන් කවරෙක් වෙම්දෝ; කථං
නුඛොස්මි, අබභ්‍යන්තර ජීව සඤ්ඤාත මම දීඝී හ්‍රස්වාදීන් කෙසේ
වෙම්දෝ; අයංනුඛො සත්තො, මේ සත්ත්වතෙම; කුතො ආග
තො, කොහින් ආයේදෝ; සො, හෙතෙම; කුහිං ගාමී භවිස්සති,
කොහියන්නේදෝසි; මෙසේ සොළොස්ඉරු සැකය දැක්විය; මෙවං

අත්තානි වාසස සච්චතො ඵෙතතොදිඝි උපපජ්ජති නඤි මේ අත්තානී වාසස සච්චතො ඵෙතතො දිඝි උපපජ්ජති අත්තනාව අත්තානං සඤ්ඣානාමීති වාසස සච්චතො ඵෙතතො දිඝි උපප ජ්ජති අත්තනාව අනත්තානං සඤ්ඣානාමීති වාසස සච්චතො ඵෙතතො දිඝි උපපජ්ජති අනත්තනාව අත්තානං සඤ්ඣානාමී ති වාසස සච්චතො ඵෙතතො දිඝි උපපජ්ජති, අථවා පනසස එවං දිඝි හොති සො මෙ අයං අත්තා වදෙ වෙදෙයෙය තත්‍ර තත්‍ර කල්ලාණ පාපකානං කම්මානං විපාකං පටිසංවෙදෙති

මෙසේ; අයොනිසො, නුනුවණින්; මනසිකාරොතො, මෙනෙහි කරන්නාවූ; තසස ඔහට, ඡන්නංදිට්ඨිණං, සවැදෑරුම් දෘෂ්ටින් අතුරෙන්; අඤ්ඤතරාදිට්ඨි, එක්තරා දෘෂ්ටියක්; උපපජ්ජති, උප දියි; මේ, මාගේ; අත්තා, ආත්මය; අත්ථිතිවා, සදාකාලයෙහි ඇතැයි කියා හෝ; දිට්ඨි, ශාස්වත දෘෂ්ටිය; සච්චතො, සත්‍යවශ යෙන්; ඵෙතතො, ස්ථිරවශයෙන්; උපපජ්ජති, උපදී; මේ, මාගේ; අත්තා, ආත්මය; නත්ථිතිවා, නැතකියා හෝ; අසස, ඔහට; සච්ච තො, සත්‍යවශයෙන්, ඵෙතතො, ස්ථිරවශයෙන්; දිට්ඨි, උච්ඡද දෘෂ්ටිය; උපපජ්ජති, උපදී; අත්තනාව, තෙමේම (හෙවත්) සංඥ සඤ්ඤි සඞ්ඛ්‍යාත ආත්මය; අත්තානං, සංඥව හැර ඉතිරිසඤ්ඤි සඞ්ඛ්‍යාත ආත්මය; සඤ්ඣානාමීති, දනිමියි කියා; සච්චතො; සත්‍යවශයෙන්; ඵෙතතො, ස්ථිරවශයෙන්; දිට්ඨි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය; උපපජ්ජති, උපදී; අත්තනාව, සංඥසඤ්ඤි සංඛ්‍යාත ආත්මය තෙම; අනත්තානං, අනාත්ම සංඛ්‍යාත ඉතිරි සඤ්ඤියන්; සඤ්ඣා නාමීති, දනිමියි; සච්චතො-ප-උපදියි; අනත්තනාව, සංඥසඤ්ඤි සංඛ්‍යාත අනාත්මයතෙම, අත්තානං, සෙසු සඤ්ඤි සංඛ්‍යාත ආත්මය; සඤ්ඣානාමිති-ප-උපදී; අථවාපන, නැවතද; අසස ඔහට; එවංදිට්ඨිහොති, මෙබඳු දෘෂ්ටියක් වෙයි; වදෙ, වාක්‍යකම් කරන්නාවූ (හෙවත්) වචනකියන්නාවූ; වෙදෙයෙය, සැපදුක් විඳින්නාවූ; මෙ, මාගේ; (යම් මේ අත්මයක් තෙමේ;) තත්‍රතත්‍ර, ඒ ඒ යොනි ගති ආදියෙහි; කල්ලාණ පාපකානං, කුශලාකුශ ලවූ, කම්මානං, කර්මයන්ගේ, විපාකං, විපාකය; පටිසංවෙ දෙති, විඳියිද; මෙ, මාගේ; සො ඛො පන අයං අත්තා, ඒ මේ ආත්මය තෙම; නිචෙවා, උත්පත්ති විනාශ භාවයෙන් නිත්‍යය; ධුවො, ස්ථිරයි; සස්සතො, සදාකාලයෙහි පවතියි; අවිපරිණාම ධම්මො, නොපෙරළෙන සවභාව ඇත්තේය; (බොහොඩෙකු මේන් නොයෙක් විකාරයට නොපැමිණෙයයි සේසි) සස්සතිසමං සදාකාලිකා දෙයක්මෙන් (හෙවත්) සදාකාලිකායයි සම්මතවූ වස්තු

සෝ ඛෝ පන මේ අයං අත්තා නීවෙවා ධුවෝ **සස්සතෝ** අවි පරිණාම ධම්මෝ සස්සති සම්ං තථෙව ඨස්සතීති ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ දිට්ඨිගතං දිට්ඨිගහණං දිට්ඨිකන්තාරං දිට්ඨිවිසූකං දිට්ඨිවිපඵන්දිතං දිට්ඨිසංයොජනං දිට්ඨිසංයොජන සංයුත්තෝ භික්ඛවෙ අයසු තවා පුථුජ්ජනෝ න පරිමුච්චති ජාතියා ජරා මරණෙන සෝ කෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි න පරිමුච්චති දුක්ඛස්මාති වදාමි.

සුතවා ච ඛෝ භික්ඛවෙ අරියසාවකෝ අරියානං දස්සාවී අරියධම්මස්ස කොවිදෝ අරියධම්මෙ සුවිනීතෝ **සප්පුරිසානං** දස්සාවී සප්පුරිසධම්මස්ස කොවිදෝ සප්පුරිසධම්මෙ සුවිනීතෝ මනසිකරණීයෙ ධම්මෙ පජානාති අමනසිකරණීයෙ ධම්මෙ පජානාති සෝ මනසිකරණීයෙ ධම්මෙ පජානන්තෝ අමනසි

සුයාාදීන් මෙන්; තථෙවඨස්සතීති, එසේම සිටින්නේයයි කියයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි!; ඉදං, මෙය; දිට්ඨිගතං, දෘෂ්ටිගමනයයි; දිට්ඨිගහණං, දුකසේ ඒක්මී යායුතු හෙයින් දෘෂ්ටි ලැහැබයයි; දිට්ඨිකන්තාරං; දුකසේ ඉක්මවියයුතු හෙයින්ද භය සහිත හෙයින්ද දෘෂ්ටි නැමැති කාන්තාරයැ්ද; දිට්ඨිවිසූකං, සම්‍යක්දෘෂ්ටිය විනිවිදින හෙයින් දෘෂ්ටිනැමැති හුලයයි; දිට්ඨිවිපඵන්දිතං, කලෙහා ශාස්වතය කලෙහා උවෙජ්දය රැගෙන කම්පාවන බැවින් දෘෂ්ටිකම්පනයයි; දිට්ඨිසංයොජනං, සසර බැඳ නවත්වන බැවින් දෘෂ්ටිසංයොජනයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි!; දිට්ඨිසංයොජන සංයුත්තෝ, දෘෂ්ටි නැමැති බැඳුමෙන් යුක්තවූ; අස්සුතවා පුථුජ්ජනෝ, අශ්‍රැතවත් පෘථජ්ජනතෙම; ජාතියා, සකාත්මභාවයන්ගේ පහළවීම් සංඛ්‍යාත උත්පත්තියෙන්ද; ජරාමරණෙන, ඉන්ද්‍රිය මුහුකිරීමවූ ජරාවෙන් හා සකාත්මභෙදයවූ මරණයෙන්ද; සොකෙහි, සොක කිරීමෙන්ද; පරිදෙවෙහි, වැළපීමෙන්ද; දුක්ඛෙහි, කායික දුකින්ද; දොමනස්සෙහි, මානසික දුකින්ද; උපායාසෙහි, දැඩි ආයාසයෙන්ද; න පරිමුච්චති, නොමිදෙයි; දුක්ඛස්මා, සියලු සංසාර දුකින්; න පරිමුච්චති, නොමිදේයයි; වදාමි, කියමි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි!; අරියානං, බුඩාදී අර්‍යයන්; දස්සාවී, නුවණැසින් දුටුවාවූ, අරියධම්මස්ස, ආර්‍ය්‍යධර්‍මයෙහි; කොවිදෝ, දක්ෂවූ, අරියධම්මෙ, ආර්‍ය්‍යධර්‍මයෙහි; සුවිනීතෝ, මනාව හික්මුණාවූ; සප්පුරිසානං, බුඩාදී සත්පුරුෂයන්; දස්සාවී, දුටුවාවූ; සප්පුරිසධම්මස්ස, සත්පුරුෂධර්‍මයෙහි; කොවිදෝ, දක්ෂවූ; සප්පුරිස

කරණීයෙ ධම්මෙ පජානන්නො යෙ ධම්මා න මනසිකරණීයා තෙ ධම්මෙ න මනසිකරොති යෙ ධම්මා මනසිකරණීයා තෙ ධම්මෙ මනසිකරොති කතමෙ ච භික්ඛවෙ ධම්මා න මනසිකරණීයා යෙධම්මෙ නමනසිකරොති යස්ස භික්ඛවෙ ධම්මෙ මනසිකරොතො අනුපපන්නො වා කාමාසවො උපපජ්ජති උපපන්නො වා කාමාසවො පවඩ්ඪති අනුපපන්නො වා භවාසවො-ප-අවිජ්ජාසවො උපපජ්ජති උපපන්නො වා අවිජ්ජාසවො පවඩ්ඪති ඉමෙ ධම්මා න මනසිකරණීයා යෙ ධම්මෙ න මනසිකරොති-කතමෙ ච භික්ඛවෙ ධම්මා මනසිකරණීයා යෙ ධම්මෙ මනසිකරොති යස්ස භික්ඛවෙ ධම්මෙ මනසිකරොතො අනුපපන්නො වා කාමාසවො න උපපජ්ජති උපපන්නො වා කාමාසවො පහීයති අනුපපන්නො වා භවාසවො-ප-අවිජ්ජාසවො න උපපජ්ජති උපපන්නො වා

ධම්මෙ, එබඳු සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි, සුවිනීතො, මනාව හික්මුනාවූ; සුතවා, ඉගැනවත්වූ; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; මනසිකරණීයෙ ධම්මෙ, මෙනෙහි කටයුතු ධර්මයන්; පජානාති, දනියි; අමනසිකරණීයෙ ධම්මෙ, මෙනෙහි නොකටයුතු ධර්මයන් පජානාති, දනියි; මනසිකරණීයෙ ධම්මෙ, මෙනෙහි කටයුතු ධර්මයන්; පජානන්නො, දන්නාවූ; අමනසිකරණීයෙ ධම්මෙ, මෙනෙහි නොකටයුතු ධර්මයන්; පජානන්නො, දන්නාවූ; සො, ඒ ආර්‍ය පුද්ගලතෙම; යෙ ධම්මා-ප-පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්; පළමු කී නසින් සෙස්සෙහි අවී සුගම හෙයින් නොදක්වීමු; යො, ඒ චතුරාර්‍ය සත්‍ය කර්මස්ථානිකතෙම; ඉදං මෙය (හෙවත්) තෘෂ්ණාව තොරකොට ඇති ත්‍රෛභූමික සකාර්‍යයන්; දුක්ඛංඉති උත්පත්ති විනාශයෙන් පීඩිත හෙයින් දුඃඛාර්‍ය සත්‍යයයි; යොනිසො මනසිකරොති, නුවණින් මෙනෙහිකරයි, අයං, මේ තෘෂ්ණාව; දුක්ඛසමුදයො ඉති, දුක් උපදවන හෙයින් දුඃඛ සමුදයාර්‍ය සත්‍යයයි; යොනිසො, නුවණින්; මනසිකරොති, මෙනෙහිකරයි අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධො ඉති, ත්‍රෛභූමික සකාර්‍යයන්ගේ හා තෘෂ්ණාවගේත් අප්‍රවෘත්තිය කරණ හෙයින් දුඃඛනිරොධාර්‍ය සත්‍යයයි; යොනිසො මනසිකරොති; නුවණින් මෙනෙහි කරයි; අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධ ගාමිනී පටිපදා ති, අරී අටඟි මග දුක් නැසීමට පමුණුවන ප්‍රතිපදා බැවින් දුඃඛ නිරොධ මාර්‍යසත්‍ය යයි; යොනිසො, නුවණින්; මනසිකරොති, මෙනෙහි කරයි; එවං, මෙසේ; මනසිකරොතො, මෙනෙහිකරන්නාවූ; තස්ස, ඔහු; සක්කායදිට්ඨි, විංශති ප්‍රකාර ආත්ම දෘෂ්ටියද; (විසිආකාරය මූලපරියාය සූත්‍රයෙහි කී පරිදිසි) විචිකිච්ඡා, අට වැදෑරුම් විචි

අවීජ්ජාසවෝ පහීයති ඉමේ ධම්මා මනසිකරණීයා යෙ ධම්මෙ මනසිකරොති තස්ස අමනසිකරණීයානං ධම්මානං අමනසිකාරා මනසිකරණීයානං ධම්මානං මනසිකාරා අනුප්පන්නා වෙව ආසවා න උප්පජ්ජන්ති උප්පන්නා ච ආසවා පහීයන්ති;

සෝ ඉදං දුක්ඛන්ති යොනිසෝ මනසිකරොති අයං දුක්ඛ සමුදයොති යොනිසෝ මනසිකරොති අයං දුක්ඛනිරොධොති යොනිසෝ මනසිකරොති අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යොනිසෝ මනසිකරොති තස්ස එවං මනසිකරොතෝ තී නි සංයොජනානි පහීයන්ති සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාසෝ ඉමේ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ ආසවා දස්සනා පහාතබ්බා;

කිච්ඡාවද; බුඩ ධම් සංඝ ශික්ෂා පූර්ණත්ත අපරාන්ත පූර්ණත්තාප රාන්ත ප්‍රතීත්‍ය සමුත්පාද, යන අටතැන්හි හටගත්සැකයයි; සීල බ්බතපරාමාසෝ, ශීලයෙන් ව්‍රතයෙන් ශුඩිය වේයැ මිත්‍යාශාස නිඛ ශීලව්‍රතයන් පරාමර්ශනය කිරීම යන; තීනිසංයොජනානි, ත්‍රිවිධ සංයොජනයෝ; පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉමේ ආසවා, මේ ආශ්‍රවයෝ දස්සනා, ප්‍රථම නිර්‍වාණ දර්ශනයවූ ශ්‍රොත ආපත්ති මාර්ගයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණ කටයුතු වූවාහුයයි, වුච්චන්ති, කියනුලැබෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි!; සංවරා, සතිසංවරයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතු වූ; ආසවා; ආශ්‍රවයෝ; නාතමෙව, නැවැරැත්ද; භික්ඛවෙ, මහ ණෙනි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණහොම; යොනිසෝ නුවණින්; පටිසංඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; චක්ඛුන්ද්‍රිය සංවරසං වුතෝ; චක්ෂුරෙන්ද්‍රිය සංවරණයෙන් යුක්තවූයේ; විහරති, වෙසේ භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යං, යම්හෙයකින්; චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරං; චක්ෂුරින්ද්‍රිය සංවරය; අසංවුතස්ස, සංවරණය නොකොට; විහ රතෝ, වාසයකරන්නාවූ; අස්ස, ඔහට; විඤ්ඤාතපරිළාහා, විවිධ හිංසාව සහ කෙලෙශ විපාක වශයෙන් දුහ ඇත්තාවූ; ආසවා ආශ්‍ර වයෝ; උප්පජ්ජෙය්‍යුං, උපදින්නාහු නම්;—චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරසංවු තස්ස, චක්ෂුරින්ද්‍රිය සංවරණයෙන් යුක්තව; විහරතෝ වාසය කරන්නාවූ; අස්ස, ඔහට; එවං, මෙසේ; තෙආසවා, ඒ ආශ්‍රවයෝ න හොන්ති, පහළ නොවෙත්; යොනිසෝ, නුවණින්; පටිසං ඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; සොතින්ද්‍රිය සංවරසංවුතෝ, ශ්‍රොතෙ න්ද්‍රිය සංවරණයෙන් යුක්තව;—ප—ඝාණින්ද්‍රිය සංවරසංවුතෝ, ඝ්‍රාණෙන්ද්‍රිය සංවරණයෙන් යුක්තව—ප—ජිව්හින්ද්‍රිය සංවරසං වුතෝ, ජිව්හෙන්ද්‍රිය සංවරණයෙන් යුක්තව—ප—කායින්ද්‍රිය

කතමෙ ච භික්ඛවෙ ආසවා සංවරා පහාතබ්බා ඉධභික්ඛවෙ භික්ඛු පටිසංඛා යොනිසො චක්ඛුන්ද්‍රිය සංවරසංවුතො විහරති යං භිස්ස භික්ඛවෙ චක්ඛුන්ද්‍රියසංවර අසංවුතස්ස විහරතො උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝාතපරිළාහා චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරසංවුතස්ස විහරතො එවං සතෙ ආසවා විඝාතපරිළාහා න හොන්ති, පටිසංඛා යොනිසෝ සොතින්ද්‍රිය සංවරසංවුතො විහරති—ප-ඝාණින්ද්‍රියසංවරසංවුතො විහරෙති ජිව්හින්ද්‍රිය සංවරසංවුතො විහරති-ප-කායින්ද්‍රිය සංවරසංවුතො විහරති—ප—මනින්ද්‍රියසංවරසංවුතො විහරති යං භිස්ස භික්ඛවෙ මනින්ද්‍රියසංවරං අසංවුතස්ස විහරතො උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝාතපරිළාහා මනින්ද්‍රියසංවර සංවුතස්ස විහරතො එවං ස තෙ ආසවා විඝාතපරිළාහා න හොන්ති, ඉමෙ වුච්චන්ති ආසවා සංවරා පහාතබ්බා; කතමෙ ච

සංවරසංවුතො, කායෙන්ද්‍රිය සංවරණයෙන් යුක්තව; මනින්ද්‍රිය සංවරසංවුතො, මනෝන්ද්‍රිය සංවරණයෙන් යුක්තව ප—ඉමේ ආසවා, මේ ආශ්‍රවයෝ; සංවරාපහාතබ්බා, සතිසංවරයෙන්ප්‍රහාණ කටයුත්තාහුයයි; වූවමනෙ, කියනු ලැබෙත්; (සඞ්චාරයෙහි ස තර බැනින් සුවිසි ආශ්‍රව කෙණෙක් ප්‍රහීණවෙන්යයි දතයුතුයි) මෙහි ඉන්ද්‍රිය සංවරයනම්—චක්ඛුමෙව ඉන්ද්‍රියං චක්ඛුන්ද්‍රියං ච කඛුන්ද්‍රියෙ සංවරෝ චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරෝ යයි කී හෙයින් වසන හෙයින් සංවරනම්. චක්ඛුරින්ද්‍රියෙහි සංවරය චක්ඛුරින්ද්‍රිය සංවර නම්වේ. මෙය යහපත් සිහියට නමෙකි. එතකුදු උවත් චක්ඛු රෙන්ද්‍රියයෙහි සංවරයක් හෝ අසංවරයක් හෝ නොවේ චක්ඛු ප්‍රසාදය නිසා යහපත් සිහියක් හෝ මුළාසිහියක් හෝ නූපදියි එසේ නමුදු යම්විටක රූපාරම්මණය ඇහැට හමුවේද එකෙණෙහි භවාඞ්ගසිත දෙවරක් ඉපද නිරුඬ වේ. ඉන්පසු ක්‍රියා මනොධාතු චිත්තය ආවජ්ජන කෘත්‍යය සිඬ්කරමින් ඉපිද නිරුඬ වෙයි. පසුව චක්ඛුර්විඤ්ඤාණය අරමුණු දැකීම්කෘත්‍යය නිපදවයි. අනතුරුව විපාක මනොධාතුසිත අරමුණු පිළිගැණීම් කෘත්‍යය කරයි. තදනන්තරව විපාකාහෙතුක මනොවිඤ්ඤාණධාතුචිත්තය සන්තීරණ කෘත්‍යය කරයි. ඉන් මතු ක්‍රියාහෙතුක මනොවිඤ්ඤාණ ධාතුචිත්තය ව්‍යවස්ථාපන කෘත්‍යය කරමින් ඉපිද නිරුඬවෙයි. ඊට අනතුරුව ජවන්සිත අරමුණු රස විඳිමින් ඉපිද නිරුඬවෙයි මේ චිත්තපරම්පරාවෙහි චිත්තයාගේ භවාඞ්ග ආවර්ජනාදිකාල යෙහි සංවරයක් හෝ අසංවරයක් නැත ජවනකාලයෙහි දුස් සීල බවක් හෝ අඥාන බවක් හෝ නො ඉවසීමක් හෝ කුසීත බවක් හෝ උපදිද? එවිට චක්ඛුරෙන්ද්‍රිය අසංවරයයි කියනු ලැබේ

භික්ඛවෙ ආසවා පටිසෙවනා පහාතබ්බා; ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු පටි
සංඛා යොනිසො චීවරං පටිසෙවති යාවදෙව සීතස්ස පටිඝාතා
ය උණ්හස්ස පටිඝාතාය ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සානං
පටිඝාතාය යාවදෙව හිරිකොපීනපටිච්ඡාදනත්ථං පටිසංඛා යො
නිසො පිණ්ඩපාතං පටිසෙවති නෙවදවාය නමදාය නමණ්ඩනාය
නවිභූසනාය යාවදෙව ඉමස්ස කායස්ස ඨිතියා යාපනාය විහිංසූප
රතියා බ්‍රහ්මචරියා නුග්‍රහාය ඉති පුරාණං ච වෙදනං පටිහංඛාමි
නවං ච වෙදනං න උප්පාදෙස්සාමි යාත්‍රා ච මෙ භවිස්සති අන
වජ්ජතා ච ඵාසුවිහාරොචාති; පටිසංඛා යොනිසො සෙනාසනං

ශ්‍රොත්‍රෙන්ද්‍රියාදිය පිළිබඳවත් මේ ක්‍රමයමැයි. මෙපරිද්දෙන් ජවනයෙහි සීලාදිය උපන්කල්හි සංවරනම්. මෙසේ ජවනය අගොපිතකල්හි චාරයත් අගොපිතයි. යම්සේ නුවර සතරමහාදොර හැර තබා සෙසු දොරවල් වැසූයේ නමුත් සොරු ආදීන්ගෙන් බිය පැමිණේ. එහෙයින් ජවන සිතෙහි දුසීලාදී අකුසල් උපන්කල්හි චක්ඛුවාරාදියද අසංවර බව දතයුතුයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පටිසෙවනා, ප්‍රතිසෙවනයෙන් (හෙවත්) ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා ඥානයෙන් පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුවූ, ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; කතමෙව, කවරහුද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; යොනිසො, නුවණින්, පටිසංඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; චීවරං, සිවුර; පටිසෙවති, සෙවනය කරයි; යාවදෙව, යම්තාක්; සීතස්ස, ආබ්‍යාත්මික බාහිර ශීත; පටිඝාතාය, නැසීම පිණිස; උණ්හස්ස, අග්නි සන්තාපය; පටිඝා තාය, නැසීම පිණිස; ඩංස, ඩැහැ ලේ බොන මැසිය; මකස, මදු රුය; වාත, සරජාදී වාතය; ආතප, අව්වය; සිරිංසප, සපී යන මොවුන්ගේ; සම්ඵස්සානං, ස්පර්ශයන්; පටිඝාතාය, නැසීමටද; යාවදෙව, යම්තාක්; හිරිකොපීනපටිච්ඡාදනත්ථං, ලජ්ජා කොප නය කරණ අඞ්ග මුවහ කිරීමටද කියායි; යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; පිණ්ඩපාතං, පිණ්ඩාහාරය; පටි සෙවති, සෙවනය කෙරෙයි; නෙවදවාය, ගම් දරුවන් මෙන් ක්‍රීඩා පිණිස නොවෙයි; නමදාය, බලමද පුරුෂමදාදිය පිණිස නොවෙයි; නමණ්ඩනාය, අන්තඃපුර ස්ත්‍රීන් වෙශ්‍යා ස්ත්‍රීන් මෙන් සැරසීම පිණිස නොවෙයි; නවිභූසණාය, නට නෘත්‍යකාදීන්මෙන් අලඞ්කාර පිණිස නොවෙයි; යාවදෙව, යම්තාක්; ඉමස්සකායස්ස මේ ශරීරයාගේ; ඨිතියා, සිටීම පිණිස; යාපනාය, ජීවිතෙන්ද්‍රිය යාගේ යැපීම පිණිස; විහිංසූපරතියා, බඩසා වෙහෙස සංසිඳුවනු පිණිස; බ්‍රහ්මචරියානුග්‍රහාය, ශාසන ඉරණි බ්‍රහ්මචරියාවන්ට;

පටිසෙවති යාවදෙව සීතස්ස පටිඝාතාය උණ්හස්ස පටිඝාතාය ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සානං පටිඝාතාය යාවදෙවඋතු පරිස්සය විනොදනං පටිසල්ලානාරාමත්ථං පටිසංඛා යොනිසො ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං පටිසෙවති යාවදෙව උප්පන්නා නං වෙය්‍යාබාධිකානං වෙදනානං පටිඝාතාය අබ්‍යාපජ්ඣපර මතායාති, යං භික්ඛවෙ අපටිසෙවතො උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආ සවා විඝාතපරිළාහා පටිසෙවතො එවංස තෙ ආසවා විඝාත පරිළාහා න හොන්ති, ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ ආසවා පටිසෙ වනා පහාතබ්බා;

අනුග්‍රහ පිණිස කියායි; ඉති, මෙසේ, පුරාණංවෙදනංච, පැරණි ඛඩගිනි වෙදනාව; පටිහංඛාමි, නසන්නෙමි; නවං වෙදනං ච; අධික භොජනයෙන් හටගන්නා අලුත් වෙදනාවද; න උප්පාදෙ ස්සාමි, නූපදවන්නෙමි; මෙ, මාගේ; යාත්‍රාව, ශරීර යාත්‍රාවද; භවිස්සති, වන්නේය; ඵාසුවිහාරොච, සැපවිහරණයද වන්නේයි කියායි; පටිසංඛා යොනිසො—ප—උතුපරිස්සය විනොදනං, සෘතු විඩා දුරුකිරීම පිණිස; පටිසල්ලානාරාමත්ථං, පලසමවත්හි ඇලීම පිණිස (හෙවත්) එකීභාවයෙන් පහළවන සුවය පිණිස; සෙනා සනං, සයනා සනයන්; පටිසෙවති, සෙවනය කෙරෙයි; යාව දෙව, යම්තාක්; උපපන්නානං, උපන්නාවූ; වෙය්‍යාබාධිකානං, විවිධාබාධයන් පිළිබඳ; වෙදනානං, දුඃඛ වෙදනාවන්, පටිඝාතාය, නැසීම පිණිස; අබ්‍යාපජ්ඣ පරමතාය, නිදුක්කපරමතාව පිණිස; යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; ගිලාන පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර; පටිසෙ වති, සෙවනයකරයි; භික්ඛවෙ—ප—ඉමෙ ආසවා, මේ ආශ්‍රවයෝ; පටිසෙවනා, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාඥානයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුත්ත් නාහයි; වුච්චන්ති, කියනු ලැබෙත්; චීවරාදී; සිව්පසයෙහි සතර ආසවයන්ගේ වශයෙන් සොළොස් ආසව කෙණෙක් මේ ඥන සංවරයෙන් ප්‍රහීණ වෙත්යයි දතයුතුයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අධිවාසනා, ඉවසීමෙන් (හෙවත්) ඛන්තියෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; කතමෙව, කවරහුද?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසන යෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; සීතස්ස, ශීත; උණ්හස්ස, අග්නි සන්තාපවූ උෂ්ණය; ජිඝච්ඡාය, බඩගිනියාදුක; පිපාසාය, පවස්දුක; ඩංස, - පෙ —සම්ඵස්සානං, ස්පර්ශය යන මොවුන්; ඛමෝ හොති, ඉවසන්නේ වෙයි; දුරුත්තානං, ආ ක්‍රොශ වශයෙන් නපුරුකොට කියනලද

කතමෙව භික්ඛවෙ ආසවා අධිවාසනා පහාතබ්බා ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු පටිසංඛා යොනිසො ඛමො හොති සීතස්ස උණ්හස්ස ජිඝච්ඡාය පිපාසාය ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සානං දුරුත්තානං දුරාගතානං වචනපථානං උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං ඛරානං කටුකානං අසාතානං අමනාපානං පාණහරානං අධිවාසකජාතිකො හොති, යං හිස්ස භික්ඛවෙ අනධිවාසයතො උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝා පරිළාහා අධිවාසයතො එවං සතෙ ආසවා විඝාතා පරිළාහා න හොන්ති, ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවෙ ආසවා අධිවාසනා පහාතබ්බා;

දුරාගතානං, එහෙයින්ම නපුරුසේ පැමිණියාවූ; වචන පථානං, අනර්තම්වස්තු වොදනාදිවූද වචනයන්; ඛමොහොති, ඉවසන්නේවෙයි; උපපන්නානං, උපන්නාවූ; දුක්ඛානං' අනර්තහෙයින් දුක්වූ; තිප්පානං, බහලාර්තියෙන් තිව්‍රවූ; ඛරානං, එරුඹාර්තියෙන් කඨරවූ; කටුකානං, තියුණු හෙයින් කුළුවූ; අසාතානං, රසවිඳ ගැන්මක් නැති හෙයින් නොසතුටුවූ; අමනාපානං, සිත් නොව ඔන හෙයින් අමනාපවූ; පාණ හරානං, දිවි පැහැර ගැණීමට පමණවූ; සාරීරිකානං, ශරීරයෙහි හවගත්තාවූ; වෙදනානං, වෙදනාවන්; අධිවාසක ජාතිකො හොති, ඉවසන සුලුවෙයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි, යං, යම්හෙයකින්; අනධිවාසයතො, නො ඉවසන්නහුට; විඝාත පරිළාහා, වෙහෙස හා හාත්පස දැවිලි ඇති; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; උපපජ්ජෙය්‍යුං, උපදින්නාහුනම්:—ප-ඉමෙආසවා, එකි එකි කරුණක සතර බැගින්වූ මේ ආශ්‍රවයෝ; අධිවාසනා, ඤාණසංවර නැමැති ඉවසීමෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුත්තාහුයයි; වුච්චන්ති, කියනු ලැබෙත්;—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි!, පරිවජ්ජනා, ශීලසංවර සඞ්ඛ්‍යාත; දුරලීමෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණ කටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; කත මෙව, කවරහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම, යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; වණ්ඩං හත්ථිං, සැඩඇතු; පරිවජ්ජෙති, දුරුකරයි; වණ්ඩං අස්සං, වල් අසු; පරිවජ්ජෙති, දුරුකරයි, වණ්ඩං කුක්කුරං; සැඩ බලු; පරිවජ්ජති, දුරුකරයි; අහිං, සර්පයාද; ඛාණුං, කිහිරි කනුආදී නපුරු කනුද; කණ්ටකාඨානං, කටුපිහිටි තැන්ද; සොබ්භා, හාත්පසින් කඩාගිය ඉවුරුද; පපාතං, එක්පසකින් කඩාගිය ප්‍රපාතද; වන්දුනිකං, ඉදුල්දිය ගැප්මල ආදිය දමන

කතමේ ච භික්ඛවේ ආසවා පරිවජ්ජනා පහාතබ්බා, ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු පටිසංඛා යොනිසෝ චණ්ඩං හත්ථිං පරිවජ්ජේති. චණ්ඩං අස්සං පරිවජ්ජේති චණ්ඩං ගොණං පරිවජ්ජේති චණ්ඩං කුක්කුරං පරිවජ්ජේති අහිං ඛානුං කණ්ටකාඨානං සොබහං පපාතං චන්දනිකං ඔලිගල්ලං යථාරූපේ අනාසනේ නිසින්නං යථාරූපේ අගොචරේ චරන්තං යථාරූපේ පාපකේ මිත්තේ භජන්තං විඤ්ඤූ සබ්‍රහ්මචාරී පාපකේසු ඨානේසු ඔකප්පේතබ්බං සෝ තං ච අනාසනං තං ච අගොචරං තේ ච පාපකේ මිත්තේ පටිසංඛා යොනිසෝ පරිවජ්ජේති යං හිස්ස භික්ඛවේ අපරිවජ්ජයතෝ උප්පජ්ජේය්‍යුං ආසවා විඝාතපරිළාහා පරිවජ්ජයතෝ එවංස තේ ආසවා විඝාතපරිළාහා න හොන්ති, ඉමේ වුච්චන්ති භික්ඛවේ ආසවා පරිවජ්ජනා පහාතබ්බා;—

සථානයද; ඔලිගල්ලං, එබඳු කුනුමඩ ගලාබස්නා තැන්ද; පරිවජ්ජේති, දුරුකරයි; යථාරූපේ, යම්බඳු; අනාසනේ, අනියත වයතුවූ අයුතු ආසනයෙහි; නිසින්නං, හුන්නහුද; යථාරූපේ යම්බඳු; අගොචරේ, වෙසියැදී අගොචරසථානයෙහි; චරන්තං, හැසිරෙන්නහුද; යථාරූපේ, යම්බඳු; පාපකේ, ලාමකවූ; අමිත්තේ, මිත්‍ර ප්‍රතිරූපක අමිත්‍රයන්, භජන්තං, සෙවනය කරන්නහු; විඤ්ඤූ, නුවණැත්තාවූ; සබ්‍රහ්මචාරී, සමානබඹසර ඇත්තාහු; (හෙවත්) භික්ෂූහු, පාපකේසු ඨානේසු; ලාමකතන්හි; ඔකප්පෙතබ්බං, මෙතෙම මෙබඳුක් කෙලේ කරන්නේයයි අදහන්නාහුද; තං අනාසනං ච, එබඳු අයුතු ආසනයද, තං අගොචරංච එබඳු අගොචර සථානයද; තෙවපාපකෙමිත්තෙ, එබඳු පවිටු මිතුරන්ද; යොනිසෝ, නුවණින්; පටිසංඛාය; ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; පරිවජ්ජේති, දුරුකෙරෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි!; යං, යම්හෙයකින්; අපරිවජ්ජයතෝ, දුරු නොකරන්නහුට; විඝාතපරිළාහා වෙහෙස හා හාත්පස දැවිළිඇති, ආසවා,—ප—ඉමේ ආසවා මේ ආශ්‍රවයෝ; පරිවජ්ජනා, ශීලසංවරයෙන්; පහාතබ්බා; ප්‍රහීණකට යුත්තාහුයයි වුච්චන්ති, කියනු ලැබෙත්—;

භික්ඛවෙ; මහණෙනි; විනොදනා, දෙපැලකිම් සහිතචිත්ත සංඛ්‍යාත දුරලීමෙන්, පහාතබ්බා; ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; කතමෙව කවරහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු මහණතෙම; පටිසංඛාය, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට, උප්පන්නං, උපන්නාවූ; කාමවිතක්කං, කාම සංකල්පනාව; නාධිවාසෙති, නොඉවසයි; පජහති, දුරුකරයි; විනොදෙති, බැහැර

කතමෝ ච භික්ඛවේ ආසවා විනෝදනා පහාතබ්බා. ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු පටිසංඛා යෝනිසෝ උපන්නං කාමවිතක්කං නාධිවාසෙති පජහති විනෝදෙති බ්‍යන්තීකරොති අනභාවං ගමෙති උපන්නං ව්‍යාපාදවිතක්කං නාධිවාසෙති පජහති විනෝදෙති බ්‍යන්තීකරොති අනභාවං ගමෙති උපන්නං විහිංසාවිතක්කං—ප—උපන්නුපපන්නෙ පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ නාධිවාසෙති පජහති විනෝදෙති බ්‍යන්තීකරොති අනභාවං ගමෙති යං භිස්ස භික්ඛවේ අවිනෝදයතෝ උපජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝාත පරිළාහා විනෝදයතෝ එවංස තෙ ආසවා විඝාතපරිළාහා හොන්ති, ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛවේ ආසවා විනෝදනා පහාතබ්බා

කරයි; බ්‍යන්තීකරොති, විනාශකරයි; අනභාවංගමෙති, අනුත්පත්තියට පමුණුවයි; උපපන්නං, උපදින්නාවූ; විහිංසාවිතක්කං, විහිංසාසංකල්පනාව;—ප—ව්‍යාපාදවිතක්කං, ව්‍යාපාදසංකල්පනාව;—ප—උපපන්නුපපන්නෙ; උපනුපන්; පාපකෙ, ලාමකවූ, අකුසලෙ ධම්මෙ, අකුසලධර්මයන්; (හෙවත්) නවමහාවිතර්කයන්; නාධිවාසෙති, නොඉවසයි;—ප—භික්ඛවේ, මහණෙනි! යංහි, යම් හෙයකින්; අවිනොදයතෝ, දුරුනොකරන්නාවූ; අස්ස, ඔහුට; විඝාතපරිළාහා, වෙහෙස හා හාත්පස දැවිලිඇති; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; උපජ්ජෙය්‍යුං, උපදින්නාහුද?—ප—භික්ඛවේ, මහණෙනි! ඉමෙ ආසවා, මේ ආශ්‍රවයෝ විනෝදනා, දුරලීමෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුත්තනාහසි; වුච්චන්ති, කියනු ලැබෙත්;—

විතර්කී වාරයෙහි "කාමවිතක්ක ව්‍යාපාදවිතක්ක විහිංසාවිතක්ක ඤාතිවිතක්ක ජනපදවිතක්ක අමරවිතක්ක පරානුද්දයතා පටිසංයුත්තවිතක්ක ලාභසක්කාරසිලොක පටිසංයුත්තවිතක්ක අනවඤ්ඤත්තිපටිසංයුත්තවිතක්ක" යනි නව මහාවිතර්කයෝ දත යුත්තාහ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භාවනා, මාර්ගත්‍රය සම්ප්‍රයුක්ත බොධ්‍යඞ්ග භාවනාවෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; කතමෙව, කවරහුද? භික්ඛවේ මහණෙනි! ඉධ, මේශාසන යෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; යොනිසෝ, නුවණින්; පටිසංඛාය ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; විවෙකනිස්සිතං, (තදඞ්ග විකඛම්භන සමුච්ඡෙද පටිප්පස්සද්ධි නිස්සරණ) යන පංචවිධ විවෙකය ඇසුරු කළාවූ; විරාගනිස්සිතං, විරාගය ඇසුරුකළාවූ; නිරොධනිස්සිතං, නිරුඩිය ඇසුරුකළාවූ; වොස්සග්ගපරිණාමිං, (කෙලෙසුන්දුරු කොරෙමින් නිර්වාණයට පැණයාම පිණිස පිරිනැමීම ඇති; සති

සතමේ ච භික්ඛවෙ ආසවා භාවනා පහාතබ්බා, ඉධ භික්ඛ වෙ භික්ඛු පටිසංඛා යොනිසො සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති විවෙකනිස්සිතං විරාගනිස්සිතං නිරොධනිස්සිතං වොස්සග්ගපරි ණාමිං පටිසංඛා යොනිසො ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති —ඉප—විරිය සම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති—ප—පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති—ප—පස්සඬි සම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති සමාධි සම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති-ප උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣඞ්ගං භාවෙති විවෙක නිස්සිතං විරාගනිස්සිතං නිරොධනිස්සිතං වොස්සග්ගපරිණාමිං යං භික්ඛ භික්ඛවෙ අභාවයතො උප්පජ්ජෙය්‍යුං ආසවා විඝාතපරි ළාහා භාවයතො එවංස තෙ ආසවා විඝාතපරිළාහා නහොන්ති, ඉමෙ වුච්චන්ති භික්ඛ ආසවා භාවනා පහාතබ්බා.

සම්බොජ්ඣඞ්ගං' සමාධිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; භාවෙති, වඩති; ධම්ම විචය සම්බොජ්ඣඞ්ගං, (චතුරාර්‍යසත්‍යයන් විචිනනය කරණ විදර්‍ශනාප්‍රඥ සඞ්ඛ්‍යාත) ධම්මවිචය සම්බොධ්‍යඞ්ගය; භාවෙති, වඩති; විරිය සම්බොජ්ඣඞ්ගං, වීර්‍යා සම්බොධ්‍යඞ්ගය; භාවෙති, වඩති; පීති සම්බොජ්ඣඞ්ගය, කය සිත ප්‍රණවීමවූ ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය භාවෙති, වඩති පස්සඬි, සම්බොජ්ඣඞ්ගං; කය සිත දරථභාවය සංසිදවීමවූ පස්සඬි සම්බොධ්‍යඞ්ගය; භාවෙති, වඩති; සමාධි සම්බොජ්ඣඞ්ගං, චිත්තචෙතසිකයන් එක් අරමුණෙක්හි පිහිටු වීමවූ සමාධිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; භාවෙති වඩති; ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යතො, යම්කොණෙකුට; (නොහොත්) යම්කලෙක; භික්ඛුනො, මහණහුට; යෙ ආසවා, යම් ආස්‍රව සො ණෙක්; දස්සනා, ශ්‍රොත ආපත්තිමාර්‍ගයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණ කටයුතුවූවාහුද? තෙ, ඔහු; දස්සනා, නිර්‍වාණදර්‍ශනයෙන් පහීණා හොන්ති, ප්‍රහීණවූවාහුවෙත්; යෙ ආසවා, යම් ආශ්‍රවයෝ; සංවරා, සතිසංවරයෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුද; තෙ, ඔහු; සංවරා සංවරයෙන්; පහීණාහොන්ති, ප්‍රහීණවූවාහුවෙත්; යෙ ආසවා, යම් ආශ්‍රවයෝ; පටිසෙවනා, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂායෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණ කටයුතුද; තෙ, ඔහු; පටිසෙවනා, ප්‍රතිසෙවනයෙන්; පහීණාහොත්ති, ප්‍රහීණවෙත්; යෙ ආසවා; යම් ආශ්‍රවයෝ; අධිවා සනා ක්ෂාන්තියෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුද; තෙ, ඔහු; අධි වාසන, ඉවසීමෙන්; පහීණාහොන්ති, ප්‍රහීණවෙත්; යෙ ආසවා, යම් ආශ්‍රව කොණෙක්; පරිවජ්ජනා, දුරලීමෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහා තව්‍යවූවාහුද; තෙ, ඔහු; පරිවජ්ජනා, දුරලීමෙන්; පහීණාහොන්ති; ප්‍රහීණවෙත්; යෙ ආසවා, යම්ආශ්‍රවකොණෙක්; භාවනා බොධ්‍ය

යතොච ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනො යෙ ආසව දස්සනා පහාතබ්බා තෙ දස්සනා පහීණා හොනති—යෙ ආසවා සංවරා පහාතබ්බා තෙ සංවරා පහීණා හොනති-යෙ ආසවා පටිසෙවනා පහාතබ්බා තෙ පටිසෙවනා පහීණා හොනති -යෙ ආසවා අධිවාසනා පහාතබ්බා තෙ අධිවාසනා පහීණා හොනති—යෙ ආසවා පරිවජ්ජනා පහාතබ්බා තෙ පරිවජ්ජනා පහීණා හොනති—යෙ ආසවා විනොදනා පහාතබ්බා තෙ විනොදනා පහීණා හොනති යෙ ආසවා භාවනා පහාතබ්බා තෙ භාවනා පහීණා හොනති—

අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බාසවසංවර සංවුතො විහරති අවෙජ්ඡි තණ්හං වාවත්තයි සංයොජනං සම්මා මානාභි සමයා අන්තමකාසි දුක්ඛස්සාති;

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දුනති:

සබ්බාසව සූත්තං දුතියං (2.)

ඔහ භාවනාවෙන්; පහාතබ්බා, ප්‍රහාතව්‍යවූවාහුද; තෙ, ඔහු; භාවනා, භාවනාවෙන්; පහීණා හොනති, ප්‍රහීණවූවාහු වෙත්;— භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; සබ්බාසවසංවරසංවුතොා, සියලු ආශ්‍රවයන් සංවරකිරීමෙන් යුත්තවූයේ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; තණ්හං, සියලු තෘෂ්ණාව; අවෙජ්ඡි, මුල් සින්දේය; සංයොජනං, දශවිධ සංයොජනය; වාවත්තයි, මුල් නැතිකොළේය,(හෙවත්) උපුටා හැරියේය; සම්මා, හෙතුක්‍රමයෙන්; මානාභිසමයා, මාන ප්‍රහාණයෙන්; දුක්ඛස්ස, සියලු සංසාර දුඃඛ; අන්තමකාසි, කෙළවර කෙළේයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ;

ඉදං, මේ ධර්මදෙශනාව; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අවොච, වදාළසේක; අත්තමනා, සතුටුසිත් ඇති; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙශනාව, අභිනන්දුං ඉති, සතුටින් අනුමෝදන්වූවාහුයයි;

සබ්බාසව සූත්‍ර ව්‍යාඛ්‍යාව නිමි.

——(o)——

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ-තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආම න්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච්;

ධම්මදායාදා මෙ භික්ඛවෙ භවථ මා ආමිසදායාදා අත්ථි මේ තුමෙහසූ අනුකම්පා කිත්ති මේ සාවකා ධම්මදායාදා භවෙයුං නො ආමිසදායාදාති. තුමෙහ ච මේ භික්ඛවෙ ආමිසදායාදා භවෙයාථ නො ධම්මදායාදා තුමෙහපි තෙන ආදිස්සා භවෙය්‍යාථ ආමිසදායාදා සත්ථුසාවකා විහරන්ති නො ධම්මදායාදාති, අහම්පි තෙන ආදිස්සො භවෙය්‍යං ආමිසදායාදා සත්ථුසාවකා විහරන්ති නො ධම්මදායාදාති, තුමෙහ ච මෙ භික්ඛවෙ ධම්මදායාදා භවෙයාථ නො ආමිසදායාදා තුමෙහපි තෙන න ආදිස්සා භවෙය්‍යාථ ධම්මදායාදා සත්ථුසාවකා විහරන්ති නො ආමිසදායාදාති,

---

එවං මේ සුතං, මෙ,—ප—භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං, සුඤ්ඤී ස ශ්‍රාවක සම්ඝයන්වහන්සේට මහගංවතුරක් මෙන් උපන් අප්‍රමාණ ප්‍රහාණයෙහි ගිලුව ප්‍රහාණය බාහුලිකව ඇතැම් භික්ෂූන් වාසයකරණු දැක ප්‍රහාණය අකපප්‍රයෙයි ශික්ෂා ප්‍රඥප්ති යක් නොකටහැකි වහුදු ශික්ෂාකාමී කුලපුත්‍රයෝ මින් ආමිසදායාදය පිළිකුල්කොට සම්කාශිතාදර්ශීතලයක් වැනිවූ ධම්දායාද ප්‍රතිපදව පුරා නිවන් පසක් කෙරෙනියයි සලකා මේ අපෝත් පත්තියෙහි මේ සූත්‍රදෙශනාව; අවොව, වදුලසේක;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි!; මෙ, මාගේ; ධම්මදායාදා, (නිප්පරියාය පරියාය වශයෙන් විවිධවූම) ධර්ම පිළිගන්නෝ; භවථ, වව්; ආමිසදායාදා, ආමිෂය පිළිගන්නෝ; මා (භවථ) නහමක්වව්;

කින්ති, කෙසේ නම්;-මෙ, මාගේ; සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ; ධම්ම දායාදා, ධර්ම දායාදකොට ඇත්තෝ වන්නහුද? නො ආමිසදායාදා ඉති, ආමිෂය දායාදකොට ඇත්තාහු නොවන්නහුදැයි; තුමෙහ යු. තොපවිෂයෙහි; මෙ, මාගේ; අනුකම්පා, අනුදයාව; අත්ථි, ඇත; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තුමෙහව, තොපිත්; මෙ, මාගේ; ආමිසදායාදා භවෙය්‍යාථ, ආමිෂය ගරුකොට පිළිගන්නෝ වන්නහුද? නො ධම්මදායාදා, ධර්ම ගරුකොට නො පිළිගන්නෝ වන්නහුද? සත්ථු සාවකා, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ; ආමිසදායාදා, ආමිස ගරුකවූවාහු, විහරන්ති, වාසයකෙරෙති; නො ධම්මදායාදා ඉති, ධර්මගරුකව වාසය නොකෙරෙතියි; තුමෙහපි, තොපිද; තෙන, ඒ

අහමපි තෙන න ආදිසෙසා භවෙය්‍යං ධම්මදායාදා සාවකා විහරන්ති නො ආමිසදායාදාති, තසමාතිහ මෙ භික්ඛවෙ ධම්මදායාදා භවථ මා ආමිසදායාදා අත්ථි මෙ තුමෙහසු අනුකම්පා කිත්ති මෙ සාවකා ධම්මදායාදා භවෙය්‍යුං නො ආමිසදායාදාති,

ඉදහං භික්ඛවෙ භුත්තාවී අස්සං පවාරිතො පරිපුණ්ණෙණ පරියොසිතො සුහිතො යාවදත්ථො සියා ච මෙ පිණ්ඩපාතො අතිරෙකඛමෙමා ජඩ්ඩියඛමෙමා, අථ' ඉමෙ භික්ඛු ආගච්ඡෙය්‍යුං ජීඝවජ්ඣා දුබ්බල්‍යපරෙතා තසාහං එවං වදෙය්‍යං අහං ඛොමහි භික්ඛවෙ භුත්තාවිපවාරිතො පරිපුණ්ණෙණ පරියොසිතොසුහිතො යාවදත්ථො අත්ථි ච මෙ අයං පිණ්ඩපාතො අතිරෙකඛමෙමා ජඩ්ඩියඛමෙමා සචෙ ආකඞ්ඛථ භුජථ සචෙ තුමෙහ න භුඤ්ජි ස්සථ ඉදනාහං අපපහරිතෙ වා ජඞ්ඝෙඝස්සාම් අපපාණකෙවා උදකෙ ඔසිලාපෙස්සාමිති,

---

කාරණයෙන්, අදිස්සා, (ලාමකවශයෙන්) වෙන්කොට දැක්විය යුත්තෝ, භවෙය්‍යාථ, වන්නහුය; සාවකා, ශාසනශ්‍රාවකයෝ; ආමිසදායාදා, ආමිසය දායාදකොට ඇත්තාහු; නොධම්ම දායාදා, ධර්මදායාදකොටනැත්තාහු; විහරන්තීති, වාසයකෙරෙත් යයි; තෙන, එසින්; අහම්පි, මමත්; ආදිසෙසාභවෙය්‍යං, (ලාමක වශයෙන්) වෙන්කොට දැක්විය යුතු වෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනී; තුමෙහව, තොපිත්; මෙ මාගේ; ධම්මදායාදභවෙය්‍යාථ, ධර්මදායාද වන්නහුනම්; නො ආමිසදායාදා, ආමිසදායාද නොවන්නහු නම්; සාවකා, ශාසනශ්‍රාවකයෝ, ධම්මදායාදා ධර්මය දායාදකොට ඇත්තාහු; විහරන්ති, වාසයකෙරෙත්. නො ආමිසදායාදාති, ආමිෂය දායාදකොට නැත්තාහුයයි; තුමෙහපි, තෙපිත්; තෙන, එසින්; න ආදිස්සාභවෙය්‍යාථ, (ලාමකවශයෙන්) වෙන්කොට දැක්විය යුත්තෝ නොවන්නහුය; අහම්පි, මමත්; සාවකා-ප-ආමිසදායාදාති, තෙන, එසින්; න ආදිස්සා භවෙය්‍යං; වෙන් කොට දැක්විය යුත්තෙක් නොවෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනී! තුම්හා එහෙසින්; ඉහ, මෙහි; ධම්මදායාදභවථ, ධර්මය දායාදකොට ඇත්තෝ වව්; නො ආමිසදායාදා, ආමිසය ගරුකොට ඇත්තෝ නොවව්; කින්තී—ප—අනුකම්පා, දයාව: අත්ථීති, ඇතැයි වදළසේක භික්ඛවෙ, මහණෙනී! (ඉඛ යනු නිපාත මාත්‍රයකි) අහං, මම; භුත්තාවී අස්සං, වැළඳුයේවෙමි; පවාරිතො, "යාවදත්ථ" පවාරණයෙන් පවාරණය කරණ ලදීදේ; (වස් පවාරණය ප්‍රත්‍යය පවාරණය අනතිරිත්තපවාරණය යාවදත්ථපවාරණයයි පවාරණ

තත්‍රෙකස්ස භික්ඛුනො එවමස්ස භගවා ඛො භුත්තාවී පවාරිතො පරිපුණ්ණා පරියොසිතො සුහිතො යාවදත්ථා අත්තිවායං භගවතො පිණ්ඩපාතො අතිරෙකඩමෙමා ඡඩ්ඩියඩමෙමා සචෙ මයං න භුඤ්ජිස්සාම ඉදානි භගවා අපපහරිතෙ වා ඡඩ්ඩෙස්සති අපපාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙස්සති වුත්තං ච ඛොපනෙතං භගවතා ''ධම්මදායදා මෙ භික්ඛවෙ භවථමා ආමිසදායදාති'' ආමී සඤ්ඤතරං ඛො පනෙතං යදිදං පිණ්ඩපාතො යන්නූනාහං ඉමං පිණ්ඩපාතං අභුඤ්ජිත්වා ඉමිනා ජිඝච්ඡා දුබ්බල්‍යෙන එවං ඉමං රත්තින්දිවං වීතිනාමෙය්‍යන්ති, සො තං පිණ්ඩපාතං අභුඤ්ජිත්වා තෙනෙව ජිඝච්ඡාදුබ්බල්‍යෙන එවං තං රත්තින්දිවං වීතිනාමෙය්‍ය අථ දුතියස්ස භික්ඛුනො එවමස්ස භගවා ඛො භුත්තාවීපවාරිතො පරිපූණ්ණා පරියොසිතො සුහිතො යාවදත්ථා අත්ති වායං භගවතො පිණ්ඩපාතො අතිරෙකඩමෙමා ඡඩ්ඩියඩමෙමා, සචෙ මයං න භුඤ්ජිස්සාම ඉදානි භගවා අපපහරිතෙ වා ඡඩ්ඩෙස්සති අපපාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙස්සති යන්නූනාහං ඉමං පිණ්ඩ පාතං භුඤ්ජිත්වා ජිඝච්ඡාදුබ්බල්‍යං, පටිවිනෙත්වා එවං ඉමං රත්ති න්දිවං වීතිනාමෙය්‍යන්ති, සො තං පිණ්ඩපාතං භුංජිත්වා ජිඝච්ඡා දුබ්බල්‍යං පටිවිනෙත්වා එවං තා රත්තින්දිවං වීතිනාමෙය්‍ය කිඤ්චාපි සො භික්ඛවෙ භික්ඛු තං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිත්වා ජිඝච්ඡාදුබ්බල්‍යං පටිවිනෙත්වා එවං තං රත්තින්දිවං වීතිනාමෙය්‍ය

සතරෙකි; මෙහි යාවදත්ථ පවාරණය අතිමතයි) පරිපුණ්ණා, හොජනයෙන් සම්පූර්ණවූයේ; පරියොසිතො, වළඳා අවසන් කෙළේ; සුහිතො, බඩසාදුක් නැති හෙයින් සුඛිත වූයේ; යාව දත්ථා අස්සං, ප්‍රයොජන ඇතිතාක් අහරගත්තේ වෙමි; භික්ඛවෙ මහණෙනි! අතිරෙඛඩමෙමා, ඉතිරිවූ; ඡඩ්ඩියඩමෙමා, ඉවත්කට යුතුවූ; මෙ, මාගේ; පිණ්ඩපාතොව, පිණ්ඩාහාරයද; සියා, වන්නේය; අථ, ඉක්බිති; ජිඝච්ඡා දුබ්බල්‍යපරෙතා, බඩසා දුබල බැවින් පීඩිතවූ; වෙහිකබු, භික්ෂූහු දෙනමක්; ආගවෙඡ්‍යුං ආවාහුනම්; තෙ, ඔවුන්ට; අහං, මම; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේ කියන්නෙමි; භික්ඛවෙ මහණෙනි! අහං ඛො, මම්වනාහි; භුත්තා වී අම්හි, වැලඳුවේ වෙමි; පවාරිතො, පවාරණය කෙළේ; පරි පුණ්ණා, සම්පූර්ණවූයේ; පරියොසිතො, අවසන්කෙළේ; සුහිතො සුඛිතවූයේ; යාවදත්ථා අම්හි, ප්‍රයොජන ඇතිතාක් අහරගත්තේ වෙමි, අතිරෙකඩමෙමා ඉතිරිවූ; ඡඩ්ඩියඩමෙම, ඉවත් කටයුතුවූ; මෙ, මාගේ; අයං පිණ්ඩපාතො, මේ පිණ්ඩාහාරය; අත්ථි, ඇත; සචෙ; ඉදින්; ආඝාඩ්ඛථ, කැමැත්තහුනම්; භුඤ්ජථ, වළඳව්; සචෙ, ඉදින්, නුවණැති; නෝ; න භුඤ්ජිස්සථ, නොවළඳන්නහුනම්; අහං, මම; ඉදානි, දැන්; අපපහරිතෙවා;

අථඛො අසුයෙව මේ පුරිමො භික්ඛු පුජ්ජතරො ච පාසංස තරො ච, තං කිස්සහෙතු? තං හි තස්ස භික්ඛවෙ භික්ඛුනො දීඝ රත්තං අපිච්ඡතාය සනතුට්ඨියා සල්ලෙඛතාය සුභරතාය විරියා රම්භාය සංවත්තිස්සති. තස්මා තිහ මෙ භික්ඛවෙ ධම්මදායාදා භවථ මා ආමිසදායාදා, අත්ථි මෙ තුමෙහසු අනුකම්පා කින්ති මෙ සාවකා ධම්මදායාදා භවෙයුං නො ආමිසදායාදාති, ඉදමවොච භගවා ඉදං වත්වා සුගතො උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි,

තත්‍ර ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො අච්චපක්කන්තස්ස භගව තො, භික්ඛු ආමන්තෙසි ආවුසො භික්ඛවොති, ආවුසොති ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං ආයස්මා සාරි

තණ හට නො ගත් බිමක හෝ; ඡඩ්ඩෙස්සාමි, දමන්තෙමි; අපසාණකෙවා උදකෙ, මින් නැසෙන පණුවන් නැති දියෙහි හෝ; ඔපිලාපෙස්සාමි, උල්පවා හරින්නෙමි; තත්‍ර, ඔවුන් දෙ දෙනා අතුරෙහි; එකස්ස භික්ඛුනො, එක් භික්ෂුවක්හට; එවං අස්ස, මෙබඳු සිතක් වන්නේය; භගවාඛො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහී; භුත්තාවි, වැළඳුයේ; පවාරිතො—ප—අයං පිණ්ඩ පාතො, මේ පිණ්ඩාහාරයතෙම; අත්ථිව, ඇත්තේදවේ; සචෙ, ඉඳින්, මයං, අපි, නහුජ්ජිස්සාම, නොවළඳන්නෙමුනම්, ඉදානි, දැන්; භගවා—ප—ඔපිලාපෙස්සති, උල්පවාහරින්නේය; භග වතා, බුදුන් විසින්; එතං, මෙය; වුත්තං ඛො පන, වදාරණලද් දේමය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ධම්මදායාදා භවථ, ධර්මය පිළිගන් නෝවව්; නොආමිසදායාදි, ආමිෂය පිළිගන්නෝ නොවව්යයි; යදිදං පිණ්ඩපාතො, යම් මේ පිණ්ඩාහාරයක් වේද? එතං, මෙය; ආමිසඤ්ඤතරං ඛොපන, චතුර්විධ ප්‍රත්‍යයන්අතුරෙන් එකෙකි; අහං, මම, ඉමං, පිණ්ඩපාතං, මේ පිණ්ඩාහාරය; අභුඤ්ජිං; නොවළඳු; ඉම්නා ජීඝවජ්ජාදුබ්බල්‍යෙන, මේ බඩසා දුබල බැවින් යුක්තව; එවං, මෙසේ; ඉමංරත්තින්දිවං, මේ රෑ දවාල; විතිනාමෙය්‍යං, ඉක්මවන් නෙමිනම්; යන්නූන ඉති, ඉතා යෙ හෙකැයි කියායි; සො, ඒ ධර්මගරුක භික්ෂුතෙම; තං පිණ්ඩ පාතං, ඒ ආහාරය; අභුඤ්ජිත්වා; අනුභව නොකොට; තෙනෙව —ප—විතිනාමෙය්‍ය; ඉක්මවන්නේය; අථ, නැවත; දුති යස්ස භික්ඛුනො, දෙවන මහණහට, එවමස්ස, මෙසේ සිතක් වන්නේය; භගවා ඛො—ප—ජීඝවජ්ජාදුබ්බල්‍යං, බඩසා දුබල බව; පටිවිනෙත්වා, දුරුකොට, එවං, මෙසේ, ඉමං රත්ති න්දිවං, මේ රෑ දවාල විතිනාමෙය්‍යං ඉති, ඉක්මවන්නෙමියි; සො, ඒ ආමිෂ ගරු භික්ෂුතෙම; තං—ප—විතිනාමෙය්‍ය, ඉක්ම

පුත්තො එතදවොච, කිත්තාවතානුඛො සඤ්ඤ පච්චිත්තසස විහර තො සාවකා විවෙකමනුසිකඛන්ති, කිත්තාවතාව පනසඤ්ඤ පච්චි ත්තසස විහරතො සාවකා විවෙකං නානුසිකඛන්ති,—

දූරතොපි ඛො මයං ආවුසො ආගචෙඡය්‍යාම ආයස්මතො සාරිපුත්තසස සන්තිකෙ එතසස භාසිතසස අත්ථමඤ්ඤාතුං සාධු වතායස්මන්තඤ්ඤෙව සාරිපුත්තං පටිභාතු එතසස භාසිතසස අත්ථො ආයසමතො සාරිපුත්තසස සුත්වා භික්ඛු ධාරෙසසන්තීති තෙනහාවුසො සුණාථ සාධුකං මනසිකරොථ භාසිසසාමීති) එව මාවුසොති ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමතො සාරිපුත්තසස පචචසසොසුං ආයසමාසාරිපුත්තො එතදවොච,

---

වාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කීවාහි, ඉදින් වනාහී; සො භික්ඛු, ඒ දෙවන භික්ෂුතෙම; තං පිණ්ඩපාතං, ඒ පිණ්ඩාහාරය; භුඤ්ජිත්වා, වළඳා; ජීඝච්ඡාදුබ්බල්‍යං, බඩසා දුබල බව; පටිවිනෙත්වා, දුරු කොට; එවං, මෙසේ; රත්තින්දිවං, රෑ දවාල; වීතිනාමෙය්‍ය, ඉක්ම වන්නේය; අථඛො, යළිත්; මෙ, මාගේ; පුරිමොභික්ඛු, පළමු භික්ෂු තෙම, පුජ්ජතරොව, අතිශයින් පිදිය යුතුද වෙයි; පාසංස තරොව, අතිශයින් පැසසිය යුතුදවේ; තංකිස්සහෙතු? ඊටහෙතු කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තංහි, ඒ පිණ්ඩපාත ප්‍රතික්ෂෙ පය; තසස භික්ඛුනො, ඒ භික්ෂුහට; දිඝරත්තං, බොහෝ කාල යක් මුදුල්ලෙහි; අපපිච්ඡතාය, සවල්ප ආසා ඇතිබව පිණිස; සන්තුට්ඨිතාය, ලදදෙයකින් සතුටුවීම පිණිස; සල්ලෙඛතාය, සැපසේ කෙලෙසුන් මුදුහැරීම පිණිස; විරියාරම්භාය, වීර්‍ය්‍ය පටන්ගැන්ම පිණිස; සංවත්තිසසති, පවත්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තසමා, එහෙයින්ද ඉහ, මෙහි; මේ, මාගේ; ධම්මදායා දූහවථ, ධර්‍මයදායදකොට ඇත්තෝවව්; මා ආමිසදායාදා ආම් සයදායාදකොට ඇත්තෝ නොවිව්; කින්තී, කෙසේනම්, මේ, මාගේ; සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ, ධම්මදායාදූහවෙය්‍යුං ධර්‍මදායාද, වන්නහුද? නොආමිසදායා දූකි, ආමිසදායාද නොවන්නහුදැයි; තුමෙහසු, නොපවිෂයෙහි; මෙ, මාගේ; අනුකම්පා, දයාව; අත්ථි, ඇති; භගවා, භග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදං, මෙය; අවොච වදළසේක, ඉදං, මෙය; වත්වා, වදාරා; සුගතො, සුගතයන් වහන්සේ, ආසනාඋට්ඨාය, හුනස්නෙන් නැගිට; විහාරං, විහා රයට; පාවිසි, වැඩිසේක;—තත්‍රඛො, එකල්හි; ආයසමාසාරි පුත්තො, ශාරිපුත්‍රා ස්‍රාවකතුන්වහන්සේ; භගවතො, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; අවිදූරනිසින්නසස, වැඩි නොබෝ වේලාව කින්; ආවුසොනිකඛොතති, ඇවැත්නි මහණෙනි! සියා; භික්ඛු; භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; භොභික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; ආවුසො

ඉධාවුසො සද්ධු පවිවිත්තස්ස විහරතො සාවකා විවෙකං නානුසික්ඛන්ති යෙසං ච ධම්මානං සත්ථා පහාණමාහ තෙ ච ධම්මෙ නපපජ්ජන්ති බාහුලිකාව හොන්ති සාථලිකා ච ඔක්කමනෙ පුබ්බඞ්ගමා පවිවෙකෙ නික්ඛිත්තධුරා තත්‍රාවුසො ථෙරා භික්ඛු නිති යානෙකි ගාරය්හා භවන්ති සද්ධු පවිවිත්තස්ස විහරතො සාවකා විවෙකං නානුසික්ඛන්තීති ඉමිනා පඨමෙන ඨානෙන ථෙරා භික්ඛු ගාරය්හා භවන්ති යෙසං ච ධම්මානං සත්ථා පහාණමාහ තෙ ච ධම්මෙ නපපජ්ජන්තීති ඉමිනා දුතියෙන ඨානෙන ථෙරා භික්ඛු ගාරය්හා භවන්ති බාහුලිකා ච සාථලිකා ඔක්කමනෙ පුබ්බඞ්ගමා පවිවෙකෙ නික්ඛිත්තධුරාති ඉමිනා තති

ඉතිඛො, ඇවැත්නී! කියා ආයසමතො සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රා යුෂ්මතුන්වහන්සේට; පතිඅස්සොසුං, පිළිවදන්දුන්ග; ආයසමා සාරිපුත්තො, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච වදමසේක; ආවුසො, ඇවැත්නී! පවිවිත්තස්ස විහරතො, සායං චිත්ත උපසි යන ප්‍රකාශ විවෙකයෙන් යුක්තව වාසයකරන්නාවූ; සද්ධුසාවකා, ශාස්ත්‍රශ්‍රාවකයෝ; කිත්තාවතා, කෙපමණකින්; විවෙකං, ත්‍රිවිධ විවෙකයෙන් එක් විවෙකයෙක්; නානුසික්ඛන්ති, අනුව නොහික්මෙන්ද? කිත්තාවතාවපන, කෙපමණකින්වනාහී සද්ධු—ප—අනුසික්ඛන්ති, අනුවහික්මෙන්ද? ආවුසො, ඇවැත්නි! මයං, අපි; ආයසමතොසාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේගේ; සන්තිකෙ, සමීපයෙහි; එතස්සභාසිතස්ස, මේ වචනයාගේ; අත්ථං, අර්ථය, අඤ්ඤතුං: දැනගන්ට; දූරතොපි; දුරුරටවලසිටත්; ආගච්ඡෙය්‍යාම, එන්නෙමු; එතස්ස භාසිතස්ස, මේ වචනයෙහි; අත්ථො, අර්ථය; ආයසමතොපන සාරිපුත්තංඑව පටිභාතු, ශාරිපුත්‍රා යුෂ්මතුන්වහන්සේගේ කොටසවේවා; (හෙවත්) මෙය ශාරිපුත්‍ර යන්වහන්සේගේ කොටසකොට විභජනය කෙරේවා. (මෙහිකාම ප්‍රවවනීය යොගයෙහි භාගාධියෙහි ඒතියායි;) නොහොත් ආය සමන්තං සාරිපුත්තං එව, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් වහන්සේටම; පටි භාතු, වැටහේවා; සාධු, ඒ පිණිස යාඥාකරමු; (මෙහි පටි පූර්භා ධාතු යොගයෙහි චතුර්ත්‍යර්ථයෙහි ඒතියායි; ආයසමතො සාරිපු තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගෙන්; සුත්වා, අසා; භික්ඛු; භික්ෂූහු; ධාරෙසුන්තීති, දරන්නාහුයයි, ආවුසො, ඇවැත්නී! තෙනහි, එසේවීනම්; සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමීති, කියන්නෙමියි; තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු; එවං ආවුසො ඉතිඛො, එසේ ඇවැත්නී! කියා; ආයසම තො සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේට; පතිඅස්සොසුං

යෙන ඨානෙන ථෙරා භික්ඛූ ගාරය්හා භවන්ති, ථෙරා භාවුසෝ භික්ඛූ ඉමෙහි තීහි ඨානෙහි ගාරය්හා භවන්ති තත්‍රාවුසෝ මජ්ඣිමා භික්ඛූ-ප-නවා භික්ඛූ තීහි ඨානෙහි ගාරය්හා භවන්ති සත්ථු පවිවිත්තස්ස විහරතෝ සාවකා විවෙකං නානුසික්ඛන්තීති ඉමිනා පඨමෙන ඨානෙන නවා භික්ඛූ ගාරය්හා භවන්ති යෙසං ච ධම්මානං සත්ථා පහාණමාහ තෙ ච ධම්මෙ නපපජ්ජන්තීති ඉමිනා දුතියෙන ඨානෙන නවා භික්ඛූ ගාරය්හා භවන්ති බාහුලිකා ච සාථලිකා ච ඔක්කමනෙ පුබ්බඞ්ගමා පවිවෙකෙ නික්ඛිත්තධුරාති ඉමිනා තතියෙන ඨානෙන නවා භික්ඛූ ගාරය්හා භවන්ති නවා භාවුසෝ භික්ඛූ ඉමෙහි තීහි ඨානෙහි ගාරය්හා භවන්ති එත්තාවතා ඛෝ ආවුසෝ සත්ථු පවිවිත්තස්ස විහරතෝ සාවකා

පිළිවදන් දුන්හ; ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා, ශාරීපුත්‍රයන් වහන්සේ, එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක,-ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; පවිවිත්තස්ස, අතිශයින් විවෙකව; විහරතෝ, වාසයකරන්නාවූ; සත්ථු, බුදුන්ගේ? සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ; විවෙකං කාය විවේකය; නානුසික්ඛන්ති, නොපූරත්ද? සත්ථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; යෙසංධම්මානං, යම් ධර්මයන්ගේ; පහාණං, ප්‍රහාණය; ආහ, වදාළසේක්ද? නෙවධම්මෙ, ඒ ධර්මයන්ද; නපපජ්ජන්ති, නොදුරලත්, බාහුලිකාව හොත්ති, චිවරාදිය බහුලකොට ඇත්තෝ වෙත්; සාථලිකා, සර්ව්‍යඥශාසනය බුරුල්කොට ගන්නෝවෙත්, ඔක්කමනෙ, අධොගමනාර්ථයෙන් "ඔක්කමනනම්" පව නීවරණ යෙහි; පුබ්බඞ්ගමා, පෙරටුව යන්නාහු; පවිවෙකෙ, උපධිවිවෙක සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණයෙහි; නික්ඛිත්තධුරා, බහාතැබූ වීර්‍ය ඇත්තාහු වෙත්ද? ආවුසො, ඇවැත්නි! තත්‍ර, ඒ භික්ෂූන් අතුරෙහි; ථෙරා භික්ඛූ, දසවස් ලැබූ සථවිර භික්ෂූහු; තීහි ඨානෙහි; කරුණු තුණකින්; ගාරය්හා භවන්ති, ගැරහියයුතුවෙත්; සත්ථුපවිවිත්තස්ස-ප-ඉමිනා, මේ; පඨමෙන ඨානෙන, පළමුවෙනි කරුණින්; ථෙරා භික්ඛූ, සථවිර භික්ෂූහු; ගාරය්හා භවන්ති, ගැරහිය යුතු වෙත්; සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; යෙසංව-ප-ඉමිනා දුතියෙන ඨානෙන, මේ දෙවෙනි කාරණයෙන්; ථෙරාභික්ඛූ—ප-බාහුලිකා, චීවරාදිය බහුලකොට ඇත්තාහු; සාථලිකා—ප—ඉමිනාතතියෙන ඨානෙන, මේ තුන්වැනි කාරණයෙන්; ථෙරා භික්ඛූ—ප—ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉමෙහි තීහි ඨානෙහි, මේ කරුණුතුණින්;ථෙරා භික්ඛූ, සථවිර භික්ෂූහු; ගාරය්හා භවන්ති; ගැරහිය යුතුවෙත්; ආවුසො ඇවැත්නි! තත්‍ර ඒ භික්ෂූන් අතුරෙහි මජ්ඣිමා භික්ඛූ; පස් වස් ලැබූ මධ්‍යම භික්ෂූහු තීහි ඨානෙහි, කරුණු තුණකින්;

විවෙකං නානුසික්ඛන්ති කිත්තාවතා ච පනාවුසො සත්ථු පවිවිත්තසස විහරතො සාවකා විවෙකමනුසික්ඛන්ති ඉධාවුසො සත්ථු පවිවිත්තසස විහරතො සාවකා විවෙකමනුසික්ඛන්ති යෙසං ච ධම්මානං සත්ථා පහාණ මාහ තෙ ච ධමෙම පජහන්ති න ච බාහුලිකා හොන්ති නසාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරා පවිවෙකෙ පුබ්බඞගමා) තත්‍රාවුසො ථෙරා භික්ඛු තිහි ඨානෙහි පාසංසා භවන්ති සත්ථුපවිවිත්තසස විහරතො සාවකා විවෙකමනුසික්ඛන්තීති ඉමිනා පඨමෙන ඨානෙන ථෙරා භික්ඛු පාසංසා භවන්ති) යෙසං ධම්මානං සත්ථා පහාණමාහ තෙ ච ධමෙම පජහන්තීති ඉමිනා

ගාරයහා භවන්ති, ගැරහියයුතුවෙත්—ප—නවා භික්ඛූ, පස් වස් නොලැබූ නවක භික්ෂූහු; තිහි ඨානෙහි, කරුණු තුනකින්; ගාරයහා භවන්ති, ගැරහිය යුතුවෙත්; පවිවිත්තසස, ප්‍රකෂී විවෙක යෙන්; විහරතො වාසය කරන්නාවූ; සත්ථු, ශාස්තෘන්වහන්සේ ගේ; සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ; විවෙකං, කාය විවෙකය; නානුසික්ඛන්ති, නොපුරත්ද? ඉමිනා—ප—භවන්ති, සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; යෙසං ච ධම්මානං, යම් ධර්මකෙණෙකුන්ගේ, පහාණං, ප්‍රහීණකිරීම; ආහ, වදාළේද? තෙ ච ධමෙම, ඒ ධර්මයන්; නපජහන්තීති, නොහරිත්යයි; ඉමිනා-ප-භවන්ති, බාහුලිකා, චීවරාදිය බහුලකොට ඇත්තාහු; සාථලිකා, සස්න බුරුල්කොට ගන්නාහු; ඔක්කමනෙ, පංච නීවරණයෙහි, පුබ්බඞගමා, පෙරටුවයන්නාහු, පවිවෙකෙ නිජ්ඣාණයෙහි නික්ඛිත්ත ධුරාහි, බහාතැබූ වීර්‍ය්‍ය ඇත්තාහුයයි; ඉමිනා—ප-භවන්ති, ආවුසො, ඇවැත්නි! නවා භික්ඛූ නවක භික්ෂූහු; ඉමෙහි තිහි ඨානෙහි, මේ කරුණු තුනින්; ගාරයහා භවන්ති, ගැරහිය යුතුවෙත්.

ආවුසො, ඇවැත්නි; පවිවිත්තසස, ප්‍රකෂී විවෙකයෙන් යුක්තව, විහරතො, වාසය කරන්නාවූ; සත්ථු, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ; සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ; විවෙකං, කායවිවෙකය; නානුසික්ඛන්ති, නොපුරත්යයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! කිත්තාවතා, කෙපමණකින්; පවිවිත්තසස විහරතො ප්‍රකෂී විවෙකයෙන් යුක්තව වාසයකරන්නාවූ; සත්ථු, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ; සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ; විවෙකං, කාය විවෙකය; අනුසික්ඛන්ති, පුරත්ද? ඉධා වුසො—ප—සික්ඛිත්ත, සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; යෙසං ච ධම්මානං, යම් ධර්මකෙණෙකුන්ගේ; පහාණං, ප්‍රහාණයෙහි; ආහ, වදාළසේක්ද? තෙ ච ධමෙම, ඒ ධර්මයන්; පජහන්ති, දුරුකරත්; න ච බාහුලිකා හොන්ති, චීව

දුතියෙන ඣානෙන ථෙරා භික්ඛූ පාසංසා භවන්ති න ච බාහුලිකා න සාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරා පවිවෙකෙ පුබ්බඞ්ගමාති ඉමිනා තතියෙන ඣානෙන ථෙරා භික්ඛූ පාසංසා භවන්ති) ථෙරා හාවුසො භික්ඛූ ඉමෙහි තීහි ඣානෙහි පාසංසා භවන්ති) තත්‍රාවුසො මජ්ඣිමා භික්ඛූ—ප—නවා භික්ඛූ තීහි ඣානෙහි පාසංසා භවන්ති, සත්ථු පවිවිත්තස්ස විහරතො සාවකා විවෙකං මනුසික්ඛන්තීති ඉමිනා පඨමෙන ඣානෙන නවා භික්ඛූ පාසංසා භවන්ති, යෙසං ච ධම්මානං සත්ථා පහාණමාහ තෙ ච ධම්මෙ පජහන්තීති ඉමිනා දුතියෙන ඣානෙන නවාභික්ඛූ පාසංසා භවන්ති, න ච බාහුලිකා නසාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරා පවිවෙකොපුබ්බ

රාදිය බහුලකොට ඇත්තෝ නොවෙත්; න සාථලිකා, සස්න බුරුල් කොට ගන්නෝ නොවෙත්; ඔක්කමනෙ, පඤ්ච නීවරණ යෙහි; නික්ඛිත්තධුරා, බහාතැබූ වීර්‍ය්‍ය ඇත්තාහු; පවිවෙකෙ, නීර්‍වාණයෙහි; පුබ්බඞ්ගම්ා, පෙරටුව යන්නාහුවෙත්; ආවුසො, ඇවැත්නි! තත්‍ර ඒ භික්ෂූන් අතුරෙහි; ථෙරාභික්ඛූ, සථිර භික්ෂූහු; තීහි ඣානෙහි, කරුණු තුණකින්; පාසංසාභවන්ති, පැසසිය යුතු වෙත්; සත්ථු-ප-ආවුසො, ඇවැත්නි! නවා භික්ඛූ, න වත භික්ෂූහු; ඉමෙහි තීහි ඣානෙහි, මේ කරුණු තුණින්; පාසංසාභවන්ති, පැසසිය යුතුවෙත්; ආවුසො, ඇවැත්නි! එත්තාවතා, ඛො, මෙපමණකින්; පවිවිත්තස්ස, ප්‍රකෘති විවෙකයෙන්; විහරතො, වාසයකරන්නාවූ; සත්ථු, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ; සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ; විවෙකං, සඞ්ඛ්‍යාත විවෙකය; සික්ඛන්තීති: පුරත්‍යයි වදුළසේක; මෙසේ නවාකාරයකින් ආමිෂදායාද ප්‍රතිපදාව ගරහමින් නවාකාරයකින් ධර්මදායාද ප්‍රතිපදාව පවසමින් ප්‍රහාතව්‍ය ධර්මයන් දක්වන්ට තත්‍රාවුසො යනාදිය වදුළසේක; යළිත් ලොකොත්තර ධර්මය දක්වනු පිණිස වදුළ සේක; තත්‍ර, යනු "සත්ථුපවිවිත්තස්ස" යනාදී අනිත දෙශනා නිදර්ශන නිපාතයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! තත්‍ර, ඒ ප්‍රහාතව්‍ය ධර්මයන් අතුරෙහි; ලොභො ච, ඒ ඒ අරමුණෙහි ඇලීම්ලක්ෂණ ලොභයද; පාපකො, ලාමකය; දෙසොච, දූෂ්‍යකිරීම් ලක්ෂණ චෙතයද; පාපකො, ලාමකය; ලොභස්ස ච පහාණාය, ලොභ ප්‍රහාණීය පිණිසද; දෙසස්ස ච පහාණාය, චෙත ප්‍රහාණීය පිණිසද (පවත්නාවූ) චක්ඛුකරණී, ප්‍රඥාචක්ෂුස ඇතිකරන්නාවූ; ඤාණකරණී' සත්‍යඥානය ඇතිකරන්නාවූ; උපසමාය රාගාදීන් සංසිදීම පිණිස පවත්නාවූ; අභිඤ්ඤාය චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍ය ප්‍රතිවෙධය පිණිස පවත්නාවූ සමෙඛාඨාය; ඔවුන්ගේම අවබොධය පිණිස පවත්නාවූ; නිබ්බාණාය,

ඛ්ගමානි ඉමිනා තතියෙන ඨානෙන තවා භික්ඛූ 'පාසංසා හවන්ති තවා හාවුසෝ භික්ඛූ ඉමෙහි තීහි ඨානෙහි පාසංසා හවන්ති එත්තාවතා ඛෝ ආවුසෝ සත්ථු පච්චිත්තසස විහරතෝ සාවකා විවෙක මනුසික්ඛන්ති;

තත්‍රාවුසෝ ලොහෝ ච පාපකෝ දෝසෝ ච පාපකෝලොහ සස ච පහාණාය අත්ථි මජ්ඣිමා පටිපදා චක්ඛුකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති; කතමා ච සා ආවුසෝ මජ්ඣිමා පටිපදා චක්ඛුකරණී ඤාණකරණී උපස මාය අභිඤ්ඤාය සම්බෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති, අයමෙව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ සෙය්‍යථීදං—සම්මාදිට්ඨි සම්මාසඞ්ක

නිජ්ඣාණය පිණිස පවත්නාවූ; මජ්ඣිමාපටිපදා, මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව; අත්ථි, ඇත; මෙහි ලොභය එක් අන්තයෙක වෙෂය එක් අන්ත යෙක; ලොභවෙෂ දෙකට නොපැමිණ සිටිහෙයින් ආර්‍යාමාර්ගය මධ්‍යම නම්; නිවන් ලැබීමට පිළිපැදියයුතු බැවින් එයම ප්‍රතිපදා වේ; තවද කාමසුඛල්ලිකානුයොගය එක් අන්තයෙක අත්තකිල මථානුයොගය එක් අන්තයෙක ශාසවත දෘෂ්ටිය එක් අන්තයෙක උච්ඡෙද දෘෂ්ටිය එක් අන්තයෙක ආර්‍යාමාර්ගය මේ දෙකෙළවරට නොපැමිණි හෙයින් ''මධ්‍යම ප්‍රතිපදා'' නම්; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; සාමජ්ඣිමාපටිපදා, ඒ මජ්ඣිමප්‍රතිපදාව; කතමාව කවරිද? චක්ඛු, කරණී-ප-අයංඒව, මේම; අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝමග්ගෝ, ආර්‍යා අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයයි; සෙය්‍යථීදං, එනම්:-සම්මාදිට්ඨි, සම්‍යක් දර්ශන ලක්ෂණවූ නිවැරැදි දැකීම; සම්මාසඞ්කප්පෝ, සම්‍යක් අභිනි රූපන ලක්ෂණ නිවැරැදි කල්පනාව; සම්මාවාචා, සම්‍යක් පරිග්‍රහ ලක්ෂණ නිවැරැදි වචනය; සම්මාකම්මන්තෝ, සම්‍යක් සමුත්ථාපන ලක්ෂණ නිවැරැදි කර්මය; සම්මාආජීවෝ, සම්‍යක් ව්‍යවදාන ලක්ෂණ නිවැරැදි ජීවිකාව; සම්මාවායාමෝ, සම්‍යක් ප්‍රග්‍රහ ලක්ෂණ නිවැ රැදි ව්‍යායාමය; සම්මාසති, සම්‍යක් උපස්ථාන ලක්ෂණවූ නිවැරැදි සිහිය; සම්මාසමාධි, සම්‍යක් සමාධාන ලක්ෂණ නිවැරැදි සමාධිය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! චක්ඛුකරණී, ප්‍රඥාවක්ෂුස ඇතිකරන්නාවූ; ඤාණකරණී, සත්‍යඥානය උපදවන්නාවූ; උපසමාය, කෙලෙස ව්‍යාපසමය පිණිසපවත්නාවූ අභිඤ්ඤාය, චතුරාර්‍යසත්‍ය ප්‍රතිවෙ ධය පිණිස පවත්නාවූ; සම්බෝධාය, ඔවුන්ගේම මනාවබොධය පිණිස පවත්නාවූ; නිබ්බාණාය, නිජ්ඣාණය පිණිස; සංවත්තති, පවතීද, එබඳුවූ; අයං ඛෝ සා මජ්ඣිමා පටිපදා, ඒ මේමධ්‍යම පති පදාවයි;

පෙපා සම්මාවාචා [1]සම්මාකම්මන්තෝ සම්මාආජීවෝ|සම්මාවායාමෝ සම්මාසති සම්මාසමාධි-අයං ඛෝ සා ආවුසෝ මජ්ඣිමාපටිපදා වකඛුකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බෝධාය නිබ්බානාය සංවත්තති.

තත්‍රාවුසෝ කොධෝ ච පාපකෝ උපණාහෝ ච පාපකෝ -ප-මක්ඛෝ ච පාපකෝ පලාසෝ ච පාපකෝ-ඉස්සා ච පාපිකා මච්ඡරියංච පාපකං-මායාච පාපිකා සාඨෙය්‍යංච පාපිකං-ථම්භෝ ච පාපකෝ සාරම්භෝ ච පාපකෝ-මානෝ ච පාපකෝ අතිමානෝ ච පාපකෝ-මදෝ ච පාපකෝ පමාදෝ ච පාපකෝ මදස්ස ච පහාණාය පමාදස්සච පහාණාය, අත්‍රිමජ්ඣිමා පටිපදා වකඛුකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බෝධාය නිබ්බානාය සංව

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! තත්‍ර, එහි; කොධොච, දණ්ඩෙන් පහළ සිදීයෙකුසේ කිපීම ලක්ෂණ කොට ඇති ක්‍රොධයද; පාපකෝ, ලාමකය; උපණාහොච, බැඳගෙණ පැවැත්ම ලක්ෂණවූ බඳවෙරයද; පාපකෝ, ලාමකය; මක්ඛොච, අනුන්ගේ ගුණමැකීම් ලක්ෂණවූ මකුබවද; පාපකෝ-පලාසෝ, තමාගුණනැතිව ගුණවතුන් හා සමාන කොට සිතීම ලක්ෂණවූ යුගග්‍රාහයද;—ප—ඉස්සා; අනුන් සම්පත් නොඉවසන ලක්ෂණවූ ඊර්ෂ්‍යාවද;-ප-මච්ඡරං; සිය සැපත් සැඟවීම් ලක්ෂණ මසුරුබවද-මායාච, කළපව් වැසීම් ලක්ෂණ මායාවද; සාඨෙය්‍යං, නැති ගුණ පහළ කිරීම් ලක්ෂණ සඳ බව; ථම්භොච, සිත ඉදිමීම් ලක්ෂණවූ දැඩි බව; සාරම්භොච, කළදෙයට වඩා වැඩිදෙයක් කිරීම ලක්ෂණවූ කරහත්තරියකරණය;-මානොච, උන්නති සභාවවූ මානයද;-අතිමානෝ, ඉතා උන්නති ලක්ෂණ අධිකමානයද;-මදෝච, මත්වීම් ලක්ෂණවූ මදයද;-පමාදෝච, පවකාමයෙහි හරණලද සිත් ඇති බැව් ලක්ෂණවූ ප්‍රමාදයද; පාපකෝ, ලාමකය; මදස්සච පහාණාය, මදප්‍රහාණීය පිණිසද; පමාදස්සච පහාණාය, ප්‍රමාද ප්‍රහාණීය පිණිසද? වකඛුකරණී—ප—සම්මාසමාධි, ආවුසෝ, ඇවැත්නි! වකඛුකරණී ප්‍රඥාවක්‍ෂුස ඇතිකරන්නාවූ; ඤාණකරණී, සත්‍යඥානය ඇති කරන්නාවූ; අයංඛෝ මජ්ඣිමා පටිපදා, මේ මධ්‍යම ප්‍රතිපදාතොම; උපසමාය, කෙලෙස ව්‍යුපසමය පිණිස;අභිඤ්ඤාය; විශිෂ්ටඥානය පිණිස; සම්බොධාය, මාර්ගඵලබොධය පිණිස; නිබ්බානාය, නිර්වාණය පිණිස; සංවත්තතති ඉති, පවතියි වදාළසේක;

විශෙෂයෙන් මෙහි ආමිසදායාද පුද්ගලයාට ක්‍රොධාදිය පහළ වන ආකාරය මෙසේ දක්වයුතුයි. ආමිස ගරුකතෙම තමහට ලාභ නොලැබෙනවිට අන්‍යලාභීන්ට ක්‍රොධ කෙරෙයි. පළමුවර උපන්

තනති; සාතමා ච සා ආවුසො මජ්ඣිමාපටිපදා චකඛුකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තති අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො, සෙය්‍යථිදං—සම්මාදිට්ඨි සම්මාසඞ්කප්පො සම්මාවාචා සම්මාකම්මන්තො සම්මාආජීවො සම්මාවායාමො සම්මාසති සම්මාසමාධි, අයං ඛො සා ආවුසො මජ්ඣිමා පටිපදා චකඛුකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තතීති.—

ඉදමවොච ආයස්මා සාරිපුත්තො අත්තමනා තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දුං ති—

ධම්මදායාද සූත්‍රය තුන්වන වර්ණනාව -{3}

නේ ක්‍රොධයයි; ඉන්ද්‍රිය එයම බඩවෛරයයි; මෙසේ කොඩොපණාහවෙත්. මෙසේ කිපීමෙන් හා බඩවෛරයෙන් යුක්තවූයේ අන්‍යලාභීන්ගේ ඇති ගුණය මකයි.

මමත් ඔහු වැනියයි සමකොට යුගග්‍රාහය ගණියි. මේ ඔහුගේ මක්ඛපලාසයයි; මෙසේ මකුණු හා යුගග්‍රාහ ඇති හෙතෙම අන්‍යයන්ගේ ලාභසත්කාරාදීන්හි මොහුට මෙයකුමටදැයි ඊර්ෂ්‍යා කෙරෙයි; මේ ඊර්ෂ්‍යාවයි. ඔහුගේ ඇති සැපත හා සාධාරණ බව නො ඉවසන මසුරු බව අනතුරුව ඇතිවෙයි. ලාභය නිසා තමන්ගේ ඇති දෙස් වසයි; එසේම නැතිගුණ පහළකරයි. මේ මායා සාඨෙය්‍යයයි; මෙසේ පිළිපන්නේ අදහස් පරදි ලාභයක් ලබයි, එයින් අවවාද නොකොට හැකිසේ මොළොක්නුවූ තදසිත් ඇතිවෙයි; එසේ යමෙක් අවවාද කළවිට තෝමට අවවාද කිරීමට කවරෙක් වෙහිදැයි වැනියක් මැඩ කථාකරයි; මේථාහයි සාරම්භයි ඒ දැඩි බැවින් මමම උතුම්යි මානකෙරෙයි; සාරම්භයෙන් මොහු කවරහුදැයි මෙරමා පහත්කොට අතිමාන කෙරෙයි; මෙසේමානාතිමාන හෙතුවින් ජාතිධනාදි මදය උපදියි; එසේ මත්වපචකාමගුණාදී වසතුන්හි ප්‍රමාදවෙයි; මේ මොහුගේමද ප්‍රමාදයයි; මෙසේ ආමිසගරුක පුද්ගලතෙම මේ පාපධර්මයන්ගෙන්ද එසේම මෙබඳුවූ තවත් අකුසල ධර්මයන්ගෙන්ද නොමිදුනේවෙයි; එහෙයින් ධර්ම ගරුකතෙම ආමිසගරුක නොව මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවෙන් මේ සියලු අකුසල් ප්‍රහීණකොට නිර්වාණය ලබන්නේයයි වදාළසේක.

ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා, ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන්වහන්සේ; ඉදං, මේ ධර්මක්‍රමය; අවොච, වදාළසේක; තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු; ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස, ආර්‍යශ්‍රාවක ශාරිපුත්‍ර මහරහතන් වහන්සේගේ භාෂිතං, මනොඥ දෙශනාව; අභිනන්දුංඉති, සතුටින් පිළිගත්තාහුයයි—

එවං මෙසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ-අථ ඛො ජානුස්සොණ්ඩි බ්‍රාහ්ම ණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සඬිං සමෙමොදි සමෙමොදනීයං කථංසාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො ජානුස්සොණ්ඩි බ්‍රාහ්මණො භග වන්තං එතදවොච—

යෙ මේ භො ගොතම කුලපුත්තා භවන්තං ගොතමංඋද්දිස්ස සඬා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතා භවං තෙසං ගොතමො පුබ්බඞ්ගමෝ භවං තෙසං ගොතමො බහුකාරො භවංතෙසංගො තමො සමාදපෙතා හොතො ච පන ගොතමස්ස සා ජනතා දිඨා නුගතිං ආපජ්ජතීති, එවමෙතං බ්‍රාහ්මණ එවමෙතං බ්‍රාහ්මණ යෙ පෙ බ්‍රාහ්මණ කුලපුත්තාම්මං උද්දිස්ස සඬා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතා අහං තෙසං පුබ්බඞ්ගමෝ අහං තෙසං බහුකාරොඅහං තෙසං සම්මාදපෙතා මමං ච පන සා ජනතා දිඨානුගතිං ආපජ්ජතීති;

එවං මේ සුතං, මෙ—ප—අථ ඛො, එකාල්හි (නොහොත්) භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සැවැත්නුවර විහරණය නුසුන් කාල්හි ම; (අථයනු අවිවෙජදූපී නිපාතයි; ඛො, යනු අවධාරණාර්ථ) ජානුස්සොණ්ඩි බ්‍රාහ්මණො, ජානුස්සොණ්ඩි නම් තනතුර ලත් පෙ රෙවි බමුණුතෙම; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, ළඟිසේය; (යෙන තෙන යනු සප්තම්‍යර්ථයෙහි තෘතීයායි) උපසඞ්කමිත්වා, ළඟ; භග වතාසඬිං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ හා; සමෙමොදි, නිරොගිබැව් විචා රණාදීන් සතුටුවිය, සමෙමොදනීයං, ශ්‍රැයමාණ සුඛවශයෙන් සතුටු වියයුතුවූ; සාරාණීයං, අනුස්මරණ සැපවසයෙන් සිහිකටයුතුවූ; කථං, මධුර කථාව; වීතිසාරෙත්වා, කොට නිමවා; එකමන්තං, එකත්පස්ව; (නොහොත්) එකත්පසෙකා; ප්‍රථමාර්ථයෙහි එකම න්තං යනු භාවනපුංසකයි හෙවත් ක්‍රියා විශෙෂණයි විතියාර්ථ යෙහි සප්තම්‍යර්ථයෙහි විතියායි) නිසීදි, හුන්නේය; එකමන්තං, එකත්පස්ව, නිසින්නො ඛො, ෂඩ්විධ නිෂද්‍යාදොෂයන් දුරුකොට එකත්පස්ව හුන්නාම්වූ; ජානුස්සොණ්ඩි බ්‍රාහ්මණො, ජානුස්සොණ්ඩි බමුණු තෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මේකාර ණය; අවොච සැළකෙළේය;-භොගොතම! භවත්ගෞතමයන් වහන්ස! යෙඉමෙ කුලපුත්තා, ජාතිආචාර වශයෙන් විවිධවූ කුල පුත්‍රයෝ; භවන්තං ගොතමං උද්දිස්ස, භවත්ගෞතමයින් උදෙසා, සඬා, හඳ නයාදි හෙතුවින් නොව ශ්‍රද්ධාවෙන්; අගාරස්මා, ගිහි

දුරභිසම්භවානි හි හො ගොතම අරඤ්ඤ වන පත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි දුක්කරං පවිවෙකං දුරභිරමං එකත්තෙන හරන්ති මඤ්ඤ මනො වන්‍ති සමාධිං අලභමානස්ස භික්ඛු නොති.

එවමෙතං බ්‍රාහ්මණ එවමෙතං බ්‍රාහ්මණ දුරභිසම්භවානි හි බ්‍රාහ්මණ අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි දුක්කරං පවිවෙකං දුරභිරමං එකත්තෙන හරන්ති මඤ්ඤ මනොවන්‍ති සමාධිං අලභමානස්ස භික්ඛුනොති, මය්හංපි ඛො බ්‍රාහ්මණ පුබ්බෙව සම්බොධා අනභිසම්බුද්ධස්ස බොධිසත්තස්සෙව සතො එතදහොසි දුරභිසම්භවානි හි ඛො අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තා නි සෙනාසනානි දුක්කරං පවිවෙකං දුරභිරමං එකත්තෙන හරන්ති මඤ්ඤ මනො සමාධිං අලභමානස්ස භික්ඛුනොති,

තස්ස මයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සමණාවා බ්‍රාහ්මණා වා අපරිසුද්ධ කායකම්මන්තා අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති අපරිසුද්ධ කායකම්මන්ත සඤ්ඤාහෙතු හවෙ තෙ හොන්තො සමණබ්‍රාහ්මණා අකුසලං භය භෙරවං අභිභයන්ති න ඛො පනාහං අපරිසුද්ධ කායකම්මන්තො අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාමි පරි සුද්ධ කායකම්මන්තො හම්හි යෙහි වො අරියා පරිසුද්ධ කායකම්ම න්තා අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති සොහං අඤ්ඤතරො එතමහං බ්‍රාහ්මණ පරිසුද්ධ කායකම්මන්ත තං අත්තනි සම්පස්සමානො භියො පල්ලොම්මාපාදිං අරඤ්ඤ

ගෙන් (නික්ම) (උපාත්තවිෂයෙහි අවධිසි) අනගාරියං, ශාසන යෙහි; පබ්බජිතා, පැවිදිවූවාහුද; තෙසං, ඔවුන්ට; භවංගොතමො භවත් ගෞතමතෙම; පුබ්බඩගමො; පුරඃසරය (හෙවත්) නායක කය; තෙසං, ඔවුන්ට; ඛිහුකාරො, හිතකරණ වශයෙන් බොහෝ උපකාර ඇත්තෙක; තෙසං, ඔවුන්ට; භවංගොතමො, භවත්ගෞ තම තෙම; සමාදපෙතා, අධිසීලාදියෙහි සමාදන් කරවන්නාය; සාජනතා, ඒ ජනසමූහයතෙම; භොතොගොතමස්ස, භවත්ගෞ තමයින්ගේ දිඨානුගතිං, දර්‍ශනානුගතියට, (හෙවත්) භවත්ගෞ තමතෙම යම්බදු දෘෂ්ටි ඤානති රුචි ඇත්තේද එබඳු සවභාවට; ආපජ්ජි ඉති, පැමිණෙයයි කියායි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! එතං, මේ කරුණ; එවං, මෙසේමැයි, බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; එතං, මෙය; එවං මෙසේමැයි, (වචනය පිළිගැණීමටද, අනුමොදන්වීමටද දෙවරක් වදුරණුලදි) බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; යෙතෙකුලපුත්තා, යම් ඒ කුල පුත්‍රයෝ; මම උද්දිස්ස, මාඋදෙසා; සද්ධා ශ්‍රද්ධාවෙන්, අගාරස්මා

විහාරය, තස්ස මයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචිසමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අපරිසුද්ධ වචීකම්මන්තා-ප-අපරිසුද්ධම්මනො කම්මන්තා-ප-අපරිසුද්ධාජීවා අරඤ්ඤ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති අපරිසුද්ධා ජීවසඤ්ඤහෙතු හවෙ තෙ හොන්තෙ සමණ බ්‍රාහ්මණා අකුසලං භයභෙරවං අවහයන්ති න ඛො පනාහං අපරිසුද්ධජීවෙ අරඤ්ඤ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්නි, සෙතමහං අඤ්ඤතමෙ එතමහං බ්‍රාහ්මණ පරිසුද්ධාජීවිතං අත්තනි සම්පස්සමානො භියො පල්ලොම මාපාදිං අරඤ්ඤ විහාරාය,

තස්ස මයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙඛො කෙචි සමණාවා බ්‍රාහ්මණා වා අභිජ්ඣාලු කාමෙසු තිබ්බසාරාගා අරඤ්ඤ වන පත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති අභිජ්ඣාලුකාමෙසු තිබ්බසාරාගසඤ්ඤහෙතු හවෙ තෙ හොන්තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා අකුසලං භයභෙරවං අව්හයන්ති න ඛො පනාහං අභිජ්ඣාලු කාමෙසු තිබ්බසාරාගො අරඤ්ඤ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාමි. අනභිජ්ඣාලු හම්ස්මි යෙ හි වො අරියා අනභිජ්ඣාලු අරඤ්ඤ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති තෙසමහං අඤ්ඤතමෙ එතමහං බ්‍රාහ්මණ අනභිජ්ඣාලුතං අත්තනි සම්පස්සමානො භියො පල්ලොම්මාපාදිං අරඤ්ඤවිහාරාය;

ගිහිගෙන්නික්ම; අනාගරියං ශාසනයෙහි; පබ්බජිතා, පැවිදිවූවා හුද? තෙසං, ඔවුන්ට' අහං, මම, පුබ්බඞ්ගමො, පෙරටුවයන්නාය; අහං, මම; බහුකාරො, බොහෝ උපකාර ඇත්තාය, අහං, මම; තෙසං, ඔවුන්; සම්මාදපෙතා, සමාදන්කරවන්නාය; සාජ්ජ්‍ත්තා, ඒ ජනසමූහතෙමේ දිඨානුගතිං, දෘෂ්ටානුගතියට; ආපජ්ජිතීති, පැමිණෙයයි;—භොගොතම! භවත් ගෞතමයෙනි! අරඤ්ඤ, ග්‍රාමොපචාරය ඉක්මවා පැවති ආරණ්‍යසෙනාසනද, (මෙහි අරඤ්ඤයනු ආධාරවශයෙන් සලකා අර්ථඛණ්ඩිම "අරඤ්ඤනිවවනපත්ථානිව" යන පාඨයහාද, "අරඤ්ඤකඞ්ග නිපජ්ජාදකං සෙනාසනං වුත්තං," යන අට්ඨවා පාඨය හා ද නො යෙදෙයි, ආධාර වශයෙන් ගත්විට ත්‍රිවිධ සෙනාසනයෙන් එකක් පිරිහෙයි වනපත්ථානි, මනුෂ්‍යොපචාරය ඉක්මවා පැවැතිවනයෙහි දුරසෙනාසනද; පන්තානිසෙනාසනානි, වනයෙහි ඉතාම දුර පිහිටි සෙනාසනද; දුරභිසම්භවානිහි, ලබන්ට දුෂ්කරය, හෙවත්. එහි වාසය නොඉවසිය හැක්කාහ, පවිවෙකං, කායවිවෙකාය, දුක්කරං, දුෂ්කරය; දුරභිරමං, සාමාන්‍යලොකයා චයංචයාරාම හෙයින්සිත්

තස්ස මයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සමණාවා බ්‍රාහ්මණාවා බ්‍යාපන්නචිත්තා පදුඨ්මනසඞ්කප්පා අරඤ්ඤෙ වන පත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති බ්‍යාපන්නචිත්ත පදුඨ්මනසඞ්කප්ප සඤ්ඤෙසහෙතු හවෙ තෙ හොන්තෙ සමණ බ්‍රාහ්මණා අකුසලං භයහෙරවං අච්හයන්ති න ඛො පනාහං බ්‍යාපන්නචිත්තොපදුඨ්මනසඞ්කප්පො අරඤ්ඤෙ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාම් මෙත්තචිත්තො හමස්ම් යෙහි වො අරියා මෙත්තචිත්තා අරඤ්ඤෙ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති තෙසමහං අඤ්ඤතමෙ එතමහං බ්‍රාහ්මණ මෙත්තචිත්තතං අත්තනි සමපස්සමානො භියො පල්ලොමඤ්ඤාපාදිං අරඤ්ඤෙ විහාරාය;

තස්සමයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා පිනම්ඛපරියුඨිතා අරඤ්ඤෙ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති පිනම්ඛපරියුඨාන සඤ්ඤෙසහෙතු හවෙ තෙ හොන්තා සමණබ්‍රාහ්මණා අකුසලං භයහෙරවං අච්හයන්ති න ඛො පනාහං පිනම්ඛපරියුඨිතො අරඤ්ඤෙ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාම් විගතපිනම්ඛො හමස්ම් යෙහි වො අරියා විගතපිනම්ඛා අරඤ්ඤෙ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති තෙසමහං අඤ්ඤතමෙ එතමහං බ්‍රාහ්මණ විගතපිනම්ඛතං අත්තනි සමපස්සමානො භියො පල්ලොම්මාපාදිං අරඤ්ඤෙ විහාරාය; තස්ස මයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා උඩතා අවුප සන්තචිත්තා අරඤ්ඤෙ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටි

ඇලවීම නොහැකිය, හෙවත් නොසැපය; එකත්තෙන, එකිභාවය. ඇතිකල්හි; (හෙවත්) සිත එකඟවූවිට; වනානි, වනයෝතුමූ) සමාධිං, උපචාර අප්පණාසමාධිය, අලභමානස්ස, නොලබන්නාවූ, භික්ඛුනො, භික්ෂූහුගේ; මනො, සිත; (මනො! යනු විතියා එක; වචනයි, "මනාදිහිස්මිංසත්තානාසමානං සිසොඔසාසා" යනුවෙන් අංවිහකතියට! ඔඅාදෙස වූතැනි) හරන්තිඅඤ්ඤෙ, හැරගන්නාක්; මෙන් වෙත්; (මඤ්ඤෙ යනු උපමාදැක්වෙතක නිපාතව්) බ්‍රාහ්මණ! බමුණ! එතං—ප—බ්‍රාහ්මණ! බමුණ! සම්බොධා ප්‍රබෝධ! එව, බුධ ඔයෙන් පූජිකාලයෙහිම; අනභිසම්බුධස්ස චතුරාර්‍යසත්‍යයන් අවබොධ නොකළාවූ; බොධිසත්තස්ස එව සතො, බෝසත්වූ; මයහම්පි; මටත්; එතං අහොසි, මේ සිතවිය; දුරභිසම්භවානිහි —ප—හරන්ති මඤ්ඤෙ හැරගන්නාක් මෙන් වෙත් කියාදී;

බ්‍රාහ්මණ! බමුණ; තස්සමයහං, ඒ මට; එතදහොසි මේ සිතවිය

සෙවනති අඩතාවූපසන්නචිත්තාසඤ්ඤෙතු භවෙ තෙ භොතෙතා සමණබ්‍රාහමණා අකුසලං භයභෙරවං අච්භයන්තී න ඛො පනාහං උඩතො අවූපසන්තචිත්තෙතා අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාමි වූපසන්තචිත්තෙතා හමසම් යෙහිවො අරියා වූපසන්තචිත්තා අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානිපන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති තෙසමහං අඤ්ඤතමෙ එතමහං බ්‍රාහමණ වූපසන්තචිත්තතං අත්තනි සමපස්සමානො භියො පල්ලොමමාපාදිං අරඤ්ඤ විහාරාය, තස්ස මයහං බ්‍රාහමණඑතද හොසි යෙ ඛො කෙචි සමණා වා බ්‍රාහමණා වා අභිජ්ඣාලු කාඞ්ඛි වෙචිකිච්ඡි අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති කාඞ්ඛි වෙචිකිච්ඡි සඤ්ඤෙතු භවෙ තෙ භොතෙතා සමණබ්‍රාහමණා අකුසලං භයභෙරවං අච්භයන්ති න ඛො පනාහං කාඞ්ඛි වෙචිකිච්ඡිඅරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාමි තිණණවිචිකිච්ඡා හමස්මි යෙ හි වො අරියා තිණණ විචිකිච්ඡා අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති තෙසමහං අඤ්ඤතමෙ එතමහං බ්‍රාහමණ තිණණවිචිකිච්ඡිතං අත්තනි සමපස්සමානො භියො පල්ලොමමාපාදිං අරඤ්ඤ විහාරාය;

අපරිසුඩ්ඣායකම්මන්තා, ප්‍රාණඝාතාදි අපිරිසිදු කායකම් ඇති යෙ ඛො කෙචි සමණා වා, යම් ඒ ශ්‍රමණයෝ හෝ; බ්‍රාහමණා වා, බ්‍රාහමණයෝ හෝ; අරඤ්ඤ. ආරණ්‍ය සෙනාසනද; වනපත්‍ථානි —ප— පටිසෙවන්ති, සෙවනයකොරෙත්ද? තෙ භොන්තො සමණ බ්‍රාහමණා, ඒ ඕන්වත් මහණ බමුණෝ; අපරිසුඩ්ඣායකම්මන්ත සඤ්ඤෙතහෙතු, අපිරිසිදු කාය කම් සඞ්ඛ්‍යාත සවකිය දොෂ හෙතු වින්; අකුසලං, සාවද්‍යවූ; භයභෙරවං, සිත තැති ගැන්ම හා බිහි සුනු අරමුණු; අච්භයන්ති, නැදවත්, අහංඛොපන, මම වනාහි; අපරිසුඩ්ඣායකම්මන්තො: අපිරිසිදු කායකම්ඇත්තේ, අරඤ්ඤ —ප— න ඛො පටිසෙවාමි, සෙවනය නොකරම්; අහං, මම; පරිසුඩ්ඣායකම්මන්තො අස්මි, පිරිසිදු කායකම් ඇත්තෙමි; යෙ අරියාහි, බුඩ බුඩ ශ්‍රාවක යම් ආර්‍යයිකෙණෙක්; (වොයනුනිපාතමාත්‍රයි) පරිසුඩ්ඣායකම්මන්තා, පිරිසිදු කායකම්ඇත්තාහු; අරඤ්ඤ—ප—තෙසං, ඔවුන් අතුරෙන්; අහං, මම; අඤ්ඤතමො, එක්තරා කෙනෙක්වෙමි; බ්‍රාහමණ, බමුණ; එතංපරිසුඩ්ඣායක මම්මන්තං, මේ පිරිසිදු කායකම් ඇති බව; අත්තනි, තමා විෂයෙහි; සම්පස්සමානො, දකින්නේ; භියො, බොහෝ සෙයින්; (භියො යනු අතිරෙකාර්‍ථ නිපාතයි) අරඤ්ඤ විහාරාය, වනවාසය පිණිස; පල්ලොම, පතිතලොම ඇති බවට; හෙවත්; රොමොද්

තස්ස මයහං බ්‍රාහමණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සමණා වා බ්‍රාහමණා වා අත්තකකංසකා පරවමහි අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති අත්තකකංසක පරවමභාන සඤ්ඤහෙතු හවෙ තෙ හොන්තෙතා සමණබ්‍රාහමණා අකුසලං භය භෙරවං අව්හයන්ති න ඛො පනාහං අත්තකකංසකො පර වම්හි හමසම්ං යෙ හි වො අරියා අනත්තකකංසකා අපරවම්හි අර ඤ්ඤවනපත්‍ථානි පන්තානිසෙනාසනානි පටිසෙවන්තිතොසමහං අඤ්ඤතමොඑතමහංබ්‍රහමණ අනත්තකකංසකානං අපරවම්හිතං අත්තනිසමපස්සමානො භීයො පලෙලාමමාපාදි අරඤ්ඤ විහාර ය, තස්ස මය්හං බ්‍රහමණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සමණා වා බ්‍රාහමණා වා ජම්හි භිරුකජාතිකා අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තා නි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති ජම්හි භිරුකජාති සඤ්ඤහෙතු හවෙ තෙ හොන්තෙතා සමණබ්‍රාහමණා අකුසලං භයභෙරවං අව්හ යන්ති න ඛො පනාහං ජම්හි භිරුකජාතිකො අරඤ්ඤ වන පත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාමි විගත ලොමහංසො හමසම් යෙහි වො අරියා විගතලොමහංසා අරඤ්ඤ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති තෙසමහංඅඤ්ඤතමො එත

ගමාභාවයෙන් නිහීය බවට; ආපාදිං, පැමිණියෙමි; බ්‍රහ්මණ, බමුණ! තස්සමයහං, ඒමට; එතදහොසි, මේ සිතවිය, යෙ-ප-අපරිසුඛවවිකකමන්තා, මුසාවාදාදී අපිරිසිදු වාග් කම් ඇත්තාවූ; අපරිසුඛ මනො කමමන්තා, අභිද්‍යාදී අපරිසිදු මනො කම් ඇත් තාවූ; අපරිසුඛාජීවා, වෛද්‍ය දූත කර්‍මාදී එක්වීයි අන්‍යෙෂන වස යෙන් අපිරිසිදු ජීවිකා ඇත්තාහු; අරඤ්ඤ —ප—අපරිසිඛාජීව සඤ්ඤහෙතු, අපිරිසිදු ජීවිකා සඛ්‍යාත සවකීය දොෂය හෙතු කොටගෙණ;--ප--අපරිසුඛාජීවො, අපිරිසිදු ජීවිකා ඇත්තේ; -ප-පරිසුඛාජීවොඅසම්, පිරිසිදු ජීවිකා ඇත්තේවෙමි; පරිසුඛා ජීවිතං, පිරිසිදු ජීවිකා ඇතිබව;--ප--අභිජ්ඣාලූ අධිකලොභ ඇත්තාහු; කාමෙසු, වසතුකාමයන්හි; තිබබසරාගා, තියුණු රාග ඇත්තාහු; අරඤ්ඤ—ප—අභිජ්ඣාලූ, අධිකලොභ ඇතිබව හා කාමෙසු, කාමයන්හි තිබබසාරාගසඤ්ඤහෙතු, තියුණු රාග ඇති බව යන යවකීය දොෂය හෙතුකොටගෙණ; හවෙ—පටිසෙවාමි, අහං, මම; අනභිජ්ඣාලුඅසම්, අධිකලොභ ඇත්තේවෙමි; ප—අනභිජ්ඣා ලූතං, අධික ලොභ නැතිබව; අත්තනි, තමාකෙරෙහි; සම්පස්සමානො, දකිමින්; අරඤ්ඤවිහාරාය, ව්‍යාවාසය පිණිස; භීයො, බොහෝසෙයින්; පලෙලාමං, නිහීය බවට; ආපාදිං, පැමිණියෙමි; තස්ස—ඛ්‍යාපන්නචිත්තා, පියවිසවභාවය හැරීමෙන්

මහං බ්‍රාහ්මණවිගතලොමහංසතං අත්තනිසම්පස්සමානෝ භීයෝ පලෙලොමමාපාදිං අරඤ්ඤේ විහාරාය; තස්ස මය්හං බ්‍රාහ්මණ එත දහොසි යෙ ඛෝ කෙචි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා ලාඛසක්කාර සිලොකං නිකාමයමානා අරඤ්ඤේ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනා සනානි පටිසෙවන්ති ලාභසක්කාරසිලොකා නිකාමයමානා සඤ්ඤ සහෙතු හවෙ තෙ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණ අකුසලං භයහෙර වං අව්හයන්ති න ඛෝ පනාහං ලාභසක්කාරසිලොකං නිකාමය මානොඅරඤ්ඤේ වනපත්ථානිපන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාම් අපපිචෙහා හම්හසම් යෙහි වෝ අරියා අපපිච්ඡාඅර ඤ්ඤේවනපත්ථා නි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවෙන්ති තෙසමහං අඤ්ඤේතමෝ එතමහං බ්‍රාහ්මණ අපපිච්ඡතං අත්තනි සම්පස්සමානෝ භීයෝ පලෙලොමමාපාදිං අරඤ්ඤේ විහාරාය;

තස්ස මය්හං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙඛෝ කෙචිසමණාවා බ්‍රාහ්ම ණාවා කුසීතා හීනවිරියා අරඤ්ඤේවනපත්ථානිපන්තානි සෙනාස නානි පටිසෙවන්ති කුසීතහීනවිරිය සඤ්ඤසහෙතු හවෙ තෙ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා අකුසලං භයහෙරවං අව්හයන්ති න ඛෝ පනාහං කුසීතෝ හීනවිරියෝ අරඤ්ඤේ වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවාමි ආරබ්ධවිරයෝ හම්හසම් යෙහි වෝ අරියා

විපතට පැමිණි සිත්ඇත්තාහු; පදුඨමනසංකපපා, ප්‍රදූෂ්‍ය චිත්ත සංකල්පනා ඇත්තාහු; අරඤ්ඤේ-ප-ඛ්‍යාපන්නචිත්ත පදුඨමන සඞ්කපපසඤ්ඤසහෙතු; ව්‍යාපාද චිත්තය හා ප්‍රදූෂ්‍යචිත්තසංකල්ප නා සංඛ්‍යාත සඛකිය දෙෂය හෙතුකොටගෙණ; හවෙ, එකාන්ත යෙන්; තෙ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා-ප-ඛ්‍යාපන්නචිත්තෙනා, ව්‍යාපාදයට පැමිණි සිත්ඇත්තේ; පදුඨමනසඞ්කපෙපා, ප්‍රදූෂ්‍ය චිත්තසංකල්පනා ඇත්තේ; අරඤ්ඤේ-ප-නපටිසෙවාම්, සෙව නය නොකරම්; මෙත්තචිත්තෙනාඅසම්, මෛත්‍රීසිත්ඇත්තේවෙම්; මෙත්තචිත්තතං, මෛත්‍රීසිත්ඇතිබව-ප-ආපාදිං, පැමිණියෙම්; තස්ස-ප-ජිනම්ඛපරියුඨිතා, චිත්ත ගෙලඤ්ඤේ ජිනයෙන් හා චෙතසිඝ ගෙලඤ්ඤේ මිඩයෙන්ද මිඩනාලද්දහු;-ජිනම්ඛපරියු ඨානසඤ්ඤසහෙතු, ජිනම්ඛ නීවරණයෙන් යටකිරීම් සඞ්ඛාත සඛනිය දෙෂය හෙතුකොටගෙණ,- විගතජිනම්ඛොඅසම්, පහවූ ජිනම්ඛ ඇත්තෙම්;-විගතජිනම්ඛතං, පහවූජිනම්ඛ ඇතිබව,-ප උඛතා, උඛතූවූවාහු; (හෙවත්) සැලෙනසිත් ඇත්තාහු; අවූපස න්තචිත්තා, නොසන්සුන් සිත් ඇත්තාහු; නොහොත්, කුකුස් ඇත්තාවූ;-උඛතාවූපසන්තචිත්තසඤ්ඤසහෙතු, උඛතූ නොසන් හුන් සිත් ඇතිබව හෙතුකොටගෙණ වූපසන්තචිත්තෙනාඅසම්,

ආරබ්භවීරියො අරඤ්ඤානි වනපත්ථානි පන්තානි සේනාසනානිපටි සෙවන්ති තෙසම්හං අඤ්ඤතරො එතමහං බ්‍රාහ්මණ ආරබ්භවීරිය තංඅත්තනි සම්පස්සමානො භීයො පල්ලොමම්පාදිං අරඤ්ඤ විහාරාය, තස්ස මයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සම ණා වා බ්‍රාහ්මණා වා මුට්ඨස්සති අසම්පජානා අරඤ්ඤ වනපත්ථා නි පන්තානි සේනාසනානි පටිසෙවන්ති මුට්ඨස්සති අසම්පජාන සඤ්ඤහෙතු හවෙ තෙ හොන්තො සමණබ්‍රාහ්මණා අකුසලං භයභෙරවං අවිහයන්ති න ඛො පනාහං මුට්ඨස්සති අසම්පජාඤ්ඤ අරඤ්ඤ වනපත්ථානි පන්තානි සේනාසනානි පටිසෙවාමි උපඞ්ඛි තස්ති හම්සම් යෙ හි වො අරියා උපඞ්ඛිතස්ති අරඤ්ඤ වනප ත්ථානි පන්තානි සේනාසනානි පටිසෙවන්ති තෙසම්හං අඤ්ඤත මෙ එතමහං බ්‍රාහ්මණ උපඞ්ඛිතස්තිතං අත්තනි සම්පස්සමානො භීයො පල්ලොමම්පාදිං අරඤ්ඤ විහාරාය, තස්ස මයහං බ්‍රාහ්ම ණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා අසම්

සන්හුන්සිත්ඇත්තේවෙම්, වූපසන්තචිත්තතං–සන්හුන්සිත් ඇති බව; අභිජ්ඣාලු, අධිකලොභය බහුලකොට ඇත්තාහු; (නීවරණ වශයෙන් "අභිජ්ඣාලු" යයි නැවත වදාරණලදී) කඬ්ඛි, මේ කුමක් දැයි සැක ඇත්තාවූ; වෙචිකිච්ඡි, මේ කුමක්දැයි නිශ්චය නැති විචි කිච්ඡා ඇත්තාවූ–තිණ්ණවිචිකිච්ඡො අසම්, පහකරණ ලද විචිකි චිඡා ඇත්තේවෙම්–තිණ්ණවිචිකිච්ඡතං, පහකරණලද විචිකිච්ඡා ඇති බව; අත්තනි, තමාකෙරෙහි; සම්පස්සමානො, දකිමින්; අර ඤ්ඤවිහාරාය, වන වාසය පිණිස; භීයෝ, බොහෝ සෙයින්; පල්ලොමං නිහීයබවට; ආපාදිං, පැමිණියෙම්;

අත්තුක්කංසකා, තමන් උසස්කොට සිතන්නාහු; පරවම්භි, අනුන්ට ගරහන්නාහු–ප–අත්තුක්කංසකපරවම්භනසඤ්ඤහෙතු තමන් උසස්කොට සිතීමහා අනුන්ට ගැරහීමයනසඛකියදෙෂය හෙතුකොටගෙණ අනත්තුක්කංසකතං, තමන් උසස්කොට නො සිතන බව; අපරවම්භිතං, අනුන්ට නොගරහනබව;–ජ්ම්භි, කය නදකරණ ලොමුදැහැගැණුම් උපදවන තැතිගැන්මෙන් යුක්තවූ; භීරුකජාතිකා, භය ප්‍රකෘතිකොට ඇත්තාහු; හෙවත් ගම් දරු වන්මෙන් භය බහුලවූවාහු–ජම්භි භීරුකජාතික සඤ්ඤහෙතු, තැතිගැණීම් හා භීයසුලු බව යන සඛකිය දෙෂය හෙතුකොටගෙ ණ;—විගතලොමහංසතං, පහවූ ලොමුදැහැගැනුම් ඇතිබව;–ප–ලාභසක්කාරසිලොකං, ලාභසත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසා; නිකාමය මානා, පතන්නාහු; ලාභසක්කාරසිලොකනිකාමයමානසඤ්ඤ

හිතා විබ්භන්තචිත්තා අරඤ්ඤවනපත්ථානි පන්තානි සේනාසනානි පටිසේවන්ති අසමාහිත විබ්භන්තචිත්තාඝනෙසහෙතු හවෙතෙ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහමණා අකුසලං භයභෙරවං අච්භයන්ති න ඛෝ පනාහං අසමාහිතෝ විබ්භන්තචිත්තෙන අරඤ්ඤ වනපත්ථානි පන්තානි සේනාසනානි පටිසෙවාමි සමාධිසම්පන්නෝ හම්සමියෙහි වොඅරියා සමාධිසම්පන්නා අරඤ්ඤවනපත්ථානි පන්තානි සේනාසනානි පටිසෙවන්ති තෙඝමහං අඤ්ඤතමෝ එතමහං බ්‍රාමහණ සමාධිඝම්පදං අත්තනි සම්පස්සමානෝ හියෝ පල්ලොමමාපාදිං අරඤ්ඤ විහාරාය,

---

හෙතු-ලාභසත්කාර කීර්තිප්‍රශංසා කැමතිවීම යන සඛකියදෙෂය හෙතුකොට ගෙණ;-අපිචෙඡාඅසම්, අලෙපචඡවෙම්; අපිචඡතං, අලෙපචඡබව; අත්තනි, තමාකෙරෙහි; සම්පස්සමානෝ, දකිමින්; භියෝ, බොහෝසෙයින්; අරඤ්ඤවිහාරාය, වනවාසය පිණිස; පල්ලොමං; නිහීයබවට; ආපාදිං, පැමිණියෙමි; කුසිතා, කුසිත භාවයට පැමිණියාහු; හෙවත් කායිකවීර්‍ය්‍ය නැත්තාහු; හීනවීරියා, වීර්‍ය්‍ය රහිතවූවාහු; හෙවත් මානසික වීර්‍ය්‍ය නැත්තාහු;-ප-කුසීතහීනවිරිඝසඤ්ඤෙසහෙතු, කුසිතබව හා හීනවීර්‍ය්‍ය බව යන සඛකිය දෙෂය හෙතුකොටගෙණ—ආරබ්ධවිරියෙ, පටන්ගන්නා ලද වීර්‍ය්‍යඇත්තේ;—ආරබ්ධවිරියතං, පටන්ගන්නාලද වීර්‍ය්‍ය ඇති බව—මුඨස්සති, මුළාසිහි ඇත්තාහු; අසම්පජානා, සම්‍යක් ප්‍රඥ නැත්තාහු;-ප-මුඨස්සති අසම්පජානසඤ්ඤෙසහෙතු, මුළාසිහි ඇති බව හා යහපත් ප්‍රඥනැතිබව යන සඛකිය දෙෂය හෙතුකොට ගෙණ;—උපඨිතසතිඅස්මි, එළඹසිටි සිහිඇත්තේ වෙමි;-උපඨිත සතිතං. එළඹසිටි සිහිඇතිබව—අසමාහිතා—උපචාරඅර්පණා සමාධිනැත්තාහු; විබ්භන්තචිත්තා, නානාරම්මණයෙහි දුවනසිහි ඇත්තාහු; අසමාහිත විබ්භන්ත චිත්තඝඤ්ඤෙසහෙතු, සමාධිගතනුවූ සිත්ඇතිබවහා නානාරම්මණයෙහි දුවනසිත් ඇතිබැව් සඛ්‍යාත සඛකිය දෙෂය හෙතුකොටගෙණ-සමාධිසම්පදං-සමාධිසම්පත්තිය-ප-බ්‍රාහමණ, බමුණ! තඝඤමයහං, ඒමට; එතං අහොසි, මෙසිත විය; යෙ ඛෝ කෙචි, යම්කිසි; සමණාවා, ශ්‍රමණයෝ හෝ; බ්‍රාහ්මණාවා, බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ; දුපපඤ්ඤා, ප්‍රඥනැත්තාවූ; එලමූගා,

තස්ස මයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යෙ ඛො කෙචි සමණාවා බ්‍රාහ්මණා වා දූපපඤ්ඤ ඵලමූගා අරඤ්ඤෙ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති දූපපඤ්ඤඵලමූග සඤ්ඤසහෙතුනවෙ තෙ හොන්තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා අකුසලංභයහෙරවං අව්හයන්ති න ඛො පනාහං දූපපඤ්ඤ ඵලමූගෙ අරඤ්ඤෙ වනපත්‍ථානි පන්තානි පටිසෙවාමි පඤ්ඤසමපන්නෙ හමස්මි යෙහි වොඅරියා පඤ්ඤසමපන්නා අරඤ්ඤෙ වනපත්‍ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවන්ති නොසමහං අඤ්ඤතමෙ එතමහං බ්‍රාහ්මණ පඤ්ඤ සමපදං අත්තනි සමපස්සමානො භීයො පල්ලොමමාපාදිං අර ඤ්ඤෙ විහාරාය.....සොළස පරියායං.....

කෙලහොඑවූවාහු; අරඤ්ඤ, ආරණ්‍යසෙනාසනද; වනපත්‍ථානි, වනප්‍රස්ථ සෙනාසනද; පන්තානි සෙනාසනානි, ප්‍රාන්තසෙනාසන ද; පටිසෙවන්ති, සෙවනයකෙරෙත්ද? නොහොන්තොසමණබ්‍රාහ්ම ණා, ඒ පින්වත් මහණබමුණෙනි; හවෙ,එකාන්තයෙන්; දූපපඤ්ඤ ඵලමූගසඤ්ඤසහෙතු, නුනුවණ කෙලහොඑබවයන සඤ්ඤා ය දෙඹ හෙතුවින්; අකුසලං, අකුසල්වූ; භයහෙරවං, චිත්තුත්‍රාස භය හා භයානක අරමුණ: අව්හයන්ති, කැඳවත්; අහං ඛො පන, මම වනාහී; දූපපඤ්ඤ, නුවණ නැත්තේ; ඵලමූගො, කෙලහොඑ වූයේ අරඤ්ඤෙ-ප-සෙනාසනානි, සෙනසුන්;නපටිසෙවාමි,සෙව නයනොකරමි; අහං, මම; පඤ්ඤසමපන්නා අස්මි, ප්‍රඥවෙන් සම්පූර්ණවෙමි; පඤ්ඤසමපන්නා, ප්‍රඥසම්පූර්ණවූ; යෙ අරියා, යම් ආර්‍යයෝ; අරඤ්ඤෙ—ප—නොසං ඔවුනතුරෙන්; අහං, මම; අඤ්ඤතමෙ, එක්තරාකෙණෙකි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; එතංපඤ්ඤ සමපදං, මේ ප්‍රඥසම්පත්තිය; අත්තනි, තමාකෙරෙහි; සමපස්සමා නො, දකිමින්; අරඤ්ඤෙ විහාරාය, වනවාසය පිණිස; භීයො, බොහෝ සෙයින්, පලෙලාමං, නිහීයබවට; ආපාදිං, පැමිණියෙමි; .....සොළසපරියායං.....

සොඩශ සථානාරම්මණපරිග්‍රහ කථාව නිමි.

00 × 00

තස්ස මයහං බ්‍රාහ්මණ එතදහොසි යන්නූනාහං යාතා රත්තියො අභික්කන්තා අභිලක්ඛිතා වාතුද්දසී පවදසී අඨමී ච පක්ඛස්සතථා රූපාසු රත්තීසු යානි තානි ආරාමචෙතියානි වනචෙතියානි රුක්ඛචෙතියානි භිංසනකානිසලොමහංසානිතථාරූපෙසුසෙනාසනෙසු විහරෙය්‍යං අපෙපවනාමතං භයභෙරවං පස්සෙය්‍යන්ති සො ඛො අහං බ්‍රාහ්මණ අපරෙණසමයෙන යා තා රත්තියොඅභික්කන්තා අභිලක්ඛිතා වාතුද්දසී පවදසී අඨමීච පක්ඛස්ස තථාරූපාසු රත්තීසු යානි තානි ආරාමචෙතියානි වනචෙතියානි රුක්ඛචෙතියානි භිංසනකානි සලොමහංසානි තථාරූපෙසු සෙනාසනෙසු විහරාමි, තත්‍ර මෙ බ්‍රාහ්මණ විහරතො මගොවා ආගච්ඡති

බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! තස්ස මයහං ඒ මට, එතං අහොසි, මේ සිතවිය; අභික්කන්තා, චන්ද්‍රයා පිරිමෙන් හා පිරිහීමෙන් ප්‍රසිඩවූ; අභිලක්ඛිතා, උපොසථ ධම්ශ්‍රවණාදි වශයෙන් ලකුණුකටයුතුවූ; (අභි, යනු ලක්ෂණාර්ථයෙහි උපසර්ගයි) පක්ඛස්ස, පක්ෂය පිළිබඳවූ; වාතුද්දසී, තුදුස්වක; පවදසී, පක්ෂයෙහි පසළොස්වක; අට්ඨමී, පක්ෂයෙහි අටවක්දින; යා තා රත්තියො, යම් ඒ රාත්‍රිහු වෙත්ද? තථාරූපාසු රත්තීසු, එබඳු රාත්‍රීන්හි, භිංසනකානි; බිහිසුණුවූ; සලොමහංසානි, රොමොද්ගමය කරන්නාවූ; යානි තානි ආරාම චෙතියානි යම්බඳු පිදියයුතු පුෂ්පාරාම ඵලාරාමාදිහුවෙත්ද? වන චෙතියානි, පිදියයුතු වනයෝ වෙද්ද? රුක්ඛචෙතියානි, පිදිය යුතු වෘක්ෂයෝ වෙත්ද? තථාරූපෙසු, එබඳුවූ; සෙනාසනෙසු, සෙනසුන්හි; අහං, මම; විහරෙය්‍යං, වාසය කරන්නෙම් නම්; අපෙපවනාම, ඉතා යෙහෙකැයි කියාසි; තංභයභෙරවං, ඒ භයානක අරමුණ; පස්සෙය්‍යං, දක්නෙම් නම්; අපෙපවනාම, ඉතා යෙහෙකැයි කියාසි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! සොඛොඅහං, ඒ මම; අපරෙන සමයෙන, ඉන් මැතකාලෙක; අභික්කන්තා, ප්‍රසිඩවූ; අභිලක්ඛිතා, ලකුණු කටයුතුවූ; පක්ඛස්ස, පක්ෂයාගේ; වාතුද්දසී, තුදුස්වක; පවදසී, පසළොස්වක; අට්ඨමී, අටවක්දින; යා තා රත්තියො, යම් ඒ රාත්‍රිහු වෙත්ද? තථාරූපාසු රත්තීසු, එබඳු රාත්‍රීන්හි, භිංසනකානි, ඇසීමෙන් හා දැකීමෙන් භය ජනකවූ; සලොමහංසානි; ඇතුල්වද්දිම රොමොද්ගමය කරන්නාවූ; යානි තානි ආරාමචෙතියානි, යම් ඒ පූජ්‍යාරාමවෙත්ද? වනචෙතියානි පූජ්‍ය වනයෝ වෙත්ද? රුක්ඛචෙතියානි, පූජ්‍ය වෘක්ෂයෝවෙත්ද? තථාරූපෙසු, එබඳුවූ; සෙනාසනෙසු, සෙනසුන්හි; විහරාමිවාසය කරමි; බ්‍රාහමණ, බමුන; තත්‍ර, එහි; විහරතො, වාසයකරන්නාවූ; මෙ, මා සමීපයට; මගොවා, මෘගයෙක් හෝ; ආගච්ඡති එයි; මෝ

මොරෙ වා කණ්ඩං පාතෙති වා නොවා පන්නසටං **එරෙති** තස්ස මයහං බ්‍රාහමණ **එතදහොසි** එතා නූන තං භයහෙරවං **ආගවජ්ජිතීති,**

තස්ස මයහං බ්‍රාහමණ **එතදහොසි** කින්නුඛො අහං අසුඤ්ඤ දත්‍රූ භයපාටිකඞ්ඛී විහරාමි යන්නූනාහං යථාභූතස්ස මේ තංභය හෙරවං ආගවජ්ජති යථාභූතො තථාභූතො ව තං භයහෙරවං පටි විනෙය්‍යනති තස්ස මයහං බ්‍රාහමණ වඞ්කමන්තස්ස තං භයහෙර වං ආගවජ්ජති සො ඛො අහං බ්‍රාහමණ නෙවතාව තිඨාමි න නිසි දාමි න නිපජ්ජාමි යාව වඞ්කමනෙතාව තං භයහෙරවං පටිවිනෙ මි, තස්ස මයහං බ්‍රාහමණ ඊතස්ස තං භයහෙරවං ආගවජ්ජති සො

රොවා, මයුරයෙක්හෝ; කටඨං, වියලි දඬු; පාතෙති, ගස් වලින් හෙලයි; වාතොවා, වාතයහෝ; පන්නසටං, කොළ කසළ, **එරෙ ති,** සොලවයි; තස්සමයහං, ඒමට; නූන, එකාන්තයෙන්; එතං තං භයහෙරවං, ඒ මේ භයානක අරමුණ; ආගවජ්ජති, ඒයයි; බ්‍රාහමණ බමුණ! තස්ස මයහං, ඒමට; එතදහොසි, මේ සිතවිය; කින්නුඛො, කිමෙක්දෝ; අහං, මම, භයපාටිකංඛි. භය සැලීති වෙමින්; විහරෙය්‍යං, වාසයකෙරෙම්ද? යථාභූතස්ස යථාභූතස්ස යම් යම් ඉරියව්වකින් සිටියාවූ; මෙ, මාවෙතට; එතං භයහෙ රවං, මේ භයානක අරමුණ; ආගවජ්ජති, ඒද; තථාභූතො තථාභූ තොව, ඒ ඒ ඉරියව්වෙන් සිටියේම; තං භයරෙවං; ඒ භයානක අරමුණ; පටිවිනෙය්‍යනති, දුරුකරන්නෙමි කියයි,—බ්‍රාහමණ, බමුණ; වඞ්කමන්තස්ස, සක්මන්කරන්නාවූ, මෙ, මාවෙතට; තං භයහෙරවං, ඒ භයානක අරමුණ; ආගවජ්ජති, ඒද; බ්‍රාහමණ, බමුණ; සො ඛො අහං, ඒ මම; තාව, ඒතාක්, නෙවතිඨාමි, නොසිටිමි; න නිසීදාමි, නොඉඳිමි; න නිපජ්ජාමි, නොනිදමි; යාවවඞ්කමනෙතාව, සක්මන්කරමින්මේ; තං භයහෙරවං, එ බිහිසුණු අරමුණ; පටිවිනෙමි, දුරුකරමි; බ්‍රාහමණ, බමුණ; ඊතස්ස, සිටියාවූ, තස්ස මයහං, ඒ මාවෙතට; තං භයහෙරං, ඒ බිහිසුණු අරමුණ; ආගවජ්ජති, ඒද; බ්‍රාහමණ, බමුණ; සො ඛො අහං, ඒමම; තාව, ඒතාක්; න වඞ්කමාමි, සක්මන්නොකරමි; න නිසීදාමි, නොහිඳිමි; න නිපජ්ජාමි, නොනිදමි, යාවඊතොව, සිටියේම; තං භයහෙරවං, ඒ භයානක අරමුණ; පටිවිනෙමි, දුරුකරමි; බ්‍රාහමණ, බමුණ; නිසින්නස්ස, හුන්නාවූ; තස්ස මයහං, ඒ මාවෙතට; තං භයහෙරවං, ඒ භයානක අරමුණ; ආගවජ්ජති, ඒ ද? බ්‍රාහමණ, බමුණ; සොඛොඅහං, ඒමම, තාව, එතාක්; න නිපජ්ජාමි, නොනිදමි; න තිඨාමි, නොසිටිමි; න වඞ්කමාමි, සක්මන්නොකරමි; නිසිනොව, හුන්නේම; තං

ඛො අහං බ්‍රාහ්මණ නෙවතාව වඞ්කමාමි න නිසීදාමි න නිපජ්ජාමි යාවඤ්ඤතොව තං භයභෙරවං පටිවිනෙමි, තස්ස මය්හං බ්‍රාහ්මණ නිසින්නස්ස තං භයභෙරවං ආගච්ඡති සො; ඛො අහං බ්‍රාහ්මණ නෙව තාව නිපජ්ජාමි න තිඨාමි න වඞ්කමාමි යාවනිසින්නොව තං භයභෙරවං පටිවිනෙමි, තස්ස මය්හං බ්‍රාහ්මණ නිපන්නස්ස තං භයභෙරවං ආගච්ඡති සො ඛො අහං බ්‍රාහ්මණ නෙව තාව නිසීදාමි න තිඨාමි න වඞ්කමාමි යාවනිපන්නොව තං භයභෙරවං පටිවිනෙමි.

සන්ති ඛො පන බ්‍රාහ්මණ එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා රත්තිං යෙව සමානං දිවාති සඤ්ඤානන්ති. දිවා යෙව සමානං රත්තීති ඤාන නති ඉදමෙතං නොසං බ්‍රාහ්මණ සමෙමාහවිහාරස්මිං වදාමි. අහං

භයභෙරවං; ඒ බිහිසුණු අරමුණ; පටිවිනෙමි; දුරුකරමි; බ්‍රාහ්මණ බමුණ! නිපන්නස්ස, හොත්තාවූ; තස්සමය්හං; ඒ මාවෙතට, තං භයභෙරවං, ඒ භයානක අරමුණ; ආගච්ඡති, ඒද? බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! සොඛො අහං, ඒමම; තාව, ඒතාක්; නෙවනිසීදාමි, නොඋඳිම් න තිඨාමි, නොසිටිමි; න වඞ්කමාමි, සක්මන්නොකරමි; යාවනි පන්නොව; හොත්තෙම්; තං භයභෙරවං; ඒ භයානක අරමුණ; පටිවිනෙමි, දුරුකරමි.

බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! රත්තිංයෙවසමානං, රාත්‍රිකාලයම; දිවා ඉති, දවල්කාලයයි; සඤානන්ති, හඳුනත්; දිවා යෙව සමානං, දවල්කාලයම; රත්තීති, රාත්‍රිකාලයයි සඤානන්ති, හඳුනත්; එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා, එබදු ඇතැම් මහණ බමුණෝ; සන්ති ඛොපන, ඇත්තාහුමය; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; අහං, මම; ඉදං, මෙය; නොසං ඔහුන්ගේ; සමෙමාහවිහාරස්මිං, සමෙමාහවිහරණ යයි; වදාමි, කියම; ("සමෙමාහවිහාරස්මිං" යනු සපනම්‍යතථි යෙති ඉතියැයි) බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; අහංඛොපන, මම වනාහී; රත්තිං යෙවසමානං, රාත්‍රියම; රත්තීති රාත්‍රියයි; පජානාමි, දනිමි; දිවායෙවසමානං, දහවල්; දිවාඉති, දහවල්යයි; සඤ්ජා නාමි, දනිමි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; අසමෙමාහඩමෙමා, නුමුළා සවභාවඇති; සත්තෙතා, සත්වයෙක් නෙම; බහුජනහිතාය, බොහෝ දෙනාට හිතපිණිස; බහුජනසුඛාය බොහෝදෙනාට සැප පිණිස; ලොකානුකම්පාය, ලොවට අනුකම්පා පිණිස; අත්ථාය, අර්ථ පිණිස; හිතාය, හිත පිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙවි මිනිසුන්ට; සුඛාය, සැප පිණිස; ලෙඛෙ, ලොකයෙහි; උපප න්නොතා උපන්නේයයි; යං තං ඛො, යම් ඒ කෙනෙකු උදෙසා; සම්මාවදමානෙතා, මනාකොට කියන්නේ, වදෙය්‍ය, කියාද,

ඛො පන බ්‍රාහ්මණ රත්තිං යෙව සමානං රත්තීති සඤ්ජානාමි දිවා යෙව සමානං දිවාති සඤ්ජානාමි, යං ඛො තං බ්‍රාහ්මණ සම්මාවද මානො වදෙය්‍ය අසමෙමාහඩමෙමා සත්තො ලොකෙ උපපන්නො බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති මමෙව තං සම්මාවදමානො වදෙය්‍ය අසමෙමාහඩමෙමා සත්තො ලොකෙ උපපන්නො බහුජනහිතාය බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති, ආරඩ්ඩං ඛො පන මෙ විරියං අහොසි අසල්ලීනං උපට්ඨිතා සති අසම්මුට්ඨා පස්සද්ධො කායො අසාරඩ්ඩො සමාහිතං චිත්තං එකග්ගං සො ඛො අහං බ්‍රාහ්මණ විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුස

මම එව, මා උදෙසා; තං, එය වදෙය්‍ය, කියාමැයි; අසමෙමාහඩමෙමා-ප-මෙ, මාවිසින්; විරියං, වීර්‍යය; ආරඩ්ඩංඛොපන, පටන් ගන්නාලද්දේ; අහොසි, විය අසල්ලීනං, නොසැඟවුනේය; සති, සිහිය; උපට්ඨිතා, එළඹ සිටියාය; අපම්මුට්ඨා, එහෙයින්ම නුමුළා වූවාය; කායො, නාමරූපකාය; පස්සද්ධො, බරඇරුණේය; අසාරඩ්ඩො, එහෙයින් දරථරහිතය; චිත්තං, සිත; සමාහිතං, සමාධියෙහි මනාව පිහිටියේයි; එකග්ගං, එහෙයින්ම එකඟවිය;

(මෙයින් බොධිමණ්ඩයෙහිදී චතුරඞ්ගසමන්නාගත වීර්‍යය පටන්ගත්බැව්ද ධ්‍යානයාගේ පූර්වභාගප්‍රාප්තිපදුවද වදුරණලදී) බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; සො ඛො අහං, ඒ මම; කාමෙහි, කාමවස්තූන් ගෙන්; විවිච්ච ඒව, වෙන්වම; හෙවත් කාය විවේකයෙන් යුක්තව; අකුසලෙහි ධම්මෙහි, කෙලෙසකාමයෙන් හෝ සියලු අකුසලයන්ගෙන්; විවිච්ච, වෙන්වම; හෙවත්, චිත්ත විවේකයෙන් යුක්තව; සවිතක්කං; අරමුණට සිතනැගීම් ලක්ෂණ විතර්කී සහිතවූ; ස විචාරං, අරමුණු පිරිමැදීම් ලක්ෂණ විචාර සහිතවූ; විවෙකජං නීවරණපහවීම් සඞ්ඛ්‍යාත විවේකයෙන් හටගත්; පීතිසුඛං, ඉෂ්ටාරම්මණ ද්‍රතිලාභයෙන් ප්‍රියවීම් සඞ්ඛ්‍යාත ප්‍රීතිය හා ඉෂ්ටාරම්මණ රසානුභවනලක්ෂණසැපයද ඇති; පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථම ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; හෙවත්, නිපදවා; විහාසිං, වාසයකෙළෙමි,- විතක්ක විචාරානං, විතර්කී විචාර දෙදෙනාගේ; වූපසමා, සන්සිඳීමෙන්; හෙවත් චිතිය ධ්‍යානක්ෂණයෙහි පහළනොවීමෙන්; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සම්පසාදනං, පැහැදීම් සඞ්ඛ්‍යාත ශ්‍රද්ධාඇත්තාවූ; එකොදිභාවං චිත්තයාගේ ශ්‍රේෂ්ඨබව හෝ එකඟබැව් ඇති; අවිතක්කං, භාවනාවෙන් ප්‍රහීණහෙයින් විතර්කී රහිතවූ; අවිචාරං එසේම විචාර රහිතවූ; සමාධිජං, ප්‍රථම ධ්‍යාන සමාධියෙන් හෝ සම්ප්‍රයුක්ත සමාධියෙන් හටගත්;

ලෙහි ධම්මෙහි ස විතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨම ජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං-විතක්කවිචාරාණං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසෝ එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං-පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහාසිං සතෝ සම්පජානෝ සුඛං ච කායෙන පටිසංවෙදෙසිං යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරීති තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං-සුඛස්ස ච පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්ස දෝමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං--

---

පීතිසුඛං, ප්‍රීතිය හා සැපඇති; දුතියජ්ඣානං, ගණනානු පූර්ව වශයෙන් දෙවෙනිවූ ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහාසිං, වාසය කෙළෙමි--පීතියා, ප්‍රීතිහුගේ; විරාගා, සමතික්‍රමණයෙන්; උපෙක්ඛකෝව, මධ්‍යස්ථ ලක්ෂණ ධ්‍යානානුපෙක්ෂා වශයෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේද; විහාසිං, වාසය කෙළෙමි; සතෝ, සරණ ලක්ෂණ සිහියෙන් යුක්තවූයේ; සම්පජානෝ; තුමුලාවිම් ලක්ෂණ සම්‍යක් ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ; සුඛං, නාමකායසම්ප්‍රයුක්ත සැපය; කායෙන, රූපකයින් ප්‍රතිසංවේදනය කරණලද්දේ; පරසංවෙදෙසිං, විඳිමි; අරියා, බුද්ධාදී ආර්‍යයෝ යං, යමක්; උපෙක්ඛකෝ, උපෙක්ෂා ඇත්තේ; සතිමා, සම්‍යක්ස්මෘතිමත්ය; සුඛවිහාරී ඉති, සැපවිහරණ ඇත්තේයයි ආචික්ඛන්ති, වදාරත්ද? තං, තතියජ්ඣානං, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහාසිං, වාසය කෙළෙමි; සුඛස්සච පහාණා කායික සුඛ ප්‍රහාණියෙන්ද; දුක්ඛස්සවපහාණා, කායිකදුඃඛප්‍රහාණියෙන්ද; පුබ්බෙ එව, සතර ධ්‍යානයන්ගේ උපචාර ක්ෂණ සඞ්ඛ්‍යාත පූර්වයෙහිම, සොමනස්ස දෝමනස්සානං, චෛතසික සැප දුක්; අත්ථඞ්ගමා, අත්‍යන්තයෙන්, දුරලීමෙන්; අදුක්ඛං, දුක්නැත්තාවූ; අසුඛං, සැපනැත්තාවූ; උපෙක්ඛා, සති පරිසුද්ධිං, තත්‍ර මජ්ඣත්තුපෙක්ඛාවෙන් හටගත් සිහිය සම්බන්ධ පිරිසිදුබැව් ඇති; චතුත්ථජ්ඣානං, චතුර්ථ ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහාසිං, වාසය කෙළෙමි--සෝ, ඒ මම; චිතෙන, රූපාවචර සිත; සමාහිතෙ, චතුර්ථධ්‍යාන සමාධියෙන් සමාධිගතවූකල්හි; පරිසුද්ධෙ උපෙක්ෂා සමෘතිපාරිසුද්ධියෙන් පිරිසිදුවූකල්හි; පරියොදාතෙ, පිරිසිදු හෙයින්ම ප්‍රභාස්වරවූකල්හි; අනඞ්ගණෙ, සුඛාදිප්‍රත්‍යයන් නැසීමෙන් පහවූ රාගාදීන් ඇතිහෙයින් අඞ්ගණරහිතවූ කල්හි; විගතූපක්කිලෙස අඞ්ගණ රහිත බැවින්ම පහවූ උපක්ලේශ ඇතිකල්හි; මුදුභූතෙ; වසයෙහි පවත්නාමෙන් සුභාවිත හෙයින්

සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ පුබ්බෙ නිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං, සො හං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරාමි සෙය්යථිදං එකම්පජාතිං ෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො වීසම්පි ජාතියො තිංසම්පි ජාතියො චත්තාරීසම්පි ජාතියො පඤ්ඤාසම්පි ජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසතසහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙ අමුත්රාසිං එවන්නාමො එවඞ්ගොත්තො එවංවණ්ණා එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො සො තතො චුතො අමුත්ර උපපාදිං තත්රාපාසිං එවන්නාමො එවඞ්ගොත්තො එවං වණ්ණා එවමාහාරො එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තොසො තතො චුතො ඉධූපපන්නොති, ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං

මෘදුවූකල්හි; කම්මනියෙ ඨිතෙ, එහෙයින්ම සුඛාත කානකයක් මෙන් කම්මඤ්ඤමව සිටිකල්හි; ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ, ශ්‍රද්ධාදීන් හාත් පස අල්වාගත් හෙයින් අවඤ්ඣවූ කල්හි; පුබ්බෙනිවාසානුස්සතිඤාණාය, පෙරවිසූ කඳපිළිලවෙළ දැනීම පිණිස; චිත්තං සිත; අභිනින්නාමෙසිං, නැමුයෙමි; සොඅහං, ඒමම; අනෙකවිහිතං, නන් වැදෑරුම්වූ; පුබ්බෙනිවාසං, පූර්වෙනිවාසය; අනුස්සරාමි, සිහිකරම්; සෙය්යථිදං, එනම්;—එකම්පජාතිං, එක් ජාතියෙක්ද; ෙපි ජාතියොෙ, ජාති දෙකක්ද; තිස්සොපි ජාතියො, ජාති තුනක්ද; චතස්සොපි ජාතියො, ජාති සතරක්ද; පඤ්චපි ජාතියො, ජාතිපසක්ද; දසපිජාතියො, ජාති දශයක්ද; වීසතිම්පිජාතියො, ජාතිවිස්සක්ද; තිංසම්පිජාතියො, ජාතිතිසක්ද; චත්තාරි, සම්පිජාතියො, ජාති සතළිසක්ද; පඤ්ඤාසම්පි ජාතියො, ජාති පනසක්ද;ජාතිසතම්පි, ජාති සියයක්ද;ජාතිසහස්සම්පි,ජාති දහසක්ද; ජාතිසතසහස්සම්පි, ජාතිලක්ෂයක්ද; අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ, නොයෙක් සංවර්තකල්පයන්ද, හෙවත් ප්‍රලයකාලයන්ද; අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙ, නොයෙක් විවර්ත කල්පයන්ද, හෙවත් උදයකාලයන්ද; අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ, නොයෙක් සංවර්ත විවර්ත කල්පයන්ද; අමුත්ර, අසවල්තැන; එවංනාමොඅහොසිං, මෙනම්ඇත්තේ වීමි; එවංගොත්තොතා, මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තේ; අහොසිං,වීමි; එවං වණ්ණා, මෙබඳු වර්ණ ඇත්තේ වීමි; එව මා හාරො, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙවීමි; එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී, මෙබඳු සැප දුක් විඳින්නෙක් වීමි; සො, ඒ මම; තතො චුතො, ඉන් චුතව; අසුවල්

අනුස්සරාමි, අයං බොමේ බ්‍රාහ්මණ රත්තියා පඨමේ යාමේ පඨමා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමෝ විගතෝ ආලොකෝ උප්පන්නෝ යථාතං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනෝ පහිතත්තස්ස විහරතෝ, සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ සත්තානං චුතූපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං

සෝ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උප්පජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි ඉමෙවත භොන්තෝ සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචීදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්නා

තැන, (තුසිතභවනයෙහි;) උපපාදිං, උපන්නෙමි; තත්‍රාපි, එතැන් හිද; එවන්නාමොආසිං, මෙසේ "සේතකේතුය, යන නම් ඇත්තේවීමි; එවඩ්ඪාතෙතා, මෙබඳු අන්‍ය දෙවියන්හා සමාන ගොත්‍ර ඇත්තේවීමි; එවංවණ්ණෝ, මෙබඳු සවණී වණී ඇත්තේවීමි; එවමාහාරෝ, මෙබඳු දිව්‍ය සුධාහාර ඇත්තේවීමි; එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී, මෙබඳු සැපදුක් විඳින්නේ; හෙවත්, දිව්‍යසැප විඳින්නේ; එවමායුපරියන්තා, මෙබඳු ආයු, (හෙවත් සත්පණස් කෙළසැට ලක්ෂයක් අවුරුදු ආයුෂ) ඇත්තේවීමි; සෝ, ඒ මම; තතෝ චුතෝ, ඒ දෙව්ලොවින් සැව; ඉධ,මේ මනුෂ්‍යභවයෙහි මායා කුසැ; උප්පන්නෝ, උපන්නෙමියි; ඉති, මෙසේ; සාකාරං, වණී සඤ්ඤාදි වශයෙන් ආකාර සහිතවූ; ස උද්දෙසං, නාමගොත්‍රාදිවශයෙන් උද්දිසීම්සහිතවූ; අනෙකා විහිතං, නන් වැදෑරුම්වූ; පුබ්බනිවාසං පෙරවිසූ කඳ පිළිවෙළ; අනුස්සාරාමි, සිහිකරම්;

බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! මෙ, මාවිසින් රත්තියා, රාත්‍රියගේ; පඨමේ යාමෙ, පළමුවෙනියාමයෙහි; අයංඛෝ; පඨමා විජ්ජා, මෙ පළමු වන පූර්වේනිවාසානුස්මෘතිඥානය, අධිගතා, ලබනලදි; අවිජ්ජා, තත් ප්‍රතිවේධාදන අවිද්‍යාව; විහතා, නසනලදි; විජ්ජා, විද්‍යාව; උප්පන්නා, උපන්නීය; තමෝ, මොහ සඞ්ඛ්‍යාත තමස; විහතෝ නසනලද්දේය; ආලොකෝ, ආලොකය; උප්පන්නෝ, උපන්නේය; අප්පමත්තස්ස, සමෘති අවිප්‍රවාසයෙන් යුත්; ආතාපිනෝ, කෙලෙස් තවන වීර්‍යී ඇති; පහිතත්තස්ස, කාය ජීවිතයෙහි නිරපෙක්ෂ විහරතොව, වාසයකරන්නෙකුට; යථාතං, යම්සේනම් එසේයි–

පුබ්බනිවාස කථා නිමි

ගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්සභෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා; ඉමෙ වා පන භොන්තො සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්නාගතා වචීසුචරිතෙන සමන්නාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්සභෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නාති-ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙ නසත්තෙ පස්සාමී චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි, අයං ඛො පන මෙ බ්‍රාහ්මණ රත්තියා මජ්ඣිමෙයා මෙ දුතියා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උපපන්නා තමො විහතො ආලොකො උපපන්නො යථාතං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො,

---

සොඑවං-ප-සත්තානං, සත්ත්වයන්ගේ; චුතූපපාතඤාණාය, චුති උත්පත්ති දෙක දැනීම පිණිස, චිත්තං, සිත; අභිනීහාරමෙසිං, නැමීමි;

සො, ඒම්ම; විසුද්ධෙන, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්තමානුසකෙන, මිනිසැස ඉක්ම පැවැත්තාවූ; දිබ්බෙන චක්ඛුනා, දිවැසින්; චවමානෙ, චුතවන්නාවූද; උපපජ්ජමානෙ, උපදින්නාවූද; (චුතික්ඛණයෙහිද උත්පත්තික්ඛණයෙහිද දිවැසින් නොදක්නා හැකිය ආසන්නවූති ඇති අයදි, එකෙණෙහිගත් ප්‍රතිසන්ධි ඇති අයද දකිත්) හීනෙ, මොහහෙතුවින් ලාමකවූ; පණීතෙ, අමොහ හෙතුවින් ප්‍රණීතවූ; සුවණ්ණෙ, අදෙෂ හෙතුවින් මනා වණ් ඇති; දුබ්බණ්ණෙ, දෙස හෙතුවින් නොමනා වණ් ඇති; සුගතෙ, අලොභ හෙතුවින් යහපත් ගති ඇති; දුග්ගතෙ, ලොභහෙතුවින්නොමනා ගති ඇති; යථාකම්මූපගෙ කර්මය පරිදි පැමිණියාවූ; සත්තෙ, සත්ත්වයන්; පස්සාමි, දකිමි; වත, එකාන්තයෙන්; ඉමෙ භොන්තො සත්තා, මේ පින්වත් සත්ත්වයෝ; කායදුච්චරිතෙන, කාය දුශ්චරිතයෙන්; සමන්නාගතා, යුක්තවූවාහු; වචීදුච්චරිතෙන, වාග් දුශ්චරිතයෙන්; සමන්නාගතා, යුක්තවූවාහු; මනො දුච්චරිතෙන, මනො දුශ්චරිතයෙන්; සමන්නාගතා, යුක්තවූවාහු; අරියානං උපවාදකා, ආර්‍යයන්ට උපවාදකළාහු; මිච්ඡාදිට්ඨිකා, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ගත්තාහු; මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි කර්මසමාදන්වූවාහු; තෙ, ඔහු; කායස්සභෙදා, කය බිඳීමෙන්; මරණාපරං, මරණින් මතු, අපායං, අයසඑඛ්‍යාත සැපයෙන් පහවූ; දුග්ගතිං, දුකසේ යාපුතුවූ; විනිපාතං, විවසවපතිතවන්නාවූ; නිරයං, නරකයෙහි;

සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ ආසවානං ඛය ඤාණාය චිත්තං අභිනීහාමෙසිං සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනිපටිපදාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසවසමුදයොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසවනිරොධොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසවනිරොධගාමිනිපටිපදාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං තස්ස මෙ එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ

උපපන්නා, උපන්නාහුයි:—ඉමෙවා පනඤ්ඤෙතෙ සත්තා, මේ පින්වත් සත්ත්වයෝද; කායසුචරිතෙන, කායසුචරිතයෙන්, සමන්නාගතා, යුක්තවූවාහු; වචීසුචරිතෙන, වාග්සුචරිතයෙන්; සමන්නාගතා, යුක්තවූවාහු; අරියානං අනුපවාදකා, ආර්යයන්ට අපවාදනොකොළාහු; සම්මාදිට්ඨිකා, සම්‍යක්දෘෂ්ටි ඇත්තාහු; සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා, සම්‍යක්දෘෂ්ටි කම් සමාදන්වූවාහු; තෙ, ඔහු; කායස්සභෙදා, කයබිඳීමෙන්; මරණා පරං, මරණින්මතු; සුගතිං, ශොභනගමන් ඇත්තාවූ; සග්ගංලොකං, සවර්ගලොකයෙහි; උපපන්නා, උපන්නාහුයයි; ඉති, මෙසේ; දිබ්බෙන—ප—පජානාමි. දනිමි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! මෙ, මාවිසින්; රත්තියා රාත්‍රියෙහි; මජ්ඣිමෙයාමෙ, මැද යමෙහි; අයං ඛො දුතියා විජ්ජා, මේ දෙවැනි විද්‍යා; චුතූපපාත ඤාණ සඞ්ඛ්‍යාත දෙවන චක්ෂුව; අධිගතා, ලබනලදී; අවිජ්ජා—ප—යථාතං, යම්සේනම් එසේයි;

චුතූපපාතඤාණකථායි.

සො, ඒ මම; එවං, මෙසේ; චිත්තෙ, සිත; සමාහිතෙ, සමාධිගතවූකල්හි—ප—ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ, අකම්පභාවයට පැමිණිකල්හි; ආසවානංඛයඤාණාය, ආශ්‍රවක්ෂය කරඤාණය පිණිස; හෙවත් අතීත්මානීඤාණය පිණිස, චිත්තං, සිත; අභිනීහාමෙසිං, නැමුයෙම්; සො, ඒමම; ඉදං, මෙය; දුක්ඛංඉති, දුක්ඛාර්යීසත්‍යය යයි; යථාභූතං, තතුසේ; අබ්භඤ්ඤාසිං, දත්තෙමි, අයං, මේ; දුක්ඛසමුදයො ඉති, තාෂ්ණා සඞ්ඛ්‍යාත දුඃඛසමුදයාර්‍ය සත්‍යයයි; යථාභූතං, තතුසේ; අබ්භඤ්ඤාසිං, දත්තෙමි; අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධොඉති, නිර්‍ෝණ සඞ්ඛ්‍යාත දුඃඛනිරොධාර්‍යීසත්‍යයයි; යථාභූතං, තතුසේ; අබ්භඤ්ඤාසිං, දනිමි; අයං, මේ;දුක්ඛනිරොධගාමිනිපටිපදාඉති,ආර්‍යීමාර්ගී සංඛ්‍යාත දුක්නිරුඬියට පමුණුවන ප්‍රති

භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ විමුත්තසම්ං විමුත්තමිතිඤාණං අහොසි ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්ම චරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ඛො බ්‍රාහ්මණ රත්තියා පඨිමේ යාමේ පඨමා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමෝ විහතෝ ආලොකෝ උප්පන්නෝ යථාතං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනෝ පහිතත්තස්ස විහරතෝ.—

පදුඃඛසත්‍යයයි, යථාභූතං, තතුසේ; අබ්භඤ්ඤාසිං, දත්තෙම්, ඉමේ, මොහු; ආසවාඉති, කාමාදී ආශ්‍රවයෝයයි; යථාභූතං, තතුසේ, අබ්භඤ්ඤාසිං, දනිම්; අයං, මේ; ආසවසමුදයොති, ආශ්‍රව හටගැම්මයයි; යථාභූතං. තතුසේ; අබ්භඤ්ඤාසිං, දනිම්; අයං; මේ, ආසවනිරොධොති, ආශ්‍රව නිරුඬියයි, යථාභූතං, තතුසේ; අබ්භඤ්ඤාසිං, දනිම්; අයං, මේ; ආසවනිරොධගාමිනී පටිපදා ඉති, ආශ්‍රවයන් නිරුඬියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාවයයි; යථාභූතං, තතුසේ; අබ්භඤ්ඤාසිං, දත්තෙම්; එවං, මෙසේ; ජානතෝ, දන්නාවූ; එවං, මේසේ; පස්සතෝ, දක්නාවූ; නස්සමේ, ඒ මාගේ (මෙයින් විදර්ශනාවෙන් කෙලපැමිණි මාර්ගය කියනලදි චිත්තං, සිත; කාමාසවාපි, කාමාශ්‍රවයෙන්ද; විමුච්චිත්ථ, මිදුනේය; භවාස වාපි, භවාශ්‍රවය කෙරෙන්ද; විමුච්චිත්ථ, මිදුනේය; අවිජ්ජාසවාපි, අවිද්‍යාශ්‍රව යෙන්ද, චිත්තං, සිත, විමුච්චිත්ථ, මිදුනේය, විමුත්ත සම්ං, මිදුනකල්හි, විමුත්තංඉති, මිදුනේයයි, ඤාණංඅහොසි, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා ඥානය පහළවිය, මාර්ගඤාණයෙහි සිත කෙලෙසුන් ගෙන් මිදෙයි, ඵලඤාණයෙහි මිදුනේවෙයි, ජාති උත්පත්තිය; ඛීණා, ක්ෂයවූවාය; (සම්බුදුන්වහන්සේගේ චරණම් ජාතියක් ක්ෂයවිදයත්? ඒ අහිත්ඵලාවබොධඤාණයෙහි පළමුකොටම ක්ෂයවී‍පැවැති බැවින් අතීතජාතියත් ක්ෂයනොවීය, මත්තෙහි ව්‍යායාමයක් නැතිහෙයින් අනාගතජාතියත් ක්ෂය නොවීය, පවත්නා හෙයින් වර්තමාන ජාතියත් ක්ෂයනොවීය, මාර්ග නොවැඩීමෙන් එකවොකාර චතුවොකාර පඤ්චවොකාර භව යන්හි පහළවන සඤ්ඤාසඞ්ඛ්‍යාත යම් ජාතියක් වේද? මාර්ග භාවනාවෙන් අනුත්පාදස්වභාවයට පමුණු වනලද බැවින් ඒ ජාතිය ක්ෂයකරණලදි. මෙසේ මාර්ගභාවනා වෙන් ප්‍රහීණ කෙලෙසයන් ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට කෙලෙස්නැතිබැවින් විද්‍යමාන වූද කර්මය මත්තෙහි ප්‍රතිසන්ධිජනක නොවේයයි දැනගත්සේක) බ්‍රහ්මචරියං, මාර්ග බ්‍රහ්මචර්‍යාව, වුසිතං, වැස නිමවනලදි. කරණීයං, චතුරාර්‍ය සත්‍යයන්හි සතරමාර්ගයෙන් පරිඥා ප්‍ර හාණ ප්‍රත්‍යක්ෂක්‍රියා භාවනාවශයෙන් ෂොඩශවිධ කෘත්‍යය

සියා ඛො පන තෙ බ්‍රාහමණා එවමස්ස අජ්ජාපි නූන සම
ණොගොතමො අවීතරාගො අවීතදොසො අවීතමොහො තස්මා
අරඤ්ඤානි වනපත්ථානි පන්තානි සෙනාසනානි පටිසෙවතීති න
ඛො පනෙතං බ්‍රාහමණ එවං දට්ඨබ්බං යෙ ඛො අහං බ්‍රාහමණ
අත්ථවසෙ සම්පස්සමානො අරඤ්ඤානි වනපත්ථානි පන්තානි සෙනා
සනානි පටිසෙවාමි අත්තනො ව දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං සම්පස්ස
මානො පච්ඡිමංජනතං අනුකම්පමානොති, අනුකම්පිතරූපායං
පච්ඡිමාජනතා යථාතං අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන—

කතං, කරණලදී; ඉත්ථත්තාය, මේ අභිඥාය පිණිස: නොහොත් මේ පවසනාඛ්‍යය පිණිස; අපරං, අනිෂාක්; නත්ථි ඉති, නැත්තේ යයි; අබ්භඤ්ඤාසිං, දන්නෙමි—බ්‍රාහමණ, බමුණ! රත්තියා, රාත්‍රි යෙහි පච්ඡිමෙ යාමෙ, පශ්චිම්යාමයෙහි; අයංඛොතතියාවිජ්ජා. මේ ආශ්‍රවක්ෂ කරඥාන සඞ්ඛ්‍යාත තුන්වෙනි විද්‍යාව; මෙ, මාවිසින්; අධිගතා, ලබනලදී; අවිජ්ජා—ප—යථාතං, යම්සේනම් එසේයි,

ආසවක්ඛය කථා නිම්.

බ්‍රාහමණ, බමුණ! තෙ, නුඹට; සියාඛොපන, කිසිවිටෙක මෙබදු අදහසක් වන්නේද? අජ්ජාපි, අදදක්වාත්; සමණො ගොතමො, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; අවීතරාගො, පහනොවූ රාග ඇත්තේය; අවීතදොසො, පහනොවූ වෛෂඇත්තේය; අවීත මොහො, පහනොවූ මොහඇත්තේය; තස්මා, එහෙයින් අරඤ්ඤානි, ආරණ්‍යසෙනාසනයන්ද; වනපත්ථානි, වන ප්‍රස්ත සෙනසුන්ද, පන්තානි සෙනාසනානි, ප්‍රාන්ත සෙනසුන්ද; පටි සෙවතිඉති, සෙවනයකෙරේයයි කියායි; බ්‍රාහමණ, බමුණ! අහං ඛො, මම වනාහී: චෙඅත්ථවසෙ, කරුණු දෙකක්; සම්පස්ස මානො, බලමින්; අරඤ්ඤානි, ආරණ්‍ය සෙනාසනද; වනපත්ථානි, වන ප්‍රස්ත සෙනාසනද; පන්තානි සෙනාසනානි, ප්‍රාන්ත සෙනා සනද; පටිසෙවාමි, සෙවනයකරම්; අත්තනො, තමන්ගේ; දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං, ඉහාත්මයෙහි සැපවිහරණය; සම්පස්ස මානො, බලමින්; පච්ඡිමං ජනතං, පශ්චිම ජනසමූහයාට; අනුකම්පමානො අනුකම්පා කරමින් යන කරුණු දෙකයි; භොතාගොතමෙන, භවත්ගෞතමයන් විසින්, අයංපච්ඡිමා ජනතා, මේ පශ්චිම ජනසමූහය; අරහතා, අහත්වූ; සම්මාසම් බුද්ධෙන' සම්‍යක්සම්බුදුකෙණෙකුන් විසින්; යථාතං, යම් සේනම් එසේම, අනුකම්පිතරූපා, අනුකම්පා කරණලද විරූය— භොගොතම! භවත් ගෞතමයන්වහන්ස! අභික්කන්තං, ඔබවහන්සේගේ ධම්දෙශනාව ඉතාශයපත; භොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනී! අභික්කන්තං, ධම්යනිසා හට

අභික්කන්තං හො ගොතම අභික්කන්තං හො ගොතම සෙය්‍ය ථාපි හො ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය, චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තීති එවමෙවං හොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො එසාහං භවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මං ච භික්ඛුසංඝඤ්ච, උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණඞ්ගතන්ති:

——(=○=)——

භයභෙරව සුත්තං චතුත්ථං-(4)

ගත් මගේ පැහැදීම ඉතා යහපත; භොගොතම! භවත් ගෞතම යානෙති! සෙය්‍යථාපි; යම්සේ; නික්කුජ්ජිතං, යටිකුරුකළ බදුනක්; උක්කුජ්ජෙය්‍යවා. උඩුකුරු කරන්නේද; පටිච්ඡන්නංවා, තෘණපණ්ණාදියෙන් වැසුනක්; විවරෙය්‍යවා, විවෘතකරන්නේද; මූළ්හස්ස, මංමුළා වූවෙකුට; මග්ගං, මඟ, ආචික්ඛෙය්‍යවා කියන්නේද; අන්ධකාරෙ, ගණදුරෙහි; චක්ඛුමන්තො, ඇස්ඇත්තාහු. රූපානි, රූපයන්; දක්ඛින්තීතිඉති, දකින්නාහුයයි; තෙලපජ්ජොතං, තෙල් පහනක්, ධාරෙය්‍යවා, දරන්නේද, එවං එව, එපරිදි දෙන්ම; භොතාගොතමෙන, භවත් ගෞතමයන් විසින්; අනෙකපරියායෙන නොයෙක් ක්‍රමයෙන් ධම්මො, ධර්මය; පකාසිතො, ප්‍රකාශකරණලදී; එසොඅහං, ඒධර්මශ්‍රවණයකළාවූ මම; භවන්තං ගොතමං, භවත් ගෞතමයින්වහන්සේ; සරණං (ඉති) පිහිටයයි; ගච්ඡාමි, යෙමි, හෙවත් අවබොධකරමි; ධම්මංච, නවලොකොත්තර ධර්මයද, සංඝඤ්ච, අෂ්ටාර්‍ය පුද්ගල සංඝයාද; සරණංඉති, සරණයි; ගච්ඡාමි, යෙමි; භවංගොතමො, භවත් ගෞතමතෙමේ; අජ්ජතග්ගෙ, අදපටන්; පාණුපෙතං, දිවිහිමිකොට; සරණංගතං, සරණගියාවූ; උපාසකං, උපාසකයෙකුට; මං, මා. ධාරෙතු සිත්හිලා දරණසේක්වා—ලෞකික ලොකොත්තර ආත්මඝාත නිර්යාතන තත්පරායන ශිෂ්‍යභාවූපගමන ප්‍රණිපාත යන සරණයන් අතුරෙන් ආත්මඝාතනිර්යාතන සරණය මෙහිලා දතයුතුයි.

භයභෙරව සූත්‍රාර්ථවර්ණනාව නිමි. (4)

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ...තත්‍ර ඛො ආයස්මා සාරිපු තෙනා භික්ඛූ ආමන්තෙසි ආවුසො භික්ඛවොති ආවුසොති ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං ආයස්මා සාරිපුත්තො එතදවොච.

චත්තාරොමෙ ආවුසො පුග්ගලා සන්තා සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං, කතමෙ චත්තාරො? ඉධාවුසො එකච්චො පුග්ගලො සාඛණෙව සමානා අත්ථිමෙ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං නප්පජානාති ඉධපනාවුසො එකච්චො පුග්ගලොව සාඛණෙව සමානා අත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං පජානාති ඉධාවුසො එකච්චො පුග්ගලො අනඛණෙව සමානා නත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං නප්පජානාති, ඉධපනාවුසො

එවං මේ සුතං, මේ——තත්‍රඛෝ, එකල්හි; ආයස්මාසාරි පුත්තෝ, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේ; ආවුසො භික්ඛවො, ඉති, ඇවැත්නි මහණෙනි! කියා; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; ආවුසොති බො, ඇවැත්නි කියා; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු; ආසස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේට; පච්චසෙසුං, පිළිවදන් දුන්හ; ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේ; එතං, මේ සූත්‍ර ධර්මය; අවොච වදාළසේක.

ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉමෙ චත්තාරො පුග්ගලා, මේ පුද්ගලයෝ සතරදෙනෙක්; ලොකස්මිං, සත්ත්ව ලොකයෙහි; සන්තා, ඇත්තාහු; සංවිජ්ජමානා, විද්‍යමානවෙත්; මෙහි පුද්ගලයකු කිපමණින් පරමාර්ථශයෙන් අවිද්‍යමාන පුද්ගලයෙක් මෙහි කිහ, එහෙයින් අග්‍රශ්‍රාවකයින්වහන්සේ පුද්ගලවාදියකු නොයි කිය යුතුයි; බුඩවචනානුකූලව සම්මුති දෙශනා වශයෙන් මෙසේ වදාරණලදි.

කතමෙ චත්තාරො, කවර සතර දෙනෙක්ද යත්? ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චොපුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම; සාඛණෙවසමානා, නානාප්‍රකාර තියුණු කෙලෙස් සහිතවූයේම; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, සවසන්තාන යෙහි; හෙවත් තමාතුළ; අඛණං, තියුණු කෙලෙස්; අත්ථි ඉති, ඇතැයි; යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානාති, නොදනියි; ආවුසෙ, ඇවැත්නි! ඉධ, මේ ලොකයෙහි, එකච්චොපුග්ගලො, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තෙම, සාඛණෙවසමානා කෙලෙස්සහිතවූයේම; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අඛණං, තියුණු කෙලෙස්; අත්ථි ඉති, ඇතැයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති දනියි;

එකච්චෝ පුග්ගලෝ අනඛණෝව සමානෝ නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං පජානාති.

තත්‍රාවුසෝ යෝයං පුග්ගලෝ සාඛණෝව සමානෝ අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං පජානාති අයං ඉමෙසං චින්නං පුග්ගලානං සාඛණානං යෙවසතං හීන පුරිසෝ අක්ඛායති තත්‍රාවුසෝ යෝයං පුග්ගලෝ සාඛණෝවසමානෝ අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං පජානාති අයං ඉමෙසං චින්නං පුග්ගලානං සාඛණානං යෙව සතං සෙඨපුරිසෝ අක්ඛායති තත්‍රාවුසෝ යෝයං පුග්ගලෝ අනඛණෝව සමානෝ නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං නප්පජානාති අයං ඉමේසං චින්නං පුග්ගලානං අනඛණානං යෙව සතං හීනපුරිසෝ අක්ඛායති තත්‍රාවුසෝ යෝයං පුග්ගලෝ අනඛණෝව සමානෝ නත්ථි මේ අජ්ඣ

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉඛ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චෝ පුග්ගලෝ, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම; අනඛනෝව සමානෝ, කෙලෙස් රහිතවූයේම; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මයෙහි; අඛණං, කෙලෙස්; නත්ථි ඉති, නැතැයි; යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානාති, නොදනියි; ආවුසෝ; ඇවැත්නි! ඉඛ, මේ ලොක යෙහි; එකච්චෝ පුග්ගලෝ, ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තෙම; අනඛණෝව සමානෝ, කෙලෙස් රහිතවූයේම; මෙ, මාගේ අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මයෙහි; අඛණං, කෙලෙස්; නත්ථි ඉති, නැතැයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනියි,—

අඛණ ශබ්දයෙන් රාගචෙෂමෝහ යන මහ අකුසල්ද; කිළිට හෝ මඩද සමවූ භූමිභාගද වාචෘවෙත්. මෙහි වනාහි නානාවිධ තියුණු කෙලෙස් අඛණයයි දතයුතුයි-නැවත නූපදිනාලෙස මාර්ගයෙන් කෙලෙසුන් නැසූ තැනැත්තා අනඛණයයි සැලකිය යුතුයි—

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! තත්‍ර, ඒ පුද්ගලයන් අතුරෙහි; යෝයං පුග්ගලෝ, යම් ඒ පුද්ගලයෙක් තෙම; සාඛණෝව සමානෝ, කෙලෙස් සහිතවූයේම; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මයෙහි, අඛණං, කෙලෙස්; අත්ථි ඉති, ඇත්තේයයි; යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානාති, නොදනියි; අයං, මේ තෙම; ඉමෙසං චින්නං පුග්ගලානං, මේ පුද්ගලයන් දෙදෙන අතුරෙන්; හීනපුරිසෝ, ලාමක පුරුෂයායයි; අක්ඛායති, කියනු ලැබේ. ආවුසෝ, ඇවැත්නි; තත්‍ර එහි; යෝ අයං පුග්ගලෝ, යම් ඒ පුද්ගලයෙක් තෙම; සාඛණෝව

තතං අඛණ්ණතෙ යථාභූතං පජානාති අයං ඉමෙසං චින්නං පුග්ග
ලානං අනඛණ්ණානං යෙව සතං සෙඨපුරිසො අක්ඛායතීති, එවං
වුත්තෙ ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං
එතදවොච;

කොනුඛො ආවුසො සාරිප්පුත්ත හෙතු කො පච්චයො යෙනි
මෙසං චින්නං පුග්ගලානං සාඛණ්ණං යෙව සතං එකො හීන
පුරිසො අක්ඛායති, එකො සෙඨපුරිසො අක්ඛායති, කො පනාවු
සො සාරිප්පුත්ත හෙතු කො පච්චයො යෙනිමෙසං චින්නං පුග්ගලා
නං අනඛණ්ණනං යෙව සතං එකො හීනපුරිසො අක්ඛායති,
එකො සෙඨපුරිසො අක්ඛායතීති, තත්‍රාවුසො යවායං පුග්ගලො
සාඛණ්ණෙව සමාණෙ අත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං අඛණ්ණනති යථා
භූතං පජානාති තඤ්ඤතං පාටිකඛං න ඡන්දං ජනෙස්සති න

සමානො, කෙලෙස් සහිතවූයේම; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යා
ත්මයෙහි; අඛණ්ණං, කෙලෙස්; අත්ථි ඉති, ඇත්තේයයි; යථාභූතං,
තතුසේ; පජානාති, දනියිද; අයං, මෙතෙම; සාඛණ්ණං යෙව
සතං, කෙලෙස් සහිතවූම; ඉමෙසං චින්නං පුග්ගලානං, මේ පුද්
ගලයන් දෙදෙනාතුරෙන්; සෙඨපුරිසො අක්ඛාති, ශ්‍රෙෂ්ඨ
පුරුෂයායයි කියනු ලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි! තත්‍ර, ඔවුනතු
රෙහි; යො අයං පුග්ගලො, යම් ඒ පුද්ගලයෙක් තෙම; අනඛ
ණ්ණොව සමානො, කෙලෙස් රහිතවූයේම; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං
අධ්‍යාත්මයෙහි; අඛණ්ණං, කෙලෙස්; නත්ථි ඉති, නැතැයි; යථා
භූතං, තතුසේ; නප්පජානාති, නොදනියිද; අයං, මෙතෙම;
සාඛණ්ණානං යෙව සතං; අඛණ්ණ සහිතවූම; ඉමෙසං චින්නං
පුග්ගලානං, මේ පුද්ගලයන් දෙදෙනාතුරෙන්; හීනපුරිසො
අක්ඛායති, හීන පුරුෂයායයි කියනු ලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි,
තත්‍ර, එහි; යො අයං පුග්ගලො, යම් ඒ පුද්ගලයෙක් තෙම; අන
ඛණොව සමානො, කෙලෙස් සහිතවූයේම; මෙ, මාගේ; අජ්ඣ
ත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අඛණ්ණං, කෙලෙස්; නත්ථි ඉති, නැතැයි;
යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානාති, නොදනියි; අයං, මෙතෙම;
සාඛණ්ණනං යෙව සතං, අඛණ සහිතවූම; ඉමෙසං චින්නං පුග්ග
ලානං, මේ පුද්ගලයන් දෙදෙනා අතුරෙන්; සෙඨපුරිසො, ශ්‍රෙෂ්ඨ
පුරුෂයායයි; අක්ඛායති, කියනු ලැබේ; — එවං, මෙසේ; වුත්තෙ,
කී කල්හි; ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො, මහා මෞද්ගල්‍යායන
ස්ථවිරයන් වහන්සේ; ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං, ශාරිපුත්‍ර ශ්‍රේෂ්ඨ
තුන් වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, වදාළේය.

වායමිස්සති න විරියං ආරභිස්සති තස්සඛඡණස්ස පහාණාය සෝ සරාගෝ සදෝසෝ සමෝහෝ සාඛඡණේ සඛඡිලිඨචිත්තෝ කාලං කරිස්සති, සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ කංසපාති ආහතා අපණ්ණා වා කම්මාරකුලා වා රජේන ච මලේන ච පරියොනඛා තමේනං සාමිකා න චෙව පරිභුඤ්ජෙය්‍යුං න ච පරියොදපෙය්‍යුං රාජාපථේ ච නං නික්ඛිපෙය්‍යුං එවං හි සා ආවුසෝ කංසපාති අපරේණ සමයේන සඛඡිලිට්ඨතරා අස්ස මලගහිතාති එවමාවුසෝති එවමේව ඛෝ ආවුසෝ යවායං පුග්ගලෝ සාඛඡණේව සමානෝ අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං අඛඡණන්ති යථාභූතං නප්පජානාති, තස්සේතං පාටිකඛඛං න ඡන්දං ජනෙස්සති න වායමිස්සති න විරියං ආරභිස්සති තස්සඛඡණස්ස පහාණාය සෝ සරාගෝ සදෝසෝ සමෝහෝ සාඛඡණේ සඛඡිලිට්ඨ චිත්තෝ කාලං කරිස්සති

ආවුසෝ සාරිපුත්ත! ඇවැත්නි! ශාරිපුත්‍රයෙනි! සාඛඡණෝ යෙව සතං, කෙලෙස් සහිතවූම; ඉමෙසං චන්නං පුග්ගලානං, මේ පුද්ගල යන් දෙදෙනා අතුරෙන්; එකෝ, එකෙක්; හීනපුරිසෝ, ලාමක පුරුෂයායයි; අක්ඛායති, කියනු ලැබේ,- එකෝ, එකෙක්; සෙඨපුරිසෝ, ශ්‍රෙෂ්ඨ පුරුෂයායයි; අක්ඛායති, කියනු ලැබේ; කොනුඛෝ හෙතු? ඊට හෙතු කවරේද? කෝ පච්චයෝ, ඊට ප්‍රත්‍යය කවරේද? - ප - අනඛඡණෝ යෙව සතං, කෙලෙස් රහිතවූම; - ප - ආවුසෝ, ඇවැත්නි! තත්‍ර, එහි; යෝ අයං පුග්ගලෝ, යම් ඒ පුද්ගලයෙක් තෙම; සාඛඡණේව සමානෝ, කෙලෙස් සහිතවූයේම; මේ, මාගේ, අජ්ඣත්තං, අඛඡතමයෙහි; අඛඡණං, කෙලෙස්; අත්ථි ඉති, ඇත්තේයයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති; දනීද; තස්ස, ඔහු විසින්; එතං, මෙය; පාටිකඛඛං, කැමතිවිය යුතුයි; තස්සඛඡණස්ස පහාණාය, ඒ කෙලෙසප්‍රහාණිය පිණිස; ඡන්දං, කර්තෘකම්‍යතා ලක්ෂණ කුශලච්ඡන්දය; න ජනෙස්සති, නූපදවන්නේය; න වායමිස්සති, බලවත් වීර්‍යය නොකරන්නේය; න විරියං ආරභිස්සති, ඵාමසම්පන්න වීර්‍යය නොකරන්නේය; සෝ, කෙතෙම; සරාගෝ, රාග සහිතවූයේ; සදෝසෝ වෙෂ සහිත වූයේ; සමෝහෝ, මොහ සහිතවූයේ; සාඛඡණේ, කෙලෙස් සහිත වූයේ; සඛඡිලිඨ චිත්තෝ, කිළිටු සිත් ඇත්තේ; කාල කරිස්සති, කලුරිය කරන්නේය; (අකුසල් සිතින් කළුරිය කරන්නේයයි, මේහි නොදත යුතුයි, සියලු දෙන ප්‍රකෘති භවාඛඡ සිතින් චුත වෙති; චිත්ත පරම්පරාව පිරිසිදු නොකොට කාලක්‍රියා කිරීම ඇඳහා මෙසේ කියන ලදී) ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ආපණෝවා, සල්පිලින් හෝ; කම්මාරකුලාවා, කඹුරු කුලයකින් හෝ, ආහතා, ගෙණෙන ලද, රජේනච, පස් ආදී ආගන්තුක රජ

තත්‍රාවුසො යථායං පුග්ගලෝ සාඛ්‍යණෙව සමානො අත්ථි මෙ අජ්ඣත්තා අඛ්‍යණනති යථාභූතං පජානාති තසෙසතං පාවිකං ඛං ඡන්දං ජනෙසසති වායමිසසති විරියං ආරභිසසති තසසඛ්‍යණ සස පහාණය, සො අරාගො අදොසො අමොහො අනඛ්‍යණෙ අසංකිලිට්ඨ විහෙතා කාලං කරිසසති, සෙයාථාපි ආවුසො කංස පාති ආහතා ආපනාව කම්මාරකුලා වා, රජෙන ච මලෙන ච පරියොනබා තමෙනං සාමිකා පරිභුඤ්ජිසසං චෙව පරියොදපෙසසං නෙව නං රජාපථෙ නික්ඛිපෙසසං එවං හි සා ආවුසො කංසපාති අපරෙණ සමයෙන පරිසුබතරා අසස පරියොදාතාති; එවමාවුසොති, එවමෙව බො ආවුසො යථායං පුග්ගලෝ සාඛ්‍ය ණෙව සමානො අත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං අඛ්‍යණනති යථාභූතං පජා නාති තසෙසතං පාවිකංඛං ඡන්දං ජනෙසසති වායමිසසති විරියං

සින්ද, මලෙනව; එහි නහිනා ලෝහ මලයෙන්ද; පරියොනබා, ගැවසුනාවූ; කංසපාති, ලොහො තලියක්; සෙයාථාපි, යම්සේද; තමෙනං, ඒ මේ තලිය; සාමිකා, හිමියෝ; න චෙව පරිභුඤ්ජෙයාාං, පරිභොග නොකරන්නාහු නම් :- න ච පරියොදපෙසසාං, ශුබ නො කරන්නාහු නම් :- රජාපථෙ ධූලි නහින තැන්හි; නික්ඛිපෙසසාං, දමන්නාහු නම්;- සා කංසපාති, ඒ ලොහො තලිය; අපරෙන සම යෙන, මැත කලෙක; සංකිලිඨතරා අසස, අතිශයින් කිළිටු වන් නේය; මලඝහීතා, මල බැඳුනේ වන්නේය; ආවුසො, ඇවැත්නි! එවමෙවබො, එපරිද්දෙන්ම; යථායං පුග්ගලෝ -- ප — ආවුසො, ඇවැත්නි ! ආපණවා, සල්පිලෙන් හෝ; කම්මාරකුලාවා, කඹුරු කුලයෙන් හො; ආහතා; ගෙණෙන ලද; රජෙනව, රජ සින්ද; මලෙනව, ලෝමලින්ද; පරියොනබා, වලඳනා ලද්දාවූ; කංසපාති, ලොහො තලිය, සෙයාථාපි, යම්සේද; තමෙනං, එය; සාමිකා, හිමියෝ; පරිභුඤ්ජෙයාාං, පරිභොග කරන්නාහුද; පරි යොදපෙයාාං, ශුබකරන්නාහුද ? ආවුසො, ඇවැත්නි ! එවංහි, මෙසේ; සා කංසපාති, ඒ ලොහොතලිය; අපරෙන සමයෙන, මැත කලෙක, පරිසුබතරා අසස, අතිශයින් පිරිසිදු වන්නේය; පරියොදාතා, හාත්පසින් බබලන්නේය; එවමාවුසොති— ප — සුභනිමිත්තං, ශුභාරම්මණය; මනසිකරිසසති, මෙනෙහි කරන් නේය; සුභනිමිත්තසස මනසිකාරා, ශුභාරම්මණය මෙනෙහි කිරී මෙන්; තසස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; රාගො, රාගය තෙම; අනුබං සෙසසති, වනසන්නේය; සො — ප — කාලංකරිසසති, කළුරිය කරන්නේය

සෙයාථාපි – ප – සුභනිමිත්තං, රාගයට කරුණුවූ ඉෂ්ටාරම්ම ණය; අනුබංසෙසසති, හිංසා කරන්නේම; (රාගය වනාහි උපන්

ආරභිස්සති තස්සඛණස්ස පහාණාය සෝ අරාගෝ අදෝසෝ අමෝහෝ අනඛණේ අසඛ්ඛිලිට්ඨචිත්තෝ කාලං කරිස්සතීති, තත්‍රාවුසෝ යථාය පුග්ගලෝ අනඛණෝව සමානෝ නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං නප්පජානාති තස්සෙතං පාටි කඛඛං සුඛනිමිත්තං මනසිකරිස්සති තස්ස සුඛනිමිත්තස්ස මනසි කාරා රාගෝ චිත්තං අනුබංහෙස්සති සෝ සරාගෝ සදෝසෝ සමෝහෝ කාලං කරිස්සති.

සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ කංසපාති ආහතා ආපණවා කම්මාර කුලා වා පරිසුද්ධා පරියෝදාතා තමේනං සාමිකා න චෙව පරිභුඤ්ජෙය්‍යුං න ච පරියෝදපෙය්‍යුං රාජාපථේ ච නං නික්ඛිපෙය්‍යුං එවංහි සා ආවුසෝ කංසපාති අපරේණ සමයෙන සඛ්ඛිලිට්ඨතරාති අස්ස මලග්ගහිතාති, එවමෙව ඛෝ ආවුසෝ යථායං පුග්ගලෝ

කුසලචාරය සිදු නොමේම අකුසලජවන්ව සිවිමින් කුසල් සිත වනසන්නේයසි දත යුතුයි.) අයං හෙතු, මේ හෙතුවයි; අයං පච්චයෝ, මේ ප්‍රත්‍යයයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අඛණං අඛණං ඉති, අඛණය අඛණය කියා; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යදිදං අඛණන්ති, යම් මේ අඛණය යනු; කිස්ස අධිවචනං, කුමකට නමක්ද? ආවුසෝ, ඇවැත්නි: ඉච්ඡාවචරාණං, කැමැත්ත පරිද්දෙන් (පවත්නාවූ; පාපකානං, ලාමකවූ; අකුසලානං, නොප අප්‍රත්‍යයාදී අකුසලධර්මයන්ට, යදිදං අඛණං ඉති, යම්මේ අඛණය යන නමක් වේද; එතං, මෙය, අධිවචනං විශිෂ්ට නමකි (කෙවත්) බහලකෙලශයන්ට අඛණ නම් වෙයි.

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එතං ඛෝ පන ඨානං, ලාභාර්ථිකා සංඛ්‍යාත මේ කාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවේ; යං, යම්හෙයකින්; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; එකච්චස්ස භික්ඛුනෝ, ඇතැම් මහණෙකුට; එවං ඉච්ඡා, මෙබඳු අදහසක්; උප්පජ්ජෙය්‍ය; උපදින්නේය; ආපත්තිං, ඇවැතට; වත, එකාන්තයෙන්; ආපන්නෝ අස්සං, පැමිණියෙමි; ආපත්තිං, ඇවැතට; ආපන්නෝ ඉති, පැමිණියේයයි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; මං, මා; නවෙව ජානෙය්‍යුං, නොදන්නාහු නම් (යෙහෙ කැසි) එතං ඛෝ පන ඨානං, මේ කාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමාන වෙයි; යං, යම් හෙයකින්; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තං භික්ඛුං, ඒ භික්ෂුව; ආපත්තිං, ඇවැතට; ආපන්නෝ ඉති, පැමිණියේයයි; ජානෙය්‍යුං, දන්නාහු නම්; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; මං, මා; ආපත්තිං, ඇවැතට; ආපන්නෝ ඉති, පැමිණියේයයි, ජානන්ති ඉති, දනිත්යයි; ඉති, මෙසේ; සෝ, හෙතෙම; කුපිතෝ හොති; කිපියේ වෙයි; අප්පති

අනඛණෙ ව සමානො නත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථා භූතං නප්පජානාති තසෙසතං පාටිකඛ්ඛං සුඛනිමිත්තං මනසිකරිසසති තසස සුඛනිමිත්තසස මනසිකාරා රාගො චිත්තං අනුබංසෙසසති සො සරාගො සදොසො සමොහො සාඛණෙ සඛකිලිඨචිත්තො කාලං කරිසසති; තත්‍රාවුසො යථායං පුගගලො අනඛණෙව සමානො නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං අඛණන්ති යථාභූතං පජානාති තසෙසතං පාටිකඛ්ඛං සුඛනිමිත්තං මනසිකරිසසති තසස සුඛනිමිත්තසස අමනසිකාරා රාගො චිත්තං නානුබංසෙසසති සො අරාගො අදොසො අමොහො අනඛණෙ අසඛකිලිඨචිත්තො කාලං කරිසසති, සෙයථාපි ආවුසො කංසපාති ආඛතා ආපනාති වා කම්මාරකුලා වා පරිසුඛා පරියොදාතා තමෙනං සාමිකා පරිභුඤජෙයයුං චෙව පරියොදපෙයයු න ච නං රජාපථේ නික්ඛිපෙයයුං

තො, නොසතුබුබූයේවේ; ආවුසො, ඇවැත්නි! යො චෙව කොපො, සංඝකාරඝකඛයට ඇතුළත් කොපයක්වේද? යොච අප්පඤචයො, වෙදනාඝකඛයට ඇතුළත් යම් නොසතුවක් වේද? මෙහි ලොභය පූර්වභාග වශයෙන්ද මොහය සම්ප්‍රයොගවශයෙන් දත යුතුයි, එතං උභයං, මේ දෙකම; අඛණා අඛණ නම්--ථානං--ප-භික්ඛු, භික්ෂුව; මං, මට; අනුරොතා, රඟසිඟතව; වොදෙයයුං, වොදනාකරන්නහුනම්; නොසඛඤඤමජ්ඣෙ, සඟමැද චොදනාකර නනාහු නම්--ප--සප්පටිපුගගලා, ජාති කුලාදීන් හෝ ආපත්ති වශයෙන් සමාන පුද්ගලයෙක්; --- නො අප්පටිපුගගලා - අසමාන පුද්ගලයෙක් නොම; ථානං - ප - සත්ථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; මමං එව, මාම; පටිපුචඡිතබා, පිළිවිස පිළිවිස; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; ධම්මං දෙසෙයය, දහම් දෙසන්නේය; අඤඤං භික්ඛුං, අනින් භික්ෂුවක්; පටිපුචඡිතබා පටිපුචඡිතබා, නැවත නැවත විචාරා; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; ධම්මං, ධර්ම්ය; නදෙසෙයය, නොදෙසන්නේ නම්; අහො වත, ඉතා යහපතක කියායි; සත්ථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; අඤඤං භික්ඛුං, අන්‍ය භික්ෂුවක්; පටිපුචඡිතබා පටිපුචඡිතබා, නැවත නැවත විචාරා; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; ධම්මං දෙසෙති, දහම් දෙසන සේක; සත්ථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; මං, මා; පටිපුචඡිතබා පටිපුචඡිතබා නැවත, නැවත විචාරා; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; ධම්මං, ධර්ම්ය; නදෙසෙතීති, නොදෙසායයි; ඉති --ප--- භික්ඛු, භික්ෂුව; මං එව, මාම, පුරකඛතබා පුරකඛතබා, පෙරටුකොට පෙරටුකොට; සෙවත් පිරිවරා; ඛාමං, ඛමට; භත්තාය, ආහාර පිණිස; පවිසෙයයුං, ප්‍රවිෂ්ට වන්නාහු නම්; අඤඤං භික්ඛුං, අනින් භික්ෂුවක්; පුරකඛතබා පුරකඛතබා, පෙරටුකොට පෙරටුකොට; සෙවත්, පිරිවරා, ඛාමං;

එවං හි සා ආවුසො කංසපාති අපරෙණ සමයෙන පරිසුඛතරා අසස පරියොදාතාති, එවමාවුසොති, එවමෙව ඛො ආවුසො යවායං පුගඝලො අනඛඝණො ව සමානො නත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං අඛඝණන්ති යථාභූතං පජානාති තසසතං පාටිකඞ්ඛං සුඛනිමිත්තං න මනසි කරිසසති තසස සුඛනිමිත්තසස අමනසිකාරා රාගො චිත්තං නානුබංසෙසසති සො අරාගො අදොසො අමොහො අනඛඝණො, අසඞ්කිලිට්ඨචිත්තො කාලංකරිසසති අයංඛො මොඝඝල්ලාන හෙතු අයං පච්චයො යෙනිමෙසං චිත්තං පුගඝලානං සාඛඝණානං යෙව සතං එකො හි න පුරිසො අක්ඛායති එකො සෙට්ඨපුරිසො අක්ඛායති, අයං පනාවුසො මොඝඝල්ලාන හෙතු අයං පච්චයො යෙනිමෙසං චිත්තං පුගඝලානං අනඛඝණානං යෙව සතං එකො හීනපුරිසො අක්ඛායති එකො සෙට්ඨපුරිසො අක්ඛායතීති.

ඝමව; භත්තාය, ආහාර පිණ්ඩ; භික්ඛු, භික්ඛූහු; න පච්චෙසයුං, නො පිවිසෙන්නාහු නම්; අථො චත, ඉතා යෙහෙත කියාසි; – භික්ඛු, භික්ඛූහු; අඤ්ඤං භික්ඛුං, අනිත් භික්ඛුවක්; පුරක්ඛත්වා පුරක්ඛත්වා, පිරිවරා; ඝාමං, ඝමව; භත්තාය, බතට; පවිසන්ති, පිවිසෙත්; භික්ඛු, භික්ඛූහු; මං, මා; පුරක්ඛත්වා පුරක්ඛත්වා, පිරිවරා, ඝාමං, ඝමව; භත්තාය, ආහාර පිණ්ඩ; න පවිසෙන්තීති, නොපිවිසත් යසි; ඉතිසො — ප —

ආවුසො, ඇවැත්නි! එතං ඛො පනඣානං –ප – අහං එව, මම්ම; භත්තගෙඝ, දන්ඨලෙඛි, අඝාසනං, ථෙරාසනය; අඝොදකං, දඤ්ඩිඝොදකය; අඝපිණ්ඩං, ථෙරපිණ්ඩය; ලභෙය්‍යං, ලබන් නෙමිනම්; අඤ්ඤං භික්ඛු, අන්‍ය භික්ඛුවක් තෙම; භත්තගෙඝ, දන් ඛලෙඛි; අඝාසනං – ප – අථොවත, ඉතා යෙහෙතැයි කියාසි; –ප– අහං එව, මමම; භත්තගෙඝ, ඔජ්ඣසථානයෙඛි; භුත්තාවි, වැළඳූ යේ; අනුමොදෙය්‍යං, අනුමොදනා කරන්නේ නම්; අඤ්ඤං භික්ඛු, අන්‍ය භික්ඛුවක් තෙම; භත්තගෙඝ, දන්ඨලෙඛි; භුත්තාවි, වැළඳුයේ; නානුමොදෙය්‍ය, අනුමොදනා නොකරන්නේ නම්; අථොවත – ප –අහං එව, මමම; ආරාමඝතානං, විහාරයෙඛි රැස්වූ; භික්ඛූනං, භික්ඛූන්ට; ධම්මං දෙසෙය්‍ය, දහම් දෙසන්නෙමි; අඤ්ඤං භික්ඛු, අන්‍ය භික්ඛුවක්; ආරාමඝතානං, ආරාමයෙඛි රැස්වූ; භික්ඛූනං, භික්ඛූන්ට; න ධම්මං දෙසෙය්‍ය — ප — ඨානං – ප – ආරාමඝතානං, ආරාමයෙඛි රැස්වූ; භික්ඛූනං, භික්ඛූන්ට; — උපාසකානං – උපාසඝ සින්ට – උපාසිකානං, උපාසිකාවන්ට — ධම්මං දෙසෙය්‍ය — දහම්

අඛණ්ඩං අඛණ්ඩනන්ති ආවුසො වුච්චති නඟු ඛො එතං ආවුසො අධිවචනං යදිදං අනඛණනන්ති පාපකානං වෙ එතං ආවුසො අකුසලානං ඉච්ඡාචාරණං අධිවචනං යදිදං අඛණ්ඩනන්ති, ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛු නො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය ආපත්තිං වත ආපන්නො අස්සං න වෙව මං භික්ඛු ජානෙය්‍යුං ආපත්තිං ආපන්නොති ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං තං භික්ඛුං භික්ඛු ජානෙය්‍යුං ආපත්තිං ආපන්නොති ජානන්ති මං භික්ඛු ආපත්තිං ආපන්නොති ඉති සො කුපිතො හොති අප්පතිතො යො වෙව ඛො ආවුසො කොපො යො ච අප්පටිවයො උභයමෙතං අඛණ්ඩං.

ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛුනො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය, ආපත්තිං වත ආපන්නො

දෙසන්නේයි – භික්ඛු, භික්ඛූහු; මං එව, මටම; සක්කරෙය්‍යුං, සත්කාර කරන්නාහු නම්; ගරුකරෙය්‍යුං, ගරුකාර කරන්නාහු නම්; (මින් භික්ෂූන් විසින් කමා උසස් තැන්හි තබනු ලබන්නේ කැමති වෙයි,) මානෙය්‍යුං, බුහුමන් කරන්නාහු නම්; පූජෙය්‍යුං, පුදන්නාහු නම්; අඤ්ඤං භික්ඛුං, අන්‍ය භික්ෂුවකට; න සක්කරෙය්‍යුං, සත්කාර නොකරන්නාහු නම්; න ගරුකරෙය්‍යුං, ගරු නොකරන්නාහු නම්; න පූජෙය්‍යුං, නොපුදන්නාහු නම්; අඤ්ඤ වත, ඉතා යෙහෙක කියායි-ප-මමං එව, මටම; භික්ඛුණියෝ, භික්ෂුණීහු;—ප—උපාසකා – උපාසකවරූ — උපාසිකා, උපාසිකාවෝ; සක්කරෙය්‍යුං; සත්කාර කරන්නාහු නම්; ගරුකරෙය්‍යුං, ගරුකරන්නාහු නම්, මානෙය්‍යුං, බුහුමන් කරන්නාහු නම්; පූජෙය්‍යුං, පුදන්නාහු නම්; —ප—අඤ්ඤං එව, මමම; පණීතානං, ප්‍රණීතවූ; චීවරානං; සිවුරු; ලාභී අස්සං ලබන්නේ වෙමි; අඤ්ඤං භික්ඛු, අන්‍ය භික්ෂුවක්; පණීතානඤ්ඤං, ප්‍රණීතවූ; චීවරානං, සිවුරු; න ලාභී, නොලබන්නේ; අස්ස වන්නේය;-ප-ඨානංඛො-ප-අඤ්ඤං එව, මමම; පණීතානං පිණ්ඩපාතානං, ප්‍රණීත ආහාර; පණීතානං සෙනසනානං, ප්‍රණීතසෙනසුන්, පණීතානං, ප්‍රණීතවූ; ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර; ලාභීඅස්සං, ලබන්නේ වෙමි; අඤ්ඤං භික්ඛු, අන්‍ය භික්ෂුවක්; පතීතානං, ප්‍රණීතවූ; ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර; න ලාභී අස්ස, නොලබන්නේවන්නේ නම්; අඤ්ඤ වත, ඉතා යෙහෙකැයි කියායි-ප-ආවුසො, ඇවැත්නි! යොව කොපො, යම් කොපයකුත් වේද? යොව අප්පටිවයො; යම් නොඇතුවකුත් වේද? උභයං, මේ දෙකම; අඛණ්ඩං, අඛණ්ඩ නම්;

අඤ්ඤං අනුරහෝ මං භික්ඛු චොදෙය්‍යුං නොසඛ්ඛම්මෙය්‍යාති ඨානං ඛෝ පනෙතං ආවුසෝ විජ්ජති යං තං භික්ඛුං භික්ඛූ සඛ්ඛම්මෙය්‍ය චොදෙය්‍යුං නොඅනුරහෝ සංඝම්මෙය්‍ය මං භික්ඛු චොදෙනාති නෝ අනුරහොති ඉති සෝ කුපිතෝ හොති අප්පතීතොයෝවෙව ඛෝ ආවුසෝ කොපෝ යෝච අප්පච්චයෝ උභයමෙතං අඛ්ඛණං,

ඨානං ඛෝ පනෙතං ආවුසෝ විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛුනෝ එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය ආපත්තිං වත ආපන්නෝ අඤ්ඤං සප්පටිපුග්ගලෝ මං චොදෙය්‍ය නෝ අප්පටි පුග්ගලෝති, ඨානං ඛෝ පනෙතං ආවුසෝ විජ්ජති යං තං භික්ඛුං අප්පටිපුග්ග ලෝ චොදෙය්‍ය නෝ සප්පටිපුග්ගලෝති ඉතිහෝ කුපිතෝ හොති අප්පතීතෝ යෝ වෙව ඛෝ ආවුසෝ කොපෝ යෝ ච අප්පච්ච යෝ උභයමෙතං අඛ්ඛණං;

ඨානං ඛෝ පනෙතං ආවුසෝ විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛුනෝ එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහෝ වත මමෙව සත්ථා පටි පුච්ඡිත්වා පටිපුච්ඡිත්වා භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙය්‍ය න අඤ්ඤං භික්ඛුං සත්ථා පටිපුච්ඡිත්වා පටිපුච්ඡිත්වා භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙය්‍යාති; ඨානං ඛෝ පනෙතං ආවුසෝ විජ්ජති යං අඤ්ඤං භික්ඛුං සත්ථා පටිපුච්ඡිත්වා පටිපුච්ඡිත්වා භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙය්‍ය න තං භික්ඛූං

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යදිදං අඛ්ඛණං, මේ අඛ්ඛණ යනු නම්; ඉමෙසං, මේ ඒකුන්විසි වාරයෙහිත් දක්වන ලද්දාවූ; ඉච්ඡාවච රානං, කැමැත්ත පරිදි පවත්නාවූ; පාපකානං, ලාමකවූ; අකුස ලානං, අකුසලයන්ට; අධිවචනං, විශිෂ්ට නමෙකි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යස්ස කස්සචි භික්ඛුනෝ, යම්කිසි භික්ෂු වක්ඛුස්ස්; ඉච්ඡාවචරා, කැමැත්තපරිදි පවත්නාවූ; පාපකා, ලාම කවූ; ඉමේ අකුසලා, මේ අකුසලයෝ; දිස්සන්තිවෙව, දක්නා ලැබෙත්ද; සූයන්තිව, අසනු ලැබෙත්ද; කිඤාපි, නිසිසේත්; කිඤාපි, යනු අනුඤ්ඤාමීවාච් නිපාතයි; ආරඤ්ඤකඤාදියට අනුග්‍රහයද ඉච්ඡාවචර අප්‍රහාණීයට ගණ්‍යවද සූචිතයි; සෝ, කෙතෙම; ආරඤ්ඤ කෝ හොති ආරණ්‍යසෙනාසන ඇත්තේවේද, පන්තසෙනාසනිකෝ වනයෙහි දුරසෙනසුන් ඇත්තේවේද? පිණ්ඩපාතිකෝ, පිණ්ඩපාති කාඞ ඇත්තේ වේද? සපදානචාරිකෝ, නෙපිළිවෙළින් හැසිරීම වූ සපදානචාරිකාඞ ඇත්තේ වේද; පංසුකූලිකෝ, පාංශුකූලිකාංඞ ඇත්තේ වේද; එකාසිවරධරෝ, කැපීම් මැසීම් රැඳීම් යන කුණින් රළුවූ සිවුරු ධරන්නේ වේද; අථඛෝ; එසේ ඇතිකල්හිත්; සබ්‍රහ්ම චාරී, සබ්‍රහ්මචාරීහු; නං, ඔහු; නොවසඤ්ඤාරොහන්ති, සත්කාර නොඤ

සත්ථා පටිපුච්ඡිත්වා භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙය්‍ය අඤ්ඤං භික්ඛුං සත්ථා පටිපුච්ඡිත්වා පටිපුච්ඡිත්වා ධම්මං දෙසෙති න මං සත්ථා පටිපුච්ඡිත්වා පටිපුච්ඡිත්වා ධම්මං දෙසෙතීති. ඉති සො කුපිතො හොති අප්පතීතො යො චෙව ඛො ආවුසො කොපො යො ච අප්පච්චයො උභයමෙතං අඛණ්ඩං;

ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛුනො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහො වත මමෙව භික්ඛූ පුරක්ඛත්වා පුරක්ඛත්වා ගාමං භත්තාය පවිසෙය්‍යුං න අඤ්ඤං භික්ඛුං භික්ඛූ පුරක්ඛත්වා පුරක්ඛත්වා ගාමං භත්තාය පවිසෙය්‍යුන්ති ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං අඤ්ඤං භික්ඛූ පුරක්ඛත්වා පුරක්ඛත්වා ගාමං භත්තාය පවිසෙය්‍යුං න තං භික්ඛුං භික්ඛූ පුරක්ඛත්වා පුරක්ඛත්වා ගාමං භත්තාය පවිසෙය්‍යුං අඤ්ඤං භික්ඛුං භික්ඛූ පුරක්ඛත්වා පුරක්ඛත්වා ගාමං භත්තාය පවිසන්ති න මං භික්ඛූ පුරක්ඛත්වා පුරක්ඛත්වා ගාමං භත්තාය පවිසන්තීති, ඉති සො කුපිතො හොති අප්පතීතො යො චෙව ඛො ආවුසො කොපො යො ච අප්පච්චයො උභයමෙතං අංගණං;

රත්; නගරූසාරොනති, ගරු නොකරත්; න මානෙනති, බුදුමන් නොකරත්; න පූජෙනති, නොපුදත්; තං කිස්ස හෙතු; ඊට හෙතු කවරේද; තෙහි, ඒ භික්ෂූන් විසින්; තස්ස ආයස්මතො, ඒ ආයුෂ් මතුන්ගේ; පාපකා, ලාමකවූ, ඉච්ඡාවචරා, කැමැත්තසේ පවත් නාවූ; අකුසලා, අකුසලයෝ; දිස්සන්තිවෙව, වක්‍ෂුරෙන්ද්‍රිය විෂයෙහි දක්නාලැබෙත්, සූයන්ති, අප්‍රත්‍යක්ෂයෙහි අසනු ලැබෙත්; ආවුසො, ඇවැත්නි! ආපණවා, සල්පිලින් හෝ, කම්මාරකුලාවා, කඹුරුකුලයෙන් හෝ ;ආභතා, ගෙණෙනලද; පරිසුධා, පිරිසිදුවූ; පරියොදාතා, බබලන්නාවූ; කංසපාති, ලොහොතලියක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද? තමෙනං, ඒ ලොහොතලිය; සාමිකා, හිමියෝ; අහිකුණපංවා, සපී කුණක් හෝ; කුකකුරකුණපංවා, බලු කුණක් හෝ; මනුස්සකුණපංවා, මිනිස්කුණක් හෝ; රවයිත්වා, පුරවා; අඤ්ඤස්සාකංසපාතියා, අනිත් ලොහොතලියකින්; පටිකුජ්ජිත්වා වසා; අන්තරාපණං, විවිමුඛයට; පරිපරෙජ්‍යුං, යවන්නාහුය; තමෙනං, එය; ජනෙ; ජනතෙම; දිස්වා, දැක; එවං වදෙය්‍ය, මෙසේ කියන්නේය; අම්භො, පින්වත්නි! ජඤ්ඤා ජඤ්ඤංවය, අති ශයින් මනවඩන්නාක් මෙන්; නොහොත් තරුණියෙකුට හෙණ යන පඬුරක් මෙන්; ඉදංකිඤරියති, මේ කුමක් හෙණයනු ලැබේද උඩහිටා, නැඟිට; තමෙනං, ඒ භාජනය; අවාපුරිත්වා, හැර; ඔලොකෙය්‍ය, බලන්නේය; තස්ස, ඕහට; සහ දස්සනෙන, දැකීම සම ඟම; අමනාපතාව, නොමනා බවද; සණ්ඨහෙය්‍ය, එළඹ සිටින්නේය; පටික්කූලතාව, පිළිකුල් බවද; සණ්ඨහෙය්‍ය, එළඹ සිටින්නේය; ජිගුච්ඡිතාව, ජුගුප්සා බවද; සණ්ඨහෙය්‍ය, එළඹ සිටින්

ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛුනො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහො වත අහමෙව ලභෙය්‍යං භත්තගෙ අගාසනං අගෙලාදකං අගපිණ්ඩං නාඤ්ඤෝ භික්ඛු ලභෙය්‍ය භත්තගෙ අගාසනං අගෙලාදකං අගපිණ්ඩං නත්ති, ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං අඤ්ඤෝ භික්ඛු ලභෙය්‍ය භත්තගෙ අගාසනං අගෙලාදකං අගපිණ්ඩං න සො භික්ඛු ලභෙය්‍ය භත්තගෙ අගාසනං අගෙලාදකං අගපිණ්ඩං අඤ්ඤෝ භික්ඛු ලභති භත්තගෙ අගාසනං අගෙලාදකං අගපිණ්ඩං නාහං ලභාමි භත්තගෙ අගාසනං අගෙලාදකං අගපිණ්ඩනත්ති, ඉති සො කුපිතො හොති අප්පතීතො යො වෙව ඛො ආවුසො කොපො යො ච අප්පච්චයො උභය මෙතං අඛණ්ඩං;

ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛු නො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහො වත අහමෙව භත්තගෙ භුත්තාවි අනුමොදෙය්‍යං න අඤ්ඤෝ භික්ඛු භත්තගෙ භුත්තාවි අනුමොදෙය්‍යාති, ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං අඤ්ඤෝ භික්ඛු භත්තගෙ භුත්තාවි අනුමොදෙය්‍ය න සො භික්ඛු භත්තගෙ භුත්තාවි අනුමොදෙය්‍ය අඤ්ඤෝ භික්ඛු භත්තගෙ භුත්තාවි අනුමොදති නාහං භත්තගෙ භුත්තාවි අනුමොදාමීති

නේය; ජිඤ්ඣිතානං අපි, බඩසා ඇත්තවුත්වද; හොතු කම්‍යතා; කතු කැමති බවක්; න අසස, නොවන්නේය; සුහිතානං, තෘප්ත යන්ට; පාළිව, කියනුකිම ? ආවුසො, ඇවැත්නි ! එවං, එවඛො–ප– සූයතනිව, අසනු ලැබෙත්; ආවුසො, ඇවැත්නි ! යසසකසසවි –ප– සො, හෙතෙම; ගාමන්ත විහාරි, ග්‍රාමාන්ත සෙනාසනයෙහි වාසය කරන්නේ; නෙමන්තණිකො, නිමන්ත්‍රණ බත් පිළිගන්නේ; ඔක පති චීවරධරො හොති, ගෘහපතීන් දෙන සිවුරු දරන්නේ වේද? අථ ඛො, එකල්හි; නං, ඔහුව; සබ්‍රහ්මචාරි, සබ්‍රහ්මචාරිහු; සක්කරොනති, සත්කාර කරත්; ගරුකරොනති, ගරුකරත්; මානෙනති, බුහුමන් කරත්; පූජෙනති, පුදත්; තංකිසස හෙතු –ප– ආවුසො, ඇවැත්නි ! ආපණවා, සල්පිලින් හෝ; කම්මාර කුලාවා, කම්මුරු කුලයෙන් හෝ ආහතා, ගෙණෙන ලද; පරිසුධා, පිරිසිදුවූ; පරියොදාතා, බබලන්නාවූ; කංසපාති, ලොහොතලියක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; තමෙනං, එය; සාමිකා, හිමියෝ; චිරිත කාලකානං, තෝරා ඉවත්කළ කළු සහල් ඇති; සාලිනං, හැල් සම්බන්ධවූ; අනෙක සූපං, නොයෙක් සූප ඇත්තාවූ; අනෙකබ්‍යඤ්ජනං, නොයෙක් ව්‍යඤ්ජනයෙන් යුත්තාවූ; ඔදනං, බත; රචසිඛා, පුරවා; අඤ්ඤසා කංසපාතියා, අනික්

ඉති සො කුපිතො හොති අප්පතිතො යො චෙව ඛො ආවුසො කොපො යො ච අප්පච්චයො උභයමෙතං අඛණ්ං;

ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛුනො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහො වත අහමෙව ආරාම ගතානං භික්ඛුනං ධම්මං දෙසෙය්‍යං න අඤ්ඤෙ භික්ඛූ ආරාමගතා නං භික්ඛුනං ධම්මං දෙසෙය්‍යුන්ති, ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං අඤ්ඤෙ භික්ඛූ ආරාමගතානං භික්ඛුනං ධම්මං දෙ සෙය්‍ය න සො භික්ඛු ආරාමගතානං භික්ඛුනං ධම්මං දෙසෙය්‍ය අඤ්ඤෙ භික්ඛූ ආරාමගතානං ධම්මං දෙසෙති නාහං ආරාමගතා නං භික්ඛුනං ධම්මං දෙසෙමීති ඉති සො කුපිතො හොති අප්පති තො යො චෙව ඛො ආවුසො කොපො යොච අප්පච්චයො උභය මෙතං අඛණ්ං;

ඨාණං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛු නො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහොවත අහමෙව ආරාම ගතානං භික්ඛුනං ධම්මං දෙසෙය්‍යං-ප-උපාසකානං ධම්මං දෙසෙය්‍යං-ප-උපාසිකානං ධම්මං දෙසෙය්‍යන්ති ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං අඤ්ඤෙ භික්ඛූ ආරාමගතානං උපාසිකානං ධම්මං දෙසෙය්‍ය න සො භික්ඛු ආරාමගතානං උපාසිකානං ධම්මං දෙසෙ

ලොහො තලියකින්; පවිකුජ්ජිත්වා, වසා; පවිපජ්ජෙය්‍යුං, යවන්නා ඛුය; තමෙනං, එය; ජනෙ, ජනතෙම; දිස්වා, දැක; එවං වදෙය්‍ය, මෙසේ කියන්නේය; අඥෙහා, පින්වත! ජක්ඛුදජ්ඣක්ඛංච්ය, අතිශ සින් මනාප දෙයක් මෙන්; ඉදංකිංහරියති, මේ කුමක් ගෙණයනු ලැබේද? තමෙනං, එය; උඤ්ඤිත්ව, නැගිට; ආවාපුරිත්වා, හැර; ඔලොකෙය්‍ය, බලන්නේය; තස්ස, ඔහට; සහදස්සනෙන, දැකීම සමක; මනාපතාව, මනාපබවද; සණ්ඨහෙය්‍ය, එලඹ සිටියි; අප්පටි කූලතාව, නොපිළිකුල් බවද; සණ්ඨහෙතු, එළඹසිටියි; අජෙගුච්ඡි තාව, අජුගුප්සා බවද; සණ්ඨහෙය්‍ය, එළඹ සිටින්නේය; සුඛිතානං අපි, තෘප්තයන්වත්; භොතුකාමතා අස්ස, කනු කැමැති බව වන් නේය; ජිඝච්ඡිතානං, බුභුක්ෂිතයන්ට; පගෙව, කියනු කිම? එවමෙව -ප- එවංචුත්තෙ, මෙසේ කී කල්හි; ආයස්මා මහාමො ගගල්ලානො, ආයුෂ්මත් මහා මොද්ගල්‍යායන තෙම; ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ට; එතං, මෙය; අවොච, වදාළ සේක; ආවුසො සාරිපුත්ත! ඇවැත්නි ශාරිපුත්‍රයෙනි! මං, මට; උප මා, උපමාවක්; පටිභාතිති, වැටහේයයි; ආවුසො මොගගල්ලාන, ඇවැතුනි, මොගගල්ලානයෙනි! තං, නුඹට; පටිභාතු, වැටහේවා;

යත්‍ර අඤ්ඤෑ භික්ඛූ ආරාමගතානං උපාසිකානං ධම්මං දෙසෙති නාහං ආරාමගතානං උපාසිකානං ධම්මං දෙසෙමීති, ඉති සෝ කුපිතෝ හොති අප්පතීතෝ යෝ වෙව ඛෝ ආවුසෝ කෝපෝ යෝ ච අප්පච්චයෝ උභයමේතං අඞ්ගණං'

ඨානං ඛෝ පනේතං ආවුසෝ විජ්ජති යං ඉධේකච්චස්ස භික්ඛුනෝ එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහෝ වත මමේව භික්ඛූ සක්කරෙය්‍යුං ගරුං කරෙය්‍යුං මානෙය්‍යුං පූජෙය්‍යුං න අඤ්ඤං භික්ඛුං භික්ඛූ සක්කරෙය්‍යුං ගරුකරෙය්‍යුං මානෙය්‍යුං පූජෙය්‍යුන්ති ඨානං ඛෝ පනේතං ආවුසෝ විජ්ජති යං අඤ්ඤං භික්ඛුං භික්ඛූ සක්කරෙය්‍යුං ගරුකරෙය්‍යුං මානෙය්‍යුං පූජෙය්‍යුං. න තං භික්ඛුං භික්ඛූ සක්කරෙය්‍යුං ගරුකරෙය්‍යුං මානෙය්‍යුං පූජෙය්‍යුං අඤ්ඤං භික්ඛුං භික්ඛූ සක්කරොන්ති ගරුකරොන්ති මානෙන්ති පූජෙන්ති න මං භික්ඛූ සක්කරොන්ති ගරුකරොන්ති මානෙන්ති පූජෙන්තීති ඉති සෝ කුපිතෝ හොන්ති අප්පතීතෝ යෝ වෙව ඛෝ ආවුසෝ කෝපෝ යෝ ච අප්පච්චයෝ උභය මේතං අඞ්ගණං,

ඨානං ඛෝ පනේතං ආවුසෝ විජ්ජති යං ඉධේකච්චස්ස භික්ඛුනෝ එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහෝ වත මමේව භික්ඛූණී යෝ - ප - උපාසකා - ප - උපාසිකා සක්කරෙය්‍යුං ගරුකරෙය්‍යුං

හෙවත්, කියව; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එකං සමයං, එක්කලෙක; අහං, මම; රාජගහෙ, රජගහ නුවරට ඇතුළත්වූ; ගිරිබ්බජේ, පළුතවලින් ශාලක්සේ වටවූ හෙයින් "ගිරිබ්බජ" නම් නුවර; විහරාමි, වාසය කරමි; පුබ්බණ්හ සමයං, යනු අත්‍යන්ත සංයොග යෙහි නිපාතයි, ඉද යනු නිපාත මාත්‍රයි, අථඛෝ, එකල්හි; අහං, මමූ; පුබ්බණ්හ සමයං, පෙරවරු කාලයෙහි; නිවාසෙත්වා, හැඳ පෙරවා, පළමුද නොපෙරවා සිටියේ නොවෙයි. විහාර නිවාසන පාරුපන පෙරළා ගාම ප්‍රවෙශයට ඔබිනාසේ සුපරිච්ඡන්නව හැඳපොරවා, යනු අර්‍ථයි; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; ආදාය, ගෙණ හෙවත් අතින් පාත්‍රයත් කයින් සිවුරත් දරා; රාජගහං, රජගහ නුවරට පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; පාවිසිං, පිවිසි යෙමි; තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එකල්හි; සම්භිනම්බූ; යානකාර පුත්තෝ, රියකරු පුත්‍රතෙම; රථසෘ, රථයකට, නෙවිං නිම් වළල්ලක්; තච්ඡති, සසියි; තමේනං, ඔහුවෙතට; පුරාණ යානකාරපුත්තෝ, පැරණි රියකරු කුලයක පුත්‍රවූ; පණ්ඩුපුත්තෝ, පණ්ඩුපුත්‍ර නම්වූ; ආජීවකෝ, නග්න ශ්‍රමණක තෙම; පච්චු පට්ඨිතොහොති එලඹියේවෙයි, ආවුසෝ, ඇවැත්නි! පුරාණයාන කාරපුත්තසසා, පරණ රිය කරුකුල; පුත්‍රවූ; පඬුපුත්තසසා, පඬු

මානෙයාපං පූජෙයාපං න අඤ්ඤං භික්ඛුං උපාසිකා සක්කරෙයාපං ගරුකරෙයාපං මානෙයාපං පූජෙයාපන්ති; ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං අඤ්ඤං භික්ඛුං උපාසිකා සක්කරෙයාපං ගරුකරෙයාපං මානෙයාපං පූජෙයාපං න තං භික්ඛුං උපාසිකා සක්කරෙයාපං ගරුකරෙයාපං මානෙයාපං පූජෙයාපං අඤ්ඤං භික්ඛුං උපාසිකා සක්කරොන්ති ගරුකරොන්ති මානෙන්ති පූජෙන්ති න මං උපාසිකා සක්කරොන්ති ගරුකරොන්ති මානෙන්ති පූජෙන්තීති ඉති සො කුපිතො හොති අප්පතිතො යො චෙව ඛො ආවුසො කොපො යො ච අප්පච්චයො උභයමෙතං අඛණං;

ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජතියං ඉඛෙකච්චස්ස භික්ඛුනො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහො වත අහමෙව ලාභී අස්සං පණීතානං චීවාරානං න අඤ්ඤෙ භික්ඛු ලාභී අස්ස පණීතානං චීවරානන්ති ඨානං ඛො පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං අඤ්ඤෙ භික්ඛු ලාභී අස්ස පණීතානං චීවරානං නසො භික්ඛු ලාභී අස්ස පණීතානං චීවරානං අඤ්ඤෙ භික්ඛු ලාභී පණීතානං චීවරානං නාහං ලාභී පණීතානං චීවරානන්ති ඉති සො කුපිතො හොති අප්පතිතො යො චෙව ඛො ආවුසො කොපො යො ච අප්පච්චයො උභයමෙතං අඛණං,

---

පුත්‍ර නම් ආජීවකස්ස, ආජීවකයාහව; එවං, මෙබඳු; චෙතසො, පරිචිතකෙක, චිත්තපරි චිතකීයක්; හෙවත්, අදහසක්; උදපාදි, පහළවිය; අයං සම්ති යානකාර පුත්තො, මේ සම්ති නම් රියකරු පුත්‍ර තෙම; ඉමිස්සානෙමියා, මේ නිම්වලල්ලෙහි; ඉමිචචඛකං, මේ එක් පසකින් නැමුනු තැනද; ඉමිච ජිමහං, මේ සජිගමනවැනි හැම තැන ඇදයද; ඉමිච දොසං, එලගැට ආදී මේ දොෂස්ථානද; තචෙජ්‍යය, සසින්තේනම් අනොචත, ඉතා යෙහෙක; එවං, මෙසේ; අයං නෙමි, මේ නිම්වළල්ල; අපඝතචඛකා, පහවූවක් ඇත්ති; අපඝතජි හො, පහවූ කාන්පස ඇදඇත්ති; අපඝතදොසා, පහවූ දොස් ඇත්ති; සුබා, පිරිසිදුවූවා; සාරෙ. හරෙහි; පතිට්ඨිතා අස්ස, පිහිටියා වන් නේය; ආවුසො, ඇවැත්නි ! යථා යථා, යම් යම් කලෙක; පුරාණයා නකාර ප්‍රත්‍යනස්ස, පරණ රියකරු කුලපුත්‍රවූ; පණ්ඩුපුත්‍යනස්ස, පඬු පුත්‍ර නම්, ආජීවකස්ස, ආජීවකයා විසින්; පරිචිතකෂිතං හොති, කලපනා කරණ ලදදේද? තථා තථා, ඒ ඒ කාලයෙහිම; සම්ති යාන කාරපුත්තො, සම්ති නම් රියකරු පුත්‍රතෙම; තස්සා නෙමියා, ඒ නිම්වළල්ලෙහි; තචචඛකං, ඒ ඇදයද; තචජිමහං, ඒ කාන්පස ඇද යද; තච දොසං, ඒ දොෂයද; තචජහති, සසියි; ආවුසො, ඇවැත්නි ! පුරාණ යානකාරපුත්තො, පරණ රියකරු කුලපුත්‍රවූ; පණ්ඩු පුත්තො;

ඨානං ඛෝ පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං ඉධෙකච්චස්ස භික්ඛුනො එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහොවත අහමෙව ලාභී අස්සං පණීතානං පිණ්ඩපාතං -ප- පණීතානං සෙනාසනානං -ප- පණීතානං ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං න අඤ්ඤෙ භික්ඛු ලාභී අස්ස පණීතානං ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරානන්ති, ඨානං ඛෝ පනෙතං ආවුසො විජ්ජති යං අඤ්ඤෙ භික්ඛු ලාභී අස්ස පණීතානං ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරානං න සො භික්ඛු ලාභී අස්ස පණීතානං ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරානං අඤ්ඤෙ භික්ඛු ලාභී පණීතානං ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරානං නාහං ලාභී පණීතානං භෙසජ්ජපරික්ඛාරානන්ති, ඉති සො කුපිතො හොති අප්පතීතො යො වෙව ඛෝ ආවුසො කොපො යො ච අප්පච්චයො උභයමෙතං අඛඤණං,

ඉමෙසං ඛෝ ආවුසො පාපකානං අකුසලානං ඉච්ඡාවචරානං අධිවචනං යදිදං අඛඤණන්ති, යස්ස කස්සචි ආවුසො භික්ඛුනො ඉමෙ පාපකා අකුසලා ඉච්ඡාවචරා අප්පහීණා දිස්සන්ති චෙව සූයන්ති ච කිචාපි සො හොති ආරඤ්ඤිකො පන්තසෙනාසනො පිණ්ඩපාතිකො සපදාන චාරිකො පංසුකූලිකො ලූඛචීවරධරො අථඛො නං සබ්‍රහ්මචාරි නෙවසන්තකරොන්ති න ගරුකරොන්ති න

පණ්ඩුපුත්‍රානම්; ආජීවිකො, ආජීවිකතෙම; අත්තමනො, සතුටුවූයේ; හදයාය, නුඹ සිතින්; හදයං, මාසිත; අඤ්ඤයමඤ්ඤ, දැන ගෙණ මෙන්; තච්ඡතීති, සසියයි; අත්තමනවාචං, සතුටුවචන; නිච්ඡාරෙසි, පහළ කෙළේය; – ආවුසො, ඇවැත්නි ! එවමෙවඛො, මෙපරිද්දෙන්ම; අසඤඛා, ශ්‍රද්ධා නැත්තාවූ, ජීවිකඛා, ජීවිකාව පිණිස; න සඛා, අශ්‍රද්ධාවෙන්; අගාරස්මා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතා, පැවිදිවූවාවූ; සඛා කෙරාටිකත්වූ; මායා, වීතො, රැවටිලි ඇත්තාවූ; කෙටුහිනො, හික්මුණු කෙරාටික කම් ඇත්තාවූ; උඛතා, උඩඟුවූ; උන්නළා, උස්වූ හිස් මාන ඇත්තාවූ; චපලා, චීවරමණ්ඩනාදි චාපල්‍යයෙන් යුක්තවූ; මුඛරා, ක්‍රූර වචන ඇත්තාවූ; විකිණ්ණවාචා, අසංයාත වචන ඇත්තාවූ; ඉන්ද්‍රියෙසු, ඉන්ද්‍රියයන්හි; අගුත්තචාරා, අගොපිත චාර ඇත්තාවූ; භොජනෙ, භොජනයෙහි; අමත්තඤ්ඤූනො, ප්‍රමාණනොදන්නාවූ; ජාගරියං, නිදිවර්ජිත කිරීමෙහි; අනනුයුත්තා, නොයෙදුනාවූ; සාමඤ්ඤ, ශ්‍රමණධර්මයෙහි; අනපෙක්ඛවන්තො, බලාපොරොත්තු නැත්තාවූ; සික්ඛාය; ශික්ෂාවෙහි; නතිබබා ගාරවා තියුණු ගෞරව නැත්තාවූ; බාහුලිකා, චීවරාදියබහුලකොට ඇත්තාවූ; සාථලිකා, සස්නබුරුල්

මානෙනාති න පූජේනාති තං කිස්ස හෙතු තෙහි තස්ස ආයස්මතෝ පාපකා අකුසලා ඉච්ඡාවචරා අප්පහීණා දිස්සන්ති චේව සුයන්ති ච, සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ කංසපාති ආභතා ආපණවා කම්මාර කුලාවා පරිසුද්ධා පරියෝදාතා තමේනං සාමිකා අභිකුණ්ඩං වා කුඤ්ඣාරකුණ්ඩං වා මනුස්සකුණ්ඩං වා රචයිත්වා අඤ්ඤස්සා කංස පාතියා පටිකුජ්ජිත්වා ආනන්තරිකණ්ණං පටි පජ්ජෙය්‍යුං තමේනං ජනෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය අමෙධා කිමේවිදං හරියති ජිඤ්ඣ ජිඤ්ඣං භියාති, තමේනං උද්ධරිත්වා අවාපුරිත්වා ඔලෝකෙය්‍ය තස්ස සහ දස්සනෙන අමනාපතා ච සණ්ඨහෙය්‍ය පටිකූලතා ච සණ්ඨහෙය්‍ය ජෙගුච්ඡිතා ච සණ්ඨහෙය්‍ය ගිහිචිණ්ණානමපි න හොතුංකාමතා අස්සපහෙව සුනිත්‍යානං;

එවමෙව ඛෝ ආවුසෝ යස්ස කස්සචි භික්ඛුනෝ ඉමේ පාපකා අකුසලා ඉච්ඡාවචරා පහීණා දිස්සන්ති චෙව සුයන්ති ච කිඤාපි සෝ හොති ආරඤ්ඤකෝ පන්තසෙනාසනෝ පිණ්ඩපාතිකොසප දානචාරිකෝ පංසුකූලිකෝ ලුඛචීවරධරෝ අප්ඵෝ නං සබ්‍රහ්ම චාරී න සක්කරොන්ති න ගරුකරොන්ති න මානෙන්ති න පූජේ නති තංකිස්සහෙතු තෙහි තස්ස ආයස්මතෝ පාපකා අකුසලා ඉච්ඡා වචරා අප්පහීණා දිස්සන්ති චෙව සුයන්තිච; යස්ස කස්සචි ආවුසෝ,

---

කොට ගන්නාවූ; ඔක්කමණේ, පවනිවරණයෙහි; පුබ්බඞ්ගමා, පෙරටුව යන්නාවූ; පවිවෙකෙ, ප්‍රකෘති විවේකයෙහි; නික්ඛිත්තධුරා, බහා කැබූ විය්‍ය ඇත්තාහු; කුසීතා, මැලිවූ; හීනවිරියා, පහවූ විය්‍ය ඇත්තාහු; මුට්ඨසති, මුළා සිහි ඇත්තාවූ; අසම්පජානා, සම්‍යක් ප්‍රඥ නැත්තාවූ; අසමාහිතා, සමාධිඝත නුවූ සිත් ඇත්තාවූ; විබ්භන්තචිත්තා, නොයෙක් අරමුණෙහි දුවන සිත් ඇත්තාවූ; දුප්පඤ්ඤා, ප්‍රඥ නැත්තාවූ; එලමූගා, කෙළතොළුවූ; යෙතෙ, යම් ඒ භික්ෂූහු වෙත්ද? තෙසං, ඔවුන්; ආයස්මා සාරිපුත්තෙතා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් වහන්සේ; හදයං, සිත; මඤ්ඤේ අඤ්ඤාය, දැනගත මෙන්; තච්ඡතීති, සසියයි; සඛා, ශ්‍රද්ධාවෙන්; අගාරසඛා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරයං, ශාසනයෙහි පබ්බජිතා, පැවිදිවූ; අසඛා, කැසිරුවිහනූවූ; අමයාචිනෝ, රැවටිලි නැත්තාවූ; අකෙටුභිනෝ; නික්මුනුහසිරි විකසම් නැති; අනුබ්‍යතා; උඩඟුනුවූ; අනුන්නළා, උද්ගතමානනල නැත්තාවූ; අචපලා, චපලනුවූ; අමුඛරා, ක්‍රූර වචන නැත්තාවූ; අවිකිණ්ණවාචා, අසංයත වචන නැත්තාවූ; ඉන්ද්‍රියෙසු, ඉන්ද්‍රිය යන්හි; ගුත්තදවාරා, වසනලද දොරවල්ඇති; භොජනෙ, භොජන යෙහි; මිත්තඤ්ඤූනෝ' පමණදන්නාවූ; ජාගරියං අනුයුත්තා, නිදි වර්ජිත කිරීමෙහි යෙදුනු, යාමඤ්ඤූ, ශ්‍රමණධර්මයෙහි; අපෙක්ඛ

ඉමේ පාපකා අකුසලා ඉච්ඡාවචරා පහීණා දිස්සන්ති චෙව සූයන්ති ච කිඤ්චාපි සො හොති ගාමන්තවිහාරී නෙමන්තණිකො ගඤ්ඡති චීවරඛරො අථඛො නං සබ්‍රහ්මචාරී සක්කරොන්ති ගරුකරොන්ති මානෙන්ති පූජෙන්ති තංකිස්ස හෙතු? තෙහි තස්ස ආයස්මතො පාපකා අකුසලා ඉච්ඡාවචරා පහීණා දිස්සන්ති චෙව සූයන්ති ච, සෙය්‍යථාපි ආවුසො කංසපාති ඇඛා ආපණා වා කම්මාරකුලා වා පරිසුඛා පරියොදාතා තමෙනං සාමිකා සාලීනං ඔදනං විචිත කාලකං අනෙකසූපං අනෙකබ්‍යඤ්ජනං රචයිත්වා අඤ්ඤදිස්සා කංසපාතියා පටිකුජ්ජිත්වා අනන්තරහිතාය පටිපජ්ජෙය්‍යුං තමෙනං ජනොදිස්වා එවං වදෙය්‍ය අච්ඡා කිමෙව්දං භරියති ජඤ්ඤා ජඤ්ඤං භියාති තමෙනං උඤ්ඡිත්වා අවාපුරිත්වා ඔලොකෙය්‍ය තස්ස සහ දස්සනෙන මනාපතා ච සණ්ඨහෙය්‍ය අප්පටිකූලතා ච සණ්ඨහෙය්‍ය අජෙගුච්ඡිතා ච සණ්ඨහෙය්‍ය සුඛිතානමපි හොතුකාමතා අස්ස පගෙව ජිඝච්ඡිතානං, එවමෙව ඛො ආවුසො යස්ස කස්සචි භික්ඛුනො ඉමෙ පාපකා අකුසලා ඉච්ඡාවචරා පහීණා දිස්සන්ති චෙව සූයන්ති ච කිඤ්චාපි සො හොති ගාමන්තවිහාරී නෙමන්තණිකො ගඤ්ඡති චීවරඛරො අථඛො නං සබ්‍රහ්මචාරී සක්කරොන්ති ගරුකරොන්ති මානෙන්ති පූජෙන්ති තංකිස්සහෙතු තෙහි තස්ස අයස්මතො පාපකා අකුසලා ඉච්ඡාවචරා පහීණාදිස්සන්තිචෙව සූයන්තිචාති;

එවං වුත්තෙ ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච උපමා මං ආවුසො සාරිපුත්ත පටිභාතීති පටිභාතු තං ආවුසො මොග්ගල්ලානාති, එකමිදාහං ආවුසො සමයා

වන්නා, බලාපොරොත්තු ඇති; සික්ඛාය, ශික්ෂාවෙහි; තිබ්බගාරවා, අධිකශෞරවඇති; නබාහුලිකා, චීවරාදිය බහුලකොට නැත්තාවූ; නසාථලිකා, සස්න ඛුරුල්කොට නොගන්නාවූ; ඔක්කමනෙ, පව නීවරණයෙහි; නික්ඛිත්තධුරා, වීර්‍යරහිතවූ, පවිවෙක, ප්‍රකෂීවිවෙකයෙහි; පුබ්බඞ්ගමා, පෙරටු ගියන්නාවූ; ආරබ්භවීරියං පවත්තන්නාලද වීර්‍යඇත්තාවූ; පහිතත්තා, කායජීවිතයෙහි නිරපෙක්ෂවූ; උපට්ඨිතසති, එළඹිවිසිහිඇති; සම්පජානා, සම්‍යක් ප්‍රඥඇති, සමාහිතා, සමාධිඝතවූ; එකග්ග චිත්තා, එකඇසිත්ඇති; පඤ්චුත්තරා, නුවණැත්තාවූ; අනෙල මූගා, කෙළ තොළඳොවූ; යෙ තෙ කුලපුත්තා, යම් ඒ කුලපුත්‍රයෝවෙත්ද? තෙ, ඔහු; ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේගේ; ඉමංධම්ම පරියායං, මේ ධර්මක්‍රමය; සුත්වා, අසා; වචසා චෙවමනසාච, වචනයෙන් හා සිතින්; පියනත්තිමඤ්ඤු, බොන්නාක්මෙනි; සඤඤා

රාජගහෙ විහරාමි ගිරිබ්බජේ අථඛ්වාහං ආවුසෝ පුබ්බණ්හ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසිං, තෙන ඛෝ පන සමයෙන සම්බහුලා යානකාරපුත්තෝ රථස්ස නෙමිං තච්ඡන්ති තමේනං පඤ්චුපුත්තෝ ආජීවිකෝ පුරාණයාන කාරපුත්තෝ පච්චුපට්ඨිතෝ හොති අථඛෝ ආවුසෝ පඤ්චු පුත්තස්ස ආජීවිකස්ස පුරාණයානකාරපුත්තස්ස එවං චෙතසෝ පරිවිතක්කෝ උදපාදි අහොවතායං සම්බහුලා යානකාරපුත්තෝ ඉමිස්සා නෙමියා ඉමඤ්චඩ්ඩං ඉමංචජිමහං ඉමඤ්ච දෙසං තච්ඡෙය්‍යුං එවායංනෙමි අපඤ්ඤත වඩ්ඩා අපඤ්ඤතජිමහා අපඤ්ඤතදෙසා, සුඛාස්ස සාරෙපතිච්චිතාති යථායථා ඛොආවුසෝ පඤ්චුපුත්තස්ස ආජීවිකස්ස පුරාණයානකාර පුත්තස්ස චෙතසෝ පරිවිතක්කිතංහොති තථා තථා සම්බහුලා යාන කාරපුත්තෝ තස්සා නෙමියා තඤ්ච වඩ්ඩං තඤ්ච ජිමහං තඤ්ච දෙසං තච්ඡන්ති අථඛෝ ආවුසෝ පඤ්චුපුත්තෝ ආජීවි කෝ පුරානයානකාරපුත්තෝ අත්තමනෝ අත්තමනවාචං නිච්ඡා රෙසි භදයාය භදයං මඤ්ඤේ අඤ්ඤාය තච්ඡන්තීති;

එවමෙවඛෝ අවුසෝ යෙතෙ පුග්ගලා අස්සඛා ජීවිකත්ථා න සඛා ආගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතා සඛා මායාවිනෝ කෙවුහි නෝ උඛතා උන්නලා චපලා මුඛරා විකිණ්ණවාචා ඉන්ද්‍රියෙසු අගුත්තද්වාරා භොජනෙ අමත්තඤ්ඤූනෝ ජාගරියං අනනුයුත්තා සාම ඤ්ඤං අනපෙක්ඛවන්තෝ සික්ඛාය න තිබ්බගාරවා බාහුලිකා සාථලිකා ඔක්කමනෙපුබ්බඞ්ගමාපච්චෙකං නික්ඛිත්තධුරා කුසීතා හීනවීරියා මුට්ඨස්සති අසම්පජානා අසමාහිතා විබ්භන්තචිත්තා දුප්පඤ්ඤා එලමූගා තෙසං ආයස්මා සාරිපුත්තෝ ඉමිනා ධම්මපරි යායෙන භදයං මඤ්ඤේ අඤ්ඤාය තච්ඡතීති, යෙ පන තෙ කුල පුත්තා සඛා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතා අසඛා අමායාවිනෝ

මඤ්ඤේ, අනුභවකරන්නාක්මෙනි; හෙවත්, අතිශයින් ප්‍රීති මත්ව අසත්; භො, පින්වත! සබ්‍රහ්මචාරි, සබ්‍රහ්මචාරූ; අකුසලා, අකුසලයෙන්; වුඩ්ඨපෙට්ඨා, නහා; කුසලෙ, කුසලයෙහි; පතිඨාපෙති, පිහිටුවායයි; චත, එකාන්තයෙන්; සාධු, එකාරණය යහපති

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; මණ්ඩනකජාති කෝ, සැරසීම ස්වභාවකොට ඇති; යුවා, තරුණවූ; ඉත්ථිවා, ස්ත්‍රි යක් හෝ; පුරිසොවා, පුරුෂයෙක්හෝ; සීසං, හිස; නහාතෝ, නැයේ; උප්පලමාලංවා, උපුල් මල් දමක්හෝ; වස්සිකා මාලංවා, දැසමන් මල්දමක්හෝ; අතිමුත්තකමාලංවා, යෝහොඹු මල් දමක්හෝ; ලභිත්වා, ලැබ; උභොහිහත්ථෙහි, දෑතින්; පටිග්ග හෙත්වා, පිළිගෙණ; උත්තමඞ්ගෙ, උතුම් අවයවවූ; සිරස්මිං, හිසෙහි; පතිඨාපෙය්‍ය, පිහිටුවන්නේද? එවංචිත්ථඛෝ, එපරිද් දෙන්ම; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සඛා—ප—කුසලෙ, කුසලයෙහි; පතිඨාපෙතීති, පිහිටුවායයි වදාළසේක.

අකෙ භිනො අනුඛතා අනුන්නලා අචපලා අමුඛරාඅවිකිණ්ණවා චා ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තචාරා භොජනෙ මත්තඤ්ඤූනො ජාගරියං අනුයුත්තා සාමඤ්ඤ අපෙක්ඛවනෙතා සික්ඛාය නිබ්බඤාරවා න බාහුලිකා න සාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරා පවිවෙකෙ පුබ්බඞමා ආරබ්භවිරියා පහිතත්තා උපඩ්ඪතසති සම්පජානා සමාහිතා එකගඝච්ත්තා පඤ්ඤාවනෙතා අනෙලමුඛා තෙ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස ඉමං ධම්මපරියායං සුත්වා පිපන්ති මඤ්ඤ ඤසන්ති මඤ්ඤ වචසා චෙව මනසා ච සාධු වතඤො සබ්‍රහ්මචාරිඅකුසලා වුඩ්ඨාපෙත්වා කුසලෙ පතිඨාපෙති,

සෙය්‍යථාපි ආවුසො ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරො යුවාමණ්ඩනකජාතිකො සීසං නහාතො උප්පලමාලං වා වස්සිකමාලං වා අතිමුත්තකමාලං වා ලභිත්වා උභොහි හත්ථෙහි පටිගඤ්හෙත්වා උත්තමඞ්ගෙ සිරස්මිං පතිඨාපෙය්‍ය එවමෙව ඛො ආවුසො යෙ තෙ කුලපුත්තා සඛා අඤාරස්මා අනඤාරියං පබ්බජිතා අසඨාඅමායාවිනො අකෙටුභිනො අනුඛතා අනුන්නලා අචපලා අමුඛරාඅවිකිණ්ණවාචා ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තචාරා භොජනෙ මත්තඤ්ඤූනො ජාගරියං අනුයුත්තා සාමඤ්ඤ අපෙක්ඛවනෙතා සික්ඛායනිබ්බඤාරවා න බාහුලිකා න සාථලිකා ඔක්කමනෙ නික්ඛිත්තධුරාපවිවෙකෙ පුබ්බඞමා ආරබ්භවිරියා පහිතත්තා උපඩ්ඪතසති සම්පජානා සමාහිතා එකගඝච්ත්තා පඤ්ඤාවනෙතා අනෙලමුඛාතෙ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස ඉමං ධම්මපරියායං සුත්වාපිපන්ති මඤ්ඤ සසන්ති මඤ්ඤ වචසා චෙව මනසා ච සාධු වත භො සබ්‍රහ්මචාරී අකුසලා වුඩ්ඨාපෙත්වා කුසලෙ පතිඨාපෙති, ඉතිඛතෙ උභො මහානාගා අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස සුභාසිතං සමනුමොදිංසූති;

අනඩ්ගණ සූත්තං පඨමං-(5)

ඉති, මෙසේ; ඉහ, මේ ධර්මදෙශනා විෂයෙහි; තෙ උභොමහා නාගා, අග්‍රශ්‍රාවක මහරහතන් දෙදෙනාවහන්සේ; ඡන්දාදියෙන් අගතියට නොයන බැවින්ද; ඒ ඒ මාර්ගයෙන් ප්‍රහීණ කෙලෙසුන් නැවත ඉපදීම් වශයෙන් නොඑන බැවින්ද; ආඝාත සඞ්ඛ්‍යාත අපරාධ නොකරණබැවින්ද; මහරහත්හු නාගනම්වෙති; එහෙයින් කිහ;

"ආඝං කරොති කිඤ්චි ලොකෙ
සබ්බසංයොගෙ විසජ්ජ බන්ධනානි
සබ්බත්ථ න සජ්ජති විමුත්තො
නාගො තාදි පවුච්චති තථත්තා"

අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, ඔවුනොවුන්ගේ; සුභාසිතං, යහපත් වචනය; සමනුමොදිංසූති, සතුටින් අනුමෝදන් වූවාහුයසි,

අනඩ්ගණ සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තත්‍රඛො භගවා භික්ඛූ ආම න්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙභික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච,

සම්පන්නසීලා භික්ඛවෙ විහරථ සම්පන්නපාතිමොක්ඛසංවර සංවුතා විහරථ ආචාරගොචරසම්පන්නා අනුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවි සමාදාය සික්ඛථ සික්ඛාපදෙසු, ආකඞ්ඛෙය්‍ය භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරිනං පියොච ස්සං මනාපොච ගරු භාවනීයොවා ති සීලෙස්වෙවස්ස පරිපූරකාරි අජ්ඣත්තං චෙතොසමථමනුයු ත්තොවා අනිරාකතජ්ඣානොවිපස්සනාය සමන්නාගතොබ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය චෙ භික්ඛවෙ ලාභි අස්සං චීවරපිණ්ඩපාත සිලාන පච්චයසෙසජ්ජ පරික්ඛාරානන්ති සීලෙස්වෙවස්ස පරිපූරකාරි

එවංමේසුතං, මෙ—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්පන්නසීලා, සම්පූණී සිල්ඇත්තාහු; නොඅොත් සීලයෙන්යුක්තවූවාහු; විහ රථ, වාසයකරව්; සම්පන්නපාතිමොක්ඛසංවරසංවුතා, සම්පූණී ප්‍රාතිමොක්ෂසංවරයෙන් යුක්තවූවාහු; විහරථ, වාසයකරව්; (පරි පුණ්ණ සමඛයි මධුර වසයෙන් සම්පන්නතාව ත්‍රිවිධවෙති මෙහි පරිපුණ්ණ සමඛයි වයම අභිමතයි) ආචාරගොචරසම්පන්නා, ආචාරයෙන් හා ගොචරයෙන් යුක්තවූවාහු; අනුමත්තෙසු, සුවලප මාත්‍රවූ; වජ්ජෙසු, වරදෙහි; භයදස්සාවි, භයවශයෙන් දක්නාසුලු වූවාහු; සික්ඛාපදෙසු, ශික්ෂාපදයන් අතුරෙහි; සමාදාය, ඒ ඒ ශික්ෂාපදයන් රැගෙණ; සික්ඛථ, හික්මෙව්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; සබ්‍රහ්මචාරිනං, සමානබඹසර ඇත්තවුන්ට; පියොච අස්සං, ප්‍රියවන්නෙම්ද? මනාපොච, මනවඩන්නෙක්වන් නෙම්ද? ගරු, ගරුකටයුත්තෙක් වන්නෙම්ද? භාවනීයො, සැල කියයුත්තෙක් වන්නෙම්දැයි; ආකඞ්ඛෙය්‍යවෙ, ඉදින් කැමතිවන් නේනම්; සීලෙසු, චතුපාරිසුඛි ශීලයන්හි; පරිපූරකාරි, සම් පූණීකරන්නේ; අජ්ඣත්තං, තමාගේ; චෙතොසමථං, චිත්ත සමථයෙහි; (අනු උපසර්ග යොගයෙහි සප්තම්‍යර්ථයෙහිචිත්‍රයාසි) අනුයුත්තොවා, යෙදුනේ; අනිරාකතජ්ඣානො, බැහැරනොකළ ධ්‍යාන ඇත්තේ; විපස්සනායසමන්නාගතො, සප්තවිධ අනුපස්ස නාවෙන් යුක්තවූයේ; (අනිච්චානුපස්සනා දුක්ඛානුපස්සනා අන න්තානුපස්සනා නිබ්බිදානුපස්සනා විරාගානුපස්සනා නිරොධානු පස්සනා පටිනිස්සග්ගානුපස්සනා, යනසතයි) සුඤ්ඤාගාරානං ශූන්‍යාගාරයෙහි කරණ භාවනාවන්; බ්‍රූහෙතාඅස්ස, වඩන් නෙක්වන්නේය:—

අජ්ඣත්තං චෙතෝ සමථ මනුප්පත්තා අනිරාකතජ්ඣානෝ විප සසනාය සමන්නාගතෝ සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය චේ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙසාහං චීවරපිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරං පරිභුඤ්ජාමි තෙසං තං කාරා මහප්ඵලා අසසු මහානිසංසාති සීලෙසෙවසස පරිපූර කාරී-ප-බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය චේ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙ මෙ ඤාතිසාලොහිතා පෙතා කාලකතා තෙ මං පසන්නචිත්තා අනුසසරන්ති තෙසං තං මහප්ඵලං අසස මහානිසංසන්ති, සීලෙසෙවසස පරිපූරකාරී-ප-බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය චේ භික්ඛවෙ අරතිරතිසහෝ අසසං න ච මා අරතිරති සහෙය්‍ය උප්පන්නං අරතිං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙ ය්‍යන්ති, සීලෙසෙවසස පරිපූරකාරී-ප-බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; චීවරපිණ්ඩපාත ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං, සිවුරු ආහාර ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර; ලාභිඅසසං, ලබන්නේවෙමියි; ආකඞ්ඛෙය්‍යවේ, ඉදින්කැමැත්තේනම්; සීලෙසුඑව, ශීලයන්ම; පරිපූරකාරී, සම්පූර්ණකරණසුලුවූයේ අජ්ඣත්තං-ප-බ්‍රූහෙතා අසස, වඩන්නෙක්වන්නේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යෙසං, යම්කෙණෙකුන්ගේ චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරං, සිවුරු ආහාර සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර; අහං, මම; පරිභුඤ්ජාමි, වළඳම්ද; තෙසං, ඔවුන්ගේ; තෙකාරා, ඒ ප්‍රත්‍යදානපුණ්‍ය ක්‍රියාවෝ; මහප්ඵලාඅසසු, මහත්ඵලවන්නාහුය; මහානිසංසාති මහත්ආනිසංස ඇත්තෝවන්නාහුයයි, ආකඞ්ඛෙය්‍ය-ප-

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පෙතා, පරලොවනියාවූ, කාලකතා කළුරියකළාවූ; මෙ, මාගේ; යෙඤාතිසාලොහිතා, යම් නැ සහලේ නැකෙණෙක් වෙත්ද; පසන්නචිත්තා, පහන්සිත්ඇති; තෙ, ඔහු; මං, මා; අනුසසරන්ති, සිහිකෙරෙත්ද? තෙසං, ඔවුන්ගේ; තං, ඒ සිහිකිරීම; මහප්ඵලංඅසස, මහත්ඵලවන්නේය; මහානිසංසං, මහත් අනුසස් ඇතිවන්නේයයි; ආකඞ්ඛෙය්‍ය—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; අරති, අධිකුසලධර්මයන්හිද ප්‍රාන්තසෙනාසනාදියෙහිද කලකිරීමවූ අරතියද; රති, පවකාමයෙහි ඇල්මද; සහොඅසසං, ඉවසන්නෙම්; අරතිරති, අරතිය හා රතිය; මං, මා; නවිසහෙය්‍ය, නොමඛින්නේද? උපස

ආකඞ්ඛෙය්‍ය චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු භයභෙරවසහො අස්සං න ච මං භයභෙරවං සහෙය්‍ය උපපන්නං භයභෙරවං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍යන්ති, සීලෙසෙවස්ස පරිපූරකාරි—ප— බ්‍රැහ්මා සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය චෙ භික්ඛවෙ චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී අස්සං අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති, සීලෙසෙවස්ස පරිපූරකාරි-ප-බ්‍රැහ්මා සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙ තෙ සන්තා විමොක්ඛා අතික්කම්ම රූපෙ ආරුප්පා තෙ කායෙන එඵුසිත්වා විහරෙය්‍යන්ති සීලෙසෙවස්ස පරිපූරකාරි-ප-බ්‍රැහ්මා සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය චෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තිණ්ණං සංයොජනානං පරික්ඛයා සොතාපන්නො අස්සං අවිනිපාතධම්මො නියතො සම්බොධිපරායණොති, සීලෙසෙවස්ස පරිපූරකාරි-ප-බ්‍රැහ්මා සුඤ්ඤාගාරානං;

න්නං, උපන්; අරතිං, අරතිය; අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය, මැඩ මැඩ; විහරෙය්‍ය ඉති, වාසයකරමිසි; ආකඞ්ඛෙය්‍යචෙ—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; භයභෙරවසහො අස්සං, චිත්තුත්‍රාසභය හා භයානක අරමුණු ඉවසන්නෙමි; භය භෙරවං, සිත තැතිගැන්ම හා භයානක අරමුණු; මං, මා; නිස කෙය්‍ය, නොමැඩපවත්වන්නේද? උපපන්නං, උපන්; භයභෙරවං භය හා භයානක අරමුණු; අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය, මැඩ මැඩ; විහ රෙය්‍යංඉති, වාසයකරන්නෙමිසි; ආකඞ්ඛෙය්‍ය—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; ආභිචෙතසිකානං, ඔනොඤ්ඤ පිරිසිදු සිතෙහි හටගත්කාවූ; දිට්ඨධම්ම සුඛවිහාරානං, ඉහාතමයෙහි සැපවිහරණයවූ; චතුන්නං ඣානානං, සතර රූපා වචර ධ්‍යානයන්; නිකාමලාභිඅස්සං, කැමතිසේලබන්නෙමි; අකි චඡලාභී, සැපසේ ලබන්නෙමි; අකසිරලාභී, මහත්සේ ලබන් නෙමිසි; ආකඞ්ඛෙය්‍ය—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; සන්තා, අඞ්ගාර මම්මණ සාන්තභෙයින් සංසිඳුනාවූ; විමොක්ඛා, විරූඪධර්මයන්ගෙන් හා අරමුණෙන් මිදුනුභෙයින් විමොක්ෂනම්වූ; රූපෙ, රූපාවචර ධ්‍යානයන්; අතික්කම්ම, ඉක්ම සිටිභෙයින්; ආරුප්පා, ආරම්මණ විපාක වශයෙන් රූප රහිතවූ; යෙතෙ, යම් ඒ ආරුප්පධ්‍යාන ශයෝ වෙත්ද; තෙ, ඔවුන්; කායෙන, නාමකයින්; එඵුසිත්වා ස්පර්ශ

ආකඞ්ඛෙය්‍ය වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු තිණ්ණං සංයොජනානං පරික්ඛයා රාගදොසමොහානං තනුත්තා සකදාගාමි අස්සං සකිදෙව ඉමං ලොකං ආගන්ත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරෙය්‍යනති, සීලෙසුවිසුද්ධිය පරිපූරකාරි—ප—බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකො අස්සං තත්ථ පරිනිබ්බායි අනාවත්තිධම්මො තස්මා ලොකාති; සීලෙසුවිසුද්ධිය පරිපූරකාරි—ප—බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං,

ආකඞ්ඛෙය්‍ය වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභවෙය්‍යං එකොපි හුත්වා බහුධා අස්සං ආවිභාවං තිරොභාවං තිරොකුඩ්ඩං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්ජමානො ගච්ඡෙය්‍යං සෙය්‍යථාපි ආකාසෙ පථවියාපි උම්මුජ්ජනිමුජ්ජං කරෙය්‍යං සෙය්‍යථාපි උදකෙ උදකෙපි අභිජ්ජමානො ගච්ඡෙය්‍ය සෙය්‍යථාපි පථවියං ආකාසෙපි පල්ලඞ්කෙන කමෙය්‍යං සෙය්‍යථාපි පක්ඛී සකුණෙ ඉමෙපි චන්දිමසූරියෙ එවං මහිද්ධිකෙ එවං මහානුභාවෙ පාණිනා පරිමසෙය්‍යං පරිමජ්ජෙය්‍යං යාවබ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වත්තෙය්‍යනති, සීලෙසුවිසුද්ධිය පරිපූරකාරි—ප—බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං,

---

කොව; විහරෙය්‍යංඉති, වාසයකරන්නෙමියි; ආකඞ්ඛෙය්‍ය—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; තිණ්ණං සංයොජනානං, ත්‍රිවිධ සංයොජනයන් (සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බත පරාමාස යන තුනයි;) පරික්ඛයා, ක්ෂයකිරීමෙන්; අවිනිපාතධම්මො, තමා අපායාදියෙහි නොහෙලන සුභාවඇති; නියතො, ශාති නියතවූ; සම්බොධිපරායනො, මාර්ගඵල ත්‍රය සඞ්ඛ්‍යාත සම්බොධිය පිණිව කොට ඇති; සොතාපන්නොඅස්සං සොවාන්වෙමියි; (ආයෂ්මාඋඛ්ඛිතකමාගීය සොතනම්, ආයෂ්මාඋඛ්ඛිතකමාගීයෙන්යුත් පුද්ගලයා සොතාපන්නනම්) ආකඞ්ඛෙය්‍ය-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; තිණ්ණං සංයොජනානං පරික්ඛයා, සක්කායදෘෂ්ටි ආදි ත්‍රිවිධ සංයොජනයන් ක්ෂයකිරීමෙන්, රාගදොසමොහානං, රාගදොසමොහයන්; තනුත්තා, තුනීකිරීමෙන්; සකදාගාමි අස්සං, සකෘදාගාමි වන්නෙමි; සකිදෙව, එක්වරක්ම; ඉමං ලොකං, මේ මනුෂ්‍යලොකයට; ආගන්ත්වා, අවුත්; දුක්ඛස්සන්තං කරෙය්‍ය, දුක් කෙළවර කරන්නෙමියි; ආකඞ්ඛෙය්‍ය-ප-බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරාන, (මෙහි රාගදොසමොහයන්ගේ තුනිබව දෙයාකාරයකින් වේ. වටවාතුසාරි මහජනයාටමෙන් නිතර නොව කලාතුරකින් කෙලෙස් උපදිනබැවින්ද, පෘථග්ජනයාසේමෙන් බලවත්නොව

ආකඞ්ඛෙය්‍ය වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු දිබ්බාය සොතධාතුයා පරිසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසකාය උභො සද්දෙ සුණෙය්‍යං දිබ්බෙ ච මානුසෙ ච යෙ දූරෙ සන්තිකෙ චාති, සීලෙසෙවසා පරිපූරකාරී —ප— බ්‍රැහ්මෙතා සුඤ්ඤාගාරානං;

ආකඞ්ඛෙය්‍ය භික්ඛවෙ භික්ඛු පරසත්තානං පරපුග්ගලානං චෙතසා චෙතො පරිච්ච පජානෙය්‍යං සරාගං වා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං වීතරාගං වා චිත්තං විතරාගං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං සදොසං වා චිත්තං සදොසං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං වීතදොසං වා චිත්තං වීතදොසං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං සමොහං වා චිත්තං සමොහං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං වීතමොහං වා චිත්තං වීතමොහං චිත්තන්ති පජානෙය්‍යං,

---

මදමදව උපදනා බැවින්ද තුනිබැව් දතයුතුයි; මෙහි සකෘදාගාමී පුද්ගලයානම්; යමෙක් මේ මනුෂ්‍යලොකයෙහිදී සකෘදාගාමී මාර්ගය වඩා මෙහිම පිරිනිවන් පාන්නේද, ඒ පුද්ගලයාද එසේම මෙහිදී සකෘදාගාමී මාර්ගය වඩා දෙව්ලොව ඉපිද පිරිනිවන් පාන්නේද, යමෙක් දෙව්ලොවදී මාර්ග භාවනාකොට දෙව්ලොවම පිරිනිවන් පාන්නේද, යමෙක් දෙව්ලොවදී මාර්ග භාවනාකොට මනුෂ්‍යලොකයෙහි ඉපිද පිරිනිවන් පාන්නේද, මේ පුද්ගලයන් මෙහි නොදතයුතුයි, යමෙක් වනාහි මෙහිදී සකෘදාගාමී මාර්ග භාවනාකොට දෙව්ලොව ඉපද එහි ආයු ඇතිතෙක් සිට මෙහි ඉපිද පිරිනිවන්පාද ඔහුතෙම මෙහි දක්වනලදී;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; ඔරම්භාගියානං, ඕරසබ්බාත්ත කාමලොකය භජනය කරනනාවූ; පඤ්ඤාංසංයොජනානං, සක්කායදිට්ඨි ආදිකිච්ඡා සීලබ්බත පරාමාස කාමරාග ව්‍යාපාද යන පඤ්ච සංයොජනයන්; පරික්ඛයා, ක්ෂයකිරීමෙන්; ඔපපාතිකො, ඔපපාතික යොනිවශයෙන් ප්‍රතිසන්ධි ඇත්තේ; තඤ්ඤා ලොකා, ඒ බ්‍රහ්මලොකයෙන්; අනාවත්තිධම්මො, උත්පත්ති වශයෙන් පෙරළෙන සුභාව නැත්තේ, තත්ථ, ඒ බ්‍රහ්මතලයෙහි; පරිනිබ්බායිඅසඤ්ඤං පිරිනිවන් පාන්නේවේමියි; ආකඞ්ඛෙය්‍ය-ප-

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; අනෙකවිධිතං, නාත්වැදූරුම්වූ; ඉද්ධිවිධං ඉර්ධිකොට්ඨාසය; පච්චනුභවෙය්‍යං ප්‍රත්‍යක්ෂකරන්නෙමියි; (හෙවත්) පැමිණෙන්නෙමියි; එකොපි හුත්වා, එකෙක්වද; බහුධාඅස්සං, බොහෝවන්නෙමියි; අවිභාවං, අන්ධකාරස්ථානය ආලොකකිරීමාදිවශයෙන් ප්‍රකටබවවද; තිරොභාවං, ඇස්හමුදෙය නොපෙණීමාදි මුවහබවවද; තිරොකුඩ්ඩං

සංඛිත්තං වා චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තනන්ති පජානෙය්‍යං විකඛිත්තං වා චිත්තං විකඛිත්තං චිත්තනන්ති පජානෙය්‍යං මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තනන්ති පජානෙය්‍යං ස උත්තරං වා චිත්තං ස උත්තරං චිත්තනන්ති පජානෙය්‍යං අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තනන්ති පජානෙය්‍යං සමාහිතං චිත්තනන්ති පජානෙය්‍යං අසමාහිතංවා චිත්තං අසමාහිතංචිත්තනන්ති පජානෙය්‍යං විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තනන්ති පජානෙය්‍යං අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තනන්ති පජානෙය්‍යනන්ති සිලෙසෙවසස පරිපූරකාරි —ප— බ්‍රූහෙතා සුඤඤාගාරානං;

ආකඛෙඛය්‍ය වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු අනෙකවිහිතං පුබෙබ නිවාසං අනුසසරෙය්‍යං සෙය්‍යථීදං එකම්පි ජාතිං වෙපි ජාතියොතිසෙසාති ඉති සාකාරං ස උදෙදසං අනෙකවිහිතං පුබෙබනිවාසං අනුසසරෙය්‍යනන්ති, සීලෙසෙවසස පරිපූරකාරි—ප—බ්‍රූහෙතාසුඤඤාගාරානං,

---

බිත්තියෙන් පිවතද; තිරොපාකාරං, පව්රෙන්පිවතද, තිරොපබ්බතං, පව්තයෙන්පිවතද; සෙය්‍යථාපිආකාසෙ, අහසෙහිමෙන්; අසජ්ජමානො, නොඇවෙමින්; ගවෙජය්‍යං, යන්නෙමියි; සෙය්‍යථාපි උදකෙ, ජලයෙහිමෙන්; පඨවියාපි, පොළොවෙහිද; උම්මුජ්ජනිමුජ්ජං, ඉල්ලීම යිලීම; කරෙය්‍යං, කරන්නෙම්; සෙය්‍යථාපි පඨවියං, පොළොවෙහිමෙන්; උදකෙපි, ජලයෙහිත්; අභෙජ්ජමානො, දිය නොබෙදමින්; ගවෙජය්‍යං, යන්නෙමියි; පක්ඛි, පියාපත්ඇති; සෙය්‍යථාපිසකුණො, ලිහිණියෙක්මෙන්; ආකාසෙපි, අහසෙහිත්; පල්ලඞ්කෙන, පය්‍යඞ්කයෙන්; කමෙය්‍යං, ඇවිදින්නෙමියි; එව., මෙසේ; මහිඞ්ධිකො, මහත්ඉර්ධිඇති; එවංමහානුභාවෙ, මෙබඳු මහත් ආනුභාවඇති; ඉමෙපි චන්දිමසුරියෙ, මේ සඳහිරු දෙදෙන; පාණිනා, අතින්; පරාමසෙය්‍යං, පරාමර්ශනයකරන්නෙම්; පරිමජ්ජෙය්‍යං, පිරිමදින්නෙම්; යාවබ්‍රහ්මලොකා, බඹලොවදක්වා; කායෙන, කයින්; වසංවත්තෙය්‍යං, වසයෙහිපවත්වන්නෙමියි; ආකඛෙඛය්‍ය-ප-

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; පරිසුඛාය, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්තමානුසකාය, මනුෂ්‍යශ්‍රොත්‍රය ඉක්මපැවැත්තාවූ, දිබ්බාය සොතධාතුයා, දිව්‍යශ්‍රොත්‍රධාතුවෙන්; දිබ්බව, දිව්‍යමය වූද; මානුසෙව, මානුෂ්‍යවූද; දූරෙච, දුරවූද; සන්තිකෙව, සමීපයෙහිවූද; උභොසදෙද, ශබ්දදෙක; සුණෙය්‍යං, අසන්නෙමියි ආකඛෙඛය්‍යවෙ-ප-

ආකඞ්ඛෙය්‍ය වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙ න අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සෙය්‍යං චවමානෙ උප්ප ජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ග තෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානෙය්‍යං ඉමෙ වත භොන්තො සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචීදුච්චරිතෙන සමන්නා ගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්ම රණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පන්නා ඉමෙ වා පන පි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපිජාතියො වීසතිම්පි ජාතියො තිංසම්පි ජාතියො චත්තාළීසම්පි ජාතියො පඤ්ඤාසම්පි ජාතියො ජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසතසහ ස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙඅනෙ කෙපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවඞ්ගොත්තො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවං සුඛදුක්ඛපටිසංවෙදි එවමායුපරි යන්තො සො තතො චුතො අමුත්‍ර උප්පාදිං තත්‍රාපාසිං එවන්නා මො එවඞ්ගොත්තො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවං සුඛදුක්ඛ පටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො සො තතො චුතො ඉධූප පන්නො ති ඉතිසාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්ස රෙය්‍යනති, සිලෙනෙවස්ස පරිපූරකාරී—ප—බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤා ගාරානං,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; පරසත්තානං, අන්‍යසත්ත්වයින්ගේ; පරපුග්ගලානං, අන්‍යපුද්ගලයින්ගේ; චෙ තො, සිත; චෙතසා, තමසිතින්; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානෙය්‍යං, දන්නෙමියි; සරාගංචිත්තං; රාග සහිත සිත භෙවත් අවවැදූ රුම් ලොභසහගත සිත; සරාගං චිත්තනති, රාග සහිත සිතයයි; පජානෙය්‍යං, දන්නෙමි; වීතරාගං චිත්තං, වීතරාග සිත භෙවත් ලෞකික කුසල විපාකානසිත; වීතරාගං චිත්තනති, වීතරාගසිත යයි; සදොසං චිත්තං, ද්වෙෂ සහගත සිත; භෙවත් දොම්නස් සහ ගත දෙසිත;-ප-වීතදොසංචිත්තං, ද්වෙෂරහිතසිත; භෙවත් ලෞ කික කුසල විපාකානසිත; සමොහංචිත්තං, මොහ සහිත සිත; භෙවත් විචිකිච්ඡාඋද්ධච්ච සහගත දෙසිත; වීතමොහංචිත්තං, දොළොස් අකුසල් හැර සෙසු සිත්;—ප—සංඛිත්තංචිත්තං, හැකු ළුනු සිත; භෙවත් ථිනමිද්ධයට වැටුනුසිත;—වික්ඛිත්තංචිත්තං ඉසුරුණුසිත; භෙවත් උද්ධච්ච සහගත සිත;—මහග්ගතංචිත්තං,

කොණ්ඩඤ්ඤා සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්නාගතා, වචීසුචරිතෙන මනොසුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානංඅනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා තෙ කායස්සභෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නාති, ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තා පස්සෙය්‍යං චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තා පජානෙය්‍යන්ති, සීලෙෂ්වෙවස්ස පරිපූරකාරී—ප—බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං,

---

මහත්ත්වවට පැමිණිසිත; හෙවත්, රූපාරූපාවචර ධ්‍යාන සිත;—අමහග්ගත චිත්තං, මහත්ත්වවට නොපැමිණි සිත; හෙවත්, කාමාවචර සිත; සඋත්තර චිත්තං, වැඩියක් සහිත සිත; හෙවත්, කාමාවචර සිත;-අනුත්තර චිත්ත, වැඩියක් රහිතසිත; හෙවත්, රූපාරූපාවචරධ්‍යානසිත; සමාහිතං, චිත්තං සමාධිගතසිත; හෙවත් අපිණ්ණුපචාර සමාධිඇතිසිත;-ප-අසමාහිතං චිත්තං, උභය සමාධි නැතිහෙයින් සමාධිගත නොවූ සිත; විමුත්තංචිත්තං, තදඞ්ග විෂ්ඛම්භන විමුක්තීන් මිදුනුසිත; විමුත්ත චිත්තනති, තදඞ්ග විෂ්ඛම්භන විමුක්තීන් මිදුනු සිතයයි; පජානෙය්‍ය, දන්නෙමියි; අවිමුත්ත චිත්ත, එසේ නොමිදුනු සිත; අවිමුත්තංචිත්තනති, මහණතෙම; විසුද්ධෙන-ප-භයභෙරවසුත්තාදීසු වණ්ණිතායෙති ආනයින් දතයුතුයි;)

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; ආසවානං, කාමාදී ආශ්‍රවයන්; ඛයා, ක්ෂයකිරීමෙන්; අනාසවං, ආශ්‍රව රහිතවූ; චෙතොවිමුත්තිං, රාග විරාගයෙන් හටගත් අහිත්ඵල සම්ප්‍රයුක්ත වැඩියි සමාධිය; පඤ්ඤාවිමුත්තිං, අවිද්‍යා විරාගයෙන් හටගත් අහිත්ඵලසම්ප්‍රයුක්තප්‍රඥව; දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහාත්මයෙහිම; සයං තෙමේ; අභිඤ්ඤාය, දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊට එළඹ; විහරෙය්‍ය ඉති, වාසයකරන්නෙමියි; ආකඞ්ඛෙය්‍ය වෙ, ඉදින්කැමැත්තේනම්; සීලෙසුඑව, සිලයන්ම; පරිපූරකාරී, සම්පූර්ණකරන්නේ; අක්ඛාත්ත, අඛ්‍යාත්මයෙහි; චෙතොසමථං, චිත්ත සමථයෙහි; අනුයුත්තොත, යෙදුනේ; අනිරාකතඣානොත, දුරු නොකළධ්‍යානඇත්තේ; විපස්සනාය, සප්තවිධ අනුපස්සනාවෙන්; සමන්නාගතො යුක්තවූයේ; සුඤ්ඤාගාරානං, ශූන්‍යාගාර භාවනාවන්; බ්‍රූහෙතාඅස්ස, වඩන්නේය;

ආකඞ්ඛෙය්‍ය වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති, සිලෙෂ්වෙවස්ස පරිපූරකාරී—ප—අධිසීලත්තං චෙතොසමථමනුයුත්තොත අනිරාකතජ්ඣානොච විපස්සනාය සමන්නාගතොත බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරාන,

සම්පන්නසීලා භික්ඛවෙ විහරත සම්පන්න පාතිමොක්ඛසංවර සංවුතා විහරත ආචාරගොචර සම්පන්නා අනුමත්තෙසු වජ්ජෙසු භයදස්සාවී සමාදාය සික්ඛථ සික්ඛාපදෙසූති,

ඉතියන්න වුත්තං ඉදමේත පටිච්ච වුත්තන්ති,

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති,

නොම්දුනු සිතයයි; පජානෙය්‍ය, දන්නෙමියි; ආකඞ්ඛෙය්‍යවෙ—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; අනෙකවිහිත නන්වැදෑරුම්වූ; පුබ්බෙනිවාසං, පූර්වනිවාසය; අනුස්සරෙය්‍ය සිහිකරන්නෙමි; සෙය්‍යථිදං—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්පන්නසීලා, ශීලසම්පූර්ණවූවාහුම; විහරථ, වාසයකරව්, සම්පන්නපාතිමොක්ඛ සංවරසංවුතා, ප්‍රාතිමොක්ෂසංවරශීලයෙන් යුක්තවූවාහු; අනුමත්තෙසු, සුළුපවූ; වජ්ජෙසු, අකුසලයෙහි; භයදස්සාවී, භයදක්නාසුලුවූ වාහු; සික්ඛාපදෙසු, ශික්ෂාපදයන්හි; සමාදාය, ඒ ඒ ශික්ෂාපදයන් රැගෙණ; සික්ඛථ, හික්මෙව්; ඉති, මෙසේ; යංතං, "සම්පන්න සීලාභික්ඛවෙවිහරත" යනාදින් ඒයමක්; වුත්ත, පළමුකියේද; ඉදං, මෙය; එතං, පටිච්ච; සබ්‍රහ්මචාරීන්ට ප්‍රියමනාපවීමාදී ආශ්‍රවක්ෂය කරගැනීය කෙළවරකොටඇති මේ ගුණයන් සඳහා; වුත්තන්ති, කියනලද් දේයි;

ඉදං, මේ සූත්‍රදෙශනාව; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ, අවොච, වදාළසේක; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙශනාව; අභිනන්දුන්ති, සතුටින් පිළිගත්තාහුයයි.

ආකඞ්ඛෙය්‍ය සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආම න්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්ච ස්සොසුං භගවා එතදවොච, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වත්ථං සකි ලිඨං මලග්ගහීතං තමෙනං රජකො යස්මිං යස්මිං රඞ්ගජාතෙ උපසංහරෙය්‍ය යදිනීලකාය යදි පීතකාය යදි ලොහිතකාය යදිම ඡෙට්ඨකාය දුරත්තවණ්ණමෙවස්ස අපරිසුඛවණ්ණමෙවස්ස තං කිස්සහෙතුඅපරිසුඛත්තා භික්ඛවෙ වත්ථස්ස එවමෙවඛො භික්ඛවෙ චිත්තසංකිලිඨෙ දුග්ගති පාටිකඞ්ඛා සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වත්ථං පරිසුඛං පරියොදාතං තමෙනං රජකොයස්මිං යස්මිං රඞ්ගජාතෙ

එවංමෙසුත, මෙ—ප—තත්‍රඛො, එකල්හිවනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛු, භික්ෂූන්ට; භික්ඛවොඉති, මහණෙනි කියා; ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක; භදන්තෙඉති, ස්වාමීනි කියා; තෙභික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට එතං, මෙය; අවොච, වදාළේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සංකිලිඨං, පස්දූලිඅාදියෙන් කිලුටුවූ; මලග්ගහීත, ඩහදිය දැලි ආදී මල ගත්තාවූ; වත්ථං, වස්ත්‍රයක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; තමෙනං, ඒ වස්ත්‍රය; රජකො, වස්ත්‍රරංජනයකරන්නෙක්; යදිනීලකාය, නීලවර්ණය පිණිස හෝ; යදිපීතකාය, පීතවර්ණය පිණිස හෝ; යදිලොහිතකාය, ලොහිතවර්ණය පිණිස හෝ; යදිමඡෙට්ඨකාය, මදටියවර්ණයපිණිසහෝ; යස්මිං යස්මිං රඞ්ගජාතෙ, යම් යම් සාය මක; උපසංහරෙය්‍ය, යොදන්නේද; දුරත්තවණ්ණංඑවඅස්ස, නොම නාව රඳනාලද වර්ණඇත්තක්ම වන්නේය, අපරිසුඛවණ්ණං එවඅස්ස, අපිරිසිදුවර්ණ ඇත්තක්මවන්නේය, තංකිස්සහෙතු, ඒට හෙතුකවරෙද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වත්ථස්ස, වස්ත්‍රය තමා; අපරිසුඛත්තා, නොපිරිසිදුබැවිනි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙව ඛො, මෙපරිද්දෙන්ම; චිත්තෙ සංකිලිඨෙ, සිතකිලුවුවූකල්හි; දුග්ගති, දුර්ගතිය; (ගතිප්‍රතිපත්තිවසයෙන්ද, අගාරිය ප්‍රතිපත්ති අනගාරිය ප්‍රතිපත්ති වශයෙන්ද දුර්ගතිය වේ.) පාටිකංඛා, කැමතිවියයුතුයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පරිසුඛ, පිරිසිදුවූ; පරියොදාතං, හාත්පස බබලන්නාවූ; වත්ථං, වස්ත්‍රයක්; සෙය්‍ය ථාපි, යම්සේවේද; තමෙන, ඒ මේ වස්ත්‍රය; රජකො—ප—සුරත්තවණ්ණංඑවඅස්ස, මනාව රඳනාලද වර්ණඇත්තම වන් නේය; පරිසුඛවණ්ණංඑවඅස්ස; පිරිසිදු වර්ණ ඇත්තක්ම වන්නේය; තංකිස්සහෙතු, ඒටහෙතු කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වත්ථස්ස, වස්ත්‍රය තමා; පරි ඛත්තා පිරිසිදු බැවිනි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමෙවඛො, එපරිද්දෙන්ම;

උපසංහරෙය්‍ය යදි නීලකාය යදි පීතකාය යදි ලොහිතකාය යදි මඤ්ඣිකාය සූරත්තවණ්ණමෙවස්ස පරිසුඛවණ්ණමෙවස්ස තංකිස්සහෙතු පරිසුඛත්තා භික්ඛවෙ වත්ථස්ස එවමෙවඛො භික්ඛවෙ චිත්තෙ අසංකිලිට්ඨෙ සුගතිපාටිකඞ්ඛා කතමෙව භික්ඛවෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසා, අභිජ්ඣා විසමලොභො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො ව්‍යාපාදෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො කොධො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො උපනාහො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො මක්ඛො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පලාසො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො ඉස්සා චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො මච්ඡරියං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො මායා චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො සාඨෙය්‍යං චිත්තස්සඋපක්කිලෙ

චිත්තෙඅසංකිලිට්ඨෙ, සිතනොකිලිටිකල්හි; සුගතිපාටිකංඛා, කැමතිවියයුතුයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චිත්තස්ස, උපක්කිලෙසා, සිත කෙලසන්නාවූ; ධම්මා, පාපධර්මයෝ; කතමෙව, කවරහුද? අභිජ්ඣාවිසමලොභො, සවපර භාණ්ඩයෙහි ඡන්දරාගයවූ, අභිද්‍යුව හා විෂම ලොභය; චිත්තස්සඋපක්කිලෙසො, චිත්තොපක්ලෙශයක; ව්‍යාපාදෙ, නවාඝාත වස්තුවෙන් හටගත් ව්‍යාපාදය; චිත්තස්සඋපක්කිලෙසො, චිත්තොපක්ලෙශයෙක; කොධො, දශාඝාතවස්තුවෙන් උපන්ක්‍රොධය-උපනාහො, නැවත නැවත සිත බැඳ පවත්වන්නාවූ වසිරය; මක්ඛො, කළයහපත නැතිකරණ සභාවවූ මකුගුණය;- පලාසො අසමානයන් තමන් හා සම කොටසිහිම් ලක්ෂණ යුගග්‍රාහය; ඉස්සා, අනුන් සම්පත් නොඉවසන සභාවවූ; ඊර්ෂ්‍යාව-මච්ඡරියං, තමා සම්පත් අනුන් හා සාධාරණබව නොඉවසන මාත්සර්‍යය;—මායා, රැවටිලි හැසිරීමවූ මායාව; සාඨෙය්‍යං, කෙරාවටික සභාවවූ සඨබව-ඵමෙහා, නොනැමෙන සභාවවූ පිරුණු සම්පත්ඉසිය්‍යක්සේ තදවූ සිතෙහි දැඩිබව;-සාරම්භා, කළදෙයට වැඩියක් කිරීමවූ කරණුත්තරිය කරණය;—මානො, වය ජාත්‍යාදිය නිසා උපන් චිත්තොන්නතියවූ මානය;-අතිමානො, අත්‍යුන්නතියවූ අතිමානය,-මදෙ, මදග්‍රහණකාරවූමදය; පමාදෙ, පංචකාමයෙහි සිත යැවීමවූ ප්‍රමාදය; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො, චිත්තොපක්ලෙශයකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සො ඛො සො භික්ඛු, ඒ මහණතෙම; අභිජ්ඣා විසමලොභො; අභිද්‍යුව හා විෂම ලොභය; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොඉති, චිත්තොපක්ලෙශයයි ඉතිවිදිත්වා, මෙසේ දැන; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං, චිත්තොපක්ලෙශවූ; අභිජ්ඣා විසම ලොභං, අභිද්‍යුව හා විෂමලොභය; පජහති, දුරුකරයි; ව්‍යාපාදෙ, ව්‍යාපාදය; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො ඉති, චිත්තොපක්කිලෙශයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන චිත්තස්ස උප

සො එමෙහා චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො සාරම්භා චිත්තස්ස උප
ක්කිලෙසො මානො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො අතිමානො චිත්ත
ස්ස උපක්කිලෙසො මදෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පමාදෙචිත්ත
ස්ස උපක්කිලෙසො ස ඛො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු අභිජ්ඣා විසම
ලොභො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉතිවිදිත්වා අභිජ්ඣාවිසලො
භං චිත්තස්ස උසක්කිලෙසං පජහති ව්‍යාපාදෙ චිත්තස්ස උපක්ක
ලෙසොති ඉති විදිත්වා ව්‍යාපාදං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති
කොධො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා කොධං චිත්ත
ස්ස උපක්කිලෙසං පජහති උපනාහොචිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති,
ඉති විදිත්වා උපනාහං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති මක්ඛා

ක්කිලෙස, චිත්තොපක්කිලෙසවූ; ව්‍යාපාද, ව්‍යාපාදය; පජහති, දුරුකරයි; කොධො, ක්‍රොධය; චිත්තස්ස, උපක්කිලෙසොති, චිත්තොපක්කිලෙසයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්ස උපක්කි
ලෙසං, චිත්තොපක්කිලෙසවූ; කොධං, ක්‍රොධය; පජහති, දුරුකරයි; උපනාහො, උපනාහය; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති, චිත්තොප
ක්කිලෙසයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං චිත්තොපක්කිලෙසවූ; උපනාහං, උපනාහය; පජහති, දුරුකරයි; මක්ඛා, මකුණුණය; චිත්තස්සඋපක්කිලෙසොති; චිත්තොපක්කිල
ෙසයයි; ඉති විදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං, චිත්තො
පක්කිලෙසවූ; මක්ඛං, මකුණුණය; පජහති, දුරුකරයි; පලාසො, යුගග්‍රාහය; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොඉති, චිත්තොපක්කිලෙසයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං, චිත්තොපක්කිල
ෙසවූ; පලාස, යුගග්‍රාහය; පජහති, දුරුකරයි; ඉස්සා, ඊෂ්‍යාව; චිත්තස්ස, චිත්තයාගේ උපක්කිලෙසොඉති, උපක්කිලෙසයයි; ඉති, විදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්සඋපක්කිලෙස, චිත්තොපක්කිලෙසවූ; ඉස්සං, ඊෂ්‍යාව; පජහති, දුරුකරයි; මච්ඡරියා, මාත්සර්‍යය; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා, චිත්තොපක්කිලෙසයයි දැන; චිත්තස්ස උපක්කිලෙස චිත්තොපක්කිලෙසවූ; මච්ඡරිය, මාත්ස
ර්‍යය; පජහති, දුරුකරයි; මායා, රැවටිල්ල; චිත්තස්ස උපක්කිලෙ
සොති; චිත්තොපක්කිලෙසයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්ස උපක්කිලෙස චිත්තොපක්කිලෙසවූ; මායං, මායාව; පජහති, දුරුකරයි; සාඨෙය්‍ය, කසිරුවක බව; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති, චිත්තොපක්කිලෙසයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්ස උපක්කි
ලෙස, චිත්තොපක්කිලෙසවූ; සාඨෙය්‍ය, සඨබව; පජහති, දුරුකරයි; එමෙහා, තදඟතිය; චිත්තස්සඋපක්කිලෙසොති, චිත්තොප
ක්කිලෙසයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං,

චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා මත්තං චිත්තස්ස උප
ක්කිලෙසං පජහති පලාසො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති
විදිත්වා පලාසං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති ඉස්සා
චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා ඉස්සං චිත්තස්ස
උපක්කිලෙසං පජහති මච්ඡරියං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති
ඉති විදිත්වා මච්ඡරියං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති මායා
චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා මායං චිත්තස්ස උපක්කි
ලෙසං පජහති සාඨෙය්‍යං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා
සාඨෙය්‍යං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති ථම්භෝ චිත්තස්ස උප

චිත්තොපක්ලෙශවූ; ථම්භං, සිතෙහි තදඟතිය; පජහති, දුරලයි; සාරම්භෝ, කරනුත්තරිය කරණය; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති, චිත්තොපක්ලෙශයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්සඋපක්කි ලෙස, චිත්තොපකෙලශවූ; සාරම්භ, සාරම්භය; පජහති, දුරුක රයි; මානෝ, මානය; චිත්තස්සඋපක්කිලෙසොති, චිත්තොපක්ලෙ ශයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේ දැන; චිත්තස්සඋපක්කිලෙස, චිත්තොප පක්ලෙශවූ; මාන, මානය; පජහති, දුරුකරයි; අතිමානෝ, අතිමානය; පමාදෙ,-ප්‍රමාදය-පජහ, දුරුකරයි;-ප-පහිණෙ හොති, ප්‍රහිණවූයේවෙයි; ප්මාදෙ, ප්‍රමාදය; චිත්තස්සඋක්කිලෙ සොති, චිත්තොපකෙලශයයි; ඉතිවිදිත්වා, මෙසේදැන; චිත්තස්ස උපක්කිලෙසෙ, චිත්තොපකෙලශවූ; පමාදෙ, ප්‍රමාදය; පහිණෙ හොති, ප්‍රහිණවූයේවෙයි; සෙ, හෙතෙම; බුඩෙ, බුදුන්කෙරෙහිඅවෙ දප්පසාදෙන, අචලප්‍රසාදයෙන්; සමන්නාගතොහොති, යුක්ත වූයේවෙයි; සොභගවා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉතිපි, මේකාරණ යෙන්ද; අරහං, අර්හත්ය; හෙවත්) පච්නැසූසේක; සොභගවා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉතිපි, මේ කාරණයෙන්ද; සම්මාසම්බුඩො, ස්වීයඥානයෙන් සියල්ල අවබොධකළහෙයින් සම්‍යක්සම්බුධය;-විජ්ජාචරණ සම්පන්නො, අෂ්ටවිද්‍යාවෙන් හා පසළොස්චරණ ධර්මයෙන් යුක්තය;-සුගතො, සොභන ගති ඇතිහෙයින් සුගතය;— ලොකවිදූ, ලොකය දන්නාසේක;-අනුත්තරො, තමහටවැඩියෙක් නැතිහෙයින් අනුත්තරය;-පුරිසදම්මසාරථි, චණ්ඩපුරුෂයන් දම නය කිරීමෙහි සාරථියෙක් වැනිය; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනි සුන්ට; සත්ථා, අනුශාසනා කරන්නාය;-බුඩො, චතුරාර්‍යසත්‍යාව බොධ කළහෙයින් බුධය; සොභගවා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉතිපි, මේ කාරණයෙන්; භගවා භග්නකළරාගාදීන් ඇතිහෙයින් භාග්‍යවන්ය, කියයි; ධම්මං, ධර්මයෙහි; අවෙච්චප්පසාදෙන, අචලප්‍ර

කිලෙසොති ඉති විදිත්වා ථම්භං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති සාරම්භා චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා සාරම්භං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති මානො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා මානං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති අතිමානො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා අතිමානං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති මදෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා මදං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති පමාදෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා පමාදං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසං පජහති යතො ච ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනො අභිජ්ඣා විසමලොභො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා අභිජ්ඣා විසම ලොභො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහීණො හොති ව්‍යාපාදෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා ව්‍යාපාදෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහීණො හොති කොධො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති, ඉති විදිත්වා කොධො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති පහීණො හොති උපනාහො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො ඉති විදිත්වා උපනාහො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහීණො හොති මක්ඛා චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා මක්ඛා චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහීණො හොති පලාසො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා පලාසො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහීණො හොති ඉස්සා

සාදයෙන්; සමන්නාගතො හොති, යුක්තවූයේ වෙයි; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; ධම්මො, ධර්මය තෙම; සන්දිට්ඨිකො, සාන්දෘෂ්ටික ඵල ඇත්තේය; අකාලිකො, කල්නොයවා දෙන විපාක ඇත්තේය; එහිපස්සිකො, එව බලව යන විධියට සුදුසුය; ඔපනයිකො, උපනයනාර්හය; විඤ්ඤූහි, නුවණැත්තන් විසින්; පච්චත්තං, තමතමන් කෙරෙහිලා වෙදිතබ්බා, දතයුතුය කියාය; සංසෙ, සංඝයා කෙරෙහි; අවෙච්චපසාදෙන, අචල ප්‍රසාදයෙන්; සමන්නාගතො හොති, යුක්තවූයේවෙයි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; සාවකසංඝො, ශ්‍රාවකසංඝ තෙමේ; සුපටිපන්නො, මනාව පිළිපන්නේය; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; සාවකසංඝො, ශ්‍රාවකසමූහතෙමේ; උජුපටිපන්නො, කායවඞ්කාදීන් නැතිහෙයින්, ඍජුවපිළිපන්නේය; ඤායපටිපන්නො, නිර්‍වාණය අනුව පිළිපන්නේය; සාමීචිපටිපන්නො, සාමීචි කර්මයට සුදුසුසේ පිළිපන්නේය; ආහුනෙය්‍යා, දුර සිට ගෙණැවිත් දෙන සිව්පසය ලැබීමට සුදුසුය; පාහුනෙය්‍යා, දුර සිට ආ ඤාතිමිත්‍රාදීන්ට සෑදු ආගන්තුක සත්කාරය ලැබීමට සුදුසුය; අඤ්ජලිකරණීයො; දෙ

චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා ඉස්සා චිත්තස්ස උපක්කි
ලෙසො පහිණෙ හොති මච්ඡරියං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති
ඉති විදිත්වා මච්ඡරියං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහිණ හොති
මායා චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා මායා චිත්තස්ස
උපක්කිලෙසො පහිණෙ හොති සාඨෙය්‍යං චිත්තස්ස උපක්කිලෙ
සොති ඉති විදිත්වා සාඨෙය්‍යං චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහිණෙ
හොති ථම්භො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා ථම්භෝ
චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහිණෙ හොති සාරම්භෝ චිත්තස්ස
උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා සාරම්භෝ චිත්තස්ස උපක්කිලෙ
සො පහිණෙ හොති මානො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති
විදිත්වා මනො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහිණෙ හොති අති
මානො චිත්තස්ස උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා අතිමානො
චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහිණෙ හොති මදෙ චිත්තස්ස උපක්කි
ලෙසොති ඉති විදිත්වා මදෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහි
ණෙ හොති.

චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො පහිණෙ හොති පමාදෙ චිත්තස්ස
උපක්කිලෙසොති ඉති විදිත්වා පමාදෙ චිත්තස්ස උපක්කිලෙසො

හොත් මුදුනේ තබා ඇදිලි කිරීමට සුදුසුය; ලොකස්ස, ලොවට; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; පුඤ්ඤාභිසන්දං ඉති, පින්කෙතය කියායි; යතොධිකොපන, යම් තැනක පටන්; අස්ස, ඔහු විසින්; චිත්තං හොති, සඩකිය සවභාව දුරලීම් වශයෙන් හෙලෙස් වජ්ජනය කෙළේවේද; චන්තං, නැවත නොගන්නා ලෙස විචාරණලද්දේද; මුත්තං, සන්තති විනිමොචන වශයෙන් මුදන ලද්දේද; පහිණං, නොසිටීම් වශයෙන් ප්‍රහිණ කළේද; පටිනිස්සට්ඨං හොති, දුරුකරණලද්දේවේද; සො, කෙතෙම; බුබෙ, බුදුන්කෙරෙහි; අවච්චප්පසාදෙන, අචල ප්‍රසාදයෙන්; සමන්නාගතො අමූහි ඉති, යුක්තවෙමිසි; අත්ථවෙදං, අචල ප්‍රසාදය අරමුණු කොට ඇති, සොමනස; ලභති, ලබයි; ධම්මවෙදං, සොමනසින් උපන් ඤාණය; ලභති, ලබයි; ධම්මූපසංහිතං, අමිධර්මයෙන් යුක්ත; පාමොජ්ජං, සොමනස නැවත නැවත මෙනෙහි කරන්නාහුට උපන් ප්‍රමුදිත භාවය; ලභති, ලබයි; පමුදිතස්ස, ප්‍රමුදිතවූවහුට; පීති ජායති, ප්‍රීතිය උපදී; පීතිමනස්ස, පිනාහිය සිත් ඇත්තහුගේ; කායො, කය; පස්සම්භති, සංසිඳුනු දරථ ඇතිවෙයි, පස්සබ්ධ කායො, දරථ රහිත ශරීර ඇත්තේ; සුඛං, චෛතසික සැපය; වෙදෙති, විඳියි; සුඛිනො, සැප ඇත්තහුගේ; චිත්තං, සිත; සමාදියති, එකඟවෙයි, –ප– ධම්මූපසංහිතං පාමොජ්ජං, ධර්මයෙන් යුක්ත ප්‍රමුදිත භාවය, ලභති, ලබයි; ප්‍රමුදි

පහීණෙ නොනි සො බුබෙ ආවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො හොති ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මා සම්බුබො විජ්ජාචරණ සම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්ම සාරථිසත්ථා දෙවමනුස්සානං බුබා භගවාති, ධම්මෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො නොනි, සවාකබාතො භගවතා ධම්මා සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බා විඤ්ඤූහීති සඞ්ඝෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො නොති සුපටිපන්නො භගවතො සාවකසඞ්ඝා උජුපටිපන්නො භගවතො සාවකසඞ්ඝා ඤායපටිපන්නො භගවතො සාවකසඞ්ඝා සාමීචිපටිපන්නො භගවතො සාවකසඞ්ඝා යදිදං චත්තාරි පුරිසයුගානි අට්ඨපුරිසපුග්ගලා එස භගවතො සාවකසඞ්ඝා ආහුණෙය්‍යා පාහුණෙය්‍යා දක්ඛිණෙය්‍යා අඤ්ජලිකරණීයා අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

යතොඩි බො පනසො චත්තං හොති වන්තං මුත්තං පහීණං පටිනිස්සට්ඨං සො බුබෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතොමහීති ලභති අත්ථවෙදං ලභති ධම්මවෙදං ලභති ධම්මූපසංහිතං පාමුජ්ජං පමුදිතස්ස පීති ජායති පීතිමනස්ස කායො පස්සම්භති

තස්ස, ප්‍රමුදිතවූවහුව; පීති ජායති, ප්‍රීතිය උපදී; පීතිමනස්ස, පිණුසිත් ඇත්තහුගේ; කායො, කය; පස්සම්භති, දරථ රහිත වෙයි; පස්සබ්ධ කායො, දරථ රහිත ශරීර ඇත්තේ; සුඛං වෙදෙති, සැප විඳියි; සුඛිනො, සැප ඇත්තහුගේ; චිත්තං සමාධියති, සිත සමාධි ගතවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සො බො සො භික්ඛු, ඒ අනාගාමී මහණතෙම; එවංසීලො, මෙබඳු සිල්ඇත්තේ; එවංධම්මො, මෙබඳු ධර්‍ම ඇත්තේ; එවංපඤ්ඤ, මෙබඳු ප්‍රඥ ඇත්තේ; චිත්ත කාලකං, ඉවත්කළ කලු භාල්ඇට ඇති, අනෙක සූපං, නොයෙක් සූප ඇති; අනෙක ව්‍යඤ්ජනං, නොයෙක් ව්‍යඤ්ජන ඇති; සාලිනංපිණ්ඩපාතං, හැල් පිළිබඳ ආහාරය; භුඤ්ජති; අනුභව කෙරේද; අස්ස, ඔහුට; නං, එය; නෙව අන්තරායාය හොති, අන්තරාය පිණිස නොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සංකිලිට්ඨං, කිලිටුවූ; මලගහීතං, මල රැඳුනාවූ; වත්ථං, වස්ත්‍රය; අවජං, පිරිසිදුවූ; උදකං ආහරම්ම, ජලයට පැමිණ; පරිසුඛං හොති, පිරිසිදුවෙයි; පරියොදාතං, භාත්පස බබලන්නේ වෙයි; එතකාමුබංවා, කෝව මුඛයව කෝ; ආහරම්ම, පැමිණ; ජාතරූප රජතං, රන්රිදී; පරිසුඛං හොති; පිරිසිදු වෙයි; පරියොදාතං, බබලන්නේවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංචිත්තං එපරිද්දෙන්ම; එවංසීලො-ප-අන්තරායාය, අන්තරාපිණිස; නෙවහොති, නොම වෙයි; සො, හෙතෙම; මෙත්තාසහගතෙනචෙතසා, මෛත්‍රීසහගත

පස්සද්ධකායෝ සුඛං වෙදෙති සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති ධම්මෝ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතොමිහීති ලභති අත්ථවෙදං ලභති ධම්මවෙදං ලභති ධම්මූපසංහිතං පාමුජ්ජං පමුදිතස්ස පීති ජායති පීති මනසා කායෝ පස්සම්භති පස්සද්ධකායෝ සුඛං වෙදෙති සුඛිනෝ චිත්තසමාධියති සඞ්ඝ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතොමිහීති ලභති අත්ථවෙදං ලභති ධම්මවෙදං ලභති ධම්මූපසංහිතං පමුජ්ජං පාමුදිතස්ස පීති ජායත් පීතිමනස්ස කායෝ පස්සම්භති පස්සද්ධකායෝ සුඛං වෙදෙති සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති යතොඩි ඛෝ පන මෙ චත්තං වන්තං මුත්තං පහිණං පටිනිස්සට්ඨන්ති ලභති අත්ථවෙදං ලභති ධම්මවෙදං ලභති ධම්මූපසංහිතං පාමුජ්ජං පමුදිතස්ස පීති ජායති පීතිමනස්ස කායෝ පස්සම්භති පස්සද්ධ කායෝ සුඛං වෙදෙති සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති ස ඛෝ සෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු එවං සීලෝ එවං ධම්මෝ එවං පඤ්ඤ සාලිනඤ්ඤපි පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජති විචිත කාලකං අනෙක සූපං අනෙක ව්‍යඤ්ජනං නෙවස්ස නං හොති අනන්තරායාය සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වත්ථං සඛිලිට්ඨං මලග්ගහිතං අච්ඡං උදකං ආගම්ම පරිසුද්ධං හොති පරියොදාතං එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු එවං සීලෝ එවං ධම්මෝ එවං පඤ්ඤ සාලී

සිතින්; එකං දිසං, එක් දිසාවක්; එරිත්වා, පැතිර; විහරති, වාසය කරයි; තථා, එසේම; දුතියං, දෙවෙනි දිසාවද; තථා, එසේම; තතිය-, තුන්වන දිසාවද; තථා, එසේම; චතුත්ථං, සතරවන දිසාවද; ඉති, මෙසේ; උඩං, උඩද; අධෝ, යටද; තිරියං, සරසද; සබ්බධි, සියලු කාලයෙහි; සබ්බත්තතාය, සම්පූර්ණභාවයෙන්; සබ්බාවන්තං ලොකං, සියල්ලෙන් යුත් ලොව; විපුලෙන, මහත්වූ; මහග්ගතෙන මහත් බවට පැමිණි; අප්පමාණෙන, අප්‍රමාණවූ; අවෙරෙන, වෛර රහිතවූ; අබ්‍යාපජ්ඣෙන, ව්‍යාපාද රහිතවූ; මෙත්තාසහගතෙනචෙතසා, මෛත්‍රීසහගතසිතින්; එරිත්වා, පැතිර, විහරති, වාසයකරයි; කරුණාසහගතෙන, කරුණා සහගතවූ; චෙතසා, සිතින්; -ප- මුදිතාසහගතෙන, මුදිතාසහගතවූ; චෙතසා, සිතින් -ප- උපෙක්ඛා සහගතෙන, උපෙක්ෂා සහගතවූ; චෙතසා; සිතින්; -ප-එරිත්වා, පැතිර; විහරති, වාසය කරයි; සෝ, ඒ අනාගාමී පුද්ගලතෙම; ඉදං, මේ දුක්ඛසමුදයඅරියසච්චන්ති, දුක්ඛසමුදය ආර්‍යසත්‍යය; අත්ථි, ඇත; හීනං, ලාමකවූ සමුදය සත්‍යය; අත්ථි, ඇත; පණීත, ප්‍රණීතවූ මාර්ගසත්‍යය; අත්ථි, ඇත; ඉමස්ස සඤ්ඤාගතස්ස, මේ බ්‍රහ්ම විහාර සංඥාවට; උත්තරිං, මත්තෙහි; නිස්සරණං, නිවීම; ඤත්වා; නිරොධසත්‍යය; අත්ථි, ඇතැයි;

නෙවපි පිණ්ඩපත භුඤ්ජති විචිතකාලත අනෙකසූප අනෙක බ්‍යඤ්ජන නෙවස්ස න හොති අත්තරායාය–සෝ මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා එක දිස එරිත්ව විහරති තථා දුතිය තථා තතිය තථා චතුත්ථිං ඉති උඛමධෝ තිරිය සබ්බධි සබ්බත්ථ තාය සබ්බා වන්ත ලෝක මෙත්තාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙණ අබ්‍යාපජ්ඣෙන එරිත්ව විහරති, කරුණා සහගතෙන චෙතසා–ප–මුදිතා සහගතෙන චෙතසා–ප–උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා එක දිස එරිත්ව විහරති තථා දුතිය තථා තතිය තථා චතුත්ථිං ඉති උඛමධෝ තිරිය සබ්බධි සබ්බත්ථතාය සබ්බාවන්ත ලෝක උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙණ අබ්‍යාපජ්ඣෙන එරිත්වා විහරති, සෝ අත්ථිදං අත්ථි හීන අත්ථි පණීත අත්ථි ඉමස්ස සඤ්ඤාගතස්ස උත්තරි නිස්සරණන්ති පජානාති තස්ස එවං ජානතෝ එව පස්සතෝ කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චති භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චති අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති ඛීණ ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති; අය වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු සිනාතෝ අන්තරෙන සිනානෙතාති, තෙන ඛෝ පන සම

පජානාති, දනියි; එවං, මෙසේ; ජානතෝ; දන්නාවූ, එවං, මෙසේ; පස්සතෝ, දක්නාවූ; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත, කාමාසවාපි, කාමාශ්‍රවයෙන්ද; විමුච්චති, මිදෙයි; භවාසවාපි, භවාශ්‍රවයෙන්ද; චිත්තං, සිත; විමුච්චති, මිදෙම්; අවිජ්ජාසවාපි, අවිද්‍යාශ්‍රවයෙන්ද; චිත්තං, සිත; විමුච්චති, මිදෙයි; විමුත්තස්මිං; මිදුනකල්හි; විමුත්තං ඉති, මිදුනේයයි; ඤාණංහොති, ඥානය වෙයි, ජාති, ජාතිය; ඛීණ, ක්ෂයවූවාවෙයි; බ්‍රහ්මචරියං, මඟබඹු සර; වුසිතං, වැස නිමවන ලදී, කරණීයා, සතර මාර්ගයෙහි කටයුතු; කතං, කරණලදී; ඉත්ථත්තාය, මේ ආත්ම භාවය පිණිස අපරං, අනිකක්; න, නැත්තේයයි; පජානාති, දනී; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; අන්තරෙනසිනා, නෙන, අබ්භන්තරයෙහි කෙලෙසුන් නැසිම් සඞ්ඛ්‍යාත නැමෙන්; සිනාතොති, නැයේයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; තෙනඛෝ, පනසමයෙන, එකල්හි; සුන්දරික භාරද්වාජෝ බ්‍රාහ්මණෝ, නමින ශුඛ්ලඛයි ඇත්තාවූ සුන්දරික භාරද්වාජ නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම; භගවතෝ අවිදූරෙ, බුදුන් සමීපයෙහි; නිසින්නෝ හොති, හුන් නේ වෙයි; අථඛෝ, එකල්හි; සුන්දරික භාරද්වාජෝ බ්‍රාහ්මණෝ, සුන්දරික භාරද්වාජ නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම; භගවන්තං, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, කියේය; භවංගොතෝ

යෙන සුන්දරික භාරද්වාජෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවතෝ අවිදූරේ නිසින්නෝ හොති අථ ඛෝ සුන්දරික භාරද්වාජෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං එතදවෝච ගච්ඡති පන භවං ගොතමෝ බාහුකං නදිං සිනාසීතුන්ති කිං බ්‍රාහ්මණ බාහුකාය නදියා කිං බාහුකා නදී කරිස්සතීති "ලොකස්ස*" සම්මතාති ඛෝ ගොතම බාහුකා නදී බහුජනස්ස පුඤ්ඤසම්මතාති ඛෝ ගොතම බාහුකා නදී බහු ජනස්ස බාහුකායව පන නදියා බහුජනෝ පාපං කතං කම්මං පවාහෙතීති අථඛෝ භගවා සුන්දරිකභාරද්වාජං බ්‍රාහ්මණං ගාථාහි අජ්ඣභාසි,

බාහුකං අධිකක්කාඤ්ච ගයං සුන්දරිකං ඔපි
සරස්සතිං පයාගඤ්ච අථෝ බාහුමතිං නදිං
නිච්චම්පි බාලෝ පඤ්ඤතෝනා කණ්හකම්මෝ න සුජ්ඣති
කිං සුන්දරිකා කරිස්සති කිං පයාගෝ කිං බාහුලිකා නදී
වෙරිං කතකිබ්බිසං නරං නහි නං සොධයෙ පාපකම්මිනං

තමෝ, භවත් ගෞතම තෙම; බාහුකං නදිං, බාහුකා නම් ගඟට; සිනාසීතුං, නාන්ට; ගච්ඡති පන, ගමනය කෙරේද? බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! බාහුකාය නදියා, බාහුකා ගංගාවෙන්; කිං, කවර ප්‍රයෝජනද? බාහුකා නදී, බාහුකා නදිය; කිංකරිස්සති, කුමක් කරන්නේද? භෝ ගොතම, භවත් ගෞතමයෙනි! බහුජනස්ස, බොහෝදෙනා විසින්; බාහුකානදී, බාහුකා ගඟ; ලෝකස්ස සම්මතා, රූකෂභාවයෙන් සම්මතය; හෙවත්, මොක්ෂය විශුද්ධිය දේයයි සම්මතය; (නොහොත්) ලෝකසම්මතා, ලෝවැස්සන් විසින් සම්මතය; භෝ ගොතම! භවත් ගෞතමයෙනි! බහුජනස්ස, බොහෝදෙනා විසින්; පුඤ්ඤසම්මතා, පුණ්‍යයයි සම්මතය, බහුජනෝ, බොහෝදෙන, බාහුකාය නදියා, බාහුකා නදියෙහි; කතං, කරණ ලද; පාප කම්ම, පාපකර්මය; පවාහෙති, පාකොට හරියි; අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සුන්දරික භාරද්වාජං, සුන්දරික භාරද්වාජ නම්; බ්‍රාහ්මණං, බමුණාට; ගාථාහි, ගාථාවන්; අජ්ඣභාසි, වදාළසේක.

බාහුකං, බාහුකා නම් ගඟටද; අධිකක්කාඤ්ච, අධිකක්කා නම් තොටට; ගයං, මඩුලු වැවකට බඳු ගයානම් තොටුපලවද; සුන්දරිකං අපි, සුන්දරික නම් ගඟටද; සරස්සතිං, සරස්වති නම් ගඟටද; පයාගඤ්ච, ගංගා යමුනා දෙක එක්වූ තැන්හිවූ ප්‍රයාග නම් තොටවද; අථෝ, යලිත්; බාහුමතිං නදිං; බාහුමති නම් ගඟටද;

---

* ලෝකස්සම්මතා, ලෝකසම්මතා, ඉතු පාඨාන්තරයි.
† අවිකක්කායයිද පාඨයි.

සුඛස්ස වේ සඳ්ධ එගහු සුඛස්සුපොසථෝ සඳ්ධ
සුඛස්ස සුචිකම්මස්ස සඳ්ධ සම්පජ්ජතෙ වතං
ඉධෙව සිනාහි බ්‍රාහ්මණ සබ්බභූතෙසු කරොහි බෙමං
සචෙ මුසා න භණිසි සචෙ පාණිං නහිංසසි
ස්චේ අදින්නං නාදියසි සද්දහානො අමච්ඡරි
කිං කාහසි යඤං ගන්ත්වා උදපානොපි තෙ ගයාති.

එවං වුත්තෙ සුන්දරික භාරද්වාජෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං එතදවොච අභික්කන්තං භෝ ගොතම අභික්කන්තං භෝ ගොතම සෙය්‍යථාපි භෝ ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛින්තීති එවමෙවං භොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධම්මෝ පකාසිතෝ එසාහං භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛු

කණ්හකම්මෝ, අකුසලකම්ම ඇති; බාලෝ, අඥාන තෙම; නිච්චමපි නිතරත්; පඤ්ඤත්තෝ, නැමට යන්නේ; නසුඤ්ඤති, පිරිසිදු නොවෙයි; සුන්දරිකා, සුන්දරිකා ගඟ; කිංකරිස්සති, කුමක් කරන්නේද? පයාගෝ, ප්‍රයාග තීර්ථය; කිං, කුමක් කරන්නේද? බාහුලිකා නදී, බාහුලිකා නදිය; කිං, කුමක් කරන්නේද? වෙරං, ප්‍රාණඝාතාදි වෙර ඇති; කත කිබ්බිසං, කළ රෞද්‍රකම් ඇති; පාපකම්මිනං, පව්කම් ඇති; නංනරං, ඒ මිනිසා; නහිසොධයෙ, නොමසුඛතෙරෙයි; සුඛස්ස, පිරිසිදුවූවහට; වෙ, එකාන්තයෙන්; සඳ්ධ, හැමකල්හි; එගහු මැදින්පුවපල් ගුණෙනැකතින් නැමෙන් සංවත්සරයක් කළ පව් නැසේයයි ලබ්ධි ඇති හෙයින් මෙසේ වදාළේය. මැදින්මසපුවපල් ගුණෙනැකතවෙයි; සුඛස්ස, පිරිසිදු වූවහට; සඳ්ධ, හැම කල්හි; උපොසථෝ, පොහොයවෙයි, සුඛස්ස, පිරිසිදුවූ; සුචිකම්මස්ස, පවිත්‍ර කම් ඇත්තහුට; සඳ්ධ, හැමකල්හි; වතං ව්‍රතය; සම්පජ්ජතෙ, සම්පාදනයවෙයි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ඉධෙව, මේ ශාසනයෙහිම; සිනාහි (ආයුෂ් අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ග නැමති ජලයෙන්) නහව; සබ්බභූතෙසු, සියලු සත්වයන් කෙරෙහි; බෙමං කරොහි, මෛත්‍රී කරව, සචෙ, ඉදින්; මුසා, බොරු; නභණිසි; නොකියන්නෙහිද; සචෙ, ඉදින්; පාණං, හිංසසි, ප්‍රාණඝාත නොකරන්නෙහිද; සචෙ, ඉදින්; අදින්නා නාදියසි; නුදුන් දෙය නොගන්නෙහිද; සද්දහානො, ශ්‍රද්ධා ඇත්තේ; අමච්ඡරි, මසුරු නොවූයේ; යඤං, යයාවට; ගන්ත්වා, ගොස්; කිංකාහසි, කුමක් කරන්නෙහිද? තෙ, නුඹගේ; උදපානො අපි, ලිඳත්; යඤා, යයාව මෙන් වේ.

එවං වුත්තෙ, මෙසේ කී කල්හි; සුන්දරික භාරද්වාජෝ බ්‍රාහ්මණ, එනම් බමුණු තෙම, භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙසේ සැලකෙළේය; භෝ ගොතම, භවත් ගෞතම

සඞ්ඝඤ්ච ලභෙය්‍යාමහං භොතෝ ගොතමස්ස සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍ය උපසම්පදන්ති, අලත්ථකෝ සුන්දරික භාරද්වාජෝ බ්‍රාහ්මණෝ භගවතෝ සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං අලත්ථ උපසම්පදං අචිරූපසම්පන්නෝ ඛො පනායස්මා භාරද්වාජෝ එකෝ වූපකට්ඨෝ අප්පමත්තෝ ආතාපී පහිතත්තෝ විහරන්තෝ නචිරස්සෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තෝ සම්මදෙව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජන්ති තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිට්ඨෙවධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසි ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසි අඤ්ඤතරෝ ඛො පනායස්මා භාරද්වාජෝ අරහතං අහොසීති.

වත්ථ සූත්තං සත්තමං – (7)

යෙන! අභික්කන්තං, (ඔබ වහන්සේගේ ධර්මදෙශනාව) ඉතා මනහරය; අභික්කන්තතර (ධර්මය නිසා උපන් ම.ගේ) පැහැදීම ඉතා මනරම්ය; සෙය්‍යථාපි —පෙ— මුලින් කී සෙයින් අර්ථ දතයුතුයි.

අහං, මම; භොතෝ ගොතමස්ස සන්තිකෙ, භවත් ගෞතමයන් වෙත; පබ්බජ්ජං, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව, ලභෙය්‍යං, ලබන්නෙමි; උපසම්පදං, උපසම්පදාව; ලභෙය්‍යං ඉති, ලබන්නෙමි කියායි; සුන්දරික භාරද්වාජෝ බ්‍රාහ්මණෝ, එනම් බ්‍රාහ්මණ තෙම; භගවතෝ සන්තිකෙ, බුදුන් වෙත; පබ්බජ්ජං, පැවිද්ද; අලත්ථකෝ, ලැබුයේය; උපසම්පදං, උපසම්පදාව; අලත්ථකෝ, ලැබුයේය. ආයස්මා භාරද්වාජෝ ඛොපන, භාරද්වාජයුෂ්මත් තෙමේ වනාහි; අචිරූප සම්පන්නෝ, උපසපන්වී නොබෝ කල් ඇත්තේ; එකෝ, කාය විවෙක වශයෙන් සුදකළු වූයේ; වූපකට්ඨෝ, චිත්ත විවෙක වශයෙන් වෙන්වූයේ; අප්පමත්තෝ, කර්මස්ථානයෙහි නොහරණ ලද සිහි ඇත්තේ; ආතාපී, කායික චෙතසික කෙලෙස් තවන වීර්ය ඇත්තේ; පහිතත්තෝ කාය ජීවිතයෙහි නිරපෙක්ෂවූයේ; විහරන්තෝ, වාසය කරන්නේ; නචිරස්සෙව, නොබෝ කලකින්ම; යස්සත්ථාය, යමක් පිණිස; කුලපුත්තං, කුලපුත්‍රයෝ; සම්මාඑව, මනාකොට; අගාරස්මා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජන්ති, පැවිදිවෙත්ද; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං, මඟ බඹසර කෙළවරකොට ඇති; තං, ඒ අර්හත්ඵලය, දිට්ඨෙව ධම්ම, ඉහාත්මයෙහි, අභිඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ පැමිණ, විහාසි, වාසය කෙළේය; ජාති, ජාතිය; ඛීණා, ක්ෂයවූ වාය; බ්‍රහ්මචරිය, මඟබඹසර; වුසිතං, වැසනිමවනලදී; කරණීයං, සතර මාර්ගයෙන් කටයුතු; කතං, කරණ ලදී; ඉත්ථත්තාය, මේ; ආත්මභාවය පිණිස; අපරං, අනිකක්; න ඉති, නැත්තේයයි; අබ්භඤ්ඤාසි, දැනගත්තේය; ආයස්මා භාරද්වාජෝ, භාරද්වාජයුෂ්මතුන්වහන්සේ; අරහතං, රහතුන් කෙරෙහි; අඤ්ඤතරොච ඛොපන අහොසි, එක්තරා කෙනෙක්ද වූයේය,

වත්ථ සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එව, මෙ සුතා, එකා, සමය, භගවා සාවත්ථියා විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ අථඛෝ ආයස්මා මහාචුන්දෝ සාය ණ්හසමය පතිසල්ලානා වුට්ඨිතෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තා අභිවාදෙත්වා එකමන්තා නිසීදි එකම න්තා නිසින්නෝ ඛෝ ආයස්මා මහාචුන්දෝ භගවන්තා එතදවොච යා ඉමා භන්තෙ අනෙකවිහිතා දිට්ඨියෝ ලොකෙ උප්පජ්ජන්ති අත්තවාදපටිසංයුත්තා වා ලොකවාදපටිසංයුත්තා වා ආදිමෙව නුඛෝ භන්තෙ භික්ඛුනෝ මනසිකරොතෝ එවමෙතාසං දිට්ඨිනං පහාණං හොති එවමෙතා සංදිට්ඨිනං පටිනිස්සග්ගෝ හොතීති යා ඉමා චුන්ද අනෙකවිහිතා දිට්ඨියෝ ලොකෙ උප්පජ්ජන්ති අත්තවාද පටිසංයුත්තා වා ලොකවාදපටිසංයුත්තා වා යත්ථ චෙතා දිට්ඨියෝ උප්පජ්ජන්ති යත්ථ චෙතා අනුසෙන්ති යත්ථ චෙතා සම්පරිවරන්ති

එවං මෙ සුතං, මෙ--ප--ආයස්මා මහාචුන්දෝ, මහා චුන්දායුස්ම තුන් වහන්සේ; සායණ්හ සමයං, සවස් කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, උතුම්වූ ඵලසමාපත්තියෙන්; වුට්ඨිතෝ, නැගිට්සේ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැනට, උපසංකමි, එළඹියේය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන් සේව; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදි, හුන් නේය, එකමන්තං නිසින්නොඛෝ, එකත්පසෙක හුන්නාවූ; ආයස්මා මහාචුන්දෝ, මහාචුන්දායුස්මත් තෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන් සේට; එතං, මෙය; අවොච, සැලකෙළේය; භන්තෙ, ස්වාමිනි! අත්තවාදපටිසංයුත්තා වා, සත්කාය දෘෂ්ටි සංඛ්‍යාත ආත්ම වාදයෙන් යුක්තවූද; ලොකවාද පටිසංයුත්තා වා, ලොකය හා ආත්මය සදහා ලිකය යනාදීන් පැවති ලොක වාදයෙන් යුක්තවූද; අනෙක විහිතා, නන්වැදෑරුම්වූ; යා ඉමා දිට්ඨියෝ, යම් මේ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිහු; ලොකෙ, ලොකයෙහි; උප්පජ්ජන්ති, උපදින්ද; භන්තෙ, ස්වාමිනි! ආදි මෙව, පළමුකොටම; (හෙවත්) විදර්ශනා මිශ්‍රක ප්‍රථම මනස්කාරයම, මනසිකරොතෝ, මෙනෙහි කරන්නාවූ; භික්ඛුණෝ, මහණහට; එවං, මෙසේ; එතාසංදිට්ඨිනං, මේ දෘෂ්ටින්ගේ; පහාණං හොති, ප්‍රහා ණයවේ; එවං; මෙසේ; එතාසංදිට්ඨිනං, මේ දෘෂ්ටින්ගේ; පටිනිස්ස ගෙඛා හොතීති, දුරලීම වෙයි; චුන්ද, චුන්දය! අත්තවාද පටිසංයුත්තා වා; ආත්මවාදයෙන් යුක්තවූද; ලොකවාද පටිසංයුත්තාවා, ලොක වාදයෙන් යුක්තවූද; අනෙකවිහිතා, නන්වැදෑරුම්වූ; යා ඉමා දිට්ඨි යෝ; යම් මේ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිහු; ලොකෙ, සවලොකයෙහි; උප්පජ්ජ නන්ති, උපදින්ද, යත්ථව, යම් අරමුණක; එතාදිට්ඨියෝ, මේ දෘෂ්ටිහු; උප්පජ්ජන්ති, උපදින්ද; යත්ථ, යම්තැනක; අනුසෙන්ති, අනුව ශය නය කරන්ද;

නෙතං මම නෙසොහමස්මි න මෙ සො අත්තාති එවමෙතං යථා භූතං සම්මප්පඤ්ඤාය පස්සතො එවමෙතා සංඛිනං පටිනිස්සි ගෙහානිහොති, ඨානං බො පනෙතං චුන්ද විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තඤ්ච එවමස්ස සල්ලෙඛෙන විහරාමීති න බො පනෙතෙ චුන්ද අරියස්ස විනයෙ සල්ලෙඛො වුච්චතති දිට්ඨධම්ම සුඛවිහාරා එතෙ අරියස්ස විනයෙ වුච්චතති ඨානං බො පනෙතං චුන්ද විජ්ජතියං ඉධෙකච්චෙ භික්ඛු චිතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො ඒකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තඤ්ච එවමස්සසල්ලෙඛෙන විහාරාමීති, න බො පනෙතෙ චුන්ද අරියස්ස විනයෙ සල්ලෙඛ

යත්ථ, යම් තැනක; එතා, මේ දෘෂ්ටීහු; සමුදාචරන්ති, හැසිරෙත් ද; එතං, මේ ආරම්මණ්වූ පංචස්කන්ධය; මම න, මාගේ නොවෙයි; අහං, මම; එසොන අස්මි, මේ පංචස්කන්ධය නොවෙමි; එසෝ, මෙතෙම; මෙ, මාගේ; අත්තාන, ආත්මය නොවෙයි; එවං, මෙසේ; එතං, මෙය; යථාභූතං, තතුසේ; සම්මප්පඤ්ඤාය පස්සතෝ, යහපත් ඥාණෙන් දක්නාහුට; එවං, මෙසේ; එතාදිසං දිට්ඨිනං; මේ දෘෂ්ටීන්ගේ; පහාණං හොති, ප්‍රහාණය වෙයි; එවං, මෙසේ; එතාසංදිට්ඨිනං, මේ දෘෂ්ටීන්ගේ; පටිනිස්සග්ගෙහා හොති, දුරලීම වෙයි; චුන්ද, චුන්දය! එතං බො පනඨානං, මේ කාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමාන වෙයි; යං, යම්හෙයකින්; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; එකච්චෙ භික්ඛු, ඇතැම් මහණ කෙනෙක්; කාමෙහි, කාමයන්ගෙන්; විවිච්ච, වෙන්වම; අකුසලෙහි ධම්මෙහි, අකුසල ධර්මයන්ගෙන්; විවිච්ච, වෙන්වම; සවිතක්කං, විතර්ක සහිතවූ; සවිචාරං, විචාර සහිතවූ; විවෙකජං, විවේකයෙන් හටගත්; ප්‍රීති සුඛං, ප්‍රීතිය හා සැප ඇති; පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථම ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරෙය්‍ය, වාසයකරන්නේද; තඤ්ච, ඕහට; එවං අස්ස, මෙසේ සිතක් වන්නේය; සල්ලෙඛෙන, කෙලශ සංලිඛනයෙන් යුක්තව; විහරාමි, වාසයකරමියි කියායි; චුන්ද, චුන්දය! එතෙ, මොහු; අරියස්ස විනයෙ, ආර්‍ය ශාසනයෙහි; සල්ලෙඛා, සල්ලෙඛයයි; නවුච්චන්ති, නොකියනු ලැබෙත්; එතෙ, මොහු; අරියස්ස විනයෙ, ආර්‍ය ශාසනයෙහි; දිට්ඨධම්ම සුඛවිහාරි, ඉහත්ම යෙහි සැපවිහරණයයි; වුච්චන්ති, කියනු ලැබෙත්; —ප— චිතක්ක විචාරාණං, විතර්ක විචාරයන්ගේ; වූපසමා, සංසිදීමෙන්, අජ්ඣත්තං, තමාගේ, සම්පසාදනං, පැහැදීම ඇති; චෙතසො, චිත්තයාගේ; ඒකොදිභාවං, එකඟ බව ඇති; අවිතක්කං, විතර්ක රහිතවූ; අවි

වුච්චනති දිට්ඨධම්ම සුඛවිහාරා එතෙ අරියස්ස විනයෙ වුච්චනති, ඨාන ඛො පනෙතං චුන්ද විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ භික්ඛු විතක්ක විචාරාණං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣාන උප සම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තස්ස එවමස්ස සල්ලඛෙන විහරාමීති.

න ඛො පනෙතං චුන්ද අරියස්ස විනයෙ සල්ලඛා වුච්චනති දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරා එතෙ අරියස්ස විනයෙ වුච්චනති, ඨාන ඛො පනෙතං චුන්ද විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ භික්ඛු පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහරෙය්‍ය සතො ච සම්පජානො සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙය්‍ය යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරීති තතියජ්ඣාන උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තස්ස එවමස්ස සල්ලඛෙන විහරාමීති, න ඛො පනෙතෙ චුන්ද අරියස්ස විනයෙ

චාර-, විචාර රහිතවූ; සමාධිජං, සමාධියෙන් හටගත්; පීති සුඛං, ප්‍රීතිය හා සැප ඇති; දුතියජ්ඣානං, ද්විතීයධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරෙය්‍ය, වාසය කරන්නේය; තස්ස --ප— වුච්චනති, කියනු ලැබෙත්; චුන්ද! චුන්දය! එතං ඨානං ඛො පන, මේ කාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමාන වෙයි; යං, යම්හෙයකින්; ඉධෙකච්චෙ —පෙ— වුච්චනති, කියනු ලැබෙත්; චුන්ද! චුන්දය! එතං ඨානං ඛොපන, මේ කාරණය වනාහී; විජ්ජති, විද්‍යමාන වෙයි; යං, යම්හෙයකින්; ඉධ, මෙහි; එකච්චෙ භික්ඛු, ඇතැම් මහණ කෙණෙක්; පීතියා, ප්‍රීතියගේ; විරාගා, නොඇලීමෙන්ද, උපෙක්ඛකො, උපෙක්ෂා ඇත්තේ; විහරෙය්‍ය, වාසය කරන්නේය; සතො, සිහිමත් වූයේ; සම්පජානො, සම්‍යක් ප්‍රඥ ඇත්තේ; සුඛංච, සැපයත්; කායෙන, කයින්; පටිසංවෙදෙය්‍ය, විඳින්නේය; අරියා, ආර්‍ය යෝ; උපෙක්ඛකො, උපෙක්ෂා ඇති; සතිමා, සිහි ඇති; සුඛ විහාරී ඉති, සැප විහරණයයි; යංතං, ඒ යමක් සඳහා; ආචික්ඛන්ති, කියත්ද; තං තතියජ්ඣාන, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරෙය්‍ය, වාසය කරන්නේය; තස්ස -ප- න වුච්චනති; නොකියනු ලැබෙත්; ඨානං--ප--සුඛස්ස ච පහාණා, සුඛප්‍රහාණ යෙන්ද; දුක්ඛස්සච පහාණා, දුඃඛ ප්‍රහාණ යෙන්ද; පුබ්බෙව, පළමුකොටම; සොමනස්සං දොමනස්සා නං, සෞමනස් දෞමනස් දෙදෙනාගේ, අත්ථඞ්ගමා, නැතිකිරීමෙන්, අදුක්ඛං, දුක්නෙවූ; අසුඛං, සැපනොවූ; උපෙක්ඛාසතිපාරි සුද්ධිං, උපෙක්ෂාස්මෘතියෙන් පිරිසිදු බැව් ඇති; චතුත්ථජ්ඣාන, සතරවනධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ; පැමිණ; විහරෙය්‍ය; වාසය කරන්නේය; තස්ස—ප—න වුච්චනති, නො කියනුලැබෙත්;-ප-

සල්ලෙඛා වුච්චන්ති දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරා එතෙ අරියස්ස විනයෙ වුච්චන්ති, ඨානං ඛො පනෙතං චුන්ද විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහාණා; දුක්ඛස්ස ච පහාණා; පුබ්බෙව සොම නස්සදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සතිපා රිසුද්ධිං චතුත්ථඣානං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තස්ස එවමස්ස සල්ලෙඛෙන විහාරාමීති, න ඛො පනෙතෙ චුන්ද අරියස්ස විනයෙ සල්ලෙඛා වුච්චන්ති දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරා එතෙ අරියස්ස විනයෙ වුච්චන්ති, ඨාන ඛො පනෙත චුන්ද විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ භික්ඛු සබ්බසො රූපසඤ්ඤාන සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤාන අත්ථඞ්ගමා නානත්තසඤ්ඤාන අමනසිකාරා අනන්තො ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතන උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තස්ස එවමස්ස සල්ලෙඛෙන විහරාමීති, න ඛො පනෙතෙ චුන්ද අරියස්ස විනයෙ සල්ලෙඛා වුච්චන්ති

සබ්බසො, සම්ප්‍රකාරයෙන්; රූපසඤ්ඤානං, රූපසංඥාවන්; සමතික්කමා, ඉක්මව්මෙන්; පටිඝසඤ්ඤානං, ප්‍රතිඝසංඥාවන්; අත්ථඞ්ගමා, දුරලීමෙන්; නානත්තසඤ්ඤානං, නානාත්ම සංඥාවන්; අමනසිකාරා, මෙනෙහිනොකිරීමෙන්; ආකාසොං, ආකාසය; අනන්තො ඉති, අනන්තයයි; ආකාසානඤ්චායතනං, ආකාසානඤ්චා යතන සමාපත්තියට-ප-සබ්බසො, සම්ප්‍රකාරයෙන්; ආකාස නඤ්චායතනං, ආකාසානඤ්චායතනය; සමතික්කමම, ඉක්මව, විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණය; අනන්තං ඉති; අනන්තයයි; විඤ්ඤාණඤ්චා යතනං, විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්තියට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරෙය්‍ය, වාසයහරන්නේය; තස්ස--ප—එතෙ විහාරා, මේ අරූපබ්‍රහ්ම විහරණයෝ; සන්තා විහාරා, සාන්ත විහරණයයි; වුච්චන්ති, කියනු ලැබෙත්; --ප-- සබ්බසො, සම්ප්‍රකාරයෙන්; විඤ්ඤාණඤ්චායතනං, විඤ්ඤාණඤ්චායතනය; සමතික්කමම, ඉක්මවා; කිම්, කිසිවක්; නත්ථි, නැතැයි; ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනං, ආකි ඤ්ඤඤ්ඤායතනය සමාපත්තියට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරෙය්‍ය, වාසය හරන්නේය, තස්ස--ප--එතෙ විහාරා; මේ විහරණයෝ; සන්තා, අඩක සාන්ත ආරම්මණ සාන්ත බැවින් සාන්තයයි; වුච්චන්ති, කියනු ලැබෙත්; චුන්ද, චුන්දය! එත ඨාන ඛො පන; මේ කාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; එකච්චෙ භික්ඛු, ඇතැම් මහණෙක්; යං, යම්හෙයකින්; සබ්බසො, සම්ප්‍රකාර යෙන්; ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතන, ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනය; සමතික්කමම, ඉක්මව; නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං, නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා යතනයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරෙය්‍ය, වාසයහරන්නේය; තස්ස, ඔහුට; එවමස්ස, මෙසේ සිතක්වන්නේය; සල්ලෙඛෙන, කෙලෙස සංලිඛනයෙන්යුක්තව; විහරාමි, වාසයහරමි, කියායි;

සන්තා එතෙ විහාරා අරියස්ස විනයෙ වුච්චන්ති, ඨානං ඛො පනෙතං චුන්ද විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ භික්ඛු සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තස්ස එවමස්ස සලෙල්ලඛෙන විහරාමීති, න ඛො පනෙතෙ චුන්ද අරියස්ස විනයෙ සලෙල්ලඛා වුච්චන්ති සන්තා එතෙ විහාරා අරියස්ස විනයෙ වුච්චන්ති, ඨානං ඛො පනෙතං චුන්ද විජ්ජති යං ඉධෙකච්චෙ භික්ඛු සබ්බසො විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තස්ස එවමස්ස සලෙල්ලඛෙන විහරාමීති න ඛො පනෙතෙ චුන්ද අරියස්ස විනයෙ සලෙල්ලඛා වුච්චන්ති සන්තා එතෙ විහාරා

චුන්ද, චුන්දය; එතෙ, මොඛු; අරියස්ස විනයෙ, ආර්‍ය්‍ය ශාසනයෙහි; සලෙල්ලඛා, සලෙල්ලඛයෝහි; න ඛො වුච්චන්ති, නොකියනු ලැබේත්; අරියස්ස විනයෙ, ආර්‍ය්‍ය ශාසනයෙහි; සන්තා විහාරාති, සාන්ත විහරණයහි; වුච්චන්ති, කියනුලැබෙත්; චුන්ද, චුන්දය! ඉධඛො, මෙහි වනාහි; සලෙල්ලඛො, කෙලෙසංලිඛනය; කරණීයො, කටයුතුයි; පරෙ, මෙරමා; විහිංසකා භවිස්සන්ති, සැම හිංසා කරන්නෝ වන්නාහ; මයං, අපි; එත්ථ, මෙහි; (හෙවත්) අන්‍යයන් හිංසාකරණ සත්ත්වයන් කෙරෙහි; අවිහිංසකා භවිස්සාම ඉති, හිංසා නොකරන්නෝ වන්නෙමුයයි; සලෙල්ලඛො කරණීයො, සලෙල්ල කට්‍යුතුයි. පරෙ, අන්‍යයෝ; පාණාතිපාති භවිස්සන්ති, ප්‍රාණඝාත කරන්නෝ වන්නාහ; මයං, අපි; එත්ථ, මෙහි; පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; විරතා භවිස්සාම; වෙන්වුනෝ වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ, අදින්නාදායි භවිස්සන්ති, නුදුන් දෙය ගන්නෝ වන්නාහුය; මයං, අපි; අදින්නාදානා, අයිනාදනින්, පටිවිරතා භවිස්සාම, වැළකුණෝ වන්නෙමු;- පරෙ, අන්‍යයෝ; අබ්‍රහ්මචාරී භවිස්සන්ති, මෛථුන ධර්ම සඞ්ඛ්‍යාත ලාමක හැසිරීම් ඇත්තාහු වන්නාහුය; මයං, අපි; බ්‍රහ්මචාරිභවිස්සාම, මෛථුන විරති සංඛ්‍යාත ශ්‍රේෂ්ඨ චරියාඇත්තෝ වන්නෙමු;- පරෙ, අන්‍යයෝ; මුසාවාදී භවිස්සන්ති' බොරුකියන්නෝ වන්නාහුය; මයං, අපි; මුසාවාදා, බොරු කීමෙන්; පටිවිරතා භවිස්සාම, වැළකුනෝ වන්නෙමු;— පරෙ, අන්‍යයෝ; පිසුනා වාචා භවිස්සන්ති, කේලම් කියන්නෝ වන්නාහුය; මයං අපි; පිසුනා වාචා, කේලාම් කීමෙන්; පටිවිරතා භවිස්සාම, වැළකුනෝ වන්නෙමු;- පරෙ, අන්‍යයෝ; ඵරුසාවාචා භවිස්සන්ති, රළු වචන කියන්නාහුය; මයං, අපි; ඵරුසාවාචා, ඵරුෂ වචනයෙන්; පටිවිරතා භවිස්සාම, වැළකුනෝ වන්නෙමු;- පරෙ, මෙරමා; සම්ඵප්පලාපා භවිස්සන්ති, හිස් වචන කියන්නාහුය; මයං, අපි; සම්ඵප්පලාපා, සම්ඵප්‍ර

අරියස්ස විනයෙ වුච්චන්ති, ඨානං ඛො පනෙතං චුන්ද විජ්ජති යං ඉඛෙකදෙවා නිඝබ්බසො ආකිඤ්ඤායතනංසමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තස්ස එව මය්‍හ සලෙලඛෙන විහරාමීති, න ඛො පනෙතෙ චුන්ද අරියස්ස විනයෙ සලෙලඛා වුච්චන්ති සන්තා එතෙ විහාරා අරියස්ස විනයෙ වුච්චන්ති, ඉඛ ඛො පන චුන්ද සලෙලඛො කරණීයෝ, පරෙ විහිංසකා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අවිහිංසකා භවිස්සාමාති සලෙලඛො කරණීයෝ පරෙ පාණාතිපාති භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ පාණාති පාතා පටිවිරතා භවිස්සාමාති සලෙලඛො කරණීයෝ, පරෙ අදින්නාදායී භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අදින්නාදානා පටිවිරතා භවිස්සාමාති සලෙලඛො කරණීයෝ, පරෙ අබ්‍රහ්මචාරි භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ බ්‍රහ්මචාරී භවිස්සාමාති සලෙලඛො කරණීයෝ, පරෙ මුසා

ලාපයෙන්; පටිවිරතා භවිස්සාම, වැළකුනෝ වන්නෙමුයයි; සලෙලඛො කරණීයෝ, සලෙලඛ කටයුතුය; පරෙ, අන්‍යයෝ; අභිඤ්ඤාලු භවිස්සන්ති, අධිකලොභය ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; අනභිඤ්ඤාලු භවිස්සාම, අධික ලොභ නැත්තේ වන්නෙමු;–පරෙ, මෙරමා, ව්‍යාපන්න චිත්තා, විපතට පැමිණි සිත් ඇත්තෝ; භවිස්සන්ති, වන්නාහුය; මය, අපි; අව්‍යාපන්නචිත්තා භවිස්සන්ති, විපතට නොවැත්තේ වක්වීමට නොපැමිණි සිත් ඇත්තෝ වන්නෙමු;– පරෙ, මෙරමා; මිච්ඡාදිට්ඨි භවිස්සන්ති, මිථ්‍යාදෘෂ්ටික වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මාදිට්ඨි භවිස්සාම, සම්‍යක්දෘෂ්ටික වන්නෙමුයි; පරෙ, – ප – මිච්ඡා සංකප්පා භවිස්සන්ති, මිථ්‍යා කල්පනා ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මාසංකප්පා භවිස්සාම, සම්‍යක් සංකල්පනා ඇත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; මිච්ඡාවාචා භවිස්සන්ති, මිථ්‍යා වචන ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මාවාචා භවිස්සාම, සම්‍යක් වචන ඇත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; මිච්ඡාකම්මන්තා භවිස්සන්ති, මිථ්‍යා කර්මාන්ත ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මා කම්මන්තා භවිස්සාම, සම්‍යක් කර්මාන්ත ඇත්තෝ වන්නෙමුයි; පරෙ, අන්‍යයෝ මිච්ඡාආජීවා භවිස්සන්ති, මිථ්‍යා ආජීව ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි සම්මාආජීවා භවිස්සාම, සම්‍යක් ආජීව ඇත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; මිච්ඡා වායාමා භවිස්සන්ති මිථ්‍යා ව්‍යායාම ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මා වායාමා භවිස්සන්ති, සම්‍යක් ව්‍යායාම ඇත්තෝ වන්නෙමුයි, පරෙ, අන්‍යයෝ; මිච්ඡා සති භවිස්සන්ති, මිථ්‍යා සතිමැති ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මා සති භවිස්සාම, සම්‍යක් සිහි ඇත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; මිච්ඡා සමාධි භවිස්සන්ති, මිථ්‍යා සමාධි

වාදි භවිස්සතීති මයමෙත්ථ මුසාවාදං පරිවිරතා භවිස්සාමාති සලෙල්ලඛෝ කරණීයෝ, පරෙ පිසුනා වාචා භවිස්සතීති මයමෙත්ථ පිසුනාවාචා පරිවිරතා භවිස්සාමාති සලෙල්ලඛෝ කරණීයෝ, පරෙ ඵරුසාවාචා භවිස්සතීති මයමෙත්ථ ඵරුසාවාචා පරිවිරතා භවිස්සාමාති සලෙල්ලඛෝ කරණීයෝ, පරෙ සම්ඵප්පලාපා භවිස්සතීති මයමෙත්ථ සම්ඵප්පලාපා පරිවිරතා භවිස්සාමාති සලෙල්ලඛෝ කරණීයෝ, පරෙ අභිජ්ඣාලූ භවිස්සතීති මයමෙත්ථ අනභිජ්ඣාලූ භවිස්සාමාති සලෙල්ලඛෝ කරණීයෝ, පරෙ ව්‍යාපන්නචිත්තා භවිස්සතීති මයමෙත්ථ අව්‍යාපන්නචිත්තා භවිස්සාමාති සලෙල්ලඛෝ කරණීයෝ, පරෙ මිච්ඡාදිට්ඨි භවිස්සතීති මයමෙත්ථ සම්මාදිට්ඨි භවිස්සාමාති සලෙල්ලඛෝ කරණීයෝ, පරෙ මිච්ඡා සඞ්කප්පා භවිස්සතීති මයමෙත්ථ සම්මාසඞ්කප්පා භවිස්සාමාති සලෙල්ලඛෝ කරණීයෝ පරෙ

ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මාසමාධි භවිස්සාම, සම්‍යක් සමාධි ඇත්තෝවන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; මිච්ඡාඤ්ඤී, මිථ්‍යා ඤාණඇත්තෝ; භවිස්සතීති, වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මාඤ්ඤී, සම්‍යක්ඤාණ ඇත්තේය; භවිස්සාම, වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; මිච්ඡාවිමුත්තී, විපර්‍යාස මිථ්‍යා විමුක්ති ඇත්තාහු; හෙවත්, අවිමුක්තිය විමුක්ති සංඥ ඇත්තාහු; භවිස්සතීති, වන්නාහුය; මය, අපි; සම්මා විමුත්තී භවිස්සාම, සම්‍යක් විමුක්ති ඇත්තාහු වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; පීතාභිඛ පරියුට්ඨිතා භවිස්සතීති, පීතාභිඛයෙන් මඩ නලද්දෝ වන්නාහුය; මය, අපි; විගත පීතාභිඛා භවිස්සතීති, පහවූ පීතාභිඛ ඇත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; උඛතා භවිස්සතීති, උඩහු වූවෝ වෙත්; මය, අපි; අනුඛතා භවිස්සාම, උඩහුනො වූවෝ වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; විචිකිච්ඡා භවිස්සතීති, විචිකිච්ඡා නීවරණයෙන් යුක්තාවූවෝ වන්නාහුය; මය, අපි; ඒත්ථ, මෙහි; තිණ්ණ විචිකිච්ඡා භවිස්සාම, තරණය කළ විචිකිච්ඡා ඇත්තෝ වන්නාහුය; පරෙ, මෙරමා; කොධනා, ක්‍රොධසිලී වූවාහු; භවිස්සතීති, වන්නාහුය; මය, අපි; ඒත්ථ, මෙහි; අකොධනා භවිස්සාම, ක්‍රොධ රහිත වූවෝ වෙමු; පරෙ, මෙරමා; උපනාහි භවිස්සතීති, බඳ වෛර ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; අනුපනාහී භවිස්සාම, බඳවෛර නැත්තාහු වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; මක්ඛී භවිස්සතීති, මකුඹුණ ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; අමක්ඛී භවිස්සාම, මකුඹුණ නැත්තෝ වන්නෙමුසි; පරෙ, මෙරමා; පළාසී භවිස්සතීති, යුගග්‍රාහ ඇත්තාහු වන්නාහුය; මය, අපි; ඒත්ථ, මෙහි; අපලාසී භවිස්සාම, යුගග්‍රාහ නැත්තෝ වන්නෙමුය; පරෙ, අන්‍යයෝ; ඉස්සුකී භවිස්සතීති, ඊර්ෂ්‍යා ඇත්තාහු වන්නාහුය; මය, අපි; ඒත්ථ,

මිච්ඡා වාචා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සම්මා වාචා භවිස්සාමාති සල්ලෙඛො කරණ්ඩියො, පරෙ මිච්ඡා කම්මන්තා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සම්මාකම්මන්තා භවිස්සාමාති සල්ලෙඛො කරණ්ඩියො, පරෙ මිච්ඡා ආජීවා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සම්මා ආජීවා භවිස්සාමාති සල්ලෙඛො කරණ්ඩියො පරෙ මිච්ඡා වායාමා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සම්මා වායාමා භවිස්සාමාති සල්ලෙඛො කරණ්ඩියො, පරෙ මිච්ඡා සමාධි භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සම්මා සමාධි භවිස්සාමාති සල්ලෙඛො කරණ්ඩියො, පරෙ මිච්ඡා ඤාණී භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සම්මාඤාණී භවිස්සාමාති සල්ලෙඛො කරණ්ඩියො පරෙ මිච්ඡා විමුත්ති භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සම්මා විමුත්ති භවිස්සාමාති සල්ලෙඛො කරණ්ඩියො පරෙ පිනම්බපරියුඨිතා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ විගත පිනම්බා භවිස්සාමාති සල්ලෙඛො කරණ්ඩියො, පරෙ උඛතා භවිස්සන්ති මය

මෙහි; අනුසඝකි භවිස්සාම, ඊශ්ෂ්‍ය නැත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; මච්ඡරි භවිස්සන්ති, මාත්සය්‍ය ඇත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; එත්ථ, මෙහි; අමච්ඡරි භවිස්සාම, මාත්සය්‍ය නැත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; සඨා භවිස්සන්ති, කෛරාටික වන්නාහුය; මය, අපි; එත්ථ, මෙහි; අසඨා භවිස්සාම, කෛරාටික නුවූවෝ වන්නෙමුසි; පරෙ, මෙරමා; මායාවි, රැවටිලි ඇත්තාහු; භවිස්සන්ති, වන්නහුය; මය, අපි; එත්ථ, මෙහි; අමායාවි භවිස්සාම ඉති, රැවටිලි නැත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; ථඛා භවිස්සන්ති, තද වූවෝ වන්නාහුය; මය, අපි; එත්ථ, මෙහි; අථඛා භවිස්සාම, තද නුවූවෝ වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; අතිමානී භවිස්සන්ති, අධික මාන ඇත්තෝ වන්නහුය; මය, අපි; අනතිමානී භවිස්සාම, අධික මාන නැත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා දුබ්බචා භවිස්සන්ති; දුර්වල වන්නාහුය; මය, අපි; එත්ථ, මෙහි; සුබ්බචා භවිස්සාම, සුවච වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; පාපමිත්තා, පව්වු මිතුරන් ඇත්තාහු; භවිස්සන්ති, වන්නාහුය; මය, අපි, එත්ථ, මෙහි; කල්‍යාණමිත්තා භවිස්සාම, කලන මිතුරන් ඇත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, මෙරමා; පමත්තා භවිස්සන්ති, ප්‍රමාදවූවෝ වන්නාහුය; මය, අපි; එත්ථ, මෙහි; අප්පමත්තා භවිස්සාම, අප්‍රමාදවූවෝ වන්නෙමු; පරෙ, ඉතරයෝ; අසඩ්ඪා භවිස්සන්ති, ශ්‍රද්ධා නැත්තෝ වන්නාහුය; මය, අපි; එත්ථ, මෙහි; සඩ්ඪා භවිස්සාම, ශ්‍රද්ධා ඇත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; අහිරිකා භවිස්සන්ති, අහිරිකයෝ වන්නහුය; මය, අපි; හිරිමන්තා, ලජ්ජී ඇත්තෝ; භවිස්සාම, වන්නෙමු; (හිරිමනා, ලජ්ජී යුත් සිත් ඇත්තෝ;) පරෙ, අන්‍යයෝ; අනොත්තාපි, පාප යෙහි භය නැත්තෝ; භවිස්සන්ති, වන්නාහුය; මය, අපි; එත්ථ,

මෙත්ථ අනුබ්‍යතා භවිස්සාමාති සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ, පරෙ විවි
කිච්ඡා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ තිණ්ණවිචිකිච්ඡා භවිස්සාමාති
සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ පරෙ කොධනා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ
අකොධනා භවිස්සාමාති සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ, පරෙ උපනාහි
භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අනුපනාහි භවිස්සාමාති සලෙල්ලබෝ කර
ණීයෝ, පරෙ මක්ඛි භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අමක්ඛි භවිස්සාමාති
සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ, පරෙ පළාසි භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අප
ළාසි භවිස්සාමාති සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ, පරෙ ඉස්සුකි භවිස්ස
න්ති මයමෙත්ථ අනුස්සුකි භවිස්සාමාති සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ
පරෙ මච්ඡරී භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අමච්ඡරී භවිස්සාමාති සලෙල
බෝ කරණීයෝ, පරෙ සඨා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අසඨා භවිස්සා
මාති සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ, පරෙ ආයාවී භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ
අමායාවී භවිස්සාමාති සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ, පරෙ ථද්ධා භවිස්සන්ති
මාමයමෙත්ථ අත්ථද්ධා භවිස්සාමාති සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ, පරෙ

මෙහි; ඔත්තාපි භවිස්සාම, පාපයෙහි භය ඇත්තෝ වන්නෙමු;
පරෙ, අන්‍යයෝ; අප්පස්සුතා භවිස්සන්ති, ඇසිම් නැත්තාහු වන්
නාහුය; මයං, අපි; එත්ථ, මෙහි; බහුස්සුතා භවිස්සාම, බහුශ්‍රැත
වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; කුසීතා භවිස්සන්ති, කුසිත වන්නා
හුය; මයං, අපි; ආරබ්භවිරියා භවිස්සාම, පටන්ගත්තා ලද වීර්‍ය්‍ය
ඇත්තෝ වන්නෙමු; පරෙ, අන්‍යයෝ; මූළ්හස්සති භවිස්සන්ති, මුළා
සිහි ඇත්තෝ වන්නාහුය; මයං, අපි; එත්ථ, මෙහි; උපට්ඨිත සති
භවිස්සාම, එළඹ සිටි සිහි ඇත්තෝ වන්නෙමුසි; පරෙ, මෙරමා;
දුප්පඤ්ඤා භවිස්සන්ති, ප්‍රඥා නැත්තාහු වන්නාහුය; මයං, අපි; එත්ථ,
මෙහි; පඤ්ඤාසම්පන්නා භවිස්සාම, ප්‍රඥාවෙන් සම්පූර්ණවූවෝ වන්
නෙමුසි; පරෙ, මෙරමා; සන්දිට්ඨි පරාමාසි, සඛකිය දෘෂ්ටිය ආමඹි
ණිය කරන්නාවූ; ආධානග්‍රාහී, දෘඪග්‍රහණ ඇත්තාවූ; දුප්පටිනිස්ස
ග්ගී, දුකසේ බැහැර කටයුතු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ; භවිස්සන්ති, වන්
නාහුය; මයං, අපි; එත්ථ, මෙහි; අසන්දිට්ඨි පරාමාසි, සඛකිය දෘෂ්ටිය
අත නොගන්නාහු; අනාධානග්‍රාහී, එම දෘෂ්ටිය දැඩි වශයෙන්
නොගන්නාහු; සුප්පටිනිස්සග්ගී, එම දෘෂ්ටිය සැපසේ දුරලිය හැක්
කාහු; භවිස්සාම, වන්නෙමුසි; සලෙල්ලබෝ කරණීයෝ, සලෙල්ල
කටයුතුයි; චුන්ද, චුන්දය! අහං, මම; කුසලෙසු ධම්මෙසු, කුසලධර්ම
යන්හි; චිත්තුප්පාදම්පි, චිත්තෝත්පත්තියත්; බහුකාරං වදාමි,
බොහෝ උපකාර ඇත්තේයයි කියමි; කායෙන, කයින්ද; වාචාය
වචනයෙන්ද; අනුවිධිය මානාහු, කරණු ලබන කල්හි; කොපන ව,
දෙ, කියනුම කවරේද? චුන්ද; චුන්දය! තස්මා, එහෙයින්; පරෙ

අතිමානී භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අනතිමානී භවිස්සාමාති සලෙ
ඛො කරණීයො පරෙ දුබ්බචා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සුබ්බචා භවි
ස්සාමාති සලෙඛො කරණීයො පරෙ පාපමිත්තා භවිස්සන්ති මය
මෙත්ථ කල්‍යාණමිත්තා භවිස්සාමාති සලෙඛො කරණීයො පරෙ
පමත්තා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අප්පමත්තා භවිස්සාමාති සලෙ
ඛො කරණීයො, පරෙ අස්සද්ධා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ සද්ධා භවිස්සා
මාති සලෙඛො කරණීයො පරෙ අහිරිකා භවිස්සන්ති මයමෙ
ත්ථ හිරිමන්තා භවිස්සාමාති සලෙඛො කරණීයො පරෙ අනො
ත්තාපි භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ ඔත්තාපි භවිස්සාමාති සලෙඛො
කරණීයො පරෙ අප්පස්සුතා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ බහුස්සුතා භවි
ස්සාමාති සලෙඛො කරණීයො පරෙ කුසීතා භවිස්සන්ති මය
මෙත්ථ ආරබ්භවිරියා භවිස්සාමාති සලෙඛො කරණීයො පරෙ මුළ්හ
ස්සති භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ උපට්ඨිතස්සති භවිස්සාමාති සලෙඛො
කරණීයො පරෙ දුප්පඤ්ඤා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ පඤ්ඤාසම්ප

අන්‍යයෝ; විහිංසකා භවිස්සන්ති, සත්ත්වහිංසා කරන්නෝ වන්නහුය;
මයං, අපි; එත්ථ, මෙහි; අවිහිංසකා භවිස්සාමාති, හිංසා නොකරන්
නෝ වන්නෙමුයයි; චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං, සිත ඉපදවිය යුතුයි;
පරෙ, මෙරමා; පාණාතිපාති භවිස්සන්ති, ප්‍රාණඝාත කරන්නෝ
වන්නාහුය; මයං, අපි; පාණාතිපාතා පටිවිරතා භවිස්සාමාති,
ප්‍රාණඝාතයෙන් වැලකුනෝ වන්නෙමුයයි; චිත්තං, සිත; උප්පා
දෙතබ්බං, ඉපදවිය යුතුයි; —ප—පරෙ, මෙරමා; සන්දිට්ඨපරාමාසී,
සඵකිය මිත්‍යාදෘෂ්ටිය අතහාන්නෝ; ආධානග්‍රාහි, එම දෘෂ්ටිය
දැඩි වශයෙන් ගන්නෝ; දුප්පටිනිස්සග්ගි, දුකසේ සඵකිය දෘෂ්ටිය
දුරලිය යුතුවූවෝ; භවිස්සන්ති, වන්නාහුය; මයං, අපි; එත්ථ,
මෙහි; අසන්දිට්ඨපරාමාසී, සඵකිය දෘෂ්ටිය අත නොහාන්නාහු; අනා
ධානග්‍රාහි, එම දෘෂ්ටිය දැඩි වශයෙන් නොගන්නාහු; සුප්පටිනිස්ස
ග්ගි, සඵකිය දෘෂ්ටිය සුවසේ දුරලිය හැක්කාහු; භවිස්සාම ඉති,
වන්නෙමුයි; චිත්තං, සිත; උප්පාදෙතබ්බං; ඉපදවිය යුතුයි; චුන්ද,
චුන්දය; විසමො මග්ගො; විෂම මාර්ගයක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වේද;
තස්ස, ඒ මාර්ගයාගේ; පරිභාගමණ්ණය, දුරලීමට; අඤ්ඤං, අන්‍ය
වූ; සමො මග්ගො, සම මාර්ගයක්; අස්ස, වන්නේය; චුන්ද, චුන්දය!
විසමං, විසමවූ; තිත්ථං, තොටුපලක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වේද;
තස්ස, ඔහුගේ; පරිභාගමණ්ණය; දුරලීමට; අඤ්ඤං, අන්‍යවූ;
සමං තිත්ථං, සමවූ තොටක්; අස්ස, වන්නේය; චුන්ද, චුන්දය; එවං
එවඛො, එපරිද්දෙන්ම; විහිංසකස්ස, මෙරමා පෙළන්නාවූ; පුරිස
පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරිභාගමණ්ණය, එය දුරලීම පිණිස; අවි

නහා භවිස්සාම සලෙල්ලකො කරණ්ඩියො, පරෙ සන්ධිඞි පරමාසි ආධානහාහි දුප්පටිනිස්සග්ගි භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අසංදිඞි පරමාසි අනාධානහාහි සුප්පටි නිස්සග්ගි භවිස්සාමාති සලෙල්ලකො කරණ්ඩියො, චිත්තුප්පාදම්පි කො අහං චුන්ද කුසලෙසු ධම්මෙසු බහුකාරං වදාමි, කොපන වාදෙ කායෙනවාචාය අනුවිධියමානාසු තස්මාතිහ චුන්ද පරෙ විහිංසකා භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ අහිංසකා භවිස්සාමාති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං පරෙ පාණාතිපාතී භවිස්සන්ති මයමෙත්ථ පාණාතිපාතා පටිවිරතා භවිස්සාමාති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං-ප- පරෙ සන්ධිඞි පරාමාසි ආධානහාහි දුප්පටිනිස්සග්ගි භවිස්සන්ති මය මෙත්ථ අසන්ධිඞි පරාමාසි අනාධානහාහි සුප්පටිනිස්සග්ගි භවිස්සා මාති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං සෙය්‍යථාපි චුන්ද විසමො මග්ගො තස්සාසස අඤ්ඤෙ සමො මග්ගො පරියාගමණාය සෙය්‍යථාපි පන චුන්ද විසමං නිත්ථං තස්සාසස අඤ්ඤං සමං නිත්ථං පරියාගමණාය එමමෙව ඛො චුන්ද විහිංසකස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අවිහිංසා හොති

හි සා, අවිහිංසාව; හොති, වෙයි; පාණාතිපාතිස්ස, ප්‍රාණඝාත කරන්නාවූ. පුරිසපුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පාණාතිපාතා වෙරමණී, ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළැක්ම; පරියාගමණාය, වෙන්වීම පිණිස; හොති, වෙයි; අදින්නාදායිස්ස, නුදුන් දෙය පැහැර ගන්නාවූ; පුරිස පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරියාගමණාය, දුරලීම පිණිස; අදින්නාදානා වෙරමණී, අයිනාදනින් වැළැක්ම; හොති, වෙයි; අබ්‍රහ්මචාරිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, අබ්‍රහ්මචාරී පුරුෂයාට; පරියාගමණාය, දුරලීම පිණිස; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරියාව; හොති, වෙයි; මුසාවාදිස්ස, බොරු කියන්නාවූ; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුරුෂයාට; පරියාගමණාය, දුරලීම්පිණිස; මුසාවාදාවෙරමණී, මුසාවාදයෙන් වැළැක්ම; හොති, වෙයි; පිසුණාවාචස්ස, කෙලාම් කියන්නාවූ; පුරිසපුග්ගස්ස, පුද්ගලයාට; පරියාගමණාය, දුරලීම පිණිස; පිසුනාවාචා වෙරමණී කේලාම් කීමෙන් වැළැක්ම; හොති, වෙයි; ඵරුසාවාචස්ස, ඵරුෂ වචන කියන්නාවූ; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; ඵරුසාවාචා වෙරමණී, ඵරුෂ වචනයෙන් වෙන්වීම; පරියාගමණාය, දුරලීම පිණිස; හොති, වෙයි; සම්ඵප්පලාපිස්ස, සම්ඵප්ප්‍රලාප කියන්නාවූ; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; සම්ඵප්පලාපා වෙරමණී, සම්ඵප්ප්‍රලාප යෙන් වෙන්වීම; පරියාගමණාය, දුරලීමට; හොති, වෙයි; අභිජ්ඣාලුස්ස, අභිද්‍යා බහුලවූ; පුරිස පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; අනභි ජ්ඣා, අභිද්‍යා රහිත බව; පරියාගමණාය, දුරලීම පිණිස; හොති, වෙයි; ව්‍යාපන්න චිත්තස්ස, විපතට පැමිණි සිත් ඇති පුද්ගලයාට; පරියාගමණාය, දුරලීම පිණිස; අව්‍යාපාදෝ, ව්‍යාපාද රහිත බව;

පරිඤ්ඤමණාය පාණාතිපාතිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස පාණාතිපාතා වෙරමණී හොති පරිඤ්ඤමණාය අදින්නාදායිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අදින්නාදානා වෙරමණී හොති පරිඤ්ඤමණාය අබ්‍රහ්මචාරිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස බ්‍රහ්මචරියං හොති පරිඤ්ඤමණාය මුසාවාදිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස මුසාවාදා වෙරමණී හොති පරිඤ්ඤමණාය පිසුණාවාචස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස පිසුනාවාචා වෙරමණී හොති පරිඤ්ඤමණාය ඵරුසාවාචස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස ඵරුසාවාචා වෙරමණී හොති පරිඤ්ඤමණාය අභිජ්ඣාලුස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අනභිජ්ඣා හොති පරිඤ්ඤමණාය ව්‍යාපන්නචිත්තස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අව්‍යාපාදෝ හොති පරිඤ්ඤමණාය මිච්ඡාදිට්ඨිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස සම්මාදිට්ඨි හොති පරිඤ්ඤමණාය, මිච්ඡාසඞ්කප්පස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස සම්මාසඞ්කප්පෝ හොති පරිඤ්ඤමණාය, මිච්ඡාවාචස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස සම්මාවාචා හොති පරිඤ්ඤමණාය මිච්ඡාකම්මන්තස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස සම්මාකම්මන්තෝ හොති පරිඤ්ඤමණාය මිච්ඡා ආජීවස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස

හොති, වෙයි; මිච්ඡාදිට්ඨිස්ස, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇති; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීමට; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක් දෘෂ්ටිය වෙයි; මිච්ඡාසඞ්කප්පස්ස, මිථ්‍යා කල්පනා ඇති පුද්ගල්යාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීමට; සම්මාසඞ්කප්පෝ, සම්‍යක් කල්පනාව; හොති, වෙයි; මිච්ඡාවාචස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිථ්‍යා වචන ඇති පුද්ගලයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීම පිණිස; සම්මාවාචා, සම්‍යක් වචනය; හොති, වෙයි; මිච්ඡා කම්මන්තස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, මිථ්‍යා කම් ඇති පුද්ගලයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීමට; සම්මා කම්මන්තෝ, සම්‍යක් කර්මාන්තය; හොති, වෙයි; මිච්ඡා ආජීවස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිථ්‍යා ජීවිකා ඇති පුරුෂයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීමට, සම්මා ආජීවෝ හොති, සම්‍යක් ආජීවය වෙයි; මිච්ඡා වායාමස්ස, මිථ්‍යා ව්‍යායාම ඇති; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීමට; සම්මාවායාමෝ හොති, සම්‍යක් ව්‍යායාමය වෙයි; මිච්ඡාසතිස්ස, මිථ්‍යාස්මෘති ඇති; පුරිස පුග්ගලස්ස, පුරුෂයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීමට; සම්මාසති හොති, සම්‍යක් සතිය වෙයි; මිච්ඡාසමාධිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිථ්‍යා සමාධි ඇති පුරුෂයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීමට; සම්මාසමාධි හොති, සම්‍යක් සමාධිය වෙයි; මිච්ඡාඤාණිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස; මිථ්‍යා ඤාණ ඇති පුද්ගලයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීම පිණිස; සම්මාඤාණං; යහපත් ඤාණය; හොති, වෙයි; මිච්ඡාවිමුත්තිස්ස, විපරීත විමුක්ති ඇති; හෙවත් අවිමුක්තියෙහි විමුක්ති සංඥ ඇති; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරිඤ්ඤමණාය, දුරලීම පිණිස; සම්මාවිමුත්ති, සම්‍යක් විමුක්තිය; හොති,

සම්මා ආජීවෝ හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස පුරිසපුග්ග
ලස්ස සම්මාවායාමෝ හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, මිච්ඡා සතිස්ස පුරිස
පුග්ගලස්ස සම්මාසති හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, මිච්ඡා සමාධිස්ස පුරිස
පුග්ගලස්ස සම්මා සමාධි හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, මිච්ඡා ඤාණිස්ස
පුරිස පුග්ගලස්ස සම්මා ඤාණං හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, මිච්ඡා විමු
තිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස සම්මා විමුත්ති හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස,
පීනම්බ පරියුට්ඨිතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස විගතපීනම්බතා හොති
පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, උබ්බත්තස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අනුබ්බට්ඨං හොති පරි
සුද්ධකම්මන්තස්ස, විචිකිච්ඡිතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස තිණ්ණ විචිකිච්ඡතා
හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, කොධනස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අකොධෝ
හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, උපනාහිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අනුපනාහෝ
හොති පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, මක්ඛිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අමක්ඛෝ හොති
පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, පලාසිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අපලාසෝ හොති පරි
සුද්ධකම්මන්තස්ස, ඉස්සුකිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අනිස්සුකා හොති පරිසුද්ධ

වෙයි; උබ්බත්ත, උඩඟුවු; පුරිස පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරිසුද්ධ
කම්මන්තස්ස, දුරලීමට; අනුබ්බට්ඨං හොති, අනුඛත්තය වෙයි; විචිකිච්ඡිතස්ස
පුරිසපුග්ගලස්ස, විචිකිච්ඡා ඇති පුද්ගලයාට; තිණ්ණ විචිකිච්ඡතා,
තරණය කළ විචිකිච්ඡා ඇතිබව; පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, දුරලීමට; හොති,
වෙයි; කොධනස්ස, ක්‍රෝධ ඇති; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරි
සුද්ධකම්මන්තස්ස, දුරලීමට; අකොධෝ හොති, අක්‍රෝධය වෙයි; උපනා
හිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, බඳ වෛර ඇති පුරුෂයාට; පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස,
දුරලීමට; අනුපනාහෝ, බඳ වෛර රහිත බව; හොති, වෙයි; මක්ඛි
ස්සපුරිසපුග්ගලස්ස, මකුගුණ ඇති පුරුෂයාට; පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, දුර
ලීමට; අමක්ඛෝ, මකුගුණ නැති බව; හොති, වෙයි; පලාසිස්ස පුරිස
පුග්ගලස්ස, යුගග්‍රාහ ඇති පුරුෂයාට; පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, දුරලීමට;
අපලාසෝ, යුගග්‍රාහ රහිත බව; හොති, වෙයි; ඉස්සුකිස්ස පුරිස
පුග්ගලස්ස, ඊර්ෂ්‍යා ඇති පුරුෂයාට; පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, දුරලීමට; අනි
ස්සුකා, ඊර්ෂ්‍යා රහිත බව; හොති, වෙයි; මච්ඡරිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස,
මාත්සර්‍ය ඇති පුරුෂයාට; පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, දුරලීමට; අමච්ඡරියං,
මාත්සර්‍ය රහිත බව; හොති, වෙයි; සඨස්ස, කෛරාවිකබවු; පුරිස
පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, දුරලීමට; අසාඨෙය්‍යං,
අසඨ බව; හොති, වෙයි; මායාවිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, රැවටිලි ඇති
පුද්ගලයාට, පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස, දුරලීමට, අමායා, රැවටිලි නැති බව;
හොති, වෙයි; එඛස්සපුරිසපුග්ගලස්ස, තද සුභාව ඇති පුද්ගලයාට;
අත්ථද්ධෝ, තද ගති රහිත බව; පරිසුද්ධකම්මන්තස්ස; දුරලීමට; හොති,
වෙයි; අතිමානිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, අධික මාන ඇති පුද්ගලයාට

ණාය, මච්ඡරියස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අමච්ඡරියං හොති පරිසුද්ධමණාය, සඨස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අසාඨෙය්‍යං හොති පරිසුද්ධමණාය, මායාවිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අමායා හොති පරිසුද්ධමණාය, ඵඛිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අත්‍ථද්ධියං හොති පරිසුද්ධමණාය, අතිමානිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අනතිමානං හොති පරිසුද්ධමණාය, දුබ්බචස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සොවචස්සතා හොති පරිසුද්ධමණාය පාපමිත්තස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස කල්‍යාණමිත්තතා හොති පරිසුද්ධමණාය, පමත්තස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අප්පමාදෙ හොති පරිසුද්ධමණාය, අස්සද්ධස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සද්ධා හොති පරිසුද්ධමණාය, අහිරිකස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස හිරි හොති පරිසුද්ධමණාය, අනොත්තාපිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස ඔත්තප්පං හොති පරිසුද්ධමණාය, අප්පස්සුතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස බාහුසච්චං හොති පරිසුද්ධමණාය, කුසීතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස විරියා රම්භෝ හෙති පරිසුද්ධමණාය, මුට්ඨස්සතිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස උපට්ඨිත සතිතා හොති පරිසුද්ධමණාය, දුප්පඤ්ඤස්ස පුරිස පුග්ගල

පරිසුද්ධමණාය, දුරලීමව, අනතිමානං, අනධිකමානය; හොති වෙයි; දුබ්බචස්සපුරිසපුග්ගලස්ස, දුර්වචපුරුෂයාව; සොවචස්සතා සුවචබව; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීම පිණිස; හොති, වෙයි,

පාපමිත්තස්සපුරිසපුග්ගලස්ස, පව්ටු මිතුරන් ඇති පුරුෂයාව; කල්‍යාණමිත්තතා, කලණමිතුරන් ඇතිබව; පරිසුද්ධමණාය, දුර ලීමව; හොති, වෙයි; පමත්තස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, ප්‍රමාදවූ පුරුෂ යාව; අප්පමාදෙ, අප්‍රමාදය; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීමව; හොති, වෙයි; අස්සද්ධස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, ශ්‍රද්ධා නැති පුරුෂයාව; පරිසුද්ධ මණාය, දුරලීමව; සද්ධා, ශ්‍රද්ධාව; හොති, වෙයි; අහිරිකස්ස පුරිස පුග්ග ලස්ස, ලජ්ජා නැති පුරුෂයාව; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීමව; හිරි, හිරිය; හොති; වෙයි; අනොත්තාපිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, භය නැති පුරුෂයාව; ඔත්තප්පං, පාපයෙහි භය; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීමව; හොති, වෙයි; අප්පස්සුතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, ශ්‍රැත රහිත පුරුෂයාව; බාහුසච්චං, බහුශ්‍රැත බව; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීම පිණිස; හොති, වෙයි; කුසීතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, කුසීත පුද්ගලයාට; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීමව; විරියාරම්භෝ, වීර්‍යාරම්භය; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීමව; හෙති, වෙයි; මුට්ඨස්සතිස්සපුරිසපුග්ගලස්ස, මුළා සිහිඇති පුරුෂයාව; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීමය; උපට්ඨිතසතිතා, එළඹ සිටි සිහි ඇති බව; හොති, වෙයි; දුප්පඤ්ඤස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, ප්‍රඥා නැති පුරුෂයාව, පඤ්ඤාසම්පදා, ප්‍රඥා සම්පත්තිය; පරිසුද්ධමණාය, දුරලීමව; හොති; වෙයි; සන්ධිඛ්පරාමාසී, සඵකීය දෘෂ්ටිය ආමිෂ්ණ කරන්නාවූ; ආධා නග්‍රාහි, එම දෘෂ්ටිය දැඩි වශයෙන් ගත්තාවූ; දුප්පටිනිස්සග්ගිස්ස,

සස පඤ්ඤාසම්පදා හොති පරිසක්කමණාය සන්ධිඛිපරාමාසි ආධාන හාහි දුප්පටිනිස්සග්ගිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අසන්ධිඛි අපරාමාසි අනා ධානග්ගාහි සුප්පටිනිස්සග්ගිතා හොති පරිසක්කමණාය, සෙය්‍යථාපි චුන්ද යෙකෙචි අකුසලා ධම්මා සඛෙබතෙ අධොභාවඛාමනියා යෙකෙචි කුසලා ධම්මා සඛෙබතෙ උපරිභාවඛාමනියා එවමෙව ඛො චුන්ද විහිංසකස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අවිහිංසා හොති උපරිභා වාය, පාණාතිපාතිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස පාණාතිපාතා වෙරමණී හොති උපරිභාවාය අදින්නාදායිස්ස –ප– සන්ධිඛිපරාමාසි ආධාන හාහි දුප්පටිනිස්සග්ගිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අසන්ධිඛිඅපරාමාසි සුප්ප ටිනිස්සග්ගිතා හොති උපරිභාවාය, සො වත චුන්ද අත්තානා පලිප පලිපන්නෙනා පරං පලිපපලිපන්නං උබරිස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති. සො වත චුන්ද අත්තනා අපලිපපලිපන්නෙනා පරං පලිප පලිපන්නං උබරිස්සතීතිඨාන මෙතං විජ්ජති, සොවත චුන්දඅත්තනා

දුකසේ දුරලියයුතු දැමීඇති; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුරුෂයාට; අස න්ධිඛිපරාමාසි, සඛකිය දැමිය අතනොඟාන්නාවූ; අනාධානඟාහි එම දැමිය දැඩිවශයෙන් නොඟන්නාවූ; සුප්පටිනිස්සග්ගිතා, සුව සේ දුරලියහැකි දැමි ඇතිබව; පරිසක්කමණාය, දුරලීමට; හොති වෙයි; චුන්ද! චුන්දය! යෙකෙචි අකුසලාධම්මා, යම්කිසි අකුසලධම් කෙනෙක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වෙත්ද; තෙසඛෙබ, ඒ සියල්ල; අධොභාවඛාමනියා, අපායාදී අධඃස්ථානයට යායුතුහ, (නපුරුවිපාක විඳියයුතුව) යෙකෙචිකුසලාධම්මා, යම්කිසි කුසලධම් කෙනෙක් වෙත්ද; තෙ සඛෙබ, ඒසියල්ල; උපරිභාවඛාමනියා, උඩදිසාවටයා යුතුහ; (ඉෂ්ටවිපාකවිඳියයුතුය) චුන්ද! චුන්දය! එවංඑවඛො, එපරිද් දෙන්ම; විහිංසකස්ස, විහිංසාඇති; පුරිසපුග්ගලස්ස; පුද්ගලයාට, උපරිභාවය, මතුභාවයපිණිස; අවිහිංසා, අවිහිංසාව; හොති, වෙයි; පාණාති පාතිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, ප්‍රාණඝාතකරණ පුද්ගලයාට, උරිභාවය, මතුභාවයපිණිස; පාණාති පාතාවෙරමණී හොති, ප්‍රාණඝාතයෙන්වීම; හොති, වෙයි, අදින්නාදායිස්ස –ප– සුප්පටිනි සග්ගිතා; සුවසේ දුරලියහැකි දැමිඇතිබව, උපරිභාවය, මතු භාවය පිණිස; හොති, වෙයි; චුන්ද, චුන්දය! වත, එකාන්තයෙන්; අත්තනා, තෙමේ; පලිපපළිපන්නෙනා, ගැඹුරුමඩෙහිගැළුනේ; සො, හෙතෙම; පලිපපළිපන්නං, ගැඹුරු මඩෙහි ගැළුනාවූ; පරං, අනි කෙක්; උබරිස්සතීති, හොඬනඟන්නේය යන; එතං ඨානං, මේ කාරණය; නවිජ්ජති; විද්‍යමාන නොවෙයි; චුන්ද, චුන්දය ! සො, හෙ තෙම; වත, එකාන්තයෙන්; අත්තනා, තෙමේ; අපලිපපළිප න්නෙනා, ගැඹුරු මඩෙහි නොගැළුනේ; පලිපපළිපන්නං, ගැඹුරු

අදත්තා අවිනීතා අපරිනිබ්බුතා පරං දමේස්සන්ති විනෙ
සන්ති පරිනිබ්බාපෙස්සන්තීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, සෝ චත චුන්ද
අත්තනා දන්තා විනීතා පරිනිබ්බුතා පරං දමෙස්සන්ති විනෙ
සන්ති පරිනිබ්බාපෙස්සන්තීති ඨානමෙතං විජ්ජති, එවමෙව ඛෝ
චුන්ද විහිංසකස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අවිහිංසා හොති පරිනිබ්බාණාය
පාණාතිපාතිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස පාණාතිපාතා වෙරමණී
හොති පරිනිබ්බාණාය, අදින්නාදායිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අදින්නා
දානා වෙරමණී හොති පරිනිබ්බාණාය, අබ්‍රහ්මචාරිස්ස පුරිස
පුග්ගලස්ස බ්‍රහ්මචරියං හොති පරිනිබ්බාණාය මුසාවාදිස්ස
පුරිස පුග්ගලස්ස මුසාවාදා වෙරමණී හොති පරිනිබ්බාණාය,
පිසුනාවාචස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස පිසුනාවාචා වෙරමණී හොති
පරිනිබ්බාණාය ඵරුසාවාචස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස ඵරුසාවාචා
වෙරමණී හොති පරිනිබ්බාණාය, සම්ඵප්පලාපිස්ස පුරිසපුග්ග
ලස්ස සම්ඵප්පලාපා වෙරමණී හොති පරිනිබ්බාණාය, අනි
ජ්ඣාලුස්ස පුරිස පුරිසපුග්ගලස්ස අනභිජ්ඣා හොති පරිනිබ්බා

මඩෙඹි ගැලුනු; පරං, මෙරමා; උඛරිස්සති, ශොඛනගත්තේය යන;
එතං, ඨානං, මේ කාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමාන වෙයි; චුන්ද, චුන්දය!
සෝ, හෙතෙම; අත්තනා, තෙමේ; අදන්තා, නොදමුනේ; අවිනී
තා, නොහික්මුනේ; අපරිනිබ්බුතා, කෙලෙශ පරිනිර්වාණය නොක
ළේ; පරං, මෙරමා; දමේස්සති, දමනය කරන්නේය; විනෙස්සති,
හික්ම වන්නේය; පරිනිබ්බාපෙස්සති ඉති, කෙලෙස් පරිනිර්වාණය
කරන්නේය යන; එතං ඨානං, මේ කාරණය, න විජ්ජති, විද්‍යමාන
නොවෙයි; චුන්ද, චුන්දය! සෝ, හෙතෙම; අත්තනා, තෙමේ;
දන්තා, දමුනේ; විනීතා, හික්මුනේ; පරිනිබ්බුතා, පිරිනිවියේ;
පරං, මෙරමා; දමෙස්සති, දමනය කරන්නේය; විනෙස්සති, හික්ම
වන්නේය; පරිනිබ්බාපෙස්සති, පරිනිර්වාණය කරවන්නේය යන;
එතං ඨානං, මේ කරුණ; විජ්ජති, විද්‍යමාන වෙයි; චුන්ද, චුන්දය!
එවමෙවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; විහිංසකස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, හිංසා
ඇති පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණය, කෙලෙශපරිනිර්වාණය පිණිස; අවි
හිංසා, අවිහිංසාව; හොති, වෙයි; පාණාතිපාතිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස
ප්‍රාණඝාත කරණ පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, කෙලෙශ පරිනිර්වාණය
පිණිස; පාණාතිපාතා වෙරමණී, ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළැක්ම; හොති,
වෙයි; අදින්නාදායිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, අදත්තාදානය කරණ
පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්වාණය පිණිස; අදින්නාදානා
වෙරමණී, අසිනාදනින් වැළැක්ම; හොති, වෙයි; අබ්‍රහ්මචාරිස්ස
පුරිස පුග්ගලස්ස, අබ්‍රහ්මචාරි පුරුෂයාට; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරියා
ව; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්වාණය පිණිස; හොති, වෙයි; මුසාවාදිස්ස,
පුරිස පුග්ගලස්ස, මුසාවාදී පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්වාණය

ණාය, වාපන්නචිත්තස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අවාපාදෝ හොති පරිනිබ්බාණාය, මිච්ඡාදිට්ඨිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස සම්මාදිට්ඨි හොති පරිනිබ්බාණාය මිච්ඡා සඞ්කප්පස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සම්මාසඞ්කප්පා හොති පරිනිබ්බාණාය මිච්ඡාවාචස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සම්මා වාචා හොති පරිනිබ්බාණාය මිච්ඡා කම්මන්තස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස සම්මා කම්මන්තෝ හොති පරිනිබ්බාණාය, මිච්ඡා ආජීවස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සම්මා ආජීවෝ හොති පරිනිබ්බාණාය, මිච්ඡා වායාමස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සම්මා වායාමෝ හොති පරිනිබ්බාණාය, මිච්ඡා සතිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සම්මා සති හොති පරිනිබ්බාණාය, මිච්ඡා සමාධිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සම්මා සමාධි හොති පරිනිබ්බාණාය, මිච්ඡා ඤාණිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සම්මා ඤාණං හොති පරිනිබ්බාණාය මිච්ඡා

පිණිස; හොති, වෙයි; පිසුනාවාචස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, කේලාම් කියන පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; පිසුනා වාචා වෙරමණි හොති, කෙලාම් කීමෙන් වෙන්වීම වෙයි; ඵරුසාවාචස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, ඵරුෂ වචන කියන පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; ඵරුසාවාචා වෙරමණි හොත්, ඵරුෂ වචන යෙන් වෙන්වීමවෙයි; සම්ඵප්පලාපිස්ස, සම්ඵප්‍රලාප කියන පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; සම්ඵප්පලාපා වෙරමණි හොති, සම්ඵප්‍රලාපයෙන් වෙන්වීම; හොති, වෙයි; අභිජ්ඣාලුස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, අධික ලොභ බහුල පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; අනභිජ්ඣා, අනභිද්‍යාව; හොති, වෙයි; ව්‍යාපන්න චිත්තස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, ව්‍යාපාද සිත් ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; අනභිජ්ඣා, අනභිද්‍යාව; හොති, වෙයි, මිච්ඡාදිට්ඨිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස මිථ්‍යාදෘෂ්ටික පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; සම්මාදිට්ඨි, සම්‍යක් දෘෂ්ටිය; හොති, වෙයි; මිච්ඡා සංකප්පස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිථ්‍යා කල්පනා ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; සම්මාසංකප්පා, සම්‍යක් සංකල්පනාව; හොති, වෙයි; මිච්ඡා වාචස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිථ්‍යා වචන ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; සම්මාවාචා, සම්‍යක් වචනය; හොති, වෙයි; මිච්ඡා කම්මන්තස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිථ්‍යාකම් ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; සම්මාකම්මන්තෝ හොති, සම්‍යක් කම්මන්තය වෙයි; මිච්ඡා ආජීවස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිථ්‍යා ජීවිකා ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; සම්මා ජීවෝ,

විමුත්තිසඞ්ඛාතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස සම්මා විමුත්ති හොති පරිනිබ්බාණාය. පීතම්බ පරියුට්ඨිතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස විඝාත පීතම්බතා හොති පරිනිබ්බාණාය උබතඃ පුරිස පුග්ගලස්ස අනුබඳ්ධං හොති පරිනිබ්බාණාය වෙචිකිච්ඡස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස තිණ්ණවිචිකිච්ඡතා හොති පරිනිබ්බාණාය කොධනස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අක්කොධෝ හොති පරිනිබ්බාණාය උපනාහිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අනුපනාහෝ හොති පරිනිබ්බාණාය මක්ඛිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අමක්ඛෝ හොති පරිනිබ්බාණාය පලාසිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අපලාසෝ හොති පරිනිබ්බාණාය ඉස්සුකිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අනිස්සා හොති පරිනිබ්බාණාය, මච්ඡරිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අමච්ඡරියං හොති පරිනිබ්බාණාය, සඨස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අසාඨෙය්‍යං හොති පරිනිබ්බාණාය; මායාවිස්ස

සම්‍යක් ආජීවය; හොති, වෙයි; මිච්ඡා වායාමස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිත්‍යා ව්‍යායාම ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; සම්මාවායාමෝ, සම්‍යක් ව්‍යායාමය; හොති, වෙයි; මිච්ඡා සතිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිත්‍යා සිහි ඇති පුරුෂයාට; සම්මාසති, සම්‍යක් සතිය; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; හොති, වෙයි; මිච්ඡා සමාධිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිත්‍යා සමාධි ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; සම්මා සමාධි, සම්‍යක් සමාධිය; හොති, වෙයි; මිච්ඡාඤ්ඤිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිත්‍යා ඥන ඇති පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; හොති, වෙයි; මිච්ඡා විමුත්තිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මිත්‍යා විමුක්ති ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; හොති, වෙයි; පීතම්බ පරියුට්ඨිතස්ස, පීතම්බයෙන් යටකරණ ලද පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; විඝාත පීතම්බතා, පහවූ පීතම්බ ඇති බව; හොති, වෙයි; උබතඃ පුරිස පුග්ගලස්ස, උඩඟුවූ පුරුෂයාට; අනුබඳ්ධං, අනුබන්‍ධය; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; හොති, වෙයි; වෙචිකිච්ඡස්ස, විචිකිත්සා ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; තිණ්ණ විචිකිච්ඡතා, තරණය කළ විචිකිච්ඡා ඇති බව; හොති, වෙයි; කොධනස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, ක්‍රෝධශීලී පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; අක්කොධෝ අක්‍රෝධය, හොති, වෙයි; උපනාහිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, බඳ වෛර ඇති පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; අනුපනාහෝ, බඳ වෛර නැති බව; හොති, වෙයි; මක්ඛිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මකු ගුණ ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය

පුරිස පුග්ගලස්ස අමාසා හොති පරිනිබ්බාණාය, ඵඹස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අප්ඵියං හොති පරිනිබ්බාණාය, අනිමානිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අනතිමානො හොති පරිනිබ්බාණාය, දුබ්බචස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සොවචස්සතා හොති පරිනිබ්බාණාය පාපමිත්තස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස කල්‍යාණමිත්තතා හොති, පරිනිබ්බාණාය, පමත්තස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අප්පමාදෙ හොති පරිනිබ්බාණාය, අසඛස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස සඛා හොති පරිනිබ්බාණාය අහිරිකස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස හිරි හොති පරිනිබ්බාණාය අනොත්තාපිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස ඔත්තප්පං හොති පරිනිබ්බාණාය, අප්පස්සුතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස බාහුසච්චං හෙති පරිනිබ්බාණාය, කුසීතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස විරියාරම්භො හොති පරිනිබ්බාණාය, මුඨස්සතිස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස උපට්ඨිතසතිතා හොති පරිනිබ්බාණාය, දුප්පඤ්ඤස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස

පිණිස; අමාකුඛා, මකුගුණ රහිත බව; හොති, වෙයි; පලාසිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, යුගග්‍රාහ ඇති පුද්ගලයාව; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; අපලාසො, යුගග්‍රාහ රහිත බව; හොති, වෙයි; ඉස්සුකිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, ඊර්ෂ්‍යා ඇති පුරුෂයාට; අනිස්සා, ඊර්ෂ්‍යා රහිත බව; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; හොති, වෙයි; මච්ඡරිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මාත්සර්‍ය ඇති පුරුෂයාව; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; අමච්ඡරියං, අමාත්සර්‍යය; හොති, වෙයි; සඨස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, කෛරාවික පුරුෂයාට, අසාඨෙය්‍යං, අසඨ බව; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; හොති, වෙයි; මායාවිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස; රැවටිලි ඇති පුරුෂයාව; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමට; අමායා; නොරැවටිල්ල; හොති, වෙයි; ඵඹස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, තදවූ පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්‍වාණය පිණිස; අනඵියං, අඵඹ බව; හොති, වෙයි; අනිමානිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, අධික මාන ඇති පුද්ගලයාව; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමද; අනතිමානො, අනධිකමානය; හොති, වෙයි; දුබ්බචස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, දුර්‍වච පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමට; සොවචස්සතා, සුවච බව; හොති, වෙයි; පාපමිත්තස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, පාපමිත්‍ර පුරුෂයාට; කල්‍යාණමිත්තතා, කල්‍යාණමිත්‍ර බව; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමට; හොති, වෙයි; පමත්තස්ස, ප්‍රමාදවූ; පුරිසපුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; අප්පමාදෙ, අප්‍රමාදය; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමට; හොති, වෙයි; අසඛස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස, සඛා නැති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමට; සඛා, ශ්‍රද්ධාව; හොති, වෙයි; අහිරිකස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, හිරි නැති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමට හිරි, හිරිය, හොති, වෙයි;

පඤ්ඤාසම්පදා හොති පරිනිබ්බාණාය, සන්දිට්ඨි පරාමාසි ආධානග්ගාහී දුප්පටිනිස්සග්ගිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස අසන්දිට්ඨි අපරාමාසි අනාධානග්ගාහී සුප්පටිනිස්සග්ගිනා හොති පරිනිබ්බාණාය, ඉති ඛෝ චුන්ද දෙසිතෝ මයා සල්ලේඛ පරියායෝ දෙසිතෝ චිත්තුප්පාද පරියායෝ දෙසිතෝ පරිත්තාමණ පරියායෝ දෙසිතෝ උපරිභාව පරියායෝ දෙසිතෝ පරිනිබ්බාණ පරියායෝ යං ඛෝ චුන්ද සත්ථාරා කරණීයං සාවකානං හිතෙසිනා අනුකම්පකෙන අනුකම්පං උපාදාය කතං වෝ තං මයා එතානි චුන්දං රුක්ඛමූලානි එතානි සුඤ්ඤාගාරානි ඣායථ චුන්ද මා පමාදත්ථ මා පච්ඡා විප්පටිසාරිනෝ අහුවත්ථ අයං වෝ අම්හාකං අනුසාසනීති;

අනොත්තාපිස්ස, පාපයෙහි භය නැත්තාවූ, පුරිස පුග්ගලස්ස, පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්වාණය පිණිස; ඔත්තප්පං, පාප යෙහි භය; හොති; වෙයි; අප්පස්සුතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, ඇසූ පිරූ තැන් නැති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීම පිණිස; බාහුසච්චං, බහුශ්‍රැත බව; හොති, වෙයි; කුසීතස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස කුසීත පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීම පිණිස; විරියාරම්භෝ, වීර්‍යාරම්භය; හොති, වෙයි; මුට්ඨස්සතිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, මුළාසිහි ඇති පුරුෂයාට; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමට; උපට්ඨිත සතිනා, එළඹ සිටි සිහි ඇති බව; හොති, වෙයි; දුප්පඤ්ඤස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, ප්‍රඥා නැති පුද්ගලයාට; පරිනිබ්බාණාය, පිරිනිවීමට; පඤ්ඤාසම්පදා, ප්‍රඥා සම්පත්තිය; හොති, වෙයි; සන්දිට්ඨි පරාමාසි, ඝෝක්‍ෂ්‍ය දෘෂ්ටිය ආමෂ්ණය කරන්නාවූ; ආධානග්ගාහි, එම දෘෂ්ටිය දැඩි වශයෙන් ගන්නාවූ; දුප්පටිනිස්සග්ගිස්ස පුරිස පුග්ගලස්ස, අත්නොහැරිය හැකි දෘෂ්ටි ඇති පුරුෂයාව; අසන්දිට්ඨි අපරාමාසි, ඝෝක්‍ෂ්‍ය දෘෂ්ටිය අත නොහැන්නාවූ; අනාධානග්ගාහි, දැඩි ග්‍රහණ නැත්තාවූ; සුප්පටිනිස්සග්ගිනා, සුවසේ දුරලිය හැකි දෘෂ්ටි ඇති බව; පරිනිබ්බාණාය, පරිනිර්වාණය පිණිස; හොති, වෙයි; චුන්ද, චුන්දය, ඉති ඛෝ, මෙසේ වනාහි; මයා, මා විසින්; සල්ලේඛ පරියායෝ, සල්ලේඛ ක්‍රමය; දෙසිතෝ, දෙසන ලදී; චිත්තුප්පාද පරියායෝ, චිත්තෝත්පාද ක්‍රමය; දෙසිතෝ, දෙසන ලදී; පරිත්තාමණ පරියායෝ, දුරලීම් ක්‍රමය; දෙසිතෝ, දෙසන ලදී; උපරිභාව පරියායෝ, උපරිභාව ක්‍රමය හෙවත් කාරණය, දෙසිතෝ, දෙසන ලදී; පරිනිබ්බාණ පරියායෝ, කෙලස පරිනිර්වාණ ක්‍රමය හෙවත් කාරණය; දෙසිතෝ දෙසන ලදී.

ඉදමවොච භගවා අත්තමනෝ ආයස්මා මහාචුන්දෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දීති–

චතුත්තාරීස පදා වුත්තා සන්ධියා පංච දෙසිතා
සුත්තන්තෝ සලෙලඛෝ නාම ගම්භීරෝ සාගරූපමෝ.

සලෙලඛ සුත්තං අට්ඨමං–(8)

චුන්ද, චුන්දය! සාවකානං, ශ්‍රාවකයන්ට; හිතෙසිනා, හිතෙ මිවූ; අනුකම්පකෙන, අනුකම්පාඇති; සත්ථාරා, ශාස්තෘතෙනෙක් විසින්; අනුකම්පංඋපාදාය, අනුකම්පාරැගෙන; හෙවත්, අනුකම්පා සිතින්; යං, යමක්; කරණීයං, කටයුතුද; මයා, මාවිසින්; තං, එය; වෝ, තොපට; කතං, කරණලදී, චුන්ද, චුන්දය! එතානිරුක්ඛ මූලානි, මේ වෘක්ෂමූල සෙනාසනයන්; එතානි සුඤ්ඤාගාරානි; මේ සූන්‍යාගාර සෙනාසනයන් (සෙවනය කරව්) ඣායථ ලභඤ්ඤප නිඛ්‍යාණ ආරම්මණූපනිබන්ධන විශයෙන් ධ්‍යානකරව්, මා පමාද ත්ථ, පමානොවව්; පච්ඡා, පසුව; මා විප්පටිසාරිනෝ අහුවත්ථ (පමාවී) විපිළිසරනොවව්; අයං, මේ; වෝ, තොපට; අම්හාකං අපගේ; අනුසාසනී, අනුශාසනාවසි;

ඉදං, මෙය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදාළේය; අත්තමනෝ, සතුවුසිත්ඇති; ආයස්මාමහාචුන්දෝ, මහාචුන්ද යුශ්මතුන්වහන්සේ; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දීහි, සතුටින් පිළිගත්තේසි;

චතුත්තාරීසපදා, පදසතළිස්සතරක්; වුත්තා, වදාරණලදී; පංචසන්ධියා, සන්ධිපසකින්යුක්තයව; දෙසිතා දෙසනලදී; (එබඳුවූ) සලෙලඛොනාමසුත්තන්තෝ, සලෙලඛනම්සූත්‍රය; ගම්භීරෝ, ගැඹුරුවූ; සාගරූපමෝ, සාගරයට බඳු උපමාඇත්තේය;

සලෙලඛ සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවමෙමසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකසස ආරාමෙ තත්‍රඛො ආයසම්මා සාරිපුත්තෙනා භික්ඛු ආමන්තෙසි ආවුසො භික්ඛවොති ආවුසො ති ඛො තෙ භික්ඛු ආයසම්තො සාරිපුත්තසස පච්චසෙසුං ආයසම්මා සාරිපුත්තෙනා එතදවොච සම්මාදිඨි සම්මාදිඨිති ආවුසො වුච්චති කිත්තාවතානුඛො ආවුසො අරියසාවකො සම්මාදිඨි හොති උජුගතාසස දිඨි ධම්මෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සධම්මන්ති දූරතො පි ඛො මයං ආවුසො ආගච්ඡෙය්‍යාම ආයසම්තො සාරිපුත්තසස සන්තිකෙ එතසස භාසිතසස අත්ථමඤ්ඤාතුං සාධු වතා යසම්නතං යෙව සාරිපුත්තං පටිභාතු එතසස භාසිත

එවංමෙසුතං මෙ–පෙ–තත්‍රඛො, එකල්හි; ආයසම්මාසාරිපුත්තෙනා ශාරිපුත්‍රායුෂ්මත්තෙමේ; ආවුසො භික්ඛවොති, ඇවැත්නි මහණ නිකියා; භික්ඛු, භික්ෂූන්, ආමන්තෙසි, ඇමතුයේය; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; ආවුසොතිඛො, ඇවැත්නිසිකියා; ආයසම්තො සාරිපුත්තසසා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ට; පච්චසෙසුං, පිළිවදන්දුන්හ; ආයසම්මා සාරිපුත්තෙනා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මත්තෙමේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළේය' ආවුසො, ඇවැත්නි; සම්මාදිඨි සම්මාදිඨිති, සම්‍යක්දෘෂ්ටිය සම්‍යක්දෘෂ්ටියයි; වුච්චති, කියනුලැබේ ආවුසො, ඇවැත්නි; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවක තෙම; කිත්තාවතානුඛො, කොපමණකින්; සම්මාදිඨිහොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටිවේද? අසස, ඔහුගේ; දිඨි, දෘෂ්ටිය; උජුගතා, කාය වඞ්කාදීන් රහිතව අත්තවයට නොපැමිණියාජුව තියා වේද? ධම්මෙ, නවලොකොත්තර ධර්මයෙහි; අවෙච්චපපසාදෙන, අචල ප්‍රසාදයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයේ; ඉමං සධම්මං, මේ නිර්වාණ ධර්මයට; ආගතො, ආයේ වේද? ආවුසො, ඇවැත්නි; මයං, අපි; දූරතොපිඛො, දුරසිටත්; ආයසම්තො සාරිපුත්තසස සන්තිකෙ, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි; එතසසභාසිතසස, මේ භාෂිතයාගේ; අත්ථ අඤ්ඤාතුං, අර්ථය දැනගන්ට; ආගච්ඡෙය්‍යාම, එන්නෙමු; වත, එකාන්තයෙන්; ආයසම්නතං සාරිපුත්තං එව, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වම; එතසස භාසිතසස, මේ භාෂිතයාගේ; අත්ථං, අර්ථය; පටිභාතු, වැටහේවා; ආයසම්තො සාරිපුත්තසස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගෙන්; සුණා, අසා; භික්ඛු, භික්ෂූහු; ඛාරෙසහනති, දරන්නාහුය; සාධු, ඒ පිණිස යාවැසූ කරමු; ආවුසො, ඇවැත්නි! තෙනහි එසේවීනම්; සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහි කරව්; භාසිසසාමි, කියන්නෙමි; ආවුසොසු; ඇවැත්නි! එවං ඉති ඛො, එසේය කියා, තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; ආයසම්තො සාරිපුත්තසසා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ට; පච්ච

සස අථෝ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස සුත්වා භික්ඛූ ඛාරෙසානන්ති තෙන හාවුසෝ සුණාථ සාධුකං මනසිකරෝථ භාසිස්සාමීති එව මාවුසොති ඛෝ තෙ භික්ඛූ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස පච්ච සෙසාසුං ආයස්මා සාරිපුත්තෝ එතදවොච—

යතෝ ඛෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ අකුසලංච පජානාති අකුසලමූලංච පජානාති. කුසලංච පජානාති, කුසල මූලංච පජානාති එත්තාවතාපි ඛෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාසස දිට්ඨිගතේම අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති—කතමං පනාවුසෝ අකුසලං කතමං අකුසල මූලං කතමං කුසලං කතමං කුසලමූලන්ති? පාණාතිපාතෝ ඛෝ

සෙසාසුං, පිළිවදන් දුන්හ; ආයස්මා සාරිපුත්තෝ, ශාරිපුත්‍රාශ්‍රේෂ්ඨ තුන් වහන්සේ; එතං, මේ සූත්‍ර දෙශනාව; අවොච, වදාළේය;– ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යථෝ ඛෝ, යම් තැනක පටන්; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; අකුසලංච, අකුසලයත්; පජානාති, දනිද; අකුසලමූලංච, අකුසල මූලයත්; පජානාති, දනිද; කුසලංච, කුසලයත්; පජානාති, දනිද; කුසලමූලංච, කුසලමූලයත්, පජානාති, දනිද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණකින් අරියසාවකෝ, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි වෙයි; අසස, ඔහුගේ; දිට්ඨි, දෘෂ්ටි තොම; උජුගතා, ඍජුව ගියා වෙයි; ධම්මෙ, නවලොකොත්තර ධර්මයෙහි; අවෙච්චපසාදෙන, අචල ප්‍රසාදයෙන් හෙවත් ගුණ දැන පැහැදීමෙන්; සමන්නාගතෝ යුක්ත වූයේ; ඉමං සද්ධම්මං, මේ නිර්වාණ ධර්මයට; ආගතොති, ආයේයයි ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අකුසලං, අකුසලය. කතමං කවරේද? අකුසලමූලං, අකුසලමූලය; කතමං, කවරේද? කුසලං, කුසලය; කතම්, කවරේද? කුසලමූලං, කුසලමූලය; කතමං, කවරේද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; පාණාතිපාතොඛෝ, ප්‍රාණඝාතය; හෙවත් ත්‍රිවිතෙන්ද්‍රියයොපච්ඡේදක උපක්‍රමසමුඩ්ඨාපිකවධකචෙතනාව; අකුසලං, අකුසල්ය; අදින්නාදානං, නුදුන්දෙය පැහැරගැන්ම; හෙවත් තඩාරකථෙය චෙතනාව අකුසලං, අකුසල්ය; කාමෙසුමිච්ඡා, චාරෝ, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීම හෙවත්; අගමනියඨාන චීති කාම චෙතනාව; අකුසලං, අකුසල්ය; මුසාවාදෝ, බොරු කිම? හෙවත්, විසංවාදක පුරෙභාර චෙතනාව; අකුසලං, අකුසල්ය; පිසුනාවාචා, කේලාම් කිම; අකුසලං, අකුසල්ය; ඵරුසාවාචා, ඵරුෂවචන කිම; අකුසලං, අකුසල්ය; සම්ඵපලාපෝ, නිරර්ථක කථාකිම; අකුසලං, අකුසල්ය; අභිජ්ඣා, අධික ලොභය; අකුසලං, අකුසල්ය; ව්‍යාපාදෝ, බලවත් ක්‍රොධය; අකුසලං, අකුසල්ය; මිච්ඡාදිට්ඨි,

ආවුසො අකුසලං අදින්නාදානං අකුසලං කාමෙසු මිච්ඡාචාරො අකුසලං මුසාවාදො අකුසලං පිසුණාවාචා අකුසලං ඵරුසාවාචා අකුසලං සම්පමඵලාපො අකුසලං අභිජ්ඣා අකුසලං ව්‍යාපාදො අකුසලං මිච්ඡාදිඨි අකුසලං ඉදං වුච්චතාවුසො අකුසලං කතමඤ්ච වුසො අකුසල මූලං ලොභො අකුසල මූලං දොසො අකුසලමූලං මොහො අකුසල මූලං ඉදං වුච්චතාවුසො අකුසල මූලං කතමඤ්ච වුසො කුසලං ?

පාණාතිපාතා වෙරමණී කුසලං අදින්නාදානා වෙරමණී කුසලං කාමෙසුමිච්ඡාචාරා වෙරමණී කුසලං මුසාවාදා වෙරමණී කුසලං පිසුනාවාචා වෙරමණී කුසලං ඵරුසාවාචා වෙරමණී කුසලං

මිත්‍යාදෘෂ්ටිය; අකුසලං, අකුසල්ය; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉදං, මේ; අකුසලං වුච්චති, අකුසල්යයි කියනු ලැබේ.

ආවුසො, ඇවැත්නි ! අකුසලමූලං, අකුසලමූලය; කතමං, කවරේද ? ලොභො, ලොභය; අකුසල මූලං, අකුසල් මූලයි; දොසො, ද්වේෂය; අකුසල මූලං, අකුසල් මූලයි; මොහො, මෝහය, අකුසල මූලං, අකුසල් මූලයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉදං මේ; අකුසල මූලං, අකුසල මූලයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි! කුසලං, කුසලය; කතමංච, කවරේද ? පාණාතිපාතා වෙරමණී, ප්‍රාණඝාත යෙන් වැළැක්ම; කුසලං, කුසලය; අදින්නාදානා වෙරමණී, අයිනාද නින් වැළැක්ම, කුසලං, කුසල්ය; කාමෙසුමිච්ඡාචාරා, කාමමිත්‍යාචාර යෙන්; වෙරමණී, විරමණය; කුසලං, කුසල්ය; මුසාවාදා වෙරමණී, මුසාවාදයෙන් වෙන්වීම; කුසලං, කුසල්ය; පිසුණාවාචා වෙරමණී කෙලාම් කීමෙන් වෙන්වීම; කුසලං, කුසල්ය; ඵරුසාවාචා වෙරමණී, ඵරුෂ වචනයෙන් වෙන්වීම; කුසලං, කුසල්ය; සම්ඵපලාපා වෙර මණී, සම්ඵප්‍රලාපයෙන් වෙන්වීම; කුසලං කුසල්ය; අනභිජ්ඣා, අනභිද්‍යුව; කුසලං, කුසල්ය; අව්‍යාපාදෙ, ව්‍යාපාද රහිත බව; කුස ලං, කුසල්ය; සම්මාදිඨි, සම්‍යක් දෘෂ්ටිය; කුසලං, කුසල්ය; ආවු සො ඇවැත්නි; ඉදං, මේ කුසලං වුච්චති, කුසල්යයි කියනු ලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; කුසලමූලං, කුසල්මූල්; කතමංච, කවරේද ? අලොභො, අලෝභය; කුසල මූලං, කුසල් මූලයි; අදොසො, අදෙ ෂය; කුසලමූලං, කුසල් මූලයි; අමොහො, අමෝහය; කුසලමූලං, කුසල් මූලයි; ආවුසො, ඇවැත්නි, ඉදං, මේ; කුසලමූලං, කුසලමූල යයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි ! යථොඛො, යම් හෙයකින්; අරිය සාවකො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම; ඒවං, මෙසේ; අකු සල , අකුසලය; පජානාති, දනියි; අකුසලමූලං, අකුසල්මුල; පජා

සම්ඵප්පලාපා වෙරමණී කුසලං අනභිජ්ඣා කුසලං අව්‍යාපාදෝ කුසලං සම්මාදිට්ඨි කුසලං ඉදං වුච්චතාවුසෝ කුසලං කතමඤ්චාවුසෝ කුසලමූලං? අලොභෝ කුසලමූලං අදෝසෝ කුසලමූලං අමොහෝ කුසලමූලං ඉදං වුච්චතාවුසෝ කුසලමූලං යථෝ ඛෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ එවං අකුසලං පජානාති එවං අකුසල මූලං පජානාති එවං කුසලං පජානාති එවං කුසලමූලං පජානාති සෝ සබ්බසෝ රාගානුසයං පහාය පටිඝානුසයං පටිවිනොදෙත්වා අස්මීති දිට්ඨි මානානුසයං සමූහනිත්වා අවිජ්ජං පහාය විජ්ජං උප්පා දෙත්වා දිට්ඨෙව ධම්මෙ දුක්ඛස්සන්තකාරෝ හොති එත්තාවතාපිඛෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති. උජුගතාසස දිට්ඨි ධම්මෙ

නාති, දනිද; කුසලං, කුසලය; පජානාති, දනිද; කුසල මූලං, කුසල් මුල; පජානාති, දනිද, සෝ, ඔහුතෙම; සබ්බසෝ, සම්පූ කාරයෙන්; රාගානුසයං, අනුශය සහිත රාගය; පහාය, දුරුකොට; පටිඝානුසයං, අනුශය සහිත ප්‍රතිඝය; පටිවිනොදෙත්වා, දුරු කොට; අස්මීති, මම වෙමි; යන, දිට්ඨමානානුසයං; දෘෂ්ටි අනු ශය හා; මානානුශය සමූහනිත්වා, නසා; අවිජ්ජං, වටටගාමී අවිද්‍යාව; පහාය, දුරුකොට; විජ්ජං, අර්හත් මාර්ගඥාන විද්‍යාව; උප්පාදෙත්වා, උපදවා; දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහාත්මයෙහි; දුක්ඛස්සන්තං කරෝ හොති, දුක් කෙළවර කරන්නේ වෙයි; එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණකින්ද —පෙ—ආගතොහි, ආයේයයි;

(මෙහි සොභනවූ ප්‍රශස්තවූ දෘෂ්ටිය සම්‍යක්දෘෂ්ටියයි; එය ලෞකික සම්‍යක්දෘෂ්ටිය, ලොකොත්තර සම්‍යක් දෘෂ්ටියයි දෙකකි, කර්මස්වකෘත ඥානය හෙවත් කර්මඵල විශ්වාසය හා චතුරාර්‍යසත්‍ය යට; අනුලෝමිවූ සත්‍යානුලෝමික ඤාණයද; ලෞකික සම්‍යක් දෘෂ්ටියයි; ආශ්‍රව සහිත සියලු ප්‍රඥව ලෞකිකයි; ආර්‍යමාර්ග සම්ප්‍ර යුක්ත ප්‍රඥව ලොකොත්තර සම්‍යක්දෘෂ්ටියයි; සම්‍යක්දෘෂ්ටි පුද්ගල යාද; පෘථග්ජනය; ශෛක්ෂය; අශෛක්ෂයයි; ත්‍රිවිධයි; පෘථග්ජන තෙම; බාහිරක ශාසනික වශයෙන් දෙයාකාරයි;)— කර්මපථචාර වණ්ණනා නිමි. ආවුසෝ, ඇවැත්නි; සාධු ඉතිඛෝ, මැනවයි කියා; ආයසම්මතෝ, සාරිපුත්තස්ස; ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගේ, භාෂිත, භාෂිතය; අභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනය කොට; අනුමෝ දිත්වා, අනුමෝදන්ව; ආයසම්මතා සාරිපුත්තෙන, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් ගෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡිං, විචාළා කුය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යථා, යම් ක්‍රමයකින්; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි වේද–ප–ආයේදා

අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති— සාධාවුසෝ ති බෝ තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තෝ සාරිපුත්තස්ස භාසිත අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡිංසු, සියා පනාවුසෝ අඤ්ඤම්පි පරියායෝ යථා අරිය සාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨි ධම්මෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති සියා ආවුසෝ යතෝ බෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ ආහාරඤ්ච පජානාති ආහාර සමුදයඤ්ච පජානාති ආහාර නිරොධඤ්ච පජානාති ආහාර නිරොධ ගාමිනිං පටිපදංඤ්ච පජානාති එත්තාවත්තාපිබෝ ආවුසෝ අරියසාව කෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨි ධම්මෙ අවෙච්චප්පසාදෙන

එබඳුවූ; අඤ්ඤම්පි පරියායෝ, අනික් ක්‍රමයක්; සියාපන, වන්නේද? ආවුසෝ, ඇවැත්නි; සියා, වන්නේය; යතොබෝ, යම් හෙයකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම; ආහාරඤ්ච, ආහාරය; පජානාති, දනීද; ආහාර සමුදයං, ආහාරයාගේ හටගැන්ම; පජානාති, දනීද; ආහාර නිරොධං, ආහාර නිරුඬිය; පජානාති, දනීද; ආහාර නිරොධ ගාමිනී පටිපදං, ආහාර නිරුඬියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; එත්තාවත්තාපි බෝ, මේ පමණකින්ද; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි වෙයි; —පෙ— ඉමං සද්ධම්මං, මේ නිර්‍වාණ ධර්‍මයට ආගතෝ, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ආහාරෝ, ආහාරය; කතමෙ, කවරේද? ආහාර සමුදයෝ, ආහාරයාගේ හටගැන්ම; කතමෙ, කවරේද? ආහාර නිරොධෝ, ආහාරයාගේ නිරුඬිය; කතමෝ, කවරේද? ආහාර නිරොධ ගාමිනී පටිපදා, ආහාර නිරුඬියට යන ප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරේද?

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; භූතානං, හටගත්තාවූ; සත්තානං, සත්ත්වයන්ගේ; ඨිතියාවා, සිටීම පිණිසද, සම්භවෙසිනං සත්තානං, උත්පත්තිය සොයන අණ්ඩජාදී සත්ත්වයින්ට, අනුග්ගහායවා අනුග්‍රහ පිණිසද, ඉමෙ චත්තාරෝ ආහාරා, මේ ආහාර සතරක් වෙත්; කතමෙ චත්තාරෝ, කවර සතරක්ද? ඔළාරිකෝ, ඕදාරිකවූද; සුඛුමෝවා, සියුම්වූද, කබලිඞ්කාරෝ ආහාරෝ, කබලිඞ්කාරාහාරය; දුතියෝ, දෙවෙනිවූ; ඵස්සෝ, ස්පර්‍ශාහාරය තතියෝ, තුන්වැනිවූ; මනොසංචෙතනෝ, මනෝ සංචේතනාහාරය; චතුත්ථං සතරවැනිවූ; විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණාහාරය; තණ්හා සමුදයා; තෘෂ්ණාවගේ හටගැන්මෙන්; ආහාර සමුදයෝ, ආහාරයාගේ හටගැන්ම වේ; තණ්හා නිරොධෝ, තෘෂ්ණා නිරොධයෙන්; ආහාර නිරොධෝ, ආහාරයගේ නිරුඬිය වෙයි; අයං, එව; මේම; අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ, ආර්‍ය්‍ය අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයම; ආහාර නිරොධ ගාමිනී පටිපදා, ආහාර නිරුඬියට

සම්පන්නාගතෙ ආගතෙ ඉමං සබ්බම්පනති කතමෙ පනාවුසො ආහාරෙ කතමෙ ආහාර සමුදයො කතමෙ ආහාර නිරොධෙ කතමා ආහාර නිරොධ ගාමිනී පටිපදාති ?

චත්තාරෙ මේ ආවුසො ආහාරා භූතානං වා සත්තානං ඨිතියා සම්භවෙසිනං වා අනුග්ගහාය-කතමෙ චත්තාරෙ ? කබලිඞ්කාරෙ ආහාරෙ ඔළාරිකෙ වා සුඛුමෙ වා එසෙසා දුතියෙ මනොසඤ්චෙතනා තතියෙ විඤ්ඤාණං චතුත්ථං තණ්හා සමුදයා ආහාර සමුදයෙ තණ්හා නිරොධා ආහාර නිරොධ අයමෙව අරියෙ අට්ඨඞ්ගිකෙ මග්ගෙ ආහාර නිරොධ ගාමිනී පටිපදා සෙය්‍යථිදං? සම්මාදිට්ඨි සම්මාසංකප්පෙපා සම්මාවාචා සම්මාකම්මන්තා සම්මා ආජීවෝ

පමුණුවන ප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථිදං, ඒනම්; සම්මාදිට්ඨි, සම්‍යක් දෘෂ්ටිය; සම්මාසඞ්කප්පෙපා, සම්‍යක් සංකල්පනාව, සම්මා වාචා, සම්‍යක් වචනය; සම්මාකම්මන්තා, සම්‍යක් කර්මාන්තය සම්මා ආජීවෝ, සම්‍යක් ආජීවය; සම්මාවායාමෝ සම්‍යක් ව්‍යායාමය; සම්මා සති, සම්‍යක් සතිය; සම්මා සමාධි, සම්‍යක් සමාධිය; යන මේයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; යථෝ ඛෝ, යම් හෙයකින්; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; එව, මෙසේ; ආහාර, ආහාරය; පජානාති, ප්‍රකාරයෙන් දනිද; එව, මෙසේ; ආහාර සමුදය, ආහාරයාගේ හටගැනීම; පජානාති, ප්‍රකාරයෙන් දනිද; එවං, මෙසේ; ආහාර නිරොධ, ආහාර නිරුඞ්ගය; පජානාති, දනිද; එවං, මෙසේ; ආහාර නිරොධ ගාමිනී පටිපදං, ආහාර නිරුඞ්ගයට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනිද; සෝ, හෙතෙම; සබ්බසෝ, සර්ප්‍රකාරයෙන්; රාගානුසයං, රාගානුසය; පහාය, දුරුකොට; පටිඝානුසයං, අනුසය සහිත ක්‍රොධය; පටිවිනොදෙත්වා, දුරුකොට; අස්මීති, මම වෙමි යන; දිට්ඨි මානානුසයං, දෘෂ්ටිය හා මානානුසය; සමූහනිත්වා, නසා; අවිජ්ජං පහාය, අවිද්‍යාව දුරුකොට; විජ්ජ, අර්හත් මාර්ගඥාන විද්‍යාව; උප්පාදෙත්වා, උපදවා; දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහත්මයෙහි, දුක්ඛස්සන්තකරෝ හොති, දුක් කෙළවර කරන්නේ වෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි, එත්තාවතාපිඛෝ, මේ පමණකින්ද; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති; සම්‍යක් දෘෂ්ටි වෙයි-ප-ඉමං සබ්බම්, මේ නිර්වාණ ධර්මයට; ආගතොති, ආයේයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉති ඛෝ, මැනවැයි කියා; ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් ගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනය කොට; අනුමොදිත්වා, අනුමෝදන්ව; ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් හෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි, පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡිතුං, විවළා හුය; ආවුසො, ඇවැත්නි! අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක් දෘෂ්ටි වේද ? — ප — ඉමං සබ්බම්, මේ සබ්ම යට; ආගතෝ, ආයේද; එබඳුවූ; අඤ්ඤම්පි පරියායෝ, අනිත් ක්‍රම යක්; සියාපන, වන්නේද; ආවුසො, ඇවැත්නි; සියා, වන්නේද;

සම්මාවිමුත්තියාමේ සම්මාඤාණී සම්මාසමාධි – යතෝ ඛෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ එව ආහාරං පජානාති. එවං ආහාර සමුදයං පජානාති එව ආහාර නිරොධ පජානාති එවං ආහාර නිරොධ ගාමිනී පටි පදං පජානාති, සෝ සබ්බසෝ රාගානුසයං පහාය පටිඝානුසයං පටිවිනොදෙත්වා අස්මීති දිඨි මානානුසයං සමූහනිත්වා අවිජ්ජං පහාය විජ්ජං උප්පාදෙත්වා දිඨෙව්ඨමෙම දුක්ඛස්සන්තං කරෝ හොති.

එත්තාවතාපිඛෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ සම්මාදිඨී හොති උජුගතාසස දිඨී ඨමෙම අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතෝ ආඝ තෝ ඉමං සඛම්මනති සාධාවුසොති ඛෝ තෙ භික්ඛූ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනොදිත්වා ආයස්මන්තං

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යතෝ ඛෝ, යම් හෙයකින්; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; දුක්ඛංච, දුඃඛාර්‍ය්‍ය සත්‍යයත්; පජානාති, දනීද; දුක්ඛ සමුදයං, දුක්ඛසමුදයාර්‍ය්‍ය සත්‍යයත්; පජානාති, දනීද; දුක්ඛනි රොධං, දුක්ඛ නිරොධාර්‍ය්‍ය සත්‍යයත්; පජානාති, දනීද; දුක්ඛනිරොධ ගාමිනී පටිපදා, දුක් නිරුඩියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාර්‍ය්‍ය සත්‍යයත්; පජානාති, දනීද; එත්තාවතාපි ඛෝ, මෙපමණින්ද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිඨී හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි---ප---ඉමං සඛම්මං, මේ සඛර්‍ම්මයට; ආඝ තොනි, ආයේයයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; දුක්ඛං, දුක්ඛය; කතමං, කවරේද? දුක්ඛසමුදයෝ, දුක් හටගැන්ම; කතමෝ, කවරේද? දුක්ඛ නිරොධෝ, දුඃඛ නිරුඩිය; කතමෝ, කවරේද? දුක්ඛනිරොධ ගා මිනි පටිපදා, දුක් නිරුඩියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; කතමං, කවරිද? ජාති අපි, උත්පත්තියද; දුක්ඛා, දුක්ය; ජරාපි, දිරීමද; දුක්ඛා, දුක්ය; මරණම්පි, මරණය; දුක්ඛං, දුක්ය, සොක, ශොකය; පරි දෙව, වැළපීමය; දුක්ඛ, කායික දුකය; දෞමනස්ස, මානසික දුකය; උපායාසා, දැඩි ආයාසය; යන මොහු; දුක්ඛා, දුක්ය, ඉච්ඡං, කැමැත්තේ; ය, යමක්; න ලභති, නො ලබාද; තම්පි, හෙද; දුක්ඛං, දුක්ය; සංඛිත්තෙන, සංක්ෂෙපයෙන්; පංචුපාදානක්ඛන්ධා, පංචස්කන්ධ උපාදානස්කන්ධයෝ; දුක්ඛා, දුක්ය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ඉද, මේ; දුක්ඛං, දුක්ඛයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; දුක්ඛසමුදයෝ, දුක් හටගැන්ම; කතමෝ, කවරේද? පොනොභවිකා, පුනර්භවය ඇතිකරන්නාවූ; නන්දිරාග සහගතා, නන්දිරාගය හා එක්ව පැවැත්කාවූ; තත්‍ර තත්‍ර, ඒ ඒ තැන; අභිනන්දි නි, ඇලීම කරන්නාවූ; යා අය තණ්හා; යම් මේ තෘෂ්ණාවක් වේද; සෙය්‍යථිදං, එනම්; කාම තණ්හා, කාමයෙහි පවත්නා තෘෂ්ණාවය;

සාරිපුත්තං එත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡි--සියා පනාවුසො අඤ්ඤෝපි පරියායෝ යථා අරිය සාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හෙති--පෙ--ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති-සියා, ආවුසෝ යථේ බෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ දුක්ඛඤ්ච පජානාති දුක්ඛසමුදයඤ්ච පජානාති දුක්ඛ නිරෝධඤ්ච පජානාති දුක්ඛනිරෝධ ගාමිනී පටිපදඤ්ච පජානාති, එත්තාවතාපි බෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගත සස්ස දිට්ඨි ධම්මෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්ම න්ති-කතමං පනාවුසෝ දුක්ඛං ? කතමෝ දුක්ඛ සමුදයෝ කත මෝ දුක්ඛනිරෝධෝ කතමා දුක්ඛනිරෝධ ගාමිනී පටිපදාති-

---

භව තණ්හා, භව ශාස්වත දෘෂ්ටි සහගත තෘෂ්ණාවය; විභව තණ්හා, උච්ඡේද දෘෂ්ටි සහගත තෘෂ්ණාවය; අවුසෝ, ඇවැත්නි ! දුක්ඛ සමුදයෝ, දුක් ඇතිවැන්මයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ආවුසෝ, ඇවැත්නි ! දුක්ඛනිරෝධෝ, දුක් නැතිකිරීම; කතමෝ, කවරේද ? තස්සාඒව තණ්හාය, ඒ තෘෂ්ණාවගේම; යෝ අසෙස විරාග නිරෝධෝ යම් නිරවශෙෂ නොඇලීමෙන් නිරුද්ධයක් වේද; චාගෝ, ත්‍යාගයක් වේද; පටිනිස්සග්ගෝ, දුරලීමෙක් වේද; මුත්ති, මිදීමක් වේද; අනාලයෝ, ආලය නොකිරීමක් වේද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අයං මේ; දුක්ඛ නිරෝධෝ, දුක්ඛනිරුද්ධයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ආවුසෝ, ඇවැත්නි ! දුක්ඛනිරෝධ ගාමිනී පටිපදා, දුක් නිරුද්ධයට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරීද ? අයං ඒව, මේම; අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ, ආර්‍ය්‍ය අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිට්ඨි-ප -සමාධි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි ! යථෝ බෝ, යම් තැනක පවත්; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම; එවං, මෙසේ; දුක්ඛං, දුක; පජානාති, දනීද--ප---දුක්ඛසමුදයත්ථඞ්ගමෝ හොති, දුක් කෙළවර කරන්නේ වෙයි; එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණකින්ද---ප---ඉමං සද්ධම්මං මේ සද්ධර්මයට; ආගතෝ ඉති ආයේයි; හෙතිසබ්බ, ඒ නිකෂ්ඨ; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; සාධු ඉති බෝ, මැනවැයි; ආයස්මතෝ සාරිපුත්ත සස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දිත්වා, පිළිගෙණ; අනුමොදිත්වා, අනුමොදන්ව; එත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡි, විචාළාහුය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම; යථා, යම්සේ; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි වේද--ප---එබඳුවූ; අඤ්ඤෝපි පරියායෝ, අනික් ක්‍රමයක්; සියා, වන්නේද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; සියා, වන්නේය, ආවුසෝ ඇවැත්නි; අරිය සාවකෝ, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම; යතෝ බෝ, යම් හෙයකින්; ජරාමරණංච, ජරාව හා මරණයද; පජානාති, දනීද; ජරා මරණ සමුදයං, ජරාමරණයන්ගේ ඇවැත්ම;

ජාතිපි දුක්ඛා ජරාපි දුක්ඛා ව්‍යාධිපි දුක්ඛෝ මරණම්පි දුක්ඛං සොක පරිදෙව දුක්ඛදෝමනස්සූ පායාසාපි දුක්ඛා යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං සංඛිත්තෙන පංචුපාදානක්ඛන්ධා දුක්ඛා ඉදං වුච්චති දුක්ඛ කතමොචා චුසෝ දුක්ඛ සමුදයෝ යායං තණ්හා පොනොභවිකා නන්දිරාග සහගතා තත්‍ර තත්‍රාභිනන්දිනී සෙයාථිදං කාම තණ්හා භව තණ්හා විභව තණ්හා අයං වුච්චතාවුසෝ දුක්ඛ සමුදයෝ – කතමොචාවුසෝ දුක්ඛ නිරෝධෝ යෝ තස්සා යෙව තණ්හාය අසෙස විරාග නිරෝධෝ චාගෝ පටිනිස්සග්ගෝ මුත්ති අනාලයෝ අයං වුච්චතාවුසෝ දුක්ඛ නිරෝධෝ කතමාචාවුසෝ දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනී පටිපදා අයමෙව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ,

---

පජානාති, දනීද; ජරා මරණ නිරොධං, ජරා මරණයන්ගේ නිරුඬිය, පජානාති, දනීද; ජරා මරණ නිරොධ ගාමිනී පටිපදං, ජරා මරණයන් නිරොධයට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති දනීද; එත්තාවතාපි ඛෝ, මෙපමණින්ද; අරිය සාවකෝ, ආයෂ්මා ශ්‍රාවක තෙම--ප--ඉමං සඞ්ගම්මං, මේ නිච්චාණ ධම්යට; ආගතොනි, ආයෙයි ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ජරා මරණං, ජරා මරණය; කතමං, කවරේද; ජරා මරණ සමුදයෝ, ජරාමරණ හටගැන්ම; කතමෝ, කවරේද; ජරාමරණ නිරොධෝ, ජරා මරණ නිරුඬිය; කතමෝ, කවරේද? ජරා මරණ නිරොධ ගාමිනී පටිපදා, ජරා මරණ නිරුඬියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරේද? තෙසං තෙසං සත්තානං, ඒ ඒ සත්ත්වයන්ගේ; තම්හි තම්හි සත්තනිකායෙ, ඒ ඒ සත්ත්වනිකායෙහි; යා ජරා, යම් දිරීමක් වේද; ජීරණතා, දිරීම් බවක් වේද; ඛණ්ඩිච්චං, දත්නාදීන්ගේ කැඩීම් බවක් වේද; පාලිච්චං, ඉසකේ ආදිය පැසීම් බවක් වේද; වලිත්තචතා, රැලිවැටුණු සම් ඇති බවක් වේද; ආයුනෝ, ආයුෂයාගේ; සංහානි, පිරිහීමක් වේද; ඉන්ද්‍රියා නං, ඉන්ද්‍රියන්ගේ; පරිපාකෝ, මේරීමක් වේද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අයං, මේ ජරා වුච්චති, ජරාව යයි කියනු ලැබේ; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; මරණං, මරණය; කතමං කවරේද? තෙසංතෙසං සත්තානං, ඒ ඒ සත්ත්වයන්ගේ; තම්හාතම්හා සත්තනිකායා, ඒ ඒ සත්ත්ව නිකායෙන්; යා චුති, යම් චුතවීමක් වේද; චවනතා, චුතවන බවෙක් වේද; භෙදෝ, ශරීරයාගේ බිඳීමක් වේද; අන්තරධානං, අතුරුදහන් වීමක් වේද; මච්චුමරණං, මාතෘ සංඛ්‍යාත මරණයක් වේද; කාලකිරියා, කාලක්‍රියාවක් වේද; ඛන්ධානං, පංචස්කන්ධයන්ගේ; භෙදෝ, බිඳීමක් වේද; කළෙබරස්ස, ශරීරයාගේ; නික්ඛෙපෝ, ඉවත ලීමක් වේද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉදං, මේ මරණං වුච්චති, මරණයයි කියනු ලැබේ; ඉති, මෙසේ; අයංච ජරා, මේ ජරාවද; ඉදඤ මරණං; මේ මරණයද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි, ඉදං මෙය; ජරා මරණ , ජරා මරණයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; ඉති සමු

මයෙහා දුක්ඛනිරොධ ගාමිනී පටිපදා සෙය්‍යථිදං සම්මාදිට්ඨි–පෙ–සම්මා සමාධි යතො ඛො ආවුසො අරිය සාවකො එවං දුක්ඛං පජානාති එව‍ා දුක්ඛ සමුදයං පජානාති එව‍ා දුක්ඛ නිරොධං පජානාති එව‍ා දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනී පටිපදං පජානාති සො සබ්බසො රාගානුසයං පහාය පටිඝානුසයං පටිවිනොදෙත්වා අස්මීති දිට්ඨි මානානුසයං සමූහනිත්වා අවිජ්ජං පහාය විජ්ජං උප්පාදෙත්වා දිට්ඨෙව ධම්මෙ දුක්ඛස්සන්තං කරොති එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො අරිය සාවකො සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨි ධම්මෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මන්ති – සාධු චුසොති ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡුං

දයා, ජාතියගේ හටගැන්මෙන්; ජරා මරණ සමුදයො, ජරා මරණ යන්ගේ හටගැන්ම වේ; ජාති නිරොධා; ජාති නිරුද්ධියෙන්; ජරාම රණ නිරොධො, ජරා මරණයන්ගේ නිරුද්ධිය වේ; අයං එව, මේම; අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො, ආර්‍ය්‍ය අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගය තෙම; ජරා මරණ නිරොධ ගාමිනී පටිපදා, ජරා මරණයන් නිරුද්ධියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිට්ඨි -- ප -- සම්මාසමාධි; සම්‍යක් සමාධියයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; යතොඛො, යම් හෙයකින් අරිය සාවකො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම; එවං, මෙසේ, ජරාමරණං, ජරා වක‍ා මරණය; පජානාති, දනිද; ජරා මරණ සමුදයං, ජරාමරණයන් ගේ හටගැන්ම; පජානාති, දනීද; ජරාමරණ නිරොධා, ජරාමරණ යන්ගේ නිරුද්ධිය; පජානාති, දනිද, ජරාමරණ නිරොධ ගාමිනී පටි පදං, ජරා මරණ නිරුද්ධියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනිද; ඉසා, හෙතෙම;— ප—ඉමං සද්ධම්ම , මේ නිර්‍වාණ ධර්‍මයට; ආගතො ඉති, ආයේයයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි; සාධු ඉති ඛො, එසේ කියා; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු, සාරිපුත්තස්ස, ශාරීපුත්‍රස්ථවිරයන්ගේ; භාසිතං, භාෂිතය, අභිනන්දිත්වා, සතුටින් පිළිගෙණ; අනුමොදිත්වා, අනුමෝදන්ව; ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගෙන්; උත්තරිං, මත් තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡුං, විචාළාහුය; සියා,—ප— යතොඛො, ආවුසො, ඇවැත්නි; යම් හෙයකින්, අරිය සාවකො, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; ජාතිං, ජාතිය; පජානාති; දනිද; ජාති සමුදයං, ජාතිය හටගැන්ම; පජානාති, දනිද; ජාති නිරොධං, ජාති නිරුද්ධිය; පජානාති, දනිද; ජාති නිරොධ ග මිනී පටිපදං, ජාති නිරුද්ධියට පමු ණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනිද; ආවුසො, ඇවැත්නි; එත්තාව තාපි ඛො, මෙපමණකින්ද; අරිය සාවකො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම;

සියා පනාවුසො අඤ්ඤෑපි පරියායො යථා අරිය සාවකො සම්මා දිට්ඨි හොති--ප--ආගතො ඉමං සඛම්මනති සියා ආවුසො යතො ඛො ආවුසො අරිය සාවකො ජරා මරණඤ්ච පජානාති ජරා මරණ සමුදයංච පජානාති ජරාමරණ නිරොධඤ්ච පජානාති ජරා මරණ නිරොධ ගාමිනී පටිපදංච පජානාති එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො අරිය සාවකො සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාසස දිට්ඨි ධම්මෙ අවෙච්චපප සාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සඛම්මනති-කතමං පනා වුසො ජරා මරණං කතමො ජරාමරණ සමුදයො කතමො ජරා මරණ නිරොධො කතමා ජරාමරණ නිරොධ ගාමිනී පටිපදාති යං තෙසං තෙසං සත්තා නං තම්හි තම්හි සත්තනිකායෙ ජරා ජීර ණතා ඛණ්ඩිච්චං පාලිච්චං වලිත්තාචතා ආයුනො.

සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි;-ප-කතම, ආවුසො, ඇවැත්නි! ජාති, ජාතිය; කතම, කවරිද? තෙසං තෙසං සත්තා නං, ඒ ඒ සත්ත්වයන්ගේ තම්හි තම්හි සත්තනිකායෙ, ඒ ඒ සත්ත්ව නිකායෙහි; යා ජාති, යම් ඉපදීමක් වේද; සංජාති, ප්‍රකටව ඉප දීමක් වේද; ඔක්කන්ති, මව්කුසට පැමිණීමක් වේද; අභිනිබ්බ ත්ති, මව්කුසින් බිහිව ඉපදීමක් වේද; බන්ධානං, පඤ්චස්කන්ධයන් ගේ; පාතුභාවෙ, පහළවීමක් වේද; ආයතනානං, ආයතනයන් ගේ; පටිලාභො, ලැබීමක් වේද, ආවූසෙ, ඇවැත්නි; අයං, මේ; ජාති වුච්චති, ජාතියයි කියනු ලැබේ; භව සමුදයා, භවයාගේ ඉප දීමෙන්; ජාති සමුදයො, ජාතිය ඉපදීම වේ; භව නිරොධා භව නිරුද්ධියෙන්; ජාති නිරොධො, ජාති නිරුද්ධිය වේ; අයමෙව අරි යො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගා, මේ ආර්‍ය්‍යඅෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයම; ජාති නිරොධ ගාමිනී පටිපදා, ජාති නිරුද්ධියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්, සම්මාදිට්ඨි, සම්‍යක්දෘෂ්ටිය --ප-- සම්ම සමාධි, සම්‍යක් සමාධිය;

ආවුසො, ඇවැත්නි! යතො ඛො, යම් හෙයකින්; අරිය සාව කො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම; එවං මෙසේ; ජාතිං, ජාතිය; පජානාති, දනිද, එවං, මෙසේ; ජාති නිරොධං, ජාති නිරුද්ධිය; පජානාති, දනිද; එවං, මෙසේ; ජාති නිරොධ, ජාති නිරුද්ධිය; පජානාති, දනිද; එවං, මෙසේ; ජාති නිරොධ ගාමිනි පටිපදං, ජාති නිරුද්ධියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනිද; සො, හෙතෙම; සබ්බසො, සර්ව්‍යප්‍රකාරයෙන්; රාගානුසයං, අනුසය සහිත රාගය, පහාය, දුරු කොට--ප--එත්තාවතාපි ඛෙ, මෙ පමණකින්; අරිය සාවකො, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි; අසස, ඔහුගේ; දිට්ඨි, දෘෂ්ටිය මෙ; උජුගතා, සෘජුව ගියා වේ,

සංහානි ඉන්ද්‍රියානං පරිපාකො අයං වුච්චතාවුසො ජරා. යාතමංචාවුසො මරණං යා තෙසං තෙසං සත්තානං තම්හා තහමා සත්තනිකායා චුති චවනතා භෙදො අන්තරධානං මච්චු මරනං කාලකිරියා ඛන්ධානං භෙදො කළෙබරස්ස නික්ඛෙපො ඉදං වුච්චතාවුසො මරණං ඉති අයංච ජරා ඉදංච මරණං ඉදං වුච්චතාවුසො ජරාමරණං ජාති සමුදයා ජරාමරණ සමුදයො ජාතිනිරොධා ජරාමරණ නිරොධො අයමෙව අරියො අට්ඨංගිකොමග්ගො ජරාමරණනිරොධගාමිනී පටිපදා සෙය්‍ය පිදං සම්මාදිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධියතො ඛො ආවුසො අරිය සාවකො එවං ජරාමරණං පජානාති එවං ජරාමරණසමුදයං පජානාති එවං ජරාමරණනිරොධං පජානාති එවං ජරාමරණ නිරොධගාමිනීපටිපදං පජානාති සොසබ්බසො රාගා නුසයං පහාය පටිඝානුසයා පටිවිනොදෙත්වා-පෙ- එත්තාව තාපි ඛො ආවුසො අරියසාවකො සම්මාදිට්ඨි හොති. උජුගතාස්ස

ධම්මෙ, ධම්යෙහි; අවෙච්චපසාදෙන, ගුණඳැනපැහැදීමෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයේ; ඉමං සද්ධම්මං, මේ නිර්‍වාණධර්‍මයට; ආගතො, ආයේසි; තෙහික්ඛු, ඒ භික්‍ෂූහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාධු ඉතිඛො. මැනවැයි; ආයස්මතොසාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍ර යුෂ්මතුන්ගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දිත්වා, පිළිගෙණ; අනු මොදිත්වා, අනුමෝදන්වා; ආයස්මන්තංසාරිපුත්තං, ශාරිපුත්‍රයුෂ් මතුන්ගෙන්; උත්තරිං, මතෙතහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡිං, විචාළාහුය; සියා-ප-ආවුසො, ඇවැත්නි; යථොඛො, යම් හෙයකින්; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; භවංච, භවයත්; පජානති, දනීද; භවසමුදයං, භවොත්පත්තිය; පජානාති දනීද; භවනිරොධං, භවනිරුද්ධය; පජානාති, දනීද; භවනිරොධගාමිනී; පටිපදං, භවනිරුද්ධයට පමුණුවනප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; ආවුසො, ඇවැත්නි; එත්තාවතාපිඛො' මෙපමණකින්ද; ආවුසො ඇවැත්නි; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම-පෙ-ඉමං සද්ධම්මං, මේනිර්‍වාණධර්‍මයට; ආගතොඉති, ආයේසි;

ආවුසො, ඇවැත්නි; භවො, භවය; කතමො කවරේද? භව සමුදයො, භවොත්පත්තිය; කතමො, කවරේද? භවනිරොධො භව නිරුද්ධය; කතමා කවරේද? භවනිරොධගාමිනී පටිපදා, භවනිරුද්ධයටපමුණුවනප්‍රතිපදාව; කතමො, කව රේද? ආවුසො ඇවැත්නි; ඉමෙතයොභවා. මේ භවතුනක් වෙත්; කාමභවො, කාමභවය; රූපභවො, රූපභවය, අරූප භවො, අරූපභවය; උපාදානසමුදයා, උපාදානයන්ගේ හටගැන්මෙන්; භවසමුදයො, භවයන්ගේ හටගැන්මවේ; උපාදානනිරොධා, උපාදානයන්ගේ නිරුද්ධියෙන්; භවනිරොධො

දිට්ඨිඩ්මෙම අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො ඉමං සඩ්මඤ්ඤති සාධාවුසොති ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමතො සාරි පුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයසමන්තං සාරි පුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡුං සියා පනාවුසො-පෙ-සියා ආවුසො යතොඛො ආවුසො අරියසාවකො ජාතිං පජානාති ජාතිසමුදයංච පජානාති ජාතිනිරොධංච පජානාති ජාතිනි රොධගාමිනීපටිපදඤ්ච පජානාති එත්තාවතා පිඛො ආවුසො අරිය සාවකො සම්මාදිට්ඨිහොති උජුගතාස්ස දිට්ඨිඩ්මෙම අවෙච්චප සාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සඩ්මඤ්ඤති-කතමා පනා වුසො ජාති කතමො ජාතිසමුදයො කතමො ජාති නිරොධො කතමා ජාති නිරොධගාමිනීපටිපදාති-යා තෙසං තෙසං සත්තානං තම්හි තම්හි සත්තනිකායෙ ජාතිසඤ්ජාති ඔක්කන්ති අභිනිබ්බත්ති ඛන්ධානං පාතුභාවො ආයතනානං පටිලාභො අයං වුච්චතාවුසො ජාති භවසමුදයා ජාති

භවනිරුඬ්ධියවේ; අයමෙව අරියො අට්ඨඬ්ගිකොමග්ගො මේ ආයස්ම අෂ්ටාඬ්ගිකමාර්ගයම; භවනිරොධගාමිනීපටිපදා, භවයන් නිරුඬ් යටපමුණුවනප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථීදං, එනම්, සම්මාදිට්ඨි;-පෙ- ආවුසො, ඇවැත්නි; යතොඛො, යම්හෙයකින්; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; එවං, මෙසේ; භවං, භවය; පජානාති, දනීද; භවසමුදයං, භවයාගේහටගැන්ම; පජානාති, දනීද; එවං, මෙසේ; භවනිරොධගාමිනීපටිපදං, භවනිරුඬ්ධියටපමුණුවනප්‍රති පදාව; පජානාති, දනීද; සො, හෙතෙම; සබ්බසො, සර්ව්‍රප්‍රකාර යෙන්; රාගානුසයං, අනුශයසහිතරාගය; පහාය, දුරුකොට -ප-එත්තාවතාපි, මෙපමණකින්ද; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිට්ඨිහොති; සම්‍යක්දෘෂ්ටිඇත්තේවෙයි--පෙ--ඉමං සඩ්මං මේ නිර්‍වාණධර්මයව; ආගඡතාඉති, ආයේයයි; ආවුසො ඇවැත්නි; සාධු ඉතිඛො, මැනවැයිකියා-පෙ-උත්තරිං, මත් තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්න ආපුච්ඡුං, විවාළාහුය;-

සියා,-පෙ-ආවුසො, ඇවැත්නි; යතොඛො, යම්හෙයකින්; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; උපාදානංච, උපාදානයත්; පජානාති, දනීද උපාදානසමුදයංච, උපාදානයන්ගේ හට ගැන්ම; පජානාති, දනීද; උපාදානනිරොධංච, උපාදාන යන්ගේනිරුඬ්ධය; පජානාති, දනීද; උපාදානනිරොධගාමිනීපටි පදං, උපාදානයන් නිරුඬ්ධියට පමුණුවනප්‍රතිපදාව; පජා නාති, දනීද; ආවුසො, ඇවැත්නි; එත්තාවතාපිඛො, මෙප මණකින්ද; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති. සම්‍යක්දෘෂ්ටිවෙයි--ප--ආගතො ඉති, ආයේයයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! උපාදානං, උපාදානය; කතමං භව

සමුදයො භවනිරොධා ජාති නිරොධො අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො ජාති නිරොධගාමිනී පටිපදා සෙය්‍යථිදං සම්මාදිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධි-යතො ඛො ආවුසො අරියසාවකො එවං ජාතිංපජානාති එවං ජාති සමුදයං පජානාති එවංජාතිනිරොධංපජානාති එවංජාතිනිරොධගාමිනී පටිපදං පජානාති සොසබ්බ සෝරාගානුසයං පහාය-පෙ-එත්තාවතාපිඛො ආවුසො අරියසාවකො සම්මාදිට්ඨි, හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨිමෙම අවෙච්චපසාදෙනසමන්නාගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මන්ති-සාධාවුසොති ඛො තෙ භික්ඛූ ආයසම තො සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයසම න්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡුං සියා පනාවුසො-ප-සියා ආවුසො යතො ඛො ආවුසොඅරියසාවකො භවච්චපජානාති භවසමුදයඤ්ච පජානාති. භවනිරොධඤ්ච පජානාති භවනිරොධගාම් නිපටිපදඤ්ච පජානාති එත්තාවතාපි ඛො ආවුසො අරියසාවකො

රේද? උපාදානසමුදයො, උපාදානයන්ගේහටගැන්ම; කතමො කවරේද? උපාදානනිරොධො, උපාදානයන්ගේ නිරුඬිය; කත මො, කවරේද? උපාදානනිරොධගාමිනීපටිපදා; උපාදානයන්නිරු ඬියටපමුණුවණප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරිද? ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉමෙචත්තාරොඋපාදානා, මේඋපාදානසතරක්වෙත්; කාමුපාදානං, කාමූපාදානය; සීලබ්බතුපාදානං මිථ්‍යාශීලව්‍රතයන්ගේ උපාදා නය; අත්තවාදූපාදානං; සත්කායදෘෂ්ටිසඞ්ඛ්‍යාත ආත්මවාදයාගේ උපාදානය; දිට්ඨුපාදානං; දෙසැටමිථ්‍යාදෘෂ්ටීන්ගේ උපාදානය, තණ්හාසමුදයා, තෘෂ්ණාවගේහටගැන්මෙන්; උපාදානසමුදයො උපාදානයන්ගේහටගැන්මවේ; තණ්හානිරොධා තෘෂ්ණාවගේ නිරුඬියෙන් උපදානනිරොධො, උපාදානයන්ගේ නිරුඬියවේ; අයමෙවඅරියො අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගො, මේආර්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයම උපාදානනිරොධගාමිනීපටිපදා, උපාදානයන්නිරුඬකිරීමේප්‍රතිපදාව සි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිට්ඨි-පෙ-එවං, මෙසේ; උපාදානං, උපාදානය; පජානාති, දනීද; උපාදානසමුදයං උපාදානහටගැන් ම; උපාදානනිරොධං, උපාදානනිරුඬිය; පජානාති, දනීද; උපා දානනිරොධගාමිනීපටිපදං, උපාදානයන්නිරුඬකිරීමේප්‍රතිපදාව, පජානාති, දනීද; සො, හෙතෙම; සබ්බසො, සර්ව්‍යප්‍රකාරයෙන් රාගානුසයං, අනුසයසහිතරාගය; පහාය, දුරුකොට; --පෙ--ඉමං සද්ධම්මං, මේනිර්වාණධර්මයට; ආගතොති, ආයේයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාදුඉතිඛො, මැනවැයි; ආයසමතොසාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දිත්වා, පිළි ගෙණ; අනුමොදිත්වා, අනුමෝදන්ව; ආයසම න්තංසාරිපුත්තං,

සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨමේව අවෙච්චපසාදෙන සම්
ත්තාගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මන්ති--

කතමෝ පනාවුසෝ භවෝ කතමෝ භවසම්භවෝ කතමෝ භවනිරෝධෝ කතමාභවනිරෝධගාමිනීපටිපදාති තයෝ මේආවුසෝ භවා කාමභවෝ රූපභවෝ අරූපභවෝ උපාදානසම්භවා භවසම්භවෝ උපාදාන නිරෝධා භවනිරෝධෝ අයමේව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගෝ භවනිරෝධගාමිනීපටිපදා සෙය්‍යථිදං? සම්මා දිට්ඨි--පෙ--සම්මාසමාධි යතෝ ඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ එවං භවං පජානාති එවං භවසම්භවං පජානාති එවං භවනිරෝධං පජානාති එවං භවනිරෝධගාමිනීපටිපදං පජානාතිසෝසබ්බසෝ රාගානුසයං පහාය-පෙ-එත්තාවතාපිඛෝආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨමේව අවෙච්චපසාදෙන සම්ත්තාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති සාධාවුසෝති ඛෝ තෙ

ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්ඤං, ප්‍රඥාය;ආපුච්ඡුං, විචාළාහුය-පෙ-ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යතොඛෝ, යම්හෙයකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; තණ්හංච, තෘෂ්ණාවත්; පජානාති, දනීද, තණ්හාසම්භවංච, තෘෂ්ණාවහටගැන්මත්; පජානාති, දනීද තණ්හානිරෝධං තෘෂ්ණානිරුඩිය; පජානාති; දනීද; තණ්හානිරෝධගාමිනීපටිපදං, තෘෂ්ණානිරෝධයටපමුණුවනප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණකින්ද; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම;-පෙ-ආගතොඉති, ආයේසි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; තණ්හා, තෘෂ්ණාව; කතමා, කවරීද? තණ්හාසම්භවෝ, තෘෂ්ණාවහටගැන්ම; කතමෝ, කවරෙද? තණ්හානිරෝධෝ තෘෂ්ණානිරුඩිය; කතමෝ, කවරේද? තණ්හානිරෝධගාමිනීපටිපදා, තෘෂ්ණානිරුඩියටපමුණුවනප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරීද? ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉමෙඡතණ්හා කායා මේතෘෂ්ණා කොටස්සයක් වෙත්; රූපතණ්හා, රූපයඅරමුණුකොට පැවතිතෘෂ්ණාවය; සද්දතණ්හා, ශබ්දයඅරමුණුකොටපැවතිතෘෂ්ණාවය; ගන්ධතණ්හා, ගන්ධයඅරමුණුකොටපැවතිතෘෂ්ණාවය; රසතණ්හා, රසයඅරමුණුකොටපැවතිතෘෂ්ණාවය; ඵොට්ඨබ්බ තණ්හා, ස්පර්‍ශයඅරමුණුකොට පැවතිතෘෂ්ණාවය; ධම්මතණ්හා, ධර්‍මය අරමුණුකොටපැවතිතෘෂ්ණාවය; වෙදනාසම්භවා, වේදනාවගේහටගැන්මෙන්; තණ්හාසම්භවෝ, තෘෂ්ණාවගේහටගැන්මවේ වෙදනානිරෝධා, වෙදනානිරුඩියෙන්; තණ්හානිරෝධෝ, තෘෂ්ණානිරුඩියවේ; අයමේව,අරියෝ; අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගෝ, මේආර්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්‍ගයම; තණ්හානිරෝධගාමිනීපටිපදා, තෘෂ්ණාවනිරු

නිසඛු ආයසම්මතෝ සාරිපුත්තසස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනු මොදිත්වා ආයසම්නතං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හංආපු චඡුං- සියා පනාවුසෝ—පෙ—සියා ආවුසෝ යතෝ ඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ උපාදානංච පජානාති උපාදාන සමුදය ඤ්ච පජානාති උපාදානනිරෝධඤ්ච පජානාති උපදාන නිරෝධ ගාමිනීපටිපදඤ්ච පජානාති එත්තාවතා පිඛෝ ආවුසෝ අරිය සාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුජුගතසස දිට්ඨිමෙම අතෙ වවපසසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සඩ්මම්නතී. කතමෝ පනාවුසෝ උපාදානං කතමෝ උපාදානසමුදයෝ කත මෝ උපාදානනිරෝධෝ කතමා උපාදාන නිරෝධගාමිනීපටි පදාති? චත්තාරෝ මෙ ආවුසෝ උපාදානා කාමුපාදානං දිට්ඨි පාදානං සීලබ්බතුපාදානං අත්තවාදුපාදානං තණ්හාසමුදයා උපාදානසමුදයෝ තණ්හානිරෝධා උපදානනිරෝධෝ අය මෙව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝමග්ගෝ-උපාදාන නිරෝධගාමිනීපටිපදා

දඞ්ගටපමුණුවනප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථීදං, එනම් සම්මාදිට්ඨි -පෙ-සම්මාසමාධි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යතොඛෝ යම් හෙයකින්, අරියසාවකෝ; ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; එවං, මෙසේ; තණ්හං, තෘෂ්ණාව; පජානාති, දනීද; එවං, මෙසේ; තණ්හාසමුදයං, තෘෂ්ණාවහටගැන්ම, පජානාති, දනීද; තණ්හානිරොධං, තෘෂ්ණානිරුඬිය; පජානාති, දනීද; තණ්හානිරොධගාමිනීපටිපදං, තෘෂ්ණානිරොධයටපමුණුවනප්‍රතිපදාව; පජානාති දනීද; සෝ, හෙතෙම, සබ්බසෝ, සර්ව්ප්‍රකාරයෙන්; රාගානුසයං, අනුශයසහිතරාගය; පහාය, දුරුකොට; -පෙ-එත්තාවතා පිඛෝ; මෙපමණකින්ද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අරියසාවකෝ අර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨිහොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටියෙයි; -පෙ- ඉමංසඩ්මං; මේසඬමීයට; ආගතොහි, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; සාධුඉතිඛෝ, මැනවයිකියා; නෙනිසඛු, ඒනිසුණුනු; ආයසම්මතෝ, සාරිපුත්තසස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දිත්වා පිළිගෙණ; අනුමොදිත්වා, අනුමෝදන්ව; ආයසම්නතංසාරිපුත්තං. ශාරිපුත්‍රායුස්මතුන්ගෙන්, උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්න; ආපුච්ඡුං, විමාලාහුය; සියා, -පෙ-ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යතොඛෝ; යම්හෙයකින්; ආරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; වෙදනංච, වෙදනාවත්; පජානාති දනීද; වෙදනාසමුදයංච, වෙදනාහටගැන්මත්; පජානාති, දනීද වෙදනානිරොධං. වෙදනානිරුඬියත්; පජානාති, දනීද; වෙදනා නිරොධගාමිනීපටිපදං, වෙදනානිරුඬියටපමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; එත්තාවතාපිඛෝ, මෙප මණින්ද; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම;-පෙ-ඉමංසඩ්මං, මේසඬමීයට; ආගතොහුති, ආයේයි;

සෙය්‍යථිදං? සම්මාදිට්ඨි—පෙ--සම්මාසමාධි යතෝ ඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ එවං උපාදානං පජානාති එවං උපාදාන සමුදයං පජානාතිඑවං උපාදානනිරෝධංපජානාති එවං උපාදානනිරෝධ ගාමිනීපටිපදං පජානාතිසෝ සබ්බසෝ රාගානුසයං පහාය-පෙ-එත්තාවතාපි ඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨිහොති උජුග තාස්සදිට්ඨිඔමේ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමංසද්ධම්මන්ති,

සාධාවුසෝ තිඛෝ තෙනික්ඛු ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්සභාසි තං අභිනන්දිත්වා අනුමෝදිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡුං සියාපනාවුසෝ--පෙ--සියා ආවුසෝයතෝඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ තණ්හඤ්ච පජානාති තණ්හාසමුදයංච පජා නාති තණ්හානිරෝධංච පජානාති තණ්හා නිරෝධගාමිනීපටිප දඤ්ච පජානාති එත්තාවතා පිඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මා

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; වෙදනා; වෙදනාව; කතමා, කවරීද? වෙදනාසමුදයෝ, වෙදනාවන්හේතවගැන්ම; කතමෝ කවරේද? වෙදනානිරෝධෝ, වෙදනානිරෝධය; කතමෝ, කවරේද? වෙද නානිරෝධගාමිනීපටිපදා, වෙදනානිරුද්ධියටපමුණුවනප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරීද? ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉමේඡවෙදනාකායා, මේ වෙදනාකොටස්සයක්වෙත්; චක්ඛුසම්ඵස්සජාවෙදනා චක්ඛුස්ප ශීයෙන්හටගත්වේදනාව; සොතසම්ඵස්සජාවෙදනා, ශ්‍රොතස්පශී යෙන් හටගත්වේදනාව්; ඝාණසම්ඵස්සජාවෙදනා, ඝ්‍රාණස්පශී යෙන් හටගත්වේදනාව; ජිව්හාසම්ඵස්සජාවෙදනා; ජිව්හාස්පශී යෙන්හටගත්වේදනාව; කායසම්ඵජාවෙදනා, කායසපශීයෙන් හටගත්වේදනාව; මනොසම්ඵස්සජාවෙදනා, චිත්තස්පශීයෙන් හටගත්වෙදනාව; ඵස්සසමුදයා, ස්පශීයහටගැන්මෙන්; වෙදනා සමුදයෝ, වෙදනාවහටගැන්මවේ; ඵස්සනිරෝධා, ස්පශීනිරුද්ධි යෙන්; වෙදනානිරෝධෝ, වෙදනානිරුද්ධියවේ; අයමේවඅරියෝ අට්ඨංගිකොමග්ගෝ, මේආර්‍යඅෂ්ටාඟිකමාර්‍ගයම; වෙදනානිරෝධ ගාමිනීපටිපදා, වෙදනානිරුද්ධියටපමුණුවනප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථි දං, එනම් සම්මාදිට්ඨි--පෙ--සම්මාසමාධි, ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යතොඛෝ, යම්හෙයකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; එවං; මෙසේ; වේදනා, වෙදනා; පජානාති, දනීද; එවං, මෙසේ; වෙද නාසමුදයං, වෙදනාහටගැන්ම; පජානාති, දනීද; වෙදනානිරෝ ධං, වෙදනානිරුද්ධිය; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනීද, එවං, මෙසේ වෙදනා නිරෝධගාමිනිපටිපදං,වෙදනා නිරුද්ධිකිරිමේප්‍රතිපදාව; පජානාති. දනීද; සෙ, හෙතෙම; සබ්බසෝ, සර්ව්ප්‍රකාරයෙන්!

දිට්ඨි හොති උජුගතාසස දිට්ඨමෙම අවෙච්චපපසාදෙන සමන්නා
ගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මනති-කතමා පනාවුසො තණහා
කතමො තණහාසමුදයො කතමොතණහා නිරොධො කතමා
තණහා නිරොධගාමිනීපටිපදාති, ඡයිමෙ ආවුසො තණහා කායා
රුපතණහා සද්දතණහා ගන්ධතණහා රසතණහා ඵොට්ඨබ්බතණහා
ධම්මතණහා වෙදනා සමුදයා තණහාසමුදයො වෙදනා නිරෝ
ධතණහා නිරොධො අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකමග්ගො තණහා
නිරොධගාමිනීපටිපදා, සෙය්‍යථීදං? සම්මාදිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධි-

යතො ඛො ආවුසො අරියසාවකො එවංතණහං පජානාති
එවං තණහාසමුදයං පජානාති එවං තණහානිරොධං පජානාති
එවං තණහා නිරොධගාමිනීපටිපදං පජානාති සො සබ්බසො
රාගානුසයං පහාය-පෙ-එත්තාවතා පි ඛො ආවුසො අරියසාව
කො සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාසස දිට්ඨමෙමඅවෙච්චපපසාදෙන

රාගානුසයං, අනුශයසහිත රාගය; පහාය, දුරුකොට-පෙ-ඉමං සද්ධම්මං, මේ නිර්‍වාණධර්‍මය; ආගතොඉති, ආයේයඝි;

ආවුසො, ඇවැත්නි, සාධුඉතිඛො, එසේයඝිකියා; තෙහිකබ්බු, ඒ භික්‍ෂූහු; ආයසමතොසාරිපුත්තසස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගේ; භාසිතං, දෙශනාව; අභිනන්දිත්වා, පිළිගෙණ, අනුමොදිත්වා, අනුමෝදන්ව; ආයසමන්තංසාරිපුත්තං ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්න; ආපුච්ඡිතුං, විවාලාහුය; සියා-පෙ-ආවුසො, ඇවැත්නි! යතොඛො, යම්හෙයකින්; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; එසසංච, ස්පර්‍ශයත්; සජානාති,දනීද; එසසසමුදයං, ස්පර්‍ශහටගැන්ම; පජානාති, දනීද; එසසනීරොධං, ස්පර්‍ශ නිරොධය; පජානාති, දනීද; එසසනිරොධගාමිනිපටිපදං, ස්පර්‍ශය නිරුඞ්ගටපමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; එත්තාවතාපි ඛො, මෙපමණින්ද; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම--පෙ--ආගතොඉති, ආයේයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; එසෙසා,ස්පර්‍ශය; කතමො, කවරේද? එසසසමුදයො, ස්පර්‍ශයෙන් හටගැන්ම; කතමො; කවරේද? එසසනිරොධො, ස්පර්‍ශනිරුඞ්ග; කතමො, කවරේද, එසසනිරොධගාමිනිපටිපදා, ස්පර්‍ශයනිරුඞ්ගටපමුණුවන්නප්‍රතිපදාව, කතමා, කවරිද? ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉමෙත එසසකායා, මේ ස්පර්‍ශ කොටස් සයක්වෙත්; චක්ඛුසම්ඵසෙසා,චක්‍ෂුස්පර්‍ශය; සොත සම්ඵසෙසා, සොතස්පර්‍ශය; ඝාණසම්ඵසෙසා, ඝ්‍රාණස්පර්‍ශය, ජිව්හා සම්ඵසෙසා, ජිව්හාස්පර්‍ශය, කායසම්ඵසෙසා, කායස්පර්‍ශය; මනො සම්ඵසෙසා, චිත්තස්පර්‍ශය; සළායතනසමුදයා, ෂඩායතනයන්ගේ

සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සඩ්ඩමන්ති සාධාවුසෝති ඛෝ තෙ භික්ඛූ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමෝදිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡුං සියා පනාවුසෝ-පෙ-සියාආවුසෝ යතෝඛෝ ආවුසෝඅරියසාවකෝ වෙදනාව පජානාති වෙදනාසමුදයංව පජානාති වෙදනා නිරෝධව පජානාති වෙදනා නිරොධගාමිනීපටිපදව පජානාති එත්තාවතාපි ඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිඨිහොති උජුගතාස්ස දිඨිධම්මෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සඩ්ඩමන්ති-

කතමා පනාවුසෝ වෙදනා කතමෝ වෙදනා සමුදයෝ කතමෝ වෙදනා නිරොධෝ කතමා වෙදනා නිරොධගාමිනිපටිපදාති-ඡයිමෙ ආවුසෝ වෙදනා කාය සම්ඵස්සජා වෙදනා සොතසම්ඵස්සජා වෙදනා ඝාණසම්ඵස්සජා වෙදනා ජිව්හා සම්ඵ

හටගැන්මෙන්; ඵස්සසමුදයෝ, ස්පර්ශයන්ගේහටගැන්මවේ; සළායතනනිරොධා ෂඩායතනයන්ගේනිරුඬියෙන්; ඵස්සනිරොධෝ, ස්පර්ශයන්ගේ නිරුඬියවේ; අයමේව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝමග්ගෝ; මේආයතීඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයම; ඵස්සනිරොධගාමිනීපටිපදා, ස්පර්ශය නිරුඬියටපමුණුවනප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිඨි, -පෙ-සම්මාසමාධි; ආවුසෝ ඇවැත්නි! යතෝඛෝ යම්හෙයකින්, අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; එවං, මෙසේ; ඵස්සං ස්පර්ශය; පජානාති, දනීද; එවං මෙසේ; ඵස්සසමුදයං, ස්පර්ශයහටගැන්ම, පජානාති, දනීද; ඵස්සනිරොධං, ස්පර්ශනිරුඬිය; පජානාති, දනීද ඵස්සනිරොධගාමිනීපටිපදං, ස්පර්ශයනිරුඬියටපමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; සෝ, හෙතෙම; සබ්බසෝ, සර්ව්‍රප්‍රකාරයෙන් රාගානුසයං, අනුශයසහිතරාගය; පහාය, දුරුකොට--පෙ-- එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණින්ද; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙමේ; සම්මාදිඨි, සම්‍යක්දෘෂ්ටිඇත්තේ- පෙ--ඉමංසඩ්ඩමඞ්ගං, මේ සඩ්මයට; ආගතොති, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සාධුඉතිඛෝ මෑනවැයිකියා; ආයස්මතොසාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ගේ; භාසිතං භාෂිතය; අභිනන්දිත්වා, පිළිගෙණ; අනුමෝදිත්වා අනුමෝදන්ව; ආයස්මන්තංසාරිපුත්තං, ශාරිපුත්‍රායුස්මතුන්ගෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡුං, විචාළාහුය; සියා, --පෙ--ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යතෝඛෝ, යම්හෙයකින්: අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සළායතනංව, ෂඩායතනය; පජානාති, දනීද; සළායතනසමුදයං, ෂඩායතනයන්ගේහටගැන්ම; පජානාති, දනීද;; සළායතනනිරොධං, ෂඩායතනයන්ගේනිරුඬිය;

සසජා වෙදනා කායසම්ඵස්සජා වෙදනා මනොසම්ඵස්සජා වෙදනා ඵස්ස සමුදයා වෙදනා සමුදයෝ ඵස්සනිරොධා වෙදනා නිරොධො අයමෙව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගො වෙදනා නිරොධගාමිනී පටිපදා-සෙය්‍යථිදං සම්මාදිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධි යතො ඛො ආවුසො අරිය සාවකො එවංවෙදනං පජානාති එවංවෙදනා සමුදයං පජානාති එවං වෙදනා නිරොධං පජානාති එවං වෙදනා නිරොධ ගාමිනිපටිපදං පජානාති සො සබ්බසො රාගානුසයංපහාය-පෙ -එත්තාවතාපි ඛො ආවුසො අරිසසාවකො සම්මාදිට්ඨි හොති උජු ගතාස්ස දිට්ඨිමෙම අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මන්ති-

සාධාවුසො තිඛො තෙ භික්ඛු ආයසමතො සාරිපුත්තස්සභාසි තං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයසමන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡුං සියා පනාවුසො-පෙ-සියා ආවුසො යතො ඛො ආවුසො අරියසාවඛො ඵස්සඤ්ච පජානාති ඵස්සසමුදයංච ඵස්ස නිරොධඤ්ච පජානාති ඵස්සනිරොධගාමිනි පටිපදංච පජානාති එත්තාවතාපි ඛො ආවුසො අරියසාවකොසම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතා සස්ස දිට්ඨිමෙම අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මන්ති. කතමො පනාවුසො ඵස්සො කතමො ඵස්සසමුදයෝ

පජානාති, දනීද; සළායතනනිරොධගාමිනීපටිපදං, ෂඩායතන නිරුඬ කිරීමේ ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; ආවුසො, ඇවැත්නි! එත්තාවතාපිඛො, මෙපමණකින්ද; අරියසාවකො, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටිවෙයි-පෙ-ඉමං සද්ධම්මං, මේ නිර්‍වාණ ධර්‍මයට; ආගතොතිඉති, ආයේයයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! සළායතනං, ෂඩායතනය; කතමං, කවරේද? සළායතනසමුදයෝ, ෂඩායතනයන්ගේ හටගැන්ම; කතමො, කවරේද? සළායතනනිරොධෝ ෂඩායතනයන්ගේ නිරොධය; කතමො, කවරේද? සළායතන නිරොධගාමිනී පටිපදා, ෂඩාය තනයන්ගේ නිරුඬ කිරීමේ ප්‍රතිපදාව; කතමො කවරීද? ආවුසො ඇවැත්නි! ඉමානිච ආයතනානි, මේ ආයතනසයක් වෙත්; චක්ඛා යතනං, චක්ෂුරායතනය, සොතායතනං, ශ්‍රොතායතනය; ඝාණා යතනං ඝ්‍රාණායතනය; ජිව්හායතනං, ජිව්හායතනය; කායාය තනං, කායායතනය; මනායතනං, මනායතනය; නාමරූප සමුදයා, නාමරූපයන්ගේ හටගැන්මෙන්; සළායතන සමුද යෝ, ෂඩායතනයන්ගේ හටගැන්ම වේ; නාමරූප නිරොධා, නාමරූපයන්ගේ නිරොධයෙන්; සළායතන නිරොධෝ, සඩායතනයන්ගේ නිරොධය වේ. අයමේව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ, මේ ආර්‍ය්‍ය අෂ්ටාඞ්ගික මාර්‍ගයම්, සළායතන නිරොධ

කතමොඵස්සනිරොධො ඡන්නමාඵස්ස නිරෝධගාමිනී පටිපදූති ඉතිඒ මේ ආවුසෝ ඵස්සඋදයා වඛ්ඛුසම්ඵස්සෝ සොතසම්ඵස්සෝ ඝාණ සම්ඵස්සෝ ජිව්හාසම්ඵස්සෝ කායසම්ඵස්සෝ මනොසම්ඵස්සෝ සළායතනසමුදයා ඵස්සසමුදයෝ සළායතනනිරොධා ඵස්සනිරොධො අයමේව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගෝ ඵස්සනිරොධගාමිනී පටිපදූ සෙය්‍යථිදං, සම්මාදිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධි.

යතොඛෝ ආවුසෝ අරිසාවකෝ එවං ඵස්සසමුදයං පජානාති එවං ඵස්සනිරොධං පජානාති එවං ඵස්සනිරොධගාමිනී පටිපදං පජානාති-සෝ සබ්බසෝ රාගානුසයං-පෙ-එත්තාවතාපි ඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨිධම්මෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතෝ ආනතෝ ඉමංසද්ධම්මන්ති සාධාවුසොති ඛෝ තෙ භික්ඛු ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡූං සියා පනාවුසෝ-පෙ-සියා ආවුසෝ යතෝ ඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සළායතනඤ්ච පජානාති සළායතන සමුදයංච පජානාති සළායතනනිරොධංච පජානාති සළායතනනිරොධගාමිනී පටිපදංච පජානාති එත්තාවතාපිඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨිහොති උජුගතාස්ස දිට්ඨධම්මෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති;

ගාමිනිපටිපදූ, ෂඩායතනයන් නිරුඬියට පමුණුවන ප්‍රතිපදූ වයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිට්ඨි, සම්‍යක්දෘෂ්ටිය;-ප-සම්මා සමාධි, සමාධියයි-ප-එවං, මෙසේ; සඩායතනං, ෂඩායතනය; පජානාති, දනීද; සළායතනසමුදයං,ෂළායතනයන්ගේ හටගැන්ම එවං, මෙසේ; පජානාති, දනීද; සළායතනනිරොධං, ෂඩායතන යන්ගේ නිරුඬිය; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනීද; එවං, මෙසේ; සළායතන නිරොධගාමිනී පටිපදං, ෂඩායතන නිරුඬි ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; සො, හෙතෙම; සබ්බසෝ; සම්ප්‍රකාරයෙන්; රාගානුසයං, අනුශය සහිත රාගය; පහාය, දුරුකොට-ප-එත්තා වතාපිඛෝ, මෙපමණකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; -පෙ-ආගතෝ ඉති, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සාධු ඉතිඛෝ, එසේය කියා-ප-උත්තරිං-පඤ්හං-ආපුච්ඡූං-පෙ-යතොඛෝ යම් හෙයකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවක තෙම; නාමරූපංච, නාම රූපයන්; පජානාති, දනීද; නාමරූපසමුදයං, නාමරූපයන්ගේ හටගැන්ම; පජානාති, දනීද; නාමරූපනිරොධං; නාමරූපයන්ගේ නිරුඬිය; පජානාති, දනීද; නාමරූපනිරොධගාමිනී පටිපදං, නාමරූපයන් නිරුඬිකිරීමේ ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; එත්තාව

කතමං පනාවුසො සළායතනං කතමො සළායතන සමුදයො කතමො සළායතන නිරොධො කතමා සළායතන නිරොධ ගාමිනීපටිපදාති=ඡමානි ආවුසො ආයතනානි චක්ඛායතනං සොතායතනං ඝාණායතනං ජිව්හායතනං කායායතනං මනායතනං නාමරූපසමුදයා සළායතන සමුදයො නාමරූප නිරොධා සළායතන නිරොධො අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සළායතන නිරොධගාමිනී පටිපදා සෙය්‍යථිදං? සම්මාදිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධි යතොඛො ආවුසො අරියසාවකො එවං සළායතනං පජානාති එවං සළායතනසමුදයං පජානාති එවං සළායතන නිරොධං පජානාති එවං සළායතන නිරොධ ගාමිනීපටිපදං පජානාති සො සබ්බසො රාගානුසං පහාය -පෙ-එත්තාවතාපිඛො ආවුසො අරියසාවකො සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨි ධම්ම අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මන්ති සාධාවුසොති ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයස්මන්තං

නාපිඛො, මෙපණ්ඩිත්ද; අරියසාවකො, ආය්‍ය ශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි වෙයි-පෙ-ආවුසො, ඇවැත්නි; නාමරූපං, නාමරූපය; කතමං, කවරේද? නාමරූපසමුදයො, නාමරූපයන්ගේ හටගැන්ම; කතමො, කවරේද? නාමරූප නිරොධො, නාමරූපයන්ගේ නිරුඬිය; කතමො, කවරේද? නාම රූප නිරොධගාමිනිපටිපදා, නාමරූපයන් නිරුඬකිරීමේ ප්‍රති පදාව; කතමා, කවරිද? වෙදනා, වෙදනාවය; සඤ්ඤා, සංඥාවය; චෙතනා, වෙතනාවය; ඵස්සො, ස්පර්ශය; මනසිකාරො, මනස්කා රය; හෙවත් වෙදනා සඤ්ඤා සඞ්ඛාරා විඤ්ඤාණ යන සතර අරූප සඤ්ඣය; නාමං, නාම නම්; චත්තාරිමහාභූතානි, සතර මහාභූත යෝද; චතුන්නං මහා භූතානං, සතර මහා භූතයන්ගේ; උපාදාය රූපං, උපාදාරූපද; යන ඉදං, මෙය; ආවුසො, ඇවැත්නි; රූපංවුච්චති. රූපයයි කියනු ලැබේ. ඉති, එසේ; ඉදංවරූපං, මේ රූපයද; ඉදංවනාමං, මේ නාමයද; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉදං, මේ; නාමරූපං නාමරූපයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ. විඤ්ඤාණසමුදයා, ප්‍රතිසන්ධිවිඤ්ඤාණයාගේ හටගැන්මෙන්, නාම රූපසමුදයො, නාමරූපයන්ගේ හටගැන්ම වේ; විඤ්ඤාණ නිරොධො, විඤ්ඤාණ නිරොධයෙන්; නාමරූපනිරොධො, නාමරූප යන්ගේ නිරුඬිය වේ; අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො; මේ ආය්‍යඅෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයම; නාමරූපනිරොධගාමිනී පටිපදා නාමරූපයන් නිරුඬකිරීමේ ප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථිදං, එනම් සම්මා දිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධි ආවුසො, ඇවැත්නි; අරියසාවකො,

සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡිං සියා පනාවුසෝ-පෙ-සියා ආවුසෝ යතොඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ නාමරූපංව පජානාති නාමරූපසමුදයංව පජානාති නාමරූපනිරොධංව පජානාති නාමරූපනිරොධගාමිනිපටිපදංව පජානාති එත්තාවතා ඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨමේව අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති-ඝතමං පනාවුසෝ නාමරූපං ඝතමෝ නාමරූප සමුදයෝ ඝතමෝ නාමරූප නිරොධෝ ඝතමෝ නාමරූප නිරොධගාමිනිපටිපදාති-වෙදනා සඤ්ඤා චෙතනා ඵස්සෝ මනසිකාරෝ ඉදං වුච්චතාවුසෝ නාමං චත්තාරි මහාභූතානි චතුන්නංව මහාභූතානං උපදාය රූපං ඉදං වුච්චතාවුසෝ රූපං ඉති ඉදංව නාමං ඉදංව රූපං ඉදං වුච්චතාවුසෝ නාමරූපං විඤ්ඤාණ සමුදයා නාමරූපසමුදයෝ විඤ්ඤාණ නිරොධා නාමරූප නිරොධෝ අයමේව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගෝ නාමරූපනිරොධගාමිනී පටිපදා සෙය්‍යථිදං? සම්මාදිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධි යතොඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ එවං නාමරූපං පජානාති එවං නාමරූප සමුදයං පජානාති එවං නාමරූපනිරොධං පජානාති එවං නාමරූප නිරොධගාමිනිපටිපදං පජානාති සෝ සබ්බ සෝ රාගානුසයං පහාය-පෙ-එත්තාවතාපිඛෝ ආවුසෝ අරිය

ආයුෂ්මා ශ්‍රාවකතෙම; එවං, මෙසේ; නාමරූපං, නාමරූපය; පජානාති, දනීද;එවං, මෙසේ; නාමරූපසමුදයං, නාමරූපයන්ගේ හටගැන්ම; පජානාති, දනීද; නාමරූපනිරොධං, නාමරූපයන්ගේ නිරුඬිය; පජානාති, දනිද; නාමරූපනිරොධගාමිනී පටිපදං, නාමරූපයන්ගේ නිරුඬිකිරීමේ ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; සෝ, හෙතෙම; සබ්බසෝ, සම්පූර්ණයෙන්; රාගානුසයං, අනුසය සහිත රාගය—පෙ—එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණින්ද; අරිය සාවකෝ, ආයුෂ්මා ශ්‍රාවක තෙම; සම්මාදිට්ඨිහොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි වෙයි-පෙ-ඉමං සද්ධම්මං, මේ සද්ධර්මයට; ආගතොඉති, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සාධුඉතිඛෝ, මැනවැයි; තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු; ආයසම්මතෝ සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍ර ශ්‍රේෂ්ඨතුන් වහන් සේගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දිත්වා, පිළිගෙණ; අනුමෝදිත්වා, අනුමෝදන්වා; උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡිං, විචාළාහුය-පෙ-ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අරියසාවකෝ, ආයුෂ්මා ශ්‍රාවක තෙම; විඤ්ඤාණංච, විඤ්ඤාණය; පජානාති, දනීද; විඤ්ඤාණසමුදයං, විඤ්ඤාණයන්ගේ හටගැන්ම; පජානාති, දනීද; විඤ්ඤාණනිරොධං, විඤ්ඤාණයන්ගේ නිරුඬිය; පජානාති, දනීද; විඤ්ඤාණනිරොධගාමිනිපටිපදං, විඤ්ඤාණයන් නිරුඬියට යන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; එත්තාවතාපිඛෝ,

සාවකො සම්මාදිඨි හොති උජුගතාසස දිඨිඨමෙම අවෙච්චපසා දෙන සම්නනාගතො ආගතො ඉමං සඩම්මනති සාධාවුසොති ඛො තෙ නිකඛු ආසම්තො සාරිපුත්තසස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයසම්නතංසාරිපුත්තං උත්තරිං පසඤහං ආපුච්ඡුං සියාපනාවුසො-පෙ-සියා ආවුසො යතොඛො ආවුසො අරියසාව කො විසඳුණංච පජානාති විසඳුණසමුදයංච පජානාති විසඳුණනිරොධංච පජානාති විසඳුණනිරොධගාමිනීපටිපදංච පජානාති එත්තාවතාපිඛො ආවුසො අරියසාවකො සම්මාදිඨිහොති උජුගතාසස දිඨිඨමෙම අවෙච්චපසාදෙන සම්නනාගතො ආගතො ඉමං සඩම්මනති-ඝතමංපනාවුසො විසඳුණං ඝතමො විසඳුණසමුදයොඝතමොවිසඳුණනිරොධො ඝතමාවිසඳුණනිරොධගාමිනීපටිපදාති ඡසිමෙආවුසො විසඳුණකායාවඝඛුවිසඳුණං සොතවිසඳුණං ඝාණවිසඳුණං ජිවිහාවිසඳුණංකායවිසඳුණං මනොවිසඳුණංසඛාරසමුදයාවිසඳුණසමුදයො සඛාරනි රොධා විසඳුණනිරොධො අයමෙව අරියො අඨඟිකොමග්ගො විසඳුණනිරොධගාමිනීපටිපදා, සෙයාපිදං සම්මාදිඨි-පෙ-සම්මාස මාධි යතොඛො ආවුසොඅරියසාවකො එවංවිසඳුණං පජානාති එවං විසඳුණසමුදයං පජානාති එවංවිසඳුණනිරොධං පජානාති

මෙපමණින්ද; අරියසාවකො, ආයස්ශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිඨිහොති සම්‍යක්දෘෂ්ටිවෙයි-ප-ඉමිංසඩ්මං, මේ නිර්ඛාණධර්මයට; ආග තොඉති, ආයේයයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; විඳුඳුණං, විඳුඳුාණය; කතමං, කවරේද? විඳුඳුාණසමුදයො. විඳුඳුාණයන්ගේ හටගැන්ම; කතමො, කවරේද; විඳුඳුාණනිරොධො, විඥාන නිරුඬිය; කතමො, කවරේද? විඳුඳුාණනිරොධගාමිනීපටි පදා; විඳුඳුාණයන්නිරුඬකිරිමේප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරිද? ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉමානිඡවිඳුඳුාණකායා, මේවිඥාන කොටස්සයක්වෙත්; චක්ඛුවිඳුඳුාණං, චක්ෂුර්විඥානය; සොතවි ඳුඳුාණං, ශ්‍රොතවිඥානය; ඝාණවිඳුඳුාණං, ඝ්‍රාණවිඥානය; ජිවිහාවිඳුඳුාණං, ජිවිහාවිඥානය; කායවිඳුඳුාණං, කායවිඥා නය; මනොවිඳුඳුාණං, මනොවිඥානය; සංඛාරසමුදයා, සංඝකා රයන්ගේහටගැන්මෙන්; විඳුඳුාණසමුදයො, විඥානයන්ගේහට ගැන්මවේ; සඛාරනිරොධා, සංඝකාරයන්ගේනිරුඬියෙන්; විඳුඳු ණනිරොධො, විඥානයන්ගේ නිරුඬියවේ; අයමෙවඅරියොඅඨංගි කොමග්ගො, මේආර්‍යඅෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගය; විඳුඳුණනිරොධගා මිනීපටිපදා, විඥානයන්නිරුඬකිරිමේප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිඨි, සම්‍යක්දෘෂ්ටිය=ප=සම්‍යක්සමාධිය; ආවුසො,

එවං සීඝසඤ්ඤාණනිරොධගාමිනීපටිපදං පජානාති සෝ සබ්බසෝ රාගානුසයං පහාය--පෙ--එත්තාවතාපිඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨිහොති උජුගතාසස දිට්ඨමෙව අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමංසද්ධම්මන්ති සාධාවුසෝතිඛෝ තෙහි භික්ඛූ ආයසමතෝසාරිපුත්තසස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයසමන්තංසාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡුං-සියාපනාවුසෝ =පෙ=සියා ආවුසෝයතෝඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සඞ්ඛාරෙව පජානාති සඞ්ඛාරසමුදයඤ්ච පජානාති සංඛාරනිරොධංච් පජානාති සංඛාරනිරොධගාමිනීපටිපදඤ්ච පජානාති එත්තාවතාපිඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨිහොති උජුගතාසස දිට්ඨමෙවඅවෙච්ච පප සාදෙනසමන්නාගතෝ ආගතොඉමං සද්ධම්මන්ති-ඝතමෙපනාවුසෝ සංඛාරාඝතමෝ සංඛාරසමුදයොඝතමෝ සංඛාරනිරොධෝ ඝතමා සංඛාරනිරොධගාමිනීපටිපදාති ත්යෝ මේ ආවුසෝ සංඛාරාඝායසංඛාරෝ වචීසංඛාරෝ චිත්තසංඛාරෝ අවිජ්ජා සමුදයා සංඛාරසමුදයෝ අවිජ්ජානිරොධා සංඛාරනිරොධෝ අයමෙව අරියෝ අට්ඨංගිකොමග්ගෙහා සංඛාරනිරොධගාමිපනිටිපදා සෙයාපිදං සම්මාදිට්ඨි—පෙ--සම්මාසමාධි යතොඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ එවංසංඛාරෙ පජානාති එවංසංඛාරසමුදයංපජානාති එවං

ඇවැත්නි; යතොඛෝ,යම්හෙයකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙමේ; එවං, මෙසේ; විඤ්ඤාණං, විඥානය; පජානාති, දනීද; විඤ්ඤාණසමුදයං, විඤ්ඤාණයන්ගේහටගැන්ම; පජානාති, දනීද; විඤ්ඤාණනිරොධං, විඥානයන්ගේනිරුඩිය; පජානාති, දනීද; විඤ්ඤාණනිරොධගාමිනීපටිපදං, විඥානනිරොධගාමිනීප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; සෝ, හෙතෙම; සබ්බසෝ, සම්ප්‍රකාරයෙන්; රාගානුසයං, අනුශයසහිතරාගය; පහාය, දුරුකොට=ප=ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණකින්, අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨිහොති,සම්‍යක්දෘෂ්ටිවෙයි=ප=ඉමං සද්ධම්මං, මේනිවාණ ධර්‍මයට; ආගතොති, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සාධුඉතිඛෝ, මැනවැයිකියා-පෙ-ආපුච්ඡුං, විවාළාහුය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යතොඛෝ, යම්හෙයකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම්; සඞ්ඛාරෙව, සංස්කාරයන්ද; පජානාති, දැනගණීද; සංඛාරසමුදයංව, සංස්කාරයන්ගේහටගැන්ම; පජානාති; දනීද; සංඛාරනිරොධංව, සංස්කාරයන්ගේනිරුඩිය; පජානාති, දනීද; සංඛාරනිරොධගාමිනීපටිපදං; සංස්කාරයන්ගේනිරුඩකිරිමේප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණින්ද; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨිහොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි

සඞ්ඛාරනිරොධං පජානාති එවං සඞ්ඛාරනිරොධගාමිනිපටිපදං පජානාති. සො සබ්බසො රාගානුසයං පහාය පටිඝානුසයං පටිවිනොදෙත්වා අසමීති දිට්ඨිමානානුසයං සමූහනිත්වා අවිජ්ජං පහාය විජ්ජං උප්පාදෙත්වා දිට්ඨෙවධම්මෙ දුක්ඛස්සන්තඞ්කරො හොති— එතනාවතාපිඛො ආවුසො අරියසාවකො සම්මාදිට්ඨිහොති උජුගතාසස දිට්ඨිධම්මෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මන්ති-සාධාවුසොති බොතෙ භික්ඛු ආයස්මතොසාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හංආපුච්ඡුං-සියා පනාවුසො -පෙ-සියාආවුසො යථොබොා ආවුසො අරියසාවකො අවිජ්ජඤ්ච පජානාති අවිජ්ජා සමුදයඤ්ච පජානාති අවිජ්ජා නිරොධංච පජානාති අවිජ්ජා නිරොධගාමිනිපටිපදංච පජානාතිඑත්තාවතාඛ්බොආවුසො අරියසාවකො සම්මාදිට්ඨිහොති උජුගතාසස දිට්ඨිධම්මෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො ආගතො ඉමං සද්ධම්මන්ති කතමා පනාවුසො අවිජ්ජා කතමො අවිජ්ජා සමුදයො කතමො අවිජ්ජා නිරොධො කතමා අවිජ්ජා නිරොධගාමිනිපටිපදාති යං බොා ආවුසො දුක්ඛෙ අඤ්ඤාණංදුක්ඛසමුදයෙ අඤ්ඤාණංදුක්ඛනිරොධෙ අඤ්ඤාණං දුක්ඛනිරොධගාමිනිපටිපදාය අඤ්ඤාණං අයං වුච්චතාවුසො

වෙයි;—ප—ඉමංසඩ මම්ං, මේසඩම්යට; ආගතො, ආයේයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! සංඛාරො, සංස්කාරය; කතමො, කවරේද? සංඛාරසමුදයො, සංස්කාරයන්ගේහටගැන්ම; කතමො, කවරේද? සංඛාරනිරොධො, සංස්කාරයන්ගේනිරුඬිය; කතමො, කවරේද? සඞ්ඛාරනිරොධගාමිනිපටිපදා සංස්කාරයන්ගේනිරුඬකිරීමේප්‍රතිපදාව: කතමා, කවරේද? කායසංඛාරො, කායසංචේතනාවය; වචීසංඛාරො, වාග්සංචෙතනාය; චිත්තසංඛාරො, මනොසංචෙතනාවය; අවිජ්ජාසමුදයා, අවිද්‍යාවගේහටගැන්මෙන්; සංඛාරසමුදයො, සංස්කාරයන්ගේහටගැන්මවේ; අවිජ්ජානිරොධා, අවිද්‍යාවගේනිරුඬියෙන්; සංඛාරනිරොධො, සංස්කාරයන්ගේනිරුඬියවේ, අයමෙවඅරියොඅට්ඨඞ්ගිකොමග්ගො, මේආර්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයතෙම, සංඛාරනිරොධගාමිනිපටිපදා. සංස්කාරයන්නිරුඬවීමේ ප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථීදං,—පෙ—සම්මාදිට්ඨි, සම්මාසමාධි; ආවුසො, ඇවැත්නි; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; එවං, මෙසේ; සඞ්ඛාරෙ, සංස්කාරයන්; පජානාති, දනීද; එවං, මෙසේ; සඞ්ඛාරසමුදයං, සංස්කාරයන්ගේහටගැන්මවේ; එවං, මෙසේ; සඞ්ඛාරනිරොධං, සංස්කාරයන්ගේ නිරුඬිය; පජානාති, දනීද; සඞ්ඛාරනිරොධගාමිනිපටිපදං, සංස්කාරයන්නිරුඬකිරීමේප්‍රතිපදාව; පජානාති දනීද;

අවිජ්ජා ආසවසමුදයා අවිජ්ජා සමුදයෝ ආසවනිරෝධා අවිජ්ජා නිරෝධෝ අයමේව අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝමග්ගෝ අවිජ්ජානිරෝධ ගාමිනීපටිපදාති සෙය්‍යථිදං සම්මාදිට්ඨි-පෙ-සම්මාසමාධි යතෝඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ එවං අවිජ්ජං පජානාති එවං අවිජ්ජා සමුද යං පජානාති එවං අවිජ්ජානිරෝධං පජානාති. එවං අවිජ්ජා නිරෝධගාමිනීපටිපදං පජානාති සෝ සබ්බසෝ රාගානුසයං පහාය පටිඝානුසයං පටිවිනෝදෙත්වා අස්මීති දිට්ඨි මානානුසයං සමූහනිත්වා අවිජ්ජං පහාය විජ්ජං උප්පාදෙත්වා දිට්ඨෙව ධම්මෙ දුක්ඛස්සන්තකිරි විරොහොති එත්තාවතාපිඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨධම්මෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති සාධාවුසොති ඛෝ තෙ භික්ඛූ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡුං සියා පනාවුසෝ අඤ්ඤාපි පරියායෝ යථා අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාස්ස දිට්ඨධම්මෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්ම න්ති සියා ආවුසෝ යතෝඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ ආසවංච පජානාති ආසවසමුදයංච පජානාති ආසවනිරෝධංච පජානාති ආසවනිරෝධගාමිනිපටිපදංච පජානාති එත්තාවතාපිඛෝ ආවු

සෝ, හෙතෙම්; සබ්බසෝ, සර්ව්‍රප්‍රකාරයෙන්;-ප-දුක්ඛස්සන්තකරෝ හොති, දුක්ඛෙළුවරකරන්නේවෙයි; එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණින්ද; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨිහොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටිවෙයි;—ප—ඉමංසද්ධම්මං, මේ නිර්‍වාණධර්මයට; ආගතොඉති, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නී; සාධුඉතිඛෝ, එසේය කියා-ප-උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්න; ආපුච්ඡුං, විචාළාහුය; සියා, -ප-ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යතෝඛෝ, යම්හෙයකින්; අරියසාව කෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; අවිජ්ජංච, අවිද්‍යාව; පජානාති, දනීද; අවිජ්ජාසමුදයං, අවිද්‍යාව හටගැන්ම; පජානාති, දනීද; අවිජ්ජා නිරෝධං, අවිද්‍යාවගේ නිරුඬිය; පජානාති, දනීද; අවිජ්ජානිරෝධ ගාමිනීපටිපදං, අවිද්‍යාව නිරුඬියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; පජානාති, දනීද; එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණින්ද; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨිහොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි;-පෙ-ඉමංසද්ධම්මං, මේ නිර්‍වාණ ධර්මයට; ආගතෝ, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අවිජ්ජා, අවිද්‍යාව; කතමා, කවරේද? අවිජ්ජාසමුදයෝ, අවිද්‍යාව හටගැන්ම; කතමෝ, කවරේද; අවිජ්ජානිරෝධෝ, අවිද්‍යාවගේ නිරුඬිය; කතමෝ, කවරේද? අවිජ්ජානිරෝධගාමිනී, පටිපදා, අවිද්‍යානිරෝධයට පමුණුවන ප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරීද?

සෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨි හොති උජුගතාසස දිට්ඨමේම අවෙ
චප්පසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතොඉමං සද්ධම්මන්ති භතමේ
පනාවුසෝ ආසවා භතමෝ ආසව සමුදයෝ භතමෝ ආසව
නිරොධෝ භතමා ආසවනිරොධගාමිනීපටිපදාති තයෝ මේ ආවු
සෝ ආසවා භාමාසවෝ භවාසවෝ අවිජ්ජාසවෝ අවිජ්ජාසමුදයා
ආසවසමුදයෝ අවිජ්ජානිරොධෝ ආසවනිරොධෝ අයමේව අරි
යෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ ආසවනිරොධගාමිනීපටිපදා සෙය්‍යථිදං
සම්මාදිට්ඨි සම්මාසංභප්පෝ සම්මාවාචා සම්මාභම්මන්තෝ සම්මා

ආවුසෝ ඇවැත්නි! දුක්ඛෙ, දුක්ඛාය්‍යිසත්‍යයෙහි; යං ඤාණං යම්තොදන්මක්වේද; දුඃඛසමුදයෙ, දුඃඛසමුදයාය්‍යිසත්‍යයෙහි ඤාණං, නොදන්මක්වේද; දුක්ඛනිරොධෙ, දුඃඛනිරොධාය්‍යි සත්‍යයෙහි; ඤාණං, නොදන්මක්වේද; දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටි පදාය, දුක්ඛනිරොධගාමිනීප්‍රතිපදාවෙහි; යං ඤාණං, යම්නො දන්මක්වේද; ආවුසෝ, අවැත්නි! අයං, මේනොදන්ම; අවිජ්ජා වුච්චති, අවිද්‍යාවයයි කියනුලැබේ; ආසවසමුදයා ආශ්‍රවයන්ගේ හටගැන්මෙන්; අවිජ්ජාසමුදයෝ; අවිද්‍යාවගේ හටගැන්මවේ; ආසවනිරොධා, ආශ්‍රවයන්ගේ නිරුඬියෙන්; අවිජ්ජානිරොධෝ, අවිද්‍යානිරුඬියවේ;-පෙ-අයමෙවඅරියෝ අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගෝ, මේ ආර්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්‍ගයම; අවිජ්ජානිරොධගාමිනීපටිපදා, අවිද්‍යා නිරුඬියටපමුණුවනප්‍රතිපදාවයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිට්ඨි -පෙ-සම්මාසමාධි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යතොඛෝ, යම්හෙයකින් අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; එවං; මෙසේ; අවිජ්ජං අවිද්‍යාව; පජානාති, දනී; අවිජ්ජාසමුදයං, අවිද්‍යාහටගැන්ම; පජානාති; දනී; අවිජ්ජානිරොධං, අවිද්‍යානිරොධය; එවංමෙසේ; පජානාති, දනී; අවිජ්ජානිරොධගාමිනීපටිපදං; අවිද්‍යානිරුඬියටපමුණුවන ප්‍රතිපදාව; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනී; සෝ, හෙතෙම; සබ්බසෝ, සර්ව්‍රප්‍රකාරයෙන්; රාගානුසයං, අනුශය සහිතරාගය; පහාය, දුරුකොට-ප-ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එත්තාවතාඛෝ, මෙපමණකින්ද; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටිවෙයි-ප-ඉමංසද්ධම්මං, මේ නිර්‍වාණධර්‍මයට; ආගතොඉති, ආයේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සාධුඉතිඛෝ, එසේය කියා; තෙහිකඛු, ඒහිසෂුහු; ආයසමතොසාරිපුත්තසස, ශාරිපුත්‍ර; යුෂ්මතුන්ගේ, භාෂිතං, දෙශනාව; අභිනන්දිත්වාපිඞ්ගෙණ; අනුමෝ දිත්වා, අනුමොදන්ව; ආයසමන්තංශාරිපුත්තං, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් ගෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤහං, ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡිං, විචාළා හුය; සියාපනාවුසෝ-ප-ආගතෝ ඉමංසද්ධම්මන්ති-

ආජීවෝ සම්මාවායාමෝ සම්මාසති සම්මාසමාධි යතොඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ එවං ආසවංච පජානාති එවං ආසවසමුදයං පජානාති එවං ආසවනිරොධං පජානාති එවං ආසවනිරොධගාමිනිපටිපදං පජානාති සෝ සබ්බසෝ රාගානුසයං පහාය පටිඝානුසයං පටිවිනොදෙත්වා අසමිති දිට්ඨිමානානුසයං සමූහනිත්වා අවිජ්ජං පහාය විජ්ජං උපාදෙත්වා දිට්ඨෙවධම්මෙදුක්ඛස්සන්තකරෝ හොති එත්තාවතාපිඛෝ ආවුසෝ අරියසාවකෝ සම්මාදිට්ඨිහොති උජුගතාස්ස දිට්ඨිධම්මෙ අවෙච්චපසාදෙන සමන්නාගතෝ ආගතෝ ඉමං සද්ධම්මන්ති-

---

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සියා, වන්නේය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යතොඛෝ, යම්හෙයකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම: ආසවංච, ආශ්‍රවයන්, පජානාති' දනීද;ආසවසමුදයං,ආශ්‍රවයන්ගේහට ගැන්මත්; පජානාති, දනීද; ආසවනිරොධං, ආශ්‍රවයන්ගේනිරුඬියත්; පජානාති, දනීද; ආසවනිරොධගාමිනිපටිපදං, ආශ්‍රවයන් නිරුඬකිරීමේප්‍රතිපදාවත්; පජානාති, දනීද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි එත්තාවතාපිඛෝ, මෙපමණින්ද; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම සම්මාදිට්ඨිහොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටියෙහි;-ප-ඉමංසද්ධම්මං, මේතීර්ණධර්මයට;ආගතොඉති, ආයේහි; ආවුසෝ,ඇවැත්නි! ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; කතමෙ, කවරහුද? ආසවසමුදයෝ, ආශ්‍රවයන්ගේහටගැන්ම; කතමෝ, කවරේද? ආසවනිරොධෝ, ආශ්‍රවයන්ගේනිරුඬිය; කතමෝ, කවරේද? ආසවනිරොධගාමිනිපටිපදා, ආශ්‍රවයන්නිරුඬකරණ ප්‍රතිපදාව; කතමා, කවරීද? ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ඉමෙතයොආසවා, මේආශ්‍රවත්‍රිත්වයෝ; කාමාසවෝ, කාමාශ්‍රවය; භවාසවෝ, භවාශ්‍රවය, අවිජ්ජාසවෝ, අවිද්‍යාශ්‍රවය; අවිජ්ජාසමුදයා, අවිද්‍යාහටගැන්මෙන් ආසවසමුදයෝ, ආශ්‍රවයන්ගේහටගැන්මවේ; අවිජ්ජානිරොධා, අවිද්‍යානිරොධයෙන්; ආසවනිරොධෝ, ආශ්‍රවයන්ගේනිරුඬියවේ; අයමෙවඅරියොඅට්ඨඞ්ගිකොමග්ගොහ, මේආර්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයම; ආසවනිරොධගාමිනිපටිපදා; ආශ්‍රවයන් නිරුඬකිරීමේ ප්‍රතිපදාවයි, සෙය්‍යථිදං,එනම්; සම්මාදිට්ඨි, සම්‍යක්දෘෂ්ටිය; සම්මාසංකප්පෝ, සම්‍යක්සංකල්පනාව; සම්මාවාචා, සම්‍යක්වචනය; සම්මාකම්මන්තෝ; සම්‍යක්කර්මාන්තය; සම්මාආජීවෝ, සම්‍යක්ආජීවය, සම්මාවායාමෝ, සම්‍යක්ව්‍යායාමය; සම්මාසති, සම්‍යක්සමෘතිය; සම්මාසමාධි, සම්‍යක්සමාධිය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යතොඛෝ, යම්හෙයකින්; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; එවං, මෙසේ;ආසවංචපජානාති, ආශ්‍රවයන්දනීද: ආසවසමුදයංචපජානාති, ආශ්‍රවයහටගැන්මත් දනීද; ආසවනිරොධංචපජානාති, ආශ්‍රවනිරොධයත්දනීද; ආසව

ඉදමවොච ආයස්මා සාරිපුත්තෝ අත්තමනා තෙනික්ඛු ආයස්ම තෝ සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දුන්ති—

දුක්ඛං ජරාමරණං උපාදානං සළායතනං නාමරූපං
විඤ්ඤාණං ඡපදෙ සතමං පනාවුසෝ වදනතෙ.

ජාති තණ්හාව වෙදනා අවිජ්ජා තොව චතුක්කමෝ
යා චත්තාරිපදෙ සතමා පනාවුසෝ උපාදානතෙ.

ආහාරෝ හවෝ එසෙසා සංඛාරෝ ආසවෝ පචමෝ
යං පචපදෙ සතමෝ පනාවුසෝ වදනතෙ.

නිරොධගාමිනිපටිපදංච' ආශ්‍රවනිරුධකිරිමේප්‍රතිපදව; පජානා නි, දනීද; සෝ, හෙතෙම; සබ්බසෝ, සම්ප්‍රකාරයෙන්; රාගානුස යං, රාගානුශය; පහාය, දුරුකොට; පටිඝානුශයං,ප්‍රතිඝානුසය; පටිවිනොදෙත්වා, දුරුකොට; අස්මීති, මම වෙමියි යන; දිට්ඨිමා නානුස යං, දෘෂ්ටියහමාමානානුසය; සමූහනිත්වා, නසා; අවිජ්ජං, අවිද්‍යාව; පහාය, දුරුකොට; විජ්ජං, මාගීඥානය; උප්පාදෙත්වා උපදවා; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතම යෙහි; දුක්ඛස්සනන්තකරොහොති; දුක්ඛෙළවර කරන්නේවෙයි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එත්තාවතාපිඛො, මෙපමණින්ද; අරිය සාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම, සම්මාදිට්ඨිහොති; සම්‍යක්දෘෂ්ටිවෙයි අස්ස, ඔහුගේ; දිට්ඨි, දෘෂ්ටිතොම; උජුගතා, සෘජුවකියේවෙයි; ධම්ම, නවලොකොත්තර ධර්මයෙහි; අවෙච්චපසාදෙන, අචල ප්‍රසාදයෙන්; හෙවත්; ගුණදැනපැහැදීමෙන්; සම්නනාගතො, යුක්තාවූ ඍය්; ඉමංසද්ධම්මං මෙනිවාණධර්මයට; ආගතොඉති, අ ය්යි, වදුලසේඝ. ආයස්මාසාරිපුත්තෝ, ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්සේ; ඉදං, චතුරාර්‍යසත්‍ය පරියායදෙනිසකින්ද අධිත්හාවපරියාය දෙනිසකින්යුත්මේ සූත්‍රය; ආවොච, වදුලසේඝ; අත්තමනා,සතුටු සින්ඇත්තාවූ; තෙනික්ඛු, ඒනිකුණුහු; ආයස්මතොසාරිපුත්තස්ස ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, භාෂිතය, අභිනන්දුං ඉති; ඉතා සතුටින් පිළිගත්තාහුයි;

(දුක්ඛං, දුක්ඛය· ජරාමරණං, ජරාමරනය; උපාදානං, උපාද නය; සලායතනං, ෂඩායතනය; නාමරූපං, නාමරූපය; විඤ්ඤා ණං, විඥානය; සතමංපනාවුසෝ, සප්තමංපනාවුසෝ යන වශ යෙන්; අවදනතෙ, වෙන්කිරීමෙහි; ඡපදෙ; පදසයක්වෙන්;

ජාති, ජාතිය; තණ්හාව, තෘෂ්ණාවය; වෙදනා, වෙදනාවය අවිජ්ජාතොව, අවිද්‍යාවයයි; චතුක්කමෝ, ක්‍රම්සහරෙහි; යාව

කතමන්නි ඡබ්බිධා වුත්තා කතමානි චතුබ්බිධා
කතමෝ පංචවිධෝ වුත්තෝ සංඛාරානං පංච දස පදානිච.

සම්මාදිඨි සුත්තං නවමං—(9)

ත්තාරිපදෙ, සතරපදයෙහි; කතමාපනාවුසෝ, කතමාපනාවුසෝකියා; යාව, යම්පදකෙතෙක්; උපාදානකෙ, ගැණීමෙහි;

ආහාරෝ, ආහාරය; භවෝ, භවය; ඵස්සෝ, ස්පර්ශය; සංඛාරෝ, සංස්කාරය; ආසවෝ, ආශ්‍රවය; පංචමෝ, පස්වැනිකොට ඇත්තේය; යං, යමක්; පංචපදෙ, පංචපදයෙක්හිවේද; කතමෝපනාවුසෝ; කතමෝපනාවුසෝ, කතමෝපනාවුසෝ; කතමෝපනාවුසෝ; කතමෝපනාවුසෝ, කියා; අවසානකෙ, වෙන්කිරීමෙහි;

කතමංඤානි, කතමංකියා; ඡබ්බිධා, සයආකාරයෙක්; වුත්තා කියනලද්දාහු; කතමානි, කතමානීකියා; චතුබ්බිධා, සතරවැදෑරුම්කොට කියනලද්දාහු; කතමෝ, කතමෝකියා; පංචවිධෝ වුත්තෝ, පස්වැදෑරුම්කොට කියනලද්දේය; සංඛාරානං, සංස්කාරයන්විෂයෙහිබඳවූ; පංචදසපදානි; පදපසළොසක්යයි; මේ සූත්‍රයෙහිදෙසනාක්‍රමය ප්‍රකාශිතඋදානගාථායි) මේමූලසූත්‍රයෙහි කර්මඵලවාරය; අහාර, දුක්ඛ, ජරාමරණ, ජාති, භව, උපාදාන, තණ්හා; සඞ්ඛාර; අවිජ්ජා, ආසව වාරයයි මහාවාරසොළසකි, සංක්ෂේප විස්තාරවශයෙන් සොළොසයෙහි සථානදෙකිසකි, මේ දෙකිස්තැනම චතුරාර්ය්‍ය සත්‍යප්‍රකාශිතයි, විස්කර සොළොස්තැන අගිත්වය කියනලදි යලිත් සථවිරයන්වහන්සේගේ මතයෙන් දෙතිස්තැනම අගිත්වය කියනලදි පස්මහසඟියෙහිමේ සම්මාදිඨිසූත්‍රයහැර දෙතිස්වරක් චතුරාර්ය්‍යසත්‍යයත් දෙතිස්වරක් අගිත්වයත් ප්‍රකාශිත වෙනසූත්‍රයක් නැතිබැවි සලකා ඉතා ආදර ගෞරවයෙන් මෙය ගුණකටයුතුයි.

සම්මාදිඨි සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේසුතං එකං සමයං භගවා කුරූසු විහරති කම්මාසධම්මං නාම කුරූනං නිගමෝ තත්‍ර ඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තේසි භික්ඛවොති භදන්තේති තේ භික්ඛූ භගවතෝ පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච එකායනෝ අයං භික්ඛවේ මග්ගෝ සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිදේවානං සමතික්කමාය දුක්ඛදෝමනස්සානං අත්ථගමාය ඤායස්ස අධිගමාය නිබ්බාණස්ස සච්ඡිකිරියාය යදිදං චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා; කතමේ චත්තාරෝ? ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛූ කායේ කායානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා විනෙය්‍ය ලෝකේ අභිජ්ඣා දෝමනස්සං, වේදනාසු වේදනානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා විනෙය්‍ය ලෝකේ අභිජ්ඣා දෝමනස්සං චිත්තේ චිත්තානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා විනෙය්‍ය ලෝකේ අභිජ්ඣා දෝමනස්සං ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති ආතාපී සම්පජානෝ සතිමා විනෙය්‍ය ලෝකේ අභිජ්ඣා

එවං මෙසුතං මේ-පේ-කුරූසු, කුරුදනව්හි; කම්මාසදම්මං නාම, කල්මාෂදම්‍යනම්වූ; කුරූනං, කුරුරටවැසියන්ගේ; නිගමෝ, නියම්ගම්ක්වේද; එය ගොදුරුගම්කොට, විහරති, (සිත්කලු වනලැහැබක) වාසයකරණසේක;-තත්‍රඛෝ, එකල්හි භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛවොති, මහණෙනිසි; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූන්ට; ආමන්තෙසි, ආමන්ත්‍රණයකළසේක;

භදන්තෙ ඉති, සවාමීනිකියා; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන්දුන්හ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ එතං, මේ සූත්‍රධර්මය; අවොච, වදාළසේක-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සත්තානං, සත්වයන්ගේ; විසුද්ධියා, පිරිසිදුවපිණිසද; සොකපරිදේවානං, ශොකපරිදෙවයන්ගේ; සමතික්කමාය, ඉක්මවීම්පිණිසද; දුක්ඛදෝමනස්සානං, දුක්දෝම්නස් දෙදෙනාගේ; අත්ථඞගමාය, ඉක්මවීම පිණිස; ඤායස්සඅධිගමාය, ආර්‍යඅෂ්ටාඞගික මාර්ගයාගේ අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණස්ස සච්ඡිකිරියාය; නිර්වාණය සාක්ෂාත්කිරීම පිණිස, අයංඑකායනොමග්ගෝ, මේ එකම්මාර්ගයක්වේ; යදිදං, එනම්; චත්තාරෝ සතිපට්ඨානා, සතරසතිපට්ඨාන ධර්මයෝයි; කතමෙචත්තාරෝ, ඒ සතරකවරහුදයක්? භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; කායෙ, රූපකයෙහි; කායානුපස්සී, කයඅනුවබලන්නේ; ආතාපී, කෙලෙස්තවනවීර්‍යයී ඇත්තේ; සම්පජානෝ, සම්‍යක්ප්‍රඥඇත්තේ; සතිමා, සමෘතිමත් වූයේ; ලොකෙ, රූපසඞ්ඛ්‍යාතලොකයෙහි; අභිජ්ඣාදෝමනස්සං, අභිද්‍යාදෞර්මනස්‍යයන්; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; විහරති, වාසය

දෙමනස්සං භථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛූ කායෙ කායානුපස්සී විහ
රති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරඤ්ඤගතොවා රුක්ඛමූලගතොවා
සුඤ්ඤාගාරගතොවා නිසීදති පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං
පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා සොසතොව අස්සසති
සතොපස්සසති දීඝංවා අස්සසන්තොදීඝං අස්සසාමීති පජානාති
දීඝංවා පස්සසන්තොදීඝං පස්සසාමීති පජානාති රස්සංවා අස්ස
සන්තොරස්සං අස්සසාමීති පජානාති රස්සංවා පස්සසන්තොා
රස්සං පස්සසාමීති පජානාති සබ්බකාය පටිසංවෙදී අස්සසිස්සා
මීති සික්ඛති සබ්බකායපටිසංවෙදී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති පස්ස
මහයං කායසඞ්ඛාරං අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති පස්සම්භයං කාය
සඞ්ඛාරං පස්සසිස්සාමීති ශික්ඛති; සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දක්ඛෝ
භමකාරෝ වා භමකාරන්තෙවාසී වා දීඝං වා අඤ්ඤන්තෝ දීඝං
අඤ්ඤාමීති පජානාති රස්සං වා අඤ්ඤන්තොරස්සං අඤ්ඤාමීති පජා

කරයි; වෙදනාසු, වෙදනාවන්හි; වෙදනානුපස්සී, වෙදනාව
අනුව දකිමින්;-ප-කායෙ, වෙදනාකායයෙහි; චිත්තෙ, චිත්ත
යෙහි; චිත්තානුපස්සී, චිත්තානුදශීව-ප-කායෙ, චිත්තයෙහි
-ප-ධම්මෙසු, නිවරණාදිධර්මයන්; ධම්මානුපස්සි, ධර්මානුදශීව
-ප-විහරති, වාසයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණ
තෙම; භථං, කෙසේ; කායෙ, රූපකායයෙහි; කායානුපස්සී,
කායානුදශීව; විහරති, වාසයකෙරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි;
ඉධ මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤගතොවා,
ආරණ්‍යයටගියේ හෝ; රුක්ඛමූලගතොවා, රුක්මූලටගියේ හෝ;
සුඤ්ඤාගාරගතොවා, ශූන්‍යාගාරයටගියේ හෝ; පල්ලඞ්කංආභු
ජිත්වා, පයින්ඛණාගොඟකොට; හෙවත්, ඌරුබඩාසනයබැඳ;
කායං, කය; උජුංපණිධාය, ඍජුකොටපිහිටුවා; සතිං, සිහිය;
පරිමුඛංඋපට්ඨපෙත්වා, ඉදිරිකොට පිහිටුවා; නිසීදති, භාවනාවට
යොග්‍යආකාරයෙන්හිඳියි; සොා, හෙතෙම; සතොව, සිහිඇතිව;
අස්සසති, ආශ්වාසකරයි; සතෝ, සමෘතිමත්වූයේ, පස්සසති,
ප්‍රශ්වාසකරයි; දීඝං, දීඝකොට; අස්සසන්තොවා, ආශ්වාසකරන්නේ
හෝ; දීඝං, දීඝකොට; අස්සසාමීති, ආශ්වාස කරමියි; පජානාති,
දනීද; දීඝං, දීඝකොට; පස්සසන්තොවා, ප්‍රාශ්වාස කරන්නේත්,
දීඝං දීඝකොට, පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාසකරමියි; පජානාති,
දනියි; රස්සංවා. හ්‍රස්වකොටහෝ, අස්සසන්තොා, ආශ්වාස
කරන්නේ;-පෙ-පජානාති දනියි; සබ්බකායපටිසංවෙදී, සියලු
ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසකය; පටිසංවෙදී, දන්නේ; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්
වාසකරමියි; පජානාති, දනී; සබ්බකායපටිසංවෙදී;-ප-පස්සසිස්සා
මීති, ප්‍රශ්වාසකරමියි; සික්ඛති, හික්මෙයි; කායසඞ්ඛාරං, කාය

නාති; එවමෙවඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු දීඝං වා අස්සසන්තො දීඝං අස්සසාමීති පජානාති=පෙ=පස්සසම්භයං කායසඞ්ඛාරං පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති; ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති බහිධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්තබහිධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති සමුදයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති අත්ථි කායොති වා පනස්ස පච්චුපට්ඨිතා හොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය අනිස්සිතො ච විහරති න කිඤි ලොකෙ උපාදියති එවම්පි ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති, පුනචපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ගච්ඡන්තො වා ගච්ඡාමීති පජානාති ඨිතො වා ඨිතොම්හීති පජානාති නිසින්නො වා නිසින්නොම්හීති පජානාති සයානො වා සයානොම්හීති පජානාති යථා යථා වා පනස්ස කායො;

සංඛාරය; පස්සම්භයං, මැඩලමින්; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාසාහර, මිසි; සික්ඛති, හික්මෙයි; පස්සම්භයංකායසංඛාරං-ප සික්ඛති, හික්මෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; දක්ඛො, දක්ෂවූ; භම්කාරොවා, ලියනවඩුවෙක්හෝ; භම්කාරන්තෙවාසිවා ලියනවඩුවෙකුගේඅන්තවැසියෙක්හෝ; දීඝා, දීර්ඝකොට, අඤ්ඤන්තොවා,අදින්නේහෝ; දීඝං, දීර්ඝකොට; අඤ්ඤාමීති, අදිමියි; පජානාති, දනී; රස්සංවා, හ්‍රස්වකොටහෝ; අඤ්ඤන්තොවා, අදින්නේ; රස්සං, හ්‍රස්වකොට; අඤ්ඤාමීති, අදිමියි; පජානාති, දනියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවමෙවඛෝ, මෙපරිද්දෙන්; භික්ඛු; මහණතෙම; දීඝංවා-ප-පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රයොගකරමියි; ඉති, මෙසේ අජ්ඣත්තංවා, තමාපිළිබඳවූ; කායෙ, කයෙහි; කායානුපස්සී, කය අනුවදකිමින්; විහරති, වාසයකරයි; බහිධාවා, බාහිරවූහෝ; කායෙ, කයෙහි කායානුපස්සී, කයඅනුවදකිමින්; විහරති, වාසය කරයි; කායසම්මං, ශරීරයෙහි; සමුදයධම්මානුපස්සීවා, උත්පත්තිසභාවදක්නේහෝ; විහරති-වාසයකරයි; කායසම්මං, කයෙහි;වය ධම්මානුපස්සී' ව්‍යයසභාවදක්නේ, විහරති, වාසයකරයි; කායසම්මං ශරීරයෙහි: සමුදයවයධම්මානුපස්සීවා, උත්පත්තිව්‍යය සභාවදක් නේ; විහරති; වාසයකරයි; යාවදෙව, යම්තාක්; ඤාණමත්තාය ඥානප්‍රමාණයපිණිස; පතිස්සතිමත්තාය සමෘතිප්‍රමාණයපිණිස, හෙවත්, ප්‍රඥාසෘතිදෙදෙනාගේ වැඩීම්පිණිස කායො, කය;අත්ථි, ඇතැයි; අස්ස, ඔහුට; සති, සිහිය; පච්චුපට්ඨිතාහොති, එළඹසිටිය යෙයි: අනිස්සිතොව, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින්නිශ්‍රිතනොව; විහරති, වාසය කරයි: ලොකෙ, උපාදානසඤ්ඤිලොකයෙහි; කිඤ්චි, කිසිවක්; නව උපාදියති, නිත්‍යාදිවශයෙන් නොගණියි: භික්ඛවෙ, මහණෙනි!

පණිහිතො හොති තථාතථා නං පජානාති, ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති බහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති සමුදය ධම්මානුපස්සි වා කායසම්ං විහරති වයධම්මානුපස්සීවා කායසම්ං විහරති සමුදය වයධම්මානුපස්සීවා කායසම්ං විහරති අත්ථිකායොති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතාහොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සති මත්තාය අනිස්සිතොච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති එවම්පි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති, පුනචපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු අභික්කන්තෙ පටික්කන්තෙ සම්පජානකාරී හොති ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජානකාරී හොති සම්මිඤ්ජිතෙ පසාරිතෙ සම්පජානකාරී හොති සඞ්ඝාටිපත්තචීවර ධාරණෙ සම්පජානකාරී හොති අසිතෙපීතෙ ඛායිතෙසායිතෙ සම්පජානකාරී හොති උච්චාරපස්සාවකම්මෙ සම්පජානකාරී හොති

භික්ඛු මහණතෙම; එවම්පි, මේසේද; කායෙ කායෙහි කායානු, පස්සී, කායඅනුවදනිම්හි විහරති, වාසය කෙරෙයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනචපරං, නැවත අනිකක්ද කියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; ගවජ්ඣන්තොවා, යන්නේද; ගවජ්ඣාමීති, යෙමියි; පජානාති දනී; ඨිතොවා, සිටියේ හෝ; ඨිතොම්හීති, සිටියෙමියි; පජානාති, දනී; නිසින්නොවා, හුන්නේ හෝ; නිසින්නොම්හීති, හුන්නෙමියි; පජානාති, දනියි; සයානොවා. සයනයකෙළේ හෝ; සයානොම්හීති, සයනයකෙළෙමියි; පජානාති, දනී; අස්ස, ඔහු ගේ; කායො, ශරීරය; යථායථා, යම්යම්සේ; පණිහිතොහොති, පිහිටුවනලද්දේවේද; තථාතථා, ඒ ඒ පරිදෙන්; නං, එය; පජානාති, දනී; ඉති, මෙසේ අජ්ඣත්තං, තමාගේ; කායෙ, කයෙහි; කායානුපස්සී, කයඅනුවදකිම්හි; විහරති, වාසය කරයි;-පෙ- විහරති භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනචපරං, නැවත අනිකක් කියමි; භික්ඛු, මහණතෙම; අභික්කන්තෙ, ඉදිරි ගමනෙහිද; පටික්කන්තෙ ආපසු ගමනෙහිද; සම්පජානකාරීහොති, සම්‍යක්ප්‍රඥාකාරීවෙයි; ආලොකිතෙ, ඉදිරි බැලීමෙහිද; විලොකිතෙ, ආපසු බැලීමෙහිද; සම්පජානකාරීහොති, සම්‍යක්ප්‍රඥාකාරීවෙයි; සම්මිඤ්ජිතෙ, අත්පා ආදිය හැකිලීමෙහිද; පසාරිතෙ, දිගුකිරීමෙහිද; සඞ්ඝාටිපත්තචීවර ධාරණෙ, සඟළමාසිවුරු දැරීමෙහිද; ස-අසිතෙ, අනුභව කිරීමෙහිද; පීතෙ, යාගුආදිය පීමෙහිද; ඛායිතෙ, පිටිකැවිලි ආදිය කෑ කෑමෙහිද; සායිතෙ, රසවිඳගැන්මෙහිද; සම්පජානකාරීහොති, සම්‍යක් ප්‍රඥාකාරීවෙයි; උච්චාරපස්සාවකම්මෙ, මලමූත්‍ර ක්‍රියාවන්හි; සම්පා ගතෙ ගමනෙහිද; සීතෙ, සිටීමෙහිද; නිසින්නෙ, හිඳීමෙහිද;

ගතෙ සීතෙ නිසින්නෙ සුත්තෙ ජාගරිතෙ භාසිතෙ තුණ්හීභාවෙ සම්පජානකාරී හොති. ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති-පෙ-එවම්පි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති, පුනචපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමෙව කායංඋඩ්ඩං පාදතලා අධො කෙසමත්ථකා තවපරියන්තං පූරං නානප්පකාරස්ස අසුචි නො පච්චවෙක්ඛති, අත්ථි ඉමස්මිං කායෙ කෙසා ලොමා නඛා දන්තා තචො මංසං නහාරු අට්ඨිඅට්ඨිමිඤ්ජා වක්කං හදයං යකනං කිලොමකං පිහකං පප්ඵාසං අන්තං අන්තගුණං උදරියං කරීසං පිත්තං සෙම්හං පුබ්බා ලොහිතං සෙදොමෙදො, අස්සුවසාඛෙලො සිඞ්ඝානිකා ලසිකා මුත්තන්ති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ උභතො මුඛා මූතොලි පුරා නානාවිහිතස්ස ධඤ්ඤස්ස, සෙය්‍යථිදං සාලිනං වීහිනං මුග්ගානං මාසානං තිලානං තණ්ඩුලානං, තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො මුඤ්චිත්වා පච්චවෙක්ඛෙය්‍ය ඉමෙ සාලී ඉමෙ වීහී ඉමෙමුග්ගා

සුත්තෙන, නිදීමෙහිද; ජාගරිතෙ, නිදිවර්ජිතා කිරීමෙහිද; භාසිතෙ, කිමෙහිද; තුණ්හීභාවෙ, නිශ්ශබ්දභාවයෙහිද; සම්පජානකාරීහොති සම්‍යක්ප්‍රඥාකාරීවෙයි; ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තං, තමාගේ; කායෙ, කයෙහි; කායානුපස්සී, කායානුදර්ශීව; විහරති, වාසය කරයි;-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං, නැවත අනික්‍කද කියමි; භික්ඛු, මහණතෙම; උඩංපාදතලා, පතුලෙන් උඩ; අධොකෙස මත්ථකා, හිසෙන් යට; තවපරියන්තං, සමකෙළවරකොට ඇති නානප්පකාරස්සඅසුචිනො, නොයෙක් අසුචියෙන්; පූරං, පිරුණාවූ; ඉමං එවඋායං, මේ ශරීරය; පච්චවෙක්ඛති, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකරයි; ඉමස්මිංකායෙ, මේ ශරීරයෙහි; කෙසා, හිසකෙස්; අත්ථි, ඇත; ලොමා, ලොම්; අත්ථි, ඇත, නඛා, නියපොතු, දන්තා, දත්; තචො සම, මංසං, මස්; ණහාරූ, නහර; අට්ඨි, ඇට; අට්ඨිමිඤ්ජා, ඇටමිදුලු; වක්කං, වකුගඩුව; හදයං, හෘදය වසතුව; යකනං, අක්මාව; කිලොමකං, දලබුව; පිහකං, බඩදිව; පප්ඵාසං, පපුසම්; අන්තං, අතුන; අන්තගුණං, අතුනුබහණ; උදරියං, උදරස්‍රොතය; කරීසං, අසූචිය, පිත්තං, පිතය; සෙම්හං, සෙමය; පුබ්බා, සැරවය; ලොහිතං, ලෙහෙය; සෙදෙ, ඔහදිය; මේදෙ, මේදතෙල; අස්සු, කඳුලුය; වසා, මස්තෙලය; ඛෙලොං, කෙලය, සිඞ්ඝානිකා සොටුය; ලසිකා, සඳමිදුලුය; මුත්තන්ති, මුත්‍රය; අත්ථිති, ඇතකියායෙ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, නානාවිහිතස්සධඤ්ඤස්ස, නොයෙක් ධාන්‍යයෙන්; පූරා, පිරුණාවූ; උභතොමුඛා, දෙපසමුවඇති; මූතොලි, මල්ලක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සාලිනං, සැලිවලින්; වීහිනං, වීවලින්; මුග්ගානං, මුංවලින්ද; මාසානං, මැවලින්ද; තිලා

ඉමේ මංසා ඉමේ තිලා ඉමේ තණ්ඩුලාති, එවමේව ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමේව කායං උඩ්පාදතලා අධෝ කෙසමත්ථකා තවපරියන්තං පූරං නානාපකාරස්ස අසුචිනෝ පච්චවෙක්ඛති, අත්ථි ඉමස්මිං කායෙ කෙසා ලොමා නඛා දන්තා තචෝ මංසං නහාරූ අට්ඨි අට්ඨිමිඤ්ජා වක්කං හදයං යකනං කිලොමකං පිහකං පප්ඵාසං අන්තං අන්තගුණං උදරියං කරීසං පිත්තං සෙම්හං පුබ්බෝ ලොහිතං සෙදෝ මේදෝ අස්සුවසා ඛෙලෝ සිඞ්ඝාණිකා ලසිකා මුත්තන්ති, ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති-පෙ-එවම්පි ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛුකායෙ කායානුපස්සී විහරති. පුනචපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමේවකායං යථාඨිතං යථාපණිහිතං ධාතුසෝ පච්චවෙක්ඛති, අත්ථි ඉමස්මිං කායෙ පඨවීධාතු ආපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතූති, සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දක්ඛෝ ගොඝාතකොවා ගොඝාතකන්තෙවාසිවා ගාවිං වධිත්වා චාතුම්මහාපථෙඛිලසෝ

නං, තලවලින්ද; තණ්ඩුලානං, සහල්වලින්ද; (පිරුණාවූ මුතොලි යයි) චක්ඛුමාපුරිසෝ, ඇස්ඇති පුරුෂයෙක්තෙම; තමේනං, ඒ මේ භාජනය; මුඤ්චිත්වා, මුදා; පච්චෙය්‍ය, දක්නේනම්; ඉමේසාලී, මේ හැල්ය; ඉමේවීහි, මේ ඕය; ඉමෙමුග්ගා, මේ මුංය; ඉමෙමාසා, මේ මැය; ඉමෙතිලා, මේ තලය; ඉමෙතණ්ඩුලා, මේ සහල්ය කියායි. භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; භික්ඛු, මහණතෙම; උඩ්පාදතලා, පතුලෙන් උඩ;-පෙ-කායානුපස්සී, කයඅනුව දකිමින්; විහරති, වාසය කරයි;-

එවම්පිඛෝ, මේසේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; කායෙ, රූප කයෙහි; කායානුපස්සී, කය අනුව දකිමින්; විහරති, වාසය කරයි;-භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං, නැවත අනිඝක්ද කියමි; භික්ඛු, මහණතෙම; යථාඨිතං, සිටිපරිදි; යථාපණිහිතං, පහිටුවනලද පරිදිවූ; ඉමමේවකායං, මේ ශරීරය; ධාතුසෝ, ධාතු වශයෙන්; පච්චවෙක්ඛති, බලයි; ඉමස්මිංකායෙ, මේ ශරීරයෙහි; පඨවීධාතු, පෘතුවිධාතුව; අත්ථි, ඇත; ආපොධාතු, ආපොධාතුව; අත්ථි, ඇත; තෙජෝධාතු, තෙජෝධාතුව; අත්ථි, ඇත; වායොධාතු, වායොධාතුව; අත්ථි, ඇත කියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; දක්ඛෝ, දක්ෂවූ; ගොඝාතඛෝවා, ගවසින් නසන්නෙක් හෝ; ගොඝාතකන්තෙවාසිවා, ගවඝාතයෙකුගේ අතවැසියෙක් හෝ; ගාවිං, දෙනෙක්; වධිත්වා, නසා; චාතුම්මහාපථෙ, සතරමංසන්‍ධියක; බිලසෝ, කොටස් වශයෙන්; පටිවිභජිත්වා, බෙදා; නිසින්නොඅස්ස, හුන්නේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; භික්ඛු; මහණතෙම; යථාඨිතං, යම්

පටිවිහඤ්ඤා නිසින්නෝ අස්ස එවමේවඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ඉමමේව කායං යථාඨිතං යථාපණිහිතං ධාතුසෝ පච්චවෙක්ඛති අත්ථි ඉමස්මිං කායෙ පඨවීධාතු අපොධාතු තෙජෝධාතු වායොධාතූති ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති--පෙ= එවම්පිඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති පුනච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං එකාහමතං වා ද්විහමතං වා තීහමතං වා උද්ධුමාතකං විනීලකංවිපුබ්බකජාතං සෝ ඉමමේවකායං උපසංහරති අයම්පි ඛෝ කායෝ එවං ධම්මෝ එවම්භාවී එතං අනතීතොති ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති--පෙ--එවම්පි ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛුකායෙ කායානුපස්සී විහරති අයම්පඛෝ කායෝ එවං ධම්මෝ එවම්භාවී එතං අනතීතොති ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති--පෙ--එවම්පි ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු

සේ සිටියාවූ, යථාපණිහිතං, යම්සේ පිහිටුවනලද්දාවූ; හෙවත් සිටි පරිදි පිහිටපරිදිවූ; ඉමමේවකායං; මේ ශරීරය; ධාතුසෝ; ධාතු වශයෙන්; පච්චවෙක්ඛති, බලයි; අත්ථි--ප--විහරති,

භික්ඛවේ, මහණෙනි; පුනචපරං, නැවත අනික්කද්ද කියමි; භික්ඛු, මහණතෙම; සීවථිකාය, සොහොනෙහි; ඡඩ්ඩිතං, දමන ලද; එකාහමතංවා, මැරිඑක්දවසක්වූද' ද්විහමතංවා, මැරිදෙදවසක්වූද; තීහමතංවා, මැරිතුන්දවසක්වූද; උද්ධුමාතකං, ඉදිමුනාවූ; විනීලකං, කුවිජිතනීලවණ්ණඇති; විපුබ්බකජාතං, හටගත් සැරවඇති: සරීරං, ශරීරය; සෙය්‍යථාපිපස්සෙය්‍ය, යම්සේ දක්නේද; සෝ, හෙතෙම; ඉමංඑවකායං, මේශරීරයම; උපසංහරෙය්‍ය, එළවාබලන්නේය; අයම්පිඛෝකායෝ, මේ ශරීරයද, එවංධම්මෝ, මෙබදුසුභාවඇත්තේම; එවංභාවී, මෙසේවන සුලුය; එතං, මේ සුභාව; අනතීතොති, නොඉක්මවනලද්දේයි;

ඉති, මෙසේ--ප--විහරති, වාසකරයි; අජ්ඣත්තං, ඉසුරුණු ඇටඇති; සරීරං, ශරීරය; සෙය්‍යථාපි, පස්සෙය්‍ය; යම්සේදක්නේද; සෝ, හෙතෙම; ඉමංඑවකායං, මේ ශරීරයම; උපසංහරෙය්‍ය, එළවාබලන්නේය: අයම්පිඛෝකායෝ, මේ ශරීරයද; එවංධම්මෝ, මෙබදුසුභාවඇත්තේය; එවම්භාවී, මෙසේවන සුලුය; එතං අනතීතෝ, මේ සුභාවඅත්නොහරිණලද්දේය; ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තං, තමාගේ; කායෙ, කයෙහි; කායානුපස්සී; කයඅනුවදකිමින්; විහරති වාසයකරයි--පෙ--

කායෙ කායානුපස්සී විහරති පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍ය
ථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං අට්ඨිකානි සෙතානි
සඞ්ඛවණ්ණූපනිභානි අට්ඨිකානි පුඤ්ජකිතානි ථෙරොවස්සිකානි
අට්ඨිකානි පුතිනි චුණ්ණකජාතානි සො ඉම මෙව කායං උපසං
හරති අයම්පි ඛො කායො එවං ධම්මො එවම්භාවී එතං අනතී
තොති ඉති අජ්ඣත්තංවා කායෙ කායානුපස්සී විහරති බහිධාවා
කායෙ කායානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්තබහිධා වා කායෙ කායානු
පස්සී විහරති සමුදය ධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති වය
ධම්මානුපස්සී වා කායස්මිං විහරති සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා
කායස්මිං විහරති අත්ථි කායොති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා
හොති යාවදෙවඤාණමත්තාය පතිස්සති මත්තාය අනිස්සි
තො ච විහරති නචකිඤ්චිලොකෙ උපාදියති පුනවපරං
භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං සීවථිකාය
ඡඩ්ඩිතං කාකෙහි වා ඛජ්ජමානං කුලලෙහි වා ඛජ්ජ

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවත අනික්ඛ්ද කියම්; සීවථිකායඡඩ්ඩිතං, සොහොනෙහි දමනලද; සෙතානි, සුදුවූ; සංඛ වණ්ණූපනිභානි, සක්වැනිවූ; අට්ඨිකානි.ඇටඇනි; සරීරං, ශරී රයද; පුඤ්ජකිතානි, ගුළිවූ; ථෙරොවස්සිකානි, බොහෝඅවුරුදු ගණන්වූ; පූතීති, කුණුවූ; චුණ්ණකජාතානි, සුණුවූ; අට්ඨිකානි, ඇට ඇනි; සරීරං, ශරීරය; සෙය්‍යථාපිපස්සෙය්‍ය, යම්සේදක් නේද; සො, හෙතෙම; ඉමං එවකායං, මේ ශරීරයම, උපසංහ රෙය්‍ය, එළවා බලන්නේය; අයම්පිඛොකායො, මේ ශරීරයද; එවංධම්මෝ, මෙබදුසවභාවඇත්තේය; එවංභාවී, මෙසේවන සුලුය; එතං, මේ සවභාවය; අනතීතො, නොඉක්මවනලද්දේය; ඉති මෙසේ; අජ්ඣත්තං; තමාවිළිබඳවූ; කායෙ, කයෙහි කායානු පස්සී, කායානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකරයි-ප-ලොකෙ, ලොක යෙහි; කිඤ්චි, කිසිවක්; නවඋපාදියති, නොගණියි-

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවත අනික්ඛ්ද කියම්; භික්ඛු, මහණතෙම, සීවථිකාය, සොහොනෙහි; ඡඩ්ඩිතං, හෙලන ලද; කාකෙහිවා, කවුඩන් විසින්ද; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ, කුලලෙහිවා, උකුස්සන්විසින්ද; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ; ගිජ්ඣකහිවා, ගිජුලිහිණියන්විසිනුද; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ; සුපාණෙහිවා, බල්ලන්විසින්ද; ඛජ්ජමානා, කනුලබන්නාවූ; සිගා ලෙහිවා, සිවලුන්විසින්; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ; විවිධෙහිවා පාණකජාතෙහි, නොයෙක් ප්‍රාණීන්විසින්; ඛජ්ජමානං, කනුලබන් නාවූ; සරීරං, ශරීරය; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පස්සෙය්‍ය, දක්නේද; සො, හෙතෙම; ඉමංඑවකායං, මේ ශරීරය; උපසංහරෙය්‍ය, එළවා

මානං ගිජ්ඣකහි වා ඛජ්ජමානං සුපාණෙහි වා ඛජ්ජමානං සිඟාලෙහි වා ඛජ්ජමානං විවිධෙහි වා පාණකජාතෙහි ඛජ්ජමානං සෝ ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛෝ කායෝ එවං ධම්මෝ එවම්භාවී එතං අනතීතොති ඉති අජ්ඣත්තං වා කායෙ කායානුපස්සී විහරති=පෙ=එවම්පි ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී විහරති. පුනච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සෙය්‍යථාපි පස්සෙය්‍ය සරීරං සිවථිකාය ඡඩ්ඩිතං අට්ඨිසංඛලිකං සමංස ලොහිතං නහාරුසම්බන්ධං අට්ඨිසංඛලිකං නිම්මංසං ලොහිත මක්ඛිත්තං නහාරු සම්බන්ධං අට්ඨිසංඛලිකං අපගතමංසලොහි තං නහාරුසම්බන්ධං අට්ඨීනි අපගතසම්බන්ධානි දිසා විදිසාසු වික්ඛිත්තානි අඤ්ඤත්‍ර හත්ථට්ඨිං අඤ්ඤත්‍ර පාදට්ඨිං අඤ්ඤත්‍ර ඡඩ්ඩට්ඨිං අඤ්ඤදි ඌරට්ඨිං කටට්ඨිං අඤ්ඤත්‍ර පිට්ඨිකණ්ටකං අඤ්ඤත්‍ර සීසකටාහං සෝ ඉමමෙව කායං උපසංහරති අයම්පි ඛෝ කායෝ එවං ධම්මෝ එවංභාවී එතං අනතීතොති ඉති -ප-එවම්පි ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ කායානුපස්සී

බලයි; අයම්පි ඛෝ කායෝ, මේ ශරීරයත්; එවං ධම්මෝ, මෙබඳු සභාවඇත්තේය; එවංභාවී, මෙසේවනසුලුය; එතං, මේ සභාව; අනතීතෝ, නොඉක්මවන ලද්දේය-ප-

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනචපරං, නැවත අනික්ද කියමි; භික්ඛු, මහණතෙම; සීවථිකාය, සොහොනෙහි; ඡඩ්ඩිතං, හෙලන ලද; සමංසලොහිතං, මස්ලේසහිතවූ; නහාරුසම්බන්ධං, නහරින් සම්බන්ධවූ; අට්ඨිසංඛලිකං, ඇටසැකිල්ලද; නිම්මංසලොහිත මක්ඛි ත්තං, මස්රහිතලේනැවරුණු; අට්ඨිසංඛලිකං, ඇටසැකිල්ලද; අපගතමංසලොහිතං, පහවූමස්ලේඇති; නහාරුසම්බන්ධං, නහ රින්සම්බන්ධවූ; අට්ඨිසංකලිකං, ඇටසැකිල්ලද; අපගතසම්බන්ධානි, පහවූසම්බන්ධඇති; දිසාවිදිසාසු, දිශානුදිශාවන්හි; විඤ්ඛිත්තානි, ඉසුරුණාවූ; හත්ථට්ඨිං, අත් ඇටය; අඤ්ඤත්‍ර, අන්දිසාවකින්ද; පාදට්ඨිං පා ඇටය; අඤ්ඤත්‍ර, අන්දිසාවකින්ද; ජඝට්ඨිං, කොණ්ඩාඇටය; අඤ්ඤත්‍ර, අන්දිසාවකින්ද; ඌරට්ඨිං කලවාඇ ටය; අඤ්ඤත්‍ර, අන්දිසාවකින්ද; කටිට්ඨිං, කටිඇටය; අඤ්ඤත්‍ර, අන්දිසාවකින්ද; පිට්ඨිකණ්ටකං, පිටකටුව; අඤ්ඤත්‍ර, අන් දිසාවකින්ද; සීසකටාහං, හිස්කබල; අඤ්ඤත්‍ර, අන්දිසාවකින්ද;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; එවං, මෙසේ; කායෙ රූපකයෙහි; කායානුපස්සී, කායානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; කථං, කෙසේ; වෙද නාසු, වෙදනාවන්හි; වෙදනානුපස්සී, වෙදනාවන්අනුවදක්නේ; විහරති, වාසයකෙරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේශාසන

විහරති කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු වෙදනාසු වෙදනානුපස්සී විහරති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සුඛංවෙදනං වෙදියාමීති පජානාති, දුක්ඛං වෙදනං වෙදියමානො දුක්ඛං වෙදනංවෙදියාමීති පජානාති අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියමානො අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියාමීති පජානාති සාමිසං වා සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සාමිසං සුඛං වෙදනං වෙදියාමීති පජානාති නිරාමිසං වා සුඛං වෙදනං වෙදිය මානොනිරාමිසං සුඛං වෙදනං වෙදියාමීති පජානාති සාමිසං වා දුක්ඛං වෙදනං වෙදියමානො සාමිසං දුක්ඛං වෙදනං වෙදයාමීති පජානාති නිරාමිසං වා දුක්ඛං වෙදනං වෙදියමානො නිරාමිසං දුක්ඛං වෙදනං වෙදියාමීති පජානාති සාමිසං වා අදුක්ඛම සුඛං වෙදනං වෙදියමානො සාමිසං අදුක්ඛමසුඛං වෙදනං වෙදියාමීති පජානාති නිරාමිසංවා අදුක්ඛ සුඛං වෙදනං වෙදියාමීති පජානාති නිරාමිසං වා අදුක්ඛමසුඛං

යෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සුඛංවෙදනං, සැපවේදනාව; වෙදිය මානො, විඳිමින්; සුඛංවෙදනං, සැපවේදනාව; වෙදියාමීති, විඳිමිසි; පජානාති, දනී; දුක්ඛංවෙදනං, දුක්වේදනාව; වෙදියමානො, විඳිමින්; දුක්ඛංවෙදනං, දුක්වේදනාව; වෙදියාමීති, විඳිමිසි; පජානාති, දනී; අදුක්ඛමසුඛංවෙදනං, උපෙක්ෂාවේදනාව; වෙදියමානො, විඳිමින්; අදුක්ඛමසුඛංවෙදනං, නොදුක් නොසැපවේදනාව; වෙදියාමීති, විඳිමිසි; පජානාති, දනිසි; සාමිසංවා, සුඛංවෙදනං, පංචකාමගුණනිශ්‍රිතසැපවේදනාව; වෙදියමානො, විඳිමින්; සාමිසං සුඛංවෙදනං, ආමිසසහිතසැපවේදනාව; වෙදියාමීති, විඳිමිසි; නිරාමිසං, ආමිසරහිතවූ, සුඛංවෙදනං, සැපවේදනාව;-ප-සාමිසං, පංචකාමගුණනිශ්‍රිතවූ, දුක්ඛංවෙදනං, දුක්ඛවේදනාව-ප-නිරාමිසං දුක්ඛංවෙදනං, නිරාමිසවූ දුක්වේදනාව; ප-සාමිසං, පඤ්චකාම ගුණනිශ්‍රිතවූ; අදුක්ඛමසුඛංවෙදනං, නොදුක්නොසැපවේදනාව; වෙදියමානො, විඳිමින්; නිරාමිසං, ආමිසරහිතවූ; අදුක්ඛමසුඛං, නොදුක් නොසැප වේදනාව; වෙදියාමීති, විඳිමිසි; පජානාති, දනී;

ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තං, තමාපිළිබඳවූ; වේදනාසු, වේදනාවන්හි; වේදනානුපස්සී, වේදනානුදර්ශිව; විහරති, වාසයකරයි; බහිද්ධා, බාහිරවූද වේදනාසු, වේදනාවන්හි; වේදනානුපස්සී, වේදනානුදර්ශිව; විහරති, වාසයකරයි; අජ්ඣත්තබහිද්ධා අඛ්‍යාත්මිකබාහිරවූද; වේදනාසු, වේදනාවන්හි; වේදනානුපස්සී, වේදනානුදර්ශිව; විහරති, වාසයකරයි;

වේදනාසු, වේදනාවන්හි; සමුදයධම්මානුපස්සීවා, උත්පත්ති සභාව දක්වන්නේහෝ; විහරති, වාසයකරයි; වේදනාසු, වේදනා

වෙදනං වෙදියමානො නිරාමිසං අදුක්ඛමසුඛං වෙදනා වෙදියා මීති පජානාති ඉති අජ්ඣත්තං වා වෙදනාසු වෙදනානුපස්සී විහ රති බහිද්ධා වෙදනාසු වෙදනානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්ත බහිද්ධා වා වෙදනාසු වෙදනානුපසසී විහරති සමුදය ධම්මානුපසසී වා වෙදනානු විහරති වයධම්මානුපස්සී වා වෙදනාසු විහරති සමු දය වයධම්මානුපස්සී වා වෙදනාසු විහරති අත්ථිවෙදනානි වා පනසස සති පච්චුපට්ඨිතා හොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිසසති මත්තාය අනිසසිතො ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු වෙදනාසු වෙදනානුපස්සී විහරති කථව භික්ඛවෙ භික්ඛු චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහරති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සරාගංවා චිත්තං සරාගං චිත්තනති පජානාති වීතරාගං වා චිත්තං වීතරාගං චිත්තනති පජානාති සදොසංවා චිත්තං සදොසං චිත්තනති පජානාති වීතදොසංවා චිත්තං වීතදොසං චිත්තනති

වන්හි; වයධම්මානුපස්සීවා, විනාශසවභාව දක්නේ හෝ; විහරති වාසය කරයි; වෙදනාසු, වෙදනාවන්හි; සමුදයවයධම්මානුපස්සී වා, උත්පත්ති විනාශ සවභාව දක්නේ හෝ; විහරති, වාසය කරයි; යාවදෙව, යම්තාක්; ඤාණමත්තාය, ඤාණාභිවෘඩියටද; පතිසස, නිමත්තාය, සිහිය වැඩීම පිණිසද; වෙදනා, වෙදනාව; අත්ථි, ඇතැයි; අසස, ඔහුව; සති, සිහිය; පච්චුපට්ඨිතා හොති, එළඹසිටියේ වෙයි; අනිස්සිතොව, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් නිශ්‍රය නොවූයේ; විහරති, වාසය කරයි; ලොකෙ, උපාදානසකඛ ලොකයෙහි; කිඤ්චි, කිසිවක්; නවඋපාදියති, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන්ගේ වශයෙන් නොගණියි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; එවංඛො, මෙසේ; වෙදනාසු, වෙදනාවන්හි; වෙදනානුපස්සී, වෙදනාව අනුව දකිමින්; විහරති, වාසය කෙරෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; කථං, කෙසේ; චිත්තෙ, සිතෙහි; චිත්තානුපස්සී, සිත අනුව දකිමින්; විහරති, වාසය කෙරේද?

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණ තෙම, සරාගංවාචිත්තං, අවවැදෑරුම් ලොභසහගත සිත; සරාගං චිත්තංඉති, රාග සහිත සිතයයි; පජානාති, දනියි; වීතරාගං චිත්තං වා, ලෞකික කුශලව්‍යාකෘත සිත; වීතරාගංචිත්තනති, වීතරාගසිත යයි; පජානාති, දනී; සදොසංචිත්තං, දෙම්නස් සහගත දෙවදෑරුම් සිත; සදොසංචිත්තනති, වෙෂ සහිත සිතයයි; පජානාති, දනී; වීත දොසංවාචිත්තං, ලෞකික කුශල ව්‍යාකෘත සිත; වීතදොසංචිත්ත

පජානාති සමොහං වා චිත්තං සමොහං චිත්තන්ති පජානාති වීත
මොහං වා චිත්තං වීතමොහං චිත්තන්ති පජානාති සංඛිත්තං වා
චිත්තං සංඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති විඤ්ඛිත්තං වා චිත්තං විඤ්ඛි
ත්තං චිත්තන්ති පජානාති මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්ත
න්ති පජානාති අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති
පජානාති සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති
අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති සමාහිතං
වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති අසමාහිතං වා චිත්තං
අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං
චිත්තන්ති පජානාති අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තන්ති
පජානාති, ඉති අජ්ඣත්තං වා චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහ
රති බහිද්ධා චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්ත
බහිද්ධා වා චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහරති සමුදය ධම්මානුපස්සී

න්ති, වීතදෝෂ සිතයයි; පජානාති, දනී; සමොහංවාචිත්තං, විචි
කිච්ඡා උඛවසහගතදෙසිත; සමොහංචිත්තං, මොහසහිතසිතයයි;
පජානාති, දනී; වීතමොහංවා චිත්තං, ලෞකිකකුශල ව්‍යාකෘතසිත
වීතමොහංචිත්තන්ති, වීතමොහසිතයයි; පජානාති, දනී; සංඛිත්තං
වාචිත්තං, හීනම්ඩයට වැටුනු සිත; සංඛිත්තං චිත්තන්ති, හැකුළුනු
සිතයයි; පජානාති, දනී; විඤ්ඛිත්තංවාචිත්තං, උඩවව සහගත සිත;
විඤ්ඛිත්තංචිත්තන්ති, විඤ්ඤාණසිතයයි; පජානාති, දනී; මහග්ගතං,
වාචිත්තං, රූපාරූපාවචරසිත; මහග්ගතංචිත්තන්ති, මහත් බවට;
පැමිණිසිතයයි; පජානාති, දනීයි; අමහග්ගතංවාචිත්තං කාමාව
රසිත; අමහග්ගතංචිත්තන්ති, මහත්බවට නොපැමිණිසිතයයි; පජා
නාති, දනී; සඋත්තරංවාචිත්තං, කාමාවචරසිත; සඋත්තරංචි
ත්තන්ති, වැඩියක්සහිත සිතයයි; පජානාති, දනී; අනුත්තරංවා
චිත්තං, රූපාරූපාවචරසිත; අනුත්තරංචිත්තන්ති, අනුත්තර සිත;
යයි; පජානාති, දනී; සමාහිතංවාචිත්තං, අප්පණාඋපචාරසමාධිසහ
ගතසිත; සමාහිතංචිත්තන්ති, සමාධිසහගත සිතයයි; පජානාති,
දනියි; අසමාහිතංචිත්තං, උභයසමාධි රහිතසිත; අසමාහිතංචිත්ත
න්ති, අසමාහිතසිතයයි; පජානාති, දනී; විමුත්තංවාචිත්තං, තදඞග
විෂ්කම්භනවිමුත්තීන් මිදුනු සිත; විමුත්තංචිත්තංඉති, විමුක්ත
සිතයයි; පජානාති, දනියි; අවිමුත්තංවාචිත්තං, උභයවිමුක්තිරහි
තසිත; අවිමුත්තඃචිත්තන්ති, අවිමුක්තසිතයයි; පජානාති, දනී;

ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තංවාචිත්තෙ, තමාගේසිතෙහි; චිත්තානු
පස්සී, සිතඅනුවදකිමින්; විහරති, වාසයකරයි; බහිද්ධාචිත්තෙ

වා චිත්තසමිං විහරති වයධම්මානුපස්සී වා චිත්තසමිං විහරති සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා චිත්තසමිං විහරති අත්ථි චිත්තන්ති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතාහොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය අනිස්සිතොව විහරති නව කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු චිත්තෙ චිත්තානුපස්සී විහරති කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති පඤ්චසුනීවරණෙසු කථඤ්චභික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති පඤ්චසුනීවරණෙසු ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සන්තං වා අජ්ඣත්තං කාමච්ඡන්දං අත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං කාමච්ඡන්දොති පජානාති අසන්තං වා අජ්ඣත්තං කාමච්ඡන්දං නත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං කාමච්ඡන්දොති පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස කාමච්ඡන්දස්ස උප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස කාමච්ඡන්දස්ස පහාණං හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච පහීණස්ස කාමච්ඡන්දස්ස ආයතිං අනුප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති සන්තං වා අජ්ඣත්තං ව්‍යාපාදං අත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං ව්‍යාපාදොති

බාහිරවූ සිතෙහිද;-පෙ-අජ්ඣත්තං බහිඩාවා; ආධ්‍යාත්මික බාහිරවූ; චිත්තෙ, සිතෙහි; චිත්තානුපස්සි, සිත අනුව දකිමින්; විහරති, වාසය කරයි; චිත්තස්මිං, සිතෙහි; සමුදය ධම්මානුපස්සිවා, උත්පත්ති සවභාව බලමින්ද; චිත්තසමිං, සිතෙහි; වයධම්මානුපස්සී වා, විනාශ සවභාව බලමින්ද; චිත්තසමිං, සිතෙහි; සමුදයවයධම්මානුපස්සිවා, උත්පත්තිවිනාශ සවභාව බලමින්ද; විහරති, වාසයකරයි; යාවදෙව, යම්තාක්; ඤාණමත්තාය, ඤාණය පිණිස; පතිස්සතිමත්තාය, සිහිය පිණිස; චිත්තං, සිත; අත්ථි, ඇතැයි; අස්ස, ඔහට; සති, සිහිය; පච්චුපට්ඨිතාහොති, එළඹසිටියේවෙයි; අනිස්සිතොව, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් නිශ්‍රිතනොවූයේ; විහරති, වාසයකරයි; ලොකෙ, පංචඋපාදානස්කන්ධ ලොකයෙහි; කිඤ්චි, කිසිවක්; නවඋපාදියති, නොගණියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; එවම්පි, මෙසේද; චිත්තෙ, සිතෙහි; චිත්තානුපස්සි, සිත අනුව දකිමින්; විහරති, වාසය කරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහතෙම; ධම්මෙසු, නීවරණාදි ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී,ධර්ම අනුවදකිමින්; කථං,කෙසේ; විහරති, වාසය කරයිද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; පංචසුනීවරණෙසු ධම්මෙසු, පංචනීවරණ ධර්මයෙහි; කථං, කෙසේ; ධම්මානුපස්සී, ධර්මයන් අනුව දකිමින්; විහරති. වාසයකෙරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තං, ඇත්තාවූ; කාමච්ඡන්දං, කාම ඡන්දනීවරණය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; කාමච්ඡන්දො, කාමයෙහිඇල්ම; අත්ථි, ඇතැයි; පජානාති, දනියි;අජ්ඣත්තං

පජානාති අසන්තං වා අජ්ඣත්තං ව්‍යාපාදං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං ව්‍යාපාදෙති පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස ව්‍යාපාදස්ස උප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති, යථා ච උප්පන්නස්ස ව්‍යාපාදස්ස පහාණං හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච පහීණස්ස ව්‍යාපාදස්ස ආයතිං අනුප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති සන්තං වා අජ්ඣත්තං ථීනමිද්ධං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං ථීනමිද්ධන්ති පජානාති අසන්තං වා අජ්ඣත්තං ථීනමිද්ධං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං ථීනමිද්ධන්ති පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස ථීනමිද්ධස්ස උප්පාදෙ හොති තංච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස ථීනමිද්ධස්ස පහාණං හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච පහීණස්ස ථීනමිද්ධස්ස ආයතිං අනුප්පාදෙ හොති තච පජානාති සන්තං වා අජ්ඣත්තං උද්ධච්චකුක්කුච්චං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං උද්ධච්චකුක්කුච්චන්ති පජානාති අසන්තංවා අජ්ඣත්තං උද්ධච්චකුක්කුච්චං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං උද්ධච්චකුක්කුච්චන්ති පජානාති යථාච අනුප්පන්නස්ස උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස උප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස පහාණං හොති තච

අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තංවා, නැත්තාවූද; කාමච්ඡන්දං, කාමච්ඡන්දනීවරණයම; මේ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; කාමච්ඡන්දෙ, කාමච්ඡන්දය; නත්ථි, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස කාමච්ඡන්දස්ස.නූපන්කාමච්ඡන්දයාගේ;යථා,යම්පරිද්දෙකින්;උප්පාදෙහොති, ඉපදීම්වේද; තංව, හෙද; පජානාති, දනී; උප්පන්නස්ස කාමච්ඡන්දස්ස, උපන් කාමච්ඡන්දය; පහීණංහොති, ප්‍රහීණයවේද; තංව, හෙද; පජානාති, දනියි; පහීණස්ස, ප්‍රහීණවූ; කාමච්ඡන්දස්ස කාමච්ඡන්දයාගේ; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාදෙහොති, නො ඉපිදීම්වේද; තංව, හෙද; පජානාති, දනී; අජ්ඣත්තං අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තංවා, ඇත්තාවූද; ව්‍යාපාදං ව්‍යාපාදය; මේ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; ව්‍යාපාදෙ; ව්‍යාපාදනීවරණය; අත්ථි, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තංවා ව්‍යාපාදං, නැත්තාවූද ව්‍යාපාදය; මේ,මාගේ;අජ්ඣත්තං, ආධ්‍යාත්මයෙහි; ව්‍යාපාදං, ව්‍යාපාදය; නත්ථිති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නො උපන්; ව්‍යාපාදස්ස, ව්‍යාපාදයාගේ; යථාඋප්පාදෙහොති, යම්සේ ඉපදීම්වේද; තංව, හෙද; පජානාති, දනී; උප්පන්නස්ස ව්‍යාපාදස්ස, උපන් ව්‍යාපාදයාගේ; යථාපහීනංහොති, යම්සේ ප්‍රහාණීයවේද; තංව, හෙද; පජානාති, දනී: පහීණස්සව්‍යාපාදස්ස, ප්‍රහීණවූ ව්‍යාපාදයාගේ; යථා, යම්සේ; ආයතිං මත්තෙහි; අනුප්පාදෙහොති, නොඉපදීම්වේද; තංව, හෙද; පජානාති, දනී; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තං, ඇත්තාවූ; ථීනමිද්ධං, ථීනමිද්ධනීවර

පජානාති යථා ච පහීණස්ස උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස ආයතිං අනුප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති සන්තං වා අජ්ඣත්තං විචිකිච්ඡං අත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං විචිකිච්ඡාති පජානාති අසන්තංවා අජ්ඣත්තං විචිකිච්ඡං නත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං විචිකිච්ඡාති පජානාති යථාවඅනුප්පන්නාය විචිකිච්ඡාය උප්පාදෙ හොති තඤ්ච පජානාති යථාව උප්පන්නාය විචිකිච්ඡාය පහාණංහොති තඤ්චපජානාති යථාවපහීනාය විචිකිච්ඡාය ආයතිං අනුප්පාදෙහොති තඤ්ච පජානාති, ඉති අජ්ඣත්තංවා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති බහිද්ධා වා ධම්මෙසුධම්මානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති සමුදය ධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති අත්ථි ධම්මාති වා පනස්ස සතිපච්චුපට්ඨිතා හොති යාවදෙව ඤාණමත්තාය පතිස්සති මත්තාය අනිස්සිතෝ ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති පඤ්චසු නීවරණෙසු පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු

ණය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, ආධ්‍යාත්මයෙහි; පීතම්ඛං, පීතම්ඛනීවරණය; අත්ථි, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, ආධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තං, නැත්තාවූද; පීතම්ඛං පීතම්ඛනීවරණය; මෙ මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; පීතම්ඛං, චිත්තවෙතසිකඅනමණ්‍යතාවවූ පීතම්ඛය; නත්ථි, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; පීතම්ඛස්ස, පීතම්ඛයාගේ; යථා, යම්සේ උප්පාදෙහොති, උත්පත්තියවේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; පීතම්ඛස්ස, පීතම්ඛයාගේ; පහාණංහොති, ප්‍රහාණියවේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනී; පහීනස්ස, ප්‍රහීණවූ; පීතම්ඛස්ස; පීතම්ඛනීවරණයාගේ; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාදෙහොති, නූපදීමවේද; තංච, හෙද, පජානාති, දනී; අජ්ඣත්තං, තමාතුළ; සන්තංවා, ඇත්තාවූ; උද්ධච්චකුක්කුච්චං, උද්ධච්චකුක්කුච්චනීවරණය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, තමාතුළ; අත්ථි, ඇත්තේයයි; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, තමාතුළ; අසන්තං, නැත්තාවූ, උද්ධච්චකුක්කුච්චං, උද්ධච්චයාහාකුකුස; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; උද්ධච්චකුක්කුච්චං, උද්ධච්චකුක්කුච්චනීවරණය; නත්ථිති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස, උද්ධච්චකුක්කුච්චයාගේ; යථා, යම්සේ; උප්පාදෙ, හොති, ඉපදීමවේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස, උද්ධච්චකුක්කුච්චයාගේ; යථා, යම්සේ; පහාණංහොති, ප්‍රහීණයවේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; පහීණස්ස, ප්‍රහීණවූ; උද්ධච්චකුක්කුච්චස්ස, උද්ධච්චකුක්කුච්ච

ධම්මානුපස්සී විහරති පංචසු පාදනක්ඛන්ධේසු භථංච භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති පංචසුපාදානක්ඛන්ධේසු, ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු ඉතිරූපං ඉතිරූපස්ස සමුදයෝ ඉතිරූපස්ස අත්ථ ගමෝ ඉති වේදනා ඉතිවේදනාය සමුදයෝ ඉතිවේදනාය අත්ථග මෝ ඉති සඤ්ඤා ඉති සඤ්ඤාය සමුදයෝ ඉති සඤ්ඤාය අත්ථගමෝ ඉති සඞ්ඛාරා ඉතිසඞ්ඛාරානං සමුදයෝ ඉතිසඞ්ඛාරානං අත්ථගමෝ ඉති විඤ්ඤාණං ඉති විඤ්ඤාණස්ස සමුදයෝ ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ථ ගමෝති, ඉති අජ්ඣත්තං වා ධම්මේසුධම්මානුපස්සී විහරති බහිධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්තබහිධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති අත්ථි ධම්මාති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතාහොති යාවදේව ඤාණමත්තාය පතිස්සති මත්තාය අනිස්සිතෝ ච විහ රති නචකිඤ්චිලෝකෙ උපාදියති එවංඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේ සු ධම්මානුපස්සී විහරති පචසු පාදනක්ඛන්ධේසු පුනචපරං භික්ඛ

යාගේ; යථා, යම්සේ, ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාදෙහොති, නොඉපදීම්වේද; තංච, හෙද පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තංවා, ඇත්තාවූද;විවිකිච්ඡං, විචිකිච්ඡානීව රණය; මේ. මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; විවිකිච්ඡං, විවි කිච්ඡාව; අත්ථි නි, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්ම යෙහි; අසන්තංවා, නැත්තාවූද; විවිකිච්ඡං, විවිකිච්ඡාව; මේ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; විවිකිච්ඡං, විවිකිච්ඡාව; නත්ථි නි, නානැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නාය, නූපන්නාවූ; විවි කිච්ඡාය, විවිකිච්ඡාවගේ; යථා, යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීම වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනී; උප්පන්නායවිවිකිච්ඡාය, උපන්විවිකිච්ඡාවගේ; යථා, යම්සේ; පහාණං, ප්‍රහාණය; හොති, වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; පහීණායවිවිකිච්ඡාය, ප්‍රහී ණවූවිවිකිච්ඡාවගේ; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාදෙහොති, නූප දීම්වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තං වා, අධ්‍යාත්මිකවූද; ධම්මේසු; නීවරණාදිධම්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධම්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකරයි;-පෙ-භික්ඛවේ, මහණෙනි; පුන චපරං, නැවතඅනිත්‍යාදිකියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; පංචසුපාද නක්ඛන්ධේසු, පංචොපාදානස්කන්ධසංඛ්‍යාත; ධම්මේසු, ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකරයි; භික්ඛවේ, මහ ණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; භථංච, කෙසේනම්; පංචසුපාදානක්ඛ න්ධේසු, පංචොපාදානස්කන්ධසංඛ්‍යාත; ධම්මේසු, ධර්මයන්හි; ධම්මා

වේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති ඡසු අජ්ඣත්තිකබාහිරේසු ආයතනේසු කථංච භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති ඡසු අජ්ඣත්තිකබාහිරේසු ආයතනේසු, ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු චක්ඛුඤ්ච පජානාති රූපේ ච පජානාති යඤ්ච තදුභයං පටිච්ච උප්පජ්ජති සංයොජනං තඤ්ච පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස සඤ්ඤොජනස්ස උප්පාදෝ හොති තඤ්චපජානාති යථාච උප්පන්නස්ස සඤ්ඤොජනස්ස පහාණං හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච පහීණස්ස සඤ්ඤොජනස්ස ආයතිං අනුප්පාදෝ හොති තඤ්ච පජානාති සොතඤ්ච පජානාති සද්දේ ච පජානාති-පෙ-ඝාණඤ්ච පජානාති ගන්ධේ ච පජානාති ජිව්හඤ්ච පජානාති රසේ ච පජානාති කායඤ්ච පජානාති ඵොට්ඨබ්බේ ච පජානාති මනඤ්ච පජානාති ධම්මේ ච පජානාති යඤ්ච තදුභයං පටිච්ච උප්පජ්ජති සංයොජනං තඤ්ච පජානාති යථාච අනුප්පන්නස්ස සංයොජනස්ස උප්පාදෝ හොති තඤ්ච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස සංයොජනස්ස පහාණං හොති තඤ්ච පජානාති යථාච පහීණස්ස සංයොජනස්ස ආයතිං අනුප්පා

නුපස්සී, ධම්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකෙරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; 'ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම රූපං, රූපය; ඉති, මෙසේය; රූපස්ස, රූපයාගේ; සමුදයෝ, හටගැන්ම; ඉති, මෙසේය; රූපස්ස, රූපයාගේ; අත්ථඞගමෝ, විනාසය; ඉති, මෙසේය; වේදනා, වෙදනාව; ඉති, මෙසේය; වේදනාය, වෙදනාවගේ; සමුදයෝ, හටගැන්ම; ඉති, මෙසේ; වේදනාය, වෙදනාවගේ; අත්ථඞගමෝ, විනාසය; ඉති, මෙසේය; සංඛාරා, සංස්කාරයෝ; ඉති මෙසේය; සඞ්ඛාරානං, සංස්කාරයන්ගේ; සමුදයෝ හටගැන්ම; ඉති, මෙසේය; සඞ්ඛාරානං, සංස්කාරයන්ගේ; අත්ථඞගමෝ, විනාසය; ඉති, මෙසේය; විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාය ඉති මෙසේය; විඤ්ඤාණස්ස, විඤ්ඤාණයාගේ; සමුදයෝ, හටගැන්ම; ඉති, මෙසේය; විඤ්ඤාණස්ස, විඤ්ඤාණයාගේ; අත්ථඞගමෝ, අස්තඞගමය; ඉති, මෙසේය; ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තංවා, ආධ්‍යාත්මිකවූ; ධම්මේසු, ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශීව, විහරති, වාසයකරයි; --ප-- භික්ඛවෙ, මහණෙනි: පුනචපරං, නැවතඅනිකක්දකියම් භික්ඛු, මහණතෙම; අජ්ඣත්තිකබාහිරෙසු' ආධ්‍යාත්මිකබාහිරවූ, ඡසුආයතනෙසු, ෂඩායතනවූ; ධම්මේසු, ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී ධර්මයඅනුවදකිමින්: විහරති, වාසයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; අජ්ඣත්තිකබාහිරෙසු, ආධ්‍යාත්මිකබාහිරවූ; ඡසුආයතනෙසු ධම්මේසු, ෂඩායතනධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශීව, විහරති; වාසයකරයිද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ,

දෙ හොති තව පජානාති; ඉති අජ්ඣත්තං වා ධම්මෙසු ධම්මානු පස්සී විහරති බහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති සමුදය ධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති සමුදය වයධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති අත්ථි ධම්මාති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හොති යාවදෙව ඤාණ මත්තාය පතිස්සති මත්තාය අනිස්සිතො ච විහරති නව කිඤි ලොකෙ උපාදියති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානු පස්සි විහරති ඡසු අජ්ඣත්තිකෙසු බාහිරෙසු ආයතනෙසු; පුනචපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති සත්තසු බොජ්ඣ ඞ්ගෙසු සංසුද්ධ භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති සත්ත සු බොජ්ඣඞ්ගෙසු ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සන්තං වා අජ්ඣත්තං සති සම්බොජ්ඣං අත්ථි මෙ අජ්ඣත්තං සතිසම්බොජ්ඣොහොති පජා නාති අසන්තං වා අජ්ඣත්තං සති සම්බොජ්ඣං නත්ථි මෙ අජ්ඣ ත්තං සතිසම්බොජ්ඣොහොති පජානාති යථා ච අනුප්පන්නස්ස සති

මේඝාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; චක්ඛුංච, ඇසද; පජානාති, දනී; රූපංච, රූපයද; පජානාති, දනී; තදුභයංපටිච්ච, ඒ දෙක නිසා; සංයොජනං, සංයොජනය; උප්පජ්ජති, උපදියි; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; සංයොජනස්ස, සංයොජනයාගේ; යථා, යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීම්වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; සඤ්ඤුජනස්ස, සංයොජනයාගේ; පහාණං, ප්‍රහාණීය; යථාහොති, යම්සේවේද, තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; පහීණස්ස, ප්‍රහීණවූ; සඤ්ඤුජනස්ස, සංයොජනයාගේ; ආයතිං, මත්තෙහි; යථා, යම් සේ; අනුප්පාදෙහොති, නූපදීම්වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනි යි; සොතංච, ශ්‍රොතයද; පජානාති, දනියි; සද්දෙව ච, ශබ්දයන්ද පජානාති, දනියි, ඝාණංච ඝ්‍රාණයත්; පජානාති, දනියි; ගන්ධෙව, ගන්ධයන්ද; පජානාති, දනියි; ජිව්හංච, දිවද; පජානාති, දනියි; රසෙව, රසයන්ද; පජානාති, දනියි; කායංච, ශරීරයත්; පජා නාති. දනියි; ඵොට්ඨබ්බංච, ස්පර්ශ්‍යත්; පජානාති, දනියි. මනංච; සිතත්; පජානාති, දනියි; ධම්මෙච, ධර්මයන්ද; පජානාති දනියි, තදුභයංපටිච්ච, ඒ දෙකනිසා; සංයොජනං, සංයොජනය; උප්ප ජ්ජති, උපදීද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; සංයොජනස්ස, සංයොජනයාගේ; යථාඋප්පාදෙ හොති, යම්සේඉපදීම්වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; යථා, යම්සේ; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; සංයොජනස්ස, සංයොජනයා;

සමෙබොජ්ඣඞගස්ස උප්පාදෙ හොති තඞ පජානාති යථා ච උප්පන්න
ස්ස සතිසමෙබොජ්ඣඞගස්ස භාවනා පාරිපූරිහොති තඤ්ඤ පජානාති;
සන්නංවා අජ්ඣත්තං ධම්මච්චය සමෙබොජ්ඣඞගං අත්ථිමෙ අජ්ඣත්තං
ධම්මච්චය සමෙබොජ්ඣඞගොති පජානාති අසන්නං වා අජ්ඣත්තං
ධම්මච්චයසමෙබොජ්ඣඞගං නත්ථිමෙ අජ්ඣත්තං ධම්මච්චයසමෙබොජ්ඣ
ඞගාති පජානාති යථාව අනුප්පන්නස්ස ධම්මච්චයසමෙබොජ්ඣඞගස්ස
උප්පාදෙහොති තඤ්ඤ පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස ධම්මච්චය
සමෙබොජ්ඣඞගස්ස භාවනා පාරිපූරිහොති තඤ්ඤ පජානාති සන්නංවා
අජ්ඣත්තං විරියසමෙබොජ්ඣඞගං අත්ථිමෙ අජ්ඣත්තංවිරියසමෙබොජ්ඣ
ඞගාති පජානාති අසන්නංවාඅජ්ඣත්තං විරියසමෙබොජ්ඣඞගං නත්ථි
මෙ අජ්ඣත්තං විරියසමෙබොජ්ඣඞගාති පජානාති යථාවඅනුප්පන්න
ස්ස විරියසමෙබොජ්ඣඞගස්ස උප්පාදෙහොති තඤ්ඤ පජානාති යථාව
උප්පන්නස්ස විරියසමෙබොජ්ඣඞගස්සභාවනා පරිපූරි හොති තඤ්ඤ
පජානාති සන්නංවාඅජ්ඣත්තං පීතිසඹොජ්ඣඞගං අත්ථි මෙ අජ්ඣ

ගේ; පහාණං, ප්‍රහාණීය; හොති, වේද; තඤ්ඤ, හෙද; පජානාති, දනියි; යථා, යම්සේ; පහීණස්සසංයොජනස්ස, ප්‍රහීණවූ සංයොජන
යාගේ; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාදෙහොති, නූපදීම්වේද; තඞ
හෙද; පජානාති, දනියි; ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තංවා, අඛ්‍යාත්මික
වූද; ධම්මෙසු, ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සි, ධර්මයන් අනුව දකිමින්;
විහරති, වාසය කරයි; බහිඩාවා, බාහිරවූද; ධම්මෙසු, ධර්මයන්හි;
ධම්මානුපස්සි, ධර්මයන් අනුව දකිමින්; විහරති, වාසය කරයි;-ප-
ලොකෙ, ආයතන ලොකයෙහි; කිඤ්චි, කිසිවක්; නව උපාදියති,
දෘෂ්ට්‍යාදීන්ගේ වශයෙන් නොගනියි; භික්ඛවෙ; මහණෙනි; භික්ඛු,
මහණතෙම, අජ්ඣත්තිකබාහිරෙසු, අඛ්‍යාත්මික බාහිරවූ; ඡසුආය
තනෙසුධම්මෙසු, ෂඩායතන ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශී
ව; එවං, මෙසේ; විහරති, වාසය කරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි;
පුනචපරං නැවත අනිච්චක්ද කියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; සත්තසු
බොජ්ඣඞගෙසු ධම්මෙසු, සප්තබොධ්‍යඞග ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සි,
ධර්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසය කරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථංච,
කෙසේ නම්; සත්තසු,-ප-විහරති, වාසය කෙරේද; භික්ඛවෙ, මහ
ණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අජ්ඣත්තං,
අඛ්‍යාත්මයෙහි; සන්තංවා, ඇත්තාවූද; සතිසමෙබොජ්ඣඞගං, සමෘති
සම්බොධ්‍යඞගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මයෙහි; සති
සම්බොජ්ඣඞගං, සමෘතිසම්බොධ්‍යඞගය; අත්ථිති, ඇතැයි; පජානා
ති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මයෙහි; අසන්නංවා, නැත්තාවූද;

තතං පිතිසම්බොජ්ඣඞ්ගාති පජානාති අසන්තං වා අජ්ඣත්තං පිතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං පිතිසම්බොජ්ඣඞ්ගාති පජානාති යථාච අනුප්පන්නස්ස පිතිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස උප්පාදෙහොති තඤ්ච පජානාති යථාච උප්පන්නස්ස පිතිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්සභාවනා පාරිපූරී හොති තඤ්ච පජානාති සන්තං වා අජ්ඣත්තං පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣඞ්ගං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣඞ්ගාති පජානාති අසන්තං වා අජ්ඣත්තං පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣඞ්ගං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣඞ්ගාති පජානාති යථාච අනුප්පන්නස්ස පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස උප්පාදෙහොති තඤ්ච පජානාති යථාච උප්පන්නස්ස පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස භාවනා පාරිපූරිහොති තඤ්ච පජානාති සන්තංවා අජ්ඣත්තං සමාධි සම්බොජ්ඣඞ්ගං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං සමාධි සම්බොජ්ඣඞ්ගාති පජානාති අසන්තංවා අජ්ඣත්තං සමාධි සම්බොජ්ඣඞ්ගං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං සමාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගාති පජානාති යථාච අනුප්පන්නස්ස සමාධි සම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස උප්පාදෙහොති තඤ්ච පජානාති යථාච උප්පන්න

සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, සමෘතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; නත්ථීති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, සමෘතිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; යථා යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීමවේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; සතිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, සමෘතිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; යථා, යම්සේ; භාවනාය, වැඩීමෙන්; පාරිපූරීහොති, සම්පූර්ණ බව වේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තංවා, ඇත්තාවූද, ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ධර්මවිචය සම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣඞ්ගා, ධර්මවිචය සම්බොධ්‍යඞ්ගය; අත්ථීති, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තං වා, නැත්තාවූද; ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣඞ්ගං, ධර්මවිචයසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣඞ්ගං, ධර්මවිචයසම්බොධ්‍යඞ්ගය; නත්ථීති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, ධර්මවිචයසම්බොජ්ඣඞ්ගයාගේ යථා, යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීමවේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; ධම්මවිචයසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, ධර්මවිචයසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිහොති, සම්පූර්ණ බව වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තං වා, ඇත්තාවූද; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගං, වීර්යසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; නත්ථීති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අසන්තං වා, නැත්තාවූද; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගං, වීර්යසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අත්ථීති, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, වීර්යසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; යථා, යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීමවේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, වීර්යසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිහොති, සම්පූර්ණ බව වේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තං වා, ඇත්තාවූද; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; නත්ථීති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අසන්තං වා, නැත්තාවූද; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අත්ථීති, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; යථා, යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීමවේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිහොති, සම්පූර්ණ බව වේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තං වා, ඇත්තාවූද; පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රශ්‍රබ්ධිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; නත්ථීති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අසන්තං වා, නැත්තාවූද; පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රශ්‍රබ්ධිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අත්ථීති, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, ප්‍රශ්‍රබ්ධිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; යථා, යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීමවේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, ප්‍රශ්‍රබ්ධිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිහොති, සම්පූර්ණ බව වේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තං වා, ඇත්තාවූද; සමාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, සමාධිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; නත්ථීති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අසන්තං වා, නැත්තාවූද; සමාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, සමාධිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අත්ථීති, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; සමාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, සමාධිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; යථා, යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීමවේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; සමාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, සමාධිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිහොති, සම්පූර්ණ බව වේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තං වා, ඇත්තාවූද; උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගං, උපේක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; නත්ථීති, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අසන්තං වා, නැත්තාවූද; උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගං, උපේක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අත්ථීති, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, උපේක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; යථා, යම්සේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීමවේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, උපේක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිහොති, සම්පූර්ණ බව වේද; තඤ්ච, හෙද; පජානාති, දනියි;

ස්ස සමාධිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස භාවනා පාරිපූරී හොති තඞ්ච පජානාති සන්තංවා අජ්ඣත්තං උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣඞ්ගං අත්ථි මේ අජ්ඣත්තං උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣඞ්ගොති පජානාති අසන්තංවා අජ්ඣත්තං උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගං නත්ථි මේ අජ්ඣත්තං උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣඞ්ගොති පජානාති යථාච අනුප්පන්නස්ස උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස උප්පාදෙ හොති තංච පජානාති යථා ච උප්පන්නස්ස උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස භාවනා පාරිපූරී හොති තංච පජානාති ඉති අජ්ඣත්තං වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති බහිධා වා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්තබහිධාවා ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරති සමුදය ධම්මානුපස්සී වා ධම්මෙසු විහරති වයධම්මානුපස්සී වා

ජ්ඣඞ්ගං, වීරියසම්බොධ්‍යඞ්ගය: මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගං, වීරියසම්බොධ්‍යඞ්ගය; අත්ථි ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තංවා, නැත්තාවූද; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගං, වීරියසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගං, වීරියසම්බොධ්‍යඞ්ගය; නත්ථි, නැතැයි; පජානාති, දනියි; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, වීරියසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; අනුප්පාදෙ හොති, නොඋපදීම වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි· උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; විරියසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, වීරියසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනාය, වැඩීමෙන්; පාරිපූරී හොති, සම්පූර්ණ බව වේද; තංච, හෙද; පජානාති; දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තංවා, ඇත්තාවූද; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; අත්ථි, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තංවා, නැත්තාවූද; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තංවා, නැත්තාවූද; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යංඞ්ගය; නත්ථි, නැතැයි; පජානාති; දනියි; යථා, යම්සේ; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීම වේද; තංච හෙද; පජානාති, දනියි; යථාච, යම්සේ; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; පීතිසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, ප්‍රීතිසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනා, භාවනාවෙන්; පාරිපූරී, සම්පූර්ණබව; හොති, වෙයි; තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තං වා, ඇත්තාවූද; පස්සද්ධිසම්බොජ්ඣඞ්ගං, පස්සද්ධිසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මෙ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; පස්සද්ධි

ධම්මේසු විහරති සමුදයවයධම්මානුපස්සීවා ධම්මේසු විහරතිඅත්ථි ධම්මාති වා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හොතියාවදේවඤාණමත්තා ය පතිස්සතිමත්තාය අනිස්සිතෝ ච විහරති නචි කිංචි ලෝකෙ උපාදියති එවං ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති සත්තසු බොජ්ඣංගෙසු පුනචපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති චතූසු අරිය සච්චෙසු යථාවභික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති චතූසු අරියසච්චෙසු ඉධභික්ඛවෙ භික්ඛු ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදාති යථාභූතංපජානාති ඉතිඅජ්ඣ

සමෙබාජ්ඣඞගා, ප්‍රශ්‍රබ්ධිසමෙබාධ්‍යඞගය; අත්ථි, ඇතැයි; පජානාති; දනියි; අජ්ඣත්තං; අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තංවා නැත්තාවූ; පස්සද්ධිසමෙබජ්ඣඞගං, ප්‍රශ්‍රබ්ධිසමෙබාධ්‍යඞගය; මේ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; පස්සද්ධිසමෙබාජ්ඣඞගා; ප්‍රශ්‍රබ්ධිසමෙබ්‍යඞගය; නත්ථි, නැතැයි; පජානාති, දනියි; යථා ච, යම්සේ; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; පස්සද්ධිසමෙබාජ්ඣඞගස්ස පස්සද්ධිසමෙබාධ්‍යඞගයාගේ; උප්පාදෙහොති, උත්පත්තියවෙද, තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; පස්සද්ධිසමෙබාජ්ඣඞගස්ස, ප්‍රශ්‍රබ්ධිසමෙබාධ්‍යඞගයාගේ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරීහොති, සම්පූර්ණබවවේද; තංච, හෙද; පජානාති දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තංවා, ඇත්තාවූද; සමාධිසමෙබාජ්ඣඞගං, සමාධිසමෙබාඪ්‍යඞගය; මේ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි, සමාධිසමෙබාජ්ඣඞගා, සමාධිසමෙබාධ්‍යඞගය; අත්ථි, ඇතැයි; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තංවා, නැත්තාවූද; සමාධිසමෙබාජ්ඣඞගං, සමාධිසමෙබාධ්‍යඞගය; මේ, මාගේ; අජ්ඣත්තං අධ්‍යාත්මයෙහි, සමාධිසමෙබාජ්ඣඞගා, සමාධිසමෙබාධ්‍යඞගය, නත්ථි, නැතැයි; පජානාති, දනී; යථා, යම්සේ; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; සමාධිසම්බොජ්ඣඞගස්ස, සමාධිසමෙබාධ්‍යඞගයාගේ; උප්පාදෙහොති, ඉපදීමවේද; තංච හෙද, පජානාති, දනියි; යථාච, යම්සේ; උප්පන්නස්ස, උපන්නාවූ; සමාධිසමෙබාජ්ඣඞගස්ස, සමාධිසමෙබාධ්‍යඞගයාගේ; භාවනාය, භාවනාවෙන්; පාරිපූරීහොති, සම්පූර්ණබවවේද තංච, හෙද; පජානාති, දනියි; අජ්ඣත්තං අධ්‍යාත්මයෙහි; සන්තංවා ඇත්තාවූද; උපෙක්ඛාසමෙබාජ්ඣඞගා, උපෙක්ඛාසමෙබාධ්‍යඞගය; මේ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; උපෙක්ඛාසමෙබාජ්ඣඞගා, උපෙක්ඛාසමෙබාජ්ඣඞගය; අත්ථි, ඇතැයි; පජානාති,

ත්තං වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති බහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති සමුදයධම්මානුපස්සී වා ධම්මේසු විහරති වයධම්මානුපස්සීවා ධම්මේසු විහරති සමුදයවයධම්මානුපස්සීවා ධම්මේසු විහරති අත්ථි ධම්මාතිවා පනස්ස සති පච්චුපට්ඨිතා හොති යාවදේවඤාණමත්තාය පතිස්සතිමත්තාය අනිස්සිතෝ ච විහරති න ච කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති එවං ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මේසු ධම්මානුපස්සී විහරති චතූසු අරියසච්චෙසු යෝ හි කොචි භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය සත්තවස්සානි තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකඞ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤා සතිවා

දනීයි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; අසන්තං වා, නැත්තාවූද; උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගං, උපෙක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගය; මේ, මාගේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගෝ, උපෙක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගය, නත්ථීති, නැතැයි; පජානාති, දනීයි; යථාච, යම් සේ; අනුප්පන්නස්ස, නූපන්නාවූ; උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, උපෙක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; උප්පාදෙනොති, ඉපදීම වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනීයි; යථාච; යම් සේ; උප්පන්නස්ස; උපන්නාවූ උපෙක්ඛාසම්බොජ්ඣඞ්ගස්ස, උපෙක්ෂාසම්බොධ්‍යඞ්ගයාගේ; භාවනා, භාවනාවෙන්; පාරිපූරිහොති; සම්පූර්ණ වේද; තංච, හෙද; පජානාති, දනීයි; ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තංවා, අධ්‍යාත්මිකවූද; ධම්මේසු, ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකරයි; -පෙ- විහරති, වාසයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං, නැවත අභික්ඛියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; චතූසුඅරියසච්චෙසුධම්මේසු, චතුරාර්‍යසත්‍යධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම, චතූසු අරියසච්චෙසුධම්මේසු, චතුරාර්‍යසත්‍යධර්මයන්හි; කථං, කෙසේ; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකෙරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; ඉදං මේ; දුක්ඛන්ති, දුකයයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනීයි; අයං, මේ; දුක්ඛසමුදයොති; දුක්ඛඋපදවයයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනීයි; අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධොති, දුක්ඛනිරුඛකිරීමයයි; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනීයි; අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදාති; දුක්ඛනිරුඛකිරීමේ ප්‍රතිපදාවයයි; යථාභූතං තතුසේ; පජානාති, දනීයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තංවා, අධ්‍යාත්මිකවූද; ධම්මේසු, ධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකරයි; බහිද්ධාවා, බාහිරවූද;

උපාදිසෙසෙ අනාගාමිතා, තිණ්ණන්නං භික්ඛවෙ සත්තවස්සානි යොගි
කොවි භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය
ඡ්ඛ්බස්සානි-ප-පඤ්චවස්සානි චත්තාරි වස්සානි-තීණිවස්සානි--වෙ
වස්සානි-එකං වස්සං තිණ්ණං භික්ඛවෙ එකං වස්සං යො හි කොවි
භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය සත්තමා
සානි තස්සවිත්තං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකඞ්ඛං දිට්ඨෙව
ධම්මෙ අඤ්ඤාසති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිතා, තිණ්ණන්නං භික්ඛ
වෙ සත්තමාසානි යො හි කොවි භික්ඛවෙ ඉමෙ චත්තාරො සති
පට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය ඡ මාසානි-පඤ්ච මාසානි-චත්තාරි මාසානි
චත්තාරි මාසානි තීණි මාසානි වෙ මාසානි මාසංඅඩ තිණ්ණං

ධම්මෙසු, ධම්මියන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධම්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසය
කරයි; අජ්ඣත්තබහිද්ධා වා, ආධ්‍යාත්මිකබාහිරවූ; ධම්මෙසු, ධම්
යන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධම්මානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකරයි;
ධම්මෙසු; ධම්මියන්හි; සමුදයධම්මානුපස්සීවා, උත්පත්තිස්වභාව
බලමින්; විහරති, වාසයකරයි; වයධම්මානුපස්සීවා විනාශස්වභාව
බලමින්; ධම්මෙසු, ධම්මියන්හි; විහරති, වාසයකරයි; ධම්මෙසු,
ධම්මියන්හි; සමුදයවයධම්මානුපස්සීවා, උත්පත්තිව්‍යයස්වභාවබල
මින්, ධම්මෙසු, ධම්මියන්හි; විහරති, වාසයකරයි; යාවදෙව, යම්
තාක්; ඤාණමත්තාය, දැනීමපිණිස; පතිස්සතිමත්තාය, සිහියපිණි
ස; ධම්මා, ධම්මෝ; අත්ථි, ඇතැයි; සති, සිහිය; අස්ස, ඕහට;
පච්චුපට්ඨිතාහොති, ළඟඋපස්ථියාවෙයි; අනිස්සිතොච, තෘෂ්ණා
දෘෂ්ටින් ඇසුරුනොකළේ; විහරති වාසයකරයි; ලොකෙ, ලොක
යෙහි; කිංචි, කිසිවක්; නවුපාදියති, නොගණියි; භික්ඛවෙ' මහ
ණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; එවංඛො, මෙසේ; චතූසුඅරියසච්චෙසු
ධම්මෙසු, චතුරාර්‍යසත්‍යධර්මයන්හි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මානුදර්ශීව;
විහරති, වාසයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යොහිකොවිභික්ඛු,
යම්කිසිමහණෙක්තෙම; ඉමෙචත්තාරොසතිපට්ඨානෙ; මේ සතර
සතිපට්ඨානධර්මයන්; එවං, මෙසේ; සත්තවස්සානි, සත්අවුරුද්දක්;
භාවෙය්‍ය, වඩන්නේද; තස්ස, ඕහට; ත්‍රිණ්ණංඵලානං, ඵලදෙකඅතු
රෙන්; අඤ්ඤතරඵලං, එක්තරාඵලයක්; පාටිකංඛා, කැමතිවිය
යුතුයි; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහාත්යෙහි; අඤ්ඤාසතිවා, අර්හත්වයහෝ;
උපාදිසෙසෙ, උපාදානයන්ශෙෂවඇතිනම්; අනාගාමිතා, අනා
ගාම්බවද; යන්නදෙකයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සත්තවස්සානි, සත්
අවුරුද්දක්; තීණන්නං, තිබෙත්වා; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොහි
කොවි, යම්කිසිවෙක්; ඉමෙචත්තාරොසතිපට්ඨානෙ, මේ සතරසති
පට්ඨානයන්; ඡ්ඛ්බස්සානි, සාවුරුද්දක්--ප--පඤ්චවස්සානි, පස්අවු

භික්ඛවෙ අඩ්ඩමාසො යො හි කොචි භික්ඛවෙ ඉමෙවත්තාරොසතිපට්ඨානෙ එවං භාවෙය්‍ය සත්තාහං තස්ස ද්වින්නං ඵලානං අඤ්ඤතරං ඵලං පාටිකඞ්ඛං දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤාසති වා උපාදිසෙසෙ අනාගාමිතා එකායනො අයං භික්ඛවෙ මග්ගො සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිදෙවානං සමතික්කමාය දුක්ඛදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමාය ඤායස්ස අධිගමාය නිබ්බාණස්ස සච්ඡිකිරියාය යදිදං චත්තාරො සතිපට්ඨානා ඉති යන්තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තන්ති.

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

සතිපට්ඨාන සූත්තං දසමං-(10)

රැද්දක්-ප-චත්තාරිවස්සානි, සතරඅවුරැද්දක්; තීනිවස්සානි, තුන්අවුරැද්දක්;-ප-ද්වෙවස්සානි, දෑවුරැද්දක්;-ප-එකංවස්සං, එක්අවුරැද්දක්;-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකංවස්සං එක්අවුරැද්දක්; තිට්ඨතු, තිබුනාවේවා; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොහිකොචි, යම්කිසිවෙක්; ඉමෙවත්තාරොසතිපට්ඨානෙ, මේසතරසතිපට්ඨානයන්; එවං, මෙසේ; සත්තමාසානි, සත්මසක්; භාවෙය්‍ය, වඩන්නේද; තස්ස; ඔහට; ච්නනංඵලානං, ඵලදෙකඅතුරෙන්; අඤ්ඤත රංඵලං, එක්තරාඵලයක්; පාටිකංඛං, කැමතිවියයුතුයි; දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහත්මයෙහි; අඤ්ඤාසතිවා, අර්හඵලයහෝ; උපාදිසෙසෙ උපාදානසෙසඵලශෙෂවූසල්ගි; අනාගාමිතා, අනාගාම්බවද; යන දෙනයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සත්තමාසානි, සත්මසක්; තිට්ඨතු, තිබෙත්වා; භික්ඛවෙ; මහණෙනි; යොහිකොචි, යම්කිසිවෙක්; ඉමෙවත්තරෙ සතිපට්ඨානෙ, මේසතරසතිපට්ඨානයන්; එවං, මෙසේ; ඡමාසානි, සමසක්; භාවෙය්‍ය, වඩන්නේද;-ප-පංචමා සානි, පස්මසක්; චත්තාරිමාසානි, සාරමසක්; තීනිමාසානි, තුන් මසක්; ද්වෙමාසානි,දෙමසක්; මාසං, මසක්; අඩ්ඩමාසං, අඩමසක්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අඩ්ඩමාසො, අඩමසක්; තිට්ඨතු, තබාවා; භික්ඛ වෙ, මහණෙනි; යොහිකොචි, යම්කිසිවෙක්; ඉමෙවත්තාරොසති

මූලපරියායවග්ගෝ පඤ්චමෝ

තස්ස වග්ගස්ස උද්දානං

අජරං අමරං අමතාධිගමං ඵලමග්ග විපස්සන දුක්ඛනුදං
පණිතත්තමහාරහාස්සකරබ්භූතං පීතිකරං යථවතෝ සුණාථ
තළාකාව සුපූජිතඤ්ඵපථේ නිවිධග්ගඵලප්පිතතිබ්බාණං
ව්‍යාධි පනුදන දෙසව්යොගා මඤ්ඤිමසුත්තවරං ඛ්‍යවරඤ්ඵිතා
මධුමද්දවමඤ්ඤරසා අමරානං ඛිඩ්ඩරති ජනනං වරඤ්සංඝං
නං සුතා වෙය්‍යාකරණඤ්ඵිතා සංඛ්‍යා සුත්තානමනිරමන්තා
කිපඤ්ඤුත්තවරන් දියඩ්ඩසතං වේ වෙය්‍යාකරණං අපරෙව
නෙව වාහමනුබ්‍රූවේ එකමනා නිසාමේථ මුදනහං
සුභවයවාදුයව පුබ්බගමෝ අගණී ගණා අහණාසබ්භායතෝ,
පියකාර මපඩර සල්ලිඛතොදිස්ස අසමෝ පඤ්චමෝ වග්ගෝ

———)o(———

පඨානෙ, මේඝතරඝතිපඨානයන්; සත්තානං, සත්ත්වඝඝ්; එවං භාවෙය්‍ය;-ප-අනාගාමිනා, අනාගාම්බවයනදෙකයි; නික්ඛවෙ, මහණෙනි; සත්තානං, සත්ත්වයන්ගේ; විසුඩ්ධියා, විශුඩ්ධියඩිණිසද; සොකපරිදුවානං, ශොකපරිදෙවයන්ගේ; සමතික්කමාය; ඉක්ම වීමඩිණිසද; දුක්ඛදෙමනස්සානං, දුක්ඛදෙම්නස්; අත්ථඛමාය; විනාශඩිණිසද; ඤායස්ස; ආයස්මාගීයාගේ; අධිගමාය, ලැබීමටද; නිබ්බානස්ස සච්ඡිකිරියාය, නිර්‍ාණයසාත්කිරීමඩිණිසද; අයංඒකා, යනොමඤ්ඤා, මේඒකමඤ්ඤාගීයක්වේ; යදිදං, එනම්; චත්තාරෝ සතිපඨානා, සතරසතිපඨානයෝයි;

ඉති, මෙසේ; යන්නං, ඒයමක්; වුත්තං, කියනලදද; ඉදං මෙය, එතංපටිච්ච, මේසඳහා; වුත්තන්ති, කියනලද්දේයි;

ඉදං, මේසූත්‍රය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදාළේය; අත්තමනා, සතුටුවූ; තෙනිඤ්ඤු; ඒනිඤ්ඤූනු; භගවතො, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං; දෙශනාව; අනිනන්දුන්ති, සතුටින් පිළිගත්තාහුයයි;

=සතිපඨාන සූත්‍රාර්ථවණ්ණනාව නිමි=

පළමුවන මූලපරියාය වර්ණය සමාප්තයි.

එවංමෙසුතං එකං සමයං භගවාසාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තත්‍රඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච ඉධෙව භික්ඛවෙ සමණො ඉධ දුතියො සමණො ඉධ තතියො සමණො ඉධ චතුත්ථො සමණො සුඤ්ඤා පරපපවාදා සමණෙහි අඤ්ඤෙති එව මෙතං භික්ඛවෙ සම්මා සීහනාදං නදථ ඨානං ඛො පනෙතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං ඉධ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං වදෙය්‍යුං ඛො පන ආයස්මන්තානං අස්සා සො කිං බලං යෙන තුමෙහ ආයස්මන්තො එවං වදෙථ ඉධෙව සමණො ඉධ දුතියො සමණො ඉධ තතියො සමණො ඉධ චතුත්ථො සමණො සුඤ්ඤා පරපපවාදා සමණෙහි අඤ්ඤෙති එවං වාදී නො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවමස්සුවචනීයා අත්ථි ඛො නො ආවුසො තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා

එවංමෙසුතංමෙ–පෙ–භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සමණො, පළමු වන සොවුන් ශ්‍රමණතෙමේද; ඉධෙව, මේශාසනයෙහිමය; දුතියොසමණො, දෙවන සඳහා දැහැමි ශ්‍රමණතෙම; ඉධෙව, ඉම්ශාසනයෙහිමය; තතියොසමණො, තුන්වෙනි අනාගාමී ශ්‍රමණතෙම; ඉධෙව, මේශාසනයෙහිමය; චතුත්ථොසමණො, සතරවෙනි අර්හත් ශ්‍රමණතෙමේද; ඉධෙව, මේශාසනයෙහිමය; අඤ්ඤා, මෙසින් අන්‍යවූ; පරපපවාදා, දෙසැටමිථ්‍යාදෘෂ්ටිහු; සමණෙහි, ශ්‍රමණයන් ගෙන්; සුඤ්ඤා, සුන්‍යයහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං, මෙසේ; එතංසීහනාදං, මේශ්‍රෙෂ්ඨනාදය; නදථ, නාදසාරව්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතංඨානංඛොපන, මේ කාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවේ; යං, යම්හෙයකින්; අඤ්ඤතිත්ථියාපරිබ්බාජකා, අන්‍යතීර්ථකපරිව්‍රාජකයෝ; එවං, වදෙය්‍යුං, මෙසේකියන්නාහුනම්; එතම්; ආයසමන්තෙනා, ආයුෂ්මත්වූ; තුමෙහ, තොපි; එවංවදෙථ, මෙසේ කියන්නහුය; සමණෙ, ශ්‍රමණතෙම; ඉධෙව, මේහිමය; දුතියොසමණෙ, දෙවන ශ්‍රමණතෙම; ඉධෙව, මේහිමය; තතියොසමණෙ, තුන්වැනි ශ්‍රමණතෙම; ඉධෙව, මෙහිමය; චතුත්ථොසමණෙ, සතරවැනි ශ්‍රමණතෙම; ඉධෙව, මෙහිමයයි; අඤ්ඤා, අන්‍යවූ; පරපපවාදා, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිහු, සමණෙහි; ශ්‍රමණයන් ගෙන්; සුඤ්ඤා, සුන්‍යයයි; (කිමට) ආයසමන්තානං, ආයුෂ්මතුන්ට; කොඅස්සාසො පිහිට කවරේද? කිංබලං, බලය කුමක් දැයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංවාදිනො, මෙසේ කියන්නාවූ; අඤ්ඤතිත්ථියාපරිබ්බාජකා, අන්‍යතීර්ථකපරිව්‍රාජකයෝ; තුමෙහෙහි, තොපවිසින්; එවංවචනීයාඅස්සු, මෙසේ කියයුතුවෙත්; ආවුසො, ඇවැත්නි; ජානතා, සියල්ල දන්නාවූ; පස්සතා

සම්මා සම්බුද්ධෙන චත්තාරෝ ධම්මා අක්ඛාතා යෙ මයං අත්තනි සමනුපස්සමානා එවං වදෙම ඉධෙව සමණෝ ඉධ දුතියෝ සමණෝ ඉධ තතියෝ සමණෝ ඉධ චතුත්ථෝ සමණෝ සුඤ්ඤා පරප්පවාදා සමණෙහි අසෙඤ්ඤති-

ඝානමෙවත්තාරෝ අත්ථි ඛෝ නෝ ආවුසෝ සත්ථරි පාසාදෝ, අත්ථි ධම්මෙ පාසාදෝ, අත්ථිසීලෙසු පරිපූරකාරිතා සහධම්මිකා ඛෝ පනෙ තෙ පියා මනාපා ගහට්ඨා වෙව පබ්බජිතාව ඉමෙ ඛෝ නෝ ආවුසෝ තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන චත්තාරෝ ධම්මා ආක්ඛාතා යෙ මයං අත්තනි සමනුපස්සමානා එවං වදෙම ඉධෙව සමණෝ ඉධ දුතියෝ සමණෝ ඉධ තතියෝ සමණෝ ඉධ චතුත්ථෝ සමණෝ සුඤ්ඤා පරප්පවාදා සමණෙහි අසෙඤ්ඤති ඨානං ඛෝ පනෙතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවංවදෙය්‍යුං අම්හාකම්පි ඛෝ ආවුසෝ අත්ථි-

---

තා, සියල්ලදක්නාවූ; අරහතා, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධෙන; සම්‍යක් සම්බුධවූ; තෙනභගවතා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; අක්ඛාතා, වදාරණලදද; චත්තාරොධම්මා, ධර්මසතරක්; අත්ථිඛෝ, ඇත්තාහුමය; මයං, අපි; යෙ යම්ධර්මයෙනෙක්; අත්තනි, තමන් කෙරෙහි; සමනුපස්සමානා, දකිමින්; එවංවදෙම, මෙසේ කියමු; ඉධෙවසමණෝ--ප--අසෙඤ්ඤති-ඝානමෙවත්තාරෝ, සතරසතරක් දැයත්; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; සත්ථරි, බුදුන්කෙරෙහි; නෝ, අපෙහි; පසාදෝ, පැහැදීම; අත්ථිඛෝ, ඇත්තේමය; ධම්මෙ, ධර්මයෙහි; පසාදෝ, පැහැදීම; අත්ථිඛෝ, ඇත්තේමය; සීලෙසු, ශීලයන්; පරිපූරකාරිතා, සම්පූර්ණකරණබව; අත්ථි, ඇත්තේමය; ගහට්ඨාව, ගෘහස්ථවූද; පබ්බජිතාව, පැවිදිවූද; එතෙ, මේසියලු දෙන; සහධම්මිකා, සමානසාමීචිආදී ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නාහු; පියා, ඔවුනොවුන්ට ප්‍රියවෙත්; මනාපා, මනවඩන්නෝවෙත්; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ජානතා-පෙ-සම්මණෙහි, අසෙඤ්ඤති ඉමෙවඛන්තාරොධම්මා, මේධර්මසතර; අත්තනි, තමාකෙරෙහි; සමනුපස්සමානා, දකිමින්; එවංවදෙමි, මෙසේ කියමු; නික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතංඛොපනට්ඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි; යං යම්හෙයකින්; අඤ්ඤතිත්ථියාපරිබ්බාජකා, අන්‍යතීර්ථකපරිබ්‍රාජකයෝ එවංවදෙය්‍යුං මෙසේ කියන්නාහුනම්; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යෝ, යම්කෙණෙක්; අම්හාකං, අපගේ; සත්ථා, ශාස්තෘවේද; අම්හාකං, අපගේ; සත්ථරි, ශාස්තෘන්කෙරෙහි; පසාදෝ, පැහැදීම; අත්ථි, ඇත; යෝ, යම්ක්; අම්හාකං, අපගේ; ධම්මෙ, ධර්මයවේද; අම්හාකං, අපගේ; ධම්මෙ, ධර්මයෙහි; පසාදෝ, පැහැදීම; අත්ථි, ඇත; යානි, යම්ක්තුමූ; අම්හාකං, අප

සත්තාරි පාසාදෙ යො අම්හාකං සත්ථා අම්හාකම්පි අත්ථි ධම්මෙ පාසාදෙ යො අම්හාකං ධම්මො මයම්පි සීලෙසු පරිපූරකාරිනො යානි අම්හාකං සීලානි අම්හාකම්පිසහධම්මිකා පියා මනාපාගහථා වෙවපබ්බජිතාව ඉධ නො ආවුසො කොවිදසසො නො අධිපපා යො කිං නානාකාරණං යදිදං තුම්හාකසෙව්ච අම්හාකසෙව්ති-

එවං වාදිනො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එව මස්සුවචනියා කිපනාවුසො එතා නිඨා උදාහු පුථු නිඨානි සම්මා ව්‍යාකරණමානා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං ව්‍යාකරෙයයුං එතා හාවුසො නිඨා න පුථු නිඨාති සා පනාවුසො නිඨා සාරාගසස උදාහුවීතරාගසසාති සම්මා ව්‍යාකරණමානා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා එවං ව්‍යාකරෙයයුං වීතරාගසසාවුසො සා නිඨා න සා නිඨා සදොසසසාති සා පනාවුසො නිඨා සදොසසස උදාහු වීතදොසසසාති සම්මා ව්‍යාකරණමානා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං ව්‍යාකරෙයයුං වීතදොසසසාවුසො සා නිඨා න සා නිඨා සදොසසසාති සා පනාවුසො නිඨා සමොහසස උදාහු වීතමො

ගේ; සීලානි, ශීලවෙත්ද; මයම්පි, අපිත්; සීලෙසු, ශීලයන්; පරිපූර කාරිනො, සම්පූර්ණ කරන්නෙමු; ගහඨාව, ගෘහස්ථවූද; පබ්බජිතාව, පැවිදිවූද; අම්හාකං, අපගේ; සහධම්මිකා, සමාන ධර්‍ම ඇත්තාහු, පියා, ප්‍රියවෙත්; මනාපා, මනාපවෙත්; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉධ, මෙහිලා; යදිදං, එනම්; තුම්හාකං, නොපගේද; අම්හාකංව, අප ගේද; නොවිසෙසො, වෙනස නැවරේද; නොඅධිපපායො, අධිප්‍රාය නැවරේද? කිංනානාකාරණං, වෙනස්කාරණය කුමක්ද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි, එවංවාදිනො, මෙසේ කියන්නාවූ; අඤ්ඤතිත්ථියා පරි බ්බාජකා, අන්‍ය තීර්ථක පරිව්‍රාජකයෝ; එවං, වචනීයා; අසසු, මෙසේ; කියයුතුවෙත්; ආවුසො, ඇවැත්නි; කිංපන, කිමෙක්ද? නිඨා, කෙළවර; එතා, එසක්ද; උදාහු, නොහොත්; නිඨා, නිෂ්ඨා වෝ; පුථු, බොහෝදෑසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්මාව්‍යාකරමානා, මනාවප්‍රකාශ කරන්නාවූ; අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා, අන්‍ය තීර්ථ කපරිව්‍රාජකයෝ; එවං, මෙසේ; ව්‍යාකරෙයයුං, ප්‍රකාශ කරන්නා හුය; ආවුසො, ඇවැත්නි; නිඨා, නිෂ්ඨාව; එතා, එසක්ය; නිඨා, නිෂ්ඨාවෝ; න පුථු, බොහෝ නොවෙත් යයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; සා පන නිඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; සරාගසස, රාග සහිතයාටද; උදාහු, නොහොත්; වීතරාගසස ඉති, වීතරාගයාටදැයි; සම්මා-ප-ව්‍යාකරෙයයුං, මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නාහුය; ආවුසො, ඇවැත්නි; සා නිට්ඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; වීතරාගසස, වීතරාගීහටය; සා නිඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; සරාග සස, රාගසහිතයාට; න, නොවේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; සා පන නිඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; සදොසසස, වෙෂසහිතයාවද; උදාහු, නොහොත්; වීතදොසසස, පහවූ; වෙෂඇත්තහුටදැයි; සම්මා-ප-ආවුසො,

ඝසසානී සම්මා ව්‍යාකරමානා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං ව්‍යාකරෙයුං විතමොහසසාවුසො සානිඤා න සානිඤා සමොහසසාති සා පනාවුසො නිඤා ස තණහසස උදහු විතතණහා සසා සම්මා ව්‍යාකරමානා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං ව්‍යාකරෙයුං විතතණහාසසාවුසො සා නිඤා න සා නිඤා ස තණහසසාති සා පනාවුසො නිඤා ස උපාදානසස උදහු අනුපාදානසසාති-

සම්මා ව්‍යාකරමානා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං ව්‍යාකරෙයුං අනුපාදානසස ආවුසො සා නිට්ඨා න සා නිට්ඨා සඋපාදානසසාති සා පනාවුසො නිට්ඨා විඳසුනො උදහු අවිඳසු නොති සම්මා ව්‍යාකරමානා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං ව්‍යාකරෙයුං විඳසුනො ආවුසො සා නිට්ඨා න සානිඤා අවිඳසුනොති සා පනාවුසො නිට්ඨා අනුරුඛ පටිවිරුඛසස උදහු අනනුරුඛ අපපටිවිරුඛසසාති සම්මා ව්‍යාකරණමානා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං ව්‍යාකරෙයුං අන

ඇවැත්නි; සානිඤා, ඒ නිෂ්ඨාව; විතදෙසසස, පහවූ වෙෂ ඇත්තා හටය; සානිඤා, ඒ නිෂ්ඨාව; සදෙසසස, වෙෂ සහිතහට නොවේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාපන නිට්ඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; සමොහසස, මොහ සහිතයාටද; උදහු. නොහොත්; විතමොහසස, පහවූ මොහ ඇත්තාහටදැයි; සම්මා-ප-ආවුසො, ඇවැත්නි; සානිට්ඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; විතමොහසස, පහවූ මොහ ඇත්තාහටය; සානිට්ඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; සමොහසස, මොහ සහිතයාට; න, නොවේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාපන නිඤා, ඒ නිෂ්ඨාව; විතතණහාසස, පහවූතෘෂ්ණා ඇත්තාහුටද උදහු, නොහොත්; සතණහසස, තෘෂ්ණා සහිතයාවදැයි; සම්මා, -ප-ආවුසො, ඇවැත්නි; සානිඤා, ඒ නිෂ්ඨාව; විතතණහාසස, පහවූ තෘෂ්ණා ඇත්තාහුටද; උදහු, නොහොත්; සතණහසස, තෘෂ්ණා සහිතයාවදැයි; සම්මා-ප-ආවුසො, ඇවැත්නි; සානිට්ඨා, ඒනිෂ්ඨාව; විතතණහාසස, පහවූ තෘෂ්ණා ඇත්තාහටය; සානිට්ඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; සතණහසස, තෘෂ්ණාසහිතයාට; න, නොවේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාපනනිඤා, ඒනිෂ්ඨාව; උපාදානසස, උපාදානඇත්තාහටද; උදහු, නොහොත්; අනුපාදානසස, උපාදාන රහිතයා හටද; සම්මා-ප-ආවුසො ඇවැත්නි; සානිඤා, ඒ නිෂ්ඨාව; අනුපාදානසස, උපාදානරහිතයාටය; සානිට්ඨා, ඒනිෂ්ඨාව; සඋපාදානසස, උපාදානසහිතයාට; න, නොවේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාපනනිඤා, ඒ නිෂ්ඨාව; විඳසුනො, ප්‍රඥාවතයාටද; උදහු, නොහොත්; අවිඳසුනො, අප්‍රඥාවතයාවද; සම්මා-ප-ආවුසො, ඇවැත්නි; සානිට්ඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; විඳසුනො, ප්‍රඥාවතයාටය; සාපනනිට්ඨා, ඒ නිෂ්ඨාව; අවිඳසුනො, අප්‍රඥාවතයාට; න, නොවේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාපනනිඤා, ඒ නිෂ්ඨාව;

නුරුධ අප්පටිවිරුද්ධස්ස (භිභවදිට්ඨිවාවුසො) සා නිජ්ඣා න සානිජ්ඣා අනුරුද්ධස්ස පටිවිරුද්ධස්සානි සා පඤ්ඤාවුසො නිජ්ඣා පපඤ්චාරාමස්ස පපංචරතිනෝ උදාහු නිප්පපඤ්චා රාමස්ස නිප්පපංචරතිනොති සම්මා ව්‍යාකරමානා භික්ඛවෙ අසද්ධනීයා පබ්බාජ්ජා එවං ව්‍යාකරෙය්‍යුං නිප්පපංචා රාමස්ස ආවුසො සානිජ්ඣා නිප්පපංච රතිනෝ න සානිජ්ඣා පපංචා රාමස්ස පපංච රතිනොති වෙ මා භික්ඛවෙ දිට්ඨියා හවදිට්ඨි යෙහි නෙවි භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණාවා භවදිට්ඨිං අල්ලීනා භවදිට්ඨිං උපගතා භවදිට්ඨිං අජ්ඣොසිතා භිභවදිට්ඨියා නෙ පටිවිරුද්ධා යෙහි නෙවි භික්ඛවෙ සමණාවා බ්‍රාහ්මණාවා භිභවදිට්ඨිං අල්ලීනා භිභවදිට්ඨිං උපගතා-භිභව දිට්ඨිං අජ්ඣොසිතා භවදිට්ඨියා නෙ පටිවිරුද්ධායෙහි නෙවි භික්ඛ වෙ සමණාවා බ්‍රාහ්මණාවා ඉමාසං ත්‍රින්නං දිට්ඨීනං සමුදයඤ්ච අත්ථ ඞ්ගම්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවංච් නිස්සරණංච යථාභූතං නප්පජානන්ති නෙ සරාගා නෙ සදොසා නෙ සමොහා නෙ සතණ්හා, නෙසඋප්‍ප ඤ්ඤා නෙ අවිද්දසුනෝ නෙ අනුරුධ පටිවිරුධා නෙ පපංචාරාමා පපංචරතිනෝ නෙ න සරිමුචඞ්චන්ති ජාතියා ජරා මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි න

අනුරුධපටිවිරුධස්ස, රාගයෙන් අනුරොධවූ හුට හා ක්‍රොධ යෙන් ප්‍රතිරොධවූවහුටද, උදාහු, නොහොත්, අනනුරුධඅප්පටි විරුධස්ස; අනුරොධනුවූ, ප්‍රතිරොධනුවූවහුටදැයි; සම්මා-ප-ආවුසො, ඇවැත්නි; සාපඤ්ඤා, ඒ නිජ්ඣාව; අනනුරුධඅප්පටි විරුධස්ස, රාගයෙන්අනුරොධනොවූවහුට හා ක්‍රොධයෙන් ප්‍රති රොධනුවූවහුටය; සානිජ්ඣා, ඒ නිජ්ඣාව; අනුරුධපටිවිරුද්ධස්ස, අනුරොධවූවහුට හා ප්‍රතිරොධවූවහුට, න, නොවේය; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාපඤ්ඤා, ඒ නිජ්ඣාව; පපංචාරාමස්ස, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි සංඛ්‍යාතප්‍රපංචයෙහි අභිරමණයවූ; පපංචරතිනෝ, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි ප්‍රපංචයෙහි ඇලුනහුවද; උදාහු, නොහොත්; නිප්පපංචාරාමස්ස, නිප්පපංචාරතිනෝ; තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි ප්‍රපංචයෙහි අභිරමනුවූප්‍රපංච යෙහි ආලයනැත්තහුවද; සම්මා-ප-ආවුසො, ඇවැත්නි; සානිජ්ඣා ඒ නිජ්ඣාව; නිප්පපංචාරාමස්ස, ප්‍රපංචයෙහි අභිරමණොවූව හුටය; නිප්පපංචරතිනෝ, ප්‍රපංචයෙහි ආලයනැත්තහුටය; සානිජ්ඣා, ඒ නිජ්ඣාව; පපංචාරාමස්ස, ප්‍රපංචයෙහි අභිරමවූවහුට; පපංචරතිනෝ, ප්‍රපංචයෙහි ඇලුනහුට; න, නොවේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමාවෙදිට්ඨියෝ, මේ දෘෂ්ටිදෙකත්වෙත්; භවදිට්ඨි, ශාශ්වතදෘෂ්ටිය; භිභවදිට්ඨි, උච්ඡෙදදෘෂ්ටිය; යතදෙසාසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙහිබොවිසමණාවා, යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ; බ්‍රාහ්මණාවා, බමුණෝහෝ; භවදිට්ඨියා, භවදෘෂ්ටියෙහි; අල්ලීනා, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිවශයෙන් ඇලුනාහු; භවදිට්ඨිං, ශාශ්වත දෘෂ්ටියට; උපගතා, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිවශයෙන් පැමිණියාහු; භව දිට්ඨිං, භවදෘෂ්ටියෙහි; අජ්ඣොසිතා, ඇතුළත්වූවාහු; නෙ, ඔහු;

පරිමුච්චන්ති දුක්ඛසමාති වදාමි යෙවඛො පෙව් භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහමණාවා ඉමාසං විඤ්ඤාණ දිඨීනං සමුදයංච අත්ථගමංච අස්සාදංච ආදීනවංච නිස්සරණංච් යථාභූතං පජානන්ති තෙ වීතරාගා (දිට්ඨුපාදානෙ)තෙ වීතදොසා තෙ වීතමොහා තෙ වීත තණ්හා තෙ අනුපාදානා තෙ විදූසුනො තෙ අනනුරුධ අපසව්විරුඬා තෙ නිපප්පංචාරුමා නිපපංචරතිනො තෙ පරිමුච්චන්ති, ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි පරිමුච්චන්ති දුක්ඛසමාතිවදාමි, චත්තාරිමානි භික්ඛවෙ උපාදානානි, කතමානි චත්තාරි? කාමූපාදානං දිට්ඨුපාදානං සීලබ්බතූපාදානං අත්තවාදූපාදානං ඉමානි භික්ඛවේ එකො සමණබ්‍රාහමණ සබ්බූපාදාන පරිඤ්ඤවාදා, පව්ජානමානා නෙතා සවමා සබ්බූපදාන පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති කාමූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති න දිට්ඨුපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති න සීලබ්බතූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති න අත්තවාදූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති තංකිස්ස හෙතු? ඉමානි හි තෙ හොන්තො සමණ බ්‍රාහමණා තීහි ඨානෙහි යථා භූතං නපපජානන්ති තස්මා තෙ හොන්තො සමණ බ්‍රාහමණ

විභවදිඨියා, උච්ඡෙදදෘෂ්ටියට; පරිව්රුඬා, ප්‍රතිවිරුඬවෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙහිකෙචිසමණාවා, යම් කිසිශ්‍රමණයෝ හෝ; බ්‍රාහමණාවා, බ්‍රාහමණයෝ හෝ; විභවදිඨිං, උච්ඡෙදදෘෂ්ටි යෙහි; අල්ලීනා, ඇලුනාහු; විභවදිඨිං, විභවදෘෂ්ටියට; උපගතා, පැමිණියාහු; විභවදිඨිං, විභවදෘෂ්ටියෙහි; අජ්ඣොසිතා, ගැලුනාහු; තෙ, ඔහු භවදිඨියා, ශාශ්වතදෘෂ්ටියට; පරිව්රුඬා, ප්‍රතිවිරුඬවූවාහුය;-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙහිකෙචිසමණාවා, සම්කිසිශ්‍රමණයෝහෝ; බ්‍රාහමණාවා,බ්‍රාහ්මණෝ හෝ; ඉමාංසංචිඤ්ඤාණංදිඨිං, මේදෘෂ්ටිදෙදෙනාගේ; සමුදයංච්, හටගැන්මද; අත්ථගමංච්, නිරොධයද; අස්සාදංච්, රසවිඳගැන්මද; ආදීනවංච්, දොෂයද; නිස්සරණංච; නිගීමයද; යථාභූතං, තතුයේ; නපපජානන්ති, නොදනිත්; තෙ, ඔහු; සරාගා, රාගසහිතවූවාහු; තෙ, ඔහු; සදොසා වෙෂසහිතවූවාහු; තෙ ඔහු; සමොහා, මොහසහිතවූවාහු; තෙ, ඔහු; සතණ්හා, තෘෂ්ණාරහිතවූවාහු; සඋපදානා, උපාදානසහිතවූවාහු; තෙ, ඔහු; අවිදූදසුනො,-අපණ්ඩිතවූවාහු; තෙ, ඔහු; අනුවිරුඬපවිවිරුඬා, අනුරොධප්‍රතිරොධවූවාහු; තෙ, ඔහු; පපංචාරුමා, ප්‍රපංචාභිරාමවූවාහු; පපංචිරතා, ප්‍රපංචාභිරතවූ; තෙ ඔහු; ජාතියා, උත්පත්තියෙන්ද; ජරාමරණෙන, ජරාවෙන්හාමිරණයෙන්ද; සොකෙහි, ශොකයෙන්ද; පරිදෙවෙහි, වැළපීමෙන්ද; දුක්ඛෙහි, කායිකදුකින්ද; දොමනස්සෙහි, දොමනසින්ද; උපායාසෙහි, දැඩිආයාසයෙන්ද; නපරිමුච්චන්ති නොමිදෙත්; දුක්ඛස්මා, සියලුසංසාරදුකින්; නපරිමුච්චන්ති, නොමිදෙත්යයි; වදාමි, කියමි; යෙඛොකෙචි,-පු-පජා

සබ්බූපාදාන පරිඤ්ඤාවාදං පටිජානං මානා තෙන සමයෙන සබ්බූපා
දාන පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති කාමූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤා
පෙන්ති නදිට්ඨූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති න සීලබ්බතූ
පාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති න අත්තවාදූපාදානස්ස පරි
ඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති සෙය්‍යථි හිකඛවෙ එසෙ සමණබ්‍රාහමණාසබ්බූ
පාදාන පරිඤ්ඤාවාදං පටිජානමානා තෙ න සමයෙන සබ්බූපාදානස්ස
පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති කාමූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති
දිඨූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති නසීලබ්බතූපාදානස්සපරි
ඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති න අත්තවාදූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙ
න්ති තංකිස්සහෙතූ ඉමානිහි තෙ හොන්තො සමණ බ්‍රාහමණා
වෙ ඨානානි යථාභූතං නපජානන්ති-

තස්මා තෙ හොන්තොසමණබ්‍රාහමණා සබ්බූපාදාන පරිඤ්ඤා
වාදං පටිජානමානා තෙ න සමයෙන සබ්බූපාදාන පරිඤ්ඤං පඤ්ඤා
පෙන්ති කාමූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති දිඨූපාදානස්සපරි
ඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති න අත්තවාදූපාදානස්ස පරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙ
න්තිසන්ති හිකඛවෙ එසෙ සමණබ්‍රාහමණා සබ්බූපාදාන පරිඤ්ඤා

නාති, දනිත්ද; තෙ, ඔහු; භීතරූනා, පහවූරූනඇත්තාවූ-ප—
දුකඛසම, සියලුසංසාරදුකින්; පරිමුච්චන්ති, මිදෙත්යයි; වදාමි' කියම්; හිකඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිවත්තාරිඋපාදානානි, මේඋපා
දානසතරක්වෙත්; කාමූපාදානං කාමූපාදානය; දිඨූපාදානං' දිෂ්ටියුපාදානය; සීලබ්බතූපාදානං, ශීලවුතොපාදානය අත්තවාදූ
පාදානං, ආත්මවාදූපාදානය; (යනසතරයි) හිකඛවෙ, මහණෙනි; සබ්බූපාදානපරිඤ්ඤාවාදං' සියලු උපාදානයන්ගේ සමතික්‍රමණය කියන්නාවූ; එසෙසමණබ්‍රාහමණා, ඇතැම්මහණබමුණෝ; සන්තී ඇත්තාහ; තෙ, ඔහු; පටිජානමානා, ප්‍රතිඥාකරන්නාහු; සමයං, මනාකොට; සබ්බූපාදානපරිඤ්ඤං, සියලු උපාදානයන්ගේ සමති
ක්‍රමණය; නපඤ්ඤාපෙන්ති, නොපණවත්; කාමූපාදානස්ස කාමූ
පාදානයාගේ; පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණිය; පඤ්ඤාපෙන්ති, පණවත්;දිඨූ
පාදානස්ස, දෘෂ්ටිඋපාදානයාගේ; පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණිය; නපඤ්ඤා
පෙන්ති.නොපණවත්; සීලබ්බතූ පාදානස්ස, ශීලවුතඋපාදානයාගේ පහාණං, ප්‍රහාණිය; නපඤ්ඤාපෙන්ති, නොපණවත්;අත්තවාදූපා
දානස්ස,ආත්මවාදූපාදානයාගේ පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණිය; නපඤ්ඤාපෙ
න්ති,නොපණවත්; තංකිස්සහෙතූ, ඊට හෙතුකවරේද; තෙහොන්තා සමබ්‍රාහමණා; ඒ ඕන්වත් මහණබමුණෝ; ඉමානිතිනි ඨානානි' මේකරුණුතුන; යථාභූතං, තතුසේ; නපජානන්ති නොදනිත්; තස්ස, ඒහෙයින්; තෙහොන්තොසමණබ්‍රාහමණා, ඒ ඕන්වත් මහණබමුණෝ; සබ්බූපාදාන, සියලුඋපාදානයන්ගේ; පරි
ඤ්ඤාවාදං, ප්‍රහාණවාදයන්; පටිජානමානා, ප්‍රතිඥාකරන්නාහු;

ඕඨ පරිඤ්ඤාමාහා තෙ නඝවම්ං සබ්බූපාදානඤ්ඤපරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙති භාමූපාදානඤ්ඤ පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති දිට්ඨූපාදානඤ්ඤපරි ඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති සීලබ්බතූපාදානඤ්ඤපරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති න අත්තවාදූපාදානඤ්ඤ පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති තං කිස්සහෙතු, භූමං භික්ඛවෙ නොත්තා සමණ බ්‍රහ්මණා එතං ඨානං යථාභූතං නප්පජානන්ති තඝමා තෙ නොත්තෙනා සමණබ්‍රාහ්මණා සබ්බූපාදා න පරිඤ්ඤවාදූ පටිජානමාහා, ඉෙ නඝවම්ං සබ්බූපාදානපරිඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙන්ති භාමූපාදානඤ්ඤ පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති දිට්ඨූපාදාන ඤ්ඤ පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති සීලබ්බතූපාදානඤ්ඤ පරිඤ්ඤංපඤ්ඤ පෙන්ති ඤ අත්තවාදූපදානඤ්ඤ පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති එවරූපෙ ඛෝ භික්ඛවෙ ධම්මවිනයෙ යෝ සන්ථරි සඤ්ඤි සෝ න සම්මිඤ්ඤ ති අක්ඛායති යෝ ධම්මම් සඤ්ඤි

සෝ න සම්මඤ්ඤතා අක්ඛායති යං සීලෙසු පරිපූරකාරිතා සා න සම්පඤ්ඤතා අක්ඛායති යං සහධම්මිකෙසු ඔයමන්තාපතා සා න සම්මඤ්ඤතා අක්ඛායති තං කිස්සහෙතු එවං හෙතං භික්ඛවෙ හොති යථා තං දුරක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ දුප්පවෙදිතෙ අනියානි

තෙ, ඔහු; සම්මං, මනාකොට; සබ්බූපාදානපරිඤ්ඤං, සියලුඋපාදානයන්ගේ ප්‍රහාණය; පඤ්ඤපෙන්ති, නොපණවත්; භාමූපාදාන ඤ්ඤ--ප- භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතොසමණබ්‍රාහ්මණා' ඇතැම් මහණබමුණෝ; සන්ති, ඇත; සබ්බූපාදානපරිඤ්ඤවාදූ, සියලු උපාදානයන්ගේ ප්‍රහාණවාදයන්; පටිජානමාහා, ප්‍රතිඥාකරන් නාහු; තෙ, ඔහු: සම්මා, මනාකොට; සබ්බූපාදානඤ්ඤ, සියලුඋපා දානයාගේ; පරිඤ්ඤං, සම්තික්‍රමණය; නපඤ්ඤපෙන්ති, නොපණ වත්; භාමූපාදානඤ්ඤ, භාමූපාදානයාගේ; පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණය, පඤ්ඤපෙන්ති, පණවත්; දිට්ඨූපාදානඤ්ඤ, දිෂ්ටඋපාදානයාගේ; පරි ඤ්ඤං, ප්‍රහාණය; පඤ්ඤපෙන්ති, පණවත්; සීලබ්බතූපාදානඤ්ඤ, ශීලවුතඋපාදානයාගේ; පහාණං, ප්‍රහාණය; නපඤ්ඤපෙන්ති, නොපණවත්; අත්තවාදූපාදානඤ්ඤ, ආත්මවාදඋපාදානයාගේ; පරි ඤ්ඤං, ප්‍රහාණය; නපඤ්ඤපෙන්ති, නොපණවත්; තංකිස්සහෙතු -ප-නප්පජානන්ති, කවුදැයි; තඝමා, එහෙයින්; තෙහොනෙනා, සමණබ්‍රාහ්මණා, ඒ පිත්වත්මහණබමුණෝ; සබ්බූපාදානපරිඤ්ඤ වා, සියලුඋපාදානයන්ගේ ප්‍රහාණයකියන්නාහු; පටිජානමාහා ප්‍රතිඥාකරන්නාහු; තෙ, ඔහු; සම්මා, මනාකොට; සබ්බූපාදානපරි ඤ්ඤවාදූ, සියලුඋපාදානයන්ගේප්‍රහාණය, නපඤ්ඤාපෙන්ති, නොපණවත්; භාමූපාදානඤ්ඤ, භාමූපාදානයාගේ; පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණය; පඤ්ඤාපෙන්ති, පණවත්; දිට්ඨූපාදානඤ්ඤ, දෘෂ්ටඋපාදානයාගේ; පරි ඤ්ඤං, ප්‍රහාණය; පඤ්ඤාපෙන්ති, පණවත්: අත්තවාදූපදානඤ්ඤ ආත්මවාදූපදානයාගේ; පරිඤ්ඤං; ප්‍රහාණය; නපඤ්ඤාපෙන්ති,

සෝ අනුපසම් සංවත්තනිකෝ අසම්මා සම්බුද්ධප්පවේදිතෝ තථා
ගතෝ ච බෝ නිකඛවේ අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ සබ්බුපාදාන පරි
ඤඤාවාදෙ පටිජානමානෝ සම්මා සබ්බුපාදාන පරිඤඤං පඤඤා
පෙති කාමුපාදානස්ස පරිඤඤං පඤඤාපෙති දිට්ඨුපාදානස්ස පරි
ඤඤං පඤඤාපෙති සීලබ්බතුපාදානස්ස පරිඤඤං පඤඤාපෙති
අත්තවාදුපාදානස්ස පරිඤඤං පඤඤාපෙති එවරූපෙ බෝ නිකඛ
වෙ ධම්මවිනයෙ යෝ සත්ථරි පසාදෙ සෝ සම්මග්ගතෝ අකඛා
යති යෝ ධම්මෙ පසාදෙ සෝ සම්මග්ගතෝ අකඛායති යා සීලෙසු
පරිපූරකාරිතා සාසම්මග්ගතා අකඛායති යා සහධම්මිකෙසු පිය
මනාපතා සා සම්මග්ගතා අකඛායති තංනිස්සඝෙතු එවං හෙතං
නිකඛවෙ හොති යථා තං සවකඛාතෙ ධම්මවිනයෙ සුප්පවෙදිතෙ
නීය්‍යානිකෙ උපසමසංවත්තනිකෙ සම්මා සම්බුද්ධප්පවෙදිතෙ,

ඉමෙ ච නිකඛවෙ චත්තාරෝ උපාදානා කිනිදානා කිං සමු
දයා කිං ජාතිකා කිං පභවා ඉමෙචත්තාරෝ උපාදානා තණ්හා
නිදානා තණ්හා සමුදයා තණ්හා ජාතිකා තණ්හා පභවා තණ්හා
වායංනිකඛවෙයිත්තනිදානා කිංසමුදයාකිංජාතිකාකිං පභවාතණ්හා

නොපණවත්; නිකඛවෙ, මහණෙනි; එතෙසම්මණ්ඩිකාහම්වණෙ, ඇතැම් මහණබමුණෝ; සන්ති. ඇත්තාහ; ස බ්බුපාදානපරිඤඤා වාදා-ප-අත්තවාදුපාදානස්ස, ආත්මවාදුපාදානයාගේ; පරිඤඤං ප්‍රහානිය; නපඤඤාපෙන්ති, නොපණවත්; තංනිස්සඝෙතු, ඊට හෙතුවරේද? තෙහොත්තෙසම්මණ්ඩිකාහම්ණා, මේපින්වත්මහණ බමුණෝ; ඉමංඑකංයානං, මේඑකමාර්ගය; යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානන්ති, නොදනිත්; තස්මා, එහෙයින්; තෙහොත්තෙසම්මණ්ඩිකාහම්ණා, ඒපින්වත්මහණබමුණෝ; සබ්බුපාදානපරිඤඤාවාදා, සියලුඋපාදානයන්ගේපිරිහීමකිම; පටිජානමානා ප්‍රතිඥකරන්නහු; තෙ, ඔහු; සම්මා, මනාකොට; සබ්බුපාදානපරිඤඤං, සියලු උපාදානයන්ගේපිරිහීම; නපඤඤාපෙන්ති, නොපණවත්; කාමුපා දානස්ස-ප-නපඤඤාපෙන්ති, නොපණවත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි එවරූපෙ; මෙබඳුවූ; ධම්මවිනයෙ, ශාසනයෙහි; සත්ථරි, ශාස්තෘන්වහන්සෙරෙහි; යොපසාදෙ, යම්පැහැදීමක්වේද; සෝ, ඒප්‍රසා දය; සම්මග්ගතෝ, මනාවපැමිණියේයයි; නඅකඛායති, නොකියහුලැබේ;ධම්මෙ, ඵලදුධම්යෙහි; යොපසාදෙ, යම්පැහැදීමක් වේද; සෝ, ඒප්‍රසාදයතෙම; සසම්මග්ගතෝ, නොමනාවපැමිණියේයයි, අකඛායති, කියනුලැබේ; සීලෙසු, ශීලයන්හී, යාපරිපූර කාරිතා, යම්සම්පූර්ණකිරීම්බවක්වේද; සා, ඕතොම; නසම්මග්ගතා, නොමනාවගියේයයි; අකඛායති, කියනුලැබේ; සහධම්මිකෙසු, සහධාර්මිකයන්වහන්සෙරෙහි; යාපියමනාපතා, යම්ප්‍රියමනාපබවක් වේද; සා ,ඕතොමෝ; නසම්මග්ගතා, නොමනාවගියේයයි; අකඛා

වේදනා නිදානා වෙදනා සමුදයා වෙදනා ජාතිකා වෙදනා පභවා වේදනා වායං භික්ඛවෙ කිංනිදානා කිංසමුදයා කිංජාතිකා කිං පභවා වේදනා ඵස්සනිදානා ඵස්සසමුදයා ඵස්සජාතිකා ඵස්සපභවා ඵසෙසාවා යං භික්ඛවෙකිංනිදානොකිංසමුදයෝ කිංජාතිකො කිං පභවෝ ඵසෙසා සළායතන නිදානො සළායතනසමුදයෝ සළායතන ජාතිකො සළායතන පභවෝ සළායතන ඉදං භික්ඛවෙ කිං නිදානං කිං සමුදයං කිං ජාතිකං කිංපභවං සළායතනං නාමරූප නිදානං නාමරූප සමුදයං නාමරූපජාතිකං නාමරූප පභවං නාමරූප ඉදංනික්ඛවෙ කිනහිදානං කිංසමුදයං කිං ජාතිකං කිං පභවං නාමරූපං විඤඤාන නිදානං විඤඤාණසමුදයං

යති, කියනුලැබේ. තංකිස්ස හෙතු, ඊටහෙතුභාවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතං, මේකාරණය; එවංගි, මේසේම; හොති වෙයි; දූරක්ඛතෙ. නපුරුකොට ප්‍රකාශකාරණලද්දාවූ; දුප්පවෙදිතෙ, එහෙයින්මධුරවඛ්ඩවූ; අනියානිකෙ, නෛයර්‍යානිකනොවූ; අනුපසමසංවත්තනිකෙ. සොලශව්‍යුපසමයඉණිස නොපවත්නාවූ; අසම්මාසම්බුධපවෙදිතෙ, සම්‍යක්සම්බුධනොවූවෙක් විසින් අවබොධකරනලද; ධම්මවිනයෙ, ශාසනයෙහි; යථාතං, යම්සේනම් එසේයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුඩ්ඩො, සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; තථාගතො, තථාගතයන්වහන්සේ; සබ්බුපාදාන පරිඤඤාවාදෙ, සියලුඋපාදානයන්ගේ ප්‍රහාණිය කියන්නේයයි; පටිජානමානො, ප්‍රතිඥාකරන්නේ; සබ්බුපාදානපරිඤඤං, සියලු උපාදානයන්ගේ ප්‍රහාණිය; පඤඤාපෙති, පණවයි; කාමුපාදානස්ස, කාමුපාදානයාගේ; පරිඤඤං, ප්‍රහාණිය; පඤඤාපෙති, පණවයි; දිට්ඨුපාදානස්සපරිඤඤං, දෘෂ්ටියුපාදානයාගේ ප්‍රහාණිය; පඤඤාපෙති පණවයි; සීලබ්බතුපාදානස්ස, ශීලව්‍රතොපාදානයාගේ; පරිඤඤං, ප්‍රහාණිය; පඤඤාපෙති, පණවයි; අත්තවාදුපාදානස්ස, ආත්මවාදුපාදානයාගේ; පරිඤඤං, ප්‍රහාණිය; පඤඤාපෙති, පණවයි; භික්ඛවෙ මහණෙනි; එවරූපෙධම්මවිනයෙ, මෙබඳුශාසනයෙහි; සත්ථරි, බුදුන්හොරෙහි; යොපසාදෙ, යම්පැහැදීමක්වේද; සො, හෙතෙම; සම්මග්ගතො, මනාවපැමිණියේයයි; අක්ඛායති, කියනුලැබේ; ධම්මෙ ධම්මෙහි; යොපසාදෙ, සම්ප්‍රසාදයක්වේද; සො, හෙතෙම; සම්මග්ගතො, මනාවගියේයයි; අක්ඛායති, කියනුලැබේ, සීලෙසු, ශීලයන්හි යාපරිපූරකාරිතා, යම්සම්පූර්ණබවක්වේද; සා, ඕතොම; සම්මග්ගතා මනාවගියේයයි; අක්ඛායති, කියනුලැබේ; සහධම්මිකෙසු, සහධාර්මිකයන් කෙරෙහි; යාපියමානාපතා, යම් ප්‍රිය මනාපබවක් වේද; සා, ඕතොම; සම්මග්ගතා, මනාවපැමිණියේයයි, අක්ඛායති

විඤ්ඤාණජාතිකං විඤ්ඤාණපභවං විඤ්ඤාණච්චිදං භික්ඛවෙ කිතනිදානං කිංසමුදයං කිංජාතිකං කිංපභවං විඤ්ඤාණ සඞ්ඛාරනිදානං සඞ්ඛාරසමුදයං සඞ්ඛාරජාතිකං සඞ්ඛාරපභවං සඞ්ඛාරුවිමෙ භික්ඛවෙ කින්නිදානා කිංසමුදයා කිංජාතිකා කිංපභවා සඞ්ඛාරා අවිජ්ජානිදානා අවිජ්ජා සමුදයා අවිජ්ජා ජාතිකා අවිජ්ජා පභවා යතොව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනො අවිජ්ජා පහිණාහොති විජ්ජා උපපන්නා අවිජ්ජා විරාගා විජ්ජුප්පාදුනෙව කාමූපාදානං උපාදියති න දිට්ඨූපා

කියනුලැබේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතං, මෙය; එවංහොති, මෙසේවෙයි; සඞ්ඛාතෙ, මනාවප්‍රකාශකරණලද; සුපපවෙදිතෙ, එහෙයින්ම; සුඛාවබොධවූ; නියාතිකෙ, නෛය්‍යාතිකවූ; උපසමසංවත්තනිකෙ, කෙලෙසුවූපසමයපිණිස පවත්නාවූ; සම්මා සම්බුඩපපවෙදිතෙ, සම්‍යක්සම්බුදුන් විසින්; අවබොධකරණලද; ධම්මවිනයෙ, ශාසනයෙහි; යථාහං, යම්සේනම්වෙයි;—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉමෙචතතාරොඋපාදානා, මේසතරඋපාදානයෝ; කිංනිදානා, කුමක්මූලකාරණකොටඇත්තාහුද; කිංසමුදයා, කුමක්උත්පත්තිකොට ඇත්තාහුද; කිංජාතිකා, කුමක් ජාතිකොටඇත්තාහුද; කිංපභවා කුමක්ප්‍රභවකොට ඇත්තාහුද; ඉමෙචතතාරොඋපාදානා, මේසතර උපාදානයෝ; තණ්හානිදානා, තෘෂ්ණාවමූලකාරණකොට ඇත්තාහුය; තණ්හාසමුදයා, තෘෂ්ණාවහටගැන්මකොට ඇත්තාහුය; තණ්හාජාතිකා, තෘෂ්ණාවජාතිකොටඇත්තාහුය; තණ්හාපභවා, තෘෂ්ණාවප්‍රභවකොට ඇත්තාහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංතණ්හාව, මේතෘෂ්ණාවද; කිංනිදානා, කුමක්මූලකාරණකොඇත්තීද-ප-තණ්හා, තෘෂ්ණාව; වෙදනානිදානා, වෙදනාවමූලකාරණකොට ඇත්තීය-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංවෙදනාව,මේවේදනාවද; කිංනිදානා කුමක් මූලකාරනාකොටඇත්තීද-ප-වෙදනා, වෙදනාව; ඵස්සනිදානා, සපශ්‍රියමූලකාරණකොට ඇත්තීය--ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංඵස්සා, මේසපශ්‍රියතෙම; කිංනිදානො, කුමන්මූලකාරණ කොටඇත්තේද; ප-ඵස්සා, සපශ්‍රියතෙම; සළායතනනිදානො ෂඩායතනයන්මූලකාරණකොටඇත්තේය—ප—භික්ඛවෙ, මහ ණෙනි; ඉදං සළායතනං, මේෂඩායතනය; කිංනිදානං, කුමක්මූල කාරණකොටඇත්තේද;-ප-සළායතනං, ෂඩායතනය; නාම රූපනිදානං, නාමරූපයන්නිදානකොටඇත්තේය-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදංනාමරූපං, මේනාමරූපය; කිංනිදානං, කුමක් නිදානකොටඇත්තේද;=ප=නාමරූපං, නාමරූපදෙක; විඤ්ඤාණ

දුනං උපාදියති න සීලබ්බතුපාදුනං උපාදියති නඅත්තවාදුපා
නං උපාදියති අනුපාදියං නපරිතස්සති අපරිතස්සං පච්චත්තඤ
ඤෙඤ්ඤව පරිනිබ්බායති ඛීණාජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කර
ණීයං නා පරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති ඉදම්වොච භගවා අත්ත
මනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති—

චූලසීහනාද සූත්‍රං පඨමං-(12.ව)

නිදුනං, ප්‍රතිසන්ධිවිඤ්ඤනයනිදුනකොටැ ඇත්තේය;-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදංවිඤ්ඤණංව, මේවිඤ්ඤනයද; කිංනිදුනං, කුමක්නි දුනකොඇත්තේද=ප=විඤ්ඤණං විඤ්ඤනය; සංඛාරනිදුනං සංසකාරයන්නිදුනකොට ඇත්තේය;-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙසංඛැරාව, මේසංසකාරයොත්;කිංනිදුනා, කුමක්නිදුනකොට ඇත්තාහුද;-ප-අවිජ්ජානිදුනා, අවිද්‍යාවනිදුනකොට ඇත්තා හුය; අවිජ්ජාසමුදයා, අවිද්‍යාවසමුදයකොට ඇත්තාහුය; අවිජ්ජා ජාතිකා, අවිද්‍යාවජාතිකොට ඇත්තාහුය; අවිජ්ජාපභවා, අවිද්‍යා වප්‍රභවකොටඇත්තාහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යථොඛො, යම් තැනකපටන්; භික්ඛුනො භික්ෂුවගේ; අවිජ්ජා, අවිද්‍යාව; පහීණ හොති, ප්‍රහීණවේද; විජ්ජා, මානීඳුනසංඛ්‍යාතවිද්‍යාව; උපපන්නා, උපන්නී; අවිජ්ජාවිරාගා,අවිද්‍යාවිරාගයෙන්; විජ්ජුප්පාදා, මානීඳුන ලාභයෙන්; කාමූපාදුනං, කාමූපාදුනය; නෙවඋපාදියති, නොග ණියි; දිට්ඨුපාදුනං, දෘෂ්ටියුපාදුනය; නෙවඋපාදියති, නොගණියි; සීලබ්බතුපාදුනං, ශීලව්‍රතොපාදුනය; නෙවඋපාදියති, නොග ණියි; අනුපාදියං, උපාදුනගුහණයනොකරන්නේ; නපරිතස්සති ත්‍රාසනොවෙයි; අපරිතස්සං, ත්‍රාසනොවන්නේ; පච්චත්තංඑව, තෙමේම්; පරිනිබ්බායති, කෙලෙසපරිනිර්‍වාණයකරයි; ජාති, ජාතිය ඛීණා, ගෙවුනිය; බ්‍රහ්මචරියං, මඟබඹසර; වුසිතං, වැසනිමවන ලදී; කරණීයං, සතරමාගීයෙන් කටයුතු; කතං, කරණලදී, ඉත්ථ ත්තාය, මේ ආතමභාවය පිණිස; නාපරං, අනිකක් නැත්තේයයි; පජානාති, දනියි; ඉදං-ප-අභිනන්දුන්ති, සතුටින්පිළිගත්තාහුයයි

චූලසීහනාද සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

WIMALARTHA WAHINI

විමලාර්ථ වාහිනී

නම්වූ

මධ්‍යම නිකායාර්ථ ව්‍යාඛ්‍යාව.

ද්විතීයභාගය.

කොත්මලේ වවද්දර

ඤානෝදය පරිවෙණාධිපති පණ්ඩිත

කේ. ශ්‍රී. ධම්මකීර්ති ධම්මානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ විසින් ව්‍යාඛ්‍යාතයි.

කොළඹ

විද්‍යෝදය මහා පරිවෙණාධිපති

පූජ්‍යාචාර්‍ය්‍ය භදන්ත ශ්‍රී සුමඞ්ගල රතනසාරාභිධාන

කොළඹ නවකෝරළේ ප්‍රධාන නායක

සවාමීන්වහන්සේ විසින් පිළිගන්නාලදී.

මහාමාත්‍ය ඩී. සී. වික්‍රමසිංහ අප්පුහාමි

විසින්

කොළඹ විද්‍යාප්‍රකාශ යන්ත්‍රාලයෙහි

මුද්‍රාපිතයි.

ශ්‍රී. බු. ව. 2467

ක්‍රි. ව. 1924

සංඥාපනය.

සියල ලොකානුකම්පකයන් ශ්‍රී ශාක්‍යමුනීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් වදාළාවූද එසේම ත්‍රිවිධ සඞ්ගායනාවට අනතඟතවූද මඞ්ගල්‍ය ප්‍රවාණ සූත්‍ර එක්සියදෙපණසකින් හා වගීපඤ්ඤාසකින් ප්‍රතිමණ්ඩිතවූ පරම ගම්භීර ශුද්ධ ධර්මරත්නාකර විමුක්තියිරසෙ පෙත බඞ්ගම නිකාය විනාශී මාගධිකාභෝදඥකණ්ඨිලාමින් විසින්ද එසේම සියළු ධර්මකථිකයින් විසින්ද බෙහෙවින් ප්‍රගුණ කරණු ලබන මහාඝී ග්‍රන්ථරත්නයකි.

මීට යොග්‍යවූ සවිස්තර සිංහල ව්‍යාඛ්‍යාවක් අවිද්‍යමානබව තත්ත්වාර්ථවබෝධක සාධුජනයාට මහත් පාඩුවක් යයිද එවැදු ව්‍යාඛ්‍යානයක් කරීම සඞ්ඝම්ප්‍රවාරයෙහි මහත් ප්‍රතිඵාවක් යයිද සලකා ශ්‍රීමත් බුඞ්ගඝොෂ අර්හත්ථෙරාදී පාදයන්වහන්සේගේ ප්‍රඥාවසුදනී නම් මෘදුමිශ්‍රගී අඹුවාව ඇසුරුකොට ආචාර්‍යයී පරම්පරාගත වාචනාමාර්ගීයද කොඉක්මවා දුරවබෝධ නැති භාවය හා යථාස්ථානයෙහි නිරුක්තිනයද දක්වමින් නාතිසංක්ෂේප විස්තාරයෙන් මෙකී අර්ථව්‍යාඛ්‍යානය නිපදවන ලදී

මෙසේ ලොකශාස්තෘභිර්‍ණිඛිත තනා නිපදවනලද ව්‍යාඛ්‍යානයෙහි දුර්ථමහාගය අපේ කැමැත්තෘපරිදි හෝමාගම දෙන් ඒලාමිස් චිත්‍රශිංහ මහතා විසින් මුද්‍රණයකරවා ප්‍රසිඞ්කරණ ලදී. එහි සඳහන්කළපරිදි විතීයභාගයෙහිද වැඩ අප්‍රමාදව කරගෙණයන අතර යථොක්ත මහතාගේ අකාලමරණයෙන් මීට බාධා පැමිණි නමුත් එය පිරිමසාගෙණ දෙවනභාගයත් මෙසේ ප්‍රසිඞ්කරවන්ට ලැබීම මහත්සතුවකි.

ග්‍රන්ථාවසානය දක්වා නොකඩව ප්‍රසිඞ්කරවීම අපේ සපිරා අදහසබැවින් අන්‍ය පින්වතුන් විසින් මේ සඳහා පරිශ්‍රමදරා අපගේ මේ සත්ක්‍රියාවට ව්‍යවුල් නොකවයුතුබව කරුණාවෙන් මෙතක්කරමු.

මෙහි අපගේ ප්‍රමාදයෙන්ද මුද්‍රණයෙහිදීද සඤ්ජාත බොහෝ දෝෂස්ථාන ඇතිවියහැක. එබදු දෝෂස්ථානයන් යම්කිසි සත්පුරුෂ උතුමෙක් අපවෙත දන්වන්නේ නම් එය ගෞරවයෙන් පිළිගෙණ ශුද්ධිපත්‍රයට ඇතුළත්කරන්නෙමු.

එසේම මිට යොගය්‍යවූ සූත්‍රපටුන, සථානනාම්, පුද්ගලනාම්දී විස්තර මතු භාගාවසානයෙහි පළතරවීමට බලාපොරොත්තු වන්නෙමු.

තවද මේ සඳහා වටද්දර සෙත්‍රාරාමාධිපති අසමදූවය්‍ය ප්‍රඥාපසල ශික්ෂාකාමී ප්‍රවරවිනයාචාර්‍ය්‍ය ඝඩදෙර ශ්‍රී රතන ශෝභිත නිඛාන නොක්මළේ සලාගේ ප්‍රධාන නාඝක සඞ්ඝරාජාණන්වහන්සේ විසින් අප උදෙසා තවත් කිරිමෙන්ද කොළඹ විද්‍යෝදය මහාපරිවෙණාධිපති පණ්ඩිත ශිරොමණිගුණ ඝනාවේ ශ්‍රී සුමඞ්ගල රතනාකරාභිධාන නවකෝරළේ ප්‍රධාන නාඝක සඞ්ඝරාජාණන්වහන්සේ විසින් ප්‍රයොජනවත් උපදෙස්දීමෙන් සහ ඉඟ සනෙහාෂයෙන් මේ පොත පිළිගැණීමෙන්ද, කොළඹ දෙමටගොඩ කෝපියාවත්තේ ශ්‍රී වික්‍රමසිංහරාමාධිපති උතුම් මහාරාඝම සිලරතන සඞ්ඝරාජාණන්වහන්සේ විසින් මුද්‍රණාධිපත්‍ය (ප්‍රූෆ්) බලාදීමාදියෙන්ද උපකාරකළබැවි මෙහෙවර්යතුයි යෙහෙන් මෙහි සඳහන්කරම්හ. මෙහි හුන්වන භාගයද දැනටම මුද්‍රිතවී යවිනිබෙහ හෙයින් නොපමාවම ලැබෙන බැවි කාවිසිත්තු සලකාගනයුතුහි.

මිට— ශාසනසේවකාම්,

නොක්මළේ ධම්මානන්ද සඞ්ඝරාජයෝහ.

ඇනොදස පිරිවෙණ.
වටද්දර—පුස්සැල්ලාව.

2467
—— මැයි මස 14 වෙනි දිනදීය.
1924

එවමේමසුතං එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති බහි නගරෙ අවරපුරෙ වණ්ණණ්ඩෙ තෙන ඛො පන සම්මෙන සුනක්ඛත්තෙනා ලිච්ඡවිපුත්තෙනා අවිරපක්කන්තෙනා හොති ඉමස්මා ධම්මවිනයා සො වෙසාලියං පරිසතිං එවං වාචං භාසති– නත්ථි සමණස්ස ගොතමස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරියඤාණ දස්සනවිසෙසො තක්කපරියාහතං සමණොගොතමො ධම්මං දෙසෙති විමංසානුචරිතං සයං පටිභානං යස්ස ච ඛවාස්ස අත්ථාය ධම්මො දෙසිතො සො නියාති තක්කරස්ස සම්මා දුක්ඛක්ඛයාය, අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා පුබ්බණ්හ

එවං, මෙ, සුතං, මෙ,—ප—වෙසාලියං, විශාලාමහනුවර; බහිනගරෙ, පිටනුවර; අවරපුරෙ, බස්නාහිර; වනසණ්ඩ, වන ලැහැබෙහි; විහරති, වාසයකරනසේක;—තෙනඛොපනසම යෙන, එකල්හි; සුනක්ඛත්තෙනා, ලිච්ඡවිපුත්තෙනා, සුනක්ඛත්ත නම්; ලිච්ඡවිරාජපුත්‍රතෙම; ඉමස්මා ධම්මවිනයා, මේශාසනයෙන්; අවිරපක්කන්තෙනාහොති, බැහැරගියතොබෝකල්ඇත්තේවෙයි; සො, හෙතෙම; වෙසාලියං, විශාලාමහනුවර; පරිසතිං, පිරි සෙහි; එවංවාචං, මෙබඳුවචන; භාසති, කියයි;

සමණස්සගොතමස්ස, ශ්‍රමණගෞතමයන්ට; උත්තරිමනුස්ස ධම්මා, මනුෂ්‍යධර්මයටවැඩිවූ; අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසො, ආර්‍යඥානදර්ශනවිශෙෂයක්; නත්ථි, නැත; සමණොගොතමො, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; තක්කපරියාහතං, කල්පනාවෙන්ගන්නාලද්දවූ; විමංසානුචරිතං, ප්‍රඥාවෙන්විම සනලද්දවූ; සයංපටිභානං, තමහටවැටහෙන්නාවූ; ධම්මං, ධර්මයක්; දෙසෙති, දෙසනාකරයි; අස්ස, ඒ ශ්‍රමණගෞතමයන් විසින්; යස්සඛොඅත්ථාය, යමෙක්කුසඳහා; ධම්මා, ධර්මය; දෙසිතො, දෙසන්නාලදද; සො, ඒ ධර්මයතෙම; තක්කරස්ස, ඒ ධර්ම පරීදි ක්‍රියාකරනතැනැත්තාහුගේ; දුක්ඛක්ඛයාය, දුක්ඛක්ෂයකරීම පිණිස; නියාති, පමුණුවයි;

අථඛො, එකල්හි; ආයස්මාසාරිපුත්තෙනා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මත් තෙමේ; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලයෙහි; නිවාසෙත්වා, හැඳ; පත්තචීවරං, පාත්‍රසිවුරු; ආදාය, ගෙණ; වෙසාලිං, විශාලානුවර; පිණ්ඩාය, පඬුපිණිස; පාවිසි, වැඩියේය; ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුනවහන්සේ; සුනක්ඛත්තස්ස ලිච්ඡවිපුත්තස්ස, සුනක්ඛත්තලිච්ඡවිපුත්‍රයා; වෙසාලියං, විශාලා නුවර.

සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය වෙසාලියං පිණ්ඩාය පාවිසි අසෝසි ඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ සුනක්ඛත්තස්ස ලිච්ඡවිපුත්තස්ස වෙසාලියං පරිසතීං එවං වාචං භාසමානස්ස නත්ථි සමණස්ස ගොතමස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසෝ.

තක්කපරියාහතං සම්මා ගොතමෝ ධම්මං දෙසෙති-වීමංසානුචරිතං සයං පටිභානං යස්සවඛවාසස්ස අත්ථාය ධම්මෝ දෙසිතෝ සෝ නීයාති තක්කරස්ස සම්මාදුක්ඛක්ඛයායාති අථ ඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ වෙසාලියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාත පටික්කන්තෝ යෙන භගවා තෙනුපසංකම් උපසංකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ භගවන්තං

එවංවාදං, මෙබඳුවචන; භාසන්නස්ස, කියද්දී; අසෝසිඛෝ, ඇසුවේමය; සමණස්ස ගොතමස්ස, ශ්‍රමණගෞතමයන්ට; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මනුෂ්‍යධර්මයට වැඩිවූ; අලමරියඤාණදස්සන විසෙසෝ, ආර්‍යභාවයකිරීමට සමර්ථඥානදර්ශනවිශේෂයක්; නත්ථි, නැත; සමණගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; තක්කපරියාහතං, කල්පනාවෙන්ගන්නාලද්දවූ; වීමංසානුචරිතං, ප්‍රඥාවෙන් විමසනලද; සයංපටිභානං, තමහටවැටහෙන්නාවූ; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දෙශනාකරයි; අස්ස, ඔහුවිසින්; යස්සඛෝ අත්ථාය, යමෙකුසඳහා; ධම්මෝ, ධර්මය තෙම; දෙසිතෝ, දෙසන ලදිද; සෝ, ඒධර්මයතෙම; තක්කරස්ස, ඒකරන්නහුගේ; දුක්ඛක්ඛයාය, දුක්ඛවිනාසයට; නියාති, පමුණුවයි, (කියාගී) අථඛෝ, එකල්හි; ආයස්මාසාරිපුත්තෝ, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මත්තෙම; වෙසාලියං, විසාලානුවර; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; චරිත්වා, හැසිර; පච්ඡාභත්තං, බතින්පසු; පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ, පිණ්ඩපාත යෙන් වැළකුනේ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද, තෙන,-ප-එතදවොච,

භන්තෙ, සවාමීනි! සුනක්ඛත්තෝලිච්ඡවිපුත්තෝ, සුනක්ඛත්ත නම් ලිච්ඡවිපුත්‍රතෙම; ඉමස්මා ධම්මවිනයා, මේශාසනයෙන්; අවිර පක්කන්තෝහොති, බැහැරගිය නොබොකල් ඇත්තේවෙයි;

සෝ, හෙතෙම; වෙසාලියං, විසාලානුවර; පරිසතීං, පිරිසෙහි; එවංවාචං, මෙබඳුවචන. භාසති, කියයි; සමණස්සගොතමස්ස, ශ්‍රමණ ගෞතමයාට;—ප—නියාති, පමුණුවයි.....

එතදවොච භගවා. අත්තමනා ලිච්ඡවී භගවතො භාසිතං අභිනන්දුං අනුමොදුං. අථ ඛො භගවා තේ ලිච්ඡවී ආමන්තේසි—"අභිජානාථ පන තුම්හේ ලිච්ඡවී සුනක්ඛත්තං ලිච්ඡවිපුත්තං එවං වාචං භාසන්තං—'සන්ති සමණස්ස ගොතමස්ස උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය ඤාණදස්සනවිසෙසෝ තක්කපරියාහතං සමණෝ ගොතමෝ ධම්මං දෙසෙතී'ති?"

"විමංසානුචරිතං භන්තේ භගවතෝ සුනක්ඛත්තේන ලිච්ඡවිපුත්තේන. විමංසාධම්මෝ භන්තේ භගවතා දෙසිතෝ නීයාති තක්කරස්ස සම්මා දුක්ඛක්ඛයාය. අථ ච පන සුනක්ඛත්තේන ලිච්ඡවිපුත්තේන භගවතෝ සන්තිකේ ඤාණන්තරිකාය ධම්මදේසනාය ඤාණං පටිලද්ධන්ති."

"සුනක්ඛත්තේ පන ත්වං තත්ථ පසීදසී"ති?

"නත්ථි භන්තේ භගවතෝ සන්තිකේ ඤාණන්තරිකාය ධම්මදේසනාය ඤාණං පටිලභිස්සාමීති භගවති පසන්නමානසතාය පසීදිං."

"සාධු සාධු සාරිපුත්ත! සාධු ඛො ත්වං සාරිපුත්ත සුනක්ඛත්තේ ලිච්ඡවිපුත්තේ භගවති පසන්නමානසතාය පසීදසි. අථ ච පන සුනක්ඛත්තේන ලිච්ඡවිපුත්තේන භගවතෝ සන්තිකේ ඤාණන්තරිකාය ධම්මදේසනාය ඤාණං පටිලද්ධන්ති. අත්ථි සාරිපුත්ත පරියායෝ යං පරියායං ආගම්ම නානාතිත්ථියානං සාවකා තත්ථ තත්ථ ඒකංසිකා හොන්ති ඒකන්තනිට්ඨා ඒකන්තනිබ්බේධිකා. අත්ථි පන සාරිපුත්ත පරියායෝ යං පරියායං ආගම්ම සාවකා තත්ථ තත්ථ ඒකංසිකා හොන්ති ඒකන්තනිට්ඨා ඒකන්තනිබ්බේධිකා. අත්ථි

යෝ එවං වදෙය්‍ය යස්ස ච ඛෝ සස්ස අප්පහීනා ධම්මා දෙසිතෝ සෝ නීයාති තක්කරස්ස සම්මාදුක්ඛක්ඛයාය—අයම්පි නාම සාරිපුත්ත සුනක්ඛත්තස්ස මෝඝපුරිසස්ස මයි ධම්මන්වයෝ න භවිස්සති ඉතිපි සෝ භගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ විජ්ජා චරණ සම්පන්නා සුගතෝ ලෝකවිදූ අනුත්තරෝ පුරිසදම්ම සාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධෝ භගවාති.

අයම්පි හි නාම සාරිපුත්ත සුනක්ඛත්තස්ස මෝඝපුරිසස්ස මයි ධම්මන්වයෝ න භවිස්සති—ඉතිපි සෝ භගවා අනෙකවිහිතං ඉද්ධිවිධං පච්චනුභොති එකොපි හුත්වා බහුධා හොති බහුධාපි හුත්වා එකෝ හොති—ආවිභාවං තිරොභාවං තිරොකුඩ්ඩං තිරොපාකාරං තිරොපබ්බතං අසජ්ජමානෝ ගච්ඡති සෙය්‍ය

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සුනක්ඛත්තස්සමෝඝපුරිසස්ස, සුනක්ඛත්තතුච්ඡපුරුෂයාට; මයි, මාවිෂයෙහිවූ; අයම්පිධම්මාන්වයෝ, මෙඛමීාවබොධයද; නභවිස්සති, නොවන්නේය; සොභගවා, ඒභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉතිපි, මෙසේද; අනෙකවිහිතං, නන් විදෑරුම්වූ; ඉද්ධිවිධං, ඍද්ධිවිධිය; පවවනුභොති, ප්‍රත්‍යනුභොහ කෙරෙති; එකොපිහුත්වා, එකෙක්වද; බහුධාහොති, බොහෝ වෙති; බහුධාපිහුත්වා, බොහෝවද, එකොපිහොති, එකෙක් වෙති; ආවීභාවං, ප්‍රකටබව්වටද, තිරොභාවං, අප්‍රකටබව්වද, තිරොකුඩ්ඩං, බිත්තියෙන්පිටතද; තිරොපාකාරං, පවුරෙන් පිටතද; තිරොපබ්බතං, පර්වතයෙන්පිටතද; අසජ්ජමානෝ, නොඟැවෙමින්; ගච්ඡති, යෙති; සෙය්‍යථාපිආකාසෙ; අහසෙහි මෙනි; සෙය්‍යථාපිඋදකෙ, ජලයෙහිමෙන්; පඨවියම්පි, පොළොවෙහිද; උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං, හැලීම්මතුවීම; කරොති, කරයි; සෙය්‍යථාපිපඨවියං, පොළොවෙහිමෙන්; උදකෙපි, ජලයෙහිද; අභෙජ්ජමානෝ, දියනොබෙදමින්; ගච්ඡති, යෙයි; පක්ඛී පියාපත්ඇති; සකුණෝ, ලිහිණියෙක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; එසේ; ආකාසෙපි, අහසෙහිද; පල්ලඞ්කෙන, පර්‍යඞ්කයෙන්; කමති, යෙයි; එවං, මෙසේ; මහිද්ධිකෙ, මහත්ඍද්ධිඇති; එවං මහානුභාවෙ, මෙබඳුමහානුභාවඇති; ඉමෙපිචන්දිමසූරියෙ, මේ සඳහිරු; පාණිනා, අතින්; පරිමසති, පරාමර්ශයකෙරෙයි; පරිමජ්ජති, පිරිමදියි; යාවබ්‍රහ්මලොකාපි, බඹලොවදක්වා; කායෙන, කයින්; වසංවත්තෙති, වසඟකරයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; සුනක්ඛත්තස්සමෝඝපුරිසස්ස, සුනක්ඛත්තතුච්ඡපුරුෂයාව; මයි, මාවිෂයෙහිවූ; අයම්පිධම්මාන්වයෝ, මෙඛමීාවබොධය; නභවිස්සති, නොවන්නේය; සොභගවා, ඒභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉතිපි, මේකාරණයෙන්ද; විසුද්ධාය, පිරිසිදුවූ

ථාපි ආකාසෙ පඨවියම්පි උම්මුජ්ජි නිම්මුජ්ජං කරොති—සෙය්‍ය ථාපි උදකෙ උදකෙපි අභෙජ්ජමානො ගච්ඡති සෙය්‍යථාපි පඨවියං ආකාසෙපි පල්ලඞ්කෙන කමති සෙය්‍යථාපි පක්ඛි සකුණො ඉමෙපි චන්දිමසූරියෙ එවං මහිද්ධිකෙ මහානුභාවෙ පාණිනා පරිමසති පරිමජ්ජති යාව බ්‍රහ්මලොකාපි කායෙන වසං වත්තෙතීති—අයම්පි හි නාම සාරිපුත්ත සුතකඛත්තස්ස

අතික්කන්තමානුසකාය, මිනිසැසඉක්මැ පැවැත්තාවූ; දිබ්බා යසොධාතුයා, දිව්‍යශ්‍රොත්‍රධාතුවෙන්; දිබ්බව, දෙවියන් පිළිබඳවූද; මානුසෙව, මිනිසුන් පිළිබඳවූද; දූරෙ, දුරවූද; සන්තිකෙ, සමීපයෙහිවූද; යෙ උභොසද්දෙ, යම්විවිධශබ්දයන්; සුණාති, අසයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අයං—පෙ—ඉතිපි, මේ කාරණයෙන්ද; සො භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; පර සත්තානං, අන්‍යසත්ත්වයින්ගේද; පරපුග්ගලානං, අන්‍යපුද්ගල යන්ගේද; චෙතො, සිත; චෙතසා, සිතසිතින්; පරිච්ච, පිරිසිඳ; ජානාති, දනියි; සරාගංවාචිත්තං, රාගසහිත සිත; සරාගං චිත්තන්ති, රාගසහිත සිතයයි; පජානාති, දනියි;—වීතරාගං වා චිත්තං, රාගරහිත සිත; වීතරාගං චිත්තන්ති, වීතරාග සිත යයි; පජානාති, දනියි; සඛිත්තං වා චිත්තං, සංඛිත්තවූ සිත; සංඛිත්තං චිත්තන්ති, හැකුලුනු සිතයයි; පජානාති, දනියි; වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිපන සිත; වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති, වික්ඛිපන සිතයයි; පජානාති, දනියි; මහග්ගතං වා චිත්තං, මහත්බවට පැමිණි සිත; මහග්ගතංචිත්තන්ති, මහත්බවට පැමිණි සිතයයි; පජානාති, දනියි; අමහග්ගතං වා චිත්තං, මහත් බවට නොපැමිණි සිත; අමහග්ගතං චිත්තන්ති, මහත්බවට නො පැමිණි සිකයයි; පජානාති, දනියි; සඋත්තරාචිත්තං, වැඩියක් සහිත සිත; සඋත්තරං චිත්තන්ති, සඋත්තර සිතයයි; පජානාති, දනියි; අනුත්තරංචිත්තං, අනුත්තර සිත; අනුත්තරං චිත්තන්ති, අනුත්තර සිතයයි; පජානාති, දනියි; සමාහිතං වා චිත්තං, සමාධිගත සිත; සමාහිතං චිත්තන්ති, සමාධිගත සිතයයි; පජානාති, දනියි; අසමාහිතං වා චිත්තං, සමාධිගතනොවූ සිත; අසමාහිතං චිත්තංඉති, අසමාහිත සිතයයි; පජානාති,දනියි; විමුත්තං වා චිත්තං, මිදුනු සිත; විමුත්තං චිත්තන්ති, මිදුනු සිත යයි; පජානාති, දනියි; අවිමුත්තං චිත්තං, නොමිදුනු සිත; අවිමුත්තංචිත්තන්ති, අවිමුත්ත චිත්තයයි; පජානාති, දනියි; (මෙහි මූසාර චිත්තානුපස්ස—යනාදියෙහි කීතයින් දතයුතු.....

මොඝපුරිසස්ස මයි ධම්මඤ්ඤයෝ න භවිස්සති ඉතිපි සෝ භගවා දිබ්බාය සෝතධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසකාය උභෝ සද්දෙ සුණාති දිබ්බෙ මානුසෙ යෙ දූරෙ සන්තිකෙ වාති.....

අයම්පි හි නාම සාරිපුත්ත සුනක්ඛත්තස්ස මොඝපුරිසස්ස මයි ධම්මඤ්ඤයෝ නභවිස්සති ඉතිපි සෝ භගවා පරසත්තානං පරපුග්ගලානං චෙතසා චෙතෝ පරිච්ච පජානාති සරාගංවා චිත්තං සරාගං චිත්තන්ති පජානාති වීතරාගං වා චිත්තං වීතරාගං චිත්තන්ති පජානාති—පෙ—සඞ්ඛිත්තං වා චිත්තං සඞ්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති වික්ඛිත්තං වා චිත්තං වික්ඛිත්තං චිත්තන්ති පජානාති—මහග්ගතං වා චිත්තං මහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති අමහග්ගතං වා චිත්තං අමහග්ගතං චිත්තන්ති පජානාති සඋත්තරං වා චිත්තං සඋත්තරං චිත්තන්ති පජානාති

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තථාගතස්ස බුදුන්ගේ; ඉමානිදස තථාගතබලානි, මේ තථාගතබල දශයක් වෙත්; යෙහි බලෙහි, යම් බලදැලින්; සමන්නාගතෝ, යුක්තවූ; තථාගතෝ, තථාගත තෙම; ආසභංඨානං, නිර්භීඃසථානය; පටිජානාති, ප්‍රතිඥ කෙරේද; පරිසාසු, පිරිස්හි; සීහනාදං, ශ්‍රෙෂ්ඨනාදය; නදති, කෙරේද; බ්‍රහ්මචක්කං, ශ්‍රෙෂ්ඨ ධර්මචක්‍රය; පවත්තෙති, පවත් වයි; කතමානිදස? කවරදශයක්ද? සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉධ, මෙහි; තථාගතෝ, තථාගත තෙම; ඨානංච, කාරණයත්; ඨානතෝ, කාරණවශයෙන්; අඨානංච, අකාරණය; අඨාන තෝ, නිකරුණු වශයෙන්; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනී; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! යම්පි, යම්හෙයකින්; තථා ගතෝ, තථාගතයන්වහන්සේ; ඨානංච, කාරණය; ඨානතෝ, නිකරුණු වශයෙන්ද; අඨානං, අසථානය; අඨානතෝ, අසථානවශයෙන්ද; යථාභූතං තතුකාරයෙන්; පජානාති, දනීද; සාරිපුත්ත! ශාරිපුත්‍රය! ඉදම්පි, මේද; තථාගතස්ස, තථා ගතයන්ගේ; තථාගත බලංහොති, තථාගත බලයවෙයි, යං බලං—පෙ—සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පුනච්චපරං, නැවත අනි කක්ද කියම්; තථාගතෝ, තථාගතතෙම; අතීතානාගත පච්චු පන්නානං, අතීතඅවිෂ්‍යත්වර්තමාන කාලයන්හිවූ; කම්මසමා දානානං, සමාදන්වකළ කර්මයන්ගේ ඨානසෝ, ප්‍රත්‍යයවශ යෙන්; හෙතුසෝ, හෙතුවශයෙන්; විපාකං, විපාකය; යථා භූතං, තතුසේ; පජානාති, දනියි;ඉදම්පි,—පෙ—පවත්තෙතීති,— සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පුනච්චපරං, නැවත අනිකක්ද කියම්.....

අනුත්තරං වා චිත්තං අනුත්තරං චිත්තන්ති පජානාති සමාහිතං වා චිත්තං සමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති අසමාහිතං වා චිත්තං අසමාහිතං චිත්තන්ති පජානාති විමුත්තං වා චිත්තං විමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති අවිමුත්තං වා චිත්තං අවිමුත්තං චිත්තන්ති පජානාති. ඉමෙසඛෝ පනිමානි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගත බලානි යෙහි බලෙහි සමන්නාගතෝ තථාගතෝ ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති.

බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති—කතමානි දස? ඉධ සාරිපුත්ත තථාගතෝ ඨානඤ්ච ඨානතෝ අඨානඤ්ච අඨානතෝ යථාභූතං පජානාති යම්පි සාරිපුත්ත තථාගතෝ ඨානඤ්ච ඨානතෝ අඨානඤ්ච අඨානතෝ යථාභූතං පජානාති ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගතබලං හොති යං බලං ආගම්ම තථාගතෝ ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති—පුනචපරං සාරිපුත්ත තථාගතෝ අතීතානාගතපච්චුප්පන්නානං කම්මසමාදානානං ඨානසෝ හෙතුසෝ විපාකං යථාභූතං පජානාති—ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගත

තථාගතෝ, තථාගතතෙම්, සබ්බඤ්ඤුතඤාණී දැයලු ගතියට යන්නාවූ; පටිපදං, කුසලාකුසල චෙතනා සංඛ්‍යාත මාගීය; යථාභූතං, තත්ත්වාකාරයෙන්; ජානාති, දනියි; ඉදම්පි සාරිපුත්ත,—පෙ—බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පුනචපරං, නැවත අනික්‍යක්ද කියම්, තථාගතෝ, තථාගතතෙම්; අනෙකධාතු, චක්ඛුධාතු ආදීවූද කාමධාතු ආදීවූද නොයෙක් ධාතූන්ද; නානාධාතු, ඒ ධාතූන්ගේ නානා සභාවයවූ; ලොකං, සඤ්ඤායතනධාතුලොකය; යථාභූතං තතුසේ; පටිජානාති, (ඒ ඒ ධාතූන්ගේ නොපෙරළෙන සභාව වශයෙන්) දනියි; ඉදම්පි සාරිපුත්ත,—ප—බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති,—සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තථාගතෝ, තථාගතතෙම්; සත්තානං, සත්ත්වයන්ගේ; නානාධිමුත්තිකතං, නානාධිමුක්තිකබව හෙවත් අදහස; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනියි; ඉදම්පි සාරිපුත්ත,—ප—බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පුනචපරං, නැවත අනික්‍යක්ද කියම්; තථාගතෝ තථාගතතෙම්; පරසත්තානං, ප්‍රධානසත්ත්වයන්ගේ; පරපුග්ගලානං, ඔවුන්ට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ සත්ත්වයන්ගේ; ඉන්ද්‍රියපරොපරියත්තං, ශ්‍රද්ධාදී ඉන්ද්‍රියයන්ගේ අඩුවැඩි බව; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනියි; ඉදම්පි සාරිපුත්ත,—ප—බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති-

බලං හොති—යං බලං ආගම්ම තථාගතො ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති—පුන චපරං සාරිපුත්ත තථාගතො සබ්බසෝ ආගාමිනිං පටිපදං යථාභූතං පජානාති—යම්පි සාරිපුත්ත තථාගතො සම්බහුලා ගාමිනිං පටිපදං යථාභූතං පජානාති—ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගත බලං හොති—යං බලං ආගම්ම තථාගතො ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති—බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති.

පුනචපරං සාරිපුත්ත තථාගතො අනෙකධාතු නානාධාතු ලොකං යථාභූතං පජානාති යම්පි සාරිපුත්ත තථාගතො අනෙක ධාතු නානාධාතු ලොකං යථාභූතං පජානාති ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගත බලං හොති යං බලං ආගම්ම තථාගතො ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති පුනචපරං සාරිපුත්ත තථාගතො සත්තානං නානාධිමුත්තිකතං යථාභූතං පජානාති

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පුනචපරං, නැවත අනික්කඳ කියමි; තථාගතො, තථාගතතෙම; ඛීණ,ප්‍රථමාදි චතුර්විධධ්‍යාන යන්ගේද; විමොක්ඛ, අෂ්ටවිමොක්ෂයන්ගේද; සමාධි, සවිතර්කාදි ත්‍රිවිධ සමාධින්ගේද; සමාපත්ති, ප්‍රථමධ්‍යානාදිවූද නවානුපූර්‍ව සමාපත්ති ආදීවූද සමාපත්තීන්ගේද; සංකිලෙසං, කෙලෙසීම හෙවත් පරිහානි ධර්මය; වොදානං, පිරිසිදුව හෙවත් විශෙෂ භාගීයධර්ම; වුට්ඨානං, නැගීසිටීම; යථාභූතං තතුසේ; පජානාති, දනියි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තථාගතො, තථාගත තෙම; යම්පි, යම්හෙයකින්; ඛීණවිමොක්ඛ සමාධිසමාපත්තීනං, ධ්‍යානවිමොක්ෂසමාධි සමාපත්තීන්ගේ; සංකිලෙසං, කෙලසීම; වොදානං, පිරිසිදුව; උට්ඨානං, නැගීසිටීම; යථාභූතං, තතුසේ; පජානාති, දනියි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! (යංබලං යම්බලයකට; ආගම්ම, පැමිණ; ආසභංඨානං, නිර්භයස්ථානය; පටිජානාති, ප්‍රතිඥෙකරේද; පරිසාසු, පිරිස්හි; සීහනාදං, ශ්‍රෙෂ්ඨනාදය; නදති, කෙරේද; බ්‍රහ්මචක්කං, ශ්‍රෙෂ්ඨධර්මචක්‍රය; පවත්තෙතීති, පවත්වාද එබදුවූ; ඉදමපි, මේද; තථාගතස්ස, බුදුනාගේ; තථාගතබලං හොති, තථාගත බලයවෙයි; සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය! පුනචපරං, නැවත අග්‍රයාක්ද කියමි; තථාගතො, තථාගතතෙම; අනෙකවිහිතං, නන්වැදෑරුම්වූ; පුබ්බෙනිවාසං, පූර්‍වජාතිවාසය; අනුස්සරති, සිහිකෙරෙයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; එකම්පිජාතිං එකජාත්‍යයක්ද;—පෙ—

යම්පි සාරිපුත්ත තථාගතෝ සත්තානං නානාධිමුත්තිකතං යථාභූතං පජානාති ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගත බලං හොති යංබලං ආගම්ම තථාගතෝ ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙති පුනවපරං සාරිපුත්ත තථාගතෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං ඉන්ද්‍රිය පරොපරියත්තං යථාභූතං පජානාති යම්පි සාරිපුත්ත තථාගතෝ පරසත්තානං පරපුග්ගලානං ඉන්ද්‍රිය පරොපරියත්තං යථාභූතං පජානාති ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගත බලං හොති යංබලං ආගම්ම තථාගතෝ ආසභං ඨානං පටිජානාති

ඉතිදිබෙබනවක්ඛතා—පෙ—පවත්තෙතති, සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පුනවපරං, නැවතද අනිකක් කියමි; තථාගතෝ, තථාගතතෙම; ආසවානංඛයා, ආශ්‍රවක්ෂය කිරීමෙන්; අනාසවං, ආශ්‍රව රහිතවූ; චෙතොවිමුත්තිං, චිත්තවිමුක්තියද; පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ප්‍රඥාවිමුක්තියද; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතම යෙහි; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ටඥානයෙන්; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊට එළඹ; විහරති, වාසඅසරයි; ඉදම්පි—පෙ—සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; යෙඛ්බලෙහි, යම් බලයකින්; සමන්නා ගතෝ, යුක්තවූයේ; ආසභංඨානං; නිර්භයස්ථානය; පටිජානාති, ප්‍රතිඥකෙරේද? පරිසාසු, පිරිස්හි; සීහනාදං, අභීතනාදය; නදති කෙරේද? බ්‍රහ්මචක්කං, ශ්‍රේෂ්ඨධර්මචක්‍රය; පවත්තෙතති, පවත්වාද, එබඳුවූ; ඉමානිඛෝ, මේ වනාහි; දස තථාගත බලානි, දශවිධ තථාගතබලයෙන්; මෙහි දශබලඥානයනම්,

ආර්‍යපුද්ගලයෙක්; කිසිසංස්කාරයක් නිත්‍යයයි නොහණිද, එසේ යම් යම් ධර්මකෙණෙක් යම් යම් ධර්මකෙණෙකුන්ට, හෙතුප්‍රත්‍යය නොවෙත්ද; ඒ අස්ථානයයිද පෘථග්ජනයෙක් සංස්කාරය නිත්‍යයයි ගණිද එසේ යම් යම් ධර්මකෙණෙක් යම් යම් ධර්මකෙණෙකුට හෙතුප්‍රත්‍යයවෙත්ද ඒ ස්ථානයයි කියාද ස්ථාන අස්ථාන දන්නා පළමුවන ඥානබලයයි, ඇතැම් පාපකර්මයන් ගනිකාලඋපධිපයොග සම්පත්තීන් බාධිතවැ විපාක නොදෙන පරිදි ගනිකාලාදි විපත්තීන් නිසා විපාකදෙනපරිදි යන කාලත්‍රයවර්තී කුසලාකුසලකර්මයන්ගේ යථාභූත විපාක දන්නා නුවණ දෙවන තථාගතබලයයි; මේ මාගීපළිවෙළින් නිරයට පමුණුවයි; මේ මාගීයෙන් තිරශ්චීන්යොනියට, ප්‍රේත ලොකයට මනුෂ්‍යලොකයට දිව්‍යලොකයට නිර්වාණයට පමු

පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙති—පුනචපරං සාරිපුත්ත තථාගතො ඛීනාසවිමොක්ඛ සමාධිසමාපත්තීනං සං කිලෙසං වොදානං උඤානං යථාභූතං පජානාති—යම්පි සාරි පුත්ත තථාගතො ඛීනාසවිමොක්ඛසමාධිසමාපත්තීනං සඞ්කිලෙ සං වොදානං උඤානං යථාභූතං පජානාති ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගතබලං හොති—යං බලං ආගම්ම තථාගතො ආසභං ඨානං 'පටිජානාති—පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්ම චක්කං පවත්තෙති—පුනචපරං සාරිපුත්ත තථාගතො අනෙක විහිතං පුබ්බෙ නිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යථිදං එකම්පිජාතිං දෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො

ණුවායකි සම්‍ප්‍රගාමිනි ප්‍රතිපත්දන්නා නුවණ තුන්වනඥන බලයකි සකඛ්‍යන්ගේද ආශයතයන්ගේද නානාසවභාව දන්නා නුවණ; සතරවනඥනබලයයි, ලාමකඅදහස් ඇති සත්ත්ව යින්ද; උතුම්අදහස් ඇති සත්ත්වයින්ද දන්නා නුවණ පස්වන ඥනබලයයි, ශ්‍රද්ධාදීඉන්ද්‍රියයන්ගේ අඩුවැඩිබවදන්නා නුවණ; සවන ඥනබලයයි, ප්‍රථමධ්‍යානාදීන්ගේද අෂ්ටවිමොක්ෂයන්ගේද; සවිතර්කසවිචාරාදී සමාධීන්ගේද නවානුපූර්වසමාපත්තීන්ගේද; කෙලෙසීම පිරිසිදුබව නැඟිටීම යන මෙය දන්නා නුවණ සත්වන ඥනබලයයි, අතීතාපරිමිතයෙහි සකඛ්‍යඤානාන ප්‍රවෘත්ති විෂයෙහි පැවති පූර්වේනිවාසානු සංස්මෘතිඥනය අට වන ඥනබලයයි

සත්ත්වයින්ගේ නරකතිරශ්චීන්ප්‍රෙත මනුෂ්‍යදිව්‍යගතිවශයෙන් චුතිඋත්පත්තිදන්නානුවණ නවවන ඥනබලයයි, ආශ්‍රවක්ෂය කරඥනය දසවන තථාගතබලයයි,

චිතඤඩවාදීහු දසබලඥනයයි වෙන්වූඥනයක් නැත. එයද සර්ව්‍වඥතාඥනයයි කියති එය එසේ නොදතයුතුයි, දශබල ඥනයඅනිකෙක සර්ව්‍වඥතාඥනයඅනිකෙක දසබලඥනය තම තමන්ව නියමදැනීම පමණක්කරයි සර්ව්‍වඥතාඥනය ඒසියල්ලද ඊව වැඩියක්ද දනියි;

සාරිපුත්ත, ෂාරිපුත්‍රය! යොඛො, යමෙක්වනාහි; එවං ජානතං, මෙසේදන්නාවූ; එවංපස්සතං, මෙසේදක්නාවූ; මං, මව; එවංවදෙය්‍ය. මෙසේකියන්නේද; සමණස්සගොතම ස්ස, ශ්‍රමණගෞතමයන්ව; උත්තරිමනුස්සධම්මා, දශකුශල ඛ්‍යානමනුෂ්‍යධර්මයටවැඩිවූ; අලමරියඤාණදස්සන විසෙසො, ආර්‍ය්‍යභාවයකිරීමට සමර්ත්‍යඥානදර්ශන විශෙෂයක්; නත්ථි, නැත;

පඤ්ච ජාතියෝ දසපි ජාතියෝ විසතිම්පි ජාතියෝ තිංසම්පි ජාතියෝ චත්තාරීසම්පි ජාතියෝ පඤ්ඤාසම්පි ජාතියෝ ජාති සතම්පි ජාති සහස්සම්පි ජාති සතසහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකපෙප අනෙකෙපි විවට්ටකපෙප අනෙකෙපි සංවට්ට විවට්ට කපෙප අමුත්‍රාසිං

එවන්නාමෝ එවං ගොත්තෝ එවං වණ්ණෝ එවමා හාරෝ එවං සුඛ දුක්ඛ පටිසංවෙදී එව මායු පරියනෙතා සෝ තතෝ චුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රා පාසිං එවන්නාමෝ එවං ගොත්තෝ එවං වණ්ණෝ එවමා හාරෝ එවං සුඛ දුක්ඛ පටි සංවෙදී එව මායු පරියනෙතා සෝ තතෝ චුතෝ ඉධූප පන්නොති-ඉති සාකාරං ස උද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බ නිවාසං

සඤ්ඤා ගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම්; තක්කපරියහනං, කල්පනාවෙන් ගන්නාලද්දවූ වීමංසානුචරිතං, නුවණින්විමසනලද්දවූ; සයංපටිභාණං, තමහවවැටහෙන්නාවූ; ධම්මං, ධර්මයක්; දෙසෙති, දෙසයි කියයි; සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය! තංවාචං, ඒවචනය; අපපහාය, දුරුනොකොට; තංචිත්තං, ඒඡිත; අපපහාය, නොදුරලා; තංදිට්ඨිං, ඒලබ්ධිය; අප්පටිනිස්සජ්ජිත්වා, දුරුනොහොට; ආහතං, ගෙණෙන්නලද්දක්; යථානික්ඛිත්තා, යම්සේබහාතබන්ධනලද්දේද; එවං, එපරිද්දෙන්, නිරයෙ, නරකයෙහිවේ; සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; සිලසම්පන්නෝ, ලොකොත්තරශීලයෙන්යුක්තවූ; සමාධිසම්පන්නෝ, එබදුසමාධියෙන්යුක්තවූ; පඤ්ඤාසම්පන්නෝ, ලොකොත්තරප්‍රඥාවෙන්යුක්තවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතම්යෙහි අසඤ්ඤං, අහිතියං; ආරාධෙය්‍ය, ආරාධනයකරන්නේද; එවං, මෙසේ; ඉදංසම්පදං, මේඋපමාව; වදාමි, කියම්; තංවාචං—ප—එවං, මෙසේ; නිරයෙ, නරකයෙහිවේයයි; මාඟිහයට අනතුරුව නොවරදවාම ඵලයලැබෙන්නාක්මෙන් මෙබදු පුද්ගලයාගේ චුතියටඅනතුරුව නරකයෙහිප්‍රතිසන්ධිය නොවරදවාම වෙයයි වදාළසේක, සියලුබුබවචනයෙහිම මීටවඩාදැඩිනොවදෙස නාකළ උපමාවෙක්නමකැති;

සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; තථාගතස්ස, තථාගතයන්ගේ; ඉමානිවත්තාරිවෙසාරජ්ජානි, මේචතුරාරදඤාණසතරක්මෙන්; කෙබදුනුවණසතරක්දයන්? යෙහිවෙසාරජ්ජේහි, යම්චතුරාරදඤාණකොනෙකුගෙන්; සමන්නාගතෝ, යුක්තවූ; තථාගතෝ, තථාගතතෙම; ආසභංඨානං,—ප—කතමානිචත්තාරි, කවරසතරක්ද?;

අනුස්සරති යම්පි සාරිපුත්ත තථාගතො අනෙකවිහිතං පුබ්බෙ නිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යථිදං එකම්පි ජාතිං දෙවි ජාතියො —පෙ— ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙ නිවාසං අනුස්සරති ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගත බලං හොති යංබලංආගම්ම තථාගතො ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතී—

පුනචපරං සාරිපුත්ත තථාගතො දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති ඉමෙ වත භොනෙ සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචී දුච්චරිතෙන

සම්මාසම්බුද්ධොඅස්ස, සම්‍යක්සම්බුද්ධවෙහියසි; පටිජානතො, ප්‍රතිඥකරන්නාවූ; තෙ, තාවිසින්; ඉමෙධම්මා, මේධර්මයෝ; අනභිසම්බුද්ධා ඉති, අවබොධනොකරණලද්දාහුයයි; තත්‍ර, එහිලා; වත, එකාන්තයෙන්; මං, මව; සම්මණ්ඩොවා, ශ්‍රමණයෙක්හෝ; බ්‍රාහ්මණොවා, බ්‍රාහ්මණයක්හෝ; දෙවොවා, දෙවියෙක්හෝ; මාරොවා, මාරයෙක්හෝ; බ්‍රහ්මාවා, බ්‍රහ්මයෙක්හෝ; ලොකසම්, ලොකයෙහි; කොචිවා කිසිවෙක්හෝ; සහධම්මෙන, කරුණුසහිතව; පටිචොදෙස්සතිඉති, පෙරළාචොදනාකරන්නේයයන; එතංනිමිත්තං මෙබඳුපුදගලයෙක්, නොහොත්; මෙබඳුධර්මයක්; අසමනුපස්සතෙනා, නොදක්නේ; ඛෙමප්පත්තො, ක්ෂෙමභාවයටපැමිණියේ; අභයප්පත්තො, නිර්භයභාවයටපැමිණියේ; වෙසාරජ්ජප්පත්තො, විශාරදබවටපැමිණියේ; විහරාමි, වාසයකරමි;

ඛීණාසවොඅස්ස, ක්ෂයකළආශ්‍රවඇත්තේවෙහියසි; පටිජානතො, ප්‍රතිඥකරන්නාවූ; තෙ, නුඹගේ; ඉමෙආසවා, මේආශ්‍රවයෝ; අපරික්ඛීණාසි, ක්ෂයනුවූවානුහුයයි; තත්‍ර, එහිලා; මං, මව; වත, ඒකාන්තයෙන්; සම්මණ්ඩොවා,--ප--විහරාමි, වාසයකරමි;

තෙ, නුඹවහන්සේවිසින්; යෙඛොපනඅන්තරායිකාධම්මා, යම්ඒඅන්තරායකරධර්මයෙනෙක්; වුත්තා, කියනලද්දාහුද; තෙ, ඒධර්මයන්; පටිසෙවතො, සෙවනයකරන්නාහට; අන්තරායාය, අන්තරායිකවීමස; නඅලංඉති, ප්‍රමාණනොවේයයි; තත්‍ර, එහිලා; වත, ඒකාන්තයෙන්; මං, මව; සම්මණ්ඩොවා,--ප--විහරාමි, වාසයකරමි;

සම්පන්නාගතා මනෝ දුච්චරිතෙන සම්පන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨි කම්ම සමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා--
ඉමෙ වා පන භොනෙතා අත්තා කායස සචරිතෙන සම්පන්නාගතා වචී සුචරිතෙන සම්පන්නාගතා මනෝ සුචරිතෙන සම්පන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨි කම්මසමාදානා තෙ කායස්සභෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපප න්නානි ඉති දිබ්බන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති--

---

යස්ස ඛොපන අත්ථාය, යමෙකුසඳහා; තෙ, තාවිසින්; ධම්මෝ, ධර්මය; දෙසිතෝ, දෙසනාකරණලදද්දේද; සෝ, ඒධර්මයතෙම; තක්කරස්ස, ඒධර්මයවුපරිදිකරන්නහුහට; සම්මා, මනාකොට; දුක්ඛක්ඛයාය, දුක්ඛක්ෂයවම්පිණිස; නියාති, නොපමුණුවයි;

තත්‍ර, එහිලා; වත, එනාහාකාරයෙන්; මං, මට; සමණොවා, ශ්‍රමණයෙක්හෝ; බ්‍රාහ්මණොවා, බමුණෙක්හෝ, දෙවොවා, දෙවියෙක්හෝ; මාරොවා, මරෙක්හෝ; බ්‍රහ්මාවා, බ්‍රහ්මයෙක් හෝ; ලොකසම්මිං, ලොකයෙහි; කොචිවා, කිසිවෙක්හෝ; සහ ධම්මෙන, කරුණුසහිතව; පටිචොදෙසසති ඉති, චොදනා කරන්නේයන; එතංනිමිත්තං, මේකාරණය, නසමනුපස්සාමි, නොදකිමි, සාරිපුත්ත ශාරිපුත්‍රය! එතංනිමිත්තන්‍තිපි, මේකාරණ යත්; අසමනුපස්සතෙනා, නොදක්නේ; ඛෙමප්පත්තෙන, ක්ෂෙම භාවයටපැමිණියේ; අභයප්පත්තෙනා, නිර්භයභාවයටපැමිණියේ; වෙසාරජ්ජප්පත්තෙනා, විශාරදභාවයටපැමිණියේ; විහරාමි, වාසය කරමි; මෙහි චතුවෙසාරද්‍යනම්:--සම්‍යක්සම්බුද්ධය, ක්ෂීණාශ්‍ර වය, මේ ධර්මයෝ සවඉමොක්ෂයට අනන්තරායකරයහ, මේධර්ම නෛර්‍යාණිකයහ, යයි කියාලා එසේ නොවේයයි කරුණු සහිතව කියන්ට නිසි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ දිව්‍ය මාර බ්‍රහ්මාදි කිසිවෙක් නැතැයි සලකන බුදුන්ට සතරතැන පහළවූ සෙම නස්‍යමය ඥානය චතුර්වෛශාරද්‍ය ඥාන නම් වෙති;

සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය; යෙහිවෙසාරජ්ජෙහි, යම්විශාරදධර්ම යන්ගෙන්; සම්පන්නාගතොහං, ප්‍රකාතවූ; තථාගතොහං, තථාගත තෙම; ආසභංඨානං, නිර්භයස්ථානය; පටිජානාමි, ප්‍රතිඥාකරයි; පරිසාසු, පිරිස්හි; සීහනාදං, ශ්‍රේෂ්ඨනාදය; නදති, කරයි; බ්‍රහ්මචක්කං, ශ්‍රේෂ්ඨධර්මචක්‍රය; පවත්තෙතුං, පවත්වයිද; එවඤ්ච, ඉමානිචත්තාරිවෙසාරජ්ජානි, මේවිශාරදධර්මඅතර්ක්වෙත්;

ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තෙන මානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උප්පජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති--පෙ--ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා--පෙ-යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති, යම්පි සාරිපුත්ත තථාගතො --පෙ---ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථාගත බලං හොති යං බලං ආගම්ම තථාගතො ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතති, පුනවපරං සාරිපුත්ත, තථාගතො ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති, ඉදම්පි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස තථා

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! යොඛො, යමෙක්වනාහි; එවං, මෙසේ; ජානන්තං, දන්නාවූ; එවංපස්සන්තං, මෙසේදක්නාවූ; මං, මට; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේකියන්නේනම්; සමණස්ස ගොතම්සස ශ්‍රමණගෞතමයන්හට; උත්තරිමනුස්සධම්මා, දශකුසල ධර්මසංඛ්‍යාතමනුෂ්‍යධර්මයටවැඩිවූ; අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසො, ආර්‍යඥානදර්ශනවිශෙෂයක්; නත්ථි, නැත; සමණෙගොතමො, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; තඤ්ඤපරියාහතං, තක්කියෙන්හන්නාලද; වීමංසානුචරිතං, ප්‍රඥාවෙන්සලකනලද, සයංපටිභානං, තමහටවැටහෙන්නාවූ; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දෙශනාකරයි; කියාසි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තංවාචංඅපපහාය, ඒවවචනයනොහැර; තංචිත්තංඅපපහාය, ඒසිතනොහැර; තංදිට්ඨිං අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා, ඒදෘෂ්ටියඅත්නොහැර; ආහතං, ගෙණඑනලද්දක්, යථානික්ඛිත්තෙනා, යම්සේතැබූයේද; එවං, එපරිද්දෙන්; නිරයෙ, නරකයෙහිවේ; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; සීලසම්පන්නා, ලොකොත්තරශීලයෙන් යුක්තවූ; සමාධිසම්පන්නා, එසේසමාධියුක්තවූ; පඤ්ඤාසම්පන්නා, ප්‍රඥාසම්පන්නවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහාත්මයෙහි; අඤ්ඤං, අර්හත්වය; ආරාධෙය්‍ය, ආරාධනය කරන්නේ; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එවං, මෙසේ; ඉදංසම්පදං, මේඋපමාව; වෙදිඋබ්බං, දනයුතු;— ප---

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉමාඛොඅට්ඨපරිසා, මේඅටපිරිසක් වෙත්; කතමාඅට්ඨ, කවරඅටක්දයත? ඛත්තියපරිසා, ක්ෂත්‍රිය පිරිස; බ්‍රාහ්මණපරිසා, බ්‍රාහ්මණපිරිස; ගහපතිපරිසා, ගෘහපති පිරිස; සමණපරිසා, ශ්‍රමණපිරිස; චාතුම්මහාරාජිකපරිසා, චාතු

ගත බලං හොති යං බලං ආගම්ම තථාගතො ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති ඉමානි ඛො සාරිපුත්ත තථාගතස්ස දස තථාගතබලානි යෙහි බලෙහි සමන්නාගතො ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති,--

යො ඛො මං සාරිපුත්ත එවං ජානන්තං එවං වදෙය්‍ය නත්ථි සමණස්ස ගොතමස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මෝ අලමරිය ඤාණ දස්සන විසෙසො තක්ක පරියාහතං සම්මසොගොතමෝ ධම්මං දෙසෙති වීමංසානුචරිතං සයං පටිභානෙනති තං සාරි පුත්ත වාචං අපපහාය තං චිත්තං අපපහාය තං දිට්ඨිං අපප

ඒහාරාජිකපරිසා; තාවතිංසපරිසා, තව්තිසාපරිසා; මාරපරිසා මාරපරිසා; බ්‍රහ්මපරිසා, බ්‍රහ්මපරිසා; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; ඉමා අෂ්ටපරිසා, මේ අටපරිසයි;

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; ඉමෙහිවාහි වෙසාරජ්ජෙහි, මේ සතරවෛශාරද්‍යයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; තථාගතො, තථාගතතෙම; ඉමං අෂ්ටපරිසං, මේඅටපිරිසවෙතට; උපසඞ්ක මති, එළඹේද; අජ්ඣොගාහති, ඇතුළත්වේද; සාරිපුත්ත, ශාරි පුත්‍රය; අහං, මම; අනෙකසතඛත්තියපරිසං, නොයෙක්සිය ගණන්ක්ෂත්‍රියපිරිසවෙතට; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තත්‍රපි, එහිද; මයා, මාවිසින්; සන්නිසින්නපුබ්බංවෙව, හිඳිනාලදවිරූද; සල්ල පිතපුබ්බංච, කථාකළවිරූද; සාකච්ඡාචසමාපජ්ජිතපුබ්බා, සා කච්ඡාවටපෑමිණිවිරූද; අභිජානාමි, දනිමි, සාරිපුත්ත, ශාරි පුත්‍රය; තත්‍ර, එහිදී, මං, මට; එත, එකාන්තයෙන්; භයංවා, බියක්හෝ; සාරජ්ජංවා, සංරදභාවයක්හෝ; ඔක්කමිස්සතීති පෑමිණෙන්නේයයන; එතංනිමිත්තං, මේකාරණය; නසමනු පස්සාමි, නොදකිමි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහං, මම, එතමපි නිමිත්තං, මේකාරණයද; අසමනුපස්සන්තො, නොදක්නේ; ඛෙමප්පත්තො, ක්ෂෙමයටපැමිණියේ; අභයප්පත්තො, නිර්භය බවටපැමිණියේ; වෙසාරජ්ජප්පත්තො, වෛශාරද්‍යබවටපැමිණියේ; විහරාමි, වාසයකරමි; අභිජානාමිඛොපනාහං,—ප--මාරපරිසං,

(--පෙ--මම, අවී; සබ්බාසව සූත්‍රයෙහි කිහයිද එන යුතුයි. ග්‍රන්ථබාහුල්‍ය භීතියෙන් නොදක්වමු.)

බ්‍රහ්මපරිසං, බඹපිරිසවෙත; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹියා; තත්‍රපි, එහිද; මයා, මාවිසින්; සන්නිසින්නපුබ්බංවෙව, හිඳිනාලදවි රූද; සල්ලපිතපුබ්බංවෙව, කථාකළවිරූද; සාකච්ඡාසමාපජ්ජි

හායෙ යථාහතං නිකඛිත්තෙනා එවං නිරයෙ, සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත භික්ඛු සීලසම්පන්නෝ සමාධිසම්පන්නෝ පඤ්ඤාසම්පන්නෝ දිට්ඨෙවධම්මෙ අඤ්ඤං ආරාධෙය්‍ය එවං සම්පදමිදං සාරිපුත්ත වදාමි, තං චිත්තං අපපහාය තං වාචං අපපහාය තං දිට්ඨිං අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා යථා හතං නිකඛිත්තෙනා එවං නිරයෙ.....

චත්තාරිමානි සාරිපුත්ත තථාගතස්ස වෙසාරජ්ජානි යෙහි වෙසාරජ්ජෙහි සමන්නාගතෙනා තථාගතෝ ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති ඉමානි චත්තාරි සම්මාසම්බුද්ධස්ස තෙ පටිජානතෝ ඉමෙ ධම්මා අනභිසම්බුද්ධාති තත්‍ර වත මං සමණෙ වා බ්‍රාහ්මණෙ වා දෙවෙ වා මාරෙ වා බ්‍රහ්මුනා වා කොචි වා ලොකස්මිං සහධම්මෙන පටිචොදෙස්සතීති නිමිත්තං මෙතං සාරිපුත්ත න සමනුපස්සාමි

තපුබ්බා, සමගඝඨාකාරණලද්ධවිරූද; අභිජානාමි, දනිමි; තත්‍ර, එහි; මං, මට; වත, එකාන්තයෙන්; භයංවා, බියක්හෝ; සාරජ්ජංවා, සාරදභාවයක්හෝ; ඔක්කමිස්සතීති, පැමිණෙන්නේයයන; එතංනිමිත්තං, මේකාරණය; නසමනුපස්සාමි, නොදකිමි; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! එතංනිමිත්තං, මේකාරණය; අසමනුපස්සතෙනා, නොදසුනේ; ඛෙමප්පත්තොතා, ක්ෂෙමයට පැමිණියේ අභයප්පත්තොතා, නිර්භයබවටපැමිණියේ; වෙසාරජ්ජප්පත්තොතා, විසාරදබවටපැමිණියේ; විහරාමි, වාසයකරමි; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය; එවං, මෙසේ; ජානන්තං, දන්නාවූ; එවං, මෙසේ; පස්සන්තං දක්නාවූ; මං, මට; යෝ, යමෙක්; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේකියන්නේද; තස්ස,--ප--පටිහඤ්ඤති,- සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! තංවාචං, ඒවචනය; අපපහාය, දුරු නොකොට; තංචිත්තං, එසිත; අපපහාය, දුරුනොකොට; තංදිට්ඨිං, එදෘෂ්ටිය; අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා, දුරුනොහොට; ආහතං, ගෙණෙනලද්දක්; යථානිකඛිත්තෙනා, යම්සේඛහාතැබුයේද; එවං, මෙපරිදිදෙන්ම; නිරයෙ, නරකයෙහිවේ; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; සීලසම්පන්නෝ, ලොකොත්තරශීලයෙන්යුක්තවූ; සමාධිසම්පන්නෝ, ලොකොත්තරසමාධියෙන්යුක්තවූ; පඤ්ඤාසම්පන්නෝ, ලොකොත්තරප්‍රඥාවෙන්යුක්තවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතම්මයෙහි; අඤ්ඤං, අර්හත්වය; ආරාධෙය්‍ය, ආරාධනයකරන්නෙය;

සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! එවංසම්පදමිදං, මේඋපමාව; වදාමි, කියමි; තංවාචං,--ප--එවං, මෙසේ; නිරයෙ, නරකයෙහිවේ

එතමපහං සාරිපුත්ත නිමිත්තං අසමනුපස්සනෙනා ඛෙමප්ප
තෙනා අභයප්පතෙනා වෙසාරජ්ජප්පතෙනා විහරාමි ඛිණාස
වස්ස තෙ පටිජානතො ඉමෙ ආසවා අපරික්ඛීණාති තත්‍ර වත
මං සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා
වා කොචි වා ලොකස්මිං සහ ධම්මෙන පටි වොදෙස්සතීති
නිමිත්තං මෙතං සාරිපුත්ත න සමනුපස්සාමි එතමපහං සාරි
පුත්ත නිමිත්තං අසමනුපස්සනෙනා ඛෙමප්පතෙනා අභයප්ප
තෙනා වෙසාරජ්ජප්පතෙනා විහරාමි

යෙ ඛො පන තෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා තෙ පටිසෙ
වතො නාලං අන්තරායායාති තත්‍ර වත මං සමණො වා බ්‍රාහ්ම
ණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලො
කස්මිං සහධම්මෙන පටිවොදෙස්සතීති නිමිත්තමෙතං සාරි
පුත්ත න සමනුපස්සාමි එතමපහං සාරිපුත්ත නිමිත්තං අස
මනුපස්සනෙනා ඛෙමප්පතෙනා අභයප්පතෙනා වෙසාරජ්ජප
තෙනා විහරාමි යස්ස ඛො පන තෙ අත්‍ථාය ධම්මො දෙසි
තො සො න නිය්‍යාති තක්කරස්ස සම්මාදුක්ඛක්ඛයායාති තත්‍ර
වත මං සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා
බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මිං සහධම්මෙන පටිවොදෙස්ස
න්ති නිමිත්තමෙතං සාරිපුත්ත න සමනුපස්සාමි එතමපහං
සාරිපුත්ත නිමිත්තං අසමනුපස්සනෙනා ඛෙමප්පතෙනා අභ
යප්පතෙනා වෙසාරජ්ජප්පතෙනා විහරාමි

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉමාවතාසෙසා යොනියො, මේ යොනිසතරක්වෙත්; කතමාවතාසෙසා, කවරසතරක්ද? අණ්ඩ ජායොනි, අණ්ඩජයොනියෙ; ජලාබුජායොනි, ජලාබුජයොනියෙ; සංසෙදජායොනි, සංසෙදජයොනියෙ; ඔපපාතිකායොනි, ඔපපා තිකයොනියෙ; ඉන සතරසි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; අණ්ඩජා යොනි, ඛිප්පවින්භවගන්තාසකන්ඛකොඨාසෙ; කතමා, කවරිද? සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! යෙඛොතෙසත්තා, යම්ඒසත්ත්වයෝ; අණ්ඩ කොසං, බිත්තුවට, අභිනිබ්භිජ්ජ, බිඳ; ජායන්ති, උපදින්ද; සාරි පුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අයං, මේ; අණ්ඩජායොනි, අණ්ඩජයොනියෙ; වුච්චති, කියනුලැබේ; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ජලාබුජායොනි, දලබුවෙන්භවගන්තාසකන්ඛකොඨාසෙ; කතමාච, කවරිද; සාරි පුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! යෙඛොතෙසත්තා, යම්ඒසත්ත්වයෝ; වත්ථිකොසං, වසිතිකොසය; අභිනිබ්භිජ්ජ, බිඳ, ජායන්ති, උපදින්ද; සාරි පුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අයංජලාබුජායොනි, මේජලාබුජයොනියෙ; වුච්චති, කියනුලැබේ; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සංසෙදජායොනි, සං සෙදජයොනියෙ; කතමාච, කවරිද? සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! යෙඛා

ඉමානි ඛෝ සාරිපුත්ත චත්තාරි තථාගතස්ස වෙසාරජ්ජානි යෙහි වෙසාරජ්ජේහි සමන්නාගතෝ තථාගතෝ ආසභං ඨානං පටිජානාති පරිසාසු සීහනාදං නදති බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙතීති- යෙ ඛෝ මං සාරිපුත්ත එවං ජානන්තං එවං පස්සන්තං එවං වදෙය්‍ය නත්ථි සමණස්ස ගොතමස්ස උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සන විසෙසෝ තක්කපරියාහතං සමණෝ ගොතමෝ ධම්මං දෙසෙති විමංසානුචරිතං සයං පටිභානන්ති තං සාරිපුත්ත වාචං අපපහාය තං චිත්තං අපපහාය තං දිට්ඨිං අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා යථාභතං නික්ඛිත්තෝ එවං නිරයෙ සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත භික්ඛූ සීලසම්පන්නෝ සමාධි සම්පන්නෝ පඨමාය ඣානස්ස ලාභී දුතියස්ස ඣානස්ස ලාභී තතියස්ස ඣානස්ස ලාභී චතුත්ථස්ස ඣානස්ස ලාභී දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤං ආරාධෙය්‍ය එවං සම්පදමිදං සාරිපුත්ත වදාමි තං වාචං අපපහාය තං චිත්තං අපපහාය තං දිට්ඨිං අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා යථාභතං නික්ඛිත්තෝ එවං නිරයෙ අථ ඛෝ ඉමා සාරිපුත්ත පරිසා කතමා අට්ඨ, ඛත්තියපරිසා බ්‍රාහ්මණපරිසා ගහපතිපරිසා සමණපරිසා චාතුම්මහාරාජික පරිසා තාවතිංසපරිසා මාරපරිසා බ්‍රහ්මපරිසා ඉමා ඛෝ සාරිපුත්ත අට්ඨපරිසා ඉමෙහි ඛෝ සාරිපුත්ත චතූහි වෙසාරජ්ජෙහි සමන්නාගතෝ තථාගතෝ ඉමං අට්ඨපරිසං උපසඞ්කමති අජ්ඣොගාහති අභිජානාමි ඛෝ පනාහං සාරිපුත්ත අනෙකසතං ඛත්තියපරිසං උපසඞ්කමිතා තත්‍රපි මයා සන්නිසින්නපුබ්බං චෙව සල්ලපිත පුබ්බං ච සාකච්ඡා ච සමාපජ්ජිතා පුබ්බා තත්‍ර වත මං භයං වා සාරජ්ජං වා ඔකක්කමිස්සතීති නිමිත්තං මෙතං සාරිපුත්ත න සමනුපස්සාමි එතං පහං

සත්තා, ගම්ඵසත්ත්වකෙනෙක්; පූතිමච්ඡේවා, කුනුමසහිඤෝ; ජාඝනති, උපදිත්ද; පූතිකුණපෙවා, කුණුවූඤරීරයෙහි හෝ; කුමාසෙවා, පිනිල්වූකොමූපිඬුවෙහි හෝ ආහාරයෙහි හෝ; වඳනිකායවා, අපවිත්‍රාදියදමනතැනඤෝ; ඔලිඟල්ලවා, කුනුදිය ගලාබසිනඟම්දෙරඟවරවළෙහිඤෝ; ජාඝනති, උපදිත්ද; අයං, මේ; සංසෙදජායොනි, සංසෙදජයොනියයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ;

සාරිපුත්ත, ඤාරිපුත්‍රය! ඔපපාතිකායොනි, ඔපපාතික සකඤ කොඬඤඤ; කතමාච, කවරිද? දෙවා, දෙවියෝද; නෙරයිකා, නිරයෙහුදු; එකච්චෙවමනුස්සා, ඇතැම්මනුෂ්‍යයෝද; එකච්චෙවවිනිපාතිකා, ඇතැම්විනිපාතිකයෝද; හෙවත් නජ්ඣාමතණ්හිකප්පෙතයෝද; (උත්පතනඝභාදියෙන්පහළවෙත්;) සාරිපුත්ත, ඤාරිපුත්‍රය! අයං, මේ; ඔපපාතිකායොනි, ඔපපාතිකයොනියයි; වුච්චති කියනු ලැබේ. සාරිපුත්ත, ඤාරිපුත්‍රය! ඉමාච සත්තායොනියො, මමයොනිසතරසි;- සාරිපුත්ත, ඤාරිපුත්‍රය! එවං

සාරිපුත්ත, නිමිත්තං අසමනුපස්සතෝ ඛෙමපත්තෝ අභයපත්තෝ වෙසාරජ්ජපත්තෝ විහරාමි අභිජානාමි ඛො පනාහං සාරිපුත්ත අනෙකසතං බ්‍රාහ්මණපරිසං—පෙ—ගහපති පරිසං සමණපරිසං චාතුම්මහාරාජිකපරිසං තාවතිංසපරිසං මාරපරිසං—

බ්‍රහ්මපරිසං උපසඞ්කමිතා තත්‍රපි මයා සන්නිසින්න පුබ්බවෙ ව සල්ලපිත පුබ්බව සාංවජ්ජා ව සම්මපජ්ජිත පුබ්බා තත්‍ර වත මං භයං වා සාරජ්ජං වා ඔක්කමිස්සතීති නිමිත්ත මෙ තං සාරිපුත්ත න සමනුපස්සාමි එතමපහං සාරිපුත්ත නිමිත්තං අසමනපස්සනෙතා ඛෙමපත්තෙතා අභයපප්පතෙතා වෙසාරජ්ජ පපත්තෙතා විහරාමි.—යෙ ඛො මං සාරිපුත්ත එවං ජානන්තං එවං පස්සන්තං එවං වදෙය්‍ය නත්ථි සමණස්ස ගොතමස්ස උත්තරි මනුස්ස ධම්මා අලමරිය ඤාණ දස්සන විසෙසො තක්කපරියා හතං සමණො ගොතමො ධම්මං දෙසෙති වීමං සානුචරිතං සඤපටිභානන්ති තං සාරිපුත්ත වාචං අපහාය තං චිත්තං අපහාය තං දිට්ඨිං අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා යථාභතං නික්ඛිත්තෙතා එවං නිරයෙ සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත භික්ඛු සීල සම්පන්නෝ සමාධිසම්පන්නෝ පඤ්ඤාසම්පන්නෝ දිට්ඨෙව ධම්ම අඤ්ඤං ආරාධෙය්‍ය—

එවං සම්පදමිදං සාරිපුත්ත වදාමි තං වාචං අපහාය තං චිත්තං අපහාය තං දිට්ඨිං අපපටි නිස්සජ්ජිත්වා යථාභතං නික්ඛිත්තෙතා එවං නිරයෙ—

ඥානන්තං, මෙසේදන්නාවූ; එවං පස්සන්තං, මෙසේදක්නාවූ; මං, මට; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේකියාද; සමණස්ස ගොතමස්ස, ශ්‍රමණ ගෞතමයාට; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මනුෂ්‍යධර්මයට වැඩිවූ; අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසො, ආර්‍යඥානදර්ශනවිශෙෂයක්; නත්ථි, නැත; සමණො ගොතමො, ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම; තක්කපරියාහතං, තර්කයෙන්ගන්නාලද්දාවූ; වීමංසානුචරිතං, විමසීමෙන්සලකනලද; සඤාපටිභානං, තම හටවැටහෙන්නාවූ; ධම්මං, ධර්මයක්; දෙසෙති, දෙසනාකරයි;-තංසාරිපුත්තවාචං—ප—එවංනිරයෙ,

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පංචගතියො, ගතිපසෙකි; කතමා පංච, කවරපසක්ද; නිරයො, නරකය; තිරච්ඡානයොනි, තිරිසන්යොනිය; පෙත්තිවිසයො, ප්‍රෙතලොකය; මනුස්සා, මනුෂ්‍යයෝ; දෙවා, දෙවියෝ; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහං, මම; නිරයං, නරකයත්; පජානාමි, දනිමි, නිරයගාමිනිංවමග්ගං, නිරයගාමී මාර්ගයද; නිරයගාමිනිං, නරකයටයන්නාවූ; පටිපදං, ප්‍රතිපදා

චතසෙසා ඛො ඉමා සාරිපුත්ත යොනියො කතමා චතසෙසා අණ්ඩජා යොනි ජලාබුජා යොනි සංසෙදජා යොනි ඔපපාතිකා යොනි කතමා ච සාරිපුත්ත අණ්ඩජා යොනි යෙ ඛො තෙ සාරිපුත්ත සත්තා අණ්ඩකොසං අභිනිබ්බිජ්ජ ජායන්ති අයං වුච්චති සාරිපුත්ත අණ්ඩජා යොනි කතමා ච සාරිපුත්ත ජලාබුජා යොනි යෙ ඛො තෙ සාරිපුත්ත සත්තා වත්ථිකොසං අභිනිබ්බිජ්ජ ජායන්ති අයං වුච්චති සාරිපුත්ත ජලාබුජා යොනි කතමා ච සාරිපුත්ත සංසෙදජා යොනි යෙ ඛො තෙ සාරිපුත්ත සත්තා පූති මච්ඡෙ වා ජායන්ති පූතිකුණපෙ වා පූතිකුම්මාසෙ වා චන්දනිකාය වා ඔලිගල්ලෙ වා ජායන්ති අයං වුච්චති සාරිපුත්ත සංසෙදජා යොනි කතමා ච සාරිපුත්ත ඔපපාතිකා යොනි දෙවා නෙරයිකා එකච්චෙ ච මනුස්සා එකච්චෙ ච විනිපාතිකා අයං වුච්චති සාරිපුත්ත ඔපපාතිකා යොනි ඉමා ඛො සාරිපුත්ත චතසෙසා යොනියො—

යො ඛො මං සාරිපුත්ත එවං ජානන්තං එවං පස්සන්තං එවං වදෙය්‍ය නත්ථි සමණස්ස ගොතමස්ස උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය ඤාණදස්සන විසෙසො තක්කපරියාහතං සම්මා ගොතමො ධම්මං දෙසෙති වීමංසානුචරිතං සයම්පටිභානන්ති තං සාරිපුත්ත වාචං අප්පහාය තං චිත්තං අප්පහාය තං දිට්ඨිං අප්පටිනිස්සජ්ජිත්වා යථාභතං නික්කිත්තෙනා එවං නිරයෙ—සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත භික්ඛු සීලසම්පන්නො සමාධිසම්පන්නො පඤ්ඤාසම්පන්නො දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤං ආරාධෙය්‍ය එවං සම්පදමිදං සාරිපුත්ත වදාමි තං වාචං අප්පහාය තං චිත්තං අප්පහාය තං දිට්ඨිං අප්පටිනිස්සජ්ජිත්වා යථාභතං නික්කිත්තෙනා එවං නිරයෙ—පච ඛො සාරිපුත්ත ගතියො කතමා පච නිරයො තිරච්ඡානයොනි පෙත්තිවිසයො

වත්; (එතම්;) යථාපටිපන්නෙ, යම්සේපිළිපන්නේ; කායස්ස භෙදා, කයබිඳීමෙන්; මරණාපරං, මරණින්මත්තෙහි; අපායං, අයසඛ්‍යාතසෑපයෙන්පහවූ; දුග්ගතිං, නපුරුගමන්ඇති; විනිපාතං, විවසවපතිභාවන; නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජති, උපදීද; තං, හෙද; පජානාමි, දනිමි;

සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය! අහං, මම; තිරච්ඡානයොනිංව, තිරිසන්යොනියද; පජානාමි, දනිමි; තිරච්ඡානයොනිගාමිනිං, තිරිසන්යොනියවයන; මග්ගං, මග; යථා, යම්සේ; පටිපන්නෙ පිළිපන්නේ; කායස්ස භෙදා, කයභෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින්මත්තෙහි; තිරච්ඡානයොනියං, තිරිසන්යොනියෙහි; උපපජ්ජති, උපදද; (එබදුවූ;) තංතිරච්ඡානයොනිගාමිනීපටිපදං, ඒතිරිසන්යොනියටයනප්‍රතිපදුවද; පජානාමි, දනිමි; සාරිපුත්ත,

මනුස්සා—දෙවා නිරයවා හං සාරිපුත්ත පජානාමි නිරය ගාමි නිච මග්ගං නිරය ගාමිනිච පටිපදං යථා පටිපන්නොච කායස්සභෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති තච පජානාමි—

තිරච්ඡානයොනි චා හං සාරිපුත්ත පජානාමි තිරච්ඡානයොනි ගාමිනිච මග්ගං තිරච්ඡානයොනි ගාමිනිච පටිපදං යථා පටි පන්නා ච කායස්ස භෙදා පරම්මරණා තිරච්ඡාන යොනිං උපපජ්ජති තච පජානාමි පෙතතිවිසයං වා හං සාරිපුත්ත පජා නාමි පෙතතිවිසය ගාමිනිච මග්ගං පෙතති විසය ගාමිනි ච පටිපදං යථා පටිපන්නා ච කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පෙතති විසයං උපපජ්ජති තච පජානාමි මනුස්සෙ වා හං සාරිපුත්ත පජානාමි මනුස්ස ලොක ගාමිනි ච මග්ගං මනුස්ස ලොක ගාමිනි ච පටිපදං යථා පටිපන්නා ච කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනුස්සෙසු උපපජ්ජති තච පජානාමි දෙවෙ වා හං සාරිපුත්ත පජානාමි දෙවලොක ගාමිනිච මග්ගං දෙව ලොක ගාමිනිච පටිපදං යථා පටිපන්නා ච කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති තච පජානාමි නිබ්බාණවාහං සාරිපුත්ත පජානාමි නිබ්බාණ ගාමිනිච මග්ගං නිබ්බාණගාමිනිච පටිපදං යථා පටිපන්නා ච ආසවානං ඛයං අනාසවං චෙතො විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උප සම්පජ්ජ විහරති තච පජානාමි—

ශාරිපුත්‍රය! අහං, මම; පෙතතිවිසයං, ප්‍රෙතනිකායද; පජා නාමි, දනිමි; පෙතතිවිසයගාමිනිං, ප්‍රෙතනිකායටයන; මග්ගං, මාර්ගයද; යථාපටිපන්නොා, යම්සේපිළිපන්නේ; කායස්සභෙදා, කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින්මත්තෙහි; පෙතතිවිසයං, ප්‍රෙතනිකායෙහි; උපපජ්ජති, උපදීද; (එබදුවූ;) තං, ඒ; පෙ තතිවිසයගාමිනිංපටිපදංච, ප්‍රෙතනිකායටයනප්‍රතිපදාවද; පජා නාමි, දනිමි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහං, මම; මනුස්සෙව, මනුෂ්‍යයන්ද; පජානාමි, දනිමි; මනුස්සලොකගාමිනිංචමග්ගං, මිනිස්ලොවටයනමාර්ගයද; යථා, යම්සේ; පටිපන්නා, පිළි පන්නේ; කායස්සභෙදා, කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මර ණින්මත්තෙහි; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යවිෂයෙහි; උපපජ්ජති, උප දීද; (එබදුවූ;) මනුස්සලොකගාමිනිං, මිනිස්ලොවටයත්තාවූ; තංපටිපදංච, ඒප්‍රතිපදාවද; පජානාමි, දනිමි; සාරිපුත්ත, ශාරී

ඉධා හං සාරිපුත්ත එකච්චං පුග්ගලං එවං චෙතසා චෙතෝ පරිච්ච පජානාමි තථාරූපපුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච මග්ගංසමාරූළෙහා යථා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජිස්සතීති තමෙනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තා මානුසකෙන කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නං එකන්ත දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියමානං සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත අඞ්ගාරකාසු ඇඩිත පොරිසා පූරඞ්ගාරානං චිතච්චිකානං ඒත ධූමායනං අථපුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය ඝම්මාභිතතෙනා ඝම්මපරෙතෝ කිලන්තෙනා තසිතෝ පිපාසිතෝ එකායනෙන මග්ගෙන තමෙව අඞ්ගාරකාසුං පණිධාය තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය තථාරූපං භවං පුරිසෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච මග්ගං සමාරූළෙහා යථා ඉමං යෙව අඞ්ගාරකාසුං, ආගමිස්සතීති තමෙනං පස්සෙය්‍ය අපරෙන සමයෙන,=

පුත්‍රය! අහං, මම; දෙවෙ, දෙවියන්ද; පජානාමි, දනිමි; දෙව ලොකගාමිනිං, දෙව්ලොව වයන, මග්ගං, මාගීයද; පජානාමි, දනිමි; යථාපටිපන්නෝ, යම්සේපිළිපන්නේ; කායස්ස භෙදා, කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින්මතු; සුගතිං. ශොභනවූ ගතිඇති; සග්ගංලොකං, සවර්ගලොකයෙහි; උපපජ්ජති, උපදී; තං, ඒ; දෙවලොකගාමිනිංවපටිපදං, දෙව්ලොවයනප්‍රතිපදාව; පජානාමි, දනිමි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහං, මම; නිබ්බාණංව, නිවණද; පජානාමි, දනිමි; නිබ්බාණගාමිනිංමග්ගං, නිවණවයනමාගීයද; යථාපටිපන්නෝ, යම්සේපිළිපන්නේ; ආසවානංඛෙයා, ආශ්‍රවයන්ක්ෂයකිරීමෙන්; අනාසවං, ආශ්‍රව රහිතවූ; චෙතොවිමුත්තිං, චිත්තවිමුක්තියද; පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ප්‍රඥාවිමුක්තියද; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතම්යෙහි; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, ප්‍රඥාවෙන්; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊවළළඹ; විහරති, වාසයකෙරේද? තංනිබ්බාණගාමිනිංපටිපදං, එනිර්‍වාණගවයනප්‍රතිපදාවද; පජානාමි, දනිමි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහං, මම; ඉධ, මෙලොකයෙහි; එකච්චංපුග්ගලං, ඇතැමිපුදගලයෙක්; එවං, මෙසේ; චෙතසා, මාස්තින්; චෙතෝ, ඔහුගිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි; යථා, යම්සේ; කායස්ස භෙදා පරම්මරණා, කාබුන්මරණින්මතු; අපායං, අපාය නම්වූ; දුග්ගතිං, දුඃඛගතිඇති; විනිපාතං, විවසවපතිතවන; නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජිස්සතීති, උපදින්නේද; තථා, එසේ; අයංපුග්ගලෝ, මේපුද්ගලතෙම; පටිපන්නෝ, පිළිපන්නේ; තථාච, එසේම; ඉරියති, පවතියි; තංවමග්ගං, ඒමාගීයට; ඇමාරූළෙහා, නැඟුනේගියකියාද; අපරෙනසමයෙන, මතුකාලූ

තස්සා අඞ්ගාරකාසුයා පතිතං එකන්තා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියමානං එවංමේ වඛෝ අහං සාරිපුත්ත ඉධෙ කච්චං පුග්ගලං එවං චෙතසා චෙතෝ පරිච්ච පජානාමි තථා යම්පුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තව මඟං සම්මා රූළෙඛා යථා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන කායස්සභෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නං එකන්තදුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියමානං ඉධ පනාහං සාරිපුත්ත එකච්චං පුග්ගලං එවං චෙතසා චෙතෝ පරිච්ච පජානාමි තථායංපුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තව මඟං සම්මාරූළෙඛා යථා කායස්සභෙදා පරම්මරණා නිරයං උපපජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන:—

කින්; විසුද්ධෙන, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්තමානුසකෙන, මිනිසැස ඉක්මපැවති; දිබ්බෙනචක්ඛුනා, දිවැසින්; කායස්සභෙදා,—ප— උපපන්නං, උපන්නාවූ; එකන්තදුක්ඛා, එකාන්තයෙන්දුක්වූ; තිප්පා, තීව්‍රවූ; කටුකා, අමනොඥවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්; වෙදියමානං, විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒමොහු; පස්සාමි, දකිමි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සාධිකපොරිසා, පුරුෂප්‍රමාණයටඅධිකවූ; පූරාඞ්ගාරානං, අඟුරින්පිරුණාවූ; විතච්චිකානං, පහවූගිනිදලුඇති, විතධූමානං, පහවූදුම්ඇති; අඞ්ගාරකාසු,ගිනි අඟුරුවලක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; අථ, ඉක්බිති; සම්මාඅහි තත්තෙනා, ග්‍රීෂ්මයෙන්තැවුනාවූ; සම්මපරිතතෝ, ග්‍රීෂ්මයෙන් පීඩිතවූ; කිලන්තෙනා, ක්ලාන්තවූ;

තසිතෝ, ත්‍රස්තවූ; පිපාසිතෝ, භවගත්පිපාසාඇති; පුරිසෝ, පුරුෂයෙකුතෙම; එකායනෙනමග්ගෙන, එකමමාර්ගයකින්; තංඑවඅඞ්ගාරකාසුං ඒ අඟුරුවල; පණිධාය, පිහිටකොට; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය; තමේනං, ඒමොහු; චක්ඛුමාපුරිසෝ ඇස්ඇතිපුරුෂයෙක්; දිස්වා; දැක; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේකියන්නේය; ඨථා, යම්සේ; ඉමංඑවඅඞ්ගාරකාසුං, මේඅඟුරුවළට; ආගමිස්සති, එන්නේද; භථා, එසේ; අයංඛවංපුරිසෝ, මේපින්වත්පුරුෂතෙම; පටිපන්නෝ, පිළිපන්නේය; තථාව, එසේම; ඉරියති, පවතියි; තවමග්ගංසම්මාරූළෙඛා, ඒමාර්ගයටනැඟුනේයයි; අපරෙනසමයෙන, මැතකාලෙක; තස්සාඅඞ්ගාරකාසුයා, ඒ අඟුරුවළෙහි; පතිතං, වැටුනාවූ; එකන්තදුක්ඛා; ඒකාන්තයෙන්; දුක්වූ; තිප්පා, තීව්‍රවූ; කටුකා, ක්‍රූරවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්;

කායස්ස භෙදා පරම්මරණා නිරයං උපපන්නා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වේදනා වේදියමානා සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත ගූථකූපෝ සාධිකපෝරිසෝ පූරෝ ගූථස්ස අථ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය සම්මා නී තතෝතා සම්ම පරතෝ කීළනෙතා තසිතෝ පිපාසිතෝ ඒකායනෝ න මග්ගෝන තමේව ගූථකූපං පණිධාය තමේනං වක්ඛුමාපුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය තථායං භවං පුරිසෝ පථිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තථමග්ගං සම්මාරුළ්හෝ යථා ඉමං යෙව ගූථකූපං ආගම්ස්සතීති තමේනං පස්සෙය්‍ය අපරෙන සමයෙන තස්මිං ගූථකූපෙ පතිතං දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වේදනා වේදියමානං එවමේව ඛෝ අහං සාරිපුත්ත ඉධෙ කච්චං පුග්ගලං එවංවෙතසා වෙතෝ පරිච්ච පජානාමි තථායං පුග්ගලෝ පථිපන්නෝ තථාව ඉරියති තව මග්ගං සම්මාරුළ්හෝ යථා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා නිරයං උපපජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන කායස්ස භෙදා පරම්මරණා නිරයං උපපන්නං:—

වෙදියමානං: විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒ මොහු; පස්සෙය්‍ය, දක්නේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; එවංඑවඛෝ, මෙපරිද්දෙන්ම; අහං, මම; ඉධ, මේලෝකයෙහි; එකච්චංපුග්ගලං—ප—පවෙදියමානං,—සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉධපන, මේලොකයෙහිවනාහි; එකච්චංපුග්ගලං, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්; එවං, මෙසේ; වෙතසා මානසිකින්; වෙතෝ, බහුසිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ, පජානාමි, දනිමි; අයංපුග්ගලෝ, මේපුද්ගලතෙම; කායස්සභෙදාපරම්මරණා, කාබුන්මරණින්මතු; නිරයෝනං, නිරිසන්යොනියෙහි උපපජ්ජිස්සති උපදින්නේද; තථා, එසේ, පටිපන්නෝ, පිළිපන්නේය; තථාව, එසේම; ඉරියති, පවතියි; තංවමග්ගං, ඒමාර්ගයට; සම්මාරුළ්හෝ, ආරූඪවූයේහි, අපරෙනසමයෙන, ඉන් මැතකලකින්; විසුද්ධෙන, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්තමානුසකෙන, මිනිසැඟක්මපැවැති; දිබ්බෙනචක්ඛුනා, දිවැසින්;

කායස්සභෙදාපරම්මරණා, කාබුන් මරණින්මතු; නිරයං යොනිං, නිරිසන් යොනියෙහි; උපපන්නං, උපන්නාවූ; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිප්පා, නිවුවූ; කටුකා, ක්‍රූරවූ; වේදනා, වේදනාවන්; වේදියමානං, විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒ මොහු; පස්සෙය්‍ය, දක්නේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සාධිකපෝරිසා, පුරුෂ ප්‍රමාණයට අධිකවූ; පූරෝ ගූථස්ස, අසුචියෙන් පිරුණාවූ; ගූථකූපෝ, අසුචිවලක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; අථ, ඉක්බිති, සම්මාඝිතතෙතා, ග්‍රීෂ්මයෙන් තැවුනාවූ; සම්මපරෙතෝ ග්‍රීෂ්මයෙන් පීඩිතවූ; කාලතෙතා, කලාන්තවූ; තසිතෝ, ත්‍රාසයවූ

දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියමානං ඉධ පනානං සාරිපුත්ත එකච්චං පුග්ගලං එවං චෙතසා චෙතෝ පරිච්ච පජානාමි තථායං පුග්ගලෝ පටිපන්නො තථා ච ඉරියති තඤ්ච පුග්ගලං සම්මාරුළ්හෝ යථා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පෙත්තිවිසයං උපපජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පෙත්තිවිසයං උපපන්නං දුක්ඛ බ්‍රහ්මා වෙදනා වෙදියමානං සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත රුක්ඛා විසමෙ භූමිභාගෙ ජාතෝ තක්කපත්තා පලාසෝ කබරච්ඡායෝ අථ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය ඝම්මාභිතත්තෝ ඝම්ම පරෙතෝ කිලන්තෝ තසිතෝ පිපාසිතෝ එකායනෙන මග්ගෙන තමේව රුක්ඛං පණිධාය තමේනං චක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය තථා සං භවං පුරිසෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච පුග්ගලං සම්මාරුළ්හෝ යථා ඉමං යෙව රුක්ඛං ආගමිස්සතීති තමේනං පස්සෙය්‍ය අපරෙන සමයෙන තස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය-

---

පිපාසිතෝ, පවස්ඍතිඃ පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; එකායනෙනමග්ගෙන, එකමමාර්ගයකින්; තමෙවගුථකූපං, එම අසුචිවලම; උපනිධාය, පිහිටකොට; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය; අපරෙන සමයෙන, මෑතකාලයකින්; තඤමිංගුථකූපෙ, ඒ අසුචිවලෙහි; පතිතං, වැටුනාවූ; දුක්ඛා, දුක්වූ, තිප්පා, තෙමුණුවූ; කටුකා, ක්‍රූරවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්; වෙදියමානං, විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒ මොහු; පස්සෙය්‍ය, දක්නේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චංපුග්ගලං, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්; එවං, මෙසේ; චෙතසා, මා සිතින්; චෙතෝ, බුදුසිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි; තථායං,—පෙ—එකන්තදුක්ඛං, වෙදනං, වෙදියමානං.

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉධපන, මේලොකයෙහි වනාහි; එකච්චංපුග්ගලං, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්; අහං, මම; එවං, මෙසේ; චෙතසා, මා සිතින්; චෙතෝ, බුදුසිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි; යථා, යම්සේ; කායස්සභෙදා; කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින්මතු; පෙත්තිවිසයං, ප්‍රෙතනිකායයෙහි; උපපජ්ජිස්සති, උපදින්නේද; තථා, එසේ; අයංපුග්ගලෝ, මේපුද්ගලතෙමේ; පරිපන්නා, පිළිපන්නේය; තථා, එසේ; ඉරියති, ඉරියව් පවත්වයි; තංචමග්ගං, ඒ මාර්ගයව; සම්මාරුළ්හා, නැඟුනේයයි; අපරෙනසමයෙන, මෑතකාලෙක; විසුද්ධෙන, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්තමානුසකෙන, මිනිසුන ඉක්මපැවති; දිබ්බෙන චක්ඛුනා, දිවැසින්; කායස්සභෙදා පරම්මරණා, කාබුන්මරණින්

නිසින්නං වා නිපන්නං වා දුක්ඛා බහුලා වෙදනා වෙදියමානං එවමෙව ඛෝ අහං සාරිපුත්ත ඉධේකච්චං පුග්ගලං එවං චේතසා චෙතෝ පරිච්ච පජානාමි තථාගතපුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච මග්ගං සමාරූළ්හෝ යථා කායස්ස භේදා පරම්මරණා පෙතනිච්ඡගතං උපපජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරේන සමයේන දිබ්බේන චක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තමානුසකේන කායස්ස භේදා පරම්මරණා පෙතනිච්ඡගතං උපපන්නං දුක්ඛා බහුලා වෙදනා වෙදියමානං ඉධ පනාහං සාරිපුත්ත එකච්චං පුග්ගලං එවං චෙතසා චෙතෝ පරිච්ච පජානාමි තථාගතං පුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච මග්ගං සමාරූළ්හෝ යථා කායස්ස භේදා පරම්මරණා මනුස්සේසු උපපජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරේන සමයේන දිබ්බා චක්ඛුනා විසුද්ධේන අතික්කන්තා මානුසකා කායස්ස භේදා පරම්මරණා මනුස්සේසු උපපන්නං සුඛ බහුලා වෙදනා වෙදියමානං සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත රූළේකා සමේ භූමිභාගේ—

මතු; පෙතනිච්ඡගතං උපපන්නං, ප්‍රේතනිකායෙහි උපන්; දුක්ඛ බහුලා, දුක්ඛබොහෝවූ; වෙදනා, වේදනාවන්; වෙදියමානං, විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒ මෙහු; පස්සාමි, දකිමි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! විසමේභූමිභාගේ, විෂමභූමිප්‍රදේශයෙහි; ජාතෝ, භවගත්; කන්‍රපත්තපලාසෝ, විදලකොළදලූ ඇති; කබරච්ඡායෝ, කබරසේ සෙවනඇති; රුක්ඛෝ, රුක්තෙම්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; අථ, ඉක්බිති; ඝම්මාභිතත්තෝ, ග්‍රීෂ්මයෙන් තැවුනාවූ; ඝම්මපරේතෝ, ග්‍රීෂ්මයෙන් පීඩිතවූ; කිලන්තෝ, කලාන්තවූ; තසිතෝ, ත්‍රස්තවූ; පිපාසිතෝ, පිපාසා ඇති; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; තමේවරුක්ඛං, ඒ රුක; පණිධාය, පිහිටසොවා; එකායතනමග්ගෙන, එකම මාර්ගයෙන්; ආගච්ඡේය්‍ය, එයි; චක්ඛුමා, ඇස්ඇති; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; තමේනං, ඒ මෙහු; දිස්වා, දැක; එවං වදේය්‍ය, මෙසේ කියන්නේය; තථාගතං,—ප—තස්සරුක්ඛස්ස; ඒ වෘක්ෂයෙහි; ඡායාය, සෙවනෙහි; නිසින්නං වා, හුන්නාවූද; නිපන්නංවා, හෙත්තාවූද; දුක්ඛබහුලා, දුක්බොහෝවූ; වේදනා, වේදනාවන්; වේදියමානං, විඳුනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒ මෙහු; පස්සෙය්‍ය, දක්නේය; එවමේව ඛෝ, සාරිපුත්ත,—ප—දුක්ඛබහුලා, වේදනා, වේදියමානං,—ප—

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉධපන, මේහි වනාහී; අහං, මම; එකච්චංපුග්ගලං, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්; එවං, මෙසේ; චේතසා, මා සිතින්; චෙතෝ, ඔහුසිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි; යථා, යම්සේ; කායස්ස භේදා පරම්මරණා, කාබුන් මර

ජාතෝ බහුල පත්තපලාසෝ සඳ්දවජ්ඣායෝ අථ පුරිසෝ ආ
ගච්ඡෙය්‍ය ඝම්මාභිතත්තෝ ඝම්ම පරෙතෝ කිලන්තෝ තසිතෝ
පිපාසිතෝ එකාඅනෙකමග්ගෙහි තමේව රුක්ඛං පණිධාය තමේ
නං චක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය තථා ගංභවං පුරි
සෝ තථාව ඉරියති තව මඝං සමාරුළ්හෝ යථා ඉමං යෙව
රුක්ඛං ආගම්ස්සතීති තමේනං පස්සෙය්‍ය අපරෙන සමයෙන
තස්ස රුක්ඛස්සඡ්ඣායෙ නිසින්නෝ වා නිපන්නෝ වා සුඛ බහුලා
වෙදනා වෙදියමානං එවමෙව ඛෝ අහං සාරිපුත්ත ඉධෙ
කච්චං ප්‍රඝ්ඝලං එවං චෙතස්සා වෙතෝ පරිච්ච පජානාමි තථා
යං ප්‍රඝ්ඝලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තව මඝං සමා
රුළ්හෝ යථා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා මනුස්සෙසු
උපපජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන දිබ්බ
න චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන චාතස්ස භෙදා
පරම්මරණා මනුස්සෙසු උපපන්නා සුඛ බහුලා වෙදනා වෙදිය

ණිත්මතු; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යයන් විෂයෙහි; උපපජ්ජිස්සති, උපදින්නේද; අයංපුග්ගලෝ, මේ පුද්ගලතෙම; තථා, එසේ; පටිපන්නෝ, පිළිපන්නේය; තථාවඉරියති, එසේම පවතියි; තංවමඝං, ඒ මාගීයට! සමාරුළ්හෝ, නැගුනේය කියායි; අපරෙනසමයෙන, මෑතකලකින්; විසුද්ධෙන, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්තමානුසකෙන, මිනිසැසඉක්මපැවති; දිබ්බනවක්ඛුනා, දිවැසින්; චාතස්සභෙදා, කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින් මතු; මනුස්සෙසු, මනුෂ්‍යයන් කෙරෙහි; උපපන්නං, උපන්නාවූ; සුඛබහුලා වෙදනා, සැපබහුල වෙදනාවන්; වෙදියමානං, විඳින්නාවූ; තමේනං, ඒ මොහු; පස්සාමි, දකිමි;

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සමෙහුම්භාගෙ, සමබිම්පෙදෙසක
ජාතෝ, උපන්නාවූ; බහුලපත්තපලාසෝ, ඝනවූ කොළ දලු
ඇති; සඳ්දවජ්ඣායෝ, ඝනසෙවනි ඇති; රුක්ඛෝ, රුකක්;
සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද;

අථ, ඉක්බිති; ඝම්මාභිතත්තෝ, ග්‍රීෂ්මයෙන්තැවුනාවූ; ඝම්මප
රෙතෝ, ග්‍රීෂ්මයෙන් පීඩිතවූ; කිලන්තෝ, කලාන්තවූ; තසිතෝ,
ත්‍රසාවූ; පිපාසිතෝ, ගවගත් පවස්ඇති; පුරිසෝ. පුරුෂයෙක්
තෙම; එකාඅනෙකමග්ගෙහි, එකම මාගීයකින්; තමේවරුක්ඛං
පණිධාය, ඒ රුකම පිහිටකොට; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය;—
තමේනං, ඒ මොහු; චක්ඛුමාපුරිසෝ, ඇස් ඇති පුරුෂයෙක්;
දිස්වා, දැක; එවං, මෙසේ; වදෙය්‍ය, කියන්නේය; යථා,
යම්සේ, ඉමංයෙවරුක්ඛං, මේ රුකකරා; ආගම්ස්සති, එන්
නේද; තථා, එසේ; අයංඛවංපුරිසෝ, මේ පින්වත් පුරුෂ
තෙම; පටිපන්නා, පිළිපන්නේය; තථා, එසේම; ඉරියති,
පවතියි; තංවමඝං, ඒ මඟට; සමාරුළ්හෝ, නැගුනේය;
අපරෙනසමයෙන, මෑතකාලයක; චාතස්සරුක්ඛස්ස, ඒ වෘක්ෂ
යාගේ; ඡායාය, සෙවණෙහි; නිසින්නංවා, හුන්නාවූ, හෝ;
නිපන්නංවා, ඔහොත්තාවූ හෝ; සුඛබහුලාවෙදනා, සැප

ඉධ පනාහං සාරිපුත්ත එකච්චං පුග්ගලං එවං චෙතසා චෙතෝ පරිච්ච පජානාමි, තථායම්පුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච මග්ගං සම්මාරුළ්හෝ යථා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උප්පජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තෙන මානුසකෙන කායස්සභෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උප්පන්නං එකන්තා සුඛා වෙදනා වෙදියමානං සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත පාසාදෙ, තත්‍රස්ස කූටාගාරං උල්ලිත්තා වලිත්තං නිවාතං ඵුසිතග්ගලං පිහිතවාතපානං තත්‍රස්ස පල්ලඞ්කා ගොණකත්ථතෝ පටිකත්ථතෝ පටලිකත්ථතෝ කාදලි මිග පවර පච්චත්ථරණෝ සඋත්තරච්ඡදෝ උභතෝ ලෝහිත කූපධානෝ අථ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය සම්මාහි තතෙතා සම්ම පරතෝ කිලන්තෝ තසිතෝ පිපාසිතෝ එකායනෙන මග්ගෙන—

බහුල වෙදනාවන්; වෙදියමානං, විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒ මොහු; පස්සෙය්‍ය, දක්නේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චං පුග්ගලං, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්; චෙතසා, මා සිතින්; චෙතෝ, ඔහුසිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි; තථායංපුග්ගලෝ පටිපන්නෝ—ප—

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉධපන, මේලොකයෙහිවනාහි; අහං, මම; එකච්චංපුග්ගලං, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්; චෙතසා, මාසිතින්; චෙතෝ, ඔහුසත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි; යථා, යම්සේ; කායස්ස භෙදා, කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මංණින්මතු; සුගතිං, සොභනාගතිඇති; සග්ගං ලෝකං, සවග් ලොකයෙහි; උපපජ්ජිස්සති, උපදින්නේද; තථා, එසේ; අයං පුග්ගලෝ, මේපුද්ගලතෙම; පටිපන්නෝ, පිළිපන්නේය; තථා, එසේ; ඉරියති, පවතියි; තංචමග්ගං, ඒමඟවද; සමාරුළ්හෝ, නැගුනේය; තමේනං,—ප—වෙදියමානං,

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පාසාදෙ, පහයක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; තත්‍ර, එහි; උල්ලිත්තාවලිත්තං, ඇතුලතපිටතආලෙප කළාවූ; නිවාතං, නිශ්චලඋණුඇති; ඵුසිතග්ගලං, සිඟිනලදඅඟුල ඇති; පිහිතවාතපානං, පියනලදවාකවුලුඇති; කූටාගාරං, කුළු ගෙයක්; අස්ස, පන්නේය;

ගොණකත්ථතෝ, කොදුපලස්අතුරණලද්දාවූ, පටිකත්ථතෝ, සුදුළුළුලොම්පලස්අතුරනලද්දාවූ; පටලිකත්ථතෝ, ඝනපුප් ළුළුලොම්ඇතිරිලි අතුරනලද්දාවූ; කාදලිමිගපවරපච්චත්ථරණං, කෙසෙල්මුවසමින්කළඋතුම්පසඅතුරුණුඅතුරනලද්දාවූ; සඋත්ත රච්ඡදෝ, උඩුවිතානයඇත්තාවූ; උභතෝලෝහිතකූපධානෝ, දෙප සෙත්තැබුරතුකන්වයින්ඇත්තාවූ; පල්ලඞ්කා, පය්‍යඞ්කයක්වන් නේය;

තඤ්ච පාසාදං පණිධාය තමේනං චක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය තථා යං භවං පුරිසෝ පටිපන්නෝ තථා ව ඉරියති තව මග්ගං සමාරුළ්හෝ යථා ඉමං, යෙව පාසාදං ආගමිස්සතීති තමේනං පසෙසය්‍ය අපරෙනාසමයෙන තස්මිං පාසාදෙ තස්මිං කූටාගාරෙ තස්මිං පල්ලඞ්කෙ නිසින්නංවා නිපන්නංවා එකන්න සුඛා වෙදනා වෙදියමානං එව ඛෙ අහං සාරිපුත්ත ඉධෙකච්චං පුග්ගලං එවං වෙතසා වෙතෝ පරිච්ච පජානාමි. තථා යං පුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ව ඉරියති තව මග්ගං සමාරුළ්හෝ යථා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සතීති තමේනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නං එකන්ත සුඛා වෙදනා වෙදියමානං--

---

අථ, ඉක්ඛිති; ඝම්මාභිතත්තෝ,--ග්‍රීෂ්මයෙන්තැවුනාවූ;ඝම්ම පරෙතෝ, ග්‍රීෂ්මයෙන්පීඩිතවූ; කිලන්තෝ, කලාන්තවූ; තසිතෝ, ත්‍රාසනවූ; පිපාසිතෝ, ගවගත්පවස්ෑනි; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; තමෙවපාසාදං පණිධාය; ඒප්‍රාසාදයමපිහිටකොට; එකායනෙතමග්ගෙන,එකමමාර්ගයකින්; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේද;

තමේනං, ඒමෙහු; චක්ඛුම්පුරිසෝ, ඇස්ඇතිපුරුෂයෙක්; දිස්වා, දැක; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේකියන්නේද; යථා, යම්සේ; ඉමංයෙවපාසාදං, මේපහයටම; ආගමිස්සති, එන්නේද; තථා, එසේ; අයංභවංපුරිසෝ, මේපින්වත්පුරුෂතෙම; පටිපන්නෝ, පිළිපන්නේය; තංවමග්ගං, ඒමඟට; සමාරුළ්හෝ, නැඟුනේය; අපරෙනසමයෙන දෙඛකලකින්; තස්මිංපාසාදෙ; ඒපහයෙහි; තස්මිංකූටාගාරෙ, ඒකුළුගෙයි; තස්මිංපල්ලඞ්කෙ, ඒපර්‍යඞ්කයෙහි; නිසින්නංවා, හුන්නාවූද; නිපන්නංවා, හොත්නාවූද; එකන්නසුඛා, එකාන්තයෙන්සැපවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්; වෙදියමානං, විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒමොහු; පසෙසය්‍ය, දක්නේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; එවංඑවඛෝ, එපරිදිදෙන්ම; ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චංපුග්ගලං, ඇතැම් පුද්ගලයෙක්; එවං, මෙසේ; වෙතසා, මානසිකින්; වෙතෝ, ඔහු යන; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි;

යථා, යම්සේ; කායස්සභෙදාපරම්මරණා, කාබුන්මරණින් මතු; සුගතිං, සුගතිනම්වූ; සග්ගංලොකං, සවර්ගලොකයෙහි; උපපජ්ජිස්සති, උපදින්නේද; තථා, එසේ; අයංපුග්ගලෝ, මේ පුද්ගලතෙම; පටිපන්නෝ, පිළිපන්නේය; තථාච, එසේම; ඉරියති; පවතියි; තංවමග්ගං, ඒමඟට; සමාරුළ්හෝ, නැඟුනේ යයි; තමේනං--ප--වෙදියමානං.

ඉධපන භං සාරිපුත්ත එකච්චං පුග්ගලං එවං චේතසා චේ තෝ පරිච්ච පජානාමි තථායං පුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච මග්ගං සමාරුළ්හෝ යථා ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරතීති තමෙනං පස්සාමි අපරෙන සමයෙන ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උප සම්පජ්ජ විහරන්තං එකන්ත සුඛා වෙදනා වෙදිතමානං සෙය්ය ථාපි සාරිපුත්ත පොක්ඛරණී අචෙති්දකා සාතෝදිකා සීතෝදිකා සෙතකා සුපතිත්ථා රමණීයා අවිදූරෙ වස්සකිරෝ වනසණ්ඩෝ අථ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය ඝම්මාභිතතත්තෝ ඝම්මි පරෙතෝ කිලන්තෝ තසිතෝ පිපාසිතෝ එකායනෙන මග්ගෙන තමේ ව පොක්ඛරණිං පණිධාය තමෙනං වක්ඛුං පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය තථා යං භවං පුරිසෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච මග්ගං සමාරුළ්හෝ යථා ඉමං යේව පොක්ඛර ණිං ආගම්ස්සතීති--

---

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉධපන, මෙහිවනාහී; අහං, මම; එකච්චංපුග්ගලං, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්; එවං, මෙසේ; චෙතසා, මානසිකින්; චෙතෝ, ඔහුගේත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; පජානාමි, දනිමි; යථා, යම්සේ; ආසවානංඛයා, ආශ්‍රවක්ෂයකිරීමෙන්; අනාසවං, ආශ්‍රවරහිතවූ; චෙතෝවිමුත්තිං, අහික්ථලඋමාධියද; පඤ්ඤා විමුත්තිං ඵලප්‍රඥාවද; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතමයෙහි; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤාය, විශිෂ්ටඥානයෙන්; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊට ළඟඹ; විහරිස්සති, වාසයකරන්නේය; තථා, එසේ; අයංපුග්ගලෝ, මේපුද්ගලතෙමේ; පටිපන්නෝ; පිළිපන් නේය; තථාච, එසේම; ඉරියති, පවතියි; තංචමග්ගං, ඒමඟට; සමාරුළ්හෝ, නැගුනේය; තමෙනං--ප--

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අචෙති්දකා, පිරිසිදුදියඇති; සාතෝදිකා, සැපවූ දියඇති; සීතෝදිකා, සිහිල්වූදියඇති; සෙතකා, සුදුවැලිතලාඇති; සුපතිත්ථා, මනාවපිහිටිතොටුඇති; රමණීයා, සිත්නලුවූ; පොක්ඛරණී, පොකුණක්තොම; සෙය්‍යථාපි, යම් සේවේද; අස්සා, ඒපොකුණට; අවිදූරෙ, නුදුරෙහි; තිරෝ, සරස; වනසණ්ඩා, වනලැහැබක්දවෙයි;

අථ, එසේඇතිකල්හි; ඝම්මාභිතතත්තෝ, ග්‍රීෂ්මයෙන්තැවුනාවූ; ඝම්මපරෙතෝ, ග්‍රීෂ්මයෙන්පීඩිතවූ; කිලන්තෝ, කලාන්තවූ; තසිතෝ, ත්‍රස්තවූ; පිපාසිතෝ, පවස්ඇති; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; එකායනෙනමග්ගෙන, එකම්මාර්ගයකින්; තමෙව පොක්ඛරණිංපණිධාය, එමපොකුණමපිහිටකොට; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය; තමෙනං,—ප—ආගම්ස්සත්ති;

තමේනං පස්සෙය්‍ය අපරේන සමයේන තං පොක්ඛරණිං ඔගාහිත්වා නහාත්වා පිවිත්වා ච සබ්බ දරථකිලමථ පරිළාහං පටිපස්සම්භෙත්වා පච්චුත්තරිත්වා තස්මිං වනසණ්ඩේ නිසින්නං වා නිපන්නං වා එකන්ත සුඛා වේදනා වේදියමානං එවමේව ඛෝ අහං සාරිපුත්ත ඉධේ කච්චං පුග්ගලං එවං චේතසා චේතෝ පරිච්ච පජානාමි- තථායම්පුග්ගලෝ පටිපන්නෝ තථා ච ඉරියති තඤ්ච මග්ගං සම්මාරුළ්හෝ යථා ආසවානං ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සතීති-තමේනං පස්සාමි අපරේන සමයේන ආසවානං ඛයා අනාසවං චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨේව ධම්මේ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරන්තං එකන්ත සුඛා වේදනා වේදියමානං ඉමා ඛෝ සාරිපුත්ත පඨමාභියෝ---

---

අපරෙනසමයෙන, ඉන්මෑතකලකින්; තංපොක්ඛරණිං, ඒ පොකුණට; ඔගාහිත්වා, බැස; නහාත්වා. නා; පිවිත්වාව, දියපා නයකොට; සබ්බදරථකිලමථපරිළාහං, සියලුවිඩාකලාන්තදැවිලි; පටිපස්සම්භෙත්වා, මැඩ; පච්චුත්තරිත්වා, එතරව; තස්මිංවන සණ්ඩ, ඒවනලැහැබෙහි; නිසින්නංවා, හුන්නාවූවෝ; නිපන්නං වා, හොත්තාවූවෝ; එකන්තසුඛා, එකාන්තයෙන්සැපවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්; වෙදියමානං, විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒ මොහු; පස්සෙය්‍ය, දක්නේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; අහං, මම; ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චං පුග්ගලං, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්; එවං, මෙසේ; චේතසා, සිතින්; චේතෝ, සිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ, පජානාමි, දනිමි, යථා, යම්සේ; ආසවානංඛයා, ආශ්‍රවක්ෂයයකිරීමෙන්; අනාසවං, ආශ්‍රවරහිතවූ; චේතෝවිමුත්තිං, චිත්තවිමුක්තියද; පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ප්‍රඥාවිමුක්තියද; දිට්ඨේවධම්මේ, ඉහතම්යෙහි; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤාය, විශිෂ්ටඥානයෙන්; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊවළඹ; විහරන්තං, වසන්නාවූ; එකන්තසුඛාවේදනා, එකාන්තසැපවේදනා; වේදියමානං, විඳිනුලබන්නාවූ; තමේනං, ඒමොහු; පස්සෙය්‍ය, දක්නේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉමාඛෝපඨමාභියෝ, මේගති පසඟයි වදළසේක්---

යොඛං මං සාරිපුත්ත එවං ජානන්තං එවං පස්සන්තං එවං වදෙය්‍ය නත්ථි සමණස්ස ගොතමස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සන විසෙසෝ තක්කපරියාහතං සමණෝ ගොතමෝ ධම්මං දෙසෙති විමංසානුචරිතං සයං පටිභාණන්ති තං සාරිපුත්ත වාචං අපපහාය තං චිත්තං අපපහාය තං දිට්ඨිං අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා යථා භතං නික්ඛිත්තෝ එවං නිරයෙ සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත භික්ඛූ සීලසම්පන්නෝ පඤ්ඤාසම්පන්නෝ දිට්ඨෙව ධම්මෙ අඤ්ඤං ආරාධෙය්‍ය එවං සම්පදමිදං සාරිපුත්ත වදාමි තං වාචං අපපහාය තං චිත්තං අපපහාය තං දිට්ඨිං අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා යථා භතං නික්ඛිත්තෝ එවං නිරයෙ-

අභිජානාමි ඛොපනාහං සාරිපුත්ත චතුරඞ්ග සමන්නාගතං බ්‍රහ්මචරියං චරිත පාසසිස්සුදං ඔහං පරම තපස්සි ලූඛස්සුදං ඔහං පරමලූඛා ජෙගුච්ඡි සුදං ඔහං පරම ජෙගුච්ඡි පවිත්තාසස්සුදං ඔහං පරම පච්චන්තෝ-වාත්‍රස්සුමෙ ඉදං සාරිපුත්ත තපස්සි නාම හොති –

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! යොඛං, යමෙක්වනාහි; එවං ජානන්තං, මෙසේ දන්නාවූ; එවංපස්සන්තං, මෙසේ දක්නාවූ; මං, මට; එවංවෙදෙය්‍ය, මෙසේකියාද; සමණස්ස ගොතමස්ස, ශ්‍රමණ ගෞතමයාට; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මනුෂ්‍යධර්මයට වැඩිවූ; අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසෝ, ආර්‍යඥානදර්ශනයට සමර්ථවූ දර්ශනවිශෙෂයක්; නත්ථි, නැත; සමණෝ ගොතමෝ, ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම; තක්කපරියාහතං, තර්කයෙන් ආහරණයකරණ ලද්දාවූ; වීමංසානුචරිතං, ප්‍රඥාවෙන් යොයනලද්දාවූ; සයංපටිභාණං, තමාගට වැටහෙනනාවූ; ධම්මං, ධර්මයක්; දෙසෙති, දෙශනාකෙරෙයි කියාද; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තංවාචං, ඒ වචනය; අපපහාය, දුරුකොටනොකොට; තංචිත්තං, ඒ සිත; අපපහාය, දුරුකොටනොකොට; තංදිට්ඨිං, ඒ ලබ්ධිය; අපපටිනිස්සජ්ජිත්වා, නොදුරලා, අත්හැරලා, භෙෂජ්‍යකොලද්දක්; යථාභතං නික්ඛිත්තෝ, යම්සේ බෙහෙතුබුඩියේද; එවං, එපරිද්දෙන්; නිරයෙ, නරකයෙහි වේ; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සීලසම්පන්නෝ, ශීලඥන්යුක්තවූ; සමාධිසම්පන්නා, සමාධියෙන් යුක්තාවූ; පඤ්ඤාසම්පන්නෝ, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තාවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතම ඉඳහි; අඤ්ඤං, ඉසයෘර්‍යාව; ධම්මෙ; අඤ්ඤං ආරාධෙය්‍ය, අර්හත්වය ලබන්නේද; එවං, මෙසේ; ඉදංසම්පදං, මේ උපමාව; වෙදිතබ්බං, දතයුතුයි; තංවාචං,—ප—එවංතිරයෙ,—

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහං, මම; චතුරඞ්ගසමන්නාගතං, අඞ්ගසතරකින්යුක්තවූ; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; චරිතා, කෙළෙම්; අභිජානාමි, දනිමි; තපස්සිස්සුදංඔහං, තපස්ඇත්තෙමි; පරමතපස්සී, තපස්ඇත්තවුන් අතුරෙන් උතුමවෙමි; ලූඛස්සුදංඔහං, රූක්ෂප්‍රතිපදාඇත්තෙමි; පරමලූඛා, රූක්ෂප්‍රතිපදාඇත්තවුන් අතුරෙන් උතුමවෙමි; ජෙගුච්ඡිස්සුදංඔහං, පාපයටබිය්‍රකුල් කරන්නෙමි; පරමජෙගුච්ඡි, පාපයටබිය් කුල්කරණාතවුන් අතුරෙන් උතුමවෙමි;

අවෙලකො හොමි මුත්තාවාරො හත්ථාපලෙඛනො න එහිභදන්තිකො න තිඤ්ඡභදන්තිකො න අභිහටං න උද්දිස්ස කටං න නිමන්තණං සාදියාමි සො න කුම්භිමුඛා පතිගණ්හාමි න ඛලොපි මුඛා පතිගණ්හාමි න එලකමන්තරං න දණ්ඩ මන්තරං න මුසල මන්තරං නව්න්නං භුඤ්ජමානානං න ගබ්භිනියා න පායමානාය න පුරිසන්තර ගතාය න සඞ්කිත්තීසු න යත්ථ සා උපට්ඨිතො හොති න යත්ථ මක්ඛිකා සඩසඩ්වාරිනී න මච්ඡං න මංසං න සුරං න මෙරයං න ථූණොදකං පිවාමි සො එකාගාරිකො වා හොමි එකා ලොපකො වාගාරිකො වා හොමි වා ලොපිකො සත්තාගාරිකො වා හොමි සත්තා ලොපිකො එතිස්සාපි දන්තියා යාපෙමි ඉතිපි දන්තියා

පරමපව්විතෙනා, උතුම්විවේකඇත්තේ; පව්විත්තෝසුදං හොමි, ප්‍රකෘතිවිවෙකඇත්තේවෙමි; ශාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තත්‍ර, එහි; මෙ, මාගේ; තපස්සිතායහොති, තපස්බවවෙයි; මුත්තාවාරො, මුදකලදඇවාරඇති; අවෙලකොහොමි, තග්න වෙමි; හත්ථාපලෙඛනො, දිවින්අතලොවින්නේ; නොහොත්, වච්ස්කොවදණ්ඩසංඥවෙන් අතින්පිසින්නේවම්; නඑහිභදනිකො, හිඤ්ඡාපිණ්ඩඑවවහන්සැයිකිකල්හි නොපිළිගන්නේවෙමි; තිඤ්ඡභදන්තිකො, සිටුව වහන්සැයිකියාදුන්දෙය; න, නොපිළිගණිමි; නාභිහටං. පෙරටුවගෙණෙනලදඇහාරය නොපිළිගණිමි; උද්දිස්සකටං, උදෙසාකරණලද්ද; න, නොපිළිගණිමි; නිමන්තණං, නිමන්ත්‍රණබත; නසාදියාමි; නොඉවසමි; සො, ඒ මම; කුම්භිමුඛා, කලමුවවිවිත්ගෙණදුන්දෙය; 'න පතිගණ්හාමි,) නොපිළිගණිමි; ඛලොපිමුඛා,සැලිමුවවිවිත්ගෙණදුන්දෙය; න(ප තිගණ්හාමි,) නොපිළිගණිමි; එළකමන්තරං, එලිපතඅතරනොවදුන්දෙය; න, නොපිළිගණිමි; නදණ්ඩමන්තරං, දණ්ඩක්අතර නොවදුන්දෙය; න, නොපිළිගණිමි; නමුසලමන්තරං, මොහොලක්අතරකොවදුන්දෙය; න,නොපිළිගණිමි;භුඤ්ජමානානං, අනුභවකරන්නාවූ; විඤ්ඤං, දෙදෙනෙකුගෙන් එකොක්වුත්දුන්දෙය; න, නොපිළිගණිමි; ගබ්භිනියා, ගැබිනියවිසින්දුන්දෙය; න; නොපිළිගණිමි; පායමානාය, කිරිපොවන්නියවිසින්දුන්දෙය; න, නොපිළිගණිමි; පුරිසන්තරගතාය, පුරුෂයෙකුඅතරගියතැනැත්තියවිසින්දුන්දෙය; න, නොපිළිගණිමි; සංකිත්තීසු, සංකීර්නයන්හි; හෙවත්, සම්මාදම්කළදෙසින්කියිවත්; න, නොපිළිගණිමි; යත්ථ, යම්තැනක; සා, සුනඛයෙක්; උපට්ඨිතොහොති, එළඹසිටියේද; න, ඔහුවනොදී එහිදීදුන්දෙයනොපිළි

යාපෙමි සත්තාහිපි දත්තියා යාපෙමි එකාහිකම්පි ආහාරං ආහාරෙමි වාහිකම්පි ආහාරං ආහාරෙමි සත්තාහි කම්පි ආහාරං ආහාරෙමි ඉති එවරූපං අඩ්ඪමාසිකම්පි පරියායභත්ත භොජනානුයොග මනුයුත්තෙතා විහරාමි —

සොසාහ භික්ඛෝ වා හොමි සාමණෙර භික්ඛෝ වා හොමි නීචාර භික්ඛෝ වා හොමි දඳුලු භික්ඛෝ වා හොමි හට භික්ඛෝ වා හොමි ආචාමභික්ඛෝ වා හොමි පිණ්ඩුකඨක භික්ඛෝ වා හොමි ගොමය භික්ඛෝ වා හොමි වනමූල ඵලා හාරෝ වා යාපෙමි පවත්ත ඵලභොජී සෝ සාණානිපි ධාරෙමි මසානානිපි ධාරෙමි ඡවදුස්සානි පි ධාරෙමි,—පංසුකූලානි පි ධාරෙමි තිරිටානිපි ධාරෙමි අජිනමපි ධාරෙමි අජිනක්ඛිපමපිධාරෙමි කුසචීරමපි ධාරෙමි වාකචීරමපි ධාරෙමි ඵලක චීරමපි ධාරෙමි

ගණ්හිමි; ඝරේ, ඝම්තැනක; මක්ඛිකා,මැස්සෝ;සණ්ඩසණ්ඩචාරිනී, කාවිකාවිවහැසිරෙත්ද; න, එහිදුන්දෙයනොපිළිගණ්හිමි; මච්ඡං) දියමස්; න, නොවළඳමි; මංසං, ගොඛමස්; න, නොවළඳමි; සුරා, සුරාව; න, නොබොමි; මෙරයං, මල්යුසින්කලමද්‍යයන, නොබොමි; ථුසොදකං, කාඤ්ජිය; හෙවත්, (විනාකිරිආදිය) න පිවාමි, නොබොමි;

සෝ, එම්මම; එකාගාරිකඛාමාහොමි, පිඬුසිණ්ඩිමවඑකමගෙ ඝක්ඇත්තේවෙමි; එකාලොපිකොවා, එකමඇලොපඅත්කින් ඇපෙන්නේවෙමි; වාගාරිකෝ, ගෙවල්දෙකකපිඬුසිණ්ඩිමෙහි යෙදුනේවෙමි; වාලොපිකොවා, බත්ඇලොපදෙකකින්ඇපෙමි; සත්තාගාරිකෝ, ගෙවල්සතකපිඬුසිණ්ඩිමෙහියෙදුනේ; සත්තා ලොපිකොවාහොමි, බත්ඇලොපසතකින්ඇපෙමි; එකිස්සාපි දත්තියා, එක්කුඩාබත්තැටියකින්; යාපෙමි, ඇපෙමි; තීහි පිදත්තියා, බත්තැටිදෙකකින්; යාපෙමි, ඇපෙමි; සත්තාහිපි දත්තියා බත්තැටිසතකින්;යාපෙමි, ඇපෙමි; එකාහිකම්පි, එකද වසකවරක්; ආහාරංඇහාරෙමි, අහරගණ්හිමි; වාහිකම්පි, දෙදින කවරක්; ආහාරංඇහාරෙමි, අහරගණ්හිමි; සත්තාහිකංඇපි, සත් දිනකවරක්; ආහාරංඇහාරෙමි, අහරගණ්හිමි;ඉති, මෙසේ;එවරූ පං, මෙබඳුවූ; අඩ්ඪමාසිකම්පි, අඩ්ඪමසකවරක්ද; පරියායභත්ත භොජනානුයොගමනුයුත්තෙතා, වාරභොජනයෙහියෙදුනේ; විහ රාමි, වාසයකරමි;

සෝ, එම්මම; සාකභක්ඛෝවාහොමි, අම්පලාබුදින්නේත් දිමි; සාමාකභක්ඛෝවාහොමි, බඩඟමුබුදින්නේත්වෙමි; නීවා රභක්ඛෝවාහොමි, ඌරැඇල්බුදින්නේත්වෙමි; දඳුලුභක්ඛෝ

කෙසකම්බලම්පි ධාරෙමි වාළකම්බලම්පි ධාරෙමි උලූක පක්ඛි කම්පි ධාරෙමි කෙස මස්සු ලොමංච කොපි හෙමි කෙස මස්සු ලොචනානුයුත්තෙතා උබ්බහිතෙතා පි හොමි ආසන පටික්ඛිත්තෙතා උක්කුටිකෙතා පි හොමි උක්කුටිකප්පධානමනුයුත්තෙතා කණ්ටකා පස්සයිතෙතාපි හොමි

කණ්ටකා පසෙස සෙය්‍යං කප්පෙමි සායං තතියකම්පි උදකො රොහණානුයොග මනුයුත්තෙතා විහරාමි ඉති එවරූපං අනෙකවිහිතං, කායස්ස ආතාපන පරිතාපනානුයොග මනුයුත්තෙතා විහරාමි ඉදං සු මෙ සාරිපුත්ත තපසස්මිතායහොති තත්‍රස්සු මෙඉදං සාරිපුත්ත ලූඛසම්මි හොති නෙක වස්සගණ්ඨිකං රජෝ ජල්ලං කායෙ සන්නිචිතං හොති පපටිකජාතං සෙය්‍ය ථාපි සාරිපුත්ත තිත්තුක ඛාණු නෙක වස්ස ගණ්ඨිකො සන්නිචිතො හොති පපටික ජාතෝ එවමෙවස්සු මෙ සාරිපුත්ත

වාහොමි, සම්වැරලිබුදින්නේත්වෙමි; හවභෙකාවාහොමි, මැලියම්බුදින්නේත්වෙමි; භවභෙකාවාහොමි, කුඩුඅනුභව කරන්නේත්වෙමි; ආවාමභෙකාවාහොමි, දඹුබත්මුදින්නේත් වෙමි; පිඤ්ඤකභෙකාවාහොමි, තලආදිමූරුවබුදින්නේත් වෙමි; තිණභෙකාවාහොමි, ලාතණහොළඅනුභවකරන්නේත් වෙමි; වනමූලඵලාහාරෝ, වනමුල්ඵලආහාරකොටඇත්තේ; පවත්තඵලභොජී, සඛයංපතිතඵල අනුභවකරන්නේත්; යා පෙමි, යෑපෙමි; සෝ, ඒමම; සාකානිපි, හකවැහැරිත්; ධා රෙමි, දරමි; මසාකානිපි, මිශ්‍රකවසත්‍රක්; ධාරෙමි, දරමි; ඡව දුස්සානිපි, මිකියෙන්ඉවත්කළවසත්‍රද; ධාරෙමි, දරමි; පංසුකූ ලානිපි, පාංසුකූලවසත්‍රද; ධාරෙමි, දරමි;

තිරීටානිපිධාරෙමි,රැක්පොතුරූදදරමි; අජිනමපි, අදුන්දිවිසම්ද; ධාරෙමි, දරමි; අජිනක්ඛිපමපි, මැදින්පැළුඅදුන්දිවිසම්ද; ධාරෙමි, දරමි; කුසචිරමපි, කුසතණවැහැරිද; ධාරෙමි, දරමි; වාකචිරමපි, නිඋඳුවැහැරිද; ධාරෙමි, දරමි; ඵලකචිරමපි, පුවරු වැහැරිද; ධාරෙමි, දරමි; කෙසකම්බලම්පි, ඉසක්වල්න්කළ කම්බිලි; ධාරෙමි, දරමි; උලූකපක්ඛිකමපි, මහමූහුණුපියාපනින් කළවැහැරි; ධාරෙමි, දරමි; කෙසමස්සුලොමංචකොපි, ඉසක් රවුල්උගුලන්නෙක්වෙමි; කෙසමස්සුලොචනානුයොග මනුයුත්තෙතා, ඉසක්රවුළුඉගිළීමෙහියෙදුනේවෙමි; ආසනපටික්ඛි තෙතා, අසුන්ප්‍රතික්ෂෙපකළේ; උබ්බඨහොහොමි, උඩුකුරුව සිටියේවෙමි;උක්කුටිකප්පධානමනුයුත්තෙතා, උක්කුටිකවීර්‍යයෙන්

නෙක වස්ස ගණිකං රජෝ ජල්ලං කායෙ සන්නිචිතං හොති පපටික ජාතං තස්ස මයහං සාරිපුත්ත න එවං හොති අහෝ වතා හං ඉමං රජෝජල්ලං[1] පාණිනා පරිමජ්ජෙය්‍යං අඤ්ඤෙසං වා පන මෙ ඉමං රජෝ ජල්ලං පාණිනා පරිමජ්ජෙය්‍යුන්ති එවම්පි මෙ සාරිපුත්ත න හොති ඉදං සු මෙ සාරිපුත්ත ලූඛසම්මං හොති

තත්‍ර සුදං ඉදං සාරිපුත්ත ජෙගුච්ඡිසම්මං හොති සො ඛො අහං සාරිපුත්ත සතොවඅභික්කමාමි සතො පටික්කමාමි යාව උදක බින්දුම්හිපි මෙ දයා පච්චුපට්ඨිතා හොති මා හං ඛුද්දකෙ පාණෙ විසම ගතෙ සඞ්ඝාතං ආපාදෙසන්ති ඉදං සුමෙ සාරිපුත්ත ජෙගුච්ඡිසම්මං හොති

ය්‍යුක්තාවූයේ; උක්කුටිකොහොමි, උක්කුටිකයෙන්සිටින්නේවෙමි; කණ්ටකාපස්සයිකොපිහොම්, කටුමත්තේගමනාදියකරම්; කණ්ටකාපස්සෙ, කටුඇතිරිමතුයෙහි; සෙය්‍යංකපෙපම්, සයනයක රම්; සායනතියකම්පි, සවසතුන්වැනිකොව; උදකාරොහණානුයොගමනුයුත්තෙතා, දියවබැසීමෙහියෙදුනේ; විහරාම්, වාසය කරම්; ඉති, මෙසේ; එවරූපං, මෙබඳු; කායස්ස, ශරීරයාගේ; ආතාපනපරිතාපනානුයොගමනුයුත්තෙතා, තාත්පසතාවීමෙහි යෙදුනේ; විහරාම්, වෙසෙම්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉදං, මෙය; මෙ, මාගේ; තපස්සිතායහොති, තපස්බවවෙයි; තත්‍ර, එහි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉදං, මෙය; ලූඛසම්මංහොති, රූක්ෂබවවෙයි; නෙකවස්සගණිකා, නොයෙක්වර්ෂගණනින්හටගත්; රජෝජල්ලං, රජස්දැලි; කායෙ, ශරීරයෙහි; සන්නිචිතං, රැස්වූයේ; පපටිකජාතංහොති, කවගත්පතුරුඇත්තේවෙයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! නෙකවස්සගණිකා, නොයෙක්වර්ෂගණන් පසුකියාවූ; සන්නිචිතා, පොතුළුක්වූ; තිඤ්ඡුකඛාණු, තිබ්බිරිකාණුවක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පපටිකජාතොහොති, කවගත්පතුරුඇත්තේවේද; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; මෙ, මාගේ; කායෙ, ශරීරයෙහි; නෙකවස්සගණිකං —ප— පපටිකජාතංහොති, කවගත්පතුරුඇත්තේවෙයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තස්සමයහං, ඒමට;එදිං, මෙසේ;නහොති,නොවෙයි; අහං, මම; ඉමංරජෝජල්ලං, මේරජස්දැලි;පාණිනා,අතින්; පරිමජ්ජෙය්‍යං, පිරිමදින්නෙමි; අඤ්ඤෙසංවාපන, අන්කෙනෙක්හෝ; පාණිනා, අතින්; පරිමජ්ජෙය්‍ය, පිරිමදින්නාහුනම්; අහොවත, ඉතාමැනෙකැයිකියායි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එවම්පි, මෙසේද; නහොති, නොවෙයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉදංසු, මේවනාහි; ලූඛසම්මංහොති, රූක්ෂබවවෙයි;

---

[1] සකොච්-ම්—.

තත්‍ර සසු මේ ඉදං සාරිපුත්ත පච්චිත්තසම්මං හොති සො ඛො අහං සාරිපුත්ත අඤ්ඤතරං අරඤ්ඤායතනං අජ්ඣෝ ගහෙත්වා විහරාමි යදා පස්සාමි ගොපාලකං වා පසු පාලකං වා තිණහාරකං වා කඨ හාරකං වා වන කම්මිකං වා වනෙන වනං ගහණෙන ගහණං නින්නෙන නින්නං ථලෙන ථලං පපතාමි තං කිස්ස හෙතු මාමං තෙ අදුඤංසු අහ ච මා තෙ අදු සන්ති සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත ආරඤ්ඤකො මිගො මනුස්ස දිස්වා වනෙන වනං ගහණෙන ගහණං නින්නෙන නින්නං ථලෙන ථලං පපතති එවමෙව ඛො අහං සාරිපුත්ත යදා පස්සාමි ගොපාලකං වා පසුපාලකං වා තිණහාරකංවා කඨ හාරකං වා

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තත්‍ර, එහි; ඉදං, මෙය; ජෙගුච්ඡී සම්මංහොති, පිළිකුල්බව වෙයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සොඛො අහං, ඒමම; සතොව, සිහිඇතිවම; අභික්කමාමි, ඉදිරියවයෙමි; සතො, සිහිඇතිව; පටික්කමාමි, පෙරළා එමි; යාවඋදකබින්දුමහි අපි, දියබිඳුවක්කෙරෙහිද; මෙ මාගේ; දයා, දයාව; පච්චුපඨිතා හොති, එළඹසිටියාවෙයි; අහං, මම; විසමගතෙ, විෂමස්ථාන යටපෑමිණි; බුද්දකෙපාණෙ, කුඩාප්‍රාණීන්; සංඝාතං, විනාශයට; මාආපාදෙසන්ති, විනාශකොරන්නෙමි; කියාඝි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉදං, මේය; මෙ, මාගේ; ජෙගුච්ඡිසම්මංහොති, පිළිකුල්බවවෙයි; සාරිපුත්ත, හාරිපුත්‍රය! තත්‍ර, එහි; ඉදං, මෙ ය; මෙ, මා ගේ; පච්චිත්තසම්මංහොති, ප්‍රකාශිවිවෙකබවවේ; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සොඛොඅහං, ඒමම; අඤ්ඤතරංඅරඤ්ඤායතනං, එක්තරාවනයකට; අජ්ඣෝගහෙත්වා, වැද; විහරාමි, වෙසෙමි; යදා, යම්විටක; ගොපාලකං වා, ගොපල්ලෙකුහෝ; පසුපාලකංවා, අවශෙෂසිව්පාවුන්රකින් නෙකුහෝ; තිණහාරකංවා, තණ ගෙණ යන්නෙක්හෝ; කඨහාරකංවා, දරගෙණයන්නෙක්හෝ; වනකම්මිකංවා, වන කම්කරන්නෙකුහෝ; පස්සාමි, දකිමිද; (එවිට) වනෙනවනං, සිටිවනයෙන්අන්වනයකටද; ගහණෙනගහණං, ලැහැබින්ලැ හැබටද; නින්නෙනනින්නං, මිට්ටිමින්මිට්ටිමටද; ථලෙනථලං, ගොඹින්ගොඹටද; පපතාමි, පණිමි; තංකිස්සහෙතු, ඊටහෙතු කවරේද, තෙ, ඔහු; මං, මා; මාඅදුඤංසු, නොදකිත්වා; කි යාඝි; අහංච, මමද; තෙ, ඔවුන්; මාඅදුඤං, නොදකිම්වා කියාඝි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ආරඤ්ඤකොමිගො, වනවැස මුවෙක; මනුස්ස, මිනිසුන්; දිස්වා, දැක; වනෙනවනං, වනගෙන් වනයට;—ප—ගහණෙනගහණං, ගම්ගෙන්ගමට; සාරි

වනසණ්ඩකං වා වනෙනවනං ගහණෙන ගහණං නිඤ්ඤාත නිඤ්ඤාං ථලෙන ථලං පපතාමි තං කිස්ස හෙතු-මා මං තෙ අද්දසංසු අහඤ්ච මා තෙ අද්දසන්ති ඉදං සු මෙ සාරිපුත්ත පච්චත්තසම්මිං හොති---සො ඛෝ අහං සාරිපුත්ත යෙ තෙ හොඨා පණ්ඩිතා වො අපගත ගොපාලා තත්ථ වතු ගුණ්ඩිතො උපසඞ්කමිත්වා යානි තානි වච්ඡකානං තරුණකානං ඛෙත්තූපඛානං ගොමයානි තානි සුදං ආහාරෙමි යාව කිවච මෙ සාරිපුත්ත සකං මුත්ත කරිසං අපරියාදිණ්ණං හොති සකඤ්ච සුදං මුත්ත කරිසං ආහාරෙමි ඉදං සු මෙ සාරිපුත්ත මහාවිකට භොජනසම්මිං හොති සො ඛෝ අහං සාරිපුත්ත අඤ්ඤතරං භිංසනකං වන සණ්ඩං අජ්ඣොගහෙත්වා විහරාමි තත්ර සුදං සාරිපුත්ත භිංසනකස්ස වනසණ්ඩස්ස භිංසනකත්තසම්මිං හොති යො කොචි අවිතරාගො තං වනසණ්ඩං පවිසති ලොමානි හංසන්ති සො ඛෝ අහං සාරිපුත්ත යා සා රත්තියා සීතා හෙමන්තිකා අන්තරඨකා ගිම්හානං සමයෙ තථාරූපා සු රත්තී

පුත්ත, සාරිපුත්‍රය! එවං එව ඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; යදා, යම්විටක; ගෝපාලකංවා—ප—අහංව, මා, ඔබ, අද්දසංසු, සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! ඉදං, මෙය; පච්චත්තසම්මංහොති, ප්‍රකෘතිවෙකබවවෙයි; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! සොඛෝඅහං, ඒමම; පණ්ඩිතගාවො, නික්මුනුගවයන්ඇති; අපගතගොපාලා, පහවූගොපලුන්ඇති; යෙතෙගොඨා, යම්ඒගාල්වෙත්ද; තත්ථ, එහි; චතුගුණ්ඩිතො, චතුගුණ්ඩිකව; ඔවත්, දෙදනදෙවැලමිටිබිමතබාඝනගමන්ඇතිව; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; ඛෙත්තූපඛානං, දෙතුන්වෙතට කිරිබීමටපැමිණෙන්නාවූ; තරුණකානං, බාලවූ; වච්ඡකානං, වත්සන්ගේ; යානි තානි ගොමයානි, යම් ඒ ගොම ඇත්ද; තානි, ඒගොම, ආහාරෙමි, අනුභවකරමි; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! යාවකිවච, යම්තාක්; මෙ, මාගේ; සකංමුත්තකරීසං, සවකියමලමූත්‍ර; අපරියාදිණ්ණංහොති, සෘජුනුවූයේද; (ඒතාක්) සකංමුත්තකරීසං, සවකියමලමූත්‍ර; ආහාරෙමි, අනුභවකරමි; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! ඉදං, මෙය; මෙ, මාගේ; මහාවිකටභොජනසම්මංහොති, මහත්අපහෘතභොජනයවෙයි; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! සොඛෝඅහං, ඒමම; අඤ්ඤතරං, එක්තරා; භිංසනකං, බිහිසුනුවූ; වනසණ්ඩං, වනලැහැබකට; අජ්ඣොගහෙත්වා, පිවිස; විහරාමි, වෙසෙමි; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! තත්‍ර, එහි; භිංසනකත්තසස වනසණ්ඩස්ස, බිහිසුනුබවක ලැහැබෙහි; භිංසනකත්තසම්මංහොති, බිහිසුනුබවවෙයි; යොකොචිඅවීතරා

සුරත්තිං අජ්ඣොකාසෙ විහරාමි—දිවා වනසණ්ඩෙ හිම්හානං පච්ඡිමෙ මාසෙ දිවා අබ්භොකාසෙ විහරාමි රත්තිං වන සණ්ඩ අපිසසු මං සාරිපුත්ත අහං අනච්ඡරියා ගාථා පටිභාසි පුබ්බ අසසු තපුබ්බා

සොතතෙතා සො සීතො* එතො හිං සනකෙ වනෙ
නගෙහා න වහති මා සීතො එසනා පසුතො මුනී

සෝ බෝ අහං සාරිපුත්ත සුසානෙ සෙය්‍යං කප්පෙමි ඡවසී කානි උපනිධාය අපිසසු මං සාරිපුත්ත ගෝ මඬලා උපසඬකමිත්වා ඔඪු භත්තසිපි ඔමුත්තෙතනසිපි පංසුතෙතපි ඔකිරන්ති කණ්ණ සොතෙසුපි සලාකං පවෙසෙන්ති නඛෝ පනා හං සාරිපුත්ත අනිජ්ඣානාමි තෙසු පාපකං චිත්තං උපපාදෙතා ඉදං සු මෙ සාරිපුත්ත උපෙක්ඛා විහාරස්මිං හොති—සන්ති බෝ පන සාරිපුත්ත එකෙ සමණබ්‍රාහමණා එවංවාදිතෝ එවංදිට්ඨිතෝ ආහාරෙන සුඩි ති--තෙ එව මාහංසු සොලෙහි ඛාපෙමා ති තෙ කොලමපි ඛාදන්ති කොලචුණ්ණමපි ඛාදන්ති--

---

ගෙ, යම්කිසිවිතරාගීනොවූවෙක්; තං, වනසණ්ඩං, ඒවනලැහැබව; පවිසති, ප්‍රවිෂ්ටවේද; සෙහුය්‍යෙන, බොහෝසෙයින්; ලොමානිහංසනති, ලොමහර්ෂිවෙත්; හෙවත්; තැතිගැනෙත්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සොඛොඅහං, ඒ මම; හිමපාතසමයෙ, පිනිවැටෙනකාලයවූ; අන්තරඝරෙ, නුවන් මැදින් දෙමස අතර අවදවසෙහිවූ; හෙමන්තිකා, හිමඍතුපිළිබඳවූ; සීතා, සීතලවූ; යාතාරත්තියො, යම්ඒරාත්‍රිහුවෙත්ද, තථාරූපාසුරත්තීසු, එබදු රාත්‍රීන්හි; රත්තිං, රාත්‍රියෙහි; අබ්භොකාසෙ, අභ්‍යවකාශයෙහි; විහරාමි, වෙසෙමි; දිවා, දවල්; වනසණ්ඩ, වනලැහැ බෙහිවෙසෙම්; හිමහානං, ග්‍රීෂ්මඍතුපිළිබඳ; පච්ඡිමෙමාසෙ, අන්තිමමාසයෙහි; දිවා, දවල්; අබ්භොකාසෙ, අභ්‍යවකාශයෙහි; විහරාමි, වෙසෙමි; රත්තිං, රාත්‍රියෙහි; වනසණ්ඩ, වනලැහැබෙහිවෙසෙම්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අපිසසු, යලිත්; පුබ්බ, පෙර; අනුස්සුතාපුබ්බා, නොඇසූවිරූ; අහංඅනුඅච්ඡරියා ගාථා, මේආශ්චර්‍යවූගාථාව; පටිභාසි, වැටහිණි;

එසනාපසුතො, ගුණියසෙවීමෙහියෙදුනු; සෝ, ඒමම; තතෙතා, තැවුනේ; නොඛොත්; සොතතෙතා, අතිශයින්තැවුනේ; සෝ, ඒමම; සීතො, සිහිල්වූයේ; නොඛොත්; සොසීතො, අතිශයින්සීතලවූයේ; හිංසනකා, බිහිසුනුවූ; වනෙ, වෙ

---

*සීතො; ෂ්—

කොලොදකම්පි පිවනති අනෙක විහිතම්පි කොලවිකතිං පරිභු
ජනති අභිජානාමි ඛොපනාහං සාරිපුත්ත එකං යෙව කො
ලං ආහාරං ආහරිතා සියා ඛො පන තෙ සාරිපුත්ත එව
මස්ස මහා නූන තෙන සමයෙන කොලොෙ අහොසි නි තඛො
පනෙ තං සාරිපුත්ත එවං දට්ඨබ්බං තදු පි එතපරමොෙ යෙව
කොලොෙ අහොසි සෙය්‍යථාපි එතරහි තස්ස මය්හං සාරිපුත්ත
එකං යෙව කොලං ආහාරං ආහාරයතොෙ අධිමත්ත කසීමා
නං පතෙතා කායොෙ හොනි සෙය්‍යථාපි නාම ආසීතික පබ්බානි

නෙහි; එකොෙ, හුදකලාවූයේ; නගෙහා, නග්ගවූයේ; අඝසිං, ගින්නවෙත; නආසීනොෙ, නොඑළඹිම්;

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සොඛොෙ අහං, එමම; සුඛුමනෙ, සොහොනෙහි; ඡවසිකානි, මිනීඇට; උපනිධාය, හිසපයකොටට වශයෙන්තබා; සෙය්‍යංකපෙපමි, ශයනයකරම්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අපිසසු, ගලිත්; මං, මාදෙනව; ගොමණ්ඩලා, ගව පාලකදරුවෝ; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; ඔස්සහනතිවි, කැසිකා රාදදමත්; ඔමුත්තෙනනිපි, මූත්‍රකරත්; පංසුකෙනපිඔකිරනති, පස්දවිසුරුවත්; කණ්ණසොතෙසු, කන්සිදුරුවල; සලාකං පවෙසෙනති, ඉරටුගසත්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහංඛොපන, මමවනාහි; තෙසු, ඔවුන්කෙරෙහි; පාපකංචිත්තං, පවිට්ඨසිතත්; උපපාදෙතා, ඉපදවූවා; නඛොආජානාමි, නොදනිමි; සාරි පුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉදං, මෙය; මෙ, මාගේ; උපෙක්ඛා විහාරසම්ං හොති, උපෙක්ඛාවිහරණයයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ආහාරෙණ, ආහාරයකරණකොටගෙණ; සුඛිතති, ශුඛියවේයයි; එවංවාදිනොෙ, මෙසේකියන්නාවූ; එවංදිට්ඨිනොෙ, මෙබදුලබ්ධිඇත්තාවූ; එකෙසමණබ්‍රාහ්මණා, ඇතැම්මහණබමු ණෝ; සනතිඛොපන, ඇත්තාහුමය; තෙ, ඔහු; එවමාහංසු, මෙසේකියත්; කොලෙහි, ඛෙබරවලින්; යාපෙමඉති, යැපෙමු යයිකියාද්දි; තෙ, ඔහු; කොලම්පි, ඛෙබරද; ඛාදනති, කත්; කොලචූණණම්පි, ඛෙබරසුනුද; ඛාදනති, කත්; කොලොදකම්පි, ඛෙබරමැඹගත්දියද; පිවනති, බොත්; අනෙකවිහිතං, නානා ප්‍රකාරවූ; කොලවිකතිං, ඛෙබරින්කළආහාර; පරිභුජනති, පරි භොගකරත්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහංඛොපන, මමවනාහි; එකංයෙවකොලං, එකම්ඛෙබරඵලයක්; ආහාරං, ආහාරකොට;

වා කාල පබ්බානි වා එව මෙව සසු මේ අඟ පච්චඟානි භව
නති තායෙවපපහාරතාය සෙය්‍යථාපි නාම ඔළුපදං එව
මෙව සසු මෙ ආනිසදං හොති තායෙ වපපහාරතාය සෙය්‍ය
ථා පි නාම වට්ටනා වලි එව මෙව සසු මෙ පිඹි කණ්ඨකා
උන්නතා වනතො හොති තායෙ වපපාහාරතාය සෙය්‍යථා පි
නාම ජරසාලාය ගොපානසියො ඔලුඟ විලුඟා භවනති
එවමෙව සසු මෙ ඵාසුලියො

ඔලුඟ විලුඟා භවනති තායෙ වපපාහාරතාය සෙය්‍යථා පි
නාම ගම්භිරෙ උදපානෙ උදක තාරකා ගම්භීරගතා ඔකකා
සිකා දිස්සනති එව මෙව සසු මෙ අකකි කූපෙසු අකකිතාරකා
ගම්භිර ගතා ඔකකාසිකා දිස්සනති තායෙවපපාහාරතාය සෙ
ය්‍යථාපි නාම නිත්තනතලාබු ආමකචිජ්ජෙනා වාතා තපෙන
සම්ඵුටිතො හොති සම්මිලාතො එවමෙව සසු මෙ සීසචිජ්ජි

ආහරිතා, ගත්තෙම්; අභිජානාම්ඛො, දනිම්මය; සාරිපුත්ත,
ශාරිපුත්‍රය! එවංඅස්ස, මෙසේවෙන්වඇතැයි; එකම්; තෙනඝම
යෙන, එකල්හි; කොලො, ඛෙබරඵල; මහානූන, මහත්වූ
හෝයි; තෙ, නුඹව; සියාඛොපන, මෙබඳුඅදහසක්වන්නේද;
සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එතං, මෙය; එවං, මෙසේ; නඛොදඵ
බබං, නොදනයුතුයි; තදුපි, එකල්හිදු; කොලො, ඛෙබරඵල;
එතපරමොයෙවඅහොසි, මෙපමණමවිය; එතරහි, දැන්; සෙය්‍ය
ථාපි, යම්සේද; එමෙනි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එකංයෙව
කොලං, එකමඛෙබරඵලය; ආහාරං, ආහාරකොට; ආහාරය
තො, භන්නාවූ; තස්සමත්තං, ඒමාත්‍රේ; කායො, කය; අධිවත්ත
කසීමානං, ඉතාකෘෂභාවයට; පතෙතානොති, පැමිණියේවෙයි,
ආසිතිකපබ්බානිවා, අසුවස්ගියවැල්පුරුක්හෝ; කාලපබ්බානි
වා, කලුවැල්පුරුක්හෝ; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේද; එවමෙව
ඛො, එපරිද්දෙන්ම; තායෙවඅපපාහාරතාය, ඒනිරාහාරභාව
යෙන්; අඞ්ගපච්චඞ්ගානි, අඟපසඟ; භවනති; වෙත්; ඔළුපදං,
ඔටුපිඨවර; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේද; තායෙවපපාහාරතාය,
ඒනිරාහාරභාවයෙන්; මෙ, මාගේ; ආනිසදං, නිසීදනමාංසය;
එවමෙවහොති, එපරිද්දෙන්මවෙයි; වට්ටනාවලී, රැහැණින්අමුණ
නලද දැවැවිය; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේද; එවංඒව, එපරිද්දෙන්
ම; තායඒව අපපාහාරතාය, ඒනිරාහාරභාවයෙන්ම; මෙ, මාගේ;
පිඹිකණ්ටකො, පිවකටුව; භෙවත්; කොටු ඇටය; උන්නතාවනතො
හොති, උඩවයවවනැමුනේවෙයි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේනම්; ජරසා
ලාය, දිරුහාලාවක; ගොපානසියො, ගොනැස්හු; ඔළුඟවිලුඟා

සම්පුටිතා හොති සම්මිලාතා තායෙ වපපාහාරතායය සෝ ඛෝ අහං සාරිපුත්ත උදරවජ්ජිං පරිමසිස්සාමීති පිණ්ඩකණ්වකං යෙව පරිමණ්ඩාමි පිණ්ඩකණ්වකං පරිමසිස්සාමි ති උදරවජ්ජිං යෙව පරිගණ්ඩාමි යාව සසු මෙ සාරිපුත්ත උදරවජ්ජි පිණ්ඩකණ්වකා අලලිනා හොති තායෙ වපපාහාරතායය සෝ ඛෝ අහං සාරිපුත්ත වචවං වා මුත්තං වා කරිස්සාමීති තතෙව අවකුජ්ජා පතිතාම් තායෙ වපපාහාරතායය සෝ ඛෝ අහං සාරිපුත්ත තමෙව කායං අස්සාසෙනෙතා පාණිනා ගත්තානි අනෝ මජ්ජාමි තස්ස මයහං, සාරිපුත්ත, පාණිනා ගත්තානි අනොමජ්ජතෝ පූතිමූලානි ලොමානි කායසමා පපතන්ති තායෙ වපපාහාරතායය සන්ති ඛෝ පන සාරිපුත්ත එකෙ සමණ බ්‍රාහමණා එවං වාදිනෝ එවං දිට්ඨිනෝ ආහාරෙන සුඛිති තෙ එව මාහංසු මූගඝහි යාපෙම—පෙ—තිලෙහි යාපෙම තණ්ඩුලෙහි යාපෙමා ති තෙ තණ්ඩුලම්පි ඛාදන්ති තණ්ඩුලවුණණම්පි ඛාදන්ති තණ්ඩුලෝ ද කම්පි පිවන්ති අනෙකවිහිතම්පි තණ්ඩුල චිකතිං පරිභුඤ්ජන්ති

භවන්ති, උඩුයවිවඤ්ඩිතැමුණාහුවෙත්ද; එවංඑව, එපරිද්දෙන්; තායෙවඅපපාහාරතායය, ඒනිරාහාරභාවයෙන්; මේ, මාගේ; ඵාසුලියෝ, ඉලඇට; ඔලුගඟවිලුඝාභවන්ති, උඩුයවිවනැමිවැටුණාහුවෙත්; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; ගම්භීරෙඋදපානෙ, ගැඹුරුලිඳක; උදකතාරකා, දියකරු; ගම්භීරගතා, ගැඹුරට ගියාහු; ඔක්කාසිකා, ඇතුලටප්‍රවිෂටවූවාවූ; දිස්සන්ති, දක්නා ලැබෙත්; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; තායෙවපපාහාරතායය, ඒනිරාහාරභාවයෙන්; මේ, මාගේ; අක්ඛිකූපෙසු, ඇස්වළවල; අක්ඛිතාරකා, ඇස්තරු; ගම්භීරගතා, ගැඹුරටගියාහු; ඔක්කාසිකා, ඇතුළතපිවිසියාහු; දිස්සන්ති, දක්නාලැබෙත්; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; තිත්තකලාබු, තිත්ලබුවක්; ආමකච්ඡින්නෙ, අමු කැපිදිනාලද්දේ; වාතාතපෙන, අව්සුලඟින්; සම්පුටිතෙ, සපයා කරණලද්දේ; සම්මිලාතොහොති, මලානිකවේද; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; මේ, මාගේ; සීසවජ්ජේ, ඉස්සම; සම්පුටිතා, අව්සුලඟින්පහස්නාලද්දී; සම්මිලාතාහොති, මලානිකවූයේවෙයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සොඛෝඅහං, ඒමම; උදරවජ්ජිං, බඩසම; පරිමසිස්සාමීතිත්, අතගාන්නෙමියි; පිණ්ඩකණ්වකංයෙව, පිවකවූවම; පරිගණ්ඩාමි, අල්වාගණිමි; තායෙවපපාහාරතායය, ඒනිරාහාරභාවයෙන්; යාවසසු, යම්තාක්; උදරවජ්ජි, බඩසම; පිණ්ඩකණ්විකා, පිවිසවූවි; දලිනා හොති, ඇලුනේවෙයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සොඛෝඅහං, ඒමම; තායෙවපපාහාරතායය, ඒනිරා

අභිජානාමි බෝ පනා හං සාරිපුත්ත එකං එව තණ්ඩුලං ආහාරං ආහරිතා සියා බෝ පන තෙ සාරිපුත්ත එව මස්ස මහා නූන තෙන සමයෙන තණ්ඩුලෝ අහොසීති තබෝ පනෙතං සාරිපුත්ත එවං දඨබ්බං තදා පි එත පරමෝ යෙව තණ්ඩුලෝ අහොසි සෙය්‍යථා පි එතරහි තස්ස මයහං සාරිපුත්ත එකං යෙව තණ්ඩුලං ආහාරං ආහාරයතෝ අධිමත්ත කසිමාතං පතෙතා කායෝ හොති සෙය්‍යථාපිනාම ආසිතික පබ්බානිවා—ප—තායෙවපපාහාරතාය තායපි බෝ අහං සාරිපුත්ත ඉරියාය තාය දුක්කරකාරිකාය න අජ්ඣගමං උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය ඤාණදස්සන විසෙසං තං කිස්ස හෙතු ඉම්සා යෙව අරියාය පඤ්ඤාය අනධිගමා යාහං අරියා පඤ්ඤා අධිගතා අරියා නිය්‍යානිකා නිය්‍යාති තක්කරස්ස සම්මා දුක්ඛ ක්ඛයාය ති—

හාරභාවයෙන්; වඩවංවා, වච්ස්භෝ; මුත්තංවා, මූත්‍රභෝ; කරිස්සාමීති, කරන්නෙමියි; තත්‍රඑව, එහිම; අවකුජ්ජා, යටිකුරුව; පපතාම්, වැටෙම්; සාරිපුත්ත, සාරිපුත්‍රය! සොඛොඅහං, ඒමම; තමෙවකායං, ඒශරීරය; අස්සාසෙනෙතා, අස්වසන්නේ; පාණිතා, අතින්; ගත්තානි, ශ.රීරාවයව; අනොමජ්ජාම්, පිරිමදිමි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! පාණිතා, අතින්; ගත්තානි, ගාත්‍රයන්; අනොමජ්ජතො, පිරිමදින්නාවූ; තස්සමයහං, ඒමාගේ කායසමා, ශරීරයෙන්; පූතිමූලානි, කුනුවූමුල්ඇති; ලොමානි, ලොමයෝ; තායෙවපපාහාරතාය, ඒනිරාහාරභාවයෙන්; පපතන්ති, වැටෙත්; තායෙ—ප—සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තායපිඛෝ ඉරියාය, ඒඉරියව්වෙන්; තායදුක්කරකාරිකාය, ඒදුෂ්කරක්‍රියාවෙන්; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මනුෂ්‍යධර්මයටවැඩිවූ; අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං, ආර්‍යඥානදර්ශනවිශෙෂය; නාජ්ඣගම, නොලැබුයෙම්; තංකිස්සහෙතු, ඒබවහෙතුකවරේද? අරියා, ආර්‍යවූ; නියානිකා, මෝක්ෂයට්‍යනකවූ; තක්කරස්ස, ඒකරන්නහුගේ දුක්ඛක්ඛයාය, දුක්ඛයාසීමට; නියාති, පමුණුවාද; එබදුවූ; යාඅයංඅරියාපඤ්ඤා, යම්මේආර්‍යප්‍රඥාවක්; අධිගතා, දැන්අවබොධකළේද; (එය); අනධිගමා, අවබොධනොකළබැවිනි; සනතිඛොපන,—ප—එවමාහංසු, මුගෙහයි, මූංවලින්; යාපෙම, යැපෙමු; තිලෙහි, තලවලින්; යාපෙම, යැපෙමු; තණ්ඩුලෙහි, සහලින්; යාපෙම, යැපෙමුයයි; තෙ, ඔහු; තණ්ඩුලමපි, සහල්ද; ඛාදන්ති, කත්; තණ්ඩුලචුණ්ණමපි, සහල්සුනුද; ඛාදන්ති, කත්; තණ්ඩුලොදකමපි, සහල්තැම්බුදියද;

සන්ති ඛො පන සාරිපුත්ත එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනො එවං දිට්ඨිනො සංසාරෙන සුද්ධීති නඛො පනෙසො සාරිපුත්ත සංසාරො සුලභා රූපා යෙ මයා අසංවිජිතපුබ්බා ඉම්හා දීඝෙන අද්ධුනා අඤ්ඤත්‍ර සුඛා වාසෙහි දෙවෙහි සුඛා වාසෙ වා භං සාරිපුත්ත දෙවෙ සංසරෙය්‍යං නාහි මං ලොකං පුන රා ගච්ඡෙය්‍යං සන්ති ඛො පන සාරිපුත්ත එකෙ සමණ බ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනො එවං දිට්ඨිනො උපපත්තියා සුද්ධි නි නඛො පනෙසා සාරිපුත්ත උපපත්ති සුලභා රූපා යා මයා අනුපපන්නා පුබ්බා ඉම්හා දීඝෙන අද්ධුනා අඤ්ඤත්‍ර සුඛාවා සෙහි දෙවෙහි සුඛා වාසෙ වා භං සාරිපුත්ත දෙවෙ උපපජ්ජි

පිවනහි, බොත්; අනෙකවිහිතං, නන්වැදුරුම්වූ; තණ්හාලවිකතිං, සහලින්කළවිච්ඡාභාර; පරිභුඤ්ජති, අනුභවකරත්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එකඑවතණ්හාලං, එකමඝඟල්ඇටයක්; ආහාරං, ආහාරකොට; ආහරිතා, ගත්තෙම්; අභිජානාම්ඛො, දනිම්මය;—

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සංසාරෙන, සැරිසැරීමෙන්; සුද්ධිති, ශුද්ධිය වේයයි; එවංවාදිනො, මෙසේකියන්නාවූ; එවංදිට්ඨිනො, මෙබඳු ලබ්ධිඇති; එකෙසමණබ්‍රාහ්මණා, ඇතැම්මහණබමුණෝ; සන්ති ඛොපන, ඇත්තාහුමය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉම්නාදීඝෙනඅද්ධුනා, මේදීඝීකාලයෙහි; අඤ්ඤත්‍රසුඛාවාසෙහිදෙවෙහි, සුඛාවාසදෙවියන්හැර; මයා, මාවිසින්; අසංවසිතපුබ්බා, නොවසනලදවිරුවූ; සොසංසාරො, ඒසංසාරයක්තෙම; නඛොසුලභරූපො, සුවසේනොලැබියහැකිය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සුඛාවාසෙදෙවෙ, ශුඛාවාසදෙවියන්විෂයෙහි; සංසරෙය්‍යං, හැසුරුතෙම්නම්; ඉම්ංලොකං, මේලොකයට; පුන, නැවත; නආගච්ඡෙය්‍යං, නොඑන්නෙම්; සන්තිඛොපන,—ප—උපපත්තියා, බොහෝකොටඉපදීමෙන්; සුද්ධිති, ශුද්ධියවේයයි;—ප—සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉම්නාදීඝෙනඅද්ධුනා, මේදීඝීකාලයෙහි; අඤ්ඤත්‍රසුඛාවාසෙහිදෙවෙහි, ශුඛාවාසදෙවියන්හැර; මයා, මාවිසින්; අනුපපන්නපුබ්බා, නූපන්විරු; යාඝා උපපත්ති, යම්ඒඋපපත්තියක්වේද; (එය;) නඛොසුලභරූපා, නොමසුලභයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සුඛාවාසෙදෙවෙ, ශුඛාවාසදෙවියන්හෙරෙහි; උපපජ්ජාමං, ඉපදුනේනම්; ඉම්ංලොකං, මේලොකයට; පුන, නැවත; නආගච්ඡෙය්‍යං, නොඑන්නෙම්; සන්තිඛොපන,—ප—

ය්‍යං න යිමං ලෝකං පුන රා ගවෙජ්ඡය්‍යං සන්ති ඛෝ පන සාරිපුත්ත එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනෝ එවං දිට්ඨිනෝ ආවාසෙන සුඩ්ඩි න ඛෝ පනෙ සෝ සාරිපුත්ත ආවාසෝ සුලභ රූපෝ යෝ මයා අනාවුත්ථ පුබ්බා ඉමිනා දීඝෙන අඩ්ඩනා අඤ්ඤත්‍ර සුඛාවාසෙහි දෙවෙහි සුඛාවාසෙ වා හං සාරිපුත්ත දෙවෙ වෙය්‍යං න යිමං ලෝකං පුන රාගවෙජ්ඡය්‍යං සන්ති ඛෝ පන සාරිපුත්ත එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනෝ එවං දිට්ඨිනෝ යඤ්ඤුන සුඩ්ඩි න ඛෝ පනෙ සෝ සාරිපුත්ත යඤ්ඤු සුලභ රූපෝ යෝ මයා අසිඤ්චුබ්බා ඉමිනා දීඝෙන ආඩ්ඩනා තව ඛෝ රඤ්ඤු ව සතං ඛත්තියෙන මුඩ්ඨාව සිතෙනන බ්‍රාහ්මණෙන වා මහාසාළෙන—සන්ති ඛෝ පන සාරිපුත්ත එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනෝ එවං දිට්ඨිනෝ

ආවාසෙන, බොහෝකොටවිසීමෙන්; සුඩ්ඩි, ශුඩ්ධවේයයි-ප-ඉමිනාදීඝෙනඅඩ්ඩනා, මෙදීඝිකාලයෙහි; මයා, මාවිසින්; අඤ්ඤත්‍ර සුඛාවාසෙහිදෙවෙහි, ශුඛාවාසදෙවියන්හැර; අනාවුත්ථපුබ්බා, නොවිසුවිරූ; එසෝආවාසෝ, මේසත්ත්වාවාසය; නඛොසුලභරූපෝ, නොමසුලභයි; සාරිපුත්ත, ශාරීපුත්‍රය! අහං, මම; සුඛාවාසෙදෙවෙ, ශුඛාවාසදෙවියන්කෙරෙහි; වසෙය්‍යං, විසුයේනම්; ඉමංලෝකං, මේලොකයට; පුන; නැවත; නආගච්ඡෙය්‍යං, නොඑන්නෙම්; සන්තිඛොපන—ප—යඤ්ඤුන, බොහෝයාගකිරීමෙන්; සුඩ්ඩි, ශුඩ්ධවේයයි;—ප—ඉමිනාදීඝෙනඅඩ්ඩනා, මේදීඝිකාලයෙහි; මයා, මාවිසින්; අසිඤ්චුබ්බා, යාගනොකරණලදවිරූ; යොඑසොයඤ්ඤු, යම්ඒයාගයක්; නඛොසුලභරූපෝ, නොමසුලභයි; තංවඛෝ, ඒයාගකිරීමද; සුඛාවාසිතෙනන, මුදුනඅභිෂෙකාකරණලද; ඛත්තියෙන, ක්ෂත්‍රීයවූ; රඤ්ඤුව සතං, රජවූද; මහාසාළෙන, මහාසාරකුලවත්; බ්‍රාහ්මණෙනවසතං, බ්‍රාහ්මණවූදමාවිසිනි; සන්ති—ප—අග්ගපරිචරියාය, බොහෝකොටගිනිදෙවියන්පිදීමෙන්; සුඩ්ඩි, ශුඩ්ධවේයයි;—ප—මයා, මාවිසින්; අපරිවිත්තාපුබ්බා, පරිවරණනොකරණලදවිරූ; එසොපනඅග්ගි, ඒගිහිත්තතෙම; නඛොසුලභරූපෝ, නොමසුලභයි; තංවඛෝ, ඒඅග්නිපරිචරියාවද; මුඛාවසිතෙනන, රාජාභිෂෙකයෙන්මුදුනතෙමනලද; ඛත්තියෙනරඤ්ඤුවසතා, ක්ෂත්‍රියරජවූවහුවිසින්ද; මහාසාළෙනබ්‍රාහ්මණෙන, මහාසාරකුලවත්බ්‍රාහ්මණවූවහුවිසිනුත්ය;—සන්තිඛෝ,—ප—යාවදෙව, යම්තාක්කල්; අග්ගිවපරිචරිසෝ, මේඉහිත්පුරුෂතෙම; සුචිං,

අඤ්ඤි පරිවරියාය සුඩී හි නඛොපනෙ ඡෝ සාරිපුත්ත අඤ්ඤි සුලහරූපෝ යෝ මයා අපරිවිණ්ණ පුබ්බා ඉමිනා දීඝෙන අඩ්ඪෙන තඛ ඛෝ රඤ්ඤොව සතං ඛත්තියෙන මුඛාවසිත්තෙන බ්‍රාහ්මණෙන වා මහාසාලෙන සන්ති ඛෝ පන සාරිපුත්ත එතෙ සමණබ්‍රාහ්මණ එවං වාදිනෝ එවං දිට්ඨිනෝ යාවදෙව ඨං භවං පුරිසෝ දහරෝ හොති සුවා සුසු කාළකෙසෝ භද්‍රෙන යොබ්බනෙන සමන්නාගතෝ පඨමෙන වයසා තාවදෙව පර මෙන පඤ්ඤවෙය්‍යත්තියෙන සමන්නාගතෝ හොති යතෝ ච ඛෝ අඨං භවං පුරිසෝ ජිණ්ණෝ ඡොති වුඩ්ඪෝ මහල්ල කෝ අඩ්ඪගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ ආසීතිකෝ වා නාවුති කෝ වා වස්සසතිකෝ වා ජාතියා අථ තම්හා පඤ්ඤා වෙ යන්තියා පරිහායතීති නඛෝ පනෙතං සාරිපුත්ත එවං දඨබ්බං අහං ඛෝ පන සාරිපුත්ත එතරහි ජිණ්ණෝ වුඩ්ඪෝ මහල්ල කෝ අඩ්ඪගතෝ වයෝ අනුප්පත්තෝ ආසීතිකෝ මෙ වයෝ වත්තති ඉධ මෙ අස්සු සාරිපුත්ත වත්තාරෝ සාවකා වස්ස සතායුකා වස්ස සත ජීවිනෝ පරමාඨ සතියාවගතියාව ධිතියා ව

යොවුන්බැව්අතිං; සුසු, තරුණවූ; කාළකෙසෝ, කළුකෙහෙ ඇති; භද්‍රෙනයොබ්බනෙන, යහපත්යෞවනයෙන්; සමන්නා ගතෝ, යුක්තවූ; පඨමෙනවයසා, පළමුවෙනිවයසින්යුක්තවූ; දහරොහොති, ලදරුවේද; තාවදෙව, එපමණක්කල්; පර මෙන, උතුම්වූ; පඤ්ඤවෙය්‍යත්තියෙන, ප්‍රඥාවසම්බන්ධ්‍යක්තභාව යෙන්; සම්පන්නාගතොඅොති, යුක්තවෙයි;

යතොවඛෝ, යම්කලකපටන්; අයංභවංපුරිසෝ, මේපින් වත්පුරුෂතෙම; ජිණ්ණොහොති, ජරාවෙන්ජීර්ණවූයේද; වු ඩ්ඪෝ, වැඩිසිටිඅඟපසඟඇත්තේද; මහල්ලකෝ, ජාතියෙන්මහ ලුද; අඩ්ඪගතෝ, බොහෝකාල්ඉක්මවූයේද; වයොඅනුප්පත්තෝ, තුන්වන වයසවපැමිණියේ; ජාතියා, උත්පත්තියෙන්; ආසීති කොවා, අසූවයස්ඇත්තේහෝ; නාවුතිකොවා, අනූවයස්ඇත් තේහෝ; වස්සසතිකොවා, සිවුක්වස්ඇත්තේහෝවේද; (හෙ තෙම) තම්හාපඤ්ඤවෙය්‍යත්තියා, ප්‍රඥාවපිළිබඳඒව්‍යක්තභාව යෙන්; පරිහායතීතිහි, පිරිහෙයයි;

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! එතං, මේකාරණය; එවං, මෙසේ; නඛෝ දඨබ්බං, නොදතයුතුයි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! අහංඛෝ, මම වනාහි; එතරහි, දැන්; ජිණ්ණෝ, ජරාජීර්ණය; වුඩ්ඪෝ, වැඩි සිටියෙමි; මහල්ලකෝ, මහලුවෙමි; අඩ්ඪගතෝ, කාල්ඉක්මවූයෙමි; වයොඅනුප්පත්තෝ, තුන්වනවයසවපැමිණියෙමි; මෙ, මාගේ;

සම්ම්‍යාඅගතා පරමේන වී පඤ්ඤ වෙය්‍යත්තියෙන සෙය්‍යථා පි සාරිපුත්ත දළහධම්මා ධනුග්ගහෝ සික්ඛිතෝ කතහත්ථෝ, කතූපාසනෝ ලහුකෙන අසනෙන අපපකසිරෙනෙව තිරියංතාල චජ්ඣං අතිපාතෙය්‍ය එවං අධිමත්තසතිම්මන්තා එවං අධිමත්ත ගතිම්මන්තා එවංඅධිමත්තමතිම්මන්තා එවංඅධිම්මත්තධිතිම්මන්තා එවං පරමේන පඤ්ඤ වෙය්‍යත්තියෙන සම්ම්‍යාඅගතා තෙ මං චතුණ්ණං සතිපට්ඨානානං උපායුපාදාය පඤ්හං පුවෙජ්ඡ්‍යං පුට්ඨෝ පුට්ඨෝ චා හං තෙසං ව්‍යාකරෙය්‍යං ව්‍යාකතං ව මෙ ව්‍යාකතන්තෝ ධාරෙය්‍යත්ථ නව මං දුතියකං උත්තරිං පරිපුවෙජ්ඡ්‍යත්ථ අඤ්ඤත්‍ර අසිත පීතඛායිත ඛායිතා අඤ්ඤත්‍ර උච්චාර පස්සාව කම්මා අඤ්ඤත්‍ර නිද්දා කිලමථ පටි විනොදනා අපරියාදින්නා

ආසිතිකොවයෝ, අසුවැනිවයස; වත්තති, පවතියි; සජ්ඣයන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය පරිනිබ්බාණවඡියෙහි වදාළසේක. එහෙයින් මෙසේවදාරණලදී;

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉධ, මේශාසනයෙහි; වස්සසතායුකා, වස්සියයක්ආයුඇති; වස්සසතජීවිනෝ, වස්සියයක්ජීවත්වන සුලු; පරමාය, උතුම්වූ; සතියාව, පඳසියයක්දහසක්ධාරණ කළ්‍හි මෙහිසම්පිතාසඛ්‍යාතසතියෙන්ද; ගතියාව, උද්ග්‍රහණයකරණලද්දදැරීම්බැව්සඛ්‍යාතගතියෙන්ද; ධිතියාව, දැරීම හැදෑරීමාදියෙහිපැවැතිබව්‍යාතියෙන්ද; පරමේන, උතුම්වූ; පඤ්ඤ වෙය්‍යත්තියෙන, ප්‍රඥාවසම්බන්ධව්‍යක්තභාවයෙන්; සම්ම්‍යාඅගතෝ, යුක්තවූ; චත්තාරොඅවකා, ශ්‍රාවකයෝ සතරදෙනෙක්; අසසු, වෙත්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! සික්ඛිතෝ, බෝකල්උගත්සිප් ඇති; කතහත්ථෝ, කළපුරුදුවූ; කතූපාසනෝ, රාජකුලාදියෙහි දැක්වූශිල්පඇති; දළහධම්මොධනුග්ගහෝ, දෙදහසකඬේබලඇති දැඩිදුනුධරන්නෙක්තෙම; ලහුකෙනඅසනෙන, සැහැල්ලූරියකින්; අපපකසිරෙනඑව, නිදුකින්ම; තිරියංතාලචජ්ඣං, එක්වියත් සතරඟුල්පමණතල්සෙවනසරස; අතිපාතෙය්‍ය, ඉක්මවන්නේද; එවං, මෙසේ; අධිමත්තසතිම්මන්තා, ඉතාසිහිඇත්තාවූ; අධිමත්ත ගතිම්මන්තා, ඉතාප්‍රඥඇත්තාවූ; අධිමත්තධිතිම්මන්තා, අධික වියැසීඇත්තාවූ; එවං, මෙසේ; පරමේනපඤ්ඤවෙය්‍යත්තියෙන, ප්‍රඥාවසම්බන්ධඋතුම්ව්‍යක්තභාවයෙන්යුක්තවූ; තෙ, ඔහු; චතුන්නං සතිපට්ඨානානං, සතරසතිපට්ඨානයන්අතුරෙන්; උපායුපාදාය, එකිනෙකගෙන; මං, මා; පඤ්හංපුවෙජ්ඡ්‍යුං, ප්‍රශ්නවිචාරන්නා ක්‍රුදැ; අහං, මම; පුට්ඨංපුට්ඨෝ, විචාරණලද්දේ; තෙසං, ඔවුන්ට;

යෙ වස්ස සාරිපුත්ත තථාගතස්ස ධම්මදෙසනා අපරියා දින්නං යෙ වස්ස තථාගතස්ස ධම්මපදං බ්‍යඤ්ජනං අපරියා දින්නං යෙවස්ස තථාගතස්ස පඤ්හ පටිභාණං අථ මේ තෙ චත්තාරෝ සාවකා වස්සසතා යුකා වස්ස සත ජීවිතෙ වස්ස සතස්ස අච්චයෙන කාලඞ්කරෙය්‍යුං මච්චෙනපි මං සාරිපුත්ත පරිහරිස්සථ නෙවත්ථි තථාගතස්ස පඤ්ඤවෙය්‍යතානි යස්ස අඤ්ඤථත්තං

ව්‍යාකරෙය්‍යං, ප්‍රකාශකාරන්නෙමි; මේ, මාවිසින්; ව්‍යාකතංව, ප්‍රකාශකරනලද්දද; ව්‍යාකතතෝ, ප්‍රකාශතරණලද්දවශයෙන්; ධාරෙය්‍යුං, ධරන්නාහුය; දුතියකං, දෙවෙනිවරක්; මං, මා; නවපුවෙජ්ජය්‍යුං, නොවිවාරන්නාහුය; අඞ්ක, කැමය; පික, පිමය; ඛාඩික, කඩාකැමය; සාඩිකා, රසවිඳඟැන්මයනමෙකී කාලයන්; අඤ්ඤත්‍ර, හැරයි; උච්චාරපස්සාවකම්මා, මලමූත්‍රක්‍රියා කරණකාලය; අඤ්ඤත්‍ර, හැරයි; නිද්දාකිලමථපරිවිතොදනා, නිද්‍රාකලානතදුරලීමේකාලය; අඤ්ඤත්‍ර, හැරයි;

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! තථාගතස්ස, තථාගතයන්ගේ; ධම්ම දෙසනා, ධර්මදෙසනාතොම; අපරියාදින්නංයෙවඅස්ස, නොඅඩුවන්නෙමැයි; තථාගතස්ස, තථාගතයන්වහන්සේගේ; ධම්මපද ව්‍යඤ්ජනං, ධර්මපදව්‍යඤ්ජනයන්ගේවැනීම; අපරියාදින්නං, නොඅඩුමය; තථාගතස්ස,තථාගතයන්වහන්සේගේ;පඤ්හපටිභාණං, ප්‍රශ්නවැවිසීම; අපරියාදින්නංයෙවඅස්ස; නොඅඩුවන්නේමැයි; අථ, ඉක්බිති; මේ, මාගේ; වස්සසතායුකා, වර්ෂශතයක්ආයුඇති; වස්සසතජීවිතෙ, වර්ෂශතයක්ජීවත්වන්හුල්ල; තෙචත්තාරොසාවකා, ඒශ්‍රාවකයෝසතරදෙන; වස්සසතස්සඅච්චයෙන, වර්ෂශතයක් ඉක්මීමෙන්; කාලඞ්කරෙය්‍යුං, කලුරියකරන්නාහුද?

සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! මං, මා; මඤ්ඣකෙනඅපි, දුර්වලකාලයක ඇඳකතබාගෙණ; පරිහරෙය්‍යුං, පරිහරණයකරන්නහුද; හෙවත් ගෙණහැසිරෙන්නහුද;(එකල්හිදු)තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේගේ; පඤ්ඤවෙය්‍යතානියස්ස, ප්‍රඥවසම්බන්ධව්‍යක්තභාව යෙහි;අඤ්ඤථත්තං,වෙනස්බවක්;නෙවඅත්ථි,නොමැත්තේමැයි;

සඵීඤ්ඤයන්වහන්සේ මේසේ ඇඳකතබාගෙණ හැසිරීමක් නොමැතිසි. බුඬබලය දැක්වීමසඳහා මෙසේවදාරණලදී;

යං ඛෝ පනෙතං සාරිපුත්ත සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය, අසමෙමාහ ධම්මෝ සත්තෝ ලොකෙ උපපන්නෝ බහුජන හිතාය බහුජන සුඛාය ලොකානුකම්පකාය අත්‍ථාය හිතාය සුඛාය දෙව මනුස්සානන්ති මමෙව තං සම්මා වදමානෝ වදෙය්‍ය අසමෙමාහ ධම්මෝ සත්තෝ ලොකෙ උපපන්නෝ බහුජන හිතාය බහුජන සුඛාය ලොකානුකම්පකාය අත්‍ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති, තෙන ඛොපන සමයෙන ආයස්මා නාගසමාලෝ භගවතො පිට්ඨිතො ඨිතෝ හොති භගවන්තං වීජයමානෝ.

අථ ඛෝ ආයස්මා නාගසමාලෝ භගවන්තං එතදවොච අච්ඡරියං භන්තෙ අබ්භුතං භන්තෙ යාවඤ්චිදං භගවතා සුසුක්කමුලානං සත්තානං විසුද්ධියා සොකපරිදෙවානං සමතික්කමාය දුක්ඛදොමනස්සානං අත්ථංගමාය ඤායස්ස අධිගමාය නිබ්බානස්ස සච්ඡිකිරියාය යදිදං ඡබ්බිසෙසභාගියං නාම ඨානං. එවං වුත්තෙ භගවා ආයස්මන්තං නාගසමාලං එතදවොච එවමෙතං නාගසමාල එවමෙතං නාගසමාල යථා තං ආයස්මතා නාගසමාලෙන වුත්තං තත්‍රාපි මයා සුතං තත්‍රාපි මයා උග්ගහිතං තත්‍රාපි මයා ධාරිතං තත්‍රාපි මයා උපපරික්ඛිතං තත්‍රාපි මයා පච්චවෙක්ඛිතං තත්‍රාපි මයා පච්චක්ඛතං තත්‍රාපි මයා පටිවිද්ධං තත්‍රාපි මයා සච්ඡිකතං තත්‍රාපි මයා ඵුසිත

ධම්මපරියායෝ ති —තස්මා තිහ භික්ඛවෙ නාගසමාල ඉමං ධම්මපරියායං ලොමහංසන පරියායොත්වෙව නං ධාරෙතීති,ඉදම වොච භගවා අත්තමනෝ ආයස්මා නාගසමාලෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දීති—

මහාසීහ නාද සූත්‍රය දුතියං, 2

අථඛෝ,ඉක්බිති;ආයස්මානාගසමාලෝ, නාගසමාලායුෂ්මතුන් වහන්සේ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, සැලකළේය;

භන්තෙ, සවාමින්වහන්ස! අච්ඡරියං, ආශ්චර්‍යයි යෙහෙ; අබ්භුතං, පුදුමයෙකැ; භන්තෙ, සවාමීන්වහන්ස! ඉමංධම්මපරියායං, මේ ධර්මස්කන්ධය; සුත්වා, අසා; අපිච,යලිත්; මෙ, මාගේ; ලොමානි, ලොම යෝ; හට්ඨානි, හර්ෂවූහ;

භන්තෙ, සවාමීනි! අයංධම්මපරියායෝ, මේධර්මස්කන්ධය; කොනා මෙති, කිනම්දැයි;

නාගසමාල, නාගසමාලය! තස්මා, එහෙයින්; තං, තුඹ; ඉමංධම්මපරියායං, මේධර්මස්කන්ධය; ලොමහංසනපරියායොත්වෙව, ලොමහංසනස්කන්ධයයිකියාමි; නං, එය; ධාරෙහිත්වෙ, දරවයි;

භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉදං, මේධර්මය; අවොච,වදාළ සේක; අත්තමනෝ, සතුටුසිත්ඇති; ආයස්මානාගසමාලෝ, නාගසමාලායුෂ්මතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙසනාව; අභි නන්දිත්වා,

සතුටින් පිළිගත්තේමැනි;

මහාසීහ නාද සූත්‍රාඊ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ, අථඛො සම්බහුලා භික්ඛූ පුබ්බණ්හ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය සාවත්ථියං පිණ්ඩාය පවිසිංසු, අථකොතෙඝං භික්ඛූනං එතදහොසි අතිපප ගො ඛො තාව සාවත්ථියං පිණ්ඩාය චරිතුං යන්නූන මයං යෙන අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං ආරාමෝ තෙනුපසඞ්ක මෙය්‍යාමාති, අථ ඛො තෙ භික්ඛූ යෙන අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බා ජකානං ආරාමෝ තෙනුපසඞ්කම්ංසු උපසඞ්කමිත්වා තෙහි අඤ්ඤතිත්ථියෙහි පරිබ්බාජකෙහි සද්ධිං සම්මෝදිංසු සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නාඛො තෙ භික්ඛූ තෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එත දවොචුං, සමණෝ ආවුසො ගොතමෝ කාමානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙති මයම්පි කාමානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙම

එවං මෙසුතං, මේ,—ප—අථඛෝ, එකල්හි; සම්බහුලාභික්ඛූ, බොහෝභික්ෂූහු; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලයෙහි; නිවාසෙත්වා, සිවුරුහැඳපෙරවා; පත්තචීවරං, අතින්පාත්‍රයඛා කයින් සිවුර; ආදාය, ගෙණ; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර; පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; පවිසිංසු, පිවිසියාහුය; අථඛෝ, එකල්හි; තෙඝංභික්ඛූ නං, ඒභික්ෂූන්ට; එතංඅහොසි, මෙසිතවිය; තාව, තවම; සාවත්ථි යං, සැවැත්නුවර; පිණ්ඩායචරිතුං, පිඬුපිණිසහැසිරෙන්ට; අතිපපභොඛෝ, ඉතාකල්වැඩිය; යං, යම්කෙයකින්; මයං, අපි; අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං, අන්‍යතීර්ථික පරිව්‍රාජකයින් ගේ; ආරාමෝ, ආරාමය; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමෙය්‍යාම, එළඹෙන්නෙමුඇමි:—නූන, මෙසෙකැයි කියායි;

අථඛෝ, එකල්හි; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; අඤ්ඤතිත්ථියානං, පරි බ්බාජකානං, අන්‍යතීර්ථික පරිව්‍රාජකයින්ගේ; ආරාමෝ, ආරා මය; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කම්ංසු, එළඹියාහුය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තෙහිඅඤ්ඤතිත්ථියෙහිපරි බ්බාජකෙහි සද්ධිං, ඒ අන්‍යතීර්ථික පරිව්‍රාජකයන් සමග; සම්මොදිංසු, සතුටුවූවාහුය; සම්මොදනීයං, සතුටුවියයුතුවූ; සාරා ණීයං, සිහිකටයුතුවූ; කථං, කථාව; වීතිසාරෙත්වා, යොදනිමවා; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්නාහුය; තෙ අඤ්ඤ තිත්ථියා, පරිබ්බාජකා, ඒඅන්‍යතීර්ථික පරිව්‍රාජකයෝ; එක මන්තං, එකත්පඤ්ඤ; නිසින්නාඛෝ, හුන්නාවූ; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූන්ට; එතංඅවෙ.චුං, මෙසේකීවාහුය; ආවුසො, ඇළැත්නි! සමණොගොතමො, ශ්‍රමණගෞතම තෙතම්; කාමානංපරිඤ්ඤං, කාම්ප්‍රහාණීය; පඤ්ඤපෙති, පණවයි; මයම්පි, අපිත්; කාමානං පරිඤ්ඤං, කාම්ප්‍රහාණීය; පඤ්ඤපෙම, පණවමු;

සමණෝ ආවුසෝ ගොතමෝ රූපානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙති මයම්පි රූපානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙම සමණෝ ආවුසෝ ගොතමෝ වෙදනානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙති මයම්පි වෙදනානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙම ඉධ නෝ ආවුසෝ කෝ විසෙසෝ කෝ අධිප්පායෝ කිං නානාකාරණං සමණස්ස වා ගොතමස්ස අම්හාකං වා යදිදං ධම්ම දෙසනාය වා ධම්ම දෙසනං අනුසාසනියා වා අනුසාසනීනන්ති;

අථ ඛෝ තෙ භික්ඛූ තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං භාසිතං නෙව අභිනන්දිංසු න පටික්කොසිංසු අනභිනන්දිත්වා අප්පටික්කොසිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කමිංසු භගවතො සන්තිකෙ එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථං අභිජානිස්සාම තී, අථ ඛෝ තෙ භික්ඛූ සාවත්ථියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡා භත්තං පිණ්ඩපාත පටික්කන්තා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නා ඛෝ තෙ භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොචුං,

---

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සමණොගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; රූපානංපරිඤ්ඤං, රූපප්‍රහාණීය; පඤ්ඤපෙති, පණවයි; මයමපි, අපිත්; රූපානංපරිඤ්ඤං, රූපප්‍රහාණීය; පඤ්ඤපෙම, පණවමු; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සමණොගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; වෙදනානංපරිඤ්ඤං, වෙදනාප්‍රහාණීය; පඤ්ඤපෙති, පණවයි; මයමපි, අපිත්; වෙදනානංපරිඤ්ඤං, වෙදනාප්‍රහාණීය; පඤ්ඤපෙම, පණවමු; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉධ, මේ පැණවීමෙහි; සමණස්සගොතමස්සවා, ශ්‍රමණගෞතමයන්ගේහෝ; අම්හාකංවා, අපගේහෝ; යදිදං, යම්මේ; ධම්මදෙසනායවා, ධර්මදෙශනාවසමඟ; ධම්මදෙසනං, ධර්මදෙශනාවඅරහයාද; අනුසාසනියාවා අනුශාසනාව සමඟ; අනුසාසනිංඉති, අනුශාසනාවඅරහයාද; කොවිසෙසෝ; වෙනසකාවරෙද; කොඅධිප්පායෝ, වෙනස් අදහසකාවරෙද; කිංනානාකාරණං, වෙනස් කාරණය කුමක්දැකියායි;

තීර්තකයෝ සවකිය ලබ්ධිමාත්‍රය දැන ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් කාමප්‍රහාණීයද අරූපධ්‍යානයෙන් රූපප්‍රහාණීයද සංඥාවිරාගධ්‍යානයෙන් වෙදනාප්‍රහාණීයදකියති ඒප්‍රථමධ්‍යානාදියකුම ක්දැසිනොදනිති. තථාගතවරයෝඅනාගාම්මාර්ගයෙන් කාමප්‍රහාණීයද අර්හත්මාර්ගයෙන් රූපවෙදනාප්‍රහාණීයද වදරති මෙසේමහත්වනසක්ඇතිවත් ඔවිහු වෙනසකාවරේදැයි අඥතාවයෙන්විචාළාහ; අථඛෝ, ඉක්බිත්; තෙභික්ඛූ, ඒතීර්ථකුහු; තෙසංඅඤ්ඤතිත්ථියානංපරිබ්බාජකානං, ඒඅන්‍යතීර්ථක පරිව්‍රාජකයින්ගේ; භාසිතං, වචනයට; නෙවඅභිනන්දිංසු, සතුටුනුවූහ; නපටික්කොසිංසු, අයහපත්යයි ආක්‍රොශනොකළාහුය; අනභිනන්දිත්වා, අභිනන්දය නොකොට; අපටික්කොසිත්වා, ආක්‍රොශනොකොට; භගවතොසන්තිකෙ, බුදුන්ගේසමීපයෙහි; එතා

ඉධ මයං භන්තෙ පුබ්බණ්හ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවර මාදාය සාවත්ථියං පිණ්ඩාය පවිසිම්හ තෙසං නො භන්තෙ අම්හාකං එතදහොසි අතිපගො ඛො තාව සාවත්ථියං පිණ්ඩාය චරිතුං යන්නූන මයං යෙන අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං ආරාමො තෙනුපසඞ්කමිම්හ උපසඞ්කමිත්වා තෙහි අඤ්ඤතිත්ථියෙහි පරිබ්බාජකෙහි සද්ධිං සම්මොදිම්හ සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිම්හ එකමන්තං නිසින්නොඛො භන්තෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා අම්හෙ එතදවොචුං සමණො ඛ්වුසො ගොතමො කාමානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙති මයම්පි කාමානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙම සමණො ආවුසො ගොතමො රූපානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙති මයම්පි රූපානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙම සමණො ආවුසො ගොතමො වෙදනානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙති මයම්පි වෙදනානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙම ඉධ නො ආවුසො කො විසෙසො කො අධිප්පායො කිං නානාකාරණං සමණස්ස වා ගොතමස්ස අම්හාකංවා

සුභාසිතස්ස, මේහාෂිතයාගේ; අත්ථං, අර්ථය; අභිජානිස්සාමාති. දැනගන්නෙමුයි; ආඝාතාඨාය, හුනස්නෙන් නැගිට; පක්කමිංසු, බැහැරගියාහුය;

අථඛො එකච්චේ; තෙභික්ඛූ; භික්ෂූන්; සාවත්ථියා, සැවැත්නුවර; පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; වරිත්වා, ඇසිර; පච්ඡාභත්තං, සවස්කාලයෙහි; පිණ්ඩපාතපටික්කන්තා, පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනාහු; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමිංසු, එළඹියාහුය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්නාහුය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නොඛො, හුන්නාවූ; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොචුං, සැලකළාහුය; භන්තෙ, ස්වාමීනි! ඉධ, මෙහි; හෙවත්, මේදවසෙහි; මයං, අපි; පුබ්බණ්හසමයං—පෙ—අනුසාසනීනත්ථි; භන්තෙ, ස්වාමීනි! මයං, අපි; අථඛෝ, එකල්හි; තෙ සංඅඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං, ඒඅන්‍යතීර්ථක පරිබ්‍රාජකයින්ගේ; භාසිතං, භාෂණය; නෙවඅභිනන්දිම්හ, සතුටින් පිළිනොගත්තෙමු; නපටික්කොසිම්හ, ආක්‍රෝශත්නොකළෙමු; (එතිවිකයෝවනාහි; මූසයඝ ඔහුදූනදනොදූනදකියන්නාහු යයි අභිනන්දනඅත්ථොනොලෙබ්භ. පරිබ්බාජකාගන්ථනවචනයෙන්; සඩ්ඝාසාසනඝණ්ඨියක් හැඟෙනහෙයින්ආක්‍රෝශත්ථොනොකොළෝය, නැතහොත්පිටිසරවැසිමේහිභික්ෂූහුසවසමයපරසමයෙහිඅදක්ෂණය එහෙයින්දමෙසේඅභිනන්දනාක්‍රෝශයන්නොකොළාහුය;) අනභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනයණත්නොකොට; අපත්තික්කොසිත්වා, ආක්‍රෝශණාකොට; ආඝාතාඨාය, හුනස්නෙන්නැගිට; පක්කමිම්හ,

යදිදං ධම්මදේසනාය වා ධම්මදේසනං අනුසාසනියා වා අනුසාසනිනති, අථ ඛෝ මයං භගවතා තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං භාසිතං නෙවඅභිනන්දිම්හ න පටික්කොසිම්හ අනභිනන්දිත්වා අපටික්කොසිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාම්මහ භගවතො සන්තිකෙ එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථං ආජානිස්සාමාති, එවං වාදිනො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවමස්සු වචනීයා කෙ පනාවුසො කාමානං අස්සාදෙ කො ආදීනවෙ කිං නිස්සරණං, කෙ රූපානං අස්සාදෙ කො ආදීනවෙ කිං නිස්සරණං, කෙ වෙදනානං අස්සාදෙ කො ආදීනවෙ කිං නිස්සරණන්ති, එවං පුට්ඨා භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා නවෙව සම්පායිස්සන්ති උත්තරිං ච විඝාතං ආපජ්ජිස්සන්ති තං කිස්ස හෙතු? යථා තං භික්ඛවෙ අවිසයසම්මිං, නාහං තං භික්ඛවෙ පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය යෙ ඉමෙසං දිට්ඨානං මෙයය්‍යාකාරණෙන වා විත්තං ආරාධෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර තථාගතෙන වා අඤ්ඤත්‍ර තථාගත සාවකෙන වා ඉතො වා පන සුත්වා,

---

බැහැරගියෙමු; භගවතොඅසනිසෙඛ, බුද්ධත්ඝමීපයෙහි; එතස්ස භාසිතස්ස, මේභාෂිතයාගේ; අර්ථං, අර්ථය; ආජානිස්සාමාත්, දැනගන්නෙමුයිකියායි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවාදිනො, මෙසේකියනසුලුවු; අඤ්ඤතිත්ථියාපරිබ්බාජකා, අන්‍යතීර්ථික පරිව්‍රාජකයෝ, එවංවචනීය, අස්සු, මෙසේකියයුතුවන්නාහ; ආවුසො, ඇවැත්නි! කාමානං, කාමයන්ගේ; අස්සාදෙ, රසබිඳගැන්ම; කො, කවරේද? ආදීනවො, දොෂය; කො, කවරේද? නිස්සරණං, නික්මීම; කිං, කවරේද? රූපානං, රූපයන්ගේ,—පෘ—වෙදනානං, වෙදනාවලන්ගේ; අස්සාදෙ, රසබිඳගැන්ම; කො, කවරේද? ආදීනවො, දොෂය; කො, කවරේද? නිස්සරණං, නිගීමය, කිං, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං, මෙසේ; පුට්ඨා, විචාරණලද්දවු; අඤ්ඤතිත්ථියාපරිබ්බාජකා, අන්‍යතීර්ථකපරිව්‍රාජකයෝ; නවෙවසම්පායිස්සන්ති, සමඳුණිහොට නොකියන්නාහ; උත්තරිංච, මත්තෙහිද; විඝාතං, දුකට; ආපජ්ජිස්සන්ති, පැමිණෙන්නාහ; කංකිස්සහෙතු? කවරහෙතුවෙයිද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අවිසයසම්මිං, අගොවරවූ තැනෙහි; යථාඅහං, යම්සේනම්එසේකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අඤ්ඤත්‍රතථාගතෙනවා, තථාගතයන වහන්සෙ හැර; අඤ්ඤත්‍රතථාගතසාවකෙන, තථාගත ශ්‍රාවකයෙක් හැර; ඉතොවාඋගතසුවා, මේශාසනයෙන්අසා; හෙවත්, එබඳුඇසුමෙකහැර; යථා, යම්සේක්; ඉමසංඅඤ්ඤතානං, මේප්‍රශ්නයන්ට; මෙයය්‍යාකාරණෙන, මෙසේදීමෙන්; විත්තං ආරාධෙය්‍ය,

කොච භික්ඛවෙ කාමානං අස්සාදෙ, පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ කාම
ගුණා කතමෙ පඤ්ච, චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා
පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා, සොත විඤ්ඤෙය්‍යා සද්දා
ඝාණවිඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධාජිවහා විඤ්ඤෙය්‍යා රසා කාය විඤ්ඤෙය්‍ය
ය්‍යා ඵොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසං
හිතා රජනීයා ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච කාමගුණා,

යං ඛො භික්ඛවෙ ඉමෙ පඤ්චකාමගුණෙ පටිච්ච උප්පජ්ජති
සුඛං සොමනස්සං අයං කාමානං අස්සාදෙ, නොච භික්ඛවෙ
කාමානං ආදීනවො ඉධ භික්ඛවෙ කුලපුත්තො යෙන සිප්ප
ඨානෙන ජීවිකං කප්පෙති යදිමුද්දාය යදි ගණනාය යදි සඞ්ඛා
නෙන යදි කසියා යදි වණිජ්ජාය යදි ගොරක්ඛෙන යදි ඉස්ස
ත්තෙන යදි රාජපොරිසෙන යදි සිප්පඤ්ඤතරෙන සීතස්ස
පුරක්ඛතො උණ්හස්ස පුරක්ඛතො ඩංස මකස වාතා තප
සිරිංසප සම්ඵස්සෙහි රිස්සමානො ඛුප්පිපාසාය මීයමානො, අය
මපි භික්ඛවෙ කාමානං ආදීනවො සන්දිට්ඨිකා දුක්ඛක්ඛන්ධො කාම
හෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු; තස්ස වෙ

සිතඤතුට්ඨකරන්නේද; සදෙවකෙ, දෙවියන්ඟහිතවූ; සමාරකෙ, ම
රුන්සහිතවූ; සබ්‍රහ්මකෙ, බ්‍රහ්මයන්සහිතවූ; ලොකෙ, ලොකයෙහි; ස
දෙවමනුස්සාය, දෙවිමිනිසුන්සහිතවූ; සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා, මහණ
බමුණන්සහිතවූ; පජාය, ප්‍රජාවෙහි; තං, එබන්දෙකු; අහං, මම;
නසමනුපස්සාමි, නුවණින්නොදැකිම්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කාමා
නං, කාමයන්ගේ; අස්සාදෙ, රසවිඳගැන්ම; කොච, කවරේද?
භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කාමගුණා, කාමබන්ධනයෝ; ඉමෙපඤ්ච,
මේපස්කැකි; කතමෙපඤ්ච, කවරපස්දයත්? චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා,
චක්ෂුර්විඥානයෙන් දතයුතුවූ; ඉට්ඨා, ආරම්මණවශයෙන් ඉෂ්ටවූ;
කන්තා, කමනීයවූ; මනාපා, මනාවඩන්නාවූ; පියරූපා, ප්‍රියස්වභාවවූ; කාමූපසංහිතා, අරමුණුකොටඋපන් කාමයෙන්යුක්තවූ; රජනීයා, රාගොත්පත්තියට කාරණවූ, රූපා, රූපාරම්මණයෝවෙත්ද? සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා, ශ්‍රොතර්විඥානයෙන්දතයුතු;-සද්දා, ශබ්දයෝද; ඝාණවිඤ්ඤෙය්‍යා, ඝ්‍රාණර්විඥානයෙන්දතයුතු;-ගන්ධා, ගන්ධයෝද; ජිවහාවිඤ්ඤෙය්‍යා, ජිවහාවිඥානයෙන්දතයුතු--රසා, රසයෝද; කායවිඤ්ඤෙය්‍යා, කායවිඥානයෙන් දතයුතු; ඵොට්ඨබ්බා, ඵස්ශීයෝද;--යන, ඉමෙ, මොහු; පඤ්චකාම ගුණා, කාමබන්ධනපංචකයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉමෙපඤ්ච කාමගුණෙපටිච්ච, මේපඤ්චකාම බන්ධනයන්නිසා, සුඛං, සැපවූ; යංසොමනස්සං, යම්සොම්නසක්; උප්පජ්ජති, උපදිද? අයං, මේතෙම; කාමානං, කාමයන්ගේ; අස්සාදෙ, රසවිඳගැන්මයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කාමානං, කාමයන්ගේ; ආදීනවො,

භික්ඛවෙ කුලපුත්තස්ස එවං උළාරතො සවතො තෙ භොගා නානිනිපඵජ්ජන්ති සො සොචති කිලමති පරිදෙවති උරත්තාළිං කන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති මොඝං වත මෙ උළාරං අථ ලොා වත මෙ වායාමොති, අයම්පි භික්ඛවෙ කාමානං ආදීනවො සන්දිට්ඨිකො දුක්ඛක්ඛන්ධො කාමහෙතු කාම නිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙවහොතු, තස්ස වෙ භික්ඛවෙ කුල පුත්තස්ස එවං උළාරතො සවතො වායමතො තෙ භොගා අභිනිපඵජ්ජන්ති සො තෙසං භොගානං ආරක්ඛාධිකරණං දුක්ඛං දොමනස්ස පටිසංවෙදෙති කින්ති මෙ භොගෙ නෙව රාජානො හරෙයුං න චොරා හරෙයුං න අග්ගි දහෙය්‍ය න උදකං වහෙය්‍ය න අප්පියා දායාදා හරෙයුන්ති තස්ස එවං ආරක්ඛතො හොපයතො තෙ භොගෙ රාජානො වා හරන්ති චොරො වා හරන්ති අග්ගි වා ඩහති උදකං වා වහති අප්පියා වා දායාදා හරන්ති සො සොචති කිලමති පරිදෙවති උරත්තාළිං කන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති යම්පි මෙ අහොසි තම්පි නො නත්ථීති අයම්පි භික්ඛවෙ කාමානං ආදීනවො සන්දිට්ඨිකො දුක්ඛක්ඛන්ධො කාමහෙතු කාමානිදානං කාමාධිකරණං කාමාන

ත්තෙයය; කොව, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; කුලපුත්තො, කුලපුත්‍රතෙම; යෙනසිප්පඨානෙන, යම්ශිල්පස්ථානයකින්; යදිමුද්දාය, ඇඟිලිපුරුක්ආදියෙහි ලකුණුතබනහස්තමුද්‍රාවෙන්ද; යදිගණනාය, අඩිපිද්‍රගණනාවෙන්ද; යදිසඞ්ඛානෙන, පිණ්ඩසඞ්ඛ්‍යාවෙන්ද; යදිකසියා, කෘෂිකර්මයෙන්ද; යදිවණිජ්ජාය, වණික්කර්මයෙන්ද; යදිගොරක්ඛෙන, ගවපාලනයෙන්ද; යදිඉස්සත්ථෙන, ආයුධශස්ත්‍ර රාජොපස්ථානයෙන්ද; යදිරාජපොරිසෙන, රාජභටභාවයෙන්ද; යදිසිප්පඤ්ඤතරෙන, මෙයින් අන්‍යශිල්පාදියෙන්ද; සීතිස්සපුරක්ඛතො, සීතෙන් පෙළුනුලබන්නේ; උණ්හස්සපුරක්ඛතො, උෂ්ණයෙන් පෙළුනුලබන්නේ; ඩංස, බැහැලේබොනමැස්සෝය; මක්ඛස, මදුරුවෝය; වාතාතප, අව්සුලඟය; සිරිංසප, දීඝජාතියඅනමොවුන්ගේ; සම්ඵස්සෙහි, ස්පර්ශයෙන්; රිස්සමානො, හැවෙමින්; ඛුප්පිපාසාය, බඩසාපවස්දුකින්; මීයමානො, මිරිකෙමින්; ජීවිතංනොපෙජහි, දිවි පවත්වයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කාමානං, කාමයන්ගේ; අයම්පි, ආදීනවො, මේදොෂයත්; සන්දිට්ඨිකො, සාංදෘෂ්ටිකවූ; දුක්ඛක්ඛන්ධො, මේ දුක්ඛරාශිය; කාමහෙතු, කාමයප්‍රත්‍යය කොට; කාමනිදානං, කාමයමූලකාරණාකොට; කාමාධිකරණං,

මෙව හෙතු, පුනඤපරං භික්ඛවෙ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානඤ මෙව ඤහතු රාජානොපි රාජූහි විවදන්ති ඛත්තියාපි ඛත්තියෙහි විවදන්ති බ්‍රාහ්මණාපි බ්‍රාහ්මණෙහි විවදන්ති ගහපතිපි ගහපත්හි විවදන්ති මාතාපි පුත්තෙනඤ විවදති පුත්තොපි මාතරඤ විවදති පිතාපි පුත්තෙනඤ විවදති පුත්තොපි පිතරඤ විවදති භාතාපි භාතරඤ විවදති භාතාපි භගිනියඤ විවදති භගිනීපි භාතරඤ විවදති සඛායොපි සඛායෙනඤ විවදන්ති තෙ තත්ථ කලහ විඤඤු විඤඤු පන්නා අඤඤමඤඤං පාණීහිපි උපක්කමන්ති ලෙඩ්ඩූහිපි උපක්කමන්ති දණ්ඩෙහිපි උපක්කමන්ති සත්ථෙහිපි උපක්කමන්ති තෙ තත්ථ මර

කාමයඤරුණ්ණකොට; කාමානමෙවහෙතු, කාමයන්නිඤා උපදිසි; භික්ඛවෙ, මඤණෙනි! උඨඤතො, උඨානවීරියීකරන්නාවූ; ඝටතො, ඝැටෙන්නාවූ; වායමතො, ව්‍යායාමඤකරන්නාවූ; තඤඤ කුලපුත්තඤඤ, ඒකුලපුත්‍රයාගේ තෙභොගා, ඒභොගයෝ; නාභිනිපඵජ්ජන්ති, නොනිපදින්; ඤෙවත් අත්පත්තොවෙත්; ඤො, ඤෙතෙම; වත, එකාන්නයෙන්; මෙ, මාගේ; උඨානං, වීරියය; මොඝං, හිස්ඨ; මෙ, මාගේ; වායාමොඤ, ව්‍යායාමඤ;

වත, එකාන්නයෙන්; අඵලොඉති, නිෂ්ඵලඤයි; කියාඉ;භික්ඛවෙ, මඤණෙනි! අඤමපි, මේද; කාමානං, කාමයන්ගේ; ආදීනවොපපරිසාමානමෙවහෙතු, භික්ඛවෙ, මඤණෙනි! එවං, මෙසේ; උඨඤතො, උඨානවීරියීකරන්නාවූ; ඝටතො, ඝැටෙන්නාවූ; වායමතො, ව්‍යායාමඤකරන්නාවූ; තඤඤකුලපුත්තඤඤ, ඒකුලපුත්‍රයාගේ; තෙභොගා, ඒඤඤපත්තීහු; අභිනිපඵජ්ජන්ති, සමඤඩවෙත්; ඤො, ඤෙතෙම; තෙසංභොගානඤ, ඒභොගයන්; ආරක්ඛාධිකරණං, ආරක්ඛාවකරුණ්ණකොට; දුක්ඛං, දුක්වූ; දෙමනඤසං, දෙම්නඤ; පටිසංවෙදෙති, වේදියි; කිනන්ති, කිමෙක්දෝ; මෙ, මාගේ; භොගා, ඤොගයෝ; රාජානොපි, රජවරුද; නෙවහරෙය්‍යුං, පැහැරනොගන්නාහුද; චොරාපි, ඤොරුද; නඵවහරෙය්‍යුං, පැහැරනොගන්නාහුද; අග්ගිපි, ගිඤඤතෙමෙ; නඩහෙය්‍ය, නොදවන්නේද; උදකම්පි, දියද; නවහෙය්‍ය, පාකොට නොහරීද? අපිඨා, අප්‍රියවූ; දායාදා, දායාදයෝ; නඤරෙය්‍යුං ඉති, නොගන්නාහුනමඤඤෙකායකිඤඤි; එවං, මෙසේ; ආරක්ඛතො, රකින්නාවූ; ඤොපයතො, පාලනඤකරන්නාවූ; තඤඤ, ඔහුගේ; තෙභොගා, ඒඤඤපත්තීනු; රාජානොවා, රජවරුද; හරන්ති, පැහැරගණිත්; චොරාවා, ඤොරුද; හරන්ති, පැහැරගණිත්ද; අග්ගිවා, ගිඤඤතෙහෝ; ඩහති, දවයි; උදකංවා, ජලයහෝ; වහති, පාකොවකරියි; අපිඨා, අප්‍රියවූ; දායාදා, දායාදයෝ; හරන්ති, ගණිති; මෙ, මාවිඤඤ; යඤපි, යම්වයකූල

ණමපි නිගච්ඡති මරණ මත්තමපි දුක්ඛං අයම්පි භික්ඛවෙ කාමානං ආදීනවො සන්දිට්ඨිකො දුක්ඛක්ඛන්ධො කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙවහෙතු,

පුන ච පරං භික්ඛවෙ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු අසිචම්මං ගහෙත්වා ධනු කලාපං සන්නය්හිත්වා උභතො විඝ්ලළහං සඞ්ගාමං පක්ඛන්දන්ති උසූසුපි ඛිපමානෙසු සත්තීසුපි ඛිපමානෙසු අසිසුපි විජ්ජොතලන්තෙසු තෙ තත්ථ උසූහිපි විජ්ඣන්ති සත්තීහිපි විජ්ඣන්ති අසිනාපි සීසං ජින්දන්ති තෙ තත්ථ මරණම්පි නිගච්ඡන්ති මරණ මත්තම්පි දුක්ඛං, අයම්පි භික්ඛවෙ කාමානං ආදීනවො සන්දිට්ඨිකො දුක්ඛක්ඛන්ධො කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු පුන ච පරං භික්ඛවෙ කාමහෙතු කාමනිදානං

කුත්; අහොසි, උපදවනලද්දේවිද; තම්පි, හෙද; නො, අපට; නස්සිත්ති, නැතැයි; සො, හෙතෙම; සොචති, ශොකකෙරෙයි; කිලමති—ප—කාමානමෙවහෙතු,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං, නැවතඅනිකක්දකියම්; කාම හෙතු, කාමයන්ප්‍රත්‍යයකොට; කාමනිදානං, කාමයන්නිදාන කොට; කාමාධිකරණං, කාමයන්කාරණකොට; (කාමාධිකරණං යනු භාවනපුංසකයි,) රාජානොඅපි, රජවරුද; රාජූහි, අන්‍ය රජුන්සමඟ; විවදන්ති, විරුඬවාදකෙරෙති; ඛත්තියාපි, ක්ෂත්‍රිය යෝද; ඛත්තියෙහි, ක්ෂත්‍රියන්සමඟ; විවදන්ති, විරුඬවාදකෙරෙත්; බ්‍රාහ්මණාපි, බමුණෝද; බ්‍රාහ්මණෙහි, බමුණන්සමඟ; විවදන්ති, විරුඬවාදකෙරෙත්;

ගහපතීපි, ගෘහපතියෝද; ගහපතීහි, ගෘහපතියන්සමඟ; විව දන්ති, විරුඬවාදකරත්; මාතාපි, මවද; පුත්තෙනපි, පුත්‍රයාසමඟ; විවදති, විරුඬවාදකරයි; පුත්තොපි, පුත්‍රයාත්; මාතරා, මවහා; විවදති, විවාදකරයි; පිතාපි, පියාද; පුත්තෙනපි, පුත්‍රයාහා; විව දති, විවාදකරයි; පුත්තොපි, පුත්‍රයාද; පිතරා, පියාහා; විව දති, විවාදකරයි; භාතාපි, සහෝදරයාද; භාතරා, සහෝදරයා සමඟ; විවදති, විවාදකෙරෙයි; භාතාපි, සොහොයුරාද; භගිනියා, නැගනියසමඟ; විවදති, විවාදකෙරෙයි; භගිනීපි, නැගනියද; භාතරා, සොහොයුරාහා; විවදති, විවාදකෙරෙයි; සහායොපි, යහළුවාත්; සහායෙන, යහළුවාසමඟ; ච්වදති, විවාදකෙරෙයි; තෙ, ඔහු; තත්ථ, එහි; කලහ, කොලාහලය; විග්‍රහ, විරුඬ ග්‍රහණය; විවාදාපන්නා, විරුඬවාදය යන මීට පැමිණියාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; පාණීහිපි, අතින්ද; උපක්කමන්ති, ප්‍රහරදෙත්; ලෙඩ්ඩූහිපි, කැටකැබිලිතිවලින්ද;—දණ්ඩහිපි, දඬු

කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු අයි වම්මං ගහෙත්වා ධනු කලාපං සන්නය්හිත්වා අඤ්ඤවලෙපනා උපකාරියෝ පකඛන්දනති උසූසුපි ඛිපමානෙසු සත්තීසුපි ඛිපමානෙසු අසීසුපි විජෙජ තලනෙතසු තෙ තත්ථ උසූහිපි විජ්ඣනති සත්තීහිපි විජ්ඣනති පක්ඛන්දියාපි ඔසිචනති අභිවඝෙනපි* ඔමද්දෙනති අසිනාපි සීසං ඡින්දනති තෙ තත්ථ මරණමපි නිගච්ඡනති මරණමත්තම්පි දුක්ඛං, අයම්පි භික්ඛවෙ කාමානං ආදීනවෝ සන්දිට්ඨිකෝ දුක්ඛක්ඛන්ධෝ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු, පුන ච පරං භික්ඛවෙ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමාන මෙව හෙතු සත්තිම්පි ඡින්දනති නිල්ලොපම්පි හරනති

වලින්ද—සත්තෙහිපි. සැත්වලින්ද; උපක්කමනති, පහරදෙත්; තෙ, ඔහු; මරණම්පි, මරණයටද; නිගච්ඡනති, පැමිණෙත්; මරණමත්තම්පි දුක්ඛං, මරණසමාන දුකටද; නිගච්ඡනති, පැමිණෙත්; අයම්පි—ප—කාමානමෙව හෙතු; අයි වම්මං, කඩුවහා පලිහ; ගහෙත්වා, ගෙණ; ධනුකලාපං, දුන්නභාණ්ඩවුර; සන්නය්හිත්වා, බැඳ; උභතොවිසුළ්හං, දෙපසින්රැස්වූ; සඛාමං, යුඛ භූමියට; පක්ඛන්දනති, පණිති; උසූසුඅපි, ඊතල: ඛිපමානෙසු, දමාගසන කල්හි; සත්තීසු, අඩයටි; ඛිපමානෙසු, දමාගසන කල්හි; අසීසු, කඩු, විජෙජාතලනෙතසු, කරඹවන කල්හි; තත්ථ, එහි; තෙ, ඔහු; උසූහිපි, ඊතලවලින්ද; විජ්ඣනති, විදිනුලබත්; සත්තීහිපි, අඩයවිවලින්ද; විජ්ඣනති, විදිනුලබත්; අසිනාපි, කඩුවෙන්; සීසං, හිස; ඡින්දනති, සිඳිත්; තෙ, ඔහු; තත්ථ, එහි; මරණම්පි— ප—කාමානමෙවහෙතු;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං, නැවතද අනික්ක් කියමි; කාමහෙතු—ප—අසිචම්මං, කඩුවහාපලිහ; ගහෙත්වා, ගෙණ; ධනු කලාපං, දුන්නභාණ්ඩවුර; සන්නය්හිත්වා, බැඳ; අඤ්ඤවලෙපනා, තෙත්මඩතැවරූ; උපකාරියෝ, පවුරුවළලුලඟට; පක්ඛන්දනති, පැණයෙත්; උසූසුපි—ප—පක්ඛන්දියාපි, ගින්නෙහි කකාළගොම; ඔසිචමපි, ඉසත; අභිඝෙඝනඅපි, හාන්පසදැකිඇති සතදහන නම්දණෙඩන්; ඔමද්දනති, මඩිත්; අසිනාපි, කඩුවෙන්ද; සීසං, හිස; ඡින්දනති, සිඳිත්; තෙ, ඔහු; තත්ථ, එහි; මරණම්පි, මරණයටත්; නිගච්ඡනති, පැමිණෙත්; මරණමත්තම්පිදුක්ඛං, මරණසමාන දුකටද පැමිණෙත්; අයම්ප—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං, නැවතදඅනික්ක්කියමි; කාමහෙතු—ප—සත්තිම්පි, ගෑහැයඤ්ඩ; ඡින්දනති, සිඳිත්; නිල්ලොපම්පි, ගාමවිලොපනය කොට; හරනති, වසතුවපැහැරගණිත; එකාගාරිකම්පිකරොති, බොහෝදෙනඑක්ව එක්ගෙයක්වටකොට පැහැරගැණීමකරති;

---

*අභිවඝෙඝන—ම්.

එකාගාරිකමපි කරොනති පරිපතෙපි නිඞනති පරදූරමපි ගචඡනති.

තමෙනං රාජතො ගහෙතවා විවිධා කම්මකරණා කාරෙනති කසාහිපි තාළෙනති වෙතෙනහිපි තාළෙනති අඩදණ්ඩකෙහිපි තාළෙනති හත්ථම්පි ඡින්දනති පාදම්පි ඡින්දනති හත්ථපාදම්පි ඡින්දනති කණ්ණම්පි ඡින්දනති නාසම්පි ඡින්දනති කණ්ණනාසම්පි ඡින්දනති බිලඞගථාලිකම්පි කරොනති සඞඛමුණ්ඩිකම්පි කරොනති රාහුමුඛම්පි කරොනති ජොතිමාලිකම්පි කරොනති හත්ථපජොතිකම්පි කරොනති එරකවත්තිකම්පි කරොනති චීරකවාසිකම්පි කරොනති එණෙය්‍යකම්පි කරොනති බලිසමංසිකම්පි කරොනති තහාපණිකම්පි කරොනති ඛාරාපතචඡිකම්පි කරොනති පලිඝ

හෙවත්. හෙවැසියන් ජීවග්‍රාහවසයෙන්ගෙණ ඔහ පැහැරගණිති පරිපතෙපිතිඞනති, පන්දූඛනකමීය; හෙවත්; මංපැහැරීම කරති, පරදූරමපිගචඡනති, පරඛ්‍වන්කාරදයෙකි; තමෙකං, ඒමේසොරහු; රාජානො, රජවරු; ගහෙත්වා, අල්වා; විවිධාකම්ම කරණා, නොයෙක්කම්කටුළු; කාරෙනති, කරවත්; කසාහිඅපි, කසවලින්; තාළෙනති, තලවත්; වෙත්තෙහිඅපි, වේවැල්වලින්; තාළෙනති—තලවත්; අඩදණ්ඩකෙහිඅපි, දෙරියන්පමණඅඩදඬු වලින්; තාළෙනති, තලවත්; හත්ථංඅපි, අතත්; ඡින්දනති, සිඳිත්; පාදමපි, පයත්; ඡින්දනති, සිඳිත්; හත්ථපාදමපි, අත්පාත්; ඡින්දනති, සිඳිත්; කණ්ණම්පි, කණත්, ඡින්දනති, සිඳිත්; නාසම්පි, නාසයත්; ඡින්දනති, සිඳිත්; කණ්ණනාසමපි, කන්නාසාත්; ඡින්දනති, සිඳිත්;

බිලඞගථාලිකං, කාඩිසැලක්මෙන් කරණවධය; හෙවත්, හිස් කබලඋපුවා අඩුවෙන්රත්වූයගුළියක්ගෙණ හිස්මුදුනේබඳා හිස්මෙලඋතුරුවාඇරිත කම්කටුළු; කරොනති, කෙරෙත්; සඞඛමුණ්ඩිකං, සඤ්ඤේ හිසමුඩුකිරීම හෙවත් උඩුතොල දෙකන්සිළුව උකුණුවලයනමෙයින් උඩහිස්සමඋපුවා බොරලුලා උලාහිස්කටුවසුදුකිරීම;—රාහුමුඛං, අඩුවෙන් මුඛද ල් වා එහි තුළගිනිදැල්වීම—ජොතිමාලිකං, අග්නිමාලාවක්කිරීම; හෙවත් මූදුසිරුරතෙල්කඩමලුවලින් වෙලා ගිනිදැල්වීම; හත්ථපජොතිකං, දූතතෙල්කඩමලුවෙලා; ගිනිදැල්වීම,—එරකවත්තිකං, එරකවත්තිකම්කමීය හෙවත් ග්‍රීවඡෙදඝටපටන් බොලවදක්වා සම්වැටියකපායොතෙන්බැඳඇදසිඟසම ඔහුලවාම පාගවනසේ කරණකමීය;—චීරකවාසිකං, වැහැරියකින්මෙන් සම්න්සිරුර වසනකමීය හෙවත්, ගෙලෙඞිපටන්කටියදක්වා සම්උගුළුවා කැටියෙඞිතබා එතැන්පටන් බොලවදක්වා සම්උගුළුවාතබී ය;—

පරිවත්තිකම්පි කරොන්ති පලාලපිඞ්ඩිකම්පි කරොන්ති තත්තෙනපි තෙලෙන ඔසිඤ්චන්ති සුණඛෙහිපි ඛාදාපෙන්ති ජීවන්තම්පි සූලෙ උත්තාසෙන්ති අසිනාපි සීසං ඡින්දන්ති තෙ තත්ථ මරණම්පි නිගච්ඡන්ති මරණ මත්තම්පි දුක්ඛං, අයම්පි භික්ඛවෙ කාමානං ආදීනවො සන්දිට්ඨිකො දුක්ඛක්ඛන්ධො කාමහෙතු කාමනිදානං, කාමාධිකරණං කාමානං මෙව හෙතු,

පුන ච පරං භික්ඛවෙ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු කායෙන දුච්චරිතං චරන්ති වාචාය දුච්චරිතං චරන්ති මනසා දුච්චරිතං චරන්ති තෙ කායෙන දුච්චරිතං චරිත්වා වාචාය දුච්චරිතං චරිත්වා මනසා දුච්චරිතං චරිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා, අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති, අයං භික්ඛවෙ කාමානං ආදීනවො සම්පරායිකො දුක්ඛක්ඛන්ධො කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු,

---

එණෙය්‍යකං--එණෙය්‍යකමය; හෙවත්, දෙදනදෙවැලම්ටිවල ඇවුල්ගසාවටකොදිගිනිකාරණතමය;--බලිසමංසිකම්පි, දෙපස තුඩුඇතිබිලියෙන්ගසාමස්කැඩිම;-- කණ්ණපණකං, කනවතාසේ මස්කැපීම;--ඛාරාපතච්ඡිකං, සිරුරසිදුරුකොටාකාරම්දියඉසීම-පළිඝපරිවත්තිකං, පරිඝයක්සේකරනැවීම; හෙවත් ඇලඝකින් හොවාකණෙහියවුල්ගසාපයනෙණකාරකැවීම; පලාලපිඞ්ඩිකම්පි, සම්නොබිදෙනසේඇටමස්තලාපිදුරුවැටියක්සේ අකුලනකමය-තත්තෙනපිතෙලෙන, රත්වූතෙල්, ඔසිඤ්චන්ති, ඉසිත්; සුණඛෙහිපි, දීනබල්ලන්ල්මා; ඛාදාපෙන්ති, කවත්; ජීවන්තම්පි, ජීවත්වන්නහු; සූලෙ, හුලෙහි; උත්තාසෙන්ති, තබත්; අසිනාපි, කඩුවෙන්; සීසං, හිස; ඡින්දන්ති, සිඳින්; තෙ, ඔහු; තත්ථ, එහි; මරණම්පි, මරණයටද; නිගච්ඡන්ති, පැමිණෙත්; මරණමත්තම්පිදුක්ඛං, මරණයමානදුකවද (පැමිණෙත්) අයම්පිහික්ඛවෙ--ප--කාමානමෙවහෙතු,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං--පෙ--කාමානමෙවහෙතු, කායෙන;කයින්; දුච්චරිතං,දුශ්චරිතයෙහි; චරන්ති, හැසිරෙති; වාචාය, වචනයෙන්; දුච්චරිතං, දුශ්චරිතයෙහි; චරන්ති, හැසිරෙති; මනසා, සිතින්; දුච්චරිතං,දුශ්චරිතයෙහි;චරන්ති, හැසිරෙති; තෙ, ඔහු; කායෙන, කයින්; දුච්චරිතං, දුශ්චරිතයෙන්; චරිත්වා, හැසිර; වාචාය,--ප--කාමානමෙවහෙතු, සම්පරායිකො, පරලොව්හිවූ; දුක්ඛක්ඛන්ධො, දුඃඛරාශියහි;--ප--

නීව භික්ඛවේ කාමානං නිස්සරණං යෝ ච ඛෝ භික්ඛවේ කා
මේසු ඡන්දරාග විනයෝ ඡන්දරාගපහාණං ඉදං කාමානං නිස්ස
රණං යෙහිකෙචි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණාවා එවං කා
මානං අස්සාදංච අස්සාදතෝ ආදීනවංච ආදීනවතෝ නිස්සර
ණංච නිස්සරණතෝ යථාභූතං නප්පජානන්ති තෙ වත සාමං
වා කාමේ පරිජානිස්සන්තීති පරං වා තථත්තාය සමාදපෙස්සන්ති
යථා පටිපන්නා කාමේ පරිජානිස්සන්තීති නෙතං ඨානං විජ්ජති,
යෙච ඛෝ කෙචි භික්ඛවේ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා එවං කා
මානං අස්සාදංච අස්සාදතෝ ආදීනවංච ආදීනවතෝ නිස්සරණංච
නිස්සරණතෝ යථාභූතං පජානන්ති තෙ වත සාමං වා කාමේ
පරිජානිස්සන්ති පරං වා තථත්තාය සමාදපෙස්සන්ති යථා පටි
පන්නා කාමේ පරිජානිස්සතීති ඨාන මෙතං විජ්ජති

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කාමානං, කාමයන්ගේ; නිස්සරණං, ප්‍රහා
ණීය; කිංව, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කාමේසු, කාම
යන්හි; යොඡන්දරාගවිනයෝ, යම්ඡන්දරාග විනයක්වේද? ඡන්ද
රාගපහාණං, ඡන්දරාගප්‍රහාණීයක්වේද; ඉදං, මෙය; කාමානං,
කාමයන්ගේ; නිස්සරණං, නිස්සරණයයි; (නිස්සරණයටපැමිණ
කාමයන්හි ඡන්දරාගප්‍රහාණීයවෙයි එහෙයින් නිස්සරණයඡන්දරා
ගවිනයයිදතයුතුයි;)

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යෙකෙචිසමණාවා, යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ
හෝ; බ්‍රාහ්මණාවා, බමුණෝහෝ; එවං, මෙසේ; කාමානං,
කාමයින්ගේ; අස්සාදංච, ආස්වාදයද; අස්සාදතෝ, රසවිඳගැන්
මෙන්; ආදීනවංච, දෝෂයද; ආදීනවතෝ, දෝෂයෙන්; නිස්සර
ණංච, නිගීමයද; නිස්සරණතෝ, නිගීමවෙයෙන්; යථාභූතං
තතුසේ; නප්පජානාති, නොදනියි; තෙ, ඔහු; වත, එකාතත
යෙන්; සාමංවා, තෙමේහෝ; කාමේ, කාමයන්; පරිජානිස්සති,
දන්නේය; පරංවා, මෙරමාහෝ; තථත්තාය. ඒබවපිණීය; සමාද
පෙස්සති, සමාදන්කරවන්නේය; යථාපටිපන්නා, පිළිපන්ප
රිදෙන්; කාමෙ, කාමයන්; පරිජානිස්සති, දැනගන්නේයයන;
එතංඨානං, මේකාරණය; නවිජ්ජති, විද්‍යමානනොවෙයි; යෙච
ඛෝකෙචිසමණාවා—ප—පරිජානිස්සතීති, දැනගන්නේයයන;
එතංඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි;

කොව භිකඛවෙ රූපානං අස්සාදෙ සෙය්‍යථාපි භිකඛවෙ ඛත්තියකඤ්ඤාවා බ්‍රහ්මණකඤ්ඤාවා ගහපති කඤ්ඤාවා, පඤ්ඤරස වස්සුද්දෙසිකා වා සොළසවස්සුද්දෙසිකාවා නාති දීඝා නාති රස්සා නාති කිසා නාතිථූලා නාතිකාළි නාවෙවාදාතා පරමා සා භිකඛවෙ තස්මිංසමයෙ සුඛා වණ්ණනිභාති එවමහන්නා යං ඛො භිකඛවෙ සුඛං වණ්ණනිභං පටිච්ච උපපජ්ජති සුඛං සොමනස්සං අයං රූපානං අස්සාදෙ,

කොව භිකඛවෙ රූපානං ආදීනවෝ ඉධ භිකඛවෙ තමෙව භගිනිං පස්සෙය්‍ය අපරෙන සමයෙන අසීතිකං වා නාවුතිකං වා වස්සසතිකං වා ජාතියා ජිණ්ණං ගොපානසිවඞ්කං භොග්ගං දණ්ඩපරායණං පවෙධමානං ගච්ඡන්තිං ආතුරං ගතයොබ්බනං ඛණ්ඩදන්තිං පලිතකෙසිං විලූනං ඛලිතං සිරෝ වලිතං තිලකාහත ගත්තං, තං කිං මඤ්ඤථ භිකඛවෙ යා පුරිමා සුභා

භිකඛවෙ, මහණෙනි! රූපානං; රූපයන්ගේ; අස්සාදෙ, රසවිඳ ගැන්ම; කොව, කවරේද? භිකඛවෙ, මහණෙනි! පඤ්ඤරස වස්සුද්දෙසිකාවා, පසළොස්වයස්ඇත්තාවූද; සොළසවස්සුද්දෙසිකාවා, සොළොස්වයස්ඇත්තාවූද; නාතිදීඝා, ඉතාදිගත්නොවූ; නාතිරස්සා, ඉතාමිටිනොවූ; නාතිකිසා, ඉතාකෘෂනොවූ; නාතිථූලා, ඉතාසථූලනොවූ; නාවෙවාදාතා, ඉතාසුදුනොවූ; ඛත්තියකඤ්ඤාවා, ක්ෂත්‍රියකන්‍යාවක්හෝ; බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤාවා, බ්‍රාහ්මණකන්‍යාවක්හෝ; ගහපතිකඤ්ඤාවා, ගෘහපතිකන්‍යාවක්හෝ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; භිකඛවෙ, මහණෙනි; තස්මිංසමයෙ, ඒකාලයෙහි; සාවණ්ණනිභා, ඒශරීරවර්ණී සෞන්දර්‍යයී; සුභා, සුඛවේද? භන්තෙ, සවාමීනි! එවං, එසේය; භිකඛවෙ, මහණෙනි! යංඛො, යම්හෙයකින්; සුඛංවණ්ණනිභංපටිච්ච, යහපත්ශරීර වර්ණයනිසා; සුඛං, සැපවූ; සොමනස්සං, සෞම්‍යකම්; උපපජ්ජති, උපදීද; අයං, මේ; රූපානං, රූපයන්ගේ; අස්සාදෙ, රසවිඳ ගැන්මයි;

භිකඛවෙ, මහණෙනි! රූපානං, රූපයන්ගේ; ආදීනවෝ, දෙ ෂය; කොව, කවරේද? භිකඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේලොක යෙහි; අපරෙනසමයෙන, ඉන්මෑතකාලෙක; ජාතියා, උත්පත්තියෙන්; අසීතිකංවා, අසූවයස්ගියාවූද; නාවුතිකංවා, අනූවයස් ගියාවූද; වස්සසතිකංවා, සියක්වස්ගියාවූද; ජිණ්ණං, ජරාජීර්ණවූ; ගොපානසිවඞ්කං, ගොබැත්සක්මෙන්වක්වූ; භග්ගං, කඩා

වණ්ණනිභා සා අනන්තරහිතා ආදීනවෝ පාතුභූතෝ නි එවං භණෙන්ත, අයම්පි භික්ඛවේ රූපානං ආදීනවෝ, පුනච පරං භික්ඛවේ තමේව භගිනිං පසෙසය්‍ය ආබාධිකං දුක්ඛිතං බාළ්හ ගිලානං සකෙ මූත්තකාරිසෙ පලිපන්නං සෙමානං අඤ්ඤෙහි වුට්ඨාපියමානං අඤ්ඤෙහි සංවෙසියමානං, තං කිං මඤ්ඤථ, භික්ඛවෙ සා පුරිමා සුභා වණ්ණනිභා සා අන්තරහිතා ආදීනවෝ පාතුභූතොනි, එවං භණෙන්ත, අයම්පි භික්ඛවෙ රූපානං ආදීනවෝ, පුන ච පරං භික්ඛවේ තමේව භගිනිං පසෙසය්‍ය සරීරං සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං එකාහ මතං වා දීහ මතං වා තීහ මතං වා උද්ධුමාතකං විනීලකං විපුබ්බකජාතං තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ සා පුරිමා සුභා වණ්ණනිභා සා අන්තරහිතා ආදීනවෝ පාතුභූතොනි, එවං භණෙන්ත අයම්පි භික්ඛවෙ රූපානං ආදීනවෝ,

---

මැදින්බිදුනාවූ; දණ්ඩපරායණං, සැරයටියපිහිටකොටඇති; පවෙධමානංගචඡනතිං, වෙවුලමින් යන්නාවූ; ආතුරං, ජරා වෙන්ඔබලත්වූ; ගතයොබ්බනං, ගියයොවුන්බැවිඇති; ඛණ්ඩ දනතිං, වැටුනුදත්ඇති; පලිතකෙසිං, පැසුනුකෙහෙඇති; විලූ නං, තැටියපැදුනුහිස්ඇති; ඛලිතංසිරං, මහත්ඛල්ලාටයිඇති; වලිතං, ඇඟරැලිවැටුනාවූ; තිලකාහතගත්තං, තලකැලලින් කිලුටුසරීරඇති; තමේවභගිනිං, ඒනැහනියම; පසෙසය්‍ය, දක් නෙද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තංකිංමඤ්ඤථ, ඒකුමකැයිහගි ත් නහුද? පුරිමා, පූර්වූ; යාසුභාවණ්ණනිභා, යම්යහපත්වණියක්වීද; සා, ඕතොම; අන්තරහිතා, අතුරුදන්වූවා; ආදීනවෝ, දෙමයි; පාතුභූතොනි, පහළවූයේද? භණෙන්ත, සවාමීනි! එවං, එසේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයම්පි, මේත්; රූපානං, රූපයන්ගේ; ආදීනවෝ, දෙමයි; පුනවපරං—ප—ආබාධිකං, හවගත් ආබාධඇති; දුක්ඛිතං, හවගත්දුක්ඇති; බාළ්හගිලානං, දැඩි ගිලන්වූ; සකෙමූත්තකරිසෙ, සවකියමලමුත්‍රයෙහි; පලිපන්නං, දූවටුනාවූ; සෙමානං, එහිමසයනයකාරන්නාවූ; අඤ්ඤෙහි, අනුන්විසින්; වුට්ඨාපියමානං, කහාසිටුවනුලබන්නාවූ; අඤ්ඤෙහි, අනුන්විසින්; සංවෙසියමානං, හොවවනුලබන්නාවූ; තමේව භගිනිං—ප—සරීරං, මළසිරුර; සීවථිකාය, මොහොනෙහි; ඡඩ්ඩිතං, දැමතලද; එකාහමතංවා, ම ළ එ ක් ද ව ස ක ඇත්තාවූද; දීහමතංවා, මළදෙදවසක්ඇත්තාවූද; තීහමතාවා, මළතුන්දවසක් ඇත්තාවූද; උද්ධුමාතකං, ඉදිමිගියාවූ; විනීලකං,

පුනවපරං භික්ඛවෙ තමෙව ගඉනිං පසෙසය්‍ය සරීරංසීවපි කාය ඡඩ්ඩිතං කාකෙහි වා ඛජ්ජමානං කුළලෙහි වා ඛජ්ජමානං ගිජ්ඣෙහි වා ඛජ්ජමානං සුපාණෙහි වා ඛජ්ජමානං සිඟාලෙහි වා ඛජ්ජමානං විවිධෙහි වා පාණකජාතෙහි ඛජ්ජමානං, තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ යා පුරිමා සුභා වණණනිභා සා අනතරහිතා ආදීනවො පාතුහුතොනි, එවං භනෙත, අයම්පි භික්ඛවෙ රූපානං ආදීනවො;

පුන ච පරං භික්ඛවෙ තමෙව භගිනිං පසෙසය්‍ය සරීරං සීවපි කාය ඡඩ්ඩිතං අසිකසඞ්ඛලිකං සමං සලොහිතං නහාරුසම්බඤ්ඣං --ප— අසිකසඞ්ඛලිකං නිම්මංස ලොහිත මකඛිත්තං නහාරු සම්බඤ්ඣං—අසිකසඞ්ඛලිකා 2 අපගත මංසලොහිතං නහාරු සම්බඤ්ඣං-අසිකානි අපගත සම්බඤ්ඣානි දිසා විදිසාසු විකඛිත්තානි

කුවඡිතනිලවණ්ණඇත්තාවූ; විපුබබකජාතං, භටගත්පූඝඇත් තාවූ; තමෙවභගිනිං, ඒතඇගතියම; පසෙසය්‍ය, දක්ඛෙය; තංකිංමඤ්ඤථ—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනවඅපරං, නැවත අනිඝක්ද කියම්; සරිරං, සිරුර; සීවපිකාය, සොඇහොතෙහි; ඡඩ්ඩිතං, දමනලද; කාකෙහිවා, කවුඩන්විසින්; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ; කුළ ලෙහි, උකුස්සන්විසින්; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ; ගිජ්ඣෙහි, ගිජුලිහිණියන්විසින්; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ; සුපාණෙහි, සුණඛයන්විසින්; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ; සිඟාලෙහි, සිව ලුන්විසින්; ඛජ්ජමානං, කනුලබන්නාවූ; විවිධෙහි, නන්වැදූ රුම්වූ; පාණකජාතෙහි, පණුවන්විසින්; ඛජ්ජමානං, කනුල බන්නාවූ; තමෙවභගිනිං, ඒතඇගතිය; පසෙසය්‍ය, දක්ඛෙය; තංකිංමඤ්ඤථ—ප—රූපානං ආදීනවො,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනවපරං—ප—සම්මංසලොහිතං, සෙසාව ම ස්ලේ සහිතවූ; නහාරුසම්බඤ්ඣං, නහරින් බැඳුනාවූ; අසිසඞ්ඛලිකං, ඇටසැකිල්ල;—නිම්මංසලොහිතමකඛිත්තං, මස් රහිත ලෙසින්තැවරුණාවූ; නහාරුසම්බඤ්ඣං, නහරින් බැඳුනාවූ; අසිසඞ්ඛලිකං, ඇටසැකිල්ල; අපගතමංසලොහිතං, පහවූමස ලේඇති; නහාරුසම්බඤ්ඣං, නහරින්බැඳුනාවූ; අසිසඞ්ඛලිකං, ඇටසැකිලල;අපගතසම්බඤ්ඣානි, ඉවත්වූසම්බඤ්ඣ ඇති; දිසාවිදි සාසු, දිසාහුදිසාවන්හි; විකඛිත්තානි, විසිරුණාවූ; අසිකානි, ඇට; එනම්, අඤ්ඤතර, අන්දිසාවකින්; හත්ථිඝිකං, අත්ඇට

අසෙසඤඤ ඛත්තියිකං අසෙසඤඤ පාදකිකං අසෙසඤඤ ජඞඝවණිකං අසෙසඤඤ උග්ගවණිකං අසෙසඤඤ කවණිකං අසෙසඤඤ පිණ්ඩිකණ්ටකං අසෙසඤඤ සීසකටාහං, තං කිං මඤඤථ භික්ඛවෙ යා පුරිමා සුභා වණ්ණනිභා සා අනන්තරහිතා ආදීනවො පාතුහුතොති, එවමහනෙත, අයම්පි භික්ඛවෙ රූපානං ආදීනවො පුනවපරං භික්ඛවෙ තමෙව භගිනිං පසෙසය්‍ය සරීරං සීවථිකාය ඡඩ්ඩිතං අසිකානි සෙතානි සඞඛවණ්ණූපනිභානි-අසිකානි පුඤජකිතානි තෙරොවස්සිකානි,—අසිකානි පූතීනි චුණ්ණකජාතානි, තං කිං මඤඤථ භික්ඛවෙ යා පුරිමා සුභාවණ්ණනිභා සා අනන්තරහිතා ආදීනවො පාතුහුතොති, අයම්පි භික්ඛවෙ රූපානං ආදීනවො;

එවං භික්ඛවෙ රූපානං නිස්සරණං, යො භික්ඛවෙ රූපෙසු ඡන්දරාග විනයො ඡන්දරාගපහාණං ඉදං රූපානං නිස්සරණං, යෙපි තෙවි භික්ඛවෙ සමණාවා බ්‍රාහ්මණා වා එවංරූපානං අස්සාදංච අස්සාදතො ආදීනඤච ආදීනවතො නිස්සර

ගහ; අසෙසඤඤ, අන්දිසාවකින්ද; පාදකිකං, පා ඇවයදෑ-ජඞඝවණිකං, කොණඩාඇවයදෑ—උග්ගවණිකං, කලවාඇවඟද-කව කිකං, කවිඇවයද-පිණ්ඩිකණ්ටකං,-පිවකටුවද; හෙවත් කොඳුඇවයද-සීසකටාහං, හිස්කබල; අසෙසඤඤ, අන්දිසාවකින්ද-තං කිං මඤඤථ-ප-ආදීනවො, දෙෂයෑ; පාතුහුතො, පහළවූයේද; එවං හනෙත, එසේය සවාමිනි; අයම්පි, මේත්; රූපානං, රූපයන්ගේ; ආදීනවො, දෙෂයයි; පුනවපරං-ප-ඡඩ්ඩිතං, සඞඛවණ්ණූපනිභානි, හක්ගෙඬියට බදුවණිඇති; සෙතානි, සුදුවූ; අසිකානි, ඇට;-තෙරොවස්සිකානි, ඉක්මගිය අවුරුදුගණන් ඇති; පුඤජකිතානි, කැටිගැසුනාවූ; අසිකානි, ඇට;-පූතීනි, කුණුවූ; චුණ්ණකජාතානි, සුණුවූ, අසිකානි, ඇට;-භික්ඛවෙ, මහණෙනි, තං කිංමඤඤථ, ඒ කුමකැයි හඟින්නහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුරිමා, පළමුවූ; යාවණ්ණනිභා, යම්වණ්ණයක්වීද; සා, ඕතොම, අනන්තරහිතා, අතුරුදන්වූවා; ආදීනවො, දෙෂයය; පාතුහුතො, පහළවූයේය; හනෙත, සවාමිනි! එවං, එසේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයම්පි, මේද; රූපානං, රූපයන්ගේ; ආදීනවො, දෙෂයයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! රූපානං, රූපයන්ගේ; නිස්සරණං, නිගීමය; කිං, කුමක්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! රූපානං, රූපයන්ගේ; ඡන්දරාගවිනයෝ, යම්දුම්ලමහත්ආලයභික්මවීමක් ඇද්ද?

ණව නිස්සරණතෝ යථාභූතං නප්පජානන්ති තෙ වත සාමං වා රූපෙ පරිජානිස්සන්ති පරං වා තථත්තාය සමාදපෙස්ස න්ති යථා පටිපන්නා රූපෙ පරිජානිස්සන්තීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, යෙ ච ඛො කෙචි භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා එවංරූපානං අස්සාදඤ අස්සාදතෝ ආදීනවඤ ආදීනවතෝ නිස්සරණඤ නිස්සරණතෝ යථාභූතං පජානන්ති තෙ වත සාමං වා රූපෙ පරිජානිස්සන්ති පරං වා තථත්තාය සමාදපෙ ස්සන්ති යථා පටිපන්නා රූපෙ පරිජානිස්සන්තීති ඨාන මෙතං විජ්ජති,

කතාවභික්ඛවෙ වෙදනානං අස්සාදෙ, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙවකාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහ රති, යස්මිං සමයෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙවකාමෙහි විවි ච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසු ඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති තෙව තස්මිං සමයෙ අත්තව්‍යාබාධාය වෙතෙති න පරව්‍යාබාධාය වෙතෙති න උභය ව්‍යාබාධාය වෙතෙති අබ්‍යාපජ්ඣා යෙව තස්මිංසමයෙ වෙදනා වෙ දෙති අබ්‍යාපජ්ඣ පරමා හං භික්ඛවෙ වෙදනානං අස්සාදං වදාමි, පුන චපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣ ත්තං සම්පසාදනං චෙතසා එකොදිභාවං අවිතක්කා අවිචා රං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියඣානං—තතියඣානං—චතුත්ථ ඣානං—උපසම්පජ්ජ විහරති,

---

ඡන්දරාගපහාණං, ඡන්දරාගප්‍රහාණීයක්වේද? ඉදං, මෙය; රූපානං, රූපයන්ගේ, නිස්සරණං, නිගීමයයි; යෙහි—ප—රූපෙ, රූපයන්; පරිජානිස්සන්ති, මනාවදන්නානුද-ප-විජ්ජති භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙදනානං, වේදනාවන්ගේ; අස්සාදෙ, රසවිඳගැන්ම; කතාව, කවරේද? ඉධභික්ඛවෙ—ප—තස්මිංසම යෙ, ඒ කාලයෙහි; අත්තව්‍යාබාධාය, තමන්වවෙහෙසපිණිස; චෙවත්, දුක්පිණිස; චෙතවෙතෙති, උත්සාහකරයි; පර ව්‍යාබාධාය, අනුන්වවෙහෙසපිණිස; චෙතවෙතෙති, උත්සාහ කරයි; උභයව්‍යාබාධාය, දෙකොටසටම වෙහෙසපිණිස; චෙතවෙතෙති, උත්සාහකරයි; තස්මිංසමයෙ, ඒ කාලයෙහි; අබ්‍යාපජ්ඣංයෙව, නිදුක්වූම; වෙදනං, වෙදනාව; වෙදෙති, විඳියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහං, මම, අබ්‍යාපජ්ඣපරමං, නිදුක්බවම පරමකොටඇත්තාවූ; වෙදනානං, වෙදනාවන්ගේ; අස්සාදං, රසවිඳගැන්ම; වදාමි, කියමි; පුනචපරං—ප—විහරති, (අවී පෙර කිනසින් දතයුතුයි;)

යස්මිං සමයෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්ස දොමනස්සානං අත්ථ ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛාසති පාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති නෙවතස්මිං සමයෙ අත්තව්‍යාබාධාය වෙතෙති න පරව්‍යාබාධාය වෙතෙති උභයව්‍යාබාධාය වෙතෙති අබ්‍යාපජ්ඣංයෙව තස්මිං සමයෙ වෙදනං වෙදෙති අබ්‍යාපජ්ඣා පරමාහං භික්ඛවෙ වෙදනානං අස්සාදං වදාමි;

කොච භික්ඛවෙ වෙදනානං ආදීනවෝ යං භික්ඛවෙ වෙදනා අනිච්චා දුක්ඛා විපරිණාම ධම්මා අයං වෙදනානං ආදීනවෝ සිචා භික්ඛවෙ වෙදනානං නිස්සරණං යෝ භික්ඛවෙ වෙදනා සුඡ්ඣරාග විනයෝ ඡ්ඣරාගපපහාණං ඉදං වෙදනානං නිස්සරණං යෙඡි කෙචි භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහමණා වා එවං වෙදනානං අස්සාද ච අස්සාදතෝ ආදීනව ච ආදීනවතෝ නිස්සරණං ච නිස්සරණතෝ යථාභූතං නපපජානන්ති තෙවත සාමිංචා වෙදනා පරිජානිස්සන්ති.

පරංවා තථත්තාය සමාදපෙස්සන්ති යථා පටිපන්නා වෙදනා පරිජානිස්සන්තීති නෙතං ඨානං විජ්ජති යෙව ඛෝ පන භික්ඛවෙ සමණා වා බ්‍රාහමණා වා එවං වෙදනානං අස්සාදඤ්ච අස්සාදතෝ ආදීනව ච ආදීනවතෝ නිස්සරණංච නිස්සරණතෝ යථා භූතං පජානන්ති නෙවතස්මාංවා වෙදනා පරිජානිස්සන්ති පරංවා තථත්තාය සමාදපෙස්සන්ති යථා පටිපන්නා වෙදනා පරිජානිස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙභික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන්ති,

මහා දුක්ඛක්ඛන්ධ සුත්තං තතියං.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙදනානං, වෙදනාවන්ගේ; ආදීනවෝ, දොෂයයි; කොච, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යං, යම්හෙයකින්; වෙදනා, වෙදනාවෝ; අනිච්චා, නිත්‍යනොවන්නාහුද; දුක්ඛා, දුක්වූවාහුද; විපරිණාමධම්මා, පරිවර්තනයභාවඇත්තාහුද; අයං, මේඅනිත්‍යාදි ආකාරයතෙම; වෙදනානං, වෙදනාවන්ගේ; ආදීනවෝ, දොෂයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙදනානං, වෙදනාවන්ගේ; නිස්සරණං, දුරලීම; කිඛ, කවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙදනාසු, වෙදනාවන්හි; යොඡ්ඣරාග විනයෝ, යම්කුඩාමහන්ආලයනාසීමක්වේද; ඉදං, මෙය; වෙදනානං, වෙදනාවන්ගේ; නිස්සරණං, දුරලීමයි; භික්ඛවෙ—පෙ—අභිනන්දුංඉති, සතුටින්පිළිගත්තාහුය,,

මහා දුක්ඛක්ඛන්ධ සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මෙසුතං එකං සමයං භගවා සක්කේසු විහරති කපිලව
ත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමේ, අථඛෝ මහානාමෝ සක්කෝයේන
භගවා තේනුපසඞ්කම් උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා
එකමන්තං නිසීදී එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ මහානාමෝ
සක්කෝ භගවන්තං එතදවෝච දීඝරත්තා හං භගවතා එවං
ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි ලොභෝ චිත්තස්ස උපක්කිලේසෝ
දෝසෝ චිත්තස්ස උපක්කිලේසෝ මෝහෝ චිත්තස්ස උපක්කි
ලේසොති, එවං වා හං භන්තෙ භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආ
ජානාමි ලොභෝ චිත්තස්ස උපක්කිලේසෝ දෝසොචිත්තස්ස
උපක්කිලේසෝ මොහෝ චිත්තස්ස උපක්කිලේසොති. අථවප
නමේ එකදා ලොභධම්මා පි චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨන්ති දෝ
සධම්මා පි චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨන්ති මොහධම්මා පි චිත්තං
පරියාදාය තිට්ඨන්ති, තස්ස මයහං භන්තෙ එවං හොති තෙසු
නාමමේ ධම්මා, අජ්ඣත්තං අප්පහීනෝ යෙන මේ එකදා ලොභ
ධම්මා පි චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨන්ති,

එවමේමසුතං--ප--සක්කේසු, ශාක්‍යදනවිහි; කපිලවත්ථුස්මිං,
කිඹුල්වත්පුරයෙහි; නිග්‍රොධාරාමේ, නිග්‍රොධනම් ආරාමයෙහි;
විහරති, වැඩවාසඅතකාරණසේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; මහානාමෝ
සක්කෝ,මහානාමශාක්‍යතෙම; යෙන-ප-අවොච, සැලෙකළේය;
භන්තෙ, සවාමීනි! අහං, මම; දීඝරත්තං, බොහෝකලක්මුලුල්
ලෙහි; ලොභෝ, ලොභයතෙම; චිත්තස්සඋපක්කිලේසෝ, සිත
කෙලෙසන ධර්මයෙකි; දෝසෝ, වෛෂයතෙම; චිත්තස්ස උප
ක්කිලේසෝ, සිතසකලෙසන ධර්මයෙකි; මොහෝ, මොහයතෙම;
චිත්තස්සඋපක්කිලේසෝ, චිත්තෝපකෙලෙසධර්මයෙකිකියා, එවං,
මෙසේ; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; දෙසිතං, දෙ
සනලදද; ධම්මං, ධර්මය; ආජානාමි, දනිමි; එවං--ප--උපක්කි
ලෙසොති, අථවපන, එතකුදුවත්; එකදා, අතැම්කලෙක;
ලොභධම්මාපි, ලොභධර්මයෝත්; මෙ. මාගේ; චිත්තං, සිත;පරි
යාදාය, යවහොවගෙණ; තිට්ඨන්ති, සිටිත්; දෝසධම්මාපි--ප--
භන්තෙ, සවාමීනි! තස්සමයහං, ඒමව; එවංහොති, මෙසේ
අදහසක්වෙයි; යෙන, යම්හෙයකින්; එකදා, එක්කලෙක; ලෝ
භධම්මාපි, ලොභධර්මයෝත්; මෙ, මාගේ; චිත්තං, සිත; පරි
යාදාය, යවහොවගෙණ; තිඨන්ති, සිටිත්ද; කොසුනාමධම්මෝ,
ඒවගෙතුවූකිනම්ධර්මයක්තෙම; අජ්ඣත්තං, අදාත්මයෙහි; අප
හීණෝ, ප්‍රහීණකොවූයේදැකියයුයි;

දෙසධම්මා පි චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨන්ති මොහ ධම්මාපි චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨන්තී ති, සෝ එවඛෝ තෙ මහානාම ධම්මා අජ්ඣත්තං අපහීණෝ යෙන තෙ එතද, ලොභධම්මාපි චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති දෙසධම්මා පි චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨන්ති මොහධම්මාපි චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති, සෝ ච ඛි තෙ මහා නාම ධම්මා අජ්ඣත්තං පහීණෝ අභවිස්ස න ත්වං අගාරං අජ්ඣාවසෙය්‍යාසි න කාමෙ පරිභුඤ්ජෙය්‍යාසි, යස්මා චි ඛෝ තෙ මහානාම සෝ එවධම්මා අජ්ඣත්තං අපහීණෝ තස්මා ත්වං අගාරං අජ්ඣාවසසි කාමෙ පරිභුඤ්ජසි, අපස්සාදෝ කාමා බහු දුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවෝ එත්ථ භීයෝති ඉති වෙචි

දෙසධම්මාපි--ප--තිට්ඨති, (මේම්හානාම්ශාක්‍යතෙම සකෘදා ගාමීඅය්‍යීයෙකි. සකෘදාගාම්මහිත්ලොභවෙෂමොහශෝභාවෙශ දවශයෙන් ප්‍රහීණවෙත්ය්‍යයි සංඥඇතිවිය වෙතෙම ප්‍රහීණ කෙලෙස්මාත්‍රෙඝනතානයෙහි පවතිත්ය්‍යයිද අප්‍රහීණකෙලෙස් නිසා ප්‍රහීණකෙලෙස්ද පසුවපෙරළාඑත්ය්‍යයිද අදහස්ඇතිව මෙසේවිවාළේය; කිමෙක ආශ්‍යීයන්වහන්සේට මෙබඳුමුළාවක්වේද? මාගීඵවධ්‍යකෙලෙසප්‍රහැපතීයෙහි අදහසබැවින් මෙසේවිය හැකිය,) මහානාම, මහානාමය! යෙන, යම්හෙයකින්, එසාදු—ප—සෝ එවඛොධම්මා, ඒධම්මයම්; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මයෙහි; අපප හීණෝ, ප්‍රහීණනුවූයේය;

මහානාම, මහානාමය! සොධම්මාහි; ඒධම්ය; තෙ, තාගේ; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මයෙහි; පහීණෝඅභවිස්ස, ප්‍රහීණවූයේ නම්; ත්වං, නුඹ, අගාරං, ගිහිගෙයි; නඅජ්ඣාවසෙය්‍යාසි, නොවසන් නෙහිය; කාමේ, කාමයන්; නපරිභුඤ්ජෙය්‍යාසි, පරිභොග නොකර න්නෙහිය; මහානාම්, මහානාමය; යස්මාවඛෝ, යම්හෙයකින්; සොඑවධම්මෙමා, ඒධම්යම; තෙ, නුඹගේ; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්ම යෙහි; අපහීණෝ, ප්‍රහීණනුවූයේද; තස්මා, එහෙයින්; ත්වං, නුඹ; අගාරං, ගිහිගෙයි; නඅජ්ඣාවසෙය්‍යාසි, නොවසන්නෙහිය; කාමේ, කාමයන්; නපරිභුඤ්ජෙය්‍යාසි, පරිභොග නොකර න්නෙහිය; මහානාම, මහානාමය; යස්මාවඛෝ, යම්හෙයකින්; සොඑවධම්මෙමා, ඒධම්යම; තෙ, නුඹගේ; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්ම යෙහි; අපහීණෝ, ප්‍රහීණනොවූයේද; තස්මා, එහෙයින්; ත්වං, නුඹ; අගාරං, ගිහිගෙයි; අජ්ඣාවසසි, වෙසෙහි; කාමේ, කාම යන්; පරිභුඤ්සි, සමෙභාගකෙරෙහි; කාමා, කාමවස්තූනු; අපප සස්සාදු, සඵලාඝාපඇත්තාහ; බහුදුක්ඛා, මෙලොව පරලොව

මහානාම අරියසාවකස්ස යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨ හොති සොව අඤ්ඤත්‍රෙව කාමෙහි අඤ්ඤත්‍ර අකුසලෙහි ධම්මෙහි පීතිසුඛං නාධිගච්ඡති අඤ්ඤං වා තතො සන්තතරං අථඛො සො නෙව තාව අනාවට්ටි කාමේසු හොති;

යතො ව ඛො මහානාම අරියසාවකස්ස අප්පස්සාදා කාමා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවෝ එත්ථ භීයොති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨං හොති සො ව අඤ්ඤත්‍රෙව කාමෙහි අඤ්ඤත්‍ර අකුසලෙහි ධම්මෙහි පීතිසුඛං අධිගච්ඡති අඤ්ඤං වා තතො සන්තතරං අථඛො සො අනාවට්ටි කාමේසු හොති,

මයහම්පි ඛො මහානාම පුබ්බෙව සම්බොධා අනභිසම්බුද්ධස්ස බොධිසත්තස්සෙව සතො අප්පස්සාදා කාමා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවෝ එත්ථ භීයොති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨං අහොසි සො ව අඤ්ඤත්‍රෙව කාමෙහි අඤ්ඤත්‍ර අකුසලෙහි ධම්මෙහි පීතිසුඛං නාජ්ඣගමං අඤ්ඤං වා තතො සන්තතරං අථඛ්වාහං නෙව තාව අනාවට්ටි කාමේසු පච්චඤ්ඤාසිං, යතො ව ඛො මෙ මහානාම අප්පස්සාදා කාමා බහුදුක්ඛා බහුපායාසා ආදීනවෝ එත්ථ භීයොති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨං අහොසි සො ච අඤ්ඤත්‍රෙව කාමෙහි අඤ්ඤත්‍ර අකුසලෙහි ධම්මෙපි පීතිසුඛං අජ්ඣගමං අඤ්ඤං වා තතො සන්තතරං අථාහං අනාවට්ටි කාමෙසු පච්චඤ්ඤාසිං, සො ව මහානාම කාමානං අස්සාදෝ, පඤ්ඤෙ මහානාම කාම හේතූ, කතමෙ පන, චක්ඛු විඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා, සොතා විඤ්ඤෙය්‍යා

වශයෙන් බොහෝදුක්ඛැත්තාහ; බහූපායාසා, දැඩිආයාසඇත්තාහ; තත්ථ, මෙහි; ආදීනවෝ, දොෂය; භීල්ලයොඉති, බොහෝ යයි; මහානාම, මහානාමය; ඉතිවෙපි, මෙසේද; අරියසාවකස්ස, ආර්‍ය්‍යශ්‍රාවකයාවිසින්; යථාභූතං, තතුසේ; සම්මප්පඤ්ඤාය, විදර්‍ශනාප්‍රඥාවෙන්; සුදිට්ඨංහොති, මනාවදක්නාලදී්දේද? සොව, හෙතෙම්ද, කාමෙහි, කාමයන්හෙන්; අඤ්ඤත්‍රෙව, වෙන්වම; අකුසලෙහිධම්මෙහි, අකුසලධර්මයන්හෙන්; අඤ්ඤත්‍රඑව, වෙන්වම; පීතිසුඛං, ප්‍රීතිසැපය; නෙවත්, ප්‍රථමධ්‍යානධ්‍යානයෙ; නාධිගච්ඡති, නොලබයි; තතො, එයින්; සන්තතරං, අතිශයින් ශාන්තවූ; අඤ්ඤංවා, තෘතීයවතුර්ථධ්‍යානයෝනොලබයි; අථඛො, එසල්හි; සො, හෙතෙම; කාමෙසු, කාමයන්; කාව, ඒතාක්; අහං විච්චිහොති, පරිභොගතෘෂ්ණාරහිතවක්; නහොති, නොවෙයි;

සද්ධා—ප—කායවිඤ්ඤත්තියා ගච්ඡති—ජීවහා විඤ්ඤත්තියා රහා කායවිඤ්ඤත්තියා පොළඹබා ඉඬා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා ඉමේ බෝ මහානාම පච කාමගුණා යං බෝ මහානාම ඉමෙපච කාමගුණේ පටිච්ච උපපජ්ජති සුඛං සෝමනස්සං අයං කාමානං අස්සාදෝ,

කෝ ච මහානාම කාමානං ආදීනවෝ, ඉධ මහානාම කුල පුත්තෝ යෙන සිප්පට්ඨානෙන ජීවිකං කප්පෙති යදි මුද්දාය යදි ගණනාය යදි සඞ්ඛානෙන යදි කසියා යදි වණිජ්ජාය යදි ගොරක්ඛෙන යදි ඉස්සත්ථෙන යදි රාජපොරිසෙන යදි සිප්පඤ්ඤතරෙන සීතස්ස පුරක්ඛතෝ උණ්හස්ස පුරක්ඛතෝ ඩංස මකස වාතා තප සිරිංසප සම්ඵස්සෙහි රිස්සමානෝ ඛුප්පි පාසාය මීයමානෝ අයං මහානාම කාමානං ආදීනවෝ සන්දි ට්ඨිකෝ දුක්ඛක්ඛන්ධෝ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කා මානමෙව හෙතු; තස්ස වෙ මහානාම කුලපුත්තස්ස එවං උට්ඨහතෝ ඝටතෝ වායමතෝ තෙ භොගා නාභිනිප්පජ්ජන්ති සෝ සොචති කිළමති පරිදෙවති උරත්තාළිං කන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති මොඝං වත මෙ උට්ඨානං අඵලෝ වත මෙ වායා මොති අයම්පි මහානාම කාමානං ආදීනවෝ සන්දිට්ඨිකෝ දුක්ඛ ක්ඛන්ධෝ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙව හෙතු,

තස්ස වෙ මහානාම කුලපුත්තස්ස එවං උට්ඨහතෝ ඝටතෝ වායමතෝ තෙ භොගා අභිනිප්පජ්ජන්ති සෝ තෙසං භෝ ගානං ආරක්ඛාධිකරණං දුක්ඛං දෞමනස්සං පරිසංවෙදෙති කිනන්ති මෙ භොගෙ නෙව රාජානෝ හරෙය්යුං න චොරා හරෙය්යුං න අග්ගි ඩහෙය්ය න උදකා වහෙය්ය න අප්පියා දායාදා හරෙය්යුන්ති, තස්ස එවං ආරක්ඛතෝ ගොපයතෝ තෙ භොගෙ රාජානෝ වා හරන්ති චොරා වා හරන්ති අග්ගි වා ඩහති උදකං වා වහති අප්පියා වා දායාදා හරන්ති

යතොච—ප—මහානාම, මහානාමය! සම්බොධා, බුඬත්වෙන්; පුබ්බෙඵව, පළමුකොටම; අනභිසම්බුඬස්ස, බුදුනොවූ; බොධි සත්තස්සඵවසතෝ, බෝසත්වූම; මයහංපිඛෝ, මාවිසින්ද; කාමා කාමයෝ; අපස්සාදා, සවල්පඝැපඇත්තාහ; බහුදුක්ඛා, බොහෝදුක්ඇත්තාහ; බහුපායාසා, දැඩිආයාසඇත්තාහ; එත්ථ, මෙහි; ආදීනවෝ, දොෂය; දිස්සති, බොහෝයයි; එවං, මෙසේ; එතං, මෙය; සුදිට්ඨංඅහොසි, මනාව දක්නා ලදී දේදා;

—ප—

(සෙසුසියල්ල මහාදුක්ඛක්ඛන්ධ සූත්‍රාර්ථවර්ණනායෙහිඅපරිදීපැයි;)

සෝ සොචති කිලමති පරිදෙවති උරත්තාළිං කන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති යම්පි මේ අහොසි තම්පි නෝ නත්ථි, අයම්පි මහානාම කාමානං ආදීනවෝ සන්දිට්ඨිකෝ දුක්ඛක්ඛන්ධෝ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමේව හෙතු; පුන ච පරං මහානාම කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමේව හෙතු රාජානොපි රාජූහි විවදන්ති ඛත්තියාපි ඛත්තියෙහි විවදන්ති බ්‍රාහ්මණාපි බ්‍රාහ්මණෙහි විවදන්ති ගහපතීපි ගහපතීහි විවදන්ති මාතාපි පුත්තෙන විවදති පුත්තොපි මාතරා විවදති පිතා පි පුත්තෙන විවදති පුත්තොපි පිතරා විවදති භාතාපි භාතරා විවදති භාතාපි භගිනියා විවදති භගිනීපි භාතරා විවදති සහායොපි සහායෙන විවදති, තෙ තත්ථ කලහ විග්‍රහ විවාද පත්තා අඤ්ඤේ මඤ්ඤං පාණීහි පි උපක්කමන්ති ලෙඩ්ඩූහි පි උපක්කමන්ති දණ්ඩෙහිපි උපක්කමන්ති සත්ථෙහිපි උපක්කමන්ති තෙ තත්ථ මරණම්පි නිගච්ඡන්ති මරණමත්තම්පි දුක්ඛං, අයම්පි මහානාම කාමානං ආදීනවෝ සන්දිට්ඨිකෝ දුක්ඛක්ඛන්ධෝ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමේව හෙතු,

පුන ච පරං මහානාම කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමේව හෙතු අසි චම්මං ගහෙත්වා ධනුකලාපං සන්නය්හිත්වා උභතෝ විය්‍යුළ්හං සඞ්ගාමං පක්ඛන්දන්ති උසූසුපි ඛිපමානෙසු සත්තීසුපි ඛිපමානාසු අසිසුපි විරෝජමානෙසු, තෙ තත්ථ මරණම්පි නිගච්ඡන්ති මරණමත්තම්පි දුක්ඛං අයම්පි මහානාම කාමානං ආදීනවෝ සන්දිට්ඨිකෝ දුක්ඛක්ඛන්ධෝ කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමේව හෙතු;

පුන ච පරං මහානාම කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමේව හෙතු අසි චම්මං ගහෙත්වා ධනු කලාපං සන්නය්හිත්වා අඤ්ඤමඤ්ඤං උපනාරියෝ පක්ඛන්දන්ති උසූසුපි ඛිපමානෙසු සත්තීසුපි ඛිපමානාසු උසූහිපි විජ්ඣන්ති සත්තීහිපි විජ්ඣන්ති පක්කඛීහිපි ඔඝිනන්ති අභිවග්ගෙනපි ඔමද්දන්ති අසිනාපි සීසං ජීන්දන්ති, තෙ තත්ථ මරණම්පි නිගච්ඡන්ති මරණ මත්තම්පි දුක්ඛං අයම්පි මහානාම කාමානං ආදීනවෝ, සන්දිට්ඨිකෝ දුක්ඛක්ඛන්ධෝ, කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමේවහෙතු,

පුන ච පරං මහානාම කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමේව හෙතු සන්ධිම්පි ඡින්දන්ති නිල්ලොපම්පි හරන්ති එකාගාරිකම්පි කරොන්ති පරිපන්ථෙපි තිට්ඨන්ති පරදාරම්පි ගච්ඡන්ති තමේනං රාජානෝ ගහෙත්වා විවිධා කම්මකරණා කාරෙන්ති කසාහිපි තාළෙන්ති වෙත්තෙනහිපි

තස්ස වෙ--ප--තාළෙන්ති, මහාදුක්ඛක්ඛන්ධ සූත්‍රාවිවරණාදෙශ අක්‍රමයක්මැයි;

තාළෙනෙති අඩදණ්ඩකෙ හි පි තාළෙනෙති හත්ථම්පි ඡින්දනෙති පා
දම්පි ඡින්දනෙති හත්ථපාදම්පි ඡින්දනෙති කණ්ණම්පි ඡින්දනෙති නා
සම්පි ඡින්දනෙති බිලඞ්ගථාලිකම්පි කරොනෙති සංඛමුණ්ඩි කම්පි
කරොනෙති රාහුමුඛම්පි කරොනෙති ජොතිමාලිකම්පි කරොනෙති
හත්ථපජ්ජොතිකම්පි කරොනෙති එරකවත්තිකම්පිකරොනෙති වීරක
වාසිකම්පි කරොනෙති එණෙය්‍යකම්පි කරොනෙති බළිසමංසි
කම්පි කරොනෙති කහාපණකම්පි කරොනෙති ඛාරාපතච්ඡිකම්පි
කරොනෙති පළිඝපරිවත්තිකම්පි කරොනෙති පලාලපීඨකම්පි කරො
නෙති තෙත්තෙනපි තෙලෙන ඔසිඤ්චෙත්වා සුඛෙඛිපි ඛාදාපෙනෙති
ජීවන්තම්පි සූලෙ උත්තාසෙනෙති අසිනාපි සීසං ඡින්දනෙති තෙ
තත්ථ මරණම්පි නිගච්ඡන්ති මරණමත්තකම්පි දුක්ඛං, අයම්පි මහා
නාම කාමානං ආදීනවො සන්දිට්ඨිකො දුක්ඛක්ඛන්ධො කාම
හෙතු;

පුන ච පරං මහානාම කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං
කාමානමෙව හෙතු කායෙන දුච්චරිතං චරන්ති වාචාය දුච්චරිතං
චරන්ති මනසා දුච්චරිතං චරන්ති, තෙ කායෙන දුච්චරිතං චරිත්වා
වාචාය දුච්චරිතං චරිත්වා මනසා දුච්චරිතං චරිත්වා කායස්ස භෙදා
පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති,
අයං මහානාම කාමානං ආදීනවො සම්පරායිකො දුක්ඛක්ඛන්ධො
කාමහෙතු කාමනිදානං කාමාධිකරණං කාමානමෙවහෙතු,

තාළෙනෙති—ප—කාමානමෙවහෙතු, පළමුවෙන් කාමයන්ගේ ආස්වාදයද ආදීනවයදවදුරා; ඔවුන්ගේ නිගීමය ප්‍රකාශකරනු ලැබුවෙන්වූ අනුසන්ධියැති "එසම්භගං, යතාදිඨවදුළහ, මහානාම, මහානාමෙය; භගං, මම, එතං සමයං, එක්කලෙක රාජගහෙ, රජගහනුවර, ගිජ්ඣකූටපබ්බතෙ, ගිජ්ඣලිඛිණියන්වවාස සන්තවූහෙයින්ද ගිජ්ඣලිඛිණියන්බදුකූවැයිහෙයින්ද, ගිජ්ඣකූට නම්වූ පර්වතයෙහි; විහරාමි; වාසයකරම්; ඉධයනුනිපාමාත්‍රයි තෙනඛොපනසමයෙන, එකල්හි; සම්බහුලානිගණ්ඨා, බොහෝ වූ නිගණ්ඨයෝ; ඉසිගිලිපස්සෙ, ඉසිගිලිපර්වතපාර්ශ්වයෙහි; කාල සිලායං, කළුගල්තලාවෙහි; උබ්භඨිකාහොනති, උඩුකුරුවෙසිටි යාහුවෙත්, ආසනපටික්ඛිත්තා, අසුන්ප්‍රතික්ෂෙපකළාහු; ඔපක්ක මිකා, උපක්‍රමයෙන්සංජනිතවූ; දුක්ඛා, දුක් වූ; තිප්පා; තීව්‍රවූ වෙදනා ය චෙදනාවන්, වෙදියනති, විඳිත්; මහානාම, මහානාමය; අථඛො, එකල්හි; අහං; මම; සායණ්හසමයං, සවස්කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, උතුම්පලසමාපත්තියෙන්; උට්ඨිතොහ; නැගිටියේ, ඉසිගිලිපස්සා, ඉසිගි ලිපර්වතපාර්ශ්වය; කාලසිලා, කළුගල්තලාව; යෙන, යම්තැනෙක් ඛිදා;

යෙන තෙ නිගණ්ඨා තෙනුපසඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා තෙ නිග
ණ්ඨෙ එතදවොච, කිනන්නු තුමෙහ ආවුසො නිගණ්ඨා උඛ
ඵඨා ආසන පටික්ඛිත්තා ඔපක්කමිකා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙද
නා වෙදියථාති, එවං වුත්තෙ මහානාම තෙ නිගණ්ඨා මං එතද
වොචුං, නිගණ්ඨා ආවුසො නාථපුත්තො සබ්බඤ්ඤූ සබ්බදස්සාවී
අපරිසෙසං ඤාණදස්සනං පටිජානාති චරතො ච මෙ තිට්ඨ
තොච සුත්තස්සව සතතං සමිතං ඤාණදස්සනං පච්චුපට්ඨිතන්ති
සො එව මාහ අත්ථි වො නිගණ්ඨා සඞ්ඛ පාපං කම්මං කතං
තං ඉමාය කටුකාය දුක්කර කාරිකාය නිජ්ජරෙථ යං පනෙ
තථ එතරහි කායෙන සංවුතා වාචාය සංවුතා මනස්ස සංවුතා
තං ආයතිං පාපස්ස කම්මස්ස අකරණං, ඉති පුරාණානං
කම්මානං තපසා ව්‍යන්තිභාවා නවානං කම්මානං අකරණා

මහානිගණ්ඨා, ඒ නිගණ්ඨයෝ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමිං, එළඹියෙම්; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තෙ නිගණ්ඨෙ, ඒ නිවටුන්ට; එතං, මෙය; අවොචං, කීයෙම්; ආවුසො නිගණ්ඨා, ඇවැත්නි! නිගණ්ඨයෙනි! තුමෙහ, තෙපි; කින්නු, කුමකට; උඛඵඨා, උඩුකුරුවූවාහු; ආසනපටික්ඛිත්තා අසුන් ප්‍රතික්ෂෙපකළාහු; ඔපක්කමිකා, උපක්‍රමයෙන් හට ගත්තාවූ; තිප්පා, තීව්‍රවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්; වෙදියති, ඉනිවිඳිනුදැයි;

මහානාම, මහානාමය; එවංවුත්තෙ, මෙසේ කීකල්හි; තෙනි ගණ්ඨා, ඒ නිවටෝ; මං, මට; එතං, මෙය; අවොචුං, කීවාහුය; ආවුසො, ඇවැත්නි! සබ්බඤ්ඤූ, සියල්ලදන්නාවූ; සබ්බදස්සාවී, සියල්ලදක්නාවූ; නිගණ්ඨනාථපුත්තො, නිගණ්ඨ නාථපුත්‍රතෙම; චරතොච, හැසිරෙන්නාවූද; තිට්ඨතොච, සිටින්නාවූද; සුත්තස්ස, නිදන්නාවූද; ජාගරස්සච, නිදිවර්ජිත කරන්නාවූද; මෙ, මාගේ; ඤාණදස්සනං, ඥානදර්ශනය; සතතංසමිතං, නිතරම, පච්චුපට්ඨිතං ඉති, එළඹසිටියේයයි; අපරිසෙසං, සම්පූර්ණවූ; ඤාණදස්සනං, ඥානදර්ශනය; පටිජානාති, ප්‍රතිඥාකරයි; සො, ඒ නිගණ්ඨනාථපුත්‍රතෙම; එවංආහ, මෙසේකියයි; නිගණ්ඨා, නිගණ්ඨයෙනි! වො, තොපි; සබ්බ, සියලුදෙනා; කතං, කරණලදු; පාපං කම්මං, පාපකර්මයක්මැවිද; තං, එය; කටුකාය, කුළුවූ; ඉමාය දුක්කරකාරිකාය, මෙදුෂ්කර ක්‍රියාවෙන්; නිජ්ජරෙථ, දිරවිව්; යංපන, යම්හෙයකින්; එතථ, මෙහි; එතරහි, දැන්; කායෙන, කයින්; සංවුතා, සංවරවූවාහු; වාචාය, වචනයෙන්; සංවුතා,

ආයතිං අනවස්සවෝ ආයතිං අනවස්සවා කම්මක්ඛයෝ කම්ම
ක්ඛයා දුක්ඛක්ඛයෝ දුක්ඛක්ඛයා වේදනාක්ඛයෝ වේදනාක්ඛයා
සබ්බං දුක්ඛං නිජ්ජිණ්ණං භවිස්සතීති, තව පන මහානං
රුච්චති වෙව ඛමතිව තෙන ච මහා අත්තමනා හි,

එවං වුත්තෙ අහං මහානාම තෙ නිගණ්ඨෙ එතදවොචං කි
මපන තුම්හෙ ආවුසො නිගණ්ඨා ජානාථ අහුවම්හා වමයං
පුබ්බෙනනා හුවිම්හාති නොහිදං ආවුසෝ, කිමපන තුම්හෙ
ආවුසෝ නිගණ්ඨා ජානාථ අකරම්හෙව මයං පුබ්බ පාපං
කම්මං නානාකරම්හාති, නෝ හිදං ආවුසෝ කිමපන තුම්හෙ
ආවුසෝ නිගණ්ඨා ජානාථ එව රූපං වා එවරූපං වා පාපං
කම්මං අකරම්හාති, නෝ හිදං ආවුසෝ, කිමපන තුම්හෙ
ආවුසෝ නිගණ්ඨා ජානාථ එතත

සංවරවූවාහු; මනසා, සිතින්; සංවුතා, සංවරවූවාහුද; තං, ඒ සංවරණය; ආයතිං, මත්තෙහිව්පාකදෙන්නාවූ; පාපසඤ්ඤ මම්සා, පාපකර්මය; අකරණං, නොකිරීමසි; ඉති, මෙසේ; පුරාණ නංකම්මානං, පැරණිකර්ම්; තපසා, තපොකර්මයෙන්; ව්‍යන්තිභාවා, තුනීකිරීමෙන්; නවානං, නූතනකර්ම්; අකරණා, නොකිරීමෙන්; ආය තිං, මත්තෙහි; අනවස්සවෝ, රැස්නොවීමවෙයි; අනවස්සවා, රැස්නොවීමෙන්; කම්මක්ඛයෝ, කර්ම්යන්ගේ ක්ෂයවීම වෙයි; කම්මක්ඛයා, කර්ම්ක්ෂයවීමෙන්; දුක්ඛක්ඛයෝ, දුක්ඛ ක්ෂයවීම වෙයි; දුක්ඛක්ඛයා, දුඃඛක්ෂයෙන්; වෙදනාක්ඛයෝ, වෙදනාවන් ගේ ක්ෂයවීම වෙයි; වෙදනාක්ඛයා, වෙදනාක්ෂයින්; සබ්බං දුක්ඛං, සියලුදුක; නිජ්ජිණ්ණං භවිස්සති, දිරුයේවන්නේය; අම්හාකං, අපට; තඤ්චපන, ඒ ක්‍රමයවනාහි; රුච්චති, රුසියි; ඛමතිව, ඊප්සිතදවෙයි; තෙන, එයින්; අම්හා, අපි; අත්ත මනා, සතුටුවීමුයි; මහානාම, මහානාමය! එවංවුත්තෙ, මෙසේ කිකල්හි; අහං, මම; තෙනිගණ්ඨෙ, ඒනිවටුන්ට; එතංඅවොචං, මෙසේකිවේමි; ආවුසොනිගණ්ඨා, ඇවැත්නි; නිගණ්ඨයෙනි! තුම්හෙ, තෙපි; පුබ්බ, පෙර; මයං, අපි; අහුඅම්හා එව, වීමුද? නනාහුඅම්හා ඉති, නොවීමුදැයි; කිමපනජානාථ, කිමෙක දන්නාහුද? ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉදං, පෙරඋපන්බව; යක මෙකරුණ; නොහි, නොදන්නෙමුය;—මයං, අපි; පුබ්බ, පෙර; පාපංකම්මං, පව්කම්; අකරම්හාඑව, නොළෙමුද? නඅකරම් හාති, නොකෙළෙමුදැයි; කිමපනජානාථ—ප—එවරූපංවා එව රූපංවා, මෙබඳු මෙබඳුවූ; පාපංකම්මං, පව්කම්; අකරම්හාති, නොළෙමුයයි; කිමපන—ප—එත්තකංදුක්ඛං, මෙපමණදුක්; නිජ්ජ

කං දුක්ඛං නිජ්ජීණ්ණං එත්තකං දුක්ඛං නිජ්ජිරෙතබ්බං එත්ත
කමහි වා දුක්ඛ නිජ්ජීණ්ණා භවිස්සතීති, නො හිදං ආවු
සො කිමපන තුම්හෙ නිගණ්ඨා ජානාථ දිට්ඨෙව ධම්මෙ අකුසලා
නං ධම්මානං පහාණං කුසලානං ධම්මානං උපසම්පදන්නී නො
හිදං ආවුසො, ඉති කිර තුම්හෙ නිගණ්ඨා න ජානාථ
අහු වම්හෙව මයං පුබ්බ න නාහුවම්හාති න ජානාථ අකර
ම්හෙව මයං පුබ්බ පාපං කම්මං න නාකරම්හාති න ජානාථ
එවරූපං වා එවරූපංවා පාපං කම්මං අකරිම්හාති න ජානාථ,
එත්තකං වා දුක්ඛං නිජ්ජීණ්ණං එත්තකං වා දුක්ඛං නිජ්ජිරෙ
තබ්බං එත්තකමහි වා දුක්ඛ නිජ්ජීණ්ණා

සබ්බං දුක්ඛං නිජ්ජීණ්ණං භවිස්සතීති නජානාථ දිට්ඨෙව ධම්ම
අකුසලානං ධම්මානං පහාණං කුසලානං ධම්මානං උප
සම්පදන්නි එවං සන්තෙ ආවුසො නිගණ්ඨා යෙ ලොකෙ ලුද්දා
ලොහිත පාණිනො කූරුරකම්මන්තා මනුස්සෙසු පච්චාජාතා
තෙ නිගණ්ඨෙසු පබ්බජන්තීති, න ඛො ආවුසො ගොතම සුඛෙන

රෙතබ්බං, දිරවිය යුතුය; එත්තකමහිවා, මෙපණවූහෝ, දුක්ඛ, දුක්; නිජ්ජීණ්ණා, දිරුකල්හි; සබ්බං දුක්ඛං, සියලුදුක; නිජ්ජී
ණ්ණං භවිස්සති, දිරුයේවන්නේය; —ප— දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහත්
මයෙහි, අකුසලානංධම්මානං, අකුසලධර්මයන්, පහාණං, ප්‍රහි
ණකිරීමද; කුසලානංධම්මානං, කුසලධර්මයන්; උපසම්පදං;
රැස්කිරීමද; කිමපනජානාථ, කිමෙකදන්නහුද? ආවු
සො, ඇවැත්නි! ඉදං, මේඅකුශල ප්‍රහාණය හා කුශලරාශිකරණ
යනමෙය, නොහි, නොදන්නෙමුයි; නිගණ්ඨා, නිගණ්ඨයෙනි!
ඉතිකිර, මෙසේවනාහි; තුම්හෙ, තොපි; පුබ්බ—ප—නිජ්ජීණ්ණ,
සබ්බංදුක්ඛං, සියලුදුක; නිජ්ජීණ්ණංභවිස්සති, දිරුයේවන්නේය
දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතමයෙහි; අකුසලානං ධම්මානං, අකුසලධර්
යන්; පහාණං; ප්‍රහාණකිරීම; කුසලානංධම්මානං, කුසලධර්
යන්, උපසම්පදන්නි, රැස්කිරීමයයි; ආවුසො නිගණ්ඨා, ඇ
වැත්නි! නිගණ්ඨයෙනි! එවංසන්තෙ, මෙසේ ඇතිකල්හි; ලො
කෙ, ලොකයෙහි; ලුද්දා, රෞද්‍රවූ; ලොහිතපාණිනො, ලේතැව
රුණුඅත්ඇති, කූරුරකම්මන්තා, ක්‍රූරක්‍රියාඇති; යෙ, යම්; ම
නුෂ්‍යකෙනෙක්වෙත්ද; තෙ; ඔහු; මනුස්සෙසු, මිනිසුන්විෂයෙ
හි; පච්චාජාතා, උන්නහුද; තෙ, ඔහු; නිගණ්ඨෙසු, නිගණ්ඨ
යන්විෂයෙහි; පබ්බජන්තීති, පැවිදිවෙන්යයි, ආවුසොගොත
ම, ඇවැත්නි ගෞතමයෙනි! සුඛෙන, සැපයෙන්; සුඛං, සැපය;

සුඛං අධිගන්තබ්බං දුක්ඛෙන ඛො සුඛං අධිගන්තබ්බං සුඛෙන ච භාවුසො ගොතම සුඛං අධිගන්තබ්බං අහවිස්ස රාජා මාගන්ධො සෙනියො බිම්බිසාරො සුඛං අධිගච්ඡිස්ස රාජා මාගන්ධො සෙනියො බිම්බිසාරො සුඛවිහාරිතරො ආයස්මතා ගොතමෙනාති අඩා යස්මන්තානි නිගණ්ඨානි සභසා අපපටිසංඛා වාවා භාසිතා නඛො ආවුසො ගොතම සුඛෙන සුඛං අධිගන්තබ්බං දුක්ඛෙන ඛො සුඛං අධිගන්තබ්බං සුඛෙ තවා භාවුසො ගොතම සුඛං අධිගන්තබ්බං අහවිස්ස රාජා මාගන්ධො සෙනියො බිම්බිසාරො සුඛ විහාරිතරො ආයස්මතා නොතමෙතානි, අථව අහමෙව තත්ථ පටිපුච්ඡිතබ්බා කොනුඛො ආයස්මන්තානං සුඛවිහාරිතරො රාජා වා මාගන්ධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මාවාගොතමොති

අඩා වුසො ගොතම අමෙහි සභස්‍ය අපපුට්‍ඨා සංඛා වාවා භාසිතා නඛො ආවුසො ගොතම සුඛෙන සුඛං අධිගන්තබ්බං දුක්ඛෙන ඛො සුඛං අධිගන්තබ්බං සුඛෙන ච භාවුසො ගො

නඅධිගන්තබ්බං, නොලැබියහැකියයි; දුක්ඛෙනඛො, දුකින්ම; සුඛං, සැපය; අධිගන්තබ්බං,ලැබියහැකියි; ආවුසොගොතම,ඇවැත්නි ගෞතමයෙනි! සුඛෙන, සැපයෙන්; සුඛං, සැපය; අධිගන්තබ්බංඅහවිස්ස; ලැබියහැකි; වත්තේතම්, මාඝඛ, මහඝධශ්‍වරවූ; බිම්බිසාරො, සාරවූඅත්මභාවයෙක්ඇති; සෙනියොරාජා, සෙනිඝරජතෙම; සුඛං, සැපය, අධිගච්ඡිස්‍ය, ලබන්නේය; ආයස්මතාගොතමෙන, ගෞතමආයුෂ්මතුන්වවඩා; මගධෙශ්වරවූ බිම්බිසාරො; සාරවූ දෙඛබිම්බයක්ඇති; සෙනියොරාජා, සෙනි ඝරජතෙම; සුඛවිහාරිතරො, අයිශ්‍රේෂ්ඨ; සැපවිහරණ්ඇත්තේය; ආයස්මන්තොනිගණ්ඨානි; නිගණ්ඨආයුෂ්මතුන්විසින්; අඩා, එකාන්තයෙන්; සභසා, වඟා; අපපටිසංඛාය; සොසලකා, විචාරා, විත්තොම; භාෂිතා; කියනලදී; නඛා --ප---ගොතමෙනාති, අපිච; ඉලිත්; තත්ථ, එහි; ආයස්මන්තානං; ආයුෂ්මතුන්අතුරෙහි; මාඝඛො, මගධෙශ්වරවූ, බිම්බිසාරො, බිම්බිසාරනම්වූ; සෙනියොරාජාවා; සෙනිරජුන්ගෙ; ආයස්මාගොතමොඩා ගෞතමආයුෂ්මතුන්ගෙ, ඝනඳදෙකානුරෙන්; කොනුඛො, කවරෙක් සුඛවිහාරිතරො, අතිශයින්; සැපවිහරණ; ඇත්තේදැයි; අහං එව, මමම; පටිපුච්ඡිතබ්බා, මිලිවිසියුතුදේම්; ආවුසොගොතමයි ඇවැත්නි, ගෞතමයෙනි; අඩා, එ සානන්තයෙන්; අමෙහි, අපච්ඡින්; සභසා, වඟා; අපපටිසංඛාය, නොවිමසා; විචා,

තම සුඛං අධිගන්තබ්බං අභවිස්ස රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො සුඛං අධිගච්ඡෙය්‍ය රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො සුඛවිහාරිතරො ආයස්මතා ගොතමෙනාති, අපි ච තිඤ්ච තෙතං ඉදානි පි මයං ආයස්මන්තං ගොතමං පුච්ඡාම කොනුඛො ආයස්මන්තානං සුඛවිහාරිතරො රාජා වා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මා වා ගොතමො නි, තෙන හාවුසො නිගණ්ඨා තුම්හෙව තත්ථ පටිපුච්ඡිස්සාම් යථා වො ඛමෙය්‍ය තථා නං බ්‍යාකරෙය්‍යාථ, තං කිං මඤ්ඤථා වුසො නිගණ්ඨා පභොති රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො අනිජ්ඣිතං කාමෙන අභාසමානො වාචං සත්ත රත්තින්දිවානි එකන්ත සුඛපටිසංවෙදී විහරිතුන්ති, නො හිදං ආවුසො තං කිං මඤ්ඤථා වුසො, නිගණ්ඨා පභොති රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො අනිජ්ඣිතං කාමෙන අභාසමානො වාචං ඡරත්තින්දිවානි පඤ්ච රත්තින්දිවානි--චත්තාරි රත්තින්දිවානි තීණි රත්තින්දිවානි--වෙ රත්තින්දිවානි,--

---

වචනය; භාසිතා, කියතලදී; නඛො—ප--ගොතමෙනාති, අපිච, යලිත්; එතං, මෙය; තිඤ්ච, තිබුනාවේවා; ඉදානිඅපි, දැනුදු; මයං, අපි; ආයස්මන්තං ගොතමං, ගෞතමායුෂ්මතුන්; පුච්ඡාම, විචාරමු, මාගධො, මගධගොවරවූ; සෙනියොබිම්බිසාරො, සෙනියබිම්බිසාරරජතෙම්වූ; රාජාවා, රජුකෙරෙ; ආයස්මාවාගොතමො, ගෞතමායුෂ්මතුන්වඤන්සේහෝ; යතදෙදෙනාඅතුරෙන්; කොනුඛො, කවරෙක්; සුඛවිහාරිතරො, අතිශයින් සැපවිහරණ ඇත්තේද? ආවුසොනිගණ්ඨා, ඇවැත්නි; නිගණ්ඨයෙනි! තෙනහි, එසේවීනම්; තත්ථ, එහිලා; තුම්හෙඑව, තොපම; පටිපුච්ඡිස්සාම්, විචාරන්නෙමි; යථා, යම්සේ; වොවා, තොපට; ඛමෙය්‍ය රුචිවේද; තථා, එසේ; නං, එය; බ්‍යාකරෙය්‍යාථ, ප්‍රකාශකරව්; ආවුසොනිගණ්ඨා, ඇවැත්නි; නිගණ්ඨයෙනි; තංකිංමඤ්ඤථ, ඒ කුමකැයි හඟින්නහුද? මාගධො, මගධගොවරවූ; සෙනියොබිම්බිසාරොරාජා, සෙනියබිම්බිසාරරජතෙම; කාමෙන, කැමින්; අනිජ්ඣමානො, නොසෙල්වෙමින්; වාචං, වචනය; අභාසමානො, නොකියමින්; සත්තරත්තින්දිවානි, සත්රැදවාලක් මුලුල්ලෙහි; එකන්තසුඛපටිසංවෙදී, නිරතුරුසැපවිඳිමින්; විහරිතුං, වාසයකරන්ට; පභොති, ප්‍රභුවේද—ඡරත්තින්දිවානි, රැදවල් සයක්—පඤ්චරත්තින්දිවානි, පස්රැදවාලක්—චත්තාරිරත්තින්දිවානි,--සිව්රැදවාලක්—තීණිරත්තින්දිවානි—තුන්රැදවාලක්—වෙරත්තින්දිවානි, දෙරැදවාලක්—

එකං රත්තින්දිවං එකන්න සුඛ පටිසංවෙදී විහරිතුන්ති, නෝ හිදං ආවුසෝ අහං ඛෝ ආවුසෝ නිගණ්ඨා පහෝමි අනිජ්ඣාමනෝ කායෙන අභාසමානෝ වාචං එකං රත්තින්දිවං එකන්න සුඛපටිසංවේදී විහරිතුං අහං ඛෝ ආවුසෝ නිගණ්ඨා පහෝමී අනිජ්ඣාමනෝ කායෙන අභාසමානෝ වාචං වෙ රත්තින්දිවාති — තීණි රත්තින්දිවාති — චත්තාරි රත්තින්දිවාති — පඤ්චරත්තින්දිවාති — ඡරත්තින්දිවාති — සත්ත රත්තින්දිවානි එකන්න සුඛපටිසංවේදී විහරිතුං, තං කිං මඤ්ඤථ වුසෝ නිගණ්ඨා එවං සන්තෙ කෝ සුඛවිහාරිතරෝ රාජා වා මාගධෝ සෙනියෝ බිම්බිසාරෝ අහං වා ති, එවං සන්තෙ ආයස්මා ව ගොතමෝ සුඛ විහාරිතරෝ රඤ්ඤා මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙනාති, ඉදමවොච භගවා අත්තමනා මහානාමෝ සක්කෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දීති;

එකංරත්තින්දිවං, එක්රෑදවාලක්; එකන්නසුඛපටිසංවෙදී, නිරතුරුඇවපිවිඳින්නේ; විහරිතුං, වාසයකරන්ට; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ඉදං, මෙය; නොඉති, නොවේමය; ආවුසෝ නිගණ්ඨා, ඇවැත්නි නිගණ්ඨයෙනි! අහංඛෝ, මම්වනාහි; කායෙන, කයින්; අනිජ්ඣාමනෝ, අකම්පාව; වාචං, වචන; අභාසමානෝ, නොකියමින්; එකංරත්තින්දිවං, එක්රෑදවාලක්මුලුල්ලෙහි; එකන්නසුඛ පටිසංවෙදී, එකාන්නයෙන්සැපවිඳිමින්; විහරිතුං, වාසයකරන්ට; පහෝමි, පොහොසත්යෙමි;

ආවුසෝනිගණ්ඨා, ඇවැත්නි නිගණ්ඨයෙනි! තංකිංමඤ්ඤථ, ඒකුමකැයිසිතන්නහුද? එවංසන්තෙ, මෙසේඇතිකල්හි; මාගධෝ—රාජාවා, රජතෙමේහෝ; අහංවා, මම්හෝ යනදෙදෙනා තුරෙන්; සෝ, කවරෙක්; සුඛවිහාරිතරෝ, අතිසයින්; සැපවිහරණඇත්තාහුදැයි; එවංසන්තෙ, මෙසේඇතිකල්හි; ආයස්මාගොතමෝඑව, ගෞතමගුත්තුන්වහන්සේම; මාගධෙන, මගධෙස්වරවූ; සෙනියෙන; සෙනියනම්වූ; බිම්බිසාරෙන රඤ්ඤා, බිම්සරරජුටවඩා; සුඛවිහාරිතරෝ, අතිශයින් සැපවිහරණඇත්තේයැයි;

ඉදං මේසුත්‍රධර්මය, භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදාළසේක; අත්තමනා, සතුටුවූ, මහානාමොසක්කෝ, මහානාම; ශාක්‍යරජතෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාෂිතං, දෙසනාව; අභිනන්දීති, සතුටින් පිළිගත්තේයයි;

එවං මේ සුතං එකං සමයං ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලා
නෝ භග්ගෙසු විහරති සුංසුමාර ගිරෙ භෙසකලාවනෙ මිගදා
යෙ, තත්‍රඛෝ ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානෝ භික්ඛූ ආමන්තෙ
සි ආවුසෝ භික්ඛවොති, ආවුසෝ තිඛෝ තෙ භික්ඛූ ආයස්ම
තෝ මහාමොග්ගල්ලානස්ස පච්චස්සොසුං ආයස්මා මහා
මොග්ගල්ලානෝ එතදවොච, පවාරෙති වෙපි ආවුසෝ භික්ඛූ
වදන්තු මං ආයස්මන්තෝ වචනීයෝ මහි ආයස්මන්තෝහි ති,
සොච හොති දුබ්බචෝ දෙවවස්ස කරණිහි ධම්මෙහි සමන්නා
ගතෝ අක්ඛමෝ අපපදක්කිණග්ගාහී, අනුස්සාසනිං, අථ ඛෝ
තං සබ්‍රහ්මචාරී තවෙ ව වත්තබ්බං මඤ්ඤන්ති තව අනුස්සි
තබ්බං මඤ්ඤන්ති තව තස්මිං පුග්ගලෙ විස්සාසං ආපජ්ජිතබ්බං
මඤ්ඤන්ති සාතමෙ වා වුසෝ දෙවවස්ස කරණාධම්මා,

චූලදුක්ඛක්ඛන්ධසුත්‍රාවරණනාවසානි.

——:o:——

එවං මෙසුතංමෙ,—ප-එක්කංසමයං, එක්සමයෙක්හි; ආයස්මාමහා
මොග්ගල්ලානෝ, මහාමෞද්ගල්ල්‍යායන සථවිරතෙම, භග්ගෙසු,
භග්ගනම්දනවිවෙහි;සුංසුමාරගිරෙ,සුංසුමාරගිරිනම්නුවර;මිගදා
මෘගයින්වඅභයදානයකළබැවින් මිගදායනම්වූ; භෙසකලාවනෙ,
භෙසකලානම් වනයෙහි; විහරති, වාසයකරණසේක; තත්‍රඛෝ,
එකල්හි; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානෝ, මහාමෞද්ගල්ල්‍යායන
සථවිරයන්වහන්සේ; ආවුසොභික්ඛවොති, ඇවැත්නි,මහණෙනි!
කියා; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; ආවුසෝ
තිඛෝ, ඇවැත්නි කියා; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; ආයස්මතෝ
මහාමොග්ගල්ලානස්ස, මහාමෞද්ගල්ල්‍යායන සථවිරයන්වහන්සේ
ට; පතිඅස්සොසුං, පිළිවදන්දුන්හ; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලා
නෝ, මහාමෞද්ගල්ල්‍යායන සථවිරයන්වහන්සේ; එතං, මේඛමීය;
අවොච, වදාළසේක; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! භික්ඛූ, (යම්කිසි)
භික්ෂුවක්තෙම; ආයස්මන්තෙහි, ආයුෂ්මතුන්විසින්; වචනීයෝ
අම්හි, අනුශාසනාවශයෙන් කියයුතු වන්නෙවෙමි; මං, මට;
ආයස්මන්තෝ, ආයුෂ්මත්හු; වදන්තු, අවවාදවශයෙන්; කරු
ණුකියන්වා යයි පවාරෙතිවෙඅපි, ඉදින්පවරාද; සොච, ඒභි
ක්ෂුවත්; දුබ්බචොහොති, දුකසේකියයුතුවෙයි; දෙවවස්සකර
ණෙහිධම්මෙහි, (මතුපහළවන සොළොස්ආකාර) දුජීවබව කර
ණධර්මයන්ගෙන්; සමන්නාගතෝ, යුක්තවූයේ; අක්ඛමෝ, නො
ඉවසනසුලුවූයේ; අනුස්සාසනිං, අනුශාසනාව; අපපදක්කිණග්ගා
හී, වමට හෙවත්, නුහුරට ගන්නේවෙයි; අථඛෝ, එසේ ඇති
කල්හි; සබ්‍රහ්මචාරී, සබ්‍රහ්මචාරියාඇත්තාහු; තං, ඔහු;

ඉධ ආවුසො භික්ඛු පාපිච්ඡො හොති පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතො යම්පාවුසො භික්ඛු පාපිච්ඡො හොති පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතො අයම්පි ධම්මො දෙවවස්සකරණො,

පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු අත්තුක්කංසකො හොති පරවම්භි යම්පාවුසො භික්ඛු අත්තුක්කංසකො හොති පරවම්භි අයම්පි ධම්මො දෙවවස්සකරණො,

පුනචපරං ආවුසො භික්ඛු කොධනො හොති කොධාභි භූතො යම්පාවුසො භික්ඛු කොධනො හොති කොධාභි භූතො අයම්පි ධම්මො දෙවවස්සකරණො,

පුනචපරං ආවුසො කොධනො හොති කොධ හෙතු උප නාහි යම්පාවුසො භික්ඛු කොධනො හොති කොධහෙතු උප නාහි අයම්පි ධම්මො දෙවවස්ස කරණො,

---

වත්තබ්බං, අවවාදූදීන් කියයුත්තෙක්කොට; නමඤ්ඤතති, නොඅගිත්; අනුසාසිතබ්බං, අනුශාසනා කටයුත්තෙකුකොට; නමඤ්ඤනති, නොඅඟිත්; තසම්ප්‍රසාදලෙ, ඒ පුද්ගලයා; කෙරෙහි; විස්සාසං, විශ්වාසයට; ආපජ්ජිතබ්බං, පැමිණියයුත්තෙකු කොට; නවමඤ්ඤතති, නොඅඟිත්;

ආවුසො, ඇවැත්නි! දෙවවස්සකරණා ධම්මා, දුච්චරිතවර කරණ ධර්මයෝ, කතමෙව, කවරහුද; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; පාපිච්ඡොහොති, ලාමකඅදහස් ඇත්තේවෙයි; පාපිකානං ඉච්ඡානං, අසන්තසම්භාවන ප්‍රාර්ථනාවන්ට; වසංගතොහොති, වසඟවූයේවෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! යං, යම්හෙයකින්; භික්ඛු, මහණතෙම; පාපිච්ඡොහොති, ලාමකඅදහස් ඇත්තේවේද; පාපිකානං ඉච්ඡානං, ලාමකඅදහස්වලට; වසංගතො, වසඟවූයේද; අයම්පිධම්මා, මේධර්මයත්; දෙවවස්සකරණො, දුච්චරිතවර කරන්නේයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! පුනචඅපරං, නැවතද අනික්කියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; අත්තුක්කංසකො, ආතෙමාත්මෝත්කර්ෂයකරන්නේ; පරවම්භි, පරාවමානයකරන්නේ; හොති, වෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! භික්ඛු, මහණතෙම; අත්තුක්කංසකොහොති, තමන් උසස්කොට සිතන්නේවෙයි; පරඑම්භි, අන්‍යන්වහරහන්නේවෙයි; අයම්පි ධම්මා, මේධර්මයත්; දෙවවස්සකරණො, දුච්චරිතවර කරන්නේයි;— කොධනො, ක්‍රෝධසිලිවූයේ; කොධාභිභූතො, ක්‍රෝධයෙන් මඩහාළුදේදේ;

පුන චපරං ආවුසො කොධනො හොති කොධ හෙතු අභිඤ්ඤී, යමපාවුසො කොධනො හොති කොධ හෙතු අභිඤ්ඤී අයම්පි ධම්මා දෙවවස්ස කරණො,

පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු කොධනො හොති කොධ සාමන්තා වාචං නිච්ඡාරෙතා, යමපාවුසො භික්ඛු කොධනො හොති කොධ සාමන්තා වාචං නිච්ඡාරෙකා අයම්පි ධම්මා දෙවවස්ස කරණො

පුන ච පරං ආවුසො චුදිතො චොදකෙන චොදනං පටිපජ්ජති යමපාවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදනං පටිපජ්ජති අයම්පි ධම්මා දෙවවස්ස කරණො;

පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදනං අපඤ්ඤදෙති යමපාවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදනං අපඤ්ඤදෙති අයම්පි ධම්මා දෙවවස්ස කරණො, පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදකස්ස පච්චාරොපෙති. යමපාවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදකස්ස පච්චා

—කොධහෙතු, ක්‍රොධයහෙතුකොවගණ; උපනාහී, බඬවෙරඅත්තෙ;—කොධහෙතු, ක්‍රොධහෙතුවින්; අභිඤ්ඤී, ක්‍රොධාභිඤ්ඤඅත්තෙ—කොධනොහොති, ක්‍රොධසීලිවෙයි; කොධසාමන්තා, ක්‍රොධයභාත්පඤඅති; වාචං, වචන, නිච්ඡාරෙතා, නියන්නේවෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඨං, යම්නෙයකින්; භික්ඛු, මහණතෙම; කොධනොහොති, ක්‍රොධඅත්තේද? කොධසාමන්තා, ක්‍රොධයභාගතවූ; වාචං, වචන, නිච්ඡාරෙතා, නියන්නේය; අයම්පිධම්මා, මේධම්මයත්; දෙවවස්සකරණො, දුර්වචබව කරන්නේය;

චොදකෙන, චොදකයා; විසින්; චුදිතො, චොදනාකරණලද්දේ; චොදකං, චොදකයාව; පටිපජ්ජති, ප්‍රතිවිරුඬවඝිටිද—ප—චොදකෙන, චොදකයාවිසින්; චුදිතො, චොදනා කරණලද්දේද; චොදකං, චොදකයාට; අපඤ්ඤදෙති, අවමන්කෙරේද; —ප—චොදකස්ස, චොදකයාහව; පච්චාරොපෙති, ප්‍රත්‍යාරොපනය කෙරේද? හෙවත්, මෙතම්අවතට පිළිගම්කරවයි ආපසුපෙරළාද?—ප—

චොදකෙන, චොදකයාවිසින්; චුදිතො, චොදනාකරණලද්දේ; අඤ්ඤෙන, අනික් කථාවකින්; අඤ්ඤං, අනික් කරණක්; පටිචරති, වසයි; කථං, කථාව; බහිධා, පිටතව; අප

රොපෙති, අයම්පි ධම්මෝ දෙවවස්සකරණෝ පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු චුදිතෝ වොදකෙන අඤ්ඤත ඤඤං පටිවරති බහිඛා නථං අපනාමෙති කොපච දෙසච අපප චයච පාතුභරොති යම්පාවුසෝ භික්ඛු චුදිතෝ වොද කෙන අඤ්ඤ ඤඤං පටිවරති බහිඛා නථං අපනාමෙති කොපච දෙසච අපපචයච පාතුභරොති අයම්පි ධම්මෝ දෙව වස්ස කරණෝ,

පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු චුදිතෝ වොදකෙන අප දුනෙ න සම්පායති යම්පාවුසෝ භික්ඛු චුදිතෝ වොදකෙන අපදුනෙ න සම්පායති අයම්පි ධම්මෝ දෙවවස්ස කරණෝ පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු මක්ඛී හොති පලාසී යම්පා වුසෝ භික්ඛු මක්ඛී හොති පලාසි අයම්පි ධම්මෝ දෙව වස්සකරණෝ

පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු ඉස්සුකි හොති මච්ඡරී, යම්පාවුසෝ භික්ඛු ඉස්සුකී හොති මච්ඡරී අයම්පි ධම්මෝ දෙවවස්ස කරණෝ,

පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු සඨෝ හොති මායාවී, යම්පා වුසෝ භික්ඛු සඨෝ හොති මායාවී අයම්පි ධම්මෝ දෙව වස්ස කරණෝ,

පුන ච පරං ආවුසෝ ථද්ධෝ හොති අතිමානී, යම්පාවු සෝ භික්ඛු ථද්ධෝ හොති අතිමානි අයම්පි ධම්මෝ දෙ වවස්ස කරණෝ, පුන ච පරං ආවුසෝ භික්ඛු සන්දිඨි පරාමාසී හොති ආධාන ගාහි දුප්පටි නිස්සග්ගී යම්පාවු සෝ භික්ඛු ආධාන ගාහී දුප්පටි නිස්සග්ගී අයම්පි ධම්මෝ දෙවවස්ස කරණෝ, ඉමෙ වුච්චන්තා වුසෝ දෙවවස්ස කරණා ධම්මා,

---

නාමෙති, නමති; කොපංච, කොපයත්; දෙසංච, වෙසයත් අපපචයංච, නොඝතුවත්; පාතුභරොති, පහළකෙරෙයි;—ප-වොදකෙන, වොදකයාවිසින්; චුදිතෝ, වොදනාකාරණලද්දේ; අපදුනෙ, තමන්ගේවරිතයෙහි; න සම්පායති, සම්පාද නයකොට කියනු නොහැකිවෙයි; මක්ඛී, මකුනුණඇත්තේ; පලාසී, යුගග්‍රාහඅඇත්තේවෙයි—ප—

නො චෙ පි අවුසො භික්ඛු පවාරෙති වදතූ මං ආ
යසමන්තා වචනීයො මහි ආයසමන්තතා ති සො ච හොති
සුවචො සොවචස්ස කරණෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො
ඛමො පදක්ඛිණග්ගාහී අනුසාසනිං, අථ ඛො නං සබ්‍රහ්මචාරී
වත්තබ්බං චෙව මඤ්ඤන්ති අනුසාසිතබ්බං මඤ්ඤන්ති තඤ්ච
පුග්ගලෙ විස්සාසං ආපජ්ජිතබ්බං මඤ්ඤන්ති කතමෙ ච
වුසො සොවචස්ස කරණා ධම්මා, ඉධා වුසො භික්ඛු න
පාපිච්ඡො හොති න පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතො,
යම්පා වුසො භික්ඛු න පාපිච්ඡො හොති න පාපිකානං
ඉච්ඡානං වසංගතො අයම්පි ධම්මා සොවචස්ස කරණා,
පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු අනත්තුකකාංසකො හොති
අපරදීපනී යම්පාවුසො භික්ඛු අනත්තුකකාංසකො හොති
අපරවම්හී අයම්පි ධම්මා සොවචස්ස කරණා,

ඉස්සුකී හොති, ඊර්ෂ්‍යාඇත්තේ වෙයි; මච්ඡරී, මාත්සර්‍ය්‍ය
යෙන්; ශ්‍රුතවත්වූයේ වෙයි;—ප—ස්මෘතිමාන් හොති, සති
රාවිතා වෙයි; මායාවී, රැවටිලි ඇත්තේ වෙයි; අතිමානී, අධි
මාන ඇත්තේ වෙයි;—ප—

ථද්ධො හොති, තදගති ඇත්තේ වෙයි; අතිමානී අධිමාන
ඇත්තේ වෙයි;—ප—සන්දිෂ්ටපරාමාසි, සවකීයදෘෂ්ටිය ආමිෂ්ණය
කරන්නේ; ආධානග්‍රාහී, සවකීයලබ්ධිය දැඩිවශයෙන් ගන්නේ;
දුප්පටිනිස්සග්ගී, සවකීය ලබ්ධිය දුකසේ; දුරලිශ්‍රයත්වූයේ—
ප—ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉමෙ, මොහු; දෙවචස්සකරණා,
දුර්වචබවකරන්නාවූ; ධම්මා, ධර්මයෝයයි; වුච්චන්ති, කියනු
ලැබෙත්;

ආවුසො, ඇවැත්නි! ආයසමන්තා, ආයුෂ්මත්හු; මං මට;
වදතූ, අවවාදදිශයෙන්; කියත්වා; ආයසමන්තානඤ්, ආයු
ෂ්මතුන්විසින්; වචනීයොඅහං, කියයුතුවෙමියි; භික්ඛු, මහ
ණතෙමි; තොවෙපවාරෙති, ඉදින්නොපමුණුවාද? සොව,
හෙතෙමේද;

සුවචොහොති, සුවස්කියහැකිවෙයි; සොවචස්ස කරණෙහි,
සුවචබවඅතිකරන්නාවූ; ධම්මෙහි; ධර්මයන්ගෙන්; සමන්නා
ගතොං, ශ්‍රුතවත්වූයේ; ඛමොං, ඉවසනසුලුවූයේ; අනුසාසනිං,
අනුශාසනාව; පදක්ඛිණග්ගාහී, හුරුවගන්නේවෙයි; අථඛො,
එකල්හි; සබ්‍රහ්මචාරී, සමානබඹසරඇත්තාහු; නං, ඔහු;
වත්තබ්බං, කියයුත්තෙකුකොට; මඤ්ඤන්ති, හඟින්; අනු
සාසිතබ්බං, අනුශාසනා කටයුත්තෙකුකොට; මඤ්ඤන්ති,
හඟින්;

පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු අනත්තුකකංසකො හොති අපරවමති යම්පාවුසො භික්ඛු අනත්තුකකංසකො හොති අපරවමති අයම්පි ධම්මො සොවවස්ස කරණෙ, පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු න කොධනො හොති න කොධාභිභූතො, යම්පාවුසො භික්ඛු න කොධනො හොති න කොධාභිභූතො, අයම්පි ධම්මො සොවවස්සකරණෙ, පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු න කොධනො හොති න කොධ හෙතු උපනාහී යම්පාවුසො භික්ඛු න කොධනො හොති න කොධහෙතු උපනාහී අයම්පි ධම්මා සොවවස්ස කරණෙ පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු න කොධනො හොති න කොධහෙතු අභිසඞ්ගී, යම්පාවුසො භික්ඛු න කොධනො හොති න කොධහෙතු අභිසඞ්ගී, අයම්පි ධම්මා සොව වස්ස කරණෙ, පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු න කොධනො හොති න කොධ සාමන්තා, වාචං නිච්ඡාරෙතා යම්පාවු සො භික්ඛු න කොධනෙ හොති න කොධාභිමන්තා වා චං නිච්ඡාරෙතා අයම්පි ධම්මා සොවවස්ස කරණෙ, පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදකං න පටිපථරති, යම්පාවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදකං න පටිපථරති අයම්පි ධම්මා සොවවස්ස කරණෙ පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොද කං න අපසාදෙති, යම්පාවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙ න චොදකං න පටිපථරති අයම්පි ධම්මා සොවවස්ස කරණෙ, පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදකං න අපසාදෙති යම්පාවුසො භික්ඛු චුදිතො චො දකෙන චොදකං න අපසාදෙති අයම්පි ධම්මා සොවව ස්සකරණෙ, පුන ච පරං ආවුසො චුදිතො චොදකෙන චොදකස්ස න පචචාරොපෙති, යම්පාවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන චොදකස්ස න පචචාරොපෙති අයම්පි ධම්මා සොවවස්සකරණෙ,

පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන න අඤඤං නඤඤං පටිවරති න බහිබා කථං අපනාමෙති න කොපච දොසච අපපචචයඤ ච පාතුකරොති යම්පාවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන න අඤඤං නඤඤං පටිවරති න බහිබා කථං අපනාමෙති න කොපච දොසච අපපචචයං ච පාතුකරොති අයම්පි ධම්මා සොවවස්සකරණෙ, පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන න අපද

තෙ න සම්පායන්ති, යම්පාවුසො භික්ඛු චුදිතො චොදකෙන න අපදානෙන න සම්පායති අයම්පි ධම්මො සොවචස්ස කරණො පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛු අමක්ඛී හොති අපලාසී, යම්පාවුසො භික්ඛු අමක්ඛී හොති අපලාසී අයම්පි ධම්මො සොවචස්ස කරණො, පුන චපරං ආවුසො භික්ඛු අතිසසුකී හොති අමච්ඡරී, යම්පාවුසො භික්ඛු අතිසසුකී හොති අමච්ඡරී අයම්පි ධම්මො සොවචස්සකරණො,

පුන ච පරං ආවුසො අසඨො හොති අමායාවී, යම්පාවුසො භික්ඛු අසඨො හොති අමායාවී අයම්පි ධම්මො සොවචස්ස කරණො, පුනවපරං ආවුසො අජ්ඣත්තං හොති අනතිමානී යම්පාවුසො භික්ඛු අජ්ඣත්තං හොති අනතිමානී අයම්පි ධම්මො සොවචස්ස කරණො පුනවපරං ආවුසො භික්ඛු අසන්දිට්ඨි පරාමාසී හොති අනාධානග්ගාහී සුපපටිනිස්සග්ගී යම්පාවුසො භික්ඛු අසන්දිට්ඨි පරාමාසී හොති අනාධානග්ගාහී සුපපටිනිස්සග්ගී අයම්පි ධම්මො සොවචස්ස කරණො ඉමෙ වුච්චන්තාවුසො සොවචස්ස කරණා ධම්මා තත්‍රාවුසො භික්ඛූනං අත්තනාව අත්තානං එවං අනුමිනිතබ්බං යො බ්‍යායං පුග්ගලො පාපිවෙච්ඡ, පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතො අයමෙම පුග්ගලො අපිචයො අහමෙව ඛො පඨමස්සං පාපිවෙච්ඡා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතො අහමපස්සං පරෙසං අපිචයො අමනාපොති එවං ජානෙත්තා වුසො භික්ඛුනා න පාපිවෙච්ඡා භවිස්සාමි න පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතො ති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යො බවඤං පුග්ගලෝ අත්තුක්කංසකො පරවම්භී අයමෙම

තස්මිං පුග්ගලෝ ඒතුද්ගලයා කෙරෙහි; විස්සාසං, විශ්වාසයට ආපජ්ජිතබ්බං, පැමිණියයුතුකොට; න මඤ්ඤතීති, නොඟහිත් හෙස්සපෙරකී යේයි. පුනවපරං—ප—සොවචස්සකරණෙ;

අසඨොහොති, සඨභාවනැත්තේවෙයි; අමායාවී, රැවටිලිනැත්තේවෙයි; —ප— අජ්ඣත්තංහොති, තදඟතිනැත්තේවෙයි; අනතිමානී, අධිකාමානනැත්තේවෙයි;—අසන්දිට්ඨිපරාමාසී, සවකියදෘෂ්ටියඇමිණියනොකරන්නේ; අනාධානග්ගාහී, සවකිය ලබ්ධිය දැඩිවශයෙන්නොඟන්නේ; සුපපටිනිස්සග්ගී, සුවසේ දුරලියඇකිලබ්ධි ඇත්තේ; හොති, වෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉමෙ, මොහු; සොවචස්ස කරණා ධම්මා, සුවවබවකරණ ධම්මයෝයත්; වුච්චන්ති, කියනුලැබත්;

ආවුසො, ඇවැත්නි! තත්‍ර, ඒසොලොස් ධම්මයන්හි; භික්ඛූනා මඟණවිසින්; අත්තනාඑව, තමාවිසින්ම; අත්තානං, තමා එවං, මෙසේ; අනුමිනිතබ්බං, ප්‍රමාණකවයුතුයි; යොඅඛ්‍ය

පුග්ගලෝ අප්පියෝ අමනාපෝ අහඤ්චම්හි ඛෝ පනාසඤ්ඤං අත්තුක්කංසකෝ පරවම්භී අඤ්ඤං පරෙසං අප්පියෝ අමනාපෝ ති එවං ජානන්තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා අත්තුක්කංසකෝ භවිස්සාමි අපරවම්භීති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යොඛ්වායං පුග්ගලෝ කොධනෝ කොධාභිභූතෝ අයම්පි පුග්ගලෝ අප්පියෝ අමනාපෝ අහඤ්චම්හි ඛෝ පනාසඤ්ඤං කොධනෝ කොධාභිභූතෝ අඤ්ඤං පරෙසං අප්පියෝ අමනාපෝ ති එවං ජානන්තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා න කොධනෝ භවිස්සාමි න කොධාභිභූතෝ ති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යොඛ්වායං පුග්ගලෝ කොධනෝ කොධහේතු උපනාහී අයම්පි පුග්ගලෝ අප්පියෝ අමනාපෝ අහඤ්චම්හි ඛෝ පනාසඤ්ඤං කොධනෝ කොධහේතු උපනාහී අඤ්ඤං පරෙසං අප්පියෝ අමනාපෝහී එවං ජානන්තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා න කොධනෝ භවිස්සාමි න කොධහේතු උපනාහීති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යොඛ්වායං පුග්ගලෝ කොධනෝ කොධහේතු අභිඤ්ඩති අයම්පි පුග්ගලෝ අප්පියෝ අමනාපෝ අහඤ්චම්හි ඛෝපනාසඤ්ඤං පරෙසං අප්පියෝ අමනාපෝහී එවං ජානන්තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා න කොධනෝ භවිස්සාමි න කොධහේතු අභිඤ්ඩතීති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යොඛ්වායං පුග්ගලෝ කොධනෝ කොධඝාතනා වාචං නිච්ඡාරෙතා අයම්පි පුග්ගලෝ අප්පියෝ අමනාපෝ අහඤ්චම්හි ඛෝ පනාසඤ්ඤං කොධනෝ කොධඝාතනා වාචං නිච්ඡාරෙතා අඤ්ඤං පරෙසං අප්පියෝ අමනාපෝහී එවං ජානන්තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා න කොධනෝ භවිස්සාමි න කොධ ඝාතනා වාචං නිච්ඡාරෙතා ති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යොඛ්වායං

අයං පුග්ගලෝ, ඇම්මේ පුද්ගලඉඞ්ඝතෙම; පාපිච්ඡෝ, ලාමක අදහස්ඇත්තේද; පාපිකානං, ලාමකඅදහස්වලට; වසංගතෝ වශඟවූයේද? අයංපුග්ගලෝ, මේපුද්ගලතෙම; මේ, මට; අප්පියෝ, අප්‍රියය; අමනාපෝ, මනාපනොවන්නේය; අහඤ්චෙවඛෝපන, මමදවනාහි; පාපිච්ඡෝ, ලාමකඅදහස්ඇත්තේ පාපිකානංඉච්ඡානං, ලාමකඅදහස්වලට; වසංගතෝ අඤ්ඤං, වශඟවූයේනම්; අහඤ්; අපි, මමද; පරෙසං, අන්‍යයන්ට; අප්පියෝ, අප්‍රියවූයේ; අමනාපෝ, අසඤ්ඤති; අමනාපවන්නේමිති ඇවූයෙහා, ඇවැස්නි! එවං; මෙසේ,

ජානනෙතන, දන්නාවූ; භික්ඛුනා, මහණවහින්; පාපිච්ඡාන භවිස්සාමි, පාපිච්ඡාඇත්තෙක් නොවන්නෙමි; පාපිකානං ඉච්ඡානං, ලාමකඅදහස්වූ; නවසංගතොහවිස්සාමි, වසඟ කොවන්නෙමිසි; චිත්තං, සිත; උපපාදෙතබ්බං, ඉපදවිය යුතුයි; සෙස්සපළමුකිපරිදිමැයි;

පුග්ගලො චුදිතො චොදකෙන චොදකං පටිපජ්ජති අයමෙම පුග්ගලො අපිථෙය අමනාපො අහමෙව ඛො පන චුදිතො චොදකෙන චොදකං පටිපජ්ජෙය්‍යං අහමපස්සං පරෙසං අපිථෙය අමනාපොති එවං ජානනෙතනා වුත්තෙ භික්ඛුනා චුදිතො චොදකෙන චොදකං න පටිපජ්ජිස්සාමීති චිත්තං උපපාදෙතබ්බං යො ඛොසං පුග්ගලො චුදිතො චොදකෙන චොදකං අපස්සාදෙති අයමෙම පුග්ගලො අපිථෙය අමනාපො අහ මෙව ඛො පන චුදිතො චොදකෙන චොදකං අපස්සා දෙය්‍ය පරෙසං අපිථෙය අමනාපොති එවං ජානනෙතනා වුත්තෙ භික්ඛුනා චුදිතො චොදකෙන චොදකං න අපස්සාදෙ ස්සාමීති චිත්තං උපපාදෙතබ්බං—යො ඛොසං පුග්ගලො චුදිතො චොදකෙන චොදකස්ස පච්චාරොපෙති අයමෙම පුග්ගලො අපිථෙය අමනාපො අහමෙව ඛොපන චුදිතො චොදකෙන චොදකස්ස පච්චාරොපෙය්‍යං අහමපස්සං පරෙසං අපිථෙ අමනාපොති එවං ජානනෙතනා වුත්තෙ භික්ඛුනා චුදිතො චොදකොක චොදකස්ස න පච්චාරොපෙස්සාමීති චිත්තං උපපාදෙතබ්බං

යො ඛොසං පුග්ගලො චුදිතො චොදකෙන අඤ්ඤෙන ඤ්ඤං පටිචරති බහිබා කථං අමනාමෙති කොපච දොසච අපච්චයංච පාතුකරොති අයමෙම පුග්ගලො අපිථෙය අමනාපො අහමෙව ඛො පන චුදිතො චොදකෙන අඤ්ඤෙනඤ්ඤං පටිචරෙය්‍යං බහිබා කථං අපනාමෙය්‍යං කොපච දොසච අපච්චයංච පාතුකරෙය්‍යං අහමපස්සං පරෙසං අපිථෙය අමනාපොති එවං ජානනෙතනා වුත්තෙ භික්ඛුනා චුදිතො චොදකෙන න අඤ්ඤෙනඤ්ඤං පටිචරිස්සාමි න බහිබා කථං අපනාමෙස්සාමි න කොපච දොසච අපච්චයංච පාතුකරිස්සාමිති චිත්තං උපපා දෙතබ්බං යො ඛොසං පුග්ගලො චුදිතො චොදකෙන අපදෙ සෙන සම්පායති අයමෙම පුග්ගලො අපිථෙය අමනාපො අහමෙව ඛො පන චුදිතො චොදකෙන අපදෙසෙන න සම්පා යෙය්‍යං අහමපස්සං පරෙසං අපිථෙය අමනාපො නි, එවං

ජානනෙනතා වුසෝ භික්ඛුනා චුදිතෝ චොදකෙන න අප
දූසෙන න සම්පායිස්සාමීති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යෝ ඛ්වායං
පුග්ගලෝ මක්ඛී පලාසී අයමෙම පුග්ගලෝ අපිචෝ අමනා
පෝ අහංචෙව ඛොපනස්ස මක්ඛී පලාසී අහම්පස්සං පරෙසං
අපිචෝ අමනාපෝ ති එවං ජානනෙනතා වුසෝ භික්ඛුනා
අමක්ඛී භවිස්සාමි අපලාසී යි චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යෝ
ඛ්වායං පුග්ගලෝ ඉස්සුකී මච්ඡරී අයමෙම පුග්ගලෝ අපිචෝ
අමනාපෝ අහංචෙව ඛෝ පනස්සං ඉස්සුකී මච්ඡරී අහම්පස්සං
පරෙසං අපිචෝ අමනාපෝ ති එවං ජානනෙනතා වුසෝ
භික්ඛුනා අනුස්සුකී භවිස්සාමි අමච්ඡරීති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං
යෝ ඛ්වායං පුග්ගලෝ සඨෝ මායාවී අයමෙම පුග්ගලෝ අපි
චෝ අමනාපෝ අහංචෙව ඛෝ පනස්සං සඨෝ මායාවී අහම්පස්සං
පරෙසං අපිචෝ අමනාපෝ ති එවං ජානනෙනතා වුසෝ භික්ඛු
නා අසඨෝ භවිස්සාමි අමායාවීති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං යෝ
ඛ්වායං පුග්ගලෝ එළඬා අතිමානී අහම්පස්සං පරෙසං අපි
චෝ අමනාපෝ ති එවං ජානනෙනතා වුසෝ භික්ඛුනා අත්ථද්ධෝ
භවිස්සාමි අනතිමානීති චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං, යෝ ඛ්වායං
පුග්ගලෝ සන්දිට්ඨි පරාමාසී ආධානග්ගාහී දුප්පටිනිස්සග්ගී අයමෙම
පුග්ගලෝ අපිචෝ අමනාපෝ අහංචෙව ඛෝ පනස්සං සන්දිට්ඨි
පරාමාසී ආධානග්ගාහී දුප්පටිනිස්සග්ගී අහම්පස්සං පරෙසං
අපිචෝ අමනාපෝ ති එවං ජානනෙනතා වුසෝ භික්ඛුනා
න සන්දිට්ඨි පරාමාසී භවිස්සාමි අනාධාන ග්ගාහී සුප්පටිනිස්සග්ගීති
චිත්තං උප්පාදෙතබ්බං,

තත්‍රා වුසෝ භික්ඛුනා අත්තනාංව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛි
තබ්බං කිනන්‍ත්‍රඛෝ මෙ පාපිචෙච්ඡා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං
ගතෝති, සචෙ ආවුසෝ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානෝ එවං ජානාති
පාපිචෙච්ඡා ඛෝ මෙ පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතෝති, තෙනා
වුසෝ භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං
පහානාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසෝ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛ
මානෝ එවං ජානාති න ඛොමෙ පාපිචෙච්ඡා න පාපිකානං
ඉච්ඡානං වසං ගතෝති තෙනාවුසෝ භික්ඛුනා තෙනෙව පීති
පාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං, අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු

මේහි අවිද පළමුකි පරිදිමැයි ග්‍රන්ථබාහුල්‍යභීතියෙන් මෙහි නොදක්වමු,

ධම්මෙසු පුන චපරං ආවුසො භික්ඛුනා අත්තනාමේ අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නු ඛොමහි අත්තුක්කංසකො පරවම්භී සචේ ආවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති අත්තුක්කංසකො ඛොමහි පරවම්භීති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය වායමිතබ්බං සචේ පනාවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති අනත්තුක්කංසකො ඛොමහි අපරවම්භී තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනච්චපරං ආවුසො භික්ඛුනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නු ඛොමහි කොධනො කොධහෙතු උපනාහීති සචේ ආවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති කොධනො ඛොමහි කොධහෙතු උපනාහීති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙසංයෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය වායමිතබ්බං සචේ පනාවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති නත්ථඛොමහි කොධනතා නත්ථකොධහෙතු උපනාහීති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනවපරං ආවුසො භික්ඛුනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නු ඛොමහි කොධනො කොධහෙතු උපනාහීති සචේ ආවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති කොධනො ඛොමහි කොධහෙතු උපනාහීති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙසංයෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහානාය වායමිතබ්බං සචේ පනාවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති න ඛොමහි කොධනතා න කොධහෙතු උපනාහීති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු

ආවුසො, ඇවැත්නි! තත්‍ර, එහි; භික්ඛුනා, මහණවිසින්; අත්තනාව, තමාවිසින්ම; අත්තානං, තමා; එවං, මෙසේ; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං ප්‍රත්‍යවේක්ෂාකටයුතුයි; කින්නු ඛො, කිමෙක්ද, පාපෙචඡොඅමහි, පාපෙචඡොඇත්තෙමෙම්; පාපිකානං ඉච්ඡානං, පාපෙචඡොවන්ට; සංගතො, වසඟවූයෙම්ද්‍යැයි;-ප-පාපකානං, ලාමකවූ; තෙසංඑවඅකුසලානංධම්මානං, ඒ අකුසලධර්මයන්; පහානාය, ප්‍රහාණකිරීමපිණිස; වායමිතබ්බං ව්‍යායාමකටයුතුයි; —ප—කුසලෙසුධම්මෙසු, කුසලධර්මයන්හි; අහොරත්තානුසික්ඛිනා, රෑඳුවල්හිහික්මෙන්නාවූ; භික්ඛුනා, මහණවිසින්; තෙනඑවපීතිපාමොජ්ජෙන, ඒ ප්‍රීතිප්‍රාමොද්‍යය ඇතෙන්ම; විහාතබ්බං, වාසඇකටයුතුයි;—ප—

පුන ච පරං ආවුසො භික්ඛුනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්ච වෙක්ඛිතබ්බං කින්නුඛො මහි කොධනො කොධ හෙතු අහි සඞ්ගීති සචෙ ආවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො, එවං ජානාති කොධනො ඛොමහි කොධහෙතු අ හි ස ඞ්ගී ති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙසංයෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති නඛොමහි කොධනො න කොධ හෙතු අහි සඞ්ගීති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනව පරං ආවුසො භික්ඛුනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නුඛොමහි කොධනො කොධසාමන්තා වාචං නිච්ඡාරෙතාති සචෙ ආවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති කොධනො ඛොමහි කොධ සා ම න්තා වාචං නිච්ඡාරෙ තානි තෙනා වුසො භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකු සලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනා වුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති නඛොමහි කොධනො න කොධසාමන්තා වාචං නිච්ඡාරෙතාති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනවපරං ආවුසො භික්ඛුනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නුඛොමහි චුදිතො වොද කෙන වොදකං පටිපථාමීති සචෙ ආවුසො භික්ඛු පච්ච වෙක්ඛමානො එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන වොද කං පටිපථාමීති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙසංයෙව පාප කානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන න වොදකං පටිපථාමීති තෙනා වුසො භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානු සික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනවපරං ආවුසො භික්ඛුනා අත්ත නාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නුඛොමහි චුදිතො වොදකෙන වොදකං අපසාදෙමීති සචෙ ආවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන වොදකං අපසාදෙමීති තෙනාවුසො භික්ඛුනා තෙසංයෙව පාප කානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන වොදකං න අපසාදෙමීති තෙනා වුසො

පුන ච පරං — පහාණාය වායමිතබ්බං —

භික්ඛූනං තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජං විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනං කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනවපරං ආවුසො භික්ඛූනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කිනනු ඛොමහි චුදිතො වොදකෙන වොදකස්ස පච්චාරොපෙමී ති, සචෙ ආවුසො භික්ඛූ පච්චවෙක්ඛමානෙ එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන වොදකස්ස පච්චාරොපෙමිති තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසො

භික්ඛූ පච්චවෙක්ඛමානෙ එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන වොදකස්ස න පච්චාරොපෙමීති, තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජං විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනවපරං ආවුසො භික්ඛූනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කිනනු ඛොමහි චුදිතො වොදකෙන අඤ්ඤතඤ්ඤං පටිවරාමි බහිධා කථං අපනාමෙමි කොපච දොසච අපච්චයංච පාතුකරොමීති, සචෙ ආවුසො භික්ඛූ පච්චවෙක්ඛමානෙ එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන අඤ්ඤතඤ්ඤං පටිවරාමි, බහිධා කථං අපනාමෙමි. කොපච දොසච අපච්චයංච පාතුකරොමීති, තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙසංයෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසො භික්ඛූ පච්චවෙක්ඛමානෙ එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන නාඤ්ඤතඤ්ඤං පටිවරාමි න බහිධා කථං අපනාමෙමි න කොපච දොසච අපච්චයංච පාතුකරොමීති, තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජං විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු— පුනවපරං ආවුසො භික්ඛූනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කිනනු ඛොමහි චුදිතො වොදකෙන අපදූසෙන න සම්පායාමීති සචෙ ආවුසො භික්ඛූ පච්චවෙක්ඛමානෙ එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන අපදූසෙන න සම්පායාමීති තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසො භික්ඛූ පච්චවෙක්ඛමානෙ එවං ජානාති චුදිතො ඛොමහි වොදකෙන අපදූසෙන න සම්පායාමීති තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජං විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනවපරං ආවුසොභික්ඛූනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කිනනු ඛොමහි මක්ඛි පලාසීති සචෙ ආවුසො භික්ඛූ පච්චවෙක්ඛමානෙ එවං

ජානාති මඤ්ඤේ ඛොමනි පලාසීති තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසෝ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානෝ එවං ජානාති අමක්කි ඛොමහි අපලාසීති තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛුනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නු ඛොමහි ඉස්සුකි මච්ඡරීති සචෙ ආවුසෝ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානෝ එවං ජානාති ඉස්සුකි ඛොමහි මච්ඡරීති තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා තෙසංයෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසෝ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානෝ එවං ජානාති අනුස්සුකි ඛොමහි අමච්ඡරීති තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු--

පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛුනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නු ඛොමහි සඨෝ මායාවීති සචෙ පනාවුසෝ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානෝ එවං ජානාති සඨෝ ඛොමහි මායාවීති තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසෝ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානෝ එවං ජානාති අසඨෝ ඛොමහි අමායාවීති තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජෙන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනචපරං ආවුසෝ භික්ඛුනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං කින්නු ඛොමහි එඩො අතිමානීති සචෙ ආවුසෝ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානෝ එවං ජානාති එඩො ඛොමහි අතිමානීති තෙනා වුසෝ භික්ඛුනා තෙසංයෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචේ පනාවුසෝ භික්ඛු පච්ච

—ප—

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සචෙ, ඉදින්; භික්ඛු, මහණතෙම; පච්ච වෙක්ඛමානෝ, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකරන්නේ; අත්තනි, තමා‍කෙරෙහි;

වෙකඛමානො එවං ජානාති අපඵලො ඛොමහි අනස්සමානීති තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජන විහාතබබං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු පුනවපරං ආවුසො භික්ඛූනා අත්තනාව අත්තානං එවං පච්චවෙක්ඛිතබබං කින්නු තොමහි සන්දිහි පරාමාසී ආඛාතගාහි දුප්පටිනිස්සග්ගීති සචෙ ආවුසො භික්ඛූ පච්චවෙකඛමානො එවං ජානාති සන්දිහි පරාමාසි ඛොමහි ආඛාතගාහි දුප්පටිනිස්සග්ගීති තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙසං යෙව පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබබං සචෙ පනාවුසො භික්ඛූ පච්චවෙකඛමානො එවං ජානාති අසන්දිහි පරාමාසි ඛොමහි අනාඛාතගාහි සුප්පටිනිස්සග්ගීති තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජන විහාතබබං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු—

සචෙ ආවුසො භික්ඛූ පච්චවෙකඛමානො සබ්බෙපි මෙ පාපකෙ අකුසලෙ ධම්ම අපහීණෙ අත්තනි සමනුපස්සති තෙනා වුසො භික්ඛූනා සබ්බෙහෙව යෙව ඉමෙසං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබබං සචෙ පනාවුසො භික්ඛූ පච්චවෙකඛමානො සබ්බෙපි මෙ පාපකෙ අකුසලෙ ධම්ම පහීණෙ අත්තනි සමනුපස්සති තෙනා වුසො භික්ඛූනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජන විහාතබබං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසු.

අපහීණෙ, ප්‍රහීණානුවූ; ඉමෙසබ්බ, මේසියලු; පාපකෙ, ලාමකවූ; අකුසලෙධම්මෙ, අකුසලධම්මයන්; සමනුපස්සති, දකියි; ආවුසො, ඇවැත්නි! තෙනභික්ඛූනා, ඒමහණවිසින්; ඉමෙසං, මේ; සබ්බෙසං සියලු; පාපකානං, ලාමකවූ; අකුසලානංධම්මානං, අකුසලධම්මයන්; පහාණාය, ප්‍රහීණකිරීමපිණිස; වායමිතබබං ව්‍යායාම කටයුතුයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! සචෙපන, ඉඳින්වනාහී; පච්චවෙකඛමානො, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකරන්නේ;

සෙය්‍යථාපි ආවුසො ඉත්ථීවා පුරිසොවා දහරා යුවා මණ්ඩන ජාතිකො ආදාසෙ වා පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අළෙඤ්ජා උදපත්තෙ සකං මුඛනිමිත්තං පච්චවෙක්ඛමානො සචෙ තත්ථ පස්සති රජං වා අඞ්ගණං වා තස්සෙව රජස්ස වා අඞ්ගණස්ස වා පහාණාය වායමති තො වෙ තත්ථ පස්සති රජං වා අඞ්ගණං වා තෙනෙව අත්තමනො හොති ලාභා වත මෙ පරිසුද්ධං වත මෙ ති එවමෙව ඛො ආවුසො සචෙ භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො සබ්බපි මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අප්පහීණා අත්තනි සමනුපස්සති තෙනා වුසො භික්ඛුනා සබ්බඤ්ඤං යෙව ඉමෙසං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය වායමිතබ්බං සචෙ පනාවුසො භික්ඛු පච්චවෙක්ඛමානො සබ්බපි මෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීණා අත්තනි සමනුපස්සති තෙනා වුසො භික්ඛුනා තෙනෙව පීතිපාමොජ්ජන විහාතබ්බං අහොරත්තානුසික්ඛිනා කුසලෙසු ධම්මෙසූ ති;

ඉදමවොච ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො අත්තමනා තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො මහාමොග්ගල්ලානස්ස භාසිතං අභිනන්දුන්ති,

අනුමාන සුත්තං පංචමං ෫.

ඉමෙ, මේ; සබ්බෙපි, සියලු; පහීණා, ප්‍රහීණවූ; පාපකා, ලාමකවූ; අකුසලෙ ධම්මෙ, අකුසල ධර්මයන්, අත්තනි, තමාවිෂයෙහි; සමනුපස්සති, දකියි; ආවුසො, ඇවැත්නි! තෙනභික්ඛුනා, ඒ මහණවිසින්; කුසලෙසු ධම්මෙසු, කුසල ධර්මයන්හි; අහොරත්තානුසික්ඛිනා, රෑදවල්හි හික්මෙමින්; තෙනෙවපීතිපාමොජ්ජන, ඒ ප්‍රීතිප්‍රමොද්‍යයෙන්ම; විහාතබ්බං, වාසය කළයුතුයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; දහරා, ලදරුවු; යුවා, තරුණවූ; මණ්ඩනකජාතිකා, සැරසීම්යෙහෝ වකොට ඇත්තාවූ; ඉත්ථීවා, සත්‍රීයක්හෝ; පුරිසොවා, පුරුෂයෙක්හෝ; පරිසුද්ධෙ, පිරිසිදුවූ; පරියොදාතෙ, හොඳින්පහදන ලද්දාවූ; ආදාසෙ වා, කැටපතකහෝ; අළෙඤ්ජ, ප්‍රසන්නවූ; උදපත්තෙවා, දිය බඳුනකහෝ; සකංමුඛනිමිත්තං, සිය මුහුණපිළිබිඹුව; පච්චවෙක්ඛමානො, සකසා බලන්නේ; සචෙ ඉදින්; තත්ථ, ඒ මුහුණපහනෙහි; රජංවා, ආගන්තුකරජසක්හෝ; අඞ්ගණංවා, තල කැලල්පිලිකාදී දෙෂයක්හෝ; සචෙ, ඉදින්; පස්සති, දකීද; යථාතථාව, එම; රජස්සවා, රජසහෝ; අඞ්ගණස්සවා, කිළිටහෝ; පහාණාය, ප්‍රහීණ කිරීම පිණිස; වායමති, ව්‍යායාම කරයි; තෙ, ඉඳින්; තත්ථ, එහි; රජංවා, රජසක්හෝ; අඞ්ගණංවා, කිළිටක්හෝ; නොපස්සති, නොදකීද? මේ, මට; වත, එකානන්තයෙන්; ලාභා, ලාභයි; වත, එකානන්තයෙන්; මේ, මාගේමුහුණ සවහන; පරිසුද්ධං, පිරිසිදු යයි; තොතෙම, එසින්ම; අත්තමනතාය හොති, සතුටුවෙයි;

එවමේවඛෝ—ප—කුසලෙසුධම්මෙසු, සබ්බෙපි මේ අකුසලෙ ධම්මෙ පහීණෙ, යතුවෙන් සියලු අකුසලයන් ප්‍රහාණ කිරීම කියනලදි; ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාවෙන් පටිසංඛා පහාණයද අශ්වත්ථා පත්තියනිපදවීමෙන් චිකඛමහාණපපහාණයද, විදසුන් වැඩීමෙන් තදඞගපපහාණයද, මාගීයවැඩීමෙන් සමුච්ඡදපපහාණයද, ඵලයට පැමිණීමෙන් පටිපපස්සඞිපහාණයද, නිර්‍වාණයට පැමිණීමෙන් නිස්සරණපපහාණයද කියනලදි.

පුරාතනාචාය්‍යවරයෝ මේසූත්‍රධම්මය "භික්ෂු ප්‍රාතිමොක්ෂ" නාමයෙන් ව්‍යවහාරකළාහුය, මේසූත්‍රධම්මය දවසකට තෙවරක් මෙනෙහි කටයුතුයි, එසේ නොහැකිනම් දෙවරක් හෝ නොවරදවා එක්වරක් හෝ මෙනෙහි කටයුතුමැයි; මේ අර්ථකථා නියමයෙන් මෙහි ඇති අනර්‍ථවය සුප්‍රකාශිතයි.

ඉදං, මේ සුත්‍රධම්මදෙශනාව; ආයසමා මහාමොග්ගල්ලානො, මහාමෙඝද්ගල්‍යානසථවිරයන් වහන්සේ; අවොච, වදළසේක; අත්තමනා, සතුටුවූ; තෙ භික්ඛු, ඒභික්ෂූහු; ආයසමතො මහා මොග්ගල්ලානස්ස, මහාමෙඝද්ගල්‍යානසථවිරයන්වහන්සේගේ; භාසිතං, මේසුභාෂිතය; අභිනන්දුං ඉති, සතුටින් පිළිගත් තාහුයයි;

අනුමාන සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි (5) (2)

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තත්‍රඛෝ භගවා භික්ඛූ
ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො
පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච;

යස්ස කස්සචි භික්ඛවෙ භික්ඛුනො පඤ්ච චෙතොඛිලා
අප්පහීණා පඤ්ච චෙතසො විනිබන්ධා අසමූහතත්තා සො චත
ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ වුද්ධිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිස්සතීති
නෙතං ඨානං විජ්ජති කතමස්ස පංච චෙතොඛිලා අප
හීණා හොන්ති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සත්ථරි කඞ්ඛති විචිකිච්ඡති
නාධිමුච්චති නප්පසීදති තස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය
අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං න නමති
ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවම්සෘෘයං පඨ

එවංමෙසුතං, මෙ,—ප—එතදවොච, භික්ඛවෙ, මහණෙනි!
යස්සකස්සචිභික්ඛුනො, යම්කිසිභික්ෂුකෙනෙකුගේ; චෙතොඛිලා
පංච, චිත්තයඔබහිවූඋල්පසක් (තදබැව්පසක්) අපහීණා
ප්‍රහීණනුවූවාහුද; චෙතසො, චිත්තයඔබහිවූ; විනිබන්ධපඬ,
විවිධබන්ධනපසක්; අසමූහතත්තා, නොසිඳනලදුහුද; සො, ඒ
භික්ෂුතෙම්; චත, ඒකාන්තයෙන්; ඉමස්මිංධම්මවිනයෙ, මෙධර්ම
විනයෙහි; (නොහොත්) මේශාසනයෙහි; වුද්ධිං, සීලසමාධියෙන්
වැඩිමවද; විරූළ්හිං, විදර්ශනාමාර්ගයෙන්නැගිටීමවද; වෙපුල්ලං,
ඵලනිර්වාණයෙන්විපුලබවවද; ආපජ්ජිස්සතීති, පැමිණෙන්නේය
යන; එතංඨානං, මේකාරණය; නවිජ්ජති, විද්‍යමානනොවෙයි;
අස්ස, ඔහුගේ; අප්පහීණා, ප්‍රහීණනොවූ; චෙතොඛිලාපංච,
චිත්තයඔබහිවූඋල්පස; කතමෙ, කවරහුද; භික්ඛවෙ, මහ
ණෙනි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම්; සත්ථරි,
ශාස්තෘන්වහන්සේකෙරෙහි; නොහොත්—ශාස්තෘන්වහන්සේ
ගේදෙතිස්මහාපුරුෂලක්ෂණයකෙරෙහි; කඞ්ඛති, සැකකෙර
සිද; විචිකිච්ඡති, විචිකිත්සාකෙරෙයිද; නොහොත් සෙවිමෙන්
දුකටපැමිණේද; නාධිමුච්චති, මෙයමෙසේයයි නිශ්චයවනොපැ
මිණේද; නප්පසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙනනොපහදීද; භික්ඛ
වෙ, මහණෙනි! යොසොභික්ඛු, යම්ඒභික්ෂුකෙනෙක්; සත්ථරි,
ශාස්තෘන්වහන්සේකෙරෙහි; කඞ්ඛති, සැකකෙරේද; විචිකිච්ඡ
ති, විචිකිත්සාකෙරේද; නාධිමුච්චති, නිශ්චයවනොපැමිණේද;
හෙව්ත් නිශ්චයනොලබාද; නප්පසීදති, නොපහදීද; තස්ස,
ඒභික්ෂුහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, මහලෙසුන්තළනම්යාය

මෝ මෙතෝ චිලෝ අපපහීණෝ හොති පුන ච පරං භික්ඛ වේ භික්ඛු ධම්මේ කඞ්ඛති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්ප සීදති යෝ සෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ධම්මේ කඞ්ඛති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසීදති තස්ස චිත්තං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං දුතියෝ චෙතෝ ඛිලෝ අපපහීණෝ හොති,

පුනචපරං භික්ඛවේ භික්ඛු සංඝේ කඞ්ඛති විචිකිච්ඡති නාධි මුච්චති න සම්පසීදති යෝ සෝ භික්ඛවේ භික්ඛු සංඝේ කඞ්ඛ ති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසීදති තස්ස චිත්තං න නමති ආතපපාය අනුයෝගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස

කිරිමපිණිස; අනුයෝගාය, එමවියත්තියෙහි නැවතනැවතයෙදීම පිණිස; සාතච්චාය, සතතක්‍රියාවපිණිස; පධානාය, වියත්තියපිහිටු වීමපිණිස; නතමති, නොනැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්තවනවීරියකිරීමපිණිස; අනුයෝ ගාය, එම වියත්තියෙහි නැවත නැවතයෙදීම පිණිස; සාතච්චාය, සතතක්‍රියාව පිණිස;

පධානාය, වියත්තියපිහිටුවීමපිණිස; නතමති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; අයංපඨමොචෙතොඛිලෝ, මේ චිත්තය සම්බන්ධවූපළමුවෙනිසංයෝජනය; අපපහීණෝහොති, ප්‍රහීණ නුවූයේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං, නැවත දෙ වෙනිකාරණයකියම්; භික්ඛු, මහණතෙමේ; ධම්මෙ, සපරිවාරක නවලෝකොත්තරධර්මයෙහි; කඞ්ඛති, සැකකෙරේද;—ප— නසම්පසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙණනොපහදීද; භික්ඛවෙ, මහ ණෙනි! යොසොභික්ඛු, යම්මේභික්ෂුවෙකෙක්; ධම්මෙ, සපරිවාර ක්කනවලෝකොත්තරධර්මයෙහි; කඞ්ඛති, සැකකෙරේද—ප— නසම්පසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙණනොපහදීද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්තවනවීරියකිරීමපිණිස; අනුයෝගාය, එමවියත්තියෙහි නැවතනැවතයෙදීමපිණිස; සාතච් චාය, සතතක්‍රියාවපිණිස; පධානාය, වියත්තියපිහිටුවීමපිණිස; නතමති, නොනැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප් පාය, කෙලෙසුන්තවනවීරියකිරීමපිණිස;-ප-පධානාය, වියත්ත පිහිටුවීමපිණිස; නතමති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස; ඔහුගේ; අයංදුතියොචෙතොඛිලෝ, මේචිත්තඋසම්බන්ධවූදෙවෙනි සංයෝජනය, අපපහීණෝහොති, ප්‍රහීණනොවූයේවේද; භික්ඛ

චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං තතියෝ චෙතෝ ඛිලෝ අප්පහීණෝ හොති පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සික්ඛායය කඞ්ඛති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසීදති යෝ සෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු සික්ඛායය කඞ්ඛති විචිකිච්ඡති නාධිමුච්චති න සම්පසීදති තස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය—

යස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං චතුත්ථෝ චෙතෝ ඛිලෝ අප්පහීණෝ හොති පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීසු කුපිතෝ හොති අනත්තමනෝ ආහතචිත්තෝ ඛිලජාතෝ යෝ සෝ

වෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවතත්වෙනිකාරණයකියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; සංඝෙ, අෂ්ටාර්‍යපුද්ගලසංඝයාගෙරෙහි; කඞ්ඛති, සැකකෙරේද;-පෙ-නසමපසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙණ නොපහදීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යොසොභික්ඛු, යම්ඒභික්ෂු කෙනෙක්; සංඝෙ, අෂ්ටාර්‍යපුද්ගලසංඝයාගෙරෙහි; කඞ්ඛති, සැකකෙරේද;-පෙ-නසමපසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙණ නොපහදීද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන්තවන වීර්‍යයකිරීමපිණිස;-පෙ-පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නත මති; නොනැමෙද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; අයංතතියෝ යෝ චෙතොඛිලෝ, මේචිත්තයයඝබන්ධවූතුන්වෙනිසතබ්ඛහාවය; අප්පහීණොහොති, ප්‍රහීණනොවූයේවේ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි, පුනවපරං, නැවතඅතරවෙනිකාරණය කියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; සික්ඛායය, ත්‍රිවිධශික්ෂාවකෙරෙහි; කඞ්ඛති, සැකකෙරේද;-පෙ-නසමපසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙණ; නොපහදීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යොසොභික්ඛු, යම්ඒභික්ෂු කෙණෙක්; සික්ඛායය, ත්‍රිවිධශික්ෂාවකෙරෙහි; කඞ්ඛති, සැක කෙරේද;-පෙ-නසමපසීදති, ගුණයෙහි බැසගෙණ නොපහදීද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන්තවන වීර්‍යයකිරීමපිණිස;-පෙ-පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නත මති, නොනැමෙයි;

යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන්තවන වීර්‍යයකිරීමපිණිස;;-පෙ-පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නත මති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; අයංචතුත්ථෝ චෙතොඛිලෝ, මේචිත්තයයඝබන්ධවූ සතරවෙනිසතබ්ඛභාවය; අප්පහීණොහොති, ප්‍රහීණනුවූයේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි!

භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීසු කුපිතො හොති අනත්තමනො ආහතචිත්තො ඛිලජාතො තස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං පච මො චෙතො ඛිලො අපහීණො හොති ශ්‍රමණස්ස පච චෙතො ඛිලා අපහීණා හොනති කතමස්ස පච චෙතසො විනිබන්ධා අසමූචජිත්තා හොනති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු කාමෙ අවිතරාගො හොති අවිගතඡන්දො අවිගත පෙමො අවිගත පිපාසො අවි ගත පරිළාහො අවිගත තණ්හා

පුනචපරං, නැවත පස්වෙනි කාරණයකියමි; භික්ඛු, මහණ තෙම; සබ්‍රහ්මචාරීසු, සබ්‍රහ්මචාරීන්කෙරෙහි; කුපිතො, කිපියේ; අනත්තමනො, නොඝතුටුසිත්ඇත්තේ; ආහතචිත්තො, වෙඝ යෙන්පහරණලදසිත්ඇත්තේ, හෙවත් වෙඝයෙන්ගැවෙනලද සිත්ඇත්තේ; ඛිලජාතොහොති, භවඟත්සතබ්ධභාවය ඇත් තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු, යම්ඒභික්ෂු කෙනෙක්; සබ්‍රහ්මචාරීසු, සබ්‍රහ්මචාරීන්කෙරෙහි; කුපිතො, කිපි යේ; අනත්තමනො, නොඝතුටුසිත්ඇත්තේ; ආහතචිත්තො, වෙඝයෙන්පහරණලදසිත්ඇත්තේ; ඛිලජාතොහොති, භවඟත් සතබ්ධභාවය ඇත්තේවේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන් තවනවීර්‍යයකිරීමපිණිස; —පෙ— පධා නාය, වීර්‍යයපිණිවුවීමපිණිස; නනමති, නොනැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන් තවනවීර්‍ය කිරීමපිණිස; -පෙ- පධානාය, වීර්‍යයපිණිවුවීමපිණිස; නනමති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; අයංපචමොචෙතො ඛිලො, මේචිත්තඝසඔබඛිවු පස්වෙනිසතබ්ධභාවය; අපහීණො හොති, ප්‍රහීණනුවූයේවෙහි; අස්ස, ඔහුගේ; ඉමෙපංචචෙතො ඛිලා, මේචිත්තඝසඔබඛිවූ; උල්පස; අපහීණාහොනති, ප්‍රහීණ නුවූවාහුවෙත්; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසො, චිත්තඝසඔබඛිවූ; අසමූචජිත්තා, නොසිඳෙනලද්දවූ; විනිබන්ධාපච, විනිබන්ධ ප; කතමෙහොනති, කවරහුවෙද්ද?

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණ තෙම; කාමෙ, විවිධවූකාමයෙහි; අවිතරාගොහොති පහනුවූ රාගඝ ඇත්තේවේද; අවිගතඡන්දො පහනුවූරුවිඇත්තේ වේද; අවිගතපෙමො, පහනුවූප්‍රේමඝඇත්තේවේද; අවිගත පිපාසො, පහනුවූකෙලෙස්පවස්ඇත්තේවේද; අවිගතපරිළාහො පහනුවූ කාත්පසඳුඛඝඇත්තේවේද; අවිගතතණ්හා, පහනුවූ තෘෂ්ණාවඇත්තේවේද;

යෝ සෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු කාමෙ අවිතරාගෝ හොති අවි
ගත ඡන්දෝ අවිගත පෙමෝ අවිගත පිපාසෝ අවිගත පරි
ළාහෝ අවිගත තණ්හා තස්ස චිත්තං න නමති ආතපාය
අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං න නමති
ආතපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං
පඨමෝ චෙතසෝ විනිබන්ධෝ අසමූචඡින්නෝ හොති පුනච්
පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ අවිතරාගෝ හොති අවිගත ඡන්දෝ
අවිගත පෙමෝ අවිගත පිපාසෝ අවිගත පරිළාහෝ අවිගත
තණ්හායෝ සෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ අවිතරාගෝ හොති
අවිගත ඡන්දෝ අවිගත පෙමෝ අවිගත පිපාසෝ අවිගත පරි
ළාහෝ අවිගත තණ්හා තස්ස චිත්තං න නමති ආතපාය

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු, යම්මේමහණෙක්තෙම; කාමෙ, විවිධවූකාමයෙහි; අවිතරාගොහොති, පහනුවූ; රාගය ඇත්තේවේද; අවිගතඡන්දෝ, පහනුවූරැවියඇත්තේවේද; අවිගත පෙමෝ, පහනුවූප්‍රේමයඇත්තේවේද; අවිගතපිපාසෝ, පහනුවූ; තෙලෙස්පවස්ඇතතේවේද; අවිගතපරිළාහෝ, පහනුවූ කාන්පසදුහයඇත්තේවේද; අවිගතතණ්හා, පහනුවූ තෘෂ්ණාව ඇත්තේවේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපාය; කෙලෙසුන් තවනවීර්‍යයකිරීමපිණිස; අනුයොගාය, එමවීර්‍යයෙහි නැවතනැවතයෙදීමපිණිස; සාතච්චාය, සතතක්‍රියාවපිණිස; පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; න නමති, නොනැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපාය, කෙලෙසුන්තවනවීර්‍යය කිරීමපිණිස; අනුයොගාය, එමවීර්‍යයෙහිනැවතනැවතයෙදීම පිණිස; සාතච්චාය, සතතක්‍රියාවපිණිස; පධානාය, වීර්‍යය පිහිටුවීමපිණිස; න නමති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසෝ, චිත්තයසම්බන්ධවූ; අයංපඨමෝවිනිබන්ධෝ, මේපළමුවෙනි විවිධබන්ධනය; අසමූචඡින්නොහොති, නොසිඳුනුලද්දේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවතද චෙතෝවිමුත්තිකාරණයකියම්, භික්ඛු, මහණතෙම; කායෙ, තමන්ගේ කයෙහි; අවිතරාගොහොති, පහනුවූරාගයඇත්තේවේද;-පෙ-අවිගතතණ්හා, පහනුවූතෘෂ්ණාවඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු, යම්මේභික්ෂුකෙණෙක්; කායෙ, තමන් ගේකයෙහි; අවිතරාගොහොති, පහනුවූරාගයඇත්තේවේද; —පෙ—අවිගතතණ්හා, පහනුවූතෘෂ්ණාවඇත්තේවේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපාය, කෙලෙසුන්; තවනවීර්‍යය කිරීමපිණිස;-පෙ-පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; න නමති,

අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං න නමති
ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං දුති
යො චෙතසෝ විනිබන්ධෝ අයමුච්චිත්‍යෝ හොති පුනවපරං
භික්ඛවේ භික්ඛු රූපෙ අවීතරාගෝ හොති අවිගත ඡන්දෝ
අවිගත පෙමෝ අවිගත පිපාසෝ අවිගත පරිළාහෝ අවිගත
තණ්හෝ යෝ සෝ භික්ඛවේ භික්ඛු රූපෙ අවීතරාගෝ හොති,
අවිගත ඡන්දෝ අවිගත පෙමෝ අවිගත පිපාසෝ අවිගත පරි
ළාහෝ අවිගත තණ්හෝ තස්ස චිත්තං න නමති ආතපපාය
අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං න නමති
ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං

නොනැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය කෙලෙසුන්; තවනවිය්‍යිකිරිමපිණිස;--පෙ--පධානාය, වීය්‍යිය පිහිටුවීමපිණිස; නනමති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ, අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසෝ, චිත්තයසම්බන්ධවූ; අයංදුතියෝවිනිබන්ධෝ, මේදෙවෙනි; විවිධබන්ධනය; අයමුච්චිත්‍යෝහොති, නොසිඳෙන ලද්දේවේ;

භික්ඛවේ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවතතුන්වෙනි, කාරණය කියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; රූපෙ, බාහ්‍යවූරූපයෙහි; අවීත රාගොහොති, පහනුවූරාගයඇත්තේවේද;-ප-අවිගතතණ්හා, පහනුවූ තෘෂ්ණාවඇත්තේවේද; භික්ඛවේ, මහණෙනි; යෝ සොභික්ඛු, යම්ඒමහණෙක්; රූපෙ, බාහ්‍යවූරූපයෙහි; අවී තරාගොහොති, පහනොවූරාගයඇත්තේවේද;--පෙ--අවිගත තණ්හා, පහනුවූතෘෂ්ණාවඇත්තේවේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්තවනවිය්‍යිකිරිමපිණිස; -පෙ-පධානාය, වීය්‍යිය පිහිටුවීමපිණිස; න නමති, නොනැ මෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙ සුන්; තවනවිය්‍යිකිරිමපිණිස;-පෙ-පධානාය, වීය්‍යිය පිහිටුවීම පිණිස; න නමති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහු ගේ; චෙතසෝ, චිත්තයසම්බන්ධවූ; අයංතතියෝවිනිබන්ධෝ, මේ තුන්වෙනි; විවිධබන්ධනය; අයමුච්චිත්‍යෝහොති, නොසිඳුන ලද්දේවෙයි,

භික්ඛවේ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවත සතරවෙනි කාරණයකියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; යාවදත්ථං, ඇතිතාක්; (කැමතිපමණ) උදරාවදෙහකං, බඩගන්නාතෙක්; භුඤ්ජිත්වා, අනුභවකොට; සෙය්‍යසුඛං, මම්පිඨාදී ශයනයැපයෙහිද; එසුය

තතියො චේතසො විනිබන්ධො අසමුච්ඡින්නො හොති පුනච්
පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු යාවදත්ථං උදරාවදෙහකං භුඤ්ජිත්වා සෙය්‍ය
සුඛං ඵස්සසුඛං මිද්ධසුඛං අනුයුත්තො විහරති යො සො
භික්ඛවෙ භික්ඛු යාවදත්ථං උදරාවදෙහකං භුඤ්ජිත්වා සෙය්‍යසුඛං
ඵස්සසුඛං මිද්ධසුඛං අනුයුත්තො විහරති තස්ස චිත්තං න නමති
ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය

යස්ස චිත්තං න නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය
පධානාය එවමස්සායං වතුත්ථො වෙතසො විනිබන්ධො අස
මුච්ඡින්නො හොති පුනචපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං
දෙවනිකායං පණිධාය බ්‍රහ්මචරියං චරති ඉමිනාහං සීලෙන
වා වතෙනවා තපෙනවා බ්‍රහ්මචරියෙනවා දෙවො වා භවි
ස්සාමි දෙවඤ්ඤතරො වාති යො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤ

සුඛං, ස්පර්ශසැපයෙහිද; (ඔහිමොබඳේතත්‍රවිමෙන්ගන්නාසැප
යෙහිද;) මිද්ධසුඛං, නිද්‍රාසැපයෙහිද; අනුයුත්තොතා, යෙදුනේ;
විහරති, වාසයකෙරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු
යම්මේභික්ෂුකෙණෙක්; යාවදත්ථං, ඇතිතාක්; උදරාවදෙහ
කං; බඩහන්නාතෙක්; භුඤ්ජිත්වා, අනුභවකොට; සෙය්‍යසුඛං,
මවපිඨාදී සයනසැපයෙහිද; ඵස්සසුඛං, ස්පර්ශසැපයෙහිද;
මිද්ධසුඛං, නිද්‍රාසැපයෙහිද; අනුයුත්තොතා, යෙදුනේ; විහරති,
වාසයකෙරේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය,
කෙලෙසුන්; තවනවීර්‍යයකිරීමපිණිස; අනුයොගාය, එමවීර්‍ය
යෙහිනැවතනැවතයෙදීමපිණිස; සාතච්චාය, සතතක්‍රියාවපිණි
ස; පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නනමති, නොනැමෙයි;
යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන්;
තවනවීර්‍යයකිරීමපිණිස—පෙ—පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණි
ස; නනමති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ;
වෙතසො, චිත්තයසමබන්ධවූ; අථංවතුත්ථොවිනිබන්ධො, මේසතරවෙ
නිවිවිධබන්ධනය; අසමුච්ඡින්නොහොති, නොසිඳෙනලද්දේවේ;
භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනචපරං නැවතපස්වෙනිකාරණයකි
යම්; භික්ඛු, මහණතෙම; අහං, මම; ඉමිනාසීලෙනවා, මේසිල
යෙන්හෝ; වතෙනවා, වෘතසමාදනයෙන්හෝ; තපෙනවා;
තපස්චරණයෙන්හෝ; බ්‍රහ්මචරියෙනවා, බඹසරින්හෝ; දෙ
වොවා, මහෙශාක්‍යදෙවියෙක්හෝ; භවිස්සාමි, වන්නෙමි; දෙ
වඤ්ඤතරොවා, අල්පශාක්‍යදෙවියෙක්හෝ වන්නෙමිසී කියා;
අඤ්ඤතරං, එක්තරා; දෙවනිකායං, දිව්‍යනිකායයක්; පණිධාය,

තිරං දෙවනිකායං පණිධාය බ්‍රහ්මචරියං චරති ඉමිනාහං සීලේ නවා වතේන වා තපේන වා බ්‍රහ්මචරියේන වා දෙවෝ වා භවිස්සාමි දෙවඤ්ඤතරෝවා ති තස්ස චිත්තං න නමති අාතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං න නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එව මස්සායං පච්චෝ වෙතසෝ විනිබන්ධෝ අසමූචජ්ජෙනා හොති ඉමස්ස පච වෙතසෝ විනිබන්ධෝ අසමූචජ්ජනා හොනති යස්ස කස්සචි භික්ඛවෙ භික්ඛුනෝ ඉමේ පඤ්ච චෙතෝ ඛිලා අපහීණා ඉමේ පඤ්ච චෙතසෝ විනිබන්ධා අසමූචජ්ජනා සෝ වත ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ වුඩ්ඪිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති—

ප්‍රාචීනාකරගෙන; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යාවෙහි; චරති, හැසිරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු, යම්කිසිභික්ෂුකෙණෙක්; අහං, මම; ඉමිනාසීලෙනවා, මේසීලයෙන්හෝ;—පෙ දෙවඤ්ඤතරෝවා, අල්පශාක්‍යදෙවියෙක්හෝ වන්නෙමියි කියා; අඤ්ඤතරං දෙවනිකායං, එක්තරාදිව්‍යනිකායක්; පණිධාය, ප්‍රාචීනාකරගෙණ; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යාවෙහි; චරති, හැසිරේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්තවන විර්‍යයකිරීමපිණිස; පෙ—පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නනමති, නොනැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන් තවනවීර්‍යයකිරීමපිණිස;—පෙ—පධානාය, වීර්‍යය පිහිටුවීමපිණිස; නනමති, නොනැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසෝ, චිත්තයසබන්ධවූ, අයංපචමොවිනිබන්ධෝ, මේපස්වෙනි; විවිධබන්ධනය; අසමූචජ්ජනොහොති, නොසිඳෙනලද්දේවේ; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසෝ, චිත්තයසබන්ධවූ; ඉමේ විනිබන්ධපංච, මේවිවිධබන්ධනපස; අසමූචජ්ජනාහොති, නොසිඳෙනලද්දහුවෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්සකස්සවිභික්ඛුනෝ, යම්කිසි භික්ෂුකෙනෙකුගේ; ඉමෙචෙතොඛිලාපංච, මේචිත්තයසබන්ධවූඋල්පස; අපහීණා, ප්‍රහීණනුවූවාහුද; චෙතසෝ, චිත්තයසබන්ධවූ; ඉමේපඤ්චවිනිබන්ධා, මේවිවිධබන්ධනපස; අසමූචජ්ජනා, නොසිඳෙනලද්දාහුද; සෝ, ඒභික්ෂුතෙම; වත, ඒකාන්තයෙන්; ඉමස්මිංධම්මවිනයෙ, මේශාසනයෙහි; වුඩ්ඪිං, ශීලසමාධියෙන්වෘද්ධියටද; විරූළ්හිං, විදශීනාමාගීඵලයන්කැගීමටද; වෙපුල්ලං, විපුලබවටද; ආපජ්ජිස්සතීති, පැමිණෙන්නේය යන; එතංඨානං, මේකාරණය; නවිජ්ජති, විද්‍යමානනොවෙයි;

යස්ස කස්සචි භික්ඛවේ භික්ඛුනෝ පච චෙතොඛිලා පහීණා
පච චේතසෝ විනිබන්ධා සුසමුච්ඡින්නා සෝ වත ඉමස්මිං ධම්ම
විනයෙ වුඩ්ඪිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිස්සතීති ඨානමේතං
විජ්ජති කතමස්ස පච චෙතොඛිලා පහීණා හොන්ති ඉධ භික්ඛ
වෙ භික්ඛු සත්ථරි නා කඞ්ඛති නා විචිකිච්ඡති අධිමුච්චති
සමප
සීදති යෝ සෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු සත්ථරි න කඞ්ඛති න විචි
කිච්ඡති අධිමුච්චති සමපසීදති කස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය
අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය
අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං පඨමෝ චෙ
තො ඛිලෝ පහීණෝ හොති දුතියඤ්ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙ

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්ස කස්සචිභික්ඛුනෝ, යම්කිසි භික්ෂු
කෙනෙකුගේ; චෙතොඛිලාපච, චිත්තගතසම්බන්ධවූ උල්පසක්;
පහීණා, ප්‍රහීණවූවාහුද; චෙතසෝ, චිත්තයෙහි සම්බන්ධවූ; විනිබන්ධා
පඤ්ච, විච්ඡින්නාධානපසක්; සුසමූච්ඡින්නා, සිඳෙනලද්දාහුද; සෝ
එෂික්ෂුතෙම; වත, එකාන්නායෙන්; ඉමස්මිංධම්මවිනයෙ, මේධර්
විනයෙහිහෙවත්මේශාසනයෙහි; වුඩ්ඪිං, සීලසමාධියෙන්වෘඩිය
වද; විරූළ්හිං, විදර්ශිනාමාර්ගඵලාගමනයෙහිමවද; වෙපුල්ලං,
විපුලබවටද; ආපජ්ජිස්සතීති, පැමිණෙන්නේයයනා; ඨානංවිද්‍යතෙ,
මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවේ; අස්ස, ඔහුගේ; කතමෙ
චෙතොඛිලාපංච, කවරකම්චිත්තගතසම්බන්ධවූ උල්පසක්; පහීණා
හොන්ති, ප්‍රහීණවූවාහුවෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ
ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සත්ථරි, ශාස්තෘන්වහන්සේ
කෙරෙහි; නකඞ්ඛති, සැකනොකෙරේද; නවිචිකිච්ඡති, විචි
කිත්සානොකෙරේද; අධිමුච්චති, නිශ්චයවපැමිණේද; සම්පසී
දති; ගුණයෙහිබැසගෙණපහදීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෝ
සොභික්ඛු, යම්එභික්ෂුකෙනෙක්; සත්ථරි, ශාස්තෘන්වහන්සේ
කෙරෙහි; නකඞ්ඛති, සැකනොකෙරේද; නවිචිකිච්ඡති, විචි
කිත්සානොකෙරේද; අධිමුච්චති, නිශ්චයවපැමිණේද; සම්පසී
දති, ගුණයෙහිබැසගෙණපහදීද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත;
ආතපපාය, මකලෙසුන්තවනවීර්‍යයකිරීමටණියස;—පෙ—පධා
නාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමටපිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යමෙකු
ගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, මකලෙසුන්තවනවීර්‍යයකිරීම
ටිණිස,— පෙ—පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නමති, නැමේද;
එදං, මෙසේ, අස්ස, ඔහුගේ; අයංපඨමෝචෙතොඛීලෝ, මේ
චිත්තගතසම්බන්ධවූපළමුවෙනිසතබ්ධභාවය; පහීණොහොති, ප්‍රහීණ
වූයේවේවි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දුතියඤ්චපරං, නැවතඳවෙනි

න කඞ්ඛති න විචිකිච්ඡති අධිමුච්චති සම්පසීදති යො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මෙ න කඞ්ඛති න විචිකිච්ඡති අධිමුච්චති සම්පසීදති තස්ස චිත්තං නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං දුතියො චෙතො ඛිලො පහීණො හොති,

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සඞ්ඝෙ න කඞ්ඛති න විචිකිච්ඡති අධිමුච්චති සම්පසීදති යො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු සංඝෙ න කඞ්ඛති න විචිකිච්ඡති අධිමුච්චති සම්පසීදති තස්ස චිත්තං නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතප්පාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං තතියො චෙතො ඛිලො පහීණො හොති පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සිඤ්ඛාය න කඞ්ඛති න විචිකිච්ඡති අධිමුච්චති සම්ප

කාරණයකියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; ධම්මෙ, ඍජුපටිපන්නාදි නවලොකොත්තරධම්මයෙහි; නකඞ්ඛති, සැකනොකෙරේද; නවිචිකිච්ඡති, විචිකිත්සානොකෙරේද;—පෙ—සම්පසීදති, ගුණයෙහි බැසගෙණපහදීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යොසොභික්ඛු, යම් මේභික්ෂුකෙනෙක්; ධම්ම, සුපටිපන්නාදි නවලොකොත්තරධම්මයෙහි; නකඞ්ඛති, සැකනොකෙරේද;—පෙ—සම්පසීදති, ගුණයෙහිපහදීද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන්තවනවීර්යඅධිෂ්ඨානයට; පධානාය, විශිෂ්ටපහිටුවීමට පිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන්තවනවීර්යඅධිෂ්ඨානයට පිණිස;—පෙ—පධානාය, විශිෂ්ටපහිටුවීමට පිණිස; නමති, නැමෙද; එවං, මෙසේ; අස්ස; ඔහුගේ; අයං දුතියොචෙතොඛිලො, මේචිත්තඅභ්‍යන්තරබන්ධදෙවැනිසහඛධහාවය; පහීණොහොති, ප්‍රහීණවූයේවේ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවතතුන්වෙනි කාරණයකියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; සංඝෙ, අප්‍රාග්‍රයපුද්ගලසංඝයාකෙරෙහි; නකඞ්ඛති, සැකනොකෙරේද;—පෙ—සම්පසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙණපහදීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යොසොභික්ඛු, යම්මේභික්ෂුකෙනෙක්; සංඝෙ, අග්‍රාග්‍රයපුද්ගලසංඝයාකෙරෙහි; නකඞ්ඛති, සැකනොකෙරේද;—පෙ—සම්පසීදති, ගුණයෙහි බැසගෙණපහදීද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතප්පාය, කෙලෙසුන්තවනවීර්යඅධිෂ්ඨානයට;—පෙ—පධානාය, විශිෂ්ට පහිටුවීමපිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං,

සීදති යො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු සික්ඛායන න කුප්පති න වික්
කිළ්‍යති අධිමුච්චති සම්පසීදති තස්ස චිත්තං නමති ආතපාය
අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතපාය
අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං චතුත්ථො වෙ
තො ඛීලො පහීණො හොති,

පුනචපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීසු න කුපිතො හොති
අත්තමනො අනාඝතචිත්තො අඛිලජාතො යො සො භික්ඛවෙ
භික්ඛු සබ්‍රහ්මචාරීසු න කුපිතො හොති අත්තමනො අනාඝත
චිත්තො අඛිලජාතො තස්ස චිත්තං නමති ආතපාය අනු
යොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතපාය

සින; ආතපාය, කෙලෙසුන්තවනචියත්‍යියකිරිම්පිණිස;-පෙ-පධා
නාය, වියත්‍යියපිණ්ඩුම්පිණිස; නමති, නැමෙද; එවං, මෙසේ;
අස්ස, ඔහුගේ; අයංතතියොවෙතොඛිලා, මේචිත්තය සඛණ්ඩවූ
සාතබ්ධභාවය; පහීණොහොති, ප්‍රහීණවූයේවේ; භික්ඛවෙ, මහ
ණෙනි, පුනචපරං, නැවතසතරවෙනිකාරණයකියම්; භික්ඛු,
මහණතෙම; සික්ඛායං, ත්‍රිවිධශික්ෂාවතෙරෙහි; නකුප්පති, සැක
නොකෙරේද;--පෙ--සම්පසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙණපහදීද;
භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යොසොභික්ඛු, යම්මේහිඤ්ඤුකෙණෙක්;
සික්ඛායං, ත්‍රිවිධශික්ෂාවතෙරෙහි; නකුප්පති, සැකනොකෙරේද;
--පෙ--සම්පසීදති, ගුණයෙහිබැසගෙණපහදීද; තස්ස, ඔහුගේ;
චිත්තං, සිත; ආතපාය, කෙලෙසුන්තවනචියත්‍යියපිණිස;-පෙ-
පධානාය, වියත්‍යියපිණ්ඩුම්පිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යම්
කුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපාය, කෙලෙසුන්තවනචියත්‍යියපිණිස;
-පෙ-පධානාය, වියත්‍යියපිණ්ඩුම්පිණිස; නමති, නැමේද; එවං,
මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; අයංචතුත්ථොවෙතොඛිලො, මේචිත්තය
සඛණ්ඩවූසතරවෙනිසාතබ්ධභාවය; පහීණොහොති, ප්‍රහීණවූයේ
වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචපරං, නැවතපස්වෙනිකාරණය
කියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; සබ්‍රහ්මචාරීසු, සබ්‍රහ්මසරුන්කෙරෙහි;
නකුපිතො, නොකිපියේ; අත්තමනො, සතුටුසිත්ඇත්තේ;
අනාඝතචිත්තො, වෙෂයෙන්නොපහරණලදසිත්ඇත්තේ, අඛිල
ජාතොහොති, හවඟත්සාතබ්ධභාවයනැත්තේවේද; භික්ඛවෙ,
මහණෙනි; යොසොභික්ඛු, යම්මේහිඤ්ඤුකෙණෙක්; සබ්‍රහ්මචා
රීසු, සබ්‍රහ්මසරුන්කෙරෙහි; නකුපිතො, නොකිපියේ; අත්ත
මනො, සතුටුසිත්ඇත්තේ; අනාඝතචිත්තා, වෙෂයෙන්නො
පහරණලදසිත්ඇත්තේ;හෙවත්වෙෂඝෙන්නොඇටෙනලදසිත්

අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං පඨමෝ චෙතො ඛීලෝ පහීණෝ හොති ඉමස්ස පව චෙතොඛීලා පහීණා හොන්ති,

කතමස්ස පව චෙතසෝ විනිබන්ධා සුසමූචජිත්තා හොන්ති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු කාමෙ විතරාගෝ හොති විගත ඡන්දෝ විගත පෙමෝ විගත පිපාසෝ විගත පරිළාහෝ විගත තණ්හා යෝ සෝ භික්ඛු කාමෙ විතරාගෝ හොති විගත ඡන්දෝ විගත පෙමෝ විගත පිපාසෝ විගත පරිළාහෝ විගත තණ්හා තස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං පඨමෝ චෙතසෝ විනිබන්ධෝ සුස

ඇත්තේ; අඛිලජාතොහොති, භවගත්සහබ්ධභාවයනැත්තේ වේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්; තවනවියත්‍යකිරිමපිණිස-පෙ-පධානාය, වියත්‍යපිහිටුවිමපිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය; කෙලෙසුන් තවනවියත්‍යපිණිස-පෙ-පධානාය, වියත්‍යපිහිටුවිමපිණිස; නමති, නැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; අයංපඨමොචෙතොඛීලෝ, මේචිත්තයසම්බන්ධවූපස්වෙනිසාබ්ධභාවය; පහීණොහොති, ප්‍රහීණවූයේවේ; අස්ස, ඔහුගේ; ඉමේපංචචෙතොඛීලා, මේචිත්තයසම්බන්ධවූඋල්පස; පහීණාහොන්ති, ප්‍රහීණවූවාහුවෙත්; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසෝ, චිත්තාසම්බන්ධවූ; සුසමූචජිත්තා, මනාකොටසිදෙනලද්දාවූ; විනිබන්ධාපඨ, විවිධබන්ධනපස; කතමෙහොන්ති, කවරහුවෙද්ද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේලොකයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; කාමෙ, විවිධවූකාමයෙහි; විතරාගොහොති, පහවූරාගයඇත්තේවේද; විගතඡන්දෝ, පහවූරුචියඇත්තේවේද; විගතපෙමෝ, පහවූප්‍රේමයඇත්තේවේද; විගතපිපාසෝ, පහවූ; කෙලෙස්පවස්ඇත්තේවේද; විගතපරිළාහෝ, පහවූහෘත්පස; දැහඇත්තේවේද; විගතතණ්හා, පහවූතෘෂ්ණාවඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු, යම්මේභික්ෂුකෙනෙක්; කාමෙ, විවිධවූකාමයෙහි; විතරාගොහොති, පහවූරාගයඇත්තේවේද;—පෙ—විගතතණ්හා, පහවූතෘෂ්ණාඇත්තේවේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය; කෙලෙසුන්තවනවියත්‍යපිණිස-පෙ-පධානාය, වියත්‍යපිහිටුවිමපිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්; තවනවියත්‍යපි

මුච්ජිත්තෝ හොති පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ විතරාගො හොති විගත ඡන්දු විගත පෙමෝ විගත පිපාසො විගත පරිළාහො විගත තණ්හා යො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු කායෙ විතරාගො හොති විගත ඡන්දු විගත පෙමෝ විගත පිපාසො විගත පරිළාහො විගත තණ්හා තස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතවච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතවච්චාය පධානාය එවමස්සායං දුනියොචෙතසො විනිබන්ධො සුසමුච්ජිත්තෝ හොති පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු රූපෙ විතරාගො හොති විගත ඡන්දු විගත පෙමෝ විගත පිපාසො විගත පරිළාහො විගත තණ්හා යො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු රූපෙ විතරාගො හොති

කිරිමපිණ්ඩ;-පෙ-පධානාය, වියඹියපිඟුවීමපිණ්ඩ; නමති, නැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසො, චිත්තායඇම්බක්වූ; අයංපඨමොවිනිබන්ධො, මේපළමුවෙනිවිවිධබන්ධනය; සුසමුච්ඡිත්තෝහොති, මනාකොටසිඳෙනලද්දේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවතදෙවෙනිකාරණයකියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; කායෙ, තමන්ගේකයෙහි; විතරාගොහොති; පහවුරාගයඇත්තේවේද;-පෙ-විගතතණ්හා, පහවුතෘෂ්ණාවඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු, යම්මේහික්ෂු කෙනෙක්; කායෙ, තමන්ගේකයෙහි; විතරාගොහොති, පහවුරාගයඇත්තේවේද;—පෙ—විගතතණ්හා, පහවුතෘෂ්ණාවඇත්තේවේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්තවනවියඹියකිරිමපිණ්ඩ;-පෙ-පධානාය, වියඹියපිඟුවීමපිණ්ඩ; නමති, නැමෙයි;

යස්ස, යමෙකුගේ, චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්තවනවියඹියකිරිමපිණ්ඩ;-පෙ-පධානාය, වියඹිය පිඟුවීමපිණ්ඩ, නමති, නැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසො, චිත්තායඇම්බක්වූ; අයංදුතියොවිනිබන්ධො, මේදෙවෙනිවූ; විවිධබන්ධනය; සුසමුච්ඡිත්තෝහොති, මනාකොටසිඳෙනලද්දේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවත; තුන්වෙනිකාරණයකියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; රූපෙ, බාහ්‍යවූරූපයෙහි; විතරාගොහොති, පහවුරාගය; ඇත්තේවේද;-පෙ-විගතතණ්හා, පහවුතෘෂ්ණාවඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු, යම්ඒභික්ෂු කෙනෙක්; රූපෙ, බාහ්‍යවූරූපයෙහි; විතරාගොහොති, පහවුරාගය; ඇත්තේවේද;-පෙ-විගතතණ්හා,

විඝන ඡ්‍ජෙ විඝන පෙමෝ විඝන පිපාසෝ විඝන පරිළාහෝ විඝන තණ්හා තස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං තතියෝ චෙතසෝ විනිබන්ධෝ සුසමුච්ඡින්නෝ හොති පුනාපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු න යාවදත්ථං උදරාවදෙහකං භුඤ්ජිත්වා සෙය්‍යසුඛං ඵස්සසුඛං මිද්ධසුඛං අනුයුත්තෝ විහරති යෝ සෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු න යාවදත්ථං උදරාවදෙහකං, භුඤ්ජිත්වා සෙය්‍යසුඛං ඵස්සසුඛං අනුයුත්තෝ විහරති තස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං චතුත්ථෝ චෙතසෝ විනිබන්ධෝ සුසමුච්ඡින්නෝ හොති,

---

පඤ්චුත්තණ්ණංවඇත්තේවේදං; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්තවනවීර්‍යයකිරීමපිණිස;-පෙ-පධානාය වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්; තවනවීර්‍යයකිරීමපිණිස; පධානාය; වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නමති, නැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසෝ, චිත්තයසම්බන්ධවූ; අයංතතියෝවිනිබන්ධෝ, මේතුන්වෙනිවූ; විවිධබන්ධනය; සුසමුච්ඡින්නොහොති, මනාකොට; සිඳහනලද්දේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, පුනවපරං, නැවතඅතරවෙනි; කාරණයකියම්; භික්ඛු, මහණතම; යාවදත්ථං, අතිතාක්; උදරාවදෙහකං, බඩගන්නාතෙක්; භුංජිත්වා, අනුභවකොට; සෙය්‍යසුඛං, මඇපිකිදීඅයනසැපයෙහිද; ඵස්සසුඛං, ස්ඵශීසැපයෙහිද; මිද්ධසුඛං, නිද්‍රාසැපයෙහිද; අනුයුත්තෝ, යෙදුනේ; විහරති, වාසඅනොකෙරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෝසොභික්ඛු, යම්ඒභික්ෂූකෙනෙක්; යාවදත්ථං, අතිතාක්; උදරාවදෙහකං, බඩගන්නාතෙක්; භුඤ්ජිත්වා, අනුභවකොට; සෙය්‍යසුඛං, මඇපිකිදීඅයනසැපයෙහිද; ඵස්සසුඛං, ස්ඵශීසැපයෙහිද; මිද්ධසුඛං නිද්‍රාසැපයෙහිද; අනුයුත්තෝ, යෙදුනේ; විහරති, වාසඅනොකෙරේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන් තවනවීර්‍යයකිරීමපිණිස;-පෙ; පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය. කෙලෙසුන්තවනවීර්‍යය කිරීමපිණිස;—පෙ—පධානාය, වීර්‍යයපිහිටුවීමපිණිස; නමති, නැමේද; එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසෝ, චිත්තය සම්බන්ධවූ; අයංචතුත්ථොවිනිබන්ධෝ, මේසතරවෙනිවූ; විවිධබන්ධනය; සුසමුච්ඡින්නොහොති, මනාකොටසිඳහනලද්දේවේ;

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු නානදුතරං දෙවනිකායං පණි
ධාය බ්‍රහ්මචරියං චරති ඉමිනාහං සීලෙනවා වතෙනවා
තපෙනවා බ්‍රහ්මචරියෙනවා දෙවො වා භවිස්සාමි දෙවඤඤ
තරො වානි යො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු නානදුතරං දෙව
නිකායං පණිධාය බ්‍රහ්මචරියං චරති ඉමිනාහං සිලෙනවා
වතෙනවා තපෙනවා බ්‍රහ්මචරියෙන වා දෙවො වා භවිස්සාමි
දෙවඤඤතරොවා නි තස්ස චිත්තං නමති ආතපපාය අනු
යොගාය සාතච්චාය පධානාය යස්ස චිත්තං නමති ආ
තපපාය අනුයොගාය සාතච්චාය පධානාය එවමස්සායං
පඨමො වෙතසො විනිබන්ධා සුසමූවහින්නො හොති ඉමස්ස
පඨ වෙතසො විනිබන්ධා සුසමූවහින්නා හොනති යස්ස කයස්ව

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවපරං, නැවතපස්වෙනි කාරණය
කියමි; භික්ඛු, මහණතෙම; අහං, මම; ඉමිනාසීලෙනවා, මේ
සීලයෙන්හෝ; වතෙනවා' මේවෘතසමාදනයෙන්හෝ; තපෙ
නවා, මේතපස්වරණයෙන්හෝ; බ්‍රහ්මචරියෙනවා, මෙබඹස
රින්හෝ; දෙවොවාභවිස්සාමි, මහෙශාක්‍යදෙවියෙක්හෝ වන්
නෙමි; දෙවඤඤතරොවා, අල්පෙශාක්‍යදෙවියෙක්හෝ වන්
නෙමියිකියා; අඤඤතරං, දෙවනිකායං; එක්තරා දිව්‍යනිකා
යක්; පණිධාය, ප්‍රාර්ථනාකරගෙණ; නබ්‍රහ්මචරියංවරති, බ්‍රහ්ම
චරියාවෙහි නොහැසිරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොසොභික්ඛු,
යම්ඒභික්ෂුකෙණෙක්; අහං, මම; ඉමිනාසීලෙනවා, මේසීලයෙන්
හෝ; වතෙනවා, මේවෘත සමාදනයෙන්හෝ; තපෙනවා,
මේතපස්වරණයෙන්හෝ; බ්‍රහ්මචරියෙනවා, මේබඹසරින්
හෝ; දෙවොවාභවිස්සාමි, මහෙශාක්‍යදෙවියෙක්හෝ වන්
නෙමි; දෙවඤඤතරොවා, අල්පෙශාක්‍යදෙවියෙක්හෝ වන්
නෙමියිකියා; අඤඤතරංදෙවනිකායං, එක්තරා; දිව්‍යනිකා
යක්; පණිධාය; ප්‍රාර්ථනාකරගෙණ; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; නව
රති, නොහැසිරේද; තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ආතපපාය
කෙලෙසුන්; තවනවියාය්‍යකිරිමපිණිස;—පෙ—පධානාය, වීර්‍ය්‍ය
ය පිණිවුවිමපිණිස; නමති, නැමෙයි; යස්ස, යමෙකුගේ;
චිත්තං, සිත; ආතපපාය, කෙලෙසුන්තවනවියාය්‍යකිරිමපිණිස;
—පෙ—පධානාය, වීර්‍ය්‍යයපිණිවුවිමපිණිස; නමති, නැමේද;
එවං, මෙසේ; අස්ස, ඔහුගේ; චෙතසො චිත්තයසම්බන්ධවූ;
අයංපඨමොවිනිබ්බො, මේපස්වෙනිවූ; විවිධබන්ධනය; සුසමූවහි
න්නොහොති, මනාකොටසිදුනේවේ; අස්ස, ඔහුගේ;—පෙ—
නොහොති, මනාකොට සිදුනාහුවෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි

භික්ඛවෙ භික්ඛූනො ඉමෙ පච චෙතොඛිලා පහීණා ඉමෙ පච චෙතසො විනිබන්ධා සුසමූලච්ඡින්නා සො වත ඉමසමිං ධම්ම විනයෙ වුඩිං විරූළ්හිං ආපජ්ජිස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති- සො ඡන්දසමාධි පධාන සඞ්ඛාර සමන්නාගතං ඉඞ්ඝිපාදං භාවෙති විරිය සමාධි පධාන සඞ්ඛාර සමන්නාගතං ඉඞ්ඝිපාදං භාවෙති චිත්ත සමාධි පධාන සඞ්ඛාර සමන්නාගතං ඉඞ්ඝිපාදං භාවෙති.

වීමංසා සමාධි පධාන සඞ්ඛාර සමන්නාගතං ඉඞ්ඝිපාදං භාවෙති උස්සොළ්හියෙව පචමී සඛා සො භික්ඛවෙ එවං උස්සොළ්හි පණ්ණරසඞ්ගසමන්නාගතො භික්ඛු හබ්බා අභිනිබ්භිදාය

යස්සකස්සචිභික්ඛවෙතො, යම්කිඹි භික්ෂූනාමෙකුගේ; ඉමෙපච චෙතොඛිලා, මේසිතසම්බන්ධ උල්පස; පහීණා, ප්‍රහීණවූවාහුද; චෙතසො, චිත්තයසම්බන්ධවූ; ඉමෙවිනිබන්ධාපංච, මේවිවිධ බන්ධනපස;—පෙ—මනාකොටසිදුනාහුද; සො, ඒභික්ෂූතෙම; වත, එකාන්තයෙන්; ඉමසමිංධම්මවිනයෙ, මේශාසනයෙහි; වුඩිං,—පෙ—ආපජ්ජිස්සතීති, පැමිණෙන්නේයයන; එතංඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවේ; සො, ඒභික්ෂූතෙම; ඡන්ද සමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං, ඡන්දයනිසාපැවති සමාධිය ප්‍රධානකොටඇති සංඝකාරයන්ගෙන්යුක්තවූ; ඉඞ්ඝිපාදං, ඍඞ්ධි පාදය; භාවෙති, වඩයි; විරියසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං, විය්‍යීයනිසා පැවති සමාධිය ප්‍රධානකොටඇති සංඝකාරයන් ගෙන්යුක්තවූ; ඉඞ්ඝිපාදං,—පෙ—වඩයි;

වීමංසාසමාධිපධානසඞ්ඛාරසමන්නාගතං, වීමංසාවනිසා පැවති සමාධියප්‍රධානකොටඇති සංඝකාරයන්ගෙන්යුක්තවූ; ඉඞ්ඝිපාදං, —පෙ—වඩයි; උස්සොළ්හියෙව, සැමතන්භික්ඛවෙයුතු විය්‍යීයම හෙවත්ඕයලුකෘත්‍යයසාධනවීය්‍යීයම; පංචමී, පස්වෙනිකොට ඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං, මෙසේ, උස්සොළ්හිපණ්ණරසඞ්ගසමන්නාගතො, සම්පාපිණිඩකරණ වීය්‍යීයඝනිත පසළොස්අඟයකින්සමන්විතවූ; සොඑසොඛොභික්ඛු, ඒමේභික්ෂූ තෙමවනාහි; අභිනිබ්භිදාය, නුවණින්කෙලෙසන්බිඳීමපිණිස; හබ්බා, සුදුසුවේ; සම්බොධාය, සතරමාඟඥානවබොධයට; හබ්බා, යොග්‍යවේ; අනුත්තරස්ස, නිරුත්තරවූ; යොගක්ඛෙමස්ස, යතරයොගයන්ගෙන්නිදහසවූ අර්හත්ඵලයාගේ; අධිගමාය, අවබොධයට; හබ්බා, යොග්‍යවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; කුක්කුටියා, කිකිළියගේ; අණ්ඩානි, බිත්තරවට; අට්ඨවා, අටක්හෝ; දසවා, දසයක්හෝ; වාදසවා,

භබ්බා සම්බෝධාය භබ්බා අනුත්තරස්ස යොගක්ඛේමස්ස
අධිගමාය සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ කුක්කුටියා අණ්ඩානි අට්ඨ
දසවා තානස්සු කුක්කුටියා සම්මා අධිසයිතානි සම්මා පරි
සෙදිතානි සම්මා පරිභාවිතානි කිච්චාපි තස්සා කුක්කුටියා න
එවං ඉච්ඡා උප්පජ්ජෙය්‍ය අහො වත මෙ කුක්කුටපොතකා
පාදනඛසිඛායවා මුඛතුණ්ඩකෙනවා අණ්ඩකොසං පදාලෙත්වා
සොත්ථිනා අභිනිබ්භිජ්ජෙය්‍යුන්ති අථඛො භබ්බාව තෙ කුක්කු
ටපොතකා පාදනඛසිඛායවා මුඛතුණ්ඩකෙනවා අණ්ඩකොසං
සං පදාලෙත්වා සොත්ථිනා අභිනිබ්භිජ්ජිතුං එවමෙව ඛො

දෙළඹක්හෝවෙද්ද; තානි, ඒබිලුවට; කුක්කුටියා, කිකිළිය වීසින්; සම්මා, මනාකොට; අධිසයිතානි, මත්තෙහි සයනය කරණලද්දාවූ; සම්මා මනාකොට; පරිසෙදිතානි, ඔහඟන්වන ලද්දාහු; හෙවත්කලින්කල සෘතුඟන්වනලද්දාහු; සම්මා, මනාකොට; පරිභාවිතානි, වඩනලද්දාහු; (කුකුළුඟදඟස්වනලද්දාවූ,) අසු, වන්නාහුද; කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; තස්සාකුක්කුටියා, ඒ කිකිළියට; මෙ, මාගේ; කුක්කුටපොතකා, කුකුල්පැටියෝ; පාදනඛසිඛායවා, පාතියසිලින්හෝ; මුඛතුඩකෙනවා, මුවතුඩින්හෝ; අඩකොසං, බිජකොෂය; පදාලෙත්වා, පලාගෙණ; සොත්ථිනා, සුවසේ; අභිනිබ්භිජ්ජෙය්‍යුං, බිජයන්බිඳගෙන නික්මෙන්නාහුනම්; අභොවතඉති, ඉතායෙහෙකැයියනා; එවං ඉච්ඡා, මෙබඳුආසාවක්; නඋප්පජ්ජෙය්‍ය, නූපදින්නේද; අථඛො, එසේදවුවත්; තෙකුක්කුටපොතකා, ඒකුකුල්පැටියෝ; පාදනඛසිඛායවා,; පාතියසිලින්හෝ; මුඛතුණ්ඩකෙනවා, මුවතුඩින්හෝ; අඩකොසං, බිජකොෂය; පදාලෙත්වා, පලාගෙණ; සොත්ථිනා, සුවසේ; අභිනිබ්භිජ්ජිතුං, බිදගෙණනික්මෙන්නට; භබ්බාඑව, යොග්‍යමවෙද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; එවං, මෙසේ; උසෙසාළහිපණණාසඛඝසමඤ්ඤාගතො, සම්පිණ්ඩිතඋත්තරණ වීසත්‍යධිකතපසළොස්අඟයෙන් සමන්විතවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; අභිනිබ්භිදාය, නුවණින්කෙලෙසයන් බිඳීමට; භබ්බා, යොග්‍යයවේ; සම්බොධාය, සතරමාගඵලනාව බොධයට, භබ්බා, යොග්‍යයවේ; අනුත්තරස්ස, නිරුත්තරවූ; හෙවත්ශ්‍රෙෂ්ඨවූ; යොගක්ඛේමස්ස, සතරයොගයන්ගෙන්නිර්භයවූ අර්හත්ඵලයාගේ; අධිගමාය, අවබොධයටහෝප්‍රතිලාභයට; භබ්බාහොති, යොග්‍යයවේයයිවදළයේක; භගවා, (ඔබ

භික්ඛවෙ එවං උසෙසාළහි පණ්ණරසඛත්තුං සමාපත්තාගතො භික්ඛු භබ්බා අභිනිබ්භිදාය භබ්බා සම්බොධාය භබ්බා අනුත්තරස්ස යොගක්ඛෙමස්ස අධිගමාය‍ාති ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති,

චෙතොඛිල සුත්තං ඡට්ඨං—6. 2

———:———

පුණ්‍යඛරත්වාදිලක්ෂණයෙන් යුක්තවූ; සම්‍යක්සම්බුඛත්වයෙන් ජොත්තමයන්වහන්සේ; ඉදං, මේචෙතොඛිලසූත්‍රය; අවොච, වදළසේක; අත්තමනා, සන්තුෂ්ටියන්වහන්සේ ධර්මදෙශනාවට ප්‍රසන්නයෙන්ඇත්තාවූ; තෙභික්ඛු, ඒභික්ෂූහු; භගවතො, සන්තුෂ්ටියන්වහන්සේගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දුන්ති, සතුටින්පිළිගත්තාහුය,

මේසූත්‍රයෙහිප්‍රභාණඝතරක්කියනලදහ කෙසේදයත්; චෙතොඛිල චෙතොවිනිබන්ධයන්ගේප්‍රභාණයෙන්පටිඝංඛ්‍රභාණය ද, සඞ්ඛාදයන්ගෙන්විෂකාමභන්‍රභාණියද, මාඝියෙන්සමුච්ඡෙදප්‍රභාණියද ඵලයෙන්පටිපස්සඛ්‍රභාණියද පිළිවෙළින්කථිතයි;

චෙතොඛිලසූත්‍රාර්ථවර්ණනාව නිමි.

———

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ, තත්‍රඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති, භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං, භගවා එතදවොච,

වනපත්ථපරියායං වෝ භික්ඛවෙ දෙසිස්සාමි තං සුණාථ සාධුකං මනසිකරොථ භාසිස්සාමීති, එවම්භන්තෙති ඛෝ තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච,

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරති, තස්ස තං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරතො අනුපසීතා චෙව සති න උපට්ඨාති අසමාහිතං ව චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛීණා ච ආසවා න පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුප්පත්තං ව අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නානුපාපුණාති යෙ වි මෙ පබ්බ

එවංමෙසුතං මෙ,---ප---එතදවොච, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වෝ, තොපට; වනපත්ථපරියායං, වනප්‍රස්ථකාරණය; හෙවත් වන ප්‍රස්ථසෙනාසනපිළිබඳදෙශනාව; දෙසිස්සාමි, දෙසන්නෙමි; තං, එය; සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමීති, කියන්නෙමියි; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; එවංභන්තෙඉතිඛෝ, එසේයසවාමීනිකියා; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන්දුන්හ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අඤ්ඤතරං, එක්තරා; වනපත්ථං වනප්‍රස්ථසෙනසුතක්; උපනිස්සාය, ඇසුරුකොට; විහරති, වාසයකෙරෙයි; තංවනපත්ථං, ඒවනප්‍රස්ථසෙනාසනය; උපනිස්සාය, ඇසුරුකොට; විහරතො, වාසයකරන්නාවූ; තස්ස, ඔහට; අනුපසීතා, පෙර එළඹනොසිටියාවූ; සති, සමෘතිතොම්; නඋපට්ඨාති, එළඹනොසිටියි; අසමාහිතං, සමාධිගතනොවූ; චිත්තං, සිත; නසමාධියති, සමාධිගතනොවෙයි; අපරික්ඛීණා, ක්ෂයනුවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; පරික්ඛයං, විනාශයට; නඋපට්ඨාති, නොපැමිණෙත්; අනනුප්පත්තං නොපැමිණියාවූ; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; යොගක්ඛෙමං, නිර්වාණයට; නානුපාපුණාති, නොපැමිණෙයි; පබ්බජිතෙන, ප්‍රව්‍රජිතයන්විසින්; සමුදානෙතබ්බා, සමාහරණයකටයුතුවූ; යෙව ඉමෙ ජීවිත පරික්ඛාරා, යම්මේජීවිතසමාහාරයෝවෙත්ද; හෙවත් ජීවත්විමට හෙතූපකරණයෝවේත්ද; (එතම්) විවර

ජීතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සම්පදෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනා සන ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙ කසිරෙන සම්පදගච්ඡන්ති, තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසඤ්චික්ඛිතබ්බං අහං ඛො ඉමං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරාමි තස්ස මෙ ඉමං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරතො අනුපසමිතා වෙව සති න උපඨාති අසමාහිතං ච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛීණා ච ආසවා නපරිකඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංච අනුත්තරංයොගකෙඛමං නානුපාපුණාමි යෙවිමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරිකඛාරා සම්පදෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරිකඛාරා තෙ කසිරෙන සම්පදගච්ඡන්තීති තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා රත්තිභාගං වා දිවසභාගං වා තම්හා වනපත්ථා පක්කමිතබ්බං නවත්ථබ්බං

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරතො අනුපසමිතා වෙව සති නඋපඨාති අසමාහිතං ච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා න පරිකඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංච අනුත්තරං යොගකෙඛමං නානුපාපුණාති යෙව ඛො ඉමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරිකඛාරා සම්පදෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත ගිලාන පච්චය භෙසජ්ජ පරිකඛාරා

සිවුරුයැ; පිණ්ඩපාත; පිණ්ඩාහාරයැ; සෙනාසන, සෙනසුන්යැ; ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකඛාරා, ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකරයන තෙ, ඔහු; කසිරෙන, දුකසේ; සම්පදගච්ඡන්ති, උපදින්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙනභික්ඛුනා, ඒමහණවිසින්, ඉතිපටිසඤ්චික්ඛිතබ්බං, මෙසේසැලකියයුතුයි; අහංඛෝ, මමවනයි; ඉමංවන පත්ථං, මේවනප්‍රස්තසෙනාසනයැ; උපනිස්සායැ, ඇසුරුකොට; විහරාමි, වාසයකරමි;

ඉමංවනපත්ථං, මේවනසෙනසුන; උපනිස්සායැ, ඇසුරුකොට; විහරතො, වාසයකරන්නාවූ; තස්සමෙ, ඒමට; අනුපසමිතාවෙව, පෙරළුඹනොසිටි; සති, සමාධියැ; නඋපඨාති, එළඹනොසිටියි; අසමාහිතං, සමාධිගතනුවූ; චිත්තං, සිත; නසමාධියති, සමාධිගතනොවෙයි; අපරික්ඛීණා, ක්ෂයනොවූ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; නපරිකඛයංගච්ඡන්ති, ක්ෂයවීමටනොපැමිණෙත්; අනනුපපත්තං, පෙරනොපැමිණියාවූ; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; යොගකෙඛමංව, නිර්‍වාණයටද; නානුපාපුණාමි, නොපැමිණෙමි, පබ්බජිතෙන

තෙ අප්පකසිරෙන සම්පාදෙතබ්බා, තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසඤ්චික්ඛිතබ්බං අහං ඛො ඉමිං චතුපච්චං උපනිස්සාය විහරාමි තස්ස මෙ ඉමං චතුපච්චං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඨිතා චෙව සති න උපට්ඨාති අසමාහිතං ච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛිණා ච ආසවා න පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තඤ්ච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නානුපාපුණාමි යෙව ඛො ඉමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරික්ඛාරා සම්පාදෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත සිලානපච්චය හෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙ අප්පකසිරෙන සම්පාදෙතබ්බා නඛො පනාහං චීවරහෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො න පිණ්ඩපාතහෙතු-ප-න සෙනාසනහෙතු න ගිලානපච්චය හෙසජ්ජපරික්ඛාර හෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො අථ ච පන මෙ ඉමං චතුපච්චං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඨිතා චෙව සති න උපට්ඨාති අසමාහිතංච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛිණා ච ආසවා න පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නානුපාපුණාමි ති තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා සඞ්ඛාපි තම්හා වනපත්ථා ඨඤ්ඤමිතබ්බං න වත්ථබ්බං

ප්‍රවෘජිතඅගාරිකින්; සම්පාදෙතබ්බා, ආහරණයකටයුතුවූ; යෙව ඉමෙජීවිතපරික්ඛාරා; යම්ජීවිතඅවශ්‍යෝවෙත්ද; එනම්, චීවර සිවුරුය; පිණ්ඩපාත, පිණ්ඩාහාරය; සෙනාසන, සේසුන්ඳ; ගිලානපච්චයභෙෂජ්ජපරික්ඛාරා, ගිලන්පසඛෙහෙත්පිරිකරයන මෙය; තෙ, ඔහු; කසිරෙන, දුකසේ; සම්පාදෙතබ්බා, උපදිද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙනභික්ඛුනා, ඒමහණමිසින්; රත්තිභාගංවා, රාත්‍රිකාලයෙහිහෝ; දිවසභාගංවා, දහවල්කාලයෙහිහෝ; තම්හා වනපත්ථා, ඒවනප්‍රස්තසෙනාසනයෙන්; පක්කමිතබ්බං, බැහැර යායුතුයි; නවත්ථබ්බං, නොවසියයුතුයි;

ඉධපන-ප-අහංඛොපන, මම්වනාහී; චීවරහෙතු, සිවුර ලැබීමහෙතුකොටගෙණ; අගාරසමා, ගිහිගෙන්නික්ම, අනගාරියං, සස්නෙහි; නපබ්බජිතා, පැවිදිනොවූයෙමි; නපිණ්ඩපාතහෙතු, පිණ්ඩාහාරයහෙතුකොටගෙණ; නසෙනාසනහෙතු, සෙනසුන් හෙතුකොටගෙණ, නගිලානපච්චයභෙෂජ්ජපරික්ඛාරහෙතු, යි ලන්පසඛෙහෙත්පිරිකරහෙතුකොටගෙණ;-ප-පබ්බජිතොහි,

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරති, තස්ස තං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අසම්මාහිතව චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගචඡතති අනනුපපත්තංව අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං අනුපාපුණාති යෙව ඛො ඉමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපචචය භෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙ කසිරෙන සමුදාගචඡතති, තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසඤචික්ඛිතබ්බං අහං ඛො ඉමං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අසම්මාහිතංව චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගචඡතති අනනුපපත්තං ව අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං අනුපාපුණාමි යෙව ඛො ඉමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත ගිලානපචචය භෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙ කසිරෙන සමුදාගචඡතති නඛො පනාහං චීවර හෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො න පිණ්ඩපාතහෙතු—ප—න සෙනාසනහෙතු—න ගිලානපචචය භෙසජ්ජපරික්ඛාරහෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො,

අථ ච පන මෙ ඉමං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අසම්මාහිතං ච චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගචඡතති අනනුපපත්තං ව අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං අනුපාපුණාමීති, තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා සංඛාපි තස්මිං වනපත්ථෙ වත්ථබ්බං න පක්කමිතබ්බං

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරති, තස්ස තං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අසම්මාහිතං ච චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගචඡතති අනනුපපත්තංව අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං අනුපාපුණාති යෙවිමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලාන පචචය භෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙ අපපඤ්ඤතරෙන සමුදාගචඡතති, තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසඤචික්ඛිතබ්බං අහං ඛො ඉමං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරාමි නස්ස මෙ ඉමං වනපත්ථං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අසම්මාහිතව චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගචඡතති අනනුපපත්තංව අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං අනුපාපුණාමි යෙවිමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපචචය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරා තෙ අපපඤ්ඤතරෙන සමුදාගචඡතති, තෙනභික්ඛවෙ භික්ඛුනා යාවජීවම්පි තස්මිං වනපත්ථෙ වත්ථබ්බං න පක්කමිතබ්බං,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙනභික්ඛුනා, ඒමහණවිසින්; සංඛාපි ශ්‍රමණධර්මයනොනිපදනාඛවදුකත්; තස්මාවනපත්ථා ඒවන මයනාසුතෙන්; පක්කමිතබ්බං, බැහැරයායුතුයි; නවත්ථබ්බා,

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං ගාමං උපනිස්සාය විහරති —ප— අඤ්ඤතරං නිගමං උපනිස්සාය විහරති අඤ්ඤතරං නගරං උපනිස්සාය විහරති අඤ්ඤතරං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරති, තස්ස තං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපසිතා වෙව සති න උපට්ඨාති අසමාහිතඤ්ච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛීණා ච ආසවා න පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තං ච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නානුපාපුණාති යෙවිමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙ කසිරෙන සමුදාගච්ඡන්තීති තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසඤ්චික්ඛිතබ්බං අහං ඛො ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරාමි තස්ස මෙ ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපසිතා වෙව සති උපට්ඨාති අසමාහිතඤ්ච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛීණා ච ආසවා න පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නානුපාපුණාමි යෙවිමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරා තෙ කසිරෙන සමුදාගච්ඡන්තීති තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා රත්තිභාගං වා දිවසභාගං වා සො පුග්ගලො අනාපුච්ඡා පක්කමිතබ්බා නානුබන්ධිතබ්බා,

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරති, තස්ස තං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපසිතා වෙව සති න උපට්ඨාති අසමාහිතඤ්ච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛීණාච ආසවා න පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නානුපාපුණාති යෙව ඛො ඉමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සමුදානෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙ අපරික්ඛිරෙන සමුදාගච්ඡන්ති, තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසඤ්චික්ඛිතබ්බං අහං ඛො ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරාමි තස්ස මෙ ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපසිතා වෙව සති න උපට්ඨාති අසමාහිතඤ්ච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛීණාච ආසවා න පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නානුපාපුණාමි යෙව ඛො ඉමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත

සොවිසියයුත්තුයි;-තස්මිංවත්තපථෙ, ඒවත්තසෙනාසනෙයි; වත්තබ්බං, විසියයුත්තුයි; නපක්කමිතබ්බං, නොයායුත්තුයි;-යාවජීවම්පි, දිවි ඇතිතාක්; තස්මිංවත්තපථෙ, ඒවත්තසෙනාසනෙයි; වත්තබ්බං, විසියයුත්තුයි; නපක්කමිතබ්බං, බැහැරනොයායුත්තුයි;

පරික්ඛාරා සම්භුනෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙඅපපකසිරෙන සම්භුගච්ඡන්ති,

නඛොපනාහං චීවරහෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො න පිණ්ඩපාතහෙතු—න සෙනාසන හෙතු-න ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරහෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො, අථව පන මෙ ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති න උපඨාති අසමාහිතං ච චිත්තං න සමාධියති අපරික්ඛීණා ච ආසවා න පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති,

අනනුපපත්තංච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නානුපාපුණාමීති තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා සඛ්ඛාපි සො පුග්ගලො අත්තාපුච්ඡා පඤ්ඤ මිතබ්බා නානුබන්ධිතබ්බා,

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරති තස්ස තං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අසමාහිතං ච චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තං ච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං අනුපාපුණාති යෙව ඛො ඉමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරික්ඛාරා සම්භුනෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලාන පච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරා තෙ කසිරෙන සම්භුගච්ඡන්ති තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ඉති පටිසංචික්ඛිතබ්බං අහං ඛො ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරාමි තස්ස මෙ ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අස මාහිතව චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංච අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං අනුපාපු ණාති යෙව ඛො ඉමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සම්භු නෙතබ්බා චීවර පිණ්ඩපාත ගිලානපච්චය භෙජ්ජපරික්ඛාරා තෙ කසිරෙන සම්භුගච්ඡන්ති නඛො පනාහං චීවරහෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො න පිණ්ඩපාතහෙතු—න සෙනාසනහෙතු—න ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාරහෙතු අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො, අථ ච පන මෙ ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨා

අඤ්ඤතරංගාමං, එක්තරාගමක්;-අඤ්ඤතරංනිගමං, අන්‍යතර නියම්ගමක්; අඤ්ඤතරංනගරං, එක්තරානුවරක්; අඤ්ඤතරං පුග්ගලං, අන්‍යතරපුද්ගලයෙක්; උපනිස්සාය, ඇසුරුකොට; —පෙ—නානුබන්ධිතබ්බා, අනුබන්ධනයනොකටයුතුයි;

නී අසමාහිතංව චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංව යොගක්ඛේමං අනුපාපුණාමීති තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛූනා සඛාපි සො පුග්ගලො අනුබ්බිතබෙබා න පක්කමිතබබං,

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤතරං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරති, තස්ස තං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අසමාහිතං ව චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීණාව ආසවා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංව අනුත්තරං යොගක්ඛේමං අනුපාපුණාති යෙවිමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිත පරික්ඛාරා සමුදනෙතබබා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලාන පච්චය හෙසජ්ජ පරික්ඛාරා තෙ අපපඛසිරෙන සමුදගච්ඡන්ති තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛූනා ඉති පටිසංචික්ඛිතබබං අහං ඛො ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරාමි තස්ස මෙ ඉමං පුග්ගලං උපනිස්සාය විහරතො අනුපඛිතා වෙව සති උපඨාති අසමාහිතංව චිත්තං සමාධියති අපරික්ඛීනාව ආසවා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති අනනුපපත්තංව අනුත්තරං යොගක්ඛේමං අනුපාපුණාමී යෙවිමෙ පබ්බජිතෙන ජීවිතපරික්ඛාරා සමුදනෙතබබා චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චය හෙසජ්ජපරික්ඛාරා තෙ අපපඛසිරෙන සමුදගච්ඡන්තීති,

තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛූනා යාවජීවම්පි සො පුග්ගලො අනුබ්බිතබෙබා න පක්කමිතබබං අපි පනුජ්ජමානෙනාපීති;

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති;

වනපත්ථ සුත්තං සත්තමං (7) (2)

ඉධභික්ඛවෙ—ප—සමුදගච්ඡන්තීති,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි, තෙනභික්ඛූනා, ඒමහණවිසින්; යාවජීවම්පි, දිවිඇතිතෙක්; සොපුග්ගලො, ඒපුද්ගලතෙම; අපි,යලිත්; පනුජ්ජමානෙනඅපි, බැහැරකරනුලබන්නහු විසින්ද; අනුබ්බිතබෙබා, අනුබැඳවිසියයුතුයි; නපක්කමිතබබං, බැහැරනොයා යුතුයි;

යම්බදුපුද්ගලයෙක්; ඇසුරුකොට වසන්නහුව; ධ්‍යාන විදර්ශනා මාර්ගඵලාදිය සම්පූර්ණවෙත්ද, චීවරාදී සිවුපසය සැප සේ ලැබෙත්ද, එබදුපුද්ගලතෙම යම්හෙයකින් දරම්පීසියයක්ද වැලිඅමුණුසියයක්ද, පැන්කලසියයක්ද, දඹුවමවගෙණෙවයි ගෙන්වනේද මෙහි නොවසවයි ඇදදමාද එසේවුවත් ඔහු කමාකරවාගෙණ දිවි ඇතිතෙක්මඅනුකූලපුද්ගලයාගෙන්බැහැර නොයායුතුයයි වදාළසේක;

ඉදං, මෙය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදාළ සේක; අත්තමනා, ප්‍රමුදිතවූ; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූන්; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, ධර්මය; අභිනන්දුංඉති, සතුටින් පිළිගත්තාහුයයි;

වනපත්ථ සුත්තාදී වණ්ණනාව නිමි. (7) (2)

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සක්කේසු විහරති කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමේ, අථඛෝ භගවා පුබ්බණ්හ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවර මාදාය කපිලවත්ථුං පිණ්ඩාය පාවිසි, කපිලවත්ථුස්මිං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡා භත්තං පිණ්ඩපාත පටික්කන්තෝ යේන මහාවනං තේනුපසඞ්කමි දිවා විහාරාය, මහා වනං අජ්ඣෝගාහෙත්වා බෙලුවලඝිනාය මූලේ දිවා විහාරං නිසීදි, දණ්ඩපාණීපි ඛෝ සක්කෝ ජඞ්ඝා විහාරං අනුවඞ්කම මානෝ අනුවිචරමානෝ යේන මහාවනං තේනුපසඞ්කමි;

එවංමේසුතංමේ —ප— නිග්‍රෝධාරාමේ, අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, අපරිමිතභාග්‍යසම්පූර්ණ; සර්ව්‍වඥත්වඥාන්සේ; පුබ්බණ්හ සමයං, පෙරවරුකාලයෙහි; (සපත්තමත්ථියෙහිවිතීයාඩි) නිවා සෙත්වා, හැඳපෙරවා, පත්තචීවරං, අතින්පාත්‍රය හා කයින් සිවුර; ආදාය, ගෙණ; කපිලවත්ථුං, කිඹුල්වත්පුරයට; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; පාවිසි, පිවිසිසේක;

කපිලවත්ථුස්මිං, කිඹුල්වත්පුරෙහි; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; චරිත්වා, හැසිර; පච්ඡාභත්තං, සවස්කාලයෙහි; පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ, පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනේ; මහාවනං, සර්ව්‍වඥ අරෝපිම මහාවනය; යේන, යම්තැනකින්ද; තේන, එතැන්හි; දිවා විහාරාය, දහවල්මැසඟපිණිස; උපසඞ්කමි, එළඹිසේක, මහා වනං, මහාවනයට; අජ්ඣෝගාහෙත්වා, වැද; බෙලුවලඝිනාය මූලේ, තරුණබෙලිරුක සමීපයෙහි; දිවාවිහාරං, දිවාවිහරණ වශයෙන්; නිසීදි, වැඩහුන්සේක;

දණ්ඩපාණීපිඛෝසක්කෝ, දණ්ඩපාණීශාක්‍යරාජතෙමේද; ජඞ්ඝා විහාරං, කෙණ්ඩෑබිඳුරුහරණුසඳහා හැසිරීම්වශයෙන්; අනු වඞ්කමානෝ, සක්මන්කරන්නේ; අනුවිචරමානෝ, හැසිරෙන් නේ; මහාවනං; මහාවනය; යේන, යම්තැනකින්ද; තේන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි; එළඹියේය;

දණ්ඩවිසනුකොවරන්දණ්ඩක්ගෙණහැසිරෙණහෙයින් දණ්ඩ පාණිනම්වූ ශාක්‍යරාජතෙම දෙවදත්තපාක්ෂිකයෙකි; දෙව් දහතුවරඅජාතශත්‍රුරජුගේපුත්වූ බුඩමාතාවූ මහාමායාබිසවගේ සොහොයුරෙකි; දෙවිදත්හුගේ මහපියායයි සිඩාර්ථකුමාරයන් වහන්සේ සඩකියඤ්ඤාතිජනයාඅනාථකෙළේයයි දෙවිදත්මිසින් බිදුවනලදහෙයින් අගෞරවවශයෙන්බුදුන්ඉදිරියෙහි මතුදක් වනාලෙස ඉරියව්පැවැත්වීය.

මහාවනං අජ්ඣා ගහෙත්වා යෙන බෙලුවලඝිකා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සඞ්ං සම්මෝදි සම්මෝ, දනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා දණ්ඩමොලුබහ එක මන්තං අට්ඨාසි,

එකමන්තං ඨිතො ඛො දඩපාණිසක්‍යකා භගවන්තං එතද වොච, කිං වාදී සමණො කිමක්ඛායීති,

යථාවාදී ඛො ආවුසො සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්ම කෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය න කෙනචි ලොකෙ විග්‍රහාය තිට්ඨති, යථා ච පන කාමෙහි විසංයුත්තං

මහාවනං, මහවනයට; අජ්ඣාගහෙත්වා, වැද; බෙලුවලඝිකා කරුණබෙලිරුක්; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; භගවා, භාග්‍යවතුන්, වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උප සඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවතාසඞ්ං, සමීඳ යත්විහන්සේසමග; සම්මෝදි, සතුටුවූයේය; සම්මොදනීයං; සතුටුවියයුතුවූද; සාරාණීයං, සිහිනටයුතුවූද; කථං, කථාව; වීතිසාරෙත්වා, ඉවසාගිම්මෙ; දණ්ඩමොලුබහ, දණ්ඩඵල්බගෙණ; හෙමත්, ගෙපෙළුදරුවෙක්මෙන්; භූදිරියෙහිතැබූදඬුමත්තෙහි දෙඅත්පිටනිහඬතබා අට්ඨාසි, සිටියේය; එකමන්තංඨිතොඛො, එකත්පස්වසිටියාවූ; දණ්ඩපාණිසක්‍යකා, දණ්ඩපාණිශාක්‍යතෙම භගවන්නං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, සැලකෙළේසි; සමණෙ; ශ්‍රමණතෙමේ; කිංවාදී, කිනම්ලබ්ධි ඇත්තෙක්ද? කිමක්ඛායී; කියාදම්ලබ්ධියක්; ලොවවසහළකරණ සුලුද?

ආවුසො, ඇවැත්නි! යථාවාදීඛො, යම්බදුවාදඇත්තෙක් වනාහී; සදෙවකෙ, දෙවියන්සහිතවූ; සමාරකෙ, මරුන්සහිතවූ; සබ්‍රහ්මකෙ, බඹුන්සහිතවූ; ලොකෙ, ලොකයෙහි; සස්සමණ බ්‍රාහ්මණියා, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණගන්; සහිතවූ, සදෙවමනුස්සාය, දෙවිමිනිසුන්සහිතවූ; පජාය, සත්ත්වප්‍රජාවෙහි; කෙවත්, ප්‍රජාව ඇත්තාවූ; ලොකා ඕයලුලොකයෙහි; කෙනචි, කිසිවෙකුහා; විග්‍රහාය, විරුඬග්‍රහණයකරනට; නතිට්ඨති, නොසිටීද; (එබදු විවාදකෑත්තෙක්වෙමියනුහාවසි) යථාවපන, යම්සේවනාහී; කාමෙහි, වස්තුකාමකෙලෙසකාමයන්හෙන්; විසංයුත්තං, වියුක්තව; විහරන්තං, වාසයකරන්නාවූ; අකථඞ්කථිං, කෙසේකෙ සේදැයිපැවතිබැහැත්තාවූ; ඒත්තකකුකුකුවං, විපිළිසරකුකුස්කං

විහරන්තං තං බ්‍රාහ්මණං අකථඞ්කථිං ජින්නාකුක්කුච්චං භව්‍ය භවේ ජිතතණ්හං සයඤ්ඤ නානුසෙනති, එවං වාදී ඛෝ අහං ආවුසෝ එවමක්ඛායීති; එවං වුත්තෙ දණ්ඩ පාණී සක්‍යා සීසං ඔහාමෙත්වා ජීවහං නිල්ලාලෙත්වා තිවිසාඛං තලාවිකං තලාවෙ වුඨාපෙත්වා දණ්ඩමොලුබ්භ පක්කාමි,

අථඛෝ භගවා සායණ්හසමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨිතෝ යෙන නිග්‍රොධාරාමෝ තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි නිසජ්ජඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි, ඉදාහං භික්ඛවෙ පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවර මාදාය කපිල වත්ථුං පිණ්ඩාය පාවිසිං, කපිලවත්ථුස්මිං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡා භත්තතං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තොතා යෙන මහාවිහාරං තෙනුප සඞ්කමිං දිවා විහාරාය, මහාවනං අජ්ඣා ගහෙත්වා බෙලුවල සීකාය මූලෙ දිවාවිහාරං නිසීදිං, දණ්ඩපාණීපි ඛෝ සක්‍යා ජණ්ණුවිහාරං අනුවඞ්කමමානෝ අනුවිචරමානෝ යෙන මහා වනං තෙනුපසඞ්කමි මහාවනං අජ්ඣාගහෙත්වා යෙන බෙලු වලසීකා යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා මම සඞ්ං සමෙමාදි සමෙමාදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා දණ්ඩ මොලුබ්භ එකමන්තං අඞ්ාසි, එක මන්තං ඨිතෝ ඛෝ භික්ඛ වෙ දණ්ඩපාණී සක්‍යා මං එතදවොච්,

---

කාරවිකාරකුකුස්සිත්දුවූ; භවාභවෙ, පුනප්පුනභවයෙහිහෝ හිනපණීතභවයෙහි; විතතණ්හං, පහවූතාභණ්ඩාඇති, තංබ්‍රාහ්ම ණං, එකජ්ඣාශ්‍රවබ්‍රාහ්මණයාවෙත; සඤ්ඤා, කෙලාසංඝූවෝ; නානුසෙනති, අනුවසයනයතාකරත්ද; (එබදුඅහිත්වියකියන් නෙක්ම්; යනුභාවයි) ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අහං, මම; එවංවාදී ඛෝ, නිර්විවාදවශයෙන්මෙබඳුවාද ඇත්තෙක්වෙම්, එවං,මෙසේ අක්ඛායි, අහිත්වියකියන්නෙක්වෙම්යි; එවං, මෙසේ; වුත්තෙ, වදාළකල්හි; දණ්ඩපාණිසක්‍යා, දණ්ඩපාණිශාක්‍යතෙම; සීසං ඔහාමෙත්වා, හිසවනා; ජීවහං දිව; නිල්ලාලෙත්වා, පිටවගෙණ ලෙලවා; තිවිසාඛං, රැළිතුණක්ඇති; තලාවිකං, තලල්රැළිය; තලාවෙ, තළලෙහි; වුඨාපෙත්වා, නඟා; දණ්ඩමොලුබ්භ, සැර යටියගෙණ; පක්කාමි, ගියේය;

අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සායණ්හ සමයං, සවස්කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, උතුම්පලසමවසින්; උට්ඨිතෝ, නැඟිවියේ; නිග්‍රොධාරාමෝ, නිග්‍රොධාරාමවිහාරය; යෙන ඝම්තාභෙක්ඛිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, වැඩිසේක;

කිං වාදී සමණෝ කිමක්ඛායීති, එවං වුත්තෙ අහං භික්ඛවෙ දණ්ඩපාණිං සක්කං එතදවොචං යථාවාදී ඛො ආවුසො සදෙව කෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය න තෙනවි ලොකෙ විඤ්ඤායහ තිඨාති, යථා වපන කාමෙහි විසංයුත්තං විහරන්තං තං බ්‍රාහ්මණං අකථඞ්ක ථිං ඡින්නකුක්කුච්චං භවාභවෙ විතතණ්හං සඤ්ඤතානුසෙනති එවං වාදිඛො අහං ආවුසො එවමක්ඛායිති, එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ දණ්ඩපාණි සක්කා සීසං ඔකමෙපත්වා ජිවහං නිල්ලාලෙත්වා තිවිසාඛං නලාටිකං නලාටෙ වුඨාපෙත්වා දණ්ඩමොලුබ්හ පක්කාමිති,

එවං වුත්තෙ අඤ්ඤතරො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච, කිං වාදී පන භන්තෙ භගවා සදෙවමෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකො සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය න කෙනවි ලොකෙ විඤ්ඤායහ තිඨති,
කථඤ්ච පන භන්තෙ භගවන්තං කාමෙහි විසංයුත්තං විහරන්තං

උපසඞ්කමිත්වා, වැඩමවා; පඤ්ඤත්තෙ, පණවන්නලද; ආසනෙ, බුඩාසනයෙහි; නිසීදි, වැඩහුන්සේක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිසජ්ජඛො, වැඩහිද; භික්ඛු, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මෙහි; අහං, මම; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුවෙහි; නිවාසෙත්වා, හැඳ; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; ආදාය, ගෙණ; කපිලවත්ථුං, කිඹුල්වත්හි; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; පාවිසිං, පිවිසියෙමි; කපිලවත්ථුස්මිං, කිඹුල්වතෙහි; පිඬාය චරිත්වා, පිඬු පිණිස හැසිර; පච්ඡාභත්තං, පස්වරුවෙහි; පිණ්ඩපාතපටික්ක න්තො, පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනේ; යෙනමහාවනං, මහාවනය යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; දිවාවිහාරාය, දිවාවිහරණ යපිණිස; උපසඞ්කමිං, එළඹියෙමි;—පෙ—පක්කාමීති,

එවංවුත්තෙ, මෙසේවදාළකාල්හි; අඤ්ඤතරොභික්ඛු, කාමගොත්‍ර යෙන්අප්‍රකටඅනුසන්ධිකුසලවූ භික්ෂූවක්තෙම; භගවන්තං, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේව; එතං, මෙය; අවොච, සැලකළේය; භන්තෙ; සවාමිනි! භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; කිංවාදී—ප—නානුසෙනතීති,

භික්ඛු, මහණ; යතොනිදානං, යම්කිසිමූලකාරණාකොට; පපඤ්ච සඤ්ඤාසඞ්ඛා, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිප්‍රපඤ්චසම්ප්‍රයුක්ත; සංඥාකොට්ඨාසයෝ; පුරිසං, පුරුෂයාවෙත; සමුදාචරන්ති, හැසිරෙත්ද; වෙ, ඉදින්;

නං බ්‍රාහ්මණං අභාළුකපිං ජ්‍ඤානකුකාකුවිවං භවාභවෙ ඒත තණ්හං සඤ්ඤ නානුසෙනතී ති,

යතො භික්ඛනං භික්ඛු පුරිසං පපව සඤ්ඤ සඬ්ඛා සමූදා වරනති එත්ථ වෙ ඝාසි අභිනන්දිතබ්බං අභිවදිතබ්බං අජ්ඣොසෙතබ්බං එසෙවනෙතා රාගානුසයානං එසෙවනෙතා පටිඝානුසයානං එසෙවනෙතා දිට්ඨානුසයානං එසෙවනෙතා විචිකිච්ඡානුසයානං එසෙවනෙතා මානානුසයානං එසෙවනෙතා භවරාගානුසයානං එසෙවනෙතා අවිජ්ජානුසයානං එසෙවනෙතා දණ්ඩාදාන සත්ථාදාන කලහ විග්‍රහ විවාද තුවන්තුවමෙප සුඤ්ඤ මුසාවාදානං එතෙතා තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣනතීති, ඉදමවොච භගවා ඉදං වත්වා සුගතො උට්ඨාය සනා විහාරං පාවිසි;

එත්ථ, මේවාදභාගත්ථායෙති; අභිනන්දිතබ්බං, මමය මාතේය කියාසතුටුවිගයුත්තක්; අභිවදිතබ්බං, මම්ගමාගණ්ගයිකියයුත්තක්; අජ්ඣොසෙතබ්බං, එසේමගැලීගතයුත්තක; නත්ථි, නැත; රාගානුසයානං රාගානුගතඛම්මයන්වද; එසෙවඅනෙතා, මේ අභිනන්දනාදියනැතිබවමඅනතයයි (හොලවරවූතිවණයි) පටිඝානුසයානං, අනුගතඝසහිතපතිඝයන්ව—දිට්ඨානුසයානං, අනුගතඝසහිතදෂ්ටින්ව;—විචිකිච්ඡානුසයානං, අනුගතඝසහිතවිචිකිතසාවන්ව;—මානානුසයානං අනුගතඝසහිතමානයන්ව;—භවරාගානුසයානං, අනුසගතඝසහිතභවරාගගතන්ව—අවිජ්ජානුසයානං අනුගතඝසහිතඅවිද්‍යාවට; එසෙවඅනෙතා, මේඅනතයයි; දණ්ඩාදාන ක්‍රොධවශයෙන්ඩබරපිණිසදඹුගැණීම; (මෙහිදණ්ඩාදාන; යනා දින්යම්වෙතනාවකින්දඹුගැණීමාදියකෙරේද; ඒවෙතනාවදාගුතුයි) සත්ථාදාන, සැත්ගැණීමය; කලහ, මුදුන්පැමිණීමවූ කොලාහලය; විග්‍රහ, නානාග්‍රාහප්‍රාපාවිරුඬග්‍රහණය; විවාද, නානාවාදප්‍රාපාවිරුඬවාදය; තුවංතුවං, නාඋහක්කියබැණීමය; පෙසුණඤ්ඤ, කේලාම්කීමය; මුසාවාදානං මෘෂාවාදයයන්නමඅකුසලයන්වද; එසෙවඅනෙතා, මේඅනතයයිය; එත්ථ, මේවාදභාගතනයෙහි; පාපකා, ලාමකවූ; එතෙඅකුසලාධම්මා, මේ අකුශලධම්මයෝ; අපරිසෙසා, නිරවශෙෂවූවාහු; නිරුජ්ඣනතීති, නිරුඬවෙත්යයි; ඉදං, මෙය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදළේය; ඉදං, මෙය; වත්වා, වදාරා; සුගතො, සුගතතථාගතතෙම; ආසනාඋට්ඨාය, හුනස්තෙන්නැඟිට; විහාරං, විහාරයට; පාවිසි, පිවිසිසේක;

අථඛෝ තෙසං භික්ඛූනං අචිරපක්කන්තාසු භගවතෝ එතද
හොසි, ඉදං ඛෝ නෝ ආවුසෝ භගවා සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසං
උද්දිසිත්වා විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභජිත්වා උට්ඨායාසනා විහාරං
පවිට්ඨෝ යතොනිදානං පුරිසං පපච්ච සඤ්ඤා සණ්ඨහන්ති
එත්ථ වෙ නෝ අභිනන්දිතබ්බං අභිවදිතබ්බං අප්පටික්කොසිතබ්බං
එසෙවනෙත්ථා රාගානුසයානං එසෙවනෙත්ථා පටිඝානුසයානං
එසෙවනෙත්ථා දිට්ඨානුසයානං එසෙවනෙත්ථා විචිකිච්ඡානුසයානං
එසෙවනෙත්ථා මානානුසයානං එසෙවනෙත්ථා භවරාගානුසයානං
එසෙවනෙත්ථා අවිජ්ජානුසයානං එසෙවනෙත්ථා දණ්ඩා දණ්ඩ
දුන්න කලහ විග්ගහ විවාද තුවන්තුවමෙපි සුඤ්ඤඤ්ච මුසාවාදඤ්ච
එත්ථතෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්තීති
කොනුඛෝ ඉමස්ස භගවතෝ සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස
විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙණ අත්ථං විභජෙය්‍යාති

අථඛෝ, ඉක්ඛිනි; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අචිර පක්කන්තාසු, වැඩිනොබෝවේලාවකින්; තෙසංභික්ඛූනං, ඒ භික්ෂූන්ට; එතංඅහොසි, මෙසිතවිය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉදංඋද්දෙසං, සම්ක්ෂෙපයෙන්; හෙවත්මූඛපාඨයෙහිඇවිවරණමාත්‍රය; සඞ්ඛිත්තෙන, සංක්ෂෙපයෙන්; උද්දිසිත්වා, උදෙසා; විත්ථාරෙණ, විස්තාරවශයෙන්; අත්ථං, අර්ථ; අවිභජිත්වා, ප්‍රකාශනොකොට; ආසනා උට්ඨාය, හුන්සිමනින්නැගිව; විහාරං, විහාරයට; පවිට්ඨෝ, පිවිසියේක; යතොනිදානං,--පනිරුජ්ඣන්තීති,

භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; නොඅහොත්, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; සඞ්ඛිත්තෙන, සංක්ෂෙපයෙන්; උද්දිට්ඨස්ස, උද්දිෂ්ටවූ; විත්ථාරෙණ, විස්තාරවශයෙන්, අත්ථං, අර්ථ; අවිභත්තස්ස, විභජනයකොකළාවූ; ඉමස්සඋද්දෙසස්ස, මේඋද්දෙසයාගේන්; අත්ථං, අර්ථ; කොනුඛෝ, කවරෙක්වනාහි; විත්ථාරෙණ, විස්තාරවශයෙන්, විභජෙය්‍ය, විභජනයකරන්නේදකියායි; අථඛෝ, ඒසිතීමවඅනතුරුව; තෙසංභික්ඛූනං, ඒභික්ෂූන්ව; එතංඅහොසි, මෙසිතවිය; අඥංඛොආයස්මාමහාකච්චානෝ, මේමහාකාත්‍යායනස්වාමිවරතෙම; සත්ථු, ශාස්තෘන්වහන්සේවිසින්; සංවණ්ණිතොවඑව, සංක්ෂිප්තයවිස්තාරකරණයෙහිඅන්‍රයයිවණ්නාකරණලද්දේමය; විඤ්ඤූනං, නුවණැත්තොවූ; සබ්‍රහ්මචාරීනං, සමානබඹසරඇත්තාවුන්වහන්සේවිසින්; සමභාවිතොං, බුහුමන්කරණලද්දේය; (සබ්‍රහ්මචාරීනං, යනුකරණාර්ථෂෂ්ඨීවිභක්තියයාගයි) ආයස්මාමහාකච්චා,

අථඛෝ තෙසං භික්ඛූනං එතදහොසි, අයංඛෝ ආයස්මා මහා කච්චානෝ සත්ථුවෙව සංවණ්ණිතෝ සමභාවිතෝ ච විඤ්ඤූ නං සබ්‍රහ්මචාරීනං පභොති වායස්මා මහාකච්චානෝ ඉමස්ස සඞ්ඛිත්තෙනත උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙණ අත්ථං විභජිතුං යන්නූන මයං යෙනායස්මා මහාකච්චානෝ තෙනුපසඞ්කමෙය්‍යාම උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං මහාකච්චානං එතමත්ථං පටිපුච්ඡෙය්‍යාමාති,

අථඛෝ තෙ භික්ඛූ යෙනා යස්මා මහාකච්චානෝ තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා මහාකච්චානෙන සද්ධිං සම්මොදිංසු සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නා ඛෝ තෙභික්ඛූ ආයස්මන්තං මහාකච්චානං එතදවොචුං; ඉදං ඛෝ නෝ ආවුසො කච්චාන භගවා සඞ්ඛිත්තෙනත උද්දෙසං උද්දිසිත්වා විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභජිත්වා උට්ඨායාසනා විහාරං පවිට්ඨෝ, යතෝ නිදානං භික්ඛු පුරිසං පපච්ච සඤ්ඤා සඞ්ඛා සමුදාචරන්ති එත්තෙ නත්ථි අභිනන්දිතබ්බං—ප—අපරිසෙසා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති, තෙසං නෝ ආවුසො කච්චාන අම්හාකං අවිදූරෙ නිසින්නානං එවං ඉදං ඛෝ නෝ ආවුසො භගවා සඞ්ඛිත්තෙනත උද්දෙසං උද්දිසිත්වා විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභජිත්වා උට්ඨායාසනා විහාරං පවිට්ඨෝ, යතෝ නිදානං භික්ඛු පුරිසං—ප—අපරිසෙසා නිරු

ත්තා, මහාකාත්‍යායනසථවිරයන්වහන්සේ; ඉමස්ස—පෙ—විත්ථාරෙණ, විසාරවචනයෙන්; අත්ථංවිභජිතුං, අර්ථයප්‍රකාශකරන්ට; පභොති, ප්‍රභුවෙයි; මයං, අපි; යං, යම්හෙයකින්; ආයස්මා මහාකච්චානෝ, මහාකාත්‍යායනසථවිරයන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමෙය්‍යාම, එළඹෙන්නෙමුනම්; නූන, ඉතා යෙහෙකැ; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; ආයස්මන්තංමහාකච්චානං,මහාකච්චායනායුෂ්මතුන්; එතංඅත්ථං, මේඅර්ථය; පටිපුච්ඡෙය්‍යාමඉති, පිළිවිසින්නෙමුයි;

අථඛෝ—ප—ආයස්මාමහාකච්චානෝ, මහාකච්චායනායුෂ්මතුන් වහන්සේවිභජතු,විභජනයකරණසේක්වා; ආවුසො, ඇවැත්නි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; සාරත්ථිකෝ, හරයෙන්ප්‍රයෝජනඇත්තාවූ; සාරගවෙසී, හරසොයන්නාවූ; සාරපරියෙසනං, හරසෙවීමෙහි; චරමානෝ, හැසිරෙන්නාවූ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; තික්ඛං, පවත්නාවූ; සාරවතෝ, සාරවත්වූ; මහතොරුක්ඛස්ස, මහත්වෘක්ෂයාගේ; මූලංඅතික්කම්මඑව, මූලඉක්මවා; ඛන්ධං

ජානති නො භුඛො ඉමස්ස භගවතා සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං විභජෙය්‍යාති; තෙසං නො ආවුසො කච්චාන අම්හාකං එතදහොසි, අයං ඛො ආයස්මා මහාකච්චානො සත්ථුවෙව සංවණ්ණිතො සම්භාවිතො ච විඤ්ඤූනං සබ්‍රහ්මචාරීනං පහොති වායස්මා මහාකච්චානො ඉමස්ස භගවතො සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං විභජිතුං, යන්නූන මයං යෙනායස්මා මහාකච්චානො තෙනුපසඞ්කමෙය්‍යාම උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං මහාකච්චානං එතමත්ථං පටිපුච්ඡෙය්‍යාමාති විභජතා යස්මා මහාකච්චානොති

සෙය්‍යථාපි ආවුසො පුරිසො සාරත්ථිකො සාරගවෙසි සාරපරියෙසනං චරමානො මහතො රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො අතික්කම්මෙව මූලං අතික්කම්ම ඛන්ධං සාඛා පලාසෙ සාරං පරියෙසිතබ්බං මඤ්ඤෙය්‍ය, එවං සම්පදමිදං ආයස්මන්තානං සත්ථරි සම්මුඛීභූතෙ තං භගවන්තං අනිසිච්ච අම්හෙ එතමත්ථං පටිපුච්ඡිතබ්බං මඤ්ඤථ, සො ආවුසො භගවා ජානං ජානාති පස්සං පස්සති චක්ඛුභූතො ඤාණභූතො ධම්මභූතො බ්‍රහ්මභූතො වත්තා පවත්තා අත්ථස්ස නින්නෙතා අමතස්ස දාතා ධම්මස්සාමී තථාගතො,

සො වෙව පනෙතස්ස කාලො අහොසි යං භගවන්තං යෙව එතමත්ථං පටිපුච්ඡෙය්‍යාථ, යථා නො භගවා ව්‍යාකරෙය්‍ය තථා නං ධාරෙය්‍යාථාති, අඛ්වාවුසො කච්චාන භගවා ජානං ජානාති පස්සං පස්සති චක්ඛුභූතො ඤාණභූතො ධම්මභූතො බ්‍රහ්මභූතො වත්තා පවත්තා අත්ථස්ස නින්නෙතා අමතස්ස දාතා

අතික්කම්ම, කඳඉක්මවා; සාඛාපලාසෙ, කොළඅතුවල; සාරං, සරය; පරියෙසිතබ්බං සෙවිය යුතුකොට; මඤ්ඤෙය්‍ය, හඟින්නේය; ආයස්මන්තානං, ආයුෂ්මත්තුන්ට; එවං, මෙසේ; ඉදං සම්පදං උපමාසම්පත්තියවෙයි; සත්ථරි, ශාස්තෘන්වහන්සේ; සම්මුඛීභූතෙ, හමුවූවිට; තංභගවන්තං, ඒභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අනිසිච්ච, ඉක්මවා; අම්හෙ අප; පරිපුච්ඡිතබ්බං, විවාරිය යුතුකොට; මඤ්ඤථ, හඟිව්ද; ආවුසො, ඇවැත්නි! සොභගවා, ඒභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ජානං, දනයුත්ත; ජානාති, දනී යි;

පස්සං, දක්කයුත්ත; පස්සති, දකියි; චක්ඛුභූතො, දැහැනපරිනායකභාවයෙන්ප්‍රඥාචක්ෂුස්ඇතිබවට පැමිණියේය; ඤාණභූතො, ඇසක්මෙන්පැමිණියේය; ධම්මභූතො අවබෝධකිරීමඅදහසෙන්

ධම්මස්සාමි තථාගතො සො චෙව පනෙතස්ස කාලො අහොසි යං භගවන්තං යෙව එතමත්ථං පටිපුච්ඡෙය්‍යාම යථා නො භගවා ව්‍යාකරෙය්‍ය තථාතං ධාරෙය්‍යාම අපිචායස්මා මහා කච්චානො සත්ථුචෙව සංවණ්ණිතො සම්භාවිතොච විඤ්ඤූනං සබ්‍රහ්මචාරීනං පකොති චායස්මා මහාකච්චානො ඉමස්ස භගවතා සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං විභජිතුං, විභජතා යස්මා මහා කච්චානො අභරුං කරිස්සාති, තෙනාභාවුසො සුණාථ සාධුකං මනසිකරොථ භාසිස්සාමීති එවමාවුසොති ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො මහාකච්චානස්ස පච්චස්සොසුං, ආයස්මා මහාකච්චානො එතදවොච,

යං ඛො නො ආවුසො භගවා සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසං උද්දිසිත්වා විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභජිත්වා උට්ඨායාසනා විහාරං පවිට්ඨො යතො නිදානං භික්ඛු පුරිසං —ප— අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්තීති, ඉමස්ස ඛො අහං ආවුසො භගවතා සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස විත්ථාරෙණ අත්ථං අවිභත්තස්ස එවං විත්ථාරෙණ අත්ථං ආජානාමි,

---

මාගීප්‍රඥවවපැමිණියේය; ධම්මභූතො, ගිහින්ගිහිතා වචනයෙන් නිකුත්කළධම්මයඇතිහෙයින් මූර්තිමත් ධම්‍යක්බවට පැමිණියේය; බ්‍රහ්මභූතො, ශ්‍රේෂ්ඨවීයෙන්බ්‍රහ්මබවටපැමිණියේය; භූතො, යනුසකමීකප්‍රාප්‍යවීභූධාතුවෙන්භූතවීයෙහිතප්‍රත්‍යයවසිඛයි; ච ත්තා, ධම්මයකියන්නායැ; පවත්තා, ධම්මයපවත්වන්නායැ; අත්ථස්ස අවියැ; නිත්තෙතා, බැහැරකොටදක්වන්නායැ; අමතස්සදාතා, නිර්‍වාණාධිගමයකරණප්‍රතිපදාවදක්වානුයිඅමෘතදාතෘයැ; තථාගතො, තථාගතතෙමේ; ධම්මස්සාමි, ධම්මස්වාමියැ; එතස්ස, මේ ප්‍රශ්නවිචාරණයට; සොළුවකාලො, ඒසුදුසුකාලයයැ; අහොසි, විය, යං, යම්හෙයකින්; භගවන්තං යෙව, භාග්‍යවතුන්මැ; එතං අත්ථං, මේකාරණය; පටිපුච්ඡෙය්‍යාථ, විචාළහුනැමි; යථා, යම්සේ; නො, අපට; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ව්‍යාකරෙය්‍ය, ප්‍රකාශකරන්නේද; තථා, එසේ; තං, එය; ධාරෙය්‍යාථඉති, දරවිඅයි; ආවුසොකච්චාන, ඇවැත්නි; කාත්‍යායනයෙනි! අඩා, එකාන්තයෙන්; ජානං—ප—අභරුංකරිත්වා, බරනොකොර; විභජතු, විභජනයකෙරේවා;—ප—එවං, මෙසේ; විත්ථාරෙන, විස්තරවශයෙන්; අත්ථං, අර්‍ථය; ආජානාමි, දනිමි;

චක්ඛුඤ්චාවුසො පටිච්ච රූපෙ චුප්පජ්ජති චක්ඛුවිඤ්ඤාණං තිණ්ණං සඞ්ගති ඵස්සො ඵස්ස පච්චයා වෙදනා යං වෙදෙති තං සඤ්ජානාති යං සඤ්ජානාති තං විතක්කෙති යං විතක්කෙති තං පපඤ්චෙති තතො නිදානං පුරිසං පපඤ්ච සඤ්ඤා සඞ්ඛා සම්පරිවරන්ති අතීතානාගත පච්චුප්පන්නෙසු චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යෙසු රූපෙසු, සොතඤ්චාවුසො පටිච්ච සද්දෙ චුප්පජ්ජති සොත විඤ්ඤාණං—පෙ—ඝානඤ්චාවුසො පටිච්ච ගන්ධෙ චුප්පජ්ජති ඝාණ විඤ්ඤාණං-ජිව්හඤ්චාවුසො පටිච්ච රසෙ චුප්පජ්ජති ජිව්හා විඤ්ඤාණං කායඤ්චාවුසො පටිච්ච ඵොට්ඨබ්බෙ චුප්පජ්ජති කාය විඤ්ඤාණං මනඤ්චාවුසො පටිච්ච ධම්මෙ චුප්පජ්ජති මනො විඤ්ඤාණං තිණ්ණං සඞ්ගති ඵස්සො ඵස්සපච්චයා වෙදනා යං වෙදෙති තං සඤ්ජානාති යං සඤ්ජානාති තංවිතක්කෙති යං විතක්කෙති තං පපඤ්චෙති යං පපඤ්චෙති තතො නිදානං පුරිසං පපඤ්ච සඤ්ඤා සඞ්ඛා සම්පරිවරන්ති අතීතානාගත පච්චුප්පන්නෙසු මනොවිඤ්ඤෙය්‍යෙසු ධම්මෙසු,

---

ආවුසො, ඇවැත්නි! චක්ඛුඤ්ච පටිච්ච, චක්ඛුඃප්‍රසාදයනිසාද; රූපෙච, චතුසමුට්ඨානිකරූපයන්නිසාද; චක්ඛුවිඤ්ඤාණං, චක්ඛුර්විඥානය; උප්පජ්ජති, උපදියි; තිණ්ණංසඞ්ගති, තුන්දෙනාගේඑක්වීමෙන්; ඵස්සො, ස්පර්ශයවෙයි; ඵස්සපච්චයා; ස්පර්ශප්‍රත්‍යයෙන්; වෙදනා, වේදනාවවෙයි; යං, යම්අරමුණක්; වෙදෙති, විඳියි; හෙවත් ලබාද; තං, එය; සංජානාති, හඳුනයි යං, යම්අරමුණක්; සංජානාති, හඳුනාද; තං, ඒඅරමුණ; විතක්කෙති, විතර්කයකරෙයි; යං, යමක්; විතක්කෙති, විතර්කයකරේද; තං, එය; පපඤ්චෙති, තෘෂ්ණාවශයෙනවිස්තාරයටපමුණුවයි; තතො නිදානං, ඒචක්ඛුරූපාදිය මූලකාරණාකොට, පපඤ්චසඤ්ඤාසඞ්ඛා, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිසංඥාකොඨාසයෝ; අතීතානාගත, පච්චුප්පන්නෙසු, පූර්වභවිෂ්‍යත්වර්තමානවූ; චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යෙසු, ඇසින්බලාදත යුතුවූ; රූපෙසු, රූපයන්විෂයකොට; පුරිසං, පුරුෂයා; සම්පරිවරන්ති, අභිභවනයකරෙති; ආවුසො, ඇවැත්නි! සොතඤ්ච, පටිච්ච, ශ්‍රොතඃප්‍රසාදයනිසාද; සද්දෙ, චතුසමුට්ඨානිකශබ්දයන්; නිසාද; සොතවිඤ්ඤාණං, ශ්‍රොතොවිඥානය; උප්පජ්ජති, උප දියි; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඝානං, පටිච්ච, ඝ්‍රාණප්‍රසාදයනිසාද; ගන්ධෙච, ගන්ධයනිසාද; ඝාණවිඤ්ඤාණං, ඝ්‍රාණවිඥානය; උප්පජ්ජති, උපදියි; ජිව්හංචපටිච්ච, දිවනිසාද; රසෙච, රසයන්නිසාද; ජිව්හාවිඤ්ඤාණං, ජිව්හාවිඥානය; උප්පජ්ජති, උපදියි; කායං පටිච්ච, චතුසමුට්ඨානිකශරීරයනිසාද; ඵොට්ඨබ්බෙ, ස්පර්ශයන් නිසාද; කායවිඤ්ඤාණං, කායවිඥානය; උප්පජ්ජති, උපදියි; ආවුසො, ඇවැත්නි! මනං පටිච්ච, භවාඞ්ගචිත්තනිසාද; ධම්මෙච, ත්‍රෛභූමිකධර්මාරම්මණයනිසාද; මනොවිඤ්ඤාණං, ආවර්ජනය හෝ ජවනහෝවූමනොවිඥානය; උප්පජ්ජති, උපදියි; තිණ්ණං; තුන්දෙනාගේ; සඞ්ගති, එක්වීමෙන; ඵස්සා, ස්පර්ශවෙයි, ඵස්සපච්චයා—පෙ—මනොවිඤ්ඤෙය්‍යෙසු, ධම්මෙසු,

සෝ වතාවුසෝ චක්ඛුසම්ං සති රූපෙ සති චක්ඛුවිඤ්ඤාණෙ සති ඵස්සපඤ්චමානං පඤ්ඤපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, ඵස්සපඤ්චමානංයා සති වෙදනා පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, වෙදනා පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, සඤ්ඤාපඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, සඤ්ඤාපඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, චේතනා සති චිතක්කපඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, චිතක්ක පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, පපඤ්ච සඤ්ඤා සඞ්ඛා සම්මදවරණ පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, සෝ වතා වුසෝ සෝතසම්ං සති සද්දෙ සති—ප—ඝානසම්ං සති ගන්ධෙ සති-ජිව්හා ය සති-රසෙ සති-කායසම්ං සති-ඵොට්ඨබ්බෙ සති-මනසම්ං සති-ධම්මෙ සති-මනෝ විඤ්ඤාණෙ සති ඵස්ස පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, ඵස්සපඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති සඤ්ඤා වෙදනා පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති සඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති චේතනා සති චිතක්ක පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති චිතක්ක පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති පපඤ්ච සඤ්ඤා සඞ්ඛා සම්මදවරණ පඤ්ඤාපෙස්සතීති ඨානමෙතං විජ්ජති, සෝ වතාවුසෝ චක්ඛුසම්ං අසති රූපෙ අසති චක්ඛුවිඤ්ඤාණෙ අසති ඵස්ස පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති ඵස්සපඤ්ඤාපෙස්සතීති අසති වෙදනා පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, වෙදනා පඤ්ඤාපෙස්සතීති අසති සඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, සඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙස්සතීති අසති චිතක්ක පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, චිතක්ක පඤ්ඤාපෙස්සතීති අසති පපඤ්ච සඤ්ඤා සඞ්ඛා සම්මදවරණ පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! වත, එකාන්තයෙන්; සෝ, හෙතෙම; චක්ඛුසම්ංසති චක්ඛුඅඇතිකල්හි; රූපෙසති, රූපඅත්අතිකල්හි චක්ඛුවිඤ්ඤාණෙසති, චක්ඛුවිඥානඅඇතිකල්හි; ඵස්සපඤ්ඤාපෙස්සතීති, ස්පර්ශනම්එක්ධම්මයස්උපදියයි මෙසේ සප්‍රඥප්තියෙ; පඤ්ඤාපෙස්සතීතිත්, පණවන්නේයයන; එතංඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි; පඤ්චපඤ්ඤාපෙස්සතීයාසති, ස්පර්ශප්‍රඥප්තිය, ඇතිකල්හි; වෙදනාපඤ්ඤාපෙස්සතීති, වේදනාප්‍රඥප්තිය; පඤ්ඤාපෙස්සතීති, පණවන්නේයයන; එතංඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි, වේදනා, පඤ්ඤාපෙස්සතීයා, සති, වේදනාප්‍රඥප්තියඇතිකල්හි; සඤ්ඤාපඤ්ඤාපෙස්සතීති, සංඥප්‍රඥප්තිය; පඤ්ඤාපෙස්සතීති, පණවන්නේය; යන; එතංඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි; සඤ්ඤාපඤ්ඤාපෙස්සතීයාසති - ප- චිතක්කපඤ්ඤාපෙස්සතීයා

විජ්ජති, සෝ වතාවුසෝ සොතසම්ං අසති සද්දෙ අසති—ප—ඝානසම්ං අසති-ගන්ධෙ අසති-ජිව්හාය අසති-රසෙඅසති-කායසම්ං අසති-ඵොට්ඨබ්බෙ අසති-මනසම්ං අසති ධම්මෙ අසති මනොවිඤ්ඤාණෙ අසති,

එස්ස පඤ්ඤත්තිං පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති එස්ස පඤ්ඤත්තියා අසති වෙදනා පඤ්ඤත්තිං පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති වෙදනා පඤ්ඤත්තියා අසති සඤ්ඤා පඤ්ඤත්තිං පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති සඤ්ඤා පඤ්ඤත්තියා අසති විතක්ක පඤ්ඤත්තිං පඤ්ඤාපෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති විතක්ක පඤ්ඤත්තියා අසති පපව සඤ්ඤා සඛා සම්මදවරණ පඤ්ඤත්තිං පඤ්ඤා පෙස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති, යං ඛො තො ආවුසෝ භගවා සඛ්ඛිත්තෙන උද්දෙසං උද්දිසිත්වා විත්ථාරෙණ අත්ථං අවිභජිත්වා උට්ඨායාසනා විහාරං පවිට්ඨො, යතො නිදානං භික්ඛු පපව සඤ්ඤා සඛා සම්මදවරණති එත්ථ වෙ නත්ථි අභිනන්දිතබ්බං—ප—එත්ථෙතෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්තීති, ඉමස්ස ඛො අහං ආවුසෝ භගවතා සඛ්ඛිත්තෙන උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස විත්ථාරෙණ අත්ථං අවිභත්තස්ස එවං විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානාමි, ආකඞ්ඛමානා ව පන තුමෙහ ආයස්මන්තෙනා භගවන්තංයෙව උපසඞ්කමිත්වා එතමත්ථං පටිපුච්ඡෙය්යාථ, යථා තො භගවා බ්‍යාකරොති තථා නං ධාරෙය්යාථාති,

අථඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො මහාකච්චානස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා, උට්ඨායාසනා යෙන භගවා තෙනුප සඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසින්නොඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචුං, යං ඛො තො භන්තෙ භගවා සඛ්ඛිත්තෙන උද්දෙසං උද්දිසිත්වා විත්ථා

සඤ්, විතර්ක ප්‍රඥප්තියයි; ඇතිකල්හි; පපවඤ්ඤාසඛා, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිසංඥාකොට්ඨාස; සම්මදවරණ, පඤ්ඤත්තිං, ප්‍රවෘත්තිප්‍රඥප්තියයි; පඤ්ඤාපෙස්සතීත්‍යනි; පණවන්නේය; යන; එතංඨානං, මේකාරණයි; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි; මෙසින් මේහෙතුවඇතිකල්හි; මේඵලයවේයයිවට්ටවසයෙන්, දෙශනාකොට්ඨවට්ටවසයෙන් දක්වනුසඳහා "චක්ඛුසම්ංඅසති" යනාදියප්‍රකාශකළසේක;

එස්ස පඤ්ඤත්තිං-ප-ආජානාමි, ආයස්මන්තෙනා, ආයුෂ්මතුනි! තුමෙහ, තෙපි; ආකඞ්ඛමානා, කැමැත්තහුනම්; භගවන්තංයෙව, බුදුන්කරාම; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; එතංඅත්ථං, මේ

රෙණ අත්ථං අවිහඤ්ඤා උය්‍යායනා විහාරං පච්චෝ යතෝ නිදානං භික්ඛු පුරිසං පපච සඤ්ඤූ සඞ්ඝා සමූදාචරන්ති එත්ථ වෙ නත්ථි අභිනන්දිතබ්බං,-ප-එතේතෙ පාපකා අකුසලාධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්තීති, තෙසං නො භන්තෙ අම්හාකං අවිරපක්කන්තස්ස භගවතෝ එතදහොසි, ඉදං ඛො නො ආවුසෝ භගවා සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසං උද්දිසිත්වා විත්ථාරෙණ අත්ථං අවිභජිත්වා උය්‍යායනා විහාරං පවිසෝ, යතෝ නිදානං පුරිසං පපච සඤ්ඤූ සඞ්ඝා සමූදාචරන්ති එත්ථෙව නත්ථි අභිනන්දිතබ්බං අභිවදිතබ්බං අජ්ඣොසෙතබ්බං එසෙවනෙත්තා රාගානුසයානං එසෙවනෙත්තා පටිඝානුසයානං එසෙවනෙත්තා දිට්ඨානුසයානං එසෙවනෙත්තා විචිකිච්ඡානුසයානං එසෙවනෙත්තා මානානුසයානං එසෙවනෙත්තා භවරාගානුසයානං එසෙවනෙත්තා අවිජ්ජානුසයානං එසෙවනෙත්තා දණ්ඩාදාන සත්ථාදාන කලහ විඝාත විවාද තුවන්තුමෙප සුඤ්ඤූ මුසාවාදානං එත්ථ තෙ පාපකා අකුසලාධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්තීති,

කොනුඛො ඉමස්ස භගවතා සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස විත්ථාරෙණ අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං විභජෙය්‍යාති තෙසං නො භන්තෙ අම්හාකං එතදහොසි, අයං ඛො ආයස්මා මහාකච්චානෝ සත්ථුවෙව සංවණ්ණිතෝ සම්භාවිතෝ ච විඤ්ඤූනං සබ්‍රහ්මචාරීනං පභොති ච්‍යායස්මා මහාකච්චානෝ ඉමස්ස භගවතා සඞ්ඛිත්තෙන උද්දෙසස්ස උද්දිට්ඨස්ස විත්ථාරෙණ අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙණ අත්ථං විභජිතුං, යන්නූන මයං යෙනා ආයස්මා මහාකච්චානෝ තෙනුපසඞ්කමෙය්‍යාම උපසඞ්කමිත්වා

කාරණය; පටිපුච්ඡිය්‍යාථ, පිළිවිසිව්; යථා, යම්සේ; නො අපට; භගවා; භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; බ්‍යාකරොති, ප්‍රකාශ කෙරේද; තථා, එසේ; නං, එය; ධාරෙය්‍යාථ, ඉති, දරව්යයි; අභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනයකොට; අනුමොදිත්වා, අනුමෝදන්ව -ප-අපරිසෙසා, නිරුජ්ඣන්තීති,

කොනුඛො—ප—පටිපුච්ඡිමහ, පිළිවිසියෙමු; භන්තෙ, ස්වාමීනි! තෙසංනො, ඒ අපට; ආයස්මතාමහාකච්චානෙන, මහාකාත්‍යායනතෙරුන්වහන්සේ; මෙහිආකාරෙහි; මේක්‍රමයන් භණ්ඩුකතාව; ඉමෙහිපදෙහි, මේපදවලින්යුකතාව; ඉමෙහිව්‍යඤ්ජනෙහි, මේඅක්ෂරවලින්යුකතාව; අත්ථං, අර්ථයතෙම; විභත්තොති, බෙදනලද්දේයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මහාකච්චානෝ, මහාකාත්‍යායනතෙම; පණ්ඩිතෝ, ධර්මායතනප්‍රත්‍යයාකාර; කාරණාකාරණං; යථාඨානාඨානානි; දක්ඛබ්‍යත්තපණ්ඩිතාය; භික්ඛ

ආයස්මන්තං මහාකච්චානං එතමත්ථං පරිපුච්ඡිස්සාමාති අථ ඛො මයං භන්තෙ යෙනායස්මා මහාකච්චානෝ තෙනුපසඞ්කමිම්හ උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං මහාකච්චානං එතමත්ථං පරිපුච්ඡිම්හ, තෙසං නෝ භන්තෙ ආයස්මතා මහාකච්චානෙන ඉමෙහි ආකාරෙහි ඉමෙහි පදෙහි ඉමෙහි ව්‍යඤ්ජනෙහි අත්ථෝ විභතෙනාති,

පණ්ඩිතෝ භික්ඛවෙ මහාකච්චානෝ මහාපඤ්ඤා භික්ඛවෙ මහාකච්චානෝ මථෙපි තුමෙහ භික්ඛවෙ එතමත්ථං පරිපුච්ඡෙය්‍යාථ අහමපි තං එවමෙවං ව්‍යාකරෙය්‍යං යථා තං මහාකච්චානෙන ව්‍යාකතං එසෝ වෙ වෙතස්ස අත්ථෝ එවඤ්ච නං ධාරෙථාති, එවං වුත්තෙ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවන්තං එතදවොච, සෙය්‍යථාපි භන්තෙ පුරිසෝ ජීඝච්ඡා දුබ්බල්‍ය පරෙතෝ මධුපිණ්ඩිකං අධිගච්ඡෙය්‍ය, සෝ යතෝ යතොසායෙය්‍ය ලභෙථෙව සාදුංරසං අසෙවනකං එවමෙව ඛො භන්තෙ චෙතකෝ භික්ඛු දුබ්බජාතිකෝ යතෝ යතෝ ඉමස්ස ධම්මපරියායස්ස පඤ්ඤාය අත්ථං උපපරික්ඛෙය්‍ය ලභෙථෙව අත්තමනතං ලභෙථ චෙත සෝ පසාදං,

---

වෙ මහණෙනි! මහාකච්චානෝ, මහාකාත්‍යායනතෙව; මහාපඤ්ඤ, මහත්වූඅර්ථධර්මනිරුක්තිප්‍රතිභානයන් දැනීමෙහිසමර්ථ හෙයින් මහාප්‍රාඥය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තුමෙහ, තෙපි; මවඅපි, මාද; එතංඅත්ථං, මේකාරණය; පටිපුච්ඡිස්සාථ, විවාරන්නාහුනම්; අහම්පි, මම්ත්; තංඑව, එයම; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; ව්‍යාකරෙය්‍යං, ප්‍රකාශකරන්නෙම්; (කෙසේද) මහාකච්චානෙන; මහාකාත්‍යායනයන්විසින්; ව්‍යාකතං, ප්‍රකාශකරණලද්දේද; යථාතං, යම්සේනම්එසේයි; එතස්ස, මේභාෂිතයාගේ; එසොඑවඅත්ථෝ, මේඅර්ථයමැයි; එවංච, මෙසේම; තං, ඒසදපිය; ධාරෙථඉති, දරව්‍යයි; එවංවුත්තෙ, මෙසේවදළකල්හි; ආයස්මාආනන්දෝ, ආනන්දස්ථවිරතෙමේ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, සැලකෙළේය; භන්තෙ, ස්වාමීනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; ජීඝච්ඡාදුබ්බල්‍යපරෙතෝ, බඩසාදුබලබැවින්පීඩිතවූ;

කෝ නාමෝ යං භන්තෙ ධම්ම පරියායොති තස්මා තිහ ත්වං ආනන්ද ඉමං ධම්මපරියායං මධුපිණ්ඩික පරියායොත්වෙව නං ධාරෙහිති,

ඉදමවොච භගවා අත්තමනෝ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දීති,

මධුපිණ්ඩිකසුත්තං අට්ඨමං (8) (2)

සුරියෝ, පුරුණයෙක්තෙම; මධුපිණ්ඩිකං, ගුළපූවක්; අධිගච්ඡෙය්‍යං, ලබාද; සෝ, හෙතෙම; යතොයතෝ, යම්යම්භාගයකින්; සායෙය්‍ය, ආස්වාදනයකරේද; හෙවත්, උරාද; අසෙවනකං, රසඅඩුවැඩියත්නොකියයුතුවූ; සාදුරසං, සුවදු (මිහිරි) රසය; ලභෙථඑව, ලබන්නේමය; (ආසෙවනකංකිස්සාදපාඨයි. රසවැඩිරෙනයනුඑහිඅවීහී) භන්තෙ, ස්වාමිනි! එවමෙවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; වෙතසෙකං, සිතහසුඑවූ; දබ්බජාතිකෝ, පණ්ඩිත සුඛභාවඇති; භික්ඛු, මහණෙක්තෙම; ඉමස්සධම්මපරියා යස්ස, මේධම්මික්‍රමනයසමඛඛ්ව, යතොයතෝ, යම්යම්කොටසකින්; අත්ථං, අර්ථය; උපපරික්ඛෙය්‍ය, සලකන්නේද; අත්තමනතං, සතුටුසිත්ඇතිබව; ලභෙථඑව, ලබාමැයි; වෙතසොපසාදං, චිත්තප්‍රසාදය; ලභෙථඑව, ලබාමැයි;

භන්තෙ, ස්වාමිනි! අයංධම්මපරියායෝ, මේධම්මික්‍රමය; කොතාමෝ, කිනම්දැයි; ආනන්ද, ආනන්දය! තං, නුඹ; ඉමංධම්මපරියායං, මේධම්මික්‍රමය; තස්මා, එහෙයින්; හෙවත් මිපිඹක්වැනියයියුතුහෙයින්; මධුපිණ්ඩිකධම්මපරියායොඉතිඑව, මධුපිණ්ඩිකධම්මික්‍රමය කියාම; නං, එය; ධාරෙහිතී, ධාරණයකරේවාසි;

ඉදං, මේය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදළසේක; අත්තමනෝ, සතුටුසිත්ඇති; ආයස්මාආනන්දෝ, ආනන්දයුෂ්මතුන්වහන්සේ, භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ගේ; භාසිතං, දෙසනාව, අභිනන්දි, සතුටින්පිළිගත්සේක;

මධුපිණ්ඩික සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි; (8)(2)

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තත්‍රඛො භගවා භික්ඛූ
ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො
පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච පුබ්බෙව මෙ භික්ඛවෙ
සම්බොධා අනභිසම්බුද්ධස්ස බොධිසත්තස්සෙව සතො එතදහොසි
යන්නූනාහං වෙධා කත්වා වෙධාකත්වා විතක්කෙ විහරෙය්‍යන්ති
සොඛො අහං භික්ඛවෙ යො වායං කාමවිතක්කො යො ව ව්‍යා
පාදවිතක්කො යොව විහිංසා විතක්කො ඉමං එකං භාගමි
කාසිං යො චායං නෙක්ඛම්ම විතක්කො යොච අව්‍යාපාද
විතක්කො යො ව අවිහිංසා විතක්කො ඉමං දුතියං භාග
මකාසිං තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එවං අප්පමත්තස්ස ආතාපි

එවං මෙසුතං මෙ—ප—එතදවොච, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සම්බොධා, සම්බාධියෙන්; පුබ්බෙඑව, පළමුකොටම; අනභිසම්බුද්ධස්ස, අසම්පූර්ණවූ; බොධිසත්තස්සෙවසතො, බෝසත්වූ ම; මේ, මට; එතංඅහොසි, මේසිතවිය; අහං, මම; විතක්කෙ, විතර්කණන්; වෙධාකත්වා වෙධාකත්වා, දෙපරිදි දෙපරිදිකොට; විහරෙය්‍යං, වාසයකරන්නෙමිනම්; නූනඉති, යෙහෙකැයිකියා; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛොඅහං, ඒමම; යොවඅයංකාමවිතක්කො, යම්මේකාමප්‍රතිසංයුක්තවිතර්කයක්වේද; යොවව්‍යාපාදවිතක්කො, යම් ව්‍යාපාදප්‍රතිසංයුක්ත විතර්කයක්වේද; යොව විහිංසාවිතක්කො යම් විහිංසා ප්‍රතිසංයුක්ත විතර්කයක්වේද;

ඉමං, මේඅකුසලපක්ෂය; එකංභාගං, එක්කොටසක්, අකාසිං, කෙළෙමි; යොව; අයං නෙක්ඛම්මවිතක්කො, කාමයන්හෙන් වෙන්වූ නෙෂ්ක්‍රම්‍යයෙන් යුත්විතර්කයක්වේද; යොව අව්‍යා පාදවිතක්කො; යම්අව්‍යාපාදප්‍රතිසංයුක්ත විතර්කයක්වේද; යොව අවිහිංසාවිතක්කො, යම්අවිහිංසාප්‍රතිසංයුක්තවිතර්කයක් වේද; ඉමං, මේකුසලපක්ෂය; දුතියංභාගං, දෙවෙනිකොටස; අකාසිං, කෙළෙමි; දුෂ්කරක්‍රියාකරණ බෝසතුන්ට නෙෂ් ක්‍රම්‍යය විතර්කාදිය මහගංවතුරක්මෙන් වැඩියක්පැවතිය; ඇතැම් විට කාමවිතර්කාදිය සිහිමුළාවෙන්පහළව අකුසල්ජවන්ව සිටිති ඒදන්බෝසත්තෙම කුසල්අකුසල්වශයෙන්විතර්කදෙකොටසක් කොටඅකුසලවිතර්කවෙන්කිරීමෙන්වැනසිය කුසලවිතර්කවැඩිය මෙසින්බෝසතුන්ගේ විතර්කනිග්‍රහකාලයකථිතය.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං, මෙසේ; අප්පමත්තස්ස, සඞ්ඛාතිඅවි ප්‍රවාසයෙන් යුක්තවූ; ආතාපිනො, කෙලෙස්තවනවීර්‍යඇත්

නො පඤ්ඤත්තස්ස විහරතො උපපජ්ජති කාමවිතක්කො සො එවං පජානාමි උප්පන්නො ඛො මෙ අයං කාමවිතක්කො සොව ඛො අත්තව්‍යාබාධායපි සංවත්තති පරව්‍යාබාධායපි සංවත්තති

උභය ව්‍යාබාධායපි සංවත්තති පඤ්ඤූ නිරොධිකො විඝාත පක්ඛිකො අනිබ්බාණ සංවත්තනිකො අත්තව්‍යාබාධාය සංවත්ත තී තිපි මෙ භික්ඛවෙ පටිසඤ්චික්ඛතො අබ්භත්ථං ගච්ඡති පරව්‍යාබා ධාය සංවත්තතීතිපි මෙ භික්ඛවෙ පටිසඤ්චික්ඛතො අබ්භත්ථං ගච්ඡ ති උභයව්‍යාබාධාය සංවත්තති තිපි මෙභික්ඛවෙ පටිසංවික්ඛතො අබ්භත්ථං ගච්ඡති පඤ්ඤූ නිරොධිකො විඝාතපක්ඛිතො අනි බ්බාණ සංවත්තනිකො තිපි මෙ භික්ඛවෙ පටිසංවික්ඛතො අබ්භත්ථං ගච්ඡති සො ඛො අහං භික්ඛවෙ උප්පන්නුප්පන්නං කාමවිතක්කං පජහාමෙව විනොදෙමෙව බ්‍යන්තාව නං අනාසිං තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එවං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහි තත්තස්ස විහරතො උපපජ්ජති ව්‍යාපාද විතක්කො—පෙ— උපපජ්ජති විහිංසාවිතක්කො සො එවං පජානාමි උප්පන්නො ඛො මෙ අයං විහිංසා විතක්කො සො ව ඛො අත්තව්‍යාබාධා යපි සංවත්තති පරව්‍යාබාධායපි සංවත්තති උභයව්‍යාබාධායපි සංවත්තති පඤ්ඤූනිරොධිකො විඝාතපක්ඛිකො අනිබ්බාණ

තාවූ; පඤ්ඤත්තස්ස, කායජීවිතයෙහි නිරපෙක්ෂව; විහරතො, වාසයකරන්නාවූ; තස්සමයහං, ඒමව; කාමවිතක්කා, කාම විතර්කය; උපපජ්ජති, උපදියි; සො, ඒමම; එවං, මෙසේ; පජා නාමි, දනිමි; මෙ, මට; අයංකාමවිතක්කා, මේකාමවිතර්කය; උප්පන්නොඛො, උපන්නේමැයි;

සොවඛො, ඒකාමවිතර්කයවනාහි; අත්තව්‍යාබාධාය, තමහට දුක්පිණිස; සංවත්තති, පවති; පරව්‍යාබාධාය, මෙරමාහට දුක් පිණිස; සංවත්තති, පවතී; උභයව්‍යාබාධාය, දෙපක්ෂයට දුක් පිණිස; සංවත්තති, පවතියි; පඤ්ඤූනිරොධිකොත්, ලෞකික ලොකොත්තර ප්‍රඥව විලක්ක්ණන්නේය; විඝාතපක්ඛිකො, දුඃඛ පක්ෂයෙහිසිටියේය; අනිබ්බාණසංවත්තනිකො, නිවන්පිණිස නොපවත්නේය; අත්තව්‍යාබාධාය, තමහටදුක්පිණිස; සංවත්ත නි ඉතිඅපි, පඬිතියයිකියාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පටිසංවික්ඛ තො, සලකන්නාවූ; මෙ, මාසතන්හි උපන්කාමවිතර්ක; අබ්භත්ථංගච්ඡති, විනාශයටයෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පර ව්‍යාබාධාය, පරහටදුක්පිණිස; සංවත්තතිඉතිඅපි, පඬිතියයිකි

සංවත්තනිකො අත්තව්‍යබාධාය සංවත්තති තිපි මෙ භික්ඛවෙ පටිසංචික්ඛතො අබභඤ්ඤං ගච්ඡති පරව්‍යාබාධාය සංවත්තති තිපි මෙ භික්ඛවෙ පටිසංචික්ඛතො අබභඤ්ඤං ගච්ඡති උභය ව්‍යාබාධාය සංවත්තති තිපි මෙ භික්ඛවෙ පටිසංචික්ඛතො අබභඤ්ඤං ගච්ඡති පඤ්ඤා නිරොධිකො විඝාතපක්ඛිකො අනිබ්බාණ සංවත්තනිකො තිපි මෙ භික්ඛවෙ පටිසංචික්ඛතො අබභඤ්ඤං ගච්ඡති සො ඛො අහං භික්ඛවෙ උපපන්නුපපත්තිං විඝිංසා විතක්කං පජහාමෙව විනොදෙමෙව බ්‍යන්තෙව් නං අකාසිං,

යඤ්ඤදෙව භික්ඛවෙ භික්ඛු බහුල මනුවිතක්කෙති අනුවිචාරෙති තථා තථා නති හොති චෙතසො කාමවිතක්කං වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු බහුල මනුවිතක්කෙති අනුවිචාරෙති පහාසි නෙක්ඛම්ම විතක්කං කාමවිතක්කං බහුලමකාසි තස්ස තං

යාද; පටිසංචික්ඛතො, සලක්ඛණ්‍යාවු; මෙ, මාතුළඋපන්නාම විතක්කිය;—ප—අබභඤ්ඤං, විඤ්ඤාණයට; ගච්ඡති, යෙයි;

බෝසත්ඝවරූපඝබ්දදීඝනිකායකාමවිතක්කිඝපඝළනොවීඝය, නිරා හාරඝෙන්කෘඝබවවපෘමිණිඝරිරය ආහාරඝෙවනඝෙන් නැවත ප්‍රකෘතිඝවපෘමිණියාදෘඝඝරීරඝඝමුඛීවීඝයයි වැටහිත මේඝවල් පඝඝලකා කාමවිතක්කිඝයිමෙඝිවදුළේඝි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඝොඛොඅහං, ඒම්ම; උපපන්නුපපත්තං, උපනුපන්; කාමවිතක්කං, කාමවිතක්කිය; පජහිංඒව, දුරුකෙළෙම්මය; විනොදිංඒව, බැහැරකෙළෙම්මය; නං, ඒය; ව්‍යන්තී අකාසිංඒව, නිරවඝෙෂතෙළෙම්මය;—ප— ව්‍යාපාදවිතක්කං, ව්‍යාපාදවිතක්කිය;—ප—බෝසත්ඝවපරූපඝාතප්‍රතිඝංයුක්තඝක්‍රොධ ඝිතක් පඝළනොවීඝය; අත්‍යුෂඝණාතිඝීතාදිඝෙන්වූ; විත්තවිපරි නාමඝඝඳහාමෙඝේවදුළේඝය, ඒඝේමපරඝවදුක්උපදවනවිඝිංඝා චෙතනාවක්නොවීඝය. ඝිතෙඝිඋඛතාකාරඝත් අනෙඝඝඝතා කාරඝත්ඝළකාමෙඝේවදුළඝේක ඝෙස්ඝපළමුකීඝේඝි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; ඝංඝංඒව, යම්යම් විතක්කියක්; බහුලං, බහුලකොට; අනුවිතක්කෙති, අරමුණට නඟාද; අනුවිචාරෙති, අරමුණපිරිමැදිද; තථාතථා, ඒඒපරිද්දෙන්; චෙතසො, විත්තයාගේ; නති හොති, නැමීමවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙ, ඉදින්; භික්ඛු, මහණතෙම; කාමවිතක්කං,

කාමවිතක්කාය විත්තං නමති ව්‍යාපාදවිතක්කං වෙ භික්ඛ වෙ භික්ඛු බහුල මනුවිතක්කති අනුවිචාරෙති පහාසි අව්‍යා පාදවිතක්කං බ්‍යාපාදවිතක්කං බහුලමකාසි තස්ස තං ව්‍යාපාද විතක්කාය විත්තං නමති විහිංසා විතක්කං වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ බහුල මනුවිතක්කති අනුවිචාරෙති පහාසි අවිහිංසා විතක්කං විහිංසා විතක්කං බහුලමකාසි තස්ස තං විහිංසා විතක්කාය විත්තං නමති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වස්සානං පච්ඡිමෙ මාසෙ සරද සමයෙ කිට්ඨ සම්බාධෙ ගොපාලකො ගාවෝ රක්ඛෙය්‍ය සෝ තා ගාවෝ තතෝ තතෝ දණ්ඩන ආතොදෙය්‍ය පති

කාමවිතක්කාය; බහුලං, බහුලකොට; අනුවිතක්කති, විතක්කාය කොරේද; අනුවිචාරෙති, විචාරණය කරේද; නෙක්ඛම්මවිතක්කං, නෛෂ්ක්‍රම්‍යවිතක්කාය; පහාසි, හැරියේය; කාමවිතක්කං, කාම විතක්කාය; බහුලංඅකාසි, බහුලකළේය; තස්ස, ඔහුගේ; තං චිත්තං, ඒසිත; කාමවිතක්කාය, කාමවිතක්කායපිණිස; නමති, නැමෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙ, ඉදින්; භික්ඛු, මහණතෙම; ව්‍යාපාදවිතක්කං---ප---තස්ස, ඔහුගේ; තංචිත්තං, ඒසිත; විහිංසාවිතක්කාය, විහිංසාවිතක්කායපිණිස; නමති, නැමෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; වස්සානං, වර්ෂාඍතුවසම්බන්ධවූ; පච්ඡිමෙමාසෙ, අන්තිමමාසයෙහි, සරදසමයෙ, සරත්කාලයෙහි; කිට්ඨසම්බාධෙ, ශස්‍යයෙන්ගවසින්වපීඩාඇති කල්හි; ගොපාලකො, ගොපලුතෙම; ගාවෝ ගෙරින්; රක්ඛෙය්‍ය, පාලනයකරේද; සෝ, හෙතෙම; තාගාවෝ, ඒගෙරින්; තතෝ තතෝ, ඒඒභාගයෙන්; දණ්ඩන, දඬුයෙන්; ආතොදෙය්‍ය, ඍජුකොටපිටවගසාද; පතිකොවෙය්‍ය, සරසටගසාද; සන්නිරුම්භෙය්‍ය, ආවරණයකොටඉඳිද; සන්නිවාරෙය්‍ය, ඔබමොබයාකොදීවළක්වාද; තංකිස්සහෙතු, ඊටහෙතුකවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෝගොපාලකො, ඒගොපලුතෙම; තස්ස නිදානං, ඒභවයන්තොමනාවරුකිමනිමිත්තකොට; වධංවා, ශරීර හිංසාවද; බන්ධංවා, අසුබන්ධනාදීන්බැඳීමද; ජානිංවා, ධනහානි යද; ගරහංවා, ගර්හාවද; පස්සති, දකියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; අහං, මම; අකුසලානංධම්මානං, අකුසලධර්මයන්ගේ; ආදීනවං, දොෂයද; ඔකාරං, ලාමකබවද;

සොවෙය්‍ය සන්නිරුඤ්ඣෙය්‍ය සන්නිවාරෙය්‍ය තං කිස්ස හෙතු පස්සති භි සෝ භික්ඛවෙ ගොපාලකෝ තතෝ නිදානං වධං වා බන්ධං වා ජානිං වා ගරහං වා එවමෙව ඛෝ අහං භික්ඛවෙ අද්දසං අකුසලානං ධම්මානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං කුසලානං ධම්මානං නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං වොදාන පක්ඛං තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එවං අපපමත්තස්ස ආතාපිනෝ පහිතත්තස්ස විහරතෝ උපපජ්ජති නෙක්ඛම්ම විතක්කෝ සෝ එවං පජානාමි උප්පන්නෝ ඛෝ මෙ අයං නෙක්ඛම්ම විතක්කෝ සෝ ච ඛෝ නෙවත්තව්‍යාබාධාය සංවත්තති න පරව්‍යාබාධාය සංවත්තති න උභයව්‍යාබාධාය සංවත්තති පඤ්ඤා වුඩ්ඪිකෝ අවිඝාත පක්ඛිකෝ නිබ්බාණ සංවත්තනිකෝ රත්තිං වෙපි නං භික්ඛවෙ අනුවිතක්කෙය්‍යං අනුවිචාරෙය්‍යං නෙව තතෝ නිදානං භයං සමනුපස්සාමි දිවසං වෙපි නං භික්ඛවෙ අනුවිතක්කෙය්‍යං අනුවිචාරෙය්‍යං නෙව තතෝ නිදානං භයං සමනුපස්සාමි රත්තින්දිවං වෙපි නං භික්ඛවෙ අනුවිතක්කෙය්‍යං අනු

සංකිලෙසං; කෙලෙසීමද්‍ය; කුසලානංධම්මානං, කුසලධර්මයන්ගේද; නෙක්ඛම්මේ, නෛෂ්ක්‍රම්‍යයෙහිද; ආනිසංසං, අනුසසද; වොදානපක්ඛං, විශුද්ධපක්ෂයද; අද්දසං, දුටුයෙමි; මෙහිඋපමා සංසන්දනයතම්; රූපාදිඅරමුණුඝස්‍යසම්බාධයමෙනි; නොදැමුනු ඝිතකුටගවයින්මෙනි; බෝසත්තෙම පණ්ඩිතගොපාලයෙක් වැනිය ආත්මපරුභයව්‍යාබාධකරවිතර්කයෝ සතරවැදෑරුම්බිය වැනිය; පාපයඇතුල්නොවනසේසිතරැකීම ගවපාලනය වැනිය, යනුයි;

භික්ඛවෙ,මහණෙනි! එවං,මෙසේ;අපපමත්තස්ස,අප්‍රමාදවූ;ආතාපිනෝ, කෙලෙස්තවනවීර්‍යයිඇති; පහිතත්තස්ස, සතරමාගීඵලයගියන ලදසිත්ඇතිව; විහරතෝ, වාසයකරන්නාවූ; තස්සමයහං, ඒමට; නෙක්ඛම්මවිතක්කෝ, නෛෂ්ක්‍රම්‍යවිතර්කය, උපපජ්ජති, උපදියි; සෝ, ඒම; එවං, මෙසේ; පජානාමි, දනියි; මෙ; මට; අයං නෙක්ඛම්මවිතක්කෝ මේනෛෂ්ක්‍රම්‍යවිතර්කය; උප්පන්නෝඛෝ, උපන්නේමැයි; සෝවඛෝ, ඒවැනි; අත්තව්‍යාබාධාය,තමාහට

විචාරෙය්‍යං නෙව තතෝ නිදානං භයං සමනුපස්සාමි අපිච ඛෝ මෙ අතිවිරං අනුවිතක්කයතෝ අනුවිචාරයතෝ කායෝ කිලමෙය්‍ය කායෙ කිලන්තෙ චිත්තං උභඤ්ඤුඤ්ඤය්‍ය උභතෝ චිත්තෙ ආරා චිත්තං සමාධිම්හාති සෝ ඛෝ අහං භික්ඛවෙ අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සණ්ඨපෙමි සන්නිසාදෙමි එකොදිං කරොමි සමාදහාමි තං කිස්සහෙතු මා මෙ චිත්තං උභඤ්ඤුඤ්ඤීති තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ එවං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනෝ පහිතත්තස්ස විහරතෝ උප්පජ්ජති අව්‍යාපාදවිතක්කෝ—පෙ—උප්පජ්ජති අවිහිංසා විතක්කෝ සෝ එවං පජානාමි උප්පන්නෝ ඛෝ මෙ අයං අවිහිංසා විතක්කෝ සෝ ච ඛෝ නෙවත්තාව්‍යාබාධාය සංවත්තති න පරව්‍යාබාධාය සංවත්තති න උභය ව්‍යාබාධාය සංවත්තති පඤ්ඤා වුඩ්ඪිකෝ අවිඝාතපක්ඛිකෝ නිබ්බානසංවත්තනිකෝ රත්තිං වෙපි නං භික්ඛවෙ අනුවිතක්කයය්‍යං අනුවිචාරෙය්‍යං නෙව තතෝ නිදානං භයං සමනුපස්සාමි දිවසං වෙපි නං භික්ඛවෙ අනුවිතක්කයය්‍යං අනුවිචාරෙය්‍යං නෙව තතෝ නිදානං භයං සමනුපස්සාමි රත්තිංදිවං වෙපි නං භික්ඛවෙ අනුවිතක්කයය්‍යං අනුවිචාරෙය්‍යං නෙව තතෝ නිදානං භයං සමනුපස්සාමි

දුක්ඛිණිස; න, නොවෙයි; පරව්‍යාබාධාය, පරහවදුක්පිණිස; න, නොවෙයි; උභයව්‍යාබාධාය, දෙපක්ෂයවදුක්පිණිස; න, නොවෙයි; පඤ්ඤාවුඩ්ඪිකෝ, ලෞකිකලොකොත්තරප්‍රඥාවඩියි; අවිඝාතපක්ඛිකෝ, දුකඛපක්ෂයෙහිතොවෙයි; නිබ්බානසංවත්තනිකෝ, නිවන්පිණිසපවත්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! රත්තිං වඅපි, මූලුරාත්‍රියෙහිම; අනුවිතක්කයය්‍යං, විතර්කණයකරම්; අනුවිචාරෙය්‍යං, විචාරණයකරම්; තතොනිදානං, ඒමහෙතුකොටගෙණ; භයං, බියක්; නසමනුපස්සාමි, නොමදකිම්; දිවසංවෙපි, දවල්දැ—ප—රත්තිංදිවංඅපි, රැදවල්ද;—අපිචඛෝ, යලිත්; අතිවිරං, බොහෝවෙලාවක්; අනුවිතක්කයතෝ, විතර්කණයකරන්නාවූ; අනුවිචාරයතෝ, විචාරණයකරන්නාවූ; මෙ, මාගේ; කායෝ, ශරීරය; කිලමෙය්‍ය, කලාන්තවෙයි; කායෙ, ශරීරය; කිලන්තෙ, කලාන්තවූවිට; චිත්තං සිත; උභඤ්ඤුඤ්ඤය්‍ය, ගැටෙයි; තෙවත්, උභය්‍යයපිණිසපවතියි; චිත්තෙඋභතෝ, සතගැටුනුවිට; සමාධිම්හා, අප්‍රණෘපචාරසමාධියකෙරෙන්; චිත්තං, සිත; ආරා, ඈත්වෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෝඛෝඅහං, ඒම; අජ්ඣත්තංඑව, ශොචරාබ්‍යාත්මයෙහිම; චිත්තං, සිත;

අපිච ඛෝ මෙ අනිච්චං අනුවිතක්කයතො අනුවිචාරයතො කායෙ කිලමෙය්‍ය කායෙ කිලන්තෙ චිත්තං උණ්හඤ්ඤථය්‍ය උණ්හතෙ චිත්තෙ ආරා චිත්තං සමාධිම්හාති සෝ ඛෝ අහං භික්ඛවෙ අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සණ්ඨපෙමි සන්නිසාදෙමී එ නොදිං කරොමි සම්පාදහාමි තං කිස්සහෙතු මාමෙ චිත්තං උණ හඤ්ඤීති යඤ්ඤදෙව භික්ඛවෙ භික්ඛු බහුලමනුවිතක්කෙති අනු විචාරෙති තථා තථා නති ණහාති චෙතසො නෙක්ඛම්මවි තක්කං වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු බහුල මනුවිතක්කෙති අනුවිචාරෙති පහාසි කාමවිතක්කං නෙක්ඛම්ම විතක්කං බහුලමකාසි තස්ස තං නෙක්ඛම්ම විතක්කාය චිත්තං නමති අව්‍යාපාදවිතක්කං වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු බහුල මනුවිතක්කෙති අනුවිචාරෙති පහාසි ව්‍යාපාදවිතක්කං අව්‍යාපාදවිතක්කං බහුල මකාසි තස්ස තං අව්‍යාපාද විතක්කාය චිත්තං නමති අවිහිංසා විතක්කං වෙ භික්ඛු බහුල මනුවිතක්කෙති අනුවිචාරෙති පහාසි විහිංසා වි තක්කං අවිහිංසා විතක්කං බහුල මකාසි තස්ස තං අවිහිංසා විතක්කාය චිත්තං නමති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ගිම්හානං පච්ඡි මෙ මාසෙ සබ්බසස්සෙසු ගාමන්ත සම්භාතෙසු ගොපාලකො ගාවොරක්ඛාය තස්ස රුක්ඛමූලගතස්සවා අබ්භොකාසගතස්සවා

සණ්ඨපෙමි; මනාවතබ්බම්; සන්නිසාදෙමි, නිදුවම්; එකොදිං කරොමි, එකඟකරම්; සම්පාදහාමි, මනාවපිහිටුවම්; කිංකිස්ස හෙතු, ඒවහෙතුකවරේද? මෙ, මාගේ; චිත්තං, සිත; මාඋණ්හඤ්ඤීති, නොගැටේවාසි; යං, යං, එව, යම් යම් විතක්කීයක්ම; බහුලං, බහුලකොට; අනුවිතක්කෙති, විතක්කීණයකෙරේද; අනු විචාරෙති, විචාරණයකෙරේද? තථාතථා, ඒඒපරිද්දෙන්, වෙත සො, චිත්තයාගේ; නතිහොති, නැමීවෙයි; නෙක්ඛම්මවිත තක්කං--ප— භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; ගිම්හා නං, ග්‍රීෂ්මඍතුවසම්බන්ධීවූ; පච්ඡිමෙමාසෙ, අන්තිම මාසයෙහි; සබ්බසස්සෙසු, සියලුශස්‍යයන්; ගාමන්තසම්භාතෙසු; ගම්වගෙණා කල්හි; ගොපාලකො, ගොපලුතෙම, ගාවො, ගවයන්; රක්ඛ ණ්‍ය, රක්නේය; රුක්ඛමූල ගතස්සවා, රුක්ෂ්වෙතට ගියා වූද; අබ්භොකාසගතස්සවා, අබ්භ්‍යවකාශ ස්ථානයකටගියාවූද; තස්ස, ඔහට; එතාඛාවොති මොහුගවයෝයයි; සතිකරණීයං එව, සිහිකිරීමම; හොති, වෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; එතෙඛම්මාඉති, මේධම්මයෝයයි; සති කරණීයංඑව, සිහිකිරීමම; අහොසි, විය; මින්බෝසතුන්ගේසම එවිදශීනාසප්‍රිරකාලයවදුල්ලේයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මේ, මාවි

සති කරණීයමෙව හොති එතා ගාවොති එවමෙව ඛෝ භික්ඛවේ සති කරණීයමෙව අහොසි එතෙ ධම්මාති ආරබ්ං ඛෝ පන මෙ භික්ඛවේ විරියං අහොසි අසල්ලීතං උපට්ඨිතා සති අපම්මු ට්ඨා පස්සබ්ධෝ කායෝ අසාරබ්ධෝ සමාහිතං චිත්තං එකග්ගං සෝ ඛෝ අහං භික්ඛවේ විවෙවව කාමෙහි විවිච්ව අකුස ලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨ මජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං විතක්ක විචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසෝ එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකොච විහාසිං සතෝ ච සම්පජා නෝ සුඛං ච කායෙන පටිසංවෙදෙසිං යං තං අරියා ආ චික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛ විහාරීති තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං සුඛස්සව පහාණා දුක්ඛස්සව පහාණා පුබ්බව සොමනස්ස දෙමනස්සානං අත්ථඛමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සති පාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙජ්ජප තෙත පුබ්බ නිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනීහාරමෙසිං සෝ අනෙකවිහිතං පුබ්බනිවාසං අනුස්සරාමි එකම්පි ජාතිං වෙපි ජාතියෝ තිස්සොපි ජාතියෝ චතස්සොපි ජාතියෝ පඤ්චපි ජාතියෝ දසපි ජාතියෝ වීසම්පි ජාතියෝ වත්තාළී සම්පි ජාතියෝ පඤ්ඤාසම්පි ජාතියෝ ජාතිසතම්පි ජාති සහස්ස මපි ජාති සතසහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ට කප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ට කප්පෙ අනෙකෙපි සංවට්ට විවට්ට කප්පෙ අමුත්‍රාසිං එදිත්‍යාමෙ එවං ගොත්තෝ එවං වණ්ණෝ එවමාහාරෝ

සින්; වීරියං, වීර්‍යය; ආරබ්ං, ඛෝපන, පටන්ගත්තාලද්දේය; අසල්ලීතංඅහොසි, නොසෑහවිය; සති, සමෘතිතෝම; උපට්ඨිතා, එළඹසිටියාය; අපම්මුඨා, එතෙසින්මත්‍රමුළාවිය; කායා, කය; පස්සබ්ධෝ, බරඇරුනේය; අසාරබ්ධෝ, සංරදභාවරහිතය; චිත්තං, සිත; සමාහිතං, සමාධිගතය; එකග්ගං, එතෙසින්මළුකඳය;

එවං සුධඳුක්ඛ පටි සංවෙදී එවමායුපරියෙනතා සෝ තතෝ චුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රා පාසිං එව්‍යාමෝ එවඩෙඟ තෙනා එවං වණෙණා එවමාහාරෝ එවං සුඛදුක්ඛ පටිසං වෙදී එවමායුපරියනෙතා සෝ තතෝ චුතෝ ඉධූපපන්‍නාණී ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බ නිවාසං අනුසසාරාමි අයං ඛෝ මෙ භික්ඛවෙ රත්තියාපඨමේ යාමේ පඨ මා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උපපන්‍නා තමෝ විහතෝ ආලොකෝ උපපන්‍නෝ යථා තං අපපමත්තස්ස ආ තාපිනෝ පහිතත්තස්ස විහරතෝ සෝ එවං සමාහිතෙ චිතෙන පරිසුඛෙ පරියොදාතෙ අනඞගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙජ්ජප්පතෙත්ත සත්තානං චුතූපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං සෝ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුඛෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණෙණ දුබ්බණෙණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි ඉමෙ වත භොනෙතා සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචීදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා මනෝ දුච්චරිතෙන සමන්නා ගතා අරියානං උපවදකා මිච්ඡාදිඨිකා මිච්ඡාදිඨි කම්මසමා දානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පන භොනෙතා සත්තා කායසුච රිතෙන සමන්නාගතා වචී සුචරිතෙන සමන්නාගතා මනොසුච රිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිඨිකා සම්මා දිඨි කම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නාති ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුඛෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ

සුවණෙණ දුබ්බණෙණ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි අයං ඛෝ මෙ භික්ඛවෙ රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උපපන්නා තමෝ විහතෝ ආලොකෝ උපපන්නෝ යථා තං අපපමත්තස්ස

මේ අවිවණ්ණා ක්‍රමයහයහෙරව සූත්‍රාවිවණ්ණායෙ කිනයින් දතයුතුයි—ප—

සුවණෙණ—ප—විහරතෝ, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අරඤඤ, අරණ්‍යයෙහි; පවනෙ, වනලැහැබෙහි; මහන්තං, මහත්වූ; නිත්‍යං, මිටිවූ; පල්ලලං, නෝතැනිබිමක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ වේද? තමෙනං, ඒමේඇලවාලසථානං; උපනිසසාය, ඇසුරු

ආතාපියො පහිතත්තස්ස විහරතො යො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුඛෙ පරිසොධිතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ ආසවානං ඛය ඤාණාය චිත්තං අභිනීනාමෙසිං සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං දුක්ඛ සමුදයොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං දුක්ඛ නිරොධගාමිනි පටිපදාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං ඉමෙ ආසවා ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසව සමුදයොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසව නිරොධොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසව නිරොධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං තස්ස මෙ එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ අවිජ්ජාසවා පි චිත්තං විමුච්චිත්ථ විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං අහොසි ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ඛො මෙ භික්ඛවෙ රත්තියා පඨමෙ යාමෙ පඨමා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමො විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතා පිනො පහිතත්තස්ස විහරතො සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අරඤ්ඤෙ පවනෙ මහන්තං නින්නං පල්ලලං තමෙනං මහා මිගසඞ්ඝා උපනිස්සාය විහරෙය්‍ය තස්ස කොචි දෙව පුරිසො උප්පජ්ජෙය්‍ය අනත්ථකාමො අහිතකාමො අයොගක්ඛෙමකාමො සොවත්ථිකො පිතිගමනීයො තං මග්ගං පිද

කොව; මහාමිගසඞ්ඝා, මහත්මූවසමූහයෙක්තෙම; විහරෙය්‍ය, විසයකෙරෙයි; තස්ස, ඒමිගසමූහයාට; අනත්ථකාමෝ, අනර්ථ කැමැත්තාවූ; අහිතකාමෝ, අවැඩකැමැත්තාවූ; අයොගක්ඛම කාමෝ, නිර්භයබවනොකැමැත්තාවූ; කොවිදෙව පුරිසො, කිසි යම් පුරුෂයෙක්තෙම; උප්පජ්ජෙය්‍ය, උපදියි; සො, හෙතෙම; ඛෙමො, නිර්භයවූ; සොවත්ථිකො, සවස්තිභාවවහවූ; පිතිගමනී යො, ප්‍රීතියෙන්යායුතුවූ; යොමග්ගොඅස්ස, යම්මාර්ගයක්වේද; තංමග්ගං, ඒමඟ; පිදහෙය්‍ය, වසන්නේය; කුම්මග්ගං, නපුරුමඟ; විවරෙය්‍ය, විවෘතකරන්නේය; ඔකවරං, ගෘහයෙහිඇසිරෙන හෙයින් ඔකවරනම්වූදඬුවා; ඔදහෙය්‍ය, සිටුවන්නේය; ඔකවා රිකං, දඬුවදෙන; ඨපෙය්‍ය, සිටුවන්නේය; භික්ඛවෙ, මහ ණෙනි! එවංකි, මෙසේඇතිකල්හි; අපරෙණ්‍යමෙත, ඉන් පෘෂ්ඨකාලයකින්; සොමහාමිගසඞ්ඝා; ඒමහාමූවසමූහයෙක්තෙම; අතග

හෙය්‍ය විවරෙය්‍ය කුම්මග්ගං ඔදහෙය්‍ය ඔකච්චරං ඨපෙය්‍ය ඔත
වාරිකං එවං හි සෝ භික්ඛවෙ මහා මිගසඞ්ඝා අපරෙන
සමයෙන අනයව්‍යසනං තන්තුත්තං ආපජ්ජෙය්‍ය.

තසෙසව ඛොපන භික්ඛවෙ මහතෝ මිගසඞ්ඝස්ස කොවිදෙව
පුරිසෝ උප්පජ්ජෙය්‍ය අත්ථකාමෝ හිතකාමෝ යොගක්ඛෙම
කාමෝ සෝ යස්සාස මග්ගෝ ඛෙමෝ සොවත්ථිකෝ පිතිගම
නීයෝ තං මග්ගං විවරෙය්‍ය පිදහෙය්‍ය කුම්මග්ගා උණ්හනෙය්‍ය
ඔකච්චරං නාසෙය්‍ය ඔකච්චාරිකං එවං හි සෝ භික්ඛවෙ මහා
මිගසඞ්ඝා අපරෙන සමයෙන වුද්ධිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආප
ජ්ජෙය්‍ය උපමා ඛෝ මෙ අයං භික්ඛවෙ කතා අත්ථස්ස විඤ්ඤූ
පණ්ණාය අයං වෙ වෙත්ථ අත්ථෝ මහන්තං නිත්‍යානං පල්ලලානති
ඛෝ භික්ඛවෙ කාමාන්නමෙතං අධිවචනං මහා මිගසඞ්ඝා

ව්‍යසනං, විනාසයට; තන්තුත්තං, තුනිබවට; ආපජ්ජෙය්‍ය, පැමි
ණෙන්නේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්සඑව, එම; මහතොමිගසඞ්ඝස්ස ඛෝ
පන, මහත්මුවසමූහයාටවනාහි; අත්ථකාමෝ, අභිවෘද්ධියකැමැත්
තාවූ; හිතකාමෝ, වැඩකැමැත්තාවූ; යොගක්ඛෙමකාමෝ, නිර්
භයබවකැමැත්තාවූ; කොවිදෙවපුරිසෝ, කිසියම්පුරුෂයෙක්
තෙම; උප්පජ්ජෙය්‍ය, උපදින්නේය; සෝ, හෙතෙම; ඛෙමෝ,
නිභීයවූ; සොවත්ථිකෝ, සවස්හිහාවවහවූ; පීතිගමනීයෝ,
ප්‍රීතියෙන්යායුතුවූ; යොමග්ගොඅස්ස,යම්මාගීයක්වේද; තංමග්ගං,
ඒමාගීය; විවරෙය්‍ය, විවෘතකරන්නේය; කුම්මග්ගං, නපුරුමා
ගීය; පිදහෙය්‍ය, වසන්නේය; ඔකච්චරං, ඔකච්චරනම්දඹමුවා;
උණ්හනෙය්‍ය, නසන්නේය; ඔකච්චාරිකං, ඔකච්චාරිකානම්වූ;
දඹමුවදෙන; නාසෙය්‍ය, නසන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි!
එවංහි, මෙසේඇතිකල්හි; සෝ මහාමිගසඞ්ඝා, ඒමහත්මුව
සමූහයතෙම; අපරෙණසමයෙන, ඉක්මෑතකලකින්; වුද්ධිං,
අභිවෘද්ධියටද; විරූළ්හිං, දියුණුවෙහිසිටබවටද; වෙපුල්ලං,
මහත්බවටද; ආපජ්ජෙය්‍ය, පැමිණෙන්නේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අත්ථස්සවිඤ්ඤූපණ්ණාය, අර්ථවිඥප්තියපිණිස;
මෙ, මාවිසින්; අයංඋපමාඛෝ, මේඋපමාතොම; කතා, ප්‍රකාශ
කරණලදි; එත්ථ, මෙහිලා; අයංඵෙව අත්ථෝ, මේඅර්ථයමැයි;
භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මහන්තං, මහත්වූ; නිත්‍යානං, මිටිවූ; පල්ල
ලං ඉතිඛෝ, ආලවාලසඤ්ඤාතයෝ, ඉතුනම්, කාමාකං, පංචකා

තිමඛා භික්ඛවෙ සත්තානමෙතං අධිවචනං පුරිසො අනත්ථකාමො අහිතකාමො අයොගක්ඛෙමකාමො තිඛො භික්ඛවෙ මාරසෙසතං පාපිමතො අධිවචනං කුම්මඝෙඛා තිඛො භික්ඛවෙ අට්ඨඛිකසෙසතං මිච්ඡා මඟ්ඝස්ස අධිවචනං සෙය්‍යථිදං මිච්ඡාදිට්ඨියා මිච්ඡාසඞ්කප්පස්ස මිච්ඡාවාචාය මිච්ඡා කම්මන්තස්ස මිච්ඡා ආජීවස්ස මිච්ඡා වායාමස්ස මිච්ඡා සතියා මිච්ඡා සමාධිස්ස ඔකචරො ඛො භික්ඛවෙ නන්දිරාගසෙසතං අධිවචනං ඔඝ වාරිකා ති ඛො භික්ඛවෙ අවිජ්ජාඝෙතං අධිවචනං පුරිසො අත්ථකාමො හිතකාමො යොගක්ඛෙමකාමො ති ඛො භික්ඛවෙ තථාගතසෙසතං අධිවචනං අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස.

මයන්ව; එතංඅධිවචනං, මේවිශිෂ්ටනමෙකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මහාමිඝඝඞ්ඛාඉතිඛො, මහාමෙඝඝමූහඝ යත්‍රනම්:—සත්තානං, සත්ත්වයින්ව; එතංඅධිවචනං, මේවිශිෂ්ටනමකි; අනත්ථකාමො--ප--පුරිසොඉති, පුරුෂයාඝත්‍රනම්-පාපිමතො, පාපිවූ; මාරස්ස, මාරයාව; එතංඅධිවචනං, මේවිශිෂ්ටනමකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කුම්මඝෙඛාඉතිඛො, නපුරුෂාගීඝඝත්‍රනම්:--අට්ඨඛිකස්ස, අඛඝඅවකින්ත්‍රුකතාවූ; මිච්ඡාමඟ්ඝස්ස, මිථ්‍යාමාගීඝට; එතංඅධිවචනං, මේවිශිෂ්ටනමෙකි; සෙය්‍යථිදං, එනම්:--මිච්ඡාදිට්ඨියා, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියට; මිච්ඡාසඞ්කප්පස්ස, මිථ්‍යාසංකල්පනාවට; මිච්ඡාවාචාය, මිථ්‍යාවචනඝට; මිච්ඡාකම්මන්තස්ස, මිථ්‍යාකර්මානතඝට; මිච්ඡාආජීවස්ස, මිථ්‍යාඅාජීවඝට; මිච්ඡාවායාමස්ස, මිථ්‍යාව්‍යායාමඝට; මිච්ඡාසතියා, මිථ්‍යාසමාතියට; මිච්ඡාසමාධිස්ස, මිථ්‍යාසමාධියට යනම්වනි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඔකචරොඉතිඛො, ඔකාචරමෘගයානම්-එතං, මෙය; නන්දිරාගස්ස, නන්දිරාගඝට; අධිවචනං, විශිෂ්ටනමෙකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඔඝවාරිකාඉතිඛො, ඔඝවාරිකාඝත්‍රනම්;—අවිජ්ජාඝ, අවිද්‍යාවට; එතංඅධිවචනං, මේවිසිතුරුනමෙකි;

අත්ථකාමො—ප--පුරිසොතිඛො, වැඩකැමැතිපුරුෂයානම්—අර්හතො, අහිත්වූ; සම්මා සම්බුද්ධස්ස, සම්‍යක් සම්බුද්ධවූ;

ඛෙමෝ මග්ගෝ සොවත්ථිකෝ පීතිගමනීයොති ඛෝ භික්ඛවේ අරියස්සෙතං අට්ඨඞ්ගිකස්ස මග්ගස්ස අධිවචනං සෙය්‍යථීදං සම්මා දිට්ඨි සම්මා සඞ්කප්පස්ස සම්මා වාචාය සම්මා කම්මන්තස්ස සම්මා ආජීවස්ස සම්මා වායාමස්ස සම්මා සතියා සම්මා සමාධිස්ස ඉති ඛෝ භික්ඛවේ විවටෝ මයා ඛෙමෝ මග්ගෝ සෝ වත්ථිකෝ පීති ගමනීයෝ පිහිතෝ කුම්මග්ගා උභතෝ ඔක්ඛ වරෝ නාසිතෝ ඔක්ඛචාරිකා යං භික්ඛවේ සත්ථාරා කරණීයං සාවකානං හිතෙසිනා අනුකම්පකෙන අනුකම්පං උපාදාය කතං වෝ තං මයා එතානි භික්ඛවේ රුක්ඛමූලානි එතානි සුඤ්ඤ ගාරානි ඣායථ භික්ඛවේ මා පමාදත්ථ මා පච්ඡා විපටිසාරී නෝ අහුවත්ථ අයං වෝ අම්හාකං අනුසාසනී ති,

ඉදමවෝච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුනති,

මෙඛාවිතක්ක සුත්තං නවමං—9.

තථාගතස්ස, තථාගතයන්වහන්සේට; එතංඅධිවචනං, මේවිශ්වනමෙකි; සොවත්ථිකෝ—ප—මග්ගෝ, යහපත්මාර්ගයනම්; අරියස්ස, ආර්‍යවූ; අට්ඨඞ්ගිකස්ස මග්ගස්ස, අෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයව්; එතංඅධිවචනං, මේඋතුම්නමෙකි; සෙය්‍යථීදං, එනම්;—සම්මා දිට්ඨි-ප-සම්මාසමාධිස්ස, සම්‍යක්සමාධියයනම්වෙයි;

භික්ඛවේ, මහණෙනි! ඉතිඛෝ, මෙසේවනාහී; මයා, මා විසින්; ඛෙමෝ, නිර්භයවූ; සොවත්ථිකෝ, සැපබවපමුණුවන්නාවූ; පීතිගමනීයෝ, ප්‍රීතියෙන්යායුතුවූ; මග්ගෝ, ආර්‍යාෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයතෙම; විවටොඛෝ, විවෘතකරණලද්දේමැයි; ඔක්ඛ වරෝ, ඔකචරමාර්ගයබැහැර්‍යතා; නාසිතා, නසනලද්දේය; උභතෝ, නසනලද්දේය; ඔකචාරිකා, ඔකචාරිකසඞ්ඛ්‍යාතඅවිද්‍යාතෘෂ්ණාවම්; නාසිතා, නසනලද්දීනෝ;

භික්ඛවේ, මහණෙනි; සාවකානං, ශ්‍රාවකයන්ට; හිතෙසිනා, හිතෙෂිවූ; අනුකම්පකෙන, අනුකම්පාඇති; සත්ථාරා, සියල්ලදත්ශාස්තෘකෙණෙකුවිසින්; අනුකම්පං, උපාදාය; අනුකම්පාරැගෙණ; යං, යම්බදුගැහපතක්; කරණීයං, කටයුතුවිද; මයා, මාවිසින්; වෝ, තොපට; තං, එය; කතං, නොඅඩුව කරණලදි;

භික්ඛවේ, මහණෙනි! එතානි රුක්ඛමූලානි, මේවෘක්ෂමූලයෙහි කටයුතුභාවනාවන්; එතානිසුඤ්ඤාගාරානි, මේශූන්‍යාගාරයෙහි කටයුතු භාවනාවන්; ඣායථ, ධ්‍යානකරව්හෙවත්ඳ්ඩව්, මාඳමාදන්ඳ, නහමක් පමාවව්; පච්ඡා, (පමාව්) පසුව; මාවිප්පටිසාරිනෝ අහුවිත්ඳ, නහමක්වීපිළිසරවව්;

වෝ, තෝපවු; අමකානං, අපඒ; අයංඅනුසාසනීඉති, මේ අනුසාසනියෝ සවිඤ්ඤවාදයති වදුලසේකා;

මෙහිඔකචරමිගයානම්;— "ඔකොචරතීතිඔකචරෝ" යනු නිරුක්තිනයින්ගෘහයෙහිවාසයකරණමිගයායි ඇතැම්වැද්දෝ වන මිගයන්නැසීමෙහි පහසුඋපායක් වශයෙන් වනමිගයෙක්අල්වා ගමට ගෙණවුත් දඩයමෙහිපුරුදුකොට සුණඛව්‍යාධයෙක් සුණඛ යන්සමඟවනයටයන්නාක්මෙන් පුරුදුමිගවන්සමඟ වනයටයෙති මෙබඳුමිගවන්ට "දඩමිගව" නාමයව්‍යවහාරතයි, ඔකචාරයනම්න් මෙහිප්‍රකාශිතවූයේක්; මෙබඳුමිගයාමැති, එසේම්පුරුදුවූමිග ඩෙනුව ඔකචාරිකානම්;

මිගවිකතෙම ඇතැම්දවසක වනයටයනුයේ අතුඝොළ වලින්ඇඟඵලාම්නිස්ගඳහැරදඩමිගවාඑක්තැනක සිටුවයි; දඩමිගව දෙනහැසිරීමටයවයි, තෙමේකොළඅතුවලින්වැසී දඩමිගවාවෙත සැත්ගෙණසිටියි දඩමිගවදෙනද වනමිගසමූහයා ඉදිරියට ගොස් හිසඔසවා සිටියි වනමිගයෝද සම්ජානියෙකැයි නි සැකවගොදුරුගණිති ඔතොමෝ තණකන්නාක්මෙන් සෙමින් වෙතවපැමිණෙයි, රැළදෙටුමිගවතෙම ඇඟේශරීරගන්ධයආඝ්‍රා ණයකොට සිටපිරිස් හැරඇපසුවඑයි ඕදඩමිගවාසමීපයට පැමිණසිටියි දඩමිගවාදැකිමෙන්වනමිගයාවමිහත්ථිඝ්‍යාවක්ඉපිද මිගවදෙන නිසා රාගයෙන්මත්ව පිටදිගහැරහිසඇවලවම්න්සිටියි එකෙණෙහිසැතක්දිවෙයිතැබූවත්මේකුමකැයිනොදන්නා පමණ රාගවෙළඹයෙන් මිරිකුනේ වෙයි ඒදුටුදඩමිගවාදපිටමතුයෙන් මිගවිපහරදීමපහසුවෙනම්පිටනමයි, ඝටපෙදෙහින්පහරදීමසුක රනම්පපුවඋඩටනමයි එකල්හි වැදිතෙමඇරණ්‍යකමිගයා මරා මස්ගෙණයෙයි,

යම්සේවනමිගතෙමදඩමිගවදෙනනිසාරාගයෙන්මත්වදඩමිගවා කෙරෙහිඊර්ෂ්‍යාකොටසවකියමාරණෙපායකොදන්නේද; එපරිද්දෙන්මෛසංසාරගතසත්ත්වයෝ අවිද්‍යාවෙන්මත්වඅනිත්‍යශරීරයක් නොදන්නාහු රූපශබ්දාදියෙහිතෘෂ්ණාඋපදවාසසරදුකතැමෙති සැත්පහරලබති, එකෙයින්සවිඤ්ඤයන්වඛන්ධසේ 'නන්දිරාගය' ඔක චරමිගයාය, අවිද්‍යාව, ඔකචාරිකාවයයිවදුලේය; ශෙෂාපිඋපාදි යෙන්මසුඉගමහෙයනවිසඛාරනොකරමිගු;

ඉදං, මෙය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච්, වදා ළේය; අත්තමනා, සතුටුවූ; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, මේමධුරතරධර්මය; අභිනන්දුං ඉති, සතුටින් පිළිගත්තාහුයයි;

මෙධා විභඞ්ගක සුත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි; (9) (2)

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තත්‍රඛෝ භගවා භික්ඛූ ආම න්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච අධිචිත්තමනුයුත්තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පච නිමිත්තානි කාලෙන කාලං මනසිකාතබ්බානි කතමානි පච ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුතො යං නිමිත්තං ආගම්ම යං නිමිත්තං මනසිකරොතො උපපජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තමහා නිමිත්තා අඤ්ඤං නිමිත්තං මනසිකා තබ්බං කුසලූපසංහිතං තස්ස තමහා නිමිත්තා අඤ්ඤං නිමිත්තා මනසිකරොතො කුසලූපසංහිතං යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ

එවං මෙසුතංමේ;—ප—එතදවොච; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අධිචිත්ත මනුයුත්තෙන, අධිචිත්තභාවනාවෙහි යෙදුනාවූ; දශකුසලකර්ම්මපථවශයෙන් උපන්සිත විත්තනම්, විදර්ශනා පාදකඅෂ්ටසමාපත්තිචිත්තයද එසින්වැඩිවූමාර්ගඵලචිත්තයද අධි චිත්තනම් භික්ඛුනා, මහණවිසින්; කාලෙනකාලං, කල්වක්කල; පවනිමිත්තානි, කරුණුපසක්; මනසිකාතබ්බානි, මෙනෙහිකට යුත්තාහ; කතමානිපව, කවරපසක්දත්; භික්ඛවෙ, මහණෙ නි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛුතො, මහණහට, යංනිමිත්තා, යම්බදුනිමිත්තනිව; ආගම්ම, පැමිණ; යං නිමිත්තා, යම්බදුනි මිත්තක්; මනසිකරොතො, මෙනෙහිකරන්නහුට; ඡන්දූපසංහි තාපි, රාගසම්ප්‍රයුක්තවූද; දොසූපසංහිතාපි, වෙෂසම්ප්‍රයුක්තවූද; මොහූපසංහිතාපි, මොහසම්ප්‍රයුක්තවූද; අකුසලාවිතක්කා, අකු සලවිතර්කයෝ; උපපජ්ජන්ති, උපදිත්,

ඡන්දූපසංහිත විතර්කයන්ට ලොභසහගතසිත්අටද දොසූපසං හිතයන්වදෙමනස්සහගතදෙසිතද මොහූපසංහිතයන්ට දෙ ලොස්අකුසල්සිත්දඋතපත්තිස්ථානයි විචිකිච්ඡාසහගතදෙසිත පුද්ගලිකක්ෂෙත්‍රයයි සත්ත්වසංස්කාරයන්ආරම්මණයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙනභික්ඛුනා, ඒමහණවිසින්; තම්හා නිමිත්තා, ඒනිමිත්තෙතන්; අඤ්ඤං, අන්‍යවූ; කුසලූපසංහිතං, කුසලයෙන්යුත්; අඤ්ඤංනිමිත්තං, අනික්කනිමිත්තක; මනසිකා තබ්බං,මෙනෙහිකටයුතුසි;තම්හානිමිත්තා,ඒනිමිත්තෙතන්; අඤ්ඤං නිමිත්තං, අනික්කනිමිත්තක්;මනසිකරොතො, මෙනෙහිකරන්නාවූ තස්ස, ඔහට;පාපකා,ලාමකවූ; ඡන්දූපසංහිතාපි—ප—යෙඅකුසලා, විතක්කා, යම්අකුසලවිතර්කයෝවෙත්ද; හෙ, ඔනු; පහීයන්ති,

පහීයනති තෙ අබහ්‍යඵං ගචඡනති තෙසං පහාණා අජඣත්තං
මෙව චිත්තං සනනිටඨති සනනිසීදති එකොදිහොති සමාධි
යති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දකෙඛා ඵලගණඩා වා ඵලගණඩ
නෙතවාසිවා සුඛුමාය ආණියා ඔළාරිකං ආණිං අභිනීහනෙය්‍ය
අභිනිහරෙය්‍ය අභිනිවජ්ජෙය්‍ය

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනො යං නිමිත්තං ආගම්ම යං
නිමිත්තං මනසිකරොතො උපපජ්ජනති පාපකා අකුසලා
විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි
තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තමහා නිමිත්තා අඤඤං නිමිත්තං
මනසි කාතබබං කුසලූපසංහිතං තස්ස තමහා නිමිත්තා අඤඤං
නිමිත්තං මනසිකරොතො කුසලූපසංහිතං යෙ පාපකා අකු
සලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහි

ප්‍රහීණවෙත්; තෙ, ඔහු; අබහ්‍යඵංගවඡනති. විනාශයටයෙත්; තෙසං, ඔවුන්; පහාණා, ප්‍රහීණකිරීමෙන්; අජඣත්තංඑව; අබ්‍යා තමයෙහිම; චිත්තං, සිත; සනතිඨති, සිටියි; සනනිසීදති, හිඳියි; එකොදිහොති, එකඟවෙයි; සමාධියති, සමාධිගතවෙයි; භික්ඛ වෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; දකෙඛා, දක්‍ෂවූ; ඵල ගණෙඩාවා, වඩුවෙක්හෝ; ඵලගණඩනෙතවාසිවා, වඩුවෙකුගේ දක්‍ෂඅතවැසියෙක්හෝ;

සුඛුමායආණියා, ඉතාසියුම්හරදැවඇණයකින්; ඔළාරිකංආණිං, විෂමවූමහත්ඇණය; අභිනිහනෙය්‍ය, මුගුරෙන්ගසාපෙළන්නේද; අභිනිහරෙය්‍ය, එසේපෙළාපුවරුවෙන් ඉවත්කරන්නේද? අභිනිවජ්ජෙය්‍ය, බුරුල්බවදැනඅතින්ඇදදමන්නේද;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; භික්ඛුනො, මහණහට; යංනිමිත්තං,—ප—සමාධියති, සමාධිගතවෙයි;

යටදැක්වූඋපමායෙහිඝිතපුවරුවවැනිය, අකුසලවිතර්කයපුව රුඳෙහිඉඳිමවූඇණයමෙනි, අශුභභාවනාදිඅන්‍යවූකුශලනිමිත්ත සියුම්ඇණයවැනිය, අශුභභාවනාදිකුශලනිමිත්තෙහිඑවිතර්කයන් දුරුකිරීම සියුම්ඇණයෙන් දළඇණයඉවත්කිරීමමෙනි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්සභික්ඛුනො, ඒයොගාවචරමහණහට; තමහාපිනිමිත්තා, ඒනිමිත්තෙහින්; අඤඤං, අන්‍යවූ; කුසලූපසං හිතං, කුසලයෙන්යුතුකවූ; අඤඤංනිමිත්තං, අන්‍යනිමිත්තක්;

තාපි තෙ පහීයනති තෙ අබහත්ථං ගවජ්ඣන්ති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති තස්ස වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛුනො තම්හාපි නිමිත්තා අඤ්ඤං නිමිත්තං මනසිකරොතො කුසලූපසංහිතං උපජ්ජතෙව පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තෙසං විතක්කානං ආදීනවො උපපරික්ඛිතබ්බා ඉතිපි මෙ විතක්කා අකුසලා ඉතිපි මෙ විතක්කා සාවජ්ජා ඉතිපි මෙ විතක්කා දුක්ඛ විපාකාති,

තස්ස තෙසං විතක්කානං ආදීනවං උපපරික්ඛතො යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයනති තෙ අබහත්ථං ගවජ්ඣන්ති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති සෙය්යථාපි භික්ඛවෙ ඉත්ථිවා දහරා යුවා මණ්ඩනකා ජාතිංසො අභිකුණපෙතවා කුක්කුර කුණපෙතවා කණ්ඨෙ ආසත්තෙය්ය අට්ටියෙය්ය හරායෙය්ය ජිගුච්ඡෙය්ය එවමෙව බො භික්ඛවෙ තස්ස වෙ භික්ඛුනො තම්හාවිති

මනසිකරොතො, මෙනෙහිකරන්තහුට; වෙ, ඉදින්; පාපකා, ලාමකවූ; ඡන්දූපසංහිතා, රාගයෙන්යුක්තවූ; දොසූපසංහිතා, වෙෂයෙන්යුක්තවූ; මොහූපසංහිතා, මොහයෙන්යුක්තවූ; අකුසලාවිතක්කා, අකුසලවිතර්කයෝ; උපපජ්ජන්තිඒව, උපදින්මැයි භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙනභික්ඛුනා, ඒමහණවිසින්; තෙසං විතක්කානං, ඒවිතර්කයින්ගේ; ආදීනවො, දොෂය; උපපරික්ඛිතබ්බා, සැලකියයුතුයි; ඉතිපි, මෙයේද; මෙ, මාගේ; විතක්කා, විතර්කයෝ; සාවජ්ජා, වරදසහිතය; ඉතිපි, මෙයේද; මෙ, මාගේ; විතක්කා, විතර්කයෝ; දුක්ඛවිපාකාඉති, දුක්විපාකඇත්තාහුයිකියායි;

තෙසං, විතක්කානං, ඒවිතර්කයින්ගේ; ආදීනවං, දොෂය; උපපරික්ඛතො, පරීක්ෂාකරන්නාවූ; තස්ස, ඔහුට; ඡන්දූපසංහිතාපි, ඡන්දයෙන්; යුක්තවූ; දොසූපසංහිතාපි, වෙෂයෙන් යුක්තවූද; මොහූපසංහිතාපි, මොහයෙන්යුක්තවූද; පාපකා, ලාමකවූ; යෙඅකුසලාවිතක්කා, යම්අකුසලවිතර්කයෝවෙත්ද; තෙ, ඔහු; පහීයනති, ප්‍රහීණවෙත්; අබහත්ථංගවජ්ඣන්ති, විනාශයටයෙත්; තෙසං, ඔවුන්ගේ; පහාණා, ප්‍රහාණියෙන්; අජ්ඣත්තංඒව, ආධ්‍යාත්මයෙහිම, චිත්තං, සිත; සන්තිට්ඨති,

මිත්තා අඤ්ඤං නිමිත්තං මනසිකරොතො කුසලූපසංහිතං උපජ්ජන්තෙව පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තෙසං විතක්කානං ආදීනවො උපපරික්කිතබ්බා ඉතිපි මෙ විතක්කා අකුසලා ඉතිපි මෙ විතක්කා දුක්ඛවිපාකා ති තස්ස තෙසං විතක්කානං අදීනවං උපපරික්ඛතො යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති තෙ අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්නිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදි හොති සමාධියති

තස්ස වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛුනො තෙසං විතක්කානං ආදීනවං උපපරික්ඛතො උපපජ්ජන්තෙව පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තෙසං විතක්කානං අසති අමනසිකාරො ආපජ්ජිතබ්බා තස්ස තෙසං විතක්කානං අසති අමනසිකාරං ආපජ්ජතො යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දොසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති

සිවිසි; සන්නිසීදති, හිඳිසි; එකොදිහොති, එකඟවෙයි; සමාධියති, සමාධිගතවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; මණ්ඩනකජාතිකො, සැරසීමසවභාවකොටඇත්තාවූ, දහරො, ලදරුවූ; යුවා, තරුණවූ; ඉත්ථිවා, සත්‍රියක්හෝ; පුරිසොවා, පුරුෂයෙක්හෝ; නළාටෙ ආසත්තෙන, පසුමිතුරෙකුවිසින්බොටුවෙහි අවුණන ලද; අහිකුණපෙනවා, සර්පිකුණපයක්කරණකොටවද; කුක්කුර කුණපෙනවා, සුනඛකුණපයක් කරණකොටගෙණද, මනුස්ස කුණපෙනවා, මිනිස්කුණපයක් කරණකොටගෙණද; අට්ටියෙය්‍ය, පීඩාවන්නේද; හරායෙය්‍ය, ලජ්ජාවන්නේද; ජිගුච්ඡ්‍ය, අනිශයින්පිළිකුල්කරන්නේද; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්සභික්ඛුනො—ප—සමාධියති;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙසං විතක්කානං, ඒවිතර්කයන්ගේ ආදීනවං, දොෂය; උපපරික්ඛතො, පරීක්ෂාකරන්නාවූ; තස්ස භික්ඛුනො, ඒමහණහට; පාපකා—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙසං විතක්කානං, ඒවිතර්කයන්ගේ; අසති, සිහිනොකිරීම; අමනසිකාරං, මෙනෙහිනොකිරීමතෙම, ආපජ්ජිතබ්බා, පැමිණියයුතුයි; තෙසංවිතක්කානං, ඒවිතර්කයන්; අසති, සිහිනොකිරීමට; අමනසිකාරං, මෙනෙහිනොකිරීමට; ආපජ්ජතො,

තෙ අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ චක්ඛුමා පුරිසො ආපාථගතානං රූපානං අදස්සන කාමෝ අස්ස සො නිම්මිලෙය්‍ය වා අඤ්ඤත්‍ර වා අපලොකෙය්‍ය එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තස්ස වෙ භික්ඛුනො තෙසං විතක්කානං ආදීනවං උපපරික්ඛතො උප්පජ්ජනත්තව පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි මොහූප සංහිතාපි තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තෙසං විතක්කානං අස්ති අමනසිකාරෙ ආපජ්ජිතබ්බා තස්ස තෙසං විතක්කානං අසති අමනසිකාරං ආපජ්ජතො යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති තෙ අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති

පැමිණෙන්නාවූ; තස්ස, ඔහුගේ; පාපකා—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; චක්ඛුමාපුරිසො, ඇස්අැතිපුරුෂයෙක්තෙම; ආපාථගතානං, ඇස්ඝෝචරව පැමිණියාවූ; රූපානං, රූපයන්; අදස්සනකාමෝ අස්ස, නොදකිනු කැමැත්තේවේද; සො, හෙතෙම; නිම්මිලෙය්‍යවා, ඇසපියන්නේහෝවේද; අඤ්ඤත්‍ර, අන්දිසාවකින්; අපලොකෙය්‍යවා, බලන්නේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම; තස්ස භික්ඛුනො—ප—අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති,

කම්මට්ඨානභාවනාකරණ යොගාවචරයාගේ සිතෙහියම් විවනපාපවිතර්කපහළවෙත්නම් ඒවිතර්කයන්හිහිතොමෙකාට මෙතෙහිනොකොටඅන්‍යවිහිතවිෂයතුයි ඉදිරිපත්රූපයනොබලනු කැමැත්තේ ඇසපියාගන්නාක්මෙනි මෙසේවිතර්ක ප්‍රහීණවෙයි, එසේත්නුවූයේනම්වාවොද්ගතකළ ධම්මසඤ්ඤාවෙක්වේනම්, එයමහත්සේ ශබ්දනඟාකියයුතුයි; එසේත් ප්‍රහීණනුවූයේනම්; බුදුදම්සඟගුණඟ සාරධම්මයලියූඅත්පොතගෙණ කියවියයුතුයි මේආදීන් කෙසේහුමුත් උපන්පාපවිතර්කදුරලාමමූලකර්මස්ථා නයගෙණඝෝචනාකටයුතුයි;

තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති
එකොදිහොති සමාධියති තස්ස වෙ භික්ඛවෙ භික්ඛුනො තෙ
සං විතක්කානං අස්ස අමනසිකාරං ආපජ්ජතො උපපජ්ජ
නෙතව පාපකා අකුසලා විතක්කා ශ්‍රුතුපසංහිතාපි දෙසූප
සංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා තෙ
සං විතක්කානං විතක්ක සඞ්ඛාර සන්ථානං මනසිකාතබ්බං
තස්ස තෙසං විතක්කානං විතක්ක සඞ්ඛාර සන්ථානං මනසි
කරොතො යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ශ්‍රුතුපසංහිතාපි
දෙසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති තෙ අබ්භත්ථං
ගච්ඡන්ති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති
සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ

තෙසං, ඒවිතක්කීයන්ගේ; පහාණා, ප්‍රහාණියෙන්; අජ්ඣත්තංඒව, අඛ්‍යාත්මයෙහිම; චිත්තං, සිත; සන්තිඨති සිටියි; සන්නිසීදති, හිඳියි; එකොදිහොති, එකඟවෙයි; සමාධියති, සමාධිමත්වෙයි; තස්ස, මේ, භික්ඛවෙ--ප--භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙනභික්ඛුනා, ඒමහණවිසින්; තෙසංවිතක්කානං, ඒවිතක්කීයන්ගේසම්බන්ධව; විතක්කසඞ්ඛාරසන්ථානං, විතර්කීමූලයෙහිගොස්සිටීම; මනසිකා තබ්බං, මෙනෙහිකටයුතුයි; තස්සතෙසංවිතක්කානං--ප--සමාධි යති, සමාධිමත්වෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම් සේ; පුරිසස්ස, පුරුෂයෙකුට; සීඝං, වහා, ගච්ඡෙය්‍ය, යන්නේය; තස්ස, ඔහුට; එවංඅස්ස, මෙසේඅදහසක්වන්නේය; කින්නුඛො, කුමකට; අහං මම; සීඝං, වහා; ගච්ඡාමි, යෙම්ද; යං, යම් හෙයකින්; අහං, මම; සනිකං, සෙමින්; ගච්ඡෙය්‍යන්ති, යෙමියි; සොං, හෙතෙම; සනිකං, සෙමින්; ගච්ඡෙය්‍ය, යන්නේය; කින්නුඛො, කිමෙක්දෝ; අහං, මම; සනිකං, සෙමින්; ගච්ඡාමි, යෙම්ද; යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; තිට්ඨෙය්‍යංඉති, සිටිමියි; සොං, හෙතෙම; තිට්ඨෙය්‍ය, සිටියි; තස්ස, ඔහුට; එවංඅස්ස, මෙසේඅදහසක්වන්නේය; අහං, මම; කින්නුඛො, කුමකට; සිතො, සිටියෙම්ද; අහං, මම; නිසීදෙය්‍යං,හිඳින්නෙම්ද; නුනඉති,ඉතා යෙහෙකකියාසි; සොං, හෙතෙම; නිසීදෙය්‍ය, හිඳින්නේයි, තස්ස, ඔහුට; එවංඅස්ස, මෙසේ සිතක්වන්නේය; කින්නුඛො, කිමෙක්දෝ; අහං, මම; නිසීදෙය්‍යං, හිඳිම්ද; අහං, මම; නිප පජ්ජෙය්‍යං, හොත්තෙම්ද; යන්නූන, ඉතා යෙහෙකකියාසි; සොං, ඔහුතෙම; නිපජ්ජෙය්‍ය, හොත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං

පුරිසෝ සීඝං ගච්ඡේය්‍ය තස්ස එවමස්ස කින්නුඛෝ අහං සීඝං ගච්ඡාමි යන්නුනාහං සනිකං ගච්ඡේය්‍යන්ති සෝ සනිකං ගච්ඡේය්‍ය තස්ස එවමස්ස කින්නුඛෝ අහං සනිකං ගච්ඡාමි යන්නුනාහං තිට්ඨේය්‍යන්ති සෝ තිට්ඨේය්‍ය තස්ස එවමස්ස කින්නුඛෝ අහං ඨිතෝ යන්නුනාහං නිසීදෙය්‍යන්ති සෝ නිසීදෙය්‍ය තස්ස එවමස්ස කින්නුඛෝ අහං නිසින්නෝ යන්නුනාහං නිපජ්ජේය්‍යන්ති සෝ නිපජ්ජේය්‍ය එවං හි සෝ භික්ඛවේ පුරිසෝ ඔළාරිකං ඉරියාපථං අභිනිවජ්ජේත්වා සුඛුමං ඉරියාපථං කප්පෙය්‍ය,

එවමේව ඛෝ භික්ඛවේ තස්ස වේ භික්ඛුනෝ තෙසම්පි විතක්කානං අසති අමනසිකාරං ආපජ්ජතෝ උප්පජ්ජන්තෙව පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෝසූපසංහිතාපි මෝහූපසංහිතාපි තෙන භික්ඛවේ භික්ඛුනා තෙසං විතක්කානං විතක්ක සංඛාර සන්ථානං මනසිකාතබ්බං තස්ස තෙසං විතක්කානං විතක්ක සඞ්ඛාර සන්ථානං මනසිකරොතෝ යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෝසූපසංහිතාපි මෝහූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති තෙ අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති තෙසං පහා

හි, මෙසේවනාහි; සෝපුරිසෝ, ඒපුරුෂතෙම; ඔළාරිකංඉරියාපථං, ඔලදරිකඊර්‍යාපථය; අභිනිවජ්ජේත්වා, දුරුකොට; සුඛුමං ඉරියාපථං, සියුම්ඉරියව්ව; කප්පෙය්‍ය, කරන්නේය;

මෙහිලා යොගාවචරයාගේ සිතට විතර්කාරුඹකාලය පුරුෂයාගේ සීඝ්‍රගමනකාලයමෙන් දතයුතුයි; විතර්කය හැසිරී සිදීයාම සනිකගමනකාලයමෙනි, විතර්කවාරය සිදී මූලකර්මස්ථානයවසිතනැමෙනකාලය සිටිකාලයමෙනි, විදර්ශනාවඩා රහත්බවටපැමිණීකාලය නිෂ්ඵණකාලයවැනිවෙයි; නිර්වාණාරම්මණඵල සමාපත්තියෙන්දවස්ගැවීමශයිතකාලයමෙනි;

තවද මේවිතර්කියෝ කුමක්හෙතුකොටවෙන්දැයි යනාදීන් මූලින් මූලටයනවිටවිතර්කවාරයසිටිලවේ, එසේසිටිලවූකල්හිනැවතමූලට ඒමෙන් විතර්කියෝ සවිප්‍රකාරයෙන් නිරුඩ්ඩවෙත් දඳුභජාතකය මීටනිදර්ශනකොටදක්වනලදි. එයජාතකඅට්ඨකථාවෙන්දතයුතුයි ග්‍රන්ථවිස්තරභයෙන්මෙහිකොටදැක්වීමු;

ණා අජ්ඣත්තමේව චිත්තං සන්නිට්ඨති සන්නිසීදති ඒකෝදි
හොති සමාධියති. තස්ස වෝ භික්ඛවෝ භික්ඛුනෝ තෙසම්පි
විතක්කවිචාරානං විතක්ක සඞ්ඛාර සන්ථානං මනසිකරොතෝ උපපජ්ජ
නෙතව පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෙසූපසං
හිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙන භික්ඛවෝ භික්ඛුනා දන්තෙහි
දන්තමාධාය ජිව්හාය තාලුං ආහච්ච චෙතසා චිත්තං අභි
නිග්ගණ්හිතබ්බං අභිනිපීළෙතබ්බං අභිසන්තාපෙතබ්බං තස්ස
දන්තෙහි දන්තමාධාය ජිව්හාය තාලුං ආහච්ච චෙතසා චිත්තං
අභිනිග්ගණ්හතෝ අභිනිපීළයතෝ අභිසන්තාපයතෝ යෙ
පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි
මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති තෙ අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති,
තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමේව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති
ඒකෝදිහොති සමාධියති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෝ බලවා පුරිසෝ
දුබ්බලතරං පුරිසං සීසෙ වා ගහෙත්වා ඛන්ධෙ වා ගහෙත්වා
අභිනිග්ගණ්හෙය්‍ය අභිනිපීළෙය්‍ය අභිසන්තාපෙය්‍ය එවමේව
ඛෝ භික්ඛවෝ තස්ස වෝ භික්ඛුනෝ තෙසම්පි විතක්කවිචාරානං
විතක්ක සඞ්ඛාර සන්ථානං මනසිකරොතෝ උපපජ්ජතෙතව
පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි
මොහූපසංහිතාපි තෙන භික්ඛවෝ භික්ඛුනා දන්තෙහි දන්ත
මාධාය ජිව්හාය තාලුං ආහච්ච චෙතසා චිත්තං අභිනිග්ගණ්හි

එවමෙවඛෝ—ප—භික්ඛවෝ, මහණෙනි! තෙන භික්ඛුනා, ඒ මහණවිසින්; දන්තෙහි, යටිදත්වලින්; දන්තං, උඩුදත්; ආධාය, එක්කොටතබා; ජිව්හාය, දිවින්; තාලුං, තල්ල; ආහච්ච, ඇන; චෙතසා, කුසල්සිතින්; චිත්තං, අකුසලසිත; අභිනිග්ගණ්හිතබ්බං, නිග්‍රහකටයුතුයි; අභිනිපීළෙතබ්බං, පෙළියයුතුයි, අභිසන්තාපෙතබ්බං, තැවියයුතුයි;

දන්තෙහි; යටිදත්වලින්; දන්තං,— ප — මොහූපසංහිතාපි, මොහයෙන්යුක්තවූ; පාපකා, ලාමකවූ; අකුසලාවිතක්කා, අකුසල විතර්කයෝ; පහීයන්ති, ප්‍රහීණවෙත්; අබ්භත්ථංගච්ඡන්ති, විනාශයටයෙත්;—

තෙසං, ඔවුන්ගේ; පහාණා, ප්‍රහාණයෙන්; අජ්ඣත්තං එව, අධ්‍යාත්මයෙහි; චිත්තං, සිත; සන්තිට්ඨති, සිටියි; සන්නිසීදති, හිඳියි; ඒකෝදිහොති, එකඟවෙයි; සමාධියති, සමාධිගත වෙයි; භික්ඛවෝ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; බලවා, බලවත්වූ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; දුබ්බලතරං, අතිශයින්දුර්

තබ්බං අභිනිපජ්ජිතබ්බං අභිසන්නාපයිතබ්බං තස්ස දන්තෙනේව දන්තමාධාය ජීවිතාය තාළුං ආහච්ච චෙතසා චිත්තං අභිනිග්ගණ්හතෝ අභිනිපීළයතෝ අභිසන්නාපයතෝ යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති තෙ අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්නිට්ඨාති සන්නිසීදති එකොදි හොති සමාධියති යතෝ ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛූ නෝ යං නිමිත්තං ආගම්ම යං නිමිත්තං මනසිකරොතෝ උප්පජ්ජන්ති පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තස්ස තමහා නිමිත්තා අඤ්ඤං නිමිත්තං මනසිකරොතෝ කුසලූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති තෙ අබ්භත්ථං ගච්ඡන්ති,

තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්නිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති තෙසම්පි විතක්කානං ආදීනවං උපපරික්ඛතෝ යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ඡන්දූපසංහිතාපි

ලවු; පුරිසං, පුරුෂයෙකු; සිසෙවා, හිසින්හෝ; ගහෙත්වා, ගෙණ; ඛණ්ඩෙවා, කරින්හෝ; ගහෙත්වා, ගෙණ; අභිනිග්ගණ්හෙය්‍ය, නිග්‍රහකරන්නේය; අභිනිපීළෙය්‍ය, පෙළන්නේය; අභිසන්නාපෙය්‍ය, තවන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං, එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; තස්ස භික්ඛුනෝ, ඒ මහණහට; විතක්ක සඞ්ඛාර සන්ථානං, විතර්කීමූලයන්ගේ සංසිඳීය; මනසිකරොතෝ, මෙනෙහිකරන්නහුට; පාපකා—ප—බලවත්පුරුෂයෙක් තෙම දුර්වලපුරුෂයෙකුම්ඛපවත්වන්නාක්මෙන් යොගාවචර මහණවිසින් විතර්කීයන් හා ප්‍රතිමල්ලව තෙපි කවරහුද? මම්කවරෙක්දැයි අභිභවනයකොට මහාවිය්‍යාමයෙන්විතර්කීයෝ නිග්‍රහකටයුතුයයි අවිපරිදීපක මේඋපමාවෙන්දැක්විය; මරියාදාභාජනියදැක්වනපිණිස්ස යතෝඛෝ, යතාදිය වදුරණලදි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යතෝඛෝ, යම්තැනෙකපවත්; භික්ඛුනෝ, මහණහට; යංනිමිත්තං, යම්නිමිත්තකට; ආගම්ම, පැමිණ; යං නිමිත්තං, යම්බදුනිමිත්තක්; මනසිකරොතෝ, මෙනෙහිකරන්නහුට; පාපකා—ප—අබ්භත්ථං, විනාශයට; ගච්ඡන්ති, යත්;

තෙසං, ඔවුන්ගේ; පහාණා, ප්‍රහාණියෙන්; අජ්ඣත්තමෙව, අඩ්‍යාත්මයෙහිම; චිත්තං, සිත; සන්නිට්ඨති, සිටියි; සන්නිසීදති, හිඳියි; එකොදිහොති, එකඟවෙයි; සමාධියති, සමාධිමත්වෙයි; තෙ

දෙසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයනති තෙ අබ්භත්ථං ගවජ්ඣනති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති තෙසම්පි විතක්කානං අසති අමනසිකාරං ආදජ්ජතො යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ජිඤ්ඣූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයනති තෙ අබ්භත්ථං ගවජ්ඣනති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති තෙසම්පි විතක්කානං විතක්ක සඞ්ඛාර සඤ්ඤානං මනසිකරොතො යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ජිඤ්ඣූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයනති තෙ අබ්භත්ථං ගවජ්ඣනති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති දන්තෙහි දන්තමාධාය ජිව්හාය තාලුං ආහච්ච චෙතසා චිත්තං අභිනිග්ගණ්හතො අභිනිපීළයතො අභිසන්තාපයතො යෙ පාපකා අකුසලා විතක්කා ජිඤ්ඣූපසංහිතාපි දෙසූපසංහිතාපි මොහූපසංහිතාපි තෙ පහීයන්ති තෙ අබ්භත්ථං ගවජ්ඣනති තෙසං පහාණා අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සන්තිට්ඨති සන්නිසීදති එකොදිහොති සමාධියති,

---

සම්පි, විතක්කානං—ප—එකොදිහොති; සමාධියති;

යම්සේ ශස්ත්‍රාචාර්‍යවූ කෙණෙක් දුරුරවින්පත් රාජපුත්‍රයෙකුට ආයුධ ශිල්ප ප්‍රභූණකරවා සියරවබලා යවන්නේ මෙසේ කියයි, අතරමග ශත්‍රුවීඛා පැමිණියොත් දුන්නෙන් සතුරන් පලවව්, එසේත් නොහැකිනම් කඩුවෙන් පලවව්, එසේද නොහැකිවූයේ නම් සැකින්දැයි මෙසේ පවායුධයෙන්ම කටයුතු විධානකොවකියයි. හෙතෙම එසේකොට සියරවට නිදුකින් පැමිණ රාජ්‍යශ්‍රියඅනුභවකරයි;

එපරිද්දෙන්ම ත්‍රෛලොක්‍යාචාර්‍යවූ සම්මැදයන්වහන්සේද අධිවිත්තභාවනාවෙහි ප්‍රයුක්ත මහණ අහිවිය සඳහා මෙහෙයනුයේ භාවනාකාලයඅතර අකුසලවිතර්කයෝ පහළවෙත්නම් අන්‍යනිමිත්ත පටිසෙහි හෙවත් ඉන්පිටත් අරමුණක් මෙනෙහිකිරීමේ වාරයෙහි සිට ඒවිතර්කයන් මැඩ අර්හත්ඵලය සිඳකරව, එහිදීත් විතර්කනිග්‍රහයනොහැකිවිනම් ආදීනව පටිසෙහි හෙවත් පාපවිතර්කයන්ගේ දොෂය සිහිකිරීමේ වාරයෙහි සිට විතර්කනිග්‍රහකරව, එහිදු සුකරනොවූයේනම් අසතිපටිසෙහි හෙවත් පාපවිතර්ක මෙනෙහි නොකිරීමේ වාරයෙහි සිට විතර්කනිග්‍රහයෙන් අහිවියගණුව, එහිදුසුකරනොවිනම් විතර්කමූලඡෙද ඥානපටිසෙහි සිට විතර්කසමතික්‍රමණයකොට ආශ්‍රවක්ෂයකරව, ඒවාරයෙහිදු විතර්කයන් සංසිඳවීම නොහැකිවිනම් අභිනිග්‍රහණපටිසෙහිදී විතර්කයන් විනාසෘ විදසුන්ඛ්‍රා රහත්බවට පැමිණෙවයි, මෙසේ වාර පසක් කොට විතර්කනිග්‍රහය ඒදෙළසේකා;

අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු වසී විතක්කපරියායපථෙසු යං විතක්කං ආකඞ්ඛිස්සති තං විතක්කං විතක්කෙස්සති යං විතක්කං නාකඞ්ඛිස්සති තතං විතක්කං විතක්කෙස්සති අවෙජ්ඣිතණ්හං වා වත්තතයි සංයොජනං සම්මා මානාභිසමයා අන්තමකාසි දුක්ඛස්සාති ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති,

විතක්කසණ්ඨාන සුත්තං දසමං--10

සීහනාද වග්ගො දුතියො.

තස්ස වග්ගස්ස උද්දානං.

මිගපො ලොමහංසනඤ්ච වෙසරජ්ජානි සත්ත ඨානානි
මානඤ්ච පිඞ්ගලකං,
මධු වෙධා විතක්කා පව නිමිත්ත කථා එකවරෝ දුතියො
අසමෝ වග්ගො.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයංභික්ඛු, මේමහණතෙම; විතක්කපරියායපථෙසු, විතර්කීවාරමාත්‍රයන්හි; වසී, වැසපුරුදුඇත්තේ යයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; යංවිතක්කං, යම්බඳුවිතර්කයක්; ආකඞ්ඛිස්සති, කැමතිවන්නේද; තංවිතක්කං, ඒවිතර්ක; විතක්කෙස්සති, විතර්කණයකරන්නේයි; යං විතක්කං, යම්විතර්කයක්: නාකඞ්ඛිස්සති, කැමතිනොවන්නේද; තංවිතක්කං, ඒවිතර්ක; නවිතක්කෙස්සති, විතර්කණයනොකරන්නේයි;

මෙතෙම පූර්වයෙහි අවිතර්කණයවසියන් කැමතිවිතර්ක විතර්කණයනොකරයි නොකැමතිවිතර්කයම විතර්කණයකෙරෙයි වසිබවයෙහිමහිමයදක්වනුසඳහා මේවාරයවදාරණලදි,

(අයංභික්ඛු, මේමහණතෙම;) තණ්හං, තෘෂ්ණාව; අවෙජ්ඣිත්වා, සමුච්ඡේදනයකොළේය; සංයොජනං, දශවිධසංයොජනය; විනිබන්ධිත්වා, මූල්රහිතකොළේය; සම්මා, හෙතුක්‍රමයෙන්මනාව; දුක්ඛස්ස, සියලුසසරදුක; අන්තමකාසි, කෙළවරකොළේය;

ඉදං, මෙය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදාළසේක; අත්තමනා, සතුටුවූ; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, භාෂිතය; අභිනන්දුන්ති, සතුටින්පිළිගත්තාහුයහි,

විතක්කසණ්ඨාන සුත්‍රාදී වණ්ණනාව නිමි. (10) (2)

දෙවෙනි සීහනාද වර්ගය සම්පූර්ණයි,

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තෙනඛොපනසමයෙන
ආයස්මා මොලියඵග්ගුණෝ භික්ඛුනීහිසද්ධිං අනිස්සරං සංසට්ඨෝ
විහරති එවං සංසට්ඨෝ ආයස්මා මොලියඵග්ගුණෝ භික්ඛුනීහි
සද්ධිං විහරති සෙය්‍යථාපි භික්ඛු ආයස්මතො මොලියඵග්ගු
ණස්ස සම්මුඛා තාසං භික්ඛුනීනං අවණ්ණං භාසති තෙනායස්මා
මොලියඵග්ගුණෝ කුපිතෝ අනත්තමනෝ අධිකරණම්පි කරෝ
ති සෙය්‍යථාපි නාම භික්ඛු තාසං භික්ඛුනීනං සම්මුඛා ආයස්ම
තො මොලියඵග්ගුණස්ස අවණ්ණං භාසති තෙන තා භික්ඛු
නියෝ කුපිතා අනත්තමනා අධිකරණම්පි කරොන්ති එවං
සංසට්ඨෝ ආයස්මා මොලියඵග්ගුණෝ භික්ඛුනීහි සද්ධිං විහරති
අථඛෝ අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසංකම් උප
සංකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං
නිසින්නෝ ඛෝ සෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච ආයස්මා
භන්තෙ මොලියඵග්ගුණෝ භික්ඛුනීහි සද්ධිං අනිස්සරං සංසට්ඨෝ
විහරති එවං සංසට්ඨෝ භන්තෙ ආයස්මා මොලියඵග්ගුණෝ

එවංමෙසුතං, ඒ,—ප—තෙනඛෝ පන සමයෙන, එකල්හි;
ආයස්මා මොලියඵග්ගුණෝ, මොලිය ඵග්ගුණායුෂ්මත්තෙම;
භික්ඛුනීහිසද්ධිං, භික්ෂුනීන්සමඟ; අනිස්සරං, වේලාඉක්මවා; සංසට්ඨෝ
මිශ්‍රව, හෙවත්සමානසැපදුක්ඇතිව; විහරති, වාසඅකෙරෙයි;
ආයස්මා, මොලිය ඵග්ගුණෝ, මොලියඵග්ගුණායුෂ්මත්තෙම;
භික්ඛුනීහිසද්ධිං, භික්ෂුනීන්සමඟ; එවං, මෙසේ; සංසට්ඨෝ, මිශ්‍ර
වූයේ; විහරති, වාසඅකෙරෙයි;

සෙය්‍යථාපි, කොවිහික්ඛු; භික්ඛුනීහිසද්ධිං, ආයස්මතො,
මොලියඵග්ගුණස්ස, මොලියඵග්ගුණායුෂ්මතුන්ගේ; සම්මුඛා,
ඉදිරියෙහි; තාසං, භික්ඛුනීනං, ඒභික්ෂුනීන්ගේ; අවණ්ණං,
අගුණ; භාසති, කියාද; ආයස්මා, මොලිය ඵග්ගුණෝ, මොලිය
ඵඟගුණායුෂ්මත්තෙම; තෙන ඔහුහා; කුපිතෝ, කිපියේ; අන
ත්තමනෝ, නොසතුටුවූයේ; අධිකරණං අපි, කරොති, ආපත්තා
දීඅධිකරණයන්ආකෂීණයකෙරෙයි; සෙය්‍යථාපි, ඉදින්වනාහි;
කොවිභික්ඛු, භික්ඛුනීහිසද්ධිං, භික්ෂුනීන්සමඟ; තාසං භික්ඛුනීනං, ඒභික්ෂු
නීන්ගේ; සම්මුඛා, ඉදිරියෙහි; ආයස්මතො, මොලියඵග්ගුණස්ස,
මොලියඵග්ගුණායුෂ්මත්හුගේ; අවණ්ණං, නුගුණ; භාසති, කියාද

භික්ඛුනීහි සද්ධිං විහරති සචෙ කොචි භික්ඛු ආයස්මතො මොලියඵග්ගුණස්ස සම්මුඛා තාසං භික්ඛුනීනං අවණ්ණං භාසති තෙනායස්මා මොලියඵග්ගුණො කුපිතො අනත්තමනො අධිකරණම්පි කරොති,

සචෙ පන කොචි භික්ඛු තාසං භික්ඛුනීනං සම්මුඛා ආයස්මතො මොලියඵග්ගුණස්ස අවණ්ණං භාසති තෙන තා භික්ඛුනියො කුපිතා අනත්තමනා අධිකරණම්පි කරොන්ති එවං සංසට්ඨො භන්තෙ ආයස්මා මොලියඵග්ගුණො භික්ඛුනීහි සද්ධිං විහරතීති අට්ඨඛා භගවා අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආමන්තෙසි එහි ත්වං භික්ඛු මම වචනෙන මොලියඵග්ගුණං භික්ඛුං ආමන්තෙහි සත්ථා තං ආවුසො ඵග්ගුණ ආමන්තෙතීති එවමභන්තෙති ඛො සො භික්ඛු භගවතො පටිස්සුත්වා යෙනායස්මා මොලියඵග්ගුණො තෙනුපසංකම්ි උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං මොලියඵග්ගුණං එතදවොච සත්ථා තං ආවුසො ඵග්ගුණ ආමන්තෙතීති එවමාවුසො ති ඛො ආයස්මා මොලියඵග්ගුණො තස්ස භික්ඛුනො පටිස්සුත්වා යෙන භගවා තෙනුපසංකම් උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං

තෙන, ඒතිඤ්ඤවසමඟ; තාභික්ඛුනියො, ඒතිඤ්ඤතීහු; කුපිතා, කිපියාහු; අනත්තමනා, නොසතුට්ඨිත්ඇත්තාහු; අධිකරණම්පි, අධිකරණයත්; කරොන්ති, කෙරෙත්; එවං, මේආකාරයෙන්; ආයස්මා මොලියඵග්ගුණො, මොලියඵග්ගුණායුෂ්මත්තෙම; භික්ඛුනීහි සද්ධිං, භික්ෂුනීන් සමඟ; සංසට්ඨො, සමාන සැපදුක් ඇත්තේ; විහරති, වාසයකරයි; අට්ඨඛා, ඉක්බිති; අඤ්ඤතරං, භික්ඛු, ශාසනොදයකාම්ඵක්තරා භික්ෂුවක්තෙම; යෙන භගවා, —ප—භන්තෙ,සවාමීන්වහන්ස; සචෙ, ඉදින්; කොචි, භික්ඛු, කිසිභික්ෂුවක්—ප—

අට්ඨඛා, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අඤ්ඤතරං භික්ඛුං, ඵක්තරාභික්ෂුවකව; ආමන්තෙසි, කැඳවූයේය; භික්ඛු, මහණ; එහි, මෙහිඵව; ත්වං, නුඹ; මම වචනෙන, මාවදනින්; ආවුසො, ඵග්ගුණ, ඇවැත්නි, ඵග්ගුණය! සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; තං, නුඹ; ආමන්තෙතීති, කැඳවායැයිකියා; මොලිය, ඵග්ගුණං භික්ඛුං, මොලියඵග්ගුණභික්ෂුව; ආමන්තෙහි, ඇමතව; සො, භික්ඛු, ඒතිඤ්ඤතෙම; එවං, භන්තෙ; ඉතිඛො, එසේය සවාමීනි; කියා; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පටිස්සුත්වා, පිළිවදන්දී; යෙනායස්මා—ප—සච්චංකිර-කිමෙකාසඛැඳ? ඒහර

නීසිත්‍යානං ඛෝ ආයස්මන්තානං මොලිය ඵග්ගුණං භගවා එතදවොච සච්චං කිර තුවං ඵග්ගුණ භික්ඛුනීහි සද්ධිං අතිවේලං සංසට්ඨෝ විහරසි එවං සංසට්ඨෝ කිර තුවං ඵග්ගුණ භික්ඛුනීහි සද්ධිං විහරසි සචේ කොචි භික්ඛු තුය්හං සම්මුඛා තාසං භික්ඛුනීනං අවණ්ණං භාසති තෙන තුවං කුපිතෝ අනත්තමනෝ අධිකරණම්පි කරෝසි සචේ පන කොචි භික්ඛු තාසං භික්ඛුනීනං සම්මුඛා තුය්හං අවණ්ණං භාසති තෙන තා භික්ඛුනියෝ කුපිතා අනත්තමනා අධිකරණම්පි කරොනති එවං සංසට්ඨෝ කිර තුවං ඵග්ගුණ භික්ඛුනීහි සද්ධිං විහරසිති එව මතන්නෙතං තන්තු තුවං ඵග්ගුණ කුලපුත්තෙනා සද්ධා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතොති එවමහන්නෙතං තඛෝ තෙ එතං ඵග්ගුණ පතිරූපං කුලපුත්තස්ස සද්ධා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතස්ස යං තුවං භික්ඛුනීහි සද්ධිං අතිවේලං සංසට්ඨෝ විහරෙය්‍යාසි,

තස්මා තිහ ඵග්ගුණ තුව වෙපි කොචි සම්මුඛා තාසං භික්ඛුනීනං අවණ්ණං භාසෙය්‍ය තත්‍රාපි තුවං ඵග්ගුණ යෙ ගෙහසිතා ඡන්දූපයෙ ගෙහසිතා චිත්තකතා තෙ පජ්ජහෙය්‍යාසි තත්‍රාපි තෙ ඵග්ගුණ එවං සික්ඛිතබ්බං න වෙව මෙ චිත්තං විපරිණතං භවිස්සති තුව පාපිකං වාචං නිච්ඡාරෙස්සාමි භිත්තාදු කම්පිච විහරිස්සාමි මෙත්තාචිත්තෙනා න දොසන්තරොති එවං හි

සිනි—ප—භන්තෙ, සවාමිනි! එවං, එසේය; ඵග්ගුණ, ඵග්ගුණය! තුවං, තුඹ; සද්ධා, ශ්‍රද්ධාවෙන්; අගාරසමා, ගිහිගෙන්නික්ම; පබ්බජිතෝ, පැවිදිවූ; කුලපුත්තෙනා නන්තු, කුලපුත්‍රයෙක් නොවේද? භන්තෙ, සවාමිනි! එවං, එසේය; ඵග්ගුණ, ඵග්ගුණය! යං, යම්හෙයකින්; තුවං, තුඹ, භික්ඛුනීහි සද්ධිං, භික්ෂුණීන්; සමග; අතිවේලං, "කාලවේලා සීමවේලා සීලවේලා" යන ත්‍රිවිධ වේලාවන්ඉක්මවා; සංසට්ඨෝ, සමානසෑපදුක් වසයෙන්මිශ්‍රවූයේ; විහරෙය්‍යාසි, වාසයකරන්නෙහිද; එතං, මේවිහරණය; සද්ධා, ශ්‍රද්ධාවෙන්; අගාරසමා, ගිහිගෙන්; නික්ම, අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතස්ස, පැවිදිවූ; කුලපුත්තස්ස, ආචාරකුලපුත්‍රයෙකුට; තඛෝපතිරූපං, නොමසුදුසුයි;

තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මෙහි; ඵග්ගුණ, ඵග්ගුණය! වේ, ඉදින්; කොචි, කිසිවෙක්; තව, සම්මුඛා, ආඉදිරියෙහි; තාසං භික්ඛුනීනං, ඒභික්ෂුණීන්ගේ; අවණ්ණං, නුගුණ; භාසෙය්‍ය

තෙ එගගුණ සිකඛිතබබං තසමා තිහ එගගුණ තව වේපි කොචි සමමුඛා තාසං භික්ඛුනීනං පාණිනා පහාරං දදෙය්‍ය ලෙඩ්ඩුනා පහාරං දදෙය්‍ය දණ්ඩෙන පහාරං දදෙය්‍ය සත්‍ථෙන පහාරං දදෙය්‍ය තත්‍රාපි එවං එගගුණ යෙ ගෙහසිතා ඡන්‍දූ යෙ ගෙහසිතා විතක්කා තෙ පජහෙය්‍යාසි තත්‍රාපි තෙ එගගුණ එවං සිකඛිතබබං න වෙව මෙ විත්තං විපරිණතං භවිස්සති නව පාපිකංවාවං නිවඡාරෙස්සාමි භිතානුකම්පිව විහරිස්සාමි මෙත්තවිත්තෙනා න දොසන්තරොති එවං හි තෙ එගගුණ සිකඛිතබබං තසමා තිහ එගගුණ තව වෙපි කොචි සමමුඛා අවණ්ණං භාසෙය්‍ය තත්‍රාපි එවං එගගුණ යෙ ගෙහසිතා ඡන්‍දූ යෙ ගෙහසිතා විතක්කා තෙ පජහෙය්‍යාසි තත්‍රාපි තෙ එගගුණ එවං සිකඛිතබබං න වෙව මෙ විත්තං විපරිණතං භවිස්සති නව පාපිකං වාවං නිවඡාරෙස්සාමි භිතානුකම්පිව විහරිස්සාමි මෙත්තවිත්තෙනා න දොසන්තරොති එවං හි තෙ එගගුණ සිකඛිතබබං තසමා තිහ එගගුණ තව වෙපි කොචි පාණිනා පහාරං දදෙය්‍ය ලෙඩ්ඩුනා පහාරං දදෙය්‍ය දණ්ඩෙන පහාරං දදෙය්‍ය සත්‍ථෙන පහාරං දදෙය්‍ය තත්‍රා පි එවං එගගුණ යෙ ගෙහසිතා ඡන්‍දූ යෙ ගෙහසිතා විතක්කා තෙ පජහෙය්‍යාසි තත්‍රාපි තෙ එගගුණ එවං සිකඛිතබබං න වෙව මෙ විත්තං විපරිණතං භවිස්සති නව පාපිකං වාවං නිවඡාරෙස්සාමි භිතානුකම්පිව විහරිස්සාමි මෙත්තවිත්තෙනා න දොසන්තරොති එවං හි තෙ එගගුණ සිකඛිතබබන්ති,

---

කිඤ්චාදං එග්ගුණ, එග්ගුණාති! එවං, භන්තෙ; තත්‍ර අපි, එහිදූ; ගෙහසිතා, පවත්තාමගුණනිස්සිතවූ; ඡන්‍දූ, තණ්හාප්‍රතිසඤ්ඤුදයෝ වෙත්ද; ගෙහසිතා, පවත්තාමගුණ නිස්සිතවූ; යෙවිතක්කා, යම් විතක්කියෝවෙත්ද තෙ, ඔවුන්; පජහෙය්‍යාසි; දුරුකරන්නෙ හිය; එග්ගුණ, එග්ගුණාය; තත්‍රාපි, එහිදූ; එවංසිකඛිතබබං, මෙසේහික්මියයුතුයි; මෙ, මාගේ; විත්තං, සිත; නවවිපරිණතං භවිස්සති, රාග දෙෂ මොහ වශයෙන්; විපරිණාසතොවන්නේද; පාපිකං වාවං, ලාමකවචන; නව නිවඡාරෙස්සාමි, නොකියන්නෙමි; භිතානුකම්පී, හිතවශයෙන්අනුකම්පාකරමින්; මෙත්තවිත්තෙනා, මෛත්‍රීසිත්තයෙන්; නදොසන්තරොවෙෂචිත්තනැත්තේ; විහරිස්සාමිඉති, වාසඅකරන්නෙමියි; එවංහි—ප—තාසං, භික්ඛුනීනං, එහික්ෂුනීන්ට; පාණිනා, අතින්; පහාරංදදෙය්‍ය, පහරදෙන්නේය; ලෙඩ්ඩුනා, කැටයකින්;—දණ්ඩෙන, දඬුයෙන්;—සත්‍ථෙන, ඇතින්; පහාරං දදෙය්‍ය, පහරදෙන්නෙද? තත්‍රපි-ප-සිකඛිතබබං,

අථඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි අරාධයිංසු වත මේ භික්ඛවෙ භික්ඛූ එකං සමයං චිත්තං ඉදුභං භික්ඛවෙ භික්ඛූ ආමන්තෙසිං අහං ඛෝ භික්ඛවෙ එකාසන භොජනං භුඤාමි එකාසන භොජනං ඛෝ අහං භික්ඛවෙ භුඤ්ජමානෝ අපපාබාධතඤ ඤාතාමි අපපාතඞ්කතඤ ලහුට්ඨානඤ බලං ච ඵාසුවිහරඤ එථ තුමෙහපි භික්ඛවෙ එකාසන භොජනං භුඤථ එකාසන භොජනං ඛෝ භික්ඛවෙ තුමෙහපි භුංජමානා අපපාබාධසංජානිස්සථ අපපාතඞ්කතඤලහුට්ඨානඤ බලඤ ඵාසුවිහාරතංවති; න මේ භික්ඛවෙ තෙසු භික්ඛූසු අනුසාසනී කරණීයා අභොසි සතුපපාදකරණීයමෙව මේ භික්ඛවෙ තෙසු භික්ඛූසු අභොසි සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ සුභූමියං චාතුම්මහාපථෙ ආජඤ්ඤරථෝ යුත්තෙතා අස්ස ඨිතෝ ඔධස්ත පතොදෙ, තමෙනං දක්ඛෝ යොගඤා වරියෝ අස්ස දම්ම සාරථි අභිරුහිත්වා වා

අථඛෝ, ඉක්ඛිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛූ, භික්ෂූන් ආමන්තෙසි, කැඳවූසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එකං, සමයං, එක්කාලයකැ; හෙවත්, ප්‍රථමබොධිකාලයෙහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; වත, ඒකාන්තයෙන්; මේ, මාගේ; චිත්තං, සිත; ආරාධයිංසු, සතුටුකළාහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මෙකල්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසිං, ඇමතුයෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහං ඛෝ, මම්වනාහි; එකාසනභොජනං, එක්වේලේවළඳනආහාරය; භුංජාමි, වළඳමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එකාසනභොජනං එක්වෙලේවලඳනභොජනය; (භිරඵදුව්මෙත්පසුම්බ්‍යාහ්නයදක් වාසියක්වරක් අනුභවකෙළේද එකාසනභොජනනම්;) භුංජමානෝ, වළඳන්නේ; අපපාබාධතංච, නිරෝගිබවද; අපපාතඞ්කතංච, නිරුපද්‍රවබවද; ලහුට්ඨානංච, ශරීරයාහේසැහැල්ලුපැවතුම් ඇතිබවද; බලංච, කායබලයද; ඵාසුවිහාරංච, සැපවිහරණයද; ඤාතාමි, දනිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එථ, එව්; තුමෙහපි, තොපිත්, එකාසනභොජනං, (මින්දවල්විකල්බොජනවැළකුකාලයඤාපිකයි) එක්වේලේවැළදීම; භුංජථ, කරව්; එකාසන භොජනං-ප-පටිඤානිස්සථ, දන්නහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙසු භික්ඛූසු, ඒභික්ෂූන් විෂයෙහි; මේ, මාවිසින්; අනුසාසනී, අනුශාසනාතොම; කරණීයා, කටයුත්ති; නඅභොසි, නුවූයේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙසු, භික්ඛූසු, ඒභික්ෂූන්; විෂයෙහි; මේ, මාවිසින්; සතුපපාදකරණීයං එව, සිහිඉපදවීම්මාත්‍රයක්කිරීමම, අභොසි, විය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සුභූමියං, සම බිමක; චාතුම්මහා පථෙ, සතරමංසන්ධියකැ; ඔධස්තපතොදෙ,

මෙන හඤ්ඤා රඤ්ඤියෝ ගහෙත්වා දකඛිණෙන හත්ථෙන ප
තෝදං ගහෙත්වා යෙනිච්ඡකං යදිච්ඡකං සාරෙය්‍යපි පච්චා
සාරෙය්‍යපි එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ තථාගතෝ තෙසු භික්ඛූසු අනු
සාසනී කරණීයා අහොසි සතුප්පාදකරණීයමෙව මෙ භික්ඛ
වෙ තෙසු භික්ඛූසු අහොසි,

තසමා තිහ භික්ඛවෙ තුම්හෙහිපි අකුසලං පජහථ කුසලෙසු
ධම්මෙසු ආයොගං කරොථ එවං හි තුම්හෙහිපි ඉමස්මිං ධම්ම
විනයෙ වුඩ්ඪිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිස්සථ යෙය්‍යථාපි
භික්ඛවෙ ගාමස්ස වා නිගමස්ස වා අවිදූරෙ මහන්තං සාලව
නං තචස්ස ඵලෙඝාහි සඤ්ඡන්නං තස්ස කොචි දෙවෙ පුරිසො උ
පපජ්ජෙය්‍ය අත්ථකාමො හිතකාමො යොගක්ඛෙමකාමො සො ය

සරසවතැබ්බාවිටිඇති; ආජඤ්ඤරථෝ, ආජානීයඅශ්වයන්යෙදූ
රථයක්; ගුණෙහෝ, යොදනාලද්දේ; සීතොඅස්ස, තැබුවේවෙයි;
අස්සදම්මසාරථී, අශ්වයන්දමනයකිරීමෙහිසාරථිවූ; යොගාචරි
යෝ, අශ්වාචාර්‍යශ්‍රීයක්යෙම; තථෙවඤ්ච, ඒමෙරථයට; අනිරු
ඝිත්වා, නැඟ; මාඉමෙන හඤ්ඤා, වමනින්; රසම්හි, රැහැන්;
ගහෙත්වා, ගෙණ; දකඛිණෙන හත්ථෙන, දකුණතින්; පතොදං,
කෑවිව; ගහෙත්වා, ගෙණ; ඉච්ඡකං, කැමැත්තේ; යෙන, යම්
මාගීයකින්ද; ඉච්ඡකං, කැමැත්තේ; යං, යම්ගමනක්ද එසේ)
සාරෙය්‍ය අපි, ඉද්ධියවඑළවන්නේය; පච්චාසාරෙය්‍ය අපි, ආ,
පසුඑළවන්නේය; එවමෙව ඛෝ—ස—තෙසු භික්ඛූසු අනොසි,
භික්ඛවෙ,මහණෙනි!තසමා,එහෙයින්;තුම්හෙහිපි,ඔහුපත්; ඉහ,මෙහි
ලා, අකුසලං, අකුසලය; පජහථ, දුරුකරව්; කුසලෙසු ධම්මෙ
සු, කුසලධර්ම්මයන්හි; ආයොගං කරොථ, යෙදීම කරව්, එවං
හි, මෙසේඇතිසාල්හි; තුම්හෙහිපි, නොපින්; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ,
මේශාසනයෙහි; වුඩ්ඪිං, ශීලයෙන් වැඩියටද; විරූළ්හිං, මාගී
යෙන්විරූඪිභාවයටද; වෙපුල්ලං, නිර්‍මාණයෙන් විපුලබවටද;
ආපජ්ජිස්සථ, පැමිණෙන්නහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ගාමස්ස
වා, ගමටහෝ; නිගමස්සවා, නියමගමටහෝ; අවිදූරෙ, ඇතුදුරෙ
හි; මහන්තං සාලවනං, මහත්සල්වනයක්; යෙය්‍යථාපි, යම්
සේවේද; තංව, ඒසල්වනයද; ඵලෙඝාහි, ශාලදූඹණයන්
ගෙන්; සඤ්ඡන්නංඅස්ස, ගැවසුනේය; තස්ස, ඒසල්වනයට;
අත්ථකාමෝ, යහපතකැමැත්තාවූ; හිතකාමෝ, වැඩකැමැත්
තාවූ; යොගක්ඛෙමකාමෝ, නිර්‍භයබවකැමැත්තාවූ; කොචිදෙව
පුරිසෝ, කිසියම් පුරුෂයෙක්තෙම උප්පාජ්ජෙය්‍ය,

තා සාලලට්ඨියෝ කුටිල ඔජා පා ඛරණ්ඩියෝ තා තවෙජ්ජා බහිබා නීහරෙය්‍ය අනෙනාවනං සුවිසොධිතං විසොධෙය්‍ය යා පන තා සාලලට්ඨියෝ උජුකා සුජාතා තා සම්මා පරිහරෙය්‍ය එවං හෙතං භික්ඛවෙ සාලවනං අපරිහරන සමයෙන වුඩිං විරූළහිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිය්‍ය එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ තුමෙහිපි අකුසලං පජහථ කුසලෙසු ධම්මෙසු ආයොගං කරොථ එවං හි තුමෙකිපි ඉමිසම්ං ධම්මවිනයෙ වුඩිං විරූළහිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිස්සථ භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ ඉම්සාගෙව සාවත්ථියා වෙදෙහිකා නාම ගහපතානී අහොසි වෙදෙහිකාය භික්ඛවෙ ගහපතානියා එවං කල්‍යාණො කිත්ති සද්දො අබ්භුගතො සොරතා වෙදෙහිකා ගහපතානී නිවාතා වෙදෙහිකා ගහපතානී උපසන්තා වෙදෙහිකා ගහපතානීති.

උපදින්නේද; සො, හෙතෙම; කුටිලා, වක්වූ; ඔජාපහරණී මයා, ඔජාව ගලාබස්නාවූ; යාතා සාලලට්ඨියෝ, යම් ඒ තරුණසල්පැලවෙත්ද; තා, ඔවුන්; තවෙජ්ජා, සැස; බහිබා, පිටතට; නීහරෙය්‍ය, ඉවත්කරන්නේද; අනෙනාවනං, ඇතුල් සල්වනය; සුවිසොධිතං, මනාවශුඛකරණලද්දක්නොව; විසොධෙය්‍ය, ශුඛකරන්නේද; උජුකා, ඍජුවහටගත්තාවූ; සුජාතා, මනාවහටගත්තාවූ; යාපනතාසාලලට්ඨියෝ, යම්ඒතරුණසල් පැලවෙත්ද; තා, ඔවුන්; සම්මා, මනාකොට; පරිහරෙය්‍ය, වඩන්නේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංහි, මෙසේඇතිකල්හි; තං සාලවනං, ඒසල්වනය; වුඩිං, දලුලැමෙන්වෘඩියටද; විරූළහිං, මුල්ඇදීමෙන්විරූහිභාවයටද; වෙපුල්ලං, අතුපතරපැතිරීමෙන් විපුලබවටද; ආපජ්ජිය්‍ය, පැමිණෙන්නේය; එවමෙව ඛො-ප-ආප ජ්ජිස්සථ, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භූතපුබ්බං, පෙරවූවක්කියමි; ඉම්සා එවසාවත්ථියා, මේසැවැත්නුවරම; වෙදෙහිකා නාම, විදෙහරටින් ආහෙයින්හෝ නුවණින්ඉරියවිපවත්වනහෙයින් වෙදෙහිකා නම්වූ; ගහපතානි, ඝරසාමිනිවූසත්‍රීයක්තොම; අහොසි, විය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙදෙහිකා ගහපතානි, වෙදෙහිකා ගෘහපතිනියෝ සොරතා, සුරතබැවින්යුක්තියෝ;—නිවාතා, නිවාත වෘත්තිඇත්තියෝ;—උපසන්තා, සංසිදුනියෝයි; වෙදෙහිකාය ගහප තානියා, වෙදෙහිකාගෘහපතිනියහේ; එවං, මෙබඳුවූ; කිත්තිසද්දො, භූණකීර්තිශබ්දයක්තෙම; අබ්භුගතො, උස්ව නැංගේය;

වෙදෙහිකායෙ ඛො පන භික්ඛවෙ ගහපතානියා කාලිකාමදූසි අහොසි දක්ඛා අනලසා සුසංවිහිත කම්මන්තා අථඛො භික්ඛවෙ කාලියා දූසියා එතදහොසි මයඤ්ඛො අය්‍යායෙ එවං කල්‍යාණෙ කිත්තිසද්දෙ අබ්භුග්ගතෙ සොරතා වෙදෙහිකා ගහපතානී නී වාතා වෙදෙහිකා ගහපතානී උපසන්නතා වෙදෙහිකා ගහපතානී ති කින්නුඛො මෙ අය්‍යා සන්තං යෙව නුඛො අජ්ඣත්තං කොපං න පාතුකරොති උදාහු අසන්තං උදාහු මයෙහෙවෙතෙ කම්මන්තා සුසංවිහිතා යෙන මෙ අය්‍යා සන්තංයෙව අජ්ඣත්තං කොපං න පාතුකරොති නො අසන්තං යන්නූනා හං අය්‍යං වීමංසෙය්‍යන්ති අථ ඛො භික්ඛවෙ කාලී දූසි දිවා උට්ඨාසි අථ ඛො භික්ඛවෙ වෙදෙහිකා ගහපතානී කාලිං දූසිං එතදවොච හෙ ජෙ කාලි කිං අය්‍යෙ කිං ජෙ දිවා උට්ඨාසීති නත්ථි අය්‍යෙ කිඤ්චි නො වත රෙ කිඤ්චි පාපි දූසි දිවා උට්ඨාසීති කුපිතා අනත්තමනා භකුටිං අකාසි අථ ඛො භික්ඛවෙ කාලියා දූසියා එතදහොසි සන්තං යෙව ඛො මෙ අය්‍යා අජ්ඣත්තං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙදෙහිකායෙ ගහපතානියා ඛොපන, වෙදෙහිකානම් ගිහිනියගේ වනාහි; දක්ඛා, දක්ෂවූ; අනලසා, අලසනුවූ; සුසංවිහිතකම්මන්තා, මනාව පිහිටුවනලද කම්ම ඇති; කාලිකාම දූසිං, කාලිනම්දූසියක්තොම; අහොසි, විය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො, එකල්හි; කාලිදූසියා, කාලිදූසියව; එතංඅහොසි, මේඅදහසවිය;

මයඤ්ඛං, මාගේ; අය්‍යායඛො, ආර්‍යාව පිළිබඳව වනාහි; එවං මෙබඳු; කල්‍යාණෙ, යහපත්වූ; කිත්තිසද්දෙ, කීර්තිරාවයක්; අබ්භුග්ගතෙ, උස්වනැංගේය; සොරතා--ප--ගහපතානීති, කින්නුඛො කිමෙක්දේ;මෙ,මාගේ;අය්‍යා,අර්‍යාතොම; අජ්ඣත්තං අඛ්‍යාතම්යෙහි; සන්තංයෙවනුඛො, ඇත්තාවූම;කොපං,කොපය; නපාතුකරොති, පහළනොකරේද? උදාහු, නොහොත්; අසන්තං, නැත්තාවූ කොපය පහළනොකරේද; උදාහු, නොහොත්; මයඤ්ඤෙව, [illegible]ත්ම; එතෙ කම්මන්තා, මේකර්මාන්තයෝ; සුසංවිහිතා, මනාවයොදනලද්දාහුද; යෙන, යම්හෙයකින්; මෙ, මාගේ; අය්‍යා, අර්‍යාතොම; අජ්ඣත්තං, ආඛ්‍යාතම්යෙහි; සන්තං යෙව, ඇත්තාවූම; කොපං, කොපය; නපාතුකරොති, පහළනොකරයි; නොඅසන්තං, නැත්තාවූකොපය ක්නොවෙයි; යං; යම්හෙයකින්; අහං, මම අය්‍යං, අර්‍යාව; වීමංසෙය්‍යං, විමසන්නෙමී නම්; නූනඉති, යෙහෙකැයිකියායි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො, ඉඤ්ඤ්ති; කාලිදූසී, කාලිදූසි

කොපං න පාතුකරොති නො අසන්තං මයෙහවෙතෙ කඞ්ඛ නත්තා සුසංවිහිතා යෙන මෙ අය්‍යා සන්තං යෙව අජ්ඣත්තං කොපං න පාතුකාරොති නො අසන්තං යන්නූනා හං නියොසොමත්තාය අය්‍යං වීමංසෙය්‍යන්ති අථඛො භික්ඛවෙ කාලි දාසී දිවාතරං උට්ඨාසි අථ ඛො භික්ඛවෙ වෙදෙහිකා ගහපතානි කලිං දාසිං එතදවොච මෙ ජෙ කාලි කිං අය්‍යෙ කිං ජෙ දිවාතරං උට්ඨාසීති—

න ඛො අය්‍යෙ කිඤ්චි නො වත රෙ කිඤ්චි පාපි දාසි දිවාතරං උට්ඨාසි නි කුපිතා අනත්තමනා අනත්තමන වාචං නිච්ඡාරෙසි අථ ඛො භික්ඛවෙ කාලියා දාසියා එතදහොසි සන්තං යෙව ඛො මෙ අය්‍යා අජ්ඣත්තං කොපං න පාතුකරොති නො අසන්තං මයොහවෙතෙ කට්මන්තා සුසංවිහිතා යෙන මෙ අය්‍යා සන්තං යෙව අජ්ඣත්තං කොපං න පාතුකාරොති නො අසන්තං යන්නූනාහං නියොසොමත්තාය අය්‍යං වීමංසෙය්‍යන්ති

තොම; දිවා, දවල්; උට්ඨාසි, නැගිසිටියාය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි!' අථඛො, එකල්හි! වෙදෙහිකාගහපතානි, වෙදෙහිකා ගෘහපතිනිය; කාලිංදාසිං, කාලිදාසියට; එතං, අවොච, මේ සේකියේය; ඉඹ! ජෙ! කාලී! බොලකා (ලිය) හෙජෙයනුනිවා මන්තුණයෙහි; නිපාතසි) අය්‍යෙ, ආර්‍යාවෙනි! කිං, කිමෙක්ද? ජෙ, බොල! කිං, කුමකට, දිවා, දහවල්, උට්ඨාසි, නැගිසිටියෙහිද? අය්‍යෙ, ආර්‍යාවෙනි! නඛොකිඤ්චි, කිසිවක්නැත; රෙ, බොල! (රෙඅනුදු; නිවාමන්තුණසි) වත, එකාන්තයෙන්; නො කිඤ්චි, කිසිවක්නැත්තේනම්; දිවාඋට්ඨාසි' දහවල්නැගිටෙහිදැයි, කුපිතා, කිපියා, අනත්තමනා, නොසතුටුසිත්ඇත්තී;

භකුටිං, අකාසි, මුහුණහැකිලීමකෙළේය; (භකුටීමුඛසංකොචො,! යුගෙයින්භකුටිනම්කොපයෙන්මුහුණහැකිලීමයි; නඛෝ අය්‍යෙකිඤ්චි—ප—අනත්තමන, වාචං, නොසතුටුවවන; නිච්ඡාරෙසි, පහළකෙළේය; අථඛෝ—ප—අහං, මම; නියොසොමත්තාය; බොහෝසෙසින්, අය්‍යං, ආර්‍යාව; වීමංසෙය්‍යසංඉති, විමසන්නෙමියි;—දිවාතරං යෙව, අතිශයින්දහවල්;—කුපිතා, කිපියා; අනත්තමනා, නොසතුටුවූවා; අඤ්ඤලසුචිං, ගහෙත්වා, අගුළුදණ්ඩගෙණ; සීසෙ, හිසෙහි; පහාරං, පහරක්; අදාසි; දුන්නේය; සීසං, හිස; වොභින්දි; බිඳුනේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කාලිදාසී, කාලිදාසිතොම; නිත්තෙන, සීසෙන; බුන්හිසින්; ගලනෙත්ත, ගලන්නාවූ; ලොහිතෙන, ලෙයින්යුක්ත

අථ ඛෝ භික්ඛවෙ කාලිදාසි දිවාතරං යෙව උට්ඨාසි අථඛෝ භික්ඛවෙ වෙදෙහිකා ගහපතානී කාලිං දාසිං එතදවොච හෙ ජෙ කාලි කිං අය්‍යෙ කිං ජෙ දිවාතරං උට්ඨාසීති නඛෝ අය්‍යෙ කිඤ්චි නො වත රෙ කිඤ්චි පාපී දාසි දිවාතරං උට්ඨාසීති කුපිතා අනත්තමනා අඟුලසූචිං ගහෙත්වා සීසෙ පහාරං අදාසි සීසං වොභින්දි අථ ඛෝ භික්ඛවෙ කාලිදාසි හින්නෙන සීසෙන ලොහිතෙන ගලන්තෙන පටිවිස්සකානං උජ්ඣාපෙසි පස්සථ ය්‍යෙ සොරතාය කම්මං පස්සථය්‍යෙ නිවාතාය කම්මං පස්සථය්‍යෙ උපසන්තාය කම්මං කථං හි නාම එකදාසිකාය දිවා උට්ඨාසීති කුපිතා අනත්තමනා අඟුල සූචිං ගහෙත්වා සීසෙ පහාරං දස්සති සීසං වොභින්දිස්සති ති අථඛෝ භික්ඛවෙ වෙදෙහිකාය ගහපතානියා අපරෙන සමයෙන එවං පාපකො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගඤ්ඡි වණ්ණි වෙදෙහිකා ගහපතානී අනිවාතා වෙදෙහිකා ගහපතානී අනුපස්සන්තා වෙදෙහිකා ගහපතානීති.

ව; (භින්නෙන සීසෙන ලොහිතෙන ගලන්තෙන යනතැන් හිඳුළුමහුතාපියෙහිතාතියායි) පටිවිස්සකානං, සමීපගෙවැසියන්ට; උජ්ඣාපෙසි, නුගුණකියේය; අය්‍යෙ, ආර්‍යාවෙනි! සොරතාය, සුරතසම්‍බන්ධයගේ, කම්මං, කර්‍මය; පස්සථ, බලව්; නිවාතාය, නිවාතවෘත්තිඇත්තියගේ;—උපසන්තාය, සංසිඳුනියගේ, කම්මං, කර්‍මය; පස්සථ, බලව්; කථ හිනාම, කෙසේනම්; එකදාසිකාය, එකාමදාසියට; දිවා, දහවල්; උට්ඨාසීති, නැඟිටියේයයි; කුපිතා, කිපියා; අනත්තමනා, නොසතුටුසිත්ඇත්තී; අඟුලසූචිං, අඟුල්දණ්ඩ; ගහෙත්වා, ගෙණ; සීසෙ, හිසෙහි; පහාරං දස්සතීති, පහරදෙන්නේය; සීසං, හිස; වොභින්දි සති, බිඳින්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛෝ, ඉක්බිති; වෙදෙහිකාය ගහපතානියා, වෙදෙහිකාගෘහපතිනියට; අපරෙන, සමයෙන, මෑතකලකින්; එවං, මෙසේ; පාපකො, ලාමකවූ; කිත්ති, සද්දෝ, අපකීර්ත්‍යිශබ්දය; අබ්භුග්ගඤ්ඡි; උස්වනැංගේය; වෙදෙහිකාගහපතානී, වෙදෙහිකගෘහපතිනියගේ; චණ්ඩි, සැඩිය;—අනිවාතා, නිවාතවෘත්තිරහිතය; වෙදෙහිකා ගහපතානී, වෙදෙහිකා ගෘහපතිනිය; අනුපස්සන්තා, නොසන්හුන්තැනැත්තිය; කියාසි;—

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො භික්ඛු තාවදෙව සොර
ත සොරතො හොති නිවාත නිවාතො හොති උපසනතු පස
නෙතා හොති යාව නතං අමනාපා වචනපථා ඵුසනති යතො
ච ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අමනාපා වචනපථා ඵුසනතී අථ ඛො
භික්ඛු සොරතො ති වෙදිතබ්බා නිවාතොති වෙදිතබ්බා
උපසනෙතාති වෙදිතබ්බා තඤං තං භික්ඛවෙ භික්ඛුං සුබ්බ
චොති වදාමි යො චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලාන පච්චය
භෙසජ්ජ පරික්ඛාර හෙතු සුවචො හොති සොවචස්ස තං ආ
පජ්ජති තං කිස්සහෙතු තඤහි සො භික්ඛවෙ භික්ඛු චීවර පිණ්ඩ
පාත සෙනාසන ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරං අලභමා
නො නසුවචො හොති න සොවචස්ස තං ආපජ්ජති යොව
ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මං යෙව සක්කරොනෙතා ධම්මං ගරු
කරොනෙතා ධම්මං අපචායමානො සුවචො හොති සොවචස්ස

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම; ඉධ, මේ
ශාසනයෙහි; එකච්චො, භික්ඛු, ඇතැම්භික්ෂුවක්වේද; අමනා
පා, මනනොදඬන්තාවූ; වචනපථා, වාඩ්මාර්ගයෝ; තං, ඔහු;
යාව, යම්තාක්; නඵුසනති, ස්පර්ශනොකෙරෙත්ද; තාවදෙව,
එතාක් සොරත සොරතො, හොති, අතිශයින්සුරත වෙයි;
හෙවත්, මාර්ඵලාධිගමයන්ලකෙණෙහුමෙනෑයිකියයුතුවෙයි; නි
වාත නිවාතො, හොති, අතිශයින්නිවාතවෘත්ති ඇත්තේවෙයි;
උපසනතුපසනෙතාහොති, අතිශයින්සංයුක්තවේවෙයි;අථඛො, ඉක්
බිති, භික්ඛු, මහණතෙම; සොරතොති, සුරතභාවයෙන්යුක්තයයි
වෙදිතබ්බා, දතයුතුයි; නිවාතොති-ප-භික්ඛවෙ,මහණෙනි! තං
භික්ඛුං, ඒමහණ; සුබ්බචොඉති, සුවවයයි; තවදාම්, නොකියම්
යෙ, යමෙක්; චීවර පිණ්ඩපාත ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛාර
හෙතු, සිවුරු ආහාර සෙනාසන් ගිලානප්‍රය බෙහෙත්පිරිකර
හෙතුකොට; සුවචො, හොති, සුවචවේද; සොවචස්සතං, සුවව
බවට; ආපජ්ජති, පැමිණේද; තංකිස්සහෙතු, ඊටහෙතුකවරේද?
භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොභික්ඛු, ඒමහණතෙම; තං, ඒ; චීවර
—ප—පිරිකර; අලභමානො, ලාභලබන්නේ; නසුවචොහොති
සුවචකොවෙයි; සොවචස්සතං, සුවචබවට; නආපජ්ජති, නො
පැමිණෙයි;--භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යොචඛො භික්ඛු, යම්කිසි,
භික්ෂුවක්තෙම, ධම්මංඑව, ධර්මයටම; සක්කරොනෙතා, සත්කා
කරන්නේ; ධම්මං, ධර්මය; ගරුකරොනෙතා, ගරුකරන්නේ;
ධම්මං, ධර්මයට; අපචායමානො, නිවෘතතියදක්වන්නේ
සුවචො--වදාම්--කියම්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්මා, එහෙයින්

තං ආපජ්ජති තමහං සුබ්බචොති වදාමි තස්සා තිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං ධම්මං යෙව සක්කාරොන්තො ධම්මං ගරුකරොන්තො ධම්මං අපචායමානා සුවචා භවිස්සාම සොවස්ස තං ආපජ්ජිස්සාමාති එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං පඨමෙ භික්ඛවෙ වචනපථා යෙහි වො පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං කාලෙනවා අකාලෙනවා භූතෙනවා අභූතෙනවා සණ්හෙනවා ඵරුසෙනවා අත්ථසංහිතෙනවා අනත්ථසංහිතෙනවා මෙත්ත චිත්තාවා දොසන්තරාවා.

කාලෙනවා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං අකාලෙනවා භූතෙනවා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං අභූතෙනවා සණ්හෙන වා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං ඵරුසෙනවා අත්ථසංහිතෙනවා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං අනත්ථසංහිතෙනවා මෙත්ත චිත්තා වා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං දොසන්තරා වා චාත්‍රාපි වො භික්ඛවෙ එවං සික්ඛි

ෆඟ, මෙඟි; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං; භික්ෂියයුතුයි; ධම්මං —ප— සුවචාභවිස්සාම; සුවචවන්නෙමු; සොවචස්‍යතා, සුවචබවට, ආපජ්ජිස්සාම; පැමිණෙන්නෙමු, එවං—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පරෙ, අන්‍යවූ; යෙ; යම්කෙනෙක්තුමූ; වදමානා. කියන්නාහු; වදෙය්‍යුං, කියන්නාහුද; (එබදුවූ) භූමෙපචවචනපථා, මේවාඞ්මාඟීපසක්වෙත්; කාලෙනවා, යුක්තප්‍රාප්තකාලයෙන්ද; අකාලෙනවා, නොකාලයෙන්ද; භූතෙනවා, විද්‍යමානවූවකින්ද; අභූතෙනවා, අවිද්‍යමානවූවකින්ද; සණ්හෙනවා, මෘදුවූවකින්ද ඵරුසෙනවා, රළුවූවකින්ද; අත්ථසංහිතෙනවා, වැඩින්යුක්තවූවකින්ද; අනත්ථසංහිතෙනවා, නොවැඩින්යුක්තවූවකින්ද; මෙත්ත චිත්තාවා, මෛත්‍රීසිත්ඇත්තෝවද; දොසන්තරාවා, උපන්වෙෂ ඇතිවද;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පරෙ, අන්‍යයෝ; කාලෙනවා, සුදුසුකාලයෙන්හෝ; අකාලෙනවා, අකාලයෙන්හෝ; වදමානා, කියන්නාහු; වදෙය්‍යුං, කියන්නාහුද; භූතෙනවා—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තත්‍රාපි, එහිදු; වො, තොපවිසින්; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, භික්ෂියයුතුයි; නො, අපගේ; චිත්තං, සිත; විපරිණතං, පෙරළුනක්; නවෙවභවිස්සති, නොවන්නේද; පාපිකාං වාචං, ලාමකවචන; නවනිච්ඡාරෙස්සාම, නොකියන්නෙමු; මෙත්තා චිත්තෙනා, මෛත්‍රීසිත්ඇතිව; නදොසන්තරෙන, අඛ්‍යන්තරයෙහි උපන්වෙෂකැතිව; හිතානුකම්පි, හිතානුකම්පාඇත්

තබ්බං න වෙව නෝ නිත්තං විපරිණතං භවිස්සති තව පාපිකං වාවං නිච්ඡාරෙස්සාම හිතානුකම්පිව විහරිස්සාම මෙත්ත චිත්තා න දෙසන්තරා තව පුග්ගලං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා එරිත්වා විහරිස්සාම තදුරම්මණව සබ්බාවන්තං ලෝකං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙණ අව්‍යාපජ්ඣෙන එරිත්වා විහරිස්සාමාති එවං හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය කුද්දාලපිටකං ආදාය සෝ එවං වදෙය්‍ය අහං ඉමං මහාපථවිං අපථවිං කරිස්සාමීති සෝ තත්‍ර තත්‍ර ඛණෙය්‍ය තත්‍ර තත්‍ර විකිරෙය්‍ය තත්‍ර තත්‍ර ඔට්ඨුහෙය්‍ය තත්‍ර තත්‍ර ඔමුත්තෙය්‍ය අපථවි භවසි අපථවි භවසීති තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ අපි නු සෝ පුරිසෝ ඉමං මහාපථවිං අපථවිං කරෙය්‍යාති නොහෙතං භන්තෙ තං කිස්ස හෙතු අයංහි භන්තෙ මහාපථවි ගම්භිරා අප්පමෙය්‍යා සා න සුකරා අපථවිං කාතුං යාවදෙවව පන සෝ පුරිසෝ කිලමථස්ස විඝාතස්ස භාගී අස්සාති.

තේ; විහරිස්සාම, වාසඝකරන්නොමුඝි; තං ආරම්මණංවෙ; ඒ මෛත්‍රීසිත අරමුණුකොට; සබ්බාවන්තං, සත්ත්වයන්වූ; ලෝකං. සත්ත්වලෝකය; මෙත්තාසහගතෙන, මෛත්‍රීසහගතවූ; විපුලෙන, නොයෙක්සත්ත්වයින්, අරමුණුකොටඇතිබැවින්මහත්වූ; මහග්ගතෙන, භූමිවශයෙන්මහත්බවට; පැමිණියාවූ; අප්පමාණෙන, මානවවැඩෙන්අප්‍රමාණවූ; අවෙරෙන; නිදොෂවූ; අබ්‍යාපජ්ඣෙන, නිදුක්වූ; චෙතසා සිතින්; එරිත්වා, පැතිරී; විහරිස්සාමාත, වාසඝකරන්නෙමුඝි; එවං-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි, සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පුරිසෝ; පුරුෂයෙක්තෙම; කුද්දාල, පිවිකා, උදුල්ලක්ඛා; පැසක්ගෙණ; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය; සෝ; ඔහුතෙම; එවංවදෙය්‍ය; මෙසේකියන්නේද; අහං මම්; ඉමංමහාපථවිං,මේමහාපෘථිවිය; අපථවිංකරිස්සාමි,පෘථිවිනුවූ දක්කරන්නෙමිද්, හෙවත්, විනසන්නෙමිඝි; සෝ, ඔහුතෙම; තත්‍ර, තත්‍ර, ඒ ඒතැන; ඛණෙය්‍ය, සාරන්නේය; තත්‍ර, තත්‍ර, ඒ ඒතැන; විකිරෙය්‍ය, පස්විසුරුවන්නේය; තත්‍ර, තත්‍ර, ඒ ඒ තැන;ඔට්ඨුහෙය්‍ය, කාරාදමන්නේද; තත්‍ර, තත්‍ර, ඒ ඒ තැන; ඔමුත්තෙය්‍ය, මූත්‍රකරන්නේය; අපථවිභවසි, පෘථිවිනුවූවක්වෙහිලා, අපථවිභවසීති; පෘථිවිනුවූවක්වෙහෙයිඝි; භික්ඛවෙ මහණෙනි! තං, කිං, මඤ්ඤථ; එකුමකැයිඔහුහුද; සෝ පුරිසෝ, ඒපුරුෂතෙම; ඉමංමහාපථවිං, ඒමේමහාපොළොව; අපථවිං, පෘථිවිනුවූවක්; අපිනුකරෙය්‍යඉති, කිමේකකරන්නේද; භන්තෙ, සවාමීනි; එතං, මෙය; නොහ; නොවේමැයි; තං, කිස්ස, හෙතු, ඒටහෙතු කවරේද? භන්තෙ, සවාමීනි; අයං, මහාපථවීහු, මේමහාපෘථිවිය ලාභෝ; ගම්භීරා, දෙසියදහස්ඝට්ටනුහුලක්ගැඹුරුය; අප්පමෙය්‍යා සරසින්අප්‍රමාණය; සා, ඒපෘථිවිතෙමේ; අපථවිංකාතුං, නොපොළොවක්කරන්ට; නසුකරා, නොහැකියි; සෝ පුරිසෝ, ඒ පුරුෂතෙම; යාවදෙව, යම්තාක්; කිලමථස්ස, කලාන්තයටද;

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ පච්මෙ වචන පථා යෙහි වො පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං කාලෙනවා අකාලෙනවා භූතෙනවා අභූතෙනවා සණ්හෙනවා ඵරුසෙනවා අත්ථසංහිතෙනවා අනත්ථසංහිතෙනවා මෙත්තචිත්තවා දොසන්තරාවා කාලෙනවා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං අකාලෙනවා භූතෙනවා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං අභූතෙනවා සණ්හෙනවා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං ඵරුසෙනවා අත්ථසංහිතෙනවා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං අනත්ථසංහිතෙනවා මෙත්තචිත්තා වා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං දොසන්තරාවා තත්‍රාපි වො භික්ඛවෙ එවං සික්කිතබ්බං තවෙව නො චිත්තං විපරිණතං භවිස්සති නව පාපිකං වාචං නිච්ඡාරෙස්සාම හිතානුකම්පිව විහරිස්සාම මෙත්තචිත්තා න දොසන්තරා තව පුග්ගලං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා ඵරිත්වා විහරිස්සාම තදුත්තරම්පණව සබ්බාවන්තං ලොකං පථවී සමෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරිස්සාමාති එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්කිතබ්බං සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො ආගච්ඡෙය්‍ය ලාඛං වා හළිද්දිං වා නීලං වා මංජිට්ඨං වා ආදාය සො එවං වදෙය්‍ය අහං ඉමස්මිං ආකාසෙ රූපානි ලිඛිස්සාමි රූපපාතුභාවං කරිස්සාමීති තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ අපිනුසො පුරිසො ඉමස්මිං ආකාසෙ රූපානි ලිඛෙය්‍ය රූපපාතුභාවං කරෙය්‍යාති නො හෙතං භන්තෙ තං

කිලමථස්ස, කල්‍යානතායවද; විඝාතස්ස, වෙඝෙඝටද; භාගීඅස්ස භිම්වන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑව—ප—ඔවකිතවබං මෙහිඋපමාසංසන්දනයමෙසේදතයුතුයි;

පෘථිවියමෙන්මෛත්‍රීසිතදතයුතුයි; උදුම්බරාපැහැරැගෙණඅපුරුෂයාමෙන්පවවවනපථයන්රැගෙණඅයදතයුතුයි; ඔහුවිසින්එසින්මහපොළොවෙනස්තොකොවහැකිද එසේමපවවවනපථයෙන්මෛත්‍රීසිතඅන්‍යථාභාවයටනොපැමිණියහැකිසේදක්වූත, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි; යම්සේ, පුරිසො; පුරුෂයෙක් තෙම; ලාඛංවා, ලතුදියහෝ; හළිද්දිංවා, කෂාවණීයහෝ; නීලංවා, නීලවණීයහෝ; මංජිට්ඨංවා, මදරියවණීයහෝ; ආදාය, ගෙණ; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේද; සො හෙතෙම, එවංවදෙය්‍ය, මෙසේකියන්නේය; අහං, මම, ඉමස්මිං ආකාසෙ, මේඅහසෙහි; රූපානි, රූපයන්; ලිඛිස්සාමි, අඳින්නෙමි; රූපපාතුභාවං; රූපපඤ්ඤත්තිම; කරිස්සාමිනි, කරන්නෙමියි; තං කිං

කිස්සහෙතු අයංභි භන්තෙ ආකාසෝ අරූපි අනිදස්සනෝ තත්ථ න සුකරං රූපං ලිඛිතුං රූපපාතුභාවිං කාතුං යාවදෙව පන සෝ පුරිසෝ කිලමථස්ස විඝාතස්ස භාගී අස්සාති එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ පඨමෙ වචනපථා යෙහි වෝ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං කාලෙනවා අකාලෙනවා—ප—තදුරමමණවසබබාවනතං ලොකං ආකාශ සමෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපපමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන එරිස්සාමාති එවං හි වෝ භික්ඛවෙ සික්කිතබ්බං,

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය ආදිත්තං තිණ්හකකං ආදාය සෝ එවං වදෙය්‍ය අහං ඉමාය ආදිත්තාය තිණ්හකකාය ගඹගං නදිං සන්තාපෙස්සාමි සම්පරිතාපෙස්සාමීති තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ අපිනුසෝ පුරිසෝ ආදිත්තං ආදාය තිණ්හකකාය ගඹගං නදිං සන්තාපෙය්‍ය සම්පරිතාපෙය්‍යාති නෝ හෙතං භන්තෙ තං කිස්සහෙතු ගඹගා හි භන්තෙ නදී ගම්භීරා අපපමෙය්‍යා සා නත්‍රුකරා ආදිත්තාය තිණ්හකකාය සන්තාපෙතුං සම්පරිතාපෙතුං යාවදෙව ච පන සෝ පුරිසෝ කිලමථස්ස විඝාතස්ස භාගී අස්සාති එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ පඨමෙ වචන පථා යෙහි වෝ පරෙ වදමානා වදෙය්‍යුං කාලෙනවා අකා

මඤ්ඤථ,—ප—භන්තෙ, සවාමිනි! අයං ආකාසෝ, මේආකාසඨ තෙම; අරූපී, රූපරහිතඨ; අනිදස්සනෝ, නිදර්ශනරහිතඨ; තත්ථ—ප—

මේභිමේත්‍රිසිතඅඛසවැනිය, ලාඛාහළිද්දිනීලමංජිඨතූලිකා, යඤපඤංචවිවචනපථයවැනිවෙයි; මෙයින්අහසෙහි රූපපහළන රන්වනොහැකිවාක්මෙන්මෛත්‍රිසිත්ඇත්තහුනොපෙරළියහැකි පරිදිදතයුතුයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; ආදිත්තං, ඇවිල ගත්කාවූ; තිණ්හකකං, තණසුලක්; ආදාය, ගෙණ, ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය; සෝ; ඉතතෙම, එවං වදෙය්‍ය, මෙසේකියන්නේය; අහං; මම; ආදිත්තාය, ප්‍රජ්වලිතවූ; ඉමාය තිණ්හකකාය, මේතණ ඝෝල්කාවෙන්; ගඹගංනදිං, ගංගානම්නදිය; සන්තාපෙස්සාමි, තවන්නෙමි; සම්පරිතාපෙස්සාමි, භාක්පසින් තවන්නෙමියි; තංකිංමඤ්ඤථ-ප-භන්තෙ, සවාමිනි; එතං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි; තංකිස්සහෙතු, ඒවකවරේද? භන්තෙ, සවා මිනි; ගඹගානදී, ගඹගානදීතොම; ගම්භීරා, ගැඹුරුය; අපප මෙය්‍යා, අප්‍රමාණය; සා, ඕගඹගාතොම; ආදිත්තාය-ප-

ලෙනවා-ප-තදුරම්මණඤ සබ්බාවන්නානං ලෝකං ඡාදියා සමේක වෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යා පජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරිස්සාමාති එවං හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛි තබ්බං සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ බිලාරහත්ථා මද්දිතා සුමද්දිතා සුපරිමද්දිතා මුදුකා තූලිනි ඡින්න සස්සරා ඡින්නබබ්හරා අථ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය කට්ඨං වා කඨලංවා අදුඨ සෝ එවං වදෙය්‍ය අහං ඉමං බිලාරහත්ථං මද්දිතං සුමද්දිතං සුපරිමද්දි තං මුදුකං තූලිනිං ඡින්නසස්සරං ඡින්නබබ්හරං කරොත්වා කට්ඨලෙනවා සරසරං කරිස්සාමි භරභරං කරිස්සාමීති,

තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ අපිනුසෝ පුරිසෝ අමුං බිලාර හත්ථං මද්දිතං සුමද්දිතං සුපරිමද්දිතං මුදුකං තූලිනිං ඡින්නස්ස රං ඡින්නබබ්හරං කරොත්වා කට්ඨලෙනවා සරසරං කරෙය්‍ය භර භරං කරෙය්‍යාති නෝ හෙතං භන්තෙ තං කීස්ස හෙතු අසුහි හන්තෙ බිලාර හත්ථා මද්දිතා සුමද්දිතා සුපරිමද්දිතා මුදුකා

මෙහි මෛත්‍රීසිතගංගානදියමෙනි, තණසුලගෙණඅපුරුෂයා පංචවිධවාඩ්මයගෙණඅයවැනිවෙයි, තණසුලෙන්තංගංගානදිය නොතැවියහැකිවාක්මෙන්පංචවවනපථයෙන් මෛත්‍රීසිත නොපෙරළියහැකිබැවිදීපිතයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මද්දිතා, මිදිනාලද්දුවූ; සුමද්දිතා මනාවමිදිනාලද්දුවූ; සුපරිමද්දිතා, ඇතුළත්පිටත්ඟාත්පස මිදී, නලද්දුවූ; මුදුකා, මෘදුවූ; තූලිනී, පුලුනක්වැනිවූ; ඡින්නසස්ස රා, සිඳිනලදසරසරයන; අනුකරණශබ්දඇත්තාවූ; ඡින්නබබ්හරා, සිඳිනලදබරබරයනශබ්දඇති; බිලාරහත්ථා, බළල්සම්න් කළපසුම්බියක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද? අථ, ඉක්බිති; කට්ඨං වා, කාෂ්ටයක්හෝ; කඨලංවා කැබිලිත්තක්හෝ; අදුඨ, හෙණ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය;-ප-

මෙහිලාමෛත්‍රීසිතමනාමැදිබළල්සම්න්කළපසුම්බිය වැනි වෙයි; කාවකාබිලිතිහෙණා පුරුෂඅපංචවවනපථය හෙණා අය වැනිසි, බළල්සම්පසුම්බිහෙති ශබ්දනොකැගිය්‍යහැකිවාක් මෙන් මෛත්‍රීසිතඅන්පරිද්දක්නොකොට හැකිබැවිදැක්වීය;

භන්තෙ, සවාමිනි; අසුහිබිලාරහත්ථා, තෙලබළල්සම්න්කළපසුම් බිය; මද්දිතා-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉමෙපංචවවනපථා, මේවාඩ්මයගීපස; වෝ, නොපට; පරෙ, අන්‍යවූ; යෙ යම්තෙ ණෙක්; වදමානා, කියන්නාහු; වදෙය්‍යුං, කියන්නාහුද; කාලෙ නවා-ප-

භූලිනී ජීන්න සසසරා ජීන්න බබහරා සා න සුකරා තවෙ
නවා කඨලෙනවා සරසරං කාතුං හරහරං කාතුං යාවදෙවම
පන සෝ පුරිසෝ කිලමථස්ස විඝාතස්ස භාගීඅස්සාති එව
මේව ඛෝ භික්ඛවෙ පච්මේ වචනපථා යෙහි වෝ පරෙ වද
මානා වදෙය්යුං කාලෙනවා අකාලෙනවා භූතෙනවා අභූතෙ
නවා සණ්හෙනවා ඵරුසෙනවා අත්ථසංහිතෙනවා අනත්ථසංහි
තෙනවා මෙත්තචිත්තාවා දොසන්තරාවා කාලෙනවා භික්ඛවෙ
පරෙ වදමානා වදෙය්යුං අකාලෙනවා භූතෙනවා භික්ඛවෙ
පරෙ වදමානා වදෙය්යුං අභූතෙනවා සණ්හෙන වා භික්ඛවෙ
පරෙ වදමානා වදෙය්යුං ඵරුසෙනවා අත්ථසංහිතෙන වා භික්ඛ
වෙ පරෙ වදමානා වදෙය්යුං අනත්ථ සංහිතෙනවා මෙත්ත
චිත්තාවා භික්ඛවෙ පරෙ වදමානා වදෙය්යුං දොසන්තරා වා
තත්‍රාපි වෝ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං නවෙව නො චිත්තං
විපරිණතං භවිස්සති නව පාපිකං වාචං නිච්ඡාරෙස්සාම හිතා
නුකම්පිව විහරිස්සාම මෙත්ත චිත්තා න දොසන්තරා තව පුග
ලං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා ඵරිත්වා විහරිස්සාම තදාරම්ම
ණව සබ්බා වන්තං ලෝකං බ්‍රහ්මාරභස්තා සමෙන චෙතසා
විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන
ඵරිත්වා විහරිස්සාමාති එවං හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං,

මෙත්තචිත්තා, මෛත්‍රීසිත්ඇත්තාහු; නදොසන්තරා, ඇතුළත
උපන්වෛනැත්තාහු; තංවපුග්ගලං, ඒපුද්ගලයා; මෙත්තාසහ
ගතෙන චෙතසා, මෛත්‍රීසහගතසිතින්; ඵරිත්වා, පැතිර; විහ
රිස්සාම, වාසයකරන්නෙමු; තදාරම්මණං, ඒමෛත්‍රීයඅරමුණු
කොට; සබ්බාවන්තං, සියලුසත්ත්වයන්ඇති; ලෝකං, ලොකය;
බ්‍රහ්මාරභස්තා සමෙන, විඛාලභස්ත්‍රාවහා සමවූ; විපුලෙන, මහ
ත්වූ; මහග්ගතෙන, මහත්බවටපැමිණියාවූ; අප්පමාණෙන,
අප්‍රමාණවූ; අවෙරෙන, වෛරරහිතවූ; අබ්‍යාපජ්ඣෙන, නිදුක්
වූ; චෙතසා, සිතින්; ඵරිත්වා, පැතිර; විහරිස්සාමාති, වාසය
කරන්නෙමුයයි; එවංහි, මෙසේවනාහි; වෝ, තොපවිසින්;
සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි;

උභතෝ දණ්ඩකෙන පි වේ භික්ඛවේ කකවෙන වෝරා ඔව රකා අඛමඛඛානි ඔකන්නෙතබ්බං තත්‍රාපි යෝ මතෝ පදූ සෙය්‍ය න මේ සෝ තෙන සාසනකරෝ තත්‍රාපි වෝ භික්ඛ වේ එවං සික්ඛිතබ්බං න වෙව තෝ විත්තං විපරිණතං භවිස්සති නව පාපිකං වාචං නිච්ඡාරෙස්සාම හිතානුකම්පීච විහරිස්සාම මෙත්තන විත්තා න දෙසන්තරා තව පුග්ගලං මෙත්තා සහග තෙන චේතසා ඵරිත්වා විහරිස්සාම තදුරමමණංව සබ්බාවන්තං ලෝකං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපපමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරිස්සාමා නි එවං හි වෝ භික්ඛවේ සික්ඛිතබ්බං ඉමව තුම්හෙ භික්ඛවේ කකචූපමං ඔවාදං අභික්ඛණං මනසිකරෙය්‍යාථ පස්සථ නෝ තුම්හෙ භික්ඛවේ [තං වචනපථං අණුංවා ථූලංවා යං තුම්හෙ නාධිවාසෙය්‍යාථාති නෝ හෙතං භන්තෙ තස්මා තිහ භික්ඛ

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඔවරකා නීවාම්මකරන්නාවූ; වෝරා, සොරු; උභතෝදණ්ඩකෙන, දෙපසඇදූදඬුඇති; කක වෙන, කිඹතකින්; අඛමඛඛානි, අහපසඟ; ඔකන්නෙතබ්බං, කපන්නාහුනම්;-තත්‍රඅපි, ඒසිඅසිරුරකපනසොරුන්කෙරෙහිද; යෝ, යමෙක්තෙම; මතෝ, සිත; පදූසෙය්‍ය, ප්‍රදූෂ්‍යකරන් නේනම්; හෙවත් කිඹතින්කැපීමනොඉවසන්නේනම්; තෙන, ඒඉවසීමෙන්; සෝ, හෙතෙම; මේ, මාගේ; සාසනකරෝන, අවවාදඅකරන්නෙක් හෙවත් අවවාදයඅනුව පිළිපදින්නෙක් නොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තත්‍රාපි, එහිදු; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, භික්ෂුඅයුතුයි;-ප-

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තුම්හෙ, තොපි; ඉමංකකචූපමංඔ වාදං, මේකකචූපමොවාදධම්මය; අභික්ඛණං, නිතර; මනසි කරෙය්‍යාථ, මෙනෙහිකරව්;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තුම්හෙ, තොපි, අණුංවා, අල්පඅවද්‍ය වූද; ථූලංවා, මහාඅවද්‍යවූද; යං, යමක්; නාධිවාසෙථ, නො ඉවසන්නහුද; තංවචනපථං, එබදුවචනමාර්ගයක්; තුම්හෙ, තොපි, පස්සථනු, දක්නහුද; භන්තෙ, සවාමීනි! එතං, මෙය; නොහි; නොවේමැයි; නොඉවසියහැකිකිසිවක්නැත සියල්ල ඉවසියහැකියයිසේයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්මා, එහෙයින්; තුම්හෙ, තොපි; ඉමංකකචූපමංඔවාදං, මේකකචූපමොවාදධම්මය; අභික්ඛණං, නිතර; මනසිකරෝථ, මෙනෙහිකරව්; තං, ඒමකස්කාරය; වෝ,

වේ ඉමං කකචූපමං ඔවාදං අභික්ඛණං මනසිකරෝථ තං වෝ භවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන්ති;

කකචූපම සුත්තං පඨමං 1 (3)

———:o:———

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තෙනඛොපන සමයෙන අරිට්ඨස්සනාම භික්ඛුනෝ ගඩ්ඩාබාධිපුබ්බස්ස එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං හොති තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා යෙවෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතෝ නාලං අන්තරායා යාති අසෙසාසුං ඛෝ සඞ්ඝුලා භික්ඛු අරිට්ඨස්ස ඛෝ නාම භික්ඛුනෝ ගඩ්ඩාබාධිපුබ්බස්ස එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං තථාහං භග

තොපව; දීඝරත්තං, බොහෝකාලයක්මුළුල්ලෙහි; හිතාය,වැඩ පිණිසද; සුඛාය, සැපපිණිසද; භවිස්සතීති, වන්නේයයි;

ඉදං, මේසූත්‍රධර්මය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, අභිඛ්‍යකුළුගන්වා අනුඝ්‍රහකිගළපාවදුළුසේක; අත්තමනා, සතුටු වූ; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙශනාව; අභිනන්දුංඤති, සතුටින්පිළිගත්තාහුයයි;

කකචූපම සූත්‍රාපි වර්ණනාව නිමි. (1) (2)

———:o:———

එවං, මෙ, සුතං, මෙ,—ප—තෙනඛො පන සමයෙන, එකල්හි; ගඩ්ඩාබාධිපුබ්බස්ස, ගෘධ්‍යාබාධකුලප්‍රසූතවූ හෙවත්, පෙරගිජුලිහිණින් නැසුකුලයහ උපන්නාවූ; අරිඨස්සනාම භික්ඛුනෝ, අරිෂ්ටනම්භික්ෂුහට; එවරූපං, මෙබඳුවූ; පාපකං, ලාමකවූ; දිට්ඨිගතං, මිථ්‍යාලබ්ධියක්; උපපන්නං හොති, උපන්නේවෙයි; යථා, යම්සේ; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; යෙඉමෙ අන්තරායිකාධම්මා, යම් මේ අන්තරායකර ධර්මයෙණෙක්තුම්; වුත්තා, වදාරණලද්දාහුද; තෙ, ඔවුන්; පටිසෙවතෝ, සෙවුනහුට; අන්තරායාය, සවගී‍්‍රමාඝඅන්තරාය පිණිස; නඅලං, ප්‍රමාණතොවේ; තථා, එපරිද්දෙන්; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; දෙසිතං, දෙසනාකරණලද; ධම්මං, ධර්මය; අහං, මම; ආජානාමි ඉති, දනිම්සි;

වතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා යෙමෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අන්තරායායාති අථඛො තෙ භික්ඛු යෙන අරිට්ඨො භික්ඛු තෙනුපසංකම්මිංසු උපසඞ්කමිත්වා අරිට්ඨං භික්ඛුං ගඩාබාධිපුබ්බං එතදවොචුං සච්චං කිර තෙ ආවුසො අරිට්ඨ එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථා හං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා යෙමෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අන්තරායායාති එවං වුත්තා ඛො අහං අවුසො භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා යෙමෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අන්තරායායාති

අථ ඛො තෙ භික්ඛු අරිට්ඨං භික්ඛුං ගඩාබාධිපුබ්බං එතසමා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙචෙතුකාමා සමනුග්ගාහන්ති සමනුභාසන්ති මා එවං ආවුසො අරිට්ඨ අවච මා එවං ආවුසො අරිට්ඨ අවච මා භගවන්තං අබ්භාචික්ඛි නහි සාධු භගවතො අබ්භක්ඛානං නහි භගවා එවං වදෙය්‍ය අනෙකපරියා

කාමං කිලෙස විපාක උපවාද ආණාවීතික්කම යයි; අන්තරායිකධම්මාපෙක්ඛි පවාරණන්තරියධම්මයත් භික්ෂූනීදූෂක කම්මයත් නාමන්තාරායිකන්තම් නියතමිත්‍යාදෘෂ්ටියකිලෙසන්ත රායිකයි පණ්ඩකතිරච්ඡානගත උභතොබ්‍යඤ්ජනක ප්‍රතිසන්ධිධම්මයච්පාකන්තරායිකයි ආසෙවනාපවාදයඋපවාදන්තරායිකායි දූනදූනඉක්මවූඝපාතආපත්තිසඤ්ඤිය ආණාවීතික්කම අන්තරායිකයි; යථොක්ත පංවානන්තරියකරධම්මයන්අතුරෙන් ආණාවීතික්කමඅන්තරායිකධම්මය අනන්තරායිකාවශයෙන් ප්‍රඥප්ති අකොවිදවීයෙන්අරිෂ්ටභික්ෂූවවැටහිණ; පස්කම්සැපවිඳිනගිහියෝසෝවාන්ආදිමාගඵලලැබීමකරති, භික්ෂූහුද මනොඥරූපබලති, මෘදුවූඝනාඝකස්ඵශීයලබති, එකෙනින්සත්‍රීසපශීයත්වටියකියා නිවඤ්ඤරාගපරිභොගය සවඤ්ඤරාගපරිභොගයකාඑක් කොට මහමෙර! අබැටක්හාසමකොටඛිනන්නාක්මෙන් මෙසේ මිථ්‍යාලබ්ධියක් උපන්නේයයිසේයි;

සම්බහුලාභික්ඛු, බොහෝභික්ෂූහු;—ප—අසෙසාසුංඛො, ඇසුහ; ආවුසො, ඇවැත්නි! එවංවියඛො, එපරිද්දෙන්මෙන්;—ප—අථඛො, ඉක්බිති; තෙභික්ඛු, ඒභික්ෂූහු; ගඩාබාධිපුබ්බං, පෙර ගිලුලිහිණිනැසුකුලයෙහිඋපන්; අරිට්ඨංභික්ඛුං, අරිෂ්ටභික්ෂුව; පාපකා, ලාමකාවූ; එතසමාදිට්ඨිගතා, මේමිථ්‍යාලබ්ධියෙන්; විවෙචෙතුකාමා, වෙන්කරවනුකැමැත්තාහු; සමනුග්ගාහන්ති, ලබ්ධි

යේන ආවුසො අරිට්ඨ අන්තරායිකා ධම්මා අනන්තරායිකා වුත්තා භගවතා අලවපතතෙ පටිසෙවතො අන්තරායාය. අපප සාදෙ කාමාවුත්තා භගවතා බහු දුක්ඛා බහුපායාසා ආදීන වො එථ භියොති අට්ඨිකංඛලූපමාකාමා වුත්තා භගවතා— පෙ—මංසපෙසූපමාකාමා වුත්තා භගවතා—තිණුකකූපමාකාමා වුත්තා භගවතා—අඞ්ගාරකාසූපමාකාමා වුත්තා භගවතා— සුපිනකූපමාකාමා වුත්තා භගවතා—යාවිතකූපමා කාමා වුත්තා භගවතා—රුක්ඛඵලූපමාකාමා වුත්තා භගවතා—අසි සූනූපමාකාමා වුත්තා භගවතා සත්ති සූලූපමාකාමා වුත්තා භගවතා—සප්පසීරූපමාකාමා වුත්තා භගවතා—බහුදුක්ඛා බහූ පායාසා. ආදීනවො එථ භියෙත්ති—එවම්පිඛො අරිට්ඨා භික්ඛු ගඞ්ගාය පුබ්බාතෙහි භික්ඛූහි සමනුයුජ්ඣමානො සම නුභාසියමානො සමනුභාසියමානො තමෙව පාපකං දිට්ඨිගතං ථාමසා පරාමස්ස අභිනිවිස්සවොහරති.

යච්චාරමින්අනුයොගවතවනංවති, සමනුභාසනති, ලබ්ධියෙහි පිහිටුවමින් කරුණුගන්වති; සමනුභාසනති, කරුණුවිචාරී මෙන්සමනුභාෂණයකෙරෙති; ආවුසොඅරිට්ඨ, ඇවැත්නි! අරි ට්ඨයෙනි! එවං, මෙසේ; මෙඅවව නඅමක්කියව; මාඑවංආවු සොඅරිට්ඨඅවව--ප--වාරණාඒයොගයෙහිවිවචනයි; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; මාඅබභාවික්කි, අභිභවනොකියව; භග වතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; අබභක්ඛානං අහුතදොසාරො පණවශයෙන්කිම; නහිසාධු, යහපත්නොවෙයි; භගවා, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; එවං, මෙසේ; නහිවදෙය්‍ය, මෙසේනොවදාර ණසේක; ආවුසොඅරිට්ඨ, ඇවැත්නි! අරිට්ඨයෙනි! භගවතා, භා ග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; අනන්තරායිකාධම්මා, අන්තරායකරධම් මෝ අනෙකපරියායෙන. නොයෙක්ක්‍රමයෙන්; අනන්තරායි කා, අන්තරායකරයැයි; වුත්තා, වදාරණලදහ; තෙ, ඔවුන්; පටිසෙවතො, සෙවූකලුව; අන්තරායාය, අන්තරාවපිණීසා; අලංවපන, ප්‍රමාණදවෙයි; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; කාමා, කාමවස්තුහු; අපප්පසාදා, සවල්පාපසවිඳගැණීම ඇත්තාහුයැයි; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිස්න්; වුත්තා, වදා රණලදහ; බහුදුක්ඛා, බොහෝදුක්ඇත්තාහ; බහුපායාසා, බොහෝදුඞ්ඛායාසඇත්තාහ; එථ, මෙහි; ආදීනවො, දොෂය; භි යෙත්ති, බොහෝයයි; භගවතා,—අට්ඨිකංඛලූපමා, අල්ප්‍රසාදවි යෙන්ඇවසානිලුණකටබදු උපමාඇත්තාහුයැයි; මංසපෙසූපමා, බොහෝදෙනාවසාධාරණභෙයින් මස්පිඬක්වැනියයි;

තිණුක්කූපමා, අනුවදවනභෙයින්තණසුලක්වැනියයි;—අඞ්ගාර කාසූපමා—මහත්සේදවනභෙයින්අඟුරුවලක්බදුයයි;—සුපිනකූ පමා-සවල්පකලක්පවත්නාභෙයින්සිහිනයක්හා සමානයයි;—යා වතකූපමා, තාවකාලිකභෙයින් ඉල්වාගත්දෙයකටබදුඋපමා ඇත්තේයයි;-රුක්ඛඵලූපමා, සියලුඅගපසඟබිඳිනභෙයින වෘක්ෂ ඵලයකටබදුඋපමා ඇත්තාහයි;--අසිසූනූපමා, අධිකුට්ඨාවිනා යෙන්කඩුවහාමස්ලෙඹුවකටබදුයයි--

---

* පුරාමාහා,

එවං ව්‍යාඛෝ අහං ආවුසෝ භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජා
නාමි යථා යෙ මෙ අනන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ
පටිසෙවතො නාලං අන්තරායායාති යතො ඛෝ තෙ භික්ඛු
නාසක්ඛිංසු අරිට්ඨං භික්ඛුං ගඬබාධිපුබ්බං එතසමා පා
පා දිට්ඨිගතා විවෙවෙතුං අථ ඛෝ තෙ භික්ඛු යෙන භගවා
තෙනුපසංකමිංසු උපසංකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එක
මන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නා ඛෝ තෙ භික්ඛු භග
වන්තං එතදවොචුං අරිට්ඨස්ස නාම භන්තෙ භික්ඛුනො ගඬ
බාධිපුබ්බස්ස එව රූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථාහං
භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා යෙ මෙ අන්තරායි
කා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අන්තරා
යායාති අස්සුමක ඛෝ මයං භන්තෙ අරිට්ඨස්ස කිර නාම භික්ඛු
නො ගඬබාධිපුබ්බස්ස එව රූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං
තථා හං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා යෙ මෙ
අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං
අන්තරායායාති අථඛෝ මයං භන්තෙ යෙන අරිට්ඨා භික්ඛු
ගඬබාධිපුබ්බා තෙනුපසංකමිම්හ උපසඞ්කමිත්වා අරිට්ඨං භික්ඛුං
ගඬබාධිපුබ්බං එතදවොචුම්හ සච්චං කිර තෙ ආවුසො අරිට්ඨ
එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං තථාහං භගවතා ධම්මං
දෙසිතං ආජානාමි යථා යෙ මෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා
භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අන්තරායායාති එවං වුත්තෙ
භන්තෙ අරිට්ඨා භික්ඛු ගඬබාධිපුබ්බා අම්හෙ එතදවොච
එවං ව්‍යාඛෝ අහං ආවුසෝ භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජා
නාමි යථා යෙ මෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ
පටිසෙවතො නාලං අන්තරායායාති අථඛෝ මයං භන්තෙ
අරිට්ඨං භික්ඛුං ගඬබාධිපුබ්බං එතසමා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙ
වෙතුකාමා සම්ඤ්ඤාපේමහ සම්ඤ්ඤාගාහිමහ සම්ඤ්ඤාභාසිම්හ මා එවං
ආවුසෝ අරිට්ඨ අවච මා එවං ආවුසෝ අරිට්ඨ අවච මා භගවන්තං

භගවතා, භාග්‍යවත්හු; කාමා, කාමයෝ; ඇත්තිසුලූපමා, විනිවිදිනසෙයින්සැතක්ගාහුලක්ඛදුයයි; සපජඝිරූපමා, සාසඞ්ක සප්‍රතිභයාපියෙන්සපීසීමයක්ඛදුයයි; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේවිසින්; වුත්තා, වදරණලදහ; බහුදුකඛා, බොහෝදුක් ඇත්තාහ; බහූපායාසා, බොහෝඋපායාසඇත්තාහ; එත්ථ, මෙහි; ආදීනවෝ, දොෂය; භියොඅත්ථි, බොහෝඇත්තේ; එවංඅපි, මෙසේද; තෙගිහිකඛූහි, ඒභික්ෂූන්විසින්; ගඬබාධිපුබ්බා, ගඬ බව්‍යාධපුවීවූ; අරිඤ්ඤාභික්ඛු, අරිෂ්ටභික්ෂුතෙම; සම්ඤ්ඤාපේම, නොං,—ප—තංඑව, ඒම; පාපකංදිට්ඨිගතං, ඒලාමකමිථ්‍යාදෘෂ්ටිය;

අබ්භා චික්ඛි න හි සාධු භගවතෝ අබ්භක්ඛානං න හි භගවා එවං වදෙය්‍ය අනෙකපරියායෙන භාවුසෝ අරිට්ඨ අන්තරායිකා ධම්මා අන්තරායිකා වුත්තා භගවතා අලඤ්ච පන තෙ පටිසෙවතෝ අන්තරායාය,

අප්පස්සාදා කාමා වුත්තා භගවතා බහුදුක්ඛා බහූපායාසා ආදීනවෝ එත්ථ භීයෝ අට්ඨිකඞ්කලූපමා කාමා වුත්තා භගවතා—පෙ—සප්පසිරූපමා කාමා වුත්තා භගවතා බහු දුක්ඛා බහූපායාසා ආදීනවෝ එත්ථ භීයෝති. එවමපිඛෝ භන්තෙ අරට්ඨෝ භික්ඛු ගබ්භාධිපුබ්බෝ අමෙහනි සමනුයුඤ්ජියමානෝ සමනු ගාහියමානෝ සමනු භාසියමානෝ තදෙව පාපකං දිට්ඨිගතං ථාමසා පරාමස්ස අභිනිවිස්ස වොහරති එවංව්‍යා ඛෝ අහං ආවුසෝ භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි. යථා යෙමෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතෝ නාලං අන්තරායායාති. යතෝ ඛෝ මයං භන්තෙ නාසක්ඛිම්හ අරිට්ඨං භික්ඛුං ගබ්භාධිපුබ්බං එතස්මා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙචෙතුං අථ මයං එත මත්ථං භගවතෝ ආරොචෙමාති අථඛෝ භගවා අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආමන්තෙසි. එහි ත්වං භික්ඛු මම වචනෙන අරිට්ඨං භික්ඛුං ගබ්භාධිපුබ්බං ආමන්තෙහි. සත්ථාතං ආවුසෝ අරිට්ඨ ආමන්තෙතීති. එවං භන්තෙති ඛෝ සෝ භික්ඛු භගවතෝ පටිස්සුත්වා යෙන අරිට්ඨෝ භික්ඛු ගබ්භාධිපුබ්බෝ තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා අරිට්ඨං භික්ඛුං ගබ්භාධිපුබ්බං එතදවොච සත්ථාතං ආවුසෝ අරිට්ඨ ආමන්තෙතීති. එවමාවුසොතිඛෝ අරිට්ඨෝ භික්ඛු ගබ්භාධිපුබ්බෝ තස්ස භික්ඛුනෝ පටිස්සුත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නං ඛෝ අරිට්ඨං භික්ඛුං භගවා එතදවොච සච්චං කිර තෙ අරිට්ඨ එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං

ථාමසා, ගහණතියෙන්; පරාමස්ස, ආමසණඝට්ටොවූපරාමාසා, යඤිද පාඨසි; දූසනපරාමසණියෙන්ඨානුඅපීයි; අභිනිවිස්ස, අනුප්‍රවෙශව; වොහරති, වාක්ව්‍යවහාරකරයි; එවංව්‍යාඛෝඅහං—ප—අන්තරායාය
යතොව, යම්හෙයකින්; මයං, අපි;—විවෙචෙතුං, වෙන්කරන්ව; නාසක්ඛිම්හ; නොහැකිවීමු—ප—මොඝපුරිස! තුච්ඡපුරුෂය! ත්වං, තෑ; කස්සඛොනාම, කවරෙකුටනම්:—එවං, මෙසේ; ධම්මං, ධර්මය; දෙසිතං, දෙශනාකරණලද්දක්; අජා

උපපන්නං තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි. යථා යෙ මෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙ පටිසෙවතො නාලං අන්තරායායාති. එවංව්‍යාඛො අහං භන්තෙ භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි. යථා යෙමෙ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා තෙපටිසෙවතො නාලං අන්තරායායාති. කඤ්ඣඛො නාම ත්වං මොඝපුරිස මයා එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාසි. නනුඛො මයා මොඝපුරිස අනෙක පරියායෙන අන්තරායිකා ධම්මා අන්තරායිකා වුත්තා අලඛපතතෙ පටිසෙවතො අන්තරායායඣ අපපස්සාද, කාමා වුත්තා මයා බහුදුක්ඛා බහූපායාසා ආදීනවො එත්ථ භීයො අට්ඨිකංඛලූපමාකාමා වුත්තාමයා —පෙ— මංසපෙසූපමාකාමා වුත්තාමයා—තිණුක්කූපමාකාමා වුත්තා මයා අඞ්ගාරකාසූපමාකාමා වුත්තා මයා සුපින කූපමාකාමා වුත්තාමයා. යාවිතකූපමාකාමා වුත්තාමයා. රුක්ඛ ඵලූපමාකාමා වුත්තාමයා අසිසූනූපමාකාමා වුත්තාමයා සත්තිසූලූපමාකාමා වුත්තාමයා සපපසිරූපමාකාමා වුත්තා මයා බහුදුක්ඛා බහූපායාසා ආදීනවො එත්ථභීය්‍යො අථව පනත්වං මොඝපුරිස අත්තනා දුග්ගහිතෙන අමෙහ වෙව අබභාවික්ඛසි අත්තානඤ්චඛණසි බහුව අපුඤ්ඤං පසවති තං හිතෙ මොඝපුරිස භවිස්සති දීඝරත්තං අහිතාඣ දුක්ඛාඣාති— අථඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ අපිනායං අරිට්ඨො භික්ඛූ ගඬබාධිපුබබා උස්මිකතොපි ඉමස්මිං ධම්ම විනයෙති කිං භි සියා භන්තෙ නොහෙතං භන්තෙති එවං වුත්තෙ අරිට්ඨො භික්ඛු ගඬබාධිපුබබා තුණ්හිභූතො මඞ්කුභූතා පත්තක්ඛන්ධා අධොමුඛො පජ්ඣා යන්තො අපපටිභානො නිසීදි අථඛො භගවා අරිට්ඨං භික්ඛූ ගඬබාධිපුබබං තුණ්හිභූතං මඞ්කුභූතං පත්තක්ඛන්ධං අධොමුඛං පජ්ඣායන්තං අපපටිභානං විදිත්වා අරිට්ඨං භික්ඛූං ගඬබාධිපුබබං එතදවොච පඤ්ඤූයිස්සසි ඛො ත්වං මොඝපුරිස

නාසි, දන්නෙහිද? අථවපන, ගලිදූ; ත්වං, නුඹ; මොඝපුරිස! අත්තනා, තුමූ; දුග්ගහිතෙන, නොමනාවගන්නාලද්දෙන්; අමෙහවඑව, අපද; අබභාවික්ඛසි, අභිභවාකියන්නෙහිය; අත්තානංව, තමාද; ඛණසි, ගුණසාරාදමන්නෙහිය;

බහුංව, බොහෝසෙයින්; අපුඤ්ඤං, අකුසල්; පසවති, රැස්කරයි; මොඝපුරිස, තුවඡපුරුෂය! තංහි, ඒවනාහි; තෙ, තව; දීඝරත්තං, දීඝීකාලයක්මුලුල්ලෙහි; අහිතාඣ, අවැඩපිණිස; දුක්ඛාඣ, දුක්පිණිස; භවිස්සත්ති, වන්නේයයි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා,

එතෙන සකෙන පාපකෙන දිට්ඨිගතෙන ඉදඤ හිකඛූ පටි
පුච්ඡිස්සාමීති. අථඛො භගවා භිකඛූ ආමන්තෙසි තුමෙහපි
මෙ භිකඛවෙ එවං ධම්මං දෙසිතං අජානාථ යථායං අරිට්ඨා
භිකඛු ගඩබාධිපුබෙබා අත්තනා දුග්ගහීතෙන අමෙහවෙව
අබහා විකඛති අත්තානඤචඛණති බහුඤ අපුඤඤං පසවතීති
නො හෙතං භන්තෙ අනෙකපරියා යෙන හි නො භන්තෙ
අන්තරායිකා ධම්මා අන්තරායිකා වුත්තා භගවතා අලඤ
පන තෙ පටිසෙවතො අන්තරායායෙව අපපස්සාදකාමා වුත්තා
භගවතා බහුදුකඛා බහූපායාසා ආදීනවො එත්ථ භීයේ‍යා
අට්ඨිකඞ්කලූපමාකාමා වුත්තා භගවතා--පෙ—සපපසිරූපමාකා
මා වුත්තා භගවතා බහුදුකඛා බහූපායාසා ආදීනවො එත්ථ
භීයේ‍යාති සාධු භීකඛවෙ සාධුඛො මෙ තුමෙහ භිකඛවෙ
ධම්මං දෙසිතං ආජානාථ අනෙක පරියා යෙන හි වො
භිකඛවෙ අන්තරායිකා ධම්මා අන්තරායිකා වුත්තා මයා
අලංවෙ පන තෙ පටිසෙවතො අන්තරායායෙව අපපස්සාදකාමා
වුත්තා මයා බහුදුකඛා බහූපායාසා ආදීනවො එත්ථ භීයේ‍යා
අට්ඨිකඞ්කලූපමාකාමා වුත්තා මයා —පෙ— සපපසිරූපමාකාමා
වුත්තා මයා බහුදුකඛා බහූපායාසා ආදීනවො එත්ථ භීයො
අථව පනායං අරිට්ඨා භිකඛු ගඩබාධිපුබෙබා අත්තනා
දුග්ගහීතෙන අමෙහවෙව අබහා විකඛති අත්තානංවෙ ඛණති
බහුඤ අපුඤඤං පසවති තඤහිතස්ස මොඝපුරිසස්ස හවිස්ස
ති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය සො වත භිකඛවෙ අඤඤදත්ථු
වකාමෙහි අඤඤදත්ථකාමා සඤඤුය අඤඤදත්ථකාමා විතක්කෙකහි
කාමෙ පටිසෙවිස්සතීති නෙතං ඨානං විජ්ජති

භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛු. භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතූ
සේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තංකිංමඤඤථ, ඒකුමකැයිඟහි න
හුද? ගඩබාධිපුබෙබා, ගෘඩව්‍යාධපූර්වූ; අයංඅරිට්ඨොභික්ඛු, මේ
අරිෂ්ට භික්ෂුව; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, මේශාසනයෙහි; අපි
උසම්මිතොතු, කිමේකමාගිඤනයෙන්උණුසුම්කරණලදද්දේද?
භන්තෙ, සවාමිනි! කිංහිසියා, කිමෙක එබඳුක්වන්නේද?
එතං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි; එවංවුත්තං, මෙසේවදළ
කල්හි; ගඩබාධිපුබෙබා,—තුණ්හිභූතොං, නිශ්ශබ්දවූයේ; මංකු
භූතොං, මකුවූයේ; පත්තක්ඛන්ධො, පහතවහෙලුශ්‍රීවයඇත්තේ;
අධොමුඛො, ඔවදලූවූහුණඇත්තේ; පජ්ඣායන්තොනා, සිතිවිලි
සිතන්නේ; අපපටිභානොං, වැවහිමරහිතවූයේ; නිසීදි, හුන්
නේය; මොඝපුරිස, තුච්ඡපුරුෂය! එත්තෙන, මේ,සකෙන,සවකීයවූ;
පාපකෙන, ලාමකවූ; දිට්ඨිගතෙන, මිථ්‍යාලබ්ධියෙන්; පඤඤායිස්ස
සි, අපායාදිභයෙහි පෙණෙන්නෙහිය; ඉධ, මෙහි; අහං, මම;
භික්ඛූං, භික්ෂූව, පටිපුච්ඡිස්සාමි, විචාරන්නෙමි;—සාධු, මැනවි—

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චෙ මොඝපුරිසා ධම්මං පරියාපුණන්ති සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදානං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්භුත ධම්මං වෙදල්ලං තෙ තං ධම්මං පරියා පුණිත්වා තෙසං ධම්මානං පඤ්ඤාය අත්ථං න උපපරික්ඛන්ති තෙසං තෙ ධම්මා පඤ්ඤාය අත්ථං අනුපපරික්ඛතං න නිජ්ඣානං ඛමන්ති තෙ උපාරම්භානි සංඝාවා ධම්මං පරියා පුණන්ති ඉති වාදප්පප මොක්ඛානි සංඝාවා යස්සත්ථාය ධම්මං පරියා පුණන්ති තඤ්ච අත්ථං නානුභොන්ති තෙසං තෙ ධම්මා දුග්ගහිතා දීඝ රත්තං අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්ති තං කිස්ස හෙතු දුග්ගහි තත්තා භික්ඛවෙ ධම්මානං සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසෝ අල ගද්දවත්තිකෝ අලගද්ද ගවෙසී අලගද්ද පරියෙසනං චරමානෝ සෝ පස්සෙය්‍ය මහන්තං අලගද්දං තමේනං හොගෙවා නඞ්ගු ට්ඨෙච්චා ගණ්හෙය්‍ය තස්ස සෝ අලගද්දෝ පටිපරිවත්තිත්වා හ නෙව්වා බාහාය වා අඤ්ඤතරස්මිං වා අඞ්ගපච්චඞ්ගෙ ඛාදෙය්‍ය සෝ තතෝ නිදානං මරණංවා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමත්තංවා

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොභික්ඛු, ඒමහණතෙමේ; කාමෙහි, කාම යන්ගෙන්; අඤ්ඤත්‍රඑව, වෙන්වම; කාමසඤ්ඤාය, කාමසංඥ වෙන්; අඤ්ඤත්‍රඑව, වෙන්වම; කාමවිතක්කෙහි, කාමවිතර්කයන් ගෙන්; අඤ්ඤත්‍ර, වෙන්ව; කාමෙ, කාමයන්; පරිඤ්ඤවිස්සතීතිහි, සෙවනයකරන්නේයයත; එතංඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානනොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; එකච්චෙ මොඝපුරිසා, ඇතැම්තුවක්පුරුෂයෝ; සුත්තං, සූත්‍රනාම යෙන්ප්‍රසිද්ධසූත්‍රාඛ්‍යය; ගෙය්‍යං, සගාථකසූත්‍රසඞ්ඛ්‍යාතගෙය්‍යාඛ්‍ය ය; වෙය්‍යාකරණං, අභිධම්පිටකයහානිගාථාකසූත්‍රවූවෙය්‍යාකර ණාඛ්‍යය; ගාථං, ධම්මපදථෙරථෙරිගාථාදිගාථාඛ්‍යය; උදානං, සොමනස්සඤාණමයිකගාථාප්‍රතිසංයුක්තඋදානාඛ්‍යය; ඉතිවුත්ත කං, "වුත්තම්දංභගවතා" යණක්‍රමයෙන්යුත්ඉතිවුත්තකාඛ්‍යය; ජාතකං, අපණ්ණකාදීජාතකාඛ්‍යය; අබ්භුතධම්මං, ආශ්චර්‍යාද්භූතධර්මප්‍රතිසංයුක්තඅද්භූතාඛ්‍යය; වෙදල්ලං, වෙදඝඞ්ඛ්‍යාතඅව බෝධයත්තුෂ්ටියත්ලබම්න්විත්වාඥධර්මයවූවෙදල්ලාඛ්‍යයයන; ධම් මං, නවාඞ්ගශාසනාභාසනධර්මය; පරියාපුණන්ති, ප්‍රගුණකෙ රෙත්; තෙ, ඔහු; තංධම්මං, ඒධර්මය; පරියාපුණිත්වා, ඉගෙණ; තෙසංධම්මානං, ඒධර්මයන්ගේ; අත්ථං, අර්ථය; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥ වෙන්; නඋපපරික්ඛන්ති, පරීක්ෂානොකෙරෙති; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥ වෙන්; අත්ථං, අර්ථය; අනුපපරික්ඛිතං, පරීක්ෂානොකරන්නාවූ; තෙසං, ඔවුන්ගේ; තෙධම්මා, ඒධර්මයෝ; නනිජ්ඣානංඛමන්ති,

දුක්ඛං තං කිස්සහෙතු දුග්ගහීතත්තා භික්ඛවෙ අලගද්දස්ස එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙ කච්චෙ මොඝපුරිසා ධම්මං පරියා පුණන්ති සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදානං ඉති වුත්තකං ජාතකං අබ්භුතධම්මං වෙදල්ලං තෙ තං ධම්මං පරියා පුණිත්වා තෙසං ධම්මානං පඤ්ඤාය අත්ථං න උපපරික්ඛන්ති,

තෙසං තෙ ධම්මා පඤ්ඤාය අත්ථං අනුපපරික්ඛතං න නිජ්ඣානං ඛමන්ති තෙ උපාරම්භානි සංසාවා ධම්මං පරියාපුණන්ති ඉති වාදප්පමොක්ඛානි සංසාවා යස්ස චත්ථාය ධම්මං පරියා පුණන්ති තඤ්ඤස්ස අත්ථං නානුභොන්ති තෙසං තෙ ධම්මා දුග්ගහිතා දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය සංවත්තන්ති තං කිස්සහෙතු දුග්ගහිතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මානං ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චෙ කුලපුත්තා ධම්මං පරියාපුණන්ති සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථං උදානං ඉති වුත්තකං ජාතකං අබ්භුත ධම්මං වෙදල්ලං තෙතං ධම්මං පරියා පුණිත්වා තෙසං ධම්මානං පඤ්ඤාය අත්ථං උපපරික්ඛන්ති තෙසං තෙ ධම්මා පඤ්ඤාය අත්ථං උපපරික්ඛතං නිජ්ඣානං ඛමන්ති තෙ න චෙව උපාරම්භානි සංසා

සුදුසුසේනොවැවහෙත්; තෙ, ඔහු; උපාරම්භානිසංසවා, අන්‍ය වාදයෙහිදොෂාරොපණයඅනුසස්සොවහෝ; ධම්මං, ධර්මය; පරියාපුණන්ති, ප්‍රගුණකරත්; ඉති, මෙසේ; වාදප්පමොක්ඛානි සංසාවා, සවවාදයෙහිතැගුණුඅන්‍යයන්ගේදොෂාරොපණයෙන් මිදීමපිණිසහෝ; ධම්මං, ධර්මය; පරියාපුණන්ති, ප්‍රගුණකරත්; යස්සඅත්ථායව, යම්මාණීඵලාදියක්උදෙසා; ධම්මං, ධර්මය; පරියා පුණන්ති, ප්‍රගුණකෙරෙත්ද; අස්ස, ඔහුගේ; තංවඅත්ථං,ඒප්‍රයෝජනය; නානුභොන්ති, නොවිඳිත්;

දුග්ගහිතා, නොමනාවනන්නාලද්දවූ; තෙසං, ඔවුන්ගේ; තෙ ධම්මා, ඒධර්මයෝ; දීඝරත්තං, බොහෝකාලයක්මුලුල්ලෙහි; අහිතාය, අවැඩපිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතින්; තංකිස්සහෙතු?ඒවහෙතුකවරේදයන්; භික්ඛවෙ,මහණෙනි!ධම්මානං,ධර්මයන්තමා; දුග්ගහිතත්තා,නොමනාවගත්බැවිනි;භික්ඛවෙ මහණෙනි! අලගද්දඋපමෝ, සර්පියන්ගෙන්ප්‍රයෝජනඇත්තාවූ; ගදසඛ්‍යාතවිෂයෙන්සම්පූර්ණබැවින් සර්පියෝඅලගද්දනම්වෙති; අලගද්දගවෙසී, සර්පයන්සොයන්නාවූ; අලගද්දපරියෙසනං, සර්පයන්සෙවීමෙහි; චරමානො, හැසිරෙන්නාවූ; පුරිසො, පුරුෂයෙක්තෙම්; මහන්තං, මහත්වූ;

ධම්මං පරියා පුණාති න ඉතිවාදප්ප මොක්ඛාති සංසාමි යස්ස වත්ථාය ධම්මං පරියා පුණාති තමස්ස අත්ථං අනුභොනති තෙසං තෙ ධම්මා සුග්ගහිතා දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය සංවත්තනති තං කිස්ස හෙතු සුග්ගහී තත්තා භික්ඛවෙ ධම්මා නං සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසෝ අලගද්දත්ථිකෝ අලගද්ද ගවෙසි අලගද්දපරියෙසනං චරමානෝ සෝ පස්සෙය්‍ය මහන්තං අලගද්දං තමේනං අජපදෙන දණ්ඩෙන සුනිග්ගහිතං නිග්ගණ්හෙය්‍ය අජපදෙන දණ්ඩෙන සුනිග්ගහිතං නිග්ගහෙත්වා ගීවාය සුග්ගහිතං ගණ්හෙය්‍ය කිඤාපි සෝ භික්ඛවෙ අලගද්දෝ තස්ස පුරිසස්ස හත්ථං වා බාහං වා අඤ්ඤතරං වා අඞ්ගපච්චඞ්ගං භොගෙහි පරිවෙඨෙය්‍ය අථඛෝ සෝ නෙව තතෝ නිදානං මරණංවා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමත්තංවා දුක්ඛං තං කිස්ස හෙතු සුග්ගහිතත්තා භික්ඛවෙ අලගද්දස්ස,

---

අලගද්දං, මහත්සර්පයෙකු; පස්සෙය්‍ය, දක්නේය; තමේනං, ඒ මොහු; භොගෙවා, ශරීරයෙන්හෝ; කඩ්ඩුඛේවා, කඟුවින්හෝ; (භොගෙනංගුළේයනුකරණාදීසපජාතියි) ගණ්හෙය්‍ය, ගන්නේය; සොඅලගද්දෝ, ඒසර්පයාතෙම; පටිපරිවත්තිත්වා, ආපසුකරකැවී; තස්ස, ඔහුගේ; හත්ථෙවා, අතහෝ; බාහායවා, භුජයහෝ; (වැලමිටින්උඩඅතබාහුනාම) අඤ්ඤතරසම්මිවා අඞ්ගපච්චඞ්ගය, මින් පිටත් අන් අඟපසඟක්හෝ; ඔසෙය්‍ය, දෂ්ටකරන්නේය; (හත්ථෙබාහාය අඞ්ගපච්චඞ්ගයනු කම්පිසජාතියි;) සෝ, හෙතෙම; තතොනිදානං, ඒහෙතුකොටගෙන; මරණංවා, මරණයටහෝ; නිගච්ඡෙය්‍ය, පැමිණෙන්නේය; මරණමත්තං වාදුක්ඛං, මරණසමානදුකටහෝපැමිණෙන්නේය; තංකිස්ස හෙතු? ඒටහෙතුකවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අලගද්දස්ස, සර්පයාතමා; දුග්ගහිතත්තා, නොමනාවගත්බැවිනි; (අලගද්දස්සයනුකම්පිකාදැනයොගයෙහිඡෂ්ඨියි;) එව මෙව ඛෝ-ප-දීඝරත්තං, බොහෝකාලයක්; හිතාය, වැඩපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; සංවත්තනති, පවතින්; —තමේනං, ඒසර්පයා; අජපදෙන, අජපදකාර (එළකුරසටහන්ඇති)වූ; දණ්ඩෙන, දණ්ඩින්; සුනිග්ගහිතං, මනාවනිග්‍රහකොට; නිග්ගණ්හෙය්‍ය, නිග්‍රහකරන්නේය; අජපදෙනදණ්ඩෙන, අජපදකාරදණ්ඩකින්, සුනිග්ගහිතා, මනාවඅල්වාගන්නාලද්දෙකුකොට; නිග්ගහෙත්වා, නිග්‍රහකොට; ගීවාය, ග්‍රීවයෙන්; සුග්ගහිතං, මනාවගන්නාලද්දෙකුකොට; ගණ්හෙය්‍ය, ගන්නේද; කිඤාපි, කිසිසේත්; සොඅලගද්දෝ, ඒසර්පයාතෙම;

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙ කචෙව කුලපුත්තා ධම්මං පරි
යා පුණන්ති සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යා කරණං ගාථං උදානං
ඉති වුත්තකං ජාතකං අබ්භූත ධම්මං වෙදල්ලං තෙතං ධම්මං
පරියා පුණිත්වා තෙසං ධම්මානං පඤ්ඤාය අත්ථං උපපරික්ඛන්ති
තෙසං තෙ ධම්මා පඤ්ඤාය අත්ථං උපපරික්ඛතං නිජ්ඣානං
ඛමන්ති තෙ න චෙව උපාරම්භානි සංසා ධම්මං පරියා පුණන්ති
න ඉති වාදප්පමොක්ඛානි සංසාව යස්ස චත්ථාය ධම්මං පරි
යා පුණන්ති තඤ්ච අත්ථං අනුභොන්ති තෙසං තෙ ධම්මා
සුග්ගහිතා දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය සංවත්තන්ති තං කිස්ස
හෙතු සුග්ගහිතත්තා භික්ඛවෙ ධම්මානං තස්මා තිහ භික්ඛවෙ
යස්ස මෙ භාසිතස්ස අත්ථං ආජානෙය්‍යාථ තථාතං ධාරෙය්‍යා
ථ යස්ස ච පන මෙ භාසිතස්ස අත්ථං න ආජානෙය්‍යාථ
අහං වා තත්ථ පටිපුච්ඡිතබ්බා යෙවා පනඤ්ඤු විඤ්ඤූ භික්ඛු
කුලූපමං වො භික්ඛවෙ ධම්මං දෙසිස්සාමි නිත්ථරණත්ථාය
නො ගහණත්ථාය තං සුණාථ සාධුකං මනසිකරොථ භාසි
ස්සාමීති එවමාවුසොති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චස්සොසුං
සුං භගවා එතදවොච සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො අඩ්ඩ
මාස පටිපන්නො සො පස්සෙය්‍ය මහන්තං උදකණ්ණවං

තස්සපුරිසස්ස, ඒපුරුෂයාගේ; හත්ථංවා; අතඟේ; බාහංවා, බාහුවඟේ; අඤ්ඤතරං අඞ්ගපච්චඞ්ගංවා, අනිත්අඟපසඟක් ගේ;හොගෙහි,දරණින්;පළිවෙඨෙය්‍ය,වෙළන්නේය;අථඛො-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මෙහි; මෙ, මාගේ; යස්සභාසිතස්ස, යම්දෙශනාවක්; අත්ථං, අර්ථය; ආජා නෙය්‍යාථ. දන්නහුද; තථා, එසේ; නං, එය; ධාරෙය්‍යාථ, දරව්;—ප—තඅාජානෙය්‍යාථ, නොදන්නහුද;-ප-තත්ථ, එහිලා; අහංවා, මමඟේ; පටිපුච්ඡිතබ්බා, පිළිවිසියයුතුයැ; විඤ්ඤූ, විඥතා, ව්‍යක්තවූ; යෙපනඅඤ්ඤුවාඅස්සු, යම්පණ්ඩිතභික්ෂුහුවෙත්ද; (ඔහුහෝපිළිවිසියයුත්තාහ) භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වො, නොපට; කුලූපමං, පසුරුපමාකොට; ධම්මං, ධර්මය; දෙසිස්සාමි, දෙසන් නෙමි; නිත්ථරණත්ථාය, වතුරොඝතරණයපිණිසයි; නොගහ ණත්ථාය, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින්ග්‍රහණයපිණිසනොවෙයි; තං, එය; සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහි කරව්; භාසිස්සාමීඉති, කියන්නෙමියි; එවමාවුසොති-ප-භික්ඛ වෙ, මහණෙනි! අඩ්ඩමාසඤ්ඤපරිපන්නා, අදනමඟවපිළිපන් නාවූ; පුරිසෝ, පුරුෂතෙම; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; සෝ, ඒපුරුෂතුමා; සංයෙඛිත්තං, සැකයඝිතවූ; සපාටිඒකයං, ප්‍රතිඒකයඝිතවූ

ඔරිමනතීරං සාසඞ්කං සපපටිභයං පාරිමනතීරං ඛේමං] අපපටිභයං න වාසස නා වා වා සනතාරිණී උතතරසෙතුවා අපරාපරං ගමනාය තසස එවමසස අයං ඛෝ මහා උදකණණවෝ ඔරිමනතීරං සාසඞ්කං සපපටිභයං පාරිමනතීරං ඛෙමං අපපටිභයං නතිව නාවාවා සනතාරිණී උතතරසෙතුවා අපරාපරං ගමනාය,

යනනූනාහං තිණකඨ සාඛාපලාසං සඞ්කඩ්ඪිතවා කුලලං බනධිතවා තං කුලලං නිසසාය හතථෙහි ව පාදෙහිව වායමමානො සොතථිනාපාරං උතතරෙයයනති; අථඛෝ සො භික්ඛවෙ පුරිසො තිණකඨසාඛාපලාසං සඞ්කඩ්ඪිතවා කුලලංබනධිතවා තං කුලලං නිසසාය හතථෙහි ව පාදෙහිව වායමමානො සොතථිනාපාරං උතතරෙය්‍ය, තසස උතතිණණසස පාරඞ්ගතසස එවමසස බහුකාරෝ ඛෝ අයං කුලලෝ ඉමාහං කුලලං නිසසාය හතථෙහිව පාදෙහිව වායම මානො සොතථිනාපාරං උතතිණණා, යනනූනාහං ඉමං කුලලං සීසෙවා ආරොපෙතවා ඛෙඩ්ඩවා උච්චාරෙතවා යෙන කාමං පක්කමෙය්‍යනති,

---

වූ; ඔරිමංතීරං, මෙතරඇති; ඛෙමං, නිරුපද්‍රවූ; අපපටිභයං, ප්‍රතිභයරහිතවූ; පාරිමංතීරං, පරතෙරඇති; මහනතං, උදකණණවං, මහත්ජලාණ්ණවයක්; පස්සෙය්‍ය, දක්නේද; අපරාපරංගමනාය, ඔබමොබයාමටිණිස; නාවාවා, නැවක්හෝ, සනතාරිණී, උඩුපයක්හෝ; උතතරසෙතුවා, උඩින්බඳනාලදගෙයක්හෝ; නවඅසස, නොවනනේද; තසස, ඕතමා; එවංඅසස, මෙසේඅදහසක්වන්නේද; අයංඛොමහාඋදකණණවෝ, මේමහාජලාණ්ණවයතෙම-ප-

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යං, යම්හෙයකින්; තිණකඨසාඛාපලාසං; තෘණකාෂ්ඨ අතුකොළ; සඞ්කඩ්ඪිතවා, රැස්කොට; කුලලා, පසුරක්; බන්ධිත්වා, බැඳ; තංකුල්ලං නසසාය, ඒ පසුර ඇසුරුකොට; හතථෙහිව, අත්වලින්ද; පාදෙහිව, පාවලින්ද; වායමමානො, ව්‍යායාමකරන්නේ; සොතථිනා, සැපසේ; පාරං, පරතීරයට; උතතරෙය්‍ය ඉති, එතරවන්නෙමියයි; අථඛෝ—ප—උතතරෙය්‍ය, එතරවන්නේය; උතතිණණසස, එතරවූ; පාරඞ්ගතසස, පරතෙරට ගියාවූ; තසස, ඕතමා; එවං අසස, මෙබඳු අදහසක වන්නේය; අයං කුල්ලෝ, මේ පසුර; බහුකාරෝ, බොහෝ උපකාර ඇත්තේය; අහං, මම; ඉමං කුල්ලං නිසසාය, මේ පසුරනිසා-ප-යං, යම්හෙයකින්; ඉමං කුල්ලං, මේ පසුර; සීසෙ ආරොපෙත්වාවා, හිසෙහිතබාගෙණ හෝ; ඛෙඩ්ඩ උච්චාරෙත්වා වා, කරෙන් තබාගෙණහෝ; කාමං, කැමතිසේ; යෙන, යම්තැනෙක්හි; පක්කමෙය්‍යං, යන්නෙම් නම්; සුතඤහි, යෙහෙකැයි කියාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තංකිංමඤඤථ, ඒකුම

තංකිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ අපිනුසො පුරිසො එවඞ්කාරී තස්මිං කුලෙල කිච්චකාරී අස්සාහි, නොහෙතං භන්තෙ, කථඞ්කාරී භික්ඛවෙ සො පුරිසො තස්මිං කුලෙල කිච්චකාරී අස්ස, ඉධ භික්ඛවෙ තස්ස පුරිසස්ස උත්තිණ්ණෙස්ස පාරඞ්ගතස්ස එව මස්ස ඛ්‍රුකාරො ඛො මෙ අයං කුලෙලා ඉමාහං කුල්ලං නිස්සාය හත්ථෙහි ච පාදෙහි ච වායම මානො සොත්ථිනා පාරං උත්තිණ්ණා, යන්නූනාහං ඉමං කුල්ලං ථලෙවා උස්සා දෙත්වා උදකෙවා ඔපිලාපෙත්වා යෙන කාමං පක්කමෙය්‍යන්ති, එවඞ්කාරී ඛො සො භික්ඛවෙ පුරිසො තස්මිං කුලෙල කිච්ච කාරි අස්ස, එවමෙව ඛො කුල්ලූපමො මයා ධම්මා දෙසිතො නිත්තරණත්ථාය නො ගහණත්ථාය, කුල්ලූපමං ඛො භික්ඛවෙ ධම්මං දෙසිතං ආජානන්තෙහි ධම්මාපි වො පහාතබ්බා පගෙව අධම්මා

ඡයිමානි භික්ඛවෙ දිට්ඨිට්ඨානානි කතමානිඡ ඉධ භික්ඛවෙ අස්සුතවා පුථුජ්ජනො අරියානං අදස්සාවී අරියධම්මස්ස අකොවිදෙ අරියධම්මෙ අවිනීතො සප්පුරිසානං අදස්සාවී සප්පුරිස ධම්මස්ස අකොවිදෙ සප්පුරිසධම්මෙ අවිනී තො රූපං එතං

කැයි හඟිවිද? අපිනු, යලිත්; සොපුරිසො, ඒ පුරුෂතෙම; එවං කාරි, මෙසේ ක්‍රියාකරන්නේ; තස්මිං කුල්ලෙ, ඒ පසුරෙහි; කිච්චකාරි අස්ස, සුදුසු ක්‍රියාකළ අයෙක් වන්නේද; භන්තෙ සාමිනි! එතං, මෙය, නොහි, නොවේමැයි; කථං කාරි, කෙ සේ ක්‍රියාකෙළේ;-ප-ථලෙ, ගොඩබිමක; උස්සාදෙත්වා වා, නඟා සිටුවා හෝ; උදකෙ, ජලයෙහි; ඔපිලාපෙත්වා වා, පාකොට හැර හෝ;-ප-එවං එව ඛො, එපරිද්දෙන්ම; මයා, මාවිසින්; කුල්ලූ පමො, පසුර උපමාකොට ඇතතාවූ; ධම්මා, ධර්මයතෙම; දෙසිතො, දෙසනලදී; නිත්තරණත්ථාය, එතුරොඹතරණය පිණිස; නො ගහණත්ථාය, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් ගැණීම පිණිස නොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, වො, තොපට; කුල්ලූපමං, පසුර උපමාකොට; දෙසිතං, දෙසනලද; ධම්මං, ධර්මයැ; ආජානන්තෙහි, දන්නාවූ; වො, තොපවිසින්; ධම්මාපි, සම්‍යක්වූ ධර්මයෝත්, පහාතබ්බා, ප්‍රහීණ කටයුත්තාහ; අධම්මා, අධර්මයෝ; පගෙව, කියනුකිමැ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉමානිඡදිට්ඨිට්ඨානානි, දෘෂ්ටිස්ථානසයක්වෙත්; මෙහ දෘෂ්ටියදදෘෂ්ටව්‍යාථම්මණයද දෘෂ්ටිප්‍රත්‍යයද දෘෂ්ටිස්ථානතම් කතමානිඡ, කවරසයක්දයත්?, භික්ඛවෙ, මහණෙනි ඉධ, මෙහි; අරියානංඅදස්සාවි—ප—අසප්පුරිසධම්මස්ස අකොවිදෙ, අශ්‍රැතවත්වූ; පුථුජ්ජනො, පෘථග්ජනතෙම; එතංරූපං, මේරූපසයකඞ්ගතෙම; මම, මාගේ

මම එසොහමස්මි එසොමේ අත්තාති සමනුපස්සති. වෙදනං එතං මම එසෝ හමස්මි එසෝ මේ අත්තාති සමනු පස්සති. සඤ්ඤං එතං මම එසොහමස්මි එසෝ මේ අත්තාති සමනු පස්සති. සඞ්ඛාරෙ එතං මම එසෝ හමස්මි එසෝ මේ අත්තාති සමනුපස්සති. යම්පිදං දිට්ඨං සුතං මුතං විඤ්ඤුතං පත්තං පරියෙසිතං අනුවිචරිතං මනසා තම්පි එතං මම එසෝ හමස්මි එසෝ මේ අත්තාති සමනු පස්සති යම්පිදං දිට්ඨිට්ඨානං සෝ ලොකෝ සොඅත්තා සෝ පෙච්ච භවිස්සාමි නිච්චෝ ධ්‍රුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාම ධම්මෝ සස්සතිසමං තථෙව ඨස්සාමීති. තම්පි එතං මම එසොහමස්මි එසෝ මේ අත්තාති සමනු පස්සති. සුතවාච ඛෝ භික්ඛවෙ අරියසාවකෝ අරියානං දස්සාවී අරිය ධම්මස්ස කොවිදෝ අරිය ධම්මෙ සුවිනීතෝ සප්පුරිසානං දස්සාවී සප්පුරිස ධම්මස්ස කොවිදෝ සප්පුරිස ධම්මෙ සුවිනීතෝ රූපං නෙතං මම නෙසෝ හමස්මි න මෙසෝ අත්තාති සමනු පස්සති. වෙදනං නෙතං මම නෙ සෝ හමස්මි න මේ සෝ අත්තාති සමනුපස්සති. සඤ්ඤං නෙතං මම නෙසෝ හමස්මි න මෙසෝ අත්තාති සමනුපස්සති. සඞ්ඛාරෙ නෙතං මම නෙසෝ හමස්මි න මෙසෝ අත්තාති සමනුපස්සති.

ය; එසෝ, මෙතෙම; අහංඅස්මි, මමවෙමි; එසෝ, මෙතෙම; මේ, මාගේ; අත්තාඉති, ආත්මයයි; සමනුපස්සති, දකියි; එතං වෙදනං, මේවෙදනාව; මම, මාගේය; එසොහමස්මි,—ප—එතං සඤ්ඤං, මේසඤ්ඤාව; මම—ප—සඞ්ඛාරෙ, සංඝකාරයන්; —ප—යං ඉදං, යම්මේ; දිට්ඨං, ඇසින්දක්නාලදරූපායතනයද; සුතං, ශබ්දායතනයද; මුතං, ඝ්‍රාණරසජිව්හාවිඤ්ඤාණායතනයද; විඤ්ඤුතං, සිතින් දන්නාලදඅවශෙෂසප්තායතනයද; මනසා, සිතින්; පත්තං, පැමිණෙනලද්ද; පරියෙසිතං, සොයනලද්ද; අනුවිචරිතං, අනුසංචරයකරණලද්දදයන; එතං, මෙය; මම—ප—යංඉදංදිඨිඨානංඅපි, යම්මේදෘෂ්ටිස්ථානයක්වේද; සෝ, හෙතෙම; ලොකෝ, ලොකයයි; සෝ, හෙතෙම; අත්තා; ආත්මයයි; සෝ, ඒමම; පෙච්ච, පරලොව; භවිස්සාමි, වන්නෙමියි; නිච්චෝ, නිත්‍යයය; ධ්‍රුවෝ, ස්ථිරය; සස්සතෝ, ශාස්වතය; අවිපරිනාමධම්මෝ, නොපෙරළෙනසුලුය; සස්සතිසමං, පෘථිවියසමුද්‍රාදිසදකාලිකයයිසම්මත වස්තූන්මෙන්; තථාඑව, එසේම; ඨස්සාමිඉති, සිටින්නෙමියි; —ප—සුතවා, ශ්‍රුතවන්වූ; අරියානංදස්සාවී—ප—සම්මනුපස්සති,

සම්පිදං දිට්ඨං සුතං මුතං විඤ්ඤාතං පත්තං පරියේසිතං අනු විචරිතං මනසා තම්පි නෙතං මම නෙ සෝ හමස්මි න මේ සෝ අත්තාති සම්නුපස්සති යම්පිදං දිට්ඨිට්ඨානං සෝ ලෝකෝ සෝ අත්තා සෝ පෙච්ච භවිස්සාමි නිච්චෝ ධ්‍රුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාම ධම්මෝ සස්සති සමං තථේව ඨස්සාමීති තම්පි නෙතං මම නෙ සෝ හමස්මි න මෙ සෝ අත්තාති සම්නුපස්සති සෝ එවං සම්නුපස්සනෙතා අසති න පරිතස්සතීති. එවං වුත්තෙ අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච සියා නු ඛෝ භන්තෙ භික්ඛු අසති පරිතස්සනාතාති සියා භික්ඛුති භගවා අවොච ඉධ භික්ඛු එකච්චස්ස එවංහොති අහුවත මෙතං වත මේ නත්ථි සියාවත මෙ තං වතාහං නලභාමීති සෝ සොචති කිලමති පරිදෙවති උරත්තාළිං කන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති එවං ඛෝ භික්ඛු භික්ඛු අසති පරිතස්සනා හොතීති සියාපන භන්තෙ භික්ඛු අසති අපරිතස්සනාති සියා භික්ඛුති භගවා අවොච ඉධ භික්ඛු එකච්චස්ස එවං හොති අහුවත මෙතං වත මේ නත්ථි සියා වත මෙ තං වතා හං නලභාමීති සෝ න සොචති න කිලමති න පරිදෙවති න උරත්තාළිං කන්දති න සම්මොහං ආපජ්ජති එවං ඛෝ භික්ඛු භික්ඛු අසති අපරිතස්සනා හොතීති සියානු ඛෝ භන්තෙ අජ්ඣත්තං අසති පරිතස්සනාති සියා භික්ඛුති භගවා අවොච ඉධ භික්ඛු එකච්චස්ස එවං දිට්ඨිහොති සෝ ලෝකෝ සෝ අත්තා සෝ පෙච්ච භවිස්සාමි නිච්චෝ ධ්‍රුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාම ධම්මෝ සස්ස

සෝ, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; සම්නුපස්සනෙතා, දක්නේ; අසති, අඛ්‍යාත්මිකසඞ්ඛාරවිනාසයෙහි; නපරිතස්සති, නුඝන නොවෙයි; මින් අඛ්‍යාත්මිකසඞ්ඛාරවිනාශයෙහි නුඝන නොවන රහතුන්දැක්විය; එවං--ප--භන්තෙ, සවාමීනි! භික්ඛු, බාහිර පරිෂ්කාරයන්; අසති, විනාශවූකල්හි; පරිතස්සනා, නුඝන්වීම; සියානුඛෝ, කිමෙකවන්නේද; භික්ඛු, මහණ! සියාඉති, වන් නේයයි; භගවා, භාග්‍යවත්තෙම; අවොච, වදාළේය; භික්ඛු, මහණ! ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චස්ස, ඇතැම්කෙණෙකුට; එවංහොති, මෙබඳුඅදහසක්වෙයි; මෙ, මට; වත, එකානත යෙන්; අහු; යම්ක්වීද; තං, එය; මෙ, මට; වත, එකානත යෙන්; නත්ථි, නැත; වත, එකාන්තයෙන්; සියා, වන්නේද; තං, එය; වත, එකාන්තයෙන්; නලභාමිඉති, නොලබමියි; සෝ, හෙතෙම; සොචති, සොකකෙරෙයි; කිලමති, කලාන්තවෙයි; පරිදෙවති, වැළපෙයි; උරත්තාළිංකන්දති, ලයතළාහඬයි; සම් මොහංආපජ්ජති, මුළාවටපැමිණෙයි; භික්ඛු, මහණ! එවංඛෝ, මෙසේවනාහී; බහිබා, බාහිරපරිෂ්කාර; අසති, නටකල්හි; පරිතස්සනා, නැතිශැන්ම; හොතිඉති, වේයයි; භන්තෙ, සවා මිනි! බහිබා, බාහිරපරිෂ්කාර; අසති, නටකල්හි; අපරිතස්සනා,

නි සමං තථෙව ඨස්සාමීති සෝ සුණාති තථාගතස්සවා තථා
ගත සාවකස්ස වා සබ්බං සංදිට්ඨිඨානා ගිට්ඨාන පරියුට්ඨා
නාහිති වෙ සා නුසයානං සමුග්ඝාතාය සබ්බසඞ්ඛාර සමථාය
සබ්බූ පධි පටිනිස්සග්ගාය තණ්හාක්ඛයාය විරාගාය නිරොධාය
නිබ්බාණාය ධම්මං දෙසෙන්නස්ස,

තස්ස එවං හොති උච්ඡිජ්ජිස්සාමි නාම සූ විනසිස්සාමි නාම
නස්සනාම භවිස්සාමීති සෝ සොචති කිලමති පරිදෙවති උර
තතාළිං කන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති එවං ඛෝ භික්ඛු අජ්ඣත්තං
අසති පරිතස්සනා හොතීති සියා පන භන්තෙ අජ්ඣත්තං
අසති අපරිතස්සනාති සියා භික්ඛුති භගවා අවොච ඉධ භික්ඛු
එකච්චස්ස න එවං දිට්ඨිහොති සෝ ලොකෝ සෝ අත්තා
සෝ පෙච්ච භවිස්සාමි නිච්චෝ ධ්‍රුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාම
ධම්මෝ සස්සති සමං තථෙව ඨස්සාමීති සෝ සුණාති තථා
ගතස්සවා තථාගත සාවකස්සවා සබ්බං සංදිට්ඨිඨා නාගිට්ඨා
න පරියුට්ඨා නාහිති වෙසානුසයානං සමුග්ඝාතාය සබ්බ
සඞ්ඛාර සමථාය සබ්බූපධි පටිනිස්සග්ගාය තණ්හක්ඛයාය විරා
ගාය නිරොධාය නිබ්බාණාය ධම්මං දෙසෙන්නස්ස තස්ස න
එවංහොති උච්ඡිජ්ජිස්සාමි නා ම සූ විනසිස්සාමි නාම සුනස්සු
නාම භවිස්සාමීති සෝ න සොචති න කිලමති න පරිදෙවති

නුසානනොවීම; සියාපන, වන්නේද; සියා--ප--නථවංහොති,
මෙබදුඅදහසක්නොවෙයි; අනුවතමේ—ප—අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්
මිකසඤ්ඤාය; අසති, අවිද්‍යමානකල්හි; පරිතස්සනා, නුසානවීම;
සියානුඛෝ, වන්නේද;--ප--ඨස්සාමීති; සෝ, සෙතෙහම; සබ්බ
සං, සියලු; දිට්ඨානං, දෘෂ්ටිප්‍රත්‍යයන්ගේද; අධිට්ඨාන, දෘෂ්ටි
අධිෂ්ඨානයන්ගේද;

පරියුට්ඨාන, දෘෂ්ටිපරියුට්ඨානයන්ගේද; අනිනිවෙස, දෘෂ්ටාභි
නිවෙශයන්ගේද; අනුසයානං, දෘෂ්ටානුසයයනමොවුන්ගේ;
සමුග්ඝාතාය, නැසීමපිණිස; සබ්බසඞ්ඛාරසමථාය, සියලුසංස්
කාරයන්ගේසංසිඳීමපිණිස; සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගාය, සකඤ්ඤා
දියලුඋපධින්ගේදුරලීමපිණිස; තණ්හක්ඛයාය, තෘෂ්ණාක්ෂය
පිණිස; විරාගාය. නොඇල්මපිණිස; නිරොධාය, නිරුඬියපිණි
ස; නිබ්බාණාය, නිර්වාණයපිණිස; දෙසෙන්නස්ස, දෙසන්නාවූ; තථා
ගතස්සවා, තථාගතයන්වහන්සේගේහෝ; තථාගතස්සාවකස්සවා,
තථාගතශ්‍රාවකයන්වහන්සේකෙනෙකුගෙහෝ; ධම්මං, ධර්මය;
සුණාති, අසයි; තස්ස, ඔහුට; එවංහොති, මෙබදුඅදහසක්වෙයි;
උච්ඡිජ්ජිස්සාමිනාම, උත්පත්තිවශයෙන්සිදෙන්නෙමි; සුවිනස්
සිස්සාමිනාම, වැනසෙන්නෙමියි; නසුනාමභවිස්සාමි, මතු
පහළනොවන්නෙමියි; නාමයනු විසමයාපීයෙහිනිපාතයි;—ප—
භික්ඛු, මහණ' එවංඛෝ, මෙසේවනාහි; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්ම
සඤ්ඤායන්; අසති, අවිද්‍යමානකාල්හි; අපරිතස්සනා, නුසා
නොවීම, හොති, වෙයි;

න උපත්තාඤ්ඤි කඤ්ඤති න සම්මෝහං ආපජ්ජති එවං ඛෝ භික්ඛු අජඣත්තං අසති අපරිඤ්ඤා හොති. තං භික්ඛවේ පරිග්ගහං පරිගණ්හාය්‍යාථ යාවාස්ස පරිග්ගහෝ නිවෙවා ධ්‍රුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාම ධම්මෝ සස්සති සමං තථේව තිට්ඨෙය්‍ය පස්සථ නෝ තුම්හෙ භික්ඛවේ තං පරිග්ගහං යාවාස්ස පරිග්ග හෝ නිවෙවා ධ්‍රුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාම ධම්මෝ සස්සති සමං තථේව නිට්ඨෙය්‍යාති නෝ හෙතං භන්තෙ ඝාධු භික්ඛවේ අහම්පි ඛෝ තං භික්ඛවේ පරිග්ගහං න සම්නුපස්සාම් යාවාස්ස පරිග්ග හෝ නිවෙවා ධ්‍රුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාම ධම්මෝ සස්සති සමං තථේව තිට්ඨෙය්‍ය,

තං භික්ඛවේ අත්තවාදූ පාදානං උපාදියෙථ යං ස අත්ත වාදූ පාදානං උපාදියතෝ න උප්පජ්ජේය්‍යුං සොක පරිදෙව දුක්ඛ දෙමනස්සූ පායාසා පස්සථ නෝ තුම්හෙ භික්ඛවේ තං අත්තවාදූ පාදානං යංස අත්තවාදූ පාදානං උපාදියතෝ න උප්පජ්ජේය්‍යුං සොක පරිදෙව දුක්ඛ දෙමනස්සූ පායාසාති නෝ හෙතං භන්තෙ ඝාධු භික්ඛවේ අහම්පි ඛෝ තං භික්ඛවේ අත්තවාදූ පාදානං න සම්නුපස්සාම් යංස අත්තවාදූ පාදානං උපාදියතෝ න උප්පජ්ජේය්‍යුං සොක පරිදෙව දුක්ඛ දෙමනස්සූ පායාසා තං භික්ඛවේ දිට්ඨිනිස්සයං නිස්සයෙථ යංස

මෙතින්බාහිරපරිෂ්කාරවිනාශයෙහි ත්‍රස්තවන්නාවූද ත්‍රස්ත නොවන්නාවූද අධ්‍යාත්මිකසකඤ්චිත්තවිනාශයෙහි ත්‍රස්තවන්නාවූද, නොවන්නාවූද පුද්ගලයන්ගේවශයෙන්වනුකොටිකසූත්‍රයතාව දක්වනලදි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යොපරිග්ගහෝ, යම්බාහිරපරිෂ්කාර යක්; නිවෙවාඅස්ස, නිත්‍යවන්නේද; ධ්‍රුවෝ,--ප--තථාඵව, එසේම; නිච්චෙය්‍ය, සිටීද; තංපරිග්ගහං, එබඳුබාහිරපරිෂ්කාරය; පරිගණ්හෙය්‍යාථ, ගණිව්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තුම්හෙ, තොපි; යොපරිග්ගහෝ,--ප--පස්සථනු, දක්නහුද? භන්තෙ, ස්වාමීනි! එතං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි; (නොදකිමුයිසේයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඝාධු, මැනව්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහම්පි, මම්ත්; තංපරිග්ගහං,-ප-නසම්නුපස්සාම්, නොදකිම්;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යං, යම්බදුවූ; අත්තවාදූපාදානං, විංශති වස්තුකසත්කායදෘෂ්ටිස්වභාවාත්මවාදූපාදානය; උපාදියතෝ, ගන්නාවූ; අස්ස, ඔහට; සොක, ශොකය; පරිදෙව, වැළපීමය; දුක්ඛ, කායිකදුකය; දෙමනස්ස, මානසිකදුකය; උපායාසා, දැඩිආයාසයයනමොහු; නඋපපජ්ජේය්‍යුං, නුපදින්නාහුනම්:--තංඅත්තවාදූපාදානං, ඒආත්මවාදූපාදානය; උපාදියෙථ, ගණිව්; පස්සථ, දක්නහුද?-ප-යංදිට්ඨිනිස්සං, යම්දෘෂ්ටිස්ථානශ්‍රයක්; නිස්ස යතෝ, සෙවුනාවූ; අස්ස, ඔහට;-ප-

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අත්තනිවා, අධ්‍යාත්මිකසකඤ්චිත්තඵස්ඵ්‍යාත ආත්මය; සති, විද්‍යමානකාලයකි; අත්තනියංඉති, බාහිරපරිෂ්කාරඅධ්‍යාත්මඉන්ද්‍රිය බද්ධදේයයකි; අස්ස, අදහස්වන්නේය;

දිට්ඨි නිස්සයං නිස්සයතෝ න උපපජ්ජිස්සං සෝක පරිදේව දුක්ඛ දෝමනස්සුපායාසා පස්සථ නෝ තුම්හෙ භික්ඛවෙ තංදිට්ඨි නිස්සයං යං ස දිට්ඨිනිස්සයං නිස්සයතෝ න උපපජ්ජිස්සං සෝක පරිදෙව දුක්ඛ දෝමනස්සු පායාසාති නොහෙතං භන්තෙ සාධු භික්ඛවෙ අහංපි ඛෝ තං භික්ඛවෙ දිට්ඨි නිස්සයං න සමනුපස්සාමි යංස දිට්ඨි නිස්සයං නිස්සයතෝ න උපපජ්ජිස්සං සෝක පරිදෙව දුක්ඛ දෝමනස්සු පායාසා අත්තනිවා භික්ඛවෙ සති අත්තනියං මේ ති අස්සාති එවං භන්තෙ අත්තනි යෙවා භික්ඛවෙ සති අත්තා මේ ති අස්සාති එවං භන්තෙ අත්තනිව භික්ඛවෙ අත්තනියෙව සවචතෝ ථෙතතෝ අනුපලබ්භියමානෙ යම්පිදං දිට්ඨිට්ඨානං සෝ ලොකෝ සෝ අත්තා සෝ පෙච්ච භවිස්සාමි නිච්චෝ ධ්‍රුවෝ සස්සතෝ අවිපරිණාම ධම්මෝ සස්සති සමං තථෙව ඨස්සාමීති න නාගං භික්ඛවෙ කෙවලෝ පරිපූරෝ බාල ධම්මොති කිං හි නෝ සියා භන්තෙ කෙවලෝ පරිපූරෝ බාලධම්මොති

තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ රූපං නිච්චංවා අනිච්චංවාති අනිච්චං භන්තෙ යං පනානිච්චං දුක්ඛංවා තං සුඛංවාති දුක්ඛං භන්තෙ යං පනා නිච්චං දුක්ඛං විපරිණාම ධම්මං කල්ලංනු තං සමනුපස්සිතුං එතං මම එසෝ හමස්මි එසෝ මෙ අත්තාති නෝ හෙතං භන්තෙ තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ වෙදනා නිච්චාවා අනිච්චාවාති අනිච්චා භන්තෙ යං පනා නිච්චං දුක්ඛං

භන්තෙ, සවාමිනි! එවං, එසේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අත්තනියෙයති, තමාපිළිබඳපරිෂ්කාරඇතිකල්හි; මේ මාගේ; අත්තා ඉනි,ආත්මයයි; අස්සඉති, අදහසවන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අත්තනිව, ආත්මයද; අත්තනියෙව, ආත්මයපිළිබඳපරිෂ්කාරද; සවචතෝ, සත්‍යවශයෙන්; ථෙතතෝ, ස්ථිරවශයෙන්; අනුපලබ්භියමානෙ, නොලැබෙනකල්හි; යංඉදංදිට්ඨිට්ඨානං, යම්දෘෂ්ටි ස්ථානයක්වේද; සෝ, හෙතෙම; ලොකෝ, ලොකයයි; සෝ, හෙතෙම; අත්තා, ආත්මයයි; සෝ ඒමම; පෙච්ච, පරලොව; භවිස්සාමි, වන්නෙමි; නිච්චෝ—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයං, මෙය; කෙවලෝ, හුදකලාවූ; පරිපූරෝ, සම්පූර්ණවූ; බාලධම්මොතනු, අඥානසභාවයක්තොවේද? භන්තෙ, සවාමිනි! කිංහිතොසියා, ක්මෙකනොවන්නේද; කෙවලෝ, හුදකලාවූ; පරිපූරෝ, සම්පූර්ණවූ; බාලධම්මොඉති, අඥානසභාවයමැයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තංකිංමඤ්ඤථ, ඒකුමකැයිහඟතහුද;රූපං, රූපස්කන්ධය; නිච්චංවා, නිත්‍යහෝවේද; අනිච්චංවා, අනිත්‍ය හෝවේද; භන්තෙ, සවාමිනි! අනිච්චං, අනිත්‍යය; යංපන,යමක් වනාහි; අනිච්චං, අනිත්‍යතම්; තං එය; දුක්ඛංවා, දුක්ඛෝ වේද? සුඛංවාඉති, සැපහෝවේදැයි; භන්තෙ, සවාමිනි! දුක්ඛං, දුකය; යංපන, යම්කවනාහි; අනිච්චං, අනිත්‍යතම්; දුක්ඛං, දුක්ඛතම්; විපරිණාමධම්මං, පෙරළෙනාසුලුනම්; එතං, මෙය;

වා සුඛංවාති දුක්ඛං භණෙය්‍ය යං පනා නිච්චං දුක්ඛං විපරිණාම ධම්මං කල්ලංනු තං සමනුපස්සිතුං එතං මම එසෝ හමස්මි එසෝ මෙ අත්තාති නෝ හෙතං භණෙය්‍ය තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ සඤ්ඤා නිච්චාවා අනිච්චාවාති අනිච්චා භණෙය්‍ය යං පනා නිච්චං දුක්ඛංවා තං සුඛංවාති දුක්ඛං භණෙය්‍ය යමපනා නිච්චං දුක්ඛං විපරිණාම ධම්මං කල්ලනනු තං සමනුපස්සිතුං එතං මම එසෝ හමස්මි එසෝ මෙ අත්තාති නෝ හෙතං භණෙය්‍ය තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ සඞ්ඛාරා නිච්චාවා අනිච්චාවාති අනිච්චා භණෙය්‍ය යමපනා නිච්චං දුක්ඛංවා තං සුඛංවාති දුක්ඛං භණෙය්‍ය යමපනා නිච්චං දුක්ඛං විපරිණාම ධම්මං කල්ලනනු තං සමනුපස්සිතුං එතං මම එසෝ හමස්මි එසෝ මෙ අත්තාති නෝ හෙතං භණෙය්‍ය තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ විඤ්ඤාණං නිච්චංවා අනිච්චංවාති අනිච්චං භණෙය්‍ය යං පනා නිච්චං දුක්ඛංවා තං සුඛංවාති දුක්ඛං භණෙය්‍ය යං පනා නිච්චං දුක්ඛං විපරිණාම ධම්මං කල්ලනනු තං සමනුපස්සිතුං එතං මම එසෝ හමස්මි එසෝ මෙ අත්තාති නෝ හෙතං භණෙය්‍ය තස්මා තිහ භික්ඛවෙ යං කිඤ්චිරූපං අතීතා නාගත පච්චුපන්නං අජ්ඣත්තංවා බහිද්ධාවා ඔළාරිකංවා සුඛුමංවා හීනංවා පණීතංවා යං දූරෙ සන්තිකෙවා සබ්බංරූපං නෙතං මම නෙ සෝ හමස්මි න මෙ සෝ අත්තාති එවමෙ තං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං යාකාවිවෙදනා--පෙ--යාකාචිසඤ්ඤා--යෙ කෙචි සඞ්ඛාරා යං කිඤි විඤ්ඤාණං අතීතානාගත පච්චුපන්නං අජ්ඣත්තංවා බහිද්ධාවා ඔළාරිකංවා සුඛුමංවා හීනංවා පණීතංවා යං දූරෙ සන්තිකෙවා සබ්බං විඤ්ඤාණං නෙ තං මම නෙ සෝ හමස්මි න මෙ සෝ අත්තා ති එව මෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං,

---

මම, මාගේය; එසෝ, මෙතෙම; අහංඅස්මි, මම්වෙමි; එසෝ, මෙතෙම්; මෙ, මාගේ; අත්තාඉති, ආත්මයයි; සමනුපස්සිතුං; දක්ෂනට; කල්ලංනු, සුදුසුද? භණෙය්‍ය, සවාමීනි! එතං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි; තංකිංමඤ්ඤථ--ප--නොහෙතංභණෙය්‍ය,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මෙහි; අතීතානාගතපච්චුපන්නං, අතීතානාගතවර්තමානවූ; අජ්ඣත්තං වා, අභ්‍යාත්මයෙහිවූගේ; බහිද්ධාවා, බාහිරවූගේ; ඔළාරිකංවා, ඖදාරිකවූගේ; සුඛුමංවා, සූක්ෂ්මවූගේ; හීනංවා, ලාමකවූගේ; පණීතංවා, ප්‍රණීතවූගේ; දූරෙ, දුරවූ; යං, යම්රූපයක්වේද; සන්තිකෙවා, සමීපයෙහිවූගේ; සංකිඤ්චිරූපං, යම්කිසි රූපයක් වේද? සබ්බංරූපං, ඒසියලුරූපය; එතං, මෙය; මම, මාගේ; න, නොවෙයි, නෙසෝ--ප--එවං, මෙසේ; එතං, මෙය; සම්ම පප්පඤ්ඤාය, යහපත්ප්‍රඥාවෙන්; යථාභූතං, තතුසේ; දට්ඨබ්බං, දත යුතුය;

එවං පස්සං භික්ඛවේ සුතවා අරියසාවකෝ රූපස්මිම්පි නිබ්බින්දති වේදනායපි නිබ්බින්දති සඤ්ඤායපි නිබ්බින්දති සඞ්ඛාරේසුපි නිබ්බින්දති. විඤ්ඤාණස්මිම්පි නිබ්බින්දති නිබ්බින්දං විරජ්ජති විරාගා විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති. අයං වුච්චති භික්ඛවේ භික්ඛු උක්කිත්තපලිඝෝ ඉතිපි සඞ්කිණ්ණ පරිඛෝ ඉතිපි. අබ්බූළ්හේසිකෝ ඉතිපි. නිරග්ගළෝ ඉතිපි. අරියෝ පන්නද්ධජෝ පන්නභාරෝ විසංයුත්තෝ ඉතිපි. කථං ච භික්ඛවේ භික්ඛු උක්කිත්තපලිඝෝ හොති. ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛුනෝ අවිජ්ජා පහීණා හොති.

උච්ඡින්නමූලා තාලා වත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. එවං ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු උක්කිත්තපලිඝෝ හොති. කථං ච භික්ඛවේ භික්ඛු සඞ්කිණ්ණ පරිඛෝ හොති. ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛුනෝ පොනෝභවිකෝ ජාතිසංසාරෝ පහීණෝ හොති, උච්ඡින්නමූලෝ තාලා වත්ථුකතෝ අනභාවංකතෝ ආයතිං අනුප්පාදධම්මා එවං ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු සඞ්කිණ්ණ පරිඛෝ හොති කථං ච භික්ඛවේ භික්ඛු අබ්බූළ්හේසි

භික්ඛවේ, මහණෙනි! එවං, මෙසේ; පස්සං, දක්නේ; රූපස්මිම්පි, රූපයෙහිද; නිබ්බින්දති; කලකිරෙයි; වේදනායපි, වේදනාසඤ්ඤායෙහිද; සඤ්ඤායපි, සංඥාසඞ්ඛාරේසුපි, සංස්කාරයෙහිද; — සඞ්ඛාරේසුපි, සංස්කාරයෙහිද; විඤ්ඤාණස්මිම්පි, විඥානයෙහිද; නිබ්බින්දති, නිර්වේදයට පැමිණේ; නිබ්බින්දං, නිර්වේදයට පැමිණෙන්නේ; විරජ්ජති, සංස්කාරයන්හි නොඇලෙයි; විරාගා, නොඇලීමෙන්; විමුච්චති, තෙලෙසුන් නෙරෙන් මිදෙයි; විමුත්තස්මිං, කෙලෙසුන්ගෙන් මිදී ඵලයට පැමිණි කල්හි; විමුත්තමිති, මිදුනේයයි; ඤාණංහොති, විදර්ශනා ඥානය පහළවෙයි; භික්ඛවේ, මහණෙනි! අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම; උක්කිත්තපලිඝෝ ඉති අපි, ඔසවා දමන ලද පරිඝා සත්‍රඇත්තේයයිද; සඞ්කිණ්ණපරිඛෝ ඉති අපි, විසුරුවනලද පරිඛා ඇත්තේයයිද; අබ්බූළ්හේසිකෝ ඉති අපි, ඔදිකාලද එසිකාස්තම්භ ඇත්තේයයිද; නිරග්ගළෝ ඉති අපි, බිඳිනලද අගුළු ඇත්තේයයිද; අරියෝ, ආර්යයෝයයිද; පන්නද්ධජෝ, පහත මානධජ ඇත්තේයයිද; පන්නභාරෝ, බාහිරාබ්‍යසංඛ්ලේස අභිසංඝාරකාමගුණයන හාර ඇත්තේයයිද; විසංයුත්තෝ, ඉති අපි, සතරයොගයෙන් හා සියලු කෙලෙසුන්ගෙන් වෙන්ව සිටුනේයයිද; වුච්චති, කියනුලැබේ;

භික්ඛවේ, මහණෙනි! කථං, කෙසේනම්; උක්කිත්තපලිඝෝ, ඔසවා දැමූ පරිඝ ඇත්තේ; හොති, වේද; භික්ඛවේ, මහණෙනි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛුනෝ, මහණහට; අවිජ්ජා, අවිද්‍යාව මූලඝාත කළ; පහීණා හොති, ප්‍රහීණවූවාවෙයි; උච්ඡින්නමූලා, උපුන් මුල් ඇත්තේවෙයි; තාලාවත්ථුකතා, තල්ගස් ඉඟුළු බිමක්මෙන් කරණලද්දේ වෙයි; අනභාවංකතා, අනුභවයට

කෙ‍ා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනෙ‍ා තණ්හා පහීණා හොති උච්ඡින්නමූලා තාලා වත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මා. එවං ඛෙ‍ා භික්ඛවෙ භික්ඛු අබ්බූළ්හෙසිකො හොති. කථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු නිරග්ගළෙ‍ාහොති.
ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනෙ‍ා පඤ්චොරම්භාගියානි සං යොජනානි පහීණානි හොන්ති. උච්ඡින්නමූලානි තාලාවත්ථුකතානි අන භාවකතානි ආයතිං අනුප්පාද ධම්මානි. එවං ඛෙ‍ා භික්ඛවෙ භික්ඛු නිරග්ගළෙ‍ා හොති. කථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු අරියෙ‍ා පඤ්චඞ්ගිකෙ‍ා පඤ්චහාරෙ‍ා විසං යුත්තෙ‍ා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනෙ‍ා අසම්මාතනෙ‍ා පහීණෙ‍ා හොති උච්ඡින්නමූළෙ‍ා තාලා විත්ථුකතෙ‍ා අනභාවකතෙ‍ා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මෙ‍ා එවං ඛෙ‍ා භික්ඛවෙ භික්ඛු අරියෙ‍ාපඤ්චඞ්ගිකෙ‍ා පඤ්චහාරෙ‍ා විසං යුත්තෙ‍ා හොති. එවං විමුත්තචිත්තං ඛෙ‍ා භික්ඛවෙ

කරණුලද්දේවෙයි; ආයතිං, මතුතෙහි; අනුප්පාදධම්මා, නුප දනා සභාව ඇත්තේවෙයි; එවං—ප—හොති, සඞ්කිණ්ණපර ඛෙ‍ා, විසුරුවනලද (කඛනලද) පරිඛා ඇත්තේවේද; පොෂෙ‍ා භවිසෙ‍ා, පුනර්භවය දෙන්නාවූ; ජාත්සංඛාරෙ‍ා, ඉපදීමෙන්හා ඇඹිරීමෙන් ජාතිසංඛාර නම්වූ කර්මාභිසංඝකාරය; පහීණෙ‍ා හොති, ප්‍රහීණවූයේවෙයි; උච්ඡින්නමූළෙ‍ා, උසුන්මූලඇත්තේ වෙයි; විවකොදිසිවිනභෙයින් කර්මාභිසංඝකාරය පරිඛායයි දතයුතුයි;

භික්ඛවෙ. මහණෙනි! කථං, කෙසේ; භික්ඛු, මහණ; අබ්බූ ළ්හසිකෙ‍ා, ඉගුළුඑසිකාසහමහඇත්තේ; හොති, වේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛුනෙ‍ා, මහණහට; තණ්හා, තෘෂ්ණාව; පහීණා හොති, ප්‍රහීණවූවාවෙයි; උච්ඡින්න මූළා,—ප—ඇඹිරුණු අනුවගිය බැවින් තෘෂ්ණාව එසිකාවක් බදු වේද; කථං—ප—නිරග්ගළෙ‍ාහොති, අගුළුඑහිතවේද; භික්ඛ වෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛුනෙ‍ා, මහණහට; ඕරම්භාගියානි, ඔරසඛ්‍යතකාමලෝකය හපයනයකරවන්නාවූ; පඤ්චයොජනානි, සංයොජන ධර්මපස; (සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාස කාමරාග ව්‍යාපාද ඝන පඤ්චක) පහීණානිහොන, ප්‍රහීණවේත්; ඔත්තැමැති දෙර වසා සිටීමට අගුලක්වැනි මෙසින සක්කායදිට්ඨි ආදිය අඟළතමි; උච්ඡින්නමූලා-ප-භික්ඛ වෙ, මහණෙනි! සැකසූ, මහණතෙමෙ; අරියා-ප-හොති, වේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛුනෙ‍ා, මහණ හට; අසම්මාතනෙ‍ා, පඤ්චඞ්ගිකයෙහි මම්වෙම් යන මානය; පහී ණෙ‍ාහොති, ප්‍රහීණවූවෙයි; උච්ඡින්නමූලෙ‍ා-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං, මෙසේ; විමුත්තචිත්තං, මිදුනසිත්ඇති; භික්ඛු, මහණ; සීලවා, සිල්ඇති, සික්‍රියාසහිතවූ; සප්‍රඥකා, ඉතාමයාසහිතවූ; සප්පාටිහකා, මාරයාසහිතවූ; මදථා, දෙමග්ග; අනවෙසං, සොයනසෙ‍ාහු; ("අන්වෙසං" යනු බුහුබසි නිපාතනවසින්යෙ දිසකසයට අං ආදෙසවූවෙනි; තථාගතස්ස, සඞ්ඝයාගෙ; තෙ හොන්ත, භික්ෂූශ්‍රද්ධයාගෙ; විඤ්ඤූනං, විඥයනය; ඉදං, මෙය; ඵාසුකං, ඇසුරුකෙළේයැයි; නාධිගච්ඡන්ත, නොලබත්; තං,

භික්ඛූං ච ඉසුදෙවා සබ්‍රහ්මකා සපජාපතිකා. අථඛෝ නාභි ගච්ඡතනි. ඉදං නිස්සිතං තථාගතස්ස විඤ්ඤාණනති. තං කිස්ස හෙතු. දිට්ඨෝවාහං භික්ඛවෙ ධම්මෙ තථාගතං අනනුවජ්ජාති වදාමි. එවංවාදිං ඛෝ මං භික්ඛවෙ එවමක්ඛායිං එකෙසමණ බ්‍රාහ්මණා අසතාතුච්ඡාමුසා අභූතෙන අබ්භාචික්ඛනති. වෙන යිකෝ සමණෙ ගොතමෝ සතෝ සත්තස්ස උච්ඡෙදං විනාසං විභවං පඤ්ඤපෙතීති. යථාවා හං භික්ඛවෙ යථාවාහං නවදාමි. තථාමං තෙ හොනෙතා සමණ බ්‍රාහ්මණා අසතා තුච්ඡාමුසා අභූතෙන අබ්භාචික්ඛනති. වෙනයිකෝ සමණෙ ගොතමෝ සතෝ සත්තස්ස උච්ඡෙදං විනාසං විභවං පඤ්ඤපෙතීති. පුබ්බෙ චාහං භික්ඛවෙ එතරහිච දුක්ඛවෙච පඤ්ඤපෙමි. දුක්ඛස්ස ච නිරොධං

තත්‍ර වෙ භික්ඛවෙ පරෙ තථාගතං අක්කොසනති පරිභාසනති රොසෙනති තත්‍ර භික්ඛවෙ තථාගතස්ස න කොති ආඝාතො න අප්පච්චයො නචෙතසො අනභිරධ්ධි තත්‍ර වෙ භික්ඛවෙ පරෙ තථාගතං සක්කරොනති ගරුකරොනති මානෙනති පූජෙනති තත්‍ර භික්ඛවෙ තථාගතස්ස නහොති ආනන්දෙ න සොමනස්සං න චෙතසො උබ්බිල්ලාවිතත්තා. තත්‍ර වෙ

කිස්සහෙතු, ඒට හෙතුකාවරේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහං, මම; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහාතම්යෙහිම්; තථාගතං, සත්ත්වයා; නොහොත් ක්ෂීණාශ්‍රවයා; මම ජීවමාන රහත්හුද පුද්ගලයෙකැයි නොපණවම් පිරිනිවියහුනම් කෙසේ පණවම්ද පරමාර්ථයෙන් පුද්ගලයෙක් නැත. එසේ අවිද්‍යමාන පුද්ගලයාගේ විඤ්ඤාණය කෙසේ සොයාලබන්නහුදයනු සත්ත්වාරයෙහි අදහසයි, අනනුවජ්ජා ඉති, අවිද්‍යමානයයි, නොහොත්, නොලැබියහැකියයි; වදාමි, කියමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවාදිං, මෙබඳුවාද ඇති; එවමක්ඛායිං, මෙසේ කියනසුලු; මං, මම; එකෙසමණ බ්‍රාහ්මණා, ඇතැම්මහණබමුණෝ; අසතා, අසත්‍යයෙන්; තුච්ඡා, හිස්බසින්; මුසා, මෘෂාවාදයෙන්; අභූතෙන, නොවූවකින්; අබ්භාචික්ඛනති, අභිභවනයකොටකියත්; සමණෙගොතමා, ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම;

වෙනයිකෝ, සත්ත්ව විනාශය ප්‍රකාශකරන්නෙක; සතෝ, විද්‍යමානවූ; සත්තස්ස, සත්ත්වයාගේ; උච්ඡෙදං, සිඳීම; විනාසං, වැනසීම; විභවං, අභාවය; පඤ්ඤපෙති ඉති, පණවයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහං, මම, යථාවා, යම් පරිද්දෙකින්; න සත්ත්වවිනාශකවාදියෙක් නොවෙම්ද? අහං, මම; යථාවා, යම් පරිද්දෙකින්; නවදාමි, නොකියම්ද; තෙහොනෙතා, සමණ බ්‍රාහ්මණා, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ; මං, මට; අසතා,-පඤ්ඤපෙතීති; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුබ්බෙව, පූර්වයෙහි මහා බොධිමණ්ඩයෙහිද; එතරහිච, දැන් ධම්මදෙශනාවෙහිද; දුක්ඛං

භික්ඛවෙ පරෙ තථාගතං සක්කරොන්ති ගරු කරොන්ති මානෙන්ති පූජෙන්ති තත්‍ර භික්ඛවෙ තථාගතස්ස එවං හොති යං ඛො ඉදං පුබ්බෙ පරිසුද්ධං තත්‍රමෙ එවරූපාකාරා කරියන්තීති. තස්මාතිහ භික්ඛවෙ තුමෙහ වෙපි පරෙ අක්කොසෙය්‍යුං, පරිභාසෙය්‍යුං රොසෙය්‍යුං තත්‍ර තුමෙහපීපි න ආඝාතං න අප්පච්චයං න චෙතසො අනභිරද්ධිං කරණීයා. තස්මාතිහ භික්ඛවෙ තුමෙහ වෙපි පරෙ සක්කරෙය්‍යුං ගරු කරෙය්‍යුං මානෙය්‍යුං පූජෙය්‍යුං තත්‍ර තුමෙහපි න ආනන්දො න සොමනස්සං න චෙතසො උබ්බිල්ලාවිතත්තං කරණීයං. තස්මා තිහ භික්ඛවෙ තුමෙහ වෙපි පරෙ සක්කරෙය්‍යුං ගරු කරෙය්‍යුං මානෙය්‍යුං පූජෙය්‍යුං තත්‍ර තුම්හාකම්පි එව මස්ස යං ඛො ඉදං පුබ්බ පරිසුද්ධං තස්ස තො එවරූපාකාරා කරීයන්තීති—තස්මා තිහ භික්ඛවෙ යං න තුම්හාකං තං පජහථ. තං වො පහීණං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති.

එව, දුක්ඛාය්‍යීඝත්‍යයද; දුක්ඛ නිරොධං, දුක්ඛ නිරොධාය්‍යීඝත්‍ය යද; පඤ්ඤපෙමි; පණවමි; මින් සංක්ෂෙපයෙන් චතුරාය්‍යී සත්‍යයම දක්වනලදි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තත්‍ර, ඒ චතුරාය්‍යීසත්‍ය ප්‍රකාශයෙහි; පරෙ, සත්‍යප්‍රතිවෙධනුවූ අන්‍යයෝ; තථාගතං, තථාගතයන්ව; අක්කොසන්ති, දශාක්‍රොශවස්තුවෙන් ආක්‍රොශා කෙරෙත්; පරිභාසෙන්ති, වචනයෙන් බණිත්; රොසෙන්ති, වෙහෙසත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තත්‍ර, ඒ පුද්ගලයන් කෙරෙහි හෝ ඒ ආක්‍රොශා දියෙහි; තථාගතස්ස තථාගතයන්ගේ; ආඝාතො, කොපයක්; නහොති, නොවෙයි; අප්පච්චයො න, දෙම්නසෙක් නොවෙයි; චෙතසො, චිත්තයාගේ; අනභිරද්ධි, නොසතුටක්; න, නොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තත්‍ර, එහි; වෙ, ඉදින්; පරෙ, මෙරමිං, තථාගතං, වාථාගතයන්ව; සක්කරොන්ති, සත්කාරකරත්; ගරුකරොන්ති, ගරුකරත්; මානෙන්ති; බුහුමන්කෙරෙත්; පූජෙන්ති, පුදත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තත්‍ර, එහි; තථාගතස්ස, තථාගතයන්ව; ආනන්දො, ප්‍රීතියක්; නහොති, නොවෙයි; සොමනස්සං, සොම්නසක්; න, නොවෙයි; චෙතසො, චිත්තයාගේ; උබ්බිල්ලාවිතත්තං, උවෙගප්‍රීතිමත් බවක්; හෙවත්, ඉල්පෙනබවක්; න, නොවෙයි; තත්‍ර-ප-එවං හොති, මෙබඳු අදහසක්වෙයි; යංඛොඉදං, යම්මේපංචසකන්ධයක්; පුබ්බව, පෙරබොධිමණ්ඩයෙහිදි; පරිසුද්ධං, දන්නාලද්දේදද; තත්‍ර, එහි, ඉමෙඑවරූපාකාරා, මේමේබඳුසත්කාරයෝ; කරිංසූති, කරණුලැබෙත්-ප-භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මෙහි; යං, යමක්; තුම්හාකං, තොපගේ; න, නොවේද; තං, එය; පජහථ, දුරුකරව්; තං, එය; පහීණං, ප්‍රහීණවූයේ; හොං, නොපට; දීඝරත්තං, බොහෝකාලයක්මුළුල්ලෙහි, හිතාය, ඇඹුණිමිස; සුඛාය, සැපපිණිස; භවිස්සති, වන්නේය; ආත්ම නිගද්‍ය්‍යශෙහිද ශ්‍රීසුරාගප්‍රභාණීය මින්කථිකයි;

කිං වි භික්ඛවෙ න තුම්හාකං රූපං භික්ඛවෙ න තුම්හාකං තං පජහථ තං වො පහීනං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති වෙදනා භික්ඛවෙ න තුම්හාකං තං පජහථ සා වො පහීණා දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති සඤ්ඤා භික්ඛවෙ න තුම්හාකං තං පජහථ සා වො පහීණා දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති සංඛාරා භික්ඛවෙ න තුම්හාකං තෙ පජහථ තෙ වො පහීණා දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති විඤ්ඤාණං භික්ඛවෙ තුම්හාකං තං පජහථ තං වො පහීණං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ යං ඉමිස්මිං ජෙතවනෙ තිණකට්ඨ සාඛා පලාසං තං ජනො හරෙය්‍යවා ඩහෙය්‍යවා යථා පච්චයං වා කරෙය්‍ය අපිනු තුම්හාකං එවමස්ස අම්හෙ ජනො හරතිවා ඩහතිවා යථා පච්චයං වා කරොතීති නොහෙතං භන්තෙ තං කිස්සහෙතු න හි නො එතමහන්තෙන අත්තාවා අත්තනියංවානි එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං න තුම්හාකං තං පජහථ තං වො පහීණං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති කිව භික්ඛවෙ න තුම්හාකං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! නතුම්හාකං, නොපහේතුවූයේ; කිව, කුමක්ද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! රූපං, රූපය; නතුම්හාකං, නොපහේතොවෙයි; තං, ඒරූපගතඡන්දරාගය; පජහථ; දුරුකරව්; තං, එය; පහීණං, ප්‍රහීණවූයේ; දීඝරත්තං, බොහෝකලක් මුලුල්ලෙහි; වො, නොපට; හිතාය, වැඩපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; භවිස්සති, වන්නේය; වෙදනා, වෙදනානොම; සඤ්ඤා, සංඥානොම; සංඛාරා, සංස්කාරයෝ; විඤ්ඤාණං, විඥාණය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තංකිම්මඤ්ඤථ, ඒකුමකැයිහඟනහුද? ඉමස්මිංජෙතවනෙ, මෙජේතවනවිහාරයෙහි; යං, යම්බදුවූ; තිණකට්ඨසාඛාපලාසං, තණවියලිදඬුඅතුකොළවෙත්ද; තං, එය; ජනො, ජනතෙම; හරෙය්‍යවා, ගෙණයන්නේහෝවේද; ඩහෙය්‍යවා, දවන්නේහෝවේද? යථාපච්චයංවා, කැමතිආකාරයක්හෝ; කරෙය්‍ය, කෙරේද; අපිනු, ඇලිත්; අම්හෙ, අපි; ජනො, ජනතෙම; හරතිවා, ගෙණයයිකියාද; ඩහතිවා, දවයිකියාද; යථාපච්චයංවා, කැමතිආකාරයක්හෝ; කරොතිවා, කෙරෙයිකියාද; එවංඅස්ස, මෙබඳුඅදහසක්වන්නේද; භන්තෙ සඩ්ඝමිනි! එතං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි; තංකිස්සහෙතු? ඒවංහතුකවෙරේද? භන්තෙ, සඩ්ඝමිනි! එතං, මෙය; නො, අප, ඔන්; අත්තා වා, ආත්මයනොවෙයි; අත්තනියංවානඉති, තමාට ඇළිබඳපිරිකරආදියකුත්තොවේයයි; එවමෙවඛො-ප-

රූපං භික්ඛවෙ න තුම්හාකං තං පජහථ තං වො පහීණං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති වෙදනා භික්ඛවෙ—පෙ— සඤ්ඤා භික්ඛවෙ-සඞ්ඛාරා භික්ඛවෙ-විඤ්ඤාණංභික්ඛවෙ න තුම්හාකං තං පජහථ තං වො පහීණං දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති-එවං සවාකඛාතො භික්ඛවෙ මයා ධම්මා උත්තානා විවටා පකාසිතා නිත්තාපිලොතිකා,

එවං සවාකඛාතෙ භික්ඛවෙ මයා ධම්මෙ උත්තානෙවිවටෙප කාසිතෙ නිත්තා පිලොතිකෙ යෙ තෙ භික්ඛූ අරහන්තො ඛීණාසවා වුසිත වන්තොගත කරණීයා ඔහිතභාරා අනුපපත්ත සදත්ථා පරිභවීණභව සඤ්ඤොජනා සම්මදඤ්ඤා විමුත්තා චටථං තෙසං නත්ථි පඤ්ඤුපනායෙ එවං සවාකඛාතො භික්ඛවෙ මයා ධම්මා උත්තානා විවටා පකාසිතා නිත්තාපිලොතිකා එවං සවාකඛාතෙ භික්ඛවෙ මයා ධම්ම උත්තානෙ විවටෙප කාසිතෙ නිත්තාපිලොතිකෙ යෙසං භික්ඛූනං පඤ්චොරම්භාගියා නි සංයොජනානි පහීණානි සඛ්ඛතෙ ඔපපාතිකා තත්ථ පරි

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මයා, මාවිසින්; ධම්මා, ධර්මයතෙම; එවං, මෙසේ; සවාකඛාතා, ත්‍රිපරිවර්තයෙහිපවත්මේසථානය දක්වාමමනාවප්‍රකාශකරණලදි; නොහොත්, ප්‍රේමමාත්‍රයකිනුත්සවගීයෙහිඉපදීමහැකිබැවින්සවාකඛාතයි; උත්තානා, සුභාෂිතබැවින්ම්ප්‍රකටයි; විවටා, විවෘතයි; නිත්තාපිලොතිකා, හන්කඩමලු සිද කරලු හැන්දුක් වැනිවෙයි; නොහොත්, ශ්‍රමණකාසළසින්දේවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මයා, මාවිසින්; උත්තානා, උඩුකුරුවූ; විවටෙ, අප්‍රතිච්ඡන්නවූ; පකාසිතෙ, ප්‍රකාවූ; නිත්තාපිලොතිකෙ, සුන්කසළඇත්තාවූ; ධම්මෙ, ධර්මය; එවං, මෙසේ; සවාකඛාතෙ, මනාවප්‍රකාශකලකල්හි; ඛීණාසවා, ක්ෂයකළආශ්‍රවඇත්තාවූ; වුසිතවන්තා, වැසනිමවූ; කතකරණීයා, කරණලද කටයුතුඇත්තාවූ; ඔහිතභාරා, බහාතිබ්බෙකළෙස්බරඇත්තාවූ; අනුපපත්තසදත්ථා පිළිවෙළින්පැමිණිඅර්හත්ඵලඇත්තාවූ; පරිභවීණභව සංයොජනා, ක්ෂයකළභවබන්ධනඇත්තාවූ; සම්මා, මනාකොට, අඤ්ඤා, ප්‍රඥාවෙන්; නොහොත්, අඤ්ඤා, දැන; විමුත්තා, මිදුනාවූ, යෙතෙභික්ඛූ, යම්ඒභික්ෂූහුවෙත්ද; තෙසං ඔවුන්ව; පඤ්ඤුපනායෙ, පැණවීමට; චටථං, වූකරයක්; නත්ථි, නැත; එවංසවාකඛාතෙ—පෙ—

නිබ්බායිතෝ අනාවත්තී ධම්මා තස්මාලෝකා එවං සඛෝකඛෝ තෝ භික්ඛවෙ මයා ධම්මෝ උත්තානෝ විවටෝ පකාසිතෝ ඡින්න පිලෝතිකෝ එවං සඛෝකඛෝතෙ භික්ඛවෙ මයා ධම්මෙ උත්තානෙ විවටෙ පකාසිතෙ ඡින්න පිලෝතිකෙ යෙසං භික්ඛූ නං තීනි සංයොජනානි පහීනානි රාග දෙස මොඛානුනුභූ තා සබ්බතෙ සකදා ගාමිනෝ සකිදෙව ඉමං ලෝකං ආගන්ත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සන්ති එවං සඛෝකඛෝතෝ භික්ඛ වෙ මයාධම්මා උත්තානෝ විවටෝ පකාසිතෝ ඡින්න පිලෝ තිකෝ

එවංසඛෝකඛෝතෙ] භික්ඛවෙ මයා ධම්මෙ උත්තානෙ විවටෙ පකාසිතෙ ඡින්නපිලෝතිකෙ යෙසංභික්ඛූනං තීනිසංයොජ නානි පහීණානි සබ්බතෙ සොතාපන්නා අවිනිපාතධම්මා නියතා සඞ්බොධිපරායණා එවංසඛෝකඛෝතෝ භික්ඛවෙ මයා ධම්මෙ උත්තානෝ විවටෝ පකාසිතෝ ඡින්නපිලෝතිකෝ

යෙසංභික්ඛූනං, යම්භික්ෂූකෙණේකුන්ගේ; ඔරම්භාගියානි, කාම ධාතුවසෙවූතාවූ; සංයොජනානිපවෙ, සංයොජනධර්මයෝ; පහීණා නි, ප්‍රහීණවූවාහුද; තෙ ඔහු; සබ්බ, සියලුදෙන; ඔපපාතිනෝ ඔපපාතිකයොනිඇත්තාහු; තත්ථ, ඒබ්‍රහ්මලොකයෙහි; පරිනිබ්බා යිතෝ, කෙලෙසසංඛ්‍යාතපරිනිර්වාණය කරන්නාහු; තස්මාලෝ කා, ඒ බ්‍රහ්මලොකයෙන්; අනාවත්තිධම්මා, පෙරළාතොඑනසුලු වෙත්; එවංසඛෝකඛෝතෝ—ප—

යෙසංභික්ඛූනං. යම්භික්ෂූකෙණේකුගේ; තීනිසංයොජනානි ත්‍රිවිධසංයොජනයෝ; පහීණානි, ප්‍රහීණවූවාහුද; රාගදෙස මොඛා, රාගවෙෂමෝහයෝ; තනුභූතා, තුනීවූවාහුද; සෙසබ්බ සකදාගාමිනෝ, ඒසියලුසකෘදාගාමීහු; සකිංඑව, එක්වරක්ම; ඉමංලොකං, මේමනුෂ්‍යලොකයට; ආගන්ත්වා, අවුත්; දුක්ඛ ස්සන්තංකරිස්සන්ති, දුක්කෙළවරකරන්නාහ; එවංසඛෝකඛෝ තෝ—ප—

එවංසඛෝකඛෝතෙ,-ප-යෙසංභික්ඛූනං, යම්භික්ෂූකෙණේකුට, තීනි සංයොජනානි, සක්කායදිට්ඨි විචිකිච්ඡා සීලබ්බතපරාමාස යන ත්‍රිවිධසංයෝජනයෝ; පහීණානි, ප්‍රහීණවූවාහුද; තෙ සබ්බ, එසියලුදෙන; අවිනිපාතධම්මා, අපායාදියෙහි නොවැටෙනසු ලුවූවා; නියතා; ගතිනියතවූ; සම්බොධිපරායණා, අර්හත්වයපිණි ස්කොට්ඇත්තාවූ; සොතාපන්නා, සෝවන්පුහුලෝයි; එවං සඛෝකඛෝතෙ—ප—යෙතෙභික්ඛු; යම්ඒභික්ෂූහු; ධම්මානුසාර්

එවංඝෝසකඛාතෙ භික්ඛවෙ මයා ධම්මෙ උත්තානෙ විවටෙ පකාසිතෙ ඡින්නාපිලොතිකෙ යෙතෙ භික්ඛූ ධම්මානුසාරිණො සද්ධානුසාරිනො සබ්බෙතෙ සඬ්ඩි පරායණා එවංඝෝසකඛාතෙ භික්ඛවෙ මයා ධම්මෙ උත්තානෙ විවටෙ පකාසිතෙ ඡින්නාපිලොතිකෙ එවංඝෝසකඛාතෙ භික්ඛවෙ මයා ධම්මෙ උත්තානෙ විවටෙ පකාසිතෙ ඡින්නාපිලොතිකෙ යෙසංවයි සද්ධාමත්තං පෙමමත්තං සබ්බෙතෙ සඟඛපරායණාකි ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතො භාසිතං අභිනන්දුනති.

අලඟද්දූපම සූතනං දුතියං—2 (3)

ණෙ, සොතඅාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාධිකඵලප්‍රත්‍යක්ෂකරණයෙ හියෙදුනුඅාශ්‍රීයෝදෝ; සද්ධානුසාරිනො, සොවාන්මඟපිහිටි, ශ්‍රද්ධාවඅධිකවපලපසක් කිරීමෙහියෙදුනුඅාශ්‍රීයෝදෝ; තෙසබ්බෙ, ඒසියලුදෙන; සබ්බෙඩිපරායනා, අගිඵලයපිහිටකොට ඇත්තාහ; එවංඝෝසකඛාතෙ—ප—යෙසං, යම්කෙණකුගේ; මයි, මාකෙරෙහි; සද්ධාමත්තං, ශ්‍රද්ධාමාත්‍රයක්; පෙමමත්තං, ප්‍රේමමාත්‍රයක් වේද; තෙසබ්බෙ, ඒසියලුදෙන; සඟඛපරායනාඉති, සඟරුවන පිහිටකොටඇත්තාහුයයිහෙවත්සඟරුවනෙහිඋපදින්නාහයි;

මින් අන්‍යඋත්තරිමනුෂ්‍යධර්මයක්නැති වීදර්ශනාභාවනාවෙහි යෙදුනුසවිඳුයන්වහන්සේ කෙරෙහි හටගත් ශ්‍රද්ධාප්‍රේමඇති විදර්ශකයා එම ශ්‍රද්ධාප්‍රේමයෙන් අතින් අල්වා සඟරුවනෙහි පිහිටවූවෙකුවැනීවේයයි වදාරණලදි;

විදර්ශකයා නියතගති ඇත්තෙකි එහෙයින්ම මෙබඳු අය "චූලසොතාපන්න" යනනාමයෙන් පුරාතන මහාස්ථවිරවරුවෝ ව්‍යවහාරකළාහුයි;

ඉදං, දුලබ්ධි විඛවංඝින මේසූත්‍රධර්මය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදාළසේක; අත්තමනා, සතුටුවූ; තෙභික්ඛූ; ඒභික්ෂූහු, භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, සුන්දරරාභිරාමභාෂණය; අභිනන්දුංඉති, සතුටින්පිළිගත්තාහුයයි;

අලඟද්දූපම සූත්‍රාවබෝධනාව නිමි. (2) (3)

WIMALARTHA WAHINI.

විමලාර්ථ වාහිනී

— නම් වූ —

මඛ්‍යම නිකායාර්ථ ව්‍යාඛ්‍යාව.

තෘතීය භාගය.

කොත්මලේ වවද්දර

ඥානෝදය පරිවෙණාධිපති පණ්ඩිත

කේ. ශ්‍රී. ධම්මකීර්ති ධම්මානන්ද සථවිරයන්

— වහන්සේ විසින් —

ව්‍යාඛ්‍යාතයි.

කොළඹ

විද්‍යෝදය මහා පරිවෙණාධිපති

පූජ්‍යාමාත්‍ය කහවේ ශ්‍රී සුමඞ්ගල රතනසාරාභිධාන

කොළඹ නවකෝරලේ ප්‍රධාන නායක

ස්වාමීන්වහන්සේ විසින් පිළිගන්නා ලදි.

හෝමාගම ඩී. ශී. වික්‍රමසිංහ අප්පුහාමි

— විසින් —

කොළඹ විද්‍යාවිප්‍රකාශ යන්ත්‍රාලයෙහි මුද්‍රාපිතයි.

බු. ව. 2469.

ක්‍රි. ව. 1925.

සිංහල පාඨය

සිය ඔසත ලොකොතනම ශ්‍රිසන සුගත තථාගත ප්‍රවිදිත ත්‍රිපිටක ධම්ම අතුරෙන් මඛ්‍යම නිකාය නම්? ත්‍රිවිධ සංඛ්‍යායනාවට ඇතුළත්වූ මූල මජ්ඣිම උපරි ඝන පණ්ණාසක තුනෙකින් හෙබියාවූ මූල පරියාය වගිය ආදී වගී පසළොසකින්ද සාතිරෙක බණවර අසූවකින්ද මූල පරියාය සූත්‍රය පටන් එක්සිය දෙපණසක් සූත්‍රයෙන්ද අසූ දහස් පන්සිය තෙවිසි පදඝකින්ද සත්ලක්ෂ සතලිස් දහස් තෙපණසක් අක්ෂරයෙන්ද අනුසඤ්ඤි තුන්දහස් නවසියකින්ද ප්‍රතිමණ්ඩිතවූ පරම ගම්භීර මධුර මනොහර විමුක්ති රසෝ පෙහෙවූ සංසාර නිර්මිතාර්ථයින් විසින්ද මාගධී භාෂාදහ ගණාභිලාෂයින් විසින්ද සකල ධම්ම කථිකයින් විසින්ද අන්‍යොන්‍යා දර ගෞරවයෙන් ග්‍රහණ ධාරණ වාචනාදීන් පරිශීලනය කරණු ලබන සුපරිශුද්ධ බෞද්ධ ධම්මමය මහාණ්ඩ ග්‍රන්ථ රත්නයයි—

පුරාතන ලක්දිවැ සම්පූර්ණ සූත්‍ර පිටකයටම සවහාෂා යෙන් කළ අර්ථ ව්‍යාඛ්‍යානයක් තුබුනු බැව් ඉතිහාසයෙන් හැඟෙතුදු දැනට එබන්දක් අවිද්‍යමාන බව තත්ත්වාර්ථව බොධනා ඝාඩු ජනයාට මහත් පාඩුවක් යයිද එබදු ධම්මමය ව්‍යාඛ්‍යානයක් නිපදවීම සද්ධම්ම ප්‍රචාරයෙහි පරම ප්‍රතිඝාතයක්ද අපගේ භවනිවර්තනයට අසහාය හෙතුවක්ද වන්නේ යයි සලකා ශ්‍රීමත් බුඩ සොස අර්ථ කථාචාර්ය්‍ය මහා සවාමි පාදයන්වහන්සේගේ ප්‍රථම සුදනි නම් මැදුම් සහ අටුවාවද සදෘෂාර්ය්‍ය පරම්පරා යාත නිර්මල අර්ථ වර්ණනා පඬිතියද නොඉක්මවා සාමාන්‍ය වශයෙන් පදාර්ථ දැක්වීමද, දුරවබොධ තැන්හි සවිස්තර භාවයද යථා ස්ථානයෙහි නිරූකති නයද දක්වමින් නාති සංක්ෂේප විස්තාරයෙන් මෙකී අර්ථ ව්‍යාඛ්‍යා නය නිපදවනලදී,

මෙම මුද්‍රණයෙහිදී ඇතිවූ විවිධ බාධාදිය මැඩ පවත්වා මෙලෙස තුන්වන භාගයක් ලඟදීම නිකුත් කරන්ට ලැබීම

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තෙනඛොපන සමයෙ
න ආයස්මා කුමාරකස්සපො අඞ්ගවනෙ විහරති අථඛො අයදඤ්ඤ
තරා දෙවතා අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්ත වණ්ණා කෙ
වල කප්පං අඞ්ගවනං ඔභාසෙත්වා යෙනායස්මා කුමාරකස්ස
පො තෙනූ පසංකම් උපසඞ්කමිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි එකම
න්තංඨිතා ඛො සාදෙවතා ආයස්මන්තං කුමාරකස්සපං එතද
වොච—

භික්ඛුභික්ඛූ අයං වම්මි ඛො රත්තිං ධම්මයති දිවා පජ්ජලති බ්‍රාහ
ණෙ එවමෙව අභික්කන්ත සුමෙධ සත්ථං ආදුයාති. අභික්ක
න්තෙතා සුමෙධෙ සත්ථං ආදුය අදද්‍යලඞ්ගි ලඞ්ගිභදන්තෙ

එවං මෙසුතං—ප—විහරති ඉතනඛොපන සමයෙන, එස
මයෙහි; ආයස්මා කුමාරකස්සපො, කුමාරකාශ්‍යපස්ථවිරතෙම;

කුමාරකාලයෙහි පැවිදිවූ බැවින්ද, තොසොල්රජු පුතු
කුසේ පොෂණයකරවූ බැවින්ද කුමාරකාශ්‍යපනම්හි, මුන්වහන්
සේවනාහි පියුමතුරා බුදුන් සම්යෙහි පවත්පැරැම්පුරා
කසුප් සම්බුදුන්ගේ සස්න පසු බස්නාකල්හි තවත් සතර
නමක් සමග පව්තයකට නැඟවිදසුන් වඩාත් මාගිඩිගමය
නොකටහැකිවී ඉන්සැම දෙවිලෝඉපිද අපබුදුන්දවස රජගහ
නුවර එක්කුලදුවක කුස උපන. ගැප්ගත් බැව් නොදැන සියහි
මියාගෙන් ලැබූ අවසර ඇතිව පැවිදිවිය. පැවිදිවූපසු උපන්
කුමරු කොසොල්රජු පොෂ්‍යකරවා පැවිදිකරවිය මහණව
මේ සූත්‍රධර්මය කමටහන්කොට රහත්ව චිත්‍රකවිඝයින් අතු
රෙන් අග්‍රවිය;

කාශ්‍යප සම්බුදුන්වහන්සේගේ ත්‍රිපිටකාභිධර්මධරශ්‍රාවකබෝධි
සත්ත්වමය යොදුනක් උසැති මෙහෙය්‍යයෙහි සාමිමාහනිමම්ම
උදෙසා සියලු දඹදිව මිනිසුන් සමාදන් කරවීමෙහි තිය අනාගාමී
සොරත උපාසකතුමන් පෙරළාඑකවිට සොරු පන්සියයක්
ධනලොභයෙන් එතුමන් කැසුහ. එකෙණෙහිම පහන්තිවියන්
නාක්මෙන් ඔවුන්ගේ ඇස් අදුරුවූහ. එයේ ඇස් අඞ්ධවූසථානය
එතැන් පටන් අඞ්ධවනයයි ව්‍යවහාරවිය;

කසුප්බුදුන්සමයෙහි එක්වවිදසුන් වඩා අනාගාම්වශුඛාවසයෙහි
උපන් බ්‍රහ්මරාජයාපෙරතම මිත්‍ර කුමාර කාශ්‍යපස්ථවිරයන්
වහන්සේව පඞ්චරක්මෙන් මේ ප්‍රභාමාලාවභාත ගෙණ ආයේ
සි. එම්බ්‍රහ්මරාජයා මෙහි දෙවතානාමයෙන් දක්වනලදි—

ති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිපලඬ්ගිං අභික්කණ්ණ සුමේධ සත්ථං ආදායාති අභික්කණ්ණෙත්‍ථා සුමේධෝ සත්ථං ආදාය අද්දස උඹුම්ගසිකං උඹුම්ගසිකා හදණෙත්‍තති. බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිපඋඹුම්ගසිකං අභික්කණ්ණ සුමේධ සත්ථං ආදායාති අභික්කණ්ණෙත්‍ථාසුමේධොසත්ථං ආදායඅද්දසවිධාපථං විධාපථොහදණෙත්‍තිබ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ. උක්කිප විධාපථං අභික්කණ්ණ සුමේධසත්ථං ආදායාති. අභික්කණ්ණෙත්‍ථා සුමේධෝ සත්ථං ආදාය අද්දස වඞ්ගවාරං වඞ්ගවාරං හදණෙත්‍තති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිප වඞ්ගවාරං අභික්කණ්ණ සුමේධසත්ථං ආදායාති. අභික්කණ්ණෙත්‍ථා සුමේධෝ සත්ථං ආදාය අද්දසකුම්මං කුමෙමා හදණෙත්‍තති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිපකුම්මං අභික්කණ්ණ සුමේධ සත්ථං ආදායාති. අභික්ක

අභික්කන්තාවණ්ණා, අභිරම්‍යවූ ශ්‍රීවර්ණයෙන් හෙවත් නෙත්‍රාභිරාමවූ වස්ත්‍රාභරණ ශරීරශොභා ඇත්තී, අභික්කන්තායරත්තියා, පරික්ඛීණවූරාත්‍රියෙහි හෙවත් ප්‍රථමයාමය ඉක්ම මඞ්‍යමයාමයෙහි; කෙවලකප්පං අඞ්ගවන්‍ථා, සිඟලු අඞ්ගවන්‍ථාය; ඔභාසෙත්වා, එකාලොකතොට බබුලුවා; ආ ය සමා කු මා ර කස්‍ස පෝ, කුමාරකාශ්‍යප සථවිරතෙම; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන එතන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපයඞ්කම්ත්වා, එළඹ; එක මන්තං, එකත් පසෙක; අඨාසි, සිටියේය; එකමන්තං, එකත් පසෙක; සිතාඛෝ, සිටියාමවූ; සාදෙවතා, ඒදෙවපුත්‍රතෙම; ආයස්මන්තං කුමාරකස්‍යපං, කුමාරකාශ්‍යප සථවිරයන්වහන්සේට; එතං,(මේමතු කියන) වචනය; අවොච, මෙසේකීයේය;.

භික්ඛුභික්ඛු, මහණ මහණ; අයංවම්මිථෝ,මේතුඹසතෙම;රත්තිං, රාත්‍රියෙහි;ඛුවිංයති, දුම්මයි; දිවා, දහවල; පජ්ජලති, දිලෙයි;බ්‍රාහ්මණෝ, බ්‍රාහ්මණතෙම; එවං ආහ, මෙසේ කීයේය; සුමේධ, සුමේධය; සත්ථං ආදාය, උදැල්ලක්ගෙණ; අභික්කණ්ණෙත්‍ථා, අභික්කණ්ණ; සාරව, අභික්කණ්ණෙත්‍ථා ඛණනායකරන්නාවූ හෙවත්සාරන්නාවූ; සුමේධෝ, සුමේධතෙම; ලංගිං, ඉදිරුවක්; අද්දස, දුටුයේය; හදණෙත, වහන්ස; ලංගිං ඉති, ඉදිරුවක්දිවිමිති (කීයේය) බ්‍රාහ්මණතෙම; එවං ආහ, මෙසේ කීයේය; ලංගිං, ඉදිරුව හෙවත් කනයම; උක්කිප,ගොඩනාඟව; සත්ථංආදාය, උදැල්ලක්ගෙණ (බිමයහපත්කොටසිට) අභික්කණ්ඩති, සාරවයිකීයේය; සත්ථංආදාය උදැල්ලක්ගෙණ; අභික්කණ්ණෙත්‍ථා සාරන්නාවූ; සුමේධෝ, සුමේධතෙම; උඹුම්ගසිකං, ඉදිමනිල්වකියමැඹියෙකු; අද්දස, දුටුයේය; හදණෙත, වහන්ස; උඹුම්ගසිකාඉති, ඉදිමනිල්වකියමැඹි

ණනෙතා සුමෙධො සත්ථං ආදාය අද්දස අසිසූණං අසිසූණා භදනෙතති බ්‍රාහ්මණො එවමාහ. උක්ඛිප අසිසූණං අභික්ඛණ සුමෙධ සත්ථං ආදායාති අභික්ඛණනෙතා සුමෙධො සත්ථං ආදාය අද්දස මංස පෙසිං මංසපෙසී භදනෙතති බ්‍රාහ්මණො එව මාහ උක්ඛිප මංසපෙසිං අභික්ඛණ සුමෙධ සත්ථං ආදායාති අභික්ඛණනෙතා සුමෙධො සත්ථං ආදාය අද්දස නාගං නාගො භදනෙතති බ්‍රාහ්මණො එව මාහ කිට්ඨාදූ නාගො මානාගං ඔවෙධසි නමොකරොහි නාගස්සාති ඉමෙ ඛො ත්වං භික්ඛු පඤ්හ භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා පුච්ඡිස්සාසි යථා තෙ

යෙකුදිවිමිසිකියේය; බ්‍රාහ්මණො, බ්‍රාහ්මණතෙම; එවං ආහ, මෙසේකියේය; උඞ්ගමාසිනං, ඉදිමතිල්වනියමැඬියා; උක්ඛිප, ගොඩනඟව; සුමෙධ, සුමෙධය; සත්ථංආදාය, කණිනාසැතක් ගෙණ; අභික්ඛණ, ඛණනයකර, සත්ථං ආදාය, කණිනාසැතක් ගෙණ; අභික්ඛණනෙතා, සාරන්නාවූ; සුමෙධෝ, සුමෙධතෙම; විධාපථං, දෙමං සඬියක්; අද්දස, දුටුයේය; භදනෙතා, වහන්ස; විධාපථොඉති, දෙමංසඬියක් දිවිමියි කියේය; බ්‍රාහ්මණො, බ්‍රාහ්මණතෙම; එවංආහ, මෙසේකියේය; විධාපථං, දෙමං සඬිය; උක්ඛිප, ගොඩනඟව; සුමෙධ, සුමෙධය; සත්ථංආදාය, කණිනාසැතක්ගෙණ; අභික්ඛණ, සාරවයිකියේය; සත්ථං ආදාය කනිනාසැතක්ගෙණ; අභික්ඛණනෙතා, ඛණනයකරන්නාවූ; සුමෙධෝ, සුමෙධතෙම; අද්දසවඞ්ගචාරං, අළුපද්දක් හෙවත් කරපෙරහනක්දුටුයේය; භදනෙතා—ප—වඞ්ගචාරංඉති, අළුපද්දක්දුටුයෙමිසිකියේය; බ්‍රාහ්මණො,—ප—එවංආහ—ප—වඞ්ගචාරං, අළුපද්දහෙවත්කරපෙරහන; උක්ඛිප, ගොඩනඟව; සුමෙධ—ප—සත්ථංආදාය—ප—අභික්ඛණ, ඛණනයකර; සත්ථං ආදාය—ප—අභික්ඛණනෙතා,—ප—සුමෙධෝ, සුමෙධතෙම; අද්දස කුම්මං, ඉදිබුවෙකුදුටුයේය; භදනෙතා,—ප—කුම්මොඉති, ඉදිබුවෙකුදුටුයෙමිසිකියේය; බ්‍රාහ්මණො එවංආහ—ප—උක්ඛිපකුම්මං ඉදිබුවංගොඩනඟව; සුමෙධ සත්ථංආදාය අභික්ඛණනෙතා—ප—සාරන්නාවූ; සුමෙධෝ;—ප—අසිසූණං, මස්සපනනාඇත්තක්හාමස් ලොඹුවක් අද්දස දුටුයේය; භදනෙතා—ප—අසිසූණාඉති,—ප—

බ්‍රාහ්මණො, බ්‍රාහ්මණතෙම; එවංආහ—ප—උක්ඛිප අසිසූණං, මස්සපනඇත්තහාමස්ලොඹුව ගොඩනඟවසිකියේය; සුමෙධ, සුමෙධය—පෙ—අභික්ඛණ, ඛණනයකරව; සත්ථංආදාය,—පෙ—අද්දස මංසපෙසිං, මස්වැදුලුලක්දුටුයේය; භදනෙතා, වහන්ස;

භගවා බ්‍යාකරොති තථා නං ධාරෙය්‍යාසි නාහං තං භික්ඛු පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණ බ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙව මනුස්සාය යො ඉමෙසං පඤ්හානං වෙය්‍යාකරණෙන චිත්තං ආරාධෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර තථාගතෙනවා තථාගතසාවකෙනවා ඉතොවා පන සුත්වාති ඉදමවොච සා දෙවතා ඉදංවත්වා තත්‍රෙව අන්තරධායි

අථඛො ආයස්මා කුමාරකස්සපො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන සෙන භගවා තෙනුපසංකමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවා දෙත්වා එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා කුමාරකස්සපො භගවන්තං එතදවොච ඉමං භන්තෙ රත්තිං අඤ්ඤතරා දෙවතා අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං ඔභාසෙත්වා යෙන මාහං තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං ඨිතා ඛො මං භන්තෙ සා දෙවතා මං එතදවොච භික්ඛු භික්ඛු අසං වම්මිකො රත්තිං ධුමායති දිවාපජ්ජලති බ්‍රාහ්මණො එවමාහ අභික්කණ්ණං සුමෙධ සත්ථං ආදායාති අභික්කණ්ණන්තෙතා සුමෙධො සත්ථං ආදාය අදස ලඞ්ගී ලඞ්ගී භදන්තෙතාති බ්‍රාහ්මණොඑවමාහ උකඛිප ලඞ්ගිං අභික්කණ්ණ සුමෙධ සත්ථං ආදායාති අභික්කණ්ණන්තෙතා සුමෙධො සත්ථං ආදාය අදස උඞ්ඩමංසිකං උඞ්ඩමංසිකා භදන්තෙතාති බ්‍රාහ්මණො එවමාහ උකඛිප උඞ්ඩමංසිකං අභික්කණ්ණ සුමෙධ සත්ථං ආදායාති අභික්කණ්ණන්තෙතා සුමෙධො සත්ථං ආදාය අදස ඔඩා

මංසපෙසිඉති, මස්වෑල්ලක්ඩුවුයෙමිසි (කිරියෙය;) බ්‍රාහ්මණො —පෘ—ආහ, මෙසේකිරියෙය; මංසපෙසිං, මස්වෑල්ලං; උකඛිප, අගාඩභාවය; සුමෙධ, සුමෙධයය; සත්ථංආදාය,—පෘ—ඛණ්ඩනය කාරව; සත්ථංආදාය—පෙ—සුමෙධො, සුමෙධතෙම; අදසභාවය, නාගරාජයෙකුවුවුයෙය; භදන්තෙතා,—පෘ—කිරියෙය; බ්‍රාහ්මණො —පෘ—එවංආහ, මෙසේකිරියෙය; නිඤ්ඤනාගො, නාගරාජතෙම සිරිවා; නාගං, නාගරාජයාට; මාඝටෙවසි, (දඬුකෙළවරකින් හෝඝාටකාඛිලිතියාදියකින්හෝ) නොගටව; නාගස්ස, නාග රාජයාට;නමොකරොහිඉති,නමස්කාරභාරවසිකිරියෙය (නාගස්ස යනු නමොයොගයෙඛිවතුර්ථියි;

භික්ඛු, මහණ; භිං, තෝ; ඉමෙපඤ්හා, මේප්‍රශ්නයන්; භගවන්තං, භාග්‍යවත්හුකරා; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; සූවෙජ්‍යාසි, විවාරව; තෙ, තට; භගවා, භාග්‍යවත්තෙම; යථාව්‍යා කරෙය්‍ය,ඝම්සේප්‍රභාඝකොවවදුරණයේක්ද, තථා, එපරිද්දෙන්; නං, ඒප්‍රශ්නය; ධාරෙය්‍යාසි, දරාගණුව; භික්ඛු, මහණ; තථා, ගතෙතාවා, තථාගතත්වාදීකාරණයෙන්තථාගතභාවසම්වූසම්බුදුරජාන් වහන්සේ; අඤ්ඤත්‍ර, හැර; තථාගතසාවකෙනවා, තථාගතභාවය සම්බුදුරජාන්වහන්සේගේශ්‍රාවකයන්; අඤ්ඤත්‍ර, හැර; ඉතොවා

පථං භික්ඛාපථෝ භදන්තෙති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිප භික්ඛාපථං අභික්කමණ සුමේධ සත්ථං ආදායාති අභික්කමණත්තෝ සුමේධෝ සත්ථං ආදාය අද්දස චක්ඛවාරං චක්ඛවාරං භදන්තෙති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිප චක්ඛවාරං අභික්කමණ සුමේධ සත්ථං ආදායාති අභික්කමණත්තෝ සුමේධෝ සත්ථං ආදාය අද්දස කුම්මං කුම්මෝ භදන්තෙති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිප කුම්මං අභික්කමණ සුමේධ සත්ථං ආදායාති අභික්කමණත්තෝ සුමේධෝ සත්ථං ආදාය අද්දස අසිසූණං අසිසූණා භදන්තෙති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිප අසිසූණං අභික්කමණ සුමේධ සත්ථං ආදායාති අභික්කමණත්තෝ සුමේධෝ සත්ථං ආදාය අද්දස මංස පෙසිං මංසපෙසී භදන්තෙති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ උක්කිප මංසපෙසිං අභික්කමණ සුමේධ සත්ථං ආදායාති අභික්කමණත්තෝ සුමේධෝ සත්ථං ආදාය අද්දස නාගං නාගෝ භදන්තෙති බ්‍රාහ්මණෝ එවමාහ තිට්ඨතු නාගෝ මා නාගං සවෙවසි නමෝ තෙරොති නාගස්සාති ඉමෙ ඛෝ භික්ඛු පඤ්ඤා භගවන්තං උප සඞ්කමිත්වා පුච්ඡිස්සාසි යථා තෙ භගවා බ්‍යාකරොති තථා නං ධාරෙය්‍යාසි නාහං තං භික්ඛු පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ —පෙ— ඉතො වා පන සුත්වා ඉදම්වෙච තන්තෙ සාදෙවතා ඉදංවත්වා තත්ථෙවන්තරධායි

පනසුත්වා, මානෙරෙන්අසාකියන්නවුන්; අසුඳුත්, හැර; ඉමෙසං පඤ්හානං, මේප්‍රශ්නයන්; වෙය්‍යාකරණේන, විසඳීමෙන් හෙවත් ප්‍රකාශකොට කීමෙන්; චිත්තං, චිත්තය; යෝ, යමෙක් තෙම; ආරාධෙය්‍ය, ගන්නේද; සෝ, එබඳු පුද්ගලතෙම; සදෙවකෙ, (පස්සාමාවචර) දෙවියන්සහිතවූ; සමාරකෙ, (සවසකාමාවචර) මාරයාසහිතවූ; සබ්‍රහ්මකෙ, (රූපී) බ්‍රහ්මයන්සහිතවූ; ලොකෙ, (අවකාශ) ලොකයෙහිද, සසාමණ බ්‍රාහ්මණියා, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්සහිතවූ; සදෙවමනුස්සාය, දෙවිමිනිස්සන්සහිතවූ; පජාය, (මේසියළු) පමණි; නාපස්සාම්, නොදක්නෙම් (යන ඉදං, මේවචනය;) අවොච, කියේය; ඉදංවච්චා, මේවචනයමෙසේ කියා; සාදෙවතා, ඒදෙවිපුත්‍රතෙම; තත්ථ එවං, එතන්, හිම අන්තරධායි, අතුරුදන්වූයේය; හෙවත් නොපෙනීගියේය අථඛෝ, ඉක්බිත්තෙන්; ආයසමා කුමාරකස්සපෝ, ආයුෂ්මත්කුමාරකාශ්‍යප පඤ්චරතෙම; සඤ්ඤාරත්තියා අච්චයෙන, ඒරාත්‍රියේඇවෑමෙන්; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, සමීපයට එළඹ; භගවන්තං—ප—තත්ථෙවන්තරධායි, එහිම අන්තර්ධානවූයේයි;

කොත්‍රඛෝ භගෙත්‍රා වම්මිකෝ කාරත්තිං ධූමායතා කාදීවා පජ්ජලතා කෝ බ්‍රාහ්මණෝ කෝ සුමෙධෝ කිං සච්චං කිං අනිකඛණං කාලඛිලී කා උඛුමාසිකා කොච්ඡාපථෝ කිං වඛ්ඝ චාරං කෝ කුමෙමා කා අසිසූණා කා මංසපෙසී කොත්‍රාගොතී වම්මිකෝති ඛෝ භික්ඛූ ඉමසෙතං චාතුම්මහා භූතිකස්ස කායස්ස අධිවචනං මාතාපෙත්තිකස්ස සම්භවස්ස ඔදනකුම්මාසූපචයස්ස

භගෙත්‍රා, සවාමිනි! වම්මිකෝ, වම්මිකභාවෝ; කොත්‍රඛෝ, කවරෙක්ද; කාරත්තිංධූමායතා, රාත්‍රියෙහිදුම්නැගීමතම්භාවරෙක්ද; කාදීවාපජ්ජලතා, දහවළ්දිලිහිමතම්භාවරෙක්ද; කොබ්‍රාහ්මණෝ; බ්‍රාහ්මණභාවරෙක්ද? කොසුමෙධෝ, සුමෙධභාවරෙක්ද? කිංසච්චං, ශාස්ත්‍රභාවරෙක්ද? කිංඅනිකඛණං, අනිඛණභාවය කිමෙක්ද? කාලඛිලී, ලඛිලීභාවරෙදි? කාඋඛුමාසිකා, උඛුමාසිකාභාවරෙදි; කොච්ඡාපථෝ, විඛාපථභාවරෙක්ද, කිංවඛ්ඝචාරං, වඛ්ඝචාරභාවරෙක්ද; කොකුමෙමා, කුම්මභාවරෙක්ද? කාඅසිසූනා, අසිසූනාභාවරෙදි; කාමංසපෙසී, මංසපෙසීභාවරෙදි; කොත්‍රාගොතී, කාගරාජයාභාවරෙක්ද; මෙසේ භූමාරභාගාත්‍රය සප්තිරයන්වහන්සේට දිව්‍යපුත්‍රයා විසින් සැලකරණලද්දවූ ප්‍රශ්නයන් භාග්‍යවත්වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසඋජ්ඣායමානාවබුරුණෝත්ත; "වම්මීතිඛෝභික්ඛූ" යනාදීන්දෙසනාවටපවත්ත්වහන්සේක; භික්ඛු, මහණ; වම්මිකෝ තිඛෝ, වම්මිකඅයිකියා; චාතුම්මහාභූතිකස්ස, චාතුම්මහාභූතිකවූ; මාතාපෙත්තිකසම්භවස්ස, මාතාපිතෘදෙදෙනාගේ ශුක්ලශ්‍රෝණිත යෙන්උපන්නාවූ; ඔදනකුම්මාසූපචයස්ස, ඔදනකුල්මාෂයෙන් වැඩුනාවූ; හෙවත් බත්කොමුසූපාදිවූසත්ත්වයොගයෙන්වැඩුනාවූ; අනිච්ච, (මේශරීරයඇතිවනාත්‍යවනබැවින්) අනිත්‍යවූ; උච්ඡාදන, (දුර්ගන්ධදූරීකාරණයවිණ්ඩසුවදවිලවුන්ගන්වා) ඉල්ලීම් සවභාවකොටඇත්තාවූ; පරිමද්දන, (ශරීරයෙහිවායුආදී පිඩා නසහපිණිස; (ඇඟ) මිරිකීම්සවභාවකොටඇත්තාවූ; භෙදන ධම්මස්ස, බිඳීම්නැසීම්සවභාවකොටඇත්තාවූ; ඉමස්ස කායස්ස, මේශරීරයට; එතං, මෙය; අධිවචනං, නමෙකි; වම්මිකෝ, වම්මිකනම්වේ; කෙසේ මේ ශරීරයට තුඹසඅනන්තමෙක්විදයත්; වමනිත්වනන්තකොත්‍රි වනතුස්සයොනි වත්තඛයෙන සම්බන්ධොත්‍රි; වතුහිකාරණෙහි වම්මිකොති වුච්චති, යනු අට්ඨවානසින්වහාති, යම්සේ තුඹස නා මුගටි මී සූනු සිඟාල් ගරමිල් ආදීන් වමනීනි, නහානුසි හෙවත් උද්ගාරය කොරේනුසි; වම්මිකෝ, වම්මිකනම් වේ. නොහොත් උපචිකාහි වනතකොති වම්මිකෝ, වෙයන් විසින් හරණලද ඛෙහිත් වම්මිකනම්, වනතුස්සයොනිවම්මිකෝ වේයන්විසින් උද්ගාරයකොට මූවෙන්ගෙණියනලද පාංශුවූණි දියෙන් උස්සාරණලදනුසි; වම්මිකෝ, වම්මිකනම්වේ; වනත සිනෙහ සම්බන්ධොති වම්මිකෝ, වේයන්විසින් උද්ගාරණයකර ණලදසොතාඛයෙන් සම්බන්ධනුසි, වම්මිකෝ, වම්මිකනම්වේ; එහෙ යින්ම මේ ශරීරයද(අසූවිකෙලවල)නඛානුසි; වම්මිකනම්; නවචා

අනිච්චුච්ඡාදන පරිමද්දන භෙදන විධංසන ධම්මස්ස, යං ඛො භික්ඛු දිවා කම්මන්තෙ ආරබ්භ රත්තිං අනුවිතක්කෙති අනුවිචාරෙති අයං රත්තිං ධම්මාශතා යං ඛො භික්ඛු රත්තිං අනුවිතක්කෙත්වා අනුවිචාරෙත්වා දිවා කම්මන්තෙ පයොජෙති කායෙන වාචාය අයං දිවා පජ්ජලනා බ්‍රාහ්මණෝති ඛො භික්ඛු තථාගතස්සෙතං අධිවචනං අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස සුමෙධොති

රයෙන් නානාප්‍රකාරවූ දුගඳ ඇවූ මලමූත්‍රාදීන් නහන හෙයින් මේ ශරීරයට තුඹසයයි කියනලදි; තුන්සියයක් ඇටසඟළින් උස්වූ නහරින් සම්බන්ධවූ මසින් ලෙපනය කරණලද්දුවූ තෙත්වූසමින් වසනලද්දුවූ සත්ත්වයෙකැයි කියනලද්දුවූ; මේ ශරීරය බුඩප්‍රත්‍යෙකබුඩ ආශ්‍රාවකයන්විසින් නිතුකොටහරණලද හෙයින් තුඹසයයි කියනලදි–යම්සේ තුඹසක්හුගේ ඇතුළත්හි නානාප්‍රකාර ප්‍රාණීහුසයනයකරන්නාහුද

එහිමඋපදනාහුද එහිම මලකිසවටන්කිසකරන්නාහුද ගිලන්වූ ප්‍රාණීහුඑහිමසයනයකරන්නාහුය; එහිමමළප්‍රාණීහුවැටෙන්නාහුද එහෙයින්ඒතුඹසසියඑප්‍රාණීන්ටවදනාගෙයක්වෙයි; වැසිකිළියක්වෙයි ගිලානසාලාවක්වෙයි සොහොනක්වෙයි එපරිද්දෙන්මක්ෂත්‍රිය බ්‍රාහ්මණ රාජ රාජ මහාමාත්‍යාදීන්විසින් සාලිමාංශොදනාදීන්පොෂ්‍යකරණලද්දුවූද භාරතටකනුපූරාදීන්සරහා පිළියෙළකරණලද්දුවූ මහානුභාසම්පන්නයන්ගේශරීරයයිතොසිතාශ්‍රිතනිශ්‍රිතප්‍රාණීහුය චම්නිශ්‍රිතප්‍රාණීහුය මාංසනිශ්‍රිතප්‍රාණීහුය; නහරනිශ්‍රිතප්‍රාණීහුය; ඇටමිදුලුනිශ්‍රිතප්‍රාණීහුය සිකාමිකුල සහ ස්‍රයෝ ඇතුළු ශරීරයෙහිම උපදනාහුය; ඇතුළුශරීරයෙහිම මලකිසවටන්කිසකරන්නාහ; රොගීහුඇතුළුශරීරයෙහිමඟසයනයකරන්නාහුය මළකාමීහුඇතුළුශරීරයෙහිමවැටෙන්නාහුය; මේශරීරය ඒප්‍රාණීන්ට තිබ්බිරිගෙය වැසිකිළිය ගිලානසාලාවය සුසානභූමියදවන්නේය; එහෙයින් මේශරීරයතෙම; වාල්මිකතම්වන්නේය; තවද ඖස්තබලවසා ගෙනසිටිකළුපිඟුවන්පැහැතල්මූලක්බඳුවූ අඩුතුන්කෙළක් තෙස්ය; නවානූදහසක්ලොමය; කුණුමස්හි පිළිපොතුබඳුවූ විසිනිය පොත්තෝය; මැවිසකොකගිදුවූලබුබිජුපෙළක්මෙන්දෙනිකටෙහි ඟටගත්තාවූදත්ඇටදෙතිසෙකැ; දඹුරුවක්වසාහෙළුසුදුසම්සැටයක්මෙන් දුම්ඌශය වසාසිටි සමය; ඇටසැකිලි වසාසිටිසියයක් මස්පිඬුය; ඇටසැකිලිගොනාසිටිනව සියයක් නහරය; නොවසාතුබුගේ මැදිරියක්බඳුවූ ඇතුළු සිරුරෙහිසිටි තුන්සියයක් ඇටසඟළය; ඇටකුලල්පිරිනිබුඇටමිදුළුය; ගලවලුයෙන්නික්ම දෙනක්ව බෙදීගිය ඟදවත් වැන්ර සිටිවකුගඩුවය; පිටපොතුගළ රත්නෙලුම්කැකුළක්බඳුදෙතනමැදපිහිටි ඟදයමාංශය ඉතාතොරත්රතැඹුලමලෙක්හි පිටපතක පැහැවැනි කොබෝලිල සටහන් බඳු දෙතනමැදෙහි ඟදවතට දකුණුභාගයෙහිසිටි අක්මාය; රන්බිතෙක්හි හිඳුහෙල දුනුලක්බඳු මස්පිටපිහිටි දළබුවය; කළුවස්සෙකුගේ දිවක්බඳුවූ ඟදමස්යි චම්භාගයෙහි උදරයනිසාපිහිටි බඬදිඑය; ඟදමස්අක්මා මතුව වසා එළුම්න්සිටිපපුසමය; හිඟස

ඛෝ භික්ඛු සෙඛසෙඝාතං භික්ඛුනෝ අධිවචනං සත්තන්ති ඛෝ භික්ඛු අරියාසෙ තං පඤ්ඤාය අධිවචනං අභික්කණාතී ඛෝ භික්ඛු විරියාරම්භාසෙඝාතං අධිවචනං,

ලඛගිති ඛෝ භික්ඛු අමිජ්ඣා යෙතං අධිවචනං උකඛිප ලඛතිං පජහ අමිජ්ඣං අභික්කණෙ සුමෙධ සත්තං ආදයාති අයමෙතස්ස අත්ථෝ උඛුම්භිතාති ඛෝ භික්ඛු කොධූපායාසෙතං අධිවචනං උකඛිප උඛුම්භිතං පජහකොධූපායාසං අභික්කණ සුමෙධ

සුන්ඛැලිගැරවිල් සිරුරක්බඳු ගලවලුයෙහිපවත් හෘදය දක්වා එක්විසිතැනෙහිත් නැමී හිඳු දෙකියි්රියන්පමණවූ අතුණුය එක්විසිතැනකිත්නැමියිඳු අතුඹුවැටිය; පැසුහුආහාරය නො පැසුහුආහාරය; මලය යන මේ විසිහොවස පඨවීධාතුය; තවද පිත්තකොෂයෙහි පිරිහුණුවිතය උදරපටලයෙහිපිරිසිවිදුරුපිරිණුසෙම්ගඹපොලඋදිනැන්හිලේපැසුහුසැරවය; සියල්සිරුරෙහි දලමැදයෙහිද පිරිසිවිලේය; නවානුදහසක් ලොම්කූපයෙන්බස්නාසේ දියය සම්මස්දෙනවඅනූරෙහිසිරිමේදනම්තෙල්ය; දෙමිනසින්වලප්නාඅල්හි ඇඳවළපිරිසිවිසඳුළුය; ගිනිඅව්ආදියෙන්උණුසුම්ලැබීමෙන් එක්සියඅහුවක් ඇවසකින්හි අබහ්‍යජනකිඹහාණසදම්දුලුය; මුත්‍රය යන මේ ෂොලස ආපොධාතුවය, ශරීරය පවත්වන්නාවූයෙජෝධාතුයශරීරයවලිතඵලිතාදිභාවයටපමුණුවන්නාවූතෙජෝධාතුවය; ශරීරයදවන්නාවූ ආකාරයෙන්පවත්නාවූ අධිකවූතෙජෝධාතුවය; ඛාදිතොජ්ජලෙය්‍යපෙය්‍යාදීන් පැසවන්නාවූ තෙජෝධාතුවයයි යන මේ සතරකොඨාසය තෙජෝධාතුකම්වේ උද්ගාරහිකාඋදීවූ උෂ්ඹගතවායොධාතුවය; මලමූත්‍රහරණාදිඅධොගතවායොධාතුවය; අතුනුපිටත්හිපවත්නාවායොධාතුවය; නහරවැල්අතුවඉොස්අතපයආදීන්වලනඅසකරන්නාවූ; වායොධාතුවය; අඹොස ද්‍රශ්වඝ පවත්නාවූ, වායොධාතුවයසිසඵීප්‍රකාරයෙන්; තෙසාළිස්ඛම්භකාකාසිකිකාලද; පිළිකුල් ශරීරයයි, භික්ඛු; මඝණ; දිවා, දඝවල්; කම්මනෙතා, කාෂිවණිජ්ආදීනාම්මානතායන්; අරඛා, අරඤ්ඤ; රඛඛා, රාත්‍රියෙහි; අනුවිතකෙකතිනැවතනැවතසිතයි; අනුවිචාරෙති, නැවතනැවතසිතින්අර, මූණෙසිහැසිරෙයි; භික්ඛු, භිඤ්ඤ; අයංඛෝ, මේසිහිම්වනාහි; රඛඛා, රාත්‍රියෙහි; අනුවිතඤ්ඤා, —පෙ— අනුවිචාරෙවා —පෙ— දිවා, දඝවල්; කම්මනෙතා, කාෂිවණිජ්ආදීකම්මානතායන්; කායෙනවා, තම්විසින් කිරීම වෂයෙන් කයින්හෝ; වාවායවා, මෙපමණවචනයෙන්හෝ; පයොජෙති, යොදයිද; අයං, මේ; දිවා, දඝවල්; පජ්ඣායනා, දිලිහීමය; භික්ඛු, මහණ; බ්‍රාහ්මණාභික්ඛු, බ්‍රාහ්මණයනුනාම්; අරඛතො, නිකෙලෙසිවූ; සම්මාසම්බුද්ධස්ස, සච්ධම්මයන්සම්මාකාරයෙන්දත්තාවූ; තථාගතස්ස, තථාගතවාදීකාරණයෙන්තථාගතනම්වූ සම්බුදුහට එතංඅධිවචනං, මේවිශිෂ්ටනාමයකි; භික්ඛු, මහණ; සුමේධොතිමඛා, සුමේධයයනුවාහි; සෙඛසභික්ඛුනෝ, ශෛක්ෂභික්ෂුහට; ඒතංඅධිවචනං, මේනාමයකි; භික්ඛු, මහණ; සත්තන්තිඛෝ, ශාස්ත්‍රයගනුනාම්; අරියාසපඤ්ඤාය, ආර්‍යප්‍රඥ

සච්චං ආදියන්ති අයං මේ තස්ස අත්ථෝ විඩා පථොති ඛො භික්ඛු විවිකිච්ඡායෙතං අධිවචනං උක්ඛිප විඩාපථං පජහ විවිකිච්ඡං අභික්ඛණ සුමෙධ සච්චං ආදියාති අයමෙතස්ස අත්ථෝ වඩ්ඪවාරන්ති ඛො භික්ඛු පචන්‍යෙතං නීවරණානං අධිවචනං

ගලයන්ගේප්‍රඥවට; එතංඅධිවචනං, මේනමෙකි; භික්ඛු, මහණ; අභික්ඛණභයි, ඛණනයකරවයනු; විරියාරම්භස්ස, වියත්‍යාරම්භ යට; එතංඅධිවචනං, මේනමෙකි; භික්ඛු, මහණ; ලංගිතිඛො, ඉදිරුවයසිකියා; අවිජ්ජාය, භවයෙහිදෙඅප්‍රචණ්ඩනයකරන්නාවූ අවිද්‍යාවට; එතංඅධිවචනං, මේනමෙකි; භාග්‍යවත්බුදුරජාණන් වහන්සේවිසින්අවිද්‍යාවටඉදිරුවයසිකුමක්හෙයින් වදාරණලදද? යම්සේනුවරදෙරපියාඅගුළුලූකල මහජනයාඝේගමන්නැතිවේද; යම්සත්ත්වකෙණෙක්නුවරවඇතුල්වූවාහුදඹහුඇතුළුනුවරමඉඳින් ද එපරිද්දෙන්ම යම්සත්ත්වකෙණෙකුට නිර්‍වාණමාර්ගප්‍රතිවේධකවූ අවිද්‍යාවඋපදනිදඹහටනිර්‍වාණමාර්ගප්‍රතිපාදකවූප්‍රඥවනුපදනේය. එහෙයින්අවිද්‍යාවට "ලඛ්ඛිතිඛො" ඉදිරුවයසිවදාරණලදි, (ඉදි රුවනම්අගුළුදණ්ඩයි;) උක්ඛිපලඛ්ඛිං, ඉදිරුවගොඩනඟවයනු; අවිජ්ජා, අවිද්‍යාව; පජහ, (සම්මප්පධානඉඟඉම්විචාරම්වඉයෙන්) හරුව; භික්ඛු, මහණ; උබ්භාසිකාතිඛො, ඉදිමනිල්වගියමැඹි යාඅයකියා; කොධූපායාසස්ස, බලවත්ක්‍රෝධයට; එතංඅධිවචනං, මේනමකි; භාග්‍යවතුන්වහන්සේ කවරකාරණයකින්කොධූ පායාසයට උබ්භාසිකාඅයිවදාරණලදද?

නඛපිඨිප්‍රමාණවූඋද්ධුමාසික මණ්ඩූකතෙම පරඩල් අතුරෙහි හෝ ගල්සිදුරුවළහෝ වාසඅකරන්නේය; හෙතෙම දඬුකෙළවර කින්හෝ වැල්කෙළවරකින්හෝ පාංශුවූණීදියකින්හෝ ගැසූකල්හි ක්‍රෝධයෙන් මහත්ව වටකුරුබෙලිගෙඩියක් පමණව සතරපය උඩටනඟාවළඟනලද ගමන් ඇතිව උකුසුකවුඩු ආදීවූ අමිත්‍රයන්වඛත්වන්නේද; එපරිද්දෙන්මේක්‍රොධඅදපළමුකොට තිලඵලප්‍රමාණවඋපදනේද ඒඅඟණයෙහි නිග්‍රහනොකරණලද්දේ වැඩිමුඛවිකාරඛවටපැමිණෙන්නේය; එකල්හිදුනිග්‍රහනොකරණ ලද්දේවැඩිඑරුඹබස්කියන්නේය; එකල්හිදුනිග්‍රහනොකරණලද් දේනැවතවැඩිඹබමොබඅල්වාඇවිදීමටපැමිණෙන්නේය; එකල් හිදුනිග්‍රහනොකරණලද්දේවැඩිකැටපහණදඬුවූගුරුඅසත්‍රාදිය ප රාමර්‍ශනයටපැමිණෙන්නේය; එකල්හිදුනිග්‍රහනොකරණලද්දේ නැවතවැඩි අනුන් මැරීමටද පැමිණෙන්නේය; ක්‍රෝධ යෙන්මඩනාලද්දාවූපුද්ගලතෙම කම්ටහන්ගෙන භාවනාකරන්ට නුසුදුසුවන්නේය; එහෙයින්ක්‍රෝධයට "උද්ධුමාසිකාය" හෙ වත්ඉදිමනිල්වගියමැඹියාඅයිවදාරණලදි; උක්ඛිපඋබ්භාසිකංඉත, ඉදිමනිල්වගියමැඹියාගොඩනඟවයනු; එතං, මේ; කොධූපායාසස්ස, අධිකතරවූක්‍රෝධය; පජහ, හරුවයිවදාළසේක; භික්ඛු, මහණ; ඛිඩ්ඩාපථොතිඛො, දෙමංසඛ්ඩයසිකියා; විවිකිච්ඡාය, (බුඩාදී අටතැන්හිසඤ්ඤාඵලපදවන්නාවූ;) විවිකිච්ඡාවට; එතංඅධිවචනං

කාමච්ඡන්ද නීවරණස්ස බ්‍යාපාද නීවරණස්ස පීන මිඛ නීවරණස්ස උඛච්චකුක්කුච්ච නීවරණස්ස විචිකිච්ඡා නීවරණස්ස.
සඤ්ඤිප වඛවාරං පජහ පඨමීවරණෙ අභික්ඛණ සුමෙධ උත්ථං ආදුයාති අය මෙතස්ස අත්ථෝ කුමෙමාති ඛෝ භික්ඛු පඨමෙනතං උපාදුනක්ඛන්ධානං අධිවචනං සෙය්‍යථිදං රූපූ

වචනං, මේනමෙකි; භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්කුමක්හෙයින් විචිකිච්ඡාවවදෙමංසඤ්ඤියයි, වදුරණලද්දේදයත්? මුකතාමාණි ක්‍යාභිරණ්‍යසවණ්ණාලිච්භාදී ධනසහිතවූපුරුෂයෙක්වොරකන් තාරයකටපිළිපන්නේ දෙමංසඤ්ඤියක්දුක මේමගින්යායුතුයයිනි යමකොටගතනොගිඑතන්හිමසිටින්නේය; එසේසිටියාවූපුරු ෂයාසොරහුදුක අනෙකප්‍රකාර ව්‍යසනකරන්නාහුය; එපරිදී දෙන්සංශයලක්ෂණයොඇති විචිකිච්ඡාවෙන්මඩනාලද පුද්ගල තෙම කමටහන්ගෙනවඩන්නටනොහැකිවන්නේය; ඒපුද්ගලයා එලෙසරාගාදීවූ සියලුමකෙලෙසයන්විසින් නොයෙක් අනයව්‍ය සනයටපමුණුවනුලැබේ, එසේහෙයින්රත්නත්‍රයකෙරෙහිසංකා වට "විඛ්‍යාපථයයි" වදුරණලදි; උකක්පවිඛ්‍යාපථං, දෙමංසඤ්ඤ ගොඛනභවයනු; විචිකිච්ඡං, විචිකිත්සාව; පජහ, කමටහන් ඉගෙණීම් විචාරීම් භාවනාකිරීම් වශයෙන් හරුවයි වදුළසේක; භික්ඛු, මහණ; වඛවාරන්තිඛෝ, අළුපදුයයනු; එතං, මේ රූපශබ්දාදීවූපවකාමසම්පත්තියෙහිලග්නවන්නාවූ) කාමච්ඡන්ද නීවරණස්ස, කාමච්ඡන්දනම්අකුසලය; ව්‍යාපාදනීවරණස්ස ප්‍රියශූන්‍යවවනයෙන් සමගිවූවන්දුක භින්නවෙත්වයිසිතා ඔවු නොවුන්මිත්‍රධර්මයනොඉවසාද අනුන්ගේසම්පත්දුක මොවුන්ට වූශේඛලයකැයිසිතා හින්නෙහිලූ ලුණුසෙයින්ගැවිගැටී නොඉව සාද මේසත්වයානසිවයිසිතිමද යන ව්‍යාපාදනම්වූ අකුශලය පීනම්ඛනීවරණස්ස, චිත්තවෙතසිකයන්හි අකර්මණ්‍ය සවභාවවූ පීනම්ඛනම්අකුසලය; උඛච්චකුක්කුච්චනීවරණස්ස, කෘතාකෘත දුශ්චරිතසුචරිතයෙන් තැවීමහා නොසන්සුන්බවවූ උඛච්චකුක්කු ච්චනම් අකුසලය; විචිකිච්ඡානීවරණස්ස, (බුඛාදිඅවතැන්හි ශාඛ්‍යාඋදනාවූ) විචිකිත්සානම් අකුසලය; යනපසඳුවන්නං නීවරණානං පසඳුවප්‍රකාරවූඅකුසලයන්ට; වඛවාරන්ති, අළු පදුය; හෙවත් කරපෙරහනයනු; එතංඅධිවචනං, මේනමෙකි;

පංචනීවරණයන්ටකුමක්හෙයින් බුදුන්විසින්අළුපදුයයිවදුරණ ලද්දේදයත්? යම්මෙස්රදවුන් විසින්අළුපදිදෙහිදී යසියක්කලයක් දවත්කරණලද්දේ; පතක්පමණවත්දියළුහිනොරදුද; එමෙන්

පාදුනක්ඛන්ධස්ස වෙදනූපාදුනක්ඛන්ධස්ස සඤ්ඤූපාදුනක්ඛන්ධස්ස සඛ්ඛාරූපාදුනක්ඛන්ධස්ස විඤ්ඤුණූපාදුනක්ඛන්ධස්සූදක්ඛිපතුම්මං පජහ පවූපාදුනක්ඛන්ධෙ අභිඤ්ඤණ සුමෙධ සත්ථං ආදුයානි අය මෙතස්ස අත්ථෝ අසිසූණති ඛෝ භික්ඛූ පචනෙහ තං කාමගුණානං අධිවචනං,

---

මපඤ්ඤත්තිවරණය යම් පුද්ගලයෙක්හට ඇද්ද ඔහුගේ චිත්තා භ්‍යන්තරයෙහි ලෞකික ලොකොත්තර සම්පත්ති ප්‍රතිපාදක කුසලචිත්තයෙක්නූපදනේය; එහෙයින් පඤ්ඤත්තිවරණ ධර්මයන්ට අළුපද්දයයි වදරණලදි; භික්ඛූ, මහණ; උදක්ඛිපවඛ්ඝවාරංඉති, අළුපද්දගොඛනඛවයියන; එතං, මේ; කාමච්ඡන්දනීවරණස්ස, —පෙ— කාමච්ඡන්දනීවරණයටද; විචිකිච්ඡානීවරණස්ස, විචිකිත්සානිවරණයටද; අධිවචනං, නමෙකි; උදක්ඛිපවඛ්ඝවාරං, අළුපද්දගොඛනඛවයනු: පවනීවරණෙ, (අළුපද්දක්ඛඳු) පඤ්ඤත්තිවරණයන්; පජහ, (ප්‍රහාණවශයෙන්;) හරුව; භික්ඛූ, මහණ; කුමෙමානිඛෝ, ඉදිබුවායසිකිය; පඤ්ඤත්තං උපාදුනක්ඛන්ධානං, පඤ්ඤාපාදුන ස්ඛන්ධඛ්‍යන්ට; එතං අධිවචනං, මේනමෙකි; සෙය්‍යථිදං, ඒපංවස්ඛන්ධයනම්කවරේද? රූපූපාදුනක්ඛන්ධස්ස, (නිඝිසාරයක්නෑත්තාවූපෙනපිඬකවබඳුඋපමාඇති) රූපඝන්ධයද; වෙදනූපාදුනක්ඛන්ධස්ස, ඉෂ්ටානුභවනලක්ෂණවූසුඛවෙදනායඅනිෂ්ටානුභවනලක්ෂණවූදුක්ඛවෙදනාවය මඛ්‍යස්ථානුභවනලක්ෂණවූ උපෙක්ෂාවෙදනායයන මේ තුන්ප්‍රකාරවූ දියබුබුලකටබඳුඋපමාඇති) වෙදනාඝන්ධද; සඤ්ඤූපාදුනක්ඛන්ධස්ස, (ගිමංකාලමහඅව්වෙනි චංචලවපෙණෙනමඟතෘෂ්ණිකාජලයක්බඳුවූ) සඤ්ඤූපාදුනඝන්ධයද; සඛ්ඛාරූපාදුනක්ඛන්ධස්ස, (න්‍යග්‍රොධරාජයෙන් කඳලිස්ඛන්ධයටබඳුඋපමාඇති) සංස්කාරඝන්ධයද; විඤ්ඤුණූපාදුනක්ඛන්ධස්ස, ඉඳුජාලයකටබඳුවිඤ්ඤුණඝන්ධයද යන මේ පංවස්ඛන්ධයටනමකිකුමක්හෙයින්මිටකුමීයයි වදරණලද්දේදයත්; කුමීයාඝටඝතරපයය ශීඝ්‍රයයන පංවාඛ්‍යයෙක්වන්නේය; එපරිද්දෙන්සිය එඝඛතා ඝඛතඛ්‍යයෝ සංග්‍රහකරණලද පංවඝන්ධයෙක්වන්නේය; එහෙයින්කුමීයයි වදරණලදි; උදක්ඛිපකුම්මං, ඉදිබුවාඝාඛනඝවයන; එතං, මේ; පවූපාදුනක්ඛන්ධෙ, (රූප වෙදනා සඤ්ඤූ සඛ්ඛාර විඤ්ඤුණ යන) පඤ්ඤත්තඛ්‍යන් මමය මාගේය යන විරුඬග්‍රහණය; (මනාකොට) පජහ, දුරුහරවා; භික්ඛූ, මහණ; ඉෂ්ඨානං, ඉෂ්ටවූ; කන්තානං, කාන්තාවූ; මනාපානං, මනවඩන්නාවූ; පියරූපානං, ප්‍රියසවරූපඇති; කාමූපසංහිතානං, කාන්තභාවයෙන්යුක්තවූ; රජනීයානං, ඇළුම්කාටයුතුවූහෙවත් සිත්අලවන්නාවූ; සොතවිඤ්ඤෙය්‍යානං, ශ්‍රොතවාරයටආපාථගතවූ;

වකඛු විඤ්ඤෙය්‍යානං රූපානං ඉට්ඨානං කන්තානං මනාපානං පියරූපානං කාමූපසංහිතානං රජනීය්‍යානං සොත විඤ්ඤෙය්‍යානං සද්දානං—පෙ—ඝානවිඤ්ඤෙය්‍යානං ගන්ධානං ජිවහා විඤ්ඤෙය්‍යානං රසානං—කායවිඤ්ඤෙය්‍යානං ඵොට්ඨ බ්බානං ඉට්ඨානං කන්තානං මනාපානං පියරූපානං කාමූප සංහිතානං රජනීය්‍යානං උකඛිප අසිසූණං පජහ පවකාම ගුණෙ අභිකඛණ සුමේධ සත්ථං ආදයාති අය මෙතස්ස අත්ථො මංස පෙසීති ඛො භික්ඛු නන්දිරාගස්සෙතං අධිවචනං උකඛිප මංසපෙසිං පජහ නන්දිරාගං අභිකඛණ සුමේධ සත්ථං ආදයාති

සද්දානං, ශබ්දය; ඝානවිඤ්ඤෙය්‍යානං, ඝ්‍රාණචාරයටඇවැටුණු තවූ; ගන්ධානං, ගඳය; ජිවහාවිඤ්ඤෙය්‍යානං, ජිවහාචාරයට ඇවැටුණුතවූ; රසානං, රසය; ඉට්ඨානං, ඉෂ්ටවූ; කන්තානං, කමනීයවූ; මනාපානං, මනවඩන්නාවූ; පියරූපානං, ප්‍රියස්වරූපඇති; කාමූපසංහිතානං, කාන්තභාවයෙන්යුක්තවූ; රජනීය්‍යානං, ඇලුම්කටයුතුවූ; කායවිඤ්ඤෙය්‍යානං, කායචාරයටඇවැටුණුතවූ; ඵොට්ඨබ්බානං, ස්පර්ශය; පංචන්නංකාමගුණානං, පංචකාමස්කන්ධයට; අසිසූණාති, අසිසූනයයි; එතංඅධිවචනං, මේනමෙකි; මස්ලොඹුමතුයෙහි මස්තබා කඩුවෙන් යම්සේ කපාද එමෙන් මේ සත්ත්වයෝ වසඋකාමය පිණිස ගැටෙමින් වසඋකාමයන් මතුයෙහි කෙල ශකාමයෙන් කෙටෙන හෙයින් පවකාමය අසිසූණයයි වදරණලදී; භික්ඛු, මහණ; උකඛිප අසිසූනං, මස්කපන කැත්ත හා මස්ලොඹුව ගොඩනගවයන; එතං, මේ; පංචකාම ගුණෙ, රූපශබ්දාදීවූ පංචකාමයෙහි ඇලී පවත්නාවූ චිත්තය; පජහ, හරුව; භික්ඛු, මහණ; මංසපෙසීතිඛො, මංස පෙසියයනු; නන්දිරාගස්ස, රූපශබ්දාදිවූ ඒ ඒ අරමුණෙහිලග්නවන්නාවූචිත්තයට; එතංඅධිවචනං, මේනමෙකි; සුමේඝයන් වහන්සේවිසින්කුමක්පිණිස නන්දිරාගයටමස්වැදුලුලයයිවදරණලදද; මස්වැදුලුල රජ වෙළඳ ගොවි ආදීවූ බොහෝසත්ත්වයන් විසින්ද කාකසෙනසිකාලාදිවූනිරශ්චිනාදීන්ද ප්‍රාණඝාතකරණලද්දීය; එමෙන් අවිද්‍යාමදයෙන්මත්වූ සත්ත්වයෝ රූපාදී ඒ ඒ අරමුණෙහි ඇලෙන්නාවූ නන්දිරාගයටපැමිණ භවයම ප්‍රාණඝාතකරන්නාහ; යම්සේ මස්වැදුලුල කිබු කිබූ තැන ඇලේද; එපරිදී දෙන්නන්දිරාගයෙන්යුක්තවූසත්ත්වයෝභවයෙහිලග්නවන්නාහ; දුකටපැමිණඋකටලීනොවන්නාහ; එහෙයින් නන්දිරාගයටමස්වැදුලුලයයිවදරණලදී; භික්ඛු, මහණ; උකඛිපමංසපෙසිං, මස්

අය මෙතස්ස අත්ථෝ නාගොති ඛො භික්ඛූ ඛීණාසවස්සෙතං භික්ඛූනෝ අධිවචනං තිට්ඨතු නාගෝ මා නාගං සටෙටසි න මොකරෝ හි නාගස්සාති අය මෙතස්ස අත්ථොති ඉදමවොච භගවා අත්තමනෝ ආයස්මා කුමාරකස්සපෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දීති,

චම්මික සූත්‍රය නිමියි—3 (3)

වැදැලුලුගොඩනඟවයනු; එතං, මේ; නන්දිරාගං, නන්දිරාගය; පජහ, හරුවසිවදුළුසේක; භික්ඛු, මහණ; නාගොතිඛො,නාග රාජයනු; ඛීණාසවස්ස, ක්ෂයකරණලදආශ්‍රවයන්ඇති; භික්ඛූ නෝ, භික්ෂුවහට; එතංඅධිවචනං, මේනමෙකි; තිඨතුනාගෝ, නාගරාජතෙමසිටීවා; නාගං, නාගරාජයාව; මාසටෙටසි (කැට කැබලිතිඇදීකිසිවකින්) නොගසව; නාගස්ස, (ක්ෂයකරණලද ආශ්‍රවයන්ඇති) නාගරාජයාහව; නමොකරොහි, නමස්කාර කරවසිවදුළුසේක; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉදං, මේ ප්‍රශ්නරැශිය; අවොච, මෙසේවදුළුසේක; අඤ්ඤතෝ, සතුටුවූ; ආයස්මාකුමාරකස්සපෝ, කුමාරකාශ්‍යපස්ථවිරතෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, (කියනලද) මේවචනය; අභිනන්දි, විශෙෂයෙන්සතුටුවූයේය; මේසූත්‍රය තෙරුන්ට කමට හන්විය; මෙයම කර්ම්ස්ථාන කොටගෙණ විදසුන් වඩා රහත්විය;

චම්මික සූත්‍රාවර්ණනා නිමි. (3) (4)

එවං මෙසුතං එකං සමයං භගවා රාජගහෙවිහරති වේළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ, අථඛො සම්බහුලා ජානිහුමකා භික්ඛූ ජානිහුමියං වස්සං වුත්ථා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ භික්ඛූ භගවා එතදවොච,

කොනුඛො භික්ඛවෙ ජානිහුමියං ජානිහුමකානං භික්ඛූනං සබ්‍රහ්මචාරීනං එවං සමාහිතො, අත්තනාව අපපිචෙජා අපපිචජ්ජතංව භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාව සාතුඛෙ සාතුසිකතංව භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාව පවිවිත්තෙ පවිවෙක කථංච

එවං මෙසුතං, මේ,—ප—රාජගහෙ, මහාමණ්ඩාවදීමහරා, ජයන් විසින් පරිගෘහිත හෙයින් රාජගහනම්වූ නුවරැ; කලන්දකනිවාපෙ, ලෙහෙනුන්ට හොජනය හා අභයදුන් හෙයින් කලන්දකනිවාපනම්වූ; වෙළුවන විහාරයෙහි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ, වීහරති, වැඩවසනසේක; අථඛො, එකල්හි; සම්බහුලා, බොහෝවූ; ජානිහුමකා, සඕඥබාධිසත්වයින් වහන්සේ ජාතවූභූමියෙහි නිවැසි; හෙවත්, ශාක්‍යජනපදයෙහි කිඹුල්වත්පුර වැසිවූ; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ජානිහුමියං, කිඹුල්වත්පුර නුවරැ; වස්සංවුත්ථා, වස්වැසපැවරූහු, යෙන—ප—තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූන්ට; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ජානිහුමියං; කිඹුල්වත්පුරනුවර; ජානිහුමකානං, ජානිහුමවාසීවූ; සබ්‍රහ්මචාරීනං, සමානබඹසරඇති; භික්ඛූනං, භික්ෂූන් අතුරෙහි; කොනුඛො, කවරෙක්තෙම; එවං, මෙසේ; සම්භාවිතො, බුහුමන්කරණලද්දේද? (භික්ඛූනං, යනු නිර්‍ධාරණයෙහි ෂෂ්ඨියි) අත්තනාව, තෙමේත්, අපපිචෙජා, අලෙපවජ්වූයේ; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; අපපිචජ්ඣකථාව, අල්පෙච්ඡකථාව; කත්තා, කරන්නේ; (අත්තනා, යනු ප්‍රථමාවීයෙහි කරණ විභක්තියි) සඕඥයන් වහන්සේ වනාහී ධර්මගරුකභාවයෙන් සඞ්ඝයා ශුද්ධොදනාදීන්ගේ සුවදුක් නොපිළිවිසමකොනුඛො යනාදීන්දසකථාවස්තූන්හි පිළිපන්නහුම විචාරණලදි; සඞ්ඝයාවූද ඉච්ඡාවක් තෘෂ්ණාවක් නැත්තේ අපපිච්ඡතම්. මෙහිලා අත්‍රිච්ඡිතා පාපිච්ඡතා මහිච්ඡතා අප්පිච්ඡතා යනභෙදයදතයුතුයි; සියලාභයෙහි තුටුනොව පරලාභයෙහි ප්‍රාර්‍ථනාව අත්‍රිච්ඡතායි, නැතිගුණ පහළකිරීමත් පිළිගැන්මෙහි පමණනොදැන්මත් පාපිච්ඡතායි, ඇතිගුණ සැඟවීමත් පිළිගැන්මෙහි

භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාව අසංසට්ඨො අසංසග්ගකට්ඨංව භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාව ආරබ්භවිරියො විරියාරම්භකට්ඨංව භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාව සීලසම්පන්නො සීලසම්පදාකට්ඨංව භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාව සමාධිසම්පන්නො සමාධිසම්පදාකට්ඨංව භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාව පඤ්ඤාසම්පන්නො පඤ්ඤාසම්පදාකට්ඨංව භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාව විමුත්තිසම්පන්නො විමුත්ති

පමණ දැනීමත් අපිච්ඡතාවයි, ඇතිගුණ පහළකිරීමත් පිළිගැන්මෙහි පමණ නොදැන්මත් මහිච්ඡතායි, තවද පවවය අප්පිච්ඡුතඛප්පිච්ඡ පරියන්ති අප්පිච්ඡ අධිගම අප්පිච්ඡයයි අලෙච්ඡ බවද සතර ආකාරයකි, අත්‍රිච්ඡතාදීහු ලාමකය ඔවුන් ප්‍රතිණ කවයුතුයයි කිම අලෙච්ඡඨානම්;

අත්තනාව, තෙමේත්; සන්තුට්ඨො, ඉතරිතරප්‍රත්‍යයසන්තොෂයෙන්යුක්තවූයේ; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; සන්තුට්ඨිකට්ඨංව, සන්තොෂයසම්බන්ධිකට්ඨාව; කත්තා, කරන්නේයි; යථාලාභ, යථාබල; යථාසාරුප්පයයිසන්තොෂයත්‍රිවිධාකාරයි; එයම චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානප්‍රත්‍යයභෙදයෙන් වාදශාකාරයි;—පවිවිත්තෙතා, ප්‍රකෂීවිවෙකයෙන්යුක්තවූයේ; පවිවෙකට්ඨං, ප්‍රකෂීවිවෙකයපිළිබඳකට්ඨාව;—කායපවිවෙකඝ චිත්තපවිවෙකඝ උපධිපවිවෙකයයි ප්‍රකෂීවිවෙකඝ තුන්ආකාරයි; ක්ෂුදකලාවඉරියව් පැවැත්වීමකායපවිවෙකඝයි; අෂ්ටසමාපත්තිය චිත්තපවිවෙකයයි; නිර්වාණය උපධිපවිවෙකයයි,

අසංසට්ඨො, පවවිධසංසර්ගයෙන්වෙන්වූයේ; අසංසග්ගට්ඨං, අසංසෘෂ්ටියපිළිබඳකට්ඨාව;—මෙහි සවන දසඝන සමුල්ලාප සමෙහාගකායවඝයෙන්සංසෘෂ්ටියපවප්‍රකාරයි; ආරබ්භවිරියො, පටන් ගන්නාලදවියයි ඇත්තේ; ඒ ඒ ගමනාදී ඉරියව්වෙහි උපන් කෙලෙසුන් ධානාදී අන්‍යඉරියව්වකට පැමිණියනොදී මන්ත්‍රයෙන් සර්පයෙකුඅල්වාගන්නාක්මෙන්කෙලෙසුන්නිග්‍රහකිරීමෙහියෙදීම ආරබ්භවිරියනම්වේ; විරියාරම්භකට්ඨංව;—සීලසම්පන්නො, චතුපාරිශුද්ධිශීලයෙන්යුක්තවූයේ; සීලසම්පදාකට්ඨං, සීලසම්පත්තිඝ පිළිබඳකට්ඨාව;—සමාධිසම්පන්නො, විදර්ශනාපාදකොටඇති අෂ්ටසමාපත්තිසඞ්ඛ්‍යාතසමාධියෙන්යුක්තවූයේ;සමාධිසම්පදාකට්ඨංව, සමාධිසම්පත්තියපිළිබඳකට්ඨාව,—පඤ්ඤාසම්පන්නො, ලෞකිකලොකොත්තරප්‍රඥවෙන්යුක්තවූයේ; පඤ්ඤාසම්පදාකට්ඨං, ප්‍රඥාසම්පත්තියපිළිබඳකට්ඨාව;-විමුක්තිසම්පන්නො,ආර්‍යඵලඝණඵලසංඛ්‍යාතවිමුක්තියෙන්යුක්තවූයේ; විමුත්තිසම්පදාකට්ඨං, විමුක්තිසම්පත්

සම්පදුකථංච භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාංච විමුත්තිඤ්ඤණ දස්ස න සම්පත්තෙනා විමුත්තිඤ්ඤණ දස්සන සම්පදු කථංච භික්ඛූනං කත්තා, ඔවාදකෝ විඤ්ඤුපකෝ සන්දස්සකෝ සම්මාදපකෝ සමුත්තෙජකෝ සම්පහංසකෝ සබ්‍රහ්මචාරීනන්ති,

පුණ්ණෝ නාම භන්තෙ ආයස්මා මන්තානී පුත්තෝ ජාතිභූමියං ජාතිභූමකානං භික්ඛූනං සබ්‍රහ්මචාරිනං එවංසම්භාවිතෝ අත්තනාංච අපපිච්ඡෝ අප්පිච්ඡකථංච භික්ඛූනංකත්තා, අත්තනාංච සන්තුට්ඨෝ සන්තුට්ඨිකථංච භික්ඛූනං කත්තා අත්තනාංච පවිවිත්තෝ පවිවෙකකථංච භික්ඛූනං කත්තා අත්තනාංච අසංසට්ඨෝ අසංසග්ගකථංච භික්ඛූනං කත්තා, අත්තනාංච ආරබ්ධ විරියෝ විරියාරම්භකථංච භික්ඛූනං කත්තා අත්තනාංච සීල

තියපිළිබඳකථාව;—විමුත්තිඤ්ඤණදස්සනසම්පත්තෙනා, විමුත්තිඤ්ඤණදස්සනසඞ්ඛ්‍යාත එකුන්විසි ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා ඥානයෙන් යුක්ත වූයේ; විමුත්තිඤ්ඤණදස්සනසම්පදුකථංච, විමුක්තිඥානදර්ශන සම්පත්තියපිළිබඳකථාව; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; කත්තා, කරන්නේ; සබ්‍රහ්මචාරීනං, සමානබඹසරඇත්තවුන්ට; ඔවාදකෝ. දශකථාවස්තුවෙන්අවවාදකරන්නාවූ; විඤ්ඤුපකෝ, දශකථාවස්තූන්දන්වන්නාවූ; සන්දස්සකෝ, කරුණුදක්වන්නාවූ; සම්මාදපකෝ, කරුණුගැන්වීම්වශයෙන්සමාදන්කරවන්නාවූ; සමුත්තෙජකෝ, දසකථාවස්තූන්හිඋත්සාහජනනයකරවීම්වශයෙන් තෙදගන්වන්නාවූ; සම්පහංසකෝ, උත්සාහඇතිවූවිට ගුණ කියා සතුටුකරවන්නාවූ; (සැලකියයුතුකවරෙක්වේද)

භන්තෙ, සවාමිනි! මන්තානීපුත්තෝ, මන්තානීබ්‍රාහ්මණීගේපුත්‍රවූ; පුණ්ණෝනාමආයස්මා, පුණ්ණනම්ආයුෂ්මතුන්වහන්සේ; ජාතිභූමියං—ප—සබ්‍රහ්මචාරීනං,

තෙනඛෝපනසම්මයෙන, එකල්හි;ආයස්මාසාරිපුත්තෝ, ශාරීපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේ; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අවිදූරෙ, නුදුරෙහි; නිසින්නොහොති, වැඩහුන්නේවෙයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මතොසාරිපුත්තස්ස, ශාරීපුත්‍රායුෂ්මතුන් වහන්සේට; එතංඅහොසි, මේසිතවිය; විඤ්ඤූ, නුවණැත්තාවූ; සබ්‍රහ්මචාරී, සමානබඹසරඇත්තාහු; සද්ධිසම්මුඛා, ශාස්තෘන් වහන්සේහමුවෙහි; අනුමංසඅනුමංස, දශකථාවස්තූන්ටඅනුප්‍රවෙශවෙමින්; යස්ස, යමෙකුගේ; වණ්ණං, ගුණ; භාසන්ති,

අථඛෝ භගවා රාජගහෙ යථාභි රන්නං විහරිත්වා යෙනසා වත්ථි තෙන චාරිකං පක්කාමි, අනු පුබ්බන චාරිකං චරමානෝ යෙන සාවත්ථි ත දවසරී, තත්‍ර සුදංභගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකසස ආරාමෙ, අසෙසාසිඛෝ පුණ්ණා මන්තානි පුත්තෙතා භගවා කිර සාවත්ථියං අනුපපත්තෙතා සාවත්ථියංවිහරති ජෙතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකසස ආරාමෙති, අථඛෝ ආයසමා පුණ්ණාමන්තානි පුත්තෙතා සෙනාසනං සංසා මෙත්වා පත්ත චීවරං ආදාය යෙන සාවත්ථි තෙන චාරිකං පක්කාමි අනුපුබ්බන චාරිකං චරමානෝ යෙන සාවත්ථි ජෙතවනං අනාථ පිණ්ඩිකසස ආරාමෝ, යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එක

අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; රාජගහෙ රජගහනුවර; යථාභි රන්නං, අභිරති ඇතිතාක්; විහරිත්වා, වාසයකොට, සාවත්ථි, සැවැත්නුවර; යෙන, යම් දිශාවෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; චාරිකං, චාරිකාවට, පක්කාමි, වැඩි සේක; අනුපුබ්බන, පිළිවෙළින්; චාරිකං චරමානෝ, චාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නේ; සාවත්ථි, සැවැත්නුවර; යෙන, යම් තැනක්හිද; තං, ඒප්‍රදෙශයට; අවසරි, පැමිණි සේක;

මෙහි චාරිකාවනම්, තුරිත අතුරිත වශයෙන් දෙකෙකි, නිඛඛ අනිඛඛ වශයෙන්ද දෙකෙකි; මහාමණ්ඩල මජ්ඣිම මණ්ඩල අන්තොමණ්ඩල වශයෙන් තුනෙකි;

තත්‍රසුදං, එහි වනාහී; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර; ජෙතවනෙ, ජෙතවන නම්වූ; අනාථ පිණ්ඩිකසස, අනේ පිඬුසිටුහුගේ; ආරාමෙ, ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩවසන සේක; මන්තානි පුත්තෙතා, මන්තානීපුත්‍රවූ; පුණ්ණා, පුණ්ණසථවිර තෙම; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සාවත්ථියං සැවැත්නුවරට; අනුපපත්තෙතා, වැඩියේ;—විහරතිකිර, වාසය කෙරේලුයි; අසෙසාසිඛෝ, ඇසුයේමය; අථඛෝ—ප—සෙනාසනං, සෙනසුන්; සංසාමෙත්වා, සකස්කොට; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; ආදාය, ගෙණ; සාවත්ථි, සැවැත් නුවර; යෙන—ප—භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ධම්මියා කථාය, දශකථාවසතුනි ශ්‍රිත දැහැමි කථාවෙන්; සන්දසෙසි, කරුණු දැක්විය; සමාදපෙසි, සමාදන් කරවිය; සමුත්තෙජෙසි, තෙදගැන්විය; සම්පහංසෙසි, සතුටුකරවිය; අථඛෝ, ඉක්බිති; මන්තානි පුත්තෙතා, මන්තානී පුත්‍රවූ; ආයස්මා පුණ්ණා, පුණ්ණසථවිරතෙම; භගවතා, භග්‍යා

මන්තං නිසිනනංඛො ආයසමන්තං පුණණං මන්තානි පුත්තං භගවා ධම්මියාකථාය සන්දසෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි, අථඛො ආයසමා පුණෙණා මන්තානි පුත්තො, භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසිතෝ සමාදපිතෝ සමුත්තෙජිතෝ සම්පහංසිතෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමෝදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණංකත්වා යෙන අඤ්ඤතරං තෙනුපසඞ්කමි දිවාවිහාරාය,

අථඛො අඤ්ඤතරොභික්ඛුයෙනා යසමා සාරිපුත්තො තෙනුපසඞ්කම් උපසඞ්කමිත්වා අයසමන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච, යසසඛොපවං ආවුසො සාරිපුත්ත පුණණස්ස තාම භික්ඛුනෝ මන්තානි පුත්තස්ස අභිණහං කිත්තයමානෝ හොසි, සෝ භගවතා ධම්මියාකථාය සන්දසිතෝ සමාදපිතෝ සමුත්තෙජිතෝ සම්පහංසිතෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා යෙන අඤ්ඤතරං තෙන පක්කමෙත්වා දිවාවිහාරාය ගතෝ, අථඛො ආයසමා

වතුන්වහන්සේ විසින්; සන්දසිතෝ, කරුණුදක්වනලද්දේ-ප-භාසිතං, භාෂණය; අභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනයකොට; අනුමෝදිත්වා, අනුමෝදන්ව; ආසනාඋට්ඨාය, හුනස්නෙන් නැගිට; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණුකොට; අඤ්ඤතරං, අඤ්ඤතරය; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; දිවාවිහාරාය, දහවල්විසිම සඳහා; පක්කාමි, වැඩියේය.;

අථඛො, ඉක්බිති; අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු, එක්තරා භික්ෂුවක්; යෙනා යසමා—ප—අවුසො සාරිපුත්තා, ඇවැත්නි ශාරිපුත්‍රයෙනි; මන්තානි පුත්තස්ස, මන්තානි පුත්‍රවූ; සස්ස පුණණස්සනාම භික්ඛුනෝ, යම් පුණණනම් භික්ෂුවක්හුගේ (ගුණය); අභිණහං, නිතර, කිත්තයමානෝ, කීර්තනයකරන්නේ; හොසි, වෙහිද; සෝ, ඒ භික්ෂුතෙම; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; ධම්මියා කථාය;—ප—අථඛො, ඉක්බිති; ආයසමා සාරිපුත්තා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මත්තෙම; තරමානරූපා, තුරිතසවභාව ඇත්තේ; නිසිදනං, වැඩහිඳින සම්කඩ; ආදාය, ගෙණ; මන්තානි පුත්තං, මන්තානී පුත්‍රවූ; පුණණං, පුණණ සථවිරයන්; පිඨිතෝ පිඨිතෝ, පසු පසුව; සීසානුලොකී, ශීර්ෂානු දර්ශීව, මහවත් හිස්කෙළිය බලන්නේ; අනුබන්ධි, ලුහුබැන්දේය;—අඤ්ඤතරං, අඤ්ඤතරය; අඤ්ඤතරහෙට්ඨා, වැඳ; අඤ්ඤතරසම්මිං රුක්ඛමූලෙ, එක්තරා

සාරිපුත්තෙනා තරමාන රූපො නිසීදනං ආදාය ආයස්මන්තං පුණ්ණං මන්තාණිං පුත්තං පිතිතො පිතිතො අනුබන්ධි සීසානුලොකී, අථඛො ආයස්මා පුණ්ණො මන්තාණිං පුත්තෙනා අඤ්ඤතරං අජ්ඣොගහෙත්වා අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ දිවාවිහාරං නිසීදි, ආයස්මාපි ඛො සාරිපුත්තෙනා අඤ්ඤතරං අජ්ඣොගහෙත්වා අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ දිවාවිහාරං නිසීදි, අථඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා සායණ්හසමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙනා ආයස්මා පුණ්ණො මන්තාණිං පුත්තෙනා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා පුණ්ණෙන මන්තාණිං පුත්තෙන සද්ධිං සම්මොදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා ආයස්මන්තං පුණ්ණං මන්තාණිං පුත්තං එතදවොච,

භගවතිනො ආවුසො බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතිති, එවමා වුසොනි, කිනාහුඛො ආවුසො සිලවිසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති නොහිදං ආවුසො, කිමපනාවුසො චිත්තවිසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති, නොහිදං ආවුසො, කිනාහුඛො ආවුසො

රුක්ඛ් සමීපයෙහි; දිවාවිහාරා, දිවාවිහරණයව; නිසීදි, වැඩ හුන්නේය; ආයස්මාපිඛො—ප—අථඛො, ඉක්බිති; ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා, ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන්වහන්සේ; සායණ්හ සමයං, සවස්කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, පලසමවතින්, වුට්ඨිතො, නැගිටියේ;—ප—එතං, මෙය; අවොච, කීයේය;

ආවුසො, ඇවැත්නි! නො, අපගේ; භගවති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරියාව; වුස්සති ඉති, වෙසේ දැයි; බුදුන් වෙත බඹසර වෙසෙන බව දැනත් කථා සමුට්ඨාපනය සඳහා මෙසේ අසනලදි; ආවුසො, ඇවැත්නි! එවං ඉති, එසේයයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! කිනාහුඛො, කිමෙක්ද? සීලවිසුද්ධත්ථං, ශීලවිශුද්ධිය පිණිස; භගවති, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ සමීපයෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්යාව; වුස්සති ඉති, වෙසේද? ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉදං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි; සුපරිසිදු ප්‍රාතිමොක්ෂසංවරාදී සතරසංවර සීලය ශීලවිශුද්ධියයි;—චිත්ත විසුද්ධත්ථං, චිත්තවිශුද්ධිය පිණිස;—ප—උපචාර සහිත අෂ්ටසමාපත්තිය චිත්තවිශුද්ධියයි; දිට්ඨිවිසුද්ධත්ථං, දෘෂ්ටි විශුද්ධිය පිණිස;—නාමරූප සඞ්ඛ්‍යාන පංචස්කන්ධය ඇති සැටියෙන් ක්ෂාකාර

දිට්ඨිවිසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති, නොහිදං ආවුසෝ, කිම්පනාවුසෝ කඞ්ඛාවිතරණ විසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති, නොහිදං ආවුසෝ, කින්නුඛෝ ආවුසෝ මග්ගා මග්ග ඤාණ දස්සනවිසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති, නොහිදං ආවුසෝ කිම්පනාවුසෝ පටිපදා ඤාණ දස්සනවිසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති, නොහිදං ආවුසෝ, කින්නුඛෝ ආවුසෝ ඤාණදස්සන විසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති, නොහිදං ආවුසෝ,

කින්නුඛෝ ආවුසෝ සීලවිසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති ඉතිපුථෝ සම්මතෝ නොහිදං ආවුසොති වදෙසි, කින්නුඛෝ ආවුසෝ දිට්ඨිවිසුද්ධත්ථං භගවති—ප—කින්නුඛෝ ආවුසෝ ඤාණදස්සන විසුද්ධත්ථං භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති ඉති

යෙන් දැනීම දෘෂ්ටි විශුද්ධියයි; කඞ්ඛාවිතරණ විසුද්ධත්ථං, කඞ්ඛාවිතරණ විශුද්ධිය පිණිස;-නාමරූපයන්ගේ ප්‍රත්‍යය සැලකීමෙන් තුන්කල්හි පැවති කාංක්ෂාවදුරුකොට සිටි ඥානය කංඛාවිතරණ විශුද්ධිනම්,—මග්ගා මග්ගඤාණදස්සන විසුද්ධත්ථං, මාගීමාගී ඥාන දර්ශන විශුද්ධිය පිණිස; -ප—ඔභාසාදී ධර්මයෝ මාගීය නොවෙති; උපක්ලේශ විනිර්මුක්ත විප්‍රතිපත්‍ති විදර්ශනා ඥානය මාගීයයි මෙසේ මග නොමග දැනසිටි ඥානය මග්ගා මග්ගඤාණ දස්සන විසුද්ධියයි; පටිපදා ඤාණදස්සන විසුද්ධත්ථං, ප්‍රතිපත් ඥානදර්ශන විශුද්ධිය පිණිස;—ප—උදයබ්බයානුපස්සනා ඤාණය භඞ්ගානුපස්සනාඤාණය භය තුපට්ඨාන ඤාණය ආදී නවානුපස්සනා ඤාණය නිබ්බිදානුපස්සනා ඤාණය මුච්චිතුකම්‍යතා ඤාණය පටිසඞ්ඛානුපස්සනා ඤාණය සඞ්ඛාරුපෙක්ඛා ඤාණය යන අෂ්ටවිධඥානයන්ගේ වශයෙන් ශික්ෂාප්‍රාප්ත සත්‍යානුලෝමික ඥානය පටිපදා ඤාණදස්සන විසුද්ධියයි; ඤාණදස්සන විසුද්ධත්ථං, ඥානදර්ශන විශුද්ධිය පිණිස; භගවති, බුදුන් සමීපයෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; වුස්සතීති, වෙසේද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ඉදං, මෙය; නොහි, නොවෙමැයි; සොවාන් සකෘදාගාමී අනාගාමී අර්හත් යන මේ සතර මාගීයෙහි පැවති ඤාණය ඤාණදස්සන විසුද්ධිනම්, චතුපාරිශුද්ධිශීලයෙහි පිහිටියහුගේද බ්‍රහ්මචරිය වාසය මස්තකප්‍රාප්තනොවෙයි, නැතැයි සියලු ප්‍රතික්ෂේප කරණලදී,

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! කින්නුඛෝ, කිමෙක්ද, සීලවිසුද්ධත්ථං ශීලවිශුද්ධිය පිණිස; භගවති, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; වුස්සති ඉති වෙසේදැයි; ඉති, මෙසේ; පුථෝ සම්මතෝ, විචාරණලද්දේම; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ඉදං,

පුථොසමානො නොහිදං ආවුසොතිවදෙසි; කිමත්ථංවරහාවුසො භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති අනුපාදා පරිනිබ්බාණත්ථං ඛො ආවුසො භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති,

කින්නුඛො ආවුසො සීලවිසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, නොහිදං ආවුසො කිමපනාවුසො චිත්තවිසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, නොහිදං ආවුසො, කින්නුඛො ආවුසො දිඨිවිසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, නොහිදං ආවුසො, කිමපනාවුසො කඞ්ඛාවි තරණ විසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, නොහිදං ආවුසො, කිමපනාවුසො මග්ගා මග්ගඤාණදස්සන විසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, නොහිදං ආවුසො, කින්නුඛො ආවුසො, ඤාණදස්සන විසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, නොහිදං ආවුසො, කිමපනාවුසො අඤ්ඤත්‍රඉමෙහි ධම්මෙහි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, නොහිදං ආවුසො, කින්නුඛො ආවුසො සීලවිසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි ඉති පුථොසමානොනොහිදං ආවුසොතිවදෙසි, කිමපනාවුසො චිත්ත විසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි පුථොසමානොනොහිදං ආවුසොතිවදෙසි, කින්නුඛො ආවුසො දිඨි විසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි—ප—කින්නුඛො ආවුසො ඤාණදස්සන විසුඩි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, ඉති පුථොසමානොනොහිදං ආවුසොතිවදෙසි, කිමපනාවුසො අඤ්ඤත්‍ර ඉමෙහි ධම්මෙහි අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි ඉති පුථොසමානොනොහිදං ආවුසොතිවදෙසි යථාකථං පනාවුසො ඉමස්ස භාසිතස්ස අත්ථොදට්ඨබ්බොති,

---

මෙය; නොහි, නොවේයයි, වදෙසි කියයි;—ප—කිමත්ථංවරහි, කුමකට නම්,—ප—අනුපාදා පරිනිබ්බාණත්ථං, අනුපාදා පරිනිබ්බාණය පිණිස; අනුපාදා පරිනිබ්බාණයනම් ප්‍රත්‍යය රහිත පරිනිබ්බාණයයි; උපාදාන දෙකෙකි, ගහණූපාදානය, ප්‍රත්‍යූපාදානය කියාසි, කාමදිඨි සීලබ්බත අත්තවාද යන සතර ගහණූපාදාන නම්, "අවිජ්ජා පච්චයා සඞ්ඛාරා" යනාදී වාදශවිධ ප්‍රතීත්‍ය සමුත්පාදය පච්චයූපාදාන නම්; ගහණූපාදානවාදී ආචාර්‍ය්‍ය වරයෝ සතර උපාදානයන් නොගෙණ සිටී අහිත් ඵලය අනුපාදා පරිනිබ්බාණයයිද කියති, අප්‍රත්‍යය පරිනිබ්බාණය අනුපාදාපරිනිබ්බාණයයි දතයුතුසි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! සීලවිසුඩි, සීලවිශුඩිය; අනුපාදා පරිනිබ්බාණන්‍යි, අනුපාදා පරිනිබ්බාණයද;—ප—ඉමෙහි ධම්මෙහි, මේ ධම්මයන්ගෙන්; අඤ්ඤත්‍ර, වෙන්ව;—ප—ආවුසො, ඇවැත්නි! යථාකථංපන, යම්සේ කෙසේනම්; ඉමස්ස භාසිතස්ස, මේ භාසිතයෙහි, අත්ථො, අර්ථය; දට්ඨබ්බා; දතයුතුද?

සීලවිසුද්ධිංවෙ ආවුසො භගවා අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස සඋපාදානසෙඤ්ඤවසමානං අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස, චිත්තවිසුද්ධිංවෙ ආවුසො භගවා අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස සඋපාදානං යෙවසමානං අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස, දිට්ඨිවිසුද්ධිංවෙ ආවුසො භගවා අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස සඋපාදානං යෙව සමානං අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස,

කංඛාවිතරණ විසුද්ධිංවෙ ආවුසො භගවා අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස සඋපාදානං යෙව සමානං අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස, මග්ගාමග්ග ඤාණදස්සන විසුද්ධිංවෙ ආවුසො භගවා අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස සඋපාදානං යෙව සමානං අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස, පටිපදා ඤාණදස්සන විසුද්ධිංවෙ ආවුසො භගවා අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස සඋපාදානං යෙවසමානං අනුපාදා නිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස, ඤාණදස්සන විසුද්ධිංවෙ ආවුසො අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස සඋපාදානං යෙව අනුපාදා පරිනිබ්බාණං පඤ්ඤපෙසස, අඤ්ඤත්‍ර වාවුසො ඉමෙහි ධම්මෙහි

ආවුසො, ඇවැත්නි! භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සීලවිසුද්ධිං, ශීලවිසුද්ධිය; අනුපාදා පරිනිබ්බාණං, අනුපාදා පරිනිර්‍වාණයයි; වෙ, ඉදින්; පඤ්ඤපෙසස, ප්‍රඥප්තවාන්නේද: සඋපාදානං යෙව සමානං, උපාදානසහිතවූවත්ම; අනුපාදාපරිනිබ්බාණං, අනුපාදා පරිනිර්‍වාණයයි; පඤ්ඤපෙසස; පණවන්නේය; චිත්තවිසුද්ධිං-ප-

ඉදින් ශීලවිශුද්ධ්‍යාදිය අනුපාදා පරිනිර්‍වාණය වේනම්; සග්‍රහණ ධර්මය තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි ග්‍රහණ රහිතයයිද සප්‍රත්‍යය ධර්මය අප්‍රත්‍යය ධර්මයයිද සංස්කෘත ධර්මය අසංස්කෘත ධර්මයයිද පණවන්නෝයි, ඤාණදස්සන විසුද්ධියෙහි වනාහි සප්‍රත්‍යයවූ මාර්ගඵලධර්මය අප්‍රත්‍යයයිද සංස්කෘත ධර්මය අසංස්කෘත යයිද පණවන්නේ වෙයි; එහෙයින් සියල්ල ප්‍රතික්ෂෙප කරණලදී;

ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉමෙහි ධර්මෙහි අඤ්ඤත්‍ර, මේ ධර්මයන් හැර; අනුපාදා පරිනිබ්බාණං, අනුපාදා පරිනිර්‍වාණය; අහ විසස, වන්නේනම්; පුථුජ්ජනො, පෘථග්ජන බාල මූඪ අඥානයා; පරිනිබ්බායෙය්‍ය, කෙලෙස පරිනිර්‍වාණය කරන්නේය; ආවුසො, ඇවැත්නි! පුථුජ්ජනො, පෘථග්ජන තෙම;

අනුපාදා පරිනිබ්බාණං අහවිස්ස පුථුජ්ජනෝ පරිනිබ්බායෙය්‍ය පුථුජ්ජනෝ හාවුසෝ අඤ්ඤත්‍ර ඉමෙහි ධම්මෙහි, තෙන හාවුසෝ, උපමං තෙ කරිස්සාමි, උපමායපිධෙ හෙච්ච විඤ්ඤූ පුරිසා භාසිතස්ස අත්ථං ආජානන්ති,

සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ රඤ්ඤෝ පසෙනදිස්ස කොසලස්ස සාවත්ථියං පටිවසන්තස්ස සාකෙතා කිච්දෙව අච්චායිකං කරණීයං උප්පජ්ජෙය්‍ය, තස්ස අන්තරා චසාවත්ථිං අන්තරාවසාකෙතං සත්තරථවිනිතානි උපට්ඨපෙය්‍යුං, අථඛෝ ආවුසෝ රාජා පසෙනදි කොසලෝ සාවත්ථියා නික්ඛමිත්වා අන්තෙපුරචාරා පඨමං රථවිනිතං අභිරුහෙය්‍ය, පඨමෙන රථවිනීතෙන දුතියං රථවිනීතං පාපුණෙය්‍ය, පඨමං රථවිනීතං විස්සජ්ජෙය්‍ය, දුතියං රථවිනීතං අභිරුහෙය්‍ය, දුතියෙනරථවිනීතෙන තතියං රථවිනීතං පාපුණෙය්‍ය, දුතියං රථවිනීතං විස්සජ්ජෙය්‍ය, තතියං රථවිනීතං අභිරුහෙය්‍ය, තතියෙන රථවිනීතෙනචතුත්ථං රථවිනීතං පාපුණෙය්‍ය, තතියං රථවිනීතං විස්සජ්ජෙය්‍ය චතුත්ථං රථවිනීතං අභිරුහෙය්‍ය. චතුත්ථෙන රථවිනීතෙන පඨමං රථවිනීතං පාපුණෙය්‍ය, චතුත්ථං රථවිනීතං විස්සජ්ජෙය්‍ය, පඨමං රථවිනීතං අභිරුහෙය්‍ය, පඨමෙනරථවිනීතෙන ඡට්ඨං රථවිනීතං පාපුණෙය්‍ය, පඨමං රථවිනීතං විස්ස

ඉමෙහි ධම්මෙහි, මේ ධර්මයන්හෙයි; අඤ්ඤත්‍ර, හැරයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! තෙකෘති, එසේවිනම්; තෙ, නුඹට; උපමං කරිස්සාමි, උපමාවක්කාරන්කෙරෙමි; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චෙවිඤ්ඤූ පුරිසෝ, ඇතැම් ප්‍රාඥයෝ; භාසිතස්ස, කියන ලද්දහුගේ; අත්ථං, අර්ථය; ආජානන්ති, දනිත්;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; සාවත්ථියං, සැවැත් නුවර; පටිවසන්තස්ස, වසන, පසෙනදිස්ස කොසලස්ස රඤ්ඤෝ, පසෙනදි කොසොල්රජහට; සාකෙතා, සාකේත නුවර; අච්චායිකං, ඉක්මන්වූ; කිච්දෙවකරණීයං, කිසි කටයුත්තක්; උප්පජ්ජෙය්‍ය, එළඹසිරින්නේය; අන්තරාව සාවත්ථිං, සැවැත් නුවරටඅතරද; අන්තරාවසාකෙතං සාකෙතනුවර අතරද; තස්ස, ඔහුට; සත්තරථවිනිතානි, හික්මුණු අශ්වයන් අසුන්යෙදූ රථ සතක්; උපට්ඨපෙය්‍යුං, එළවාතබන්නාහුය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! පසෙනදි කොසලෝරාජා, පසෙනදි කොසොල් රජතෙම; සාවත්ථියා, සැවැත්නුවරින්; නික්ඛමිත්වා, නික්ම; අන්තෙපුරචාරා, අන්තඃපුරදෙරින්; පඨමං රථවිනීතං, පළමුවන විනීත අසුන් යෙදූ රථයට; අභිරුහෙය්‍ය, නැගින්නේය; පඨමෙන රථවිනී

ජෙය්‍ය ජඤ්ඤරථවිනීතං අභිරුහෙය්‍ය, ජඤ්ඤෙන රථවිනීතෙන සත්තමංරථවිනීතං පාපුණෙය්‍ය, ජඤ්ඤරථවිනීතං විස්සජ්ජෙය්‍ය, සත්තමංරථවිනීතං අභිරුහෙය්‍ය, සත්තමෙන රථවිනීතෙන සාකෙතං අනුපාපුණෙය්‍ය අන්තෙපුරමාරං, තමේනං අන්තෙපුරවාරගතං සමානං මිත්තා මච්චා ඤාතිසාලොහිතා එවං පුච්ඡෙය්‍යුං, ඉමිනාඛං මහාරාජ රථවිනීතෙන සාවත්ථියා සාකෙතං අනුපපත්තෙතා අන්තෙපුරවාරහති.

කථංබ්‍යාකර මානො නුඛො ආවුසොරාජානුපසෙනදි කොසලො සම්මාබ්‍යාකර මානො බ්‍යාකරෙය්‍යති, එවංබ්‍යාකරමානො ඛො ආවුසො රාජං පසෙනදි කොසලො සම්මාබ්‍යාකර මානොබ්‍යාකරෙය්‍ය, ඉධමෙසාවත්ථියං පටිවසන්තස්ස සාකෙතෙකිච්දෙව අච්චායිකං කරණීයං උපපජ්ජි තස්සමෙ අන්තරාවසාවත්ථිං අන්තරාවසාකෙතං සත්තරථවිනීතානි උපට්ඨාපෙසුං, අථඛ්වාහං සාවත්ථියා

තෙන, පළමුවන යහපත් රථයෙන්; දුතියංරථවිනීතං, දෙවෙනි විනීත අශ්වයන් යෙදූ රථයවෙතට; පාපුණෙය්‍ය, පැමිණෙන්නේය, පඨමං රථවිනීතං, පළමුවන විනීත අසුන් යෙදූරථය, විස්සජ්ජෙය්‍ය, හරණේය; දුතියංරථවිනීතං—ප—සත්තමෙන රථවිනීතෙන; සත්වෙනි විනීත අසුන්යෙදූ රථයෙන්; සාකෙතං, සාකෙත නුවර; අන්තෙපුරවාරං, ඇතුල්නුවරදොර සමීපයට; අනුපාපුණෙය්‍ය, පැමිණෙන්නේය; අන්තෙපුරංවාරගතංසමානං, ඇතුල්නුවර දොරකඩටගියාවූම; තමේනං, ඒරජු; මිත්තාමච්චා, මිත්‍රාමාත්‍යයෝද; ඤාතිසාලොහිතා, නෑසහලේ නෑයෝද; එවං, මේසේ; පුච්ඡෙය්‍යුං, විචාරන්නහුය; මහාරාජ මහරජ! ඛං, නුඹ; ඉමිනා රථවිනීතෙන මේ විනිතරථයෙන්; සාවත්ථියා, සැවැත්නුවරින් නික්ම; සාකෙතං, සාකෙතනුවරට; අන්තෙපුරවාරං, අන්තඃපුරදොරට; අනුපපත්තොඉති, පැමිණියේදැයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! රාජාපසෙනදි කොසලො, ප්‍රසෙනදිජිත් කොශලෙශ්වරතෙම, කථං, කෙසේ; බ්‍යාකරමානොනුඛො, ප්‍රකාශකරන්නේ; සම්මා බ්‍යාකරමානො, නිවරදිව ප්‍රකාශ කරන්නේ; බ්‍යාකරෙය්‍යඉති, ප්‍රකාශකෙරේදැයි; ඉධ, මෙහි, සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර; පටිවසන්තස්ස, වසන්නාවූ, මෙ, මට; සාකෙතෙ—ප—තස්සමෙ, එම්ට,—උපට්ඨෙය්‍යුං එළවාතබන්නාහුය; අථඛො, එකල්හි; අහං, මම;—අභිරුහිං, නැංගෙමි;—පාපුනිං, පැමිණියෙමි—නිස්සජ්ජිං† හළෙමි—ප—

ආවුසො, ඇවැත්නි! එවංඑවඛො, එපරිදිදෙන්ම, සීලවිසුඬි, ගිල

නික්ඛමිත්වා අන්තෙපුරවාරා පඨමං රථවීථිතං අභිරුහිං, පඨමෙ නරථවීථිතෙන දුතියං රථවීථිතං පාපුණිං පඨමං රථවීථිතං නිස්සජ්ජිං, දුතියං රථවීථිතං අභිරුහිං දුතියෙන රථවීථිතෙන තතියං රථවීථිතං පාපුණිං දුතියං රථවීථිතං නිස්සජ්ජිං, තතියං රථවීථිතං අභිරුහිං තතියෙන රථවීථිතෙන චතුත්ථං රථවීථිතං පාපුණිං තතියං රථවීථිතං නිස්සජ්ජිං, චතුත්ථං රථවීථිතං අභිරුහිං, චතුත්ථෙන රථවීථිතෙන පඤ්චමං රථවීථිතං පාපුණිං, චතුත්ථං රථවීථිතං නිස්සජ්ජිං පඤ්චමං රථවීථිතං අභිරුහිං, පඤ්චමෙන රථවීථිතෙන ඡට්ඨං රථවීථිතං පාපුණිං පඤ්චමං රථවීථිතං නිස්සජ්ජිං, ඡට්ඨං රථවීථිතං අභිරුහිං, ඡට්ඨෙන රථවීථිතෙන සත්තමං රථවීථිතං පාපුණිං, ඡට්ඨං රථවීථිතං නිස්සජ්ජිං, සත්තමං රථවීථිතං අභිරුහිං, සත්තමෙන රථවීථිතෙන සාකෙතං අනුපපත්තෙතා අන්තෙපුරවාරන්ති, එවංබ්‍යාකරමානොඛො ආවුසො රාජාපසෙනදි කොසලො සම්මාබ්‍යාකරමානොබ්‍යාකරෙය්‍යාති,එවමෙවඛො ආවුසො සීලවිසුද්ධියාව දෙව චිත්තවිසුද්ධත්ථා චිත්තවිසුද්ධි යාවදෙව දිට්ඨිවිසුද්ධත්ථා දිට්ඨිවිසුද්ධි යාවදෙව කඞ්ඛාවිතරණ විසුද්ධත්ථා කඞ්ඛාවිතරණ විසුද්ධියාව දෙව මග්ගා මග්ග ඤාණදස්සන විසුද්ධත්ථා මග්ගා මග්ගඤාන විසුද්ධි යාව දෙව පටිපදඤාණදස්සන විසුද්ධත්ථා පටිපදඤාණදස්සන විසුද්ධි යාවදෙව ඤාණදස්සනවිසුද්ධත්ථා ඤාණදස්සන විසුද්ධි යාවදෙව අනුපාදා පරිනිබ්බාණත්ථා අනුපාදා පරිනිබ්බාණත්ථං ඛො ආවුසො භගවති බ්‍රහ්මචරියං වුස්සතීති,

---

විශුද්ධිතොම; යාවදෙව චිත්තවිසුද්ධත්ථා, චිත්තවිශුද්ධිය දක්වාසි, චිත්තවිසුද්ධත්ථා, යනු අවධිසි, චිත්තවිශුද්ධි සඞ්ඛ්‍යාත අවීලාභය යම් තාක්ද ඒතාක් කැමැත්තේ වියයුතුසි, ඉන්මතු අනපෙක්ෂනීයයි යනු භාවයි; සෙය්‍යථිදං මෙසේසි,--ප--ඤාණදස්සනවිසුද්ධි, ඤාතදර්‍ශන විශුද්ධිතොම; අනුපාදාපරිනිර්‍වාණය තෙක්ය; ආවුසො, ඇවැත්නි! අනුපාදාපරිනිබ්බාණත්ථංඛො, අනුපාදාපරිනිර්‍වාණය පිණිසම; භගවති, බුදුන්කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; වුස්සති ඉති, වෙසේයයි;

මේඛිලා යොගාවචරයා රජ්ජුමෙති. සඞ්ඝාය නගරය සාවත්ථි නගරයමෙති, නිවන්පුරය සාකෙතපුරයයුරුසි, ආයුෂ්‍යත්‍රයාභි සමයොත්පාදකාලය කෘත්‍යනිෂ්පත්ති කාලයවැනිවෙයි; සප්ත විශුද්ධිසප්ත රථවීථිතයබඳුවෙයි.; ප්‍රථමරථවීථිතයට නැගි කාලය ශීලවිශුද්ධියෙහි සිරිකාලයබඳුවෙයි, චිත්තයාදියද මේසේයි, ලොකොත්තරසුඛානු භවනකාලය සාකෙතනුවරට පැමිණ ඥාතිමිත්‍රාදීන් පිරිවරා ප්‍රීතියෙන් සිටිකාලයමෙන් දතයුතුසි;

එවං වුත්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තො ආයස්මන්තං පුණ්ණං මන්තානි පුත්තං එතදවොච, කො නාමො ආයස්මා කථංචපන ආයස්මන්තං සබ්‍රහ්මචාරී ජානන්තීති' පුණ්ණොති ඛො මෙ ආවුසො නාමං මන්තානි පුත්තොති ච පනාහං සබ්‍රහ්මචාරී ජානන්තීති, අච්ඡරියං ආවුසො අබ්භුතං ආවුසො යථාතං සුතවතාසාවකෙන සම්මදෙව සද්ධම්මසාසනං ආජානන්තෙන, එව මෙවං ආයස්මතා පුණ්ණෙන මන්තානි පුත්තෙන ගම්භීරා ගම්භීර පඤ්හා අනුමාසස අනුමාසස ව්‍යාකතා ලාභා සබ්‍රහ්මචාරීනං සුලද්ධලාභා සබ්‍රහ්මචාරීනං යෙ ආයස්මන්තං පුණ්ණං මන්තානි පුත්තං ලහන්ති දස්සනාය ලහන්ති පයිරුපාසනාය, චෙලඞ්ඝෙන වෙපි සබ්‍රහ්මචාරී ආයස්මන්තං පුණ්ණං මන්තානි පුත්තං මුඛතා පරිහරන්තා ලභෙය්‍යුං දස්සනාය ලභෙය්‍යුං පයිරුපාසනාය, තෙසම්පි ලාභා තෙසම්පි සුලද්ධං, අම්හාකම්පිලාභා අම්හාකම්පිසුලද්ධං යෙ මයං ආයස්මන්තං පුණ්ණං මන්තානි පුත්තං ලභාම දස්සනාය ලභාම පයිරුපාසනායාති

එවං වුත්තෙහ, මෙසේකිකාල්හි; ආයස්මා සාරිපුත්තොහ, ශාරීපුත්‍රා යුෂ්මත්හුන්වහන්සේ; මන්තානිපුත්තං, මන්තානිපුත්‍රවූ; ආයස්මන්තං පුණ්ණං, පුණ්ණා යුෂ්මත්හුන්ට; එතං, මෙය; අවොච කිසේහ; ආයස්මා, ආයුෂ්මත්තෙම්; නොනාමොං, කිනම් ඇත්තේද; කථංචපන, කෙසේනම්; සබ්‍රහ්මචාරී, සබ්‍රහ්මසරහු ආයස්මන්තං, ආයුෂ්මත්හු; ජානන්ති, දනිත්ද; ආවුසොං, ඇවැත්නි! පුණ්ණොතිඛොං, පුණ්ණයකියා; මෙ, මාගේ, නාමං, නාමයයි; සබ්‍රහ්මචාරී, සබ්‍රහ්මසරහු; මන්තානිපුත්තොතිච, මන්තානිපුත්‍රයයිකියා; මං, මා; ජානන්ති, දනිත්; ආවුසොං, ඇවැත්නි! අච්ඡරියං, ආශ්චර්‍යයි; ආවුසොං, ඇවැත්නි! අබ්භුතං, අද්භූතයි; සුතවතා, ශ්‍රැතවත්වූ; සම්මදෙව, මනාකොටම; සද්ධම්මසාසනං, ශාස්තෘශාසනය; ආජානන්තෙන, දන්නාවූ, සාවකෙන, ශ්‍රාවකයෙක්විසින්; යථාතං, යම්සේනම්; තං, යනුනිපාතමාත්‍රයි; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; මන්තානිපුත්තෙන, මන්තානිපුත්‍රවූ; ආයස්මතා පුණ්ණෙන, පුණ්ණා යුෂ්මත්හුන්විසින්; ගම්භීරා, ගැඹුරුවූ; ගම්භීරපඤ්හා, ගැඹුරුප්‍රශ්නයෝ; අනුමාසස අනුමාසස, දශකථාවස්තුන්ට අනුප්‍රවෙශව; ව්‍යාකතා, ප්‍රකාශකරණලද්දහ; යෙ, යම්කෙණෙක්; පුණ්ණං—දස්සනාය, දැකීමට, නොහොත්, දැකීම; ලහන්ති; ලබත්ද; පයිරුපාසනාය, සෙවනය; ලහන්ති, ලබත්ද; සබ්‍රහ්මචාරීනං, සබ්‍රහ්මසරුනට; ලාභා, ලාභයි; සබ්‍රහ්මචාරීනං—සුලද්ධලාභා, අනිශයින්ලාභයි; සබ්‍රහ්මචාරී, සබ්‍රහ්මසරහු; චෙලඞ්ඝෙන, වස්ත්‍රසුඹුලුවකින්; වෙත්, වස්ත්‍රදරණුවක් තැබී මෙන්යුත්; මුඛතා, මස්තකයෙන්; පරිහරන්තා, පරිහරණයකරන්නාහු;—ප—අම්හාකම්පි, අපටත්;-යෙමයං, යම්බදුඅපි—ප—පයුරුපාසනායාති—

එවං වුත්තෙ ආයස්මා පුණ්ණ, මන්තානි පුත්තෙ, ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච, කොතාමෙ ආයස්මා, කථංවපන ආයස්මන්තං සබ්‍රහ්මචාරි ජානන්තීති, උපනිස්සොති ඛො ආවුසො නාමං, සාරිපුත්තොතිව පනමං සබ්‍රහ්මචාරිජානන්තීති,

සඤ්ඤපෙත්ත වත කිරහො සාවකෙන සද්ධිං මන්තයමානා නජානිමහ ආයස්මා සාරිපුත්තොති, සවෙහිමයං ජානෙය්‍යාම ආයස්මා සාරිපුත්තොති, එත්තකම්පිනො නපපටිභාසෙය්‍ය අච්ඡරියං ආවුසො අබ්භුතං ආවුසො යථාතං සුතවතා සාවකෙන සම්මදෙවසද්ධසාසනං ආජානන්තෙන, එවමෙවං ආයස්මතා සාරිපුත්තෙන ගම්භීරාගම්භීරපඤ්හා අනුමාසස අනුමාසස පුච්ඡිතා, ලාභා සබ්‍රහ්මචාරීනං සුලඛ ලාභා සබ්‍රහ්මචාරීනං, යෙ ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං ලභන්ති දස්සනාය ලභන්ති පයුරුපාසනාය, වෙලණ්ඩුකෙන වෙපි සබ්‍රහ්මචාරි ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං මුඛතා පරිහ

එවංවුත්තෙ, මෙසේ කී කල්හි; මන්තානිපුත්තෙ, මන්තානි පුත්‍රවූ; ආයස්මා, පුණ්ණ, පුණ්ණ යුෂ්මත්තෙම; ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්ට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; කොතාමෙ —ප— ආවුසො, ඇවැත්නි! නාමං, නම්; උපනිස්සොඉතිඛා, උපතිස්ස කියාවැයි; සබ්‍රහ්මචාරි, සබ්‍රහ්මචාරිහු; මං, මා; සාරිපුත්තොතිව පන, ශාරිපුත්‍ර කියාම; ජානන්ති, දනිත්යයි; හො! පින්වත! වත, එකාන්තයෙන්; සඤ්ඤපෙත්ත, ශාසනඥන්වහන්සේට සවලපයක් අඩුවූ; (කිවිදු නාමියෙහි කපප ප්‍රත්‍යයඞ්මෙන් සඤ්ඤකපපයයි සිඬයි) මින් සැරියුත් තෙරුන් පරම කොටියට නැඟුසේක; සාවකෙන සද්ධිං, ශ්‍රාවකයෙකු සමඟ; මන්තයමානා, කථාකරන්නාහු; ආයස්මා සාරිපුත්තොති, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්යයි; නජානිමහ, නොදනිමු; සවෙහි, ඉදින් වනාහි, මයං, අපි; ආයස්මා සාරිපුත්තොති, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්යයි; ජානෙය්‍යාම, දන්නෙමුනම්; නො, අපට, එත්තකං අපි, මෙපමණකුත්; නපපටිභාසෙය්‍ය, නොවැටහෙන්නේය; ප්‍රතිසම්භිදාප්‍රාප්තයන්ව නොවැටහීමක් නම් නැත. තෙරුවන්ට ගරු පිණිස ව්‍යවහාර වශයෙන් මෙසේ,

රත්නාලභෙයාහං දස්සනාය ලභෙයාහං පයිරු පාසනාය තෙ සම්පි ලාභා තෙසම්පි සුලබා අමහාකම්පි ලාභා අමහාකම්පිසුලබා යෙමයං ආයසමන්තං සාරිපුත්තං ලභාම දස්සනාය ලභාම පයිරු පාසනායාති,

ඉතිහතෙ උහො මහානාගා අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස සුභාසිතං සමනුමොදිංසූති;

රථවිනීත සුත්තං චතුත්ථං, (3) (4),

කියනලදි; අබ්භුතං-ප-අනුමාස්ස අනුමාස්ස. දශකථාවසහුන්ට අනුප්‍රවෙශවෙමින්; පුවජිතා, විවරණ ලද්දහ;—ප—

ඉති, මෙසේ; ඉහ, මේ දෙශනා විෂයෙහි; තෙඵහො මහානාගා. ඒ මහරහත් දෙනම, අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, අන්‍යොන්‍යයන්ගේ; සුභාසිතං, යහපත් වචනය; සමනුමොදිංසූති, සමාන අදහස් වසයෙන් මනාව අනුමෝදන්වූහ;

සමපන්නා සීල සම්පදා කථංච භික්ඛුනංකත්තා අත්තනාවසමාධි සමපන්නා සමාධිසම්පදා කථංච භික්ඛුනං කත්තා අත්තනාව පඤ්ඤා සම්පන්නා පඤ්ඤා සම්පදා කථංච භික්ඛුනං කත්තා අත්තනාව විමුත්ති සම්පන්නා විමුත්ති සම්පදා කථංච භික්ඛුනං කත්තා අත්තනාව විමුත්තිඤාණ දස්සන සම්පන්නා විමුත්තිඤාණදස්සන සම්පදා කථංච භික්ඛුනං කත්තා ඔවාදකො විඤ්ඤුපකො සඳ්ධසසකොසමාදපකො සම්මත්තෙනජ කො සම්පහංසකො සබ්‍රහ්මචාරිනනති. තෙනඛො පන සම යෙන ආයසමා සාරිපුත්තා භගවතො අවිදූරෙ නිසින්නොහොති. අථඛො ආයසමතො සාරිපුත්තස්ස එතදහොසි. ලාභායසමතො පුණණස්ස මන්තානි පුත්තස්ස සුලබලාභායසමතො පුණණස්ස මන්තානි පුත්තස්ස යස්ස විඤ්ඤූ සබ්‍රහ්මචාරි සඤ්ඤා සම්මුඛා අනුමාස්ස අනුමාස්ස වණණං භාසන්ති තව සථා අබභනුමොදති අපෙපව නාමමයං කදාචි කරහචි ආයසමතා පුණෙණන මන්තානි පුත්තෙන සද්ධිං සමා ගවෙජ්ජයාම අපෙපව නාම සියා කොචිදෙව කථා සල්ලාපො නි.—

කියත්, තංච, හෙද; සථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; අබභනුමොදති, සතුටින් අනුමොදනාවන සේක; මයං, අපි; කදාචි කරහචි, කිසියම්කලෙක; මන්තානි පුත්‍රෙන, මන්තානි පුත්‍රවූ; ආයසමතා පුණෙණන සද්ධිං, පුණණ ස්‍රෝතුන් සමග; සමාගවෙජ්ජයාම, එක්වන්නෙමුනම්; අපෙපවනාම, ඉනා යෙහෙක; කොචිදෙව කථාසල්ලාපො, කිසියම් කථාසල්ලාපයක්; සියා, වන්නේනම්; අපෙපවනාම ඉති, ඉනා යෙහෙකැයි;

සැල කියයුත්තක්.

මේ සූත්‍රාරම්භයේ 426 වෙනි පිටට වැටියසුතු මේ කොටස අතහැරිතිබේ. මෙය යථා සථානයට පමුණුවා දතයුතුයි.

රථවිනීත සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි. (3) (4)

එවං මෙසුතං එකං සමයංභගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ; තද්‍රඛොභගවා භික්ඛූ ආම න්තෙසි භික්ඛවොති, භදන්තෙතිතෙභික්ඛූභගවතො පච්චස්සොසුං, භගවා එතදවොච,න භික්ඛවෙ නෙවාපිකො නිවාපංනිවපති මිගජාතානං ඉමං මෙනිවාපං නිවුත්තං මිගජාතා පරිභුඤ්ජන්තා දිඝායුකාවණ්ණවන්තොචිරං දීඝමද්ධානං යාපෙනතුති; එවඤ ඛො භික්ඛවෙ නෙවාපිකො නිවාපංනිවපති මිගජාතානං ඉමංමෙ නිවාපං නිවුත්තං මිගජාතා අනුපඛජ්ජ මූචිතා භොජනානි භුජිස්සන්ති, අනුපඛජ්ජමූචිතා භොජනානි භුජමානාමදං ආපජ්ජිස්සන්ති ඉමස්මිං නිවාපෙති,

තත්‍රභික්ඛවෙ පඨමා මිගජාතා අමූංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස අනුපඛජ්ජ මූචිතා භොජනානි භුඤ්ජිංසු,තෙනහඳ අනුපඛජ්ජ මූචිතා භොජනානි භුජමානා මදං ආපජ්ජිංසු, මච්ඡාසමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තාසමානා යථාකාම කරණීයා අහෙසුං නෙවාපිකස්ස අමූසම්මිංනිවාපෙ, එවං භික්ඛවෙ පඨමා මිගජාතා නපරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්ස ඉඛානුභාවා,

---

එවං මෙසුතං, මේ—ප— භික්ඛවෙ, මහණෙනි! නෙවාපිකො, තෘණ රොපණයකරන්නෙක් තෙම; (තෘණකෑමට ආ මුවන් සැපසේ අල්වාගැණීම සඳහා තියන්කල්හි වැඩෙන තණ වවන්නා නෙවාපිකනම්) මේ, මා විසින්; නිවුත්තං, විපුළු; ඉමං නිවාපං, මේ නිවාප තෘණය; පරිභුඤ්ජන්තා පරිභොගකරන්නාහු; දීඝායුකා; දීඝායුෂ ඇත්තාහු;වණ්ණවන්තා,වර්ණවත්වූවාහු;චිරං, බොහෝකලක්; දීඝංඅඛ්ධානං, දීඝකාලයක්; යාපෙනතු ඉති, යැපෙත්වායි; මිගජාතානං, මුව සමූහයාට (අනුකම්පාවෙන්) නනිවපති, නොවපුරයි; මිගජාතා, මුවසමූහයා; මේ, මා විසින් නිවුත්තං, විපුළු; ඉමංනිවාපං, මේ නිවාපස්ථානයට; අනුපඛජ්ජ අනුප්‍රවෙශව; මූචිතා, මූසපත්වූවාහු;භොජනානි; භොජනයන්; භුජිස්සන්ති; වළඳන්නාහුද; අනුපඛජ්ජ, ඇතුළත්ව; මූචිතා, මූසපත්වූවාහු; භොජනානි, බොජුන්; භුජමානා, වළඳන්නාහු; මදං, මදයට; ආපජ්ජිස්සන්ති,පැමිණෙන්නාහ;මත්තාසමානා මත් වූවාහු; පමාදං, සිහියෙන් වෙන්වීම්බවට; ආපජ්ජිස්සන්ති, පැමිණෙන්නාහ; පමත්තාසමානා, ප්‍රමාදවූවාහුම; ඉමස්මිං නිවාපෙ, මේනිවාපස්ථානයෙහි; යථාකාමකරණීයා හවිස්සන්ති, කැමතිසේ ක්‍රියා කටහැකිවන්නාහසි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! නෙවාපිකො, නෙවාපිකතෙම; මිගජාතානං, මෘගසමූහයාට! අවැඩපිණිස; එවංච ඛො, මෙසේම; නිවාපං, තෘණස්ථානය; නිවපති, වදියි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තත්‍ර, එහි; පඨමාමිගජාතා, පළමුවෙනි මුවසමූහයා; නෙවාපිකස්ස, නෙවාපිකයාගේ; නිවුත්තං,විපුළාවූ; අමූංනිවාපං, තෙල නිවාපස්ථානයට; අනුපඛජ්ජ, අනුප්‍රවෙශව; මූචිතා, මූසපත්වූවාහු; භොජනානි, බොජුන්; භුජිංසු, වැළඳූහ; තෙ, ඔහු; තත්‍ර, එහි; අනුඛජ්ජ, අනුප්‍රවෙශව; මූචිතා, මූස පත්ව; භොජනානි, බොජුන්;

තත්‍ර භික්ඛවෙ දුතියා මිගජාතා එවං සම්විනෙත්‍වාසුං, යෙඛොතෙ පඨමා මිගජාතා අමුංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපි කස්‍ස අනුපඛජ්ජ මුච්ඡිතා හොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතත්‍ථ අනුපඛජ්ජ මුච්ඡිතා හොජනානි භුජ්මානාමදං ආපජ්ජිංසු, මත්තාසමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තාසමානා යථා කාමකරණීයාඅහෙසුං නෙවාපිකස්‍ස අමුසම්ං නිවාපෙ; එවංහි තෙපඨමා මිගජාතා නපරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්‍ස ඉඛානුභාවා, යන්නුනමයං සබ්බසො නිවාපහොජනා පටිවිරමෙය්‍යාම්, භය හොගාපටිවිරතා අරඤ්ඤායතනානි අජ්ඣොගහෙත්වා විහරෙය්‍යාමාති, තෙ සබ්බසොනිවාප හොජනාපටිවිරම්ංසු, හොගාපටිවිරතා අරඤ්ඤායතනානි අජ්ඣොගහෙත්වා විහරිංසු, තෙසං ගිම්හානං පච්ඡිමෙමාසෙ නිණ්හොදඝ සංඛ යෙ අධිමත්තකසිම්නං පත්තෙතා කායොහොති,

---

භුජ්මානා අනුභවකරන්නාහු; මදං, මත්වීමව; ආපජ්ජිංසු; පැමිණියාහුය; මත්තාසමානා, මත්වූවාහු; පමාදං, ප්‍රමාදයට; ආපජ්ජිංසු, පැමිණියාහුය; පමත්තාසමානා, ප්‍රමාදවූවාහු; නෙවාපිකස්‍ස, නෙවාපිකයාගේ; අමූසම්නිවාපෙ, තෙලනිවාපස්ථානයෙහි; යථා කාම කරණීයා, කැමතිසේ ක්‍රියාකටයුතුවූවාහු; අහෙසුං, වූහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනී! එවංහි, මෙසේවනාහි, පඨමා මිගජාතා, ප්‍රථම මෘගයූථය; නෙවාපිකස්‍ස, නෙවාපිකයාගේ, ඉඛානුභාවා, මහිමයෙන්; නපරිමුච්චිංසු, නොමිදුනාහ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනී! තත්‍ර, එහිලා, දුතියා මිගජාතා, දෙවන මූවසමූහය; එවං, මෙසේ, සම්විනෙත්‍වාසුං, සිතූහ; යෙඛොතෙපඨමා මිගජාතා, යම් ඒ පළමුවෙනි මෘගසමූහයා; නෙවාපිකස්‍ස, නෙවාපිකයාගේ, අමුංනිවාපං, තෙලනිවාපස්ථානයට; අනුපඛජ්ජ, වැද; මුච්ඡිතා, මුසපත්වූවාහු. හොජනානි, හොජනයන්; භුඤ්ජිංසු, වැළඳූහ; තෙතත්‍ථ—ප— යං, යම්හෙයකින්; මයං, අපි; සබ්බසො, සර්ව්‍රප්‍රකාරයෙන්; පටිවිරමෙය්‍යාම, වෙන්වෙමුනම්; භය හොගා, භයින් පරිභොගකටයුතු ආහාරයෙන්, පටිවිරතා, වැළැක්කාහු; අරඤ්ඤායතනානි, මහවනයට; අජ්ඣොගහෙත්වා, වැද; විහරෙය්‍යාම, වාසයකරන්නෙමුනම්; නූනඉති, ඉතායෙහෙ කකියාසි; තෙ, ඔහු; සබ්බසො, සර්ව්‍රප්‍රකාරයෙන්; නිවාපහොජනා, නිවාපතෘණ භොජනයෙන්; පටිවිරම්ංසු, වැළැක්කාහුය; භයභොගා, බියෙන් අනුභවකටයුතු බොජුනෙන්; පටිවිරතා, වැළැක්කාහු; අරඤ්ඤායතනානි, ආරණ්‍යායතනයට; අජ්ඣොගහෙත්වා, වැද; විහරිංසු, වාසයකළාහුය;

ගිම්හානං ග්‍රීෂ්මඍතුවෙහි; පච්ඡිමෙමාසෙ, අන්තිම මාසයෙහි; නිණ්හොදඝසඞ්ඛයෙ, තෘණ හාජලයගෙවියකල්හි; තෙසං, ඔවුන්ගේ; කායො, ශරීරය; අධිමත්තකසීමානං, ඉතා කෘශබවට, පත්තෙතා හොති, පැමිණියේවෙයි;—

ඉතසං අධිමත්තකසිමානං පත්තකායානං බලවිරියං පරිහායි, බලවිරියෙපරිහීනෙ තමෙවනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස පච්චාගම්සු, තෙත්ථ අනුපඛජ්ජ මුචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතත්ථ අනුපඛජ්ජ මුචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජමානා මිදං ආපජ්ජිංසු, මත්තඤ්ඤුනා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තා සමානා යථාකාමකරණියා අහෙසුං නෙවාපිකස්ස අමුසම්නිවාපෙ, එවංහිතෙ භික්ඛවෙ දුතියාපි මිගජාතා න පරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්ස ඉඛානුභාවා,

තත්‍රභික්ඛවෙ තතියාමිගජාතා එවං සම්විත්තෙසුං, යෙ ඛොතෙ පඨමා මිගජාතා අමුංනිවාපංනිවුත්තං නෙවාපිකස්ස අනුපඛජ්ජමුචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතත්ථ අනුපඛජ්ජමුචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජමානාමදං ආපජ්ජිංසු, මත්තඤ්ඤුනා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තා සමානා යථාකාමකරණියා අහෙසුං නෙවාපිකස්ස අමුසම්නිවාපෙ, එවංහිතෙ පඨමා මිගජාතාන පරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්ස ඉඛානුභාවා—

යෙපිතෙ දුතියා මිගජාතා එවං සම්විත්තෙසුං, යෙඛොතෙ පඨමා මිගජාතා අමුංනිවාපංනිවුත්තං නෙවාපිකස්ස අනුපඛජ්ජ මුචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතත්ථ අනුපඛජ්ජ මුචිත්තා භොජනා නිභුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිංසු, මත්තඤ්ඤුනා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තා සමානා යථාකාමකරණියා අහෙසුං නෙවාපිකස්ස අමුසම්නිවාපෙ, එවංහිතෙ පඨමාමිගජාතා නපරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්ස ඉඛානුභාවා, යනූනමයං සබ්බසෙ නිවාපභොජනා පටිවිරමෙය්‍යාම, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනානි අජ්ඣොගහෙත්වා විහරෙය්‍යාමාති; තෙසබ්බසෙ නිවාපභොජනා පටිවිරමිංසු, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤායතනානි අජ්ඣොගහෙත්වා විහරිංසු, තෙසං ගිම්හානං පච්ඡිමමාසෙ තිණොදකසංඛයෙ අධිමත්තකසිමානං පත්තකායොහොති, තෙසං අධිමත්තකසිමානං පත්තකායානං බලවිරියංපරිහායි, බලවිරියෙ පරිහීනෙ ත මෙවනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස පච්චාගම්සු, තෙතත්ථ අනුපඛජ්ජ මුචිත්තාභොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතත්ථ අනුපඛජ්ජමුචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිංසු, මත්තඤ්ඤුනා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තාසමානා යථාකාමකරණියා අහෙසුං නෙවාපිකස්ස අමුසම්නිවාපෙ, එවංහිතෙ දුතියාපි මිගජාතා නපරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්ස ඉඛානුභාවා, යනූනතමයං අමුංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස උපනිස්සාය අසායං කපෙය්‍යාම, තත්‍රාසයංකපෙත්වා අමුංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස අනනුපඛජ්ජ අමුචිත්තාභොජනානි භුඤ්ඤාම

අධිමත්තකසිමානං, ඉතාකාශබ්බච; පත්තකායානං, පැමිණිදෙහ ඇති; තෙසං, ඔවුන්ගේ; බලවිරියං ඔබමොබ හැසිරෙනවා යොධානුසඤ්ඤාතබලය; පරිහායි, පිරිහිණි; බලවිරියෙපරිහීනෙ, බලවීරයපිරිහුනුකල්හි; තමෙව-ප-අමුංනිවාපංඋපනිස්සාය, මේනිවාපස්ථානය ඇසුරුකොට; ආසයං, වාසස්ථානය; කපෙය්‍යාම, කරන්නෙමු;—ප—

අනනුපඛජ්ජ අමූචිතානොජ්ජානි භුජමානා තමිදං ආප
ජ්ජිස්සාම, අමත්තාඤමානා නපපමාදං ආපජ්ජිස්සාම, අපප
මත්තාසමානා න යථාකාමකරණීයා භවිස්සාම නෙවාපි කඤ්ඤ
අමූසම්නිවාපෙති, තෙඅමූනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකඤ්ඤ උප
නිස්සාය ආඤයං කාපයිංසු, තත්‍රාඤයං කාපෙත්වා අමූනිවාපං
නිවුත්තං නෙවාපිකඤ්ඤ අනනුපඛජ්ජ අමූචිතා නොජ්ජානි
භුඤ්ජිංසු තෙතත්ථ අනනුපඛජ්ජ අමූචිතා නොජ්ජානි භුඤ්ජමානා
තමිදං ආපජ්ජිංසු, අමත්තාඤමානා නපපමාදං ආපජ්ජිංසු, අපප
මත්තාසමානා තයථාකාමකරණීයා අහෙසුං නෙවාපිකඤ්ඤ අමූසම්
නිවාපෙ, තත්‍රඛිකඛවෙ නෙවාපිකඤ්ඤව නෙවාපිකපරිසායව
එතදහොසි, සඤ්ඤා නා මිමෙ තතියාමිගජාතා කෙවුතිනො, ඉඞි
මන්තඤ්ඤ නාමිමෙ තතියා මිගජාතා පරජනා ඉමංවනාමනිවාපං
නිවුත්තං පරිභුජනති න ව නෙඤං ජානාම ආගතිංවා ගතිංවා,
යනනුනමයං ඉමංනිවාපං නිවුත්තං මහතිහිදණ්ඩවාකරාහි
සමන්නා සපපදෙසං අනුපරිවාරෙය්‍යාම අපෙපවනාමතතියානං
මිගජාතානං ආඤයං පඤ්ඤපය්‍යාම යත්ථතෙගාහං ගවෙඡයනුනති,
තෙ අමූනිවාපංනිවුත්තං මහතිහිදණ්ඩවාකරාහි සමන්නා සපප
දෙසං අනුපරිවාරෙසි, අඳ්ධඤාසුං ඛො භිකඛවෙ නෙවාපිකාව
නෙවාපිකපරිසාව තතියානං මිගජාතානං ආඤයං යත්ථතෙගාහං
අගමංසු, එවංහි තෙ භිකඛවෙ තතියා මිගජාතා නපරිමුච්චිංසු
නෙවාපිකඤ්ඤ ඉඞිඤුභාවා,

භිකඛවෙ, මහණෙනි! තත්‍ර, එහි; නෙවාපිකඤ්ඤව, නෙවාපිකයා
වද, නෙවාපිකපරිසායව, නෙවාපිකපරිසටද; එතං අහොසි; මේ
සිතවිය; ඉමෙතතියා මිගජාතා, මේතුන්වන මෘගසමූහයා; සඤ්ඤා,
කසිරාවිකවෙත්; කෙවුතිනො, හික්මුනු කසිරාවික සවභාව ඇත්
තාහුවෙත්; ඉමෙතතියා මිගජාතා, මේ තුන්වන මුව සමූහයා;
ඉඞිමන්තා අඤුනාම, සෘඩිඇත්තාවුන්මෙන්වෙත්, පරජනා,
(මෘගයෝනොව) යඤ්ඤයෝයි; නිවුත්තං, වපුරණලදි; ඉමං
නිවාපං, මේ නිවාපතෘණ; පරිභුජනති, වළඳත්; නෙඤං, ඔවුන්
ගේ; ආගතිංවා, ඒමහෝ; ගතිංවා, යාමහෝ; නවජානාම;
නොදනිමු; මයං, අපි, යං, යම්හෙයකින්, නිවුත්තං, වපුරණලද,
ඉමං නිවාපං, මේ නිවාපඤ්ඤතෘණ; මහතිහිදණ්ඩවාකරාහි;
මහත්දඬු වර දැල්වලින්; සමන්නා, හාත්පස; සපපදෙසං, ප්‍රදෙශ
සහිතව; අනුපරිවාය්‍යෙම; වටකරන්නෙමුනම්; නුඹ, ඉතා,
යෙහෙකැයි කියයි; යත්ථ, යම්තැනෙක; තෙ, ඔහු, ගාහං, ලැග්
මට; ගවෙඡයනුං, ඝන්නාහුද; තතියානං මිගජාතානං, තුන්වන
වන මෘගසමූහයාගේ; ආඤයං, වාසඤ්ඤානය; පඤ්ඤය්‍යාම; දක්
නෙමුනම්, අපෙපවනාම, ඉතායෙහෙක; තෙ—ප— අනුපරිවා
රෙසුං, වටකළාහුය;— අඳ්ධඤාසුංඛො, දුටුවාහුමය;— එවංහි-ප-

තත්‍ර භික්ඛවෙ වතුත්‍ථා මිගජාතා එවං සම්විනෙත්‍ථසුං, යෙඛෝ තෙ පඨමා මිගජාතා අමුංනිවාපංනිවුත්‍තං නෙවාපිකස්‍ස අනුප ඛජ්ජ මූවඡිතා හොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙනත්‍ථ අනුප ඛජ්ජමූවඡිතා හොජනානි භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිංසු මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තා සමානා යථා කාමකරණීයා අහෙසුං, නෙ වාපිකස්‍ස අමුසමිං නිවාපෙ, එවංහි තෙ පඨමා මිගජාතා නපරි මූවඡිංසු නෙවාපිකස්‍ස ඉඛානුභාවා,—යෙපිතෙදුතියා මිගජාතා එවං සම්විනෙත්‍ථසුං, යෙඛොතෙ පඨමා මිගජාතා අමුං නිවාපං නිවුත්‍තං නෙවාපිකස්‍ස අනුපඛජ්ජ මූවඡිතා හොජනානි භුඤ්ජිං සු, තෙ තත්‍ථ අනුපඛජ්ජ මූවඡිතා හොජනානි භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිං සු, මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජිං සු, පමත්තා සමා නා යථාකාම කරණීයා අහෙසුං නෙවාපිකස්‍ස අමුසමිං නිවා පෙ, එවංහි තෙ පඨමා මිගජාතා නපරිමූවඡිංසු නෙවාපිකස්‍ස ඉඛානුභාවා, යනනූන මයං සබ්බසො නිවාප හොජනා පටිවිර මෙය්‍යාම, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤ යතනානි අජ්ඣොගා විහත්වා විහරෙය්‍යාමාති, තෙ සබ්බසො නිවාප හොජනා පටි රෙමිංසු, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤයතනානි අජ්ඣොගා හෙත්වා විහරිං සු, තෙසං ගිම්හානං පච්ඡිමෙ මාසෙ නිණ්හා දක සඞ්ඛයෙ අධිමත්ත නාසීමානං පත්තෙනා කායොහොති, තෙසං අධිමත්තන සිමානං පත්තකායානං බලවිරියං පරිහායි, බලවි රියෙ පරිහීනෙ තමෙව නිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්‍ස පච්චා ගමිං සු, තෙ තත්‍ථ අනුපඛජ්ජමූවඡිතා හොජනානි භුඤ්ජමානා ඔදං ආපජ්ජිං සු, මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජිං සු, පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙසුං නෙවාපිකස්‍ස අමුසමිංනිවා පෙ, එවංහි තෙ දුතියාපි මිගජාතා නපරිමූවඡිංසු නෙවාපිකස්‍ස ඉඛානුභාවා,—යෙපිතෙතතියා මිගජාතා එවං සම්විනෙත්‍ථසුං, යෙඛොතෙ පඨමා මිගජාතා අමුංනිවාපංනිවුත්තං නෙවාපිකස්‍ස අනුපඛජ්ජ මූවඡිතා හොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙනත්‍ථ අනුපඛජ්ජ මූවඡිතා හොජනානි භුඤ්ජමානා මදං ආපජ්ජිංසු, මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙසුං නෙවාපිකස්‍ස අමුසමිංනිවාපෙ, එවංහි තෙ පඨමා මිගජාතා නප රිමූවඡිංසු නෙවාපිකස්‍ස ඉඛානුභාවා,—යෙපිතෙදුතියා මිගජාතා එවං සම විනෙත්‍ථසුං, යෙඛොතෙ පඨමා මිගජාතා අමුංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්‍ස අනුපඛජ්ජ මූවඡිතා හොජනානි භුඤ්ජ මානා මදං ආපජ්ජිංසු, මත්තා සමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තා සමානා යථාකාමකරණීයා අහෙසුං නෙවාපිකස්‍ස අමු සම්මිංනිවාපෙ, එවංහි තෙ පඨමා මිගජාතා නපරිමූවඡිංසු නෙවාපි කස්‍ස ඉඛානුභාවා යනනූනමයං සබ්බසො නිවාප හොජනා පටිවිරමෙය්‍යාම, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤයතනානි අජ්ඣොගහෙත්වා විහරෙය්‍යාමාති; තෙ සබ්බසො නිවාප හොජනා පටිවි රමිංසු, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤ යතනානි අජ්ඣොගහෙත්වා විහරිංසු; තෙසං ගිම්හානං පච්ඡිමෙ මාසෙනිණ්හා දකසඞ්ඛයෙ,

අධිමත්තා කසීමානං පයෙතා කායෝ හොති. තෙසං අධිමත්තං කසීමානං පත්තකාලෝහං බලවිරියං පරිහායි, බලවිරියෙ පරිහිනෙ ත මෙවනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස පච්චාගමිංසු, තොතඪ අනුපඛජ්ජ මුච්ඡිතා හොජ්ජානි භුඤ්ජිංසු, තෙතඪ අනුපඛජ්ජ මුච්ඡිතා හොජ්ජානි භුඤමානාමදං ආපජ්ජිංසු, මත්තාඤමානා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තාඤමානා යථාකාමකරණියා අහෙසුං නෙවාපිකස්ස අමුඤමිංනිවාපෙ, එවංහි තෙ දුතියාපි මිගජාතා නපරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්ස ඉඛානුභාවා, යන්නූනමයං අමුංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස උපනිඤායය ආඤයං කපෙපය්‍යාම, තත්‍රාඤයං කපෙපත්වා අමුංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස අනනුපඛජ්ජ අමුච්ඡිතා හොජ්ජානි භුඤිඤාම, අනනුපඛජ්ජ අමුච්ඡිතා හොජ්ජානි භුඤමානා නමදං ආපජ්ජිඤාම, අමත්තාඤමානා නපපමාදං ආපජ්ජිඤාම, අපපමත්තාඤමානා නයථාකාමකරණියා භවිඤාම නෙවාපිකස්ස අමුඤමිංනිවාපෙති; තෙ අමුංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස උපනිඤාය ආඤයං කපපයිංසු, තත්‍රාඤයං කපෙපත්වා අමුංනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස අනනුපඛජ්ජ අමුච්ඡිතා හොජ්ජානි භුඤිංසු, තෙ තඪ අනනුපඛජ්ජ අමුච්ඡිතා හොජ්ජානි භුඤමානානමදං ආපජ්ජිංසු, අමත්තාඤමානා නපපමාදං ආපජ්ජිංසු, අපපමත්තා සමානා නයථාකාමකරණියා අහෙසුං නෙවාපිකස්ස අමුඤමිංනිවාපෙ, තත්‍ර නෙවාපිකස්සව නෙවාපිකපරිසායව එතදහොසි; සඪඤූනාම මෙ තතියාමිගජාතා කෙවුහිනෙ ඉඛිමන්තායඤූනාම මෙ තතියා මිගජාතා පරජනා ඉමවනාම නිවාපංනිවුත්තං පරිභුඤන්ති නව තෙසංජානාම ආගතිංවා ගතිංවා යන්නූනමයං නිවාපංනිවුත්තං මහතිහි දඬවාකාරාහිසම්මන්තා සපපදෙසං අනුපරිවාරෙය්‍යාම අපෙපවනාම තතියානං මිගජාතානං ආඤයං පඤෙසය්‍යාම යඪතෙ ගාහංගච්ඡෙය්‍යුන්ති, තෙ අමුංනිවාපංනිවුත්තං මහතිහි දඬවාකාරාහි සම්මන්තා සපපදෙසං අනුපරිවාරෙය්‍යාම අපෙපවනාම තතියානං මිගජාතානං ආඤයං පඤෙසය්‍යාම යඪ තෙගාහං ගච්ඡෙය්‍යුන්ති තෙ අමුංනිවාපංනිවුත්තං මහතිහි දඬවාකාරාහි සම්මන්තා සපපදෙසං අනුපරිවාරෙසුං අද්දසාසුං ඛො නෙවාපිකොව නෙවාපිකපරිසාව තතියානං මිගජාතානං ආඤයං යඪතෙගාහං අගමංසු; එවංහි තෙ තතියා මිගජාතා නපරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්ස ඉඛානුභාවා, යන්නූනයමයං යත්‍ර අගති නෙවාපිකස්සව නෙවාපිකපරිසාව තත්‍රාඤයං කපෙපය්‍යාම, තත්‍රාඤයං කපෙපත්වා අමුංනිවාපංනිවුත්තං නෙවාපිකස්ස අනනුපඛජ්ජ අමුච්ඡිතා හොජ්ජානි භුඤිඤාම, අනනුපඛජ්ජ

යං, යම්හෙයකින්; නෙවාපිකස්සව, නෙවාපිකයාගේද; නෙවාපිකපරිසායව, නෙවාපිකපරිසගේද; යඪ, යම්තැනක; අගති ඤායාම්වේද; නොඅහෝත්, අවිඤයවේද; තත්‍ර, එහි; ආඤයං කපෙපය්‍යාම, වාසස්ථානයකරන්නෙමු— ප—

අම්හේකිතා භොජනානි භුඤ්ජමානා නමේදං ආපජ්ජිස්සාම, අම්හේ සමානා තපපමාදං ආපජ්ජිස්සාම, අපපමත්තා සමානා න යථා නාම කරණීයා භවිස්සාම නෙවාපිකස්ස අම්හසම්පි නිවාපති; තෙයථේ අගති නෙවාපිකස්සව නෙවාපිකපරිසායව තත්‍රාසයං කපපයිංසු;

තත්‍රාසයං කපෙපත්වා අම්හේනිවාපං නිවුත්තං නෙවාපිකස්ස අනනුපඛජ්ජ අම්හේකිතා භොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතස්ථේ අනනුපඛජ්ජ අම්හේකිතා භොජනානි භුඤ්ජමානා නමේදං ආපජ්ජිංසු, අම්හේ සමානා තපපමාදං ආපජ්ජිංසු, අපපමත්තා සමානා න යථා නාම කරණීයා අහෙසුං, නෙවාපිකස්ස අම්හසම්පි නිවාපං, තත්‍රභික්ඛවෙ නෙවාපිකස්සව නෙවාපිකපරිසායව එතදහොසි සස්සුනාමිමේ චතුත්ථා මිගජාතා කෙවට්ටිනෙතා, ඉඩිමන්තස්සුනාමිමේ චතුත්ථා මිගජාතා පරජනා ඉමංචනාමනිවාපං නිවුත්තං පරිභුඤ්ජන්ති, නව තෙසං ජානාමආගතිංවා ගතිංවා, යනනූනමයං ඉමංනිවාපංනිවුත්තං මහතීහිදණ්ඩවාකරාහි සමන්තා සපපදෙසං අනුපරිවාරෙය්‍යාම අපපවනාමචතුත්ථානං මිගජාතානං ආසයංපස්සෙය්‍යාම යත්ථ තෙ ගාහංගචෙජිය්‍යුන්ති; තෙඅම්හේනිවාපං නිවුත්තං මහතීහි දණ්ඩවාකරාහි සමන්තා සපපදෙසං අනුපරිවාරෙසුං; නෙව ඛො අද්දසාසුං නෙවාපිකොව නෙවාපික පරිසාව චතුත්ථානං මිගජාතානං ආසයංයත්ථතෙ ගාහංගචෙජිය්‍යුං, තත්‍රභික්ඛවෙ නෙවාපිකස්සව නෙවාපිකපරිසායව එතදහොසි; සවෙ ඛො මයං චතුත්ථේ මිගජාතෙඝටෙස්සාම තෙඝට්ටිතෙ අඤ්ඤඤ්ඤටෙස්සන්ති, තෙ ඝට්ටිතාඅඤ්ඤඤ්ඤටෙස්සන්ති, එවං ඉමංනිවාපංනිවුත්තා සබබෙසා මිගජාතාරිච්චිස්සන්ති, යනනූනමයං චතුත්ථේමිගජාතෙ අජ්ඣුපෙක්ඛිය්‍යාමාති, අජ්ඣුපෙක්ඛිංසුඛො භික්ඛවෙ

—ප—සවෙඛො, ඉදින්වනාහි, මයං අපි; චතුත්ථේ මිගජාතෙ, සතරවැනි මෘග සමූහය; ඝටෙස්සාම, ගවන්නෙමුනම්; ඝට්ටිතා, ගවනලද්දාවූ; තෙ, ඔහු; අඤ්ඤඤ්ඤ, දුරසිටින අන්‍ය මෘගයන්, ඝටෙස්සන්ති, ගවන්නාහ; ඝට්ටිතා, ගවනලද්දාවූ; තෙපි, ඔහුද; අඤ්ඤඤ්ඤ, අන්‍යයන්; ඝටෙස්සන්ති, ගවන්නාහ; එවං, මෙසේ, නිවුත්තං, වපුරණලද; ඉමංනිවාපං, මේ නිවාපස්ථානය; සබබෙසා, සම්පූර්ණයෙන්; රිච්චිස්සන්ති, හිස්කරන්නාහ; යං, යම් හෙයකින්; මයං, අපි; චතුත්ථේ මිගජාතෙ, සතරවෙනි මූව සමූහයා කෙරෙහි; අජ්ඣුපෙක්ඛිය්‍යාම, උපෙක්ෂාවන්නෙමුනම්; නූනඉති, ඉතා යෙහෙකැයිකියාසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! නෙවාපිකොව, නෙවාපිකයාද; නෙවාපිකපරිසාව, නෙවාපිකපිරිසද; චතුත්ථේ මිගජාතෙ, සතරවැනි මූව සමූහයා කෙරෙහි; අජ්ඣුපෙක්ඛිංසු, උපෙක්ෂාවුහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංහි, මෙසේවනාහී; තෙ චතුත්ථා මිගජාතා, ඒ සතරවැනි මූව සමූහයා; නෙවාපිකස්ස, නෙවාපිකයාගේ, ඉඩානුභාවා, මහිමයෙන්; පරිමුච්චිංසු, මිදුනාහ;

නෙවාපිකපරිසාව චතූහේමිගජාතෙඑවංහිතෙ භික්ඛවෙවතූහේ මිගජාතා පරිමුච්චිංසු නෙවාපිකස්ස ඉඛානුභාවා, උපමාඛෝ මෙ අයං භික්ඛවෙ භතා අත්ථස්සවිඤ්ඤුපනාය; අයංවෙත්ථ අත්ථෝ, නිවාපොති ඛෝ භික්ඛවෙ පචත්තානං කාමගුණානං, අධිවචනං, නෙවාපිකොති ඛෝ භික්ඛවෙ මාරස්සෙතං පාපිමතෝ අධිවචනං, නෙවාපිකපරිසාති ඛෝ භික්ඛවෙ මාරපරිසායෙතං අධිවචනං, මිගජාතානි ඛෝ භික්ඛවෙ සමණබ්‍රාහ්මණා නෙතං අධිවචනං,

තත්‍රභික්ඛවෙ පඨමා සමණබ්‍රාහ්මණා අමූංනිවාපං නිවුත්තං මාරස්ස අමූනිච ලොකාමිසානි අනුපබජ්ජ මූලඝිතා හොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතත්ථ අනුපබජ්ජ මූලඝිතා හොජනානි භුඤ්ජමානාඉදං ආපජ්ජිංසු මත්තාසමානාපමාදං ආපජ්ජිංසු පමත්තාසමානා යථා කාමකරණීයා අහෙසුංමාරස්ස අමූසුංනිවාපෙ අමූසංවලොකාමි සෙ, එවංහි තෙ භික්ඛවෙ පඨමා සමණබ්‍රාහ්මණා නපරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඛානුභාවා, සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවෙ පඨමා මිගජාතා තථූපමෙ අහං භික්ඛවෙ ඉමෙ පඨමෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙ වදාමි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අත්ථස්සවිඤ්ඤුපනාය, අර්ථය ඇහවීමට; මෙ, මාවිසින්; අයංඋපමා ඛෝ, මේ උපමාව වනාහී; භතා, කරණලදි; එත්ථ, මෙහි; අයංඅත්ථෝ, මේ අර්ථයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! නිවාපොතිඛෝ, නිවාපයනම්; පචත්තානංකාමගුණානං, පවඩාමඛණඩනයට; එතං අධිවචනං, මේ නමකි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! නෙවාපිකොති ඉතිඛෝ, නෙවාපිකයැ යනුනම්, පාපිමතෝ, පාපිවූ; මාරස්ස, මාරයාට, එතං අධිවචනං; මේ නමෙකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! නෙවාපිකපරිසා ඉතිඛෝ, නෙවාපිකා පිරිසනම්; මාරපරිසායැ, මාරපිරිසට, එතං අධිවචනං, මේ නමෙකි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මිගජාතා ඉතිඛෝ, මිගයැමූහයා යනුනම්; සමණබ්‍රාහ්මණානං, මහණබමුණන්ට; එතං අධිවචනං, මේ නමෙකි;—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පඨමා සමණබ්‍රහ්මණා, පළමුවැනි මහණබමුණෝ; ලොකාමිසානිච, පවඩාම සඛ්‍යාත තෙලවට්ටාමිසයටද; අනුපබජ්ජ, අනුප්‍රවෙශව; මූලඝිතා, මූලඝාතවූ; හොජනානි; බොජුන්; භුඤ්ජිංසු, වැළඳූහ; තෙ—පභික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංහි; මෙසේවනාහී; තෙ පඨමා සමණබ්‍රාහ්මණා, ඒ පළමුවැනි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ; මාරස්ස මාරයා, ගේ; ඉඛානුභාවා, මහිමයෙන්; නපරිමුච්චිංසු, නොමිදුවාහු; නිවුත්තං, නිවපනයකරතලද; අමූංනිවාපං, තෙලනිවාපස්ථානයටද;

තත්‍රභික්ඛවෙ දුතියා සමණබ්‍රාහ්මණා එවං සම්විජ්නෙසුං යෙඛොතෙ පඨමා සමණ බ්‍රාහ්මණා අමූනිවාපංනිවුත්තං මාරස්ස අමූනිව ලොකාමිසානි අනුපඛජ්ජ මූවජිතාභොජනානි භුජිංසු, තෙතඤ්ඤ අනුඛජ්ජ මූවජිතා භොජනානි භුජමානා මදං ආප ජ්ජිංසු, මත්තාසමානාපමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තාසමානා ඝථා කාමකරණීයා අභෙසුං මාරස්ස අමූසම්ංනිවාපෙ, අමූසම්ංවලොකා මිසෙ, එවංඛිතෙ පඨමා සමණාබ්‍රාහ්මණා නපරිමූවවිංසු මාරස්ස ඉඩානුභාවා;

යනනූනමයං සබ්බසො නිවාපභොජනා ලොකාමිසා පටිවිරමෙ ය්‍යාම, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤයතනානි අජ්ඣොගහෙත්වා විහරෙය්‍යාමාති; තෙසබ්බසො නිවාපභොජනා ලොකාමිසා පටිවිරමිංසු, භයභොගා පටිවිරතා අරඤ්ඤයතනානි අජ්ඣොග හෙත්වා විහරිංසු, තෙතඤ්ඤ සාකභක්ඛාපිඅහෙසුං, සාමාකභක්ඛාපි අහෙසුං නීවාරභක්ඛාපිඅහෙසුං, දද්දුලභක්ඛාපි අහෙසුං, හට භක්ඛාපි අහෙසුං, පිඤ්ඤාකභක්ඛාපිඅහෙසුං, කණභක්ඛාපි අහෙ සුං, ආචාමභක්ඛාපි අහෙසුං, තිණභක්ඛාපි අහෙසුං, ගොමය භක්ඛාපි අහෙසුං, වනමූල ඵලාහාරාඃයාපෙසුං, පවත්තඵලභොජී,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පඨමා මිගජාතා, පළමුවෙනි මෘගඡාතියා; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහං, මම; ඉමෙ පඨමෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙ; මේ පළමුවැනි මහණබමුණන්; තඤ්ච මෙ, එබඳු උපමා ඇත්තවුන්කොට; වදාමි, කියමි;
මේ උපමායෙන් අඹුදරුවන් සමග තවුස් පැවිද්දෙන් පැවිදිවූ මහණ බමුණන් කියාලදි,

තත්‍ර—ප—ඉඩානුභාවා;

'යං, යම්හෙයකින්; මයං, අපි; සබ්බසො, සම්ප්‍රකාරයෙන්; නිවා පභොජනා නිවාපභොජනාසඞ්ඛ්‍යාතවූ; ලොකාමිසා, පවකාම ලොකාමිසයෙන්; පටිවිරමෙය්‍යාම,වළකින්නෙමුතම්, නුන,ඉතා යෙහෙකැයි; භයභොගා;—ප—විහරිංසු, තෙ, ඔහු; තඤ්ච, එහි; සාකභක්ඛාපි අහෙසුං, අමුපලාබුදින්නෝවූහ; සාමාකභක්ඛාපි අහෙසුං, බඩඉඟුබුදින්නෝවූහ; නීවාරභක්ඛා, හුරුහැල්බුදින් නෝ—දද්දුලභක්ඛා, සම්කසටබුදින්නෝ; හටභක්ඛා, ගස්මැලි යම්බුදින්නෝ; කණභක්ඛා, කුඩ්ඩබුදින්නෝ, ආචාමභක්ඛා, දඹු බත්බුදින්නෝ; පිඤ්ඤාකභක්ඛා, මුරුවටබුදින්නෝ; තිණභක්ඛා, තණබුදින්නෝ; ගොමයභක්ඛා, ලපට වස්සන්ගේ ගොමබුදින්

තෙසං හිමහානං පච්ඡිමෙමාසෙ තිණොදකසංඛයෙඅධිමත්තකසී
මානං පඤ්ඤායොහොති, තෙසං අධිමත්තක සීමානං පත්ත
කායානංබලවිරියං පරිහායි,බලවිරියෙ පරිහීනෙ චෙතොවිමුත්ති
පරිහායි චෙතොවිමුත්තියා පරිහීනාය තමෙව නිවාපංනිවුත්තං
මාරස්ස පච්චාගමං සුත්තානිව ලොකාමිසානි; තෙතත්ථ අනුපඛජ්ජ
මුචිතා හොජනානිභුඤ්ජිංසු, තෙතත්ථ අනුපඛජ්ජමුචිතා හොජ
නානි භුඤ්ජමානාමෙදං ආපජ්ජිංසු, මත්තඤ්ඤුනා පමාදං
ආපජ්ජිංසු, පමත්තඤ්ඤුනා ඝථාකාමකරණියා අහෙසුං
මාරස්ස අමුසම්ිනිවාපෙ අමුසම්ිංව ලොකාමිසෙ, එවංහි
තෙ භික්ඛවෙ දුතියාපි සමණබ්‍රාහමණා නපරිමුච්චිංසු
මාරස්ස ඉඩ්ඝානුභාවා, සෙය්‍යථාපි තෙභික්ඛවෙ දුතියා මිගජාතා
තථූපමෙ අහං භික්ඛවෙ ඉමෙදුතියෙ සමණබ්‍රාහමණෙ වදාමි,

තත්‍රභික්ඛවෙ තතියා සමණබ්‍රාහමණා එවං සම්විත්තෙසුං, යෙ
ඛෝ තෙ පඨමා සමණබ්‍රාහමණා අමුංනිවාපං නිවුත්තං මාරස්ස
අමුනි ලොකාමිසානි —පෙ— එවංහි තෙ පඨමා සමණබ්‍රාහමණා
නපරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඩ්ඝානුභාවා,— යෙපිතෙදුතියා සමණ
බ්‍රාහමණා එවං සම්විත්තෙසුං, යෙඛෝ තෙ පඨමා සමණ
බ්‍රාහමණා අමුංනිවාපංනිවුත්තං මාරස්ස අමුනිව ලොකාමිසානි
—පෙ—එවංහිතෙ පඨමා සමණබ්‍රාහමණා නපරිමුච්චිංසු මාරස්ස
ඉඩ්ඝානුභාවා; යනාහ්‍යනමයං සබ්බසො නිවාපහොජනා ලොකා
මිසා පටිවිරමෙය්‍යාම, භයභෙගා පටිවිරතා අරඤ්ඤයතනානි
අජ්ඣොගහෙත්වා විහරිස්සාමාති, තෙසබ්බසො නිවාප
හොජනා ලොකාමිසා පටිවිරම්ිංසු; තෙතත්ථ සාකභක්ඛාපි
අහෙසුං සාමාකභක්ඛාපි අහෙසුං නීවාරභක්ඛාපි අහෙසුං, දද්දු
ලභක්ඛාපි අහෙසුං, හටිභක්ඛාපි අහෙසුං, කණභක්ඛාපි අහෙසුං,
ආචාමභක්ඛාපි අහෙසුං, පිඤ්ඤාකභක්ඛාපි අහෙසුං, තිණ
භක්ඛාපි අහෙසුං, ගොමය්‍යභක්ඛාවි අහෙසුං, වනමූලඵලාහාරායා
පෙසුං, පවත්තඵලභොජී, තෙසං හිමහානං පච්ඡිමෙමාසෙ,
තිණොදක සඞ්ඛයෙ, අධිමත්තක සීමානං පත්තකායොහොති,
තෙසං අධිමත්තක සීමානං පත්තකායානං බලවිරියං පරිහායි,
බලවිරියෙපරිහීනෙ චෙතොවිමුත්ති පරිහායි, චෙතොවිමුත්තියා
පරිහීනායතමෙවනිවාපං නිවුත්තං මාරස්ස පච්චාගමිංසු නානිව
ලොකාමිසානි තෙතත්ථඅනුපඛජ්ජ මුචිතා හොජනානි භුඤ්ජිංසු,
තෙතත්ථ අනුපඛජ්ජ මුචිතා හොජනානිභුඤ්ජමානාමෙදං ආපජ්ජි
ංසු, මත්තඤ්ඤුනා පමාදං ආපජ්ජිංසු, පමත්තඤ්ඤුනා ඝථාකාම
කරණියා අහෙසුං මාරස්ස අමුසම්ිනිවාපෙ අමුසම්ිවලොකාමි

නෝ; අහෙසුං, වුත්ත; වනමූලඵලාහාරා, වනමුල් ඵලආහාරකොට ඇත්තාහු; යාපෙසුං, දිවියැපූහ; පවත්ත ඵලභොජී; සවයංපතිත ඵල අනුභවකරන්නාහු; අහෙසුං, වුත්ත; තෙසං,—පෙ—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉමේ දුතියෙ සමණ බ්‍රාහමණෙ, මේ දෙවන ශ්‍රමණ බ්‍රාහමණයන්; තථාඋපමෙ, එබඳු උපමා ඇත්තවුන්කොට; වදාමි, කියම්- මෙහි දෙවෙනි ශ්‍රමණ බ්‍රාහමණයෝනම්; බ්‍රාහමණ ධර්මිකසූත්‍රවැඩෙන් පැහැදිලිඇතයි—

ණ්ඩ, එවං හි තෙදුතියාපිසමණබ්‍රාහ්මණා නපරිමුච්චිංසු මාරස්සඉඛානුභාවා, යනනුනමයං අමුංනිවාපංනිවුත්තං මාරස්ස අමුනිව ලොකාමිසානි උපනිස්සාය ආසඨංකපෙපය්‍යාම, තත්‍රාසයං කපෙපත්වා අමුංනිවාපංනිවුත්තං මාරස්ස අමුනිවලොකාමිසානි අනනුපඛජ්ජ අමුවජිතා හොජනානි භුජිස්සාම, අනනුපඛජ්ජ අමුවජිතා හොජනානි භුජමානා න මිදං ආපජ්ජිස්සාම අමත්තා සමානා න පපමාදං ආපජ්ජිස්සාම, අදපමත්තාසමානා න යථා කාමකරණීයාහවිස්සාම මාරස්ස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිව ලොකා මිසෙනි තෙ අමුං නිවාපංනිවුත්තං මාරස්ස අමුනිවලොකාමිසානි උපනිස්සාය ආසඨං කපපඨිංසු, තත්‍රාසයං කාපෙත්වා අමුංනිවා පංනිවුත්තං මාරස්ස අමුනිවලොකාමිසානි අනනුපඛජ්ජ අමු වජිතා හොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතත්ථ අනනුපඛජ්ජ අමුවජිතා හොජනානි භුජමානා න මිදං ආපජ්ජිංසු, අමත්තා සමානා නපප මාදං ආපජ්ජිංසු, අපපමත්තාසමානා න යථා කාමකරණීයා අහෙසුං මාරස්ස අමුසමිංනිවාපෙ අමුසමිව ලොකාමිසෙ;

—ප—

අපිච ඛො එවංදිඨිකාඅහෙසුං, සස්සතො ලොකො ඉතිපි, අසස්සතො ලොකො ඉතිපි, අනතවාලොකො ඉතිපි, අනනතවා ලොකොඉතිපි තං ජීවං තං සරීරං ඉතිපි, අඤ්ඤං ජීවං අඤ්ඤං සරීරං ඉතිපි හොති තථාගතො පරමමරණා ඉතිපි, නහොති තථාගතො පරමමරණා ඉතිපි හොතිව න හොතිව තථාගතො පරමමරණා ඉතිපි, නෙවහොති නනහොති තථාගතො පරමම රණා ඉතිපි, එවංහි තෙ භික්ඛවෙ තතියාපි සමණබ්‍රාහ්මණා නපරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඛානුභාවා, සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවෙ තතියා මිගජාතා තථූපමෙ අහං භික්ඛවෙ ඉමෙ තතියෙ සම ණබ්‍රාහ්මණෙ වදාමි;

තත්‍රභික්ඛවෙ චතුත්ථා සමණබ්‍රාහ්මණා එවං සම්විනෙනසුං, යෙ ඛො තෙ පඨමා සමණබ්‍රාහ්මණා අමුංනිවාපංනිවුත්තං මාරස්ස —ප—එවංහි තෙ පඨමා සමණබ්‍රාහ්මණා නපරිමුච්චිංසු මාරස්ස

අපිවඛො, යලිදු; එවංදිඨිකා, මෙබදු ලබ්ධිඇත්තෝ; අහෙසුං, වූහ; ලොකො, ලොකයතෙම, සස්සතො ඉති අපි, සදාකාලික යයි කියාද; ලොකො, ලොකයතෙම; අසස්සතො ඉති අපි, සදා කාලික නොවේයයි කියාද, ලොකො, ලොකයතෙම, අනනවා ඉති අපි, කෙළවර ඇත්තේයයි කියාද; ජීවං, ජීවය; තං, හේ මය; සරීරං, ශරීරය; තං ඉති අපි; හේමයයි කියාද; ජීවං, ජීවය, අඤ්ඤං, අනෙකෙක; සරීරං, ශරීරය; අඤ්ඤං ඉති අපි, අනි කෙක; කියාද; තථාගතො, සත්ත්වතෙම; පරමමරණා, මරණින් මතු; හොති ඉති අපි, පහළවේයයිද; තථාගතො, සත්ත්වතෙම; පරමමරණා, මිරතින් මතු; නහොති, නොවේයයිද; තථාගතො, සත්ත්වතෙම;පරමමරණා,මරණින්මතු; හොතිව, පහළවන්නේත් වෙයි; නහොතිව ඉති අපි, පහළ නොවන්නේත්වෙයි කියාද; තථාගතො, සත්ත්වතෙම, පරමමරණා, මරනින්මතු; නෙවහොති, නොම පහළවෙයි; නනහොති ඉති අපි, නොම පහළවන්නේත්

ඉඬානුභාවා,—යෙපි තෙ දුතියා සමණබ්‍රාහ්මණ එවංසම් චිනෙතසුං,

යෙඛොභත පඨමා සමණබ්‍රාහ්මණා අමුංනිවාපංනිවුතතං මාරසස —ප—එවංහිතෙ පඨමා සමාණබ්‍රාහ්මණා නපරිමුචචිංසු මාරසස ඉඬාභාවා, යනනූනමයං සබබසො නිවාපහොජනා ලොකාමිසා පටිවිරමෙයය්‍යාම,—ප— එවංහිත දුතියාපි සමණබ්‍රාහ්මණා නපරිමුචචිංසු මාරසස ඉඬානුභාවා,—යෙපි තෙ තතියා සමණ බ්‍රාහ්මණා එවං සමචිනෙතසුං, යෙඛො තෙ පඨමා සමණ බ්‍රාහ්මණා අමුංනිවාපංනිවුතතං මාරසස—පෙ—එවංහි තෙ පඨමා සමණබ්‍රාහ්මණා නපරිමුචචිංසු මාරසස ඉඬානුභාවා, යනනූන මයං සබබසො නිවාපහොජනා ලොකාමිසා පටිවිරමෙයය්‍යාම —ප—එවංහි තෙ දුතියාපි සමණබ්‍රාහ්මණා නපරිමුචචිංසු මාරසස ඉඬානුභාවා, යනනූනමයං අමුංනිවාපංනිවුතතං මාරසස අමූනිව ලොකාමිසානි උපනිසසාය ආසයං කපෙපය්‍යාම, තත්‍රා සයං කපෙපත්වා අමුංනිවාපංනිවුතතං මාරසස අමූනිව ලොකා මිසානි අනනුපඛජ්ජ අමුචඡිතා හොජනානි භුඤිසසාම, අනනුප ඛජ්ජ අමුචඡිතා හොජනානි භුඤමානා නමදං ආපජ්ජිසසාම, අමතතඤඤමානා නපපමාදං අපජ්ජිසසාම, අපපමතතඤඤමානා න යථාකාමකරණීයා භවිසසාම මාරසස අමුසමිංනිවාපෙ අමුසමිව ලොකාමිසෙනි,

තෙ අමුංනිවාපංනිවුතතං මාරසස අමූනිව ලොකාමිසා නි උපා නිසසාය ආසයං කපපයිංසු, තත්‍රාසයං කපෙපත්වා අමුංනිවාපං නිවුතතං මාරසස අමූනිව ලොකාමිසානි අනනුපඛජ්ජ අමුචඡිතා හොජනානි භුඤිංසු, තෙතසඤ අනනුපඛජ්ජ අමුචඡිතා හොජ නානි භුඤමානා නමදං ආපජ්ජිංසු, අමතතඤඤමානා නපපමාදං ආපජ්ජිංසු, අපපමතතඤඤමානා න යථාකාමකරණීයා අහෙසුං මාරසස අමුසමිං නිවාපෙ අමුසමිව ලොකාමිසෙ, අපිචඛො එවං දිඨිකාඅහෙසුං, සසසතො ලොකොඉතිපි,—ප— නෙවහොති තථාගතො පරමමරණා ඉතිපි, එවංහිතෙ තතියාපි සමණ බ්‍රාහ්මණා නපරිමුචචිංසු මාරසස ඉඬානුභා;

නොවැසි කියාසි; මෙහි ශාශ්වතදෘෂ්ටිය, අනන්තානන්තික දෘෂ්ටිය, ආත්ම දෘෂ්ටිය, අමරාවික්ෂෙපික දෘෂ්ටියද ප්‍රකාශිතයි. තෘෂ්ණාවශයෙන් උච්ඡෙදදෘෂ්ටියෙ දෙසැට දෘෂ්ටියම ගතයුතුයි, වරදුලින් මූල සමූහයමෙන් පාපීමාරයාගේ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිජාලයට අසුවූ මේ තුන්වන ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණ වර්ගයාද මාරයාවිසින් යථා කාමකරණීයත්වූහ; තත්‍ර—ප—සමචිනෙතසුං,

යන්නූනමයං යඤ්ඤේවඅගනි මාරස්සච මාරපරිසායච තත්‍රාසයං කපෙපය්‍යාම, තත්‍රාසයං කපෙපත්වා අම්හංනිවාපංනිවුත්තං මාරස්ස අනනුපඛජ්ජ අම්හචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජිස්සාම, අනනුපඛජ්ජ අම්හචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජිත්වා නමදං ආපජ්ජිස්සාම, අමත්තඤ්ඤුනෝ සමණා නපපමාදං ආපජ්ජිස්සාම, අපපමත්තඤ්ඤුසමණා න යථා කාමකරණීයා භවිස්සාම මාරස්ස අම්හසම්හංනිවාපෙ අම්හසම්මිච ලොකාමිසෙති, තෙඤ්ඤේවඅගනි මාරස්සච මාරපරිසායච තත්‍රාසයං කපපයිංසු, තත්‍රාසයං කපෙපත්වා අම්හංනිවාපංනිවුත්තං මාරස්ස අම්හනිච ලොකාමිසානි අනනුපඛජ්ජ අම්හචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජිංසු, තෙතඤ්ඤේ අනනුපඛජ්ජ අම්හචිත්තා භොජනානි භුඤ්ජිත්වා නමදං ආපජ්ජිංසු, අමත්තඤ්ඤුසමණා නපපමාදං ආපජ්ජිංසු, අපප මත්තඤ්ඤුසමණා න යථා කාමකරණීයා අහෙසුං මාරස්ස අම්හසම්මිං නිවාපෙ අම්හසම්මිංච ලොකාමිසෙ, එවංහිතෙ භික්ඛවෙ වතුපථා සමණබ්‍රාහමණා! නපරිමුච්චිංසු මාරස්ස ඉඛානුභාවා,

---

—පු—

සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවෙ චතුත්ථා මිගජාතා තථූපමෙ අහං ඉමෙ චතුත්ථෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙ වදාමි,

කථඤහි භික්ඛවෙ අගතිමාරස්සව මාරපරිසායව, ඉධභික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙවකාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයංවුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤාසිමාරං අපදං වධිත්වා මාරවක්ඛුං අදස්සනං ගතොපාපිමතො,

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු විතක්ක විචාරාණං වූපසම්මා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසෝ එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤාසිමාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො,

පුනවපරංභික්ඛවෙ භික්ඛු පීතියාව විරාගා උපෙක්ඛකොව විහරති සතොව සම්පජානා සුඛවඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙති යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරීති තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයංවුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරවක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො,

---

ඉමෙ චතුත්ථෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙ, මේ සතර වෙනි ශාසනික ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්; වදාමි, කියමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනී! මාරස්සව, මාර යාගේද; මාරපරිසායව, මාර පිරිසගේද; අගති, අවිෂයස්ථානය; කථව, කෙසේද?

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු; මහණතෙම; කාමෙහි, කාමයන්ගෙන්; විවිච්ච එව, වෙන්වම; අකුසලෙහි ධම්මෙහි, අකුසල ධර්මයන්ගෙන්; විවිච්ච, වෙන්වම; සවිතක්කං, විතර්කසහිතවූ; සවිචාරං, විචාරසහිතවූ; විවෙකජං, විවේකයෙන් හටගත්; පීතිසුඛං, ප්‍රීතියහා සැප ඇති; පඨමං ඣානං, ප්‍රථම ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි අයංභික්ඛු; මේ මහණතෙම; මාරං, මාරයා; අඤ්ඤාසි, අඳ කොළ්ය; මාරවක්ඛුං, මාරචක්ෂුස; අපදං, ප්‍රතිෂ්ඨාරහිතයේ; වධිත්වා, නසා; පාපිමතො, මාරයාගේ; අදස්සනං, නොපෙනී ගිය; ගතො, ගියේයයි, වුච්චති, කියනුලැබේ;

මෙහි "අඤ්ඤාසිමාරං"යයි යුතන්හි මාරයාගේ ඇස් දුරලා මළ්ලයි බොදතයුතුයි; විදර්ශනා පාදකධ්‍යානයට සම වැදී ඉන්නා භික්ෂුවකුගේ සිත මෙතෙක් අරමුණක් නිසා පවතීයයි මාරයා දැක්මට අසමර්ථවෙයි; මාරයාගේ දර්ශනවිෂය නැතිකළහෙයින් අභෙදදුපචාරයෙන් 'අඤ්ඤාසිමාරං"යයි වදාළසේක; පුනව පරං—ප—පාපිමතො;

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සුඛස්සච පහාණා දුක්ඛස්සච පහාණා පුබ්බව සොමනස්ස දොමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛාසති පාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති,අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අන්ධමකාසිමාරං අපදං වධිත්වා මාර චක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො,

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සම තික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසි කාරා අනන්තො ආකාසොති ආකාසානචා යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයංවුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අන්ධමකාසිමාරං අපදං වධිත්වාමාරචක්ඛුං අදස්සනංගතොපාපිමතොපුනවපරං භික්ඛවේ භික්ඛුසබ්බසො ආකාසානචායතනං සමතික්කම්ම ගරොත විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණචාසතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අන්ධමකාසිමාරං අපදං වධිත්වා මාර චක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො,

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො විඤ්ඤාණචා යතනං සමතික්කම්ම නත්ථිකිඤ්චිති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයංවුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අන්ධමකාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො,

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛුසබ්බසොආකිඤ්චඤ්ඤායතනංසමති ක්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජවිහරති,අයංවුච්චතිභික්ඛ වෙ භික්ඛු අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනංගතො පාපිමතො,

පුනවපරංභික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා යතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධ උපසම්පජ්ජ විහරති පඤ්ඤායවස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති, අයංවුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අන්ධමකාසිමාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො තිණ්ණොලොකෙ විසත්තිං කන්ති, ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභි නන්දුන්ති;

නිවාප සුත්තං පඤ්චමං—3—5

—ප—සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං, නිරොධ සමාපත්තියව; උප සම්පජ්ජ, ළබ්ධ; විහරති, වාසයකරයි; පඤ්ඤාය, මාගීප්‍රඥාවෙන්; දිස්වා, චතුරාර්‍යසත්‍යයන් දැක; අස්ස, ඔහුගේ; ආසවා, කාමාදී චතුරාශ්‍රවයෝ; පරික්ඛීණා හොන්ති, ක්ෂයවූවාහුවෙත්; අයං-ප-ලොකෙ, ලොකයෙහි; විසත්තිකං, ආසක්ත විසත්තාවීයෙන් විසත්තිකා නම්ලද තෘෂ්ණාව; තිණ්ණා ඉති, තරණය කෙළේ යයි;—

ඉදං, මෙය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ: අවොච, වදාළසේක; අත්තමනා, සතුටුවූ; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං. දෙසනාව, අභිනන්දුං ඉති, සතුටින් පිළිගත්තාහුයයි—

නිවාප සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්සආරාමේ; අථඛෝ භගවා පුබ්බණ්හ
සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය සාවත්ථියං පිණ්ඩාය
පාවිසි, අථඛෝ සම්බහුලා භික්ඛූ යෙනායස්මා ආනන්දෝ තෙනූ
පසඞ්කම්සු, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොචුං.

චිරස්සුතා නො ආවුසෝ ආනන්ද භගවතො සම්මුඛා ධම්මිකථා
සාධු මයං ආවුසෝ ආනන්ද ලභෙය්‍යාම භගවතෝ සම්මුඛා
ධම්මිං කථං සවණාය‍ානි; තෙනහායස්මන්තෝ යෙන රම්මකස්ස
බ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමෝ තෙනුපසඞ්කමථ අපෙපවන්‍යාම ලභෙය්‍යාථ
භගවතෝ සම්මුඛා ධම්මිං කථං සවණාය‍ානි, එවමාවුසෝති ඛෝ
තෙ භික්ඛූ ආයස්මතෝ ආනන්දස්ස පච්චස්සොසුං, අථඛෝ
භගවා සාවත්ථියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාත
පටික්කන්තෙනා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි,

එවං මෙසුතං—ප—ආරාමෙ, අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා,
භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලයෙහි;
පුබ්බණ්හසමයං, යනු අන්‍යතාසංයොගයෙහි විතියාසි, නිවා
සෙත්වා, හැඳපෙරවා, විහාරනිවාසනය පෙරළා ග්‍රාමප්‍රවෙශයට
සුදුසුසේ සුපරිමණ්ඩලව යසි අවිගතයුතුසි. පත්තචීවරං ආදාය,
කසින් සිවුර හා අතින් පාත්‍රය ගෙණ; සාවත්ථියං, සැවැත්නු
වර; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; පාවිසි, වැඩිසේක; අථඛෝ, එකල්
හි; සම්බහුලාභික්ඛූ; දැනව්වැසි බොහෝ භික්ෂූහු; ආයස්මා
ආනන්දෝ, ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේ; යෙන—ප—අවොචුං,
ආවුසෝ ආනන්ද, ඇවැත්නි ආනන්දයෙනි! භගවතොසම්මුඛා,
භාග්‍යවතුන්වහන්සේහමුවෙන්; ධම්මිකථා, දැහැමිකථාතොම,
නො, අපවිසින් විරස්සුතා, පෙරඇසිනි; ආවුසෝ ආනන්ද;
ඇවැත්නි ආනන්දයෙනි! මයං, අපි; භගවතෝ සම්මුඛා, භාග්‍ය
වතුන්වහන්සේ හමුවෙන්, ධම්මිං කථං, දැහැමිකථාවක්; සව
ණාය, ඇසීමට, ලභෙය්‍යාම; ලබන්නෙමුද; සාධු, ඒපිණිස
යාවිඥකරමු; ආයස්මන්තෝ, ආයුෂ්මතුනි! තෙනහි, එසේවිනම්,
රම්මකස්සබ්‍රාහ්මණස්ස, රම්මකනම් බමුණාගේ; අස්සමෝ, අස
පුව; යෙන, යම් තැනෙක්හිද? තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමථ,
එළඹව්, භගවතෝ සම්මුඛා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගෙන්,
ධම්මිංකථං, දැහැමිකථාව; සවණාය; ඇසීමට; අපෙපවන්‍යාමලභෙ
ය්‍යාථ; ඉදින් ලබන්නාහුනම් යෙහෙකැයි; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු,
එවං ආවුසෝ ඉති ඛෝ,

---

* ධම්මිකං, ඉං.

ආයාමානන්ද යෙන පුබ්බාරාමෝ මිගාරමාතු පාසාදෝ තෙනු පසඞ්කමිස්සාම දිවා විහාරායානි, එවමහනෙතනි ඛෝ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවතෝ පච්චස්සොසි අථඛෝ භගවා ආයස්මතා ආනන්දෙන සද්ධිං යෙන පුබ්බාරාමෝ මිගාර මාතු පාසාදෝ තෙනුපසඞ්කමි දිවා විහාරාය, අථඛෝ භගවා ස ගණහ සමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨිතෝ ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි, ආයාමා නන්ද යෙන පුබ්බකොඨකෝ තෙනුපසඞ්ක මිස්සාම ගත්තානි පරිසිඤ්චිතුනති, එවමහනෙතනි ඛෝ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවතෝ පච්චස්සොසි, අථඛෝ භගවා ආයස්මතා

ආයස්මතොආනන්දස්ස, ආනන්දස්සථවිරස්ස්වනඞ්සේව; අස්සොසුං, පිළිවදන්දුන්හ; අථඛෝ, ඉක්ඛිනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; චරිත්වා, හැසිර; පච්ඡාභත්තං, බතින්පසුව; පිණ්ඩපාතපටික්ක නෙනා, පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනේ; ආයස්මන්තං ආනන්දං ආනන්දයුම්මතුන්ව; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක;

ආනන්ද! ආනන්දයෙනි! මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතාප්‍රාසා දනම්වූ; පුබ්බාරාමෝ, පූර්වාරාමවිහාරය, යෙන, යම්තැනෙක් හිද; තෙන, එතැන්හි; ආයාම, යමු; දිවාවිහාරාය, දහවල්විසි මට; උපසඞ්කමිස්සාම, එළඹෙන්නෙමුයි;

ආයස්මාආනන්දෝ, ආනන්දයුම්මතුන්වභන්සේ; එවමහනෙතඉති ඛෝ, එසේයසවාමිනිකියා; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සොසි, පිළිවදන්දුන්සේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ආයස්මතා ආනන්දෙනසද්ධිං, ආනන්ද යුම්මතුන්සමඟ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතාප්‍රාසාදනම්වූ; පුබ්බාරාමෝ, පූර්වාරාමය; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන; එතැන්හි; දිවාවිහාරාය; දිවාවිහරණයපිණිස; උපසඞ්කමි, එළ ඹිසේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සායණහසමයං, සවස්කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, පලසමවහින්; වුට්ඨිතෝ, නැගිටිසේක්; ආයස්මන්තං ආනන්දං, ආනන්දයුම්ම තුන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; ආනන්ද! ආනන්දය! පුබ්බකොඨකෝ, පූර්වදිගකොටුව; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන් හි; ආයාම, යමු; ගත්තානි, ශරීරාවයවයන්; පරිසිඤ්චිතුං, සෝ දන්ට; උපසඞ්කමිස්සාම, එළඹෙන්නෙමුයි; එවං—ප—පුබ්බ කොඨකෝ, පෙරදිග දිගකොටුවෙහි, ගත්තානි, ශරීරාවයව;

ආනන්දත්ථේර සඬිං යෙන පුබ්බකොඨකො තෙනුපසඞ්කම් භත්තා නි පරිසිඤ්චිතුං පුබ්බකොඨකෙ ගත්තානි පරිසිඤ්චිත්වා පච්චුත්ත රිත්වා එකචීවරෝ අට්ඨාසි ගත්තානි පුබ්බාපයමානෝ

අථඛෝ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවන්තං එතදවොච අයං භන්තෙ රම්මකස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමෝ අවිදූරෙ රමණීයෝ භන්තෙ රම්මකස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමෝ පාසාදිකෝ භන්තෙ රම්ම කස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමෝ සාධු භන්තෙ භගවා යෙන රම්ම කස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමෝ තෙනුපසඞ්කමතු අනුකම්පං උපා දායාති අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන අථඛෝ භගවා යෙන රම්මකස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමෝ තෙනුපසඞ්කම් තෙන

පරිසිඤ්චිත්වා, සෝදෑ; පච්චුත්තරිත්වා, ගොඩනැඟි; ගත්තානි, ශරීරාවයවයන්; පුබ්බාපයමානෝ, පූර්වාවස්ථාවටපමුණුවමින්, හෙවත්, ඇඟදියසිදුවමින්; එකචීවරෝ, එකම්හඳනාසිවුරෙන් යුක්තව; අට්ඨාසි, වැඩසිටි සේක;

අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මාආනන්දයුෂ්මතුන්වහන්සේ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, සැළකෙළේය; භන්තෙ, ස්වාමිනි! රම්මකස්සබ්‍රාහ්මණස්ස, රම්මකනම්බමුණාගේ; අයංඅස්සමෝ, මේ අසපුව; අවිදූරෙ, සමීපයෙහිවේ; භන්තෙ, ස්වාමීනි! රම්මකස්සබ්‍රාහ්මණස්ස, රම්මකනම්බමුණාගේ, අස්සමෝ, ආශ්‍රමයතෙම; රමණීයෝ, සිත්කලුය; භන්තෙ, ස්වාමීනි! රම්මකස්සබ්‍රාහ්මණස්ස, රම්මකබ්‍රාහ්මණයාගේ, අස්සමෝ, අසපුව; පාසාදිකෝ දුටුවන් පහදවන්නේය; භන්තෙ, ස්වාමීනි! රම්මකස්සබ්‍රාහ්මණස්ස, රම්මකබමුණාගේ, අස්සමෝ, අසපුව; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි, අනුකම්පං උපාදාය, අනුකම්පාරූගෙණ හෙවත් කරුණාකොට; උපසඞ්කමතු, එළඹෙතසේක්වා; සාධු, ඒපිණිසයාච්ඤාකරම්, භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; තුණ්හීභාවෙන, නිශ්ශබ්දභාවයෙන්; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; රම්මකස්සබ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමෝ, රම්මකබමුණාගේ අසපුව; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; තෙනඛොපනඋම්මයෙන, එකල්හි; සම්බහුලා භික්ඛූ, බොහෝභික්ෂූහු; රම්මකස්සබ්‍රාහ්මණස්ස, රම්මකබමුණාගේ; අස්සමෙ; අසපුවෙහි; ධම්මියාකථාය, දසපාරමී අභිනිෂ්ක්‍රමණාදී දැහැමිකථාවෙන්යුක්තව; සන්නිසින්නාහොන්ති, හුන්නාහුවෙත්,

ඛොපන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ රම්මකස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමෙ ධම්මියාකථාය සන්නිසින්නා හොන්ති අථඛො භගවා බහිවාරකොට්ඨකෙ අට්ඨාසි කථාපරියොසානං ආගමයමානො අථඛො භගවා කථා පරියොසානං විදිත්වා උක්කාසිත්වා අගග ලං ආකොටෙසි විවරිංසුඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො වාරං

අථඛො භගවා රම්මකස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අස්සමං පවිසිත්වා පඤ්ඤ තෙන ආසනෙ නිසීදි නිසජ්ජඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසිකාය තුම්හෙ භික්ඛවෙ එතරහි කථාය සන්නිසින්නා කාව පනවො අන්තරා කථා විප්පකතා භගවන්ත මෙවඛො නොනෙත ආරබ්භධම්මිකථා විප්පකතා අථ භගවා අනුපපත්තොති සාධු භික්ඛවෙ එතං ඛො භික්ඛවෙ තුම්හාකං පතිරූපං කුලපුත්තා නං සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතානං යං තුම්හෙ

අථඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; කථාපරියොසා නං, කථාවෙහිනිමාව; ආගමයමානො, බලාපොරොත්තුවෙමින්; බහිවාරකොඨකෙ, බිහිදොරකොටුවෙහි; අට්ඨාසි, වැඩසිටිසේක; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ;

කථාපරියොසානං, කථාකෙළවර; විදිත්වා, දැන; උක්කාසිත්වා, කාරා; අගගලං, අගුල; ආකොටෙසි, නියගින්නටටුකෙළේය; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; වාරං, දෙර; විවරිංසුඛො, හැරියාහුය; අථඛො ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; රම්මකස්සබ්‍රාහ්මණස්ස, රම්මකබමුණාගේ අස්සමං, ආශ්‍රමයට; පවිසිත්වා, පිවිස; පඤ්ඤත්තෙ, පණවන ලද; ආසනෙ, බුඬාසනයෙහි; නිසීදි, වැඩහුන්සේක; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; නිසජ්ජඛො, වැඩහිඳගෙණම; භික්ඛූ, භික්ෂූන්, ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එත රහි, දැන්; කාය නුකථාය, කිනම්කථාවකින්යුක්තව; සන්නි සින්නාඅත්ථ, එක්වහුන්නහුද? වො, තොපගේ, කාවපනඅන්ත රාකථා, කිනම්අතුරුකථාවක්; විප්පකතා, අඩාලවීද? භග වන්තං එව, භාග්‍යවතුන්වහන්සේම, ආරබ්භ, අරහයාපැවැති, නො, අපගේ, ධම්මිකථා, දහැම්කථාතොම; විප්පකතා, අඩා ලවිය; අථ, ඉක්බිති, භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අනුපප තෙතාඉති, වැඩසේකැයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සාධු, මැනවි, යං, යම්හෙයකින්, තුම්හෙ, තොපි; ධම්මියාකථාය, දහැම්කථා; වෙන්, යුක්තව; සන්නිසීදෙය්‍යාථ, හිඳිනහුද? එතං, යනමේ කාරණය; සද්ධා, ශ්‍රද්ධාවෙන්; අගාරස්මා, ගිහිගෙන්නික්ම; අන

ධම්මියා කථාය සන්නිසීදෙය්‍යාථ සන්නිපතිතානං වෝ භික්ඛවේ ඒසං කරණීයං ධම්මීවා කථා අරිෙයාවා තුණ්හීභාවෝ

වෙමා භික්ඛවේ පරියෙසනා අරියාව පරියෙසනා අනරියාව පරියෙසනා කතමාව භික්ඛවේ අනරියා පරියෙසනා, ඉධ භික්ඛවෙ එකවෙවා අත්තනා ජාතිධම්මෝ සමානෝ ජාති ධම්මං ෙයව පරියෙසති අත්තනා ජරාධම්මෝ සමානෝ ජරා ධම්මං යෙව පරියෙසති අත්තනා බ්‍යාධිධම්මෝ සමානෝ බ්‍යාධිධම්මං ෙයව පරියෙසති අත්තනා මරණධම්මෝ සමා නෝ මරණධම්මං යෙව පරියෙසති අත්තනා සොකධම්මෝ සමානෝ සොකධම්මං ෙයව පරියෙසති අත්තනා සඞ්කිලෙස ධම්මෝ සමානෝ සඞ්කිලෙස ධම්මං යෙව පරියෙසති කිව භික්ඛවේ ජාතිධම්මං වදෙථ පුත්ත හරියං භික්ඛවේ ජාති ධම්මං දාසිදාසං ජාතිධම්මං අජෙළකං ජාතිධම්මං කුක්කුට සූකරං ජාතිධම්මං හත්ථි ගවාස්ස වළවං ජාතිධම්මං ජාතරූප රජතං ජාතිධම්මං ජාතිධම්මා භික්ඛවේ උපධයෝ එත්ථයං ගථිතෝ මුච්ඡිතෝ අජෙඣාපන්නෝ,

---

ශාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතානං, පැවිදිවූ, කුලපුත්තානං, ආචාරකුලපුත්‍රවූ, තුම්හාකං, තෙපව, පතිරූපංඛෝ, සුදුසු මැයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සන්නිපතිතානං, රැස්වූ, වෝ. තෙපවිසින්; ධම්මිකථාවෝ, දැහැමිකථාවක්පැවැත්වීම්හෝ, අරියෝ තුණ්හීභාවෝවා, ආර්‍යතූෂ්ණීභාවයහෝයන; එසං, දෙකා; කරණීයං, කටයුතුයි;

ධ්‍යානයට පැමිණ හෝ මූලභාවනාස්ථානය මෙනෙහිකොට විසී මහෝ ආර්‍යවූනිශශබ්දභාවයි දතයුතුයි; අරියාපරියෙසනා, ආර්‍යතූෂ්ණීයන් විසින් කටයුතුසෙවීමය,

අනරියාපරියෙසනා, අනාර්‍යතූෂ්ණීයන් විසින් කටයුතුසෙවීම්දයන දෙකයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අරියාපරියෙසනා, ආර්‍යතූෂ්ණීභාවයනු, කතමාව, කවරීද?

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේලොකයෙහි, එකවෙවා, ඇතැම් කෙණෙක්; අත්තනා, තෙමේ; ජාතිධම්මෝසමානෝ, ජාති ස්වභාවකොට ඇත්තේ; ජාතිධම්මං එව, ජාතිස්වභාවකොට ඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයයි; අත්තනා, තෙමේ; ජරා ධම්මෝසමානෝ, ජරාවස්වභාවකොට ඇත්තේම; ජරාධම්මං

එව්වාය ගථිතෝ මුච්ඡිතෝ අජ්ඣොපන්නා අත්තනා, ජාතිධම්මෝ සමානෝ ජාතිධම්මඤ්ඤේව පරියේසති කිව භික්ඛවේ ජරාධම්මං වදේථ පුත්ත හරියං භික්ඛවේ ජරා ධම්මං දුස්සිඤ්ඤං ජරා ධම්මං අජේළකං ජරාධම්මං කුක්කුවසූකරං ජරාධම්මං හත්ථි ගවාස්ස වළවං ජරාධම්මං ජාතරූප රජතං ජරා ධම්මං ජරා ධම්මා හේතෝ භික්ඛවේ උපධයෝ එව්වාය ගථිතෝ මුච්ඡිතෝ අජ්ඣොපන්නා අත්තනා ජරාධම්මෝ සමානෝ ජරා ධම්මංයේව පරියේසති කිව භික්ඛවේ ව්‍යාධිධම්මං වදේථ පුත්තහරියං භික්ඛවේ ව්‍යාධිධම්මං දුස්සිඤ්ඤං ව්‍යාධිධම්මං

එව, ජරාවසභාවඤොටඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයසි; අත්තනා, තෙමේ; ව්‍යාධිධමෙමාසමානෝ, ව්‍යාධියසවභාවකොට ඇත්තේම; ව්‍යාධිධම්මං යෙව, ව්‍යාධියසවභාවකොටඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයසි; අත්තනා, තෙමේ; මරණධමෙමා සමානෝ, මරණයසවභාවකොටඇත්තේ, මරණධම්මං එව, මරණයසවභාවකොට ඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයසි; අත්තනා, තෙමේ; ඝොකධමෙමාසමානෝ, ඝොකයසවභාවකොටඇත්තේම; ඝොකධම්මං එව, ඝොකයසවභාවකොටඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයසි; අත්තනා, තෙමේ; සඞ්කිලෙසධමෙමා සමානෝ, කෙලෙසෙතසවභාවඇත්තේ; සංකිලෙසධම්මං එව, කෙලෙසීඝසවභාවකොටඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයසි හික්ඛවේ, මහණෙනි! කිව, කුමක්; ජාතිධම්මා, ජාතියසවභාවකොටඇතියසි; වදේථ, කියවිද; පුත්තභරියං, අඹුදරුවන්; ජාතිධම්මං, ජාතියසවභාවකොටඇත්තේයසි; දුසිඤ්ඤං, දුසිඳස්හු;—අජේළකං, එළුතිරළු;—කුක්කුට සූකරං, කුකුල්හූරු—හත්ථිගවාස්සවළවං, ඇත්ගවවෙළඹු;=ජාතරූපරජතං, රන්හාලොහමාසාදිය; ජාතිධම්මං, ජාතියසවභාවකොට ඇත්තාහුයසි, වදේථ, කියව්; භික්ඛවේ, මහණෙනි! එතෙ උපධයෝ, මේපවකාමූපධීහු; ජාතිධම්මා, ජාතියසවභාවකොට ඇත්තාහ; එව්, මේපව කාමයෙහි, අයං, මේඅනායස්තෙම; ගථිතෝ, ඉපිතවූයේ; මුච්ඡිතෝ, මුර්ච්ඡාවූයේ; අජ්ඣොපන්නා, ඇතුළත්වූයේ;ං අත්තනා, තෙමේ; ජාතිධමෙමාසමානෝ, ජාතියසවභාවකොටඇත්තේම; ජාතිධම්මං එව; ජාතියසවභාවකොටඇත්තක්ම; පරියෙසතිසොයසි,—ප—ජරාධම්මං එව, ජරාවසභාවකොට ඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයසි; අත්තනා, තෙමේ, ව්‍යාධිධමෙමා, ව්‍යාධියසවභාවකොට ඇත්තේ; ව්‍යාධිධම්මං

අජෙළකං බ්‍යාධිධම්මං කුක්කුව සූකරං බ්‍යාධිධම්මං භක්ඛි ගවාසස එළුවං බ්‍යාධිධම්මං බ්‍යාධිධම්මා හෙතෙ භික්ඛවෙ උපධයෝ එත්‍ථායං ගථිතෝ මුච්ඡිතෝ අජ්ඣොපන්නා අත්තනා බ්‍යාධිධම්මා සමානෝ බ්‍යාධිධම්මයෙඤ්ඤව පරියෙසති.

කිව භික්ඛවෙ මරණ ධම්මං වදෙථ පුත්තභරියං භික්ඛවෙ මරණ ධම්මං දුසිදූසං, මරණධම්මං අජෙළකං මරණ ධම්මං කුක්කුට සූකරං මරණධම්මං භක්ඛි ගවාසස එළුවං මරණධම්මං මරණ ධම්මා හෙතෙ භික්ඛවෙ උපධයෝ එත්‍ථායං ගථිතෝ මුච්ඡිතෝ අජ්ඣොපන්නා අත්තනා මරණධම්මා සමානෝ මරණ ධම්ම ඤ්ඤව පරියෙසති කිව භික්ඛවෙ සොකධම්මං වදෙථ පුත්ත භරියං භික්ඛවෙ සොකධම්මං දුසිදූසං සොකධම්මං අජෙළකං සොකධම්මං කුක්කුට සූකරං සොකධම්මං භක්ඛි ගවාසස එළුවං සොකධම්මං සොකධම්මා හෙතෙ භික්ඛවෙ උපධයෝ එත්‍ථායං ගථිතෝ මුච්ඡිතෝ අජ්ඣොපන්නා අත්තනා සොකධම්මා සමා

එව, ව්‍යාධියසවභාවකොට ඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයසි;—මරණධම්මෝසමානෝ, මරණසවභාවකොටඇත්තේම,—

සොකධම්මෝසමානෝ, සොකයසවභාවකොට ඇත්තේම; සඞ්කිලෙසධම්මෝසමානෝ, කෙලසීමසවභාවකොට ඇත්තක්ම පරියෙසති, (×) යොයසි, භික්ඛවෙ මහණෙනි! කිං, කුමක් ජාතිධම්මං, ජාතියසවභාවකොට ඇත්තහුයසි; වදෙථ, කියව්ද?

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුත්තභරියං, පුත්‍රදාරාවන්, ජාතිධම්මං, ජාතියසවභාවකොට ඇත්තවුන්යසි (වදෙථ, කියව්;) දුසිදූසං දූසිදස්හු;-අජෙළකං,එළුකිරෙළු-කුක්කුටසූකරං, කුකුළුහූරු-ප-අත්තනා, තෙමේ, ජාතිධම්මා සමානෝ, ජාතිය සවභාවකොට, ඇත්තේම; ජාතිධම්මං එව ජාතිය සවභාවකොට ඇත්තක්ම; පරියෙසති, යොයසි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි!කිව, කුමක්, ජරාධම්මං ජරාවසවභාව කොටඇත්තහු යසි; වදෙථ, කියව්ද?පුත්තභරියං, පුත්‍රදාරාවන්; ජරාධම්මං ජරාව සවභාවකොට ඇත්තහුයසි; වදෙථ, කියව්; දුසිදූසං, දූසිදස්හු; ජරාධම්මං, ජරාවසවභාවකොට ඇත්තහුයසි; වදෙථ, කියව්; අජෙළකං—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එතෙ උපධයෝ, මේ පඤ්චකාමූපධීහු; ජරාධම්මා, ජරාව සවභාකොට ඇත්තාහ; එත්‍ථ—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කිව, කුමක්; ව්‍යාධි

නො සොක ධම්මයෙසඳව පරියෙසති කිව භික්ඛවෙ සඞ්කිලෙස ධම්මං වදෙථ පුත්ත භරියං"භික්ඛවෙ සඞ්කිලෙස ධම්මං දුසිදුසං සඞ්කිලෙසධම්මං අජෙළකං සඞ්කිලෙස ධම්මං කුක්කුව සූනරං සඞ්කිලෙස ධම්මං හත්ති ගවාස්ස වළවං සඞ්කිලෙස ධම්මං ජාත රූපා රජතං සඞ්කිලෙස ධම්මං හෙතෙ භික්ඛවෙ උපධයො එත්ථායං ගථිතා මුච්ඡිතා අජ්ඣොපන්නා අනත්තා සඞ්කිලෙස ධමෙමා සමානො සඞ්කිලෙස ධම්ම යෙසඳව පරියෙසති අයං භික්ඛවෙ අනරියා පරියෙසනා.

කතමාව භික්ඛවෙ අරියා පරියෙසනා ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චෙ අත්තනා ජාතිධමෙමා සමානො ජාතිධමෙම ආදීනවං විදිත්වා අජාතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බානං පරියෙසති අත්තනා ජරාධමෙමා සමානො ජරා ධමෙම ආදීනවං විදිත්වා අජරං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බානං පරියෙසති අත්තනා ව්‍යාධි ධමෙමා යමානො ව්‍යාධිධමෙම ආදීනවං විදිත්වා අව්‍යාධිං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බානං පරියෙසති, අත්තනා මරණ ධමෙමා සමානො මරණධමෙම ආදීනවං විදිත්වා අමතං අනුත්තරං

ධම්මං, ව්‍යාධිය සභාවකොට ඇත්තේයසි; වදෙථ, කියවිද? පුත්තභරියං—ප—අත්තනා, තෙමේ; ව්‍යාධිධමෙමා සමානො, ව්‍යාධිය සභාවකොට ඇත්තේම, ව්‍යාධිධම්මං එව, ව්‍යාධිය සභාවකොට ඇත්තක්ම; පරියෙසති, සොයයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කිව, කුමක්, මරණධම්මං, මරණය සභාව කොටඇත්තේයසි, වදෙථ, කියවිද? පුත්තභරියං—ප—පරියෙසති, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කිව, කුමක්, සොකධම්මං, ශොකය සභාවකොට ඇත්තේයසි; වදෙථ, කියවිද? පුත්තභරියං—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කිව, කුමක්, සඞ්කිලෙස ධම්මං, තෙලෙසිම සභාවකොට ඇත්තේයසි; වදෙථ, කියවිද? පුත්තභරියං—ප—පරියෙසති;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයං, මේ අනරියා පරියෙසනා අනායස්‍ම සෙවීමයි,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අරියා පරියෙසනා, ආයස්‍මවූ සෙවීම; කත මාව, කවරිද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේලොකයෙහි; එක චෙචා, ඇතැම්කෙනෙක්; අත්තනා, තෙමේ, ජාතිධමමාසමානො, ජාතිය සභාවකොට ඇත්තේ, ජාතිධමෙමා, ජාතිය සභාව කොටඇතිබැවිනි; ආදීනවං, දොෂය; විදිත්වා, දැන; අජාතං, ජන්ම

යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසති අත්තනා සොඅධම්මෝ සමානෝ යොක ධම්මෝ ආදීනවං විදිත්වා අසොකං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බානං පරියෙසති අත්තනා සඞ්කිලෙස ධම්මෝ සමානෝ සඞ්කිලෙස ධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අසඞ්කිලිට්ඨං අනුත්තාරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසති අයං භික්ඛවෙ අරියා පරියෙසනා

අහම්පි සුදං භික්ඛවෙ පුබ්බෙව සම්බොධා අනභිසම්බුද්ධෝ බොධිසත්තොව සමානෝ අත්තනා ජාතිධම්මෝ සමානෝ ජාති ධම්මඤ්ඤෙව පරියෙසාමි අත්තනා ජරාධම්මෝ සමානෝ ජරා ධම්මඤ්ඤව පරියෙසාමි

අත්තනා ව්‍යාධිධම්මෝ සමානෝ ව්‍යාධිධම්මඤ්ඤව පරියෙ සාමි අත්තනාමරණධම්මෝ සමානෝ මරණ ධම්මඤ්ඤව පරියෙ සාමිඅත්තනා සොකධම්මෝ සමානෝ සොක ධම්මඤ්ඤව පරියෙසාමි අත්තනා සඞ්කිලෙස ධම්මෝ සමානෝ සඞ්කි ලෙස ධම්මඤ්ඤව පරියෙසාමි තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි කිනාහුඛෝ අහං අත්තනා ජාතිධම්මෝ සමානෝ ජාතිධම්මඤ්ඤව පරියෙසාමි අත්තනා ජරාධම්මෝ සමානෝ ජරා ධම්මඤ්ඤව පරියෙසාමි අත්තනා ව්‍යාධිධම්මෝ සමානෝ ව්‍යාධිධම්මඤ්ඤව පරියෙසාමි අත්තනා මරණධම්මෝ

රහිතවූ; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; යොගක්ඛෙමං, ඛෙමයොග යෙන් ක්‍ෂෙමවූ; නිබ්බාණං, නිවණ; පරියෙසති, සොයයි;—ප— අජරං, ජරාරහිතවූ—අව්‍යාධිං— ව්‍යාධිරහිතවූ— අමතං— මරණ රහිතවූ— අසොකං—ශොකරහිතවූ—අසඞ්කිලිට්ඨං, රාගාදීන් නොකෙලෙසන ලද්දාවූ; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; යොගක්ඛෙමං, කාමයොග, භවයොග දිට්ඨියොග අවිජ්ජායොග යන සතරයොග යෙන් ක්‍ෂෙමවූ; නිබ්බාණං, නිවණ, පරියෙසති, සොයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයං, මේ; අරියා පරියෙසනා, ආර්‍යවූ; සෙවීමයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහම්පිසුදං, මමද; පුබ්බෙවසම්බොධා, බුද්ධත්වයට පූර්‍වයෙහි; අනභිසම්බුද්ධෝ, බුදුනොවූයේ; බොධිසත්තොව්‍ය එවසමානෝ, බෝසත්වූයේම; අත්තනා, තෙමේ; ජාතිධම්මෝ සමානෝ, උත්පත්තීය සවභාවකොටඇත්තේ, ජාතිධම්මංඑව; ජාතියසවභාවකොට ඇත්තක්ම; පරියෙසාමි, සොයමි, —ප—යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; අත්තනා, තෙමේ; ජාති

සමානෝ මරණ ධම්මඤ්ඤේව පරියෙසාමි අත්තනා සොක ධම්මෝ සමානෝ සොකධම්මඤ්ඤේව පරියෙසාමි අත්තනා සඞ්කිලෙස ධම්මෝ සමානෝ සඞ්කිලෙස ධම්මඤ්ඤේව පරියෙසාමි ඝනනුනාහං අත්තනා ජාතිධම්මෝ සමානෝ ජාතිධම්මෙ ආදීනව විදිත්වා අජාතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසෙය්‍යං අත්තනා ජරාධම්මෝ සමානෝ ජරාධම්මෙ ආදීනවං විදිත්වා අජරං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසෙය්‍යං අත්තනා බ්‍යාධිධම්මෝ

සමානෝ බ්‍යාධිධම්මෙ ආදීනවං විදිත්වා අබ්‍යාධිං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බානං පරියෙසෙය්‍යං අත්තනා මරණ ධම්මෝ සමානෝ මරණ ධම්මෙ ආදීනවං විදිත්වා අමතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසෙය්‍යං අත්තනා සොකධම්මෝ සමානෝ සොක ධම්මෙ ආදීනවං විදිත්වා අසොකං නිරුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසෙය්‍යං අත්තනාසඞ්කිලෙස ධම්මෝ සමානෝ සඞ්කිලෙස ධම්මෙ ආදීනවං විදිත්වා අසඞ්කි ලිට්ඨං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බානං පරියෙසෙය්‍යන්ති සෝ ඛෝ අහං භික්ඛවෙ අපරෙන සමයෙන දහරොව සමානෝ සුසුකාළකෙසෝ භද්‍රෙන යොබ්බනෙන පඨමෙන වයසා අකාමකානං මාතා පිතූනං අස්සුමුඛානං රුදන්තානං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගා රසමා අනගාරියං පබ්බජිං සොඑවං පබ්බජිතෝ සමානෝ කිං

ධම්මොඝසමානෝ, ජාතිය සවභාවයොටඇත්තේ; ජාතිධම්ම ජාතිසවභාවයෙහි; ආදීනවං, දොෂය; විදිත්වා, දැන; අජාතං, ජාතිරහිතවූ; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; යොගක්ඛෙමං, සතර යොගශෝන්ක්ෂෙමවූ; නිබ්බාණං, නිවණ; පරියෙසෙය්‍යං, සොයන්නෙමිනම්? නුණ, යෙහෙතැයියාසි;—ප—පරියෙසෙය්‍යන්ති භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛොඅහං, ඒමමවනාහි; අපරෙනසම යෙන, මැතකාලකින්; දහරොසමානොඑව, තරුණවූයේම; සුසු කාළකෙසෝ, යහපත් අදුන්වන් නෙහෙඇත්තේ; භද්‍රෙන යොබ්බනෙන, උතුම් යොවුන් බැවින්; සමන්නාගතෝ, යුක්ත වූයේ; පඨමෙනවයසා, කුඩාවයසින් පළමුවනවයසින් උපලක්ෂිත වූයේ; අකාමකානං, නොකමැතිවූ; අස්සුමුඛානං, කඳුලුවැකුනු මුවඇති; රුදන්තානං, හඬන්නාවූ; මාතාපිතූනං, මව්පියන්ට අනදරකොට; හෙවත්, මව්, පියන්නඬද්දී; මෙහි අනාදරාර්ථ යෙහි ඔඞ්හියි, කෙසමස්සුං, හිසකෙහෙ දැළිරවුලු; ඔහාරෙත්වා බහා; කාසායානිවත්ථානි, කාසාවත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගා රසමා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි, පබ්බජිං, පැවිදිවිම්; එවං, මෙසේ; පබ්බජිතෝ සමානෝ, පැවිදිවූම, සෝ, ඒමම; කිං කුසලගවෙසී, කුසල් කුමක්දැයිසලකන්නේ; අනු ත්තරං, නිරුත්තරවූ; සන්තිවරපදං, උතුම් නිර්‍වාණපදය; පරියෙ සමානෝ, සොයමින්; ඇාලාමෝ කාලාමගොත්‍ර ඇති; ආලාරෝ ආලාර තවිස්තෙම; යෙනඛෝ; යම්තැනෙක්හිද; තෙන,

කුසලගවෙසී අනුත්තරං සන්තිං වරපදං පරියෙසමානෝ යෙන ආළාරෝ කාලාමෝ තෙනුපසඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා ආළාරං කාලාමං එතදවොචං ඉච්ඡාමහං ආවුසො කාලාම ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ බ්‍රහ්ම චරියං චරිතුන්ති

එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ ආළාරෝ කාලාමෝ මං එතදවොච විහරතායස්මා තාදිසො අයං ධම්මො යත්ථ විඤ්ඤූ පුරිසෝ න චිර සෙව සකං ආචරියකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාති. සෝ ඛො අහං භික්ඛවෙ නවිරසෙව ඛිප්පමෙව තං ධම්මං පරියාපුණිං, සොඛො අහං භික්ඛවෙ තාවතකෙනෙව ඔඨපහත මත්තෙන ලපිත ලාපන මත්තෙන ඤාණවාදඤ වදාමි, ථෙරවාදඤ ජානාමි පස්සාමීතිඤ පටිජානාමි, අහඤෙව අඤ්ඤෙපි තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි නඛො ආළාරෝ කාලාමෝ ඉමං ධම්මං කෙවලං සද්ධාමත්තකෙන සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමීති පවෙදෙති අද්ධා ආළාරෝ කාලාමෝ ඉමං

එතෑන්හි; උපසඞ්කමිං එළඹියෙමි; උපසඞ්කමිත්වා එළඹ; කාලාමං කාලාම්, ගොත්‍ර ඇති, ආළාරං, ආළාර තාපසයාව, එතං, මෙය; අවොචං, කීයෙමි; ආවුසොකාලාම! ඇවැත්නිකාලාමයෙනි, ඉමස්මිංධම්මවිනයෙ, මේතොපසස්තෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසර; චරිතුං, හැසිරෙන්ට; අහං, මම; ඉච්ඡාමිඉනි, කැමැත්තෙමියි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවුත්ත, මෙසේ කීකල්හි; කාලාමෝ, කාලාමතුම්බු; ආළාරෝ, ආළාරතාපසතෙම; මං, මට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; යත්ථ, යම්තැනෙක; විඤ්ඤූ, නුවණැත්තාවූ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; නවිරසෙව, නොබෝකලකින්; සකං ආචරියකං, සවකීයාචාර්‍යසමය; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ප්‍රතිලාභයකොට; විහරෙය්‍ය, වාසයකරන්නේද; අයංධම්මො, මේධර්මය තෙම්; තාදිසො, එබඳුය; එහෙයින්, ආයස්මා, ආයුෂ්මත්තෙම; විහරතු ඉති, වාසයකෙරේවාසි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛොඅහං, ඒමම; නවිරසෙව, නොබෝකලකින්; ඛිප්පංඑව, වහාම; තං ධම්මං, ඔවුන්ගේසමයා ගතපෙල; පරියාපුණිං, අසාම ප්‍රගුණකෙළෙම්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛො අහං, ඒමම; ඔඨපහතමත්තෙන, ඔහු කියන ලද්ද පිළිගැන්මට තොළ පෙරළූ පමණින්; ලපිතලාපන මත්තෙන, ඔහු කියනලද්ද නැවත කී පමණින්; තාවතකෙනඑව, මෙබඳු සවලපකාලයකින්; ඤාණවාදංව, දනිමියයි කීමද; ථෙරවාදංව, එහි සථිරයයි කීමද; වදාමි, කියමි; ජානාමි, ඔවුන්ගේ ධර්මය දනිමියිද; පස්සාමි දකිමියිද; පටිජානාමි, ප්‍රතිඥකරමි; අහංවඑව; මමද, අඤ්ඤවැ; මා පමණක්තොව අන්‍යයෝද මෙසේ කියති; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්සමයහං, ඒමට; එතං අහොසි, මේසිතවිය; ආළාරොකාලාමෝ ආළාරකාලාමතෙම; ඉමංධම්මං, මේධර්මය; කෙවලං, හුදෙක්; සද්ධාමත්තකෙන, ඇද කිම් පමණකින්; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ටඥනයෙන්, සච්ඡි

ධම්මං ජානං පස්සං විහරතීති අථඛොහං භික්ඛවේ යේන ආළාරෝ කාලාමෝ තෙනුපසඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා ආළාරං කාලාමං එතදවොචං

කිත්තාවතා නො ආවුසො කාලාම ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසීති එවං වුත්තෙ භික්ඛවේ ආළාරෝ කාලාමෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං පවෙදෙසි, තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි නඛො ආළාරසෙවව කාලාමස්ස අත්ථි සද්ධා මයහමපත්ථි සද්ධා නඛො ආළාරසෙවව කාලාමස්ස අත්ථි විරියං මයහමපත්ථි විරියං නඛො ආළාරසෙවව කාලාමස්ස අත්ථි සති මයහමපත්ථි සති නඛො ආළාරසෙවව කාලාමස්ස අත්ථි සමාධි මයහමපත්ථි සමාධි නඛො ආළාරසෙවව කාලාමස්ස අත්ථි පඤ්ඤා මයහමපත්ථි පඤ්ඤා ගන්නූනාහං යං ධම්මං ආළාරෝ කාලාමෝ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමීති පවෙදෙති තස්ස ධම්මස්ස සච්ඡිකිරියාය පදහෙය්‍යන්ති සොඛො අහං භික්ඛවෙ නචිරසෙවව ඛිපමෙව තං ධම්මං සයං

කත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ප්‍රතිලාභයකොට; විහරාමි ඉති, වාසයකෙරෙමියි; නඛොපවෙදෙති, නොම ප්‍රකාශකෙරෙයි; කාලාමෙ, කාලමනම්වූ; ආළාරෝ, ආළාරතෙම; අඛ, එකාන්ත යෙන්; ඉමං ධම්මං, මේ ධර්මය; ජානං, දන්නේ; පස්සං, දක්නේ, විහරතීඉති, වාසයකෙරේයයි; අථඛො—ප—එතදවොචං,

ආවුසොකාලාම! ඇවැත්නිකාලාමයෙනි! කිත්තාවතා, කෙපමණකින්; ඉමංධම්මං, මේ ධර්මය; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊට එළඹ; පවෙදෙසිඉති, ප්‍රකාශකෙරේදැයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවුත්තෙ, මෙසේ කීකල්හි; කාලාමෙ, කාලමනම්වූ; ආළාරෝ, ආළාරතෙම; ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය කෙළවරකොට ඇති සපතාසමාපත්තිය; පවෙදෙසි, දන්වූසේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්සමයහං, ඒමට;එතංඅහොසි, මේසිතුවිය; ආළාරස්ස කාලාමස්සඑව, ආළාරකාලාමයාගේමය; සද්ධා, මේසත්සමවත් ඉපදවීමේ ශ්‍රද්ධාව; නඛොඅත්ථි, ඇත්තේනොවෙයි; මයහඅපි, මටද; සද්ධා, ශ්‍රද්ධාව; අත්ථි, ඇත; විරියං, එබඳු වීර්‍යය= සති, සමාධියැ;— සමාධි, සමාධිය= පඤ්ඤා, ප්‍රඥාව;—ප—යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; ආළාරෙකාලාමෙ, ආළාරකාලාමතෙම; යං ධම්මං, යම් ධර්මයක්; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරාමීති, වාසයකෙරෙමියි, පවෙදෙති, දන්වයිද; තස්ස ධම්මස්ස, ඒ ධර්මය; සච්ඡිකිරියාය; ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීම පිණිස; පදහෙය්‍යං ඉති, ව්‍යායම්කරන්නෙමියි,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛොඅහං, ඒමම; නචිරස්සෙව; නොබෝකලකින්; ඛිපංඑව, වහාම; තං ධම්මං, ඒ ධර්මය; සයං තෙමේ; අභිඤ්ඤා, දැන;

අභිඤ්ඤාය සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසිං අථඛ්වාහං භික්ඛවේ යෙන ආළාරෝ කාලාමෝ තෙනුපසඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා ආළාරං කාලාමං එතදවොචං එත්තාවතා නො ආවුසො කාලාම ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසීති එත්තාවතා ඛො අහං ආවුසෝ ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙමීති අහමපිඛො ආවුසො එත්තාවතා ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමීති, ලාභා නො ආවුසො සුලද්ධං නො ආවුසො යෙ මයං ආයස්මන්තං තාදිසං සබ්‍රහ්මචාරිං පස්සාම, ඉති යාහං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙමි තං ත්වං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරසි යං ත්වං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරසි තම්හං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙමි ඉති යංඛං ධම්මං ජානාමි තං ත්වං ධම්මං ජානාසි යං ත්වං ධම්මං ජානාසි තම්හං ධම්මං ජානාමි,

---

සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට, උපසම්පජ්ජ, ඊව එළඹ: විහාසිං, වාසයෙමි; භික්ඛවේ, මහණෙනි! අථඛෝ, ඉක්බිති; අහං; මම; ආළාරෝ කාලාමෝ, අළාරකාලාමයෙහු; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැනෙහි; උපසඞ්කමිං, ළඟිමියෙමි; උපසඞ්කමිත්වා, එළඟ; ආළාරංකාලාමං, ආළාරකාලාමට; එතං, අවොචං, මෙය කීයෙමි; ආවුසො කාලාම, ඇවැත්නි කාලාම යෙනි! එත්තාවතා, මේපමණකින්; —ප—පවෙදෙසිනුඉති, අව බොධකෙළෙහිද?—ප—විහරාමීති,

ආවුසො, ඇවැත්නි! යෙමයං, යම්බඳුවූ අපි; ආයස්මන්තං, ආයුෂ්මත්වූ; තාදිසං, ඔබවැනිවූ; සබ්‍රහ්මචාරිං, සමාන බඹසර ඇත්තෙකු; පස්සාම, දක්නෙමුද; නො, ඒ අපට; ලාභා, ලාභයෙකි; නොඅපවීසින්; සුලබං, පහසුවලබන්නේද; ඉති, මෙසේ; අහං, මම; යං ධම්මං, යම්බඳු ධර්මයක්; සයං. තෙමේ; අභිඤ්ඤා—ප—ත්වං, නුඹ, තා ධම්මං, ඒ ධර්මය;—ප—

ඉති, මෙසේ; අහං, මම; යං ධම්මංජානාමි, යම් ධර්මයක් දනිම්ද? ත්වං, නුඹ; තං ධම්මං, ඒ ධර්මය; ජානාසි, දන්නෙහිය; යං, යම්හෙයකින්; ත්වං, නුඹ; යං ධම්මං, යම් ධර්මයක්; ජානාසි, දන්නෙහිද; අහං, මම; තං ධම්මං, ඒ ධර්මය; ජානාමි, දනිමි;

ඉති යාදිසෝ අහං තාදිසෝ තුවං යාදිසෝ තුවං තාදිසෝ අහං එහි දැනි ආවුසෝ උභොව සන්තා ඉමං ගණං පරිහරාමාති ඉති ඛෝ භික්ඛවෙ ආළාරෝ කාලාමෝ ආවරියෝ මේ සමානෝ අනෙතවාසිං මං සමානං අත්තනෝ සමසමට්ඨානෙ ඨපෙසි උළාරායච මං පූජායච පූජෙසි තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි නායං ධම්මෝ නිබ්බිදාය න විරාගාය න නිරොධාය න උපසමාය න අභිඤ්ඤාය න සම්බොධාය න නිබ්බානාය සංවත්තති. යාවදෙව ආකිඤ්ඤඤ්ඤ යතනූපපත්තියාති සොඛෝ අහං භික්ඛවෙ තංධම්මං අනලං කරිත්වා තස්මා ධම්මා නිබ්බිජ්ජ පක්කමිං සෝ ඛෝ අහං භික්ඛවෙ කිං කුසල ගවෙසී අනුත්තරං සන්තිවරපදං පරියෙසමානෝ යෙන උද්දකෝ රාමපුත්තෝ තෙනුපසඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා උද්දකං රාමපුත්තං එතදවොචං ඉච්ඡා මහං ආවුසෝ රාම ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ බ්‍රහ්මචරියං චරිතුන්ති

ඉති, මෙසේ; අහං, මම; යාදිසෝ, යම්බදුද? තුවං, නුඹත්; තාදිසෝ; එබදුය; තුවං, නුඹ; යාදිසෝ, යම්බදුද; අහං, මම; තාදිසෝ; එබදුය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එහි, එව; උභොඑව සන්තා, දෙදෙනම එක්ව; ඉමංගණං, මේසමූහය; පරිහරාම ඉති, පාලනයකරමුසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉතිඛෝ, මෙසේම මේ, මාගේ; ආචරියොසමානෝ, ආචාර්‍යවූම; ආළාරෝ කාලාමෝ, ආළාරකාලාමතෙම; අනෙතවාසිං සමානං, අතවැසිවූම; මං, මා; සමසමට්ඨානෙ; ඊෂ්‍යාතොෂෙකාට සියපිරිසබෙදුම්වශයෙන් සමසමස්ථානයෙහි; ඨපෙසි; තැබීය; උළාරාය; අග්‍රභොජනවරසෙනාසනාදී උතුමවූ; පූජාය; පූජාවිධියෙන් මං, මට; පූජෙසි, පිදීය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්සමයහං, ඒමට; එතං අහොසි; මේ සිතවිය; අයං ධම්මෝ, මේ ධර්‍මයතෙම; නිබ්බිදාය, සසරකලකිරීමපිණිස; න, නොපවත්තියි; විරාගාය, සසරතොඇල්මපිණිස; න, නොපවත්තියි; නිරොධාය, කෙලෙසනිරුඬියපිණිස; න, නොපවත්තියි; උපසමාය, කෙලෙශව්‍යුපසමයපිණිස; න, නොවෙයි; අභිඤ්ඤාය, දතයුතුධර්‍මතන්දැනීමපිණිස; න, නොවෙයි, සම්බොධාය, චතුරාර්‍යසත්‍යාවබොධයපිණිස; න, නොපවත්තියි; නිබ්බානාය, නිවන්පිණිස; නසංවත්තති, නොපවත්තියි; යාව දෙව, යම්තාක්; ආකිඤ්චඤ්ඤායතනූපපත්තියා, ආකිඤ්චඤ්ඤ යතන බඹලොවඉපදීමපිණිසපමණයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛෝඅහං, ඒ මම; තංධම්මං, ඒ ධර්‍මය; අනලංකරිත්වා, ප්‍රමාණනොකොට, හෙවත් මාඅදහසසිදුකරලීමට නොපොහොසතයයි, තස්මා ධම්මා, ඒශාසනයෙන්; නිබ්බිජ්ජ, කලකිරී; අපක්කමිං ඉවත්වගියෙමි;

සොඛෝඅහං—ප—උද්දකොරාමපුත්තෝ, උද්දකරාමපුත්‍රතෙම; —ප—චරිතුං,

එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ උද්දකො රාමපුත්තො මං එතදවොච් චිහරතා යසමා තාදිසො අයං ධම්මො යත්ථ විඤ්ඤූ පුරිසසා න චිරසෙසෙව සකං ආචරියකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උප සම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාති. සො ඛො අහං භික්ඛවෙ න චි රසෙසෙව ඛිප්පමෙව තං ධම්මං පරියාපුණිං සො ඛො අහං භික්ඛවෙ තාවතකෙනෙව ඔට්ඨපහත මත්තෙන ලපිත ලා පන මත්තෙන ඤාණවාදඤ්ච වදාමි. ථෙරවාදඤ්ච ජානාමි පස්සාමි තීව පටිජානාමි අහඤෙව අඤ්ඤෙව තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ එතදහොසි නඛො රාමො ඉමං ධම්මං කෙවලං සඬ්ඪා මත්ත කෙන සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමීති පවෙ දෙසි අඬ්ඪා රාමෙ ඉමං ධම්මං ජානං පස්සං විහාසීති අථඛොහං භික්ඛවෙ යෙන උද්දකො රාමපුත්තො තෙනුප සඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා උද්දකං රාම පුත්තං එතදවොචං කිත්තාවතා නු ආවුසො රාම ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසිති එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ උද්දකො රාමපුත්තො තෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා යතනං පවෙ දෙසි තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ. එතදහොසි නඛො රාමසෙසව අහොසි සඬ්ඪා මය්හං මපත්ති සඬ්ඪා නඛො රාමසෙසව අහොසි විරි යං මය්හං මපත්ති විරියං නඛො රාමසෙසව අහොසි සති මය්හ මපත්ති සති නඛො රාමසෙසව අහොසි සමාධි මය්හමපත්ති සමාධි නඛො රාමසෙසව අහොසි පඤ්ඤා මය්හමපත්ති පඤ්ඤා යතහූනාහං යං ධම්මං රාමො සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමීති පවෙදෙසි තස්ස ධම්මස්ස සච්ඡිකිරියාය පදහෙය්‍යන්ති සො ඛො අහං භික්ඛවෙ නචිරසෙසව ඛිප්ප මෙව තං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහා සිං අථඛොහං භික්ඛවෙ යෙන උද්දකො රාමපුත්තො තෙනු පසඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා උද්දකං රාමපුත්තං එතදවොචං එත්තාවතා නු අවුසො රාම ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසිති. එත්තාවතා ඛො අහං ආවුසො ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසින්ති අහම්පි ඛො ආවුසො එත්තාවතා ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමි, ලාභා නො ආවුසො සුලද්ධං නො ආවුසො යෙ මයං ආයස්මන්තං තාදිසං සබ්‍රහ්මචාරිං පස්සාම ඉති යං ධම්මං රාමො සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසිති—

නවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා යතනං, නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා යතන සම්පත්තිය;

තං ත්වං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරසි
යං ත්වං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරසි
තං ධම්මං රාමෝ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ අවේදෙසි
ඉති යං ධම්මං රාමෝ අඤ්ඤාසි තං ත්වං ධම්මං ජානාසි යං ත්වං
ධම්මං ජානාසි තං ධම්මං රාමෝ අඤ්ඤාසි, ඉති යාදිසෝ රාමෝ
අහොසි තාදිසෝ ත්වං යාදිසෝ ත්වං තාදිසෝ රාමෝ අහොසි
එහි දානි ආවුසෝ ත්වං ඉමං ගණං පරිහරාහි ඉති ඛෝ භික්ඛවෙ
උද්දකෝ රාමපුත්තෝ සබ්‍රහ්මචාරී මේ සමානෝ ආචරියට්ඨානෙ
ච මං ඨපෙසි, උළාරාය ච මං පූජාය පූජෙසි, තස්ස මය්හං
භික්ඛවෙ එතදහොසි නායං ධම්මෝ නිබ්බිදාය නවිරාගාය නනි
රොධාය නඋපසමාය න අභිඤ්ඤා න සම්බොධාය න නිබ්බානාය
සංවත්තති, යාවදෙව නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා යතනූපපත්තියාති
සෝ ඛෝ අහං භික්ඛවෙ තං ධම්මං අනලං කරිත්වා තස්මා ධම්මා
නිබ්බිජ්ජ පක්කාමිං සෝ ඛෝ අහං භික්ඛවෙ කිං කුසල ගවෙසි
අනුත්තරං සන්ති වරපදං පරියෙසමානො මගධෙසු අනු
පුබ්බෙන චාරිකං චරමානෝ යෙන උරුවෙලා සෙනානි
නිගමෝ තදවසරිං තත්ථද්දසං රමණීයං භූමිභාගං පාසාදිකඤ
වනසණ්ඩං නදිඤ්ච සන්දන්තිං සෙතකං සුපතිත්ථං රමණීයං
සමන්තාව ගොචර ගාමං තස්ස මය්හං භික්ඛවෙ එතදහොසි
රමණීයයා වත භූමිභාගෝ පාසාදිකොව වන සණ්ඩෝ නදීව
සන්දන්ති සෙතකා සුපතිත්ථා රමණීයා සමන්තා ච ගොචරගාමෝ

සබ්‍රහ්මචාරීසමානෝ, සමාන බඹසර ඇත්තෙක්වූයේම; —ප—
මගධෙසු, මගධදනව්වෙහි; අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙළින්; චාරිකංව
රමානෝ, චාරිකාකරන්නේ; උරුවෙලා, උරුවෙල් දනව්ව;
සෙනානි නිගමෝ, සෙනානී නියම්ගම; යෙන යම්තැනෙක්හිද;
තං, ඊට; අවසරිං, පැමිණියෙමි; තත්ථ, එහි; රමණීයං, සිත්
කලුවූ; භූමිභාගං, භූමිප්‍රදෙශයද; පාසාදිකං, ප්‍රසාදජනකවූ;
වනසණ්ඩඤ්ච; වනලැහැබද; සන්දන්තිං, ගලාබස්නාවූ; සෙතකං;
සුදුවැලිතලා ඇති; සුපතිත්ථං, මනාතොටුඇති; නදිව, නෙරඤ්ජරා
නම් ගඟද; රමනීයා; සිත්කලුය, සමන්තා, හාත්පස; ගොචර
ගාමං, ගොදුරුගමද; අද්දසං, දුටිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්ස
මයහං, ඒමට; එතං අහොසි, මෙ සිතවිය; වත, එකාන්තයෙන්;
භූමිභාගෝ, භූමිප්‍රදෙශය, රමණීයෝ, සිත්කලුය; වනසණ්ඩෝ
වනලැහැබ; පාසාදිකෝ, ප්‍රසාදජනකය; සන්දන්තී, දියඇලාබස්
නාවූ; සෙතකා, සුදුවැලිතලාඇති; සුපතිත්ථා, මනාව තොටුඇති;

අලං වතිදං කුලපුත්තස්ස පධානත්ථි කස්ස පධානායාති සෝ ඛෝ අහං භික්ඛවෙ තරුණෙව නිසීදිං අලත්ථිදං පධානායාති සොඛෝ අහංභික්ඛවෙ අත්තනා ජාති ධම්මෝ සමානෝ ජාතිඛ මෙම ආදීනවං විදිත්වා අජාතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බා ණංපරියෙසමානෝ අජාතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බානං අජ්ඣගමං අත්තනා ජරා ධම්මෝ සමානෝ ජරා ධම්ම ආදීනවං විදිත්වාඅජරං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමා නෝ අජරං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගමං අත්ත නාබ්‍යාධිධම්මෝ සමානෝ බ්‍යාධිධම්මෙමආදීනව. විදිත්වා අබ්‍යාධිං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමානෝ අබ්‍යාධිං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගමං අත්තනා මරණ ධම්මෝ සමානෝ මරණ ධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අමතං අනු ත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බානං පරියෙසමානෝ අමතං අනු ත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගමං අත්තනා සොක ධම්මා සමානා සොක ධම්ම ආදීනව විදිත්වා අසොකං අනු ත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමානෝ අසොකං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගම්ං අත්තනා සඞ්කි ලෙස ධම්මා සමානෝ සඞ්කිලෙස ධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අසඞ්කිලිට්ඨං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරිය සමානෝ අසඞ්කිලිට්ඨං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං

නදීව, ගංඟානෝමෝද. රමණීයා, සිත්ඇදුය; සමන්තා, හාත් පස. ගොචරගාමෝ, ගොදුරුගමදමෙයි; පධානත්ථිකස්ස, වීර්‍ය්‍ය පටන්ගැන්ම ප්‍රයොජනකොට ඇති; කුලපුත්තස්ස; කුලපුත්‍ර යෙකුට,

පධානාය; වීර්‍ය්‍යකිරීමට; ඉදං, මෙය; වත, එකාන්තයෙන්; අලං; සමර්ථයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛෝ අහං, ඒ මම; ඉදං, මෙය, පධානාය, වීර්‍ය්‍යකිරීම පිණිස; අලං, ප්‍රමාණයයි; තත්‍රථව, එහිම; නිසිදිං, හුන්නෙමි; සොඛෝ අහං—ප—නිබ්බණං, නිවණ; අජ්ඣා ගමං, ලැබීම්—ප—මෙ, මට; ඤාණංදස්සනංච; සියලුධර්‍මයන් දැකීමට සමර්ථ සම්‍යක්ඥානය; උදපාදි, පහළවිය; මෙ, මාගේ; විමුත්ති, අර්හත්ඵල විමුත්තිය; අකුප්පා, අකොප්‍යය; හෙවත්, රාගාදීන් නොකිපෙනසුළුබැවින්ද, අකොප්‍ය නිවණ අරමුණු කොට පැවැතීමෙයින්ද අකොප්‍යය; අයං, මේ; අන්තිමාජාති, චරිමජාතියයි; ඉදානි, දැන්, පුනබ්භවෝ, කැවත උපත්තියක්, නත්ථි, නැතිනැතැයි; තස්ස—ප—මෙ, මාවිසින්; ගම්භීරෝ, ප්‍රකට

අජ්ඣගමං සඳුණව පන මෙ දඤඤතං උදපාදි අකුප්පා මේ (චෙතො) විමුත්ති අය මන්තීමාජාති නත්ථිදානි පුනබ්භවොති තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි, අධිගතො ඛො ම්‍යායං ධම්මො ගම්භිරො දුද්දසො දුරනු බොධො සන්තො පණීතො අතක්කා වචරො නිපුණො පණ්ඩිත වෙදනීයො ආලය රාමා ඛො පනායං පජා ආලය රතා ආලය සම්මුදිතා ආලය රාමා යඛො පන පජාය ආලය රතාය ආලය

සම්මුදිතාය දුද්දසං ඉදං ඨානං යදිදං ඉදප්පච්චයතා පටිච්ච සමුප්පාදෙ ඉදම්පි ඛොඨානං දුද්දසං යදිදං සබ්බ සඞ්ඛාර සමථො සබ්බුපධි පටිනිස්සග්ගො තණ්හක්ඛයො විරාගො නිරොධො නිබ්බාණං අහඤෙව ඛොපන ධම්මං දෙසෙය්‍යං පරෙ ව මෙ න

නොවන බැවින් සාගර පතුලසේ ගැඹුරුවූ; දුද්දසො, ගැඹුරු හෙයින්ම පණ්ඩිතයකින් විසාලුවක්සේ දුකසේ දැක්කයුතුවූ; දුරනුබොධො, දුර්ජ්ඤහෙයින්ම අවබොධයට දුෂ්කරවූ; සන්තො, නිවුනාවූ; පණීතො, අනෘපනීතරවූ; අතක්කා වචරො, තර්ක්‍රමයෙන් නොබැසියහැක්කාවූ;

පණ්ඩිතවෙදනීයො; සම්‍යක් ප්‍රතිපන්න පණ්ඩිතයන්විසින් දත යුතුවූ; ධම්මො, චතුරාර්‍ය්‍යසත්‍ය ධර්‍ම්මය; මෙ, මාවිසින්; අධිගතො, අවබොධකරණලදි; අයංපජා, මේසත්ව ප්‍රජාතොම; ආලයරාමා ඛොපන; පඤ්චකාමාලයෙහි ඇලුනීය; ආලයරතා; පඤ්චකාමාලයෙහි අභිරති ඇත්තීය; ආලයසම්මුදිතා, පඤ්චකාමාලයෙහි සතුටුවූවාය; ආලයරාමාය ඛොපන, පඤ්චකාමාලයයහි ඇලුනාවූ; ආලයරතාය—ප—පජාය, ප්‍රජාවවිසින්; යදිදං, යම්මේ; ඉදප්පච්චයතා, මේ හෙතූන්ගේ ප්‍රත්‍යයසඞ්ඛ්‍යාතවූ; පටිච්ච සමුප්පාදෙ, අවිද්‍යාදී ප්‍රතීත්‍ය සමුප්පාද ධර්‍ම්මයක්වේද; ඉදංඨානං, මේ කාරණය; දුද්දසං, දුකසේ දැක්කයුතුයි; යදිදං, යම්මේ; සබ්බසඞ්ඛාරසමථො, සියලු සංස්කාර ධර්‍මප්‍රපඤ්චයන්ගේ සංසිදීමවූ; සබ්බුපධිපටිනිස්සග්ගො, සියලු ස්කන්ධාදී උපධීන්ගේ දුරලීමවූ; තණ්හක්ඛයො, තෘෂ්ණාක්ෂයවූ; විරාගො, කෙලෙසරාගයෙන් නොඇල්මවූ; නිරොධො, දුඃඛනිරුද්ධයවූ; නිබ්බාණං; නිර්‍වාණයක්මේද; ඉදං අපිඨානං, මේකාරණයත්; දුද්දසං, දුර්‍දර්‍ශයයි; අහංව එවඛොපන, මම වනාහි; ධම්මං, ධර්‍ම්මය; දෙසෙය්‍යං, දෙසන්නෙම්; පරෙ, මෙරමා, මෙ, මාගේ ධර්‍ම්මය; න ආජානිස්සන්ති, නොදන්නාහුනම්; සො, ඒ අනවඥබාධය තෙම; මම, මට;

ආජානෙය්‍යං සෝ මමස්ස කිලමථෝ සා මමස්ස විහෙසා’ති අපිස්සුමං භික්ඛවෙ ඉමා අනච්ඡරියා ගාථා පටිභංසු පුබ්බෙ අස්සුත පුබ්බා—

“කිච්ඡෙන මෙ අධිගතං හලං දානි පකාසිතුං
රාග දෙස පරෙතෙහි නායං ධම්මෝ සුසම්බුධෝ,

“පටිසොත ගාමිං නිපුණං ගම්භීරං දුද්දසං අණුං
රාගාරත්තා න දක්ඛින්ති තමොක්ඛන්ධෙන ආවටා’ති”

ඉතිහ මෙ භික්ඛවෙ පටිසඤ්චික්ඛතෝ අපෙපාස්සුක්කතාය චිත්තං නමති, නෝ ධම්මදෙසනාය අථඛෝ භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මතෝ සහම්පතිස්ස මම චෙතසා චෙතෝ පරිවිතක්ක මඤ්ඤාය එතදහොසි නස්සති වත හෝ ලොකෝ විනස්සති වත හෝ ලොකෝ යත්‍රහි නාම තථාගතස්ස අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස අපෙපාස්සුක්කතාය චිත්තං නමති නෝ ධම්මදෙසනායා’ති අථඛෝ භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මා සහම්පති, සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසෝ සම්මි

කිලමථෝ අස්ස, කලාන්තයක්වෙයි; සා, ඕතොම; මම, මට; විහෙසාඉති, වෙහෙසයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අපිස්සු, යලිත්; මං, මට; පුබ්බෙ, පෙර; අස්සුත පුබ්බා, නොඇසුවිරු; අනච්ඡරියා, පිළිවෙළින් ආශ්චර්‍යවූ; ඉමාගාථා, මේ ගාථාවෝ, පටිභංසු,

වැමහුනාහුය;

රාගදෙස පරෙතෙහි, රාගවෙෂයෙන් යුක්තවූවන් විසින්; අඝංඛමෙමා, මේ චතුරාර්‍යසත්‍ය ධර්‍මයතෙම; නසුසම්බුඛෝ සුවසේ අවබොධ නො කොටහැකිද එහෙයින්; මේ, මාවිසින්; කිච්ඡෙන, දුකඛා පටිපදාවශයෙන් නොව පාරමී පුරණකාලාදී ආගන්තුක ප්‍රතිපදාවශයෙන්) දුකසේ; අධිගතං, අවබොධ කරණලද ධර්‍මය; පකාසිතුං, ප්‍රකාශකරන්ට; අලං, කම්නැත; හලංඅනතන්හි හකාරය නිපාත මාත්‍රයෙකි;

රාගරත්තා, කාමභාව දිට්ඨිරාගයෙන් රැඳුනාවූ; තමොක්ඛන්ධෙන, අවිද්‍යාරාශියෙන්; ආවටා, වැසුනාවූසත්ත්වයෝ; නිපුණං, සියුම්වූ; ගම්භීරං, ගැඹුරුවූ; අණුං, සඵලවූ;

පටිසොතගාමිං, (නිත්‍යාදීන්ට ප්‍රතිවිරුඬව අනිත්‍යාදිවශයෙන් මාගීශ්‍රොතසවෙත යනසුලුගෙයින්) පිළිහොයකරායන චතුරාර්‍යසත්‍ය ධර්‍මය; නදක්ඛින්නහි, නොදකිත්නාහ;

සුදිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතංවා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය එවමෙවං බ්‍රහ්මලොකෙ අන්තරහිතො මම පුරතො පාතුර හොසි අථඛො භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මා සහම්පති එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා යෙනා හං තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා මං එතදවොච දෙසෙතු භගවා ධම්මං දෙසතු සුගතො ධම්මං සන්ති සත්තා අපරජක්ඛ ජාතික්ඛා අස්සවනතා ධම්මස්ස පරිහායනති භවිස්සනති ධම්මස්ස අඤ්ඤතාරොති, ඉදමවොච භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මා සහම්පති, ඉදං වත්වා අථා පරං එතදවොච,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉහ, මෙහිලා; ඉනි, මෙසේ; පටිසංචික්ඛතො, සලකන්නාවූ; මෙ, මාගේ; චිත්තං, සිත; අපෙපස්ස ක්කතාය, මනුෂ්‍යයාහි බවට; හෙවත් නොදෙසනු කැමතිබවට; නමති, නැමෙයි, ධම්මදෙසනාය, දහම්දෙසීමට; නො නොනැමෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො, එකල්හි, සහම්පතිස්ස බ්‍රහ්මණො, සහම්පති නම් බ්‍රහ්මයාහට; චෙතසා, ඔහුසිතින්; මම, මාගේ; චෙතොපරිවිතක්කං, චිත්ත විතර්කය; අඤ්ඤාය, දැන; එතං අහොසි, මේ සිතවිය;

තියුණු නුවණැති අපවිසින් ඉතාදුකසේ අවබොධකළ පරමගම්භීර මේ ධර්මය කෙලෙස් බරින් මිරිකුනු මේ නුවණ මදසත්ත්වයෝ කෙසේනම් අවබොධ කෙරෙත්දැයි ධර්ම ගම්භීරත්වයත් සත්ත්වයින්ගේ කෙලෙස බහුලත්වයත් සලකන සර්ව්‍වඥයින්වහන්සේගේ සිත නිරුත්සුක භාවයට පැමිණිය- යලිත් බ්‍රහ්මාරාධනාවෙන් ධර්මදෙශනාකිරීම ගෞරවයට කාරණයෙ කැයි සැලකීමෙන්ද මෙසේ සිතන්නැමුනේය;

"කසුප්බුදුසසුනෙහි ප්‍රථමධ්‍යාන උපදවාගත් සහකනම් අතරකෙණෙක් ප්‍රථමධ්‍යානික මහා බ්‍රහ්මතලෙහි උපති. උන්වහන්සේ සහම්පති නමින් ප්‍රකටවිය. හෙතෙම මෙහි කී සහම්පති බ්‍රහ්මයාහි දතයුතුයි; යත්‍රහිනාම, යම්ලොවක; අරහතො, අර්හත්වූ; සම්මා සම්බුඩස්ස; සියල්ලම මනාව අවබොධ කළාවූ; තථාගතස්ස, තථාගතයන්වහන්සේහ්; චිත්තං, සිත; අපෙපාස්සුක්කතාය, නිරුත්සුකභාවයෙන්; නමති, නැමේද; ධම්ම දෙසනාය, දහම්දෙසීමට, නො, නොනැමේද, (එසේ ඇතිකල්හි) භො, පින්වත්නි! ලොකො, ලොකයතෙම; නස්සති, ගුණධර්ම යෙන් නැසෙයි;—විනස්සති, විශෙෂයෙන් නැසෙයි; කියාහි;

"පාතුරහොසි මගධෙසු පුබ්බේ
ධම්මෝ අසුද්ධෝ සමඵලෙහි චින්තිතෝ
අථා පුරෙතං අමතස්ස වාරං
සුණන්තු ධම්මං විමලෙනානු බුද්ධං.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛෝ, ඉක්බිති; බ්‍රහ්මායුසහම්පති, සහම්පති බ්‍රහ්මතෙම; බලවා පුරිසෝ, ශක්තිමත් පුරුෂතෙම; සම්මිඤ්ජිතං, හකුලනලද; බාහං, අතක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පසාරෙය්‍ය, දිගුකරන්නේද; පසාරිතං, දිගුකරණලද; බාහං, අතක්, සම්මිඤෙය්‍ය, හකුලන්නේද; එවංඑව, මෙපරිද්දෙන් ඇසිල්ලකින්; බ්‍රහ්මලොකෙ, බඹලොවැ; අන්තරහිතෝ, අතුරුදහන්වූයේ; මම, මාගේ; පුරතෝ, අභිමුඛයෙහි; පාතුරහොසි, පහළවිය:

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛෝ, එකල්හි; බ්‍රහ්මායුසහම්පති සහම්පතී බ්‍රහ්මතෙම; උත්තරාසඞ්ගං, උතුරුසළුව; එකංසං කරිත්වා, එකස්කොට; අහං, මම; යෙන, යම්දිසාවෙක්හිද; තෙන, ඒ දිසාවට; අඤ්ජලිංපණාමෙත්වා, ඇදිලිනමා, මං, මට, එතං, මෙය, අවොච; සාධුකොලේය; භන්තෙ, සවාමිනි! භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ධම්මං, ධර්මය, දෙසෙතු, දෙසන සේක්වා; සුගතෙ, සුගතයන්වහන්සේ; ධම්මං, ධර්මය, දෙසෙතු, දෙසනසේක්වා; අපරජකඛ ජාතිකා, ප්‍රඥාචක්ෂුසෙ සවලපවුරාහාදී කෙලෙස් රජස්ඇති; සත්තා, සත්වයෝ; සන්ති, ඇත්තාහ; අස්සවණතා, (ධම්මස්සසවනු අවඩි අර්ථෙහිෂෂ්ඨීයි,) ශ්‍රවණයනොකිරීම් බැවින්; ධම්මෙන්; පරිහායන්ති, පිරිහෙත්; ධම්මස්ස, ධර්මය; ධම්මස්සසවනු කම්මාර්ථෙහිෂෂ්ඨීයිතම් අඤ්ඤතා රෙ, දූනගන්නෝ; භවිස්සන්ති, වන්නාහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! බ්‍රහ්මායුසහම්පති; සහම්පති බ්‍රහ්මතෙම; ඉදං, මෙය; අවොච, කියේය; ඉදං, මෙය; වත්වා; කියා; අථ, අනතුරුව; අපරං, අනිකක්වූ; එතං, මෙය; අවොච, කියේය;

පුබ්බ, පෙර; මගධෙසු; මගධදනව්වෙහි; පුබ්බ, පෙර; සම්ලෙහි, රාගාදී මලසහිත මිථ්‍යාදෘෂ්ටීන් විසින්; චින්තිතෝ, සිතනලද; අසුද්ධෝ, අපිරිසිදුවූ; ධම්මෝ, ධර්මයතෙම; පාතුරහොසි, පහළවිය; එතං, මේ; අමතස්සවාරං, නිර්වාණවාරවූ ආර්‍යමාර්ගය; අවාපුර; විවෘතකරණුමැනවි, විමලෙන, රාගාදී මලරහිත සම්බුදුයන්වහන්සේ විසින්, අනුබුද්ධං, අවබොධ කළාවූ; ධම්මං, ධර්මය; සුණන්තු, අසත්වා;

සෙලෝ යථා පබ්බත මුද්ධනිට්ඨිතෝ
යථාපි පස්සෙ ජනතං සමන්තතෝ
තථූපමං ධම්මමයං සුමේධ
පාසාද මාරුය්හ සමන්ත චක්ඛු.

සොකාව තිණ්ණං ජනත මපෙත සොකෝ
අවෙක්ඛස්සු ජාති ජරාභි භූතං,
උට්ඨෙහි වීර විජිත සඞ්ගාම
සත්ථවාහ අනණ විචර ලෝකෙ

දෙසස්සු භගවා ධම්මං
අඤ්ඤාතාරෝ භවිස්සන්තීති.

අථඛෝ අහං භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මුනෝ ච අජ්ඣෙසනං විදිත්වා සත්තෙසු ච කාරුඤ්ඤතං පටිච්ච බුද්ධචක්ඛුනා ලොකං ඔලොකෙසිං; අද්දසං ඛෝ අහං භික්ඛවෙ බුද්ධචක්ඛුනා ලොකං ඔලොකෙන්තා සත්ත අපරජ්ජෙක්ඛ මහාරජ්ජෙක්ඛ තික්ඛින්ද්‍රියෙ

සමන්තචක්ඛු, සමතැස්ඇති; සුමේධ, සුන්දර ප්‍රාඥයින් වහන්ස! සෙලෙපබ්බතමුඩනි, ශෛලමය පර්වතයක් මුදුනෙහි; සිතෝ, සිටියෙක්තෙම; සමන්තතෝ, හාත්පස; ජනතං, ජනසමූහයා; යථාපිපස්සෙ, යම්සේදකිද? අපෙක්ඛාසොකෝ, පහවූශොකඇති ඔබවහන්සේ; තථූපමං, ඒ ශෛලපර්වත යකු උපමාකොටඇති; ධම්මමයං, ධර්මමයවූ; පාසාදං, පහයට; ආරුය්හ, නැඟ; ජාති ජරාභිභූතං, ජාති ජරාවෙන් මඩනාලද; සොකාවතිණ්ණං; සොකයට බැස්සාවූ; ජනතං, ජනසමූහයා; අවෙක්ඛස්සු, බලනසේක්වා;

විජිතසඞ්ගාම; දිනකලද මාරසඞ්ග්‍රාම ඇති; සත්ථවාහ, වෙනෙ ය්‍යසාමීයන් සසරකතරින් එතරකරණහෙයින් සාර්ථවාහකවූ; අනණ, කාමච්ඡන්දී නයනැත්තාවූ; වීර, වීරයන්වහන්ස! ලොකෙ, ලොකයෙහි; විචර, හැසුරුණමැනව; භගවා, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; ධම්මං, ධර්මය; දෙසස්සු, දෙසනසේක්වා; අඤ්ඤාතාරෝ, ඒ ධර්මය දනගන්නෝ; භවිස්සන්ති, වන්නාහ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛෝ, එකල්හි; අහං, මම; බ්‍රහ්මුණෝ, බඹහුගේ; අජ්ඣෙසනං, ආරාධනාව; විදිත්වා, දැන; සත්තෙසු, සත්ත්වයින් විෂයෙහි, කාරුඤ්ඤතංපටිච්ච, කරුණා සඳහා; බුද්ධචක්ඛුනා, ඉන්ද්‍රියපරොපරියත්ත ආසයානුසයඤාණ සඞ්ඛ්‍යාතබුදු

මූදින්ද්‍රියෙ සවාකාරෙ වාකාරෙ සුවිඤ්ඤපයෙ දුවිඤ්ඤපයෙ අපෙජ
කචෙව පරලොක වජ්ජ භය දස්සාවිනො විහරනෙත සෙය්‍ය
ථාපි නාම උපපලිනියං වා පදුමිනියංවා පුණ්ඩරිකිනියංවා
අපෙපකචවානි උපපලානි වා පදුමානිවා පුණ්ඩරිකානිවා උදකෙ
ජාතානි උදකෙ සංවඩ්ඪානි උදකානුග්ගහානි අනොතා නිමුග්ග
පොසිනී අපෙපකචවානි උපපලානිවා පුණ්ඩරිකානිවා උදකෙ
ජාතානි උදකෙ සංවඩ්ඪානි, සමොදකං ඨිතානි අපෙප
කචවානි උපපලානිවා පදුමානි වා පුඩරිකානිවා උදකෙ
ජාතානි උදකෙ සංවඩ්ඪානි උදකං අච්චුග්ගම්ම තිට්ඨන්ති
අනුපලිත්තානි, උදකෙන එවමෙව ඛො අහං භික්ඛවෙ
බුඩවක්ඛුනා ලොකං ඔලොකෙනෙතා අද්දසං සත්තෙ
අපරජකෙඛ මහාරජකෙඛ තික්ඛින්ද්‍රියෙ මූදින්ද්‍රියෙ සවා

ඇසින්; ලොකං, ලොකය, ඔලොකෙසිං, බැලීමි; භික්ඛවෙ, මහ
ණනි! අහං, මම; බුඩවක්ඛුනා, බුදුඇසින්; ඉන්ද්‍රිය පරොපරි
යත්තඤ්ඤාණය ඟා ආසයානුසයඤ්ඤාණය [බුදුඇසයාමි. සත්ත්‍වයා
ඤනය සමතැසයි, ප්‍රථම මාඛ්‍යඤාත්‍රය ධම්මවක්ඛුසයි;] ලොකං,
ලොකය; ඔලොකෙනෙතා, බලන්නේ; අපරජකෙඛ, ප්‍රඥාවක්ෂු
සෙයි සවල්ප රාගාදීරජස් ඇත්තාවූද; මහාරජකෙඛ, මහත්සේ
රජස් ඇත්තාවූද; තික්ඛින්ද්‍රියෙ; ශ්‍රද්ධාදී තීක්ෂණ ඉන්ද්‍රිය ඇත්තා
වූද; මූදින්ද්‍රියෙ, මෘදුවූඉන්ද්‍රියඇත්තාවූද; සවාකාරෙ, ශ්‍රද්ධාදීන්ගේ
සුඳුඃඛාකාරඇත්තාවූද; වාකාරෙ, නොමනා ආකාරඇත්තාවූද;
සුවිඤ්ඤපයෙ, සැපසේ ධම්මාවබොධ කවහැකිවූද; දුවිඤ්ඤපයෙ,
දුකසේ ධම්මාවබොධකට හැකිවූද; පරලොකවජ්ජභය දැසසා
විනො, පරලොවහා වරදභය වශයෙන් දක්නාසුලුව; විහර
නෙත, වාසඅකරන්නාවූ; එකචෙවසතෙත, ඇතැම් සත්ත්‍වයන්;
අදඤං, දුවිම්, (ලොකාමි, සකඛධාතු ආයතනාදියයි. වජ්ජ,
නම් දුශ්චරිත අනියංස්කාරභව ගාමිකකම් යන මොහුයි.)
සෙය්‍යථාපිත්‍යාම්, යම්සේද්‍යාම්, උපපලිනියංවා, උපුල්විලකහෝ,
පදුමිනියංවා, පියුම්මිලකා හෝ; පුණ්ඩරිකිනියංවා, හෙළ පියුම්
විලකා හෝ; අපෙපකාචවානි, ඇතැම්, උපපලානිවා, උපුල් හෝ;
පදුමානිවා, පියුම් හෝ; පුණ්ඩරිකානිවා, හෙළපියුම් හෝ;

උදකෙ, දියෙහි; ජාතානි, හටගත්තාහු; උදකෙ, දියෙහි; සංව
ඩ්ඪානි, වැඩුනාහු; උදකානුග්ගහානි, දිගඅඟුවගියාහු; අනොතා,
ඇතුළත; නිමුග්ග, ගැලී; පොසිනි, පොෂ්‍යවෙත්; අපෙප

කාරෙ වාකාරෙ සුවිඤ්ඤත්තියෙ දුවිඤ්ඤත්තියෙ අපෙපකවෙව පර
ලොක වජ්ජ භය දස්සාවිතො විහරන්තෙන අථඛොහං භික්ඛවෙ
බ්‍රහ්මණං සහම්පතිං ගාථාය පච්චභාසිං,

කච්චානි, ඇතැම්; උප්පලානිවා—ප—සමොදකං- දියහාසම්ම;
සීතානි; සිටියාහුය; අපෙපකවෙවානි—ප—උදකෙඨ, ජලයහා
අනුපලිත්තානි, තොතැවරුණාහු; උදකං, දිය; අච්චුග්ගම්ම,
ඉක්මවා, නිඨන්ති, සිටිත්;

මේ උපමායෙහි හිරුරශ්ම් පහස්ලත්කෙණෙහි එදිනම
පිපෙන දියෙන් උස්ව සිටිමල්ය; දෙවෙනිදා පිපෙන දියසම්ම
සිටිමල්ය; තෙවනදා පිපෙන දියතුළ නිවෙනමල්යයි තුන්තොට
සක් ප්‍රකාශිතයි,තවත් මෙහිතොදක්වනලදපදුරමූලතිබෙන මස්
කැසුබුආදීන්ට ගොදුරුවූ පිපිවෙහි සීමාවක් නැතිමල් කැකුළුද
ඇත්තාහ, අනියමිතහෙයින් මෙහි නොදක්වූවද ඒත් සමග
ජලජපුෂපවගී චතුර්විධවෙති;

මෙකී චතුර්විධ පුෂපයන් හා උපමිත සත්ත්වයෝද උදඝටි
තඤ්ඤ, විපචිතඤ්ඤ, ඤෙය්‍යය, පදපරමයයි, සතරකොඨාසයක්
වෙති;

හිරුරශ්දුටුතෙණෙහි පිපෙනමල්සේ සංඛිත්තධම්මයක් ඇසු
කෙණෙහි මාගීඵගමයකරණ පුද්ගලයෝ උදඝටිතඤ්ඤනම්,
දෙවනදාපිපෙනමල්බදු විත්ථාරධම්මයක් ඇසුවිට ධම්මාභිසමය
වන පුද්ගලයෝ විපචිතඤ්ඤනම්, තෙවනදා පිපෙනමල්වැනි අධික
වීර්‍යයෙන් නිවන්පසක්කරණ සත්ත්වයෝ ඤෙය්‍යනම්,

පිපීමෙහි කාලනියමයක්නැති පදුරමූල ඇති කැකුළුසුරු
බොහෝ වීර්‍යයිකොටත් එම අත්බැව්හි නිවන්ලබනු නොහැකි
පුද්ගලයෝ පදපරමනම්; යම්සේ උස්පඬිතයක් මුදුනෙහි කලු
වර රාත්‍රියෙක ඕව බලන්නෙකුට ප්‍රදීපසඨානම්ස අන්‍ය සඨාන
නොපෙණේද එලෙසින්ම බුදුඇසට කෘතපූර්‍යවත් විනෙය
ජනයන්විනා එසවිභාරයෙහි ඔවියත් පින්මද සත්ත්වයන්
නොපෙණෙන හෙයින් මේහි ත්‍රිවිධ පුද්ගලයන්ම දක්වීය;
ධම්ශ්‍රවණය උද්ඝටිතඤ්ඤීන්ට මේ අත්බැවිහි වැඩපිණිසවෙයි,
පදපරමයින්ට මතුකාලයේ වැඩපිණිස වන්නේයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑවඛො, මෙපරිද්දෙන්; අහං
ම්ම; බුඩවකබුනා, බුදුඇසින්; ලොකා, ලොකය; ඔලොකෙ

අපාරුතා තෙසං අමතසස චාරා,
යෙ සොත වතෙතා පමුචයසු සඩං;
විහිංස සඤඤී පගුණං තහාසිං,
ධමමං පණීතං මනුජෙසු බ්‍රහම,

අථ ඛො භිකඛවෙ බ්‍රහමා සහමපති කතාවකාසං ඛොමහි භගවතා ධමමදෙසනායාති මං අභිවාදෙතා පදකඛිණං කත්වා තතෙවනතරධායි;

තසස මයහං භිකඛවෙ එතදහොසි, කසස නුඛො අහං පඨමං ධමමං දෙසෙයයං කො ඉමං ධමමං ඛිපපමෙව ආජානිසසතීති, තසස මයහං භිකඛවෙ එතදහොසි. අයං ඛො ආළාරො කාලාමො පණඩිතො වියතතා මෙධාවී දීඝරත්තං අපපරජකඛ ජාතිකො යනනුනාහං ආළාරසස කාලාමසස

නෙතා, බලන්නේ; අපපරජකෙඛ—ප—අඳුසං, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො, ඉක්බිති; අහං, මම; සහමපතිංබ්‍රහමාණං, සහමපතිබ්‍රහමයාට; ගාථාය, ගාථාවකින්; පචචභාසිං, පෙරළා කීමි;

බ්‍රහෙම, බ්‍රහමය! විහිංසසඤඤී, හායවාක් කිලමථ සංඥ ඇත්තේ; මනුජෙසු, සත්වයන්විෂයෙහි; පගුණං, ප්‍රගුණවූ; පණීතංධමමං, උතුම්ධර්මය; නහාසිං, නොකීයෙමි; තෙසං, ඒ සත්ත්වයින්ට; අමතසසවාරා, ආර්‍යමාර්ගයෝ; අපාරුතා, විවෘතයහ; යෙ, යම්කෙනෙක්තුමූ; සොතවතෙතා, කන්ඇත් තාහුද; හෙවත් අසනු කැමැත්තාහුද ඔහු; සඩං, ශ්‍රද්ධාව; පමුචචනතු, ඵළවත්වා;

භිකඛවෙ, මහණෙනි; අථඛො, ඉක්බිති; සහමපතිබ්‍රහමා, සහමපතිබ්‍රහමතෙම; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; ධමමදෙසනාය, ධර්මදෙශනාවපිණිස; කතාවකාසං, කරණලද අවකාසඇත්තෙක්; අමහි, වෙමියි; මං, මා; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; පදකඛිණංකත්වා, පැදකුණුකොට; තත්ථෙව, එහිම; අනතරධායි, අතුරුදන්විය; තසස—ප—අහං, මම; කසස, කවරකුට; පඨමං, ප්‍රථමකොට; ධමමංදෙසෙයයං, දහම් දෙසන්නෙම්ද; නො, කවරෙක්; ඉමංධමමං, මේධර්මය; ඛිපපං එව, වහාම; ආජානිසසතීඉති, දැනගන්නේදැයි; කසස—ප—කාලාමෙ, කාලාමගොත්‍රඇති; අයංආළාරො, මේආළාරතෙම; පණඩිතො, පණ්ඩිතය; වියතතා, ව්‍යක්තය; මෙධාවී, නුව

පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං. සෝ ඉමං ධම්මං ඛිපමෙව ආජානිස්සති, අථඛෝ මං භික්ඛවෙ දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා එතදවොච, සත්තාහ කාලකතෝ භන්තෙ ආළාරෝ කාලාමෝති. සුණාච පන මෙ දස්සනං උදපාදි සත්තාහ කාලකතෝ ආළාරෝ කාලාමෝති,

තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි මහාජානියෝ ඛෝ ආළාරෝ කාලාමෝ සවෙ හි සෝ ඉමං ධම්මං සුණෙය්‍ය ඛිපමෙව ආජානෙය්‍යාති, තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි කස්සනුඛෝ අහං පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං කෝ ඉමං ධම්මං ඛිපමෙව ආජානිස්සතීති, තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි. අයං ඛෝ උද්දකෝ රාමපුත්තෝ පණ්ඩිතෝ වියත්තෝ මෙධාවී දීඝරත්තං අපපරජක්ඛ ජාතිකෝ යන්නූනාහං උද්දකස්ස රාමපුත්තස්ස පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං සෝ ඉමං ධම්මං ඛිපම

ණෑත්තේය; දීඝරත්තං, බොහෝකලක්මුලුල්ලෙහි; අපපරජක්ඛජාතිකෝ, සඵලපවුරාගාදීරජස්ඇත්තෙක; ඉං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; ආළාරස්සකාලාමස්ස, ආළාරකාලාමහව; පඨමං, පළමුකොට; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙය්‍යං, දෙසන්තෙම්නම්; සෝ, හෙතෙම; ඉමංධම්මං, මේධර්මය; ඛිපංඑව, වහාම; ආජානිස්සති, දැනගන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛෝ, එකල්හි; දෙවතා, දෙවතාවෙක්; මං, මාකරා; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; භන්තෙ, සවාමිනි! ආළාරෝ කාලාමෝ, ආළාරකාලාමතෙම; සත්තාහකාලකතෝ, මින් සත්දවසකටපෙර කාලක්‍රියාකළේයයි; මේ, මට; සුණංදංස්සනං, ඥානදර්ශනය; උදපාදි, පහළවිය; සත්තාහකාලකතෝ

—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්සමයහං, ඒමට; එතංඅහොසි, මේසිතවිය; ආළාරොකාලාමෝ, ආළාරකාලාමතෙම; මහාජානියොඛෝ, මහත්පිරිහීම්ඇත්තෙක; සත්දවසක්තුළ පැමිණිය හැකි මාගීඵලයෙන් පිරිහුනුහෙයින් මෙසේ වදාළේය. සවෙහි, ඉදින්වනාහී; සෝ, හෙතෙම; ඉමංධම්මං, මේධර්මය; සුණෙය්‍ය, ඇසුයේනම්; ඛිපංඑව, වහාම; ආජානිස්සති, දැනගන්නේය; තස්ස—ප—උද්දකොරාමපුත්තෝ, උද්දකරාමපුත්‍රතෙම; පණ්ඩිතෝ—ප—භන්තෙ, සවාමිනි! උද්දකොරාමපුත්තෝ, උද්දකරාමපුත්‍රතෙම; අභිදෝසකාලකතෝ, (ඊයේ) අඩරාත්‍රියෙහි කාලුරිය කෙළේය; දෙවතාවාගේවචනයෙන්ම නිෂ්ඨාවට නොපැමිණ

මෙව ආජානිස්සතීති අථඛෝ මං භික්ඛවෙ දෙවතා උපසඞ්ක මිත්වා මං එතදවොච, අභිඤ්ඤා කාලකතෝ භවෙය්‍ය උද්දකෝ රාම පුත්තෝති සුණාථ පන මෙ දස්සනං උදපාදි අභිඤ්ඤා කාලකතෝ උද්දකෝ රාමපුත්තෝති තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි මහාජානියෝ ඛෝ උද්දකෝ රාමපුත්තෝ සවෙ හි සෝ ඉමං ධම්මං සුණෙය්‍ය ඛිප්පමෙව ආජානෙය්‍යාති තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි, කස්ස නුඛෝ අහං පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං සෝ ඉමං ධම්මං ඛිප්පමෙව ආජානිස්ස තීති තස්ස මයහං භික්ඛවෙ එතදහොසි, බහුකාරා ඛෝ මෙ පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ යෙ මං පධාන පහිතත්තං උපට්ඨිංසු,

---

තමන්වහන්සේත්බලා නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනයෙහි උපන් බව දුටුසේක; තස්ස—ප—යෙ, යම්කෙණෙක්තැමූ; පධානපහිතත්තං, වීර්‍යයිකරණයෙහි යවනලද සිත්ඇති; මං, මට; උපට්ඨිංසු, උපස්ථානකළාහුද; පඤ්චවග්ගියාභික්ෂූහු, ඒපස්වගභික්ෂූහු; මෙ, මට; බහුකාරා, බොහෝඋපකාරීවූහ; අහං, මම; පඤ්චවග්ගියානංභික්ඛූනං, පස්වගමහණුන්ට; යං, යම්හෙයකින්; පඨමං, පළමුකොට; ධම්මං, ධර්‍මය; දෙසෙය්‍යං, දෙසන්නෙම් නම්? නුන, ඇතැකැයිකියායි;

මෙහිකී පස්වගභික්ෂූහුනම් බොධිසත්ත්වයින්වහන්සේ උපන්කල ලක්ෂණ පිළිගත් රාම, ධජ, ලකඛණ, මන්ති, යඤ්ඤද, භොජ, සුයාම, සුදත්තයන බ්‍රාහමණයන්අතුරෙන් තුන්දෙනක් සක්විතිරජහෝ ලොවුතුරා බුදුහෝ වන්නේයි දෙකක් කිහ, පස්දෙනෙක් බුදුවන්නේමයැයිකීහු. බුදුවීමෙහි නිසැකවූ පස්දෙන උන්වහන්සේ උදෙසා පළමුව පැවිදිවූහ, කොණ්ඩඤ්ඤ, භද්‍ද, වප්ප, අස්සජි, මහානාම, යයි ප්‍රකටවූ පස්නමයි;

එතරහි, දැන්; පඤ්චවග්ගියාභික්ඛූ, පස්වගමහණුහු; කහං, කොතැන්හි; විහරන්තීති, වෙයෙක්දැයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහං, මම; විසුද්ධන, පිරිසිදුවූ; අමානුසකෙන, මිනිසැස ඉක්මපැවැත්තාවූ; දිබ්බෙන චක්ඛුනා, දිවැසින්; බාරාණසියං, බරණැස්නුවර; ඉසිපතනෙ, ඍසීන්ගේපතනොත්පතු

අතික්කන්තා මානුසකෙන පඨවගතියෙ භික්ඛූ බාරාණසියං විහරනෙත ඉසිපතනෙ මිගදායෙ අථඛොහං භික්ඛවෙ උරු වෙලායං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන බාරාණසි තෙන චාරිකං පක්කාමිං අද්දසා ඛො භික්ඛවෙ උපකො ආජීවකො අන්තරාව ගයං අන්තරාව බොධිං අඛාන මඟ්ඝ පටිපන්නං දිස්වාන මං එතදවොච විප්පසන්නානි ඛො තෙ ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණ පරියොදාතො කං සි ත්වං ආවුසො උද්දිස්ස පබ්බජිතො කො වා තෙ සත්ථා කස්ස වා ත්වං ධම්මං රොචෙසීති එවං වුත්තෙ අහං භික්ඛවෙ උපකං ආජීවකං ගාථාහි අජ්ඣභාසි,

"සබ්බාභිභූ සබ්බ විදූ හමස්මි සබ්බෙසු ධම්මෙසු අනූපලිත්තො,
සබ්බඤ්ජහො තණ්හක්ඛයෙ විමුත්තො සයං අභිඤ්ඤාය කමුද්දිසෙය්‍යං."

නයට සථානවූහෙයින් ඉසිපතනනාම්වූ; මිගදායෙ, මෘගදායසථානයෙහි; විහරන්ත, වාසයකරන්නාවූ; පඨවගතියෙහිඤ්ඤ, පස්වගනිඤ්ඤූන්; අද්දසං, දුටුවෙම්;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො, ඉක්බිති; අහං, මම; උරුවෙලායං, උරුවෙල්දනව්වෙහි; යථාභිරන්තං, අභිරමණයඇති තෙක්; විහරිත්වා, වැස; බාරාණසි, බරණැස; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; චාරිකං, සැරිමව; පක්කාමිං, ගියෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! උපකොආජීවකො, උපකාජීවකතෙම; අන්තරාගයඤව, ගයාවට අතරද; අන්තරාබොධිඤව, බොධියට අතරද; අඛාතමඟ්ඝපටිපන්නං, අදන්මඟපිළිපන්; මං, මා; අද්දසාඛො, දුටුයේය; දිස්වාන, දැක; මං, මම; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; අන්තරාශබ්දයොගයෙහි; අන්තරාගයං, අන්තරාබොධිංයයි උපයොගවචනයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! තෙ, නුඹගේ; ඉන්ද්‍රියානි, චක්ෂුරාදීඉන්ද්‍රියයෝ; විප්පසන්නානි, අතිශයින් ප්‍රසන්නයහ; ඡවිවණ්ණ, ශරීරවර්ණය; පරිසුද්ධො, පිරිසිදුය; පරියොදාතො, හාත්පසින් ඵබලන්නේය; ආවුසො, ඇවැත්නි! ත්වං, නුඹ; කංඋද්දිස්ස, කවරෙක්උදෙසා; පබ්බජිතොඅසි, පැවිදිවූයෙහිද? තෙ, නුඹගේ; සත්ථා, ශාස්තෘතෙම; කොවා, කවරෙක්හෝවෙගිද? ත්වං, නුඹ; කස්ස, කවරෙකුගේ; ධම්මං, ධර්මය; රොචෙසීවා, රුචිකරන්නේහෝවේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවුත්තෙත, මෙසේකිකල්හි; උපකංආජීවකං,

නාමේ ආචරියෝ අත්ථි සදිසෝ මේ නවිජ්ජති
සදෙවකසම්මිං ලෝකසම්මිං නත්ථි මේ පටිපුග්ගලෝ

අහංහි අරහා ලෝකෙ අහං සත්ථා අනුත්තරෝ
එකොම්හි සම්මා සම්බුද්ධෝ සීතිභූතොඅස්මි නිබ්බුතෝ.

ධම්මචක්කං පවත්තෙතුං ගච්ඡාමි කාසීනං පුරං,
අන්ධභූතස්මිං ලෝකස්මිං ආහඤ්ඡං අමතදුන්දුභිනාති.

යථා ඛෝ තං ආවුසෝ පටිජානාසි අරහසි අනන්ත ජිනෝති.

උපකාජීවකයාට; ගාථාහි, මතුපහළවන ගාථාවන්; පච්චභාසිං කිම්; ගාථාහියනු උපයොගාර්ථයෙහි කරණවිභක්තියි;

සබ්බසුධම්මෙසු, සියලුත්‍රෛභූමික ධර්මයන්හි; අනුපලි, තෝඤා, කෙලෙස්වශයෙන් නොතැවරුණාවූ; සබ්බාභිඤ්ඤෝ, සියලුත්‍රෛභූමික ධර්මයන් දුරුකළාවූ;

තණ්හක්ඛයෙ, නිර්‍වාණයෙහි; විමුත්තෝ, අරමුණුවශයෙන් මිදුනාවූ; සබ්බාභිඤ්ඤා, සියලුත්‍රෛභූමික ධර්මයන් අභිඥාවෙන් කොට සිටියාවූ; අහං, මම; සබ්බවිදූඅස්මිං, සියලුචතුර්භූමික ධර්මයන් දන්නෙක්වෙමි; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤාය, දැන; කං, කවරෙක්; උද්දිසෙය්‍යං, මේමගේ ආචාර්‍යයායි උදෙසම්ද?

මෙ, මට; ආචරියෝ, ලොකොත්තරධර්මයෙහි ආචාර්‍යයෙක්; න, නැත්තේය; මෙ, මට; සදිසෝ, සමානයෙක්; නවිජ්ජති, විද්‍යමානනොවෙයි; සදෙවකසම්මිං, දෙවියන්සහිතවූ; ලෝකසම්මිං, ලෝකයෙහි; මෙ, මට; පටිපුග්ගලෝ, ප්‍රතිභාග පුද්ගලයෙක්; නත්ථි, නැත;

ලෝකෙ, ලෝකයෙහි; අහංහි, මම්ම; අරහා, රහත්වෙමි; අහං, මම; අනුත්තරෝ, නිරුත්තරවූ; සත්ථා, ශාස්තෘවෙමි; සීතිභූතොඅස්මි, ක්ලෙශාග්නිසන්තාපය නිවීමෙන් සිසිල්වූයෙමි; නිබ්බුතෝ, එහෙයින්මනිවුනෙමි; එකොහි, අතුල්‍යවූ; සම්මාසම්බුද්ධොඅස්මි, සම්මාසම්බුද්ධවෙමි;

අන්ධභූතස්මිං, අවිද්‍යාවෙන්අන්ධවූ; ලෝකස්මිං, ලෝකයෙහි; අමතදුන්දුභිං, අමාබෙර; ආහඤ්ඡං, ප්‍රහරණයකාරන්නේ; ධම්මචක්කං, ධර්මචක්‍රය; පවත්තෙතුං, පවත්වන්ට; කාසීනං පුරං, කසිරට බරණැස්නුවරබලා; ගච්ඡාමි, යෙමි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ඔව, නුඹ; යථාඛෝපටිජානාසි, යම්සේ ප්‍රතිඥාකෙරෙහිද; එසේ, අරහසිඅනන්තජිනෝ, අනන්ත ජිනවන්ට සුදුසුයි;

× ආහඤ්ඡුං × මූ ×

මාදිසා වෙ ජීතා හොන්ති යේ පභතා ආසවක්ඛයං,
ජීතා මේ පාපකා ධම්මා තසමානං උපකා ජීතොති.

එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ උපකො ආජීවකො ඛ්‍රුවෙය්‍ය පාවුසොති වත්වා සීසං ඔකමෙපත්වා උම්මඟ්ගං ගහෙත්වා පයාතාම්.

අථඛ්වාහං භික්ඛවෙ අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන බාරාණසි ඉසිපතනං මිගදායො යෙන පචවගහියා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමිං අද්දසංසු ඛො මං භික්ඛවෙ පචවගහියා භික්ඛූ දූරතොව ආගච්ඡන්තං දිසවාන අඤ්ඤදත්ථුං සණ්ඨපෙසුං අයං ඛො ආවුසො සමණො ගොතමො ආගච්ඡති බාහුලිකො පධාන විබහනෙතා ආවතෙතා බාහුල්ලාය සො

උපකා, උපසාජීවකයෙනි! යෙ, යම්කෙනෙක්හුමූ; ආසවක්ඛියං, නිවණට; පභතා, පැමිණියාහුද; වෙ, එකාන්තයෙන්; මාදිසා, එබදුමාවැන්නෝ; ජීතා හොන්ති, ජිනහම්වෙත්; වෙ, මාවිසින්; පාපකා ධම්මා, පාපධර්මයෝ; ජීතා, දිනතලදහ; තසමා, එහෙයින්; අහං, මම; ජිතො, ජිනාහම්වෙමිසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි;

උපකොආජීවකො, උපසාජීවකතෙම; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඛ්‍රුවෙය්‍යඅපි, එසේක්වේවයි; වත්වා, කියා; සීසං, හිස; ඔකමෙපත්වා, සලා; උම්මඟ්ගංගහෙත්වා, කුඩාමඟකටබැස; අගමාසි, වඩහාරජනපදය බලාගියේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො, එකල්හි; අහං, මම; අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙළින්; චාරිකංචරමානො, චාරිකාකරන්නේ; බාරාණසි, බරණැස්නුවර; ඉසිපතනං, ඉසිපතනය; මිගදායො, මෘගදායසථානය; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; පචවගහියාභික්ඛූ, පස්වගභික්ෂූහු; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමිං, එළඹියෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පචවගහියා භික්ඛූ, පස්වගභික්ෂූහු; දූරතොව, දුරදීම; ආගච්ඡන්තං, එන්නාවූ; මං, මා; අද්දසංසුඛො, දුටුවාහුමය; දිසවාන, දැන; අඤ්ඤදත්ථුං, එකිනෙකා; සණ්ඨපෙසුං, කතිකාවක්කළාහුය; ආවුසො, ඇවැත්නි! අයංඛ සමණොගොතමො, මේශ්‍රමණ ගෞතමතෙම; බාහුලිකො, චීවරාදිය බහුලකොටඇත්තේ; පධානවිබහනෙතා, විශ්‍යීකිරීමෙන්පිරිහුනේ; බාහුල්ලාය. චීවරාදී බහුලභාවයට; ආවතෙතා, පෙරළුනේ; ආගච්ඡති, එයි;

නෙව අභිවාදෙතබ්බා න පච්චුට්ඨාතබ්බා නාසස පත්ත චීවරං පටිගණ්හතබ්බං අට්ච ඛෝ ආසනං ඨපෙතබ්බං සචෙ ආකඞ්ඛිසසති නිසීදිසසතීති යථා යථා ඛෝ අහං භික්ඛවෙ උපසඞ්කමාමි තථා තථාපඛ විගණියා භික්ඛූ නාසක්ඛිංසු සකාය කතිකාය සණ්ඨාතුං අපෙපසාවෙව මං පච්චුග්ගන්ත්වා පත්ත චීවරං පටිගණ්හිසසුං අපෙපසාචව ආසනං පඤ්ඤාපෙසසුං අපෙප සාචෙව පාදොදකං උපට්ඨාපෙසසුං අට්ච ඛෝ මං නාමෙනව ආවුසොවාදෙනව සමුදාචරන්ති එවං වුත්තෙ අහං භික්ඛවෙ පච්චග්ගියෙ භික්ඛූ එතදවොචං මා භික්ඛවව තථාගතං නාමෙ නව ආවුසො,

---

සෝ, හෙතෙම්; නෙවඅභිවාදෙතබ්බා, නොමවැඳියයුතුයි; නපච්චුට්ඨාතබ්බා, ඉදිරියටඑළඹීමාදීන් උපස්ථානනොකට යුතුයි; අසස, ඔහුගේ; පත්තචීවරං, පාත්‍රචීවර; නපටිගණ්හෙ තබ්බං, නොපිළිගතයුතුයි; අට්චඛෝ, ඔලිඳු; ආසනං, අස්නක්; ඨපෙතබ්බං, උසස්කුලඅඟහිඋපන්නෙසින්එළවියයුතුයි; සචෙ, ඉදින්; ආකඞ්ඛිසසති, කැමතිනම්; නිසීදිසසති, හිඳින්නේය කියාසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි ! යථායථා, යම්යම්පරිදිදෙකින්; අහං, මම; උපසඞ්කමාමි, එළඹෙමිද; තථාතථා, ඒඒපරිදිදෙන්ම; පච්චුග්ගනියාභික්ඛූ, පාත්‍රචීවරගෙමහණහු; සකාය සකතිකාය, සවකීය කණිඩාවෙති; සණ්ඨාතුං, සිටිනට; නාසක්ඛිංසු, බුඩතෙජසින් නොහැකිවූහ;

අපෙපකචෙව, ඇතැම්කෙණෙක්; මං, මට; පච්චුග්ගන්ත්වා, පෙරගමන්කොට; පත්තචීවරං, පාත්‍රචීවර; පටිගණ්හෙසුං, පිළි ගත්තාහුය; අපෙපසාචෙව, ඇතැම්හු; ආසනං, අසුන; පඤ්ඤා පෙසුං, පැණවූහ; අපෙපසාචෙව, ඇතැම්හු; පාදොදකං, පා සෝදනදිය; උපට්ඨාපෙසුං, එළවූහ; අට්චඛෝ, එතකුදුරුවන්; මං, මා; නාමෙනව, ගෞතමයයානාමයෙන්ද; ආවුසොවාදෙ නව, ආවුසොයයිකීමෙන්ද; සමුදාචරන්ති, වාග්ව්‍යවහාර කරති; භික්ඛවෙ, මහණෙනි ! එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; අහං, මම; පච්චග්ගියෙභික්ඛූ, පාත්‍රචීවරගෙමහණුන්ට; එතං, මෙය; අවොචං, කීම්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි ! තථාගතං, තථාගතයන් වහන්සේ; නාමෙනව, නමින්ද; ආවුසොවාදෙනව, ඇවැත්නි යයිකීමෙන්ද; මාසමුදාචරිත්ථ, නොකැඳෙරේවි; මෙවත් එසේ කථාමනාකාරව්;

වාදෙනව සමුදුවරිත් අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මා සම්බුඩො ඔදහථ භික්ඛවෙ සොතං අමතමධිගතං අහ මනුසා සාමි අහං ධම්මං දෙසෙමි යථානුසිට්ඨං තථා පටිපජ්ජමානා නවිරසෙසව යසසත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරසමා අන ගාරියං පබ්බජන්ති තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරිය පරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහ රිස්සථාති එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ පඨවගහියා භික්ඛු මං එතද වොචුං ඉච්ඡාමිඛො භවං ආවුසො ගොතම ඉරියාය තාය පටි පදාය තාය දුක්කර කාරිකාය භාරිඛගවිං උත්තරි මනුස්ස ධම්මා අලමරියඤාණ දස්සන විසෙසං කිං පන භවං එතරහි බාහුලිකො පධාන විබ්භන්තො ආවත්තො බාහුල්ලාය අධිගම් සසි උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය ඤාණදස්සන විසෙසන්ති එවං වුත්තෙ අහං භික්ඛවෙ පඨවගහියං භික්ඛු එතදවොවා න භික්ඛවෙ තථාගතො බාහුලිකෙනා ඉ පධාන විබ්භන්තො න ආවත්තො බාහුල්ලාය අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මා සම්බුඩො ඔදහථ භික්ඛවෙ සොතං අමත මධිගතං අහමනුසා සාමි අහං ධම්මං දෙසෙමි යථානුසිට්ඨං තථා පටිපජ්ජමානා නවිරසෙසව යසසත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරසමා අන ගාරියං පබ්බජන්ති තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරිය පරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තථාගතො, තථාගතතෙම; අරහං, රහත්ය; සම්මාසම්බුඩඩා, සියල්ලම්නාවඅවබොධකෙළේය; භික්ඛ වෙ, මහණෙනි! සොතංඔදහථ, ධම්ශ්‍රවණයවඇන්නම්වී; අමතං, නිවීණය; අධිගතං, ලබඇලදී; අහං, මම; අනුසාසාමි, අනු සාසනාකරම්; අහං, මම; ධම්මං, ධම්මය; දෙසෙමි, දෙසම්; යථානුසිට්ඨං, අනුශාසනයකොටඉක්මවා; තථා, එසේ; පටිපජ්ජ මානා, ඔළිපදින්නාහු; නවිරසෙසව, නොබෝකලකින්ම; කුල පුත්තා, කුලපුත්‍රයෝ; යසසත්ථාය, යම්නිවීණයක්පිණිස; සම්මාඑව, මනාකොටශ්‍රද්ධාවෙන්ම; අගාරසමා, ගිහිගෙන්නික්ම; අගාරසමා යනු උපාත්තවිඥයෙහි අවධිවිභාගයි;

අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජන්ති, පැවිදිවෙත්ද; බ්‍රහ්ම චරියපරිසාසානං, මෙනබඹසඟඋතුරුවරකොටඇති; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; තං, ඒනිවීණය; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතම්යෙහි;

සඤං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සථානි, දුතියම්පි ඛො භික්ඛවෙ පචවගහියා භික්ඛූ මං එතදවොචුං. තායපි ඛො තවං ආවුසො ගොතම ඉරියාය තාය පටිපදාය තාය දුක්කර කාරිකාය නාජ්ඣගමා උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය ඤාණ දස්සන විසෙසන්ති, දුතියම්පි ඛො අහං භික්ඛවෙ පචවගහියෙ භික්ඛූ එතදවොචං, න භික්ඛවෙ තථාගතො බාහුලිකො, න පධාන විබහනෙතා න ආවත්තනා බාහුල්ලාය අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මා සම්බුද්ධා ඔදකථ භික්ඛවෙ සොතං අමත මධිගතං අහමනුසාසාමි අහං ධම්මං දෙසෙමි යථානුසිට්ඨං තථා පටිපජ්ජමානා නවිරසෙසව යසසථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජන්ති තදනුත්තරං බ්‍රහ්ම චරිය පරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සඤං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සථානි තායපි ඛො පච වගියා භික්ඛූ මං එතදවොචුං තායපි ඛො තවං ආවුසො ගොතම ඉරියාය තාය පටිපදාය තාය දුක්කර කාරිකාය නාජ්ඣගමා උත්තරි මනුස්ස ධම්මා අලමරිය ඤාණ දස්සන විසෙසං කිමපන තවං එතරහි බාහුලිකො පධාන විබහනෙතා ආවත්තනා බාහුල්ලාය අධිගම්ස්සසි උත්තරි මනුස්සධම්මා අල මරිය ඤාණදස්සන විසෙසන්ති එවං වුත්තෙ අහං භික්ඛවෙ පචවගිය භික්ඛූ එතදවොචං අභිජානාථ මෙතො පුබෙ

සඤං, ඥානමේ; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ටඥානයෙන්; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට; උපසම්පජ්ජ, ඒවිළඹ; විහරිස්සථඉති, වාසයකරන්න හුඟයයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; පච වගහියාභික්ඛූ, පස්වගහිඤ්ඤූහු; මං, මට; එතං, මෙය; අවොචුං, කිහුං; ආවුසොගොතම, ඇවැත්නි! ගෞතමයෙනි! තවං, නුඹ; තායඉරියාය, ඒදුෂ්කරඉරියාවෙන්; තායපටිපදාය, ඒදුෂ්කරපිළිපැදීමෙන්; තායදුක්කරකාරිකාය, ඒදුෂ්කර ක්‍රියාවෙන්; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මනුෂ්‍යධර්මයටවැඩිවූ; අල මරියඤාණදස්සනවිසෙසං, ආර්‍යභාවයකිරීමට සමර්ථඥානදර්ශන විශෙෂයක්; නාජ්ඣගමාඉති, නොලැබුයෙකියයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; අහං, මම; පඤ්චවගහියෙභික්ඛූ, පස්වගමිතුන්ට; එතං, මෙය; අවොචං, කීමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තථාගතො, තථාගත තෙමේ; බාහුලිකො, චීවරාදියබහුලකොටඇත්තෙක්නොවේ; නපධානවිබහනෙතා – පෘ – බාහුලිකො,

භික්ඛවෙ ඉතො පුබ්බෙ එවරූපං භාසිත මෙතන්හි, නොහෙතං භන්තෙ න භික්ඛවෙ තථාගතො බාහුල්ලිතො න පධාන විබහනෙතා න ආවත්තනා බාහුල්ලාය අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මා සම්බුද්ධො ඔදහථ භික්ඛවෙ සොතං අමත මධිගතං අහ මනුසාසාමි අහං ධම්මං දෙසෙමි යථාභූ සිථථං තථා පටිපජ්ජමානා නවිරසෙසව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්ම දෙව අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජන්හි තදනුත්තරං බ්‍රහ්ම චරිය පරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සථාති, අසක්කිං ඛො අහං භික්ඛවෙ පච වගහියෙ භික්ඛූ සඤ්ඤාපෙතුං වෙපි සුදං භික්ඛවෙ භික්ඛූ ඔවදාම් තයො භික්ඛූ පිණ්ඩාය වරන්හි යං තයො භික්ඛූ පිණ්ඩාය චරිත්වා ආහරන්හි තෙන ජ්ඣ්ඣහා යාපෙම්,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉතොපුබ්බං, මින්පෙර; එවරූපං, මෙබඳුවූ; එතං, මෙය: මෙ, මාවිසින්; භාසිතපුබ්බං, කියන ලදවිරූයයි; භූමෙහ, නොයි; අභිජානාථනු, දන්නහුද? භන්තෙ, සවාමිනි! එතං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි; පස්වග භික්ෂූහු මේ එකාමපදයෙන්ම එකානතයෙන්ම මේතෙම බුදුවීයයි අදහා උපන් ගෞරවඇතිව ආවුසො වාදයදුරලා "භන්තෙ"යයි ආමන්ත්‍රණය කොළෝය,—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහං, මම; පවවගහියෙභික්ඛූ, පස්වග මහණුන්ව; සඤ්ඤාපෙතුං, මම්බුදුවීමියි අභවන්ව; අසක්කිංඛො, හැකිවීම්;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෙපිභික්ඛූ, භික්ෂූන්දෙනමෙතට; ඔවදාම්, අවවාදකරම්; මෙහි සුදං යනු නිපාතමාත්‍රයි. තයො භික්ඛූ, භික්ෂූහුතුන්තම්ක්; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; වරන්හි, හැසිරෙත්; තයොභික්ඛූ, භික්ෂූහුතුන්තම; පිණ්ඩායචරිත්වා, පිඬු පිණිසහැසිර; යං, යම්ක්; ආහරන්හි, ගෙණෙත්ද; තෙන, එයින්; ජ්ඣ්ඣහා, අපහාෂවීවගීවූවාහු; යාපෙම, යැපෙමු-

මෙය දම්සක්සුත්දෙසීමෙන්පසු ප්‍රවෘත්තිය දැක්වීම්වශයෙන් වදාරණලදි. සම්මාසම්බුද්ධයන්වහන්සේ ඔරණ්‍යය ඉසිපතන්හිදී ඇසළමැදි පොහෝදා අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤසඳුන්වහන්සේ ආදිය සාක්ෂිකොට දම්සක්දෙසූසඳ ගෙතෙම සෝවාන්විය. ඉනපසු එහිම වස් වැසි අන්‍යසතරදෙනාවහන්සේගේ රාගාදීමල විශෝධනය සඳහා පිණ්ඩපාතයපිණිසත් නොවැඩ විහාරයෙහිම වැඩසිට අවවාද දුන්සේක. එහෙයින් මෙසේ වදාරණලදි,

තයොපි සුදං භික්ඛවෙ භික්ඛූ ඔවදාමි වෙභික්ඛු පිණ්ඩාය චරන්ති යං වෙභික්ඛු පිණ්ඩාය චරිත්වා ආහරන්ති තෙන ඡබ්බග්ගා යාපෙම්. අථඛො භික්ඛවෙ පඨවගගියා භික්ඛූ මයා එවං ඔවදියමානා එවං අනුසාසිය මානා අත්තනා ජාති ධම්මා සමානා ජාති ධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අජාතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමානා අජාතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගමංසු අත්තනා ජරා ධම්මා සමානා ජරාධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අජරං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමානා අජරං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගමංසු අත්තනා බ්‍යාධිධම්මා සමානා බ්‍යාධි ධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අබ්‍යාධිං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමානා අබ්‍යාධිං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගමංසු අත්තනා මරණ ධම්මා සමානා මරණ ධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අමතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමානා අමතං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං අජ්ඣගමංසු අත්තනා සොක ධම්මා සමානා සොකධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අසොකං අනුත්තරං යොග ක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමානා අසොකං අනුත්තරං යොග ක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගමංසු අත්තනා සඞ්කිලෙස ධම්මා සමානා සඞ්කිලෙස ධම්ම ආදීනවං විදිත්වා අසඞ්කිලිට්ඨං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං පරියෙසමානා අසඞ්කි ලිට්ඨං අනුත්තරං යොගක්ඛෙමං නිබ්බාණං අජ්ඣගමංසු ඤාණං ච පන තෙසං දස්සනං උදපාදි අකුපපා (මෙතෙසං) විමුත්ති අය මන්ති මාජාති නත්ථි දානි පුනබ්භවොති. පඨමෙ භික්ඛවෙ කාම ගුණා කතමෙ පඨ චක්ඛු විඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූප සංහිතා රජනීය්‍යා සොත විඤ්ඤෙ ය්‍යා සද්දා.—පෙ—ඝාන විඤ්ඤෙය්‍යා ගන්ධා-ජිව්හා විඤ්ඤෙය්‍යා රසා කාය විඤ්ඤෙය්‍යා පොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා

භික්ඛවෙ, මහණෙනි ! තයොපිභික්ඛූ, භික්ෂූන්තුන්නාමඇට; ඔව දාමි, අවවාදකරමි; වෙභික්ඛූ, භික්ෂූහුදෙතමයි; පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; චරන්ති,හැසිරෙත්; යං, යමක්; ආහරන්ති, ගෙණෙත්ද; තෙන, එසින්; ඡබ්බග්ගා. ඇවිවගී වූවාහු; යාපෙම, යැපෙමු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි ! අථඛො, ඉක්බිත්; පඨවගගියාභික්ඛූ, පැවගිය භික්ෂූහු; මයා, මාවිසින්, එවං, මෙසේ; ඔවදියමානා, අවවාදකරණු ලබන්නාහු; අනුසාසියමානා, අනුශාසනාකරණුලබන්නාහු; අත්තනා, තෙමේ; ජාතිධම්මාසමානා,—ප—අජ්ඣගමංසු, අව බොධකළාහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි ! ඉමෙපඨකාමගුණා, මේ

පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ පංච කාමගුණා.

යෙහි කෙචි භික්ඛවේ සමණාවා බ්‍රහ්මණාවා ඉමේ පඤ්ච කාම ගුණේ ගථිතා මුච්ඡිතා අජ්ඣොපන්නා අනාදීනව දස්සාවිනෝ අනිස්සරණ පඤ්ඤ පරිභුඤ්ජන්ති තෙ එවමස්සු වෙදිතබ්බා අනය මාපන්නා ව්‍යසන මාපන්නා යථා කාම කරණීය්‍යා පාපිමතෝ සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ ආරඤ්ඤකෝ මිගෝ අබ්ඛෝ පාසරාසිං අධිසයෙය්‍ය සෝ එවමස්ස වෙදිතබ්බා අනය මාපන්නෝ ව්‍යසන මාපන්නෝ යථා කාමකරණීයෙන්‍ය ලුද්දස්ස ආගච්ඡතෙනව පන ලුද්දෙ න යෙන කාමං පඨකමිස්සතීති. එවමෙව ඛෝ භික්ඛවේ යෙහි කෙචි සමණාවා බ්‍රාහ්මණාවා ඉමේ පඤකාම ගුණේ ගථිතා මුච්ඡිතා අජ්ඣොපන්නා අනාදීනව දස්සාවිනෝ අනිස්සරණපඤ්ඤ පරිභුඤ්ජන්ති තෙ එවමස්සු වෙදිතබ්බා අනය මාපන්නා ව්‍යසන මාපන්නා යථාකාම කරණීය්‍යා පාපිමතෝ යෙව ඛෝ කෙචි භික්ඛවේ සමණාවා බ්‍රාහ්මණාවා ඉමේ පඤකාම ගුණේ අගථිතා අමූච්ඡිතා අනජ්ඣොපන්නා ආදීනව දස්සාවිනෝ නිස්සරණ පඤ්ඤ පරිභුඤ්ජන්ති, තෙ එවමස්සු වෙදිතබ්බා න අනය මාපන්නා න ව්‍යසන මාපන්නා න යථා කාම කරණීය්‍යා පාපිමතෝ සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ ආරඤ්ඤකෝ මිගෝ අබ්ඛෝ පාසරාසිං අධිසයෙය්‍ය සෝ එවමස්ස වෙදිතබ්බා න අනය මාපන්නෝ න ව්‍යසන මාපන්නෝ න යථා කාමකරණීයෙන්‍ය ලුද්දස්ස ආග ච්ඡතෙනව පන ලුද්දෙ යෙන කාමං පඨකමිස්සතීති. එවමෙව ඛෝ භික්ඛවේ යෙකෙචි සමණාවා බ්‍රාහ්මණාවා ඉමේ පඤ කාම ගුණේ අගථිතා අමූච්ඡිතා අනජ්ඣොපන්නා ආදීනව දස්සා විනෝ නිස්සරණ පඤ්ඤ පරිභුඤ්ජන්ති තෙ එවමස්සු වෙදිතබ්බා න අනය මාපන්නා න ව්‍යසන මාපන්නා න යථා කාමකරණීය්‍යා

කාමඛණ්ඩනඤ්ච; තතමෙපඨ, කවරපඨඤ්ඤදඨ්; වඤ්ඤවිඤ්ඤෙඤ්ඤ ය්‍යා, ඇසින්බලාදතයුතුවූ; ඉඤ්ඤ—ප—මහාදුකඛඤ්ඤසූත්‍රාවවණී යෙහි ආපරිදිමැයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යෙහිකොවිසමණාවා, යම්කිසිශ්‍රමණයෝ ඳහ්; බ්‍රාහ්මණාවා, බමුණෝහෝ; ගථිතා, තෘෂ්ණාග්‍රන්ථියෙන් ගැටහැසුනාහු; මුච්ඡිතා, තෘෂ්ණාවෙන් මුසපත්වූවාහු; අජ්ඣොපන්නා, තෘෂ්ණාවෙන්ගැලුනාහු; අනාදීනවදස්සාවිනෝ, දොෂය නොදක්නාහු; අනිස්සරණපඤ්ඤ, ප්‍රත්‍යවේක්ෂාඥානරහිතවූවාහු; ඉමෙපඤකාමගුණෙ, මේපස්කම්රස; පරිභුඤ්ජන්ති, පරිභොගකෙ රෙත්ද? තෙ, ඔහු; අනයං, අක්‍රමයට; ආපන්නා, පැමිණියාහුය; ව්‍යසනං, පිඩාවට; ආපන්නා, පැමිණියාහුය; පාපිමතෝ, මාරයා විසින්; යථාකාමකරණීයා, කැමැත්තේකටගැක්කාහුයයි; එවං, මෙසේ; වෙදිතබ්බාඅස්සු, දතයුත්තාහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; ආරඤ්ඤකෝ, වනවැසිවූ; මිගෝ, මුවෙක්

පාපිමතෝ සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අරඤ්ඤකෝ මිගෝ අරඤ්ඤෙ පවනෙ චරමානෝ විස්සත්ථෝ ගච්ඡති විස්සත්ථෝ තිට්ඨති විස්සත්ථෝ නිසීදති විස්සත්ථෝ සෙය්‍යං කප්පෙති තං කිස්ස හෙතු අනාපාථගතෝ භික්ඛවෙ ලුද්දස්ස,

එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං, පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතෝ පාපිමතෝ පුඤ්ඤවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසෝ එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතෝ පාපිමතෝ පුඤ්ඤවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු පීතියාච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ ච සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙති. යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛං විහාරීති තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතෝ පාපිමතෝ පුඤ්ඤවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛ

තෙම; බඬා, බඳනාලද්දේ; පාසරාසිං, මලපුඩුමතුයෙහි; අධිසයෙය්‍ය, හෝතෝද; "පාසරාසං" යනු අධියොගයොගයෙහි ආධාරාථියෙහි කම්මයි, සෙ, හෙතෙම; අනයමාපන්නෝ, විනාශයට පැමිණියේය; ව්‍යසනමාපන්නෝ, පීඩාවටපැමිණියේය; ලුද්දස්ස, වැද්දතුයිහි; යථාකාමකරණීයෝ, කැමැතිසේ කවහැකි වූයේයහි; එවංවෙදිතබ්බං අස්ස, මෙසේදතයුතුවෙයි;

ලුද්දෙ, ව්‍යාධයා; ආගච්ඡතෙත, එනකල්හි; යෙනකාමං, යම් කැමැතිතැනකට; නපස්සිස්සති, නොයන්නේයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; යෙහිසෙවිසමණවං —ප— අගතිඨා, ගැටෙනොගැසුනාහු; අමුච්ඡිතා, මුසපත්නොවූවාහු; අනජ්ඣාපන්නා, නොගැලුනාහු; —ප— අඛඬා, නොබැඳුනේ; —ප— භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; ආරඤ්ඤකොමිගා, වනමෘගයෙක්තෙම; අරඤ්ඤෙ, ආරණ්‍යයෙහි; පවනෙ, මිනිස්සොපචාරයඉක්මණපි දුරවනයෙහි; චරමානා, හැසිරෙන්නේ; විස්සත්ථෝ, නිර්භයවූයේ; ගච්ඡති, යෙයි; විස්සත්ථෝ, නිර්භයවූයේ; තිඨති, සිටියි; විස්සත්ථෝ —ප— නිසීදති, හිඳියි; විස්සත්ථෝ —ප— සෙය්‍යංකප්පෙති, සයනයකරයි; තංකිස්ස හෙතු, ඒකහේතුකම්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ලුද්දස්ස, වැද්දාට; අනාපාථගතෝ, හමුනොවූයේය; (හමුනොවීම නිර්භයවහෙතුවයි)

සසව පහානා පුබ්බව සොමනසස දොමනසසානං අත්ථගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සතිපාරි සුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උප සම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අඛ මකාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො, පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඛමා නානත්ත සඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තා ආකාසොති ආකාසා නවායතනං උපසම්පජ්ජ විහ රති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අඛමකාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතො පාපිමතො,

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්බසො ආකාසානඤ්චායත නං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණ චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති—ප—සබ්බසො විඤ්ඤාණ චායතනං සම තික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චීති ආකිංචඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; භික්ඛු, මහණතෙම; කාමෙහි, කාමයන්ගෙන්; විවිච්චඑව, වෙන්වම; විවිචවඅකුසලෙහිධමෙමහි—ප— පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථමඛ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංභික්ඛු, මේමහණතෙම; මාරං, කෙ ලෙස්මිරු; අපදං, ප්‍රතිෂ්ඨාරහිතලෙස; වධිත්වා, නසා, මාර චක්ඛුං, පවකාමවිෂසඛ්‍යාතමාරචක්ෂුස; අඛංඅකාසි, තෘෂ්ණා ප්‍රහාණවශයෙන් අදුරුකෙළේය; පාපිමතො, මාරයාගේ; අදස්ස නං, බිහයඉක්මවීමෙන්නොපෙනීමව; ගතො, ගියේයයි; වුච්චති කියනුලැබේ;

පුනවපරං—ප—දුතියජ්ඣානං, විතියඛ්‍යානයට;—ප—තතියජ්ඣා නං, තෘතීයඛ්‍යානයට—ප—චතුත්ථජ්ඣානං, සතරවනඛ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි;—ප—සෙසුසියල්ල භයහෙරව සූත්‍රාර්ථවර්ණනායෙහි ආක්‍රමය මැයි;

සබ්බසො, සම්ප්‍රකාරයෙන්; රූපසඤ්ඤානං, රූපාවචරසංඥ වන්; සමතික්කමා, ඉක්මවීමෙන්; පටිඝසඤ්ඤානං, ප්‍රතිඝසංඥ වන්; අත්ථඛමා, දුරලීමෙන්; නානත්තසඤ්ඤානං, නානාත්ම

—ප—සබ්බසෝ ආකිඤ්චඤ්ඤං යතනං සමතික්කම්ම නෙව සඤ්ඤා නාසඤ්ඤා යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති—ප—සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤා වෙදයිත නිරෝධං උපසම්පජ්ජ විහරති, පඤ්ඤාය චස්ස දිස්වා ආසවා පරික්ඛීණා හොන්ති, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු අන්ධ මකාසි මාරං අපදං වධිත්වා මාරචක්ඛුං අදස්සනං ගතෝ පාපිමතෝ නිණ්ණෝ ලොකෙ විසත්තිකං, සෝ විස්සත්ථෝ ගච්ඡති විස්ස ත්ථෝ තිට්ඨති විස්සත්ථෝ නිසීදති විස්සත්ථෝ සෙය්‍යං කප්පෙති තං කිස්ස හෙතු? අනාපාථ ගතෝ භික්ඛවෙ පාපිමතෝති,

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන්ති,

අරියපරියෙසන සුත්තං ඡට්ඨං, 6. 8.

සංඥවන්; අමනසිකාරා, මෙතෙහිනොකිරීමෙන්; ආකාසෝ, කෂිණුග්ඝාටිමාකාශය; අනන්තොඉති, අනන්තයයිකියා; ආකා සානඤ්චායතනං, ආකාසානඤ්චායතන, සමාපත්තියට,—ප—සබ්බ සෝ, සම්පූර්ණයෙන්; විඤ්ඤාණං, කෂිණාදඝාටිමාකාශයෙහි පැවැති විඥානය; අනන්තං, අනන්තයයි;—ප—කිඤ්චි, කිසිවක්; නත්ථිති, නැතැයි; ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං, ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්තියට;—ප—සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං, නිරොධසමාපත්ති යට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්; දිස්වා, දැක; අස්ස, ඔහුගේ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; පරික්ඛීණාභවන්ති, ක්ෂයවූවාහුවෙත්;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයංභික්ඛු, මේමහණතෙම; මාරං, මාරයා; අන්ධංඅකාසි, අන්ධකෙළේය; අපදං, ප්‍රතිෂ්ඨානැතිසේ; මාරචක්ඛුං, මරුඇ; වධිත්වා, හිංසාකොට; පාපිමතෝ, මාරයා ගේ; අදස්සනං, නොපෙණීමට; ගතෝ, ගියේය; ලොකෙ, සකල්ලොකයෙහි; විසත්තිකං, විසත්තිකාසඞ්ඛ්‍යාතතෘෂ්ණාව; තිණ්ණෝ, තරණයකෙළේයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; සෝ, එබඳුපුද්ගලතෙම; විස්සත්ථෝ, නිසැකව; ගච්ඡති, යෙයි; විස්ස ත්ථෝ, නිසැකව; තිට්ඨති, සිටියි; විස්සත්ථෝ, නිසැකව; නිසීදති, හිඳියි; විස්සත්ථෝ, නිසැකව; සෙය්‍යංකප්පෙති, සයනයකෙ රෙයි; තංකිස්සහෙතු? ඒවහෙතුකවරේද? පාපිමතෝ, මාරයා ගේ; අනාපාථගතෝ, හමුනොවීමයි; ඉදම—ප—අභිනන්දුන්ති;

අරියපරියෙසන සූත්‍රාර්ථවර්ණනාව නිමි.

(පාසරාසි සූත්‍රයයිද කියති.)

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ; තෙන ඛොපන සම
යෙන ජාණුස්සොණ්‍ණි බ්‍රාහ්මණො සබ්බ සෙතෙන වළහීරථෙන
සාවත්ථියා නියාති දිවා දිවස්ස, අද්දසා ඛො ජාණුස්සොණ්‍ණි
බ්‍රාහ්මණො පිලොතිකං පරිබ්බාජකං දූරතොව ආගච්ඡන්තං
දිස්වාන පිලොතිකං පරිබ්බාජකං එතදවොච, හන්ද කුතො
නුභවං වච්ඡායනො ආගච්ඡති දිවා දිවස්සාති, ඉතො ගිබො

එවංමෙසුතං,—ප—තෙනඛොපනසමයෙන, එකල්හි; ජාණු
සෙසොණ්‍ණි බ්‍රාහ්මණො, ජාණුස්සොණ්‍ණිතම්බ්‍රාහ්මණතෙම; සබ්බසෙ
තෙන, සුදුඩඹවලවූ; වළහීරථෙන, වෙළඹුන්යෙදූරථයකින්;
දිවාදිවස්ස, මධ්‍යාහ්නකාලයෙහි; සාවත්ථියා, සැවැත්නුවරින්;
නීයාති, ප්‍රදක්ෂිණාවශයෙන්යෙයි;

ජාණුස්සොණ්‍ණිතම් ගරුතනතුරුලත් ධනාඩ්‍යබ්‍රාහ්මපිණෑති
බ්‍රාහ්මණතෙම මින් මෙතෙක්දවසකින් මම නගර ප්‍රදක්ෂිණාව
කරන්නෙමියි සොඟාකරවාසෙවතවණීයෙන්සැරසුහු බ්‍රාහ්මණාදි
දසදහසක් පිරිවරා සුදුඩඹ ධවල වෙළඹුන් යුවිදෙනෙකු යෙදූ
රිදියෙන් නිර්මිත රථයකින් සුදුඅබරණින්සැදී පලාපලමසුකඟ
වනු ආදිය මඟ ඉසිරවමින් මහත්වූ ශ්‍රීවිභූතියෙන් යුක්තව නුවර
පැදකුණුකෙරෙයි, මහජනයාද පිණෑත්තන්ගේ දර්ශනය මහත්
මඩුලයෙකැයි ප්‍රීතියෙන් පිණම්න් බලයි, මේ ගමන සඳහා
'සාවත්ථියානීයාති" යයි මෙහි දක්වනලදි,

ජාණුස්සොණ්‍ණිබ්‍රාහ්මණො, ජාණුස්සොණ්‍ණිබ්‍රාහ්මණතෙම; ආග
ච්ඡන්තං, එන්නාවූ; පිලොතිකං පරිබ්බාජකං, පිලොතිකතම්
පරිබ්‍රාජකයා; දූරතොඑව, දුරදීම; අද්දසාඛො, දුටුයේමැයි;
දිස්වාන, දැක; පිලොතිකං පරිබ්බාජකං, පිලොතිකතම් පරි
බ්‍රාජකයාට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය;

පිලොතිකපරිබ්‍රාජකයාවනාහි වාත්ස්‍යායන ගොත්‍රඇති තරුණවූ
රන්වන් ශරීරයකින් හෙබියාවූ බුඩුපසථායකි, උදේම තථාගත
යන්වහන්සේවද මහා ශ්‍රාවකයින්වහන්සේලාවද උපස්ථාන
කොට ත්‍රිදණ්ඩකුණ්ඩිකාදී පිරිවැදි පිරිකරින් යුක්තව දෙව්රමින්
නික්ම නුවරබලා යන්නහුදැක මෙසේකීය;

භවංවච්ඡායනො, පින්වත්වාත්ස්‍යායන ගොත්‍රිකතෙම; දිවා
දිවස්ස, මධ්‍යාහ්නයෙහි; කුතො, කොහිසිට; ආගච්ඡතිනු, එයිද;
''හන්ද'යනු වාක්‍යාරම්භයෙහිද ප්‍රශ්නාර්ථයෙහිදවූ නිපාතමාත්‍රයකි,

අහං හො ආගච්ඡාමි සමණස්ස ගොතමස්ස සන්තීකාති, තං කිං මඤ්ඤති භවං වච්ඡායනො සමණස්ස ගොතමස්ස පඤ්ඤු වෙය්‍යත්තියං, පණ්ඩිතො මඤ්ඤතීති,

කො වාහං හො කොව සමණස්ස ගොතමස්ස පඤ්ඤු වෙය්‍යත්තියං ජානිස්සාමි සොපි නූනස්ස තාදිසොව යො සමණස්ස ගොතමස්ස පඤ්ඤු වෙය්‍යත්තියං ජානෙය්‍යාති, උළාරාය බලු භවං වච්ඡායනො සමණං ගොතමං පසංසාය පසංසතීති, කො වාහං හො කොව සමණං ගොතමං පසංසිස්සාමි, පසත්ථ පසත්ථොව සො භවං ගොතමෝ සෙට්ඨො දෙව මනුස්සානන්ති,

---

හො, පින්වත්නි! අහං, මම; සමණස්සගොතමස්ස, ශ්‍රමණ ගෞතමයින්වහන්සේගේ; සන්තිකා, සමීපයෙන්යයි කියනලදැ; ඉතොහිඛො, මේදිසාවෙන්ම; ආගච්ඡාමි, එමි;

භවංවච්ඡායනො, පින්වත්වච්ඡායනතෙමේ; සමණස්ස ගොතමස්ස, ශ්‍රමණගෞතමයින්ගේ; තංපඤ්ඤුවෙය්‍යත්තියං, ඒ ප්‍රඥාවපිළිබඳවියත්බව; කිංමඤ්ඤති, කෙසේසලකාද? පණ්ඩිතො මඤ්ඤති, පණ්ඩිතයෙකැයිසිතාදැන්ද?

ශ්‍රමණගෞතමතෙම පණ්ඩිතයෙක්ද නැතහොත් එසේනො වේදැයි ඇසූපරිදිසි,

හො, පින්වත්නි! අහං, මම; කොව, කවරෙක්වෙමිද; සමණස්සගොතමස්ස, ශ්‍රමණගෞතමයින්ගේ; පඤ්ඤුවෙය්‍යත්තියං, ප්‍රඥාවසම්බන්ධව්‍යක්තභාවය; කොව, කවරෙක්වූමම; ජානිස්සාමි, දන්නෙමිද, මෙහිආදරවශයෙන් "කොවඤ්ච" යයි ආමෙණ්ඩිතයකරණලදි, ඤඝබ්දවයෙන්මතදනන්තරයසූචිතයි, ශ්‍රමණ භවත්ගෞතමයින්ගේ ප්‍රඥාප්‍රමාණයදැනීමේඥානයත් මගේඤාණ යත් අතසපොළොවමෙන් ඇත්යයිසිඳුසේසි;

යො, යමෙක්තෙම; සමණස්සගොතමස්ස, ශ්‍රමණගෞතමයින් ගේ; පඤ්ඤුවෙය්‍යත්තියං, ප්‍රඥාවපිළිබඳව්‍යක්තභාවය; ජානෙය්‍ය, දන්නේද; සොපි, හෙතෙමේත්; නූන, එකාන්තයෙන්; තාදි සොඑවඅස්ස, එබඳෙක්මවන්නේය; සබ්බඤ්ඤුබුද්ධස්සේගේ ප්‍රඥාප්‍රමාණය යමෙක්දන්නේනම් හෙතෙමේත් දසපෙරුම්පුරා සබ්බඤ්ඤුතඤාණයටපැමිණි බුදුකෙනෙක්මවන්නේය. අහසපො ළොවරන්ගිරඇදි විසාලවසතුම්ණිමට එබදුමදණ්ඩ උවමනාවෝක් මෙන් බුදුන්ගේ ප්‍රඥාප්‍රමාණයදැනීමට එබන්දෙක්මසුදුසුය. සබ්බ ප්‍රකාරයෙන්ම අපවැන්නෝ ඊට නුසුදුසුවෙතියිසිතීමියාසි;

කම්පන භවං වච්ඡායනෝ අත්ථවසං සම්පස්සමානෝ සමණෙ ගොතමෙ එවං අභිපසන්නොති,

සෙය්‍යථාපි හො කුසලෝ නාගවනිකෝ නාගවනං පවිසෙය්‍ය සෝ පසෙසය්‍ය නාගවනෙ මහන්තං හත්ථිපදං දීඝතොව ආයතං තිරියඤ්ච විත්ථතං, සෝ නිඨං ගච්ඡෙය්‍ය මහා වත හො නාගොති, එවමෙව ඛො අහං හො යතො අද්දසං සමණෙ ගොතමෙ චත්තාරි පදානි, අථා හං නිඨ මගමං සම්මා සම්බුඩ්ඩො භගවා, සවාක්ඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ, සුපටිපන්නා භගවතෝ සාවක සඞ්ඝෝති,

---

භවංවච්ඡායනෝ, භවත්වාහස්‍යායනතෙම; උළාරායපසංසාය ඛලු, ඔඳරිකප්‍රශංසාවෙන්ම; සමණංගොතමං, ශ්‍රමණගෞතම සින්; පසංසතීඉති, ප්‍රශංසාකෙරේයයි; හො, පින්වත්නි ! අහං, මම; කොච, කවරෙක්ද; කොච, කවරක්වූමම; සමණං ගොතමං, ශ්‍රමණගෞතමයින්; පසංසිස්සාමි, ප්‍රශංසාකරන් නෙම්ද? සොභවංගොතමෝ, ඒපින්වත්ගෞතමතෙම; පසත්ථප සත්ථොඒව, සත්ථලොකප්‍රශස්ත සවකීය සත්ත්වගුණයෙන්මපසස්නා ලදි; නොහොත්, අග්‍රශ්‍රාවක මහාශ්‍රාවකරාජරාජ මහාමාත්‍යාදී ප්‍රශස්තයන්විසින්පසස්නාදිල; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; සෙට්ඨො, ශ්‍රෙෂ්ඨයයි; භවංවච්ඡායනෝ, පින්වත්ඛත්ස්‍යායන තෙම; කම්පනඅත්ථවසං, කවරනම්අර්ථානිසංසයක්; සම්පස්සමා නෝ, දකිමින්; සම්මණෙගොතමෙ, ශ්‍රමණගෞතමයින්කෙරෙහි; එවං, මෙසේ; අභිපසන්නොඉති, අතිශයින්පැහැදිඇත්දැයි; හො, පින්වත; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; කුසලෝ, දක්ෂවූ; නාගවනිකෝ, ඇතුන්වසනවනයක ඇසිරෙන්නෙක්තෙම; නාගවනං, ඇතුන් සිටිනවනයට; පවිසෙය්‍ය, පිවිසේද; සෝ, හෙතෙම; නාගවනෙ, නාවෙනෙහි; දීඝතෝ, දිගින්; ආයතං, දික්වූ; තිරියං, සරසින්; විත්ථතං, පළල්වූ; මහන්තංහත්ථිපදං, මහත්ඇන්පියවරක්; පසෙස ය්‍ය, දක්නේද; හො, පින්වත; සෝ, හෙතෙම; මහානාගොඉති, මහත්හස්තියෙකැයි; නිඨංගච්ඡෙය්‍ය, නිශ්චයටපැමිණෙයි; හො, පින්වත ! එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; අහං, මම; යතෝ, යම්තැනකපටන්; සමණෙගොතමෙ, ශ්‍රමණගෞතමයින්කෙ රෙහි; චත්තාරිපදානි, සතරඋණපදයන්; අද්දසං, දිටිම්ද? අථ, ඊටඅනතුරුව; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ;

සම්මාසම්බුඩ්ඩෝ, සියල්ලතෙමේම මකාව අවබොධකෙළේය; භග වතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; ධම්මෝ, ධර්මයතෙම; සවා ක්ඛාතෝ, මනාවප්‍රකාශකෙළේය; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්

කතමානිචත්තාරි? ඉධාහං හො පස්සාමි එකච්චෙ ඛත්තිය පණ්ඩිතෙ නිපුණෙකතපරපපවාදෙ වාලවෙධිරූපෙ වොභින්ද නනා මඤ්ඤවරනති පඤ්ඤාගතෙන දිඝිගතානි; තෙසුණනති සමණොඛලුභාගොතමො අමුකානාමගාමංවා නිගමංවා ඔස රිස්සතීති, තෙපඤහං අභිසඞ්ඛරොනති ඉමංමයං පඤහං සමණං ගොතමං උපසඞ්කමිත්වා පුචඡිස්සාම, එවවෙනො පුඨොව්‍යාක රිස්සති, එවමස්ස මියං වාදං ආරොපෙස්සාම එවවෙපිනො පුඨො එවං ව්‍යාකරිස්සති. එවමපිස්සමයං වාදං ආරොපෙස්සා මානි, තෙසුණනතිසමණො ඛලුහොගොතමො අමුකං නාම ගාමංවා නිගමංවා ඔසරිස්සති, තෙ යෙන සමණොගොතමො

වහන්සේගේ; සාවකාසඩ්ඝා, ශ්‍රාවකඝසමූහයා; සුපටිපන්නා, සුප්‍රතිපන්නයි; (කියා) අහං, මම; නිඝං, නිශ්චයට; අගමිං, ගියෙමි; කතමානිචත්තාරි, කවරඝතරක්දයත්? මහා, පින් වත්නි! ඉධ, මේලොකයෙහි; නිපුණෙ, සියුම්බුඩිඇති; හෙවත් සියුම්අවීඤනනර ප්‍රතිවෙධඝට සම්පීවූ; කතපරපපවාදෙ, දන්නා ලද අන්‍යඝන්ගේ ප්‍රකෂීවාදඇති; නොඝොත්, අනුන්හාකරණ ලද වාදපරිවඝඇති; වාලවෙධිරූපෙ, වාලවෙධඛනුඪිරඝන් බඳුවූ; පඤ්ඤාගතෙන, ප්‍රඥාවෙගඝෙන්; දිඝිගතානි, පරලබ්ධින්; වොභින්දනනාමඤ්ඤ, බිඳීම්න්මෙන්; වරනති, හැසිරෙත්ද; එබඳුවූ; එකචෙව, ඇතැම්; ඛත්තියපණ්ඩිතෙ, ක්ෂත්‍රිය පණ්ඩිතඝන්; අහං, මම; පඝ්සාමි, දකිමි; තෙ, ඔහු; සමණෙ හොගොතමෙ, ශ්‍රමණභවත්ගෞතමතෙම; අමුකානාම, අසුවල් නම්වූ; ගාමංවා, ගමටහෝ; නිගමංවා, නියම්ගමටහෝ; ඔස රිස්සතිඉති, පැමිණෙන්නේඝයි; සුණනති, අසත්; තෙ, ඔහු; පඤහං, ප්‍රශනා; අභිසඞ්ඛාරොනති, සකස්කරත්; මයං, අපි; ඉමංපඤහං, මේප්‍රශන; සමණංගොතමං, ශ්‍රමණගෞතමයින් කරා; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; පුචඡිස්සාම, විචාරන්නෙමු; වෙ ඉදින්; තො, අපවිසින්; පුඨො ,විචාරණලද්දේ; එවං, මෙසේ; ව්‍යාකරිස්සති, ප්‍රකාශකරන්නේඝය; එවං, මෙසේ; මයං, අපි; අස්ස, උන්වහන්සේට; වාදංආරොපෙස්සාම, වාදඃරොපණඝ කරමු; වෙ, ඉදින්; තො, අපවිසින්; එවමපි, මෙසේත්; පුඨො, විචාරණලද්දේ; එවං, මෙසේ; ව්‍යාකරිස්සති, ප්‍රකාශකරන් නෝඪ; එවංඅපි, මෙසේද; මයං, අපි; වාදංආරොපෙඝස්සාම, දෘෂ්ඨාරොපණඝකරමුයි; තෙ, ඔහු; අමුකානාම, අසුවල්නම්; ගාමංවා, ගමටහෝ; නිගමංවා, නියම්ගමටහෝ; සමණොගොත මො, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; ඔසඝවාඉති, පැමිණිඝඝයඝයි; තෙ, ඔහු; සමණොගොතමෙ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හුද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමන්ති, එළඹෙත්;

තෙනුපසඞ්කමන්ති; තෙ සමණෙගොතමො ධම්මියාකථාය සන්දස්සෙති සමාදපෙති සමුත්තෙජෙති සම්පහංසෙති, තෙසම්මණෙන ගොතමෙන ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා නවෙව සමණං ගොතමං පඤ්හං පුච්ඡන්ති, කුතස්සවාදං ආරොපෙස්සන්ති, අඤ්ඤදත්ථුසමණස්සව ගොතමස්සසාවකා සම්පජ්ජන්ති,

යදුහංහො සමණෙ ගොතමෙ ඉමං පඨමං පදං අද්දසං අථාහං නිට්ඨමගමං සම්මාසම්බුද්ධා භගවා සවාකඛාතො භගවතා ධම්මො සුපටිපන්නො භගවතො සාවකසඞ්ඝොති. පුනවපරාහං හො පස්සාමි ඉඞ්ඝාවෙව බ්‍රාහ්මණපණ්ඩිතෙ. නිපුණෙ කතපරප්පවාදෙ වාලවෙධිරූපෙ. දිහිඤ්ඤතා මඤ්ඤෙ වරන්ති පඤ්ඤාගතෙන දිට්ඨිගතානි තෙසුණන්ති සමණොඛලු හොගොතමො අමුකං නාම ගාමංවා නිගමං වා ඔසරිස්සතීති තෙ පඤ්හං අභිසංඛරොන්ති. ඉමං මයං පඤ්හං සමණං ගොතමං උපසඞ්කමිත්වා පුච්ඡිස්සාම. එවං චෙනොපුට්ඨො එවං ව්‍යාකරිස්සති. එවමස්ස මයං වාදං ආරොපෙස්සාම එවං චෙපිනො පුට්ඨො එවං ව්‍යාකරිස්සති එවමපිස්ස මයං වාදං ආරොපෙස්සාමාති තෙසුණන්ති. සම

සමණෙගොතමො, ශ්‍රමණගෞතමයොම; තෙ, ඔවුන්; ධම්මියා කථාය, දැහැමිකථාවෙන්; සන්දස්සෙති, කරුණුදක්වයි; සමාද පෙති, සමාදන්කරවයි; සමුත්තෙජෙති, තෙදගන්වයි; සම්පහං සෙති, සතුටුකරවයි; සමණෙනගොතමෙන, ශ්‍රමණගෞතමයින් විසින්; ධම්මියාකථාය, දැහැමිකථාවෙන්; සන්දස්සිතා, කරුණු දක්වනලද්දාහු; සමාදපිතා, කරුණුගන්වනලද්දාහු; සමුත්තෙ ජිතා, තෙදගන්වනලද්දාහු; සම්පහංසිතා, සතුටුකරවනලද්දාහු; තෙ, ඔහු; සමණංගොතමං, ශ්‍රමණගෞතමයින්; පඤ්හං, ප්‍රශ්න; නවෙවපුච්ඡන්ති, නොවිචාරත්; අස්ස, උන්වහන්සේට; කුතොං, කොයින්; වාදංආරොපෙස්සන්ති, වාදාරොපණයකෙ රෙත්ද; අඤ්ඤදත්ථු, එකාන්තයෙන්ම; සමණස්සගොතමස්ස එව, ශ්‍රමණගෞතමයන්ගේම; සාවකාසම්පජ්ජන්ති, ශ්‍රාවකයෝ වෙත්;

හො, පින්වත! යදු, යම්කලෙක; සමණෙගොතමෙ, ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන්හෙරෙහි; ඉමංපඨමංපදං, මේප්‍රථමපදය; හෙවත්; ප්‍රඥාවෙන් ආක්‍රමණය කරණලදසථානය; අද්දසං,

ණෝ බලු හොගොතමෝ අම්හකං නාමගාමං වානිගමංවා ඔස
ටොති. තෙ යෙන සමණෝ ගොතමෝ තෙනුපසඞ්කමන්ති.
තෙ සමණෝ ගොතමෝ ධම්මියාකථාය සන්දස්සෙසති. සමාද
පෙති. සම්තත්තෙජෙති, සම්පහංසෙති, තෙ සමණෙන ගොත
මෙන, ධම්මියාකථාය, සන්දස්සිතා සමාදපිතා සම්තත්තෙජිතා.
සම්පහංසිතාතවෙව සමණං ගොතමං පඤ්හං පුවජ්ඡන්ති.
කුතස්සවාදං ආරොපෙස්සන්ති. අඤ්ඤදත්ථු සමණසෙසව ගොත
මස්සසාවකාසම්පජ්ජන්ති. යදාහංහෝ සම්මණෝ ගොතමෝ. ඉමං
දුතියං පදං අද්දසං අථාහං නිට්ඨමගමං සම්මාසම්බුඩ්ඩෝ භගවා
සවාකඛාතෝ භගවතාධම්මෝ සුපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවක
සඞ්ඝෝති. පුනවපරාහං හෝ පස්සාමි. ඉධෙකචෙව ගහපති
පණ්ඩිතෙ. නිපුණෙ කතපරපපවාදෙ වාලවෙධිරූපෙ වෝ
භින්දන්තා මඤ්ඤවරන්ති පඤ්ඤාගතෙන දිට්ඨගතානි තෙ
සුණන්ති. සම්මණෝ බලුහෝ ගොතමෝ අම්හකං නාමගාමංවානි
ගමංවා ඔසරිස්සතීති. තෙ පඤ්හං අභිසඞ්ඛරොන්ති. ඉමං මයං
පඤ්හං සම්මණං ගොතමං උපසංකමිත්වා පුවජ්ඡිස්සාම. එවං චෙ
නෝ පුට්ඨෝ එවං ව්‍යාකරිස්සති. එවමස්ස මයංවාදං ආරෝ
පෙස්සාම. එවං චෙපිනෝ පුට්ඨෝ එවං ව්‍යාකරිස්සති. එවමපිස්ස
මයං වාදං ආරොපෙස්සාමාති. තෙසුණන්ති සම්මණෝබලු හෝ
ගෝ තමෝ අම්හකං නාම ගාමං වානිගමං වා ඔසටොති. තෙ
යෙන සමණෝ ගොතමෝ තෙනුපසඞ්කමන්ති තෙ සමණෝ
ගොතමෝ ධම්මියාකථාය සන්දස්සෙසති. සම්මාදපෙති සම්තත්ත
ජෙති. සම්පහංසෙති. තෙ සමණෙන ගොතමෙන. ධම්මියා
කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා. සම්තත්තජිතා සම්පහංසිතා න
චෙව සමණං ගොතමං පඤ්හං පුවජ්ඡන්ති. කුතස්සවාදං ආරෝ
පෙස්සන්ති. අඤ්ඤදත්ථු සමණසෙසව. ගොතමස්සසාවකා. සම්ප
ජ්ජන්ති. යදාහමෙහා සම්මණෙගොතමෙ ඉමං තතියං පදං
අද්දසං අථාහං නිට්ඨම්ගමං සම්මාසම්බුඩ්ඩෝ භගවා. සවාකඛා
තෝ භගවතාධමෙමා සුපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවකසඞ්ඝෝති.
පුනවපරාහං හෝ පස්සාමි. ඉධෙකචෙව සමණපණ්ඩිතෙ.
නිපුණෙ කතපරපපවාදෙ වාලවෙධිරූපෙ. වොභින්දන්තා.
මඤ්ඤවරන්ති. පඤ්ඤාගතෙන. දිට්ඨිගතානි. තෙසුණන්ති.
සම්මණෝබලු

දිපිම්ද; අථ, ඊටඅනතුරුව; භගවා—ප—බ්‍රාහ්මණපණ්ඩිතෙ,
බ්‍රාහ්මණපණ්ඩිතයන්; ගහපතිපණ්ඩිතෙ, ගෘහපතිපණ්ඩිතයන්;
සම්මණපණ්ඩිතෙ, ශ්‍රමණපණ්ඩිතයන්;—ප—

හොගොතමෝ අමුකං නාමගාමං වා නිගමං වා ඔසරිස්සතීති. තෙපඤ්හං අභිසඞ්ඛරොනති. ඉමිං මයං පඤ්හං සමණං ගොතමං උපසඞ්කමිත්වා පුච්ඡිස්සාම. එව්වෙතොා පුටෙඨා එවං ව්‍යාකරිස්සති. එවමස්ස මයං වාදං ආරොපෙස්සාම. එව්මෙ පිතොපුටෙඨා එවං ව්‍යාකරිස්සති. එවමපිස්සමයං වාදං ආරොපෙස්සාමාති. තෙසුණතති සමණො ඛලු හොගොතමෝ. අමුං නාමගාමං වා නිගමං වා ඔසටොති. තෙ යෙන සමණො ගොතමෝ තෙනුපසඞ්කමතති. තෙ සමණො ගොතමෝ. ධම්මියා කථාය සන්දසෙසති සමාදපෙති සමුත්තෙජෙති සම්පහංසෙති. තෙ සමණෙන ගොතමෙන ධම්මියා කථාය සන්දසිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා නවෙව සමණං ගොතමං පඤ්හං පුවිජතති. කුතස්සවාදං ආරොපෙස්සතති. අඤ්ඤදත්ථු සමණෙඤ්ඤව ගොතමං ඔකාසං යාචන්ති අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, තෙ සමණො ගොතමෝ පබ්බාජෙති. උපසම්පාදෙති තෙ තත්ථ පබ්බජිතාසමානා එකොවූපකට්ඨා අප්පමත්තා ආතාපිතො පහිතත්තා. විහරන්තා නවිරසෙසෙව. යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජන්ති තදනුත්තරං බ්‍රහ්මවරිය පරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරන්ති. තෙ එවමාහං සු මනං එතහොා පනස්සාම මයංහි පුබ්බෙ අස්සමණාවසමානා. සමණමහාති පටිජානිමහ අබ්‍රාහ්මණාවසමානා බ්‍රාහ්මණාමහාති

අඤ්ඤදත්ථු, එකාන්තයෙන්; සමණංඑවගොතමං, ශ්‍රමණගෞතම යන්ම; අගාරසමා, ගිහිගෙන්නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජ්ජාය, පැවිදිවීමපිණිස; ඔකාසංයාචන්ති, අවසරඉල්වත්; සමණොගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; තෙ, ඔවුන්; පබ්බාජෙති, පැවිදිකරයි; උපසම්පාදෙති, උපසම්පතනියටපමුණුවයි; තෙ, ඔහු; තත්ථ, එහි; පබ්බජිතාසමානා, පැවිදිවූවාහුම; එකෙ, හුදකලාවූවාහු; වූපකට්ඨා, ගණසඟහණිකාවෙන් වෙන්වූවාහු; අප්පමත්තා, අප්‍රමාදවූවාහු; ආතාපිතො, කෙලෙස්තවනවීර්‍ය ඇත්තාහු; පහිතත්තා, සතරමාගීයෙහියවනලද සිත්ඇත්තාහු; විහරන්තා, එසේවාසයකරන්නාහු; නවිරසෙසෙව, නොබෝකල කින්ම; යස්සත්ථාය, යම්නිර්‍වාණයක්පිණිස; කුලපුත්තා, කුලපුත්‍රයෝ; අගාරසමා, ගිහිගෙන්නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජන්ති, පැවිදිවෙත්ද; බ්‍රහ්මවරියපරියොසානං, මහබඹසර ගිම්කොටඇති; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; නං, ඒ අර්හත්වය;

පවිජානිමහ. අනරහන්නොව සමානා අරහන්තමහාති පටිජානිමහ. ඉදානි ඛොමහ සමණා ඉදානි ඛොමහ බ්‍රාහමණා ඉදානි ඛොමහ අරහන්නොති යදහං හො සමණෙ ගොතමෙ ඉමං චතුත්ථං පදං අදදසං අථාහං නිට්ඨමගමං සම්මාසම්බුඩ්ඩො භගවා,

සවාකඛාතො භගවතො ධම්මා සුපටිපන්නා භගවතො සාවක සඞ්ඝාති, යතො ඛො අහං හො සමණෙ ගොතමෙ ඉමානි චත්තාරි පදානි අදදසං, අථාහං නිට්ඨමගමං සම්මාසම්බුඩ්ඩො භගවා, සවාකඛාතො භගවතා ධම්මා සුපටිපන්නා භගවතො සාවකසඞ්ඝාති,

එවංවුත්තෙ ජානුසෙසාණී බ්‍රාහමණො සබ්බසෙතා වළභිරථා ඔරොහිත්වා එකං සං උත්තරාසඞගං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා තික්ඛත්තුං උදානං උදානෙසි, "නමො

දිඨෙඨවධම්මෙ, ඉහාත්මයෙහි, සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ට ඥානයෙන්; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊට එළඹ; විහරන්ති, වාසයකෙරෙත්; තෙ, ඔහු; එවංආහංසු, මෙසේකීහු; හො, පින්වත්නි! මනං. සවල්පයකින්; අනස්සාම, නටුවාහුවෙමු; ඔනං, සවල්පයකින්; පනස්සාම්, ප්‍රහාණයෙන් නැසුනෝවෙමුයි; "මනං" යනු සෙනාකාථවත් නිපාතයි,

ඉදින්අපි නොපැමිනියෙමුනම් නොපැමිණිම්සඛ්‍යාත මේ සවල් පයනිසා නැසුනෙමුයිසේයි—මයංහි, අපිවනාහි; අස්සමණාඑව සමානා, සමනයනොකළ පව්ඇතිහෙයින් අශ්‍රමණයෝවම; සමණාඅමහඉති, ශ්‍රමණයෝවෙමුයි; පටිජානිමහ, ප්‍රතිඥකෙළෙමු; අබ්‍රාමහණාවසමානා, වාහනයනොකළ පව්ඇතිහෙයින්; අබ්‍රාහමණවම;—අනරහන්නොවසමානා, කෙලෙස් සතුරන්නොනැසූ හෙයින් රහත්නුවුවෝම;—ප—ඉදානිඛො, දැන්වනාහි; සමණාඅමහ, ශ්‍රමණවෙමු; බ්‍රාමහණාඅමහ, බ්‍රාහමණවම්හ;—අරහන්නොඅමහ—රහත්දේමු—හො, පින්වත්නි! යදා, යම්විටක; සමණෙ ගොතමෙ, ශ්‍රමණගෞතමයන්කෙරෙහි; ඉමංචතුත්ථංපදං, මේ සතරවනඤ්ඤපදය; අදදසං, දුටුයෙම්ද? අථාහං—ප—

එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; ජානුසෙසාණීබ්‍රාහමණා, ජානුසෙසාණීබ්‍රාහමණතෙම; සබ්බසෙතා, සියල්ලසුදුවූ; වළභිරථා, වෙළඹුන්යෙදූරථයෙන්; ඔරොහිත්වා, බැස; උත්තරාසඞගං, උතුරුසළුව; එකංසංකරිත්වා, එකස්කොට; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්

තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස'' නමෝතස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස'' නමෝතස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස''

අපෙපවනාම මයං කදාචිකරහචිතෙන හොතා ගොත මෙන සඞ්ං සමාගවෙජ්‍යාම, අපෙපවනාම සියාකොචි දෙව කථා සල්ලාපෝති,

අථඛා ජානුස්සොණ්ණී බ්‍රාහ්මණෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම් උපසඞ්කම්ත්වා භගවතා සඞ්ං සම්මෝදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ජානුස්සොණ්ණී බ්‍රහ්මණෝ යාවතකෝ අහොසි පිලෝතිකාය පරිබ්බාජකෙන සඞ්ං කථා සල්ලාපෝ තා සබ්බං භගවතෝ අරොචෙසි; එවං වුත්තෙ භගවා ජානුස්සොණ්ණිං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච, තඛෝ බ්‍රාහ්මණ එත්තාවතා හත්ථිපදෙපමෝ විත්ථාරෙන පරිපූරොහොති, අථිච බ්‍රාහ්මණ යථාහත්ථිපදෙපමෝ විත්ථාරෙන පරිපූරොහොති, තං සුණාහි, සාධුකං මනසිකරොහි, භාසිස්සාමීති. එවං හොති

සේ; යෙන, යම්දිසාවෙක්ඛිද; තෙන, ඒදිසාවට; අඤ්ජලිංපණාමෙත්වා, ඇදිලිනමා; නික්ඛන්තුං, නුන්යලක්; උදානං, මේත්‍රීනිවාක්‍යය; උදානෙසි, පහළකෙළේය;

විලසින් උතුරාගන මහත් ජලප්‍රවාහයමෙන් අඛ්‍යන්තරය නොපොහොනාවූ පිවත නික්මුනු අඩිය ප්‍රීතිමය වචනය උදාන නම්, එබදු ප්‍රීතිමය වචනයක් පහළකෙළේයැ සේකි, භගවතෝ, භග්නකළරාගාදීන් ඇනිහෙතින් භාග්‍යවත්වූ: අරහතෝ, සියලු කෙලෙස් අරකැපුහෙයින්; අර්හත්තම්වූ; තස්ස සම්මා සම්බුද්ධස්ස ඒ සියල්ල දත් උත්තමයාට; නමෝ, නමස්කාරවේවා—ප—

මයං, අපි; කදාචිකරහචි, කිසියම්නලෙක; තෙනහොතා ගොතමෙනසඞ්ං, ඒභවත්ගෞතමයින්සමග; සමාගවෙජ්‍යාම. එක්වන්නෙමුනම්; අපෙපවනාම, ඉතාඅලෙකා;
නොවිදෙවකථාසල්ලාපෝ, කිසියම්සතුටුසාම්වි කථාවක්නොව; සියා, වන්නේද; අපෙපවනාමඉහි, ඉතාඅලෙකකියාසි;
අථඛෝ—ප—නිසීදි, එකමන්තං, එතත්පසෙක; නිසින්නෝ ඛෝ නුන්නාවූම; ජානුස්සොණ්ණී බ්‍රාහ්මණෝ ජානුස්සොණ්ණී බ්‍රාහ්මණතම්; පිලෝතිකාය පරිබ්බාජකෙන සඞ්ං, පිලෝතික පරිබ්‍රාජකයා සමග; කථාසල්ලාපෝ, යහපත් කථාව; යාවතු

ඛෝ ජානුස්සොණිං බ්‍රාහ්මණං භගවතෝ පච්චස්සොසි, භගවා එතදවොච,

සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ නාගවනිකෝ නාගවනං පවිසෙය්‍ය, සෝපස්සෙය්‍ය, නාගවනෙ මහන්තං හත්ථිපදං දීඝතොව ආයතං තිරියඤ්ච විත්ථතං, යොහොති කුසලෝ නාගවනිකෝ නෙවතාව තිඨං ගච්ඡති මහාවතහොනාගොති, තං කිස්ස හොතු? සන්තීහි බ්‍රාහ්මණ නාගවනෙ වාමනිකානාම හත්ථිනියෝ මහාපදා, තාසමෙපතං පදං අස්සාති, සොතමනුගච්ඡති,

---

තෝ අහොසි, යම්පමණක් පැවැත්තේද, කං සබ්බං, ඒසි යල්ල; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; ආරොචෙසි, සැලකෙළේය;

එවං වුත්තෙ, මෙසේ කීකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ජානුස්සොණිං බ්‍රාහ්මණං, ජානුස්සොණි බ්‍රාහ්මණයාට; එතං, මෙය; අවොච, වදාළේය; බ්‍රාහ්මණ, බඹුණ; එත්තාවතා ඔපම්මණින්; හත්ථිපදූපමෝ, හත්ථිපදූපමධම්මදෙසනාව; නඛාපරිපූරොහොති, නොඇසම්පූණිවෙයි; බ්‍රාහ්මණ! බඹුණ, අපිච, යලිත්, හත්ථිපදූපමෝ, හත්ථිපදූපමධම්මකථාව; යථා පරිපූරොහොති, යම්සේ සම්පූණිණවේද? තං, එය; සුණාහි, අසව; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොහි, මෙනෙහිකරව; භාසිස්සාමිඉති, කියන්නෙමියි; එවං—ප—එතදවොච;

බ්‍රාහ්මණ, බඹුණ! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; නාගවනිකෝ, ඇත් වතාගෙහිඇසිරෙන්නෙක්තෙම්; නාගවනං, ඇත්වනයට; පවිසෙය්‍ය, පිවිසේද; සෝ, හෙතෙම; නාගවනෙ, ඇත්වෙතෙහි; දීඝතෝ, දිගින්; ආයතං, දික්වූ; තිරියං, සරසින්; විත්ථතං, පළල්වූ; මහන්තංහත්ථිපදං, මහත්ඇත්පියවරක්; පස්සෙය්‍ය, දක්නේද; කුසලා, හසකිලිපයෙහිදක්ෂවූ, සොනාගවනිකෝ යම් ඇත්වතාචාරියෙක්; හොති, වේද? (ඒවතෙම) නාව, එතෘක්; හෝ, පින්වත! මහානාගොඤ්ඤ, මහත්නාගයෙකැයි, නෙවනිඨංගච්ඡති, නොමනිම්වාවයෙයි,

තංකිස්සහෙතු? ඒවහෙතුනවරේද? බ්‍රාහ්මණ! බඹුණ! නාභවතෙ, නාවෙතෙහි; මහාපදා, මහත්පියවරඇති; වාමනිනානාමහත්ථිනියෝ, වාමනිකානම් ඇතිත්තියෝ; සන්තීහි, ඇත්තාහ, එතං පදං, මේපියවර, තාසං අස්ස, ඔවුන්ගේවන් නේය; සොහෙතෙම; තං, එය; අනුගච්ඡිස්ස, අනුවයන් නේය; කොවවූ දික්ෂනාවූ මහකුසඇති හස්තිනීහු වාමනිකා නම්වෙති;

තමනුගච්ඡනෙතා පස්සති නාගවතෙ නාගවතෙ මහන්තං හත්ථිපදං දිඝතොව ආයතං තිරියව විත්ථතං උච්චාව නීසෙවිතං, යොහොති කුසලෝ නාගවනිකෝ නෙවතා වනිඤ්ඤගච්ඡති මහාවත හෝ නාගොති, තං කිස්සහෙතු? සන්තිහි බ්‍රාහ්මණනාගවතෙ උච්චාකාළාරිකා නාම හත්ථිනියෝ මහාපද්ම, තාසමෙපතං පදං අස්සාති, සොතමනුගච්ඡති, තමනුගච්ඡනෙතා පස්සති නාගවතෙ මහන්තං හත්ථිපදං දිඝතොව ආයතං තිරියව විත්ථතං උච්චාව නිසෙවිතං උච්චාවදඤ්ඤානි ආරජිතානි, යොහොති කුසලෝ නාගවනිකෝ නෙවතාවනිඤ්ඤං ගච්ඡති මහාවත හොනාගොති, තං කිස්සහෙතුං? සන්තිහි බ්‍රාහ්මණ නාගවතෙ උච්චාකණ්ණෙරුකා නාම හත්ථිනියෝ මහාපද්ම,

---

තංඅනුගච්ඡනෙතා, ඒඅනුවඅන්නේ; නාගවතෙ, ඇත්වෙ නෙහි; දීඝතොව, දිගින්ද; ආයතං, දික්වූ; තිරියං, සරසින්; විත්ථතං, පළල්වූ; මහන්තංහත්ථිපදං, මහන්ඇත්පියවරක්ද; උච්චා, ඇත්අටරියන් උසනුගරුක් ආදියෙහි; නිසෙවිතං, ගැටුනුතැන්ද; පස්සති, දකියි; යොහොති—ප— තංකිස්සහෙතු?

බ්‍රාහ්මණ! බබුණ! නාගවතෙ, ඇත්වෙනෙහි, උච්චා, ඔව ලීසේ උස්වූපාඇති; කාළාරිකානාම, විසමවූ උනතතාවතත දත්ඇති හෙයින් කාළරිකා, නම්වූ; හත්ථිනියෝ, ඇතිනියන්හු; සන්ති, ඇත්තාඇ; තාසං, ඔවුන්ගේ, එතංපදං අස්සඉති, පියවරවන්නේයයි; සෝ, හෙතෙම; තංඅනුගච්ඡති, ඒ පිය වර අනුවයෙයි; තං අනුගච්ඡනෙතා, ඒ පිය අනුවඅන්නේ; නාගවතෙ, ඇත්වෙනෙහි; මහන්තං—ප—උච්චාව, සත්අටරියන් ප්‍රමණ උස නුගරුක් ආදියෙහි; දඤ්ඤානි, දත්වලින්; ආරජිතානි, පොරොවෙන් කොටුවාක්මෙන්; ගටනාලදතැන්ද; පස්සති, දකියි; යොහොති කුසලෝ නාගවනිකෝ—ප—බ්‍රහ්මණ! බබුණ! නාගවතෙ, ඇත්වෙනෙහි; මහාපද්ම, මහපියඇති; උච්චාකණ්ණෙරුකා නාම, උච්චාකණ්ණෙරුක නම්වූ; හත්ථිනියෝ, ඇතින්නියෝ; සන්ති, ඇත්තාඇ; ඔවබඳු උස් පාඇති මඳක් පිපිමල් කැනැළුබඳු දත්ඇති හස්තිනීහු උච්චාකණ්ණෙරුකා, නම්; —ප—උච්චා, උඩ; සාඛාභඞ්ගං, අතුබුන්තැන්ද; පස්සති, දකියි; රුක්ඛමූලගතංවා, රුක්වෙතටගියාවූද; අබ්භොකාසගතංවා, අවකාසසථානයකට ගියාවූද; ගච්ඡන්තංවා, යන්නාවූද; ඨිතංවා, සිටියාවූද; නිසින්නංවා, හුන්නාවූද; නිපන්නංවා, හොන්තාවූද; තං නාගව, ඒ මහාඅස්තිරාජයන්; පස්සති, දකියි; සෝ,

තාසමෙපතං පදං අස්සාති, සොතමනුගච්ඡති, තමනුගච්ඡන්නෝ පස්සති නාගවණ්ණං මහන්තං හත්ථිපදං දීඝතොව ආයතං තීරියව විත්ථතං උච්චාව නිසෙව්හතං උච්චාව දන්තෙහි ආරජ්ජානි උච්චාව සාඛාහඛ්ඛං, තවනාගං පස්සති රුක්ඛමූලගතං වා අබ්භොකාසගතං වා ගච්ඡන්තං වා සීතං වා නිසින්නං වා නිපන්නං වා, සොනිඨං ගච්ඡති අයං ව සෝ මහානාගොති,

එවමෙව ඛෝ බ්‍රාහ්මණ ඉධ තථාගතෝ ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ විජ්ජා චරණ සම්පන්නෝ සුගතෝ ලොකවිදූ අනුත්තරෝ පුරිස දම්ම සාරථි සත්ථා දෙව මනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා සෝ ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණ බ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙව මනුස්සං

හෙතෙම්; **සෝ මහානාගොා**, ඒ මහා හස්තිකෙම්; අයංඑව, මේ තෙමේමයයි; **නිඨං ගච්ඡති**, නිමාවට යෙයි; "එවමෙවඛෝ," යනාදීන් **දක්ඛිනලද** උපමා සංසන්දනය මෙසේයි, නීවරණ නසන දහම්**දෙසිම** හස්තිවනයවෙති, යොගාවචරයා දක්ෂ නාග වනිකයාවදු වෙයි; ධ්‍යාන්‍යාභිඥෝ මහත් හස්තිපදය සමානයි; බාහිරකධ්‍යානාභිඥ වෝ වාමනිකා, කලාරිකා, කණ්ණරුකා යන මොවුන්ගේ පියවරමෙනි, යොගාවචරතෙම මේ ධ්‍යානබාහිර කය ශාසනික නොවේයයි නිමාවට නොයාම මහා හස්තිපදයයි පළමු පිළිනොගැනීම සමානය; අර්හත්ඵලයට පැමිණ නිමාවට පැමිණීම මහාහස්තිපදය දැක නිශ්චයට පැමිණීම බඳුනයි දතයුතුයි,

බ්‍රාහ්මණ! බමුණ! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; ඉධ; මේ ලොකයෙහි; අරහං, ප්‍රත්‍යාදියට සුදුසුවෙයින් දසංසාරචක්‍රයෙහි කෙළෙස් අරකැපූවෙයින්ද රහස්ත් පව්නොකරණ නෙයින්ද) අහිත්තම්වූ; සම්මාසම්බුද්ධෝ, පරොපදෙශරහිතව සිසල්ල මනාව අවබොධකළාවූ; විජ්ජාචරණසම්පන්නෝ, අෂ්ටවිද්‍යාවෙන් හා පසළොස් චරණ ධර්ම්යෙන් යුකතවූ, සුගතෝ, ශොභන ගමන් ඇතිහෙයින් සුගතනම්වූ; ලොකවිදූ, සියලුලොකය දන්නාවූ; අනුත්තරෝ, තමනට වැඩිහිටියෙක් නැතිහෙයින් නිරුත්තරවූ; පුරිසදම්මසාරථි, වණ්ඩපුරුෂයන් දමනයකිරී මෙහි සාජීවාහකයෙක්බදුවූ; දෙවමනුස්සානං, දෙවිම්නිසුන්ට; සත්ථා, ශාස්තෘවූ; බුද්ධෝ, චතුරාර්ය්‍යසත්‍යාවබොධයකළාවූ; භගවා, භග්‍යකලරාගාදීන් ඇතිහෙයින් භාග්‍යවත්වූ; තථාගතෝ, තථාගතතෙම, ලොකෙ, ලොකයෙහි; උප්පජ්ජති, උපදියි; සෝ, තථාගතතෙම; සදෙවකං, දෙවියන් සහිතවූ; සමාරකං, මරුන්සහිතවූ; සබ්‍රහ්මකං, බඹුන්සහිතවූ; සස්ස

සඨං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවේදෙති, සෝ ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්ලාණං මජ්ඣේ කල්ලාණං පරියොසාන කල්ලාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කේවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්ම චරියං පකාසෙති, තං ධම්මං සුණාති ගහපතිවා පුත්තොවා අඤ්ඤතරස්මිංවා කුලෙ පච්චා ජාතෝ, සෝ තං ධම්මං සුත්වා තථාගතෙ සද්ධං පටිලභති, සෝ තෙන සද්ධා පටිලාභෙන සමන්නාගතෝ ඉති පටිසංචික්ඛති, සම්බාධා ඝරාවාසෝ රජා පථෝ අබ්භොකාසෝ පබ්බජ්ජා, නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාවසතා එකන්ත පරිපුණ්ණං එකන්ත පරිසුද්ධං සංඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං, යන්නූනාහං කෙසමස්සූං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍යන්ති,

---

මණ්ඩ්‍රාහමණිං, ශ්‍රමණබ්‍රාහමණයින් සහිතවූ; සදෙවමනුස්සං දෙවිමිනිසුන් සහිතවූ; පජං, ප්‍රජාව; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; පවෙදෙති; ප්‍රකාශකෙරෙයි; ආදිකල්ලාණං, ආදියෙහි යහපත්වූ; මජ්ඣේකල්ලාණං, මධ්‍යයෙහි යහපත්වූ; පරියොසාන කල්ලාණං, කෙලවර යහපත්වූ; සාත්ථං, අර්ථසහිතවූ; සබ්‍යඤ්ජනං, ව්‍යඤ්ජනසම්පත්තියෙන් යුක්තවූ; ධම්මං, ධර්මය, දෙසෙති, දෙසයි; පරිසුද්ධං, පිරිසිදුවූ, බ්‍රහ්මචරියං, මහබඹසර; පකාසෙති, ප්‍රකාශකෙරෙයි; ගහපතිවා, ගෘහපතියෙක්හෝ; ගහපතිපුත්තොවා, ගෘහපති පුත්‍රයෙක්හෝ; අඤ්ඤතරස්මිංකුලෙ, අප්‍රසිද්ධකුලයෙක; පච්චා ජාතොවා, උපන්නෙක්හෝ; තංධම්මං, ඒධර්මය; සුණාති; අසයි; සෝ, හෙතෙම; තංධම්මං, ඒධර්මය; සුත්වා, තථාගතෙ තථාගතයන් කෙරෙහි; සද්ධංපටිලභති, ශ්‍රද්ධාබලවයි; සෝ, හෙතෙම; තෙනසද්ධාපටිලාභෙන; ඒශ්‍රද්ධාප්‍රතිලාභයෙන්; සමන්නාගතෝ; යුක්තවූගේ; ඉතිපටිසඤ්චික්ඛති, මෙසේසලකයි; සම්බාධෝ, හිරිගෙයිවැසීම, සම්බාධෝ, පලිපොධය; රජා පථෝ, රාගාදීරජස්තැතිතැනයයි; පබ්බජ්ජා, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව; අබ්භොකාසෝ, නොලැගෙනහෙයින් අවකාසසථානයක්වැනිය; අගාරං, ගිහිගෙයි; අජ්ඣාවසතා, වසන්නාහුවිසින්; එකන්තප රිපුණ්ණං, එකාන්තයෙන් සම්පූර්ණවූ; එකන්තපරිසුද්ධං, එකාන්තයෙන් පිරිසිදුවූ; සඞ්ඛලිඛිතං, ශුද්ධකළ සහක්ෂස් පිරිසිදුවූ; ඉදං බ්‍රහ්මචරියං, මේබඹසර; චරිතුං, හැසිරෙන්ට; නසුකරං, පහසුනොවේ; යං; යම්හෙයකින්; අහං, මම; කෙ සමයසුං, ගිසකේදැඩිරවුළු; ඔහාරෙත්වා, බහා; කාසායානිවත්ථ, නි, කසාවත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගාරස්මා, ගිහිගෙන්නික්ම; අනගාරියං, සස්නෙහි, පබ්බජෙය්‍යං, පැවදිවන්නෙමිනම්, නූන යෙහෙකැයි;

සෝ අපරෙන සමයෙන අපපංවා භොගකඛන්ධං පහාය මහන්තං වා භොගකඛන්ධං පහාය අප්පං වා ඤාති පරිවට්ටං පහාය මහන්තං වා ඤාතිපරිවට්ටං පහාය කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසාවානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජති,

සෝ එවං පබ්බජිතෝ සමානෝ භික්ඛූනං සික්ඛා සාජීව සමාපන්නෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හොති නිහිත දණ්ඩෝ නිහිත සත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බපාණ භූත හිතානුකම්පී විහරති අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතෝ හොති දින්නාදායී දින්න පාටිකඞ්ඛී අථේනෙන සුචිභූතෙන අත්තනා විහරති අබ්‍රහ්මචරියං පහාය

සෝ, හෙතෙම; අපරෙනසමයෙන, ඉන්මෑතකලකින්; අප්පං, දහසින් අඩුහෙයින් සවලපවූ; භොගකඛන්ධංවා, භොගසමූහය හෝ; පහාය, හැර; මහන්තං, ඉන්වැඩිවූ; භොගකඛන්ධංවා, භොගසමූහයහෝ; පහාය, හැර; අප්පං, විසිදෙනෙකුට අඩුවශ යෙන් සවලපවූ; ඤාතිපරිවට්ටංවා, ඥාතිසමූහයහෝ; පහාය හැර; මහන්තං, ඉන්වැඩිවශයෙන් මහත්වූ; ඤාතිපරිවට්ටංවා, ඤාතිසමූහයහෝ; පහාය, හැර; කෙසමස්සුං-ප-සෝ, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පබ්බජිතෝ සමානෝ, පැවිදිවූයේම; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ගේ; සික්ඛාසාජීවසමාපන්නෝ, අධිසීලසඞ්ඛ්‍යාතශික්ෂා වවහා සම්ඵ ප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපද සඞ්ඛ්‍යාත සමානාජීවයටද පැමිණියේ; පාණාතිපාතං, වධකචෙතනාසඞ්ඛ්‍යාත ප්‍රාණඝාතය; පහාය, හැර; පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; පටිවිරතෝ හොති, වැළැක්කේවෙයි; නිහිතදණ්ඩෝ, බහාතැබූ දඬුඇත්තේ; නිහිතසත්ථෝ, අනුන්වහිංසා නොකිරීම්වශයෙන් බහාතැබූ ශස්ත්‍රඇත්තේ; ලජ්ජී, පාපයෙහිලජ්ජාඇත්තේ; දයාපන්නෝ, මෛත්‍රී සිත් ඇතිබවට පැමිණියේ; සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී, සියලුසත්ත්වයන් කෙරෙහි අනුකම්පා ඇත්තේ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; අදින්නාදානං, නුදුන්දෙයගැන්ම; පහාය, හැර; අදින්නාදානා, අයිනාදනින්; පටිවිරතොහොති, වැළැක්කේ වෙයි; දින්නාදායී, දුන්දෙයගන්නේ; දිනනපාටිකඞ්ඛී, සිතිනුත්; දුන්දෙයම කැමැත්තේ; අථෙනෙන, චෞරනොවූ; සුචිභූතෙන, පවිත්‍රවූ; අත්තනා, ආත්මයෙන් යුක්තව; විහරති, වාසය කෙරෙයි; අබ්‍රහ්මචරියං, අශ්‍රේෂ්ඨචර්‍යාව; පහාය, හැර; ආරාචාරී, අබ්‍රහ්මචරියාවෙන්දුරුවූ හැසිරීම්ඇත්තේ; ගාමධම්මා, ගැමිදම්යයි කියනලද; මෙථුනා, අසඞ්ඛ්‍යමයෙන්; විරතොහොති,

බ්‍රහ්මචාරී හොති ආරාචාරී විරතො මෙථුනා ගාමධම්මා මුසා වාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතො හොති සච්චවාදී සච්ච සන්ධො ථෙතො පච්චයිකො අවිසංවාදකො ලොකස්ස, පිසුණං වාචං පහාය පිසුණා වාචා පටිවිරතො හොති, ඉතො සුත්වා න අමුත්‍ර අකඛාතා ඉමෙසං භෙදාය, අමුත්‍රවා සුත්වා න ඉමෙසං අකඛාතා අමූසං භෙදාය, ඉති භින්නානං වා සන්ධාතා සහිතා නංවා අනුප්පදාතා, සමග්ගා රාමෝ සමග්ගරතො සමග්ග නන්දී සමග්ග කරණිං වාචං භාසිතා හොති, ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසාවාචා පටිවිරතො හොති, යා සා වාචා නෙලා කණ්ණ සුඛා පෙමණීයා හදයඞ්ගමා පොරී බහුජනකන්තා බහුජන මනාපා තථාරූපිං වාචං භාසිතා හොති,

සම්ඵප්පලාපං පහාය සම්ඵප්පලාපා පටිවිරතො හොති කාල වාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී නිධානවතිං වාචං භාසිතා කාලෙන සා පදෙසං පරියන්තවතිං අත්ථසංහිතං,

---

වැළකුණේවෙයි; මුසාවාදං, මිථ්‍යාවචනය; පහාය, දුරුකොට; මුසාවාදා, බොරුකීමෙන්; පටිවිරතොහොති, වැළකුනේවෙයි; සච්චවාදී, සත්‍යය කියනසුලුවූයේ; සච්චසන්ධො, සත්‍යයෙන් සත්‍යය ගළපනසුලුවූයේ; ථෙතො, සථිරවූයේ; පච්චයිකො, ඇදහියයුතු කථා ඇත්තේ; ලොකස්ස, ලොකයාට; අවිසංවාදකො, විරුඬවාදනොකරන්නේවෙයි; පිසුණංවාචං, පිසුණු බස්; පහාය, හැර; පිසුණාවාචා, කේලාම්කීමෙන්; පටිවිරතො හොති, වැළැක්කේවෙයි; ඉතොසුත්වා, මෙයින් යමක් අසා; අමුත්‍ර, අසුවල්තැන; ඉමෙසං, මොවුන්ගේ; භෙදාය, බිඳීම පිණිස; න අකඛාතා, නොකියන්නේ; අමුත්‍රවා, අසුවල් තැනින්හෝ; සුත්වා, අසා; අමූසං, අසවලුන්ගේ; භෙදාය, බිඳීමපිණිස; න අකඛාතා, නොකියන්නේ; ඉති, මෙසේ; භින්නානං, බිඳුනවුන්; සන්ධාතාවා, ගළපන්නේහෝ; සහිතා නං, ගැළපුනවුන්; අනුප්පදාතා, දැඩිකරන්නේ; සමග්ගාරාමෝ, සමග්ගියආරාමකොටඇත්තේ; සමග්ගරතො, සමග්ගියෙහිඇලුනේ සමග්ගනන්දී, සමග්ගියෙන් තුටුවීම ඇත්තේ; සමග්ගකරණිං, සමග්ගි කරණසුලු; වාචං, වචනය; භාසිතාහොති, කියන්නේවෙයි;

ඵරුසංවාචං, ඵරුසවචනය; පහාය, හැර; ඵරුසාවාචා, ඵරුස වචනයෙන්; පටිවිරතොහොති, වැළැක්කේවෙයි; යාසාවාචා, යම්ඒවචනයක්; නෙලා, නිර්දෝෂද; කණ්ණසුඛා, ව්‍යඤ්ජන

සෝ බීජගාම භූතගාම සමාරම්භා පටිවිරතෝ හොති, එකභත්තිකෝ හොති රත්තූපරතෝ විරතෝ විකාල භොජනා; නච්චගීත වාදිත විසූකදස්සනා පටිවිරතෝ හොති, මාලා ගන්ධ විලෙපන ධාරණ මණ්ඩන විභූසනට්ඨානා පටිවිරතෝ හොති, උච්චා සයන මහාසයනා පටිවිරතෝ හොති, ජාත රූප රජත පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති, ආමක ධඤ්ඤ පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති, ආමක මංස පටිග්ගහණා

මධුරතායෙන්කණ්ටසැපද; පෙමනීයා, අතිමධුරතායෙන් ප්‍රේම ජනකද; හදයඞ්ගමා, හෘදයඞ්ගමද; පොරී, ගුණයෙන්පිරුනේද; නොහොත්පුරුෂත්‍රයක්මෙන්ආගන්තද; බහුජනකන්තා, බොහෝ දෙනාට කමනීයද; බහුජනමනාපා, බොහෝදෙනාවමනාපද; තථාරූපා, එබඳුවූ; වාචං, වචන; භාසිතාහොති, කියන්නේ වෙයි; සම්ඵප්පලාපං, සම්ඵප්‍රලාපය; පභාය, හැර; සම්ඵප්පලාපා, සම්ඵප්‍රලාපයෙන්; පටිවිරතෝහොති, වැළකුනේවෙයි; කාලවාදී, සුදුසුකාලයෙහිකියන්නේ; භූතවාදී, සත්‍යස්වභාවයක්ම කියන්නේ; අත්ථවාදී, උභයාවිනිශ්‍රිතයක්කියන්නේ; ධම්මවාදී, නව ලොවුතුරා දහම්න්යුක්තවූවක් කියන්නේ; විනයවාදී, සංවර ප්‍රහාණවිනය යුක්තවූවක් කියන්නේ; නිධානවතිං, හෘදයෙහි තැන්පත්කටයුතුවූ; කාලෙන, සුදුසුකාලයෙහි; සාපදෙසං, කරුණුසහිතව; පරියන්තවතිං, සීමාසහිතවූ; අත්ථසංහිතං, අර්ථයෙන්යුක්තවූ; වාචං, වචනය; භාසිතා, කියන්නේවෙයි;

සෝ, හෙතෙම; බීජගාමභූතගාමසමාරම්භා, මූලබීජඵලඅග්‍රබීජයන පඤ්චබීජසමූහයාගේහා ඊලතෘණවෘක්ෂාදී භූතසමූහයා ගේඡේදඡේදනපාචනාදිවිකොපනයෙන්; පටිවිරතෝහොති, වැළැක්කේවෙයි; එකභත්තිකෝ (පාතරාසසඞ්ඛාතමාසයන බත්දෙකින් පාතරාසඝඩ්ඛ්‍යාත) එක්වෙලේ වලඳන බත්ඇත්තේ; හොති, වෙයි; රත්තූපරතෝ, රාත්‍රිභොජනයෙන්වැළකුනේ; විකාල භොජනා, විකල්බොජුනෙන්; විරතෝ, වැළකුනේවෙයි; නච්ච, නැටීමය; ගීත, ගැයීමය; වාදිත, වැයීමය; විසූකදස්සනා, විපරීතදර්ශනයයනමෙයින්; පටි—මාලා, ගෙතුනොගෙතුමල්ය, ගන්ධ, සඳුන්ආදීසුවඳය; විලෙපන, කොකුම්ආදීඡවිරාගකරණය; යහමොවුන්, ධාරණ, පැළඳීමෙන් දුරීමය; මණ්ඩන, උනුකැන් පිරවීමෙන් සැරසීමය; විභූසනට්ඨානා, අලඞ්කාරකිරීමය යන මෙයින්; පටිවිරතෝහොති, වැළැක්කේවෙයි; උච්චාසයන, පමණ ඉක්මවූ උස්අසුන්ය; මහාසයනා, අකැපඇතිරි,

පටිවිරතෝ හොති, ඉත්ථි කුමාරිකා පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති, දාසිදාස පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති, අජෙළක පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති, කුක්කුට සූකර පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති, හත්ථි ගවාස්ස වළවා පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති, ඛෙත්ත වත්ථු පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති, දූතෙය්‍ය පහිණ ගමනානුයොගා පටිවිරතෝ හොති,

කයවික්කයා පටිවිරතෝ හොති තුලාකූට කංසකූට මාන කූටා පටිවිරතෝ හොති උක්කොටන වඤ්චන නිකති සාචි යොගා පටිවිරතෝ හොති ඡේදන වධබන්ධන විපරාමෝස ආලෝප සහසා කාරා පටිවිරතෝ හොති,

සෝ සන්තුට්ඨෝ හොති කායපරිහාරිකේන චීවරේන කුච්ඡි පරිහාරිකේන පිණ්ඩපාතේන යං යේනේවපක්කමති සමාදායේව පක්කමති, සෙය්‍යථාපි නාම පක්ඛී සකුණෝ

අතුල මහසුන්ය; යනමින්; පටිවිරතා—ජාතරූපරජතපටිග්ගහණා, රන්රිදී මසු කහවනු පිළිගැන්මෙන්—ආමකධඤ්ඤපටිග්ගහණා, අමුවූසාලිවීහිආදී සප්තවිධධාන්‍ය පිළිගැන්මෙන්—ඉත්ථි කුමාරි පටිග්ගහණා, පුරුෂාන්තාරගත සත්‍රීන්හා කුමාරිකාවන් පිළිගැන්මෙන්—දාසි දාසපටිග්ගහණා, කප්පියකාරකවශයෙන් නොව දාසිදාස් පිළිගැන්මෙන්—අජෙළකපටිග්ගහණා, එළු කිරෙළුවන් පිළිගැන්මෙන්=හත්ථිගවාස්සවළවාපටිග්ගහණා, ඇත් ගෙරි අස් වෙළඹුයනමොවුන්—ඛෙත්තවත්ථුපටිග්ගහණා, කෙත් වත් පිළිගැන්මෙන්—දූතෙය්‍ය, ගිහීන්ගේ පණිවුඩලියුම්ගෙන ඒඒතැනඅමවූ දූතකකමය; පහිණගමනානානුයොගා, ගෙ හෙවයන කුදුමහත් මෙහෙවරින් යන මෙහියෙදීමෙන් විරතෝ, වැළැක්කේය;

කයවික්කයා, ගණුදෙනුවෙන්; පටිවිරතෝහොති, වැළැක්කේ වෙයි; තුලාකූට, තරාදියෙන්වංචාකිරීමය; රූපකූට අඩුකූට ගහණකූට පටිච්ඡන්නකූටයන සතරාකාරයකින් වංචාකිරීමයි; කංසකූට, රන්බදුන්පෙන්වා නොරන්බදුන්දීම වංචාකිරීමය; මාණකූටා, හෘදයශිඛාරජ්ජුයනහෙදනුයෙන්යුත්මිනීමෙන් සොර කිරීම යන මෙයින්—උක්කොටන, හිමියන් නොහිමිකිරීමට අන්ලස්හැණීමය; වඤ්චන, ඒ ඒ ප්‍රයොගඅන්තරමාරුවටීමය; නිකති, මායාවෙන්හෝප්‍රතිරූපකයමකින්රැවටීමය; සාචියොගා, කුටිලප්‍රයොගයයනමෙයින්; ඡේදන, අත්පාදියසිඳීමය; වධ, මැරීමය; බන්ධන, රැහැන්ආදියෙන්බැඳීමය; විපරාමෝස, කිව

යෙන යෙනෙව ඛෙති සපත්තභාරොව ඛෙති, එවමෙව භික්ඛු සන්තුට්ඨො හොති කායපරිහාරිකෙන චීවරෙන කුච්ඡි පරිහාරිකෙන පිණ්ඩ පාතෙන, සො යෙන යෙනෙව පක්කමති, සමාදායෙව පක්කමති සො ඉමිනා අරියෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො අජ්ඣත්තං අනවජ්ජ සුඛං පටි සංවෙදෙති,

සො චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී හොති නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී, යත්වා ධිකරණ මෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වා ස්‍රව ෙයය්‍යුං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති, රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති. සොතෙන සද්දං සුත්වා —ප— ඝාණෙන ගන්ධං ඝායිත්වා—ජිව්හාය රසං සායිත්වා—කායෙන

ගුම්බවශයෙන් විවිධවූ යමකින්වැසී වසතුව පැහැරගැණීමය; ලාලෝප, ගම්නියම්ගම් විනාසකොට පැහැරගැණීමය; සහසා කාරා, හෙටපිවිසලෙහිසැත්තබා කැමැතිදේගණයාමාදී බලාත් කාරක්‍රියා යන මෙයින්; පටිවිරතොහොති, වැළැක්කේවෙයි;

සො, හෙතෙම; කායපරිහාරිකෙන, කයපොෂ්‍යකරණහෙවත් කයවසන; චීවරෙන, සිවුරෙන්ද; කුච්ඡිපරිහාරිකෙන, උදර පොෂ්‍යකරණපිණ්ඩාහාරයෙන්ද; සන්තුට්ඨොහොති, සතුටුවූයේ වෙයි; සො, ඒභික්ෂුතෙම; යෙනයෙනඑව, යම්යම්දිසාවකට; පක්කමති, යේද; සමාදායඑව, අවසිර්කරරැගෙණම; පක්කමති, බැහැරයෙයි; පක්ඛී, පියාපත්ඇති; සකුණො, ලිහිණියෙක්; සය්‍යථාපි, යම්සේ; යෙනයෙනඑව, යම්යම්දිසාවකටම; ඛෙති, යෙයින්යේද; සපත්තභාරොඑව, පියාපත්බරසහිතවම; ඛෙති, යෙයිලෙයි; එවමෙව—ප—පක්කමති,

සො, හෙතෙම; අරියෙන, ආර්‍ය්‍යවූ; හෙවත් නිර්දොෂවූ; සීලක්ඛන්ධෙන, ශීලරාශියෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයේ; අජ්ඣත්තං, සවකීයආත්මභාවයෙහි; අනවජ්ජසුඛං, නිර්දොෂ සැපය; පටිසංවෙදෙති, විඳියි;

සො, හෙතෙම; චක්ඛුනා, ඇසින්; රූපංදිස්වා, රූපය දැක; න නිමිත්තග්ගාහී, නිමිත්තග්‍රහණය නොකරන්නේ වෙයි; නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී, අනුව්‍යඤ්ජනග්‍රහණය නොකරන්නේ; හොති, වෙයි; යත්වාධිකරණං, යමක් හෙතුකොට; එතං චක්ඛුන්ද්‍රියං, මේ චක්ෂුරින්ද්‍රිය; අසංවුතං, අසංවරව; විහරන්තං, වසන්නහු; පාපකා, ලාමකවූ; අභිජ්ඣාදොමනස්සා, අභිද්‍යා දෞර්මනස්‍ය සංඛ්‍යාත; අකුසල;

ඵොඨබ්බං වුසිත්වා-මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය-න නිමිත්තග්ගාහී හොති, නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී, යත්වාධිකරණ මෙතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්ස වෙය්‍යුං, තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති, රක්ඛති මනින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති, සෝ ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රිය සංවරෙන සමන්නාගතෝ අජ්ඣත්තං අබ්‍යාසෙක සුඛං පටිසංවෙදෙති;

සෝ අභික්කන්තෙ පටික්කන්තෙ සම්පජාන කාරී හොති ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජාන කාරී හොති, සම්මිඤ්ජිතෙ පසාරිතෙ සම්පජාන කාරී හොති, සඞ්ඝාටි පත්ත චීවර ධාරණෙ සම්පජාන කාරී හොති, අසිතෙ පීතෙ ඛායිතෙ සායිතෙ සම්පජාන කාරී හොති,

උච්චාර පස්සාව කම්මෙ සම්පජාන කාරී හොති ගතෙ ඨිතෙ නිසින්නෙනසුත්තෙ ජාගරිතෙ භාසිතෙ තුණ්හීභාවෙ සම්පජාන කාරීහොති සෝ ඉමිනාව අරියෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ ඉමිනාව අරියෙන ඉන්ද්‍රිය සංවරෙන සමන්නාගතෝ ඉමිනාව අරියෙන සති සම්පජඤ්ඤෙන සමන්නාගතෝ විවිත්තං සෙ

ධම්මා, අකුසල ධර්ම්මයෝ; අස්සවෙය්‍යුං, රැස්වන්නාහුද; තස්ස, ඒ චක්ෂුරින්ද්‍රියයාගේ; සංවරාය, සංවරය පිණිස; පටිපජ්ජති, පිළිපදියි; චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ෂුරින්ද්‍රිය; රක්ඛති, රකියි; චක්ඛුන්ද්‍රියෙ, චක්ෂුරින්ද්‍රියයෙහි; සංවරං, සංවරණයට; ආපජ්ජති, පැමිණෙයි; සෝ තෙන-ප-සෝ, හෙතෙම; ඉමිනා, මේ; අරියෙන, නිර්දෝෂවූ; ඉන්ද්‍රිය සංවරෙන, ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන්; සමන්නාගතෝ, යුක්තවූයේ; අජ්ඣත්තං, සවකීය ආත්මභාවයෙහි; අබ්‍යාසෙක සුඛං, අවිකීණණ සැපය; හෙවත්, කොලෙසුන්ගෙන් තෙත්නොවූ සැපය, පටිසංවෙදෙති,

සෝ, හෙතෙම; අභික්කන්තෙ, ඉදිරිගමනෙහිද; පටික්කන්තෙ, පෙරළා ඒමෙහිද, සම්පජාන කාරීහොති, සම්‍යක්ප්‍රඥාකාරී වෙයි; -ප- සතිපට්ඨාන සූත්‍රාර්ථවණණා යෙහි ආගතයින් දතයුතුයි;

-ප-ඉමිනා, මේ; අරියෙන, නිර්දෝෂවූ; සතිසම්පජඤ්ඤෙන, සමාධියෙන්; හා සම්‍යක්ප්‍රඥාවෙන්; සමන්නාගතෝ, යුක්තවූයේ; විවිත්තං, සවල්පශබ්ද සවල්පනිර්ඝෝෂාවශයෙන් විවෙකවූ; අරඤ්ඤං, ග්‍රාමාන්තය ඉක්මවූනු පන්සියයකින් දුර පිහිට ආරණ්‍යය; රුක්ඛමූලං' ඝනවූ සෙවෙනි ආති වෘක්ෂසමීපය; පබ්බතං, දිය පොකුනු ඇති පර්වතය; කන්දරං, කඳුරැල්ලය; ගිරිගුහං, පර්වත ගුහාවය; සුසානං, සොහොනය; වනපත්ථං, මනුෂ්‍යෝපචාරය ඉක්මවා පැවතිවනසෙනාසනය; අබ්භොකාසං, කිසිවකින් නොවැසුනු අභ්‍යවකාශය; පලාල පුඤ්ජං, පඳුරුරැස; සෙනාසනං, සෙනසු

නාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භොකාසං පලාල පුඤ්ජං සෝ පච්ඡා භත්තං පිණ්ඩපාත පටික්කන්තෝ නිසීදති පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා සෝ අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගතා භිජ්ඣෙන චෙතසා විහරති, අභිජ්ඣාය චිත්ත පරිසොධෙති, බ්‍යාපාද පදොසං පහාය අබ්‍යාපන්න චිත්තෝ විහරති, සබ්බ පාණ භූත හිතානුකම්පී බ්‍යාපාදපදොසා චිත්තං පරිසොධෙති, ථිනමිද්ධං පහාය විගත ථින මිද්ධෝ විහරති, ආලොක සඤ්ඤී සතෝ සම්පජානෝ, ථින මිද්ධාචිත්තං පරිසොධෙති, උද්ධච්ච කුක්කුච්චං පහාය අනුද්ධතෝ විහරති අජ්ඣත්තං වූපසන්ත චිත්තෝ, උද්ධච්ච කුක්කුච්චා චිත්තං පරිසොධෙති, විචිකිච්ඡං පහාය තිණ්ණ විචිකිච්ඡෝ අකථඞ්කථී කුසලෙසු ධම්මෙසු, විචිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති,

---

නක්; භජති, සෙවතය කෙරෙයි; සෝ, හෙතෙම; පච්ඡාභත්තං, බතින් පසුව; පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ, පිණ්ඩචාරිකාවෙන් වැළකුනේ; පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා, පර්‍යඞ්කාභොගකොට; සතිවත්, උපාසනාසනයෙන්; කායං, කය; උජුංපණිධාය, ඍජුව පිහිටුවා; සතිං, සිහිය; පරිමුඛං උපට්ඨපෙත්වා, ඉදිරිකොට එළවාතබා; නිසීදති, හිඳියි; සෝ, හෙතෙම; ලොකෙ, පවසන්නාලොකයෙහි; අභිජ්ඣං, අධිකලොභය; හෙවත්, කාමච්ඡන්දය; පහාය, දුරුකොට; විගතාභිජ්ඣෙන, පහවූ අභිද්‍යාති; චෙතසා, සිතින්; විහරති, වාසය කෙරෙයි; අභිජ්ඣාය, අභිද්‍යාවෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදුකෙරෙයි; බ්‍යාපාදපදොසං, ත දුෂ්‍යකරණක්‍රොධය; පහාය, හැර; අබ්‍යාපන්න චිත්තා, ක්‍රොධරහිත සිත් ඇත්තේ; සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පි, සියලු සත්ත්වයන්කෙරෙහි කරුණා ඇත්තේ; විරති, වාසය කෙරෙයි; බ්‍යාපදපදොසා, ව්‍යාපාදනීවරණයෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදුකෙරෙයි; ථිනමිද්ධං, චිත්තචෙතසිකයන්ගේ අකර්මණ්‍යතාසඞ්ඛ්‍යාතථින මිද්ධනීවරණය; පහාය, දුරුකොට; විගතථිනමිද්ධෝ, පහවූ ථිනමිද්ධනීවරණ ඇත්තේ; ආලොකසඤ්ඤී, රාත්‍රියෙකිත් දවල් දුටු ආලෝක සංඥාඇත්තේ; සතෝ, සමෘතිමත්වූයේ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; ථිනමිද්ධා, ථිනමිද්ධනීවරණයෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, ශුද්ධකෙරෙයි; උද්ධච්ච කුක්කුච්චං, උද්ධච්ච හා කුකුස; පහාය, දුරුකොට; අනුද්ධතෝ, උද්ධතනොවූයේ; අජ්ඣත්තං, සවසන්තානයෙහි; වූපසන්තචිත්තෝ, සන්සුන්සිත් ඇත්තේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; උද්ධච්චකුක්කුච්චා, උද්ධච්චකුක්කුච්චනීවරණයෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදුකෙරෙයි; විචිකිච්ඡං, බුද්ධාදීන්හි සැකඉපදවීමවූ විචිකිත්සාව; පහාය, හැර; තිණ්ණවිචිකිච්ඡෝ' තරණයකළ විචිකිච්ඡා ඇත්තේ; කුසලෙසු ධම්මෙසු, කුසලධර්මයන්හි; අකථඞ්කථී, නෙසේ කෙසේදැයි පැවති සැකනැත්තේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; විචිකිච්ඡාය, විචිකිච්ඡානීවරණයෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදුකෙරෙයි;

සෝ, ඉමේ පඤ්ච නීවරණේ පහාය චෙතසෝ උපක්කිලෙසේ පඤ්ඤාය දුබ්බලී කරණේ විවිච්චෙවකාමේහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, ඉදම්පි වුච්චති, බ්‍රාහ්මණ තථාගත පදං ඉතිපි තථාගත නිසේවිතං ඉතිපි තථාගත රජිතං ඉතිපි, නත්ථෙව තාව අරිය සාවකෝ නිට්ඨං ගච්ඡති සම්මා සම්බුද්ධෝ භගවා, සුවාක්ඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ, සුපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවක සංඝෝති,

පුනචපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු විතක්ක විචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසෝ ඒකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, ඉදම්පි වුච්චති බ්‍රාහ්මණ තථාගත පදං ඉතිපි තථාගත නිසේවිතං ඉතිපි තථාගත රජිතං ඉතිපි, නත්ථෙව තාව අරිය සාවකෝ නිට්ඨං ගච්ඡති සම්මා සම්බුද්ධෝ භගවා, සුවාක්ඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ, සුපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවක සඞ්ඝෝති,

පුනචපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු පීතියාච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙති, යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛ විහාරීති තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, ඉදම්පි වුච්චති බ්‍රාහ්මණ තථාගත පදං ඉතිපි තථාගත නිසේවිතං ඉතිපි තථාගත රජිතං නත්ථෙව තාව අරියසාවකෝ නිට්ඨං ගච්ඡති සම්මා සම්බුද්ධෝ භගවා, සුවාක්ඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ, සුපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවක සඞ්ඝෝති,

පුනචපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සුඛස්සච පහානා දුක්ඛස්සච පහානා පුබ්බෙව සෝමනස්ස දෝමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සති පාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති, ඉදම්පි වුච්චති බ්‍රාහ්මණ තථාගත පදං ඉතිපි තථාගත නිසේවිතං ඉතිපි තථාගත ආරජිතං ඉතිපි, නත්ථෙව තාව අරිය සාවකෝ නිට්ඨං ගච්ඡති සම්මා සම්බුද්ධෝ භගවා සුවාක්ඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ, සුපටිපන්නෝ භගවතෝ සාවක සඞ්ඝෝති,

---

සෝ, හෙතෙම; චෙතසෝඋපක්කිලෙසෙ, චිත්තොපක්ලෙශවූ; පඤ්ඤායදුබ්බලීකරණෝ, ප්‍රඥවදුර්බලකරන්නාවූ; ඉමෙපඤ්චනීවරණෙ, මේපංචනීවරණයන්; පහාය, දුරුකොට, කාමෙහි—පමේපඤ්චනීවරණයෝවත්‍රාහි යමෙකුගේ සන්තානයෙහි ඇත්තා වූතම් ලෞකිකලොකොත්තර ප්‍රඥව උපදීමටතොදෙති, උපන්නාවූද අවශ්‍යමාපත්ති පල භිඤුවෝසිද්ධලෙති, එසින් "පඤ්ඤායදුබ්බලීකරණෝ,යයිවදුරණලදි, බ්‍රාහ්මණ! බමුණ! ඉදංඅපි, මෙයත්, තථාගතපදං ඉති අපි, තථාගතයන්වහන්සේගේඥන පදයයි හෙවත් ආක්‍රමණයකළසථානයයිකියාද; තථාගතනිසෙවිතංඉතිඅපි; ප්‍රඥාවෙන් ගවනාලදතැනයයිකියාද; තථාගතරජිතං, තථාගතයන්වහන්සේගේ ඤුවණතැමැති දළවලින් ඉරිශයනාලදතැනයකියාද; වුචචති, කියනුලැබේ; තාව, තවම; අරියසාවකෝ ආශ්‍රීශ්‍රාවකතෙම; සම්මාසම්බුද්ධා—ප—නත්‍රුනී ඤංඝච්ඡතිඑව, නිමාවටනොයාමැති; පුනචපරං—ප—සඞ්ඝෝති,

සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ පුබ්බෙනිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති, සෝ අනෙකෙ විහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති, සෙය්‍යථිදං එකම්පි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියොචතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො වීසතිංපි ජාතියො තිංසංපි ජාතියො චත්තාරිසම්පි ජාතියො පඤ්ඤාසම්පි ජාතියො ජාති සතම්පි ජාති සහස්සම්පි ජාති සත සහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ අමුත්‍රාසිං එවං නාමෝ එවඞ්ගොත්තෝ එවං වණ්ණෝ එවමාහාරෝ එවං සුඛදුක්ඛ පටිසංවෙදී එව මායුපරියන්තෝ සෝ තතොචුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං එවං නාමෝ එවං ගොත්තෝ එවං වණ්ණෝ එවමාහාරෝ එවං සුඛදුක්ඛ පටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තෝ සෝ තතොචුතෝ ඉධූපපන්නොනාති ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙක විහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති, ඉදමපි වුච්චති බ්‍රාහ්මණ තථාගතපදං ඉතිපි තථාගත නිසෙවිතං ඉතිපි තථාගත රජිතං ඉතිපි තඤ්ඤෙව තාව අරියසාවකො නිට්ඨංගච්ඡති සම්මාසම්බුද්ධෝ භගවා සවාකඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ සුපටිපන්නොනා භගවතෝ සාවක සඞ්ඝොනාති,

සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ සත්තානං චුතූපපාත ඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති සෝ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තෙන මානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති ඉමෙ වත භොන්තෝ සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචී දුච්චරිතෙන සමන්නාගතා මනෝදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨි කම්ම සමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා ඉමෙවා පන භොන්තෝ සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්නාගතා වචී සුචරිතෙන සමන්නාගතා මනෝ සුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මා දිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨි කම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නා තී ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තෙන මානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති ඉදමපි වුච්චති බ්‍රාහ්මණ තථාගත පදං ඉතිපි තථාගත නිසෙවිතං ඉතිපි තථාගත රජිතං ඉතිපි තඤ්ඤෙව තාව අරිය සාවකො නිට්ඨං ගච්ඡති සම්මා සම්බුද්ධෝ භගවා සවාකඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ සුපටි පන්නොනා භගවතෝ සාවක සඞ්ඝොනාති

සෝ—ප—සාවකසඞ්ඝොනාති, මෙහි අවිච්ඡාගය භයභෙරවසූත්‍රාදිවණ්ණනායෙහි ආක්‍රමයමැයි;

සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනීහරති අභිනින්නාමෙති, සෝ ඉදං දුක්ඛං නී යථාභූතං පජානාති, අයං දුක්ඛ සමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛ නිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති, ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං පජානාති අයං ආසව සමුදයොති යථාභූතං පජානාති, අයං ආසව නිරොධොති යථාභූතං පජානාති, අයං ආසව නිරොධ ගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති ඉදමපි බ්‍රාහමණ තථාගත පදං ඉතිපි තථාගත නිසෙවිතං ඉතිපි තථාගත රජිතං ඉතිපි නත්ථෙව තාව අරිය සාවකො නිට්ඨං ගතො හොති අපිව ඛො නිට්ඨං ගච්ඡති, සම්මා සම්බුද්ධො භගවා සවාක්ඛාතො භගවතා ධම්මා සුපටිපන්නා භගවතො සාවක සඞ්ඝාති.

තස්ස එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චති. භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චති අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති ඛීණාජාති වුසිතං බ්‍රහ්ම චරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති ඉදමපි වුච්චති බ්‍රාහමණ තථාගත පදං ඉතිපි තථාගත නිසෙවිතං ඉතිපි තථාගත රජිතං ඉතිපි, එත්තාවතා ඛො බ්‍රාහමණ අරිය සාවකො නිට්ඨං ගතො හොති, සම්මා සම්බුද්ධො භගවා සවාක්ඛාතො භගවතා ධම්මා සුපටිපන්නා භගවතො සාවක සඞ්ඝාති. එත්තාවතා ඛො බ්‍රාහමණ භත්ථි පදූපමා විත්ථාරෙන පරිපූරෙ හොතීති. එවං වුත්තෙ ජාණුස්සොණී බ්‍රාහමණෙ භගවන්තං එතදවොච. අභික්කන්තං භොගොතම අභික්කන්තං භොගොතම. සෙය්‍යථාපි භොගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්සවා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය. අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය

බ්‍රාහමණ! බමුණ! එත්තාවතාඛො, මෙපමණින්ම, අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක්සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; ධම්මා, ධර්මය; සවාක්ඛාතො, මනාවප්‍රකාශකෙරේය; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; සාවකාසඞ්ඝා, ශ්‍රාවකසඞ්ඝයා; සුපටි

චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛිනන්ති එවමෙවං භොතා ගොතමෙන අනෙක පරියායෙන ධම්මෝ පකාසිතෝ එසාහං භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි. ධම්මං ච භික්ඛු සඞ්ඝඤ්ච. උපාසකං මං භවං ගොතමෝ ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති,

චූලහත්ථි පදෝපම සුත්තං සත්තමං (7) (3)

පණ්ණා, සුප්‍රතිපන්නායසි; නිඵංඝතොහොති, අර්හත්ඵලප්‍රාප්තියෙන් නිශ්චයවශියේවෙයි; බ්‍රාහ්මණ! බමුණ! එත්තාවතාඛෝ, මෙපමණින්ම; හත්ථිපදෝපමෝ, හත්ථිපදය උපමාකොටඇති ධර්මයතෙම; පරිපූරොහොතිඉති, සම්පූර්ණවේයයි වදළසේක; එවංවුත්තෙ—ප—ගතඅග්ග,

චූලහත්ථි පදෝපම සූත්‍රාර්ථවර්ණනා නිමි. (7) (3)

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තත්‍රඛො ආයස්මා සාරි
පුත්තෝ භික්ඛූ ආමන්තෙසි, ආවුසො භික්ඛවොති, ආවුසොති
ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං, ආයස්මා
සාරිපුත්තෝ එතදවොච,

සෙය්‍යථාපි ආවුසො යානි කානිචි ජඞ්ගමානං පාණානං
පදජාතානි, සබ්බානි තානි හත්ථිපදෙ සමොධානං ගච්ඡන්ති,
හත්ථිපදං තෙසං අග්ගමක්ඛායති යදිදං මහන්තත්තෙන, එව
මෙව ඛො ආවුසො යෙකෙචි කුසලා ධම්මා සබ්බෙතෙ චතූසු
අරියසච්චෙසු සඞ්ගහං ගච්ඡන්ති,

එවංමෙසුතං—ප—එතදවොච, ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ජඞ්ඝ
මානං, පෘථිවිතලයෙහි හැසිරෙන්නාවූ; පාණානං, සපාදක
ප්‍රාණීන්ගේ; යානිකානිචිපදජාතානි, යම්කිසිපියවර; සෙය්‍ය
ථාපි, යම්සේවෙත්ද; සබ්බානිතානි, ඒසියල්ල; හත්ථිපදෙ, ඇත්
පියවරෙහි; සමොධානං, සඞ්ගහයට; ගච්ඡන්ති, යෙත්; හෙසං,
ඔවුනතුරෙන්; හත්ථිපදං, ඇත්පියවර; අග්ගමක්ඛායති, අග්‍රයයි
කියනුලැබේ; යදිදං, එනම්; මහන්තත්තෙන, මහත්බැවිනි;
ආවුසෝ, ඇවැත්නි; එවංඑවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; සෙසෙචි
කුසලාධම්මා, යම්කිසි ලෞකිකලෝකොත්තර කුසලධර්මයෝ
වෙත්ද; තෙසබ්බෙ, ඒසියල්ල; චතූසුඅරියසච්චෙසු, චතුරාර්‍ය
සත්‍යයෙහි; සඞ්ගහංගච්ඡන්ති, සංග්‍රහයටයෙත්;

සජාතිසංග්‍රහය. සඤ්ජාති සංග්‍රහය. කිරියසඞ්ග්‍රහය ගහණ
සඞ්ග්‍රහය; යන චතුර්විධ සංග්‍රහයන් අතුරෙන් මෙහි ගහණ
සංග්‍රහය අභිමතයි,

මෙහිලා චතුරාර්‍යසත්‍යයන් අතුරෙහි සමුදයසත්‍යය අකු
සල්ය. මාර්ගසත්‍යය කුසල්ය, නිරොධසත්‍යය අව්‍යාකෘතය.
දුඃඛසත්‍යය කුසල්ද අකුසල්දවෙයි.

යම්සේ දක්ෂ කුලුපොත්තෙක් යහපත් උනඉස්ක්ගෙණ
සතරවපලා තුන්කොටසක්තබා එක්භාගයක්ඉරා දෙපස වෙන්
කොට ඉන් කොටසකින් අභිමත කම්මැතෙරේද, පසුව ඉතිරි
කොටසුත්ගෙණ කම්මැතෙරේද එපරිද්දෙන්ම භදන්තසාරිපුත්ර
ස්ථවිරයන්වහන්සේත් චතුරාර්‍යසත්‍යය මාතිකාකොට නැවත
වෙන් වෙන්වූ විභාගකොට දක්වනුයේ මේසේ වදළසේක.

සතමෙසු චතූසු දුක්ඛෙ අරියසච්චෙව, දුක්ඛසමුදයෙ අරියසච්චෙව, දුක්ඛනිරොධෙ අරියසච්චෙව, දුක්ඛ නිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චෙව,

සතමං චාවුසො දුක්ඛං අරියසච්චං, ජාතිපි දුක්ඛා, ජරාපි දුක්ඛා, මරණම්පි දුක්ඛං සොක පරිදෙව දුක්ඛදොමනස්සූ පායාසාපි දුක්ඛා, යම්පිච්ඡං නලභති තම්පි දුක්ඛං, සඞ්ඛිත්තෙන පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා දුක්ඛා,

---

සතමෙසුචතූසු, කවරසතරෙක්හිදයත්? දුක්ඛෙඅරියසච්චෙව, දුක්ඛාය්‍යීසත්‍යයෙහි; දුක්ඛසමුදයෙ අරියසච්චෙව, දුඃඛසමුදයාය්‍යී සත්‍යයෙහි; දුක්ඛනිරොධෙ අරියසච්චෙව, දුඃඛනිරොධාය්‍යී සත්‍ය යෙහි; දුක්ඛනිරොධගාමිනිපටිපදා අරියසච්චෙව, දුඃඛනිරොධගා මිනී ප්‍රතිපදාය්‍යී සත්‍යයෙහි යන සතරෙහිය,

ආවුසො, ඇවැත්නි! දුක්ඛංඅරියසච්චං, දුක්ඛාය්‍යීසත්‍යය; සතමං, කවරේද? තථඅවිතථ අනඤ්ඤථාසභාවඇතිහෙයින් ආය්‍යීසත්‍යයයි දතයුතුයි; ජාතිඅපි, ඒ ඒ භවයෙහි සකඣයන් ගේ ප්‍රථමපාදුර්භාවඝසිකියනලද ජාතිතොම; දුක්ඛා, දුඃඛදුඃඛ විපරිනාමදුඃඛාදීන්ට වසතුවනහෙයින් දුක්ඛ; ජරාඅපි, ඒ ඒ භවයන්හිවූ සකඣයන්ගේ පුරාණභාවසඛ්‍යාතදිරීම; දුක්ඛා, සංසකාරදුඃඛභාවයෙන්ද දුඃඛවසතුහෙයින්ද දුක්ඛ; මරණං, එකභවපරියාපන්නජීවිතින්ද්‍රියඝන්නතිවිවෙජ්ද සඞ්ඛ්‍යාතමරණය; දුක්ඛං, දුඃඛවසතුහෙයින් දුක්ඛ; සොක, ඤාතිව්‍යසනාදියෙන් පෙළුනහුගේ චිත්තසන්තාපතාසඞ්ඛ්‍යාත ශොකයද; පරිදෙව, ඤාතිව්‍යසනාදියෙන් පීඩිතයහුගේ වාක්ප්‍රලාපසඞ්ඛ්‍යාත විලාප කිම; දුක්ඛ, කයපෙළුනසවභාවවූකායිකදුකය; දොමනස්ස, සිත පෙළීම් ලක්ෂණසොටඇති මානසිකදුකය; උපායාසාඅපි, ඤාති ව්‍යසනාදියෙන් පෙළුනහුගේ අධිකමානසිකදුක්ඛින් හටගත් සිත දූවීමවූ දුඃඛවෙහෙසද; දුක්ඛා, සිතදවනහෙයින්ද කය ඔබලන් කරණ හෙයින්ද දුක්ඛ; ඉච්ඡං, නොලැබියහැකි වසතුවක් ලබනුකැමැත්තේ; යං, යම්හෙයකින්; නලභති, ඒ අසීඝට වසතුව නොලබාද; තංඅපි, ඒනොලැබීමද; දුක්ඛං, දුක්ඛවසතු හෙයින් දුක්ඛ; සංඛිත්තෙන, සංක්ෂෙපයෙන්; පඤ්චුපාදානක්ඛ න්ධා, පඤ්චඋපාදානස්කන්ධයෝම; දුක්ඛා, දුක්ඛය;

කතමේ ච'වුසෝ පඤ්චූපාදානක්ඛන්ධා, සෙය්‍යථීදං, රූපූපාදානක්ඛන්ධෝ, වේදනූපාදානක්ඛන්ධෝ, සඤ්ඤූපාදානක්ඛන්ධෝ, සංඛාරූපාදානක්ඛන්ධෝ, විඤ්ඤාණූපාදානක්ඛන්ධෝ,

කතමෝ ච'වුසෝ රූපූපාදානක්ඛන්ධෝ, චත්තාරිච මහාභූතානි චතුන්නඤ්ච මහාභූතානං උපාදායරූපං,

කතමේ ච'වුසෝ චත්තාරෝ මහාභූතා, පඨවීධාතු ආපෝධාතු, තේජෝධාතු, වායෝධාතු, කතමා ච'වුසෝ පඨවීධාතු; පඨවීධාතු සියා අජ්ඣත්තිකා, සියාබාහිරා,

කතමා ච'වුසෝ අජ්ඣත්තිකා පඨවීධාතු, යං අජ්ඣත්තං පච්චත්තං කක්ඛළං ඛරිගතං උපාදිණ්ණං සෙය්‍යථීදං, කෙසා ලෝමා

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! පඤ්චූපාදානක්ඛන්ධා, පවවිධ උපාදානක්ඛන්ධයෝ; කතමෙව, කවරහුද? සෙය්‍යථීදං, එනම්; රූපූපාදානක්ඛන්ධෝ, රූපොපාදානස්කන්ධය; වේදනූපාදානක්ඛන්ධෝ, වේදනූපාදානස්කන්ධය; සඤ්ඤූපාදානක්ඛන්ධෝ, සඤ්ඤූපාදානස්කන්ධය; සංඛාරූපාදානක්ඛන්ධෝ, සංඛාරූපාදානස්කන්ධය; විඤ්ඤාණූපාදානක්ඛන්ධෝ, විඤ්ඤාණූපාදානස්කන්ධය යන පසයි; අනාශ්‍රව ධම්මයෝ ස්කන්ධයයිද සාශ්‍රවධම්මයෝ උපාදානස්කන්ධයයිද දත යුතු; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! රූපූපාදානක්ඛන්ධෝ, රූපොපාදානස්කන්ධය; කතමොව, කවරේද? චත්තාරිමහාභූතානි, පෘථිවීධාත්වාදීමහාභූතරූපයෝ සතරද; චතුන්නංමහාභූතානං, සතර මහාභූතයන්ගේ; උපාදායරූපං, චක්ෂුඃශ්‍රෝතාදීවූ සූවිසි උපාදායරූපයද; යනමේයි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; චත්තාරොමහාභූතා, සතරමහාභූතයෝ; කතමෙව, කවරහුද? පඨවීධාතු, සන්ඛඩලක්ඛණ පෘථිවීධාතුවද; ආපොධාතු, ද්‍රවලක්ඛණ අබ්ධාතුවද; තෙජෝධාතු, උණ්හත්තලක්ඛණ තෙජෝධාතුවද, වායොධාතු, සමුදීරණලක්ඛණ වායොධාතුවද; යන සතරයි. ආවුසෝ, ඇවැත්නි! පඨවීධාතු, පෘථිවීධාතුව; කතමාව, කවරීද? අජ්ඣත්තිකා, අධ්‍යාත්මිකවූ; පඨවීධාතු, පෘථිවීධාතුව; සියා, වන්නීය; බාහිරා, බාහිරවූ පෘථිවීධාතුව; සියා, වන්නීය;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අජ්ඣත්තිකා, අධ්‍යාත්මිකවූ; පඨවීධාතු, පෘථිවීධාතුව; කතමාව, කවරීද? අජ්ඣත්තං, සවඝනතාදයනිසා පැවැත්තාවූ; කක්ඛළං, තදවූ; ඛරිගතං, එරුඹවූ; උපාදිණ්ණං, ශරීරසඨවශයෙන්එක්ව ග්‍රහණය කරණලද්දාවූ; යං,යම්ද්‍රව්‍යයක් වේද; සෙය්‍යථීදං, එනම්; කෙසා, හිස්කබල වසාසිටිසමෙහි

නඛා දන්තා තචෝ මංසං නහාරූ අට්ඨී අට්ඨිමිඤ්ජා වක්කං හදයං යකනං කිලෝමකං පිහකං පප්ඵාසං අන්තං අන්තගුණං උදරියං කරීසං, යංවා පනඤ්ඤම්පි කිඤ්චි අජ්ඣත්තං පච්චත්තං කක්ඛළං ඛරිගතං උපාදින්නං, අයං වුච්චතාවුසෝ අජ්ඣත්තිකා පඨවීධාතු, යාචේව ඛෝ පන අජ්ඣත්තිකා පඨවීධාතු, යාව බාහිරා පඨවීධාතු පඨවීධාතු රෙවෙසා, තං නෙතං මම, නෙසෝ හමස්මිං, නමේසෝ අත්තාති, එවමේතං යථාභූතං

හටගත් කෙහෙයෝය; ලෝමා, ශරීරයවෙළාසිටිසමෙහි හටගත් රොමයෝය; නඛා, ඇඟිලිඅග හටගත් නියය; දන්තා, හනුඇට යෙහි හටගත් දත්ය; තචෝ, සියලුසිරුර වසාසිටි සමය; මංසං, ඇටසඟලවැලඳසිටි මස්ය; නහාරූ, සිරුරතුළ ඇට බැඳගෙණ සිටි නහරය; අට්ඨී, සිරුර සවිකොවසිටි ඇටය; අට්ඨිමිඤ්ජා, ඇටඇතුළත පිහිටි ඇටමිදුලුය; වක්කං, (ඉගිලවළුයෙන් නික්ම එක් මුලක්ව මදතැන්ගොස් දෙපරිදිව බෙදි මහතහරින් බැඳී හෘදයමාංසය වටකොටසිටි) වකුගඩුවය; හදයං, ශරීරාබ්භන්තරයෙහි; උරඇටමැදිරියනිසා සිටි හෘදයමාංසය; යකනං, ඇතුළු සිරුරෙහි දෙතනමැද දකුණුපසනිසා සිටි අක්මාවය; කිලෝමකං, හෘදයහා වකුගඩුව පිරිවරාසිටි අපටිච්ඡන්නදලබුවද; පිහකං, හෘදයවම්පසෙහි උදරපටලයමුදුනනිසා සිටි බඩදිවය; ඝකනං, හෘදයහා අක්මාවවසා එල්ලෙමින්සිටි පපුසමය; අන්තං, ගෙලවළුයෙහි පටන් හෘදය ඇතුළුකොට ශරීරයෙහි පිහිටි අතුනුය; අන්තගුණං, අතුනුඅතුරෙහි එක්විසිදරණක් බැඳසිටි අතුනුබඳණය; උදරියං, උදරමයහි පිහිටි ආමාසයය; කරීසං, පක්වාසය සථානයෙහි පිහිටිමලය; යනමේසි; අඤ්ඤං වා අපි, මෙසින්අන්‍යවූ; අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මිකවූ; පච්චත්තං, ප්‍රත්‍යාත්මිකවූ; කක්ඛළං, තදවූ; ඛරිගතං, රළුවූ; උපාදින්නං, එකටඅල්වාගන්නාලද්දවූ; යංකිඤ්චිවා, මෙහිනොකී; යම් කිසිවක් හෝ ඇත්නම්; අයං, මෝතොම; අජ්ඣත්තිකා පඨවීධාතු, අඛ්‍යාත්මිකපෘථිවීධාතුවයි; යාවඛෝපනඅජ්ඣත්තිකා පඨවීධාතු, යම්අඛ්‍යාත්මික පෘථිවිධාතුවක්වේද; යාචබාහිරාපඨවීධාතු, යම් බාහිර පෘථිවිධාතුවක්වේද? එසා, උභයාත්මකමේතොමෝම; පඨවීධාතුඑව, පෘථිවීධාතුවමැයි; තං එතං, ඒ මේ උභයාත්මක ද්‍රව්‍යරාශිය; නමම, මාගේනොවෙයි; එසෝ, මෙතෙම; අහං, මම; නඅසම්, නොවෙමි; එසෝ, මෙතෙම; මේ, මාගේ; අත්තාන, ආත්මයනොවෙයි; එවං, මෙසේ; එතං, මෙය; යථාභූතං, තතුසේ; සම්මප්පඤ්ඤාය, යහපත්විදශීනා ප්‍රඥාවෙන්;

සම්මපඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං, එවමෙතං යථාභූතං සම්මපඤ්ඤාය දිස්වා පථවී ධාතුයා නිබ්බින්දති, පථවීධාතුයා චිත්තං විරාජෙති,

හොතිඛෝ සෝ ආවුසෝ සමයෝ යං බාහිරා ආපොධාතු පකුපපති, අන්තරහිතා තස්මිං සමයෙ බාහිරා පථවීධාතුහොති, තස්සාහි නාම ආවුසෝ බාහිරාය පථවී ධාතුයා තාවමහල්ලිකාය අනිච්චතා පඤ්ඤායිස්සති, ඛයධම්මතා පඤ්ඤායිස්සති, වයධම්ම

දට්ඨබ්බං, දතයුතුයි; එවං, මෙසේ; එතං, මෙය; යථාභූතං, තතුසේ; සම්මපඤ්ඤාය, යහපත්ප්‍රඥාවෙන්; දිස්වා, දැක; පථවී ධාතුයා, පෘථිවීධාතුවකෙරෙහි; නිබ්බින්දති, කලකිරෙයි; පථවී ධාතුයා, පෘථිවීධාතුවකෙරෙහි; චිත්තං, සිත; විරාජෙති නොඇලෙයි;

මෙහි නිස්කබල නොදක්වනලදි; එයද වණණසණ්ඨානාදිවශයෙන් ව්‍යවස්ථාපනයෙකොට: මහතුසූත්‍රයවූ පෘථිවීධාතුවයයි මේනෙහිකටයුතුයි; එසේම මෙහිවිසිඅාකාරයකින් අඛ්‍යාත්මික පෘථිවීධාතුවම ප්‍රකාශකෙළේය; කුමක්හෙයින් බාහිර පෘථිවිය නොදක්වනලදද? සර්ඥයන්වහන්සේද මහාශ්‍රාවකයින්වහන්සේලාද ධර්මදෙශනාකරණවිට යම්තැනක සත්ත්වයින්ගේ ආලය බලවත්ද එය විසතරකොට එහි ආලයදුරුකරවනසේක; එසේම මෙහිදු අඛ්‍යාත්මික පෘථිවීධාතුවෙහි ආලය බලවත්ය; එහෙයින් ඒ දුරලීමසඳහා අඛ්‍යාත්මික පෘථිවීධාතුවම විසතාරිතයි. විවිධපෘථිවියමස්තාබ්ධ කර්කශ එරුණ යන ලක්ෂණයෙන් සමානය; එහෙයින්ද බාහිර පෘථිවියත් පළමු ලක්ෂණයෙන්ම හැඳිනගතහැකි බැවින් නොදක්වනලදි;

තවද ධාතුවිභඞ්ගයෙහි යකඩ ලොහෝ ඊයම් මුතු මැණික් වෙඩුරුයි සක්ගල් පබළු රන් රිදී පියුම්රා මැසිරිගල් තෘණ කාෂ්ඨ වැලි බොරළු භූමිපාෂාණ පර්වත” යන මෙය බාහිර පෘථිවි ධාතුවයයි වදළසේකි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යං, යම්කිසියකින්; බාහිරාආපොධාතු, බාහිරආපොධාතුව; පකුපපති, ආපොසංවර්තනවශයෙන් වැඩෙමින් කිපේද? සෝසමයෝ, එබඳුකාලයක්; හොතිඛෝ, වේමැයි; තස්මිංසමයෙ, එකල්හි; බාහිරාසඨවීධාතු, බාහිරපෘථිවීධාතුව; අන්තරහිතාහොති, අතුරුදහන්වේයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! තාවමහල්ලිකාය, එතරම්මහත්වූ; ඝනවශයෙන් අලයෂ සතළිස දහසක් යොදුන්වූ; දුළුලිනා කෙළලක්ෂයක් සක්වළ ප්‍රමාණවූ හෙතිනා; එතරම්මහතවූ පෘථිවියයුසේයි, තස්සාබාහිරාය

තා පඤ්ඤපේසසති, විපරිනාමි ධම්මතා පඤ්ඤපේසසති, කිම්පනී මස්ස මත්තඨකස්ස කායස්ස තණ්හුපපාදිනස්ස අහනත්තිවා මමනත්තිවා අසම්තිවා, අථ ඛවස්ස නො වෙවෙච්ඡ හොති,

තවෙ ආවුසො භික්ඛූං පරෙ අකෙකාසන්ති පරිභාසන්ති රොසෙන්ති විහෙසෙන්ති, සො එවං පජානාති, උපපන්නාඛො මෙ අයං සොතසම්ඵස්සජා වෙදනා සාව ඛො පටිච්ච නො අපපටිච්ච, කිං පටිච්ච, ඵස්සං පටිච්ච, සො ඵස්සො අනිච්චොති

පඨවීධාතුයාති, ඒබාහිර පෘථිවීධාතුවගේ; අනිච්චතා, පළිතාදිය පවා ක්ෂාරොදකයෙන් දියවයන ලෙසින් අනිත්‍යබව; පඤ්ඤපේ සසති, පෙණෙන්නේය; ඛයධම්මතා, ක්ෂයස්වභාව; පඤ්ඤපේ සසති, පෙණෙන්නේය; වයධම්මතා, ව්‍යයස්වභාව; පඤ්ඤපේ සිස්සති, පෙණෙන්නේය; විපරිනාමධම්මතා, විපරිණාමස්වභාව; පඤ්ඤපේසිස්සති, පෙණෙන්නේය; ආපොසංවත්තනාදිභාවයෙන් වැඩි මින් කෙළලක්ෂයක් සක්වළ පළිතාදිභාවයෙන් සිටි පෘථිවීධාතුව විලිහවයෙයි; මේ සියලුවවනයෙන් අනිත්‍යලක්ෂණය ප්‍රකට කරණලදි; යමක් අනිත්‍යනම් එය දුකයි. යමක් දුක්ඛනම් එය අනාත්මයි; මෙසේ නයග්‍රාහවශයෙන් ත්‍රිලක්ෂණයම දෙසිතයි; මත්තඨකස්ස, සිතිපරිතනසරසපරිතතවශයෙන් සවලපකාලයක් සිටින්නාවූ; තණ්හුපපාදිනස්ස, තෘෂ්ණාවෙන් පරාමර්ශිණය කරණලද්දවූ; ඉම්සස කායස්ස, මේශරීරයසම්බන්ධව; අහංඉනිවා, මමයකියාහෝ; මමංඉනිවා, මාගේකියාහෝ; අසම්තිවා, මම වෙමිකියාහෝ; කිම්පන, කිමෙසා අදහසක් වන්නේද? අථඛො, එසේඇතිකල්හි; එත්ථ, මේපෘථිවීධාතුවිෂයෙහි; අස්ස, ඔහුට; වෙ, ඉදින්; නොමඤ්ඤාතිඑව, නොවේමැයි;

ආවුසො, ආවැත්නි! තංභික්ඛූං, ඒමහණහට; වෙ, ඉදින්; පරෙ, මෙරමා; අකෙකාසන්ති, දශවිධආක්‍රොශාවස්තුවෙන්; ආක්‍රොශාකෙරෙත්ද; පරිභාසන්ති, පරිභවකෙරෙත්ද; රොසෙන්ති, ගවත්ද; විහෙසෙන්ති, වෙහෙසක්ද; සො, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනියි; මෙ, මාගේ; සොඅසම්ඵස්සජා, ශ්‍රොතඵස්ශියෙන් හටගත්; අයංවෙදනා, මේවෙදනාතොම; උපපන්නා, උපන්නීය; සාවඛො, ඒවෙදනාවද පටිච්ච, ප්‍රත්‍ය යෙන් හවගත්තේයි; නොඅපපටිච්ච, ප්‍රත්‍යයරහිතනොවෙයි; කිංපටිච්ච, කුමක්ප්‍රත්‍යයකොටද; ඵස්සංපටිච්ච, ස්ඵශීයප්‍රත්‍යය කොට; සොඵස්සො, ඒස්ඵශීය; අනිච්චොඉති, අනිත්‍යයයි;

පස්සති, වෙදනා අනිච්චාති පස්සති, සඤ්ඤා අනිච්චාති පස්සති, සංඛාරා අනිච්චාති පස්සති, විඤ්ඤාණං අනිච්චන්ති පස්සති, තස්ස ධාතා රම්මණමෙව චිත්තං පක්ඛන්දති, පසීදති, සන්තිට්ඨති අධිමුච්චති,

තවෙ ආවුසො භික්ඛුං පරෙ අනිට්ඨෙහි අකන්තෙහි අමනාපෙහි සමුදාචරන්ති පාණිසම්ඵස්සෙනපි ලෙඩ්ඩුසම්ඵස්සෙනපි දණ්ඩ සම්ඵස්සෙනපි සත්ථසම්ඵස්සෙනපි, සො එවං පජානාති තථාභූතො ඛො අයංකායො, යථාභූතස්මිං කායෙ පාණි සම්ඵස්සාපි කමන්ති, ලෙඩ්ඩු සම්ඵස්සාපි කමන්ති, දණ්ඩසම්ඵස්සාපි කමන්ති, සත්ථ සම්ඵස්සාපි කමන්ති වුත්තං ඛොපනෙතං භගවතා කකචූපමොවාදෙ,

---

පස්සති, දකියි; වෙදනා, වෙදනාතොම; අනිච්චාඉති, අනිත්‍යයයි; පස්සති, දකියි; සඤ්ඤා, සංඥාව; අනිච්චාඉති, අනිත්‍යයයි; පස්සති, දකියි; විඤ්ඤාණං, විඥානය; අනිච්චංඉති, අනිත්‍යයයි; පස්සති, දකියි;

තස්ස, ඔහුගේ; චිත්තං, සිත; ධාතාරම්මණංඑව, ධාතුවා රම්මණයෙහිම; පක්ඛන්දති, බසියි; පසීදති, එම අරමුණෙහිම පහදියි; සන්තිට්ඨති, සිටියි; අධිමුච්චති, අධිමොක්ෂයට පැමිණෙයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි; තංභික්ඛුං, ඒභික්ෂුවට; පරෙ, අන්‍යයෝ; අනිට්ඨෙහි, ඉෂ්ටනොවූ; අකන්තෙහි, කාන්තනොවූ; අමනාපෙහි, මනනොවඩන්නාවූ; අරමුණුවලින්; එනම්, පාණි සම්ඵස්සෙනඅපි, අතින්පහරදීමෙන්ද; ලෙඩ්ඩුසම්ඵස්සෙනඅපි, කැටකැබිලිතිවලින් පහරදීමෙන්ද; දණ්ඩසම්ඵස්සෙනඅපි, දඬුවලින් පහරදීමෙන්ද; සමුදාචරන්ති, හැසිරෙත්; සො, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති, දකියි; යථාභූතස්මිං, යම්බඳුසවභාවශක්ඇති; කායෙ, ශරීරයෙහි; පාණිසම්ඵස්සාපි, හස්තස්පර්ශයෝද; කමන්ති, පවතින්ද; ලෙඩ්ඩුසම්ඵස්සාපි, කැටකැබිලිති පහස්ද; කමන්ති, පවතින්ද; දණ්ඩසම්ඵස්සාපි, දණ්ඩස්පර්ශයෝත්; කමන්ති, පවතින්ද; සත්ථසම්ඵස්සාපි, ශස්ත්‍රස්පර්ශයෝත්; කමන්ති, පවතින්; අයංකායො, මෙශරීරය; තථාභූතො, එබදු සවභාවඇත්තේය; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; එතං, මෙය; කකචූපමොවාදෙ, කකචූපමඅවවාදයෙහි; වුත්තං ඛොපන, වදරණලද්දේමැයි;

උභතෝ දණ්ඩකෙන වෙපි භික්ඛවෙ කකචෙන චොරා ඔවරකා අඩගමඩගානි ඔකන්තෙතබ්බං, තත්‍රපි යෝ මනෝ පදොසෙය්‍ය, නමේසෝ තෙන සාසනකාරොති, ආරඩ්ඨං ඛොපන මෙ විරියං භවිස්සති අසල්ලීනං, උපට්ඨිතා සති අපම්මුට්ඨා, පස්සඬ්ධෝ කායෝ අසාරඩ්ඨෝ, සමාහිතං චිත්තං එකග්ගං, කාමඤ්චනි ඉමස්මිං කායෙ පාණිසම්ඵස්සාපි කමන්තු ලෙඩ්ඩු සම්ඵස්සාපි කමන්තු දණ්ඩසම්ඵස්සාපි කමන්තු, දණ්ඩසම්ඵස්සාපි කමන්තු, සත්ථසම්ඵස්සාපි කමන්තු, කරිස්සති හිදං බුද්ධානං සාසනන්ති,

තස්ස වෙ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ එවං බුද්ධං අනුස්සරතෝ එවං ධම්මං අනුස්සරතෝ එවං සංඝං අනුස්සරතෝ උපෙක්ඛා

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! උභතොදණ්ඩකෙන, දෙපස දඹුඇති; කකචෙන, කියතකින්; ඔවරකා, නීචාචාරඇති; චොරා, සොරු; අඩ්ඨගමඩ්ඨානි, අඟපසඟ; ඔකන්තෙතබ්බං, කපන්නාහුද; තත්‍රපි, ඒ සොරුකෙරෙහිද; යෝ, යමෙක්; මනෝ, සිත; පදොසෙය්‍ය, ප්‍රදූෂ්‍යකෙරේද? තෙන, එයින්; සෝ, හෙතෙම; මේ, මාගේ; සාසනකරොනඉති, අනුශාසනාවකරන්නේ නොවේයි; මේ, මාවිසින්; විරියං, වීර්‍යය; ආරඩ්ඨං ඛොපන, පවන් ගන්නාලද්දේය; අසල්ලීනංභවිස්සති, නොසැඟවුනේවන්නේය; සති, සතිනිසොව; උපට්ඨිතා, එළඹසිටියාය; අපම්මුට්ඨා, එහෙයින්ම නුමුළාවිය; කායෙ, කාය; පස්සඬ්ධෝ, බරඇරුනේය; අසාරඩ්ඨෝ, සංරදභාවරහිතය; චිත්තං, සිත; සමාහිතං, සමාධිගතය; එකග්ගං, එකඟය; කාමං, කැමතිසේ; ඉමස්මිංකායෙ, මේශරීරයෙහි; පාණිසම්ඵස්සාපි, හස්තස්ඵර්‍ශයෝත්; කමන්තු, පවතිත්වා; ලෙඩ්ඩුසම්ඵස්සාපි, ලෙඩ්ඩුස්ඵර්‍ශයෝත්; කමන්තු, පවතිත්වා; දණ්ඩසම්ඵස්සාපි, දණ්ඩස්ඵර්‍ශයෝත්; කමන්තු, පවතිත්වා; සත්ථසම්ඵස්සාපි, ශස්ත්‍රස්ඵර්‍ශයෝත්; කමන්තු, පවතිත්වා; ඉදං බුද්ධානංසාසනං, මේසප්පුරුෂාශාසනයතෙම; කරිස්සතිඉති, කරණ්ඩුලැබේයයි කියාසි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! වෙ, ඉදින්; එවං, මෙසේ; බුද්ධං, සම්බුදුරජාණන්වහන්සේ; අනුස්සරතෝ, සිහිකරන්නාවූ; එවං, මෙසේ; ධම්මං, ධර්මය; අනුස්සරතෝ, සිහිකරන්නාවූ; එවං, මෙසේ; සංඝං, සංඝයා; අනුස්සරතෝ, සිහිකරන්නාවූ; තස්සභික්ඛුනෝ, ඒ මහණහට; කුසලනිස්සිතා, කුශලයෙන් යුකතවූ; උපෙක්ඛා, විදර්‍ශනාප්‍රඥාව; නසණ්ඨාති, එළඹනොසිටියි; සෝ, හෙතෙම;

කුසලනිස්සිතා නසණ්ඨාති, සෝ තෙන සංවිජ්ජති, සංවේගං ආපජ්ජති, අලාභා වතම නවත මෙලාභා, දුල්ලඛං වතමේ නවත මේ සුලඛං,

යස්ස මේ එවං බුඩං අනුස්සරතෝ එවං ධම්මං අනුස්සරතෝ එවං සංඝං අනුස්සරතෝ උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා නසණ්ඨාති, සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ සුණිසාස සුරං දිස්වා සංවිජ්ජති, සංවෙගං ආපජ්ජති, එවමේවඛෝ ආවුසෝ තස්ස වෙ භික්ඛුනෝ එවං බුඩං අනුස්සරතෝ එවං ධම්මං අනුස්සරතෝ එවං සඝ්ඝං අනුස්සරතෝ උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා නසණ්ඨාති, සෝ තෙන

තෙන, ඒකරණකොටගෙණ; සංවිජ්ජති, සංවිග්ගවෙයි; සංවෙගං සංවෙගයට; ආපජ්ජති, පැමිණෙයි; වත, එකාන්තයෙන්; මේ, මට; වත, නලාභා, ලාභනොවෙයි, වත, එකාන්තයෙන්; දුල්ලඛං, නොමනාව ලබනලදි; මේ, මට; වත, එකාන්තයෙන්; නසුලඛං සුවසේ නොලබනලදී;

එවං, මෙසේ; බුඩංඅනුස්සරතෝ, බුදුන්සිහිකරන්නාවූ; එවං, මෙසේ; ධම්මං අනුස්සරතෝ, ධම්මය සිහිකරන්නාවූ; එවං, මෙසේ; සංඝංඅනුස්සරතෝ, සංඝයා සිහිකරන්නාවූ; යස්සමේ, යම්බදුවූමව; කුසලනිස්සිතා, කුසලයෙන් යුක්තවූ; උපෙක්ඛා, විදර්‍ශනූපෙක්ෂාව; නසණ්ඨාති, නොසිටියි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; සුණිසා, යෙහෙලිය; සසුරං, මධිලනුවන්; දිස්වා, දැක; සංවිජ්ජති, සංවිග්නවෙයි; සංවෙගංආපජ්ජති, සංවේගයට පැමිණෙයි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එවංඑවඛෝ, එපරිදිදෙන්ම; එවං, මෙසේ; බුඩංඅනුස්සරතෝ, නවඅරහාදී ගුණවශයෙන් බුදුන් සිහිකරන්නාවූ; එවං, මෙසේ; ධම්මංඅනුස්සරතෝ, සවාකඛාත තාදීවශයෙන් දහම්සිහිකරන්නාවූ; එවං, මෙසේ; සංඝංඅනුස්ස රතෝ, සුපටිපන්නතාදීන් සංඝයාසිහිකරන්නාවූ; තස්සභික්ඛු තෝ, ඒමහණහට; කුසලනිස්සිතා, කුසලයෙන් යුක්තවූ; උපෙ ක්ඛා, විදර්‍ශනූපෙක්ෂාව; නසණ්ඨාති, නොසිටියි; සෝ, හෙතෙම;

සංවිජ්ජති සංවෙගං ආපජ්ජති අලාභා වත මෙ, නවත මේ ලාභා දුල්ලඛං වතමෙ, නවතමෙ සුලඛං, යස්ස මෙ එවං බුඛං අනුස්සරතො එවං ධම්මං අනුස්සරතො එවං සංඝං අනුස්සරතො උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා නසණ්ඨාතීති" තස්සවෙ ආවුසො භික්ඛුනො එවං බුඛං අනුස්සරතො එවං ධම්මං අනුස්සරතො එවං සංඝං අනුස්සරන්තා උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා සණ්ඨාති, සො තෙන අත්තමනො හොති, එත්තාවතාපි ඛො ආවුසො භික්ඛුනො බහුකතං හොති,

එත්තාවතාපි ඛො ආවුසො භික්ඛුනො බහුකතං හොති,

කතමාවාවුසො ආපොධාතු; ආපොධාතු සියා අජ්ඣත්තිකා සියා බාහිරා, කතමා චාවුසො අජ්ඣත්තිකා ආපොධාතු; යං

තෙන, එයින්; සංවිජ්ජති, කලකිරෙයි; සංවෙගං ආපජ්ජති, සංවෙගයටපැමිණෙයි; යස්සමෙ, යම්බදුමට; එවංබුඛංඅනුස්සරතො—ප—වත, එකාන්තයෙන්; මෙ, මට; අලාභා, අලාභයි; වත, එකාන්තයෙන්; මේ, මව; නලාභා, ලාභතොවෙයි; මේ, මාවිසින්; වත, එකාන්තයෙන්; දුල්ලඛං, නොමනාවලබනලදි; වත, එකාන්තයෙන්; නසුලඛං, මනාව නොලබනලදි;—ප—කුසලනිස්සිතා, කුසලය ඇසුරුකළ; උපෙක්ඛා, ජළඹුපෙක්ෂාව; සණ්ඨාති, පිහිටයි;

ඡඩ්ඩෙඝාපෙක්ඛාවනම් ඉට්ඨානිෂ්ට ආරම්මණයන්හි නොඇලෙන රහතුන්වහන්සේලාට පහළවෙයි, මේ විදර්ශක මහණතෙම වීර්‍යබලයෙන් භාවනාඉඩ්ධියෙන් තම විදර්ශනාව ඡඩ්ඩෙඝාපෙක්ෂා ස්ථානයෙහිතබානුයි මෙයද ඡඩ්ඩෙඝාපෙක්ෂාවයයි මෙහි කියනලදි,

ආවුසො, ඇවැත්නි! එත්තාවතාපිඛො, මෙපමණින්ද; භික්ඛුනො, මහණවිසින්; බහුකතංහොති, බොහෝවූ ගුණධර්මයක් උපයනලද්දේවෙයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! ආපොධාතු, ආපොධාතුව; කතමාව, කවරිද? අජ්ඣත්තිකා, ආධ්‍යාත්මිකවූ; ආපොධාතු, ආපොධාතුවක්තෙම; සියා, වන්නීය; බාහිරා, බාහිරවූ ආපොධාතුවක්; සියා, වන්නීය; ආවුසො, ඇවැත්නි! අජ්ඣත්තිකා ආපොධාතු, අධ්‍යාත්මිකආපොධාතුව; කතමාව, කවරිද? යං, යමක්; අජ්ඣ

අජ්ඣත්තං පච්චත්තං ආපෝ ආපෝගතං උපාදින්නං. සෙය්‍යථීදං, පිත්තං සෙම්හං පුබ්බෝ ලෝහිතං සේදෝ මේදෝ අස්සුවසා වෙලෝ සිඞ්ඝාණිකා ලසිකා මුත්තං, යංවා පනඤ්ඤම්පි කිඤ්චි අජ්ඣත්තං පච්චත්තං ආපෝ ආපෝගතං උපාදිණ්ණං, අයං වුච්චතාවුසෝ අජ්ඣත්තිකා ආපෝධාතු, යාවෙව ඛෝපන අජ්ඣත්තිකා ආපෝධාතු යාච බාහිරා ආපෝධාතු, ආපෝධාතු රෙවේසා, තං නෙතං මම, නෙසෝ හමස්මි, න මේසෝ අත්තාති, එවමේතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං එවමේතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දිස්වා ආපෝධාතුයා නිබ්බින්දති, ආපෝධාතුයා චිත්තං විරාජේති,

---

ත්තං, සවසන්තානය අධිපතිකොට පැවැත්තේද; පච්චත්තං, සවසන්තානයනිසා පැවැත්තේද; උපාදින්නං, ශරීරසථවශයෙන් එක්ව ග්‍රහණයකරණලද්දේවූ; ආපෝගතං, ආපස්සවභාවලක්ඛණවූ; ආපෝ, ආපෝධාතුවක්වේද; සෙය්‍යථීදං, එනම්; පිත්තං, බඩාබඩවශයෙන් විවිධවූපිතය; සෙම්හං, උදරපටලයෙහි සිටි පාත්‍රයක් පුරණපමණසෙමය; පුබ්බෝ, අනිබඩාවඅකාශවූ පූයාවය; ලෝහිතං, සංසරණසන්නිවිතවශයෙන් දෙයාකාරවූ ලෙයය; සේදෝ, නෙශලොමාදි විවරයන් පුරාසිටි ඛහදියය; මේදෝ, සියලුසිරුරමහා මස් බහුලතැන්නිසා සිටි මෙදස්ය; අස්සු, අක්ඛිකූපයන්නිසා සිටි කඳුලුය; වසා, හස්තතලාදියෙහි පිහිටි මස්තෙලය; වෙලෝ, දිවෙහි පිහිටි තෙලය; සිඞ්ඝාණිකා, නාසාපුටයපුරාසිටි සොටුය; ලසිකා, ඇටසන්ධිවලසිටිසඳම්දුලුය; මුත්තං, වස්ත්‍යබභ්‍යන්තරයෙහි පිහිටිමූත්‍රය; අඤ්ඤංඅපි, මෙසින් අන්‍යවූ; අජ්ඣත්තං—ප—යංකිඤ්චි, යම්කිසිවක්අත්තම්; අයං, මෝතොම; අජ්ඣත්තිකා ආපෝධාතු, අධ්‍යාත්මික ආපෝධාතුවයි; යාචඑවඛෝ අජ්ඣත්තිකා ආපෝධාතුපන, යම්ආධ්‍යාත්මික ආපෝධාතුවකුත්වේද; යාචබාහිරා ආපෝධාතු, යම් බාහිර ආපෝධාතුවකුත්වේද; එසා, මෝතොම; ආපෝධාතුඑව, ආපෝධාතුවමැයි; තංඑතං, ඒ මේ ආපෝධාතුව; නමම, මාගේ නොවෙයි; එසෝ, මෙතෙම; නඅහංඅස්මි, මමනොවෙමි; එසෝ, මෙතෙම; මෙ, මාගේ; අත්තාන, ආත්මයනොවෙයි; එවමේතං—ප—විරාජේති,

හොති ඛො සො ආවුසො සමයො යං බාහිරා ආපොධාතු පකුපපති, සා ගාමම්පි වහති. නිගමම්පි වහති නරගමම්පි වහති. ජනපදම්පි වහති ජනපද පදෙසම්පි වහති. හොති ඛොසො ආවුසො සමයොයං මහාසමුද්දෙ යොජන සතිකානිපි උදකානි ඔගච්ඡන්ති, තියොජනසතිකානිපි උදකානි ඔගච්ඡන්ති තියොජන සතිකානීපි උදකානි ඔගච්ඡන්ති පඤ්ච යොජන සතිකානිපි උදකානි ඔගච්ඡන්ති, ඡයොජනසතිකානිපි උදකානි ඔගච්ඡන්ති, සත්ත යොජනසතිකානිපි උදකානි ඔගච්ඡන්ති;

හොති ඛො සො ආවුසො සමයො යං මහාසමුද්දෙ සත්ත තාලම්පි උදකං සණ්ඨාති, ඡතාලම්පි උදකං සණ්ඨාති, පඤ්චතාලම්පි උදකං සණ්ඨාති චතුතාලම්පි උදකං සණ්ඨාති, තිතාලම්පි උදකං සණ්ඨාති, ද්විතාලම්පි උදකං සණ්ඨාති, තාලම්පි උදකං සණ්ඨාති,

---

ආවුසො, ඇවැත්නි! යං, යම්හෙයකින්; බාහිරාආපොධාතු, බාහිරවූ ආපොධාතුව; පකුපපති, ජලප්‍රවාහයවශයෙන් වැඩේද; සොසමයො, ඒකාලය වනාහී; හොතිඛො, වේමැයි; සා, ඒ ආපොධාතුතොම; ගාමංඅපි, ගමත්; වහති, පාකොවහරියි; නගරංඅපි, නුවරද; —ප— ජනපදංඅපි, දනව්වද;— ජනපද පදෙසංඅපි, ජනපදප්‍රදෙශයද; වහති, පාකොවහරියි; ආවුසො, ඇවැත්නි! යං, යම්හෙයකින්; මහාසමුද්දෙ, මහාසාගරයෙහි; යොජනසතිකානිඅපි. යොදුන්සියයප්‍රමාණවූ අවකාශශයෙහි පැතිරිජලයද; ඔගච්ඡන්ති,යටවසිදිබසිති;වියොජනසතිකානිඅපි, යොදුන්දෙසියප්‍රමාණවූද; උදකානි, ජලය; ඔගච්ඡන්ති, සිඳී යෙති; තියොජනසතිකානිඅපි, තූන්සියයක් යොදුන් පමණවූ; උදකානි, ජලය; ඔගච්ඡන්ති, සිඳෙති; චතුයොජනසතිකානිඅපි, සාරසියයොදුන් පමණවූ—ප—පඤ්චයොජනසතිකානි, පන්සිය යොදුන් පමණවූ—ප—ඡයොජනසතිකානි, සසියයොදුන් පම ණවූ; සත්තයොජනසතිකානිඅපි, සත්සිය යොදුන් පමණවූ; උදකානි, ජලය; ඔගච්ඡන්ති, සිඳෙති;

යං, යම්හෙයකින්; මහාසමුද්දෙ, මහමුහුදෙහි; සත්තතාලං අපි, සත්තලක්පමණවූද; උදකං, ජලය; සණ්ඨාති, සිටියි; ඡතාලංඅපි, සතලක්පමණවූද; උදකං, ජලය; සණ්ඨාති, සිටියි; පඤ්චතාලම්පි, පස්තලක්පමණවූද;—ප—චතුතාලම්පි, සිවුතලක් පමණවූද;—ප—තිතාලම්පි, තූන්තලක් පමණවූද;—ප— ද්විතා ලම්පි, දෙතලක්පමණවූද;—ප—තාලම්පි, තලක්පමණවූද; උද කං, ජලය; සණ්ඨාති, සිටියි;

හොති ඛො සො ආවුසො සමයොයං මහාසමුද්දෙ සත්ත පොරිසමපි උදකං සණ්ඨාති ඡ පොරිසමපි උදකං සණ්ඨාති, පඤ්ච පොරිසමපි උදකං සණ්ඨාති, චතුපොරිසමපි උදකං සණ්ඨාති, තිපොරිසමපි උදකං සණ්ඨාති, පොරිසමපි උදකං සණ්ඨාති;

හොති ඛො සො ආවුසො සමයොයං මහාසමුද්දෙ අඩ්ඪ පොරිසමපි උදකං සණ්ඨාති, කටිමත්තමපි උදකං සණ්ඨාති ජණ්ණුමත්තමපි උදකං සණ්ඨාති ගොපඵමත්තමපි උදකං සණ්ඨාති, හොති ඛො සො ආවුසො සමයොයං මහාසමුද්දෙ අඞ්ගුළිපබ්බ තෙමන මත්තමපි උදකං නහොති,

තස්සාහි නාම ආවුසො බාහිරාය ආපොධාතුයා තාව මහල්ලිකාය අනිච්චතා පඤ්ඤායිස්සති—ප—උපෙක්ඛා කුසල නිස්සිතා සණ්ඨාති, සො තෙන අත්තමනො හොති, එත්තා වතාපි ඛො ආවුසො භික්ඛු නො බහුකතං හොති,

කතමා චාවුසො තෙජොධාතු? තෙජොධාතු සියා අජ්ඣත්තිකා, සියා බාහිරා, කතමා චාවුසො අජ්ඣත්තිකා තෙජොධාතු?

ආවුසො, ඇවැත්නි! යං, යම්හෙයකින්; මහාසමුද්දෙ, මහා සමුද්‍රයෙහි; සත්තපොරිසමපි, සප්තපුරුෂප්‍රමාණයක්වූද; උදකං, ජලය; සණ්ඨාති, පිහිටාසිටියි; පඤ්චපොරිසමපි, පුරුෂප්‍රමාණ පඤ්චමණවූද;—ප—චතුපොරිසමපි, පුරුෂප්‍රමාණසතරක්වූද —ප—තිපොරිසංඅපි, පුරුෂප්‍රමාණ තුනක්පමණවූද; ඒපොරිසං අපි, පුරුෂප්‍රමාණතුනක්පමණවූද; ඒපොරිසංඅපි, පුරුෂප්‍රමාණ දෙකක්වූද; එකපොරිසංඅපි, පුරුෂප්‍රමාණයක්වූද; උදකං, ජලය; සණ්ඨාති, සිටියි;—ප—අඩ්ඪපොරිසංඅපි අර්‍ධපුරුෂප්‍රමාණ යක්වූද;—කටිමත්තං, කටිප්‍රමාණවූද—ඡණ්ණුමත්තං, දනපමණ වූද;—ගොපඵමත්තං, ගොප්‍රදේ‍ශ පමණවූද;— අඞ්ගුළිපබ්බතෙම නමත්තංඅපි, ඇඟිලිපුරුකක්තෙමනපමණකුත්; උදකං, ජලය; නහොති, නොවෙයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! තාවමහල්ලිකාය, එපමණමහත්වූ; තස්සාඡ්ඣත්තිකාබාහිරාය ආපොධාතුයා, ඒබාහිරආපොධාතුවෙහි; අනිච්චතා, අනිත්‍යභාවය; පඤ්ඤායිස්සති, පෙණෙන්නේය; —ප—බහුකතං හොති;

ආවුසො, ඇවැත්නි! තෙජොධාතු, තෙජොධාතුව; කතමාච, කවරිද? අජ්ඣත්තිකා, අධ්‍යාත්මිකවූ; තෙජොධාතු, තෙජෝ ධාතුව; සියා, වන්නේය; බාහිරා, බාහිරවූතෙජෝධාතුව; සියා, වන්නේය; ආවුසො, ඇවැත්නි! අජ්ඣත්තිකාතෙජොධාතු, ආධ්‍යාත්මිකතෙජෝධාතුව; කතමාච, කවරිද?

යං අජ්ඣත්තං පච්චත්තං තෙජෝ තෙජෝගතං උපා
දිණ්ණං, සෙය්‍යථිදං, යෙනච් .සන්තපති, යෙනව ජීරියති,
යෙනව පරිඩය්හති, යෙනව අසිත පීත ඛායිත සායිතං සම්මා
පරිණාමං ගච්ඡති, යංවා පනඤ්ඤම්පි කිඤ්චි අජ්ඣත්තං පච්චත්තං
තෙජෝ තෙජෝගතං උපාදිණ්ණං, අයං වුච්චතාවුසො අජ්ඣ
ත්තිකා තෙජෝධාතු, යා චෙව ඛොපන අජ්ඣත්තිකා තෙජෝ
ධාතු, යාච බාහිරා තෙජෝධාතු, තෙජෝධාතු රෙවෙසා, තං
නෙතං මම, නෙසොහමස්මි, නමෙසො අත්තාති, එවමෙතං
යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං,

එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දිස්වා තෙජෝධාතුයා
නිබ්බින්දති, තෙජෝධාතුයා චිත්තං විරාජෙති,

හොති ඛො සො ආවුසො සමයො යං බාහිරා තෙජෝධාතු
පකුපපති, සා ගාමම්පි ඩහති, නිගමම්පි ඩහති, නගරම්පි ඩහති,
ජනපදම්පි ඩහති,

අජ්ඣත්තං, අඛ්‍යාත්මිකවූ; පච්චත්තං, තමාපිළිබඳවූ; තෙජෝ
ගතං, උෂ්ණත්වලක්ෂණවූ; උපාදිණ්ණං, සශරීරභාවයෙන් ගන්
නාලද; යංතෙජෝ, යම් තෙජඝක්ෂේද; සෙය්‍යථිදං, එනම්;
යෙනව, කිපුනාවූ යමකින්; සන්තාපති, එක්දිනාදින් පැමිණි
හුණ රොගාදියෙන් තැවේද; යෙන, යමකින්; ජීරියති, මේ
ශරීරය ඉන්ද්‍රිය විකලතාදින් දිරාද; යෙනව, කිපියාවූ යමකින්
දූවේද; යෙනව, යමකින්; අසිත, අනුභවකරණලද්ද; පීත,
පානයකරණලද්ද; ඛායිත, කඩාකනලද්ද; සායිතං, රසවිද
ගන්නාලද්ද යනමෙය; සම්මා, මනාකොට; පරිණාමං, පැසවීමට;
ගච්ඡති, යේද; යං—ප—ආවුසො, ඇවැත්නි! යාචඅජ්ඣත්තිකා
තෙජෝධාතු, යම්අඛ්‍යාත්මිකා තෙජෝධාතුවක්වේද; යාචබාහිරා
තෙජෝධාතු, යම්බාහිරතෙජෝධාතුවක්වේද; එසා, මෝතොම;
තෙජෝධාතුඑව, තෙජෝධාතුවමැයි; තං—ප—තෙජෝධාතුයා
තෙජෝධාතුවී කෙරෙහි; නිබ්බින්දති, කලකිරෙයි; තෙජෝධා
තුයා, තෙජෝධාතුවකෙරෙහි; චිත්තං, සිත; විරාජෙති, නොඇලෙයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! යං, යම්හෙයකින්; බාහිරාතෙජෝ
ධාතු, බාහිරතෙජෝධාතුව; පකුපපති, කිපේද; සොසමයෝ,
එකාලයෙතම; හොතිඛො, වේමැයි; සා, ඕතොම; ගාමංඅපි,
ගමත්; ඩහති, දවයි; නිගමංඅපි, නියම්ගමත්; ඩහති, දවයි;
නගරංඅපි, නුවරත්; ඩහති, දවයි; ජනපදම්පි, දනව්වත්;
ඩහති, දවයි;

ජනපද පදෙසම්පිඛහති, සා හරිතන්තංවා පඤ්ඤන්තංවා සෙල
න්තංවා උදකන්තංවා රමණීයංවා භූමිභාගං ආගම්ම අනාහාරා
නිබ්බායති, හොති ඛෝ සෝ ආවුසෝ සමයෝ යං කුඤ්ඤකුට
පත්තෙනපි නහාරූ දද්දල්ලෙනපි අග්ගිං ගවෙසන්ති,

තස්සාහි නාම ආවුසෝ බාහිරාය තෙජොධාතුයා තාව
මහල්ලිකාය අනිච්චතා පඤ්ඤායිස්සති—ප—උපෙක්ඛා කුසල
නිස්සිතා සණ්ඨාති, සෝ තෙන අත්තමනොහොති, එත්තාව
තාපි ඛෝ ආවුසෝ නිකූනෝ බහුකතං හොති,

කතමාචාවුසෝ වායොධාතු? යං අජ්ඣත්තං පච්චත්තං
වායෝ වායොගතං උපාදින්නං, සෙය්‍යථිදං, උඩ්ඩඞ්ගමාවාතා,
අධොගමාවාතා, කුච්ඡිසයාවාතා, කොට්ඨසයාවාතා, අඞ්ගමඞ්ගානු
සාරිනොවාතා, අස්සාසෝ පස්සාසෝ ඉතිවා, යංවා පනඤ්ඤම්පි
කිඤ්චි අජ්ඣත්තං පච්චත්තං වායෝ වායොගතං උපාදින්නං,

ජනපදපදෙසංඅපි, දනව්පෙදෙසද; ඛහති, දවසි; සා, ඕතෝම;
හරිතන්තංවා, නිල්වන් තෙත් තෘණවෙතට එළඹහෝ; සෙල
න්තංවා, පර්වතයක්වෙතට එළඹහෝ; උදකන්තංවා, ජලයවෙ
තට පැමිණහෝ; රමණීයං, තෘණගුල්මාදියෙන් විසිතුරුවූ; භූමි
භාගංවා, නිරුපාදානභූමිභාගයකට; ආගම්ම, පැමිණ; අනා
හාරා, ප්‍රත්‍යයරහිතවූවා; නිබ්බායති, නිවෙයි; යං, යම්හෙය
කින්; කුඤ්ඤකුටපත්තෙනඅපි, කුඹුල්පියාපතින්ද; නහාරූදද්දු
ලෙනඅපි, සම්වැරලියෙන්ද; අග්ගිං, ගිනි; ගවෙසන්ති, සෙ
යත්ද; සෝ සමයෝ, එබඳුකාලයක්; හොතිඛෝ, වේමැයි;
තස්සාහි—ප—බහුකතංහොති,

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! වායොධාතු, වායොධාතුව; කතමාව,
කවරීද? යං, යමක්; වායොගතං, වායොලක්ඛණයෙන්යුක්තද;
උපාදින්නං, සවශරීරතයෙන්ගන්නාලදද; වායෝ, එබඳුවාත
යයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; උඩ්ඩඞ්ගමාවාතා, ඔක්කාරනික්කාදිස
පවත්වමින් උඩවතඟිනාවාතයද; අධොගමාවාතා, උච්චාර
පස්සාවාදීන් පහළවඹස්නා වාතය; කුච්ඡිසයාවාතා, අතුනුඇතු
ළත ඇසිරෙනවාතය; අඞ්ගමඞ්ගානුසාරිනොවාතා, ධමනිඅනු
සාරයෙන් සියලු සිරුර ඇසිරෙන වාතය; අස්සාසෝ, ඇතුළත
පිවිසෙන නාසිකාවාතය; පස්සාසෝ, පිටතනික්මෙන නාසිකා
වාතය; ඉතිවා, මෙසේදක්වනලදවාතයෝද; අඤ්ඤං, මෙයින්
අන්‍යවූ; යංකිඤ්චි, යම්කිසි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මිකවූද;—ප—
උපාදින්නං,

අයං වුච්චතාවුසො අජ්ඣත්තිකා වායොධාතු යාවෙව ඛො පන අජ්ඣත්තිකා වායොධාතු; යාවබාහිරා වායොධාතු, වායොධාතුරෙවෙසා, තං නෙතං මම නෙසො හමස්මි, නමෙසො අත්තාති, එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං, එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දිස්වා වායොධාතුයා නිබ්බින්දති, වායොධාතුයා චිත්තං විරාජෙති,

හොතිඛොසො ආවුසො සමයො යං බාහිරා වායොධාතු පකුප්පති, සා ගාමම්පිවහති, නිගමම්පිවහති, නගරම්පිවහති, ජනපදම්පිවහති, ජනපදප්පදෙසම්පිවහති, හොති ඛොසො ආවුසො සමයො යං ගිම්හානං පච්ඡිමෙමාසෙ තාලවණ්ටෙනපි විධූපනෙනපි වාතං පරියෙසන්ති, ඔස්සාවණෙපි තිණානි න ඉඤ්ජන්ති, තස්සාහි නාම ආවුසො බාහිරාය වායොධාතුයා තාවමහල්ලිකාය අනිච්චතා පඤ්ඤායිස්සති, ඛය ධම්මතා පඤ්ඤායිස්සති, විපරිණාම ධම්මතා පඤ්ඤායිස්සති, කිමපනිමස්ස මත්තඨකස්සකායස්ස තණ්හූපපාදිනස්ස. අහන්තිවා මමන්තිවා අස්මීතිවා අථඛවස්ස නොවෙ පෙච්ඡහාති,

---

අයං—ප—විරාජෙති, ආවුසො, ඇවැත්නි! යං, යම්හෙයකින්; බාහිරා, බාහිරවූ; වායොධාතු, වායොධාතුව; පකුප්පති, වායොසංවත්තනාකාලාදිවසයෙන්කිපේද; සොසමයො, එබදුකාලයක්; හොතිඛො, වේමැයි; සා, ඒවායොධාතුතොම; ගාම්අපි, ගමද; වහති, සුණුවිසුණු කරමින් රැගෙණයයි; නිගමංඅපි—ප—ජනපදපදෙසංඅපි, දනව්පෙදෙසද; වහති, සුණුවිසුණුකොට ගෙණයයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! යං, යම්හෙයකින්; ගිම්හානං, ග්‍රීෂ්මකාලයසම්බන්ධවූ; පච්ඡිමෙමාසෙ, අන්තිමමාසයෙහි; තාලවණ්ටෙනඅපි, තල්වැවින්ද; විධූපනෙනඅපි, අග්නිවීජනයෙන්ද; අගහිං, ගින්න; පරියෙසන්ති, සොයත්ද; ඔස්සාවණෙපි, පියසි අගද; තිණානි, ජාදිතෘණශ්‍රයන්; නඉඤ්ජන්ති, නොසෙලවෙයද; සොසමයො, එබදුකාලයතෙම; හොතිඛො, වේමැයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! තාවමහල්ලිකාය, එතරම්මහත්වූ; බාහිරාය, පිටතවූ; තස්සාඛ්‍යාතාමවායොධාතුයා, ඒවායුධාතුවෙහි; අනිච්චතා, අනිත්‍යබව; පඤ්ඤායිස්සති, පෙණෙන්නේය; ඛය ධම්මතා, ක්ෂයස්වභාව; පඤ්ඤායිස්සති, පෙණෙන්නේය; විපරිණාම ධම්මතා, පෙරළෙනස්වභාව; පඤ්ඤායිස්සති, පෙණෙන්නේය;

ඉමස්ස, මේ; මත්තඨකස්ස, සවලපකාලයක්පවත්නාවූ; තණ්හූපපාදින්නස්ස, තෘෂ්ණාවෙන්ගන්නාලද්දාවූ; කායස්ස, ශරීරයපිළිබඳව; අහංඉතිවා, මමයකියාහෝ; මම්ංඉතිවා, මාගේකියාහෝ; අස්මීතිවා, මම්වෙමිකියාහෝ; කිම්පන, කිමේඛඅදහස්වේද? අථඛො, යලිත්; අස්ස, ඔහුට; එසො, මෙහිලා; නොවෙවහොති, එබදු අදහසක් නොවන්නේමැයි;

තමේ ආවුසෝ භික්ඛුං පරෙ අසෝකාසන්ති පරිභාසන්ති රොසෙන්ති විහෙසෙන්ති, සෝ එවං පජානාති උපපන්නාඛෝ මේ අයං සොතසම්ඵස්සජා දුක්ඛා වෙදනා, සාවඛෝපටිච්ච, නොඅපටිච්ච, කිංපටිච්ච, ඵස්සංපටිච්ච, සෝ එසෙසා අනිචෙවාතිපස්සති, වෙදනාඅනිචවාතිපස්සති, සඤ්ඤාඅනිචවාති පස්සති, සඞ්ඛාරාඅනිචවාතිපස්සති, විඤ්ඤාණංඅනිචවාතිපස්සති, තස්ස ධාතාරම්මණමෙව විත්තං පක්ඛන්දති පසීදති සන්තිට්ඨති අධිමුච්චති,

තමේ ආවුසෝ භික්ඛුං පරෙ අනිට්ඨෙහි අකන්තෙහි අමනාපෙහි සමුදාචරන්ති, පාණිසම්ඵස්සෙනපි ලෙඩ්ඩු සම්ඵස්සෙනපි දණ්ඩ සම්ඵස්සෙනපි සත්ථසම්ඵස්සෙනපි. සෝ එවං පජානාති තථා භූතෝ අයං කායෝ, යථාභූතස්මිං කායෙ පාණිසම්ඵස්සාපිකමන්ති, ලෙඩ්ඩුසම්ඵස්සාපිකමන්ති, දණ්ඩසම්ඵස්සාපිකමන්ති සත්ථ සම්ඵස්සාපිකමන්ති, වුත්තං ඛෝ පනෙතං භගවතා කකචූප මොවාදෙ—"උභතෝ දණ්ඩකෙන වෙපි භික්ඛවෙ කකචෙන චොරා ඔචරකා අඞ්ගමඞ්ගානි ඔසාතෙතබ්බං තත්‍රපියෝ මනෝ පදූසෙය්‍ය නමේසෝ තෙන සාසනකරොති, ආරඞ්ං ඛෝ පනමේ විරියං භවිස්සති අසල්ලීනං, උපට්ඨිතාසති අපම්මුට්ඨා, පස්සඞ්ඛෝ කායෝ අසාරඞ්ෝ, සමාහිතං චිත්තං එකග්ගං කාම නුති ඉමස්මිං කායෙ පාණිසම්ඵස්සාපි කමන්තු, ලෙඩ්ඩුසම්ඵ ස්සාපි කමන්තු, සත්ථසම්ඵස්සාපි කමන්තු, කරියති හිදං බුද්ධානං සාසනන්ති,

තස්ස වෙ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ එවං බුද්ධං අනුස්සරතෝ එවං ධම්මං අනුස්සරතෝ එවං සඞ්ඝං අනුස්සරතෝ උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා නසණ්ඨාති, සෝ තෙන සංවිජ්ජති. සංවෙගං ආපජ්ජති, අලාභාවතමේ, නවතමෙලාභා. දුල්ලද්ධං වතමේ, නවතමෙසුලද්ධං, යස්සමේ එවං බුද්ධං අනුස්සරතෝ එවං ධම්මං අනුස්සරතෝ එවං සංඝං අනුස්සරතෝ උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා නසණ්ඨාති, සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ සුණිසා සස්සුරං දිස්වාසංවිජ්ජති සංවෙගං ආපජ්ජති, එවමෙව ඛෝ ආවුසෝ තස්සමෙව භික්ඛුනෝ එවං බුද්ධං අනුස්සරතෝ එවං ධම්මං අනුස්සරතෝ එවං සංඝං අනුස්සරතෝ උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා න සණ්ඨාති, සෝ තෙන සංවිජ්ජති, සංවෙගං ආපජ්ජති, අලාභාවතමේ, නවත මෙලාභා, දුල්ලද්ධං වතමේ, නවතමේ සුලද්ධං, යස්සමේ එවං බුද්ධං අනුස්සරතෝ එවං ධම්මං අනුස්සරතෝ එවං සංඝං අනුස්සරතෝ උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා න සණ්ඨාති, තස්සවෙ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ එවං බුද්ධං අනුස්සරතෝ එවං ධම්මං

—ප—මෙහි අවිණිතාව පළමුකි සේම අතයුතුයි—

එවං ධම්මං අනුස්සරතෝ එවං සඞ්ඝං අනුස්සරතෝ උපෙක්ඛා කුසලනිස්සිතා සණ්ඨාති, සොමනස්ස අත්තමනතා හොති; එත්තා වනාපි ඛෝ ආවුසෝ භික්ඛුනෝ බහුකතං හොති,

සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ කට්ඨ ච පටිච්ච වල්ලි ච පටිච්ච තිණ ච පටිච්ච මත්තිකඤ්ච පටිච්ච ආකාසෝ පරිවාරිතෝ අගාරන්නේව සංඛං ගච්ඡති,

එවමෙවඛෝ ආවුසෝ අට්ඨිඤ් පටිච්ච මංසඤ්ච පටිච්ච චම්මඤ්ච පටිච්ච ආකාසෝ පරිවාරිතෝ රූපන්නේව සංඛං ගච්ඡති,

---

එවං බහුකතං හොති,

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! සෙය්‍යථාපි, යම්හිස්; කට්ඨඤ්චපටිච්ච, ද්‍රව්‍යසම්භාරයනිස්සාද; වල්ලිඤ්චපටිච්ච, බන්ධනාවැල්නිස්සාද; මත්තිකඤ්චපටිච්ච, ආලෙපකරණ මැටිනිස්සාද; ආකාසෝ, අහස; පරිවාරිතෝ, වටකරණලද්දේ; අගාරංඉතිඑව, ගෘහයකියාම; සංඛං ගච්ඡති, පැණවීම්වටයෙයි: ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එවංඑවඛෝ, එපරිදිදෙන්; අට්ඨිඤ්චපටිච්ච, ඇටනිස්සාද; නහාරුඤ්චපටිච්ච, නහර නිස්සාද; මංසඤ්චපටිච්ච, මස්නිස්සාද; චම්මඤ්චපටිච්ච, සමනිස්සාද; ආකාසෝ, අහස; පරිවාරිතෝ, පිරිවරාසිටියේ; රූපංඉතිඑව, රූපයකියාම; සංඛංගච්ඡති, ව්‍යවහාරයවටයෙයි; යම්සේකාෂ්ඨාදිය නිසා හවගත්ගෘහය නැවත භිමියන්ගේවශයෙන් ක්ෂත්‍රිය ගෘහය. බ්‍රාහ්මණගෘහයයි ව්‍යවහාරයවටයේද, එසේම ඇටමස්නහර සම්නිස්සාහවගත් සිරුරද බ්‍රාහ්මණසිරුර ගෘහපතිසිරුරයයි ව්‍යවහාරයවටයෙයි, මෙසේ ව්‍යවහාරයවිතා මෙහි පරමාර්ථවශයෙන් ආත්මයක් ජීවයක් නැත්තේයි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අජ්ඣත්තිකං, අඛ්‍යාත්මිකවූ; චක්ඛුං, චක්ෂුඃප්‍රසාදය; අපරිභින්නංහොති, නොනටුවේවේද; හෙවත් චක්ෂුර්විඥානයට ප්‍රත්‍යයවීම්වටසම්පීද; බාහිරාචරූපා, බාහිරවතු සමූහානිකරූපාරම්මණයෝ; ආපාථං, හමුවට; නාගච්ඡන්ති, නොපැමිණෙත්ද; තථෝ, ඒචක්ෂුරූපයන්නිසාහටගත්; සම්මාසාහාසමුදා, මනසිකාරය; හවාඞ්ගයෙන්පෙරළී චක්ෂුවාරමයෙහි පැවැති කිරියමනොධාතු විඥානය මනසිකාරනම්, තාව, ඒතාක්; තජ්ජස්ස, තදනුරූපවූ; විඤ්ඤාණභාගස්ස, චක්ඛුර්විඤ්ඤාණකොට්ඨාස යාගේ; නෙවපාතුභාවොහොති, පහළවීම්නොවෙයි; ආවුසෝ,

අජ්ඣත්තිකෙව ආවුසො චක්ඛුං අපරිභින්නං හොති, බාහිරාව රූපා න ආපාථං ගච්ඡන්ති, නොව තජ්ජෝ සමන්නාහාරෝ හොති, නෙව තාව තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස පාතුභාවොහොති, අජ්ඣත්තිකෙවෙව ආවුසො චක්ඛුං අපරිභින්නංහොති, බාහිරාව රූපා ආපාථං ගච්ඡන්ති, නොචතජ්ජෝ සමන්නාහාරෝ හොති, නෙවතා වතජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස පාතුභාවෝ හොති,

යතොව ඛො ආවුසො අජ්ඣත්තිකෙව චක්ඛුං අපරිභින්නං හොති, බාහිරා ච රූපා ආපාථං ගච්ඡන්ති, තජ්ජෝ ච සමන්නාහාරෝ හොති, එවං තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස පාතුභාවෝ හොති, යං තථාභූතස්සරූපං, තංරූපූපාදානක්ඛන්ධෙ සඞ්ගහං ගච්ඡති, යා තථාභූතස්ස වෙදනා සා වෙදනූපාදානක්ඛන්ධෙ සංගහං ගච්ඡති, යා තථාභූතස්ස සඤ්ඤා, සා සඤ්ඤූපාදානක්ඛන්ධෙ සංගහං ගච්ඡති, යෙ තථාභූතස්ස සඞ්ඛාරා, තෙ සඞ්ඛා

ඇවැත්නි! අජ්ඣත්තිකං, අබ්‍යාන්තිකවූ; චක්ඛුං, චක්ඛුස; අපරිභින්නංහොති, නොනටුඅේවෙයි; බාහිරා, බාහිරවූ; රූපා, රූපයෝ; ආපාථං, හමුබවට; ගච්ඡන්ති, යෙත්; තජ්ජෝ, තජ්ජනිතවූ; සමන්නාහාරෝ, මනස්කාරයක්; නොචහොති, නොවෙයි; තාව, එතාක්; තජ්ජස්සවිඤ්ඤාණභාගස්ස, ඉන් හටගත් විඥානකොට්ඨාසයාගේ; නෙවපාතුභාවෝ හොති, පහළවීම නොවෙයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! යතොචඛො, යම්හෙයකින්; අජ්ඣත්තිකං, අබ්‍යාන්තිකවූ; චක්ඛුං, ඇස; අපරිභින්නංහොති, නොනටුඅේද; බාහිරා, බාහ්‍යවූ; රූපා, රූපගේ; ආපාථං, හමුවට; ගච්ඡන්ති, පැමිණෙත්; තජ්ජෝ, තදුත්පන්නවූ; සමන්නාහාරෝ, මනස්කාරය; හොති, වෙයි; එවං, මෙසේ; තජ්ජස්ස, ඉන් ජනිතවූ; විඤ්ඤාණභාගස්ස, විඥානකොට්ඨාසයාගේ; පාතුභාවෝ හොති, පහළවීමවෙයි; යථාභූතස්ස, එබඳුවූඔහුගේ; යංරූපං, යම්රූපාරම්මණයක්වේද? තං, එය; රූපූපාදානක්ඛන්ධෙ, රූපූපාදානස්කන්ධයෙහි; රූපූපාදානස්කන්ධංයෙහි; සංගහංගච්ඡති, සංග්‍රහයටයෙයි; තථාභූතස්ස, එබඳුවූවහුගේ; යාවෙදනා, යම්වේදනාවක් වේද? සා, ඕතොම; වෙදනූපාදානක්ඛන්ධෙ, වෙදනූපාදානස්කන්ධයෙහි; සංගහං, සංග්‍රහයට; ගච්ඡති, යෙයි; තථාභූතස්ස, එබඳුවූවහුගේ; යාසඤ්ඤා, යම්සංඥාවක්වේද; සා, ඕතොම; සඤ්ඤූපාදානක්ඛන්ධෙ, සංඥොපාදානස්කන්ධයෙහි; සංගහං, සංග්‍ර

රූපාදූනක්ඛන්ධෙ සංගහං ගච්ඡන්ති, යං තථාභූතස්ස විඤ්ඤාණං තං විඤ්ඤාණූපාදානක්ඛන්ධෙ සංගහං ගච්ඡති, සො එවං පජානාති, එවං කිරමෙසං පචනානං උපාදානක්ඛන්ධානං සඞ්ගහො සන්නිපාතො සමවායො හොති, වුත්තඤ්හෙතං භගවතා– "යො පටිච්චසමුප්පාදං පස්සති සො ධම්මං පස්සති යො ධම්මං පස්සති සො පටිච්චසමුප්පාදං පස්සතීති,

පටිච්චසමුප්පන්නා ඛො පනිමෙ යදිදං පංචුපාදානක්ඛන්ධා යො ඉමෙසු පඤ්චසුපාදානක්ඛන්ධෙසු, ඡන්දෙ ආලයො අනුනයො අජ්ඣොසානං, සො දුක්ඛසමුදයො, යො ඉමෙසු පඤ්චසු උපාදානක්ඛන්ධෙසු ඡන්දරාගවිනයො ඡන්දරාගපහානං, සො දුක්ඛනිරොධොති, එත්තාවතාපි ඛො ආවුසො භික්ඛුනො බහුකතං හොති,

අප්පකතිකමෙව ආවුසො සොතං අපරිභින්නං හොති. —ප— ඝාණං අපරිභින්නං හොති —ජිව්හා අපරිභින්නා හොති,—

හයව; ගච්ඡන්ති, යෙයි; තථාභූතස්ස, එබඳුවූවහුගේ; යෙඝඩ්කාරා, යම්සංස්කාරයෝවෙත්ද; ඒත, ඔහු; සඞ්ඛාරූපාදානක්ඛන්ධෙ, සංස්කාරරූපාදානස්කන්ධයහි; සංගහං, එක්වීමට; ගච්ඡන්ති, යෙති; සො, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනියි; ඉමෙසං, මේ; පඤ්චන්නං උපාදානක්ඛන්ධානං, පංචවිධඋපාදානස්කන්ධයින්ගේ; සංගහො, සංග්‍රහය; සන්නිපාතො, එක්වීම; සමවායො, රැස්වීම; හොති, වෙයි; එතං, මේකාරණය; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; වුත්තංඛොපන, වදරණලද්දේමැයි;

යං, යමෙක්තෙම; පටිච්චසමුප්පාදං, ප්‍රත්‍යයාකාරය; පස්සති, දකීද? සො, හෙතෙම; සො, හෙතෙම; ධම්මං, ප්‍රත්‍යයතාපන්නධර්මය; පස්සති, දකියි; යං, යමෙක්තෙම; ධම්මං, ප්‍රත්‍යයජනිතධර්මය; පස්සති, දකීද; සො, හෙතෙම; පටිච්චසමුප්පාදං, ප්‍රත්‍යයාකාරය; පස්සතිඉති, දකියයි වදරළසේක;

යංඉදං පඨුපාදානක්ඛ, යම්මේපඤ්චවිධඋපාදානස්කන්ධයෙහිණක්වෙත්ද; ඉමම, මෙහු; පටිච්චසමුප්පන්නාඛො, ප්‍රත්‍යයෙන්හටගත්තාහුමය; ඉමෙසු, මේ පඤ්චසු උපාදානක්ඛන්ධෙසු; පංචවිධඋපාදානස්කන්ධයන්හි; ඡන්දයඇතිකිරීම් වශයෙන් පවත්නා යම් තෘෂ්ණාවක්වේද? ආලයො, ඇලීම්වශයෙන්පවත්නා යම් තෘෂ්ණාවක්වේද; අනුනයො, ගැලවීම්වශයෙන්පවත්නා යම් තෘෂ්ණාවක්වේද; අජ්ඣොසානං, ඇතුළත්ව ගිලී ගැණීම්

කායෝ අපරිභින්නෝ හොති, මනෝ අපරිභින්නෝ හොති, බාහිරාවධම්මා ච ආපාථං ආගච්ඡන්ති, නොච තජ්ජෝ සමන්නාහාරෝ හොති, නෙවතාව තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස පාතුභාවෝ හොති, අජ්ඣත්තිකෝ චෙව ආවුසෝ මනෝ අපරිභින්නෝ හොති, බාහිරාච ධම්මා ආපාථං ආගච්ඡන්ති, නොච තජ්ජෝ සමන්නාහාරෝ හොති, නෙවතාවතජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස පාතුභාවෝ හොති, යතොච ඛෝ ආවුසෝ අජ්ඣත්තිකෝ චෙව මනෝ අපරිභින්නෝ හොති, බාහිරාච ධම්මා ආපාථං ආගච්ඡන්ති, තජ්ජෝච සමන්නාහාරෝ හොති, එවං තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස පාතුභාවෝ හොති, යං තථාභූතස්ස රූපං තං රූපූපාදානක්ඛන්ධි සඞ්ඛහං ගච්ඡති, යා තථාභූතස්ස වෙදනා, සා වෙදනූපාදානක්ඛන්ධි සඞ්ඛහං ගච්ඡති යා තථාභූතස්ස සඤ්ඤා. සා සඤ්ඤූපාදානක්ඛන්ධි සඞ්ඛහං ගච්ඡති, යෙ තථාභූතස්ස සඞ්ඛාරා. තෙ සඞ්ඛාරූපාදානක්ඛන්ධි සඞ්ඛහං ගච්ඡන්ති, යං තථාභූතස්ස විඤ්ඤාණං තං විඤ්ඤාණූපාදානක්ඛන්ධි සඞ්ඛහං ගච්ඡති, සෝ එවං පජානාති,

එවං කිරමෙසං පවත්තං උපාදානක්ඛන්ධානං සඞ්ඛහෝ නානි, පාතෝ සම්භවොහොති, වුත්තං ඛෝ පනෙතං භගවතා, "යෝ පටිච්ච සමුප්පාදං පස්සති සෝ ධම්මං පස්සති යෝ ධම්මං පස්සති සෝ පටිච්ච සමුප්පාදං පස්සතීති" පටිච්ච සමුප්පන්නා ඛෝ පනිමෙ යදිදං පංචු පාදානක්ඛන්ධා, සෙ

වශයෙන් වවත්තා යම් තෘෂ්ණාවක්වේද; සෝ, හෙතෙම; දුක්ඛ සමුදයෝ, දුඃඛසමුදයාර්‍ය සත්‍යයයි; ඉමෙසු පඤ්චසු උපාදානක්ඛන්ධෙසු, මේ පඤ්චොපාදානස්කන්ධයන්හි; ඡන්දරාගවිනයෝ, ඡන්දරාගය නිස්සරණං යම් නිවණක්වේද? ඡන්දරාගප්පහාණං, ඡන්දරාගප්‍රහාණසඞ්ඛ්‍යාතනිවණක්වේද? සෝ, හෙතෙම; දුක්ඛනිරොධොඉති, දුඃඛනිරෝධාර්‍යසත්‍යයයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; එත්තාවතාපි ඛෝ, මෙපමණින්ද; භික්ඛුනෝ, මහණ විසින; බහුකතංහොති, බොහෝසේ බුඬානුශාසනය කෙළේ වෙයි;

මේ සූත්‍රපාලියෙහි දුක්ඛ සමුදය නිරෝධයන ත්‍රිවිධ සත්‍යයක් දක්වනලදි මාර්ගසත්‍යය නොදක්වනලදි මේ තුන්තන්හි දැවැති සම්‍යක්දෘෂ්ටි සඞ්කල්පවාක්කර්මාජීව වායම සම්‍යක්සමාධි යන මොහුද භාවනාප්‍රතිවෙධයද මාර්ගසත්‍යයයි ගෙණහැර **දක්වියයුතුය,**

ඉමේසු පංඛසු පාදුනකේසු ජන්තු ආලයෝ අනුනයෝ අපේක්ඛාසානං, සෝ දුක්ඛ සමුදයෝ, යෝ ඉමේසු පංචසුපාදානක්ඛන්ධේසු ජන්දරාග විනයෝ ජන්දරාගපහාණං, සෝ දුක්ඛ නිරෝධෝ,

එත්තාවතාපි ඛෝ අවුසෝ භික්ඛවෝ බහුකතං හොතීති,

ඉදමවොච ආයස්මා සාරිපුත්තෝ, අත්තමනා තේ භික්ඛූ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දුන්ති,

මහාහත්ථිපදෝපම සුත්තං අට්ඨමං—8.3

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අඤ්ඤාතිකං සෝතං—ප—අජ්ඣත්තිකෝ, අධ්‍යාත්මිකවූ; මනෝ, භවාඞ්ගචිත්තය; අපරිනිත්තෝහොති, ආවර්ජනචිත්තයට ප්‍රත්‍යයවීමට සම්පාපෙයින් නොතවූයේ වෙයි=බාහිරාවධම්මා, බාහිරවූධම්මාරම්මණයෝ; —ප—යංරූපං, සම්චතුසමුඨානිකා රූපයක්වේද;-යාවෙදනා- මනොවිඤ්ඤාණ ධාතු යෙදුනු යම්වෙදනාවක්වේද;- යාසඤ්ඤා; මනෝ විඤ්ඤාණ සහගතයම් සංඥාවක්වේද; යෙසඛ්ඛාරා, සඵශ්වෙතනා සඞ්ඛ්‍යාත යම් සංස්කාරසමූහයක්වෙත්ද? යං විඤ්ඤාණං, යම් මනෝ විඤ්ඤාණයක්වේද;—ප—අභිනන්දුන්ති,;

මහාහත්ථිපදෝපම සූත්‍රාර්ථවර්ණනාව නිමි. (8) (3)

එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ අචිරපක්කන්තෙ දෙවදත්තෙ තත්‍රඛෝ භගවා දෙවදත්තං ආරබ්භ භික්ඛූ ආමන්තෙසි:—

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චෝ කුලපුත්තෝ සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හොති ඔතිණ්ණොම්හි ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛොතිණ්ණො දුක්ඛ පරෙතෝ අප්පෙවනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤ යෙථාති. සෝ එවං පබ්බජිතෝ යමාහං ලාභසක්කාරසිලොකං අභිනිබ්බත්තෙති සෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන අත්තමනෝ හොති පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන

එවං මෙ සුතං—ප—දෙවදත්තෙ, දෙව්දත්තෙර; අචිර පක්කන්තෙ, බැහැරගියතොබෝකල්හි; සංඝභෙදහාරුධිරෝ තපාදක කම්මකොට මහණවෙසින් ඉවත්වගිය ලෂදීම යනුයි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; රාජගහෙ, රජගහනුවර; ගිජ්ඣකූටෙපබ්බතෙ, ගිජුකුළුපව්වෙහි; විහරති, වාසයකරණසේක; තත්‍රඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; දෙවදත්තං ආරබ්භ, දෙව්දත්අරභයා; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේශාසනයෙහි, එකච්චොකුලපුත්තෝ, ඇතැම් කුලපුත්‍රයෙක්තෙම; මෙයද ජාතිකුලපුත්‍ර වශයෙන් දෙව්දත් සඳහාම වදාරණලදි, ජාතියා, උත්පත්තිස්වභාවයෙන්ද; ජරාමරණෙන, ඉන්ද්‍රියපරිපාකයෙන් හා භඞ්ගයෙන්ද; සොකෙහි, ශොකයටහෙතු කරුණුවලින්ද; පරිදෙවෙහි, වැලපීම් වලින්ද; දුක්ඛෙහි, කායික දුඃඛයන්ගෙන්ද; දොමනස්සෙහි, මානසික දුඃඛයන්ගෙන්ද; උපායාසෙහි, දැඩිආයාසයන්ගෙන්ද; ඔතිණ්ණොඅමහි, ඇතුළටපිවිසියේවෙම්; දුක්ඛොතිණ්ණො, දුකට බැස්සේ; දුක්ඛපරෙතොා, දුකපිහිටකොටඇත්තේවෙම්; ඉමස්ස, මේ; කෙවලස්ස, සියලු; දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස, දුඃඛරාශිහුගේ; අන්තකිරියා, කෙළවරකිරීම; පඤ්ඤයෙථ, පෙණේනම්; අප්පෙවනාම, ඉතා සෙහෙකැයි; සද්ධා, ශ්‍රද්ධාවෙන්; අගාරස්මා, ගිහිගෙන්නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතොහොති, පැවිදිවූයේවෙයි; සෝ, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පබ්බජිතොසමාහං, පැවිදිවූයේම; ලාභ, සිවුපසයලැබීමය; සක්කාර, ඔවුන්ගේම සකසාකරණලදබවය; සිලොකං, ගුණකීර්තියයන්‍ය මෙය; අභිනිබ්බ

අත්තානුක්කංසෙති. පරං වම්භෙති අහමස්මිලාභී සිලෝකේන ඉමේ පන භික්ඛූ අප්පඤ්ඤතා අපෙපසක්ඛාති. සෝ තෙන ලාභසක්කාරසිලෝකෙන මජ්ජති පමජ්ජති පමාදං ආපජ්ජති මත්තෝසමානෝ දුක්ඛං විහරති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවෙසී සාර පරියෙසනං චරමානෝ මහතොරුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ අතික්කම්මෙවසාරං අතික්කම්මඵෙග්ගුං අතික්‍යාම්මතචං අතික්කම්ම පපටිකං සාඛාපලාසං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරත්ථී මඤ්ඤමානෝ; තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය, නවතායං භවං පුරිසෝ අඤ්ඤත්‍රසාරං, නඅඤ්ඤත්‍රසිඵෙග්ගුං, න

තෙනති, නිපදවයි; සෝ, හෙතෙම; තෙනලාභසක්කාර සිලෝකෙන, ඒලාභසත්කාර කීර්තියෙන්; පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ, සම්පූර්ණ අදහස් ඇත්තේ; අත්තමනෝහොති, සතුටුමවයි;

සෝ, හෙතෙම; තෙනලාභසක්කාරසිලෝකෙන, ඒලාභසත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසාවෙන්; අත්තානුක්කංසෙති, තමන් උසස්කොට සිතයි; පරං, මෙරමා; වම්භෙති, අවමන්කරයි; අහං, මම; ලාභී, ලාභඇත්තේ; සිලෝකවාඅසම්, කීර්තිමත්වෙමි; අඤ්ඤෙ, අනෘවූ; ඉමෙභික්ඛූ, මේභික්ෂූහු; අප්පඤ්ඤතා, දෙදෙනෙකු තුරෙහුත් නාඳුනන සේ අප්‍රකටයහ; අපෙපසක්ඛා, පරිවාරසම්පදදීයෙන් තොර හෙයින් අල්පෙශාක්‍යයයි; සෝ, හෙතෙම; තෙනලාභසක්කාරසිලෝකෙන, ඒ ලාභසත්කාරකීර්ති ප්‍රශංසාවෙන්; මජ්ජති, මත්වෙයි; පමජ්ජති, ප්‍රකෂීයෙන්මත්වෙයි; පමාදං, සමාධිවිප්‍රවාසතා ලක්ෂණ ප්‍රමාදයට; ආපජ්ජති, පැමිණෙයි; මත්තෝසමානෝ, මත්වූයේම; දුක්ඛං, දුකසේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; සාරත්ථිකෝ, වෘක්ෂසාරයෙන් ප්‍රයෝජන ඇත්තාවූ; සාරගවෙසී, සාරය මෙහි තියුකතවූ; සාරපරියෙසනං, සාරයවිමෙහි; චරමානෝ, හැසිරෙන්නාවූ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; තිට්ඨතෝ, පවත්නාවූ; සාරවතෝ, සාරඇත්තාවූ; මහතොරුක්ඛස්ස, මහත් රුක්හි; සාරං, සාරය; අතික්කම්මඑව, ඉක්මවාම; ඵෙග්ගුං, ඵලය; අතික්‍යාම්ම, ඉක්මවා; තචං, සුඹුල; අතික්කම්ම, ඉක්මවා; පපටිකං, පතුරු; අතික්‍යාම්ම, ඉක්මවා; සාරංඥති, සාරයයි; මඤ්ඤමානෝ, සඟිමින්; සාඛාපලාසං, අතුගා දලු; ඡෙත්වා, සිඳ;

අසුසුසිතවං, නඅසුසුසි පපටිකං, නඅසුසුසි සාඛාපලාසං, තථාහයං භවං පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවෙසී සාරපරියෙ සනං චරමානෝ මහතොරුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ අතික්ක මෙව සාරං අතික්කම්මඑගුං, අතික්කම්මතචං, අතික්කම්ම පපටිකං සාඛාපලාසං ඡේත්වා,

ආදායපක්කමෙතා සාරනති. මිසුසුමානෝ. යවස්ස සාරෙන සාරකරණීයං. තවස්ස අත්ථං නානු භවිස්සතීති. එවමෙවඛෝ භික්ඛවෙ ඉමධකවෙවා කුලපුත්තෝ සඛා අගාරසමා අනගා රියං පබ්බජිතෝ හොති. ඔතිණ්ණාමහි ජාතියා ජරාමර ණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායා සෙහි දුක්ඛා නිස්සණා දුක්ඛපරෙතෝ අපපවත්තාම ඉමස්ස කෙවලස්ස* දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙ ථාති. සෝ එවං පබ්බජිතෝ සමානෝ ලාභසක්කාර සිලොකං අභිනිබ්බ නෙතති. සෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන අත්තමනෝ හොති. පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලෝ කෙන අත්තානුක්කංසෙති පරංවම්භෙති අහම්සමි ලාභී සිලෝ කවා ඉමෙ පනඤ්ඤෙ භික්ඛූ අප්පඤ්ඤතා අප්පෙසක්ඛාති. සෝ තෙන ලාභ සක්කාර සිලොකෙන මජ්ජති පමජ්ජති පමාදං ආපජ්ජති. පමත්තෝ සමානෝ දුක්ඛං විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛූ සාඛා පලාසං අග්ගහෙසි බ්‍රහ්මචරියස්ස තෙනව. වොසානං ආපාදි.

ආදාය, ගෙණ; පක්කමෙය්‍ය, බැහැරයන්නේය; චක්ඛුමා, ඇස් ඇත්තාවූ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; තමේනං, ඒමොහු; දිස්වා, දැක; එවංවදෙය්‍ය, මෙසේ කියන්නේය; අයං භවං පුරිසෝ, මේ පින්වත් පුරුෂතෙම; වත, එකාන්තයෙන්; සාරං, හරය; නඅසුසුසි, නොදක්නේය; ඵෙග්ගුං—ප—

අස්ස, ඕහට; සාරෙන, හරයෙන්; යංවසාරකරණීයං, අස්ස චක්ඛු ශ්‍රොත්‍රඝ්‍රාණාදී යම් සාරක්‍රියාවක්වේද; අස්ස, ඔහුගේ; තංව අත්ථං, ඒ අර්ථය; නානුභවිස්සති, නොනිපදින්නේය;—ප— භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයංභික්ඛු, මේමහණතෙම; බ්‍රහ්මචරියස්ස, ශාසන බ්‍රහ්මචරියාවෙහි; සාඛාපලාසං, කොළඅතු; නොහොත් එබදු සීවුපසය; අග්ගහෙසි, ගත්තේයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; තෙනඑව, එසින්ම; වොසානං, කෙළවරට; ආපාදි, පැමිණි ගේය; අපමත්තෝසම්මතා, අප්‍රමාදවූගේම; සීලසම්පදං, ශීල

ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චො කුලපුත්තො සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති. ඔතිණ්ණොම්හි ජාතියා ජරා මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි. දොමනස්සෙහි. උපායාසෙහි. දුක්ඛොතිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො අප්පෙවනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති. සො එවං පබ්බජිතො සමානො ලාභසක්කාර සිලොකං අභිනිබ්බත්තෙති. සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තමනො හොති. න පරිපුණ්ණ සඞ්කප්පො සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තානුක්කංසෙති න පරංවම්භෙති. සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන නමජ්ජති, නප්පමජ්ජති නප්පමාදං ආපජ්ජති. අප්පමත්තො සමානො සීලසම්පදං ආරාධෙති. ඉදමත්ථාය සීලසම්පදඤ්ච අත්තමනො හොති පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සොත්ථාය සීලසම්පදඤ්ච අත්තානුක්කංසෙති. පරං වම්භෙති, අහමස්මි සීලවා කල්‍යාණ ධම්මො ඉමෙ පනඤ්ඤෙ භික්ඛූ දුස්සීලා පාපධම්මාති සොත්ථාය සීලසම්පදඤ්ච මජ්ජති පමජ්ජති. පමාදං ආපජ්ජති පමත්තො සමානො දුක්ඛං විහරති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො සාරත්ථිකො සාරගවෙසි. සාරපරියෙසනං චරමානො මහතො රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො අතික්කමෙමෙව සාරං අතික්කම්ම. එගහුං අතික්කම්ම. තචං පපටිකං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරනාති මඤ්ඤමානො තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො දිස්වා එවං වදෙය්‍ය. නවතාඝං භවං පුරිසො අඤ්ඤාසි, සාරං, න අඤ්ඤාසි එගහුං න අඤ්ඤාසි තචං, න අඤ්ඤාසි පපටිකං, න අඤ්ඤාසි. සාඛාපලාසං; තථාහඝං භවං පුරිසො සාරත්ථිකො සාරගවෙසි සාරපරියෙසනං චරමානො මහතො රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො අතික්කමෙමෙව සාරං අතික්කම්ම එගහුං අතික්කම්මතචං පපටිකං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමන්තො සාරනාති මඤ්ඤමානො යථස්ස

සම්පත්තියා; ආරාධෙති, සම්පූණ්ණකරෝති; —ප—අහං, මම; කල්‍යාණධම්මා, යහපත්ධර්මඇති; සීලවාඅස්මි, සිල්වත්වෙමි; අඤ්ඤෙ, අන්‍යවූ; ඉමෙපනභික්ඛූ, මේභික්ෂූහු; පාපධම්මා, පව්වූ සවභාවඇති; දුස්සීලාඉති, දුශ්ශීලයෝකියාසි;

සාරෙන සාරකරණීයං තවස්ස අත්ථං නානුභවිස්සතීති. එවමේව ඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො කුලපුත්තො සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති ඔතිණ්ණොමහි ජාතියා ජරාමරණෙන යොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛොතිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො අප්පෙවනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති සො එවං පබ්බජිතො සමානො ලාභසක්කාර සිලොකං අභිනිබ්බත්තෙති සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තමනො හොති. න පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වමෙහති, සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන නමජ්ජති. නප්පමජ්ජති. නප්පමාදං ආපජ්ජති. අප්පමත්තො සමානො සීලසම්පදං ආරාධෙති, සොතාය සීලසම්පදාය අත්තමනො හොති පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සොතාය සීලසම්පදාය අත්තානුක්කංසෙති. පරංවමෙහති අහමසම්සීලවා කල්‍යාණධම්මොති ඉමෙ පනඤ්ඤෙ භික්ඛූ දුස්සීලා පාපධම්මොති සො තාය සීලසම්පදාය මජ්ජති පවජ්ජති. පමාදං ආපජ්ජති පමත්තො සමානො දුක්ඛං විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු පපටිකං අගහෙසි. බ්‍රහ්මචරියස්ස තෙනව චොසානං ආපාදී—

ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චො කුලපුත්තො සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති. ඔතිණ්ණොමහි ජාතියා ජරාමරණෙන. සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛොතිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො. අප්පෙවනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස. අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති. සො එවං පබ්බජිතො සමානො ලාභසක්කාර සිලොකං අභිනිබ්බත්තෙති. සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන අත්තමනොහොති න පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තානුක්කංසෙති. න පරංවමෙහති, සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන නමජ්ජති, නප්පමජ්ජති, නප්පමාදං ආපජ්ජති. අප්පමත්තො සමානො. සීලසම්පදං

සො—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයංභික්ඛු, මේමහණතෙම; බ්‍රහ්මචරියස්ස, මාර්ගඵල සාරවෘක්ෂයක් බඳු ශාසන බ්‍රහ්මචර්‍යයෙහි; පපටිකං, පතුරු; අගහෙසි, ගත්තේයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; තෙනව—ප—

ආරාධෙති. සොතාය සිලසම්පදාය අත්තමනොහොති. නෙව ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සො තාය සීලසම්පදාය. න අත්තා නුක්කංසෙති, න පරංවම්භෙති. සොතාය සීලසම්පදාය නමජ්ජති. නපපමුජ්ජති. නපපමාදං ආපජ්ජති. අපපමත්තො සමානො සමාධිසම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සමාධිසම්පදාය අත්තමනො හොති. පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සොතාය සමාධිසම්පදාය අත්තානුක්කංසෙති. පරංවම්භෙති. අහමස්මි සමාහිතො එකග්ගචිත්තො ඉමේ පනඤ්ඤෙ භික්ඛූ අසමාහිතා විබ්භන්තචිත්තාති, සොතාය සමාධිසම්පදාය මජ්ජති. පමජ්ජති පමාදං ආපජ්ජති. පමත්තො සමානො දුක්ඛං විහරති. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො සාරත්ථිකො. සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානො, මහතො රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො අතික්කම්මෙවසාරං අතික්කම්මඵෙග්ගුං තචං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරත්ථි මඤ්ඤමානො; තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො දිස්වා එවං වදෙය්‍ය. නවතායං භවං පුරිසො අඤ්ඤසි සාරං න අඤ්ඤසි තචං න අඤ්ඤසි පපටිකං න අඤ්ඤසි. සාඛාපලාසං හඨා හයං භවං පුරිසො සාරත්ථිකො සාරගවෙසී. සාරපරියෙසනං චරමානො මහතො රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො අතික්කම්මෙවසාරං අතික්කම්මඵෙග්ගුං තචං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමන්තො සාරත්ථි මඤ්ඤමානො යථාසඤ්ඤාරෙන සාරකරණීයං තථස්ස අත්ථං නානුභවිස්සතීති. එවමෙවඛො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො කුලපුත්තො සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති. ඔතිණ්ණොමහි ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛො තිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො අපෙව නාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති, සො එවං පබ්බජිතො සමානො

සො, හෙතෙම; තාය සීලසම්පදාය, ඒ ශීලසම්පත්තියෙන්; අත්තමනොහොති, සතුටුසිත්ඇත්තේවෙයි; නොවඛොපරිපුණ්ණසඞ්කප්පො, සම්පූර්ණ අදහස් ඇත්තේනොවෙයි;—සමාධිසම්පදං, සමාධිසම්පත්තිය; ආරාධෙති, සම්පූර්ණකෙරෙයි; අහං, මම; සමාහිතො, සමාධිගතවූයේ; එකග්ගචිත්තොඅස්මි, එකඟසිත් ඇත්තෙමි; අඤ්ඤෙ, අන්‍යවූ; ඉමෙභික්ඛවෙ, මේභික්ෂූහුවනාහි; අසමාහිතා, සමාධිගතනුවූහ; විබ්භන්තචිත්තා, භ්‍රාන්තසිත් ඇත්තාහ;—ප—තචං, සිව්ය; ඡෙත්වා, සිඳ; ආදාය, ගෙණ; පක්කමෙය්‍ය, බැහැගියේය—ප—

ලාභසක්කාර සිලෝකං අභිනිබ්බත්තෙතුනි, සෝ තෙන ලාභ සක්කාර සිලෝකෙන න අත්තමනෝ හොති. න පරිපුණ්ණ සඞ්කප්පෝ සෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලෝකෙන න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති. සෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලෝකෙන නමජ්ජති නපපමජ්ජති, නපපමාදං ආපජ්ජති අපපමත්තෝ සමානෝ සීලසම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සීල සම්පදාය අත්තමනෝහොති, නොච්ඛෝ පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සොතාය සීලසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති න පරං වම්භෙති. සොතාය සීලසම්පදාය නමජ්ජති නපපමජ්ජති නපපමාදං ආපජ්ජති. අපපමත්තෝ සමානෝ සමාධිසම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සමාධිසම්පදාය අත්තමනෝ හොති, පරිපුණ්ණසඞ්ක ප්පෝ සොතාය සමාධිසම්පදාය අත්තානුක්කංසෙති. පරං වම්භෙති අහම්හි සමාහිතෝ එකග්ගචිත්තෝ. ඉමේ පන අඤ්ඤේ භික්ඛූ අසමාහිතා විබ්භන්තචිත්තාති. සොතාය සමාධිසම්පදාය මජ්ජති පමජ්ජති පමාදං ආපජ්ජති. පමත්තෝ සමානෝ දුක්ඛං විහරති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු තවං අග්ගහෙසි. බ්‍රහ්මචරියස්ස තෙනව වොසානං ආපාදි—

ඉධ පන භික්ඛවෙ එකච්චෝ කුලපුත්තෝ සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හොති. ඔතිණ්ණම්හි ජාතියා ජරා මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛොතිණ්ණෝ දුක්ඛපරෙතෝ අප්පෙවනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති, සෝ එවං පබ්බජිතෝ සමානෝ ලාභසක්කාර සිලෝකං අභි නිබ්බත්තෙතුනි. සෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලෝකෙන න අත්ත මනෝ හොති න පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සෝ තෙන ලාභ සක්කාර සිලෝකෙන න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති සෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලෝකෙන න මජ්ජති නපපමජ්ජති නපපමාදං ආපජ්ජති. අපපමත්තෝ සමානෝ සීලසම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සීලසම්පදාය අත්තමනෝ හොති නොච්ඛෝ පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සොතාය සීලසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති, සොතාය සීල සම්පදාය න මජ්ජති. නපපමජ්ජති නපපමාදං ආපජ්ජති. අපප මත්තෝ සමානෝ සමාධිසම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සමාධි සම්පදාය අත්තමනෝ හොති නොච්ඛෝ පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සොතාය සමාධිසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති. සොතාය සමාධිසම්පදාය නමජ්ජති නපපමජ්ජති. නපපමාදං ආපජ්ජති අපපමත්තෝ සමානෝ ඤාණදස්සනං ආරාධෙති. සොතෙන ඤාණදස්සනෙන අත්තමනෝ හොති

සෝ, හෙතෙම; තෙන ඤාණදස්සනෙන, ඒඤාණදර්ශනයෙන්; දෙව් තෙර පංචාභිඥාලාභීභෙයින් මෙහි පවාභිඥාව ඤාණදස්සන ාසිදනයුතුයි; අත්තානං, තමන්; උක්කංසෙති, උස්කරයි; පරං, ාවරමා; වම්භෙති, අවමන්කරයි; අහං, මම; ජානං, දන්නෙක්; ඇමි, වෙමි; පස්සං, දක්නේ; විහරාමි, වාසයකරමි;

පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සොතෙන ඤාණදස්සනෙන අත්තානුක්කංසෙති පරංවමෙහති අහමස්මිජාතං පස්සං විහරාමි,

ඉමෙපනඅඤ්ඤ භික්ඛූ අජානං අපස්සං විහරන්තීති සෝ තෙන ඤාණදස්සනෙන මජ්ජති පමජ්ජති පමාදං ආපජ්ජති. පමත්තෝ සමානෝ දුක්ඛං විහරති. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසෝ සාරත්ථී සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ මහතොරුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ අතික්කම්මසාරං ඵෙගුං ඡෙත්වා ආදාය පක්කාමෙය්‍යසාරත්ථි. මඤ්ඤමානෝ තමෙනං වක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය නවතායං භවං පුරිසෝ අඤ්ඤාසිසාරං න අඤ්ඤාසි ඵෙගුං න අඤ්ඤාසිතවං න අඤ්ඤාසි පපටිකං න අඤ්ඤාසි සාඛාපලාසං තථාහයං භවං පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ මහතෝ රුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ අතික්කම්මසාරං ඵෙගුං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙනෝ සාරත්ථි මඤ්ඤමානෝ යවස්ස සාරෙන සාරකරණීයං තවස්ස අත්ථං නානු භවිස්සතීති. එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චෝ කුලපුත්තෝ සද්ධා. අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හොති. ඔතිණ්ණොම්හි ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛොතිණ්ණො දුක්ඛපරෙතෝ අප්පෙවනාම ඉමස්සකෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති. සෝ එවං පබ්බජිතෝ සමානෝ ලාභසක්කාරසිලොකං අභිනිබ්බත්තෙත්වා. සෝතෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තමනෝ* හොති න පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සොතෙන ලාභසක්කාරසිලොකෙන න අත්තානුක්කංසෙති. නපරං වමෙහති සොතෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන නමජ්ජති නපපමජ්ජති. නපපමාදං ආපජ්ජති අපපමත්තෝ සමානෝ සීලසම්පදං ආරාධෙති සොතාය සීල සම්පදාය අත්තමනොහොති නොචඛෝ පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සොතාය සීලසම්පදාය අත්තානුක්කංසෙති න පරං වමෙහති. සොතාය සීලසම්පදාය න මජ්ජති නපපමජ්ජති නපපමාදං ආපජ්ජති අපපමත්තෝ සමානෝ සමාධිසම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සමාධිසම්පදාය අත්තමනොහොති. නොචඛෝ පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සොතාය සමාධිසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති. නපරංවමෙහති සොතාය සමාධිසම්පදාය නමජ්ජති නපපමජ්ජති නපපමාදං ආපජ්ජති අපපමත්තෝ සමානෝ ඤාණදස්සනං ආරාධෙති සොතෙන ඤාණදස්සනෙන අත්තමනොහොති පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සොතෙන ඤාණදස්සනෙන අත්තානුක්කංසෙති පරංවමෙහති අහමස්මිජානං පස්සං විහරාමි ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛූ අජානං අපස්සං විහරන්තීති සෝ තෙන ඤාණදස්සනෙන මජ්ජති පමජ්ජති පමාදං ආප

අඤ්ඤ, අන්‍යවූ; ඉමෙපනභික්ඛූ, මේභික්ෂූහු; අජානං, කිසිගම සුක්ෂමරූපයකුත් නොදන්නාහු; අපස්සං, පංඉපිසාවකයෙක්ද නොදක්නාහු; විහරන්ති, වෙසෙත්; ඵෙගුං, එලය; ඡෙත්වා සිඳ; —ප—බ්‍රහ්මචරියස්ස, ශාසනබ්‍රහ්මචරියාවෙනි; ඵෙගුං, එ

ජාති. පමත්තො සමානො දුක්ඛං විහරති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු ඵෙග්ගුං අග්ගහෙසි. බ්‍රහ්මචරියස්ස තෙනව වොසානං ආපාදි.

ඉධපන භික්ඛවේ එකච්චො කුලපුත්තො සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති ඔතිණ්ණොම්හි ජාතියා ජරා මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛො තිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො අප්පෙවනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස. දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති. සො එවං පබ්බජිතො සමානො ලාභසක්කාර සිලොකං අභිනිබ්බත්තෙති. සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තමනො හොති. න පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තානුක්කංසෙති න පරං වම්භෙති සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න මජ්ජති. නප්පමජ්ජති නප්පමාදං ආපජ්ජති. අප්පමත්තො සමානො සීලසම්පදං ආරාධෙති. සො තාය සීලසම්පදාය අත්තමනො හොති. නොච ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සො තාය සීලසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති න පරං වම්භෙති. සො තාය සීලසම්පදාය නමජ්ජති. නප්පමජ්ජති. නප්පමාදං ආපජ්ජති අප්පමත්තො සමානො සමාධිසම්පදං ආරාධෙති සො තාය සමාධිසම්පදාය අත්තමනො හොති. නොවඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සොතාය සමාධිසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති. සො තාය සමාධිසම්පදාය. න මජ්ජති. න පප්‍රමජ්ජති. න පමාදං ආපජ්ජති. අප්පමත්තො සමානො ඤාණදස්සනං ආරාධෙති

යසි කියනලද පංචාභිඥව; අග්ගහෙසි, ගත්තේය; තෙනව, එයින්ද; වොසානං, නිමාවම; ආපාදි, පැමිණියේය;

අප්පමත්තො සමානො, අප්‍රමාදවූයේම; අසමයවිමොක්ඛං, නව් ලොකොත්තර ධර්ම්ය; ආරාධෙති, සම්පූර්ණකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යං, යම්හෙයකින්; සො භික්ඛු, ඒ මහණතෙම; තාය අසමය විමුක්තියා, ඒ අසමය විමොක්ෂයෙන්; පරිහායෙථ, පිරිහෙන්නේනම්; එතං, මේකාරණය අඨානං, හෙතුරහිතයි; අනවකාසො, ප්‍රත්‍යයරහිතයි; "අප්පමත්තො සමානො සමය විමොක්ඛං ආරාධෙති, ඨානං ඛො පනෙතං භික්ඛවෙ විජ්ජති යං සො භික්ඛු තාය සමය විමුක්තියා පරිහායෙථ; යන පාඨයක් පොත්වල දක්නාලැබේ, මෙබඳු වාරයක් මෙහි උවමනා නොවේ

සොතේන සඤ්ඤදස්සනේන අත්තමනෝ හොති තොච ඛෝ පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සෝ තේන සඤ්ඤදස්සනේන අත්තානුකම්පකං සෙති. න පරං වමේහති. සෝ තේන සඤ්ඤදස්සනේන න මජ්ජති. න පමජ්ජති න පමාදං ආපජ්ජති අප්පමත්තෝ සම්මා නෝ අසමයවිමොක්ඛං ආරාධේති. අට්ඨානමේතං භික්ඛවේ අනවකාසෝ යං සෝ භික්ඛු තාය අසමයවිමුත්තියා පරිහායේථ සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවේසී සාර පරියේසනං චරමානෝ මහතෝ රුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරව තෝ සාරඤ්ඤවජේච්ඡා ආදාය පක්කමේය්‍ය සාරන්ති ජානමා නෝ තමේනං චක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදේය්‍ය අඤ්ඤසි වතායං භවං පුරිසෝ සාරං අඤ්ඤසි ඵෙග්ගුං අඤ්ඤසිතවං අඤ්ඤසි පපටිකං අඤ්ඤසි සාඛාපලාසං තථාහ යං භවං පුරි සෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවේසී. සාරපරියේසනං චරමානෝ මහතෝ රුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ සාරඤ්ඤ ව ඡත්වා ආදාය. පක්කමෙන්තා සාරන්ති ජානමානෝ යවස්සසාරේන සාර සාරණීයං තවස්ස අත්ථං අනුභවිස්සතීති එවමේව ඛෝ භික්ඛ වේ ඉධේකච්චෝ කුලපුත්තෝ සද්ධා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හොති. ඔතිණ්ණෝ ජාතියා ජරාමරණේන සෝකේහි පරිදේවේහි දුක්ඛේහි දෝමනස්සේහි උපායාසේහි දුක්ඛෝ තිණ්ණෝ දුක්ඛපරේතෝ අප්පේවනාම ඉමස්ස කේව ලස්ස. දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤාය්‍යේථාති. සෝ එවං පබ්බජිතෝ සමානෝ ලාභසක්කාර සිලෝකං අභිනිබ්බත්තෙති. සෝ තේන ලාභසක්කාර සිලෝකේන න අත්තමනෝ හොති න පරිපුණ්ණසඞ්කප්පෝ සෝ තේන ලාභසක්කාර සිලෝකේන න අත්තානුකම්පකං සෙති. න පරං වමේහති. සෝ තේන ලාභ සක්කාර සිලෝකේන න මජ්ජති. න පමජ්ජති. නපපමාදං

යයි හැඟේ; මේවාරය මෙපමණින් සම්පූර්ණද නොවෙයි; සමය විමොක්ඛ නම් සතර රූපාවචර චිත්තයහා අරූපඛ්‍යාන සත රත්ය, එය සමාධිවාරයෙහිද, ඤාණදස්සනවාරයෙහිද ප්‍රකාශිත හෙයින් සමය විමොක්ඛවාරයක් නුවූවමනාමැයි; සතර මාර්ගය සතරඵලය නිර්වාණය යන මොහු අසමයවිමොක්ෂනම්, ලොකු තතර ධර්මයෝ කලින්කල නොම්දෙති, එකවරම ම්දෙති, සියලු කෙලෙසුන්ගෙන් අත්‍යන්තයෙන්ම මිදුනේවෙති, එහෙයින්ම අසමය විමොක්ෂනම්,

භික්ඛවේ, මහණෙනි! යං, යම්හෙයකින්; සෝ, හෙතුම්;

ආපජ්ජති. අපපමත්තො සමානො සීලසමපදං ආරාධෙති, සො තාය සීලසමපදාය අත්තමනො හොති. නොච ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සො තාය සීලසමපදාය න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති. සො තාය සීලසමපදාය නමජ්ජති නපපමජ්ජති. නපපමාදං ආපජ්ජති. අපපමත්තො සමානො සමාධිසමපදං ආරාධෙති. සො තාය සමාධිසමපදාය අත්තමනො හොති නොච ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සො තාය සමාධිසමපදාය න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති සො තාය සමාධිසමපදාය නමජ්ජති නපපමජ්ජති නපපමාදං ආපජ්ජති. අපපමත්තො සමානො ඤාණදස්සනං ආරාධෙති. සො තෙන ඤාණදස්සනෙන අත්තමනො හොති. නොච ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සො තෙන ඤාණදස්සනෙන න අත්තානුක්කංසෙති න පරං වම්භෙති. සො තෙන ඤාණදස්සනෙන නමජ්ජති නපපමජ්ජති. නපපමාදං ආපජ්ජති අපපමත්තො සමානො අසමයවිමොක්ඛං ආරාධෙති අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං සො භික්ඛු තාය අසමයවිමුත්තියා පරිහායෙථ.

ඉති ඛො භික්ඛවෙ නයිදං බ්‍රහ්මචරියං ලාභසක්කාර සිලොකානිසංසං න සීලසමපදානිසංසං න සමාධිසමපදානිසංසං න ඤාණදස්සනානිසංසං යාව ඛො අයං භික්ඛවෙ අකුප්පා

තාය අසමයවිමුත්තියා, ඒ අසමය විමොක්ෂයෙන්; පරිහායෙථ, පිරිහෙන්නේ; එතං, මෙය; අට්ඨානං, හෙතුරහිතයි; අනවකාසො, ප්‍රත්‍යයරහිතයි—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉතිඛො, මෙසේවනාහි; ඉදං බ්‍රහ්මචරියං, මේශාසන බ්‍රහ්මචරියාව; නලාභසක්කාර සිලොකානිසංසං, ලාභසත්කාර කීර්තිප්‍රශංසාව අනුසස්සොට ඇත්තේ නොවෙයි; න සීලසම්පදානිසංසං, ශීලසම්පත්තිය අනුසස්සොට ඇත්තේ නොවෙයි; න සමාධිසමපදානිසංසං, සමාධිසම්පත්තිය අනුසස්සොට ඇත්තේ නොවෙයි; න ඤාණදස්සනානිසංසං, ඥානදර්ශනය අනුසස්සොටඇත්තේ නොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යාවඛොඅයං, යම්මේ; අකුප්පාචෙතොවිමුත්ති, අඟත්ඵලවිමුක්තියක්වේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉදංබ්‍රහ්මචරියං, මේ ශාසන

චේතෝ විමුත්ති එතදත්ථම්දං භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මචරියං එතං සාරං එතං පරියොසානන්ති.

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතොා භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

මහාසාරොපම සුත්තං නවමං, (9) (3)

බ්‍රහ්මචරියාව; එතදත්ථං, මේ අර්ථය පිණිසයි; එතං, මෙය; සාරං, බ්‍රහ්මචර්‍යාවෙහි සාරයයි; එතං, මෙය; පරියොසානං, කෙළවරයි; මින්මතු පැමිණියයුත්තක් නැතැයිසේයි;

ඉදං—ප—අභිනන්දුං ඉති, සතුටින් අනුමොදන්වූහ.

මහාසාරොපම සූත්‍රාර්ථවර්ණනාව නිමි. (9) (3)

එවං මෙසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ; අථඛො පිඞ්ගල කොච්ඡො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම්, උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සඞ්ං සම්මොදි සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීති සාරණීවා එකමන්තං නිසීදි; එකමන්තං නිසින්නො ඛො පිඞ්ගල කොච්ඡො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච;

යෙ මෙ භො ගොතම සංඝිනො ගණිනො ගණාචරියා ඤාතායසස්සිනො තිත්ථකරා සාධුසම්මතා බහුජනස්ස, සෙය්‍යථීදං, පූරණොකස්සපො, මක්ඛලිගොසාලො, අජිතො කෙස කම්බලි, පකුධො කච්චානො, සඤ්ජයො බෙල්ලට්ඨපුත්තො නිගණ්ඨොනාතපුත්තො, * සබ්බෙ සකාය පටිඤ්ඤාය අඛ

එවං—ප—පිඞ්ගලකොච්ඡො, පිතුවන්ශරීරඇති; කොච්ඡ නම්වූ; බ්‍රාහ්මණ, බමුණුතෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේව; එතං, මෙය; අවොච, සැලසොළේය; භොගොතම, භවත් ගෞතමයානන්වහන්ස! සංඝිනො, ප්‍රව්‍රජිතසමූහසඞ්ඛ්‍යාත සංඝයා ඇත්තාවූ; ගණිනො, එම්ගණයාඇත්තාවූ; ගණාචරියා, ගණදෙටුවූ; ඤාතා, ප්‍රකටවූ; යසස්සිනො, කීර්තිමත්වූ; තිත්ථකරා, මිත්‍යාලබ්ධි ඇතිකරන්නාවූ; බහුජනස්ස, අශ්‍රැතවත් අඥබාල බොහෝ පෘථග්ජනයන් විසින්; සාධුසම්මතා, මැනවැයි සම්මතකරණලද්දාවූ; යෙ ඉමෙ, යම් මේ ශාස්තෘප්‍රතිරූපකයෝ වෙත්ද; සෙය්‍යථීදං? එනම්? පූරණෙ, එක්කුලයෙක දසුන් එකුන් සියය පුරවමින් උපන්හෙයින් පූරණනම්වූ; කාස්සපො, කාශ්‍යපනම් ශාස්තෘවරයෙක්වේද; ගොසාලො, ගවගාලෙහි උපන්හෙයින් ගෝසාලනම්වූ; මක්ඛලි, මක්ඛලිනම් ශාස්තෘවර යෙක්වේද; කෙසකම්බලි, කෙසකම්බලදරණහෙයින් එනම්වූ; අජිතො, අජිතනම් ශාස්තෘවරයෙක්වේද; කච්චායනො, කාත්‍යා යන ගොත්‍රඇති; පකුධො, පකුධනම් ශාස්තෘවරයෙක්වේද? බෙල්ලට්ඨපුත්තො, බෙල්ලට්ඨනම්තෑනැත්තහුගේ පුත්‍රවූ; සඤ්ඤෙ, සඤ්ඤනම් ශාස්තෘවරයෙක්වේද? නාතපුත්තො, ඥතනම් රාජ, ග්‍රාම්ණයහි උපන්හෙයින් නාතපුත්‍රයයි ව්‍යවහාරවූ; නිගණ්ඨො, ක්ලෙශග්‍රන්ථරහිතභාවයින් නිගණ්ඨනම් ශාස්තෘවරයෙක්වේද? යන; සබ්බෙ, ඒ සියලුදෙන; සකායපටිඤ්ඤාය, සවකීය ප්‍රති ඥාවෙන්; අබ්භඤ්ඤංසු, එසේම දන්නාහුද? සබ්බෙඑව, සියලු දෙනාම; නාබ්භඤ්ඤංසු, එසේනොදන්නාහුද? උදාහු, නොහොත්; එකච්චෙ, ඇතැම්හු; අබ්භඤ්ඤංසු, දන්නාහුද? එකච්චෙ,

---

* නාථපුත්ත x යයිද බොහොපොත්වලැ.

සඤ්ඤංසු, සබෙබවනාබභඤ්ඤංසු, උදාහු එකවෙව අබභඤ්ඤංසු, එකවෙව නාබභඤ්ඤං සූති,

අලංබ්‍රාහමණ, තිට්ඨතෙතං, සබෙබතෙ සකාය පටිඤ්ඤාය අබභඤ්ඤංසු සබෙබවනාබභඤ්ඤංසු, උදාහුඑකවෙව අබභඤ්ඤංසු, එකවෙවනාබභඤ්ඤංසු, ධම්මං තෙ බ්‍රාහමණ දෙසිස්සාමි, තංසුණාථ, සාධුකං මනසිකරොථ, භාසිස්සාමීති, එවමොභතිඛො පිඞ්ගලකොවෙජ්ඣා බ්‍රාහමණො භගවතො පචචස්සොසි, භගවා එතදවොච. සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහමණ පුරිසො සාරත්ථිකො සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානො මහතො රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො අතික්කමෙමව සාරං අතික්කමම ථෙගහුං අතික්කමම තවං අතික්කමම පපටිකං. සාඛාපලාසං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරනති මඤ්ඤමානො. තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො දිස්වා එවං වදෙය්‍ය. නවතා යං භවං පුරිසො අඤ්ඤසි සාරං. න අඤ්ඤසි ථෙගහුං. න අඤ්ඤසිතවං. න අඤ්ඤසි පපටිකං. න අඤ්ඤසි සාඛා පලාසං. තථාහයං භවං පුරිසො සාරත්ථිකොසාරගවෙසී. සාරපරියෙසනං චරමානො මහතො රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො අතික්කමෙමව සාරං. අතික්කමම ථෙගහුං. අතික්කමම තවං. අතික්කමම පපටිකං. සාඛාපලාසං ඡෙත්වා ආදාය පක්කනෙත්‍රා සාරනති මඤ්ඤමානො. යවසස සාරෙණ සාරකරණීයං. තවසස අත්ථං නානු භවිස්සතීති. සෙය්‍යථාපි වා පන බ්‍රාහමණ පුරිසො සාරත්ථිකො සාරගවෙසී. සාරපරියෙසනං චරමානො මහතොරුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො. අතික්කමෙමව සාරං අතික්කමම ථෙගහුං. අතික්කමම තවං පපටිකං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරනති මඤ්ඤමානො. තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො දිස්වා එවං වදෙය්‍ය. න වතායං භවං පුරිසො අඤ්ඤසි සාරං. න අඤ්ඤසි ථෙගහුං න අඤ්ඤසි තවං. න අඤ්ඤසි පපටිකං. න අඤ්ඤසි සාඛාපලාසං. තථාහයං භවං පුරිසො සාරත්ථිකො සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං

ඇතැම්හු; නාබභඤ්ඤංසුඉති, අනුමෝදන්නුවුවාහුදැයි; • ඉදින් ඔවුන්ගේ ප්‍රතිඥාව නෛයාායිනිකනම් එසේම දන්නාහු වෙති එසේනොවේනම් නොදන්නාහුයි; එහෙයින් ඔවුන්ගේ ප්‍රතිඥාව නෛයාායිනිකද? අනෛයාායිනිකදැයි බ්‍රහමණයාගේ විචාරීමයි;

බ්‍රාහමණ, බමුණ! අලං, මේප්‍රශනයෙන් කම්කැත; එතං, මේ ප්‍රශනය; තිට්ඨතු, තිබුනාවේවා; සබෙබතෙ —ප— බ්‍රාහමණ, බමුණ;

චරමානෝ. මහතොරුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ. සාරවතෝ. අතික්ක මෙමව සාරං. අතික්කමම්ථෙගහුං. අතික්කමම තචං. පපටිකං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමනෙනා සාරනති මඤ්ඤමානෝ. යවස්ස සාරෙණ සාරකරණීයං. තවස්ස අත්ථං. නානු භවිස්සතීති. සෙය්‍යථාපි වා පන බ්‍රාහ්මණපුරිසෝ සාරත්ථිකෝ. සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ මහතෝ රුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාර වතෝ අතික්කමෙමව සාරං අතික්කමම ථෙගහුං,

තචං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය. සාරනති මඤ්ඤමානෝ. තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය. නවතායං භවං පුරිසෝ අඤ්ඤසි සාරං. න අඤ්ඤසි ථෙගහුං. න අඤ්ඤසි තචං න අඤ්ඤසි පපටිකං. න අඤ්ඤසි සාඛාපලාසං. තථාහයං භවං පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ. මහතෝ රුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ අතික්කමෙමව සාරං. අතික්කමම්ථෙගහුං. තචං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමනෙනා සාරනති මඤ්ඤමානෝ. යවස්ස සාරෙණ සාරකරණීයං. තවස්ස අත්ථං නානු භවිස්සතීති. සෙය්‍යථාපි වා පන බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ මහතෝ රුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ අතික්කමෙමව සාරං ථෙගහුං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරනති මඤ්ඤමානෝ. තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසෝ දිස්වා එවං වදෙය්‍ය. න වතායං භවං පුරිසෝ අඤ්ඤසි සාරං න අඤ්ඤසි ථෙගහුං න අඤ්ඤසි තචං න අඤ්ඤසි පපටිකං. න අඤ්ඤසි සාඛාපලාසං. තථාහයං භවං පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ. මහතෝ රුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ අතික්කමෙමව සාරං. ථෙගහුං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමනෙනා සාරනති මඤ්ඤමානෝ. යවස්ස සාරෙණ සාරකරණීයං තවස්ස අත්ථං නානු භවිස්ස නීති. සෙය්‍යථාපි වා පන බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාර ගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ• මහතෝ රුක්ඛස්ස තිට්ඨ

තෙ, නුඹව; ධම්මං, ධර්මය; දෙසිස්සාමි, දෙසන්නෙමි; තං, එය; සුණථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමීති, කියන්නෙමියි; එවංභොතිඛෝ, එසේය පින්වතුනිකියා; පිඹගලකොවෙජ්ඣ බ්‍රාහ්මණෝ, එනම් බ්‍රාහ්මණතෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සොසි, පිළිවදන්දුනි! භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; සෙය්‍යථාපි—ළ—

තො සාරවතො සාරඤ්ඤුව ඡේත්වා ආදාය පක්කමේය්‍ය සාරත්ති ජානමානො. තමේනං චක්ඛුමා පුරිසො දිස්වා එවං වදෙය්‍ය. අඤ්ඤාසිවතායං භවං පුරිසො සාරං. අඤ්ඤාසි ඒගහුං අඤ්ඤාසිතවං අඤ්ඤාසිපපටිකං. අඤ්ඤාසි සාඛාපලාසං තථා හයං භවං පුරිසො සාරත්තිකො සාරගවෙසී. සාරපරියෙසනං චරමානො මහතො රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො. සාර ඤ්ඤුව ඡේත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරත්ති ජානමානො යථස්ස සාරෙණ සාරකරණීයං තථස්ස අත්ථං අනුභවිස්සතීති. එවමේව ඛො බ්‍රාහමණ ඉධෙකච්චො පුග්ගලො සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති. ඔතිණ්ණොමහි ජාතියා ජරා මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි.

දුක්ඛා තිණ්ණොති දුක්ඛපරෙතො. අපෙපව නාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති. යො එවං පබ්බජිතො සමානො ලාභසක්කාර සිලොකං අභිනිබ්බත්තෙති සො තෙන ලාභසක්කාරසිලොකෙන අත්තමනො හොති පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො. සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන අත්තානුක්කංසෙති. පරං වමෙහති. අහමස්මි ලාභී සිලොකවා. ඉමෙපනඤ්ඤඤ්ඤ භික්ඛු අපඤ්ඤතා. අපෙපඨක්කාති. ලාභසක්කාර සිලොකොනව යෙ අඤ්ඤඤ්ඤ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීතතරාව. තෙසං ධම්මා නං සච්ඡිකිරියාය. ඤඤ්ඤං ජනෙති නවායමති. ඔලීනවුත්තිකොව හොති සාථලිකො. සෙය්‍යථාපි සො බ්‍රාහමණ පුරිසො සාරත්තිකො සාරගවෙසී. සාරපරියෙසනං චරමානො මහතොරුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො අතික්කමෙමවසාරං. අතික්කමම ඒගහුං. අතික්කම පපටිකං. සාඛාපලාසං ඡේත්වා ආදාය පක්කමෙනා සාරත්ති

සාරංඑව, හරයම්; ඡේත්වා, සිඳ; ආදාය, ගෙණ; සාරංඤති, හරයයි; ජානමානො, දන්නේමින්; පක්කමෙය්‍ය, බැහැරයන්නේය;—ප—තංවඅත්ථං, ඒ අර්ථතාදීය; අනුභවිස්සති, සම්පූර්ණවන්නේය;—ප—ලාභසක්කාර සිලොකෙනව, ලාභ සත්කාර කීර්තිප්‍රශංසාවට වඩා; උත්තරිතරා, අතිශයින් වැඩිසිරියාවූ; පණීතතරා, අතිසයින් ප්‍රණීතවූ; යෙඅඤ්ඤඤ්ඤධම්මා, යම් ඒ ධර්මයෝවෙත්ද? තෙසං ධම්මානං, ඒ ධර්මයන්; සච්ඡිකිරියාය, ප්‍රත්‍යක්ෂකිරීමපිණිස; නඤ්ඤං ජනෙති, කතුකම්පතා කුසලච්ඡන්දය නුපදවයි; නවායමති, ව්‍යායාමනොකරයි; ඔලීන

මඤ්ඤමානෝ. යවස්ස සාරෙන සාරකරණීයං. තචස්ස අත්ථං නානු භවිස්සති. තථූපමාහං බ්‍රාහ්මණ ඉමං පුග්ගලං වදාමි. ඉධ පන බ්‍රාහ්මණ එකච්චෝ පුග්ගලෝ සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හොති. ඔතිණ්ණොම්හි ජාතියා ජරා මරණෙන සෝ කෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දෝමනස්සෙහි උපායාසෙහි. දුක්ඛෝ තිණ්ණෝ දුක්ඛ පරෙතෝ. අප්පෙවනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤා යෙථාති. සෝ එවං පබ්බජිතෝ සමානෝ ලාභසක්කාර සිලෝකං අභිනිබ්බත්තෙතති. සෝ තෙන ලාභසක්කාර සිලෝකෙන අත්තමනෝ හොති න පරිපුණ්ණ සඞ්කප්පෝ. සොතෙන ලාභසක්කාර සිලෝකෙන න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති. ලාභසක්කාර සිලෝකෙන ච යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීතතරාව. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙති. වායමති. අනොලීනවුත්තිකෝ ච හොති අසාඨලිකෝ. සෝ සීලසම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සීලසම්පදාය අත්තමනෝ හොති. පරිපුණ්ණ සඞ්කප්පෝ. සෝ තාය සීල සම්පදාය අත්තානුක්කංසෙති පරං වම්භෙති. අහමස්මි සීලවා කල්‍යාණ ධම්මෝ

ඉමෙපනඤ්ඤෙ භික්ඛූ දුස්සීලා පාපධම්මාති. සීලසම්පදාය පියෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීත තරාව. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය න ඡන්දං ජනෙති. නවායමති. ඔලීන වුත්තිකෝ ච හොති. සාඨලිකෝ. සෙය්‍යථාපි සෝ බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ මහතෝ

වුත්තිකෝ, ලාමක අදහස්ඇත්තේ; සාඨලිකොහොති, සස්න බුරුල්කොටගත්තේවෙයි; සෙය්‍යථාපි—ප— බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! අහං, මම; ඉමං පුග්ගලං, මේ පුද්ගලයා; තථූපමං, ඒසාරපරියෙසක පුරුෂයාබඳුයයි; වදාමි, කියමි;—ප—

අහං, මම; සීලවා, සිල් ඇත්තේ; කල්‍යාණධම්මෝ අස්මි, යහපත් ගුණධර්ම ඇත්තේවෙයි; ඉමෙපන අඤ්ඤෙභික්ඛූ, මේ

රූකඛස්ස නිට්ඨතො සාරවතො. අතික්කමේමේවසාරං. අතික්කමම් ඵෙගුං අතික්කාමමතවං. පපටිකං ඡෙත්වා ආදාය පක්කනෙතා සාරණති මඤ්ඤමානො. යවස්සසාරෙන සාරක්ඛණීයං. තවස්ස අත්ථං නානු භවිස්සති. තථූපමාහං බ්‍රාහමණ ඉමං පුග්ගලං වදාමි. ඉධ පන බ්‍රාහමණ එකවෙවා පුග්ගලෝ සඛා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති. ඔතිණ්ණාමත් ජාතියා ජරා මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දෙමනස්සෙහි උපායාසෙහි. දුක්ඛා තිණ්ණා දුක්ඛපරෙතො. අපෙපච්චාහම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤා යෙථාති. සො එවං පබ්බජිතො සමානො ලාභසක්කාර සිලොකං අභි නිබ්බත්තෙතති. සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තමනො හොති. න පරිපුණ්ණසඛකපෙපා. සො තෙන ලාභ සක්කාර සිලොකෙන න අත්තානුක්කංසෙති න පරං වමෙහති. ලාභසක්කාර සිලොකෙන ච යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාච පණීතතරාච. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙතිවායමති අනොලීන වුත්තිකොච හොති අසාථලිකො. සො සීල සමපදං ආරාධෙති. සොතාය සීලසමපදාය අත්තමනො හොති. නොච ඛො පරිපුණ්ණපඛකපෙපා. සොතාය සීලසම්පදාය අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වමෙහති. සීලසමපදායච යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාච පණීතතරාච. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙතිවායමති. අනොලීන වුත්තිකොච හොති අසාථලිකො. සො සමාධිසමපදං ආරාධෙති. සොතාය සමාධිසමපදාය අත්තමනො හොති පරිපුණ්ණසඛකපෙපා. සො තාය සමාධිසමපදාය අත්තානුක්කංසෙති. පරංවමෙහති. අභ ම්සම් සමාහිතො එකාගචිත්තෙතා. ඉමෙ පනඤ්ඤෙ භික්ඛු අසමා හිතා විඛ්ඛනත්තචිත්තාති.

අඤ්ඤභික්ඛූහි; දුස්සීලා, දූසිතසීල ඇත්තෝය; පාපධම්මා, ලාමක ධර්ම ඇත්තෝය;=සීලසමපදාය, සීලසම්පත්තියවවඛා;—ප—සමාධි සමපදං, සමාධිසම්පත්තියා;—ප—

සමාධිසම්පදායව යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීත තරාව තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය. න ඡන්දං ජනෙති- න වායමති ඔලීනවුත්තිකොව හොති සාථලිකො. සෙය්‍යථාපි සො බ්‍රාහ්මණපුරිසො සාරත්ථිකො. සාරගවෙසි සාරපරියෙසනං චරමානො. මහන්තා රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො. සාරවතො අනික්කා මෙව සාරං අතික්කම්ම ඵෙග්ගුං තවං ඡෙත්වා ආදාය. පක්කා මෙතා සාරත්තී-මඤ්ඤමානො, යස්ස සාරෙන සාරකරණීයං. තවස්ස අත්ථං නානුභවිස්සති තථූපමාහං බ්‍රාහ්මණ. ඉමං පුග්ගලං වදාමි-ඉධ පන බ්‍රාහ්මණ-එකච්චෙ‍ා පුග්ගලො සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති. ඔතිණ්ණොම්හි- ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොම නස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛො තිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො අප්පෙව නාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤා යෙථාති. සො එවං පබ්බජිතො සමානො. ලාභසක්කාරසිලො කං අභිනිබ්බත්තෙතාති-ඉස්සා තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තමනො හොති. න පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සොතෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති ලාභසක්කාරසිලොකෙනව යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරි තරාව. පණීතතරාව තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙති වායමතී අනොලීනවුත්තිකොව හොති අසාථලිකො, සො සීලසම්පදං ආරාධෙති සොතාය සීලසම්පදාය අත්ත මනො හොති. නොචඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පා සොතාය සීලසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති න පරං වම්භෙති. සීල සම්පදාය යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීතතරාව. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙති වායමති, අනා ලීනවුත්තිකොව හොති, අසාථලිකො සො සමාධිසම්පදං ආරාධෙති සොතාය සමාධිසම්පදාය අත්තමනො හොති නොව ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පා සො තාය සමාධිසම්පදාය න අත්තා නුක්කංසෙති න පරං වම්භෙති, සමාධිසම්පදාය යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීතතරාව තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරි යාය ඡන්දං ජනෙති. වායමති අනොලීනවුත්තිකොව හොති. අසාථලිකො, සො ඤාණදස්සනං ආරාධෙති සො තෙන ඤාණ දස්සනෙන අත්තමනො හොති පරිපුණ්ණසඞ්කප්පා සො තෙන ඤාණදස්සනෙන අත්තානුක්කංසෙති. පරං වම්භෙති. අහමසම්ජානං පස්සං විහරාමි ඉමෙ පනඤ්ඤෙ භික්ඛූ අජානං අපස්සං විහරන්තීති

සමාධිසම්පදාය—ප—විහරන්ති;

සුණ්ණදස්සනෙනව යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීත තරාව. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය න ඡන්දං ජනෙති නවායමති ඔලීනවුත්තිකොව හොති සාථලිකො. සෙය්‍යථාපි සො බ්‍රාහ්මණ පුරිසො සාරත්ථිකො සාරගවෙසී. සාරපරියෙසනං චරමානො මහතොරුක්ඛස්ස තිට්ඨතො සාරවතො. අතික්කම්මෙව සාරං ඵෙග්ගුං ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරත්ති මඤ්ඤමානො. යඤ්ඤ සාරෙන සාරකරණීයං තඤ්ඤ අත්ථං නානුභවිස්සති තූපමාහං බ්‍රාහ්මණ ඉමං පුග්ගලං වදාමි. ඉධ පන බ්‍රාහ්මණ එකච්චො පුග්ගලො සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජතො හොති. ඔතිණ්ණොමහි ජාතියා ජරාමරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි දුක්ඛා තිණ්ණො දුක්ඛපරෙතො. අපෙපචනාම ඉමස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස අන්තකිරියා පඤ්ඤායෙථාති. සො එවං පබ්බජතො සමානො ලාභසක්කාරසිලොකං අභිනිබ්බත්තෙති. සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තමනොහොති. න පරිපුණ්ණ සඞ්කප්පො. සො තෙන ලාභසක්කාර සිලොකෙන න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති. ලාභසක්කාර සිලොසෙනව යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීතතරාව. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙති. වායමති. අනොලීනවුත්තිකොව හොති අසාථලිකො. සො සීල සම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සිලසම්පදාය අත්තමනො හොති. නොචඛ්ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සොතාය සීලසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති. සිලසම්පදායවයෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීතතරාව. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙති වායමති අනොලීනවුත්තිකොව හොති අසාථලිකො. සො සමාධිසම්පදං ආරාධෙති. සොතාය සමාධිසම්පදාය අත්තමනො හොති නොචඛ්ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො සොතාය සමාධිසම්පදාය න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති සමාධිසම්පදායවයෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීතතරාව. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙති වායමති. අනොලීනවුත්තිකොව හොති අසාථලිකො. සො සුණ්ණදස්සනං ආරාධෙති. සො තෙන සුණ්ණදස්සනෙන අත්තමනො හොති. නොචඛ්ඛො පරිපුණ්ණසඞ්කප්පො. සො තෙන සුණ්ණදස්සනෙන න අත්තානුක්කංසෙති. න පරං වම්භෙති. සුණ්ණදස්සනෙනව යෙ අඤ්ඤෙ ධම්මා උත්තරිතරාව පණීත තරාව. තෙසං ධම්මානං සච්ඡිකිරියාය ඡන්දං ජනෙති. වායමති. අනොලීනවුත්තිකො ච හොති අසාථලිකො.

සුණ්ණදස්සනෙන—ප—අසාථලිකො,

ඤාතමේව බ්‍රාහ්මණ ධම්මා ඤාණදස්සනෙන උත්තරිතරාව පණීතතරාව. ඉධ බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු විවිච්චේව කාමේහි විවිච්ච අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විවේකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයම්පිඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මෝ ඤාණදස්සනෙන උත්තරිතරෝව පණීතතරෝව. පුනච්චපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු විතක්කවිචාරාණං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසෝ එකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයම්පිඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මෝ ඤාණදස්සනෙන උත්තරිතරෝව පණීතතරෝව. පුනච්චපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු පීතියාච විරාගා උපෙක්ඛකෝච විහරති. සතෝච සම්පජානෝ සුඛං චකායෙන පටිසංවෙදෙති. යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමාසුඛ විහාරීති තති යජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයම්පිඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මෝඤාණ දස්සනෙන උත්තරිතරෝව පණීතතරෝව. පුනච්චපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සුඛස්සච පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බේව සෝ මනස්ස දෝමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයම්පිඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මෝ ඤාණදස්සනෙන උත්තරිතරෝව පණීතරෝව. පුනච්චපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සබ්බසෝ රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථගමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තෝ ආකාසෝති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයම්පිඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මෝ ඤාණදස්සනෙන උත්තරි තරෝව පණීතරෝව. පුනච්චපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සබ්බසෝ ආකාසානච්චායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණච්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයම්පිඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මෝ ඤාණදස්සනෙන උත්තරිතරෝව පණීතතරෝව. පුනච්ච පරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සබ්බසෝ විඤ්ඤාණච්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථිකිඤ්චීති ආකිඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. අයම්පිඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මෝ ඤාණදස්සනෙන උත්තරිතරෝව පණීතතරෝව පුනච්චපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛුසබ්බසෝ ආකිඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං උප සම්පජ්ජ විහරති. අයම්පිඛෝ බ්‍රාහ්මණධම්මෝ ඤාණදස්සනෙන උත්තරිතරෝව පණීතතරෝව පුනච්චපරං බ්‍රාහ්මණ භික්ඛු සබ්බසෝ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමතික්කම්ම සඤ්ඤාවෙදයිත නිරෝධං උපසම්පජ්ජ විහරති.

ඤාණදස්සනයට වඩා නිරොධපාදකභෙයින් ප්‍රථම ඣානාදිය උත්තරිතරයයි වදළසේක–පඨතදුක්වූ ප්‍රථමඣානාදිය විදර්‍ශනා පාදකයඟ, මොහු නිරොධපාදකයඟ. එහෙයින් උත්තරිතරයයි දතයුතුයි; අපි පෙරකීසේමැයි;

පඤ්ඤුයවස්ස දිසවා ආසවා පරික්ඛීණාහොන්ති. අයම්පි ඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මෝ ඤාණදස්සනෙන උත්තරිතරොව පණීත තරොව. ඉමේ ඛෝ බ්‍රාහ්මණ ධම්මා ඤාණදස්සනෙන උත්තරි තරාව පණීතතරාව. සෙය්‍යථාපි සෝ බ්‍රාහ්මණ පුරිසෝ සාරත්ථි කෝ සාරගවෙසී සාරපරියෙසනං චරමානෝ මහතොරුක්ඛස්ස තිට්ඨතෝ සාරවතෝ සාරඤ්ඤුව ඡෙත්වා ආදාය පක්කමෙය්‍ය සාරත්ථි ජාතමාතෝ ඝවස්ස සාරෙන සාරකරණීයං. තථූපමාහං බ්‍රාහ්මණ ඉමං පුග්ගලං වදාමි. ඉතිඛෝ බ්‍රාහ්මණ්‍යසිදං බ්‍රහ්මචරියං ලාභසක්කාර සිලොකානි සං සං න සීලසම්පදානි සංසං. න සමාධිසම්පදානි සං සං. න ඤාණදස්සනානි සංසං. යාවඛෝ අයං බ්‍රාහ්මණ අකුප්පා චෙතෝ විමුත්ති. එතදත්ථම්දං බ්‍රාහ්මණ බ්‍රහ්මචරියං. එතං සාරං. එතං පරියොසානන්ති—එවං වුත්තෙ ආයස්මා පිඞ්ගලකොච්ඡා බ්‍රාහ්මණා භගවන්තං එතදවොච. අභික්කන්තං හෝ ගොතම. අභික්කන්තං හෝ ගොතම. සෙය්‍යථාපි හෝ ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය. පටිච්ඡන්නංවා විවරෙය්‍ය. මූළ්හස්සවා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය. අන්ධකාරෙවා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය. චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛින්තීති. එවමෙවං හෝතා ගොතමෙන අනෙක පරියායෙන ධම්මෝ පකාසිතෝ. එසාහං භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි. ධම්මං ච භික්ඛු සංඝඤ්ච.

සඤ්ඤුවෙදයිතනිරොධං, නිරොධසමාපත්තියට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; පඤ්ඤුයව, ප්‍රඥාවෙන්ද; දිසවා, දැක; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; පරික්ඛීණාහොන්ති, ක්ෂයවූවාහු වෙත්;—ප—බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ඉතිඛෝ, මෙසේවනාහි; ඉදං බ්‍රහ්මචරියං, මේශාසන බ්‍රහ්මචරියාව; නලාභසක්කාරසිලොකානි සං සං, ලාභසත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසා අනුසස්කොට ඇත්තේ නොවේ;

න සීලසම්පදානීසං සං, ශීලසම්පත්තිය අනුසස්කොට ඇත්තේ නොවේ; න සමාධිසම්පදානි සං සං, සමාධිසම්පත්තිය අනුසස් කොට ඇත්තේනොවේ; න ඤාණදස්සනානි සං සං, ඤාණදස්ස නය අනුසස්කොට ඇත්තේ නොවේ; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; යාව ඛෝ අකුප්පා චෙතෝ විමුත්ති, යම් අගිත්ඵල සමාධියක්වේද? බ්‍රාහ්මණ, බමුණ! බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරියාව; එතංඅත්ථං, මෙය අර්ථකොට ඇත්තේය; එතං, මෙය; සාරං, හරයයි; එතං, මේ

උපාසකං මං භවං ගොතමෝ ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

චූල සාරොපම සූත්‍රතං දසමං—10—3.

ඔපම්මවග්ගෙනා නතිඝෝ.

තස්ස වග්ගස්ස උද්දානං.

මොලියඵග්ගුණ රිට්ඨවාණෙමා අඤ්ඤතෙකපි පුණ්ණ නිවාපො,
රාසිකණ්ණරු මහාගජ්ජා මොසාරුපමෝ පුත්තමිඛලකොළෙඝෝ,,
එසවරෝ ඨපිතෝ අසමාතෝ සාධුතරෝ තතිඝෝ වරවග්ගෝති.

අභිඤ්ඤල සම්බධිඝ; පරියොසානං, කෙළවරඝයි වදුළඝස්ක; එවං වුත්තෙ—ප—සරණංගතන්ති,

සම්භුදයන්වහන්සේ අනුසඤ්ඤ ගළපා මේ සූත්‍රානන්තඝ වදුළ කල්හි පිඛලකොවජ්ජබ්‍රාහ්මණතෙම සරණයෙහිපිහිටියේඝ;

චූලසාරොපම සූත්‍රාපි වණ්ණනාව නිම්.

තුන්වන ඔපම්මවඝීඝ කිඝා නිමවන ලදී.

එවමේම සුතං එකං සමයං භගවා * නාදිකෙ විහරති ගිඤ්ජකාවසථෙ; තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමාව අනුරුඬො ආයසමාව නන්දියො ආයසමාව කිඹිලො ගොසිඞග සාලවනදයෙ විහරනති, අථඛො භගවා සායණහ සමයං පති සල්ලානා වුඞිතො යෙන ගොසිඞග සාලවනදයො, තෙනුප සඞකම්, අදසා ඛො දයපාලො භගවන්තං දූරතොව ආගච්ඡ නතං, දිසවා න භගවන්තං එතදවොචමාසමණ එතං දයං පාවිසි, සනෙත්ථතයො කුලපුත්තා අත්තකාමරූපා විහරනති, මාතෙසං අඵාසුමකාසි,

---

එවං මෙසුතං—ප—එකං සමයං එක්කලෙක; භගවා, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; නාදිකෙ, නාදිකනම්ගම; නාදිකතම් විල සම්පයෙහි සුදු මහපිය පුතුන්කළ දෙගම්තුරෙන් එක් ගමකැයි සේසි; ගිඤකාවසථෙ, ගඩොලින්ම කළ හෙයින් ගිඤකාවසථ නම්වූ විහාරයෙහි; විහරති, වාසයකරණසේක; තෙන ඛො පන සමයෙන, එකල්හි; ආයසමාඅනුරුඬොච, අනුරුඬ ස්‍රේෂ්ඨතුන්වහන්සේද; ආයසමානන්දියොච, නන්දිය ස්‍රේෂ්ඨතුන්වහන්සේද; ආයසමාකිඹිලොච, කිඹිල ස්‍රේෂ්ඨතුන්වහන්සේද; ගොසිඞගසාලවනදයෙ, ගොසිඞගසාලවනනම්වූ අරණ්‍යයෙහි; එහි එක් මහරුකෙක ගවඇසේ වෙළෙප් නැගුනෙන් ගොසිඞග සාලවනයයි ව්‍යවහාරවී, දයඇතු අවිශෙෂයෙන් අරණ්‍යයට නම්; විහරනති, සාමග්‍රීරසානු භවනයෙන් ස්‍රේෂ්ඨව වෙසෙති; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සායණහසමයං, සවස් කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, පලසමවතින්; වුඞිතො, නැඟිටියේ; ගොසිඞගසාලවනදයෙ, ගොසිඞගසාලවනනම්අරණ්‍යය; යෙන; යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞකම්, එළඹියේය, ධම්මගරුකභාවයෙන්ද පශ්චිම ජනතාවට අනුකම්පාවෙන්ද සමගිව වසන තුන්රහත් කුලපුත්‍රයන්ට සංග්‍රහවශයෙන් සවීඥ යන් වහන්සේ එසවාරිව එහිවැඩසේක; දයපාලො, වනපාලක පුරුෂතෙම; ආගච්ඡන්තං, වඞින්නාවූ; භගවන්තං, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; දූරතොඒව, දුරදීම; අද්දසාඛො, දුටුයේය; දිසවාන, දැක; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, කීයෙය; සමණ! ශ්‍රමණය! එතංදයං, මේවනයට; මාපාවිසි, නහමක්පිවිසේවා; අත්තකාමරූපා, තමහට වැඩ කැමති සවභාව ඇත්තාවූ; තයොකුලපුත්තා, කුලපුත්‍රයෝ තුන් දෙනෙක්, විහරනති, වෙසෙත්; එත්, මෙහි; සනති, එබඳු කුලපුත්‍රයෝතුන්දෙනෙක්; සනති, ඇත්තාහ; තෙසං, ඔවුන්ට; මාඅඵාසුකං අකාසි, නහමක්අපහසුකෙරේවා; දයපාලතෙම තථාගතයන් වහන්සේ නොහැඳින අමුත්තෙක්පැමිණියේමෙන් ඒ තුන්නමගේ සමගිය බිඳී අපහසුවේයයි සලකා මෙසේ කීය;

---

* නාතිකෙ; ඤතිකෙ;

අසෙසාසිඛො ආයසමා අනුරුඬො දුයපාලසස භගවතා සිඬිං මනතයමානසස, සුතවාන දුයපාලං එතදවොච, මා ආවු සො දුයපාල භගවනතං වාරෙසි, සතථා නො භගවා අනුපප තතොති, අථඛො ආයසමා අනුරුඬො යෙනා යසමාව නනදියො යෙනා යසමාව කිඹිලො තෙනුපසඞකමි උපසඞකමිතවා ආය සමනතව නනදියං ආයසමනතව කිඹිලං එතදවොච. අභිකක මථායසමනෙනා අභිකකමථායසමනෙනා සතථා නො භගවා අනුපපතතොති. අථඛො ආයසමාව අනුරුඬො ආයසමාව නනදි යො ආයසමාව කිඹිලො භගවනතං පවවුගහනතවා එකො භග වතො පතතචීවරං පටිගහෙහසි එකො ආසනං පඤඤපෙසි.

ආයසමා අනුරුඬො, අනුරුඬා යුෂ්මතුන්වහන්සේ; භගවතා සඬිං, භාගාවතුන්වහන්සේහා; මනතයමානසස, කථාකරන්නාවූ; දුයපාලසස, අරණාරක්ෂකයාගේකථාව; අසෙසාසිඛො, ඇසුසේක්ෂ; සුතවාන, අසා; දුයපාලං, වෘකපාලකයාට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; ආවුසොදුයපාල, ඇවැත්නිදුයපාලය; භගවනතං, භාගාවතුන්වහන්සේ; මාවාරෙහි, නහමක්වළක්වව; නො, අපගේ; සතථා, ශාසනාවූ; භගවා, භාගාවතුන්වහන්සේ; අනුපපතතොඉති, පැමිණියේකැයි; අථඛො, ඉක්බිති; ආයසමා අනුරුඬො, අනුරුඬා යුෂ්මතුන්වහන්සේ; ආයසමා නනදියොව, නනදියායුෂ්මත්හුද; ආයසමාකිඹිලොව, කිඹිලා යුෂ්මත්හුද; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උප සඞකමිතවා, එළඹ; ආයසමනතවනනදියං, නනදියායුෂ්මතුන්වද; ආයසමනතවකිඹිලං, කිඹිලායුෂ්මතුන්වද; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; ආයසමනෙනා, ආයුෂ්මත්නි! අභිකකමථ, මෙහිඑව්; තුරිතාථයෙහි ආමෙණඩිතයසි, නො, අපගේ; සතථා, ශාසනාවූ; භගවා, භාගාවතුන්වහන්සේ; අනුපපතෙනාඉති, පැමිණියේයසි; අථඛො–ප—භගවනතං, භාගාවතුන්වහන්සේට; පවවුගහනතවා, පෙරගමන්කොට; එකො, එකතමක්; භගවතො, භාගාවතුන්වහන්සේගේ; පතතචීවරං, පාසිවුරු; පටිගහෙසි, පිළිගත්තේය; එකො, එකතමක්; ආසනං, බුඬාසනය; පඤඤපෙසි, පැණවී; එකො, එකතමක්; පාදොදකං, පාදෙවුන්දිය; උපඨාපෙසි, සමීපයෙහි තැබීය; භගවා, භාගාවතුන්වහන්සේ; නිසජජඛො, වැඩහිඳවනාහි; පාදෙ, ශ්‍රීපාදයන්; පකඛාලෙසි, මස්දූසේක; බුඬශරීරයෙහි සියුම්සිව්වත් ගෙයින් රජස් නොරැදෙනත් සිසිල්ගුණගැන්වීම් වශයෙන් පිටිපතුළෙහි දිය

එකොපාදෙදකං උපට්ඨාපෙසි නිසීදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආස
නෙ තිසජ්ජඛෝ භගවා පාදෙ පක්ඛාලෙසි තෙපි ඛෝ ආයස්ම
න්තා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං
නිසින්නා ඛෝ ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං භගවා එතදවොච.

කච්චිවෝ අනුරුද්ධා ඛමනීයං කච්චියා පනීයං කච්චි පිණ්ඩ
කෙන න කිලමථාති ඛමනීයං භගවා යාපනීයං භගවා නව
මියං භන්තෙ පිණ්ඩකෙන කිලමාමාති

කච්චි පනවෝ අනුරුද්ධා සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිවද
මානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා
විහරථාති, තග්ඝමයං භන්තෙ සමග්ගා සමෙමාදමානා අවිවද
මානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි සම්පස්සන්තා
විහරාමාති. යථාකථම්පන තුම්හෙ අනුරුද්ධා සමග්ගා සමෙමාද
මානා අවිවදමානා ඛීරොදකීභූතා අඤ්ඤමඤ්ඤං පියචක්ඛූහි

වත්තොව පයින්පයගටා සේදූසේක; තෙපිඛෝ ආයස්මන්තා,
ඒආයුෂ්මත්හු; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා,
වැඳ; එකමන්තං, එකාන්තයෙක; නිසීදිංසු, වැඩහුන්හ; එක
මන්තං, එකාන්තයෙක්; නිසින්නාඛෝ, හුන්නාවූම; ආයස්මන්තං
අනුරුද්ධං, අනුරුද්ධායුෂ්මතුන්ට; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ;
එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක;

අනුරුද්ධා, අනුරුද්ධයෙනි! වෝ, තොපට; කච්චිඛමනීයං, කිමෙක
ඉරියව් ඉවසි හැක්ද; කච්චියනු ප්‍රශ්නාර්ථනිපාතයි; වෝ, යනු
ෂටීයි; කච්චියාපනීයං, කිමෙක දිවියැපියහැකිද? පිණ්ඩකෙන,
පිණ්ඩාහාරයෙන්; කච්චිනකිලමථඉති, කිමෙක කලාහතනුවූව
හුද? භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්ස! යාපනීයං, යැපියහැකිය;
ඛමනීයං, ඉවසියහැකිය; මයං, අපි; භන්තෙ, සවාමිනි! පිණ්ඩ
කෙන, පිණ්ඩාහාරයෙන්; න කිලමාමඉති, කලාහතනොවෙමුයි,

අනුරුද්ධා, අනුරුද්ධයෙනි! වෝ, තොපි; කච්චි, කිමෙක;
සමග්ගා, සමගිවූවාහු; සමෙමාදමානා, සතුටුවන්නාහු; අවිවාද
මානා, විරුද්ධවාද නොකරන්නාහු; ඛීරොදකීභූතා, කිරිදියමෙන්
එක්වූවාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; පියචක්ඛූහි, ප්‍රියඇසින්;
සම්පස්සමානා, බලන්නාහු; විහරථ, වාසයකරව්ද? භන්තෙ,
සවාමිනි! තග්ඝ, එසාහන්තයෙන්; මයං, අපි; සමග්ගා, සමගිවූ
වාහු; සමෙමාදමානා, සතුටුවන්නාහු; අවිවදමානා, විරුද්ධවාද
නොකරන්නාහු; ඛීරොදකීභූතා, කිරිදියමෙන් එක්වූවාහු;

සමපස්සනතා විහරථානි. ඉධමයහං භනෙත එවං හොති. ලාභා වතමෙ සුලඛං වතමෙ. යොහං එවරූපෙහි සබ්‍රහමචාරීහි සඞ්ං විහරාමීති. තස්ස මයහං භනෙත. ඉමෙසු ආයසමනෙතසු මෙත්තං කායකමමං පචචුපට්ඨිතං ආවීචෙවරහොච මෙත්තං මනොකමමං පචචුපට්ඨිතං ආවීචෙවරහොච. තස්සමයහං භනෙත එවං හොති. යනනුනාහං සකං චිත්තං නික්කිපිත්වා ඉමෙ සඞ්ඝඤව ආයසමනතා

සමෙමාදමානා, සතුට්ඨවන්නාහු; අවිවදමානා, විරුඬවාද නොතරන්නාහු; ඛීරොදකිභූතා, කිරිදියමෙන් එක්වූවාහු; අඤඤමඤඤං, ඔවුනොවුන්; පියචකඛූහි, ප්‍රියඇසින්; සමපස්සනතා, දක්නාහු; විහරාමඉති, වාසයකරමුයි; අනුරුඬා, අනුරුඬයෙනි! තුමෙහා, තෙපි; යථාකථමපන, යම්සේකෙසේනම්; සම්ඝහා—ප—තන්ඝයනුද; යථා, යනුද නිපාතයි; භනෙත, සවාමිනි; ඉධ, මෙහි; මයහං, මට; එවංහොති, මෙබඳුඅදහසක් වෙයි: යොඅහං, යම්බඳුමම; එවරූපති, මෙබඳුවූ; සබ්‍රහමචාරීහි, සබ්‍රම්සරුන්සමඟ; විහරාමි, වාසයකරම්ද; වත, එකාන්තයෙන්; මේ, මට; ලාභා, ලාභයි; වත, එකාන්තයෙන්; මෙ, මාවිසින්; සුලඛං, මනාවලබනදි; භනෙත, සඞ්ඝීනි! ඉමෙසුආයසමනෙතසු, මේඇයුම්මතුන්කෙරෙහි; තස්සමයහං, ඒමාගේ; මෙත්තංකායකමමං, මෛත්‍රීසහගතකායකර්මය; ආවීච එව, අභිමුඛයෙහිද; රහොව, අනභිමුඛයෙහිද; පචචුපඨිතං එළඹසිටියේය; මෙත්තංවචීකමමං, මෛත්‍රීසහගතවාක්කර්මය; —ප—මෙත්තංමනොකමමං, මෛත්‍රීසහගතමනොකර්මය; පචචුපඨිතංහොති, එළඹසිටියේවෙයි; භනෙත, සඞ්ඝීනි! තස්සමයහං, ඒමට, එවංහොති, මෙසේඅදහස්වෙයි; අහං, මම; යං, යම්හෙයකින්, සකංචිත්තං, සියයිත; නික්කිපිත්වා, තබා; ඉමෙසං ආයසමනතානං, මේඇයුම්මතුන්ලාගේ;

නං චිත්තස්ස වසෙන වත්තෙතය්‍යන්ති සොඛෝ අහංභන්තෙ සකං චිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මන්තානං චිත්තස්ස වසෙන වත්තාමි. නා නාභිඛෝ නෝ භන්තෙ කායා එකච්චන්න මඤ්ඤදු චිත්තන්ති.

ආයස්මාපි ඛෝ නන්දියෝ—පෙ—ආයස්මා පිඛෝ කිඹිලෝ භගවන්තං එතදවොච මයහම්පි ඛෝ භන්තෙ එවං හොති. ලාභාවතමෙ සුලඛංවතමෙ යොහං එවරූපෙහි සබ්‍රහ්මචාරීහි සඞ්ං විහරාමීති. තස්සමයහං භන්තෙ ඉමෙසු ආයස්මන්තෙසු මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨිතං ආවීචෙවරහොච. මෙත්තං වචීකම්මං පච්චුපට්ඨිතං ආවීචෙවරහොච. මෙත්තංමනොකම්මං පච්චුපට්ඨිතං ආවීචෙවරහොච. තස්සමයහං භන්තෙ එවංහොති. යන්නූනාහං සකංචිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසඤ්ඤව ආයස්මන්තා නං චිත්තස්ස වසෙන වත්තෙතය්‍යන්ති. සොඛෝ අහංභන්තෙ සකංචිත්තං නික්ඛිපිත්වා ඉමෙසං යෙව ආයස්මන්තානං චිත්තස්ස වසෙනවත්තාමි.

චිත්තස්සවසෙන, සිත්වශයෙන්; වත්තෙතය්‍යංඉති, පවත්නෙම් නම්; නූන, යෙහෙකැයිකියායි; භන්තෙ, සවාමිනි! සොඛොඅහං ඒම්ම; සකං චිත්තං, සියයිත; නික්ඛිපිත්වා, තබා; ඉමෙසං ආයස්මන්තානං, මේආයුෂ්මතුන්ගේ; චිත්තස්සවසෙනඑව; සිත් වශයෙන්ම; වත්තාමි, පවතිම්; භන්තෙ, සවාමිනි! නෝ, අපගේ; කායා, ශරීරයෝ; නානාභිඛෝ, මැටිපිටිආදියමෙන්මැඩඑකතු නොකටහැකිබැවින්වෙන්වූහ; චිත්තංවපන, සිතවනාහී; එකං මඤ්ඤදු; සඞ්තනිරන්තර අවිඝාතිතසමඝාතන අවිවශයෙන් එකක්මෙනි; එකනමකගේ පාත්‍රාමලඝෘණිම් සිවුරු කිලිවිම්මා දියදූක නොකියාම එයතමන්ගේ කටයුත්තක්මෙන්සිතා පාත්‍රා පිසිමිසිවුරු ඇදීමාදිය වහාමකරණහෙයින් මෙසේ කියනලදි—

ආයස්මාපි ඛෝ නන්දියෝ, නුන්දියායුෂ්මතුන් වහන්සේද; —ප—ආයස්මාපි ඛෝ කිඹිලෝ කිඹිලායුෂ්මතුන් වහන්සේද; —ප—භගවන්තං—ඒ—වත්තාමි,

තානාහි බොා තොා භනෙන කාසා එකච පන මිඤඤ්ඣ චිත්තාංති එවං බොා මයං භනෙන්ා සම්ගහා සමෙමාදමානා අවිවදමානා බීරොදකී භූතා අඤඤමඤඤං පියවක්ඛුහි සමප සසන්තා විහරාමාති.

සාධු සාධු අනුරුඬා—කච්චිපනවෝ අනුරුඬා අපපමත්තා ආතාපි නෝ පහිතත්තා විහරථාති. තඟමයං භනෙන අපපමත්තා ආතාපිනෝ පහිතත්තා විහරාමාති. යථාකථමපන තුමෙහ අනුරුඬා අපපමත්තා ආතාපිනෝ පහිතත්තා විහරථාති. ඉධ පන භනෙන අමහාකං යෝ පඨමං ගාමතෝ පිණ්ඩාය පවික්කමති සෝ ආසනානි පඤඤපෙති පානීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙති අවක්කාරපාතිං උපට්ඨාපෙති යෝ පච්ඡාගාමතෝ පිණ්ඩාය පවික්කමති සචෙහොති භුත්තා වසෙසෝ සචෙ ආකංඛති භුඤ්ජති නොචෙ ආකංඛති. අපහරි

—ප—අනුරුඬා, අනුරුඬයෙති! සාධු සාධු, ඉතාශහපත; අනුරුඬා, අනුරුඬයෙනි; කච්චි, කිමෙක්ද? වෝ, තොපි; අපපමත්තා, සමානි අවිප්‍රවාසිවූවාහු; ආතාපිනෝ, කෙලෙස්තවන්තවිශ්‍ෂී ඇත්තාහු; පහිතත්තා, සතරමාහිමයෙහි යවනලද සිත් ඇත්තාහු; විහරථඉති, වාසයකරව් ඇයි; භනෙන්ා, සවාමීනි! යෙ අපි, තඟ, එකාන්තයෙන්; අපපමත්තා, නොපමාවූවාහු, ආතාපිනෝ, විශ්‍ෂීඇත්තාහු; පහිතත්තා, සතරමඟඇවු සිත්ඇත්තාහු, විහරාම, වාසයකරමු; යථා —ප—විහරථාති,

භනෙන, සවාමීනී! ඉධපන, මෙහිවනාහි; අමහාකං, අපඅතුරෙන්; යෝ, යමෙක් පඨමං, පළමුකොට; ගාමතෝ, ගමින්; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස හැසිරීමෙන්; පවික්කමති, පෙරලාඒද; සෝ, හෙතෙම; ආසනානි, අසුන්, පඤඤපෙති, පණවයි; පානීයං, පියයුතු ජලයද; පරිභොජනීයං, පරිභොගකටයුතුජලයද; උපට්ඨාපෙති, එළවාතබයි; අවක්කාරපාතිං, අසිරිත් පිඬුඉවත්කොට තබන බඳුන; උපට්ඨාපෙති, එළවයි; යෝ, යමෙක්තෙම, පච්ඡා, පසුව; ගාමතෝ, ගමින්; පිණ්ඩාය, පිණ්ඩචරියාවෙන්; පවික්කමති, පෙරලාඒද; සචා, ඉදින්; භුත්තාවසෙසෝ, අනුභවයෙන් ඉතිරිආහාර ඇත්තේනම්? සචෙ, ඉදින්; ආකඞ්ඛති, ඉදින් කැමැත්තේනම්? භුඤ්ජති, වළඳයි; නොචෙආකඞ්ඛති, ඉදින් නොකැමැතිනම්; අපපහරිතෙවා,' ඉන්නැ සෙන නිල්තණ නැති බිමකහෝ; ඡඩ්ඩෙති, දමයි; අපපණ්ණෙ,

තෙවා ඡඩ්ඩේති. අපපාණකෙවා උදකෙ ඔපිලාපෙති. සො ආසනානි පටිසාමෙති.

පානීයං පරිභොජනීයං පටිසාමෙති. අවක්කාරපාතිං පටිසා මෙති භත්තගහං සම්මජ්ජති යො පස්සති පානීයඝටං වා පරිභොජනී යං ඝටං වා වච්චඝටං වා රිත්තං තුච්ඡං සො උපට්ඨාපෙති. සච්චසඝොති. අවිසයහං හත්ථිකාරෙන දුතියං ආමන්තෙත්වා හත්ථිලඞ්ඝකෙන උපට්ඨාපෙති. තඤ්චමයං භණ්ඩ තපපච්චයාවාවං සිඤ්ඤම පඨාඛිකං ඛො පනමයං භනෙත සබ්බරත්තිකං ධම්මියාකථාය සන්නිසිදෙම එවං ඛො මයං භනෙත අපපමත්තා ආතාපිනො පහිතත්තා විහරාමාති

ඉන්නැසෙන පණ්ඩුවන්නැති; උදකෙවා, ජලයෙහිහෝ; ඔපිලා පෙති, උල්පවාහරියි, සො, හෙතෙම; ආසනානි, අසුන්; පටිසාමෙති, තැන්පත්කරතබයි;

පානීයං, පියයුතුපැන්ද; පරිභොජනීයං, පරිභොගාහිදියද පටිසාමෙති, තැන්පත්කරයි; අවක්කාරපාතිං, වැඩිඅහරලන බඳුන; පටිසාමෙති, ඝථාසථානයෙහිතබයි; භත්තගහං, බොජුන් හල; සම්මජ්ජති, හමදියි; යො, යමෙක්තෙම; පානීයඝටංවා, පැන්තබනකලයහෝ; පරිභොජනීයඝටංවා, දියතබනකලය හෝ, වච්චඝටංවා, වැසිකිළියෙහි දියතබනකලයහෝ, රිත්තං, හිස්වූවා; තුච්ඡං, ශූන්‍යවූවා; පස්සති, දකීද; සො, හෙතෙම; උපට්ඨාපෙති, එළවාතබයි; සචෙ, ඉදින්; අස්ස, ඔහුවිසින්; අවිසයහංහොති, නොඉසිළියහැකිවේද? හත්ථිකාරෙන, හස්ත සංඥුවෙන්; දුතියං, දෙවැන්නෙකු; ආමන්තෙත්වා, අමතා; හත්ථිලඞ්ඝකෙන, දෙඅත්අමුණා අත්උඩතබා ගැන්මෙන්; උපට්ඨාපෙති, එළවාතබයි; භනෙත, සවාමීනි! මයං, අපි; තපපච්චයා, ඒකාරණයනිසා; නව්වාවංඤිම, වාග්භෙදනො කරමු; ශබ්දයෙන් පීඩානොවනු සඳහාමෙසේකරති, භනෙත, සවාමීනි! මයං, පඨාඛිකංඛො, පස්වන පස්වන දිනයන්හි; සබ්බරත්තිකං, සියලුරාත්‍රියම, ධම්මියාකථාය, දහැම්කථාවෙන් යුක්තව; සන්නිසිදෙම, සමඟිවහිදිමු, භනෙත, සවාමීනි! එවංඛො, මෙපරිද්දෙන්, මයං, අපි; අපපමත්තා, අප්‍රමාදවූවාහු; ආතා පිනො, වීර්‍යවත්වූවාහු; පහිතත්තා, සිවුමඟයැවුසිත්ඇත්තාහු; විහරාමඉති, වෙසෙමුයි; අනුරුඛා, අනුරුඛයෙනි! සාධු සාධු, ඉතායශපත; අනුරාඛා, අනුරුඛයෙනි! එවංඅපපමත්තානං, —ප—වො, තොපට; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මිනිස්දහමටවැඩිවූ;

සාධු සාධු අනුරුඬා අපි පන වෝ අනුරුඬා එවං අපප
මත්තානං ආතාපිනං පහිතත්තානං විහරතං උත්තරිමනුස්ස
ධම්මා අලමරිය විසෙසෝ අධිගතෝ ඵාසු විහාරෝති කිං
හි නෝ සියා භන්තෙ ඉධ මයං භන්තෙ යාවදෙව ආකංඛාම
විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං
සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ
විහරාම.

අයං බෝ නෝ භන්තෙ අම්හාකං අපපමත්තානං ආතාපිනං
පහිතත්තානං විහරතං උත්තරි මනුස්ස ධම්මා අලමරිය විසෙ
සෝ අධිගතෝ ඵාසු විහාරෝති.

සාධු සාධු අනුරුඬා,—එතස්ස පන වෝ අනුරුඬා විහාරස්ස
සමතික්කමාය එතස්ස විහාරස්ස පටිපස්සඬ්ධියා අට්ඨ ඉමානි
උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරියවිසෙසෝ අධිගතෝ ඵාසු විහා
රෝති. කිංහි නෝ සියා භන්තෙ,—ඉධ මයං භන්තෙ යාවදෙව
ආකංඛාම විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං
චෙතසෝ එකෝදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීති
සුඛං දුතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාම. එතස්ස භන්තෙ විහා
රස්ස. සමතික්කමාය. එතස්ස විහාරස්ස. පටිපස්සඬ්ධියා අය
මිමෙ අට්ඨ උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරිය විසෙසෝ අධිගතෝ
ඵාසු විහාරෝති.

අලමරියවිසෙසෝ, ආර්‍යභාවයකිරීමට සම්පිවූවිශෙෂලොවු
තුරාදහමක්වූ; ඵාසුවිහාරෝ, සැපවිහරණයක්; අධිගතෝ,
ලබාකලද්දේ; අපි පන, ඇත්තේද; අලමරියවිසෙසොයන්නට
"ඤාණදස්සන,,යන්නළුක්කොට ඇතැම්පොත්හිපෑණේ; අපි
හානියක් නොවා හෙයින්ද ලෝකුත්තර වාරයෙහිළුසේඇති
හෙයින්ද, මෙසේයෙදිමු, භන්තෙ, සවාමීනි! කිංහි නොඝිඨා,
කිමෙකළුසේනොවන්නේද? වන්ණේමැයි; භන්තෙ, සවාමීනි!
ඉධ, මෙහි; මයං, අපි; යාවදෙව, යම්දිනයෙක; ආකඞ්ඛාම,
කැමැතිවෙමුනම්; (එකණෙක්) විවිච්චෙවකාමෙහි—ප—පඨම
ජ්ඣානං, ප්‍රථමධ්‍යානයට, උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරාම්; වාසය
කරමු;

භන්තෙ, සවාමීනි! අපපමත්තානං, අප්‍රමාදවූ; ආතාපිනං, වීර්‍ය්‍ය
වත්වූ, පහිතත්තානං, සතරමාර්ගයෙහි යැවූ සිත්ඇතිව;
විහරතං, වාසයකරන්නාවූ; නොඅම්හාකං, අපවිසින්; උත්තරි

සාධු සාධු අනුරුඬා,—එතස්සපනවෝ අනුරුඬා විහාරස්ස සමතික්කමාය එතස්සවිහාරස්ස. පටිපදස්සඬියා අත්ථෙසුකු උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරිය විසෙසෝ අධිගතෝ ඵාසුවිහාරෝති; කිංහි නෝසියා භන්තෙ?—ඉධ මයං භන්තෙ. යාව දෙව. ආකංඛාම පීතියාව. විරාගා උපෙක්ඛකාව විහරාම. සතාව සම්පජානා සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙම යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛවිහාරීති. තත්‍ර යඤ්ඤානං උපසම්පජ්ජවිහරාම. එතස්සහන්තෙ විහාරස්ස. සමතික්කමාය. එතස්ස විහාරස්ස පටිපදස්සඬියා අයම්ඤෙසුකු උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරිය විසෙසෝ අධිගතෝ ඵාසුවිහාරෝති

සාධු සාධු අනුරුඬා,—එතස්සපනවෝ අනුරුඬා විහාරස්ස සමතික්කමාය එතස්ස විහාරස්ස. පටිපදස්සඬියා අත්ථෙසුකු උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරියවිසෙසෝ අධිගතෝ ඵාසු විහාරෝති. කිංහිනෝ සියා භන්තෙ?—ඉධ මයං භන්තෙ යාව දෙව ආකංඛාම. සුඛස්සව පහාණා දුක්ඛස්සවපහාණා පුබ්බෙව සොමනස්ස. දෞමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සති පාරිසුඬිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාම.

එතස්ස භන්ත විහාරස්ස සමතික්කමාය. එතස්ස විහාරස්ස පටිපදස්සඬියා අයම්ඤෙසුකු උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය විසෙසෝ අධිගතෝ ඵාසුවිහාරෝති.

මනුස්සධම්මා, මිනිස්දහමටවැඩිවූ; ඵාසුවිහාරෝ, සැපවිහරණ යවූ; අයං අලමරියවිසෙසෝ, මේ ආර්‍යභාවය කිරීමට සමර්ථ ඥානදර්‍ශන විශෙෂය; අධිගතෝ, ලබනලදි; අනුරුඬා, අනුරුඬ යෙනි! එතස්සවිහාරස්ස, මේ ප්‍රථමධ්‍යාන විහරණයාගේ; සම තික්කමාය, ඉක්මීමපිණිස; පටිපදස්සඬියා, මැඩපැවැත්වීම පිණිස; අධිගතෝ, ලබනලද; අඤ්ඤෙසුකු, අන්‍යවූ; උත්තරිමනුස්ස ධම්මා,—ප—චතුත්ථජ්ඣානං, සතරවනධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරාම, වාසයකරමු;

සබ්බසෝ, සර්‍වප්‍රකාරයෙන්; රූපසඤ්ඤානං, රූපඥවන්; සම තික්කමා, ඉක්මවීමෙන්; පටිඝසඤ්ඤානං, ප්‍රතීඝසංඥවන්; අත්ථඞ්ගමා, නැසීමෙන්; නානත්තසඤ්ඤානං, නානාත්වසංඥවන්;

සාධු සාධු අනුරුඛා?--එතස්ස පන වො අනුරුඛා විහාරස්ස සමතික්කමාය එතස්ස විහාරස්ස පටිපස්සඛියා අත්ථෙසුඤ්ඤ උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය විසෙසො අධිගතො ඵාසුවිහාරොති. කිං හි නො සියා භන්තෙ ඉධ මයං භන්තෙ යාවදෙව ආකංඛාම සබ්බසො රූපසඤ්ඤානං සමතික්කමා පටිඝසඤ්ඤානං අත්ථඛමා නානත්තසඤ්ඤානං අමනසිකාරා අනන්තො ආකාසොති. ආකාසානචා යතනං උපසම්පජ්ජ විහරාම එතස්ස භගවතා විහාරස්ස. සමතික්කමාය. එතස්ස විහාරස්ස පටිපස්සඛියා. අයමෙසුඤ්ඤ උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය විසෙසො අධිගතො ඵාසු විහාරොති.

සාධු සාධු අනුරුඛා එතස්ස පනවො අනුරුඛා විහාරස්ස සමතික්කමාය. එතස්ස විහාරස්ස පටිපස්සඛියා අත්ථෙසුඤ්ඤ උත්තරි මනුස්ස ධම්මා අලමරියවිසෙසො. අධිගතො ඵාසු විහාරොති කිං හි නො සියා භන්තෙ ඉධ මයං භන්තෙ යාවදෙව ආකංඛාම සබ්බසො ආකාසානචායතනං සමතික්කම්ම අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණචායතනං උපසම්පජ්ජ විහරාම —පෙ—සබ්බසො විඤ්ඤාණචායතනං සමතික්කම්ම නත්ථිකිඤ්චි ආකිඤ්ඤඤ්ඤ යතනං උපසම්පජ්ජවිහරාම. සබ්බසො ආකිඤ්ඤඤ්ඤයතනං සමතික්කම්ම. නෙවසඤ්ඤඤ්ඤ නාසඤ්ඤඤ්ඤ යතනං උපසම්පජ්ජ විහරාම එතස්ස භගවතා විහාරස්ස. සමතික්කමාය එතස්සවිහාරස්ස. පටිපස්සඛියා අයමෙසුඤ්ඤ උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරිය විසෙසො අධිගතො ඵාසු විහාරොති

සාධු සාධු අනුරුඛා එතස්ස පන වො අනුරුඛා විහාරස්ස සමතික්කමාය එතස්ස විහාරස්ස. පටිපස්සඛියා අත්ථෙසුඤ්ඤ උත්තරිමනුස්ස ධම්මා අලමරිය ඤාණදස්සනවිසෙසො අධිගතා ඵාසුවිහාරොති

අමනසිකාරා, මෙනෙහිනොකිරීමෙන්; ආකාසො, කාසිත්‍රුග්ඝාටිමාකාසය; අනන්තොඉති, අනන්තයඝිකියා; ආකාසානචායතනං; ආකාසානචායතන සමාපත්තියව; උපසම්පජ්ජති, ළඟ, විහරාම, වාසයකරමු;—ප—

සෙසුපෙළ පෙරකි සේමැසි;

කිං හි නො සියා භන්තෙ ඉධමයං භන්තෙ යාවදෙව ආකං
ඛාම සබ්බසො නොවසඤ්ඤ. නාසඤ්ඤ් යතනං සමතික්කමම්
සඤ්ඤ සවෙදයිත නිරොධං උපසම්පජ්ජ විහරාම පඤ්ඤයව
නො දිසවා ආසවා පරික්ඛිණා හොනති එතස්ස භන්තෙ විහා
රස්ස සමතික්කමාය එතස්ස විහාරස්ස පටිපස්සඞ්ගාය අය
මඤ්ඤා උත්තරි මනුස්ස ධම්මා ආලමරිය ඤාණදස්සන විසෙ
සො අධිගන්තා ඵාසු විහාරො ඉමසමා ච මයං භන්තෙ ඵාසුවිහා
රා අඤ්ඤං ඵාසුවිහාරං උත්තරිතරං වා පණීතතරං වා නස
මනු පස්සාමාති සාධු සාධු අනුරුඬා එතසමා අනුරුඬා ඵාසු
විහාරා අඤ්ඤ ඵාසුවිහාරො උත්තරිතරොවා පණීත තරො
වා නත්ථීති අථඛො භගවා ආයස්මන්තම අනුරුඬං ආය
සමන්තං ච නන්දියං ආයස්මන්තං ච කිඹිලං ධම්මියා කථාය
සන්දස්සෙත්වා සමාද පෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහං සෙත්වා
උට්ඨායාසනා පක්කාමි අථඛො ආයස්මාව අනුරුඬො ආයස්මාව
නන්දියා ආයස්මාව කිඹිලා භගවන්තං අනුසංසා වෙත්වා
තතො පටිනි වත්තිත්වා ආයස්මාව නන්දියො ආයස්මාව කිඹි
ලා ආයස්මන්තං අනුරුඬං එතදවොචුං කින්නුමයං ආයස්ම
තො අනුරුඬස්ස එවමාරොචිමහ ඉමාසඤ ඉමාසංව විහාර
සමාපත්තීනං මයං ලාභිනොති යං නො ආයස්මා අනුරුඬො

සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං, නිරොධසමාපත්තියව; උපසම්පජ්ජ,
ළඟ; විහරාම, වාසයකරමු; පඤ්ඤායව, විදර්‍ශනාවෙන්ද;
දිසවා, දැක; නො, අපගේ; ආසවා, ආශ්‍රවයෝ; පරික්ඛිණා
හොනති, ක්‍ෂයවූවාහුවෙත්; එතස්ස—ප—භන්තෙ, ස්වාමීනි!
ඉමසමා ඵාසුවිහාරා, අවෙදයිතසැපඇති නිරොධසමාපත්ති සැප
විහරණයටවඩා; උත්තරිතරංවා, වැඩිතරම්වූද; පණීතතරංවා,
අතිශයින් ප්‍රණීතවූද; අඤ්ඤං ඵාසුවිහාරං, අනික්සැපවිහරණ
යක්; මයං, අපි; න සමනුපස්සාමඉති, නුවණින් නොමදකිමුයි
අනුරුඬා, අනුරුඬයෙනි! සාධු සාධු, ඉතායහපත; එතසමා
ඵාසුවිහාරා, මේ සැපවිහරණයටවඩා; උත්තරිතරොවා, වැඩිවූද;
පණීතතරොවා, ඉතාප්‍රණීතවූද; අඤ්ඤඵාසුවිහාරො, අනික්
සැපවිහරණයක්; නත්ථිති, නැතැයි; අථඛො—ප—ධම්මියා
කථාය, සමගිරස අනුසසින්යුක් දැහැමිකථාවෙන්; සංදස්සෙත්වා,

භගවතො සම්මුඛා යාව ආසවානං ඛයා පකාසෙතීති. නඛො මේ ආයසමතෙතා එවමාරොචෙසුං. ඉමාසඛ ඉමාසඛ විහාර සමාපත්තීනං මයං ලාභිනොති. අපිච මේ ආයසමන්තානං චෙතසා චෙතො පරිචචිදිතො. ඉමාසඛ ඉමාසඛ විහාරසමා පත්තීනං ඉමෙ ආයසමන්තා ලාභිනොති. දෙවතාපිමේ එත මත්ථං ආරොචෙසුං ඉමාසඛ ඉමාසඛ විහාරසමාපත්තීනං ආයසමතෙතා ලාභිනොති. තමෙනං භගවතා පඤ්හාභිපුච්ඡිත බ්‍යාකතනති.

අථඛො දීඝො පරජතො යකඛා යෙන භගවා තෙනුප සඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතොඛො දීඝො පරජතො යකඛා භග වන්තං එතදවොච ලාභා භන්තෙ වජ්ජීනං සුලඛලාභා වජ්ජිපජ්ජා යත්ථ තථාගතො විහරති. අරහං සම්මා සම්බුඛො. ඉමෙච තයො කුලපුත්තා ආයසමාච අනුරුඛො ආයසමාච නන්දියො ආයසමාච කිඹිලොති. දීඝස්ස පරජනස්ස යකඛස්ස සදදං සුත්වා

කරුණුදක්වා; සමාදපෙත්වා, සමාදන්කරවා; සමුත්තෙජෙත්වා, තෙදගන්වා; සංපහංසෙත්වා, සතුටුකොට; උට්ඨායාසනා, හුනස් නෙන් නැඟිට; පක්කාමි, වැඩිසේක; අථඛො—ප—භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; අනුසංසාවෙත්වා, පාසිවුරුගෙණ අනු ගමන්කොට; තතොඒව, නවතිව්‍යනබුඛාඤුනයෙන්ම; පටිනිව ත්තිත්වා, කැවතී; ආයසමා—ප—එතං, මෙය; අවොචුං, කීහු; මයං, අපි; ඉමාසඛඉමාසඛ විහාරසමාපත්තීනං, මේ මේ විහාර සමාපත්තීන්; ලාභිනො, ලැබුවෙමුසි; මයං, අපි; ආයසමතෙතා අනුරුඛස්ස, අනුරුඛා යුෂ්මතුන්ට; කින්නු, කිමෙක්ද? එවං ආරොචිමහ, මෙසේ දැන්විමුද?

ආයස්මාඅනුරුඛො, අනුරුඛායුෂ්මත්තෙම; භගවතොසම්මුඛා, බුදුන්හමුවෙහි; යාවආසවක්ඛයා, රහත්බවදක්වා; යං, යම් උතුරුමිනිස්දහමක්; පකාසෙසි, පහළකෙළේද? එහෙයිනි, තම්ගුණය ප්‍රකාශකිරීමෙන් ලජ්ජිතව මෙසේ විචාලෝ; මයං, අපි; ඉමාසඛඉමාසඛ විහාරසමාපත්තීනං, මේ මේ විහාරසමා

භුම්මා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. ලාභා වත භො වජ්ජීනං, සුලඬ්ලාභා වජ්ජීපජාය. යත්ථ තථාගතො විහරති. අරහං සම්මා සම්බුඬ්ඩො. ඉමේව තයො කුලපුත්තා ආයස්මා ච අනුරුඬ්ඩො ආයස්මා ච නන්දියො ආයස්මා ච කිම්බිලොති. චතුම්මහාරාජිකා දෙවා—පෙ—තාවතිංසා දෙවා—යාමා දෙවා—තුසිතා දෙවා—නිම්මාණරතී දෙවා—පරනිම්මිත වස වත්තිනො දෙවා—බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. ලාභා වත භො වජ්ජීනං. සුලඬ්ලාභා වජ්ජීපජාය. යත්ථ තථාගතො විහරති අරහං සම්මා සම්බුඬ්ඩො. ඉමේ ච තයො කුලපුත්තා ආයස්මා ච අනුරුඬ්ඩො. ආයස්මා ච නන්දියො ආයස්මා ච කිම්බිලොති. ඉතිහා තෙ ආයස්මන්තා තෙන ඛණෙන තෙන මුහුත්තෙන. යාව බ්‍රහ්මලොකා විදිතා අහෙසුං. එවමෙතං දීඝ එවමෙතං දීඝ—යසමා පි දීඝකුලා එතෙ තයො කුලපුත්තා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතා. තථෙපි කුලං එතෙතයො කුලපුත්තෙ පසන්නාචිත්තං අනුස්සරෙය්‍ය. තස්ස පස්ස කුලස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය

පත්තින්; ලාභිනො, ලැබූවෙමුයි; ආයස්මන්තෙනා, ආයුෂ්මත්හු; මෙ, මට; එවං, මෙසේ; නආරොචෙසුං, නොදන්වූහ; අපිච, යලිත්; මේ, මාවිසින්; චෙතසා, මානසිකින්; ආයස්මන්තානං, ආයුෂ්මතුන්ගේ; චෙතො, සිත; පරිච්ච, පිරිසිඳ; ඉමාසචඉමා සච විහාරසමාපත්තීනං, මේමේවිහාරසමාපත්තීන්; ලාභිනෙ, ලාභීහුයයි; විදිතො, දක්නාලදි; මෙ, මට; දෙවතාපි, දෙවතා චෝද; එතං අත්ථං, මේකාරණය; ආරොචෙසුං, දන්වූහ; ඉමා සච—ප—භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; පඤ්හාභි පුඨෙන, ප්‍රශ්නවිචාරණලද්දුවු මාවිසින්; එතං, මේකාරණය; බ්‍යාකතං, ප්‍රකාශකරණලදි; අථඛො, ඉක්බිති; පරජනො, පරජනතම්වූ; දීඝොයකෙඛා, දීඝීනම් යක්ෂසෙනාපතිතෙම; යෙන—ප—එතදවොච, මේකුලපුත්‍රයන්ගේගුණය ඔවුන්වසඟවා ගෙණ සිටින්ට නොදෙමි බඹලොව දක්වා ප්‍රසිද්ධකරන්නෙමියි සිතා බුදුන්වෙත එළඹ මෙසේ කීය,

භනෙත, සඞ්ඝමිනි! යත්ථ, යම්තැනක; අරහං, පව්නැසුවාවූ; සම්මා සම්බුඬ්ඩො, සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; තථාගතො, තථාගතයන්වහන්සේ; විහරති, වාසයකරණසේක්ද; ආයස්මාව—ප - ඉමෙතයො කුල පුත්තා, මේකුලපුත්‍රයෝතුන්දෙන; වෙසෙත්ද, එබදුවූ;

යස්මාපි දීඝ කුලපරිවට්ටා එතෙ තයෝ කුලපුත්තා අගා රසමා අනගාරියං පබ්බජිතා, සොවෙපි කුලපරිවට්ටෝ එතෙ තයෝ කුලපුත්තෙ පඝන්නාචිත්තා අනුසසරෙයය තස්ස පස්ස කුලපරිවට්ටස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය,

---

වජ්ජිනං, වැදුරවවැසිගන්ව; ලාභා, ලාභයි; වජ්ජිපජාය, වැදුරට වැසි ප්‍රජාවවිසින්; සුලඛලාභා, මොනවටලබනලදලාභයි; තථා ගතගන්වහන්සේන් මේ කුලපුත්‍රයන්තුන්නමත් දකින්ට වඳින්ට පුදන්ට ලබත්නම් ඔවුන්ට මහත් ලාභයයි යුසේයි;

පරජනසස, පරජනනම්වූ; දීඝසසගකඛස්ස, දීඝීනම් යක්ෂසෙනා පතියාගේ; සද්දං, යක්ෂානුභාවයෙන් වැදුරට මැඩ මහත්සේ නඟනලද කීර්තිඝොෂාශබ්දය; සුත්වා, අසා; භුම්මාදෙවා, භූම්‍යා ශ්‍රිතදෙවියෝ; සද්දං, එයින් ජනිත කීර්තිශබ්දය; අසෙසාසුං, ඇසූහ; භුම්මානංදෙවානං, බූමාට්ඨදෙවියන්ගේ; සද්දංසුත්වා, ශබ්ද ශ්‍රවණයකොට; සද්දං—ප—චාතුම්මහාරාජිකාදෙවා, සිවුමහරජය වැසි දෙවියෝ;—තාවතිංසාදෙවා, තව්තිසාවැසි දෙවියෝ;-යාමා දෙවා, යාමදෙව්ලෝවැසිදෙවියෝ=තුසිතාදෙවා, තුසිතනම්දෙව් ලෝ වැසි දෙවියෝ; නිම්මාණරතීදෙවා, නිර්මාණරතී දෙව්ලෝ වැසිදෙව්යෝ; පරනිම්මිතවසවත්තිනෙ දෙවා, පරනිම්මිතවස වත්තී දෙව්ලෝවැසි දෙවියෝ; බ්‍රහමකායිකාදෙවා, බඹතලවැසි දෙවියෝ—ප—ශබ්ද ශ්‍රවණයකළාහුයි;

ඉති, මෙසේ; ඉහ, මෙහිලා; තෙඅායස්මන්තෙනා, ඒ ආයුෂ්මත්හු; තෙනඛණෙන, එකෙණෙහි; තෙන මුහුත්තෙන, ඒ මොහොතින්; යාවබ්‍රහමලොකා,බඹලොවදක්වා; විදිතාඅහෙසුං, ප්‍රසිඬවූහ;

දීඝ, දීඝීය! එතං, මේකාරණය; එවං, මෙසේය,—ප—යස්මාකුලාඅපි, යම්කුලයකිත්‍රුත්; එතෙතයොකුලපුත්තා, මේ කුලපුත්‍රයෝතුන්නම; අගාරස්මා, ගිහිගෙන්නික්ම; අනගාරියං, සාසනයෙහි; පබ්බජිතා, පැවිදිවූවාහුද; තංකුලං, ඒකුලයතෙම; පඝන්නාචිත්තං, සිත්පහන්කොට; එතෙතයොකුලපුත්තෙ, මේ කුලපුත්‍රයන්තුන්නම; අනුසසරෙයය, සිහිකරන්නේද; තස්ස කුලස්සඅපි, ඒකුලයටද; දීඝරත්තං, බොහෝකාලයක් මුලුල් ලෙහි; හිතාය, වැඩදිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; අස්ස, වන්නේය; —ප—යස්මාපිකුලපරිවට්ටා, යම් කුලපරම්පරාවකින්;-ප-සොපි කුලපරිවට්ටෝ, ඒකුලපරම්පරාවත්—ප— දීඝරත්තංඅනු "සමා සාහස්සරත්තිසබ්දසෙට ඉකාරයට" දීඝා හාවසෙසකදෙසෙහි වරත්තස්ස" යන සූත්‍රයෙන් අකාරාදෙසවූතැනි;

යසමාපි දීඝගාමා එතෙ තයො කුලපුත්තා අගාරසමා අන
ගාරියං පබ්බජිතා, සො වෙපිඝාමෝ එතෙතයො කුලපුත්තෙ
පසන්නාචිත්තෙතා අනුසසරෙය්‍ය, තසස පසස ගාමසස දීඝරත්තං
හිතාය සුඛාය,

යසමාපි දීඝනිගමා එතෙ තයො කුලපුත්තා අගාරසමා
අනගාරියං පබ්බජිතා. සොවෙපි නිගමෝ එතෙ තයො කුල
පුත්තෙ පසන්නාචිත්තෙතා අනුසසරෙය්‍ය. තසස පසසනි ගමසස.
දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය.

යසමාපිදීඝ නගරා එතෙ තයො කුලපුත්තා අගාරසමා අන
ගාරියං පබ්බජිතා තවෙපි නගරං එතෙ තයො කුලපුත්තෙ
පසන්නාචිත්තං අනුසසරෙය්‍ය තසස පසස නගරසස දීඝරත්තං
හිතාය සුඛාය. යසමාපිදීඝ ජනපදෘ එතෙතයො කුලපුත්තා
අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතා සොවෙපි ජනපදෙ එතෙ
තයො කුලපුත්තෙ පසන්නාචිත්තා අනුසසරෙය්‍ය තසස ජන
පදසස දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය.

සඛබ වෙපි දීඝ ඛත්තියා එතෙතයො කුලපුත්තෙ පසන්න
චිත්තා අනුසසරෙය්‍යුං. සබෙබසානං පසස ඛත්තියානං දීඝරත්තං.
හිතාය සුඛාය.

සබෙබවෙපි දීඝ බ්‍රාහමණා එතෙ තයො කුලපුත්තෙ පසන්න
චිත්තා අනුසසරෙය්‍යුං සබෙබසානං පසස බ්‍රාහමණානං දීඝ
රත්තං හිතාය සුඛාය.

සබෙබවෙපි දීඝ වෙසසා එතෙ තයො කුලපුත්තෙ පසන්න
චිත්තා අනුසසරෙය්‍යුං සබෙබසානං පසස වෙසසානං දීඝරත්තං
හිතාය සුඛාය?

සබෙබවෙපි දීඝ සුදදා එතෙ තයො කුලපුත්තෙ පසන්න
චිත්තා අනුසසරෙය්‍යුං. සබෙබසානං පසස සුදදානං දීඝරත්තං
හිතාය සුඛාය,

යසමාගාමාඅපි, යම්ගමකින්;—යස්මාපිනිගමා, යම් නියම්ගම
කින්;—යස්මානගරාඅපි, යම්නුවරකින්; යස්මාජනපදඅපි, යම්
දනව්වකින්;—ප—

දීඝ, දීඝීයක්‍ෂසෙනාපතිය! වෙ, ඉදින්; සබෙබඅපිඛත්තියා,
සියලු ක්‍ෂත්‍රියයෝ; එතෙතයො කුලපුත්තා, මේ කුලපුත්‍රයින්
තුන්නම; පසාදචිත්තා, පහන්සිත්ඇත්තාහු; අනුසසරෙය්‍යුං,
සිහිකරන්නාහුද? සබෙබසානංඛත්තියානං, සියලුක්‍ෂත්‍රියයන්ට;
දීඝරත්තං, බොහෝකාලයක් මුලුල්ලෙහි; හිතාය, වැඩපිණිස;
සුඛාය, සැපපිණිස; අසස, මේන්නේය; සබෙබපිබ්‍රාහමණ, සියලු
බ්‍රාහමණයෝ; සබෙබපිවෙසසා, සියලුවෛශ්‍යයෝ; සබෙබපි
සුද්දා, සියලු ශූද්‍රයෝ;—ප—

සදෙවකෝ වෙපි දීඝ ලොකෝ සමාරකෝ සබ්‍රහ්මකෝ සස්සමණබ්‍රාහ්මණිපජා සදෙව මනුස්සා එතෙ තයෝ කුලපුත්තෙ පසන්නචිත්තා අනුස්සරෙය්‍ය, සදෙවකස්ස පස්සලොකස්ස සමාරකස්ස සබ්‍රහ්මකස්ස සස්සමණබ්‍රාහ්මණියාපජාය, සදේව මනුස්සාය දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය.

පස්ස දීඝ යාව වෙතෙ තයොකුලපුත්තා බහුජනහිතායපටිපන්නා බහුජන සුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්‍ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සානන්ති,

ඉදමවොච භගවා, අත්තමනෝ දීඝෝ පරජනෝ ඉතිහා භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දීති;;

චූලගොසිඞ්ඝ සූත්‍රය පඤ්චම (1) (5)

දීඝ, දීඝය! සදෙවකෝ, දෙවියන්සහිතවූ; සමාරකෝ, මරුන් සහිතවූ; සබ්‍රහ්මකෝ, බඹුන්සහිතවූ; සස්සමණබ්‍රහ්මණී, මහණ බමුණන්සහිතවූ; සදෙවමනුස්සා, දෙව්මිනිසුන් සහිතවූ; පජා, ප්‍රජාවවූ; ලොකෝ, සියලු ලෝවැසිතෙම; එතෙකයෝ කුල පුත්‍රෝ, මේකුලපුත්‍රයින් තුන්නම; පසන්නචිත්තා, පහන්සිත් ඇත්තාහු; අනුස්සරෙය්‍ය, සිහිකරන්නේද; සදෙවකස්ස—ප—සුඛායඅස්ස, සැපපිණිස වන්නේය;

දීඝ, දීඝයඣසෙනාපතිය ! යාව, යම්තාක්; එතෙතයෝ කුලපුත්තා, මේකුලපුත්‍රයෝ තුන්නම; බහුජනහිතාය, බොහෝ දෙනාට වැඩපිණිස; බහුජනසුඛාය, බොහෝදෙනාට සැපපිණිස! ලොකානුකම්පාය, ලොවට අනුකම්පාපිණිස; දෙවමනුස්සානං, දෙව්මිනිසුන්ට; අත්‍ථාය, වැඩපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; පටි[illegible]නා, පිළිපන්නාහුය; පස්ස, ඒ මේ යහපත් ආකාරය බලවයි වදුළේක;—ඉමදවොච—ප—අභිනන්දීති—

චූලගොසිඞ්ඝ සූත්‍රාවණ්ණනාව නිමි.

එවං මෙසුතං එකං සමයං—භගවා ගොසිඞ්ගසාල වනදායෙ විහරති, සම්බහුලෙහි අභිඤ්ඤාතෙහි ථෙරෙහි සාවකෙහි සද්ධිං ආයසමතාව සාරිපුත්තෙන, ආයසමතාව මහාමොග්ගල්ලානෙන, ආයසමතාව මහාකස්සපෙන, ආයසමතාව අනුරුඬෙන, ආයසමතාව රෙවතෙන, ආයසමතාව ආනන්දෙන, අඤ්ඤෙහිච අභිඤ්ඤාතෙහි අභිඤ්ඤාතෙහි ථෙරෙහි සාවකෙහි සද්ධිං,

---

එවං මෙසුතං, මෙ,—එකංසමයං, එක්කලෙක; භගවා භග්‍යවතුන්වහන්සේ; ගොසිඞ්ගසාලවනදායෙ, ගොසිඞ්ගසාලවන නම් අරණ්‍යයෙහි; අභිඤ්ඤාතෙ අභිඤ්ඤාතෙහි; සියලුතැන ප්‍රකටවූ; ථෙරෙහි, ප්‍රාතිමෝක්ෂසංවරාදී සත්පිරිගුණධර්මයෙන් යුක්ත හෙයින් සථවිරවූ; සම්බහුලෙහි, තිස්දහසක් පමණ හෙයින් බොහෝවූ; සාවකෙහි සද්ධිං, ධර්මශ්‍රවණානන්තයෙහි අර්හත්වුහෙයින් ශ්‍රාවකනාමවූ අග්‍රශ්‍රාවක දෙනම් එක්ව; එනම්? සාරිපුත්තෙන ආයස්මතාව, ශාරිපුත්‍ර ස්වාමීන්වහන්සේද; මහාමොග්ගල්ලානෙන ආයස්මතාව, මහාමෞද්ගල්‍යායන ස්වාමීන්වහන්සේද; මහාකස්සපෙන ආයස්මතාව, මහාකාශ්‍යප ස්වාමීන්වහන්සේද; අනුරුඬෙන ආයස්මතාව, අනුරුද්ධ ස්වාමීන්වහන්සේද; රෙවතෙන ආයස්මතාව, රෙවත ස්වාමීන්වහන්සේද; ආනන්දෙන ආයස්මතාව, ආනන්ද ස්වාමීන්වහන්සේද; (යනාදීවූ) අඤ්ඤෙහි, මෙයින් අන්‍යවූ; අභිඤ්ඤාතෙහි අභිඤ්ඤාතෙහි, අතිශයින් ප්‍රසිද්ධවූ; ථෙරෙහි සාවකෙහි සද්ධිං, සථවිරශ්‍රාවකයින්වහන්සේලා සමග; විහරති, වැඩවාසය කරණසේක; අන්‍යසූත්‍රාන්තායන්හි ප්‍රථමයෙන් ගොචරග්‍රාමය දක්වා පසුව වාසස්ථානය දක්වීම සිරිතයි, මේසූත්‍රයෙහි ගොචර ග්‍රාමය අනියමිතයෙයින් වාසස්ථානය පමණක් දක්වනලදි මෙය අරණ්‍යය නිදනකොට ඇති සූත්‍රයයි යෙකි;

මෙහි පහළවූනම්ඇති මහොත්තමයෝ වනාහි [illegible] සූත්‍රාන්ත ධර්මදෙශනාවෙන්ද, අභිනිෂ්ක්‍රමණයෙන්ද සසුනඹරෙහි හිරසඳසේ ප්‍රකටවූවෝයි; එසේම මහාප්‍රාඥයින්ගෙන්ද, සෘඩිමත්ගෙන්ද, ධූතවාදීන්ගෙන්ද, දිව්‍යචක්ෂුලාභීන්ගෙන්ද, ධ්‍යායින්අතුරෙන්ද, බහුශ්‍රැතයින්අතුරෙන් පිළිවෙළින් අග්‍රතනතුරුලත් මහාශ්‍රාවකයෝයි, උන්වහන්සේලාත් එබඳුම භික්ෂූන්ගෙණ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ පිරිවරා වැඩසිටියාහුයයි දතයුතුයි;

අථඛෝ ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානෝ සායණ්හ සමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨිතෝ යේනා යස්මා මහාකස්සපෝ තේනුප සඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං මහාකස්සපං එතදවොච. ආයාමාවුසෝ කස්සප යේනා යස්මා සාරිපුත්තෝනා තේනුප සඞ්කමිස්සාම ධම්ම සවණායාති, එවමාවුසෝතිඛෝ ආයස්මා මහාකස්සපෝ ආයස්මතෝ මහාමොග්ගල්ලානස්ස පච්චස්සෝසි. අථඛෝ ආයස්මාච මහාමොග්ගල්ලානෝ ආයස්මාච මහාකස්සපෝ ආයස්මාච අනුරුඞ්ධෝ යේනා යස්මා සාරිපුත්තෝනා තේනුප සංකම්මිංසු. ධම්මසවණාය අද්දසාඛෝ ආයස්මා ආනන්දෝ ආයස්මන්තංච මහාමොග්ගල්ලානං. ආයස්මන්තංච මහාකස්සපං. ආයස්මන්තංච අනුරුඞ්ධං. යේනා යස්මා සාරිපුත්තෝනා තේනුප සඞ්කමිත්වා ධම්මසවණාය දිස්වාන යේනා යස්මා රේවතෝ තේනුපසඞ්කම්. උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්ත රේවතං එතද වොච. උපසඞ්කමන්තා ඛෝ අමූ ආවුසෝ රේවත සප්පුරිසා. යේනා යස්මා සාරිපුත්තෝනා තේන ධම්මසවණාය. ආයාමාවුසෝ

අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානෝ, මහාමෞද්ග ල්‍යායනා යුෂ්මතුන්වහන්සේ; සායණ්හසමයං, සවස්කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, පලසමවතින්; වුට්ඨිතෝ, නැගිටියේ; ආයස්මාමහා කස්සපෝ,—ප—ආවුසොකස්සප! කාශ්‍යපායුෂ්මත්නි! ආයස්මා සාරිපුත්තෝනා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්; යේන, යම්තැනෙක්හිද; ධම්ම සවණාය, බණඇසිම්පිණිස; තේන, එතැන්හි; උපසඞ්කමිස්සාම, එළඹෙන්නෙමුයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! එවංඉතිඛෝ, එසේයයි; ආයස්මා මහාකස්සපෝ—ප—පච්චස්සෝසි, පිළිවදන්දුන්නේයි; අථඛෝ ආයස්මාච—ප—ධම්මසවණාය, බණඇසීමට; උපසඞ්ක මන්තෝ, එළඹෙන්නවුන්; අද්දසාඛෝ, දුටුයේය; දිස්වාන, දැක; යේනා—ප—ආවුසෝ රේවත, ඇවැත්නිරේවතයෙනි! අමූසප්පු රිසා, තෙල සත්පුරුෂයෝ; ධම්මසවණාය, බණඇසීමට; උප සඞ්කමන්තාඛෝ, එළඹෙන්නාහ; ආයාම, යමු,—ප—ආයස්මා සාරිපුත්තෝනා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේ; දූරතොව, දුරින්ම; ආගච්ඡන්තෝනා, එන්නවුන්; අද්දසාඛෝ, දුටුයේය; දිස්වාන, දැක; ආයස්මන්තං ආනන්දං, ආනන්ද යුෂ්මතුන්වහන්සේට; එතං, මේය; අවොච, කීයේය; ආයස්මාආනන්දෝ, ආනන්ද යුෂ්මතුන් වහන්සේ; එතුඛෝ, ඒවාමැයි; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ගේ; උපඨාකස්ස, උපස්ථායකවූ; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්

රෙවත යෙනා යසමා සාරිපුත්තෙනා තෙනුපසඞ්කමිංසුම. ධම්ම සවණායාති. එවමාවුසොතිඛො ආයසමා රෙවතො ආයසමතො ආනන්දස්ස පච්චස්සොසි. අථඛො ආයසමාව රෙවතො ආයසමාව ආනන්දෙ යෙනා යසමා සාරිපුත්තෙනා තෙනුපසඞ්කමිංසු ධම්මසවණාය.

අද්දසාඛො ආයසමා සාරිපුත්තෙනා ආයසමන්තඤව රෙවතං ආයසමන්තඤව ආනන්දං දූරතොව ආගච්ඡන්තෙන. දිස්වා ආයසමන්තං ආනන්දං එතදවොච. එතුඛො ආයසමා ආනන්දෙ සාගතං ආයසමතො ආනන්දස්ස. භගවතො උපට්ඨාකස්ස භගවතො සන්තිකාවචරස්ස. රමණීයං ආවුසො ආනන්ද ගොසිඞ්ග සාල වනං. දෙසිනාරත්තී සබ්බපාලි ඵුල්ලා සාලා. දිබ්බාමඤ්ඤ ගන්ධා සම්පවන්ති. ඤථං රූපෙන ආවුසො ආනන්ද භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති. ඉධාවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛු බහුස්සුතො හොති සුතධරෝ සුතසන්නිචයෝ. යෙතෙධම්මා ආදිකල්‍යාණ මජ්ඣෙකල්‍යාණ පරියොසානකල්‍යාණ සාත්ථා සබ්‍යඤ්ජනා. කෙවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභි වදනති. තථාරූපාස්ස ධම්මා බහුස්සුතා හොනති. ධතා වචසා

සේඛේ; සන්තිකාවචරස්ස, සමීපචාරීවූ; ආයස්මතො ආනන්දස්ස, ආනන්ද යුෂ්මතුන්වහන්සේට; සාගතං, යහපත්ගමනක්වේවා; අධිකමණ්ඩයෙන් යුදිතබැවින්ද; අනුමතිපුවඤ්ච කුඛාතැනින් පවන්ගතයුතු බැවින්ද ඒ පස්මහතෙරුන්අතුරෙන් සංඝනවක ආනන්දස්ථවිරයන්ගෙන්ම ප්‍රථමකොට විවාළේසි;

ආනන්ද, ආනන්දය! ගොසිඞ්ගසාලවනං, ගොසිඞ්ගසාලවනය; රමණීයං, වනරාමණෙය්‍ය පුද්ගලරාමණෙය යත උභයා කාරයෙන්ම සිත්කලුය; රත්‍රී, රාත්‍රිතොම; දෙසිනා, දෙස භීනය; හෙවත් අඞ්ගුත්තරනිකායාදී උපකෙලසයෙන් තොරය; සාලා, ශාලවෘක්ෂයෝ; සබ්බපාලිඵුල්ලා මුල පවන් අගතෙක්මලින් සෑදී සිටියෝය; දිබ්බාමඤ්ඤසුගන්ධා, දිව්‍ය මය සුගන්ධයවැනිවූ; ගන්ධා, සුගන්ධවත් වාතයෝ; සම්පවන්ති, හාත්පසින්හමත්; ආවුසොආනන්ද, ඇවැත්නි! ආනන්දයෙනි! කථංරූපෙන, කෙබඳුසහාවඇති; භික්ඛුනා, භික්ෂුවක් කරණ කොටගෙණ; ගොසිඞ්ගසාලවනං, ගොසිඞ්ගසාලවනය; සොභෙය්‍යඉති, හොබනේදැයි; ආවුසො සාරිපුත්ත, ඇවැත්නි ශාරී පුත්‍රයෙනි! ඉධ, මේ සාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; බහුස්සුතො හොති, බොහෝකොට නවාඞ්ග ශාස්තෘශාසන ධර්මය

පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුපපටිවිද්ධා. සෝ වතස්ස නතං පරිසානං ධම්මං දෙසෙති. පරිමණ්ඩලෙහි පද බ්‍යඤ්ජනෙහි අපපබන්ධෙහි. අනුසය සමුග්ඝාතාය එවරූපෙන ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ගසාලවනං සොභෙය්‍යාති.

එවං වුත්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා ආයස්මන්තං රෙවතං එතදවොච් බ්‍යාකතං ඛෝ ආවුසෝ රෙවත ආයස්මතා ආනන්දෙන යථාසකං පටිභාණං. තත්ථදානිමයං ආයස්මන්තං රෙවතං පුච්ඡාම. රමණීයං ආවුසෝ රෙවත ගොසිඞ්ගසාලවනං.

උගත්තේවෙයි; සුතධරෝ, ඇසුරුකළ ධර්මය මනාව දරන්නේවේද; සුතසන්නිචයෝ, ඇසුරුකළ ධර්මය සිත්හි රැස්වූයේද; ආදිකල්‍යාණා, මුලඉඳහපත්වූ; මජ්ඣෙකල්‍යාණා, මැදඉඳහපත්වූ; පරියොසානකල්‍යාණා, අවසානඉඳහපත්වූ; සාත්ථා, අර්ථසහිතවූ; සබ්‍යඤ්ජනා, ව්‍යඤ්ජනසහිතවූවාහු; කෙවලපරිපුණ්ණං, සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ; පරිසුද්ධං, පිරිසිදුවූ; බ්‍රහ්මචරියං, මහබඹසර; අභිවදන්ති, කියන්ද; අඤ්ඤ, ඔහුවිසින්; තථාරූපංධම්මා, එබඳුධර්මයෝ; බහුස්සුතා භවන්ති, බොහෝසේ අසනලද්දහුවෙති; ධතා, ප්‍රගුණවූවාහුවෙති; වචසා, වචනයෙන්; පරිචිතා, සැකිඛානාවශයෙන් පුරුදුකරණලද්දහුවෙති; මනසා, සිතින්; අනුපෙක්ඛිතා, සලකනලද්දහුවෙත්; දිට්ඨියා, ප්‍රඥවෙන්; සුපටිවිද්ධා, මනාවප්‍රතිවෙධකරණලද්දහුවෙති; සෝ, හෙතෙම; අනුස්සය සමුග්ඝාතාය, සප්තානුසයයන් නැසීමපිණිස; වතස්සනතංපරිසානං, සිවුවණක් පිරිසට; පරිමණ්ඩලෙහි, අක්ෂරසම්පූර්ණව්‍යඤ්ජන ප්‍රභේදය නොනැසීම්වශයෙන් පිරිමඬුලුවූ; අපපබන්ධෙහි, නොලැගුනාවූ; පද ව්‍යඤ්ජනෙහි; සවරව්‍යඤ්ජන සම්පත්තියෙන්යුක්තව; ධම්මංදෙසෙති, දහම්දෙසාද; ආවුසෝසාරිපුත්ත, ඇවැත්නි ශාරිපුත්‍රයෙනි! එවරූපෙන භික්ඛුනා, මෙබඳු මහණ කරණසොටගෙණ; ගොසිඞ්ගසාලවනං, ගොසිඞ්ගසාලවනය; සොභෙය්‍යඉති, හොබනේයයි;

එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; ආයස්මාසාරිපුත්තෙනා, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේ; ආයස්මන්තංරෙවතං, රෙවතායුෂ්මතුන්ව; එතං, මෙය; අවොච,කීයේය; ආවුසොරෙවත, ඇවැත්නි රෙවතයෙනි! ආයස්මතාආනන්දෙන, ආනන්දායුෂ්මතුන්විසින්; යථාසකං පටිභාණං, සවකීයවැටහීමපරිදි; ව්‍යාකතංඛෝ, ප්‍රකාශකරණලද්දේය; තත්ථ, එහිලා; ඉදානි, දැන්; මයං, අපි; ආයස්මන්තං

දෙසිනා රතනී. සබ්බපාලිඵුල්ලාසාලා. දිබ්බා මඤ්ඤේ ගන්ධාසම්පවනති. කථං රූපෙන ආවුසෝ රෙවත භික්ඛූනා ගොසිඞ්ඝසාලවනං සෝ භෙයාති. ඉධාවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛු පවිසල්ලාණාරාමෝ හොති පවිසල්ලාණරතෝ. අජ්ඣත්තං චෙතෝසමථ මනුයුත්තෝනා අනිරාකතජ්ඣානෝ විපස්සනාය සමන්නාගතෝ බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං. එවරූපෙන ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛූනා ගොසිඞ්ඝසාලවනං සෝ භෙයාති. එවං වුත්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ ආයස්මන්තං අනුරුඞ්ං එතදවොච. ඛ්‍යාකතං ඛෝ ආවුසෝ අනුරුඞ ආයස්මතා රෙවතෙන යථාසකං පටිභාණං. තත්‍රිදානි මයං ආයස්මන්තං අනුරුඞං පුච්ඡාම. රමණීයං ආවුසෝ අනුරුඞ ගොසිඞ්ඝ සාලවනං, දෙසිනාරතනී. සබ්බපාලිඵුල්ලාසාලා දිබ්බා මඤ්ඤේ ගන්ධාසම්පවනති. කථං රූපෙන ආවුසෝ අනුරුඞ භික්ඛූනා ගොසිඞ්ඝ සාලවනං සෝභෙයාති.

ඉධාවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛු දිබ්බෙන චක්ඛූනා විසුඬෙන අතික්කන්තමානුසකෙන. සහස්සං ලොකානං වොලොකෙති. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ සාරිපුත්ත චක්ඛුමා පුරිසෝ උපරිපාසාද වරගතෝ සහස්සං නෙම්මණ්ඩලානං වොලොකෙය්‍ය. එවමෙව

රෙවතං, රෙවතා යුෂ්මතුන්; පුච්ඡාම්, විචාරම්; රමණීයං—ප—ආවුසොසාරිපුත්ත, ඇවැත්නි ශාරීපුත්‍රයෙනි! ඉධ, මේශාසන යෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම්; පවිවේකාරාමෝ, පලසමවත්හි ඇලුනේ; පවිවේකාරතෝ, පලසමවත්හි අභිරතිඇත්තේ; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; චෙතොසමථං, චිත්තසමථයෙහි; අනුයුත්තෝ, යෙදුනේ; අනිරාකතජ්ඣානෝ, පහනොකළධ්‍යාන ඇත්තේ; විපස්සනාය සමන්නාගතෝ, විදර්ශනාවෙන් යුක්තවූයේ; සුඤ්ඤාගාරානං, ශූන්‍යාගාරයෙහි කරණ භාවනාවන්; බ්‍රූහෙතා, වඩන්නේද; ආවුසොසාරිපුත්ත, ඇවැත්නි ශාරීපුත්‍රයෙනි! එවරූපෙනභික්ඛූනා, මෙබඳු භික්ෂුව කරණකොටගෙණ; ගොසිඞ්ඝසාලවනං, ගොසිඞ්ඝසාලවනය; සොභෙය්‍යඉති, හොබනේයයි; එවංවුත්තෙ—ප—සොභෙයාති,

ආවුසෝ සාරිපුත්ත! ඇවැත්නි ශාරීපුත්‍රයෙනි! ඉධ, මේශාසන යෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; විසුඬෙන, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්ත මානුසකෙන, මිනිසැස ඉක්ම පැවැත්තාවූ; දිබ්බනචක්ඛූනා, දිවැසින්; සහස්සංලොකානං, සහශ්‍රලොකධාතුව; ඔලොකෙති,

ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛූ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන සහසසං ලොකානං වොලොකෙති. එවරූපෙන ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙයාති. එවං වුත්තෙ ආයසමා සාරිපුත්තො ආයසමන්තං මහාකසසපං එතදවොච. බ්‍යාකතං ඛො ආවුසො කසසප ආයසමතා අනුරුද්ධෙන යථාසකං පටිභාණං, තත්‍රිදානි මයං ආයසමන්තං මහාකසසපං පුච්ඡාම. රමණීයං ආවුසො කසසප ගොසිඞ්ග සාලවනං. දෙසිනාරත්තී, සබ්බපාලිඵුල්ලා සාලා, දිබ්බා මඤ්ඤෙ ගන්ධා සම්පවායති. කථං රූපෙන ආවුසො කසසප භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙයාති. ඉධාවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛු අත්තඤ්ඤෙව. ආරඤ්ඤිකොහොති. ආරඤ්ඤික කත්තසසව වණ්ණවාදී. අත්තඤ්ඤෙව පිණ්ඩපාතිකොහොති. පිණ්ඩපාතිකත්තසසව වණ්ණවාදී, අත්තඤ්ඤෙව පංසුකූලිකොහොති පංසුකූලිකත්තසසව වණ්ණවාදී, අත්තඤ්ඤෙව තෙචීවරිකොහොති, තෙචීවරිකත්තසසව වණ්ණවාදී

බලයි; ආවර්ජන ප්‍රතිබඳවුව සෙවනය දක්වමින් මෙසේ කියයි, කැමතිනම් මින් පිටතද දැකිය හැකිවෙයි, ආවුසොසාරිපුත්ත, ඇවැත්නි ශාරිපුත්‍රයෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; චක්ඛුමාපුරිසො, ඇස්ඇති පුරුෂයෙක්තෙම; උපරිපාසාදවරගතො, සපතභූමිකාදී උතුම්පහයක උඩවගියේ; සහසසංනෙම්මණ්ඩලානං, නිම්වළලුදහසක්; ඔලොකෙය්‍ය, බලන්නේඝ; එවමෙව—ප—සොභෙයාති, ප්‍රාසාදතලයෙහිසිටි පුරුෂයාට ගෙම්දුලෙහි තිබෙන රියනැබ දහස පෙණෙන්නාක්මෙන් දිවැස් ඇති මහණහට සක්වල දහසෙහි මහමෙර දහසද රියපරාලමෙන් මිපයන්ද; අර අතුරමෙන් මිපසඨමනුෂ්‍යයන්ද, නිම්වළලුමෙන් චක්‍රවාට පර්වතයන් පෙණේ, එවංවුත්තෙ—ප—සොභෙයාති; ආවුසො සාරිපුත්ත, ඇවැත්නි ශාරිපුත්‍රයෙනි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අත්තඤ්ඤෙව, තෙමේද; ආරඤ්ඤිකොහොති, සමාදන්වූ ආරණ්‍යකධුතාඞ්ග ඇත්තේවේද; ආරඤ්ඤිකත්තසසව, ආරණ්‍යකධුතාඞ්ගවත්භාවයෙහි; වණ්ණවාදී, ගුණකියන්නේවේද; අත්තඤ්ඤෙව, තෙමේද; පිණ්ඩපාතිකොහොති, පිණ්ඩපාතිකාඞ්ග ඇත්තේවේද; පිණ්ඩපාතිකත්තසසව, පිණ්ඩපාතිකාඞ්ගවත්භාවයෙහි; වණ්ණවාදී ගුණකියන්නේවේද;—පංසුකූලිකොහොති, පංසුකූලිකාඞ්ග ඇත්තේ;—තෙචීවරිකොහොති, තෙචීවරිකාඞ්ග ඇත්තේ;

—ප—

අත්තනාව අපපිවෙජ්ඣොහෝති අපපිවජ්ජිතායව වණ්ණවාදී අත්ත
නාව සන්තුට්ඨෝ හොති සන්තුට්ඨියාව වණ්ණවාදී අත්තනාව
පවිවිත්තෝ හොති පවිවෙකස්සව වණ්ණවාදී අත්තනාව අසං
සට්ඨොහොති අසංසග්ගස්සව වණ්ණවාදී. අත්තනාව ආරබ්භවිරි
යෝ හොති විරියාරම්භස්සව වණ්ණවාදී අත්තනාව සීලසම්ප
න්නෝ හොති. සීලසම්පදායව වණ්ණවාදී අත්තනාව සමාධි
සම්පන්නෝ හොති සමාධිසම්පදායව වණ්ණවාදී අත්තනාව
පඤ්ඤාසම්පන්නෝ හොති පඤ්ඤාසම්පදායව වණ්ණවාදී. අත්ත
නාවවිමුත්තිසම්පන්නෝ හොති විමුත්තිසම්පදායව වණ්ණවාදී
අත්තනාව විමුත්තිඤාණදස්සනසම්පන්නෝ හොති විමුත්ති
ඤාණදස්සනසම්පදායව වණ්ණවාදී. එවරූපෙන ඛෝ ආවුසෝ
සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ගසාලවනං සොභෙය්‍යාති එවං
වුත්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං
එතදවොච ඛ්‍යාකතං ඛෝ ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන ආයස්මතා
මහාකස්සපෙන යථාසකං පටිභාණං. තත්‍රුදානිමයං ආයස්මන්තං
මහාමොග්ගල්ලානං පුච්ඡාම. රමණීයං ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන
ගොසිඞ්ගසාලවනං දෙසිතාරත්ති. සබ්බපාලිඵුල්ලාසාලා. දිබ්බා
මඤ්ඤේ ගන්ධා සම්පවන්ති.

අත්තනාව, තෙමේද; අපපිවෙජ්ඣොහෝති, අල්පෙච්ඡවෙයි; අපපිවජ්ජ
තායව, අල්පෙච්ඡභාවයෙහි; වණ්ණවාදී, ගුණකියන්නේවෙයි;
අපපිවජ්ජකථාදිය රථවිනිත සූත්‍රාර්ථවර්ණනාවෙහි කීපරිදිමැයි,
අත්තනාව, තෙමේත්; සන්තුට්ඨෝ, ඉතරෙතර ප්‍රත්‍යයසන්තොෂ
යෙන් යුක්තවූයේ;—ප—පවිවිත්තෝ, කායචිත්තඋපධියන ත්‍රිවිධ
ප්‍රකාරවිවෙකයෙන් යුක්තවූයේ; — අසංසට්ඨෝ, පංචවිධ ශ්‍රවණ
දර්ශන සමුල්ලාපසම්භොගකායයන සංසර්ගයෙන් තොරවූයේ—
ආරබ්භවිරියා, සම්පූර්ණ කායික චෛතසිකවීර්‍යයි ඇත්තේ;—විරියා
රම්භස්ස, වීර්‍යාරම්භයෙහි;—සීලසම්පන්නෝ, චතුපාරිශුද්ධිශීලයෙන්
යුක්තවූයේ;-සීලසම්පදාය, සීලසම්පත්තියෙහි-සමාධිසම්පන්නෝ,
විදර්ශනාපාදක අෂ්ටසමාපත්තියෙන් යුක්තවූයේ—පඤ්ඤාසම්ප
න්නෝ, ලෞකිකලෝකොත්තර ඥානයෙන්යුක්තවූයේ;—විමුත්ති
සම්පන්නෝ, අර්හත් ඵලසඞ්ඛ්‍යාත විමුක්තියෙන් යුක්තවූයේ;—
විමුත්ති ඤාණදස්සනසම්පන්නෝ, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා ඥානසඞ්ඛ්‍යාත
විමුක්ති ඥානයෙන් යුක්තවූයේ; විමුත්තිඤාණදස්සනසම්පදාය,
විමුක්ති ඥානදර්ශන සම්පත්තියෙහි; වණ්ණවාදී, ගුණකියන්
නේද; ආවුසොසාරිපුත්ත! ඇවැත්නි ශාරිපුත්‍රයෙනි! එවරූ
පෙන භික්ඛුනා, මෙබඳු මහණ කරණකොටගෙණ; ගොසිඞ්ග
සාලවනං, ගොසිඞ්ගසාලවනය; සොභෙය්‍ය, හොබනේය; එවං
වුත්තෙ—ප—තත්‍ර, එහිලා; ඉදානි, දැන්; ආයස්මන්තං මහා
මොග්ගල්ලානං, මහාමෞද්ගල්‍යායනා යුෂ්මතුන් වහන්සේ;
පුච්ඡාම, විචාරමු; රමණීයං—ප—සම්පවත්තති,

කථං රූපෙන ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති. ඉධාවුසෝ සාරිපුත්ත මේ භික්ඛු අභි ධම්මකථං කථෙන්ති. තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං පඤ්හං පුච්ඡන්ති. අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස පඤ්හං පුට්ඨා විස්සජ්ජෙන්ති. නොච සංසා දෙන්ති ධම්මිව නෙසං කථා පවත්තතීහොති. එවරූපෙන ඛො ආවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සෝ භෙය්‍යාති. අථඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානෝ ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච. බ්‍යාකතං ඛො ආවුසෝ සාරිපුත්ත අම්හෙහි සබ්බමෙව යථාසකං පටිභාණං. තත්‍රිදානිමයං ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං පුච්ඡාම. රමණීයං ආවුසෝ සාරිපුත්ත ගොසිඞ්ග සාලවනං. දෙසිනා රත්තී. සබ්බපාලි ඵුල්ලාසාලා. දිබ්බාමෙදඤ්ච ගන්ධා සම්පවන්ති. කථං රූපෙන ආවුසෝ සාරි පුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සෝ භෙය්‍යාති. ඉධාවුසෝ මොග්ගල්ලාන භික්ඛු චිත්තං වසං වත්තෙති. නොච භික්ඛු

ආවුසොමොග්ගල්ලාන' ඇවැත්නිමෞද්ගල්‍යායනයෙනි; කථංරූ පෙන—ප—ආවුසොසාරිපුත්තඇවැත්නි, ශාරිපුත්‍රයෙනි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භෙික්ඛු, භික්‍ෂුහුදෙනමක්; අභිධම්මකථං, අභිධර්‍මකථාව; කථෙන්ති, කියත්; තෙ, ඔහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; පඤ්හංපුච්ඡන්ති ප්‍රශ්නවිචාරත්, අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස එකිනෙකාවිසින්; පඤ්හං, ප්‍රශ්න; පුට්ඨා, විචාරණලද්දාහු; විස්සජ්ජෙන්ති, විසඳත්; නොචසංසාදෙන්ති, නොකිඳවත්; සමඟ තුකව ප්‍රශ්නවිචාරන්වදනොහැකිව යටපත්නොකරත්යයිසේ; එවරූපෙන—ප— ආවුසොසාරිපුත්ත, ඇවැත්නිශාරිපුත්‍රයෙනි; අම්හෙහිසබ්බෙහිඑව, අපසියලුදෙනාවිසින්; යථාසකංපටිභාණං, වැටහීමපරිදි; බ්‍යාකතං, ප්‍රකාශකරණලදි; තත්‍ර—ප—ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන, ඇවැත්නිමෞද්ගල්‍යායනයෙනි; ඉධ, මේශාසන යෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; චිත්තං, සිත; වසංවත්තෙති, තම වශයෙහිපවත්වයි; භික්ඛු, මහණතෙම; චිත්තස්සවසෙන, සිතව යටත්වීම්වශයෙන්; නවත්තෙති, නොපවතියි; සෝ, හෙතෙම; යාවදිහාරසමාපත්තියා, යම්යම්ලෞකික ලොකොත්තර ධ්‍යාන සමාපත්තියකින්යුක්තව; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලය; විහ රිතුං, වාසයකරන්ට; ආකඞ්ඛති, කැමතිවේද; තාවදිහාරසමා පත්තියා, ඒ ධ්‍යානසමාපත්තියෙන් යුක්තව, පුබ්බණ්හසමයං පෙරවරුකාලයමුලුල්ලෙහිම; විහරති, වාසයකෙරෙයි; යාවද විහාරසමාපත්තියා, යම්ධ්‍යානසමාපත්තියකින්; මජ්ඣන්හිකං

චිත්තසස වසෙන වත්තති. සෝ යාය විහාර සමාපත්තියා ආකඞ්ඛති. පුබ්බණ්හ සමයං විඤරිතුං, තාය විහාරසමාපත්තියා පුබ්බණ්හ සමයං විහරති. යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති මජ්ඣිමං සමයං විහරිතුං තාය විහාරසමාපත්තියා මජ්ඣන්හිකං සමයං විහිරති,

යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති සායණ්හසමයං විහරිතුං තාය විහාරසමාපත්තියා සායණ්හසමයං විහරිංති සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන රඤ්ඤෝ වා රාජමහාමත්තසසවා නානාරත්තානං දුස්සානං දුස්සකරණ්ඩකෝ පූරොඅසස සෝ යඤ්ඤදෙව දුස්ස යුගං ආකංඛෙය්‍ය පුබ්බණ්හසමයං පාරුපිතුං තන්නදෙව දුස්ස යුගං පුබ්බණ්හසමයං පාරුපෙය්‍ය යඤ්ඤදෙව දුස්සයුගං ආකං ඛෙය්‍ය මජ්ඣන්හිකං සමයං පාරුපිතුං තන්නදෙව දුස්සයුගං. මජ්ඣන්හිකං සමයං පාරුපෙය්‍ය යඤ්ඤදෙව දුස්සයුගං ආකං ඛෙය්‍ය සායණ්හසමයං පාරුපිතුං තන්නදෙව දුස්සයුගං සාය ණ්හසමයං පාරුපෙය්‍ය එවමෙවඛෝ ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන භික්ඛු චිත්තංවසං වත්තෙතති නොව භික්ඛු චිත්තසසවසෙන වත්තති සෝ යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති පුබ්බණ්හසමයං විහරිතුං තාය විහාරසමාපත්තියා පුබ්බණ්හසමයං විහරති යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති මජ්ඣන්හිකං සමයං විහරිතුං තාය විහාර සමාපත්තියා මජ්ඣන්හිකං සමයං විහරති යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති සායණ්හසමයං විහරිතුං තාය

සමයං, මධ්‍යාහ්නකාලය; විහරිතුං, වාසයකන්ට ආකංඛති, කැමතිද; තායවිහාරසමාපත්තියා, ඒ ධ්‍යානසමාපත්තියෙන්; මජ්ඣන්හිකංසමයං, මධ්‍යාහ්නකාලය; විහරිතුං, වාසයකරන්ට ආකංඛති, කැමතිද; තායවිහාරසමාපත්තියා, ඒධ්‍යානසමාපත්ති යෙන්; මජ්ඣන්හිකංසමයං, මධ්‍යාහ්නකාලය; විහරති, වාසය කරයි;

සායණ්හසමයං, සවස්කාලයෙහි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; රඤ්ඤෝවා රජකුගේහෝ; රාජමහාමාතසසවා, රජමහඇමතියෙකුගේහෝ; නානාරත්තානං, නොයෙක්වණීවත්වූ; දුස්සානං, වස්ත්‍රයන් පිළිබඳ; දුස්සකරණ්ඩෝ, පිළිපෙට්ටියක්; පූරොඅසස, පිරුණේ වන්නේය; සෝ, හෙතෙම; යංයංඑවදුස්සයුගං, යම්යම්වස්ත්‍ර යුග්මයක්; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලයෙහි; පාරුපිතුං, පොරවන්ට; ආකංඛෙය්‍ය; කැමතිවේද, තංතංඑවදුස්සයුගං, ඒඒවස්ත්‍රයුග්මය; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලයෙහි පාරු

විහාරසමාපත්තියා සායණ්හසමයං විහරති එවරූපෙන ඛෝ ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන භික්ඛුනා ගොසිඞ්ගසාලවනං සෝභෙය්‍යාති.

අථඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ තෙ ආයස්මන්තෙ එතදවොච සාධුකතං ඛෝ ආවුසෝ අමෙහි සබ්බඤ්ඤුභාවෙ යථාසකං පටිභානං ආයාමාවුසෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිස්සාම උපසඞ්කමිත්වා එතමත්ථං භගවතෝ ආරොචෙස්සාම යථා නෝ භගවා ව්‍යාකරිස්සති තථානං ධාරෙස්සාමාති එවමාවුසෝ තිඛෝ තෙ ආයස්මන්තෝ සාරිපුත්තස්ස පච්චස්සොසුං අථඛෝ තෙ ආයස්මන්තෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නා ඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තෝ භගවන්තං එතදවොච ඉධභන්තෙ ආයස්මාව රෙවතෝ ආයස්මාව ආනන්දෝ යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමිංසු ධම්මස්සවණාය—

අද්දසං ඛෝ අහං භන්තෙ ආයස්මන්තං ච රෙවතං. ආයස්මන්තං ච ආනන්දං දූරතොව ආගච්ඡන්තෙ දිස්වාන. ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොචං එතු ඛෝ ආයස්මා ආනන්දෝ. සාගතං ආයස්මතෝ ආනන්දස්ස භගවතෝ උපට්ඨාකස්ස භගවතෝ සන්තිකාවචරස්ස රමණීයං ආවුසෝ ආනන්ද ගොසිඞ්ග සාලවනං දෙසිනා රත්‍යා. සබ්බපාලිඵුල්ලා සාලා දිබ්බා මඤ්ඤගන්ධා

පෙය්‍ය, පොරවන්නේය; යඤ්ඤදෙව-ප- එවංඑවඛෝ-ප- චිත්තං සිත; වසංවත්තෙතීති, වසයෙතිපවත්වයි; චිත්තස්සවසෙන, සිතට වසඟව; නොවත්තතීති, නොපවතියි;—ප— සොභෙය්‍යාති,

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! අමෙහිසබ්බඤ්ඤුභාවෙ, අප සියලුදෙනා විසින්; යථාසකංපටිභාණං, වැටහීමපරිදි; ව්‍යාකතංඛෝ, ප්‍රකාශ කරණලද්දේය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ආයාම, යමු;—ෂ—එතං අත්ථං, මේකාරණය; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට, ආරොචෙස්සාම, දන්වන්නෙමු; යථා, යම්සේ; නෝ, අපට; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ව්‍යාකරිස්සති, ප්‍රකාශකරන්නේද; තථා, එසේ; නං, එය; ධාරෙස්සාමඉති, දරන්නෙමුයි;—ප—

අද්දසාඛෝ—ප—ආනන්දසථවිරයන්වහන්සේවිසින් තමහට අනුරූපවශයෙන් අදහස්වශයෙන් මෙසේ කියනලදි, ශාසනික භික්ෂූහු බහුශ්‍රැතවෙත්නම් ඉතා යෙහෙකා බහුශ්‍රැත භික්ෂූහු කැප

සම්පවනති. කථං රූපෙන ආවුසො ආනන්ද භික්ඛුනා 'ගොසිඞ්ඝ සාලවනං සොභෙථ්‍යාති. ඒවං වුත්තෙ ආයස්මා ආනන්දා මං එතදවොච. ඉධාවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛු බහුස්සුතො හොති සුතධරො සුතසන්නිචයො යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣෙ කල්‍යාණා පරියොසාන කල්‍යාණා සාත්ථා සබ්‍යඤ්ජනා කෙවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති. තථා රූපාස්ස ධම්මා බහුස්සුතා හොන්ති ධතාවචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා. දිට්ඨියා සුපපටිවිද්ධා සොවත්‍යස්සනං පරිසානං ධම්මං දෙසෙති පරිමඬලෙහි පදබ්‍යඤ්ජනෙහි අපපඛෙඛි අනුසයසමුග්ඝාතාය එවරූපෙන ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ඝ සාලවනං සොභෙථ්‍යාති. සාධු සාධු සාරිපුත්ත යථා තං ආනන්දා සම්මාබ්‍යාකරමානා බ්‍යාකරෙය්‍ය ආනන්දොහි සාරිපුත්ත බහුස්සුතො සුතධරො සුතසන්නිචයො යෙතෙ ධම්මා ආදිකල්‍යාණා. මජ්ඣෙකල්‍යාණා පරියොසානකල්‍යාණා සාත්ථාසබ්‍යඤ්ජනා. කෙවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති. තථාරූපාස්සධම්මා බහුස්සුතාහොන්ති. ධතාවචසා, පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුපපටිවිද්ධාසෙ වත්‍යස්සන්නං පරිසානං ධම්මං දෙසෙති පරිමඬලෙහි පදබ්‍යඤ්ජනෙහි අපප ඛඬෙහි අනුසයසමුග්ඝාතායාති,

එවංවුත්තෙ අහංභන්තෙ ආයස්මන්තං රෙවතං එතද වොච. ඛ්‍යාකතං ඛො ආවුසො රෙවත ආයස්මතා ආනන්දෙන සත්ථාසකං පටිභාණං තඤ්ච ඛනිමයං ආයස්මන්තං රෙවතං පුච්ඡාම රමණීයං ආවුසො රෙවත ගොසිඞ්ඝ සාලවනං දෙසිනා රත්තී සඞ්ඝපාලිඵුල්ලා සාලා. දිබ්බා මඤ්ඤෙ ගන්ධා සම්පවායන්ති කථං රූපෙන ආවුසො රෙවත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ඝ සාලවනං සොභෙථ්‍යාති, එවංවුත්තෙ භන්තෙ. ආයස්මා රෙවතො. මං එතද වොච. ඉධාවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛු පවිසල්ලාණාරාමොහොති.

අකැප වරද නිවරද ගරුකලහුකාපත්ති ආදිය මනාව දැන ඒ ඒ තන්හි දක්වනලද සීලසමාධි ප්‍රඥා විදර්ශනා මාර්ගඵල නිර්වාණ ඝන් දැන සීලසමාධි ආදියපුරා මාර්ගයවඩා අර්හත්ඵලයප්‍රත්‍යක්ෂ කොරෙති, එහෙයින් සියලුභික්ෂූහු බහුශ්‍රැතවෙත්නම් ඝඟපතැයි ඝන අදහසින් බහුශ්‍රැත භික්ෂුව කරණකොටගෙණ ශ්‍රොසිඞ්ඝ සාලවනය ශොභමාන වන්නේයයි කියේකි.

පටිසල්ලාණරතෝ අජ්ඣත්තං චේතෝ සමථ මනුයුත්තෝ අනිරාකතජ්ඣානෝ විපස්සනාය සමන්නාගතෝ බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානං එවරූපෙන ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති. සාධු සාධු සාරිපුත්ත යථාතං රෙවතෝව. සම්මාබ්‍යාකරමානෝ බ්‍යාකරෙය්‍ය. රෙවතෝති සාරිපුත්ත පටිසල්ලාණාරාමෝ. පටිසල්ලාණරතෝ අජ්ඣත්තං චේතෝ සමථමනුයුත්තෝ අනිරාකතජ්ඣානෝ විපස්සනාය සමන්නාගතෝ බ්‍රූහෙතා සුඤ්ඤාගාරානනති.

එවංවුත්තෙ අහංහනෙ ආයස්මන්තං අනුරුඞ්ං එතදවොවං බ්‍යාකතං ඛෝ ආවුසෝ අනුරුඞ ආයස්මතා රෙවතෙන. යථාඅකං පටිභාණං තත්‍රූනි මයං ආයස්මන්තං අනුරුඞ්ං පුච්ඡාම රමණීයං ආවුසෝ අනුරුඞ ගොසිඞ්ග සාලවනං දෙසිතාරහති. සබ්බඑලි ථුල්ලාසාලා. දිබ්බා මඤ්ඤේ ගන්ධා සම්පවායන්ති කථං රූපෙන ආවුසෝ අනුරුඞ භික්ඛුනා. ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති. එවංවුත්තෙ හනෙන ආයස්මා අනුරුඞ්ං මං එතදවොච. ඉධාවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛු දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුඞ්ෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සහස්සං ලොකානං වොලොකෙති. සෙය්‍යථාපි ආවුසෝ සාරිපුත්ත චක්ඛුමා පුරිසෝ උපරිපාසාද වරගතෝ සහස්සං තෙමි මඩලානං වොලොකෙය්‍ය එවමෙවඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛු දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුඞ්ෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සහස්සං ලොකානං වොලොකෙති එවරූපෙන ඛෝ ආවුසෝ සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති. සාධු සාධු සාරිපුත්ත යථාතං අනුරුඞ්ොව සම්මාබ්‍යාකරමානෝ බ්‍යාකරෙය්‍ය අනුරුඞ්ොති සාරිපුත්ත දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුඞ්ෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සහස්සං ලොකානං වොලොකෙතීති.

එවංවුත්තෙ අහංහනෙ ආයස්මන්තං මහාකස්සපං එතදවොවං බ්‍යාකතං ඛෝ ආවුසෝ කස්සප ආයස්මතා අනුරුඞ්ෙන

රෙවතස්ථවිරයන් වහන්සේත් ධ්‍යානාඞ්ග ඇත්තේ ධ්‍යාන යෙහි ඇලුනේවෙයි, උන්වහන්සේට එසේමයින් මේ අදහස විය, සඞ්ඝභාරිහු තනිවඳින් කිසිණුපිරියම්කොට අඞ්ගසමාපත්ති නිපදවා විදසුන්වඩා රහත්බව ප්‍රත්‍යක්ෂකරන්නාහුනම් මැනවි යනුයි; එහෙයින් මෙසේ කීයේය,

ආයුෂ්මත් අනුරුඞ්ස්වාමීන්වහන්සේ දිවැස්ඇත්තවුන් අතුරෙන් අග්‍රයෙයින් මේ අදහස විය, සඞ්ඝසරහු ධ්‍යානාලාභයා

යථාසකං පටිභාණං තථේදානි මයං ආයස්මන්තානං මහාකස්සපං පුච්ඡාම රමණීයං ආවුසො කස්සප ගොසිඞ්ග සාලවනං දෙඝි නාරත්‍රි සබ්බඵාලිඵුල්ලා සාලා දිබ්බා මඤ්ඤගන්ධා සම්පවායන්ති කථං රූපෙන ආවුසො කස්සප භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති.

එවංවුත්තෙ භගවා ආයස්මා මහාකස්සපෙ මං එතදවොච. ඉධාවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛු අත්තනාව. ආරඤ්ඤකොහොති. ආරඤ්ඤකත්තසස්ස වණ්ණවාදී අත්තනාව පිණ්ඩපාතිකොහොති පිණ්ඩපාතිකත්තසස්ස වණ්ණවාදී අත්තනාව පංසුකූලිකොහොති පංසුකූලිකත්තසස්ස වණ්ණවාදී අත්තනාව තෙචීවරිකොහොති තෙචීවරිකත්තසස්ස වණ්ණවාදී අත්තනාව අප්පිච්ඡොහොති. අප්පිච්ඡතාය ච වණ්ණවාදී අත්තනාව සන්තුට්ඨොහොති සන්තුට්ඨියා ච වණ්ණවාදී අත්තනාව පවිවිත්තොහොති පවිවෙකස්ස ච වණ්ණවාදී අත්තනාව අසංසට්ඨොහොති අසංසග්ගස්ස ච වණ්ණවාදී අත්තනාව ආරබ්භවිරියොහොති විරියාරම්භස්ස ච වණ්ණවාදී අත්තනාව සීලසම්පන්නොහොති. සීලසම්පදාය ච වණ්ණවාදී අත්තනාව සමාධිසම්පන්නොහොති සමාධිසම්පදාය ච වණ්ණවාදී අත්තනාව පඤ්ඤාසම්පන්නොහොති පඤ්ඤාසම්පදාය ච වණ්ණවාදී අත්තනාව විමුත්තිසම්පන්නොහොති විමුත්ති සම්පදාය ච වණ්ණවාදී අත්තනාව විමුත්තිඤාණදස්සනසම්පන්නොහොති. විමුත්තිඤාණදස්සන සම්පදාය ච වණ්ණවාදී එවරූපෙනඛො ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති සාධු සාධු සාරිපුත්තයථාතං කස්සපොව සම්මා බ්‍යාකරමානෙ බ්‍යාකරෙය්‍ය කස්සපොති සාරිපුත්ත අත්තනාව ආරඤ්ඤකොහි ආරඤ්ඤකත්තසස්ස ච වණ්ණවාදී අත්තනාව පිණ්ඩපාතිකොහි පිණ්ඩපාතිකත්තසස්ස ච වණ්ණවාදී අත්තනාව පංසු

වඩා දිවසින් අනෙක චක්‍රවාළයන්හි චුතවන උපදින සතුන්දැක සසර බියෙන් සිත සංවෙගයට පමුණුවා විදසුන් වඩා ලොවුතුරා දහම්සාත් කරන්නාහුනම් යෙහෙකැයි සිතා මෙසේ කීසේක,

මහාකාශ්‍යප මහාස්ථවිරයන් වහන්සේත් ධුතාඞ්ගවාදීන්ගෙන් අග්‍රසේක. එහෙයින් උන්වහන්සේට මේඅදහසවිය. සබ්‍රහ්මචාරහු ධුතාඞ්ගධරව ධුතාඞ්ගානුභාවයෙන් ප්‍රත්‍යය තෘෂ්ණාවම ලවා අනික් කොලෙසුන්ද කම්පාකොට හැර විදසුන්වඩා ලොවුතුරා දහම්සාත් කොරෙත්නම් යෙහෙකැයි කියාසි;

කුලිකත්තසඝව වණ්ණවාදී අත්තනාව තෙවීවරිකො තෙ වීවරි කත්තසඝව වණ්ණවාදී අත්තනාව අපපිච්ඡා අපපිච්ඡතායව වණ්ණවාදී. අත්ත නාව සන්තුට්ඨා සන්තුට්ඨියාව වණ්ණවාදී අත්තනාව පවිවිත්තෙනා පවිවෙකසඝව වණ්ණවාදී අත්තනාව අසංසට්ඨා. අසංසග්ගසඝව වණ්ණවාදී අත්තනාව ආරබ්භවිරි යො විරියාරම්භසඝව වණ්ණවාදී අත්තනාව සීලසම්පන්නා සීලසම්පදාසව වණ්ණවාදී අත්තනාව සමාධිසම්පන්නා සමාධි සම්පදාසව වණ්ණවාදී. අත්තනාව පඤ්ඤාසම්පන්නා පඤ්ඤා සම්පදාසව වණ්ණවාදී අත්තනාව විමුත්තිසම්පන්නා විමුත්ති සම්පදාසව වණ්ණවාදී අත්තනාව විමුත්ති ඤාණදස්සනසම්ප නෙනා විමුත්ති ඤාණදස්සනසම්පදාසව වණ්ණවාදීති.

එවංවුත්තෙ අහංභන්තෙ ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං එතදවොචං ඛ්‍යාකතං ඛො ආවුසො මොග්ගල්ලාන ආයස්මතා මහාකස්සපෙන යථාසකං පටිභාණං තත්ථදානිමයං ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං පුච්ඡාම රමණීයං ආවුසො මොග්ගල්ලාන ගෙ.සිඛ්ඛ සාලවනං දෙසිතාරහති සබ්බපාලිඵුල්ලාසාලා දිබ්බා මඤ්ඤදගන්ධා සම්පවායන්ති. කථංරූපෙන ආවුසොමොග්ගල්ලාන භික්ඛූනා ගොසිඛ්ඛ සාලවනං සොභෙය්‍යාති. එවං වුත්තෙ හනෙන ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො මා එතදවොච. ඉධා වුසො සාරිපුත්ත මෙ භික්ඛූ අභිධම්මකථං කථෙන්ති. තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං පඤ්හං පුච්ඡන්ති අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස. පඤ්හං පුට්ඨා විස්සජ්ජෙන්ති. නොච සංසාදෙන්ති ධම්මීච තෙසං කථා පවත්තනීව හොති එවරූපෙන ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත

මහාමෞද්ගල්‍යායන සථවිරයන්වහන්සේ සමාධිපාරිපූරණයෙහි කෙළපත්හෙයින් ආභිධාර්මිකයෙක් බඳුවෙසි; සියුම්වූ චිත්තා නන්තරසඤ්ඤානානාරාදිය ප්‍රකටව වැටහෙයි, සඤවාදපරවාද විවෙ චනයෙහි සමර්ථයි, එහෙයින් මේ අදහසවිය, සබ්‍රහ්මචාරීහු ආභි ධාර්මිකව සියුම් සථානයන්හි ප්‍රශ්නව බහා විදසුන්වඩා ලොවුතුරා දම්පසක්කරන්නාහුනම් ඉතාගෙහෙයැයි කියයි;

ශාරිපුත්‍රමහාසථවිරයන්වහන්සේ ප්‍රඥා පාරමිතාවෙහි අගතැන් පත්ය, ප්‍රඥාවත් තැනැත්තේම සිත වසයෙහි පවත්වයි. සිත වසයෙහි නොපවැත්විය හැකි අඥානයෝ නොයෙක් විතකී යන්ට වසඟව ගිහිබවටද පැමිණ ව්‍යසනයට පැමිණෙන්නාහුය, එහෙයින් මේ අදහසවිය, සබ්‍රහ්මචාරීහු සිත වසඟකොට සියලු

භික්ඛූනං ගොසිඞ්ඝ සාලවනං සොභෙය්‍යාති සාධු සාධු සාරිපුත්ත. යථාතං මොග්ගල්ලානොව සම්මාබ්‍යාකරමානෝ බ්‍යාකරෙය්‍ය මොග්ගල්ලානොහි සාරිපුත්ත ධම්මකථිකොති.

එවංවුත්තෙ ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානෝ භගවන්තං එතදවොච අථඛ්බාහං භන්තෙ ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොවං බ්‍යාකතං ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත අම්හෙහි සඞ්ඝ ගෙව යථාසකං පටිභාණං තත්ථදානි මයං ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං පුච්ඡාම රමණීයං ආවුසො සාරිපුත්ත ගොසිඞ්ඝ සාලවනං දෙසිතාරත්ති සඞ්ඝපාලිඵුල්ලාසාලා දිබ්බා මඤ්ඤඤ්ඤා සම්පවත්තති. කථං රූපෙන ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛූනා ගොසිඞ්ඝ සාලවනං සොභෙය්‍යාති. එවංවුත්තෙ භන්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා මං එතදවොච. ඉධාවුසො මොග්ගල්ලාන භික්ඛු චිත්තං වසංවත්තෙති. නොව භික්ඛු චිත්තස්ස වසෙනවත්තති සෝ යාව විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති පුබ්බණ්හ සමයං විහරිතුං තාව විහාරසමාපත්තියා පුබ්බණ්හ සමයං විහරති. යාව විහාර සමාපත්තියා ආකංඛති. මජ්ඣන්හිකං සමයං විහරිතුං තාව විහාරසමාපත්තියා මජ්ඣන්හිකං සමයං විහරති. යාව විහාර සමාපත්තියා ආකංඛති සායණ්හ සමයං විහරිතුං තාව විහාර සමාපත්තියා සායණ්හ සමයං විහරති. සෙය්‍යථාපි ආවුසො මොග්ගල්ලාන රඤ්ඤෝ වා රාජමහාමත්තස්සවා නානාරත්තානං දුස්සානං දුස්සකරණ්ඩකෝ පූරොඅස්ස,

---

මිසදිටුකටුබිඳ විදසුන්වඩා නිවන්ලබන්නාහුනම් එබදු මහණුන් ගෙන් මේ ගොසිඞ්ඝසාලවනය බබලන්නේය කියාසි, මෙසේ සියලුදෙනා වහන්සේම තම තමන්ලත් ගුණධර්ම වශයෙන්ම ප්‍රකාශකළසේක;

එවංවුත්තෙ—ප—එතදවොච; භන්තෙ, සව්‍රාමිනි! කස්සනුඛො, කවරෙකුගේ වචනය; සුභාසිතං, යහපත්වචනයවේදැසි; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! මෙ සඞ්ඛෙපං, තොපසියලුදෙනාගේමේවචන; පරියායෙන, ඒ ඒ කාරණයෙන්; සුභාසිතං, දුර්භාෂිතනොව සුභාසිතමැයි; අපිච, ඇලිදු; යථාරූපෙන භික්ඛූනා, යම්බදුභික්ෂූ වක් කාරණකාටගෙණ; ගොසිඞ්ඝසාලවනං, ගොසිඞ්ඝසාල වනය; සොභෙය්‍ය, හොබනේද; එයම්මපි, මාගෙන්ද; සුණාථ, අසව්; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණ තෙම;

සෝ යඤ්ඤදේව දුස්සයුගං ආකංඛෙය්‍ය. පුබ්බණ්හ සමයං පාරුපිතුං තන්නදෙව දුස්සයුගං පුබ්බණ්හසමයං පාරුපෙය්‍ය. යඤ්ඤදෙව දුස්සයුගං ආකංඛෙය්‍ය මජ්ඣන්හිකං සමයං පාරුපෙය්‍ය යඤ්ඤදෙවදුස්සයුගං ආකංඛෙය්‍ය. සායණ්හසමයං පාරුපිතුං තන්නදෙව දුස්සයුගං සායණ්හසමයං පාරුපෙය්‍ය. එවමෙවඛෝ ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන භික්ඛු චිත්තං වසං වත්තෙති. නොව භික්ඛු චිත්තස්ස වසෙනවත්තති. සෝ යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති. පුබ්බණ්හසමයං විහරිතුං තාය විහාරසමාපත්තියා පුබ්බණ්හසමයං විහරති යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති මජ්ඣන්හිකං සමයං විහරිතුං තාය විහාර සමාපත්තියා මජ්ඣන්හිකං සමයං විහරති. යාය විහාර සමාපත්තියා ආකංඛති. සායණ්හසමයං විහරිතුං තාය විහාර සමාපත්තියා සායණ්හ සමයං විහරති එවරූපෙන ඛෝ ආවුසෝ මොග්ගල්ලාන භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති. සාධු සාධු මොග්ගල්ලාන යථාතං සාරිපුත්තෙනාව. සම්මාබ්‍යාකරමානෝ බ්‍යාකරෙය්‍ය සාරිපුත්තොනාහි මොග්ගල්ලාන චිත්තං වසංවත්තෙතති. නොව සාරිපුත්තෙනා චිත්තස්සවසෙන වත්තති. සෝ යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති. පුබ්බණ්හ සමයං විහරිතුං තාය විහාරසමාපත්තියා පුබ්බණ්හ සමයං විහරති යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති මජ්ඣන්හිකං සමයං විහරිතුං තාය විහාර සමාපත්තියා මජ්ඣන්හිකං සමයං විහරති. යාය විහාරසමාපත්තියා ආකංඛති සායණ්හසමයං විහරිතුං තාය විහාරසමාපත්තියා. සායණ්හ සමයං විහරතීති, එවං වුත්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තෙනා භගවන්තං එතදවොච. කස්සනුඛෝ භන්තෙ සුභාසිතන්ති. සබ්බසංවෝ සාරිපුත්ත සුභාසිතං පරියායෙන අපිචම්ම පිසුනාථ. යථාරූපෙන භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සොභෙය්‍යාති. ඉධ සාරිපුත්ත භික්ඛු පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාත පටික්කන්තෝ නිසීදනිපල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා නතාවාහං ඉමං

පච්ඡාභත්තං, බතෙන්පසුව; පිණ්ඩපාතපටික්කන්තෝ, පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනේ; පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා, පර්‍යඞ්කාභොග කොට; කායං, කය; උජුංපණිධාය, සෘජුකොට පිහිටුවා; සතිං, සිහිය; පරිමුඛං, ඉදිරිකොට; උපට්ඨපෙත්වා, එළඹවා; යාව, යම් තාක්; න අනුපාදාය, නාඇෂණාදෘෂ්ටීන් ග්‍රහණයනොකොට; ආසවෙහි, ආශ්‍රවයන්කෙරෙන්; චිත්තං, සිත; විමුච්චිස්සති, මිදෙන්නේද; තාව, එතාක්; ඉමංපල්ලඞ්කං, මේපර්‍යඞ්කය; නභින්දිස්සාමි,

පලුඛකං භින්දිස්සාමි. යාව මේ නානුපදායේව ආසවේහි චිත්තං විමුච්චිස්සතීති.

එවරූපෙන ඛෝ සාරිපුත්ත භික්ඛුනා ගොසිඞ්ග සාලවනං සෝ හෙය්‍යාති.

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ ආයස්මන්තෙනා භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

මහාගොසිඞ්ග සුත්තනං දුතියං. (2) (4)

ඉති, නොබ්දින්නෙමිසි; නිසීදති, භිඳියි; සාරිපුත්ත! ශාරීපුත්‍රය; එවරූපෙනභික්ඛුනා, මෙබඳු මහණ කරණකොටගෙණ; ගොසිඞ්ගසාලවනං, ගොසිඞ්ගසාලවනය; සොහෙය්‍යඉති, හොඬ නේයයි; බොධිද්‍රැම මූලයෙහි තමන්වහන්සේගේ චතුරඞ්ග වීර්‍ය්‍ය සලකා මෙසේ වදුළසේක;—

ඉදමවොච—ප—අභිනන්දුන්ති,

මහාගොසිඞ්ග සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි. (2) (4)

එවංමේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති. ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ තත්‍රඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති. භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච,

එකාදසහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගොපාලකො අභබ්බො ගොගණං පරිහරිතුං. ඵාතිකාතුං කතමෙහි එකාදසහි. ඉධ භික්ඛවෙ ගොපාලකො නරූපඤ්ඤූ හොති. න ලක්ඛණ කුසලොහොති. න අසාවිකං සාමෙතා හොති.

එවංමේ සුතං මෙ—ප—එතදවොච, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එකාදසහිඅඞ්ගෙහි, එකොළොස් අඞ්ගයකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; ගොපාලකො, ගොපලුතෙම; ගොගණං, ගවසමූහයා; පරිහරිතුං, ඒ ඒ තැන ගෙණ හැසිරෙන්වද; ඵාතිකාතුං, දියුණුකරන්වද; අභබ්බා, නුසුදුසුවෙයි; කතමෙහිඑකාදසහි, කවර එකොළොසකින්දයත්? එකනාළිකාවතුරස්සා නිසිනා වතතිකා යන ත්‍රිවිධකථාවන් අතුරෙන් මෙය නිසිනවතතිකා නම් කථා වශයෙන් වදරණලදි, පෙළ කියා අර්ථපමණක් දැක්වීම එකනාළිකානම්. අපණ්ඩිත ගොපාලයාද අපණ්ඩිත භික්ෂුවද, පණ්ඩිතගෝපාලයාද පණ්ඩිත භික්ෂුවද දක්වා වතුෂ්කයක් බැඳකීම වතුරස්‍රනම්, අපණ්ඩිත ගොපාලයා දක්වා කථාව කෙළවරකිරීම්, එසේම අපණ්ඩිත භික්ෂුවද, පණ්ඩිත ගොපාලයාද පණ්ඩිත භික්ෂුවද දක්වා කථාව අවසන්කිරීම නිසිනන වතතිකා නම්, එය මෙහි අභිමතයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේලොකයෙහි; ගොපාලකො, ගොපලුතෙම; රූපඤ්ඤූනහොති, ගණන්වශයෙන්හෝ වර්ණවශයෙන්හෝ රූපසටහන් නොදන්නේවේද; ගියගදහසැයියනාදීන් සඛ්‍යාවශයෙන්ද සුදු කළු රතු ගවයන් මෙතෙකැයි වර්ණවශයෙන්ද නොදත් ගොපලුතෙම ගවරැළ ඌනකෙරෙයි, පස්ගෝරසින් තොරවෙයි, නලක්ඛණ කුසලොහොති, ගවසිරුරෙහි කළ දුනුසැත් ත්‍රිශූලාදී භෙදලක්ෂණය නොදන්නේවෙයි; ලක්ෂණ නොදනීමෙන් හෑකිලිලූ ගවප්‍රමාණය නොදනහැකිවෙයි; අසාවිකං, ගවසිරුරෙහි කටගත් වණවල නිලමැසි පණුවිප්‍රවට; නසාමෙතාහොති, දඬුගෙන් බැහැරලා බෙහෙත්ලා ශුඛ්නොකරන්නේවෙයි; මෙසේනොකිරීමෙන් ගවරැළවිනාශවෙයි; වණං, වූණය; නපටිච්ඡාදෙතාහොති, බෙහෙත්යොදා වසා නොබඳින්

න වණ්ණං පටිවිජානාති. න ගන්ධං ඝායති. න රසං සායති. න ඵොට්ඨබ්බං ජානාති න පිතං ජානාති. න චිත්තං ජානාති. න ගොචර කුසලෝ හොති අනවසෙසදෙහීව හොති. යෙ තෙ උසභා ගොපිතරෝ ගොපරිනායකා තෙ න අතිරෙක පූජාය පූජෙතා හොති.

ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ එකාදසහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගොපාලකො අභබ්බා ගොගණං පරිහරිතුං වුද්ධිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිතුං.

නේද; එසේ නොකිරීමෙන් ඔවුනොවුන් ඇඟගවා වූණ යුෂය නිරොගින්ගේ ඇඟතැවරීමෙන් සංක්‍රාමිකරොගයක්ව බොහෝ දෙන වැනසේ; නධුමංකතඤ්ඤූහොති, මැසිමදුරුවන් වැළකීමට දුම් නොකරන්නේවෙයි; එයින් පිඬිතව අහර නොඇනීමෙන් ක්ෂයට පැමිණෙයි; නිච්චං, සමචිත්ත ගැඹුරු නොගැඹුරුතොව; නජානාති, නොදනියි; තොටතොදුන හවයින් එතරකිරීමෙන් ගවරැළ පිරිහෙයි; පිතං, ගවයින් පැන්බුන් නොබුන්බව; නජානාති, නොදනියි; එයතොදුන තුබුන් ගවයින් ඉවත්කිරීමෙන් තුබුන් අඟ පිපාසයෙන් මිරිකී වැනසෙයි; න්‍ච්චිංජානාති, සම විෂම මඟතොදනියි; එසේ නොදුන නොමගින් යාමෙන් වැනසෙයි;

නගොචරකුසලොහොති, පචාහික සපතාහික වශයෙන් හවයින් හැසිරවියයුතුතැන නොදනියි; තණදිය නිගතැන හැසිරවීමෙන් ගවයෝ මිරිකෙති; අනවසෙස දෙහිවහොති, වස්සන්ට ඉතිරි නොකර සියලු කිරදෙවින්නේවෙයි; කිරිනොලැබ වස්සෝ කෘශව නොවැඩෙති, ගොපිතරො, ගවයින්ගේ පියතනතුරෙහි සිටියාවූ; ගොපරිනායකා, ගවයින් කැමැතිසේගෙණ හැසිරෙන්නාවූ; යෙතෙඋසභා, යම් ඒ වෘෂභයෝවෙත්ද; තෙ, ඔවුන්; අතිරෙකපූජාය, ප්‍රණීත ගවභොජන මල්දම් සෙල්වියන් ආදි අසිරින් පිදීමෙන්; නපූජෙතාහොති, නොපුදන්නේවෙයි; අතිරෙක පූජා නොලබන වෘෂභයෝ ගවපරිරක්ෂණයෙහි මැලිවෙති. ඉන් ගවරැළ පිරිහෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉමෙහි එකාදසහි අඞ්ගෙහි, මේඑකොළොස් අඟින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; ගොපාලො, ගොපලුතෙම; ගොගණං, ගවසමූහයා; පරිහරිතුං, හසුරුවන්ට; ආභිකන්තුං, වඩන්ට; අභබ්බා තුසුදුසුයි;

එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ එකාදසහි ධම්මෙහි සමන්නා ගතො භික්ඛු අභබ්බො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ. වුඞ්ඪිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිතුං කතමෙහි එකාදසහි ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු නරූපඤ්ඤූහොති. න ලක්ඛණ කුසලො හොති. න ආසාටිකං සාටෙතාහොති. න වණ්ණං පටිවජ්ජාදෙතාහොති න ධූමං කත්තා හොති. නතිත්ථං ජානාති න පීතං ජානාති. නවිපිං ජානාති න ගොචර කුසලො හොති අනවසෙස දෙසීව හොති යෙ තෙ භික්ඛු ථෙරාරත්තඤ්ඤූ. විරපබ්බජිතා සඞ්ඝපිතරො සඞ්ඝ පරිනායකා. තෙ න අතිරෙක පූජාය පූජෙත්තාහොති.

කථ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු නරූපඤ්ඤූහොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යං කිඤ්චිරූපං සබ්බං රූපං චත්තාරි මහාභූතානි. චතුන්නාව මහාභූතානං උපාදායරූපනති යථාභූතං නපප ජානාති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු නරූපඤ්ඤූ හොති. කථ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු න ලක්ඛණ කුසලො හොති. ඉධ භික්ඛවෙ. භික්ඛු කම්මලක්ඛණෙ බාලො කම්මලක්ඛණෙ පණ්ඩි තොනි යථාභූතං නපජානාති,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; එකා දසහි ධම්මෙහි, ධම්මඑකොලොසකින්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, මේශාසනයෙහි; වුඞ්ඪිං, වැඩීමටද; විරූළ්හිං, විරූසීභාවයටද; වෙපුල්ලං, විපුලභාවයටද; ආපජ්ජිතුං, පැමිණෙන්ට; අභබ්බාහොති, අභව්‍යවේ; ගොපා ලයා පස්ඝෝරසයෙන්තොරවූවාක්මෙන් මේ භික්ෂූතෙම ශීල සමාධි ප්‍රඥාවිදර්ශීනා මාර්ගඵල නිර්වාණ යන පවඩමීයෙන් තොර වෙයි; කතමෙහි එකාදසහි, කවරඑකොලොසකින්දයන්? භික්ඛ වෙ, මහණෙනි! ඉධ, මෙසස්නෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; නරූ පඤ්ඤූහොති, රූපදන්නේනොවේද; නලක්ඛණකුසලොහොති, ලක්ෂණ දන්නේනොවේද; ආසාටිකං, පණුබිජු; නසාටෙතා හොති, ඉවත්නොකරන්නේවේද? වණ්ණං, වුණය; නපටිවජ්ජා දෙතාහොති, නොවසන්නේද; ධූමං, දුම; නකත්තානොහොති, නොකරන්නේවේද; නිත්ථං, තොට; නජානාති, නොදනීද; පීතං, බොනලද්ද; නජානාති, නොදනීද; විපිං, විපිය; නජානාති, නොදනීද; නගොචරකුසලොහොති, ගොචරයෙහි අදක්ෂවේද; අනවසෙස දෙසීවහොති, ඉතිරිනොකර දෙවින්නේත්වේද; රත්තඤ්ඤූ, රාත්තඥවූ; විරපබ්බජිතා, විරප්‍රව්‍රජිතවූ; යෙතෙ ථෙරභික්ඛු, යම්ඒ සථවිර භික්ෂූහුවෙත්ද; තෙ, ඔවුන්; අතිරෙක පූජාය, අතිරෙකපූජාවෙන්; නපූජෙත්තාහොති, නොපූජාදන්නේ වේද;

එවං ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු න ලක්ඛණකුසලෝ හොති. කථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු න ආසාවිකං සාවෙතා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු උපපන්නං කාමවිතක්කං අධිවාසෙති නපජහති න විනොදෙති න බ්‍යන්තිකරොති න අනභාවං ගමෙති. උපපන්නං ව්‍යාපාද විතක්කං —පෙ— උපපන්නං විහිංසා විතක්කං—උපපන්නුප්පන්නෙ පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ අධිවාසෙති නපජහති නවිනොදෙති නබ්‍යන්තී කරොති න අනභාවං ගමෙති. එවං ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු න ආසාවිකං සාවෙතා හොති. කථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු න වණං පටිච්ඡා

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; කථච, කෙසේනම්? නරූපඤ්ඤැහොති, රූපඥානොවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; චත්තාරිමහාභූතානි, සතරමහාභූතරූපයන්ද; චතුන්නං මහාභූතානං, සතරමහාභූත යන්ගේ; උපාදායරූපං, උපාදරූපයදැයි; යංකිඤ්චිරූපං, යම් කිසි රූපයක්වේද; තංසබ්බං, ඒ සියලුරූපය; යථාභූතං, තතු සේ; නජානාති, නොදනියි; චක්ඛුසොතඝාණාදීවඉයෙන් පස් විසිවුද අවවිසිවුද රූපයන් සඞ්ඛ්‍යාවශයෙන්ද එකසමූඛානමේ තෙක විසමූඛාන මෙතැකැයි යනාදීන් සමූඛානවශයෙන්ද යන විපූකාරයෙන් නොදන්නේ කම්මසථාන මුදුන්පමුණුවන්ට නොහැකිවෙයි; එවං ඛෝ—ප—නලක්ඛණකුසලෝහොති, ලක්ඛණ යෙහි අදක්ෂවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; බාලෝ, අඥතතෙම; කම්මලක්ඛණං, අකුසල කම්මය ලක්ඛණකොට පවතියි; පණ්ඩිතෝ, නුවණැත්තේ; කම්ම ලක්ඛණං, කුසලකම්මය ලක්ඛණකොට පවතීයයි; යථාභූතං, තතුසේ; නපජානාති, නොදනිද; දුක්කටකාරිහුදණ්ඩ සුකට කාරිහු විඳයයි නොදන කම්ටහන්වඩන්ට නොහැකිවෙයි; එවං—ප—ආසාවිකං, පණ්ඩිච්චේ; නසාවෙතාහොති, ඉවත්නොක රන්නේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; උපපන්නං, සියසතන්හි පහළවූ; කාමවිතක්කං, කාමවිතකීය; හෙවත් පස්කම් අරමුණුකොට පැවති අදහස; අධිවාසෙති, ඉවසාද; නපජහති, නොදුරලාද; නවිනොදෙති, ඉවත්නොකෙරේද; නබ්‍යන්තීකරොති, විනාශනොකෙරේද; අනභාවංනගමෙති, අභාවයටනොපමුණුවාද;-ව්‍යාපාදවිතක්කං, ව්‍යාපාදවිතකීය; හෙවත් ක්‍රොධනිශ්‍රිතඅදහස;—විහිංසාවිතක්කං, විහිංසාවිතකීය; හෙවත් මෙරමාපෙළන අදහස;—උපපන්නුප්ප

දෙනා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිසවා නිමිත්තග්ගාහී හොති අනුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී යත්වාධිකරණ මෙතං චක්ඛින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං. තස්ස සංවරාය න පටිපජ්ජති. නරක්ඛති චක්ඛින්ද්‍රියං. චක්ඛින්ද්‍රියෙ න සංවරං ආපජ්ජති සොතෙන සද්දං සුත්වා—පෙ—ඝාණෙන ගන්ධං ඝායිත්වා—ජිව්හාය රසං සායිත්වා කායෙන පොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා—මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය නිමිත්තග්ගාහී හොති අනුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී,

යත්වාධිකරණ මෙතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං. තස්ස සංවරාය න පටිපජ්ජති. නරක්ඛති මනින්ද්‍රියං. මනින්ද්‍රියෙ න සංවරං ආපජ්ජති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු නවණං පටිවිජ්ඣා දෙනා හොති. කථංච භික්ඛවෙ භික්ඛු නඛ්ඛමං කත්තා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යථා සුතං යථා පරියත්තං ධම්මං න විත්ථාරෙනපරෙසං දෙසෙතා හොති එවං ඛො භික්ඛවෙ

නෙන, උපනුපන්; පාපකෙ, ලාමකවූ; අකුසලෙවිතක්කෙ, අකුසල විතර්කීයන්; නාධිවාසෙති—ප—හොති, විතර්කවසි පුද්ගලයා කමටහන් කුළඟන්වන්ට අපොහොසති;—වණං, ව්‍රණය; නපටිවිජ්ඣා දෙනාහොති, නොවසන්නේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; චක්ඛුනා, ඇසින්; රූපං, රූපායතනය; දිසවා, දැක; නිමිත්තග්ගාහීහොති, ශුභ නිමිත්ත ග්‍රහණයකරන්නේවෙයි; අනුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී, අනුබ්‍යඤ්ජන ග්‍රහණයකරන්නේවෙයි; යත්වාධිකරණං, යමක්හෙතුකොට ගෙණ; එතංචක්ඛින්ද්‍රියං, මේචක්ෂුරින්ද්‍රිය; අසංවුතං, අසංවරව; විහරන්තං, වසන්නහුට; අභිජ්ඣාදෙමනස්සා, අභිද්‍යාදෞර්මනස්‍යයන, පාපකා, ලාමකවූ; අකුසලාධම්මා, අකුසලධර්මයෝ; අන්වාස්සවෙය්‍යුං, රැස්වන්නාහුය; තස්ස, ඒචක්ෂුරින්ද්‍රියයෙහි; සංවරාය, සංවරබවට; න පටිපජ්ජති, නොපිළිපදියි; චක්ඛින්ද්‍රියං, චක්ෂුරින්ද්‍රිය; නරක්ඛති, නොරකියි; චක්ඛින්ද්‍රියෙ, චක්ෂුරින්ද්‍රියෙහි; සංවරං, සංවරයට; නආපජ්ජති, නොපැමිණෙයි; සොතෙන, කණින්;—ඝාණෙන, නාසයෙන්;—ජිව්හාය—දිවින්—කායෙන, කයින්;—මනසා, සිතින්; ධම්මං, අරමුණ; විඤ්ඤාය, දැන;—ප—හොති, විවෘතඡඩ්වාරඇති යොගාවචර තෙම කමටහන්ගෙණ වඩන්ට නොහැකිවෙයි;

භික්ඛු නධුමං කත්තා හොති. කථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු න තිත්ථං ජානාති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙතෙ භික්ඛු බහුසුතා ආගතාගමා ධම්මධරා විනයධරා මාතිකාධරා. තෙ කාලෙන කාලං උපසඞ්කමිත්වා න පරිපුච්ඡති. න පරිපඤ්හති. ඉදං හන්තෙ කථං ඉමස්ස කො අත්ථොති. තස්සතෙ ආයස්මතො අවිවටමෙව න විවරන්ති. අනුත්තානී කතං ව න උත්තානී කරොන්ති. අනෙක විහිතෙසු ච කඞ්ඛා ඨානියෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛං න පටිවිනොදෙන්ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු න තිත්ථං ජානාති.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; කථං, කෙසේ නම්? නධුමංකත්තා හොති, දුම්නොකරන්නේවේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; යථාසුතං, අසනලදපරිදි; යථාපරියත්තං, ප්‍රගුණකළපරිදි; පරෙසං, අනුන්ට; විත්ථාරෙන, විස්තරවශයෙන්; ධම්මං, ධර්මය; නදෙසතා හොති, නොදෙසන්නේවේ; දහම්නොදෙසන භික්ෂුවට ගුණවත් බහුශ්‍රැතයෙකැයි නොදැන මනුෂ්‍යයෝ සිව්පසයෙන් සංග්‍රහතෝ කරති; සිව්පසයෙන් සලාන්නාවන්නේ බුදුවදන් දැන පිළිවෙත් සපුරාකමටහන්කුළුගන්වන්ටඅසමර්ථවෙයි; භික්ඛවෙ,මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; කථං, කෙසේනම්? තිත්ථංනජානාති, තොට නොදන්නේද; භික්ඛවෙ,මහණෙනි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු මහණතෙම; බහුසුතා, බොහෝ ඇසූපිරුතැන් ඇති; ආගතාගමා, උගත්ආගමඇති; ධම්මධරා, දහම්දරන්නාවූ; විනයධරා, වනදරවූ; මාතිකාධරා, විනයාභිධම්ම උභයමාතිකා පාලි ධරන්නාවූ; යෙතෙභික්ඛු, යම් ඒ භික්ෂූහුවෙත්ද; තෙ, ඔවුන්වෙත; කාලෙනකාලං, කලින්කල; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; හන්තෙ, සවාමීනි! ඉදං, මෙය; කථං, කෙසේද; ඉමස්ස, මේපදයාගේ; අත්ථො, අර්ථය; කොඉති, කවරේදැයි; නපරිපුච්ඡති, පළමුනොවිචාරයි; නපරිපඤ්හති, පුනපුනානොවිචාරයි; තෙ ආයස්මන්තො, ඒ ආයුෂ්මත්හු; තස්ස, ඔහුට; අවිවටංවෙව, නුතුවණින් වැසුනක්; නවිවරන්ති, බෙදනොදක්වයි; අනුත්තානීකතංව, ප්‍රකට නොවූවක්; නඋත්තානීකරොන්ති, ප්‍රකටනොකෙරෙති; අනෙක විහිතෙසු, නන්වැදැරුම්වූ; කංඛාඨානියෙසු, සැකකටයුතුවූ; ධම්මෙසු,කාරණාවිෂයෙහි; කංඛං, කාංක්ෂාව; නපටිවිනොදෙන්ති, නොදුරලත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඛො, මෙසේවනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; නතිත්ථංජානාති,තොටනොදනියි; බහුශ්‍රැත තොටට නොපැමිණ සැක නුදුරලා කමටහන්ගෙණ වඩන්ට නොහැකිවෙයි;

කථංච භික්ඛවෙ භික්ඛු න පිතං ජානාති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු තථාගතපපවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ දෙසිය මානෙ න ලභති. අත්ථ වෙදං න ලභති ධම්මවෙදං න ලභති ධම්මූපසං හිතං පාමුජ්ජං එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු න පිතං ජානාති කථංච භික්ඛවෙ භික්ඛු න ථීපිං ජානාති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරියං අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං යථාභූතං නපපජානාති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු න ථීපිං ජානාති. කථංච භික්ඛවෙ භික්ඛු න ගොචර කුසලො හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චතූසු සතිපට්ඨානෙ යථාභූතං නපපජානාති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු න ගොචර කුසලො හොති. කථංච භික්ඛවෙ භික්ඛු අනවසෙස දෙහී හොති ඉධ

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථං, කෙසේනම්; පිතං, පිම; නජානාති නොදනීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; තථාගතපපවෙදිතෙ, තථාගතයන්වහන්සේවිසින් වදුළාවූ; ධම්මවිනයෙ, ධර්මවිනය; දෙසියමානෙ, දෙසනුලබන කල්හි; අත්ථවෙදං, අර්ථවබොධකයතුව; නලභති, නොලබාද; ධම්මවෙදං, ධර්මාවබොධකසතුව; නලභති, නොලබාද; ධම්මූපසං හිතං, ධර්මයෙන් යුක්තවූ; පාමුජ්ජං, ප්‍රමුදිතභාවය; හෙවත්, ශ්‍රවණමය කුසලානිසංසය; නලභති, නොලබයි; සහසා ඛණ නොඅසන්නේ කමටහන්මගණ වඩන්ට නොහැකිවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඛො, මෙසේවනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; පිතං, පානය; නජානාති, නොදනියි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කථං, කෙසේනම්; ථීපිං, මගනොමග; නජානාති, නොදනීද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේශාසන යෙහි; භික්ඛු,මහණතෙම; අරියං,ආර්‍යවූ; අට්ඨඞ්ගිකංමග්ගං, අටඟි මග; යථාභූතං, තතුසේ; නපපජානාති, නොදනියි; ආර්‍ය අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගනොදන්නේ ලෞකික මාර්ගයෙහි අභිනිවෙසව ලොකොත්තරමාර්ග නිපදවන්ට නොහැකිවෙයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි, එවංඛො, මෙසේවනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; නගොචර කුසලොහොති, ගොචරයෙහි අදක්ෂවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛු, මහණතෙම; කථං, කෙසේනම්; අනවසෙස දෙහිහොති, අනවශේෂකොට දෙවින්නේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛුං, භික්ෂුව; සඞ්ඝ, ශ්‍රද්ධාඇත්තාවූ; ගහපතිකා, ගිහියෝ; චීවර, සිවුරුය; පිණ්ඩපාත, ආහරය සෙනාසන, සෙනසුන්ය; ගිලානපච්චය, ගිලන්පසය; හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙහි, බෙහෙත්පිරිකරයනමෙයින්; අභිහට්ඨුං, හැර

භික්ඛවෙ භික්ඛුං සඞ්ගඟපතික්කා අභිඛට්ඨුං පවාරෙනති චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චයභෙසජ්ජ පරික්ඛාරෙහි. තත්‍ර භික්ඛු නමත්තං ජානාති පටිග්ගහණාය. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අනවසෙස දෙති හොති,

කථව භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙතෙ භික්ඛු ථෙරා රත්තඤ්ඤු විර පබ්බජිතා සංඝපිතරො සංඝපරිනායකා. තෙ න අතිරෙක පූජාය පූජෙතා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙතෙ භික්ඛු ථෙරා රත්තඤ්ඤු විරපබ්බජිතා සංඝපිතරො සංඝපරිනායකා තෙසු න මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨාපෙති ආවිවෙවරහොව. නමෙත්තං වචිකම්මං පච්චුපට්ඨාපෙති. ආවිවෙවරහොව. න මෙත්තං මනොකම්මං පච්චුපට්ඨාපෙති. ආවිවෙවරහොව. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙතෙ භික්ඛු ථෙරා රත්තඤ්ඤු විරපබ්බජිතා සංඝපිතරො සඞ්ඝපරිනායකා. තෙන අතිරෙක

ගන්ව; පවාරෙනති, පවරත්; තත්‍ර, එහි, භික්ඛු, භික්ෂූහු; පටිග්ගහණාය, පිළිගැන්මෙහි; මත්තං ප්‍රමාණය, නුජානාති' නොදනියි; පමණනොදැන පිළිගන්නාකෙරෙහි ජනයෝකල කිරෙති; එවං—ප—හොති;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; රත්තඤ්ඤු, විරරාත්‍රි දන්නාවූ; විරපබ්බජිතා, පැවිදිව බෝකල්හියාවූ; සංඝපිතරො, සංඝපිතෘවූ; සඞ්ඝපරිනායකා, සංඝනෙතෘවූ; යෙතෙථෙරාභික්ඛු, යම් ඒ සථවිරභික්ෂූහු වෙත්ද; තෙ,ඔවුන්; අතිරෙකපූජාය, අධික පූජාවෙන්; කථං, කෙසේ; නපූජෙතාහොති, නොපුදන්නේ වේද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, භික්ෂූ තෙම; රත්තඤ්ඤු—ප—තෙසු, ඔවුන්හෙරෙහි; මෙත්තං කායකම්මං, මෛත්‍රීසහගත කායකර්මය; ආවිවඑව, අභිමුඛයෙහිද; රහොව, අනභිමුඛයෙහිද; නපවුපට්ඨෙති, නොඑලවයි; මෙත්තං වචිකම්මං, මෛත්‍රීසහගත වාක්කර්මය; —මෙත්තං මනොකම්මං, මෛත්‍රීසහගතමනොකර්මය;—ප—නපූජෙතාහොති, නොපුදන්නේවේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉමෙහි එකාදසහිඛමෙහි, මේ එකොළොස් ධර්මයෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, මේශාසනයෙහි; වුඩ්ඪිං, ශීලයෙන් වෘද්ධියට; විරුළ්හිං, සමාධිවිදර්ශනායෙන් නැඟීමට; වෙපුල්ලං, මාර්ගඵලයෙන්විපුලබවට; ආපජ්ජිතුං, පැමිණෙන්ට; අභබ්බො, අභව්‍යවේ; එකාදසහිඅඞ්ගෙහි, කරුණුඑකොළොසකින්; සම න්නාගතො, යුක්තවූ; ගොපාලො, ගොපලුතෙම; ගොගණං,

පූජාය පූජේතා හොති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ එකාදසහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු අභබ්බා ඉමස්මිං ධම්ම විනයෙ වුඩ්ඪිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිතුං, එකාදසහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගොපාලකො භබ්බා ගොගණං පරිහරිතුං. ඵාතිකාතුං. කතමෙහි එකාදසහි. ඉධ භික්ඛවෙ ගොපාලකො රූපඤ්ඤූ හොති. ලක්ඛණ කුසලො හොති ආසාවිකං සාවෙතා හොති. වණං පටිච්ඡා දෙතා හොති. ධූමං කත්තා හොති. තිත්ථං ජානාති. පිතං ජානාති. වීථිං ජානාති. ගොචර කුසලො හොති. සාවසෙසදෙහි ච හොති. යෙතෙ උසභා ගොපිතරො ගොපරිනායකා. තෙ අතිරෙක පූජාය පූජේතා හොති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ එකාදසහි අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො ගොපාලකො භබ්බා ගොගණං පරිහරිතුං ඵාතිකාතුං. එවමෙවඛො භික්ඛවෙ එකාදසහි ධම්මෙහි සමන්නා ගතො භික්ඛු භබ්බා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ වුඩ්ඪිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිතුං. කතමෙහි එකාදසහි ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු රූපඤ්ඤූ හොති ලක්ඛණ කුසලො හොති. ආසාවිකං සාවෙතා හොති. වණං පටිච්ඡාදෙතා හොති. ධූමං කත්තා හොති. තිත්ථං ජානාති. පිතං ජානාති. වීථිං ජානාති. ගොචර කුස ලො හොති. සාවසෙසදෙහිච හොති. යෙ තෙ භික්ඛු ථෙරා රත්තඤ්ඤූ චිර පබ්බජිතා සංඝපිතරෝ සංඝපරිනායකා තෙ අතිරෙක පූජාය පූජේතා හොති.

ගවඝමූහය; පරිහරිතුං, හඝුරුවන්ට; ඵාතිකාතුං, දියුණුකරන්ට; භබ්බා, සුදුසුවෙයි; කතමෙහි එකාදසහි, කවර එකොළොස කින්දයත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේලොකයෙහි; ගොපාලකො, ගොපලුතෙම; රූපඤ්ඤූ හොති, රූපසවහන්දන්නේ වෙයි; ලක්ඛණකුසලොහොති, ලකුණෙහි දක්ෂවේද;

ආසාවිකං, පණුබිජු; සාවෙතා, ඉවත්කරන්නේද; වණං, වුණය; පටිච්ඡාදෙතා, වසන්නේද; ධූමං, දුම්; කත්තාහොති, කරන්නේ වේද; තිත්ථං, තොට; ජානාති, දනියි; පිතං, පානය; ජානාති, දනියි; වීථිං, මඟනොමඟ; ජානාති, දනියි; ගොචරකුසලො හොති, ගොචරයෙහි දක්ෂවෙයි; සාවසෙස දෙහිව, වත්සන්ට ඉතිරිකොට දෙවින්නේ; හොති, වෙයි; ගොපිතරෝ, ගවපිතෘවූ; ගොපරිනායකා, ගවනෙතෘවූ; යෙතෙඋසභා, යම් ඒ වෘෂභයෝ වෙත්ද; තෙ, ඔවුන්; අතිරෙකපූජාය, අතිරෙක පූජාවෙන්; පූජේතා, පුදන්නේ; හොති, වෙයි; ඉමෙහි—ප—පූජේතා හොති; සෙසුපදඋත්ම කීසේමැයි;

කථඤ භික්ඛවෙ භික්ඛු රූපඤ්ඤූ හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යං කිඤ්චි රූපං සබ්බං රූපං චත්තාරි මහාභූතානි චතුන්නඤ්ච මහාභූතානං උපාදායරූපන්ති යථාභූතං පජානාති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු රූපඤ්ඤූ හොති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ලක්ඛණං කුසලො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු කම්මලක්ඛණං බාලො කම්ම ලක්ඛණං පණ්ඩිතොති. යථාභූතං පජානාති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ලක්ඛණකුසලො හොති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ආසාටිකං සාවෙතාහොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු උපපන්නං කාමවිතක්කං නාධිවාසෙති. පජහති. විනොදෙති. බ්‍යන්තීකරොති. අනභාවංගමෙති. උප්පන්නං ව්‍යාපාද විතක්කං—පෙ—උප්පන්නං විහිංසා විතක්කං—උප්පන්නුප්පන්නෙ පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙනාධිවාසෙති පජහති විනොදෙති බ්‍යන්තීකරොති අනභාවං ගමෙති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ආසාටිකං සාවෙතාහොති.

කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණං පච්චජ්ඣාදෙතා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී හොති නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී යත්වාධිකරණ මෙතං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දොමනස්සාපාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති. සොතෙන සද්දං සුත්වා —පෙ—ඝාණෙන ගන්ධං ඝායිත්වා ජිව්හාය රසං සායිත්වා කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහී හොති. නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී යත්වාධිකරණ මෙතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣාදොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති. රක්ඛති මනින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු වණ්ණං පටිච්ඡාදෙතාහොති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මං භාතා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යථා සුතං යථා පරියත්ත ධම්මං විත්ථාරෙණ පරෙසං දෙසෙතාහොති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ධම්මං භාතා හොති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු නිත්ථං ජානාති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙතෙ භික්ඛු බහුස්සුතා ආගතාගමා ධම්මධරා විනයධරා මාතිකාධරා තෙ කාලෙනකාලං උපසඞ්කමිත්වා පරිපුච්ඡති පරිපඤ්හති. ඉදං භන්තෙ කථං ඉමස්සකතො අත්ථොති. තස්ස තෙ ආයස්මන්තෙ අවිවටමෙව විවරන්ති. අනුත්තානීකතං ව උත්තානීකරොන්ති. අනෙකවිහිතෙසු ච කඞ්ඛාඨානියෙසු ධම්මෙසු කඞ්ඛං පටිවිනොදෙන්ති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු නිත්ථං ජානාති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු පිතං ජානාති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු තථාගතපවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ දෙසියමානෙ ලභති. අත්ථවෙදං. ලභති ධම්මවෙදං. ලභති ධම්මූපසංහිතං පාමුජ්ජං. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු පිතං ජානාති.

කථඤ්ච භික්ඛවෙ—පෙ—පිතං පජානාති; අවිපරසේමැසි;

කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ඛිපිං ජානාති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරියං අට්ඨඞ්ගිකං. මග්ගංයථා භූතං පජානාති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ඛිපිං ජානාති කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ගොචර කුසලො හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ යථාභූතං පජානාති. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ගොචර කුසලොහොති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු සාවසෙසදෙසී හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සඞ්ඝා ගහපතිකා අභිහටඤ්ච පවාරෙන්ති. චීවරපිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපපච්චය භෙසජ්ජපරික්ඛා රෙහි. තත්‍ර භික්ඛු මත්තං ජානාති පටිග්ගහණාය එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු සාවසෙසදෙසීව හොති. කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙතෙ භික්ඛු ථෙරා රත්තඤ්ඤූ චිරපබ්බජිතා සංඝපිත රො සංඝපරිනායකා තෙ අනිරෙකපූජාය පූජෙතා හොති. ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙ තෙ භික්ඛු ථෙරා රත්ත චිරඤ්ඤූ පබ්බජිතා සංඝපිතරෙ සංඝපරිනායකා. යොසු මෙත්තං කාය කම්මං පච්චුපට්ඨාපෙති ආවීචෙව රහොච. මෙත්තං වචීකම්මං පච්චු පට්ඨාපෙති. ආවීචෙව රහොච. මෙත්තං මනොකම්මං පච්චු පට්ඨාපෙති. ආවීචෙව රහොච. එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙ තෙ භික්ඛු ථෙරා රත්තඤ්ඤූ චිරපබ්බජිතා සංඝපිතරෙ සංඝපරිනායකා. තෙ අනිරෙක පූජාය පූජෙතා හොති. ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ එකාදස ධම්මෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු භබ්බො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ වුඩ්ඪිං විරූළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිතුනන්ති.

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

මහා ගොපාලක සූත්‍රං නිට්ඨිතං—3-4.

කථංච—ප—අභිනන්දුන්ති,

මහා ගොපාල සූත්‍රාථ වණ්ණනාව නිට්.

එවං මෙසුතං එකං සමයං භගවා වජ්ජීසු විහරති උක්කාවෙලායං. ගඞ්ගාය නදියාතීරෙ; තත්‍රඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති, භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච;

භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ මාගධකො ගොපාලකො දුප්පඤ්ඤ ජාතිකො වස්සානං පච්ඡිමෙ මාසෙ සරදසමයෙ අසම්වෙක්ඛිත්වා ගඞ්ගාය නදියා ඔරිමතීරං අසම්වෙක්ඛිත්වා පාරිමං තීරං අභිඤ්ඤෙනෙව ගාවො පතාරෙසි උත්තරං තීරං. සුවිදෙහානං,

---

එවංමේසුතං,-ප-එකංසමයං, එක්ධම්මදෙශනාසමයෙකැ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; වජ්ජීසු, වැදෑදනවිහි; උක්කාවෙලායය, උක්කාවෙලානම්නුවරසම්පයෙහි; ගඞ්ගානදියාතීරෙ,ගංගානම් ගංතෙර; විහරති, වැඩවසනසේක; මෙහි "උක්කාවෙලා,, නම් එහිවූනගරනාමයකි. මේනුවර ගංතෙර සම්පයෙහි ඉදිකරණ කල්හිරැ ගඟදියෙන් මසෙක් ගොඩටවති, එවිට මනුෂ්‍යයෝ වසඳ තෙල්සෑල් වලඛහා උල්කාසාදුගෙණ මසු අල්වාගත්හ නුවර නිමිකල්හිත්එයම නිමිතිකොට උක්කාවෙලායැයි නම් කළාහුය; තත්‍රඛො - ප—එතදවොච, යම්තැනක හුන්සඳ සියළු ගඟ ප්‍රකටව පෙණේද එබදු වැලිතලාවෙන් ගෙඩි ගංතෙර සවස් කාලයෙහි මහත් භික්ෂුසංඝයා පිරිවරා වැඩහිඳ පිරී ගලා බස්නා මහගඟදැක යමෙකුනිසා මේගඟින් සැපතට හා විපතට පැමිණියෙක් ඇත්දැයි ආවජ්ජනයකොට පෙර අඤ්ඤත ගොපාලකයෙකුනිසා දහස්ගණන් ගවසමූහයා මෙහිදී මුහුදු බත්වූ පරිදිදනුවණැති ගොපල්ලෙක් නිසා දහස් ගණන් ගවයන් සුඛිතවූ පරිදිද දැක මෙය අපෝතපත්තිකොට ධම්ම යක් දෙශනාකරමිසි භික්ෂූන් ඇමතූසේක;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භූතපුබ්බං, පෙරවූවක්කියම්; එනම්? දුප්පඤ්ඤජාතිකො, ඉතා අඥානසවභාවඇති; මාගධකො, මාග ධරටවැසිවූ; ගොපාලකො, ගොපල්ලෙක්තෙම; වස්සානං, වස්සාන සෘතුව සම්බන්ධවූ; පච්ඡිමෙ මාසෙ, අන්තිම ඉල්මසෙහි; සරදසමයෙ, ශරත්කාලයෙහි; ගඞ්ගාඅනදියා, ගංගානම්නදි යෙහි; ඔරිමංතීරං, මෙතෙර; අසම්වෙක්ඛිත්වා, නොසලකා; පාරිමංතීරං, පරතෙර; අසම්වෙක්ඛිත්වා, නොවිමසා; සම්විසම තොටුද ගඟමැද විඛාහරින වැලිතලාද එතරවන තොටුද නොබ ලාගසිසේසි; අතිඤ්ඤෙනඑව, නොතොරින්ම; සුවිදෙහානං,

අථඛෝ භික්ඛවෙ ගාවොා මඤ්ඤි ගඞ්ගාය නදියා සොතෙ ආමණ්ඩලියං කරිත්වා තත්ථෙව අනයබ්‍යසනං ආපජ්ජිංසු, තංකිස්සහෙතු?

තථාහි සො භික්ඛවෙ මාගධකොා ගොපාලකොා දූපපඤ්ඤ ජාතිකොා වස්සානං පච්ඡිමෙ මාසෙ සරදසමයෙ අසම්වෙක්ඛිත්වා ගඞ්ගායනදියා ඔරිමංතීරං අසම්වෙක්ඛිත්වා පාරිමං තීරං අති තෙතෙනෙව ගාවොා පතාරෙසි උත්තරං තීරං සුවිදෙහානං,

එව මෙව ඛොා භික්ඛවෙ යෙහිකෙචි සමණා වා බ්‍රහ්මණා වා අකුසලා ඉමස්ස ලොකස්ස, අකුසලා පරස්සලොකස්ස, අකුසලා

යානපත් විදෙහරට පිළිබඳවූ; උත්තරංතීරං, එතෙරට; ගාවොා, ගෙරින්; පතාරෙසි, එතරකරන්ට ආරම්භකෙළේය; මගදරවින් වෙදෙහිරටට පමුණුවා ගවයන් රකිම්සි එතරලන්ට ගවසින් ගහට පැමිණවීයහුසි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථකොා, ඉක්බිති, ගාවොා, ගවයෝ; ගංගායනදියා, ගංගානම්නදියෙහි; මඤ්ඤි, මැද; සොතෙ, සැඩ පහරෙහි; ආමණ්ඩලියංකරිත්වා, මඩුලුව; හෙවත්, දියසුලියට පැමිණ; තත්ථෙව, එහිම; අනයව්‍යසනං, අවැඩවූවිනාසයට පැමිණියාහුය; දියසුලියට අසුව සියලුගවයෝ මුහුදට පැමිණියාහුය, එකම ගොලොමයකුත් නිරොගීභොවීය. එහෙයින් අනයව්‍යසනයසි කියනලදි, තංකිස්සහෙතු? ඒවහෙතුකවරේද?

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තථාහි, එසේමැසි; මාගධකොා,—ප— සුවිදෙහානං, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං එවඛොා, එපරිදි දෙන්ම; යෙකෙචි, යම්කිසි; සමණාවා, ශ්‍රමණයෝ හෝ; බ්‍රාහ්මණාවා, බමුණෝ හෝ; ඉමස්සලොකස්ස, මේ ලෝකයෙහි සකායතනධාතූන්හි; අකුසලා, අදක්ෂයෝද; පරස්සලොකස්ස, පරලෙව්හිසකායතනාදියෙහි; අකුශලා, අදක්ෂයෝද; මාරධෙය්‍යස්ස, මෛත්‍රභූමික ධර්මසඞ්ඛ්‍යාත මාරගොවරයෙහි; අකුසලා, අදක්ෂයෝද; අමාරධෙය්‍යස්ස, නවලොකොත්තර ධර්මසඞ්ඛ්‍යාත මාරගොවරනොවූ ධර්මයෙහි; අකුසලා, අදක්ෂයෝද; මච්චුධෙ

මාරධෙය්‍යස්ස, අකුසලා අමාරධෙය්‍යස්ස, අකුසලා මච්චුධෙ
ය්‍යස්ස, තෙසං යෙ සොතබ්බං සද්දහාතබ්බං මඤ්ඤිස්සන්ති,
තෙසං තං භවිස්සති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය, භූතපුබ්බං
භික්ඛවෙ මාගධකො ගොපාලකො සපඤ්ඤජාතිකා වස්සා
නං පච්ඡිමෙ මාසෙ සරදසමයෙ සම්වෙක්ඛිත්වා ගඞ්ගාය නදියා
ඔරිමං තීරං සම්වෙක්ඛිත්වා පාරිමං තීරං තිත්‍ථෙනෙව ගාවො
පතාරෙසි උත්තරං තීරං සුවිදෙහානං, සො පඨමං පතාරෙසි
යෙතෙ උසභා ගොපිතරා ගොපරිනායකා, තෙ තිරියං
ගඞ්ගාය සොතං ඡෙත්වා සොත්‍ථිනා පාරං අගමිංසු, අථාපරෙ
පතාරෙසි බලවගාවො දම්මගාවො,

ඝස්ස, මාතුයුවසතුවෙහි; අකුසලා, අදඤ්ඤයෝද; අමච්චුධෙ
ය්‍යස්ස, අමාතුයුවසතුවෙහි; අකුසලා, අදඤ්ඤයෝද; පරස්සලෝ
කස්සඝනාදියෙහි සපතම්‍යපීයෙහිඝඤ්ඤියි; ඝය, යම්කෙණෙක්තුමූ;
තෙසං, එබදුශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින්ගෙන්; මෙයින් ඔව් ශාස්තෘහු
දක්වනලදහ; සොතබ්බං, ධම්මය ඇසියයුතුයයි; සද්දහාතබ්බං,
ඔවුන්ගේ වචනය ඇදගියයුතුයයි; මඤ්ඤිස්සන්ති, හගින්නාහුද;
තෙසං, ඔවුන්ට; තං, ඒ ඇසීමහෝ ඇදහීම; දීඝරත්තං, දිඝ
හෝ කාලයක් මූලුල්ලෙහි; අහිතාය, අවැඩපිණිස; දුක්ඛාය,
දුක්පිණිස; භවිස්සති, වන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භූත
පුබ්බං, පෙරවූවක්කියම්; සපඤ්ඤජාතිකා, නුවණැත්තාවූ;
මාගධකා, මගධරටවැසි; ගොපාලකො, ගොපලුතෙම; වස්සා
නං, වර්ෂාවෙහි; පච්ඡිමෙමාසෙ, වරිමමාසයෙහි; සරදසමයෙ,
සරාකල්හි; ගඞ්ගායනදියා, ගංගානම්ගඟෙහි; ඔරිමංතීරං, මේ
තෙර; සම්වෙක්ඛිත්වා, සලකාබලා; පාරිමංතීරං, එතෙර; සම්
වෙක්ඛිත්වා, සලකාබලා; සුවිදෙහානං, විදෙහරට පිළිබඳවූ;
උත්තරංතීරං, එතෙරට; තිත්‍ථෙන එව, නිසිතොවින්ම; ගාවෝ
ගවයන්; පතාරෙසි, එතරකරන්ට පවත්ගත්තේය; සො, ඉ
තෙම; පඨමං, පළමුකොට; ගොපිතරා, ගවපිතෘවූ; ගොපරි
නායකා, ගවයින්ටප්‍රධානවූ; යෙතෙඋසභා, යම් ඒ වෘෂභයෝ
වෙත්ද ඔවුන්; පතාරෙසි, තරණයකරන්ට පවත්ගනී; තෙ,
ඔහු; තිරියං, සරසට; ගඞ්ගාය, ගඟෙහි; සොතං, සැඩපහර
ඡෙත්වා, සිඳ; සොත්‍ථිනා, සැපසේ; පාරං, පරතෙරට; අගමිංසු,
ගියාහුය; අථ, ඊටඅනතුරුව; බලවගාවො, බලවත්දැමූණු ගව
යින් හා දෙනුන්ද; දම්මගාවො, දමනයකටයුතු ගොන් හා
නොවැදූදෙනුන්දයන; අපරෙ, අන්‍යයන්; පතාරෙසි, තරණය
කරවිය

තෙතිරියං ගඞ්ගාය සොතංඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරංඅගමංසු අථාපරෙ පතාරෙසි වච්ඡතරෙ වච්ඡතරියොච තෙපි තිරියං ගඞ්ගාය සොතංඡෙත්වා සොත්ථිනාඅගමංසු අථාපරෙ පතාරෙසි වච්ඡකෙ කිසබලකෙ තෙපි තිරියං ගඞ්ගාය සොතං ඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරං අගමංසු භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ වච්ඡකොෙ තරුණකොෙ තාවදෙව ජාතකොෙ මාතු ගොරවකෙන වුය්හමානොෙ සොපි තිරියං ගඞ්ගාය සොතං ඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරං අගමාසි තං කිස්සහෙතු තථාහි සො භික්ඛවෙ මාගධකොෙ ගොපාලකොෙ සපඤ්ඤජාතිකොෙ වය්සානං පච්ඡිමෙ මාසෙ සරදසමයෙ සම වෙක්ඛිත්වා ගඞ්ගාය නදියා ඔරිමං තීරං සමවෙක්ඛිත්වා පාරිමංතීරං නිත්තිණනෙව ගාවොෙ පතාරෙසි උත්තරං තීරං සුවිදෙහානං එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යෙහි කොචි සමණා වා බ්‍රාහමණා වා කුසලා ඉමස්ස ලොකස්ස කුසලා පරස්ස ලොකස්ස කුසලා මාරධෙය්‍යස්ස කුසලා අමාරධෙය්‍යස්ස කුසලා මච්චු ධෙය්‍යස්ස,

---

තෙ, ඔහු; ගඞ්ගාය, ගඟෙහි; සොතං, සැඩපහර; තිරියං, සරස; තරිත්වා, සිඳ; සොත්ථිනා, සැපසේ; පාරං, පරතෙරට; අගමංසු, ගියාහුය; අථ, ඉක්බිති; අපරෙ, අන්‍යවූ; වච්ඡතරෙව; වත්‍සභාවයතරුණයකළ බලවත් වස්සන්ද; වච්ඡතරියොව, එබඳු බලවත් වැස්සියන්ද; පතාරෙසි, එතෙරකරන්ට පටන්ගති; තෙපි, ඔහුද; ගංඟාය, ගඟෙහි; තිරියං, සරස; සොතං, සැඩපහර; ඡෙත්වා, සිඳ; සොත්ථිනා, සැපසේ; පාරං, පරතෙරට; අගමංසු, ගියාහුය; අථ, ඉක්බිති; කිසබලකෙ, මඳවූ මස්ලේ ඇතිහෙයින් මඳශක්තිඇති; වච්ඡකෙ, දෙනුන් වෙත, එළඹෙන වස්සන්; පතාරෙසි, එතරකරන්ටපටන්ගති; තෙපි—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භූතපුබ්බං, පෙරවූ (ආශ්චය්‍යයක්) කියමි; තරුණකොෙ, ලදරුවූ; තාවදෙවජාතකොෙ, එදවස්හි උපන්නාවූ; වච්ඡකොෙ, වසුවූ; මාතු; මව්දෙනගේ; ගොරවකෙන, හුංහුංයන ගවරාවය කරණකොටගෙණ; වුය්හමානොෙ, කරණයකරණු ලබන්නාවූ; සොපි ඒ ලපටිවස්සාද; ගඞ්ගාය, ගඟෙහි; සොතං, සැඩපහර; තිරියං, සරස; ඡෙත්වා සිඳ; සොත්ථිනා, සැපසේ; පාරං, පරතෙරට; අගමාසි, ගියේය; තංකිස්සහෙතු, ඊට හෙතුකවරේද? තථාහි—ප—අමච්චු ධෙය්‍යස්ස,

කුසලා අමච්චා ඩෙය්‍යසස. තෙසං යෙ සොතබ්බං. සද්දහා තබබං මඤ්ඤිස්සන්ති තෙසං තං භවිස්සති. දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ. යෙ තෙ උසභා ගොපිතරෝ. ගෝ පරිනායකා තිරියං ගඞ්ගාය. සොතං ඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරං අගමංසු. එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ. යෙ තෙ භික්ඛූ අරහන්තෝ ඛීණාසවා වුසිතවන්තෝ කතකරණීයා. ඔහිතභාරා අනුප්පත්තා සදත්ථා. පරික්ඛීණ භවසඤ්ඤු ජනා සම්මදඤ්ඤු විමුත්තා තෙපි තිරියං මාරස්ස සොතං ඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරං ගමිස්සන්ති.

සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවෙ බලවගාවෝ දම්මගාවෝ තිරියං ගඞ්ගාය සොතං ඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරං අගමංසු. එව මෙව

තෙසං, එබදුබුඩාදී නුවණැත්තන්ගෙන්; යෙ, යමෙක්තුමූ; සොතබබං, ධර්මය ඇසියයුතුකොට; සද්දහාතබබං හැදහිය යුතුකොට; මඤ්ඤිස්සන්ති, හඟින්නාහුද; තෙසං, ඒ ශ්‍රොතෘන්ට; තං, ඒ ඇසීම්හා ඇදහීම්; දීඝරත්තං, බොහෝ කලක්මුලුල්ලෙහි; හිතාය, වැඩපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; භවිස්සති, වන්නේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි; යම්සේ; ගොපිතරෝ, ගව පිතෘවූ; ගෝපරිනායකා, ගවසින්ට ප්‍රධානවූ; යෙතෙඋසභා, යම්ඒවෘෂභයෝ; ගඞ්ගාය, ගඟෙහි; සොතං, ශ්‍රොතස; තිරියං, සරසව; ඡෙත්වා, සිඳ; සොත්ථිනා, සැපසේ; පාරං, පරතෙරට; අගමංසු, යියාහුද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; අරහන්තෝ, රහත්වූ; ඛීණාසවා, ක්ෂයකළආශ්‍රවඇති; වුසිතවන්තෝ, වැසනිමවනලද ආර්‍යවාසඇති; කත කරණීයා, සිවුමඟින්කළකෘත්‍යඇති; ඔහිතභාරා, බහාතබන ලදකෙලෙස්බරඇති; අනුප්පත්තසදත්ථා, පිළිවෙළින් පැමිණි අර්හත්ඵලඇති; පරික්ඛීණභවසංයොජනා, ක්ෂයකළසංයෝ ජනඇත්තාහු; සම්මා, මනාකොට; අඤ්ඤාය, දැන; විමුත්තා, කෙලෙසුන්ගෙන්මිදුනාහු; තෙපි ඔහුද; තිරියං, සරස; මාර සස, මාරයාගේ; මාරයාගේ; සොතං, තෘෂ්ණාශ්‍රොතස; ඡෙත්වා, සිඳ; සොත්ථිනා, සැපසේ; පාරං, නිර්‍වාණපාරයට; ගමිස්සන්ති, යන්නාහ; සෙය්‍යථාපි—ප—අගමංසු, එවමෙව ඔරම්භාගියානං, කාමලොකය භජනයකරණ; පඤ්චන්නංසංයොජනානං, සංයො

ඛෝ භික්ඛවෙ. යෙ තෙ පි භික්ඛූ පඤ්ඤං ඔරම්භාගියානං සඤ්ඤුද්‍ධා ජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකා තත්‍ථ පරිනිබ්බායිනෝ අනාවත්ති ධම්මා තස්මා ලෝකා තෙ තිරියං මාරස්ස සෝතං ඡෙත්වා සොත්‍ථිනා පාරං ගම්ස්සන්ති.

සෙය්‍යථාපි තෙ භික්ඛවෙ වච්ඡතරා වච්ඡතරියෝ තිරියං ගඞ්ගාය සෝතං ඡෙත්වා සොත්‍ථිනා පාරංඅගමංසු, එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ යෙතෙ භික්ඛූ තිණ්ණං සඤ්ඤුද්‍ධ ජනානං පරික්ඛයා රාගදෙස මොහානං තනුත්තා සකදාගාමිනෝ සකිදෙව ඉමංලෝකං ආගන්ත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සන්ති, තෙපි තිරියං මාරස්ස සෝතං ඡෙත්වා සොත්‍ථිනා පාරං ගම්ස්සන්ති;

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වච්ඡකා කිසබලකා තිරියං ගඞ්ගාය සෝතං. ඡෙත්වා සොත්‍ථිනා පාරං අගමංසු, එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ යෙ තෙ භික්ඛූ තිණ්ණං සඤ්ඤුද්‍ධා ජනානං පරික්ඛයා

ජනපස; පරික්ඛයා, ක්‍ෂයකිරීමෙන්; ඔපපාතිකා, ඔපපාතික උත්පත්තිඇත්තාහු; තත්‍ථ, එහි; පරිනිබ්බායිනෝ, පිරිනිවන් පාන්නාහු; තස්මාලෝකා, ඒ බ්‍රහ්මලෝකයෙන්; අනාවත්ති ධම්මා, පෙරලානොඑනසුලුවූ; යෙතොභික්ඛූ, යම් ඒ අනාගාමී භික්ෂූහුවෙත්ද; තෙපි, ඔහුද; තිරියං, සරස; මාරස්ස, මාරයාගේ; සෝතං, තෘෂ්ණාශ්‍රෝතස; ඡෙත්වා, සිඳ; සොත්‍ථිනා, සැපසේ; පාරං, නිර්‍වාණපාරයට; ගම්ස්සන්ති, යන්නාහ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඒසෙය්‍යථාපි, යම්සේ; වච්ඡතරාව, නහඹු වස්සෝද; වච්ඡතරියොව, නූඋපන්වැස්සියෝද; —ප—තිණ්ණං සංයොජනානං, ත්‍රිවිධ සංයොජනයන්; පරික්ඛයා, ක්‍ෂයකිරීමෙන්; රාගදෙසමොහානං, රාගවෙෂමොහයන්; තනුත්තා, තුනීකිරීමෙන්; සකදාගාමිනෝ, ශකෘදාගාමීවූවාහු; සකිංඑව, එක්වරක්ම; ඉමංලෝකං, මේලොකයට; ආගන්ත්වා, අවුත්; දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සන්ති, දුක්කෙළවරක්රන්නාහ; තෙපි—ප—සෙය්‍යථාපි—ප—තිණ්ණංසංයොජනානං,ත්‍රිවිධසංයොජනයන්; පරික්ඛයා, ක්‍ෂයකිරීමෙන්; අවිනිපාතධම්මා, සතරඅපායෙහි නොවැටෙනසුලුවූවාවූ; නියතා, ගතිනියතවූ; සම්බොධිපරායනා, අර්හත්ඵලයපිණිවකොටඇත්තාවූ; සොතාපන්නා,මාර්ගශ්‍රොතසවපැමිණියාවූ;—ප—ධම්මානුසාරිනෝ; ප්‍රඥාසඞ්ඛ්‍යාතධර්මයෙන් අනුව හැසිරෙන හෙයින් ධම්මානුසාරිනම්වූද; සඞ්ඛානුසාරිනෝ, ශ්‍රද්ධාවපෙරටුකොටහැසිරෙන හෙයින් සඞ්ඛානුසාරිනම්වූද; යෙතෙ

සොතා පන්නා අවිනිපාත ධම්මා නියතා සම්බොධිපරායණා තෙපි තිරියං මාරස්ස සොතං ඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරං ගමිස්සන්ති,

සෙය්‍යථාපි සො භික්ඛවෙ වච්ඡකො තරුණකො තාව දෙව ජාතකො මාතු ගොරවකෙන වුය්හමානො තිරියං ගඞ්ගාය සොතං ඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරං අගමාසි, එව මෙව ඛො භික්ඛවෙ යෙ තෙ භික්ඛූ ධම්මානු සාරිනො සද්ධානුසාරිනො, තෙපි තිරියං මාරස්ස සොතං ඡෙත්වා සොත්ථිනා පාරං ගමිස්සන්ති.

අහං ඛො භික්ඛවෙ කුසලො ඉමස්ස ලොකස්ස, කුසලො පරස්ස ලොකස්ස, කුසලො මාරධෙය්‍යස්ස, කුසලො අමාරධෙය්‍යස්ස, කුසලො මච්චුධෙය්‍යස්ස, කුසලො අමච්චුධෙය්‍යස්ස, තස්සමය්හං භික්ඛවෙ යෙ සොතබ්බං සද්දහාතබ්බං ඔකප්පෙස්සන්ති, තෙසං තං භවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය ති,

---

භික්ඛු, යම් ඒ සොතාපන්නමාර්ගඵලට යොගා වචරයෝ වෙත්ද; තෙපි,—ප—

පළමුසොතාපත්ති වාරයෙන් සොවාන් ඵලයට පැමිණි පුද්ගලයා දෙශනාකාලයේක, ධම්මානුසාරිසද්ධානුසාරිවාරයෙහි ඵලයට නොපැමිණි සොවාන් මාර්ගස්ථයා වදුළසේක; සොවාන් ඵලයට පැමිනියහු ලේ මස් නොවැඩුනුවත්සෙකු මෙන්ද; මාර්ගස්ථයා එසෙණෙහි උපන් ඉතා ලදරුවත්සෙකුසේද දතයුතුයි. සද්ධානුසාරිධම්මානුසාරියන නාමය මාර්ගස්ථයාට මුත් ඵලස්ථයාට ව්‍යවහාරනොකෙරේයයි දතයුතුයි,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහංඛො; මම වනාහී; ඉමස්සලොකස්ස, මේලොකයෙහි සකඣඨාවායතනාදියෙහි; කුසලො, දක්ෂයෙමි; පරස්සලොකස්ස—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තස්සමය්හං, ඒ මා ගෙන්; යෙ, යම්තෙනෙක්තුමූ; සොතබ්බං, ධම්මයඇසියයුතු යයි; සද්දහාතබ්බං, ඇදහියයුතුයයි; ඔක්ඛප්පිස්සන්ති, භගින්නා හුද; තෙසං, ඔවුන්ට; තං, එය; දීඝරත්තං, බොහෝකාලයක් මුලුල්ලෙහි; හිතාය, වැඩපිණිස; සුඛාය, සැපපිණිස; භවිස්සති, වන්නේය;

ඉදමවොච භගවා, ඉදං වත්වා සුගතො අථාපරං එතදවොච සත්ථා—

අයං ලොකො පරො ලොකො ජානතා සුපකාසිතො,
යත්ථ මාරෙන සම්පත්තං අපත්තං යත්ථ මච්චුනා.

සබ්බං ලොකං අභිඤ්ඤාය සම්බුඩ්ඪෙන පජානතා,
විවටං අමතද්වාරං ඛෙමං නිබ්බාණ පත්තියා.

ජිත්තං පාපිමතො සොතං විඛත්තං විනළීකතං,
පාමුජ්ජ බහුලා හොථ ඛෙමං පත්ථෙථ භික්ඛවොති.

චුළගොපාලක සුත්තං චතුත්ථං, (4) (4)

භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඉදං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; ඉදං, මෙය; වත්වා, වදාරා; සුගතො, සුගතවූ; සත්ථා, ශාස්තෘවහන්සේ; අථ, නැවත; අපරං, අන්‍යවූ; එතං, මේ ගාථාධර්මය; අවොච, වදාළසේක;

ජානතා, සියල්ලදත් සම්‍යක්සම්බුද්ධවහන්සේ විසින්; අයං ලොකො, මෙලොවසකඛන්ධායතනාදියද; පරලොකො, පරලොවසකඛන්ධායතනාදියද; සුපකාසිතො, මනාවවදාරණලදි; මාරෙන, මරහුවිසින්; සම්පත්තං, පැමිණියාවූ; යංව, යම්තෙභූමිඛධර්මයක්වේද; මච්චුනා, මරහුවිසින්; අපත්තං, නොපැමිණෙනලද; යංච, යම් නිර්වාණයකුත්වේද;— පජානතා, සියල්ලදත්; සම්බුඩ්ඪෙන, සම්‍යක්සම්බුද්ධවහන්සේවිසින්; සබ්බං ලොකං, සියලුලොව; අභිඤ්ඤාය, දැන; නිබ්බාණපත්තියා, නිවණටපැමිණීමපිණිස; ඛෙමං, නිර්භයවූ; අමතද්වාරං, අමෘතමාර්ගය; විවටං, විවෘතකරණලදි;—

පාපිමතො, මාරයාගේ; සොතං, තෘෂ්ණාශ්‍රොතස; ඡින්නං, ඡේදනලදි; විඛත්තං, වනසනලදි; විනළීකතං, පහවූමානනළ ඇත්තක්කරණලදි; එහෙයින්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පාමුජ්ජබහුලා, ප්‍රමුදිතභාවයබහුලකොටඇත්තාහු; හොථ, වව්; ඛෙමං, නිර්භයය; පත්ථෙථ, පතව්;—

චුළ ගොපාලක සූත්‍රාපි වර්ණනාව නිමි.

එවං මෙසුතං එකං සමයං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං තෙන ඛො පන සච්චකො*නිගණ්ඨ පුත්තො වෙසාලියං පටිවසති භස්සපපවාදකො පණ්ඩිතවා දෙ සාධුසම්මතො බහුජනස්ස,

---

එවං මෙ සුතං මෙ,—ප—එකංසමයං, එක්කලෙකැ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; වෙසාලියං, විසාලාමහනුවර; මහාවනෙ, අරොපිමසපරිවෙජ්ද මහවනෙහි; කූටාගාරසාලායං, කුළුගෙය ඇතුළකොටකළ සිහිකාර සම්පුණිණ ගඳකිළියෙහි; විහරති, වැඩවසනසේක; තෙනඛොපනසමයෙන, එකල්හි; භස්සපප වාදකො, කථාමාර්ගිකියන්නාවූ; පණ්ඩිතවාදෙ, මමපණ්ඩිතවේ මියි කියන්නාවූ; මහාජනස්ස, මහජනයා විසින්; සාධුසම්ම තො, *භද්‍රයයිසම්මතකරණලද්දවූ; නිගණ්ඨපුත්තො, නිගණ්ඨ මව්පියන්ගේ පුත්‍රවූ; සච්චකො, සච්චකපරිබ්‍රාජකතෙම; වෙසා ලියං, විසාලාමහනුවර; පටිවසති, රජදරුවන්ට ශිල්පඋගන් වමින්වෙසෙයි;

සච්චකනම් කවරෙක්දයත්; පෙරඑක් නිගණ්ඨවයෙක්ද නිණ්ඨසත්‍රියක්ද වාදපන්සියයබැගින් ඉගෙණ වාදරොපණය කරමුයයි දඹදිවහැසිරෙන්නාහු විසාලානුවරට පැමිණියෝය, ලිච්ඡවිරජවරු උන්දැක තතුඅසා ඔවුනොවූන්ට වාදරොපණය කරවූහ නිගණ්ඨිමතාම තමදත් ප්‍රශ්නපන්සියයම විවාළේය, නිගණ්ඨතෙම විසඳීය. නිගණ්ඨයාත් එසේ විවාළවිට නිගණ් ඨියද විසඳීය. එකෙකුදු පරාජයනොව සමවූහ, ඒදුටුලිච්ඡවිහු සමවූ තොපි දෙදෙනමෙහිම වෙසෙව්යයි ගෙයක්හා වැටුප් දුන්හ, එසේ එක්ව විසීමෙන් ඔවුන්ට දුවරු සතරදෙනෙක් බාලපුතෙක්දැයි දරුපස්දෙනෙක් ලැබුනාහ, සච්චා, ලොලා, පවාවාරා, සිවාවතිකා, යන දුන්සිව්දෙන දෙමව්පියන්සේම වාදපන්සියය බැගින් ඉගෙණ දඹදිව ඇවිදිමින් සැරිසුත්මහ තෙරුන්වෙත එළඹ ප්‍රශ්නවිවාරාපැරද සස්නෙහි පැවිදිවරහත් වූහ— මේසච්චකතෙම ඔවුන්ගේ මල්බැවිය, එසිව්දෙනාටම වැඩිතරම්නුවණැත්තේ දෙගුරුන්ගෙන් වාදදහසද අනිකුත් බාහිරසමයද ඉගෙණ අන්තැනෙක නොගොස් එහිම රජදරු වන්ට ශාස්ත්‍රඋගන්වමින් වෙසෙයි, මෙතෙම ප්‍රඥවෙන්ඉතාම පිරුණුහෙයින් මාකුස පුපුරායයි බියෙන් යපටකින් කුස වෙළා හැසිරෙයි.

මොහු සඳහාමෙහි සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රයායයි කියතලදි—

නිගණ්ඨි පුත්තො,*

සො වෙසාලියං පරිසතිං එවං වාචං භාසති තාහං තං පස්සාමි සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා සඞ්ඝිං ගණිංගණාචරියං අපි අරහන්තං සම්මාසම්බුද්ධං පටිජානමාන්තං, යො මයා වාදෙන වාදං සමාරඩ්ඨො න සඞ්කම්පෙය්‍ය න සම්පකම්පෙය්‍ය න සම්පවෙධෙය්‍ය, යස්ස න කචෙචහි සෙදා මුච්චෙය්‍යුං ථූනං චෙපථං අවෙතනං වාදෙන වාදං සමාරභෙය්‍යං, සාවාපි මයා වාදෙන වාදං සමාරඩ්ඨා, සඞ්කම්පෙය්‍ය සම්පකම්පෙය්‍ය සම්පවෙධෙය්‍ය, කො පන වාදෙ මනුස්ස භූතස්මාති,

අථඛො ආයස්මා අස්සජි පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය වෙසාලියං පිණ්ඩාය පාවිසි, අද්දසා ඛො

සො, හෙතෙම; වෙසාලියං, විසාලාපුරයෙහි; පරිසතිං, පිරිසෙහි, එවංවාදං, මෙබඳුබසක්; භාසති, කියයි; යො, යම්කෙනෙම; මයා, මාවිසින්; වාදෙන, කථාමාර්ගයෙන්; වාදං, දොෂය; සමාරඩ්ඨා, ආරොපණයකරණලද්දේ; න සඞ්කම්පෙය්‍ය, කම්පානොවන්නේද, න සම්පකම්පෙය්‍ය, ප්‍රකම්පයෙන් කම්පානොවන්නේද; නසම්පවෙධෙය්‍ය, නොසැලෙන්නේද; යස්ස, යමෙකුගේ; කචෙහි, කිසිලිවලින්; සෙදා; ඔහ, නමුවෙව්යුං, නොගලන්නාහුද; තං, එබඳුවූ; හෙවත් එසේ විකාරයකට පත්නොවන්නාවූ; සංඝිං, සඞ්ඝයා ඇත්තාවූ; ගණිං, ගණයා ඇත්තාවූ; ගණාචරියං, ගණදෙටුවූ, අපි, යලිත්; අරහන්තං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධං, සම්‍යක්සබ්බුද්ධයයි; පටිජානමානං, ප්‍රතිඥාකරන්නෙකු; න පස්සාමි, නොදකිමි; අහං, මම; වෙ, ඉදින්; අවෙතනං, විඥානරහිතවූ; ථූනංඅපි; කාතුවකටද; වාදෙන' කථාමාර්ගයෙන්; වාදං, වාදය; සමාරභෙය්‍යං, ආරොපණය කෙරෙම්නම්; සාපි, ඕතොමෝද; මයා' මාවිසින්; වාදෙන' වාදයෙන්, වාදං, වාදය, සමාරඩ්ඨා, ආරොපණයකරණලද්දී; සඞ්කම්පෙය්‍ය, කම්පාවන්නේය; සම්පකම්පෙය්‍ය, ප්‍රකම්පයෙන් කම්පාවන්නේය; සම්පවෙධෙය්‍ය, වෙවුලන්නේය; මනුස්ස භූතස්ස, මනුෂ්‍යවූවෙකුට; කොපනවාදෙ, කියනු කිම,

අථඛො, ඉක්බිති; ආයස්මා අස්සජි, පස්වගමහනුන්ට අයත් ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන්වහන්සේගේ ආචාර්‍ය්‍ය අස්සජිස්ථවිරයන්වහන්සේ පුබ්බණ්හසමයං' පෙරවරුකාලයෙහි; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; ආදාය, ගෙණ; වෙසාලියං, විසාලාමහනුවර; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; පාවිසි, පිවිසියේය; වෙසාලියං, විසල්පුර; ඡඞ්ඝාවිහාරං, ඒ ඒ රජගෙයින් ඒ ඒ ගෙවයෑමට

සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො වෙසාලියං ජඞ්ඝාවිහාරං අනුචඞ්කම මානො අනුවිචරමානො ආයස්මන්තං අස්සජිං දූරතොව ආගච්ඡන්තං, දිස්වා යෙන ආයස්මා අස්සජි තෙනුපසඞ්කමි,

උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා අස්සජිනා සද්ධිං. සම්මොදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං ඨිතො ඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො ආයස්මන්තං අස්සජිං එතදවොච, කථංපන හො අස්සජි. සමණො ගොතමො සාවකෙවිනෙති. කථම්භාගා ච පන. සමණස්ස ගොතමස්ස. සාවකෙසු අනුසාසනී බහුලා පවත්තතීති. එවං ඛො අග්ගිවෙස්ස න භගවා සාවකෙවිනෙති. එම්භා ගාවපන භගවතො සාවකෙසු. අනුසාසනී බහුලා පවත්තතීති. රූපං භික්ඛවෙ අනිච්චං වෙදනා අනිච්චා. සඤ්ඤා අනිච්චා සඞ්ඛාරා අනිච්චා.

පසින් හැසිරීම්වශයෙන්; අනුචඞ්කමානො, සක්මන්කරන්නේ, අනුවිචරමානො, හැසිරෙන්නේ; දූරතොවආගච්ඡන්තං, දුරින්ම එන්නාවූ; ආයස්මන්තං අස්සජිං, අස්සජිආයුෂ්මතුන්වහන්සේ; අද්දසාඛො, දුටුයේමය; දිස්වාන, දැක; ආයස්මා අස්සජි, අස්සජි ආයුෂ්මතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය;

උපසඞ්කමිත්වා—ප—එතදවොච, හො අස්සජි, පින්වත් අස්සජිනි! සමණො ගොතමො, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; කථංපන, කෙසේනම්, සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; විනෙති, හික්මවාද; සාවකෙසු, ශ්‍රාවකයන් විෂයෙහි; සමණස්සගොතමස්ස; ශ්‍රමණගෞතමයන්ගේ; කථම්භාගා, කෙබඳුකොටස්ඇත්තාවූ; අනුසාසනී, අනුශාසනතොම; බහුලා, බහුලවූවා; පවත්තතීතිඉති, පවත්නීදැයි; අග්ගිවෙස්සන! අග්නිවැස්සකය! භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එවංඛො, මෙසේවනාහි; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; විනෙති, හික්මවයි; සාවකෙසු, ශ්‍රාවකයන් විෂයෙහි; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; එවම්භාගා, මෙබඳුකොටස්ඇති; බහුලා, බොහෝවූ; අනුසාසනී, අනුසාසනාතොම; පවත්තතීතිඉති, පවතීයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! රූපං, රූපය; අනිච්චං, අනිත්‍යය; වෙදනා, වෙදනාතොම; අනිච්චා, අනිත්‍යය; සඤ්ඤා, සංඥාතොම; අනිච්චා, අනිත්‍යය; සඞ්ඛාරා, සංස්කාරයෝ; අනිච්චා, අනිත්‍යයහ; විඤ්ඤාණං, විඥානය; අනිච්චං, අනිත්‍යය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! රූපං, රූපය; අනත්තා, ආත්මරහිතය; වෙදනා,

විඤ්ඤාණං අනිච්චං රූපං භික්ඛවේ අනත්තා වෙදනා අනත්තා සඤ්ඤා අනත්තා සඞ්ඛාරා අනත්තා විඤ්ඤාණං අනත්තා සබ්බෙ සඞ්ඛාරා අනිච්චා සබ්බෙ ධම්මා අනත්තාති. එවං බො අග්ගි වෙස්සන. භගවා සාවකෙ විනෙති. එවමභාගා ව පන භගවතො සාවකෙසු. අනුසාසනී බහුලා පවත්තතීති. දුස්සු තං වතහො අස්සජි. අස්සුමහ යෙ මයං එවංවාදිං සමණං ගොතමං.

අස්සුමහ. අපෙපවත්තාම මයං කදාචිකරහචි. තෙන හොතා ගොතමෙන සද්ධිං සමාගච්ඡිස්සාම. අපෙපවත්තාම සියාකොච්දෙව කථාසල්ලාපෙ අපෙපවත්තාම. තස්මාපාපකා දිට්ඨිගතා විවෙචෙස්සාමාති. තෙන බො පන සමයෙන පඤ්ඤත්තානි ලිච්ඡවි

වෙදනාතොම; අනත්තා, ආත්මරහිතය; සඤ්ඤා, සංඥතොම; අනත්තා, ආත්මරහිතය; සඞ්ඛාරා, සංස්කාරයෝ; අනත්තා, ආත්මරහිතය; විඤ්ඤාණං, විඥානය; අනත්තා, ආත්මරහිතය; සබ්බෙසඞ්ඛාරා, සියලුසංස්කාරයෝ; අනිච්චා, අනිත්‍යයහ; සබ්බධම්මා, සියලුධර්මයෝ; අනත්තාඉති, අනාත්මයයි; එවං —ප—පවත්තතීති, හො අස්සජි, පින්වත් අශ්වජිය; වත, එකා න්තයෙන්; දුස්සුතං, නොඇසියයුත්තක්; අස්සුමහ, ඇසුයෙමු; යෙමයං, යම්බදු අපි; සමණංගොතමං, ශ්‍රමණගෞතමයන්; එවංවාදිං, මෙබඳුවාදඇත්තෙකුයයි, අස්සුමහ, ඇසුයෙමුද;

මයං, අපි; කදාචිකරහචි, කිසියම්කලෙක; තෙනහොතාගොත මෙනසද්ධිං, ඒ භගවත්ගෞතමයින්සමඟ; සමාගච්ඡිස්සාම, එක්වන්නෙමුනම්; අපෙපවත්තාම, ඉතාඅඥහෙක; කොච්දෙව කථාසල්ලාපෙ, කිසියම්කථාසංලාපයක්; සියා, වත්නේනම්, අපෙපවත්තාම, ඉතාඅඥහෙක; තස්මා, ඒපෙරකියනලදපරිදිවූ; පාපකා, ලාමකවූ; දිට්ඨිගතා, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියන්, විවෙචෙස්සාම; තොරකරන්නෙමුනම්? අපෙපවත්තාම, ඉතාඅඥහෙක; තෙන බොපනසමයෙන, එකල්හි; තෙනවිදෙවකරණීයෙන, කිසියම් කටයුත්තකරණකොටගෙණ; පඤ්ඤත්තානිලිච්ඡවිසතානි, පන් සියයක්ලිච්ඡවිහු; සන්ථාගාරෙ, අවිතුසාසනාකරණරාජකීය සභාශාලායෙහි; සන්නිපතිතානිහොන්ති, රැස්වූවෝවෙති අථ බො —ප—හොතෙනතාලිච්ඡවි, පින්වත්ලිච්ඡවීනි; අභික්කමනතු,

සතානි. සන්ථාගාරෙ සන්නිපතිතානිහොන්ති. කෙනචිදෙව කර
ණීයෙන. අථඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො යෙනතෙ ලිච්ඡවි
තෙනුපසඞ්කම්. උපසඞ්කමිත්වා තෙ ලිච්ඡවි එතදවොච. අභි
ක්කමන්තු භොන්තො ලිච්ඡවි අජ්ජමෙ සමණෙන. ගොතමෙන.
සඞ්ගං කථා සල්ලාපො භවිස්සති. සචෙ සමණො ගොතමො
කථා පතිට්ඨිස්සති. යථාස්ස සුතසුසුතරෙන. සාවකෙන අස්ස
ජිතං. තාම භික්ඛුතා පතිට්ඨිතං සෙය්යථාපි නාම බලවා
පුරිසො දීඝලොමිකං එළකං ලොමෙසු ගහෙත්වා ආකඩ්ඪෙය්ය.
පරිකඩ්ඪෙය්ය. සම්පරිකඩ්ඪෙය්ය. එව මෙවා හං සමණං
ගොතමං.

වහාඑත්වා; හොන්තොලිච්ඡවි, පින්වත්ලිච්ඡවීනි, අභික්කමන්තු,
වහාඑත්වා; අජ්ජ, අද; සමණෙන ගොතමෙන සඞ්ගං, ශ්‍රමණ
ගෞතමයින් සමඟ; මේ, මාගේ; කථාසල්ලාපො, සාධුකථා
වක්; භවිස්සති, වන්නේය, අභික්කමන්තුයසි වචන විභක්ති
තුරිකාඛ්‍යෙණියි;

සචෙ, ඉදින්; සමණෙගොතමො, ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම; සුස්ස,
ඔහුගේ; සුතසුසුතරෙන, ප්‍රසිද්ධවූවන් අතුරෙන් එක්තරා
කෙනෙක්වූ, සාවකෙන, මහාශ්‍රාවකවූ; අස්සජිනාතාම්භික්ඛුතා,
අස්සජිතම් මහණවිසින්; පතිට්ඨිතං, පිහිටනලද්දේද; තථා
පතිට්ඨිස්සති, එසේ පිහිටන්නේනම්;

සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; බලවාපුරිසො, ශක්තිමත්
පුරුෂයෙක්තෙම; දීඝලොමිකං, දික්ලොම්ඇති; එළකං, එළු
වෙකු; ලොමෙසු, ලොම්න්; "ළොමෙසු" යනු කරණාඛ්‍යෙණි
සප්තමියි, ගහෙත්වා, ගෙණ; ආකඩ්ඪෙය්ය, අභිමුඛයටඅදින්නේද;
පරිකඩ්ඪෙය්ය, අනභිමුඛයටඅදින්නේද; සම්පරිකඩ්ඪෙය්ය, අභි
මුඛානභිමුඛවශයෙන් හාත්පසෙඅදින්නේ; එවංඑව, එපරිදි
දන්ම; අහං, මම; සමණංගොතමං, ශ්‍රමණගෞතමයන්;
වාදෙන, කථාමාර්ගයෙන්; වාදං, දෙශය(නහා)ආකඩ්ඪිස්සාමි,
ඉදිරියටඅදින්නෙමි; පරිකඩ්ඪිස්සාමි, බැහැරට අදින්නෙමි;
සම්පරිකඩ්ඪිස්සාමි, හාත්පසඅදින්නෙමි;

වාදෙන වාදං ආකඩිසිස්සාමි පරිකඩිසිස්සාමි සම්පරිකඩිසිස්සාමි, සෙය්‍යථාපිනාම බලවා සොණ්ඩිකා කම්මකාරෝ මහන්තං සොණ්ඩිකා කිලඤ්ජං ගම්භීරේ උදකරහදේ පක්ඛිපිත්වා කණ්ණේ ගහෙත්වා ආකඩ්ඪෙය්‍ය පරිකඩ්ඪෙය්‍ය සම්පරිකඩ්ඪෙය්‍ය එවමේවා හං සමණංගොතමං වාදෙනවාදං ආකඩිසිස්සාමි පරිකඩිසිස්සාමි සම්පරිකඩිසිස්සාමි සෙය්‍යථාපිනාම බලවා සොණ්ඩිකාධුත්තෝවා ලංකණේණ ගහෙත්වා ඔධුනෙය්‍ය නිද්ධුනෙය්‍ය නිවෙජෙය්‍ය* එවමේවාහං සමණං ගොතමං වාදෙනවාදං ඔධුනිස්සාමි නිද්ධුනිස්සාමි නිවෙජෙස්සාමි සෙය්‍යථාපි නාම කුඤ්ඤරෝ සටඨි හායනෝ ගම්භීරං පොක්ඛරණිං ඔගහෙත්වා සණ්ඩෝදිකංනාම

සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; බලවා, බලවත්වූ; සොණ්ඩිකා කුම්මකාරෝ, රා සැලෙහි වැඩකරුවෙක්තෙම; සොණ්ඩිකා කිලඤ්ජං, රා සැලෙහි එලනකලාලක්; ගම්භීරේ, ගැඹුරුවූ; උදකරහදේ, දියවිලකැ; පක්ඛිපිත්වා, බහා; කණ්ණේ, කොණින්, ගහෙත්වා, අල්වාගෙණ; ආකඩ්ඪෙය්‍ය, ඉදරියට අදීද; පරිකඩ්ඪෙය්‍ය; පිටතට අදීද; සම්පරිකඩ්ඪෙය්‍ය, හාත්පසින් අදීද; අහං, මම; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; සමණංගොතමං, ශ්‍රමණ ගෞතමයන්; වාදෙන—ප—සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; බලවා බලවත්වූ; සොණ්ඩිකාධුත්තෝ, සුරාධූර්තයෙක්තෙම; වාළං, රා පෙරහන; කණ්ණේ, කොණින්; ගහෙත්වා, අල්වාගෙණ; ඔධුනෙය්‍ය, ඇවිහුරුකොට සොලවාද; නිද්ධුනෙය්‍ය, උඩුහුරුකොට සොලවාද; නිවෙජෙය්‍ය, පුනපුනා පොළාද; එවංඑව —ප—සෙය්‍යථාපිනාම යම්සේනම්; සඞ්ඝායනෝ, සැටවස් පිරුණු; කුඤ්ඤරෝ, හසතියෙක්තෙම; ගම්භීරං, ගැඹුරුවූ; පොක්ඛරණිං, පොකුණකට; ඔගාහෙත්වා, බැස; සණ්ඩෝවිකංනාම, සණ්ඩෝවණතම්වූ; කීළිතජාතං, ක්‍රීඩාවිශෙෂය; කීළති, කෙරේද; —ප—එවමෙව—

සාණවත්‍රකරණ්ඩ කැමතිඅය හනවැහැරිම්ටම්ටබැඳ දියේ බහා තුන්වතදා කුණුවූ වැහැරිගෙණ ඉදිරියෙහිද දෑලඟහිද පුවරුතුණක්තබා සුරාආදියබොමින් වරෙක ඉදිරි පුවරුවෙහිද වරෙක දකුණුපුවරුවෙහිද වරෙක වම්පුවරුවෙහිද ඔසමින්මහත් ක්‍රීඩාවෙන් සණසොදති, ඒදුටු රාජභාර්‍යාත් ඇඹුරුදිඟට පිවිස සොඬෙන් දියගෙණ වරක් කුම්භස්ථලයෙහිද

---

*නිවෙජෙය්‍ය,ඉ—නිවජ්ජෙය්‍ය—ම්—

කීළිතජාතං කීළති එවමෙවාහං සමණං ගොතමං සඞ්ඝෝ විකං මඤ්ඤකීළිජාතං කීළිස්සාමි අභික්කමනතු භොතෙතා ලිච්ඡවී අභික්කමනතුභොතෙතා ලිච්ඡවී අජ්ජුමේ සමණෙන ගොතමෙනසඞ්ං කථාසල්ලාපෝ භවිස්සතීති.

තත්‍රේ කවෙව ලිච්ඡවී එවමාහංසු. කිං සමණෝ ගොතමෝ සච්චකස්සනිගණ්ඨ පුත්තස්ස. වාදං ආරෝ පෙස්සති. අථඛෝ සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝතා සමණස්ස ගොතමස්ස. වාදං ආරෝ පෙස්සතීති. එකවෙව ලිච්ඡවී එවමාහංසු කිං සෝ භවමානෝ සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝතා භගවතෝ වාදං ආරොපෙස්සති. අථඛෝ භගවාව සච්චකස්ස නිගණ්ඨපුත්තස්ස. වාදං ආරෝ පෙස්සතීති අථඛෝ සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝතා. පවමත්තෝති

එරක් පිටෙහිද වරෙක දැලයෙහිද ඉසිමින්කෙළියි. එතැන් පටන් ඒක්‍රිඩාව සණඩොවික නමින් ව්‍යවහාරවී-මෙලෙසින් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වාදය්යන් නහාගෙණ ඒ මේ අතගසම් නොහෙත්, බෙහෙසම් යනු සච්චකයාගේ ගජිතාවයි.

භොතෙතාලිච්ඡවී, පින්වත්ලිච්ඡවීනි; අභික්කමනතු, වඃඑත්වා භොතෙතාලිච්ඡවී, පින්වත්ලිච්ඡවීනි; අභික්කමනතු, වාදඇසි මට වඃා එත්වා; තුරිතයෙහි ආමණ්ඩිතවශයෙන් දෙවරක් කියනලදි—අජ්ජ, අද; සමණෙන ගොතමෙන සඞ්ං, ශ්‍රමණ ගෞතමයින් සමඟ; මේ, මාගේ; කථාසල්ලාපෝ, සාඛ්‍යකථාවක්; භවිස්සති, වන්නේයි;

තත්‍ර,ඒසමූහයෙහි; එකවෙවලිච්ඡවී,ඇතැම්ලිච්ඡවීහු; එවංආහංසු, මෙසේකීවාහුයි; සමණොගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; සච්චකස්සනිගණ්ඨපුත්තස්ස, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රයාට; වාදං, වාදය; කිංආරොපෙස්සති, කිමෙකතනගන්නේද? අථඛෝ, යළිත්; සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝතා, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; සමණස්ස ගොතමස්ස, ශ්‍රමණගෞතමයින්ට; වාදං ආරොපෙස්සතිඉති, වදරොපණයකරන්නේයයි; එකවෙවලිච්ඡවී, ඇතැම් ලිච්ඡවීහු; එවංආහංසු, මෙසේකීහු; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තෝතා, නිගණ්ඨපුත්‍රවූ සච්චකතෙම; කිං සෝ භවමානෝ, ශක්‍රබ්‍රහ්මාදී ඒ කවරතම් පුදහලයෙක්වෙමින්; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන් වහන්සේට; වාදං, වාදය; ආරොපෙස්සති, නහන්නේද; මනුෂ්‍ය ශෙක්ව නම් නොහැකිඅනුයි; අථඛෝ, එසේහෙයින්; භගවා එව, භාග්‍යවතුන්වහන්සේම; නිගණ්ඨපුත්තස්ස, නිගණ්ඨපුත්‍රවූ;

ලිච්ඡවී සතෙහි පරිවුතො යෙන මහාවනං කූටාගාරසාලා තෙනුපසඞ්කමි. තෙන ඛොපන සමයෙන. සම්බහුලා භික්ඛූ අබ්භොකාසෙ. චඞ්කමන්ති. අථඛො සච්චකො නිගණ්ඨිපුත්තො යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තෙ භික්ඛූ එතදවොච. කහංනුඛා හො එතරහි සොභවං ගොතමො විහරති. දස්සනකාමා හි මයං තං භගවන්තං ගොතමන්ති. එසගණ්ඨිවෙස්සන. භගවා මහාවනං අජ්ඣොගහෙත්වා අඤ්ඤතර රුක්ඛමූලෙ දිවාවිහාරං නිසින්නොති.

අථඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො මහතියා ලිච්ඡවි පරිසාය සද්ධිං මහාවනං අජ්ඣොගහෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි සම්මොදනීයං

සච්චකස්ස, සච්චකඝට; වාදං, වාදය; ආරොපෙස්සතීති, වාද, රොපණය කරන්නේයි; අථඛො, ඉක්බිති; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තො, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; පඨමතෙනහි ලිච්ඡවිසතෙහි, පන්සියක් ලිච්ඡවිකුමාරයන්විසින්; පරිවුතො, පිරිවරණලද්දේ; මහාවනං, මහවනය; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; කූටාගාරසාලා, කූටාගාරසාලාව යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; තෙන ඛො පන සමයෙන, එකල්හි; සම්බහුලා භික්ඛූ, බොහෝ භික්ෂූහු; අබ්භොකාසෙ, අබ්භෝවකාසයෙහි; චඞ්කමන්ති, සක්මන්කෙරෙති; අථඛො, ඉක්බිති; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තො, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූන්; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තෙ භික්ඛූ, ඒභික්ෂූන්ට; එතං, මෙය්; අවොච, කීයේය; භො, පින්වත්නි! එතරහි, දැන්; සොභවං ගොතමො, ඒපින්වත් ශ්‍රමණගෞතමතෙම; කහංනුඛො විහරති, කොහිමවසේද? මයං, අපි; තංභවන්තංගොතමං, ඒපින්වත් ගෞතමයන්; දස්සනකාමාහි, දකිනුකැමැත්තමෝයයි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; එසභගවා, මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මහාවනං, මහවනයට; අජ්ඣොගහෙත්වා, වැද; අඤ්ඤතරස්මිං, එක්තරා; රුක්ඛමූලෙ, රුක්ක්සමීපයෙහි; දිවා විහාරං, දිවාවිහරණවශයෙන්; නිසින්නොඉති, වැඩහුන්නේයි;

අථඛො, ඉක්බිති; සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො, සච්චක නිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; මහතියාලිච්ඡවි පරිසායසද්ධිං, මහත්ලිච්ඡවි පිරිස සමඟ; මහාවනං, මහවනයට; අජ්ඣොගහෙත්වා, වැද;

කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. තෙපි ඛෝ ලිච්ඡවී. අපෙකචෙව භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. අපෙකචෙව භගවතා සඞ්ං සමෙමාදිංසු සමෙමාදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. අපෙකචෙව යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු අපෙකචෙව. තූණ්හීභූතා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නා ඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො. භගවන්තං එතදවොච. පුච්ඡෙය්‍යාහං භවන්තං ගොතමං කිඤ්චිදෙව දෙසං සචෙ මෙ භවං ගොතමො ඔකාසං කරොති. පඤ්හස්ස වෙය්‍යාකරණයාති. පුච්ඡගග්ගිවෙස්සන යදුකඞ්ඛසීති,

කථං පන හො ගොතම. භවං ගොතමො සාවකෙ විනෙති. කථංභාගාව. පන හොතො ගොතමස්ස. සාවකෙසු අනුසාසනී බහුලා පවත්තතීති.

යෙන භගවා—ප—තෙපිඛොලිච්ඡවී, ඒලිච්ඡවීහුද; අපෙකචෙව, සම්හරෙක්; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; එකමන්තං,එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්හ; අපෙකචෙව, සම්හරක්; භගවතාසඞ්ං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේසමඟ; සමෙමාදිංසු, සතුටුවූහ; සමෙමාදනීයං, සතුටුවියයුතුවූ; සාරාණීයං, සිහිකටයුතුවූ; කථං, කථාව; වීතිසාරෙත්වා, කොටතිබවා; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්හ; අපෙකචෙව, ඇතැම් කෙණෙක්; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක් හිද; තෙන, එතැන්හි; අඤ්ජලිංපණාමෙත්වා, ඇදිලිබැඳ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්හාහ; අපෙකචෙව, ඇතැම්කෙණෙක්; භගවතාසන්තිකෙ, බුදුන්හමුවෙහි; නාම ගොත්තං, නම්ගොත්; සාවෙත්වා, අස්වා;—තූණ්හීභූතා, නිශබ්දවූවාහු; —ප— සචෙ, ඉදින්; භවංගොතමො, භවත්ගෞතම තෙම; පඤ්හස්සවෙය්‍යාකරණය, ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයපිණිස; මෙ, මට; ඔකාසංකරොති, අවසරදේනම්; අහං, මම; භගවන්තං ගොතමං, භවත්ගෞතමයින්; කච්චිදෙවදෙසං, කිසියම්ලෙස මාත්‍රයක්; හෙවත්, යන්තම්යමක්; පුච්ඡෙය්‍යංඉති, විචාරන්නෙමියි; අග්ගිවෙස්සන! අග්නිවැස්සජකය! ඉං, යම්ක්; ආකංඛසි, කැමැත්තෙහිනම්? (එය) පුච්ඡ, විචාරව;

භොගොතම ! භවත්ගෞතමයානෙති ! භවංගොතමො, භවත්ගෞතමතෙමේ; කථංපන, කෙසේවතාහි; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; විනෙති, හික්මවාද; භොතොගොතමස්ස, භවත්ගෞතමයන්ගේ; කථංභාගා, කොබදුකොටස්ඇත්තාවූ; අනුසාසනී, අනුශාසනාතොම; සාවකෙසු, ශ්‍රාවකයන්විෂයෙහි; බහුලා, බහුලවූවා; පවත්තතීති, පවතීද්‍යයි;

එවංඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන. සාවකෙ විනෙමි එවමහාගාව පන මේ සාවකෙසු. අනුසාසනී බහුලා පවත්තතති. රූපං භික්ඛවෙ අනිච්චා වෙදනා අනිච්චා සඤ්ඤා අනිච්චා සඞ්ඛාරා අනිච්චා විඤ්ඤාණං අනිච්චං රූපං භික්ඛවෙ අනත්තාවෙදනා අනත්තා සඤ්ඤා අනත්තා සඞ්ඛාරා අනත්තා විඤ්ඤාණං අනත්තා සබ්බ සඞ්ඛාරා අනිච්චා සබ්බ ධම්මා අනත්තාතති. එවං ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන. සාවකෙ විනෙමි එවමහාගාව පන මේ සාවකෙසු. අනුසාසනී බහුලා පවත්තතතීති. උපමා මං හෝ ගොතම පටිභාතීති. පටිභාතු තං අග්ගිවෙස්සනාති. භගවා අවොච. සෙය්‍ය ථාපි හොගොතම යෙකෙචිමෙ බීජගාමභූතගාමා වුඩිං විරූළහිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජන්ති. සබ්බතෙ පඨවිං නිස්සාය පඨවියං පති ට්ඨාය එවමෙතෙ බීජගාම භූතගාමා වුඩිං විරූළහිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජන්ති. සෙය්‍යථාපි වා පන හෝ ගොතම. යෙකෙචි මෙ බලකරණීයා කම්මන්තා කරියන්ති.

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; අහං, මම; එවංඛෝ, මෙසේම; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; විනෙමි, හික්මවමි; එවමහාගා, මෙබඳු කොටස්ඇති; අනුසාසනී, අනුශාසනාමෙතාම; බහුලා, බහුලව; පවත්තති, පවතියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! රූපං, රූපය; අනිච්චං, අනිත්‍යය; වෙදනා—ප—හොගොතම! භවත් ගෞතම යන්වහන්ස! මං, මට; උපමා, උපමාවක්; පටිභාති, වැටගෙයි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! තං, තට; පටිභාතු, වැටහේවාසි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදාළසේක;

හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ, යෙකෙචි, යම්කිසි; ඉමෙ බීජගාමභූතගාමා, මේ බීජසමූහයා හා භූතසඞ්ඛ්‍යාත වෘක්ෂලතාවෝ; වුඩිං, අභිවෘඩියටද; විරූළහිං, කඳනැඟීමෙන් විරූඪිභාවයටද; වෙපුල්ලං, අතුපතරින් විපුල භාවයටද; ආපජ්ජන්ති, පැමිණෙත්ද; තෙසබ්බ, ඒසියල්ල; පඨවිංනිස්සාය, පොළොවනිසා; පඨවියං, පොළොවෙහි; පති ට්ඨාය, පිහිටා; (එසේවැඩෙති) එවං, මෙසේ; එතෙබීජගාමභූත ගාමා, මේබීජසමූහවෘක්ෂසමූහයෝ; වුඩිං, අභිවෘඩියට; විරූළහිං, විරූඪිභාවයට; වෙපුල්ලං, විපුලභාවයට; ආපජ්ජන්ති, පැමිණෙත්;

හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! සෙය්‍යථාපිවා, යම්සේ හෝ; බලකරණීයා, බලයෙන්කටයුතුවූ; යෙකෙචි ඉමෙ කම්මන්තා, මේ යම්කිසි; කම්මාන්තයෝ; කරියන්ති, කරණු ලැබෙත්ද;

සබ්බෙතෙ පඨවිං නිස්සාය පඨවියං පතිඨාය එවමේතෙ බලකරණීයා කම්මන්තා කරියන්ති, එවමෙවඛෝ හො ගොතම රූපත්තායං පුරිසපුග්ගලෝ රූපෙ පතිඨාය පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා පසවති, වෙදනත්තායං පුරිස පුග්ගලෝ වෙදනායං පතිඨාය පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා පසවති, සඤ්ඤත්තායං පුරිස පුග්ගලෝ සඤ්ඤායං පතිඨාය පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා පසවති, සඞ්ඛාරත්තායං පුරිස පුග්ගලෝ සඞ්ඛාරෙසු පතිඨාය පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා පසවති, විඤ්ඤාණත්තායං පුරිසපුග්ගලෝ විඤ්ඤාණෙ පතිඨාය පුඤ්ඤං වා අපුඤ්ඤං වා පසවතීති; නනු ත්වං අග්ගිවෙස්සන එවං වදෙසි රූපං මෙ අත්තා, වෙදනාමෙ, අත්තා, සඤ්ඤාමෙ අත්තා, සඞ්ඛාරාමෙ අත්තා, විඤ්ඤාණං මෙ අත්තාති, අහං කි හො ගොතම එවං වදාමි රූපං මෙ අත්තා,

---

තෙසබෙබ, ඒ සියලුදෙන; පඨවිංනිස්සාය, පොළොවනිසා; පඨවියං, පොළොවෙහි; පතිඨාය, පිහිටා; එවං, මෙසේ; එතෙ, මේ; බලකරණීයා, බාහුබලයෙන් කටයුතුවූ; කම්මන්තා, කෘෂිවණිජාදී කර්මාන්තයෝ; කරියන්ති, කරණුලැබෙත්ද; හො ගොතම, භවත්ගෞතමයාතෙනි! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; රූපත්තා, රූපය ආත්මකොටඇති; අයංපුරිසපුග්ගලෝ, මේ පුරුෂතෙම; රූපෙ, තමාආත්මයසිඟත් රූපයෙහි; පතිඨාය, පිහිටා; පුඤ්ඤංවා, පින්හෝ; අපුඤ්ඤංවා, අකුසල්හෝ; පසවති, රැස්කෙරෙයි; වෙදනත්තා, වෙදනාව ආත්මකොටඇති; අයං පුරිසපුග්ගලෝ, මේපුද්ගලතෙම; වෙදනායං, වෙදනාවෙහි; පතිඨාය, පිහිටා; පුඤ්ඤංවා, පින්හෝ; අපුඤ්ඤංවා, අකුසල්හෝ; පසවති, රැස්කෙරෙයි; සඤ්ඤත්තා, සංඥාව ආත්මකොට ඇති; අයංපුරිසපුග්ගලෝ, මේපුද්ගලතෙම; සඤ්ඤායං, සංඥාවෙහි; පතිඨාය, පිහිටා; පුඤ්ඤංවා,—ප—සඞ්ඛාරත්තා, සංස්කාරයන් ආත්මකොටඇති; —විඤ්ඤාණත්තා, විඥානය ආත්මකොට ඇති;—ප—

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; ත්වං, ඔබ; රූපං, රූපය; මෙ, මාගේ; අත්තා, ආත්මයයි; වෙදනා, වේදනාතොම; මෙ, මාගේ; අත්තා, ආත්මයයි; සඤ්ඤා, සංඥාතොම; මෙ, මාගේ; අත්තා, ආත්මයයි; සඞ්ඛාරා, සංස්කාරයෝ; මෙ, මාගේ; අත්තා, ආත්මයයි; විඤ්ඤාණං, විඥානය; මෙ, මාගේ; අත්තා, ආත්මයයි; නනුඑවංවදෙසි, කිමෙක මෙසේ කියන්නෙහිද; හොගොතම, භවත්ගෞතමයෙනි! අහංකි, මම්ද; රූපං-අත්තාති,එවං, මෙසේ;

වේදනාමේ අත්තා, සඤ්ඤාමේ අත්තා, සඞ්ඛාරා මේ අත්තා, විඤ්ඤාණං මේ අත්තාති, අයම මහතී ජනතාති,

කිං හිතෙ අග්ගිවෙස්සන මහතීජනතා කරිස්සති, ඉඞ්ඝත්වං අග්ගිවෙස්සන සකං යෙව වාදං නිබ්බඩෙහීති, අහංහි හොගොතම එවං වදාමි රූපංමේ අත්තා, වේදනා මේ අත්තා, සඤ්ඤා මේ අත්තා, සඞ්ඛාරා මේ අත්තා විඤ්ඤාණං මේ අත්තාති,

තෙනහි අග්ගිවෙස්සන තං යෙ වෙත්ථ පටිපුච්ඡිස්සාමි, යථා තෙ ඛමෙය්‍ය, තථා නං බ්‍යාකරෙය්‍යාසි, තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන වතෙතය්‍ය රඤ්ඤෝ ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස සකස්මිං විජිතෙ වසො ඝාතෙතාඝංවා ඝාතෙතුං, ජාපෙතාඝංවා ජාපෙතුං, පබ්බාජෙතාඝංවා පබ්බාජෙතුං, සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤෝ පසෙන දිස්ස කොසලස්ස, සෙය්‍යථාපිවා පන රඤ්ඤෝ මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහි පුත්තස්සාති, වතෙතය්‍ය හොගොතම රඤ්ඤෝ ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස සකස්මිං විජිතෙ වසො ඝාතෙතාඝංවා ඝාතෙතුං, ජාපෙතාඝංවා

වදාමි, කියමි; අයංච මහතීජනතා, මේමහජනඝමූහයාද; එසේ කියයි;

ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම මා අනිෂ්ඨයින්ම වාදයෙහි පිහිටුවයි. මතුවට යම් දෙසක්ද දුකියහැකිවෙයි, එවිට තතිවම මා නිග්‍රහ කෙරෙයි, එහෙයින් මෙය මහජනයාගේ මස්සයෙහිද හෙළ මියි "අයංච මහතී ජනතා" යයි කීය. වාදීවරවූ තථාගතයන් වහන්සේ ඔහු සිත දැන මොහු මහජනයාගෙන් තොරකොට හුදකලාවගෙණ නිග්‍රහකරමියි "කිංහිතෙ" යනාදීන් වදළසේක; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවූජකය; මහතීජනතා, මහාජනඝමූහතෙම; කිංකරිස්සතිහි, කුමක්කරන්නේද? අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවූජකය; ඉඞ්ඝ, එබැවින්; ත්වං, තුඹ; සඤ්ඤවිවාදං, සවකීය වාදය; නිබ්බඩෙහි, මුදව; හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! අහංහි, මම්වනාහි; රූපං—ප—එවංවදාමි, මෙසේ කියමි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවූජකය! තෙනහි, එසේහෙයින්; තං එව, තාම; එත්ථ, මෙහිලා; පටිපුච්ඡිස්සාමි, පිළිවිසින්නෙමි; යථා, යම්සේ; තෙ, තුඹට; ඛමෙය්‍ය, රුචිවන්නේද; තථා, එසේ; තං, එය; බ්‍යාකරෙය්‍යාසි, ප්‍රකාශකරන්නෙහිය; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවූජකය! තං කිං මඤ්ඤසි, ඒකුමකැයි හඟනෙහිද; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පසෙනදිස්සකොසලස්සරඤ්ඤෝ, පසෙනදිකොසොල්රජුගේද; සෙය්‍යථාපිවා, යම්සේහෝ, මාගධස්ස, මගධෙශ්වරවූ; වෙදෙහිපුත්තස්ස, වෙදෙහිපුත්‍රවූ; අජාතසත්තුස්සරඤ්ඤෝ, අජාසත්රජුගේද; එසේ; මුද්ධාවසිත්තස්ස, මූර්ධාභිෂික්තවූ; ඛත්තියස්සරඤ්ඤෝ, ක්ෂත්‍රියරජුගේ; සකස්මිංවිජිතෙ, සියරාජ්‍යවරෙහි; ඝාතෙතාඝං, නැසියයුත්තෙක්; ඝාතෙතුංවා, නසන්ටහෝ; ජාපෙතාඝං, ධනහානිකටයුත්තෙක්; ජාපෙතුංවා, ධනහානිකරන්ටහෝ; පබ්බාජෙතාඝංවා, රටින්නෙරපියයුත්

ඝාතෙතුං, ජාපෙකාමංවා ජාපෙතුං, පබ්බාජෙතාමංවා පබ්බාජෙතුං,

සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤෝ පසෙන දිසස කොසලස්ස සෙය්‍යථාපි වා පන රඤ්ඤෝ මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහි පුත්තස්ස ඉමෙසම්පිහි හො ගොතම සංඝානං ගණනං සෙය්‍යථීදං වජ්ජීනං මල්ලානං වතතති සඝසම්ං විජිතෙවසො ඝාතෙතාමං ඝාතෙතුං ජාපෙතාමං ජාපෙතුං පබ්බාජෙතාමං පබ්බාජෙතුං කිංපනරඤ්ඤෝ ඛත්තියස්ස මුඛාවසිත්තස්ස සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤෝ පසෙනදිස්ස කොසලස්ස සෙය්‍යථාපි වා පන රඤ්ඤෝ මාගධස්ස අජාතසත්තුස්ස වෙදෙහි පුත්තස්ස වතෙතය්‍ය හො ගොතම වත්තිතුව මරහතීති තං කිං මඤ්ඤසි අගඛිවෙස්සන යං තවං එවං වදෙසි රූපං මෙ අත්තාති වත්තති නෙතසම්ං රූපෙ වසො එවං මම රූපං හොතු එවං මෙ රූපං මා අහොසිති එවං වුත්තෙ සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තෙතා තුණ්හි අහොසි දුතියම්පි ඛො භගවා සච්චකං නිගණ්ඨපුත්තතං එතද වොච තං කිං මඤ්ඤසි අගඛිවෙස්සන යං තවං එවං වදෙසි.

තෙක්; පබ්බාජෙතුංවා, රවින්තෙරපන්වහෝ; වසෝ, බලය; වතෙතය්‍ය, පවත්තේද; වතෙතය්‍යහොගොතම—ප—

වෙදෙහි පුත්තස්ස,—හොගොතම, භවත් ගෞතමයාතෙනි; සංඝානං, සමූහවූ; ගණානං, ගණරාජවූ; වජ්ජීනං, වැදුරට වැසි ලිච්ඡවීන්ගේද; මල්ලානං, කුසිනාරාවරවැසි මල්ලරාජ යන්ගේදයන; ඉමෙසං, මොවුන්ගේ; සඤසම්ං විජිතෙ, සිය පුරෙහි: ඝාතෙතාමං, නැසියයුත්තෙකු; ඝාතෙතුං, නසන්වද; ජාපෙතාමං, ධනහානි කවයුත්තෙකු; ජාපෙතුං, ධනහානි කරන්වද; පබ්බාජෙතාමං, රවින්තෙරපිය යුත්තෙකු, පබ්බා ජෙතුං, රවින්තෙරපන්වද; වසෝ, බලය; වත්තති, පවතියි; රඤ්ඤෝ—ප—කිම්පන, කියනුකිම; හොගොතම, භවත්ගෞතම මයාතෙනි; වත්තිතුංව, පවත්නටද; අරහති, සුදුසුයි;

මෙසේ නිගණ්ඨතෙම තමන්ගේ වාදබිඳීමට හෙණාකාරණය මතියුණුකෙළේය, අගඛිවෙස්සන, අත්තිපූජකය; තං කිං මඤ්ඤසි, ඒ කුමකැයි නහනේද; වං, තුඹ; යං, යම්හෙය කින්; රූපං; රූපය; මෙ, මාගේ; අත්තාඉති, ආත්මයයි; එවංවදෙසි' මෙසේ කියහිද; තසම්ං රූපෙ, ආත්මවශයෙන් හත් ඒරූපයෙහි; මෙ, මාගේ; රූපං, රූපය; එවං, මෙසේමනාප දර්‍ශනයඇත්තක්; හොතු, වේවා; මෙ, මාගේ; රූපං, රූපය; එවං, මෙසේ නොමැනදුකුම් ඇත්තක්; මාඅහොසිඉති, නහ මක්වේවායි; තෙ, තුඹගේ; වසෝ, වසිඹය; වත්තති, පවතීද, එවං වුත්තෙ, මෙසේ වදළකල්හි; සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තෙ; සච්චකනිගණ්ඨ පුත්‍රතෙම; තුණ්හිඅහොසි, නිශ්ශබ්දවිය; භගවා, භාග්‍යවතුනවහන්සේ, දුතියම්පිඛො, දෙවනුවත්; සච්චකං නිගණ්ඨපුත්තං—ප—

මෙතැන්හි වැරදුනුබවදැන රූපයෙහිවසය පවතීයයිදකොට පවතීයයිද කියනුකොහැකිව නිශ්ශබ්දවිය,

රූපං මේ අත්තාති වත්තති තෙ තසම්ං රූපෙ වසො. එවං මේ රූපං හොතු එවං මේ රූපං මා අහොසීති දුතියම්පිඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො තුණ්හී අහොසි. අථ ඛො භගවා සච්චකං නිගණ්ඨපුත්තං එතදවොච. බ්‍යාකරොහි දානි අග්ගී වෙස්සන න දානි තෙ තුණ්හී භාවස්ස කාලෝ යො මෙකොචි අග්ගිවෙස්සන තථාගතෙන යාවතතියං සභධම්මිකං පඤ්හං පුට්ඨෝ න බ්‍යාකරොති එත්තෙවස්ස සත්තධා මුධා ඵලතීති. තෙන ඛො පන සමයෙන වජිරපාණි යක්ඛො ආයසං වජිරං ආදාය. ආදිත්තං සම්පජ්ජලිතං සජොතිභූතං සච්චකස්ස නිගණ්ඨපුත්තස්ස. උපරි වෙහාසං ඨිතො හොති. සච්චං සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො. භගවතා යාවතතියං සභධම්මිකං පඤ්හං පුට්ඨෝ නබ්‍යාකරිස්සති. එත්තෙවස්ස සත්තධා මුධා ඵාලෙස්සාමීති. තං ඛොපන වජිරපාණිං යක්ඛං භගවා වෙව පස්සති.

දුතියම්පිඛො, දෙවනුවත්; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තො, සච්චක නිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; තුණ්හී අහොසි, නිශ්ශබ්දවිය; අථඛො, ඉක්බිති, භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සච්චකංනිගණ්ඨපුත්තං, සච්චකනම් නිගණ්ඨපුත්‍රයාට; එතං මෙය; අවොච, කීයේය; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; ඉදානි, දැන්; බ්‍යාකරොහි, ප්‍රකාශකරව; ඉදානි, දැන්; තෙ, නුඹගේ; තුණ්හීභාවස්ස, මෙහෙබවයට; නකාලෝ, කල්නොවෙයි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! යොකොචි, යම්කිසිවෙක්තෙම; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේවිසින්; යාවතතියං, තුන්යලදක්වා; සභධම්මිකං, කරුණුසහිතව, පඤ්හංපුට්ඨො, ප්‍රශ්නවිවාරණලද්දේ; නබ්‍යාකරොති, ප්‍රකාශනොකෙරේද; එත්තඑව, මෙහිම; අස්ස, ඔහුගේ; මුධා, මිසකය; ඵලතීති, පැලේයයිවදළසේක; තෙනඛො පනසමයෙන, එකල්හි; වජිරපාණියක්ඛා, වජ්‍රපාණිනම්යක්ෂතෙම; භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ ධර්මචක්‍රයෙහි නොපවත්නවුන්ව මාගේ ආඥුවක්‍රය පවත්වම්හි පළමුකළ ප්‍රතිඥපරිදි ශක්‍රතෙම යක්ෂරූපයෙන් මෙහිපෙණී සිටිසේයි;

ආදිත්තං, අග්නිවණිණවූ; සම්පජ්ජලිතං, මනාවඇවිලගත්තාවූ; සජොතිභූතං, ගාත්පසගිනිදැල්සහිතවූ; ආයසං, අයොමය; වජිරං, වජ්‍රායුධයක්; ආදාය, ගෙන; සච්චකස්සනිගණ්ඨපුත්තස්ස, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රයාගේ; උපරි, මත්තෙහි; වෙහාසං, අහසෙහි; ඨිතොහොති, සිටියේවෙයි; කුමකටදයත්? සචෙ, ඉදින්; අයංසච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො, මේසච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම;

සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ. අථඛෝ සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ භීතෝ සංවිග්ගෝ ලොමහට්ඨජාතෝ භගවන්තං යෙව තාණං ගවෙසි. භගවන්තං යෙව ලෙණං ගවෙසි. භගවන්තං යෙව සරණංගවෙසි—

භගවන්තං එතදවොච. පුච්ඡතු මං භවං ගොතමෝ බ්‍යාකරිස්සාමීති. තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන යං ත්වං එවං වදෙසි: රූපං මෙ අත්තාති. වත්තති තෙ තස්මිං රූපෙ. වස්සා එවං මෙ රූපං හොතු එවං මෙ රූපං මා අහොසීති. නොහිදං භොගොතම මනසිකරොහි. අග්ගිවෙස්සන. මනසිකරිත්වා ඛො අග්ගිවෙස්සන බ්‍යාකරොහි. න ඛො තෙ සක්ඛියති පුරිමෙන වා පච්ඡිමං පච්ඡිමෙනවා පුරිමං තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන. යං ත්වං එවං වදෙසි. වෙදනා මෙ අත්තාති. වත්තති තෙ තාය වෙදනාය. වස්සා එවං මෙ වෙදනා හොතු එවං මෙ වෙදනා මා අහොසීති. නොහිදං හො ගොතම. මනසිකරොහි. අග්ගිවෙස්සන. මනසිකරිත්වා ඛො අග්ගිවෙස්සන බ්‍යාකරොහි.

භගවතා භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; යාවතකියං, තුන්යල දක්වා; සහධම්මිකං, කරුණුසහිතව; පඤ්හංපුඵො, ප්‍රශ්නවිචාරණලද්දේ; නබ්‍යාකරිස්සති, ප්‍රකාශනොකරන්නේද; එත්එව, මෙහිම; අස්ස, ඔහුගේ; මුඛා, මස්කකය; ඵාලෙස්සාමිඉති, පලන්නෙමියිකියායි; තංඛොපනවජිරපාණිංයකඛං, ඒවජ්‍රපාණි යක්ෂයා, භගවාඑවව, භාග්‍යවතුන්වහන්සේද; සච්චකොවනිග ණ්ඨපුත්තෙතා, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙමේද; පස්සති, දකියි; සෙස්සන්වතෙනොපෙණ්යසිසේයි,

අථඛෝ, ඉක්බිති; සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෙතා, සච්චකනිගණ්ඨ පුත්‍රතෙම; භීතෝ, බියපත්වූයේ; සංවිග්ගෝ, සංවෙගයටපැමිණියේ; ලොමහට්ඨජාතෝ, ලොමුදැහැගත්තේ; භගවන්තං එව, භාග්‍යවතුන්වහන්සේමූ; තාණං, රක්ෂාස්ථානයයි, ගවෙසි, සෙවුවේය; භගවන්තං එව, භාග්‍යවතුන්ම; ලෙණං, නිලීයන ස්ථානයයි; ගවෙසි, සෙවුවේය; භගවන්තං එව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේම; සරණං, පිහිටයයි; ගවෙසි, සෙව්වේය; භගවන්තං භාග්‍යවතුන්වහන්සේව; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; භවං ගොතමෝ, භවත්ගෞතමතෙම; මං, මා; පුච්ඡතු, විචාරාවා; බ්‍යාකරිස්සාමිඉති, ප්‍රකාශකරන්නෙමියි; තං කිං මඤ්ඤසි —ප— භොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! ඉදං, මෙය; නොහි,

න මඛා තෙ සඤ්ඤති. පුරිමෙනවා පච්ඡිමං පච්ඡිමේ න වා පුරිමං තං කිං මඤ්ඤසි. අග්ගිවෙස්සන යං ත්වං එවං වදෙසි. සඤ්ඤු මෙ අත්තාති වත්තති තෙ. තායසඤ්ඤුයා. වසො එවං මේ සඤ්ඤු හොතු.

එවං මෙ සඤ්ඤුමා අහොසිති, නොහිදං හොගොතම; මනසි කරොහි අග්ගිවෙස්සන, මනසිකරිත්වා ඛො අග්ගිවෙස්සන බ්‍යා කරොහි, නඛොතෙ සඤ්ඤති පුරිමෙන වා පච්ඡිමං, පච්ඡිමේ න වා පුරිමං, තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන යං ත්වං එවං වදෙසි සඛාරා මෙ අත්තාති, වත්තති තෙ තෙසු සඛාරෙසුව සො එවං මේ සඛාරා හොන්තු, එවං මේ සඛාරා මා අහෙසුන්ති, නොහිදං හො ගොතම, මනසිකරොහි අග්ගිවෙස්සන, මනසිකරිත්වා ඛො අග්ගිවෙස්සන බ්‍යාකරොහි, නඛො තෙ සඤ්ඤති පුරිමෙන වා පච්ඡිමං, පච්ඡිමෙන වා පුරිමං, තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන යං ත්වං එවං වදෙසි විඤ්ඤුණං මෙ අත්තාති, වත්තති. තෙ තස්මිං විඤ්ඤුණෙ වසො එවං මේ විඤ්ඤුණං හොතු, එවං මේ විඤ්ඤුණං මා අහොසිති; නොහිදං හො ගොතම, මනසිකරොහි අග්ගිවෙස්සන; මනසිකරිත්වා ඛො අග්ගිවෙස්සන බ්‍යාකරොහි, නඛො තෙ සඤ්ඤති පුරිමෙන වා පච්ඡිමං පච්ඡිමෙන වා පුරිමං,

තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන රූපං නිච්චංවා අනිච්චංවාති අනිච්චං භොගොතම, යං පනා නිච්චං දුක්ඛං වා තං සුඛං වාති, දුක්ඛං හොගොතම, යං පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිනාම ධම්මං, කල්ලංනුතං සමනුපසස්සිතුං එතං මම, එසොහමස්මි,

---

නිච්චාදිවසයෙන්නොවේමැයි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! මනසිකරොහි, මෙනෙහිකරව; තෙ, නුඹගේ; පුරිමෙන, පළමුකථාව හා, පච්ඡිමංවා, පසුකථාවද, පච්ඡිමෙන, පසුකථාවහා, පුරිමංවා, පළමුකථාවද; නඛොසඤ්ඤති, නොගැලපේමැයි තං කිං මඤ්ඤසි —ප—සඤ්ඤුහොතු,

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! තං කිං මඤ්ඤසි, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? රූපං, රූපරාශිය; නිච්චංවා, නිත්‍යහෝවේද; අනිච්චංවා, අනිත්‍යහෝවේදැයි; හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! අනිච්චං, අනිත්‍යයි; යංපන, යමක්වනාහි; අනිච්චං, අනිත්‍යනම්; තං, එය; දුක්ඛංවා, දුක්ඛෝවේද; සුඛංවාඉති, සැපහෝවේදැයි; හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! දුක්ඛං,

එසොමෙ අත්තාති, නොහිදං හො ගොතම, තං කිං මඤ්ඤසි, අග්ගිවෙස්සන වෙදනා—ප—සඤ්ඤා—සඞ්ඛාරා-විඤ්ඤාණං නිච්චං වා අනිච්චංවාති, අනිච්චං හො ගොතම, යම්පනා නිච්චං දුක්ඛං වා තං සුඛංවාති, දුක්ඛං හො ගොතම, යම්පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිණාම ධම්මං, කල්ලංනුතං සමනුපස්සිතුං එතං මම, එසොහමස්මි, එසො මෙ අත්තාති, නොහිදං හො ගොතම,

තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන යොනුඛො දුක්ඛං අල්ලීනො දුක්ඛං උපගතො දුක්ඛං අජ්ඣොසිතො දුක්ඛං එතං මම, එසොහමස්මි, එසොමෙ අත්තාති සමනුපස්සති, අපිනුඛො සාමං වා දුක්ඛං පරිඤ්ඤෙය්‍ය, දුක්ඛංවා පරික්ඛෙපෙත්වා විහරෙය්‍යාති, කිං හි සියා හො ගොතම, නොහිදං හො ගොතමාති,

---

දුකැයි; යංපන, යම්ක්වත්‍රාහි; අනිච්චං, අනිත්‍යතම්; දුක්ඛං, දුක්තම්; විපරිනාමධම්මං, පෙරළෙනසුලුතම්; එතං, මෙය; මම, මාගේය; එසො, මෙතෙම; අහං අස්මි, මමවෙමි; එසො, මෙතෙම; මෙ, මාගේ; අත්තාඉති, ආත්මයයි; තං, එය; සමනුපස්සිතුං, දකින්ව; කල්ලංනු, සුදුසුද? හොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි! ඉදං, මෙය; නොහි, එසේ පිළිගන්වනු සුදුසු මැයි; වෙදනා—පෙ—හොගොතම,

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; තං කිං මඤ්ඤසි, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? යොනුඛො, යමෙක්වනාහි; දුක්ඛං, පවස්කඤ්ඤ දුකෙහි; අල්ලීනො, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින්ඇලුනේ; දුක්ඛං, පවස්කඤ්ඤ දුකව; උපගතො, එලඹියේ; දුක්ඛං, දුකව; අජ්ඣොසිතො, වැදගත්තේ; එතං දුක්ඛං, මේපවස්කඤ්දුක; මම, මාගේය; එසො, මෙතෙම; මෙ, මාගේ; අත්තාඉති, ආත්මයයි; අපිනුඛො, යලිත්; සාමං, තොමේ; දුක්ඛං, දුක; පරිඤ්ඤෙය්‍යවා, අනිත්‍ය දුඃඛ අනාත්මයයි තීරණප්‍රඥාවෙන්දනීද; දුක්ඛං, දුක; පරික්ඛෙපෙත්වා, ක්ෂයව්‍යයවශයෙන් අනුත්පත්තිස්වභාවයට පමුණුවා; විහරෙය්‍යවා ඉති, වාසයකරන්නේහෝ වේදැයි; හොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි! කිංහිසියා, කිමෙක එසේවන්නේද; හොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි; ඉදං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි;

සෙය්‍යථාපි අග්ගිවෙස්සන පුරිසෝ සාරත්ථිකෝ සාරගවේසී සාරපරියේසනං චරමානෝ තික්ඛං කුඨාරිං ආදාය වනං පවිසෙය්‍ය, සෝ තත්‍ථ පස්සෙය්‍ය මහන්තං කදලික්ඛන්ධං උජුං නවං අකුක්කුකජාතං, තමේනං මූලේ ඡින්දෙය්‍ය, මූලේ ඡේත්වා අග්ගෙ ඡින්දෙය්‍ය, අග්ගෙ ඡේත්වා පත්තවට්ටිං විනිබ්භුජේය්‍ය, සෝ තත්‍ථ පත්තවට්ටිං විනිබ්භුජන්තෝ එකගුම්පි නාධිගච්ඡෙය්‍ය, කුතෝ සාරං, එවමේව ඛෝ ත්වං අග්ගිවෙස්සන මය්‍හං සක්කාසම්වාදේ සමානෝ යුඤ්ජියමානෝ සමානුභාසියමානෝ සමානුභාසියමානෝ රිත්තෝ තුච්ඡෝ අපරද්ධෝ,

භාසිතා ඛෝ පන තේ එසා අග්ගිවෙස්සන වෙසාලියං පරිසතිං වාචා, නාහන්තං පස්සාමි සමණංවා බ්‍රාහ්මණංවා සංඝිං ගණිං ගණාචරියං අපි අරහන්තං සම්මා සම්බුද්ධං පටිජානමානං, යෝ මය්‍හං වාදේනවාදං සමාරද්ධෝ න සඞ්කමේපය්‍ය න සම්ප

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; සාරත්ථිකෝ, හරයෙන් ප්‍රයෝජන ඇත්තාවූ; සාරගවේසී, හරසොයන්නාවූ; සාරපරියේසනං, හරසෙවීමෙහි; චරමානෝ, හැසිරෙන්නාවූ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; තික්ඛං, තියුණුවූ; කුඨාරිං, කෙටේරිය; ආදාය, ගෙණ; වනං, වනයට; පවිසෙය්‍ය, පිවිසේද; සෝ, හෙතෙම; තත්‍ථ, එහි; උජුං, සෘජුවූ; නවං, නූතනවූ; අකුක්කුකජාතං, වදනොපිදුනාවූ; මල්ගවගන්නාකල ඇතුළත මාපවහිලිපමණ ඝන දණ්ඩක්ඛටගණ්ඨි; ඒට කුක්කුකයයි කියති; එසේ හවනොගත්තේ අකුක්කුකජාතනම්-මිට දැන් වදපිදීමයයි ව්‍යවහාරයි; මහන්තං කදලික්ඛන්ධං, මහත් කෙසෙල්කඳක්; ප්සෙය්‍ය, දක්නේය; තමේනං, ඒ කෙසෙල්කඳ; මූලේ, මුල; ඡින්දෙය්‍ය, සිඳිනේය; මූලේ, මුල; ඡේත්වා, සිඳ; අග්ගෙ, අග; ඡින්දෙය්‍ය, සිඳිනේය; අග්ගෙ, අග; ඡේත්වා, සිඳ; පත්තවට්ටිං, පතුවැටිය; විනිබ්භුජේය්‍ය, ගළවන්නේය; සෝ, හෙතෙම; තත්‍ථ, එහි; පත්තවට්ටිං, පතුවැටිය; විනිබ්භුජන්තෝ, ගළවන්නේ; එකගුම්පි, එලඟත්; නාධිගච්ඡෙය්‍ය, නොලබන්නේය; සාරං, හරයක්; කුතෝ, කොයින්ද?

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; ත්වං, නුඹ; සක්කාසම්වාදේ, සවකීයවාදයෙහි; මය්‍හං, මා විසින්; සමානුයුඤ්ජියමානෝ, අනුයොගවනට නංවනු ලබන්නේ; සමානු භාසියමානෝ, කරුණු ගන්වනුලබන්නේ; සමානුභාසියමානෝ,

කමෙපය්‍ය න සම්පවෙධෙය්‍ය යස්‍ස න කවෙජ්ඣි සෙදෑ මුවෙව ය්‍යුං, ථූනං වෙ පහං අවෙතනං වාදෙන වාදං සමාරභෙය්‍යං, සාපි මය්‍හං වාදෙන වාදං සමාරබ්‍හ සඞ්කමෙපය්‍ය සම්පකම්පෙය්‍ය සම්පවෙධෙය්‍ය, කො පනවාදෙ මනුස්සභූතස්සාති, තුය්‍හං බො පනගහිවෙස්සන අපෙපකවාති සෙදථූසිතානි නලාටා මුත්තානි උත්තරා සඞ්ඝං විනිභින්දිත්වා භූමිය‍ං පතිට්ඨිතානි,

මය්‍හං බො පනගහිවෙස්සන නත්ථි එතරහි කාය‍සම්ං සෙදෙති, ඉති භගවා තස්මිං පරිසතිං සුවණ්ණවණ්ණං කාය‍ං විවරි, එවං වුත්තෙන සඩවකො නිගණ්ඨපුත්තො තුණ්හීභූතො මඞකුභූතො පත්තක්ඛන්ධො අධොමුඛො පජ්ඣායන්තො අපපටිභාණො නිසිදි,

---

කරුණු කියනුලබන්නේ; රිත්තො, සාරරහිතවූයේ; තුච්ඡො, එහෙයින්ම ශූන්‍යවූයේ; අපරඩො, පැරදුනෙහිය; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; වෙසාලියං, විසාලාමහනුවර; පරිසතිං, පිරිසෙහිදී; එසාවාවා, මේවචනය; තෙ, නුඹවිසින්; භාසිතාඛොපන, කියනලද්දේ නොවේද? නාහන්නං පස්සාම්—පෙ—කොපන වාදෙ මනුස්සභූතස්සාති, අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවෙස්සනය! තුය්‍හං බො පන, නුඹගේවනාහි; අපෙපකවාති, ඇතැම්; සෙදථූසිතානි, ඔහබිඳු; නලාටා, නළලින්; මුත්තානි, ගිලිහුනාහු; උත්තරා සඞ්ඝා, උතුරුසළුව; විනිභින්දිත්වා, බිඳ; භූමිය‍ං,බිම; පතිට්ඨිතානි, පිහිටියාහ;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! එතරහි, දැන්; මය්‍හං, මාගේ; කාය‍සම්ං, උපාදින්නක ශරීර‍යහි; සෙදෙ, ඔහ; නත්ථිබො පන, නැත්තේමැයි; ඉති, මෙසේ නැතිබැව් දැක්වීම්වශයෙන්; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; තස්මිංපරිසතිං, ඒ පිරිසෙහි; සුවණ්ණවණ්ණං, රන්වන්වූ; කාය‍ං, ශ්‍රීශරීර‍ය; විවරි, ගෙළුවළු, හමුවෙහි සතරඟුළක්පමණ විවෘතකළසේක; රත්වන්සිරුරීදැක්විය යනමෙයින් සඞ්ඛය දැක්වියයි නොදතයුතුයි. එහෙයින් අට්ඨකථායෙහි මෙසේදක්වනලදි "බුඩානාම ගණ්ඨිකං පවි

අථඛෝ දුම්මුඛෝ ලිච්ඡවිපුත්තෝ සචකං නිගණ්ඨපුත්තං තුණ්හීභූතං මඞ්කුභූතං පත්තක්ඛන්ධං අධෝමුඛං පජ්ඣායන්තං අප්පටිභාණං විදිත්වා භගවන්තං එතදවොච, උපමා මං භගවා පටිභාතීති, පටිභාතු තං දුම්මුඛාති භගවා අවෝච,

---

මුච්ඡා පටිවජ්ජන්ත සරීරා පරිසතිං ධම්මං දෙසන්ති අථභගවා ගලවාටක සම්මුඛඨානෙ චීවරං ගහෙත්වා චතුරංගුලමත්තං ඔතාරෙසි" බුදුවරයෝවනාහි ගණ්ඩි ඇමුණු සිවුරෙන්වැසු ශරීර ඇතිව පිරිසෙහි දහම්දෙසති, එහෙයින් භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ගෙළවළුදිරියේහි තැන සිවුරුඅල්වා සතරඟුලක්පමණ පහතට හෙළුවේය,, යනුමෙහි අදහසයි, ශරීරය මනාව වසාගෙණ පිරිසෙහි දම්දෙසීම සම්‍යඟ්වාරිත්‍රයබව අවිලඛ්‍යනීය මේදෙසනා පාඨයෙන් ඊර්ෂ්‍යාවෙන් අභිභවූ කාවතම් නොවැටහේද? මෙහිමනාව වැසිමනම් සමන්තපාසාදිකා විනයඨකථාවෙහි මෙසේදක්වනලදි "සුපටිවජ්ජනනාති" නසිසංපාරුතෙන, අථඛෝ ගණ්ඨිකං පවිමුච්චිත්වා අනුවාතන්තෙනගීවං පටිවජ්ජාදෙත්වා උභොකණ්ණසමං කත්වා පටිසංහරිත්වා යාවමණ්ඩිබන්ධා පටිවජ්ජාදෙත්වා,, යන පාඨයෙන්ද, "ගලවාටකතෝ පට්ඨායසීසං මණ්ඩිබන්ධතෝ පට්ඨාය හෘදය පිණ්ඩිකමංසතොව පට්ඨාය පාදෙ විවරිත්වා., යනපාඨයෙන්ද උඩින්හිසද යටින්කොණ්ඩා මසින් යටපාද, දැනින් මැණික්කට්ටුවෙන් පිටත අත්දපෙණෙනසේ ස්ත්‍රීශරීරාවයවසා සිවුරුහකුලා ගණ්ඩිඅමුණා පෙරවීම සම්‍යඟ් යන්වහන්සේව පුරුදුවූ යහපත් සිවුරුපොරවන ක්‍රමයබැවි මින් ප්‍රශ්නරහිතවපෙණේ, එක්අංශයක් වැසීමෙන් නම් සිව්ර පාත්තකාට නොදක්වුවත් සචකට සිරුරෙහි ඔහඇතිනැති බවපෙණෙයි; සිවුරෙන් ආගවැසිතිබුනුහෙයින්ම නිසැකවීමට සිවුරපාත්තකාට පෙන්වන්ට උවමනාවිය,

එවං වුත්තෙ, මෙසේ වදළකල්හි; සචකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ සචකනිණ්ඨපුත්‍රතෙම; තුණ්හීභූතෝ, නිශ්ශබ්දවූයේ; මංකුභූතෝ, මකුවූයේ; පත්තක්ඛන්ධෝ, පහතටලූ ග්‍රීවය ඇත්තේ, අධෝමුඛෝ, යටවලූ මුහුණ ඇත්තේ; පජ්ඣායන්තෝ, සිතිවිලි සිතන්නේ; අප්පටිභාණෝ, වැටහිම්රහිතවූයේ; නිසීදි, හුන්නේය; අථඛෝ, ඉක්බිති; දුම්මුඛෝ ලිච්ඡවිපුත්තෝ, දුර්මුඛනම්, ලිච්ඡවිරාජපුත්‍රතෙම; තුණ්හීභූතං, නිශ්ශබ්දවූ; මංකුභූතං, මකුවූ; පත්තක්ඛන්ධං, පහතට ලූගෙළ ඇති; අධෝමුඛං, යටි

සෙය්‍යථාපි භන්තෙ ගාමස්සවා නිගමස්සවා අවිදූරෙ පොක්ඛ
රණී තත්‍රස්ස භාගකටඤ්ඤා අථඛෝ භන්තෙ සම්බහුලා කුමාර
කා වා කුමාරිකා වා තමහාගාමා වා නිගමා වා නික්ඛම්මවා යෙන
සා පොක්ඛරණී තෙනුපසඞ්කමෙය්‍යුං උපසඞ්කම්මවා තං
පොක්ඛරණිං ඔගහෙත්වා තං කාකකටකං උදකා උද්ධරිත්වා
ථලෙ පතිට්ඨාපෙය්‍යුං යඤ්හි දෙවහි සෝ භන්තෙ කාකකට
ඤෝ අලං අභිනන්දා මෙය්‍ය තන්ත දෙව තෙ කුමාරකා වා
කුමාරිකා වා කටෙන වා කඨලෙන වා සඤ්ඡිඤ්ඤෙය්‍යුං සම්පළි
භෙය්‍යුං එවං හි සෝ භන්තෙ කාකකටකෝ සබ්බහි අලෙහි.

හුරුම්මුවඇති; පජ්ඣායන්තං, සිතිවිලිසිතන; අපපටිභාණං, වැටහීම්රහිතවූ; සච්චකං නිගණ්ඨපුත්තං, සච්චක නිගණ්ඨ පුත්‍රයා, විදිත්වා, දැන; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට, එතං, මෙය; අවොච, සැළකෙළේය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්ස; මං, මට; උපමා, උපමාවක්තොම; පටිභාති ඉති, වැටහේවයි; දුම්මූඛ, දුර්මුඛය! තං, තුඹට; පටිභාතුඤ්ඤි, වැටහේවාසි, භගවා භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අවොච, වදළසේක;

භන්තෙ, සවාමිනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; ගාමස්සවා, ගමකට හෝ; නිගමස්සවා, නියම්ගමකටහෝ; අවිදූරෙ, පමිපයෙහි; පොක්ඛරණී, පොකුණක්වෙයි; තත්‍ර, ඒපොකුණෙහි, කකකට කොඅස්ස, කකළුවෙක්වෙසෙයි; භන්තෙ, සවාමිනි! අථඛෝ, ඉක්බිත්තෙන්; සම්බහුලාකුමාරකාවා, බොහෝ ලදරුවෝහෝ, කුමාරිකාවා, බොහෝලදරිඹෝහෝ; තමහාගාමාවා, ඒගමින් හෝ; නිගමාවා, නියම්ගම්වහෝ; නික්ඛම්මවා, නික්ම; සාපොක්ඛරණී, ඒවපොකුණ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමෙය්‍යුං, එළඹෙන්නාහුය; උපසඞ්කම්මවා, එළඹ; තංපොක්ඛරණිං, ඒපොකුණට; ඔගහෙත්වා, බැස; තං කාකකටකං, ඒකකුළුවා; උදකා, දියෙන්; උබ්භිත්වා, ගොඩගෙණ; ථලෙ, ගොඩබිමෙහි; පතිට්ඨාපෙය්‍යුං, තබන්නාහුය; භන්තෙ, සවාමිනි! සොකකකටකොහ, ඒකකුළුතෙම; යංයං එව අලං, යම්යම් අඹුවක්, අභිනින්නානමෙය්‍ය, ඉදිරිගැනමාදු; තෙකුමාරකාවා, ඒලදරුවෝද; තෙකුමාරිකායොවා, ඒලදරිඹෝද; තංතං එව, එඒ අඹුවම; කඨෙනවා, කෘෂ්ටයකින්හෝ, කඨලෙනවා, කැබිලිතතකින්හෝ සංජ්ඤෙඤ්ඤෙය්‍යුං, සිඳිගන්නාහුය; සම්පළිභෙය්‍යුං, හාත්පසින් බිඳින්නාහුය; භන්තෙ, සවාමිනි; එවංහි, මෙසේවනාහි; සෝ කාකකටකෝ, ඒ කකුළුතෙම; සංජ්ඤෙන්නහි, සිඳිනාලද්දුවූ; සම්පළිභෙහෙහි, බිඳිනාලද්දුවූ: සබ්බහිඅලෙහි, සියලුඅඹුවලින් යුක්තව; සෙය්‍යථාපිපුබ්බ, පෙරමෙන්, තංපොක්ඛරණිං, ඒ පොකුණට; ඔතරිතුං, බසින්ට; අභබ්බා, අහව්‍යවෙයි;

සඤ්ඤජ්ඤොඤ්ඤ සමාගෙහි. සම්පළිඝගෙහි. අභබ්බා තං පොක්ඛරණිං පුන ඔතරිතුං සෙය්‍යථාපි පුබ්බෙ. එවමේව ඛො භන්තෙ. යානි සච්චකස්ස නිඝණ්ඨපුත්තස්ස. විසූකායිතානි. විසෙවිතානි. විප්ඵන්දිතානි. කානිචි කානිචි. තානි භගවතා සඤ්ඤජ්ඤානානි. සමාගඝානි. සම්පළිඝගානි අභබ්බා වදුනි, භන්තෙ සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො. පුන භගවන්තං * උපසඞ්ඝ. මිතුං යදිදං වාදාධිපපායොති. එවං වුත්තෙ. සච්චකො නිගණ්ඨ පුත්තො දුම්මුඛං ලිච්ඡවිපුත්තං. එතදවොච. ආගමෙහි තවං දුම්මුඛ ආගමෙහි තවං දුම්මුඛ. න මයං තයා සඞ්ගං මන්තෙතම. ඉධ මයං භොතා ගොතමෙන සඞ්ගං මන්තෙනාම. නිට්ඨතෙ. සා භොගොතම. අමහාකඤ්ඤෙව. අඤ්ඤදසඤ්ච. පුථුසමණ බ්‍රාහමණානං වාචාවිලාපං විලපිතං මඤ්ඤද. කිත්තා වතා ච නුඛො භොතො ගොතමස්ස. සාවකො සාසනකරොහොති ඔවාද පතිකරො තිණ්ණ විචිකිච්ඡොවිගත කථඞ්කථො වෙසා රජ්ජපත්තෙතා. අපරපච්චයො සත්ථුසාසනෙ විහරති.

භන්තෙ, සවාමිනි! එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම; සච්චකස්ස නිගණ්ඨපුත්තස්ස, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රයාගේ කානිචිකානිචි, කිසිකිසියම්; යානිවිසූකායිතානි, යම්දෘෂ්ටිවිසූකායෝවෙත්ද; (හෙවත් ගුණදම් විනිවිදින හෙයින් හුල්වැනි දෘෂ්ටිහු;) විසෙ විතානි, දෘෂ්ටිසංචාරයෝවෙත්ද; විප්ඵන්දිතානි, දෘෂ්ටිකම්පන යෝවෙත්ද; තානි, ඔහු; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; සඤ්ඤජානානි, සිදිනලදහ; සමාගඝානි, බිඳිනලදහ; සම්පළි ඝගානි, ඝාත්පසින් බිඳිනලදහ; භන්තෙ සවාමිනි! ඉදුනි, දැන්; සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; වාදාධිපපායො, වාදකරණ අදහස්ඇතිව; පුන, නැවත; භග වන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේකරා; උපසඞ්කමිතුං, එළඹෙන්ට; අභබ්බොඉති, අභව්‍යයයි; එවංවුත්තෙ, මෙසේකිකල්හි; සච්ච කොනිගණ්ඨපුත්තො, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; දුම්මුඛං ලිච්ඡ විපුත්තං, දුර්මුඛලිච්ඡවිපුත්‍රයාට; එතං, මෙය; අවොච; කීයේය, දුම්මුඛ, දුර්මුඛය! තවං, නුඹ; ආගමෙහි, නවතුව; දුම්මුඛ; දුර්මුඛය! තවං, නුඹ; ආගමේහි, නවතුව; මයං, අපි; තයා සඞ්ං, තාසමඟ; නමන්තෙතම, මන්ත්‍රණයනොකරමු; ඉධ, මෙහි; මයං, අපි; භොතාගොතමෙනසඞ්ං, භවත්ගෞතමයින් සමඟ; මන්තෙතම, මන්ත්‍රණයකරමු; භොගොතම, භවත්ගෞතමයිනි; අමහාකංවෙව, අපගේද; අඤ්ඤදසං, අන්‍යවූ; පුථුසමණබ්‍රාහම ණානං, බොහෝශ්‍රමණබ්‍රාහමණයින්ගේද; එසා, මෙකථාතොම; නිට්ඨතු, නිබුනාවේවා; වාචාවිලාපං, මේවාග්ප්‍රවෘත්තියය; විලපිතං මඤ්ඤද, ප්‍රලාපයක්මෙනි; නොහොක්ප්‍රලාපමාත්‍රයෙකි; කිත්තා වතානුඛා, කෙපමණකින්; භොතොගොතමස්ස, භවත් ගෞතමයින්ගේ; සාවකො, ශ්‍රාවකතෙම;

---

* ආපසඞ්කමිතුං—මු—

ඉධ අග්ගිවෙස්සන. මම සාවකො යංකිඤ්චිරූපං අතීතානාගතං පච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා යංදූරෙ සන්තිකෙ වා සබ්බං රූපං නෙතං මම නසොහමස්මි. න මෙ සො අත්තාති එව මෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය පස්සති යාකාචි වෙදනා.—පෙ—යාකාචි සඤ්ඤා-යෙකෙචි සඞ්ඛාරා—යංකිඤ්චි විඤ්ඤාණං අතීතානාගත පච්චු ප්පන්නං අජ්ඣත්තංවා බහිද්ධාවා ඔළාරිකංවා සුඛුමංවා හීනංවා පණීතං වා යංදූරෙ සන්තිකෙ වා සබ්බං විඤ්ඤාණං නෙතං මම. නෙසොහමස්මි. න මෙසො අත්තාති. එව මෙතං යථා භූතං සම්මප්පඤ්ඤාය පස්සති. එතහා වතා ඛො අග්ගිවෙස්සන. මම සාවකො සාසනකරොහොති. ඔවාදපතිකරො තිණ්ණ විවිකිච්ඡා විගත කථඞ්කථො වෙසාරජ්ජප්පත්තො අපරප්පච්ච යොසත්තු ශ්‍රාසනෙ විහරතීති.

සාසනකරො, අනුශාසනාවකරන්නේ; ඔවාදපතිකරො, අවවා දයටඅනුවක්‍රියාකරන්නේ; තිණ්ණවිවිකිච්ඡා, තීරණයකළසැ කඇත්තේ; විගතකථඞ්කථො, පහවූකෙසේ කෙසේදැයිපැවැති සැකඇත්තේ; වෙසාරජ්ජප්පත්තා, ඥානප්‍රාප්තවූගේ; අපරප්ප චචයෙ, පරප්‍රත්‍යයරහිතවූගේ; සත්ථුසාසනේ, ශාස්තෘශාසන යෙහි; විහරති, වාසයකෙරේද?

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවැස්සකය! ඉධ, මේශාසනයෙහි; මම, මාගේ, සාවකො, ශ්‍රාවකතෙම; අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං, අතීතභව ෂත්වතීමානවූ; අජ්ඣත්තංවා, පවප්‍රසාදසඞ්ඛ්‍යාතආඛ්‍යාත්මි කවූද; බහිද්ධාවා, අවශිෂ්ට තෙවිසි රූප සඞ්ඛ්‍යාතබාහ්‍යවූද; ඔළාරි කංවා, ප්‍රසාද විෂය භූතත්‍රය සඞ්ඛ්‍යාත වාදශ රූප වශයෙන්මහත් වූද; සුඛුමංවා, ඔදාරිකාදි සවභාවයක්නැතිහෙයින් ඉතර ශොඩශවිධරූපවශයෙන් සුක්ෂමවූද; හීනංවා, ලාමකවූද; පණී තංවා, අරමුණුවශයෙන් ප්‍රණීතවූද; දූරෙවා, දූරරූපත්වූද; සන්තිකෙවා, ප්‍රසාදවිෂයභූතත්‍රය සඞ්ඛ්‍යාතසම්පවූද; සබ්බං රූපං, සියලුරූපය; එතං, මෙය; න මම, මාගේනොවෙයි; එසො, මෙතෙම; න අහංඅස්මි, මමනොවෙමි; එසො, මෙ තෙම; මෙ, මාගේ; න අත්තාඉති, ආත්මයනොවේයයි; එවං, මෙසේ; එතං, මෙය; යථාභූතං, තතුසේ; සම්මප්පඤ්ඤාය, යහ පත්ප්‍රඥාවෙන්; පස්සති, දකිද; යාකාචිවෙදනා, යම්කිසිවෙද නාවක්වේද—ප—යාකාචිසඤ්ඤා, යම්කිසිසංඥාවක්වේද;—යෙ කෙචිසඞ්ඛාරා-යම්කිසිසංස්කාරයෝවෙත්ද;-යංකිඤ්චිවිඤ්ඤාණං, යම්කිසිවිඥානයක්වේද;—අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවැස්සකය! එතහා වතාඛො, මෙපමණකින්; මම, මාගේ; සාවකො, ශ්‍රාවකතෙම; සාසනකරො—ප—විහරතීති;

කිත්තාවතා පන භෝ ගොතම. භික්ඛු අරහං හොති ඛීණාසවෝ වුසිතවා කතකරණීයෝ ඔහිතභාරෝ අනුපපත්තසදත්ථෝ පරික්ඛීණ භවසංයොජනෝ සම්මදඤ්ඤා විමුත්තෝති. ඉධ අග්ගිවෙස්සන. භික්ඛු යං කිංචිරූපං අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා යංදූරෙ සන්තිකෙ වා සබ්බං රූපං නෙතං මම. නෙසොහමස්මි. න මෙ සෝ අත්තාති. එව මෙ තං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දිසවා අනුපාදා විමුත්තෙතා හොති. යා කා විවෙදනා—ප—යා කාචි සඤ්ඤා යෙකෙචි සංඛාරා—යං කිඤ්චි විඤ්ඤාණං අතීතානාගත පච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා යංදූරෙ සන්තිකෙ. වා සබ්බං විඤ්ඤාණං නෙතං මම. නෙසොහමස්මි. න මෙ සෝ අත්තාති. එව මෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දිසවා අනුපාදා විමුත්තෙතා හොති. එත්තාවතා ඛෝ අග්ගිවෙස්සන භික්ඛු අරහං හොති ඛීණාසවෝ වුසිතවා කතකරණීයෝ ඔහිතභාරෝ අනුපපත්තසදත්ථෝ පරික්ඛීණ භවසංයොජනෝ සම්මදඤ්ඤා විමුත්තෙතා.

එවං විමුත්ත චිත්තෙතාඛෝ අග්ගිවෙස්සන භික්ඛු තීහි අනුත්තරියෙහි සමන්නා ගතොහොති දස්සනා නුත්තරියෙන. පටිපදා නුත්තරියෙන. විමුත්තා නුත්තරියෙන එවං විමුත්තෙතා ඛෝ අග්ගිවෙස්සන භික්ඛු තථාගතඤ්ඤව සක්කරොති.

භෝ ගොතම, ඍවත්ගෞතමයිනි! භික්ඛු, මහණතෙම; කිත්තාවතා, කෙපමණකින්; ඛීණාසවෝ, ක්ෂයකළආශ්‍රව ඇත්තේ; වුසිතවා, වැසනිමවනලද්දේ; කතකරණීයෝ, සිවුමඟි ඒ කළ කටයුතුඇත්තේ; ඔහිතභාරෝ, බහාතැබූකෙලෙස්බරඇත්තේ; අනුපපත්තසදත්ථෝ, පැමිණිඅර්හත්ඵල ඇත්තේ; පරික්ඛීණ භවසංයොජනෝ, ක්ෂයකළ භවබන්ධන ඇත්තේ; සම්මා, මනා කොට; අඤ්ඤාය, දැන; විමුත්තෙතා, මිදුණේ; අරහංහොති, අර්හත්වේද? අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය!, ඉධ, මේ ශාසන යෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; යංකිංචිරූපං,—ප—අනුපාදා ය; තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් නොගෙණ; විමුත්තොහොති, මිදුනේවෙයි; යා කාචි —ප—විමුත්තෙතා, අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! එවං, මෙසේ; විමුත්තවිත්තෙතා, මිදුනුසිත්ඇත්තේ; දර්ශනානුත්තරියෙන, දර්ශනානුත්තරිය ධර්මයෙන්ද; පටිපදානුත්තරියෙන, ප්‍රතිපදානුත්තරිය ධර්මයෙන්ද; විමුත්තානුත්තරියෙන, විමුක්තානුත්තරිය ධර්මයෙන්දයන; තීහි අනුත්තරියෙහි, ත්‍රිවිධ අනුත්තරිය ධර්මයෙන්; සමන්නාගතොහ, යුක්තවූයේ; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! එවං විමුත්තෙතා, මෙසේ මිදුනාවූ; භික්ඛු; මහණතෙම; තථාගතං එව, තථාගතයන්වහන්සේම; සක්කරොති, සත්කාර කෙරෙයි; දර්ශනානුත්තරියනම් ලෞකික ලොකොත්තර ප්‍රඥාවයි; ප්‍රතිපදානුත්තරියනම් ලෞකික ලොකොත්තර ප්‍රතිපදාවයි; විමුක්තානුත්තරියනම් ලෞකික ලොකොත්තර විමුක්තියයි; අමිශ්‍රලොකොත්තර ධර්මවශයන්ගෙණ මෙසේද දැක්විය යුතුයි—

ගරුකරොති මානෙති පූජෙති. බුඩ්ධො සො භගවා බොධාය ධම්මං දෙසෙති දන්තො සො භගවා දමථාය ධම්මං දෙසෙති. සන්තො සො භගවා සමථාය ධම්මං දෙසෙති තිණ්ණො සො භගවා තරණාය ධම්මං දෙසෙති. පරිනිබ්බුතො සො භගවා පරිනිබ්බාණාය ධම්මං දෙසෙතීති. එවං වුත්තෙ සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො භගවන්තං එතදවොච. මය මෙව ඛො ගොතමධංසී මයං පගබ්භා යෙ මයං භවන්තං ගොතමං වා දෙන, වාදං ආසාදෙතබ්බං අමඤ්ඤිම්හ සියා හි ඛො ගොතම. හත්ථිපභින්නං ආසජ්ජ පුරිසස්ස සොත්ථි භාවො තථෙව. භවන්තං ගොතමං ආසජ්ජ සියා පුරිසස්ස සොත්ථිභාවො,

---

දර්ශනානුත්තරියනම් අර්හත්මාර්ග සම්ප්‍රයුක්ත සම්‍යක්දෘෂ්ටියයි, ප්‍රතිපදානුත්තරියනම් සම්‍යක්සඞ්කල්පාදී ශෙෂ මාර්ගාඞ්ගයෝයි; විමුක්තානුත්තරියනම් මාර්ගඵල විමුක්තීහුයි, ක්ෂීණ ශ්‍රවයින්වහන්සේගේ නිර්වාණදර්ශනය දර්ශනානුත්තරියනම්වේ, අර්හාඞ්ගමාර්ගය ප්‍රතිපදානුත්තරියනම්, අග්‍රඵලය විමුක්තානුත්තරියනම්;

ගරුකරොති, ගරුකෙරේද; මානෙති, බුහුමන්කෙරේද; පූජෙති, පුදාද; බුඩ්ධො, චතුරාර්ය්‍යසත්‍යය අවබොධකළාවූ; භගවා, භාග්‍යවත්වූ; සො, හෙතෙම; බොධාය, චතුරාර්ය්‍ය සත්‍යාවබොධය පිණිස; ධම්මං, ධර්ම්මය; දෙසෙති, දෙසයි; දන්තො, දමිතාවූ; සොභගවා, ඒභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; දමථාය, ඉන්ද්‍රිය දමනය පිණිස; ධම්මං, ධර්ම්මය; දෙසෙති, දෙසයි; සන්තො, සියලු කෙලෙස් සංසිඳීමෙන් ශාන්තවූ; සොභගවා, ඒභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සමථාය, කෙලෙස්සංසිඳීම පිණිස; ධම්මං, ධර්ම්මය; දෙසෙති, දෙසයි; තිණ්ණා, චතුරොඝතරණයකළාවූ; සොභගවා, ඒ භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; තරණාය, චතුරොඝතරණය පිණිස; ධම්මංදෙසෙති, දහම්දෙසයි; පරිනිබ්බුතො, කෙලෙසපරිනිර්වාණය කළාවූ; සොභගවා, ඒභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; පරිනිබ්බාණාය, කෙලෙසපරිනිර්වාණය පිණිස; ධම්මං, ධර්ම්මය; දෙසෙති, දෙසයි; එවංවුත්තෙ, මෙසේ වදාළකල්හි; සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; යෙමයං, යම්බදුඅපි; භගවන්තං ගොතමං, භවත්ගෞතමයින්; වාදෙන, වාදයෙන්; වාදං, වාදය, ආසාදෙතබ්බං, ගැටියයුතුකොට; අමඤ්ඤිම්හ, සිතුයෙමුද; භොගොතම, භවත්ගෞතමයිනි! මයංපන, ඒඅපිම; ඛංසී; ගුණයෙන් පිරිහුනෙමු; මයං, අපි; පගබ්භා, වාග්ප්‍රගල්භයෙන් යුක්තවූවෝවෙමු;

භොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! හත්ථිපභින්නං, මත්ත හස්තියෙකුට; ආසජ්ජ, ගොස; පුරිසස්ස, පුරුෂයෙකුට; සොත්ථි භාවො, සුවපත්බවක්; සියාහි, වන්නේමැයි; භවන්තංගොතමං, භවත්ගෞතමයින්ට; ආසජ්ජ, ගොස; පුරිසස්ස, පුරුෂයෙකුට; සොත්ථිභාවො, සවසතිභායක්; නත්ථිඒව, නොවේමැයි—

සියා හි හො ගොතම. ආසිව්සං සොරව්සං ආසජ්ජ පුරිසස්ස. සොත්ථිභාවෝ නත්ථෙව භවන්නං ගොතමං ආසජ්ජ සියා පුරිසස්ස සොත්ථි භාවෝ සියාහි හො ගොතම. ජලන්තං අගහි කඛණ්ඩං ආසජ්ජ පුරිසස්ස සොත්ථි භාවෝ. නත්ථෙව භවන්නං ගොතමං ආසජ්ජ සියා පුරිසස්ස සොත්ථිභාවෝ මයමෙව හො ගොතම ඛංසි මයං පගබ්භා යෙ මයං භවන්තං ගොතමං වා දෙනවාදං ආසාදෙතබ්බං අමඤ්ඤිම්හ. අධිවාසෙතුව. මේ භවං ගොතමෝ සවාතනාය භත්තං සඞ්ඝා භික්ඛූ සංඝතාති අධිවා සෙසි භගවා තුණ්හි භාවෙන.

අථඛෝ සචකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ භගවතෝ අධිවාසනං විදිත්වා තෙ ලිච්ඡවි ආමන්තෙසි. සුනන්තු මේ භොන්තෝ ලිච්ඡවි, සමණෝ මෙ ගොතමෝ නිමන්තිතෝ සවාතනාය භත්තෙන සඞ්ඝ භික්ඛූ සංඝෙන. තෙන මේ අභිහරෙය්‍යාථ. යමස්ස පතිරූපං මඤ්ඤිස්සථාති අථඛෝ තෙ ලිච්ඡවි.

හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! සොරව්සං, දරුණුවිෂ ඇති; ආසිව්සං, සර්පයෙකු; ආසජ්ජ, ගවා; පුරිසස්ස, පුරුෂයෙ කුට; සොත්ථිභාවෝ, සුවපත්බව; සියාහි, වන්නේමැයි; නත්ථෙව, —ප—ජලන්තං, දිලිසෙන; අගහිකඛණ්ඩං, ගිනිකඳක්; ආසජ්ජ, ගවා;—ප—භවං ගොතමෝ, භවත්ගෞතමතෙම; සවාතනාය, හෙටදවසට; මේ, මාගේ; භත්තං, බත; සඞ්ඝ භික්ඛුසඞ්ඝන, භික්ෂුසංඝයා සමග; අධිවාසෙතු, ඉවසුවමැනව; භගවා, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; තුණ්හිභාවෙන, නිශශබ්දභාවයෙන්; අධිවා සෙසි, ඉවසූසේක; මේනිගණ්ඨතෙම පළමු දැක්වූ උපමාතුණ සර්ඳයන්වහන්සේගේ ශ්‍රෙෂ්ඨබව දැක්වීමපිණිස නොව ප්‍රතිවාදි හුගේ උත්කර්ෂයදැක්වීමෙන් අත්තුක්කංසනයපිණිසම කියනලදි,

අථඛෝ, ඉක්බිති; සචකොනිගණ්ඨපුත්තෝ, සචක නිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; අධිවා සනං, ඉවසීම; විදිත්වා, දැන; තෙලිච්ඡවි, ඒලිච්ඡවීන්ට; ආම දොතාසි, ඇමතූසේක; හොන්තොලිච්ඡවි, පින්වත් ලිච්ඡවීනි! මේ, මාගේ වචනය; සුණන්තු, අසත්වා; මේ, මාවිසින්; සමණෝ ගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; සඞ්ඝ භික්ඛුසඞ්ඝන, භික්ෂු සංඝයාසමග; සවාතනාය, සෙටදවසට; භත්තන්ත, බතින්: නිමන්තිතෝ, පවරණලදි; යං, යමක්; අස්ස, උන්වහන්සේට; පතිරූපං, කැපයයි; මඤ්ඤිස්සථාථ, හඟිවිද; තෙන, එය; කම්මාවියෙණ කරණ විහකතියි; මේ, මාවෙතව; අභිහරෙය්‍යාථ, එලවව්; අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙලිච්ඡවි, ඒලිච්ඡවීහු;

තස්සාරත්තියා අච්චයෙන සච්චකස්ස නිගණ්ඨ පුත්තස්ස පංච මත්තානි ථාලිපාකසතානි භත්තාභිහාරං අභිහරිංසු අථඛෝ සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ සෙඝ ආරාමේ පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදෙ පෙත්වා භගවතෝ කාලං ආරොචාපෙසි කාලෝ භෝ ගොතම නිට්ඨිතං භත්තන්ති.

අථඛෝ භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන සච්චකස්ස නිගණ්ඨපුත්තස්ස ආරාමෝ තෙනුපසංකම් උපසංකමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සඞ්ඝං භික්ඛුසංඝෙන අථඛෝ සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ බුඩ්ඪපමුඛං භික්ඛුසංඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙසි සම්පවාරෙසි.

තස්සාරත්තියා, ඒ රාත්‍රීහුගේ; අච්චයෙන; ඇවැමෙන්, සච්චකස්ස නිගණ්ඨපුත්තස්ස, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රයාට; පඤ්ච මත්තානි ථාලිපාකසතානි, පන්සියයක් පමණ බත්සැලි; භත්තාභිහාරං, අභිහරණය කටයුතු භොජනයක්මෝව; අභිහරිංසු, එළවූහ; අථඛෝ, ඉක්බිති; සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ, සච්චක නිගණ්ඨ පුත්‍රතෙම්; සකෙආරාමෙ, සිය අරමෙහි; පනීතං, ප්‍රණීතවූ; ඛාදනීයං, කෑයුතුදෑද; භොජනීයං, බුදියයුතුදෑද; පටියාදෙත්වා, පිළියෙළකරවා, භොගොතම, භවත්ගෞතමයිනි; කාලෝ, සුදුසු කාලයයි; භත්තං, බත; නිට්ඨිතං, නිමියේයයි; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; කාලං, කාලය; ආරොචාපෙසි, සැලකරවිය; අථඛෝ; ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; පුබ්බණ්හ සමයං, පෙරවරුකාලයෙහි; නිවාසෙත්වා, හැඳපෙරවා; පත්ත චීවරං, පාසිවුරු; ආදාය, ගෙණ; සච්චකස්ස නිගණ්ඨපුත්තස්ස සච්චකනිගණ්ඨ පුත්‍රයාගේ; ආරාමෝ, අරම; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන; එතැන්හි; උපසංකම්, එළඹියේය; උප සඞ්කමිත්වා, එළඹ; සඞ්ඝං භික්ඛු සංඝෙන, භික්ෂුසංඝයා සමග; පඤ්ඤත්තෙ, පණවනලද; ආසනෙ, අස්නෙහි; නිසීදි, හුන්නේය; අථඛෝ, ඉක්බිති; සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ, සච්චක, නිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; බුඩ්ඪපමුඛං, බුදුපාමොක්වූ; භික්ඛුසංඝං, භික්ෂුසංඝයා; පනීතෙන, ප්‍රණීතවූ; ඛාදනීයෙන, කෑයුත්තෙන්ද; භොජනීයෙන, බොජුනෙන්ද; සහත්ථා, සියතින්; සන්තප්පෙසි, සන්තර්පණයකෙළේය; සම්පවාරෙසි, පැවරීය;

අථඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො භගවන්තං භුඤ්ජා විංඔණීත් පත්තපාණිං අඤ්ඤතරං නීචං ආසනං ගහෙත්වා එක මන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො සච්චකො නිගණ්ඨ පුත්තො භගවන්තං එතදවොච ගම්දං හො ගොතම දුතෙ පුඤ්ඤව පුඤ්ඤමහිව තං දුග්ගතානං සුඛාය භාතුති යං ඛො අගාරිමවස්සන තාදිසං දක්ඛිණෙය්‍යං ආගම්ම අවීතරාගං අවීත දොසං අවීතමොහං තං දුග්ගතානං භවිස්සති යං ඛො හො අගාරිවෙස්සන මාදිසං දක්ඛිණෙය්‍යං ආගම්ම වීතරාගං වීත දොසං වීතමොහං තං තුය්හං භවිස්සතීති.

චූල සච්චක සුත්තං පඨමං (4) (5)

අථඛො, ඉක්බිති; සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො; සච්චක නිගණ්ඨ පුත්‍රතෙම; භුත්තාවිං, අනුභවකළාවූ; ඔණීතපත්තපාණිං, පාත්‍රයෙන් ඉවත්කළ අත්ඇති; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; දූන; අඤ්ඤතරං, එක්තරා; නීචං ආසනං, මිටිඅස්නක්; ගහෙත්වා, ගෙණ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසිදි, හුන්නේය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නො, ඛො, හුන්නාවූ; සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තා, සච්චකනිගණ්ඨ පුත්‍රතෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; හොගොතම, භවත්ගෞතමයාණනි; දූතෙ, දූනමය පුණ්‍යක්‍රියාවෙහි; යංඉදං පුඤ්ඤං, යම්මේ පුණ්‍යසඤ්ඤා යක්වේද; පුඤ්ඤමහිව, පුණ්‍යසඤ්ඤායන්ගේ පරිවාරයකුත්වේද; තං, එය; දුග්ගතානං, දුගතියින්ට; සුඛාය, සැපපිණිස; හොතු; ඉති, වේවායි; අගාරිවෙස්සන, අගාරිසූජකය; යං ඛො, යම්හෙයකින්වනාහි; අවීතරාගං, පහනොවූ රාගඇති; අවීතදොසං, පහනොවූ වෛෂඇති; අවීතමොහං, පහනොවූ මොහඇති; තාදිසංදක්ඛිණෙය්‍ය, එබඳුදක්ෂිණාහීයෙකු වෙතට ආගම්ම, පැමිණ; තං, ඒ පුණ්‍යවිපාකය; දුග්ගතානං, දුගතියින්ට; භවිස්සති; වන්නේය; හො අගාරිවෙස්සන, පින්වත අගාරිසූජකය, යංඛො, යම්හෙයකින්; වීතරාගං, පහවූරාග ඇති; වීතදොසං, පහවූවෛෂඇති; වීතමොහං, පහවූමොහඇති; මාදිසං, මාවැනි; දක්ඛිණෙය්‍යං, දක්ෂිනාහීයෙකුවෙත; ආගම්ම, අවූත්; තං, ඒ පුණ්‍යවිපාකය; තුය්හං, තුඹට; භවිස්සති ඉති, වන්නේයයි,

ප්‍රව්‍රජිතවූ මාවිසින්ම පුණ්‍යවිපාකය පමුණුවාගන්ට නුසු දුසුගයි සිතා දුගතවූ ලිවිජිවින්ව පිරිනැමිය ලිවිජිවිහු සවක හට දුන්මුත් සම්‍යඳගන්වහන්සේට නොදුන්හ, සවකවිසින්ම බුදුන්ට පිරිනමනලදි, එහෙයින් අනාගත වාසනාව පිණිස එබඳු අපෙක්ෂාවක් නැතිවත් සවකහටම පුණ්‍යවිපාකය පැවරූසේක;

චූල සවක සූත්‍රාවිවරණනාව නිමි.

විමලාභිවාහිනී

— නම් වූ —

මජ්ඣිම නිකායාභිවාහිනී වාහ්‍යාව.

චතුර්ථ භාගය.

කොත්මලේ වවද්දර

ඤානෝදය පරිවේණාධිපති පණ්ඩිත

කේ. ශ්‍රී. ධම්මකීර්ති ධම්මානන්ද සංඝරාජයන්

— වහන්සේ විසින් —

වාහ්‍යාතයි.

කොළඹ

විද්‍යෝදය මහා පරිවෙණාධිපති

පූජ්‍යාවාසික කෘතගුණ ශ්‍රී සුමඞ්ගල රතනසාරාභිධාන

කොළඹ නවකෝරලේ ප්‍රධාන නායක

සවාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් පිළිගන්නාලදී.

ගෝඨාභය ඩී. සී. වික්‍රමසිංහ අප්පුහාමි

— විසින් —

කොළඹ විද්‍යාප්‍රකාශ යන්ත්‍රාලයෙහි මුද්‍රාපිතයි.

ශ්‍රී. බු. ව. 2469

ක්‍රි. ව. 1926.

WIMALÁRTHA WÁHINI.

BEING A COMMENTARY ON THE

MAJJHIMA NIKAYA.

PART IV.

BY

The Rev, Pandit K. Sri D. Dhammananda Thero

THE PRINCIPAL OF THE NANODAYA

PIRIVENA, WATADDARA,

KOTMALE.

APPROVED BY

The Ven'ble K. Sri Sumangala Ratanasara Thero

THE PRINCIPAL OF VIDDYODAYA COLLEGE

AND THE HIGH PRIEST

OF

COLOMBO AND NAWA KORALES,

PRINTED AND PUBLISHED

BY

D. C. WICKRAMESINGHA APPUHAMY

HOMAGAMA.

AT VIDDYARTHA PRAKASA PRESS.

COLOMBO.

2469.

1926.

විඥප්තිය.

විවිධ මොහඳුකාර විධ්වංසනය කොට ශ්‍රී සඳ්ධර්මාලෝක ඇතෙන් සකලලෝකය එකාලෝක කිරීමෙන් සහස්‍ර රශ්මීන්ට සහස්‍රගුණයෙන් අධික ප්‍රභාවත්වූ ශ්‍රී ඝන සුගත තථාගත ශාසන රත්නය ශෝභමානව පවත්නාතෙක්ම බෞද්ධ ලොකයාගේ සම්‍යක් ප්‍රතිපත්තිය පවත්නේ වෙයි එසේ යහපත් ප්‍රතිපත්තිය පවත්නාතුරුම ජිනශාසනයත් මනාව රදුන්වියි. ශාසනාධාර සුප්‍රතිපන්නයාද පශ්‍යාපනීය මූල්කොට ඇත්තේ මැයි පශ්‍යාපනීය ප්‍රගුණ කොට එයින් ප්‍රහාතව්‍ය භාවිතව්‍ය ධර්මයන් දැන ධර්මානුධර්මප්‍රතිපදාවෙහි යෙදී නිර්වාණධර්මය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පශ්‍යාපනීඥානයම් මෙසේ මූල්වන්නේයයි දත යුතුයි, පශ්‍යාපනීඥානයට යථාර්ථාවබෝධය පරමෝපකාරීය අර්ථාවබෝධයක් නැත්තේනම් එය ශාසන විලෝපකයි යථාර්ථාවබෝධය ශාසනාභිවර්ධනයෙහි ඒ බව ශ්‍රීමුඛ පාලියෙහි මෙසේ සඳහන්වේ;

"පඤ්චිමේ භික්ඛවෙ ධම්මා සද්ධම්මස්ස ඨිතියා අසම්මොසාය අනන්තරධානාය සංවත්තනාය කතමේ පඤ්ච ඉධභික්ඛවෙ භික්ඛු සක්කච්චං ධම්මං සුණන්ති සක්කච්චං ධම්මං පරියාපුණන්ති සක්කච්චං ධම්මං ධාරෙන්ති සක්කච්චං අත්ථානං ධම්මානං අත්ථං උපපරික්ඛන්ති සක්කච්චං අත්ථමඤ්ඤාය ධම්මමඤ්ඤාය ධම්මානුධම්මං පටිපජ්ජන්ති ඉමෙ ඛො—ප—

ශ්‍රී සද්ධර්ම ශ්‍රවණය ධර්මය පුහුණු කිරීම වාචොදගත කිරීමෙන් ධර්මය දැරීම ධර්මාර්ථාවබෝධය ධර්මානුධර්මප්‍රතිපදාව යන මේ කරුණු පස හෙතුවෙන් බුදු සස්න මනාව පවත්නේය යි වදාළ මේ බුද්ධ වචනයෙන් යථාර්ථාවබෝධය ශාසන ප්‍රවෘත්තියට පිටිවහල් බව ප්‍රතීක්ෂ වේ මැයි,

සමථාඛ්‍යාන යථාර්ථාවබෝධයද සම්බුදුන් වහන්සේගේ අදහස මෙයයි නිශ්චයවශයෙන් දත් මහාමතීන්දු මිහිරහතන් වහන්සේලාගේ අර්ථවර්ණනාවන් ගකුළුවා කළ මාගධී අර්ථකථා පඞ්ක්තිය නිසාද සද්ධර්මාය චිරතරාභිවෘද්ධිය ලැබේවැයි;

මහත් ප්‍රීතියකි. මෙසේ මෙය ග්‍රන්ථාවසානය දක්වාම ප්‍රසිඩ කරවීම අපගේ සථිර අදහස බවද සතුටින් මෙහි සඳහන් කරමු,

මේහි මුද්‍රණයෙහිදී හටගත්තාවූද අපගේ ප්‍රමාදයෙන් ඇතිවූද බොහෝ දෙෂස්ථාන ඇතිවියහැක, එබදු දෙෂස්ථාන ඝන් ගම්කිසි සත්පුරුෂ උතුමෙක් අපවෙත දන්වන්නේ නම් ගෞරවයෙන් පිළිගෙණ ඉන් ප්‍රයෝජන ගන්නාබව සතුතියෙන් සඳහන්කරමු,

තවද, මීට උවමනා සූත්‍රපටුන, ස්ථාන නාම, පුද්ගල නාම, ශුද්ධිපත්‍ර, උපකාර සමරණාදිය මතුභාගාවසානයෙහි පළකරවීමට බලාපොරොත්තු වන්නෙමු.

මීට-ශාසන සථිති කාමීවූ,

කොත්මලේ ධම්මානන්ද ස්ථවිර නෙමියි.

නුනොදය පිරිවෙන

වවද්දර-පුස්සැල්ලාව,

$\frac{2469}{1925}$ ජූනි මස 16 වෙනි කුජ දිනදීය

එවං මේ සුතං එකං සමයං, භගවා වෙසාලියං විහරති, මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා පුබ්බණ්හසමයං සුනිවත්ථොහොති පත්තචීවරං ආදාය වෙසාලියං පිණ්ඩාය පවිසිතුකාමො අථ ඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො ජඞ්ඝාවිහාරං අනුවිචරමානො අනුවිචරමානො යෙන මහාවනං කූටාගාරසාලා තෙනුපසඞ්කමි අද්දසා ඛො ආයස්මා ආනන්දො සච්චකං නිගණ්ඨපුත්තං දූරතොව ආගච්ඡන්තං දිස්වාන භගවන්තං එතදවොච අයං භන්තෙ සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො ආගච්ඡති භස්සපඤ්ඤවාදිකො පණ්ඩිතවාදෙ

එවං-ප-භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; වෙසාලියං, විසාලා මහනුවර; මහාවනෙ, මහාවනයෙහි; කූටාගාරසාලායං, කූටාගාරශාලාවෙහි; විහරති, වැඩවාසයකරණසේක; තෙනඛොපන සමයෙන, එකල්හිවනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලයෙහි පත්තචීවරං ආදාය, පාසිවුරුහෙණ; වෙසාලියං, විසල්පුරයෙහි; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; පවිසිතුකාමො, පිවිසෙනුකැමැත්තේ; සුනිවත්ථොහොති, මනාවසිවුරුහැන්දේ වෙයි;

පිඬුපිණිස පිවිසීම සඳහා මනාව හැඳ තොතැන්හි හැසිරෙමි දැයි සලකමින් ගඳකිළිය පෙරටුයෙහිවැඩසිටි කාලයසඳහා එකංසමයං තෙනඛොපනසමයෙන පුබ්බණ්හසමයං යන පදත්‍රයම කියනලදි.

අථඛො, ඉක්බිති; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තො, නිගණ්ඨපුත්‍රවූ සච්චකතෙම; ජඞ්ඝාවිහාරං කොණ්ඩා විඩාදුරුවීමේ විහරණවශයෙන්; අනුවිචරමානො, සක්මන්කරන්නේ; අනුවිචරමානො, හැසිරෙන්නේ; මහාවනං, මහාවනය; කූටාගාරසාලා, කූටාගාරශාලාව; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, වාදරොපණාභිප්‍රායයෙන්; එළඹියේය; ආයස්මාආනන්දො, ආනන්‍දයුෂ්මතුන්වහන්සේ; ආගච්ඡන්තං, එන්නාවූ; සච්චකං නිගණ්ඨපුත්තං, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රයා; දූරතොඒව, දුරදීම; අද්දසාඛො, දුටුයේය; දිස්වාන, දැක; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, සැලකෙළේය;

භන්තෙ, ස්වාමීනි; භස්සපඤ්ඤවාදිකො, කථාමාර්ගිකියන්නාවූ; බහුජනස්ස, බොහෝදෙනාවිසින්; සාධුසම්මතො, මැනවැයිසම්මත කරණලද්දාවූ; අයංසච්චකොනිගණ්ඨපුත්තො, මේසච්චකනිග

සාධුසම්මතො බහුජනස්ස එසො ඛො භන්තෙ අවණ්ණකාමෝ බුද්ධස්ස අවණ්ණකාමෝ ධම්මස්ස අවණ්ණකාමෝ සංඝස්ස

සාධු භන්තෙ භගවා මුහුත්තං නිසීදතු අනුකම්පං උපාදායාති නිසිදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ අථඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසංකමිත්වා භගවතා සඞ්ං සම්මොදි සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසිදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො භගවන්තං එතදවොච —සුතන්ති මොගොතම එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා කායභාවනානුයොගමනුයුත්තා, විහරන්ති නො චිත්තභාවනං ඵුසන්ති ඉති මොගොතම කායිකං

ණ්ඨපුත්‍රතෙම; ආගච්ඡති, එසි; භන්තෙ, සවාමිනි; එසොඛො මෙතෙමවනාහි, බුඩ්ඪස්ස, බුදුන්ගේ; අවණ්ණකාමෝ, අගුණකිය නුකැමැත්තේය; ධම්මස්ස, ධර්මයෙහි, අවණ්ණකාමෝ, අගුණකියනුකැමැත්තේය; භන්තෙ, සවාමිනි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අනුකම්පංඋපාදාය, අනුකම්පාරැගෙණ; මුහුත්තං, මොහොතක්; නිසීදතු, වැඩහිඳිනාසේක්වා; සාධුඉති, ඒපිණිස යාච්ඤාකරමිසි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; පඤ්ඤත්තෙආසනෙ, පණවන්නාලදඅස්නෙහි; නිසිදි, වැඩහුන්සේක.

අථඛො, ඉක්බිති; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තො, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවතාසඞ්ං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේසමඟ; සම්මොදි, සතුටුවිය; සම්මොදනීයං, සතුටුවියයුතුවූ; සාරාණීයං, සිහිකවයුතුවූ; කථං, කථාව, වීතිසාරෙත්වා, කොටනිමවා; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසිදි, හුන්නේය; එකමන්තං, එකත්පසෙක නිසින්නොඛො, හුන්නාවූම; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තො, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, සැලකෙළේය; මොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි; එකෙසමණබ්‍රාහ්මණා, ඇතැම්මහණබමුණෝ; සන්ති ඇත්තාහ;(ඔව්හු කායභාවනානුයොගං, කායභාවනාවෙහියෙදීමෙහි; අනුයුත්තා, යෙදුනාහු; විහරන්ති, වෙසෙත්; නොචිත්තභාවනං, චිත්තභාවනාවෙහිනොයෙදුනෝවත්; මොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි; කායිකං, ශරීරයෙහිඅටගත්, දුක්ඛං වෙදනං, දුක්වෙදනාව, ඵුසන්ති; විදිත්, මොගොතම, භවත්

දුක්ඛං වෙදනං භූතපුබ්බං හොගොතම සාරීරිකාය දුක්ඛාය වෙදනාය ථූඨස්ස සතෝ උණ්හරුක්ඛමෙහාපි නාම භවිස්සති හදයං පි නාම ඵාලිස්සති උණ්හම්පි ලෝහිතං මුඛතෝ උග්ගමිස්සති උම්මාදම්පි පාපුණිස්සති චිත්තකෙඛපං

තස්ස ඛෝ එතං හෝ ගොතම කාඝඤ්ඤං චිත්තං හොති කායස්ස වසෙන පවත්තති තං කිස්ස හෙතු අභාවිතත්තා චිත්තස්ස සන්හි පන හෝ ගොතම එකෙ සමණබ්‍රාහමණ චිත්තභාවනානුයොගමනුයුත්තා විහරන්ති තෙ කායභාවනං ථූසන්ති හි හෝ ගොතම චෙතසිකං දුක්ඛං වෙදනං භූතපුබ්බං හෝ ගොතම චෙතසිකාය දුක්ඛාය වෙදනාය ථූඨස්ස සතෝ උණ්හරුක්ඛමෙහා පි නාම භවිස්සති හදයම්පි නාම ඵාලිස්සති

ගොතමයානෙති; භූතපුබ්බං, පෙරවූවක්කියම්; සාරීරිකාය, ශරීරයෙහිභවගත්තාවූ; වෙදනාය, වෙදනාවෙත්; ථූඨස්ස සතෝ පහස්නාලද්දේම; උණ්හරුක්ඛමෙහාපිනාම, උරුස්නමහයත්; භවිස්සති, වන්නේය; හදයම්පිනාම, හෘදයත්; ඵාලිස්සති, පැලෙන්නේය; උණ්හම්පිලෝහිතං, උණුලේ; මුඛතෝ, මුවින්; උග්ගමිස්සති, නිගීමඝවන්නේය; උම්මාදම්පි, උමතුබවටද; චිත්තකෙඛපං, චිත්තවික්ඛෙපයටද; පාපුණිස්සති, පැමිණෙන්නේය; කායභාවනානම් විදර්‍ශනාවසි ඉන් චිත්තවික්ඛෙපයකට පැමිණීමක් නම් නැත මෙයින් නිගණ්ඨ තෙම අභූතයක්ම කියයි චිත්තභාවනා නම් සමථයයි ඉන්ද උණ්හරුක්ඛමෙහාදියක් නොවන්නේයි; තවද "භූතපුබ්බං' කියාඅතීතයෙන්ද; "උණ්හරුක්ඛමෙහාපි නාමභවිස්සති,, යනාදීන් අනාගතයෙන්ද, දැක්වීමෙන් අවිතථ සම්මෙයි. එහෙයින්ම නිගණ්ඨවාක්‍යාර්‍ථය අභූතයකි,

හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි; තස්සඛෝ, ඔහුගේවනාහි; චිත්තං, සිත, කායසඞ්ඛයංහොති, කයඅනුවගියේවෙයි; කායස්ස වසෙන, ශරීරයාගේවශයෙන්; පවත්තති, පවතියි; තං කිස්ස හෙතු? ඊටහෙතුකවරේද? චිත්තස්ස, චිත්තය තමා; අභාවිතත්තා, නොවැඩූ බැවිනි; හොගොතම, භවත් ගෞතමයෙනි; එකෙ සමණබ්‍රාහමණා, ඇතැම් මහණ බමුණෝ; සන්ති, ඇත්තාහ; (ඔව්හු) චිත්තභාවනානුයොගං, චිත්තභාවනානුයොගයෙහි; අනුයුත්තා, යෙදුනාහු; විහරන්ති, වෙසෙත්; කායභාවනං, කායභාවනාව; නො; නොලබත්මැයි; හොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි; චෙතසිකං, චෛතසිකවූ; දුක්ඛං වෙදනං;

උණ්හමපි ලොහිතං මුඛතො උග්ගච්ඡිස්සති උම්මාදමපි පාපුණිස්සති චිත්තක්ඛිපං තස්ස බො එසො හොගොතම චිත්තඤ්ඤ යො කායො හොති චිත්තස්ස වසෙන වත්තති. තං කිස්ස හෙතු අභාවිතත්තා කායස්ස තස්ස මයහං හො ගොතම එවං හොති. අඩ්ඪා හොතො ගොතමස්ස සාවකා චිත්තභාවනානුයොග මනුයුත්තා විහරන්ති නොකායභාවනන්ති.

කින්නු පන තෙ අග්ගිවෙස්සන කායභාවනා සුතාති සෙය්‍ය ථිදං නන්දූ වච්ඡා කිසෝ සඞ්කිච්චෝ මක්කලිගොසාලො එතෙ හි හොතො ගොතම අචෙලකා මුත්තාචාරා හත්ථාවලෙඛනා එහි භදන්තිකා න තිට්ඨභදන්තිකා න අභිහටං න උද්දිස්ස කටං න නිමන්තනං සාදියන්ති තෙන කුම්භිමුඛා පති ගණ්හන්ති න ඛලොපිමුඛා පති ගණ්හන්ති න එළකමන්තරං න දණ්ඩ මන්තරං න මුසලමන්තරං න ච්චන්නං භුඤ්ජමානානං න ගබ්භිනියා න පායමානාය න පුරිසන්තරගතාය න සඞ්කිත්තීසු න යත්ථ සා උපට්ඨිතො හොති න යත්ථ මක්ඛිකා සණ්ඩසණ්ඩචාරිනී,

---

දුක්ඛවෙදනාව; ලුඤන්ති, ලබන්; භූතපුබ්බං –ප— හො ගොතම, භවත් ගෞතමයාතෙති; තස්සඛෝ, ඔහුගේවනාහි, එසෝ කායෝ, මේ ශරීරය; චිත්තාන්වයොහොති, සිතඅනුවගියේ වෙයි; චිත්තස්ස වසෙන; සිතවශයෙන්; වත්තති, පවතියි; තං කිස්සහෙතු? ඒවහෙතු කවරේද? කායස්ස, ශරීරය තමා; අභාවිතත්තා, නොවැඩූ බැවිනි; හො ගොතම, භවත් ගෞතම යෙනි, තස්සමයහං, ඒමට; එවංහොති, මෙසේ සිතක්වෙයි; අඩ්ඪා, එකාන්තයෙන්, හො ගොතමස්ස; භවත් ගෞතමයින්ගේ; සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ; චිත්තභාවනානුයොගං, චිත්තභාවනානු යොගයෙහි; අනුයුත්තා, යෙදුනාහු; විහරන්ති, වාසයකෙරෙති; කායභාවනං, කායභාවනායෙහි; නො, නොයෙදුනාහුයි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපුජකය, තෙ, ඔබවිසින්; කායභාවනං, කායභාවනාව; කිංඉති, කිමෙකැයි; සුතාඉති, අසනලදදැයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; වච්ඡෝ, වච්ඡනම්ගොත්‍රඇති; නන්දූ, නන්ද නම්; තිත්ථකරයෙක්ඛිද; සඞ්කිච්චෝ, සංකිච්චනම්ගොත්‍රඇති; කිසෝ, කිසනම් තීර්ථකරයෙක්ඛිද, ගොසාලො, ගොසාලනම්වූ; මක්කලිනම්නිගණ්ඨයෙක්ඛිද; ඔන, හොගොතම, භවත්ගෞතම යානෙනි; එතෙකි, මොව්හුවනාහි; අචෙලකා, නිර්‍වස්ත්‍රවූවාහු; මුත්තාචාරා, මූදනලද ආචාරඇත්තාහු; හත්ථාප ලෙඛනා, අතෙහිබත්පිඬ අවසන්වූපසු අත්ලොබින්නාහු; නොහොත් දණ්ඩකසංඥාවෙන් අතින් වච්ස් පිසින්නාහු, භුඤ්ජිභදන්තිකා; —ප— මේ සියලු පද මහා සීහනාද සුත්‍රව්‍යාඛ්‍යානයෙහි වණ්ණනා කළ පරිදි දතයුතුයි,

න මච්ඡං න මංසං න සුරං න මෙරයං න ථූසොදකං පිවන්ති තෙ එකා ගාරිකා වා හොන්ති එකාලොපිකා වා වාගාරිකා වා හොන්ති වාලොපිකා වා සත්තාගාරිකා වා හොන්ති සත්තා ලොපිකා එකිස්සා පි දදන්තියා යාපෙන්ති වීහි පි දන්ති භි යාපෙන්ති. සත්තහි පි දාහීහි යාපෙන්ති. එකා හි කම්පි ආහාරං ආහාරෙන්ති. වාහිකම්පි ආහාරං ආහාරෙන්ති. සත්තාහිකා පි ආහාරං ආහාරෙන්ති. ඉති එවරූපං අඩ්ඩමාසිකම්පි. පරියායභත්ත භොජ්ජානුයොගමනුයුත්තා විහරන්ති,

කිං පන තෙ අග්ගිවෙස්සන තාවතකෙ තෙව යාපෙන්ති ති නො භිදං හො ගොතම, අපෙකදා හො ගොතම උළාරානි' උළා රානි,ඛාදනීයානි ඛාදන්ති,උළාරානි උළාරානි, භොජනීයානි භුඤ්ජන්ති

උළාරානි උළාරානි සායනීයානි සායන්ති උළාරානි උළාරානි පා නානි පිවන්ති,තෙ ඉමෙහි සායං ගාහෙනතිනාම බ්‍රූහෙනතිනාම මෙදෙනති, නාමා ති, යං ඛො තෙ අග්ගිවෙස්සන පුරිමං පහාය

ඉති, මෙසේ; එවරූපං, මෙබඳුවූ; අඩ්ඩමාසිකම්පි, අඩමසක්හිම් කොට ඇත්තාවූද; පරියායභත්තභොජ්ජානු යොගං, වාරභත්ත භොජනයෙහි යෙදීමෙහි; අනුයුත්තා, යෙදුනාහු; විහරන්ති, වෙසෙත්;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; කිංපන, කිමෙක්ද; තෙ,ඔහු; තාවතකෙනඑව, එපමණකින්ම; යාපෙන්ති, යැපෙත්ද; හො ගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි, ඉදං, මෙය; නොභි, එසේ නොවේමැයි; හොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි; අපෙකදා, ඇතැම් දවසෙක්, උළාරානි උළාරානි, අනිශයින් ඔළුරිකවූ; භොජනීයානි, බොජුන්, භුජන්ති, වළඳත්;

උළාරානි උළාරානි, අනිශයින් ඔළුරිකවූ; සායනීයානි, ආසවා දනයකටයුතු ආහාරයන්; සායන්ති, රසවිඳින්; උළාරානි උළා රානි, මහත්වූ; පානානි, පානවර්ග; පිවන්ති, බොත්; තෙ, ඔහු, ඉමෙහි, මේ ආහාරයන් කරණකොටගෙණ; කායං,ශරීරය;

පඨමං උපචිනනති එවං ඉමස්ස කායස්ස ආචයාපචයෝ හොති කිනති පනතෙ අග්ගිවෙස්සන චිත්තභාවනා සුතාති චිත්තභාවනාය ඛෝ සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ භගවතා පුට්ඨෝ සමානෝ න සම්පායාසි

අථ ඛෝ භගවා සච්චකං නිගණ්ඨපුත්තං එතදවොච යාපි ඛෝ තෙ එසා අග්ගිවෙස්සන පුරිමා කායභාවනා භාසිතා සාපි අරියස්ස විනයෙ නොධම්මිකා කායභාවනා කායභාවනං හි ඛෝ ත්වං අග්ගිවෙස්සන න අඤ්ඤාසි කුතෝ පන ත්වං චිත්තභාවනං ජානිස්සසි,

---

භාහෙනනිනාම,බලගන්වත්! බ්‍රැහෙනනිකාම, වඩත්; මොදෙනති නාමඉති, ඔජාවඩිනය කරත්;

අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිපූජකය; යංඛෝ, යම්හෙයකින්; තෙ ඔහු; පුරිමං; පළමුදුෂ්කර ක්‍රියායහැර; පඨමං, පසුව; උපචිනනති මධුරාහාරාදීන් ශරීරයවඩත්; එවං, මෙසේ; ඉමස්ස කායස්ස, මේශරීරයාගේ; ආචයාපචයොහොති; වැඩීම හා නොවැඩීම වෙයි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිපූජකය! තෙ, තුඹවිසින්; චිත්තභාවනා, චිත්තභාවනාව; කිංඉතිපන, කුමකැයිකියා; සුතාඉති,අසනලදද? භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් වනාහී; චිත්තභාවනාය ඛෝ, චිත්තභාවනාවවනාහී; පුට්ඨොසමානෝ, විචාරණ ලද්දාවූම, සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ, සච්චක නිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; නසම්පායාසි, සම්පාදනයකොට කියනුනොහැකි විය; අථඛෝ, ඉක්බිති, භගවා,භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සච්චකං නිගණ්ඨපුත්තං, සච්චක නිගණ්ඨ පුත්‍රයාට; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක;

අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිපූජකය! තෙ, තුඹවිසින්; පුරිමා, පළමුවූ, යාඑසාකායභාවනා, යම්මේකායභාවනාවක්තොම; භාසිතා, කියනලදද; සාඅපි, ඕතොමෝද; අරියස්ස විනයෙ, බුඩශාසනයෙහි; ධම්මිකා, දැහැම්වූ; කායභාවනා, කායභාවනාවක්; නනා, නොවෙයි; අග්ගිවෙස්සන අග්නිපූජකය! ත්වං, තුඹ; කායභාවනං, කායභාවනාව; න අඤ්ඤාසි, නොදන්නෙහිය; ත්වං, තුඹ; කුතෝ, කොයින්; චිත්තභාවනං, චිත්තභාවනාව; ජානිස්සසි පන, දන්නෙහිද?

අපිච අග්ගිවෙස්සන යථා අභාවිත කායෝ ච හොති අභාවිත චිත්තඤ්ච භාවිත කායෝ ච භාවිත චිත්තඤ්ච තං සුණාහි සාධුකං මනසිකරෝ හි භාසිස්සාමීති එවමෙතා ති ඛෝ සච්චකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ භගවතෝ පච්චස්සෝසි භගවා එතදවෝච—කථඤ්හි අග්ගිවේස්සන අභාවිතා කායෝච හොති අභාවිත චිත්තඤ්ච ඉධ අග්ගිවෙස්සන අස්සුත වතෝ පුථුජ්ජනස්ස උපපජ්ජති සුඛා වේදනා සෝ සුඛායවේදනාය ඵුට්ඨෝ සමානෝ සුඛ සාරාගී ච හොති සුඛ සාරාගිතඤ්ච ආපජ්ජති තස්ස සා සුඛා වේදනා නිරුජ්ඣති. සුඛායවේදනාය නිරෝධා උපපජ්ජති දුක්ඛා වේදනා සෝ දුක්ඛායවේදනාය ඵුට්ඨෝ සමානෝ සොචති කිලමති. පරිදෙවති උරත්තාළිං කන්දති සම්මොහං ආපජ්ජති,

---

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යකය! අපිච, යලිත්; යථා, යම්සේ; අභාවිතකායොවහොති, නොවඩනලද කායභාවනාඇත්තේ; හොති, වේද; අභාවිතචිත්තඤ්ච, නොවඩනලද චිත්තභාවනා ඇත්තේද; තං, එය; සුණාහි, අසව; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරෝහි, මෙනෙහිකරව; භාසිස්සාමිඉති, කියන්නෙමියි; එවං භෝ ඉති ඛෝ, එසේය පින්වතුන්වහන්සකියා; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තෝ සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සෝසි, පිළිවදන් දුනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යකයං කථඤ්හි, කෙසේනම්; අභාවිතකායොහොති, නොවඩනලද කායභාවනා ඇත්තේවේද? අභාවිතචිත්තඤ්ච, නොවඩනලද චිත්තභාවනා ඇත්තේද; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යකය! ඉධ, මේ ලොකයෙහි; අස්සුතවතෝ, අශ්‍රැතවත්වූ; පුථුජ්ජනස්ස, පෘථග්ජනයාට; සුඛාවේදනා, සැප වේදනාව; උපපජ්ජති, උපදියි; සෝ, හෙතෙම; සුඛායවේදනාය, සැපවේදනාවෙන්; ඵුට්ඨොස මානෝ, පහස්නාලද්දේම; සුඛසාරාගීවහොත්, සැපයෙහි ඇතාව ඇලීමෙන් යුක්තවෙයි; සුඛසාරාගිතඤ්ච, සැපයෙහි මනාව ඇලීම් බවට; ආපජ්ජති, පැමිණෙයි; තස්ස, ඔහුගේ; සාසුඛාවේදනා, ඒ සැප වේදනාතොම; නිරුජ්ඣති, නිරුද්ධවෙයි; සුඛායවේදනායඤ්ච, සැපවේදනාව; නිරෝධා, නිරුඬවීමෙන්; දුක්ඛාවේදනා, දුඃඛවේදනාතොම; උපපජ්ජති, උපදියි; සෝ, හෙතෙම; දුක්ඛායවේදනායඤ්ච, දුක්වේදනාවෙන්; ඵුට්ඨොසමානෝ, පහස්නාලද්දේම; සොචති, ශොකකෙරෙයි; කිලමති, කිලාන්තවෙයි; පරිදෙවති, වැළපෙයි; උරත්තාළිංකන්දති, ලයතලාඝඩියි; සම්මොහං, මුළාවට; ආපජ්ජති, පැමිණෙයි;

තස්ස ඛො එසා අග්ගිවෙස්සන උපපන්නා පි සුඛා වෙදනා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති අභාවිතත්තා කායස්ස උපපන්නා පි දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති අභාවිතත්තා චිත්තස්ස යස්ස කස්සචි අග්ගිවෙස්සන එවං උභතො පක්ඛං උපපන්නා පි සුඛා වෙදනා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති අභාවිතත්තා කායස්ස උපපන්නා පි දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨති අභාවිතත්තා චිත්තස්ස එවං ඛො අග්ගිවෙස්සන අභාවිත කායො ච හොති අභාවිත චිත්තො ච—

කථඤ්ච අග්ගිවෙස්සන භාවිත කායො ච හොති භාවිත චිත්තො ච ඉධ අග්ගිවෙස්සන සුතවතො අරියසාවකස්ස උපපජ්ජති සුඛා වෙදනා සො සුඛාය වෙදනාය ච්ඡෙඨා සමා නො න සුඛ සාරාගීහොති,

---

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යක! තස්සඛො, ඔහුගේ; උපපන්නාඅපි, උපන්නාවූද; සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාතොම; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, හාත්පසින්යවකොටගෙණ; තිඨති, සිටියි; කුමක් හෙයින්දයත්; කායස්ස, ශරීරයතම; අභාවිතත්තා, නොවැඩූ බැවිනි; උපපන්නාඅපි, උපන්නාවූද; දුක්ඛාවෙදනා, දුඃඛවෙදනා තොම; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, හාත්පසින් අල්වාගෙණ; තිඨති, සිටියි; චිත්තස්ස, සිත; අභාවිතත්තා, නොවැඩූබැවිනි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යක! යස්සකස්සචි, යම්කිසිවෙකුට; එවං, මෙසේ; උභතොපක්ඛං, සුඛ දුක්ඛවශයෙන් දෙපක්ෂයක්ව; උපපන්නාඅපි, උපන්නාවූද; සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාතොම; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, හාත්පසින් අල්වාගෙණ; තිඨති, සිටියි; කුමක් හෙයින්දයත්? කායස්ස, ශරීරයතම; අභාවිතත්තා, නොවැඩූ බැවිනි; උපපන්නාඅපි, උපන්නාවූද; දුක්ඛාවෙදනා දුක්වෙදනා තොම; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, හාත්පසින් අල්වාගෙණ; තිඨති, සිටියි; කුමක්හෙයින්දයත්? චිත්තස්ස, චිත්තයතම; අභාවිතත්තා, නොවැඩූබැවිනි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යක! එවංඛො, මෙසේවනාහි; අභාවිතකායොහොති, නොවඩන ලද කය ඇත්තේවෙයි; අභාවිත චිත්තොච, නොවඩනලද සිත් ඇත්තේත්වෙයි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යක! කථංච, කෙසේනම්; භාවිත කායොචහොති, වඩනලද කයඇත්තේත්වේද; භාවිතචිත්තොච, වඩනාලද සිත් ඇත්තේත්වේද? අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යක; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; සුතවතො අරියසාවකස්ස, ශ්‍රැතවත් ආර්‍යශ්‍රාවකයාහට; සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාව; උපපජ්ජති, උපදියි; සො, හෙතෙම;

න සුඛ සාරාගිතං ච ආපජ්ජති තස්ස සා සුඛා වෙදනා නිරුජ්ඣති සුඛාය වෙදනාය නිරොධා උපජ්ජති දුක්ඛා වෙදනා සෝ දුක්ඛාය වෙදනාය ඵුට්ඨෝ සමානෝ න සොචති න කිලමති න පරිදෙවති න උරත්තාළිං කන්දති න සම්මොහං ආපජ්ජති තස්ස ඒවං ඵෝ එසා අගතිවෙසසන උපපන්නා පි සුඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති භාවිතත්තා කායස්ස උපපන්නා පි දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති භාවිතත්තා චිත්තස්ස යස්ස කස්ස චි අගතිවෙසසන එවං උභතෝ පක්ඛං උපපන්නා පි සුඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති භාවිතත්තා කායස්ස උපපන්නා පි දුක්ඛාවෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති භාවිතත්තා චිත්තස්ස එවංඛෝ අගතිවෙසසන භාවිතකායෝ ච හොති භාවිත චිත්තෝ ච හති

සුඛායවෙදනාය, සැපවෙදනාවෙන්; ඵුට්ඨොසමානෝ, පහස්නා ලද්දේම; නසුඛසාරාගිහොති, සැපයෙකිම්කුාව ඇලීමෙන්යුක්ත නොවෙයි; සුඛසාරාගිතංච, සුඛසාරාගිභාවයට; න ආපජ්ජති නොපැමිණෙයි; තස්ස, ඔහුගේ; සාසුඛාවෙදනා, ඒසැපවෙදනාව; නිරුජ්ඣති, නිරුඩවෙයි; සුඛායවෙදනාය, සැපවෙදනා හුගේ; නිරොධා, නිරුඩියෙන්; දුක්ඛාවෙදනා, දුඃඛවෙදනාව; උපජ්ජති, උපදියි; සෝ, හෙතෙම; දුක්ඛායවෙදනාය, දුක්ඛවෙදනාවෙන්; ඵුට්ඨොසමානෝ, සපශීකරණලද්දේම; නසොචති; ශොකනොකරෙයි; න කිලමති, කලානතනොවෙයි; නපරිදෙවති, නොවැළපෙයි; උරත්තාළිං. ලෙහිඅත්ගසා; නකන්දති, නොහඬයි; සම්මොහං, මුළාවට; න ආපජ්ජති, නොපැමිණෙයි; අගතිවෙසසන; අගතිසුජකය; උපපන්නාපි, උපන්නාවූද; ඒසාසුඛාවෙදනා, මේසැපවෙදනාව; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, ගෘත්පසින්අල්වාගෙණ; න තිඨති, නොසිටියි; කුමක්හෙයින්දයත්? කායස්ස, ශරීරයතමා; භාවිතත්තා, වැඩුබවිනි; උපපන්නාඅපි, උපන්නාවූද; දුක්ඛාවෙදනා, දුක්වෙදනාතොම; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, ගෘත්පසින්අල්වාගෙණ; න තිඨති, නොසිටියි; චිත්තස්ස, සිත; භාවිතත්තා, වැඩුබවිනි; අගතිවෙසසන, අගතිසුජකය; යස්සකස්සචි, යම්කිසිවෙකුට; එවං, මෙසේ; උභතෝපක්ඛං, දෙපක්ෂයක්ම; උපපන්නාඅපි, උපන්නාවූද; සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාතොම; චිත්තං, සිත, පරියාදාය, ගෘත්පසින් අල්වාගෙණ; නතිඨති, නොසිටියි; කායස්ස, ශරීරයතමා; භාවිතත්තා, වැඩුබවිනි; උපපන්නාඅපි, උපන්නාවූද, දුක්ඛාවෙදනා, දුක්වෙදනාතොම; චිත්තං. සිත; පරියාදාය, ගෘත්පසින්අල්වාගෙණ; නතිඨති, නොසිටියි; චිත්තස්ස. සිත; භාවිතත්තා, වැඩුබවිනි; අගතිවෙසසන, අගතිසුජකය, එවංඛෝ, මෙසේවනාහී; භාවිතකායොවහොති;

එවං පසන්නා අහං භොතෝ ගොතමස්ස භවං හි ගොත
මෝ භාවිත කායෝ ච භාවිත චිත්තෝ වා හි අඩ්ඪ ඛෝ
තෙ අහං අගඤ්ඤිවස්සන ආසජ්ජ උපනීය වාචා භාසිතා අපි
ච තෙ අහං බ්‍යාකරිස්සාමි යතෝ ඛෝ අහං අගඤ්ඤෙස්සන
කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසාවානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගා
රසමා අනගාරියං පබ්බජිතෝ තං වත මෙ උපපන්නා වා සුඛා
වෙදනා චිත්තං පරියාදාය ඨස්සති උපපන්නා වා දුක්ඛා වෙ
දනා චිත්තං පරියාදාය ඨස්සති හි නෙතං ඛෝ ඨානං විජ්ජ
ති හි නඤ්ඤත භොතෝ ගොතමස්ස උපපජ්ජති තථාරූපා
සුඛා වෙදනා යථාරූපා උපපන්නා සුඛා වෙදනා චිත්තංපරි
යාදාය තිට්ඨෙය්‍ය නඤ්ඤත භොතෝ ගොතමස්ස උපපජ්ජති
තථාරූපා දුක්ඛා වෙදනා

වඩනලද ශරීරඇත්තේ වෙයි; භාවිත චිත්තෝවඉති, වඩන
ලදසිත්ඇත්තේත් වෙයි; අහං, මම; භොතෝගොතමස්ස, භව
ත්ගෞතම යන්කෙරෙහි; එවං, මෙසේ; පසන්නා, පහන්
වීම්; භවංගොතමෝ, භවත්ගෞතමතෙම, හි, එකාන්තයෙන්;
භාවිතකායොව, වඩනලද කායභාවනා ඇත්තේවෙයි; භාවිත
චිත්තෝව ඉති, වඩනලදචිත්ත භාවනා ඇත්තේත් වෙයි;
අගඤ්ඤෙස්සන, අගඤ්ඤපුඡකය; තෙ, නුඹවහිසින්; අඩ්ඪඛෝ, එකා
න්තයෙන්ම; ආසජ්ජ, ගුණගවා; උපනීය, ගුණඵලවා; අයංවා
වා, මේවාක්තොම; භාස්තා, ක්ශනලදි; අපිච, යළිදු; අහං
මම, තෙ, නුඹට, බ්‍යාකරිස්සාමි, ප්‍රකාශකරන්නෙම්; අගඤ්
ඤෙස්සන, අගඤ්ඤවස්සනය; යතෝඛෝ, යම්කලෙකපටන්;
අහං, මම; කෙසමස්සුං, ඉසක් දැළිරවුලු, ඔහාරෙත්වා, බහා;
කාසාවානිවත්ථානි, කසාවත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගාරසමා
හිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතෝ, පැව
ිදිවූයෙමිද; වත, එකාන්තයෙන්; තං, ඒකාලයමුලුල්ලෙහි; මෙ
මට; උපපන්නාවා, උපන්නාවුද, සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාතෝ
ම; චිත්තං, සත; පරියාදාය, ගාතපසින් අල්ලාගෙණ, ඨස්සති
සිටින්නේය; උපපන්නාවා, උපන්නාවුද; දුක්ඛාවෙදනා, දුක්
වෙදනාතොම; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, ගාත්පසින් අල්වා
ගෙණ;ඨස්සතිඉති සිටින්නේයයි; යත; එතංඛොඨානං, මේකා
රණය, නවිජ්ජති,විද්‍යමානනොවෙයි;

යථාරූපා, යම්බඳුවූ; උපපන්නා, උපන්නාවූ; සුඛාවෙදනා, සැප
වෙදනාතොම; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, ගාත්පසින් අල්වා
ගෙණ; තිට්ඨෙය්‍ය, සිටින්නොද; භො තොගොතමස්ස, භවත්
ගෞතමයින්ට; තථාරූපා, එබඳුවූ; සුඛාවෙදනා, සැපවෙද
නාතොම; නුන, එකාන්තයෙන; නඤ්ඤත, නුපදියි;
නඤ්ඤත—ප—තිට්ඨෙය්‍ය;

යථාරූපං උපපන්නා දුක්ඛා වෙදනා විඤ්ඤාණං පරියාදාය තිට්ඨෙය්‍යාති කිංහි නෝ සියා අගාරිවෙසන්ති. ඉධ මේ අගාරිවෙසන්න පුබ්බේව සම්බෝධා අනභිසම්බුද්ධස්ස බෝධිසත්තස්සේව සතෝ එතදහොසි සම්බාධෝ ඝරාවාසෝ රජාපථෝ අබ්භෝකාසෝ පබ්බජ්ජා නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාවසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සංඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං යන්නූනාහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍යන්ති සෝ ඛෝ අහං අගාරිවෙසන්න අපරෙන සමයෙන දහරොව සමානෝ සුසු කාලකෙසෝ භද්‍රෙන යොබ්බනෙන සමන්නාගතෝ පඨමෙන වයසා අකාමකානං,

---

අගාරිවෙසන්න, අගාරිපූජකය; කිංහිනොසියා, කිමේකාන්තයේ නොවන්නේද; අගාරිවෙසන්න, අගාරිපූජකය; ඉධ, මේකාල යෙහි; සම්බෝධාපුබ්බේව, බුද්ධත්වයට පෙරමය; අනභිසම්බුද්ධස්ස, බුදුනොවූ; බෝධිසත්තස්සේව සතෝ, බෝසත්වූ මම; මේ, මට; එතංඅහොසි, මෙසේඅදහස ඇතිවිය; ඝරාවාසෝ, ගිහිගෙයි විසීම; සම්බාධෝ, හිරිහැරසහිතය; රජාපථෝ, කෙලෙස්රජස් උපදිනමාගීයයි; පබ්බජ්ජා, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව; අබ්භෝකාසෝ අසම්බාධ අවකාශසථානයයි; අගාරං, ගිහිගෙයි; අජ්ඣාවසතා, වසන්නහු විසින්; මෙහිඅධිපූජිවසඩාතුඅයොගයෙහි කම්මාථියෙහිආධාරයි; එකන්තපරිපුණ්ණං, සම්පූර්ණකාරයෙන්සම්පූර්ණවූ; එකන්තපරිසුද්ධං, සම්පූර්ණකාරයෙන්පිරිසිදුවූ; සඛලිඛිතං, ලියනලදසකක් බඳුවූ; ඉදංබ්‍රහ්මචරියං, මේබ්‍රහ්මචර්‍යාව, චරිතුං, කරන්ට, න සුකරං, පහසුනොවෙයි;

අහං, මම; කෙසමස්සුං, හිසකේදැහිරවුලු; ඔහාරෙත්වා, හැර; කාසායානිවත්ථානි, කසාවත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගාරස්මා, ගිහිගෙන්නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජෙය්‍යංඉති, පැවිදිවන්නෙමිනම්; නූනඉති, ඉතායෙහෙකැයි; අගාරිවෙසන්න අගාරිපූජකය; අපරෙනසමයෙන, මෑතකලෙහි; දහරොසමානෝ එව, ලදරුවූයේම; සුසු, තරුණවූ; කාලකෙසෝ, කළු කෙහෙඇත්තාවූ; භද්‍රෙනයොබ්බනෙන, යහපත්යෞවුනෙන්, සමන්නාගතෝ, යුක්තවූ, පඨමෙනවයසා, ප්‍රථමවයසින් උපලක්ෂිතවූ; සොඅහං, ඒමම;

මාතා පිතූනං අසුමුඛානං රුදන්තානං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිං.

සෝ එවං පබ්බජිතෝ සමානෝ කිංකුසලගවෙසී අනුත්තරං සන්තිවරපදං පරියෙසමානෝ යෙන ආළාරෝ කාලාමෝ තෙනුපසඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා ආළාරං කාලාමං එතදවොචං ඉච්ඡාමහං ආවුසෝ කාලාම ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ බ්‍රහ්මචරියං චරිතුන්ති එවං වුත්තෙ අගාරවෙසන ආළාරෝ කාලාමෝ මං එතදවොච, විහරතායස්මා, තාදිසෝ අයං ධම්මෝ යත්ථවිඤ්ඤූ පුරිසෝ නච්චිරස්සෙව සකං ආචරියකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජවිහරෙය්‍යාති සෝ ඛෝ අහං අගාරවෙසන නච්චිරස්සෙව ඛිප්පමෙව තං ධම්මං පරියාපුණිං සෝ ඛෝ අහං අගාරවෙසන තාවතකෙනෙව ඔට්ඨපහත මත්තෙන ලපිත ලාපනමත්තෙන ඤාණවාදඤ්ච වදාමි ථෙරවාදඤ්ච ජානාමි පස්සාමි නිච පටිජානාමි අහඤ්ච අඤ්ඤෙපි ච තස්ස මයහං අගාරවෙ සන්න එතද හොසි න ඛෝ ආළාරෝ කාලාමෝ ඉමං ධම්මං කෙවලං සඞ්ඛාමත්තකෙන සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමීති පවෙදෙති අඩ්ඩා ආළාරෝ කාලාමෝ ඉමං ධම්මං ජානං පස්සං විහරතීති, අථඛ්වාහං අගාරවෙසන යෙන ආළා රෝ කාලාමෝ තෙනුපසංකමිං උපසඞ්කමිත්වා ආළාරං කාලාමං එතදවොචං කිත්තාවතා නො ආවුසෝ කාලාම ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසීති, එවං වුත්තෙ අගාරවෙසන අ ළාරෝ කාලාමෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං පවෙදෙසි තස්ස මයහං අගාරවෙසන එතදහොසි න ඛෝ ආළාරසෙසව කාලාමස්ස අත්ථි සද්ධා

අකාම කානං, නොකැමතිවූ, අසුමුඛානං, කඳුලුවැකුණුමුහුනු ඇති; රුදන්තානං, හඬන්නාවූ; මාතාපිතූනං, මව්පියන්ට අනාදරකොට; අකාමකානං යනාදියෙහි අනාදරාර්ථයෙහිෂෂ්ඨියි. කෙසමස්සුං, දැලිරවුලු, ඔහාරෙත්වා, බහා, කාසායානිවත්ථානි, කසාවත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගාරසමා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි, පබ්බජිං, පැවිදිවිමි;

සෝ, ඒමම, එවං, මෙසේ; පබ්බජිතෝ සමානෝ, පැවිදි වූයේම; කිංකුසල ගවෙසී, කුසල්කුමක්දැයිසොයන්නේ; අනු ත්තරං, නිරුත්තරවූ, සන්තිවරපදං, උතුම්නිවීණපදය; පරියෙ සමානෝ, සොයමින්; ආළාරෝ කාලාමෝ, ආළාර කාලාම නම් තවුස්තෙම; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමිං, එළඹියෙම්; උපසඞ්කමිත්වා,—ප—මේ ඝයල්ල අරිය පරියෙසන සූත්‍රයෙහි අවි වණ්ණනා කළ පරිදි මැනි—

මයහමපත්ති සඬා න ඛො ආළාරසෙසව කාලාමසස අත්ති විරියං මයහමපත්ති විරියං න ඛො ආළාරසෙසව කාලා මසස අත්ති සති මයහඋපත්ති සති න ඛො ආළාරසෙසව කාලාමසස අත්ති සමාධි මයහමපත්ති සමාධි න ඛො ආළාරසෙසව කාලාමසස අත්ති පඤඤාමයහමපත්තිපඤඤා යන්නූනා හං යං ධම්මං ආළාරො කාලා මො සයං අභිඤඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමී ති පවෙදෙසි තසස ධම්මසස සච්ඡිකිරියාය පදහෙය්යනති සොඛො අහං අඅගිවෙසසන නවිරයෙසව ඛිපපමෙව තංධම්මං සයං අභිඤඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසිං අථ, ඛවාහං අඅගි වෙසසන යෙන ආළාරො කාලාමො තෙනුපස ඞකමිං උපසඞක මිත්වා ආළාරං කාලාමං එතදවොචං එත්තාවතා නො ආවුසො කාලාම ඉමං ධම්මං සයං අභිඤඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසීති එත්තාවතා ඛො අහං ආවුසො ඉමං ධම්මං සයං අභිඤඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙමීති, අහමපි ඛො ආවුසො එත්තාවතා ඉමං ධම්මං සයං අභිඤඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමී ති ලාභා නො ආවුසො සුලඛං නො ආවුසො යෙ මයං ආයසමන්තං තාදිසං සබ්‍රහ්මචාරිං පසසාම ඉති යාහං ධම්මං සයං අභිඤඤාසච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජපවෙදෙමී තං ත්වං ධම්මං සයං අභිඤඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරසි යංත්වං ධම්මං සයං අභිඤඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරසි තමහං ධම්මං සයං අභිඤඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙම්ඉති යාහං ධම්මං ජානාමි තං ත්වං ධම්මං ජානාසි යං ත්වං ධම්මං ජානාසි තමහං ධම්මං ජානාමි ඉති යාදිසො අහං තාදිසො ත්වං යාදිසො ත්වං තාදිසො අහං එහි දානි ආවුසො උභොව සන්තා ඉමං ගණං පරිහරා මාති ඉති ඛො අඅගිවෙසසන ආළාරො කාලාමා ආචරියෙ මෙ සමානො අනන්ත වාසිං මං සමානං අත්තනොසම සමා ඨපෙසි උළාරාය ච මං පූජෙසි, තසස මයහං අඅගිවෙසසන එතදහොසි නායං ධම්මොනිබ්බිදාය නවිරාගාය න නිරොධාය න උපසමාය න අභිඤඤාය න සම්බොධාය න නිබ්බානාය සංවත්තති යාවදෙව ආකිඤඤායතනූපපත්තියාති සො ඛො අහං අඅගිවෙසසන තං ධම්මං අනලඞකරිත්වා තසමා ධම්මා නිබ්බිජ්ජ පක්කමිං

සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන කිංකුසලගවෙසී අනුත්තරං සන්ති වරපදං පරියෙසමානෝ යෙන උද්දකෝ රාමපුත්තෝ තෙනුපසඞ්කමිං උපසංකම්ත්වා උද්දකංරාමපුත්තං එතදවොචං ඉච්ඡාමහං ආවුසෝ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ බ්‍රහ්මචරියං චරිතුන්ති එවං වුත්තෙ අග්ගිවෙස්සන උද්දකෝ රාමපුත්තෝ මං එතදවොච විහරතායස්මා නාදිසෝ අස්ස ධම්මෝ යත්ථ විඤ්ඤූ පුරිසෝ නවිරසෙසව සකං ආචරියකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡි කත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යාති. සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙ සස්ස න චිරසෙසව ඛිප්පමෙව තං ධම්මං පරියාපුණිං සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන තාවතකෙනෙව ඔට්ඨපහත මත්තෙන ලපිත ලාපන මත්තෙන ඤාණ වාදඤ්ච වදාමි ථෙර වාදඤ්ච ජානාමි පස්සාමීති ච පටිජානාමි අහඤ්ච අඤ්ඤෙ ච තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි න ඛෝ රාමෝ ඉමිං ධම්මං කෙවලං සද්ධා මත්තකෙන සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපස මපජ්ජ විහරාමීති පවෙදෙසි අද්ධා රාමෝ ඉමං ධම්මං ජානං පස්සං විහාසීති අථඛ්වාහං අග්ගිවෙස්සන යෙන උද්දකෝ රාමපුත්තෝ තෙනුපසඞ්කමිං උපසඞ්කමිත්වා උද්දකං රාමපුත්තං එතදවොචං කිත්තාවතා නෝ ආවුසෝ රාමෝ ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසිති. එවං වුත්තෙ අග්ගිවෙස්සන උද්දකෝ රාමපුත්තෝ නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං පවෙදෙසි තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන එතද හොසි. න ඛෝ රාමසෙව අහොසි සද්ධා මයමපත්ති සද්ධා න ඛෝ රාමසෙව අහොසි විරියං මයමපත්ති විරියං න ඛෝ රාමසෙව අහොසි සති මයමපත්ති සති න ඛෝ රාම සෙව අහොසි සමාධි මයමපත්ති සමාධි න ඛෝ රාමසෙව අහොසි පඤ්ඤා මයමපත්ති පඤ්ඤා යන්නූනාහං යං ධම්මං රාමෝ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමීති පවෙදෙසි තස්ස ධම්මස්ස සච්ඡිකිරියාය. පදහෙය්‍යන්ති සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන නාවිරසෙව ඛිප්පමෙව තං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසිං අථඛ්වාහං අග්ගිවෙස්සන යෙන උද්දකෝ රාමපුත්තෝ තෙනුපසඞ්කමිං උපසඞ්කත්වා උද්දකං රාමපුත්තං එතදවොචං එත්තාවතා නෝ ආවුසෝ රාමෝ ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවෙදෙසිති.

එත්තාවතා ඛෝ අහං ආවුසෝ ඉමිං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡි කත්වා උපසම්පජ්ජ පවේදෙමීති අහමපි ඛෝ ආවුසෝ එත්තාවතා ඉමං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරාමීති. ලාභා නෝ ආවුසෝ සුලද්ධං නෝ ආවුසෝ යෙ මයං ආයස්මන්තං තාදිසං සබ්‍රහ්මචාරිං පස්සාම ඉති යං ධම්මං රාමෝ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවේදෙසි තං වං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරසි යං වං ධම්මං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරසි තං ධම්මං රාමෝ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ පවේදෙසි ඉති යං ධම්මං රාමෝ අඤ්ඤාසි තං වං ධම්මං ජානාසි යං වං ධම්මං ජානාසි තං ධම්මං රාමෝ අභිඤ්ඤාසි ඉති යාදිසෝ රාමෝ අහොසි තාදිසෝ වං යාදිසෝ වං තාදිසෝ රාමෝ අහොසි. එකිදානි ආවුසෝ වං ඉමං ගණං පරිහරාති. ඉතිඛෝ අග්ගිවෙස්සන උද්දකෝ රාමපුත්තෝ සබ්‍රහ්මචාරී මේ සමානෝ ආචරිය ඨානෙ ව මං ඨපෙසි උළාරාය ච මං පූජාය පූජෙසි තස්ස මය්හං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි නායං ධම්මෝ නිබ්බිදාය න විරාගාය න නිරොධාය න උපසමාය න අභිඤ්ඤාය න සම්බොධාය න නිබ්බානාය සංවත්තති. යාවදෙව නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනූපපත්තියාති. සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන තං ධම්මං අනලංකරිත්වා තස්මා ධම්මා නිබ්බිජ්ජා පක්කමිං.

සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන කිංකුසලගවෙසී අනුත්තරං සන්තං වරපදං පරියෙසමානෝ මගධෙසු අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානෝ යෙන උරුවෙලා සෙනානී නිගමෝ තදවසරිං තත්ථද්දසං රමණීයං භූමිභාගං පාසාදිකඤ්ච වන සණ්ඩං නදිඤ්ච සන්දන්තිං සෙතකං සුපතිත්ථං රමණීයං සමන්තා ච ගොචරගාමං තස්ස මය්හං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි රමණීයෝ වත හෝ භූමිභාගෝ පාසාදිකෝ ච වනසණ්ඩෝ නදී ච සන්දන්තී සෙතකා සුපතිත්ථා රමණීයා සමන්තා ච ගොචරගාමෝ අලංවතිදං කුලපුත්තස්ස පධානත්තිකස්ස පධානායාති. සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන තත්ථෙව නිසීදිං අලමිදං පධානායාති.

අපිසසු මං අගනිවෙසසන නිසෙසා උපමායෝ පටිභංසු අනචඡරියා පුබෙබ අසසුත පුබබා ඔසයසථාපි, අගනිවෙසසන අලලං කටඨං සසෙනහං උදකෙ නිකඛිතතං අථ පුරිසෝ ආගචෙඡයය උතතරාරණිං ආදාය අගනිං අභි නිබබතතෙතසසාමි, තෙජෝ පාතු භරිසසාමීති, තං කිං මඤඤසි, අගනිවෙසසන අපි නු සෝ පුරිසෝ අමුං අලලං කටඨං සසෙනහං උදකෙ නිකඛිතතං උතතාරාරණිං ආදාය අභි මථථනෙනා අගනිං අභි නිබබතතෙතයය තෙජෝ පාතුකරෙයයාති නෝ හිදං භෝ ගොතම තං කිසස හෙතු, අදුං හි භෝ ඍගාතම අලලං කටඨං සසෙනහං තඤච පන උදකෙ නිකඛිතතං යාව දෙව ව පන සෝ පුරිසෝ කිලමථසස විඝාතසස භාගී අසසාති, එවමෙව ඛෝ අගනිවෙසසන යෙ හි කෙචි සමණා වා බ්‍රාහමණා. වා කායෙන වෙව කාමෙහි අවූපකටඨා විහරනති

අපිස්සු, යලිත්; අගනිවෙසසන, අග්නිපූජකය; අනචඡරියා; පිළිවෙළින් ආශචය්‍යවූ; පුබෙබ, පෙර; අස්සුතපුබබා, නොඇසූ විරූ; නිසෙසා උපමායෝ, උපමාතුනක්; පටිභංසු, වැටහුනාහුය; අගනිවෙසසන, අග්නිපූජකය; සෙයයථාපි, යම්සේ; අලලං, තෙත්වූ; සසෙනහං කිරිසහිතවූ; උදකෙ, ජලයෙහි; නිකඛිතතං, බහාලනලද; කටඨං, දිඹුල්ලිකඩක්. යම්සේවේද; අථ, ඉක්බිති; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; උතතරාරණිං, ගිනිගෑනාදණ්ඩක් ගෙණ; අගනිං, ගිනි; නිබබතතෙතසසාමි, නිපදවන්නෙම්; තෙජෝ,තෙජෝධාතුව; පාතුකරිසසාමි,ඉතිි, පහළකරන්නෙම්සි, ආගචෙඡයය, එන්නේය;

අගනිවෙසසන, අගනිවෙසසනය; අපිනු, යලිත්; සොපුරිසෝ, ඒපුරුෂතෙම; සසෙනහං, කිරිසහිතවූ; උදකෙ, ජලයෙහි; නිකඛිතතං, බහාලනලද්දාවූ, අමුං අලලංකටඨං, තෙලමතත් කාෂ්ඨය; උතතරාරණිං, ගිනිගානාදණ්ඩ; ආදාය, ගෙණ; අභි මනෙනෙනා, මථනයකරන්නේ; අගනිං, ගිනත; අභිනිබබ තතෙතයය, නිපදවන්නේද, තෙජෝ, තෙජස, පාතුකරෙයය ඉති, පහළකරන්නේද; භොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි, ඉදං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි; තංකිසසහෙතු, ඒවහේතු කවරේදයත්; භොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි,අදුංහිකටඨං තෙලදිඹුල්ලිකඩවහාහි; අලලං,ආර්ද්‍රය; සසෙනහං, ක්ෂීරසහිතය තවපන, භෙද (එපමණක්නොව,) උදකෙ, ජලයෙහි; නිකඛි තතං, බහාලනලද්දේය; යාවදෙව, යම්තාක්; සොපුරිසෝ තෙන්ලියෙන් ගිනිඋපදවනුකැමති ඒපුරුෂතෙම; කිලමථසස, කලානතයටද; විඝාතසස, වෙහෙසටද; භාගීඅසසඉති, කොටස් කාරයෙක්වන්නේය; අගනිවෙසසන, අග්නිපූජකය, එවැඑවඛෝ එපරිද්දෙන්ම; යෙහ්කෙචිසමණාවා, යම්කිසිශ්‍රමණයෝ හෝ; බ්‍රාහමණාවා, බමුණෝහෝ; කායෙනව, කායවාරයෙන්ද; කාමෙහි, වසතුකාමයන්ගෙන්; අවූපකඨා,එව,ඉවත්නොවූවාහුම,

යොව තෙසං කාමෙසු කාමච්ඡන්දෝ කාම සිනෙහෝ කාම මූච්ඡා කාම පිපාසා කාම පරිළාහෝ සොව අප්පහීනෝ හොති න සුපපටිපස්සඩ්ඪා ඔපක්කමිකා වෙපි තෙ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියන්ති අභබ්බාව තෙ ඤාණදස්සනාය අනුත්තරාය සම්බොධාය තෙ වෙ පි තෙ හොන්තෝ සමණබ්‍රාහ්මණා ඔපක්කමිකා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියන්ති අභබ්බාව තෙ ඤාණදස්සනාය අනුත්තරාය සම්බොධාය අයං ඛෝ මං අග්ගිවෙස්සන පඨමා උපමා පටිභාසි අනච්ඡරියා පුබ්බ අස්සුත පුබ්බා

අපරා පි ඛෝ මං අග්ගිවෙස්සන දුතියා උපමා පටිභාසි අනච්ඡරියා පුබ්බ අස්සුත පුබ්බා සෙය්‍යථා පි අග්ගිවෙස්සන අල්ලං කට්ඨං ස සෙනෙහං ආරකා උදකා ථලෙ නික්ඛිත්තං අථ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය.

විහරන්ති, වාසඝකෙරෙත්ද; තෙසං, ඔවුන්ගේ; කාමෙසු, කාම වස්තුවිෂයෙහි; ඡොකාමච්ඡන්දෙව; කාමයන්හිදුවිල ඇල්මක් වේද; කාමසිනෙහෝ, කාමස්නෙහඝක්වේද; කාමමූච්ඡා, කාම මූර්ඡාවක්වේද; කාමපිපාසා, කාමපවස්ක්වේද; කාමපරිළාහෝ, කාම දැවිල්ලක්වේද; සොව, ඒකෙලශ කාමයන්; අප්පහීනා, අඛ්‍යාත්මයෙහි; නසුපපහීනෝ හොති, මනාවප්‍රහීණ නුවූයේද; නසුපපටිපස්සඩ්ඪා, මනාවනොමැඩ පැවතියේද; තෙහෝ නන්තා සමණබ්‍රාහ්මණා. ඒ පින්වත් මහණබමුණෙනි; ඔපක්කමිකා, උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිප්පා, ත්‍රිවූවූ; කටුකා, කුළුවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්; වෙදියන්ති, විඳින්; තෙ, ඔහු; ඤාණදස්සනාය, ආර්‍යමාර්ගඥානයෙන් නිර්‍වාණදර්ශනයට; අනුත්තරාය, නිරුත්තරවූ; සම්බොධාය, සම්‍යක්සම්බෝධියලැබීමටද; අභබ්බාඑව, අභව්‍යයෝමැයි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; අනච්ඡරියා, පිළිවෙළින් ආශ්චර්‍යවූ; පුබ්බ, පෙර, අස්සුතපුබ්බා, නොඇසුවිරූ; අයංපඨමා උපමා, මේපළමුවනඋපමාව; මං, මට; පටිභාසි, වැටහිනි;

මෙහි උපමා උපමෙයසංසන්දනය මෙසේ දතයුතුයි; කාමයෙන් යුත් පුද්ගලයා කිරිසහිත තෙත් දිඹුල්දණ්ඩ මෙනි; කෙලශකාමයෙන් නැවත තෙත්වීම එම දණ්ඩ දියෙහිදැමීම වැනිය, කාමයෙන් යුත්පුද්ගලයාට දුක්විඳිමිනුත් ආර්‍යමාර්ගඥානලැබීම එමතෙත් ලීයමථනයකොටත් ගිනිනොමිඉපදීම මෙනි, එසේ දුක්කොවිදවීයත් නොමකොටත් මාර්ගඥානය කොලැබීම මථනයනොකළත් එම තෙත්ලීයෙන් ගිනිනුපදින්නාක්මෙනි,

මේ උපමාවෙන් සත්‍යාන්වේෂියාම බාහිර තාපස ප්‍රව්‍රජ්‍යාව දක්වනලදි,

උත්තරාරණිං ආදාය අග්ගිං අභිනිබ්බත්තෙස්සාමි තෙජෝ පාතුකරිස්සාමී ති තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන අපි නු සෝ පුරිසෝ අම්හං අල්ලං කට්ඨං ස සෙනහං ආරකා ථලෙ නික්ඛිත්තං උත්තරාරණිං ආදාය අභිමත්ථෙන්තෝ අග්ගිං අභි නිබ්බත්තෙත්වා තෙජෝ පාතු කරෙය්‍යාති නෝ හිදං භෝ ගොතම තං කිස්ස හෙතු අද්ධා හි භෝ ගොතම අල්ලං කට්ඨං සසෙනහං කිඤාපි ආරකා උදකා ථලෙ නික්ඛිත්තං

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය, අතිචිත්තරියා, ආශ්චර්‍යවූවු; පුබ්බ පෙර, අස්සුතපුබ්බා, නොඅසුවිරූ; දුතියා, උතුපත්තිවශයෙන් දෙවෙනිවූ; අපරාඅපිඋපමා, අන්‍යඋපමාවක්ද; මං මට; පටි භාසි, වැටහිනි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; අල්ලං, තෙත්වූ; සසෙනහං, කිරිසහිතවූ; කට්ඨං, කාෂ්ඨයක්; ආරකාඋදකා; දියෙන්ඇත්කොට, ථලෙ, ගොඩබිමෙහි; නික්ඛිත්තං, බහා තබනලදිදේ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; අථ, ඉක්බිති; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; උත්තරාරණිං, ගිනිගානාදණ්ඩ; ආදාය, ගෙණ අග්ගිං, ගිනි; නිබ්බත්තෙස්සාමි, නිපදවන්නෙමි; තෙජෝ, තෙජස; පාතුකරිස්සාමීති. පහළකරන්නෙමිසි, ආගමවෙය්‍ය එන්නේය;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; තංකිංමඤ්ඤසි, ඒකුමකැයිහඟ නෙහිද; අපිනු, යලිත්; සෝපුරිසෝ, ඒපුරුෂතෙම; අම්හං—ප— තංකිස්සහෙතු, ඊටහෙතුකවරේදයත්? භොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි; අද්ධාහිඅල්ලංකට්ඨං, තෙලතෙත්කඩ; සසෙන හං, කිරිසහිතය; කිඤාපි, එතකුදුවත්; ආරකාඋදකා, දියෙන් ඇත්කොට; ථලෙ, ගොඩබිමෙහි; නික්ඛිත්තං, තබනලදි;

මේ උපමායෙන් කායවාරාදියන් කාමයෙන් තොරවූ සිතින් කාමයන්වෙන්නොවූ පුද්ගලයාට ආර්‍යමාර්ගඥානය නොලැබිමදක්වනලදි මින් බ්‍රහ්මණ ධම්මිකා ස්‍රාවකාවදතයුතුයි.

යාවදෙව ච පන සෝ පුරිසෝ කිලමථස්ස විඝාතස්ස භාගී අස්සාති, එවමෙව ඛෝ අග්ගිවෙස්සන යෙහි කෙචි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා කායෙන ඛෝ කාමෙසු වූපකට්ඨා විහරන්ති, යොව නෙසං කාමෙසු කාමච්ඡන්දෝ කාම සිනෙහෝ කාම මූච්ඡා කාම පිපාසා කාම පරිළාහෝ සෝව අප්පහීනෝ හොති හ සූපපටි පජ්ඣසඩෝ ඔපක්කමිකාවෙ පි තෙ හොන්තෙනා සමණ බ්‍රාහ්මණා දුක්ඛා තිප්පා කට්ටුකා වෙදනා වෙදියන්ති, අහඛ්බාව තෙ ඤාණදස්සනාය අනුත්තරාය සඹොධාය නො වෙ පි තෙ හොන්තෙනා සමණ බ්‍රාහ්මණා ඔපක්කමිකා දුක්ඛා තිප්පා කට්ටුකා වෙදනා වෙදියන්ති, අනඛ්බාව තෙ ඤාණදස්සනාය අනුත්තරාය සඹොධාය; අථං ඛෝ මං අග්ගිවෙස්සන දුතියා උපමා පටිභාසි අනච්ඡරියා පුඛ්බ අස්සුතපුබ්බා—අපරාපි ඛෝ මං අග්ගිවෙස්සන භාතියා උපමා පටිභාසි අනච්ඡරියා පුඛ්බ අස්සුත පුබ්බා, සෙය්‍යථා පි අග්ගි වෙස්සන සුක්ඛං කට්ඨං සොලාපං ආරකා උදකා ථලෙ නික්ඛිත්තං අථ පුරිසෝ ආගවෙජ්ඣය උත්තරාරණිං ආදාය අග්ගිං අභිනිබ්බත්තෙස්සාමි තෙජෝ පාතුකරිස්සාමීති තං කිං මඤ්ඤසි අග්ගිවෙස්සන අපි නු ඛෝ සා පුරිසෝ අමුං සුක්ඛං කට්ඨං සොලාපං ආරකා, උදකා ථලෙ නික්ඛිත්තං උත්තරාරණිං ආදාය අභි මත්ථෙනෙනා අග්ගිං අභි නිබ්බත්තෙය්‍ය තෙජෝ පාතුකරෙ ය්‍යාති; එවං හෝ ගොතම තං කිස්සහෙතු අදුං හි හෝ ගොතම සුක්ඛං කට්ඨං සොලාපං තංවපන ආරකා උදකා ථලෙ නික්ඛිත්තන්ති එවමෙව ඛෝ අග්ගිවෙස්සන යෙ හි කෙචි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා කායෙනවෙව කාමෙහි වූපකට්ඨා විහරන්ති—

තෙහොන්තෙනා සමණබ්‍රාහ්මණා, ඒ පින්වත් මහණබමුණෝ; ඔපක්කමිකා, උපක්‍රමයෙන් ජාතවූ; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිප්පා'තිවූවූ; කටුකා, කුළුවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්; නොවෙවෙදියන්තිඅපි, ඉදින් නොවිඳින් නමුත්; තෙ, ඔහු; ඤාණදස්සනාය, ඥාන දර්ශනය ලැබීමට; අනුත්තරාය, නිරුත්තරවූ; සඹොධාය, සම්‍යක්සම්බෝධිය ලැබීමට; අහඛ්බාථව, අහවෘයෝ මැයි; අථං—ප—අස්සුතපුබ්බා,

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපුජකය; සුක්ඛං, වියලුනාවූ; සොලාපං, කිරිඹිඳුනාවූ; උදකා, දියෙන්; ආරකා, ඈත්කොට; ථලෙ, පළිතසථලයකහෝ භූමිසථලයක, නික්ඛිත්තං, තබනලද; කට්ඨං, වියලිකාෂ්ඨයක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; අථපුරිසෝ ආගවෙජ්ඣය—ප—

යෝ ච තෙසං කාමෙසු කාමච්ඡන්දෝ කාම සිනෙහෝ කාම මූළ්හා කාම පිපාසා කාම පරිළාහෝ සෝව අජ්ඣත්තං සුපප හීණෝ හොති සුපපටිපන්නෝ ඔපක්කමිකා වේ පි තෙ භොතෝ සමණබ්‍රාහමණා දුක්ඛා තිපපා කට්ඨකා වෙදනා වෙදි යන්ති භබ්බා ව තෙ සතුණ්ණදස්සනාය අනුත්තරාය සම්බොධාය නොවේ පි තෙ භොතෝ සමණ බ්‍රාහමණා ඔපක්කමිකා දුක්ඛා තිපපා කට්ඨකා වෙදනා වෙදියන්ති භබ්බා ව තෙ සතුණ්ණ දස්සනාය අනුත්තරාය සම්බොධාය අයං බෝ මං අග්ගිවෙස්සන තතියා උපමා පටිභාසි අනච්ඡරියා පුබ්බෙ - අස්සුත පුබ්බා ඉමා බෝ මං අග්ගිවෙස්සන නිමිත්තා උපමායෝ පටිභංසු අනච්ඡරියා පුබ්බෙ අස්සුත පුබ්බා

තෙහොතෝ සමණ බ්‍රාහමණා, ඒපින්වත් මහණබමුණෝ; වේ, ඉඳින්; ඔපක්කමිකා - උපක්‍රමසංජාතවූ; දුක්ඛා—ප—වෙදනා, වේදනාවන්; නොවෙදියන්ති, නොවිඳින්ද, එසේකල්හිදු, තෙ, ඔහු; සතුණ්ණදස්සනාය, මාගීඥානදර්ශනය පිණිස; අනුත්තරාය, නිරුත්තරවූ; සම්බොධාය, සම්‍යක්සම්බෝධිය පිණිස භබ්බා එව, සුදුස්සෝමැයි; අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවැජකය; තතියා උපමා, තුන්වන උපමාව;—ප—අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවැජකය; අනච්ඡරියා, ආශ්චර්‍යවූ; පුබ්බ, පෙර; අස්සුතපුබ්බා, නොඇසුවිරූ; ඉමානිසෙසා උපමායෝ, මේඋපමාතුන, මං, මට, පටිභංසු, වැටහුනාහුය;

මේතුන්වන උපමායෙහි කාමයෙන්ඉවත්වූ පුද්ගලයාවියලි දණ්ඩමෙන්ද. කෙලෙසකා ශයෙන් තෙත්කොවුබවදියෙන් ඉවත් කොටතැබීමමේන්ද උපක්‍රමයෙන් මාගීඵලමය මථනයෙන් අග්නිප්‍රාතුර්භාවයමෙන්ද. සුඛප්‍රතිපදාවෙන් ලොකුත්තරමාගී ඵලමය අමථනයෙන්ද නිතිපහළවන බවමෙන්ද දතයුතුයි. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් මේඋපමාව තමන්වහන්සේ සදහාම වදාරණලදි,

මෙතැන්සිට තමන්ගේ දුෂ්කරක්‍රියාව දක්වමින් "තසසමයං" යනාදියවදාරණලදි, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට දුෂ්කරක්‍රියාසඞ්ඛ්‍යා තමහාචර්‍යවී නොකොට බුදුවියනොහැකිදැයි යමෙකුට සැකයක් උපදී, උන්වහන්සේට මහාචර්‍යවීයකළත් නොකළත් බුදු බවලැබීමනියතමැයි. දෙවියන්සහිත ලෝකයාට තමන්වහන් සේගේ පරාක්‍රමයදැක්වීමටද. වීර්‍යගුණය තමසිත සතුටුකරණ බැවින්ද. පශ්චිමජනසමූහයාට අනුකම්පාවශයෙන්ද මෙසේ දුෂ්කර ක්‍රියාවකළසේකි—

තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි යන්නූනාහං දන්තෙ නිදන්තමාධාය * ජීවහාය තාලුං ආහච්ච චෙතසා චිත්තං අභි නිග්ගණ්හෙය්‍යං අභි නිපීළෙය්‍යං අභි සන්තාපෙය්‍යන්ති සෙ ඛො අහං අග්ගිවෙස්සන දන්තෙනභි දන්තමාධාය ජීවහාය තාලුං ආහච්චචෙතසා චිත්තං අභිනිග්ගණ්හාමි අභිනිපීළෙමි අභිසන්තා පෙමි තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සනදන්තෙන භි දන්තමාධාය ජීවහාය තාලුං ආහච්ච චෙතසා චිත්තං අභි නිග්ගණ්හයතො අභි නිපීළ යතො අභි සන්තාපයතො කචෙජ භි සෙදා මුච්චන්ති සෙය්‍ය ථාපි අග්ගිවෙස්සන බලවා පුරිසො දුබ්බලතර පුරිසං සීසෙවා ගණ්හෙය්‍ය ඛණ්ඩිවා ගහෙත්වා අභිනිග්ගණ්හෙය්‍ය අභි නිපීළෙය්‍ය අභි සන්තාපෙය්‍ය—

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවූජකය; තස්සමයහං, ඒමට; එතංඅහොසි, මෙසිතවිය; යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; දන්තෙන, යටිදත් පෙලෙහි; අභිදන්තං, උඩුදත්පෙල; ආධාය, පිහිටුවා' ජීවහාය, දිවින්; තාලුං, තල්ල; ආහච්ච, හැපහෙවත් තදකොට; චෙතසා; කුසල් සිතින්; චිත්තං, අකුසල්සිත; අභිනිග්ගණ්හෙය්‍යං, නිග්‍රහ කරන්නේනම්; අභිනිපීළෙය්‍යං, පෙළන්නේනම්; අභිසන්තා පෙය්‍යං, තවන්නේනම්; නූනඉති, සෙහෙසැයි කියාසි; අග්ගි වෙස්සන, අග්නිවූජකය; සෙය්‍යථාපි අහං, ඒමම; දන්තෙන, යටිදත් පෙලෙහි; දන්තං, උඩුදත්පෙල; ආධාය, පිහිටුවා; ජීවහාය, දිවින් තාලුං, තල්ල; ආහච්ච, ගවා; චෙතසා, කුසල්සිතින්; චිත්තං, අකු සල්සිත; අභිනිග්ගණ්හාමි, නිග්‍රහකරමි; අභිනිපීළෙමි, පෙළමි, අභිසන්තාපෙමි, තවමි; - ප—සන්තාපයතො, තවන්තාවූ; තස්ස මයහං, ඒමාගේ; කචෙජභි, කිහිලිවලින්; සෙදා, ඔහ; මුච්චන්ති, මිදෙත්;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවූජකය; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; බලවා පුරිසෝ, බලවත්පුරුෂයක්තෙම; දුබ්බලතරංපුරිසං, ඉතාදුර්ල පුරුෂයෙකු; සීසෙවා, හිසින්හෝ; ගණ්හෙය්‍ය, අල්වාගෙණ; ඛණ්ඩි වා, ග්‍රීවයෙන්හෝ; ගහෙත්වා, අල්වාගෙණ; අභිනිග්ගණ්හෙය්‍ය, නිග්‍රහකරන්නේද; අභිනිපීළෙය්‍ය, පෙළෙන්නේද; අභිසන්තා පෙය්‍ය, තවන්නේද;

---

* දන්තෙනභි—මුද්‍රිත—

එවමේව ඛො මෙ අග්ගිවෙස්සන දන්තෙ හි දන්ත මාධාය ජිව්හාය තාලුං ආහච්ච චෙතසා චිත්තං අභි නිග්ගණ්හාය තො අභිනිපීළයතො අභි සන්තාපයතො සකෙජහි සෙදං මුච්චන්ති ආරබ්ධ ඛො පන මෙ අග්ගිවෙස්සන විරියං හොති අසල්ලීනං උපට්ඨි තා සති අපම්මුට්ඨා සාරබ්ධො ච පන මෙ කායෝ හොති අපපටිප්පස්සබ්ධෝ තෙතෙ ව දුක්ඛප්පධානෙන පධානාහි තුන්නස්ස සතො; එව රූපාපි ඛො මෙ අග්ගිවෙස්සන උප්ප න්නා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති. තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි යන්නූනාහං අපාණකං ඣානං ඣායෙය්යන්ති; සො ඛො අහං අග්ගිවෙස්සන මුඛතො ච නාසතො ච අස්සාස පස්සාසෙ උපරුඬිං තස්ස මයහං අග්ගි වෙස්සන මුඛතොව නාසතොව අස්සාස පස්සාසෙසු උපරු ඛෙසු කණ්ණසොතෙ හි වාතානං නික්ඛමන්තානං අධි මත්තා සද්දා හොන්ති,

---

—ප— අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිපූජකය; මේ, මා විසින් විරියං, විය්‍යාය; ආරබ්ධංඛොපන, පවත්ගන්නාලද්දේමැයි; අසල්ලීනං හොති, එහෙයින්මතොසැඟවුනේවෙයි; සති, සමෘතිතොම; උපට්ඨිතා, එළඹසිටියාය; අපම්මුට්ඨා, එකෙයින්ම නුමුළාවීය; පධානාභිහුනනාසස්සඝතො, ප්‍රධානවීය්‍යයෙන් මඬනාලද්දාවූම; මේ, මාගේ; කායෝ; ශරීරයතෙම; තෙනදුක්ඛප්පධානෙනඑව, ඒ දුඃඛසහගතවීය්‍යයෙන්ම; සාරබ්ධොහොති, විඛාසහිතවෙයි; අපපටිප්පස්සබ්ධෝ, නොසන්සිඳුනේවෙයි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! මේ, මට; උපපන්නා, උපන්නාවූ; එවරූපාඅපි, මෙබඳුවූද; දුක්ඛාවෙදනා, දුක්වේදනා නොම; චිත්තං, සිත; පරියාදාය, හාත්පසින් අල්වාගෙණ; නතිට්ඨති, නොසිටියි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; තස්සමයහං, ඒමට; එතංඅහොසි, මේසිතවිය;අහං, මම; යං, යම්හෙයකින්; අපාණකං, ආශ්වාස රහිතවූ; ඣානං, ධ්‍යානය; ඣායෙය්‍යං; ධ්‍යානකරන්නේනම්; නූනඉති, එයහෙතුවෙසිකියාය; අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවෙස්සනය! සොඛොඅහං, ඒමම; මුඛතොව, මුවෙන්ද; නාසතොව, නාහැ යෙන්ද; අස්සාසපස්සාසෙ, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්; උපරුඬිං, වැළැක්වීමි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! මුඛතොව, මුවෙන්ද; නාසතොව, නාහැයෙන්ද; අස්සාසපස්සාසෙසු, ආශ්වාසප්‍රශ්වාස යන්; උපරුඬෙසු, වැළැක්වූකල්හි; කණ්ණසොතෙහි, කන් සිදුරුවලින්; නික්ඛමන්තානං, නික්මෙන්නාවූ; වාතානං, වාතයන්ගේ; අධිමත්තා, මහත්වූ; සද්දා හොන්ති, ශබ්දයක්වෙයි;

සෙය්‍යථාපි නාම කම්මාරගඟ්ගරියා ධම්මාතාය අධි මත්තෝ සඳ්දෝ හොති එව මෙව ඛෝ අගගිවෙස්සන මුඛතෝ ව නාසතෝ ච අස්සාස පස්සාසෙසු උපරුඬෙසු කණ්ණසොතෙ හි වාතානං නික්ඛමනතානං අධි මත්තෝ සඳ්දෝ හොති, ආරබ්ධ ඛෝ පන මෙ අගගිවෙස්සන විරියං හොති අසල්ලීනං, උපට්ඨිතා සති අපම්මුට්ඨා සාරබ්ධෝ ව පන මෙ කායෝ හොති අපපටිපස්සඬ්ධෝ තෙනෙව දුක්ඛපඨාතෙන පඨානා හි තුණ්හිභාවස්ස සතෝ, එවරූපා පි ඛෝ මෙ අගගිවෙස්සන උපපන්නා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති, තස්ස මයහං අගගිවෙස්සන එතදහොසි යන්නූනාහං අපාණකං යෙව ඣානං ඣායෙය්‍යන්ති සො ඛෝ අහං අගගිවෙස්සන මුඛතෝ ච නාසතෝ ච කණ්ණතෝ ච අස්සාස පස්සාසෙ උපරුන්ධිං,

තස්ස මයහං අගගිවෙස්සන මුඛතෝ ච නාසතෝ ච කණ්ණතෝ ච අස්සාස පස්සාසෙසු උපරුඬෙසු අධි මත්තා වාතා මුඛානං උග්ගහනන්ති; සෙය්‍යථා පි අගගිවෙස්සන බලවා පුරිසෝ තිණ්හෙන සිඛරෙන මුඛානං අභි මත්ථෙය්‍ය එව මෙව ඛෝ මෙ අගගිවෙස්සන මුඛතෝ ච නාසතෝ ච කණ්ණතෝ ච

සෙය්‍යථාපිනාම, යම්මෙස්තම්; කම්මාරගඟ්ගරියා, කම්මුරුසම; ධම්මානාය; පිඹිනාගල්හි; අධිමත්තා, ඉතාඅධිකවූ; සඳ්දෝ, ශබ්දයවේද; අගගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; එවංඑවඛෝ, මෙපරිද්දෙන්ම; මුඛතොව, මුවෙන්ද; නාසතොව, නාහැ යෙන්ද; අස්සාසපස්සාසෙසු, අශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්; උපරුඬෙසු, වැළැක්වූකල්හි; කණ්ණසොතෙහි, කන්සිදුරුවලින්; නික්ඛමනතානං, නික්මෙන්නාවූ; වාතානං, වාතයන්ගේ; අධිමත්තාසඳ්දොහොති, මහත්ශබ්දයවෙයි; ආරබ්ධ—ප—

අගගිවෙස්සන, අගගිවෙස්සනය, මුඛතොව, මුවෙන්ද; නාසතොව නාහැයෙන්ද; කණ්ණතොව, කණින්ද; අස්සාසපස්සා සෙසු, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන්; උපරුඬෙසු, වැළැක්වූකල්හි; අධිමත්තා, බලවත්වූ; වාතා, වාතයෝ, මුඛානං, මුහුනය; උග්ගහනන්ති, පෙළත්;

අගගිවෙස්සන, විහනීපූජකය, බලවාපුරිසෝ, බලවත් පුරුෂයෙක් තෙම; තිණ්හන, තියුණුමුවහත්ඇති; සිඛරෙන, බුරුම යකින්;

අස්සාසපස්සාසෙසු උපරුඬෙසු අධි මත්තා වාතා මුඛානං උග්ඝ නන්ති, ආරඛං ඛො පන මෙ අග්ගිවෙස්සන විරියං හොති අසල්ලීනං, උපට්ඨිතා සති අපම්මුට්ඨා, සාරඛෝ ච පන මෙ කායෝ හොති අපපටි පස්සඛෝ තෙනෙව දුක්ඛ පධානෙන පධානා හි තුණ්හභාවස්ස සතොා, එව රූපාපි ඛො මෙ අග්ගිවෙස්සන උපපන්නා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදයන්ති ඨස්සති.—

තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි යන්නූනාහං අපපාණකං යෙව ඣානං ඣායෙය්යන්ති; සො ඛො අහං අග්ගිවෙස්සන මුඛතොා ච නාසතොා ච කණ්ණතොා ච අස්සාස පස්සාසෙ උපරුන්ධිං; තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන මුඛතොා ච නාසතොා ච කණ්ණතොා ච අස්සාසපස්සාසෙසු උපරුඬෙසු අධි මත්තා සීසෙ සීස වෙදනා හොන්ති; සෙය්යථා පි අග්ගිවෙස්සන බලවා පුරිසො දළ්හෙන වරත්තක්ඛණ්ඩෙන සීසෙ සීස*වෙඨනං දදෙය්ය එවමෙව ඛො මෙ අග්ගිවෙස්සන මුඛතොා ච නාසතොා ච කණ්ණතොා ච අස්සාස පස්සාසෙසු උපරුඬෙසු අධි මත්තා සීසෙ සීසවෙදනා හොන්ති ආරඛං ඛො පන මෙ අග්ගි

මුඛානං, මස්සකය; අභිමත්ථෙය්ය, මථනයකරන්නේ, සෙය්යථාපි, යම්සේද; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; අග්ගිවෙස්සන, අග්ගි පූජකය, මුඛතොාව, මුවෙන්ද; නාසතොාව, නැහැයෙන්ද; කණ්ණතොාව, කණින්ද; අස්සාසපස්සාසෙසු, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපරුඬෙසු, වැළැක්වූකල්හි; අධිමත්තා වාතා, අධිකවාතයෝ; මුඛානං, මස්සකය; ඌහන්නන්ති, පෙළත්; ආරඛං—ප—ඛිපන්ති,

අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිපූජකය; තස්සමයහං, ඒමට; එතං අහොසි, මෙඝිතවිය; යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; අපපාණකංඑව, ආස්වාසරහිතවුම; ඣානං, ධ්‍යානය; ඣායෙය්ය, ධ්‍යානකරන්නෙම්නම්, නුන, යෙහෙකැයි. කියාසි; අග්ගිවෙස්සන, —ප—සීසෙ, හිසෙහි, අධිමත්තා, ඉතාඅධිකවූ; සීසවෙදනා, හිස රුදුවෝ; හොන්ති, වෙත්;

කිසිතැනකින් නික්මීමට අවකාසනොලත් වාතයන්විසින් උපදවනලද බලවත් වෙදනාවෝ වෙනියි සේසි,

අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිපූජකය; සෙය්යථාපි, යම්සේ; බලවා, බලවත්වූ; පුරිසො, පුරුෂයෙක්තෙම; දළ්හෙන, දැඩිවූ; වරත්තක

---

* සීසවෙඨනං-මූ-

වෙස්සන වීරියං හොතිඅසල්ලීනං උපට්ඨිතා සති අපම්මුට්ඨා සාරඩ්ඩොව පන මේ කායෝ හොති අප්පටිප්පස්සඩ්ධෝ තෙනෙව දුක්ඛපධානෙන පධානාභි තුණ්ණස්ස සතෝ එව රූපාපි ඛෝ මේ අග්ගිවෙස්සන උපපත්තා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති

තස්ස මය්හං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි යන්නූනාහං අපාණකම්පි සමාධිං භාවෙය්‍යන්ති; සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන මුඛතෝ ච නාසතෝ ච කණ්ණතෝ ච අස්සාස පස්සාසෙ උපරුන්ධිං තස්ස මය්හං අග්ගිවෙස්සන මුඛතෝ ච නාසතෝ ච කණ්ණතෝ ච අස්සාස පස්සාසෙසු උපරුද්ධෙසු අධි මත්තා වාතා කුච්ඡිං පරිකන්තන්ති සෙය්‍යථාපි අග්ගිවෙස්සන දක්ඛෝ භොජාතකෝ වා භොජාතකන්තෙවාසී වා තිණ්හෙන භොවිනත්තෙන කුච්ඡිං පරිකන්තෙය්‍ය; එවමෙවඛෝ අග්ගිවෙස්සන මුඛතෝ ච නාසතෝ ච කණ්ණතෝ ච අස්සාස පස්සාසෙසු උපරුද්ධෙසු අධි මත්තා වාතා කුච්ඡිං පරිකන්තන්ති, ආරබ්භ ඛෝපන මේ අග්ගිවෙස්සන වීරියං හොති අසල්ලීනං උපට්ඨිතා සති අපම්මුට්ඨා සාරඩ්ඩෝ ච පන මේ කායෝ හොති අප්පටිප්පස්සඩ්ධෝ තෙනෙව දුක්ඛපධානෙන පධානාභිතුණ්ණස්ස සතෝ එව රූපාපි ඛෝ මේ අග්ගිවෙස්සන උපපත්තා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති

ඛඹුතෙන, වරපටඛැම්මකින්; සීසෙ, හිසෙහි; සීසවෙඨං, හිස් වේළුම්කි; දදෙය්‍ය, දෙන්නේද; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; එවංඑවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; මුඛතොව, මුඛයෙන්ද; නාස තොව, නැහැයෙන්ද; කණ්ණතොව, කණින්ද; අස්සාසපස්සා සෙසු, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්; උපරුද්ධෙසු, වැළැක්වූකල්හි; සීසෙ, හිසෙහි; අධිමත්තා, බලවත්වූ; සීසවෙදනා, ශීර්ෂවේදනාවෝ; භොන්ති, වෙත්; ආරබ්භ—ප—තිඨති.

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; මුඛතොව, මුඛයෙන්ද; නාස තොව, නාසයෙන්ද; කණ්ණතොව, කණින්ද; අස්සාස පස්සා සෙසු, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්; උපරුද්ධෙසු, වැළකුකල්හි; අධිම ත්තාවාතා, අධිකවාතයෝ; කුච්ඡිං, කුස; පරිකන්තන්ති, සිඳිත්; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; දක්ඛෝ, දක්ෂවූ; භොජාතකොවා, ගවඝාතයෙක්හෝ, භොජාතකන්තෙ වාසිවා, ගවඝාතකයෙකුගේ අතවැසියෙක්හෝ; තිණ්හෙන, තීක්ෂ්ණවූ; භොවිකන්තනෙන, ගෙරිකපනකැත්තකින්; කුච්ඡිං කුස; පරිකන්තෙය්‍ය, කපන්නේද; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජ කය; එවංඑවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; මුඛතොව—ප—තිඨති,

තස්ස මය්හං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි යන්නූනාහං අප්පාණකසමාධිසඤ්ඤ ඛ්‍යානං ඛ්‍යායෙය්‍යන්ති; සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන මුඛතොව නාසතොව කණ්ණතොව අස්සාසපස්සාසෙ උපරුන්ධිං තස්ස මය්හං අග්ගිවෙස්සන මුඛතොව නාසතොව කණ්ණතොව අස්සාසපස්සාසෙසු උපරුද්ධෙසු අධිමත්තා කායසම්ං ඛාහො හොති සෙය්‍යථාපි අග්ගිවෙස්සන බලවා පුරිසා දුබ්බලතරං පුරිසං නානා බාහාසු ගහෙත්වා අඛ්භාකාසුයා සන්තාපෙය්‍යුං සම්පරිතාපෙය්‍යුං එවමෙව ඛෝ මෙ අග්ගිවෙස්සන මුඛතොව නාසතොව කණ්ණතොව අස්සාසපස්සාසෙසු උපරුද්ධෙසු අධිමත්තා කායසම්ං ඛාහො හොති, ආරබ්භ ඛෝ පන මෙ අග්ගිවෙස්සන විරියං හොති අසල්ලීනං උපට්ඨිතා ච සති අපම්මුට්ඨා සාරද්ධෝ ච පන මෙ කායෝ හොති අපපටිප්පස්සද්ධෝ තතෙ ච දුක්ඛාපපධානෙන පධානා හි තුණ්හස්ස සතො එවරූපා පි ඛෝ මෙ අග්ගිවෙස්සන උප්පන්නා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං පරියාදාය තිට්ඨන්ති, අපිසු මං, අග්ගිවෙස්සන දෙවතා දිස්වා එවමාහංසු කාලඤතො සමණෝ ගොතමෝ අපි ච කාලං කරොති ති, එකච්චා දෙවතා එවමාහංසු, න කාලඤතො සමණෝ ගොතමෝ න පි කාලං කරොති අරහං සමණෝ ගොතමෝ විහාරොමත්තසෝ අරහතො එවාරූපෝ හොති ති,

---

අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිපූජකඝ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; බලවන්තා, බලවත්වූ; පෙපුරිසා, පුරුෂයෝදෙදෙනෙක්තුමූ; දුබ්බලතරං, අත්‍යශයින දුබලවූ; පුරිසං, පුරුෂයෙකු; නානාබාහාසු, නෝ යෙක්අතින්; ගෙහිබාහාසු, ඇතුකරණාඑසපතාම් විභාත්තිඝ, ගෙහෙත්වා, ගෙණ; අඛ්භාකාසුයා, අහුරුවිලෙක; සන්තාපෙය්‍යුං, තවන්නාහුද; සම්පරිතාපෙය්‍යුං, හාත්පසින්තවන්නාහුද; එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම;-ප-කායසම්ං, ශරීරයෙහි; අධිමත්තා, අධිකවූ; බාහො,දැවිල්ලක; මහාති,වෙයැ; අග්ගිවෙස්සන,අග්ගිපූජකඝ; අපිසු, ඇත්; දෙවතා, දෙවතාවෝ;මං, මා; දිස්වා, දැක; එවංආහංසු, මෙසේකීහු; සමණෝගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; කාලඤතොඉති, කළුරිය කළේයයි, එකච්චාදෙවතා, ඇතැම්දෙවතාකෙනෙක්; එවංඅහංසු, මෙසේකීහු; සමණෝගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; නකාලඤතා, කාලුරියනොකළේය, අපිච, ඇත්; කාලංකරොතිඉති, කාලුරියකෙරේයයි; මහාසත්ත්වයන් වහන්සේට, මහත් කායදුඛය පහළවූවිට සක්ම නොහිඳිද්දම වැටුනේය. ඒදුටුසක්මන්බිම කෙළවර පන්සලෙහි අධිගෘහීතදෙවතාවා බොධිසත්ත්වයෝමළේයයිසිතා සුදෙවුන් රජුදැන ගොස් ක්‍රිය. බුදුනොවී මපුතු කළුරිය නොකරන්නේයි සොතම එය නොඇදහිඝ; එකලවා දෙවතා, ඇතැම්දෙවිවරු; එවං ආහංසු, මෙසේකීහු; සමණෝගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතම්තෙම්; න කාලකතා, කළුරිය නොකෙළේයි,

තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි, යන්නූනාහං සබ්බ සෝ ආහාරූපවෙජ්දය පටිපජ්ජෙය්‍යන්ති, අථ ඛෝ මං අග්ගිවෙස්සන දෙවතා උපසඞ්කමිත්වා එතදවොචුං මා ඛෝ ත්වං මාරිස සබ්බසෝ ආහාරූ පවෙජ්දය පටිපජ්ජි සවේ ඛෝ ත්වං මාරිස සබ්බසෝ ආහාරූපවෙජ්දය පටිපජ්ජිස්සසි, තස්ස තෙ මයං දිබ්බං ඔජං ලොම කූපෙහි අජ්ඣොහරිස්සාම තාය ත්වං යාපෙස්සසීති තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි, අහමෙව ඛෝ පන සබ්බසෝ අජඣුකං පටිජානෙය්‍යං, ඉමා ච මෙ දෙවතා දිබ්බං ඔජං ලොම කූපෙහි අජ්ඣොහරෙය්‍යුං තායවාහං යාපෙය්‍යං, තං මම අස්ස මුසාති. සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන තා දෙවතා පච්චාචික්ඛාමි හලඤ්හිවදුමි.

නපිකාලං කරොති, කලුරියනොඝරත්තේත්වෙයි; සමණෝ ගොතමෝ, ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම; අරහං, රහත්ය; අරහතෝ, රහත්හුගේ; එවරූපෝ, මෙබඳුවූ; එසෝභිහාරොතු එව, මේ විහරණයමැයි. රහතුන්ගේ විහරණය මළවුන්මෙන් නිශ්‍රභබ භාවයෙන්යුක්තය යන අදහසින් මෙසේකීය,

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; තස්සමයහං, ඒවිට එතං අහොසි, මේඝිතව්ය; යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; සබ්බසෝ, සම්ප්‍රකාර යෙන්; ආහාරූපවෙජ්දය, අහරනොවැළදීමපිණිස; පටිපජ්ජෙය්‍ය පිළිපදින්නෙම්නම්, නූනඉති, ඉතායෙහෙකැයිකියායි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! අථඛෝ ඉක්බිති; මං, මාවෙතව; දෙවතා දේවතාවෝ; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; එතං, මෙය; අවොචුං, කීහු;

මාරිස, නිදුකානෙනි! ත්වං, නුඹ; සබ්බසෝ, සම්ප්‍රකාරයෙන්; ආහාරූපවෙජ්දය; ආහාරසිදීමපිණිස; මාඛෝ පටිපජ්ජිස්සසි, නහමක් පිළිපදුව; මයං, අපි; තස්සතෙ, ඒ ඔබට; ලොමකූ පෙහි, රොමචිද්‍රයෙන්; දිබ්බංඔජං, දිවඔජස්; අජ්ඣොහරිස්සාම, ඇතුල්නරන්නෙමු. තාය, එයින්, ත්වං, ඔබ; යාපෙස්සසි, යැපෙන්නේය; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; තස්සමයහං, ඒමට; එතංඅහොසි, මේඝිතව්ය; අහඛෝපන, මම්වනාහී; සබ්බසෝ, සම්ප්‍රකාරයෙන්, අජඣුකං, නිරාහාරභාවය; පටිජානෙය්‍යං, ප්‍රතිඥකෙරෙම්ද; ඉමාචදෙවතා. මේදවතාවෝ; මෙ, මාගේ; ලොමකූපයෙහි; ලොම්සිදුරුවලින්; දිබ්බං ඔජං, දිවඔජය; අජ්ඣොහරෙය්‍යුං, ගිල්වන්නාහුනම්; තායව, එයින්ද; අහං, මම; යාපෙය්‍යං, යැපෙන්නෙමි; තං, එය; මම, මාගේ; මුසා අසත්‍යය; අස්ස, වන්නේය; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය, සෝ ඛෝඅහං, ඒමම; තාදෙවතා, ඒදේවියන්; පච්චාචික්ඛාමි, ප්‍රති ඡේඛකරමි, හලංඉතිවදුමි, කම්නැතැයිකියමි. මේ දිවඔජස් බහාලීමෙන් කම්නැත. මම යැපෙමියි වැළකියයුතු හාවයි—

තස්ස මය්හං අග්ගිවෙස්සන එතදහොසි යන්නූනාහං ථොකං ථොකං ආහාරං ආහාරෙය්‍යං පසතං පසතං යදිවා මුග්ගයූසං යදිවා කුලත්ථයූසං යදිවා කළායයූසං යදිවා හරෙණුකයූසන්ති සො ඛො අහං අග්ගිවෙස්සන ථොකං ථොකං ආහාරං ආහාරෙසිං පසතං පසතං යදිවා මුග්ගයූසං යදිවා කුලත්ථයූසං යදිවා කළායයූසං යදිවා හරෙණුකයූසං තස්ස මය්හං අග්ගිවෙස්සන ථොකං ථොකං ආහාරං ආහාරයතො පසතං පසතං යදිවා මුග්ගයූසං යදිවා කුලත්ථයූසං යදිවා කළායයූසං යදිවා හරෙණුකයූසං අධි මත්තකසිමානං පතෙනා කායොහොති සෙය්‍යථාපි නාම ආසීතික පබ්බානි වා කාල පබ්බානි වා එවමෙවස්ස මෙ අඞ්ග පච්චඞ්ගානි භවන්ති තානෙව පපාහාරතාය සෙය්‍යථා පි නාම ඔට්ඨපදං

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; තස්ස මය්හං, ඒමට; එතංඅහොසි, මෙසිතවිය; යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; පසතං පසතං, පතක් පතක්පමණවූ; යදිමුග්ගයූසංවා, මූංතැම්බුයුසහෝ; යදිකුලත්ථයූසංවා, කොල්ලුතැම්බුදියහෝ; යදිකළායයූසංවා, කඩලතැම්බුදියහෝ; යදිහරෙණුකයූසංවා කලතණතැම්බුදියහෝ; (කලතණනම් කඩලවෙසෙසකි) ථොකං ථොකං, ඉතාසවල්පවූ; ආහාරං; භොජනය; ආහාරෙය්‍යංඉති, වළඳන්නෙමිසි; සොඛො අහං—ප—ථොකං ථොකං, ඉතාසවලපකොට; ආහාරං, ආහාර; ආහාරයතො, ගන්නාවූ; තස්සමය්හං, ඒමාගේ; කායො, ශරීරයතෙම; අධිමත්තාහාරසිමානං, ඉතාහාශබවට; පතෙනාහොති, පැමිණියේමෙසි; කිසශබ්දයෙන් හාවාපියෙහි ඉම්ප්‍රත්‍යයෙන් සිඞ්හෙයින් කසීයති දීඝීය අනුවිතයි.

ආසීතිකපබ්බානිවා, අසූවසක්ගියවැලකපුරුක්හෝ; කාලපබ්බානිවා, එසේඅසූවස්නොපිරුණාවුද කලුවැල්නම් වැල්පුරුක්හෝ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේසත්‍යස්ථානයන්හි මැලවීමැදුරුස්වූවාහුද; එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; මෙ, මාගේ; අඞ්ගපච්චඞ්ගානි, අඟපසඟ; තානඅපපාහාරතාය, ඒනිරාහාරභාවයෙන්; භවන්ති, මෙපරිද්දෙන්වෙත්; අස්සුඝනූ පදපුරණයෙහි නිපාතයි,

එවමෙවඛෝ මේ ආනිසදං හොති තාදිසෙ වපපාහාරතාය, සෙය්‍යථා පි නාම වට්ටනාවළී, එව මෙවඛෝ මේ පිට්ඨි කණ්ඨකෝ උණ්ණතාවතතෝ හොති තාදිසෙවපපාහාරතාය; සෙය්‍යථා පි නාම ජරසාලාය ගොපානසියෝ ඔලුගහ විලුගහා භවන්ති, එවමෙවඛෝ මේ ඵාසුලියෝ ඔලුගහ විලුගහා භවන්ති තාදිසෙවපපාහාරතාය, සෙය්‍යථාපි නාම ගම්භීරෙ උදපානෙ උදක තාරකා ගම්භීරගතා ඔකඛායිකා දිස්සන්ති එවමෙවඛෝ මේ අක්ඛි කූපෙසු අක්ඛි තාරකා ගම්භීරගතා ඔකඛායිකා දිස්සන්ති තාදිසෙවපපාහාරතාය, සෙය්‍යථා පි නාම තින්තකා ලාබු ආමකචජ්ජිතෙනා වාතාතපෙන සම්ඵුට්ඨෙ හොති සම්මිලාතෙ, එවමෙවඛෝ මේ සීසචජ්ජ්වි සම්ඵුට්ඨා හොති සම්මිලාතා තාදිසෙවපපාහාරතාය, සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන උදරචජ්ජිං පරාමසිස්සාමීති පිට්ඨිකණ්ඨකංයෙව පරිගණ්හාමි පිට්ඨිකණ්ඨකං පරාමසිස්සාමීති උදරචජ්ජිඤ්ඤෙව පරිගණ්හාමි,

---

ඔඵපදං, ඔටුපියවර; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේමැදගැඹුරුවේද; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; තාදයඅපපාහාරතාය, ඒතිරාහාරභාව යෙන්; මේ, මාගේ; ආනිසදං, නිසීදනමාංසය; මහාති, මැදින් ගැඹුරුවෙයි; වට්ටනාවළී, රැහෙණෙහිඇවුණුදුවවැටිය; සෙය්‍ය ථාපිනාම, යම්සේඅතරතුරුඋස්මිවේද; එවංඑව, එපරිද්දෙන්; තාදයඅපපාහාරතාය, ඒතිරාහාරභාවයෙන්; මේ, මාගේ; පිඹි කණ්ඨකෝ, කොදුඇටය; උණ්ණතාවතතෝහොති, උස්මිවි වෙයි; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; ජරසාලාය, දිරුසාලාවක; ගොපානසියෝ, ගොනැස්ඳු; ඔලුගහවිලුගහාභවන්ති, උඩුයටි වශයෙන්බිඳුනාහුවෙත්ද; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; මේ, මාගේ; ඵාසුලියෝ, ඉලඇට; ඔලුගහවිලුගහාභවන්ති, උඩුයටිවසයෙන් නැමුනාහුවෙත්; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; ගම්භීරෙ, ගැඹු රුවූ; උදපානෙ, ලිඳෙක; උදකතාරකා, දියඇටපෙණෙනතරු, ගම්භීරගතා, ගැඹුරටගියාහු; ඔකඛායිකා, යටබැස්සාහු; දිස්සන්ති, දක්නාලැබෙත්ද; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; මේ, මාගේ; අක්ඛි කූපෙසු, ඇස්වළලුවල, අක්ඛිතාරකා, නෙත්තරු, ගම්භීරගතා, ගැඹුරටගියාහු; ඔකඛායිකා; යටබැස්සාහු; දිස්සන්ති, දක්නා ලැබත්; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; තින්තකාලාබු, තිත්ලබු ගෙඩියක්; ආමකචජ්ජිතෙනා, අමුකල්හිකපනලද්දේ; වාතාත පෙන, අව්සුලඟින්, සම්ඵුට්ඨෙ, විසුරුණේ; සම්මිලාතෙ, මැලවුනේද; සීසචජ්ජ්වි, ඔස්සම; සම්ඵුට්ඨෙ, විසුරුණේ; සම්මිලාතොහොති, මැලවුනේවෙයි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවූජකය; සොඛොඅහං, ඒමම; උදරචජ්ජිං, බඩසම; පරාමසිස්සාමීති, අතගාන්නෙමියි; පිට්ඨිකණ්ඨකං එව, පිටකටුව; පරාමසිස්සාමීති, අතගාන්නෙම්; පිට්ඨිකණ්ඨ කංඑව, පිටකටුවම; පරිගණ්හාමි, අල්වම්;

යාවසසු මේ අග්ගිවෙස්සන උදරවජ්ජි පිට්ඨි කණ්ඨකං අලලීනා හොති තායෙවපපාහාරතාය, සෙය්‍යථා ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන ඒවරුං වා මුත්තං වා කරිස්සාමී ති තත්‍රේව අවකුජ්ජා පපතාමි තායෙවපපාහාරතාය සෝ ඛෝ අහං අග්ගිවෙස්සන ඉමමේව කායං අස්සාසෙත්වා පාණිනා ගත්තානි අනුමජ්ජාමි තස්ස මයහං අග්ගිවෙස්සන පාණිනා ගත්තානි අනුමජ්ජතෝ පූති මූලානි ලෝමානි කායස්මා පපතන්ති තායෙවපපාහාරතාය අපිස්සු මං අග්ගිවෙස්සන මනුස්සා දිස්වා; එවමාහංසු කාලෝ සමණෝ ගොතමෝති එකච්චෙ මනුස්සා එවමාහංසු න කාලෝ සමණෝ ගොතමෝ සාමෝ සමණෝ ගොතමෝ ති එකච්චෙ මනුස්සා එවමාහංසු න කාලෝ සමණෝ ගොතමෝ න පි සාමෝ මඞ්ගුරවජ්ජි සමණෝ ගොතමෝති යාවසසු ඛෝ අග්ගිවෙස්සන තාව පරිසුඩ්ඩෝ ජ්ජිවණ්හෝ පරියොදාතෝ උපඛතෝ හොති තායෙවපපාහාරතාය,

---

අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවෙස්සනය; යාව, යම්තාක්; මේ, මාගේ; උදරවජ්ජි, බඩසම; පිට්ඨිකණ්ඨකං, කොදිඇටයෙහි; අලලීනා හොති, ඇලුනේවෙයි;-සෙය්‍යථාඛෝඅහං, ඒමම; වච්චංවා, වච්චිස් හෝ; මුත්තංවා, මුත්‍රහෝ; කරිස්සාමීති, කරන්නෙමියිහුන්ගේ; තත්‍රේව, එහිම; අවකුජ්ජා, යටිකුරුව; පපතාමි, වැටෙමියි; ඉමමේවකායං, මේශරීරය; අස්සාසෙත්වා, අස්වසන්වා; පාණිනා, අතින්; ගත්තානි, ශරීරාවයව; අනුමජ්ජාමි, පිරිමදිමි;-පූතිමූලානි, කුනුවූමූල්ඇති; ලෝමානි, ලොම්; කායස්මා, ශරීරයෙන්; පපතන්ති, වැටෙත්; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! මනුස්සා, මිනිස්සු; මං, මා; දිස්වා, දැක; එවං; මෙසේ; ආහංසු, කිහු; සමණෝගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; කාලෝ, කලුය; එකච්චෙමනුස්සා, ඇතැම්මිනිස්සු; එවංආහංසු, මෙසේ කිහු; සමණෝගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතොම; නකාලෝ, කලුනොවෙයි;-සාමෝ; පලාවන්පාටඇත්තෙකැයි; එකච්චෙ මනුස්සා, ඇතැම්මනුෂ්‍යයෝ; එවංආහංසු, මෙසේකීහු; සමණෝ, ගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙව්; නකාලෝ, කලුනොවෙයි; නපිසාමෝ, පලාවන්නොවෙයි, සමණෝගොතමෝ, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; මඞ්ගුරවජ්ජි, මඟුරන්වබදුසිවිඇත්තේයයි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! යාව යම්තාක්මෙසේකියහැකිවේද; තාව, එතාක්; මේ, මාගේ; පරිසුඩ්ඩෝ, පිරිසිදුවූ; පරියොදාතෝ, හාත්පසින්බබලන්නාවූ; ජ්ජිවණ්හෝ, ශරීරවණ්ණය, තාවඅපපාහාරතායඑව, ඒ නිරාහාරභාවයෙන්ම; උපඛතෝ හොති, නටුවේවෙයි;

තස්ස මය්හං අගාරිවෙස්සන එතදහොසි යෙ ඛෝ කෙචි අතීත මද්ධානං සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා ඔපක්කමිකා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදයිංසු, එතාව පරමං නයිහෝ භීය්‍යෝ; යෙ පි හි කෙචි අනාගත මද්ධානං සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා ඔපක්කමිකා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදයිස්සන්ති, එතාව පරමං නයිතෝ භීය්‍යෝ, යෙ පි හි කෙචි එතරහි සමණා වා බ්‍රාහ්මණා වා ඔපක්කමිකා දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියන්ති. එතාව පරමං නයිතෝ භීය්‍යෝ, තඛෝ පනාහං ඉමාය කටුකාය දුක්කරකාරිකාය අධිගච්ඡාමි උත්තරි මනුස්ස ධම්මා අලමරිය ඤාණ දස්සනවිසෙසං; සියා නු ඛෝ අඤ්ඤ මග්ගෝ බොධාය—තස්ස මය්හං අගාරිවෙස්සන එතදහොසි අභිජානාමි ඛෝ පනාහං පිතුසක්කස්ස කම්මන්ත සිතාය ජඹුච්ඡායාය නිසින්නෝ විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීති සුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරිතා,

---

අතීතං අද්ධානං, ඉකුත්කාලයෙහි; යෙඛොකෙචි, යම්කිසි; සමණාවා, ශ්‍රමණයෝහෝ; බ්‍රාහ්මණාවා, බමුණෝහෝ; ඔපක්කමිකා, උපක්‍රමසංජාතවූ; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිප්පා, තීව්‍රවූ; කටුකා, කුළුවූ, වෙදනා, වෙදනාවන්, වෙදයිංසු, විඳුහුය; එතංඑවපරමං, මෙයමප්‍රමාණකොටඇත්තේය; ඉතෝ, මීට වඩා; නත්‍ථියෝ, වැඩිනොවෙයි; —අනාගතමද්ධානං, අනාගත කාලයෙහි;—එතරහි, මේවිටිනමාන්නකාලයෙහි;—ප—භීයෝ,

අහංඛොපන, මම්වනාහී, ඉමාය, මේ, කටුකාය, කුළුවූ; දුක්කර කාරිකාය, දුෂ්කරක්‍රියාවෙන්; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මනුෂ්‍ය ධර්ම්යටවැඩිවූ; අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං, ආර්‍ය්‍යඥානදර්ශනය; නඅධිගච්ඡාමි, නොලබම්, බොධාය, මාර්ගඵලබොධය ළඟිනිස; අඤ්ඤමග්ගොනා, අන්‍ය මාර්ගයෙක්; සියානුඛෝ, වන්නේමැයි;

අගාරිවෙස්සන, අගනිපූජකය; තස්සමය්හං, ඒමට; එතංඅහොසි, මේඅදහසවිය; අහං, මම; පිතුසක්කස්ස, පියවූශුද්ධොදනශාක්‍ය රාජයාගේ; කම්මන්ත, වප්මඟුල්කර්මාන්තයෙහි; සීතාය, සිහිල්වූ; ජම්බුච්ඡායාය, දඹරුක්සෙවනෙහි; නිසින්නෝ, හුන්නේ; කාමෙහි, කාමයන්ගෙන්; විවිච්චෙව, වෙන්වම; අකුසලෙහිධම්මෙහි, අකුසලධර්මයන්ගෙන්; විවිච්චෙව, වෙන්වම; සවිතක්කං, විතර්කසහිතවූ; සවිචාරං, විචාරසහිතවූ; විවෙකජං, විවෙකයෙන්හටගත්; පීතිසුඛං, ප්‍රීතිසහ සැපයඇති; පඨමං ඣානං, ප්‍රථමධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරිතා, වාසය කෙළෙම්; අභිජානාමි, දනිමි; ශුද්ධොදන මහරජුහෙන් දෙවෙනි වර වැදුම්ලත් වප්මඟුල්දු දඹරුක් සෙවෙනහිදී ආනාපාන සතිය වඩා ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්වැදීම සඳහාමෙය වදුරණලදි.

සියා නුඛෝ එසෝ මඟෙහා බෝධායාති තස්ස මයහං අඟහි වෙස්සන සතානුසාරි විඤ්ඤාණං අහොසි එසෝව මඟෙහා බෝධායාති තස්ස මයහං අඟහිවෙස්සන එතදහොසි කිනනු ඛෝ අහං තස්ස සුඛස්ස භායාමි යං තං සුඛං අඤ්ඤත්රෙව කාමෙහි අඤ්ඤත්ර අකුසලෙහි ධම්මෙහිති තස්ස මයහං අඟහිවෙස්සන එතදහොසි න ඛෝ අහං තස්ස සුඛස්ස භායාමි යං තං සුඛං අඤ්ඤත්රෙව කාමෙහි අඤ්ඤත්ර අකුසලෙහි ධම්මෙහිති තස්ස මයහං අඟහිවෙස්සන එතදහොසි න තං සුඛං සුඛං අධිගනතුං අධි මත්තක ඝිමානං පත්ත කාඅෙන ඝනනුනාහං ඔළාරිකං ආහාරං ආහාරෙයයං ඔදන කුම්මාසනති සෝ ඛෝ අහං අඟහිවෙස්සන ඔළාරිකං ආහාරං ආහාරෙසිං ඔදන කුම්මා සං තෙන ඛෝ පන මං අඟහිවෙස්සන සම්මයන පංච සිකඛූ පවවුපටඨිතා හොනති යමනනා සමණෝ ඝොතමෝ ධම්මං අධි ගම්සසති,

---

එසෝමඟෙහා, මේම්ාගිහයතෙම, බොධාය, මාගීහඥනාවබෝධය පිණිස; සියානුඛෝ, වන්නේමැයි; අඟහිවෙස්සන, අඟනිපූජකය; තස්සමයහං,ඒමට; බෝධාය, අවබෝධයපිණිස; එසෝඑවමඟෙහා ඉනි, මේමාගීයමැයි; සතානුසාරිවිඤ්ඤාණං, සිහියඅනුව පැවැති විඤ්ඤාණය; අහොසි, විය; මෙයම්අවබෝධයට මාගීයයි වරක් දෙවරක් උපන් සිහියට අනුවඋපන් විඤ්ඤාණය සතානුසාරි විඤ්ඤාණතම්,—කාමෙහි, කාමයන්ගෙන්; අඤ්ඤත්රඑව, වෙන් වූම; අකුසලෙහිධම්මෙහි, අකුසලධර්මයන්ගෙන්; අඤ්ඤත්ර, වෙන්වූ; යංතංසුඛං, යම්සැපයක්වේද; කිනනුඛෝ, කිමේක්ද; තස්සසුඛස්ස, ඒසැපයෙන්; භායාම්, බිම්දැයි,—අහං, මම; තස්ස සුඛස්ස, ඒසැපයෙන්; නඛොභායාම්, නොබිම්යි;—එවං, මෙසේ; අධිමත්තකසිමානං, ඉතාකෘෂබවට; පත්තකාඅෙන, පැමිණීම රිරඇත්තාවුමාවිසින්; තංසුඛං, ආනාපානඝතියෙන් ඇවගත් ප්රථමධ්යානසැපය; අධිගනතුං, ලබන්ට; නසුකරං, සුකරනොවෙයි; අහං, මම; යං, යම්හෙයකින්; ඔදනකුම්මාසං, බත්හා කොමුපිඩු සඞඛ්යාත; කුඩාධාන්යඅෙන් කළඅොජනය කොමු පිඩුනම්; ඔළාරිකං, ඔලුදුරිකවූ; ආහාරං, ආහාරය; ආහරෙයයං ඉනි, ආහරණය කරන්නෙමියි;—ඔදනකුම්මාසං, ඔදනකුම්මා සයයි කියනලද; ඔළාරිකං ආහාරං, දළඅහර; ආහාරෙසිං, ගත්තෙමි; තෙන ඛොපන සම්මයන, එකල්හි; නො, අපගේ; සම්මණොඝොතමො,ශ්රමණගෞතමතෙම;ධම්මං,ලොවුතුරාදහම්; අධිගම්සසති, අවබෝධකරන්නේය; තං, එය; නො, අපට; ආරොචෙසසති ඉති, ආරොචනය කරන්නේයයි; පංචසිකඛූ, පස්වගහික්ෂූහු, මං, මට; උපසිතා හොනති, පන්සල්පිරිවෙන් මිලු ඇතිදීමාදීඅෙන් උපස්ථානකළාහුය;

තං නො ආරොචෙස්සතී ති යතො ඛො අහං අග්ගිවෙස්සන ඔළාරිකං ආහාරං ආහාරෙසිං ඔදන කුම්මාසං අථ ඛො තෙ පංච භික්ඛූ නිබ්බිජ්ජ පක්කමිංසු බාහුලිකො සමාතො ගොතමො පධානවිබ්භන්තො ආවත්තො බාහුල්ලායාති,

• සො ඛො අහං අග්ගිවෙස්සන ඔළාරිකං ආහාරං ආහරයතො බලං ගණ්හිත්වා විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං එවරූපා පි ඛො මෙ අග්ගිවෙස්සන උපපන්නා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති, විතක්ක විචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීති සුඛං දුතියඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං එවරූපා පි ඛො මෙ අග්ගිවෙස්සන උපපන්නා සුඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහාසිං සතො ච සම්පජානො සුඛං ච කායෙන පටිසංවෙදෙසිං යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරීති තතියඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං එවරූපාපි ඛො මෙ අග්ගිවෙස්සන උපපන්නා සුඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති සුඛස්ස ච පහාණා දුක්ඛස්සච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්ස දොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සති පාරිසුද්ධිං චතුත්ථඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං එවරූපා පි ඛො මෙ අග්ගිවෙස්සන උපපන්නා සුඛා වෙදනා චිත්තං නපරියාදාය තිට්ඨති,

සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ පුබ්බෙ නිවාසානුස්සති ඤාණාය චිත්තං අභි නින්නාමෙසිං සො අනෙකෙ විහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරාමි සෙය්‍යථිදං එකම්පිජාතිං වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දස පි ජාතියො වීසතිම්පි ජාතියො තිංසම්පිජාතියො චත්තාරීසම්පි ජාතියා පඤ්ඤාසම්පි ජාතියො ජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසතසහස්සම්පි අනෙකෙ පි සංවට්ට කප්පෙ අනෙකෙ පි විවට්ටකප්පෙ,

---

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය, යතොඛො, යම්කලකපටන්; අහං, මම; ඔදනකුම්මාසං, බත්කොමුපිඬුය; ඝඩ්‍යාත, ඔළාරිකං ආහාරං, ඖදාරිකවූඅාහර; ආහාරෙසිං, ගත්තෙම්ද; අථඛො එකල්හි; තෙපවනිභික්ෂූහු; ඒ පස්වගභික්ෂූහු; සමණොගොතමො, ශ්‍රමණගෞතමතෙම; බාහුලිකො, ප්‍රත්‍යය බහුලකොටඇත්තේය; බාහුල්ලාය; රසයෙහි ගිජුව ප්‍රණීත පිණ්ඩපාතාදිය වැළඳීම පිණිස; ආවත්තොා, පෙරළන්නේය;

අනෙකෙ පි සංවට්ට විවට්ට කප්පෙ අමුත්‍රාසිං එවන්නාමෝ එවං ගොත්තෝ එවං වණ්ණෝ එව මාහාරෝ එවං සුඛ දුක්ඛ පටිසංවෙදී එව මායු පරියන්තෝ සෝ තතෝ චුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රාපාසිං එවං වණ්ණෝ එවං ගොත්තෝ එවං නාමෝ එවමාහාරෝ එවං සුඛ දුක්ඛ පටිසංවෙදී එවමායු පරියන්තෝ සෝ තතෝ චුතෝ ඉත්ථිපපන්නොති ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙක විහිතං පුබ්බේ නිවෙසං අනුස්සරාමි අයං ඛෝ පන මේ අග්ගිවෙස්සන රත්තියා පඨමෙ යාමෙ පඨමං විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමෝ විහතෝ ආලොකෝ උප්පන්නෝ යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනෝ පහිතත්තස්ස විහරතෝ එවරූපා පි ඛෝ මේ අග්ගිවෙස්සන උප්පන්නා සුඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති.

සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෝ සත්තානං චුතූපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනීහාරමභිනින්නාමෙසිං සෝ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුස කෙන සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උප්පජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි ඉමෙ වත භොන්තෝ සත්තා කායෙ දුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචී දුච්චරිතෙන සමන්නාගතා මනෝ දුච්චරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡා දිට්ඨි කම්ම සමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප්පන්නා ඉමෙ වා පන භොන්තෝ සත්තා කායෙ සුචරිතෙන සමන්නාගතා වචී සුචරිතෙන සමන්නාගතා මනෝ සුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨි කම්ම සමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උප්පන්නාති ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උප්පජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි අයං ඛෝ පන මේ අග්ගිවෙස්සන රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා තමෝ විහතෝ ආලොකෝ උප්පන්නෝ යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනෝ පහිතත්තස්ස විහරතෝ එවරූපා පි ඛෝ මේ අග්ගිවෙස්සන උප්පන්නා සුඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති.

පධානවිබහනෙන්‍ය, ප්‍රධානවිඝ්‍යයෙන් භ්‍රාන්තයයි; නිබ්බිජ්ජ, කලකිරී; පඤ්ඤාමිංසු, ධම්මතාවශයෙන්බැහැරගියාහුය; සමෙඛා ධියට පැමිණෙන බොධිසත්වයින්වහන්සේට කාය විවෙකාදීම් වශයෙන් ඔවුන්ගේ බැහැරයාම ධම්මතාවකි-ඔවුන් බ්‍රණැසට ගොස් අඛ්මසකින් බුදුබවට පැමිනිසේක; සොළොවං ඝනාදිය භයහෙරව සුත්‍රයෙහි කී පරිදිමැයි,

ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උප්පජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි අයං බො පන මෙ අග්ගිවෙස්සන රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා, තමෝ විහතො ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො එවරූපා පි බො මෙ අග්ගි වෙස්සන උප්පන්නා සුඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති සෙ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ ආසවානං ඛය ඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං; සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං; අයං දුක්ඛ සමුදයොති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං දුක්ඛ නිරොධොති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනි පටිපදාති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං; ඉමෙ ආසවාති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසව සමුදයොති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසව නිරොධොති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසව නිරොධ ගාමිනී පටිපදාති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං තස්ස මෙ එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවා පි චිත්තං විමුච්චිත්ථ; භවාසවා පි චිත්තං විමුච්චිත්ථ අවිජ්ජාසවා පි චිත්තං විමුච්චිත්ථ විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං අහොසි ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසිං අයං බො පන මෙ අග්ගිවෙස්සන රත්තියා පඨමෙ යාමෙ තතියා විජ්ජා අධිගතා අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උප්පන්නා ආලොකො උප්පන්නො යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො; එව රූපා පි බො මෙ අග්ගිවෙස්සන උප්පන්නා සුඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨති අහි ජානාමි බො පනාහං අග්ගිවෙස්සන අනෙක සතාය පරිසාය ධම්මං දෙසෙතා අපිස්සු මං එකමෙකො එවං මඤ්ඤති මමෙව ආරබ්භ සමණො ගොතමො ධම්මං දෙසෙසීති;

—ප—නිඛ්ඛි, අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවෙස්සායං; අහං බොපන,; මම වනාහී; අත්තානඤ්ඤතරායං, නොයෙක් සියගණන්; පරිසායං, පිරිසෙහි; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙතා, දෙසන්නාකළෙම්; අභිජානාමි, දනිමි; අපිස්සු, යලිත්; මං, මට; එකමෙකො, එකිනෙකා, සමණොගොතමොති, ශ්‍රමණගෞතමතෙමේ; මමංඑවආරබ්භ, මා අරභයාම; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙතීති, දෙසායයි; එවං, මෙසේ මඤ්ඤති, සිතියි;

න ඛො පනෙතං අග්ගිවෙස්සන එවං දට්ඨබ්බං; යාව දෙව විඤ්ඤූපනත්ථාය තථාගතො පරිසං ධම්මං දෙසෙති, සො ඛො අහං අග්ගිවෙස්සන තස්සායෙව කථාය පරියොසානෙ තස්මිං යෙව පුරිමස්මිං සමාධි නිමිත්තෙ අජ්ඣත්තමෙව චිත්තං සණ්ඨපෙමි සන්නිසාදෙමි එකොදි කරොමි සමාදහාමි, යෙන සුදං නිච්චකප්පං නිච්චකප්පං විහරාමීති, ඔකප්පනියමෙතං භොො ගොතමස්ස යථාතං අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස, අභිජානාති පන භවං ගොතමො දිවා සුපිතාති; අසි ජානාමහං අග්ගිවෙස්සන ගිම්හානං පච්ඡිමෙ මාසෙ පච්ඡා භත්තං පිණ්ඩපාත පටික්කන්තෙහා චතුග්ගුණං සංඝාටිං පඤ්ඤපෙත්වා දක්ඛිණෙන පස්සෙන සතො සම්පජානො නිද්දං ඔක්කමිතාති, එතං ඛො හො ගොතම එතෙ සමණබ්‍රහ්මණා සමෙමාග විහාරස්මිං වදන්තීති න ඛො අග්ගිවෙස්සන එත්තාවතා සම්මූළ්හො වා හොති අසම්මූළ්හා, අපි ච අග්ගිවෙස්සන යථා සම්මූළ්හා ච

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකයා; එතං, මේකාරණය හෙවත් සිද්ධතෙම. කොපයෙන් ධම්මදෙශනා කෙරේය යන මේ කාරණය; එවං, මෙසේ; නඛොදඨබ්බං, නොමදතයුතුයි; තථාගථො, තථාගතතෙම; යාවදෙව, යම්තාක්; පරෙසං, අන්‍යයන්ට; විඤ්ඤූපනත්ථායඑව, ධම්මයඅවබොධ කරවීම පිණිසම; ධම්මංදෙසෙති, දහම්දෙසයි; සචඛතෙම සිද්ධයන් වහන්සේ රූපසම්පත්තියහා දෙශනාවිලාසය යහපත් නමුත් චිත්තසමාධියක්නැත්තෙකැයිසිතීය. ඒදැන උන්වහන්සේ මෙසේ වදාරණලදි. අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවෙස්සනය; සොඛොඅහං, ඒ මම; තස්සාඑවකථාය, එම්ධර්මකථාවෙහිම; පරියොසානෙ, කෙළවරැ; පුරිමස්මිං, පළමුවූ; තස්මිංඑව, සමාධිනිමිත්තෙහි; ශූන්‍යතා ඵලසමාපත්තිසංඛ්‍යාත සමාධිනිමිත්තෙහි; අජ්ඣත්තං, ගොචරාඛ්‍යතමයෙහි; චිත්තං, සිත: සණ්ඨපෙමි, තබම්; සන්නිසාදෙමි, හිඳුවම්; එකොදිකරොමි; එකාඅකරම්; සමාදහාමි, පිහිටුවම්; පිරිස සාධුකාරය පවත්ගත්විට සම්මතවැද එය නිමවන්වපෙර සම්මතින්නැගිටීම සිද්ධචරිතය හෙයින්මෙසේ වදාරණසේකි, යෙන, යම් ශූන්‍යතාඵලසමාපත්තිලාභියෙන්; නිච්ච කප්පංනිච්චකප්පං, නිතරම; විහරාමිඉති, වෙසෙමියි, අරහතො, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධස්ස, සම්‍යක්සම්බුද්ධයන්හෙ; යථාතං, යම්සේනම්එසේද; භොගොතමස්ස, භවත්ගෞතමයින්ගේ; එතං, මේසම්මතට සම්මැදිම; ඔකප්පනියං, අදහියයුතුයි;

හොති අසම්මූළෙහා ව තං සුනාහි සාධුකං මනසිකරොහි භාසිස්සාමීති, එවං භොති ඛො සච්චකො නිගණ්ඨපුත්තො භගවතො පච්චස්සොසි භගවා එතදවොච,

යස්ස කස්සචි අග්ගිවෙස්සන යෙ ආසවා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාති ජරා මරණීයා අපහීණා, තමහං සම්මූළෙහාති වදාමි, ආසවානං හි අග්ගිවෙස්සන අප්පහාණා සම්මූළෙහා හොති; යස්ස කස්සචි අග්ගිවෙස්සන යෙ ආසවා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛ විපාකා ආයතිං ජාතිජරා මරණීයා පහීණා, තමහං අසම්මූළෙහාති වදාමි, ආසවානං හි අග්ගිවෙස්සන පහාණා අසම්මූළෙහා හොති තථාගතස්ස ඛො අග්ගිවෙස්සන යෙ ආසවා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛ විපාකා ආයතිං ජාති ජරා

භවංගොතමො, භවන්ගෞතමතෙම; දිවා, දවහල්; සුපිතා; සයනයකළේ; අභිජානාති, දන්නේද;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය; ගිමහානං, ග්‍රීෂ්මඍතුවෙහි; පච්ඡිමෙමාසෙ, අන්තිමමාසයෙහි;

පච්ඡාභත්තං, බතින්පසුව; පිණ්ඩපාතපටික්කන්තා, පිණ්ඩපාතයෙන් වැලකුනේ; සඞ්ඝාටිං, සඟලසිවුර; චතුගුණං, සතරපටකොට; පඤ්ඤපෙත්වා, පණවා; සතො, සිහිඇතිව; සම්පජානො, මනාකුවණැතිව; දක්ඛිණෙනපස්සෙන, දකුණැලයෙන්; නිද්දං, නිද්‍රාවට; ඔක්කමිතා, පැමිණියා; අහං, මම; අභිජානාමි, දනිමි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි! එකෙසමණ බ්‍රාහ්මණා, ඇතැම්මහණබමුණෝ; එතංඛො, මේ දහවල් නිදීම වනාහී; සම්මොහවිහාරස්මිං, සම්මොහවිහරණයයි; වදන්ති, කියත්; අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවෙස්සනය; එත්තාවතා, මෙපමණින්; සම්මූළෙහාවා, මුළාවූවෙක්හෝ; අසම්මූළෙහාවා, නුමුලාවූවෙක් හෝ; නඛොහොති, නොමවෙයි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! අපිච, ඔලිදු; යථා, යම්සේ; සම්මූළෙහාවහොති, මුසාවූවෙක්වේද; අසම්මූළෙහාව, මුසාවූවෙක් හෝවේද; තං, එය; සුණාහි, අසව; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොහි, මෙනෙහිකරව; භාසිස්සාමීති, කියන්නෙමියි; හො, පින්වත; එවං ඉතිඛො, එසේයයිකියා; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තො, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සොසි, ප්‍රතිවදන්දුන්හ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළේය;

මරණීයා පහීණා උච්ඡින්න මූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාව කතා ආයතිං අනුපපාද ධම්මා සෙය්‍යථාපි අග්ගිවෙස්සන තාලෝ මත්තකවිඡිනෙනා අභබ්බා පුන විරුළ්හියා එව මෙව ඛෝ අග්ගිවෙස්සන තථාගතස්ස යෙ ආසවා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛ විපාකා ආයතිං ජාති ජරා මරණීයා පහීණා උච්ඡින්න මූලා තාලාවත්ථු කතා අනභාව කතා ආයතිං අනුපපාද ධම්මාති,

---

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! යස්සකස්සචි, යම්කිසිවෙකුගේ; සඞ්කිලෙසිකා, කෙලෙසන්නාවූ; පොනොභවිකා, පුනර්භවය ඇතිකරන්නාවූ; සදරා, දරථසහිතවූ; ආයතිං, මත්තෙහි; ජාතිජරාමරණීයා, ජාතිජරාමරණ පිණිස පවත්නාවූ, යෙ ආසවා, යම් ආශ්‍රවයෝ; අපපහීනා, ප්‍රහීණනොවූවාහුද; අහං, මම; තං, ඔහු; සම්මූළ්හාහොති, මුළාවූවෙකැයි; වදාමි, කියමි; අග්ගිවෙස්සන, අග්ගිවෙස්සනය; ආසවානං, ආශ්‍රවයන්ගේ; අපපහාණා, ප්‍රහාණනොකිරීමෙන්; සම්මූළ්හාහොති, සම්මූළ්හවෙයි; අග්ගිවෙස්සන—පෙ—අහං, මම; තං, ඔහු; අසම්මූළ්හාති, අසම්මූළ්හවූයේයයි; වදාමි, කියමි;

අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! ආසවානං, ආශ්‍රවයන්; පහාණා, ප්‍රහාණකිරීමෙන්; අසම්මූළ්හාහොති, අසම්මූළ්හවෙයි; පීනම්ඛය මාගීයෙන් ප්‍රහීණවූයෙන් කායදරථසංසිදීමපිණිස දිවානිද්‍රාමාත්‍ර යකින් මූලාවිහරණ ඇත්තෙක් නොවේයයි වදාළසේකි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! තථාගතස්ස, තථාගතයන්වහන්සේගේ; සඞ්කිලෙසිකා, කෙලෙසන්නාවූ, පොනොභවිකා, පුනර්භවය ඇතිකරන්නාවූ; සදරා, දරථසහිතවූ; දුක්ඛවිපාකා, දුක්විපාකඇති; ආයතිං, මත්තෙහි; ජාතිජරාමරණීයා, ජාතිජරාමරණ පිණිස පවත්නාවූ; යෙආසවා, යම්ආශ්‍රවයෝ වෙත්ද; ඔහු, පහීණා, ප්‍රහීණවූහ; උච්ඡින්නමූලා, සිඳින්නද මුල් ඇත්තාහ; තාලාවත්ථුකතා, තල්ගස්ඉගුළු බිමක්මෙන් කරණලදහ; අනභාවකතා, අනුඅභාවය කරණලදහ; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුපපාදධම්මා, නූපදිනාසුළුභාව ඇත්තාහ; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිපූජකය! මත්තකවිඡින්නෙනා, මුදුනසපනලද; තාලෝ, තල්රුක්තෙම; පුනවිරුළ්හියා, නැවතදලූලා නැගීමට; අභබ්බා, අභව්‍යයයි; එවමෙවඛෝ—පෙ—අනුපපාදධම්මාති, එවංවුත්තෙත, ඒමසේවදාළසාල්හි; සචකොනිගණ්ඨපුත්තෝ, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, කියයි;

එවං වුත්තෙ සචිත්තකො නිගණ්ඨ පුත්තෙත්‍ථ භගවන්තං එතදවොච අච්ඡරියං භො ගොතම අබ්භුතං භො ගොතම යාව චිදං භොතො ගොතමස්ස එවං ආසජ්ජ ආසජ්ජ වුච්චමානස්ස උපනීතෙහි උපනීතෙහි වචනපථෙහි සමුදාචරියමානස්ස ඡවිවණ්ණං වෙව පරියොදයති—මුඛවණ්ණං ච විප්පසීදති යථා තං අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස අභිජානාමහං භො ගොතම පූරණං කස්සපං වාදෙන වාදං සමාරභිතා සො පි හි මයා වාදෙන වාදං සමාරද්ධො අඤ්ඤෙන අඤ්ඤං පටිචරි බහිද්ධා කථං අපනාමෙසි කොපඤ්ච දොසඤ්ච අප්පච්චයඤ්ච පාතුකාසි භොතො ඛො පන ගොතමස්ස එවං ආසජ්ජ ආසජ්ජ වුච්චමානස්ස උපනීතෙහි උපනීතෙහි වචන පථෙහි සමුදාචරියමානස්ස ඡවිවණ්ණංවෙව පරියොදයති මුඛවණ්ණං ච විප්පසීදති යථා තං අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස,

අභි ජානාමහං භොතගොතම මක්ඛලිං ගොසාලං—පෙ— අජිතං කෙස කම්බලිං — පකුධං කච්චායනං — සඤ්ඤං බෙලට්ඨි

භොගොතම, භවත්ගෞතමයාතනි ! අච්ඡරියං, ආශ්චර්‍යම්; භොඅගාතම, භවත්ගෞතමයානෙනි ! අබ්භූතං, පෙරනොවූ විරූය; යාවච්චිදං, යම්තාක්; එවං, මෙසේ; ආසජ්ජආසජ්ජ, ගටගටා, වුච්චමානස්ස, කියනුලබන්නාවූ; උපනීතෙහි උපනීතෙහි, එලවඵලවාකියනලද; වචනපථෙහි, වචනවලින්; සමුදාචරියමානස්ස, ව්‍යවහාරකරණුලබන්නාවූ; භොතොගොතමස්ස, භවත්ගෞතමයින්ගේ; ඡවිවණ්ණංවෙව, ශරීරවර්ණයද; පරියොදයති, බබලයි; මුඛවණ්ණංව, මුඛවර්ණයද; විප්පසීදති, පහදියි; අරහතො, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධස්ස, සම්‍යක්සම්බුදු කෙනෙකුට; යථාතං, යම්සේනම්එසේයි; භොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනි! අහං, මම; පූරණංකස්සපං, පූරණකාශ්‍යප යාව; වාදෙන, වාදඵලයෙන්; වාදං, වාදය; සමාරභිතා, ආරොපණයකළා; අභිජානාමි, දනිමි; සොහි, හෙතෙම්වනාහි; මයා, මාවිසින්; වාදෙන, වාදඵලයෙන්; වාදං, වාදය; සමාරද්ධො, පටන්ගන්නාලද්දේ; අඤ්ඤෙන, අන්‍ය කථාවකින්; අඤ්ඤං, අන්‍යකථාවක්; පටිචරිකෙළේය;

කථං, කථාව; බහිද්ධා, පිටතට; අපනාමෙසි, නැමීය; කොපංච, කොපයද; දොසඤ්ච, වෛෂයද; අප්පච්චයඤ්ච, නොසතුටද; පාතු අකාසි, පහළකොළේය; එවං, මෙසේ; ආසජ්ජ ආසජ්ජ; ගටගටා;

පුත්තං — නිගණ්ඨං නාතපුත්තං වාදෙන වාදං සමාරභිත්වා සොපිහි මයා වාදෙන වාදං සමාරද්ධෝ අඤ්ඤේ අඤ්ඤේ පටිවරි බහිද්ධා කථං අපනාමෙසි කොපං චදෙසං ච අප්පච්චයං ච පාතුකාසි හොතෝ ඛෝ පන ගොතමස්ස එවං ආසජ්ජ ආසජ්ජ වුච්චමානස්ස උපනීතෙහි උපනීතෙහි වචනපථෙහි සමුදාචරියමානස්ස ජීවිවණ්ණෝවෙව පරියෙදායති මුඛවණ්ණෝ විප්පසීදති යථා තං අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස,

---

වුච්චමානස්ස, කියනුලබන්නාවූ; උපනීතෙහි උපනීතෙහි, වෙතසමුත්තුවන ලද්දාවූ; වචනපථෙහි, වචනවලින්; සමුදාචරියමානස්ස, ව්‍යවහාර කරනුලබන්නාවූ; හොතෝ ගොතමස්ස, භවත්ගෞතමයන්ගේ; ජීවිවණ්ණෝ, ශරීරවර්ණයද; පරියොදායති, බබලයි; මුඛවණ්ණෝව, මුඛවර්ණයද; විප්පසීදති, පහදියි; අරහතෝ, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධස්ස, සම්‍යක්සම්බුදුකෙනෙකුට; යථාතං, යම්සේනම් එසේයි; හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනී! මකඛලිංගොසාලං, මක්ඛලිගොසාලයාද— අජිතංකෙස කම්බලිං, අජිතකෙස කම්බලිද;—පකුධංකච්චායනං, පකුධකාත්‍යායනයද; සඤ්ඤං බෙලට්ඨපුත්තං, සඤ්ඤයබෙලට්ඨපුත්‍රද; — නිගණ්ඨංනාතපුත්තං, නිගණ්ඨනාථපුත්‍රද;—ප – සම්මාසම්බුද්ධස්ස,

හොගොතම, භවත් ගෞතමයානෙනී, ඝණ්ඩ, එබැවින්; මයං, අපි; ගච්ඡාම, යමු; මයං, අපි, බහුකිච්චා, බොහෝකාර්‍යඇත්තාහ; බහුකරණීයා ඉති, බොහෝකටයුතුඇත්තම්හයි; අග්ගිවෙස්සන, අග්නිවෛශ්‍යකය! එවං, නුඹ; යස්ස, යම්ක්සඳහා, මඤ්ඤසි, සුදුසුයයි හඟනෙහිද; ඉදානි, දැන්; කාලංඤ්ඤි, ඊට කාලයයි වදාළසේක, අථඛෝ, ඉක්බිති; සච්චකොනිගණ්ඨපුත්තෙනා, සච්චකනිගණ්ඨපුත්‍රතෙම, භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙසනාවට,

අභිනන්දිත්වා, සිහින් පිළිගනිමින් අභිනන්දයකොට; අනුමෝදිත්වා, වචනයෙන් ප්‍රශංසාකරමින් අනුමෝදන්ව; ආසනා උට්ඨාය, හුනස්නෙන්නැඟිට; පක්කාමිඤ්ඤි, ගියේයයි;;

භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින් මේ සච්චක නිගණ්ඨපුත්‍රයාහට බණවරක් පමණවූ චූළසච්චක සූත්‍රයද බණවර එකහමාරක් පමණවූ මේ මහාසච්චක සූත්‍රයද විදාරණලදි, මෙසේ බණවර දෙකහමාරක් පමණ නිමිල ධම්මය අසාත් මෙතෙම මාර්ගඵලයකට නො පැමිණියේය පැවිදි නොවූයේය, බුදුන්

භන්දෙ ව දුනි ම්යං හෝ ගොතම් ගවෂ්‍යාම් බ්හුකිච්වා මයං බ්හු කරණීයාති යසසදුනි තවං අගාරිවෙසසන කාලං මඤ්ඤසිති අථඛෝ සවවකෝ නිගණ්ඨපුත්තෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දිත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමීති

මහා සච්චක සූත්තං ඡට්ඨං (6.)(4.)

සරණ නෝ ගියේය;

එසේ නම් කුමක් හෙයින් සියල්ල දත් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ මොහුට ධම් දෙශනා කළසේක්ද යත්? අනාගතයෙහි වාස නාව පිණිසයි;

මගේ පිරිනිවීමෙන් පසු ලක්දිව බුදුසසුන් පිහිටි කල්හි එහි කුලගෙයක ඉපිද පැවිදිව ත්‍රිපිටකධරව විදසුන් වඩා සිවු පිළිසිඹියා සමග රහත්ව කලුබුඩරකඩින නම් මහ තෙර කෙනෙක් වන්නේය හි දැක වදුරා මෙසේ ධම්මය දෙශනා කළසේකි,

එසේ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දැකීම ලෙසම ලක්දිව සසුන් පිහිටි කල්හි මෙතෙම දෙවුලොවින් චුතව දඹදිණාගිරි විහාරයෙහි ගොචර ග්‍රාමයෙහි ඇමති කුලයක ඉපිද සුදුසු කල්හි පැවිදිව ත්‍රිපිටකධරව උපාධ්‍යායන් විසින් චොදිතව විදසුන් වඩා මහරහත්ව රාජපූජිතව මහත් භික්ෂුසංඝයා පිරිවරා සැගිරි වෙහෙර වැඩවිසූයේය, එකල සඬාතිස්ස මහරජු පෙහෙවස් වෙසෙමින් රාජගිරිලෙණෙහි වෙසෙමින් උන්වහන්සේගේ ධම්මදෙශනාරම්භය උපසථායක භික්ෂුවක් ගෙන් දැන අප්‍රසිඬව එහි පැමිණ තුන් යම රාත්‍රිය මුලුල්ලෙහිම සිව ගෙණ කාලකාරාම සූත්‍ර ධම්මදෙසනාව අසා සාධුකාර දී නැවත අසනලද ප්‍රශ්නයන්ට ලැබුනු පිළිතුරින් වඩාත් සතුටුව මහරජවසින් ලඬකාරාජ්‍යය උන්වහන්සේට පුදනලදි- උන්වහන්සේත් නැවත දැහැමින් රජයකරවයි රජුටම එය පැවරිය, මෙසේ ලඬකා බුඬශාසනාම්බරයෙහි පූර්ණ චන්ද්‍රයා මෙන් බැබලී පසුව පිරිනිවිසේක—

මේ කාරණයදුක සම්බුදුරජාණන්වහන්සේ සච්චකපණ්ඩිතයා උදෙසා මෙතෙක් දීඝ ධම්ම දෙශනාවක් පැවැත්වියයි දතයුතු යි—

මහා සච්චක සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති පුබ්බාරාමේ මිගාරමාතුපාසාදේ, අථ ඛෝ සකෙකා දෙවානම්පියෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං ඨිතෝ ඛෝ සකෙකා දෙවානම්පියෝ භගවන්තං එතදවොච,

කිත්තාවතා නුඛෝ භන්තෙ භික්ඛු සංඛිත්තෙන තණ්හා සංඛය විමුත්තෝ හොති අච්චන්ත නිට්ඨෝ අච්චන්ත යොග කෙඛේම් අච්චන්ත බ්‍රහ්මචාරී අච්චන්ත පරියොසානෝ සෙට්ඨෝ

එවංමෙසුතං-ප-භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර; පුබ්බාරාමෙ, පූර්වාරාමනම්වූ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතුකම් ලද විසාඛා මහාඋපාසිකාව විසින් කරවනලද පහළෙහි; විහරති, වැඩවසනසේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; සකෙකා දෙවානම්පියෝ, සක්දෙව්රජතෙම;-ප-භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, සැළකෙළේය;

භන්තෙ, ස්වාමීනි, භික්ෂු, මහණතෙම; කිත්තාවතානුඛෝ, කෙපමණකින්; සංඛිත්තෙන, සංක්ෂෙපයෙන්; තණ්හාසංඛය විමුත්තෝ, තෘෂ්ණාක්ෂයසඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණය නිමිතිකොට කෙලෙසුන් ගෙන් මිදුනුසිත්ඇත්තේ; අච්චන්තනිට්ඨෝ, ක්ෂයව්‍යය සඞ්ඛ්‍යාත අන්තය ඉක්මවා සිටිහෙයින් අත්‍යන්තනම්වූ නිර්වාණ සඞ්ඛ්‍යාත නිෂ්ඨා ඇත්තේ; හෙවත් එකාන්ත නිෂ්ඨා ඇත්තේ; අච්චන්තයොගකෙඛේම්, නිත්‍යයෙන්සතරයෝගයෙන්මුක්තවූයේ; අච්චන්තබ්‍රහ්මචාරී, නිත්‍යබ්‍රහ්මචරියා ඇත්තේ; අච්චන්තපරියොසානෝ, සතතයෙන් කෙළවර ඇත්තේ; දෙවමනුස්සානං දෙවිමිනිසුන්ට; සෙට්ඨොහොති, ශ්‍රෙෂ්ඨවේදැයි;

යම් භික්ෂුකෙණෙක් තෘෂ්ණාක්ෂය සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණය නිමිතිකොට කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදේද එම පුද්ගල ප්‍රතිපදාව සංක්ෂෙපයෙන් දෙශනා කරවයි විවාළේය, කුමක් හෙයින් වහාම මෙය දැන ගනු කැමැති විද යත්; දෙවෙනුතෙම උයන් කෙළි පිණිස පිටත්වූයේ උයන් දොරදී මේ ප්‍රශ්නය වැටහී කාම සැපයෙන් ප්‍රශ්නය අමතකවී මට ප්‍රථම වාරය ප්‍රශ්නාර්ථය දැන කැවත උයන් ක්‍රීඩා කරමිසි පිරිවර පිරිස එහම නවත්වා බුදුන්වෙත පැමිණ උයන්කෙළියට වහාම යනුකැමැත්තේ තුරිතව මේ ප්‍රශ්නය විවාළේය,

දෙවම්මනුස්සානනති ඉධ දෙවානඤ්ඤ භික්ඛූනෝ සුතං හොති සබ්බ ධම්මා නාලං අභිනිවෙසායාති,

එවමෙතං දෙවානම්පි භික්ඛූනෝ සුතං හෝති සබ්බ ධම්මා නාලං අභිනිවෙසායාති සෝ සබ්බං ධම්මං අභි ජානාති සබ්බං ධම්මං අභිඤ්ඤාය සබ්බං ධම්මං පරි ජානාති සබ්බං ධම්මං පරිඤ්ඤාය යං කිඤ්චිවේදනං වෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා සෝ තාසු වේදනාසු අනිච්චානුපස්සී විහරති

දෙවානම්පි, දෙවෙහුය; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛූ නෝ, මහණවිසින්; සබ්බධම්මා, සියලු පංචස්කන්ධායතන අෂ්ටාදශධාතුයන මොහු; අභිනිවෙසාය; තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිවශයෙන් ඇතුළත්වගැණීමට; නාලං, සුදුසු නොවේයයි: සුතංහොති, අසනලද්දේවේද; කුමක් හෙයින් නුසුදුසුදයත්? ගත් ආකාර යෙන් නොසිටිනහෙයිනි; නිත්‍යයයිගත් රූපාදිය අනිත්‍ය බව ම පැමිණීම ධර්මතාවකි, සැපයයිගත්තේ නමුදු දුකටම පැමිණෙයි; ආත්මයයි ගත්තේ නමුදු අනාත්ම සවභාවයටම පැමිණෙයි, එහෙයින් අභිනිවෙසයට සුදුසු නොවෙයි,

දෙවානම්පි, දෙවෙහුය, සබ්බධම්මා, සියලු පංචස්කන්ධාදී ධර්මයෝ; අභිනිවෙශාය, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින් ඇතුළත්විමට නුසුදුස්ස; නාලංහුති, ප්‍රමාණනොවේයයි; භික්ඛූනෝ, භික්ෂුවවිසින්; එවං, මෙසේ; එතං, මේකාරණය; සුතංහොති, අසනලද්දේවෙයි: සෝ, හෙතෙම; සබ්බංධම්මං, සියලුපංචස්කන්ධාදීධර්මය; අභිජානාති, අනිත්‍ය දුඃඛ අනාත්මවශයෙන් ඥතපරිඥාවෙන්දනී; සබ්බංධම්මං, සියලුධර්මය; අභිඤ්ඤාය, දැන; සබ්බංධම්මං සියලුධර්මය; පරිජානාති, එසේම තීරණපරිඥාවෙන්දනී; සබ්බං ධම්මං, සියලුධර්මය; පරිඤ්ඤාය, තීරණවශයෙන්දැන; සුඛංවා, සැපවූහෝ; දුක්ඛංවා, දුක්වූහෝ; අදුක්ඛමසුඛංවා, උපෙක්ෂාසහ ගතවූද; වෙදනං, ප්‍රත්විඥානයෙන් යුක්තවූද යම්කිසිසවල්ප මාත්‍රවූවෙදනාවක් නමුත්; වේදෙති, විඳියි; සෝ, හෙතෙම; තාසුවෙදනාසු, ඒ වෙදනාවන් විෂයෙහි; අනිච්චානු පස්සී, අනිත්‍යානුදර්ශීව; විහරති, වාසයකෙරෙයි; මෙයින්අරූපපරි ග්‍රහය දක්වනලදි, මෙහිලා උත්පාදවිනාශාදියෙන් පංචස්කන්ධ යෝ අනිත්‍යයහ, පංචස්කන්ධයන් ක්ෂයව්‍යය වශයෙන් දක්නා නුවණ අනිත්‍යානුදර්ශීනයයි; එම්ඥානයෙන් යුක්ත පුද්ගලයා අනිත්‍යානුදර්ශිතම්,

විරාගානුපස්සී විහරති නිරෝධානුපස්සී විහරති පටිනිස්සග්ගානු
පස්සී විහරති සෝ තාසුවෙදනාසු අනිච්චානුපස්සී විහරතෙතා
විරාගානුපස්සී විහරතෙතා නිරෝධානුපස්සී විහරතෙතා පටි
නිස්සග්ගානුපස්සි විහරතෙතා නව කිංචි ලොකෙ උපාදියති
අනුපාදියං න පරිතස්සති.

අපරිතස්සං පච්චත්තඤ්ඤෙවඋ පරිනිබ්බායති ඛීණාජාති වුසිතං
බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති
එත්තාවතා ඛෝ දෙවානම්පි භික්ඛු සංඛිත්තෙන තණ්හා
සංඛය විමුත්තෙතා හොති අච්චන්ත නිට්ඨා අච්චන්ත යොග
කෙඛේ අච්චන්ත බ්‍රහ්මචාරි අච්චන්ත පරියොසානො සෙට්ඨා
දෙවමනුස්සානන්ති.

විරාගානුපස්සී, විරාගයඅනුවදකින්නේ; මෙහිඛයවිරාගය අත්‍ය
න්තවිරාගය වශයෙන් දෙකෙකි; සංඝකාරයන්ගේ ක්ෂයභාව
යද ක්ෂයවශයෙන් දක්නා විදර්ශීනාවද ක්ෂය විරාගයයි; නිර්‍ෝ
ණය අත්‍යන්තවිරාගයයි; විරාගවශයෙන් දක්නා මාර්ගඥනය
විරාගානුපස්සනානම්; ඒදෙකින්යුත් පුද්ගලයා විරාගානුපස්සී
නම්, නිරෝධානුපස්සී, නිරෝධයඅනුවදකින්නේ; නිරෝධයද
ඛයනිරෝධ අවච්චන්තනිරෝධ වශයෙන් දෙයාකාරයකි, පටි
නිස්සග්ගානුපස්සී, දුරලීම්අනුවදක්නේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි;
මෙයපරිච්චාගවොස්සග්ගය පක්ඛන්දනවොස්සග්ගයයි දෙපරිදි
වෙයි; පරිච්චාගවොස්සග්ගයනම් විදර්ශීනාවයි; පක්ඛන්දනවො
ස්සග්ගයනම් මාර්ගයයි; සඤ්ඤයන්ද කෙලෙසුන්ද දුරුකරණ
හෙයින් පරිච්චාගවොස්සග්ගනම්, නිර්‍ෝණධාතුවෙහි සිතපැණ
සිටිනහෙයින් පක්ඛන්දනවොස්සග්ගනම්, සෝ, හෙතෙම තාසු
වෙදනාසු, ඒවෙදනාවන්හි; අනිච්චානුපස්සී, අනිත්‍යානුදර්ශීව;
විහරතෙතා, වාසය කරන්නේ;—ප—ලොකෙ, ලොකයෙහි;
කිඤ්චි, කිසියම්සංඝකාරයක්; නවඋපාදියති, නොගණ්හියි; අනු
පාදියං, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිවශයෙන් නොගන්නේ; න පරිතස්සති,
තෘෂ්ණාවශයෙන් තැතියනොවෙයි;

අපරිතස්සං, තැතියනොවන්නේ; පච්චත්තංඑව, ඉහාත්මභාවයහිම;
පරිනිබ්බායති, ක්ලේශපරිනිර්‍ෝණයකෙරෙයි; ජාති, ජාතිතොම;
ඛීණා, ක්ෂයවිය; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරියාව; වුසිතං, වැසනිම,
වනලදි; කරණීයං, සිවුමගින්කටයුතු; කතං, කරණලදි; ඉත්ථ
ත්තාය, මේ පංචස්කන්ධය පිණිස; අපරං, අනිකක්; නඉත්ථ,
නැත්තේයයි; පජානාති, දනියි, දෙවානම්පි, දෙවෙන්ද්‍රය;
එත්තාවතාඛො, මෙපමණින්; භික්ඛු—ප—දෙවමනුස්සානං, දෙවි
මිනිසුන්ට; සෙට්ඨොඉති, ශ්‍රෙෂ්ඨයයිකියනුලැබේ;

අථඛෝ සකෙකා දෙවානම්පියෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා තත්ථෙවන්තරධායි තෙන ඛෝ පන සමයෙන මහා මොග්ගල්ලානෝ භගවතෝ අවිදූරෙ නිසින්නෝ හොති. අථ ඛෝ ආයස්මතෝ මහා මොග්ගල්ලානස්ස එතදහොසි කින්නු ඛෝ සෝ යක්ඛෝ භගවතෝ භාසිතං අභිසමෙච්ච අනුමොදි උදාහු නෝ යන්නූනාහං තං යක්ඛං ජානෙය්‍යං යදිවා සෝ.

යක්ඛෝ භගවතෝ භාසිතං අභිසමෙච්ච අනුමොදි යදිවා නොති. අථ ඛෝ ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානෝ සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසෝ සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය එවමෙව පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතු

අථඛෝ, ඉක්ඛිති; සකෙකා දෙවානම්පියෝ, සක්දෙව්රජ තෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙසනාව; අභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනයකොට; අනුමොදිත්වා, අනුමෝදන්ව; භගවන්තං, බුදුන්; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; පදක්ඛිණංකත්වා, පැද කුණුකොට; තත්ථෙව, එහිම; අන්තරධායි, අතුරුදන්විය; තෙන ඛෝපන සමයෙන, එකල්හි; මහාමොග්ගල්ලානෝ, මහාමෞද්ග ල්‍යායනසථවිරතෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; අවිදූරෙ, නොදුරෙහි; නිසින්නෝහොති, හුන්නේවෙයි, අථඛෝ; ඉක්ඛිති; ආයස්මතෝ මහාමොග්ගල්ලානස්ස, මහාමෞද්ගල්‍යා යනසථවිරයන්වහන්සේට; එතං, මේසිත; අහොසි, පහළවිය; කින්නූඛෝ, කිමේක්දෝ; සොයක්ඛෝ, ඒයක්ෂතෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙසනාව; අභිසමෙච්ච, දැන; අනුමොදි, අනුමෝදන්විද; උදාහු, නොහොත්; නෝ, නොවේදැයි; යං, යම්හෙයකින්; සොයක්ඛෝ, ඒඅමනුෂ්‍යතෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, භාසිතය; අභි සමෙච්ච, දැන; අනුමොදී, අනුමෝදන්විද; උදාහු, නොහොත්; නෝ, එසේනොවේදැයි; තංයක්ඛං, ඒයක්ෂයා; ජානෙය්‍යං, දන්නෙමිතම්; නූනඉති, මැනවැයි;

අථඛෝ, ඉක්ඛිති; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානෝ, මහාමෞද්ගල්‍ය යනමහාසථවිරතෙම; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේ; බලවාපුරිසෝ, ශක්තිමත්පුරුෂයක්තෙම; සම්මිඤ්ජිතං, හකුලනලද; බාහං, අත; පසාරෙය්‍යවා, දිගුකරන්නේද; පසාරිතං, දිගුකළ; බාහං, අත; සම්මිඤ්ජෙය්‍යවා, හකුලන්නේද; එවංඑව, මෙලෙසඇඟිල්ල

පාසාදෙ අන්තරහිතො දෙවෙසු තාවතිංසෙසු පාතුරහොසි තෙ නඛො පන සමයෙන සක්කො දෙවානමින්දො එක පුණ්ඩරිකෙ උය්‍යානෙ දිබ්බෙහි පංචහි තූරියසතෙහි සමප්පිතො සමඞ්ගී භූතො පරිවාරෙති අද්දසා ඛො සක්කො දෙවාන මින්දො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං දූරතොව ආගච්ඡන්තං දිස්වාන තානි දිබ්බානි පංචතූරියසතානි පටිපණාමෙත්වා යෙනායස්මා මහාමොග්ගල්ලානො තෙනුපසඞ්කම්. උපසංකමිත්වා ආයස්මන්තං මහා මොග්ගල්ලානං එතදවොච, එහි ඛො මාරිස මොග්ගල්ලාන සවාගතං මාරිස මොග්ගල්ලාන චිරස්සං ඛො මාරිස මොග්ගල්ලාන ඉමං පරියාය මකාසි යදිදං ඉධාගමනාය නිසීද. මාරිස මොග්ගල්ලාන ඉදමාසනං පඤ්ඤත්තන්නන්හි. නිසීදි ඛො ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානො පඤ්ඤත්තෙන ආසනෙ සක්කො පි ඛො දෙවානමින්දො අඤ්ඤතරං නීචං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො සක්කං දෙවානමින්දං ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො එතදවොච

කින්; පුබ්බාරාමෙ, පූර්‍වාරාමනම්වූ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතෘප්‍රාසාදයෙහි; අන්තරහිතො, අතුරුදන්වූයේ; තාවතිංසෙසුදෙවෙසු, තව්තිසාදෙව්යන්අභිමුඛයෙහි; පාතුරහොසි, පහළවිය; තෙනඛොපනසමයෙන, එකල්හි; සක්කොදෙවානමින්දො, සක්දෙව්රජතෙම; එකපුණ්ඩරිකෙඋය්‍යානෙ. එතම් උයනෙහි; දිබ්බෙහි, දිව්‍යමයවූ; පඤ්චතූරියසතෙහි, පඤ්චික තූර්‍යීසහස්‍රයකින්; සමප්පිතො, උපගතවූයේ; සමංගීභූතො, යුක්තවූයේ; පරිවාරෙති, ඉන්ද්‍රියයන්හසුරුවයි; සක්කොදෙවානමින්දො, සක්දෙව්රජතෙම, දූරතොඑව, දුරසිටම; ආගච්ඡන්තං, එන්නාවූ, ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං, මහාමෞද්ගල්‍යායන සථවිරයන්; දිස්වාන, දැක; තානි, ඒ; දිබ්බානි පඤ්චතූරියසතානි, පඤ්චිකතූර්‍යීසහස්‍රයක; පටිපණාමෙත්වා, සථවිරයන් වහන්සේට ගෞරවවශයෙන් නවත්වා; යෙන —ප—එතදවොච, මාරිසමොග්ගල්ලාන, නිදුකමෞද්ගල්‍යායන සථවිරයන්වහන්ස! එහිඛො, මෙහිවඩින්නුමැනව්; මාරිස මොග්ගල්ලාන, නිදුකමෞද්ගල්‍යායනසථවිරයන්වහන්ස! සවාගතං, යහපත්ගමනක්වේවා; මාරිසමොග්ගල්ලාන, නිදුක මෞද්ගල්‍යායනසථවිරයන්වහන්ස! චිරස්සං, බොහෝකලකින්; ඉධාගමනාය, මෙහිවැඩීමපිණිස; ඉමංපරියායං, මේවාරය; අකාසි, කෙළේය; මාරිසමොග්ගල්ලාන, පින්වත්මෞද්ගල්‍යායන සථවිරයන්වහන්ස! ඉදංආසනං, මේආසනය; පඤ්ඤත්තං, පණවනලදි-නිසීද, වැඩහිඳුන්නුමැනව්—

යථා කථං පන තේ තොසිය භගවා සංඛිත්තේන තණ්හා සංඛය විමුත්තිංඅභාසි සාධුමයම්පි එතිස්සා කථාය භාගිතො අස්සාම සචණ්ඩා යාචි මයං ඛො මාරිස මොග්ගල්ලාන බහුකිච්චා මයං බහුකරණීයා අපෙපන සකෙන කරණීයෙන අපි ච දෙවානං එව තාවතිංසානං කරණීයෙන අපිව මාරිස මොග්ගල්ලානසුස්සුතංයෙව හොති සුග්ගහිතං සුමනසිකතං සුපධාරිතං යන්නා ඛිපමෙව අන්තරධායති භූතපුබ්බං මාරිස මොග්ගල්ලාන දෙවාසුරසංගාමො සමුපබ්බුළ්හො අහොසි තස්මිං ඛො

ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානො, මහාමොදග්ගල්ලායන සට්ඨිරයන් වහන්සේ; පඤ්ඤත්තෙතආසනෙ, පණවනලද අස්නෙහි; නිසිදි, වැඩහුන්නේය; සකෙකාදෙවානම්ඉන්ද්‍රෙපඛො, ශක්‍රදෙවෙන්ද්‍ර තෙමේද; අඤ්ඤතරං එක්තරා; නිවංආසනං, මිපිඅස්නක්; ගහෙත්වා, ගෙණ; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නිසිදි, හුන්නේය, එකමන්තං, එකත්පසෙක, නිසින්නං ඛො, හුන්නාවූ; සක්‍යෂං දෙවානම්ඉදං, ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයාට; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානො, මහාමොදග්ගල්ලායන සට්ඨිරතෙම; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය;-කොසිය, කොසියගොත්‍රඇති දෙවෙන්ද්‍රය; යථාකථම්පන, යම්සේකෙසේවනාහි; භගවා භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සංඛිත්තෙන, සංක්‍ෂෙපයෙන්; තණ්හා, සංඛයවිමුත්තිං, තෘෂ්ණාක්‍ෂයවිමුක්තිය; අභාසි, කීයේද; මයම්පි, අපිදු; එතිස්සාකථාය මේකථාවගේ; සචණ්ඩා, ඇසීමට, භාගිතො අස්සාම, කොටස්කාරයෝවෙමුනම්; සාධු, මැනවි; මාරිසමොග්ගල්ලාන, නිදුකමොදග්ගල්ලායනයන්වහන්ස! මයං, අපි; බහුකිච්චා බොහෝකෘත්‍ය ඇත්තම්හ; මයං, අපි; බහුකරණීයා, බොහෝකවයුතුඇත්තම්හ; අපෙපන, සවලපවූ; සකෙන කරණීයෙන, සැකියකවයුතුවලින්ද; අපිව, යලිත්; තාවතිංසානං දෙවානං, තව්තිසාවැසිදෙවියන්ගේ; කරණීයෙන, කවයුතුවලින්ය; මාරිස මොග්ගල්ලාන, නිදුකමොදග්ගල්ලායනයන්වහන්ස, තො, අපවසින්; යං, යමක්; සුස්සුතං එව හොසි, මනාවඅසනලද්දේවේද; සුග්ගහිතං,මනාවඉගෙණගන්නාලද්දේද;සුමනසිකතං,මනාව මෙනෙහිකරණලද්දේද; සුපධාරිතං,මනාවදරණලද්දේද,එය;ඛිපං එව, වහාම; අන්තරධායති, අතුරුදහන්වෙයි; මාරිසමොග්ගල්ලාන, නිදුකමොදග්ගල්ලායනයන්වහන්ස, භූතපුබ්බං, පෙරවූව කාකියම්, දෙවාසුරසඞ්ගාමො, දෙවදානවයුද්ධය; සමුපබ්බුළ්හො එළඹසිටියේය; මාරිසමොග්ගල්ලාන, පින්වත්මොදග්ගල්ලානයෙනි, තස්මිංසඞ්ගාමෙ, ඒයුද්ධයෙහි; දෙවා, දෙවියෝ; ජිනිංසු,

පන්මාරිස මෝග්ගල්ලානසංග්‍රාමෙ දෙවා විජිනිංසු අසුරා පරා
ජිනිංසුසෙ ඛො අහං මොග්ගල්ලාන තං සංග්‍රාමං අභි විජිනිත්වා
විජිත සඞ්ගමො තතො පටි නිවත්තිත්වා,

වෙජයන්තං නාම පාසාදං මාපෙසිං වෙජයන්තස්ස ඛො පන
මාරිස මොග්ගල්ලාන පාසාදස්ස එකසතං නියුහං * එකමෙ
කස්මිං නියුහෙ සත්ත කූටාගාර සතානි එකමෙකස්මිං කූටා
ගාරෙ සත්තසත්ත අච්ඡරාසෙ, එකමෙකිස්සා අච්ඡරාය සත්ත
සත්ත පරිවාරිකාසෙ, ඉවෙච්ඡ්‍යාසි නො ත්වං මාරිස මොග්ග
ල්ලාන වෙජයන්තස්ස පාසාදස්ස රාමණෙය්‍යකං දට්ඨුන්ති අධිවා
සෙසි ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො තුණ්හීභාවෙන අථ
ඛො සක්කා ච දෙවානමින්දෙ වෙස්සවණෙ ච මහාරාජා
ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං පුරක්ඛත්වා යෙන වෙජය
න්තා පාසාදෙ තෙනුපසඞ්කමිංසු අද්දසාසුංඛො සක්කස්ස දෙවා
නමින්දස්ස පරිවාරිකාසෙ ආයස්මන්තඤ්ච මහාමොග්ගල්ලානං

දිනුහ; අසුරා' අසුරසේ'; පරාජිනිංසු, පැරදුනාහ; මාරිස; මොග්ගල්ලාන, පින්වත්මෞද්ගල්‍යායනය; සොඛොඅහං, ඒමම වනාහි;තංසඞ්ගාමං, ඒයුද්ධය; අභිවිජිනිත්වා, දිනා;

විජිතසඞ්ගාමෙ, දිනූසංග්‍රාමඇත්තේ; පටිනිවත්තිත්වා, නැවතී; වෙජයන්තංනාම, වෛජයන්තනම්; පාසාදං, පහයක්; මාපෙසිං, මැවීමි, මාරිසමොග්ගල්ලාන, නිදුකමෞද්ගල්‍යායනයෙනි! වෙජයන්තස්සපාසාදස්ස, වේජයන්ත්පහයෙහි; එකසතංනියුහං, වාරයියකි; එකමෙකස්මිංනියුහෙ, එකඑකපිටටනික්මුනුවාර සමිපයෙහි; සත්තකූටාගාරසතානි, කුළුගෙවල්සත්සියයකි; එක මෙකස්මිංකූටාගාරෙ, එකඑකකුළුගෙයි; සත්තසත්තඅච්ඡරාසෙ දිව්‍යප්සරාසත්සත්දෙනෙක්වෙත්; එකමෙකිස්සා අච්ඡරාය, එකඑකදිව්‍යප්සරාවට; සත්තසත්තපරිවාරිකාසෙ, පිරිවරසත්දිනු සත්සත්දෙනවෙති, මාරිසා-ත්වං, නුඹ; වෙජයන්තස්සපාසාදස්ස වෛජයන්තප්‍රාසාදයාගේ; රාමණෙය්‍යකං, රමණීයභාවය; දට්ඨුං දකින්ට, ඉවෙච්ඡ්‍යාසි නු, කැමැත්තෙහිද; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානො, මහාඍමෞද්ගල්‍යායනස්ථවිරයන්වහන්සේ; තුණ්හී භාවෙන, නිශ්ශබ්දභාවයෙන්; අධිවාසෙසිඛො, ඉවසුසේමැයි; අථඛො, ඉක්බිති; සක්කොදෙවානමින්දොව, සක්දෙවිරජුද; වෙස්සවණොමහාරාජාව, වෙසවුණුමහරජුද; ආයස්මන්තං මහා මොග්ගල්ලානං, මහමුගලන්තෙරණුවන්; පුරක්ඛත්වා, පෙරටු

---

* එකාසතංනියුහසතං, මූ ×

දූරතොව ආගච්ඡන්තං දිසවාන ඔත්තපපමානා හිරියමානා සකං සකං ඔවරකං පවිසිංසු සෙය්‍යථාපි නාම සුණිසා සසුරං දිසවා ඔත්තපති හිරියති එවමෙවං සක්කස්ස දෙවානම් න්දස්ස පරිවාරිකායො ආයස්මන්තං මහා මොග්ගල්ලානං දිසවා ඔත්තපපමානා හිරියමානා සකං සකං ඔවරකං පවිසිංසු,

අථඛො සක්කො ච දෙවානම්න්දො වෙස්සවණො ච මහාරාජා ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං. වෙජයන්තෙ පාසාදෙ. අනුවඩ්ඪකමාපෙන්ති. අනුවිවරාපෙන්ති ඉදම්පි මාරිස මොග්ගල්ලාන පස්ස වෙජයන්තස්ස පාසාදස්ස. රාමණෙය්‍යකං ඉදම්පි මාරිස මොග්ගල්ලාන පස්ස වෙජයන්තස්ස පාසාදස්ස රාමණෙය්‍යකන්ති. සොහන්දිං ආයස්මතො කොසියස්ස යථාතං පුබ්බ කතපුඤ්ඤස්ස මනුස්සාපි. කිඤ්චිදෙව රාමණෙය්‍යකං දිසවා.

කොට; වෙජයන්තොපාසාදෙ, විජයොත්පහය; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමිංසු, එළඹියාහුය, සක්කස්සදෙවානම්න්දස්ස, සක්දෙවිඳුගේ; පරිවාරිකායො, පාද පරිවාරිකාස්ත්‍රීහුතුමූ; දූරතොඑව, දුරින්ම, ආගච්ඡන්තං, එන්නාවූ; ආයස්මන්තංමහාමොග්ගල්ලානං, මහාමෞද්ගල්‍යායන තෙරණුවන්; අද්දසාසුංඛො, දුටුවාහුමය; දිසවාන, දැක; ඔත්තපපමානා, බියවන්නාහු; හිරියමානා, ලජ්ජාවන්නාහු; සකංසකංඔවරකං, තමතමගබඩාවට; පවිසිංසු, පිවිසියාහුය; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; සුණිසා, මයඟහලිය; සසුරං, මයිල්හු; දිසවා, දැක; ඔත්තපපති, බියවේද;

හිරියති, ලජ්ජාවේද; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; සක්කස්ස දෙවානම්න්දස්ස—ප—අථඛො, ඉක්බිති; සක්කොදෙවානම්න්දොව, සක්දෙවිඳුද; වෙස්සවණොමහාරාජාව, වෙසවුණුමහරජුද; ආයස්මන්තංමහාමොග්ගල්ලානං, මහමුගලන්තෙරුන්; වෙජ යන්තපාසාදෙ, විජයොත්පහයෙහි; අනුවඩ්ඪකමාපෙන්ති, අනුව සක්මන්කරවත්; අනුවිවරාපෙන්ති, අනුවඅසුරුවත්; මාරිස මොග්ගල්ලාන, නිදුකමෞද්ගල්‍යායනය! වෙජයන්තස්සපාසා දස්ස, විජයොත්පහයෙහි; ඉදම්පිරාමණෙය්‍යකං, මේරමණීය භාවයද; පස්ස, බලනුමැනව; ඉදම්පි—ප—ආයස්මතොකොසි යස්ස, පින්වත්ශක්‍රයාට; ඉදං, මෙය; සොහති, හොබියි, පුබ්බ, පෙර; කතපුඤ්ඤස්ස, කළපින්ඇත්තෙකුට; යථාතං, යම්සේනම්එසේහි; කිඤ්චිදෙවරාමණෙය්‍යකං, කිසියම්රමණීය

ඒවමාහංසු. සොභතී වත භොදෙවානං තාවතීංසාභාති. තයිදං ආයස්මතො කොසියස්ස සොභති. යථා තං පුබ්බ කත පුඤ්ඤස්සාති. අථඛො ආයස්මතො මහා මොග්ගල්ලා නස්ස එතදහොසි. අති බාළ්හං ඛො අයං යක්ඛා පමත්තො විහරති. යන්නූනාහං ඉමං යක්ඛං සංවෙජෙය්‍යන්ති අථඛො ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානො තථාරූපං ඉඛ්ඛිසංඛාරං අභි සංකාසි යථා වෙජයන්තං පාසාදං පාදඞ්ගුඨකෙන සංකම්පෙසි සම්පකම්පෙසි සම්පවෙධෙසි.

අථ ඛො සක්කා දෙවානමින්දෙ වෙස්සවණෙ ච මහාරාජා දෙවා ච තාවතිංසා අච්ඡරිය අබ්භුත චිත්තා අහෙසුං අච්ඡරියං වත භො සමණස්ස මහිඞ්ඛතා මහානුභාවතා යත්‍රහි නාම දිබ්බං භවනං පාදඞ්ගුඨකෙන සඞ්කම්පෙස්සති සම්පකම්පෙස්සති සම්පවෙධෙස්සතී ති. අථ ඛො ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානො

භාවයක්; දිස්වා, දක්ඛාලද්දුවූ; මනුස්සාපි, මනුෂ්‍යයෝද; එවං, මෙසේ; ආහංසු, කියත්; දෙවානංතාවතිංසානං, තව්තිසාවැසි දෙවියන්ට; වත, එකාන්තයෙන්; සොභති, හොබියයි; තං ඉදං, ඒමේපහය; ආයස්මතොකොසියස්ස, පින්වත්ශක්‍රයාට; සොභති, හොබියි; පුබ්බ, කතපුඤ්ඤස්ස, පෙර කළපිණැත් තෙකුට; යථාතං, යම්සේනම්එසේයි; අථඛො, ඉක්බිත්; ආයස්මතො මහාමොග්ගල්ලානස්ස, මහමුගලන් තෙරණුවන්ට; එතංඅහොසි, මේඅදහසවිය; අයංයක්ඛා, මේයක්ෂතෙම; අති බාළ්හං, ඉතාදැඩිසේ; පමත්තොති, ඉතාමත්ව, විහරති, වෙසෙයි; අහං, මම; යං, යම්හෙයකින්; ඉමංයක්ඛං, මේයක්ෂයා; සං වෙජෙය්‍යං, සංවෙගයටපමුණුවන්නෙම්නම්; නූනඉති, ඉතා හෙහෙකැයිකියායි; අථඛො, ඉක්බිත්; ආයස්මාමහාමොග්ගල් ලානො, මහමුගලන්මහතෙරණුවෝ; යථා, යම්සේ; වෙජයන්තං පාසාදං, විජයොත්පහය; පාදඞ්ගුඨකෙන, පයමාපටගිල්ලෙන්; සංකම්පෙසි, කම්පාවිද; සම්පකම්පෙසි, අතිශයින්කම්පාවිද; සම්ප වෙධෙසි, වෙවුලූවේද; තථා, එසේ; ඉඛ්ඛිසංඛාරං, සෘඞ්යක්;

අභිසංකාසි, කෙළේය; අථඛො, ඉක්බිත්; සක්කාදෙවානමින්දෙ, සක්දෙව්රජතෙමේද; වෙස්සවණොමහාරාජා, ච, වෙස වුණුරජුද; තාවතිංසාදෙවාච, තව්තිසාවැසිදෙවියෝද; අච්ඡරි යබ්භුතචිත්තා, ආශ්චර්‍යඋදහනසිත්ඇත්තෝ; අහෙසුං, වූහ; මුගලන්මහතෙරණුවෝ ආපොකසිණයට සමවැද පහසපිහිටි

සක්කං දෙවානමින්දං සංවිගහං ලොමහට්ඨ ජාතං විදිත්වා සක්කං දෙවානමින්දං එතදවොච. යථා කතං පන තෙ කොසිය භගවා සංඛිත්තෙන තණ්හා සංඛය විමුත්තිං අභාසි සාධු මයම්පි එතිසස්ස කථාය භාගිනෙ අස්සාම සවණාය ති. ඉදහං මාරිස මොග්ගල්ලාන යෙන භගවා තෙනුපසංකම්ං උපසංකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසිං එකමන්තං ඨිතො ඛො අහං මාරිස මොග්ගල්ලාන භගවන්තං එතදවොච. කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ භික්ඛු සංඛිත්තෙන තණ්හා සංඛය විමුත්තො හොති. අඛවන්ත නිට්ඨා අවවන්ත යොගක්ඛෙමී. අවවන්ත බ්‍රහ්මචාරී අවවන්ත පරියොසානො සෙට්ඨා දෙවමනුස්සානන්ති—

එවං වුත්තෙ මාරිස මොග්ගල්ලාන භගවා මං එතද වොච ඉධ දෙවානමින්ද භික්ඛුනො සුතං හොති සබ්බ ධම්මා නාලං අභි නිවෙසායාති එවෙතං දෙවානමින්ද භික්ඛුනො සුතං හොති සබ්බ ධම්මා නාලං අභි නිවෙසායාති ඉසා

අවකාසය ජලයවේවායි ඉටාපහමුදුනට මාපවගිල්ලෙන් ගැසූ සේක, දියපිටතැබූපාත්‍රයක් අතින්ගැසුවිට යම්සේ කම්පාවේද එසේම කම්පාවිය එසින්දෙවියෝ ආශ්චය්‍යාද්භූත සිත් ඇත් තෝවූහ—

ඝත්‍රඤිනාම, යමෙක්වනාහී; දිබ්බංභවනං, දිව්‍යමයභවනය; පාදඞ්ගුඨකෙන, පයම්පටගිල්ලෙන්; සඞ්කම්පෙසසති, කම්පා කෙළේද; සම්පකම්පෙසසති, විශෙෂයෙන් කම්පාකෙළේද; සම්පවෙධෙසසති, වෙවුලුවූයේද, හො, පින්වත්නි! වත, එකාන්තයෙන්; සමණස්ස, ඒශ්‍රමණයාගේ; මහිඞ්ඛතා, මහත් සෘඞ්ඨිඇතිබව; මහානුභාවතා, මහත්ආනුභාවඇතිබව; අවජ් රියං, ආශ්චය්‍යයි; අථබ්බො, ඉක්බිති; ආයස්මාමහාමොග්ගල් ලානො, මහමුගලන්ස්ථවිරයන්වහන්සේ; සක්කංදෙවානමින්දං, සක්දෙවුරජු; සංවිග්ගං, වලිතවූවහු; ලොමහට්ඨජාතං, රොමොදග මයවූවහු; විදිත්වා, දැන; සක්කංදෙවානමින්දං, සක්දෙවුරජුට; එතං, මෙය; අවොච, කියේය, යථාකථං—ප—මනුස්සානන්ති;

එවංවුත්තෙ,—ප— එවංඑව, එපරිදිදන්ම; දෙවෙසුතාවතිං සෙසු, තව්තිසාදිව්‍යලොකයෙහි; අන්තරහිතෙ, අතුරුදන්වූයේ පුබ්බාරාමෙ, පූර්වාරාමනම්වූ; මිගාරමාතුපාසාදෙ, මිගාරමාතු

සබ්බං ධම්මං අභිජානාති සබ්බං ධම්මං අභිඤ්ඤාය සබ්බං ධම්මං පරිජානාති සබ්බං ධම්මං පරිඤ්ඤාය යං කිංචි වෙදනං වෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛම සුඛං වා සෝ තාසු වෙදනාසු අනිච්චානුපස්සී විහරති විරාගානුපස්සී විහරති නිරෝධානුපස්සී විහරති පටිනිස්සග්ගානුපස්සී විහරති සෝ තාසු වෙදනාසූ අනිච්චානුපස්සී විහරන්නෝ විරාගානුපස්සී විහරන්නෝ නිරෝධානුපස්සී විහරන්නෝ පටිනිස්සග්ගානුපස්සී විහරන්නෝ නව කිඤ්චි ලොකෙ උපාදියති අනුපාදියං න පරි තස්සති අපරිතස්සං පච්චත්තඤ්ඤව පරිනිබ්බායති ඛීණා ජාති වුස්සිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති එත්තාවතා ඛෝ දෙවා නමින්ද භික්ඛු සංඛිත්තෙන තණ්හා සංඛය විමුත්තෝ හොති අච්චන්ත නිට්ඨෝ අච්චන්ත යොගක්ඛෙමී අච්චන්ත බ්‍රහ්මචාරී අච්චන්ත පරියොසානෝ සෙට්ඨෝ දෙවමනුස්සානන්ති එවං ඛෝ මෙ මාරිස මොග්ගල්ලාන භගවා සංඛිත්තෙන තණ්හා සඞ්ඛය විමුත්තිං අභාසීති,

අථ ඛෝ ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානෝ සක්කස්ස දෙවානමින්දස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසෝ සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය එවමෙවං දෙවෙසු තාවතිංසෙසු අන්තරහිතෝ පුබ්බාරාමෙ මිගාරමාතුපාසාදෙ පාතුරහොසි අථ ඛෝ සක්කස්ස දෙවානමින්දස්ස පරිවාරිකායො අච්චරපකායෝ ආයස්මන්තං මහා මොග්ගල්ලානෙ සක්කං දෙවානමින්දං එතදවොචුං එසෝ නු තෙ මාරිස සෝ භගවා සත්ථාති තථෝ මේ මාරිසා සත්ථා සබ්‍රහ්ම චාරී මේ එසෝ ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානෝ නි ලාභා තෙ මාරිස,

---

පහයෙහි; පාතුරහොසි; පහළවිය; අථඛෝ, ඉක්බිති; සක්කස්සදෙවානමින්දස්ස, සක්දෙවිඳුගේ; පරිවාරිකායෝ, සත්‍රීහු; ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානෙ, මහමුගලන්මහතෙරණුවන්; අච්චරපකායෝ, බැහැරගියතොබෝකල්හි; සක්කංදෙවානමින්දං, සක්දෙවිඳුට; එතං, මෙය; අවොචුං, කිහු, මාරිස; නිදුකා නෙහි! ඇත, ඔබගේ; සත්ථා, ශාස්තෘවූ; සොභගවා, ඒභාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; එසොනු; මුන්වහන්සේදැයි; මාරිසා, නිදුකා නෙහි! නඛොමෙසත්ථා, මෙතෙම මාගේ ශාස්තෘන්වහන්සේ නොවෙයි; මෙ, මාගේ;

යස්සතෙ සබ්‍රහ්මචාරී එවං මහිද්ධිකො මහානුභාවො අහො නූන තෙ සො භගවා සත්ථාති අථ ඛො ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම් උපසංකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තංනිසින්නො ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො, භගවන්තං එතදවොච අභිජානාති නො භන්තෙ භගවා * අඤ්ඤතරඤ්ඤතරස්ස මහෙ සක්කස්ස යක්ඛස්ස සංඛිත්තෙන තණ්හා සඞ්ඛය විමුත්තිං අභා සිත්ථාති අභිජානාමහං මොග්ගල්ලාන ඉධ සක්කො දෙවානම්පති යෙනාහං තෙනුපසඞ්කම් උපසඞ්කම්ත්වා මං අභිවාදෙත්වා එක මන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං ඨිතො ඛො මොග්ගල්ලාන සක්කො දෙවානම්පති මං එතදවොච කිත්තාවතා නුඛො භන්තෙ භික්ඛු සංඛිත්තෙන තණ්හා සංඛය විමුත්තො හොති අච්චන්ත නිට්ඨො අච්චන්ත යොගක්ඛෙම් අච්චන්ත බ්‍රහ්මචාරී අච්චන්ත පරියොසානො සෙට්ඨො දෙවමනුස්සානන්ති එවං වුත්තෙ අහං මොග්ගල්ලාන සක්කං දෙවානම්පතිං එතදවොචං ඉධ දෙවානම්පති භික්ඛුනො සුතං හොති සබ්බෙධම්මා නාලං අභිනිවෙසායාති එවමෙතං දෙවානම්පති භික්ඛුනො සුතං හොති සබ්බෙධම්මා නාලං අභි නිවෙසායාති සො සබ්බං ධම්මං අභිජානාති සබ්බං ධම්මං අභිඤ්ඤාය සබ්බං ධම්මං පරිජානාති සබ්බං ධම්මං අභිඤ්ඤාය සබ්බං ධම්මං පරිජානාති සබ්බං ධම්මං පරිඤ්ඤාය යං කිඤ්චි වෙදනං වෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛම් සුඛං වා සො තාසු වෙදනාසු අනිච්චානු පස්සී විහරති විරාගානුපස්සී විහරති නිරොධානුපස්සී විහරති පටිනිස්සග්ගානුපස්සී විහරති සො තාසු වෙදනාසු අනිච්චානු

සබ්‍රහ්මචාරී, සබ්‍රහ්මසරුවු; ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ඉති, මහමුගලන්තෙරණුවොයසි; මාරිස, නිදුකානෙති; යස්සතෙ, යම්බදුඹුබඹුගේ; සබ්‍රහ්මචාරී, සබ්‍රහ්මචාරීතෙම; එවං, මෙසේ; මහිද්ධිකො, මහත්සෘද්ධිඇත්තේද; මහානුභාවො; මහත්ආනු භාවඇත්තේද; තෙ, ඒඹුබට; ලාභා, මහත්ලාභයෝසි; තෙ, නුඹගේ; සත්ථා, ශාස්තෘවූ, සො භගවා, යම්ඒභාග්‍යවත්තෙ මණක්වේද; අහොනූන, උත්වහන්සේගේ මහානුභාවය එකා නතයෙන් මහත්මැසි; ශක්‍රදෙවෙන්ද්‍රතෙමඝහිමියෙක්වූනමුත් මාගී බ්‍රහ්මචරියාවශයෙන්සලකාසමාන බ්‍රහ්මචාරියයිකීය;-ප-භන්තන, සවාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අඤ්ඤතරඤ්ඤතරස්ස, ලොකයෙහි ප්‍රසිඛවූවන්අතුරෙන් කෙනෙක්වූ; මහෙසක්‍යස්ස

---

* ආහුතඤ්ඤවඤ්ඤතරස්ස, මු—ඉං—

පසසී විහරතෙහා විරාගානුපසසී විහරතෙහා නිරොධානු
පසසී විහරතෙහා පටිනිසසගගානුපසසී විහරතෙහා නව කිඤඤ
ලොකෙ උපාදියති අනුපාදිඤං න පරිතසසති අපරිතසසං
පචචතතඤඤුව පරිනිබබායති,

ඛිණාජාති වුසිතං බ්‍රහමචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථ
තතායාති පජානාති එතතාවතා බො දෙවානමින්ද භිකඛු
සංඛිතෙතන තණහාසඛඛය විමුතෙතා හොති අචචනත නිටෙඨා
අචචනත යොගකෙඛමී අචචනත බ්‍රහමචාරී අචචනත පරියෙ
සානො සෙටෙඨා දෙවමනුසසානනති එවං බො අහං මොගග
ලලාන අභිජානාමි සක්කසස දෙවානමින්දසස සංඛිතෙතන
තණහා සංඛය විමුතතිං භාසිතාති

ඉදමවොච භගවා අත්තමනො ආයසමා මහා මොගගලලා
නො භගවතො භාසිතං අභිනන්දීති,

චුල තණහා සංඛය සුතතං සමතතං

මහෙශාක්‍යවු; යකඛසස, යක්‍ෂයෙකුට; සංඛිපතෙත, සංක්‍ෂෙප
යෙන්; තණහා සංඛය විමුතතිං,

තෘෂ්ණාක්‍ෂය විමුක්තියය; අභාසිත්ථ, කීයෙහි; අභිජානාතිනු
දැනවදුරන්තෙනිද; මොගගල්ලාන, මෞද්ගල්‍යායනය! ඉඩ; මේ
කල්හි; සකෙකා දෙවා නම්නෙ, සක්දෙව්රජතෙම, යෙන—ප—
අභිජානාම්, දනිම්,

මෙහිපළමුදැක්වූ" අඤඤතඤඤතරසස,, යනපදය ඉංග්‍රීසි සිංහල
මුද්‍රිතපොත්වල ආහුතඤඤුව අඤඤතරසසකියාද, තවත්සම
හරෙක ආහුරඤඤතරඤඤතරසසකියාද, ආහුතං ඤෙතර
ඤඤතරසස, කියාදඇත, අවුවායෙහි" සකෙකානි පඤඤතානං
අඤඤතරොයිකිහෙයින් අඤඤතඤඤතරසස,,යනුශුඛ පාඨයයි
සලකාමෙසේමඥෙදීමු—

ඉදමවොච—ප—අභිනන්දීති,

චුල තණහා සංඛය සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේසුතං, එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තෙන ඛොපන සම
යෙන සාතිස්ස නාම භික්ඛුනො කෙවට්ට පුත්තස්ස එව රූපං
පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං ඔහොති, තථාහං භගවතා ධම්මං
දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සං
සරති අනඤ්ඤනති, අසෙසාසුං ඛො සඔහුලා භික්ඛූ සාතිස්ස
කිරනාම භික්ඛුනො කෙවට්ට පුත්තස්ස එවරූපං පාපකං
දිට්ඨිගතං උපපන්නං, තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජා
නාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති
අථ ඛො තෙ භික්ඛු යෙන සාති භික්ඛු කෙවට්ට පුත්තො
තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට

එවං-ප-ආරාමෙ,තෙනඛොපනසමයෙන,එකල්හිවනාහි;කෙවට්ට පුත්තස්ස, කෙවතීපුත්‍රවූ; සාතිස්සනාමභික්ඛුනො, සාතිනම් භික්ෂුවට; පාපකං, ලාමකවූ; දිට්ඨිගතං, ශාස්වතදෘෂ්ටියක්; උපපන්නංහොති, උපන්නේවෙයි; යථා, යම්සේ; තංඑවඉදං විඤ්ඤාණං, ඒමේවිඥානයම; සන්ධාවති; භවයෙන්භවයට උතුප තිවශයෙන්දුවයි; සංසරති, හැසිරෙයි; අනඤ්ඤංඉති, අනි කක්නොවෙයි; අහං, මම; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; තථා, එසේ; දෙසිතං, දෙසනලදද; ධම්මං, ධර්මය; ආජානාමි, දනිමියි;

මේසාතිනම් භික්ෂුව අල්පශ්‍රැත ජාතක භාණකඅපණ්ඩිත යෙකි සර්ඥයන්වහන්සේ ජාතකධර්මය දෙශනාකොට එකල්හි මම වෙස්සන්තර රජවීම්, විධුරපණ්ඩිතවීම්, වෙසතුරුරජවීම්, යනාදීන් පූර්වාපරසන්ධි ගළපනු අසා මේරූප වෙදනා සංඥා සංස්කාරයෝ; ඒ ඒ භවයෙහිම බිඳී නිරුඬවෙති විඤ්ඤාණසන්ති ඛය වනාහි මෙලොවින් පරලොවවද පරලොවින් මෙලොවටද හැසිරෙන්, එමහයින්විඥානය සදාකාලිකයයි මිත්‍යාදෘෂ්ටියඋපනි;

අථඛො, ඉක්බිති; සඔහුලාභික්ඛු, දනව්වැසි බොහෝභික්ෂූහු; කෙවට්ටපුත්තස්ස; කෙවුල්පුත්‍රවූ; සාතිස්ස නාම භික්ඛුනො, සාතිනම්මහණහට; එවරූපං, මෙබඳුවූ; පාපකං—ප—අථ ඛො, ඉක්බිති; තෙභික්ඛු; ඒභික්ෂූහු; සාතිභික්ඛු; සාතිභික්ෂුව; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකමිංසු, එළ ඹියාහුය; සර්ඥයන්වහන්සේ විසින් විඥානය හෙතුප්‍රත්‍යයෙන් ඇතිව ප්‍රත්‍යය නැතිවීමෙන් නිරුඬවේයයි වදාරණලදි මේ

පුත්තං එතදවොචුං, සචවං කිරතේ ආවුසො සාති එව රූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නාං තථාගං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤන්ති,

එවං බ්‍යාඛො අහං ආවුසො භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤන්ති. අථඛො තෙ භික්ඛූ සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං එතසමා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙචෙතුකාමා සමනුයුඤ්ජන්ති සමනුගාහන්ති සමනුභාසන්ති මාඑවං ආවුසො සාති අවච, මාභගවන්තං අබභාවික්ඛි, නහි සාධු භගවතො

භික්ෂූතෙම සවීඥයන් වහන්සේ නොවදාළ වචනයක් කියා ජිනචක්‍රයට පහරදෙයි; සවීඥවෙස්සාරද්‍ය ඥානය වළක්වයි, අසන්නවූන්ට වරදවා කියයි; ආර්‍යාපථයෙහි සරසටවැටී මහ ජනයාට අනර්ථකරයි, එහෙයින් මොහු පඤ්ච බල ලැබ බල වත්වන්ට ප්‍රථම

මම්ලාමක දෘෂ්ටියෙන් වළක්වන්නෙමුයි ඇසුඇසූතැනින්මනික්ම ඔහුවෙතටගියාහුය;

උපසඞ්කමිත්වා—ප—අනඤ්ඤන්ති, යථා, යම්සේ; තංඑව ඉදං විඤ්ඤාණං, ඒ මේ විඥානය; සන්ධාවති, භවයෙන් භවයටයෙයි; සංසරති, හැසිරෙයි; අනඤ්ඤංඉති, අනිකක්නොවේඝයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේවිසින්; එවංවියඛො, එපරිද්දෙන්මෙන්; දෙසිතං, දෙසනලද; ධම්මං, ධර්මය; ආජානාමි, දනිමි;

අථඛො, ඉක්බිති; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; කෙවට්ටපුත්තං, කෙවුල් පුත්‍රවූ; සාතිංභික්ඛුං, සාතිනම්භික්ෂුව; පාපකා, ලාමකවූ; එතසමාදිට්ඨිගතා, මේමිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන්; විවෙචෙතුකාමා, වෙන් කරණ්නුකැමැත්තාහු; සමනුයුඤ්ජන්ති, අනුයොගවතවනඇමිවා රසි: සමනුගාහන්ති, කරුණුගන්වත්; සමනුභාසන්ති, කරුණු කියත්; ආවුසොසාති, ඇවැත්නිසාතියි! එවං, මෙසේ, මාඅවච, නඇමක්කියව; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; මාඅබභා විඤ්ඛි, අභිබවානොකියව; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; අබභක්ඛානං, අභිබවාකිම; නහිසාධු, නොමැනවි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; නහිඑවංවදෙය්‍ය, මෙසේනොවදුරන්නේය; සාති, සාතිය; අනෙකපරියායෙන, නොයෙක්ක්‍රමයෙන්; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; විඤ්ඤාණං, විඥානය;

අබ්භක්ඛානං, නහි භගවා එවං වදෙය්‍ය, අනෙක පරියායෙන හාවුසො සාති පටිච්චසමුප්පන්නං විඤ්ඤාණං වුත්තං භගවතා අඤ්ඤත්‍ර පච්චයා නත්ථි විඤ්ඤාණස්ස සම්භවොති, එවම්පිඛො සාති භික්ඛු කෙවට්ට පුත්තෙනා තෙහි භික්ඛූහි සමනුයුඤ්ජියමානො සමනුගාහියමානෙ සමනුභාසියමානෙ තදෙව පාපකං දිට්ඨිගතං ථාමසා පරාමස්ස අභිනිවිස්ස වොහරති, එවං බ්‍යාඛො අහං ආවුසො භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති; යතො ඛොතෙ භික්ඛු නාභක්ඛිංසු සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං එතසමා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙචෙතුං;

අථ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතද වොචුං සාතිස්සනාම භන්තෙ භික්ඛුනො කෙවට්ට පුත්තස්ස එව රූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං, තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං

පටිච්චසමුප්පන්නං, ප්‍රත්‍යයෙන්උපන්නෝයයි; පච්චයාඅඤ්ඤත්‍ර, ප්‍රත්‍යයෙන්තොරව; විඤ්ඤාණස්ස, විඥානයාගේ; සම්භවො, පහළවීමක්; නත්ථි, නැත; එවංපි, මෙසේද; තෙහිභික්ඛූහි, ඒභික්ෂූන්විසින්; සමනුයුඤ්ජියමානෙ, අනුයොගවතථනංවනු ලබන්නාවූ; සමනුගාහියමානෙ, කරුණුගන්වනුලබන්නාවූ; සමනුභාසියමානෙ, කරුණුකියනුලබන්නාවූ; සාතිභික්ඛු, සාතිනම්මහණතෙම; පාපකං, ලාමකවූ; තංඑවදිට්ඨිගතං, ඒමිථ්‍යාදෘෂ්ටියම; ථාමසා, දෘඪිශක්තියෙන්; පරාමස්ස, ආමිශ්‍රණයකොට; අභිනිවිස්ස, ඊටප්‍රවිෂ්ටවම; වොහරති, ව්‍යවහාර කෙරෙයි; එවං—ප—යතො ඛො, යම් හෙයකින්; තෙහිභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; කෙවට්ටපුත්තං, කෙවුල් පුත්‍රවූ; සාතිංභික්ඛුං, සාතිමහණහු; එතසමා, මෙම; පාපකාදිට්ඨිගතා, ලාමකමිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන්; විවෙචෙතුං, වෙන්කරන්ට; නාභක්ඛිංසු, නොහැකිවූහ; අථ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි; උපසංකමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, වැඳ, එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසිදිංසු, උන්හ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නා ඛො, හුන්නාවූ; තෙභික්ඛු; ඒභික්ෂූහු; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය;

ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති, අසස්සමා ඛො මයං භන්තෙ සාතිසස කිර භික්ඛුනො කෙවට්ට පුත්තසස එව රූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං, තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති, අථඛො මයං භන්තෙ යෙන සාති භික්ඛු කෙවට්ට පුත්තො තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං එතදවොචුමහ, සච්චං කිර තෙ ආවුසො සාති එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං, තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති, එවං වුත්තෙ භන්තෙ සාති භික්ඛු කෙවට්ට පුත්තො අමෙහ එතදවොච,

එවං බ්‍යා ඛො අහං ආවුසො භගවතාධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථාතදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති, අථඛො මයං භන්තෙ සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං එතසමා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙවෙතුකාමා සමනුයුඤ්ජිමහ සමනුගාහිමහ සමනුභාසිමහ, මාඑවං ආවුසො සාති අවච, මා භගවන්තං අබ්භාචික්ඛි, නහි සාධු භගවතො අබ්භක්ඛානං, නහි

අවොචුං, කිහු; භන්තෙ, සවාමිනි, කෙවට්ටපුත්තසස, කෙවුල් පුත්වූ; සාතිසසනාමභික්ඛුනො, සාතිනම්භික්ෂුවට; යථා, යම් සේ; තංඑවඉදංවිඤ්ඤාණං, ඒමේවිඥානය; සන්ධාවති, භවයෙන් භවයටයෙයි, සංසරති, හැසිරෙයි; අනඤ්ඤදංඉති, අනිකක් නොවේයයි; තථා, එසේ; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; දෙසිතං, දෙසනලදි; ධම්මං, ධර්මය; අහං, මම; ආජානාමි, දනිමි; එවරූපං, මෙබඳුවූ; පාපකං, ලාමකවූ; දිට්ඨිගතං, ශාස්වතදෘෂ්ටියක්; උපපන්නං, උපන්නේයි; භන්තෙ, සවාමිනි! මයං, අපි; අසස්සමඛො, ඇසුරුයෙමු;—ප—සච්චංකිර, කිමේක සැබෑද;—ප—අමෙහ, අපට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය;

—ප—

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අඤ්ඤතරං භික්ඛුං, එක්තරාභික්ෂුවකට; ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක; භික්ඛු, මහණ; එවං, නුඹ; එහි, මෙහිඑව; මම්වචනෙන, මාගේවචන යෙන්; ආවුසො, ඇවැත්නි; සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; තං

භගවා එවං වදෙය්‍ය අනෙන පරියායෙන ඛාවුසෝ සාති පටිච්චසමුප්පන්නං විඤ්ඤාණං වුත්තං භගවතා, අඤ්ඤත්‍ර පච්චයා නත්ථි විඤ්ඤාණස්ස සම්භවොති; එවම්පි ඛෝ භන්තෙ සාති භික්ඛු කෙවට්ටපුත්තෙහා අමෙහි සමනුයුඤ්ජියමානෝ සමනුගාහියමානෝ සමනුභාසිය මානෝ තදෙව පාපකං දිට්ඨිගතං ථාමසා පරාමස්ස අභිනිවිස්ස වොහරති එවං බ්‍යා ඛෝ අහං ආවුසෝ භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති; යථෝ ඛෝ මයං භන්තෙ නාසක්ඛිම්හ සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං එතසමා පාපකා දිට්ඨිගතා විවෙවෙතුං අථමයං එතමත්ථං භගවතෝ ආරොචෙමාති; අථඛෝ භගවා අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආමන්තෙසි' එහි ත්වං භික්ඛු මම වචනෙන සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං ආමන්තෙහි සත්ථාතං ආවුසෝ සාති ආමන්තෙතීති, එවම්භන්තෙති ඛෝ සෝ භික්ඛු භගවතෝ පටිස්සුත්වා යෙන සාති භික්ඛු කෙවට්ට පුත්තෙහා තෙනුපසඞ්කම්; උපසඞ්කමිත්වා සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං එතදවොච; සත්ථාතං ආවුසෝ සාති ආමන්තෙතීති; එවමාවුසොති ඛෝ සාති භික්ඛු කෙවට්ටපුත්තෙහා තස්ස භික්ඛුනෝ පටිස්සුත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම්; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභි වාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නං ඛෝ සාතිං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං භගවා එතදවොච, සච්චං කිරතෙ සාති එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති,

එවං බ්‍යා ඛෝ අහංභන්තෙ භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි යථා තදෙවිදං විඤ්ඤාණං සන්ධාවති සංසරති අනඤ්ඤනති;

තා; ආමන්තෙතීති, අමතායයි; කෙවට්ටපුත්තං, කෙවුල්පුත්වූ; සාතිංභික්ඛුං, සාතිභික්ෂුව; ආමන්තෙහි; ආමන්ත්‍රණයකරව; භන්තෙ, සවාමීනි; එවංඉතිඛෝ, එසේයකියා; භගවතෝ, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේට; පටිස්සුත්වා, පිළිවදන්දී; කෙවට්ටපුත්තෙහා, කෙවුළුපුත්‍රවූ; සාතිභික්ඛු; සාතිමහණ; යෙන; යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, —ප—අනඤ්ඤනති,

සාති, සාතිය; තං විඤ්ඤාණං, නුඹකියනඒවිඤ්ඤාණය; කතමං; කව රේද; භන්තෙ, සවාමීනි; යෝ, යමෙක්තෙම; වදති, කථාකෙරේද වෙදෙය්‍යා සැපදුක්විඳිද; තත්‍රතත්‍ර, ඒ ඒ භවයෙහි; කල්‍යාණ

කතමං තං සාති විඤ්ඤණන්ති; යවායං භන්තෙ වදෙවෙදෙය්‍යෝ තත්‍ර තත්‍ර කල්‍යාණ පාපකානං කම්මානං විපාකං පටිසංවෙදෙතීති; සස්සතුඛෝ නාම ඒවං මොඝපුරිස මයාඑවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාසි; නන්නුමයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන පටිච්චසමුප්පන්නං විඤ්ඤණං වුත්තං අඤ්ඤත්‍ර පච්චයා නත්ථි විඤ්ඤණස්ස සම්භවොති; අථ ච පන ත්වං මොඝපුරිස අත්තනා දුග්ගහිතෙන අමෙහ ඒව අබ්භාචික්ඛසි, අත්තානංච ඛණසි බහුංච අපුඤ්ඤං පසවසි, තඤ්හිතෙ මොඝපුරිස භවිස්සති දීඝ රත්තං අහිතාය දුක්ඛාය‍ාති; අථඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි, තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ අපිනායං සාති භික්ඛුකෙවට්ට පුත්තෙතා උසම්භතොතිපි ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙති, සිංහිසියාභන්තෙ, නොහෙතං භන්තෙති;

පාපකානං, කුසලාකුසලවූ; කම්මානං, කර්‍මයන්ගේ; විපාකං, විපාකය; පටිසංවෙදෙති, විඳිද; මෙය මාකියන විඤ්ඤණයයි;

මොඝපුරිස, තුවඡ්පුරුෂය; සස්සතුඛොනාම, කවරෙකුටනම්; මයා, මාවිසින්; එවං, මෙසේ; ධම්මං, ධර්‍මය; දෙසිතං, දෙසන ලද්දේ; ත්වං, තුඹ; ආජානාසි, දන්නෙහිද; මොඝපුරිස, තුවඡ් පුරුෂය; මයා, මාවිසින්; අනෙකපරියායෙන, නොයෙක් ක්‍රම යෙන්; විඤ්ඤණං, විඤ්ඤණය, පටිච්චසමුප්පන්නං, ප්‍රත්‍යයෙන් උපන්නේයයි; වුත්තංනන්නු, කීයේනොවේද? අඤ්ඤත්‍රපච්චයා, ප්‍රත්‍යයෙන්තොරව; විඤ්ඤණස්ස, විඥානයාගේ; සම්භවොති, හට ගැන්මක්; නත්ථි, නැත; අථවපන, එතකුදුවත්; මොඝපුරිස, තුවඡ්පුරුෂය; ත්වං, තුඹ; අත්තනා; තමාවිසින්; දුග්ගහිතෙන, නොමනාවගත්දෘෂ්ටියෙන්; අමෙහවෙව, අපද; අබ්භාචික්ඛසි, අභි බවාකියහි; අත්තානඤ්ච, ආත්මයද; ඛණසි, ගුණසාරන්නෙහිය; බහුංච, බොහෝවූ; අපුඤ්ඤං, අකුසල්; පසවස්, රැස්කෙරෙහිය; මොඝපුරිස, තුවඡ්පුරුෂය; තංහි, ඒකාරණයවනාහී; තෙ, තුඹට; දීඝරත්තං, බොහෝකාලයක්මුළුල්ලෙහි; අහිතාය, අවැඩපිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; භවිස්සතීති, වන්නේයයි;

අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; භික්ඛවෙ,මහණෙනි; කෙවට්ටපුත්තෙතා; කෙවුළුපුත්වූ; අයංසාතිභික්ඛු, මේ සාතිමහණ; ඉමස්මිංධම්ම විනයෙ, මේ ශාසනයෙහි; උසම්භතොඉතිඅපි, මෑහැළලෙයින් උණුසුම්කරණලද්දේද; තංකිංමඤ්ඤසි, ඒ කුමකැයිහඟනහුද; භන්තෙ, සවාමීනි; කිංහිසියා, එසේ කෙසේවන්නේද; භන්තෙ, සවාමීනි; එතං, මෙය; නොහි, නොවේමැයි;

එවංවුත්තෙ සාතිභික්ඛු කෙවට්ටපුත්තො තුණ්හීභූතො මඞ්කුභූතො පත්තකක්ඛන්ධො අධොමුඛො පජ්ඣායන්තො අප්පටිභාණො නිසීදි. අථඛො භගවාසාති. භික්ඛුංකෙවට්ටපුත්තං තුණ්හීභූතං මඞ්කුභූතං පත්තකක්ඛන්ධං අධොමුඛං පඥ්ඣායන්තං අප්පටිභාණං විදිත්වා සාතිංභික්ඛුං කෙවට්ටපුත්තං එතදවොච, පඤ්ඤායිස්ස සිඛොඛ්වංමොඝපුරිස, එත්තෙන සකෙන පාපකෙන දිට්ඨිගතෙන ඉදඝං භික්ඛු පටිපුච්ඡිස්සාමිති.

අථඛො භගවාභික්ඛූ ආමන්තෙසිතුමෙඝ පිමෙභික්ඛවෙ එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාථ, යථාඅං සාතිභික්ඛු කෙවට්ටපුත්තෙනා අත්තනාදුග්ගහිතෙන අමෙඝවෙව අබ්භාවික්කති අත්තානංච බණතිබහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවතීති. නොහෙතං, භන්තෙ අතෙක

එවංවුත්තෙ, මෙසේවදාළකල්හි; කෙවට්ටපුත්තෙනා, කෙවුල්පුත්වූ; සාතිභික්ඛු, සාතිමහණහුතම; තුණ්හීභූතො, නිශබ්දවූයේ; මඞ්කුභූතො, මකුවූයේ; පත්තකක්ඛන්ධො, පහතාවහෙළුකඳඇත් සේඅධොමුඛො, යටිකුරුවූමුවඇත්තේ; පඥ්ඣායන්තො, සිතිවිලි සිතන්නේ, අප්පටිභාණ, වැටහීම්රහිතවූයේ; නිසීදි, හුන්නේය; —ප—සාතිමහණහට මෙබදුඅදහසක්විය. සම්මුඛන්වහන්සේ මොඝපුරිසවාදයෙන් කථාකළාවූ උපසේනසථවිරාදීහුද රහත් වූහ. එඝහයින්මමද එසේ කරම්සිසිනීඝ; එහෙයින් සම්මුඛයන් වහන්සේ ඔහුසස්නෙහි නොවැඩෙනසුලුඝයි වදාළෙන් නැවත මෙසේසිනීඝ. මාඝිහඵලාධිඝමඝවද නුසුදුසුඝයි සම්මුඛයන්වහන් සේ වදාරණසේක. එසේමනම් බුඩාව වාදඝසා සඩගීසම්පත්වන් ලබසිසිනීඝ. එවිටසම්මුඛයන්වහන්සේ තාඋදෙසාකරණ අවවාදඝ ක්නොවේයයි මෙසේ ඉදඝහංඝනාදීඝ වදාළේඝ;—මොඝපුරිස, තුච්ඡපුරුෂඝ! එවං, නුඩ; එත්තෙන, මේ; පාපකෙන, ලාමකවූ; එත්තෙනදිට්ඨිගතෙන, මේලාමක මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන්; පඤ්ඤායිස්සසි, අපාඝාදියෙහි පෙණෙන්නෙහිඝ; අහං, මම; ඉධ; මේකාරණ යෙහිලා; භික්ඛු; භික්ෂූන්; පටිපුච්ඡිස්සාමි, ඉති විචාරන්නෙමියි; අථඛො; ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛු, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තුමෙහ, ඔබපි; මෙ, මාවිසින්; එවං, මෙම්ස්; ධම්මං; ධම්මඝ; දෙසිතං, දෙසන ලද්ද දන්නහුද; ආජානාථ, ඝම්සේ; යථා කොවට්ටපුත්තෙනා, කොවුල්පුත්වූ;

අඝංසාති භික්ඛු, මේසාතිමහණ; අත්තනා, තමාවිසින්; දුග්ග හීතෙන, නොමනාවගන්නාලද්දෙන්; අමමහවළුව, අපද;අබ්භා වික්කති, අභිබවාකීඝයි; අත්තානංච; තෙමේද; ඛණති, ගිල්ඝා රාදමයි; බහුංඅපුඤ්ඤං පසවති, බොහෝඅකුසල් රැස්කෙරෙඝයි;

පරියායෙනහි නොහනෙන පටිච්චසමුප්පන්නං විඤ්ඤාණං වුත්තං භගවතා අඤ්ඤත්‍ර පච්චයාත්තී විඤ්ඤාණසඤ්ඤාමත්තාවොති සාධු භික්ඛවේ,

සාධුඛොමේ තුමෙහ භික්ඛවේ එවං ධම්මං දෙසිතං ආජානාථ අනෙක පරියායෙනහිවෝ භික්ඛවෙපටිච්ච සමුප්පන්නං විඤ්ඤාණං වුත්තං මයා අඤ්ඤත්‍රපච්චයාත්තී විඤ්ඤාණසඤ්ඤාමත්තාවොති අථව පනායං සාතිභික්ඛු කෙවට්ටපුත්තෝ අත්තනා දිට්ඨගතිකෙන අමෙහවෙව අබ්භාචික්ඛති අත්තානඤ්ච ඛණතිබහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවතිතඤ්හිතස්සාමොඝ පුරිසඤ්ඤහවිස්සතිදීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය,

යඤ්ඤදෙවභික්ඛවේ පච්චයං පටිච්ච උප්පජ්ජති විඤ්ඤාණං තෙන තෙනෙවසංඛංගච්ඡති චක්ඛුංචපටිච්චරූපෙව උප්පජ්ජති විඤ්ඤාණංචක්ඛු විඤ්ඤාණෙනෙවිව සංඛං ගච්ඡතී. සොතඤපටිච්ච

භන්තෙ, සවාමීනි, එතං, මෙය; නොඛි, නොවේමැයි; භන්තෙ, සවාමීනි! භගවතා, භාෂ්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; නෝ; අපට; අනෙකපරියායෙන, නොයෙක්ක්‍රමයෙන්; විඤ්ඤාණං, විඥානය; පටිච්චසමුප්පන්නං, ප්‍රත්‍යයෙන් උපන්නේයයි; වුත්තං, වදරණලදි; අඤ්ඤත්‍රපච්චයා, ප්‍රත්‍යයෙන් තොරව; විඤ්ඤාණස්ස, විඥානයාගේ; සම්භවෝ, හටගැන්මක්; නත්ථිහි, නැතැයි භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සාධු, මැනවි;

භික්ඛවෙ, මහනෙනි! මෙ, මාවිසින්; එවං, මෙසේ; දෙසිතං, දෙසනලදද; ධම්මං, ධර්මය; ආජානාථ දන්නහුද; සාධුඛෝ ඉතායඝපත්තය; අනෙඋපරියායෙන—ප—තංහි, ඒවනාහි; තස්ස මෝඝ පුරිසස්ස, ඒතුච්ඡපුරුෂයාහට;දීඝරත්තං, බොහෝකලක් මුලුල්ලෙහි, අහිතාය, අවැඩ පිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; භවිස්සති, වන්නේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යංයංඑව පච්චයංපටිච්ච, යම්යම් ප්‍රත්‍යයක්නිසාම; විඤ්ඤාණං, විඥානය; උප්පජ්ජති, උපදී ද; තෙන තෙන එව, ඒඒ ප්‍රත්‍යයෙන්ම; සංඛං, ගිණීමට; ගච්ඡති, යෙයි; චක්ඛුඤපටිච්ච, අධ්‍යාත්මික චක්ඛුඉන්ද්‍රියනිසාද; රූපෙච, බාහිරරූපයන්නිසාද; විඤ්ඤාණං, විඥානය; උප්පජ්ජති, උපදියි; චක්ඛු විඤ්ඤාණං ඉතිඑව, එයචක්ෂුර් විඥානයයිකියාම; සංඛං, සංඛ්‍යාවට ගච්ඡති, යෙයි;සොතඤපටිච්ච,ආධ්‍යාත්මික ශ්‍රොතඉන්ද්‍රියනිසාද;සද්දෙච, බාහිර ශබ්දයන්නිසාද; විඤ්ඤාණං, විඥානය; උප්පජ්ජති, උපදියි

සද්දෙව උප්පජ්ජති විඤ්ඤාණං සොතවිඤ්ඤාණෙනේව සංඛං ගච්ඡති. ඝාණෙව පටිච්ච ගන්ධෙව පටිච්ච උප්පජ්ජති විඤ්ඤාණං ඝාණවිඤ්ඤාණෙනේව සංඛංගච්ඡති. ජිව්හාව පටිච්ච රසෙව උප්පජ්ජති විඤ්ඤාණං ජිව්හාවිඤ්ඤාණං තෙව සංඛංගච්ඡති. කායං ව පටිච්ච ඵොට්ඨබ්බෙව උප්පජ්ජති විඤ්ඤාණං.

කාය විඤ්ඤාණෙනේව සඞ්ඛං ගච්ඡති මනංව පටිච්ච ධම්මෙව උප්පජ්ජති විඤ්ඤාණං මනොවිඤ්ඤාණෙනේව සංඛංගච්ඡති-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යඤ්ඤදෙවපච්චයං පටිච්ච අග්ගි ජලති තෙන තෙනෙව සංඛං ගච්ඡති කට්ඨව පටිච්ච අග්ගි ජලති කට්ඨග්ගිතෙත්වෙවං සකලිකංව පටිච්ච අග්ගි ජලති සකලිකග්ගි තෙවසංඛං ගච්ඡති. තිණංවපටිච්ච අග්ගි ජලති තිණග්ගිතෙව සංඛංගච්ඡති ගොමයව පටිච්ච අග්ගි ජලති ගොමයග්ගිතෙව සඞ්ඛංගවඡති ථුසංව පටිච්ච අග්ගි ජලති ථුසග්ගිමෙතව සංඛංගච්ඡති සඞ්කාරව පටිච්ච අග්ගිජලති

එය, සොතවිඤ්ඤාණං ඉතිඑව, ශ්‍රොතවිඥානයකියාම; සංඛං, ගිනීමට; ගවඡති, යෙයි; ඝාණංවපටිච්ච, ඝ්‍රාණයතනයනි සාද; ගන්ධෙව, ගන්ධයන්නිසාද; විඤ්ඤාණං විඥානය; උපපජ්ජති, උපදියි; එය, ඝාණවිඤ්ඤානං ඉති එව, ඝ්‍රාණවිඥානයකියාම; සංඛං,සඞ්ඛ්‍යාවට; ගවඡති, යෙයි; ජිව්හාංවපටිච්ච, දිවනිසාද; රසෙව, රසයන්නිසාද; විඤ්ඤාණං, විඥානය; උපපජ්ජති, උප දියි; ජිව්හා විඤ්ඤාණංඉති, එව, එයජිව්හා විඥානයයි, කියාම; සංඛං,ගිණීමට; ගවඡති' යෙයි; කායංව, ශරීරය; පටිච්ච, නිසාද, ඵොට්ඨබ්බව ස්පර්ශයන්නිසාද; විඤ්ඤාණං, විඥානය;උපපජ්ජති උපදියි;

කායවිඤ්ඤාණංඉතිඑව, කායවිඥානයයිකියාම; සංඛං, ගිනීමට; ගවඡති, යෙයි; මනංව, ආවජ්ජනාසඞ්ඛාතභවඞ්ගසිතද; ධම්මෙව පටිච්ච, ත්‍රෛභූමිකධර්මයන්නිසාද; විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණය; උපපජ්ජති, උපදියි; මනොවිඤ්ඤාණංඉතිඑව, මනොවිඥානය කියාම; සංඛං, ගිණීමට; ගවඡති, යෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යංයංඑවපච්චයංපටිච්ච, යම්යම්ප්‍රත්‍යයක්නිසා; අග්ගි, ගින්න; ජලති, දිලිසේද; තෙනතෙනඑව, ඒඒදෙයින්ම; සංඛංගච්ඡති, ගිණීමටයෙයි; කට්ඨංපටිච්ච, කෘෂ්ටයනිසා; අග්ගි, ගින්න; ජලති, දිලිසේද; කඨග්ගිඉතිඑව, කෘෂ්ටාග්නියයිකියාම—සක ලිකංපටිච්ච, වල්කලහෙවත්ගස්පොතුනිසා; අග්ගි, ගිනි; ජලති, බබලාද; සකලිකග්ගිඉතිඑව, වල්කලාග්නියයිකියාම;—තිණංව

සඞ්කාරගතිමෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති එවමෙවඛෝ භික්ඛවෙ යඤ්ඤදෙව පච්චයං පටිච්ච උපජ්ජති විඤ්ඤාණං තෙන තෙනෙව සංඛංගච්ඡති. චක්ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙච උපජ්ජති විඤ්ඤාණං චක්ඛුවිඤ්ඤාණන්තෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති සොතඤ්ච පටිච්ච සද්දෙව උපජ්ජති විඤ්ඤාණං සොතවිඤ්ඤාණන්තෙව සංඛංගච්ඡති. ඝාණං ච පටිච්ච ගන්ධෙව උපජ්ජති විඤ්ඤාණං ඝාණ, විඤ්ඤාණන්තෙව සංඛංගච්ඡති ජිව්හඤ්ච පටිච්චරසෙව උපජ්ජති විඤ්ඤාණං ජිව්හා විඤ්ඤාණන්තෙව සංඛංගච්ඡති කායඤ්ච පටිච්ච පොට්ඨබ්බෙව උපජ්ජති විඤ්ඤාණං කායවිඤ්ඤාණන්තෙව සංඛංගච්ඡති මනඤ්චපටිච්ච ධම්මෙව උපජ්ජති විඤ්ඤාණං මනොවිඤ්ඤාණන්තෙව සංඛංගච්ඡති,

---

පටිච්ච, තෘණනිඝා; අග්ගි, ගින්න; ජලති, දිලිසේද; තිණග්ගි ඉතිඑව, තෘණාග්ගියසිකියාම;—ගොමයංචපටිච්ච, වියලිගොම නිඝා; අග්ගි, ගින්න; ජලති, දිලේද; ගොමයග්ගිඉතිඑව, ගොමයාග්ගියසිකියාම—ථුසංචපටිච්ච, බොල්නිඝා; අග්ගි, ගින්න; ජලති, දිලේද; ථුසග්ගිඉතිඑව, ථුසාග්ගියසිකියාම—එවමෙවඛෝ—ප—

මේ උපමාවලින් දරඇතිතෙක් ගින්නපැවැති උපකරණ නැතිවිටයම්සේනිවේද නැවතකාමාග්ගිය සතාලිකාග්ගිභාව යථතොයේද එසේම චක්ඛුඤත්රූපයත් නිඝාහටගත්විඤ්ඤාණය ආලොකයමෙනෙහිකිරීම් සඞ්ඛ්‍යාතකෘත්‍යය ඇතිතෙක්පැවත ප්‍රත්‍යයනැතිකල්හි අනිත්සොතවිඤ්ඤාණාදී භාවයකටදනොපැමිණ නිරුඬවෙයි; මෙලෙසවිඤ්ඤාණයාගේ චක්ඛුවාරාදියෙන් සොතවාරාදියකටද මාරුවීමක්නැත්තම් කෙසේනම් භවයෙන් භවයට සංක්‍රමණයවේද; කිසිසේත් මොවුන්ගේ භවසංක්‍රමණයක් නැතිනිඝාව වදාළසේක;

—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉදං, මේසකඞ්ගපවඤ්ඤය; භූතං ඉති, සංජාතවූවෙකැයි; පඤ්ඤථ, දක්නහුද; භන්තෙ, ස්වාමිනි; තං, එය; ආහාරසම්භවංඉති, ප්‍රත්‍යයෙන්හටගත්තේයයි; පඤ්ඤථඉති, දක්නහුදැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; තං, එය; ආහාර නිරොධා, ප්‍රත්‍යයනිරුඬියෙන්; යං, යමක්; භූතං, හටගත්තේ නම්; තං, එය; නිරොධධම්මංඉති, නිරොධස්වභාවඇත්තේයයි; පඤ්ඤථ, දක්නහුද? භන්තෙ, ස්වාමිනි! ඉදං, මේපංචඤඞ්ඝය; භූතං, ප්‍රත්‍යයෙන්සම්භූතද; නොඉති, නොවේදැයි; කංඛතො,

භූතම්දන්ති භික්ඛවෙ පස්සථාති එවමහන්න තදාහාර සමුදයාති භික්ඛවෙ පස්සථාති එවමහන්න තදාහාර නිරොධා යං භූතං තං නිරොධ ධම්මන්ති භික්ඛවෙ පස්සථාති එවමහන්න,

භූතම්දං නොඝස්සූති භික්ඛවෙ කංඛතො උපජ්ජති විචිකිච්ඡාති එවමහන්න තදාහාරසම්භවං නොඝස්සූති භික්ඛවෙ කංඛතො උපජ්ජති විචිකිච්ඡාති එවමහන්න තදාහාරනිරොධා යං භූතං නිරොධ ධම්මං නොඝස්සූති භික්ඛවෙ කංඛතො උපජ්ජති විචිකිච්ඡා එවමහන්න,

භූත මිදන්ති භික්ඛවෙ යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය පස්සතො යා විචිකිච්ඡා සා පහීයතීති එවමහන්න තදාහාරසම්භවන්ති භික්ඛවෙ යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය පස්සතො යා විචිකිච්ඡා සා පහීයතීති එවමහන්න තදාහාර නිරොධා යං භූතං තං නිරොධ ධම්මන්ති භික්ඛවෙ යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය පස්සතො යා විචිකිච්ඡා සා පහීයතීති එවමහන්න,

---

කාංඝාකරන්නහුට; විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාව; උපජ්ජති, උපදීද; භන්තෙ, ස්වාමිනි; එවං, එසේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තං, එය; ආහාරසම්භවං, ප්‍රත්‍යයෙන්හටගත්තේද? නොඉති, නොවේදැයි; කංඛතො, සැකකරන්නහුට; විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාව; උපජ්ජතිඉති, උපදීද? භන්තෙ, ස්වාමිනි; එවං, එසේය; යං, යමක්; භූතං, සංජාතවීද; තං, එය; ආහාර නිරොධා, ආහාරනිරුඬියෙන්; නිරොධධම්මංඉති, නිරුඬවන ස්වභාවඇත්තාහුයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කංඛතො, සැකකරන්නහුට; විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡාව; උපජ්ජති, උපදියිද; භන්තෙ, ස්වාමිනි! එවං, එසේය;

මෙසින් වාරයන් පමණක්නොව පංචසකඛයෝද ප්‍රත්‍යයෙන් හටගත්තාහුය එසේම ප්‍රත්‍යයනිරොධයෙන් විනාශවන්නාහුයයි දැක්වීමට මෙයවදාරණලදි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං, මෙය; භූතං, ප්‍රත්‍යයසමුත්පන්නයයි; යථාභූතං, තතුසේ; සම්මප්පඤ්ඤාය, යහපත්ප්‍රඥාවෙන්; ලක්ඛණාරසාදිවශයෙන් විදර්ශනාප්‍රඥයෙන්යයිසේයි; පස්සතො, දක්නහුට; යාවිචිකිච්ඡා, යම්විචිකිච්ඡාවක්වීද; සා, ඒතාම, පහීයති, ප්‍රහීණවේදැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; එවං, එසේයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තං, එය; ආහාරසම්භවංඉති, ප්‍රත්‍යයොත්පන්නයයි; යථාභූතං, තතුසේ; සම්මප්පඤ්ඤාය, විදර්ශනා

භූතම්දන්නි භික්ඛවෙ ඉතිපිවෝ එත්ථ නිබ්බි විකිච්ඡාති එවං භන්තෙ තදාහාර සම්භවන්ති භික්ඛවෙ ඉතිපිවෝ එත්ථ නිබ්බිවිකිච්ඡාති එවම්භන්තෙ තදාහාර නිරොධා යංභූතං තං නිරොධ ධම්මන්ති භික්ඛවෙ ඉතිපිවෝ එත්ථ නිබ්බි විකිච්ඡාති එවම්භන්තෙ,

භූතම්දන්නි භික්ඛවෙ යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨන්ති එවම්භන්තෙ තදාහාර සම්භවන්ති භික්ඛවෙ යථාභූතං සම්ම ප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨන්ති එවම්භන්තෙ තදාහාරනිරොධායං භූතං තං නිරොධ ධම්මන්ති භික්ඛවෙ යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදි ට්ඨන්ති එවම්භන්තෙ,

ඉමවෙ තුම්හෙ භික්ඛවෙ දිට්ඨිං එවංපරිසුද්ධං එවංපරියොදාතං අල්ලීයෙථ කෙළායෙථ ධනායෙථ මමායෙථ අපිනු තුම්හෙ භික්ඛවෙ කුල්ලූපමං ධම්මං දෙසිතං ආජානෙය්‍යාථ නිත්ථරණත්ථාය නො ගහණත්ථායන්ති නො හෙතම්භන්තෙ ඉමවෙ තුම්හෙ

ප්‍රඥාවෙන්; පස්සතො, දක්ඛනහුට; යාවිවිකිච්ඡා, යම්විවිකිච්ඡා වක්වේද; සා, ඕතොම, පහීයතීති, ප්‍රහීණවේදයි; භන්තෙ; සවාමීනි; එවං, එසේයි; තදාහාරනිරොධා, ඒආහාරනිරුඩ්ඩෙන්, යං, යම්ක්; ජාතං, හටගත්තේද; තං, එය; නිරොධධම්මං ඉති, නිරොධස්වභාවයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යථාභූතං, තතුසේ; සම්මප්පඤ්ඤාය, යහපත්ප්‍රඥාවෙන්; පස්සතො, දක්න කුගේ; යාවිවිකිච්ඡා, යම්විවිකිච්ඡාවෙක්වේද; සා, ඕතොම; පහීයති, ප්‍රහීණවෙයි; භන්තෙ, සවාමීනි; එවං, එසේයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉදං, මේපංච්සකාඛ්‍ය; භූතං, ප්‍රත්‍ය යෙන්හටගත්තේයයි; ඉති, අපි; මෙසේද; එත්ථ, මෙහිලා, වෝ, තොපි; නිබ්බිවිකිච්ඡාඉති, විවිකිච්ඡාරහිතයෝදැයි; භන්තෙ, සවාමීනි! එවංඉති, එසේයයි; තදාහාරසම්භවං—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉදං, මේය; භූතං, ප්‍රත්‍යයෙන්හට ගත්තේයයි; යථාභූතං, තතුසේ; සම්මප්පඤ්ඤාය, යහපත්ප්‍රඥ වෙන්; සුදිට්ඨංඉති, විදර්‍ශනාප්‍රඥවෙන් මනාවදක්නාලද්දේද; භන්තෙ, සවාමීනි, එවංඉති, එසේයයි; තදාහාරසම්භවන්ති=ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වෝ, ඉදින්; තුම්හෙ, තොපි; එවංපරිසුද්ධං, මෙසේසවභාවදර්‍ශනයෙන්පිරිසිදු; පරියොදාතං, ප්‍රත්‍යයදර්‍ශන යෙන්භාත්පසින්බබලන්නාවූ; දිට්ඨිං, විදර්‍ශනාසම්‍යක්දෘෂ්ටිය; අල්ලීයෙථ, නාඇල්ලිවාසඇරව්ද; කීළායෙථ,

භික්ඛවෙ දිට්ඨං එවං පරිසුඩ්ඨං එවං පරියොදාතං නඅල්ලීයෙථ න කෙළායෙථ න ධනායෙථ න මමායෙථ අපිනු තුම්හෙ භික්ඛවෙ කුලල්ලූපමං ධම්මං දෙසිතං ආජානෙය්‍යාථ නිත්ථරණත්ථාය නොගහණත්ථාය එවමහන්තෙ.

චත්තාරොමෙ භික්ඛවෙ ආහාරාභූතානංවා සත්තානං ඨිතියා සම්භවෙසිනංවා සත්තානං අනුග්ගහාය. කතමෙ චත්තාරො කබලිඞ්කාරොආහාරොඔළාරිකොවා සුඛුමොවා එසෙසා දුතියොමනොසංචෙතනා තතියං විඤ්ඤාණං චතුත්ථං ඉමෙව ඛොභික්ඛවෙ චත්තාරොආහාරා කිංනිදානා කිංසමුදයා කිංජාතිකා කිම්පභවා ඉමෙ චත්තාරොආහාරා තණ්හා නිදානා තණ්හා සමුදයා තණ්හා ජාතිකා තණ්හාපභවා

තෘෂ්ණාදුෂ්ටින්ක්‍රීඩාකරම්න්වෙසෙවිද? ධනායෙථ, ධනයක් මෙන්කැමැත්තෙන්ගිජුවවිද; මමායෙථ, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිමන්මත්තය උපදවන්නහුද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අපිනු, යලිත්; තුමෙහ, තොපි; නිත්ථරණත්ථාය, සසරඑතරකිරීමපිණිස; නොගහණත්ථාය, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින්නොගැණීමපිණිස; කුලල්ලූපමං, පසුරුපමා කොට; ධම්මං, ධර්මය; දෙසිතං, දෙසනාලද්දහු; ආජානෙය්‍යාථ, දන්නනුද; භන්තෙ, ස්වාමීනි! එතං, මෙය; තොඉති, නොදනිමිසි;

ඉමංවෙ—ප—භන්තෙ, සඞ්ඛෙයන්වහන්සේ ප්‍රත්‍යයපමණක් නොව ප්‍රත්‍යයපරම්පරාවද දන්නේයයි බුඩබලයදක්වා ප්‍රත්‍යය පරම්පරාවමෙසේ වදාළසේක,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භූතානංසත්තානංවා, භූතසන්තාන යන්ගේද; සම්භවෙසිනංසත්තානංවා, සම්භවයසොයනසත්ත යින්ගේද; ඨිතියා, පැවැත්මපිණිසද; අනුග්ගහාය, අනුග්‍රහය පිණිසද; ඉමෙචත්තාරොආහාරා, මේආහාරසතර‍ක්වෙත්; කතමෙචත්තාරෙරා, කවරසතර‍ක්දයත්? ඔළාරිකොවා, දැඩිවූද; සුඛුමොවා, සියුම්වූද; කබලිඞ්කාරොආහාරෙරා, කබලුකොට ගතයුතුද්‍රව්‍යයින්ගේඔජාඃඛ්‍යාතආහාරය; දුතියෙරා, දෙවැනිවූ; එසෙසා, චක්ෂුස්පශීාදීඝට්ටිබස්පශීාහාරය; තතියා, තුන්වැනිවූ; මනොසංචෙතනා, චෙතනාහාරය, චතුත්ථං, සතරවැනිවූ; විඤ්ඤාණං, චිත්තාහාරයඝනසතරයි; ඉමෙචත්තාරොආහාරා, මේආහාරසතර; කිංනිදානා, කුමක්මූලභාරණකොටඇත්තාහුද; කිංසමුදයා, කුමක්උත්පත්තිකොටඇත්තාහුද; කිංජාතිකා, කුමක්ජාතිකොටඇත්තාහුද; කිම්පභවා, කුමක්ප්‍රභවකොට ඇත්තාහුද;

තණ්හාවායං භික්ඛවෙ කිඤ්ඤිදුනා කිංසමුදයා කිඤ්ඣාතිකා කිම්පභවා; තණ්හා වෙදනානිදුනා වෙදනාසමුදයා වෙදනා ජාතිකා වෙදනාපභවා. වෙදනාවායං භික්ඛවෙ කිඤ්ඤිදුනා කිංසමුදයා කිඤ්ඣාතිකා කිංපභවා; වෙදනා ඵස්සනිදුනා ඵස්ස සමුදයා ඵස්සජාතිකා ඵස්සපභවා; ඵස්සොවායං භික්ඛවෙ කිඤ්ඤිදුනො කිංසමුදයො කිඤ්ඣාතිකො කිම්පභවො; ඵස්සො සළායතන නිදුනො සළායතන සමුදයො සළායතන ජාතිකො සළායතනපභවො, සළායතනඤ්දං භික්ඛවෙ කිඤ්ඤිදුනං කිං සමුදයං කිඤ්ඣාතිකං කිම්පභවං, සළායතනං නාමරූප නිදුනං නාමරූපසමුදයං නාමරූපජාතිකං නාමරූපපභවං නාමරූ පච්දං භික්ඛවෙ කිඤ්ඤිදුනං කිං සමුදයං කිඤ්ඣාතිකං කිම්ප භවං; නාමරූපං විඤ්ඤාණ නිදුනං විඤ්ඤාණ සමුදයං විඤ්ඤාණ ජාතිකං විඤ්ඤාණපභවං. විඤ්ඤාණඤ්දං භික්ඛවෙ කිඤ්ඤිදුනං කිංසමුදයං කිංඤ්ඣාතිකං කිම්පභවං; විඤ්ඤාණං සඞ්ඛාර නිදුනං සංඛාර සමුදයං සංඛාර ජාතිකං සංඛාරපභවං.

ඉමෙවත්තාරොආහාරා, මේඝතරආහාරයෝ; තණ්හානිදුනා, තෘෂ්ණාවනිදුනකොටඇත්තාහ; තණ්හාසමුදයා, තෘෂ්ණාවඋත් පත්තිකොටඇත්තාහ; තණ්හාජාතිකා, තෘෂ්ණාවජාතිකොට ඇත්තාහ; තණ්හාපභවා, තෘෂ්ණාවප්‍රභවකොටඇත්තාහ; අයං තණ්හාව, මේතෘෂ්ණාවද; කිඤ්ඤිදුනා, කුමක්නිදුනකොටඇත් තිද; කිංසමුදයා, කුමක්සමුදයකොටඇත්තිද; කිංජාතිකා, කුමක්ජාතිකොටඇත්තිද; ක්ම්පභවා, කුමක්ප්‍රභවකොටඇත් තිද; තණ්හා, තෘෂ්ණාතොම; වෙදනානිදුනා, වෙදනාවමූල කාරණාකොටඇත්තාහ;— අයංවෙදනා, මේවෙදනාතොම; කිඤ්ඤිදුනා, කුමක්මූලකාරණාකොටඇත්තාහුද;— වෙදනා, වෙදනාතොම; ඵස්සනිදුනා, සපශීඝමූලකාරණාකොටඇත් තාහ;—අයංඵස්සා, මේස්පශීඝතෙම; කිඤ්ඤිදුනො, කුමක් මූලකාරණාකොටඇත්තේද;—ඵස්සා, ස්පශීඝතෙම; සළාය තනනිදුනො, ෂඩායතනඝන්මූලකාරණාකොටඇත්තාහ;-ඉදං සළායතනං, මේෂඩායතනඝ; කිඤ්ඤිදුනං, කුමක්නිදුනකොට ඇත්තේද;-- සළායතනං, ෂඩායතනඝ; නාමරූපනිදුනං, නාමරූපඝන්නිදුනකොටඇත්තාහ— නාමරූපං, නාමරූපඝ; කිංනිදුනං, කුමක්මූලකාරණාකොටඇත්තේද;-ඉදංවිඤ්ඤාණං, මේවිඥානඝ; කිංන්නිදුනං, කුමක්නිදුනකොටඇත්තේද;— විඤ්ඤාණං, විඥානඝ; සඞ්ඛාරනිදුනං, සංඝාරයන්මූලකාරණා කොටඇත්තේඝ; සඞ්ඛාරසමුදයා, සංඝාරයන්උත්පත්තිකොට ඇත්තේඝ; සංඛාරජාතිකං, සංඝාරයන්ජාතිකොටඇත් තේඝ; සඞ්ඛාරපභවං, සංඝාරයන්ප්‍රභවකොටඇත්තේඝ;

සංඛාරාවිමේ භික්ඛවෙ කිනනිදානා කිංසමුදයා කිඤ්ඤාතිකා කිම්පභවා; සංඛාරා අවිජ්ජානිදානා අවිජ්ජාසමුදයා අවිජ්ජා ජාතිකා අවිජ්ජාපභවා, ඉති ඛො භික්ඛවෙ අවිජ්ජා පචචයා සංඛාරා, සංඛාරපචචයා විඤඤාණං, විඤඤාණ පචචයා නාම රූපං, නාම රූප පචචයා සළායතනං, සළායතන පචචයා ඵසසා ඵසස පචචයා වෙදනා, වෙදනා පචචයා තණහා, තණහා පචචයා උපාදානං, උපාදාන පචචයා භවො, භව පචචයා ජාති ජාති පචචයා ජරා මරණං සොක පරිදෙව දුක්ඛ දොමනසසු පායාසා සම්භවනති. එව මෙතසස කෙව ලසස දුක්ඛක්ඛන්ධසස සම්භවොහොති, ජාති පචචයා ජරා මර ණනති ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං, ජාතිපචචයාහු ඛො භික්ඛවෙ ජරාමරණං නොවා කථං වො එත්ථ හොතීති,—ජාති පචචයා භන්තෙ ජරාමරණං, එවං නො එත්ථ හොති ජාති පචචයා ජරා මරණනති—

ඉමෙසංඛාරාව,මේසංසඞ්කාරයෝද;කිනනිදානා,කුමක්මූලකාරණා කොටඇත්තාහුද; කිංසමුදයා-භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉතිඛො, මේ ස්වනාගී; සංඛාරා, සංසඞ්කාරයෝ; අවිජ්ජාපචචයා, අවිද්‍යාව ප්‍රත්‍යයකොටඇත්තාහ; සඞ්ඛාරපචචයා, සංසඞ්කාරප්‍රත්‍යයෙන්; විඤඤාණං, විඤ්ඤාණයවෙයි; විඤඤාණපචචයා, විඤ්ඤාණප්‍රත්‍යය කොට; නාමරූපං, නාම්රූපයවෙයි; නාමරූපපචචයා, නාම රූපප්‍රත්‍යයෙන්; සළායතනං, ෂඩායතනයවෙයි; සළායතන පචචයා, ෂඩායතනප්‍රත්‍යයෙන්; ඵසෙසා, ස්පර්ශයවෙයි; ඵසස පචචයා, ස්පර්ශප්‍රත්‍යයකොට; වෙදනා, වෙදනාවවෙයි; වෙදනා පචචයා, වෙදනාප්‍රත්‍යයෙන්; තණහා, තෘෂ්ණාවවෙයි; තණහා පචචයා, තෘෂ්ණාප්‍රත්‍යයෙන්; උපාදානං, උපාදානයවෙයි; උපා දානපචචයා, උපාදානප්‍රත්‍යයෙන්; භවො, භවයවෙයි; භව පචචයා, භවප්‍රත්‍යයෙන්; ජාති, ජාත්‍යවෙයි; ජාතිපචචයා, ජාතිප්‍රත්‍යයෙන්; ජරාමරණං, ජරාමරණයද; සොක, ශෝකය; පරිදෙව, වැලපීමය; දුක්ඛ, කායිකදුක්ඛය; දොමනසසා, චෛත සිකදෞර්මනස්‍යය; උපායාසා, දැඩිආයාසය; සම්භවනති, ඇතිවෙත්;

එවං, මෙසේ; එතසසකෙවලසසදුක්ඛක්ඛන්ධසස, මේසියලු දුක්ඛරාශීහුගේ; සම්භවයො, හටගැන්ම; හොති, වෙයි;—ජාති පචචයා, ජාතිප්‍රත්‍යයෙන්; ජරාමරණං, ජරාමරණදෙකඇති වේයයි; ඉතිඛොපන, මෙසේවනාගී; එතං, මෙය; වුත්තං, කියනලදද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ජාතිපචචයා, ජාතිප්‍රත්‍යයෙන්; ජරාමරණංනුඛො, ජරාමරණවේද? නොවා, නොවේද; වො, තොපට; එත්ථ, මෙහිලා; කථංහොති, කෙසේවේද;

භන්තෙ, සවාමීනි! ජාතිපචචයා, ජාතිප්‍රත්‍යයෙන්; ජරා මරණං, ජරාමරණවෙයි; ජාතිපචචයා, ජාතිප්‍රත්‍යයෙන්; ජරා මරණං, ජරාමරණවන්නාහයි; එවං, මෙසේ; නො, අපට; එත්ථ, මෙහි; හොත්‍යුති, වේයයි;

භවපච්චයා ජාතීති ඉතිඛෝ පනෙතං වුත්තං භවපච්චයා නුඛෝ භික්ඛවෙ ජාතිනොවා කථං වෝ එත්ථ හොතීති; භවපච්චයා භනෙත ජාති, එවං නො එත්ථහොති භවපච්චයා ජාතීති; උපාදාන පච්චයා භවොති ඉතිඛෝ පනෙතං වුත්තං උපාදාන පච්චයා නුඛෝ භික්ඛවෙ භවෝ නෝ වා කථං වෝ එත්ථහොතීති උපාදාන පච්චයා භනෙත භවෝ, එවං එත්ථ හොති උපාදානපච්චයා භවොති, තණ්හාපච්චයා උපාදානන්ති ඉතිඛෝ පනෙතං වුත්තං, තණ්හා පච්චයානුඛෝ භික්ඛවෙ උපාදානං නොවා කථං වෝ එත්ථහොතීති, තණ්හාපච්චයා භනෙත උපාදානං එවං නො එත්ථහොති තණ්හාපච්චයා උපාදානන්ති, වෙදනාපච්චයා තණ්හාති ඉති ඛෝ පනෙතං වුත්තං වෙදනාපච්චයානුඛෝ භික්ඛවෙ තණ්හා නෝ වා කථං වෝ එත්ථහොතීති, වෙදනාපච්චයා භනෙත තණ්හා, එවං නො එත්ථහොති වෙදනාපච්චයා තණ්හාති ඵස්සපච්චයා වෙදනාති ඉතිඛොපනෙතං වුත්තං ඵස්සපච්චයා නුඛෝ භික්ඛවෙ වෙදනා නොවා කථං වෝ එත්ථහොතීති, ඵස්සපච්චයා භනෙතවෙදනා එවං නො එත්ථහොති ඵස්සපච්චයා වෙදනාති—සළායතන පච්චයා ඵස්සොති ඉති ඛෝ පනෙතං වුත්තං, සළායතන පච්චයානුඛෝ භික්ඛවෙ ඵස්සා නොවා කථං වෝ එත්ථ හොතීති, සළායතන පච්චයා භනෙත ඵස්සා එවං නො එත්ථ හොති සළායතන පච්චයා ඵස්සොති, නාමරූප පච්චයා සළායතනන්ති ඉතිඛෝ පනෙතං වුත්තං නාමරූපපච්චයා නුඛෝ භික්ඛවෙ සළායතනං නොවා කථං වෝ එත්ථහොතීති, නාම රූපපච්චයා භනෙත සළායතනං, එවංනො එත්ථහොති නාම රූප පච්චයා සළායතනන්ති;

භවපච්චයා, භවප්‍රත්‍යයෙන්; ජාතිඉති, ජාතියවේයයි; ඉතිඛෝ පන, මෙසේ; එතං, මෙය; වුත්තං, කියනලදි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භවපච්චයානුඛෝ, භවප්‍රත්‍යයෙන්; ජාති, ජාතියවේද; නොවා, නොවේද; වෝ, තොපට; එත්ථ, මෙහි; කථංහොති ඉති, කෙසේවේදැයි; භනෙත, ස්වාමීනි; භවපච්චයා, භවප්‍රත්‍යයෙන්; ජාති, ජාතියවේයයි; එත්ථ, මෙහි; හොති, වෙයි; උපාදානපච්චයා,—ප—සළායතනං,

විඤ්ඤාණ පච්චයා නාමරූපන්ති ඉතිඛෝ පනෙතං වුත්තං විඤ්ඤාණ පච්චයා නුඛෝ භික්ඛවෙ නාමරූපං නොවා කථං වෝ එත්ථහොතීති; විඤ්ඤාණ පච්චයා හනෙතනාමරූපං එවං නොඑත්ථහොති විඤ්ඤාණ පච්චයා නාමරූපන්ති;

සංඛාර පච්චයා විඤ්ඤාණන්ති ඉතිඛෝ පනෙතං වුත්තං සංඛාර පච්චයානුඛෝ භික්ඛවෙ විඤ්ඤාණං නොවා කථං වෝ එත්ථ හොතීති, සංඛාර පච්චයා හනෙත විඤ්ඤාණං එවං එත්ථහොති සංඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණන්ති;

අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා ඉතිඛෝ පනෙතං වුත්තං අවිජ්ජා පච්චයානුඛෝ භික්ඛවෙ සංඛාරා නොවා කථං වෝ එත්ථ හොතීති, අවිජ්ජාපච්චයා හනෙත සංඛාරා එවංනෝ එත්ථ හොති අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරාති;

සාධු භික්ඛවෙ; ඉතිඛෝ භික්ඛවෙ තුමෙහපි එවං වදෙථ, අහමපි එවංවදාමි ඉති ඉමස්මිං සති ඉදංහොති ඉමස්සුපපාදා ඉදං උපජ්ජති යදිදං අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා, සංඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණ පච්චයා නාමරූපං නාමරූප පච්චයා සළායතනං සළායතන පච්චයා ඵස්සා ඵස්සපච්චයා වෙදනා වෙදනාපච්චයා තණ්හා තණ්හාපච්චයා උපාදානං උපාදාන පච්චයා භවෝ භවපච්චයා ජාති ජාතිපච්චයා ජරාමරණං සොක පරිදෙව දුක්ඛදොමනස්සු පායාසා සම්භවන්ති; එවමෙ තස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයෝ හොති,

---

අවිජ්ජාපච්චයා සංඛාරං,—ප—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සාධු, මැනවි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉතිඛෝ, මෙසේවනාහි; තුමෙහ අපි; තෙපිදු; එවංවදෙථ, මෙසේකියම්ද; අහමපි, මමද; එවංවදාමි, මෙසේකියම්; ඉති, මෙසේ; ඉමස්මිංසති, මේහෙතුවඇතිකල්හි; ඉදං, මේඵලය; හොති, වෙයි; ඉමස්ස, මොහුගේ; උපපාදා, උපපත්තියෙන්; ඉදං, මේඵලය; උපජ්ජති, උපදියි: යදිදං, එනම්; අවිජ්ජා පච්චයා, අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයෙන්; සංඛාරා සංස්කාරයෝවෙත්; එවං, මෙසේ; එතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස, මේ සියළු දුඃඛ රාශියහුගේ; සමුදයෝ හොති, හටගැන්මවෙයි—

අවිජ්ජානිරෝධෝව අසෙසවිරාග නිරෝධා සඞ්ඛාර නිරෝධෝ සං ඛාරනිරෝධා විඤ්ඤාණ නිරෝධෝ විඤ්ඤාණ නිරෝධා නාම රූපනිරෝධෝ නාමරූපනිරෝධා සළායතනනිරෝධෝ සළා යතන නිරෝධා ඵස්ස නිරෝධෝ ඵස්ස නිරෝධා වේදනා නිරෝධෝ වේදනානිරෝධා තණ්හානිරෝධෝ තණ්හානිරෝධා උපාදාන නිරෝධෝ උපාදාන නිරෝධා භවනිරෝධෝ භවනි රෝධා ජාතිනිරෝධෝ ජාතිනිරෝධා ජරාමරණං සොකපරි දෙව දුක්ඛදෝමනස්සූ පායාසානිරුජ්ඣන්ති එවමේ තස්ස කෙව ලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරෝධෝ හොති,

ජාතිනිරෝධා ජරාමරණ නිරෝධෝති ඉති ඛෝ පනෙ තං වුත්තං ජාති නිරෝධානු ඛෝ භික්ඛවෙ ජරාමරණ නිරෝධෝ නොවකථං වෝ එත්ථ හොතීති ජාතිනිරෝධා හනෙන ජරාමරණ නිරෝධෝ එවං නෝ එත්ථ හොති ජාති නිරෝධා ජරාමරණ නිරෝධෝති

භවනිරෝධා ජාතිනිරෝධෝති ඉති ඛෝ පනෙතං වුත්තං භවනිරෝධානු ඛෝ භික්ඛවෙ ජාතිනිරෝධෝ නොවා කථං වෝ එත්ථ හොතීති භවනිරෝධා හනෙන ජාතිනිරෝධෝ එවං නෝ එත්ථ හොති භවනිරෝධා ජාතිනිරෝධෝති,

උපාදාන නිරෝධා භවනිරෝධෝති ඉති ඛෝ පනෙතං වුත්තං උපාදාන නිරෝධානු ඛෝ භික්ඛවෙ භවනිරෝධෝ නොවා කථං වෝ එත්ථ හොතීති උපාදානනිරෝධා හනෙන භවනිරෝධෝ එවං නෝ එත්ථ හොති උපාදානනිරෝධා භව නිරෝධෝති,

තණ්හානිරෝධා උපාදානනිරෝධෝති ඉති ඛෝ පනෙතං වුත්තං තණ්හානිරෝධානු ඛෝ භික්ඛවෙ උපාදානනිරෝධෝ නොවා කථං වෝ එත්ථ හොතීති තණ්හානිරෝධා හනෙන උපාදාන නිරෝධෝ එවං නෝ එත්ථ හොති තණ්හානිරෝධා උපාදානනිරෝධෝති වෙදනා නිරෝධා තණ්හා නිරෝධෝති ඉති ඛෝ පනෙතං වුත්තං වෙදනා නිරෝධානු ඛෝ භික්ඛවෙ තණ්හානිරෝධෝ නොවා කථං වෝ එත්ථ හොතීති වෙදනා නිරෝධා හනෙන තණ්හා නිරෝධෝ එවං නෝ එත්ථ හොති වෙදනා නිරෝධා තණ්හානිරෝධෝති,

---

අවිජ්ජායඤ්ඤෙව, අවිජ්ජුවමග්ගම්; අසෙසවිරාගනිරෝධා, නිරවසෙස විරාගසෙනාහා නිරෝධසෙයන්; සඞ්ඛාරනිරෝධෝ, සංසඛාර නිරුඞ්ඣසවෙසි; සඞ්ඛාරනිරෝධා, සංසඛාරනිරුඞ්ඣෙන්; විඤ්ඤා ණනිරෝධෝ, විඤ්ඤාණනිරුඞ්ඣසවෙසි; විඤ්ඤාණනිරෝධා—ප—

එසස නිරොධා වෙදනා නිරොධොති ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං එසස නිරොධා නු ඛො භිකඛවෙ වෙදනා නිරොධො නො වා කථං වො එත්ථ හොතීති එසස නිරොධා භනෙත්ත වෙදනා නිරොධො එවං නො එත්ථ හොති එසස නිරොධා වෙදනා නිරොධොති

සළායතනනිරොධා එසසනිරොධොති ඉතිඛො පනෙතං වුත්තං සළායතන නිරොධා නු ඛො භිකඛවෙ එසසනිරොධො නො වා කථං වො එත්ථ හොතීති සළායතන නිරොධාභනෙත්ත එසසනිරොධො එවං නො එත්ථහෙති සළායතනනිරොධා එසසනිරොධොති නාමරූපනිරොධා සළායතනනිරොධො ඉතිඛොපනෙතං වුත්තං නාමරූප නිරොධානුඛො භිකඛවෙ සළායතන නිරොධො නො වා කථං වො එත්ථ හොතීති නාමරූපනිරොධා භනෙත්ත සළායතනනිරොධො එවං නො එත්ථ හොති නාමරූපනිරොධා සළායතනනිරොධොති,

විඤඤාණනිරොධා නාමරූප නිරොධොති ඉතිඛොපනෙතංවුත්තං විඤඤාණනිරොධානුඛො භිකඛවෙ නාමරූප නිරොධො නොවා කථං වො එත්ථ හොතීති විඤඤාණනිරොධා භනෙත්ත නාමරූප නිරොධො එවමනනා එත්ථ හොති විඤඤාණ නිරොධා නාම රූපනිරොධො සංඛාරනිරොධා විඤඤාණ නිරොධොති ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං සඞඛාරානිරොධා නු ඛො භිකඛවෙ විඤඤාණනිරොධොනො කථංවො එත්ථහොතීතිසඞඛාරනිරොධා භනෙත්ත විඤඤාණ නිරොධො එවං නො එත්ථ මහාති සංඛාර නිරොධා විඤඤාණනිරොමධාති.

අවිජජානිරොධා සඞඛාර නිරොමධාති ඉති ඛො පනෙතං වුත්තං අවිජජා නිරොධා නු ඛො භිකඛවෙ සංඛාරනිරොධො නොවාකථං

එවං, මෙසේ; කෙවලස්ස, සියලු; දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස, දුඃඛරාශිහුගේ නිරොධොහොති, නිරුඬියවෙයි; ජාතිනිරොධා, ජාතිනිරුඬියෙන්; ජරාමරණනිරොධොඉති, ජරාමරණ නිරොධයවේයයි; ඉතිඛොපන, මෙසේවනාහි එතං, මෙය; වුත්තං, කියනලදි; භිකඛවෙ, මහණෙනි! ජාතිනිරොධා, ජාතිනිරොධයෙන්; ජරා මරණනිරොධොනුඛො, ජරාමරණ නිරොධයවේද; නොවා, නොවේද; එත්ථ, මෙහි;

කථංවා, කෙසේහෝ, හොති, වේද;

භනෙත්ත, සවාමීනි; ජාතිනිරොධා ජාතිනිරොධයෙන් ජරා මරණනිරොධා, ජරාමරණ නිරොධය; හොති, වෙයි; ජාති නිරොධා, ජාතිනිරොධයෙන්; ජරාමරණ නිරොමධොඉති,

වෝ එවං හොතීති අවිජ්ජානිරොධා භනෙත සංඛාරනිරොධෝ එවං නෝ එවං හොති අවිජ්ජා නිරොධා සංඛාරනිරොධෝති සාධු භික්ඛවෙ ඉති ඛෝ භික්ඛවෙ තුමෙහපි එවං වදෙථ අහම්පි එවං වදාමි,ඉමස්මිං අසතිඉදං නහොතිඉමස්සනිරොධා ඉදංනිරුජ්ඣති යදිදංඅවිජ්ජානිරොධා සංඛාරනිරොධෝ සංඛාරනිරොධා විඤ්ඤාණනිරොධෝ විඤ්ඤාණ නිරොධා නාමරූපනිරොධෝ නාමරූප නිරොධා සළායතන නිරොධෝ සළායතන නිරොධා ඵස්සනිරොධෝ ඵස්සනිරොධා වෙදනා නිරොධෝ වෙදනා නිරොධා තණ්හානිරොධෝ තණ්හානිරොධා උපාදානනිරොධෝ උපාදාන නිරොධා භව නිරොධෝ භවනිරොධා ජාති නිරොධෝ ජාතිනිරොධා ජරාමරණං සොකපරිදෙවදුක්ඛදොමනස්සුපායාසා නිරුජ්ඣන්ති එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධෝ හොති,

අපිනු තුමෙහ භික්ඛවෙ එවං ජානන්තා එවං පස්සන්තා පුබ්බන්තංවා පටිධාවෙය්‍යාථ අහෙසුම්හ නු ඛෝ මයං අතීත මද්ධානං න නුඛෝ අහෙසුම්හ අතීතමද්ධානං කින්නු ඛෝ අහෙසුම්හ අතීතමද්ධානං කථන්නුඛෝ අහෙසුම්හ අතීතමද්ධානං කිං හුත්වා කිං අහෙසුම්හ නුඛෝ මයං අතීත මද්ධානන්තිනෝ හෙතං භනෙත ,

අපිනු තුමෙහ භික්ඛවෙ එවං ජානන්තා එවං පස්සන්තා අපරන්තංවා ආධාවෙය්‍යාථ භවිස්සාම නු ඛෝ මයං අනාගත

ජරාමරණ නිරොධයවේයයි; එවං, මෙසේ, නෝ, අපව; එවං, මෙහි; හොති, අදහස්වෙයි;—ප—ඉමස්මිං, මේහෙතුව; අසති, නැතිකල්හි; ඉදං, මේඵලය; නහොති නොවෙයි; ඉමස්ස, මේහෙතුහුගේ, නිරොධා, නිරුද්ධ වෙන්; ඉදං, මේඵලය; නිරුජ්ඣති, නිරුද්ධවෙයි; යදිදං එනම්; අවිජ්ජා නිරොධා, අවිද්‍යානිරුද්ධවෙන්; සංඛාරනිරොධෝ, සංස්කාර නිරුද්ධවෙයි;—ප—

එවං, මෙසේ; එතස්ස, මේ, කෙවලස්ස, සියලු; දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස, දුඃඛරාශියහුගේ; නිරොධෝහොති, නිරුද්ධවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අපිනු, යලිත්; තුමෙහ, තෙපි; එවං ජානන්තා, මෙසේදන්නාහු; එවංපස්සන්තා, මෙසේවිදශීනා වාහිහෙයන්දක්නාහු; පුබ්බන්තංවා, සකකඛන්ධාදිඅතීතඅධ්වයාත

මඬානං න නුඛෝ භවිස්සාම අනාගත මඬානං කිනනු ඛෝ භවිස්සාම අනාගතමඬානං කිං හුත්වා කිං භවිස්සාම නුඛෝ මයං අනාගත මඬානනති නො හෙතං භනෙත,

අපිනු තුමෙහ භිකඛවෙ එවං ජානනතා එවං පසසනතා එතරහි වා පචචුපනනං අඬානං අජඣතතං කථඞකථී අසසථ අහනනුඛොසමි නො නුඛොසමි කිනනුඛොසමි කථනනුඛොසමි අයනනුඛෝ සතතො කුතො ආගතො සො කුහිඬහාමී භවිසසතීති නො හෙතං භනෙත,

අපි නු තුමෙහ භිකඛවෙ එවං ජානනතා එවං පසසනතා එවං වදෙයයාථ සථා නො ගරු සතථුසාරවෙන ච මයං එවං වදෙමානි. නො හෙතං භනෙත

පුඵීකොඨාසඝටහෝ; පටිඛාවෙයයාථ, දුවන්නහුද; මයං, අපි; අතීතංඅඬානං, අතීතකාලයෙහි; අහෙසුමහනුඛෝ, වූයෙම්දෝ; අතීතංඅඬානං, අතීතකාලයෙහි; නනුඛොඅහෙසුම්හ, නුවූයෙම්දෝ; අතීතංඅඬානං, අතීතකාලයෙහි; කිනනුඛොඅහෙසුම්හ, කවරෙක්වූයෙම්දෝ; අතීතංඅඬානං, අතීතකාලයෙහි; කථං නුඛොඅහෙසු,ම්හ කෙසේවූයෙම්දෝ; අතීතංඅඬානං, අතීත කාලයෙහි; කිංහුත්වා, කවරෙක්ව; කිංඅහෙසුම්හනුඛෝ කව රෙක්වියෙමුදෝ; නනෙත, සවාමිනි! නොහි, නොවේමැයි; මෙහි විසතරාපිය සබබාසවසුත්‍රයෙහි කියනලදි; අපිනු—ප—

අපරනතංවා, අනාගතසංඛ්‍යාතඅපරානතාඝටහෝ;ආඛාවෙයයාථ, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින්ධාවනයකරන්නහුද;—ප—එතරහි, දැන්; පචචු පපනනංඅඬානංවා; පවත්නාකාලයෙහිහෝ; අඣතතං, අඬ්‍යා, තමයෙහි; කථංකථීඅසසථ, කෙසේකෙසේදැයිපැවැහිසැකඇත් නාහුද; අහංනුඛෝඅසමි, මෙතෙමවෙම්දෝ; නොනුඛොසමි මමනොවෙම්දෝ; කථංනුඛෝඅසමි, කෙසේවෙම්දෝ; අයං නුඛොසතතො, මේසත්වතෙම;කුතොආහතො,නොඩින්ආයේදෝ සො, හෙතෙම; කුහිංගාමීභවිසසති, කොහිගන්නෙක්වන්නේ දැයි; නනෙත, සවාමිනි; එතං, මේසැකය; නොහි, නොවේමැයි;

භිකඛවෙ, මහණෙනි! අපිනු, යලිත්; තුමෙහ, තෙපි; එවංජානනතා, මෙසේදන්නාහු; එවංපසසනතා,මෙසේදක්නාහු; එවං, මෙසේ, වදෙයයාථ, කියවිද; නො, අපගේ; සථා, ශාසතෘන්වහන්සේ; ගරු, ගරුකටයුත්තෙක; මයං, අපි; සතථු ගාරවෙන, ශාසතෘන්වහන්සේකෙරෙහි ගෞරවයෙන්; එවං, මෙසේ; වදෙමඉති, කියමුයි; නනෙත, සවාමිනි; නොහි, නොවේමැයි;

අපිනු තුමෙහ භික්ඛවෙ එවංජානන්තා එවංපස්සන්තා එවං වදෙය්‍යාථ සමණෝ නො එවමාහ සමණවචනෙන ච මයං එවං වදෙමාති නො හෙතම්භන්තෙ.

අපිනු තුමෙහ භික්ඛවෙ එවං ජානන්තා එවං පස්සන්තා අඤ්ඤං සත්ථාරං උද්දිසෙය්‍යාථාති නො හෙතං භන්තෙ—අපිනු තුමෙහ භික්ඛවෙ එවං ජානන්තා එවං පස්සන්තා යානිතානි පුථු සමණ බ්‍රාහ්මණානං වත කොතූහළ මඞ්ගලානිතානි සාරතො පච්චා ගවෙජ්ඣය්‍යාථාති නොහෙතම්භන්තෙ.

නනුඛො භික්ඛවෙ යදෙවතුම්හාකං සාමඤ්ඤතං සාමං දිට්ඨං සාමං විදිතං තඳෙව තුඹෙහ වදෙථාති එවම්භන්තෙ.

—අපිනු, යලිත්; නො, අපට; සමණෝ, ශ්‍රමණතෙම; එවං, මෙසේ; ආහ, කීයේය; මයං, අපි; සමණවචනෙන, ශ්‍රමණයන්ගේවචනයෙන්; එවං, මෙසේ; වදෙමඉති, කියමුයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; නොහි, නොවේමැයි;—අඤ්ඤංසත්ථාරං, බාහිර අන්‍ය ශාස්තෘකෙනෙක්; උද්දිසෙය්‍යාථ, උදෙසව්ද; භන්තෙ, ස්වාමිනි; නොහි, නොවේමැයි;—පුථු, බොහෝවූ; සමණබ්‍රාහ්මණානං, මහණබමුණන්ගේ; වතකොතූහලමඞ්ගලානි, වතසමාදානයන්හා දෘෂ්ටිකුතූහලයන්ද;හෙවත් දිට්ඨසුතමුතමඞ්ගලයන්ද;සාරතො, සාරවශයෙන්; පච්චාගවෙජ්ඣය්‍යාථඉති, පිළිගණිව්දැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; නොහි, නොවේමැයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තුම්හාකං, තොපවිසින් යං, යමක්; සාමං, තමා; ඤාතං, දන්නාලදද; සාමං, තමා; විදිතං, දන්නාලදද; තංඑව, එයම; තුඹෙහ, තොපි; වදෙථනනු, කියන්නහුද; භන්තෙ, ස්වාමිනි; එවං, එසේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සන්දිට්ඨිකෙන, ඉහාතම්මෙහිදෙනවිපාකඇත්තාවූ; අකාලිකෙන, කල් නොයවාදෙනවිපාකඇත්තාවූ; එහිපස්සිකෙන, එව බලව යන විධියටසුදුසුවූ;ඔපනයිකෙන, තමසිතඵලවියයුතුගුණඇත්තාවූ; විඤ්ඤූහි, නුවණැත්තන්විසින්; පච්චත්තං, තමතමන් කෙරෙහිලා; වෙදිතබ්බන, දතයුතුවූ; ධම්මෙන, මාගීඵලධම්මයෙන් මයා, මාවිසින්; තුඹෙහ, තොපි; උපනීතාඛෝ, නිර්වාණයට

සාධුභික්ඛවෙ උපනීතා ඛො මේ තුමෙහ භික්ඛවෙ ඉමිනා සන්දිට්ඨිකෙන ධම්මෙන අකාලිකෙන එහිපස්සිකෙන ඔපනයිකෙන පච්චත්තං වෙදිතබ්බෙන විඤ්ඤූහි සන්දිට්ඨිකො අයං භික්ඛවෙ ධම්මා අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තංවෙදිතබ්බා විඤ්ඤූහීති ඉතියත්තං වුත්තං ඉදමෙතං පටිච්ච වුත්තං

තිණ්ණං ඛො පන භික්ඛවෙ සන්නිපාතා ගබ්භස්සා වක්කන්ති හොති. ඉධ මාතා පිතරෝ ච සන්නි පතිතා හොන්ති. මාතා ච න උතුනී හොති ගන්ධබ්බා ච න පච්චු පට්ඨිතො හොති. නෙවතාව ගබ්භස්සා වක්කන්ති හොති ඉධ මාතා පිතරෝච සන්නි පතිතා හොන්ති. මාතා ච උතුනී හොති. ගන්ධබ්බොව න පච්චු පට්ඨිතො හොති. නෙවතාව ගබ්භස්සා වක්කන්ති හොති. යතො ච ඛො භික්ඛවෙ මාතා පිතරෝ ච සන්නිපතිතා හොන්ති. මාතා ච උතුනී හොති.

පමුණුවන්නාලද්දහ; සාධු, ඉතාමැනවි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංධම්මා, මේධර්මයතෙම; සන්දිට්ඨිකො, සාදෘෂ්ටිකවිපාක ඇත්තේය; අකාලිකො, කල්තොශවාවිපාකදෙන්නේය; එහි පස්සිකො, එව බලවයහිකිමටසුදුසුය; ඔපනයිකො, උපනයන ගුණයුත්තය; පච්චත්තං, තමතමන්කෙරෙහිලා; විඤ්ඤූහි, පණ්ඩිතයන්විසින්; වෙදිතබ්බා, දතයුතුය; ඉති, මෙසේ; ඝන්නං, ඒ යමක්; වුත්තං, කියනලදද; ඉදං, මේවචනය; එතංපටිච්ච, තොපවිසින් තමාවිසින් දන්නාලදයනාදිය සඳහා; වුත්තං, කියනලදි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තිණ්ණංඛොපන, තුන්දෙනෙකුගේ වනාහී; සන්නිපාතා, එක්වීමෙන්; ගබ්භස්ස, ගර්භයාගේ; අවක්කන්තිහොති, සම්ප්‍රාප්තියවෙයි; ඉධ, මේලොකයෙහි; මාතා පිතරොව, මවුපියදෙදෙනා; සන්නිපතිතාහොන්ති, එක්වූවාහු වෙත්; මාතාව, මවුතොමෝත්; න උතුනීහොති, සෘතුමතීනොවේද; ගන්ධබ්බොව, ගන්තව්‍යපුද්ගලයාද; නපච්චුපට්ඨිතොහොති, එළඹනොසිටියේවේද; තාව, එතාක්; ගබ්භස්සාවක්කන්ති ගර්භාවක්‍රාන්තියය; තාව, තවම; නෙවහොති, නොමවෙයි; —ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යතොඛො, සම්භෙයකින්; මාතා පිතරොව, මවුපියදෙදෙන; සන්නිපතිතාහොන්ති, එක්වූවාහුද; මාතාව, මව්තොමෝද; උතුනීහොති, ඔටගත්ඔසප්ලේඇත්තීද; ගන්ධබ්බොව, මාතෘගර්භයටආගන්තව්‍යපුද්ගලයාද; පච්චුපට්ඨිතාහොති, එළඹසිටියේවේද; එවං, මෙසේ; තිණ්ණං, තුන්දෙනෙ

ගන්ධබ්බා ච පච්චුපට්ඨිතා හොන්ති. එවං තිණ්ණං සන්නිපාතා ගබ්භස්සා වක්කන්තිහොන්ති. තමේනං භික්ඛවේ මාතා නව වා දසවා මාසේ ගබ්භං කුච්ඡිනා පරිහරති. මහතා සංසයේන ගරුභාරං තමේනං භික්ඛවේ මාතා නවන්නං වා දසන්නං වා මාසානං අච්චයේන විජායති. මහතා සංසයේන ගරුභාරං තමේනං ජාතං සමානං සකේන ලොහිතේන පොසේති. ලොහිතං හේතං භික්ඛවේ අරියස්ස විනයේ යදිදං මාතු ථඤ්ඤං.

සඛෝ සෝ භික්ඛවේ කුමාරෝ වුඩ්ඪත්තාය ඉන්ද්‍රියානං පරිපාකමන්වාය යානිතානි කුමාරකානං කීළාපනකා න තේහි කීළති සෙය්‍යථීදං වඞ්කකං ඝටිකං මෝක්ඛචිකං විඛුළකං පත්තාළ්හකං රථකං ධනුකං සඛෝ සෝ භික්ඛවේ කුමාරෝ වුඩ්ඪිමන්වාය ඉන්ද්‍රියානං පරිපාක මන්වාය පචහි කාමගුණේහි සමප්පිතෝ සමඞ්ගීභූතෝ පරිවාරේති චක්ඛු විඤ්ඤේය්‍යේහි

කුගේ, සන්නිපාතා, එක්වීමෙන්; ගබ්භස්ස, ගර්භයාගේ; අවක්කන්තිහොන්ති, ගර්භාවක්‍රාන්තියවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! මාතා, මව්තොම; නවවාමාසෙ, නව මසක්හෝ, දසවා, දසමසක්හෝ; මහතාසංසයෙන, මහත්වූ ජීවිතසංසයෙන්; ගරුභාරං, දැඩිබරක්වූ; තමේනංගබ්භං, ඒමේගැබ; කුච්ඡිනා, කුසින්; පරිහරති, පාලනයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! නවන්නංවාමාසානංඅච්චයෙන, නවමසක්ඇවැමෙන්හෝ; දසන්නංවා, දසමසක්ඇවැමෙන්හෝ; මහතාසංසයෙන, මහත්සැකයෙන්; ගරුභාරං, ගුරුභාරය; විජායති, වදයි; ජාතංසමානං, උපන්නාවූ; තමේනං, මොහු; සකේනලොහිතේන, සියලෙසින්; පොසේති, පොෂ්‍යයකරයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අරියස්සවිනයෙ, ශාසනයෙහි; යදිදංමාතුථඤ්ඤං, යම්මේතනකිරක්වේද; එතංහි, මේවනාහි; ලොහිතං, ලෙහෙයයි; ව්‍යවහාරයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛොසොකුමාරෝ, ඒමේකුමාරතෙම; වුඩ්ඪත්වාය, වැඩියවපැමිණ; ඉන්ද්‍රියානං, ඉඳුරන්ගේ; පරිපාක මන්වාය, මේරීමටපැමිණ; කුමාරකානං, කුමරුවන්ගේ; යානිතානිකීළාපනකානි, යම්ක්‍රීඩාභාණ්ඩයෝවෙත්ද; තෙහි, එහින්; කීළති, ක්‍රීඩාකෙරෙයි; සෙය්‍යථීදං, එනම්; වඞ්කකං, ගම්දරුවන්කෙළනාකුඩා නඟුල්ගෙණ සිසැම්වශයෙන් කෙළීමය;—

රූපෙහි ඉට්ඨේහි කන්තේහි මනාපෙහි පියරූපෙහි කාමූපසංහිතෙහි රජනීයෙහි, සොතවිඤ්ඤාණෙන සද්දෙහි—පෙ—ඝාණවිඤ්ඤාණෙන ගන්ධෙහි-ජිව්හාවිඤ්ඤාණෙන රසෙහි-කායවිඤ්ඤාණෙන පොට්ඨබ්බෙහි ඉට්ඨේහි කන්තේහි මනාපෙහි පියරූපෙහි කාමූපසංහිතෙහි රජනීයෙහි-සෝ චක්ඛුනා රූපං දිස්වා පියරූපෙරූපෙ සාරජ්ජති. අපටිඝ රූපෙ රූපෙ බ්‍යාපජ්ජති. අනුපට්ඨිත කායසති ච විහරති. පරිත්තචේතසෝ තඤ චේතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං යථාභූතං නප්පජානාති,

යත්ථස්සතෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපරිසෙසානිරුජ්ඣන්ති;සෝ එවං අනුරොධවිරොධං සමාපන්නෝ යඤ්කිඤ්චේවදනං වේදෙති සුඛංවා දුක්ඛංවා අදුක්ඛමසුඛංවා සෝ තං වේදනං අභිනන්දති අභිවදති අජ්ඣොසාය තිට්ඨති, තස්සතං වේදනං අභිනන්දතෝ

ඝටිකං, සිංකෙළිඝ (ගුඩුහැඟිම); මොක්ඛචිකං, කරණ්ඩපිනීමඝ; විඛ්ගුලකං, හුලංපෙතිකරකැවීමඝ; පත්තාළ්හකං, කොළනැළි යෙන් වැලිමැණීමඝ; රථකං, කුඩාරියගෙණ කෙළීමඝ; ධනුකං, කුඩාදුනුගෙන කෙළීමඝ. ඝන මෙසිනි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සොඛොසොකුමාරෝ, ඒ මේ කුමාරතෙම; වුඩ්ඪිඅන්වාඝ, වැඩීමටපැමිණ; ඉන්ද්‍රියානං, ඉන්ද්‍රිය ඝන්ගේ; පරිපාකං, මේරීමට; අන්වාඝ, පැමිණ; පඤ්චකාමගුණෙහි පඤ්චකාමගුණයෙන්; සමප්පිතෝ, සම්පූර්ණවූයේ; සමංගීභූතෝ, යුක්තවූයේ; පරිචාරෙති, ඉන්ද්‍රියඝන්හසුරුවයි; චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යෙහි, ඇසින්බලාදතයුතුවූ; ඉට්ඨෙහි, ඉෂ්ටවූ; කන්තෙහි, කාන්තවූ; මනාපෙහි, මනවඩන්නාවූ; පියරූපෙහි; ප්‍රියසවභාවඇති; කාමූපසංහිතෙහි, කාමයෙන්යුක්තවූ; රජනීයෙහි, ඔත්අලවන්නාවූ; රූපෙහි, රූපඝන්ගෙන්ද,—ප—සෝ, හෙතෙම; චක්ඛුනා, ඇසින්; රූපං, රූපඝ; දිස්වා, දැක; පියරූපෙ, ප්‍රියසවභාවඅති; රූපෙ, රූපාරම්මණයෙහි; සාරජ්ජති, ඇලෙයි; අප්පියරූපෙ, අප්‍රියසවභාවඅති; රූපෙ, රූපයෙහි; ව්‍යාපජ්ජති, ව්‍යාපාදඝටපැමිණෙයි; අනුපට්ඨිතකායසති, එළඹනොසිටිකායගතාසතිඇත්තේ; පරිත්තචේතසෝ, අකුසල්සිත් ඇත්තේ; විහරති, වාසඝකෙරෙයි; තංචෙතෝවිමුත්තිං, ඒ චිත්තවිමුක්තියද; පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ප්‍රඥාවිමුක්තියද; යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානාති, නොදනියි;

යත්ථ, යම්තැනෙක; අස්ස, ඔහුගේ; පාපකා, ලාමිකවූ; අකුසලා ධම්මා, අකුසලධර්මයෝ අපරිසෙසා, නිරවශෙෂවූවාහු; නිරුජ්ඣන්ති, නිරුද්ධවෙත්; සෝ, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; අනුරොධවිරොධං, රාගවෙෂදෙකව; සමාපන්නෝ, පැමිණියේ; සුඛංවා,

අභිවදතෝ අජ්ඣොසාය තිට්ඨතෝ උප්පජ්ජති නන්දී, යා වේදනාසු නන්දි තදුපාදානං, තස්සුපාදානපච්චයා භවෝ, භවපච්චයා ජාති, ජාතිපච්චයා ජරාමරණං සෝක පරිදේව දුක්ඛදෝමනස්සුපායාසා සම්භවන්ති; එවමෙතස්ස කේවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයෝ හෝති; සෝතෙන සද්දං සුත්වා ...පෙ... ඝාණෙන ගන්ධං ඝායිත්වා—ජිව්හාය රසං සායිත්වා—කායෙන පොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා—මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය පියරූපෙ ධම්මෙ සාරජ්ජති, අප්පිය රූපෙ ධම්මෙ බ්‍යාපජ්ජති, අනුපට්ඨිත කායසතිව විහරති පරිත්තචෙතසෝ තඤ්චෙතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං යථාභූතං නප්පජානාති යත්ථස්සතෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති සෝ එවං අනුරෝධ විරෝධං සමාපන්නෝ යංකිඤ්චි වෙදනං වෙදෙති සුඛංවා දුක්ඛංවා අදුක්ඛම සුඛංවා සෝතං වෙදනං අභිනන්දති අභිවදති අජ්ඣොසාය තිට්ඨති, තස්සතං වෙදනං අභිනන්දතෝ අභිවදතෝ අජ්ඣොසාය තිට්ඨතෝ උප්පජ්ජති නන්දී; යාවෙදනාසු නන්දි තදුපාදානං තස්සුපාදානපච්චයා භවෝ භවපච්චයා ජාති, ජාතිපච්චයා ජරාමරණං සෝකපරිදේව දුක්ඛදෝමනස්සුපායාසා සම්භවන්ති; එවමෙතස්ස කේවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයෝ හොති,...

සැපවූද; දුක්ඛංවා, දුක්වූද; අදුක්ඛමසුඛංවා, උපෙක්ෂාසහගතවූද; යංකිඤ්චිවේදනං, යම්කිසිවෙදනාවක්; වේදෙති, විඳිද; සෝ, හෙතෙම; තංවෙදනං, ඒ වෙදනාව; අභිනන්දති, තෘෂ්ණාවශයෙන් අභිනන්දනයකෙරෙයි; අභිවදති, තෘෂ්ණාවශයෙන්අහෝ සැපයයිනාදියකියයි; අජ්ඣොසාය තිට්ඨති, තෘෂ්ණාවෙන්ගැලිසිටියි; මම්දුක්ඛත්වම්මාගේදුක්ඛයයිතෘෂ්ණාවශයෙන්ගැනීමෙන් දුඃඛවේදනාහුගේද අභිනන්දනයවෙයි;

තංවෙදනං, ඒවෙදනාව; අභිනන්දතෝ, සතුටුවන්නාවූ; අභිවදතෝ, මාගේයයිකියන්නාවූ; අජ්ඣොසාය තිට්ඨති, ගැලිසිටින්නාවූ; තස්ස, ඔහුට; නන්දී; තෘෂ්ණාව උපජ්ජති, උපදියි; වෙදනාසු, වෙදනාවන්විෂයෙහි; යානන්දි, යම්තෘෂ්ණාවක්වේද; තං, එය; උපාදානං, උපාදානයයි; තස්ස, ඕහට; උපාදාන පච්චයා, උපාදානප්‍රත්‍යයෙන්; භවෝ, භවයවෙයි;-ප-සෝතෙන කණ්ණින්; සද්දං' ශබ්දය; සුත්වා, අසා; ඝාණෙන, නාසයෙන්; ගන්ධං, ගන්ධය; ඝායිත්වා, ආඝ්‍රාණයකොට; ජිව්හාය, දිවින්; රසං' රසය; සායිත්වා, රසවිඳ; කායෙන, කයින්; ඵොට්ඨබ්බං, ස්පර්ශය; ඵුසිත්වා, ස්පර්ශකොට; මනසා, සිතින්; ධම්මං, අරමුණු; විඤ්ඤාය, දැන; පියරූපෙ, ප්‍රියස්වභාවඇති; ධම්මෙ, අරමුණෙහි; සාරජ්ජති, ඇලෙයි—ප—මහාති,

ඉධ භික්ඛවෙ තථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණ සම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරොපුරිස දම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා, සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණ බ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤාසච්ඡි කත්වා පවෙදෙති, සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙ කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති, තං ධම්මං සුණාති ගහපතිවා ගහපති පුත්තොවා අඤ්ඤතරස්මිං වා කුලෙ පච්චා ජාතො සො තං ධම්මං සුත්වා තථාගතෙ සද්ධං පටිලභති, සො තෙන සද්ධා පටිලාභෙන සමන්නාගතො ඉති පටිසඤ්චික්ඛති, සඛාධො ඝරාවාසො රජාපථො, අබ්භොකාසො පබ්බජ්ජා, නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාවසතා එකන්ත පරිපුණ්ණං එකන්ත පරිසුද්ධං සංඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං යන්නූනාහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසාවානි වත්ථානි, අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍යන්ති. සො අපරෙන සමයෙන අප්පංවා භොගක්ඛන්ධං පහාය මහන්තංවා භොගක්ඛන්ධං පහාය අප්පංවා ඤාති පරිවට්ටං පහාය මහන්තංවා ඤාති පරිවට්ටං පහාය කෙස මස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසාවානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති.

භික්ඛවෙ,මහණෙනි! ඉධලොකෙ,මේලොකයෙහි;අරහං,අගීත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; විජ්ජාචරණසම්පන්නො, අෂ්ට විද්‍යාපසළොස්චරණධර්මයෙන්යුක්තවූ; සුගතො, සොභනගමන් ඇති; ලොකවිදූ, ලොකයදන්නාවූ; අනුත්තරො, නිරුත්තරවූ; පුරිසදම්මසාරථි, වණ්ඩපුරුෂයන්දමනයෙහි සාරථියෙක්වැනිවූ දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්ට; සත්ථා, අනුශාසකවූ; බුද්ධො, චතුස්සත්‍යාවබෝධයකළාවූ; භගවා, භාග්‍යවත්වූ; තථාගතො, තථාගතතෙම; උප්පජ්ජති, උපදියි;—ප—මෙහි අවි වූළහත්ථි පදෝපම සූත්‍රයෙහි කී නියායෙන් දතයුතුයි;

සෝ එවං පබ්බජිතෝ සමානෝ භික්ඛූනං සික්ඛා සාජීව සමාපන්නෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හොති නිහිත දණ්ඩෝ නිහිත සත්ථෝ ලජ්ජී දයාපන්නෝ සබ්බ පාණ භූතහිතානු කම්පී විහරති; අදින්නාදානං පහාය අදින්නා දානා පටිවිරතෝහොති දින්නාදායී දින්නපාටිකඞ්ඛී අථේනෙන සුචිභූතෙන අත්තනා විහරති; අබ්‍රහ්මචරියං පහාය බ්‍රහ්මචාරී හොති ආරාචාරී විරතෝ මෙථුනාගාම්ධම්මා; මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතෝහොති සච්චවාදී සච්චසන්ධෝ ථෙතෝ පච්චයිකෝ අවිසංවාදකෝ ලෝකස්ස; පිසුනං වාචං පහාය පිසුනාවාචා පටිවිරතෝ හොති ඉතෝ සුත්වාන අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමෙසං භෙදාය, අමුත්‍රවාසුත්වාන ඉමෙසං අක්ඛාතා අමූසමෙභෙදාය, ඉතිහිතානානං වා සන්ධාතා සහිතානං වා අනුප්පදාතා සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණිං වාචං භාසිතා හොති; ඵරුසං වාචං පහාය ඵරුසාවාචා පටිවිරතෝ හොති යාසාවාචා නෙලා කණ්ණසුඛා පෙමණියා හදයඞ්ගමා පොරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා, තථාරූපිං වාචං භාසිතා හොති; සම්ඵප්පලාපං පහාය සම්ඵප්පලාපා පටිවිරතෝ හොති කාලවාදී භූතවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී නිධානවතිං වාචං භාසිතා කාලෙන සාපදෙසං පරියන්තවතිං අත්ථසංහිතං; සෝ බීජගාම භූතගාම සමාරම්භා පටිවිරතෝ හොති; එකභත්තිකෝ හොති රත්තූපරතෝ විරතෝ විකාලභොජනා; නච්චගීත වාදිත විසූකදස්සනා පටිවිරතෝ හොති මාලාගන්ධ විලෙපන ධාරණ මණ්ඩන විභූසනට්ඨානා පටිවිරතෝහොති උච්චාසයන මහාසයනා පටිවිරතෝහොති; ජාත රූප රජත පටිග්ගහණා පටිවිරතෝහොති; ආමක ධඤ්ඤ පටිග්ගහණා පටිවිරතෝ හොති; ආමක මංස පටිග්ගහණා පටිවිරතෝහොති ඉත්ථි කුමාරික පටිග්ගහණා පටිවිරතෝහොති; දාසිදාස පටිග්ගහණා පටිවිරතෝහොති; අජෙළක පටිග්ගහණා පටිවිරතෝහොති; කුක්කුට සූකර පටිග්ගහණා පටිවිරතෝහොති; හත්ති ගවාස්ස වළවා පටිග්ගහණා පටිවිරතෝහොති; ඛෙත්ත වත්ථු පටිග්ග හණා පටිවිරතෝහොති; දූතෙය්‍ය පහිණ ගමනානුයොගා පටිවිරතෝහොති; කයවික්කයා පටිවිරතෝහොති; තුලාකූට කංසකූට මාන කූටා පටිවිරතෝහොති, උක්කොටන වඤ්චන නිකති සාවියොගා පටිවිරතෝහොති; ඡේදන වධ බන්ධන විපරාමොස ආලොප සහසාකාර පටිවිරතෝහොති;—

මෙහි අවි චූළහත්ථි පදෝපම සූත්‍රයෙහි කී පරිදිමැයි—ප—

සෝ සතතුට්ඨෝ හොති කායස පරිහාරිකෙන චීවරෙන කුච්ඡි පරිහාරිකෙන පිණ්ඩ පාතෙන, යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදායෙව පක්කමති, සෙය්‍යථාපිනාම පක්ඛීසකුණෝ යෙන යෙනෙව ඩෙති, සපත්තභාරෝව ඩෙති එවමෙවං භික්ඛු සන්තුට්ඨෝ හොති කායපරිහාරිකෙන චීවරෙන කුච්ඡි පරිහාරිකෙන පිණ්ඩ පාතෙන යෙන යෙනෙව පක්කමති සමාදාය යෙව පක්කමති සෝ ඉමිනා අරියෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ අජ්ඣත්තං අනවජ්ජ සුඛං පටිසංවෙදෙති. සෝ චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී හොති නානුබ්‍යඤ්ජන ග්ගාහී යත්වාධි කරණමෙනං චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති, රක්ඛති චක්ඛුන්ද්‍රියං චක්ඛුන්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති; සෝ තෙන සද්දං සුත්වා-පෙ-ඝාණෙන ගන්ධං ඝායිත්වා ජිව්හාය රසං සායිත්වා, කායෙන පොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහී හොති නානුබ්‍යඤ්ජන ග්ගාහී; යත්වාධිකරණ මෙනං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජති, රක්ඛති මනින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජති, සෝ ඉමිනා අරියෙන ඉන්ද්‍රිය සංවරෙන සමන්නාගතෝ අජ්ඣත්තං අබ්‍යාසෙක සුඛං පටිසංවෙදෙති, සෝ අභික්කන්තෙ පටික්කන්තෙ සම්පජානකාරී හොති, සම්මිඤ්ජිතෙ පසාරිතෙ සම්පජානකාරී හොති, සංඝාටි පත්ත චීවර ධාරණෙ සම්පජානකාරී හොති අසිතෙ පීතෙ ඛායිතෙ සායිතෙ සම්පජානකාරී හොති, උච්චාරපස්සාව කම්මෙ සම්පජානකාරී හොති, ගතෙ ඨිතෙ නිසින්නෙ සුතෙත ජාගරිතෙ තුණ්හීභාවෙ සම්පජානකාරී හොති, සෝ ඉමිනාව අරියෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ ඉමිනාව අරියෙන ඉන්ද්‍රිය සංවරෙන සමන්නාගතෝ ඉමිනාව සතිසම්පජඤ්ඤෙන සමන්නාගතෝ විවිත්තං සෙනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වන පත්ථං අබ්භොකාසං පලාල පුඤ්ජං, සෝ පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාත පටික්කන්තෝ නිසීදති පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, සෝ අභිජ්ඣං ලොකෙ පහාය විගතාභිජ්ඣෙන චෙතසා විහරති—

අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙති; බ්‍යාපාද පදොසං පහාය අබ්‍යා පන්න චිත්තෝ විහරති සබ්බපාණ භූත හිතානුකම්පී බ්‍යාපාද පදොසා චිත්තං පරිසොධෙති; පින මිද්ධං පහාය විගත පින මිද්ධෝ විහරති ආලොක සඤ්ඤී සතෝ සම්පජානෝ, පින මිද්ධා චිත්තං පරිසොධෙති; උද්ධච්ච කුක්කුච්චං පහාය අනුද්ධතෝ විහරති අජ්ඣත්තං වූපසන්ත චිත්තෝ, උද්ධච්ච කුක්කුච්චා චිත්තං පරිසොධෙති; විචිකිච්ඡං පහාය තිණ්ණ විචිකිච්ඡෝ විහරති අකථං කථී කුසලෙසු ධම්මෙසු, විචිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති සෝ ඉමෙ පංචනීවරණෙ පහාය චෙතසෝ උපක්කිලෙසෙ පඤ්ඤාය දුබ්බලී කරණෙ විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති; පුනච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු විතක්ක විචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්ප සාදනං චෙතසෝ එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතියජ්ඣානං—පෙ—තතියජ්ඣානං—චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති—සෝ චක්ඛුනා රූපංදිස්වා පියරූපෙ රූපෙ න සාරජ්ජති අප්පිය රූපෙ රූපෙ න බ්‍යාපජ්ජති;උපට්ඨිත කායසති ච විහරති අපමාණ චෙතසෝ, තව චෙතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං යථාභූතං පජානාති යත්ථස්ස තෙ පාපකා අකුසලාධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති, සෝ එවං අනුරොධ විරොධ විප්පහීණෙ යං කිංචි වෙදනං වෙදෙති සුඛංවා දුක්ඛංවා අදුක්ඛම සුඛංවා, සෝ තං වෙදනං නාභිනන්දි නාභි වදති නාජ්ඣොසාය තිට්ඨති; තස්ස තං වෙදනං අනභිනන්දතෝ අනභිවදතෝ අනජ්ඣොසාය තිට්ඨතෝ යා වෙදනාසු නන්දී සා නිරුජ්ඣති; තස්ස නන්දි නිරොධා උපාදාන නිරොධෝ, උපාදාන නිරොධා භවනිරොධෝ, භවනිරොධා ජාතිනිරොධෝ, ජාතිනිරොධා ජරාමරණං සොක පරිදෙව දුක්ඛ දොමනස්සූ පායාසා නිරුජ්ඣන්ති; එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධෝ හොති සොතෙන සද්දංසුත්වා—පෙ—ඝානෙන ගන්ධං ඝායිත්වා ජිව්හාය රසං සායිත්වා කායෙන පොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය පියරූපෙ ධම්මෙ න සාරජ්ජති, අප්පිය රූපෙ ධම්මෙ න බ්‍යාපජ්ජති, උපට්ඨිත කායසතී ච විහරති අපමාණ චෙතසෝ, තව චෙතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං යථාභූතං පජානාති යත්ථස්ස තෙ පාපකා අකුසලා ධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්ති—

සො එවං අනුරොධ විරොධ විපසීණෙ යං කිංචි වෙදනං වෙදෙති සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛම සුඛං වා; සො තං වෙදනං නාභිනන්දති නාභිවදති නාජෙක්ඛාසාය තිට්ඨති,තස්ස තං වෙදනං අනභිනන්දතො අනභිවදතො අනජෙක්ඛාසාය තිට්ඨතො යා වෙදනාසු නන්දී සා නිරුජ්ඣති, තස්ස නන්දී නිරොධා උපාදාන නිරොධො උපාදාන නිරොධා භවනිරොධො, භවනිරොධා ජාතිනිරොධො ජාතිනිරොධා ජරා මරණං සොක පරිදෙව දුක්ඛ දොමනස්සු පායාසා නිරුජ්ඣන්ති, එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධො හොති—

ඉමං ඛො වෙ තුමෙහ භික්ඛවෙ සංඛිත්තෙන තණ්හා සංඛය විමුත්තිං ධාරෙථ සාතං භික්ඛුං කෙවට්ට පුත්තං මහා තණ්හා ජාලතණ්හා සංඝාට පටිමුක්කන්ති,

ඉදමවොච භගවා, අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති—

මහා තණ්හා සංඛය සූත්තං අට්ඨමං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තුමෙහ, තොපි; මෙ, මාවිසින්; සංඛිත්තෙන, සංක්ෂෙපයෙන් දෙසනලද; තණ්හාසංඛයවිමුත්තිං තෘෂ්ණාක්ෂයවිමුක්තිධර්මය; ධාරෙථ, නිතරදරව්; විමුක්තිය ලැබෙන හෙයින් දෙසන්වද මෙහි විමුක්තිනම්, කෙවට්ටපුත්තං, කෙවුල්පුත්‍රවූ; සාතිංභික්ඛුං, සාතිනම්මහණ; මහාතණ්හාජාල; මහත්තෘෂ්ණානැමැතිදැලෙහි; තණ්හාසඞ්ඝාට, තෘෂ්ණානැමැති අවුලෙහි; පටිමුක්කං, ගැලුනෙක්කොට; ධාරෙථඉති, දරව්යයි වදළසේක,

ඉදමවොච—ප—අභිනන්දුන්ති,—

මහා තණ්හා සංඛය සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේසුතං එකං සමයං භගවා අඞ්ගේසු විහරති අස්ස පුරංනාම අඞ්ගානං නිගමෝ තත්‍ර ඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තේසි භික්ඛවොති භදන්තේතිතෙ භික්ඛූභගවතෝ පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච, සමණා සමණාති වෝ භික්ඛවෙ ජනතා සඤ්ජානාති තුමෙහ ච පන කෙ තුමෙහති පුට්ඨා සමානා සමණමහා ති පටිජානාථ, තෙසං වෝ භික්ඛවෙ එවං සමඤ්ඤිනං සතං එවං පටිඤ්ඤිණං සතං යෙ ධම්මා සමණකරණා ව බ්‍රාහමණකරණාව තෙ ධම්මෙ සමාදාය වත්තිස්සාම එවං නෝ අයං අම්හාකං සමඤ්ඤි ව සච්චා භවිස්සතීති පටිඤ්ඤි ව භූතායෙසං වමයං චීවරපිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරෙ පරිභුඤ්ජාම, තෙසං තෙ කාරා අමෙහසු මහප්ඵලා භවිස්සන්හි මහානිසංසා අම්හාකමෙවා යං පබ්බජ්ජාඅවඤ්ඣකාභවිස්සති සඵලා ස උදයාති එවං හි ඉවා භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං,

---

එවං—ප—අඞ්ගෙසු, අඟුදනවිහි; අස්සපුරංනාම; අස්සපුර නම්වූ; අඞ්ගානං, අඟුදනවි වැසියන්ගේ; නිගමෝ, නියම්ගමක් වේද; එහි; විහරති, වැඩවසනසේක; තත්‍රඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛවොඉති, මහණෙනිනි; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක; භදන්තෙතිති, සවාමීනිකියා භගවතෝ,භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සොසුං,පිළිවදන්දුන්හ; භගවා භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, කියේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෝ, තොප; සමණාසමණාඉති, ශ්‍රමණය ශ්‍රමණයකියා; ජනෝ, මහජනතෙම; සඤ්ජානාති; හඳුනයි; තුමෙහවපන, නොපිදූ, තුමෙහ, තෙපි, කෙඉති, කවරහුදැයි, පුඨාසමානා, විචාරණලද්දහු; සමණා අම්හඉති, ශ්‍රමණවෙමුයයි; පටිජානථ, ප්‍රතිඥකරන්නහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං සමඤ්ඤිණං සතං, මෙලෙසසමනුඥ ඇත්තාවූ; එවං පටිඤ්ඤිණං සතං, මේසේ ප්‍රතිඥඇත්තාවූ; තෙසං ඛෝ, ඒ තාපගේ; සමණ කරණා, ශ්‍රමණබව ඇතිකරන්නාවූද;බ්‍රාහමණ කරණා; බ්‍රාහමණබව ඇතිකරන්නාවූද; යෙධම්මා, යම්ධර්මකෙණෙක් වෙද්ද; තෙධමෙම, ඒ ධර්මයන්; සමාදාය, සම්‍යක්ව; වත්තිස්සාම, පවත්නෙමු; එවං, මෙසේ;අයංඅම්හඤ්ඤි, මේඅනුඥවද; සච්චා භවිස්සති, සත්‍යවන්නේය; අම්හාකං, අපගේ; පටිඤ්ඤි ව ප්‍රතිඥවද; භූතා, විද්‍යමානවූවක්වන්නේය; මයං, අපි; යෙසං, යම්කෙණෙකුන්ගේ; චීවර, සිවුරුය; පිණ්ඩපාත, පිණ්ඩාහාරය, සෙනාසන, සෙනසුන්ය; ගිලානපච්චය, ගිලන්පසවූ; භෙසජ්ජ පරික්ඛාරෙ, බෙහෙත් පිරිකර; මයං, අපි; පරිභුඤ්ජාම, වළඳමුද; තෙසං, ඔවුන්ගේ; අමෙහසු, අපවිෂයෙහි; තෙකාරා, ඒ සත්කාරයෝ; මහප්ඵලාභවිස්සන්හි, මහත් ඵලවන්නාහුද; මහානිසංසා, මහත්අනුසස් ඇත්තාහුද; අම්හාකං, අපගේ; අයං පබ්බජ්ජාව, මේප්‍රව්‍රජ්‍යාවත්;

ඤතමෙ ච භික්ඛවෙ ධම්මා සමණකරණා ච බ්‍රාහ්මණකරණා ච හිරොත්තප්පෙන සමන්නාගතා භවිස්සාමාති එවංහිවොභික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සියා ඛො පන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස හිරොත්තප්පෙනම්හා සමන්නාගතා අලමෙත්තාවතා කතමෙත්තාවතා අනුප්පත්තෙතා නො සාමඤ්ඤත්ථා තත්‍රි නො කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයන්ති තාවතකෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජෙය්‍යාථ ආරොච යාමි වො භික්ඛවෙ පටිවෙදයාමි වො භික්ඛවෙ මා වො සාමඤ්ඤත්ථිකානං සතං සාමඤ්ඤත්ථා පරිහායිස්සති උත්තරිංකරණීයඤ කිඤ්චාභික්ඛවෙ උත්තරිංකරණීයං පරිසුඛොනොතායඤමාචාරො භවිස්සති උත්තානො විවටො නවජ්ඣවා සංවුතො ච තායවපන පරිසුඛතාය සමාචාරතාය නෙවත්තානුක්කංසිස්සාම න පරං වම්භිස්සාමාති එවඤ්හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං

අවඤ්ඤඛා, හිස්නොවූවා; සඵලා, ඵලසහිතවූවා; සඋදයා, වැඩීම් සහිතවූවා; භවිස්සති, වන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වො, තොපළුසින්; එවං, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බංහි; භික්ෂ්මියයුතුමැයි.

සවීඥයන්වහන්සේවනාහි ඒ නියම්ගම් වැසියන් ගේ රතනත්‍රයෙහි මහත් ගෞරවාදර භක්තිය දැක භික්ෂූසංඝයා පිණ්ඩපාතාපචායනයෙහි යොදම්න්මෙසේවදාළසේක;

භික්ඛවෙ, මහනෙනි; සමණකරණාව, ශ්‍රමණබව කරන්නාවූද; බ්‍රාහ්මණකරණාව බ්‍රාහ්මණබවකරන්නාවූද; ධම්මා, ධර්මයෝ; ඤතමෙව, කවරහුද, හිරොත්තප්පෙන, හිරිඔතප්පදෙකින්; සමන්නාගතා, යුක්තවූවෝ; භවිස්සාමඉති, වන්නෙමුයි; එවංහි, මෙසේවනාහි, වො, තොපවිසින්; සික්ඛිතබ්බං, භික්ෂ්මියයුතුයි; භික්ඛවෙ, මහණෙන්; තුම්හාකං, තොපට; සියාඛොපන, මේ බදුඅදහසක්වන්නේමැයි; අම්හා, අපි; හිරොත්තප්පෙන, හිරිඔතප්පදෙකින්; සමන්නාගතා, යුක්තවීමු; එත්තාවතා, මෙපමණකින්; අලං, ප්‍රමාණය; එත්තාවතා මෙපමණකින්; කතං, සිවුමගඵලයුතුකෙළෙමු; නො, අපවිසින්; සාමඤ්ඤත්ථා, රාගවෙෂමොහඤ්ඤයඤඛ්‍යාතශ්‍රමණඵල; අනුප්පත්තෙතා, ලබනලදි; නො, අපට; උත්තරිං, මත්තෙහි; කිච්චකරණීයං, කිසිකටයුත්තක්; නත්ථි, නැත; තාවතකෙනෙව, මෙපමණකින්ම; තුට්ඨිං, සතුටුයෙව; ආපජ්ජෙය්‍යාථ, පැමිණෙන්නහුද;

හිරියඤායදුච්චරිතාදින්ලජ්ජාවීම ලක්ඛණකොටඇත්තේය. ඔත්තප්පය, ත්‍රාසවීම ලක්ඛණකොට ඇත්තේය. ආඛ්‍යාතමය අපෙක්ෂාකොට උපදනේහිරිනම්, බාහිරඅපායදුක්ඛාදිය නිමිති කොටඋපදනේඔත්තප්පයයි, ආත්මාධිපතිවූයේහිරියයි, ලොකාධිපතිවූයේඔත්තප්පයයි, ලජ්ජාසභාවයෙනඋපදිවියේහිරියයි, භය සභාවයෙන් පිහිටියේඔත්තප්පයයි, එය ගොත්‍රය, වය සය, සූරභාවය බහුශ්‍රැතභාවය යන සතරකාරණය සැලකීමෙන්පහළවෙයි, එසේමඔත්තප්පයද ශීලය, ප්‍රතිරූපදෙශය, ප්‍රඥාවය, භික්ෂූභාවිය යන සතරකාරණය සැලකීමෙන් පහළවේ, මේහිරිඔත්තප්ප ශ්‍රද්ධර්ම දෙවධර්මයකියාද,

සියා ඛොපන භික්ඛවේ තුම්හාකං එවමස්ස හිරොත්තපෙ නමහා සමන්නාගතා පරිසුද්ධා නො කායසමාචාරෝ අලමේත්තා වතා කතමෙත්තාවතා අනුපපත්තෙතා නො සාමඤ්ඤත්ථා නත්ථි කිඤ්චුත්තරිං කරණීයන්ති තාවතකෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජිය්‍යාථ.

ආරොචයාම්වෝ භික්ඛවේ පටිවෙදයාම්වෝ භික්ඛවේ මාවෝ සාමඤ්ඤත්ථි කාතං සතං සාමඤ්ඤත්ථා පරිහායිස්සති උත්තරිං කරණීයෙ කිං ච භික්ඛවේ උත්තරිං කරණීයං පරිසුද්ධා නො වච්සමාචාරොභවිස්සති උත්තානොව්වටොනවජ්ඣවාසංවුතොව තායවපන්නපරිසුද්ධ වච්සමාචාරතාය නෙ වත්තාන්‍රුක්කං ඔසාම මනපරං වමිහිස්සාමති,

---

ලොකපාලකදුකථයිකියාද කෙලාසසංලිඛණයයිකියාද ඔවාදුප සම්පදථයිකියාද ව්‍යවහාරතයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වෝ, තොපට ආරොචයාම්, දන්වම්; වෝ, තොපට; පටිවෙදයාම්, නිවෙද නයකරම්; සාමඤ්ඤත්ථිකානංසතං, ශ්‍රමණඵලප්‍රයෝජනකොට; ඇත්තාවුම; වෝ, තොපගේ; උත්තරිං, මත්තෙහි, කරණීයෙ සති, කටයුතුඇතිකල්හී; සාමඤ්ඤත්ථා, ශ්‍රමණඵලයතෙම; මාපරිහායි, නහමක්පිරිහේවා; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උත්තරිං කරණීයං, මත්තෙහිකටයුතු; කිඤ්චි, කුමක්ද; නො, අපගේ; කායසමාචාරෝ, කයින්හැසිරීම; පරිසුද්ධොභවිස්සති, පිරිසිදු වන්නේය; උත්තානෙනා, ප්‍රකටය; විවටෝ, අප්‍රතිච්ඡන්නය; නවජ්ඣවා, සිදුරුනැත්තේය; හෙවත් සැමදාම එකලෙසය; සංවුතෙනා, සංවෘතය; තායපරිසුද්ධකායසමාචාරතාය, ඒපිරිසිදු කායසමාචාරභාවයෙන්; අත්තානං; තමා; නෙවඋක්කංසිස්සාම; නොමඋසස්කොටසිතන්නෙමි; පරං, මෙරමා; නවමෙහස්සාම්; අවමන්නොවමිසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වෝ තොපවිසින්; එවංහි, මෙසේම; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි;

මෙහි අපිරිසිදු කායසමාචාරතම් ප්‍රාණඝාතාදී කම්මපථවශයෙන් ප්‍රතික්ෂෙපකළ අකුසල්ද ශික්ෂාපද වශයෙන් ප්‍රතික්ෂෙපකළ තාඩන පීඩනාදියද පරමසලෙලඛවශයෙන් සලකනලද කපුටු වෙකු එළවිම්පමණක් නිසාද හස්තපාද විකාරයද අපිරිසිදුකාය සමාචාරයයි, මීටවිරුඬවූයහපත් හැසිරීමපිරිසිදු කායසමාචාර යයි; සියාඛෝ—ප—නො, අපගේ; වච්සමාචාරෝ, වාග්ව්‍යවහාරයතෙම; පරිසුද්ධෝ, පිරිසිදු වූවක්; භවිස්සති, වන්නේය; උත්තානෙනා, උඩුකුරුය; විවටෝ, විවෘතය; නවජ්ඣවා, සිදුරු නැත්තේය; සංවුතොව, සංවරණයකරණ ලද්දේද වන්නේයි; තායව පරිසුද්ධවච්සමාචාරතාය; ඒපිරිසිදු වාග්ව්‍යවහාර ඇති බැවින්; අත්තානං, තමන්; නොඋක්කං සිස්සාම්, නොමඋසස් කරන්නෙමිසි; පරං, මෙරමා; නවමහිස්සාම්, නොමගරහන් නෙමිසි;

එවංහි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සියා ඛෝ පන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස භිරොත්තපෙපනමහා සමන්නාගතා පරිසුද්ධා නෝ කායසමාචාරෝ පරිසුද්ධා වචීසමාචාරෝ අල මෙත්තාවතා කතමෙත්තාවතා අනුපපත්තෝ නෝ සාමඤ්ඤං පත්තෝ නත්ථිනෝ කිච්චුත්තරිං කරණීයන්ති තාවතකෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජෙය්‍යාථ

ආරොචයාමි වෝ භික්ඛවෙ පටිවෙදයාමි වෝ භික්ඛවෙ මා වෝ සාමඤ්ඤත්ථිකානං සතංසමඤ්ඤත්ථෝ පරිහායිත්ථ උත්තරිං කරණීයෙ කිංව භික්ඛවෙ උත්තරිං කරණීයං පරිසුද්ධා නෝ මනෝ සමාචාරෝ භවිස්සති උත්තානෝ විවටෝ න ඡිද්දවා සංවුතෝ ච තාය ච පන පරිසුද්ධ මනෝ සමාචරතාය නෙවත්තා නුක්කංසිස්සාම න පරං වම්භිස්සාමාති,

එවඤ්හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සියා ඛෝ පන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස භිරොත්තපෙපනමහා සමන්නාගතා, පරිසුද්ධා නෝ කායසමාචාරෝ පරිසුද්ධා වචීසමාචාරෝ පරිසුද්ධා මනොසමාචාරෝ, අලමෙත්තාවතා, කතමෙත්තාවතා අනුපප

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංහි, මෙසේ; සික්ඛිතබ්බං, හික්මිය යුතුයි; සියා—ප—මෙහිඅපිරිසිදුවාන් සම්‍යාචාරයනම්:—මුසාවාදු දියෙන්ද; අනුන්ටගටාබිණිමද, යටත්පිරිසෙසින් කවටකම් වශයෙන් කථාකිරීමද, අපිරිසිදුවාගේ ව්‍යවහාරයයි;—ප—මනොසමාචාරෝ, චිත්තසමාචාරය; පරිසුද්ධොභවිස්සති, පිරිසිදු වන්නේය; උත්තානෝ—ප—

මෙහිඅපිරිසිදු මනොසමාචාරයනම්:—අභිද්‍යුබහුලබවක්‍රොධසිත මිත්‍යාදෘෂ්ටියයන මොහුකම්මපථවශයෙන් ප්‍රතිඝෂපකළමනෝ සමාචාරයෝයි, වෙතවපමුණුවනලද රන්රිදිපිළිගැන්ම ශිෂ්‍ය පදවශයෙන් වළක්වනලද මනොසමාචාරයයි, මේසූත්‍රයෙහි මේ, දෙකම නොකියා පරමඝලෙලුබවශගෙන් යමෙක් කාමව්‍යාපාද විහිංසාවිතර්කයන් විතර්කණයකෙරේද එයමෙහි අපිරිසිදුමනෝ සමාචාරයයි දක්වනලදි,

නෝ, අපගේ; ආජීවෝ, දිවිපැවැත්ම; පරිසුද්ධොභවිස්සති, පිරිසිදුවන්නේය; උත්තානෝ, ප්‍රකටය;—ප— මෙහි අපිරිසිදු ආජීවයනම්:- යම්මිහණෙක් වෙදකම්කිරීම ගිහින්ගේ දුත මෙහෙවරකිරීමාදි එක්විසි අනෙවජ්ජකර්මයෙන් ජීවිකාකෙරේද;

තෙනා තෙ සාමඤඤදත්ථෙ නත්ථි තෙ කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයන්ති තාවතකෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජෙය්‍යාථ, ආරොචයාමි වො භික්ඛවෙ, පටිවෙදයාමි වො භික්ඛවෙ මා වො සාමඤඤත්ථිකානං සතං සාමඤඤදත්ථෙ පරිහායි සති උත්තරිං කරණීයෙ කිඤ්චි භික්ඛවෙ උත්තරිං කරණීයං, පරිසුද්ධො නො ආජීවො භවිස්සති උත්තානතො විවටො නව ජිඤ්ඤවා සංවුතොව තාදිසව පන පරිසුද්ධාජීවතාය නෙවත්තානුක්කංසිස්සාම න පරං වම්භිස්සාමාති, එවං හි වො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සියා ඛො පන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස හිරොත්තප්පෙනමහා සමන්නාගතා, පරිසුද්ධො නො කායසමාචාරො, පරිසුද්ධො වචීසමාචාරො පරිසුද්ධො මනොසමාචාරො පරිසුද්ධො ආජීවො අලමෙත්තාවතා කතමෙත්තාවතා අනුප්පත්තා නො සාමඤඤත්ථො, නත්ථි නො කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයන්ති තාවත කෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජෙය්‍යාථ,

ආරොචයාමිවො භික්ඛවෙ පටිවෙදයාමි වො භික්ඛවෙ මා වො සාමඤඤත්ථිකානං සතං සාමඤඤත්ථො පරිහායිසති උත්තරිං කරණීයෙ කිඤ්චි භික්ඛවෙ උත්තරිං කරණීයං, ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරා භවිස්සාම චක්ඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිත්තග්ගාහී නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී යත්වාධිකරණ මෙතං චක්ඛින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සවෙය්‍යුං තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජිස්සාම, රක්ඛිස්සාම චක්ඛින්ද්‍රියං චක්ඛින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජිස්සාම සොතෙන සද්දං සුත්වා—පෙ—ඝාණෙන ගන්ධං ඝායිත්වා ජිව්හාය රසං සායිත්වා, කායෙන පොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා, මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය න නිමිත්තග්ගාහී භවිස්සාම නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී යත්වාධිකරණ මෙතං මනින්ද්‍රියං අසංවුතං විහරන්තං අභිජ්ඣා දොමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අන්වාස්සව වෙය්‍යුං,

---

යමෙක් විඤ්ඤත්තියෙන් ජීවිකාකෙරේද; ලැබුනු පසය සන්තර්පණකොට ප්‍රයෝජනගණිද මේඅපිරිසිදු ආජීවයයි; ඉන්ද්‍රියෙසු, ෂඩෙන්ද්‍රියයන්ගේ; ගුත්තද්වාරා, වසඟලද දොරවල්ඇත්තාහු; භවිස්සාම, වන්නෙමු; චක්ඛුනා, ඇසින්; රූපං, රූපය; දිස්වා, දැක; නනිමිත්තග්ගාහී, නිමිත්තග්‍රහණයනොකරන්නේ; නානුබ්‍යඤ්ජනග්ගාහී, අනුබ්‍යඤ්ජනග්‍රහණයනොකරන්නේ; යත්වාධිකරණං, යම්කිහෙතුකොටගෙණ; එතංචක්ඛින්ද්‍රියං, මේචක්ෂුරෙන්ද්‍රිය;

තස්ස සංවරාය පටිපජ්ජිස්සාම රක්ඛිස්සාම මනින්ද්‍රියං මනින්ද්‍රියෙ සංවරං ආපජ්ජිස්සාමාති එවඤ්හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සියාඛොපන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස හිරොත්තප්පෙපන තම්හා සමණභාගතා පරිසුඩ්ඩො නො කායෙ සමාචාරෝ පරිසුඩ්ඩො වචී සමාචාරෝ පරිසුඩ්ඩො මනොසමාචාරෝ පරිසුඩ්ඩො ආජීවෝ ඉන්ද්‍රියෙසුගුත්තද්වාරා, අලමෙත්තාවතා කතමෙත්තාවතා අනුප්පත්තෙත්තා නො සාමඤ්ඤත්ථෝ, නත්ථි නො කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයන්ති තාවතකෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජෙය්‍යාථ; ආරොචයාමි වෝ භික්ඛවෙ පටිවෙදයාමි වෝ භික්ඛවෙ මා වෝ සාමඤ්ඤත්ථිකානං සතං සාමඤ්ඤත්ථෝ පරිහායි සති උත්තරිං කරණීයෙ, කිච භික්ඛවෙ උත්තරිං කරණීයං හොජනෙ මත්තඤ්ඤුනෝ භවිස්සාම, පටිසඞ්ඛා යොනිසො ආහාරං ආහරිස්සාම නෙව දවාය න මදාය න මණ්ඩනාය න විභූසනාය යාවදෙව ඉමස්ස කායස්ස ඨිතියා යාපනාය විහිංසූපරතියා බ්‍රහ්මචරියානුග්ගහාය ඉති පුරාණඤ්ච වෙදනං පටිහඞ්ඛාමි නවඤ්ච වෙදනං න උප්පාදෙස්සාමි යාත්‍රාච මෙ භවිස්සති අනවජ්ජතාච ඵාසුවිහාරොචාති, එවඤ්හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සියා ඛො පන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස හිරොත්තප්පෙපන තම්හා සමණභාගතා පරිසුඩ්ඩො නො කායෙ සමාචාරෝ පරිසුඩ්ඩො වචීසමාචාරෝ පරිසුඩ්ඩො මනොසමාචාරෝ පරිසුඩ්ඩො ආජීවෝ ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තද්වාරා භොජනෙ මත්තඤ්ඤුනෝ අලමෙත්තාවතා කතමෙත්තාවතා අනුප්පත්තෙත්තා නො සාමඤ්ඤත්ථෝ නත්ථි නො කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයන්ති තාවතකෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජෙය්‍යාථ, ආරොචයාමි වෝ භික්ඛවෙ පටිවෙදයාමි වෝ භික්ඛවෙ මාවෝ සාමඤ්ඤත්ථිකානං සතං සාමඤ්ඤත්ථෝ පරිහායි සති උත්තරිං කරණීයෙ කිචභික්ඛවෙ උත්තරිං කරණීයං ජාගරියං අනුයුත්තා භවිස්සාම දිවසං චඞ්කමෙන නිසජ්ජාය ආවරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පරිසොධෙස්සාම රත්තියා පඨමං යාමං චඞ්කමෙන නිසජ්ජාය ආවරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පරිසොධෙස්සාම,

---

අසංවුතං,අසංවරව; විහරන්තං,වාසයකරන්නහුවෙතව;අභිජ්ඣා දෙමනස්සා, අභිද්‍යාදෞර්මනස්‍යාසඞ්ඛ්‍යාත; පාපකා, ලාමකවූ; අකුසලාධර්ම්මා; අකුසලධර්ම්මයෝ අවබාස්සවෙය්‍යුං, රැස්වන්නාහුය; තස්ස, ඒවඤ්ඤරින්ද්‍රියයාගේ; සංවරාය, සංවර භාවයට; පටිපජ්ජිස්සාම, පැමිණෙන්නෙමු; චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ෂූරින්ද්‍රිය; රක්ඛිස්සාම, රකින්නෙමු; චක්ඛුන්ද්‍රියෙ, චක්ෂුරින්ද්‍රියෙහි; සංවරං, සංවරයට; ආපජ්ජිස්සාම, පැමිණෙන්නෙමු; සොතෙන—ප—යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛ්‍යා, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකොට; ආහාරං, අහර; ආහරිස්සාම, ආහරණයකරන්නෙමු; දවාව, ක්‍රීඩාපිණිස; නෙව, නොවෙයි; මදාය, පුරුෂමදදියපිණිස; නෙව, නොමවෙයි; මණ්ඩනාය, සැරසීම්පිණිස; නෙව, නොමවෙයි; විභූසනාය, අලඞ්කාරය පිණිස නොවෙයි; යාවදෙව, යම්තාම්;

රත්තියා මජ්ඣිමං යාමං දක්ඛිණෙන පස්සෙන සීහසෙය්‍යං කප්පෙස්සාම පාදෙපාදං අච්චාධාය සතා සම්පජානා උට්ඨාන සඤ්ඤං මනසිකරිත්වා රත්තියා පච්ඡිමං යාමං පච්චුට්ඨාය වඩ්ඪමෙන නිසජ්ජාය ආවරණීයෙහි ධම්මෙහි චිත්තං පරිසොධෙස්සා මාති එවඤ්හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සියා බොපන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස නිරොත්තපෙපන මහා සමණනාගතා පරිසුද්ධෝ නො කායස මාචාරෝ පරිසුද්ධෝ වචී සමාචාරෝ පරිසුද්ධෝ මනෝ සමාචාරෝ පරිසුද්ධෝ ආජීවෝ ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තදාරා භොජනෙ මත්තඤ්ඤුනෝ ජාගරියං අනුයුත්තා අලමෙත්තාවතා කතමෙත්තාවතා අනුපපත්තෝ නෝ සාමඤ්ඤත්ථෝ නත්ථි නෝ කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයන්ති තාව තකෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජිස්සාථ; ආරොචයාමි වෝ භික්ඛවෙ පටිවෙදයාමි වෝ භික්ඛවෙ මා වෝ සාමඤ්ඤත්ථිකානං සතං සාමඤ්ඤත්ථෝ පරිහායි සන්ති උත්තරිං කරණීයෙ; කිඤ්චිභික්ඛවෙ උත්තරිංකරණීයං; සන්ති සම්පජඤ්ඤන සමන්නාගතා භවිස්සාම අභික්කන්තෙ පටික්කන්තෙ සම්පජානකාරී ආලොකිතෙ විලොකිතෙ සම්පජාන කාරී සම්මිඤ්ජිතෙ පසාරිතෙ සම්පජාන කාරී සංඝාටි පත්තචීවර ධාරණෙ සම්පජාන කාරී අසිතෙ පීතෙ ඛායිතෙ සායිතෙ සම්පජාන කාරී උච්චාර පස්සාව කම්මෙ සම්පජාන කාරී ගතෙ සිතෙ නිසින්නෙ සුත්තෙ ජාගරිතෙ භාසිතෙ තුණ්හී භාවෙ සම්පජාන කාරිති; එවඤ්හිවෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං සියා බොපන භික්ඛවෙ තුම්හාකං එවමස්ස නිරොත්තපෙපනතාහි සමණනාගතා පරිසුද්ධෝ නෝ කායසමාචාරෝ පරිසුද්ධෝ වචීසමාචාරෝ පරිසුද්ධෝ මනෝ සමාචාරෝ පරිසුද්ධෝ ආජීවෝ ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තදාරා භොජනෙ මත්තඤ්ඤුනෝ ජාගරියං අනුයුත්තා සති සම්පජඤ්ඤන සමන්නාගතා අලමෙත්තාවතා කතමෙත්තාවතා අනුපපත්තෝ නෝ සාමඤ්ඤත්ථෝ නත්ථි නෝ කිඤ්චි උත්තරිං කරණීයන්ති තාව තකෙනෙව තුට්ඨිං ආපජ්ජිස්සාථ;

ඉමස්සකායස්ස, මේඝරීරයාගේ; ඨිතියා, පැවැත්මපිණිස; යාපනාය, යැපීමපිණිස; විහිංසූපරතියා, විහිංසාදුරලිමපිණිස; බ්‍රහ්මචරියානුග්ගහාය, බඹසරටඅනුග්‍රහපිණිස; ඉති, මෙසේ; පුරාණංවෙදනං, පැරණිවේදනාවන්; පටිහංඛාමි, නසන්නෙමි; නවවෙවෙදනං, අලුත්වේදනාවන්; නඋප්පාදෙස්සාමි, නොඋපදවන්නෙමි; මෙ, මාගේ; යාත්‍රාච, ;සංසාරයාත්‍රාව; භවිස්සති, වන්නේය, අනවජ්ජතාච, නිවරුදිබවද; ඵාසුවිහාරොච, සැපවිහරණයද වන්නේයකියායි; ජාගරියං, නිදිවර්ජිතකිරීමෙහි; අනුයුත්තාභවිස්සාම, යෙදුනෝවන්නෙමු; දිවසං, දවල්කාලය මුලුල්ලෙහි; චඞ්කමෙන, සක්මන්කිරීමෙන්; නිසජ්ජාය, හිඳීමෙන්; ආවරණීයෙහිධම්මෙහි, නීවරණධර්මයන්ගෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙස්සාම, පිරිසිදුකරන්නෙමු;

ආරොචයාමි වො භික්ඛවෙ පටිවෙදයාමි වො භික්ඛවෙ මා වො සාමඤ්ඤත්ථිකානං සතං සාමඤ්ඤතො පරිහායි සති උත්තරිං කරණීයෙ කිච භික්ඛවේ උත්තරිං කරණීයං ඉධභික්ඛවෙ භික්ඛු විවිත්තං සෙනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපත්ථං අබ්භොකාසං පලාල පුඤ්ජං සො පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාත පටික්කන්තො නිසීදති පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා සො අභිජ්ඣිං ලොකෙ පහාය විගතා භිජ්ඣෙන චෙතසා විහරති අභිජ්ඣාය චිත්තං පරිසොධෙති බ්‍යාපාද පදොසංපහාය අබ්‍යාපන්න චිත්තො විහරති සබ්බපාණ භූත හිතානුකම්පි බ්‍යාපාදපදොසා චිත්තං පරිසොධෙති පිනම්ධං පහාය විගතපිනම්ධො විහරති ආලොක සඤ්ඤී සතො සම්පජානො පිනම්ධා චිත්තං පරිසොධෙති උද්ධච්ච කුක්කුච්චං පහාය අනුද්ධතො විහරති අජ්ඣත්තං වූපසන්න චිත්තො උද්ධච්ච කුක්කුච්චා චිත්තං පරිසොධෙති විචිකිච්ඡං පහාය තිණ්ණවිචි කිච්ඡො විහරති අකථංකථී කුසලෙසු ධම්මෙසු විචිකිච්ඡාය චිත්තං පරිසොධෙති

රත්තියා, රාත්‍රියෙහි; පඨමංයාමං, ප්‍රථමයාමය; වඩ්ඪෙත්වා, සැක්මණින්ද; නිසජ්ජාය, හිඳීමෙන්ද; ආවරණීයෙහිධම්මෙහි, නීවරණධර්මයන්ගෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙස්සාම්, පිරිසිදු කරන්නෙමු; රත්තියා, රාත්‍රියෙහි; මජ්ඣිමංයාමං, මධ්‍යමයාමය; දක්ඛිණෙනපස්සෙන, දකුණැලලෙන්; පාදෙ, දකුණුපයෙහි; පාදං, වම්පය; අධිට්ඨාය, මැදන්ඇදහබා; සතා, සම්‍යතිමත්වූ වාහු; සම්පජානා, සම්‍යක්ප්‍රඥාවන්හු; උට්ඨානසඤ්ඤං, නැගිටිමියනසංඥාව; මනසිකරිත්වා, මෙනෙහිකොට; සීහසෙය්‍යං කප්පෙස්සාම, සිංහසය්‍යාය කරන්නෙමු; සීහසය්‍යාය, සිංහසය්‍යා; පෙතසෙය්‍යා සීහසෙය්‍යා, තථාගතසෙය්‍යාවෙහි යන අතරකි, රත්තියා; රාත්‍රියෙහි; පච්ඡිමංයාමං, අන්තිමයාමය; පච්චුට්ඨාය, නැගිට; වඩ්ඪමෙත්ව, සැක්මන්කිරීමෙන්ද; නිසජ්ජාය, හිඳීමෙන්ද; ආවරණීයෙහිධම්මෙහි, නීවරණධර්මයන්ගෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙස්සාමඉති, පිරිසිදුකරන්නෙමුයි-ප-සතිසම්පජඤ්ඤාය, න, සම්‍යතියෙන් හා යහපත්ප්‍රඥාවෙන්; සම්පන්නාගතා, යුක්ත වූවෝ; භවිස්සාම, වන්නෙමු; අභික්ඛණෙන, ඉදිරිගමනෙහිද; පටික්කමනෙන, පෙරලාගමනෙහිද;—ප—ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤං, ආරණ්‍යසෙනාසනය; රුක්ඛමූලං, වෘක්ෂමූලය; පබ්බතං, පර්වතය; කන්දරං, කඳුරුළිය; ගිරිගුහං, පර්වතගුහාවය; සුසානං, සොහොනය; වනපත්ථං, වනප්‍රස්ථ සෙනාසනය; අබ්භොකාසං, අවභාෂවකාශය; පලාලපුඤ්ජං. පිදුරුබිස්සය යන; විවිත්තංසෙනාසනං, විවේකසෙනසුන්; භජති, සෙවනයකෙරෙයි; සො, හෙතෙම; පච්ඡාභත්තං, බතින් පසුව, පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො, පිණ්ඩපාතයෙන්වැළකුණේ; පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා, පයින්බඳාගොගසොට; කායං, ශරීරය;

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ පුරිසෝ ඉණංආදාය කම්මන්තෙපයෝ පෙය්‍ය, තස්ස තෙකම්මන්තා සම්පජ්ජෙය්‍යුං, සෝ යානිව පොරාණානි ඉණමූලානි

උප්පාදෙතබ්බා, සෘද්ධිපාදා භාවෙතබ්බා; සතිං, සිහිය; පරිමුඛං උපට්ඨපෙත්වා ඉදිරිකොට එළවාතබ්බා; ලොකෙ, කාමසඤ්ඤාත ලොකයෙහි; අභිඤ්ඤං, අභිඤ්ඤව; පහාය, දුරුකොට; විගතාභිජ්ඣෙන, පහවූ අභිඤ්ඤාවෙනි; චෙතසා, සිතින්; යුක්තාව; විහරති, වාසයකෙරෙයි; අභිඤ්ඤාය, අභිඤ්ඤාවෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදු කෙරෙයි; ව්‍යාපාදපදොසං, ව්‍යාපාදසඤ්ඤාත චිත්තප්‍රදූෂ්‍යය; පහාය, හැර; අබ්‍යාපන්නචිත්තෙන, ව්‍යාපාදරහිත සිත්ඇත්තේය සබ්බපාණභූතහි තානුකම්පි, සියලුප්‍රාණීන්කෙරෙහි අනුකම්පා ඇත්තේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; ව්‍යාපාදපදොසා, ව්‍යාපාද සඤ්ඤාතචිත්තදූෂ්‍යයෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදු කෙරෙයි; ථිනමිද්ධං, ථිනමිද්ධය; පහාය, හැර; විගතථිනමිද්ධෙ, පහවූථිනමිද්ධඇත්තේ; ආලොකසඤ්ඤී, ආලොකසංඥඇත්තේ; සතො, සම්‍යතිමත්වූයේ; සම්පජානො, සම්‍යක්ප්‍රඥඇත්තේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; ථිනමිද්ධා, ථිනමිද්ධයෙන්; චිත්තං, සිත, පරිසොධෙති, පිරිසිදුකෙරෙයි, උද්ධච්ච කුක්කුච්චං, උද්ධච්ච කුක්කුච්චය; පහාය, හැර; අනුද්ධතො; උද්ධතනොවූයේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; වූපසන්ත චිත්තෙන, යන්සුන්සිත්ඇත්තේ; උද්ධච්චකුක්කුච්චා, උද්ධච්චකුක්කුච්චයෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදුකෙරෙයි; විචිකිච්ඡංපහාය, විචිකිච්ඡාවදුරලා; තිණ්ණ විචිකිච්ඡා, පහකළවිචිකිච්ඡාඇත්තේ; කුසලෙසුධම්මෙසු, කුසලධර්මයන්හි; අකථංකථි, කෙසේ කෙසේදැයි පැවැතිසැකනැත්තේ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; විචිකිච්ඡාය, විචිකිච්ඡාවෙන්; චිත්තං, සිත; පරිසොධෙති, පිරිසිදු කෙරෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; ඉණංආදාය, පොලියටතයගෙණ; කම්මන්තෙ, කර්මාන්තයන්; පයොජෙය්‍ය, යොදවාද; තස්ස ඔහුගේ; තෙකම්මන්තා, ඒකර්මාන්තයෝ; සම්පජ්ජෙය්‍යුං, සම්‍යඩවන්නාහුය; සෝ, හෙතෙම, පොරාණානි, පැරණිගත්තාවූ; යානිඉණමූලානි, යම්තයමුළුවෙත්ද;

තානි ච බ්‍යන්තීකරෙය්‍ය සියා වස්ස උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරාභර
ණාය තස්ස එව මස්ස අහං බෝ පුබ්බ ඉණං ආදාය කම්ම
න්තෙ පයොජෙසිං තස්ස මේ කම්මන්තා සම්පජ්ජිංසු සෝ
අහං යානි ච පොරාණානි ඉණමූලානි තානි ච බ්‍යන්තී අකාසිං
අත්ථිවමේ උත්තරිං අවසිට්ඨං දුරාභරණායාති සෝ තමනා නි
දුනං ලභෙථ පාමුජ්ජං අධිගච්ඡේ සෝ මනස්සං,

තානිව, ඒතයම්ළ; බ්‍යන්තීකරෙය්‍ය, සම්ප්‍රකාරයෙන් පාවා;
දෙන්නේය; අස්ස, ඔහට; උත්තරිං, මත්තෙහි; දුරාභරණාය,
අඹුදරුපොෂණය පිණිස; අවසිට්ඨංවසියා, ඉතිරිත්වන්නේය;
තස්ස, ඔහට; එවංඅස්ස, මෙසේඅදහස්වන්නේය; අහංබෝ,
මම්වනාහී; පුබ්බ, පෙර; ඉණංආදාය; නැගගෙණ, කම්මන්තෙ
කම්මාන්තයන්; පයොජෙසිං, යෙදුයෙමි; තස්සමෙ, ඒමාගේ;
කම්මන්තා, කම්මාන්තයෝ; සම්පජ්ජිංසු, සමෘධවූහ; සෝඅහං,
ඒමම; පොරාණානි, පැරණි; යානිඉණමූලානි, යම්තයමුදල්
වෙත්ද; තානිව, ඒමුදල්ද; බ්‍යන්තීඅකාසිං, කෙයකෙළෙම්; දුරා
භරණාය, අඹුදරුපොෂ්‍යයට; උත්තරිං, මත්තෙහි; අවසිට්ඨං,
ධනයදඉතිරිවිය; සෝ, හෙතෙම; තතොනිදානං, ඒහෙතුකොට
ගෙණ; පාමොජ්ජං, ප්‍රමුදිතභාවය; ලභෙථ, ලබන්නහුය;
සොමනස්සං, සොම්නසට; අධිගච්ඡෙය්‍ය, පැමිණෙන්නේය;

තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මේ උපමායෙන් කාමච්ඡ
න්දයෙන් යුක්ත පුද්ගලයා නැති ගැතියෙකුමෙන්ද කාමච්ඡන්ද
යෙන් වියුක්තයා අනණයෙකුලෙසද දක්වනලදි. මෙහි
කාමච්ඡන්දයනම් කාමවස්තූන්හි ඇල්මයි, රූප ශබ්දාදියෙහි සුභ
නිමිත්තග්‍රහණයෙන් කාමච්ඡන්දය පහළවෙයි, මේ කාමච්ඡන්ද
යෙන් යුත් පුද්ගලයා නැය ගැත්තෙකු වැනිය. යමෙක් අනුන්
ගෙන් නැය ගෙණ මුදල් විනාශකෙළේද නැය හිමියන් නැය
දෙවයි රළුබස් කියනු ලබන්නාවූ තාඩන බන්ධනාදිය කරණු
ලබන්නාවූද හෙතෙම ඒ සියල්ල ඉවසයි ප්‍රතිවිරුද්ධව යමක්
කිමට සමර්ථ නොවෙයි නැයගත්බව ඉවසිමට කරුණක්වෙයි,
එපරිද්දෙන්ම යමෙක් යම් කිසි රූපාදියෙක කාමච්ඡන්දයෙන්
ඇලුනේද තෘෂ්ණාවෙන් ඒ වස්තුව දැඩිවශයෙන් ගත්තේද
ඒ රූපාදියෙන් යුක්තයා විසින් රළුබසින් බණිනු ලැබුවත්
තළනු ලැබුවත් සියල්ල ඉවසයි, මේ කාමච්ඡන්දය ඉවස්මට
කරුණක්මැයි, ගෙහිමියා විසින් තළනු ලබන සත්ත්‍වය හිමියා
හැර නොයාම කාමයෙන් හිමියා කෙරෙහි ඇලුනු බැවිනි,
කාමච්ඡන්දය ප්‍රහාණකිරීම නැය රහිත බව මෙන්, දසවිධ
උද්ධුමාතකාදී අසුභය ඉගෙණීම, අසුභ භාවනාවෙහි යෙදීම.
චක්ෂූරාදී ඉන්ද්‍රියයන් සංවරකිරීම, භොජනයෙහි මාත්‍රඥබව,
කල්‍යාණ මිත්‍රසෙවනය. කාමාදි නවනිශ්‍රිත හිතවත් කථා
ඇසීම. යන කරුණුසය සෙවනය කිරීමෙන් කාමච්ඡන්දය
ප්‍රහීණවෙයි,

මෙයින් කාමච්ඡන්දනීවරණය නැයක් මෙන් දතයුතු.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො ආබාධිකො අස්ස දුක්ඛිතො බාළ්හගිලානො භත්තඤ්චස්ස නච්ඡාදෙය්‍ය න චස්ස කාමෙ බලමත්තා සෝ අපරෙන සමයෙන තමහා ආබාධා මුච්චෙය්‍ය භත්තඤ්චස්ස ඡාදෙය්‍ය සියා වස්ස කාමෙ බලමත්තා තස්ස එව මස්ස අහං ඉඛා පුබ්බෙ ආබාධිකො අහොසිං දුක්ඛිතො බාළ්හ ගිලානො භත්තඤ්ච මෙ නාච්ඡාදෙසි න ච මෙ ආසි කාමෙ බල මත්තා සොමහි එතරහි තමහා ආබාධා මුදොතා භත්තඤ්ච මෙ

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පුරිසො, පුරුෂයෙක් තෙම; ආබාධිකො, සිවුඉරියවුපෙළෙන පිත්තජ ආබාධයෙන් යුක්තවූයේ; දුක්ඛිතො, එයින් හටගත් දුක් ඇත්තේ; බාළ්හ ගිලානොඅස්ස, දැඩිගිලන්වෙයි; අස්ස, ඔහුව; භත්තඤ්ච, ආහාරයද; නච්ඡාදෙය්‍ය, රුචිනොකරන්නේය; අස්ස, ඔහුගේ; කාමෙ, ශරීරයෙහි; බලමත්තා, ශක්තියද; න, නැත්තේසි; අපරෙනසමයෙන, ඉන්මෑතකාලයකින්; තමහාආබාධා, ඒරෝගයෙන්; මුච්චෙය්‍ය, මිදේද; අස්ස, ඔහුට; භත්තඤ්ච, බතද; ඡාදෙය්‍ය, රුචිවන්නේය; අස්ස, ඔහුගේ; කාමෙ, ශරීරයෙහි; බලමත්තා, බලය, සියාච, වන්නේය; තස්ස, ඔහුට; එවංඅස්ස, මෙබඳුඅදහසක්වන්නේය; අහංඛො, මම්වනාහි; පුබ්බෙ, පෙර; ආබාධිකොහොං, පිත්තාරොගාබාධ ඇත්තේය; දුක්ඛිතොං, හටගත් දුක්ඇත්තේය; බාළ්හගිලානොහං, දැඩිගිලන්වූයේ; අහොසිං, වීමි; මෙ, මට; භත්තඤ්ච, බතද; නච්ඡාදෙසි, රුචිනොවීය; මෙ, මාගේ; කාමෙ, ශරීරයෙහි; බලමත්තා, බලය; නච්ඡාසි, නොවීය; සො, ඒමම; එතරහි, දැන්; තමහාආබාධා, ඒරෝගයෙන්; මුත්තොඅම්හි, මිදුනොමි; මෙ, මට; භත්තඤ්ච, බතද; ඡාදෙය්‍ය, රුචිකෙරෙයි; මෙ, මාගේ; කාමෙ, කයෙහි; බලමත්තා, බලය; අත්ථි, ඇතැසි, සො, හෙතෙම, තත්තොනිදානං ඒහෙතුකොවගෙණ; පාමුජ්ජං, ප්‍රමුදිතභාවය; ලභෙථ, ලබයි; සොමනස්සං, සොම්නස; අධිගච්ඡෙය්‍ය, ලබයි;

මෙහි ව්‍යාපාදනිවරණයෙන් යුත් පුදුගලයා පිත්ත රොගාතුරයා බෙන්ද එයින් තොරවූයේ නිරොගියා මෙන්ද දතයුතුයි, මෙහි ව්‍යාපාදයනම් ක්‍රොධයයි, ප්‍රතිඝා රම්මණයෙහි හෙවත් කොපය ඉපදීමට හෙතු අරමුණෙහි නුසුදුසුවනින් මෙනෙහි කිරීමෙන් ව්‍යාපාදය උපදී, ක්‍රොධී පුදුගලයා පිත්ත රොගාතුරයා වැනිය. පිත්තරොගියාට මී සකුරු ආදී මිහිරි දෙය දුන්විටද එහි රසය නොලැබ ඉතා තික්තයයි වමාරයි

ඡාදෙති අත්ථි ච මේ කායෙ බලමත්තතාති යො තතො නිද්දානං ලභෙත පාමුජ්ජං අධිගච්ඡෙ සොමනස්සං,

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො බන්ධනාගාරෙ බද්ධො අස්ස සො අපරෙන සමයෙන තම්හා බන්ධනා මුච්චෙය්‍ය සොත්ථිනා අබ්‍යයෙන න චස්ස කොචි භොගානං වයො තස්ස එව මස්ස අහං ඛො පුබ්බෙ බන්ධනාගාරෙ බද්ධො අහොසිං සොමහි එතරහි තම්හා බන්ධනා මුත්තො සොත්ථිනා අබ්‍යයෙන නත්ථි ච මෙ කොචි භොගානං වයොති සො තතො නිද්දානං ලභෙථ

එලෙසම ව්‍යාපාද සිත් ඇත්තහු ගුරු දෙමව්පියාදී හිත වතුන්ගේ අවවාදයද නපුරක්සේ සිතා ක්‍රොධාතුර බැවින් ඉවත දමා ශාසන රසය නොවිඳිසි එහෙයින් ව්‍යාපාදය පිත්ත රොගය වැනිවෙයි,

මෛත්‍රී නිමිත්ත ඉගෙණීම, මෛත්‍රී භාවනාවෙහි යෙදීම, කම්ම සකාශ ඥානය හෙවත් තමාකළ කර්මානු රූප සැප දුක් ලැබෙයයි සැලකීම, එය බහුල වශයෙන් ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකිරීම, කල්‍යාණ මිත්‍ර සෙවනය, ක්‍රොධ සංසිඳවීමට සුදුසු කථා ඇසීම යන මේ සකරුණෙන් ව්‍යාපාදය ප්‍රහීණවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පුරිසො, පුරුෂ යෙක්තෙම; බන්ධනාගාරෙ, සිරගෙයි; බද්ධොඅස්ස, බැඳුනේද; සො, හෙතෙම; අපරේනසමයෙන, ඉන්මැතකලෙක; තම්හා බන්ධනා, ඒ බන්ධනයෙන්; සොත්ථිනා, සැපසේ; අබ්‍යයෙන, ධනව්‍යයරහිතව; මුච්චෙය්‍ය, මිදෙන්නේද; අස්ස, ඔහුගේ; භොගානං, භොගයන්ගේ; කොචිවයො, කිසිවිනාශයක්; නව අස්ස, නොවන්නේය; තස්ස, ඔහට; එවංඅස්ස, මෙසේඅදහස් වන්නේය; අහංඛො, මම්වතාහි; පුබ්බ, පෙර; බන්ධනාගාරෙ, සිරගෙයි; බද්ධොඅහොසිං, බඳනාලද්දෙක්මිමි; සො, ඒ මම; එතරහි, දැන්; තම්හාබන්ධනා, ඒ බන්ධනයෙන්; සොත්ථිනා, සැපසේ; අබ්‍යයෙන, ව්‍යයරහිතව; මුත්තොඅම්හි, මිදුනෙමි; මෙ, මාගේ; භොගානං, භොගයන්ගේ; කොචිවයො, කිසි හානියක්; නත්ථිඉති, නැතැයි; සො, හෙතෙම; තතොනිද්දානං, ඒ හෙතුකොටගෙණ; පාමුජ්ජං, ප්‍රමුදිතභාවය; ලභෙථ, ලබයි,

පාමුජ්ජං අධිගච්ඡේ සෝමනස්සං,

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසෝ දූසෝ අස්ස අනත්තාධීනෝ පරාධීනෝ න යෙන කාමධාතුමෝ සෝඅපරෙන සමයෙනතමහාදූසව්‍යා

සෝමනස්සං, සෞම්නස; අධිගච්ඡේය්‍ය, ලබයි;

පීනම්ඛනී වරණයෙන්යුත් පුද්ගලයා බඹුනගත පුරුෂයා මෙනි එයින් වියුක්තයා බඹුනයෙන් මිදුනහුවැනිය, පීනම්ඛ නම් චිත්ත චෛතසික ධර්මයන්හිඇති ක්‍රියාවෙහි නොයෙදිය හැකි අලසබවයි, අරතිආදියෙහි නුඹුවණින් මෙනෙහි කිරීමෙන් මෙය උපදියි. අරතිනම් උක්කණ්ඨිතභාවයයි. තන්ද්‍රි නම්කයෙහි අලස බවයි, විජම්භිකානම් කායමැලි හැඹීමයි, භත්තසම්මදනම් භක්තමූර්ච්ඡාවයි, චිත්ත ලීනතානම්සිත සැඟ වුනබවයි, යනමෙහි අනුපායමනසිකාරය පීන ම්ඛය ඉපදීමට හෙතුයි.

යම්සේ නකත්කෙළි දවසක සිරගෙයි බැඳුනපුරුෂතෙම් ඒ නකත්කෙළියෙහි අගමුල මැදනොදකියි මදවෙනිදු ඉන් මිදී නකත්කෙළියෙහි වණ්ණනාවඅසාත් පිළිතුරු නොදෙයි මක්නිසාදයත්:— නකත්කෙළිය අනුභව නොකළහෙයිනි, එපරිද්දෙන්ම පීන ම්ඛයෙන් අභිභූත භික්ෂුතෙම විසිතුරුව දෙසන ධර්මයෙහිද අග මුල මැද නොදනියි මනාව ධර්මශ්‍රවණයකළවුන්ගෙන් ධර්මදේශනාවෙහි විසිතුරුබව අසාත් බණ නොඇසූබැවින් පිළිතුරුනොදෙයි. මක්නිසාද පීනම්ඛයෙන් අභිභූතව ධර්මය නොඇසූබැවිනි. මෙසේ පීනම්ඛය බඹුනාගාරයක්මෙන් දතයුතුයි. ආරම්භධාතුනම්වූ ප්‍රථමාරම්භවීර්‍යය නික්කමධාතුනම් කුසීතබැවින් නික්මුනු බලවත්වීර්‍යය පරක්කමධාතුනම් ඉතාබලවත් වීර්‍යය, යනමොවුන් නුවණින් මෙනෙහිකිරීම බහුලකිරීම පීනම්ඛප්‍රහාණයට හෙතුවෙයි. තවද සඩලපවඝයෙන් භොජනයගැන්ම. සතර ඉරියව් කලින් කල පෙරළීම. ආලෝක සංඥාව මෙනෙහිකිරීම, කිසිවකින් නොවැසුනු අබ්භාව කාසයෙහි වීසිම-කල්‍යාණමිත්‍ර සම්පත්තිය පීනම්ඛයෙහි දෝෂප්‍රතිසංයුක්ත කථාඇසීමය යනමොහු පීන ම්ඛනිවරණය ප්‍රහාණකිරීමට හෙතුවෙති,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; දූසෝ, අහුන්ගේ දස්වූ; අනත්තාධීනෝ, සවප්‍රධානනොවූ; පරාධීනෝ, පර ප්‍රධානවූ; නයෙනකාමධාතුමෝ, රුවිලෙසඅණනොහැකිවූ; පුරිසෝ

මුවෙවය්‍ය අත්තාධීනෝ අපරාධීනෝ භුජිස්සෝ යෙන කාමඞ්ඛමෝ තස්ස එවමස්ස අහං ඛෝ පුඛේඛ දුස්සෝ අහොසිං අත්තාධීනෝ පරාධීනෝ න යෙන කාමඞ්ඛමෝ සොමහි එතරහි තම්හා දුස්සව්‍යා මුත්තෝ අත්තාධීනෝ අපරාධීනෝ භුජිස්සෝ යෙන කාමඞ්ඛමෝති සෝ තතොනිදානං ලභෙථ පාමුජ්ජං අධිගච්ඡෙ සොමනස්සං,

---

අස්ස, පුරුෂයක්ෂේද: සෝ, හෙතෙම; අපරෙනසමයෙන, ඉන්මෑතකලෙක: තම්හාදුසව්‍යා, ඒදුසභාවයෙන්; මුවෙවය්‍ය, මිදේද; අත්තාධීනෝ, තම්මප්‍රධානඅනාථඇත්තේ; නපරාධීනෝ, අනුන්සවාමිකොටනැත්තේ; භුජිස්සෝ, නිදහස්වූයේ; යෙනකාමඞ්ඛමෝ, කැමතිතැනකටයාහැකිවේද; තස්ස, ඔහුට; එවංඅස්ස, මෙසේඅදහස්වන්නේය; අහංඛෝ, මමවනාහි; පුඛේඛ, පෙර, අනත්තාධීනෝ, සවාධීනනොවූ; පරාධීනෝ, අනුන්වයවත්වූ; නයෙනකාමඞ්ඛමෝ, කැමතිතැනක නොයාහැකිවූ; දුස්සෝ අහොසිං, දුසයෙක්වීමි; සෝ, ඒමම; එතරහි, දැන්; තම්හාදුසව්‍යා, ඒදුසභාවයෙන්; මුත්තෝ, මිදුනේ; අත්තාධීනෝ, සවාධීනවූයේ; නපරාධීනෝ, පරාධීනනොවූයේ; යෙනකාමඞ්ඛමොඅමහිඉති, කැමතිතැනකට යාහැකිවූයෙමිසි; සෝ, හෙතෙම, තතොනිදානං, ඒහේතුකොරගෙණ; පාමුජ්ජං, ප්‍රමුදිතභාවය; ලභෙථ, ලබයි; සොමනස්සං, මහත්සතුට; අධිගච්ඡය්‍ය, ලබයි;

උඛවකුක්කුවයෙන් යුත් පුද්ගලයාදුසයෙක්මෙනි, ඉන් තොරවූඅය දුසභාවසෙන් මිදුනෙක්මෙනි සිතෙහිනොඇත් සුන්බවනුනුවණින් මෙනෙහිකිරීම උඛවකුක්කුවය ඉපදීමට හෙතුවෙයි; ඝම්සේ මහත්ප්‍රීතිජනක සැණ කෙළියක යෙදුනාවූද දුසයාට සවාමියාවිසින් මේනම් ඉක්මන් කටයුත්ත නිසා අසුවල් තැනට යව නො ගියහොත් මෙනම් දඬුවම්කරමියි කියනලද්දේ අභිමතක්‍රීඩා සැපය ඉවතලා අනුන් යටත් පැවතුම් ඇතිවෙයින් යා යුතුවෙයි එසේම විනයෙහි අදඝ්‍ය ආපත්තිනාපත්තියෙහි පවුතර නොවූ මහණතෙමේද අරණ්‍යයෙහි විවේක සැපයෙන් කල්යවන්නේත් කපපියමංසයෙහිදු අකපපියසංඥවක් උපන් කල්හිඑය පසිඳගැණීමට විවේකසැපයතැර විනයධර තැනක් වෙතට පැමිණියයුතුවෙයි. එවිට විවෙක සැපය ලබන්නොහැකි වෙයි, එහෙයින්සිතේ නොසංසුන්බවහා කුකුසයයි කියනලද උඛවකුක්කුවනීවරණය දුසයෙක්මෙන් දතයුතුයි බහුශ්‍රුත භාවයන්නොදත් දෙයගැන ප්‍රශ්නකිරීම බහුලබව විනයෙහි ප්‍රගුණත්වය පණ්ඩිතයින් සේවනයකිරීම; කල්‍යාණමිත්‍රසෙවනය උඛවකුක්කුවයෙහි දෙසූප්‍රකාශිත කථාශ්‍රවණය යන මොහු උඛවකුක්කුවය නීවරණය ප්‍රහාණවීමට හෙතුවෙති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ පුරිසෝ සඩ්ඪෝ සභෝගෝ කන්තාරඩ්ඨානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය සෝ අපරේන සමයේන තම්හා කන්තාරා නිත්ථරෙය්‍ය සොත්ථිනා අබ්‍යයේන න චස්ස කිඤ්චි භොගානං වයෝ තස්ස එවමස්ස අහං බෝ පුබ්බේ සඩ්ඪෝ සභෝගෝ කන්තාරඩ්ඨානමග්ගං පටිපජ්ජිං සොම්හි එතරහි තම්හා කන්තාරා නිත්තිණ්ණෝ සොත්ථිනා අබ්‍යයේන නත්ථි ච මේ කිංචි භොගානං වෙය්‍යාති සෝ තතෝ නිදානං ලභේථ පාමුජ්ජං අධිගච්ඡේ සොමනස්සං;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; සඩ්ඪෝ, ධනසහිතවූයේ; සභෝගෝ, භොගසම්පත්සහිතවූයේ; කන්තාරඩ්ඨානමග්ගං; කාන්තාර සඞ්ඛ්‍යාතදීඝමාගීයට; පටිපජ්ජෙය්‍ය, නික්මපැමිණේද; සෝ, හෙතෙම; තම්හා කන්තාරා, ඒකාන්තාරයෙන්;අපරෙනසමයෙන ඉන්මැතකලෙක; සොත්ථිනා, සැපසේ; අබ්‍යයෙන, ව්‍යයරහිතව; නිත්ථරෙය්‍ය, එතරවන්නේය; අස්ස, ඔහුගේ; භොගානං, සම්පත්තීන්ගේ; නවකිඤ්චිවයෝ, කිසිහානියක්නොවන්නේය; තස්ස; ඔහුට; එවංඅස්ස, මෙබඳුඅදහසක්වන්නේය; අහංඛෝ, මම්වනාහී; පුබ්බේ, පෙර; සඩ්ඪෝ,ධනසහිතවූයේ; සභෝගෝ භොගසහිතවූයේ; කන්තාරඩ්ඨානමග්ගං, කාන්තාරසඞ්ඛ්‍යාත අදන්මගට; පටිපජ්ජිං, පැමිණියෙම්; සෝ, ඒම්ම; එතරහි, දැන්; තම්හාකන්තාරා; ඒකාන්තාරයෙන්; සොත්ථිනා, සැපසේ; අබ්‍ය යෙන. ව්‍යයරහිතව; නිත්තිණ්ණෝඅම්හි,එතරවූයෙම්; මෙ,මාගේ; භොගානං, සම්පත්තීන්හි කිඤ්චියෝ, කිසිහානියක්; නත්ථිඉති, නැතැයි; සෝ, හෙතෙම; තතෝනිදානං, ඒහෙතුකොටගෙණ; පාමුජ්ජං, ප්‍රමුදිතභාවය, ලභේථ, ලබයි; සොමනස්සං, සොම්නස; අධිගච්ඡෙය්‍ය, ලබයි;

විවිකිච්ඡාවෙන් යුක්තපුද්ගලයා ධනසහිතව මහතොදුක අදන්මගට පැමිණිපුරුෂයාවැනිය, ඉන්තොරවූවහු අදන්මග ඉක්මවූඅය බදුවෙයි; බුද්ධාදිඅටතැනක කරණසැකය විචිකිච්ඡා වයි; කුසලාදීධම්මයන්හි අයොනිසෝ මනසිකාරයෙන් විචි කිච්ඡාවඋපදියි යම්සේ කාන්තාරමාගීයට පැමිණිපුරුෂතෙම සොරුන්විසින් මනුෂ්‍යයන්ගේ වස්තුපැහැරගන්නා ලදතැන්ද ගියතැන්ද දැක සොරුන්ගැන සැකඇත්තේ දණ්ඩකශබ්දයෙන් ලිහිණිශබ්දයෙන්ද සොරුආවාහුයයි සැකයෙන් භයයි සිටියි නවතියි ආ ප්‍රමාණයට වඩා ඉකිරි ප්‍රමාණයම වැඩියේ සලකයි, මෙලෙස යමෙකුට බුද්ධාදි අවතැන්හි සැකඇත්තේද, හෙතෙම මේබුදුන්ද නැද්දැයි සැකකරමින් ශ්‍රද්ධාවෙන් නිශ්චයඥන්ට නොගැකිවෙයි එසේනොගැකිව මාගීඵලාදිය ලබන්ට නුසුදුසු වෙයි, යම්සේ කාන්තාරයෙහි සොරුඇද්දැයි ගැටෙමින් නැවෙමින් ක්ෂෙමභූමියට පැමිණීමෙහි අන්තරාය කෙරේද එසේම විචිකිච්ඡාසහිතපුද්ගලාද මාගීඵලසඞ්ඛ්‍යාත ක්ෂෙමභූමි යටපැමිණීමට අභව්‍යවෙයි එහෙයින් විචිකිච්ඡාව කාන්තාරය මෙන් දතයුතුයි;

එවමේවඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු යථාඉණං යථාරෝගං යථාබන්ධනාගාරං යථාදාසව්‍යං යථාකන්තාරඛානමඟඟං ඉමේපඤ්චනීවරණේ අපහීණේ අත්තනි සමනුපස්සති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ ආණණ්‍යං යථා ආරෝග්‍යං යථාබන්ධනාමෝක්ඛං යථාභුජිස්සං යථාඛේමන්තභූමිං එවමේව භික්ඛු ඉමේ පංචනීවරණේ පහීණේ අත්තනිසමනු පස්සති .

සෝ ඉමේ පව නීවරණේ පහාය වෙතසෝ උපක්කිලේසේ පඤ්ඤාය දුබ්බලීකරණේ විවිචේවකාමේහි විවිච්ච අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විවේකජං පීතිසුඛං

කුසලධම්මාදිය නුවණින් මෙනෙහිකිරීමෙන් විචිකිච්ඡාවප්‍රහීණ වෙයි. යලිත් බහුග්‍රැතබව පශ්නාකිරීම් බහුලබව විනයෙහිප්‍රගුණ භාවය අවකල්පණලක්ෂණ ශ්‍රද්ධාසඞ්ඛ්‍යාත අධිමෝක්ෂබහුලබව කල්‍යාණමිත්‍රබව සප්පායකථාව. යතමොහු විචිකිච්ඡාප්‍රහාණී ඨට හෙතුවෙත්—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඒව, එපරිද්දෙන්ම; භික්ඛු, මහණතෙම; යථාඉණං, නය ගම්සේද; යථාරොගං, පිත්තරොගයයම්සේද; යථාබන්ධනාගාරං, සිරඟෙයයම්සේද; යථාදාසව්‍යං, දාසභාවය ගම්සේද; යථාකන්තාරඛානමඟඟං, කාන්තාරමාර්ගය ගම්සේද; එසේ; අපහීණේ, ප්‍රහීණනොවූ; ඉමේපචනීවරණේ, මේපචනීවරණධර්මයන්; අත්තනි, තමාකෙරෙහි; සමනුපස්සති, දකියි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපිආණණ්‍යං, නයරහිතබව ගම්සේද; ආරෝග්‍යං, නිරොගිබවයගම්සේද;; යථාබන්ධනාපමොක්ඛං, බන්ධනයෙන්මිදීමයගම්සේද; යථාභුජිස්සං නිදහස්බව යම්සේද; යථාඛෙමන්තභූමිං, නිභීයස්ථානය ගම්සේද; එවංඒව, එපරිද්දෙන්ම; භික්ඛු, මහණතෙම; පහීණේ, ප්‍රහීණවූ; ඉමේපචනීවරණේ, මේපංචනීවරණයන්; අත්තනි, තමාකෙරෙහි; සමනුපස්සති, දකියි;

සෝ, හෙතෙම; වෙතසෝ, චිත්තයාගේ; උපක්කිලේසේ, කෙලෙසන්නාවූ; පඤ්ඤායදුබ්බලීකරණේ, ප්‍රඥාවදුර්වලකරන්නාවූ; ඉමේපචනීවරණේ, මේපචනීවරණධර්මයන්; පහාය, හැර; විවිච්චඒව—ප—සෝ, හෙතෙම; ඉමංඒවකායං, මේශරීරය; විවේකජං, විවේකයෙන්හටගත්; පීතිසුඛෙන, ප්‍රීතිසැපයෙන්;

පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති; සෝ ඉමමේව කායං විවෙකජෙන පීතිසුඛෙන අභිසන්දෙති පරිසන්දෙති පරිපූරෙති පරිපඵරති; නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විවෙකජෙන පීතිසුඛෙන අපඵුතං හොති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දක්ඛෝ නහාපකෝ වා නහාපකන්තෙවාසී වා කංස ථාලෙ නහානීය චූණ්ණානි ආකිරිත්වා උදකෙන පරිපෙඵාසකං පරිපෙඵාසකං සන්නෙය්‍ය, සාස්ස නහානීය පිණ්ඩි සෙනාභානුගතා සෙනහ පරෙතා සන්තර බාහිරා ඵුටා සෙනහෙන, නවපග්ඝරණී; එවමෙව ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමෙව කායං විවෙකජෙන පීති සුඛෙන අභිසන්දෙති පරිසන්දෙති පරිපූරෙති පරිපඵරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස විවෙක ජෙන පීති සුඛෙන අපඵුතං හොති;

අභිසන්දෙති, තෙමයි; පරිසන්දෙති, හාත්පසින් තෙමයි; පරිපූරෙති, වාතයෙන් පසුඹියක්මෙන් පුරවයි; පරිපඵරති, හාත්පසින් සපශීකෙරෙයි; අස්ස, ඔහුගේ; සබ්බාවතෝ, සියලු, අවයවඇත්තාවූ; කායස්ස, ශරීරයාගේ; කිඤ්චි, කිසියම්ප්‍රදෙශයක් පීතිසුඛෙන, ප්‍රීතිසැපයෙන්; නඅපඵුතංහොති, ස්පශීනොකරණ ලද්දේනොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, සෙය්‍යථාපි; යම්සේ; දක්ඛෝ, දක්ෂවූ; නහාපකෝවා, නාවන්නෙක්හෝ; නහා පකන්තෙවාසී වා, නාවන්නෙකුගේ අතවැසියෙක්හෝ; කංසථාලෙ, ලොහොතලියක: නහානීයචුණ්ණානි, නානවිට ඇඟගානසුවඳසුනු; ආකිරිත්වා, ඉසිරවා; උදකෙන, දියෙන්; පරිපෙඵාසකංපරිපෙඵාසකං, තෙමතෙමා; සන්නෙය්‍ය, ප්‍රමාණ යෙන්පිඬුකරන්නේය; සානහානීයපිණ්ඩි, ඒනහනසුණුපිඬ; සෙනහානුගතා, උදකසෙනහයෙන් යුක්තවූවා; සෙනහපරෙතා, ද්‍රවයෙන්වළඳනාලද්දී; සන්තරබාහිරා, ඇතුළතපිටත; සෙන හෙන, ද්‍රවයෙන්; ඵුටාඅස්ස, ස්පශීකරණලද්දේය; නවපග්ඝ රණී, ඔජාවනොවැගිරෙන්නේය; එවමෙව—ප—අපඵුතංහොති, මෙයින්ප්‍රථමධ්‍යානසැපය පැතිරසිටිනාආකාරය උපමා සහිතව දක්වනලදි.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු චිතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො එකොදි භාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීති සුඛං දුතියඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති සො ඉමමෙවකායං සමාධිජෙන පීතිසුඛෙන අභිසන්දෙති පරිසන්දෙති පරිපූරෙති පරිපඵරති, නාස්සකිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්සසමාධිජෙන පීතිසුඛෙන අපඵුතං හොති; සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ උදක රහදෙ උබ්භිදොදකො, තස්ස නෙවස්ස පුරත්ථිමාය දිසාය උදකස්සාගමුඛං, න පච්ඡිමාය දිසාය උදකස්සාගමුඛං, නඋත්තරාය දිසාය උදකස්සාගමුඛං, න දක්ඛිණාය දිසාය උදකස්සාය මුඛං, දෙවොච න කාලෙනකාලං සම්මා ධාරං අනුප්පවෙච්ඡෙය්‍ය, අථඛො තම්හාව උදකරහදා සීතා වාරිධාරා උබ්භිජ්ජිත්වා තමෙව උදක රහදං සීතෙන වාරිනා අභිසන්දෙය්‍ය පරිසන්දෙය්‍ය පරිපඵරෙය්‍ය, නාස්ස කිඤ්චිසබ්බාවතො උදක රහදස්ස සීතෙන වාරිනා අපඵුතං අස්ස! එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමමෙව කායං සමාධිජෙන පීතිසුඛෙන අභිසන්දෙති පරිසන්දෙති පරිපූරෙති පරිපඵරති, නාස්ස කිඤි සබ්බාවතො කායස්ස සමාධිජෙන පීතිසුඛෙන අපඵුතං හොති.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනචඅපරං' නැවතද අනික්කඛ්ඛියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; චිතක්කා විචාරානං—ප—විහරති. සො, හෙතෙම; ඉමංඑවකායං, මේඝරීරය; සමාධිජෙන, විතීයඣ්‍යාන සමාධියෙන් හටගත්තාවූ; පීතිසුඛෙන, ප්‍රීතියහා සැපයෙන්; අභිසන්දෙති, තෙමයි; පරිසන්දෙති, ඇත්පසින්තෙමයි; පරිපූරෙති, පුරවයි; පරිපඵරති, පතුරුවයි; උබ්භිදොදකො, පොළොවබිඳුඋඩවනගිනදියඇති; උදකරහදෙ, දියවිලක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේවේද; තස්ස, ඒවිලට; පුරත්ථිමායදිසාය, නැගෙනහිරින්; උදකස්ස, ජලයාමග්; ආගමුඛං, වදිනාමාර්ගයක්; නෙව අස්ස, නොවන්නේය; පච්ඡිමායදිසාය, පැළදිගින්; උදකස්සාගමුඛං, ජලාගමනමාර්ගයක්; න, නැත්තේය; උත්තරායදිසාය, උතුරුදිගින්; උදකස්සාගමුඛං, ජලාගමනමාර්ගයක්; න, නැත්තේය; දක්ඛිණායදිසාය, දකුණුදිගින්; උදකස්සාගමුඛං, ජලාගමනමාර්ගයක්; න, නැත්තේය; දෙවොච, මෙසයද; කාලෙන කාලං, කලින්කල; හෙවත් අඩමසකින්මහෝ දසදවසකින්; සම්මා, මනාකොට; ධාරං, ජලධාරාව; අනුප්පවෙච්ඡෙය්‍ය, අනුප්‍රවෙශකරන්නේය; අථඛො, ඉක්බිත්; තම්හාඋදකරහදා, ඒදියවිලෙන්; සීතා, සිසිල්වූ; වාරිධාරා, ජලධාරාවෝ; උබ්භිජ්ජිත්වා, උඩටනැඟි; තංඑවඋදකරහදං, ඒදියවිලම; සීතෙන වාරිනා, සිසිල්ජලයෙන්; අභිසන්දෙය්‍ය, තෙමන්නේය;—සබ්බාවතො, සියලුඅවයවඇති; අස්සඋදකරහදස්ස, මේදියවිලෙහි; කිඤි, කිසියම්පෙදෙසක්; සීතෙනවාරිනා, සිසිල්දියෙන්; නාඵුටං තංහොති, ස්ඵරීනොකරණලද්දේ නොවෙයි; එවමෙව—ප—මෙය විතීයඣ්‍යාන සැපයට උපමායි;

පුන ච පරං භික්ඛවේ භික්ඛු පිතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති සතෝ ච සම්පජානෝ සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙති යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛ විහාරීති තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති සෝ ඉම මේව කායං නිපීති කෙන සුඛෙන අභිසන්දෙති පරිසන්දෙති පරිපූරෙති පරිඵරති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිපීතිකෙන සුඛෙන අඵුතං හොති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ උපලිනියං වා පදුමිනියං වා පුණ්ඩරීකිනි යං වා අප්පෝදකවාති උපප නි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරිකානි වා උදකෙ ජාතානි උදකෙ සංවඩ්ඪානි උදකානුග්ගතානි අන්තෝ නි මුග්ග පොසිනී තානි යාව චග්ගා යාවමූලා සීතෙන වාරිනා අභිසන්නානි පරිසන්නානි පරිපූරානි පරිපීතානි න තෙසං කිංචි සබ්බාවතං උපලා නංවා පදුමානංවා පුණ්ඩරිකානංවා සීතෙනවාරිනා අඵුතං අස්ස එව මේව ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු ඉම මේව කායං නිපීති කෙන සුඛෙන අභිසන්දෙති පරිසන්දෙති පරිපූරෙති පරිඵරති නාස්ස කිංචි සබ්බාවතෝ කායස්ස නිපීතිකෙ න සුඛෙන අඵුතං හොති,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනවපරං, නැවතඅනික්කද්දකියම්; භික්ඛු —ප—විහරති, සෝ, හෙතෙම; ඉමංඑවකායං, මේශරීරය; නිපීතිකෙන, ප්‍රීතිරහිතවූ; සුඛෙන, සැපයෙන්; අභිසන්දෙති, තෙමයි,—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; උපලිනියංවා, උපුල්විලකහෝ; පදුමිනියංවා, පියුම්විලකහෝ, පුණ්ඩරිකිනියංවා,හෙළපියුම්විලකහෝ; අපෙපකවානි, ඇතැම්; උපලානිවා, උපුල්හෝ; පදුමානිවා, පියුම්හෝ; පුණ්ඩරිකානි වා, හෙළපියුම්හෝ; උදකෙජාතානි, දියෙහි හටගත්තාහු; උදකෙසංවඩ්ඪානි, දියෙහිවැඩුනාහු; උදකානුග්ගතානි, දියඅනුව ගියාහු; අන්තොනිමුග්ගපොසිනී, ඇතුළතවැද පොෂ්‍යයවන් නාහු; යාවවඅග්ගා, අගදක්වාද; යාවචමූලා, මූලදක්වාද; සීතෙනවාරිනා, සිහිල්දියෙන්; අභිසන්නානි, තෙමුනාහු; පරි සන්නානි, භාත්පසින්තෙමුනාහු; පරිපූරානි, පිරුණාහු; පරිප්පූ තානි, පහස්නාලද්දාහු; සබ්බාවතං, සියලුලන්යුකතවූ; තෙ සං, ඒ; උපලානංවා, උපුල්අතුරෙන්හෝ; පදුමානංවා, පියුම්අතුරෙන්හෝ; පුණ්ඩරිකානංවා, හෙළපියුම්අතුරෙන්හෝ; කිඤ්චි, කිසිවක්; සීතෙනවාරිනා, සිහිල්දියෙන්; නඅප්පීතං අස්ස, ස්පර්ශිතොකරණලද්දේනොවන්නේය; එවමේවඛෝ-ප-මෙය තෘතීයඛ්‍යාන සැපයට උපමාවශයෙන් දක්වනලදි,

පුන ච පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්ස දොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සති පාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති සොඉමම්පි ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමං එවරූපං කායං පරිසුද්ධෙන චෙතසා පරියොදාතෙන එරිත්වා නිසින්නො හොති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධෙන චෙතසා පරියොදාතෙන අපපන්නං හොති සෙය්යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො ඔදාතෙන වත්ථෙන සසීසං පාරුපිත්වා නිසින්නස්ස අස්ස නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස ඔදාතෙන වත්ථෙන අපපන්නං අස්ස එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉමම්පි එවරූපං කායං පරිසුද්ධෙන චෙතසා පරියොදාතෙන එරිත්වා නිසින්නස්ස හොති නාස්ස කිඤ්චි සබ්බාවතො කායස්ස පරිසුද්ධෙන චෙතසා පරියොදාතෙන අපපන්නං හොති, සොඑවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ පුබ්බෙනිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙති සොඅනෙකෙ විහිතංපුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරති සෙය්යථිදං එකම්පි ජාතිං දෙපි ජාතියොතිස්සොපි ජාතියොචතස්සොපි ජාතියොපඤ්චපි ජාතියොදසපි ජාතියොවීසතිම්පි ජාතියොතිංසම්පි ජාතියොචත්තාරීසම්පි ජාතියොපඤ්ඤාසම්පි ජාතියොජාතිසතම්පි ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසතසහස්සම්පි අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ අමුත්රාසිං එවන්නාමො එවංගොත්තො එවංවණ්ණ එවමාහාරොඑවං සුඛදුක්ඛ පටිසංවෙදී,

---

පුනවපරං —ප— සෝ, හෙතුතෙම්; ඉමංඑවකායං, මේශරීරය; පරිසුබෙන, උපක්ලෙශාභාවයෙන් පිරිසිදුවූ; පරියොදාතෙන, ප්‍රභාස්වරවූ; චෙතසා, සිතින්; එරිත්වා, පැතිර; නිසින්නොඅස්ස, හුන්නේද; අස්ස, ඔහුගේ; සබ්බාවතො, සියලුඅඞ්ගයවැනි; කායස්ස, ශරීරයාගේ; කිඤ්චි, කිසියම්ප්‍රදෙශයක්; පරිසුබෙන, පිරිසිදුවූ; පරියොදාතෙ, ප්‍රභාස්වරවූ; චෙතසා, සිතින්; නඅපපන්නංහොති, සපශීනොකරණලද්දේනොවෙයි,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; පුරිසෝ, පුරුෂයෙක්තෙම; ඔදාතෙනවත්ථෙන, සුදුවස්ත්‍රයෙන්; සසීසං, හිසසහිතව; පාරුපිත්වා, පොරවා; නිසින්නොඅස්ස, හුන්නේද; අස්ස, ඔහුගේ; සබ්බාවතො, සම්පූර්ණවත්වූ; කායස්ස, ශරීරයාගේ; කිඤ්චි, කිසියම්ප්‍රදෙශයක්; ඔදාතෙනවත්ථෙන, පිරිසිදුවස්ත්‍රයෙන්; නඅපපන්නංහොති, සපශීනොකරණලද්දේ නොවෙයි; එවමෙවඛෝ—ප—පටිසංවෙදී—චතුවීඤ්ඤාණසහිත පෙරළිවස්ත්‍රයමෙනි තදඤ්ඤමූඛ්‍යාතරූපය ඍතුඵරණයමෙනි යම්සේ ශරීරයෙහි කිසියම්තැනෙක සපශීනොවූයේත් එහින් හටගත් ඍතුගුණයෙන් සියලු ශරීරයම සපශීකරණලද්දේවෙයි;

එවමායු පරියන්තා සෝ තතෝ චුතෝ අමුත්‍ර උපපාදිං තත්‍රා පාසිං එවන්නාමෝ එවං ගොත්තෝ එවං වණ්ණෝ එවමාහාරෝ එවං සුඛ දුක්ඛ පටිසංවේදී එවඛායු පරියන්තා සෝ තතෝ චුතෝ ඉධූප පන්නෝති ඉති සාකාරං ස උද්දෙසං අනෙක විහිතං පුබ්බේ නිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ පුරි සෝ සකම්හා ගාමා අඤ්ඤං ගාමං ආගච්ඡෙය්‍ය තම්හාපිගාමා අඤ්ඤං ගාමං ආගච්ඡෙය්‍ය සෝ තම්හා ගාමා සකං යෙව ගාමං පච්චාගච්ඡෙය්‍ය තස්ස එව මස්ස අහං ඛෝ සකාම්හා ගාමා අමුං ගාමං අගඤ්ඡිං තත්‍ර එවං අට්ඨාසිං එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හී අහොසිං සෝ තම්හාපි ගාමා අමුං ගාමං අගඤ්ඡිං තත්‍රාපි එවං අට්ඨාසිං එවං නිසීදිං එවං අභාසිං එවං තුණ්හී අහොසිං සෝමහි තම්හා ගාමා සකං යෙව ගාමං පච්චාගතොහි එව මෙව ඛෝ භික්ඛවේ භික්ඛු අනෙකවිහිතං පුබ්බනිවාසං අනුස්සරති සෙය්‍යථිදං එකම්පි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියෝ—පෙ— ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙක විහිතං පුබ්බනිවාසං අනුස්සරති සෝ එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදු භූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ අනෙජප්පත්තෙ සත්තානං චුතූප පාත ඤාණාය චිත්තං අභිනීනාමෙති සෝ දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසු ද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා කම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති ඉමෙ වත භොන්තෝ සත්තා කාය දුච්චරිතෙන,

---

එවමායු—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුරිසෝ, පුරුෂතෙම; සක මහාගාමා, සවකිඨගමින්; අඤ්ඤංගාමං, අනිත්ගමකට; ආග චෙය්‍ය, එන්නේය; තම්හාපිගාමා, ඒගමින්; අඤ්ඤංගාමං, අනිත්ගමකට; ආගචෙය්‍ය, එන්නේය; සෝ, හෙතෙම; තම්හා පිගාමා, ඒගමින්ද; සකංඑවගාමං, සිඨගමටම; පච්චාගච්ඡෙය්‍ය, පෙරළාඑන්නේය; තස්ස, ඔහට; එවංඅස්ස, මෙසේඅදහස්වන් නේය; අහංඛෝ, මම්වනාහි; සකම්හාගාමා, සවකිඨගමින්; අමුංගාමං, අසුවල්ගමට; අගඤ්ඡිං, ගියෙමි; තත්‍ර, එහි; එවං අට්ඨාසිං, මෙසේ සිටියෙමි; එවංනිසීදිං, මෙසේහුන්නෙමි; එවං අභාසිං, මෙසේකථාකෙළෙමි; එවංතුණ්හීඅහොසිං, මෙසේ නිශබ්දවීමි; සෝ, ඒමම; තම්හාපිගාමා, ඒගමින්ද; අමුංගාමං අසුවල්ගමට; අගඤ්ඡිං, ගියෙමි, තත්‍රඅපි, එහිදු; එවං, මෙසේ; අට්ඨාසිං, සිටියෙමි; එවං, මෙසේ; නිසිදිං, හුන්නෙමි; එවං, මෙසේ; අභාසිං, කියෙමි; එවං, මෙසේ; තුණ්හීඅහොසිං, නිශ්ශ බ්දවීමි, සෝ, ඒමම; තම්හාගාමා, ඒගමින්; සකංඑවගාමං, සිඨගමට, පච්චාගතොඉති, පෙරළාඇවෙමිසි; එවමෙව-ප-සුදේ නිවාසඤ්ඤු නුසමානි ඤනයලත් අය ගම්තුනට ගියසුවැනිසි,ගම් තු තෙහි එදින තමා කළ ක්‍රියාව වැටහෙන්නාක්මෙන් පුළුනිවාස ඤනයෙන් ත්‍රිභවයෙහි කළ ක්‍රියා වැටහීමසි,ගම් තුන මෙන් තුන් භවය දතයුතුසි.

සමන්නාගතා වචීදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨික ම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා ඉමෙ වා පන හොන්තො සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්නාගතා වචීසුචරිතෙන සමන්නාගතා මනො සුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨි කම්මසමාදානා තෙ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති සෙය්යථාපස්සු භික්ඛවෙ චෙ අගාරා සවාරා තත්ථ වක්ඛුමා පුරිසො මජ්ඣෙ සීතො පස්සෙය්‍ය මනුස්සෙ ගෙහං පවිසන්තෙපි නික්ඛමන්තෙපි අනුවීථිකම්මන්තෙපි අනුවිචරන්තෙපි එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සති චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාති—පෙ—

සොඑවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ අනෙජප්පත්තෙ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනීනාමෙති සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධගාමිණී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං ආසව නිරොධගාමිණී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති,

---

—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සඳහාරා, දෙරවල් සහිතවූ; චෙ අගාරා, ගෙවල්දෙකක්; සෙය්‍යථාපි අසපු, හම්සේවන්නාහුද, තත්ථ, එහි; චක්ඛුමා පුරිසෝ, ඇස්ඇති පුරුෂයෙක්තෙම; මජ්ඣෙසීතො, මධ්‍යයෙහි සිටිමත්; ගෙහං, ගෙට; පවිසන්තෙපි, පිවිසෙන්නාවූද; නික්ඛමන්තෙපි, නික්මෙන්නාවූද; අනුවීථිකා මන්තෙපි; සක්මන්කාරන්නාවූද; මනුස්සෙ, මනුෂ්‍යයන්; පස්සෙය්‍ය, දක්නේද; දෙරවල් සහිත ගෙවල් දෙකමෙන් චුතිප්‍රතිසන්ධිදෙකදැනගනුතුයි; දිව්‍යචක්ෂුලාභියෙමි ඇස්ඇති පුරුෂයාමෙනි, මනුෂ්‍යයන්දැකීමමෙන් ධ්‍යානාලොකය වඩා බලනවිට සත්ත්වයින්පෙණීම දතයුතුයි.

තස්ස එවං ජානතෝ එවං පස්සතෝ කාමාසව ාපි චිත්තං, විමුච්චති භවාසවාපිචිත්තං විමුච්චති. අවිජ්ජා සවා පි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති ඛීණාජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පබ්බතසං

ඛෙපෙ උදකරහදෙ, අච්ඡා විප්පසන්නා අනාවිලා තස්ථ චක්ඛුමා පුරිසෝ තීරෙ ඨිතෝ පස්සෙය්‍ය සිප්පිසම්බුකම්පි සක්ඛර කථලම්පි මච්ඡගුම්බම්පි චරන්තම්පි තිට්ඨන්තම්පි තස්ස එවමස්ස අයං බෝ උදකරහදෙ අච්ඡා විප්පසන්නා අනාවිලා තත්‍රපි මෙ සිප්පිසම්බුකම්පි සක්ඛරකථලා පි මච්ඡගුම්බාපි චරන්තිපි තිට්ඨන්ති පි තී එවමෙවඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉදං දුක්ඛන්තී යථාභූතං පජානාති අයංදුක්ඛ සමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං දුක්ඛනිරොධ ගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවසමුදයොති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරොධොති යථාභූතං පජානාති අයං ආසවනිරොධ ගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං පජානාති;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි; යම්සේ; පබ්බතසංඛෙපෙ' පර්වතාසන්නයෙහි; අච්ඡා, පිරිසිදුවූ; අනාවිලා, නොකැලඹුනාවූ; විප්පසන්නා, ප්‍රසන්නවූ; උදකරහදෙ, දියවිලක්වේද; තස්ථ, එහි; තීරෙ, ඉවුරෙහි; චක්ඛුමාපුරිසෝ, ඇස්ඇති පුරුෂයෙක්හෙම; ඨිතෝ, සිටියේ; චරන්තං අපි, හැසිරෙන්නා වූද; තිට්ඨන්තංඅපි, සිටින්නාවූද සිප්පිසම්බුකංඅපි, සිප්පිබෙල්ලන් ගාසක්බෙල්ලන්ද; සක්කරකථලංඅපි, කැටකැබිලිත්ද; මච්ඡ ගුම්බංඅපි, මත්ස්‍යසමූහයාද; පස්සෙය්‍ය, දන්නේය;

තස්ස, ඔහුට; එවංඅස්ස, මෙසේඅදහස්වන්නේය; අයංඛෝ උදකරහදෙ, මේදියවිල, අච්ඡා, පිරිසිදුවිය; විප්පසන්නා; ප්‍රසන්නය; අනාවිලා, නොකැලඹුනේය; තත්‍රඅපි, එහිදු; සිප්පිසම්බුකාපි, සිප්පිබෙල්ලන් හා සක්බෙල්ලෝද; සක්කරකථලා අපි, කැටකැබිලිහද; මච්ඡගුම්බාපි, මත්ස්‍ය සමූහ යෝ ද; චරන්ත්පි, හැසිරීමදනෙරෙත්; තිට්ඨන්තිඅපි, සිටීමදනෙරෙත්, එවමෙව—ප—

යම්සේගවරැලක ඇතැම්ගවයන්සිටියත් හුන්නත් හෙවියත් හැසිරෙන්නවුන්බලා මේගවයෝහැසිරෙතැයි ව්‍යවහාරනෙරේද එපරිද්දෙන්ම සිටින්නාවූම සක්කර කථල සලකාඅනික් සිප්ප සම්බුකා, මච්ඡගුම්බ, දෙනත් තිබෙන්නේ යන්නට කතාවශයෙන්ද; ඒ දෙදෙනාගේ හැසිරීමබලා; සක්කරකථල, යන්න චරන්ත යන්නට කතාවශයෙන්ද අභෙදෝපචාරයෙන් යොදනලදී,

තිරයෙහි සිටබලනපුරුෂයාට සිප්පිසම්බුකාදීන් පෙණෙන්නාක්මෙන් ආශ්‍රවක්ෂයකළ පුද්ගලයාට චතුරාර්‍යසත්‍යය වැට හෙනපරිදි දහයුතුයි;

තස්ස එවං ජානතෝ එවං පස්සතෝ, කාමාසවා පි චිත්තං විමුච්චති භවාසවා පි චිත්තං විමුච්චති අවිජ්ජාසවා පි චිත්තං විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති ඛීණා ජාති වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං කතං කරණීයං නා පරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භික්ඛු සමණෝ ඉතිපි බ්‍රාහ්මණෝ ඉතිපි නහාතකෝ ඉතිපි වෙදගූ ඉතිපි සොත්තියෝ ඉතිපි. අරියෝ ඉතිපි අරහං ඉතිපි.

කථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු සමණෝ හොති සමිතාස්ස හොන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාති ජරා මරණීයා එවං ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු සමණෝ හොති,

කථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු බ්‍රාහ්මණෝ හොති බාහිතාස්ස හොන්ති පාපකා අකුසලාධම්මා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාතිජරාමරණීයා එවං ඛෝ භික්ඛවෙ භික්ඛු බ්‍රාහ්මණෝ හොති,

---

—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අයං භික්ඛු, මේ මහණතෙම: සමණෝ ඉතිඅපි; සංසිඳවූ පව් ඇතිහෙයින් සමණයයිද; බ්‍රාහ්මණෝ ඉති අපි, බාහිතපාපීහෙයින් බ්‍රාහ්මණයයි කියාද; නහාතකෝ ඉති අපි, සොඬාහළ පව් ඇතිහෙයින් නහාතකයයිද; වෙදගූ ඉතිඅපි, චතුර්ඕඝතූනසඞ්ඛ්‍යාත වෙදයෙන් පවිනසා ගිය හෙයින් වෙදගූ යයිද; සොත්තියෝ ඉතිඅපි, කෙලෙසුන්ගෙන් ඉවත්ගිය හෙයින් සොත්තියයයිද; අරියෝ ඉතිඅපි, කෙලෙසුන්හැසූ හෙයින් ආර්‍ය්‍ය යයිද; අරහං ඉතිඅපි, ප්‍රත්‍යයාදියට සුදුසුහෙයින් අර්හත්වයයිද; වුච්චති, කියනුලැබේ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! කථංච; කෙසේනම්; භික්ඛු, මහණ තෙම; පාපකා, ලාමකවූ; සඞ්කිලෙසිකා, කෙලෙසීමකරන්නාවූ; පොනොභවිකා, පුනර්භවයකරන්නාවූ; සදරා, දරථසහිතවූ; දුක්ඛවිපාකා, දුක්ඛවිපාකයඇත්තාවූ; ආයතිං, මත්තෙහි; ජාතිජරාමරණීය, ජාති ජරාමරණයන්ට හිතවූ; අකුසලාධම්මා, අකුසල ධම්මයෝ; අස්ස, ඔහුවිසින්; සම්හිතාහොන්ති, සංසිඳුවනලද්දාහු වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඛෝ, මෙසේවනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සමණෝහොති, ශ්‍රමණවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතෙම; කථං, කෙසේ; බ්‍රාහ්මණෝහොති, බ්‍රාහ්මණවේද; සඞ්කිලෙසිකා—ප—අස්ස, ඔහු විසින්; පාපකා, ලාමකවූ; අකුසලාධම්මා, අකුශලධම්මයෝ; බාහිතාහොන්ති, බැහැරකරණලද්දාහුවෙත්ද; භික්ඛවෙ, මහ ණෙනි; එවංඛෝ, මෙසේවනාහි; භික්ඛු, මහණතෙම; බ්‍රාහ්මණෝ හොති, බ්‍රාහ්මණවෙයි;

කථං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු නහාතකොහොති නහාතාස්ස හොන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාති ජරා මරණියා එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු නහාතකොහොති

කථංච භික්ඛවෙ භික්ඛු වෙදගූ හොති විදිතාස්ස හොන්ති පාපකා අකුසලාධම්මා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛ විපාකා ආයතිං ජාතිජරාමරණියා එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු වෙදගූහොති කථංච භික්ඛවෙභික්ඛුසොත්තියොහොතිනිස්සු තාස්සහොන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාතිජරාමරණියා එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු සොත්තියො හොති කථංච භික්ඛවෙ භික්ඛු අරියො හොති ආරකාස්ස හොන්ති පාපකා අකුසලා ධම්මා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාතිජරා මරණියා එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුඅරියොහොති කථංවභික්ඛවෙ භික්ඛු අරහංහොති ආරකාස්ස හොන්ති පාපකා අකුසලාධම්මා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජරාමරණියා එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අරහං හොති ඉදම වොචභගවාඅත්තමනාතෙ භික්ඛුභගවතො භාසිතංඅභිනන්දුන්ති;

මහා අස්සපුර සුත්තං නවමං (4) (9)

කථංච—ප—අස්ස, ඔහුවිසින්; නහාතාහොන්ති, සොධාහරිත ලද්දහුවෙත්—අස්ස, ඔහුවිසින්; විදිතාහොන්ති, සතරමාගීඥත ඥෙන් දන්නාලද්දහුවෙති;- නිස්සුතාහොන්ති, කෙලඝයෝ ඉවත්කරණ ලද්දහුවෙත්;—ආරකාහොන්ති, කෙලෙස් නසන ලද්දහුවෙත්;—ආරකාහොන්ති, පව්දුරුකරණ ලද්දහුවෙති;—එවංඛො, මෙසේවනාගි; භික්ඛු, මහණෙතෙම; අරහංහොති, අර්හත්නම්වෙයි.

ඉදමවොච—ප—අභිනන්දුන්ති.—

මහා අස්සපුර සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේ සුතං එකං සමයං භගවා අඞ්ගේසු විහරති අස්ස පුරං නාම අඞ්ගානං නිගමෝ. තත්‍රඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි. භික්ඛවොති. භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච. සමණා සමණාති වෝ භික්ඛවෙ ජනෝ සඤ්ජානාති. තුම්හෙව පන කෙ තුම්හෙති පුඨා සමානා සමණාඅම්හාති පටිජානාථ. තෙසං වෝ භික්ඛවෙ එවං සමඤ්ඤතානං සතං එවං පටිඤ්ඤතානං සතං යා සමණසාමීචි පටිපදා තං පටිපදං පටිපජ්ජිස්සාම එවං නෝ අයං අම්හාකං සමඤ්ඤත්ත සච්චා භවිස්සති. පටිඤ්ඤත්ත භූතා යෙසං ච මයං චීවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන ගිලානපච්චය හෙසජ්ජ පරික්ඛාරං පරිභුඤ්ජාම. තෙසං තෙ කාරා අම්හෙසු මහප්ඵලාභවිස්සන්ති, මහානිසංසා. අම්හාකඤ්ච අයං පබ්බජ්ජා අවඤ්ඣා භවිස්සති. සඵලා සඋදයාති එවඤ්හි වෝ භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං,

---

එවං—එතදවොච, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වෝ, තොප; ජනෝ, ජනතෙම; සමණාසමණාඉති, ශ්‍රමණය ශ්‍රමණයයි; සඤ්ජානාති, හඳුනයි; තුම්හෙ ච පන, තොපිදුවනාහි; තුම්හෙ සෙ ඉති, තොපකවරහුදැයි; පුඨාසමානා, විචාරණලද්දහු; අම්හා, අපි; සමණාති, ශ්‍රමණයයි; පටිජානාථ, ප්‍රතිඥකරව්, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවං සමඤ්ඤතානං සතං, මෙසේ සංඥඇත්තාවූද; එවං පටිඤ්ඤතානං සතං, මෙසේ ප්‍රතිඥඇත්තාවූද; තෙසංවෝ, ඒතොපගේ; යා, යම්බදුවූ; සමණසාමීචිපටිපදා, ශ්‍රමණයන්ට සුදුසු යම් අනුලොම ප්‍රතිපදාවක්වේද; තංපටිපදං, ඒ ප්‍රතිපදාව; පටිපජ්ජිස්සාම, පිළිපදින්නෙමු; එවං, මෙසේ; නෝ යනුනිපාත මාත්‍රයෙකි, අම්හාකං, අපගේ; සමඤ්ඤත්ත, අනුඥවද; සච්චා භවිස්සති, සත්‍යවන්නේය; පටිඤ්ඤත්ත, ප්‍රතිඥවද; භූතා, විද්‍යමානවූවක් වන්නේය;

මයං, අපි; යෙසං, යම්කෙනෙකුන්ගේ; චීවරං, සිවුරුය; පිණ්ඩපාතා, පිණ්ඩාහාරය; සෙනාසන, යෙනසුන්ඳ; ගිලානපච්චය, ගිලන්පසය; හෙසජ්ජපරික්ඛාරං, බෙහෙත්පිරිකරය; යානමෙය; වරිභුජාම, වළඳමුද; අම්හෙසු, අපවිෂයෙහි; තෙසං, ඔවුන්ගේ; තෙකාරා, ඒදානක්‍රියාවෝ; මහප්ඵලාභවිස්සන්ති, මහත්ඵලවන්නාහුද; මහානිසංසා, මහත්ආනිසංසවන්නාහුද; අම්හාකංච, අපගේද; අයංපබ්බජ්ජා, මේප්‍රව්‍රජ්‍යාතොම; අවඤ්ඣා භවිස්සති, හිස්නොවන්නේද; සඵලා, ඵලසහිතවන්නේද; සඋදයා, වැඩිම්සහිතවන්නේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංහි, මෙසේවනාහි; සික්ඛිතබ්බං, හික්මියයුතුයි;

කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු න සමණ සාමීචි පටිපදං පටි පන්නො හොති. යස්ස කස්සචි භික්ඛවෙ භික්ඛුනො අභිජ්ඣා ලූස්ස අභිජ්ඣා අපපහීණා හොති. බ්‍යාපන්න චිත්තස්ස බ්‍යාපාදෙ අපපහීණෙ හොති. කොධනස්ස කොධො අපප හීණෙ හොති. උපනාහිස්ස උපනාහො අපපහීණෙ හොති. මක්ඛිස්ස මක්ඛො අපපහීණෙ හොති. පලාසිස්ස පලාසො අපපහීණෙ හොති. ඉස්සුකි ස්ස ඉස්සා අපපහීණෙ හොති. මච්ඡරිස්ස මච්ඡරියං අපපහීණා හොති. සඨස්ස සාඨෙය්‍යං අපපහීණං හොති. මායාවිස්ස මායා අපපහීණා හොති. පාපි චඡස්ස පාපිකාඉච්ඡා අපපහීණා හොති. මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස මිච්ඡා දිට්ඨි අපපහීණා හොති. ඉමෙසං ඛො අහං භික්ඛවෙ සමණ මලානං සමණ දොසානං සමණ කසටානං ආපායිකානං ඨානානං දුග්ගති වෙදනීයානං. අපපහානා න සමණ සාමීචි

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! භික්ඛු, මහණතොම; කථං, කෙසේ නම්, සමණසාමීචිපටිපදං, ශ්‍රමණයන්ට ළඟ්ගබඳඅනුලොම්ප්‍රතිපදා වට; පටිපන්නොහොති, පිළිපන්නේවෙයිද; භික්ඛවෙ, මහ ණෙනි! අභිජ්ඣාලුස්ස, අභිද්‍යුබහුලවූ; යස්සකස්සචි භික්ඛුනො, යම්කිසිමහණෙකුගේ; අභිජ්ඣා, අධිකලොභය; අපපහීනො හොති, ප්‍රහීණනොවූයේද; බ්‍යාපන්නචිත්තස්ස, ව්‍යාපාදසිත් ඇත්තහුගේ; බ්‍යාපාදෙ, ව්‍යාපාදය; අපපහීණොහොති, ප්‍රහීණ නොවූයේද; කොධනස්ස, ක්‍රොධිපුද්ගලයාගේ; කොධො, ක්‍රොධය; අපපහීණොහොති, ප්‍රහීණනොවූයේද; උපනාහිස්ස, බඳ වෙරඇත්තහුගේ; උපනාහො, බඳවෙරය; අපපහීණෙ හොති, ප්‍රහීණනුවූයේවේද; මක්ඛිස්ස, මකුගුණඇත්තහුගේ; මක්ඛො, මකුගුණය; අපපහීණොහොති, ප්‍රහීණනුවූයේද; පලා සිස්ස, යුගග්‍රාහඇත්තහුගේ; පලාසො, යුගග්‍රාහය; අපපහීණෙ හොති, ප්‍රහීණනොවූයේද; ඉස්සුකිස්ස, ඊර්ෂ්‍යාඇත්තහුගේ; ඉස්සා, ඊර්ෂ්‍යාව; අපපහීණොහොති, ප්‍රහීණනොවූයේද; මච්ඡ රිස්ස, මාත්සර්‍යඇත්තහුගේ; මච්ඡරියං, මාත්සර්‍යය; අපප හීණාහොති, ප්‍රහීණනුවූයේද; සඨස්ස, කෙරාවිනවූවහුගේ; සාඨෙය්‍යං, සඨබව; අපපහීණංහොති, ප්‍රහීණනොවූයේද; මායා විස්ස, රැවටිලිඇත්තහුගේ; මායා, රැවටිලුල; අපපහීණාහොති, ප්‍රහීණනුවූයේද; පාපිච්ඡස්ස, ලාමකඅදහස්ඇත්තහුගේ; පාපිකා ඉච්ඡා, ලාමකඅදහස; අපපහීණංහොති, ප්‍රහීණනොවූයේද; මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිඇත්තහුගේ; මිච්ඡාදිට්ඨි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය;

පටිපදං පටිපන්නොති වදාමි. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මටජන්නා ම
ආවුධජාතං උභතොධාරං පිතනිසිතං තදස්ස සඞ්ඝාටියා සම්පා
රුතං සම්පලිවෙඨිතං තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමස්ස භික්ඛුනො
පබ්බජ්ජං වදාමි.

නාහං භික්ඛවෙ සඞ්ඝාටිකස්ස සඞ්ඝාටි ධාරණ මත්තෙන සා
මඤ්ඤං වදාමි නාහං භික්ඛවෙ අවෙලකස්ස අවෙලක මත්තෙන
සාමඤ්ඤං වදාමි. නාහං භික්ඛවෙ රජොජල්ලිකස්ස රජෝ
ජල්ලික මත්තෙන සාමඤ්ඤං වදාමි. නාහංභික්ඛවෙ උදකෝ
රොහකස්ස උදකෝ රොහකමත්තෙන සාමඤ්ඤං වදාමි. නාහං
භික්ඛවෙ රුක්ඛමූලිකස්ස රුක්ඛමූලික මත්තෙන සාමඤ්ඤං
වදාමි. නාහං භික්ඛවෙ අබ්භොකාසිකස්ස අබ්භොකාසික
මත්තෙන සාමඤ්ඤං වදාමි, නාහං භික්ඛවෙ උබ්භට්ඨ
කස්ස උබ්භට්ඨකමත්තෙන සාමඤ්ඤං වදාමි; නාහං භික්ඛවෙ

අපපහිණාහොති, ප්‍රහීණනුවූයේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අහං
ඛො, මම්වහාගි; සමණමලානං, ශ්‍රමණයන් කිලිටිකරණ මල
යන්; සමණදුස්සානං ශ්‍රමණයන් දූෂ්‍යකරණ දෙශයන්; සමණ
කසවානං, ශ්‍රමණයන් නිරොජසඃ කරණ ශ්‍රමණකසවයන්;
යන, ආපායිකානංඨානානං, අපායෙහිඉපදීමට කරුණුවූ;
දුග්ගති වෙදනීයානං, දුගතියෙහි; විපාකවිඳියයුතුවූ; ඉමෙසං,
මොවුන්; අප්පහාණා, ප්‍රහීණනොකිරීමෙන්; සමණසාමීචිපදං,
ශ්‍රමණානුලොමප්‍රතිපදාවට; න පටිපන්නොනා, නොපිළිපන්නේයයි;
වදාමි, කියමි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; උභතොධාරං,
දෙපසමුවහන්ඇති; පිතනිසිතං, පණපොවා මුවහත්කැබුවාවූ;
මවජංනාමආවුධජාතං, මෘතජනම් ආයුධවිශෙෂයක් වේද; යහු
ණු මස් හාම්ශ්‍රකොට හොස්වා ලිහිණ්ඩයන්ට කවා උන් මළකල
එම යහුණු සත්වරක් මෙසේ කවාගෙණ එම්ලොහයෙන්
දක්ෂ ශිල්පීන් විසින් කළ ආයුධය මටජනම්—තං, එය;
සඞ්ඝාටියා, සහළ සිවුරෙන්; සම්පාරුතං, පොරවනලද්දේ;
සම්පලිවෙඨිතං මනාවවෙළුනලද්දේ; අස්ස, වන්නේය; භික්ඛ
වෙ, මහණෙනි! ඉමස්සභික්ඛුනො, මෙබදුමහණහුගේ; පබ්බ
ජ්ජං, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව; තථූපමං, එම්වස්ත්‍රයෙන් වැසුමෘතජනම් ආයුධ
යට බඳු උපමා ඇත්තේයයි; අහං, මම; වදාමි, කියමි;

පරියාය භත්තිකස්ස පරියාය භත්තික මත්තෙන සාමඤ්ඤං වදාමි, නාහං භික්ඛවෙ මන්තජ්ඣායකස්ස මන්තජ්ඣායක මත්තෙන සාමඤ්ඤං වදාමි, නාහං භික්ඛවේ ජටිලකස්ස ජටා ධාරණමත්තෙන සාමඤ්ඤං වදාමි, සඞ්ඝාටිකස්ස වෙ භික්ඛවෙ සඞ්ඝාටිධාරණ මත්තෙන අභිජ්ඣාලුස්ස අභිජ්ඣා පහීයෙථ බ්‍යා පන්න චිත්තස්ස බ්‍යාපාදෙ පහීයෙථ, කොධනස්ස කොධො පහීයෙථ උපනා හිස්ස උපනාහො පහීයෙථ, මක්ඛිස්ස මක්ඛො පහීයෙථ පලාසිස්ස පලාසො පහීයෙථ ඉස්සුකිස්ස ඉස්සා පහීයෙථ මච්ඡරිස්ස මච්ඡරියං පහීයෙථ සඨස්ස සාඨෙය්‍යං පහීයෙථ මායාවිස්ස මායා පහීයෙථ පාපිච්ඡස්ස පාපිකා ඉච්ඡා පහීයෙථ මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස මිච්ඡාදිට්ඨි පහීයෙථ තමෙනං ඔත්තා මච්චා ඤාති සාලොහිතා ජානමෙවං නං සඞ්ඝාටිකං කරෙය්‍යුං,

සඞ්ඝාටි කාතඝමෙව සමාදපෙය්‍යුං එහි ත්වං භද්‍රමුඛ සංඝාටිකො හොහි සංඝාටිකස්ස ඝත සතො සඞ්ඝාටිධාරණමත්තෙන අභිජ්ඣා ලුස්ස අභිජ්ඣා පහීයිස්සති බ්‍යාපන්නචිත්තස්ස බ්‍යාපාදෙ පහී යිස්සති. කොධනස්ස කොධො පහීයිස්සති. උපනාහිස්ස උපනා හො පහීයිස්සති මක්ඛිස්ස මක්ඛො පහීයිස්සති. පලාසිස්සපලා සො පහීයිස්සති. ඉස්සුකිස්ස ඉස්සා පහීයිස්සති. මායාවිස්ස මායා පහීයිස්සති. පාපිච්ඡස්ස පාපිකා ඉච්ඡා පහීයිස්සති. මිච්ඡාදිට්ඨි

භික්ඛවෙ, මහණෙනි!' සඞ්ඝාටිකස්ස, සඟළසිවුරුඵරන්න හුගේ; සඞ්ඝාටිධාරණමත්තෙන, සඟළසිවුරු දැරීම්පමණින්; සාමඤ්ඤං, ශ්‍රමණබව; අහං, මම; නවදාමි, නොකියමි; භික්ඛ වෙ, මහණෙනි! අහං, මම; අවෙලකස්ස, දිගම්බරවූවහුගේ; අවෙලකමත්තෙන, දිගම්බරතාමාත්‍රයෙන්;—රජොජල්ලිකස්ස, රජස්දැලිඵරන්නහුගේ; රජොජල්ලිකමත්තෙන, රජස්දැලිදැරීම් පමණින්;—උදකාරොහකස්ස, දවස තුන්විටක් වතපිණිස දියට බසින්නහුගේ; උදකාරොහකමත්තෙන, දියටබැසීම්පමණින්;-රුක්ඛමූලිකස්ස, වෘක්ෂමූලයෙහි හිඳින්නහුගේ; රුක්ඛමූලික මත්තෙන, වෘක්ෂමූලයෙහි හිඳීම්පමණින්; අබ්හොකාසිකස්ස;

අබ්භෝකාසිකාඛඇත්තහුගේ; අබ්භොකාසිකමත්තෙන, අබ්භෝ කාසයෙහිසිටීම්පමණින්;—උබ්භඨකස්ස, උඩුකුරුවසිටින්නහු ගේ; උබ්භඨකමත්තෙන, උඩුකුරුවසිටීම්පමණින්; පරියාය භත්තිකස්ස, වාරභෝජනඇත්තහුගේ; පරියායභත්තිකමත්තෙන, වාරභෝජනීයතාමාත්‍රයෙන්;-මන්තජ්ඣායකස්ස, මන්ත්‍රහදරන්නහු

පහීයිස්සති. යසමාව ඛෝ අහං භික්ඛවෙ සඞ්ඝාටිකම්පි ඉඛෙ කචවං පස්සාමි. අභිජ්ඣාලුං-බ්‍යාපන්නචිත්තං. කොධනං. උපනාහිං. මක්ඛිං. පලාසිං. ඉස්සුකිං. මච්ඡරිං. සඨං. මායාවිං. පාපිච්ඡං. මිච්ඡාදිට්ඨිං. තසමා න සඞ්ඝාටි කස්ස සඞ්ඝාටි ධාරණ මත්තෙන න සාමඤ්ඤං වදාමි. අවෙලකස්ස වෙ භික්ඛවෙ—ප—රජෝජල්ලි කස්ස වෙ භික්ඛවෙ-උදකොරොහකස්ස වෙ භික්ඛවෙ—රුක්ඛමූලිකස්ස වෙ භික්ඛවෙ—අබ්භොකාසිකස්ස වෙ භික්ඛවෙ—උබ්භඨකස්ස වෙ භික්ඛවෙ—පරියායභත්තිකස්ස වෙ භික්ඛවෙ—මත්තපඨිඤ්ඤකස්ස වෙ භික්ඛවෙ-ජටිලකස්ස වෙ භික්ඛවෙ ජටාධාරණ මත්තෙන අභිජ්ඣාලුස්ස අභිජ්ඣාධ පහීයෙථ බ්‍යාපන්නචිත්තස්ස බ්‍යාපාදෙ පහීයෙථ. කොධ නස්ස කොධො පහීයෙථ. උපකාහිස්ස උපනාහො පහීයෙථ. මක්ඛිස්ස මක්ඛො පහීයෙථ. පලාසිස්ස පලාසො පහීයෙථ. ඉස්සුකිස්ස ඉස්සා පහී යෙථ. මච්ඡරිස්ස මච්ඡරියං පහීයෙථ. සඨස්ස සාඨෙය්‍යං පහී යෙථ. මායාවිස්ස මායා පහීයෙථ. පාපිච්ඡස්ස පාපිකා ඉච්ඡා පහී යෙථ. මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස මිච්ඡාදිට්ඨි පහීයෙථ. යතෙනං මිත්තා මච්චා ඤාතිසාලොහිතා ජාතිමෙව නං ජටිලකං කරෙය්‍යුං ජටිල කත්තමෙව සමාදපෙය්‍යුං

ගේ; මත්තපඨිඤ්ඤකම්මත්තෙන, මත්‍රාභෑදූරීම්පමණින්; ජටිල කස්ස, ජටාඇත්තහුගේ; ජටාධාරණමත්තෙන, ජටාදූරීම් පමණින්; සාමඤ්ඤං, ශ්‍රමණබව; න වදාමි: නොකියමි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අභිජ්ඣාලුස්ස, අධිකලොභයබහුලවූ; සංඝාටිකස්ස, සංඝාටිධරයාගේ; සඞ්ඝාටිධාරණමත්තෙන, සඟළ දූරීම්පමණින්; අභිජ්ඣා, අභිද්‍යව; පහීයෙථ, ප්‍රහීණවේද; බ්‍යා පන්නචිත්තස්ස,—ප—මිච්ඡාදිට්ඨි, මිත්‍යාදෘෂ්ටිය; පහීයෙථ, ප්‍රහීණ වේද; මිත්තාමච්චා, මිත්‍රාමාත්‍යයෝද; ඤාතිසාලොහිතා, නෑසහ ලේනෑයෝද; ජාතං එව, උපන්කෙණහිම; නං, ඔහු; සඞ්ඝා ටිකං, සඟළදරණවුතඇත්තෙකු; කරෙය්‍යුං, කරන්නාහුය; සඞ්ඝාටිකත්තංඑව, සඞ්ඝාටිකබවම; සමාදපෙය්‍යුං සමාදන් කරවන්නාහුය; භද්‍රමුඛ, සුන්දරමුඛය; එහි, එව; ත්වං, නුඹ; සඞ්ඝාටිකොහොසි, සඟළදරන්නෙක්වේ; සඞ්ඝාටිතස්සඅතෙ, සඟළසිවුරුදරන්නාවූම; අභිජ්ඣාලුස්ස, අධිකලොභබහුලවූ; තෙ, නුඹගේ; අභිජ්ඣා, අධිකලොභය; පහීයිස්සති, ප්‍රහීණවන් නේය;—ප—

එහි එවං භද්‍රමුඛ ජටිලකෝ හොති. ජටිලකස්ස තෙ සතෝ ජටාධාරණ මතෙන්න අභිජ්ඣා ලුස්ස අභිජ්ඣා පහීයිස්සති. බ්‍යාපන්නවිතක්කස්ස බ්‍යාපාදෙ පහීයිස්සති. කොධස්ස කොධෝ පහීයිස්සති. උපනාහිස්ස උපනාහෝ පහීයිස්සති. මක්ඛිස්ස මක්ඛෝ පහීයිස්සති. පලාසිස්ස පලාසෝ පහීයිස්සති. ඉස්සුකිස්ස ඉස්සා පහීයිස්සති. මච්ඡරිස්ස මච්ඡරියං පහීයිස්සති. සඨස්ස සාඨෙය්‍යං පහීයිස්සති. මායාවිස්ස මායා පහීයිස්සති. පාපිච්ඡස්ස පාපිකා ඉච්ඡා පහීයිස්සති. මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස මිච්ඡාදිට්ඨි පහීයිස්සති. යඤ්ච ඛො අහං භික්ඛවෙ ජටිලකමපි ඉධෙකච්චං පස්සාමි. අභිජ්ඣාලුං-බ්‍යාපන්න විතක්කං කොධනං. උපනාහිං-මක්ඛිං. පලාසිං. ඉස්සුකිං. මච්ඡරිං. සඨං. මායාවිං. පාපිච්ඡං. මිච්ඡාදිට්ඨිං. තස්මා න ජටිලකස්ස ජටා ධාරණමත්තෙන සාමඤ්ඤං වදාමි.

යඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු සමණ සාමීචි පටිපදං පටිපන්නෝ හොති. යස්සකස්සචි භික්ඛවෙ භික්ඛුනො අභිජ්ඣාලුස්ස අභිජ්ඣා පහීණා හොති. බ්‍යාපන්නවිතක්කස්ස බ්‍යාපාදෙ පහීණෝ හොති. කොධනස්ස කොධෝ පහීණෝ හොති. උපනාහිස්ස උපනාහෝ පහීණෝ හොති මක්ඛිස්ස මක්ඛෝ පහීණෝ හොති පලාසිස්ස පලාසෝ පහීණෝ හොති ඉස්සුකිස්ස ඉස්සා පහීණා හොති. මච්ඡරිස්ස මච්ඡරියං පහීණං හොති සඨස්ස සාඨෙය්‍යං පහීණං හොති මායා විස්සමායා පහීණා හොති පාපිච්ඡස්ස පාපිකා ඉච්ඡා පහීණා හොති. මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස මිච්ඡාදිට්ඨි පහීණා හොති ඉමෙසං ඛො අහං භික්ඛවෙ සමණමලානං සමණදොසානං සමණකසටානං ආපායිකානං ඨානානං දුග්ගති වෙදනීයානං පහාණා සමණ සාමීචි පටිපදං පටිපන්නොති වදාමි. සො

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! යඤ්චාහං, යම්හෙයකින් වනාහි; අහං, මම; ඉධ, මේලොකයෙහි; අභිජ්ඣාලුං, අධික ලොභ ඛහුලවූ; සඞ්ඝාටිඤ්, සඞ්ඝාටිධරයෙකු; පස්සාමි, දකිමි;—ප—තස්මා, එහෙයින්; සඞ්ඝාටිකස්ස, සඞ්ඝාටිධරයාගේ; සඞ්ඝාටිධාරණමත්තෙන; සඟළදූරිම්පමණින්; සාමඤ්ඤං, ශ්‍රමණබව; නවදාමි, නොකියමි; —ප—ජටිලකංඛරෙය්‍යුං, දුඵල්ලෙඛුකරන්නානුය; ජටිලකතතං එව, ජටිලකභාවයම; සමාදපෙය්‍යුං, සමාදන්කරවන්නාහුය; භද්‍රමුඛ, සුන්දරමුඛය! එහි, එව; ත්වං, නුඹ; ජටිලකොහොගි, දුඵල්ලෙක්වෙව; ජටිලකස්ස සතෝ, දුඵල්ලෙක්වූම; තෙ, නුඹගේ; ජටාධාරණමත්තෙන, ජටාදූරිම්පමණින්;—ප—සෝ, හෙ

සබ්බහි ඉමෙහි පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහි විසුද්ධමත්තා නං සමනුපස්සති විමුත්තමත්තානං සමනුපස්සති තස්ස සබ්බෙහි ඉමෙහි පාපකෙහි අකුසලෙහි ධම්මෙහි විසුද්ධමත්තානං සමනු පස්සතො විමුත්තමත්තානං සමනුපස්සතො පාමුජ්ජං ජායති. පමුදිතස්ස පීති ජායති. පීතිමනස්ස කායෝ පස්සම්භති පස්සඩ කායෝ සුඛං වෙදෙති. සුඛිනෝ චිත්තං සමාධියති,

සෝ මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති තථා දුතියං. තථා තතියං. තථා චතුත්ථිං. ඉති උඩ්ඩමධෝ තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා. විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරති. කරුණාසහගතෙන චෙතසා. එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති. තථා දුතියං. තථා තතියං. තථා චතුත්ථිං ඉති උඩ්ඩමධෝ තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං කරුණාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන. අවෙරෙණ අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරති. මුදිතාසහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති. තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං. ඉති උඩ්ඩමධෝ තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං මුදිතා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන. අප්පමාණෙන අවරෙන අබ්‍යා පජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරති. උපෙක්ඛාසහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති. තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං ඉති උඩ්ඩමධෝ තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං උපෙක්ඛාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමා ණෙන. අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරති.

තෙම; පාපකෙහි, ලාමකවූ; ඉමෙහිසබ්බෙහි අකුසලෙහිධම්මෙහි; මේ සියලු අකුශලධම්මයන්ගෙන්; විසුද්ධං, පිරිසිදුවූ; අත්තානං, ආත්මය; සමනුපස්සති, දකියි; විමුත්තං, මිදුනාවූ; අත්තානං, ආත්මය; සමනුපස්සති, දකියි; සබ්බහි—සමනුපස්සතො, දක්ත හුව; පාමුජ්ජං, ප්‍රමුදිතභාවය; ජායති, හටගණී;

පමුදිතස්ස, සතුටුවූවහුට; පීති, සියලු ශරීරය පැතිර ප්‍රීතිය හට ගණී; පීතිමනස්ස, ප්‍රීතියින් ඇත්තහුගේ; කායෝ, නාමකාය, පස්සම්භති, පහවූදරථ ඇත්තේවෙයි; පස්සඩ්කායෝ, බරඇරුණු කය ඇත්තේ; සුඛං, කායික චෛතසික සැපය; වෙදෙති, විඳියි; සුඛිනෝ, සැපඇත්තහුගේ; චිත්තං, සිත; සමාධියති, අපිණාවට පැමිණියාක්මෙන් සමාධිගතවෙයි; සෝ, හෙතෙම; මෙත්තාසහ ගතෙනචෙතසා, මෛත්‍රීසහගත සිතින්; එකංදිසං, එක්දිසාවක්; ඵරිත්වා, පැතිර; විහරති, වෙසෙයි; තථා දුතියං—ප—විහරති,

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පොක්ඛරණී. අවෙජාදිකා සාතොදිකා සීතොදිකා සෙතකා සුපතිට්ඨාරමණීයා පුරත්ථිමාය වෙපි දිසාය පුරිසො ආගවෙජ්ය්‍ය. ඝම්මාභිතතෙතා. ඝම්මපරෙතො කිලන්තතා. තසිතො පිපාසිතො සො තං පොක්ඛරණිං ආගම්ම විනෙය්‍ය උදකපිපාසං විනෙය්‍යඝම්මපරිළාහං.

පච්ඡිමා යවෙ පි දිසාය පුරිසො ආගවෙජ්ය්‍ය—පෙ—උත්තරාය වෙපි දිසාය පුරිසො ආගවෙජ්ය්‍ය—දක්ඛිණාය වෙපි දිසාය පුරිසො ආගවෙජ්ය්‍ය—යතො කුතො වෙපි තං පුරිසො ආගවෙජ්ය්‍ය ඝම්මාභිතතෙතා ඝම්ම පරෙතො කිලන්තතා තසිතො. පිපාසිතො සොතං පොක්ඛරණිං ආගම්මවිනෙය්‍ය උදකපිපාසං. විනෙය්‍ය ඝම්මපරිළාහං එවමෙවඛො භික්ඛවෙ ඛත්තිය කුලාවවපි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අවෙජ්‍යාදිකා, පැහැදිදියඇති; සාතොදිකා, ඇපදියඇති; සීතොදිකා, සිසිල්දියඇති; සෙතකා, සුදු වැලිතලාඇති; සුපතිට්ඨා, යහපත් කොටුඇති; රමණීයා, සිත් කලුවූ; පොක්ඛරණී, පුෂ්කරණියක්තොම; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද; පුරත්ථිමායදිසායඅපි, නැගෙනහිරදිසාවෙත්ද; ඝම්මාභිතතෙතා ග්‍රීෂ්මයෙන් තැවුනේ; ඝම්මපරෙතො, ග්‍රීෂ්මයෙන් පීඩිතවූයේ; කිලන්තතා, කලාන්තවූයේ; තසිතතා, ත්‍රාසතවූයේ; පිපාසිතො, හටගත් පිවස් ඇත්තේ; පුරිසො,පුරුෂයෙක්තෙම; ආගවෙජ්‍යය එන්නේද; සො, හෙතෙම; තං පොක්ඛරණිං, ඒ පොකුණට; ආගම්ම, අවුත්; උදකපිපාසං, දිය පිපාසය; විනෙය්‍ය, දුරුකරන්නේය; ඝම්මපරිළාහං, ග්‍රීෂ්මදුහය; විනෙය්‍ය, දුරුකරන්නේය;

යතොකුතො වෙපි, යම්කිසි දිසාවකින් නමුත්;— භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; ඛත්තියකුලාඅපි, ක්ෂත්‍රියකුලයෙන්ද; අගාරසමා, ගිහිගෙන්නික්ම; අනගාරියං, ශාසනයෙහි; පබ්බජිතොහොති, පැවිදිවූයේවෙයි; සොව, හෙතෙමේද; තථාගතප්පවෙදිතං, තථාගතයන්වහන්සේවදාළ; ධම්මවිනයං, ශාසනයව; ආගම්ම, එළඹ; එවං, මෙසේ; මෙහතං,

සෝ වී තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං ආගම්ම එවං මේත්තං කරුණං මුදිතං උපෙක්ඛං භාවෙත්වා ලහති අජ්ඣත්තං වූපසමං අජ්ඣත්තං වූපසම්මා සමණා සාමීචි පටිපදං පටිපන්නොති වදාමි. බ්‍රාහ්මණකුලා වෙපි—පෙ—වෙස්ස කුලා වෙපි—සුද්ද කුලා වෙපි—ඉසමා කසමා වෙපි කුලා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හොති. සෝ ව තථාගතප්ප වෙදිතං ධම්මවිනයං ආගම්ම එවං මෙත්තං කරුණං මුදිතං උපෙක්ඛං භාවෙත්වා ලහති අජ්ඣත්තං වූපසමං අජ්ඣත්තං වූපසමා සමණ සාමීචි පටිපදං පටිපන්නොති වදාමි. ඛත්තියා කුලා වෙපි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හොති. සෝ ව ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති. ආසවානං ඛයා සමණෝ හොති. බ්‍රාහ්මණකුලා වෙපි —පෙ—වෙස්ස කුලා වෙපි- සුද්දකුලා වෙපි- ඉසමා කසමා වෙපි කුලා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතෝ හොති. සෝ ච ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති ආසවානං ඛයා

මෛත්‍රියද; කරුණං, කරුණාවද; මුදිතං, මුදිතාවද; උපෙක්ඛං, උපෙක්ෂාවද; භාවෙති, වඩයි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; වූපසමං, සංසිඳීම; ලහති, ලබයි; අජ්ඣත්තං, අධ්‍යාත්මයෙහි; වූපසමා, සංසිඳීමෙන්; සමණසාමීචිපටිපදං, ශ්‍රමණයන්ගේඅනුලොම්ප්‍රතිපදාවට; පටිපන්නොහුති, පිළිපන්නේයයි; වදාමි, කියමි;—ප—සෝව, හෙතෙමේද; ආසවානං, ආශ්‍රවයන්; ඛයා, ක්ෂයකිරීමෙන්; අනාසවං, ආශ්‍රව රහිතවූ;
චෙතෝ විමුත්තිං, චිත්තවිමුක්තියද; පඤ්ඤා විමුත්තිං, ප්‍රඥාවිමුක්තියද; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහාත්මයෙහි; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, දැන; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊටපැමිණ; විහරති, වාසයකෙරෙයි;

ආසවානං, ආශ්‍රවයන්ගේ; ඛයා, ක්ෂයකිරීමෙන්; සමණෝ

සම්මණ්ණා හොතීති. ඉදම්වෝ ච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

චූළ අස්ස පුර සුත්තං දසමං

මහා යමක වග්ගෝ චතුත්ථෝ

තස්ස වග්ගස්ස උද්දානං.

නිගණ්ඨජාණුකඤ්ඤ සාලවතා පරිහරිතුං පඤ්ඤවතෝ
සච්චකනිසභෝ

මුඛවණ්ණ පසීදනා දිනා තිට්ඨකෙවට්ට අස්ස පුර
ජටිලෙනෝති,

හොති, පරාමාසවශයෙන් ග්‍රහණවෙයි;—ප—හොති=ඉදම්වෝච —ප—අභිනන්දුන්ති,,

---

චූළ අස්ස පුර සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි. (4) (10)

සතරවන මහා යමක වර්ගය
සම්පූර්ණ යි,

එවං මේ සුතං, එකං සමයං භගවා කොසලෙසු චාරිකං චර මානෝ මහතා භික්ඛු සඞ්ඝේන සද්ධිං යෙන සාලානාම කොස ලානං බ්‍රාහ්මණගාමෝ තදවසරි; අස්සෝසුං ඛෝ සාලෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා සමණෝ ඛලු හෝ ගොතමෝ සක්‍ය පුත්තෝ සක්‍යකුලා පබ්බජිතෝ කොසලෙසු චාරිකං චරමානෝ මහතා භික්ඛු සඞ්ඝේන සද්ධිං සාලං අනුප්පත්තෝ; තං ඛෝ පන භගවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණෝ කිත්තිසද්දෝ අබ්භුග්ගතෝ ඉතිපිසෝභගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ විජ්ජාචරණ සම්පන්නෝ සුගතෝ ලෝකවිදූ අනුත්තරෝ පුරිස දම්ම සාරථි සත්ථා දෙව මනුස්සානං බුද්ධෝ භගවා, සෝ ඉමං ලෝකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණ බ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙව මනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙති; සෝ ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙ කල්‍යාණං පරියොසාන කල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති—;

එවං—පෙ—කොසලෙසු, භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; මහතාභික්ෂුසංඝෙනසඞ්ං, අපරිච්ඡින්නෙන මහාභික්ෂුසංඝයාසමග; කොසලෙසු, කොසොල්ජනපදයෙහි; මහාපණාදරජකුමරු දෙ ව නාට භයෙකුලවා සිහසහකරවීමෙන් මහාජනයා පහළකළ කුසලය කුසලය යන වචනය නිදුනකොටකොසලයයියෙනි; චාරි කංචරමානෝ, අතුරිතචාරිකාවශයෙන් හැසිරෙණසේක්; සාලා නාම, සාලනම්; බ්‍රාහ්මණගාමෝ, බමුණන්රැස්වන ගම; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තං, ඒගමට; අවසරි, වැඩිසේක; සාලෙය්‍යකා, සාලග්‍රාම්කවූ; බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, බමුණුගැහැවියෝ; සක්‍ය පුත්තෙය්‍යා, ශාක්‍යපුත්‍රවූ; සක්‍යකුලා, ශාක්‍යවංශයෙන්; පබ්බ ජිතෝ, පැවිදිවූ; සමණෝඛලුහොගොතමෝ, ශ්‍රමණභවත්ගෞ තම්තෙමේ; මහතාභික්ෂුසංඝෙනසඞ්ං, මහත් භික්ෂුසමූහයාකැ පිව; කොසලෙසු, කොසොල්දනව්හි; චාරිකංචරමානෝ, චාරිකා කරන්නේ; සාලං, සාලනම්ගමට; අනුප්පත්තෝඉති, වැඩිසේ කැයි; අස්සෝසුංඛෝ, ඇසුවාහුමය; තං ඛෝ පන භගවන්තං ගොතමං, ඒභවත් ගෞතමයන්වහන්සේ; "තංඛෝපන" යනු ඉස්එහුතායෙහි ෂෂ්ඨ්‍යර්ථයෙහිනිපාතියයි; කම්මප්‍රවචනීයයුක්තතා, එයෙහි නිපාතියයි කාත්‍යායනමතයි, එවං, මෙසේ; කල්‍යාණෝ, යශපත්වූ; කිත්තිසද්දෝ, කීර්තිශබ්දයක්; අබ්භුග්ගතෝ, උස් වනැංගේය; ඉතිපිසොභගවා'—ප—චූළහත්ථිපදෝපම සූත්‍රයෙහි කි නියාමැයි;

සාධු ඛොපන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොතීති; අථඛො සාලෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා අපෙකචෙව භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙකචෙව භගවතා සද්ධිං සම්මොදිංසු සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙකචෙව යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙකචෙව භගවතො සන්තිකෙ නාම ගොත්තං සාවෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙකචෙව තුණ්හීභූතා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නා ඛො සාලෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා භගවන්තං එතදවොචුං; කොනුඛො හො ගොතම හෙතු කො පච්චයො යෙන මිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති කො පන හො ගොතම හෙතු කො පච්චයො යෙන මිධ කච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති: -

---

තථාරූපානං, එබඳුවූ; අරහතං, රහතුන්ගේ; දස්සනං, දැකීම; සාධුහොතිඉති, යහපත්මැයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; සාලෙය්‍යකා, සාලගම්වැසි; බ්‍රාහ්මණගහපතිකා; බමුණුගැහැවියෝ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමිංසු, එළඹියාහුය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; අපෙකචෙව, ඇතැම්හු; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; අභිවාදෙත්වා වැඳ; එකමන්තං; එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්නාහ; අපෙකචව—පෙ—එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නාඛෝ, හුන්නාවූම; සාලෙය්‍යකා, සාලග්‍රාමවාසිවූ; බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, බමුණුගැහැවියෝ; භගවන්තං. භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මේය; අවොචුං, සැලකළාහුය;

හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි; යෙන, යම්හෙයකින්; ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චෙසත්තා, ඇතැම්සත්ත්වයෝ, කායස්ස භෙදා, කයබිඳීමෙන්; මරණාපරං, මරණින්මතු; අපායං, අයහපාසැපයෙන් අපගතවූ; දුග්ගතිං, දුකසේයාපුතුවූ: විනිපාතං; විවසවපතිතවන්නාවූ; නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජන්ති, උපදිති; කොනුඛොහෙතු, ඒවහෙතුකවරේද; කොපච්චයො, ඒවප්‍රත්‍යයකවරේද;

යෙන, යම්හෙයකින්; ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චෙසත්තා ඇතැම්සත්ත්වයෝ; කායස්සභෙදා, කායභෙදයෙන්; මරණාපරං මරණින්මතු; සුගතිං, ශොභනගමන්ඇති; සග්ගංලොකං, සවඟී ලොකයෙහි; උපපජ්ජන්ති, උපදිති; හොගොතම, භවත්ගෞතමයානෙනි! කොපනහෙතු, ඒවහෙතුකවරේද; කොපච්චයො, ඒවප්‍රත්‍යයකවරේද;

අධම්මචරියා විසමචරියා හෙතු ඛො ගහපතයො එවම්ධේ කචෙවසත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනි පාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති; ධම්මචරියා සම්මචරියාහෙතු ඛො ගහපතයො එවම්ධෙකචෙව සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තීති; න ඛො මයං ඉමස්ස භොතො ගොතමස්ස සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානාම්, සාධු නො භවං ගොතමො තථා ධම්මං දෙසෙතු, යථා මයං ඉමස්ස භොතො ගොතමස්ස සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානෙය්‍යාමාති; තෙන හි ගහපතයො සුණාථ, සාධුකං මනසිකරොථ භාසිස්සාමීති; එවං භොති ඛො සාලෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා භගවතො

ගහපතයො, ගෘහපතියෙනි, ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චෙ, සත්තා, ඇතැම්සත්ත්වයෝ; අධම්මචරියා විසමචරියාහෙතුඛො, අධර්‍මචරියාසඞ්ඛ්‍යාත විෂමචර්‍යාව හෙතුකොටගෙණ; කායස්ස භෙදා, කායභෙදයෙන්; පරම්මරණා, මරණින්මතු; අපායං, අපායනම්වූ, දුගතිං, නපුරුගතිඇති; නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජන්ති, උපදිත්; ගහපතයො, ගෘහපතියෙනි, ඉධ, මේලොකයෙහි; ධම්මචරියාසම්මචරියාහෙතුඛො, ධර්‍මචරියාසඞ්ඛ්‍යාත සම්චර්‍යාව හෙතුකොටගෙණ; ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චෙ, සත්තා, ඇතැම්සත්ත්වයෝ; කායස්ස භෙදා, කායභෙදයෙන්; පරම්මරණා, මරණින්මතු; සුගතිං, සුගතිනම්වූ; සග්ගං ලොකං සවර්‍ගලොකයෙහි; උපපජ්ජන්ති, උපදිත්; මයං, අපි; භොතො ගොතමස්ස, භවත්ගෞතමයන්ගේ; සඞ්ඛිත්තෙන, සංක්ෂෙපයෙන්; භාසිතස්ස, කියනලද්දුවූ; විත්ථාරෙන, විස්තරවශයෙන්; අත්ථං, අර්‍ථය; අවිභත්තස්ස, නොබෙදනලද්දුවූ; ඉමස්ස, මේ ධර්‍මයාගේ; විත්ථාරෙණ, විස්තරවශයෙන්; අත්ථං, අර්‍ථය; ආජානාම, දනිමු; භවංගොතමො, භවත්ගෞතමතෙම; තථා, එසේ; ධම්මං, ධර්‍මය; දෙසෙතු, දෙසනසේක්වා; යථා, යම්සේ; මයං, අපි; ඉමස්ස—ප—ගහපතයො, ගෘහපතීනි! තෙනහි, එසේවීනම්; සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමිඉති, කියන්නෙමියි; හො, පින්වත, එවංඉතිඛො, එසේයයි කියා; සාලෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, සාලෙය්‍යකබ්‍රාහ්මණගෘහපතිවයෝ; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන්දුන්හ; භගවා, භාග්‍යවතුන්

පච්චසෙසාසුං; භගවා එතදවොච; තිවිධං බො ගහපතයො කායෙන අධම්ම චරියා විසම චරියා හොති, චතුබ්බිධං වාචාය අධම්මචරියා විසමචරියා හොති තිවිධං මනසා අධම්ම චරියා විසමචරියා හොති; කථංච ගහපතයො තිවිධං කායෙන අධම්මචරියා විසමචරියා හොති; ඉධ ගහපතයො එකච්චො පාණාති පාති හොති ලුද්දෝ, ලොහිතපාණී හත පහතෙ නිවිද්ධො අදයාපන්නො පාණ භූතෙසු;

අදින්නාදායී බො පන හොති; යන්තං පරපප පරවිත්තූප කරණං ගාමගතංවා අරඤ්ඤගතංවා අදින්නං ථෙය්‍ය සඞ්ඛා තං. ආදාතා හොති; කාමෙසු මිච්ඡාචාරී බොපන හොති; යාතා

වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; ගහපතයො, ගෘහ පතියෙනි! තිවිධං, තුන්පරිද්දෙකින්; කායෙන, කයින්; අධම්ම චරියාවිසමචරියා, අධම්මචරියාසඞ්ඛ්‍යාත විසමචරියාව; හොති, වේ යයි; මනසා, සිතින්; තිවිධං, තුන්ආකාරයකින්; අධම්මචරියා විසමචරියාහොති, අධම්මචරියාසඞ්ඛ්‍යාත විෂමචරියාවවෙයි; වාචාය, වචනයෙන් චතුබ්බිධං, සතරාකාරයකින්; අධම්ම චරියා විසමචරියා හොති, අධම්මචරියාසංඛ්‍යාත විෂමචරියාවවෙයි.

ගහපතයො, ගෘහපතියෙනි; කථං, කෙසේ; කායෙන, කයින්; තිවිධං, ත්‍රිවිධාකාරවූ; අධම්මචරියාවිසමචරියා, අධම්මචරියා සඞ්ඛ්‍යාත විෂමචරියාව; හොති, වේද; ගහපත යො, ගෘහපතිනි! ඉධ, මේ ලොකයෙහි; එකච්චො, ඇතැම්කෙනෙක්; ලුද්දෝ, රෞද්‍රවූ; ලොහිතපාණී, ලෙහෙ වැකුණුඅත්ඇත්තේය; හතපහතෙ, අන්‍යයන්ට පහරදීමෙහිද නැසීමෙහිද; නිවිද්ධො, නියුක්තවූයේ; පාණභූතෙසු, සත්ත්වයන් විෂයෙහි; අදයාපන්නො, දයාරහිතවූයේ; පාණාතිපාතිහොති, ප්‍රාණඝාතකරණසුලුවෙයි; අදින්නාදායීහොති, සොරකම්කරණ සුලුවෙයි; එතම්; ගාමගතංවා, අන්නොග්‍රාමයෙහිතැබුවාවූද; අරඤ්ඤගතංවා, ආරණ්‍යයෙහිතැබුවාවූද; අදින්නං, කයවචන යෙන්නුදුන්; පරස්ස, අන්සතුවූ; යංතංපරවිත්තූපකරණං, යම් ඒඅන්‍යයන්ගේ සිත් තුටුකරණ වස්තුවක් වේනම් එය; ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං, සොරයිකින්; ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං, යනු සොර බැව් සංඛ්‍යාත චිත්ත කොට්ඨාසයෙන් යනු අදහසයි, මෙය කරණාපීයෙහි ප්‍රථමායි; ආදාතාහොති, පැහැරගන්නේවෙයි, කාමෙසුමිච්ඡාචාරීහොති, කාමයන්හිවරදවා හැසිරෙන්නේවෙයි

මාතුරක්ඛිතා පිතුරක්ඛිතා මාතාපිතුරක්ඛිතා භාතුරක්ඛිතා භගිනි රක්ඛිතා ඤාතිරක්ඛිතා ගොත්තරක්ඛිතා (ධම්මරක්ඛිතා) සස්සාමිකා සපරිදණ්ඩා අනන්ත මසෝ මාලාගුණ පරික්ඛිත්තාපි; තථාරූපාසු වාරිත්තං ආපජ්ජිතාහොති, එවං ඛෝ ගහපතයෝ තීවිධං කායෙන අධම්ම චරියා විසමචරියා හොති;—කථංච ගහපත යෝ චතුබ්බිධං වාචාය අධම්මචරියා විසමචරියා හොති; ඉධ ගහපතයෝ එකච්චෝ මුසාවාදීහොති; සභාගතොවා පරිසග තොවා ඤාති මජ්ඣගතොවා පූගමජ්ඣගතොවා රාජකුලමජ්ඣ

මාතුරක්ඛිතා, මවවිසින් රක්නාලද්දාවූද; පිතුරක්ඛිතා, පියා විසින් රක්නාලද්දාවූද; මාතා පිතු රක්ඛිතා, මව්පියන්විසින් රක්නාලද්දාවූද; භාතුරක්ඛිතා, සොහොයුරුවිසින් රක්නා ලද්දාවූද; භගිනිරක්ඛිතා, නැගනිය විසින් රක්නාලද්දාවූද; ඤාතිරක්ඛිතා, නැයන් විසින් රක්ෂිතවූද; ගොත්තරක්ඛි තා, ගොත්‍රයෙන් රකිනලද්දාවූද; ධම්මරක්ඛිතා, කුලචාරිත්‍ර ධර්මයෙන් රකිනලද්දාවූද; සස්සාමිකා, හිමියන්සහිත වූද; සපරිදණ්ඩා, දඬුවම්සහිතවූද; අනන්තමසෝ, යටත්පිරි සෙයින්; මාලාගුණපරික්ඛිත්තාපි, මල්දමකින්පරික්ෂේපකරණ ලද්දාවූද; යාතාදිත්ථියෝ, යම් ඒ ස්ත්‍රීහු වෙත්ද; තථාරූපාසු, එබඳුස්ත්‍රීන්විෂයෙහි; වාරිත්තං, හැසිරීම්බවට; ආපජ්ජිතාහොති, පැමිණියේවෙයි; ගහපතයෝ; ගෘහපතියෙනි, එවංඛෝ, මෙසේ; තිවිධං, තුන්ආකාරවූ; කායෙන, කයින්සිදුවන්නාවූ; අධම්මචරියා විසමචරියා හොති, අධර්මචර්‍යාසඞ්ඛ්‍යාත විෂම චර්‍යාවවෙයි;

ගහපතයෝ, ගෘහපතියෙනි! කථං, කෙසේනම්; වාචාය, වචනයෙන්; චතුබ්බිධං, සතරාකාරවූ; අධම්මචරියා විසම චරියා හොති, අධර්මචරියා සඞ්ඛ්‍යාත විෂමචර්‍යාවවෙයි; ගහපතයෝ, ගෘහපතියෙනි! ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චෝ, ඇතැම්කෙණෙක්; මුසාවාදීහොති, මුසාවාදකියන්නේවෙයි; සභාගතොවා, සභාවකටගියේහෝ; පරිසගතොවා, පිරිසකට ගියේහෝ; ඤාතිමජ්ඣගතොවා, නැයන් මැදට ගියේහෝ; පූගමජ්ඣගතොවා, සමූහයා මැදට ගියේහෝ; රාජකුල මජ්ඣගතොවා, රාජකුලයාමැදටගියේහෝ; අමොහපුරිස! පින් වත්පුරුෂය! එහ, මෙහිඑව; යං, යමක්; ජානාසි, දන්නෙහි නම්; තං, එය, වදෙසිඉති, කියවයි; අභිනීතෝ, ඉදිරියට පමුණුවනලද්දේ; සකඛිපුඤ්ඤෝ, සාක්ෂිවිචාරණලද්දේ; සෝ, හෙතෙම; අජානංවා, නොදත්තේහෝ; ජානාමිඉති, දනිමියි; ආහ, කියයි; ජානංවා, දත්තේමහෝ; නජානාමිඉති, නොදනිමියි; ආහ, කියයි; අපස්සංවා, නුදුටුවේහෝ; පස්සාමිඉති, දුටු

හතොවා අභිනීතො සකිඨිපූතෙයා එහමෙහා පුරිස යං ජානාසි තං වදෙහීති; සො අජානංවා ආහ ජානාමීති, ජානංවා ආහ න ජානාමීති, අපස්සංවා ආහ පස්සාමීති, පස්සංවා ආහ න පස්සාමීති, ඉති අත්තහෙතු වා පරහෙතු වා ආමිස කිඤ්චික්ඛ හෙතු වා සම්පජාන මුසාභාසිතා හොති;

පිසුනා වාචො ඛො පන හොති. ඉතො සුත්වා අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමේ සමෙහදුය අමුත්‍ර වා සුත්වා ඉමෙසං අක්ඛාත අමුසං භෙදුය ඉති සමග්ගානං වා භෙත්තා භින්නානං වා අනුප්පදාතා වග්ගාරාමො වග්ගරථො වග්ගනන්දී වග්ගකරණිං වාචං භාසිතා හොති එරුසා වාචො ඛො පන හොති යාසා වාචා අණ්ඩකා කක්කසා පරකට්ටකා පරාභිසජ්ජනී කොධ සා මන්තා අසමාධි සංවත්තනිකා තථාරූපිං වාචං භාසිතා හොති සම්ඵප්පලාපි ඛො පන හොති අකාලවාදී අභූතවාදී අනත්ථවාදී අධම්මවාදී අවිනයවාදී අනිධානවතිං වාචං භාසිතා අකාලෙන අනප දෙසං අපරියන්තවතිං අනත්ථසංහිතං එවං ඛො ගහපතයො චතුබ්භිධං වාචාය අධම්මචරියා විසමචරියා හොති කථං ව ගහපතයො තිවිධං මනසා අධම්මචරියා විසම චරියා හොති,

---

යෙමිසි; පස්සංවා, දුට්ඨයේහෝ; නපස්සාමිඉති, නුදුට්ඨයෙමිසි; ආහ, කියයි; ඉති, මෙසේ; අත්තහෙතුවා, තමාහෙතුකොට ගෙණහෝ; පරහෙතුවා, අන්‍යයන් හෙතුකොටගෙණ හෝ; ආමිසකිඤ්චික්ඛහෙතුවා, කිසියම්ආමිසයක්හෙතුකොටගෙණහෝ; සම්පජාන, දැන; මුසාභාසිතාහොති, බොරුකියන්නේවෙයි;

පිසුනාවාචො ඛො පන හොති, කේලාම්කියන්නේවෙයි; ඉතො, මෙයින්; සුත්වා, අසා; ඉමෙසං, මොවුන්ගේ; භෙදුය, බිඳීමපිණිස; අමුත්‍ර, අසුවල්තැන; අක්ඛාතා, කියන්නේය; අමුත්‍ර, අසුවල්නම්තැනින්; සුත්වා, අසා; අමුසංභෙදුය, අසු වලුන්ගේ බිඳීමපිණිස; ඉමෙසං, මොවුන්ට; අක්ඛාතා, කියන් නේය; ඉති, මෙසේ; සමග්ගානං, සමගිවූවන්; භෙත්තා, බිඳින්නේහෝවේද; භින්නානං, බිඳුනවුන්; අනුප්පදාතා, නොගැළපීමපිණිස කරුණුදක්වන්නේ; වග්ගාරාමො, වගීවී මෙහි අභිරමණයවූයේ; වග්ගරතො, වගීහකිරීමෙහිඇලුනේ; වග්ගනන්දී, වගීහවීමෙහිසතුටුවන්නේ; වග්ගකරණිංවාචං, කලහ කාරකවචන; භාසිතාහොති, කියන්නේවෙයි; එරුසාවාචො ඛොපනහොති, එරුසවචනකියන්නේවෙයි; යාසාවාචා, යම් ඒ වචනයක්; අණ්ඩකා, ගැටිම්ගැරහීම්දින්දෙසඝහිතද; පූතිකා, කුණුඝැරව වැහැන්නාමෙන් අප්‍රියද; පරකට්ටකා, අන්‍යයන්ගේ සිත්දූෂ්‍යකරන්නේද;

ඉධගඝපක්ඛයෝ එකච්චෝ අභිඣාලූහොති ඝත්තං පරස්ස පරිච්චත්තූපකරණං තං * අභිජ්ඣාතා හොති අහොවතයං පරස්ස තම්මම අස්සාති ඛ්‍යාපන්නචිත්තෝ ඛෝ පනහොති පදුට්ඨමනසඞ්කප්පෝ ඉමේ සත්තා හඤ්ඤන්තු වා වජ්ඣන්තුවා උච්ඡිජ්ජන්තු වා විනස්සන්තු වා මා වා අහෙසුං ඉතිවා ති මිච්ඡාදිට්ඨි ඛෝ පන හොති විපරීතදස්සනෝ නත්ථි දින්නං නත්ථි යිට්ඨං නත්ථි හුතං නත්ථි සුකටදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකෝ නත්ථි අයං

පරාණිඝජ්ජිනී, මම්මපීඩනභාවයෙන් ලැගීමකරන්නාවූ; කොධනා මනත්තා, ක්‍රෝධයටආසන්නවූ; අසමාධිසංවත්තනිකා, අපීණෝ පචාරසමාධිපිණ්ඩිස නොපවත්නාවූ; තථාරූපිං එබඳු; වාචං, වචන; භාසිතාහොති, කියන්නේවෙයි; සම්ඵප්පලාපිහොති, සම්ඵප්‍රලාප කියන්නේවෙයි; අකාලවාදී, නුසුදුසුකාලයෙහි කියන්නේ; අභූතවාදී, නුවූවක්කියන්නේවෙයි; අනත්ථවාදී, නොකරුණක්කියන්නේ; අධම්මවාදී, අසභාවයක්කියන්නේ; අවිනයවාදී, සංවරාදීවිනයප්‍රතිසංයුක්තවූවක්නොකියත්නේ; අනිධානවතිං, සිතෙහි තැන්පත්කරගැණීමට නුසුදුසුවූ; අකාලෙන, නුසුදුසුකාලයෙහි කියන්නාවූ; අනපදෙසං; සූත්‍රාපදෙසරහිතවූ; අපරියන්තවතිං, පරිච්ඡේදරහිතවූ; අනත්ථසංහිතං, අවැහින් යුක්තවූ, වාචං, වචන; භාසිතාහොති, කියන්නේවෙයි; ගහපතයෝ, ගෘහපතියෙනි; එවංඛෝ, මේසේවන්නාහි; වාචාය, වචනයෙන්; චතුබ්බිධං, සතරආකාරවූ; අධම්මවරියාවිසමවරියාහොති, අධම්මවරියාසඞ්ඛ්‍යාතවිෂමචරියාවවේයි; ගහපතයෝ, ගෘහපතියෙනි; කථං, කෙසේ; මනසා, සිතින්; තිවිධං, තුන් ආකාරවූ; අධම්මවරියාවිසමවරියාහොති, අධම්මවරියාසඞ්ඛ්‍යාත විෂමචරියාවවේද; ගහපතයෝ, ගෘහපතියෙනි! ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චෝ, ඇතැම්කෙණෙක්; අභිජ්ඣාලූහොති, අධික ලොභඇත්තේද; පරස්ස, අන්‍යයන්ගේ; යංතංපරිච්චත්තූපකරණං, යම්ඒඅන්‍යවස්තූපකරණයක්වේද; තං, එය; අභිජ්ඣාතාහොති, අධිකලොභයෙන්බලන්නේවේද; යං, යමක්; පරස්ස, අන්සතුවේද; තං, එය; මම, මට; අස්ස, වන්නේනම්; අහොවත, ඉතාශෙහෙකැයි; "අහොවත" ඉතුප්‍රාර්ථනාඒයෙහිනිපාතයි; ඛ්‍යාපන්නචිත්තොඛෝපනහොති, ක්‍රෝධසිත්ඇත්තේවෙයි; පදුට්ඨමනසඞ්කප්පෝ, ප්‍රදූෂ්‍යවිත්තසංකල්පඇත්තේ; ඉතිවා, මේසේද; ඉමේසත්තා, මේසත්වයෝ; හඤ්ඤන්තුවා, නැසෙත්වා;

---

* අභිජ්ඣිතා ඇමුණ

ලොකො නත්ථි පරොලොකො නත්ථි මාතා නත්ථි පිතා. නත්ථි සත්තා ඔපපාතිකා නත්ථි ලොකෙ සමණ බ්‍රහ්මණා සම්මග්ගතා සම්මාපටිපන්නා යෙ ඉමං ච ලොකං පරං ච ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙන්ත්ති එවං ඛො ගහපතයො තිවිධං මනසා අධම්මචරියා විසම්චරියා හොති.

එවං අධම්මචරියා විසම්චරියා හෙතු ඛො ගහපතයො එවම් ඩෙකවෙව සත්තා කායස්සභෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති. තිවිධං ඛො ගහපතයො කායෙන ධම්මචරියා සම්චරියාහොති චතුබ්බිධං වාචාය ධම්මචරියා සම්චරියා හොති තිවිධං මනසා ධම්මචරියා සම්චරියාහොති

වජ්ඣනතුවා, හිංසාවෙත්වා; උපද්දවිනතුවා, සිදෙත්වා; විනාසන තුවා, වැනසෙත්වා; මාවාඅහෙසුං, නොවෙත්වාසි; විපරීත දස්සනො, විපරීතදර්ශනයකුම්ඇති; මිච්ඡාදිට්ඨිකොහොති, මිථ්‍යා දෘෂ්ටිඇත්තේවෙයි; දින්නං, දෙනලද්දට; නත්ථි, විපාකනැත; ඉට්ඨං, යජනයඤරණලද්දට; නත්ථි, ඵලනැත; හුතං, යැවුපඬු රවවිපාකය; නත්ථි, නැත; සුකටදුක්කටානංකම්මානං,

කුසලාකුසල කර්මයන්ගේ; ඵලං, ඵලයද; විපාකො, විපාකයද; නත්ථි, නැත; අයංලොකො, පරලොවසිටියහුට මෙලොවක්; නත්ථි, නැත; පරොලොකො, මෙලොවසිටියහුට පරලොවක් නත්ථි, නැත; නත්ථිමාතා, මව්කෙරෙහි සම්‍යක් මිථ්‍යාප්‍රතිපත් තින්හිවිපාකනැත; නත්ථිපිතා, පියාකෙරෙහි සම්‍යක්මිථ්‍යාප්‍රතිප තීන්හි විපාකනැත; නත්ථිසත්තා ඔපපාතිකා, චුතවඋපදින සත්වයෝනැත; සමග්ගතා, ගහපත්මාගීයෙහිගියාවූ; සම්මාපටි පන්නා, ගහපත්වපිළිපන්නාවූ; යෙ, යම්කෙනෙක්තුමූ; ඉමං චලොකං, මේලෝකයද; පරංචලොකං, පරලොකයද; සයං තෙමේ; අභිඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; පවෙදෙන්ති, ප්‍රකාශකෙරත්ද; එබදුවූ, සමණබ්‍රහ්මණා, මහණ බමුණෝ, නත්ථි, නැත; මින්සමීඥවරයන්ගේ අභාවය දක්වන ලදී; ගහපතයො, ගෘහපතියෙනි; එවංඛො, මෙසේවනාහි; තිවිධං, තුන්ආකාරවූ; මනසා, සිතින්; අධම්මචරියාවිසමචරි යාහොති; අධර්‍මචරියා සඞ්ඛ්‍යාත විෂමචර්‍යාවෙයි; ගහපතයො, ගෘහපතියෙනි! එවං, මෙසේ; අධම්මචරියා විසම්චරියා හෙතු ඛො,අධර්‍මචරියා සඞ්ඛ්‍යාත විෂමචර්‍යාවහෙතුකොටගෙණ; එවං —ප— උපද්දජ්ජති, ගහපතයො, ගෘහපතියෙනි! තිවිධං, තුන්

කථං ච ගහපතයෝ තිවිධං කායෙන ධම්මචරියා සමචරියා හොති ඉධ ගහපතයෝ එකච්චෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාති පාතා පටිවිරතෝ හොති නිහිතදණ්ඩා නිහිතසත්ථෝ ලජ්ජීදයා පන්නා සබ්බපාණභූත හිතානුකම්පී විහරති අදින්නාදානා පටිවිරතෝහොති යන්තං පරස්සපරවිත්තූපකරණං ගාමගතංවා අරඤ්ඤගතං වා න අදින්නංථෙය්‍ය සඞ්ඛාතං ආදාතා හොති කා මෙසු මිච්ඡාචාරංපහාය කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතෝ හොති යාතාමාතු රක්ඛිතා පිතුරක්ඛිතා මාතාපිතුරක්ඛිතා භාතුරක්ඛිතා භගිනිරක්ඛිතා ඤාතිරක්ඛිතා ගොත්තරක්ඛිතා (ධම්මරක්ඛිතා) සසාමිකා සපරිදණ්ඩා අන්තමසෝ මලාගුණ පරික්ඛිත්තාපි තථාරූපාසු න චාරිත්තං ආපජ්ජිතාහොති එවං ඛෝ ගහපතයෝ තිවිධංකායෙන ධම්මචරියා සමචරියා හොති;

කථංච ගහපතයෝ චතුබ්බිධං වාචාය ධම්මචරියා සමචරියා හොති ඉධගහපතයෝ එකච්චෝ මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතෝ හොති සභාගතෝ වා පරිසගතෝ වා ඤාතිමජ්ඣ ගතෝ වා පූගමජ්ඣගතෝ වා රාජකුලමජ්ඣගතෝ වා අභිනීතෝ

ආකාරයකින්; කායෙන, කායවාරයෙන්; ධම්මචරියා සමචරියාහොති, ධම්මචරියා සඞ්ඛ්‍යාතඤ්චේව චෙසි;—ප—ගහපතයෝ, ගෘහපතියෙනි! ඉධ; මේලෝයෙහි; එකච්චෝ, ඇතැම්කෙනෙක්; පාණාතිපාතංපහාය, ප්‍රාණඝාතයහැර; පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; පටිවිරතෝ, වැළකුනේ; නිහිතදණ්ඩා, බහාතැබූ දඬුවම්ඇත්තේ, නිහිතසත්ථෝ, බහාතැබූසැත්ඇත්තේ, ලජ්ජී, ලජ්ජාඇත්තේ; දයාපන්නෝ, කරුණාවන් බවටපැමිණියේ; සබ්බපාණභූත, සියලුසත්වයන්කෙරෙහි; හිතානුකම්පී, හිතානුකම්පාඇත්තේ; විහරති, වෙසෙයි; අදින්නාදානං, අයිනාදන; පහාය, හැර; අදින්නාදානා, අයිනාදනින්; පටිවිරතෝ, වැළකුනේ; හොති, වෙයි; යංතං—ප—නආදාතාහොති, නොගන්නේවෙයි; කාමෙසු, කාමයන්හි; මිච්ඡාචාරං, වරදවාහැසිරීම; පහාය, හැර;

කාමෙසුමිච්ඡාචාරා, කාමමිථ්‍යාචාරයෙන්; පටිවිරතොහොති, වැළැක්කේවෙයි;—ප—හොති;—ඉති, මෙසේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සඞ්ඛාතාවා, ගළපන්නේවේද; සඞ්ගිතාතං, එක්වූවන්ට; අනුපදාතා, සමගියෙහි අනුඝස්කියා අනුබලදෙන්නේවෙයි; සමඝභාරාමෝ සමඝියෙහුඇලුනේ; සමඝභරතෝ,

සක්ඛිපුථෝ එහං හො පුරිස යං ජානාසි තං වදෙහීති සෝ අජානං වා ආගතජානාමීති ජානං වා ආගජානාමීති අපස්සංවා ආහ නපස්සාමීති පස්සංවා ආහපස්සාමීති ඉති අත්තහෙතුවා පරහෙතුවා ආමිස කිඤ්චික්ඛහෙතු වා න සම්පජානමුසා භාසිතා හොති පිසුනාවාචං පහාය පිසුනාවාචා පටිවිරතෝ හොති ඉතෝ සුත්වා න අමුත්‍ර අක්ඛාතා ඉමෙසං භෙදාය අමුත්‍ර වා සුත්වා න ඉමෙසං අක්ඛාතා අමූසං භෙදාය ඉති භින්නානං වා සන්ධාතා සහිතානං වා අනුප්පදාතා සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ග නන්දී සමග්ගකරණිං වාචංභාසිතාහොති එරුසාවාචං පහාය එරුසාවාචා පටිවිරතෝ හොති යාසාවාවා නෙලා කණ්ණසුඛා පෙමණියා හදයඞගමා පොරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා තථාරූපිං වාචං භාසිතා හොති;

සම්ඵප්පලාපං පහාය සම්ඵප්පලා පාපාටිවිරතෝ හොති කාල වාදී භූතවාදී අත්ථවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී නිධානවතිං වාචං භාසිතා කාලෙන සාපදෙසං පරියන්තවතිං අත්ථසංහිතං එවං ඛෝ ගහපතයෝ චතුඞ්ගිං වාචාය ඨඞ්ගවරියා සමවරියා හොති ඉඨගහපතයෝ එකච්චෝ අනභිඣාලූ හොති යන්තං පරස්ස පරවිත්තූපකරණං තං නාභිඣිතා හොති අහෝවතායං පරස්ස තං මමඅස්සාති අබ්‍යාපන්නචිත්තෝ ඛෝ පන හොති අප්පදුට්ඨමනසඞ්කප්පෝ ඉමෙ සත්තා අවෙරා අබ්‍යාපජ්ඣා අනීඝා සුඛී අත්තානං පරිහරන්තූති සම්මාදිට්ඨි ඛෝපනහොති අවිපරිත දස්සනෝ අත්ථි දින්නං අත්ථි යිට්ඨං අත්ථි හුතං අත්ථි සුකට දුක්කට ඵානං කම්මානං ඵලං විපාකෝ අත්ථි අයං ලෝකෝ අත්ථි පරෝ ලෝකෝ අත්ථි මාතා අත්ථි පිතා අත්ථි සත්තා ඔපපාතිකා අත්ථි ලෝකෙ සමණබ්‍රාහමණා සම්මග්ගතා සම්මාපටිපන්නා යෙ ඉමංච ලෝකං පරංච ලෝකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙන්තීති,

---

සමගියෙහිඅභිරතිඇත්තේ; සමග්ගනන්දිඃ සම්මගියටඇතුටුවන්නේ සමග්ගකරණිංවාචං, සමගිවචන; භාසිතාහොති, කියන්නේ වෙයි;

යාසාවාවා, යම්ඒවචනයක්; නෙලා, නිදොෂද, කණ්ණ සුඛා, කණටසැපද; පෙමනීයා, ප්‍රේමකටයුතුද; හදයඞගමා, හෘදයඞගමද; පොරී, ගුණයෙන්පිරුණේද; බහුජනකන්තා, බොහෝදෙනාට කාන්තද; බහුජනමනාපා, බොහෝදෙනාට, මනාපද; තථාරූපිංවාචං, එබදුවචන; භාසිතා හොති; කියන්නේවෙයි;

එවං ඛෝ ගහපතයෝ තිවිධං මච්ඡා ධම්මචරියා, සමචරියා හොති එවං ධම්මචරියා සමචරියා හෙතු ඛෝ ගහපතයෝ එව මිධෙකච්චෙව සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්ති ආනංඛෙය්‍ය වෙ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා ඛත්තියමහාසාලානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති ඨානංඛොපනෙතං විජ්ජතීති සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මරණාඛත්තියමහාසාලානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය තං කිස්ස හෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමාචාරී ආනංඛෙය්‍ය වෙ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා බ්‍රාහ්මණමහාසාලානං—ප—ගහපති මහාසාලානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති ඨානංඛොපනෙතං විජ්ජතීති සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මණා ගහපති මහාසාලානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය තං කිස්සහෙතු තථාහි ධම්මචාරී සමචාරී.

ගහපතයෝ, ගෘහපතියෙනි; ධම්මචාරී, ධර්මචර්‍යාඇති; සමචාරී සමචර්‍යාඇති; අහං, මම; වත, එසේනම්යෙන්; කායස්සභෙදා, කායභේදයෙන්; පරම්මරණ, මරණින්මතු; ඛත්තියමහාසාලානං, මහාසාරකුලවල්හි භාවර්ණයන් යුත් ක්ෂත්‍රියන්ගේ; සහව්‍යතං, සහභාවයට; උපපජ්ජෙය්‍යන්ති, උත්පත්තිවශයෙන් පැමිණෙන් නෙමියි; ඨානමේතං විජ්ජති, ඉඳින් නැවැත්තෙහිනම්; එතං ඛෝ පනඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි; යං, යම් හෙයකින්; සෝ, නෙතෙම්; කායස්සභෙදා, කායභේදයෙන්; මරණාපරං, මරණින්මතු; ඛත්තියමහාසාලානං, ක්ෂත්‍රිය මහාසාරයන්ගේ; සහව්‍යතං, සහභාවයට; උපපජ්ජෙය්‍ය, පැමිණේද; තංකිස්සහෙතු; ඒවහෙතුභාවයේද; සෝ, හෙතෙම; ධම්මචාරී සමචාරී, ධර්මචර්‍යා සමචර්‍යා ඇත්තේද; තථාහි, එහෙයින් මැයි;—බ්‍රාහ්මණමහාසාලානං, බ්‍රාහ්මණ මහාසාරයන්ගේ කුලයෙහි; සහව්‍යතං; සහභාවයට; උපපජ්ජෙය්‍යං ඉති, උපදිමියි; ගහපති මහාසාලානං, ගෘහපති මහාසාරයන්ගේ කුලයෙහි; සහව්‍යතං, සහභාවයට, උපපජ්ජෙය්‍යං, උත්පත්තිවශයෙන් පැමිණෙන්නෙමියි;

ආකංඛෙය්‍ය වෙ ගහපතයෝ ධම්මචාරිසමචාරී අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහ ව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජතියං සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානංසහ ව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යතං කිස්සහෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරිසමචාරී ආකංඛෙය්‍ය වෙගහපතයෝ ධම්මචාරිසමචාරී අහොවතාහං කායස්සභෙදා පරම්මරණා තාවතිංසානං දෙවානං—පෙ— යාමානං දෙවානං—තුසිතානං දෙවානං— නිම්මාණරතීනං දෙවානං--පරනිම්මිත වසවත්තීනං දෙවානං—බ්‍රහ්මකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති ඨානං ඛෝ පනෙ තං විජ්ජතියං සොකායසස්සභෙදා පරම්මරණා බ්‍රහ්මකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය තං කිස්සහෙතු තථා හි සෝ ධම්මචාරී සමචාරී;

ආකංඛෙය්‍ය වෙ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා ආභානං දෙවානං සහව්‍යතං උපප ජ්ජෙය්‍ය තං කිස්ස හෙතු තථාහිසෝ ධම්මචාරී සමචාරී ආකං ඛෙය්‍ය වෙ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා පරිත්තාභානං දෙවානං-පෙ-අප්පමාණභානං දෙවානං— ආභස්සරානං දෙවානං— සුභානං දෙවානං—

චාතුම්මහාරාජිකානං, චාතුම්මහාරාජික දෙවියන්ගේ; සහව්‍යතං, සහභාවයට; තාවතිංසානං දෙවානං, තව්තිසාවැසි දෙවියන් ගේ;—යාමානං දෙවානං, යාම වැසිදෙවියන්ගේ; තුසිතානං දෙවානං,තුසිත දෙවියන්ගේ;-නිම්මාණරතීනං, නිම්මාණරති දෙවි යන්ගේ; පරනිම්මිතවසවත්තීනං දෙවානං පරනිර්මිත වසවර්ත්ති දෙවියන්ගේ; බ්‍රහ්මකායිකානංදෙවානං, ප්‍රථමධ්‍යානබ්‍රහ්මතලවැසි දෙවියන්ගේ; සහව්‍යතං, සහභාවයට; උපපජ්ජෙය්‍යංඉති, පැමිණෙන්නෙමියි;—ප—

ආභානං දෙවානං, ආභාදෙවියන්ගේ; ආභානම් අත්‍යබ්‍රහ්ම තලයක්නැත පරිත්තාභ අප්පමාණභ අභස්සරයන්ට මේනමෙකි; පරිත්තාභානං; පරිත්තාභානම් දෙවියන්ගේ;—අප්පමාණභානං, අප්පමාණභ දෙවියන්ගේ; ආභස්සරානං දෙවානං, ආභස්සර දෙවියන්ගේ; සුභානං දෙවානං, පරිත්තාසුභ අප්පමාණ සුභ සුභකිණ්ණකයන දෙවියන්ගේ; වෙපඵලානං දෙවානං, වෙපඵල

පරිත්තසුභානං දෙවානං—අප්පමාණසුභානං දෙවානං—සුභකිණ්හකානං දෙවානං—වෙපඵලානං දෙවානං—අවිහානං දෙවානං—අතප්පානං දෙවානං සුදස්සානං දෙවානං—සුදස්සීනං දෙවානං-අකනිට්ඨකානං දෙවානං-ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං—විඤ්ඤාණඤ්චායතනූපගානං දෙවානං අකිඤ්චඤ්ඤායතනූපගානං දෙවානං—නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනූපගානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජිස්සන්ති ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජති;—

යං සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා නෙව සඤ්ඤාසහගතූපගානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජිස්ස-තං කිස්ස හෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමචාරී ආකංඛෙය්‍ය වෙ ගහපත යෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහෝ වතාහං ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජති. යං සෝ ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා

දෙවියන්ගේ; අවිහානංදෙවානං, අවිහදෙවියන්ගේ; අතප්පානං දෙවානං, අතප්පදෙවියන්ගේ—සුදස්සානං දෙවානං, සුදස්ස දෙවියන්ගේ; සුදස්සීනං දෙවානං, සුදස්සීදෙවියන්ගේ;—අකනිට්ඨකානං දෙවානං, අකනිට්ඨකදෙවියන්ගේ;—ආකාසානඤ්චායතනූපගානං දෙවානං,ආකාසානඤ්චායතනයට පැමිණිදෙවියන්ගේ;—විඤ්ඤාණඤ්චායතනූපගානං දෙවානං, විඤ්ඤාණඤ්චායතනයට පැමිණිදෙවියන්ගේ;—ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනූපගානං දෙවානං, අකිඤ්ඤඤ්ඤායතනයට පැමිණි දෙවියන්ගේ — නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනූපගානං දෙවානං, නෙවසංඥානාසංඥායතනූපග දෙවියන්ගේ; සහව්‍යතං, සහභාවයට; උපපජ්ජිස්සන්ති, පැමිණෙන්නෙමිසි; එතං ඛෝපනඨානං, මේකාරණය; විජ්ජති, විද්‍යමානවෙයි;

—ප—ගහපතයෝ, ගෘහපතියෙනි! ධම්මචාරී, ධර්මවර්‍යාඇත්තේ; සමචාරී, සමචර්‍යාඇත්තේ; අහං, මම; වත, එකාන්තයෙන්; ආසවානංඛයා, ආශ්‍රවක්ෂයකිරීමෙන්; අනාසවං, ආශ්‍රවරහිතවූ; චෙතොවිමුත්තිං, චිත්තවිමුක්තියද; පඤ්ඤාවිමුත්තිං, ප්‍රඥාවිමුක්තියද; දිට්ඨෙවධම්මෙ, ඉහතම්යෙහිම; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා, දැනූ; සච්ඡිකත්වා, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට; උපසම්පජ්ජ, ඊට

සචඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තං කිස්සහෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සම්මාරීති,

එවං වුත්තෙ සාලෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා භගවන්තං එතදවොචුං අභික්කන්තං භො ගොතම අභික්කන්තං භො ගොතම අභික්කන්තං භො ගොතම සෙය්‍යථාපි භො ගොතම නික්කුජ්ජිතංවා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නංවා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්සවා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය අන්ධකාරෙවා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෙතා රූපානි දක්ඛන්තීති එව මෙවං භොතා ගොතමෙන අනෙක පරියා යෙනධම්මා පකාසිතා එතෙ මයං භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාම ධම්මං ච භික්ඛු සංඝඤ්ච උපාසකෙ නො භවං ගොතමෝ ධාරෙතු අජ්ජ තග්ගෙ පාණුපෙතෙ සරණං ගතෙති,

සාලෙය්‍යක සුත්තං පඤ්චමං (1) (5)

එළඹ; විහරෙය්‍යංඉති, වෙසෙන්තෙමියි; ආකඞ්ඛය්‍යවෙ, ඉදින්කැමැත්තේද;—ප—

එවං වුත්තෙ, මෙසේවදුලකල්හි; සාලෙය්‍යකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා, සාලෙය්‍යක ගම්වැසි බමුණුගැහැචියෝ; භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොචුං, කිහු; අභික්කන්තංභොගොතම;—බ—පාණුපෙතෙ, දිවිහිමිකොට සරණං ගතා, සරණගියෙ; උපාසකත්ත, උපාසකභාවයට; තො, අප; ධාරෙතු, දරණසේක්වා;

සම්බුදුරජාණන්වහන්සේ ආර්ය්‍යත්වය දක්වා රහත්බව කුළුහැන්වීමෙන් දෙශනාව නිමවා වදුලසේක; මෙහි සිටියහු විසින් දිව්‍ය ලොකොතපත්තිය ලබාගතයුතුයි ප්‍රථමධ්‍යානතලය විතිය ධ්‍යාන තලය තෘතීයධ්‍යාන තලයයි නවයෙකි පවශුධාවාසයන් සතර අරූපතලයන් නවයෙකි වෙහප්ඵලය සමග එකුන්විස්සෙනි ඊට අසඤ්ඤතලයන් එක්වූවිට බ්‍රහ්මතලවිස්සෙනි සදිව්‍යලෝකයන් සමග මේඝියලල සවිසිදෙව්ලොවයයි ව්‍යවහාරයි, සම්බුදුරජාණන්වහන්සේ මේසූත්‍රයෙහි මේඝියල්ලෙහි දසකුසලකර්ම්මපථයෙන් උපදිනබව වදුළේය සදිව්‍යලෝකයෙහි මේදසකුසල කර්ම්මයෙහි විපාකයෙන්ම උපදියි; මනුබ්‍රහ්මතලවල උත්පත්තියට දසකුසලකර්ම්මය උපනිශ්‍රයවශයෙන් ප්‍රත්‍යයවෙයි;

දස කුසලය නම් සීලයයි; ශීලවත්හුගේ කිසුණුපිරියම් සම්බුදුවෙයි පළමුව සීලයෙහිපිහිටා කසිණභාවනාකොට ධ්‍යාන ලාභීව බ්‍රහ්මතලයන්හි ඉපදියයුතුයි ඊට සීලය උපනිශ්‍රවශයෙන් ප්‍රත්‍යයවන හෙයින් දසකුසලකර්ම්මයෙන් අර්හත්වයද ලැබෙන බවමෙයින් වදුලසේක;

සාලෙය්‍යක සුත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවමේම සුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තෙන ඛො පන සම
යෙන වෙරඤ්ජකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා සාවත්ථියං පටිවසන්ති
කෙනචි දෙවකරණීයෙන අසෙසාසුං ඛො වෙරඤ්ජකා බ්‍රාහ්මණ
ගහපතිකා සම්මතා බහුලා ගොතමා සක්‍යපුත්තෙනා සක්‍ය
කුලා පබ්බජිතෙ සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩි
කස්ස ආරාමෙ තං ඛො පන භගවන්තං ගොතමං කල්‍යාණෙ
කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මා
සම්බුද්ධො විජ්ජාචරණ සම්පන්නෙනා සුගතො ලොකවිදූ අනු
ත්තරෝ පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා
සෙ ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණ
බ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා
පවෙදෙති. සෙ ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යා
ණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං කෙවල පරි
පුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති සාධුඛොපන තථා
රූපානං අරහතං දස්සනං හොතීති. අථඛො වෙරඤ්ජකා
බ්‍රාහ්මණා ගහපතිකා යෙන භගවා තෙනුපසංකම්මිංසු උප
සඞ්කමිත්වා අපෙපකචෙව භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං
නිසීදිංසු අපෙපකචෙව භගවතා සද්ධිං සම්මොදිංසු සම්මොදණී
යං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙප
කචෙව යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා එකමන්තං නිසී
දිංසු අපෙපකචෙව භගවතෝ සන්තිකෙ නාමගොත්තං සාවෙ
ත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙපකචෙව තූණ්හීභූතා එකමන්තං
නිසීදිංසු එකමන්තං නිස්සන්නා ඛො වෙරඤ්ජකා බ්‍රාහ්මණා ගහ
පතිකා භගවන්තං එතදවොචුං. සොතුඛො හො ගොතම
මෙත්ථ සො පච්චයො යෙන මිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස
භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උප
පජ්ජන්ති සො පන භවං ගොතම මෙත්ථ සො පච්චයො යෙන
මිධෙකච්චෙසත්තා කායස්සභෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං
ලොකං උපපජ්ජන්තීති. අධම්මචරියා විසමචරියා හෙත්ථ ඛො
ගහපතයො එවම්ඛෙ කච්චෙ සත්තා කායස්සභෙදා පරම්මරණා
අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති,

ධම්මචරියා සමචරියා හෙත්ථ ඛො ගහපතයො එවම්ඛෙ
කච්චෙ සත්තා කායස්සභෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං
උපපජ්ජන්තීති. න ඛො මයං ඉමස්ස භොතො ගොතමස්ස
සඞ්ඛිත්තෙනෙව භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අභිඤ්ඤාය විත්ථා
රෙන අත්ථං ආජානාම,

එවං මෙසුතං—ප—තෙන ඛො පන සමයෙන, එකස්මිං වෙරඤ්ජකා, වෙරඤ්ජාපුරවැසිවූ; බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියෝ; කෙනචිදෙව කරණීයෙන, කිසියම් කටයුත්ත කින්; සාවත්ථියං, සැවැත්නුවර; පටිවසන්ති, වෙසෙත්; වෙර ඤ්ජකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, වෙරඤ්ජාවැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියෝ; අසෙසාසුං ඛො,—ප—

සාධුනෝ භවංගොතමෝ තථාධම්මං දෙසෙතු යථා මයං ඉමස්ස භොතෝ ගොතමස්ස සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථා රෙන අත්ථං අවිභත්තස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං අජානෙය්‍යාමාති තෙනහි ගහපතයෝ සුනාථ සාධුකං මනසිකරොථ භාසිස්සා මීති. එවමෙහාති ඛෝ වෙරඤ්ඤා බ්‍රහ්මණගහපතිකා භගවතෝ පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච.

තිවිධං ඛෝ ගහපතයෝ කායෙන අධම්මචාරී විසමචාරී හොති චතුබ්බිධං වාචාය අධම්මචාරී විසමචාරීහොති තිවිධං මනසා අධම්මචාරී විසමචාරීහොති කථංච ගහපතයෝ තිවි ධං කායෙන අධම්මචාරී විසමචාරීහොති ඉධගහපතයෝ එකච්චෝ පාණාතිපාතී හොති ලුද්දෝ, ලොහිතපාණී හතපහතෙ නිවිට්ඨෝ අදයාපන්නෝ පාණභූතහිතානුකම්පී විහරති අදින්නා දායී ඛෝ පනහොති යන්තං පරස්ස පරවිත්තූපකරණං ගාම ගතං වා අරඤ්ඤගතංවා අදින්නං ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං ආදාතා හොති කාමෙසු මිච්ඡාචාරී ඛෝපන හොතියාතා මාතුරක්ඛිතා පිතුරක්ඛි තා මාතාපිතුරක්ඛිතා භාතුරක්ඛිතා භගිනිරක්ඛිතා ඤාතිරක්ඛි තා සස්සාමිකා සපරිදණ්ඩා අන්තමසොමාලාගුණ පරික්ඛිත්තා පි තථාරූපාසු චාරිත්තං ආපජ්ජිතා හොති එවංඛෝ ගහපත යෝ තිවිධං කායෙන අධම්මචාරී විසමචාරීහොති කථංවගහ පතයෝ චතුබ්බිධා වාචාය අධම්මචාරී විසමචාරීහොති ඉධග හපතයෝ එකච්චෝ මුසාවාදීහොති සභාගතොවා පරිසගතෝ වා ඤාතිමජ්ඣගතොවා පූගමජ්ඣගතොවා රාජකුලමජ්ඣගතෝ වා අභිනීතෝ සක්ඛිපුට්ඨෝ එහං භොපුරිස යං ජානාසි තං ව දෙහීති සෝ අජානං වා ආහ ජානාමීති අපස්සං වා ආහපස්සා මීති පස්සං වා ආහ න පස්සාමීති ඉති අත්තහෙතු වා පරහෙතු වා ආමිසකිඤ්චික්ඛහෙතු වා සම්පජාන මුසාභාසිතාහොති පිසුනා වාචෝ ඛෝ පනහොති ඉතොසුත්වා අමුත්‍රඅක්ඛාතා ඉමෙසං භෙදාය අමුත්‍ර වා සුත්වා ඉමෙසං අක්ඛාතා අමූසංභෙදාය ඉති සම ග්ගානංවා භෙත්තා භින්නානංවා අනුප්පදාතා වග්ගාරාමෝ වග්ගරතෝ වග්ගනන්දී වග්ගකරණිං වාචාය භාසිතා හොති එරු සාවාචෝ ඛෝ පනහොති යා සාවාවා අණ්ඩකාවාකඨකසා පර කට්ටකා පරාභිසජ්ජනී කොධසාමන්තා අසමාධිසංවත්තනිකා තථාරූපිං වාචං භාසිතාහොති සම්ඵප්පලාපී ඛෝපනහොති. අකාලවාදී අභූතවාදී අනත්ථවාදී අධම්මවාදී අවිනයවාදී අනි ධානවතිං වාචං භාසිතා අකාලෙන අනපදෙසං අපරිඡන්නු වතිං අනත්ථසංහිතං එවංඛෝ ගහපතයෝ චතුබ්බිධං වාචාය අධම්මචාරී විසමචාරීහොති

මෙහි අවික්‍රමය පළමුසාලෙය්‍යක සූත්‍රයෙහි කී පරිදිමැයි;

කථං ච ගහපතයෝ තිවිධං මනසා අධම්මචාරී විසමචාරී හොති ඉධ ගහපතයෝ එකච්චෝ අභිජ්ඣාලු හොති යන්තං පරස්ස පරවිත්තූපකරණං තං අභිජ්ඣිතා හොති අහෝ වත යං පරස්ස තං මම අස්සාති ව්‍යාපන්න චිත්තෝ ච පන හොති පදුට්ඨමන සඞ්කප්පෝ ඉමෙ සත්තා හඤ්ඤන්තු වා වජ්ඣන්තු වා උච්ඡිජ්ජන්තු වා විනස්සන්තු වා මා වා අහෙසුං ඉතිවා නි මිච්ඡාදිට්ඨිකෝ ච පන හොති විපරීතදස්සනෝ නත්ථි දින්නං නත්ථි යිට්ඨං නත්ථි හුතං නත්ථි සුකට දුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකෝ නත්ථි අයං ලෝකෝ නත්ථි පරලොකෝ නත්ථි මාතා නත්ථි පිතා නත්ථි සත්තා ඔපපාතිකා නත්ථි ලොකෙ සමණ බ්‍රහ්මණා සම්මග්ගතා සම්මාපටිපන්නා යෙ ඉමං ච ලොකං පරං ච ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙන්තීති. එවං ඛෝ ගහපතයෝ තිවිධං මනසා අධම්මචාරී විසමචාරී හොති;

එවං අධම්මචරියා විසමචරියා හෙතු ඛෝ ගහපතයෝ එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති.

තිවිධං ඛෝ ගහපතයෝ කායෙන ධම්මචාරී සමචාරී හොති චතුබ්බිධං වාචාය ධම්මචාරී සමචාරී හොති තිවිධං මනසා ධම්මචාරී සමචාරී හොති කථං ච ගහපතයෝ තිවිධං කායෙන ධම්මචාරී සමචාරී හොති ඉධ ගහපතයෝ එකච්චෝ පාණාතිපාතං පහාය පාණාතිපාතා පටිවිරතෝ හොති නිහිතදණ්ඩෝ නිහිත සත්තෝ ලජ්ජිදයාපන්නා සබ්බපාණ භූතහිතානුකම්පී විහරති අදින්නාදානං පහාය අදින්නාදානා පටිවිරතෝ හොති යන්තං පරස්ස පරවිත්තූපකරණං ගාමගතං වා අරඤ්ඤගතං වා අදින්නං ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං නාදාතා හොති කාමෙසු මිච්ඡාචාරං පහාය කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතෝ හොති යාතා මාතුරක්ඛිතා පිතු රක්ඛිතා මාතා පිතුරක්ඛිතා භාතුරක්ඛිතා භගිනිරක්ඛිතා ඤාතිරක්ඛිතා සස්සාමිකා සපරිදණ්ඩා අන්තමසො මාලාගුණ පරික්ඛිත්තා පි තථාරූ පාසු න චාරිත්තං ආපජ්ජිතා හොති එවං ඛෝ ගහපතයෝ තිවිධං කායෙන ධම්මචාරී සමචාරී හොති කථං ච ගහපතයෝ චතුබ්බිධං වාචාය ධම්මචාරී සමචාරී හොති ඉධගහපතයෝ එකච්චෝ මුසාවාදං පහාය මුසාවාදා පටිවිරතෝ හොති සභාගතෝ වා පරිසගතෝ වා ඤාතිමජ්ඣගතෝ වා පූග මජ්ඣගතෝ වා රාජකුලමජ්ඣගතෝ වා අභිනීතෝ සක්ඛිපුට්ඨෝ එහං භො පුරිස යං ජා නාසි තං වදෙහීතිසෝ අජානංවා ආහ නජානාමීති. ජානංවා ආහජානාමීති අපස්සං වා ආහ න පස්සා මීති පස්සං වා ආහ පස්සාමීති ඉති අත්තහෙතු වා පරහෙතු වා ආමිසකිංචික්ඛහෙතු වා න සම්පජානමුසා භාසිතා හොති.

පිසුනාවාචං පහාය පිසුනාවාචා පටිවිරතොහොති න ඉතො සුත්වා අමුත්‍ර අකත්තා ඉමෙසං භෙදාය අමුත්‍ර වා සුත්වා න ඉමෙසං අකත්තා අමුසං භෙදාය ඉති භින්නානං වා සන්ධාතා සහිතානං වා අනුප්පදාතා සමග්ගාරාමෝ සමග්ගරතෝ සමග්ගනන්දී සමග්ගකරණිං වාචං භාසිතා හොති එරුසාවාචං පහාය එරුසාවාචා පටිවිරතෝ හොති යා සා වාචා නෙලා කණ්ණසුඛා පෙමණියා හදයඞ්ගමා පොරී බහුජනකන්තා බහුජනමනාපා තථාරූපං වාචං භාසිතා හොති සම්පප්පලාපං පහායස්ස මිත්‍රප්පලාපා පටිවිරතෝ හොති කාලවාදී භූතවාදී අත්‍රවාදී ධම්මවාදී විනයවාදී නිධානවතිං වාචං භාසිතා කාලේන සාපදෙසං පරියන්තවතිං අත්‍රසංහිතං එවං ඛෝ ගහපතයෝ චතුබ්බිධං වාචාය ධම්මචාරී සමචාරී හොති කථං ච ගහපතයෝ තිවිධං මනසා ධම්මචාරී සමචාරී හොති ඉධගහපතයෝ එකච්චෝ අනභිජ්ඣාලු හොති යන්තං පරස්ස පරභෝගූපකරණං තං නාභිජ්ඣිතා හොති. අහොවත යං පරස්ස තං මම අස්සාති අබ්‍යාපන්න චිත්තෝ ඛෝ පන හොති අපපදුට්ඨමනසඞ්කප්පෝ ඉමේ සත්තා අවෙරා අබ්‍යාපජ්ඣා අනීඝා සුඛී අත්තානං පරිහරන්තූති. සම්මාදිට්ඨි ඛොපන හොති. අවිපරිතදස්සනා අත්ථිදින්නං අත්ථියිට්ඨං අත්ථි හුතං අත්ථි සුකට දුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකෝ. අත්ථි අයං ලෝකෝ අත්ථි පරෝලෝකෝ අත්ථි මාතා අත්ථිපිතා අත්ථිසත්තා ඔපපාතිකා අත්ථි ලොකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා සම්මග්ගතා සම්මාපටිපන්නා යෙ ඉමං ච ලොකං පරං ච ලොකං සයං අභිඤ්ඤාසච්ඡිකත්වා පවෙදෙන්තීති එවං ඛෝ ගහපතයෝ තිවිධං මනසා ධම්මචාරී සමචාරී හොති එවංධම්මචරියා සම්චරියා හෙතු ඛෝ ගහපතයෝ එවම් ඛෙකචෙව සත්තා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්ති

ආකඞ්ඛෙය්‍ය වෙ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා ඛත්තිය මහාසාලානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජති යං සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මරණ ඛත්තිය මහාසාලානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය තං කිස්ස හෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහං ඛෙය්‍ය වෙ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහොවතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා බ්‍රාහ්මණමහාසාලානං—පෙ—ගහපතිමහාසාලානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජති යං සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මරණ ගහපතිමහා සාලානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය තං කිස්ස හෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමචාරී.

ආකංඛෙය්‍ය වේ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහෝ වතාහං කායස්ස භෙදා පරම්මරණා චාතුම්මහා රාජිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජති යං සෝ කායස්ස භෙදා පම්මරණා චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය, තං කිස්ස හෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමචාරී ආකංඛෙය්‍ය වේ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහෝ වතාහං කායස්සභෙදා පරම්මරණා තාවතිංසානං දෙවානං—පෙ—යාමානං දෙවානං තුසිතානං දෙවානං, නිම්මාණරතීනං දෙවානං, පරනිම්මිත වසවත්තීනං දෙවානං බ්‍රහ්මකායිකානං දෙවානං, සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති, ඨානං ඛෝපනෙතං විජ්ජති යං සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා බ්‍රහ්මකායිකානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය, තං කිස්ස හෙතු "තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමචාරී" ආකංඛෙය්‍ය වේ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහොවතාහං කායස්සභෙදා පරම්මරණා ආභානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති, ඨානං ඛෝපනෙතං විජ්ජති යං සෝ කායස්සභෙදා පරම්මරණා ආභානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය තං කිස්ස හෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමචාරී, ආකඞ්ඛෙය්‍ය වේ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහෝ වතාහං කායස්සභෙදා පරම්මරණා පරිත්තාභානං දෙවානං—පෙ—අප්පමාණාභානං දෙවානං—ආභස්සරානං දෙවානං,—සුභානං දෙවානං—පරිත්ත සුභානං දෙවානං—අප්පමාණසුභානං දෙවානං—සුභකිණ්ණානං දෙවානං—වෙහප්ඵලානං දෙවානං—අවිහානං දෙවානං—අතප්පානං දෙවානං—සුදස්සානං දෙවානං—සුදස්සීනං දෙවානං අකනිට්ඨකානං දෙවානං—ආකාසානඤ්ච ආයතනූපගානං දෙවානං—විඤ්ඤාණඤ්ච ආයතනූපගානං දෙවානං—ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනූපගානං දෙවානං—නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනූපගානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍යන්ති, ඨානං ඛෝපනෙතං විජ්ජති යං සෝ කායස්සභෙදා පරම්මරණා නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනූපගානං දෙවානං සහව්‍යතං උපපජ්ජෙය්‍ය තං කිස්සහෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමචාරී, ආකංඛෙය්‍ය වේ ගහපතයෝ ධම්මචාරී සමචාරී අහොවතාහං ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතෝ විමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති, ඨානං ඛෝ පනෙතං විජ්ජති යං සෝ ආසවානං ඛයා අනාසවං චෙතෝවිමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍ය තං කිස්සහෙතු තථාහි සෝ ධම්මචාරී සමචාරීති,—

—ප—පදවී පළමුවෙනි,

එවං වුත්තෙ වෙරඤ්ජකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා භගවන්තං එතදවොචුං අභික්කන්තං භො ගොතම අභික්කන්තං භොගොතම සෙය්‍යථාපි භො ගොතම නික්කුජ්ජිතංවා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්සවා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය අන්ධකාරෙවා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තීති එවමෙවං භොතා ගොතමෙන අනෙක පරියායෙන ධම්මො පකාසිතො එතෙ මයං භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාම ධම්මඤ්ච භික්ඛු සඞ්ඝඤ්ච උපාසකෙ නො භවං ගොතමෙ ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතෙ සරණං ගතෙති,

---

වෙරඤ්ජක සුත්තං දුතියං (2) (5)

එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකාල්හි; වෙරඤ්ජකා බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, වෙරඤ්ජකබ්‍රාහ්මණගෘහපතිකෝ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේව, එතං, මෙය; අවොචුං, සැලසළාහුය; අභික්කන්තං —ප— ගච්ඡාති;

මේ සූත්‍රයෙහි "ධම්මචාරී සමචාරී" යනාදී දෙශනාව තත්තත් ධර්ම සමවඳ පුද්ගලයා දැක්වීම් වශයෙන් වදාළ පුග්ගලාධිෂ්ඨානදෙශනාවයි, පළමු සාලෙය්‍යක සූත්‍රයෙහි දශකුශල කර්ම පථ දශ අකුසල කර්ම පථ වශයෙන් ධර්ම මාත්‍රය දැක්වීම්වශයෙන් වදාළ හෙයින් ධර්මාධිෂ්ඨාන දෙශනාවයි. මේ සූත්‍රවයෙහි වෙනසයි, සෙස්ස එහාසේමැයි,

---

වෙරඤ්ජක සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවං මේසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ අථඛෝ ආයස්මා
මහාකොඝිතෝ සායණ්හසමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨිතෝ යෙනා
යස්මා සාරිපුත්තෙනා තෙනුපසඞ්කම්ඉ උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතා
සාරිපුත්තෙන්න සද්ධිං සම්මොදි සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං
විතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ
ආයස්මා මහාකොට්ඨිතෝ ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච;

දුප්පඤ්ඤා දුප්පඤ්ඤාති ආවුසෝ වුච්චති. කිත්තාවතා
නුඛෝ ආවුසෝ දුප්පඤ්ඤෝති වුච්චතීති නප්පජානාති නප්ප
ජානාතී ති ඛෝ ආවුසෝ තස්මා දුප්පඤ්ඤාති වුච්චති.

එවමේසුතං—ප—අථඛෝ, එකල්හි; ආයස්මා මහා
කොඝිතෝ, මහාශ්‍රාවකාඝිතසථවිරයන්වහන්සේ; සායණ්හසමයං,
සවස්කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, පලසමවතින්; වුට්ඨිතෝ,
නැගිටියේ; ආයස්මාසාරිපුත්තෙනා; ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේ;
යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කම්; එළඹි
යේය; උපසඞ්කමිත්වා—ප—අවොච; කීසේක;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! දුප්පඤ්ඤා දුප්පඤ්ඤාඉති, දුෂ්ප්‍රා
ඥයදුෂ්ප්‍රාඥයයිකියා; වුච්චති, කියනුලැබේ; ආවුසෝ,
ඇවැත්නි! කිත්තාවතානුඛෝ, කෙ පමණකින්; දුප්පඤ්ඤා
ඉති, දුෂ්ප්‍රාඥයයි, වූවමනි, කියනුලැබේද; මේසේප්‍රශ්නකළ
මහාකොඝිතසථවිරයන් වහන්සේ වෙතාහි මහත් ප්‍රඥවඇති
ප්‍රතිසම්භිදාප්‍රාප්තයන් අතුරෙන් අග්‍රතනතුරුලත් මහාශ්‍රාවක
යින්වහන්සේ නමකි.

ප්‍රශ්නකිරීමද පංචප්‍රකාරයකින් දෙශනාවෙහි දක්වනලදී
නොදත්යමක්. දැනගනුකැමැත්තෙන් ඇසීම අදිඨජොතනා
පුච්ඡානම්, දත්යමක්නවත් නුවණැත්තෙකු සමග සංසන්දනය
කිරීමසඳහා කරණුලබන ප්‍රශ්නය දිඨසංසන්දනා පුච්ඡානම්
සිතෙහිඔටගත් සැකයක් පසිදලීමසඳහා ඒවාරීම විමතිච්ඡේ
දනා පුච්ඡානම් අනුමතියලබා නැවතයමක් කීමපිණිස
කරණුලබන ප්‍රශ්නය අනුමතිපුච්ඡානම් කියාදෙනුකැමැත්තෙන්
කරණුලබන ප්‍රශ්නය කථෙතුකම්‍යතාපුච්ඡානම්, මහාකොඝිත
සථවිරයන්වහන්සේ මේ සූත්‍රය සියල්ලම දිවාස්ථානයෙහිසිට
තෙමේම ප්‍රශ්නකොට විනිශ්චයකොට වැඩිමහල්ශ්‍රාවොයුරු
සැරියුත්මහතෙරුන් හා සංසන්දනකරමිගි විචාළහෙයින් මෙහි
දිඨසංසන්දනාපුච්ඡාවම දතයුතුගි. මුන්වහන්සේ ප්‍රශ්නඋපද
වන්වත් විනිශ්චයකරන්වත් සමර්ථහෙයින් මෙසේකරණුලදි;
ආවුසෝ, ඇවැත්නි; නප්පජානාතිනප්පජානිඉතිඛෝ, නොද
නිනොදනීනුගි; තස්මා එහෙයින්; දුප්පඤ්ඤාතිවුච්චති,
දුෂ්ප්‍රාඥයයි කියනුලැබේ;

කිං නපජානාති, ඉදං දුක්ඛන්ති නපජානාති, අයං දුක්ඛ සමුදයොති නපජානාති. අයං දුක්ඛ නිරොධොති. නපජානාති අයං දුක්ඛ නිරොධගාමිනී පටිපදාති නපජානාති. නපජානාති නපජානාතීති ඛො ආවුසො !තසමා දුප්පඤ්ඤාති වුච්චතීති; සාධාවුසොති ඛො ආයස්මා මහා කොට්ඨිතො ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උත්තරිං පඤ්හං ආපුච්ඡි, පඤ්ඤවා පඤ්ඤවාති ආවුසො වුච්චති. කිත්තා වත්තාවු ඛො ආවුසො පඤ්ඤවාති වුච්චතීති, පජානාති පජානාතීති ඛො ආවුසො තස්මා පඤ්ඤවාති වුච්චති, කිව පජානාති. ඉදං දුක්ඛන්ති පජානාති. අයං

දුප්පඤ්ඤයන්නෙහි දුකාරය අභාවාර්ථපරිදීපකයි. දුෂ්ඨාර්ථවත් නොවෙයි ප්‍රඥාවෙහි දුෂ්ඨත්වයක් නැතිහෙයිනි. නිෂ්ප්‍රාඥය යනඅර්ථයි.

කිං නපජානාති, කුමක්නොදනීද; ඉදං, මෙය; දුක්ඛංඉති, දුක්ඛාර්‍යසත්‍යයයයි; නපජානාති, නොදනියි; මේදුඃඛය, දුක් මෙපමණය, මින්මතුදුක්නැතැයි, දුක්ඛාර්‍යසත්‍යය ලක්ෂණ රසාදීවශයෙන් නොදනීයසියේයි, අයං, මෝතොම; දුක්ඛසමුදයොඉති, දුක්ඛසමුදයාර්‍යසත්‍යයයයි, නපජානාති, නොදනියි, මෝතොම දුඃඛයඋපදවයි පවත්වානුයි දුඃඛප්‍රභව තෘෂ්ණාව දුක්ඛසමුදයාර්‍යසත්‍යයයයි තත්ත්වාකාරයෙන් නොදනියි; අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදඉති, දුක්ඛනිරොධාර්‍යසත්‍යයයයි; නපජානාති, නොදනියි; මේදුඃඛත් මේදුක්ඛටගැණීමත් යනදෙක මෙසත්‍යයටපැමිණ නිරුඩවේයයි දෙදෙනාගේ අප්‍රවෘත්තිය නිරොධසත්‍යයයි ලක්ෂණ රසාදීවශයෙන් නොදකියි. අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදඉති, දුක්ඛනිරුඩියට පමුණුවන ප්‍රතිපදාවයයි; මේප්‍රතිපදාව දුක්ඛනිරුඩියට පමුණුවායයි මාගී සත්‍යය යථාවසර ලක්ෂණයෙන් නොදනියි. ආවුසො, ඇවැත්නි! නපජානාති නපජානාති ඉතිඛො, යම්හෙයකින් නොදනීද; තසමා, එහෙයින්; දුප්පඤ්ඤාඉති, දුෂ්ප්‍රාඥයායයි, වුච්චති, කියනුලැබේ;

ආවුසො, ඇවැත්නි! සාධුඉතිඛො, එසේයකියා; ආයස්මාමහා කොට්ඨිතො, මහාකොට්ඨිතස්ථවිරයන්වහන්සේ; ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන්වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙශනාව; අභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනයකොට; අනුමොදිත්වා, අනු

දුක්ඛ සමුදයොති පජානාති. අයං දුක්ඛ නිරොධොති පජානාති. අයං දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනී පටිපදාති පජානාති පජානාති පජානාතීති ඛො ආවුසො තස්මා පඤ්ඤවාති වුච්චතීති.

මෝදන්ව; ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං, සාරිපුත්තායුස්මන්තන්ගෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශ්නය; ආපුච්ඡි, විචාළේය;

ආවුසො, ඇවැත්නි! පඤ්ඤවාපඤ්ඤවාඉති, ප්‍රාඥය ප්‍රාඥයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි! කිත්තාවතානු ඛො, කෙපමණකින්; පඤ්ඤවාඉති, ප්‍රාඥයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේද; ආවුසො, ඇවැත්නි! පජානාති පජානාතීඉති ඛො, යම්හෙයකින් මනාවදනීද; තස්මා, එහෙයින්; පඤ්ඤවාඉති, ප්‍රාඥයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; කිංචිපජානාති, කුමක්දනීද; ඉදං, මෙය; දුක්ඛංඉති, දුක්ඛාර්‍යසත්‍යයයි, පජානාති, දනියි; අයං, මේ; දුක්ඛසමුදයොඉති, දුක්ඛසමුදයාර්‍යය සත්‍යයයි; පජානාති, දනියි, අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධොඉති, දුක්ඛනිරොධාර්‍යසත්‍යයයි; පජානාති, දනියි; අයං, මේ; දුක්ඛනිරොධ ගාමිනීපටිපදාඉති, දුක්ඛනිරොධ ගාමිනීප්‍රතිපදාර්‍ය සත්‍යයයි; පජානාති, දනියි; ආවුසො, ඇවැත්නි! පජානාති පජානාති ඉතිඛො, දනීහුයි; තස්මා, එහෙයින්, පඤ්ඤවාඉති, ප්‍රාඥයයි; වුච්චතිඉති, කියනුලැබේයයි;

මෙයින් චතුරාර්‍යසත්‍යය කර්ම්මස්ථානවශයෙන් වඩන පුද්ගලයා දනයුතුයි. මෙතෙම ආර්‍යශ්‍රාවකයන්සම්පයෙහි චතුරාර්‍යසත්‍යය අසාඉගෙණ තෘෂ්ණාවහැර අන්‍යත්‍රෙහුමික ධර්ම්ම දුක්ඛසත්‍ය යයිද, තෘෂ්ණාවසමුදයසත්‍යයයිද, ඔවුන්ගේ අප්‍රවෘත්තියවූ නිර්‍වාණය නිරොධසත්‍යයයිද, නිරොධය දන්නාමාර්‍ගය මාර්ග සත්‍යයයිද; මෙසේදැන අභිනිවෙශයකෙරෙයි. පළමුවූදුක්ඛ සමුදයදෙක වර්‍ජිතයයි. නිරොධමාර්‍ගදෙක විවර්‍ජිතයයි. වර්‍ජිත යෙහි අභිනිවෙශයවෙයි. විවර්‍ජිතයෙහි නොවෙයි. එහෙයින් මෙතෙම දුක්ඛාර්‍යසත්‍යයෙහි අභිනිවිෂ්ටවෙයි. දුක්ඛාර්‍යය සත්‍යනම් නාමරූපසඞ්ඛ්‍යාත පංචස්කන්ධයයි. ඒ පංචස්කන්ධ යද අහෙතුකනොව සහෙතුක ස ප්‍රත්‍යයයයි. ඒවහෙතුවූ අවිද්‍යාදීප්‍රත්‍යයෝද ප්‍රත්‍යයයන්ගවගත් සඞ්ඛාරාදියද දකියි. මේ සියලුධර්ම්මයෝ ඇතිවූ නැතිවන හෙයින් අනිත්‍යය—

විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණන්ති ආවුසො වුච්චති, කිත්තා වතානු ඛො ආවුසො විඤ්ඤාණන්ති වුච්චතීති. විජානාති විජානාතීති ඛො ආවුසො තස්මා විඤ්ඤාණන්ති වුච්චති, කිඤ්ච විජානාති, සුඛන්තිපි විජානාති. දුක්ඛන්තිපි විජානාති. අදුක්ඛමසුඛන්තිපි විජානාති. විජානාති විජානාතීති. ඛො ආවුසො විඤ්ඤාණන්ති වුච්චතීති.

උදය ව්‍යයදෙකින් පෙළෙන හෙයින් දුකය. වස වෙයි නොපවත්නා හෙයින් අනාත්මයයි ත්‍රිලක්ෂණයටනහා විදර්ශනාපිළිවෙළින් සම්මර්ශනයකරමින් ලොකොත්තර මාර්ගඥාන පැමිණෙයි. එකෙණෙහි චතුරාර්යසත්‍යයන් පරිඥෙය ප්‍රහාණ ප්‍රත්‍යක්ෂ ක්‍රියාභාවනාවශයෙන් ප්‍රතිවෙධකෙරෙයි, හෙතෙම නිරෝධ සත්‍යය අරමුණුවශයෙන් අන්‍යසත්‍යත්‍රය කෘත්‍යවශයෙන්ද අවබොධකෙරෙයි. මෙසේ භාවනාවෙහියෙදී සිටිද්දීම මාර්ගඥානෙම පරිඥාදී කෘත්‍යයන් සාදමින් නිරෝධය ආරම්මණ වශයෙන් ප්‍රතිවෙධකෙරෙයි; එහෙයින් එබදු පුද්ගලයා ප්‍රාඥයයි කියනුලැබේ; යටත්පිරිසෙයින් සෝවාන් පුද්ගලයාද උඩත් පිරිසෙයින් ක්ෂීණාශ්‍රව පුද්ගලයාද ප්‍රඥවත්තාම්, අනිත්‍යාදිවශක ධර්මයෙක්නමුත් ත්‍රිලක්ෂණ භාවනාවෙන් තොරනම් ඔහු දුෂ්ප්‍රාඥනම්. මාර්ගඵලනොලත් මාර්ගඵල ලාභයට යොග්‍යවූ විදර්ශකයාද ප්‍රාඥනම්වේ.

ආවුසො, ඇවැත්නි! විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණංඉති, විඤ්ඤාණඤ විඤ්ඤාණයකියා; වුච්චති, කියනුලැබේ; කිත්තාවතා, කෙපමණකින්; ආවුසො, ඇවැත්නි! විඤ්ඤාණංඉති, විඤ්ඤානයයි; වුච්චතිඉති, කියනුලැබේදැයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! විජානාති විජානාති ඉතිඛො, යම්හෙයකින් විශෙෂයෙන්දනීද; තස්මා, එහෙයින්; විඤ්ඤාණංඉති, විඤ්ඤානයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; කිංවිජානාති, කුමක්දනීද; සුඛංඉතිඅපි, මේ සැපවෙදනාවයකියාද; දුක්ඛංඉතිඅපි, මේදුක්වෙදනාවඤ කියාද; අදුක්ඛමසුඛංඉතිඅපි, මේඋපෙක්ෂාවෙදනාවයකියාද; විජානාති, දනියි; ආවුසො, ඇවැත්නි! විජානාති විජානාති ඉතිඛො, විශෙෂයෙන් දනීනුයි; විඤ්ඤාණංඉති, විඤ්ඤානයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ.

යම්විඤ්ඤානයකින් සංස්කාරයන් සම්මර්ශනයකොට ප්‍රාඥවූයේද ඒ ප්‍රාඥත්වයටපැමිණවූ ආගමනීය විදර්ශනාවවූ විඤ්ඤානධර්මය හෙවත් දැනීමයිදුකළ්‍රසිත කුමක්දැයිවිචාරයි. සැපවෙදනාව විඳිමින් මේසැපවෙදනාවයයිදනී යනාදීවශයෙන් අරූප කර්මස්ථානය මෙයින් කියනලදි.

යා වා වුසෝ පඤ්ඤා යඤ්ච විඤ්ඤාණං ඉමේ ධම්මා සංසන්දා උදාහු විසංසන්දා ලභා ච පනිමේසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුන්ති; යා වාවුසෝ පඤ්ඤා යඤ්ච විඤ්ඤාණං ඉමේ ධම්මා සංසන්දා නෝ විසංසන්දා නත්ථි ලභා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුං යං හාවුසෝ පජානාති තං විජානාති යං විජානාති තං පජානාති තස්මා ඉමේ ධම්මා සංසන්දා නෝ විසංසන්දා නත්ථි ලභා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුන්ති,

යාවාවුසෝ පඤ්ඤා යංච විඤ්ඤාණං ඉමෙසං ධම්මානං සංසන්දනං නොවිසං සන්දනං කිං නානාකරණන්ති,

---

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යාවපඤ්ඤා, මේවිදර්ශනය ඖගීප්‍රඥාවක් වේද? යංවිඤ්ඤාණං, විදර්ශනාඖගී යම්විඥානයක් වේද? යා ඉමේධම්මා, මේධර්ම්මයෝ; සංසන්දා, අන්‍යෝන්‍ය මිශ්‍රවූවාහුද, උදාහු, නොවැහැක්; විසංසන්දා, අමිශ්‍රද? ඉමෙසං ධම්මානං, මේධර්ම්මයන්; විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා, විභාගකොට කොට; නානාකරණං, වෙනස; පඤ්ඤාපෙතුං, පණවන්ට; ලභාව, හැකිද?

මෙහි ඖගීප්‍රඥාව හා ඖගී විඥානයද විදර්ශනා ප්‍රඥාවහා විදර්ශනා විඥානයද සමගසංයෝජනාභාවය විචාරයහි දැනගැනීමට, ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යා පඤ්ඤා, සම්ප්‍රඥාවක්වේද; යං විඤ්ඤාණං සම්විඥානයක්වේද; ඉමේ ධම්මා, මේධර්ම්මයෝ; සංසන්දා, මිශ්‍රවැහ; නොවිසං සන්දා, අමිශ්‍රවූවාහු නොවෙති ;ඉමෙසං ධම්මානං, මේධර්ම්මයන්; විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා, වෙන්කොට කොට; නානාකරණං, වෙනස; පඤ්ඤාපෙතුං, පණවන්ට; නත්ථි ලභා, නොහැකිය; ලෞකික මාර්ගක්ෂණයෙහිද ලොකොත්තර මාර්ගක්ෂණයෙහිද එකටඋපන් ප්‍රඥාවිඥානයන ධර්ම්මදෙදෙනාගේ වසතුවශයෙන්ද; උත්පත්තිවශයෙන්ද ආරම්මණවශයෙන්ද නිරොධවශයෙන්ද වෙනසක්දක්වන්ට නොහැකියයන අදීයි; ඒඒධර්ම්මයන්ගේ ගොවර විෂයක්නම්ඇත. ලෞකික ධර්ම්මයට පැමිණ චිත්තය ප්‍රධානවෙයි, ලොකොත්තර ධර්ම්මයට පැමිණ ප්‍රඥාව ප්‍රධානවෙයි; මහාකොඡ්ඨිතස්ථවිරයන්වහන්සේ ලෞකික ධර්ම්මයන් විචාරන්නේ සිත පෙරටුකොටද ලොකොත්තර ධර්ම්මයන් ප්‍රඥාවපෙරටුකොටද විචාළේය—ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන් වහන්සේද එසේම විසඳූසේක; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යංකිඤ්චිදුක්ඛසත්‍ය ධර්ම්මයක්; පජානාති, මේදුකය යනාදීන් මාර්ග ප්‍රඥානොම දනීද; තං, ඒමාර්ග විඥානයද;

යාවාවුසො පඤ්ඤා යඤ්ච විඤ්ඤාණං, ඉමේසං ධම්මානං සංසඨානං නො විසංසඨානං පඤ්ඤා භාවෙතබ්බා විඤ්ඤාණං පරිඤ්ඤෙය්‍යං, ඉදං තෙසං නානාකරණන්ති, වෙදනා වෙදනාති ආවුසො වුච්චති, කිත්තාවතානුඛො ආවුසො වෙදනාති වුච්චතීති, වෙදෙතීති වෙදෙතීති ඛො ආවුසො තස්මා වෙදනාති වුච්චති, කිංවෙදෙති, සුඛම්පිවෙදෙති දුක්ඛම්පිවෙදෙති අදුක්ඛ

විජානාති, මාගීහවිඤ්ඤාණයද එසේම එය විජානනයකෙරෙයි; යං, යම්සංඝාරකොඨාසයක්; විජානාති, අනිත්‍යාදිවශයෙන්විදර්ශනාවිඤ්ඤාණයතෙම දනීද; තං, එය; පජානාති, විදර්ශීනාප්‍රඥාවද එසේමඑයදනියි; තස්මා, එහෙයින්; ඉමෙධම්මා; මේධම්මයෝ; සංසඨා, එකුප්පාදඑකනවඤ්ච එතාරම්මණ භාවයෙන් සංසෘෂ්ටය, නොවිසංසඨා, අමිශ්‍රනොවෙත්; ඉමෙසංධම්මානං, මේධම්මයන්ගේ; විනිබ්භුජිත්වා, බෙද බෙදා; නානාකරණං, වෙනස; පඤ්ඤුපෙතුං, පනවන්ට; නවලබ්භා, නොලැබේමැයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! යාවපඤ්ඤා, මාගීහවිදර්ශීනා යම්ප්‍රඥාවකුත්වේද; යඤ්චවිඤ්ඤාණං, එසේමයට් විඤ්ඤාණයකුත්වේද; සංසඨානං, අමිශ්‍රනොවූ; ඉමෙසංධම්මානං, මේධම්මයන්ගේ; කිංනානාකරණං, වෙනසකවරේද? ආවුසො, ඇවැත්නි! යාවපඤ්ඤා, යම්ප්‍රඥාවක්වේද; යඤ්චවිඤ්ඤාණං, යම්විඤ්ඤාණයකුත්වේද; සංසඨානං, අමිශ්‍රනොවූ; ඉමෙසං ධම්මානං, මේධම්මයන් අතුරෙහි; පඤ්ඤා, ප්‍රඥාතොම, භාවෙතබ්බා, වැඩියයුතුයි; මෙයමාගීහප්‍රඥාවසඳහා කියනලදී. මාගීහසම්ප්‍රයුක්තවිඤ්ඤාණය ඒමාගීහප්‍රඥාව භාවසමඟවැඩියයුතුයි. විඤ්ඤාණං, විදර්ශීනාවිඥානය; පරිඤ්ඤෙය්‍යං, තත්සම්ප්‍රයුක්ත ප්‍රඥාවසමඟ පිරිසිඳ දැනයුතුයි; ඉදං, මෙය; තෙසං, ඔවුන්ගේ; නානාකරණං, වෙනසයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි; වෙදනා වෙදනාඉති, වෙදනාවය වෙදනාවයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; කිත්තාවතා, කෙපමණකින්; වෙදනාඉති, වෙදනාවයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; වෙදෙති වෙදෙති ඉතිඛො, විදිවිදිනුයි; තස්මා, එහෙයින්; වෙදනාඉති, වෙදනාවයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; කිංවෙවෙදෙති, කුමක්විඳීද; සුඛංපිවෙදෙති; සුඛාරම්මණයත් අනුභවකෙරෙයි; දුක්ඛංපිවෙදෙති, දුක්ඛාරම්මණයත් අනුභවකෙරෙයි; අදුක්ඛමසුඛම්පිවෙදෙති, උපෙක්ඛාරම්මණයත් අනුභවකෙරෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; වෙදෙති වෙරදෙතිඛො, යම්හෙයකින්විඳිද; තස්මා, එහෙයින්; වෙද

මසුඛමපි වෙදෙති, වෙදෙති වෙදෙතීති ඛො අවුසො තසමා වෙදනාති වුච්චතීති,

සඤ්ඤාසඤ්ඤාති ආවුසො වුච්චති. කිත්තාවතානු ඛො ආවුසො සඤ්ඤාති වුච්චතීති, සඤානාති සඤානාතීති ඛො ආවුසො තසමා සඤ්ඤාති වුච්චතීති, කිං ච සඤානාති, නීලකම්පිසඤානාති පීතකම්පිසඤානාති ලොහිතකම්පි සඤානාති, ඔදාතම්පි සංජානාති, සඤානාති සඤානාතීති ඛො ආවුසො තසමා සඤ්ඤාති වුච්චතීති,

යාවාවුසො වෙදනා යාව සඤ්ඤා යඤ විඤ්ඤාණං ඉමෙ ධම්මා සංසට්ඨා උදාහු විසංසට්ඨා ලබ්භාව පනිමෙසං ධම්මානං විනි

නාඉති' වෙදනාවයති; වුච්චති, කියනුලැබේ;—පළමුවඤපවෙදනාවඅරමුණුකොට අන්‍යසැපවෙදනාවක් විඳියි; පළමුදුඃඛවෙදඅරමුණුකොට අන්‍යදුකවෙදනාවක් විඳියි; පළමුඋපෙක්ඛාවෙදනාවඅරමුණුකොට අන්‍යඋපෙක්ඛාවෙදනාවක් විඳියි; වෙදනාවමවිඳියි; ඒහැර විඳින්නාවූ අන්‍යපුද්ගලයෙක්නැත;

ආවුසො, ඇවැත්නි! සඤ්ඤාසඤ්ඤාඉති, සංඥාව සංඥාවයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි! කිත්තාවතානුඛො, කෙපමණකින්; සඤ්ඤාඉති, සංඥාවයයි; වුච්චති, කියනුලැබේද; සංජානාති සංජානාතිඉතිඛො, විශෙෂයෙන්හඳුනානුයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! තසමා, එහෙයින්; සඤ්ඤාඉති, සංඥාවයයි; වුච්චති, කියනුලැබෙයි; මෙයින් ත්‍රෛභූමිකධම්මයන් සම්මර්ශණය කරණවාරයෙහි පැවැති සංඥාව දතයුතුයි; නීලකංඇපි, පරිකර්මභාවනා කාලයෙහි නීලපුෂපපටාදියෙහි පැවැති නීලවර්ණය; සඤානාති, අර්පණාඋපචාරා භාවයට පැමිණ වීමෙන් විශෙෂයෙන් හඳුනයි; පීතකම්පි, පීතවර්ණය යන්; ලොහිතකම්පි, රක්තවර්ණයන්; ඔදාතම්පි, ශුභ්‍රවර්ණය යන්; සඤානාති, හඳුනයි; මෙහිලා පරිකර්මසඤා උපචාර සංඥා අර්පණාසංඥා යන ත්‍රිවිධ සංඥාවෝම දතයුත්තාහ.
ආවුසො, ඇවැත්නි! සංජානාති සංජානාතීතිඛො, යම්හෙයකින් විශෙෂයෙන් හඳුනාද; තසමා, එහෙයින්; සඤ්ඤාඉති, සංඥාවයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ;

ආවුසො, ඇවැත්නි! යාවවෙදනා, යම්වෙදනාවක්වේද, යාව සඤ්ඤා, යම්සංඥාවක්වේද; යංවිඤ්ඤාණං, යම්විඥානයක් වේද; ඉමෙධම්මා, මේධර්මයෝ; සංසට්ඨා, මිශ්‍රද; උදාහු; නො

බහුජ්ඣිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුංනි, යාවාවුසෝ වෙදනා යාව සඤ්ඤා යව විඤ්ඤාණං ඉමේ ධම්මා සංසට්ඨා නොවිසංසට්ඨා, නව ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුං, යං භාවුසෝ වෙදෙති තං සඤ්ජානාති යං සඤ්ජානාති තං විජානාති, තස්මා ඉමේ ධම්මා සංසට්ඨා නෝ විසංසට්ඨා, නව ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිත්වා විනිබ්භුජිත්වා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුන්නි;

නිස්සඨෙන භාවුසෝ පවහි ඉන්ද්‍රියෙහි පරිසුද්ධෙන මනෝ විඤ්ඤාණෙන කිං නෙය්‍යනති නිස්සඨෙන භාවුසෝ පවහි

ඔහාත්; විසංසට්ඨා, අමිශ්‍රද; ලබ්භාව~~ප—ප්‍රඥාවඅසම්මිශ්‍රාණික හෙයින් මෙහි නොදක්වනලදි, ප්‍රඥාවනොගෙණ මේ ධම්ම යන්ගත්කල්හි ප්‍රඥාසම්ප්‍රයුක්ත විප්‍රයුක්ත ධම්මයෝද යටත් පිරිසෙසින් චක්ඛුවිඤ්ඤාණාදී දෙපස්විඥානයෝද ලැබෙති;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යං, යමක්; වෙදෙති, විඳී‍ද; තං, එය, සඤ්ජානාති, හඳුනයි; යං, යමක්; සඤ්ජානාති, හඳුනාද; තං, එය; විජානාති, විශෙෂයෙන්දනියි; තස්මා,—ප—පඤ්ඤාපෙතුං, මෙහිලාසංඥා විඥාන ප්‍රඥ යන මොවුන්ගේ වෙනසදතයුතුයි. සංඥාවනීලාදි වශයෙන් අරමුණු හැඳිනීම පමණක් කෙරෙයි;

අනිත්‍යදුඃඛ අනාත්ම යන ත්‍රිලක්ෂණ ප්‍රතිවෙධයට සම්පීතෝ වෙයි; විඥානය නීලාදී ආරම්මණයක්හඳුනයි ලක්ෂණප්‍රතිවෙධ යන් කෙරෙයි මාගීඵලාභයට සම්පීනොවෙයි ප්‍රඥව වනාහි අරමුණුහැඳිනීමද ලක්ෂණ ප්‍රතිවෙධයද මාගඵඵලාභයද කෙරෙයි දූරකග්‍රාම්ක සවණ්ණකාර යන තුන්දෙනාගේ කඟවනුහැඳි නීම වැනියයි පිළිවෙළින් දතයුතුයි.

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! පවහිඉන්ද්‍රියෙහි, පවෙන්ද්‍රියයන් කෙරෙන්; නිස්සඨෙන, නිර්ම්මලවූ; නොහොත්; පංචහිඉන්ද්‍රියෙහි; පවෙන්ද්‍රියයන් කාරණකොටගෙණ; නිස්සඨෙන, පරිත්‍යක්තවූ; ඝ්‍රාණාදීපඤ්චයෙහි පවහිඉන්ද්‍රියයහි යනු අවබිවිහක්තියි පරිත්‍යක්තා යෙහි කාරණ විභක්තියයිදකියති. පවෙන්ද්‍රියයන්ගෙන් තොරව

ඉන්ද්‍රියෙහි පරිසුද්ධෙන මනො විඤ්ඤාණෙන අනන්තො ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං නෙය්‍යං, අනන්තං විඤ්ඤාණන්ති විඤ්ඤාණඤ්චායතනං නෙය්‍යං නත්ථිකිඤ්චීති ආකිඤ්ඤායතනං නෙය්‍යන්ති,

නෙය්‍යමපනාවුසො ධම්මං කෙන පජානාතීති, නෙය්‍යං ඛො ආවුසො ධම්මං පඤ්ඤා චක්ඛුනා පජානාතීති, පඤ්ඤා පනාවුසො කිමත්ථියාති පඤ්ඤා ඛො ආවුසො අභිඤ්ඤත්ථා පරිඤ්ඤත්ථා පහාණත්ථාති,

---

මනොද්වාරයෙහි පැවැතියාවූද, පඤ්චේන්ද්‍රියන් කරණකොට ඊට වසඟභාවයට නොපැමිණීමෙන් පරිත්‍යාග කරණ ලද්දාවූද යනු භාවයි.

පරිසුද්ධෙන, උපක්ලෙශරහිත භාවයෙන් පිරිසිදුවූ; මනොවිඤ්ඤාණෙන, රූපාවචර චතුර්ථධ්‍යානසිතින්; කිං, කුමක්; නෙය්‍යංඉති, දතයුතුදැයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! ජවභූතේන්ද්‍රියෙහි, පඤ්චේන්ද්‍රියයන්ගෙන්; නිස්සඤ්ඤ, තොරවූ; පරිසුද්ධෙන, පිරිසිදුවූ; මනොවිඤ්ඤාණෙන, චතුර්ථධ්‍යානචිත්තයෙන්; ආකාසොති, කසිණුග්ඝාටිමාකාසය; අනන්තොඉති, අනන්තයයි; ආකාසානඤ්චායතනං, ආකාසානඤ්චායතනය; නෙය්‍යං; දතයුතුයි, විඤ්ඤාණං, එකිපැවැති විඤ්ඤාණය; අනන්තංඉති, අනන්තයයි; විඤ්ඤාණඤ්චායතනං, විඤ්ඤාණඤ්චායතනය; නෙය්‍යං, දතයුතුයි; කිඤ්චි, කිසිවක්; නත්ථි, නැතැයි; ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනං, ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය; නෙය්‍යං, දතයුතුයි; රූපාවචර චතුර්ථධ්‍යාන සිතින් අරූපාවචරසමාපත්තිය දතයුතුයි. රූපාවචරසමාපත්තියෙහි සිටියහු විසින් අරූපාවචර සමාපත්තිය උපදවනු හැකිවෙයි; වෙනවෙනම අභිනිවෙසයක් නැතිවහයින් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය නොකියනලදි, ආවුසො, ඇවැත්නි! නෙය්‍යං, ධම්මං, නෙයධම්මය; කෙන, කුමකින්; පජානාති, දනිද; ආවුසො, ඇවැත්නි; නෙය්‍යංධම්මං, දතයුතුධම්මය; පඤ්ඤා චක්ඛුනා, දර්ශනයෙහි අධිපතිබවකරණ චක්ෂුසඞ්ඛාත ප්‍රඥාවෙන්; පජානාති, දනියි; මෙහි ප්‍රඥාව සමාධි ප්‍රඥාව විදර්ශනා ප්‍රඥාවයයි දෙකයි.

කතිපනාවුසො පචචයා සම්මා දිඨියා උපපාදයාති වෙඛො ආවුසො පචචයා සම්මා දිඨියා උපපාදය, පරතො ච සොසො, යොනිසො ච මනසිකාරො; ඉමෙ ඛො ආවුසො වෙ පචචයා සම්මා දිඨියා උපපාදයාති,

කතිපනාවුසො අඞ්ගහි අනුග්ගහිතා සම්මාදිඨි වෙතොවිමුත්තිඵලාව හොති, වෙතොවිමුත්තිඵලානිසං සාව, පඤ්ඤාවිමුත්තිඵලාවහොති, පඤ්ඤාවිමුත්ති ඵලානිසංසාවාති,

---

සමාධි ප්‍රඥවෙන්කෘත්‍ය වශයෙන්ද. අසම්මොහ වශයෙන්දදනී, විදර්ශනාප්‍රඥවෙන් ලක්ෂණ ප්‍රතිවෙධය කිරීමෙන් අරමුණු වශයෙන්දනිසි.

ආවුසො, ඇවැත්නි; පඤ්ඤාපන, ප්‍රඥාතොමෝ වනාහි; කිම ක්‍රියාඉති, කුමක්ප්‍රයෝජනකොටඇත්තීද; පඤ්ඤාඛො, ප්‍රඥාව; වනාහි; අභිඤ්ඤත්ථා, අභිඥෙයධර්මයන් අභිජානනය ප්‍රයෝජනයකොට ඇත්තිය; පරිඤ්ඤත්ථා, පරිඥෙයධර්මයන් පරිජානනයප්‍රයෝජනකොට ඇත්තිය; පහාණත්ථාඉති, ප්‍රහාතව්‍ය ධර්මයන් ප්‍රහීණකිරීම ප්‍රයෝජනකොට ඇත්තිය;

ලෞකිකප්‍රඥාව විෂ්කම්භනවශයෙන්ද ලොකොත්තර ප්‍රඥාව සමූවෙඡදවශයෙන්ද ප්‍රහීණකිරීම ප්‍රයෝජනකොට ඇත්තිය, අභිඥා පරිඥා එකසේමයි, ලෞකික ප්‍රඥාවෙන් කෘත්‍යවශයෙන්ද අසම්මොහ වශයෙන්ද දනිසි, ලොකොත්තර ප්‍රඥාවෙන් අසම්මොහවශයෙන්දනිසි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! දිඨියා, විදර්ශනා මාර්ග සම්‍යක් දෘෂ්ටිහුගේ; උපපාදය, ඉපදීමට; කතිපචචයාඉති, ප්‍රත්‍යය කීයක්දැයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! සම්මාදිඨියා, සම්‍යක්දෘෂ්ටිහුගේ; උපපාදය, ඉපැත්මට; වෙ ඛො පචචයා, ප්‍රත්‍යයදෙකක්වෙති; පරතො, අන්‍යයන්ගෙන්; සොසොව, සප්‍රාය ධර්මශ්‍රවණයද; යොනි සොමනසිකාරොව, තමාගේ උපාය මනස්කාරයද යන දෙකයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! සම්මාදිඨියා, සම්‍යක්දෘෂ්ටිහුගේ උපපාදය, ඉපැත්මපිණිස; ඉමෙඛො වෙපචචයා, මේප්‍රත්‍යය දෙකයි; මහාශ්‍රාවකයින්ටද සම්‍යක්දෘෂ්ටිය පහළවීමට මේප්‍රත්‍යය දෙක අවශ්‍යය බුදුපසේ බුදුවරයන්ට පරතොඝොසය උවමනා නොවෙයි යොනි සොමනසකාරයෙන්ම උන්වහන්සේලා ධර්මය වඛෝධකෙරෙති.

ආවුසො, ඇවැත්නි! කතිඅඞ්ගහි, අඞ්ගකීයකින්; අනුග්ගහිතා ලබනලද උපකාරඇති; සම්මාදිඨි, අර්හත්මාර්ග සම්‍යක්දෘෂ්ටි තොම; වෙතොවිමුත්තිඵලා, හොති, චිත්තවිමුක්තිය ඵලයකොට ඇත්තීවේද; වෙතොවිමුත්තිඵලානිසංසාව, චිත්තවිමුක්තිඵලය අනුසස්කොට ඇත්තීද; පඤ්ඤාවිමුත්තිඵලා, ප්‍රඥාවිමුක්තිය ඵලකොට ඇත්තීද; පඤ්ඤාවිමුත්ති ඵලානිසං සාවහොති, ප්‍රඥාවිමුක්ති ඵලය අනුසස්කොටඇත්තීදැයි; මෙහිලා අර්හත්මාර්ඵල ප්‍රඥාව ප්‍රඥාවිමුක්තියයිද; අවසෙසධර්මයෝ චිත්තවිමුක්තියයිද දතයුතුයි;

පඤ්ච ඛො ආවුසො අඞ්ගෙහි අනුග්ගහීතා සම්මාදිට්ඨි චෙතො විමුත්තිඵලා ච හොති චෙතො විමුත්ති ඵලානි සංසා ච පඤ්ඤා විමුත්ති ඵලා ච හොති පඤ්ඤා විමුත්ති ඵලානි සංසා ච; ඉධාවුසො සම්මාදිට්ඨි සීලානුග්ගහීතා ච හොති සුතානුග්ගහීතා ච හොති. සාකච්ඡා නුග්ගහීතා ච හොති. සමථානුග්ගහීතා ච හොති. විපස්සනා නුග්ගහීතා ච හොති. ඉමෙහි ඛො ආවුසො පඤ්ච ධම්මෙහි අනුග්ගහීතා සම්මාදිට්ඨි චෙතො විමුත්ති ඵලා ච හොති. චෙතො විමුත්ති ඵලානි සංසා ච. පඤ්ඤා විමුත්ති ඵලා ච හොති පඤ්ඤා විමුත්ති ඵලානි සංසා චාති,

---

ආවුසො, ඇවැත්නි! පඤ්චහිඅඞ්ගෙහි, අඞ්ගපසකින්; අනුග්ගහීතා, අනුග්‍රහකාරණ ලද්දාවූ; සම්මාදිට්ඨි, සම්‍යක් දෘෂ්ටිතොම; චෙතොවිමුත්තිඵලාහොති, චිත්තවිමුක්තියඵලයකොටඇත්තිය; චෙතොවිමුත්තිඵලානිසංසා, චිත්තවිමුක්තිඵලය අනුසස්කොට ඇත්තිය; පඤ්ඤාවිමුත්ති ඵලා හොති, ප්‍රඥාවිමුක්තියඵලකොට ඇත්තීවෙයි; පඤ්ඤාවිමුත්ති ඵලානිසංසා, ප්‍රඥාවිමුක්තිඵලය අනුසස්කොට ඇත්තිය; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; සම්මාදිට්ඨි, සම්‍යක්දෘෂ්ටිතොම; සීලානුග්ගහීතා ච හොති, චතුපාරිශුද්ධිශීලයෙන් අනුග්‍රහකාරණ ලද්දීවේද; සුතානුග්ගහීතා ච හොති, සප්‍රායධම්මශ්‍රවණසඞ්ඛ්‍යාත ශ්‍රැතියෙන් අනුග්‍රහකරණලද්දීද? සාකච්ඡානුග්ගහීතා ච හොති, කම්මස්ථාන යෙහිපැකිලීමසිදින කථාවෙන් අනුග්‍රහකරණ ලද්දීද; සමථානුග්ගහීතා ච හොති, විදර්‍ශනාපාදක අෂ්ටසමාපත්ති සඞ්ඛ්‍යාත සමාධියෙන් කරණලද අනුග්‍රහඇත්තීද; විපස්සනා නුග්ගහීතා ච හොති, සප්තවිධ අනුපස්සනාවෙන් කරණලද අනුග්‍රහඇත්තීවේද; ඉමෙහි—ප—

චතුපාරිශුද්ධිශීලය පුරන්නාවූ කම්මස්ථානයෙහි පැකිලීමසිදින්නාවූ සප්‍රායධම්මඅඟන්නාවූ විදර්‍ශනාපාදක අෂ්ටසමාපත්ති යෙහි ක්‍රියාකරන්නාවූ සප්තවිධ අනුපස්සනාවශයෙන් දක්නාවූ යොගාවචරයාට අර්හත්මාර්ගඵලඉපිද ඵලයදෙයි. මෙය අඹඵලොපමාවෙන් දතයුයි. අඹපල බුදිනුකැමැත්තෙක් අඹ පැලයවට දියකොටු තිරකොටබැඳ දියඉස චතුරනික්මෙන කානුයොදා සමීප වල්පැලෑටිආදිය උගුළා මුල්බුරුල්කළාම මනාව පලලැබෙයි, අඹපැලයවට දියකොටුබැඳීම චතුපාරිශුද්ධිශීලයමෙනි. දියඉසීම ධම්මශ්‍රවණයමෙනි, මියරතිරකිරීම සමථයබඳුය. සමීප වල් ආදිය ඉවත්කිරීම කම්මස්ථානයෙහි පැකිලීම බිඳීම බඳුය මුල්බුරුල්කිරීම විදර්‍ශනා භාවනාවවැනිය. මේපසින් අනුග්‍රහකාරණලද අඹරුකම්නිරිඵල දෙන්නාමෙන් සම්පසින් අනුගෘහීත සම්‍යක්දෘෂ්ටිය අර්හත්ඵලය දෙන්නේයයි දතයුතුයි.

කතිපනාවූ සෝ භවාති තයෝ මේ ආවුසොභවා කාමභවෝ රූපභවෝ අරූපභවෝ;

කථම්පනාවුසෝ ආයතිං පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති හොතීති, අවිජ්ජානීවරණානං ඛෝ ආවුසෝ සත්තානං තණ්හා සංයොජනානං තත්‍රතත්‍රාභිනන්දනා එවං ආයතිං පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති හොතීති, කථම්පනාවුසෝ ආයතිං පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති නහොතීති, අවිජ්ජාවිරාගා ඛෝ ආවුසෝ විජ්ජුප්පදා තණ්හා නිරොධා එවං පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති නහොතීති,

කතමං පනාවුසෝ පඨමජ්ඣානන්ති ඉධාවුසෝ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමේහි විවිච්ච අකුසලේහි ධම්මේහි සවිතක්කං සවිචාරං විවේකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජවිහරති ඉදං වුච්චතාවුසෝ පඨමජ්ඣානන්ති,

---

ආවුසෝ, ඇවැත්නි! භවා, භවයෝ; කතිඉති, කිදෙනෙක් දැයි; කාමභවෝ, කාමභවය; රූපභවෝ, රූපභවය; අරූපභවෝ, අරූපභවයයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉමෙතයොභවා, මෙභවතුනකි; යම්හෙයකින් දුෂ්ප්‍රාඥතෙම භවයෙන් නොනැගිටිද එහෙයින් මෙහි භවප්‍රඥප්තියමූල්කොට සභා සම්බන්ධයි, කාමභවයට උත්පත්තිවශයෙන් යාප්‍රාර්තුකාම්මයද කම්මයෙන් පහළවූ උපාදිනනකඛන්ධයෝද කාම්භවයයිඑක්කොටකියන ලදි: රූපාරූපභවාදීයෙහිද මෙසේමැයි;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; කථංපන, කෙසේනම්; ආයතිං, අනාගතයෙහි; පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති, පුනර්භවයාගේ පහළවීම; හොතිඉති, වේදැයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අවිජ්ජානීවරණානං, අවිද්‍යාවෙන්වැසුනාවූ; තණ්හාසංයොජනානං, තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුනාවූ; සත්තානං, සත්ත්වයින්ගේ; තත්‍රතත්‍රාභිනන්දනා; රූපාදි එඑඅරමුණෙහි සතුටුවීමෙන්; එවං, මෙසේ, ආයතිං; මත්තෙහි; පුනබ්භවාභිනිබ්බ, පුනර්භවයාගේපහළවීම, හොති, වෙයි; තත්‍රතත්‍රාභිනන්දනා, යනුකරණාපියෙහි ප්‍රථමාවිභක්තියි,

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; කථංපන, කෙසේනම්; ආයතිං, මත්තෙහි; පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති, පුනර්භවයාගේ පහළවීම; නහොති, නොවේද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අවිජ්ජාවිරාගා, අවිද්‍යා හුදේක්ෂයින්ගාවිරාගයෙන්; විජ්ජුප්පදා, අර්හත්මාර්ගවිද්‍යාවපහළ වීමෙන්; තණ්හානිරොධා, තෘෂ්ණා හුදේක්ෂය නිරොධයෙන්; එවං, මෙසේ; පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති, පුනර්භවයාගේ පහළවීම, නහොති, නොවේ;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; පඨමජ්ඣානං, නීරොධපාදකප්‍රථමධ්‍යානය, කතමං, කවරේද; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; කාමේහි, කාමයකගෙණ්; විවිච්චඑව, වෙන්වම; අකුසලෙහිධම්මෙහි,අකුසලධර්මයන්ගෙන් විවිච්ච, වෙන්වම; සවිතක්කං, විතර්කී සහිතවූ; සවිචාරං, විචාරසහිතවූ; විවෙකජං, විවේකයෙන් හටගත්; පීතිසුඛං, ප්‍රීතිසැපඇති; පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථමධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වෙසේ;

පඨම මපුනාවුසො ඣානං කතඞගිකන්ති, පඨමං ඛො ආවුසො ඣානං පවඞගිකං, ඉධාවුසො පඨමංඣානං සමාපන්නස්ස භික්ඛුනො විතක්කොව වත්තති විචාරොව පීතිව සුඛංව චිත්තෙකග්ගතාව, පඨමං ඛො ආවුසො ඣානං එවං පවඞගි කන්ති, දුතියං පනාවුසො ඣානං කතඞගවිප්පහීණං, කතඞග සම්පන්නාගතන්ති, පඨමංඛො ආවුසො ඣානං පවඞග විප්ප හීණං පවඞගසමන්නාගතං, ඉධාවුසො පඨමං ඣානං සමා පන්නස්ස භික්ඛුනො කාමච්ඡන්දෙ පහීණො හොති, බ්‍යාපාදෙ පහීණො හොති පීනම්ඛං පහීණං හොති. උඞචච කුක්කුච්චං පහීණං හොති. විචිකිච්ඡා පහීණා හොති,

---

ආවුසො, ඇවැත්නි! පඨමංඣානංපන ප්‍රථමඣ්‍යානය වනාහි; කථඞගිකං ඉති, අඞගකියකින් යුක්තදැයි, ආවුසො, ඇවැත්නි! පඨමං ඣානං; ප්‍රථමඣ්‍යානය; පවඞගිකං; අඞගපසකින් යුක්ත යයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉධ,, මේ ශාසනයෙහි, පඨමං ඣානං, ප්‍රථමඣ්‍යානයට; සමාපන්නස්ස, සමවන්නාවූ; භික්ඛුනො, මහණ හට; චිත්තෙකග්ගතාව, අරමුණට සිත නැඟිමවූ විතර්කයද; වත්තති, පවතියි; විචාරොව, අරමුණ පිරිමැදීමවූ විචාරයද; පීති, ඵරණ ලක්ෂණ ප්‍රීතියද; සුඛං, සාතලක්ෂණසැපයද; චිත්තෙකග්ගතාව, අවික්ඛෙපලක්ඛණ සිත එකඟබවද; වත්තති, පවතියි; ආවුසො, ඇවැත්නි! පඨමංඣානං, ප්‍රථමඣ්‍යානය; එවං, මෙසේ; පඤ්චඞගිකං, අඞගපසක් ඇත්තේයයි; නිරොධයට සම්වදින්නහු විසින් අඞගව්‍යවස්ථාවෙත් බොණ්ඩාස පරිවේජදයක් දතයුතු හෙයින් මෙසේ විචාරණලදි.

ආවුසො, ඇවැත්නි! පඨමංඣානං, ප්‍රථමඣ්‍යානය; කතඞග විප්පහීනං, අඞගකියක් ප්‍රහීණවූයේද; කතඞගසමන්නාගතං, අඞගකියකින් යුක්තද; ආවුසො, ඇවැත්නි! පඨමංඣානං, ප්‍රථම ඣ්‍යානය; පඤ්චඞගවිප්පහීණං, අඞගපසක් ප්‍රහීණවූයේය; පඤ්චඞග සමන්නාගතං, අඞගපසකින් යුක්තවූයේය; ආවුසො ඇවැත්නි! ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; පඨමං ඣානං, ප්‍රථමඣ්‍යානයට; සමා පන්නස්ස, සමවැදුනාවූ; භික්ඛුනො, භික්ෂුවගේ; කාමච්ඡන්දෙ, කාම ච්ඡන්දනීවරණය; පහීණො හොති, ප්‍රහීණවූයේවෙයි; බ්‍යාපාදෙ, ව්‍යාපාද නීවරණය; පහීණො හොති, ප්‍රහීණවූයේවෙයි; පීනම්ඛං, පීනම්ඛනීවරණය; පහීණො හොති, ප්‍රහීණවූයේවෙයි; උඞචච කුක්කුච්චං, උඞචචකුක්කුච්ච නීවරණය; පහීණං හොති, ප්‍රහීණ වූයේවෙයි; විචිකිච්ඡා, විචිකිච්ඡා නීවරණය; පහීණාහොති, ප්‍රහීණවූයේවෙයි;

චිතකෙකාව චත්තති, විචාරොව පීතිව සුඛංව චිතෙතකඞ්ගතාව, පඨමං ඛෝ ආවුසො ඣානං එවං පචඞ්ගවිප්පහීණං, පචඞ්ග සමන්නාගතන්ති,

පඤ්චිමානි ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි නානා විසයානි නානා ගොචරානි න අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ගොචරවිසයං පච්චනුභොන්ති සෙය්‍යථිදං චක්ඛුන්ද්‍රියං සොතින්ද්‍රියං ඝාණින්ද්‍රියං ජිව්හින්ද්‍රියං කායින්ද්‍රියං ඉමෙසං ඛෝ ආවුසො පඤ්චන්නං ඉන්ද්‍රියානං නානා විසයානං නානා ගොචරානං න අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ගොචර විසයං පච්චනුභොන්තානං කිංපටිසරණං කොව නෙසං ගොචර විසයං පච්චනුභොතීති පඤ්චිමානි ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි නානා විසයානි නානා ගොචරානි න අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ගොචර විසයං පච්චනුභොන්ති,සෙය්‍යථිදං චක්ඛුන්ද්‍රියං සොතින්ද්‍රියං ඝාණින්ද්‍රියං ජිව්හින්ද්‍රියං කායින්ද්‍රියං ඉමෙසං ඛෝ ආවුසො පඤ්චන්නං ඉන්ද්‍රියානං නානාවිසයානං නානාගොචරානං න අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස

චිතකෙකාව, චිතඛ්‍යත්; චත්තති,පවතියි; විචාරොව, විචාරයත්, පීතිව, ප්‍රීතියත්; සුඛංව, සැපයත්; චිතෙතකඞ්ගතාව, සිත එකඟබවත්; චත්තති, පවසියි; ආවුසො ඇවැත්නි! එවං, මෙසේ; පඨමංඣානං, ප්‍රථමඛ්‍යානය; පචඞ්ගවිප්පහීණං, අඞ්ගපසක් ප්‍රහීණවූයේ; පචඞ්ගසමන්නාගතං ඉති, අඞ්ගපසකින් යුක්තයයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි; නානාවිසයානි, නොයෙක් අරමුණු විෂයකොටඇති; නානාගොචරානි, නොයෙක්අරමුණුගොදුරු කොටඇති; ඉමානිපඤ්චින්ද්‍රියානි, මේඉන්ද්‍රිය පසක්වෙත්; (ඔහු) අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, එකිනෙකාගේ; ගොචරවිසයං, ගොචරවූඅර මුණුරසය; නපච්චනුභොන්ති, අනුභවනොකෙරෙති; චක්ඛු රින්ද්‍රියවනාහි ශ්‍රොතඉන්ද්‍රියටගොචරවූ ශබ්දරසයනොවිඳියි; ශ්‍රොතඉන්ද්‍රියවනාහි චක්ඛුරින්ද්‍රියටවිෂයවූ රූපරසය නොවිඳියි, සෙස්සද මෙසේයි, එහෙයින් "න අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස" යනාදිය කියන ලදි, සෙය්‍යථිදං, ඔහුකවරහුද; චක්ඛුන්ද්‍රියං, චක්ඛුරින්ද්‍රිය; සොතින්ද්‍රියං, ශ්‍රොතඉන්ද්‍රිය; ඝාණින්ද්‍රියං, ඝ්‍රාණෙන්ද්‍රිය; ජිව්හින්ද්‍රියං, ජිවොහන්ද්‍රිය; කායින්ද්‍රියං, කායෙන්ද්‍රිය; ආවුසො, ඇවැත්නි; නානා විසයානං, නොයෙක් අරමුණුවිෂය කොටඇති; නානාගොචරා නං, නොයෙක් අරමුණු ගොදුරුකොටඇති; අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස, එකිනෙකාගේ; ගොචරවිසයං, ගොචරවිෂය; න පච්චනුභො නානං, අනුභවනොකරන්නාවූ; ඉමෙසං, මොවුන්ට; කිංපටි සරණං, ප්‍රතිඝාවකුමක්ද; නෙසං, ඔවුන්ගේ; ගොචරවිසයං, ආරම්මණරසය; කොවපච්චනුභොති, කවරෙක්විඳිද; පඤ්චිමානි

ගොචර විසයං පච්චනු හොනනානං මනො පටිසරණං මනොව නෙසං ගොචර විසයං පච්චනු හොතීති;

පඤ්ඤානි ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි, සෙය්‍යථිදං චක්ඛුන්ද්‍රියං සොතින්ද්‍රියං ඝාණින්ද්‍රියං කායින්ද්‍රියං ඉමානි ඛො ආවුසො පඤ්ඤින්ද්‍රියානි කිං පටිච්ච තිට්ඨනතීති; පඤ්ඤානි ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි සෙය්‍යථිදං චක්ඛුන්ද්‍රියං සොතින්ද්‍රියං ඝාණින්ද්‍රියං ජීවිතින්ද්‍රියං කායින්ද්‍රියං ඉමානි ඛො ආවුසො පඤ්ඤින්ද්‍රියානි ආයුං පටිච්ච තිට්ඨනතීති? ආයු පනාවුසො කිං පටිච්ච තිට්ඨතීති? ආයු උසමං පටිච්ච තිට්ඨතීති, උසමා පනාවුසො කිං පටිච්ච තිට්ඨතීති? උසමා ආයුං පටිච්ච තිට්ඨතීති?

—ප—මනො, ජවන්ඛිත; පටිසරණං, ප්‍රතිශ්‍රයාවඛි; මනො, පඤ්චවාරිකවූහෝ මනොචාරිකජවන්ඛිත; නෙසං, ඔවුන්ගේ; ගොචරවිසයං, අරමුණුරසය; පච්චනුහොති, අනුභවකෙරෙඛි;

මෙහි චක්ෂූර්විඥානයරූපදැකිම පමණක්කෙරෙඛි එහිඇලීමක්හෝ දූෂ්‍යවීමක්හෝ මුළාවීමක්හෝ නොකෙරෙඛි; මේ චක්ෂුවාරයෙහි ජවන්ඛිතම ඇලිමාදියකෙරෙඛි; ශ්‍රොතවිඥානාදියෙහිද මෙසේ මැඛි;

යම්සේ කුඩාගම්පසෙන ග්‍රාමභෝජකයෝ පස්දෙනෙක්ඉන් උපදනා අය මහරජුට පාවාදෙද්දී ඔහු සුලු බැලයක් ගණිත්ද එමෙන්ම චක්ඛු විඤඤාණා දියද දර්ශණාදී සවලාපකෘත්‍යයක් කෙරෙනි. ජවන්ඛිතම එහි අරමුණු රසවිඳිඛි, මෙලෙස මෙය දතයුතුඛි;

පඤ්ඤානි—ප—ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉමානිපඤ්ඤින්ද්‍රියානි, මේ පඤ්චේන්ද්‍රියයෝ; ආයුංපටිච්ච, ජීවිතෙන්ද්‍රියනිසා; තිඨන්ති; ඔවිත්; ආවුසො, ඇවැත්නි; ආයුපන, ආයුඡයවනාහි; කිංපටිච්ච, කුමක්නිසා; තිඨතිඉති, ඔවිදැඛි; ආයු, ආයුඡය; උසමංපටිච්ච, කර්‍මජතෙජොධාතුව නිසා; තිඨති, ඔවිඛි; ආවුසො, ඇවැත්නි; උසමා, කර්‍මජතෙජොධාතුව; කිංපටිච්ච, කුමක්නිසා; තිඨති, ඔවිද; උසමා, කර්‍මජතෙජොධාතුව; ආයුංපටිච්ච, ජීවිතෙන්ද්‍රිය නිසා; තිඨති, ඔවිඛි;

ඉදැනෙව ඛො මයං ආවුසො ආයසම්තො සාරිපුත්තස්ස භාසිතං එවං ආජානාම ආයු උසමා පටිච්ච තිට්ඨතීති? ඉදැනෙව ඛො මයං ආවුසො ආයසම්තො සාරිපුත්තස්ස භාසිතං එවං ආජානාම උසමා ආයුං පටිච්ච තිට්ඨතීති? යථාකථං පනාවුසො ඉමස්ස භාසිතස්ස අත්ථො දට්ඨබ්බොති? තෙන හාවුසො උපමං තෙ කරිස්සාමි උපමාය පිඬෙනච්ච විඤ්ඤූ පුරිසා භාසිතස්ස අත්ථං ආජානන්ති, සෙය්යථාපි ආවුසො තෙලප්පදීපස්ස ඣායතො අච්චිං පටිච්ච ආභා පඤ්ඤායති ආභං පටිච්ච අච්චි පඤ්ඤායති එවමෙව ඛො ආවුසො ආයු උසමං පටිච්ච තිට්ඨති උසමාව ආයුං පටිච්ච තිට්ඨතීති.

තෙව නුඛො ආවුසො ආයුසංඛාරා තෙව වෙදනීයා ධම්මා, උදාහු අඤ්ඤෙ ආයුසංඛාරා අඤ්ඤෙ වෙදනීයා ධම්මාති, නඛො ආවුසො තෙව ආයුසංඛාරා තෙව වෙදනීයා ධම්මා, තෙව

ආවුසො, ඇවැත්නි; මයං, අපි; ඉදැනිඑව, මේවේලාවෙහිම; ආයු, ජීවිතෙන්ද්‍රිය; උසමංපටිච්ච, කර්මජතෙජසනිසා; තිඨති ඉති, සිටියයි; ආයසම්තොසාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රායුෂ්මතුන් වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙශනාව ආජානාම, දනිමු; ආවුසො; —ප—උසමා, තෙජස; ආයුංපටිච්ච, ආයුෂයනිසා; තිඨතිඉති, සිටියයි; ආජානාම, දනිමු; ආවුසො, ඇවැත්නි; යථාකථම්පන. යම්සේකෙසේනම්; ඉමස්සභාසිතස්ස, මේභාෂිතයාගේ; අත්ථො, අර්ථය; දට්ඨබ්බා, දතයුතුයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; තෙනහි, එසේවිනම්; හෙ, නුඹට; උපමං, උපමාවක්; කරිස්සාමි, පහළ කරන්නෙම්; ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චොවිඤ්ඤූපුරිසා, ඇතැම්නුවණැත්තෝ; භාසිතස්ස, කියනලද්දසම්බන්ධවූ; අත්ථං, අර්ථය; ආජානන්ති, දනිත්

ආවුසො, ඇවැත්නි; ඣායතො, ඇවිලෙන්නාවූ; තෙලප්පස්ස, තෙල්පහනෙහි; අච්චිං පටිච්ච, ගිනිදලුවනිසා; ආභා අඝන්‍යාලොකය; පඤ්ඤායති, පෙණේ; ආභංපටිච්ච, අඝන්‍යා ලොකයනිසා, අච්චි, ගිනිදලුව; පඤ්ඤායති, පෙණේ; ආවුසො; ඇවැත්නි! එවං එවඛො, එපරිද්දෙන්ම; ආයු, ආයුෂය; උසමං පටිච්ච, තෙජසනිසා; ඨිඨති; සිටියි, උසමා, තෙජස; ආයුං පටිච්ච, ආයුෂනිසා; තිඨතිඉති සිටියයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි; ආයුසංඛාරා, ආයුසංස්කාරයෝ; තෙඑවනුඛො, ඔහුමද; වෙදනීයාධම්මා, වෙදනාධර්මයෝ; තෙඑව, ඔහුමද; උදාහු, නොහොත්; ආයුසඞ්ඛාරා, ආයුසංස්කාරයෝ;

ඛො ආවුසො ආයුසංඛාරා අභවිංසු. තෙව වෙදනීයා ධම්මා, නයිදං සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං සමාපන්නස්ස භික්ඛුනො වුට්ඨානං පඤ්ඤායෙථ, යස්මාච ඛො ආවුසො අඤ්ඤා ආයු සංඛාරා අඤ්ඤා වෙදනීයා ධම්මා තස්මා සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං සමාපන්නස්ස භික්ඛුනො උට්ඨානං පඤ්ඤායතීති; යදනුඛො ආවුසො ඉමං කායං කතිධම්මා ජහන්ති අථායං කායො උජ්ඣිතො අවකඛිතො සෙති යථාකඨං අචෙතනන්ති; යදුඛො ආවුසො ඉමං කායං තයො ධම්මා ජහන්ති, ආයු උසුමාව විඤ්ඤාණං, අථායං කායො උජ්ඣිතො අවකඛිතො සෙති යථා කඨං අචෙතනන්ති,

---

අඤ්ඤා, අන්‍ය යෝ ද; වෙදනීයාධම්මා, වෙදනාධර්ම්මයෝ; අඤ්ඤා, අන්‍යයෝද; ආවුසො, ඇවැත්නි; ආයුසඞ්ඛාරා, ආයු සංසකාරයෝ; නඛොතෙළුව, ඔහුමනොවෙති; වෙදනීයාධම්මා, වෙදනාධර්ම්මයෝ; නඛොතෙළුව, ඔහුමනොවෙති; ආවුසො, ඇවැත්නි; ආයුසංඛාරා, ආයුසංසකාරයෝ; තෙළුවඅභවිංසු, ඔහුමවූවාහුනම්; වෙදනීයාධම්මා, වෙදනාධර්ම්මයෝ; තෙ ළුව අභවිංසු, ඔහුමවූවාහුනම්; සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං, නිරොධ සමාපත්තියට; සමාපන්නස්ස, පැමිණියාවූ; භික්ඛුනො, භික්ෂු වගේ; වුට්ඨානං, නැගිසිටීම; නපඤ්ඤායෙථ, නොපෙණෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; යස්මාව, යම්හෙයකින්; ආයුසඞ්ඛාරා, ආයු සංසකාරයෝ; අඤ්ඤා, අන්‍යයෝ වෙත්ද, වෙදනීයා ධම්මා, වෙදනාධර්ම්මයෝ; අඤ්ඤා, අන්‍යයෝවෙත්ද; තස්මා, එහෙයින්; සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධං, නිරොධසමාපත්තියට; සමාපන්නස්ස, පැමිණියාවූ; භික්ඛුනො, භික්ෂුවගේ; උට්ඨානං, නැගිසිටීම; පඤ්ඤා යති, පෙණෙයි;

යම්කිසි මාගීඵලලාභී භික්ෂුවක් අරූප ප්‍රවෘත්තියෙහි කල කිරී සංඥාවත් වෙදනාවත් නිරුඬකොට නිරොධසමාපත්තියට පැමිණෙයි, ඔහුගේකාලපරිච්ඡේදවශයෙන්රූපජීවිතින්ද්‍රියඋෂ්ණත්වයෙන් අරූප ධම්මයෝ පහළවෙති, මෙසේ රූපාරූප ප්‍රවෘත්තියවෙයි; යම්සේ ගිනිසිලු නැගීමෙහි නොසතුටු යමෙක්තෙම ගිනිසිලු මැඩ ගිනිඅඟුරු අලුවෙන් වසාතබා උවමනාවිටක නැවත දල්වා ගණ්ඩ මෙසේ රූපාරූප ප්‍රවෘත්තිය දතයුතුයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි! යදනුඛො, යම් කිසිකලෙක; ඉමංකායං, මේ ශරීරය; කතිධම්මා, ධම්මකීයක්; ජහන්ති, හරින්ද; අථ, ඉක්බිති; අයංකායො, මේ ශරීරය; උජ්ඣිතො, හරණලද්දේ; අවකඛිතො, ඉවතදමනලද්දේ; අචෙතනං, සිත්නැති; යථාකඨං, කාෂ්ඨයක්මෙන්; සෙති, සයනයකෙරෙයි;

සඤ්ඤා ආවුසෝ මතෝ කාලකතෝ යෝ ච අං භික්ඛු සඤ්ඤා වෙදයිත නිරෝධං සමාපන්නෝ ඉමෙසං කිංනානාකරණන්ති යඤ්ඤා ආවුසෝ මතෝ කාලකතෝ තස්ස කාය සඞ්ඛාරා නිරුඞ්ඛා පටිපස්සඞ්ඛා චේතසඞ්ඛාරා නිරුඞ්ඛා පටිපස්සඞ්ඛා විත්ත සඞ්ඛාරා නිරුඞ්ඛා පටිපස්සඞ්ඛා ආයුපරික්ඛීණෝ උසමා වූපසන්නා ඉන්ද්‍රියානි විපරිභින්නානි යෝචායං භික්ඛු සඤ්ඤා වෙදයිත නිරෝධං සමාපන්නෝ තස්සපි කාය සඞ්ඛාරා නිරුඞ්ඛා පටිපස්සඞ්ඛා, චේතසඞ්ඛාරා නිරුඞ්ඛා පටිපස්සඞ්ඛා විත්තසඞ්ඛාරා නිරුඞ්ඛා පටිපස්සඞ්ඛා ආයුඅපරික්ඛීණෝ උසමා අවූපසන්නා ඉන්ද්‍රියානි විපස්සන්නානි යඤ්ඤා ආවුසෝ මතෝ කාලකතෝ යෝචායං භික්ඛු සඤ්ඤා වෙදෙයිත නිරෝධං සමාපන්නෝ ඉදං තෙසං නානාකරණන්ති;

ආවුසෝ,ඇවැත්නි; යදාඛෝ, යම්දවසක; ඉමංකායං, මේශරීරය; තදායඛම්මා, ධර්මතුණක්; ජහන්ති, දුරුකෙරෙත්ද; ඔහුනම්; ආයු, රූපජීවිතින්ද්‍රිය; උසමා, තමීජතෙජොධාතුව; විසඤ්ඤිණ්, සිතය යනමොහුසි; අථ, ඉක්බිති; අයංකායෝ,මේශරීරය: උජ්ඣිතෝ, හරණලද්දේ; අවකඛිතෝ, ඉවතදමනලද්දේ; අවෙඤ්ඤං, සිත්නැති, යථාකඨං, කාෂ්ඨයක්මෙන්; සෙති, හොවියි;

ආවුසෝ, ඇත්නි; යොඅයං, යම් මේ සත්ත්වයෙක් තෙම; මතෝ, මළේද; කාලකතෝ, කලුරියකෙළේද; යොචඅයං භික්ඛු, යම්මේභික්ෂුවක්තෙම; සඤ්ඤාවෙදයිතනිරෝධං, නිරෝධ සමාපත්තියට; සමාපන්නෝ පැමිණියේද; ඉමෙසං, මොවුන් දෙදෙනාගේ; කිංනානාකරණංඉති, වෙනසකුමක්දැයි; ආවුසෝ ඇවැත්නි; යොඅයං, යම්මේ පුද්ගලයෙක්තෙම; මතෝ, මළේද; කාලකතෝ, කලුරියකෙළේද; තස්ස, ඔහුගේ; කායසඞ්ඛාරා, කායසංස්කාර සඞ්ඛ්‍යාත ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයෝ; නිරුඞ්ඛා, නිරුඞ්ඛවූහ; චේතසඞ්ඛාරා, චාක්සංස්කාර සඞ්ඛ්‍යාත චිතකිවිචාරයෝ; නිරුඞ්ඛා, නිරුඞ්ඛවූද; චිත්තසංඛාරා, චිත්ත සංස්කාර සංඛ්‍යාත සංඥාවෙදනාවෝ; නිරුඞ්ඛා, නිරුඞ්ඛවූවාහු; පටිපස්සඞ්ඛා, මැඩ පැවතුනාහුද; ආයු, ආයුෂය; පරික්ඛීණෝ, ගෙවුනේය; උසමා, තමීජතෙජස; වූපසන්නා, සංසිදුනේය; ඉන්ද්‍රියානි; ඉන්ද්‍රිය යෝ; විපරිභින්නානි, බිඳුනාහ; යෝචඅයංභික්ඛු, යම්මේභික්ෂු වක්තෙම; සඤ්ඤා වෙදයිතනිරෝධං, නිරෝධසමාපත්තියට; සමාපන්නෝ, පැමිණියේද; තස්සපි, ඔහුගේද; කායසංඛාරා, කායසංස්කාරයෝ; නිරුඞ්ඛා, නිරුඞ්ඛවූහ; පටිපස්සඞ්ඛා, මැඩ පැවැතුනාහ; චේ—ප—ආයු, ආයුෂය; අපරික්ඛීණෝ, නොගෙවුනේය; උසමා, ශරීරොෂ්මය; අවූපසන්නා, නොසන්සිදුනේය; ඉන්ද්‍රියානි, චක්ෂුරාදීඉන්ද්‍රියයෝ; විපස්සන්නානි, විශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නයහ;—ප—

ඉදං, මෙය; තෙසං, ඔවුන්ගේ; නානාකරණං, වෙනසයි; බාහිරා රම්මණයන්හි පසාදඝට්ටනයක් නැතිව පෙට්ටියෙහිලූකැඩපතක් මෙන් නිරෝධයතුළම පැවැති පඤ්චප්‍රසාද රූපයෝ අතිශයින් බබලන හෙයින් "ඉන්ද්‍රියානි විපස්සන්නානි" යයි වදාළසේක;

කති පනාවුසො පච්චයා අදුක්ඛමසුඛාය වෙතො විමුත්තියා සමාපත්තියාති; චත්තාරො ඛො ආවුසො පච්චයා අදුක්ඛමසුඛාය චෙතො විමුත්තියා සමාපත්තියා ඉධ වුසො භික්ඛු සුඛස්සච පහාණා දුක්ඛස්සච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති: ඉමේ ඛො ආවුසො චත්තාරො පච්චයා අදුක්ඛමසුඛාය චෙතො විමුත්තියා සමාපත්තියාති; කති පනාවුසො පච්චයා අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා සමාපත්තියාති; චෙ ඛො ආවුසො පච්චයා අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා සමාපත්තියා සබ්බනිමිත්තානඤ්ච අමනසිකාරෝ අනිමිත්තාය ච ධාතුයා මනසිකාරෝ ඉමේ ඛො ආවුසො චෙ පච්චයා අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා සමාපත්තියාති.

ආවුසො, ඇවැත්නි! අදුක්ඛමසුඛාය; නොදුක්ඛනොසැපවූ; චෙතොවිමුත්තියා, චිත්තවිමුක්තියට; හෙවත්, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන නිරොධ සමාපත්තියට; සමාපත්තියා, පැමිණීමෙහි; කති පච්චයා, ප්‍රත්‍යයකීයක්ද; ආවුසො, ඇවැත්නි! අදුක්ඛමසුඛාය චෙතොවිමුත්තියා, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන නිරොධසමාපත්තියට; සමාපත්තියා, පැමිණීමෙහි; චත්තාරොපච්චයා, ප්‍රත්‍යය සතරක්වෙත්; ආවුසො, ඇවැත්නි! ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සුඛස්සචපහාණා, සුඛප්‍රහාණියෙන්ද, දුක්ඛස්සච පහාණා, දුඃඛප්‍රහාණියෙන්ද; පුබ්බෙඑව, ප්‍රථමකොටම; සොමනස්සදොමනස්සානං, සොම්නස් දොම්නස්දෙක; අත්ථඞ්ගමා, දුරලීමෙන්; අදුක්ඛං, නොදුක්වූ; අසුඛං, සැපනැත්තාවූ; උපෙක්ඛා සතිපාරිසුද්ධිං, උපෙක්ෂා සමෘතියෙන් පිරිසිදුවූ; චතුත්ථඣානං, සතරවනධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; ඉමේ--ප--ආවුසො, ඇවැත්නි! අනිමිත්තායචෙතොවිමුත්තියා, අනිමිත්තචිත්තවිමුක්තියට; සමාපත්තියා, පැමිණීමෙහි; හෙවත්, නිරොධයෙන් නැගිටින ඵලසමාපත්තියට සම්වැදීමෙහි; කතිපච්චයා, ප්‍රත්‍යයකීයක්ද; ආවුසො, ඇවැත්නි! අනිමිත්තායචෙතොවිමුත්තියා අනිමිත්තචිත්ත විමුක්තියට; සමාපත්තියා, පැමිණීමෙහි; චෙඛොපච්චයා, ප්‍රත්‍යයදෙකෙකි; සබ්බනිමිත්තානං, සියලුරූපාදී ආරම්මණයන්ගේ; අමනසිකාරෝ, මෙනෙහිනොකිරීමද; අනිමිත්තාය ච ධාතුයා, නිර්‍වාණධාතුව; මනසිකාරෝ, මෙනෙහිකිරීමද; ආවුසො, ඇවැත්නි! අනිමිත්තායචෙතොවිමුත්තියා, ඵලසමාපත්තියට; සමාපත්තියා, පැමිණීමෙහි; ඉමේ ඛො චෙ පච්චයා, මේප්‍රත්‍යය දෙකෙකි;

මෙහි සමාපත්තීහු ධ්‍යානසමාපත්තිය ඵලසමාපත්තිය නිරොධසමාපත්තියයි තුනෙකි. භවාඞ්ගචිත්තවෙගය සිඳ වරක්පැවැති ධ්‍යානසිත කුසලපටිපාටියෙන් සියලුදවස මුලුල්ලෙහිම සිවියි. මෙයධ්‍යාන සමාපත්තියයි.

අනිමිත්ත චිත්ත විමුක්ති නාමයෙන් මෙහිදක්වන ලද්දේ ඵල සමාපත්තියයි; සම්කිසි ආර්‍යශ්‍රාවකයෙක් විවේකව කාලපරිච්ඡේදයක් කොට ඵලසමාපත්තියට පැමිණෙනු කැමතිවඋදය ව්‍යයාදිවශයෙන් සංඛාරයන් විදර්ශනාවශයෙන් දැකීමෙන් භවාඞ්ගවෙගය සිඳ උපන් මනොවාරා වර්ජනසිතට අනතුරුව සංඛාරයන් අරමුණුකොට උපන් අනුලොමනම්වූම ගොත්‍රභූ සිතට අනතුරුව නිර්වාණය අරමුණුකොට තමතමන් විසින් පළමුලබනලදඵලසිත උපදියි; පළමුවසීමාකළ කාලාතික්‍රමණ යෙන් භවාඞ්ග සිතින් ඵලසමාපත්තියෙන් නැගිටියි; මෙම් ඵලසමාපත්තියයි.

නිරොධසමාපත්තියනම් සංඛාරප්‍රවෘත්තියෙහි කාලකිරීමඉක්‍රාන්ත යෙහිම අවිඤ්ඤකව නිර්වාණයට පැමිණ සැපසේවිසීමයි; කාම රූපභවයන්හි සිටි අෂ්ටසමාසන්නලාභී අනාගාමී අර්හත්ආර්‍ය යෝපමණක් ඊට සමවදියි, නිරොධයට සමවදිනුකැමති ආර්‍යතෙම ශරීරකෘත්‍යනිමිත්ත විවේකසෙනසුනෙක භාවනානු රූපසේවැඩහිඳ ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවැද සංඛාරයන් අනිත්‍ය දුඃඛ අනාත්ම වශයෙන් සලකා විතර්කවිචාර සඞ්ඛ්‍යාතවාක් සංඛාරය නිරුඞ්ධකොට එසේම විතීය තෘතීයධ්‍යාන ඝන්ටද සමවැද විදර්ශනා වඩමින් චතුර්ථධ්‍යානයට සමවදියි, එහිදී ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයයි කියනලදකාය සංඛාරයද නිරුඞ්ධකෙරෙයි නිරොධයඇතුළුතදිම සඤ්ඤාවෙදනා සඞ්ඛ්‍යාත චිත්තසංඛාර යද නිරුඞ්ධ කෙරෙයි, මෙසේ පිළිවෙළින් ආකිඤ්ඤායතන සමාපත්තියට පැමිණ එයින් නැගිසිට චතුර්විධ පූර්ණකෘත්‍ය, කෙරෙයි එනම් නානාබඞ්ගඅවිකොපනය. සඞ්ඝපතිමානනය. සප්තුපකොකාසනය. අඛානපරිභෝජ්‍යය. ඝනසතරයි. වෙන්ව පැවැති ආවාසාදීය නිරොධකාලයතුළ නොනැසේවාසිඉරීම. සංඝාඥාවෙන්හා බුඞ්ඥාවෙන් නැගිසිටීම ආයුසංඛාරයබැලීම, ඝනමේ පූර්ණකෘත්‍යකොට නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතන සමා පත්තියටසමවදියි, එකක් හෝ දෙකක් හෝ චිත්තවාරයන් ඉක්මවා අවිත්තකවෙයි, නිරොධසපාශී කෙරෙයි, මෙසේ සම වන්නහුට කාලපරිච්ඡේදය වසානයෙහි අනාගාමී පුද්ගලයාට අනාගාම්ඵලසිතින්ද රහත් පුද්ගලයාට අර්හත් ඵලසිතින්ද නිරොධයෙන්නැගීසිටියි, නිරොධයෙන් නැගීසිටියහුගේ සිත නිර්වාණයට නැමුනේවෙයි, නිරොධසමාපත්තිය වනාහිසංඛත අසංඛත ලෞකික ලෝකුත්තර භෙදයක් නැත්තේයි;

කතිපනාවුසො පචචයා අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා ඨිතියාති; තයො ඛො ආවුසො පචචයා අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා ඨිතියා, සබබනිමිත්තානං අමනසිකාරො අනිමිත්තාය ච ධාතුයා මනසිකාරො පුබබව අභිසංඛාරො ඉමෙ ඛො ආවුසො තයො පචචයා අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා ඨිතියා හි.

කතිපනාවුසො පචචයා අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා වුට්ඨානායාති චෙඛො ආවුසො පචචයා අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා වුට්ඨානාය සබබනිමිත්තානං අමනසිකාරො අනිමිත්තාය ච ධාතුයා අමනසිකාරො ඉමෙඛො ආවුසො වෙ පචචයා

ආවුසො, ඇවැත්නි! අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා, ඵලසමාපත්තිහුගේ; ඨිතියා, පැවැත්මපිණිස; කතිපචචයා, ප්‍රත්‍යය කියක්ද? ආවුසො ඇවැත්නි! අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා, අනිමිත්තචිත්ත විමුක්තිහුගේ; ඨිතියා, සිටීමපිණිස: තයො ඛො පචචයා, ප්‍රත්‍යය තුනෙකි. සබබනිමිත්තානං, සියලුරූපාදී නිමිති; අමනසිකාරො, මෙනෙහිනොකිරීමද; අනිමිත්තාය ධාතුයා මනසිකාරො, නිමිත්තධාතුව මෙනෙහිකිරීමද; පුබබ එව, සමවැදීමට පළමුවම; අභිසංඛාරො, කාලපරිච්ඡේදයද; යන; ආවුසො, ඇවැත්නි! අනිමිත්තාය චෙතො විමුත්තියා, ඵලසමාපත්තිහුගේ; ඨිතියා, පැවැත්මට; ඉමේඛොතයො පචචයා ඉති, මේ ප්‍රත්‍යයතුනයි; මෙහිනිරොධයෙන් නැගිටීමේ ඵල සමාපත්තිහුගේ ඨිතිශක්නැත. එයවරක් දෙකක් චිත්තවාරය පැවත භවාඞ්ගයට බසියි, එහෙයින් ආර්‍යයන් විසින් නිතර පරිභොගකාරණ වලඳනක සමාපත්තිය සඳහා කියනලදි.

කති—ප—වුට්ඨානාය, නැගිසිටීමට; කතිපචචයා, ප්‍රත්‍යය කියක්ද;—

සබබනිමිත්තානං, සියලුරූපාදී නිමිති, මනසිකාරො, මෙනෙහි කිරීමද; අනිමිත්තාය ච ධාතුයා, නිමිත්තධාතුව; අමනසිකාරො, මෙනෙහිනොකිරීමද, යනදෙකයි; ආවුසො, ඇවැත්නි! යාව අපමාණා චෙතො විමුත්ති, පැතිරීම්වශයෙන් අප්‍රමාණවූ බැවින් අපමාණනම්වූ යම් චිත්තවිමුක්තියක්වේද; යාවආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනූපගා චෙතො විමුත්ති, ආරම්මණ පළිබොධාභාවයෙන් ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනම්වූ යම්චිත්ත විමුක්තියක්වේද; යාවසුඤ්ඤතා චෙතො විමුත්ති, ආත්ම ආත්මනියවශයෙන් ශූන්‍යයයි සලකන යම්

අනිමිත්තාය චෙතෝ විමුත්තියාති යාවායං අවුසෝ අප්පමාණා චෙතෝ විමුත්ති යාව ආකිඤ්ඤඤ්ඤ චෙතෝ විමුත්ති යාව සුඤ්ඤත චෙතෝ විමුත්ති යාව අනිමිත්තා චෙතෝ විමුත්ති ඉමෙ ධම්මා නානත්ථා චෙව නානා ව්‍යඤ්ජනාව.

උදාහු එකත්ථා ව්‍යඤ්ජනමෙව නානන්ති, යාවායං ආවුසෝ අප්පමාණෝ චෙතෝවිමුත්ති යාව ආකිඤ්ඤඤ්ඤා චෙතෝ විමුත්ති යාව සුඤ්ඤතා චෙතෝ විමුත්ති යාව අනිමිත්තා චෙතෝ විමුත්ති අත්ථිඛෝ ආවුසෝ පරියායෝ යං පරියායං ආගම්ම ඉමෙ ධම්මා නානත්ථා චෙව නානා ව්‍යඤ්ජනාව, අත්ථි ච ඛෝ ආවුසෝ පරියායෝ යං පරියායං ආගම්ම ඉමෙධම්මා එකත්ථා ව්‍යඤ්ජනමෙවනානං? කතමෝ චාවුසෝ පරියායෝ යං පරියායං ආගම්ම ඉමෙ ධම්මා නානත්ථාවෙව නානාබ්‍යඤ්ජනාව? ඉධාවුසෝ

ශූන්‍යතා චිත්ත විමුක්තියක්වේද; යාවඅනිමිත්තා චෙතෝ විමුත්ති, රාගාදිනිමිති නැතිහෙයින් අනිමිත්තනම්වූ චිත්ත විමුක්තියක්වේද; ඉමෙධම්මා, මේධම්මයෝ; නානත්ථා, නොයෙක් අර්ථඇත්තාහුද; නානාව්‍යඤ්ජනාව, නොයෙක්ව්‍යඤ්ජන ඇත්තාහුද;

උදාහු, නොහොත්, එකත්ථා, එකමඅර්ථඇත්තෝද; ව්‍යඤ්ජනං එව, අක්ෂරයම; නානංඉති, වෙනසදැයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යාව අප්පමාණාචෙතෝ විමුත්ති, යම්අප්‍රමාණචිත්ත විමුක්තියක්වේද; යාව—ප— ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යංපරියායං, යම්ක්‍රමයකට; ආගම්ම, පැමිණ; ඉමෙධම්මා, මේධම්මයෝ; නානත්ථා, නානාර්ථවත් වූවාහු; නානාබ්‍යඤ්ජනා, නොයෙක් ව්‍යඤ්ජනවත්වූවාහුද; අත්ථිඛෝ එබදුක්‍රමයක්ඇත; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! යං පරියායං, යම්ක්‍රම යකට; ආගම්ම, පැමිණ ඉමෙධම්මා, මේධම්මයෝ; එකත්ථා, එකාර්ථවත්වූවාහු; නානා, වෙනස; බ්‍යඤ්ජනං එව, ව්‍යඤ්ජනය පමණක්වෙයි; අත්ථිඛෝ, එබදුක්‍රමයක්ඇත; යංපරියායං—ප— කතමොපරියායෝ, කවරක්‍රමයක්ද;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ඉධ; මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; මෛත්‍රී සහගතෙන, මෛත්‍රීසහගියාවූ; චෙතසා, සිතින්; එකාදිසං, එක්දිසාවක්; ඵරිත්වා, පැතිර; විහරති' වෙසෙයි; දුතියං, දෙවනදිසාවද; තථා, එසේමැයි; තතියං, තුන්වන දිසාවද, තථා, එසේමැයි, චතුත්ථිං, සතරවන දිසාවද; තථා, එසේමැයි; ඉති; මෙසේ; උඞ්ඨං, උඩද; අධෝ, යටද; තිරියං, සරසද; සබ්බධි, සියලුතන්හි; සබ්බත්තතාය, සර්වාත්මභාවියෙන්;

භික්ඛු මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති, තථාදුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං ඉති උඩ මධෝ තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරති කරුණා සහගතෙන චෙතසා —පෙ— මුදිතාසහගතෙන චෙතසා —පෙ— උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා—එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති.—

තථා දුතියං තථාතතියං තථාචතුත්ථිං, ඉතිඋඩ්මධෝ තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලෝකං උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරති. අයං වුච්චතා වුසෝ අප්පමාණා චෙතෝ විමුත්ති,

කතමා වාවුසෝ ආකිඤ්ඤඤ්ඤා චෙතෝ විමුත්ති. ඉධාවුසෝ භික්ඛු සබ්බසෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතනං සමතික්කම්ම නත්ථි කිඤ්චී ති ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයංවුච්චතා වුසෝ ආකිඤ්ඤඤ්ඤා චෙතෝ විමුත්ති,

---

සබ්බාවන්තං, සියල්ලෙන්යුක්තවූ, ලෝකං, ලොකය; විපුලෙන, මහත්වූ; මහග්ගතෙන, මහත්බවට පැමිණියාවූ; අප්පමාණෙන, අප්‍රමාණවූ; අවෙරෙණ, වෛරරහිතවූ; අබ්‍යාපජ්ඣෙන, ව්‍යාපාදරහිතවූ; මෙත්තාසහගතෙනචෙතසා, මෛත්‍රීසහගතසිතින්; එරිත්වා, පැතිර; විහරති, වාසඅකෙරෙයී; කරුණා සහගතෙන, චෙතසා, කරුණා සහගතසිතින්;— මුදිතා සහගතෙන චෙතසා, මුදිතා සහගතසිතින්; උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා, උපෙක්ෂාසහගතසිතින්; එකං දිසං, එක්දිසාවක්; එරිත්වා. පැතිර; විහරති, වෙසෙයි;

තථාදුතියං—ප—චෙතෝ විමුත්ති,

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ආකිඤ්ඤඤ්ඤා චෙතෝ විමුත්ති, ආකිඤ්ඤඤ්ඤ චිත්තවිමුත්තියය; කතමාච, කවරිද? ආවුසෝ, ඇවත්නි; ඉධ; මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සබ්බසෝ, සම්ප්‍රකාරයෙන් විඤ්ඤාණඤ්චායතනං, විඤ්ඤාණඤ්චායතනය; සමතික්කම්ම, ඉක්මවා, කිඤ්චි, කිසිවෙක්; නත්ථි, නැත; ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනං, ආකිඤ්ඤඤ්ඤායතනයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වෙසෙයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අයං, මෙය; ආකිඤ්ඤඤ්ඤාචෙතෝ විමුත්ති, ආකිඤ්ඤඤ්ඤා චිත්ත විමුත්තියඤ්; වුච්චති, කියනුලැබේ;

කතමා වාවුසො සුඤ්ඤතා චෙතො විමුත්ති, ඉධාවුසො භික්ඛු අරඤ්ඤගතොවා රුක්ඛමූල ගතොවා සුඤ්ඤාගාර. ගතො වා ඉතිපටිසං චික්ඛති, සුඤ්ඤමිදං අත්තෙන වා අත්ත නියෙන වාති, ඉදංවුච්චතාවුසො සුඤ්ඤතා චෙතො විමුත්ති,

කතමාවාවුසො අනිමිත්තා චෙතො විමුත්ති ඉධාවුසො භික්ඛු සබ්බනිමිත්තානං අමනසිකාරා අනිමිත්තං චෙතො සමාධිං උපසම්පජ්ජ විහරති, අයං වුච්චතාවුසො අනිමිත්තා චෙතො විමුත්ති, අයං බො ආවුසො පරියායො යං පරියා යං ආගම්ම ඉමේ ධම්මා නානත්තාවෙව නානාබ්‍යඤ්ජනාච;

ආවුසො, ඇවැත්නි; සුඤ්ඤතාචෙතො විමුත්ති, ශූන්‍යතා චිත්තවිමුක්තියය; කතමාච, කවරහුද; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤගතොවා; අරණ්‍ය යටගියේහෝ; රුක්ඛමූල ගතොවා, රුක්මූලට ගියේහෝ; සුඤ්ඤාගාරගතොවා, ශූන්‍යාගාරයකට ගියේහෝ; ඉති, මෙසේ; පටිසංචික්ඛති, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාකෙරෙයි; අත්තෙනවා, ආත්මීයෙන් හෝ; අත්තනියෙනවා, ආත්මීයපිළිබඳවූවකින්හෝ; ඉදං, මෙය, සුඤ්ඤං, ශූන්‍යයයි;

ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉදං, මෙය; සුඤ්ඤතා චෙතො විමුත්ති ශූන්‍යතාවිමුක්තියයි; වුච්චති, කියනුලැබේ;

ආවුසො, ඇවැත්නි; අනිමිත්තාචෙතොවිමුත්ති, අනිමිත්ත චිත්තවිමුක්තියය; කතමාච, කවරිද; ආවුසො ඇවැත්නි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සබ්බනිමිත්තානං, සියලු රූපාදිනිමිති; අමනසිකාරා, මෙනෙහිකොටීමෙන්; අනිමි ත්තං, නිමිත්තරහිතවූ; චෙතොසමාධිං, චිත්තසමාධියට; උප සම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; අයං, මෝතොම; අනිමිත්තා චෙතො විමුත්ති, අනිමිත්තචිත්ත විමුක්තියයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; යං පරියායං ආගම්ම, යම්ක්‍රමයකට පැමිණ; ඉමේධම්මා, මේධර්ම යෝ; නානත්ථා,නානාවිවත්වූවාහුද; අයංපරියායෝ,මේක්‍රමයයි;

මෙහි නානාත්වත් භාවය මෙසේ සැලකිය යුතියි, මෛත්‍රාදී අප්‍රමාණ චිත්තවිමුක්තිය වනාහී භූමිවශයෙන් රූපාවච රය ආරම්මණවශයෙන් සත්ත්ව ප්‍රඥප්තිය අරමුණුකොට ඇත්තිය, ආකිඤ්ඤායතන චිත්ත විමුක්තිය භූමිවශයෙන් කාමා වචරය අරමුණුවශයෙන් සංඝකාරාරම්මණය, විඤ්ඤාණාව ශූන්‍ය තායතන දක්ෂිණාදි අනිමිත්තා චිත්තවිමුක්තිය භූමිවශයෙන් ලෝකුත්තරය, අරමුණුවශයෙන් නිර්වාණාරම්මණය, මේ සතර ධම්මයන්ගේ නානාත්වත් භාවයයි,

කතමොචාවුසො පරියායො යං පරියායං ආගම්ම ඉමෙ ධම්මා එකඨා බ්‍යඤ්ජන මෙව නානං. රාගො ඛො ආවුසො පමාණකරණෝ දෙසො පමාණකරණෝ මොහොපමාණ කරණෝ තෙ බීණාසවස්ස භික්ඛුනො පහීණා උච්ඡින්න මූලා තාලා වත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මා යාවතා ඛො ආවුසො අප්පමාණා චෙතො විමුත්තියො අකුප්පා තාසං චෙතො විමුත්ති අග්ගමක්ඛායති සාඛො පනා කුප්පාචෙතො විමුත්ති සුඤ්ඤ රාගෙන සුඤ්ඤ දෙසෙන සුඤ්ඤ මොහෙන

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යංපරියායං ආගම්ම, යම්ක්‍රමයකට පැමිණ; ඉමෙධම්මා, මේ ධර්ම්යෝ; එකඨා, එකාර්ථවත්වූවාහු; බ්‍යඤ්ජනංඑව, ව්‍යඤ්ජනයම; නානං, වෙනස්ද; කතමොපරියායෝ' ඒ ක්‍රමය කවරේද;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි, රාගඛෝ, රාගයවනාහි; පමාණකරණෝ, ප්‍රමාණකරණ ධර්ම්යෙකි; දෙසෝ, වෙෂය; පමාණකරණෝ, ප්‍රමාණකරණ ධර්ම්යෙකි; මොහෝ, මොහයතෙම; පමාණ කරණෝ, ප්‍රමාණකරණ ධර්ම්යෙකි;

යම්තාක්කල් සත්ත්වයන්ගේ සන්තානයෙහි රාගවෙෂ මෝහයෝ පහළනොවෙත්ද එතාක් සොවාන් ආදී ආර්ය්‍යන් මෙන් සිටිති, යම්විටක් රාගාදීහුම ප්‍රමාණ වෙති, එහෙයින් මොහු පමාණකරණ ධර්ම්යෝයයි දක්වන ලදහ. තෙ, ඔහු; බීණාසවස්සභික්ඛුනො, රහත් මහණහට; පහීණා, ප්‍රහීණවූවාහුය; උච්ඡින්නමූලා, උදුරනලදමුල්ඇත්තාහ; තාලා වත්ථුකතා, තල්ගස්ඉගුළු බිමක්මෙන් කරණලදහ; අනභාව කතා, අනුඅභාවයකරණලදහ; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුප්පාද ධම්මා, නූපදනාසුභාවඇත්තාහ; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අප්ප මාණා චෙතො විමුත්තියෝ, අප්‍රමාණචිත්තවිමුක්තීහු; යාවතා, යම්පමණක්චෙත්ද; සතරබ්‍රහ්මවිහරණය, සතරම්ඝීය, සතර ඵලයයි දෙලොස්දෙනෙකි. තාසං, ඔවුන්අතුරෙන්; අකුප්පා චෙතො විමුත්ති, අඟිත්ඵලචිත්තවිමුක්තිය; අග්ගං අක්ඛායති, අග්‍රයයිකියනුලැබේ; සාඛොපනඅකුප්පාචෙතොවිමුත්ති, ඒඅඟිත් ඵලචිත්තවිමුක්තිය; රාගෙන, රාගයෙන්; සුඤ්ඤ, ශූන්‍යයි, දෙසෙන, වෙෂයෙන්; සුඤ්ඤ, ශූන්‍යයි; මොහෙන, මොහ

රාගො ඛො ආවුසො කිලෙසො දෝසො කිලෙසෝ මෝහෝ කිලෙසෝ තෙ ඛීණා සවස්ස භික්ඛුනෝ පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මා, යාවතා ඛො ආවුසො ආකිඤ්චඤ්ඤා චෙතෝ විමුත්තියෝ අකුප්පා තාසං චෙතෝ විමුත්ති අග්ගමක්ඛායති, සා ඛො පනාකුප්පා චෙතෝ විමුත්ති සුඤ්ඤා රාගෙන සුඤ්ඤා දෝසෙන සුඤ්ඤා මොහෙන. රාගෝ ඛො ආවුසො නිමිත්තකරණෝ, දෝසෝ නිමිත්ත කරණෝ මොහෝ නිමිත්ත කරණෝ තෙ ඛීණා සවස්ස භික්ඛුනෝ පහීණා උච්ඡින්න මූලා තාලාවත්ථු කතා අනභාව කතා ආයතිං අනුප්පාද ධම්මා,

---

යෙන්; සුඤ්ඤා, ශූන්‍යයි, ආවුසො, ඇවැත්නි; රාගොඉඛ, රාගයවනාගි;කිලෙසො, සත්ත්වයන්මඬිනහෙයින් පළිබොධයෙකි; දෝසෝ, වෛෂය; කිලෙසෝ, පළිබොධයෙකි; මොහෝ, මොහ යතෙම; කිලෙසෝ, පළිබොධයකි; තෙ—ප—ආවුසො, ඇවැත්නි; ආකිඤ්චඤ්ඤා චෙතෝ විමුත්තියෝ, ආකිඤ්චඤ්ඤාවිත්තවිමුත්තීහු; යාවතා, යම්පමණවෙත්ද, මාගීඵලයනඅටත් ආකිඤ්චඤ්ඤායත නයත් යනනවය ආකිඤ්චඤ්ඤාවිත්තවිමුක්ති නම්වෙති. තාසං, ඔවුනතුරෙන්; අකුප්පාචෙතෝ විමුත්ති, අර්හත්ඵලවිත්තවිමු කිය; අග්ගමක්ඛායති, අග්‍රයයිකියනුලැබේ; සා—ප—ආවුසො, ඇවැත්නි! රාගොඉඛ, රාගයවනාගි; නිමිත්තකරණෝ, සංඡාන නයටනිමිතිකරන්නේය; සමානගවසින් හැඳිනීමට හනලකුණ යම්සේඋපකාරිවන්නේද එසේම ශරීරවෘත්තයෙන් සමානවූපුද්ගල යන් රාගොත්පාදදිය නිමිතිකොට ප්‍රාප්ත්‍යාදිවශයෙන් හඳු නන්නේය, එහෙයින්රාගාදීහු නිමිත්තකරණධම්මයයිදත්‍යුතුයි. දෝසෝ, වෛෂයතෙම; නිමිත්තකරණෝ, හැඳිනීමටනිමිතිකර න්නේය; මොහෝ, මොහයතෙම; නිමිත්තකරණෝ, නිමිති කරන්නේය; තෙ, ඔහු; ඛීණාසවස්ස භික්ඛුනෝ, ක්ෂීණාශ්‍ර වයන්වහන්සේට; පහීණා, ප්‍රහීණවූහ; උච්ඡින්නමූලා, සිඳින ලදමුල්ඇත්තාහ; තාලාවත්ථුකතා තල්ගස්ඉහුළු බිමක්මෙන් කරණලදහ; අනභාවකතා, අභාවයකරණලදහ; ආයතිං, මත් තෙහි; අනුප්පාදධම්මා, නූපදනාසුභාවඇත්තාහ;

යාවිත්තා ඛෝ අනිමිත්තා චෙතෝ විමුත්තියෝ, අකුප්පා තාසං චෙතෝ විමුත්ති අග්ගමක්ඛායති සා ඛෝ පනා කුප්පා චෙතෝ විමුත්ති සුඤ්ඤා රාගෙන සුඤ්ඤා දෝසෙන සුඤ්ඤා මෝහෙන, අයං ඛෝ ආවුසෝ පරියායෝ යං පරියායං ආගම්ම ඉමේ ධම්මා එකට්ඨා බ්‍යඤ්ජනමේව නානන්ති.

ඉදමවොච්චායස්මා සාරිපුත්තෝ අත්තමනෝ ආයස්මා මහා කොට්ඨිතෝ ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස භාසිතං අභිනන්දීති.

මහාවෙදල්ල සූත්‍රං තතියං — ३

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අනිමිත්තාචෙතෝ විමුත්තියෝ, අනිමිත්ත චිත්තවිමුක්තියි; යාවතාඛෝ, යම්පමණ චෙත්ද

විදර්‍ශනාවය. සතර අරූපඛ්‍යානය. සතර මාර්‍ගය. සතර ඵලයයි අනිමිත්තාචිත්ත විමුක්තියි කෙළෙසක්වෙති. විදර්‍ශනාව වනාහී නිත්‍යසුඛආත්ම යන නිමිති උද්ඝාටනය කරණහෙයින් අනිමිත්තනම්. සතර අරූපඛ්‍යානයෝ රූපනිමිත්තක් නැති හෙයින් අනිමිත්තනම්වෙති මාර්ගඵලයෝවනාහී නිමිත්තකා රක කෙලෙශභාවයෙන් අනිමිත්තයහ,

තාසං, ඔවුනතුරෙන්; අකුපපාචෙතොවිමුත්ති, අර්හත්ඵල විමුක්තියි; අග්‍රංඅක්ඛායති, අග්‍රයැයි කියනුලැබේ; සා ඛෝ පන අකුපපාචෙතෝ විමුත්ති, ඒ අර්හත්ඵලචිත්තවිමුක්තියි; රාගෙන, රාගයෙන්; සුඤ්ඤා, ශූන්‍යය; දෝසෙන, ද්වේෂයෙන්; සුඤ්ඤා, ශූන්‍යය, මෝහෙන, මෝහයෙන්; සුඤ්ඤා, ශූන්‍යය;

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යංපරියායංආගම්ම, යම්ක්‍රමයකටපැමිණ; ඉමේධම්මා, මේධර්මයෝ; එකට්ඨා, එකාර්ථඇත්තාහු; නානං, වෙනස්බව; ව්‍යඤ්ජනං, අක්ෂරප්‍රයෝගයපමණක්වේද; අයංඛෝ, පරියායෝ, ඒ මේ ක්‍රමයයි කියාදනයුතුයි;

මොහු එකාර්ථවත්වනක්‍රමයනම්—:අරමුණුවශයෙනි. අප්පමාණං. ආකිඤ්ඤං, සුඤ්ඤතං, අනිමිත්තං, යනවචනසතරම නිර්‍වාණයට නාමයෝයි,මෙසේහෙයින් එකාර්ථභාවයයි; අන්‍යස්ථානයකදී අප්‍රමාණනාමයලබති, අන්‍යස්ථානයකආකිඤ්චඤ්ඤා නම්වෙති, අන්‍යස්ථානයක ශූන්‍යතානම්වෙති, අනික්ත්‍යනක අනිමිත්තනම්වෙතියි මෙසේව්‍යඤ්ජනවශයෙන් නානාත්වයවෙයි; ආයස්මාසාරිපුත්තෙනා, ශාරිපුත්‍රමහාස්ථවිරයන්වහන්සේ; ඉදං මෙය; අවොච, වදාළසේක; අත්තමනෝ, සතුටුවූ; ආයස්මා, මහාකොෂ්ඨිතෝ, මහාකොෂ්ඨිතස්ථවිරයන්වහන්සේ; ආයස්මතෝ, සාරිපුත්තස්ස, ශාරිපුත්‍රස්ථවිරයන්වහන්සේගේ; භාසිතං, දෙශ, නාම්; අභිනන්දිඉති,සතුවින්පිළිගත්තේයයි.

මහා වෙදල්ල සූත්‍රාථ වර්ණනාව නිමි.

එවමේමසුතං එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ, අථඛො විසාඛො උපාසකො යෙන ධම්මදින්නා භික්ඛුනී තෙනුප සඞ්කම් උපසඞ්කමිත්වා ධම්මදින්නං භික්ඛුනිං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො විසාඛො උපාසකො ධම්මදින්නං භික්ඛුනිං එතදවොච,

සක්කායො සක්කායොති අය්‍යෙ වුච්චති කතමොනු ඛො අය්‍යෙ සක්කායො වුත්තො භගවතාති පවඩො ඉමෙ ආවුසො විසාඛ උපාදානක්ඛන්ධා සක්කායො වුත්තා භගවතා,

---

එවං මේසුතං මෙ,—ප—රාජගහෙ, රජගහනුවර; කලන්දකනිවාපෙ, කලන්දකනිවාපනම්වූ; වෙළුවනෙ වෙලුවනාරාමයෙහි; විහරති, වැඩවසනසේක; අථඛො, ඉක්බිති; විසාඛො උපාසකො, විසාඛනම්උපාසකතෙම; ධම්මදින්නාභික්ඛුනිං, ධම්මදින්නාතම් භික්ෂුණියතෙම; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; ධම්මදින්නාභික්ඛුනිං, ධම්මදින්නාභික්ෂුණිය; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදි, හුන්නේය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නොඛො, හුන්නාවූම; විසාඛොඋපාසකො, විසාඛඋපාසකතෙම; ධම්මදින්නාභික්ඛුනිං, ධම්මදින්නා භික්ෂුණියට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය;

මෙහි කියනලද විසාඛ උපාසකතෙම රජගහනුවර වැසි සම්‍යක්ඥයන් වහන්සේගේ ප්‍රථම දර්ශනයෙහිම සොවාන්වූ නැවත සකෘදාගාමී අනාගාමී ඵලවලට පැමිණි, ගිහිකල ගවදක්වන ධම්මදින්නා භික්ෂුණියගේ සවමියාවූ ආර්‍ය්‍ය පුද්ගලයෙකි=ඔහු අනාගාමි ඵලයට පැමිණීමෙන් පසු පස්කම් සැපවිඳීමට අභව්‍ය බව කීමෙන් ඔහු අනුදන්වා රාජගෞරව සහිතව භික්ෂුණින් වෙත පැවිදිව සිවුපිළිසිඹියාව සමග රහත්බවට පැමිණි භික්ෂුණින් වහන්සේ මෙහි ධම්මදින්නා නාමයෙන් දක්වනලදි—

විසාඛ උපාසකතෙම රජගහනුවරට පැමිණි ධම්මදින්නාභික්ෂුණින් වහන්සේ සත්තෙහි අභිරති ඇත්තියක්දැයි දැනගැනුකැමැත්තෙන් "සක්කායො සක්කායො" යනාදීන් ගම්භීර ප්‍රශ්න විවාළේය. ධම්මදින්නා සථවිරිතොමෝද සියල්ල මනාව විසඳීය, පසුව මේ ධම්මදෙශනාවම නිමිත්තකොට සම්‍යක්ඥයන් වහන්සේ ධම්මකථික භික්ෂුණින් අතුරෙන් ධම්මදින්නා භික්ෂුණිය ශ්‍රෙෂ්ඨයයි එතදග්ග තනතුරෙහි තබා වදාළසේක.

අය්‍යෙ, අය්‍යියන්වහන්ස; සක්කායො සක්කායොති, සක්කායසක්කායයි කියා; වුච්චති, කියනුලැබෙයි; අය්‍යෙ, අය්‍යිනී වෙනි; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; කතමොනු ඛො, කවරක්වනාහි; සක්කායො, සක්කායයයි; වුත්තො, වදාරණලදද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි! භගවතා,

සෙය්‍යථීදං, රූපූ පාදුනක්ඛන්ධෝ වෙදනූපා දුනක්ඛන්ධෝ සඤ්ඤූපාදු නක්ඛන්ධෝ සඛ්ඛාරූපාදුනක්ඛන්ධෝ විඤ්ඤූණූපා දුනක්ඛන්ධෝ, ඉමෙ ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ පඤ්චූපාදුනක්ඛන්ධා සක්කායෝ වුත්තෝ භගවතාති,

---

භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; ඉමෙපඤ්චූපාදුනක්ඛන්ධා, මේ පඤ්චූපාදුනසක්ඛන්ධයෝ සක්කායෝවුත්තෝ, සක්කායයිවදුරණුලදි සෙය්‍යථීදං, කවරහුද? රූපූපාදුනක්ඛන්ධෝ, රූපූපාදුනසක්ඛන්ධය; වෙදනූපාදුනක්ඛන්ධෝ, වෙදනූපාදුනසක්ඛන්ධය; සඤ්ඤූපාදුන ක්ඛන්ධෝ, සඤ්ඤූපා දුනසක්ඛන්ධය; සංඛාරූපා දුනක්ඛන්ධෝ සංඝක්කාරෝපාදුනසක්ඛන්ධය; විඤ්ඤූණූපාදුනසක්ඛන්ධය; ආවුසෝ විසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; ඉමෙ ඛෝ පඤ්චූපාදුනක්ඛන්ධෝ, ඉම්පඤ්චවිධඋපාදුනසක්ඛන්ධයෝ; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; සක්කායෝවුත්තෝ, සක්කායයිවදුරණුලදි;

මෙහි ලා උපාදුනසක්ඛන්ධයෝ; සැකෙවින් මෙසේ දත යුත්තාහු. ශීතාදීන්රූපජනයන්න සියලුධම්මසමූහය රූපනම්, එය ලක්ඛණවශයෙන් එකක් උවද භූතෝ පාදුය වශයෙන් දෙකකි, පෘථිවි ආපෝ, තෙජෝ; වායු, ඝනසතර භූතරූපයි. චක්ඛු, සොත. ඝාණ. ජිව්හා. කාය. රූප. සද්ද. ගන්ධ. රස. ඉත්ථින්ද්‍රිය. පුරිසින්ද්‍රිය. ජීවිතින්ද්‍රිය. හදය වත්ථුකායවිඤ්ඤත්ති, වචීවිඤ්ඤත්තී. ආකාසධාතු. ලහුතා. මුදුතා. කම්මඤ්ඤතා උපචය, සන්තති. ජරතා. අනිච්චතා, ආහාර. යන සූවිස්සත් පළමුකී භූතසතරත් රූහ්‍යවීයෙන් රූපසක්ඛන්ධම්.

දැනිමලඝණකොටඇති විඤ්ඤානසක්ඛන්ධයදත්විට අන්‍යසක්ඛා වබොධයසුකර හෙයින් විඤ්ඤානසක්ඛන්ධය මෙසේදතයුතුයි. විජා නන ලක්ඛණයෙන් යුත් සම්පමණ ධම්මයෝ වෙත්ද ඒසියල්ල එක්කොට විඤ්ඤානසක්ඛන්ධයයි කියනුලැබේ; එය විජානනලක්ඛණ වශයෙන් එකක්වූවද කුසලඅකුසල අව්‍යකතයයි ජාතිවශ යෙන්තුනෙකි භූමිභෙදවශයෙන් කාමාවචර රූපාවචර අරූපා වචර ලොකුත්තරයයි සතර ප්‍රභෙදයකි සොම්නස් උපෙක්ෂා ඤ්ඤණවශයෙන් අටවැදෑරුම්වූ කාමාවචර කුසල් සිත් අටද විතකතවිචාර ප්‍රීතිසුඛ එකාග්‍රතා සඛ්‍යාතධ්‍යානාඞ්ග වශයෙන් පවවිධවූරූපාවචර කුසල්සිත්පසද සතරඅරූපධ්‍යාන වශයෙන් සතර ආකාරවූ අරූපාවචරකුසල්සිත් සතරද සතරමාගීවශ යෙන්ප්‍රභෙදවූ මාගීසිත්සතරදැයිඅන කුසල්සිත් එක්විස්සද

ලොභමූලික අටය දෝසමූලික දෙකය මොහමූලික දෙකයයි දෙලොස්ආකාරවූ අකුසල්සිත්ද අලොභාදී විපාකහෙතුවිරහිත වකුඛු විඤ්ඤණාදී අහෙතුක කුසලවිපාක අටද අලොභාදී විපාකහෙතු සම්ප්‍රයුක්ත සොම්නස් ආදීහෙදගත සහෙතුක කුසල විපාකඅටද පළමුකීසේ රූපාවචර විපාකසිත් පසද එසේම අරූපාවචර විපාකසිත්සතරද ලොකුත්තර විපාකසිත් සතරද අකුසල විපාක සතද යන මොහු සතිසක් විපාක සිත් නම්වෙති.

උපෙක්ඛා සහගතපඨවාරාවජ්ජනය. එසේම මනොවාරාවජ්ජනය. හසිතුප්පාදයයි අහෙතුකක්‍රියාසිත්තුනෙකි. සොම්නස්සහගත ඤාණසම්ප්‍රයුක්තතාදි කාමාවචරසහෙතුකක්‍රියාසිත් අටෙකි එසේ ම රූපාවචරක්‍රියාසිත්පසෙකි. අරූපාවචරක්‍රියාසිත්සතරෙකැයි මෙසේ දක්වනලද එකානූවිත්තඝෝ විඤ්ඤණඛන්ධ නම්වෙති.

වෙදයිතලක්ඛණවත් යම්චෙතසිකරාශියක්වෙත්ද ඒ සියල් ලඑක්කොට රාශ්‍යර්ථයෙන් වෙදනාඛන්ධයයි දතයුතුයි. වෙදනාවද කුසලාකුසල අව්‍යාකෘතයයි තුන්ප්‍රකාරයකි. පළමුදක් වනලද කුසල්සිත්හාපැවැති වෙදනාවකුසලයයිද අකුසල්සිත් සමගපැවැතිවෙදනාව අකුසලයයිද විපාකක්‍රියාඝඩ්ඛ්‍යාත අව්‍යාකෘතසිත්සමගපැවැතිවෙදනාව අව්‍යාකෘතයයිද දතයුතුයි.

තවත්සුඛය. දුක්ඛය. සොමනස්සය. දෙමනස්සයයිපවප්‍රකාර වෙදනාවෝද සවභාවවශයෙන් පස්ආකාරයකින් අවබොධකට යුතුයි මේ සියලුලුවෙදනාඛන්ධයයි.

සංඥානානලක්ඛණසියලු චෛතසිකයන්එක්කොට සංඥඛන්ධ යයිකියනුලැබේ. හෙද යම්පමණක්විඤ්ඤාහෙදයෝවෙත්ද එප මණක්මහදවෙති. කුසලාකුසලඅව්‍යාකෘතවශයෙන්ද එසේම වෙති. මෙයඝංඥාඛන්ධයයි.

රැස්කිරීමලක්ඛණකොටඇති සියලුමචෛතසික එක්කොට සංඛ්‍යාරඛන්ධයයිකියනුලැබේ. ඔහුද කුසලාකුසල අව්‍යාකෘත වශයෙන්ත්‍රිහෙදවෙති.

එසෙසාචෛතසාදිවශයෙන් දක්වනලද පණසක් චෛතසිකයෝ සංඛ්‍යාරඛන්ධයයි දතයුතුයි.

අවිශෙෂයෙන් කියනලදරූපරාශිය වෙදනාරාශිය සඤ්ඤාදිය සතඛන්ධයම්. එසආශ්‍රවසහිතවූයේ උපාදානීවූයේ උපාදානඛන්ධ නම්. උපාදානයවගොචරවූ සඤ්ඤයෝයයනාථයි. පංචඛන්ධ විභාගය ඉතාවිස්තරහෙයින් මෙහිවිස්තරව නොදක්වමු අර්ථීන් විසින් විසුද්ධිමාග්ගඛන්ධනිද්දෙස සමෙමාහවිනොදනී ආදියෙන් බලා දතයුතුයි.

සාධු අයේ‍යති බො විසාඛො උපාසෙිකා ධම්මදින්නාය භික්ඛුනියා භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා ධම්මදිනනං භික්ඛුනිං උත්තරිං පඤ්හං ආපුචිි සක්කාය සමුදයො සක්කාය සමුදයොති අයේ‍ය වුච්චති කතමොනු බො අයේ‍ය සක්කාය සමුදයො වුත්තො භගවතාති, යායං ආවුසො විසාඛ තණ්හා පෙොනො භවික්කා නන්දිරාගසහගතා තත්‍රතත්‍රාභිනන්දිනී, සෙය්‍යථිදං, කාම තණ්හා භවතණ්හා විභවතණ්හා අයං බො ආවුසො විසාඛ සක්කාය සමුදයො වුත්තො භගවතාති

සක්කාය නිරොධො සක්කාය නිරොධොති අයේ‍ය වුච්චති කතමොනු බො අයේ‍ය සක්කාය නිරොධො වුත්තො භගවතාති

අයේ‍ය, ආයස්මාවෙනි! සාධුඛුතිබො, මෙනවැසිකියා; විසාඛො උපාසකො, විසාඛඋපාසකතෙම්; ධම්මදින්නායභික්ඛුනියා, ධම්ම දින්නානම්භික්ඛුණියගේ; භාසිතං, දෙශනාව; අභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනයකොට; අනුමොදිත්වා, අනුමෝදන්ව; ධම්මදිනනං භික්ඛුණිං, ධම්මදින්නාභික්ඛුනියගෙන්; උත්තරිං, මත්තෙහි; පඤ්හං, ප්‍රශනය; ආපුචිි, විවාළේය; අයේ‍ය, ආයස්මාවෙනි! සක්කාය සමුදයො සක්කාය සමුදයොති, සක්කායසමුදයසක්කා යසමුදයකියා; වුච්චති, කියනුලැබේ; අයේ‍ය, ආයස්මාවෙනි! භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; කතමොනුබො, කවරක් නම්; සක්කායො, සක්කායයයි; වුත්තො, වදරණලදද;

ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්විසාඛයෙනි! පොනොභවිකා, පුනර්භවය ඇතිකරන්නාවූ; නන්දිරාගසහගතා, නන්දිරාගයහා එක්වපැවැත් නාවූ; තත්‍රතත්‍ර, ඒ ඒ රූපාදිඅරමුණෙහි; අභිනන්දිනී, සතුටු වන්නාවූ; යාඅයංතණ්හා, යම්මේතෘෂ්ණාවක්වේද; සෙය්‍යථිදං, එනම්; කාමතණ්හා,කාමවස්තුන්විෂයකොටපැවැති තෘෂ්ණාවය; භවතණ්හා, ශාශ්වතදෘෂ්ටිසහගතභවතෘෂ්ණාවය; විභවතණ්හා, උච්ඡෙදදෘෂ්ටිසහගතභවතෘෂ්ණාවය; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි! විසා ඛයෙනි!; අයංබො, මේවනාහි; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; සක්කායසමුදයො, සක්කායසංඛ්‍යාතපවවිධඋපාදානස්ක න්ධයන්ගේහටගැන්මයයි, වුත්තො, වදරණලදි;

අයේ‍ය, ආයස්මාවෙනි! සක්කායනිරොධො සක්කායනිරොධො ඉති, සක්කායනිරොධය සක්කායනිරොධයයි; වුච්චති, කියනු ලැබේ; අයේ‍ය, ආයස්මාවෙනි! භගවතා, භාග්‍යවත්හුවිසින්; වුත්තො, වදරණලද; සක්කායනිරොධො, සක්කායනිරොධය;

යො ඛො ආවුසො විසාඛ තස්සා යෙව තණ්හාය අසෙසවිරාග නිරොධො චාගො පටිනිස්සග්ගො මුත්ති අනාලයො අයං ඛො ආවුසො විසාඛ සක්කාය නිරොධො වුත්තො භගවතාති,

සක්කාය නිරොධ ගාමිනී පටිපදා සක්කාය නිරොධ ගාමිනී පටිපදාති අය්‍යෙ වුච්චති කතමානුඛො අය්‍යෙ සක්කාය නිරොධ ගාමිනී පටිපදා වුත්තා භගවතාති අයමෙව ඛො ආවුසො විසාඛ අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සක්කාය නිරොධගාමිනී පටිපදා වුත්තා භගවතා සෙය්‍යථිදං සම්මාදිට්ඨි සම්මා සඞ්කප්පො සම්මාවාචා සම්මා කම්මන්තො සම්මා ආජීවො සම්මාවායාමෝ

කතමොනුඛො, කවරේද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්විසාඛයෙනි! තස්සාඑවතණ්හාය, ඒ පළමුදැක්වූතෘෂ්ණාහුගේම; යොඛොඅසෙ සවිරාගනිරොධො, නිරවශෙසවශයෙන්නොඇල්මයයිකියනලද යම්නිරුඩියක්වේද; චාගො, පරිත්‍යාගයක්වේද; පටිනිස්සග්ගො, දුරලීමක්වේද; මුත්ති, මිදීමක්වේද; අනාලයො, නොඇල්මක් වේද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්විසාඛයෙනි! අයංඛො, මෙය වනාහි; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; සක්කායනිරොධා, සක්කායරොධයයි; වුත්තොඉති, වදරණලද්දේයි; තෘෂ්ණා නිරොධය සක්කායනිරොධයයිසේයි;

අය්‍යෙ, ආයුෂ්මාවෙනි; සක්කාය නිරොධගාමිනී පටිපදාසක්කාය නිරොධගාමිනී පටිපදාඉති, සක්කායනිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදාව සක්කාය නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදාවයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; කතමානුඛො, කවරක්; සක්කායනිරොධගාමිනී පටිපදා, සක්කාය නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදාවයයි; වුත්තා, වදරණලදද; ආවුසොවිසාඛ; ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; අයංඑව අරියො අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගො, මේආර්‍ය අෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයම; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේවිසින්; සක්කායනිරොධගාමිනීපටිපදා, සක්කායනිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදාවයයි; වුත්තොඉති, වදරණලදි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිඨි, සම්‍යක්දෘෂ්ටිය; සම්මාසඞ්කප්පො, සම්‍යක්සඞ්කල්පනාව; සම්මා වාචා, සම්‍යක්වචනය; සම්මාකම්මන්තො, සම්‍යක් කර්ම්මාන්තය; සම්මාආජීවො, සම්‍යක්ආජීවය; සම්මාවායාමෝ, සම්‍යක් ව්‍යායාමය; සම්මාසති, සම්‍යක්සංඥාව; සම්මා සමාධි, ඉති සම්‍යක් සමාධිය, යන්නමොහුයි;

සම්මාසති සම්මා සමාධිති තඤ්ඤේව නුඛො අඤ්ඤෙ උපාදානං තෙව පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා උදාහු අඤ්ඤත්‍ර පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධෙහි උපාදානන්ති නඛො ආවුසො විසාඛ තඤ්ඤේව උපාදානං තෙව පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා නපිඅඤ්ඤත්‍ර පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධෙහි උපාදානං යොඛො ආවුසො විසාඛ පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධෙසු ඡන්දරාගො තං තත්‍ථ උපාදානන්ති

කථා පනෙය්‍ය සක්කායදිට්ඨි හොතීති, ඉධාවුසො විසාඛ අස්සුතවා පුථුජ්ජනො අරියානං අදස්සාවී අරියධම්මස්ස අකො

අය්‍යෙ, ආර්‍ය්‍යාවෙනි; තං එවනුඛො උපාදානං, උපාදානයත් එයමද; පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා, පඤ්ච උපාදානස්කන්ධයෝ; තෙඵව, ඔහුමද; උදාහු, නොහොත්, පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධෙහි, පඤ්ච උපාදානස්කන්ධයන්ගෙරෙන්; අඤ්ඤත්‍ර, අනිකක්; උපාදානංඉති, උපාදානය දැයි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා පඤ්චුපාදානස්කන්ධයෝ; තෙඵව, ඔහුමැයි; උපාදානං, උපාදානයත්; තංඑව, ඒපොරාණුපාදානස්කන්ධයයි; නඛො, නොදතයුතුමැයි පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධෙහි අඤ්ඤත්‍ර, පඤ්චුපාදානස්කන්ධයන් හැර අනිකක්; නපිඋපාදානං; උපාදානයත්නොවෙයි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධෙසු, පංචවිධ උපාදානස්කන්ධයන් විෂයෙහි; යොඛො ඡන්දරාගො, යම් ඡන්දරාගයක් වේනම්; තං, එය; තත්‍ථ, එහි; උපාදානං ඉති, උපාදානයයි;

පඤ්චවිධ උපාදානස්කන්ධයම උපාදානයවේද නැනහොත් අනිකක් උපාදානයවේදැයි ප්‍රශ්නකරණලදි, පංචවිධ උපාදානස්කන්ධයම උපාදානනොවෙයි; මෙහිඋපාදානයයි පණවනලද ඡන්දරාගයත් සංස්කාරස්කන්ධයෙහිම කොටස්ක්බැවින් අනිකකුත් උපාදාන නොවේයයි විසඳනලදි;

මින් විසාඛ උපාසකතෙම ක්ෂිණශ්‍රවයොග්‍යවූ මේ ප්‍රශ්න ව්‍යාරණයෙන් ධම්මදින්නා භික්ෂුණීන් වහන්සේ මහරහත් කෙණෙකැයි නිෂ්කාවට පැමිණ මතුමෙසේ ඇසීය,

අය්‍යෙ ආර්‍ය්‍යාවෙනි! කථංපන, කෙසේනම්; සක්කායදිට්ඨි, සත්කායදෘෂ්ටිය; හොතිඉති, වේදැයි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; ඉධ, මේලොකයෙහි; අරියානං, බුඩාදීආර්‍යන්; අදස්සාවී, නොදුටුවාවූ; අරියධම්මස්ස, ආර්‍යධර්මයෙහි; අකෙ

විදේ, අරියධම්මෙ අවිනීතො සපුරිසානං අදස්සාවී සපුරිස ධම්මස්ස අකොවිදෝ සපුරිස ධම්මෙ අවිනීතො රූපං අත්තතො සමනුපස්සති වෙදනා වන්තංවා අත්තානං අත්තනිවා වෙදනං වෙදනායවා අත්තානං සඤ්ඤං අත්තතො සමනුපස්සති සඤ්ඤවන්තංවා අත්තානං අත්තනි වා සඤ්ඤං සඤ්ඤග්වා අත්තානං සංඛාරෙ අත්තතො සමනුපස්සති සංඛාරවන්තං වා අත්තානං අත්තනිවාසංඛාරෙ සංඛාරෙසුවා අත්තානං විඤ්ඤාණං අත්තතො සමනුපස්සති විඤ්ඤාණවන්තං වා අත්තානං අත්තනි වා විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණසම්වා අත්තානං, එවං ඛො ආවුසො විසාඛ සක්කාය දිට්ඨි මහාතිති,

---

විදේ, අදක්ෂවූ; අරියධම්මෙ, ආර්‍යධර්ම්මයෙහි; අවිනීතො, නොහික්මුනාවූ; සපුරිසානං, බුඩාදීසත්පුරුෂයන්; අදස්සාවී, නුදුටුවාවූ; සපුරිසධම්මස්ස, සත්පුරුෂධර්ම්මයෙහි; අකොවිදෝ අදක්ෂවූ;සපුරිසධම්මෙ,සත්පුරුෂධර්ම්මයෙහි;අවිනීතො:නොහික්මුනාවූ;අසසුතවා,අශ්‍රැතවත්පෘථක්ජනතෙම; රූපං,ශුඩරූපයම; අත්තතො, ආත්මවශයෙන්; පස්සති, දකියි; අත්තානං, ආත්මය, රූපවන්තංවා, රූපවත්කියාහෝ; සමනුපස්සති, දකියි; අත්තනි, ආත්මය විෂයකොට; රූපං, රූපයඇතැයිදකියි; රූපස්මිං, රූපයෙහි; අත්තානංවා, ආත්මයපිහිටියේයයිද දකියි; වෙදනං, වෙදනාව, අත්තතො, ආත්මවශයෙන්; සමනුපස්සති, දකියි; අත්තානං, ආත්මය; වෙදනාවන්තංවා, වෙදනාවයකියාහෝ; දකියි; අත්තනි, ආත්මයෙහි; වෙදනංවා, වෙදනාව පිහිටියේයයිදකියි; වේදනාය, වෙදනාවෙහි; අත්තානංවා, ආත්මයපිහිටියේයයි දකියි; සඤ්ඤං, සඤ්ව, අත්තතො, ආත්ම වශයෙන්; සමනුපස්සති, දකියි; අත්තානං, ආත්මය; සඤ්ඤවන්තංවා සංඥාඇත්තෙක්කොටහෝ දකියි; අත්තනි, ආත්මයකෙරෙහි; සඤ්ඤංවා, සංඥව පිහිටියේයයි කියාහෝ දකියි; සඤ්ඤයවා, සංඥවෙහි; අත්තානංවා, ආත්මයපිහිටියේයයි දකියි; සඛ්ඛාරෙ සංඝකාරයන්; අත්තතො, ආත්මවශයෙන්; සමනුපස්සති, දකියි; අත්තානං, ආත්මය; සඛ්ඛාරවන්තංවා, සංඝකාරවත්ව කියාහෝ දකියි; අත්තනි, ආත්මයකෙරෙහි; සඛ්ඛාරෙවා, සංඝකාරයන් ඇතැයිකියාහෝදකියි; සඛ්ඛාරෙසු, සංඝකාරයන්කෙරෙහි; අත්තානංවා, ආත්මයහෝඇතැයි දකියි; විඤ්ඤාණං, විඥානය; අත්තතො, ආත්මවශයෙන් සමනුපස්සති, දකියි; අත්තානං, ආත්මය;විඤ්ඤාණවන්තංවා,විඥානවත්යකියාහෝදකියි; අත්තනි, ආත්මයෙහි; විඤ්ඤාණංවා, විඥානයපිහිටියේයයිදකියි; විඤ්ඤාණසම්ං, විඥානයෙහි; අත්තානංවා, ආත්මය පිහිටියේයයි දකියි, විසාඛ, විසාඛය; එවංඛො, මෙසේවනාහි සක්කායදිට්ඨි; සක්කායදිට්ඨිය; හොති, වෙයි;

කථංපනයේ‍යසක්කායදිට්ඨි න හොතීති. ඉධාවුසො විසාඛ සුතවා අරියසාවකො !අරියානං අදස්සාවී අරියධම්මස්ස කොවිදෙ අරියධම්මෙ සුවිනීතො සප්පුරිසානං දස්සාවී සප්පුරිසධම්මස්ස කොවිදෙ සප්පුරිසධම්මෙ සුවිනීතො න රූපං අත්තතො සමනුපස්සති න රූපවන්තං අත්තානංන අත්තනිරූපංන රූපස්මිං අත්තානං න වෙදනං අත්තතොසමනුපස්සති නවෙදනාවන්තං අත්තානං න අත්තනිවාවෙදනං නවෙදනායවාඅත්තානං නසඤ්ඤං අත්තතො සමනුපස්සති. නසඤ්ඤවන්තංවා අත්තානං නඅත්තනිවා සඤ්ඤං

සක්කායදෘෂ්ටිවිභාගය මූලපරියායසූත්‍රාර්ථවර්ණනාවෙහිදැක්වීමු ප්‍රස්තාවශයෙන් මෙහිදු සංක්ෂෙපවශයෙන්දක්වමු. රූපංඅත්තතො සමනුපස්සති, යනමෙහි ඇතැම්කෙණෙක් යම්ක්රූපයකම්එයම ආත්මයයි, යම්ක්ආත්මයකම් එයමරූපයයි ඇවිලෙන පහන් සිලුවෙහි ගිනිදළුවත් වර්ණශත්දෙක එක්ක්මය එමෙන් මේ රූපාත්ම්දෙක එකොකාසිසලකයි. රූපවන්තංවාඅත්තානං, යන තන්හි අරූපය ආත්මයයිගෙණ ඕයාවත්වඃක්ෂයමෙන් ආත්මය රූපවත්යයි සලකයි, අත්තනිවාරූපං, යනතන්හි අරූපයම ආත්මයයිගෙණ මලෙහිසුවඳමෙන් ආත්මයෙහිරූපය ඇතැයි දකියි. රූපස්මිංවා අත්තානංයනමෙහි අරූපයම ආත්මයයි ගෙණ කරඬුවෙහිමැණිකමෙන් ආත්මය රූපයෙහිවිජ්ජමානයේ යයිදකියි, වෙදනාදීන්හිද මෙසේමැයි, රූපංඅත්තතො, යන තන්හි ශුද්ධරූපයම ආත්මයයිකියනලදි, රූපවන්තංවා, අත්තනිවාරූපං, රූපස්මිංවාඅත්තානං, වෙදනං අත්තතොසමනුපස්සති, සඤ්ඤං, සඞ්ඛාරේ, විඤ්ඤාණං අත්තතොසමනුපස්සති, යන මෙසත්තැනම අරූපය ආත්මයයි කියනලදි, වෙදනාවන්තං වා අත්තානංඅත්තනිවාවෙදනං වෙදනායවා අත්තානං,යයිමෙසේ සතරසක්ඛන්ධයන්හිතුණතුණවශයෙන් දෙලොස්තැනකරූපාරූප මිශ්‍රකආත්මය කියනලදි, එහිරූපං අත්තතො, වෙදනං, සඤ්ඤං, සඞ්ඛාරෙ, විඤ්ඤාණං, අත්තතො යන, පවසථානයෙහි; උපෙක්දෘෂ්ටිය කියනලදි, සෙසුතන්හි ශාශ්වතදෘෂ්ටියයි. මෙසේ විසි ආකාරවූසක්කායදෘෂ්ටිය මාඟීහාවරණවෙයි,සවඟීවරණතොවෙයි, ප්‍රථම්මාඟීවඛ්‍යයයි දතයුතුයි;

අය්‍යෙ, ආය්‍යාවෙනි! කථංපන, කෙසේනම්; සක්කායදිට්ඨි, සක්කායදෘෂ්ටිය; නමහාති, නොවේද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; අරියානං, බුඛාදිආය්‍යයන්; දස්සාවී, නුවණැසින්; දිට්ඨවාවූ; අරියධම්මස්ස, ආය්‍යධර්මයෙහි; කොවිදෙ, දක්ෂවූ;

න සඤ්ඤාය අත්තානං න සඞ්ඛාරෙ අත්තතෝ සමනුපස්සති න සඞ්ඛාරවන්තං අත්තානං නඅත්තනි සංඛාරෙ න සඞ්ඛාරෙසු අත්තානං න විඤ්ඤාණං අත්තතෝ සමනුපස්සති න විඤ්ඤාණවන්තං අත්තානං න අත්තනි විඤ්ඤාණං න විඤ්ඤාණසමිං අත්තානං එවං ඛො ආවුසො විසාඛ සක්කායදිට්ඨි න හොතීති.

කතමඤ්ච පනය්‍යෙ අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගොති. අයමෙව ඛො ආවුසො විසාඛ අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සෙය්‍යථිදං සම්මාදිට්ඨි සම්මාසඞ්කප්පො සම්මාවාචා සම්මා කම්මන්තො සම්මා ආජීවො සම්මාවායාමො සම්මාසති සම්මාසමාධීති අරියො පනය්‍යෙ අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සඞ්ඛතො උදාහු අසඞ්ඛතොති අරියො ඛො ආවුසො විසාඛ අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සඞ්ඛතොති, අරියෙන නුඛො අය්‍යෙ අට්ඨඞ්ගිකෙන මග්ගෙන තයො ඛන්ධා

අරියධම්මෙ, ආය්‍යධම්මයෙහි; සුවිනීතො, මනාවහික්මුණාවූ; සප්පුරිසානං, බුඩාදීඝස්ත්පුරුෂයන්; දස්සාවී, දුටුවාවූ; සප්පුරිසධම්මස්ස, සත්පුරුෂධම්මයෙහි; කොවිදෙ, දක්ෂවූ; සප්පුරිසධම්මෙ, සත්පුරුෂධම්මයෙහි, සුවිනීතො, හික්මුනාවූ; සුතවා අරියසාවකො, ශ්‍රැතවත්ආය්‍යශ්‍රාවකතෙම; රූපං, රූපය; අත්තතො, ආත්මවශයෙන්; නසමනුපස්සති, නොදකියි;—ප—

අය්‍යෙ, ආය්‍යාවෙනි; අරියො අට්ඨඞ්ගිකොමග්ගො, ආය්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයයි; කතමොපන, කවරේද; ආවුසො විසාඛ, ඇවැත්නි! විසාඛයෙනි; අයංඑවඅරියොඅට්ඨඞ්ගිකොමග්ගො, මේ ආය්‍යඅෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයයි; සෙය්‍යථිදං, එනම්; සම්මාදිට්ඨි—ප—සමාධිති, අය්‍යෙ, ආය්‍යාවෙනි; අරියො අට්ඨංගිකොමග්ගො, ආය්‍යාෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයතෙම; සඞ්ඛතො, යම්කිසිසංස්කරණ ලද්දක්ද; උදාහු නොඉවත්; අසඞ්ඛතො, එසේ පිළිකරණ ලද්දක්නොවේද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; අරියොඅට්ඨඞ්ගිකොමග්ගො, ආය්‍යාෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයතෙම; සඞ්ඛතොඉති, සංඛතයයි;

අය්‍යෙ, ආය්‍යාවෙනි; අරියෙන අට්ඨඞ්ගිකෙනමග්ගෙන, ආය්‍යාෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයෙන්; තයොඛන්ධා, සකඞ්ඛතුන; සඞ්ඝහිතා සඞ්ඝහකරණලද්දාහුද; උදාහු, නොඉවත්: නිඝ්ඛෙඩෙහි, සකඞ්ඛතුණින්; අරියොඅට්ඨඞ්ගිකොමග්ගො, ආය්‍යාෂ්ටාඞ්ගිකමාර්ගයතෙම; සඞ්ඝහිතො, සඞ්ඝහකරණලද්දේද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත් විසාඛයෙනි; අරියෙන අට්ඨඞ්ගිකෙන මග්ගෙන, ආය්‍යාෂ්ටාඞ්ගික

සඞ්ගහීතා, උදාහු තීහි ඛන්ධේහි අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ සඞ්ගහීතෝති; න ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ අරියෙන අට්ඨඞ්ගිකෙන මග්ගෙන තයෝ ඛන්ධා සඞ්ගහීතා, තීහි ච ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ ඛන්ධේහි අරියෝ අට්ඨඞ්ගිකෝ මග්ගෝ සඞ්ගහීතෝ, යාවා වුසෝ විසාඛ සම්මා වාචා යෝ ච සමුට්ඨා කම්මන්තා යෝච සම්මා ආජීවෝ, ඉමේ ධම්මා සීලක්ඛන්ධේ සඞ්ගහීතා යෝච සම්මා වායාමෝ යාව සම්මාසති යෝව සම්මා සමාධි ඉමේ ධම්මා සමාධික්ඛන්ධේ සඞ්ගහීතා යාව සම්මා දිට්ඨි යෝව සම්මා සඞ්කප්පෝ,

ඉමේධම්මා පඤ්ඤා ක්ඛන්ධේ සඞ්ගහීතාති,

මාගීයෙන්; තයොඛන්ධා, සඤ්ඣතුණ; න්ඛොසඞ්ගහීතා, නොම සඞ්ග්‍රහකරණලදහ; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නිවිසාඛයෙනි; තීහිඛන්ධෙහි, සඤ්ඣතුණින්; අරියෝ අෂ්ඨඞ්ගිකොමඟෝ, අයත්‍රී ෂ්ටාංගිකමාගීය; සඞ්ගහීතෝ, සංග්‍රහකරණලදි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නිවිසාඛයෙනි; යාවසම්මාවාචා, යම්සම්‍යක්වචනයක් වේද; යොචසම්මාකම්මන්තෝ, යම්සම්‍යක්කර්මාන්තයක්වේද; යොචසම්මාආජීවෝ, යම්සම්‍යගාජීවයක්වේද; ඉමෙධම්මා, මේ ධර්මයෝ; සීලක්ඛන්ධෙ, ශීලරාශියෙන්; සඞ්ගහීතා, ඇතුළත් වූහ; යොචසම්මාවායාමෝ, යම්සම්‍යක්ව්‍යායාමයක්වේද; යාව සම්මාසති, යම්සම්‍යක්සංස්තියක්වේද; යොචසම්මාසමාධි, යථ් සම්‍යක්සමාධියක්වේද; ඉමෙධම්මා, මේධර්මයෝ; සමාධික්ඛන්ධෙ, සමාධිසමූහයෙන්; සඞ්ගහීතා, ඇතුළත්කරණලදහ; යාව සම්මාදිට්ඨි, යම්යම්‍යක්දෘෂ්ටියක්වේද; යොචසම්මාසඞ්කප්පෝ, යම්සම්‍යක්සංකල්පනාවක්වේද;

ඉමෙධම්මා, මේධර්මයෝ; පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙ, ප්‍රඥරාශියෙන්; සඞ්ගහීතා, සඞ්ග්‍රහකරණ ලදහ;

ආයත්‍රීඅෂ්ටාඞ්ගික මාගීය සප්‍රදෙශය සඤ්ඣත්‍රය නිප්‍රදෙශය නිප්‍රදෙශ රාජ්‍යයෙන් සප්‍රදෙශ නගරයඇතුළත් කරන්නාක් මෙන් සඤ්ඣත්‍රයෙන් මාගීයය සඞ්ගෘහීතය එහිසම්‍යක් වචනාදිය ශීලයමඅඟයින් ශීලසඤ්ඣයෙහි ඇතුළත්විය. සම්මාවායාමාදීන් අතුරෙහි සමාධියවනාහි සවශක්තියෙන්ම අරමුණෙහි පිහිටා සිටින්ට අයමවීවෙයි. වියත්‍රීයෙන් උපස්ථම්භනයද සමාධියෙන් අරමුණෙහි නොඉල්පී ගැඹුරවිමසීමදයනලද උපකාර ඇතිව අරමුණෙහි පිහිටාසිටින්ට හැකිය, යමෙක් උස්රැකෙක

කතමෝ පනය්‍ය සමාධි. කත්‍රාමේ සමාධි නිමිත්තා කතමේ සමාධි නිමිත්තා කතමෙසමාධි පරික්ඛාරාකතමා සමාධිභාවනාති යාඛෝ ආවුසෝ විසාඛචිත්තසස එකඟතා අයංසමාධිචිත්තාරෝ සතිපඨානා සමාධි නිමිත්තා, චත්තාරෝ සම්මප්පධානා සමාධි

සුපිපිමල්කැණක් තෙලාගැණීමට තමාමිවිහෙයින් නොහැකිව අනිකෙකුගේ පිටෙහිසිට වෙවුලනබියෙන් මල්තෙලිය නොහැකි හෙයින් අනිකෙකුගේ කරෙහිඑල්ල මල්කඩාගෙණ ප්‍රයෝජන විදිමින් සතුටුවෙයි, මෙහිලාමල් තෙලීමට සහායවූ තුන්දෙන මෙන් එක්වහටගත් සම්‍යක්ව්‍යායාමාදී ධර්මතුණ දතයුතුයි, මල් කැණ මෙන් අරමුණ දතයුතුයි. අතඔසවා මල්තෙලාගන්ට තෙ, හැකිබවමෙන් සවඉකතියෙන් සමාධියටම අරමුණෙහි පිහිටා සිටින්ට නොහැකිවීම දතයුතුයි. පිටදීතැමූනු යහලුමෙන් සම්‍යක්ව්‍යායාමයවෙයි;සම්‍යක්සතිය දසරුවදීසිටිය යහලුවාමෙනි මෙලෙස එකෙකුගේ පිටෙහි සිට එකෙකුගේ අංසකූටය එල්බඅතිකා කැමතිසේ මල්තෙලීමමෙන් වියහීයෙන් උපසහමහ නයලැබ සිහියෙන් අරමුණෙහි ඇතිතතුදැන අරමුණෙහි සමාධියෙන් පිහිටීම අවබොධකටයුතුයි සමාධියපමණක් මෙහි ජාතිවශයෙන් සඞ්ග්‍රහකරණලදි. වායාමසතීහු ක්‍රියාවශයෙන් සඞ්ග්‍රහකරණලදි. සම්‍යක්දෘෂ්ටි සම්‍යඇක්සංකල්පයන්හි ප්‍රඥා වනාහී සවඉකතියෙන් අනිත්‍යාදී වශයෙන් අරමුණුවිනිශ්චය කරන්ට සමර්ථවෙයි. චිතකියෙන් තට්ටුකොවකොට දෙන කල්හි හැකිවෙයි යම්සේ සවණිණකාරයක් රන්කැබැල්ලක් ඇඹින්මපෙරලා බලනුනොහැකිව අඟිලිපුරුකින් පෙරලාබලාද එමෙන්ම විතර්කයෙන් ආඝකාථනයකරණ කල්හිම අරමුණ නිශ්චිතවෙයි, එහෙයින්මෙහිදු සම්‍යක්දෘෂ්ටිය පමණක් ජාති වශයෙන් සංග්‍රහ කරණලදි. සම්‍යක්සඞ්කල්පය ක්‍රියාවශයෙන් සංග්‍රහ කරණලදි.

අය්‍ය, ආය්‍යාවෙනි; සමාධි,සමාධිය,කතමොපන, කවරේද; සමාධි නිමිත්තා, සමාධිනිමිති; කතමෙ, කවරහුද; සමාධි පරිකඛාරා, සමාධිපරිවාරයෝ; කතමෙ, කවරහුද; සමාධිභාවනා සමාධිභාවනාව; කතමා, කවරීද? ආවුසෝ විසාඛ, ඇවැත් විසාඛයෙනි; චිත්තසස, චිත්තයාගේ; යාඛෝ එකඟතා, යම් එකඟබවක්වේද;අයං, මෝතොම; සමාධි, සමාධියනම්; චත්තාරෝ සතිපඨානා, සතරසීවටන්හු; සමාධිනිමිත්තා, සමාධිනිමිත්තා යෝය; මාගිහඤඤණයෙහි චතුඝකෘත්‍ය සාධකවශයෙන් උපන්

පරිකඛාරා, යා තෙසං යෙව ධම්මානං ආසෙවනා භාවනා බහුලීකම්මං, අයංතත්‍ථ සමාධිභාවනාති,

කතිපනෙය්‍ය සඞඛාරාති තයෝ මෙ ආවුසෝ විසඛ සංඛාරා, කායසංඛාරෝ වචීසංඛාරෝ චිත්තසංඛාරෝති, කත මොපනය්‍ය කාය සංඛාරෝ කතමෝ වචී සඞඛාරෝ, කත මෝ චිත්තසංඛාරෝති?

අස්සාස පස්සා සාඛෝ ආවුසෝ විසඛ කාය සංඛාරෝ විතකඛ විචාරා වචී සංඛාරෝ සඤඤාව වෙදනාව චිත්ත සංඛාරෝති,

කසමාපනය්‍ය අස්සාස පස්සාසා කායසංඛාරෝ තසමා විතකඛ විචාරා වචීසංඛාරෝ කසමාසඤඤාව වෙදන.ව චිත්ත සංඛාරෝති.

සතිය සමාධියට ප්‍රත්‍යවශයෙන් පවත්නාහෙයින් සමාධිනිමිති, නම්. චත්තාරෝ සම්මාපධානා, සතරසම්‍යක් ප්‍රධානයෝ; සමාධිපරිකඛාරා, සමාධිපරිවාරයෝයි. තෙසං එවධම්මානං, ඒධර්‍මයන්ගේම; ආසෙවනා, සේවනයකිරීම; භාවනා, වැඩීම; බහුලීකම්මං, බහුලකිරීම; යන, යා,යම්ක්ඇද්ද; අයං, මෝතොම තත්‍ථ, එහි; සමාධිභාවනාඉති, සමාධිභාවනාවයයි;

අය්‍යෙ, ආය්‍යාවෙනි! සංඛාරා, සංස්කාරයෝ; කතිපන, කිදෙනෙක්ද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නිවිසාඛයෙනි, ඉමෙතයෝ සංඛාරා, මේසංස්කාරයෝ තුන්දෙනෙකි; කායසඞඛාරෝ: කාය සංස්කාරය; වචීසංඛාරෝ, වාක්සංස්කාරය; චිත්තසංඛාරෝ, චිත්තසංස්කාරයයි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නිවිසාඛයෙනි; අස්සා පස්සාසාඛෝ, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයෝවනාහි; කායසංඛාරෝ, කාය සංස්කාරයයි; විතකඛවිචාරා, විතර්කවිචාරයෝ; වචීසඞඛාරෝ වාක්සස්කාරයයි; සඤඤාවචවෙදනාව, සංඥාවත්වෙදනාවත්; චිත්ත සංඛාරෝ, චිත්තසංස්කාරයයි; අය්‍යෙ, ආය්‍යාවෙනි; අස්සාස පස්සාසා, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයෝ; කසමා, කවරාහේතුකින්; කාය සඞඛාරෝ, කායසංස්කාර නම්වේද; විතකඛවිචාර, විතර්ක විචාරෝ, විතර්කවිචාරය; කසමා, කුමක්හෙයින්; වචීඞඛාරෝ, වාක්සංස්කාරනම්වේද; කසමා, කවරහෙයකින්; සඤඤාවවෙද නාව, සංඥාවෙදනාදෙක; චිත්තසඞඛාරෝ, චිත්තසංස්කාර නම්වේද;

අස්සාස පස්සාසා ඛො ආවුසො විසාඛ කායිකා එතෙ ධම්මා කායපටිබද්ධා තස්මා අස්සාස පස්සාසා කාය සංඛාරො, පුබ්බව ඛො ආවුසො විසාඛ චිතක්කවිචාරා වචීසංඛාරො පඨමං වාචං භින්දති තස්මා චිතක්ක විචාරා වචීසංඛාරො සඤ්ඤාව වෙදනාව චෙතසිකා එතෙධම්මා චිත්තපටිබද්ධා තස්මා සඤ්ඤාව වෙදනාව චිත්ත සංඛාරොති.

කථංපන යෙය සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධසමාපත්තී හොතිති, න ඛො ආවුසො විසාඛ සඤ්ඤා වෙදයිත නිරොධං සමා පජ්ජනස්ස භික්ඛුනො එවං හොති, අහං සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං සමාපජ්ජිස්සාමීති වා, අහං සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං

ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; අස්සාසපස්සාසාඛො, අශ්වාස ප්‍රශ්වාසයෝවනාහි; කායිකා, කයෙහි හටගත්තාහුය; එතෙධම්මා, මේධර්ම්මයෝවනාහි; කායපටිබද්ධා කයපිළිබඳය හෙවත් කයඇතිකල්හි මිස නැතිකල්ව ඇතිනො වන්නාහ; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නිවිසාඛයෙනි; පුබ්බඒව, පළමුකොටම චිතක්කවිචාරා, අරමුණටසිතතබා; විචාරෙවා, අරමුණපිරිමැද; පඨමං, පසුව; වාචංභින්දති, වාක්හෙදකෙරෙයි; තස්මා, එහෙයින් චිතක්කවිචාරා, චිතක්විවිචාරයෝ; වචීසඞ්ඛාරො; වාක්සංඝකා රයයි; සඤ්ඤාවෙවදනාව, සංඥාවත්වෙදනාවත්; චෙතසිකා සිතෙහිහටගන්නාහුය; එතෙධම්මා, මේධර්ම්මයෝ. චිත්තපටිබද්ධා, සිතපිළිබඳය; සිතඇතිකල්හිමහටගත්තාහුය; තස්මා, එහෙයින්; සඤ්ඤාවවෙදනාව, සංඥාවත්වෙදනාවත්; චිත්තසංඛාරො චිත්තසංඝකාරයයි;

කායසංඛාරයෙහි පැවැති අවවැදෑරුම් කාමාවචරකුසල් සිත් අවදැ(අකුසල්සිත් දෙළසද ආශ්වාසප්‍රශ්වාස සිත්සමඟ කාය සංඝකාරතම්, වාග්වාරයෙහිද පළමුකිවිසිසිත්ද චිතක්විවාර යෝද වාග්සංස්කාරයෝයි මනොචාරයෙහි පැවැතිකුසලා කුසල එකුන්තිස චෙතනාද සංඥාවෙදනාද චිත්තසංස්කාර නම් මෙසේ මොහු අන්‍යොන්‍යසම්මිශ්‍රයයි දතයුතුයි;

අය්‍ය, ආයුෂ්මාව; කථංපන, කෙසේවනාහි; සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධසමාපත්ති, සංඥාවෙදනාවන් නිරුඬවීම්ඇති; සමාපත්ති, සමාපත්තියැ, හොති, වේද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං, නිරොධ සමාපත්තියට; සමාපජ්ජ නතස්ස, පැමිණෙන්නාවූ; භික්ඛුනො, භික්ෂුහට; අහං, මම;

සමාපජ්ජාමීතිවා අහං සඤ්ඤාවෙදයිතනිරෝධං සමාපජ්ජිස්සා
මීතිවා අථඛෝඅස්ස පුබ්බේව තථා චිත්තං භාවිතං හොතී යත්තං
තථත්තායඅ උපනෙතීති,

සඤ්ඤා වෙදයිත නිරෝධං සමාපජ්ජන්නස්ස පනෙය්‍ය
භික්ඛුනෝ කතමේ ධම්මා පඨමං නිරුජ්ඣන්ති යදිවා කායසංඛාරෝ
යදිවා වචීසංඛාරෝ යදිවා චිත්ත සංඛාරෝති,
සඤ්ඤා වෙදයිත නිරෝධං සමාපජ්ජන්නස්ස ඛෝ ආවුසෝ
විසාඛ භික්ඛුනෝ පඨමං නිරුජ්ඣති වචීසංඛාරෝ තතෝ
කායඅ සංඛාරෝ තතෝ චිත්ත සංඛාරෝති,

කථංපන ය්‍යෙ සඤ්ඤා වෙදයිත නිරෝධ සමාපත්තියා
වුට්ඨානං හොතීති, න ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ සඤ්ඤා වෙදයිත
නිරෝධ සමාපත්තියා වුට්ඨහන්තස්ස භික්ඛුනෝ එවං හොති.

සඤ්ඤාවෙදයිතනිරෝධං, නිරෝධසමාපත්තියට; සමාපජ්ජිස්සං
ඉතිවා, පැමිණෙන්නෙමියි කියාහෝ; අහං, මම; සඤ්ඤා
වෙදයිතනිරෝධං, සංඥාවෙදයිත නිරෝධයට; සමාපජ්ජාමි
ඉතිවා, සමවදිමි කියාහෝ; අහං, මම; සඤ්ඤාවෙදයිතනිරෝධං,
නිරෝධසමාපත්තියට; සමාපත්තෙනාඉතිවා, සමවැදුනෙමි කියා
හෝ; එවං, මෙබඳුසිතක්; නඛෝහොති, නොමවෙයි; අථඛෝ,
ඉලිදු; ඨං, යම්සිතක්; තථත්තායඅ, ඒඅවිත්තාකභාවය පිණිස;
උපනෙති, පමුණුවාද; තං, ඒසිත; පුබ්බේඑව, නිරෝධසමාප
ත්තියට පුරුදුයෙහිම; තථා, එසේ; භාවිතංහොති, වඩනලද්දේ
වෙයි; සමවදින්නෙම්, සමවදිමි යන අනාගත වර්තමානක්‍රියා
පදදෙකින් නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා යන්න සමාපත්තිකාලය
කියනලදි, සමවැදුනෙමියන අතීත ක්‍රියාපදයෙන් සමාපත්ති
අබ්‍යවහිතරයෙහි චිත්ත නිරෝධය කියනලදි එසේම පළමු
දෙපදයෙන් සචිත්තක කාලයද දෙවනපදයෙන් අචිත්තක
කාලයද කථිතයි සිතවඩනලද්දේය යනුනම් අඩාන පර්යේෂ
පුරුෂකෘත්‍ය සමයෙහි මෙතෙක්කල් අචිත්තකව වසන්නෙමියි
අඩාන පරියේෂදක සිත වඩනලද්දේයනුයි.

අය්‍යෙ, ආයස්මාවු; සඤ්ඤාවෙදයිතනිරෝධං, නිරෝධසමා
පත්තියට; සමාපජ්ජන්නස්ස, පැමිණෙන්නාවූ; භික්ඛුනෝ, මහ
ණහට; කතමෙධම්මා, කවරධර්මයෝ; පඨමං, පළමුකොට;
නිරුජ්ඣන්ති, නිරුඬවෙත්ද; යදිකායසංඛාරෝවා, ඉදින්කාය
සංස්කාරයහෝ නිරුඬවේද; යදිවචීසංඛාරෝ, ඉදින් වාක්සං

අහං සඤ්ඤා වෙදයිත නිරොධ සමාපත්තියා වුට්ඨ හිස්සන්තී වා අහ සඤ්ඤා වෙදයිත නිරෝධසමාපත්තියා වුට්ඨහාමීතිවා,

අහං සඤ්ඤා වෙදයිත නිරොධ සමාපත්තියා වුට්ඨොතිවා අට්ඨවාස්ස පුබ්බ ව තථා චිත්තං භාවිතං හොති යන්තං තට්ඨානාය උපනෙතීති,

---

සකාරයෝ නිරුඩ්ඨවේද; යදිචිත්තසංඛාරොවා, ඉදින් චිත්තසං සකාරයහෝ නිරුඩ්ඨවේදූයි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛ යෙනි; සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං, නිරොධසමාපත්තියට; සමා පජ්ජන්තස්ස, පැමිණෙන්නාවූ; භික්ඛුවහට; පඨමං, පළමුව; වචීසංඛාරෝ, මාක්සංසකාරය; නිරුජ්ඣති, නිරුඩවෙයි; තතෝ, ඉන්පසුව, කායසංඛාරෝ, කායසංසකාරයද; තතෝ, ඉන්ඌසු; චිත්තසංසකාරයද නිරුඩවෙයි;

අය්‍යෙ, ආයස්මිව, කථංපන, කෙසේනම්, සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධ සමාපත්තියා, නිරොදසමවතින්; වුඨානංහොති, නැගීසිටීම වේද, ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්විසාඛයෙනි; සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධසමාපත්තියා, නිරොදසමවතින්; වුඨහන්තස්ස, නැගි සිටින්නාවූ; භික්ඛුනෝ, භික්ෂුහට; තඵවංහොති, මෙබඳුඅද හසක්තොවෙයි; අහං, ම්ම; සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධසමාපත්තියා, සංඤාවෙදයිතනිරොධසමාපත්තියෙන්; උඨහිස්සංඉතිවා, නැගි ටින්නෙමිසිකියාහෝ; අහං, ම්ම; සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධසමා පත්තියා, නිරොධසමාපත්තියෙන්; වුඨහාම්ඉතිවා, නැගිටිම් කියාහෝ; අහං, මම; සඤ්ඤාවෙදයිතනිරොධසමාපත්තියා, අචිත්තකඇපයෙන්; වුට්ඨොඉතිවා, නැගිටියෙම්කියාහෝ;සි, අට්ඨෙ, යලිදු; අස්ස, ඔහුවිසින්; යන්තං, යම්සිතක්; තට් තානාය, ඒ අචිත්තකභාවයපිණිස; උපනෙති, එලවාද; පුබ්බ එව, පළමුකොටම; තථා, එසේ; තංචිත්තං, ඒසිත; භාවිතං හොති, වඩනලද්දේවෙයි;

වුඨහිස්සං,, වුඨහාම්යන දෙපදයෙන් නිරොධාඛ්‍යනන්තර කාලය කියනලදි. වුට්ඨොං යනපදයෙන් ඵලසමාපත්ති කාලය කියනලදි පූර්වපදදෙකින් අචිත්තක කාලයද පසු පෙදෙන් සචිත්තක කාලයද කියනලදි.

සඤ්ඤා වේදයිත නිරෝධ සමාපත්තියා වුට්ඨහනස්ස පනයේ භික්ඛුනෝ කතමේ ධම්මා පඨමං උපජ්ජන්ති යදිවා කාය සංඛාරෝ යදිවා වචීසඞ්ඛාරෝ යදිවා චිත්තසඞ්ඛාරෝති. සඤ්ඤා වේදයිත නිරෝධ සමාපත්තියා වුට්ඨහනස්ස ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ භික්ඛුනෝ පඨමං උපජ්ජති චිත්තසඞ්ඛාරෝ තතෝ කාය සංඛාරෝ තතෝ වචීසඞ්ඛාරෝති සඤ්ඤා වේදයිත නිරෝධ සමාපත්තියා වුට්ඨිතං පනයේ භික්ඛුං තීණිපස්සා ඵුසන්තීති සඤ්ඤා වේදයිත නිරෝධසමාපත්තියා වුට්ඨිතං ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ භික්ඛුං තයෝ ඵස්සා ඵුසන්ති සුඤ්ඤතෝ ඵස්සෝ අනිමිත්තෝ ඵස්සෝ අපණිහිතෝ ඵස්සෝති,

සඤ්ඤා වේදයිත නිරෝධ සමාපත්තියා වුට්ඨි තස්ස පනයේ භික්ඛුනෝ කින්නින්නං චිත්තං හොති කිම්පොණං කිම්පබ්භාරන්ති සඤ්ඤා වේදයි ත නිරෝධ සමාපත්තියා වුට්ඨි තස්ස

සඤ්ඤා—ප—කතමේධම්මා, කවරධම්මයේ; පඨමං, පළමුකොට; උපජ්ජන්ති, උපදිත්ද; යදිවාකායසංඛාරෝ—ප—පඨමං, පළමු කොට; චිත්තසංඛාරෝ, චිත්තසංස්කාරය; උපජ්ජති, උපදියි; තතෝ, ඉන්පසු; කායසංඛාරෝ, කායසංස්කාරයඋපදියි; තතෝ, ඊටපසු; වචීසංඛාරෝ, වාක්සංස්කාරඋපදියි;

අය්‍ය, ආයුෂ්මාවෙනි; සඤ්ඤාවේදයිත නිරෝධ සමාපත්තියා, නිරෝධ සමාපත්තියෙන්; වුට්ඨිතං, නැගිසිටියාවූ; භික්ඛුං, මහණහු; කතිඵස්සා, ස්පර්ශයක්; ඵුසන්ති, ස්පර්ශයෙරෙත් දැයි;—ප—තයොඵස්සා, ස්පර්ශතුණක්; ඵුසන්ති, ස්පර්ශයෙරෙති; සුඤ්ඤතෝඵස්සෝ, සමාපත්ති සහජාතශූන්‍යතා ස්පර්ශය; අනිමිත්තෝඵස්සෝ, එසේමඅනිමිත්ති ස්පර්ශය; අපණිහිතෝ ඵස්සෝ, අප්‍රණිහිතස්පර්ශය යනතුනයි—

නිමිත්තරාගාදීන් ශූන්‍යයෙයින් ශූන්‍යතානම්. රාගාදි නිමිත්තයෙයින් අනිමිත්තනම්. රාගාවේෂමෝහ ප්‍රණිධි නැතියෙයින් අප්‍රණිහිතනම්. ආගමනීයවිදර්ශනා වශයෙන් අනිත්‍යදුඃඛ අනාත්මවශයෙන් වැඩීමෙන්ද අනිමිත්ත අපප නිහිත ශූන්‍යතානම්—

අය්‍ය, ආයුෂ්මාව; සඤ්ඤාවේදයිත නිරෝධසමාපත්තියා, සංඥා වේදයිතනිරෝධ සමාපත්තියෙන්; වුට්ඨිතස්ස, නැගිසිටියාවූ; භික්ඛුනෝ, භික්ෂුවගේ; චිත්තං, සිත; කින්නින්නංහොති; කුම

ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ භික්ඛුනෝ විවෙක නින්නං චිත්තං හොති විවෙකපොණං විවෙකපබ්භාරන්ති,

කතී පනයෙ වෙදනාති තිස්සො ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ වෙදනා සුඛා වෙදනා දුක්ඛා වෙදනා අදුක්ඛමසුඛා වෙදනාති. කතමා පනයෙ සුඛාවෙදනා කතමා දුක්ඛා වෙදනා කතමා අදුක්ඛම සුඛාවෙදනාති යං ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ කායිකංවා චෙතසිකං වා සුඛං සාතං වෙදයිතං අයං සුඛා වෙදනා යා ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ කායිකං වා චෙතසිකං වා දුක්ඛං අසාතං වෙදයිතං අයං දුක්ඛා වෙදනා යං ඛෝ ආවුසෝ විසාඛ කායිකං වා චෙතයිකං වා නෙවසාතං නාසතං වෙදයිතං අයං අදුක්ඛමසුඛා වෙදනාති.

කටනැමුනේද; කිංපොණං, කුම්කටප්‍රවඹකවීද; කිංපබ්භාරං, කුම්කටබරවීද; සඤ්ඤ—ප—චිත්තං, සිත; විවෙකනින්නං, නිර්‍ාණයටනැමුනේය; විවෙකපොණං, නිර්‍ාණයදිසාවට ඇදවපවතියි; විවෙකපබ්භාරං, නිර්‍ාණයටබරවපවතියි;

අයෙය්‍ය, ආශ්‍චර්‍යවූ; කතිපන, කීදෙනෙක්ද? සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාවය; දුක්ඛාවෙදනා, දුක්වෙදනාවය; උපෙක්ඛාවෙදනා, උපෙක්ෂාවෙදනාවයයි; තිස්සො ඛෝ වෙදනා, වේදනාත්‍රයකි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නිවිසාඛයෙනි; කායිකංවා, පවර්‍තනය යෙන්කයෙහිගටගත්තාවූද; චෙතසිකංවා, මනොවර්‍තනයෙන් චෙතසිකවූද; සුඛං, සැපවූ; සාතං, මධුරවූ; යංවෙදයිතං, යම්වෙදනාවක්වේද; අයං, මේ, සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාවයි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්විසාඛයෙනි; කායිකං, කයෙහිගටගත් තාවූද; වාචසිකං, වාග්වර්‍තනයෙහිගටගත්තාවූද; දුක්ඛං, දුක්වූ, අසාතං, නොමිහිරිවූ; යංවෙදයිතං, යම්වෙදනාවක්වේද; අයං, මේතොම; දුක්ඛාවෙදනා, දුක්ඛවෙදනාවයි; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්විසාඛයෙනි; කායිකංවා, කායිකවූද; වාචසිකංවා, වාචසිකවූද; නෙවසාතං, මිහිරිත්නොවූ; නඅසාතං, නොමිහිරිත් නොවූ; යංවෙදයිතං, යම්වෙදනාවක්වේද; අයං, මේතොම; අදුක්ඛමසුඛාවෙදනා, උපෙක්ෂාවෙදනාවයි;

සුඛාපනයෙය්‍ය වෙදනා කිං සුඛා කිං දුක්ඛා දුක්ඛා වෙදනා කිං දුක්ඛා කිං සුඛා අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා කිං සුඛා කිං දුක්ඛාති සුඛා ඛො ආවුසො විසාඛ වෙදනා ඨිතිසුඛා විපරිණාම දුක්ඛා දුක්ඛා වෙදනා ඨිති දුක්ඛා විපරිණාම සුඛා අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා ඤාණසුඛා අඤ්ඤාණදුක්ඛාති.

සුඛාය පනයෙය්‍ය වෙදනාය කිමනුසයො අනුසෙති දුක්ඛාය වෙදනාය කිමනුසයො අනුසෙති අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය කිමනුසයො අනුසෙතීති. සුඛාය ඛො ආවුසො විසාඛ වෙදනාය රාගානුසයො අනුසෙති දුක්ඛාය වෙදනාය පටිඝානුසයො අනුසෙති අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති. සබ්බාය ඛ්වෙ අය්‍ය සුඛාය වෙදනාය රාගානුසයො අනුසෙති සබ්බාය දුක්ඛාය වෙදනාය පටිඝානුසයො

අය්‍ය, ආයස්මාව; සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාතොම; කිං, කුමක්ද සුඛා, සැපද; කිං, කුමක්ද; දුක්ඛා, දුක්ද; දුක්ඛාවෙදනා, දුක්වෙදනාතොම; කිං, කුමක්ද; දුක්ඛා, දුක්ද; කිං කුමක්ද; සුඛා, සැපද;අදුක්ඛමසුඛාවෙදනා,උපෙක්ඛාවෙදනාතොම; කිං,කුමක්ද; සුඛා, සැපද; කිං, කුමක්ද; දුක්ඛා, දුක්ද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාතොම; ඨිති, අසතිභාවය; සුඛා, සැපය; විපරිනාමදුක්ඛා, නාසතිභාවයදුක්ය; දුක්ඛා, වෙදනා, දුක්වෙදනාව; ඨිති, පැවැත්ම; දුක්ඛා, දුක්ය; විපරිණාමසුඛා, පෙරළීමසැපයයි; අදුක්ඛමසුඛාවෙදනා, උපෙක්ෂාවෙදනාව, ඤාණසුඛා, දැනීමසැපය; අඤ්ඤාණදුක්ඛා ඉති, නොදනීමදුකයයි;

අය්‍යෙ, ආයස්මාව; සුඛායවෙදනාය, සැපවෙදනාවෙහි; කිමනුසයො, කවරඅනුශයධර්මයක්; අනුසෙති, අනුවසයනයකළාක් මෙන්එක්වහැසිරේද; දුක්ඛාය,—ප—ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; සුඛායවෙදනාය, සැපවෙදනාවෙහි; රාගානුසයො අනුසයසහිතරාගය; අනුසෙති, අනුවසයනයකෙරෙයි; දුක්ඛායවෙදනාය, දුක්වෙදනාවෙහි; පටිඝානුසයො, ප්‍රතිඝානුසය; අනුසෙති; අනුසයවෙයි; අදුක්ඛමසුඛායවෙදනාය, උපෙක්ෂාවෙදනාවෙහි; අවිජ්ජානුසයො, අවිද්‍යානුසය; අනුසෙති, අනුසයවෙයි

අය්‍යෙ, ආයස්මාව; සබ්බාය සුඛාය වෙදනාය, සියලුසැපවෙදනාවෙහි; රාගානුසයො රාගානුසය; අනුසෙති, අනුවසයනයකෙරේද; සබ්බාය දුක්ඛාය වෙදනාය, සියලුදුක්වෙදනාවෙහි; පටිඝානුසයො, ප්‍රතිඝානුසය; අනුසෙති, අනුසයවේද; සබ්බාය

අනුසෙති සබ්බාය අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති නඛො ආවුසො විසාඛ සබ්බාය සුඛාය වෙදනාය රාගානුසයො අනුසෙති න සබ්බාය දුක්ඛාය වෙදනාය පටිඝානුසයො අනුසෙති න සබ්බාය අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති

සුඛාය පනයෙය්‍ය වෙදනාය කිං පහාතබ්බං දුක්ඛාය වෙදනාය කිං පහාතබ්බං අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය කිං පහාතබ්බන්ති සුඛාය ඛො ආවුසො විසාඛ වෙදනාය රාගානුසයො පහාතබ්බො දුක්ඛාය වෙදනාය පටිඝානුසයො පහාතබ්බො අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය අවිජ්ජානුසයො පහාතබ්බොති. සබ්බාය නුඛො අය්‍යෙ සුඛාය වෙදනාය රාගානුසයො පහාතබ්බො සබ්බාය දුක්ඛාය වෙදනාය පටිඝානුසයො පහාතබ්බො සබ්බාය අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය අවිජ්ජානුසයො පහාතබ්බොති න ඛො ආවුසො විසාඛ සබ්බාය සුඛාය වෙදනාය රාගානුසයො පහාතබ්බො න සබ්බාය දුක්ඛාය වෙදනාය

අදුක්ඛමසුඛායවෙදනාය, සියලුඋපෙක්ඛාවෙදනාවෙහි; අවිජ්ජානුසයො, අවිද්‍යානුසය; අනුසෙති, අනුසයවේද; ආවුසොවිසාඛ,ඇවැත්නිවිසාඛයෙනි; සබ්බාය සුඛාය වෙදනාය, සියලුසැපවෙදනාවෙහි; රාගානුසයො, රාගානුසය; නඛොඅනුසෙති, අනුසයනොවෙයි; සබ්බාය දුක්ඛාය වෙදනාය, සියලු දුකවෙදනාවෙහි; පටිඝානුසයො, ප්‍රතිඝානුසය; නඅනුසෙති, අනුසයනොවෙයි; අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය, උපෙක්ඛාවෙදනාවෙහි; අවිජ්ජානුසයො අවිද්‍යානුසය; නඅනුසෙති, අනුසයනයනොකෙරෙයි;

අය්‍යෙ, ආඝ්‍යාව; සුඛායවෙදනායපන; සැපවෙදනාවෙහි; කිං කුමක්; පහාතබ්බං, ප්‍රහීණකටයුතුද; දුක්ඛාය—ප—ආවුසො විසාඛ, ඇවැත්නිවිසාඛයෙනි; සුඛායවෙදනාය, සැපවෙදනාවෙහි; රාගානුසයො, රාගානුසය; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුය; දුක්ඛායවෙදනාය; දුක්වේදනාවෙහි; පටිඝානුසයො, අනුසයසහිතප්‍රතිඝය; පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුය; අදුක්ඛමසුඛායවෙදනාය, උපෙක්ඛාවෙදනාවෙහි; අවිජ්ජානුසයො, අනුසයසහිතඅවිද්‍යාව; පහාතබ්බාඉති,ප්‍රහීණකටයුතුයයි; අය්‍යෙ, ආඝ්‍යාව; සබ්බායසුඛායවෙදනාය, සියලුසැපවෙදනාවෙහි; රාගානුසයො, රාගානුසය, පහාතබ්බා, ප්‍රහීණකටයුතුද; සබ්බාය, දුක්ඛාය—ප—අවිජ්ජානුසයො, අවිද්‍යානුසය; නපහාතබ්බාති, ප්‍රහීණනොකටයුතුයයි;

පටිඝානුසයෝ පහාතබ්බෝ න සබ්බාය අදුක්ඛමසුඛාය වේදනාය, අවිජ්ජානුසයෝ පහාතබ්බෝ ඉධාවුසෝ විසාඛ භික්ඛු විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති—රාගං තෙන පජහති න තත්ථ රාගානුසයෝ අනුසෙති,

ඉධාවුසෝ විසාඛ භික්ඛු ඉති පටිසංචික්ඛති කුදාඝ්සු නාමාහං තදායතනං උපසම්පජ්ජ විහරිස්සාමි යදරියා එතරහි ආයතනං උපසම්පජ්ජ විහරන්තීති, ඉතිඅනුඝාතාරෙසු විමොක්ඛෙසු පිහං උපට්ඨාපයතො උප්පජ්ජති පිහප්පච්චයා දෙමනස්සං, පටිඝං තෙන

ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; කාමෙහි, කාමයන්ගෙන්; විවිච්ච එව, වෙන්වම; අකුසලෙහි ධම්මෙහි, අකුසල ධර්මයන්ගෙන්; විවිච්ච, වෙන්වම; සවිතක්කං, විතර්ක සහිතවූ; සවිචාරං, විචාර සහිතවූ; විවෙකජං, විවෙකයෙන්උපන්; පීතිසුඛං, ප්‍රීතියහා සැපඇති; පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථමධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වාසයකෙරෙයි; තෙන, ඒ ප්‍රථමධ්‍යානය කරණකොට නෙණ; රාගං, රාගය; පජහති, ප්‍රහාණකරවයෙන්දුරුවෙයි; තත්ථ, ඒ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි; රාගානුසයෝ, රාගානුසයතෙම; න අනුසෙති, අනුව සයනයකරන්නාක්මෙන් නොපවතියි;

මේශාසනයෙහි යොගාවචරයා රාගානුසය ප්‍රහාණවශයෙන් මැඩපවත්වා ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණියෙහි, ධ්‍යානයෙන් විසකම්පනය කළ රාගානුසයනැවත නැගිටින්නොදී යටකරණ ලද්දක්මකොට අනාගාමී මාර්ගයෙන් සමුච්ඡේදවශයෙන් ප්‍රහීණ කෙරෙයි, එය අනාගාමී මගින් ප්‍රහීණවූයේ නමුත් මැඩපැවැත්වීමනිසා ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි අනුවසයනය නොකෙරෙයි, එහෙයින් "නතත්ථරාගානුසයෝ අනුසෙති"යයි කියනලදී,

ආවුසෝ විසාඛ, ඇවැත් විසාඛයෙනි; ඉධ, මේශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම, ඉති, මෙසේ; පටිසංචික්ඛති, බලාපොරොත්තු වෙයි; එතරහි, දැන්; අරියා, ආර්‍යයන්වහන්සේලා, යංආයතනං පරමප්‍රතිෂ්ඨාභූත අර්හත්ඵලඛ්‍යාත ආයතනයට; උපසම්පජ්ජ එළඹ; විහරන්ති වෙසෙද්ද; තදායතනං, ඒ අර්හත්ඵලයට; අහං, මම; කුදාඝ්සුනාම, කවරදවසෙක; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරිස්සාමි, වාසයකරන්නෙම්ද; ඉති, මෙසේ, අනුතතරෙසු, උත්ත

පජහති නතත්ථ පටිඝානුසයො අනුසෙති, ඉධාවුසො භික්ඛු සුඛස්සව පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්ස දෙමනස්සානං අත්ථඞගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සති පාරිසුද්ධිං චතුත්ථ ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. අවිජ්ජං තෙන පජහති, න තත්ථ අවිජ්ජානුසසො අනුසෙතීති,

---

රිතරවූ: විමොක්ඛස්ස,අර්හත් මාර්ගඵලසංඛ්‍යාතවිමොක්ෂයන්හි; පිහං, ඡන්දය; උපඛාපයතො, එළවන්නහුට; පිහපච්චයා, ප්‍රාර්ථනාප්‍රත්‍යයෙන්; දෙමනස්සං, දෙම්නස; උපජ්ජති, උපදියි; තෙන, එයින්; පටිඝං, ප්‍රතිඝය; පජහති. දුරුකෙරෙයි; තත්ථ, එහි; පටිඝානුසයො, ප්‍රතිඝානුසය; න අනුසෙති, අනුසය නොවෙයි,

අන්‍යරහතන් වහන්සේලා මෙන් මමද කාවදුනම් රහත් වන්නෙම්දැයි පතා ව්‍යාකරන්නාවූ මහණහට ප්‍රාර්ථනාකළ කාලයිමාතුළ රහත්මඟ නොලැබීමෙන් බලවත් දෙම්නසක් වෙයි, රහත්ඵලය නොලැබීම මූල්කොට පැවැති මේ දෙම්නස සෙවනයකටයුතුය අන්තන්හි දක්වන දෙම්නස වෙළ මූලික අකුසලයෙහි ඉම් නිමිත්තකොට ව්‍යාපාදය ප්‍රතිඝය දුරුකෙරෙයි. මෙබඳු දෙම්නසෙහි ප්‍රතිඝානුසය අනුසය නොවෙයි, එහෙයින් "න තත්ථ පටිඝානුසයො අනුසෙති" යයි කියනලදි.

ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි, භික්ඛු, මහණතෙම; සුඛස්සවපහාණා, සුඛප්‍රහාණියෙන්ද; දුක්ඛස්සවපහාණා, දුක්ඛප්‍රහාණියෙන්ද; පුබ්බඵව, පළමුකොටම; සොමනස්ස දෙමනස්සානං, සොම්නස්දෙම්නස්දෙක; අත්ථඞගමා, දුරලීමෙන්; අදුක්ඛං, දුක්නොවූ; අසුඛං, සැපනොවූ; උපෙක්ඛා සතිපාරිසුද්ධිං, උපෙක්ෂා සමාතියෙන් පිරිසිදුවඇති; චතුත්ථ ඣානං, සතරවනධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, එළඹ; විහරති, වෙසෙයි; තෙන, එයින්; අවිජ්ජං, අවිද්‍යාව; පජහති, දුරුකෙරෙයි තත්ථ, එහි; අවිජ්ජානුසයො, අවිද්‍යානුසය; නඅනුසෙති ඉති, අනුවසයනය නොකෙරෙයයි;

ධ්‍යානයෙන් විෂ්කම්භනය කරණලද අවිද්‍යානුසය අර්හත් මාර්ගයෙන් සමුච්ඡේදවශයෙන් ප්‍රහීණවෙයි, විෂ්කම්භිතභෙයින් චතුර්ධ්‍යානයෙහි අනුසයනොවෙයි;

සුඛාය පනය්‍යෙ වෙදනාය. කිං පටිභාගොති සුඛාය ඛො ආවුසො විසාඛ වෙදනාය දුක්ඛා වෙදනා පටිභාගොති දුක්ඛාය පනය්‍යෙ වෙදනාය කිං පටිභාගොති දුක්ඛාය ඛො ආවුසො විසාඛ වෙදනාය සුඛා වෙදනා පටිභාගොති අදුක්ඛමසුඛාය පනය්‍යෙ වෙදනාය කිං පටිභාගොති. අදුක්ඛා මසුඛාය ඛො ආවුසො විසාඛ වෙදනාය අවිජ්ජා පටිභාගොති අවිජ්ජාය පනය්‍යෙ කිං පටිභාගොති අවිජ්ජාය ඛො ආවුසො විසාඛ විජ්ජා පටිභාගොති. විජ්ජාය පනය්‍යෙ කිං පටිභාගොති විජ්ජාය ඛො ආවුසො විසාඛ විමුත්ති පටිභාගොති විමුත්තියා පනය්‍යෙ

අය්‍යෙ, ආයස්මාව; සුඛාය වෙදනාය; සැපවෙදනාවට; කිං, කුමක්; පටිභාගොඉති, ප්‍රත්‍යනීභදුසි; ආවුසො විසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; සුඛාය වෙදනාය, සැපවෙදනාවට; දුක්ඛාවෙදනා, දුක්වෙදනාව; පටිභාගොඉති, ප්‍රතිවිරුඬයසි; අය්‍යෙ, ආයස්මාව, දුක්ඛාය වෙදනාය, දුක්වෙදනාවට; සුඛාවෙදනා, සැපවෙදනාව; පටිභාගො, ප්‍රතිවිරුඬසි; අය්‍යෙ, ආයස්මාව; අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය, උපෙක්ඛාවෙදනාවට; කිංපටිභාගො, කුමක් ප්‍රතිවිරුඬද, ආවුසො විසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය, උපෙක්ඛා වෙදනාවට; අවිජ්ජා, අවිද්‍යාව; පටිභාගොඉති, ප්‍රතිවිරුඬදුසි; අය්‍යෙ, ආයස්මාව; අවිජ්ජාය පන, අවිද්‍යාවට වනාහි; කිංපටිභාගො, කුමක්ප්‍රතිවිරුඬදුසි; ආවුසො විසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; අවිජ්ජාය ඛො, අවිද්‍යාවට; කිංපටිභාගො, කුමක්ප්‍රතිවිරුඬද; අවිජ්ජාය, අවිද්‍යාවට; විජ්ජා, විද්‍යාව; පටිභාගො, ප්‍රතිවිරුඬසි; විජ්ජාය, විද්‍යාවට; කිං, කුමක්; පටිභාගො, ප්‍රතිවිරුඬද; -විජ්ජාය, විද්‍යාවට; විමුත්ති, විමුක්තිය; පටිභාගො ප්‍රතිවිරුඬය; සභාගවශයෙන් ප්‍රතිවිරුඬයසියේසි;—විමුත්තියා, විමුක්තියට; කිංපටිභාගො, කුමක්ප්‍රතිවිරුඬද; ආවුසොවිසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; විමුත්තියා ඛො, විමුක්තියට; නිබ්බාණං, නිර්වාණය; පටිභාගො, සභාගවශයෙන් ප්‍රතිවිරුඬයසි;

අය්‍යෙ, ආයස්මාව; නිබ්බාණස්ස, නිර්වාණයට; කිංපටිභාගොඉති, කුමක් ප්‍රතිවිරුඬදුසි; ආවුසො විසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; පසාදං, ප්‍රසාදය; අචඡරා, සීමාවඉක්මවාගියේය; පඤ්හා නං, ප්‍රශ්න යන්ගේ; පරියන්තං, කෙළවර; ගමෙතුං, ගන්ට; නාසක්ඛි, නොහැකිය; ආවුසො විසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; බ්‍රහ්මචරියං, මාර්ග බ්‍රහ්මචරියාව; නිබ්බාණගධංභි; නිර්වාණයටඅනුප්‍රවිෂ්ටය; නිබ්බාණපරායනං, නිර්වාණයපිණිසකොටඇත්තේය; නිබ්බාණපරියොසා

කිං පටිභාගොති විමුත්තියා ඛො ආවුසො විසාඛ නිබ්බාණං පටිභාගොති නිබ්බාණස්ස පනත්‍යෙ කිං පටිභාගොති අච්චසරා වුසො විසාඛ පඤ්හං නාසක්ඛි පඤ්හානං පරියන්තං ගහෙතුං නිබ්බාණෙගධං හි ආවුසො විසාඛ බ්‍රහ්මචරියං නිබ්බාණ, පරායනං නිබ්බාණපරියොසානං ආඝංඛමානොව

ත්වං ආවුසො විසාඛ භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා එතමත්ථං පුච්ඡිස්සාසි යථාව තෙ භගවා බ්‍යාකරොති තථා නං ධාරෙය්‍යාසීති. අථඛො විසාඛො උපාසකො ධම්මදින්නාය භික්ඛුනියා භාසිතං අභිනන්දිත්වා අනුමොදිත්වා උට්ඨායාසනා ධම්මදින්නං භික්ඛුනිං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා යෙන භගවා තෙනුප සඞ්කම් උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි එකමන්තං නිසින්නො ඛො විසාඛො උපාසකො යාවත සො අහොසි ධම්මදින්නාය භික්ඛුනියා සඞ්ං කථා සල්ලාපො තං සබ්බං භගවතො ආරොචෙසි. එවං වුත්තෙ භගවා විසාඛං උපාසකං එතදවොච පණ්ඩිතා විසාඛ ධම්මදින්නා භික්ඛුනී

ඝානං, නිබ්බාණය අවසන්කොට ඇත්තේයයි,, ආවුසො විසාඛ, ඇවැත්නි විසාඛයෙනි; ත්වං, නුඹ; ආඝඞ්මානො, කැමැත්තෙහිනම්; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවෙත; උපසඞ්කමිත්ව ළඟ; එතං අත්ථං, මේකාරණය; පුච්ඡිස්සාසි, විචාරව. යථා යම්සේ, භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; බ්‍යාකරොති, වදාරණ සේක්ද; තථා, එසේ; නං, එය; ධාරෙය්‍යාසි, දරන්නෙහිය;

අථඛො, ඉක්බිති; විසාඛොඋපාසකො, විසාඛඋපාසකතෙම; ධම්මදින්නාය භික්ඛුණියා, ධම්මදින්නා භික්ඛුණින්වහන්සේගේ, භාසිතං, දෙසනාව; අභිනන්දිත්වා, අභිනන්දනයකොට; අනු මොදිත්වා, අනුමෝදන්ව; ආසනාඋට්ඨාය, හුනස්තෙන්නැඟිට; ධම්මදින්නාංභික්ඛුනිං, ධම්මදින්නාභික්ඛුණිය; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; පදක්ඛිණංකත්වා, පැදකුණුකොට; යෙනභගවා—ප—විසාඛො උපාසකො, විසාඛඋපාසකතෙම; ධම්මදින්නායභික්ඛුණියාසඞ්ං; ධම්මදින්නාභික්ඛුණියසමග; කථාසල්ලාපො, සාධුකථාව; යාව තකොඅහොසි, යම්තාක්පැවැතිද; තංසබ්බං, ඒයිසල්ල; භග වතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; ආරොචෙසි, සැලකෙළේය;

එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; විසාඛංඋපාසකං, විසාඛඋපාසකයාට; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; විසාඛ, විසාඛය; ධම්මදින්නාභික්ඛුනී,

මහාපඤ්ඤ විසාඛ ධම්මදින්නා භික්ඛුනී මම්මෙපි තුවං විසාඛ එතමත්ථං පුච්ඡෙය්‍යාසි අහම්පි තං එවමේවං බ්‍යාකරෙය්‍යං යථා තං ධම්මදිනාය භික්ඛුනියා බ්‍යාකතං එසෝ වෙවෙතස්ස අත්ථෝ එවමෙතං ධාරෙහීති,, ඉදමවොච භගවා අත්තමනෝ විසාඛෝ උපාසකෝ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දීති—

චූල වෙදල්ල සූත්‍රාන්තං චතුත්ථං. (4) (5).

ධම්මදිනනාභික්ෂුණිතොම; පණ්ඩිතා, පණ්ඩිතභාවයෙන්යුකතය; හෙවත්. ධාතුආයතන පටිච්චසමුපපාදඨානාඨානය්හිදක්ෂය; මහාපඤ්ඤ, අපිධම්මනිරුඤ්ඤිප්‍රතිභාණ යන මහත් ධම්මය්හි පැතිරි ගැඹුරු ප්‍රඥවඇත්තියෙකි; විසාඛ, විසාඛයෙනි; තුවං, තුඹ; මමංව, මාගෙන්ද; එතංඅත්ථං, මේකාරණය; පුච්ඡෙය්‍යාසි, විචාළෙහිතම්; යථා, යම්සේ; තං, එය; ධම්මදිනනාය භික්ඛුනියා, ධම්මදිනනභික්ෂුණියවිසින්; බ්‍යාකතං, ප්‍රකාශකරණලදද; අහං, අපි; මමද; තං, එය; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; බ්‍යාකරෙය්‍යං, ප්‍රකාශකරන්නෙමි; එතස්ස, මේභාෂිතයාගේ; අත්ථෝ, අර්ථයතෙම; එසොඑව, මෙයමැයි; එවං' මෙසේ; එතං, මෙය; ධාරෙහිඉති, ධරවයි;

මේසත්‍ය වචනයෙන් මූලසූත්‍රය ම සත්‍ය භාෂිත බවට පමුණුවා වදාළසේකි; ඉදමවොච—ප—

චූල වෙදල්ල සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

එවමේසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච චත්තාරිමානි භික්ඛවෙ ධම්ම සමාදානානි. කතමානි චත්තාරි. අත්ථි භික්ඛවෙ ධම්ම සමාදානං පච්චුප්පන්න සුඛං ආයතිං දුක්ඛවිපාකං. අත්ථි භික්ඛවෙ ධම්ම සමාදානං පච්චුප්පන්න දුක්ඛං චෙව ආයතිඤ්ච දුක්ඛ විපාකං. අත්ථි භික්ඛවෙ ධම්ම සමාදානං පච්චුප්පන්න දුක්ඛං ආයතිං සුඛ විපාකං. අත්ථි භික්ඛවෙ ධම්ම සමාදානං පච්චුප්පන්න සුඛඤ්චෙව ආයතිඤ්ච සුඛ විපාකං.

එවං මෙසුතං මෙ. මෙ—ප—එතදවොච, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිචත්තාරි ධම්මසමාදානානි, ධර්‍මයයිගන්නාලද ග්‍රහණසතරක්වෙත්; සකමානි චත්තාරි, කවරසතරක්දයක්; පච්චුප්පන්නසුඛං, වර්‍තමානයෙහි; හෙවත් ආයූහනක්ෂණයෙහි; සුඛං, සැපවූ; හෙවත්සුවසේ පිරියහැකිවූ, ආයතිං, අනාගත යෙහි; හෙවත් විපාකදුනකාලයෙහි; දුක්ඛවිපාකං, දුක්විපාක ඇති; ධම්මසමාදානං, ධර්‍මග්‍රහණයක්; අත්ථි, ඇත;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප්පන්නදුක්ඛං, වර්‍තමානයෙහි දුක්වූ; ආයතිං, අනාගතයෙහි; දුක්ඛවිපාකං, දුක්විපාකඇති; ධම්ම සමාදානං, ධර්‍මසමාදානයක්; අත්ථි, විද්‍යමානය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප්පන්නදුක්ඛං, වර්‍තමානයෙහි දුක්වූ; ආයතිං, මත්තෙහි; සුඛවිපාකං, සැපවිපාකඇති; ධම්මසමාදානං, ධර්‍ම සමාදානයක්; අත්ථි, ඇත; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප්පන්න සුඛඤ්චඑව, ඉහාතම්මයෙහිත්සැපවූ; ආයතිඤ්ච සුඛවිපාකං, මත්තෙහි සැපවිපාකඇති; ධම්මදානං, ධර්‍මසමාදානයක්; අත්ථි, ඇත;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප්පන්නසුඛං, ඉහාතම්මයෙහි සැපවූ; ආයතිං. පරලොව; දුක්ඛවිපාකං, දුක්විපාකඇති; ධම්මසමා දානං, ධර්‍මසමාදානය; කතමඤ්ච, කවරේද; කාමෙසු, කාම යන්හි; දෙසෙ, දෙශයක්; නත්ථිනි, නැතැයි; එවංවාදිනො මෙසේකියන්නාවූ; එවංදිට්ඨිනො, මෙසේලබ්ධිඇත්තාවූ; එකෙ සමණබ්‍රාහමණාවා, ඇතැම්මහණ බමුණෝ; සන්ති, ඇත්තාහ; තෙ, ඔහු; කාමෙසු, කාමවස්තූන්හි; පාතබ්‍යතං, පානයකටයුතු බවට; හෙවත් කැමැතියේ පරිභොගකටයුතුබවට; ආපජ්ජන්ති,

කතමඤ්චභික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පඨවුප්පන්නා සුඛං ආයතිං දුක්ඛවිපාකං සන්ති භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා එවං වාදිනො එවන්දිට්ඨිනො නත්ථි කාමෙසු දොසොති. තෙ කාමෙසු පාතව්‍යතං ආපජ්ජන්ති තෙ ඛො මොඝ්‍රිබඩාහි පරිබ්බාජිකාහි පරිවාරෙන්ති තෙ එවමාහංසු කිංසුනාම තෙ භොන්තො සමණබ්‍රාහ්මණා කාමෙසු අනාගතභයං සම්පස්සමානා කාමානං පහාණමාහංසු කාමානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති.

සුඛො ඉමිස්සා පරිබ්බාජිකාය තරුණාය මුදුකාය ලොමස්සාය බාහාසම්ඵස්සොති. තෙකාමෙසු පාතව්‍යතං ආපජ්ජන්ති. තෙ කාමෙසු පාතව්‍යතං ආපජ්ජිත්වා කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති තෙ තත්ථ දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියන්ති. තෙ එවමාහංසු

ජ්ජන්ති, පැමිණෙත්; තෙඛෝ, ඔහුවනාහි; මොඝ්‍රිබඩාහි, කොණඩාබැන්දවූ; පරිබ්බාජිකාහි, පිරිවැදි ගැහැණුන්සමඟ; පරිවාරෙන්ති, ඉන්ද්‍රියන්හසුරවති; තෙ, ඔහු; එවංආහංසු; මෙසේකීහු; කිංසුනාම, කුමක්හෙයින්ද්දෝ; තෙභොන්තොසමණබ්‍රාහ්මණා, ඒපින්වත්මහණබමුණෝ; කාමෙසු, කාමයන්හි, අනාගතභයං, මතුබිය; සම්පස්සමානො, දකිමින්; කාමානං, කාමයන්ගේ; පහාණං, ප්‍රහාණිය; ආහංසු, කියති; කාමානං, කාමයන්ගේ; පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණිය, පඤ්ඤපෙන්ති, පණවති;

තරුණාය, තරුණවූ; මුදුකාය, මෘදුවූ; ලොමස්සාය, ලොම්ඇති; ඉමිස්සාපරිබ්බාජිකාය, මේපරිබ්‍රාජිකාවගේ; බාහාසම්ඵස්සො, හස්තස්පර්ශය; සුඛොඉති, සැපයයි; තෙ, ඔහු; කාමෙසු, කාම වස්තූන්හි; පාතව්‍යතං,කැමතිසේහැසිරියයුතුබවට; ආපජ්ජන්ති, පැමිණෙති; තෙ, ඔහු; කාමෙසු, කාමවස්තූන්හි; පාතව්‍යතං, හැසිරියයුතුබවට; ආපජ්ජිත්වා, පැමිණ; කායස්සභෙදා, කාය භෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණයෙන්මතු; අපායං, අපායනම් වූ; දුග්ගතිං, දුකවපිළිසරණවූ; නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජන්ති, උපදිති; තෙ, ඔහු; තත්ථ, එහි; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිප්පා, තීව්‍රවූ; කටුකා, කුළුවූ; වෙදනා, වෙදනාවන්; වෙදියන්ති, විඳින්; තෙ, ඔහු; එවංආහංසු, මෙසේකියති; තත්කාලාපෙක්ෂා වෙන්වූ වර්තමානාර්‍ථ අනිතක්‍රියාරූප වශයෙන් "ආහංසු" යයි ව්‍යවහාරයි.

තෙභොන්තොසමණබ්‍රාහ්මණා, ඒපින්වත්මහණබමුණෝ; කා මෙසු, කාමයන්හි; ඉදංඅනාගතභයං, මේමතුවනබිය; සම්ප

ඉදං බො තෙහොතෙත්තා සමණබ්‍රහ්මණා කාමෙසු අනාගත භයං සම්පස්සමානා භාවානං පහාණමාහංසු කාමානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙනති. ඉමෙ හි මයං කාමහෙතු කාමනිදානං දුක්ඛා තිප්පා කටුකා වෙදනා වෙදියාමාති. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ගිලානානං පච්ඡිමෙ මාසෙ මාලුවා සිඳාවිකාඵලෙය්‍ය. අථ බො තං භික්ඛවෙ මාලුවා බීජං අඤ්ඤතරස්මිං සාලමූලෙ නිපතෙය්‍ය අථබො භික්ඛවෙ යා තස්මිං සාලෙ අධිවත්ථා දෙවතා සාහිතා සංවිග්ගා සන්තාසං ආපජ්ජෙය්‍ය. අථබො භික්ඛවෙ තස්මිං සාලෙ අධිවත්ථාය දෙවතාය මිත්තාමච්චා ඤාතිසාලොහිතා ආරාමදෙවතා වනදෙවතා රුක්ඛදෙවතා ඔසධිතිණවනප්පතීසු අධිවත්ථා දෙවතා සඞ්ගම්ම සමාගම්ම එවං සම්මන්තෙය්‍යුං මා භාවං භාසි. මා භාවං භාසි.

සසමානා, දක්ඛාහු; කාමානං කාමයන්ගේ; පහාණං, ප්‍රහාණිය; ආහංසු, කියති; කාමානං, කාමයන්ගේ; පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණිය; පඤ්ඤපෙනති, පණවති; මයංහි, අපිවතාහි; කාමහෙතු කාමයන්හුදුකාටගෙණ; කාමනිදානං, කාමයන්මූලකාරණා කොටගෙණ; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිප්පා, තියුණුවූ; කටුකා, කුළුවූ; ඉමෙවෙදනා, මේවෙදනාවන්; වෙදියාමඉති, විඳිමුයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; ගිලානානං ග්‍රීෂ්මඍතුවෙහි; පච්ඡිමෙමාසෙ, අන්තිමපොසොන්මාසෙහි; මාලුවාසිපාටිකා, මාලුවාකරලක්; ඵලෙය්‍ය, පැසිපුපුරන්නේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනා; අථබො, ඉක්බිති; තංමාලුවාබීජං, ඒමාලුවා ඇටය; අඤ්ඤතරස්මිංසාලමූලෙ, එක්තරාසල්රුක්මූල; නිපතෙය්‍ය, වැටෙන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථබො, ඉක්බිති; තස්මිං සාලෙ, ඒසාලවෘක්ෂයෙහි; අධිවත්ථා, අධිවාසඝකරන්නාවූ; දෙවතා, දෙවතාතොමෝ; භීතා, බියවූවා; සංවිග්ගා, සංවෙගයටපැමිණියා; සන්තාසං, තැතිගැණීමට; ආපජ්ජෙය්‍ය, පැමිණෙන්නේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි, අථබො, ඉක්බිති; තස්මිංසාලෙ, ඒසාලවෘක්ෂයෙහි; අධිවත්ථාය, අධිවාසඝකළවූ; දෙවතාය, දෙවියාගේ; මිත්තාමච්චා, මිත්‍රාමාත්‍යයෝ; ඤාතිසාලොහිතා, නෑ සහලේනෑයෝද; ආරාමදෙවතා, ආරාමාධිගෘහිතදෙවියෝද; වනදෙවතා, වනාධිගෘහිතදෙවියෝද; රුක්ඛදෙවතා, රුක්දෙවියෝද; ඔසධිතිණවනප්පතීසු, අරළඇදිඔසුරුක්ද; තාල්පොල්ආදිතෘණසාරවෘක්ෂයන්හිද; තුඹබෝආදීවනදෙටුවෘක්ෂයන්හිද, අධිවත්ථා, අධිවාසඝකළවූහු; සඞ්ගම්ම, එකව; සමාගම්ම, රැස්ව; එවං, මෙසේ;

අපෙපවනා මෙතං මාලුවාලිබීජං මොරෝ වා ගිලෙය්‍ය මගෝ වා ඛාදෙය්‍ය දවඩාහෝ වා ඩහෙය්‍ය. වනකම්මිකාවා උඩ්‍රෙය්‍යුං. උපචිකා වා උද්‍රහෙය්‍යුං. අබීජංවා පනස්සාති. අථ ඛෝ තං භික්ඛවෙ මාලුවා බීජං නෙව මොරෝ ගිලෙය්‍ය. න මගෝ ඛාදෙය්‍ය න දවඩාහෝ ඩහෙය්‍ය න වනකම්මිකා උඩ්‍රෙය්‍යුං න උපචිකා උද්‍රහෙය්‍යුං. බීජං පනස්ස තං පාවුස්ස කෙන මෙසෙන අභිපවට්ටං සම්මදෙව විරුහෙය්‍ය. සාස්ස මාලුවාලතා තරුණාමුදුකා ලොමසා විලඹිනී. සාතං සාලං උපනිසි වෙය්‍ය. අථ ඛෝ භික්ඛවෙ තස්මිං සාලෙ අධිවත්ථාය දෙවතාය එවමස්ස කිං සුනාම තෙ භොනෙතා මිතතාමච්චා ඤාතිසාලොහිතා ආරාමදෙවතා වන දෙවතා රුක්ඛ දෙවතා. ඔසධි තිණවනසපතීසු අධිවත්ථා දෙවතා මාලුවාබීජෙ අනා ගතභයං සම්පස්සමානා සඞ්ඝම්ම සමාගම්ම එවං සමස්සා සෙසුං.

සමස්සාසෙය්‍යුං, අස්වසන්නාහුය; භවං, පින්වත්තෙමේ; මාභායි, බියනොවෙව; භවං, පින්වත්තෙම; මාභායි, බියනොවෙව; එතංමාලුවාබීජං, ඒමාලුවාඇටය; මොරොවා, මොන රෙක්හෝ; ගිලෙය්‍ය, ගිලින්නේනම්; මගොවා, මූවෙක්හෝ; ඛාදෙය්‍ය, කන්නේනම්; දවඩාහොවා, ලැව්ගින්නක්හෝ; ඩහෙය්‍ය, දවන්නේනම්; වනකම්මිකාවා, වනයෙහි කම්මානත කරන්නෙක්හෝ; උඩ්‍රෙය්‍යුං, උගුළන්නාහුනම්; උපචිකාවා, වේයෝහෝ; උද්‍රහෙය්‍යුං, කන්නාහුනම්; අබීජංපනඅස්සවා, බොල්හෝවන්නෙම්; අපෙපවඤ්ඤ, ඉතායෙහෙක, භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථඛෝ, ඉක්බිති; තංමාලුවාබීජං, ඒමාලුවාඇටය; මොරෝ, මොනරෙක්; නෙවගිලෙය්‍ය, නොමගිලියි; මගෝ, මූවෙක්; නඛාදෙය්‍ය, නොකයි; දවඩාහෝ, ලැව්ගින්නක්; නෙවදහෙය්‍ය, නොදවයි; වනකම්මිකා, වනකාර්මිකයෝ; නඋඩ්‍රෙය්‍යුං, නූගුළුවන්නාහුය; උපචිකා, වේයෝ; නඋද්‍රහෙය්‍යුං, නොකන්නාහුය; බීජංපනඅස්ස, සාරවත්බීජයක්මවන්නේය; තං පන, ඒවනාහි; පාවුස්සකෙන, වසින්නාවූ; මෙසෙන මෙඝය විසින්; අභිපවට්ටං, මනාවවස්නාලද්දේ; සම්මාඑව, මනා කොටම; විරුහෙය්‍ය, වැඩෙන්නේය; සාමාලුවාලතා, ඒමාලුවා වැල; තරුණා, ලපටිවූවා; මුදුකා, මෘදුවූවා; ලොමසා, රෝම සහිතවූවා; විලඹිනී, ලෙලදෙන්නීවෙයි; සා, ඔතොම; තංසාලං, ඒසාලවෘක්ෂය; උපනිසිවෙය්‍ය, වැලඳගන්නේය;

මාභවංභාසි. මාභවංභාසි. අපෙපවතා මෙතං මාලුවා බීජං මොරෙ වා ගිලෙය්‍ය. මගොවා ඛාදෙය්‍ය. දවඩා හොවා ඩහෙය්‍ය. වනකම්මිකාවා උඩරෙය්‍යුං. උපචිකාවා උද්‍රහෙය්‍යුං. අබීජංවා පනසසාති.

සුඛෝ ඉම්සසා මාලුවාලතාය තරුණාය මුදුකාය ලොම සාය විලම්බිනියා සමඵසෙසාති. සාතංසාළං අනුපරිහරෙය්‍ය. සාතංසාළං අනුපරිහරිත්වා උපරිවිටඟිං කරෙය්‍ය. උපරිවිට ඟිං කරිත්වා ඔඝනංජනෙය්‍ය. ඔඝනංජනෙත්වා යෙනසස සාලසස මඝනතා මඝනතා ඛඩා නෙපදාලෙය්‍ය. අථඛෝ භික්ඛවෙ තසම්ංසාළෙ අධිවත්ථාය දෙවතාය එවමසස ඉදං ඛෝ තෙ හොනෙතා මිතතා ඤාතී සාලොහිතා ආරාමදෙවතා වනදෙවතා රුක්ඛදෙවතා ඔසධිතිණවනස්පතිසු අධිවත්ථාදෙව තා මාලුවාබීජෙ අකාගතභයං සම්පසසමානා සංගම්ම සමාගම්ම එවං සමසසාසෙසුං මාභවංභාසි. මාභවංභාසි. අපෙපවතා

භික්ඛවෙ, මඝණෙනි; අථඛෝ, ඉක්ඛිනි; තසම්ංසාළෙ, ඒසාල වෘක්ෂයෙහි; අධිවත්ථාය දෙවතාය, අධිෂ්ඨිත දෙවතාවට; එවංඅසස, මෙසේඅදහස ක්වන්නේය; කිංසුනාම, කිනම්දෙෂයක්; සම්ප සසමානා, දක්නාහු; තෙහොනෙතාමිත්තාමච්චා, ඒපින්වත් මිත්‍රාමාත්‍යයෝද; ඤාතිසාලොහිතා, නෑසහලේනෑයෝද;-ආරාම දෙවතා--ප-එවං, මෙසේ; සමසසාසෙසුං, අස්වැසුවාහුද; මා භවංභාසි--ප-අබීජංවාපනඅසසඉති, බොල්හෝවන්නේයකියායි;

තරුණාය, තරුණවූ; මුදුකාය, මෘදුවූ; ලොමසාය, බුවසහිතවූ; විලම්බිනියා, ලෙලදෙන්නාවූ; ඉම්සසාමාලුවාලතාය, මේමාලුවා වැලෙහි; සම්ඵසෙසා, ස්පර්‍ශ; සුඛොඉති, සැපයයි; සා, ඔ තොම; තංසාළං, ඒසාලවෘක්ෂය; අනුපරිහරෙය්‍ය, වැලදගන් නේය; සා, ඕතොම; තංසාළං, එසාලවෘක්ෂය; අනුපරිහරිත්වා, වැලද; උපරි, මත්තෙහි; විටඟිංකරෙය්‍ය, වෙළෙප්කරන්නේය; උපරි, මත්තෙහි; විටහිංකරිත්වා, වෙළෙප්කොට; කෙවත් අතුමත්තෙහිජාත්‍රයක්මෙන්සිට; ඔඝනංජනෙය්‍ය, යටඝනකරන් නේය; කෙවත් වැල්පොලොවට නැමී බරවපවත්නේය; ඔඝනං ජනෙත්වා, යටඝනකොට; තසසසාලසස, ඒ සාලවෘක්ෂයාගේ; යෙමහනතාමහනතාඛඩා, යම්මහත්මහත්කඳන්වෙත්ද; තෙ, ඔවුන්; පදාලෙය්‍ය, පලන්නේය;

භික්ඛවෙ, මඝණෙනි, අථඛෝ, ඉක්ඛිනි; තසම්ංසාළෙ, ඒසාල වෘක්ෂයෙහි; අධිවත්ථාය, අධිෂ්ඨිතවූ; දෙවතාය, දෙවියාට; එවං

මෙතං මාලුවාබීජං මොරොවාගිලෙය්‍ය. මගොවාඛාදෙය්‍ය. දවඩාහොවාඩහෙය්‍ය. වතකම්මිකවා උඩරෙය්‍යුං. උපචිකාවා උද්‍රහෙය්‍යුං අබීජංවා පනඤ්ඤානි යථාහං මාලුවාබීජහෙතු දුක්ඛා තිපපා කටුකා වෙදනා වෙදියාමීති. එවමේව ඛෝ භික්ඛවෙ සන්ති එකෙ සමණබ්‍රාහමණා එවං වාදිනෝ එවං දිට්ඨිනෝ නත්ථිකාමෙසු දෙසෙන්ති. තෙකාමෙසු පාතව්‍යතං ආපජ්ජන්ති. තෙමොළිබඩාහි පරිබ්බාජිකාහි පරිවාරෙන්ති.

තෙ එවමාහංසු කිංසුනාම තෙහොනෙතා සමණබ්‍රාහමණා කාමෙසු අනාගතභයං සම්පස්සමානා කාමානං පහාණං මාහංසු කාමානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙන්ති, සුඛෝ ඉමිස්සා පරිබ්බාජිකාය තරුණාය මුදුකාය ලොමසාය බාහාසම්ඵස්සොති, තෙ කාමෙසු පාතව්‍යතං ආපජ්ජන්ති තෙ කාමෙසු පාතව්‍යතං ආපජ්ජිත්වා කායස්සභෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජන්ති, තෙ තත්‍ථ දුක්ඛාතිපපා කටුකා

අස්ස, මෙබදුඅදහසක්වන්නේය; තෙ හොනෙතා මිතතා මවවා, ඒපින්වත්මිත්‍රාමාත්‍යයෝද; ඤාතීසාලොහිතා—ප—වෙදියාමීති,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; කාමෙසු, කාමයන්හි; දෙසො, වෙෂයක්; නත්ථිඉති, නැතැයි; එවංවාදිනෝ, මෙසේකියන්නාවූ; එවංදිට්ඨිනෝ, මෙසේලබ්ධිඇත්තාවූ; එකෙසමණබ්‍රහමණා, ඇතැම්මහණබමුණෝ; සන්ති, ඇත්තාහ;

තෙ, ඔහු; කාමෙසු, කාමයන්හි; පාතව්‍යතං, කැමතිසේ හැසිරියයුතුබවව; ආපජ්ජන්ති, පැමිණෙත්; තෙ, ඔහු; මොළිබඩාහි, කොණ්ඩාබැඳුවූ; පරිබ්බාජිකාහි; පරිව්‍රාජකස්ත්‍රීන් සමග; පරිවාරෙන්ති, ඉන්ද්‍රියයන්හසුරුවති;

තෙ, ඔහු; එවංආහංසු, මෙසේකියති; තෙහොනෙතාසමණබ්‍රාහමණා, ඒපින්වත් මහණබමුණො; කාමෙසු, කාමයන්හි; කිංසුනාමඅනාගතභයං, කිනම්මතුවනබියක්; සම්පස්සමානා, දක්නාහු; කාමානං, කාමයන්ගේ; පහාණං, ප්‍රහාණිය; ආහංසු, කියත්ද; කාමානං, කාමයන්ගේ; පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණිය, පඤ්ඤපෙන්ති, පණවත්ද; තරුණාය, තරුණුවූ; මුදුකාය, මොලොක්වූ; ලොමසාය, ලොම්ඇති; ඉමිස්සාපරිබ්බාජිකාය, මේ පරිබ්‍රාජිකාවගේ; බාහා සම්ඵස්සා, බාහුස්පර්‍ශය; සුඛොඉති, සැපයයි; තෙ, ඔහු; කාමෙසු, කාමයන්හි; පාතව්‍යතං, කැමතිසේ; හැසිරියයුතුබවව; ආපජ්ජන්ති, පැමිණෙත්; තෙ, ඔහු;

වෙදනා වෙදියනති තෙ එවමාහංසු ඉදං ඛො තෙ හොතෙතා සමබ්‍රාහමණා කාමෙසු අනාගතභයං සමපස්සමානා කාමානං පහාණ මාහංසු කාමානං පරිඤ්ඤං පඤ්ඤපෙනති ඉමෙහි මයං කාමහෙතු කාමනිදානං දුක්ඛාතිපපා කටුකා වෙදනා වෙදියා මාති ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ ධම්ම සමාදානං පච්චුපපන්න සුඛං ආයතිං දුක්ඛ විපාකං ඉතමම භික්ඛවව ධම්මසමාදානං පච්චුපපන්න දුක්ඛඤ්චව ආයතිඤ්ච දුක්ඛවිපාකං.

ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චෙ අවෙලකො හොති මුත්තාචාරෝ හත්ථාවලෙඛනො න එහි භදන්තිකො න තිට්ඨ භදන්තිකො න අභිහටං න උද්දිස්සකටං න නිමන්තනං සාදියති සො

කාමෙසු, කාමයන්හි; පාතව්‍යතං, කැමතිසේ හැසිරියයුතු බවට; ආපජ්ජිත්වා, පැමිණ; කායස්සභෙදා, කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින්මතු; අපායං, ඇපරහිතභෙයින් අපාය නම්වූ; දුග්ගතිං, දුකටභාජනවූ; විනිපාතං, විවසවපතිතවන, නිරයං, නරකයෙහි; උපපජ්ජන්ති, උපදිති; තෙ, ඔහු; තන්ථ; එහි; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිපපා, නියුණුවූ; කටුකා, රළුවූ; වෙදනා වෙදනාවන්; වෙදියන්ති, විඳිති; තෙ, ඔහු; එවංආහංසු, මේසේ කියති; තෙහොතෙතා සමණබ්‍රාහ්මණා, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ; ඉදං ඛො අනාගතභයං, මේ අනාගතබිය; සමපස්ස මානා, දක්නාහු; කාමානං, කාමයන්ගේ; පහාණං, ප්‍රහාණය, ආහංසු, කියත්; කාමානං, කාමයන්ගේ; පරිඤ්ඤං, ප්‍රහාණය; පඤ්ඤපෙනති, පනවත්; මයංහි, අපිවනාහි; කාමහෙතු, කාම යන්හෙතුකොට; කාමනිදානං, කාමයන්මූල කාරණාකොට; දුක්ඛා, දුක්වූ; තිපපා, නීවූවූ; කටුකා, රළුවූ; ඉමෙවෙදනා මේවෙදනාවන්; වෙදියාමඉති, විඳිමුයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං, මෙය; පච්චුපපන්න සුඛං, ඉහාතම්යෙහි; සැපඇති; ආයතිං, මත්තෙහි; දුක්ඛවිපාකං, දුක්විපාකඅැති; ධම්මසමාදානං, ධර්මසමාදානයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුපපන්නාදුක්ඛාච, ඉහාතම්යෙහි දුක්ඇති; ආයතිංච, මත්තෙහිද; දුක්ඛවිපාකං, දුක්විපාක ඇති; ධම්මසමාදානං, ධර්මසමාදානය; තතමංච, තවරේද;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චෙ, ඇතැම් එකෙණෙක්; අවෙලකොහොති, දිගම්බරවෙයි;—ප—මෙහි අදී

න කුමහිමුඛා පතිණහා න ඛලොපිමුඛතිගා පතිගණහාති. න එළකමන්තරං න දණ්ඩමන්තරං න මුසලමන්තරං න විත්තං භුඤ්ජමානානං න ගබ්භිනියා න පායමානාය න පුරිසන්තරගතා න සඞ්කිත්තහිසු. න යත්ථසා උපට්ඨිතෝ හොති. න යත්ථමක්ඛිකා සණ්ඩසණ්ඩචාරිණී න මච්ඡං න මංසං න සුරං න මෙරයං න ථුසොදකං පිබති. සෝ එකාගාරිකොවා හොති එකාලොපිකෝ වාගාරිකොවා හොති වාලොපිකෝ සත්තාගාරිකොවා හොති සත්තා ලොපිකෝ. එකිස්සාපිදත්තියා යාපෙති. ද්වීහිපි දත්තියා යාපෙති සත්තහි පි දත්තියා යාපෙති. එකාහිකම්පි ආහාරං ආහාරෙති, වාහිකම්පි ආහාරං ආහාරෙති සත්තාහිකම්පි ආහාරං ආහාරෙති. ඉති එවරූපං අඩ්ඪමාසිකම්පි පරියාය භත්ත භොජනානුයොග මනුයුත්තෝ විහරති. සෝ සාකභක්ඛොවා හොති. සාමාකභක්ඛොවා හොති නීවාරභක්ඛොවා හොති. දද්දුලභක්ඛොවා හොති. හටභක්ඛොවා හොති කණභක්ඛොවා හොති. ආචාමභක්ඛොවා හොති. පිඤ්ඤාකභක්ඛොවා හොති. තිණභක්ඛොවා හොති. ගොමය භක්ඛොවා හොති. වනමූල ඵලාහාරොවා යාපෙති. පවත්ත ඵලභොජී සෝ සාණානිපිධාරෙති. මසාණානිපිධාරෙති. ඡව දුස්සානි පිධාරෙති. පංසුකූලානිපිධාරෙති. තිරිටානිපිධාරෙති. අජිනානිපිධාරෙති. අජිනක්ඛිපම්පිධාරෙති. කුසචීරම්පිධාරෙති. වාකචීරම්පිධාරෙති. ඵලකචීරම්පිධාරෙති. කෙසකම්බලම්පි ධාරෙති. වාලකම්බලම්පිධාරෙති. උලූකපක්ඛිකම්පිධාරෙති. කෙස මස්සු ලොමාවකොපි හොති කෙසමස්සු ලොචනානුයොගමනුයුත්තෝ උබ්භට්ඨකොපි හොති. ආසනපටික්ඛිත්තෝ. උකඵුටි කොපි හොති උකඵුටිකප්පධානානුයොග මනුයුත්තෝ. කණ්ට කාපස්සයිකොපි හොති කණ්ටකාපස්සයෙ සෙය්‍යං කප්පෙති. සායතතියකම්පි උදකෝ රොහණානුයොග මනුයුත්තෝ විහ රති. ඉති එවරූපං අනෙකවිහිතං කායස්ස ආතාප න පරි තාපනානු යොග මනුයුත්තෝ විහරති. සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති. ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්න දුක්ඛං චෙව ආයතිඤ දුක්ඛ විපාකං. කතමඤ භික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්න දුක්ඛං ආයතිං සුඛවිපාකං ඉධ භික්ඛවෙ එක චෙවා පකතියා තිබ්බරාග ජාතිකෝ හොති. සෝ අභික්ඛණං රාගජංදුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති. පකතියා තිබ්බ දෙසජාතිකෝ හොති

මහාසීහනාද සුත්‍රාදී වණ්ණනායෙහි කී පරිදිමැයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප්පන්නදුක්ඛං, වර්තමානකාලයෙහි දුක්වූ; ආයතිං, මත්තෙහි; සුඛවිපාකං, සැපවිපාකඇති; ධම්මසමා දානං, ධර්මසමාදානය; කතමඤ, කවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේලොකයෙහි; එකච්චෝ, ඇතැම්කෙණෙක්; පකතියා, සවභාවයෙන්ම; තිබ්බරාගජාතිකොහොත්, තියුණුවූරාගසවභාව ඇත්තේවෙයි; සෝ, හෙතෙම; අභික්ඛණං, නතර; රාගජං, රාගයෙන් හටගත්; දුක්ඛංදෙමනස්සං, දුක්දෙම්කස්;

සෝ අභික්ඛණං දෙසජං දුක්ඛං දෙමනසසං පටිසංවෙදෙති. පකතියාති බබමොහ ජාතිකෝ හොති. සෝඅභික්ඛණං මොහජං දුක්ඛං දෙමනසසං පටිසංවෙදෙති. සොසහාපිදුකෙඛන සහාපි දෙමනසෙසන. අසසුමුඛොරුදමානෝ. පරිපුණණඤ පරිසුඛං බ්‍රහමචරියංචරති. සොකායසසභෙදා පරමමරණා සුගතිංසගගං ලොකංඋපපජජති ඉදංවුචචතිභික්ඛවෙ ධමමසමාදානං පචචුපපනනදුක්ඛං ආයතිං සුඛවිපාකං කතමංචභික්ඛවෙ ධමමසමාදානං පචචුපපන්න සුඛමෙව ආයතිඤ සුඛවිපාකං. ඉධභික්ඛවෙ එකචෙවා පකතියා න තිබබරාගජාතිකොහොති. සෝන

පටිසංවෙදෙති, විඳියි; තියුණුරාගඇත්තේ දුටු දුටුඅරමුණෙහි ශුභනිමිත්තග්‍රහණයකෙරෙයි; එහෙයින්ඔහුට ආචාර්‍යෝපාධ්‍යා ඝාදීහු දඬුවම්පණවයි. එයවිඳිමින් දුක්දෙමනස්ලබයි,

පකතියා, ප්‍රකෘතියෙන්; තිබබදෙසජාතිකොහොති, බලවත් වෙෂප්‍රකෘති ඇත්තේවෙයි; සෝ, හෙතෙම; අභික්ඛණං, නිතර; දෙසජං, වෙෂයෙන් හටගත්; දුක්ඛංදෙමණසසං, දුක්දෙමනස්; පටිසංවෙදෙති. විඳියි; පකතියාපි, ප්‍රකෘතියෙන්ම; තියුණු; මොහඝසවභාවකොට ඇත්තේවෙයි; සෝ, හෙතෙම; අභික්ඛණං' නිතර; මොහජං, මොහයෙන්හටගත්; දුක්ඛං දෙමනසසං, දුක්දෙමනස්; පටිසංවෙදෙති, විඳියි; සෝ, හෙතෙම; සහාපිදුකෙඛන දුක්සහිතව; සහාපිදෙමනසෙසන, දෙමනස් සහිතව; අසසුමුඛෝ, කඳුලුවැකුනු මුහුණුඇත්තේ; රුදමානෝ හඬමින්; පරිසුඛං, පිරිසිදුසේ; බ්‍රහමචරියං, බ්‍රහ්මචරියාව; චරති, කෙරෙයි; සෝ, හෙතෙම; කායසසභෙදා' කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින්මතු; සුගතිං, සොභනගතිඇති; සග්ගං ලොකං, සවර්‍ගලොකයෙහි; උපපජ්ජති, උපදියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි ඉදං, මෙය; පචචුපපන්නදුක්ඛං, ඉහාත්මයෙහිදුක්වූ; ආයතිං, මත්තෙහි, සුඛවිපාකං, සැපවිපාකඇති; ධම්මසමාදානං, ධර්‍මසමාදානයයි; වුචචති, කියනුලැබේ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පචචුපපන්නසුඛං, ඉහාත්මයෙහි සැප ඇත්තාවූ; ආයතිං, මත්තෙහිද; සුඛවිපාකං, සැපවිපාක ඇත්තාවූ; ධම්මසමාදානං, ධර්‍මසමාදානය; කතමං, කවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මෙහි; එකචෙවා, ඇතැම්කෙණෙක්; පකතියා, සවභාවයෙන්; නතිබබරාගජාතිකොහොති' තියුනු; රාගසවභාවනැත්තේවේද; සෝ, හෙතෙම; අභික්ඛණං, නිතර රාගජං, රාගයෙන්හටගත්; දුක්ඛං දෙමනසසං, දුක්දෙමනස්,

අභික්ඛණං රාගජං දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති. පකති යං න තිබ්බදෙස ජාතිකෙ හොති. සෝ න අභික්ඛණං දෙසජං දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසඛවෙදෙති. පකතියා න තිබ්බමොහ ජාතිකෝ හොති. සෝ න අභික්ඛණං මොහජං දුක්ඛං දෙම නස්සං පටිසංවෙදෙති.

සෝවිවිචෙවව කාමෙහි විවිචව අකුසලෙහි ධමෙම්හි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පඨමඣ්ඣානං. උපසම්පජ්ජවිහරති විතක්ක විචාරාණං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසෝ එකෝ දිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පිතිසුඛං දුතිය ජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. පිතියාව විරාගා උපෙක්ඛකෝ ච විහරති. සතෝ ච සම්පජානෝ සුඛඤ්ඤෙව පටිසං වෙදෙති. යන්තං අරියා ආචික්ඛන්ති උපෙක්ඛකෝ සතිමා සුඛ විහාරීති

නපටිසංවෙදෙති, නොවිදිසි; පකතියා, ප්‍රකෘතියෙන්; නතිබ්බ දෙසජාතිකොනහොති, තියුනුදෙස ප්‍රකෘතිඇත්තේනොවෙයි; සෝ, හෙතෙම; අභික්ඛණං, නිතර; දෙසජං, වෙසයෙන්හටගත්; දුක්ඛං දෙමනස්සං, දුක්දෙම්නස්; නපටිසංවෙදෙති, නොවිදිසි; පකතියා, ප්‍රකෘතියෙන්; නතිබ්බමොහජාතිකොහොති, තියුනු මොහසවභාව කැත්තේවෙයි; සෝ, හෙතෙම; අභික්ඛණං, නිතර; මොහජං, මොහයෙන් හටගත්; දුක්ඛං දෙමනස්සං, දුක්දෙම්නස, නපටිසංවෙදෙති, නොවිදිසි;

කුමක්හෙයින් සමහරෙක් රාගය අධිකවෙත්ද; සමහරෙක් ලොභදෙසාධිකවෙත්ද; කම්මනියමය හෙයිනි, කම්මරුස්කරණ වේලෙහි යම්මකුට ලොභයබලවත්වේද; අලොභඅසවලපවේද අදෙසඅමෝහයෝ බලවත්වෙත්ද දෙසමෝහයෝ මඳවෙත්ද ඔහුගේමඳවූ අලොභඅතෙම් ලොභය පරියාදානයට සමර්ථනොවෙයි. අවෙසඅමෝහයෝ බලවත්වූවාහු වෙසමොහයන් යට කරන්ට සමර්ථවෙයි. එහෙයින් මෙබදුකම්මයෙන් දුන්ප්‍රතිසන්ධි වශයෙන් උපන්නේ ලොභීවෙයි, සැපසීලී ක්‍රොධරහිතවූ ප්‍රඥාවකෙක්වෙයි යම්කුට කම්මායූහනක්ෂණයෙහි ලොභවෙසයෝ බලවත්වෙත්ද අලොභ අවෙසයෝ මඳවෙත්ද අමොහයබල වත්ද මොහයම්දද හෙතෙම පළමුක්ලෙස ලොභී දුම්ටයෙක්ද ප්‍රඥාවකෙක්දවෙයි. සෙසුතන්හිද මෙසේම ලොභවෙස මොහ යන්ගේ අඩුවැඩිබැවින් චරිතභෙදය වේයයිදතයුතුයි;

තතියජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සුඛස්සව පහාණා දුක්ඛස්ස ව පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්ස දොමනස්සානං අත්ථගමා අදුක්ඛං අසුඛං උපෙක්ඛා සතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සෝ කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුපන්න සුඛඤ්චව ආයතිඤ්ච සුඛවිපාකං ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ චත්තාරි ධම්මසමාදානානීති.

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතො භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

චූල ධම්ම සමාදාන සූත්‍රං පවම්—ය. (ය)

සෝ—ප—උපපජ්ජති. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුපන්නසුඛං වතීමානයෙහිඋපඇති; ආයතිංසුඛවිපාකං, මතුයෙහි සැපවිපාක ඇති; ධම්මසමාදානං, ධර්‍මසමාදානයයි; ඉදං, මෙය; වුච්චති, කියනුලැබේ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානි, මොහු; චත්තාරි ධම්ම සමාදානානි ඉති, ධර්‍මසමාදානසතරයයි; වදළසේක;

ඉදමවොච—ප—අභිනන්දුන්ති;

චූල ධර්‍ම සමාදාන සූත්‍රාර්‍ථ වර්‍ණනාව නිමි.

එවං මෙසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති
ජේතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තත්‍රඛෝ භගවා භික්ඛු
ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතෝ
පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච. යෙහුය්‍යෙන භික්ඛවෙ සත්තා
එවං කාමා එවං ඡන්දූ එවංඅධිප්පායා අහොවත අනිට්ඨා අකන්තා
අමනාපාධම්මා පරිහාරෙයය්‍යුං ඉට්ඨා කන්තා මනාපා ධම්මා අභි
වඩ්ඪෙය්‍යුන්ති තෙසං භික්ඛවෙ සත්තානං එවං කාමානං එවං
ඡන්දානං එවං අධිප්පායානං අනිට්ඨා අකන්තා අමනාපා ධම්මා

එවං මෙසුතං මෙ—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙහු
ය්‍යෙන, බොහෝසෙයින්ම; සත්තා, සත්ත්වයෝ; අනිට්ඨා, අර
මුණුවශයෙන්ඉෂ්ටනොවූ; අකන්තා, කමනීයනොවූ; අමනාපා
ධම්මා, මනනොවඩන්නාවූ ධර්මයෝ; පරිහාරෙයය්‍යුං, පිරිහෙන්
නාහුවිනම්; ඉට්ඨා, අරමුණුවශයෙන් ඉෂ්ටවූ; කන්තා, කමනී
යවූ; මනාපාධම්මා, මනවඩන්නාවූධර්මයෝ; අභිවඩ්ඪෙය්‍යුං,
විශෙෂයෙන්වැඩෙන්නාහුවිනම්; අහොවත නි, ඉතායෙහෙකැයි
කියා; එවංකාමා, මෙබඳු අභිලාෂයන් ඇත්තාහ; එවං ඡන්දූ,
මෙබඳු අඛ්‍යාෂයක් ඇත්තාහ; එවං අධිප්පායා, මෙබඳුලබ්ධියක්
ඇත්තාහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං, මෙසේ; කාමානං, කැමැ
ත්තාවූ; එවංඡන්දූනං, මෙබඳුඅඛ්‍යාෂයක්ඇත්තාවූ; එවංඅධිප්පා
යානං, මෙබඳු ලබ්ධියක් ඇත්තාවූ; තෙසංසත්තානං, ඒසත්ත්ව
යන්ට; අනිට්ඨා, ඉෂ්ටනොවූ; අකන්තා, කමනීයනොවූ; අම
නාපා, මනනොවඩන්නාවූ; ධම්මා, ධර්මයෝ; අභිවඩ්ඪන්ති,වැඩෙ
න්නාහුය; ඉට්ඨා, ආරම්මනවශයෙන්ඉෂ්ටවූ; කන්තා, කමනීයවූ;
මනාපාධම්මා, මනවඩන්නාවූ ධර්මයෝ; පරිහායන්ති, පිරිහෙ
න්නාහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තත්‍ර, ඒ අනිෂ්ට ධර්මයන්
වැඩීමෙහි හා ඉෂ්ටධර්මයන් පිරිහීමෙහි; තුමෙහ, තොපි; කං
හෙතුං, කවරහෙතුවක්; පච්චෙථඉති, සිතව්දැයිකියාමෙයවදුල
සේක; භන්තෙ, ස්වාමීනි; නො, අපගේ; ධම්මා, ධර්මයෝ;
භගවම්මූලකා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මුල්කොට ඇත්තාහුය;
භගවන්නෙත්තිකා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ පමුණුවන්නෙකු
කොටඇත්තාහ; භගවම්පටිසරණා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ පිළි
සරණකොට ඇත්තාහුය; භන්තෙ, ස්වාමීනි; එතස්සභාසිතස්ස,
මේභාෂිතයාගේ; අත්ථො, අර්ථය; භගවන්තංඑවපටිභාතු, භාග්‍ය
වතුන්වහන්සේගේ කොටසවේවා, නොහොත් මෙය භාග්‍ය
වතුන්වහන්සේගේ කොටසකොට විභජනය කෙරේවා (මෙය

අභිවඩ්ඪන්ති ඉධාහංනන්නා මනාපාධම්මා පරිහායන්ති. තත්‍ර තුමෙහ භික්ඛවෙ කංහෙතුං පවෙචථාති භගවම්මූලකාතො භන්තෙ ධම්මා භගවන්තෙත්තිකා භගවම්පටිසරණා සාධු වත භන්තෙ භගවන්තංඤෙඤව පටිභාතු එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථො භගවතො සුත්වා භික්ඛූ ධාරෙස්සන්තීති.

තෙනහි භික්ඛවෙ සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ භාසිස්සාමීති එවංභන්තෙති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච ඉධ භික්ඛවෙ අස්සුතවා පුථුජ්ජනො අරියානං අදස්සාවී අරියධම්මස්ස අකොවිදෙ අරිය

කම්ප්‍රවචනීයයොගයෙහි භාගාඊයෙහි විතියායි) හෙවත් භගවන්තංඑව, භාග්‍යවතුන්වහන්සේටම; පටිභාතු, වැටහේවා; සාධු, ඒ පිණිස යාඥාකරමු (මෙහිපටිපූර්‍ව්භාධාතුයොගයෙහි චතුර්‍ත්‍යීයෙහි විතියායි) භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගෙන්; සුත්වා, අසා; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ධාරෙස්සන්තීති, දරන්නාහුයයි (කීවාහුය)

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙනහි, එසේවිනම්; සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමීති, කියන්නෙමියි කියායි; එවංභන්තෙ ඉතිඛො, එසේයපින් වතුන්වහන්සැයිකියා; තෙභික්ඛූ ඒභික්ෂූහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, ප්‍රතිවචන දුන්සේක්ලාය; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ, එතං, මේකාරණය; අවොච, වදාළසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේලෝකයෙහි, අරියානං, බුඩාදීආර්‍යයන්, අදස්සාවී, නුවණැසින්නුදුටුවාවූ; අරියධම්මස්ස, සතරසතිපඨානාදී ආර්‍යය ධර්‍මයෙහි; අකොවිදෙ, අදක්ෂවූ; අරියධම්මෙ, ආර්‍යය්ධර්‍මයෙහි; අවිනීතො, සංවරවිනය පහාන විනයාදීවශයෙන් නොහික්මුනාවූ; සප්පුරිසානං, බුඩාදී සත්පුරුෂයන්; අදස්සාවී, නුවණැසින් නුදුටුවාවූ; සප්පුරිසධම්මස්ස, එබඳු සත්පුරුෂධර්‍මයෙහි; සංවරාදීන් නොහික්මුනාවූ; අස්සුතවා, අශ්‍රැතවත්වූ; පුථුජ්ජනො, අවිදශීකඅඤ්ඤබාලපෘථග්ජන තෙම; සෙවිතබෙබධම්මෙ, ඇසුරුකටයුතුධර්‍මයන්; නජානාති, නොදනියි; අසෙවිතබෙබ, මෙම ඇසුරුනොකටයුතු ධර්‍මයන්; නජානාති, නොදනී; භජිතබෙබධම්මෙ, එළඹියයුතුධර්‍මයන්; නජානාති, නොදනියි; අභජිතබෙබධම්මෙ, නොඑළඹියයුතුධර්‍මයන්; නජානාති, නොදනියි; සෙවිතබෙබධම්මෙ, සෙවිතව්‍යධර්‍මයන්; අජානන්තා, නොදන්නාවූ; අසෙවිතබෙබධම්මෙ, අනිශ්‍රිතව්‍ය ධර්‍මයන්; අජානන්තා, නොදන්නාවූ; භජිතබෙබධම්මෙ, භජනයකටයුතු ධර්‍මයන්; අජානන්තා, නොදන්නාවූ; අභජිත

ධමෙම අවිනීතො සපපුරිසානං අදසසාවි සපපුරිස ධම්මසස අකොවිදෙ සපපුරිසධමෙම අවිනීතො සෙවිතබෙබ ධමෙම න ජානාති අසෙවිතබෙබ ධමෙම න ජානාති භජිතබෙබ ධමෙම න ජානාති අභජිතබෙබධමෙම නජානාති සො සෙවිතබෙබ ධමෙම අජානනෙතා අසෙවිතබෙබ ධමෙම අජානනෙතා භජිතබෙබ ධමෙම අජානනෙතා අභජිතබෙබ ධමෙම අජානනෙතා අසෙවිතබෙබ ධමෙම සෙවති සෙවිතබෙබ ධමෙම න සෙවති අභජිතබෙබ ධමෙම භජති භජිතබෙබ ධමෙම න භජති තසස අසෙවිතබෙබ ධමෙම සෙවතො සෙවිතබෙබ ධමෙම අසෙවතො අභජිතබෙබ ධමෙම භජතො භජිතබෙබධමෙම අභජතො.

අනිටඨා අකනතා අමනාපාධම්මා අභිවඩඩනති; ඉටඨාකනතා මනාපා ධම්මා පරිහායනති තං කිසසහෙතු එවං හෙතං භිකඛවෙ හොති යථාතං අවිදදසුනොඃ—සුතවාව ඛො භිකඛවෙ අරියසාවකො අරියානං දසසාවී අරිධම්මසස කොවිදෙ අරියධමෙම සුවිනීතො සපපුරිසානං දසසාවි සපපුරිසධම්මසස කොවිදෙ සපපුරිසධමෙම සුවිනීතො සෙවිතබෙබ ධමෙම පජානාති අසෙ

බෙබධමෙම, භජනයමනොකටයුතුධම්මයන්; අජානනෙතා, නොදන්නාවූ; සො, ඒ සෙවනය භජනය කටයුතු කිසිවක් නොදන්නාවූ අඥතතෙම; අසෙවිතබෙබධමෙම, අසෙවණ්ණයධම්මයන්; සෙවති, සෙවණයකරයි; සෙවිතබෙබධමෙම, සෙවණ්ණයධම්මයන්; නසෙවති, සෙවනයනොකරයි; අභජිතබෙබධමෙම, භජනය නොකටයුතුධම්මයන්; භජති, භජනයකරයි; භජිතබෙබධමෙම, භජනයකටයුතුධම්මයන්; නභජති, භජනයනොකරයි; අසෙවිතබෙබධමෙම, අසෙවණ්ණයධම්මයන්; සෙවතො, සෙවණයකරන්නාවූ; සෙවිතබෙබධමෙම, සෙවණ්ණයධම්මයන්; අසෙවතො, සෙවනයනොකරන්නාවූ; අභජිතබෙබධමෙම, අභජනීයධම්මයන්; භජතො, භජනයකරන්නාවූ; භජිතබෙබධමෙම, භජනීයධම්මයන්; අභජතො, භජනයනොකරන්නාවූ; තසස, ඕනට;

අනිටඨා, අනිෂ්ටවූ; අකනතා, අකාන්තවූ; අමනාපාධම්මා, අමනාපධම්මයෝ; අභිවඩඩනති, විශෙෂයෙන්වැඩෙත්; ඉටඨා ඉෂ්ටවූ; කනතා, කමනීයවූ; මනාපාධම්මා, මනාපධම්මයෝ; පරිහායනති, පිරිහෙත්; තංකිසසහෙතු, ඊට හෙතුකවරෙද? භිකඛවෙ, මහණෙනි; එතං, එසේවැඩිම; එවංහිහොති, මෙසේමවෙයි; අවිදදසුනොඃ, අඥතයාහට; යථාතං, යම්සේනම් එසේමය;

විතබ්බ ධම්ම පජානාති භජිතබ්බ ධම්ම පජානාති අභජිතබ්බ ධම්ම පජානාති සො සෙවිතබ්බ ධම්ම පජානන්නො අසෙවිතබ්බ ධම්ම පජානන්නො භජිතබ්බ ධම්ම පජානන්නො අභජිතබ්බ ධම්ම පජානන්නො අසෙවිතබ්බ ධම්ම නසෙවති සෙවිතබ්බ ධම්ම සෙවති අභජිතබ්බ ධම්ම න භජති භජිතබ්බ ධම්ම භජති තස්ස අසෙවිතබ්බ ධම්ම අසෙවතො සෙවිතබ්බ ධම්ම සෙවතො අභජිතබ්බ ධම්ම අභජතො භජිතබ්බ ධම්ම භජතො අනිට්ඨා අකන්තා අම නාපා ධම්මා පරිහායන්ති:—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරියානං, ආර්‍යයන්; දස්සාවී, දක්නා සුලුවූ; අරියධම්මස්ස, ආර්‍යධර්‍මයෙහි; කොවිදෙ, දක්ෂවූ; අරිය ධම්මස්ස, ආර්‍යධර්‍මයෙහි, සුවිනීතො, මනාවහික්මුනාවූ; සප්පුරි සානං බුඬාදිසත්පුරුෂයන්; දස්සාවී, දක්නාසුලුවූ; සප්පුරිස ධම්මස්ස, සත්පුරුෂධර්‍මයෙහි; කොවිදෙ, දක්ෂවූ; සප්පුරිසධම්ම, සත්පුරුෂධර්‍මයෙහි; සුවිනීතො, මනාවහික්මුනාවූ; සුතවාචඛා, බහුශ්‍රැතත්වයදඇත්තාවූ; අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; සෙ විතබ්බධම්ම, සෙවණීයධර්‍මයන්; පජානාති' දනියි; අසෙවි තබ්බධම්ම, අසෙවණීයධර්‍මයන්; පජානාති; දනියි; භජිත බ්බධම්ම, භජණීයධර්‍මයන්; පජානාති; දනියි; අභජිතබ්බ ධම්ම, අභජනීයධර්‍මයන්; පජානාති, දනියි; සෙවිතබ්බධම්ම, සෙවනයකවස්තුධර්‍මයන්; පජානන්නො, දන්නාවූ; අසෙවිත බ්බධම්ම, අසෙවණීයධර්‍මයන්; පජානන්නො, දන්නාවූ; භජි තබ්බධම්ම, භජනීයධර්‍මයන්; පජානන්නො, දන්නාවූ; අභ ජිතබ්බධම්ම, අභජණීයධර්‍මයන්; පජානන්නො, දන්නාවූ; භජිතබ්බධම්ම,භජණීයධර්‍මයන්;පජානන්නො,දන්නාවූ;සො, ඒ ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; අසෙවිතබ්බධම්ම, අසෙවණීයධර්‍මයන්; නසෙවති, සෙවනයනොකරයි; සෙවිතබ්බධම්ම, සෙවණීය ධර්‍මයන්; සෙවති, සෙවනයකරයි; අභජිතබ්බධම්ම, අභජ ණීයධර්‍මයන්; නභජති, භජනයනොකරයි; භජිතබ්බධම්ම, භජණීයධර්‍මයන්; භජති, භජනයකරයි; සෙවිතබ්බධම්ම, සෙවණීයධර්‍මයන්; සෙවතො, සෙවනයකරන්නාවූ; අසෙවි තබ්බධම්ම, අසෙවණීයධර්‍මයන්; අසෙවතො, සෙවනයනො කරන්නාවූ; භජිතබ්බධම්ම, භජණීයධර්‍මයන්; භජතො, භජනයකරන්නාවූ; අභජිතබ්බධම්ම, අභජණීයධර්‍මයන්; අභජතො, භජනයනොකරන්නාවූ; තස්ස, ඔහට; අනිට්ඨා, අනිෂ්ටවූ; අකන්තා, අකාන්තවූ; අමනාපධම්මා, අමනාපධර්‍ම යෝ; පරිහායන්ති; පිරිහෙත්;

ඉට්ඨා කන්තා මනාපධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති, තංකිස්ස හේතු? එවංහෙතං භික්ඛවෙ හොති යථාතං විඳසුතෝ. —චත්තාරිමානි භික්ඛවෙ ධම්මසමාදානානි, කතමානි චත්තාරි, අත්ථිභික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නෙ දුක්ඛවෙව ආයතිංච දුක්ඛවිපාකං අත්ථිභික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නසුඛං ආයතිං විපාකං අත්ථිභික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නදුක්ඛං ආයතිං සුඛවිපාකං අත්ථිභික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නසුඛවෙව ආයතිංච සුඛවිපාකං, තත්‍රභික්ඛවෙ යදිදං ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නදුක්ඛවෙව ආයතිංචදුක්ඛවිපාකං තං අච්චා අච්ඡිජ්ජ ගතෝ යථාභූතං නප්පජානාති ඉදංඛෝමෙධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නදුක්ඛවෙව ආයතිංච දුක්ඛවිපාකන්ති තං අච්චා අච්ඡිජ්ජ ගතෝ යථාභූතංඅප්පජානන්නෝ තං සෙවති තං නපරිවජ්ජේති.

ඉට්ඨා, ඉෂ්ටවූ;කන්තා. කමනීයවූ; මනාපධම්මා, මනාප ධර්මයෝ; අභිවඩ්ඪන්ති, විශෙෂයෙන් වැඩෙත්; තංකිස්සහේතු, ඒවහෙතුකවේද; භික්ඛවෙ, මහතෙනි! එතං, ඒධර්මයන් වැඩීම; එවංහොති, මෙසේමවන්නේය; විඳසුතෝ, ප්‍රඥාවන්තයාහට; යථාතං, යම්සේනම් එසේමය;.—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ධම්මසමාදානානි; ධර්මසමාදානයෝ ඉමානිචත්තාරි, මේසතරදෙනෙක් වන්නාහුය; කතමානිචත්තාරි, කවරසතර දෙනෙක්දයත්?; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප්පන්නදුක්ඛවෙව, වර්තමානයෙහි දුකඳයකවූද; ආයතිංචදුක්ඛ විපාකං, අනාගත යෙහිදුක්දෙන්නාවූද; ධම්මසමාදානං, ධර්මසමාදානයෙක්; අත්ථි, ඇත; භික්ඛවෙ, මහතෙනි; පච්චුප්පන්නසුඛං, වර්තමානයෙහි සැපවූ; ආයතිං දුක්ඛවිපාකං, මත්තෙහිදුක්ඛ විපාකදයකවූ; ධම්මසමාදානං, ධර්මසමාදානයෙක් අත්ථි, ඇත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පච්චුප්පන්නදුක්ඛං, වර්තමානයෙහි දුක්වූ; ආයතිං සුඛවිපාකං, මත්තෙහි සැපවිපාකවූ; ධම්මසමාදානං, ධර්මසමාදානයෙක්, අත්ථි, ඇත; භික්ඛවෙ; මහණෙනි! පච්චුප්පන්න සුඛවෙව; වර්තමාන්හිසැපවූද; ආයතිං වසුඛවිපාකං, මතෙතහි සැපවිපාකවූ, ධම්මසමාදානං, ධර්මසමාදානයෙක්, අත්ථි, ඇත; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තත්‍ර, ඒධර්මසමාදානයන් අතුරෙහි; පච්චුප්පන්නදුක්ඛවෙව, වර්තමානයෙහිදුක්වූද; ආයතිංචදුක්ඛ විපාකං, මත්තෙහි දුක්ඛවිපාකවූද; යංඉදංධම්මසමාදානං, යම්, මේ, ධර්මසමාදානයෙක්වේද; තං, ඒධර්මසමාදානය; අච්චා, අඥානවූ; අච්ඡිජ්ජාගතෝ, අවිද්‍යාවෙන් සමන්විතවූපුද්ගලතෙම; [illegible]ධම්මසමාදානං, මේ ධර්මසමාදානය වනාහි; මෙ, මව පච්චුප්පන්නදුක්ඛඤ්ඤෙවව, වර්තමාන්හිදුක්වූද; ආයතිංචදුක්ඛවිපාකං, මත්තෙහි දුක්දෙන්නාවූද; විපාකඤෙකැයියා; යථාභූතං, තතුසේ; නප්පජානාති, නොදනියි, අච්චා, අඥානවූ; අච්ඡිජ්ජාගතෝ, අවිද්‍යාවෙන්; සමන්විතවූ; පුද්ගලතෙම; තං, ඒධර්මසමාදානය; යථාභූතං, තතුසේ, අප්පජානන්නෝ,නොදන්නේ; තං, ඒධර්මය; සේවති, සෙවනයකරයි— තං, ඒධර්මය නපරිවජ්ජේති, බැහැරනොකරයි—

තස්ස තං සෙවතෝ තං අපරිවජ්ජයතෝ අනිට්ඨා අකන්තා අමනාපා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති ඉට්ඨා කන්තා මනාපා ධම්මා පරිහායන්ති තං කිස්ස හෙතු? එවං හෙතං භික්ඛවෙ හොති යථා තං අවිද්දසුනෝ- තත්‍ර භික්ඛවෙ යදිදං ධම්මසමාදානං පච්චුපන්නං සුඛං ආයතිං දුක්ඛවිපාකං තං අවිචා අවිජ්ජාගතෝ යථාභූතං නපජානාති ඉදං ඛෝ මෙ ධම්මසමාදානං පච්චුපන්නසුඛං ආයතිං දුක්ඛවිපාකන්ති තං අවිචා අවිජ්ජාගතෝ යථාභූතං අපජානන්නාතං සෙවති තංනපරිවජ්ජෙතිතස්සතං සෙවතෝ තං අපරිවජ්ජයතෝ අනිට්ඨා අකන්තා අමනාපාධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති ඉට්ඨා කන්තා මනාපා ධම්මා පරිහායන්ති,තං කිස්ස හෙතු එවංහෙතං භික්ඛවෙ හොති යථාතං අවිද්දසුනෝ තත්‍ර භික්ඛවෙ යදිදං ධම්මසමාදානං පච්චුපන්නා දුක්ඛං ආයතිං සුඛවිපාකං තං විවා විජ්ජාගතෝ යථාභූතං පජානාති ඉදංඛෝ මෙ ධම්ම සමාදානං පච්චුපන්නදුක්ඛං ආයතිං සුඛවිපාකන්ති තං විව, විජ්ජාගතෝ අපරිවජ්ජයතෝ අනිට්ඨා අකන්තා අමනාපා ධම්මා පරිහායන්ති ඉට්ඨා කන්තා මනාපා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති තං කිස්ස හෙතු එවංහෙතං භික්ඛවෙ හොති යථාතං විද්දසුනෝ තත්‍ර භික්ඛවෙ යදිදං ධම්මසමාදානං පච්චුපන්නසුඛඤ්චව ආයතිඤ්ච සුඛවිපාකං තං විවා විජ්ජාගතෝ යථාභූතං පජානාති ඉදංඛෝ මෙ ධම්ම සමාදානං පච්චුපන්න සුඛඤ්චව ආයතිඤ්චසුඛවිපාකන්ති තං විවා විජ්ජාගතෝ යථාභූතං පජානන්නෝ තං සෙවති තං න පරිවජ්ජෙති තස්ස තං සෙවතෝ තං අපරිවජ්ජයතෝ අනිට්ඨා අකන්තා අමනාපා ධම්මාපරිහායන්ති ඉට්ඨා කන්තා මනාපා ධම්මා අභිවඩ්ඪන්ති තං කිස්සහෙතු එවං හෙතං භික්ඛවෙ හොති යථාතං විද්දසුනෝ

තං, ඒධම්මය; සෙවතෝ, සෙවනය කරන්නාවූ; තං, ඒධම්මය; අපරිවජ්ජයතෝ, නොහරණාවූ; තස්ස, ඔහට; අනිට්ඨා, අනිෂ්ටවූ; අකන්තා, අකාන්තවූ; අමනාපාධම්මා, අමනාපධම්මයෝ; අභිවඩ්ඪන්ති, වැඩෙත්; ඉට්ඨා, ඉෂ්ටවූ; කන්තා, [illegible]; මනාපාධම්මා, මනාපධම්මයෝ පරිහායන්ති. පිරිහෙත්; තං කිස්සහෙතු, ඒවහේතුකවරේද;? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතං එසේවැඩිම; එවංහිහොති, මෙසේමවෙයි; අවිද්දසුනෝ අඥන යාහට; යථාතං, යම්සේනම් එසේමය —පෙ— විද්දසුනෝ, ප්‍රඥවත්හට; යථාතං, යම්සේනම් එසේමයි;

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ ධම්ම සමාදානං පච්චුපපන්න දුක්ඛඤ්චෙව
ආයතිඤ්ච දුක්ඛ විපාකං? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො සත්තො පි දුක්ඛෙන
සත්තො පි දෙමනස්සෙන පාණාතිපාතී හොති, පාණාතිපාත
පච්චයා ච දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසං වෙදෙති සත්තො පි දුක්ඛෙන
සත්තො පි දෙමනස්සෙන අදින්නාදායී හොති අදින්නාදාන පච්චයා
ච දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති සත්තො පි දුක්ඛෙන සත්තො පි
දෙමනස්සෙන කාමෙසු මිච්ඡාචාරී හොති කාමෙසු මිච්ඡාචාර
පච්චයා ච දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසං වෙදෙති සත්තො පි දුක්ඛෙ
න සත්තො පි දෙමනස්සෙන මුසාවාදී හොති මුසාවාද පච්චයා
ච දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති, සත්තො පි දුක්ඛෙන
සත්තෝ දෙමනස්සෙන පිසුණා වාචො හොති පිසුණාවාච
පච්චයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති. —

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පච්චුපපන්නදුක්ඛඤ්චව, වතීමාන
යෙහිදුක්වූද;ආයතිඤ්ච දුක්ඛවිපාකං, මතුභවයෙහි දුක්ඛවිපාක
වනාවූද; ධම්මසමාදානං, ධම්මසමාදානය, කතමඤ්ච, කවරේද?
භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉධ, මේලෝකයෙහි; එකච්චො, සමහර
සත්ත්වයෙක්තෙම; සත්තොපි දුක්ඛෙන, දුඃඛයෙන් යුක්තවම; සත්තොපි
දෙමනස්සෙන, දෞර්මනස්‍යයෙන් යුක්තවම; පාණාතිපාතී හොති,
ප්‍රාණඝාතකරන්නේවෙයි; පාණාතිපාතපච්චයා, ප්‍රාණඝාතය
ප්‍රත්‍යයකොටගෙණ; දුක්ඛං, දුක්වූ; දෙමනස්සං, දෙර්මනස්‍ය
පටිසංවෙදෙති, විඳියි; සත්තොපි දුක්ඛෙන, දුඃඛයෙන් යුක්තවම;
සත්තොපි දෙමනස්සෙන, දෙර්මනස්‍යින් යුක්තවම; අදින්නාදායී හොති,
හිමියන්නුදුන් දෙයගන්නා සුලුවෙයි; අදින්නාදානපච්චයා,
අදත්තාදානය ප්‍රත්‍යයකොටගෙණද;දුක්ඛං,දුක්වූ;දෙමනස්සං, දෙර්
මනස්‍ය;පටිසංවෙදෙති, විඳියි;සත්තොපි දුක්ඛෙන, දුඃඛයෙන්යුක්තවම;
සත්තොපි දෙමනස්සෙන, දෙර්මනස්‍යින් යුක්තවම; කාමෙසු මිච්ඡා
චාරී හොති, කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේවේද; කාමෙසු
මිච්ඡාචාරපච්චයා, කාමමිථ්‍යාචාරය ප්‍රත්‍යයකොටගෙණද;
දුක්ඛං, දුක්වූ; දෙමනස්සං, දෙර්මනස්‍ය; පටිසංවෙදෙති, විඳියි;
සත්තොපි දුක්ඛෙන, දුඃඛයෙන් යුක්තවම; සත්තොපි දෙමනස්සෙන,
දෙර්මනස්‍යින් යුක්තවම; මුසාවාදී හොති, බොරුකියන්නේවේද;
මුසාවාදපච්චයාව, මෘෂාවාදය ප්‍රත්‍යයකොටගෙණද; දුක්ඛං,
දුක්වූ; දෙමනස්සං, දෙර්මනස්‍ය, පටිසංවෙදෙති, විඳියි; සත්තොපි
දුක්ඛෙන, දුඃඛයෙන්යුක්තවම; සත්තොපිදෙමනස්සෙන, දෙර්මනස්‍යින්
යුක්තවම; පිසුනාවාචා හොති, පෙශුන්‍යවචන කියන්නේවේද;
පිසුනාවාචපච්චයාව, පෙශුන්‍යවචන ප්‍රත්‍යයකොටගෙණද; දුක්ඛං
දුක්වූ; දෙමනස්සං, දෙර්මනස්‍ය, පටිසංවෙදෙති, විඳියි. —

සහාපිදුකෙඛන සහාපි දෙමනසෙසන එරුඝාවාචෝ හොති එරුඝාවාචා පචචයාව දුකඛං දෙමනසසං පටිසංවෙදෙති, සහාපි දුකෙඛන සහාපි දෙමනසෙසන; සමඵපපලාපිහොති, සමඵපපලාපපචචයා ව දුකඛං දෙමනසසං පටිසංවෙදෙති සහාපිදුකෙඛන සහාපි දෙමනසෙසන අභිජඣාලුහොති අභිජඣා පචචයාව දුකඛං දෙමනසසං පටිසංවෙදෙති සහාපි දුකෙඛන සහාපිදෙමනසෙසන බ්‍යාපන්න චිත්තොහොති බ්‍යාපාදපචචයාව දුකඛං දෙමනසසං පටිසංවෙදෙති සහාපි දුකෙඛන සහාපි දෙමනසෙසන මිචඡාදිටඨිහොති මිචඡාදිටඨිපපචචයාව දුකඛං දෙමනසසං පටිසංවෙදෙති සොකාඝසස හෙදුපරමමරණාඅපායං දුගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජජති, ඉදං වුචචති භිකඛවෙ ඛමමසමාදානං පචචුපපන්නදුකඛඤෙචව ආයතිං ච දුකඛවිපාකං

සහාපිදුකෙඛන: දුඃඛයෙන් යුකතවම; සහාපිදෙමනසෙසන දෙමනසින්යුකතාවම, එරුඝාවාචොහොති, එරුඝ වචන කියන සුලුවේද; එරුඝාවාචපචචයාව, පරුෂබස් ප්‍රත්‍යයකොටගෙණද; දුකඛංදෙමනසසං, දුක්දෙමනස්, පටිසංවෙදෙති; විඳියි; සහාපිදුකෙඛන, දුඃඛයෙන් යුකතවම; සහාපිදෙමනසෙසන, දෙමනසින් යුකතවම; සමඵපපලාපිහොති, සමඵප්‍රලාපකිය නෙනවේද;සමඵපපලාපපචචයාව,සමඵප්‍රලාප ප්‍රත්‍යයකොටගෙනද දුකඛං දෙමනසසං, දුක්දෙමනස්, පටිසංවෙදෙති, විඳියි; සහාපිදුකෙඛන, දුඃඛයෙන් යුකතවම; සහාපිදෙමනසෙසන, දෙමනසින්යුකතවම; අභිජඣාලුහොති, විසමලොභඇත්තේ වේද; අභිජඣාපචචයාව, විසමලොභය ප්‍රත්‍යයකොට ගෙණද; දුකඛං දෙමනසසං, දුක්දෙමනස්; පටිසංවෙදෙති, විඳියි; සහාපි දුකෙඛන, දුකඛයෙන්යුකතවම, සහාපි දෙමනසෙසන, දෙමනසින් යුක්තවම, ඛ්‍යාපන්නචිත්තොහොති, ව්‍යාපාදසහගතසිත් ඇත්තේවේද; ඛ්‍යාපාදපචචයාව, ව්‍යාපාදප්‍රත්‍යයකොට ගෙණද; දුකඛං දෙමනසසං, දුක්දෙමනස් පටිසංවෙදෙති, විඳියි; සහාපි දුකෙඛන, දුඃඛයෙන් යුකතවම; සහාපිදෙමනසෙසන, දෙමනසින්යුකතවම. මිචඡාදිටඨිහොති, මිසදිටුවේද; මිචඡාදිටඨිපචචයාව; මිසදිටුබව ප්‍රත්‍යයකොටගෙණද; දුකඛං දෙමනසසං, දුක්දෙමනස්, පටිසංවෙදෙති, විඳියි; සොා, ඒ දුක්දෙමනස් වදින්නාවූ,ඝත්තිතෙම,කායසසභෙදා;කයබිඳීමෙන්;පරමමරණා, මරණින්මතු; අපායං; සැපයෙන්පහවූ හෙයින් අපායනම්වූ; දුගතිං, දුකට පිහිටවන හෙයින් දුර්ගතිනම්වූ; විනිපාතං, වැවසව පතිතවන හෙයින් විනිපාතනම්වූ; නිරයං, නරකයෙහි, උපපජජන්ති' උපදින්; භිකඛවෙ, මහණෙනි! පසසුපපන්න දුඃඛයෙචව, වර්තමානයෙහි දුක්වූද; ආයතිංච දුකඛවිපාකං, අනාගතඅඝයහි දුකඛවිපාක දෙන්නාවූද; ඉදං ඛමමසමාදානං මේ ධර්මසමාදානයයි;වුචචති, කියනුලැබේ;

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නං සුඛං ආයතිං දුක්ඛවිපාකං? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චෝ සහාපිසුඛෙන සහාපි සොමනස්සෙන පාණාතිපාතීහොති පාණාතිපාත පච්චයා ච සුඛං සොමනස්සං පටිසංවෙදෙති සහාපිසුඛෙන සහාපිසොමනස්සෙන අදින්නාදායීහොති අදින්නාදාන පච්චයා ච සුඛං සොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, සහාපිසුඛෙන සහාපිසොමනස්සෙන කාමෙසු මිච්ඡාචාරී හොති කාමෙසු මිච්ඡාචාර පච්චයාච සුඛං සොමනස්සං පටිසංවෙදෙති, සහාපිසුඛෙන සහාපිසොමනස්සෙන මුසාවාදී හොති මුසාවාද පච්චයාච සුඛං සොමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපිසොමනස්සෙන පිසුණාවාචෝ හොති පිසුණාවාච පච්චයාච සුඛං සොමනස්සං පටිසංවෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපිසොමනස්සෙන ඵරුසාවාචෝ හොති ඵරුසාවාච පච්චයාච සුඛං සොමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපිසුඛෙන සහාපි සොමනස්සෙන සම්ඵප්පලාපී හොති සම්ඵප්පලාප පච්චයාච සුඛං සොමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනස්සෙන අභිජ්ඣාලුහොති අභිජ්ඣා පච්චයාච සුඛං සොමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනස්සෙන බ්‍යාපන්නචිත්තෝ හොති බ්‍යාපාද පච්චයාච සුඛං සොමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනස්සෙන මිච්ඡාදිට්ඨී හොති මිච්ඡාදිට්ඨි පච්චයාච සුඛං සොමනස්සං පටිසං වෙදෙති සෝ කායස්සභෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති ඉදං වුච්චති භික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නං සුඛං ආයතිං දුක්ඛවිපාකං—

කතමඤ්ච භික්ඛවෙ ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නං දුක්ඛං ආයතිං සුඛවිපාකං? ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චෝ සහාපි දුක්ඛෙන සහා

කතමඤ්චභික්ඛවෙ – පෙ – භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පච්චුප්පන්න සුඛං, වර්තමානයෙහිඇපවූද; ආයතිංවදුක්ඛවිපාකං, මත්තෙහි දුක්ඛවිපාකවූද; ඉදංධම්මසමාදානං, මේධර්මසමාදානයයි; වුච්චති, කියනුලැබේ;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප්පන්නදුක්ඛං, වර්තමානයෙහිදුක්වූ; ආයතිංසුඛවිපාකං, මත්තෙහිසැපවිපාකදෙන්නාවූ: ධම්මසමාදානං ධර්මසමාදානය; කතමඤ්ච, කවරේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේලෝකයෙහි; එකච්චෝ, ඇතැම්පුද්ගලයෙක්තෙම; සහා

පි දෙමනස්සෙන පාණාතිපාතා පටිවිරතොහොති පාණාතිපාතා වෙරමණී පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසං වෙදෙති:—

සහාපි දුක්ඛෙන සහාපි දෙමනස්සෙන අදිනනාදනා පටිවිර තොහොති අදිනනාදනා වෙරමණී පචචයාව දුක්ඛං දෙමන ස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපි දුක්ඛෙන සහාපි දෙමනස්සෙන කා මෙසු මිච්ඡාචාරා පටිවිරතොහොති කාමෙසු මිච්ඡාචාරා වෙර මණී පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපිදු කෙඛන සහාපි දෙමනස්සෙන මුසාවාදා පටිවිරතොහොති මුසා වාදා වෙරමණී පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති සහාපි දුකෙඛන සහාපි දෙමනස්සෙන පිසුණාවාචා පටිවිරතෝ හොති පිසුණාවාචා වෙරමණී පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපිදුමකෙඛන සහාපිදෙමනස්සෙන ඵරුසා වාචා පටිවිරතෝ හොති ඵරුසාවාචා වෙරමණී පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති සහාපි දුකෙඛන සහාපිදෙම නස්සෙන සම්ඵපපලාපා පටිවිරතොහොති සම්ඵපපලාපා වෙර මණී පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති සහාපි දුකෙඛන සහාපි දෙමනස්සෙන අනභිජ්ඣාලුහොති අනභිජ්ඣා පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපි දුකෙඛන සහාපි දෙමනස්සෙන් අබ්‍යාපන්න චිත්තොහොති අබ්‍යාපාද පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදෙති සහාපි දුකෙඛන සහාපි දෙමනස්සෙන සම්මාදිට්ඨිහොති සම්මාදිට්ඨි පචචයාව දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසං වෙදෙති සෝ කායස්සභෙදා පරාමම රණා සුගතිං සගගං ලොකං උපපජ්ජති ඉදං වුචචති භික්ඛවෙ ධම්මසමාදනං පචචුපනන දුක්ඛං ආයතිං සුඛවිපාකං

කතමඤ භික්ඛවෙ ධම්මසමාදනං පචචුපන්න සුඛඤෙව ආයතිංච සුඛ විපාකං? ඉධ භික්ඛවෙ එකචෙවා සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනස්සෙන පාණාතිපාතා පටිවිරතොහොති පාණා තිපාතා වෙරමණී පචචයාව සුඛං සොමනස්සං පටිසං වෙදෙති සහාපිසුඛෙන සහාපිසොමනස්සෙන අදින්නාදනා පටිවිරතෝ

පිදුකෙඛන, දුක්ඛයෙන්‍යුක්තවම්; සහාපිදෙමනස්සෙන; දෙම නසින්‍යුක්තාවම්; පාණාතිපාතාපටිවිරතෝ හොති, ප්‍රාණඝාත යෙන් වැළකුනේවේද, පාණාතිපාතාවෙරමණී පචචයාව, ප්‍රාණ ඝාතයෙන් වැළැක්ම හේතුකොටගෙණද; දුක්ඛං දෙමනස්සං, දුක්දෙම්නස්; පටිසංවෙදෙති, විඳියි;—

හොති අදින්නාදානා වෙරමණී පචචයාව සුඛං සොම නසසං පටිසං වෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනසෙසන කාමෙසු මිචඡාචාරා පටිවිරතොහොති කාමෙසුමිචඡාචාරා වෙරමණී පචචයාව සුඛං සොමනසසං පටිසංවෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනසෙසන මුසාවාදා පටිවිරතොහොති මුසාවාදා වෙ රමණී පචචයාව සුඛං සොමනසසං පටිසං වෙදෙති සහාපිසු ඛෙන සහාපි සොමනසෙසන පිසුණාවාචා පටිවිරතො හොති පි සුණාවාචා වෙරමණී පචචයාව සුඛං සොමනසසං පටිසංවෙ දෙති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනසෙසන ඵරුසාවාචා පටි විරතොහොති ඵරුසාවාචා වෙරමණී පචචයාව සුඛං සොමනසසං පටිසංවෙදෙති—

සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනසෙසන සමඵපපලාපා පටි විරතොහොති සමඵපපලාපා වෙරමණී පචචයාව සුඛං සොම නසසං පටිසංවෙදති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනසෙසන අනභිජඣාලුහොති අනභිජඣා පචචයා ව සුඛං සොමනසසං පටිසංවෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනසෙසන අබාය පනනවිතෙතා හොති අබාපාදා පචචයාව සුඛං සොමනසසං පටිසංවෙදෙති සහාපි සුඛෙන සහාපි සොමනසෙසන සමමා දිටඨි හොති සමමාදිටඨි පචචයාව සුඛං සොමනසසං පටිසං වෙදෙති සෝ කායසස භෙදා පරමමරණා සුගතිං සගගං ලොකං උපපජජතති, ඉදං වුචචති භිකඛවෙ ධමමසමාදානං පචචුපපන්න සුඛවෙව ආයතිව සුඛවිපාකං ඉමානිඛො භිකඛවෙ චතතාරි ධමමසමාදානානි—

සහාපිදුකෙඛන—පෙ—සහාපිසුඛඤ්ච, සැපයෙන්යුක්තවම; සහාපිසොමනසෙසන, සොමනසින්යුක්තවම; සම්මාදිට්ඨි හොති, සම්‍යක්දෘෂ්ටිඇත්තේවේද; සම්මාදිට්ඨිපචචයාව, සම්‍යක්දෘෂ්ටිය ප්‍ර ත්‍යයකොටගෙණද; සුඛංසොමනසසං, සැපවත්සොමනසක්; පටිස වෙදෙති, විඳියි; සෝ, ඒ සෞඛ්‍යසෞමනස්‍යයන් විඳිනා පුද්ගල තෙම; කායසසභෙදා, කයබිඳීමෙන්; පරමමරණා, මරණින්මතු; සුගතිං, සොඳනගති ඇතිගෙයින්; සුගතඤ්චම්වූ; සග්ගංලොකං සවගීලොකයෙහි, උපපජ්ජති, උපදියි; භිකඛවෙ, මහණෙනි! පචචු පපන්නසුඛංවෙව, වර්තමානයෙහි සැපවූද; ආයතිව සුඛවිපාකං මත්තෙහි සැපවිපාකදෙන්නාවූද; ඉදංධමමසමාදානං, මේධර්ම සමාදානයකි; වුචචති, කියනුලැබේ;

භිකඛවෙ, මහණෙනි; ඉමානිඛො චතතාරිධමමසමාදානානි, මේ ධර්මසමාදානයෝ සතරදෙනවෙත්—

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ තිත්තකාලාබු විසෙන සංසට්ඨො අථ පුරිසො ආගච්ඡෙය්‍ය ජීවිතුකාමො සුඛකාමො දුක්ඛපටික්කූලො තමේනං එවං වදෙය්‍යං අමෙහාපුරිස අයං තිත්තකාලාබු විසෙන සංසට්ඨො සචෙ ආකඞ්ඛසි පිප ගස්ස තෙ පිපතො වෙව නච්ඡාදෙස්සති වණ්ණෙනපි ගන්ධෙනපි රසෙන පි පිච්චා ව පන මරණංවා නිගච්ඡසි මරණ මත්තං වා දුක්ඛන්ති සො තං අපපටිසඞ්ඛාය පිපෙය්‍ය න පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය තස්සතං පිපතො වෙව නච්ඡාදෙය්‍ය වණ්ණෙනපි ගන්ධෙනපි රසෙනපි පිච්චා ව පන මරණං වා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමත්තං ව දුක්ඛං තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමංධම්මසමාදානං වදාමි යදිදං ධම්මසමාදානං පච්චුපන්න දුක්ඛවෙව ආයතිඤ්ච දුක්ඛවිපාකං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තිත්තකාලාබු, තිත්තලබුඵලයක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; විසෙන සංසට්ඨො, හලාහලවිෂයෙන් සංමිශ්‍රණයකරණලදද; අථ, එසේනම්; ජීවිතුකාමො, ජීවත්වන කැමති; සුඛකාමො, සැපකැමති; දුක්ඛපටික්කූලො, දුකට පිළිකූල්කරන්නාවූ; පුරිසො, පුරුෂයෙක්තෙම; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය; තමේනං, ඒපුරුෂයාහට; අමෙහාපුරිස, එඹලපුරුෂය; අයංතිත්තකාලාබු, මේතිත්තලබුඵලය; විසෙනසංසට්ඨො, හලාහලවිෂයෙන් යුක්තය; සචෙආකංඛසි, ඉදින්කැමැත්තෙහි නම්;පිප, පානයකරව; පිවතොවෙව, පානයකරණ්නාවූම; තස්ස තෙ, ඒතට; වණ්ණෙනපි, වර්ණයෙන්ද; ගන්ධෙනපි, ගන්ධයෙන්ද; රසෙනපි, රසයෙන්ද; නච්ඡාදෙස්සති, තුටුනොකරන්නේය; පිච්චාවපන, පානයකොටදවනාහි; මරණංවා, මරණයටහෝ; නිගච්ඡති, පැමිණෙයි; මරණමත්තංවා, මරණයහාසමානවූ; දුක්ඛං, දුකටහෝ පැමිණේයයි කියා; එවංවදෙය්‍යං; මෙසේකීවාහුනම්; සො, හෙතෙම; තං, ඒවවනය; අපපටිසඞ්ඛාය, නොසලකා; පිවෙය්‍ය, පානයකරන්නේද; නපටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, නොහරණේද; තස්සතංපිවතොවෙව, එයපානයකළාවූ ඕහට; වණ්ණෙනපි, වර්ණයෙන්ද; ගන්ධෙනපි, ගන්ධයෙනද; රසෙනපි, රසයෙන්ද; නච්ඡාදෙය්‍ය, තුටුනොවන්නේය; පිච්චාව, පානකොටදවනාහි; මරණංවා, මරණයටහෝ; නිගච්ඡෙය්‍ය, පැමිණෙන්නේය; මරණමත්තංවා, මරණයහාසමානවූ, දුක්ඛං, දුකකට පැමිණෙන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පච්චුපන්නදුක්ඛවෙව, වර්තමානයෙහි දුක්වූද; ආයතිංචදුක්ඛවිපාකං, මත්තෙහි දුක්විපාකදෙන්නාවූද; යංඉදං ධම්මසමාදානං, යම්මේධර්මසමාදානයෙක්වේද; තංඉදංධම්මසමාදානං, ඒ මේ ධර්මසමාදානය: අහං, මම, තථූපමංවදාමි, ඊවැනිසේ කොට කියමියි වදාළසේක—

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ආපානීය කංසො වණ්ණසම්පන්නෝ ගන්ධසම්පන්නො රසසම්පන්නො සොවඛෝ විසෙන සංසට්ඨෝ අථ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය ජීවිතුකාමෝ සුඛකාමෝ දුක්ඛපටිකූලෝ තමේනං එවං වදෙය්‍යුං අමෙහාපුරිස අයං ආපානීය කංසෝ වණ්ණසම්පන්නෝ ගන්ධසම්පන්නෝ රසසම්පන්නෝ සෝ ච ඛෝ විසෙන සංසට්ඨෝ සචෙ ආකංඛසි පිව තස්ස තෙ පිවතො හි ඛෝ ජාදෙස්සති වණ්ණෙනපි ගන්ධෙනපි රසෙනපි පිත්වා ච පන මරණංවා නිගච්ඡසි මරණමත්තං වා දුක්ඛන්ති සෝ තං අපපටිසංඛාය පිවෙය්‍ය න පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය තස්ස තං පිවතො ච හි ඛෝ ජාදෙය්‍ය වණ්ණෙනපි ගන්ධෙනපි රසෙනපි පිත්වාච පන මරණං වා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං ධම්මසමාදානං වදාමි යදිදං ධම්ම සමාදානං පච්චුප්පන්න සුඛං ආයතිං දුක්ඛ විපාකං,

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පූති මුත්තං නානාහෙසජ්ජෙහි සංසට්ඨං අථ පුරිසෝ ආගච්ඡෙය්‍ය පණ්ඩුරොගී තමේනං එවං වදෙය්‍යුං අමෙහා පුරිස ඉමං පූතිමුත්තං නානාහෙසජ්ජෙහි සංසට්ඨං සචෙ ආකංඛසි පිව,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වණ්ණසම්පන්නෝ, පාණකවණ්ණාදියෙන් යුක්තවූ; ගන්ධසම්පන්නෝ, ගන්ධයෙන්යුක්තවූ; රසසම්පන්නෝ, රසයෙන්යුක්තවූ; ආපානීයකංසෝ, ආපානීය මධුර පානයාගෙන්යුක්තවූ රන්තලියක්වේද; සෝවඛෝ, ඒ රන්තලිය විසෙනි: සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; විසසංසට්ඨෝ, හලාහලවිෂයෙන් මිශ්‍රණයකරණලද්දේවේද; අථපුරිසෝ—පෙ—තංඉමං ධම්ම සමාදානං, ඒ මේ ධර්මසමාදානය; අහං, මම; තථූපමංවදාමි, ඒව උපමාවශයෙන් කියමි—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පූතිමුත්තං, එකොතෙනි ගන්නාලද තරුණ වත්සන්ගේ ගෝ මූත්‍ර; නානාහෙසජ්ජෙහි, අරළු තෙල්ලි ආදී නානාවිධ ඖෂධයන්ගෙන්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; සංසට්ඨං, සම්මිශ්‍රණයකරණලද්දේවේද; අථ, ඉක්බිත්කෙන්; පණ්ඩුරොගී පුරිසෝ, පාණ්ඩුරාගයෙන් පෙළෙන පුරුෂයෙක්; ආගච්ඡෙය්‍ය එන්නේවේද;

තස්සතෙ පිපතො නොහි ඛො ජාදෙස්සති වණ්ණෙනපි ගන්ධෙනපි රසෙන පි පිත්වාව පනසුඛී භවිස්සතීති සො තං පටිසඛ්ඛාය පිපෙය්‍ය න පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය තස්සතං පිපතො නොහි ඛො ජාදෙය්‍ය වණ්ණෙනපි ගන්ධෙන පි රසෙනපි පිත්වා ව පන සුඛී අස්ස තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං ධම්මසමා දානං වදාමි යදිදං ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නාදුක්ඛං ආයතිං සුඛවිපාකං

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ දධිව මධුව සපිව ඵාණිතඤ්ච එක ජ්ඣං සංසඳං අථපුරිසො ආගච්ඡෙය්‍ය ලොහිතපක්ඛන්දිකො තමෙනං එවං වදෙය්‍යුං අමෙහාපුරිස ඉමං මධුව දධිව සපිව ඵාණිතඤ්ච එකජ්ඣං සංසඳං සචෙ ආකංඛසි පිප තස්සතෙ පිපතොවෙව ජාදෙස්සති වණ්ණෙනපි ගන්ධෙනපි රසෙනපි පිත්වාව සුඛී භවිස්සතීති සො තං පටිසඛ්ඛාය පිපෙය්‍ය න පටි නිස්සජ්ජෙය්‍ය තස්සතං පිපතොවෙව ජාදෙය්‍ය වණ්ණෙනපි ගන්ධෙනපි රසෙනපි පිත්වාවපන සුඛී අස්ස තථූපමාහං භික්ඛවෙ ඉමං ධම්මසමාදානංවදාමි යදිදං ධම්මසමාදානං පච්චුප්පන්නසුඛ ඤ්චව ආයතිඤ්ච සුඛවිපාකං—

තමෙනං—පෙ—

සුඛිඅස්ස, සුවපත්වන්නේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප පන්නදුක්ඛං—පෙ—තථූපමංවදාමි, ඊට උපමා වශයෙන් කියමි—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි දධිඤ්ච, දීද; මධුඤ්ච, මීද; සපිඤ්ච සුපිරිසිදුගිතෙල්ද; ඵාණිතඤ්ච, උක්ඛකුරුඳ; සෙය්‍යථාපි යම්සේ එකජ්ඣංසංසඳං, එසතම්ශ්‍රකරණ ලද්දේවේද; අථ ඉක්බිති; ලොහිත පක්ඛන්දිකො පුරිසො, පිත්තාතීසාරයෙන් පෙළෙන පුරුෂයෙක්තෙම; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේද; තමෙනං ...පෙ... සුඛිඅස්ස, සුවපත්වන්නේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පච්චුප්පන්නසුඛමෙව, වර්තමානයෙහි සැපවූද; ආයතිංවසුඛ විපාකං, මත්තොහිදසැපවිපාකදෙන්නාවූ;යංඉදං ධම්මසමාදානං, යම්මේධර්මසමාදානයක්වේද; තං ඉමං ධම්මස,මාදානං, ඒ මේ ධර්මසමාදානය; අහං, මම; තථූපමංවදාමි, ඊට උපමා වශයෙන් කියමියි වදළසේක;

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වස්සානං පච්ඡිමෙ මාසෙ සරද සමයෙ විඩෙ විගත වලාහකෙ දෙවෙ ආදිච්චෝ නභං අබ්භාස්සුක්ක මානෝ සබ්බං ආකාසගතං තමගතං අභි විභවව භාසතෙව තපතෙව විරොචතිව් එවමෙවඛෝ භික්ඛවෙ යදිදං ධම්ම සමාදානං පච්චුපන්න සුඛවෙව ආය තිව සුඛ විපාකං තදඤ්ඤෙ පුට්ඨ සමණබ්‍රාහ්මණෙ පරපවාදෙ අභි විභවව භාසතෙව විරොචති වා"ති"

ඉදම්වොව භගවා අත්තමනා තෙභික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන්ති—

මහා ධම්ම සමාදාන සූත්‍රං නිට්ඨිතං (6.) (5.)

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! වස්සානං, වර්ෂාඍතුයෙහි; පච්ඡිමෙමාසෙ, පශ්චිම මාසයෙහි නොහොත්, ඉල්මසෙහි; සරදසමයෙ, සරත් කාලයෙහි, විඩෙ, නැසුනාවූ, විගතවලාහකෙ දෙවෙ, පහවූ වලාකුළුඇතිකල්හි; ආදිච්චෝ, සූර්‍යතෙම; නභංඅබ්භාස්සුක්ක මානෝ, අහසටපැනනැගෙමින්; ආකාසගතං, අහසටපැමිණි යාවූ; තමගතං, අන්ධකාරගතවූ; සබ්බං, සියලු; අභිවිභවව, මැඩගෙණ; සෙය්‍යථාපි භාතිව, යම්සේ බබලන්නේවේද; තප තිව, දීප්තිමත්ව බබලන්නේවේද; විරොචතිව, විශෙෂයෙන් බබලන්නේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි,! එවමෙවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම වනාහි; පච්චුපන්නාසුඛවෙව, වර්‍තමානසැපවූද; ආයතිංවසුඛවිපාකං, මත්තෙහිසැපවිපාකගෙණදෙන්නාවූද; යංඉදං ධම්මසමාදානං, යම්ඒධර්‍මසමාදානයෙක්වේද; තං, ඒ මේ ධර්‍ම සමාදානය; අඤ්ඤෙපරපවාදෙ, අන්‍යයන්හේවාදයෙහි; පුට්ඨ සමණබ්‍රාහ්මණෙ, බාහිරවූබොහෝමහණබමුණන්; අභිවිභවව, මැඩ; භාසතිව, බබලන්නේදවෙයි; තපතිව, දීප්තිමත්වන් නේදවෙයි; විරොචති, අතිශයින් බබලන්නේද වේයයි වදාළසේක—

ඉදම්වොව—අභිනන්දුන්ති.

මහා ධම්ම සමාදාන සූත්‍රාර්ථවර්ණනාව නිමි.

එවමේමසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ, තත්‍රඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති, භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතෝ පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච,

වීමංසකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පරස්ස චෙතෝ පරියායං අජානන්තෙන තථාගතෙ සම්මන්නාසනා කාතබ්බා සම්මා සම්බුද්ධෝ වා නොවා ඉති විඤ්ඤුණායාති, භගවම්මූලකා නෝ භන්තෙ ධම්මා භගවන්නෙත්තිකා භගවම්පටිසරණා, සාධු වත භන්තෙ භගවන්තං යෙවපටිභාතු එතස්ස භාසිතස්ස අත්ථෝ භගවතා සුචා භික්ඛූ ධාරෙස්සන්තීති, තෙනහි භික්ඛවෙ සුණාථ සාධුකං මනසිකරොථ භාසිස්සාමීති, එවං භන්තෙති ඛෝ තෙ භික්ඛූ භගවතෝ පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච,

---

එවංමෙසුතං මෙ—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පරස්ස, මෙර මාගේ; චෙතොපරියායං, චිත්තවාරයෙහි චිත්තපරිවෙජ්දය; අජානන්තෙන, නොදන්නාවූ; වීමංසකෙන, ශාස්තෘගුණය විමසන්නාවූ; අත්ථවීමංසක සංසකාරවීමංසකශාස්තෘවීමංසකයයි තුනකි, මෙහිසත්‍ථවීමංසකයදතයුතුයි, භික්ඛුනා, මහණවිසින්; සම්මාසම්බුඩෝවා, සියල්ලතෙමෙම අවබොධකළ සර්ඥවේදුයි කියාහෝ; නොවා, එසේනොවේදුයි කියාහෝ; විඤ්ඤුණාය, දූනගැණීමපිණිස; තථාගතෙ, තථාගතයන්වහන්සේකෙරෙහි; සම්මන්නාසනා, පරීක්ෂාව; කාතබ්බාඉති, කටයුතුයයි;

භන්තෙ, සවාමීන්වහන්ස; නෝ, අපගේ; ධම්මා, ධර්ම්මයෝ තුමූ; භගවම්මූලකා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ මූල්කොටඇත්තාහ; භගවන්නෙත්තිකා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ පමුඛවන්කොට ඇත්තාහ; භගවම්පටිසරණා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ පිළිසරණ කොට ඇත්තාහ;

භන්තෙ, සවාමීනි; එතස්සභාසිතස්ස, මේභාෂිතයාගේ; අත්ථෝ, අර්ථයතෙම; භගවන්තංයෙව, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවම; වත, එකාන්තයෙන්; පටිභාතු, වැටෙත්වා; සාධු, ඒපිණිස යාවඤ්ඤුකරමු; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගෙන්; සුත්වා, අසා; භික්ඛූ,භික්ෂූහු; ධාරෙස්සන්තිඉති, දරන්නාහුයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙනහි, එසේවිනම්, සුණාථ, අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසිකරොථ, මෙනෙහිකරව්; භාසිස්සාමිඉති, කියන්නෙමියි;

භන්තෙ, සවාමීන්වහන්ස; එවංඉතිඛෝ, එසේයයිකියා; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන්වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන්දුන්හ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේකි;

මේහි පළමුකොට භගවම්මූලකා නොධම්මා,, යනාදීන් කල්‍යාණමිත්‍රසම්පත්තිය දක්වනලදි, අර්හත්ඵලය හිමිකොට ඇති සියලුශාසනය බ්‍රහ්මචරියාව කල්‍යාණමිත්‍ර සම්පත්තිය නිසාමැතිවෙයි. එය නොයෙක් ධර්මයන්හි ඉතාවිස්තරව දක්වාතබ්බ, එහෙයින් කල්‍යාණ මිත්‍රොපනිශ්‍රය උතුම් බැව් සැලකිය යුතුයි,

වීමංසකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛූනං පරස්ස චෙතො පරියායං අජානතෙනෙත්ථ වීසුද්ධමෙසු තථාගතො සම්මන්නාසිතබ්බො චක්ඛුසොත විඤ්ඤෙය්‍යෙසු ධම්මෙසු, යෙ සඞ්කිලිට්ඨා චක්ඛු සොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා සංවිජ්ජන්තිවා තථාගතස්ස නො වාති, තමෙනං සම්මන්නෙ සම්මානො එවං පජානාති යෙ සඞ්කිලිට්ඨා චක්ඛුසොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා නතෙ තථාගතස්ස සංවිජ්ජන්තීති, යතො නං සම්මන්නාසම්මානො එවං ජානාති යෙ සඞ්කිලිට්ඨා චක්ඛුසොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා නතෙ තථාගතස්ස සංවිජ්ජන්තීති. තතො නං උත්තරිං සම්මන්නෙනසති යෙ වීතිමිස්සා චක්ඛු සොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා නතෙ තථාගතස්ස සංවිජ්ජන්තීති යතො නං සම්මන්නෙනසම්මානෙ එවංජානාති යෙ වීතිමිස්සා චක්ඛුසොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මානතෙ තථාගතස්ස සංවිජ්ජන්තීති.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පරස්ස, මෙරමාගේ; චෙතොපරියායං, චිත්තපරිවෙජ්දය; අජානතෙත්ථ, නොදන්නාවූ; වීමංසකෙන, විමසන්නාවූ; භික්ඛූනං, භික්ෂූවවිසින්; වීසුද්ධමෙසු, ධම්මදෙසක්විෂයෙහි; තථාගතො, සර්ව්ඥයන් වහන්සේ; සම්මන්නාසිතබ්බා, පරීක්ෂාකටයුතුයි; චක්ඛුසොතවිඤ්ඤෙය්‍යෙසු, චක්ෂුර්ඉන්ද්‍රිය ශ්‍රොත්‍රඉන්ද්‍රියයෙන් දතයුතුවූ; ධම්මෙසු, ධර්මයන්හිද; සඞ්කිලිට්ඨා, කෙලෙසසම්ප්‍රයුක්තවූ; චක්ඛුසොතවිඤ්ඤෙය්‍යා, චක්ෂුර්විඥානයෙන් හා ශ්‍රොත්‍රවිඥානයෙන් දතයුතු; ධම්මා, කායවාක්සමාචාරයෝ; තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේට; සංවිජ්ජන්තිවා, විද්‍යමානවෙත්ද; නොවාඉති, නොවෙත්දැයි; තමෙනං, ඒ මේ කාරණයෙන්; සම්මන්නාසම්මානො, සොයන්නේ; එවංජානාති, මෙසේදනියි; මෙයින් සර්ව්ඥයන් වහන්සේගේ විශිෂ්ට ජාති ගොත්‍ර රූප ශොභා ප්‍රසිද්ධතාදිය නොව උන්වහන්සේගේ උත්තම ශාස්තෘගුණය නිසාම අදහස යුතුය යනු ප්‍රකාශිතයි. සඞ්කිලිට්ඨා, කලිටිවූ; චක්ඛුසොත විඤ්ඤෙය්‍යා, චක්ඛු සොත දෙකින් දතයුතුවූ; ධෙඛම්මා, ධර්මයෝ වෙත්ද; තෙ, ඔහු; තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේට; නසංවිජ්ජන්තිඉති, අවිද්‍යමානයයි; යතො, යම්හෙයකින්; නං, එය; සම්මන්නෙනසම්මානෙ, පරීක්ෂාකරන්නේ; එවං, මෙසේ; ජානාති, දනියි; වීතිමිස්සා, මිශ්‍රවූ; චක්ඛු සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා, චක්ඛුසොතදෙකින් දතයුතුවූ; ධෙඛම්මා, ධර්මයෝ වෙත්ද; තෙ, ඔහු; තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේට; නසංවිජ්ජන්තිඉති, විද්‍යමාන නොවෙත්යයි; යතො, යම්හෙයකින්; නං, එය; සම්මන්නෙනසම්මානෙ, පරීක්ෂාකරන්නේ; එවං, මෙසේ; ජානාතත්, දන්යි; වීතිමිස්සා, ව්‍යතිමිශ්‍රවූ; යෙ චක්ඛු සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා, චක්ඛුසොත දෙකෙන් දතයුතුවූ; ධෙඛම්මා, ධර්මයෝ වෙත්ද; තෙ, ඔහු; තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේට; නසංවිජ්ජන්තිඉති, අවිද්‍යමානයයි;

තතෝ නං උත්තරිං සම්පාපෙසති යෙ වොදාතා චක්ඛුසොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා සංවිජ්ජන්තීවා තෙ තථාගතස්ස නොවාති තමේනං සමන්නෙසමානෝ එවංජානාති යෙවොදාතා චක්ඛුසොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති තෙ තථාගතස්සාති යතෝ ඛං සමන්නෙසමානෝ එවං ජානාති යෙ වොදාතා චක්ඛුසොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති තෙ තථාගත ස්සාති තතෝනං උත්තරිං සම්පාපෙසති දීඝරත්තං සමා පන්නා අයමායස්මා ඉමං කුසලං ධම්මං උදාහු ඉත්තර ස්මිං පන්නෙති තමේනං සමන්නෙසමානෝ එවං ජානාති දීඝරත්තං සමාපන්නෙනා අයමායස්මා ඉමං කුසලං ධම්මං නායමායස්මා ඉත්තරසමාපන්නාති මතෝනං සමන්නෙසමානෝ එවං ජානාති දීඝරත්තං සමාපන්නෙනා,

---

තතෝ, ඉක්බිති; තං, එය; උත්තරිං, සම්පාපෙසති, පරීක්ෂාකෙරෙයි; වොදාතා, පවිත්‍රවූ; චක්ඛුසොත දෙකින් දත යුතුවූ; යෙධම්මා, යම්ධර්මතෙණෙක්; සංවිජ්ජන්තීවා, විද්‍යමාන වෙත්ද; තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේට; නවාඉති, නැත්තාහුදැයි; තමේනං, ඒමේ කාරණය; සමන්නෙසමානෝ, පරීක්ෂාකරන්නේ; එවං, මෙසේ; ජානාති, දනියි; චක්ඛුසොත, විඤ්ඤෙය්‍යා, චක්ඛුසොතදෙකින් දතයුතුවූ; යෙවොදාතාධම්මා යම්බදුනික්කෙලෙශධර්මයෝවෙත්ද;තෙ,ඔහු;තථාගතස්ස,තථාගත යන් වහන්සේට; සංවිජ්ජන්තීඉති, විද්‍යමානවෙත්යයි; යතෝ,යම් හෙයකින්; සමන්නෙසමානෝ, සලකන්නේ; එවං,මෙසේ; ජානාති, දනියි; වොදාතා, පිරිසිදුවූ; චක්ඛුසොතවිඤ්ඤෙය්‍යා චක්ඛුසොතදෙකින්දතයුතුවූ; යෙධම්මා, යම්ධර්මතෙණෙක්වෙත් ද;තෙ, ඔහු; තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේට; සංවිජ්ජන්ති ඉති,විද්‍යමානවෙත්යයි; යතෝ, ඉක්බිති; නං, එය; උත්තරිං,මත් තෙහි; සම්පාපෙසති, අන්වෙෂණය කෙරෙයි; අයංආයස්මා, මේ පින්වත්තෙමේ; ඉමංකුසලංධම්මං, මේ කුසල ධර්මයට; දීඝරත්තං, බොහෝකලකපවත්; සමාපන්නෙනා, පැමිණියේක්ද; උදාහු, නොහොත්; ඉත්තරසමාපන්නෙනා, සවල්පකලකපවත් පැමිණියේක්දැයි;

තමේනං, ඒමේකාරණය; සමන්නෙසමානෝ, සලකන්නේ; එවං, මෙසේ; ජානාති, දනියි; අයං ආයස්මා, මේ පින්වත් තෙමේ; ඉමංකුසලංධම්මං, මේ කුසල ධර්මයට; දීඝරත්තං, බොහෝ කලක පවත්නා; සමාපන්නෙනා, පැමිණියේක; අයං ආයස්මා,මේ ආයුෂ්මත්තෙමේ; නඉත්තරසමාපන්නෙනාඉති, ලඟදී පැමිණියේනොවේයයි; යතෝ, යම්හෙයකින්; සමන්නෙසමා නෝ, අන්වෙෂණකරන්නේ; එවං, මෙසේ; ජානාති දනියි; අයංආයස්මා, මේ ආයුෂ්මත්තෙමේ; ඉමං කුසලං ධම්මං, මේ කුසල ධර්මයට; දීඝරත්තං සමාපන්නෙනා, දීර්ඝකාලයක පවත් පැමිණියේය; අයංආයස්මා, මේආයුෂ්මතුන්වහන්සේ; නඉත්තර සමාපන්නෙනාඉති, ලඟදී පැමිණියේ නොවේයයි;

අයම්ඇයසමාඉමං කුසලංධම්මං නාඇයමාඇයසමා ඉත්තරසමා පත්තෙනා තීඇතෝ තං සම්පත්තෙනසමාතෝ එවංජානාති දීඝරත්තං සමාප ත්තෝ අඇයමාඇයසමා ඉමං කුසලංධම්මං නාඇයමාඇයසමා ඉත්තර සමාපත්තෙනාති තතෝ තං උත්තරිං සම්පත්තෙනති ඤත්ත ජ්ඣාඊත්තෙනා අඇයමාඇයසමා භික්ඛු ඇසමපත්තෙනා සංවිජ්ජනත්තස්ස ඉධෙකච්චෙ ආදීනවාති නතාවභික්ඛවෙ භික්ඛුතෝ ඉධෙ කච්චෙ ආදීනවා සංවිජ්ජනති යාව න ඤත්තජ්ඣා පත්තෙනා හොති ඇ

ඇතෝ, යම්ඇතෙඇකින්; තං, එඇ; සම්පත්තෙනසමාතෝ, පරීක්ෂා කරන්නේ; එවං, මෙසේ; ජානාති, දනීද; අඇං ආඇයසමා, මේපින්වත්තෙමේ; ඉමංකුසලං ධම්මං, ඉම්කුසලධම්මඇට; දීඝරත්තං, බොහෝකලකපටන්; සමාපත්තෝ, පැමිණියේඇ; අඇං ආඇයසමා, මේආයුෂ්මතුන් වහන්සේ; තඉත්තරසමාප ත්තෝඉති, ලඟදීපැමිණියේ නොවේඇයි;

ප්‍රතිවිජ්ඣනවකරණ මිථ්‍යාකම්මඇ සවලපකාලඇකින් මිථ්‍යා ඛවනොදතඟැකිඇ කල්ඇත්ඇත් මිථ්‍යාඛව සිඇල්ලන්වම වැව ඟෙඇි, එඟෙඇින් ඇමේකුගේ ගුණාගුත විවෙවනඇට දීඝීකාලඇක් උවමනාඇකෙරෙඇි. එඟෙඇින් දීඝරත්තං සමාපත්තෝ, ඇනාදිඇ වදැළඇේක.

තතෝ, ඉක්බිති; තං, එඇ; උත්තරිං, මත්තෙඟි; සම්පත්තෙන ඇති, සොඇඇි; අඇංඇායසමා භික්ඛු, මේපින්වත් භික්ෂූන්වහ න්ඇේ; ඤත්තජ්ඣාපත්තෙනා, ප්‍රසිඛබවට පැමිණියේද; ඇසංප ත්තෝ, පරිවාරාදී ඇසවපැමිණියේද; ඉධ, මේලොකඇෙඟි; අඇා, ඔහුඇේ; එකච්චෙආදීනවා, ඇතැම්දෙෂඇෝ; සංවිජ්ජ නති, විද්‍යමානවෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේශාසන ඇෙඟි; (භික්ෂූතෙම) ඇාව, ඇම්තාක්; ඤත්තජ්ඣාපත්තෙනා හොති, ප්‍රසිඛබවටනොපැමිණියේවේද; නඇසංපත්තෝ, පරිවාර සම්පත්තියට නොපැමිණියේවේද; තාව, එතාක්; භික්ඛුතෝ, මහණගට; එකච්චෙආදීනවා, ඇතැම්දෙෂඇෝ; න සංවිජ්ජ නති, විද්‍යමානනොවෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඇතොචඛෝ, ඇම්තැනක පටන්; භික්ඛු, මහණතෙම; ඤත්තජ්ඣාපත්තෙනා, ප්‍රසිඛියටපැමිණියේද; ඇසංපත්තෝ, පරිවාරාදි සම්පත්තියටපැමි ණියේද; අථ, එසේකල්හි; ඉධ, මෙහි; එකච්චෙආදීනවා, ඇතැම්දෙෂඇෝ; සංවිජ්ජනති, විද්‍යමානවෙත්; තමේතං, ඒමේකාරණඇ; සම්පත්තඇමාතෝ, සොඇන්නේ; එවං, මෙඇේ,

සම්පත්තෝ යතොවඛො භිකඛවෙ භික්ඛුඅඤ්ඤාපඨ්ඨෝ
සම්පත්තෝ අථස්ස ඉධෙකච්චෙව ආදීනවා සංවිජ්ජන්ති තමෙකං
සමන්නෙ සමානෝ එවංජානාතිඅඤ්ඤාපඨ්ඨා පන්නා අයමායස්මා
ති භික්ඛුයසම්පත්තෙතානාස්ස ඉධෙකච්චෙව ආදීනවාසංවිජ්ජන්තීති
යතෝ නං සමන්නෙනා සමානෝ එවංජානාති,

ඤත්තිඅඤ්ඤාපන්නෝ අයමායස්මා භික්ඛු යසම්පත්තෝ නාස්ස
ඉධෙකච්චෙව ආදීනවා සං විජ්ජන්තීති තතොතං උත්තරිං සම
න්නෙෂති අභව්‍යූපරතෝ අයමායස්මා, නායමා යස්මා භව්‍යූපර

ජානාති, දනියි; අයංආයස්මාභික්ඛු, මේ පින්වත් භික්ෂූන්වහ
න්සේ; ඤත්තඅඤ්ඤාපන්නෝ, ප්‍රසිඩබවට පැමිණියේය; යසං
පත්තෝ,පරිවාරාදිසම්පත්තියටපැමිණියේය; අස්ස,උන්වහන්සේට
ඉධ, මෙහි; එකච්චෙවආදීනවා, ඇතැම්ආදීනවයෝ; නසංවිජ්ජ
න්තිඉති, විද්‍යමාන නොවෙතියයි; යතෝ, යම්හෙයකින්; නං,
ඒකාරණය; සමන්නෙසමානෝ, සලකන්නේ; එවං, මෙසේ,
ජානාති, දනීද;

අයං ආයස්මාභික්ඛු, මේ පින්වත්භික්ෂූන්වහන්සේ; ඤත්තඅඤ්ඤා
පන්නෝ, ප්‍රසිඩබවට පැමිණියේය; යසංපත්තෝ,පරිවාරසම්පත්ති
යටපැමිණියේය; ඉධ, මේලොකයෙහි; අස්ස, උන්වහන්සේට;
එකච්චෙවආදීනවා, ඇතැම්දෝෂයෝ; නසංවිජ්ජන්ති, අවිද්‍යමාන
වෙත්යයි;

මේ ලොකයෙහි ඇතැම් කෙණෙක් ප්‍රසිඩියට එශවයහි
යට නොපැමිණියේනම් හෙතෙම ඉතා සන්සුන් ආශ්‍රියෙක්
මෙන් වෙසෙයි ඔහුම ප්‍රසිඩ යසපරිවාරාදිය ලත් විට තියුණු
අහින් හනිමින් ගවසමූහයා වෙහෙසන දුටුගොණෙක්මෙන්ද
දිවියෙක් මෙන්ද අන්‍ය භික්ෂූන්ට ගරු වෙහෙසමින් හෙළුරව
නොකරමින් වැඩපවාරනය නොකරමින් ඇගිලි අහින්
පොළොව මිරිකමින් උඩහුව හැසිරෙයි, ඇතැම් සත්පුරුෂ
කෙණෙක් වනාහී යස පරිවාර සම්පත් වැඩිවූ පමණට එල
භාරයෙන් නැමෙන හැල්හොරුම්මෙන් සුදුසුතැනට නැමෙයි
හැමවිටම ශ්‍රමණසංඥව උපදවා සුං අංඇති ගවයෙක්මෙන්ද
සැඩොල් දරුවෙක්මෙන්ද නිහතමානීව සදෙවක ලොකයාට
සැපපිණිස හැසිරෙයි. මෙහිදු ඍජීඤයන්වහන්සේ මෙසේ
සියලු ලොකයෙහි ප්‍රකටව අප්‍රමාණ යසපරිවාරදියට පැමිණ
අන්‍යයන්ට ඇතිවන ආදීනව කිසිත් නැතිබව දක්වනලදී.

තෝ වීතරාගත්තා කාමේ න සෙවති ඛයාරාගසාති තමේ නං සම්ඤ්ඤාස මානෝ එවං ජානාති. අභයූපරතෝ අයමා යසමා, නායමායසමා භයූපරතෝ වීතරාගත්තා කාමේ නසෙ වති ඛයා රාගසාති තවෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූං පරෙ එවං පුවෙජ්යයූං කෙ පනායසමතෝ ආකාරා කෙ අඛ්යායෙනා යසමා එවං වදෙයි. අභයූපරතෝ අයමා යසමා නායමා යසමා, භයූභිරතෝ වීතරාගත්තා කාමේ න සෙවති ඛයා රාගසාති. සම්මාබ්‍යාකරමානෝ භික්ඛවෙ භික්ඛූ එවං බ්‍යාකරෙය්‍ය තථාහි පන අයමා යසමා සංඝෙ වා වීහරනෙතා එකෝ වා වීහරනෙතා යෙව තත්ථ සුගතා

තතෝ, ඉක්බිති; තං, එය; උත්තරිං, මත්තෙහි; සමනෙන සති, සොයයි; අයංආයසමා, මේ පින්වතුන්වහන්සේ; අභයූ පරතෝ, නිහීඅවමාහීඛ්‍රහ්මචරියාවෙහි ඇලුනේද; අයංආයසමා මේ ආයුෂ්මතුන්වහන්සේ; නභයූපරතෝ, බියෙන් නොඇලූ නේද; රාගස්ස, රාගය; ඛයා, ක්ෂයවීමෙන්; වීතරාගත්තා පහවූරාගඇති බැවින්; කාමෙ, කාමයන්; නසෙවති, සේවනය නොකරයි; තමේනං, ඒ මේකාරණය; සම්ඤ්ඤාසමානෝ, සොයමින්; එවං, මෙසේ; ජානාති, දනියි; අයංආයසමා, මේ ආයුෂ්මත්තෙම; අභයූපරතෝ, නිහීයව බ්‍රහ්මචරියාවෙහි ඇලූ නේය; නභයූපරතෝ, භයූපරතනොවෙයි; ඛයාරාගස්ස, රාග ක්ෂයින්; වීතරාගත්තා, පහවූරාගඇතිබැවින්; කාමෙ, කාමයන්; නසෙවති, සේවනයනොකරයි; මෙහිලා සෙලූඝභය. සංසාර භය දුඃඛභයභය. උපවාදභයයයි සතරබියක් දතයුත්තාහ, පෘථක්ජනයින්ට මේ සතරබියම ඇත්තාහ, සෙක්ෂයින්ට දුගී තිභයඇර ත්‍රිභයක්වෙති, රහතුන්ට කිසිම්බියක්නැත, නමුත් අන්‍යයන්කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් පරොපවාදයෙන් රැකෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පරෙ, අන්‍යයෝ, තංභික්ඛූං, ඒ භික්ෂුව ගෙන්; එවංපුවෙජ්යයූං, මෙසේ විචාරන්නාහුය; යසමා, යම් හෙයකින්; අයංආයසමා, මේපින්වත්තෙමේ; අභයූපරතෝ, අභයූ පරතය; අයං ආයසමා, මේපින්වත්තෙමේ; නභයූපරතෝ, භයූ පරතනොවෙයි; ඛයාරාගස්ස, රාගක්ෂයින්; වීතරාගත්තා, වීත රාගීබැවින්; කාමෙ,කාමයන්; නසෙවතීති, සෙවනය නොකෙරේයයි; ආයසමතෝ, ආයුෂ්මත්හට; කොආකාරා, එසේකීමට ඇති කාරණයෝ කවරහුද; කෙඅඛ්‍යාඉති,අනුබුබ්හු කවරහුද? භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සම්මා, මනාසොව; බ්‍යාකරමානෝ,ප්‍රකාශ කරන්නාවූ; භික්ඛූ, මහණතෙම; එවං, මෙසේ; බ්‍යාකරෙය්‍ය, ප්‍රකාශකරන්නේය;

අයංආයසමා, මේආයුෂ්මතුන්වහන්සේ; සංඝෙ,අපරිවිජ්ජාක සංඝයාඅතරෙහිහෝ;වීහරනෙතාවා,වාසයකරන්නේහෝ;එකෝ

යෙව තත්ථ දුග්ගතා යෙව තත්ථගත මනුස්සානති. යෙව ඉධෙ කචෙව ආමිසෙසු සන්දිස්සන්ති යෙව ඉධෙ කචෙව ආමිසෙන අනුපලිත්තානංයමා යස්මා තන්නෙන්න අවජානාති සම්මුඛා ඛො පන මෙතං භගවතො සුතං සම්මුඛා පටිග්ගහීතං අහයුපරතො හම්සම් නා හම්සම් හයුපරතො වීතරාගත්තා කාමෙන සෙවාම් ඛයාරාගස්සාති,

තත්‍ර භික්ඛවෙ තථාගතො වා උත්තරිං පටිපුච්ඡිතබ්බා යෙස ඛිලිඤා වක්ඛු සොතවිඤ්ඤේය්‍යා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති වා තෙ තථාගතස්ස නොවාති සම්මාබ්‍යාකරමානො භික්ඛවෙ තථාගතො

හුදකලාව; විහරන්නොවා, වාසයකරන්නේහෝ; තත්ථ, එහි; යෙවසුගතා, යම් සුප්‍රතිපන්නයෝ වෙත්ද; යෙවදුග්ගතා, යම් දුෂ්ප්‍රතිපන්නයෝවෙත්ද; තත්ථ,එහි; යෙව,යම්කෙණෙක්; ගණං, ගණයා; අනුසාසන්ති,ගණබාහුලිකව පරිහරණයකෙරෙත්ද;ඉධ, මේලොකයෙහි; යෙ, යම්බඳුවූ; එකචෙව, ඇතැම්කෙනෙක්; ආමිසෙසු, ආමිසයන්හි; සන්දිස්සන්ති, හිඳුවපෙණෙත්ද; ඉධ, මේ ලොකයෙහි; යෙ, යම්බඳුවූ; එකංචෙව, ඇතැම්කෙණෙක්; ආමිසෙන, ආමිසයෙන්; අනුපලිත්තා, නොඇවැරැණහුද; අහං ආයස්මා, මේ ආයුෂ්මත්තෙම; තෙන, ඒ ඒ ප්‍රතිපත්තියෙන්; තං, ඒ පුද්ගලයා; න අවජානාති, අවමන්නොකරයි; අහං,මම; අහයුපරතොඅස්මි, නිහීයව බ්‍රහ්මචරියාවෙහි ඇලුනේවෙමි; අහං, මම; නඅහයුපරතොඅස්මි, හයුපරතනොවෙමි; රාගස්සඛයා, රාගක්ෂයින්; වීතරාගත්තා, වීතරාගීබැවින්; කාමෙ, කාමයන්; නසෙවාම්ඉති, සෙවනයනොකරම්හි; එතං ඛො පන, මේ කාරණය වනාහී; භගවතොඅභිමුඛා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේගේ සම්මුඛයෙන්ම; සුතං, අසකලදි; සම්මුඛා, හමුවෙන්; පටිග්ගහීතං, පිළිගන්නාලදි;

මෙතෙම දුෂ්ප්‍රතිපන්නාය ගණාභිරතය ආමිසයෙහි හිඳුවයනාදීන් අන්‍යයන්ට කරණ ලෙහසිතවශයෙන් අවමන්කිරීමක් සම්බුදුවහන්සේට නැතැයි මෙයින්දක්වනලදි,මෙය කෙතෙකුගෙන් අසා සැකසහිතව කියන්නක් නොව සම්බුදුවහන්සේගෙන්ම අසා කියනබව "සම්මුඛා ඛො පනමෙතං" යනාදියෙන් ප්‍රකාශිතයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තත්‍ර, එහිලා; තථාගතොවා, තථාගතයන් වහන්සේහෝ; පුවිජ්තබ්බා, විචාළයුතුයි; සඞ්කිලිඤා, කිලිටිවූ; චක්ඛුසොතවිඤ්ඤේය්‍යා, චක්ඛුසොතදෙකින්දතයුතුවූ;

එවං බ්‍යාකරෙය්‍ය යෙ සඞ්ඛිලිඛිතා චක්ඛු සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා න තෙ තථාගතස්ස සංවිජ්ජන්තීති යෙ වීතිමිස්සා චක්ඛු සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති වා තෙ තථාගතස්ස නො වාති බ්‍යාකරමානො භික්ඛවෙ තථාගතො එවං බ්‍යාකරෙය්‍ය යෙ වීතිමිස්සා චක්ඛුසොතවිඤ්ඤෙය්‍ය ධම්මා න තෙ තථාගතස්ස සංවිජ්ජන්තීති යෙ වොදාතා චක්ඛු සොතවිඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා සංවිජ්ජන්තිවා තෙ තථාගතස්ස නොවාති බ්‍යාකරමානා භික්ඛවෙ තථාගතා එවං බ්‍යාකරෙය්‍ය යෙ වොදාතා චක්ඛු සොත විඤ්ඤෙය්‍යා ධම්මා සංවිජ්ජන්ති තෙ තථාගතස්ස එතපථො හමස්මි එතගොචරො නොව තෙන තම්මයොති.

එවංවාදිං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං අරහති සාවකො උපසඞ්ඛමිතුං ධම්මසවණාය තස්ස සත්ථා ධම්මං දෙසෙති උත්තරුත්තරිං පණීත පණීතං කණ්හ සුක්කසප්පටිභාගං යථා යථා ඛො

යෙධම්මා, යම්ලාමකධම්මයෙණෙක්වෙත්ද; තෙ, ඔහු; තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේට; සංවිජ්ජන්තිවා, විද්‍යමානවෙත්ද; නොවාඉති, නොවේදැයි; බ්‍යාකරමානො, ප්‍රකාශකරන්නේ; තථාගතා, තථාගතතෙම; එවං. මෙසේ; බ්‍යාකරෙය්‍ය, ප්‍රකාශකරන්නේය; යෙසඞ්ඛිලිඛිතා—ප—

අහං, මම; එතපථොඅස්මි, මේආජීවාෂ්ටකම ශීලයමාගීකොට ඇත්තේවෙමි; එතගොචරො, මේආජීවාෂ්ටමක ශීලයමගොචරකොට ඇත්තේවෙමි; තෙන, ඒ පිරිසිදු සීලයෙන්; නතම්මයො, තෘෂ්ණාසහිතනොවෙමි. මෙසින්සමීඥ යන්වහන්සේ ආජීවාෂ්ටමශීලයෙන් යුක්තබවත් උන්වහන්සේ එසින් තෘෂ්ණාසහිතනොවන බවන්මෙසින් දීපිතයි; ආජීවාෂ්ටමක ශීලයවනාහී බුදුවරයන්විසින්ද බොධිසත්ත්වයින් විසින්දපුරුදු කරණලද මාහැඟිසීලයකි; ත්‍රිවිධකායදුශ්චරිතයෙන්ද. චතුර්විධ වාග්දුශ්චරිතයෙන්ද මිථ්‍යාජීවයෙන්ද වෙන්වීම ආජීවාෂ්ටමක ශීලයයි දතයුතුයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංවාදිං, මෙසේ කියන්නාවූ; සත්ථාරං ශාස්තෘන්වහන්සේ කරා; සාවකො, ශ්‍රාවකතෙම; ධම්මසවණාය, ධර්මශ්‍රවණයපිණිස; උපසඞ්කමිතුං, එළඹෙන්ට; අරහති, සුදුසුයි; සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; තස්ස, ඔහුට; උත්තරුත්තරිං අතිශයින් ශ්‍රෙෂ්ඨවූ; පණීතපණීතං, අතිශයින්ප්‍රණීතවූ; කණ්හ, සුක්කසප්පටිභාගං, කුසලාකුසල ධර්මවිභාගසහිතවූ; ධම්මං,

භික්ඛවෙ භික්ඛූනො සත්ථා ධම්මං දෙසෙති. උත්තරුත්තරිං පණීත පණීතා කණ්හා සුක්කාසප්පටිභාගං තථා තථා සො තසම්ං ධම්මෙ අභිඤ්ඤාය ඉධෙ කචචං ධම්මං ධම්මෙසු නිට්ඨං ගචඡති. සත්ථරිපසීදති. සම්මා සම්බුඩ්ඩො භගවා සවාකඛාතො භගවතා ධම්මො සුපටිපන්නොා සඞ්ඝොා ති.

තව භික්ඛවෙ භික්ඛුං පරෙ එවං පුවෙජ්ඡයුං කෙ පනායස්මතො අකාරා කෙ අන්වයා යෙනා යසමා එවං වදෙසි. සම්මා සම්බුඩ්ඩො භගවා සවකඛාතො භගවතා ධම්මො සුපටිපන්නොා සංඝොා ති. සම්මා බ්‍යාකරමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු එවං බ්‍යාකරෙය්‍ය. ඉදඤහං ආවුසො යෙන භගවා තෙනුපසංකම්ං ධම්ම සවණාය තස්සමෙ භගවා ධම්මං දෙසෙති.

ධම්මය; දෙසෙති, දෙසයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; භික්ඛූනො, භික්ෂූහට; උත්තරුත්තරිං, අතිශයින්ශ්‍රෙෂ්ඨවූ; පණීතපණීතං, අතිශයින් ප්‍රණීතවූ; කණ්හසුක්කසප්පටිභාගං, කුසලාකුසල විපාක විභාගසහිතවූ; ධම්මං, ධර්මය; යථායථාදෙසෙති, යම්යම් ආකාරයකින් දෙසන සේක්ද; තථාතථා, ඒ ඒ ආකාරයෙන්; සො, හෙතෙම; තස්මිං ධම්මෙ, ඒ දෙශනාකළධර්මයෙහි; එකචවංධම්මං, එක්ප්‍රතිවෙධ ධර්මයක්; අභිඤ්ඤාය, දැන; ධම්මෙසු, දෙශනාධර්මයන්හි; නිට්ඨං, නිෂ්ඨාවට; ගචඡති, පැමිණෙයි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සම්මාසම්බුඩ්ඩො, සියලුමනාව තෙමේම අවබෝධ කළ උතුම යායයි කියාද; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේවිසින්; ධම්මො, ධර්මයතෙම; සවාකඛාතො, මනාවප්‍රකාශකරණලදයයි කියාද; සඞ්ඝොා, ආර්‍යසංඝතෙම; සුපටිපන්නොා ති, මනාව පිළිපන්නේ යයිකියාද; සත්ථරි, ශාස්තෘන්වහන්සේ කෙරෙහි; පසීදති, පහදියි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පරෙ, අන්‍යයෝ; තංභික්ඛුං, ඒ භික්ෂුව ගෙන්; එවං, මෙසේ; පුවෙජ්ඡයුං, විචාරන්නාහුනම්; ආයස්මා, ආයුෂ්මත්තෙනි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; සම්මා සම්බුඩ්ඩො, සම්‍යක්සම්බුද්ධය; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; ධම්මො, ධර්මයතෙම; සවාකඛාතො, මනාකොවප්‍රකාශකරණලදය; සඞ්ඝොා, සඞ්ඝයතෙම; සුපටිපන්නොා, සුප්‍රතිපන්නයයි; එවංවදෙසි, මෙසේකියන්කෙහිය; ආයස්මතො, ආයුෂ්මත්හට; අකාරා, එසේකීමට ඇතිකාරණයෝ; කෙපන, කවරහුද, අන්වයා, එසේකීමටඇතිඅනු බුද්ධිහු; කෙපන, කවරහුදැයි;

උත්තරුත්තරිං පණීතපණීතං කණ්හසුක්කසප්පටිභාගං යථායථං මේ ආවුසෝ භගවාධම්මං දෙසෙති උත්තරුත්තරිං පණීත පණීතං කණ්හසුක්ක සප්පටිභාගං තථාතථාහං තස්මිං ධම්මෙ අභිඤ්ඤාය ඉධෙකච්චං ධම්මං ධම්මෙසු නිට්ඨංගතං සත්ථරි පසීදිං සම්මාසම්බුද්ධෝ භගවා සවාක්ඛාතෝ භගවතාධම්මෝ සුප්පටිපන්නොසඞ්ඝෝති යස්ස කස්සචි භික්ඛවෙ ඉමෙහි ආකාරෙහි ඉමෙහි පදෙහි ඉමෙහි ව්‍යඤ්ජනෙහි තථාගතෙ සද්ධා නිවිට්ඨා, මූලජාතා පතිට්ඨිතා අයං වුච්චති භික්ඛවෙ ආකාරවති

භික්ඛවෙ, මහණෙනි, සම්මා, මනාකොට; ව්‍යාකරමානෝ, ප්‍රකාශකරන්නාවූ; භික්ඛු, මහණතෙම; එවං, මෙසේ; ව්‍යාකරෙය්‍ය, කියන්නේය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි! ඉධ, මෙහි; අහං, මම; ධම්මසවණාය, ධර්මශ්‍රවණය පිණිස; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමිං, එළඹියෙම්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තස්ස මෙ, ඒමට; උත්තරුත්තරිං අතිශයින්ශ්‍රෙෂ්ඨවූ; පණීත පණීතං, අතිශයින් ප්‍රණීතවූ; කණ්හසුක්ක සප්පටිභාගං, කුසලා කුසල ධර්මවිපාග සහිතවූ; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දෙසනසේක; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; යථායථා, ධර්මයධර්මාකාරයකින්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උත්තරුත්තරිං, අතිශ්‍රෙෂ්ඨවූ; පණීත පණීතං, අතිශයින් ප්‍රණීතවූ; කණ්හසුක්කසප්පටිභාගං, කුසලා කුසල ධර්ම විභාග විපාක දැක්වීම්සහිතවූ; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දෙසයි;

තථාතථා, ඒ ඒ පරිදෙන්; අහං, මම; තස්මිංධම්මෙ, ඒ දෙශනාකරණ ධර්මයෙහි; එකච්චංධම්මං, ඇතැම් ප්‍රතිවෙධ ධර්මයක්; අභිඤ්ඤාය, දැන; ධම්මෙසු, ධර්මයන්හි; නිට්ඨං, නිමිවට; අගමං, පැමිණියෙම්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සම්මාසම්බුද්ධෝ, සම්‍යක්සම්බුද්ධය; භගවතා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින්; ධම්මෙ, ධර්මයතෙම්; සවාක්ඛාතෝ, මනාව ප්‍රකාශකරණලදි; සඞ්ඝං, සඞ්ඝතෙම, සුප්පටිපන්නොඉහිරි, සුප්‍රතිපන්නයයි; සත්ථරි, ශාස්තෘන්වහන්සේකෙරෙහි; පසීදිං, පැහැදුනෙමියි භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්සස්සස්සවි, යම්කිසිවෙකුට; ඉමෙහි ආකාරෙහි, මේ ශාසනෘ විමංසක කාරණයන්ගෙන් කරණකොට ගෙණ ඉමෙහිපදෙහි, මේඅක්ෂර සම්පිණ්ඩිත පදයන් කරණකොටගෙණ ඉමෙහිබ්‍යඤ්ජනෙහි, මෙහිකියනලද මේ අක්ෂරයන් කරණකොට ගෙණ; තථාගතෙ, ගථාගතයන් වහන්සේ

සඬ්ඩසසනමූලිකා දළහා අසංහාරියා සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා මාරෙන වා දෙවෙන වා බ්‍රහ්මුණා වා කෙනචි වා ලොකසම්ං එවංඛෝ භික්ඛවෙ තථාගතෙ ධම්මසමත්තසනාහොති. එවං ච පන තථාගතෝ ධම්මතා සුසමන්නිඤෝ හොතීති—ඉදම්වොච භගවා අත්තමනා තෙ භික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං අභිනන්දුන්ති.

වීමංසකසුත්තං සත්තමං(7.)ර්

කෙරෙහි; සඩා,ශ්‍රඩාව,; නිවිඨාහොති, පිහිටියාද; මූලජාතා, සොවාන් මාර්ගප්‍රාප්තිවශයෙන් හටගත් මූල්ඇතිද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයංසඩා, මේ ශ්‍රඩාතොම; ආකාරවතී, කරුණු සොයා පිළිගත්හෙයින් ආකාරවත්වූ, දසසනමූලිකා, නිර්‍ෂණ දර්‍ශන සඩ්ඛ්‍යාත සොවාන්මාර්ගය මූල්කොට ඇත්තාවූ;

දළහා, සථිරවූ; සමණෙනවා, ශ්‍රමණයෙකු විසින්හෝ; බ්‍රාහ්මණෙනවා, බ්‍රහ්මණෙකු විසින්හෝ; දෙවෙනවා, දෙවියෙකු විසින් හෝ; මාරෙනවා, මාරයෙකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මණෙනවා, බ්‍රහ්මයෙකු විසින් හෝ; ලොකසම්ං, ලොකයෙහි; කෙනචිවා, කිසිවෙක් විසින් හෝ; අසංහාරියා, පැහැරගත නොහැකියයි, වුවචති, කියනුලැබේ,

සොවාන් පුද්ගලයාගේ ශ්‍රඩ්ධාව වසවත්තී මාරයා විසින්ද සෙලවිය නොහැකියි සූරම්බඨමානවකයාට මෙනි, "ඔහු වනාහි සර්‍ෂයන් වහන්සේගේ ධම්මය අසා සොවාන්ව ගෙවහියේය. ඉක්බිති මාරයා සම්පූර්‍ණ බ්‍රඩ්ශරීරයක් මවාගෙණ ගෙදරට ගොස් ඔහු කැඳවා මෙසේ කියා, නුඹට මාවිසින් රූපාදිය අනිත්‍යයයි වරදවා කියනලදි .රූපාදිය නිත්‍යයයි ගණුවයි කියායි සූරම්බඨතෙම සර්‍ෂදවරයන්ගේ මෙබදු කථාවක් නැත මොහු මාරයයි සිතා මරහුදුයි ඇසීය මරුද එසේයයි කියා එවිට ඔහු තෝ මාඉදිරියෙහි නොසිටිය යුතුයයි අසුර ගැසී මෙන් මාරයා ලජ්ජිතව අතුරුදන්විය, මෙලෙස මරුවත් නොසෙවිය හැකි ශ්‍රඩාව මෙහි ප්‍රකාශිතයි,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එවංඛෝ, මෙසේ වනාහි; තථාගතෝ, තථාගතයන් වහන්සේ කොරෙහි, ධම්මසමන්නෙනසනාහොති, සවභාව සෙවීම්වෙයි; එවංවපන, මෙසේදවනාහි; තථාගතෝ, තථාගතතෙම; ධම්මතා, සවභාවයෙන්; මනාව පරීක්‍ෂා කරණ ලදේදේවේ යයි වදළසේක,,

ඉදම්වොච—ප—අභිනන්දුන්ති,

වීමංසක සූත්‍රාර්‍ථ වර්‍ණනාව නිමි.

එවමෙමසුතං එකංසමයං භගවා කොසම්බියං විහරති ඝෝසිකාරාමේ තෙනඛොපන සමයෙන කොසම්බියං භික්ඛූ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසත්තීහි විතුදන්තා විහරන්ති තෙ නවෙව අඤ්ඤමඤ්ඤං සඤ්ඤපෙන්ති නවසඤ්ඤත්තිං උපෙන්ති නව අඤ්ඤමඤ්ඤං නිජ්ඣාපෙන්ති නවනිජ්ඣත්තිං උපෙන්ති අථඛො අඤ්ඤතරො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම් උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තංනිසීදි එකමන්තංනිසින්නො ඛො සො භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච ඉධභන්තෙ කොසම්බියං භික්ඛූ භණ්ඩනජාතා

එවං මෙසුතං මෙ—ප—කොසම්බියං, කොසඹෑනුවර; ඝොසිතාරාමෙ, ඝොසිත සිටුහුවිසින් කරවූහෙයින් ඝොසිත නම්වූ ආරාමයෙහි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; විහරති, වැඩවසතසේක;

මෙහිආරාමපූජාකරණී ආදීතැන්හි කොසඹරුක් බහුලව ඇති හෙයින් කොසම්බියයි ව්‍යවහාරවීයයිද කුසම්බනම්ඍෂිහට වාස ස්ථානහෙයින් කොසඹියයි යෙහියි මතභෙදයක් වශයෙන්ද අටුවාවෙහිදක්වනලදි. මේදෙඝකාරයටම විරුඬසේ ශ්‍රීරාහුල තෙවඟමුසඬඝරාජ මහිමියන්වහන්සින් බ්‍රහ්මක්ෂත්‍රිය වංශික කුසරජුගේපුත් කුශාම්බතම් රාජකුමාරයන්නන්වහන්සින් කරවන ලදහෙයින් කොශම්බියනම්විය යනමතය පිළිගන්නාලදී;

තෙනඛොපනසමයෙන, එකල්හි; කොසම්බියං, කොසඹෑනුවර; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; භණ්ඩනජාතා, කලහපූර්ණභාගයවූ හටගත්ඛබර ඇත්තාවූ; කලහජාතා, මඝනකප්‍රාප්තකොලහලඇත්තාහු; විවාදපන්නා, විරුඬවාදයටපැමිණියාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; මුඛසත්තීහි, වචනනැමැතිඅඩයටිවලින්; විතුදන්තා, පෙලන්නාහු විහරන්ති, වාසයකෙරෙත්; තෙ, ඔහුතුමූ; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; නවසඤ්ඤපෙන්ති, අවියත්කාරණයන් දක්වාඑකිනෙකානොමදන්වයි; සඤ්ඤත්තිං, දැන්වීමට; නවුපෙන්ති, නොපැමිණෙත්; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; නවනිජ්ඣාපෙන්ති, නිජ්ඣාපනයනොකරයි; නිජ්ඣත්තිං, දැන්වීමට; නවුපෙන්ති, නොපැමිණෙත්; සඤ්ඤත්තියනුඅවියත්කාරණයන් දක්වාදැන්වීමයි; නිජ්ඣත්තියනුද එහිවේවචනයි; අථඛො, ඉක්බිති; අඤ්ඤතරො භික්ඛු, සාමග්‍රීකාරක එක්තරා භික්ෂුවක් තෙම; යෙනභගවා—ප—එතදවොච, භන්තෙ, ස්වාමිනි; ඉධ, මෙහි; කොසම්බියං,

කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසත්තීහි විතුදන්තා විහරන්ති තෙ නවෙව අඤ්ඤමඤ්ඤං සඤ්ඤපෙන්ති නව සඤ්ඤත්තිං උපෙන්ති න ව අඤ්ඤමඤ්ඤං නිජ්ඣාපෙන්ති න ව නිජ්ඣත්තිං උපෙන්තීති.

අථඛෝ භගවා අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආමන්තෙසි එහි ත්වං භික්ඛු මම්වචනෙන තෙ භික්ඛූ ආමන්තෙහි සත්ථා යසමන්තෙන ආමන්තෙතීති එවමාහ්තෙතී ඛෝ සෝ භික්ඛු භගවතෝ පටිස්සුත්වා යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා තෙ භික්ඛූ එතදවොච සත්ථා යසමන්තෙන ආමන්තෙතීති එවමාවු සොති ඛෝ භික්ඛූ තස්ස භික්ඛුනෝ පටිස්සුත්වා යෙන භගවා තෙනු

කොසඹෑනුවර; භණ්ඩනජාතා, හටගත්ඛබරඇත්තාහු; කලහජාතා, හටගත්කොලාහලඇත්තාහු; විවාදාපන්නා, විරුඬවාදයට පැමිණියාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකාට; මුඛසත්තීහි; වචනඇමැතිසැත්වලින්; විතුදන්තා, විදිමින්; විහරන්ති, වෙත්; තෙ, ඔහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; නවඤ්ඤපෙන්ති, නොමදන්වත්; සඤ්ඤත්තිං, දැන්වීමට; නවුපෙන්ති, නොපැමිණෙත්; නවනිජ්ඣාපෙන්ති; නිජ්ඣාපනය නොකෙරෙත්; නිජ්ඣත්තිං, දැන්වීමට; නවුපෙන්ති, නොළඹෙත්ගසි; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; අඤ්ඤතරං භික්ඛුං, එක්තරා භික්ෂුවක්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; භික්ඛු, මහණ; එහි, මෙහිඑව; ත්වං, නුඹ; මම්වචනෙන, මාගේවචනයෙන්; ආඝසම්මන්තෙහි, ආයුෂ්මතුන්; සත්ථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; ආමන්තෙතීති, අමතායසි; භික්ඛු, භික්ෂූන්; ආමන්තෙහි, කැඳවව; භණෙහි, සවාමිනි; එවංඉතිඛෝ, එසේයසි; පටිස්සුත්වා, පිළිවදන්දී; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූන්; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තෙ භික්ඛූ, ඒභික්ෂූන්ට; එතං, මෙය; අවොච, කියේය, ආඝසම්මන්තෙහි, ආයුෂ්මතුන්; සත්ථා ශාස්තෘන්වහන්සේ; ආමන්තෙතිඉති, අමතායසි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; එවංඉතිඛෝ, එසේයසී; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු, තස්සභික්ඛුනෝ, ඒභික්ෂූහට; පටිස්සුත්වා, පිළිවදන්දී. යෙනභගවා—ප—තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූන්ට; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තුවෙහ, තෙපි; භණ්ඩනජාතා, හටගත්ඛබරඇත්තාහු; කලහජාතා හටගත්කොලාහලඇත්තාහු; විවාදාපන්නා, විරුඬවාදයටපැමිණියාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා;

පසඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ භික්ඛූ භගවා එතදවොච සච්චංකිර තුමෙහ භික්ඛවෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛ සත්තීහි විතුදන්තා විහරථ. තෙ න වෙව අඤ්ඤමඤ්ඤං සඤ්ඤපෙථ න ච සඤ්ඤත්තිං උපෙථ. න ච අඤ්ඤමඤ්ඤං නිජ්ඣාපෙථ න ච නිජ්ඣත්තිං උපෙථාති එව මන්නෙහ තං කිං මඤ්ඤසි භික්ඛවෙ යසම්ං තුමෙහ සමයෙ භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛ සත්තීහි විතුදන්තා විහරථ.

අපිනු තුමහාකං තසම්ං සමයෙ මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවිංචෙව රහොච මෙත්තං වචීකම්මං පච්චුපට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවිංචෙව රහොච මෙත්තං මනොකම්මං පච්චුපට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවිංචෙව රහොචාති නො හෙතම්භන්තෙ ඉති කිර භික්ඛවෙ යසම්ං තුමෙහ සමයෙ භණ්ඩන ජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා

මුඛඝාතීහි, වචනතැමැතිඅඩයටිවලින්; විතුදන්තා විදිමින්; විහරථ, වාසයකරහු; තෙ, ඔහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; නවසඤ්ඤපෙථ, නොදන්වන්නහුය; සඤ්ඤත්තිං දැන්වීමට; නවඋපෙථ, නොඑළඹෙන්නහුය; අඤ්ඤමඤ්ඤං එකිනෙකා, නවනිජ්ඣාපෙථ, නිජ්ඣාපනයනොකරන්නහුය; නිජ්ඣත්තිං, දැන්වීමට; නවඋපෙථ, නොඑළඹෙන්නහුය; සච්චංකිර, කිමෙක එය සැබෑද; භතෙහ, සවාමීනි; එවං, එසේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තංකිංමඤ්ඤථ, ඒකුමකැයි හඟනහුද; තුම්හෙ, තෙපි; යසම්ංසමයෙ; යම්කලෙක; භණ්ඩනජාතා, හටගත්ඛබර ඇත්තාහු; කලහජාතා, හටගත්කොලහල ඇත්තාහු; විවාදාපන්නා, විරුඬවාදයටපැමිණියාහු; අඤ්ඤමඤ්ඤං, එකිනෙකා; මුඛ සත්තීහි, මුවනැමතිසැතින්; විතුදන්තා, විදිමින්; විහරථ, වාසයකරව්ද;

අපිනු, යලිත්; තසම්ංසමයෙ, එකල්හි; මෙත්තං කායකම්මං මෛත්‍රී සහගත කායකර්මය; සබ්‍රහ්මචාරීසු, සමාන බඹසරඇතැවුන් කෙරෙහි; ආවිංචෙව, අභිමුඛයෙහිද; රහොච, අනභිමුඛයෙහිද; පච්චුපට්ඨිතං හොති, එළඹ සිටියේවේද; සබ්‍රහ්මචාරීසු, සබ්‍රහ්මසරුන් කෙරෙහි; මෙත්තං වචීකම්මං, මෛත්‍රීසහගත වාක්කර්මය; ආවිංචෙව, අභිමුඛයෙහිද; රහොච, අනභිමුඛයෙහිද; පච්චුපට්ඨිතං

අඤ්ඤදමඤ්ඤං මුඛසත්තීහි විතුදන්තා විහරථ; නෙව තුම්හාකං තස්මිං සමයෙ මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවී චෙව රහොව න මෙත්තං වචීකම්මං පච්චුපට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවී චෙව රහොව න මෙත්තං මනොකම්මං පච්චුපට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවී චෙව රහොව අථ කිං වරහි තුමෙහ මොඝ පුරිසා කිං ඡාතන්තා කිං පස්සන්තා භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදාපන්නා අඤ්ඤං මඤ්ඤං මුඛ සත්තීහි විතුදන්තා විහරථ,

තෙ න චෙව අඤ්ඤදමඤ්ඤං පඤ්ඤපෙථ තව සඤ්ඤත්තිං උපෙථ තව අඤ්ඤං මඤ්ඤං නිජ්ඣාපෙථ තව නිජ්ඣත්තිං උපෙථ තඤ්හි තුම්හාකං මොඝ පුරිසා භවිස්සති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය‍ාති,

---

හොති, එළඹ සිටියේවේ; සබ්‍රහ්මචාරීසු, සබ්‍රහ්මචරුන් කෙරෙහි; ආවීචෙව, ප්‍රකටවද; රහොව, අප්‍රකටවද; මෙත්තං මනොකම්මං, මෛත්‍රීසහගත මතොකර්මය; පච්චුපට්ඨිතංහොති, එළඹ සිටියේවේද; භන්තෙ, ස්වාමීනි; එතං, මෙය; නොහි, නොවේ; මෑසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉතිකිර; මෙසේවනාහි; තුමෙහ, තොපි; යසම්හසමයෙ, යම්කලෙක; භණ්ඩනජාතා, හටගත් ඛඩර ඇත්තාහු; කලහජාතා, හටගත් කොලාහල ඇත්තාහු; විවාදාපන්නා, විරුඬවාදයට පැමිණියාහු; අඤ්ඤදමඤ්ඤං, එකිනෙකා; මුඛසත්තීහි, වචනනැමැති අඹයටිවලින්; විතුදන්තා, විදිමින්; විහරථ, වාසයකරහු; නෙව—ප—අථ, ඉලිදු; කිංවරහි, කුමක්හෙයින්; කිංඡානන්තා, කුමක්දන්නාහු; කිං පස්සන්තා, කුමක් දක්නාහු; මොඝපුරිසා, තුවස්පුරුෂවූ; තුමෙහ, තොපි; භණ්ඩනජාතා, හටගත් ඛඩරඇත්තාහු; කලහජාතා, හටගත් කොලාහල ඇත්තාහු; විවාදාපන්නා, විරුඬවාදයට පැමිණියාහු; අඤ්ඤදමඤ්ඤං, එකිනෙකා; මුඛසත්තීහි, මුවසැත්වලින්; විතුදන්තා, පෙළමින්; විහරථ, වසයකරව්ද;

තෙ, ඔහු; අඤ්ඤදමඤ්ඤං, එකිනෙකා; නවෙව සඤ්ඤපෙථ, නොදන්නාහුය; සඤ්ඤත්තිං, දැන්වීමට; නවඋපෙථ, නොළඟෙන්නහුය; අඤ්ඤදමඤ්ඤං, එකිනෙකා; නවනිජ්ඣාපෙථ, නිජ්ඣාපනයනොකරන්නහුය; නිජ්ඣත්තිං, දැන්වීමට; නවඋපෙථ, නොළඟෙන්නහුය, තංහි, ඒකාරණය වනාහී, මොඝපුරිසා, තුවස්පුරුෂයෙනි; තුම්හාකං, තොපට; දීඝරත්තං, බොහෝ කලක්; අහිතාය, අවැඩපිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; භවිස්සති, වන්නේය; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, කැඳවූසේක;

අථඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි.ඡයිමේ භික්ඛවේ ධම්ම, සාරාණීයා පියකරණා ගරුකරණා සඞ්ගහාය අවිවාදාය සාම ගියා එකීභාවාය සංවත්තන්ති කතමේ ඡ ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු තෝ මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවීවේව රහොව අයම්පි ධම්මා සාරාණීයෝ පියකරණෝ ගරුකරණෝ සඞ්ගහාය අවිවාදාය සාමගියා එකී භාවාය සංවත්තති,

පුනව පරං භික්ඛවේ භික්ඛුතෝ මෙත්තං වචීකම්මං පච්චු පට්ඨිතං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවීවෙව රහොව අයම්පි ධම්මා සාරාණීයෝ පියකරණෝ ගරුකරණෝ සඞ්ගහාය අවිවාදාය සාම ගියා එකී භාවාය සංවත්තති.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! සාරාණීයා, දිඤ්කාලයක් මුලුල්ලෙහි සිහිකටයුතුවූ; පියකරණා, සබ්‍රහ්මචාරීන්ට ප්‍රියබවකරන්නාවූ; ගරුකරණා, ගෞරවය ඇතිකරන්නාවූ ඉමේ ඡ ධම්මා, මේඡ විධ ධම්මයෝ; සඞ්ගහාය, සඟැන්මපිණිස; අවිවාදාය; විරුඬවාද නොකිරීම්පිණිස: සාමගියා, සමගිබවපිණිස; එකීභාවාය, එකඟබව පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතින්; කතමේඡ, කවරඡයක් දයක්:—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මේසාසනයෙහි; භික්ඛු තෝ, භික්ෂුහුගේ; මෙත්තං කාය කම්මං, මෛත්‍රී සහගත කායකර්මය; සබ්‍රහ්මචාරීසු, සමාන බ්‍රහ්මචරියා ඇත්තවුන් කෙරෙහි; ආවී එව, අභිමුඛයෙහිද; රහොව, අනභිමුඛයෙහිද; පච්චුපට්ඨිතං, එළඹසිටියේද; අයං අපිධම්මෙමා, මේධර්මයත්; සාරාණීයෝ, සිහිකටයුතුය; පියකරණෝ, ප්‍රියබවකරන්නේය; ගරුකරණෝ, ගරුබවකරන්නේය; සංගහාය, සංග්‍රහය පිණිස; අවිවාදාය, විරුඬවාද නොකිරීම්පිණිස; සාමගියා, සමගිය පිණිස; එකී භාවාය, එකඟබව පිණිස; සංවත්තති, පවතියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනව අපරං, නැවතද අනිකක් කියමි; භික්ඛු තෝ, භික්ෂුවගේ; මෙත්තං වචීකම්මං.-පෘ- සංවත්තති, මෙහිභික්ෂූන්ගේ මෛත්‍රීසහගත කායකර්මයතම් ආභිසමාචාරිකවත් පිරීමයි, ආචාරප්‍රඥප්ති පැණවීම කර්මස්ථානකිව ධර්මදේශනාදිය වාක් කර්මයයි; වන්දනාගමන් සංඝෝපස්ථානාදිය කිහින්ගේ මෛත්‍රී සහගත කායකර්මයයි. සඞ්ඝෝප ස්ථානාදිය නියමකිරීම් දියවාක් කර්මයයි.

පුනව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛුනො මෙත්තං මනො කම්මං පවුඩ්ඪං හොති සබ්‍රහ්මචාරීසු ආවීචෙව රහොව අයම්පිඨමෙත්ථ සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සඞ්ගහාය අවිවාදාය සාමඤ්ඤාය එකී භාවාය සංවත්තති පුනව පරං භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙතෙ ලාභා ධම්මිකා ධම්මලඛ්ධා අනන්තමසො පත්තපරියාපන්න මත්තමපි තථාරූපෙහි ලාභෙහි * අප්පටිවිභත්තභොගී හොති සීලවන්තෙහි සබ්‍රහ්මචාරීහි සාධාරණ භොගීඅයම්පි ධම්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සඞ්ගහාය අවිවාදාය සාමඤ්ඤාය එකී භාවාය සංවත්තති,

---

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනව අපරං,—ප—සංවත්තති, මෙත්‍රී භාවනාව මනො කම්මයයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ධම්මික, මිථ්‍යාජීවයෙන් වෙන්වූහෙයින් දහැම්වූ; ධම්මලඛ්ධ, භික්ෂාව නාදී දහැමින් ලැබුනාවූ; අනන්තමසො, යටත්පිරිසෙයින්; පත්ත පරියාපන්න මත්තංඅපි; පාත්‍රයට ඇතුළත් භික්ෂාමාත්‍රයක් පමණවූද; යෙතෙලාභා, යම්ඒලාභයෝ වෙද්ද; තථාරූපෙහි, එබඳුවූ; ලාභෙහි, ලාභයන්; සීලවන්තෙහි, සිල්වත්වූ; සබ්‍රහ්ම චාරීහි, සමානබ්‍රහ්මචරියා ඇත්තවුන්සමඟ; සාධාරණභොගී, සමාණපරිභොග ඇත්තේ; අප්පටිවිභත්ත භොගිහොති, ආමිස පුද්ගලවශයෙන් කොටස්කොට පරිභොග නොකරන්නේවෙයි; අයං අපිඨමෙමා, මේධර්‍මයත්; සාරාණීයො, සිහිකටයුතුවූ; පියකරණො—ප—සංවත්තති.

සාධාරණභොගීවූ සාරාණීය ධර්‍මයමෙයින් දක්වනලදි. තමලත්පිණ්ඩපාතාදිය ලාභයෙන් ලාභය උපදවනු කැමැත්තෙන් ගිහින්වදීම සාරාණීය ධර්‍මයනොවේ. මව්පිය ගුරු පාඛ්‍යාදීන්ට දීමද අවශ්‍ය සුදුසු දානයක් උවත් හෙදසාරාණීය ධර්‍මයක් නොවේ. එහෙයින් මේ සාරාණීය ධර්‍මය වනාහි සිල්වත් වත් සම්පන්නයෙකුවිසින් නොකඩව දෙලොස් අවුරුද්දක් පිරියයුතුයි. ඉන්අඩුවූයේනම් සම්පූර්ණනොවෙයි. පූර්තසාරාණීය ධර්‍මඇති පුද්ගලතෙම ඊර්ෂ්‍යානොකෙරෙයි. මසුරුනොවෙයි. ඔහු මනුෂ්‍යයන්ට ප්‍රියවෙයි. සුලභ ප්‍රත්‍යය ඇතිවෙයි. පාත්‍රගත භොජනය බෙදාදෙන්නේත් නොගෙවෙයි. පිරිකරබෙදීමෙහිදී අග්‍රපරිෂ්කාරඅලැබෙයි. බියෙහිද, සැකයෙහිද, ඔහුව උපස්ථානයට දෙවියෝ උදාසීනකනවෙති. එහෙයින් තමන්ලත්දෙය බෙදා වැළඳීමයයි කියනලද සාරාණීය ධර්‍මයවනාහි ලොකොත්තර ආර්‍යගුණයක්සේ මහානුභාව සම්පන්න උත්තමගුණයක්හෙයින් "සාරාණීයො පියකරණො" ඉත්‍යාදිය වදාරණලදි"

---

* අප්පටි විභත්ත භොගි, බොහෝ තැන්වල.

පුනවපරං භික්ඛවෙ භික්ඛූ යානිතානි සීලානි අඛණ්ඩානි අවිජී
ඤනී අසබලානි අකම්මාසානි භුජිස්සානි විඤ්ඤූපපසත්ථානි
අපරාමට්ඨානි සමාධි සංවත්තනිකානි තථාරූපෙසු සීලෙසු.
සීලසාමඤ්ඤගතො විහරති සබ්‍රහ්මචාරීහි ආවීවෙවරහොව
අයම්පි ධම්මා සාරාණීයා පියකරණා ගරුකරණා සඞ්ඝ
හාය අවිවාදාය සාමග්ගියා එකීභාවාය සංවත්තන්ති—පුනවපරං
භික්ඛවෙ භික්ඛු යාඅං දිට්ඨිඅරියා නීය්‍යානිකා නීය්‍යාති තක්ක
රස්ස සම්මා දුක්ඛක්ඛයාය තථාරූපාය දිට්ඨියා දිට්ඨිසමඤ්ඤ
ගතො විහරති සබ්‍රහ්මචාරීහි ආවීවෙව රහොව අයම්පි ධම්මා
සාරාණීයා පියකරණා ගරුකරණා සඞ්ඝහාය අවිවාදාය
සාමග්ගියා එකීභාවාය සංවත්තන්ති—ඉමෙඛා භික්ඛවෙ ඡසාරා
ණීයා ධම්මා පියකරණා ගරුකරණා සඞ්ඝහාය අවිවාදාය සාම
ග්ගියා එකීභාවායසං වත්තන්‍යි ඉමෙසං ඛො භික්ඛවෙ ඡන්නං
සාරාණීයානං ධම්මානං එතං අග්ගං එකං සඞ්ඝාභිකං,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවඅපරං, නැවත අනික්ක් කියම්;
භික්ඛු, මහණතෙම; අඛණ්ඩානි, ශික්ෂාපදබිඳිම් වශයෙන් කඩ
නොවූ; අවිජිඤනි, මඩ්‍යයෙහි ශික්ෂාපදබිඳීම් වශයෙන්සිදුරු
නොවූ; අසබලානි, පිළිවෙළින්ශික්ෂාපදකිපයක් බිඳීම්වශයෙන්
විෂමවණීණනොවූ; අකම්මාසානි, අතරතුර ශික්ෂාපදබිඳීම් වශ
යෙන් කබර හටනොගත්තාවූ; භුජිස්සානි, තෘෂ්ණාදාසව්‍යයෙන්
මිදුනුහෙයින් නිදහස්වූ; විඤ්ඤූපපසත්ථානි, බුඩාදී නුවණැත්
තන්විසින් පසස්නාලද්දාවූ; අපරාමට්ඨානි, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් පරා
මර්‍ශනයනොකළාවූ;සමාධිසංවත්තනිකානි,උපචාරඅර්‍පණසමාධිය
පිණිසපවත්නාවූ; යානිතානිසීලානි, යම් ඒ ශීලයෝ වෙත්ද;
තථාරූපෙසුසීලෙසු, එබඳුසීලයන්හි; සබ්‍රහ්මචාරීහි; සබ්‍රහ්ම
සරුන්සමග; ආවීවඑව, අභිමුඛයෙහිද; රහොව, අනභිමුඛයෙ
හිද; සීලසාමඤ්ඤගතො, ශීලයෙන්සමානබවටගියේ; විහරති,
වෙසේද; අයම්පි—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවඅපරං, නැව
තන්අනික්ක්කියම්; භික්ඛු, මහණතෙම; අරියා, නිර්දොෂවූ;
නියානිකා, සංසාරනිගීමයපිණිසපවත්නාවූ; යාඅඤදිඨි, යම් මේ
මාගීසම්ප්‍රයුක්ත සම්‍යක්දෘෂ්ටියක්තොම; තක්කරස්ස, තථාකාරී
පුද්ගලයාගේ; සම්මා, මනාකොට; දුක්ඛක්ඛයාය, සියලුදුක්
ඛයවීම්පිණිස; නීයාති, පමුණුවාද; තථාරූපායදිට්ඨියා එබඳු
සම්‍යක්දෘෂ්ටියෙන්; සබ්‍රහ්මචාරීහි, සබ්‍රහ්මසරුන්සමග; ආවීව,
අභිමුඛයෙහිද; රහොව, අනභිමුඛයෙහිද; දිට්ඨිසාමඤ්ඤගතො,
දෘෂ්ටියෙන් සමානබවට ගියේ; විහරති, වෙසේද; අයම්පි—ප—
සංවත්තන්ති,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙයතනං සාරාණීසංඥානං ධම්මානං,
මේඛඬිවිධසාරාණීය ධම්මයන්අතුරෙන්; යදිදං, එනම්;

එතං සඞ්ඝාත නිකං යදිදං යායං දිට්ඨි අරියානීයානිකා නී
යාති තක්කරස්ස සම්මා දුක්ඛක්ඛයාය සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ
කූටාගාරස්ස එතං අග්ගං එතං සඞ්ඝාභිකං එතං සඞ්ඝාතනිකං
යදිදං කූටං එවමෙවඛෝ ඉමෙසං ඡන්නං සාරාණීයානං
ධම්මානං එතං අග්ගං එතං සඞ්ඝාභිකං එතං සඞ්ඝාතනිකං,
යදිදං දිට්ඨි නීයානිකා නීයාති තක්කරස්ස සම්මා දුක්ඛක්ඛයාය
කථංච භික්ඛවෙ යායං දිට්ඨි අරියා නීය්‍යානිකා නීය්‍යාති
තක්කරස්ස සම්මා දුක්ඛක්ඛයාය ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරඤ්ඤ
ගතෝ වා රුක්ඛමූලගතෝ වා සුඤ්ඤාගාරගතෝ වා ඉති පටි

අරියා; නිර්දෙෂවූ; නීය්‍යානිකා, නෛය්‍යාණිකවූ; යාඅයංදිට්ඨි, යම් මේමාගීඝසම්‍යක්දෘෂ්ටියක්තොම;තක්කරස්ස,ඒකරන්නහුගේ; සම්මා, මනාකොට දුක්ඛක්ඛයාය, දුක්ඛක්ෂයවීමපිණිස; නීයාති, පමුණුවාද; එතං, මෙය; අග්ගං, අග්‍රයි; එතං, මෙය; සඞ්ඝාභිකං, සඞ්ග්‍රහයෙන් යුකතයි; එතං, මෙය; සඞ්ඝාතනිකං, සඞ්ඝටනයඇත්තේය;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; කූටාගාරස්ස, කුළ ගෙයක; යදිදං කූටං, යම්මේකැණිමඬලක්වේද; එතං, මෙය; අග්ගං, අග්‍රයි; එතං, මෙය;සඞ්ඝාභිකං, සියලුදෑව සංග්‍රහකොට ගැනීමඇත්තේය; එතං, මෙය; සඞ්ඝාතනිකං, මනාව ගැටීම ඇත්තේය; එවමෙවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; ඉමෙසං ඡන්නං සාරාණීයානං ධම්මානං—ප—භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථංච, කෙසේනම්; අරියා, ආර්‍යවූ; නීයානිකා, නෛය්‍යානිකවූ; යා අයංදිට්ඨි, යම් මේ මාගීසම්‍යක්දෘෂ්ටියක්තොම; තක්කාරස්ස, ඒ කරන්නහුගේ; සම්මා, මනාකොට; දුක්ඛක්ඛයාය, දුක් ක්‍ෂය වීමපිණිස; නීයාති, පමුණුවාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤගතොවා, ආරණ්‍ය යටගියේහෝ; රුක්ඛමූලගතොවා, රුක්ක් මූලට ගියේහෝ; සුඤ්ඤාගාරගතොවා, ශූන්‍යාගාරයකට ගියේහෝ; ඉති, මෙසේ; පාටිසංචික්ඛති, සලකයි,

යෙනපරියුට්ඨාතෙන, යම්බදුකෙලෙශසමුට්ඨාතකාරණයකින්; පරි යුට්ඨිතචිත්තොවා, මඬනාලදසිත්ඇත්තේ; යථාභූතං, තතුයේ; නජානෙය්‍යං, නොදම්නෙම්ද; නපසෙය්‍යං, නොදක්නෙම්ද; තංපරියුට්ඨානං, ඒකෙලෙශයන්ගේනැගීසිටීම; අප්පහීනං, අඛ්‍යා කමයෙහි; අපපහීණං, ප්‍රහීණනොවූයේ;අත්ථිනුඛෝ, විද්‍යමානදැයි;

සඤ්ඤිකඛති අජ්ඣත්තඛො මෙතං පරියුට්ඨානං අජ්ඣත්තං අපප හීනං යෙනාහං පරියුට්ඨානෙන පරියුට්ඨිත චිත්තො යථාභූතං නජානෙය්‍යං නපස්සෙය්‍යන්ති සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු කාමරාග පරියුට්ඨිතොහොති පරියුට්ඨිත චිත්තො ච හොති

සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛුබ්‍යාපාද පරියුට්ඨිතො ච හොති පරියුට්ඨිත චිත්තො ච හොති සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු ථිනමිද්ධපරියුට්ඨිතො හොති පරියුට්ඨිත චිත්තොව හොති සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු උද්ධච්චකුක්කුච්ච පරියුට්ඨිතොහොති පරියුට්ඨිත චිත්තොව හොති සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු විචිකිච්ඡා පරියුට්ඨිතොහොති පරියුට්ඨිත චිත්තොව හොති සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු ඉධලොක චින්තාය පසුතො හොති පරියුට්ඨිත චිත්තොව හොති සචෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු පරලොක චින්තාය පසුතො හොති පරියුට්ඨිත චිත්තොව

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ, ඉදින්; භික්ඛු, මහණතෙම; බ්‍යාපාදපරියුට්ඨිතොහොති,ව්‍යාපාදනීවරණයෙන් මඩනාලද්දේවෙයි පරියුට්ඨිතචිත්තොහොති, බ්‍යාපාදයෙන් මඩනාලදසිත්ඇත්තේවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ, ඉදින්; ථිනමිද්ධපරියුට්ඨිතොහොති, ථිනමිද්ධයෙන් මඩනාලද්දේවේද; පරියුට්ඨිත චිත්තොවහොති, ථිනමිද්ධයෙන්මඩනාලද සිත් ඇත්තේවේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ, ඉදින්; භික්ඛු, මහණතෙම; උද්ධච්චකුක්කුච්ච පරියුට්ඨිතොහොති, උද්ධච්චකුක්කුච්චයෙන් මඩනාලද්දේවේද; පරියුට්ඨිත චිත්තොවහොති, උද්ධච්චකුක්කුච්චයෙන් මඩනාලදසිත් ඇත්තේවේද;—විචිකිච්ඡා පරියුට්ඨිතොහොති, විචිකිච්ඡාවෙන් මඩනාලද්දේවෙයි; පරියුට්ඨිතචිත්තොහොති, මඩනාලදසිත්ඇත්තේවෙයි; ඉධලොකචින්තාය, මෙලොව සම්පත්ගැන සිතීමෙහි; පසුතොහොති, ප්‍රයුක්තවූයේවෙයි; පරියුට්ඨිතචිත්තොවහොති, එයින්මඩනාලදසිත්ඇත්තේවෙයි; පරලොකචින්තාය, පරලොවසිතීමෙහි; පසුතොහොති, යෙදුනේවෙයි, පරියුට්ඨිතචිත්තොහොති, එයින්මඩනාලදසිත් ඇත්තේවෙයි; භණ්ඩනජාතා—ප—සො,හෙතෙම; එවං,මෙසේ පජානාති, දනියි; එතංපරියුඨානං, මේකෙලෙශයන්ගෙන් මඩනාලදකාරණය; අජ්ඣත්තං, ආඛ්‍යාතම්යෙහි; අපපහීණං, ප්‍රහීණවූයේ; යෙනපරියුඨානෙන, යම්කෙලෙශාත්‍මසන්තානකාරණයකින්; පරියුඨිතචිත්තො, මඩනාලදසිත්ඇත්තේ; යථාභූතං, තතුසේ; නපජානෙය්‍යං, නොදන්නෙම්ද; නපස්සෙය්‍යං, නොදක්නෙම්ද; නත්ථිඛො, එබදුකෙලෙශ පරියුඨාන යක් නැතැයි;

හොති සවෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු භණ්ඩණජාතො කලහජාතො විවාදුපන්නො මුඛසත්තීහි විතුදන්තො විහරති පරියුට්ඨිත චිත්තොව හොති සො එවං පජානාති නත්ථිඛො මෙතං පරියුට්ඨානං අජ්ඣත්තං අපහීනං යෙනාහං පරියුට්ඨානෙන පරියුට්ඨිත චිත්තො යථාභූතං නජානෙය්‍යං නපස්සෙය්‍යං

සුපණිහිතං මෙ මානසං සච්චානං බොධාය‍ාති, ඉදමස්ස පඨමං ඤාණං අධිගතං හොති අරියං ලොකුත්තරං අසාධාරණං පුථුජ්ජනෙහි,

පුනව පරං භික්ඛවෙ අරිය සාවකො ඉති පටිසං චික්ඛති. ඉමං නුඛො අහං දිට්ඨිං ආසෙවන්නා භාවෙන්නා බහුලී කරොන්නා ලභාමි පච්චත්තං සමථං ලභාමි පච්චත්තං නිබ්බුතින්ති, සො එවං පජානාති ඉමං ඛො අහං දිට්ඨිං ආසෙවන්නා භාවෙන්නා බහුලීකරොන්නා ලභාමි පච්චත්තං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සවෙ, ඉදින්; භික්ඛු, මහණතෙම; කාම රාගපරියුට්ඨිතොහොති, කාමරාගයෙන් මඩනා ලද්දේවෙයි; කාමරාගපරියුට්ඨිතචිත්තොහොති, කාමරාගයෙන් මඩනා ලද සිත් ඇත්තේත් වෙයි;

මෙ, මාගේ; මානසං, සිත; සච්චානංබොධාය, චතුරාර්‍ය සත්‍යාවබොධය පිණිස; සුපණිහිතං, මනාකොට පිහිටුවනලද්දේය; අස්ස, ඔහුවිසින්; අරියං, ආර්‍යයන්වම ඇතිවන්නාවූ; ලොකුත්තරං, ලොකොත්තරවූ; පුථුජ්ජනෙහි, පෘථක්ජනයන්හා; අසාධාරණං, සාධාරණනොවූ; ඉදංපඨමංඤාණං, මේප්‍රථමඥානය; අධිගතංහොති, ලබනලද්දේවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! පුනවපරං, නැවතද අනික්කියම්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; ඉතිපටිසං චික්ඛති, මෙසේසලකයි; අහං, මම; ඉමංදිට්ඨිං,මේ මාගීයසම්‍යක්දෘෂ්ටිය; ආසෙවන්නා, සෙවනයකරන්නේ; භාවෙන්නා, වඩන්නේ; බහුලීකරොන්නා, බහුලකරන්නේ; පච්චත්තං, තමාකෙරෙහි; සමථං, චිත්තසමථය; ලභාමි, ලබම්ද; පච්චත්තං, තමාකෙරෙහි; නිබ්බුතිං, කෙලෙස්සංසිඳීම; ලභාම්ඉති, ලබම්දැයි; සො, හෙතෙම; එවං, මේසේ; පජානාති, දනියි; අහං, මම; ඉමංදිට්ඨිං, මේමාගීදෘෂ්ටිය; ආසෙවන්නා,සෙවනයකරන්නේ; භාවෙන්නා, වඩන්නේ; බහුලීකරොන්නා,බහුලකරන්නේ; පච්චත්තංසමථං, තමාගේචිත්තසමථය; ලභාම්,ලබම්;පච්චත්තං,තමාගේ;නිබ්බුතිං,

සම්ථං ලභාම් පචවත්තා නිබ්බුතිනති. ඉදමස්ස දුතියං ඤාණං අධිගතං මහාති අරියං ලොකුත්තරං අසාධාරණං පුථුජ්ජනෙහි, පුනවපරං භික්ඛවෙ අරියසාවකො ඉතිපටිසං විකඛති, යථා රූපායාහං දිඨියා සමන්නාගතො අස්සිනුඛා ඉතො බහිඛා අඤ්ඤසු සමණෙ වා බ්‍රාහමණෙ වා තථාරූපාය දිඨියා සමන්නා ගතොනි,

සො එවං පජානාති යථාරූපයාහං දිටඨියා සමන්නාගතො නත්ථි ඉතො බහිඛා අඤ්ඤසු සමණෙ වා බ්‍රාහමණෙ වා තථාරූපාය දිටඨියා සමන්නාගතොති ඉදමස්ස තතියං ඤාණං අධිගතං හොති අරියං ලොකුත්තරං අසාධාරණං පුථුජ්ජනෙහි-

---

කෙලෙස්නිවීම; ලභාම්, ලබම්; අස්ස, ඔහුවිසින්; අරියං, ආර්‍යවූ; ලොකුත්තරං, ලොකොත්තරවූ; පුථුජ්ජනෙහි, පෘථක් ජනයන්හා; අසාධාරණං, සාධාරණනොවූ; දුතියංඤාණං,දෙවන ඤාණය; අධිගතංහොති,ලබනලද්දේවෙයි; පුනව-ප-සංවිකඛති, අහං, මම; යථාරූපායදිඨියා, යම්බදු සොවාන්මාර්ගදෘෂ්ටියෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූයෙම්ද; තථාරූපාය, එබදුවූ; දිඨියා, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන්; සමන්නාගතො,යුක්තවූ; ඉතොබහිඛා, මෙයින් පිටත්වූ; සමණෙවා, ශ්‍රමණයෙක්හෝ; බ්‍රාහමණෙවා, බමුණෙක් හෝ; අස්සිනුඛා, ඇත්තේදැයි;

සො, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනියි; අහං, මම; යථාරූපායදිඨියා, යම්බදු මාර්ගසම්‍යක් දෘෂ්ටියකින්; සමන්නාගතොං, යුක්තවූයෙම්ද; තථාරූපායදිඨියා, එබදු දෘෂ්ටි යෙන්; සමන්නාගතො, යුක්තවූ; ඉතොබහිඛා, මෙයින් පිටත්වූ; අඤ්ඤසු, අන්‍යවූ; සමණෙවා, ශ්‍රමණයෙක්හෝ; බ්‍රාහමණෙවා, බමුණෙක්හෝ; නත්ථි, නැත; අස්ස, ඔහුවිසින්; අරියං, ආර්‍යවූ; ලොකුත්තරං,ලොකොත්තරවූ; පුථුජ්ජනෙහි,පෘථග්ජනයින්හා; අසාධාරණං, සාධාරණනොවූ; තතියංඤාණං, තුන්වනඤාණය, අධිගතංහොති, ලබනලද්දේවෙයි;

අරියසාවකො, ආර්‍යශ්‍රාවක තෙම; ඉතිපටිසං විකඛති, මෙසේ සලකයි; දිඨිසම්පන්නො පුගඝලො, මාගීඝ දෘෂ්ටියෙන් යුත් පුද්ගලතෙම; යථාරූපාය ධම්මතාය, යම්බදුසභාවයකින්; සම නන්නාගතො, යුක්තවූයේද; අහංඇපි, මමද; තථාරූපාය, එබදුවූ; ධම්මතාය, සභාවයෙන්; සමන්නාගතොඉති, යුක්තවූයේවෙ යි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තථාරූපාය, එබදුවූ; ධම්මතාය,

පුනචපරං භික්ඛවේ අරියසාවකෝ ඉතිපටිසංචික්ඛති යථාරූපාය ධම්මතාය දිට්ඨිසම්පන්නෝ පුග්ගලෝ සම්මන්නාගතෝ අහම්පි තථාරූපාය ධම්මතාය සම්මන්නාගතෝති තථාරූපාය භික්ඛවේ ධම්මතාය දිට්ඨිසම්පන්නෝ පුග්ගලෝ සම්මන්නාගතෝ ධම්මතා එසා භික්ඛවේ දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස කිඤ්චාපි තථාරූපිං ආපත්තිං ආපජ්ජති යථාරූපාය ආපත්තියා උට්ඨානං පඤ්ඤායති අථඛෝ නං ඛිප්පමේව සත්ථරි වා විඤ්ඤූසු වා සබ්‍රහ්මචාරීසු දෙසෙති විවරති උත්තානීං කරෝති—

දෙසෙත්වා විවරිත්වා උත්තානීං කරිත්වා ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවේ දහරෝ කුමාරෝ මන්දෝ උත්තාන සෙය්‍යකෝ හත්ථේන වා පාදේනවා අඞ්ගාරං අක්කමිත්වා ඛිප්පමෙව පටිසංහරති, එවමේව ඛෝ භික්ඛවේ ධම්මතා එසා දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස කිඤ්චාපි තථාරූපිං ආපත්තිං ආපජ්ජති,

---

සභාවයෙන්; දිට්ඨිසම්පන්නෝ පුග්ගලෝ, මාගීහදෘෂ්ටියෙන් යුක්තපුද්ගලතෙම; සම්මන්නාගතෝ, යුක්තවූයේද; දිට්ඨිසම්පන්නස්ස, පුග්ගලස්ස, දෘෂ්ටිසම්ප්‍රයුක්ත පුද්ගලයාගේ; එසා, මෝ තොම; ධම්මතා, සභාවයයි; කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; යථාරූපාය ආපත්තියා, යම්බඳු ඇවතකින්; උට්ඨානං, නැගීසිටීම; පඤ්ඤායති, පෙණේද; කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; තථාරූපිංආපත්තිං, එබඳු ඇවතකට; ආපජ්ජති, පැමිණේ; අථඛෝ, ඉක්බිති; තං, එය; ඛිප්පංඑව, වහාම; සත්ථරිවා, ශාස්තෘන්වහන්සේ කෙරෙහි හෝ; විඤ්ඤූසු, නුවණැත්තාවූ, සබ්‍රහ්මචාරීසු, සබ්‍රහ්මචාරීන් විෂයෙහි; දෙසෙති, දෙසයි; විවරති, විවෘතකෙරෙයි: උත්තානීකරෝති, ප්‍රකටකෙරෙයි;-ආර්‍යශ්‍රාවකයෝ වනාහි ඇවතට පැමිණෙන්නාහු කුටිකාරාදී ගරුකා පත්තිවලටද සභසෙය්‍යාදි ලහුකා පත්තිවලටදැයි අවිත්තකා පත්තිවලටම් පැමිණෙති; එදනෝ දැනයි; ආපත්තියද නොවසයි, වහාම දෙශකා කෙරෙයි;

දෙසෙත්වා, දෙසා; විවරිත්වා, විවෘතකොට; උත්තානීකරිත්වා, ප්‍රකටකොට, ආයතිං, මත්තෙහි; සංවරං අපජ්ජති, සංවරයට පැමිණෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ; මන්දෝ; චක්ඛුසොතාදීන් මඳගෙයින් මන්දවූ; උත්තාන සෙය්‍යකෝ, උඩුකුරුව සයනයකරන්නාවූ; දහරෝ කුමාරෝ, ලදරු කුමාරයෙක්; හත්ථෙනවා, අතින්හෝ; පාදෙනවා, පයින්හෝ; අඞ්ගාරං, ගිනිඅඟුරක්; අක්කමිත්වා, මිරිකා; ඛිප්පං එව, වහාම;

යථාරූපාය ආපත්තියා උඤ්ඤං පඤ්ඤපෙති, අථඛෝ නං ඛිප්පමේව සඤ්චරිත්වා විඤ්ඤූසුත්වා සබ්‍රහ්මචාරීසු දෙසෙති විවරති උත්තානීකරොති, දෙසිත්වා විවරිත්වා උත්තානීකරිත්වා ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති, සො එවං පජානාති යථාරූපාය ධම්මතාය දිට්ඨිසම්පන්නා පුග්ගලො සමන්නාගතො අහම්පි තථාරූපාය ධම්මතාය සමන්නාගතොති, ඉදමස්ස චතුත්ථං ඤාණං අධිගතං හොති අරියං ලොකුත්තරං අසාධාරණං පුථුජ්ජනෙහි.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ අරිය සාවකො ඉතිපටිසං විකඛති. යථාරූපාය ධම්මතාය දිට්ඨිසම්පන්නා පුග්ගලා සමන්නාගතො අහම්පි තථාරූපාය ධම්මතාය සමන්නාගතොති,

කථං රූපාය ච භික්ඛවෙ ධම්මතාය දිට්ඨිසම්පන්නා පුග්ගලා සමන්නාගතා ධම්මතා එසා භික්ඛවෙ දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස කිඤ්චාපි යානි තානි සබ්‍රහ්මචාරිතං උච්චාවචානි කිඛ්ඛරණියානි තත්ථ උස්සුකඤ්ඤං ආපන්නා හොති අථඛෝස්ස

පටිසං හරති, අනපය භකුළුවාද; භික්ඛවෙ, මහණෙනී! එවං එවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; යථාරූපාය ආපත්තියා, යම්බදු ඇවතකින්; උඤ්ඤං, නැගිසිටීම; පඤ්ඤපෙති, පෙණේද; කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; තථාරූපං, එබදු; ආපත්තිං, ඇවතකට; ආපජ්ජති, පැමිණේද; අථඛෝ, ඉක්බිනි; නං, එය; ඛිප්පංඒව, වහාම; සඤ්චරිත්වා, ශාස්තෘන්වහන්සේ කෙරෙහිහෝ; විඤ්ඤූසු, නුවණැත්තාවූ; සබ්‍රහ්මචාරීසු, සබ්‍රහ්මචාරීන් කෙරෙහිහෝ; දෙසෙති, දෙසයි; විවරති, විවෘතකෙරෙයි; උත්තානීකරොති, ප්‍රකටකෙරෙයි, එසා, මෙත්තොම; දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස, ආර්‍යපුද්ගලයාගේ; ධම්මතා, සවභාවයකි;

සො, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනියි; දිට්ඨිසම්පන්නා පුග්ගලා, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන්යුත් පුද්ගලතෙම; යථාරූපාය ධම්මතාය, යම්බදුසවභාවයකින්; සමන්නාගතා, යුක්තවේද; අහං අපි, මම්ද; තථාරූපාය ධම්මතාය එබදුධර්මතාවයකින්; සමන්නාගතා, යුක්තවීම්; ඉදමස්ස—ප—සමන්නාගතොති;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දිට්ඨිසම්පන්නා පුග්ගලා, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් යුක්තපුද්ගලතෙම; කථංරූපාය ධම්මතාය, කෙබදුසවභාවයකින්; සමන්නාගතා, යුක්තවූයේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි දිට්ඨිසම්පන්නස්ස, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන්යුත් පුද්ගලයාගේ; එසා, මෙත්තොම; ධම්මතා, සවභාවයකි;

තිබබා පෙකඛා හොති. අධිසීලසික්ඛාය අධිචිත්තසික්ඛාය අධි පඤ්ඤාසික්ඛාය සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ගාවී තරුණ වච්ඡා* ථම්භඤ්ච ආලුම්පති වච්ඡකඤ්ච † අපචිනති එවමෙවඛො භික්ඛවෙ ධම්මතා එසා දිට්ඨි සම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස කිඤ්චාපි යානි තානි සබ්‍රහ්මචාරීණං උච්චාවචානි කිඞ්කරණීයානි, තත්‍ර උස්සුක්කං ආපන්නොහොති අථඛ්වස්ස තිබබා පෙකඛා හොති අධිසීලසික්ඛාය අධිචිත්තසික්ඛාය අධිපඤ්ඤාසික්ඛාය සො එවං පජානාති යථාරූපාය ඛම්මතාය දිට්ඨිසම්පන්නා පුග්ගලා සම්භතාගතෙතා, අහම්පි තථාරූපාය ඛම්මතාය සම්භතාගතොති ඉදමස්ස පඤ්චමං ඤාණං අධිගතං හොති අරියං ලොකුත්තරං අසාධාරණං පුථුජ්ජනෙහි

කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; බ්‍රහ්මචාරීණං, සබ්‍රහ්මචාරුන්ගේ; උච්චාවචානි කුදුමහත්වූ; යානිතානිකිංකරණීයානි, යම් ඒ කුමක්දැයි විමසා කටයුතුවෙත්ද; තත්‍ර, ඒක්‍රියාසම්පාදනයෙහි; උස්සුක්කං, උද්‍යුක්තබවට; ආපන්නොහොති, පැමිණියේවෙයි;

චීවරකරණ රජන චෙත්‍යසුධාකම්ම උපොසථාගාරවෙතිය ඝර බොධිඝරාදියෙහි කම්මානන්ත මහත් කම්මනම්. ආචාර්‍යෝපඣ්‍යාය යන්ගේ පා සේදීම පා තෙල්ගැල්වීම පා මිරිකීමාදිය කුඩා කම්මානන්තනම්,

අථඛො, ඝලිදු; අධිසීලසික්ඛාය, චතුපාරිසුද්ධිසීලාදි අධිශීලශික්ෂා වෙහිද; අධිචිත්තසික්ඛාය,අෂ්ටසමාපත්ති සඞ්ඛ්‍යාතඅධිචිත්තශික්ෂා වෙහිද; අධිපඤ්ඤාසික්ඛාය, විදර්‍ශනා මාර්ගඵලඝඞ්ඛ්‍යාත අධිප්‍රඥා ශික්ෂාවෙහිද; තිබබාපෙකඛාහොති, බලවත්ප්‍රාර්‍ථනාඇත්තේවෙයි භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තරුණවච්ඡා, ලපවිවස්සාඇති; ගාවී දෙන් තොම; ථම්භව, තණගසද; ආලිම්පති, කඩාකයි; වච්ඡකව, වසුද; අපචිනති, බලයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඑවඛො, එපරිද්දෙන්ම; දිට්ඨිසම්ප න්නස්ස—ප—තතෙජ්ජපුථුම.

යම්සේ ගවදෙන එකාන්තයෙන්ම තණකබලබුදිමින් වසුම බලාද එලෙසම සෝවාන්පුද්ගලතෙම සබ්‍රහ්මචාරීන්ගේ කුදු මහත් කටයුතුසම්පාදනයෙහිම ඇලුනේවේයයි දතයුතුයි,

---

*. ථම්භව-සි-මු— † අපචිණාති-ඉං-

පුනව පරං භික්ඛවේ අරියසාවකෝ ඉති පටි සඤ්ඤික්ඛති යථා රූපාය බලතාය දිට්ඨි සම්පන්නෝ පුග්ගලෝ සමන්නාගතෝ අහම්පි තථාරූපාය බලතාය සමන්නාගතෝති කථංරූපායවේ භික්ඛවේ බලතාය දිට්ඨි සම්පන්නෝ පුග්ගලෝ සමන්නාගතෝ බලතා එසා භික්ඛවේ දිට්ඨි සම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස යං තථාගතප්පවේදිතෙ ධම්මවිනයෙ දෙසියමානෙ අත්ථිකත්තා මනසි කත්වා සබ්බවෙතසෝ සමන්නාහරිත්වා ඔහිත සෝතෝ ධම්මං සුණාති සෝ එවං පජානාති යථාරූපාය බලතාය දිට්ඨිසම්පන්නෝ පුග්ගලෝ සමන්නාගතෝ අහම්පි තථාරූපාය බලතාය සමන්නාගතෝති ඉදමස්ස ඤණං සුණං අධිගතං හොති අරියං ලොකුත්තරං අසාධාරණං පුථුජ්ජනෙහි

පුනවපරං භික්ඛවේ අරියසාවකෝ ඉතිපටි සඤ්ඤික්ඛති යථා රූපාය බලතාය දිට්ඨි සම්පන්නෝ පුග්ගලෝ සමන්නාගතෝ අහම්පි තථාරූපාය බලතාය සමන්නාගතෝති—

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනවඅපරං, නැවතඅනිකක් කියමි; අරියසාවකෝ, ආර්‍යශ්‍රාවකතෙම; ඉතිපටිසංවික්ඛති, මෙසේ සලකයි; යථා රූපාය බලතාය, යම්බදුබලයකින්; දිට්ඨිසම්පන්නෝපුග්ගලෝ, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන්යුත්පුද්ගලයා; සමන්නාගතෝ යුක්තවූයේද; අහංඅපි, මමද; තථාරූපාය, එබඳුවූ; බලතාය, බලයකින්; සමන්නාගතෝ, යුක්තවෙමියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථංරූපායබලතාය, කෙබඳුබලයකින්; සමන්නාගතෝ, යුක්තද; යං, යම්හෙයකින්; තථාගතප්පවෙදිතෙ, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්වදාළාවූ; ධම්මවිනයෙ, ධර්මවිනය දෙක; දෙසියමානෙ, දෙසනුලබනකල්හි; අත්ථිකත්තා, අවශ්‍යවයමකොට; හෙවත්, ඉන්ප්‍රයෝජනයගන්නෙක්ව; මනසිකත්වා, මෙනෙහිකොට; සබ්බවෙතසෝ, මුලුසිතින්; සමන්නාහරිත්වා, රැස්කොටගෙණ; ඔහිතසෝතෝ, පිහිටුවනලදකන්ඇතිව; ධම්මං ධර්මය; සුණාති, අසයි; දිට්ඨිසම්පන්නස්ස, ආර්‍යපුද්ගලයාගේ; එසා, මේධර්මශ්‍රවණයෙහිප්‍රයෝජනය; බලතා, බලයයි; සෝ, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනියි; යථාරූපාය බලතාය —ප— සමන්නාගතෝති,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථංරූපායබලතාය; කෙබඳුබලයකින්; දිට්ඨිසම්පන්නෝපුග්ගලෝ, සෝවාන්වූ පුද්ගලතෙම; සමන්නාගතෝ, යුක්තවූයේද, යං, යම්හෙයකින්; තථාගතප්පවෙදිතෙ, තථාගතයන්වහන්සේ විසින්වදාළාවූ; ධම්මවිනයෙ, ධර්මවිනය; දෙසියමානෙ, දෙසනුලබනකල්හි; අත්ථවෙදං, අර්ථාවබොධකසතුට; ලභති, ලබයි; ධම්මවෙදං, ධර්මාවබොධකසතුට; ලභති, ලබයි; ධම්මූපසංහිතං, ධර්මයෙන්යුක්තවූ; පාමොජ්ජං, ප්‍රමුදිතභාවය; ලභති, ලබයි; සෝ, හෙතෙම; එවං, මෙසේ; පජානාති, දනියි; දිට්ඨිසම්පන්නෝපුග්ගලෝ, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන් යුත් පුද්ගලතෙම;

තථාරූපායඤ්ච භික්ඛවේ බලතායං දිට්ඨිසම්පන්නෝ පුග්ග
ලෝ සමන්නාගතෝ බලතා එසා භික්ඛවේ දිට්ඨි සම්පන්නස්ස
පුග්ගලස්ස යං තථාගතප්පවේදිතේ ධම්මවිනයේ දෙසියමානේ
ලභති අත්ථවේදං ලභති ධම්මවේදං ලභති ධම්මූපසංහිතං පාමු
ජ්ජං සෝ එවං පජානාති යථාරූපායඤ බලතාය දිට්ඨිසම්ප
න්නෝ පුග්ගලෝ සමන්නාගතෝ අහම්පි තථාරූපායඤ බලතාය
සමන්නාගතෝති ඉදමස්ස සත්තමං ඤාණං අධිගතං හොති
අරියං ලොකුත්තරං අසාධාරණං පුථුජ්ජනේහි

එවං සත්තඞ්ග සමන්නාගතස්ස ඛෝ භික්ඛවේ අරියසාවකස්ස
ධම්මතා සුසමන්නිඤ්ඤා හොති සෝතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය එවං
සත්තඞ්ග සමන්නාගතෝ ඛෝ භික්ඛවේ අරියසාවකෝ සෝතා
පන්නෝ ඵලසමන්නාගතෝ හොතීති—

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා තේ භික්ඛූ භගවතෝ භාසිතං
අභිනන්දුන්ති.

සෝසඞ්ගිය සූත්‍රං අට්ඨමං (8.) (5.)

යථාරූපායබලතාය, යම්බදුබලයකින්; සමන්නාගතෝ, යුක්ත
වූයේද; අහංඅපි, මමද; තථාරූපායබලතාය. එබදුබලයකින්;
සමන්නාගතොඉති, යුක්තවූයේමැයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි;
දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස, මාර්ගදෘෂ්ටියෙන්යුත්පුද්ගලයාගේ;
එසාබලතා, මේබලයයි; අස්ස, ඔහුවිසින්; අරියං, ආර්ය්‍යවූ;
ලොකුත්තරං, ලොකොත්තරවූ; පුථුජ්ජනෙහි, පෘථක්ජනයන්හා;
අසාධාරණං, සාධාරණනොවූ; ඉදංසත්තමංඤාණං, මේසත්වන
ඥානය; අධිගතංහොති, ලබනලද්දේවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං, මේසේ; සත්තඞ්ගසමන්නාග
තස්ස, අඞ්ගසතකින්යුක්තවූ; අරියසාවකස්ස, ආර්ය්‍යශ්‍රාවකයා
විසින්; සෝතාපත්තිඵලසච්ඡිකිරියාය, සෝවාන්ඵලය ප්‍රත්‍යක්ෂ
කිරීමකරණකොටගෙණ; හෙවත්සෝතාපත්ති ඵලසච්ඡිකතඤ්ඤ
ණයෙන්; ධම්මතා, සවභාවය; සුසමන්නිඤ්ඤාහොති; මනාවසො
යන ලද්දේවෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං, මේසේ; සත්තඞ්ගසමන්නාග
තෝ, අඞ්ගසතකින්යුක්තවූ; අරියසාවකෝ, ආර්ය්‍යශ්‍රාවකතෙම;
සෝතාපන්නි ඵලසමන්නාගතෝ, සෝවාන්ඵලයෙන් යුක්තවේ
යයි වදළසේක;

ලොකොත්තර මාර්ගසිත එන විත්තක්ෂණිකයෙහින් මෙහි
දක්වනලද ඤාණසපතකය මඟා ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා ඥානයයි දත
යුතුයි;

ඉදමවොච—පෙ—අභිනන්දුන්ති,

සෝසඞ්ගිය සූත්‍රාර්ථවර්ණනාව නිමි.

එවමේමසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේත වනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමේ තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං භගවා එතදවොච—

එක මිදාහං භික්ඛවෙ සමයං උක්කට්ඨායං විහරාමි සුභග වනෙ සාලරාජමූලෙ තෙන ඛො පන භික්ඛවෙ සමයෙන බකස්ස බ්‍රහ්මුනො එවරූපං-පාපකං දිට්ඨිගතං උපපන්නං හොති ඉදං ධ්‍රුවං ඉදං සස්සතං ඉදං කෙවලං ඉදං අච්චන්ත ධම්මං ඉදං හි නජායති නජීයති නමීයති නවවති න උපපජ්ජති ඉතො ච පනඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණං නත්ථීති අථ ඛ්වාහං භික්ඛවෙ බකස්ස බ්‍රහ්මුනො චෙතසා චෙතො පරිච්චකක මඤ්ඤාය සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතංවා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය එවමෙවං උක්කට්ඨායං සුභගවනෙ සාලරාජමූලෙ අන්තරහිතො තස්මිං බ්‍රහ්ම ලොකෙ පාතුරහොසිං,

---

එවමේමසුතංමෙ,—ප – එතදවොච, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! ඉධ, මෙහි; එකංසමයං, එක්කලෙක; උක්කට්ඨායං, උක්කට්ඨානම් නුවර; සුභගවනෙ, සුභගවනම්වෙනහි; සාලරාජමූලෙ, සාල වෘක්ෂසමීපයෙහි; විහරාමි, වෙසෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තෙන ඛොපන සමයෙන, එකල්හි; බකස්සබ්‍රහ්මුණො, බකබ්‍ර හ්මයාට; එවරූපං, මෙබඳුවූ; පාපකං, ලාමකවූ; දිට්ඨිගතං, ලාමකමිථ්‍යාදෘෂ්ටියක්; උපපන්නංහොති, උපන්නේවෙයි; ඉදං, අවකාශසථානසහිතවූ මේබ්‍රහ්මාතමභාවය; නිච්චං, නිත්‍යය; ඉදං, මෙය; ධ්‍රුවං, ස්ථිරය; ඉදං, මෙය; සස්සතං, සදාකාලිකය; ඉදං, මෙය; කෙවලං, සියල්ලසමපුණිණය; ඉදං, මෙය; අවවනධම්මං, චුතනොවන සභාවඇත්තාක්ය; ඉදංහි, මේබ්‍රහ්මා තමයවනාහි; හෙවත් මෙහි උපන්නෙක් වනාහි; නජායති, නැවතනූපදියි; නජීයති, නොදිරයි; නමීයති, නොමැරෙයි, නවවති, චුතනොවෙයි; නඋපපජ්ජති, නූපදියි; ඉතො, මෙයින්; අඤ්ඤං, අන්‍යවූ; උත්තරිං, මතෙහි; නිස්සරණං, නිම්නිණයක්; නත්ථිති, නැතැයිකියයි, භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො, ඉක් බිති; අහං, මම; චෙතසා, මාසිතින්; බකස්සබ්‍රහ්මුණො, බක බ්‍රහ්මයාගේ; චෙතොපරිච්චකකං, චිත්තපරිවිතකයිය, අඤ්ඤාය; දැන; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; බලවාපුරිසා, බලවත් පුරුෂයෙක්තෙම; සම්මිඤ්ජිතං, හකුලනලද; බාහං, අතක්; පසාරෙය්‍යවා, දිගුකරන්නේද; පසාරිතා, දිගුකළ; බාහං, අතක්; සම්මිඤ්ජෙය්‍යවා, හකුලන්නේද; එවංඑව, එපරිද්දෙන්ම; උක්ක ට්ඨායං, උක්කට්ඨානුවර; සුභගවනෙ, සුභගවනයෙහි; සාලරාජ මූලෙ, සාලවෘක්ෂසමීපයෙහිදී; අන්තරහිතො, අතුරුදහන්වූයේ; තඤ්ඤං බ්‍රහ්මලොකෙ, ඒබ්‍රහ්මලොකයෙහි; පාතුරහොසිං; පහළවීමි;

අද්දසා ඛෝ මං භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මා දූරතොව ආගච්ඡන්තං දිස්වාන මං එතදවොච එහි ඛෝ මාරිස ස්වාගතං මාරිස චිරස්සං ඛෝ මාරිස ඉමං පරියායං මක්කාසි යදිදං ඉධාගමනාය ඉදංහි මාරිස නිච්චං ඉදං ධ්‍රුවං ඉදං සස්සතං ඉදං කෙවලං ඉදං අවවත්ත ධම්මං ඉදං හි න ජායති න ජීයති න මීයති න වවති න උප්පජ්ජති ඉතොව පණීතතරං උත්තරිං නිස්සරණං නත්ථීති

එවං වුත්තෙ අහං භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මානං එතදවොචං අවිජ්ජාගතොං වත භොං බ්‍රහ්මා අවිජ්ජාගතොං වත භොං බ්‍රහ්මා යත්‍ර හි

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දූරතොවආගච්ඡන්තං, දුරසිටඑන්නාවූ; මං, මා; බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; අද්දසාඛෝ, දුටුයේමය; දිස්වාන, දැක; මං, මට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; මාරිස, නිදුකානෙනි; එහි, මෙහිඑව; මාරිස, නිදුකානෙනි; ස්වාගතං, යහපත්ගමනක්මැවිවා; මාරිස, නිදුකානෙනි; යදිදංඉධාගමනාය, මෙයිටිමපිණිස; ඉමංපරියායං, මේක්‍රමය; චිරස්සං ඛෝ බොහෝකලකින්; අකාසි, කෙළේය; මාරිස, නිදුකානෙනි; ඉදං මේබ්‍රහ්මානම්මය; නිච්චං, නිත්‍යය; ඉදං, මෙය; ධ්‍රුවං, ස්ථිරය; ඉදං මෙය; සස්සතං, සදාකාලිකය; ඉදං, මෙය; කෙවලං, සියල්ලෙන් සම්පූර්ණය; ඉදං, මෙය; අවවත්තධම්මං, වුතනොවනසුභාව ඇත්තක්ය; ඉදංහි, මේවනාහි; නජායති, නොඋපදියි; නජීයති, නොදිරයි; නමීයති, නොමියයි; නවවති, වුතනොවෙයි; නඋප්පජ්ජති, නොඋපදියි; උත්තරිං මත්තෙහි; ඉතොව පන. මෙයින්වනාහි; අඤ්ඤං, අන්‍යවූ; නිස්සරණං, නිවනක්; නත්ථීති, නැත්තේයයි; මෙයින් බ්‍රහ්මතෙම මතු ත්‍රිවිධඥාන භූමියත් සතරමාර්ගයහා ඵලයත් නිර්වාණයත් ප්‍රතිබාහණය කෙරෙයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; අහං, මම; බ්‍රහ්මානං, බ්‍රහ්මයාට; එතං, මෙය; අවොචං, කීයෙමි; වත, එකාන්තයෙන්; භොං, පින්වත; බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; අවිජ්ජාගතොඛෝ, අවිද්‍යාවෙන්යුක්තය හෙවත් මුළාවූයේය; වත, එකාන්තයෙන්; භොං, පින්වත; බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; අවිජ්ජාගතොඛෝ, අවිද්‍යාවෙන්යුක්තවූයේවෙයි; යත්‍රහිනාම, යමෙක්වනාහි; මෙයප්‍රථමාපත්තියෙහිසප්තමීයි; අනිච්චං යෙවසමානං, අනිත්‍යවූවක්ම; නිච්චංඉති, නිත්‍යයයි;

නාම් අනිච්චං යෙව සමානං නිච්චන්ති වක්ඛති අඛ්ඛිවං යෙව්. සමානං ධ්‍රුවන්ති වක්ඛති අසස්සතංයෙව සමානං සස්සතන්ති වක්ඛති අකෙවලං යෙවසමානං කෙවලන්ති වක්ඛති ච වත ධම්මං යෙවසමානං අවවත ධම්මන්ති වක්ඛති.

යඤ්ච ච පනජායති ච ජීයති ච මීයති ච චවති ච උපපජ්ජතිච තං තථාවක්ඛති ඉදං හි නජායති නජීයති න මීයති. න චවති න උපපජ්ජතීති සහතං ච පනඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණං තත්ථඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණන්ති වක්ඛතීති.

අථඛෝ භික්ඛවෙ මාරෝ පාපිමා අඤ්ඤතරං බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජං අඤ්ඤාවිසිත්වා මං එතදවොච භික්ඛු භික්ඛු මෙතමාසදෙ මෙතමා

වක්ඛති, කියන්නේය; අඛ්ඛිවංයෙවසමානං, ස්ථිරවූවක්ම; ධ්‍රුවං ඉති; ස්ථිරයයි, වක්ඛති, කියන්නේය; අසස්සතංයෙවසමානං, සදාකාලිකනුවූවක්ම; සස්සතංඉති, සදාකාලිකයයි; වක්ඛති, කියන්නේය; අකෙවලංයෙවසමානං, සියල්ලෙන් සම්පූර්ණනුවක්; කෙවලංඉති, සියල්ලෙන්ම සම්පූර්ණයයි; වක්ඛති, කියන්නේය; චවනධම්මංයෙව, චුතනොවනසුභාවඇත්තක්ම; අවවන ධම්මංඉති, චුතනොවනධර්මයක්යයි; වක්ඛති, කියන්නේය;

යඤ්චපන, යම්බ්‍රහ්මලොකයෙක්හි; ජායති, උපදිද; ජීයති, ජරපත්වේද: මීයතිව, මැරේද; චවතිව, චුතවේද; උපපජ්ජතිව, උපදිද; තං, එය; තථා, එසේ; වක්ඛති, කියන්නේය; ඉදංහි නජායති—ප—වක්ඛති,

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛෝ, ඉක්බිති; පාපිමා, ලාමකවූ; මාරෝ, මාරතෙම; අඤ්ඤතරං බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජං, පිරිසෙහිවූ එක්තරාබ්‍රහ්මයෙකුව; අඤ්ඤාවිසිත්වා. ආවිඥව; මං, මට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය;

භික්ඛු භික්ඛු. මහණ මහණ; එතං, මේබ්‍රහ්මපදවියට; මාආසදෙ, තෘෂ්ණාක් නිදහකරව, එතං, මේව; මා ආසදෙ, නිදහකොකරව; භික්ඛු, මහණ, එසොඛොබ්‍රහ්මා, මේබ්‍රහ්මයාවන්නාහි; මහාබ්‍රහ්මා, මහත්වූබ්‍රහ්මයාය; අභිභූ, අන්‍යයන් මැඩපවත්වන්නාය; අනභිභූතො, අනුන්විසින් නොමැඩපවත්වන ලද්දේය; අඤ්ඤදත්ථු, එකාන්තයෙන්; දසො, සියල්ලදක්නේය; වසවත්ති, සියල්ලන් තමන්වසයෙහි පවත්වන්නේය; ඉස්සරො, ලොකෙශ්වරයා; කත්තා, ජගත්කර්තෘය; නිම්මාතා, සියල්ල නිර්මාණයකරන්නාය;

සදෙ එසොහි භික්ඛු බ්‍රහමා මහාබ්‍රහමා අභිභූ අනභිභූතො අඤ්ඤදත්ථු දසො වසවත්තී ඉස්සරො කත්තා නිම්මාතා සෙට්ඨො අසො සඤ්ජිතාවසී පිතාභූතභව්‍යානං අහෙසුං ඛො භික්ඛවෙතයා පුබ්බෙ සමණ බ්‍රාහමණාලොකසම්ං පඨවීගරහකා පඨවීජිගුච්ඡකා ආපොගරහකා ආපා ජිගුච්ඡකා තෙජොගරහකා තෙජොජි ගුච්ඡකා වායොගරහකා වායොජිගුච්ඡකා භූතගරහකා භූතජිගුච්ඡකා දෙවගරහකා දෙවජිගුච්ඡකා පජාපතීගරහකා

පජාපතිජිගුච්ඡකා බ්‍රහමගරහකා බ්‍රහමජිගුච්ඡකා තෙ කායස්ස භෙදාපාණු පච්ෙඡද, හීනෙ කායෙ පතිට්ඨිතා අහෙසුං පන භික්ඛු තයාපුබ්බෙ සමණ බ්‍රහමණා ලොකසම්ං පඨවිපප

සෙට්ඨො' ලොකශ්‍රෙෂ්ඨය; සජිතා, සතත්වවිභාගය කරන්නාය; වසි, වසිතාප්‍රාප්තයාය; භූතභව්‍යානං, උපන්නාවූද, උපදිමින් සිටින්නාවූද සත්ත්වයින්ගේ; පිතා, පියාය; භික්ඛු, මහණ; තයාපුබ්බෙ, ඔබවපෙර; ලොකසම්ං, ලොකයෙහි; පඨවිගරහකා, අනිත්‍යය දුකයයනාදීන් පෘථිවිධාතුවට ගහීාකරන්නාවූ; පඨවිජිගුච්ඡකා, පෘථිවිධාතුවට පිළිකුල් කරන්නාවූ; ආපො, ගරහකා, ආපො, ධාතුවට ගහීාකරන්නාවූ; ආපොජිගුච්ඡකා, ආපොධාතුව පිළිකුල්කරන්නාවූ; තෙජොගරහකා, තෙජොධාතුවටගහීාකරන්නාවූ; තෙජොජිගුච්ඡකා, තෙජොධාතුව පිළිකුල්කරන්නාවූ; වායොගරහකා, වායොධාතුවටගහීා කරන්නාවූ; වායොජිගුච්ඡකා, වායොධාතුව පිළිකුල්කරන්නාවූ; භූතගරහකා, භූතයන්ටගරහන්නාවූ; භූතජිගුච්ඡකා, භූතයන්ට පිළිකුල්කරන්නාවූ; දෙවගරහකා, දෙවියන්ටගහීාකරන්නාවූ; දෙවජිගුච්ඡකා, දෙවියන් පිළිකුල්කරන්නාවූ;

පජාපතිගරහකා, මාරයාටගහීාකරන්නාවූ; පජාපතිජිගුච්ඡකා, මාරයා පිළිකුල් කරන්නාවූ; බ්‍රහමගරහකා, බ්‍රහමයාට ගරහන්නාවූ; බ්‍රහමජිගුච්ඡකා, බ්‍රහමයා පිළිකුල් කරන්නාවූ; සමණබ්‍රාහමණා, ඔබවැනිමහණ බමුණෝ; අහෙසුං, වූහ; තෙ, ඔහු; කායස්සභෙදා,කායභෙදයෙන්; පාණුපච්ෙඡද, දිවිසිදීමෙන්; හීනෙකායෙ; සතරඅපායසඞ්ඛ්‍යාත ලාමක කොට්ඨාසයෙහි; පතිට්ඨිතා, පිහිටියාහුය;

භික්ඛු, මහණ; තයාපුබ්බෙ, ඔබවපෙර; ලොකසම්ං, ලොකයෙහි පඨවිපප්‍රපඤ්චකා, පෘථිවිධාතුවට නිත්‍යසුඛාදී වශයෙන් ප්‍රපංචා

සංඝඤ්ඤා පඨවාභිනන්දිනෝ ආපපපසංඝඤ්ඤා ආපාභිනන්දිනෝ තෙජපපසංඝඤ්ඤා තෙජාභිනන්දිනෝ වායපපසංඝඤ්ඤා වායාභි නන්දිනෝ භූතපපසංඝඤ්ඤා භූතාභිනන්දිනෝ දෙවපපසංඝඤ්ඤා දෙවාභිනන්දිනෝ පජාපතිපපසංඝඤ්ඤා පජාපතාභිනන්දිනෝ බ්‍රහමපපසංඝඤ්ඤා බ්‍රහමාභිනන්දිනෝ තෙ කායසස භෙදා පාණු පවේජ්ඣ පණීතෙ කායෙ පතිට්ඨිතා කිනතාගං භිකඛු එවං වදාමි, ඉඛඝ තවං මාරිස යදෙව තෙ බ්‍රහමා ආහ තදෙව තවං කරොහි මා තවං බ්‍රහමුණො වචනං උපාතිවතතිතථෝ සචෙ ඛෝ තවං භිකඛු බ්‍රහමුණො වචනං උපාතිවතතිසසසි.

කරන්නාවූ; පඨවාභි නන්දිනෝ, පෘථිවිධාතුව අභිනන්දනය කරන්නාවූ; ආපපපසංඝඤ්ඤා, ආපොධාතුවට පසඳන්නාවූ; ආපාභිනන්දිනෝ, ආපොධාතුව අභිනන්දනය කරන්නාවූ; තෙජපපසංඝඤ්ඤා, තෙජෝධා තුවට ප්‍රශංසාකරන්නාවූ; තෙජාභි නන්දිනෝ, තෙජසට අභිනන්දනය කරන්නාවූ; වායපපසංඝඤ්ඤා වායොධාතුවට ප්‍රශංසාකරන්නාවූ; වායාභිනන්දිනෝ, වායොධාතුවට අභිනන්දනය කරන්නාවූ; භූතපපසංඝඤ්ඤා, භූතයන්ට පසඳන්නාවූ; භූතාභිනන්දිනෝ, භූතයන් අභින්නන්දනයකරන්නාවූ; දෙවපපසංඝඤ්ඤා, දෙවියන් පසඳන්නාවූ; දෙවාභිනන්දිනෝ දෙවියන් අභිනන්දනය කරන්නාවූ; බ්‍රහමපපසංඝඤ්ඤා, බ්‍රහමයාට පසඳන්නාවූ; බ්‍රහමාභිනන්දිනෝ, බ්‍රහමයාට අභිනන්දනය කරන්නාවූ; සමණබ්‍රාහමණා, මහණ බමුණෝ; අවහසුං, වූහ; තෙ, ඔහු; කායසසභෙදා, කායභෙදයෙන්; පාණුපවෙජ්ඣ, දිවි සිදීමෙන්; පණීතෙකායෙ, ප්‍රණීත කොඨාසයවූ බ්‍රහමලොක යෙහි; පතිට්ඨිතා, පිහිටියාහුය; භිකඛු, මහණ; අහං, මම; කිං, කුමක්ගෙයින්; තං, නුඹට; එවං වදාමි, මෙසේකියමිද? මාරිස නිදුකානෙනි! ඉඛඝ, එබැවින්; බ්‍රහමා, බ්‍රහමතෙම; යංඑව යමක්ම; තෙ, නුඹට; ආහ, කීයේද; තවං, නුඹ; තංඑව, එයම, කරොහි, කරව; තවං, නුඹ; බ්‍රහමුණො, බ්‍රහමයාගේ; වචනං, වචනය; මා උපාතිවතතිතථෝ, නහමක්ඉක්මව; භිකඛු, මහණ සචෙ, ඉදින්; තවං, නුඹ; බ්‍රහමුණො, බ්‍රහමයාගේ; වචනං, වචනය; උපාතිවතතිසසසි, ඉක්මවන්නෙහිනම්;

සෙය්‍යථාපි නාම පුරිසො සිරිං ආගච්ඡන්තිං දණ්ඩෙන පටිපණාමෙය්‍ය සෙය්‍යථාපි වා පන භික්ඛු පුරිසො නරකපපාතෙ පපතන්තෙතා හත්ථෙහිව පාදෙහිව පථවිං විරාධෙය්‍ය * එවං සම්පදමිදං භික්ඛු තුය්හං භවිස්සති ඉංඝ තුවං මාරිස යදෙව තෙ බ්‍රහ්මා ආහ තදෙව තුවං කරොහි මා තුවං බ්‍රහ්මුනො වචනං උපාති වත්තිත්ථො නනු තුවං භික්ඛු පස්සිස්සසි බ්‍රහ්මං පරිසං ඝනන්ති නිනාදන්ති ඉතිඛො මං භික්ඛවෙ මාරො පාපිමා බ්‍රහ්මං පරිසං උපනෙසි එවං වුත්තෙත අහං භික්ඛවෙ මාරං පාපිමන්තං එතද වොවං ජානාමි ඛො තා හං පාපිම මා තුවං මඤ්ඤිත්ථොත මං

සෙය්‍යථාපි නාම, යම්සේනම්; පුරිසො, පුරුෂයෙක්තෙම; ආගච්ඡන්තිං, තමාවෙතටඑන්නාවූ; සිරිං, ශ්‍රීකාන්තාව; දණ්ඩෙන, සිවුරියන් මුගුරකින් තැළීමෙන්; පටිපණාමෙය්‍ය, ආපසු ඵලවාද; භික්ඛු, මහණ; සෙය්‍යථාපිවා, යම්සේහෝ; පුරිසො, පුරුෂයෙක්තෙම; නරකපපාතෙ, ශතපොරිස මහ හෙබක; පපතන්තෙතා, වැටෙන්නේ; හත්ථෙහිව, අතින්ද; පාදෙහිව, පයින්ද; පථවිං, පෘථිවිය; විරාධෙය්‍ය, වරදින්නේද; හෙවත් පොළොවහි අල්වාගතයුතු පාතැබියයුතු තැන්වැරදී වළෙහි වැටෙන්නේය; භික්ඛු, මහණ; තුය්හං, නුඹට; එවං, මෙසේ; ඉදං සම්පදං, මේඋපමාසම්පත්තියඃ තුය්හං, නුඹට; භවිස්සති, වන්නේය; මාරිස, නිදුකානෙනි; ඉඞ්ඝ, එබැවින්; තුවං, නුඹ; යං, යමක්; බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; ආහ, කියේද; තංඑව, එසම; කරොහි, කරව; තුවං, නුඹ; බ්‍රහ්මුණො, බ්‍රහ්මයාගේ; වචනං, වචනය; මාඋපාතිවත්තිත්ථො, නොයික්මවව; භික්ඛු, මහණ; තුවං, නුඹ; සනන්තිනිනදං; එක්රැස්වහුන්; බ්‍රහ්මංපරිසං, බඹ පිරිස; පස්සසිනත්‍ර, දක්නෙහිද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉතිඛෝ, මේසේවනාහි; පාපිමා, පාපිවූ; මාරො, මාරතෙම; මං, මව; බ්‍රහ්මංපරිසං, බඹපිරිස; උපනෙසි, ඵලවුයේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංවුත්තෙත, මෙසේකීකල්හි; අහං, මම; පාපිමන්තං, පාපිවූ; මාරං, මාරයාට; එතං, මෙය; අවොචං, කීම්! පාපිම පාපිෂ්ටය; අහං, මම; තං, තා; ජානාමි, දනිමි; මං, මා; නජානාතිඉති, නොදනීයයි; තුවං, නුඹ; මාමඤ්ඤිත්ථොත, නොසිතව; පාපිම, පාපිෂ්ටය; තුවං, නුඹ මාරොඅසි, මාරයාවෙහිය; පාපිම, මාරය; යොචබ්‍රහ්මා, යම්බ්‍රහ්මයෙකුත්වේද; යාචබ්‍රහ්ම,

---

*-'විරාගෙය්‍ය-මූ.

ජානාතීති මාරොතිමසි පාපිම යොවෙව පාපිම බ්‍රහ්මා යාව බ්‍රහ්ම පරිසා යෙව බ්‍රහ්ම පාරිසජ්ජා සබ්බෙව තව හත්ථගතා සබ්බෙව තව වසගතා තුය්හංහි පාපිම එවං හොති එසොපිමේ අස්සහත්ථගතො එසොපිමෙ අස්ස වසගතොති අයං ඛො පන පාපිම නෙව තව හත්ථගතො නෙව් තව වසගතොති—

එවං වුත්තෙ භික්ඛවෙ බකො බ්‍රහමා මං එතදවොච අහංහි මාරිසනිච්චයෙවසමානං නිච්චනතිවදාම් ධ්‍රුවංයෙව සමානං ධ්‍රුවනතිවදාම් සස්සතංයෙව සමානං සස්සතනතිවදාම් කෙවලං යෙවසමානං කෙවලනතිවදාම් අච්චන ධම්මංයෙව සමානං අච්චන ධම්මනතිවදාම් යත්ථව පන තජායති තජීයති තම්යති තච්චති න උපපජ්ජති තදෙවාහංවදාම් ඉදංහි තජායති තජීයති

පරිසා, යම් බ්‍රහමපිරිසෙක්වේද; යෙව බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජා, යම්පරිවාර බ්‍රහමයෝවෙත්ද; සබ්බෙඵව, ඒසිඅල්ල, තව, තාගේ; හත්ථගතා, හස්තප්‍රාප්තයහ; සබ්බෙඵව, සඵලුදෙනාම; තව, තාගේ; වසගතා, වසඟයහ; පාපිම, පාපිය, තුය්හාහි, නුඹට වනාහි; එවංහොති, මෙබඳු අදහසක් වෙයි; එසොඅපි, ඒම තෙමේත්; මෙ, මාගේ; හත්ථගතොඅස්ස, හස්තප්‍රාප්තයෙක් වන්නේය; මෙ, මට; වසගතොඅස්ස, වසඟවූයේ වන්නේය; පාපිම, පාපිමාරය; අහංඛො, මම්වනාහි තව, තාගේ; නෙවහත්ථගතො, හස්තප්‍රාප්ත නොවම්; *

තව, නුඹගේ; නෙවවසගතො, වසඟනුවූයෙම්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංවුත්තෙ, මෙසේකීකල්හි; බකොබ්‍රහමා, බකබ්‍රහම තෙම; මං, මට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; මාරිස, නිදුකානෙනි; අහංහි, මම්වනාහි; නිච්චංඵවසමානං, නිත්‍යවූවක්ම; නිච්චනතිවදාම්, නිත්‍යයයිකියම්; ධ්‍රුවංඵවසමානං, ස්ථිරවූවක්ම; ධ්‍රුවංඉතිවදාම්, ස්ථිරයයිකියම්; සස්සතංඵවසමානං සදාකාලිකවූවක්ම සස්සතංඉතිවදාම්, සදාකාලිකයයිකියම්; කෙවලංඵව සමානං, සියල්ලෙන්සම්පූර්ණවූවක්ම; කෙවලංඉතිවදාම්, සියල්ලෙන්සම්පූර්ණයයිකියම්; අච්චනධම්මංයෙවසමානං, චුතනොවන සවභාවඇත්තක්ම; අච්චනධම්මංඉති, චුතනොවනසවභාව ඇත්තක්යයි; වදාම්, කියම්; යත්ථවපන, යම්තැනෙකවනාහි; තජායති, නුපදීද; තම්යති, නොදිරාද; තච්චති, චුත නොවේද; නඋපපජ්ජති, නුපදීද; තංවඵව, ඒයම්; අහං, මම්; ඉදං—ප—වදාම්, කියම්; අඤ්ඤං, මෙයින්; අත්‍යවූ; උත්තරිං,

---

* විරාගෙය්‍ය-මූ-

නමීයති නවවති න උප්පජ්ජති අසන්තඤ්ච පනඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණං නත්ථඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණන්ති වදාමි අහෙසුං ඛෝ භික්ඛු තයාපුබ්බෙ සමණබ්‍රාහ්මණා ලොකසම්මං යාවතකං තුයහං කසිණං ආයු තාවතකං තෙසං තපොකම්මමෙව අහොසි තෙ ඛෝ එවං ජානෙය්‍යාසි සන්තංවා අඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණං අත්ථඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණන්ති අසන්තංවා උත්තරිං නිස්සරණන්ති නත්ථඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණන්ති තං තාහං භික්ඛු එවංවදාමි නවෙව අඤ්ඤං උත්තරිං නිස්සරණං දක්ඛිස්සසි.

යාවදෙව ච පන කිලමථස්ස විඝාතස්සභාගී භවිස්සසි. සචෙ ඛෝ ත්වං භික්ඛු පඨවිං අරෙඤ්ඤා සිස්සසි ඔපසාසිකෝ මෙ භවිස්සසි වත්තු සාසිකෝ යථා කාම කරණීයෙය්‍යා ඛාහිතෙයෙය්‍යා සචෙ ආපං—පෙ—තෙජං—වායං—භූතෙ—දෙවෙ-පජාපතිං- බ්‍රහ්මං—

මත්තෙහි; නිස්සරණං, නිර්‍ාණය; අසන්තංඑවසාමානං, අවිද්‍යමානවූයේම; නත්ථඤ්ඤං—ප—වදාමි,

භික්ඛු, මහණ; තයාපුබ්බෙ, නුඹටපෙර; ලොකසම්මං, ලොකයෙහි; සමණබ්‍රාහ්මණා, මහණබමුණෝ, අහෙසුංඛෝ, පහළවූහ; තුයහං, නුඹගේ; කසිණංආයු, මුලුආයුෂය; යාවතකං අහොසි, යම්පමණක්වීද; තාවතකං, ඒතාක්; තෙසං ඔවුන්ගේ; තපොකම්මං එවඅහොසි, තපස්කිරිමමවිය; මෙසින් සිඳුයන් වහන්සේ ලපටියයි ගටාබිණිය;

තෙඛෝ, ඔව්හුවනාහී සන්තංවා, විද්‍යමානවූද; උත්තරිං, මත්තෙහි; නිස්සරණං, නිර්‍ාණය; උත්තරිං, මතෙතහි; අඤ්ඤං, අන්‍යවූ; නිස්සරණං, නිර්‍ාණය, අත්ථි, ඇත; අසන්තංවා, අවිද්‍යමානවූද; උත්තරිං, මතෙතහි; අඤ්ඤං, අන්‍යවූ; නිස්සරණං, නිර්‍ාණය; උත්තරිං, මතෙතහි; අඤ්ඤං, අන්‍යවූ; නිස්සරණං, නිර්‍ාණය; නත්ථීඉති, නැතැයි; එවං, මෙසේ; ජානෙය්‍යාසි, දන්නාහුය; භික්ඛු, මහණ; අහං, මම; තං' ඔහුව; එවංවදාමි; මෙසේකියම්; අඤ්ඤං, මෙසින්අන්‍යවූ; උත්තරිං, මතෙතහි; තං නිස්සරණං, ඒ නිර්‍ාණය, නවෙවදක්ඛිස්සසි, නොදක්නෙහිය,

යාවදෙව ච පන, යම්තාක්වනාහි; කිලමථස්ස, ක්ලාන්තයට; විඝාතස්ස, වෙහෙසට; භාගීභවිස්සසි, කොටස්කාරයෙක්වන්නෙහිය; භික්ඛු, මහණ, සචෙඛෝ, ඉදින්වනාහි; ත්වං, නුඹ; පඨවිං, පෘථිව්ධාතුව, අරෙඤ්ඤාසිස්සසි, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින් ගැලීගන්

අජෙක්ඛා සිස්සසි ඔපසාසිකො මෙ භවිස්සසි වජ්ජුසාසිකො යථා කාම කරණීයෙය්‍යා බාහිතෙයෙය්‍යාති,

අහමපි ඛො එතං බ්‍රහ්ම ජානාමි සවෙ පඨවිං අජෙක්ඛා සිස්සාමි. ඔපසාසිකො තෙ භවිස්සාමි වජ්ජු සාසිකො යථා කාමකරණීයෙය්‍යා බාහිතෙයෙය්‍යා සවෙ ආපං—පෙ—තෙජං—වායං—භූතෙ—දෙවෙ—පජාපතිං—බ්‍රහ්මං—අජෙක්ඛා සිස්සාමි ඔපසාසිකො තෙ භවිස්සාමි. වජ්ජු සාසිකො යථා කාමකරණීයෙය්‍යා බාහිතෙයෙය්‍යා අපිච තෙ අහං බ්‍රහ්ම ගතිච පජානාමි. ඉතිච පජානාමි,

---

තෙහිද; මෙ, මාගේ; ඔපසාසිකොභවිස්සසි, සමීපයෙහි සයනයකරන්නෙක් වන්නෙහිය; වජ්ජුසාසිකො, මාගේ විෂයසථාන සඞ්ඛ්‍යාතවසතුවෙහි සයනයකරන්නෙක් වන්නෙහිය; යථා කාමකරණීයො, කැමැතිසේ කටයුතුකළහැකියෙක් වන්නෙහිය; බාහිතෙයෙය්‍යා, අතිශයින් පහන්කටයුත්තෙක් වන්නෙහිය; සවෙ, ඉදින්; ආපං, ආපොධාතුවද— තෙජං, තෙජොධාතුවද— වායං, වායොධාතුවද— භූතෙ, භූතයන්ද— දෙවෙ දෙවියන්ද— පජාපතිං, මරුද—බ්‍රහ්මං, බ්‍රහ්මයාද; — අජෙක්ඛා සිස්සසි, මමය මාගේයයි තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් ගැනීමෙන් ගැලේද, ඔපසාසිකො—ප—බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මය; අහමපි ඛො, මමද; එතං; මෙය; පජානාමි, දනිමි; සවෙ, ඉදින්; පඨවිං, පෘථිවිධාතුව; අජෙක්ඛා සිස්සාමි, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් ඇතුළත්ව ගන්නෙමිද; එසේ ඇතිකල්හි; තෙ, නුඹගේ; ඔපසාසිකො, සමීපයෙහිසයනය කරන්නෙක්; භවිස්සාමි, වන්නෙමියි; වජ්ජුසාසිකො—ප—

මෙසින් බකබ්‍රහ්මයා සනිඳුයන්වහන්සේට අවමන්කොට කථා කළබැව් හැඟේ. නුඹ පෘථිවීආදිය තෘෂ්ණාදෘෂ්ටීන් ගන්නෙහි නම් මා ඉරියව් පවත්වනවිට එසේම මට අනුව ඉරියව් පවත්වන අභ්‍යන්තරිකයෙක් වන්නෙහිය, මගේ ආරක්ෂකයෙක් වන්නෙහිය, මා කිව්කරණ මගේ කිඹකරයෙක් වන්නෙහිය, මටවඩා ඉතා පහත්වූවෙක් වන්නෙහියයි කීමෙන් ඔහුගේ මානගර්හිතය ප්‍රකාශිතයි.

සනිඳුයන්වහන්සේ ඔහුගේ මානමර්දනය පිණිස සුවල්පයක් නිදුකාට මෙසේ වදළසේක.

බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මය; අපිච, ඇලිදු, තෙ, නුඹගේ; ගතිංච, නිම් පනතිඳද; පජානාමි, දනිමි; ඉතිච, ආනුභාවයද; පජානාමි, දනිමි; බකොබ්‍රහ්මා, බකබ්‍රහ්මතෙම; එවං, මෙසේ; මහිද්ධිකො, මහත්ඍද්ධි ඇත්තේය;

එවං මහිද්ධිකෝ බ්‍රහ්මා එවං මහානුභාවෝ බ්‍රහ්මා එවමේව හෙසකෝ බ්‍රහ්මාති. යථා කථං පන මෝඝං මාරිසගතිඤ්ච පජානාසි ජුතිඤ්ච පජානාසි එවං මහිද්ධිකෝ බ්‍රහ්මා එවං මහානුභාවෝ බ්‍රහ්මා එවං මහේ සක්‍යපුත්තා බ්‍රහ්මාති.

යාවතා චන්දිමසූරියා පරිහරන්ති දිසාභන්ති විරොචනා
තාවසහස්සධා ලොකෝ එත්ථ තෙ වත්තතී වසෝ.

පරොවරඤ්ච ජානාසි අථෝ රාගවිරාගිනං
ඉත්ථභාවඤ්ඤථාභාවං සත්තානං ආගතිං ගතිං නාති.

බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; එවංමහානුභාවෝ, මෙබඳු මහත් ආනුභාව ඇත්තෙක; බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; එවංමහේසක්‍යපුත්තා ඉති. මෙසේ මනෙශාඛ්‍යයයි; මාරිස, නිදුකැනෙනි! යථා කථංපන, යම්සේකෙසේනම්; තිබ., නුඹ; මේ, මාගේ; ගතිඤ්ච, ගතියද; පජානාසි, දන්නෙහිද, ජුතිඤ්ච, ආනුභාවයද; පජානාසි, දන්නෙහියැ; බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; එවං මහිද්ධිකෝ, මෙබඳුමහත් ඍද්ධිඇත්තෙක; බ්‍රහ්මා බ්‍රහ්මතෙම; එවං මහානුභාවෝ, මෙබඳුමහත් ආනුභාවඇත්තෙක; බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; එවංමහේසක්‍යපුත්තා ඉති, මෙබඳු මහත් යසපිරිවර ඇත්තෙකැයි කියායි;

විරොවමානා, සවකීය රශ්මියෙන් බබලන්නාවූ; චන්ද්‍රිම සූරියා, චන්ද්‍රසූර්‍ය්‍ය දෙදෙන; යාවතා, යම්තාක් සථාකයෙක්හි; පරිහරන්ති, හැසිරෙත්ද; දිසා, දිගුන්; භන්‍යති, දීප්තිමත් කෙරෙත්ද; නොහොත්, ඔවුන් කරණකොටගෙණ; දිසාවෝ බබළත්ද; තාව, ඒ තාක් ප්‍රමාණය; සහස්සධා ලොකෝ, සහස්‍රී ලෝකධාතුවැයි; මේ සක්වලත් සමගසක්වල දහසකැයිසේයි; එත්ථ, මේ සහස්‍රීලොකධාතුවෙහි; තෙ, නුඹගේ; වසෝ, වසිභාවය; හෙවත් මහිමය; වත්තති, පවතියි;

පරොවරඤ්ච, උච්චනීචගත ප්‍රණීතඅප්පණීතයන්ද; අථෝ, ඇලිත් රාගවිරාගිනං, සරාගවිරාගසත්ත්වයින්ද; ඉත්ථභාවං මේථුනධර්‍මයද; අඤ්ඤථාභාවං, අන්‍යථාධර්‍මය එකුනසහස්‍රයද; සත්තානං සත්ත්වයින්ගේ; ආගතිං, ප්‍රතිසන්ධිවශයෙන් ඒමද; ගතිං, චුතිය; ශයෙන් යාමද; ජානාසි, තථාගතඥානය දනියි;

නුඹ වනාහී මහත් තෙනෙකැයි සිතා සිටින්නෙහිය එසේ උවත් නුඹ සහ ශ්‍රීබ්‍රහ්මයෙක නුඹට වැඩිතරම් තවත් බ්‍රහ්මයෝ ඇත්තාහ: එසින් මානනොකරවයි සේයි;

එවං ඛො තෙ අහං බ්‍රහ්මෙ ගතිඤ්ච පජානාමි ජුතිඤ්ච පජා
නාමි එවං මහිද්ධිකො බකො බ්‍රහ්මා. එවං මහානුභාවො බකො
බ්‍රහ්මා එවං මහෙසක්ඛො බකො බ්‍රහ්මාති. අත්ථි ඛො බ්‍රහ්ම
අඤ්ඤා තයො කායා තං ත්වං න ජානාසි න පස්සසි තාහං
ජානාමි පස්සාමි අත්ථි ඛො බ්‍රහ්මෙ ආභස්සරා නාම කායො
යතො ත්වං චුතො ඉධූපපන්නො තස්ස තෙ අතිචිර නිවාසෙන
සාසනමුට්ඨා තෙන ත්වං න ජානාසි න පස්සසි තමහං ජානාමි
පස්සාමි එවමපි. ඛො අහං බ්‍රහ්මෙ තෙව තෙ සමසමො අභි
ඤ්ඤාය කුතො නිච්චෙය්‍යං. අථඛො අහමෙව තයාභිඤ්ඤා
අත්ථි ඛො බ්‍රහ්මෙ සුභකිණ්හා නාම කායො—පෙ—වෙහප්ඵලා
නාම කායො තං ත්වං නජානාසි න පස්සසි. තමහං ජානාමි

එවංඛො, මෙසේවනාහී; බ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මය; අහං, මම; තෙ, නුඹ
ගේ; ගතිඤ්ච, නිෂ්පත්තියද; පජානාමි, දනිමි; ජුතිඤ්ච, ආනුභාව
යද; පජානාමි, දනිමි, බ්‍රහ්මා බ්‍රහ්මා, බකබ්‍රහ්මතෙම; එවංමහිද්ධිකො,
මෙබඳු මහත් සෘඩි ඇත්තෙක; බකොබ්‍රහ්මා, බකබ්‍රහ්මතෙම;
එවංමහානුභාවො, මෙබඳු මහත් ආනුභාව ඇත්තෙක; බකෝ
බ්‍රහ්මා, බකබ්‍රහ්මතෙම; එවංමහෙසක්ඛොඉති, මෙබඳු මහෙශාක්‍ය
යයි කියාසි; බ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මය; අඤ්ඤා, මෙයින් අන්‍යවූ; තයො
කායා, තවත් බ්‍රහ්මකොට්ඨාසතුනක්; අත්ථිඛො, ඇත්තේමය;
ත්වං, නුඹ; තං, එය; නජානාසි, නොදන්නෙහිය; න පස්සසි,
නොදක්නෙහිය; අහං, මම; තං, එය; ජානාමි, දනිමි; පස්සාමි,
දකිමි; බ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මය; ආභස්සරානාමකායො, ආභස්සරනම්
බඹලොව ඇතුළු තිවෙනි ධ්‍යානභූමිකොටසක්; අත්ථිඛො, ඇත්තේ
මය; යතො, යම්තැනකින්; චුතො, චුතව; ත්වං, නුඹ; ඉධූප
පන්නො, මෙහි උපන්නේද; එබඳු ආභස්සරයයි; තස්සතෙ, ඒ
නුඹට; අතිචිරනිවාසෙන, ඉතා දීඝීකලක් විසිමෙන්; සාසනා,
ඉන් මෙහි ආයයන සිහිය; මුට්ඨා, මුළාවිය; තෙන, එහෙයින්;
ත්වං, නුඹ; නජානාසි, නොදන්නෙහිය; නපස්සසි, නොදක්නෙ
හිය; අහං, මම; තං, එය; ජානාමි, දනිමි; පස්සාමි, දකිමි;
බ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මය; එවංඅපිඛො, මෙසේද; අභිඤ්ඤාය, දැනිමෙන්;
අහං, මම; තෙ, නුඹට; නෙවසමසමො, අසමය; නිවෙය්‍යං, පහත්
බවක්නම්; කුතො, කොයින්ද; අථඛො, ඉක්බිත්; අහං එව,
මම; තයා, නුඹවඩා; භියෙය්‍යා, වැඩිතරම්ය; මේ බ්‍රහ්මයා
වනාහී උපරිධ්‍යාන භූමිවලින්චුතව පහත් ධ්‍යානතලවල උපදින
සුද්ධාවාසික බ්‍රහ්මයෙකි. චතුර්ථධ්‍යානතලයෙන් චුතව තෘතීය
ධ්‍යානතලයෙහිද ඉන් චුතව ද්විතියධ්‍යානතලයෙහිද ඉන්චුතව

පස්සාම් එවමපි ඛො අහං බ්‍රහ්මෙ තෙවතෙ සම්සමො අභි
ඤ්ඤය කුතො නිවෙය්‍යං අථඛො අහමේව තයා භීයේ‍යා
පථවිං ඛො අහං බ්‍රහ්මෙ පථවිතො අභිඤ්ඤය යාවතා පථවියා
පථවිතේතන අනනුභූතං නදභිඤ්ඤය පථවිං නාහොසිං.

පථවියා නහොසිං පථවිතො නාහොසිං පථවිමෙමනි නාහොසිං
පථවිං නාභිවදිං එවමපි ඛො අහං බ්‍රහ්මෙ තෙව තෙ සම්සමො
අභිඤ්ඤය කුතො නිවෙය්‍යං අථඛො අහමේව තයා භීයේ‍යා
ආපංඛො අහං බ්‍රහ්ම—පෙ—තෙජං ඛො අහංබ්‍රහ්මෙ-වායං ඛො
අහංබ්‍රහ්මෙ-භූතෙ ඛො අහං බ්‍රහ්මෙ-දෙවෙ ඛො අහං බ්‍රහ්මෙ
පජාපතිංඛොඅහං බ්‍රහ්මෙ—බ්‍රහ්මං ඛො අහං බ්‍රහ්මෙ— ආභස්ස
රෙ ඛො අහං බ්‍රහ්ම— සුභ කිණ්හ ඛො අහං බ්‍රහ්මෙ—

ප්‍රථමධ්‍යාන තලයෙහිද උපන්නේයි, බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මය; සුභ
කිණ්හානාමකයො, සුභකිණ්හකානම් තෘතීයධ්‍යාන භූමිකො
ඨාසයක්; අත්‍ථිඛො, ඇත්තේයි;—ප—වෙහප්ඵලානාමකායො,
වෙහප්ඵලනම් චතුර්ථධ්‍යාන භූමිකොඨාසයක්; අත්‍ථිනුඛොඇත්
තේමැයි; එවංපිඛො,—ප—

බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මය; අහං, මම; පථවිං, පෘථිවිධාතුව;. පථවිතො,
පෘථිවිසවභාවයෙන්; අභිඤ්ඤය, දැන; පථවියා, පෘථිවිධාතුව
විසින්; පථවිතේතන, පෘථිවිභාවයෙන්; අනනුභූතං, අප්‍රාප්ත්‍ය;
තං, ඒ නිර්‍වාණය; අභිඤ්ඤය, දැන; නිර්‍වාණය සිඟලු සංඝකාරයන්
ගෙන් මිදුනුහෙයින් පෘථිවීභාවයෙන් අප්‍රාප්තනම්, පථවිංනා
භොසිං, පෘථිවිධාතුව තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි මානයෙන් නොගැනිමි;
පථවියා නාහොසිං, පෘථිවිධාතුවෙහි අත්මයක් ඇතැයි තෘෂ්ණා
දෘෂ්ටිමානවශයෙන් ගන්නෙක් නොවෙමි; පථවිතො නාහොසිං
පෘථිවිධාතුවෙන් පිටත ආත්මයක් පිහිටියේයයි ගන්නෙක්
නොවිමි; පථවිං, පෘථිවිය; මෙතේති, මාගේයයි; නාභො
සිං, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටින් ගන්නෙක් නොවෙමි; පථවිං, පෘථිවි
ධාතුව; නාභිවදිං, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි මානවශයෙන් නොකීයමි;
බ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මය; එවංපිඛො, මෙසේද; අහං, මම; තෙ, නුඹහා,
නෙවසම්සමො, අසමවෙමි; අභිඤ්ඤය, දැනීමෙන්; නිච්චවක්;
කුතො, කොයින්ද; අථඛො, යලිත්; අහං, මම; තයා, නුඹවවඩා
භීයේ‍යා, වැඩිතරම්ය; බ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මය; ආපං, ආපොධාතුව
-ප-මෙහිවිස්තරය මූලපරියාය සූත්‍රාර්ථවර්ණනායෙහි කිපරිදිමැයි,
ආතෙජං, තෙජොධාතුවද; වායං, වායොධාතුවද;—භූතෙ,
භූතයන්ද—දෙවෙ, දෙවියන්ද—පජාපතිං, මරුද- බ්‍රහ්මං,
බ්‍රහ්මයාද;- ආභස්සරෙ, ආභස්සර දෙවියන්ද;- සුභකිණ්හ

වෙහපඵලෙඛෝ අහං බ්‍රහ්මෙ— අභිභූං ඛෝ අහං බ්‍රූහෙම— සබ්බං ඛෝ අභිං බ්‍රහ්මෙ සබ්බතෝ අභිඤ්ඤාය යාවතා සබ්බස්ස සබ්බත්තෙන අනනුභූතං තදභිඤ්ඤාය සබ්බංනාහොසිං සබ්බස්මිං නාහොසිං සබ්බතෝ නාහොසිං සබ්බ මෙතං නාහොසිං සබ්බං නාභිවදිං එවම්පි ඛෝ අහං බ්‍රහ්මෙ නෙව තෙ සම සමෝ අභිඤ්ඤාය කුතෝ නීවෙය්‍යං අථඛෝ අහමෙවතයා භියෝයානි.

සචෙ ඛෝ මාරිස සබ්බස්ස සබ්බත්තෙන අනනුභූතං, මාහෙවතෙ රිත්තකමෙව අහොසි තුච්ඡකමෙව අහොසිති; විඤ්ඤාණං අනිදස්සනං අනන්තං සබ්බතෝ පභං, තං පඨව්‍යා පඨවිත්තෙන අනනුභූතං, ආපස්ස ආපත්තෙන අනනුභූතං, තෙජස්ස තෙජත්තෙන අනනුභූතං, වායස්ස වායත්තෙන අනනුභූතං, භූතානං භූතත්තෙන අනනුභූතං, දෙවානං දෙවත්තෙන

ශුභකිණ්ණක දෙවියන්ද;—වෙහපඵලෙ, වෙහපඵල දෙවියන්ද; අභිභූ, අභිභූදෙවියන්ද;× අභිඤ්ඤා සත්තාය අභිභූතම්;

බ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මයෙ! අහං මම; සබ්බං, සියලු රූපාරූප ධම්මය; සබ්බතෝ, සියල්ලවශයෙන්; අභිඤ්ඤාය, දැන; යාවතා, යම්තාක් සබ්බස්ස, සියලුධම්මයන්ගේ; සබ්බත්තෙන, සභාවශයෙන්; අනනුභූතං, අප්‍රාප්තද; තං, ඒ නිර්‍වාණය; අභිඤ්ඤාය, දැන; සබ්බංනාහොසිං, සියලුධම්මය තෘෂ්ණාමානදෘෂ්ටින් ගන්නෙක් නොවූයෙමි; සබ්බස්මිං, සියල්ලෙහි ආත්මයක් පිහිටියේයයි, නාහොසිං, ගන්නෙක්නොවීම්; සබ්බතෝ නාහොසිං, සියල්ල කෙරෙන් අනිකක් ආත්මයයි ගන්නෙක්නොවීම්; සබ්බං, සියල්ල; මෙතං, මාගේයයි; නාහොසිං, නොගන්නෙක්විම්; සබ්බං, සියල්ල; නාභිවදිං, තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිමානවශයෙන් නොකිම්; එවංපිඛෝ—ප—භියෝයානි;

මාරිස, නිදුකානෙනි! සචෙඛෝ, ඉදින්වනාහි; සබ්බස්ස, සියල්ල; සබ්බත්තෙන, සභාවශයෙන්; අනනුභූතං, අප්‍රාප්තද; එසේ ඇතිකල්හි, තත, නුඹගේවචනය; මාරිතත්තකංහිඅහොසි, හිස් නොවේවා, මාතුච්ඡකං අහොසි, තුච්ඡ නොවේවා; මෙහිදී බකබ්‍රහ්මතෙම් වාදීහෙයින් සබ්බයන්න අක්ෂරවිත්තාවශයෙන් සලකා නිප්‍රදෙශ සියලු සියල්ලම සඳහා නුඹ සියල්ලයයි කියන්නෙහිය, එයසභාවයෙන් අනනුභූතයයිද කියන්නෙහිය ඉදින් සියල්ල ඝ්‍රාණේන්ද්‍රියගොචරප්‍රාප්තිවශයෙන් අනනුභූතවූයේද එසේඇතිකල්හි අනනුභූතයක්ඇත. එසේ සියල්ල අනුභූතනම්

අනනුභූතං, පජාපතිස්ස පජාපතිත්තෙන අනනුභූතං, බ්‍රහ්මස්ස බ්‍රහ්මත්තෙන අනනුභූතං, ආභස්සරානං අභස්සරත්තෙන අනනුභූතං, සුභකිණ්ණානං සුභකිණ්ණ-ත්තෙන අනනුභූතං, වෙහප්ඵලානං වෙහප්ඵලත්තෙන අනනුභූතං, අභිභුස්ස අභිභුත්තෙන අනනුභූතං, සබ්බස්ස සබ්බත්තෙන අනනුභූතන්ති;

හන්දවහි තෙ මාරිස අන්තරධායාමීති; හන්දවහි මේ තුවං බ්‍රහ්මෙ අන්තරධායස්සු සචෙ විසහසීති. අථඛො භික්ඛවෙ බකො බ්‍රහ්මා අන්තරධායිස්සාම් සමණස්ස ගොතමස්ස

අනනුභූතයිගල්ලක්නැත. එහෙයින් ඔබගේවචනය මිථ්‍යාවකැයි කිය, තථාගතයන්වහන්සේ සබ්බයන්නෙන් සප්‍රදෙශවූ එක් කොටසක සියල්ලවු සක්කාය සමුදයසඳහා සියල්ලකුත් ඇත අනනුභූතයකුත් ඇතැයි අනනුභූතපරිදි" විඤ්ඤාණං අනිදස්සනං" යනාදීන් නිර්වාණයතාකියන ත්‍රෛභූමිකධර්ම සඞ්ඛ්‍යාත සියල්ලගේ ත්‍රෛභූමිකධර්ම සවභාවසඞ්ඛ්‍යාත සමූහාවයෙන් අනනුභූතයයි වදාළසේක;

" සබ්බසබ්බපදෙසෙසු අථො ආයතං නේ පිච,
සක්කායෙවාති වතුසු සබ්බසඳ්දා පවත්තති"

එබැවින් බ්‍රහ්මවචනයෙහි සමූ සමුදය බුද්ධවචනයෙහි සක්කාය සමුදය දතයුතුයි;

විඤ්ඤාණං, දතයුතුවූ; අනිදස්සනං, චක්ඛුර්විඤ්ඤණයට ආපාථ නොවනසෙයින් අනිදර්ශනවූ; අනන්තං, උත්පාදව්‍යය අන්තර හිතසෙයින් අනන්තවූ; සබ්බතොපභං, සමුප්‍රකාරයෙන් ප්‍රභා නම්පන්නවූ; නොහොත් සියලු දිශාවන්හි නැතැයිනොකිය හැකිසෙයින් සියලුතැනම ප්‍රභුවූ; ඝලිදු ඝයලුතැනින්බැසියහැකි හෙයින් සෑමතන්හිතොටු ඇත්තාවූ; යම්නිර්වාණයක්වේද, තං, ඒනිර්වාණය; පඨවියා, පෘථිවිධාතුහුගේ; පඨවිත්තෙන, පෘථිවිභාවයෙන්; අනනුභූතං, අප්‍රාප්තය; ආපස්ස, ආපොධාතුහුගේ; ආපත්තෙන, ආපොභාවයෙන්; -පෙ- වෙහප්ඵලානං, වෙහප්ඵල දෙවියන්ගේ; වෙහප්ඵලත්තෙන, වෙහප්ඵලභාවයෙන්; අනනුභූතං, අප්‍රාප්තයයි;

බකබ්‍රහ්මතෙම ගත්ගත් වාදයසමූහයන්වහන්සේ බිඳලු හෙයින් ලීලාවක්කරණු කැමැත්තේ අතුරුදහන්වෙමිසිකිය, මාරිස,නිදුකානෙනි! හන්ද, එබැවින්: තෙ, නුඹට; අන්තරධායාම්, අතුරුදන්වෙම්, ගෙවත් නොපෙණීසිවිම්, බ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මයා; සචෙ, ඉදින්; විසහසි, හැක්කෙහිනම්; තුවං, නුඹ; මෙ, මට; අන්තර ධායස්සු, අතුරුදහන්වෙව; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො ඉක්බිත්, බකොබ්‍රහ්මා, බකබ්‍රහ්මතෙම; සමණස්ස ගොතමස්ස ශ්‍රමණගෞතමයිනිට;අන්තරධායිස්සාම,අතුරුදහන්වන්නෙමියි;

අනන්තර ධාසිස්සාමි සමණස්ස ගොතමස්සාති, නෙවස්සු මේ සද්ධාකාසි අනන්තරධාසිතුං එවං වුත්තෙත අහං භික්ඛවෙ බකං බ්‍රහ්මානං එතදවොවං ඔඳවහි තෙ බ්‍රහ්මේ අනන්තර්ධාසාමීති ඔඳවහි මේ තුවං මාරිස අනන්තරධාසස්සු සචෙ විසහසීති අථ බොහං භික්ඛවෙ තථාරූපං ඉඩ්ඨානිසඩ්ඛාරං අභිසඩ්ඛාසිං එත්තාවතා බ්‍රහ්මාව බ්‍රහ්මපරිසාව බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජාව සද්දව මෙ සොස්සන්ති නවමං දක්ඛින්තීති අනන්තරභිතො ඉමං ගාථං අභාසිං,—

භවෙ වාහං භයං දිස්වා භයව විභ දෙසිනං,
භවං නාභි වදිං කිඤ්චි නන්දිව න උපාදිසින්ති

අථඛො භික්ඛවෙ බ්‍රහ්මාව බ්‍රහ්මපරිසාව බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජාව අවිඤ්ඤරියඛ්ඛුතවිත්තා ජාතා අහෙසුං

සමණස්සගොතමස්ස, ශ්‍රමණගෞතමයින්ට; අනන්තරධාසිස්සාම, අතුරුදන් වන්නෙමිසි; මෙ, මට; අනන්තරධාසිතුං, අතුරුදන් වන්ට; නෙවස්සකඛාසි, නොහැකිවිය;

අන්‍යයන්ට ඉන්ද්‍රිය විෂය නොවූ මූල ප්‍රතිසන්ධි ආත්මභාවයට පැමිණ අතුරුදන්වන්ට සිතූ තමුන් සම්බුදුයන් වහන්සේ එය වැළකිය මූල ප්‍රතිසන්ධියට අඛකාරයෙන් ශරීරය වසන්ට සිතූ තමුන් හෙදවැලකුසේක බකබ්‍රහ්මයා විමන්කප්රුක් ආදි යෙහි සැඟවෙන්නහු දැක අන්‍ය බ්‍රහ්මගණයා පරිහාස කෙළේය ඉන් ඔහුම කුවිය.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංවුත්තෙත, මෙසේ කී කල්හි; අහං, මම; බකංබ්‍රහ්මාණං, බකබඹුට; එතං, මෙය; අවොවං, කිම්; බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මය; ඔඳ, එබැවින්; තෙ, තුඹට; අනන්තරධාසාමි; අතුරුදන්වෙමි; හෙවත් නොපෙණී සිටිමි; මාරිස, නිදුකා ණෙනි! සචෙ, ඉදින්; විසහසි, හැක්කෙහිනම්; ඔඳ, එබැවින්; මේ, මට; අනන්තරධාසස්සු, අතුරුදන්වෙවයි, භික්ඛවෙ, මහ ණෙනි! අථඛො, ඉක්බිති; අහං, මම; එත්තාවතා, මෙපමණ කින්; බ්‍රහ්මාව, බ්‍රහ්මතෙමේද; බ්‍රහ්මපරිසාව, බඹපිරිසද; බ්‍රහ්ම පාරිසජ්ජාව, බඹපිරිසෙහිවූවෝද; මෙ, මාගේ; සද්දං, ශබ්දය; සොස්සන්ති, අසන්නාහුද; මං, මා; නවදක්ඛින්ති, නොදකින්නාහුද; තථාරූපං, එබඳුවූ; ඉඩ්ඛානිසංඛාරං, ඍද්ධ්‍යාභිඥාසංස්කාරයක්; අභිසංඛාසිං, කෙළෙමි; අනන්තරභිතො, අන්තර්ධානවූයේ; ඉමං ගාථං, මේගාථාව; අභාසිං, කීයෙමි;

අවජ්‍රියං වත හො අබ්භුතං වත හො සමණස්ස ගොතමස්ස මහිද්ධිකා මහානුභාවතා නවත්තො ඉතො පුබ්බ දිට්ඨො වා සුතො වා අඤ්ඤෙ සමණෙ වා බ්‍රාහ්මණෙ වා එවං මහිද්ධිකා මහානුභාවෝ යථායං සමණෙ ගොතමෝ සක්‍යපුත්තොා සක්‍ය කුලාපබ්බජිතො, භවරාමාය වත හො පජාය භවරතාය භව

අහං, මම; භවෙ, සංසාරයෙහි; භයං, බිය; දිස්වාඑව, දැකම; භවංච, කාමභවාදී ත්‍රිවිධ භවයද; විභවෙසිතං, විභව සඞ්ඛ්‍යාතනිර්‍වාණය සොයන්න වුත්තේ භවයෙහිම විසිමද; (දිස්වා, දැක;) කිඤ්චභවං, කිසියම් භවයක්; නාභිවදිං, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටීන් නොගත්තෙමි; නන්දිඤ්ච, භවතෘෂ්ණාවද; නඋපාදිසිං නොගත්තෙමි;

මෙහි භව යන්නෙන් දුක්ඛ සත්‍යයද නන්දි යන්නෙන් සමුදය සත්‍යයද විභවෙසිතං යන්නෙන් නිරොධ මාර්ග සත්‍ය යන්දැසි චතුරාර්‍ය්‍ය සත්‍යයම සංගෘහීතයි;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! අථඛො, ඉක්බිති; බ්‍රහ්මාව, බ්‍රහ්ම යාද; බ්‍රහ්මපරිසාව, ප්‍රධාන බ්‍රහ්මසමූහයාද; බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජාව, පරිවාර බ්‍රහ්මසමූහයාද; අවජ්‍රියබ්භුතචිත්තජාතාඅහෙසුං, ආශ්චර්‍යවිාද්භූත සිත්ඇත්තෝවූහ;

හො, පින්වත්නි! සමණස්සගොතමස්ස, ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ගේ මහිද්ධිතා මහත්ඍර්‍ධිඇතිබව; මහානුභාවතා, මහත්ආනුභාව ඇතිබව; වත, එකාන්තයෙන්; අවජ්‍රියං, ආශ්චර්‍යයි; අබ්භුතං, අද්භූතයි; සක්‍යපුත්තොා, ශාක්‍යපුත්‍රවූ; සක්‍යකුලා, ශාක්‍ය කුලයෙන් නික්ම; පබ්බජිතො, පැවිදිවූ; යථාඅයං සමණෙ ගොතමෝ, මේශ්‍රමණගෞතමතෙමේසේද; එවං, මෙසේ; මහිද්ධිකෝ, මහත්ඍර්‍ධිඇති; මෙසේ; මහානුභාවෝ, මහත්ආනුභාවඇති; අඤ්ඤෙ, අන්‍යවූ; සමණෙවා, ශ්‍රමණයෙක්හෝ; බ්‍රාහ්මණෙවා, බ්‍රාහ්මණයෙක්හෝ; ඉතොපුබ්බ, මීටපෙර; නො, අප විසින්; නදිට්ඨොවා, නොදක්නාලද්දේමැයි; නසුතොවා, නාඝන ලද්දේමැයි; භො, පින්වත්නි; භවරාමාය, භවයෙහි අභිරමණ ඇති; භවරතාය, භවයෙහි ඇලුනු; භවසමුදිතාය, භවයෙහිසතුටුවන්නාවූ; පජාය, දෙවමනුෂ්‍යප්‍රජාවගේ; සමූලං, අවිද්‍යාමූල්ස හිතවූ; භවං, භවතෘෂ්ණාව; උදබ්බහිඉති, උපුටාහළේයයිකීහු; මෙය කිවාපමණක් නොව මේ ගාථාවසානයෙහි දස දහසක් බ්‍රහ්මයෝ මාර්ගඵලප්‍රාප්තවූහ;

සමූදිතාය සමූලංභවං උදබ්බහීති අථඛෝ භික්ඛවෙ මාරෝ පාපිමා අඤ්ඤතරං බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජං ආමන්තෙසි මං එතදවොච සවෙ ඛෝ තවං මාරිස එවං ජානාසි, සවෙතං එවමනු බුද්ධෝ, මා සාවකෙ උපනෙසි මාපබ්බජිතෙ, මා සාවකානං ධම්මංදෙසෙසි මාපබ්බජිතානං, මා සාවකෙසු ගෙධිමකාසි මා පබ්බජිතෙසු, අහෙසුං ඛෝ භික්ඛූ තයා පුබ්බෙ සමණ බ්‍රාහ්මණා ලොකසම්මං අරහන්තෝ සම්මා සම්බුද්ධා පටිජානමානා තෙ සාවකෙ උපනෙසුං පබ්බජිතෙ සාවකානං ධම්මං දෙසෙසුං පබ්බජිතානං සාවකෙසු ගෙධිමකංසු පබ්බජිතෙසු;

තෙ සාවකෙ උපනෙත්වා පබ්බජිතෙ, සාවකානං ධම්මං දෙසිත්වා පබ්බජිතානං, සාවකෙසු ගෙධිකතචිත්තා පබ්බජිතෙසු, කායස්ස භෙදා පාණුපච්ඡෙදා ගිනෙකායෙ පතිඛිතා;

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථඛෝ. ඉක්බිති; පාපිමා, පාපීවූ; මාරෝ, මාරතෙම; බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජං, බඹපිරිසෙහිවූ; අඤ්ඤතරං, එක්තරාබ්‍රහ්මයෙකුට; ආමන්තෙසි, ආවැඩවිය; මං, මට; එතං, මෙය; අවොච, කීය; මාරිස, නිදුකාණෙනි; සවෙ, ඉදින්; තවං, නුඹ; එවං, මෙසේ; අනුබුද්ධෝ, චතුරාර්‍යසත්‍යාවබොධකෙලෙහිද; එවං, මෙසේ; ජානාසි, දන්නෙහිනම්; සාවකෙ, ගිහිශ්‍රාවකයන්විෂයෙහි; මාඋපනෙසි, ඒධර්මය නොපමුණුව; මාපබ්බජිතෙ, ප්‍රව්‍රජිතශ්‍රාවකයන්විෂයෙහිද; මා, නොපමුණුව; සාවකානං, ශ්‍රාවකයින්ට; ධම්මං, ධර්මය; මාදෙසී, නොදෙසව; පබ්බජිතානං, ප්‍රව්‍රජිතයන්ට; මා, ධර්මදෙසනානොකරව; සාවකෙසු, ශ්‍රාවකයන් විෂයෙහි; මාගෙධිංඅකාසි, ගිජුබවක් නොකරව; මාපබ්බජිතෙසු, ප්‍රව්‍රජිතයන් විෂයෙහිද ගිජුනොවෙව; භික්ඛු, මහණ; තයාපුබ්බ, නුඹටපෙර; ලොකසම්, ලොකයෙහි; අරහන්තෝ, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධා පටිජානමානා, සම්‍යක්සම්බුඩයයි ප්‍රතිඥකරන්නාවූ; සමණබ්‍රාහ්මණා, මහණබමුණෝ; අහෙසුංඛෝ, වූහ; තෙ, ඔහු; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; උපනෙසුං, භික්මවූහ; පබ්බජිතෙ, ප්‍රව්‍රජිතයන් භික්මවූහ; සාවකානං, ශ්‍රාවකයින්ට; පබ්බජිතානං, ප්‍රව්‍රජිතයින්ට; ධම්මං දෙසෙසුං, දහම්දෙසූහ; සාවකෙසු, ශ්‍රාවකයන්කෙරෙහි; පබ්බජිතෙ, ප්‍රව්‍රජිතයන්කෙරෙහි; ගෙධිංඅකංසු, ගිජුවූහ;—

තෙ, ඔහු; සාවකෙ, ගිහිශ්‍රාවකයින්ද; පබ්බජිතෙ, ප්‍රව්‍රජිතයන්ද උපනෙත්වා, භික්මවා; සාවකානං ශ්‍රාවකයින්ටද; පබ්බජිතානං, පැවිද්දන්ටද; ධම්මං දෙසිත්වා, දහම්දෙසා; සාවකෙසු, ශ්‍රාවකයන්

අහෙසුංපන භික්ඛු තයා පුබ්බෙ සමණ බ්‍රාහ්මණා ලොකසමිං අරහන්තො සම්මා සම්බුද්ධා පටිජානමානා, තෙ න සාවකෙ උපනෙසු නපබ්බජිතෙ, න සාවකානං ධම්මං දෙසෙසුං න පබ්බජිතානං, න සාවකෙසු ගෙධිමකාංසු න පබ්බජිතෙසු; තෙ න සාවකෙඋපනෙත්වා න පබ්බජිතෙ න සාවකානං ධම්මං දෙසෙත්වා න පබ්බජිතානං, න සාවකෙසු ගෙධිකත චිත්තා න පබ්බජිතෙසු කායසසහෙද, පාණු පචෙජ්ද, පණ්ඩිතෙ කායෙපතිඛිතා, තත්‍රතාහ භික්ඛු එවං වදාමි ඉඛ්ඝත්වං මාරිස අපෙපාසසුකෙකා දිඨධම්ම සුඛවිහාරමනුයුත්තෙනා විහරසසු, අනකඛානං කුසලංහි මාරිස, මාපරං ඔවදි හිති.

එවං වුත්තෙ අහං භික්ඛවෙ මාරං පාපිමන්තං එතද වොවං ජානාම්ඛො තාහං පාපිම,

---

කෙරෙහිද; පබ්බජිතෙසු, ප්‍රව්‍රජිතයන් කෙරෙහිද; ගෙධිකත චිත්තා, සිතින් ගිජුවූවාවූ; කායසසහෙද, කායභෙදයෙන්; පාණුපචෙජ්ද, දිවිතොරවීමෙන්; හීනෙකායෙ, සතරඅපාය සඞ්ඛ්‍යාත ලාමිකකොඨාසයෙහි; පතිඛිතා, ප්‍රතිසන්ධිවශයෙන් පිහිටියාහුය; අහෙසුං—ප—තෙ, ඔහු; පණ්ඩිතෙකායෙ, බ්‍රහ්ම ලොක සඞ්ඛ්‍යාත ප්‍රණීතකොට්සෙහි; පතිඛිතා, පිහිටියාහුය;

අබ්බොතපාද කාලයෙහි බාහිරප්‍රව්‍රජ්‍යාවට පැමිණි තාපස පරිබ්‍රාජකයෝ එකවාරිව වනයෙහි වැස සමපත්ති උපදවා බ්‍රහ්ම ලොකයෙහි උපන්හ, ඔවුන්සඳහාමෙසේ කියතලදි; භික්ඛු, මහණ; අහං, මම; තං, නුඹට; තං, ඒ කාරණය; එවංවදාමි, මෙසේකියමි; මාරිස, නිදුකානෙනි; ඉඛ්ඝ, එබැවින්; ත්වං, නුඹ; අපෙපාසසුකොත්වා, නිරුත්සාහවූයේ; දිඨධම්ම සුඛවිහාරං, ඉහතම සැපවිහරණයෙහි; අනුයුත්තෙනා, යෙදුනේ; විහරසසු, වාසයකරව මාරිස, නිදුකානෙනි! අනකඛානං, ධර්මය ප්‍රකාශනොකිරීම; කුසලං, යහපති; පරං, මෙරමාඟට; මා ඔවදි, අවවාද නොකරව;

මාරතෙම ක්‍රොධයෙන් මඩනාලදුව මා වළකද්දී මා බිලා සිටියදීම ඔහේ විෂයඉක්ම දස දහසක් දෙනමාගේහළු ප්‍රාප්ත කෂණීයයි ඥානාභිවසිෂෙන් මෙසේ කීය. කලින්කල දිව්‍යබ්‍රහ්මාදී ලොකඛලට ප්‍රණීත ධම්මදෙශනා කිරීමෙන් වෙහෙසනොව කිසි වෙකුට අවවා[illegible]නාට පලසම්වත් සුවයෙන් කල්යවයි,

භික්ඛවෙ, මහණෙනී! එවං වුත්තෙන, මෙසේකීකල්හි; අහං, මම; පාපිමන්තං, පාපිවූ; මාරං, මාරයාට, එතං, මෙය අවොවං, කීම්,

පාපිම, මාරය; අහං, මම; තං, නා, ජානාම්ඛො, දනිම්මැයි;

මා තවං මඤ්ඤිත්ථො න මං ජානාතීති මාරෝ තවමසි පාපිම හිතානුකම්පි එවං වදෙසි අහිතානුකම්පී මං තවං පාපිම එවං වදෙසි තුය්හංහි පාපිම එවං හොති යෙසං සමණෝ ගොතමෝ ධම්මං දෙසිස්සති තෙ වෙ විසයං උපාති වත්තිස්සන්තීති; අසම්මා සම්බුද්ධාව පන තෙ පාපිම සමණ බ්‍රාහ්මණා සම්මා සම්මා සම්බුද්ධාතීති පටිජානිංසු අහං ඛො පන පාපිම සම්මා සම්බුද්ධො වසමානො සම්මා සම්බුද්ධොමහීති පටිජානාමි. දෙසෙන්තොපිහි පාපිම තථාගතො සාවකානං ධම්මං තාදිසොව අදෙසෙන්තොපි හි පාපිම තථාගතො සාවකානං ධම්මං තාදිසොව උපනෙන්තොපි හි

තවං, තුඹ; මං, මා; නජානාතීඉති, නොදනීයයි; මාමඤ්ඤි ත්ථො, නොසිතව; පාපිම, පාපිඅය; තවං, තුඹ; මාරොඅසි, මාරයා වෙහිය; පාපිම, මාරය; තවං, තුඹ; මං, මට; හිතානුකම්පි, හිතානුකම්පාඇතිව; එවං, මෙසේ; තවදෙසි, නොකියන්නෙහිය; පාපිම, මාරය; තවං, තුඹ; අහිතානුකම්පි, හිතානුකම්පා රහිත වූයේ; එවං, මෙසේ; වදෙසි, කියන්නෙහිය; පාපිම, මාරය; තුය්හං, තුඹට; එවංහොති, මෙබඳු අදහසක්වෙයි; සම්මණෝ ගොතමෝ, ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම; යෙසං, යම් කෙනෙකුට; ධම්මං, ධර්මය; දෙසිස්සති, දෙසන්නේද; තෙ, ඔහු; මම්විසයං, මාගේ විෂය; උපාතිවත්තිස්සන්තීඉති, ඉක්මවන්නාහුයයි කියයි;

පාපිම, මාරය; තෙසමණබ්‍රාහමණා, ඒනුඹකී මහණබමුණෝ; අසම්මාසම්බුද්ධාසමානා, අසම්‍යක්වූවාහු; සම්මා සම්බුද්ධා අම්හාති, සම්‍යක්වම්මුයයි; පටිජානිංසු, ප්‍රතිඥකළාහුය; පාපිම, මාරය; අහං ඛො, මම වනාහි; සම්මා සම්බුද්ධො වසමානො, සම්‍යක්වම; සම්මා සම්බුද්ධාඅමහිඉති, සම්‍යක්වෙමියි; පටිජානාමිඉති, පතිඥකරම්.

පාපිම, මාරය; තථාගතො, තථාගතතෙම; සාවකානං, ශ්‍රාවකයින්ට; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙන්තොපිහි, දෙසන්නේද, තාදිසොඑව, තාදිගුණයෙන් යුක්තය; පාපිම, මාරය; තථාගතො, තථාගතතෙම, සාවකානං, ශ්‍රාවකයින්ට; ධම්මං, ධර්මය; අදෙසෙන්තොඅපි, දෙසනානොකරන්නේද; තාදිසොඑව, එසේමය; හෙවත් තාදිගුණයෙන් යුක්තය; පාපිම, මාරය; තථාගතො, තථාගතතෙම; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; උපනෙන්තොඅපි, භික්ම වන්නේද; තාදිසොඑව, එබඳුමය; තථාගතො, තථාගතතෙම; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; අනුපනෙන්තොඅපි, ... ම්මවන්නේත්, තාදිසොඑව, තාදිගුණයෙන් යුක්තය;

තංකිස්සහෙතු, ඒවහෙතු කවරේද; පාපිම, මාරය; සඞ්ඛි ලෙඛිකා, කෙලෙසන්නාවූ; පොනොභවිකා, පුනර්භවය ඇති

පාපිම තථාගතෝ සාවකෙ තාදිසොව අනුපනෙහෙනාපි හි පාපිම තථාගතෝ සාවකෙ තාදිසොව තං කිස්ස හෙතු තථාගතස්ස පාපිම යෙ ආසවා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාතිජරාමරණියා තෙපහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුපපාද ධම්මා; සෙය්‍යථාපි පාපිම තාලෝ මත්ථකච්ඡින්නෝ අභබ්බෝ පුනවිරුළහියා, එවමෙව ඛෝ පාපිම තථාගතස්ස යෙආසවා සඞ්කිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛ විපාකා ආයතිංජාතිජරා මරණියා, තෙ පහීණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවකතා ආයතිං අනුපපාද ධම්මාති. ඉතිහිදං මාරස්සව අනාලපනතාය බ්‍රහ්මුනොව අභිනිමන්තණතාය තස්මා ඉමස්ස වෙය්‍යාකරණස්ස "බ්‍රහ්මනිමන්තණික" නෙතව අධිවචනන්ති;

බ්‍රහ්ම නිමන්තණික සූත්‍රං නවමං —(9))5)

කරන්නාවූ; සදරා, දරථඝභිතවූ; දුක්ඛවිපාකා, දුක්විපාක ඇත්තාවූ; ආයතිං, මත්තෙහි; ජාතිජරාමරණියා, ජාතිජරා මරණ පිණිස පවත්නාවූ; තථාගතස්ස, තථාගතයන්වහන්සේ ගේ; යෙආසවා, යම් ආශ්‍රවයෝවෙත්ද; තෙ, ඔහු; පහීණා, ප්‍රහීණවූහ; උච්ඡින්නමූලා, සිදිනලද මුල් ඇත්තාහ;

තාලාවත්ථුකතා, තල්ගස් ඉගුළු බිමක්මෙන් කරණලද්දාහ; අනභාවකතා, අනු අභාවයකරණ ලද්දාහ; ආයතිං, මත්තෙහි; අනුපපාදධම්මා, නූපදනා සවභාවඇත්තාහ; පාපිම, මාරය; තාලෝ, තල්රුකක්, මත්ථකච්ඡින්නෝ, මුදුන සිදින ලද්දේ; පුන, නැවත, විරුළහියා, වැඩීමට; සෙය්‍යථාපි; යම්සේ; අභබ්බෝ අභව්‍යද, එවමෙවඛෝ, එපරිද්දෙන්ම; පාපිම—ප— අනුපපාද ධම්මාති,

ඉති,මෙසේ, ඉදං, මෙය; මාරස්ස, මාරයාගේ; අනාලපනතාය,මාරභාවයෙන් පෙණීසිට කථානොකිරීම භාවයෙන්ද; බ්‍රහ්මුනෝ, බ්‍රහ්මයාගේ; අභිනිමන්තණතාය "ඉදංහි මාරිසනිච්චං ධනාදීන් මන්ත්‍රණයඇතිබැව්ින්ද; තස්මා, එහෙයින්; ඉමස්ස වෙය්‍යාකරණස්ස; මේව්‍යාකරණ ධර්මයට; බ්‍රහ්මනිමන්තණිකං ඉතිඑව, බ්‍රහ්මනිමන්තණික සූත්‍රයයිකියාම; අධිවචනං ඉති, ශ්‍රෙෂ්ඨනමක් වීයයි;

බ්‍රහ්මනිමන්තණික සූත්‍රාර්ථවර්ණනාවනිම.

එවංමේසුතං එකං සමයං ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානෝ භග්ගෙසු විහරති සුංසුමාරගිරෙ භේසකලාවනෙ, තෙන ඛෝ පන සමයෙන ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානෝ අඛ්හොකාසෙ චඞ්කමති, තෙනඛොපන සමයෙන මාරෝ පාපිමා ආයස්මතෝ මහාමොග්ගල්ලානස්ස කුච්ඡිගතෝ හොති කොඨමනු පවිට්ඨෝ අථ ඛෝ ආයස්මතෝ මහාමොග්ගල්ලානස්ස එතදහොසි කින්නු ඛෝ ඉමෙ කුච්ඡි ගරුගරු විය මාසාචිතං මඤ්ඤති, අථඛෝ ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානෝ චඞ්කමාඔරොහිත්වා විහාරං පවිසිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි, නිසජ්ජඛෝ ආයස්මා මහා

එවමේමසුතං,—ප—ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානෝ, මහාමෞද්ගල්‍යායන මහාස්ථවිරයන් වහන්සේ; භග්ගෙසු, භග්ගනම්දන්වි වෙහි; සුංසුමාරගිරෙ, සුංසුමාරගිරිනම්නුවර; හෙසකලාවනෙ හෙසකලාවනයෙහි; විහරති, වෙසෙනසේක; තෙනඛොපන සමයෙන, එකල්හි; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානෝ, මහාමොග්ගල්ලානස්ථවිරයන්වහන්සේ; අඛ්හොකාසෙ, අඛ්භ්‍යවකාශයෙහි; චඞ්කමති, සක්මන්කරණසේක;

තෙනඛෝ පනසමයෙන, එකල්හි; පාපිමා, පාපීවූ; මාරෝ, මාරතෙම, ආයස්මතෝමහාමොග්ගල්ලානස්ස, මහාමෞද්ගල්‍යායනස්ස ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ; කුච්ඡිගතෝ, කුසයටගියේ; කොඨං, කොෂ්ඨයට; පවිට්ඨොහොති, ප්‍රවිෂ්ටවූයේවෙයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මතෝ මහාමොග්ගල්ලානස්ස, මහාමෞද්ගල්‍යායනස්ථවිරයන්වහන්සේට; එතංඅහොසි මේඝිතව්ය; කින්නුඛෝ, කුමක්හෙයින්; මෙ, මාගේ; කුච්ඡි, කුස; මාසාචිතංමඤ්ඤෙ, උදුබත්පිරුවාක්මෙන්; ගරුගරුවිය, අනිශයින්ගල් පොදියක් මෙන්තදවිදුසි; අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානෝ, මහමුගලන්තෙරණුවෝ; චඞ්කමාඔරොහිත්වා, සක්මණින් බැස; විහාරං පවිසිත්වා, විහාරයට පිවිස; පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ, පැණවූ අස්නෙහි; නිසීදි, වැඩහුන්නේය; නිසජ්ජඛෝ, වැඩහිඳ; ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානෝ, මහමුගලන්තෙරණුවෝ; පච්චත්තං, තමාහැක; මනසාකාසි, මෙනෙහිකෙළේය; ආයස්මාමහාමොග්ගල්ලානෝ, මහාමොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ; කුච්ඡිගතං, කුසයටගියාවූ; කොඨමනුපවිට්ඨං, බඩවැලටඇතුල්වූ; පාපිමන්තං, පාපීවූ; මාරං, මාරයා; අද්දසඛෝ, දුටුයේමය; දිස්වාන, දැක; පාපිමන්තං, පාපීවූ;

මොඝහල්ලානෝ පවචනතං යොනිසෝ මනසාකාසි අදද්‍දාඛෝ ආයසමා මහාමොඝහල්ලානෝ මාරං, පාපිමනතං කුවජිඝතං කොඤ්ඤානුපවියං දිසවාන මාරං පාපිමනතං එතදවොච, නික්ඛම පාපිම, නික්ඛම පාපිම මා තථාගතං විහෙසෙහි මා තථාගත සාවකං,

මා තෙ අහොසි දීඝරතතං අහිතාය දුක්ඛාය‍ති අථ ඛෝ මාරස්ස පාපිමතෝ එතද හොසි, අජා න මෙව ඛෝ මං අයං සමණෝ අපසසං එවමාහ නික්ඛම පාපිම නික්ඛම පාපිම මා තථාගතං විහෙසෙසි මා තථාගත සාවකං මා තෙ අහොසි දීඝරතතං අහිතාය දුක්ඛාය‍ති. යෝ පිසස සෝ සත්ථා සොපි මං නෙව ඛිපපං ජානෙයය කුතෝ පන මං අයං සාවකෝ ජානිසසතීති, අථඛෝ ආයසමා මහාමොඝහල්ලානෝ මාරං පාපිමනතං එතදවොච එතසමිං ඛෝ තාහං පාපිම ජානාමි, මා තවං මඤ්ඤිත්ථෝ න මං ජානාතීති, මාරෝ තවමසි පාපිම

මාරං, මාරයාව; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; පාපිම; පාපිමයය; නික්ඛම, නික්මෙව; පාපිම, පාපිමයය; නික්ඛම, වහා නික්මෙව; තථාගතං, තථාගතයන්ව; මාවිහෙසෙහි, වෙහෙස නොකරව; තථාගතසාවකයන්ට වෙහෙසකිරීම තථාගතයන් වහන්සේට කරණලද්දක්මැයි සලකා මෙසේකීය, මාතථාගත සාවකෙ, තථාගතශ්‍රාවකයින්ට වෙහෙස නොකරව;

තෙ, නුඹව; දීඝරතතං, බොහෝකලක් මුලුල්ලෙහි; අහිතාය, අවැඩපිණිස; දුක්ඛාය, දුක්පිණිස; මාඅහොසි, නොවේවා; අථ ඛෝ, ඉක්බිති; පාපිමතෝ, පාපිවූ; මාරස්ස, මාරයාට; එතං අහොසි, මෙසිතවිය; අයංසමණෝ, මේශ්‍රමණතෙම; මං, මා; අජානංඑවඛෝ, නොදන්නේම; අපසසංඑව, නොදක්නේම; එවංආහ, මෙසේකීයේය; නික්ඛමපාපිම—ප—දුක්ඛාය‍ති අසස, ඔහුගේ; යොපිසත්ථා, යම්ශාස්තෘතෙණෙක්වේද; සොපි, හෙතෙමේද; මං, මා, ඛිපපංඑව, වහාම; නෙවජානෙයය, නොදන්නේය; අයංසාවකෝ, මේශ්‍රාවකතෙම; කුතොපනජානිසසති, කොයින්දන්නේද; කියාසි,

අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයසමාමහාමොඝහල්ලානෝ, මහමුගලන් ආයුෂ්මතුන්වහන්සේ; පාපිමනතං, පාපිවූ; මාරං මරුව; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; පාපිම, පාපිමාරය; එතසමිං, මේකාරණයෙහිලා; අහං, මම; තං, තා; ජානාමි, දනිමි; තවං,

තුඤ්ඤංහි පාපිම එවං හොති, අජානමෙව බො මං අයං සමණෝ අපස්සං එවමාහ නිකඛම පාපිම, නික්ඛම පාපිම, මා තථාගතං විහෙසෙහි මා තථාගත සාවකං, මා තෙ අහොසි දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛායාති, යො පිස්ස සො සත්ථා සොපි මං නෙව ඛිපපං ජානෙය්‍ය කුතො පන මං අයං සාවකෝ ජානිස්සතීති,

අථඛො මාරස්ස පාපිමතො එතදහොසි ජානාමෙවඛො මං අයං සමණෝ පස්සං එවමාහ නිකඛම පාපිම නිකඛම පාපිම මාතථාගතං විහෙසෙසි. මා තථාගත සාවකං මා තෙ අහොසි දීඝරත්තං

නුඹ; මං, මා; නජානාතිඉති, තොදනීයසි; මාමඤ්ඤිත්ථො, තොසිතව; පාපීමං, පාපිමටය; භං, නුඹ; මාරොඅසි, මරුවෙහිය; පාපිම, පාපිමටය; කුයහංඅපි, නුඹවද; එවංහොති, මෙබඳුඅද හසක්වෙසි; අයංසමණෝ, මේශ්‍රමණතෙම; මං, මා; අජානංඑව ඛො, නොදන්නේම; අපස්සංඑවඛො, නොදක්නේම; එවංආහ, මෙසේකීය; නිකඛම පාපිම—ප—ජානිස්සතීති—

අථඛො, ඉක්බිති; පාපිමතො, පාපිවූ; මාරස්ස, මාරයාට; එතං අහොසි, මේසිතවිය; අයංසමණෝ, මේශ්‍රමණතෙමේ; මං, මා; ජානංඑවඛො, දන්නේම; පස්සංඑව, දක්නේම; නිකඛමපාපිම —ප—දුක්ඛායාති, එවං, මෙසේ; ආහ, කීයේය;

අථඛො, ඉක්බිති, පාපිමා මාරෝ, පාපිවූමාරතෙමේ; ආයස්මතො මහාමොග්ගල්ලානස්ස, මහමුගලන් මහතෙරුන්ගේ; මුඛතො, මුවින්; උග්ගතඤ්ච; නික්ම; පච්චග්ඝෝළ, දෙරකවුළුවෙහි; අඨාසි, සිටියේය; ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානෝ, මහා මෞද්ගල්‍යායනා යුෂ්මතුන්වහන්සේ; පච්චග්ඝෝළ, දෙරකවුළුවෙහි; සිතං, සිටියාවූ; පාපිමන්තං, පාපීවූ; මාරං, මරු; අද්ද සෘඛො, දුටුසේක; දිස්වාන, දැක; පාපිමන්තං, පාපීවූ; මාරං, මරුට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; පාපිම; මාරය; එතර්හි අපිඛො, මෙහිදීද; අහං, මම; තං, නා; පස්සාමි, දකිමි; භං, නුඹ; මං, මා; නපස්සතිඉති, නොදකියයි; මාමඤ්ඤිත්ථො, නොඟහුව; පාපිම, පාපිය; එසොභං, මම්නුඹ; පච්චග්ඝෝළ, වාරකවාටයෙහි සිතෝ, සිටියේය;

යොදුන් සියයකට මත්තෙහිදී පිළිකුල්වන මනුෂ්‍ය ගන්ධය ඇති මිනිස් සිරුරක අතුනු ඇතුළත පක්වාසයසථාන යෙහි හුන් මරුට නොකට හැකි අන්ධකාරණක් නැත, ඔහු ඉතා

අගිනායය දුක්ඛායාති. අථඛෝ මාරෝ පාපිමා ආයස්මතෝ මහා මොග්ගල්ලානස්ස මුඛතෝ උග්ගතභාවං පච්චග්ඝළේ අඤාසි.

අද්දසාඛෝ ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානෝ මාරං පාපිමන්තං පච්චග්ඝළේ සිතං දිස්වාන මාරං පාපිමන්තං එතදවොච, එව්ව පිඛෝ තාහං පාපිම පස්සාමි මාත්වං මඤ්ඤිතෝ න මං පස්ස සීති එවඤ හි ත්වං පාපිම පච්චග්ඝළේ සිතෝ, භූතපුබ්බාහං පාපිම දූසිනාම මාරෝ අහොසිං තස්සමේ කාලිනාම භගිනී, තස්සා ත්වං පුත්තෝ සෝ මෙත්වං භාගිනෙය්‍යෝ අහොසි තෙන ඛෝ පන පාපිම සමයෙන සුකුසන්ධෝ භගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ ලොකෙ උප්පන්නොහොති සුකුසන්ධස්ස. ඛෝ පන දාපිම භගවතෝ අරහතොසම්මාසම්බුද්ධස්ස විධුරසඤ්ජීවංනාම සාවකයුගං අහොසි අග්ගං භද්දයුගං යාවතාඛෝ පන පාපිම සුකුසන්ධස්ස භගවතෝ

දරුණුය එසෙසින් පෙර ඥතිත්වය හඟවා මෘදුතරම්සි සිතා මෙසේ කීසේක;

පාපිම, පාපිම්ඨය; භූතපුබ්බං, පෙරවූවක් කියම්; අහං, මම; දූසිනාම මාරෝ අහොසිං, දූසිනම් මාරයෙක්වීම්; තස්සමෙ, ඒමට, කාලිනාම භගිනී, කාලිනම් නැගනියක්වීය; ත්වං, ඔබ; තස්සා, ඇගේ, පුත්තෝ, පුත්‍රයාය; සෝ ත්වං, ඒ ඔබ; මෙ, මා ගේ; භාගිනෙය්‍යෝ අහොසි, බැණාවිය; මේමාරපදවිය; ප්‍රවේණි වශයෙන් ලැබෙන්නක්මෙනෙවෙයි; මේ මරු එකල ඉන් චුතව නැවත කුසල්කොට මෙකල එයි අධිපතිබවට පැමිණියේයයි දනයුතුයි;

පාපිම, මාරය; තෙනසමයෙන' එකල්හි; අරහං' අර්හත්වූ සම්මාසම්බුද්ධෝ' සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; සුකුසන්ධෝ භගවා' සුකුසන්ධ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ලොකෙ' ලොකයෙහි; උපප්පන්නොහොති' පහළවූයේ වෙයි;

පාපිම, මාරය; අරහතෝ; අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධස්ස, සම්‍යක් සම්බුද්ධවූ; සුකුසන්ධස්ස භගවතෝ, සුකුසඳබුදුන්ගේ; විධුරං සඤ්ජීවංනාම, විධුරය සඤ්ජීවයයන නම්ඇති; අග්ගං, ශ්‍රේෂ්ඨවූ; භද්දයුගං, උත්තමයුග්මයවූ; සාවකයුගං අහොසි, අග්‍රශ්‍රාවක යුගලයවිය; පාපිම, මාරය; අරහතෝ, අර්හත්වූ; සම්මා සම්බුද්ධස්ස, සම්‍යක්බුදුවූ; සුකුසන්ධස්සභගවතෝ, සුකුසඳබුදුන්ගේ;

අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස සාවකා නාස්සුධ කොචි ආයස්මතා විධුරෙනසමසමෝ හොති යදිදං ධම්මදෙසනාය ඉමිනාධෝ එතංපාපිම පරියායෙන ආයස්මතෝ විධුරස්ස විධුරෝ විධුරෝ නෙව සඤ්ඤසු උදපාදි ආයස්මා පාපිම සඤ්ජීවෝ අරඤ්ඤ ගතොපි රුක්ඛමූලගතොපි සුඤ්ඤාගාරගතොපි අපපකසිරෙ නෙව සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං සමාපජ්ජති. භූතපුබ්බං ආයස්මා පාපිම සඤ්ජීවෝ අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ සඤ්ඤාවෙදයිතනි රොධං සමාපන්නොහොති අද්දසාසුං ඛෝ පාපිම ගොපාලකා පස්සුපාලකා කස්සකා පථාවිනෝ ආයස්මන්තං සඤ්ජීවං අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං සමා පජ්ජිත්වා නිසින්නං දිස්වාන නෙසං එතදහොසි. අච්ඡරියං වත භො අබ්භුතං වත භො අයං සමණෝ නිසින්නකොව කාලකතෝ

යාවතා සාවකා, යම්පමණ ශ්‍රාවකයෝ වූවාහුද; ඉධ, මේ ශ්‍රාවක සමූහයෙහි; යදිදං ධම්මදෙසනාය, ධර්ම්දෙශනාකිරීමෙන්; ආයස්මතා විධුරෙන, විධුරායුෂ්මතුන්වහන්සේහා; සමසමෝ; සමානවූ; කොචි, කිසිවෙක්, නාස්සු, නොවීය; පාපිම, මාරය, මේ කාරණයෙන්, ආයස්මතෝ විධුරස්ස, විධුරායුෂ්මතුන් වහන් සේට; විධුරෝ විධුරොඉති, විගතධූර ඇතිහෙයින් විධුරය විධුරඋකියාම; සඤ්ඤසු, විධුරයන නාමය; උදපාදි, පහළවිය; පාපිම, මාරය; ආයස්මාසඤ්ජීවෝ, සඤ්ජීවායුෂ්මතුන්වහන සේ; අරඤ්ඤගතොපි අපි; ආරණ්‍යඅවගියේද; රුක්ඛ මූලගතොපි අපි වෘක්ෂමූලට ගියේද; සුඤ්ඤාගාරගතොඅපි; ශූන්‍යාගාරයට ගියේද; අපපකසිරෙනඑව, නිදුකින්ම; සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං, නිරොධ සමාපත්තියට; සමාපජ්ජති, සමවදියි;

පාපිම, මාරය අහං, මම; භූතපුබ්බං, පෙරවූවක් කියමි; ආයස්මාසඤ්ජීවෝ, සඤ්ජීවායුෂ්මතුන්වහන්සේ; අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ, එක්තරා රුක්ක්මූල; සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං, නිරොධසමාපත්තියට; සමාපන්නොහොති, සමවන්නේවෙයි; පාපිම, මාරය; ගොපාලකා, ගොපල්ලෝද; පස්සුපාලකා, සෙසු හිවුපාවුන් රකින්නෝද; කස්සකා, කෘෂිකර්මකරන්නෝද; පථාවිනෝ, මගියෝද; අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ එක්තරා රුක්ක්මූල; සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං, සංඥාවෙදනාවන්නේ නිරුද්ධඇති සමවතට; සමාපජ්ජිත්වා, සමවැද; නිසින්නං, වැඩහුන්; ආයස්මන්තං සඤ්ජීවං, සඤ්ජීවායුෂ්මතුන්වහන්සේ, අද්දසාසුංඛෝ, දුටුවාහුමය; දිස්වාන, දැක; නෙසං, ඔවුන්ට; එතං අහොසි, මේඅදහසවිය; වත, ඒඋතුමන්ගයන්; අච්ඡරියං; ආශ්චර්‍යයිනි; අබ්භුතං, පෙරනුවූ විරුය; අයංසමණෝ, මේ ශ්‍රමණතෙම; නිසින්නකොඑව, හුන්පරිදිම; කාලකතෝ, කාලක්‍රියකෙළේය;

හන්ද නං දහාමීති අථඛෝ තෙ පාපිම ගොපාලකා පසුපාලකා කස්සකා පථාවිතෝ තිණඤ්ච කඨඤ්ච ගොමයංච සඞ්කඩ්ඪිත්වා ආයස්මතොසඤ්ජීවස්ස කායෙ උපවිත්ථිත්වා අග්ගිං දත්වාපක්කාමිංසු අථ ඛෝ පාපිම ආයස්මා සඤ්ජීවෝ තස්සා රත්තියා අච්චයෙන කායස්මාපත්තියා වුට්ඨහිත්වා චීවරානි පරිපෙථාවෙත්වා පුබ්බණ්හ සමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසාසුං ඛෝ තෙ පාපිම ගොපාලකා පසුපාලකා කස්සකා පථාවිතෝ ආයස්මන්තං සඤ්ජීවං පිණ්ඩාය චරන්තං දිස්වාන තෙසං එතදහොසි අච්ඡරියං වත හෝ අබ්භුතං වත හෝ අයං සමණෝ නිසින්නකොව කාලකතෝ සවායං පතිසඤ්ජී

හන්ද, එබැවින්; නං, ඔහු; දහාමඉති, දවමුයි; පාපිම, මාරය; අථඛෝ, ඉක්බිති; ගොපාලකා, ගොපල්ලෝද; පසුපාලකා, සිවුපාවුන් රක්නෝද; කස්සකා; කෘෂකයෝද; පථාවිතෝ, මගියෝද; තිණංච, තෘණද; කඨංච, දරද; ගොමයංච, වියලිගොමද; සඞ්කඩ්ඪිත්වා, ගෙණවුත්; අයස්මතෝ සඤ්ජීවස්ස, සඤ්ජීව යුෂ්මතුන්ගේ; කායෙ, කයෙහි; උපවිත්ථිත්වා, රැස්කොට; හෙවත් දරුයක්බැඳ; අග්ගිංදත්වා, ගිනිදී; පක්කමිංසු, බැහැර ගියාහුය; පාපිම, පාපිය; අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මාසඤ්ජීවෝ, සඤ්ජීව සථවිරයන්වහන්සේ; තස්සාරත්තියා අච්චයෙන, ඒ රාත්‍රිය ඇවැමෙන්; කායසමාපත්තියා, ඒසමවතින්; වුට්ඨහිත්වා, නැගිට; චීවරානි, සිවුරු; පරිපෙථාවෙත්වා, පොද්‍ර හෙවත් ගසා දමා; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලයෙහි; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; ආදාය, ගෙණ; ගාමං, ගමට; පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; පාවිසි, පිවිසියේය; පාපිම, මාරය; ගොපාලකා, ගවපාලකයෝද; පසුපාලකා, අජෙළකපාලකයෝද; කස්සකා, ගොවියෝද; පථාවිතෝ, මාර්ගිකයෝදයන; තෙ, ඔහු; පිණ්ඩාය චරන්තං, පිඬුපිණිස හැසිරෙන; ආයස්මන්තං සඤ්ජීවං, සඤ්ජීව යුෂ්මතුන්; අද්දසාසුංඛෝ, දුටුවාහුමය; දිස්වාන, දැක; තෙසං, ඔවුන්ට; එතංඅහොසි, මේසිතවිය; හෝ, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; අච්ඡරියං, ආශ්චර්‍යයි; වත, එකාන්තයෙන්; අබ්භුතං, අද්භුතයි; අයංසමණෝ, මේශ්‍රමණතෙම; නිසින්නකොව, හුන්නේම, කාලකතෝ, කලුරියකෙළේය; සෝ අයං, ඒමෙතෙම; පතිසඤ්ජීවිතොඉති, නැවත ජීවත්වීයයි; පාපිම, පාපිය; ඉමිනාපරියායෙන, මේකාරණයෙන්; ආයස්මතොසඤ්ජීවස්ස, සඤ්ජීවයුෂ්මතුන් වහන්සේට; සඤ්ජීවොසඤ්ජීවොඉති එව, සංජීවසංජීවකියාම; එතංසමඤ්ඤු, මේනාමය; උදපාදි,

තොසී ඉමිනා ඛෝ එතං පාපිම පරියායෙන ආයසම්තෝ සඤ්ජීවසස සඤ්ජීවෝ තෙව සම්සඤ්ඤ උදපාදි,

අථඛෝ පාපිම දුසිස්සමාරසස එතදහොසි ඉමෙසං ඛෝ අහං භික්ඛූනං සීලවන්තානං කල්‍යාණධම්මානං නෙව ජානාමි ආගතිං වා ගතිං වා යන්නූනාහං බ්‍රහ්මණගහපතිකෙ අඤ්ඤාවි සෙය්‍යං එථ තුමෙහ භික්ඛූ සීලවන්තෙ කල්‍යාණධම්මෙ අක්කොසථ පරිභාසථ රොසෙථ විහෙසෙථ.

අපෙපවනාම තුමෙහහි අක්කොසියමානානං පරිභාසියමානානං රොසියමානානං විහෙසියමානානං සියා චිත්තස්ස අඤ්ඤථත්තං යථා නං දුසිමාරෝ ලභෙථ ඔතාරන්ති. අථඛෝ තෙ පාපිම

පහළවිය; අථඛෝ, ඉක්බිති; පාපිම, මාරය; දුසිස්සමාරස්ස, දුසීමාරයාට; එතංඅහොසි, මෙසිතවිය; අහං, මම; සීලවන්තානං, සිල්වත්වූ; කල්‍යාණ ධම්මානං, කුසලධර්මඇති; ඉමෙසං භික්ඛූනං, මේ භික්ෂූන්ගේ; ආගතිංවා, ප්‍රතිසන්ධිවශයෙන්; ඒමක්හෝ; ගතිංවා, චුතිවශයෙන් යාමක්හෝ; නෙවජානාමි, නොදනිමි; යං, යම්හෙයකින්; අහං, මම; බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙ, බඹුණුගැහැවියන්ට; අඤ්ඤාවිසෙය්‍යං, ආවිඥවන්නේනම්; නූන, යෙහෙකැයිසිතියයි; එථ,එව්; තුඹෙහ,තොපි; සීලවන්තෙ,සිල්වත්වූ; කල්‍යාණධම්මෙ, කල්‍යාණධර්මඇති; භික්ඛූ, භික්ෂූන්,අක්කොසථ, දසවිධ ආක්‍රොශවස්තුවෙන් ආක්‍රොශකරව්; පරිභාසථ, වචනයෙන් නිහුකරව්; රොසෙථ, ගටව්; විහෙසෙථ, වෙහෙසව්;

තුමෙහහි, තොපවිසින්; අක්කොසියමානානං, ආක්‍රොශකරණ්ලබන්නාවූ; පරිභාසියමානානං, නිහුකරණ්ලබන්නාවූ; රොසියමානානං, ගටනුලබන්නාවූ; විහෙසියමානානං, වෙහෙසනුලබන්නාවූඔවුන්ගේ; චිත්තස්ස, චිත්තයාගේ; අඤ්ඤථත්තං, විපරිණතභාවයක්; සියා, වන්නේද; යථා, යම්සේ; දුසීමාරෝ, දුසිමාරතෙම; නංඔතාරං, ඒසිදුර; හෙවත්; ආරම්මණප්‍රත්‍යයක්; ලබෙථ, ලබානම්; අපෙපවනාම, ඉතාඇයෙකෙක; පාපිම, පාපිය; අථඛෝ, ඉක්බිති; දුසීමාරෝ, දුසිමාරතෙම; තෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙ,ඒබඹුණුගැහැවියන්ට; අඤ්ඤාවිසි,ආවිඥවිය; එථ, එව්; තුමෙහ, තොපි;—ප—ඔතාරන්ති;

දූසීමාරො බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙ අච්චා විසි එථ තුමෙහ භික්ඛු සීලවන්තෙ කල්‍යාණධම්මෙ අක්කොසථ පරිභාසථ රොසෙථ විහෙසෙථ අපෙපවන්තාම තුම්හෙ අක්කොසියමානානං පරිභාසියමානානං රොසියමානානං විහෙසියමානානං සියා චිත්තස්ස අඤ්ඤථත්තං යථා නං දූසීමාරො ලහෙථ ඔතාරන්ති අථඛො තෙ පාපිම බ්‍රාහ්මණගහපතිකා අච්චාවිධා දූසිතා මාරෙන භික්ඛූ සීලවන්තෙ කල්‍යාණධම්මෙ අක්කොසන්ති පරිභාසන්ති රොසෙන්ති විහෙසෙන්ති ඉමේ පන මුණ්ඩකාස මණකා ඉබ්භා කණ්හා බන්ධුපාදා පච්චාකිරියතොසමා කිරියතොසමාති පත්තක්ඛන්ධා අධොමුඛා මධුරකජාතා ඣායන්ති පජ්ඣායන්ති නිජ්ඣායන්ති අපජ්ඣායන්ති,

---

අථඛො, ඉක්බිති; පාපිම, පාපිය; තෙබ්‍රාහ්මණගහපතිකා, ඒබමුණුගැහැවියෝ; දූසිතාමාරෙන, දූසීමාරයාවිසින්; අච්චා විධා, ආවිෂ්ටවූවාහු; සීලවන්තෙ, සිල්වත්වූ; කල්‍යාණධම්මෙ, කලණදම්ඇති; භික්ඛූ, භික්ෂූන්ට; අක්කොසන්ති, ආක්‍රොශ කෙරෙත්; පරිභාසන්ති, නින්දාකරති; රොසෙන්ති, ගවති; විහෙසෙන්ති, වෙහෙසති; කෙසේදයත්:—

ඉමෙපන, මොහුවනාහී; මුණ්ඩකා, මුඩුවූවෝය; සමණකා, ශ්‍රමණප්‍රතිරූපකයෝය; ඉබ්භා, ගෘහපතියෝය; කණ්හා, කෘෂ්ණවූ පාපකම්ඇත්තෝය; බන්ධුපාදපච්චා, බඹුගේපිටිපතුලෙන් උපන්නෝය;

බ්‍රහ්මමුඛයෙන් බමුණෝද, උරයෙන් ක්ෂත්‍රියයෝද, තැබින් වෛශ්‍යයෝද, දණින් ශූද්‍රයෝද, පිටිපතුලෙන් ශ්‍රමණයෝද, පහළවූහයි ඔවුන්ගේ ලබ්ධියනිසා මෙසේකීහු;

අසමා, අපි; කිරියතො, ධ්‍යානකරමු; අසමා, අපි; කිරියතො ඉති, ධ්‍යානකරමුයයි; පත්තක්ඛන්ධා, පහතටහෙළුග්‍රීවයඇතහු; අධොමුඛා, යටිකුරුකළමුවඇත්තාහු; මධුරකජාතා, හටගත් අලසබැව්ඇත්තාහු; ඣායන්ති, සිතිවිලිසිතත්; පජ්ඣායන්ති, ප්‍රකෂ්‍යෙන් සිතිවිලිසිතත්; නිජ්ඣායන්ති, විශෙෂයෙන් සිතිවිලි සිතත්; අපජ්ඣායන්ති, ලාමකසිතිවිලිසිතත්;

සෙය්‍යථාපි නාම උලූකෝ රුක්ඛසාඛාය මූසිකං මගයමානෝ ඛාදති පජඛාදති නිජඛාදති අපජඛාදති. එවමේවිමේ මුණ්ඩකා සමණකා ඉඛභා කිණභා බන්ධුපාදූ පචචා ඛාදිතොසමා ඛාදිතොසමාති පත්ත කඛඤ්ඤා අධොමුඛා මධුරකජාතා ඛාදන්ති පජඛාදන්ති නිජඛාදන්ති අපජඛාදන්ති සෙය්‍යථාපි නාම කොඤ්චූ නදීතීරෙ මචෙජ මගයමානෝ ඛාදති පජඛාදති නිජඛාදති අපජඛාදති එවමේ විමේ මුණ්ඩකා සමණකා ඉඛභා කිණභා බන්ධුපාදූ පචචා ඛාදිතොසමා ඛාදිතොසමාති පත්ත කඛඤ්ඤා අධොමුඛා මධුරකජාතා ඛාදන්ති පජඛාදන්ති නිජඛාදන්ති අපජඛාදන්ති. සෙය්‍යථාපි නාම බිළාරෝ සඤ්ඤ සමල සඞ්කටීරෙ මූසිකං මගයමානෝ ඛාදති පජඛාදති නිජඛාදති අපජඛාදති එවමේ විමේ මුණ්ඩකා සමණකා ඉඛභා කිණභා බන්ධුපාදූ පචචා ඛාදිතොසමා ඛාදිතොසමාති පත්ත කඛඤ්ඤා අධොමුඛා මධුරකජාතා ඛාදන්ති පජඛාදන්ති නිජඛාදන්ති අපජඛාදන්ති,

---

සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; උලූකෝ, මඛමූහුණ්‍ඩතෙම; රුක්ඛසාඛාය, වෘක්ෂසාඛාවෙහි; මූසිකං, ගොදුරුපිණිසමිසෙකු; මගයමානෝ, පරීක්ෂාකරමින්; ඛාදති, සිතිවිලිසිතාද; පජඛාදති, අතිඝසින්සිතිවිලිසිතාද; නිජඛාදති, නිරවශෙෂයෙන් සිතාසිවිද; අපජඛාදති, ලාමකඝිතිවිලිසිතාද; එවංඒව, මෙපරිද්දෙන්ම; මුණ්ඩකා, මුඩුවූ; සමණකා, ලාමකශ්‍රමණවූ; ඉඛභා, ගෘහපතිඝන්වැනිවූ; කණභා, අකුසලධම්මඇති; බන්ධුපාදූපචචා, බ්‍රහ්මපාදූපත්‍යවූ; ඉමේ, මොහු; ඛාදිතොසමා ඛාදිතොසමාති, අපිඛ්‍යානකරමූඝයි; පත්තකඛඤ්ඤා, පතිතග්‍රීවඇත්තාහු; අධොමුඛා, ඝටවලූමුහුණුඇත්තාහු; මධුරකජාතා, අලසවූවාහු; ඛාදන්ති, සිතිවිලිසිතත්, පජඛාදන්ති —ප— සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; කොඤ්චූ, ක්‍රොඤ්චපක්ෂිතෙම; නදීතීරෙ, ගංතෙර; මචෙජ, මසුන්; මගයමානෝ, සොයමින්; ඛාදති, සිතිවිලිසිතාද; පජඛාදති —ප— සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේනම්; බිළාරෝ, බළල්තෙම; සඤ්ඤ, ගෘහසඤ්ඤ ස්ථානයෙහිද; සමල, ගූථනිඛමනපාලිකාදී මලඝතිතස්ථානයෙහිද; සඞ්කටීරෙ, කසළපිහිටිතැන්හිද; මූසිකං, මීයෙකු; මගයමානෝ, සොයමින්; ඛාදති, සිතිවිලිසිතාද; එවමේවිමේ— ප— අපජඛාදන්ති,

සෙය්‍යථාපිනාම ගද්‍රභෝ වහවජිත්‍යෝ සඤ්ඡාතමල සඞ්කටීරෙ ඛාදති පජඛාදති නිජඛාදති අපජඛාදති එවමෙවිමෙ මුණ්ඩකා සමණකා ඉබභා කිණ්හා බන්ධුපාදා පචවාඛාදිනෝ සමාඛාදිතොසමානි පත්තකඛඛා අධොමුඛා මධුරකජාතා ඛාදතනති පජඛාදතනති නිජඛාදතනති අපජඛාදතනතීති.

යෙඛොපන පාපිම තෙන සමයෙන මනුස්සා කාලං කරොතති යෙ භූයෙන කායස්සභෙදා පරම්මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජතති.

අථඛො පාපිම භගවා අරහං සම්මාසම්බුඩ්ඛො භික්ඛූ ආමන්තෙසි අච්චාවිථා ඛො භික්ඛවෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකා දූසිතා මාරෙන එථ තුම්හෙ භික්ඛූ සීලවන්තෙ කල්‍යාණධම්මෙ අක්ඛෙතා සථ පරිභාසථ රොසෙථ විහෙසෙථ අප්පච්චනාම තුම්හෙහි අක්ඛාසියමානානං පරිභාසිය මානානං රොසිය මානානං විහෙසියමානානං සියා චිත්තස්ස අඤ්ඤථත්තං යථා තං දූසීමා රොලහෙථ ඔතාරතති.

වහවජිත්‍යෝ, උසුළඟුලබත බරින්සිදුකාවූ; ගද්‍රභෝ, කොටළු වෙක්තෙම; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේ; සඤ්ඡ, ගෘහස්ථිසථානය; සමල, මලසහිතස්ථානය; සඞ්කටීර, කසළඇති ස්ථානයයන මෙතෙක් තැන්හිසිට; ඛාදති, සිතිවිලිසිතයි; පජඛාදති,—ප—පාපිම, මාරය; තෙනසමයෙන, එකල්හි; යෙඛොපනමනුස්සා, යම්ඒමනුෂ්‍යයෝ; කාලංකරොතති, කලුරියකෙරෙත්ද; යෙභූයෙන, බොහෝසෙයින්; (තෙ, ඔහු;) කායස්සභෙදා, කායභෙදයෙන්; මරණාපරං, මරණින්මතු; අපායං,අයසඞ්ඛ්‍යාතසැපයෙන් පහවූ; දුග්ගතිං, දුකටපිහිවූ; නිරයං,නරකයෙහි; උපපජ්ජතති, උපදිතී;

පාපිම, මාරය; අථඛො, ඉක්බිති; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මා සම්බුඩ්ඛො, සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දූසිතාමාරෙන, දුසි මරුවිසින්; බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, බමුණුගැහැවියෝ; අච්චාවිථා, ආඥාඅයහ; එථ, එව්; තුම්හෙ, තොපි; සීලවන්තෙ—ප—ඔතාරතති;

එථ තුමෙහ භික්ඛවෙ මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරථ. තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං, ඉති උඩ්ඨමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්ථතාය සබ්බාවන්තං ලොකං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරථ කරුණා සහගතෙන චෙතසා—පෙ—මුදිතා සහගතෙන චෙතසා—උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරථ තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං ඉති උඩ්ඨමධොතිරියං සබ්බධි සබ්බත්ථතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙක්ඛාසහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරථාති. අථඛො තෙ පාපිම භික්ඛූ කකුසන්ධෙන භගවතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන එවං ඔවදිය මානා එවං අනුසාසියමානා, අරඤ්ඤගතාපි රුක්ඛමූලගතාපි සුඤ්ඤාගාරගතාපි මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරිංසු තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං ඉති උඩ්ඨමධොතිරියං සබ්බධි සබ්බත්ථතාය සබ්බාවන්තා ලොකං මෙත්තා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරිංසු කරුණා සහගතෙන චෙතසා—පෙ—මුදිතා සහගතෙන චෙතසා උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරිංසු තථා දුතියං තථා තතියං තථා චතුත්ථිං ඉති උඩ්ඨමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්ථතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙක්ඛා සහගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අබ්‍යාපජ්ඣෙන ඵරිත්වා විහරිංසු.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි! එථ, එව්; තුමෙහ, තෙපි; මෙත්තාසහගතෙනචෙතසා, මෛත්‍රීසහගතසිතින්; එකංදිසං, එක්දිසාවක්; ඵරිත්වා, පැතිර; විහරථ, වාසයකරව්; තථාදුතියං—ප—පාපිම, මාරය; අථඛො, ඉක්බිති; තෙභික්ඛූ, ඒභික්ෂූහු; අරහතා, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධෙන, සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; කකුසන්ධෙන භගවතා, කකුසඳබුදුන්වීසින්; එවංඔවදියමානා, මෙසේ අවවාද කරණුලබන්නාහු; එවං අනුසාසියමානා, මෙසේඅනුශාසනා කරණුලබන්නාහු; එවං අනුසාසියමානා, මෙසේ අනුශාසනා කරනුලබන්නාහු; අරඤ්ඤගතාපි, ආරණ්‍යයටගියාහුද; රුක්ඛමූලගතාපි, වෘක්ෂමූලයටගියාහුද; සුඤ්ඤාගාරගතාපි, ශූන්‍යාගාරයටගියාහුද; මෙත්තාසහගතෙනචෙතසා, මෛත්‍රීසහගතසිතින්;

අථඛෝ පාපිම දූසිස්ස මාරස්ස එතදහොසි. එවමපි ඛෝ අහං කරොන්නෝ ඉමෙසං භික්ඛූනං සීලවන්නානං කල්‍යාණ ධම්මානං නෙව ජානාමි ආගතිං වා ගතිං වා යන්නූනාහං බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකෙ අබ්භාචික්ඛෙය්‍යං එථ තුමෙහ භික්ඛූ සීල වන්නෝ කල්‍යාණ ධම්මෙ සක්කරොථ ගරුකරොථ මානෙථ පූජෙථ අපෙපවනාම තුමෙහාහි සක්කරිය මානානං ගරුකරිය මානානං මානිය මානානං පූජිය මානානං සියාචිත්තස්ස අඤ්ඤ ථත්තං යථානං දූසිමාරෝ ලභෙථ ඔතාරන්ති.

අථඛෝ තෙ පාපිම දූසිමාරෝ බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකෙ අබ්භා චික්සි එථ තුමෙහ භික්ඛූ සීලවන්නෝ කල්‍යාණ ධම්මෙ සක්කරොථ ගරුකරොථ මානෙථ පූජෙථ අපෙපවනාම තුමෙහාහි සක්කරිය මානානං ගරුකරිය මානානං මානිය මානානං පූජිය මානානං සියාචිත්තස්ස අඤ්ඤ ථත්තං යථානං දූසිමාරෝ ලභෙථ ඔතා රන්ති අථඛෝ තෙ පාපිම බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා අබ්භා චික්සා

එකංදිසං, එක්දිසාවක්; අරිත්වා, පැහිර; විහරිංසු, වාසයකළා හුය; තථාදූතියං—ප - පාපිම, මාරය; අථඛෝ, ඉක්බිති; දූසිස්ස මාරස්ස, දූසිමාරයාට; එතමත්ථමහොසි, මේඅදහස්විය; අහං, මම; එවංඅපිකරොන්නෝ, මෙසේදකරන්නේ; සීලවන්නානං, සිල් වත්වූ; කල්‍යාණධම්මානං, කලණදම්ඇති; ඉමෙසංභික්ඛූනං, මේභික්ෂූන්ගේ; ආගතිංවා, ඒඑක්හෝ; ගතිංවා, චුතවයාමක් හෝ, නෙවජානාමි, නොදනිමි; යං, යම්හෙයකින්;

අහං, මම; බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙ, බමුණුගැහවියන්ට; අබ්භා චික්සෙය්‍යං, ආරුඃවන්නේනම්; නූනඉති, සෙහෙකැයි සිතයි; එථ, එව්; තුමෙහ, තොපි; සීලවන්නෝ, සිල්වත්වූ; කල්‍යාණ ධම්මෙ; කුසලධම්මඇති, භික්ඛු, භික්ෂූන්; සක්කරොථ, සත්කාර කරව්; ගරුකරොථ, ගරුකරව්; මානෙථ, බුහුමන්කරව්, පූජෙථ, පුදව්; තුමෙහාහි, තොපවිසින්; සක්කරියමානානං, සත්කාර කරණුලබන්නාවූ; ගරුකරියමානානං, ගරුකරණුලබන්නාවූ මානියමානානං, බුහුමන්කරණු ලබන්නාවූ; පූජියමානානං, පුදනුලබන්නාවූ; භික්ෂූන්ගේ; චිත්තස්ස, සිතපිළිබඳ; අඤ්ඤ ථත්තං, ලොභාදීන් විකාරභාවයක්; සියා, වන්නේද; යථා, යම්සේ; දූසිමාරෝ, දූසිනම්මාරතෙම; ඔතාරං, කෙලසොතප තනියට කරුණුවූ ආරම්මණ ප්‍රතිලාභඃඛ්‍යාත සිදුරක්; ලභෙථ, ලබන්නේද; එසේයි;

දූසිනාමාරෙන භික්ඛූ සීලවනෙන්ත කල්‍යාණ ධමෙම් සක්කරොන්ති ගරුකරොන්ති මානෙන්ති පූජෙන්ති.

යෙ ඛො පන පාපිම තෙන සමයෙන මනුස්සා කාලං කරොන්ති යෙභුය්‍යෙන කායස්ස භෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්ති. අථඛො පාපිම කකුසන්ධො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො භික්ඛූ ආමන්තෙසි අත්ථාවිත්ථා ඛො භික්ඛවෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකා දූසිනාමාරෙන එථ තුම්හෙ භික්ඛූ සීලවනෙන්ත කල්‍යාණධම්මෙ සක්කරොථ ගරුකරොථ මානෙථ පූජෙථ.

අපෙපවනාම තුම්හෙහි සක්කරියමානානං ගරුකරියමානානං මානියමානානං පූජියමානානං සියා චිත්තස්ස අඤ්ඤථත්තං යථා නං දූසිමාරො ලභෙථ ඔතාරන්ති එථතුම්හෙ භික්ඛවෙ අසුභානුපස්සී කායෙ විහරථ ආහාරෙ පටිකූලසඤ්ඤිනො, සබ්බලොකෙ අනභිරතසඤ්ඤිනො සබ්බසඞ්ඛාරෙසු අනිච්චානුපස්සිනොති අථඛො තෙ පාපිම භික්ඛූ කකුසන්ධෙන භගවතා

පාපිම, මාරය; අථඛෝ, ඉක්බිති; දූසිනාමාරෙන, දූසිමරු විසින්; අත්‍ථාවිත්ථා, ආවිටවූ; බ්‍රාහ්මණගහපතිකා, බමුණුගැහැවියෝ; සීලවනෙන්ත, සිල්වත්වූ; කල්‍යාණධම්මෙ, කුසලධර්මඇති; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; සක්කරොන්ති, සත්කාරකරත්; ගරුකරොන්ති, ගරුකරත්; මානෙන්ති, බුහුමන්කරත්; පූජෙන්ති; පුදත්; පාපිම, මාරය; තෙනසමයෙන, එකල්හි; යෙඛොපනමනුස්සා, යම්ස් මනුෂ්‍ය කෙණෙක්; කාලංකරොන්ති, කලුරියකෙරෙත්ද; (ඔහු) කායස්සභෙදා, කායභෙදයෙන්; සුගතිං, සොභනගති ඇති; සග්ගං ලොකං, සවඟීහලොකයෙහි; යෙභුය්‍යෙන, බොහෝ සෙයින්; උපපජ්ජන්ති, උපදිත්; අථඛෝ,—ප—පූජෙථ,

තුම්හෙහි, නොපවිසිත්; සක්කරියමානානං, සත්කාරකරණු ලබන්නාවූ; ගරුකරියමානානං, ගරුකරණුලබන්නාවූ; මානියමානානං, බුහුමන් කරණුලබන්නාවූ; පූජියමානානං, පුදනුල බන්නාවූ; ඔවුන්ගේ; චිත්තස්ස, විත්තයෙහි; අඤ්ඤථත්තං, අන්‍යථාභාවයක්; සියා, වන්නේද; යථා, යම්සේ; දූසිමාරෝ දූසිමාරතෙම්; නංඔතාරං, ඒසිදුර; ලභෙථ, ලබාදෑසි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි! තුම්හෙ, තොපි; එථ, එව්; කායෙ, ශරීරයෙහි; අසුභානුපස්සී, අශුභානුදර්ශීව; විහරථ, වාසයකරව්: අශුභානුපස්සනාවෙන් මෙථුන ධම්මසමාපත්තියෙන් සිත පෙරළෙයි

අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන එවං ඔවදියමානා එවං අනුසාසියමානා අරඤ්ඤගතාපි රුක්ඛමූලගතාපි සුඤ්ඤාගාරගතාපි අසුභානුපස්සිනියෝ විහරිංසු ආහාරෙ පටිකූලසඤ්ඤිනියෝ සබ්බලොකෙ අනභිරතසඤ්ඤිනියෝ සබ්බසංඛාරෙසු අනිච්චානුපස්සිනියෝ අථඛෝ පාපිම කකුසන්ධෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය ආයස්මතා විධුරෙන පච්ඡාසමණෙන ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි,

---

උපෙක්ඛාවහෝ පිළිකූල්බව එළඹ සිටියි; අහාරෙ, ආහාරයෙහි; පටිකූලසඤ්ඤිනෝ, පිළිකූල්සංඥාවෙව; විහරථ, වාසයකරව්; ආහාරයෙහි ප්‍රතිකූලසංඥයෙන්; රසතෘෂ්ණාවෙන් සිහඟැකිලෙසි උපෙක්ඛාවහෝ පිළිකූල්බව එළඹ සිටියි; සබ්බලොකෙ, සියලු ලොකයෙහි; අනභිරතසඤ්ඤිනෝ, නොඇලීම් සඤ්ඤාවන්හු; විහරථ, වාසයකරව්; අනභිරතසංඥාවපුරුදුකිරීමෙන් ලොකවිත්තාවෙන් සිතඟැකිලෙයි; සබ්බසංඛාරෙසු, සියලුසංස්කාරයන්හි; අනිච්චානුපස්සිනෝ, අනිත්‍යය අනුවදක්නාහු; විහරථ, වෙසෙව්; අනිත්‍යය අනුව සැලකීමෙන් ලාභසත්කාර කීර්ති ප්‍රශංසාවෙන් සිත ඟැකිලෙයි;

පාපිම, මාරය. අථඛෝ, ඉක්බිති; අරහතා, අර්හත්වූ; සම්මා සම්බුද්ධෙන; සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; කකුසන්ධෙනභගවතා, කකුසඳ බුදුන්විසින්; එවං, මෙසේ; ඔවදියමානා, අවවාදකරණුලබන්නාහු; එවංඅනුසාසියමානා, මෙසේ අනුසාසනාකරණු ලබන්නාහු; අරඤ්ඤගතාපි, ආරණ්‍යයට ගියාහුද; රුක්ඛමූලගතාපි, වෘක්ෂමූලයට ගියාහුද; සුඤ්ඤාගාරගතාපි, ශූන්‍යාගාරයට ගියාහුද; කායෙ, කයෙහි, අසුභානුපස්සි, අශුභානුදර්ශීව; විහරිංසු, විසූහ; ආහාරෙ, ආහාරයෙහි; පටිකූලසඤ්ඤිනෝ, පිළිකූල්සංඥාවන්හු; සබ්බලොකෙ, සියලුලොකයෙහි; අනභිරතසඤ්ඤිනෝ අභිරතනොවූවාහු; සබ්බසංඛාරෙසු, සියලුසංස්කාරයන්හි; අනිච්චානුපස්සිනෝ, අනිත්‍යානුදර්ශීවූවාහු; විහරිංසු, විසූහ; පාපිම, මාරය; අරහං. අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධෝ, සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ, කකුසන්ධෝභගවා, කකුසඳභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරුකාලයෙහි; නිවාසෙත්වා, හැඳ; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; ආදාය, ගෙණ; පච්ඡාසමණෙන, පසුවයනශ්‍රමණවූ, ආයසමතාවිධුරෙන, විධුරාසුස්මහුන්සමඟ; ගාමං, ගමට; පිණ්ඩාය, පිඬුපිණිස; පාවිසි, පිවිසියේක;

අථඛෝ පාපිම දූසීමාරෝ අඤ්ඤතරං කුමාරං අත්ථා විසිත්ථා සඤ්ඣරංගහෙත්ථා ආයස්මතෝ විධුරස්ස සීසෙ පහාරං අදාසි. සීසං වොභින්දි අථඛෝ පාපිම ආයස්මා විධුරෝ භිනෙනන සීසෙන ලොහිතෙන ගලන්නෙන කකුසන්ධංයෙව භගවන්තං අරහන්තං සම්මා සම්බුද්ධං පිතිතෝ පිතිතෝ අනුබන්ධි. අථඛෝ පාපිම කකුසන්ධෝ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධෝ නාගාපලොකිතා අපලොකෙසි. නචායං දූසීමාරෝ මත්තම්ඤ්ඤුසීති. සඛාපලොකනා ච පන පාපිම දූසීමාරෝ තමහා ච ඨානා චවි. මහානිරයම

අථඛෝ, ඉක්බිති; පාපිම, මාරය; දූසීමාරෝ, දූසීමාරතෙම; අඤ්ඤතරංකුමාරං,එක්තරාලදරුවෙකුට; අත්ථාවිසිත්ථා,ආවිෂ්ටව; සඤ්ඣරං ගහෙත්ථා, කැවක්ගෙණ; ආයස්මතෝ විධුරස්ස, විධුරා යුෂ්මතුන්වහන්සේගේ; සීසෙ, හිසෙහි; පහාරං, පහරක්; අදාසි, දුන්නේය; සීසං, හිස; වොභින්දි, බිඳුනේය; පාපිම, මාරය අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මා විධුරෝ, විධුරායුෂ්මතුන් වහන්සේ; භින්නෙනසීසෙන, බුන්හිසින් යුක්තව; ගලන්නෙන, ගලන්නාවූ; ලොහිතෙන, ලෙයින් යුක්තව; අරහන්තං, පූජාර්හවූ; සම්මා සම්බුද්ධං, සවීඥවූ; කකුසන්ධං භගවන්තං, කකුසඳබුදුන්; පිතිතෝ පිටතිතෝ, පිටි පිටි පසින්; අනුබන්ධි, අනුවගියේය; අථඛෝ, ඉක්බිති; පාපිම, මාරය; අරහං, අර්හත්වූ; සම්මාසම්බුද්ධෝ, සම්‍යක්සම්බුද්ධවූ; කකුසන්ධොභගවා, කකුසඳභාග්‍යවතුන්වහන්සේ; නාගාපලොකිතං, හස්තිවිලොකනය කොට; අපලොකෙසි, බැලූසේක; හත්ථිවිලොකනයනම් මුලුසිරුර හරවාබැලීමයි එසේමයහත්‍රයකින් කරකැවූ රන්පිළිමයක්සේ හැරැණූසේක; අයං මාරෝ, මේ මාරතෙම; මත්තං, මේ අකුසලයෙහි ප්‍රමාණය; න අඤ්ඤාසි, නොදත්තේය; හෙවත් පමණඉක්මවා පාපයකෙළේය; පාපිම, මාරය; සඛාපලොකනා, බැලීමසමගම; දූසීමාරෝ, දූසීමාරතෙම; තමහාඨානා, ඒස්ථානයෙන්; චවි, චුතවිය; මහානිරයං, මහනරකයෙහි උපපජ්ජි, උපන්නේය; පාපිම, මාරය; තස්සඛොපන මහානිරයස්ස, ඒමහානරකයට; තයෝ නාම ඩෙය්‍යාභොන්ති, නම්තුනක්වෙත්;

ඡඵස්සායතනිකොඉතිඅපි, ෂඩ්විධස්පර්ශායතනයන්හි වෙන් වෙන් වෙදනාවට ප්‍රත්‍යයවනහෙයින්" ඡඵස්සායතනික"යයිද; සඞ්ඛුසම්භතොඉතිඅපි, අයසූලයන් එක්වනහෙයින් සඞ්ඛු සම්භත"යයිද; පච්චත්තවෙදනීයොඉතිඅපි; තෙමේම වෙදනා උපදවනහෙයින්" පච්චත්තවෙදනීය" යයිද කියාසි; අථඛෝ,

උපපජ්ජි තස්ස ඛො පන පාපිම මහානිරයස්ස තයො නාම ඩෙය්‍යාහොනති ජ්ඵස්සායතනිකො ඉතිපි. සඩ්ඪු සමිඝතො ඉතිපි පච්චත්තවෙදනීයො ඉතිපි අථඛො මං පාපිම නිරයපාලා උපසඞ්කම්ත්වා එතද වොචුං යදා ඛොතෙ මාරිස සඩ්කුතා සඩ්කුහදයෙ සමාගතමචෙජ්ඡ්‍ය,

අථතං ආජානෙය්‍යාසි. වස්ස සහස්සං මෙ නිරයෙ පච්චමාන සස්‍සති. සො ඛො අහං පාපිම බහූනි වස්සානි බහූනිවස්සසතානි බහූනි වස්සසහස්සානි තස්මිං මහානිරයෙ අපච්චිං දස්වවස්ස සහස්සානි තස්සෙව මහානිරයස්ස උස්සදෙ අපච්චිං වුට්ඨානිමං

ඉක්ඛිති; පාපිම, මාරය; මං, මාකරා; නිරයපාලා, නරක පාලයෝ උපසඞ්කම්ත්වා, එළඹ; එතං, මෙය; අවොචුං, කීහු; මාරිස, නිදුකානෙනි! යදුඛො, යම්කලෙක; සඩ්කුතා, යහුලින්; සඩ්කු, යහුල; තෙ, නුඹගේ; හදයෙ, හෘදයෙහි; සමාගචෙජ්ඡ්‍ය, එක්වන්නේද;

අථ, ඉක්ඛිති; නිරයෙපච්චමානස්ස, නරකයෙහිපැසෙනුලබන් නාවූ තට; වස්සසහස්සං, අවුරුදු දහසක් සම්පුණිණයහි; තං, එය; ආජානෙය්‍යාසි, දන්නෙහිය; පාපිම, මාරය; සොඛො අහං, ඒමම; බහූනිවස්සානි, බොහෝවර්ෂගණන්; බහූනිවස්ස සතානි බොහෝවර්ෂිසියගණන්; බහූනිවස්සසහස්සානි, බොහෝ වර්ෂදහස්ගණන්; තස්මිංමහානිරයෙ, ඒමහනරකයෙහි; අපච්චිං පැසුණෙමි; දස්වවස්සසහස්සානි, දස දහසක් අවුරුදු; තස්ස එව මහානිරයස්ස, ඒමහනිරය පිළිබඳවූ; උස්සදෙ, ඔසුපත්නිරයෙහි; වුට්ඨානිමංනාම, කර්මවිපාකයෙන් හටගත් වෙදනාහෙයින්වුට්ඨා නිමනම්වූ; වෙදනං, වෙදනාව; වෙදියමානො, විඳිමින්; අපච්චි, පැසුනෙමි; පාපිම, මාරය; තස්සමෙඝං, ඒ මාගේ; මනුස්සස්ස, මිනිසෙකුට; සෙය්‍යථාපි, යම්සේද;එවරූපො, මෙබඳුවූ; කායො, ශරීරය; හොති, වෙයි; ම චේජ්ඡ්‍ය, මතුය්‍යයෙකුට; සෙය්‍යථාපි, යම් සේද; එවරූපං, මෙබඳුවූ; සීසං හිස; හොති, වෙයි; පහර මනාව වැදියයුතු හෙයින් හිස පළල්ව පෙතැලිව පිහිටියේයි,,

1 විඛ්ධරං සාවකං, විඛ්ධරනම් අග්‍රශ්‍රාවකයින් වහන්සේද; කකුසඣිංඛ්‍රාහමණං, කකුසඳභාග්‍යවතුන් වහන්සේද; ආඝජ්ජ, හඬා; යජ්ජ, යම්තැනෙක; දූසී, දූසීනම්මරු; අපච්ඡථ, පැසුනේද; නිරයො, ඒනරකය; කිදිසොආසී, කෙබඳුවීද;

නාම වෙදනං වෙදියමානො. තස්ස මයහං පාපිම එවරූපෙ කායෙ හොති. සෙය්‍යථාපි මනුස්සස්ස එවරූපං සීසං හොති සෙය්‍යථාපි මච්ඡස්ස.

ඒදිසො නිරයො ආසි යත්ථ දූසි අපච්චථ
1 විඩුරං සාවකමාසජ්ජ කකුසන්ධ්ච බ්‍රාහ්මණං,
සතං ආසි අයො සඞ්කු සබ්බ පච්චත්ත වෙදනා

2 ඒදිසො නිරයො ආසි යත්ථ දූසි අපච්චථ
විඩුරං සාවක මාසජ්ජ කකුසන්ධ්ච බ්‍රාහ්මණං

3 යො එත මභිජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛු මාසජ්ජ කණ්හ දුක්ඛං නිගච්ඡති,

4 මජෙක්ඛ සරස්ස තිට්ඨන්ති විමානා කපපඤ්ඤිකො
වෙළුරියවණ්ණරුචිරා අච්චිමන්තො පභස්සරා,
අච්ඡරා තත්ථ නච්චන්ති පුථූනානත්ත වණ්ණනො

---

2 විඩුරංසාවකං, විඩුරාග්‍රශ්‍රාවකයින්වහන්සේද; කකුසන්ධං බ්‍රාහ්මණං, කකුසදබුදුන්ද; ආසජ්ජ, ගවා; යත්ථ, යම්තැනක; දූසි, දූසිතම්මරු; අපච්චථ, පැසුනේද; සබ්බ, සියල්ල; පච්චත්තවෙදනා, තෙමේමවෙදනාඋපදවන්නාවූ; අයොසඞ්කු, යවුල්; සතංආසි, සියයක්විය; ඒදිසො, මෙබඳුවූ; නිරයො; නරකයක් ආහි, විය;

3 බුද්ධස්ස සාවකො, සම්‍යක්ඥාශ්‍රාවකවූ; යොභික්ඛු, යම් මෙඉක්ෂුලක්‍ෂණයෙන නම් භික්ෂුවක්තෙම; එතං, මේනිරයදුඃඛතත් ත්‍රිවිභාගය; අභිජානාති, දනීද; කණ්හ, මාරය; තාදිසංභික්ඛුං, එබඳුභික්ෂුවක්; ආසජ්ජ, ගවා; දුක්ඛං, දුකට; නිගච්ඡති, පැමිණෙයි;

4. මජෙක්ඛසරස්ස, මහාසමුද්‍ර මධ්‍යයෙහි; දියවසතුකොට ඇත්තාවූ; කපපඤ්ඤිකො, කල්පසථායීවූ; වෙළුරියවණ්ණ, වෛදූර්‍යමණිණඇත්තාවූ; රුචිරා, සිත්කලුවූ; අච්චිමන්තො, ප්‍රභාතමසත කළෙක්හි බබලන වත්නිසකඹිගක්සේ රශ්මිමත්වූ, පභස්සරා, ප්‍රභාස්වරවූ; විමානා, දිව්‍යවිමානයෝ, තිබෙන්නී, විද්‍යමානවශයිවිති තත්ථ, එහි; පුථූ, බොහෝවූ; නානත්තවණ්ණිකො, නීලපීතාදී නානාවිධ වර්ණඇති; අච්ඡරා, දිව්‍යස්ත්‍රීහු; නච්චන්ති, නටත්;

5 යෝ එත මභිජානාති භික්ඛු බුඬස්ස සාවකෝ
තාදිසං භික්ඛු මාසජ්ජ කණ්හ දුක්ඛං නි ගච්ඡසි,

6 යෝ වෙ බ්‍රඬෙන වුදිතෝ භික්ඛු සංඝස්ස පෙක්ඛතෝ
මිගාරමාතු පාසාදං පාදඬ්ගුට්ඨෙන කම්පයි,

7 යෝ එත මභිජානාති භික්ඛු බුඬස්ස සාවකෝ
තාදිසං භික්ඛු මාසජ්ජ කණ්හ දුක්ඛං නිගච්ඡසි;

8 යෝ වෙජයන්තං පාසාදං පාදඬ්ගුට්ඨෙන කම්පයි
ඉඬ්බලෙනු පත්ථබ්ධෝ සංවෙජේසිව දෙවතා,

9 යෝ එතමභිජානාති භික්ඛු බුඬස්ස සාවකෝ
තාදිසං භික්ඛු මාසජ්ජ කණ්හ දුක්ඛං නිගච්ඡසි,

---

5 බුඬස්සසාවකෝ, තථාගතශ්‍රාවකවූ; යෝභික්ඛු, යම්භික්ෂුවක් තෙම; එතං මේවිමානවත්ථුවිසතරය; අභිජානාති; දනීද; කණ්හ, මාරය; තාදිසංභික්ඛුං, එබදුභික්ෂුවක්; ආසජ්ජ, ගවා; දුක්ඛං, දුකට; නිගච්ඡසි, පැමිණෙන්නෙහිය;

6 බ්‍රඬෙන, සම්බුදුන්වහන්සේ විසින්; වුදිතෝ, මෙහෙයන ලද්දේ; භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, භික්ෂුසංඝයා; පෙක්ඛතෝ, බලාසිටිද්දී; යෝ, යමෙක්තෙම; මිගාරමාතුපාසාදං, මිගාරමාතා ප්‍රාසාදය; වෙ, එකාන්තයෙන්; පාදඬ්ගුට්ඨෙන, පයමාපටගිල්ලෙන් (ගසා) කම්පයි, කම්පාකෙළේද;

7 බුඬස්සසාවකෝ, සම්බුදුශ්‍රාවකවූ; යෝ, යම්මහාමොග්ගල්ලාන සාස්ත්‍රවරයනමක්; එතං, මේසෘද්ධිප්‍රභෙදය; ජානාති, දනීද; තාදි සංභික්ඛුං, එබදුභික්ෂුවක්; ආසජ්ජ, ගවා; කණ්හ, මාරය; දුක්ඛං, දුකට; නිගච්ඡසි, යෙහි;

8 යෝ, යමෙක්තෙම; ඉඬ්බලෙන, ඍද්ධිමහිමයෙන්; උපත්ථඬ්, උපස්ථානමහිතවූයේ; වෙජයන්තංපාසාදං, විජයොත්පහය; පාදඬ්ගුට්ඨෙන, පය මාපටගිල්ලෙන් ගසා; පකම්පයි, කම්පා කෙළේද; දෙවතා, දෙවියන්; සංවෙජසිව, සංවේගයට්ත් පැමිණෙවීද;

9 යෝ එතමභිජානාති—ප—

10 යො වෙජයන්තෙ පාසාදෙ සක්කං සොපරිපුච්ඡති
අපි ආවුසො ජානාසි තණ්හක්ඛය විමුත්තියො
තස්ස සක්කො වියාකාසි පඤ්හං පුට්ඨො යථාතථං,

11 යො එතමඤ්ඤි ජානාති භික්ඛු බුද්ධස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛු මාසජ්ජ කණ්හ දුක්ඛං නිගච්ඡසි,

12 යො බ්‍රහ්මානං පරිපුච්ඡති සුධම්මායං අභිතොසභං
අජ්ජාපි තෙ ආවුසො දිට්ඨි යා තෙ දිට්ඨි පුරෙ අහූ
පස්සසි විතිවත්තන්තං බ්‍රහ්මලොකෙ පභස්සරං,

13 තස්ස බ්‍රහ්මා වියාකාසි අනුපුබ්බං යථා තථං
න මෙ මාරිස සා දිට්ඨි යා මෙ දිට්ඨි පුරෙ අහූ,

14 පස්සාමි විතිවත්තන්තං බ්‍රහ්මලොකෙ පභස්සරං
සොහං අජ්ජ කථං වජ්ජං අහං නිච්චො මහි සස්සතො,

---

10 යොා සො, යම්ඒමොග්ගල්ලාන සථවිර නමක්තෙම; ආවුසා ඇවැත්නි; තණ්හක්ඛය විමුත්තියො, තෘෂ්ණාක්ෂය විමුක්තිහු; අභිජානාසි, දන්නෙහිදැයි; වෙජයන්තෙ ප්‍රසාදෙ, විජයොත් පහයෙහිදී; සක්කං, ශක්‍රයාගෙන්; පරිපුච්ඡති; ප්‍රශ්නකෙරේද; පඤ්හං පුට්ඨො, ප්‍රශ්නවිචාරණලද්දාවූ ;සක්කො, ශක්‍රතෙම; තස්ස, උන්වහන්සේට; යථාතථං, සළිඳදෙශනාව යම්සේද එසේ; වියාකාසි, ප්‍රකාශකෙළේය;

11 යොඑතමඤ්ඤිජානාතී—ප—

12 යොා, යමෙක්කෙම; සුධම්මායං අභිතොසභං, බ්‍රහ්මලොකයෙහි සුධර්මා බ්‍රහ්මසභාවෙහිදී; (අභිතොසභාත යොගයෙහි ආධාරවිභක්තියෙහි උපයොග වශයෙන් සභං; යහිකියනලදි,) බ්‍රහ්මාණං, බඹුහෙන්; ආවුසො, ඇවැත්නි! පුරෙ, පූර්වකාලයෙහි; යාදිසි, යම්මිථ්‍යාදෘෂ්ටියක්, අහු, විද; තෙ, නුඹගේ; දිසි, මිථ්‍යා දෘෂ්ටිතොම; අජ්ජාපි, අදත් ඇද්දැයි, පරිපුච්ඡති, ප්‍රශ්නකෙරේද; බ්‍රහ්මලොකෙ, බඹලොව; විතිවත්තන්තං, අන්‍යබ්‍රහ්මාලෝකය මැඩවත්වන්නාවූ; පභස්සරං, ශාරිපුත්‍රස්ථ විරාදීන් පිරිවරා තෙජොධාතුවට සමවැදසිටි සළිඳයන් වහන්සේගේ ආලොකය; පස්සසි, දක්නෙහිද;

13 බ්‍රහ්මා, බ්‍රහ්මතෙම; තස්ස, උන්වහන්සේට; අනුපුබ්බං, පිළිවෙලින්; යථාතථං, විද්‍යමාන ආකාරයයම්සේ ම් එසේ; වියාකාසි, ප්‍රකාශකෙළේය; පුරෙ, පූර්වකාලයෙහි; මෙ, මට; යාදිසි, යම්ශාස්වත දෘෂ්ටියක් අහු විද; මාරිස, නිදු නාගෙනි! මෙ, මට; සාදිසි, ඒ දෘෂ්ටිය! න, නැත්තේය;

15 යො එතමභිජානාති භික්ඛු බුඩස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛු මාසජ්ජ කණ්හ දුක්ඛං නිගච්ඡසි,

19 යො මහා නෙරුනෙතා කූවං විමොකෙඛන අඵස්සයි
වනං පුබ්බ විදෙහානං යෙ ව භූමිසයා නරා,

17 යො එත මභිජානාති භික්ඛු බුඩස්ස සාවකො
තාදිසං භික්ඛු මාසජ්ජ කණ්හ දුක්ඛං නිගච්ඡසි,

18 නවෙ අගනි වෙඨයති අහං බාලං දහාමිති
බාලොව ජලිතං අගනිං ආසජ්ජ ස ඩයහති,

19 එවමෙව තුවං මාර ආසජ්ජ තථාගතං
ඊදිසං ඔහිස්සසි අත්තානං බාලො අගනිංව සමඵුසං,

බ්‍රහ්මලොකෙ, බඹලොව; චිතිවත්තනත්තං, අන්‍යප්‍රභාඉක්මපැවති, පභස්සරං, ප්‍රභාස්වර බුඩලොකය; පස්සාමි, දකිමි, අහං, මම; නිවෙවා අමසි, නිත්‍යවෙමි; සස්සතො, සදාකාලිකවෙමිසි; සො අහං, ඒ මම; කථං, කෙසේ; වජ්ජං, කියමිද:

15 යොතමභිජානාති—ප—

16 යො, යමෙක්තෙම්; විමොකෙඛන, ධ්‍යානවිමොක්ෂයෙන්; මහානෙරුනො, මහාමෙරුපර්වතයෙහි; කූවං, මුදුන; අඵස්සයි, ස්පර්ශිකෙළේද; වනං, ජඹුවියද; පුබ්බ විදෙහානං, පූර්වවිදෙහින්ගේ වීපයද; භූමිසයානරා, භූමිසයනරතම්වූ අපරගොඇාන වීපයහා උත්තරකුරුවීපයද (යනලොකවිඡය)

17 යො එතමභි ජානාති—ප—

18 අගනි, අග්නිතෙම්; අහං, මම; බාලා, අඥතයා; දහාමි, ඉනි, දවමිසි; වෙ, එකාන්තයෙන්, නවෙඨෙති, නොවළලයි "වෙවයති" කියත්පාඨයි, උත්සාහකරේයනාවීසි; බාලොඑව, අඥතයාම; ජලිතං, දිලිහෙන; අගනිං, ගිනනව; ආසජ්ජ, පැමිණ; සො, හෙතෙම්; ඩයහති, දවනුලැබේ;

19 මාර, මාරය; එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; තථාගතං, තථාගතයන්; ආසජ්ජ, ඔවා; අගනිං, ගින්න, සමඵුසං, ස්පර්ශකරන්නාවූ; බාලොඉව, අඥතයෙක් මෙන්; ඉසං, තෙමේ; අත්තානං, ආත්මය, ඔහිස්සසි, දවන්නෙහිය;

20 අපුඤ්ඤං පසවී මාරෝ ආසජ්ජ තථාගතං
කිනාහු මඤ්ඤසි පාපිම නමේ පාපං විපච්චති,,

21 කරොතෝ ඛලිති පාපං විර රත්තාය අන්තක
මාර නිබ්බින්ද බුද්ධම්හා ආසම්මාකාසි භික්ඛූසු,

22 ඉතිමාරං අසටෙසි භික්ඛු හෙසක ලාවතෙ
තතෝ සෝ දුම්මනෝ යක්ඛෝ තත්ථෙවන්තරධායථාති

මාරතජ්ජනීය සුත්තං දසමං 10 (5)

චුල යමක වගෙගා පවමෝ

—(:)—

නාසා වගගසස උදානං

---

20 මාරෝ, මාරතෙම; තථාගතං, තථාගතයන්; ආසජ්ජ ගතා; අපුඤ්ඤං, අකුසලයක්; පසවී, රැස්කළේය; පාපිම, මාරය, මේ, මාගේ, පාපං, පාපය; නවිපච්චතිඉති, විපාකදුන වශයෙන් නොපැසේයයි; කිනාහු මඤ්ඤසි, කිමෙකහඤ්ඤෙහිද;

21 අන්තක, මාරය; කරොතෝ, පව්කම්කරන්නහුගේ, පාපං, පාපය; විරරත්තාය, බොහෝකලක්මුලුල්ලෙහි; වියති; රැස්වෙයි; එකෙයින් මාර, මාරය; බුද්ධම්හා, සර්ව්ඥයන්වහන්සේ කෙරෙන් කලකිරෙව; හෙවත් නොඇලීයව; භික්ඛූසු, භික්ෂූන් කෙරෙහි; ආසං, වෙතෙසඤ්ඤාසාව; මාඅකාසි, නොකරව,

22 ඉති, මෙඵකප්‍රකාරයෙන්; භික්ඛු, ච්‍රාමොගල්ලාන භික්ෂූන්වහන්සේ; හෙසකලාවතෙ, හෙඤ්කලානම් වනයෙහිදී; මාරං, මාරයා; අසටෙසි, සවකිය පාපකම්මය විදහාදක්වා ශ්‍රවකෙසූසේක;

තතෝ, එයින්; දුම්මනෝ, හටගත්නොසතුටුසින්ඇති; සෝ යක්ඛෝ ඒ වසවර්තිමාරනම්යක්ෂයා; තත්ථෙව, අන්තරධායථ ඉති, එහිම අතුරුදන්විය; නොපෙණීයේය;—

මාරතජ්ජනීය සූත්‍රාර්ථ වර්ණනාව නිමි.

බහූහිදෙව සාලෙය්‍යවත්‍රූනථවෙරජ්ජා
බහූදෙව කථා'පරා විසාඛා සාලපාදපෝ
ධම්මව නාමං වීමංස කල ඛා නිමන්තා දූ ඨිකෝ
සුතථෙරොව ඨපිතෝ පණ්ණ සවානතනං ගතනති

මූල පණ්ණාසකං නිට්ඨිතං

පස්වැනිවූ චූලයමක වගීය සමාප්තයි

කොත්මලේ
ඤාණෝදය පරිවෙණාධිපති ශ්‍රීමහන්තේ විසින්
ලියනලද
විමලාවිවාසිනී නම්වූ
මඛ්‍යම නිකායාර්ථ වර්ණනායෙහි මූලපණ්ණාසකය සම්පූර්ණයි.

මජ්ඣිම නිකාය
මූල පණ්ණාසය

Page

පටිඨා

සංඝෙසයානය (to Part II,
= Pp. 203 to 410) ix
සංඝෙසයානය (to Part III,
= Pp. 411 to 641) xi
විඝෙසයානය (to Part IV
= Pp. 642 to 677) xiii
සූත්‍ර පටිඨා (analytical
summary of the
මූල පණ්ණාසය) xvii
පූරක සූචිකාය (addenda) xxiv.

i. මූල පරියාය වර්ගය

1. මූල පරියාය සූත්‍රය 1
2. සබ්බාසව " 20
3. ධම්ම දායාද " 38
4.

4. සාය සොළොස සූත්‍රය 50
සෝඩස සහිත සොළොස
වත්ථූහ කථා 50
පුබ්බේ නිවාස කථා 60
පුත්තුප්පත්ත කථා 67
ආසවක්ඛය කථා 68
5. අනඩ්ඩා සූත්‍රය 72
6. ආත්තදණ්ඩිය " 92
7. වත්ථූ " 101
8. සල්ලේඛ " 113
9. සම්මා දිට්ඨි " 134
10. සක්ක පඤ්හා " 165
මූලපරියාය වග්ග උද්දාන 190

ii. සීහනාද වග්ග

11. මූල සීහනාද සූත්‍රය 191
12. මහා සීහනාද " 203
13. මහා දුක්ඛක්ඛන්ධ " 253
14. මූල දුක්ඛක්ඛන්ධ " 271
15. අනුමාන " 283

16. වෙතෙඛිල සූත්‍රය 300
17. වන පත්‍ථ " 318
18. වඩ්ඪිකාඛිණ " 326
19. වෙධා චිත්තක්ඛ " 341
20. චිත්තක්ඛ සඤ්ඤාන " 355
සීහනාද වග්ග උද්දාන 365

iii. ඔපම්ම වග්ග

21. කකචූපම සූත්‍රය 366
22. අලගද්දූපම " 384
23. වම්මික " 411
24. රථ විනීත " 424
25. නිවාප " 439
26. අරිය පරියෙසනා සුත්‍ර } " 454
27. චූළ හත්ථිපදෝපම " 493
28. මහා හත්ථිපදෝපම " 517
29. මහා සාරෝපම " 539
30. චූළ සාරෝපම " 551
ඔපම්ම වග්ග උද්දාන 561

iv. මජ්ඣිමපණ්ණාසපාළි
පදුමා

iv. මහා යමක වග්ග

31. චූළ ගොසිඞ්ග සූත්‍රය 562
32. මහා ගොසිඞ්ග " 578
33. මහා ගොපාලක " 595
34. චූළ ගොපාලක " 606
35. චූළ සච්චක " 614
36. මහා සච්චක " 642
37. චූළ තණ්හාසඞ්ඛය " 683
38. මහා තණ්හාසඞ්ඛය " 696
39. මහා අස්සපුර " 777
40. චූළ අස්සපුර " 802
මහා යමක වග්ග නිට්ඨිතා 811

v. චූළ යමක වග්ග

41. සා ළෙය්‍යක සූත්‍රය 812
42. වෙළුදුවාර " 826
43. මහා වේදල්ල " 832
44. චූළ වේදල්ල " 859

45. මූල ධම්ම සමාධි සූත්‍ර 883
46. මහා ධම්ම සමාධි " 894
47. විභංග " 909
48. ඛෙත්තසම්බන්ධ " 920
49. වුට්ඨාන තම්මත්තාණික " 936
50. මාර තජ්ජනීය " 956
මූලධම්ම වග්ග උද්දාන 976

අනුක්‍රමණිකා: සිංහල 979
සූත්‍ර නම 981
ඝටිත නම 985 ~~983~~
පුද්ගල නම 986 ~~984~~

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

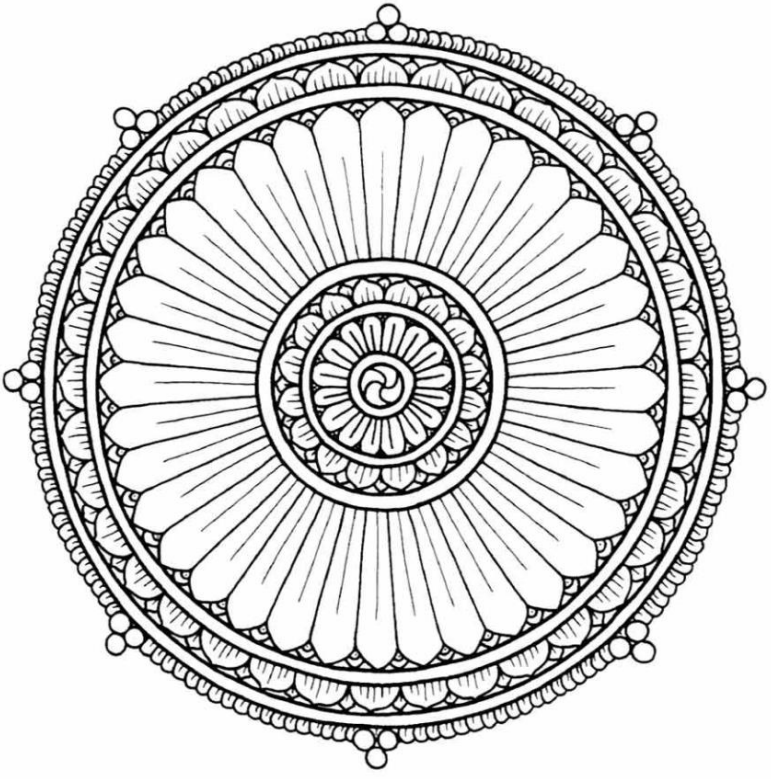

නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු